ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΗΣ

ΘΕΜΙΔΟΣ.

ΤΟΜΟΣ ΕΚΤΟΣ.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ,

ΗΤΟΙ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤ ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡ. ΠΑΓΟΥ,
ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΕΝ ΝΑΥΠΛ.
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΩΝ ΕΦΕΤΩΝ.

ΥΠΟ

Ν. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ,

Ἐφέτου.

ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ ΔΕ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΛΕΩΝΙΔΑ Λ. ΣΓΟΥΤΑ.

ΔΙΑΘ—ΕΝΤΟΛΗ.

ΑΘΗΝΗΣΙ,

1850.

ΔΙΑΘΗΚΗ [1].

Ὅρα τὰς λέξεις ά) Ἀπογραφή.—β) Ἔγγραφα.—γ) Κληρονομία.—δ) Μάρτυρες.—ε) Πλαστογραφία.

Περίληψις (*).

Α) Ἐν γένει.

§ 1. Τὰ ὑπ' ἀριθ. 67 καὶ 68 ψηφίσματα πότε ἔλαβον ἰσχὺν νόμου;

§ 2. Εἶναι ἄκυρος ἡ διαθήκη, ὅταν εἰς τὸν γράψαντα αὐτὴν καταλείπεται κληροδότημα;

---

[1] *ΣΗΜ. 1. Εἰς διάφορα μέρη τοῦ Εὑρετ. γίνεται λόγος περὶ τῶν ἑπομένων ζητημάτων, τὰ ὁποῖα, πρὸς ἀνάμνησιν, ἐν περιλήψει μνημονεύω ἐνταῦθα.*

ά) Ἀγωγὴ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διαθήκης δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον. (ὅρα τὴν λέξ. Ἁρμοδ. πολ. ἐν γένει § 137).

β) Ὅταν ὁ νόμιμος λόγος τῆς ἀγωγῆς στηρίζεται εἰς τὴν ἐκ διαθήκης κληρονομίαν, δικάζουν τὰ δικ. ὡς νὰ ἐπρόκητο περὶ κληρονομίας ἐξ ἀδιαθέτου; (αὐτ. § 170.—ὅρα καὶ τὴν τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφασιν 137 τοῦ 1847).

γ) Προσβάλλονται ἕνεκα φρενοβλαβείας; (ὅρα ἀπαγόρευσις § 35, 36).

δ) Διαθήκη συνταχθεῖσα μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν; (αὐτ. § 38).

ε) Τί δὲ περὶ ἀσώτων; (αὐτ. § 64).

ς) Ὁ Ἄρ. Π. δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ περιεχόμενον τῆς διαθήκης; (ὅρα τὰς λέξ. Ἀναίρεσις § 86, 87.—β) Ἀῤῥαβὼν σελ. 134.γ) Ἁρμοδιότης ἐμπ. σελ. 43).—δ) Ἄρ. Πάγος.

ζ) Ποῖοι παρίστανται εἰς τὰς ἀπογραφάς; (ὅρα τὴν λέξ. Ἀπογραφὴ παράγρ. 17.

η) Τίς ἀποδεικνύει, ὅταν προσβάλληται ἡ διαθήκη ὡς ἄκυρος κτλ. (ὅρα τὴν λέξ. Ἀπόδειξις § 2, 17).

θ) Ὁ προσβαλὼν ὡς πλαστὴν τὴν διαθήκην, δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ ἕνεκα παραφροσύνης τοῦ διαθέτου; (ὅρα τὴν λέξ. Ἀπόδειξις § 68)—Πρβ. κατωτ. § 5.

ι) Ὑπεξαίρεσις διαθήκης. Ποιν. δίκ.—ὅρα ἀποζημίωσις (πολιτικὴ ἀγωγή) § 118.

(*) Εἰς τὴν περίληψιν ταύτην δὲν μνημονεύονται τὰ ἐν τῇ ἀνωτέρω πρώτῃ σημειώσει ζητήματα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΗΣ

ΘΕΜΙΔΟΣ.

ΤΟΜΟΣ ΕΚΤΟΣ.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ,

ΗΤΟΙ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡ. ΠΑΓΟΥ,
ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΕΝ ΝΑΥΠΛ.
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΩΝ ΕΦΕΤΩΝ.

ΥΠΟ

Ν. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ,

Ἐφέτου.

ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ ΔΕ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΛΕΩΝΙΔΑ Λ. ΣΓΟΥΤΑ.

ΔΙΑΘ—ΕΝΤΟΛΗ.

ΑΘΗΝΗΣΙ,

1850.

ΔΙΑΘΗΚΗ [1].

Ὅρα τὰς λέξεις ά) Ἀπογραφή.—β) Ἔγγραφα.—γ) Κληρονομία.—δ) Μάρτυρες.—ε) Πλαστογραφία.

Περίληψις (*).

Α) Ἐν γένει.

§ 1. Τὰ ὑπ' ἀριθ. 67 καὶ 68 ψηφίσματα πότε ἔλαβον ἰσχὺν νόμου;

§ 2. Εἶναι ἄκυρος ἡ διαθήκη, ὅταν εἰς τὸν γράψαντα αὐτὴν καταλείπεται κληροδότημα;

---

[1] *ΣΗΜ.* 1. *Εἰς διάφορα μέρη τοῦ Εὑρετ. γίνεται λόγος περὶ τῶν ἑπομένων ζητημάτων, τὰ ὁποῖα, πρὸς ἀνάμνησιν, ἐν περιλήψει μνημονεύω ἐνταῦθα.*

ά) Ἀγωγὴ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διαθήκης δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον. (ὅρα τὴν λέξ. Ἁρμοδ. πολ. ἐν γένει § 137).

β) Ὅταν ὁ νόμιμος λόγος τῆς ἀγωγῆς στηρίζεται εἰς τὴν ἐκ διαθήκης κληρονομίαν, δικάζουν τὰ δικ. ὡς νὰ ἐπρόκητο περὶ κληρονομίας ἐξ ἀδιαθέτου; (αὐτ. § 170.—ὅρα καὶ τὴν τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφασιν 137 τοῦ 1847).

γ) Προσβάλλονται ἕνεκα φρενοβλαβείας; (ὅρα ἀπαγόρευσις § 35, 36).

δ) Διαθήκη συνταχθεῖσα μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν; (αὐτ. § 38).

ε) Τί δὲ περὶ ἀσώτων; (αὐτ. § 64).

ς) Ὁ Ἄρ. Π. δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ περιεχόμενον τῆς διαθήκης; (ὅρα τὰς λέξ. Ἀναίρεσις § 86, 87.—β) Ἀῤῥαβὼν σελ. 134.γ) Ἁρμοδιότης ἐμπ. σελ. 43).—δ) Ἄρ. Πάγος.

ζ) Ποῖοι παρίστανται εἰς τὰς ἀπογραφάς; (ὅρα τὴν λέξ. Ἀπογραφὴ παράγρ. 17.

η) Τίς ἀποδεικνύει, ὅταν προσβάλληται ἡ διαθήκη ὡς ἄκυρος κτλ. (ὅρα τὴν λέξ. Ἀπόδειξις § 2, 17).

θ) Ὁ προσβαλὼν ὡς πλαστὴν τὴν διαθήκην, δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ ἕνεκα παραφροσύνης τοῦ διαθέτου; (ὅρα τὴν λέξ. Ἀπόδειξις § 68)—Πρβ. κατωτ. § 5.

ι) Ὑπεξαίρεσις διαθήκης. Ποιν. δίκ.—ὅρα ἀποζημίωσις (πολιτικὴ ἀγωγή) § 118.

(*) Εἰς τὴν περίληψιν ταύτην δὲν μνημονεύονται τὰ ἐν τῇ ἀνωτέρω πρώτῃ σημειώσει ζητήματα.

§ 3. Ὁ γράψας τὴν διαθήκην, δι' οὗ τῷ καταλείπεται κληροδότημα, ἐξετάζεται ὡς μάρτυς;
§ 4. Οἱ δανεισταὶ μαρτυροῦσι;
§ 5. Οἱ προσβάλλοντες διαθήκην τινὰ ἕνεκα μὴ ἐχεφροσύνης, ὀφείλουν νὰ τὴν προσβάλωσι διὰ πλαστογραφίας.

ια) Ὅταν ἀκυροῦται ἡ διαθήκη, τί γίνεται περὶ τῶν κτημάτων; (ὅρα Ἀπόφασις σελ. 128 (§ 162).

ιβ) Οἱ ἀρχιερεῖς συντάσσουν διαθήκας; (ὅρα τὴν λέξ. Ἀρχιερεῖς § 6).

ιγ) Ἡ ἐκ διαθήκης κινηθεῖσα ἀγωγὴ δὲν δύναται νὰ μετατραπῇ εἰς τὴν ἐκ κληρονομίας. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 46 τοῦ 1845—καὶ 162 τοῦ 1847).

ιδ) Ἡ προφορικὴ διαθήκη ἀποτελεῖ ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως; (ὅρα τὴν λέξ. Ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως § 2 καὶ 11).

ΣΗΜ. 2. Εἰς τοὺς πίνακας τῶν παρὰ τῆς κυβερνήσεως ἐκδιδομένων πολιτικῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου εὑρίσκετε τὰ ἀκόλουθα ζητήματα.

1. Ἡ διαθήκη δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ ἐν παρόδῳ ὡς ἄκυρος, ἀλλὰ διὰ κυρίας ἀγωγῆς. (ἀπόφ. Ἀρ. Π. 27 τοῦ 1844).

2. Οἱ ἀναγκαῖοι κληρονόμοι παραλειφθέντες ἐν τῇ διαθήκῃ δὲν δύνανται νὰ προσβάλωσιν αὐτὴν ὡς ἄκυρον, ἀλλ' ὡς ἄστοργον. (ἡ αὐτή).

3. Ὁ μὴ ἐγκατασταθεὶς ἀναγκαῖος κληρονόμος, καὶ ἐὰν ἀφέθη εἰς αὐτὸν μέρος τῆς κληρονομίας, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαθήκης. (ἀποφάσεις 107 καὶ 134 τοῦ 1847).

4. Ἡ ἐν τῇ διαθήκῃ ἔκφρασις ὅτι οἱ μάρτυρες εἶναι ἐμποροκτηματίαι πόλεώς τινος ἐμπεριέχει καὶ τὴν κατοικίαν αὐτῶν. (ἀπόφ. Ἀρ. Π 204 τοῦ 1847).

5. Δὲν εἶναι ἐπάναγκες ν' ἀναφέρηται ἐν τῇ διαθήκῃ ἡ οἰκία τοῦ προσκαλοῦντος τὸν συμβ. ἀνθρώπου (ἀπόφ. Ἀρ. Π. 126 τοῦ 1847).

6. Δὲν ἀπαιτεῖται προσέτι ν' ἀναφέρηται ἐν αὐτῇ ὅτι οἱ μάρτυρες προσεκλήθησαν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης. (ἀπόφ Ἀρ. Πάγου 126 τοῦ 1847).

7. Ὁ συμβολαιογράφος δὲν εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀναφέρῃ πόθεν ἐπείσθη ὅτι ὁ διαθέτης ἔχει σώας τὰς φρένας (ἀπόφ. Ἀρ. Π. 126 τοῦ 1847).

8. Αἱ ἐν τῇ διαθήκῃ ἐκφράσεις περὶ διατηρήσεως τύπου τινὸς διαφεύγουν τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ἀρείου Πάγου. (ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 126 τοῦ 1847).

9. Ἡ λέξις οἰκία τῶν μαρτύρων ἐν τῇ διαθήκῃ σημαίνει τὴν κατοικίαν αὐτῶν, ἡ δ' ἔλλειψις τῆς σημειώσεως τῆς κατοικίας των δὲν φέρει ἀκυρότητα (ἀποφάσεις Ἀρ. Π. 151, 177 τοῦ 1847).

10 Ὁ Ἀρ. Πάγος δὲν δύναται νὰ ἐπεμβῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν, ἂν διαθήκη τὶς περιέχῃ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου, παρεισγραφὰς καὶ συγκοπάς. (ἀπόφ. Ἀρ. Π. 204 τοῦ 1847).

11. Αἱ ἐν τῇ διαθήκῃ λέξεις ὅτι ὁ διαθέτης ἔχει σώας τὰς φρένας του δύνανται ν' ἀναπληρωθῶσι καὶ δι' ἄλλων ταυτοσημάντων λέξεων. (ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 204 τοῦ 1847).

§ 6. Κατὰ ποίους νόμους συντάσσονται αἱ διαθῆκαι;
§ 7. Εἰδίκευσις τῶν ἀκυροτήτων.
§8. Κατὰ τὴν περὶ γνησιότητος τῆς διαθήκης δίκην δύναται αὕτη νὰ προσβληθῇ δι' ἄλλους λόγους.

12. Ὁ συμβολαιογράφος δὲν ἀπαιτεῖται ν' ἀναφέρῃ ὅτι καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ διαθέτου ἐγένετο ἡ διαθήκη· ἀρκεῖ νὰ γράψῃ ὅ,τι ὁ διαθέτης εἶπε. (ἀπόφ. 'Αρ. Π. 204 τοῦ 1847).

13) Ἡ διαθήκη ἀκυροῦται ὅταν οἱ μάρτυρες ἦναι ἐξαιρετέοι· δὲν ἀπαιτεῖται δὲ ν' ἀναφέρηται ἐν αὐτῇ ὅτι οἱ μάρτυρες δὲν εἶναι συγγενεῖς (ἀπόφ. 'Αρ. Π. 204 τοῦ 1847).

14. Ἡ μνεία ὅτι οἱ μάρτυρες παρετήρησαν τὴν διαθήκην χωρὶς ν' ἀναφέρεται ὅτι καὶ τὴν ἀνέγνωσαν ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα αὐτῆς. (ἀποφάσεις τοῦ 'Αρ. Π. 18 καὶ 47 τοῦ 1848).

15. Ὁ ἀγνοῶν τὰς παρατυπίας ἢ τὴν πλαστογραφίαν τῆς διαθήκης καί τοι ἀποδεχθεὶς κληροδότημα δύναται νὰ προσβάλῃ αὐτήν. (ἀπόφ. 'Αρ. Π. 167 καὶ 192 τοῦ 1848].

16. 'Ακυρωθείσης διαθήκης τινὸς παρὰ τοῦ 'Αρείου Πάγου, ἡ περαιτέρω ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως ἀνήκει εἰς νὰ κατώτερα δικ. [ἀπόφ. 'Αρ. Πάγου 47 τοῦ 1848].

ΣΗΜ. 3. 'Αποφάσεις τινὲς ἀφορῶσαι ζητήματα, περὶ ὧν γίνεται κατωτέρω § 23 καὶ ἑπ. λόγος ἐν περιλήψει.

ά) Ἡ τοῦ 'Αρείου Πάγου πολιτ. ἀπόφ. 126 τοῦ 1847 φέρει:

« Ἐπειδὴ τὸ τέταρτον ἄρθρ. τοῦ ὑπ' ἀριθ. 68 ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος δὲν ἀπαιτεῖ εἰμὴ νὰ σημειοῦται ὁ ἄνθρωπος, ταὐτέστι τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ προσώπου ἐκείνου, διὰ τοῦ ὁποίου προσκαλεῖται ὁ συμβολαιογράφος νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸν διαθέτην, τοῦτο δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀκριβῶς ἐτηρήθη, ὡς βεβαιοῖ τὸ δικάσαν δικαστήριον, καὶ ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τῆς ἰδίας διαθήκης, ἡ δὲ μνεία τῆς οἰκίας καὶ ἐνορίας τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων τῆς διαθήκης ἀπαιτεῖται νὰ γείνῃ παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου ἐν αὐτῇ τῇ διαθήκῃ, καὶ οὐχί, ὡς ἐσφαλμένως διατείνονται αἱ ἀναιρεσείουσαι, νὰ ἀναφέρωνται ταῦτα εἰς τὸν προσκαλούμενον συμβολαιογράφον παρὰ τοῦ προσκαλοῦντος αὐτὸν ἀνθρώπου, οὐδὲ τὸ εἰρημένον ψήφισμα, τὸ ὁποῖον ὡς εἰδικὸς νόμος δύναται μόνον νὰ ἐφαρμοσθῇ, διατάττει νὰ γείνῃ μνεία ἐν τῇ διαθήκῃ ὅτι οἱ μάρτυρες ἦσαν ἐπὶ τούτῳ προσκεκλημένοι, ἢ, ἐὰν ἄλλως συνῆλθον, ὅτι ἔγεινε γνωστὸν εἰς αὐτοὺς ὅτι θέλουν χρησιμεύσει ὡς μάρτυρες διαθήκης· ἑπομένως ἡ ἔλλειψις τοιαύτης μνείας δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἀκύρωσιν τῆς διαθήκης, διότι δὲν τὸ διατάττει ὁ νόμος· ἐκτὸς δὲ τούτου, ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῇ ἰδίᾳ διαθήκῃ, ὁ συμβολαιογράφος παρήγγειλε τοῖς μάρτυσι, πρὶν ἢ ἀρχίσῃ ἡ ἔκθεσις τῆς διαθήκης, νὰ φυλάξουν μυστικὴν αὐτὴν μέχρι θανάτου τῆς διαθέτου, καὶ ἑπομένως διὰ τῆς παραγγελίας ταύτης ἔγεινε γνωστὸν εἰς

αὐτοὺς ὅτι ἐπρόκειτο περὶ συντάξεως διαθήκης· τέλος, καὶ ὡς βεβαιοῖ τὸ δικάσαν δικαστήριον, καὶ ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἰδίας διαθήκης, ὑπάρχουν ἐν αὐτῇ ἀκριβῶς σημειωμένα καὶ ἡ κατοικία καὶ ἡ ἐνορία τῆς διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων· ὅθεν δὲν εἶναι βάσιμος καὶ ὁ δεύτερος τῆς ἀναιρέσεως λόγος.

Ἐπειδὴ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ διαθήκῃ, ὁ συντάξας αὐτὴν συμβολαιογράφος βεβαιοῖ ὅτι κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτῆς ἡ διαθέτουσα εἶχε σώας τὰς φρένας, ὁ δὲ νόμος (ἄρθρ. 10 τοῦ ἰδίου ψηφίσματος) δὲν ἀπαιτεῖ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἰμὴ τὴν ἔκφρασιν τῆς πεποιθήσεως τοῦ συμβολαιογράφου, καὶ εἰς αὐτὸν ἀνήκει νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς νοητικῆς καταστάσεως τοῦ διαθέτου πρὶν ἢ ἐκφρασθῇ περὶ τούτου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ μὲν συμβολαιογράφος, ὡς εἴρηται, βεβαιοῖ ὅτι ἡ διαθέτουσα εἶχε σώας τὰς φρένας της, τὸ δὲ δικάσαν δικαστήριον παραδέχεται ὅτι ἡ βεβαίωσις αὕτη εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν ἐρευνῶν, τὰς ὁποίας περὶ τούτου ἔκαμεν ὁ συμβολαιογράφος· ὅθεν δὲν ὑπάρχει παράβασις τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος, ὡς διατείνονται αἱ ἀναιρεσείουσαι, εἰς τὰς ὁποίας καὶ ἂν ἐπετράπη, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ν᾽ ἀποδείξωσιν ὅτι ἡ διαθέτουσα κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης της δὲν εἶχε σώας τὰς φρένας της, δὲν ἀπέδειξαν ὅμως τὸν δἰϊσχυρισμόν των τοῦτον. (Ὅρα κατ. § 3).

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν σταθμίσαν ἐντὸς τῶν ὅρων τῆς ἁρμοδιότητός του τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ ἀναφερομένην περικοπὴν, ὅτι *ὡρκίσθησαν οἱ μάρτυρες διὰ νὰ φυλάξωσι μυστικὸν μέχρι θανάτου τῆς διαθέτου*, παραδέχεται, ὅτι ἐκ τῆς περικοπῆς ταύτης προκύπτει ἀρκούντως ὅτι οἱ μάρτυρες ὡρκίσθησαν νὰ φυλάξωσι μυστικὰ τὰ ἐνώπιόν των γενόμενα, τουτέστι τὴν διαθήκην· ἑπομένως, προκειμένου λόγου περὶ ἑρμηνείας ἐγγράφου, διὰ τῆς ὁποίας δὲν προσβάλλεται κανὼν τις τοῦ δικαίου, δὲν ὑπάρχει, κατὰ τὸ ἄρθρ. 810 τῆς πολιτ. δικονομίας, λόγος πρὸς ἀναίρεσιν, καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι κακῶς ἐξήγαγε τὸ δικάσαν δικαστήριον τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἔννοιαν.

Ἐπειδὴ, ἂν καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 400 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὰ δημόσια ἔγγραφα δὲν ὑποχρεοῦν τρίτους, τουτέστι δὲν δύνανται νὰ ἀφαιρέσωσι δικαιώματα ἀνήκοντα εἰς αὐτοὺς ἢ νὰ τοῖς ἐπιβάλ-

§ 13. Ἀπόδειξις περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς διαθήκης.
§ 14. Ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ.—Πλαστογραφία.

Β) Ἡ ἀκυρότης τῆς διαθήκης παραβλάπτει τὴν διαθήκην ὁλόκληρον;

λωσιν ὑποχρεώσεις, ἀποτελοῦν ὅμως ἀπόδειξιν καὶ ὡς πρὸς τοὺς τρίτους περὶ ὅλων ὅσα γενόμενα ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου ἐμπεριέχονται εἰς αὐτά[1]· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου δὲν συντρέχουν αἱ εἰρημέναι περιπτώσεις, καθότι ἡ διαθέτουσα ἐδύνατο ἐλευθέρως νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν της, οὐδὲ διὰ τῆς διαθήκης ἀφαιροῦντα δικαιώματα ἢ ἐπιβάλλονται ὑποχρεώσεις εἰς τὰς ἀναιρεσειούσας τὸ δὲ δικάσαν δικαστήριον παρεδέχθη, ὅτι ἀπὸ τὴν εἰρημένη δημοσίαν διαθήκην προκύπτει, ὅτι κατὰ τὴν θέλησιν τῆς διαθετούσης ἐσημειώθη ἡ περιουσία της, καὶ ὅτι οἱ μάρτυρες διέμειναν καθ ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης· ἑπομένως τὰ δύο ταῦτα περιστατικὰ ὡς λαβόντα χώραν ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου, ἐμπεριεχόμενα ἐν τῇ διαθήκῃ, καὶ βεβαιούμενα παρὰ τοῦ ἁρμοδίου τούτου ὑπαλλήλου, ὑπάρχουν, κατὰ τὴν ῥητὴν τοῦ νόμου διάταξιν, ἀποδεδειγμένα καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀναιρεσειούσας, καὶ κατ συνέπειαν ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ ἀπόδειξις αὕτη εἶνα καὶ δι' αὐτὰς ὑποχρεωτικὴ μεχρισότου ἤθελεν ἀποδειχθῇ πλαστογραφία ἢ νόθευσις τῆς προκειμένης διαθήκης.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

6) Ἑτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Π. ὑπ' ἀριθ. 204 τοῦ 1847 φέρε « Ἐπειδὴ ἐξ αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου ὑπ' ἀριθ. 35 (3579) καὶ τῶν ἐνώπιον αὐτοῦ γενομένων προτάσεων ἀποδεικνύται ὅτι ἡ προσαχθεῖσα εἰς αὐτὸ ἐν πρωτοτύπῳ διαθήκη δὲν προεκλήθη ὡς πλαστή, ἀλλ' ἐζητήθη ἡ ἀκυρότης αὐτῆς λόγῳ ὅτι δ ὑπάρχει εἰς αὐτὴν ἡ ὑπογραφὴ τοῦ διαθέτου, καὶ ὅτι περιέχ παρεισγραφὰς καὶ συγκοπάς, τὸ δὲ ἐφετεῖον παρατηρῆσαν τ διαθήκην ταύτην ἐσκέφθη ὅτι ὁ διαθέτης εἶναι ὑπογεγραμμένος ε αὐτὴν ἰδιοχείρως εἴς τε τὸ τέλος καὶ εἰς τὰς ἐν τῷ περιθωρί προσθήκας εὐαγνώστως καὶ συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ πε διαθηκῶν νόμου καὶ τὸ ἄρθρ. 185 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, κι ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς αὐτὴν οὐδεμία οὐδόλως παρεισγραφὴ ἢ συγκοπή· ὥστε τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν πληροφορηθὲν ἐ ἰδίας ἀντιλήψεως περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ὑπογραφῆς τοῦ διαθέτο καὶ περὶ τῆς μὴ ὑπάρξεως παρεισγραφῶν ἢ συγκοπῶν, καὶ ἀπο φανθὲν περὶ τούτων κατὰ τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ πεποίθησιν, ἔπραξ

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἔγγραφα.

συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 277 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ἑπομένως οὔτε νόμον τινὰ ἢ τύπον παρεβίασε μὴ διατάξαν ἀπόδειξιν, οὔτε ἐκάλυψεν, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ ἀναιρεσείοντες, πρότασίν των τινὰ περὶ πλαστογραφίας, οὔτε ἀναιτιολόγητον ἀφῆκε τὴν ἀπόφασίν του· ἄλλως τε πρέπει νὰ θεωρηθοῦν καὶ ἀνυπόστατοι οἱ λόγοι τῶν ἀναιρεσειόντων περὶ τῆς ἐλλείψεως τῆς ὑπογραφῆς τοῦ διαθέτου καὶ περὶ ὑπάρξεως παρεισγραφῶν καὶ συγκοπῶν, καθόσον οὗτοι δὲν ἀπέδειξαν εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον τὰς τοιαύτας ἐλλείψεις.

Ἐπειδὴ τὸ 4 ἄρθρ. τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου ἀπαιτεῖ ὁ μνήμων (ἢ ὁ συμβολαιογράφος) νὰ σημειώσῃ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς πράξεως τὸν ἄνθρωπον, διὰ τοῦ ὁποίου προσκαλεῖται νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν διαθέτην, καὶ ν' ἀναφέρῃ εἰς αὐτὴν (τὴν πρᾶξιν, οὐχὶ δὲ εἰς αὐτὸν, ὡς ἐκ παραδρομῆς εἰς τὸν νόμον ἀναφέρεται) τὴν οἰκίαν κλπ. δὲν ἀπαιτεῖ δὲ, ὡς οἱ ἀναιρεσείοντες ἰσχυρίζονται, ὁ συμβολαιογράφος νὰ σημειώσῃ εἰς τὴν διαθήκην, ὅτι ὁ ἄνθρωπος, διὰ τοῦ ὁποίου προσκαλεῖται νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν διαθέτην, ἐστάλη ὑπ' αὐτοῦ *ἐπὶ τούτου, ὅτι εἶναι γνωστὸς τῷ συμβολαιογράφῳ, καὶ ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος τῷ ἀνέφερε τὴν οἰκίαν τοῦ διαθέτου*· ὥστε, καὶ ἂν δὲν ἀναφέρωνται ταῦτα ἐν τῇ διαθήκῃ, τὸ ἐφετεῖον δὲν παρεβίασε τύπον τινὰ, ἢ νόμον, μὴ θεωρῆσαν διὰ τοιούτους λόγους ἄκυρον τὴν διαθήκην, ἀφοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφέρονται ὅσα ἀληθῶς ἀπαιτεῖ τὸ μνησθὲν 4 ἄρθρ. τοῦ νόμου τῶν διαθηκῶν.

Ἐπειδὴ τὸ 5 ἄρθρ. τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου διατάττον ὁ συμβολαιογράφος νὰ βεβαιοῦται ἂν ὁ διαθέτης ἔχῃ σώας τὰς φρένας του καὶ ν' ἀναφέρῃ τοῦτο ἐν τῇ διαθήκῃ, δὲν ἀπαιτεῖ ν' ἀναφέρῃ ἐνταυτῷ καὶ πόθεν ἔλαβε τὴν βεβαίωσιν, ὡς οἱ ἀναιρεσείοντες διατείνονται, οὔτε αἱ λέξεις, ἔχει *σώας τὰς φρένας του*, νὰ μὴ δύνανται ν' ἀναπληρωθοῦν δι' ἄλλων ταυτοσημάντων· ἐν δὲ τῇ προκειμένῃ διαθήκῃ ὁ γράψας αὐτὴν συμβολαιογράφος ἐν τῷ οἰκείῳ αὐτῆς χωρίῳ, ἐνῷ ἔπρεπε ν' ἀναφέρῃ ὅτι ὁ διαθέτης ἔχει σώας τὰς φρέ-

---

τας του, ἔγραψεν ἀντὶ τούτων, ὅτι ἔχει σῶας καὶ ὑγιεῖς ὅλας τὰς αἰσθήσεις του, διὰ δὲ τῶν λέξεων τούτων, ὡς παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον, τὸ ὁποῖον ἐκτιμᾷ καὶ ἑρμηνεύει τὰς λέξεις ταύτας ὡς ἐκ τῶν συνοδευόντων αὐτὰς περιστατικῶν, τουτέστιν ὅτι ὁ συμβολαιογράφος, φροντίζων καὶ ἐξετάζων ὅτι ὁ διαθέτης εἶναι κλινήρης καὶ ἀσθενὴς καὶ ἀναφέρων τοῦτο ἐν τῇ διαθήκῃ, κατ' ἀντεξέτασιν, εἶπεν ὅτι ἔχει σώας καὶ ὑγιεῖς ὅλας του τὰς αἰσθήσεις, ἠθέλησε νὰ δηλώσῃ καὶ ἐδήλωσε τὴν τῶν φρενῶν ὑγείαν, ἡ δὲ δοθεῖσα αὕτη ἑρμηνεία τῆς ἀνωτέρω ἐκφράσεως *ἔχει σῶας καὶ ὑγιεῖς ὅλας τὰς αἰσθήσεις του* περιστρεφομένη εἰς πραγματικὰ γεγονότα, διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ὅπως ἔχει ἡ ἔκφρασίς αὕτη, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ πάντῃ ἄσχετος τῶν λέξεων τοῦ νόμου « ἔχει σώας τὰς φρένας » καὶ διότι ἡ λέξις αἰσθήσεις δύναται κοινῶς νὰ ἐκληφθῇ καὶ ἀντὶ τοῦ νοὸς καὶ τῶν φρενῶν.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 5 καὶ 13 τοῦ διαληφθέντος νόμου τῶν διαθηκῶν διατάττει ὁ συμβολαιογράφος νὰ προσέχῃ εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου γράφων τοὺς ἰδίους λόγους του, χωρὶς νὰ μεταβάλλῃ τὰς ἐννοίας του, καὶ νὰ καταγράφῃ ὅσα εἶπεν ὁ διαθέτης χωρὶς παρατήρησιν, ἀλλ' οὔτε τὰ ἄρθρα ταῦτα, οὔτε ἄλλα τοῦ μνησθέντος νόμου διατάσσουν ὁ συμβολαιογράφος ν' ἀναφέρῃ ἐν τῇ διαθήκῃ τὰς λέξεις *ὁ διαθέτης ὑπηγόρευσεν* ἢ κατὰ τὴν ὑπαγόρευσιν *τοῦ διαθέτου*, ὥστε ἀρκεῖ ὁ συμβολαιογράφος νὰ γράψῃ ὅσα ὁ διαθέτης εἶπε. Τὸ δὲ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του παραδέχεται ὅτι ἐν τῇ μνησθείσῃ διαθήκῃ ὁ συμβολαιογράφος ἔγραψεν ὅσα ὁ διαθέτης τὸν εἶπε, καὶ ἀληθῶς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῆς τῆς διαθήκης, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ συμβολαιογράφος ἀναφέρει ὅτι ὁ διαθέτης ἐδηλοποίησε τὴν κατωτέρω θέλησίν του, *ὁ διαθέτης λέγει κ.λ.* καὶ ἕπονται αἱ διατάξεις αὐτοῦ κατακεχωρημέναι εἰς ταύτην τὴν διαθήκην.

Ἐπειδὴ οὔτε ἀπὸ τὸν νόμον τῶν διαθηκῶν, οὔτε ἀπὸ τὸν ὀργανισμὸν τῶν δικαστηρίων (ἄρθρ. 179) ἀπαιτεῖται ὁ συμβολαιογράφος ν' ἀναφέρῃ ἐν τῇ διαθήκῃ, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ ἀναιρεσείοντες, ὅτι οἱ προσληφθέντες μάρτυρες δὲν εἶναι συγγενεῖς, ὅτι δὲν ἐξαιροῦνται ἀπὸ τὸν νόμον, καὶ πόθεν ὁ συμβολαιογράφος ἔχει τὰς περὶ τούτων πληροφορίας, καὶ μολοντοῦτο ταῦτα πάντα ὁ συμβο-

33. **Μάρτυρες.** Συγγενεῖς. Πολῖται Ἕλληνες.
§ 41. Ὁ συμβολ. ἐρωτᾷ ἂν ὁ διαθέτης ἔχῃ νὰ προσθέσῃ τί.

Ζ) Ὁ λαβὼν τὸ κληροδότημα δύναται νὰ προσβάλλῃ τὴν διαθήκην; Πλαστογραφία. Μέμψις; Φαλκιδία μερίς.

λαιογράφος ἀναφέρει ἐν τῇ διαληφθείσῃ διαθήκῃ, δὲν ἀπαιτεῖ δὲ ὁ ἴδιος συμβολαιογρ νὰ γνωρίζῃ, ὅτι οἱ μάρτυρες δὲν εἶναι συγγενεῖς, ἢ καὶ ν' ἀναφέρῃ τὴν ἰδίαν περὶ τούτου γνῶσιν ἐν τῇ διαθήκῃ, ἀλλὰ δύναται νὰ πορισθῇ καὶ ἄλλοθεν τὰς πληροφορίας ταύτας, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔλαβεν αὐτὰς παρὰ τῶν ἰδίων μαρτύρων, τότε δὲ ἤθελεν εἶσθαι λόγος ἀκυρότητος, ὅταν τις ἐκ τῶν μαρτύρων τούτων ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὅτι ἔχει πραγματικῶς συγγένειαν τοιαύτην, ἕνεκα τῆς ὁποίας δὲν ἠδύνατο κατὰ τὸν νόμον νὰ προσληφθῇ ὡς μάρτυς εἰς τὴν διαθήκην.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ παράρτημα τοῦ νόμου περὶ διαθηκῶν, δὲν εἶναι μὲν δεκτοὶ οἱ μάρτυρες εἰς διαθήκην, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ οἱ ἐξ ἀγχιστείας συγγενεῖς τῶν κληρονόμων μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ κωλύοντος τὸν γάμον, ἀλλ' ὁ μάρτυς τῆς περὶ ἧς πρόκειται διαθήκης Ι Ρ ἔχων σύζυγον τὴν μητρυιὰν τῆς μητρὸς τῆς κληρονόμου, τῆς καὶ ἀναιρεσιβλήτου, εἶναι συγγενὴς ταύτης ἐκ τριγενείας καὶ οὐχὶ ἐξ ἀγχιστείας συγγενής, ὡς ὁ νόμος ἀπαιτεῖ, διότι ἡ ἐξ ἀγχιστείας συγγένεια κατὰ τὸν νόμον 4 § 3 τοῦ βιβ. 38 τίτλ. 10 τῶν πανδ. εἶναι ἡ ἐκ δύο γενῶν συναπτομένη· ἂν δὲ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς ἀγχιστείας περιλαμβάνουν καὶ τὴν τριγένειαν, πάλιν οὐδεμία ῥητὴ διάταξις νόμου ἢ κανόνος ἐκκλησιαστικοῦ κωλύει τὸν γάμον εἰς δεύτερον βαθμὸν τριγενείας, εἰς ὃν διατελεῖ ὁ ῥηθεὶς Ρ μετὰ τῆς κληρονόμου·

Ἐπειδὴ ἂν καί, κατὰ τοὺς αὐτοὺς συγγραφεῖς, ἡ συνήθεια ἐξέτεινεν ἐπὶ τριγενείας τὸ κώλυμα τοῦ γάμου πέραν τοῦ πρώτου βαθμοῦ, ἡ συνήθεια ὅμως αὕτη οὔτε εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια, οὔτε ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπροτάθη διὰ νὰ γείνῃ ἀντικείμενον ἀποδείξεως, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 809 τῆς πολιτ. δικονομίας τότε μόνον δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις, ὅταν εἰς τὸ διατακτικὸν μέρος ἀποφάσεώς τινος περιέχεται ῥητή, ἀπ' εὐθείας ἢ ἐκ πλαγίου παράβασις τοῦ σαφοῦ ὁρισμοῦ νόμου, ἢ ἀρχαίου ἰσχύοντος ἐθίμου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον συνεμορφώθη ἀκριβῶς μὲ τὸν νόμον, τὸν ὁποῖον μόνον ἦτο προσκεκλημένον νὰ ἐφαρμόσῃ· ὁ δὲ λόγος τῆς ψευδοῦς ἑρμηνείας τῆς ἐνορίας τοῦ αὐτοῦ μάρτυρος, ὡς ἀόριστος, εἶναι ἀπαράδεκτος.

Η) Ἐγκατάστασις κληρονόμου. Κληροδοσίαι. Ἀποκλήρωσις.
Ι) Ἔνδικα μέσα.

ΣΗΜ. Προσθήκη ἀποφάσεών τινων αἵτινες δὲν μνημονεύονται εἰς τὰ προηγούμενα ζητήματα.

Ἐπειδὴ τὸ 18 ἄρθρ. τοῦ νόμου τῶν διαθηκῶν δὲν ἀπαιτεῖ ὁ συμβολαιογράφος ν' ἀναφέρῃ ἐν τῇ διαθήκῃ ὅτι εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἔγραψεν αὐτὴν, δὲν παρευρίσκετο ἄλλος παρ' αὐτὸν, τὸν διαθέτην καὶ τοὺς μάρτυρας· ὥστε δὲν εἶναι λόγος ἀκυρότητος ἡ μὴ γενομένη ἐν τῇ διαθήκῃ μνεία ὅτι δὲν παρευρέθησαν ἄλλοι, ἐκτὸς ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι πραγματικῶς παρευρέθησαν, περίπτωσις, ἥτις ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὑπάρχει.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ προσαχθέντος ἐπισήμου ἀντιγράφου τῆς προκειμένης διαθήκης ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ συμβολαιογράφος ὥρκισεν ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους μάρτυρας ὅτι θέλουν φυλάξει μυστικὸν πᾶν ὅ,τι ἀκούσωσιν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ διαθέτου μέχρι τοῦ θανάτου του· ὅτι ἀφοῦ ὁ διαθέτης ἐτελείωσε τὰς διατάξεις καὶ ὁ συμβολαιογράφος ὑπενθύμισεν αὐτὸν ν' ἀφήσῃ ἐλεημοσύνην εἰς φιλανθρωπικὰ καταστήματα, οὗτος, ὁ συμβολαιογράφος, ἀνέγνωσε τὴν διαθήκην εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως, εἰς ὑπήκοον τοῦ τε διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων, καὶ ἀφοῦ οὗτοι οἱ μάρτυρες τὴν παρετήρησαν καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἀνέγνωσαν, τὴν ὑπέγραψαν ὅ,τε συμβολαιογράφος, ὁ διαθέτης καὶ οἱ μάρτυρες· ὅθεν ἐξεπληρώθησαν ἀποχρώντως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 5, 6 καὶ 7 τοῦ νόμου τῶν διαθηκῶν περὶ τοῦ ὅρκου τῶν μαρτύρων, (ὁ ὁποῖος δὲν ἔπρεπε νὰ ἦναι διάφορος διὰ τῶν μάρτυρα Ι Ρ, ὄντα τοῦ δυτικοῦ δόγματος, καθὸ καὶ τοῦτον χριστιανόν), περὶ τῆς παρατηρήσεως καὶ ἀναγνώσεως τῆς διαθήκης ὑπὸ τῶν μαρτύρων καὶ περὶ τῆς ἀκροάσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ διαθέτου, καθότι εἰς ἐπήκοον αὐτοῦ καὶ τῶν μαρτύρων ἀνεγνώσθη, ὡς εἴρηται, ὁ δὲ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ ἀναιρεσείοντες, ὁ διαθέτης νὰ παρατηρήσῃ τὴν διαθήκην καὶ νὰ τὴν ἀναγνώσῃ αὐτὸς, ἢ, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτης ἐκ μέρους τοῦ συμβολαιογράφου, ν' ἀπαντήσῃ ὁ διαθέτης, ὅτι ἐγράφησαν αἱ διατάξεις του ἀπαράλλακτα, καὶ νὰ γείνῃ περὶ τούτων μνεία εἰς τὴν διαθήκην, ὁ δὲ ἕτερος ἰσχυρισμὸς τῶν ἀναιρεσειόντων, ὅτι ὡς πρὸς τὴν γραφὴν τῆς διαθήκης δὲν ἐξεπληρώθη ὁ νόμος, καθόσον δύναται νὰ ἐννοηθῇ, εἶναι ἀνυπόστατος διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους κατὰ τοῦ ς' λόγου τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως· ὅλοι δὲ οἱ ἐν τῷ δεκάτῳ τούτῳ λόγῳ σημειούμενοι ὑπὸ

Πίναξ Λεκτικός.

τῶν ἀναιρεσειόντων ὡς παραβιασθέντες νόμοι, οἱ ἀναφερόμενοι εἰς τοὺς προεκτεθέντας λόγους, ἐτηρήθησαν ἀκριβῶς, αἱ δὲ δύω λοιπαὶ ἀορίστως σημειούμεναι δῆθεν παραβιάσεις νόμων, ὡς πάντη ἀόριστοι, καὶ μὴ ἀναπτυχθεῖσαι παντελῶς εἶναι ἀπαράδεκτοι.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς εἰρημένης διαθήκης ἀποδεικνύεται, ὁ γράψας αὐτὴν συμβολαιογράφος, σημειώσας ἐν τῷ οἰκείῳ αὐτῆς χωρίῳ τὸ ὄνομα τοῦ διαθέτου, συνεχῶς δὲ τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων, καὶ ὅτι εἶναι ἄσχετοι συγγενείας τοῦ διαθέτου, ἀναφέρει ἀμέσως ὅτι τῷ εἶναι *γνωστοί*, ἡ δὲ λέξις, οὖσα εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν καὶ ἀναφερομένη εἰς ἅπαντας τοὺς προρηθέντας, ἐμπεριλαμβάνει, ὡς ὀρθῶς ἐθεώρησε τὸ ἐφετεῖον, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ διαθέτου· ἄρα δὲν ὑπάρχει, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ ἀναιρεσείοντες, ἔλλειψις μνείας εἰς τὴν διαθήκην, ὅτι ὁ διαθέτης ἦτο γνωστὸς τῷ συμβολαιογράφῳ.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀπὸ 2 δεκεμβρίου 1845 ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου γενομένων προτάσεων τῶν ἀντιδίκων τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀποδεικνύεται ὅτι ἐπροτάθη ὡς λόγος ἀκυρότητος, ὅτι δὲν ἀναφέρεται ἐν τῇ διαθήκῃ ἡ κατοικία τοῦ διαθέτου· ὥστε δὲν προτείνεται κατὰ πρῶτον ἤδη ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς ἡ ἀναιρεσίβλητος διατείνεται, ἀλλ' ἐν τῇ διαθήκῃ ταύτῃ εἰς τὸ οἰκεῖον αὐτῆς χωρίον, εἰς ὃ ἔπρεπε νὰ σημειοῦται ἡ *κατοικία*, ἀναφέρεται ὅτι ὁ διαθέτης εἶναι ἐμποροκτηματίας Αἰγείου, ἡ δὲ ἔκφρασις αὕτη δεικνύει ὅτι ἔχει κατοικίαν τὸ Αἴγειον, καὶ ἑπομένως ἀναπληροῖ ἀποχρώντως τὴν σημείωσιν τῆς κατοικίας· ὅθεν ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον ἐθεώρησεν ὅτι ὑπάρχει ἐν τῇ διαθήκῃ σημείωσις τῆς κατοικίας τοῦ διαθέτου. »

Α) Ἐν γένει.

§ 1. Τὰ ἀπὸ 11 φεβρ. 1830 ὑπ' ἀριθ. 67 καὶ 68 ψηφίσματα ἀπὸ πότε ἔλαβον ἰσχὺν νόμου;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὰ ἀπὸ 11 φεβρ. 1830 ὑπ' ἀριθ. 67 καὶ 68 περὶ μνημόνων καὶ διαθηκῶν ψηφίσματα ἐδημοσιεύθησαν κατὰ τὴν 26 μαρτίου 1830 διὰ τῆς γενικῆς ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος τοῦ αὐτοῦ ἔτους, οἱ δὲ νόμοι οὗτοι, μὴ περιέχοντες κανένα περιορισμὸν ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐκτελέσεώς των, ἐμβῆκαν ἔκτοτε εἰς ἐνέργειαν καθ' ὅλον τὸ κράτος· ὥστε τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν κρίναν περὶ τοῦ κύρους τῆς περὶ ἧς πρόκειται διαθήκης, χρονολογουμένης τὴν 11 ἰουλίου 1832 καὶ 7 νοεμβρίου 1833, κατὰ τοὺς εἰς τὰ εἰρημένα ψηφίσματα διαγραφομένους τύπους καὶ ὅρους, ἐφήρμοσε νόμους ἰσχύοντας κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχήν. »
Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π 294 (σελ. 162 τῆς σειρᾶς τοῦ 1839).

§ 2. Εἶναι ἄκυρος ἡ διαθήκη, ὅταν εἰς τὸν γράψαντα αὐτὴν καταλείπεται κληροδότημα; ὄχι, διότι, ἂν καί, κατὰ τὸ τεμ. 15 τῶν παν δεκ. (48, 10), ὁ γράψας διαθήκην καὶ καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ διαθέτου δὲν δύναται νὰ γράψῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ὁ ἴδιος κληροδότημα, ἡ ἀπαγόρευσις ὅμως αὕτη δὲν προσβάλλει ποσῶς τὸ κῦρος τῆς διαθήκης (Ἁρμεν. § 44 ε. ά).
Ἀπόφ. 262 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4837).

§ 3. Ὁ γράψας διαθήκην, δι' ἧς καταλείπεται εἰς αὐτὸν κληροδότημα, δύναται νὰ ἐξετασθῇ ὡς μάρτυς εἰς διένεξιν ἀφορῶσαν

τὴν αὐτὴν διαθήκην; Ναὶ, διότι μὴ δυνάμενος ὁ γράψας τὴν διαθήκην ν' ἀπαιτήσῃ καὶ λάβῃ τι δυνάμει ταύτης (§ 33 Ἀρμεν. & ά ἀντιστ. μὲ τὴν διάταξιν 3 τοῦ κώδ. 9, 23), δὲν προσδοκᾷ ἐκ τῆς μαρτυρίας του ὠφέλειαν τινὰ ἢ βλάβην· ὁ λόγος δὲ ὅτι συνέταξε τὴν διαθήκην, δὲν διατάττεται ὡς λόγος ἐξαιρέσεως.

Ἀπόφ. § 262 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. ιχ. σελ. 4837

§ 4. Κανεὶς νόμος δὲν ἐξαιρεῖ τοὺς δανειστὰς νὰ μαρτυρῶσιν ἐν τῇ διαθήκῃ.

Ἀπόφ. τῆς 5 Ἰαν. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

§ 5. Ὅταν παρουσιάζηται δημοσία διαθήκη, καθιστῶσα τινὰ γενικὸν κληροδόχον, οἱ ζητοῦντες τὴν ἀκύρωσιν ἕνεκα μὴ ἐχεφροσύνης, εἶναι ὑπόχρεοι νὰ τὴν προσβάλωσι διὰ τοῦ μέσου τῆς πλαστογραφίας, ἢ ἀρκεῖ νὰ προτείνωσιν ὅτι ἐγένετο διὰ δόλου καὶ ἀπάτης ; [1].

Πρωτοδικεῖόν τι τῆς Γαλλ. (*gazzette des Tribunaux* φύλλ. 4983) ἀπεφήνατο ὅτι ἡ ἀγωγὴ εἶναι ἀποῤῥιπτέα, ὅταν δὲν προσβάλληται ἡ διαθήκη διὰ τοῦ μέσου τῆς πλαστογραφίας, ἀλλὰ τὸ δικ. τῶν ἐφετῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ἐξεκαλέσθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, ὑποχρέωσε τοὺς προσβάλλοντας τὴν διαθήκην, ν' ἀποδείξωσι τὰ περιστατικὰ, ἐξ ὧν προκύπτει δῆθεν ὅτι ὁ διαθέτης ἐκρατεῖτο διαρκούσης τῆς ἀσθενείας του, μεμακρυσμένος τῶν λοιπῶν τῶν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, ὅπου ἐπεδήμει, συγγενῶν του, καὶ ὅτι ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀσθενείας του μέχρι τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης, ἦτο στερημένος τῆς ἐλευθέρας ἐνεργείας τῶν διανοητικῶν δυνάμεων. Τὸ δικαστ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐξέδωκεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὴν ὑπ' ἀριθ. 188 τοῦ 1842 ἀπόφασίν του φέρουσαν:

« Ἐπειδὴ ὡσαύτως καὶ ὁ ἕτερος λόγος, ὅτι « ὁ συμβολαιογράφος, μνημονεύων ἁπλῶς, ὅτι ὁ διαθέτης εἶχε *σώας* τὰς φρένας της, δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν εὐχὴν τοῦ νόμου, ζητοῦντος νὰ βεβαιωθῇ περὶ τούτου, ἡ δὲ βεβαίωσις, ἂν δὲν προήρχετο ἀπὸ ἐπιστημονικὴν ἔρευναν, τοὐλάχιστον ἔπρεπε νὰ μνημονεύηται ὅτι ἐβεβαιώθη, ἐνῷ ἀπὸ τὴν ἀταξίαν τῆς διαθήκης καὶ τὰς ἀντιφάσεις τεκμαίρεται τὸ ἐναντίον, εἶναι μὴ βάσιμος: »

1) Διότι ἡ ἐν τῇ διαθήκῃ μνεία τοῦ συμβολαιογράφου, ὅτι « εὗρεν ἀσθενῆ τὴν Χ ἔχουσαν δὲ τὰς φρένας της σώας » εἶναι ἀναμφιβόλως ἀποτέλεσμα τῶν ἐρευνῶν, τὰς ὁποίας οὗτος ἔκαμε

(1) Ὅρα κατωτ. § 23.

καθ' ὅσον αἱ γνώσεις του καὶ τὸ εἶδος τοῦ ἐπαγγέλματός του τὸ ἐσυγχώρουν πρὸς σχηματισμὸν τῆς ἰδίας πεποιθήσεώς του, καὶ ἑπομένως ἤθελεν εἶσθαι περιττὸν ν' ἀναφέρῃ καὶ ὅτι ἐβεβαιώθη, ἐνῷ ῥητικῶς ἐκφράζεται περὶ τοῦ ἀποτελέσματος, ὅτι δηλ. ὁ διαθέτης εἶχε τὰς φρένας σώας.

2) Διότι ὁ νόμος τὴν τοιαύτην ἐξέτασιν περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ λογικοῦ τοῦ διαθέτου ἀναμφιβόλως ἀνέθεσε μόνον προχείρως εἰς τὸν συμβολαιογράφον, χωρὶς νὰ ἐπιβάλῃ εἰς αὐτὸν τὸ χρέος νὰ προσδράμῃ εἰς ἐπιστημονικὰς αὐτοψίας καὶ πραγματογνωμοσύνας.

3) Διότι ἀπὸ τὸ σύνολον τῆς διαθήκης δὲν ἀποδεικνύεται, κατὰ τὴν πεποίθησιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ἡ διαθέτης δὲν εἶχε σώας τὰς φρένας· ἐπειδὴ ὅμως αἱ ἐκκαλοῦσαι καὶ πρωτοδίκως καὶ ἤδη ἐφεσίμως ἐπρότειναν ν'ἀποδείξωσιν, ὅτι, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης, ἡ διαθέτης δὲν εἶχεν ἀληθῶς τὰς φρένας της, περίστασις, ἥτις, ἐὰν ἀποδειχθῇ, ἀποκαθιστᾷ ἀνίσχυρον τὴν διαθήκην, ἡ δὲ τοιαύτη ἀπόδειξις δὲν τείνει ποσῶς νὰ προσβάλῃ ὡς πλαστὴν τὴν γενομένην σημείωσιν τοῦ συμβολαιογράφου ὅτι ἡ διαθέτης εἶχε σώας τὰς φρένας της, διότι ἡ ἐχεφροσύνη ἢ μὴ τοῦ ἀσθενοῦς δὲν εἶναι ἐκ τῶν γεγονότων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα προφανῶς ὑποπίπτοντα εἰς τὰς αἰσθήσεις δύνανται καὶ ἀναμφιῤῥεπῶς νὰ βεβαιωθῶσιν ἂν ὑπάρχουν, ἢ δὲν ὑπάρχουν, κατὰ τὰ ὁποῖα ἑπομένως ὁ συμβολαιογράφος, ὅταν ἀναφέρῃ διαφόρως παρ' ὅ,τι ἀληθῶς ὑπῆρξαν, πλαστογραφεῖ· ἀλλ' εἶναι ἓν ἁπλοῦν συμπέρασμα τῆς κρίσεώς του, τὸ ὁποῖον, χωρὶς νὰ περιλαμβάνῃ ἀναγκαίως τὴν ἰδέαν τοῦ πλαστοῦ, δύναται ἁπλῶς νὰ ἦναι λελανθασμένον, καθ' ὅσον μάλιστα ὁ συμβολαιογράφος δὲν ἔχει ἐπιστημονικὰς γνώσεις πρὸς θετικὴν διάγνωσιν καὶ ἀπόφασιν, ἐνίοτε δύσκολον, τῆς καταστάσεως τοῦ νοὸς ἑνὸς ἀσθενοῦς καὶ ἐπιφορτιζόμενος ἀπὸ τὸν νόμον νὰ βεβαιωθῇ περὶ αὐτῆς ἀναμφιβόλως, ἐπιφορτίζεται μὲ μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ δώσῃ ἁπλῶς ἐγγύησίν τινα περὶ τῆς ἐχεφροσύνης τοῦ διαθέτου, οὐχὶ δὲ καὶ νόμιμον τεκμήριον περὶ αὐτῆς, ἀποκλεῖον τὴν ἀνταπόδειξιν ἄλλως πως, ἢ διὰ τῆς ἐπὶ πλαστογραφίᾳ κατηγορίας· ἄρα ἡ περὶ τούτου πρότασις τῶν ἐκκαλουσῶν εἶναι παραδεκτή.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ περιστατικοῦ τούτου, μὴ δυναμένου ν' ἀποδειχθῇ δι' ἐγγράφων, τὸ διὰ μαρτύρων μέσον εἶναι παραδεκτὸν συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 304 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

(Νομικ. σελ. 3235).

Ἑτέρα ἀπόφ. 3725 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει: « Ἐπειδὴ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν τελευταῖον λόγον τοῦ ἐκκαλοῦν-

τος ὅτι ὁ διαθέτης δὲν εἶχεν ὑγιᾶ τὸν νοῦν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ εἰρημένη διαθήκη ἐγίνετο, ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς καθίσταται ἀποδεικτέος, ἂν καὶ εἰς τὴν αὐτὴν διαθήκην ἀναφέρεται ὅτι ὁ διαθέτης εἶχε τὰς φρένας σώας, καθ' ὅσον ἡ τοῦ τοιούτου ἰσχυρισμοῦ ἀπόδειξις, ἥτις ἔχει οὐσιώδη ἐπιῤῥοήν, διότι, ἐὰν βεβαιωθῇ, συνεπάγεται τὸ ἄκυρον τῆς διαθήκης, καὶ δεν εἶναι ποσῶς ἀνάγκη νὰ προσβάλῃ ὡς πλαστὴν τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ ἀνωτέρω εἰρημένην μνείαν τοῦ συντάξαντος αὐτὴν συμβολαιογράφου περὶ τοῦ ὅτι ὁ διαθέτης εἶχε σώας τὰς φρένας του, διότι ἡ ἐχεφροσύνη, ἢ μὴ τοῦ ἀσθενοῦς δὲν εἶναι ἐκ τῶν γεγονότων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα προφανῶς ὑποπίπτοντα εἰς τὰς αἰσθήσεις δύνανται καὶ ἀναμφιῤῥεπῶς νὰ βεβαιωθῶσιν, ἐὰν ὑπάρχουν, ἢ μή· ὥστε ἐὰν ὁ συμβολαιογράφος ἀναφέρῃ διαφόρως παρ' ὅτι ἀληθῶς ὑπῆρξε, δὲν πλαστογράφει, ἀλλ' εἶναι ἁπλοῦν συμπέρασμα τῆς προκρίσεώς του, τὸ ὁποῖον, χωρὶς νὰ ἐμπεριλαμβάνεται εἰς αὐτὸ ἡ ἰδέα τοῦ πλαστοῦ, δύναται ἁπλῶς νὰ ἦναι λανθασμένον, καθ' ὅσον μάλιστα ὁ συμβολαιογράφος δὲν ἔχει ἐπιστημονικὰς γνώσεις πρὸς θετικὴν διάγνωσιν καὶ ἀπόφασιν, ἐνίοτε δύσκολον, τῆς καταστάσεως τοῦ νοὸς ἑνὸς ἀσθενοῦς, καὶ ὑποχρεούμενος ἀπὸ τὸν νόμον νὰ βεβαιωθῇ περὶ αὐτῆς ἀναμφιβόλως ὑποχρεοῦται μὲ μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ δώσῃ ἁπλῶς ἐγγύησίν τινα περὶ τῆς ἐχεφροσύνης τοῦ διαθέτου, οὐχὶ δὲ καὶ νόμιμον τεκμήριον περὶ τῆς αὐτῆς, ἀποκλεῖον τὴν ἀνταπόδειξιν ἄλλως πως, ἢ διὰ τῆς ἐπὶ πλαστογραφίᾳ κατηγορίας [2].

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρ. 304 § 2 πολιτ. δικονομίας), ὁσάκις εἶναι ἀποδεδειγμένως, ὡς ἐνταῦθα, ἀδύνατόν νὰ προσαχθῇ ἔγγραφος ἀπόδειξις, ἡ διὰ μαρτύρων κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται.

§ 6. Οἱ μεταγενέστεροι περὶ διαθηκῶν νόμοι δὲν ἰσχύουσιν [1] ἐπὶ τῶν διαθηκῶν, αἵτινες εἶναι συντεταγμένοι κατὰ τοὺς νόμους, οἵτινες ἴσχυον ὅταν αὗται συνετάχθησαν· ἑπομένως ὁ διαθέτης δὲν ὑποχρεοῦται ν' ἀνανεώσῃ αὐτὴν διὰ νὰ συμμορφωθῇ μὲ τοὺς νέους νόμους, οἵτινες δὲν καθιστοῦν αὐτὴν ἄκυρον. (διατ. 29 κώδ. βιβλ. 6 τίτ. 23). Ἀπόφ. τῆς 29 νοεμβρ. 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 3747).

§ 7. Ὁ ἰσχυριζόμενος ὅτι ἡ διαθήκη εἶναι ἄκυρος, πρέπει νὰ ὁρίσῃ καὶ τὰς ἐλλείψεις καὶ τοὺς λόγους τῆς ἀκυρότητος. (ἀπόφ. τῆς 29 νοεμβρίου 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

---

(1) Ὅρα κατωτ. § 17. — (2) Ὅρα [illegible]
[illegible]

§ 8. Κατὰ τὴν περὶ τῆς γνησιότητος τῆς διαθήκης δίκην, δύναται νὰ προσβληθῇ ἡ διαθήκη ὡς ἄκυρος διὰ παράβασιν ἄλλων ἐθίμων; Ὄχι, διότι ὁ νόμος περιορίζει τὴν ἐνέργειαν, προκειμένου λόγου περὶ ἰδιογράφου διαθήκης, εἰς μόνην τὴν περὶ γνησιότητος τῆς γραφῆς καὶ ὑπογραφῆς τοῦ διαθέτου, τὸ δὲ περὶ ἀκυρότητος τῆς διαθήκης ἀποτελεῖ ἀντικείμενον ἄλλης δίκης. (ἀπόφ. 28 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4778).

§ 9. Ὑπαγόρευσις (*dicté*) διαθήκης τινός.

1) Διὰ νὰ λογίζεται ὑπαγόρευσις (*dicté*) τινὸς διαθήκης ἐκ μιᾶς μόνης διατάξεως συνισταμένης πρέπει νὰ γραφῇ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον καὶ εἰς τὴν αὐτὴν στιγμήν, ὅπου ὁ διαθέτης τὴν ἀπήγγειλεν· ἰδίως εἶναι ἄκυρος, ὅταν ἐλήφθη ἀπὸ τὸν συμβολαιογράφον εἰς τὸν θάλαμον, ὅπου ὁ διαθέτης ἔκειτο ἀσθενῶν ἐκ χολέρρας, καὶ ἐγράφη παρὰ τοῦ ἰδίου εἰς ἕτερον, ὅθεν δὲν ἐδύνατο ν' ἀκούσῃ τὸν λόγον τοῦ διαθέτου.

2) Ὑπάρχει προσέτι ἄκυρος ἡ διαθήκη, ἐὰν ὑπεγράφη ἀπὸ τὸν συμβολαιογράφον καὶ τοὺς μάρτυρας, μὴ παρόντος τοῦ διαθέτου, καίτοι οὗτος ἤκουσε τὴν παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου ἀνάγνωσίν της, καὶ ὑπέγραψεν αὐτὴν παρόντων τῶν μαρτύρων.—Οὕτως ἀπεφασίσθησαν τὰ σπουδαῖα ταῦτα ζητήματα ἀπὸ τὸ *ἀκυρωτικὸν* τῆς *Γαλλίας* τὴν 20 ἰανουαρ. 1840.

—Εἶναι ἰσχυρὰ ἡ διαθήκη, ἐν ᾗ ὁ διαθέτης ἐδήλωσεν ὅτι δὲν γινώσκει νὰ ὑπογράψῃ, μολονότι πρότερον εἶχεν ἐπιθέσει τὴν ὑπογραφήν του εἰς ἄλλα ἔγγραφα, ἂν ἦναι βέβαιον ὅτι μὲ δυσκολίαν ἔγραφε (*traçait*) καὶ ἀτάκτως τὰ γράμματα τοῦ ὀνόματός του, καὶ ὅτι δὲν εἶχεν ὑπογράψει πολλὰ ἔγγραφα, καὶ μάλιστα τὸ γαμικόν του συνάλλαγμα.

Ἀκυρωτικόν, τὴν 28 ἰανουαρίου 1840.

(Νομικ. σελ. 2198).

§ 10. Ὅταν διὰ μεταγενεστέρας διαθήκης ἀνακληθῇ ἡ προγενεστέρα, μετὰ δὲ ταῦτα ὁ διαθέτης, θέλων νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἰσχύν της ἡ πρώτη ἀνακληθεῖσα, δηλώσῃ δι' ἁπλῆς συμβολαιογραφικῆς πράξεως ὅτι ἀνακαλεῖ τὴν τελευταίαν, ἡ πρᾶξις αὕτη ἀρκεῖ διὰ νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ τελευταία διαθήκη, καὶ ν' ἀναζήσῃ ἡ πρώτη; Ναὶ κατὰ τὴν ἀπὸ 22 μαρτίου 1837 ἀπόφ. τοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς Γαλλίας.

§ 11. Ἔχει ἰσχὺν διαθήκη ἰδιόγραφος εὑρεθεῖσα εἰς χεῖρας τινὸς καὶ οὐχὶ μεταξὺ τῶν ἐγγράφων τοῦ διαθέτου;

Ἡ ἀπόφ. 22 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ ἡ ἀπὸ 11 ἰουνίου 1832 καὶ 7 νοεμβρίου 1833 διαθήκη τοῦ Σ Θ μήτε ὡς γνωστὴ ἂν ὑποτεθῇ ἔχει νόμιμον κῦρος, διότι, κατὰ τὰ ἄρθ. 20, 21 καὶ 29 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, δὲν ὑπεγράφη παρὰ τοῦ διαθέτου καθ' ἑκάστην σελίδα, μήτε παρεδόθη εἰς δημόσιόν τινα μνήμονα ἢ ἄλλον ἀναπληροῦντα τὴν θέσιν τούτου ὑπαλλήλου, κατὰ τὸν μὴ ἀντικρουσθέντα ἰσχυρισμὸν τῆς ἐφεσιβλήτου, μήτε ὡς ἰδιόχειρος ἂν θεωρηθῇ ἰσχύει, διότι, κατὰ τ' ἄρθ. 31 32, καὶ 33 τοῦ αὐτοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, καθὰ παραδέχονται ἀμφότερα τὰ διαφερόμενα μέρη, δὲν προσήχθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου διὰ ν' ἀνοιχθῇ καὶ κηρυχθῇ δι' ἀποφάσεως ὡς κυρία· ἀλλά, πρὸ τούτοις, ὡς ἐξάγεται ἔκ τε τοῦ πρωτοτύπου τῆς εἰρημένης διαθήκης καὶ ἐκ τοῦ ἀπὸ 10 καὶ 21 μαρτίου 1833 ἀντιγράφου αὐτῆς, ἐπικυρωμένου παρὰ τοῦ δημογέροντος Π Κ καὶ Κ Σ, εὑρεθεῖσα εἰς χεῖρας τρίτου, καὶ ἀνοιχθεῖσα ἐγνωστοποιήθη πρὸς τὰ μέρη ταῦτα, ἐνῷ ἐκ τῶν εἰρημένων ἄρθρων τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου προκύπτει, ὅτι πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ προηγουμένως ἡ περὶ τοῦ κύρους αὐτῆς διαδικασία πρὸς βεβαίωσιν τῆς ταυτότητος καὶ γνησιότητός της· ὁ δὲ τῆς ἐκκαλούσης ἰσχυρισμός, ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν ἀπεβίωσιν ὁ Θ δὲν ὑπῆρχον δικαστήρια κατὰ τὴν περιφέρειαν τῆς διαμονῆς αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπεκράτει εἰσέτι πλήρης ἀναρχία, ὡς δύναται νὰ ἀποδειχθῇ, καὶ ἑπομένως ἀδύνατον ἦτον εἰς αὐτὴν νὰ ἐκπληρώσῃ κατὰ τοῦτο τὴν διάταξιν τοῦ νόμου, δὲν ἔχει νόμιμον ὑπόστασιν, διότι ἂν εἰς Στεμνίτσαν δὲν ὑπῆρχον δικαστήρια, ἦσαν ὅμως εἰς ἄλλα μέρη τοῦ κράτους, καὶ ἀφοῦ, καθὰ διατείνεται, ἡ διαθήκη αὕτη εὑρεθεῖσα μεταξὺ τῶν ἐγγράφων τοῦ διαθέτου κατελήφθη μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἀπὸ τὴν τότε ἐπιτόπιον ἀρχήν, ἤτοι τὸν δημογέροντα Π Κ, ἠδύνατο διὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, πρὶν ἢ κινήσῃ τὴν προκειμένην καὶ ἐπὶ τῆς διαθήκης αὐτῆς στηριζομένην ἀγωγήν, νὰ ζητήσῃ καὶ τότε ἢ καὶ μετέπειτα τὴν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων προσαγωγήν της καὶ τὴν παρ' αὐτῶν ἐπικύρωσιν.»

('Εκ τῆς Νομικ. σελ. 2703).

§ 12. **Εἰς τίνα ἀνήκει ἡ κινητὴ περιουσία, περὶ ἧς ἡ διαθήκη σιωπᾷ;**

Ὅταν ὁ διαθέτης διαθέσῃ τὴν ἀκίνητον περιουσίαν του, περὶ δὲ τῆς κινητῆς δὲν κάμῃ λόγον, ἡ διαθήκη δὲν εἶναι ἄκυρος, διότι καὶ ἡ παραληφθεῖσα περιουσία ἀνήκει εἰς τὸν κατασταθέντα ἤδη κληρονόμον (ν. 1 § 4 *de hered inst.* καὶ ἰδίως § 27 Β. 5 τίτ. 1 τοῦ Ἀρμεν.) Ἀπόφ. 2218 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 13. Τίς ἀποδεικνύει ὅτι ὑπάρχει διαθήκη; [1]

Εἰς τὸν ἐνιστάμενον ὅτι ὑπάρχει διαθήκη, ἄλλως παρὰ τὸν νόμον κανονίζουσα τὴν κληρονομίαν, ἀπόκειται ν' ἀποδείξῃ τὴν ἔνστασίν του. (ἀπόφ. 4898 τῆς 22 ἰουλ. 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 14. *Ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμόν.—Πλαστογραφία.*

Ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν δὲν εἶναι ἀναγκαία ὅταν προσβάλλεται ὡς πλαστὴ διαθήκη τίς, τῆς ὁποίας ἐξαιτεῖται ἡ ἀκύρωσις (532 ἐδάφ. 6, καὶ 538 ἐδ. 12 τῆς πολιτ. δικ). Ἀπόφ. 4655 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ἡ ἀκυρότης τῆς διαθήκης παραβλάπτει τὴν διαθήκην ὁλόκληρον; [2].

§ 15. Εἰς τὰ ἑπόμενα ἐδάφια γίνεται λόγος περὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ.

ά) Κατὰ τὰς γενικὰς περὶ διαθηκῶν ἀρχὰς ἡ ἀκυρότης τῆς διαθήκης παραβλάπτει τὴν διαθήκην ὁλόκληρον;

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου καὶ κατὰ τὰς γενικὰς περὶ διαθηκῶν ἀρχὰς, ἡ ἀκυρότης τῆς διαθήκης παραβλάπτει τὴν διαθήκην ὁλόκληρον, οὐδ' ὑπάρχει ὡς πρὸς τοῦτο ἐξαίρεσίς τις, παρέχουσα εἰς τοιαύτην ἄκυρον διαθήκην δύναμιν καὶ ἰσχὺν ἄλλου εἴδους. Πᾶσα δὲ διαθήκη κηρυχθεῖσα ἄκυρος ὄχι μόνον δὲν ἰσχύει ὡς δημόσιον ἔγγραφον, ἀλλ' οὖσα κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὸν προσδιορισμὸν διάφορος τῶν ἄλλων δημοσίων ἐγγράφων δὲν δύναται οὐδὲ ὡς ἰδιωτικὸν ἔγγραφον νὰ φέρῃ ἐντελῆ ἀπόδειξιν.—Ὁσάκις τοιαύτη ἄκυρος διαθήκη φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου ἀποτελεῖ ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως περὶ τῆς ἐν αὐτῇ περιεχομένης ὁμολογίας καθότι, μὴ ἀνακληθείσης τῆς ὑπογραφῆς ζῶντος τοῦ διαθέτου, θεωρεῖται ὡς ἔγγραφον προελθὸν ἐξ αὐτοῦ καὶ καθιστᾷ πιθανὴν τὴν ὁμολογίαν, ἡ δὲ ἀτελὴς αὕτη ἀπόδειξις δύναται νὰ συμπληρωθῇ διὰ τῶν λοιπῶν νομίμων ἀποδείξεως μέσων.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 14 τοῦ 1842.

ϐ) Κατὰ τὸ τεμ. 17 Π. 28, 1, καὶ κατὰ τὴν διάταξιν 12 τοῦ κώδ. 6, 23, ἡ ἄκυρος διαθήκη εἶναι ἀνίσχυρος ὡς πρὸς ὅλον τὸ περιεχόμενόν της· ἄλλως οὐδ' ὑπὲρ τῶν κληρονόμων παράγει δικαιώ-

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἀπόδειξις § 2, 17.

(2) Ὅρα Pigeau, proc. τ. 1 σελ. 271 ἐκδ. Βρυξ.—Πρβ. καὶ τὰ ἐκτεθησόμενα ἐν τῇ λέξ. Ἔγγραφα.—Πρβ. καὶ τὴν λέξ. Ἀπ. σ. 118.—Ὅρα καὶ κατ. § 18—82.

ματα. (ἀπόφ. 310 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4762).

γ) Διαθήκη δημοσία, οὖσα ἄκυρος ἐξ ὑπαρχῆς ἕνεκεν ἐλλείψεως οὐσιωδῶν τύπων, δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ οὐδὲ ὡς κωδίκελλος· ἐπὶ τῇ ὑποθέσει δὲ ὅτι ὡς πρὸς τὰ κωδίκελλα ἰσχύουσιν αἱ ἐν τῷ Ἀρμεν. διατάξεις τοῦ Ρωμ. δικαίου, ἡ διαθήκη δὲν ἰσχύει ὡς κωδίκελλος εἰμὴ ὅταν συνέπραξαν οἱ μάρτυρες, ὅσους ὁ νόμος ὁρίζει [1]. Ἀπόφ. 310 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4762.

16. *Ἡ διαθήκη πότε ἰσχύει ὡς κωδίκελλος;* [2].

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ αἱ προτεινόμενοι ἰσχυρισμοὶ α) ὅτι ἡ διαθήκη ἐν περιπτώσει ἀτελείας δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κωδίκελλος· β) ὅτι ἂν δὲν θεωρηθῇ ὡς κωδίκελλος, τότε ἰσχύει ὡς δωρεὰ ἢ ὡς κληροδόσία· γ) ὅτι καὶ εἰς τὰς διαθήκας καὶ εἰς τοὺς κωδικέλλους τῶν μοναχῶν δὲν ἀπαιτοῦνται αὐστηρῶς οἱ αὐτοὶ τύποι, δὲν εἶναι νόμιμοι· 1) διότι ἀφοῦ, ὡς προεξετέθη ἀνωτέρω, ὁ σκοπὸς τοῦ Π ἦτο νὰ κάμῃ διαθήκην, καὶ δι' αὐτῆς νὰ διαθέσῃ μετὰ θάνατον τὴν περιουσίαν του, ἔπρεπε, διὰ νὰ θεωρηθῇ ἡ γενομένη διαθήκη ἐν περιπτώσει ἀτελείας, ὡς κωδίκελλος, νὰ ἐκφρασθῇ τοῦτο ἐν τῇ διαθήκῃ παρὰ τοῦ διαθέτου αὐτοῦ (ν. 2 Βασ. βιβ. 36 τίτ. 1—καὶν. 1 Πανδ. 29 τ. 7—ν. 8 § 1 κώδ. βιβ. 6 τίτλ. 36), τοιοῦτον δέ τι ὁ Π. δὲν ἐξέφρασεν ἐν τῇ διαθήκῃ του· 2) διότι ἐξ αὐτῆς τῆς διαθήκης προκύπτει καὶ ἐκ τῆς μαρτυρίας τοῦ Α ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ Π ἦτο νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν του μετὰ τὸν θάνατόν του, καὶ οὐχὶ κατὰ δωρεὰν μεταξὺ ζώντων ἢ ἕνεκα θανάτου· γ) διότι οὐδεὶς νόμος κάμνει ἐξαίρεσίν τινα ὡς πρὸς τὰς διαθήκας καὶ τοὺς κωδικέλλους τῶν μοναχῶν. (ἀπόφ. 2367 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

Νόμοι, καθ' οὓς συντάσσονται αἱ διαθῆκαι ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ [3].

§ 17. Καὶ ἐπὶ διαθηκῶν γενομένων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ ἀφορωσῶν ἀκίνητα ἐν Ἑλλάδι κείμενα κτήματα ἐφαρμόζονται οἱ νόμοι τῆς κατοικίας καὶ ἐθνικότητος τοῦ διαθέτου, οἱ διαγράφοντες τοὺς ἐσωτερικοὺς ἢ ἐξωτερικοὺς τύπους αὐτῶν;

---

(1) Ὅρα καὶ ἀν. §

(2) Ὅρα τὴν λέξ. Κωδίκελλος καὶ τὴν ἀνωτ. § 15 γ.

(3) Ὅρα ἀνωτ. § 6.—Πρβ. τὴν λέξ. α) Νόμος, β) Ἀρμεν. καὶ ἐν τέλει § 104.

Απόφασις 5449 του 1849 των εν Αθήναις εφετών φέρουσα: «Επειδή και αν υποτεθή ότι επί διαθηκών ή άλλων διατάξεων της τελευταίας βουλήσεως γενομένων εν τη αλλοδαπή παρ' αλλοδαπών και αφορώσων ακίνητα εν Ελλάδι κείμενα εφαρμόζονται οι νόμοι της κατοικίας και εθνικότητος του διαθέτου οι διαγράφοντες τους εξωτερικούς ή εσωτερικούς τύπους αυτών των πράξεων, ο εκκαλών Μ Α παρασταθείς διά της αγωγής του ως διάδοχος του εν Ρωσσία αποβιώσαντος υποναυάρχου της Ρωσσίας Θ Δ, δυνάμει του από 24 μαρτίου του 1833 εγγράφου αυτού, δεν απέδειξεν, ως υπεχρεώθη διά της υπ' αριθ. 8000 αποφάσεως των εν Αθήναις πρωτοδικών, ότι το έγγραφον τούτο είναι συντεταγμένον κατά τους εν Ρωσσία ισχύοντας περί διαθηκών νόμους και ότι έχει τα προσόντα διαθήκης, το δε προσαχθέν υπό 5 μαρτίου 1845 έγγραφον του εν Οδησσώ δικαστηρίου δεν περιέχει ειμή το ιστορικόν της προκειμένης υποθέσεως, καθά υπεβλήθη αύτη και διεξήχθη ενώπιον αυτού, και τα κείμενα των νόμων, δυνάμει των οποίων ανεγνώρισε τον εκκαλούντα ως έχοντα δικαίωμα να λάβη εις την διαχείρησίν του την περιουσίαν του Δ Σ, οίον διαφόρους διατάξεις του περί χαρτοσήμου νόμου, διαφόρους γενικάς διατάξεις περί ικανότητος της διαθέσεως και μεταβιβάσεως της ιδιοκτησίας, και διαφόρους άλλας περί κληρονομικών δικαιωμάτων, αλλ' ουδόλως αναφέρει τους απαιτουμένους διά το κύρος πάσης διαθήκης εξωτερικούς και εσωτερικούς τύπους, μολονότι μνημονεύει ότι θεσπίζονται δύο είδη διαθηκών δημοσίων και ιδιωτικών, διά ν' αποδειχθή αν το περί ου ο λόγος έγγραφον ήναι κατ' αυτούς συντεταγμένον και έγκυρον· ότι δε το έγγραφον τούτο δεν έχει τα γνωρίσματα διαθήκης εξάγεται εκ του περιεχομένου του και εκ της υπό 6 ιουλίου 1838 υπ' αριθ. 32,380 αποφάσεως του εν Οδησσώ πρωτοδικείου, δι' ης ο Μ Α δεν ανεγνωρίσθη κληρονόμος του Θ Δ, αλλ' επεκυρώθη το μνημονευθέν έγγραφον αυτού ως μη αντιβαίνον εις τους Ρωσσικούς νόμους, αφού μάλιστα προηγήθη πρόσκλησις προς τους κληρονόμους του τελευτήσαντος διά των εφημερίδων και δεν ενεφανίσθησαν τοιούτοι και επετράπη εις τον εκκαλούντα να παραλάβη άπασαν την περιουσίαν του τελευτήσαντος προς εκπλήρωσιν της θελήσεως αυτού, και των διαπεπιστευμένων αυτώ σκοπών του· εκτός δε τούτου και ο εκκαλών, διά τε της εφέσεώς του και των εγγράφων προτάσεών του υπό 1 ιουνίου 1845 και 4 δεκεμβρίου 1848, ανεγνώρισεν ότι το έγγραφον δεν περιέχει διαθήκην, αλλ' εντολήν εκτελεστέαν μετά τον θάνατον του Δ Σ.

Επειδή μη αποδειχθέντος ότι το μνημονευθέν έγγραφον του

ποτὲ Θ Δ ἔχει, κατὰ τοὺς ἐν Ῥωσσίᾳ ἰσχύοντας νόμους, χαρακτῆρα διαθήκης, δι' ἧς μεταβιβάζεται ἡ κληρονομία τοῦ ἀποβιώσαντος πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα Μ Λ, δὲν ἔχει οὗτος τὸ δικαίωμα, ὡς κληρονόμος, νὰ διεκδικήσῃ τὸ ἐπίδικον ἀκίνητον κτῆμα, καὶ διὰτὸν λόγον τοῦτον ὀρθῶς ἀπεῤῥίφθη ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου ἡ ἀγωγή του, ἥτις καὶ κατὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι κειμένους νόμους περὶ διαθηκῶν δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἐξομοιοῦται μὲ τὴν ἐκτελεστικὴν διαθήκην εἶναι ἀνυπόστατος, διότι, ἀφοῦ τὸ ἔγγραφον δὲν ἔχει χαρακτῆρα διαθήκης, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐκτελεστὴ αὐτή.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ Μ Λ ὅστις, ὡς ἀνωτέρω ἐῤῥέθη, δὲν ἀπέδειξεν ὅτι εἶναι ἐκ διαθήκης κληρονόμος τοῦ Θ Δ καὶ κύριος τῆς περιουσίας αὐτοῦ, ἔχων ὡς τοιοῦτος τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ τὸ ἐπίδικον κτῆμα τὸ ἀγορασθὲν ἐν ὀνόματι τοῦ εἰρημένου Θ Δ, δύναται ἤδη νὰ ἰσχυρισθῇ, ὡς ἔπραξεν, ὅτι ἔχει δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ καὶ λάβῃ τὸ κτῆμα ὡς ἐντολοδόχος τοῦ Σ δυνάμει τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου τῆς **24** μαρτίου **1834** περιέχοντος ἀπεριόριστον ἐντολὴν καὶ πληρεξουσιότητα ἰσχύουσαν εἰσέτι, ὅπερ καὶ διὰ τῆς ἀγωγῆς του ἐχαρακτήρισεν ὡς κληρονομικὸν πληρεξούσιον, εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ τοῦ ἐγγράφου ἀνεξαρτήτως τῶν ἐξωτερικῶν τύπων πρέπει νὰ κανονισθῇ κατὰ τοὺς τύπους τῆς Ἑλλάδος τοὺς ἀφορῶντας τὴν ἀπόκτησιν καὶ μεταβίβασιν τῆς κυριότητος ἀκινήτων κτημάτων, διότι κατὰ γενικὸν κανόνα πηγάζοντα ἐκ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν ἐθνῶν οἱ νόμοι ἑκάστου διέπουσι τὴν κτῆσιν καὶ ἀποβολὴν πραγματικῶν δικαίων ἐπὶ τῶν εἰς τὴν περιφέρειάν του κειμένων ἀκινήτων κτημάτων· ὅθεν τὸ πρωτοδικεῖον ἐξετάσαν τὸ προσαγόμενον ἔγγραφον καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἐντολῆς, ὀρθῶς ἐφήρμοσε τοὺς Ἑλληνικοὺς νόμους, καθ' οὓς ἡ ἐντολὴ παύει αὐτοδικαίως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐντολέως, διότι παύει καὶ ἡ θέλησις αὐτοῦ, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ ἐντολή. (Πρβ. τὴν λέξ. *Ἐντολή*).

Ἐπειδὴ κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ γενικοῦ κανόνος ὑπαγορευθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης δύναται μὲν νὰ διαρκέσῃ ἡ ἐντολὴ καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐντολέως (*mandatum post mortem mandatoris,*) ἐὰν δίδεται διὰ νὰ ἐκτελεσθῇ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην αἱ πράξεις πρέπει νὰ ἦναι εἰδικῶς ὡρισμέναι, διότι ἄλλως ὑπὸ τὸν τύπον τῆς ἐντολῆς ἠδύνατο νὰ καλυφθῇ διάθεσις ἁπάσης τῆς περιουσίας ἐναντίον τῶν νενομισμένων τύπων καὶ πρὸς βλάβην τῶν κληρονόμων, ἢ ἄλλο ἀπηγορευμένον συνάλλαγμα· ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ οἱ κληρονόμοι δὲν ἤθελον δυνηθῆ νὰ

ἀναγκάσουν τὸν ἐντολοδόχον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑποχρεώσεως, τὴν ὁποίαν ἀνεδέχθη (*L.* 12, § 17—*L.*—13 *l.* 27 § 1 *mandati* (17, 1)—καὶ *l.* 108 (46, 3)—*l.* 18 § 2 *l.* 28 *de mortis caus don. l.* 39, 6, (*l.* 17) *l.* 77 § 6) *de leg. et tid* (31, 1)— ν. 3 § 2 *de liberatione legata* (34, 3)· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ποτὲ Θ Δ διὰ τοῦ μνημονευθέντος ὑπὸ 24 μαρτίου 1834 ἐγγράφου του δὲν ἔδωκεν ἐντολὴν πρὸς τὸν Μ Δ νὰ ἐκτελέσῃ μετὰ τὸν θάνατόν του ὡρισμένας πράξεις ὑπὲρ ἄλλων ὡρισμένων προσώπων, ἀλλὰ νὰ διαχειρίζεται ἁπάσας τὰς ὑποθέσεις του τῇ συμπράξει τοῦ Λ Γ καὶ νὰ τοῦ δίδῃ λόγον περὶ αὐτῶν, καὶ προσέτι, ἂν πρὶν διαθέσῃ τὰ πράγματά του ἀποθάνῃ, διέταξε νὰ μὴ διακόψῃ τὰς πράξεις του ὁ Μ Δ, ἀλλὰ παραλαμβάνων εἰς τὴν διαχείρησίν του ὅσα συνιστῶσι τὴν ἰδιοκτησίαν του νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν θέλησίν του καὶ τὸν σκοπὸν τούτου ἰδίως εἰς αὐτὸν γνωστὸν κλπ. ἀποκλείων πᾶσαν μετοχὴν οἱανδήποτε ἐν τοῖς δικαιώμασιν ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας του καὶ ἀνατροπὴν τῶν διατάξεών του· ὅθεν ἡ ἐντολὴ αὕτη, τὴν ὁποίαν ὁ ἐντολεὺς ζῶν ἔτι ἠδύνατο ν' ἀνακαλέσῃ, δὲν ἰσχύει μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐναντίον τῆς θελήσεως τῶν νομίμων κληρονόμων, καὶ ἑπομένως ὁ Μ Δ, μὴ ἔχων συμβόλαιον ἢ ἄλλην πρᾶξιν μεταβιβαστικὴν ἰδιοκτησίας, δὲν ἔχει δικαίωμα δυνάμει αὐτῆς τῆς ἐντολῆς ν'ἀπαιτήσῃ τὸ κτῆμα ἀνῆκον ἤδη κατὰ νόμον εἰς αὐτοὺς τοὺς κληρονόμους διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ, ὡς λέγει, σκοποὺς τοῦ ἀποβιώσαντος ἀγνώστους εἰς τοὺς κληρονόμους του.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι διέθεσε τὸ κτῆμα, περὶ οὗ ἡ δίκη, ζῶντος τοῦ ἐντολέως του Δ Σ εἶναι πάντῃ ἀόριστος, διότι δὲν ἐδήλωσεν τίνι τρόπῳ διέθεσεν αὐτὸ διὰ νὰ κρίνῃ τὸ δικαστήριον περὶ τοῦ κύρους τῆς πράξεως ταύτης· ἑπομένως τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον ὀρθῶς δὲν ἔλαβεν αὐτὸν ὑπ' ὄψιν.

Ἐπειδὴ οἱ ἕτεροι ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος οἱ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου κατὰ πρῶτον προταθέντες ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος πρᾶξις τοῦ Θ Δ Σ, ἂν δὲν ἰσχύῃ ὡς διαθήκη ἢ ἐντολή, δύναται νὰ θεωρηθῇ ἰσχυρὰ ὡς ἕνεκα θανάτου δωρεά, κληροδότημα ἢ καταπίστευμα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτοι, μεταβαλλομένης τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, εἶναι καὶ ἀνυπόστατοι, διότι δὲν εἶναι ὡρισμένον τὸ πρόσωπον τοῦ δωρεοδόχου, κληροδόχου ἢ καταπιστευματοδόχου, οὔτε συντρέχουσιν ἅπαντες οἱ ὅροι οἱ ἀπαιτούμενοι διὰ τὸ κῦρος τοιούτων πράξεων.

Ἐπειδὴ διὰ τοὺς προεκτεθέντας λόγους αἱ ἀποφάσεις τῶν Ῥωσσικῶν δικαστηρίων αἱ στηριζόμεναι εἰς τὸ μνημονευθὲν ἔγγραφον τοῦ Θ Δ ἀντιφάσκουσι προφανῶς εἰς ἀποδεδειγμένα πράγματα,

διότι ἐνῷ οἱ ἀδελφοὶ Π καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμοι τοῦ Σ εἶναι κύριοι τοῦ ἐπιδίκου κτήματος, καὶ ὡς τοιοῦτοι ἔχουν μόνοι τὸ δικαίωμα τῆς διαθέσεως, παραχωροῦν τὸ δικαίωμα πρὸς τὸν Μ Λ νὰ λάβῃ αὐτὸ εἰς τὴν διαχείρησίν του καὶ νὰ τὸ διαθέσῃ δυνάμει ἐντολῆς, τῆς ὁποίας ἡ ἰσχὺς ἔπαυσε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐντολέως, τουτέστιν ἀναγνωρίζουσι τὸ ὑπὲρ τοῦ Μ Λ πραγματικὸν δικαίωμα ἐπὶ ἀκινήτου κτήματος κειμένου ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῇ βάσει τίτλου, ὅστις κατὰ νόμον δὲν παρέχει τοιοῦτον δικαίωμα· ὅθεν αἱ ἀποφάσεις αὗται δὲν ἰσχύουν καὶ κατὰ τοῦ Σ Π καὶ ἕνεκα τούτου ἡ ἔνστασις τοῦ Μ Λ περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς παρεμβάσεως τοῦ Σ Π λόγῳ τελεσιδικίας δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ ὁ τρίτος λόγος τῶν ἐκκαλούντων ὅτι κακῶς ἀπεῤῥίφθη ἡ περὶ ἐπισχέσεως τοῦ ἐπιδίκου κτήματος πρότασίς των δὲν εἶναι ἐπίσης βάσιμος διὰ τοὺς εἰς τὴν σχετικὴν σκέψιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως ἐκτεθέντας λόγους καὶ διότι ἡ ἐπίσχεσις ὡς μέσον συντηρήσεως τῶν δικαιωμάτων ἐπιτρέπεται εἰς τὸν κατέχοντα ἀλλότριον κτῆμα καὶ μὴ ἔχοντα δικαίωμα ἀγωγῆς πρὸς ἀπόληψιν τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κτήματος κατέβαλεν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου οἱ ἐκκαλοῦντες ἔχουν τὴν ἐξ ἐντολῆς ἐναντίαν ἀγωγὴν περὶ ἀπολήψεως τῶν ἐξόδων, καὶ, ἂν ὑπάρχῃ κίνδυνός τις, δύνανται νὰ λάβουν τὰ νόμιμα συντηρητικὰ μέτρα τὰ ἀπὸ τῆς πολιτ. δικονομίας διαγραφόμενα, ἅτινα ἐν γένει δὲν ἀφαιροῦν ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτην τὴν κατοχήν· ἐκτὸς δὲ τούτου οἱ ἐκκαλοῦντες δὲν αἰτοῦν ἤδη ἐκκαθαρισμένα ἔξοδα ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς Π, ὥστε εἶναι ἄδηλον ἂν οὗτοι ἦναι ὀφειλέται.

ΣΗΜ. Περὶ τοῦ κύρους τῶν νομικῶν πράξεων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν πρέπει νὰ διακρίνωμεν ὡς ἑξῆς :

« 1) Ἡ ἱκανότης πρὸς τὸ διαθέτειν τὴν περιουσίαν, καὶ ἰδίως πρὸς τὸ συναλλάττεσθαι, ῥυθμίζεται κατὰ τοὺς νόμους τῆς μονίμου κατοικίας τοῦ διαθέτοντος καὶ τῶν συναλλαττομένων, ὡς, ἐπὶ παραδείγματι, ἡ *ἀναδοχὴ* (*intercesio*) *τῶν γυναικῶν*. Ἐξαίρεσις δὲ γίνεται τότε μόνον, ὅταν τὸ συνάλλαγμα ἔχῃ ἀντικείμενον τὴν ἀπόκτησιν μερικῶν πραγμάτων, κειμένων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, διότι ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ ἐφαρμόζεται ἡ ἄνω (ὅρα Φέδερ Πολιτ. δικ.) ἐκτεθεῖσα ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ δευτέρου ζητήματος,

Muhlenbruch, l. c, § 73.—Seuffert, l. c. σελ. 248.

2) Τὸ κῦρος νομικῶν κατὰ τοὺς τύπους πράξεων κρίνεται κατὰ τοὺς νόμους τοῦ τόπου, ὅπου ἔγινε τὸ συμβόλαιον (*locus regit actum*), ἐκτὸς ἂν πρᾶξίς τις ἐνηργήθη ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν διατάξεων τῆς ἡμεδαπῆς νομοθεσίας.

3) Η αὐτὴ ἀρχὴ ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν συμβολαίων, ἐκτὸς ἂν οἱ συναλλαττόμενοι ὑπετάχθησαν εἰς ἄλλον νόμον διὰ ῥητῆς ἢ ἐκ τῶν περιστατικῶν προκυπτούσης σιωπηλῆς συναινέσεως (*Seuffert l. c.* σελ. 248 καὶ ἑπ.), ἢ ἂν τὸ συνάλλαγμα ἔχῃ ἀντικείμενον δίκαια τῶν προσώπων (προσωπικὴν κατάστασιν), ἢ ἀπόκτησιν πραγματικῶν δικαίων, διότι τότε ὑπερισχύουσιν αἱ ἀναπτυχθεῖσαι ἀρχαὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου ζητήματος τοῦ θέματος.

7) Ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος πράξεων τῶν συναλλαγματικῶν, ἤτοι τῆς ἐκδόσεως, τῆς ἐμφανίσεως, τῆς ὀπισθογραφήσεως, τῆς ἀποδοχῆς κλπ., ἐφαρμόζονται οἱ νόμοι τῶν τόπων, ὅπου αἱ πράξεις αὗται ἐνεργοῦνται. (Ἐκ τῆς πολιτ. δικ. φέδερ σελ. 58).

Ε) Διατυπώσεις κατὰ τὸ Ῥωμ. Δίκαιον.

§ 18. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ῥωμ. δικαίου καὶ τὰς περὶ διαθηκῶν τελευταίας διατάξεις τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ τοῦ Λέοντος, αἱ ὁποῖαι ἴσχυον ἐν Ἑλλάδι πρὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 68 ψηφίσματος, ῥυθμῶδη ἀπαιτούμενα τῆς διαθήκης εἶναι· τὸ νὰ ἔχῃ ὁ διαθέτης φυσικὴν καὶ διανοητικὴν ἱκανότητα, καὶ νὰ ἐκφράσῃ ταύτην ἐνώπιον 5 ἢ 7 μαρτύρων καὶ οἱ μάρτυρες οὗτοι νὰ ἦναι παρόντες ὁμοῦ· (βιβ. ἱ. τίτ. ά § 2 καὶ § 35 τῆς ἐξαβίβλ.—νεαραὶ 42 καὶ 43 τοῦ Λέοντος. (ἀπόφ. 5 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

§ 19. Η διαθήκη εἶναι ἄκυρος δι' ἔλλειψιν τῶν σφραγίδων τῶν μαρτύρων καὶ διότι ὁ διαθέτης δὲν ἔγραψεν ἰδιοχείρως τὸ ὄνομα τοῦ κληρονόμου [1].

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἑρμηνεῦσαν ἑνὸς τῶν κληθέντων του τὴν διαθήκην τοῦ Π, ἀπεφήνατο, ὅτι ἡ Κ ἐγκατέστη δυνάμει τῆς διαθήκης αὐτῆς κληρονόμος τοῦ ῥηθέντος Π, καὶ αἰτιολόγησεν ἀποχρώντως τὴν διάταξιν ταύτην τῆς ἀποφάσεώς του διὰ τῆς τρίτης αἰτιολογίας· ἑπομένως ὁ λόγος ὅτι ἀπεῤῥίφθη ἀναιτιολογήτως ἡ περὶ ἐγκαταστάσεως κληρονόμου πρότασις, εἶναι ἀνυπόστατος.

---

(1) Ὁ λόγος ὑπεκαιρίας: ἦτον ὅτι παραβιάσθησαν τὰ ἄρθ. ἱ τίτλ. βιβλ. ἱ. καὶ τίτλ. ἱ § 4 τοῦ Ἀρμενοπούλου, καὶ Θεοφίλου βιβλ. β' τίτλ. ά § 5 καὶ τίτλ. 17 κηρυχθείσης ἐγκύρου τῆς διαθήκης τοῦ Π, ἐνῷ αὕτη δὲν φέρει τὰς παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένας ὑπογραφάς, τὰς σφραγίδας τῶν μαρτύρων, τὴν ἔγγραφὴν καὶ ἐγκατάστασιν τοῦ ὀνόματος τῆς κληρονόμου ἰδίᾳ χειρὶ τοῦ διαθέτου, οὔτε γίνεται ῥητὴ μνεία εἰς τὴν διαθήκην, ὅτι ὁ διαθέτης ὡμολόγησεν ἐνώπιον τῶν μαρτύρων ὅτι ἡ ἐξῆς εἶναι κληρονόμους του.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρέσεως λόγος, ὁ ἀφορῶν τὴν ἀκυρότητα τῆς διαθήκης τοῦ Π δι' ἔλλειψιν τῶν σφραγίδων τῶν μαρτύρων, καὶ διότι ὁ διαθέτης δὲν ἔγραψεν ἰδιοχείρως τὸ ὄνομα τοῦ κληρονόμου, δὲν εἶναι ἰσχυρὸς, καθότι κατὰ τὴν 42 νεαρὰν τοῦ Καίσαρος Λέοντος, ἡ διαθήκη διατηρεῖται ὡς ἰσχυρὰ « εἴ μόνον οἱ μαρτυροῦντες φαῖεν οἰκείαν τοῦ ἀνθρώπου, οὐδὲν πλέον ἀπαιτεῖσθαι αὐτήν» τουτέστιν ἐλλειπόντων τινῶν τῶν πρὸς ἔγγραφον διαθήκην ἀπαιτουμένων, ἡ διαθήκη ἰσχύει ὡς προφορικὴ, ἂν ἄλλως ὑπάρχουν τὰ προσόντα προφορικῆς διαθήκης· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, θεωρῆσαν τὴν ἀπὸ 3 ὀκτωβρίου 1826 διαθήκην τοῦ Π ὡς ἰσχυρὰν δυνάμει τῆς 42 νεαρᾶς τοῦ Λέοντος καὶ φέρουσαν τὰ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἀπαιτούμενα προσόντα, δὲν παρεβίασε κανένα νόμον.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 379 τοῦ 1840.

§ 20. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ βιβλ. 5 τίτλ. 3 τῆς ἑξαβίβλου ἡ διαθήκη εἶναι ἀτελὴς ὅταν δὲν ἔγινεν ἐνώπιον 7 ἢ καὶ 5 μαρτύρων καὶ δὲν ὑπεγράφη παρ' ὅλων, καὶ ὅταν ὁ διαθέτης δὲν γράψῃ ἰδιοχείρως τὸ ὄνομα τοῦ κληρονόμου, οὐδὲ τὸ ἀναφέρῃ ἐνώπιον τῶν μαρτύρων. (ἀπ. 77 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ.—Νομ. σ. 272).

§ 21. Κατὰ μὲν τὴν 42 Νεαρὰν τοῦ Καίσαρος Λέοντος, ἥτις μεταβάλλει τὰς ἀρχαίας περὶ διαθηκῶν διατυπώσεις, ἐὰν οἱ μάρτυρες εἴπωσι μόνον ὅτι ἡ διαθήκη εἶναι ἰδία τοῦ ἀνθρώπου, αὕτη δὲν ἀθετεῖται πλέον, καὶ τοῦτο ὄχι μόνον ἂν αἱ σφραγίδες δὲν ἐπετέθησαν, ἀλλὰ καὶ τῶν μαρτύρων αἱ ὑπογραφαὶ ἐὰν λείπωσιν (Ἀρμεν. βιβλ. ἐ. τίτλ. 1 § 9). Κατὰ δὲ τὴν 41 Νεαρὰν τοῦ αὐτοῦ ἀρκοῦσι διὰ μὲν τὰς ἐν ταῖς πόλεσι γενομένας, εἴτε ἐγγράφως εἴτε ἀγράφως διαθήκας 5 μάρτυρες, διὰ δὲ τὰς ἐν ταῖς ὁδοιπορίαις καὶ ταῖς ἐξοχαῖς τρεῖς (Ἀρμεν. αὐτ. § 35), αἱ διατάξεις δὲ αὗται ἴσχυον ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ 1826 δυνάμει τοῦ ἀπὸ 15 ἀπριλίου 1823 νόμου τῆς Ἐπιδαύρου (ἀπόφ. 12 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 2127) [1].

§ 22. Ὅταν ἡ διαθήκη ἦναι ὑπογεγραμμένη ἀπὸ 7 μάρτυρας καὶ παρ' ἑνὸς ἑτέρου διὰ τὸν ἀγράμματον διαθέτην, ἰσχύει κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νεαρῶν τοῦ Λέοντος 41, 42, 43 καὶ 44, ἂν συνετάχθη πρὸ τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος. (ἀπόφ. τῆς 29 νοεμβρίου 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 15.

Α) Ἐχεφροσύνη.

§ 23. Τὰ ἑπόμενα ἐδάφια ά—ς ἀφορῶσι τὸ ζήτημα αὐτό [α].

α) Δὲν ἀπαιτεῖται ν' ἀναφέρῃ ὁ συμβολ. ἐν τῇ διαθήκῃ πόθεν ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ διαθέτης ἔχει σώας τὰς φρένας του. (ὅρα τὴν ὑπ' ἀριθ. 204 τοῦ 1847 ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Π. ἐν τῇ σελ. 5 καὶ ἐπ. τοῦ τόμου τούτου).

[α] *Διατυπώσεις κατὰ τὰς νεωτέρας νομοθεσίας.*

Διὰ τῆς φράσεως, ὁ διαθέτης ἔχει σώας καὶ ὑγιεῖς τὰς αἰσθήσεις, δηλοῦται ἡ ὑγεία τῶν φρενῶν;—(Πρβ. ἀνωτ. τὰς ἐν τῇ σελ. 3—9 ἀποφάσεις τοῦ Ἀρ. Πάγου).

Ὁ συμβολαιογράφος ὀφείλει ν' ἀναφέρῃ ἐν τῇ διαθήκῃ πόθεν ἐπληροφορήθη ὅτι οἱ μάρτυρες δὲν εἶναι συγγενεῖς τοῦ διαθέτου;

Ἐπὶ διαθηκῶν ποίων τύπων τὴν διατήρησιν ὀφείλει νὰ μνημονεύῃ ὁ συμβολαιογράφος;

Ὁ περὶ διαθηκῶν νόμος κωλύων τοὺς συγγενεῖς ἢ κηδεστὰς νὰ ἦναι μάρτυρες, ἐννοεῖ καὶ τοὺς κηδεστὰς τῶν κηδεστῶν;

Εἶναι ἄκυρος ἡ διαθήκη ἐὰν δὲν ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ ὅτι οἱ μάρτυρες εἶναι πολῖται Ἕλληνες;

Ποῖον ὅρκον δίδουν οἱ δυτικοὶ ὡς μάρτυρες εἰς διαθήκην τινά;

Ἡ ἀπόφ. 353 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐξεφράσθη ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων οὕτως [1].

Ἐπειδὴ [2] . . . . δῆλον δὲ ὅτι ὁ νόμος ἐννοεῖ συγγένειαν μὲν τὴν ἐξ αἵματος, κηδεστείαν δὲ τὴν ἐκ συναφείας γαμικῆς οἰκειότητα τῶν συναπτομένων προσώπων καὶ τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν αὐτῶν· διότι ὁ σύζυγος γίνεται κηδεστὴς μόνον τῶν τοῦ ἑτέρου συζύγου συγγενῶν, κατὰ τὸν αὐτὸν τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας βαθμὸν, οὐχὶ δὲ καὶ κηδεστὴς τῶν κηδεστῶν αὐτοῦ· ὁ δὲ Ι Ρ δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτῶν, διότι ἡ Α δὲν εἶναι οὔτε ἐξ αἵματος συγγενὴς αὐτοῦ, οὔτε κηδεστής· ἂν δὲ ἡ Σ, ἡ νῦν σύζυγος αὐτοῦ, ἔσχε ποτὲ προγονὴν τὴν μητέρα τῆς Α, καὶ ἑπομένως ταύτην ποτὲ προσεγκόνην, ὁ Ρ, διὰ τοῦ νέου ὡς πρὸς αὐτὴν γάμου του, δὲν κατέστη αὐτὸς κηδεστὴς τῶν ποτὲ κηδεστῶν της, διότι ὁ νόμος δὲν ἀναγνωρίζει τὴν τοιαύτην σχέσιν ὡς κηδεστείαν, οὐδὲ δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀπαγορεύει τὴν μαρτυρίαν μέχρι τοῦ τετάρτου βαθμοῦ, ὡς δύναται νὰ ἐξαχθῇ καὶ ἐκ τῆς συμπαραβολῆς τῆς ἐννοίας τῶν ἄρθρ. 177

---

(1) Περὶ τῶν αὐτῶν ζητημάτων ὅρα καὶ τοὺς ἑπομ. §§.

(2) Ὅρα τὰς λέξ. α) Κηδεσταί.—β) Συγγένεια.

6) Ἐκ τοῦ ἄρθ. 5 τοῦ ἀπὸ 11 φεβρ. 1830 ψηφίσματος, καθ' ὃ ὁ συμβολαιογράφος ὀφείλει νὰ βεβαιωθῇ ἂν ὁ διαθέτης ἔχῃ σώας τὰς φρένας του, δὲν ἐξάγεται ὅτι ἡ ἀνωτέρω φράσις εἶναι τυπική, ὥστε ν' ἀπαιτῆται ἀπαράλλακτος ἡ καταχώρισίς της ἐν τῇ διαθήκῃ

καὶ 179 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, τῶν 36 καὶ 91 τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ τοῦ 51 τῆς ποινικῆς, προφανῶς μὴ προβλεπόντων εἰμὴ τὴν ἄμεσον κηδεστείαν· ὥστε καὶ ἡ διὰ συγγένειαν ἐξαίρεσις τοῦ ῥηθέντος Σ ὡς μάρτυρος εἰς τὴν δίκην δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ . . . . περὶ δὲ τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου, διὰ τῶν φράσεων « μοῦ ἐζήτησε » νὰ τοῦ συντάξω τὴν διαθήκην του ἀγκαλὰ καὶ κεῖται κλι- » νήρης καὶ ἀσθενής, ἐβεβαιώθην ὅμως ὅτι ἔχει σώας καὶ ὑγιεῖς » ὅλας τὰς αἰσθήσεις του, ἐδηλοποίησε τὴν κατωτέρω τελευταίαν » θέλησιν, ὁ διαθέτης λέγει εἶμαι κτλ. ἐγεννήθην κτλ. εἶμαι ἄγα- » μος ἔχω κτλ, » καὶ τῆς ὅλης ὕφῆς τῶν λόγων καὶ τῶν λεπτο- μερειῶν τῶν διατάξεων τοῦ διαθέτου, ἀρκούντως ἐφανέρωσεν ὁ συμβολαιογράφος ὅτι ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ διαθέτης εἶχε σώας τὰς φρένας του, καὶ ἀρκούντως ἐδήλωσε τοῦτο ἐν τῇ διαθήκῃ, διότι ἐνῷ περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ῥηθείσης τοῦ νόμου διατάξεως φροντίζων καὶ ἐξετάζων ἐσημείωσεν ὅτι εἶναι μὲν κλινήρης καὶ ἀσθενής, κατ' ἀντεξέτασιν εἰπών, ἔχει ὅμως σώας καὶ ὑγιεῖς τὰς αἰσθήσεις, διὰ τῆς φράσεως ταύτης ἠθέλησε νὰ δηλώσῃ καὶ ἐδή- λωσε τὴν τῶν φρενῶν ὑγείαν, διότι εἰς τὴν ἀγοραίαν διάλεκτον ἡ λέξις *αἰσθήσεις* ἐκλαμβάνεται καὶ ἀντὶ τῶν φρενῶν, ἡ δὲ κατάχρη- σις αὕτη τῆς λέξεως δὲν μεταβάλλει τὴν ἔννοιαν, εἰς τὴν ὁποίαν μᾶλλον παρὰ εἰς τὰ ῥήματα πρέπει νὰ προσέξωμεν· ἄλλως τε ὃ κατὰ νόμον τινὰ ἐνεργῶν, πρὸς τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ δοκεῖ ἀναφέρεσθαι, καὶ ὅταν ὁ νόμος δὲν ἔχῃ πρὸς τοῦτο καθιερωμένην τινὰ φράσιν, δύναται νὰ μεταχειρισθῇ τὰ συνώνυμα· ὥστε ἀνυπόστατος εἶναι καὶ ὁ ἐκ τούτων λόγος τῆς ἀκυρότητος.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν προκειμένην διαθήκην ἀναφέρει ὁ συμβολαιογρά- φος ὅτι ἐπληροφορήθη, ὅτι δὲν ἔχουν οἱ μάρτυρες συγγένειαν τινὰ μὲ τὸν διαθέτην, ἀδιάφορον δὲ τίνι τρόπῳ ἐπληροφορήθη, διότι ὁ νόμος δὲν τὸν προσδιορίζει· διὰ τοῦτο ἐδήλωσεν ὅτι προσέχων περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ῥηθείσης νομίμου διατάξεως καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰ λοιπὰ ἔχων γνῶσιν οἰκείαν, ἐζήτησε πληροφορίας μόνον περὶ ἐκείνου, περὶ οὗ εἶχεν ἀμφιβολίαν, καὶ ὅτι ἑπομένως τὴν ῥηθεῖσαν διάταξιν ἐξεπλήρωσε, καὶ τοῦτο ἀρκεῖ διὰ νὰ μὴν ἦναι ἄκυρος ἡ διαθήκη, διότι μάλιστα τῆς ἐν τῷ παραρτήματι

ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως, ὅταν μάλιστα βεβαιοῦται ἀπροχρώντως δι' ἄλλων ῥήτρων ἐμπεριεχομένων ἐν τῇ διαθήκῃ, ὅτι ὁ συμβολαιογράφος ἐξεπλήρωσε τὴν διάταξιν τοῦ νόμου. Ἐκπληροῦται δὲ ἡ διάταξις αὕτη, ὅταν ἡ διαθήκη φέρῃ ὅτι ἐλθὼν ὁ συμβολαιογράφος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ διαθέτου εὗρεν αὐτὸν κείμενον ἐπὶ τῆς κλίνης;

περὶ τῆς ἰδιότητος τῶν μαρτύρων διατάξεως μὴ συμπεριλειομένης εἰς τὰ ἄρθρ. 2—8 καὶ ἰδίως εἰς τὸ 5 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, ἐν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ἡ μνεία ὅτι ἐτηρήθη· διότι εἰς αὐτά, ἐκτὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῆς ὁρκίσεως, τῆς παρουσίας τῶν μαρτύρων καὶ τῆς ἐπ' αὐτῶν ἀκροάσεως, ἀναγνώσεως, παρατηρήσεως καὶ ὑπογραφῆς τῆς διαθήκης, δὲν ὁρίζεται ὡς πρὸς αὐτοὺς ἄλλη τις ὡς φυσιώδης τυπική, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀναγκαίως ἐν τῷ ἐγγράφῳ μνημονευτέα διάταξις· ἑπομένως ἡ παράλειψις τῆς μνείας ὅτι οἱ μάρτυρες ἦσαν καὶ ἀνεξαίρετοι, δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς ἀκυρότητας τὰς ὁριζομένας ἀπὸ τὰ εἰρημένα ἄρθρα, ἀλλ' ἐὰν πραγματικῶς δὲν τηρηθῇ, ἀκυροῦται ἡ διαθήκη δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 63 καὶ τοῦ παραρτήματος τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ καὶ μὲν τὸ ῥηθὲν παράρτημα τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου ἀποκλείει τῆς μαρτυρίας εἰς διαθήκην τοὺς συγγενεῖς ἐξ αἵματος καὶ ἐξ ἀγχιστείας μέχρι τοῦ βαθμοῦ, καθ' ὃν κωλύεται ὁ γάμος, καὶ ἀληθῶς ὁ νόμος 9 τοῦ β.βλ. δ'. τίτλ. ε' τῆς ἑξαβίβλ. τοῦ Ἀρμεν. κωλύει τὸν γάμον καὶ μεταξὺ τῶν ἐκ τριγενείας κηδεστῶν μέχρι τοῦ τρίτου βαθμοῦ, ὥστε φαίνεται κατὰ πρώτην ἔποψιν ὅτι τῆς ῥηθείσης Σ, ἧς ἤδη εἶναι σύζυγος ὁ Ρ, τάξιν μάμμης ἐπεχούσης πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν κληρονόμον, εἰς σάρκα μίαν μετ' ἐκείνης διὰ τῆς τοῦ γάμου συναφείας προσφκειωμένος, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἄσχετος καὶ πρὸς τοὺς ἐξ ἄλλου γάμου προαεγκόνους αὐτῆς, ἀλλ' ἐπίσης, καθὼς οἱ εἰς τὴν σκέψιν περὶ τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ αὐτοῦ Ρ ὡς μάρτυρας εἰς τὴν δίκην μνησθέντες νόμοι, οὕτω καὶ ὁ περὶ διαθηκῶν, διὰ τῆς λέξεως ἀγχιστεία, δὲν ἐννοεῖ εἰμὴ τοὺς κυρίους κηδεστὰς τῶν κηδεστῶν· ὁ δὲ Ρ δὲν συνῆψεν, ὡς εἴρηται, κηδεστείαν τινὰ πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν κληρονομίαν, λαβὼν σύζυγον τὴν ποτὲ μητρυιὰν ὑπάρξασαν τῆς μητρός της· μόνη δὲ ἡ ὑπόστασις τοῦ μετέπειτα γενομένου γάμου μεταξὺ τοῦ Ρ καὶ τῆς ποτὲ μητρυιᾶς, δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ, καὶ κατὰ μόνην τὴν διάρκειάν του, κηδεστείαν, μὴ συσταθεῖσαν πώποτε νομίμως μεταξὺ τῆς κληρονόμου καὶ τοῦ Ρ, διότι ἐὰν καὶ ὁ ῥηθεὶς καὶ ἤδη ὑφιστάμενος γάμος διαλυθῇ, ὁ Ρ. δὲν δύναται κατ' οὐδένα λόγον νὰ ὑπαρχθῇ κηδεστὴς τῆς κληρονόμου, διότι, καθὼς ὁ νόμος διαιρέσας τὴν

καὶ τὸν ἠρώτησε διατί τὸν ἐπροσκάλεσε, καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη ὅτι ἐπειδὴ ἀσθενεῖ θέλει νὰ γράψῃ τὴν διαθήκην του καὶ νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν του φοβούμενος τὸ ἄωρον τοῦ θανάτου· ὅτι τὸν ἠρώτησε πάλιν ἂν ἠμπορῇ νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως τὴν θέλησίν του καὶ ἀπεκρίθη μάλιστα, διότι δὲν πάσχει ἀπὸ ἄλλην ἀσθένειαν εἰμὴ ἀπὸ ῥευματικά, τὰ ὁποῖα δὲν τὸν ἐμποδίζουν νὰ ὁμιλῇ.» (ἀπόφ. 2218 τῆς 20 μαρτίου 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

ἐν γένει συγγένειαν εἰς νομικὴν καὶ φυσικὴν, ἤτοι εἰς τὴν ἐξ ἀῤῥενογονίας καὶ τὴν ἐκ θηλυγονίας, δὲν κατηγορεῖ τ' αὐτὰ εἰς ἀμφότερα τὰ ἤδη, οὕτω καὶ τῆς κηδεστίας, διαιρουμένης εἰς διγένειαν καὶ τριγένειαν, ὅ,τι κατηγορεῖται εἰς τὴν πρώτην δὲν ἐμπορεῖ νὰ κατηγορηθῇ καὶ εἰς τὴν δευτέραν, (*l.* 4 § 3—5 *ff.* 38, 10)· καὶ διότι ἐπὶ ταύτης ὁ μνησθεὶς νόμος δὲν ἀπαγορεύει ῥητῶς εἰμὴ τὸν μητρυιὸν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νὰ λάβῃ εἰς σύζυγον τὴν ποτὲ γυναῖκα τοῦ προγονοῦ του, καὶ τὴν μητρυιὰν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ νὰ λάβῃ τὸν ποτὲ ἄνδρα τῆς προγονῆς της, ὁ δὲ Ρ δὲν ὑπῆρξε τοιοῦτος· δι' ἐλαστικῆς δ' ἑρμηνείας καὶ ἀναλογίας ἡ ὑπαγόρευσις αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ· ὅθεν διὰ τούτους καὶ τοὺς ἀνωτέρω λόγους καὶ τοὺς εἰς τὴν σκέψιν περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ αὐτοῦ Ρ, ὡς μάρτυρος εἰς τὴν δίκην, ἐκτεθέντας, μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Α Χ δὲν ὑπάρχει ἀγχιστεία ἢ κηδεστία, κωλύουσα αὐτὸν, οὐδὲ τὴν διαθήκην ἀφορώσης αὐτὴν μαρτυρίας· ἑπομένως καὶ ὁ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν συγγένειαν στηριζόμενος λόγος ἀκυρότητος τῆς διαθήκης δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ ἄρθ. 180 τοῦ δικας. ὀργαν., λέγει μόνον ὅτι εἶναι μὲν ἄκυρον τὸ ἔγγραφον ἐὰν δὲν ἦναι πολῖται Ἕλληνες οἱ μάρτυρες, κἄν τε βεβαιώσῃ τοὐναντίον ὁ συμβολαιογράφος ἐν τῷ ἐγγράφῳ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐὰν δὲν γίνεται τούτου μνεία ἐν τῷ ἐγγράφῳ, ὅθεν ἐὰν πραγματικῶς οἱ προσληφθέντες εἰς τὴν ῥηθεῖσαν διαθήκην μάρτυρες ἦναι πολῖται Ἕλληνες, δὲν ὑπάρχει λόγος ἀκυρότητος, ὡς καὶ τὸ πρωτοδικεῖον σκέπτεται, διότι ἡ ἀκυρότης αὕτη ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ πρᾶγμα, καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν βεβαίωσιν τοῦ συμβολαιογράφου (ὅρα κατωτ. § 35—40).

Ἐπειδὴ ἐξ αὐτῆς τῆς διαθήκης ἐξάγεται, ὅτι ὁ συμβολαιογράφος ὥρκισε καὶ τοὺς τρεῖς μάρτυρας ὡς χριστιανοὺς ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου, τοῦ δὲ ἄρθρ. 5 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, μὴ προσδιορίζοντος ἄλλο εἶδος καὶ τρόπον ὁρκίσεως τῶν δυτικῶν, ὀρθῶς ἔπραξεν ὁδηγηθεὶς ἀπὸ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 335 καὶ 373 τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ ὁρκίσας τοῦτον ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου (Νομικ. σελ. 6769).

γ) Τίνι τρόπῳ βεβαιοῦται ὁ συμβολαιογράφος ὅτι ὁ διαθέτης εἶχε σώας τὰς φρένας του; (ἀπόφ. 188 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.— ἀνωτ. §5 κ. σελ. 25).

δ) ὅταν ὁ συμβολαιογράφος σημειώσῃ εἰς τὴν διαθήκην ὅτι ὁ διαθέτης εἶχε σώας τὰς φρένας, συγχωρεῖται εἰς τὸν ἔχοντα συμφέρον ν' ἀποδείξῃ καὶ διὰ μαρτύρων τὸ ἐναντίον; (ὅρα ἀνωτ. § 5).

Ἡ ἀπόφ. 139 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ οἱ προεκτεθέντες λόγοι, δεύτερος τρίτος καὶ τέταρτος, ἐφ' ὧν στηρίζει ὁ ἐφεσίβλητος τὴν περὶ ἀκυρότητος τῆς εἰρημένης διαθήκης πρότασιν, εἶναι ἀνυπόστατος· καθότι, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῆς διαθήκης, συνετάχθη αὕτη καθὰ ὁρίζουσιν αἱ διατάξεις τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, ἤγουν πρῶτον ὁ συμβολαιογράφος ἂν δὲν ἐγνώριζε τὸν διαθέτην Α Κ, ἐβεβαιώθη ὅμως παρὰ τῶν μαρτύρων τὴν ταυτότητα αὐτοῦ, καὶ ἀνέφερεν εἰς τὴν διαθήκην τὴν βεβαίωσιν ταύτην· δεύτερον ὁ αὐτὸς συμβολαιογράφος μνημονεύει εἰς τὴν διαθήκην, ὅτι ἐβεβαιώθη οὐχὶ μόνον παρὰ τῶν παρευρεθέντων συγγενῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς συνομιλίας του μετὰ τοῦ διαθέτου ὅτι εἶχεν οὗτος σώας τὰς φρένας· τρίτον συνέταξε τὴν διαθήκην ἐνώπιον τεσσάρων μαρτύρων, καὶ ἀνέφερεν εἰς αὐτὴν τὴν οἰκίαν καὶ τὴν ἐνορίαν τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων, ἂν δὲ ἀναφέρῃ ἡ διαθήκη ὅτι προσεκάλεσεν ὁ συμβολαιογράφος τοὺς μάρτυρας, εἶναι ἀδιάφορον· καθότι ὁ περὶ διαθήκης νόμος δὲν διαλαμβάνει ὅτι δὲν πρέπει νὰ προσκαλέσῃ αὐτοὺς ὁ συμβολαιογράφος, ἀλλὰ νὰ τοὺς εὕρῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ διαθέτου, ὡς ἐνίσταται ἡ ἐφεσίβλητος· ἀρνεῖται μόνον εἰς τὸ νὰ συντάττηται ἡ διαθήκη, παρόντων τεσσάρων μαρτύρων, ὥσπερ ἐγένετο· τέταρτον, μετὰ τὸ τέλος τῆς διαθήκης, ὁ συμβολαιογράφος ἠρώτησε τὸν διαθέτην, ἂν ἔχῃ νὰ προσθέσῃ ἄλλο τι, καὶ, ἀποκριθέντος τούτου ἀποφατικῶς, ἀφήσαντος δὲ καὶ εἰς τὸν ναὸν Ἄργους ὁ ἅγιος Πέτρος κτήματά τινα, ὡς ἀφιέρωμα, ἀνέγνωσε μεγαλοφώνως καὶ εὐκρινῶς τὴν διαθήκην ταύτην πρὸς τὸν διαθέτην καὶ τοὺς μάρτυρας, οἵτινες τὴν ὑπέγραψαν, ἀφοῦ πρῶτον ἰδιαιτέρως παρετήρησαν καὶ ἀνέγνωσαν αὐτὴν, πλὴν τοῦ διαθέτου, μὴ δυναμένου νὰ γράψῃ, καὶ ταῦτα πάντα διαβεβαιοῖ ἡ ἰδία διαθήκη.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸν ἑ. λόγον, ἀναφέροντος τοῦ συμβολαιογράφου εἰς τὴν διαθήκην, ὅτι προσεκάλεσε τὸν διαθέτην καὶ ἐξέθεσε τὰς διατάξεις του, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν μαρτύρων, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ ἐν αὐτῇ, ὅτι παρευρίσκοντο καὶ ἄλλοι, ἐνῷ συνετάττετο ἡ διαθήκη, ὑπάρχει νομικὴ πρόληψις, ὅτι ἡ διαθήκη αὕτη συνετάχθη παρὰ τοῦ

συμβολαιογράφου ἐπὶ παρουσίᾳ μόνον τοῦ διαθέτου καὶ τῶν τεσσάρων μαρτύρων, χωρὶς νὰ παρευρίσκεται ἄλλος καὶ εἷς.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐφεσίβλητος ἰσχυρίζεται ἐπιμόνως τὸ περιστατικὸν τοῦ ὅτι δηλαδὴ παρευρίσκοντο καὶ ἄλλοι ἐνῷ συνετάττετο ἡ διαθήκη, τὸ περιστατικὸν δὲ τοῦτο ἔχει οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, διότι, ἐὰν ἤθελεν ἀποδειχθῆ, καθιστᾷ ἄκυρον τὴν διαθήκην κατὰ τὸ ἄρθρ. 18 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, καὶ ἑπομένως πρέπει ν' ἀποδειχθῇ.

Ἐπειδὴ προσέτι ἡ αὐτὴ ἐφεσίβλητος ἐπιμένει εἰς τὸν λόγον τοῦ ὅτι ὁ διαθέτης δὲν εἶχε σώας τὰς φρένας του τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ προσβαλλομένη διαθήκη, ἤτοι τὴν 7 αὐγούστου, 1841, ἡμέραν πέμπτην, καὶ ἐζήτησε νὰ τῷ συγχωρηθῇ ἡ ἀπόδειξις αὐτοῦ τοῦ λόγου, ὅστις, ἐὰν ἤθελεν ἀποδειχθῆ, ἐπίσης θέλει ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τῆς αὐτῆς διαθήκης καὶ ἑπομένως καθίσταται ἀναγκαία ἡ ἀπόδειξις αὐτοῦ· ἡ δὲ τοιαύτη ἀπόδειξις δὲν εἶναι πῶς νὰ προσβάλῃ ὡς πλαστὴν τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ μνείαν τοῦ συμβολαιογράφου περὶ τοῦ ὅτι ὁ διαθέτης εἶχε σώας τὰς φρένας του, διότι ἡ ἐχεφροσύνη ἢ μὴ τοῦ ἀσθενοῦς δὲν εἶναι ἐκ τῶν γεγονότων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα προφανῶς ὑποπίπτοντα εἰς τὰς αἰσθήσεις ἀναμφιῤῥεπῶς ὑπάρχουν, ἢ δὲν ὑπάρχουν, καὶ τὰ ὁποῖα ἑπομένως ὁ συμβολαιογράφος, ὅταν ἀναφέρῃ διαφόρως παρ' ὅ,τι ἀληθῶς ὑπῆρξαν, πλαστογραφεῖ, ἀλλ' εἶναι ἓν ἁπλοῦν συμπέρασμα τῆς κρίσεώς του, χωρὶς νὰ συμπεριλαμβάνῃ τὴν ἰδέαν τοῦ πλαστοῦ, δύναται ἁπλῶς νὰ ἦναι λελανθασμένον, καθόσον μάλιστα ὁ συμβολαιογράφος δὲν ἔχει ἐπιστημονικὰς γνώσεις πρὸς θετικὴν διάγνωσιν, καὶ ἀπόφασιν ἐνίοτε τῆς καταστάσεως τοῦ νοὸς ἑνὸς ἀσθενοῦς καὶ ἐπιφορτιζόμενος ἀπὸ τὸν νόμον νὰ βεβαιωθῇ περὶ αὐτῆς, ἀναμφιβόλως ἐπιφορτίζεται μὲ μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ δώσῃ ἁπλῶς ἐγγύησίν τινα περὶ τῆς ἐχεφροσύνης τοῦ διαθέτου, οὐχὶ δὲ καὶ νόμιμον τεκμήριον περὶ αὐτῆς ἀποκλεῖον τὴν ἀνταπόδειξιν ἄλλως πως, ἢ διὰ τῆς ἐπὶ πλαστογραφίᾳ κατηγορίας. »

ε) Συγχωρεῖται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις ὅτι ὁ διαθέτης δὲν εἶχε σώας τὰς φρένας του; ναί, κατὰ τὴν 188 τοῦ 1842 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν ὅρα ἀνωτ. § 4.

ς) Κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ἀπαιτεῖται

(1) Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον ὅτι ἡ ἀπόδειξις τοῦ ὅτι ὁ διαθέτης δὲν εἶχε σώας τὰς φρένας δὲν ἀποτελεῖ διὰ τοῦτο καὶ μόνον πλαστογραφίαν.

ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος νὰ βεβαιοῦται ὁ συμβολαιογράφος ὅτι ὁ διαθέτης ἔχει σώας τὰς φρένας του καὶ νὰ τὸ ἀναφέρῃ εἰς τὴν δημοσίαν διαθήκη ἵνα ὑπάρχῃ ἐγγύησις περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς τελευταίας θελήσεως, ἡ δὲ ἔλλειψις τῆς μνείας ταύτης δὲν δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ δι' ἄλλων μέσων.

ὁ προσβάλλων διαθήκην ὡς ἄκυρον δι' ἐξωτερικοὺς τύπους δύναται καὶ ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ νὰ προτείνῃ τοὺς λόγους τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὴν παραβίασιν ἐξωτερικῶν τύπων τῆς διαθήκης (ὅρα τὴν λέξ. *Ἔφεσις*). Ἀπόφ. 5164 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Β) Οἰκία [1], *Ἐνορία.*

§ 21.—α) Κατὰ τυπογραφικὸν λάθος, παρεισδύσαν εἴς τινά ἀντίτυπα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 68 περὶ μνημ. ψηφίσματος, μετεβλήθη ἡ λέξις *αὐτὴν* εἰς τὴν λέξ. *αὐτόν*· ὥστε ἡ ἀληθὴς τοῦ νόμου ἔννοια εἶναι τὸ νὰ σημειώσῃ ὁ συμβολαιογράφος εἰς τὴν διαθήκην τὸ περὶ τῆς οἰκίας καὶ ἐνορίας τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων. (ἀπόφ. 188 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ.—Νομικ. σελ. 3233). ὅρα ἀνωτ. § 4).

—β) Διαθήκη βεβαιοῦσα ὅτι αὕτη ἀνεγνώσθη εἰς ἐπήκοον τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ διαθέτου εἶναι ἄκυρος; Ὄχι.

Διαθήκη διαλαμβάνουσα ὅτι ἡ οἰκία τοῦ διαθέτου κεῖται εἰς τὴν ἐνορίαν ῥόμπενα εἶναι ἄκυρος ὅταν περιέχῃ λάθος κατὰ τὸ ἐπώνυμον τοῦ ἰδιοκτήτου; Ὄχι.

Διαθήκη, δι' ἧς ἀφίνονται ἐλεημοσύναι εἰς φιλανθρωπικὰ καταστήματα, εἶναι ἄκυρος ὅταν ὁ μνήμων δὲν ὑπενθύμισεν εἰς τὸν διαθέτην νὰ πράξῃ τοῦτο; Ὄχι.

Διαθήκη μὴ καταχωρημένη εἰς τὰ βιβλία εἶναι ἄκυρος; Ὄχι.

Περὶ τούτων ὅλων τῶν ζητημάτων διαλαμβάνει ἡ ἀπόφ. 4809 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, φέρουσα.

«Ἐπειδὴ ἡ διαθήκη βεβαιοῖ, ὅτι αὕτη ἀνεγνώσθη εἰς ἐπήκοον τῶν τε μαρτύρων καὶ τοῦ διαθέτου, τουτέστιν ὅτι ἀνεγνώσθη ἀκουόντων αὐτὴν τῶν εἰρημένων προσώπων, καὶ ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, διατάττοντος κατὰ τὸ ἄρθ. 6 τὸ νὰ προσκαλῇ ὁ μνήμων τὰ ῥηθέντα πρόσωπα ν' ἀκούωσι τὴν ἀνάγνωσιν τῆς διαθήκης, δὲν εἶναι ἄλλος εἰμὴ τοῦ νὰ ἐπιφέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὅτι ἀληθῶς ταῦτα ν' ἀκροασθῶσι τὰς εἰρημένας ἀναγνώσεις, ἡ βεβαίωσις τοῦ γενομένου ἀποτελέσματος καθίστα πάντῃ περιττὴν

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Κατοικία.

τὴν βεβαίωσιν τῆς πρὸς τοῦτο προσκλήσεως, καὶ ἑπομένως ἡ σιωπὴ τῆς τελευταίας βεβαιώσεως, ὑπαρχούσης τῆς πρώτης, ἥτις τὴν ἀναπληροῖ, δὲν ἀποτελεῖ παραβίασιν τῆς διὰ τοῦ μνησθέντος ἄρθρου ὡρισμένης διατυπώσεως.

Ἐπειδὴ ἡ οἰκία τοῦ διαθέτου ἀρκούντως ὑπάρχει ἐν τῇ προσημειωθείσῃ διαθήκῃ χαρακτηρισμένη διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ, ὅτι κεῖται εἰς τὴν ἐνορίαν Ῥόμπη, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Κ, ἂν καὶ ἄλλως ὑπάρχει κατὰ τὸ ἐπώνυμον τοῦ ἰδιοκτήτου, σημειωθέντος ὡς Πέτρου Λαβουσάκη, ἐνῷ ὁ ἰδιοκτήτης εἶναι Σπῦρος Καππιανάκης, ἀφοῦ πραγματικῶς ἀπέναντι τοῦ Κ. δὲν ὑπάρχει, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προλαβουσῶν προτάσεων τῶν διαδίκων, εἰς τὰς ὁποίας ἀμφότεροι ἀναφέρονται, ἄλλη οἰκία εἰμὴ ἡ τοῦ Σ Κ, καὶ ἀφοῦ εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην τὴν ἀπέναντι τοῦ Κ πραγματικῶς κατῴκει ὁ διαθέτης.

Ἐπειδὴ ὁ διαθέτης ἀφῆκε πραγματικῶς, ὡς ῥητῶς διαβεβαιοῖ ἡ διαθήκη, ἐλεημοσύνας εἰς φιλανθρωπικὰ καταστήματα καὶ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς, ἤγουν εἰς ἐκκλησίας, εἰς μοναστήρια, διάφορα καὶ εἰς πτωχούς. Ἑπομένως τούτου βεβαιωθέντος, ἡ βεβαίωσις τοῦ ὅτι ὁ μνήμων τὸν ὑπενθύμησε νὰ πράξῃ τοῦτο, καθίστατο πάντῃ περιττὴ καὶ ἄσκοπος, διότι ἡ εἰρημένη ὑπενθύμησις παρὰ τοῦ νόμου διατάττεται ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ μὴ λησμονήσῃ τὸ τοιοῦτον ἀντικείμενον ὁ διαθέτης. Ἑπομένως καὶ τῆς τελευταίας ταύτης βεβαιώσεως ἡ σιωπὴ δὲν ἀποτελεῖ παραβίασιν τῆς ἑτέρας παρὰ τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου 6 διαγεγραμμένης διατυπώσεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 179 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ ἀπαιτεῖ ἵνα οἱ προσλαμβανόμενοι ἔντινι συμβολαιογραφικῇ πράξει, ἢ διαθήκῃ, ὡς μάρτυρες, ἦναι πολῖται Ἕλληνες, ἀλλὰ δὲν ἀπαιτεῖ καὶ νὰ βεβαιοῦται διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως τοῦτο, ὁ δὲ ἀνακόπτων οὔτε ἰσχυρίσθη ὅτι οἱ ἐν τῇ προσημειωθείσῃ διαθήκῃ ὡς μάρτυρες προσληφθέντες Α Μ, Σ Β καὶ Χ Μ δὲν εἶναι ἀληθῶς πολῖται Ἕλληνες· ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ ὡς ἐκ περισσοῦ ὁ περὶ διαθηκῶν νόμος δὲν ἀναφέρει τοῦτον ὡς λόγον ἀκυρότητος τῆς διαθήκης.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, καθόσον ἀφορᾷ τὰ συμβολαιογραφικὰ βιβλία καὶ τὴν εἰς ταῦτα καταχώρησιν τῶν διαθηκῶν κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 213 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ συμβολαιογράφων.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐγκατάστασις τῶν κληρονόμων ἐν τῇ προσημειωθείσῃ διαθήκῃ καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτῶν εἶναι ἐντελὴς καὶ ἀκριβὴς, καθότι ἐν ταύτῃ ῥητῶς ἀναφέρεται ὅτι ὁ διαθέτης ἀφίνει κυρίους κληρονόμουςτου εἰς ὅλην τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιου-

σίαν του ἐξ ἴσου τοὺς .... εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἀφοῦ ἐν τοιαύτῃ ἀκριβείᾳ ὡρίσθησαν τὰ πρόσωπα τῶν εἰρημένων κληρονόμων, ἂν ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς πρῶτοι ἀνεψιοὶ ἐκ τοῦ ὅτι κατάγονται ἐκ πρώτου ἐξαδέλφου, ἐνῷ ὑπάρχουν εἰς τὸν διαθέτην ἄλλοι πλησιέστεροι ἀνεψιοὶ ἐξ ἀδελφῶν δυνάμενοι ἀκριβέστερον νὰ θεωρηθῶσιν ὡς πρῶτοι. »

γ) Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τῆς λέξεως οἰκία, ἧς γίνεται χρῆσις εἰς τὸ περὶ μνημόνων ψήφισμα;

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐξεφράσθη οὕτως:

« Ἐπειδὴ τὸ ὑπ' ἀριθ. 63 περὶ διαθηκῶν ψήφισμα συμπληροῦται ἀναγκαίως ὡς πρὸς τὰς περὶ διαθηκῶν διατυπώσεις ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 67 περὶ μνημόνων ψηφίσματος ὁρίζοντος (ἄρθρ. 11 καὶ ἑπ.) τὰς ἐπὶ πάσης μνημονικῆς πράξεως ὑπὸ τοῦ μνήμονος τηρητέας διατυπώσεις πρὸς βεβαίωσιν τῆς ταυτότητος τῆς πράξεως, τὸ δὲ περὶ διαθηκῶν ψήφισμα προσθέτει μόνον εἰς τὰς γενικὰς ἐκείνας διατυπώσεις, τὰς ἀντικατασταθείσας ἤδη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ περὶ συμβολαιογράφων νόμου, καὶ ἄλλας τινὰς πρὸς ἀσφαλεστέραν βεβαίωσιν τῆς ταυτότητος τῶν διαθηκῶν· ὅθεν εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἀντὶ τῆς ἐπὶ πάσης μνημονικῆς πράξεως ἀπαιτουμένης μνείας « τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς ἑκάστου μάρτυρος » (ἄρθρ. 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 67 ψηφίσματος) ἤτοι τῆς πόλεως ἢ τῆς κοινότητος, ὅπου διαμένει ὁ μάρτυς, διὰ τῆς ὁποίας μνείας μετὰ τῆς τῶν λοιπῶν αὐτοῦ νομικῶν ἰδιοτήτων καθίσταται εὐχερεστάτη ἡ βεβαίωσις τῆς ταυτότητός του, ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης κατὰ τὸ περὶ διαθηκῶν ψήφισμα (ἄρθρ. 4) νὰ ἀναφέρεται ἐν τῇ διαθήκῃ τὸ οἴκημα, ὅπου διαμένουσι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεώς της οἱ μάρτυρες, ἐνῷ διὰ μὲν τοῦ τυχαίου εὐμεταβλήτου τούτου γνωρίσματος καθίσταται πολλῷ δυσχερεστέρα καὶ ἐπισφαλεστέρα ἡ βεβαίωσις τῆς ταυτότητός των, ὁ δὲ νομοθέτης ἐσκόπει, ἐξεναντίας, τὴν ἀσφαλεστέραν, εἰ δυνατόν, βεβαίωσιν αὐτῆς, προσθέτων ἐν τῷ τετάρτῳ ἄρθρῳ τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος τὴν διάταξιν τοῦ ν' ἀναφέρεται ἐν τῇ διαθήκῃ ἡ ἐνορία τῶν μαρτύρων.

Ἐπειδὴ ἡ εἰς τὴν μνείαν τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν μαρτύρων (ἄρθρ. 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 67 ψηφίσματος) προσθήκη τῆς μνείας τοῦ οἰκήματος, ὅπου τυχὸν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς των διατρίβουσι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης οἱ μάρτυρες, ἀποβαίνει μετὰ τὸν ἀκριβέστατον προσδιορισμὸν τῆς ταυτό-

[illegible] των κατά τὸ ἄρθρ. 16 καὶ τῆς μνείας τῆς ἐνορίας των κατὰ τὸ ἄρθρ. 4, πάντη ἄσκοπος καὶ πρὸς μόνην τὴν δυσχέρειαν τῆς συντάξεως τῶν δημοσίων διαθηκῶν τείνων ὁρισμός, ὡς τοιοῦτον δὲ εἶναι ἀδύνατον νὰ καθιέρωσεν αὐτὸν τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος διὰ τῶν λέξεων « νὰ ἀναφέρῃ τὴν οἰκίαν καὶ τῶν μαρτύρων » κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον, καθ' ὅσον, ἐὰν ἐθεώρει τὴν μνείαν ταύτην τοῦ οἰκήματος, ὅπου τυχαίως διατρίβουσιν οἱ μάρτυρες, συντελοῦσαν εἰς ἀσφαλεστέραν βεβαίωσιν τῆς ταυτότητός των, ἤθελε διατάξει αὐτὴν καὶ ἐπὶ τῶν μυστικῶν διαθηκῶν (ἄρθρ. 21 καὶ ἐπ.), αἵτινες λαμβάνουν νόμιμον ὕπαρξιν διὰ μόνης τῆς περὶ τῆς ἐγχειρίσεως ὑπὸ τοῦ διαθέτου εἰς τὸν μνήμονα συντασσομένης παρ' αὐτοῦ πράξεως, καθ' ἣν ἀπαιτεῖται ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς τῶν μαρτύρων ὁ καὶ ἐπὶ τῶν δημοσίων διαθηκῶν ἀπαιτούμενος, αἵτινες ὅμως περιβάλλονται δικαίως ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ νόμου, πρὸς βεβαίωσιν τῆς ταυτότητός των, μὲ πολυειδεῖς διατυπώσεις (ἄρθρ. 20—30), καὶ ἔχουσι τόσον μᾶλλον παρὰ τὰς δημοσίας διαθήκας ἀνάγκην αὐτῶν, ὅσῳ ἡ τοῦ μνήμονος πρᾶξις, ἡ δίδουσα εἰς αὐτὰς νόμιμον ὕπαρξιν, εἶναι πολλῷ βραχυτέρα τῆς ἐπὶ τῶν δημοσίων διαθηκῶν, καὶ ἑπομένως δυσχερεστέρα ἡ ἀνεύρεσις τῶν μέσων τῆς ἀποδείξεως τῆς ταυτότητός της.

« Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 63 περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ἔχοντι οὕτως· « ὁ μνήμων χρεωστεῖ ν' ἀναφέρῃ εἰς αὐτὴν (τὴν διαθήκην) τὴν οἰκίαν καὶ τὴν ἐνορίαν τῶν μαρτύρων » περιεχομένη λέξις *οἰκία* ἔχει προδήλως οὐχὶ τὴν σημασίαν τοῦ οἰκοδομήματος (ὅπου διατρίβουσι τυχαίως οἱ μάρτυρες κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης), ὅπερ ἡ νομικὴ γλῶσσα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὀνομάζει οἴκημα (βασιλ. 2, 2 ἐδάφ. 190) καὶ οὐχὶ οἰκίαν, ἀλλὰ τὴν σημασίαν τῶν μετ' αὐτῆς συνωνύμων λέξεων (*ἴκου* ἢ *οἰκήσεως*, αἵτινες κατὰ τὴν νομικὴν γλῶσσαν τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, ἤτοι τὰ κείμενα τῶν διατάξεων τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων, σημαίνουσι τὸν τόπον τῆς διαμονῆς, τῆς διατριβῆς, τὸν τόπον, ὅπου ὁ πολίτης ἔχει τὸ μόνιμον κέντρον τῶν συμφερόντων του, ἀντιστοιχοῦσαι εἰς τὰς λέξ. τῶν Ῥωμ. *domus* καὶ *domicilium* (βασιλ. β' 2 τίτ. 2 ἐδάφιον 184 καὶ 230 B. 7 τίτλ. 5 ἐδάφ. 2 §6) καὶ § 7—βιβ. 37 τίτ. 5 ἐδ. 1—βιβ. 11 τίτλ. 2 ἐδάφ. 8 § 4 καὶ εἰς τὴν κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἡμῶν νομικὴν γλῶσσαν λέξιν κατοικία, ἡ δὲ ἐπανάληψις τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἐν τῷ παρατεθέντι ἄρθρ. 4, ἤτοι τοῦ ὁρισμοῦ τῆς μνείας τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν μαρτύρων, ἐνῷ ἐν τῷ ἄρθρ. 14 τοῦ περὶ μνημόνων ψηφίσματος ὁρίζεται αὕτη ἐπὶ πάσης μνημονικῆς πρά-

ξεως, ἐγένετο βεβαίως διὰ νὰ προσδιορισθῇ ἀκριβέστερον ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ ἐνορία τῆς οἰκίας, ἤτοι τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν μαρτύρων καὶ οὐχὶ τοῦ οἰκήματος, ὅπου τυχαίως καὶ ἐκτὸς τοῦ τόπου τούτου καταλύουσιν οἱ μάρτυρες.

Επειδὴ ἑπομένως τὸ ἐνταῦθα δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποφήνατον, διὰ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 4,493 καὶ ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου 1847 ἀποφάσεώς του, ὅτι τὸ παρατεθὲν ἄρθρ. 4 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ἀπαιτεῖ ν' ἀναφέρεται ἐν τῇ διαθήκῃ καὶ τὸ κτίριον, ὅπου καταλύουσιν οἱ μάρτυρες κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης, ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως τὸν κατὰ τὴν νομικὴν γλῶσσαν τῆς ἐποχῆς τῆς ἐκδόσεώς του σαφῆ ὁρισμὸν τοῦ νόμου τούτου· ὅθεν βάσιμος καθίσταται κατὰ τὰ ἄρθρ. 897 ἐδάφιον 7 καὶ 809 τῆς πολιτ. δικονομίας ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις τῶν ἀδελφῶν Α. καὶ Α. Π. Γ. κατὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 154 τοῦ 1847.

Παρίσταται ποῖοι εἰς τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης.

§ 25. ά) Εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναφέρῃ ὁ συμβολαιογράφος ἐν τῇ διαθήκῃ, ὅτι κατὰ τὴν σύνταξίν της δὲν ἦτον ἄλλος παρών; (ὅρα εἰς τὴν σελ. 5 τοῦ ἄρθρου τούτου τὴν ἀπόφασιν 204 τοῦ Ἀρείου Πάγου).

β) Ὅταν ὁ προτείνας ὅτι εἰς τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης παρευρέθησαν καὶ πρόσωπα μὴ ἀναφερόμενα εἰς αὐτήν, δὲν ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμόν του αὐτόν, ἡ ἀγωγή του ἀποῤῥίπτεται (ἀπόφ. 390 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3456.—Πρβ. καὶ τὴν ἀπόφασιν 204 τοῦ Ἀρ. Πάγου ἔτους 1847, μνημονευομένην ἀνωτ. σελ. 5).

γ) Ὅταν ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται ὅτι εἰς τὸ μέρος, ὅπου συντάσσεται ἡ διαθήκη, παρευρέθησαν καὶ ἄλλοι παρὰ τοὺς μάρτυρας καὶ τὸν διαθέτην, πρέπει νὰ ἐπιτρέπεται καὶ ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις, ὅταν ἡ διαθήκη δὲν διαλαμβάνῃ ὅτι δὲν παρευρέθησαν ἐκτὸς αὐτῶν καὶ ἄλλοι. (ἀπόφ. 4685 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

δ) Προτείνοντός τινὸς ὅτι εἰς τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης ἦτο παροῦσα ἡ σύζυγός του, ὅπερ ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς διαθήκης (ἄρθρ. 88 τοῦ περὶ διαθ. νόμου), καὶ προσβάλλοντος ὡς πλαστὴν τὴν διαθήκην μνημονεύουσαν ὅτι δὲν ἦσαν παρόντες ἄλλοι παρὰ τοὺς συμπράξαντας, τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν απόδειξιν, καί, ὄντος γνωστοῦ τοῦ ἐνοχοποιουμένου προσώπου, ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται εἰς ἀνάκρισιν. (ἀπόφ. 6218 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν).

Πρόσκλησις τοῦ συμβολαιογράφου.

§ 26. Δὲν εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναφέρηται ἐν τῇ διαθήκῃ ἡ οἰκία τοῦ προσκαλοῦντος τὸν συμβολ. ἀνθρώπου. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 126 τοῦ 1847 [1].

§ 27. Ὅταν προσκαλῆται ὁ εἰρηνοδίκης πρὸς σύνταξιν διαθήκης τινος, ἡ πρόσκλησις περιέχει ἐν ἑαυτῇ καὶ τὴν τοῦ ἀναπληρωτοῦ παρέδρου. (ἀπόφ. 4685 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 28. Τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 68 ψηφίσματος περὶ μνημόνων δὲν ἐπιβάλλει εἰς τὸν συμβολαιογράφον νὰ σημειώσῃ ῥητῶς εἰς τὴν διαθήκην τὸν σκοπὸν, δι' ὃν προσκαλεῖται, ἀλλὰ μόνον τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου, δι' οὗ προσκαλεῖται. (ἀπόφ. 188 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3233).

§ 29. Τὸ περὶ διαθηκῶν ὑπ' ἀριθ. 68 ψήφισμα δὲν ἀπαιτεῖ νὰ κάμνῃ ὁ συμβολαιογράφος μνείαν ὅτι ὁ προσκαλέσας αὐτὸν τῷ ἦτο γνωστός. (ἀπ. 188 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ.—Νομ. σ. 3233).

§ 30. Ὁ συμβολαιογράφος σημειοῖ εἰς τὴν διαθήκην τὸν ἄνθρωπον, δι' οὗ προσεκλήθη. (ὅρα τὴν εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο (σ. 5) ἀπόφασιν 204 τοῦ 1847 τοῦ Ἀρ. Πάγου).

Ὅρκισις. Φιλανθρωπικὰ καταστήματα. Ὥρα.

§ 31. Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τῶν ἄρθρ. 5, 6 καὶ 7 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου; ὅρκισις. Φιλανθρωπικὰ καταστήματα. (ὅρα τὴν σελ. 5, ὅπου ἡ ἀπόφ. 204 τοῦ Ἀρ. Π.)

§ 32. Η μνεία τῆς ὥρας, καθ' ἣν συνετάχθη ἡ διαθήκη δὲν εἶναι ἀναγκαία, ὅταν μάλιστα δὲν προτείνωνται ἀποχρῶντες λόγοι, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἡ μνεία τῆς ὥρας ἦτον ἀναγκαία. (ἀπ. 188 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3233).

Μάρτυρες. Συγγένεια. Πολῖται [2].

§ 33. Δὲν εἶναι ὑπόχρεως ὁ συμβολ. ν' ἀναφέρῃ ἐν τῇ διαθήκῃ

---

(1) Ἡ ἀπόφασις αὕτη λύει καὶ ἕτερα ζητήματα, περὶ ὧν ἐν οἰκείῳ τόπῳ

(2) Τὸ περὶ διαθηκῶν ψήφισμα τῆς 11 φεβρ. 1830 δὲν ἀπαιτεῖ νὰ προσκαλῶνται οἱ μάρτυρες, ἀλλὰ μόνον τοῦ νὰ συντάσσεται ἡ διαθήκη ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἐπὶ παρουσίᾳ 3 ἢ 4 μαρτύρων. (ἀπόφ. 37 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. Νομικ. σελ. 3975)

ὅτι οἱ προσληφθέντες μάρτυρες δὲν εἶναι συγγενεῖς (ὅρα τὴν σελ. 5 τοῦ ἄρθρου τούτου, ἔνθα ἡ ἀπόφ. 204 τοῦ Ἀρ. Πάγου).

Πόσοι μάρτυρες προσλαμβάνονται;

§ 34. Ὅταν ὁ διαθέτης δὲν δύναται νὰ γράψῃ διότι αἱ χεῖρές του ἦσαν πρησμέναι ἀπὸ ῥευματισμούς, ὁ συμβολαιογράφος εἶναι ὑπόχρεως νὰ προσλάβῃ καὶ τέταρτον μάρτυρα κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου. (ἀπόφ. 2218 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 35. Ἡ ἐθνικότης τῶν προσληφθέντων εἰς τὴν σύνταξιν δημοσίας διαθήκης μαρτύρων εἰκάζεται, καὶ εἰς τὸν προσβάλλοντα τὴν διαθήκην ἐπίκειται τὸ χρέος ν' ἀποδείξῃ ὅτι οἱ μάρτυρες δὲν ἦσαν Ἕλληνες· ὁ δὲ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος νὰ βεβαιοῖ ὁ συμβολαιογράφος εἰς τὴν διαθήκην ὅτι εἶν' Ἕλληνες [1]. (ἀπόφ. 5164 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.—ὅρα καὶ ἀνωτ. σελ. 27 ἐν τέλει).

§ 36. Μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως ὑπάρχει πρόληψις ὅτι οἱ παρευρεθέντες κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης μάρτυρες δὲν εἶχον οὔτε μετὰ τοῦ διαθέτου, οὔτε μετὰ τοῦ συντάξαντος αὐτὴν συμβολαιογράφου συγγένειαν τινά. (ἀπόφ. 37 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3975).

Ἀνάγνωσις τῆς διαθήκης.

§ 37. Ἡ διατήρησις τῶν περὶ διαθηκῶν τύπων πρέπει νὰ ἐξάγεται ἐξ αὐτῆς τῆς διαθήκης· ἄρα δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐξάγεται ἐκ ταύτης ὅτι ὑπεβλήθη εἰς τὴν παρατήρησιν καὶ ἀνάγνωσιν τῶν παρευρεθέντων μαρτύρων, ἀλλ' ὅτι παρ' αὐτῶν παρετηρήθη καὶ ἀνεγνώσθη. (ἀπόφ. 310 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετ.—Νομικ. σελ. 4762) [2].

§ 38. Ἡ μνεία ὅτι οἱ μάρτυρες παρετήρησαν τὴν διαθήκην χωρὶς ν' ἀναφέρηται ὅτι καὶ τὴν ἀνέγνωσαν, ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα αὐτῆς. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 8 τοῦ 1847).

§ 39. Οἱ μάρτυρες πρέπει ν' ἀναγινώσκωσι τὴν διαθήκην· πότε δὲ ἡ ἀνάγνωσις αὕτη εἰκάζεται; Ἡ ἀπ. 37 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ν. Ε. φέρει: « Ἐπειδὴ ἐν τῇ διαθήκῃ ταύτῃ ἀναφέρεται μέν, ὅτι ἡ διαθήκη αὕτη ἀνεγνώσθη εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ διαθέτου, καὶ τῶν μαρτύρων ὑπὸ τοῦ συντάξαντος αὐτὴν συμβολαιογράφου, καὶ πρὶν ὑπογραφῇ ὑπὸ τῶν μαρτύρων παρετηρήθη αὕτη ὑπ' αὐτῶν τούτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ διαθέτης ἦτο γνωστὸς εἰς τοὺς μάρτυρας, οὗτος δὲ εἰς τὸν συμβολαιογράφον.

---

(1) Ορα τας λέξ. α) Ἔγγραφα.—Μαρτυρες.—γ) Κατωτ. § 40.

(2) Διὰ τῆς ἀποφ. 287 τοῦ 1846 τὸ αὐτὸ δικ. ἀπεφήνατο ὅτι πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐξ αὐτῆς τῆς διαθήκης ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου ἄλλως ἀκυροῦται.—Νομικ. σελ. 4772.

6) Ἐκ τοῦ ἄρθ. 5 τοῦ ἀπὸ 11 φεβρ. 1830 ψηφίσματος, καθ' ὃ ὁ συμβολαιογράφος ὀφείλει νὰ βεβαιωθῇ ἂν ὁ διαθέτης ἔχῃ σῴας τὰς φρένας του, δὲν ἐξάγεται ὅτι ἡ ἀνωτέρω φράσις εἶναι τυπική, ὥστε ν' ἀπαιτῆται ἀπαράλλακτος ἡ καταχώρισίς της ἐν τῇ διαθήκῃ

καὶ 179 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, τῶν 36 καὶ 91 τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ τοῦ 51 τῆς ποινικῆς, προφανῶς μὴ προβλεπόντων εἰμὴ τὴν ἄμεσον κηδεστείαν· ὥστε καὶ ἡ διὰ συγγένειαν ἐξαίρεσις τοῦ ῥηθέντος Σ ὡς μάρτυρος εἰς τὴν δίκην δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ . . . . περὶ δὲ τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου, διὰ τῶν φράσεων « μοῦ ἐζήτησε » νὰ τοῦ συντάξω τὴν διαθήκην τοῦ ἀγκαλὰ καὶ κεῖται κλι- » νήρης καὶ ἀσθενής, ἐβεβαιώθην ὅμως ὅτι ἔχει σῴας καὶ ὑγιεῖς » ὅλας τὰς αἰσθήσεις του, ἐδηλοποίησε τὴν κατωτέρω τελευταίαν » θέλησιν, ὁ διαθέτης λέγει εἶμαι κτλ. ἐγεννήθην κτλ. εἶμαι ἄγα- » μος ἔχω κτλ, » καὶ τῆς ὅλης ὕφης τῶν λόγων καὶ τῶν λεπτοῦ μερειῶν τῶν διατάξεων τοῦ διαθέτου, ἀρκούντως ἐφανέρωσεν ὁ συμβολαιογράφος ὅτι ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ διαθέτης εἶχε σῴας τὰς φρένας του, καὶ ἀρκούντως ἐδήλωσε τοῦτο ἐν τῇ διαθήκῃ, διότι ἐνῷ περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ῥηθείσης τοῦ νόμου διατάξεως φροντίζων καὶ ἐξετάζων ἐσημείωσεν ὅτι εἶναι μὲν κλινήρης καὶ ἀσθενής, κατ' ἀντεξέτασιν εἰπών, ἔχει ὅμως σῴας καὶ ὑγιεῖς τὰς αἰσθήσεις, διὰ τῆς φράσεως ταύτης ἠθέλησε νὰ δηλώσῃ καὶ ἐδήλωσε τὴν τῶν φρενῶν ὑγείαν, διότι εἰς τὴν ἀγοραίαν διάλεκτον ἡ λέξις *αἰσθήσεις* ἐκλαμβάνεται καὶ ἀντὶ τῶν φρενῶν, ἡ δὲ κατάχρησις αὕτη τῆς λέξεως δὲν μεταβάλλει τὴν ἔννοιαν, εἰς τὴν ὁποίαν μᾶλλον παρὰ εἰς τὰ ῥήματα πρέπει νὰ προσέξωμεν· ἄλλως τε ὁ κατὰ νόμον τινὰ ἐνεργῶν, πρὸς τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ δοκεῖ ἀναφέρεσθαι, καὶ ὅταν ὁ νόμος δὲν ἔχῃ πρὸς τοῦτο καθιερωμένην τινὰ φράσιν, δύναται νὰ μεταχειρισθῇ τὰ συνώνυμα· ὥστε ἀνυπόστατος εἶναι καὶ ὁ ἐκ τούτων λόγος τῆς ἀκυρότητος.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν προκειμένην διαθήκην ἀναφέρει ὁ συμβολαιογράφος ὅτι ἐπληροφορήθη, ὅτι δὲν ἔχουν οἱ μάρτυρες συγγένειαν τινὰ μὲ τὸν διαθέτην, ἀδιάφορον δὲ τίνι τρόπῳ ἐπληροφορήθη, διότι ὁ νόμος δὲν τὸν προσδιορίζει· διὰ τοῦτο ἐδήλωσεν ὅτι προσέχων περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ῥηθείσης νομίμου διατάξεως καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰ λοιπὰ ἔχων γνῶσιν οἰκείαν, ἐζήτησε πληροφορίας μόνον περὶ ἐκείνου, περὶ οὗ εἶχεν ἀμφιβολίαν, καὶ ὅτι ἑπομένως τὴν ῥηθεῖσαν διάταξιν ἐξεπλήρωσε, καὶ τοῦτο ἀρκεῖ διὰ νὰ μὴν ἦναι ἄκυρος ἡ διαθήκη, διότι μάλιστα τῆς ἐν τῷ παραρτήματι

ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως, ὅταν μάλιστα βεβαιοῦται ἀπροχρώντως δι' ἄλλων φράσεων ἐμπεριεχομένων ἐν τῇ διαθήκῃ, ὅτι ὁ συμβολαιογράφος ἐξεπλήρωσε τὴν διάταξιν τοῦ νόμου. Ἐκπληροῦται δὲ ἡ διάταξις αὕτη, ὅταν ἡ διαθήκη φέρῃ « ἐλθὼν ὁ συμβολαιογράφος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ διαθέτου εὗρεν αὐτὸν κείμενον ἐπὶ τῆς κλίνης,

---

περὶ τῆς ἰδιότητος τῶν μαρτύρων διατάξεως μὴ συμπεριλειομένης εἰς τὰ ἄρθρ. 2—8 καὶ ἰδίως εἰς τὸ 5 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, δὲν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ἡ μνεία ὅτι ἐτηρήθη· διότι εἰς αὐτὰ, ἐκτὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῆς ὁρκίσεως, τῆς παρουσίας τῶν μαρτύρων, καὶ τῆς ἐπ' αὐτῶν ἀκροάσεως, ἀναγνώσεως, παρατηρήσεως καὶ ὑπογραφῆς τῆς διαθήκης, δὲν ὁρίζεται ὡς πρὸς αὐτοὺς ἄλλη τις ὡς φυσιώδης τυπικὴ, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀναγκαίως ἐν τῷ ἐγγράφῳ μνημονευτέα διάταξις· ἑπομένως ἡ παράλειψις τῆς μνείας ὅτι οἱ μάρτυρες ἦσαν καὶ ἀνεξαίρετοι, δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς ἀκυρότητας τὰς ὁριζομένας ἀπὸ τὰ εἰρημένα ἄρθρα, ἀλλ' ἐὰν πραγματικῶς δὲν τηρηθῇ, ἀκυροῦται ἡ διαθήκη δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 63 καὶ τοῦ παραρτήματος τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ καὶ μὲν τὸ ῥηθὲν παράρτημα τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου ἀποκλείει τῆς μαρτυρίας εἰς διαθήκην τοὺς συγγενεῖς ἐξ αἵματος, καὶ ἐξ ἀγχιστείας μέχρι τοῦ βαθμοῦ, καθ' ὃν κωλύεται ὁ γάμος, καὶ ἀληθῶς ὁ νόμος 9 τοῦ βιβλ. δ'. τίτλ. ε' τῆς ἑξαβίβλ. τοῦ Ἀρμεν. κωλύει τὸν γάμον καὶ μεταξὺ τῶν ἐκ τριγενείας κηδεστῶν μέχρι τοῦ τρίτου βαθμοῦ, ὥστε φαίνεται κατὰ πρώτην ἔποψιν ὅτι τῆς ῥηθείσης Σ, ἧς ἤδη εἶναι σύζυγος ὁ Ρ, τάξιν μάμμης ἐπεχούσης πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν κληρονόμον, εἰς σάρκα μίαν μετ' ἐκείνης διὰ τῆς τοῦ γάμου συναφείας προσῳκειωμένος, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἄσχετος καὶ πρὸς τοὺς ἐξ ἄλλου γάμου προαεγκόνους αὐτῆς, ἀλλ' ἐπίσης, καθὼς οἱ εἰς τὴν σκέψιν περὶ τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ αὐτοῦ Ρ ὡς μάρτυρας εἰς τὴν δίκην μνησθέντες νόμοι, οὕτω καὶ ὁ περὶ διαθηκῶν, διὰ τῆς λέξεως ἀγχιστεία, δὲν ἐννοεῖ εἰμὴ τοὺς κυρίους κηδεστὰς τῶν κηδεστῶν· ὁ δὲ Ρ δὲν συνῆψεν, ὡς εἴρηται, κηδεστείαν τινὰ πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν κληρονομίαν, λαβὼν σύζυγον τὴν ποτὲ μητρυιὰν ὑπάρξασαν τῆς μητρός της· μόνη δὲ ἡ ὑπόστασις τοῦ μετέπειτα γενομένου γάμου μεταξὺ τοῦ Ρ καὶ τῆς ποτὲ μητρυᾶς, δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ, καὶ κατὰ μόνην τὴν διάρκειάν του, κηδεστείαν, μὴ συσταθεῖσαν πώποτε νομίμως μεταξὺ τῆς κληρονόμου καὶ τοῦ Ρ, διότι ἐὰν καὶ ὁ ῥηθεὶς καὶ ἤδη ὑφιστάμενος γάμος διαλυθῇ, ὁ Ρ. δὲν δύναται κατ' οὐδένα λόγον νὰ ὑπαρτεθῇ κηδεστὴς τῆς κληρονόμου, διότι, καθὼς ὁ νόμος διαιρέσας τὴν

καὶ τὸν ἠρώτησε διατὶ τὸν ἐπροσκάλεσε, καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη ὅτι ἐπειδὴ ἀσθενεῖ θέλει νὰ γράψῃ τὴν διαθήκην του καὶ νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν του φοβούμενος τὸ ἄωρον τοῦ θανάτου· ὅτι τὸν ἠρώτησε πάλιν ἂν ἠμπορῇ νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως τὴν θέλησίν του καὶ ἀπεκρίθη μάλιστα, διότι δὲν πάσχει ἀπὸ ἄλλην ἀσθένειαν εἰμὴ ἀπὸ ῥευματικὰ, τὰ ὁποῖα δὲν τὸν ἐμποδίζουν νὰ ὁμιλῇ.» (ἀπόφ. 2218 τῆς 20 μαρτίου 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

ἐν γένει συγγένειαν εἰς νομικὴν καὶ φυσικὴν, ἤτοι εἰς τὴν ἐξ ἀῤῥενογονίας καὶ τὴν ἐκ θηλυγονίας, δὲν κατηγορεῖ τ' αὐτὰ εἰς ἀμφότερα τὰ ἤδη, οὕτω καὶ τῆς κηδεστίας, διαιρουμένης εἰς διγένειαν καὶ τριγένειαν, ὅ,τι κατηγορεῖται εἰς τὴν πρώτην δὲν ἐμπορεῖ νὰ κατηγορηθῇ καὶ εἰς τὴν δευτέραν, (*l.* 4 § 3—5 *ff.* 38, 10)· καὶ διότι ἐπὶ ταύτης ὁ μνησθεὶς νόμος δὲν ἀπαγορεύει ῥητῶς εἰμὴ τὸν μητρυιὸν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νὰ λάβῃ εἰς σύζυγον τὴν ποτὲ γυναῖκα τοῦ προγόνου του, καὶ τὴν μητρυιὰν αὐτὴν ἀπὸ τοῦ νὰ λάβῃ τὸν ποτὲ ἄνδρα τῆς προγονῆς της, ὁ δὲ Ρ δὲν ὑπῆρξε τοιοῦτος· δι' ἐλαστικῆς δ' ἑρμηνείας καὶ ἀναλογίας ἡ ὑπαγόρευσις αὕτη δὲν πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ· ὅθεν διὰ τούτους καὶ τοὺς ἀνωτέρω λόγους καὶ τοὺς εἰς τὴν σκέψιν περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ αὐτοῦ Ρ, ὡς μάρτυρος εἰς τὴν δίκην, ἐκτεθέντας, μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Α Χ δὲν ὑπάρχει ἀγχιστεία ἢ κηδεστία, κωλύουσα αὐτὸν, οὐδὲ τὴν διαθήκην ἀφορώσης αὐτὴν μαρτυρίας· ἐπομένως καὶ ὁ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν συγγένειαν στηριζόμενος λόγος ἀκυρότητος τῆς διαθήκης δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ ἄρθ. 180 τοῦ δικας. ὀργαν., λέγει μόνον ὅτι εἶναι μὲν ἄκυρον τὸ ἔγγραφον ἐὰν δὲν ἦναι πολῖται Ἕλληνες οἱ μάρτυρες, κἂν τε βεβαιώσῃ τοὐναντίον ὁ συμβολαιογράφος ἐν τῷ ἐγγράφῳ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐὰν δὲν γίνεται τούτου μνεία ἐν τῷ ἐγγράφῳ, ὅθεν ἐὰν πραγματικῶς οἱ προσληφθέντες εἰς τὴν ῥηθεῖσαν διαθήκην μάρτυρες ἦναι πολῖται Ἕλληνες, δὲν ὑπάρχει λόγος ἀκυρότητος, ὡς καὶ τὸ πρωτοδικεῖον σκέπτεται, διότι ἡ ἀκυρότης αὕτη ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ πρᾶγμα, καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν βεβαίωσιν τοῦ συμβολαιογράφου (ὅρα κατωτ. § 35—40).

Ἐπειδὴ ἐξ αὐτῆς τῆς διαθήκης ἐξάγεται, ὅτι ὁ συμβολαιογράφος ὥρκισε καὶ τοὺς τρεῖς μάρτυρας ὡς χριστιανοὺς ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου, τοῦ δὲ ἄρθρ. 5 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, μὴ προσδιορίζοντος ἄλλο εἶδος καὶ τρόπον ὁρκίσεως τῶν δυτικῶν, ὀρθῶς ἔπραξεν ὁδηγηθεὶς ἀπὸ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 335 καὶ 373 τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ ὁρκίσας τοῦτον ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου (Νομικ. σελ. 6769).

γ) Τίνι τρόπῳ βεβαιοῦται ὁ συμβολαιογράφος ὅτι ὁ διαθέτης εἶχε σώας τὰς φρένας του; (ἀπόφ. 188 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.— ἀνωτ. §5 κ. σελ. 25).

δ) ὅταν ὁ συμβολαιογράφος σημειώσῃ εἰς τὴν διαθήκην ὅτι ὁ διαθέτης εἶχε σώας τὰς φρένας, συγχωρεῖται εἰς τὸν ἔχοντα συμφέρον ν' ἀποδείξῃ καὶ διὰ μαρτύρων τὸ ἐναντίον; (ὅρα ἀνωτ. § 5).

Η ἀπόφ. 139 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ οἱ προεκτεθέντες λόγοι, δεύτερος τρίτος καὶ τέταρτος, ἐφ' ὧν στηρίζει ὁ ἐφεσίβλητος τὴν περὶ ἀκυρότητος τῆς εἰρημένης διαθήκης πρότασιν, εἶναι ἀνυπόστατος· καθότι, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῆς διαθήκης, συνετάχθη αὕτη καθὰ ὁρίζουσιν αἱ διατάξεις τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, ἤγουν πρῶτον ὁ συμβολαιογράφος ἂν δὲν ἐγνώριζε τὸν διαθέτην· Α Κ, ἐβεβαιώθη ὅμως παρὰ τῶν μαρτύρων τὴν ταὐτότητα αὐτοῦ, καὶ ἀνέφερεν εἰς τὴν διαθήκην τὴν βεβαίωσιν ταύτην· δεύτερον ὁ αὐτὸς συμβολαιογράφος μνημονεύει εἰς τὴν διαθήκην, ὅτι ἐβεβαιώθη οὐχὶ μόνον παρὰ τῶν παρευρεθέντων συγγενῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς συνομιλίας του μετὰ τοῦ διαθέτου ὅτι εἶχεν οὗτος σώας τὰς φρένας· τρίτον συνέταξε τὴν διαθήκην ἐνώπιον τεσσάρων μαρτύρων, καὶ ἀνέφερεν εἰς αὐτὴν τὴν οἰκίαν καὶ τὴν ἐνορίαν τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων, ἂν δὲ ἀναφέρῃ ἡ διαθήκη ὅτι προσεκάλεσεν ὁ συμβολαιογράφος τοὺς μάρτυρας, εἶναι ἀδιάφορον· καθότι ὁ περὶ διαθήκης νόμος δὲν διαλαμβάνει ὅτι δὲν πρέπει νὰ προςκαλέσῃ αὐτοὺς ὁ συμβολαιογράφος, ἀλλὰ νὰ τοὺς εὕρῃ εἰς τὸν οἰκίαν τοῦ διαθέτου, ὡς ἐνίσταται ἡ ἐφεσίβλητος· ἀρνεῖται μόνον εἰς τὸ νὰ συντάττηται ἡ διαθήκη, παρόντων τεσσάρων μαρτύρων, ὥσπερ ἐγένετο· τέταρτον, μετὰ τὸ τέλος τῆς διαθήκης, ὁ συμβολαιογράφος ἠρώτησε τὸν διαθέτην, ἂν ἔχῃ νὰ προσθέσῃ ἄλλο τι, καὶ, ἀποκριθέντος τούτου ἀποφατικῶς, ἀφήσαντος δὲ καὶ εἰς τὸν ναὸν Ἄργους ὁ ἅγιος Πέτρος κτήματά τινα, ὡς ἀφιέρωμα, ἀνέγνωσε μεγαλοφώνως καὶ εὐκρινῶς τὴν διαθήκην ταύτην πρὸς τὸν διαθέτην καὶ τοὺς μάρτυρας, οἵτινες τὴν ὑπέγραψαν, ἀφοῦ πρῶτον ἰδιαιτέρως παρετήρησαν καὶ ἀνέγνωσαν αὐτὴν, πλὴν τοῦ διαθέτου, μὴ δυναμένου νὰ γράψῃ, καὶ ταῦτα πάντα διαβεβαιοῖ ἡ ἰδία διαθήκη.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὸν ε. λόγον, ἀναφέροντος τοῦ συμβολαιογράφου εἰς τὴν διαθήκην, ὅτι προσεκάλεσε τὸν διαθέτην καὶ ἐξέθεσε τὰς διατάξεις του, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν μαρτύρων, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ ἐν αὐτῇ, ὅτι παρευρίσκοντο καὶ ἄλλοι, ἐνῷ συνετάττετο ἡ διαθήκη, ὑπάρχει νομικὴ πρόληψις, ὅτι ἡ διαθήκη αὕτη συνετάχθη παρὰ τοῦ

συμβολαιογράφου ἐπὶ παρουσίᾳ μόνον τοῦ διαθέτου καὶ τῶν τεσσάρων μαρτύρων, χωρὶς νὰ παρευρίσκεται ἄλλος καὶ εἷς.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐφεσίβλητος ἰσχυρίζεται ἐπιμόνως τὸ περιστατικὸν τοῦ ὅτι δηλαδὴ παρευρίσκοντο καὶ ἄλλοι ἐνῷ συνετάττετο ἡ διαθήκη, τὸ περιστατικὸν δὲ τοῦτο ἔχει ουσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, διότι, ἐὰν ἤθελεν ἀποδειχθῆ, καθιστᾷ ἄκυρον τὴν διαθήκην κατὰ τὸ ἄρθρ. 18 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος, καὶ ἑπομένως πρέπει ν' ἀποδειχθῇ.

Ἐπειδὴ προσέτι ἡ αὐτὴ ἐφεσίβλητος ἐπιμένει εἰς τὸν λόγον τοῦ ὅτι ὁ διαθέτης δὲν εἶχε σώας τὰς φρένας του τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ προσβαλλομένη διαθήκη, ἤτοι τὴν 7 αὐγούστου 1841, ἡμέραν πέμπτην, καὶ ἠτήσατο νὰ τῷ συγχωρηθῇ ἡ ἀπόδειξις αὐτοῦ τοῦ λόγου, ὅστις, ἐὰν ἤθελεν ἀποδειχθῆ, ἐπίσης θέλει ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τῆς αὐτῆς διαθήκης, καὶ ἑπομένως καθίσταται ἀναγκαία ἡ ἀπόδειξις αὐτοῦ· ἡ δὲ τοιαύτη ἀπόδειξις δὲν τείνει ποσῶς νὰ προσβάλῃ ὡς πλαστὴν τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ μνείαν τοῦ συμβολαιογράφου περὶ τοῦ ὅτι ὁ διαθέτης εἶχε σώας τὰς φρένας του, διότι ἡ ἐχεφροσύνη ἢ μὴ τοῦ ἀσθενοῦς δὲν εἶναι ἐκ τῶν γεγονότων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα προφανῶς ὑποπίπτοντα εἰς τὰς αἰσθήσεις ἀναμφιρρεπῶς ὑπάρχουν, ἢ δὲν ὑπάρχουν, καὶ τὰ ὁποῖα ἑπομένως ὁ συμβολαιογράφος, ὅταν ἀναφέρῃ διαφόρως παρ' ὅ,τι ἀληθῶς ὑπῆρξαν, πλαστογραφεῖ, ἀλλ' εἶναι ἓν ἁπλοῦν συμπέρασμα τῆς κρίσεώς του, χωρὶς νὰ συμπεριλαμβάνῃ τὴν ἰδέαν τοῦ πλαστοῦ, δύναται ἁπλῶς νὰ ἦναι λελανθασμένον, καθόσον μάλιστα ὁ συμβολαιογράφος δὲν ἔχει ἐπιστημονικὰς γνώσεις πρὸς θετικὴν διάγνωσιν, καὶ ἀπόφασιν ἐνίοτε τῆς καταστάσεως τοῦ νοὸς ἑνὸς ἀσθενοῦς καὶ ἐπιφορτιζόμενος ἀπὸ τὸν νόμον νὰ βεβαιωθῇ περὶ αὐτῆς, ἀναμφιβόλως ἐπιφορτίζεται μὲ μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ δώσῃ ἁπλῶς ἐγγύησίν τινα περὶ τῆς ἐχεφροσύνης τοῦ διαθέτου, οὐχὶ δὲ καὶ νόμιμον τεκμήριον περὶ αὐτῆς ἀποκλεῖον τὴν ἀνταπόδειξιν ἄλλως πως, ἢ διὰ τῆς ἐπὶ πλαστογραφίᾳ κατηγορίας. »

ε) Συγχωρεῖται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις ὅτι ὁ διαθέτης δὲν εἶχε σώας τὰς φρένας του· καί, κατὰ τὴν 188 τοῦ 1842 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν ὅρα ἀνωτ. § 4.

ς) Κατὰ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ἀπαιτεῖται

(1) Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον ὅτι ἡ ἀπόδειξις τοῦ ὅτι ὁ διαθέτης δὲν εἶχε σώας τὰς φρένας δὲν ἀποτελεῖ διὰ τοῦτο καὶ μόνον πλαστογραφίαν.

ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος νὰ βεβαιοῦται ὁ συμβολαιογράφος ὅτι ὁ διαθέτης ἔχει σώας τὰς φρένας του καὶ νὰ τὸ ἀναφέρῃ εἰς τὴν δημοσίαν διαθήκην ἵνα ὑπάρχῃ ἐγγύησις περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς τελευταίας θελήσεως, ἡ δὲ ἔλλειψις τῆς μνείας ταύτης δὲν δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ δι' ἄλλων μέσων.

Ὁ προσβάλλων διαθήκην ὡς ἄκυρον δι' ἐξωτερικοὺς τύπους δύναται καὶ ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ νὰ προτείνῃ τοὺς λόγους τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὴν παραβίασιν ἐξωτερικῶν τύπων τῆς διαθήκης (ὅρα τὴν λέξ. *Ἔφεσις*). Ἀπόφ. 5164 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.„

Β) Οἰκία [1], *Ἐνορία*.

§ 24.—α) Κατὰ τυπογραφικὸν λάθος, παρεισδύσαν εἴς τινά ἀντίτυπα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 68 περὶ μνημ. ψηφίσματος, μετεβλήθη ἡ λέξις *αὐτὴν* εἰς τὴν λέξ. *αὐτόν*· ὥςε ἡ ἀληθὴς τοῦ νόμου ἔννοια εἶναι τὸ νὰ σημειώσῃ ὁ συμβολαιογράφος εἰς τὴν διαθήκην τὸ περὶ τῆς οἰκίας καὶ ἐνορίας τοῦ διαθέτου καὶ τῶν μαρτύρων. (ἀπόφ. 188 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ.—Νομικ. σελ. 3233). Ὅρα ἀνωτ. § 4).

—β) Διαθήκη βεβαιοῦσα ὅτι αὕτη ἀνεγνώσθη εἰς *ἐπήκοον* τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ διαθέτου εἶναι ἄκυρος; Ὄχι.

Διαθήκη διαλαμβάνουσα ὅτι ἡ οἰκία τοῦ διαθέτου κεῖται εἰς τὴν ἐνορίαν ῥόμπενα εἶναι ἄκυρος ὅταν περιέχῃ λάθος κατὰ τὸ ἐπώνυμον τοῦ ἰδιοκτήτου; Ὄχι.

Διαθήκη, δι' ἧς ἀφίνονται ἐλεημοσύναι εἰς φιλανθρωπικὰ καταστήματα, εἶναι ἄκυρος ὅταν ὁ μνήμων δὲν ὑπενθύμισεν εἰς τὸν διαθέτην νὰ πράξῃ τοῦτο; Ὄχι.

Διαθήκη μὴ καταχωρημένη εἰς τὰ βιβλία εἶναι ἄκυρος; Ὄχι.

Περὶ τούτων ὅλων τῶν ζητημάτων διαλαμβάνει ἡ ἀπόφ. 4809 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, φέρουσα.

« Ἐπειδὴ ἡ διαθήκη βεβαιοῖ, ὅτι αὕτη ἀνεγνώσθη εἰς ἐπήκοον τῶν τε μαρτύρων καὶ τοῦ διαθέτου, τουτέστιν ἐνῷ ἀνεγνώσθη ἀκουόντων αὐτὴν τῶν εἰρημένων προσώπων, καὶ ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, διατάττοντος κατὰ τὸ ἄρθ. 6 τὸ νὰ προκαλῇ ὁ μνήμων τὰ ῥηθέντα πρόσωπα ν' ἀκούωσι τὴν ἀνάγνωσιν τῆς διαθήκης, δὲν εἶναι ἄλλος εἰμὴ τοῦ νὰ ἐπιφέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὅτι ἀληθῶς ταῦτα ν' ἀκροασθῶσι τὰς εἰρημένας ἀναγνώσεις, ἡ βεβαίωσις τοῦ γενομένου ἀποτελέσματος καθίστα πάντη περιττὴν

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Κατοικία.

τὴν βεβαίωσιν τῆς πρὸς τοῦτο προσκλήσεως, καὶ ἑπομένως ἡ σιωπὴ τῆς τελευταίας βεβαιώσεως, ὑπαρχούσης τῆς πρώτης, ἥτις τὴν ἀναπληροῖ, δὲν ἀποτελεῖ παραβίασιν τῆ; διὰ τοῦ μνησθέντος ἄρθρου ὡρισμένης διατυπώσεως.

Ἐπειδὴ ἡ οἰκία τοῦ διαθέτου ἀρκούντως ὑπάρχει ἐν τῇ προσημειωθείσῃ διαθήκῃ χαρακτηρισμένη διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ, ὅτι κεῖται εἰς τὴν ἐνορίαν Ῥόμπη, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Κ, ἂν καὶ ἄλλως ὑπάρχει κατὰ τὸ ἐπώνυμον τοῦ ἰδιοκτήτου, σημειωθέντος ὡς Πέτρου Λαβουσάκη, ἐνῷ ὁ ἰδιοκτήτης εἶναι Σπῦρος Καππιανάκης, ἀφοῦ πραγματικῶς ἀπέναντι τοῦ Κ. δὲν ὑπάρχει, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προλαβουσῶν προτάσεων τῶν διαδίκων, εἰς τὰς ὁποίας ἀμφότεροι ἀναφέρονται, ἄλλη οἰκία εἰμὴ ἡ τοῦ Σ Κ, καὶ ἀφοῦ εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην τὴν ἀπέναντι τοῦ Κ πραγματικῶς κατῴκει ὁ διαθέτης.

Ἐπειδὴ ὁ διαθέτης ἀφῆκε πραγματικῶς, ὡς ῥητῶς διαβεβαιοῖ ἡ διαθήκη, ἐλεημοσύνας εἰς φιλανθρωπικὰ καταστήματα καὶ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς, ἤγουν εἰς ἐκκλησίας, εἰς μοναστήρια, διάφορα καὶ εἰς πτωχούς. Ἑπομένως τούτου βεβαιωθέντος, ἡ βεβαίωσις τοῦ ὅτι ὁ μνήμων τὸν ὑπενθύμησε νὰ πράξῃ τοῦτο, καθίστατο πάντῃ περιττὴ καὶ ἄσκοπος, διότι ἡ εἰρημένη ὑπενθύμησις παρὰ τοῦ νόμου διατάττεται ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ μὴ λησμονήσῃ τὸ τοιοῦτον ἀντικείμενον ὁ διαθέτης. Ἑπομένως καὶ τῆς τελευταίας ταύτης βεβαιώσεως ἡ σιωπὴ δὲν ἀποτελεῖ παραβίασιν τῆς ἑτέρας παρὰ τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου 6 διαγεγραμμένης διατυπώσεως.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 179 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ ἀπαιτεῖ ἵνα οἱ προςλαμβανόμενοι ἔντινι συμβολαιογραφικῇ πράξει, ἢ διαθήκῃ, ὡς μάρτυρες, ἦναι πολῖται Ἕλληνες, ἀλλὰ δὲν ἀπαιτεῖ καὶ νὰ βεβαιοῦται διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως τοῦτο, ὁ δὲ ἀνακόπτων οὔτε ἰσχυρίσθη ὅτι ἡ ἐν τῇ προσημειωθείσῃ διαθήκῃ ὡς μάρτυρες προσληφθέντες Α Μ, Σ Β καὶ Χ Μ δὲν εἶναι ἀληθῶς πολῖται Ἕλληνες· ἐκτὸς δὲ τούτων καὶ ὡς ἐκ περισσοῦ ὁ περὶ διαθηκῶν νόμος δὲν ἀναφέρει τοῦτον ὡς λόγον ἀκυρότητος τῆς διαθήκης.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, καθόσον ἀφορᾷ τὰ συμβολαιογραφικὰ βιβλία καὶ τὴν εἰς ταῦτα καταχώρησιν τῶν διαθηκῶν κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρ. 213 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ συμβολαιογράφων.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐγκατάστασις τῶν κληρονόμων ἐν τῇ προσημειωθείσῃ διαθήκῃ καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτῶν εἶναι ἐντελὴς καὶ ἀκριβὴς, καθότι ἐν ταύτῃ ῥητῶς ἀναφέρεται ὅτι ὁ διαθέτης ἀφίνει κυρίους κληρονόμουςτου εἰς ὅλην τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιου-

σίαν του ἐξ ἴσου τοὺς .... εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἀφοῦ ἐν τοιαύτῃ ἀκριβείᾳ ὡρίσθησαν τὰ πρόσωπα τῶν εἰρημένων κληρονόμων, ἂν ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς πρῶτοι ἀνεψιοὶ ἐκ τοῦ ὅτι κατάγονται ἐκ πρώτου ἐξαδέλφου, ἐνῷ ὑπάρχουν εἰς τὸν διαθέτην ἄλλοι πλησιέστεροι ἀνεψιοὶ ἐξ ἀδελφῶν δυνάμενοι ἀκριβέστερον νὰ θεωρηθῶσιν ὡς πρῶτοι. »

γ) Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τῆς λέξεως οἰκία, ἧς γίνεται χρῆσις εἰς τὸ περὶ μνημόνων ψήφισμα;

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐξεφράσθη οὕτως:

« Ἐπειδὴ τὸ ὑπ' ἀριθ. 63 περὶ διαθηκῶν ψήφισμα συμπληροῦται ἀναγκαίως ὡς πρὸς τὰς περὶ διαθηκῶν διατυπώσεις ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 67 περὶ μνημόνων ψηφίσματος ὁρίζοντος (ἄρθρ. 11 καὶ ἐπ.) τὰς ἐπὶ πάσης μνημονικῆς πράξεως ὑπὸ τοῦ μνήμονος τηρητέας διατυπώσεις πρὸς βεβαίωσιν τῆς ταυτότητος τῆς πράξεως, τὸ δὲ περὶ διαθηκῶν ψήφισμα προσθέτει μόνον εἰς τὰς γενικὰς ἐκείνας διατυπώσεις, τὰς ἀντικατασταθείσας ἤδη ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ περὶ συμβολαιογράφων νόμου, καὶ ἄλλας τινὰς πρὸς ἀσφαλεστέραν βεβαίωσιν τῆς ταυτότητος τῶν διαθηκῶν· ὅθεν εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἀντὶ τῆς ἐπὶ πάσης μνημονικῆς πράξεως ἀπαιτουμένης μνείας « τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς ἑκάστου μάρτυρος » (ἄρθρ. 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 67 ψηφίσματος) ἤτοι τῆς πόλεως ἢ τῆς κοινότητος, ὅπου διαμένει ὁ μάρτυς, διὰ τῆς ὁποίας μνείας μετὰ τῆς τῶν λοιπῶν αὐτοῦ νομικῶν ἰδιοτήτων καθίσταται εὐχερεστάτη ἡ βεβαίωσις τῆς ταυτότητός του, ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης κατὰ τὸ περὶ διαθηκῶν ψήφισμα (ἄρθρ. 4) νὰ ἀναφέρεται ἐν τῇ διαθήκῃ τὸ οἴκημα, ὅπου διαμένουσι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεώς της οἱ μάρτυρες, ἐνῷ διὰ μὲν τοῦ τυχαίου εὐμεταβλήτου τούτου γνωρίσματος καθίσταται πολλῷ δυσχερεστέρα καὶ ἐπισφαλεστέρα ἡ βεβαίωσις τῆς ταυτότητός των, ὁ δὲ νομοθέτης ἐσκόπει, ἀπεναντίας, τὴν ἀσφαλεστέραν, εἰ δυνατὸν, βεβαίωσιν αὐτῆς, προσθέτων ἐν τῷ τετάρτῳ ἄρθρῳ τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος τὴν διάταξιν τοῦ ν' ἀναφέρεται ἐν τῇ διαθήκῃ ἡ ἐνορία τῶν μαρτύρων.

Ἐπειδὴ ἡ εἰς τὴν μνείαν τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν μαρτύρων (ἄρθρ. 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 67 ψηφίσματος) προσθήκη τῆς μνείας τοῦ οἰκήματος, ὅπου τυχὸν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς των διατρίβουσι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης οἱ μάρτυρες, ἀποβαίνει μετὰ τὸν ἀκριβέστατον προσδιορισμὸν τῆς ταυτό-

τακτός των κατὰ τὸ ἄρθρ. 16 καὶ τῆς μνείας τῆς ἐνορίας των κατὰ τὸ ἄρθρ. 4, πάντη ἄσκοπος καὶ πρὸς μόνην τὴν δυσχέρειαν τῆς συντάξεως τῶν δημοσίων διαθηκῶν τείνων ὁρισμός, ὡς τοιοῦτον δὲ εἶναι ἀδύνατον νὰ καθιέρωσεν αὐτὸν τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος διὰ τῶν λέξεων «νὰ ἀναφέρῃ τὴν οἰκίαν καὶ τῶν μαρτύρων» κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον, καθ' ὅσον, ἐὰν ἐθεώρει τὴν μνείαν ταύτην τοῦ οἰκήματος, ὅπου τυχαίως διατρίβουσιν οἱ μάρτυρες, συντελοῦσαν εἰς ἀσφαλεστέραν βεβαίωσιν τῆς ταυτότητός των, ἤθελε διατάξει αὐτὴν καὶ ἐπὶ τῶν μυστικῶν διαθηκῶν (ἄρθρ. 21 καὶ ἑπ.), αἵτινες λαμβάνουν νόμιμον ὕπαρξιν διὰ μόνης τῆς περὶ τῆς ἐγχειρίσεως ὑπὸ τοῦ διαθέτου εἰς τὸν μνήμονα συντασσομένης παρ' αὐτοῦ πράξεως, καθ' ἣν ἀπαιτεῖται ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς τῶν μαρτύρων ὁ καὶ ἐπὶ τῶν δημοσίων διαθηκῶν ἀπαιτούμενος, αἵτινες ὅμως περιβάλλονται δικαίως ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ νόμου, πρὸς βεβαίωσιν τῆς ταυτότητός των, μὲ πολυειδεῖς διατυπώσεις (ἄρθρ. 20—30), καὶ ἔχουσι τόσον μᾶλλον παρὰ τὰς δημοσίας διαθήκας ἀνάγκην αὐτῶν, ὅσῳ ἡ τοῦ μνήμονος πρᾶξις, ἡ δίδουσα εἰς αὐτὰς νόμιμον ὕπαρξιν, εἶναι πολλῷ βραχυτέρα τῆς ἐπὶ τῶν δημοσίων διαθηκῶν, καὶ ἑπομένως δυσχερεστέρα ἡ ἀνεύρεσις τῶν μέσων τῆς ἀποδείξεως τῆς ταυτότητός της.

« Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 63 περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ἔχοντι οὕτως: « ὁ μνήμων χρεωστεῖ ν' ἀναφέρῃ εἰς αὐτὴν (τὴν διαθήκην) τὴν οἰκίαν καὶ τὴν ἐνορίαν τῶν μαρτύρων » περιεχομένη λέξις *οἰκία* ἔχει προδήλως οὐχὶ τὴν σημασίαν τοῦ οἰκοδομήματος (ὅπου διατρίβουσι τυχαίως οἱ μάρτυρες κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης), ὅπερ ἡ νομικὴ γλῶσσα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὀνομάζει οἴκημα (βασιλ. 2, 2 ἐδάφ. 190) καὶ οὐχὶ οἰκίαν, ἀλλὰ τὴν σημασίαν τῶν μετ' αὐτῆς συνωνύμων λέξεων (*ἴκου* ἢ *οἰκήσεως*, αἵτινες κατὰ τὴν νομικὴν γλῶσσαν τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, ἤτοι τὰ κείμενα τῶν διατάξεων τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων, σημαίνουσι τὸν τόπον τῆς διαμονῆς, τῆς διατριβῆς, τὸν τόπον, ὅπου ὁ πολίτης ἔχει τὸ μόνιμον κέντρον τῶν συμφερόντων του, ἀντιστοιχοῦσαι εἰς τὰς λέξ. τῶν Ῥωμ. *domus* καὶ *domicilium* (βασιλ. 6 2 τίτ. 2 ἐδάφιον 184 καί 230 Β. 7 τίτλ. 5 ἐδάφ. 2 §6) καὶ § 7—βιβ. 37 τίτ. 5 ἐδ. 1—βιβ. 11 τίτλ. 2 ἐδάφ. 8 § 4 καὶ εἰς τὴν κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἡμῶν νομικὴν γλῶσσαν λέξιν κατοικία, ἡ δὲ ἐπανάληψις τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἐν τῷ παρατεθέντι ἄρθρ. 4, ἤτοι τοῦ ὁρισμοῦ τῆς μνείας τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν μαρτύρων, ἐνῷ ἐν τῷ ἄρθρ. 14 τοῦ περὶ μνημόνων ψηφίσματος ὁρίζεται αὐτὴ ἐπὶ πάσης μνημονικῆς πρά-

ξεως, ἐγένετο βεβαίως διὰ νὰ προσδιορισθῇ ἀκριβέστερον ὅτι ἀπαιτεῖται ἡ ἐνορία *τῆς οἰκίας*, ἤτοι τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν μαρτύρων καὶ οὐχὶ τοῦ οἰκήματος, ὅπου τυχαίως καὶ ἐκτὸς τοῦ τόπου τούτου καταλύουσιν οἱ μάρτυρες.

Ἐπειδὴ ἑπομένως τὸ ἐνταῦθα δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποφῆναν, διὰ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 1,493 καὶ ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου 1847 ἀποφάσεώς του, ὅτι τὸ παρατεθὲν ἄρθρ. 4 τοῦ περὶ διαθηκῶν ψηφίσματος ἀπαιτεῖ ν' ἀναφέρεται ἐν τῇ διαθήκῃ καὶ τὸ κτίριον, ὅπου καταλύουσιν οἱ μάρτυρες κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης, ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως τὸν κατὰ τὴν νομικὴν γλῶσσαν τῆς ἐποχῆς τῆς ἐκδόσεώς του σαφῆ ὁρισμὸν τοῦ νόμου τούτου· ὅθεν βάσιμος καθίσταται κατὰ τὰ ἄρθρ. 897 ἐδάφιον 7. καὶ 809 τῆς πολιτ. δικονομίας ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις τῶν ἀδελφῶν Α. καὶ Α. Π. Γ. κατὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 151 τοῦ 1847.

Παρίσταται ποῖοι εἰς τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης.

§ 25. α) Εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναφέρῃ ὁ συμβολαιογράφος ἐν τῇ διαθήκῃ, ὅτι κατὰ τὴν σύνταξίν της δὲν ἦτον ἄλλος παρών; (ὅρα εἰς τὴν σελ. 5 τοῦ ἄρθρου τούτου τὴν ἀπόφασιν 204 τοῦ Ἀρείου Πάγου).

β) Ὅταν ὁ προτείνας ὅτι εἰς τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης παρευρέθησαν καὶ πρόσωπα μὴ ἀναφερόμενα εἰς αὐτὴν, δὲν ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμόν του αὐτὸν, ἡ ἀγωγή του ἀποῤῥίπτεται (ἀπόφ. 390 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3456.—Πρβ. καὶ τὴν ἀπόφασιν 204 τοῦ Ἀρ. Πάγου ἔτους 1847, μνημονευομένην ἀνωτ. σελ. 5).

γ) Ὅταν ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται ὅτι εἰς τὸ μέρος, ὅπου συντάσσεται ἡ διαθήκη, παρευρέθησαν καὶ ἄλλοι παρὰ τοὺς μάρτυρας καὶ τὸν διαθέτην, πρέπει νὰ ἐπιτρέπεται καὶ ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις, ὅταν ἡ διαθήκη δὲν διαλαμβάνῃ ὅτι δὲν παρευρέθησαν ἐκτὸς αὐτῶν καὶ ἄλλοι. (ἀπόφ. 4685 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

δ) Προτείνοντός τινος ὅτι εἰς τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης ἦτο παροῦσα ἡ σύζυγός του, ὅπερ ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς διαθήκης (ἄρθρ. 88 τοῦ περὶ διαθ. νόμου), καὶ προσβάλλοντος ὡς πλαστὴν τὴν διαθήκην μνημονεύουσαν ὅτι δὲν ἦσαν παρόντες ἄλλοι παρὰ τοὺς συμπράξαντας, τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ἀπόδειξιν, καὶ, ὄντος γνωστοῦ τοῦ ἐνοχοποιουμένου προσώπου, ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται εἰς ἀνάκρισιν. (ἀπόφ. 6218 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν).

Πρόσκλησις τοῦ συμβολαιογράφου.

§ 26. Δὲν εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναφέρηται ἐν τῇ διαθήκῃ ἡ οἰκία τοῦ προσκαλοῦντος τὸν συμβολ. ἀνθρώπου. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 126 τοῦ 1847 [1].

§ 27. Ὅταν προσκαλῆται ὁ εἰρηνοδίκης πρὸς σύνταξιν διαθήκης τινος, ἡ πρόσκλησις περιέχει ἐν ἑαυτῇ καὶ τὴν τοῦ ἀναπληρωτοῦ παρέδρου. (ἀπόφ. 4685 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 28. Τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 68 ψηφίσματος περὶ μνημόνων δὲν ἐπιβάλλει εἰς τὸν συμβολαιογράφον νὰ σημειώσῃ ῥητῶς εἰς τὴν διαθήκην τὸν σκοπόν, δι' ὃν προσκαλεῖται, ἀλλὰ μόνον τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου, δι' οὗ προσκαλεῖται. (ἀπόφ. 188 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3233).

§ 29. Τὸ περὶ διαθηκῶν ὑπ' ἀριθ. 68 ψήφισμα δὲν ἀπαιτεῖ νὰ κάμνῃ ὁ συμβολαιογράφος μνείαν ὅτι ὁ προςκαλέσας αὐτὸν τῷ ἦτο γνωστός. (ἀπ. 188 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ.—Νομ. σ. 3233).

§ 30. Ὁ συμβολαιογράφος σημειοῖ εἰς τὴν διαθήκην τὸν ἄνθρωπον, δι' οὗ προσεκλήθη. (ὅρα τὴν εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο (σ. 5) ἀπόφασιν 204 τοῦ 1847 τοῦ Ἀρ. Πάγου).

Ὅρκισις. Φιλανθρωπικὰ καταστήματα. Ὥρα.

§ 31. Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τῶν ἄρθρ. 5, 6 καὶ 7 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου; ὅρκισις. Φιλανθρωπικὰ καταστήματα. (ὅρα τὴν σελ. 5, ὅπου ἡ ἀπόφ. 204 τοῦ Ἀρ. Π.)

§ 32. Ἡ μνεία τῆς ὥρας, καθ' ἣν συνετάχθη ἡ διαθήκη δὲν εἶναι ἀναγκαία, ὅταν μάλιστα δὲν προτείνωνται ἀποχρῶντες λόγοι, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἡ μνεία τῆς ὥρας ἦτον ἀναγκαία. (ἀπ. 188 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3233).

Μάρτυρες. Συγγένεια. Πολῖται [2].

§ 33. Δὲν εἶναι ὑπόχρεως ὁ συμβολ. ν' ἀναφέρῃ ἐν τῇ διαθήκῃ

---

(1) Ἡ ἀπόφασις αὕτη λύει καὶ ἕτερα ζητήματα, περὶ ὧν ἐν οἰκείῳ τόπῳ

(2) Τὸ περὶ διαθηκῶν ψήφισμα τῆς 11 φεβρ. 1830 δὲν ἀπαιτεῖ νὰ προσκαλῶνται οἱ μάρτυρες, ἀλλὰ μόνον τοῦ νὰ συντάσσεται ἡ διαθήκη ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἐπὶ παρουσίᾳ 3 ἢ 4 μαρτύρων. (ἀπόφ. 37 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. Νομικ. σελ. 3975)

ὅτι οἱ προσληφθέντες μάρτυρες δὲν εἶναι συγγενεῖς (ὅρα τὴν σελ. 5 τοῦ ἄρθρου τούτου, ἔνθα ἡ ἀπόφ. 204 τοῦ Ἀρ. Πάγου).

Πόσοι μάρτυρες προσλαμβάνονται;

§ 34. Ὅταν ὁ διαθέτης δὲν δύναται νὰ γράψῃ διότι αἱ χεῖρές του ἦσαν πρισμέναι ἀπὸ ῥευματισμούς, ὁ συμβολαιογράφος εἶναι ὑπόχρεως νὰ προσλάβῃ καὶ τέταρτον μάρτυρα κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου. (ἀπόφ. 2218 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 35. Ἡ ἐθνικότης τῶν προσληφθέντων εἰς τὴν σύνταξιν δημοσίας διαθήκης μαρτύρων εἰκάζεται, καὶ εἰς τὸν προσβάλλοντα τὴν διαθήκην ἐπίκειται τὸ χρέος ν' ἀποδείξῃ ὅτι οἱ μάρτυρες δὲν ἦσαν Ἕλληνες· ὁ δὲ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος νὰ βεβαιοῖ ὁ συμβολαιογράφος εἰς τὴν διαθήκην ὅτι εἶν' Ἕλληνες [1]. (ἀπόφ. 5164 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.—ὅρα καὶ ἀνωτ. σελ. 27 ἐν τέλει).

§ 36. Μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως ὑπάρχει πρόληψις ὅτι οἱ παρευρεθέντες κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης μάρτυρες δὲν εἶχον οὔτε μετὰ τοῦ διαθέτου, οὔτε μετὰ τοῦ συντάξαντος αὐτὴν συμβολαιογράφου συγγένειαν τινά. (ἀπόφ. 37 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3975).

Ἀνάγνωσις τῆς διαθήκης.

§ 37. Ἡ διατήρησις τῶν περὶ διαθηκῶν τύπων πρέπει νὰ ἐξάγεται ἐξ αὐτῆς τῆς διαθήκης· ἄρα δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐξάγεται ἐκ ταύτης ὅτι ὑπεβλήθη εἰς τὴν παρατήρησιν καὶ ἀνάγνωσιν τῶν παρευρεθέντων μαρτύρων, ἀλλ' ὅτι παρ' αὐτῶν παρετηρήθη καὶ ἀνεγνώσθη. (ἀπόφ. 310 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετ.—Νομικ. σελ. 4762) [2].

§ 38. Ἡ μνεία ὅτι οἱ μάρτυρες παρετήρησαν τὴν διαθήκην χωρὶς ν' ἀναφέρηται ὅτι καὶ τὴν ἀνέγνωσαν, ἐπιφέρει τὴν ἀκυρότητα αὐτῆς. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 8 τοῦ 1847).

§ 39. Οἱ μάρτυρες πρέπει ν' ἀναγινώσκωσι τὴν διαθήκην· πότε δὲ ἡ ἀνάγνωσις αὕτη εἰκάζεται; Ἡ ἀπ. 37 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ν. Ε. φέρει: « Ἐπειδὴ ἐν τῇ διαθήκῃ ταύτῃ ἀναφέρεται μὲν, ὅτι ἡ διαθήκη αὕτη ἀνεγνώσθη εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ διαθέτου, καὶ τῶν μαρτύρων ὑπὸ τοῦ συντάξαντος αὐτὴν συμβολαιογράφου, καὶ πρὶν ὑπογραφῇ ὑπὸ τῶν μαρτύρων παρετηρήθη αὕτη ὑπ' αὐτῶν τούτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ διαθέτης ἦτο γνωστὸς εἰς τοὺς μάρτυρας, οὗτος δὲ εἰς τὸν συμβολαιογράφον.

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. α) Ἔγγραφα.—Μάρτυρες.—γ) Κατωτ. § 40.

(2) Διὰ τῆς ἀποφ. 257 τοῦ 1846 τὸ αὐτὸ δικ. ἀπεφήνατο ὅτι πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐξ αὐτῆς τῆς διαθήκης ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου ἄλλως ἀκυροῦται.—Νομικ. σελ. 4772.

Ἐπειδὴ ἑπομένως καὶ οἱ τρεῖς ἕτεροι λόγοι τοῦ ἐκκαλοῦντος εἶναι ἀνίσχυροι, καθότι, ὅταν ὁ συντάξας αὐτὴν συμβολαιογράφος ἀνέγνωσε τὴν διαθήκην ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ διαθέτου γίνεται πρόδηλον, ὅτι προσεκάλεσε τούτους ἵνα ἀκούσωσι τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἐκ δὲ τοῦ ὅτι οἱ μάρτυρες ἦσαν γνωστοὶ εἰς τὸν συμβολαιογράφον, ὁ δὲ διαθέτης, μετὰ τοῦ ὁποίου συνδιελέχθη ὁ συμβολαιογράφος, ἦτο γνωστὸς εἰς τοὺς μάρτυρας, εὐλόγως συνάγεται, ὅτι καὶ ὁ διαθέτης κατέστη γνωστὸς εἰς τὸν συντάξαντα τὴν διαθήκην συμβολαιογράφον, ἐνῷ ἀφοῦ οἱ μάρτυρες παρετήρησαν τὴν διαθήκην πρὸ τοῦ νὰ ὑπογράψωσι, συμπεραίνεται ὅτι καὶ τὴν ἀνέγνωσαν, καθ' ὅσον ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, ὑποχρεοῦντος εἰς τοῦτο τοὺς μάρτυρας, ἐξεπληρώθη ὅταν ὁ συμβολαιογράφος, ὡς βεβαιοῦται ἀπὸ τὴν διαθήκην, ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς ταύτην πρὶν τὴν ὑπογράψωσιν. » (Νομικ. σελ. 3776).

§ 40. Τὸ περὶ διαθηκῶν ὑπ' ἀριθ. 68 ψήφισμα δὲν ἀπαιτεῖ νὰ γίνεται ῥητὴ ἐν τῇ διαθήκῃ μνεία ὅτι οἱ μάρτυρες ἦσαν πολῖται ἕλληνες καὶ ἐνήλικες, καὶ ὅτι δὲν εἶχον κανὲν πολιτικὸν ἢ φυσικὸν ἐλάττωμα, διότι τὰ παρὰ τῶν ἄρθρ. 179 καὶ 180 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ τεκμαίρονται μέχρι τῆς ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου. (ἀπόφ. 188 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 3233) [1].

Ἂν ἔχῃ ὁ διαθέτης νὰ προσθέσῃ τί;

§ 41. Ὁ διαθέτης ἐρωτᾶται ἂν ἔχῃ τι νὰ προσθέσῃ;

Ἐκ τῶν συνδυασμῶν τῶν ἄρθρ. 2, 6 καὶ 8 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου προκύπτει ὅτι ἡ τοῦ συμβολαιογράφου πρὸς τὸν διαθέτην ἐρώτησις ἂν ἔχῃ ἄλλο τι νὰ προσθέσῃ, εἶναι ἐκ τῶν ἐπὶ πάσης δημοσίου διαθήκης τηρητέων τύπων (ἀπ. 4883 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετ.).

§ 42. Ἡ δημοσία διαθήκη πρέπει αὐτὴ ἀφ' ἑαυτῆς ν' ἀποδεικνύῃ τὴν τήρησιν πάσης ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένης διατυπώσεως, ὁποῖαι εἶναι καὶ αἱ ἐν τῷ ἕκτῳ ἄρθρῳ τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου· ὥστε ἡ ἐν τῇ διαθήκῃ φράσις *αὕτη εἶναι ἡ τελευταία θέλησίς μου*, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπόκρισις εἰς προηγηθεῖσαν δῆθεν ἐρώτησιν, ἂν ὁ διαθέτης ἔχῃ τι νὰ προσθέσῃ. (ἀπόφ. 4854 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 43. Ἡ 3861 ἀπόφασις τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει: « Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 5313 ἀπὸ 29 φευβρ. 1844 δημοσία διαθήκη τῆς Μ Α Μ συνταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Γ Γ, δὲν περιέχει καμμίαν ἀπάντησιν τῆς διαληφθείσης διαθέτιδος γενομένην παρ' αὐτῆς ἀφοῦ ἐτελείωσε τὰς διατάξεις της,

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 34 ἐπ.

ἐκ τῆς ὁποίας νὰ προκύπτῃ ὅτι ἡ διαθέτουσα αὕτη καίτοι μὴ ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ εἰρημένου συμβολαιογρ. ἐὰν ἔχῃ νὰ προσθέσῃ ἄλλο τι εἰποῦσα ὅθα εἶχε νὰ διατάξῃ, δὲν εἶχε νὰ προσθέσῃ τι, ὥστε διὰ τοιαύτης ἀπαντήσεως νὰ φαίνεται συμπληρωμένη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθ. 6 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, ὅστις ἀπαιτεῖ νὰ ἐρωτᾶται ὁ διαθέτης μετὰ τὸ τέλος τῶν διατάξεών του, ἐὰν ἔχῃ νὰ προσθέσῃ ἄλλο τι.

Ζ) Ὁ λαβὼν κληροδότημα δύναται νὰ προσβάλῃ τὴν διαθήκην;—Πλαστογραφία.—Μέμψις.—Φαλκιδία μερίς.

α) Νομολογία τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 44—46. Η ἀποδοχὴ τῆς κληροδοσίας ἀποκλείει τὴν προσβολὴν τῆς διαθήκης ὡς ἀκύρου. (Ὅρα τὰ ἐπ. ἐδάφ.)

Κατὰ τὸ τεμ. 4 πρ. τῶν πανδεκ. (34, 9) μὴ διακρίνον μεταξὺ γνώσεως καὶ ἀγνοίας τῆς διαθήκης, ἡ ἀποδοχὴ κληροδοσίας ἐν διαθήκῃ καταλειφθείσης δὲν ἀποκλείει τὸ δικαίωμα τῆς προσβολῆς τῆς διαθήκης ὡς ἀκύρου κατὰ τοὺς τύπους. (ἀπόφ. 4883 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.—Βλ. ἐν τούτοις τὴν ἀπόφ. 192 τοῦ 1848 τοῦ Ἀρ. Π.)

Κατὰ τὸν νόμον (34, 9 τεμ. 1 πρ. πανδ.) ἡ ἀποδοχὴ τοῦ ἐν διαθήκῃ καταλειφθέντος κληροδοτήματος δὲν ἀποκλείει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπὶ ἀκυρότητι προσβολῆς τῆς διαθήκης [1]. Ἀπόφ. 4854 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Η ὑπ' ἀρ.θ. 4131 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει οὕτως «ἐπειδὴ οἱ νόμοι 31, *in f. de not. test.* πανδεκτ.—ν. 10 § 1—ν. 8 § 12 αὐτ.—ν. 12, 24 *de fideic.* κώδ.—ν. 5 πανδ. 34, 9, εἰς τοὺς ὁποίους στηρίζει τὴν ἀνωτέρω αἰτιολογίαν του τὸ ἐν Σύρῳ πρωτοδικ., ἂν καὶ φαίνεται ὅτι ἀναφέρουσιν ὅτι δύναται νὰ προταθῇ ἡ ἀκυρότης μιᾶς διαθήκης μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, ἑρμηνευόμενοι ὅμως κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν αὐτῶν δὲν ἀφορῶσιν εἰμὴ τὴν τοῦ πράγματος καὶ τὴν κεκρυμμένην ἐνταυτῷ ἀκυρότητα, τὴν ὁποίαν ὁ νόμιμος κληρονόμος δὲν ἐγνώριζε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ δὲν δύνανται νὰ ἔχουν σχέσιν τινα μὲ τὰς ἀκυρότητας τοῦ δικαίου, αἵτινες δὲν εἶναι ποτὲ κεκρυμμέναι, καθότι οὐδεὶς δύναται νὰ προφασισθῇ ἄγνοιαν νόμου, καθότι ἐκ τῶν συνδυασμένων διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 27 τοῦ βιβλ. ε., τίτ. 1 τοῦ Ἀρμεν.—τοῦ ν. 10 πανδ. *de rebus eor. qui Sub tut.*—καὶ τὸν ν. 2 καὶ 23 *C. de fidic.* *mepsies.* καὶ βασ. βιβ. 45 τίτ. 4 ν. 8 σχ. προκύπτει ὅτι ἀφοῦ ὁ νόμιμος κληρονόμος ἐκτελέσῃ τὴν ἀτελῆ ἤτοι ἄκυρον δια-

(1) Ἡ ἀπόφ. αὕτη ἀνῃρέθη διὰ τῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 167 τοῦ 1848 τοῦ Ἀρείου Πάγου, μεθ' ἣν εἰς τὸ ἐπ. ἐδάφ.

θέσιν, δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ αὐτὴν ὡς ἄκυρον. (ὅρα καὶ *Solon Section* 111 § 1 ἄρθρ. 407 καὶ ἑπόμενα).

Ἐπειδὴ ἑπομένως ἡ ῥηθεῖσα Α., ὡς ἐπίτροπος τῶν ἀνήβων τέκνων της, καὶ ἐξητησαμένη διὰ τοῦ πληρεξουσίου της Μ ἀπὸ τὸ ἐν Σύρῳ πρωτοδικεῖον τοῦ νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔγκυρος ἡ ῥηθεῖσα διαθήκη, παραδεχθεῖσα αὐτὴν ὡς τοιαύτην καὶ παραλαβοῦσα ἑκουσίως πρὸ δέκα ἤδη ἐτῶν ὅσα διὰ τῆς αὐτῆς διαθήκης ἀφίνοντο εἰς τὰ ῥηθέντα τέκνα, ὡς εἴρηται, δὲν δύναται πλέον νὰ προσβάλῃ, κατὰ τὰ ἄνω ἐκτεθέντα, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, ἕνεκα τῶν ἀκυροτήτων, τὴν διαληφθεῖσαν διαθήκην· ὅθεν ἡ περὶ ἀκυρώσεως αὐτῆς καὶ περὶ τῆς εἰς λογοδοσίαν τῶν εἰσοδημάτων τῆς περιουσίας τοῦ διαθέτου ὑποχρεώσεως τῶν ἐκκαλούντων ἀγωγὴ τῆς εἰρημένης Α. ὡς ἐπιτρόπου τῶν τέκνων της, εἶναι ἀποῤῥιπτέα. Ἑπομένως οὐκ ὀρθῶς τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν διὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεώς του παρεδέχθη τὴν μνησθεῖσαν τῆς Α ὡς ἐπιτρόπου τῶν τέκνων της ἀγωγὴν καὶ ἠκύρωσε τὴν εἰρημένην διαθήκην, ὡς μὴ συνταχθεῖσαν κατὰ τοὺς τύπους..

Ἐπειδὴ μὴ οὔσης τῆς εἰρημένης διαθήκης προσβλητέας ἐκ μέρους τῆς εἰρημένης Α., ὡς ἐπιτρόπου τῶν τέκνων της, ἕνεκα τῶν παρ' αὐτῆς προτεινομένων ἀκυροτήτων, εἶναι περιττὸν νὰ ἐξετάσῃ τὸ δικαστήριον ἂν ἦναι ἄκυρος, ἢ μὴ ἡ διαθήκη αὕτη.

6) Νομολ. ἐφετ. Ναυπλίου.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ κατὰ τὸν Ν 5 ἐν ἀρχῇ τῶν πανδ. (34, 9) ὁ δεχθεὶς τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ περιεχομένην κληροδοσίαν δὲν ἐμποδίζεται μὲν νὰ προσβάλῃ αὐτὴν ἢ ὡς πλαστὴν, ἢ ὡς ἄκυρον, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ἔχει ἐὰν, καί τοι δεχθεὶς τὴν κληροδοσίαν, δὲν ἔλαβε γνῶσιν τοῦ περιεχομένου καὶ τῶν ῥημάτων τῆς διαθήκης, κατὰ συνέπειαν καὶ τῶν ἐν αὐτῇ περιεχομένων ἀκυροτήτων, διότι ἄλλως, ἂν ἔλαβε τοιαύτην γνῶσιν καὶ μολοντοῦτο παρεδέχθη τὴν κληροδοσίαν, ἐννοεῖται ὅτι οὕτως ἀπεδέχθη τὴν διαθήκην καὶ τὴν θέλησιν τοῦ διαθέτου, παραδεχθεὶς δὲ ἀποκλείεται τοῦ δικαιώματος νὰ προσβάλῃ τὴν αὐτὴν διαθήκην, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ εἰρημένου νόμου καὶ τῶν ν. 16, § 1 τοῦ κώδ. (6, 23].—23, κώδ. [6, 42].—3, κώδ. [9, 22].—3, Π [48, 10]. πρὸς δὲ καὶ τῶν Ν. 6 Π. 2, 15 [6, Β. 11, 2] καὶ 1 § 1 Π. 29. 3 (1, ἐδ. 1 Β. 35, 6).

Ἐπειδὴ δὲ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ὁ κληροδόχος δὲν ἀποκλείεται τοῦ δικαιώματος νὰ προσβάλῃ ὡς ἄκυρον τὴν διαθήκην, δυνάμει τῆς ὁποίας ἔλαβε τὴν κληροδοσίαν, εἰμὴ ἐὰν ἐδέχθη ταύτην ἐν γνώσει τοῦ περιεχομένου καὶ τῶν ῥημάτων τῆς διαθήκης, διότ

οὕτω τεκμαίρεται ὅτι παρῃτήθη τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ, καθίσταται ἀναγκαῖον νὰ διασαφινισθῇ εἰς εἰς τὸ ἐν γνώσει τοῦ περιεχομένου συμπεριλαμβάνεται εἰς τὸν ἐπαγόμενον ὅρκον καὶ ἡ γνῶσις τῶν ῥημάτων τῆς διαθήκης, ἥτις περιλαμβάνεται καὶ εἰς τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως, ἣν ἐπέβαλε τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13,165 ἀποφάσεώς του· ἄλλως οὗτος δὲν ἔχει κατὰ τὴν προκειμένην περίπτωσιν οὐδεμίαν νόμιμον συνέπειαν, διότι ἡ ἐν γένει γνῶσις τοῦ περιεχομένου τῆς διαθήκης καὶ ἡ λῆψις τῆς κληροδοσίας δὲν ἐμφαίνουν παραδοχὴν ἐκείνης καὶ παραίτησιν τοῦ ῥηθέντος δικαιώματος » [1].

'Απόφ. 307 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 5061).

γ) *Νομολ. 'Αρείου Πάγου.* Ὁ ἀγνοῶν τὰς παρατυπίας ἢ τὴν πλαστογραφίαν τῆς διαθήκης, καί τοι ἀποδεχθεὶς κληροδότημα δύναται νὰ προσβάλῃ αὐτήν;

Περὶ τούτων διαλαμβάνουσιν αἱ πολιτ. τοῦ 'Αρείου Πάγου ἀποφάσεις 167 καὶ 192 τοῦ 1848, ἐξ ὧν ἡ 167 φέρει:

« 'Επειδὴ ἐκ τοῦ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἐπικαλουμένου νόμου 5 τῶν πανδεκτῶν βιβλ. 34, τίτλ. 9, συνδυαζομένου, πρὸς ὀρθὴν κατάληψιν αὐτοῦ, καὶ μὲ τοὺς νόμους τῆς αὐτῆς ὕλης, ἤτοι τὸν νόμον 3 τῶν πανδεκ. βιβλ. 48 τίτλ. 10 καὶ τοὺς νόμους τοῦ κώδ. 3 καὶ 7 (βιβλ. 9 τίτλ. 22)—νόμον 2 καὶ 23, (βιβ. 6 τίτλ. 42)—καὶ νόμον 16 (βιβ. 6 τίτλ. 23), προκύπτει ἀριδήλως, ὅτι οὐχὶ ὁ ἀποδεχθεὶς κληρονομίαν ἢ κληροδότημα, ἢ ἀποδοὺς τοιοῦτον ἐν γνώσει ὧν ὁπωςδήποτε τῶν παρατυπιῶν ἢ τῆς πλαστογραφίας τῆς διαθήκης, δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ ὡς τοιαύτην, ἀλλ' ὁ ἐν ἀγνοίᾳ ὧν τῶν τοιούτων ἐλαττωμάτων τῆς διαθήκης δύναται νὰ προσβάλῃ αὐτήν, καὶ ἂν ἀπεδέχθη ἢ ἀπέδωκε τὴν κληρονομίαν ἢ τὸ κληροδότημα, κατὰ τὴν ἀρχὴν ὅτι μόνος ὁ παραιτηθεὶς τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς προσβολῆς συμβολαίου, ὡς ἀκύρου, δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ αὐτὸ καὶ ὅτι ἡ ἄγνοια τῆς ἀκυρότητος ἀποκλείει τὴν εἰρημένην παραίτησιν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ Α Κ, κατὰ τῆς κατ' αὐτοῦ ἀγωγῆς τῆς Ε Χ περὶ ἀκυρώσεως ὡς παρατύπου τῆς ἀπὸ 18 ἰανουαρίου 1841 διαθήκης τῆς θυγατρός της καὶ συζύγου του Π, ἐπήγαγεν εἰς τὴν Ε τὸν ἐξῆς ὅρκον « ἐὰν τὸ πρὸ τοῦ θανάτου τῆς θυγατρός της ἔτος δὲν εἰσέπραξε τὰ εἰσοδήματα τῶν αἰγίδων, τὰ ὁποῖα ἐγκατελείφθησαν αὐτῇ ὑπὸ τῆς θυγατρός της ὡς κληρονομία, καὶ τὰ ἐδέχθη ὡς τοιαῦτα· » τὸ δὲ ἐφετεῖον σκεπτό-

(1) Ἀνῃρέθη ἡ ἀπόφ. αὕτη. (ὅρα τὸ ἐπ, ἰδ.

ρευσεν ἀπολύτως ἄνευ τῆς ἀνωτέρω διακρίσεως, ὅτι κατὰ τὸν μνησθέντα νόμον 5 τῶν πανδεκτῶν, « ἡ ἀποδοχὴ τοῦ ἐν διαθήκῃ καταλειφθέντος κληροδοτήματος δὲν ἀποκλείει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπὶ ἀκυρότητι προσβολῆς τῆς διαθήκης, καὶ ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Α Κ δὲν ἔχει ἐπιῤῥοήν τινα εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως » ἑρμήνευσεν ἐσφαλμένως τὸν εἰρημένον νόμον, καθ' ὃν, ὡς εἴρηται, μόνον ὁ ἐν γνώσει ὢν τῶν παρατυπιῶν καὶ ἀκυροτήτων τῆς διαθήκης, καὶ μολοντοῦτο ἀποδεχθεὶς ἢ ἀποδοὺς τὴν κληρονομίαν ἢ τὸ κληροδότημα, δὲν δύναται πλέον νὰ τὴν προσβάλῃ ὡς τοιαύτην, καθὸ παραιτηθεὶς τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ προσβάλῃ αὐτὴν καὶ παρέβλεψεν οὕτω τὸ ἄρθρ. 351 τῆς πολ. δικονομίας.

Ἡ 192 φέρει: α' Ἐπειδή, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς πρώτης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσείων ἀντιτάξας εἰς τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἔνστασιν ἀπαραδέκτου ἐστήριξεν αὐτὴν εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐν γνώσει τῆς ὑπάρξεως τῆς διαθήκης τῆς θυγατρός της Μ καὶ γινώσκουσα ὅτι ἡ θυγάτηρ της τῇ ἀφῆκεν ὡς κληροδότημα μόνον ἓν δωμάτιον ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ διαθήκῃ ἀναφερομένης οἰκίας ἀπεδέχθη τὴν διαθήκην ταύτην καὶ παρέλαβε τὸ εἰς αὐτὴν ἀφεθὲν κληροδότημα, περὶ δὲ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ἐπήγαγεν ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ὅρκον εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον.

Ἐπειδὴ οἱ ἐξ ἀδιαθέτου καὶ οἱ ἀναγκαῖοι κληρονόμοι δύνανται νὰ προσβάλωσι τὴν ἕνεκα παραβιάσεως τῶν νομίμων διατυπώσεων ἢ ἕνεκα παραλείψεως τῶν ἀναγκαίων κληρονόμων ἄκυρον τελευταίαν βούλησιν τοῦ κληρονόμου, καὶ ν' ἀνατρέψωσιν αὐτήν· δύνανται ὅμως, καὶ νὰ παραιτηθῶσι τοῦ δικαιώματος τούτου ἀναγνωρίζοντες τὴν τελευταίαν βούλησιν τοῦ κληρονομουμένου, καὶ ν' ἀναγνωρίσωσιν αὐτὴν, ἐν γνώσει τῆς ἀκυρότητος αὐτῆς, ὡς ἔγκυρον (κώδ. βιβ. 6 τίτ. 23 διάτ. 16 § 1) τοιαύτην δὲ ἀναγνώρισιν ἐμφαίνει καὶ ἡ ἐν γνώσει τῆς ἀκυρότητος τῆς τελευταίας βουλήσεως ἐκτέλεσις αὐτῆς, εἴτε διὰ τῆς πληρωμῆς τῶν εἰς αὐτοὺς ἐπιβληθέντων, εἴτε δι' ἀποχῆς τῶν εἰς αὐτοὺς καταλειφθέντων κληροδοτημάτων. (Βασ. βιβ. 44 τίτ. 1 ἀριθ 32.—κώδ. 6 τίτ. 42 διάτ. 23, καὶ βιβλ. 9 τίτ. 22 διάτ. 3—Β. βιβ. 60 τίτ. 41 ἄρθ. 39, καὶ πανδ. βιβ. 48 τίτ. 10 τεμ. 3) μόνη δὲ ἡ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἀκυρότητος τῆς τελευταίας βουλήσεως ἀποδοχὴ τοῦ δι' αὐτῆς καταλειφθέντος κληροδοτήματος μὴ δυναμένη νὰ ἐμφαίνῃ παραίτησιν τοῦ ἀγνώστου δικαιώματος τῆς ἐπὶ ἀκυρότητι προσβολῆς δὲν ἀποστερεῖ τὸν ἔχοντα συμφέρον τοῦ δικαιώματος τούτου (πανδ. βιβλ. 34 τίτλ. 9 τεμ. 5. κτλ.)

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσείων προτείνας ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, γινώ-

σχουσα τὴν προκειμένην διαθήκην, ἀπεδέχθη τὴν δι' αὐτῆς καταλειφθεῖσαν αὐτῇ κληροδοσίαν ἰσχυρίσθη δὲ συγχρόνως ὅτι ἡ αὐτὴ ἀναμφισβήτητος ἐγίνωσκε κατὰ τὴν λῆψιν τῆς κληροδοσίας καὶ τὰς ἐκ μόνης τῆς παραβολῆς τοῦ γνωστοῦ ἐγγράφου τῆς διαθήκης πρὸς τὸν ἐπίσης γνωστὸν ὑποτιθέμενον νόμον (κώδ. βιβλ. 1 τίτλ. 18 διάταξ. 12—βασ. βιβλ. 2 τίτ. 4 ἄρθρ. 21) προκυπτούσας κατά τε τὸν τύπον καὶ τὴν οὐσίαν ἀκυρότητας αὐτῆς· ὅθεν τὸ θέμα τοῦ ἐπαχθέντος ὅρκου εἶχεν οὐσιώδη ἐπιρροὴν κατὰ τοὺς παρατεθέντας νόμους εἰς τὴν ἀπόφασιν περὶ τοῦ βασίμου τῆς εἰρημένης ἐνστάσεως ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς, ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μὴ παραδεχθεῖσα τὴν περὶ ἐπαγωγῆς τοῦ ὅρκου τούτου πρότασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, παρεβίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως ἐν γένει καὶ περὶ τοῦ ἐπακτοῦ ὅρκου ἰδίως οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθ. 244, 248, 253, 351, 352 καὶ 374 τῆς πολιτ. δικονομίας, τῶν ὁποίων ἡ παραβίασις φέρει ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἐδάφ. 5 τοῦ ἄρθρ. 807 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

§ 47. Τῆς διαθήκης τὴν ἀκυρότητα, δι' ἔλλειψιν τύπων, δύνανται νὰ προτείνωσιν οἱ μὴ ἔχοντες τὸ δικαίωμα τῆς μέμψεως συγγενεῖς τοῦ διαθέτου; Οἱ μὴ ὄντες συγγενεῖς μετὰ τοῦ τεθνεῶτος εἰς βαθμὸν, ὁποῖον διατάσσει ὁ τίτ. 6 τοῦ βιβ. ε τῆς ἑξαβίβλου, ἔχοντες δικαίωμα νὰ κληρονομήσωσι τὸν τεθνεῶτα ὅταν δὲν ὑπάρχῃ στενώτερος κληρονόμος, δύνανται ὄχι νὰ κινήσωσιν τὴν περὶ μέμψεως τῆς διαθήκης ἀγωγὴν, ἀλλὰ νὰ προσβάλωσιν αὐτὴν ὡς ἄκυρον καὶ ἀτελῆ. (ἀπόφ. 67 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3723).

§ 48. Ὁ μὴ ἐγκατασταθεὶς κληρονόμος, καὶ ἐὰν ἀφέθη εἰς αὐτὸν μέρος τῆς κληρονομίας, μὴ ἐγκατασταθεὶς δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαθήκης [1].

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ κατὰ τὴν νεαρὰν τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἥτις περιέχει τὰς νεωτέρας καὶ ἑπομένως τὰς ἰσχυροτέρας διατάξεις, καθόσον ἀφορᾷ τὸ κῦρος τῶν διαθηκῶν, ὁ διαθέτης ὑποχρεοῦται πάντοτε εἰς ἐγκατάστασιν τῶν ἀναγκαίων κληρονόμων του, οὐδὲ δύναται ν' ἀποκλείσῃ τούτους, εἴτε διὰ παραλείψεως, εἴτε δι' ἀποκληρώσεως, εἰμὴ ἕνεκα ῥητῶν λόγων, τῶν ὁποίων γίνεται ἰδίως μνεία ἐν τῇ εἰρημένῃ νεαρᾷ· ἐγκατασταθέντες δὲ ἅπαξ οἱ κληρονόμοι, κἂν προσταχθῶσιν ν' ἀρκεσθοῦν εἰς ῥητὰ πράγματα, ὀφείλουν νὰ ἐμμένωσιν εἰς τοῦτο, δικαιούμενοι μόνον νὰ ζητήσωσι τὴν ἀποπλήρωσιν τῆς νομίμου μερίδος· ὥστε ἡ περὶ ἀποπληρώσεως

(1) Ὅρα κατωτ. § 56 ἐπ.

αἴτησις προϋποθέτει ἀναγκαίως τὴν ἐγκατάστασιν, καὶ ἡ ἔλλειψις τῆς ἐγκαταστάσεως, ἤτοι ἡ ἀπόκλεισις ἄνευ τινὸς τῶν παρὰ τοῦ νόμου προβλεπομένων λόγων, φέρει πάντως τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαθήκης. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐνῷ ἡ ἀναιρεσείουσα, θυγάτηρ νόμιμος καὶ ἑπομένως κληρονόμος ἀναγκαία τοῦ Μ, μήτ' ἐγκαταθεῖσα ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτοῦ, μήτ' ἀποκλεισθεῖσα διά τινα ῥητὸν λόγον, ἐξητήσατο νὰ κηρυχθῇ ἡ διαθήκη αὕτη ἄκυρος, οὐκ' ὀρθῶς καὶ ἀντικειμένως πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς προμνημονευθείσης νεαρᾶς τὸ δικαστήριον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν αὐτῆς, παρερμηνεῦσαν τοὺς νόμους 35 καὶ 36 βιβλ. γ'. τίτλ. 28 τοῦ κώδηκος, καὶ τὸν § 3, βιβλ. β' τίτλ. 18 τῶν εἰσηγήσεων, κατὰ τοὺς ὁποίους οἱ ἀναγκαῖοι κληρονόμοι μόνον ὅταν ἐγκατασταθῶσι δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν συμπλήρωσιν τῆς νομίμου μερίδος, ἄλλως δὲ μὴ ἐγκατασταθέντες ἄνευ λόγου δικαιοῦνται νὰ προτείνωσι τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαθήκης. Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

Ἀπόφ. 407 τοῦ 1847 Ἀρ. Πάγου

—Ἡ ὑπ' ἀριθ. 134 τοῦ 1847 πολ. ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου φέρει: « Ἐπειδὴ ἡ ριέ νεαρὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ περιέχει τὰς νεωτέρας, ἄρα καὶ τὰς ἰσχυροτέρας νομικὰς διατάξεις καθόσον ἀφορᾷ τὸ κῦρος τῶν διαθηκῶν· ἐκ δὲ τοῦ έ. κεφαλαίου τῆς αὐτῆς νεαρᾶς, ἔχοντος ὡς ἐφεξῆς, « εἰ δέ τινες κληρονόμοι ὀνομασθεῖεν, κἂν ἐν ῥητοῖς πράγμασιν ἀρκεσθῆναι προσταχθεῖεν, ἐν τούτῳ τὴν μὲν διαθήκην μὴ ἀνατρέπεσθαι προστάττομεν, ὅπερ δ' ἂν ὑπέλαττον αὐτοῖς τῆς ἐκ τοῦ νόμου μοίρας καταλειφθῇ, τοῦτο κατὰ τοὺς ἄλλους ἡμῶν νόμους παρὰ τῶν κληρονόμων ἀποπληροῦσθαι » προκύπτει ἀναμφισβητήτως ὅτι ἡ διαθήκη τότε μόνον δὲν ἀνατρέπεται, ἤτοι ἔχει κῦρος, ὅταν ἤθελον ἐγκατασταθῇ δι' αὐτῆς οἱ ἀναγκαῖοι κληρονόμοι, καὶ ὅτι οὗτοι μόνον ἐγκατασταθέντες δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀποπλήρωσιν τῆς νομίμου μερίδος· ὥστε, ἐλλειπούσης τῆς ἐγκαταστάσεως, κατ' ἀναγκαῖον ἐκ τοῦ ἀντιθέτου συμπέρασμα ἡ διαθήκη ὑπόκειται εἰς ἀκύρωσιν· ἄρα καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῆς Σ Κ μὴ ἐγκατασταθείσης ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καί τοι θυγατρὸς νομίμου καὶ ἑπομένως κληρονόμου ἀναγκαίας, ἀλλ' ἀποκλεισθείσης ἄνευ οὐδενὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων λόγων, ἡ διαθήκη, περὶ ἧς ὁ λόγος, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος κατὰ τὴν εἰρημένην διάταξιν τῆς νεαρᾶς. »

§ 49. Ἡ κατὰ τῆς διαθήκης αἴτησις τῆς ἀκυρότητος καὶ μέμψεως δύναται νὰ προταθῇ καὶ δι' ἐνστάσεως ἢ δι' ἀντενστάσεως (τ. 8 § 13 καὶ τ. 20 *de inof. test.* τῶν πανδεκ.). Ἀπόφ. τῆς 29 νοεμβρίου 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3748).

§ 50. Τότε μόνον ὁ λαβὼν κλῆρον ἀπὸ διαθήκην τινὰ χάνει αὐτὸν, ὅταν κινήσῃ κατ' αὐτῆς τὴν περὶ μέμψεως ἀγωγὴν, ὄχι ὅμως ὅταν ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσίν της ἐπὶ παραβάσει τύπων. (Ἁρμεν βιβλ, έ. τίτλ. ς'). Ἀπόφ. 12 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν Νομικ. σελ. 2127.

§ 51. Τότε μόνον οἱ ἐκ πλαγίου συγγενεῖς δύνανται νὰ κινήσουν τὴν κατὰ τῆς διαθήκης τοῦ συγγενοῦς αὐτῶν μέμψιν, ὅταν ἀποδείξουν ὅτι ὁ ἐγκατασταθεὶς κληρονόμος ἦναι αἰσχρὸν πρόσωπον. (ἀπόφ. τῆς 29 νοεμβρίου 1840 τῶν ἐι Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

§ 52. Κατὰ τὸν νόμον (Ἁρμεν. βιβλ. έ τίτλ. ς') οἱ κατιόντες δύνανται νὰ κινήσουν τὴν κατὰ τῆς διαθήκης μέμψιν, ἐὰν δὲν ἤθελον λάβει τὸν νόμιμον κλῆρον, διὰ νὰ τὸν ἀπαιτήσουν πλήρη· (ἀπόφ. 390 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3456).

§ 53. Ἡ αἴτησις τοῦ νὰ συγχωρηθῇ εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἐν ἀποτυχίᾳ τῆς ἀκυρότητος τῆς διαθήκης, νὰ λάβῃ τὴν φαλκιδίαν μερίδα, ὑποθέτει τὴν κατὰ τῆς διαθήκης μέμψιν, ἀλλὰ ταύτην δύνανται νὰ κινήσουν, ἂν ἔγιναν ἀπόκληροι (Ἁρμεν. βιβλ. έ τίτλ. 6. ἄρθρ. 1-2) καὶ διὰ τὴν νόμιμον ἐκ περιουσίας μερίδα οἱ ἀνιόντες, οἱ δὲ ἐκ πλαγίου τότε μόνον, ὅταν οἱ γεγραμμένοι κληρονόμοι ἐπέχωσιν *αἰσχρὸν πρόσωπον* (§ 2 τεμ. 6 βιβλ. 5 τῆς ἑξαβίβλ.) ἀπόφ. 243 τοῦ *1840* τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3747.

§ 54. Ἡ τῆς διαθήκης ῥήτρα, δι' ἧς κηρύττεται ἄκυρος ἡ κληροδοσία ἐν περιπτώσει μέμψεως κατὰ τῆς διαθήκης, θεωρεῖται ὡς μὴ οὖσα καὶ μὴ γενομένη (Ἐφετ. παρισ. τῆς 26 ἰαν. 1841).

§ 55. Ὁ θέλων ν' ἀκυρωθῇ διαθήκη τις ὀφείλει ν' ἀπευθύνῃ ῥητὴν κατ' αὐτῆς μέμψιν, οἱ δὲ ἀναγκαῖοι κληρονόμοι παραλειφθέντες ἐν τῇ διαθήκῃ δὲν δύνανται νὰ προσβάλωσιν αὐτὴν ὡς ἄκυρον, ἀλλ' ὡς ἄστοργον.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν πρώτην αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ διαφιλονεικουμένη ἔννοια τῆς ἐν τῇ ἀπὸ 6 σεπτεμβρ. 1821 διαθήκης τοῦ Ι Μ φράσεως *ἀφίνω τὴν σύζυγόν μου Α ὡς ἄλλον ἐμὲ, κυρίαν οἰκοκυρὰν εἰς τὴν κατάστασίν μου*, καθίστατο ἐκ τοῦ συνόλου τῆς διαθήκης ταύτης ἐπὶ τοσοῦτον σαφὴς, ὥστε ἀπέβαινε περιττὴ πᾶσα παρὰ τοῦ νῦν ἀναιρεσείοντος προτεινομένη ἀπόδειξις ὅτι δῆθεν, κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς Σίφνου, δι' αὐτῆς τῆς φράσεως δὲν ἐννόει ὁ διαθέτης ν' ἀφήσῃ τὴν σύζυγόν του κληρονόμον, ἀλλ' ἀντιπρόσωπον καὶ ἐπίτροπον ἐπὶ τῆς περιουσίας καὶ

τῶν τέκνων του· ἐπομένως ὀρθῶς ἀπέῤῥιψε τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν τὴν περὶ τῆς ἀποδείξεως ταύτης πρότασιν, δυνάμει τοῦ 244 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, κατὰ τὸ ὁποῖον μόνον οἱ πραγματικοὶ ἰσχυρισμοὶ, περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ὁποίων δὲν εἶναι δικαστικῶς πεπεισμένος ὁ δικαστὴς, δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ δικαστήριον σκεφθὲν ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἔκαμε ῥητὴν πρότασιν ἀκυρώσεως κατὰ τῆς διαληφθείσης διαθήκης τοῦ πατρός του, ἀλλ' ἐν παρόδῳ μόνον διϊσχυρίσθη ὅτι ἡ διαθήκη αὕτη εἶναι ἄκυρος, ὡς μὴ μνημονεύουσα οὔτε αὐτὸν, οὔτε τὴν ἀδελφήν του, ἐνῷ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολιτικοῦ δικαίου, οἱ μὴ μνημονευόμενοι ἐν τῇ διαθήκῃ ἀναγκαῖοι κληρονόμοι πρέπει ν' ἀπευθύνωσι ῥητὴν μέμψιν κατ' αὐτῆς· ὀρθῶς ἄρα τὸ ῥηθὲν δικαστήριον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν περὶ ἀκυρότητος τῆς διαθήκης ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 27 τοῦ 1844.

Η) *Ἐγκατάστασις κληρονόμου.—Κληροδοσίαι.— Ἀποκλήρωσις* [1].

§ 56. Οἱ ἀναγκαῖοι κληρονόμοι πρέπει ἢ νὰ ἐγκαθίστανται κληρονόμοι ἢ νὰ ἀποκληρῶνται· πᾶσα δὲ διαθήκη, ἥτις οὔτε ὡς κληρονόμον ἐγκαθιστᾷ τοιοῦτόν τινα, οὔτε τὸν ἀποκληροῖ, εἶναι κατ' οὐσίαν ἄκυρος (νεαρὰ 115 κεφ. 1 §. 9 συνδ. μὲ τὸ κεφ. 5 ἐν ἀρχῇ), τότε δὲ μόνον ἔχει ὁ ἀναγκαῖος κληρονόμος δικαίωμα πρὸς συμπλήρωσιν ἁπλῶς τῆς νομίμου μερίδος του, μενούσης τῆς διαθήκης ἰσχυρᾶς, ὅταν ἐγκαθίσταται μὲν κληρονόμος, ἀλλὰ δὲν τῷ καταλείπεται ἡ νόμιμος τοὐλάχιστον μερίς. (ἀπόφ. 4883 τῆς 9 ἰουλ. 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 57. Διαθήκη μὴ περιέχουσα ἐγκατάστασιν κληρονόμου, εἶναι ἄκυρος—ν. 1 § 3 πανδ. [28, 6].—Εἰσ. § 34 [2, 20]. Πότε, ἡ διαθήκη ἰσχύει ὡς κωδίκελλος; (ἀπόφ. 5047 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν βλ. ἐν τῇ λέξει Διεκδίκησις). Ὅρα καὶ ἀνωτ. §.

§ 58. Κανεὶς νόμος δὲν ἀπαγορεύει τὸ νὰ διαθέτουν τὴν περιουσίαν των ἀμφότεροι οἱ γονεῖς εἰς τὰ τέκνα των διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς διαθήκης. (ἀπόφ. 4122 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 59. Ἡ ἐν τῇ διαθήκῃ ἔκφρασις ὅτι ἀφίνει ὁ διαθέτης εἰς τὴν σύζυγόν του ὅλην τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν του ἐκτὸς ὀλίγων στρεμμάτων γῆς ἐμφαίνει ἀποχρώντως ὅτι ὁ διαθέτης

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 45—55.

ἤθελεν ἀφήσει τὴν σύζυγόν του γενικὸν διάδοχον τῆς περιουσίας του. (ἀπόφ. 4685 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 60. Διαθήκη διαλαμβάνουσα δὲν ἔχω ἄλλον κληρονόμον εἰμὴ τὴν ὑπερπατέρα μου Σ, εἰς τὸν ὁποῖον ἀφίνω μετὰ τὸν θάνατόν μου ὅλην μου τὴν περιουσίαν, περιέχει ἐγκατάστασιν κληρονόμου. (ἀπόφ. 2218 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 61. Οὐσιῶδες περιεχόμενον ἑκάστης διαθήκης εἶναι ἡ ἐγκατάστασις κληρονόμου (τεμ. 1 § 3 πανδεκ. βιβλ. 28 τίτ. 6 καὶ τ. 1 βασ. βιβλ. 35 τόμ. 10)· ἐκ τῆς ἁπλῆς δὲ διατάξεως, δι' ἧς ὁ διαθέτης διορίζει νὰ δοθῶσι χρήματα εἰς ὡρισμένα μέρη, δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ ὅτι ἐνεκατεστάθησαν ὡς κληρονόμοι οἱ τὴν χορήγησιν ἐπιφορτισθέντες. (ἀπ. 2667 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.).

§ 62. Κατὰ τὰς περὶ διαθηκῶν ἀρχὰς τοῦ Βυζ. δικαίου, οὐσιῶδες προοίμιον ἑκάστης διαθήκης εἶναι ἡ ἐγκατάστασις ἀμέσου κληρονόμου· μὴ ὑπαρχούσης δὲ ταύτης, ἡ διάταξις τῆς τελευταίας βουλήσεως τοῦ διαθέτου δὲν ἰσχύει· δὲν ἰσχύει δὲ οὔτε ὡς ὁ κωδίκελλος, εἰς ὃν δὲν ἀπαιτεῖται ἡ εἰρημένη ἐγκατάστασις ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἐν αὐτῇ ὁ παρὰ τῶν νεαρ. 41, 42 καὶ 43 τοῦ Λέοντος ὁριζόμενος ἀριθμὸς τῶν μαρτύρων. (ἀπόφ. 67 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3724).

§ 63. Ὅταν τὶς, ἔχων δύω υἱούς, μόνον τὸν ἕνα ἐγκαταστήσῃ παραλείπῃ δὲ τὸν ἕτερον καὶ δὲν τὸν ἀποκληρώσῃ, ἡ διαθήκη εἶναι μὲν ἄκυρος, ἀλλὰ μόνον καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ κληρονόμου διὰ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ ἔλθωσιν οἱ παῖδες εἰς τὴν τοῦ πατρὸς κληρονομίαν ἐξ ἀδιαθέτου κατ' ἴσας μοίρας, διότι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς λοιπὰς τῆς διαθήκης διατάξεις περὶ κληροδοσιῶν καὶ τὰ λοιπά, αὗται μένουσιν ἰσχυραί. (νεαρὰ 115 κεφ. 3). Ἀπόφ. 5476 τῆς 8 μαρτίου 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετ).—Ὅρα τὸν ἐπ. §.

§ 64. Εἶναι ὀρθὴ ἡ πρότασις τοῦ ἐναγομένου τοῦ νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς κληροδοσίαι αὐτοῦ ὅσα πράγματα ἡ διαθήκη μνημονεύει ὡς εἰς αὐτὸν ἀτομικῶς ἀφιέμενα, ἐκτὸς δηλ. τῶν ὅσα ἡ αὐτὴ διαθήκη εἰς ἄλλα πρόσωπα ἀφίνει κληροδοτήματα; ὄχι.

Ἡ ἀπόφ. 5476 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ διὰ τῆς προκειμένης διαθήκης ὁ Χ Γ. ἔχων δύω υἱούς τόν τε Β καὶ Ι, μόνον τὸν πρῶτον ἐγκατέστησε κληρονόμον, τὸν δὲ δεύτερον παρέλιπε νὰ ἐγκαταστήσῃ τοιοῦτον, οὐδ' ἄλλως ῥητῶς ἀπεκλήρωσεν.

Ἐπειδὴ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, κατὰ τὰς ῥητὰς καὶ σαφεῖς

διατάξεις τοῦ κεφ. γ'. τῆς 115 νεαρᾶς τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἡ διαθήκη ἦτο μὲν ἀκυρωτέα, ἀλλὰ μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ κληρονόμου διὰ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ ἔλθωσιν οἱ παῖδες εἰς τὴν τοῦ πατρὸς κληρονομίαν ἐξ ἀδιαθέτου κατ' ἴσας μοίρας, διότι, καθόσον ἀφορᾷ τὰς λοιπὰς τῆς διαθήκης διατάξεις περὶ κληροδοσιῶν κτλ. ἡ νεαρὰ ῥητῶς διατάττει νὰ μένωσιν αὗται ἰσχυραὶ μὲν, ἀλλ' ἀνατρεπομένης ὡς πρὸς αὐτὰς τῆς διαθήκης.

Ἐπειδὴ διὰ ταῦτα ἐσφαλμένως τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἠκύρωσεν ὁλοσχερῶς τὴν διαθήκην ὡς πρὸς ὅλον αὐτῆς τὸ περιεχόμενον, ὡς ἐν τῇ τελευταίᾳ μάλιστα αἰτιολογίᾳ ἐκφράζεται, ἐνῷ ὤφειλε νὰ τὴν διατηρήσῃ ἰσχυρὰν καθόσον ἀφορᾷ τὰς πρὸς ἄλλα πρόσωπα κληροδοσίας της· ὅθεν κατὰ τοῦτο μόνον ἡ ἔφεσις εἶναι βάσιμος, ὁ δὲ ἐκκαλῶν δὲν εἶναι ἀπαράδεκτος νὰ προτείνῃ ἐφεσίμως τὴν τροποποίησιν ταύτην, διότι αὐτὴ δὲν ἀποτελεῖ νέαν αἴτησιν, ἀλλ' ἁπλῶς περιορισμὸν τῆς πρωτοδίκως προβληθείσης, δι' ἧς ζητήσας τὴν ὁλοσχερῆ ἀπόῤῥιψιν τῆς περὶ ἀκυρώσεως ὅλης τῆς διαθήκης ἀγωγῆς τοῦ ἀντιδίκου, ἀπῄτει μὲν τοῦτο τὸ ὁλοσχερὲς τῆς διαθήκης κῦρος, ἐνῷ ἤδη περιορίζει τὴν αἴτησίν του εἰς τὸ ἐν μέρει κῦρος αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἑτέρα πρότασις τοῦ ἐκκαλοῦντος τοῦ νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς προκληροδοσίαι αὐτοῦ ὅσα πράγματα ἡ διαθήκη μνημονεύει ὡς ἀφιέμενα πρὸς αὐτὸν ἀτομικῶς (ἐκτὸς δηλαδὴ τῶν ὅσα ἡ αὐτὴ διαθήκη εἰς ἄλλα πρόσωπα ἀφίνει κληροδοτήματα), εἶναι ἀνυπόστατος κατὰ τὴν ὀρθὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου παρατήρησιν, διοτι τότε μόνον κατὰ τὸν νόμον δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς κληροδοσία ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ διαθέτης προσδιορίζει ῥητῶς εἴς τινα διὰ τῆς διαθήκης διωρισμένον κληρονόμον, ὅταν ἡ διαθήκη δύω ἢ πλείονας κληρονόμους ἐνεκατέστησεν· ἀλλ' ὅταν ἡ διαθήκη ἕνα ἐγκαθιστᾷ κληρονόμον, δὲν εἶναι κληροδοτήματα τοῦ διαθέτου πρὸς αὐτὸν, ὅσα εἰς αὐτὸν ὀνομαστὶ ἐγκαταλιμπάνει πράγματα, καθόσον δυνάμει τῆς ῥητῆς τοῦ νόμου διατάξεως *Heredi a semetipso legatum dari non potest* (116 § 1 Π. 30 (31 Βασιλ. 44, 1) δὲν δύναται διὰ τῆς διαθήκης νὰ διαταχθῇ ὁ κληρονόμος νὰ πληρώσῃ εἰς αὐτὸν κληροδοσίαν· ἀφοῦ λοιπὸν δὲν εἶχον ἐξ ὑπ' ἀρχῆς, ὡς ἐκ τῆς διαθήκης αὐτῆς κατά τε τὸν νόμον καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ διαθέτου, χαρακτῆρα κληροδοτημάτων τὰ πράγματα τὰ εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα δι' αὐτῆς προσδιωρισμένα λόγῳ τοῦ ὅτι αὐτὸς ἦτον ὁ μόνος παρὰ τοῦ διαθέτου διὰ τῆς διαθήκης του ἐγκατασταθεὶς γενικὸς κληρονόμος, καὶ ἑπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ ἦναι καὶ μερικὸς κληροδόχος, δὲν δύνανται νὰ λάβωσι τὸν χαρα-

κτῆρα τοῦτον ἐκ τῆς πρὸς τὴν ἐγκατάστασίν του ἀκυρώσεως τῆς διαθήκης. »

Θ) Ἔθιμα [1].

§ 65. Ἡ κατ' ἔθιμον γενομένη διαθήκη ἰσχύει; (ἀπόφ. πολιτ. Δ. Πάγου 125 τοῦ 1848)

§ 66. Εἰς τὴν νῆσον Ἄνδρον ὑπῆρχεν ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ διαθήκη ἐγγραμμάτου τινος ἐθεωρεῖτο ὡς ἰσχυρὰ ἐὰν ἦτον ὑπογεγραμμένη ὑπὸ τριῶν μαρτύρων, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ γράψαντος τὴν διαθήκην; Ναί. (ἀπόφ. 3525 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 67. Ἂν καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1826 ἠδύναντο νὰ συνταχθῶσι διαθῆκαι ἐνώπιον τῶν ἀρχιερέων, αἱ διαθῆκαι αὗται δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς δημόσιαι διαθῆκαι, καθότι διὰ τῶν πρὸ τοῦ 1825 συνταγμάτων ἐχωρίσθη ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ ἀπὸ τὴν πολιτικήν. (ἀπόφ. 4122 τῆς 4 νοεμβρίου 1846 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 68. Τὰ ἔθιμα δὲν δύνανται νὰ ὑπερισχύσωσι τοῦ νόμου τοῦ κανονίζοντος τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους τῶν δημοσίων διαθηκῶν. (ἀπόφ. 5164 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

Ι) Ἔνδικα μέσα.

§ 69. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατ' ἀποφάσεων κηρυττουσῶν κυρίαν ἢ μὴ διαθήκην τινά; Ναί. διότι ἡ ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 33 τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου ὁριζομένη διαδικασία γίνεται ἐπ' ἀναφορᾷ· ἄρα, κατὰ τὸ ἄρθρ. 644 τῆς πολιτ. δικονομίας, συγχωρεῖται ἀνακοπὴ ἐκ μέρους τῶν παρόντων ἢ τῶν κεκλημένων διαδίκων. Ἀπόφ. 28 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4778).—ὅρα τὴν λέξ. *Ἀναφορά*

ΙΑ) Ἐκτελεσταὶ διαθηκῶν [2].—Εἰδικοὶ κηδεμόνες [3]. Τελεσιδικία.

§ 70. Εἰς τοὺς ἐκτελεστὰς τῶν διαθηκῶν δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ παραδίδωσιν εἰς τοὺς κληροδόχους τὰ ἐν τῇ διαθήκῃ ὡρισμένα κληροδοτήματα εἰμὴ καθ' ὅσον οἱ κληρονόμοι, ἀναγνω-

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἔθιμα.
(2) Ὅρα τὴν λέξ. Ἐκτελεσταὶ διαθηκῶν.
(3) Ὅρα τὴν λέξ. Ἐπίτροποι.

ρίζαντες ταῦτα ὡς νομίμως ὀφειλόμενα, συγκαλῶσι πρὸς τοῦτο, ἢ ὅταν ἄλλως ὑπάρχῃ τελεσίδικος ἀπόφασις ἐπιδικάζουσα τὰ ἀμφισβητηθέντα κληροδοτήματα εἰς τοὺς κληροδόχους, ἡ δὲ ἀμφισβήτησις τῶν κληροδοτημάτων εἶναι ἀντικείμενον δικαστέον μεταξὺ τοῦ κληρονόμου καὶ τοῦ κληροδόχου· ὥστε ὅταν ἡ ἀπόφασις, δι' ἧς ἐπιδικάζεται εἰς τὸν κληροδόχον τὸ κληροδότημα, ἐξεδόθη ἐρήμην καὶ δὲν κατέστη τελεσίδικος, ἡ κατὰ τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης ἀγωγὴ τοῦ κληροδόχου περὶ ἀποδόσεως τοῦ κληροδοτήματος εἶναι ἀπαράδεκτος μεχρισοῦ ἡ ἀπόφασις ἐκείνη κατασταθῇ τελεσίδικος. (ἀπόφ. 4440 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν).

§ **71**. Δύναται νὰ ἐναχθῇ ὁ ἐκτελεστὴς διαθήκης τινός;

Ἡ ἀπόφ. 50 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ τὸ καθῆκον τῆς ἐκτελέσεως τῶν τελευταίων βουλήσεων τοῦ διαθέτου δὲν περιορίζει τὸ τοῦ κληρονόμου δικαίωμα τῆς χρήσεως τῶν κατὰ τῆς διαθήκης ὑπαρχουσῶν τυχὸν ἐνστάσεων· ἑπομένως ὁ ἐκτελεστὴς τῆς διαθήκης μὴ ἔχων ἄμεσον ἰδιωτικὸν συμφέρον, δὲν δύναται να ἐναχθῇ μόνος, ἢ ἐναγόμενος πρὸς ἀπόδοσιν κληροδοτήματος νὰ παρασταθῇ ἐπὶ δικαστηρίου, ἀλλὰ μετὰ τοῦ κληρονόμου, τοῦ μόνου ἔχοντος ἄμεσον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης συμφέρον, καὶ δυναμένου νὰ προτείνῃ τὰς κατὰ τῆς διαθήκης καὶ ἄλλας ἐνστάσεις του· ὅθεν ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἀπεφήνατο ἀπαράδεκτον τὴν κατὰ τοῦ ἐκτελεστοῦ τῆς διαθήκης τοῦ Σ Π ἀγωγὴν τῆς Γ. »

§ **72**. Εἰς τοὺς ἐκ διαθήκης ἐπιτρόπους [1] πρέπει νὰ κοινοποιῆται ὁ διορισμός, διὰ νὰ θεωρῶνται ὑπόχρεοι ὡς πρὸς τοὺς τρίτους καὶ διὰ νὰ κάμνωσιν ἔναρξιν τῶν καθηκόντων των; ὄχι, ὁ νόμος δὲν απαιτεῖ νὰ γίνηται πρὸς αὐτοὺς ἀναγγελία τοῦ διορισμοῦ των, οὔτε νὰ ὑποχρεοῦται ὁ προτείνων τὴν ἀμέλειάν των ν' ἀποδεικνύῃ ὅτι ἐγένετο πρὸς αὐτοὺς ἀναγγελία· ὅταν δὲ οὗτοι ἦναι παρόντες, τεκμαίρεται καὶ ἀπὸ ἁπλᾶς ἐνδείξεις ἡ γνῶσίς των· εἰς τρόπον ὥςε ἀπόκειται εἰς τοὺς ἰδίους ἐπιτρόπους τὸ χρέος ν' ἀποδείξουν τὴν ἄγνοιαν, καὶ ἐνόσῳ μὲν δὲν κάμνουν τοῦτο καὶ δὲν ἀναλαμβάνουσι τὴν ἐπιτροπείαν, ὑπολαμβάνονται ὡς βραδύνοντες καὶ ἀμελοῦντες. Εἰς περίστασιν δὲ καθ' ἣν ὁ ἐκ διαθήκης ἐπίτροπος βραδύνει νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐπιμέλειαν, νόμιμοι δὲ ἐπίτροποι δὲν ὑπάρχουν, ἢ ὑπάρχοντες δὲν δύνανται, διὰ νομίμους λόγους, νὰ ἐνεργήσωσιν ὡς

(1) Ορα τὴν λέξ. Ἐπίτροπος.

τοιοῦτοι, συγχωρεῖται ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 646 τῆς πολιτ. δικονομίας εἰς τοὺς ἔχοντας συμφέρον νὰ προκαλέσωσι, διὰ γνωμοδοτήσεως συγγενικοῦ συμβουλίου, τὸν διορισμὸν ἐπιτρόπου, παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν· (ἀπόφ. 253 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 2004).

§ 73. Ὁ θεῖος τῶν ἀνήβων ὢν ἐκ διαθήκης ἐπίτροπος δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ὡς τοιοῦτος ἐπὶ ὑποθέσεων τῶν ὀρφανῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐνδιαφέρεται, ἀλλὰ διορίζονται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἰδικοὶ κηδεμόνες διὰ τὰς ὑποθέσεις, εἰς ἃς ἐκεῖνος ἐνδιαφέρεται [1]. Ἀπόφ. 253 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικῆς σελ. 2004).

§ 74. Ὁ ἐκτελεστὴς διαθήκης δύναται νὰ παρασταθῇ ἐπὶ δικαστηρίου ὑπερασπιζόμενος τὸ κῦρος αὐτῆς, προσβαλλομένης παρὰ τῶν κληρονόμων; Ὄχι, διότι ὁ ἐκτελεστὴς δὲν ἔχει ἄλλο δικαίωμα εἰμὴ τὸ τῆς ἐκτελέσεως. (ἀπόφ. 279 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν—Νομικ. σελ. 4758).—Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἀπεφήνατο ὅτι, ὅταν διαθήκη τις ἐκηρύχθη ἄκυρος εἰς δίκην μεταξὺ τῶν κληρονόμων τοῦ διαθέτου καὶ τοῦ ἐκτελεστοῦ αὐτῆς, ἡ ἐπὶ τῆς δίκης ταύτης ἀπόφασις δὲν ἰσχύει ἀπέναντι ὀφειλέτου τοῦ διαθέτου, ὅστις ὀφειλέτης ἐπικαλεῖται τὸ ἔγκυρον τῆς διαθήκης (ἀπόφ. 5756 τοῦ 1848).

§ 75. Ὁ ἁπλῶς ἐπιμελητὴς ἢ ἐκτελεστὴς τῆς διαθήκης, ὅταν δὲν ἦναι καὶ κληρονόμος, ἐξομοιούμενος μὲ ἐντολοδόχον, δὲν ἔχει εἰμὴ τὰς ἐξ ἐντολῆς ἀγωγάς, οὐδ' ὑπόκειται, εἰς αὐτάς.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὅταν διαθήκη δευτέρα ἀκυρώσασα ῥητῶς τὴν πρώτην καὶ ἀνακαλέσασα τὸν δι' αὐτῆς ὀνομασθέντα κληρονόμον, προσβάλλεται δι' ἀκυρότητα τοῦ ποία ἐκ τῶν δύω πρέπει νὰ ὑπερισχύσῃ, δὲν ἐμπορεῖ νὰ συζητηθῇ ἡ μεταξὺ τῶν ἀξιούντων τὸ δικαίωμα τῆς κληρονομίας (*l.* 2 Δ. 28, 3,—Β. 12 § 1, Δ. 37, 4—*l.* 21, *C.* 3, 36, καὶ *C.* 21 § 8.—*C.* 6, 23. (2. Β. 39, 2 καὶ 16, Β. 35, 2)· διότι ὁ ἁπλοῦς ἐπιμελητὴς ἢ ἐκτελεστὴς τῆς διαθήκης, ὅταν δὲν ἦναι καὶ κληρονόμος, ἐξομοιούμενος μὲ ἐντολοδόχον, δὲν ἔχει εἰμὴ τὰς ἐξ ἐντολῆς ἀγωγάς, οὐδ' ὑπόκειται εἰμὴ εἰς αὐτάς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἐναγόμενος καὶ ἐκκαλῶν Δ. Δ. δὲν προτείνει οὔτε τὸ τοῦ εἰδικοῦ, οὔτε τοῦ καθολικοῦ καταπιστευματοδότου δικαίωμα· ἑπομένως μὴ προτείνων, μηδὲ

(1) Πρβ. τὴν λέξ. Ἐπίτροπος.

ὑπερασπίζων ἄμεσον ἰδιωτικὸν αὐτοῦ συμφέρον, δὲν δύναται ἐκτὸς τῶν συντηρητικῶν μέτρων (οἷον καὶ ἡ ἀπογραφὴ) νὰ παρίσταται εἰς δικαστήριον καὶ νὰ δικάζεται καὶ περὶ τοῦ κύρους αὐτοῦ τῶν διαθηκῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἠδύνατο νὰ κινηθῇ ἡ προκειμένη ἀγωγὴ κατὰ μόνων τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης, διότι ἐζήτησαν τὸ συντηρητικὸν μέτρον τῆς ἀπογραφῆς, ἀλλὰ κυρίως κατὰ τῶν καλουμένων εἰς τὴν κληρονομίαν, καὶ τῶν κληροδόχων, ὑπὲρ ὧν ἐζητήθη, καὶ οἵτινες κυρίως ἔχουν συμφέρον, (*C*. 17, Δ. 31, 2—*C*. 36 § 3 Δ. 30, 1—*C*. 12 § 17 Δ. 17. 1—*C*. 5, § 7 καὶ C. 24, § 1 Δ. 26, 7. C 28, *C*. 1, 3 καὶ νεαρὰ 131 κεφ. 11.)— ὅθεν ἡ πρώτη περὶ ἀπαραδέκτου εἶναι βάσιμος, καὶ εἶναι ἐξ ἐκείνων, αἵτινες καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος καὶ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης δύνανται νὰ προταθοῦν. (Ἄρθρ. 67 πολιτ. δικονομίας) [1].

Ἀπόφ. 298 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4229).

ΣΗΜ. Ὅταν ὑπάρχῃ ἐκτελεστὴς διαθήκης, ὁ δι' αὐτοῦ ἐγκατασταθεὶς κληρονόμος ἔχει ἀγωγὴν κατὰ τρίτων κατόχων κληρονομικῶν πραγμάτων;

Ἡ ἀπόφ. 12 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ ἂν καὶ ἠδύνατό τις νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι, δυναμένης κατὰ τὸ ἄρθρ. 68 τῆς πολιτ. δικονομίας νὰ προταθῇ αὐτεπαγγέλτως κατὰ πᾶσαν τῆς διαδικασίας στάσιν τῆς ἐνστάσεως ἐὰν οἱ διάδικοι ἔχωσι τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ὑπερασπίζωσι τὴν δικαζομένην ὑπόθεσιν ὡς ἐνάγοντες ἢ ἐναγόμενοι ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, καὶ προκύπτοντος ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3231 δημοσίας διαθήκης τοῦ ἀποβιώσαντος Α Κ πατρὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ ἐκκαλοῦντος ἀνηλίκου, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ἐπίτροπος αὐτοῦ μήτηρ του στηρίζει τὴν προκειμένην περὶ διεκδικήσεως τῆς κληρονομίας ἀγωγήν της, ὅτι ὁ διαθέτης διώρισεν ἐπιτρόπους τοὺς Δ Θ, Α Ι, καὶ Ζ Θ, ἵνα φροντίσωσιν ὥστε νὰ ἐκτελεσθῇ κατὰ γράμμα ἡ διαθήκη του, δὲν ἐδύνατο ἡ ἐπίτροπος αὕτη νὰ κινήσῃ, ὑπὸ τοιαύτην ἰδιότητα, κατὰ τοῦ προκαλοῦντος καὶ ἐφεσιβλήτου Ν καὶ τῶν ἐπιτρόπων τὴν περὶ τῆς διεκδικήσεως τῆς κληρονομίας ἀγωγὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διαθήκης αὐτῆς παρὰ μόνον ἐν περιπτώσει παραιτήσεως τῶν ἐπιτρόπων τούτων καὶ μὴ διορισμοῦ ἄλλων, ἢ παύσεώς των· διότι μόνον αὐτοὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα τοιαύτης ἀγωγῆς, καθὸ ἐντολοδόχοι τοῦ διαθέτου, διὰ νὰ ἐκτελέσωσι τὴν διαθήκην, ἀφοῦ, ὡς συνάγεται ἐκ διαφόρων διατάξεων τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ πολιτικοῦ δικαίου (ἤτοι τῆς

(1) Οἱ νόμοι ἐσημειώθησαν ὡς ὑπάρχουν εἰς τὴν ἀπόφασιν τὴν διὰ τῆς νομ. δημοσιευθεῖσαν,

Νεαρᾶς 68 τοῦ Αὐτοκράτορος Λέοντος, τῆς νεαρᾶς 130 κεφ. 11 τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ, καὶ τῶν νόμων 17 *ff de legatis* 3 *ff. de alim vel. cibariis legatis* καὶ 28 § 1 τοῦ κώδ. *de episcopis et clericis*), δύναται ὁ διαθέτης νὰ διορίσῃ ἐπιτρόπους ἐκτελεστὰς τῆς διαθήκης του, καὶ ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει νόμος διακελεύων ὅτι ἐὰν οἱ τοιοῦτοι ἐπίτροποι δὲν ἐνεργήσουν ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου τ' ἀπαιτούμενα πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διαθήκης, δύναται ὁ κληρονόμος, ἢ ὁ ἀντιπροσωπεύων αὐτὸν νὰ ζητήσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διαθήκης· ὁ δε λόγος ὅτι, ἂν καὶ διορίζωνται ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἐπίτροποι ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης του, εἶναι ἀδιάφορον ὡς πρὸς τὸν κληρονόμον, διότι αὐτὸς δὲν δύναται ὡς ἐκ τούτου νὰ ἐμποδισθῇ τοῦ ν' ἀπαιτήσῃ τὴν κληρονομίαν κατὰ τὴν διαθήκην ἀπὸ τὸν τρίτον διακάτοχον αὐτῆς, καθὸ ἀντιπρόσωπος τοῦ ἐντολοδότου διαθέτου, δὲν ἰσχύει, διότι ὁ διαθέτης διώρισεν ἐντολοδόχους του διὰ νὰ ἐκτελέσωσι τὴν διαθήκην του, ἐξ ἧς ὁ κληρονόμος παράγει τὰ κληρονομικὰ δικαιώματά του, καὶ ἡ ὁποία δι' αὐτὸν εἶναι νόμος, τὸν ὁποῖον δὲν δύναται νὰ παραβιάσῃ

Μολαταῦτα. Ἐπειδὴ ἡ ὕπαρξις ἐκτελεστοῦ διαθήκης δὲν μεταβάλλει τὰ εἰς τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐγκαταστάτου κληρονόμου συνημμένα δικαιώματα, καθ' ὅσον ὁ διαθέτης, ἀνατιθέμενος τὴν φροντίδα τῆς ἐκτελέσεως τῆς διαθήκης του εἰς ἄλλο παρὰ τὸν κληρονόμον του πρόσωπον, δὲν διανοεῖται εἰμὴ νὰ παρέξῃ εἰς τοὺς ἐκ τῆς διαθήκης του παράγοντας δικαιώματα τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀπολαύσεώς των, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ περιορίσῃ τὸν κληρονόμον ἀπὸ τὴν ἄμεσον χρῆσιν τῶν εἰς τὸν κληρονόμον παρὰ τοῦ νόμου ἀγωγῶν. »

(Νομικῆς σελ. 4758).

ΔΙΑΙΡΕΤΟΝ.

Ὅρα τὰς λέξεις ά) Ὁμολογία—β) Ἀνακοπὴ ἐρήμην ἀποφάσεως § 40.—γ) Εὑρετ. τόμ. γ'. σελ. 470 —δ) Ἁρμοδ. ἐν γένει § 264 δὶς καὶ 262—έ) Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 5 τοῦ 1844—ς) Carr. ζήτ. 1565 —ζ) Διαίτησις.—η) Ἀνακοπὴ τριτου § 144—θ) Ἀναίρεσις § 133.—ι) Τουλλ. τόμ. 6 ν. 598, 599.—ιά) Θέμ. τόμ. 2 σελ. 346.—ιβ) Διαιτησις.—ιγ) Ἔφεσις

§ 1. Ὁ συνεναγόμενος καὶ συγκαταδικασθεὶς ἀδιαιρέτως μετά τινος ἄλλου ἐπὶ ἀποβολῇ κατοχῆς ἔχει πλῆρες δικαίωμα καὶ συμφέρον νὰ ἐκκαλέσῃ ὁλοσχερῶς καὶ μόνος του τὴν ἀπόφασιν ταύ-

την, καθόσον ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ δίκη εἶναι καὶ κατὰ τῶν δύω ἀδιαίρετος. (ἀπόφ. 2517 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 2. Προκειμένου λόγου περὶ διακατοχῆς κοινοῦ ἀδιαιρέτου πράγματος, τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἑνὸς τῶν συγκοινωνῶν ἰσχύουν καὶ ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου· ὥστε μαρτυρίαι ληφθεῖσαι συνεπείᾳ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἑνὸς ὠφελοῦν καὶ τὸν ἕτερον συγκοινωνόν.

Ἀπόφ. 2649 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἥτις φέρει:

« Ἐπειδὴ ὁ ἐφεσίβλητος, διὰ τῶν ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν ἐγγράφων προτάσεών του εἰς τὰς ὁποίας ἤδη ἀναφέρεται, ᾐτήσατο τὴν ἀκύρωσιν τῶν μαρτυριῶν τῆς ἀνταποδείξεως διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους, ά) ὅτι ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 99 ἀποφάσεως ἐγένετο μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς πρὸς ἀπόδειξιν ταχθείσης προθεσμίας, καὶ β́) ὅτι τὴν ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ τῆς ἐφέσεως ἐρήμην ἀπόφασιν τῶν ἐφετῶν καὶ ἐπιδοθεῖσαν εἰς τοὺς ἀντιδίκους ἀνέκοψε μόνον ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν, ὁ Α Π, καὶ ἑπομένως ἐνῷ κατέστη τελεσίδικος ὡς πρὸς τὸν Π Σ, οὗτος παραμελήσας τὴν προθεσμίαν δὲν προσήγαγεν ἐγκαίρως τοὺς μάρτυρας, καὶ ὡς ἐκ τούτου αἱ συνέπειαι τῆς παραμελήσεως ἰσχύουν ὡσαύτως καὶ κατὰ τοῦ Ζ ὁμοδίκου ὄντος, ὡς ταῦτα ἐξάγονται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τοῦ πρωτοδικείου.

Ἐπειδή, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ά. λόγον, κατὰ τὸ ἄρθρ. 760 τῆς πολιτ. δικονομίας τὸ ἀνασταλτικοῦ ἀποτέλεσμα τῆς ἐφέσεως ἀνατρέχει, ὡς προείρηται, μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ὥστε ἡ προθεσμία δὲν ἠδύνατο νὰ λογίζηται εἰμὴ ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς κατ' ἀντιμωλίαν ὑπ' ἀριθ. 2454 ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν, ὅπερ οὔτε κἂν ἐπρότειναν οἱ ἐκκαλοῦντες ὅτι ἔπραξαν.

Ἐπειδή, ὡς πρὸς τὸν β́ λόγον, ἂν καὶ ἦναι ἀληθὲς ὅτι, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος, κοινοποιηθείσης ὡσαύτως τὴν 14 φεβρ. 1842 καὶ εἰς τὸν Π Σ τῆς κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν, δι' ἧς ἐπεκυροῦτο ἡ πρωτόδικος ὑπ' ἀριθ. 99, οὗτος δὲν ἀνέκοψεν αὐτήν, ἀλλὰ μόνον ὁ Ζ, καὶ ἔκτοτε μέχρις ὅτου προσήχθησαν οἱ μάρτυρες πρὸς ἐξέτασιν παρῆλθεν ὡς πρὸς αὐτὸν ἡ προθεσμία. Ἐκ τούτων ὅμως οὐ μόνον δὲν ἠδύνατο νὰ βλαφθῇ ὁ Ζ ἀλλὰ μάλιστα διὰ τῆς ἀνακοπῆς τούτου κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν ὠφελήθη καὶ ὁ Σ, διότι προκειμένου ἐνταῦθα ἁπλῶς περὶ διακατοχῆς κοινοῦ ἀδιαιρέτου μεταξύ των πράγματος, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ κατέχῃ ὁ εἷς ἄνευ τοῦ ἑτέρου, τ' ἀποτελέσματα ἑπομένως τῆς ἀνακοπῆς τοῦ Ζ

ἀπεναντίας ἰσχύουν ἐπίσης καὶ ὑπὲρ τοῦ συγκοινώνου Σ, ἢ τοῦ Τ, ὅστις τὸν διεδέχθη· ὥστε ἀμφότεροι οἱ προσημειωθέντες λόγοι καθίστανται ἀστήρικτοι, καὶ κατὰ συνέπειαν μεταῤῥυθμιστέα ἡ καὶ ἀκυρώσεως τῶν μαρτυριῶν τῆς ἀνταποδείξεως διάταξις τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὡς μὴ ληφθεισῶν ἐκπροθέσμως.

Ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν τοῦ αὐτοῦ ἐφεσιβλήτου τοῦ νὰ μὴ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐκθέσεις τῶν μαρτυριῶν τοῦ Γ Τ καὶ Α Κ, καθόσον ἐξετάσθησαν πρὸς ἀνταπόδειξιν, ἀφοῦ ἅπαξ εἶχον ἐξετασθῇ πρὸς ἀπόδειξιν.

Ἐπειδὴ οὐδεὶς νόμος ἀπαγορεύει τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ὅταν ἡ ἐξέτασις γίνῃ ἐντὸς τῆς πρὸς ἀπόδειξιν προσδιορισθείσης προθεσμίας· ἐκ δὲ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 308 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον ἐπεκαλέσθη ὁ ἐκκαλῶν, δὲν ἐξάγεται τοιαύτη ἀπαγόρευσις· ἑπομένως ἡ αἴτησις αὕτη δὲν εἶναι βάσιμος.

Ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν τοῦ ἰδίου περὶ ἐξαιρέσεως τῶν δύω ἄλλων μαρτύρων τῆς ἀνταποδείξεως Τ Π καὶ Σ Χ ὡς ὄντων μισθωτῶν τοῦ περὶ οὗ ἡ δίκη Δ.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ λόγος οὗτος ὑπάρχῃ βεβαιωμένος ἐκ τῆς καταθέσεως τῶν ἐξαιρουμένων μαρτύρων, ἐκ τούτου ὅμως δὲν δύναται εὐλόγως νὰ ὑποτεθῇ ὅτι οὗτοι ἐλπίζουν βεβαίως ἐκ τῆς ἀποβάσεως τῆς δίκης ἄμεσον τινὰ ὠφέλειαν ἢ βλάβην, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ νόμος· διότι καὶ ἂν τυχὸν συνεπείᾳ τῆς ἥττης τῶν ἐκμισθωτῶν ἤθελον ἀποβληθῇ οἱ μισθωταί, ἠδύναντο οὗτοι ν' ἀποζημιωθῶσιν ἀπ' αὐτῶν· ὥστε καὶ ἡ αἴτησις αὕτη καθίσταται ἐπίσης μὴ βάσιμος. (ὅρα τὴν λέξ. *Μάρτυρες*).

Διὰ τοὺς εἰς τὴν πρωτόδικον ὑπ' ἀριθ. 19 ὁριστικὴν ἀπόφασιν διαλαμβανομένους λόγους, καὶ διότι τὸ περιστατικὸν ὅπερ ἐξάγεται ἐκ τῶν ἰδίων μαρτυριῶν, ὅτι κατὰ τὸν ἀπρίλιον ἢ μάϊον τοῦ 1837 οἱ ἐκκαλοῦντες ὑπεχρέωσαν τοὺς ποιμαίνοντας τότε τὰ ποίμνιά των ποιμένας ἐντὸς τοῦ ἐπιδίκου λειβαδίου, καὶ ἔλαβον παρ' αὐτῶν δραχ. εἴκοσι τρεῖς πρὸς ἀμοιβὴν τῆς βοσκῆς ὡς δῆθεν κύριοι τοῦ αὐτοῦ λειβαδίου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πρᾶξις διαταράξεως τῆς κατοχῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀρξαμένη καὶ ἐξακολουθήσασα ἔκτοτε, καθ' ὅσον τοῦτ' αὐτὸ ἔπραξε καὶ ὁ ἐφεσίβλητος· οὗτος κατὰ τὸν αὔγουστον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἀφοῦ ἔμαθε τὴν πρᾶξιν τῶν ἀντιδίκων, διώξας ἐπίσης τοὺς ἰδίους ποιμένας, οἵτινες συνεφώνησαν μετ' αὐτοῦ δι' ἐπισήμου συμβολαίου νὰ πληρώσωσι πρὸς αὐτὸν διὰ τὴν νομὴν (βοσκὴν) τοῦ προκειμένου λειβαδίου δραχμὰς τεσσαράκοντα ἕξ, καὶ οὐδετερώσας οὕτω τὴν πρᾶξιν τῶν ἀντιδίκων τοῦ διετήρησε τὴν κατοχήν του.

§ 3. Ἀποθανόντος ἑνὸς ἐκ τῶν πολλῶν ἀλληλεγγύων ὀφειλετῶν, [1] καὶ ἀφήσαντος πολλοὺς κληρονόμους, τὸ χρέος διαιρεῖται μεταξὺ τῶν κληρονόμων τούτων αὐτοδικαίως· ὥστε ἕκαστος αὐτῶν χρεωστεῖ τόσον μέρος ἐκ τοῦ ὅλου χρέους ἀλληλεγγύως μετὰ τῶν ζώντων συνοφειλετῶν τοῦ κληρονομουμένου, καθ' ὅσον μέρος ἐκληρονόμησεν· ἑπομένως δὲν δύναται νὰ ἐναχθῇ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν εἷς μόνος ἐκ τῶν πολλῶν κληρονόμων διὰ τὸ ὅλον εἰμὴ ὅλοι οἱ κληρονόμοι, ἢ αὐτοὶ καὶ ὅλοι ἢ καί τινες ἐκ τῶν ἄλλων συνοφειλετῶν.

Ἀπόφ. 193 τοῦ 1843 τῶν ἐ Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 3377).

§ 4. Ὑπαρχουσῶν ἐφέσεων παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, ἡ περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγὴ τοῦ ἑνὸς συνεπιφέρει καὶ τὴν ἀνατροπὴν τῆς τοῦ ἀντιδίκου του.

Ὅρα ἐν τῇ λέξ. Ἀνατροπὴ τὴν ἀπόφ. 31 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ, ἡ περὶ τοῦ ιβ' καὶ λγ' ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως (2).

Περίληψις.

§ 1. Τὸ ιβ' ψήφισμα κατηργήθη;

§ 2. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ιβ' ψηφίσματος ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τῶν διαιτητῶν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 112 τῆς πολιτ. δικονομίας;

§ 3. Τί ἀφορᾷ τὸ ιβ' ψήφισμα, καὶ τί τὸ ς';

§ 4. Τὸ ψήφισμα τῆς ἐπιεικείας ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ διαφόρων χρεῶν;

§ 5. Τὸ λγ' ψήφισμα καταργεῖ τὰς περὶ ἀσφαλιστικῶν μέτρων διατάξεις;

§ 6. Τὸ ἀπὸ 4 Ἰουλίου 1830 διάταγμα περὶ ἐκλογῆς διαιτητῶν κατηργήθη;

§ 7. Πότε πρέπει νὰ γίνεται ἡ πρότασις τοῦ νὰ παραπεμφθῇ τὸ χρέος εἰς τὸ ψήφισμα τῆς ἐπιεικείας;

§ 8. Ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν ἐκδίδει τὰς κλήσεις, προκειμένης συστάσεως δικ. ἐπιεικείας.

§ 9. Ποίων ἀποφάσεων ἡ ἐκτέλεσις παραπέμπεται εἰς δικαστ. ἐπιεικείας;

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. α) Ἀλληλεγγυότης.—β) Δάνειον γ) Χρέος.—δ) Αὐτοδικαίως.—ε) Κληρονομία.

(2) Ὅρα τὴν λέξ. Ψηφίσματα.

§ 10. Ἀνανέωσις τοῦ παλαιοῦ χρέους.
§ 11. Ἐκκαθάρισις ζημιῶν πηγαζουσῶν ἐκ πράξεων, ἃς προβλέπει τὸ ιβ' ψήφισμα.
§ 12. Τὸ ἐμπορ. ἐξετάζει ἂν τὸ ψήφ. τῆς ἐπιεικείας ἐφαρμόζηται.;

Ἔνδικα μέσα.

§ 13, Αἴτησις ἀναιρέσεως συγχωρεῖται;
§ 14. Αἱ διαιτ. ἀποφάσεις, αἱ δυνάμει τοῦ ψηφίσματιος τῆς ἐπιεικείας ἐκδιδόμεναι ὑπόκεινται εἰς ἀκύρωσιν;
§ 15. Ἔφεσις.

Κατηργήθη ιβ'. τὸ ψήφισμα —Ἀσφαλιστικὰ μέτρα.

§ 1. Αἱ περὶ διαιτητῶν διατάξεις τοῦ ιβ' ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως κατηργήθησαν ἀπὸ τὴν πολιτ. δικονομίαν· ἑπομένως ἀναγκαστικὴ διαίτησις δὲν λαμβάνει χώραν εἰς πολιτικὰς ἀπαιτήσεις, πηγαζούσας ἐξ ἀξιοποίνων πράξεων.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 255 τοῦ 1839 (σελ. 68 τοῦ ἁ τόμ. τῆς Νομολογίας)—Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 243 τοῦ 1839 (σελ. 40 τοῦ ἁ τόμ. τῆς Νομολ.)—Πρβ. τὴν λέξ. Ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει.

Ἡ 243 ἀπόφασις φέρει:

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 1100 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ ἀπὸ ά Ἰανουαρίου 1835 βασιλ. διατάγματος, ὅσα προνενομοθετημένα, προδιατεταγμένα, ἢ προειθισμένα ἀντιβαίνουσιν εἰς τοὺς ἰσχύοντας νόμους, καταργοῦνται.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν πολιτ. ἀπαιτήσεων τῶν προερχομένων ἐκ πράξεων ἀξιοποίνων τὸ ιβ' ψήφισμα τῆς ἐν Ἄργει δ'. συνελεύσεως καθιεροῖ τὴν ἀναγκαστικὴν διαίτησιν, τὴν ὁποίαν ἡ νῦν ἰσχύουσα νομοθεσία περιορίζει εἰς μόνας τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις· ἐξαιρουμένων δὲ τούτων, πᾶσα ὑπόθεσις, καὶ αὐταὶ αἱ πολιτικαὶ ἀπαιτήσεις αἱ ἐκ πράξεων ἀξιοποίνων πηγάζουσαι, ὑπόκεινται, κατὰ τὸ 107 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, εἰς ἑκουσίαν μὲν, ἀλλ' ὄχι εἰς ἀναγκαστικὴν διαίτησιν· ἑπομένως ἀντιβαῖνον τὸ ῥηθὲν ψήφισμα εἰς τὰς περὶ διαιτητῶν διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὑπάρχει κατὰ τὰ προμνημονευθέντα ἄρθρα κατηργημένον. Ἐκ τούτου δὲ ἕπεται ὅτι πᾶσα ἀπόφασις ἐκδεδομένη ὑπὸ εἰδικοῦ διαιτητῶν κριτηρίου συσταθέντος δυνάμει τοῦ ῥηθέντος ψηφίσματος, εἶναι πάντη ἀνίσχυρος, καὶ πᾶς ἔχων συμφέρον διάδικος δύναται, κατὰ τὸν § 2 τοῦ 759 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν αὐτῆς ἐνώπιον παντὸς δικαστοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον προσάγεται.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ μὲν ἀγωγὴ, τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Γ.

ἐκίνησαν ἐνώπιον τοῦ εἰδικοῦ τῶν διαιτητῶν κριτηρίου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπάρχουσα ἐκκρεμὴς ἐνώπιον δικαστῶν ἐχόντων δικαστικὴν ἐξουσίαν, ἡ δὲ πρόκλησις εἰς ἀγωγὴν τῆς Α Τ διαφέρει ἀπὸ τὴν ῥηθεῖσαν ἀγωγὴν τοῦ Κ Γ, καθόσον δὲν ἀποτελεῖ τὴν δίκην· ἐπομένως δὲν ὑπάρχει χώρα οὔτε πρὸς κανονισμὸν ἁρμοδιότητος, οὔτε πρὸς παραπομπὴν [1].

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει τὴν περὶ κανονισμοῦ ἁρμοδιότητος κτλ.»

Παρατηρητέον ὅτι·

α) Τὸ κζ ψήφισμα τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως κατηργήθη ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 110 τῆς πολιτ. δικονομίας. Αἱ δὲ τελεσίδικοι ἀποφάσεις τῶν παυσάντων δικαστηρίων, δι' ὧν αἱ τοιαύτης φύσεως διαφοραὶ παρεπέμποντο εἰς διαιτητὰς, δὲν ἀναχαιτίζουν τὴν ἐνεστῶσαν τῶν δικαιοδοσιῶν τάξιν. (ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν 11 τοῦ 1841).

β) Αἱ περὶ διαιτητῶν διατάξεις τοῦ 12 ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει τετάρτης ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων συνελεύσεως κατηργήθησαν ἀπὸ τὰ ἄρθρ. 107 καὶ 108 τῆς πολιτ. δικονομίας; Ναὶ, διότι κατὰ τὴν δικ. ἀναγκαστικὴ διαίτησις λαμβάνει χώραν εἰς μόνας τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις· πᾶσα δ' ἄλλη ὑπόθεσις, καὶ αὐταὶ αἱ ἐξ ἀξιοποίνων πράξεων πηγάζουσαι, ὑπόκεινται εἰς ἑκουσίαν μὲν, ἀλλ' οὐχὶ εἰς ἀναγκαστικὴν διαίτησιν. (ἀπόφ. 52 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3762).

γ) Τὰ διὰ τοῦ 12 ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει ἐθνικῆς συνελεύσεως συστηθέντα διαιτητικὰ δικαστήρια κατηργήθησαν ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 107 πολιτ. δικ; Ναὶ, κατὰ τὴν 76 τοῦ 1839 ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3679).

δ) Ἐπὶ πολιτικῶν ἀπαιτήσεων προερχομένων ἐκ πράξεων ἀξιοποίνων συγχωρεῖται ἀναγκαστικὴ διαιτησία μετὰ τὴν πολιτ. δικ. δυνάμει τοῦ 12 ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως; Ὄχι, διότι τὸ ἄρθρ. 107 τῆς πολιτ. δικον. περιώρισε τὴν ἀναγκαστικὴν διαιτησίαν εἰς μόνας τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις. (ἀπόφ. 14 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3714).

§ 2. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ 12 ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τῶν διαιτητῶν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις 112 τῆς πολ. δικ; Ναὶ, ἕκαστος ἡμεδαπὸς, μὴ ἐξαιρουμένων τῶν δικαστῶν καὶ ὁλοκλήρων δικαστηρίων, δύναται νὰ ἐκλεχθῇ ὡς διαιτητὴς ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων, περὶ ὧν τὸ ψήφισμα

(1) Ορα τὴν λέξ. Ἀπόφασις § 129.

ἐκεῖνο διαλαμβάνει [1]. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 99 τοῦ 1837—ὅρα δὲ τὴν λέξ. *Διαίτησις*).

§ 3. Τὸ ιβ' ψήφισμα τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως δὲν ἀποβλέπει ἐπὶ τὴν σύστασιν εἰδικοῦ κριτηρίου, διωρισμένου νὰ δικάσῃ τὰς πρὸ τοῦ Ἑλλην. ἀγῶνος μεταξὺ ὁμογενῶν συμβάσας διαφοράς, αἵτινες προῆλθον ἀπὸ ἀδικήματα.—Τὸ δὲ ς' ψήφισμα διαλαμβάνει περὶ χρεῶν τῶν κοινοτήτων, καὶ προτίθεται τὴν εὐκόλυνσιν τῆς πληρωμῆς. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 92 τοῦ 1837—σελ. 39 τοῦ 6' τόμ. τῆς Νομολ.).

§ 4. Τὸ ψήφισμα τῆς ἐπιεικείας ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ διαφόρων χρεῶν;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἀληθές, ὡς ἀναφέρει ὁ ἀναιρεσείων, ὅτι τὸ δικαστήριον δὲν ἐπικαλεῖται τὸ ἀπὸ 5 ὀκτωβρίου 1830 ψήφισμα τοῦ κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, καθότι, ἐξ ἐναντίας, ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου βασίζεται ἐν μέρει εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ψηφίσματος τούτου· ἐκτὸς δὲ τούτου, τότε μόνον ὑπάρχει λόγος πρὸς ἀναίρεσιν, ὅταν τὸ διατακτικὸν μέρος τῆς ἀποφάσεως περιέχῃ ῥητὴν παράβασιν νόμου ἢ ἐθίμου, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν τὸ διατακτικὸν ἦναι ὀρθόν, ἀλλ' ἁπλῶς δὲν ἀναφέρεται ὁ νόμος, ὅπου τὸ διατακτικὸν στηρίζεται, τὸ δὲ εἰρημένον ψήφισμα κανονίζον ἐν γένει τὰ περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ὀφειλομένων δανείων, δὲν ἐξαιρεῖ οὐδ' ἓν χρέος· ἑπομένως ὀρθῶς ἐφηρμόσθη καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης δίκης. » Ἀπόφασις πολιτ. Ἀρείου. Πάγου 55 τοῦ 1843 [1].

§ 5. Τὸ ὑπ' ἀριθ. λγ' ψήφισμα τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως δὲν κατήργησε τὰς περὶ ἀσφαλιστικῶν μέτρων διατάξεις· ἀσφαλιστικὰ δὲ μέτρα συγχωροῦνται πρὸς διατήρησιν δικαιωμάτων ἐκ συμφωνίας ἐξηρτημένων καὶ μηκέτι ἐπιλειμμένων, ἀλλὰ μελλόντων μόνον δικαιωμάτων [2]. Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 131 (σελ. 127 τόμ. 6' τῆς Νομολ.).—Ὅρα καὶ τὴν λέξ. *Δάνειον* § 26.

§ 6. Τὸ ἀπὸ 14 ἰουλίου 1830 διάταγμα περὶ ἐκλογῆς τῶν διαιτητῶν κατηργήθη ἀπὸ τὴν πολιτ. δικ;

Ἐκ τοῦ διατάγματος τῆς 21 σεπτεμβρίου 1836 περὶ ἐκτελέσεως εἰρηνοδικειακῶν ἀποφάσεων, ἀφορωσῶν χρέη ὑπαγόμενα εἰς τὸ

(1) Πρβ. τὴν λέξ. Διαίτησις.

(2) Επράκειτο περὶ ἀποδόσεως προικός.—Ὅρα κατωτ. § 9. κ. τὴν λ. Προίξ.

λγ' ψήφισμα, αὐτὸ φυλάττει πλήρη τὴν ἰσχύν του; ἀπόφ. 69 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3989).

§ 7. Ἡ πρότασις τοῦ νὰ παραπεμφθῇ τὸ χρέος εἰς τὸ ψήφισμα τῆς ἐπιεικείας δύναται νὰ γείνῃ καὶ εἰς μεταγενεστέραν συνεδρίασιν, διότι αὕτη δὲν ἀποβλέπει πραγματικὴν αἴτησιν, ἀλλ' ἁπλῶς ὑπενθυμίζει τὴν ἐφαρμογὴν ἐπικρατοῦντος νόμου. (ἀπόφ. τῆς 5 Ἰανουαρίου 1840 τῶν ἐς Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

§ 8. Ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν εἶναι ἁρμόδιος νὰ ἐκδίδῃ τὰς πρὸς τοὺς διαδίκους προσκλήσεις, προκειμένης συστάσεως δικαστ. ἐπιεικείας; Ναί· κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 141 διάτ. τοῦ κυβερνήτου, ὁ πρόεδρος ἑκάστου δικαστηρίου ἐπιστατεῖ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν διαιτητῶν, ἐκ τούτου δὲ συνάγεται, ὅτι αὐτὸς ἐκδίδει καὶ τὰς πρὸς τὸν διάδικον προσκλήσεις νὰ ὀνομάσῃ τὸν διαιτητήν του [1]. Ἀπ. 277 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4754.

§ 9. Κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 12754 λγ' ψήφισμα καὶ κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 12575 διάτ. τῆς 18 μαΐου 1829 τοῦ Κυβερνήτου ἐκείνων τῶν δικαστ. ἀποφάσεων ἡ ἐκτέλεσις παραπέμπεται εἰς δικαστ. ἐπιεικείας διὰ νὰ κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς, ὅσαι ἀφορῶσι χρέη προερχόμενα ἀπὸ δάνεια συμφωνηθέντα μέχρι τέλους τοῦ 1827. Προκειμένου δὲ λόγου περὶ ἐκτελέσεως ἀποφάσεως ἐχούσης ἀντικείμενον ἀπόδοσιν προικὸς καὶ δωρεῶν, δὲν λαμβάνει χώραν τν εἰρημένον ψήφισμα. (ἀπόφ. 48 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3756) ὅρα ἀνωτ. § 4.

§ 10. Ὅταν ὁ ὀφειλέτης παλαιοῦ χρέους καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ λγ' ψηφίσματος τῆς ἐπιεικείας ὑποσχεθῇ διὰ νέας χρεωστικῆς ὁμολογίας νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του ἐντὸς ῥητῆς προθεσμίας, δύναται ἀκολούθως νὰ ζητήσῃ τὰς ὠφελείας τοῦ μνησθέντος ψηφίσματος; Ὄχι, διότι, ἀκυρωθείσης τῆς παλαιᾶς ὑποχρεώσεως, ἄρχονται αἱ συνέπειαι τῆς νέας ἀπὸ τῆς συστάσεώς της. (τεμ. 1 πανδ. *de novationibus*). Ἀπόφ. 85 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 273.

§ 11. Πρὸς ἐκκαθάρισιν ζημιῶν πηγαζουσῶν ἐκ πράξεων, τὰς ὁποίας προβλέπει τὸ ιϐ' ψήφισμα, εἶναι ἁρμόδια τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια; (ὅρα τὴν νομολ. εἰς τὴν λέξ. *Ἁρμοδ. ἐμποριχὴ* σελ. 23 σημ.)

---

(1) Πρβ. τὴν λέξ. Διαδικασία ἐνώπιον τοῦ προέδρου.

§ 12. Τὸ ζήτημα ἂν τὸ ψήφισμα τῆς ἐπιεικείας ἐφαρμόζηται εἰς χώρας τί, δύναται να δικασθῇ ἀπὸ τὸ ἐμποροδικεῖον; Ναί. (ὅρα τὴν πρόλ. εἰς τὴν λέξ. *Ἁρμοδ. ἐμπορικὴ* σελ. 27).

Ενδικα μέσα.

§ 13. Διαφοραὶ πηγάζουσαι ἀπὸ πράξεις, αἱ ὁποῖαι γεννηθεῖσαι κατὰ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα φέρουν χαρακτῆρα ἐγκλήματος, δικάζονται ἀπὸ δικαστήρια ἐπιεικείας, τῶν ὁποίων αἱ ἀποφάσεις δὲν ὑπάγονται εἰς ἀναίρεσιν.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ιβ΄ ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει δ΄ ἐθνικῆς συνελεύσεως, ὅλαι αἱ κατὰ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα γεννηθεῖσαι διαφοραὶ, πηγάζουσαι ἀπὸ πράξεις φερούσας χαρακτῆρα ἐγκλήματος δικάζονται ἀπὸ διαιτητικὰ ἐπιεικείας δικαστήρια ἀνεκκλήτως, κατὰ δὲ τοιούτων ἀποφάσεων πᾶν ἔνδικον μέσον εἶναι ἀπαράδεκτον, διότι ἄλλως ὁ κύριος σκοπὸς τῶν διατάξεων τοῦ εἰρημένου ψηφίσματος τὸ νὰ λαμβάνωσι πέρας αἱ τοιαύτης φύσεως δίκαι ἐπιεικῶς καὶ ταχέως ἤθελε ματαιωθῇ ἐξ ὁλοκλήρου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ἀπόφασις, καθ' ἧς ζητεῖται ἡ ἀναίρεσις, ἐξεδόθη ἀπὸ τοιοῦτον διαιτητικὸν ἐπιεικείας δικαστήριον, δικάσαν δυνάμει τοῦ εἰρημένου ψηφίσματος.

Ἐπειδὴ προσέτι, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 117 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, κατὰ διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἶναι ἀπαράδεκτον τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 188 τοῦ 1838.

§ 14. Αἱ δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τῆς ἐπιεικείας ἐκδιδόμεναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἀκύρωσιν;

Αἱ ἀποφάσεις αὗται ὑπόκεινται εἰς τὰς γενικὰς δι' ὅλας τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις ἀκυρωτικὰς διατάξεις, ὁψέποτε ἤθελεν ὑπάρχει λόγος τις ἐκ τῶν παρὰ τοῦ εἰρημένου ἄρθρ. προβλεπομένων καὶ ὄχι τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως ἀφορωσῶν περιπτώσεων. (ὅρα τὸ ἄρθ. 6 τοῦ ἀπὸ 18 μαΐου 1829 ὑπ' ἀριθ. 33 ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου.—(Ἀπόφ. 273 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3704).

§ 15. Αἱ ἀποφάσεις τῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων τῆς ἐπιεικείας εἶναι ὁριστικαὶ καὶ ἀνέκκλητοι. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 2· σελ. 65 τόμ. ά τῆς Νομολ.).

ΣΗΜ. Βλέπε ὅσα ἐσημείωσα περὶ διαιτητῶν εἰς τὴν λέξ. Ἁρμοδ. πολιτ. ἐγγύαι § 182.

ΔΙΑΙΤΗΣΙΣ (1).

(1) Ορα τάς λέξ. α) Δανεισταί—β) Διαίτησις σελ. 56 έπ.

Περίληψις.

Α) Έν γένει.

§ 1. Άντιτάσσεται ένστασις τελεσιδικίας δυνάμει διαιτ. αποφάσεων;
§ 2. Έννοια του νόμου 5 του Κ (2, 56). Διαμαρτυρία.
§ 3. Πότε ή διαίτησις είναι αναγκαστική;
§ 4. Τό άρθρ. 51 του εμπορ. νόμου κατηργήθη;
§ 5. Όταν ό ενάγων εκβιάζη την σύστασιν διαιτ. δικ. πρέπει να προηγηθή απόφασις επιτάττουσα την σύστασιν αυτού;—Πρότασις διαιτητών.
§ 6. Διορισμοί διαιτητών.—Έννοια του άρθρ. 113 της πολιτ. δικονομίας.

Β) Άρμοδιότης.

§ 7. Άρμοδ. ώς έκ του τόπου.
§ 8. Ποίαι υποθέσεις υπάγονται είς διαιτητάς;
α) γενική συνομολόγησις.
β) Κατάσχεσις.
γ) Αποζημίωσις ένεκεν απωλείας πλοίου.
δ) Αμφισβήτησις περί της υπάρξεως της εταιρίας.
ε) Εξαίρεσις διαιτητών.
ς) Εκτέλεσις διαιτ. αποφάσεων.
ζ) Αντικατάστασις του διευθυντού.
η) Ενοικίασις φόρων.—Έξοδα· τόκοι.
θ) Περί αποζημιώσεως. Περί του διαιρετού των κεφαλαίων.

Γ) Ποίοι δύνανται να διορισθώσι διαιτηταί.—Άλλοδαποί; (παράγρ. 9)

Δ) Εξαίρεσις διαιτητών.—Παραίτησις αυτών (§ 10).

Ε) Αντιμισθία διαιτητών.—Όρκισις αυτών. (§ 11).

Ϛ) Ποίοι δύνανται να υποβάλλωσι τας διαφοράς των είς διαιτητάς; (§ 12)

α) Ό συμπληρώσας τό 18 έτος της ηλικίας του;
β) Ό ανήλιξ· αναγνώρισις του συνυποσχετικού.
γ) Ή περί διαιτητών συνομολόγησις υποχρεοί και τούς κληρονόμους;
δ) Συνυποσχετικόν διαιτησίας μεταξύ πατρός και υιού;

ε) Δύναται νὰ συνομολογηθῇ ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου τὸ δικαίωμα τῆς διὰ διαιτητῶν συνομολογήσεως τῶν διαφορῶν;

Ζ) Συνυποσχετικὸν περὶ διαιτησίας (§ 13).

α) Ὑπογραφαὶ ἐν τῷ συμβολαίῳ.
β) Εἶναι ἄκυρος ἡ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου συνυπόσχεσις;
γ) Συμπεραίνεται ἡ συνυπόσχεσις;
δ) Περιττὸν τὸ συνυποσχετικόν, ὅταν διορίζωνται δι' ἀποφ.
ε) Ἡ ἀκυρότης τοῦ συνυποσχετικοῦ καλύπτεται διὰ τῆς ἐμφανίσεως τῶν μερῶν.

Η) Συνυποσχετικὸν γενόμενον μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν. Κατάργησις τῆς δίκης (§ 14).

Θ) Διαδικασία ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν.

§ 15. Οἱ διαιτηταὶ διατάττουν ἀποδείξεις;
§ 16. Ἔννοια τῶν ἄρθρ. 108, 110, 114 κτλ. τῆς πολιτ. δικονομίας.
§ 17. Πότε ἀκολουθοῦν τὴν ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικῶν διαδικασίαν;— Ἔννοια τοῦ ἄρθρ. 122 τῆς πολιτ. δικονομίας;
§ 18. Πότε οἱ διαιτηταὶ εἶναι ἀπηλλαγμένοι νὰ φυλάξωσι διατυπώσεις;
§ 19. Σύμπραξις γραμματέως;
§ 20. Ἰσχὺς ὁμολογίας. Πρακτικά.
§ 21. Ὑπέρβασις τῶν καθηκόντων.

Ι) Χρόνος. Παράτασις.

§ 22. Ἡ μετὰ τὴν ταχθεῖσαν προθεσμίαν σύνταξις τῆς ἐκθέσεως ἐπιφέρει ἀναίρεσιν;
§ 23. Ἔναρξις τῆς προθεσμίας.
§ 24. Ἂν παρελείφθη ἡ ἐν τῷ συνυποσχετικῷ σημείωσις τοῦ χρόνου;
§ 24. Παῦσις τῆς ἰσχύος τοῦ συνυποσχετικοῦ.
§ 26. Σιωπηρὰ παράτασις τῆς προθεσμίας.
§ 26 δίς. Παυσάσης τῆς υπηρεσίας διαιτητοῦ τινος ἕνεκα κωλύματος, εἶναι ἄκυρος ἡ παρὰ τῶν ἄλλων ἐκδιδομένη ἀπόφασις;

ΙΑ) Περιεχόμενον διαιτ. ἀποφάσεων (§ 27 ἐπ.) *Αἰτιολογίαι.— Διατακτικόν.—Ὑπογραφαί.—Κρύπτησις.*

ΙΒ) Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀποτελεῖ πίστιν δημοσίου ἐγγράφου. (§ 30 ἐπ.)

ΙΓ) Ὑποθῆκαι (§ 35).

ΙΔ) Ὁριστικαὶ ἀποφάσεις ποῖαι; (§ 36).

ΙΕ) Ἐπιδιαιτητής (§ 37).

ΙϚ) Ἔνδικα μέσα (§ 42 ἐπ.).

Α)—§ 42. Ὁ ἀποδεχθεὶς διαιτητικήν τινα ἀπόφασιν δὲν δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ πλέον.
§ 43. Ἐκτέλεσις ἀκύρου συνυποσχετικοῦ.
§ 44. Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παραιτηθῶσι τῶν ἀκυρωτικῶν διαιτ. ἀποφάσεων;
Β)—§ 45. Συγχωρεῖται ἀνακοπή—Αἴτησις ἀναιρέσεως;
Γ)—§ 46. Ἔφεσις, μέχρι πόσου ποσοῦ δικάζουν ἀνεκκλήτως;
§ 47. Παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως. Κληρονόμος.
Δ)—§ 48. Δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἀνάκλησις διαιτητικῶν ἀποφάσεων;

ΙΖ) Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ ἐκτελεστηρίου ἐντάλματος. Ἔφεσις.

§ 49. Ἡ ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἀκυρότητά τινα περιεχούσης διαιτ. ἀποφάσεως γίνεται κατὰ τοῦ ἐκτελεστηρίου ἐντάλματος.
§ 50. Προθεσμία πρὸς ἀνακοπήν.
§ 51. Παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνακοπῆς.
§ 52. Αἱ ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς ταύτης ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν;
§ 52. δίς. περὶ τοῦ αὐτοῦ.
§ 52 τρίς. Ἀνακοπὴ πότε συγχωρεῖται;
§ 52 τετρ. Παραίτησις.

ΙΗ) Ἐκβιάζεται ἡ ἐκτέλεσις διαιτητικῆς ἀποφάσεως, μὴ φερούσης τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως;—Τίς περιάπτει τὸν τύπον αὐτόν;—Ἐμφάνισις τοῦ συνυποσχετικοῦ (§ 53 καὶ ἐπ.

ΙΘ) Ἐπανάληψις διαδικασίας (§ 59 ἐπ.).

Κ) Διαιρετὸν διαιτ. ἀποφάσεων (§ 61 ἐπ.)

ΚΑ) Ἁρμοδιότης ἐφετῶν.

§ 63. Τὸ ἐφετ. δὲν ἐξετάζει τὴν οὐσίαν, ὅταν ἡ δίκη ἦναι ἀνέκλ.
§ 64. Ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως ἐπιλαμβάνεται καὶ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκα τῆς ἐκτελέσεως τῆς διαιτ. ἀποφ. αἰτήσεως.
§ 65. Ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως τῆς διαιτ ἀποφάσεως;

ΚΒ) Ἐκτέλεσις προσωρ. διαιτ. ἀποφάσεων (§ 66—67).

§ 66. } Ἐκτελοῦνται διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν καὶ ἔφεσιν προ-
§ 67. } θεσμίας;

ΚΓ) Προσθῆκαί τινές εἰς τὸ περὶ διαιτησίας ἄρθρον.

Πίναξ λεκτικός.

Α'. Ἐν γένει·

Τελεσιδικία.— Διαμαρτυρία.— Διαίτησις ἀναγκαστική.— Κατάργησις τοῦ ἄρθρ. 51 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου.—Σύστασις διαιτητικῶν δικαστηρίων.—Πρότασις διαιτητῶν.—Διορισμὸς διαιτητῶν.

§ 1. Δύναται ν' ἀντιταχθῇ ἔνστασις τελεσιδικίας δυνάμει διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκδοθείσης κατὰ τὸ 1827; ὄχι.

Ἀπόφ. α Ἐπειδή, κατὰ τοὺς νόμους 2, 11 § 2, 23 § 2, 27 § 2, 38 καὶ 52 τοῦ βιβλίου 4 τίτλ. 8 τῶν πανδεκτῶν καὶ ἄρθρ.

την, καθόσον ή άγωγή και ή δίκη είναι και κατά των δύο αδιαιρετος. (απόφ. 2517 του 1843 των έν Αθήναις εφετών).

§ 2. Προκειμένου λόγου περί διακατοχής κοινού αδιαιρέτου πράγματος, τα αποτελέσματα της ανακοπής του ενός των συγκοινωνών ισχύουν και υπέρ του ετέρου· ώστε μαρτυρίαι ληφθείσαι συνεπεία της ανακοπής του ενός ωφελούν και τον έτερον συγκοινωνόν.

'Απόφ. 2649 των έν Αθήναις εφετών, ήτις φέρει:

« Επειδή ό έφεσίβλητος, διά των ενώπιον των πρωτοδικών έγγράφων προτάσεών του είς τάς όποίας ήδη αναφέρεται, ήτήνατο την ακύρωσιν των μαρτυριών της ανταποδείξεως διά τους εξής λόγους, α) ότι ή έφεσις κατά της ύπ' άριθ. 99 αποφάσεως εγένετο μετά την παρέλευσιν της πρός απόδειξιν ταχθείσης προθεσμίας, και β) ότι την εκδοθεΐσαν επί της εφέσεως ερήμην απόφασιν των εφετών και επιδοθείσαν είς τους αντιδίκους ανέκοψε μόνον ό είς εξ αυτών, ό Α Π, και επομένως ενώ κατέστη τελεσίδικος ώς πρός τόν Π Σ, ούτος παραμελήσας την προθεσμίαν δέν προσήγαγεν εγκαίρως τους μάρτυρας, και ώς εκ τούτου αί συνέπειαι της παραμελήσεως ισχύουν ωσαύτως και κατά του Ζ ομοδίκου όντος, ώς ταύτα εξάγονται εκ των πρακτικών της συνεδριάσεως του πρωτοδικείου.

'Επειδή, καθόσον αφορά τόν ά. λόγον, κατά τό άρθρ. 760 της πολιτ. δικονομίας τό ανασταλτικού αποτέλεσμα της εφέσεως ανατρέχει, ώς προείρηται, μέχρι της εκδόσεως της αποφάσεως, ώστε ή προθεσμία δέν ήδύνατο νά λογίζηται ειμή από της κοινοποιήσεως της κατ' αντιμωλίαν ύπ' άριθ. 2454 αποφάσεως των εφετών, όπερ ούτε κάν επρότειναν οί εκκαλούντες ότι έπραξαν.

'Επειδή, ώς πρός τόν β' λόγον, άν και ήναι αληθές ότι, ώς δηλούται εκ του έν τη δικογραφία αποδεικτικόν του κλητήρος, κοινοποιηθείσης ωσαύτως την 14 φεβρ. 1842 και είς τόν Π Σ της κατ' ερήμην αποφάσεως των εφετών, δι' ής επεκυρούτο ή πρωτόδικος ύπ' άριθ. 99, ούτος δέν ανέκοψεν αυτήν, αλλά μόνον ό Ζ, και έκτοτε μέχρις ότου προσήχθησαν οί μάρτυρες πρός εξέτασιν παρήλθεν ώς πρός αυτόν ή προθεσμία. Εκ τούτων όμως ού μόνον δέν ήδύνατο νά βλαφθή ό Ζ αλλά μάλιστα διά της ανακοπής τούτου κατά της ερήμην αποφάσεως των εφετών ωφελήθη και ό Σ, διότι προκειμένου ενταύθα απλώς περί διακατοχής κοινού αδιαιρέτου μεταξύ των πράγματος, τό όποιον δέν δύναται νά κατέχη ό είς άνευ του ετέρου, τ' αποτελέσματα επομένως της ανακοπής του Ζ

ἀπεναντίας ἰσχύουν ἐπίσης καὶ ὑπὲρ τοῦ συγκοινωνοῦ Σ, ἢ τοῦ Τ, ὅστις τὸν διεδέχθη· ὥστε ἀμφότεροι οἱ προσημειωθέντες λόγοι καθίστανται ἀστήρικτοι, καὶ κατὰ συνέπειαν μεταῤῥυθμιστέα ἡ περὶ ἀκυρώσεως τῶν μαρτυριῶν τῆς ἀνταποδείξεως διάταξις τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὡς μὴ ληφθεισῶν ἐκπροθέσμως.

Ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν τοῦ αὐτοῦ ἐφεσιβλήτου τοῦ νὰ μὴ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐκθέσεις τῶν μαρτυριῶν τοῦ Γ Τ καὶ Α Κ, καθόσον ἐξετάσθησαν πρὸς ἀνταπόδειξιν, ἀφοῦ ἅπαξ εἶχον ἐξετασθῆ πρὸς ἀπόδειξιν.

Ἐπειδὴ οὐδεὶς νόμος ἀπαγορεύει τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ὅταν ἡ ἐξέτασις γίνῃ ἐντὸς τῆς πρὸς ἀπόδειξιν προσδιορισθείσης προθεσμίας· ἐκ δὲ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 308 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον ἐπεκαλέσθη ὁ ἐκκαλῶν, δὲν ἐξάγεται τοιαύτη ἀπαγόρευσις· ἑπομένως ἡ αἴτησις αὕτη δὲν εἶναι βάσιμος.

Ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν τοῦ ἰδίου περὶ ἐξαιρέσεως τῶν δύω ἄλλων μαρτύρων τῆς ἀνταποδείξεως Τ Π καὶ Σ Χ ὡς ὄντων μισθωτῶν τοῦ περὶ οὗ ἡ δίκη Λ.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ λόγος οὗτος ὑπάρχῃ βεβαιωμένος ἐκ τῆς καταθέσεως τῶν ἐξαιρουμένων μαρτύρων, ἐκ τούτου ὅμως δὲν δύναται εὐλόγως νὰ ὑποτεθῇ ὅτι οὗτοι ἐλπίζουν βεβαίως ἐκ τῆς ἀποβάσεως τῆς δίκης ἄμεσον τινὰ ὠφέλειαν ἢ βλάβην, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ νόμος· διότι καὶ ἂν τυχὸν συνεπείᾳ τῆς ἥττης τῶν ἐκμισθωτῶν ἤθελον ἀποβληθῆ οἱ μισθωταὶ, ἠδύναντο οὗτοι ν' ἀποζημιωθῶσιν ἀπ' αὐτῶν· ὥστε καὶ ἡ αἴτησις αὕτη καθίσταται ἐπίσης μὴ βάσιμος. (Ὅρα τὴν λέξ. *Μάρτυρες*).

Διὰ τοὺς εἰς τὴν πρωτόδικον ὑπ' ἀριθ. 19 ὁριστικὴν ἀπόφασιν διαλαμβανομένους λόγους, καὶ διότι τὸ περιστατικὸν ὅπερ ἐξάγεται ἐκ τῶν ἰδίων μαρτυριῶν, ὅτι κατὰ τὸν ἀπρίλιον ἢ μάϊον τοῦ 1837 οἱ ἐκκαλοῦντες ὑπεχρέωσαν τοὺς ποιμαίνοντας τότε τὰ ποίμνιά των ποιμένας ἐντὸς τοῦ ἐπιδίκου λειβαδίου, καὶ ἔλαβον παρ' αὐτῶν δραχ. εἴκοσι τρεῖς πρὸς ἀμοιβὴν τῆς βοσκῆς ὡς δῆθεν κύριοι τοῦ αὐτοῦ λειβαδίου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πρᾶξις διαταράξεως τῆς κατοχῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀρξαμένη καὶ ἐξακολουθήσασα ἔκτοτε, καθ' ὅσον τοῦτ' αὐτὸ ἔπραξε καὶ ὁ ἐφεσίβλητος οὗτος κατὰ τὸν αὔγουστον τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἀφοῦ ἔμαθε τὴν πρᾶξιν τῶν ἀντιδίκων, διώξας ἐπίσης τοὺς ἰδίους ποιμένας, οἵτινες συνεφώνησαν μετ' αὐτοῦ δι' ἐπισήμου συμβολαίου νὰ πληρώσωσι πρὸς αὐτὸν διὰ τὴν νομὴν (βοσκὴν) τοῦ προκειμένου λειβαδίου δραχμὰς τεσσαράκοντα ἕξ, καὶ οὐδετερώσας οὕτω τὴν πρᾶξιν τῶν ἀντιδίκων του, διετήρησε τὴν κατοχήν του.

§ 3. Ἀποθανόντος ἑνὸς ἐκ τῶν πολλῶν ἀλληλεγγύων ὀφειλετῶν, [1] καὶ ἀφήσαντος πολλοὺς κληρονόμους, τὸ χρέος διαιρεῖται μεταξὺ τῶν κληρονόμων τούτων αὐτοδικαίως· ὥστε ἕκαστος αὐτῶν χρεωστεῖ τόσον μέρος ἐκ τοῦ ὅλου χρέους ἀλληλεγγύως μετὰ τῶν ζώντων συνοφειλετῶν τοῦ κληρονομουμένου, καθ' ὅσον μέρος ἐκληρονόμησεν· ἑπομένως δὲν δύναται νὰ ἐναχθῇ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν εἷς μόνος ἐκ τῶν πολλῶν κληρονόμων διὰ τὸ ὅλον εἰμὴ ὅλοι οἱ κληρονόμοι, ἢ αὐτοὶ καὶ ὅλοι ἢ καί τινες ἐκ τῶν ἄλλων συνοφειλετῶν.

Ἀπόφ. 193 τοῦ 1843 τῶν ἐ Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 3377).

§ 4. Ὑπαρχουσῶν ἐφέσεων παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, ἡ περὶ ἀνατροπῆς ἀγωγὴ τοῦ ἑνὸς συνεπιφέρει καὶ τὴν ἀνατροπὴν τῆς τοῦ ἀντιδίκου του.

Ὅρα ἐν τῇ λέξ. Ἀνατροπὴ τὴν ἀπόφ. 31 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ, ἢ περὶ τοῦ ιϐ' καὶ λγ' ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως (2).

Περίληψις.

§ 1. Τὸ ιϐ' ψήφισμα κατηργήθη;
§ 2. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ιϐ' ψηφίσματος ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τῶν διαιτητῶν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 112 τῆς πολιτ. δικονομίας;
§ 3. Τί ἀφορᾷ τὸ ιϐ' ψήφισμα, καὶ τί τὸ ς';
§ 4. Τὸ ψήφισμα τῆς ἐπιεικείας ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ διαφόρων χρεῶν;
§ 5. Τὸ λγ' ψήφισμα καταργεῖ τὰς περὶ ἀσφαλιστικῶν μέτρων διατάξεις;
§ 6. Τὸ ἀπὸ 4 Ἰουλίου 1830 διάταγμα περὶ ἐκλογῆς διαιτητῶν κατηργήθη;
§ 7. Πότε πρέπει νὰ γίνεται ἡ πρότασις τοῦ νὰ παραπεμφθῇ τὸ χρέος εἰς τὸ ψήφισμα τῆς ἐπιεικείας;
§ 8. Ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν ἐκδίδει τὰς κλήσεις, προκειμένης συστάσεως δικ. ἐπιεικείας.
§ 9. Ποίων ἀποφάσεων ἡ ἐκτέλεσις παραπέμπεται εἰς δικαστ. ἐπιεικείας;

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. ά) Ἀλληλεγγυότης.—ϐ) Δάνειον γ) Χρέος.—δ) Αὐτοδικαίως. —ε) Κληρονομία.
(2) Ὅρα τὴν λέξ. Ψηφίσματα.

§ 10. Ἀνανέωσις τοῦ παλαιοῦ χρέους.
§ 11. Ἐκκαθάρισις ζημιῶν πηγαζουσῶν ἐκ πράξεων, ἃς προβλέπει τὸ ιβ' ψήφισμα.
§ 12. Τὸ ἐμπορ. ἐξετάζει ἂν τὸ ψήφ. τῆς ἐπιεικείας ἐφαρμόζηται.;

Ἔνδικα μέσα.

§ 13, Αἴτησις ἀναιρέσεως συγχωρεῖται;
§ 14. Αἱ διαιτ. ἀποφάσεις, αἱ δυνάμει τοῦ ψηφίσματιος τῆς ἐπιεικείας ἐκδιδόμεναι ὑπόκεινται εἰς ἀκύρωσιν;
§ 15. Ἔφεσις.

Κατηργήθη ιβ'. τὸ ψήφισμα —Ἀσφαλιστικὰ μέτρα.

§ 1. Αἱ περὶ διαιτητῶν διατάξεις τοῦ ιβ' ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως κατηργήθησαν ἀπὸ τὴν πολιτ. δικονομίαν· ἑπομένως ἀναγκαστικὴ διαίτησις δὲν λαμβάνει χώραν εἰς πολιτικὰς ἀπαιτήσεις, πηγαζούσας ἐξ ἀξιοποίνων πράξεων.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 255 τοῦ 1839 (σελ. 68 τοῦ ά τόμ. τῆς Νομολογίας)—Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 243 τοῦ 1839 (σελ. 40 τοῦ ά τόμ. τῆς Νομολ.)—Πρβ. τὴν λέξ. Ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει.

Ἡ 243 ἀπόφασις φέρει:

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 1100 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ ἀπὸ ά Ἰανουαρίου 1835 βασιλ. διατάγματος, ὅσα προνενομοθετημένα, προδιατεταγμένα, ἢ προειθισμένα ἀντιβαίνουσιν εἰς τοὺς ἰσχύοντας νόμους, καταργοῦνται.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν πολιτ. ἀπαιτήσεων τῶν προερχομένων ἐκ πράξεων ἀξιοποίνων τὸ ιβ' ψήφισμα τῆς ἐν Ἄργει δ'. συνελεύσεως καθιεροῖ τὴν ἀναγκαστικὴν διαίτησιν, τὴν ὁποίαν ἡ νῦν ἰσχύουσα νομοθεσία περιορίζει εἰς μόνας τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις· ἐξαιρουμένων δὲ τούτων, πᾶσα ὑπόθεσις, καὶ αὐταὶ αἱ πολιτικαὶ ἀπαιτήσεις αἱ ἐκ πράξεων ἀξιοποίνων πηγάζουσαι, ὑπόκεινται, κατὰ τὸ 107 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, εἰς ἑκουσίαν μὲν, ἀλλ' ὄχι εἰς ἀναγκαστικὴν διαίτησιν· ἑπομένως ἀντιβαῖνον τὸ ῥηθὲν ψήφισμα εἰς τὰς περὶ διαιτητῶν διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὑπάρχει κατὰ τὰ προμνημονευθέντα ἄρθρα κατηργημένον. Ἐκ τούτου δὲ ἕπεται ὅτι πᾶσα ἀπόφασις ἐκδεδομένη ὑπὸ εἰδικοῦ διαιτητῶν κριτηρίου συσταθέντος δυνάμει τοῦ ῥηθέντος ψηφίσματος, εἶναι πάντη ἀνίσχυρος, καὶ πᾶς ἔχων συμφέρον διάδικος δύναται, κατὰ τὸν § 2 τοῦ 759 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν αὐτῆς ἐνώπιον παντὸς δικαστοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον προσάγεται.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ μὲν ἀγωγὴ, τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Γ.

ἐκίνησαν ἐνώπιον τοῦ εἰδικοῦ τῶν διαιτητῶν κριτηρίου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπάρχουσα ἐκκρεμὴς ἐνώπιον δικαστῶν ἐχόντων δικαστικὴν ἐξουσίαν, ἡ δὲ πρόκλησις εἰς ἀγωγὴν τῆς Α Τ διαφέρει ἀπὸ τὴν ῥηθεῖσαν ἀγωγὴν τοῦ Κ Γ, καθόσον δὲν ἀποτελεῖ τὴν δίκην· ἑπομένως δὲν ὑπάρχει χώρα οὔτε πρὸς κανονισμὸν ἁρμοδιότητος, οὔτε πρὸς παραπομπὴν [1].

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει τὴν περὶ κανονισμοῦ ἁρμοδιότητος κτλ.»

Παρατηρητέον ὅτι·

α') Τὸ ιβ' ψήφισμα τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως κατηργήθη ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 110 τῆς πολιτ. δικονομίας. Αἱ δὲ τελεσίδικοι ἀποφάσεις τῶν παυσάντων δικαστηρίων, δι' ὧν αἱ τοιαύτης φύσεως διαφοραὶ παρεπέμποντο εἰς διαιτητὰς, δὲν ἀναχαιτίζουν τὴν ἐνεστῶσαν τῶν δικαιοδοσιῶν τάξιν. (ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν 11 τοῦ 1841).

β') Αἱ περὶ διαιτητῶν διατάξεις τοῦ 12 ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει τετάρτης ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων συνελεύσεως κατηργήθησαν ἀπὸ τὰ ἄρθρ. 107 καὶ 108 τῆς πολιτ. δικονομίας; Ναὶ, διότι κατὰ τὴν δικ. ἀναγκαστικὴ διαίτησις λαμβάνει χώραν εἰς μόνας τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις· πᾶσα δ' ἄλλη ὑπόθεσις, καὶ αὗται αἱ ἐξ ἀξιοποίνων πράξεων πηγάζουσαι, ὑπόκεινται εἰς ἑκουσίαν μὲν, ἀλλ' οὐχὶ εἰς ἀναγκαστικὴν διαίτησιν. (ἀπόφ. 52 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3762).

γ) Τὰ διὰ τοῦ 12 ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει ἐθνικῆς συνελεύσεως συστηθέντα διαιτητικὰ δικαστήρια κατηργήθησαν ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 107 πολιτ. δικ; Ναὶ, κατὰ τὴν 76 τοῦ 1839 ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3679).

δ) Ἐπὶ πολιτικῶν ἀπαιτήσεων προερχομένων ἐκ πράξεων ἀξιοποίνων συγχωρεῖται ἀναγκαστικὴ διαιτησία μετὰ τὴν πολιτ. δικ. δυνάμει τοῦ 12 ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως; Ὄχι, διότι τὸ ἄρθρ. 107 τῆς πολιτ. δικον. περιώρισε τὴν ἀναγκαστικὴν διαιτησίαν εἰς μόνας τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις. (ἀπόφ. 14 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3714).

§ 2. Πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ 12 ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τῶν διαιτητῶν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις 112 τῆς πολ. δικ; Ναὶ, ἕκαστος ἡμεδαπὸς, μὴ ἐξαιρουμένων τῶν δικαστῶν καὶ ὁλοκλήρων δικαστηρίων, δύναται νὰ ἐκλεχθῇ ὡς διαιτητὴς ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων, περὶ ὧν τὸ ψήφισμα

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀπόφασις § 129.

ἐκεῖνο διαλαμβάνει [1]. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 99 τοῦ 1837—ὅρα δὲ τὴν λέξ. *Διαίτησις*).

§ 3. Τὸ ιβ' ψήφισμα τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως δὲν ἀποβλέπει ἐπὶ τὴν σύστασιν εἰδικοῦ κριτηρίου, διωρισμένου νὰ δικάσῃ τὰς πρὸ τοῦ Ἑλλην. ἀγῶνος μεταξὺ ὁμογενῶν συμβάσας διαφοράς, αἵτινες προῆλθον ἀπὸ ἀδικήματα.—Τὸ δὲ ς' ψήφισμα διαλαμβάνει περὶ χρεῶν τῶν κοινοτήτων, καὶ προτίθεται τὴν εὐκόλυνσιν τῆς πληρωμῆς. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 92 τοῦ 1837—σελ. 39 τοῦ 6' τόμ. τῆς Νομολ.).

§ 4. Τὸ ψήφισμα τῆς ἐπιεικείας ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ διαφόρων χρεῶν;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὡς ἀναφέρει ὁ ἀναιρεσείων, ὅτι τὸ δικαστήριον δὲν ἐπικαλεῖται τὸ ἀπὸ 5 ὀκτωβρίου 1830 ψήφισμα τοῦ κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, καθότι, ἐξ ἐναντίας, ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου βασίζεται ἐν μέρει εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ψηφίσματος τούτου· ἐκτὸς δὲ τούτου, τότε μόνον, ὑπάρχει λόγος πρὸς ἀναίρεσιν, ὅταν τὸ διατακτικὸν μέρος τῆς ἀποφάσεως περιέχῃ ῥητὴν παράβασιν νόμου ἢ ἐθίμου, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν τὸ διατακτικὸν ἦναι ὀρθὸν, ἀλλ' ἁπλῶς δὲν ἀναφέρεται ὁ νόμος, ὅπου τὸ διατακτικὸν στηρίζεται, τὸ δὲ εἰρημένον ψήφισμα κανονίζον ἐν γένει τὰ περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ὀφειλομένων δανείων, δὲν ἐξαιρεῖ οὐδ' ἓν χρέος· ἑπομένως ὀρθῶς ἐφηρμόσθη καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης δίκης. » Ἀπόφασις πολιτ. Ἀρείου. Πάγου 55 τοῦ 1843 [1].

§ 5. Τὸ ὑπ' ἀριθ. λγ' ψήφισμα τῆς ἐν Ἄργει συνελεύσεως δὲν κατήργησε τὰς περὶ ἀσφαλιστικῶν μέτρων διατάξεις· ἀσφαλιστικὰ δὲ μέτρα συγχωροῦνται πρὸς διατήρησιν δικαιωμάτων ἐκ συμφωνίας ἐξηρτημένων καὶ μηκέτι ἐπιλειμμένων, ἀλλὰ μελλόντων μόνον δικαιωμάτων [2]. Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 131 (σελ. 127 τόμ. 6' τῆς Νομολ.).—ὅρα καὶ τὴν λέξ. *Δάνειον* § 26.

§ 6. Τὸ ἀπὸ 14 ἰουλίου 1830 διάταγμα περὶ ἐκλογῆς τῶν διαιτητῶν κατηργήθη ἀπὸ τὴν πολιτ. δικ;

Ἐκ τοῦ διατάγματος τῆς 21 σεπτεμβρίου 1836 περὶ ἐκτελέσεως εἰρηνοδικειακῶν ἀποφάσεων, ἀφορωσῶν χρέη ὑπαγόμενα εἰς τὸ

(1) Πρβ. τὴν λέξ. Διαίτησις.

(2) Ἐπράττετο περὶ ἀποδόσεως προικός.—Ορα κατωτ. § 9.κ. τὴν λ. Προίξ.

λγ' ψήφισμα, αὐτὸ φυλάττει πλήρη τὴν ἰσχύν του. ἀπόφ. 69 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3989).

§ 7. Ἡ πρότασις τοῦ νὰ παραπεμφθῇ τὸ χρέος εἰς τὸ ψήφισμα τῆς ἐπιεικείας δύναται νὰ γείνῃ καὶ εἰς μεταγενεστέραν συνεδρίασιν, διότι αὕτη δὲν ἀποβλέπει πραγματικὴν αἴτησιν, ἀλλ' ἁπλῶς ὑπενθυμίζει τὴν ἐφαρμογὴν ἐπικρατοῦντος νόμου. (ἀπόφ. τῆς 5 ἰανουαρίου 1840 τῶν ἐς Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

§ 8. Ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν εἶναι ἁρμόδιος νὰ ἐκδίδῃ τὰς πρὸς τοὺς διαδίκους προσκλήσεις, προκειμένης συστάσεως δικαστ. ἐπιεικείας; Ναί· κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 141 διάτ. τοῦ κυβερνήτου, ὁ πρόεδρος ἑκάστου δικαστηρίου ἐπιστατεῖ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν διαιτητῶν, ἐκ τούτου δὲ συνάγεται, ὅτι αὐτὸς ἐκδίδει καὶ τὰς πρὸς τὸν διάδικον προσκλήσεις νὰ ὀνομάσῃ τὸν διαιτητήν του [1]. Ἀπ. 277 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4754.

§ 9. Κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 12754 λγ' ψήφισμα καὶ κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 12575 διάτ. τῆς 18 μαΐου 1829 τοῦ Κυβερνήτου ἐκείνων τῶν δικαστ. ἀποφάσεων ἡ ἐκτέλεσις παραπέμπεται εἰς δικαστ. ἐπιεικείας διὰ νὰ κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς, ὅσαι ἀφορῶσι χρέη προερχόμενα ἀπὸ δάνεια συμφωνηθέντα μέχρι τέλους τοῦ 1827. Προκειμένου δὲ λόγου περὶ ἐκτελέσεως ἀποφάσεως ἐχούσης ἀντικείμενον ἀπόδοσιν προικὸς καὶ δωρεῶν, δὲν λαμβάνει χώραν τν εἰρημένον ψήφισμα. (ἀπόφ. 48 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3756) ὅρα ἀνωτ. § 4.

§ 10. Ὅταν ὁ ὀφειλέτης παλαιοῦ χρέους καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ λγ' ψηφίσματος τῆς ἐπιεικείας ὑποσχεθῇ διὰ νέας χρεωστικῆς ὁμολογίας νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του ἐντὸς ῥητῆς προθεσμίας, δύναται ἀκολούθως νὰ ζητήσῃ τὰς ὠφελείας τοῦ μνησθέντος ψηφίσματος; ὄχι, διότι, ἀκυρωθείσης τῆς παλαιᾶς ὑποχρεώσεως, ἄρχονται αἱ συνέπειαι τῆς νέας ἀπὸ τῆς συστάσεώς της. (τεμ. 1 πανδ. *de novationibus*). Ἀπόφ. 85 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 273.

§ 11. Πρὸς ἐκκαθάρισιν ζημιῶν πηγαζουσῶν ἐκ πράξεων, τὰς ὁποίας προβλέπει τὸ ιβ' ψήφισμα, εἶναι ἁρμόδια τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια; (ὅρα τὴν νομολ. εἰς τὴν λέξ. *Ἁρμοδ. ἐμπορικὴ* σελ. 23 σημ.)

(1) Πρβ. τὴν λέξ. Διαδικασία ἐνώπιον τοῦ προέδρου.

§ 12. Τὸ ζήτημα ἂν τὸ ψήφισμα τῆς ἐπιεικείας ἐφαρμόζηται εἰς χρέος τί, δύναται να δικασθῇ ἀπὸ τὸ ἐμποροδικεῖον; Ναί. (Βλέπε τὴν πολ. εἰς τὴν λέξ. *Αρμοδ. ἐμπορικὴ* σελ. 27).

Ενδικα μέσα.

§ 13. Διαφοραὶ πηγάζουσαι ἀπὸ πράξεις, αἱ ὁποῖαι γεννηθεῖσαι κατὰ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα φέρουν χαρακτῆρα ἐγκλήματος, δικάζονται ἀπὸ δικαστήρια ἐπιεικείας, τῶν ὁποίων αἱ ἀποφάσεις δὲν ὑπάγονται εἰς ἀναίρεσιν.

Απόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ιβ΄ ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει δ΄ ἐθνικῆς συνελεύσεως, ὅλαι αἱ κατὰ τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα γεννηθεῖσαι διαφοραὶ, πηγάζουσαι ἀπὸ πράξεις φερούσας χαρακτῆρα ἐγκλήματος δικάζονται ἀπὸ διαιτητικὰ ἐπιεικείας δικαστήρια ἀνεκκλήτως, κατὰ δὲ τοιούτων ἀποφάσεων πᾶν ἔνδικον μέσον εἶναι ἀπαράδεκτον, διότι ἄλλως ὁ κύριος σκοπὸς τῶν διατάξεων τοῦ εἰρημένου ψηφίσματος τὸ νὰ λαμβάνωσι πέρας αἱ τοιαύτης φύσεως δίκαι ἐπιεικῶς καὶ ταχέως ἤθελε ματαιωθῆ ἐξ ὁλοκλήρου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ἀπόφασις, καθ' ἧς ζητεῖται ἡ ἀναίρεσις, ἐξεδόθη ἀπὸ τοιοῦτον διαιτητικὸν ἐπιεικείας δικαστήριον, δικάσαν δυνάμει τοῦ εἰρημένου ψηφίσματος.

Ἐπειδὴ προσέτι, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 117 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, κατὰ διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἶναι ἀπαράδεκτον τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 188 τοῦ 1838.

§ 14. Αἱ δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τῆς ἐπιεικείας ἐκδιδόμεναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἀκύρωσιν;

Αἱ ἀποφάσεις αὗται ὑπόκεινται εἰς τὰς γενικὰς δι' ὅλας τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις ἀκυρωτικὰς διατάξεις, ὀψέποτε ἤθελεν ὑπάρχει λόγος τις ἐκ τῶν παρὰ τοῦ εἰρημένου ἄρθρ. προβλεπομένων καὶ ὄχι τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως ἀφορωσῶν περιπτώσεων. (ὅρα τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ ἀπὸ 18 μαΐου 1829 ὑπ' ἀριθ. 33 ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου.—(Ἀπόφ. 273 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3704).

§ 15. Αἱ ἀποφάσεις τῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων τῆς ἐπιεικείας εἶναι ὁριστικαὶ καὶ ἀνέκκλητοι. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 2· σελ. 65 τόμ. ά τῆς Νομολ.).

ΣΗΜ. Βλέπε ὅσα ἐσημείωσα περὶ διαιτητῶν εἰς τὴν λέξ. Ἁρμοδ. φύσει ἐγγύου § 122.

ΔΙΑΙΤΗΣΙΣ (1).

(1) Ορα τὰς λέξ. α) Δανεισταί—6) Διαίτησις σελ. 56 ἑπ.

Περίληψις.

Α) Ἐν γένει.

§ 1. Ἀντιτάσσεται ἔνστασις τελεσιδικίας δυνάμει διαιτ. ἀποφάσεων;
§ 2. Ἔννοια τοῦ νόμου 5 τοῦ Κ (2, 56). Διαμαρτυρία.
§ 3. Πότε ἡ διαίτησις εἶναι ἀναγκαστική;
§ 4. Τὸ ἄρθρ. 54 τοῦ ἐμπορ. νόμου κατηργήθη;
§ 5. Ὅταν ὁ ἐνάγων ἐκβιάζῃ τὴν σύστασιν διαιτ. δικ. πρέπει νὰ προηγηθῇ ἀπόφασις ἐπιτάττουσα τὴν σύστασιν αὐτοῦ;—Πρότασις διαιτητῶν.
§ 6. Διορισμοὶ διαιτητῶν.—Ἔννοια τοῦ ἄρθρ. 113 τῆς πολιτ. δικονομίας·

Β) Ἁρμοδιότης.

§ 7. Ἁρμοδ. ὡς ἐκ τοῦ τόπου.
§ 8. Ποῖαι ὑποθέσεις ὑπάγονται εἰς διαιτητάς;
α) γενικὴ συνομολόγησις.
6) Κατάσχεσις.
γ) Ἀποζημίωσις ἕνεκεν ἀπωλείας πλοίου.
δ) Ἀμφισβήτησις περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ἑταιρίας.
ε) Ἐξαίρεσις διαιτητῶν.
ϛ) Ἐκτέλεσις διαιτ. ἀποφάσεων.
ζ) Ἀντικατάστασις τοῦ διευθυντοῦ.
η) Ἐνοικίασις φόρων.—Ἔξοδα· τόκοι.
θ) Περὶ ἀποζημιώσεως. Περὶ τοῦ διαιρετοῦ τῶν κεφαλαίων.

Γ) Ποῖοι δύνανται νὰ διορισθῶσι διαιτηταί.—Ἀλλοδαποί; (παράγρ. 9)

Δ) Ἐξαίρεσις διαιτητῶν.—Παραίτησις αὐτῶν (§ 10).

Ε) Ἀντιμισθία διαιτητῶν.—Ὅρκισις αὐτῶν. (§ 11).

Ϛ) Ποῖοι δύνανται νὰ ὑποβάλλωσι τὰς διαφορὰς των εἰς διαιτητάς; (§ 12)

α) Ὁ συμπληρώσας τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας τους.
6) Ὁ ἀνήλιξ· ἀναγνώρισις τοῦ συνυποσχετικοῦ.
γ) Ἡ περὶ διαιτητῶν συνομολόγησις ὑποχρεοῖ καὶ τοὺς κληρονόμους;
δ) Συνυποσχετικὸν διαιτησίας μεταξὺ πατρὸς καὶ υἱοῦ;

ε) Δύναται νὰ συνομολογηθῇ ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου τὸ δικαίωμα τῆς διὰ διαιτητῶν συνομολογήσεως τῶν διαφορῶν;

Ζ) *Συνυποσχετικὸν περὶ διαιτησίας* (§ 13).

α) Ὑπογραφαὶ ἐν τῷ συμβολαίῳ.
β) Εἶναι ἄκυρος ἡ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου συνυπόσχεσις;
γ) Συμπεραίνεται ἡ συνυπόσχεσις;
δ) Περιττὸν τὸ συνυποσχετικόν, ὅταν διορίζωνται δι' ἀποφ.
ε) Ἡ ἀκυρότης τοῦ συνυποσχετικοῦ καλύπτεται διὰ τῆς ἐμφανίσεως τῶν μερῶν.

Η) *Συνυποσχετικὸν γενόμενον μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν. Κατάργησις τῆς δίκης* (§ 14).

Θ) *Διαδικασία ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν.*

§ 15. Οἱ διαιτηταὶ διατάττουν ἀποδείξεις;
§ 16. Ἔννοια τῶν ἄρθρ. 108, 110, 114 κτλ. τῆς πολιτ. δικονομίας.
§ 17. Πότε ἀκολουθοῦν τὴν ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικῶν διαδικασίαν;— Ἔννοια τοῦ ἄρθρ. 122 τῆς πολιτ. δικονομίας;
§ 18. Πότε οἱ διαιτηταὶ εἶναι ἀπηλλαγμένοι νὰ φυλάξωσι διατυπώσεις;
§ 19. Σύμπραξις γραμματέως;
§ 20. Ἰσχὺς ὁμολογίας. Πρακτικά.
§ 21. Ὑπέρβασις τῶν καθηκόντων.

Ι) *Χρόνος. Παράτασις.*

§ 22. Ἡ μετὰ τὴν ταχθεῖσαν προθεσμίαν σύνταξις τῆς ἐκθέσεως ἐπιφέρει ἀναίρεσιν;
§ 23. Ἔναρξις τῆς προθεσμίας.
§ 24. Ἂν παραλείφθῃ ἡ ἐν τῷ συνυποσχετικῷ σημείωσις τοῦ χρόνου;
§ 24. Παῦσις τῆς ἰσχύος τοῦ συνυποσχετικοῦ.
§ 26. Σιωπηρὰ παράτασις τῆς προθεσμίας.
§ 26 δίς. Παυσάσης τῆς υπηρεσίας διαιτητοῦ τινος ἕνεκα κωλύματος, εἶναι ἄκυρος ἡ παρὰ τῶν ἄλλων ἐκδιδομένη ἀπόφασις;

ΙΑ) *Περιεχόμενον διαιτ. ἀποφάσεων* (§ 27 ἐπ.) *Αἰτιολογίαι.— Διατακτικόν.—Ὑπογραφαί.—Κρύτησις.*

ΙΒ) *Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀποτελεῖ πίστιν δημοσίου ἐγγράφου.* (§ 30 ἐπ.)

ΙΓ) *Ὑποθῆκαι* (§ 35).

ΙΔ) *Ὁριστικαὶ ἀποφάσεις ποῖαι;* (§ 36).

ΙΕ) *Ἐπιδιαιτητής* (§ 37).

ΙϚ) *Ἔνδικα μέσα* (§ 42 ἐπ.).

Α)—§. 42. Ὁ ἀποδεχθεὶς διαιτητικήν τινα ἀπόφασιν δὲν δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ πλέον.

§ 43. Ἐκτέλεσις ἀκύρου συνυποσχετικοῦ.

§ 44. Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παραιτηθῶσι τῶν ἀκυρωτικῶν διαιτ. ἀποφάσεων;

Β)—§ 45. Συγχωρεῖται ἀνακοπή—Αἴτησις ἀναιρέσεως;

Γ)—§ 46. Ἔφεσις. μέχρι πόσου ποσοῦ δικάζουν ἀνεκκλήτως;

§ 47. Παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως. Κληρονόμος.

Δ)—§ 48. Δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἀνάκλησις διαιτητικῶν ἀποφάσεων;

ΙΖ) Ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ ἐκτελεστηρίου ἐντάλματος. Ἔφεσις.

§ 49. Ἡ ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἀκυρότητά τινα περιεχούσης διαιτ. ἀποφάσεως γίνεται κατὰ τοῦ ἐκτελεστηρίου ἐντάλματος.

§ 50. Προθεσμία πρὸς ἀνακοπήν.

§ 51. Παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνακοπῆς.

§ 52. Αἱ ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς ταύτης ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν;

§ 52. δίς. περὶ τοῦ αὐτοῦ.

§ 52 τρίς. Ἀνακοπὴ πότε συγχωρεῖται;

§ 52 τετρ. Παραίτησις.

ΙΗ) Ἐκβιάζεται ἡ ἐκτέλεσις διαιτητικῆς ἀποφάσεως, μὴ φερούσης τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως;—Τίς περιάπτει τὸν τύπον αὐτόν;—Ἐμφάνισις τοῦ συνυποσχετικοῦ (§ 53 *καὶ ἑπ.*

ΙΘ) Ἐπανάληψις διαδικασίας (§ 59 *ἑπ.*).

Κ) Διαιρετὸν διαιτ. ἀποφάσεων (§ 61 *ἑπ.*)

ΚΑ) Ἁρμοδιότης ἐφετῶν.

§ 63. Τὸ ἐφετ. δὲν ἐξετάζει τὴν οὐσίαν, ὅταν ἡ δίκη ἦναι ἀνέκκλ.

§ 64. Ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως ἐπιλαμβάνεται καὶ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκα τῆς ἐκτελέσεως τῆς διαιτ. ἀποφ. αἰτήσεως.

§ 65. Ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως τῆς διαιτ ἀποφάσεως;

ΚΒ) Ἐκτέλεσις προσωρ. διαιτ. ἀποφάσεων (§ 66—67).

§ 66. } Ἐκτελοῦνται διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν καὶ ἔφεσιν προ-
§ 67. } θεσμίας;

ΚΓ) Προσθῆκαί τινὲς εἰς τὸ περὶ διαιτησίας ἄρθρον.

Πίναξ λεξικός.

Α'. 'Εν γένει.

Τελεσιδικία.— Διαμαρτυρία.— Διαίτησις ἀναγκαστική.— Κατάργησις τοῦ ἄρθρ. 51 *τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου.—Σύστασις διαιτητικῶν δικαστηρίων.—Πρότασις διαιτητῶν.—Διορισμὸς διαιτητῶν.*

§ 1. Δύναται ν' ἀντιταχθῇ ἔνστασις τελεσιδικίας δυνάμει διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκδοθείσης κατὰ τὸ 1827; ὄχι.

Ἀπόφ. « 'Επειδὴ, κατὰ τοὺς νόμους 2, 11 § 2, 23 § 2, 27 § 2, 38 καὶ 52 τοῦ βιβλίου Δ τίτλ. 8 τῶν πανδεκτῶν καὶ ἄρθρ.

54 τοῦ βιβλ. ά τίτλ. 4 τοῦ Ἁρμεν. τοὺς ἰσχύοντας καθ' ἣν ἐποχὴν ἐξεδόθη ἡ ἀπὸ 14 ὀκτωβρ. 1827 διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἔνστασις τελεσιδικίας δὲν ἠδύνατο ν' ἀντιταχθῇ δυνάμει διαιτητικῆς ἀποφάσεως, διότι, κατ' αὐτούς, ὁ διάδικος ὁ μὴ ἐμμένων εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν διαιτητῶν δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἄλλο εἰμὴ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ προστίμου, ἐὰν τοῦτο συνεφωνήθη διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ, δι' οὗ ἡ διαίτησις συνεστήθη· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ὤφειλεν ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ ν'ἀποῤῥίψῃ τὴν περὶ τελεσιδικίας ἔνστασιν τοῦ ἐκκαλοῦντος θεωροῦν, καθ' ἃ διὰ τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεώς του ὀρθῶς ἀπεφάνθη, ὡς μὴ οὖσαν τὴν εἰρημένην διαιτητικὴν ἀπόφασιν, καὶ ἀνίσχυρον ν' ἀνατρέψῃ τὴν ἀγωγὴν τῆς ἐφεσιβλήτου, καὶ οὐχὶ νὰ προβῇ, ὡς ἐκ τῶν αἰτιολογιῶν τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐξάγεται, εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἐξέτασιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἥτις, καθ' ὃ ἀπαγγελθεῖσα ἀνεκκλήτως δυνάμει τοῦ ἀπὸ 16 σεπτεμβρίου 1827 συνυποσχετικοῦ τῶν διαδίκων δὲν ἦτον ἐπιδεκτικὴ τοιαύτης ἐπικρίσεως.»—Ὅρα τὸν ἐπ. §.

Ἀπόφ. 71 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομοκ. σελ. 2937).

§ 2. Ὁ νόμος 5 τοῦ κώδ. (2, 56) ἰσχύει, μὴ διαμαρτυρηθέντων τῶν διαδίκων κατὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐντὸς τῶν πρώτων δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της;

—Ἐὰν διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ δὲν συνεφωνήθη πρόστιμον, ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐκτελεῖται ἀναγκαστικῶς ἢ παράγει τὴν ἔνστασιν τοῦ δεδικασμένου; (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ Π 80 τοῦ 1846 ἣν ἐν τῇ λέξ. *Ἁρμενόπουλος* σελ. 364).—Ὅρα τὸν προηγ. §.

§ 3. *Πότε ἡ διαίτησις εἶναι ἀναγκαστική;*

ά) Οἱ διαιτηταὶ εἶναι ἁρμόδιοι μόνον νὰ κρίνουν τὰς ἐκ τῆς ἑταιρείας πηγαζούσας διαφοράς, καὶ ὄχι ν'ἀποφασίσωσιν, ὅταν ἀμφισβητῆται ἡ ὕπαρξις τῆς ἑταιρείας, ἂν αὕτη ὑπῆρξεν ἢ ὄχι.—Τὸ δὲ ἐμποροδικεῖον δὲν δύναται αὐτεπαγγέλτως νὰ παραπέμψῃ ἄκοντα τὸν ἐνάγοντα εἰς τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον.

« Ἐπειδὴ εἴτε δυνάμει τοῦ 51 ἄρθρου τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, εἴτε δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 108 τῆς πολιτ. δικονομίας διωρίσθησαν οἱ διαιτηταὶ ἀπὸ τὸ ἐν Σύρῳ ἐμποροδικεῖον κατὰ τὴν ἀγωγὴν τῆς Α Κ, πάντοτε τὸ ζήτημα « ἂν ὁ Α Φ ἦτον ἢ ὄχι ἀλληλεγγύως συνεταῖρος τοῦ Π Φ εἰς τὴν ὑπὸ » τὴν ἐπωνυμίαν Σ Κ καὶ Π Φ ἑταιρείαν, » ἔπρεπε νὰ δικασθῇ ἀπὸ τὸν ἐν Σύρῳ ἐμποροδικεῖον, καὶ οὐχί, ὡς ἔγινε, νὰ παραπεμφθῇ εἰς τοὺς διαιτητάς, καθότι εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν παρέχουν οἱ ἀξιολογώτεροι νομοδιδάσκαλοι τῆς Γαλλίας ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρ. 51, οἱ διαιτηταὶ εἶναι ἁρμόδιοι μόνον νὰ κρίνουν τὰς ἐκ τῆς ἑταιρείας πηγαζούσας διαφορὰς καὶ ὄχι ὅταν ἀμφισβητῆται ἡ ὕπαρξις τῆς ἑταιρείας, ν'ἀποφασίσωσιν ἂν αὕτη ὑπῆρξεν ἢ ὄχι· εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν, ἀφοῦ

ἡ ἐνάγουσα Α Κ ἐζήτησε νὰ δικασθῇ τὸ εἰρημένον ζήτημα ἀπὸ τὸ δικαστήριον καὶ δὲν ἔκαμε χρῆσιν ὡς πρὸς τοῦτο τῆς ὠφελείας, τὴν ὁποίαν παρέχει εἰς ὑποθέσεις ἐμπορικὰς τὸ ἄρθρ. 108 εἰς τὸν ἐνάγοντα δὲν ἠδύνατο, ὡς ἔπραξε τὸ ἐμποροδικεῖον, ν'ἀναπληρώσῃ αἴτησιν μὴ προταθεῖσαν καὶ νὰ παραπέμψῃ, ἄκοντα τὸν ἐνάγοντα εἰς τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ἀπεφασίσθη εἰς τὸν πρῶτον βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας, ἀφοῦ ἅπαξ ἔγινε περὶ τούτου πρωτοδίκως αἴτησις, ὀφείλει ν'ἀποφασίσῃ ἐπὶ τούτου τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 745 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἂν δὲν ὑπάρχῃ τὸ καταστατικὸν συμβόλαιον τῆς ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Σ Κ καὶ Π Φ ἑταιρίας, ἐκ τοῦ ὁποίου νὰ ἐξάγῃ τὸ δικαστήριον τὴν εἰς τὸν Α Φ ἀποδιδομένην ἀλληλέγγυον ἐνοχὴν εἰς τὴν ἑταιρίαν ταύτην, ἐν ἐλλείψει τοῦ ἐγγράφου τούτου δύναται τὸ δικαστήριον ν' ἀρυσθῇ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ ἄλλα ἀποδεικτικὰ μέσα, καὶ ἰδίως ἀπὸ τὴν ὁποίαν προσάγει τῆς ἐν Ζακύνθῳ ἑταιρείας Θ Μ καὶ υἱοὶ Ν Φ μετὰ τῆς ἐν Σύρῳ Σ Κ καὶ Π Φ.

« Ἐπειδὴ διὰ νὰ εὑρεθῇ ἡ λύσις τοῦ ζητήματος ἂν ὁ Α ἦναι ἀλληλεγγύως μὲ τὸν Π συνυπόχρεως πρὸς τὴν Α κληρονόμον τοῦ Κ, πρέπει νὰ λυθῇ πρότερον τὸ ἄλλο ζήτημα ἂν ὁ Π ἔγεινε συνεταῖρος τοῦ Κ ἐπὶ ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, ἢ ὡς μέλος τῆς ἐν Ζακύνθῳ μνημονευθείσης ἑταιρείας καὶ διὰ λογαριασμόν του.

Ἐπειδὴ τοῦτο δὲν ἀντιφάσκει μὲ ὅσα πρωτοδίκως ὡμολόγησεν ὁ πληρεξούσιος τῆς Α, καθότι ἂν ἡ ἐν Ζακύνθῳ ἑταιρεία δὲν ἦτον, ὡς ὁ Κ ὡμολόγησεν, οὔτε ὁμόρρυθμος, οὔτε ἀλληλεγγύως συνεταῖρος τῆς ἐν Σύρῳ, ἐκ τούτου δὲν ἕπεται ὅτι δὲν ἦτο συνεταῖρος τοῦ Κ καὶ ὅτι μετ' αὐτοῦ ἀπετέλει τὴν ἐν Σύρῳ ἑταιρείαν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Κ καὶ Π.

Ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς ἐν Ζακύνθῳ ἑταιρείας μὲ τὴν ἐν Σύρῳ, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ τὴν, οὕτως εἰπεῖν, κηδεμονίαν, τὴν ὁποίαν μετήρχετο ἡ πρώτη ὡς πρὸς τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς δευτέρας, ἰδίως δὲ ἀπὸ διαφόρους καὶ τὰς ἑξῆς ἐπιστολὰς ά) τὴν ἀπὸ 8/20 ἰουνίου 1828, ἐν ᾗ παρατηροῦνται αἱ ἑξῆς ἐκφράσεις « εἰς Τριέστι ἐγράψαμεν σφικτὰ μὲ τὸ βαπόρι βίᾳ Ἀγκῶνος νὰ » μὴ σᾶς στείλουν τίποτε διὰ λογαριασμόν σας μὲ τὸ νὰ μὴν ἀγαπῶμεν *ἡμεῖς* παρόμοια νεγότζα·β) τὴν ὑςέραν ἀπὸ 4/15 ἰουν. 1830. » Σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς στείλετε τὸν ἰδικόν μας λογαριασμὸν » καθὼς καὶ τὸ μπιλάντζο μας μὲ τὸ νὰ μᾶς χρησιμεύῃ πολὺ εἰςτὴν » διάλυσιν τῆς ἑταιρείας μας» ἐξάγεται προφανῶς ὅτι ὁ Π ἐσύςησεν ἐν Σύρῳ τὴν μετὰ τοῦ Κ ἑταιρείαν διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐν Ζακύνθῳ.

Ἀπόφ. 801 τῆς 5 ἰουλίου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

—β) Κατὰ τὸ 108 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας ἡ διαιτητικὴ δικαιοδοσία δὲν εἶναι ἀναγκαστικὴ ἐπὶ τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἐμπορίαν καὶ τὰς συναλλαγματικὰς ὑποθέσεων εἰμὴ ὅταν τὸ ζητήσῃ ὁ

ἐνάγων, ὅστις δύναται, ὅταν θέλῃ, νὰ παραιτηθῇ πάλιν τοῦ δικαιώματος τούτου· ὡς παραίτησις δὲ θεωρεῖται καὶ ὅταν ἀπαντήσῃ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου εἰς τὴν τοῦ ἐναγομένου ἔνστασιν περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς.—ἀπόφ. 915 τῆς 3 σεπτεμβρίου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 4. Τὸ ἄρθρ. 51 τοῦ ἐμπορ νόμου κατηργήθη;—Παρατηρῶ. ά) ὅτι κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 97 τοῦ 1837 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρ. Πάγου τὸ ἄρθρον αὐτὸ κατηργήθη ἀπὸ τὴν πολιτ. δικονομίαν. (ὅρα τὰ περὶ τούτου εἰς τὸν § 60 τῆς λέξ. *Ἁρμοδ. ἐμπορική*).

β) ὅτι, κατὰ τὸ δικαστ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, τὸ ἄρθ. 51 τοῦ ἐμπορικοῦ κώδ. δὲν κατηργήθη ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 108 τῆς πολιτ. δικονομίας, διότι τὸ ἄρθρ. 108 ἔδωκε μόνον εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ δικαίωμα ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐμποροδικῶν, κατ' ἐκλογήν του, πᾶσαν ἄλλης φύσεως ἐμπορικὴν διαφοράν, τὴν ὁποίαν τὸ ἄρθρ. 51 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου δὲν εἶχεν ἤδη ἀφαιρέσει. ὥστε τὸ ἐμποροδικεῖον δύναται νὰ παραπέμπῃ τοὺς διαδίκους εἰς διαίτησιν καὶ αὐτεπαγγέλτως. (ἀπόφ. 42 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 2144).

§ 5. Ὅταν ἐπὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων ὁ ἐνάγων ἐκβιάζῃ τὴν σύστασιν διαιτητικοῦ δικαστηρίου, πρέπει νὰ προηγηθῇ ἀπόφασις ἐπιτάττουσα τὴν σύστασιν αὐτοῦ; Ὄχι· ἐκ τῶν ἄρθρ. μάλιστα 108 καὶ 109 τῆς πολιτ. δικονομίας προκύπτει ὅτι ὁ ἐνάγων δι' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου δύναται νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους τῆς ἀγωγῆς του καὶ τὰς αἰτήσεις του, συγχρόνως δὲ νὰ ὁρίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν διαιτητῶν καὶ νὰ ὀνομάσῃ τὸν ἰδικόν του. (ἀπόφ. 232 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4748).

§ 6. Ἀνακόπτων τις ἐρήμην ἀπόφασιν, διὰ τῆς ὁποίας διωρίσθη ὑπὸ τοῦ δικαστ. ὁ διαιτητής του, δύναται νὰ προτείνῃ ἕτερον, καθότι οὐδεμία διάταξις ἀπαγορεύει τοῦτο, τὸ δὲ ἄρθρ. 113 τῆς πολ. δικονομίας ἀφορᾷ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ διαιτηταὶ διορίζονται παρὰ τῶν διαδίκων. (ἀπόφ. 232 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4748).

Β) *Ἁρμοδιότης.*

§ 7. *Ἁρμοδιότης ὡς ἐκ τοῦ τόπου.* Ὁ ἐκβιάζων τὴν σύστασιν διαιτητικοῦ δικαστηρίου δύναται νὰ ὑπεκφύγῃ τὸ ἐκ τοῦ τόπου ἢ προσώπου ἁρμόδιον δικαστήριον; ὄχι κατὰ τὴν ἀπόφασιν 112 τοῦ 1846 τῶν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν βλέπε ἐν τῇ λέξει *Ἁρμοδ. ἐμπορική* § 16) [1].

§ 8. *Ποῖαι διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς διαιτητάς;—Γενικὴ συν-*

(1) Πρβ. τὴν λέξ. Ἁρμοδ πολιτ. ἐν γένει σελ. 236 ἐπ,

ομαλότητας.— Κατάσχεσις.— Ἀποζημίωσις ἕνεκεν ἀπωλείας πλοίου.—Ἀμφισβήτησις τῆς ὑπάρξεως ἑταιρείας τινός..—Ἐμπιστεύεσθαι.—Ἔριδες.

Ἰδοὺ ὅ,τι ὡς πρὸς ταῦτα εὕρηνται ἐν τῇ νομολογίᾳ.

α) Εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ συνομολογήσωσι τὰ ἀποτελοῦντα ἑταιρίαν τινὰ μέλη, ὅτι αἱ ἀναφυησόμεναι διαφοραί των θέλουν δικάζεσθαι ἀπὸ διαιτητάς; Ναί. (ὅρα τὴν νομολ. εἰς τὴν λέξ. Ἁρμοδ. ἐμπορικὴ § 18).

β) Οἱ διαιτηταὶ πρέπει νὰ δικάζωσι μόνον ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ὁρίζονται ἐν τῷ συνυποσχετικῷ· ἑπομένως δὲν δικάζουσι περὶ τοῦ κύρους τῆς κατασχέσεως, ὅταν αὕτη δὲν ἀποτελῇ ἀντικείμενον τοῦ συνυποσχετικοῦ. (ὅρα τὴν νομολ. εἰς τὴν λέξ. *Ἁρμοδιότης ἐμπορικὴ* § 18).

γ) Αἱ κατὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ πλοίου περὶ ἀποζημιώσεως αἰτήσεις, ἕνεκα τῆς ἀπωλείας τοῦ πλοίου, ὑπάγονται εἰς διαιτητὰς κατὰ τὸ ἄρθρ. 51 τοῦ ἐμπορ. νόμου; ὄχι. (ὅρα τὴν νομολ. εἰς τὴν λέξ. *Ἁρμοδ. ἐμπορικὴ* § 18, *δ*).

δ) Οἱ διαιτηταὶ εἶναι ἁρμόδιοι νὰ κρίνωσι τὰς ἐκ τῆς ἑταιρείας πηγαζούσας διαφοράς, ὄχι ὅμως, ἀμφισβητουμένης τῆς ἑταιρείας, νὰ κρίνωσι καὶ ἂν αὕτη ὑπῆρξεν ἢ ὄχι. (ὅρα τὴν νομολ. εἰς λέξ. *Ἁρμοδ. ἐμπορικὴ* § 18).

ε) Εἰς τὰς ἐκουσίας διαιτησίας καὶ ἐπὶ ἐμπορικῶν ἀκόμη διαφορῶν ὅλα τὰ παρεμπίπτοντα ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν πολιτ. δικαστηρίων· ἄρα καὶ τὸ τῆς ἐξαιρέσεως ἑνὸς τῶν διαιτητῶν παρεμπίπτον ζήτημα ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν δικαστηρίων τούτων [1].—ἀπόφ. τοῦ ἀκυρωτικοῦ τῆς 26 μαρτίου 1838 [2].

ϛ) Κατὰ τὸ 120 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐὰν συμβῶσι δισταγμοὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καὶ περὶ αὐτῆς, ἡ περὶ τῶν δισταγμῶν τούτων ἀπόφασις ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν συνήθων δικαστηρίων [3]. Ἀπόφ. Ἀρ. Π. 249 τοῦ 1839.

ζ) Ὅταν διὰ τοῦ ἑταιρικοῦ συμβολαίου ἡ διεύθυνσις τῶν καταστίχων ἐναποτίθεται εἰς ὡρισμένον πρόσωπον ἀναφερόμενον εἰς τὸ

(1) Ἡ ἀπόφ. τῆς 30 νοεμβρίου 1813 τῶν ἐν Παρισίοις ἐφετῶν ἀποφαίνεται ὅτι ὅταν πρόκηται περὶ μὴ ἐκουσίων διαιτητῶν, μόνα τὰ ἐμποροδικεῖα εἶναι ἁρμόδια.

(2) Ορα κατωτ. § 10.

(3) Πρβ. τὰς λέξ. α) Ἐκτέλεσις.—β) Κατάσχεσις.

μνησθὲν συμβόλαιον, χωρὶς ὅμως νὰ ἦναι οὗτος εἷς ἐκ τῶν συνεταίρων, ἡ περὶ τῆς ἀποβολῆς ἢ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ ἀμφισβήτησις δὲν θεωρεῖται ὡς διαφορὰ μεταξὺ συνεταίρων ὑπαγομένη εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν διαιτητῶν. (ὅρα τὴν νομολ. καὶ τὴν λέξ. Ἁρμοδ. *ἐμπορικὴ* § 18 ἐν τ.).

η) Διαιτηταὶ λαβόντες ἐξουσίαν νὰ δικάσωσι τὴν ἐπὶ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν προσόδων διαφορὰν μεταξὺ τῶν διαδίκων δὲν ὑπερβαίνουσι τὴν ἐξουσίαν των δικάζοντες περὶ τῶν ἐξόδων καὶ τῶν τόκων, ἐξ ὧν τὰ μὲν πρῶτα ἐγένοντο διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν προσόδων, οἱ δὲ δεύτεροι εἶναι πληρωτέοι ἕνεκα τῆς ἐνοικιάσεως τῶν αὐτῶν προσόδων, διότι τ' ἀντικείμενα ταῦτα ἀποτελοῦν μέρος τῆς αὐτῆς ὑποχρεώσεως. (ἀπόφ. 2637 τῆς 18 ἰουν. 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

θ) Ὅταν διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ ἐδόθη εἰς τοὺς διαιτητὰς ἡ ἐξουσία νὰ ἐξετάσωσι τοὺς λογαριασμοὺς καὶ τὰς διαχειρήσεις ἑκάστου τῶν διαδίκων ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεως τῆς ἑταιρείας των ἄχρι τέλους τῆς διαλύσεως αὐτῆς, καὶ νὰ ἐξακριβώσωσι τὰ ἑκάστῳ ἀνήκοντα ἕνεκα τῆς διαλύσεως αὐτῆς, δὲν δύνανται νὰ δικάσωσι τὰ περὶ ἀποζημιώσεως ἄνευ ὑπερβάσεως τῶν ὁρίων τῆς ὑπηρεσίας των· ἀλλά, κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν (ἄρθρ. 790 τῆς πολιτ. δικονομίας), τὰ διάφορα κεφάλαια τὰ ἐμπεριεχόμενα εἰς μίαν ἀπόφασιν θεωροῦνται ὡς χωρισταὶ ἀποφάσεις ἀνεξάρτητοι ἡ μία τῆς ἄλλης, ἐκτὸς ἐὰν τὰ διάφορα κεφάλαια ἦναι παρεπόμενα τοῦ κυρίου ζητήματος. Ἡ ἐφαρμογὴ δὲ τῆς ἀρχῆς ταύτης καὶ εἰς τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις δὲν ἀπαγορεύεται ἀπὸ κανένα νόμον· ἀπεναντίας ἐκ τῶν ἄρθρ. 785 καὶ 790 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐξάγεται ὅτι ἐφαρμόζεται ῥητῶς καὶ εἰς αὐτάς, διότι ἡ ἐξουσία τῶν διαιτητῶν προέρχεται ἀπὸ μίαν παραγγελίαν διδομένην ἀπὸ τὰ μέρη· πᾶσα δὲ παραγγελία εἶναι διαιρετή, ἤτοι πᾶν ὅ,τι γίνεται ἐντὸς τῶν ὁρίων αὐτῆς δύναται νὰ ἐπικυρωθῇ, πᾶν δὲ ὅ,τι ὑπερβαίνει τὰ ὅρια αὐτοῦ ἀκυροῦται. (ὅρα τὰς ἀπ. τῶν ἐν Παρισ. ἐφετῶν τῆς 17 ἰουλίου 1830· τῆς 30 μαΐου 1837· 26 ἰανουαρίου 1839 καὶ τὴν τοῦ ἀκυρωτικοῦ τῆς 30 δεκ 1834). Ἀπόφ. 2540. τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν [1].

Γ) *Ποῖοι διαιτηταί; Ἀλλοδαποί.*

§ 9. Ἰδοὺ τί περὶ τούτου καθιερώθη δι' ἀποφάσεων.

ά) Ἀλλοδαποὶ δύνανται νὰ διορισθῶσι διαιτηταί;

(1) Ὅρα κατωτ. § 61—Βλ. καὶ τὴν λέξ. Διαιρετόν.

'Απόφ. 2554 τοῦ 1843 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν φέρουσα:

«Ἐπειδή, ὡς πρὸς τὸν δ' λόγον, ἂν καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρ. 112 τῆς πολιτ. δικονομίας λέγοντος γενικῶς καὶ ἄνευ τινὸς διαστολῆς ὅτι ἕκαστος ἡμεδαπὸς δύναται νὰ ἐκλεχθῇ διαιτητής, ἠδύνατο νὰ προκύψῃ ἀμφιβολία ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι ν' ἀποκλείσῃ τοὺς ἀλλοδαποὺς ἀπὸ νὰ ἐκπληρώσωσι καθήκοντα διαιτητοῦ, καὶ ὅτι ἡ εἰρημένη διάταξις ἀφορᾷ τάς τε κατ' ἀνάγκην καὶ τὰς ἑκουσίας διαιτητίας. Μολοντοῦτο, κατὰ τὸ 122 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα ἐὰν διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ, ἐναντίον τοῦ ἄρθρ. 112 τῆς αὐτῆς δικονομίας (διότι τὸ 107 ἄρθρ. ἀφορᾷ τοὺς διαδίκους ὡς ἀνικάνους), ἐξελέχθησαν ὡς διαιτηταὶ ἄνθρωποι ἀνίκανοι πρὸς διαιτητικὴν ὑπηρεσίαν· ὡς τοιοῦτοι δέ, κατὰ τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ εἰρημένου 112 ἄρθρου, συγκαταριθμοῦνται ῥητῶς μόνον γυναῖκες, ἀνήλικες καὶ οἱ τούτοις ὅμοιοι, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ἀλλοδαποί. Ἂν δὲ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διαλαμβάνῃ *ἕκαστος ἡμεδαπὸς μὴ ἐξαιρουμένων τῶν δικαστῶν καὶ ὁλοκλήρων τῶν δικαστηρίων δύνανται νὰ ἐκλεχθῶσιν ὡς διαιτηταί*, ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ εὐλόγως ὅτι ὁ νομοθέτης προέθετο τὸν σκοπὸν ν' ἀποκλείσῃ ὡς ἀνικάνους πρὸς διαιτητικὴν ὑπηρεσίαν καὶ τοὺς ἀλλοδαπούς, ἀλλ' ὅτι, ἀποβλέπων εἰς τὰς διαφόρους τάξεις καὶ δημόσια ἀξιώματα τῶν ἡμεδαπῶν, ἐνόησε διὰ τῆς ῥηθείσης γενικῆς διατάξεως, διὰ νὰ μὴ τυχὸν προκύψῃ ἀμφιβολία ὅτι ὡς ἐκ τῆς τάξεως ἢ τοῦ ἀξιώματός των ἠδύναντο νὰ κωλύωνται, νὰ συμπεριλάβῃ καὶ τούτους ὡς δυναμένους νὰ ἐκλεχθῶσιν, ὅπερ ἐξηγεῖται ἐκ τῶν ἐκφράσεων *μὴ ἐξαιρουμένων τῶν δικαστῶν καὶ ὁλοκλήρων τῶν δικαστηρίων*, ἃς βεβαίως ἐπρόσθεσε διὰ νὰ καταστήσῃ ἔτι σαφεστέραν καὶ ἀναμφίλεκτον τὴν αὐτὴν ἔννοιαν αὐτοῦ· καθότι, ἐὰν ἄλλως ἐννοοῦσε νὰ ἐξαιρέσῃ τοὺς ἀλλοδαπούς, ἤθελεν ἀναντιρρήτως τοὺς συμπεριλάβει ῥητῶς εἰς τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ἄρθρου 112 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον ἐπρόσθεσεν ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ὁρίσῃ τίνες εἶναι ἀνίκανοι, ὡς ἔπραξεν, ἐκφρασθεὶς ῥητῶς ἐν τῇ ἰδίᾳ δικονομίᾳ εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς περιπτώσεις, ὁσάκις ἤθελε νὰ ἐξαιρέσῃ προνομίου τινὸς ἢ ἄλλου δικαιώματος τοὺς ἀλλοδαπούς· ὡς εἰς τὴν περίπτωσιν λ. χ. τῆς παραχωρήσεως τῆς πτωχείας· ὅρα ἄρθρ. 688 τῆς πολιτ. δικονομίας.

'Επειδὴ ἡ σκέψις αὕτη, διὰ τῆς εἰς τὸ πρῶτον μέρος διατάξεως, δὲν προέθετο σκοπὸν ν' ἀποκλείσῃ τοὺς ἀλλοδαποὺς ὡς ἀνικάνους εἰς διαιτητικὴν ὑπηρεσίαν, ἐνισχύεται προσέτι ἐκ τῶν ἑξῆς παρατηρήσεων· α) ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος πρὸς τοῦτο ἐν περιπτώσει

μάλιστα ἐκουσίας διαιτητίας, ὡς ἡ προκειμένη, καθ' ἣν ὁ διορισμὸς τῶν διαιτητῶν ἐκ μέρους τῶν διαφερομένων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄλλως εἰμὴ ὡς ἐντολή, ἡ δὲ ἐντολὴ δύναται νὰ δοθῇ ἄνευ διαστολῆς εἰς τὸν ἀλλοδαπὸν, καθὼς καὶ εἰς τὸν ἡμεδαπόν· β) ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν ἀπαιτεῖ τὴν ἰδιότητα τοῦ νὰ ἦναι ἡμεδαποὶ οὔτε εἰς τοὺς ἐμποροδίκας, ἀρκεσθεὶς μόνον τοῦ νὰ ἦναι ἀποκαταστημένοι καὶ κάτοικοι ἐν τῇ Ἑλλάδι, μολονότι τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεών των οἱ διάδικοι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς αὐτοὺς, ὅπερ δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν διατητίαν (ὅρα ἄρθρ. 14 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων)· καὶ ἑπομένως, κατὰ μειζονα λόγον, δὲν πρέπει νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἀπαιτεῖ τὴν ἰδιότητα ταύτην ἀπὸ τοὺς διαιτητάς· γ) ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν διαιτητὰς συγχωρεῖται ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς ἀλλοδαποὺς, ἄρθρ. 108 τῆς πολιτ. δικονομίας· εἰς τοιαύτην δὲ περίπτωσιν ἦτον ἑπόμενον νὰ προΐδῃ ὁ νομοθέτης ὅτι οὗτοι συνήθως ἤθελον ἐκλέγει ὁμοεθνεῖς των ἐπίσης ἀλλοδαποὺς ὡς πλέον εἰδήμονας τῶν νόμων τῆς πατρίδος των· δ) ὅτι, προκειμένου λόγου περὶ ἐξαιρετικοῦ νόμου, ἡ ἔννοια αὐτοῦ πρέπει νὰ περιστέλλεται καὶ νὰ μὴν ὑποτίθεται ὅ,τι ῥητῶς δὲν διαλαμβάνει, καθὼς, ὡς προεῤῥέθη, εἰς τοιαύτας περιπτώσεις θέλων νὰ ἐξαιρέσῃ ὁ νομοθέτης ἐξέφρασε τοῦτο ῥητῶς· ε) ὅτι καὶ κατὰ τὸ ἐν ἰσχύϊ ῥωμ. δίκαιον ἀνίκανοι πρὸς δημοσίαν ὑπηρεσίαν, κατὰ τὸν πρῶτον νόμον τοῦ κώδηκος, ἦσαν οἱ Ἰουδαῖοι, ἠδύναντο, μολοντοῦτο, νὰ διορισθῶσιν ὡς διαιτηταὶ, καὶ αἱ ἀποφάσεις των ἐξετελοῦντο ὡς ῥητῶς διαλαμβάνει καὶ ὁ νόμος 8ος αὐτόθι τοῦ ἰδίου τίτλου τῆς *judæis*, καὶ ς) διότι τέλος δύναται νὰ ἐκλεχθῇ πᾶς δικαστὴς, καὶ ἑπομένως καὶ ὁ ἐμποροδίκης ὡς διαιτητὴς, ἐνῷ ἄλλως δύναται οὗτος νὰ ἦναι καὶ ἀλλοδαπὸς, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, μὴ ἀποκλειομένων τῶν ἀλλοδαπῶν ὡς ἀνικάνων εἰς διαιτητικὴν ὑπηρεσίαν, ὁ λόγος τοῦ ἐκκαλοῦντος πρὸς ἀκύρωσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὅτι δῆθεν ὁ ἐπιδιαιτητὴς Σ Α ὡς ἀλλοδαπὸς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκλεχθῇ ὡς ἐπιδιαιτητὴς καὶ νὰ δικάσῃ, ἀποβαίνει ἀστήρικτος· ὥστε δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς μεταῤῥύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως » [1].

β) Οἱ ἀλλοδαποὶ δύνανται νὰ ἦναι μέλη διαιτητικοῦ δικαστηρίου; Ναὶ, διότι ἡ ἔκφρασις τοῦ ἄρθρ. 112 τῆς πολιτ. δικονομίας *ἕκαστος ἡμεδαπὸς* δὲν ἀποκλείει τοὺς ἀλλοδαπούς. (ἀπόφ. 277 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4754 [2].

(1) Βλ. τὴν ὑποσημείωσιν.

(2) Ἐναντίαν νομολογίαν ἔχουν οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται· ὅρα τὴν λέξ. Ἀλλοδ. § 30.

γ) ὅταν τις διώρισεν ἀλλοδαπόν τινα ὡς ἐπιδιαιτητὴν, καὶ δὲν ἐπρότεινεν εἰς τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον ὅτι ἠγνόει τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ὡς ἀλλοδαποῦ, δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸν λόγον τοῦτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου, διότι κανεὶς δὲν δύναται νὰ παραγάγῃ λόγον πρὸς ἀναίρεσιν ἐκ τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ πράξεων. (ἄρθ. 811 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας). Ἀπόφ. 46 τοῦ 1843 τοῦ Ἀρ. Πάγου.

Δ) Ἐξαίρεσις διαιτητῶν [1]. *Παραίτησις.*

§ 10. παρατηρῶ

α) ὅταν προταθῇ ἐξαίρεσις κατὰ τῶν διαιτητῶν, ὡρίμου οὔσης τῆς δίκης, δύνανται νὰ προβῶσι; Τὸ ἀκυρωτικὸν ἐξέδωκε τὴν 3 φεβρ. 1837 τὴν ἀκόλουθον ἀπόφασιν.

« Ἐπειδὴ, ἂν καὶ κατὰ γενικὴν ἀρχὴν οἱ διαιτηταὶ δὲν δύνανται ν' ἀποφασίσωσι περὶ τῆς ἰσχύος τῆς προτεινομένης ἐναντίον αὐτῶν ἐξαιρέσεως, δὲν τοῖς εἶναι, μολοντοῦτο, ἀπηγορευμένον, ὅταν ἡ δίκη ἦναι ὥριμος, ὅταν ἐγγίζῃ ἡ λῆξις τῆς προθεσμίας τῆς συνυποσχέσεως, ἢ ὅταν ἦναι κατεπείγουσα ἀνάγκη νὰ δοθῇ πέρας εἰς τὴν διαίτησιν, νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως, καὶ μάλιστα ὅταν οἱ προτεινόμενοι ἐξαιρέσεως λόγοι δὲν προῆλθον μετὰ τὴν συνυπόσχεσιν· ὅτι ὑπάρχουσι πολλαὶ περιπτώσεις, καθ' ἃς ἤθελεν εἶσθαι λίαν ἐπιβλαβὲς εἰς τοὺς διαδίκους τοῦ ν' ἀναβληθῇ ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις, ὅπερ συχνάκις ἤθελε μηδενίσει πραγματικῶς καὶ αὐτὴν τὴν διαίτησιν καὶ ὅλας τὰς συλλεχθείσας ἀποδείξεις καὶ πληροφορίας, καὶ ἤθελε παρεμβάλει τοὺς διαδίκους εἰς πολλὰ ἐμπόδια.

« Ἐπειδὴ εἰς τοιαύτας περιπτώσεις, προβαινόντων τῶν διαιτητῶν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως, οἱ διάδικοι δὲν στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ τὴν ζητήσουν καὶ διὰ κυρίας ἔτι· ὥστε τὰ δικαστήρια νὰ κρίνουν περὶ τῆς ἰσχύος τῆς ἐξαιρέσεως καὶ κατὰ συνέπειαν περὶ τῆς ἀκυρότητος, ἂν ὑπάρχῃ, τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου οἱ διαιτηταὶ, χωρὶς ν' ἀποφασίσουν

Ἀλλοδαποὶ δύνανται νὰ διορισθῶσι διαιτηταί; ὄχι κατὰ τὴν ἀπόφασιν 1748 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.—Πρβ. δὲ Mongally N. 118 ed. Brux. 162 σημ. 2.—Βλ. καὶ τὴν ἐν τῇ σελ. 72 ἀπόφασιν.

Διαιτητὴς δὲν δύναται νὰ ἦναι ὁ ἀλλοδαπὸς οὐδ' ἐπὶ ἑκουσίας διαιτήσεως. (σελ. 92 τῆς περὶ ἐμπορ. δικ. πραγμ. τοῦ Ῥάλλη).

(1) Ὅρα καὶ ἄνωτ § 8.

περὶ τῆς ἀξίας τῆς ἐξαιρέσεως, ἔλαβον εἰς σκέψιν τὸν χρόνον, ὅστεν παρῆλθεν ἀπὸ τῆς πρώτης εἰσαγωγικῆς αἰτήσεως, τὴν διάταξις τοῦ ἄρθρ. 59 τοῦ ἐμπορικοῦ κώδηκος, τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐνώπιόν των ἄνευ διαμαρτυρήσεως, τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ θέσουν πέρας εἰς τὰς προκειμένας διαφορὰς, καὶ ἐκ τῆς σκέψεως ταύτης ἐσυμπέραναν οὕτως « ἐκρίναμεν ὅτι πρέπει νὰ προβῶμεν. »

« Ἐπειδὴ εἰς αὐτὰς τὰς περιπτώσεις, καὶ κατὰ τὸ περιεχόμενον τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ἔκρινε, χωρὶς νὰ παραβιάσῃ τὸ ἄρθρ. 1028 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅτι ἔπρεπε ν' ἀποῤῥίψῃ τὴν αἴτησιν περὶ ἀκυρώσεως τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἀπὸ διαιτητὰς μὴ ὑπερβάντας τὰ ὅρια τῆς ἐξουσίας των, ἀρνηθέντας μόνον ν' ἀναβάλουν τὴν ἀπόφασιν τῆς διαφορᾶς, ἥτις τοῖς ὑπεβλήθη, ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἐκ τῆς Νομικ. σελ. 997, ὅπου ἐκτίθενται ἐν ἐκτάσει τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

β) Ὅταν εἰς τὸν ἐπιδιαιτητὴν ἐκοινοποιήθη ἡ ἐξαίρεσις καὶ ἐντούτοις αὐτὸς ἐξέδωκε μετὰ ταῦτα τὴν ἀπόφασίν του, ἡ περίπτωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ εἰμὴ ὡς ὑπέρβασις καθηκόντων ὑποβάλλουσα αὐτὸν εἰς ἀποζημιώσεις, ἀλλὰ δὲν καθιστᾶ/καταστaίνει τὰς πράξεις του ἀκύρους· τότε δὲ μόνον αὗται δύνανται ν' ἀκυρωθοῦν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 40 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν γείνῃ δεκτὴ ἡ ἐξαίρεσίς του, οἱ δὲ ἔννοια τοῦ 5 § τοῦ ἄρθρ. 121 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐννοεῖ ἐξαίρεσιν ὄχι προτεινομένην ἁπλῶς, ἀλλὰ γενομένην ἤδη δεκτήν. (ἀπόφ. 1188 τῆς 3 μαρτίου 1839 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

γ) Ἡ διαιτητικὴ ὑπηρεσία δὲν εἶναι ὑποχρεωτική, ἀλλὰ πᾶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ἀποποιηθῇ, χωρὶς ν' ἀναγκάζεται ν' ἀναφέρῃ τοὺς λόγους τῆς παραιτήσεώς του (113 πολ. δικ.)· τοῦτο δὲ ἐφαρμόζεται ἐπίσης εἴς τε τὰς ἑκουσίας διαιτήσεις καὶ τὰς κατ' ἀνάγκην. Εἰς τὴν Γαλλίαν οἱ συγγραφεῖς διαφωνοῦσι περὶ τῶν κατ' ἀνάγκην διαιτητῶν, καὶ οἱ μὲν (ἐν οἷς ὁ *Carré*, ἀριθ. 3314—*Persil* σελ. 255—*Molgally*, ἀριθ. 314) φρονοῦν, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ ἐμποροδικείου διορισθέντας διαιτητὰς ν' ἀποποιηθῶσι τὸν διορισμόν των, ἐκτὸς ἂν ἔχωσιν ἰσχυροὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ὀφείλουν νὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου· στηρίζουν δὲ τὴν γνώμην ταύτην εἰς τὸ ὅτι οἱ κατ' ἀνάγκην διαιτηταὶ ἐξομοιοῦνται μὲ τοὺς τακτικοὺς δικαστάς· ὅτι ἡ διαιτητικὴ ὑπηρεσία εἶναι βάρος, τὸ ὁποῖον συνεπάγει ἡ ἰδιότης τοῦ ἐμπορίου,

ὅτι ἄνω τῆς ὑποχρεώσεως τῶν ἐμπόρων τοῦ νὰ διορίζωνται κατ' ἀνάγκην διαιτηταὶ, αἱ μεταξὺ συνεταίρων διαφοραὶ ἠδύναντο νὰ μένωσιν ἀδίκαστοι, ἢ ἡ ἐκδίκασις αὐτῶν ἠδύνατο ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ἐναντίον τοῦ κατεπείγοντος τῆς φύσεώς των· σύμφωνα δὲ μὲ τὴν γνώμην ταύτην ἀπεφάσισε καὶ τὸ ἐφετεῖον Βρουξ. 22 αὐγ. 1810—Δ. 11, 56 Α. I. 689).

Οἱ δὲ *Locré*, ἀριθ. 53, *Malepeyre et Jourdain*, σελ. 390, *Goubeau*, τόμ. 2 σελ. 98, *Dalloz* λ. διαιτ. σελ. 686, *Bioche et Goujet*, ἀριθ. 213, *Vatimesnil*, ἀριθ. 194 καὶ ἄλλοι, ἐπαγγέλλονται τὴν ἐναντίαν γνώμην, ἥτις καὶ εἶναι μᾶλλον παραδεδεγμένη· καὶ τῷ ὄντι οὐδεὶς δὲν ὀφείλει ἀκουσίως νὰ δεχθῇ ὑπηρεσίαν τινὰ, εἰμὴ ἂν ὑποβάλλεται εἰς τοῦτο ῥητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου, ὡς π. χ. συμβαίνει εἰς τοὺς ἐνόρκους· Προσέτι καθ' ἡμᾶς μὲν ὑπάρχει ἡ ῥητὴ διάταξις τοῦ 22 ἄρθ. τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν δὲν ἀμφισβητεῖται ὅτι κανεὶς δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ δεχθῇ θέσιν ἐμποροδίκου ἢ παρέδρου· ἄρα διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν ὑποχρεοῦται οὐδὲ θέσιν διαιτητοῦ νὰ δεχθῇ.

'Αλλ' ἅμα δεχθῇ τις τὸν διορισμόν του ὡς διαιτητοῦ, λαμβάνει χώραν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν διαδίκων οἱονεὶ συμβόλαιον, τὸ ὁποῖον δὲν τῷ ἐπιτρέπει πλέον νὰ παραιτηθῇ. *Voluntatis est enim suscipere mandatum, necessitatis consumere* νόμ. 17 Δ. *de commod.* καὶ νόμ. 15 Δ. *de recept. qui arbit.* 113 πολιτ. δικ.—Κατὰ τοὺς πλείστους γάλλους συγγραφεῖς, ὁ διαιτητὴς δύναται, καὶ ἀφοῦ ἐδέχθη τὸν διορισμόν του, νὰ παραιτηθῇ, ἂν τὰ πράγματα ἦναι εἰσέτι ἀκέραια· δὲν ἀναλαμβάνει δὲ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ μὴ δύναται νὰ παραιτηθῇ εἰμὴ μόνον ἀφοῦ ἤρχισε νὰ ἐργάζηται, τουτέστιν ἀφοῦ συνετάχθησαν τὰ περὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου πρακτικά· τὴν γνώμην ὅμως ταύτην, τὴν ὁποίαν ἀντικρούουν καὶ κατ' αὐτὴν τὴν Γαλλικὴν νομοθεσίαν οἱ *Malepeyre et Jourdain*, σελ. 390, δὲν δυνάμεθα εὐκόλως ν' ἀποδεχθῶμεν (περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἂν πρέπη δηλ. νὰ λάβῃ τὴν αὐτὴν λύσιν καὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν δικ. ἢ ὄχι, θὰ ἐπανέλθω), ὡς στηριζομένην εἰς τὸ γράμμα τοῦ 1014 ἄρθρ. τῆς Γαλλικῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον φέρει ὅτι οἱ διαιτηταὶ δὲν δύνανται νὰ παραιτηθῶσιν, *ἐὰν ἤρχισαν αἱ ἐργασίαι των*, ἐνῷ τὸ 113 ἄρθρον τῆς ἡμετέρας δικονομίας διαλαμβάνει μόνον, ὅτι ὁ ὁ διαιτητὴς δὲν δύναται νὰ παραιτηθῇ, *ἐὰν ἀνεδέχθη* τὴν θέσιν του.

Ὁ νόμος δὲν ὁρίζει τύπον τινὰ πρὸς βεβαίωσιν τῆς παραιτήσεως· ἀρκεῖ δὲ νὰ ὑπάρχῃ βεβαία ἡ παραίτησις καὶ ἰσχύει ἂν καὶ μήπω

γενομένη εἰς τοὺς διαδίκους γνωστή. *Vatismesnil*, ἀριθ. 197. ἀκυρ. 24 δεκεμβρίου 1817.—*S.* 18, 141.—Δ. Α, 1. 688.

Οὔτε ἡ Γαλλικὴ νομοθεσία, οὔτε ἡ ἡμετέρα δὲν ἀναφέρουσι ῥητῶς ὅτι ὑπάρχουν νόμιμοι λόγοι ἐπιτρέποντες εἰς τοὺς διαιτητὰς νὰ παραιτηθῶσι καὶ μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ διορισμοῦ των. Ἀλλ᾿ὅμως ὅλοι οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς παραδέχονται κοινῶς ὅτι ὑπάρχουν τοιοῦτοι λόγοι· τοῦτο δὲ ἐξάγεται καὶ ἐκ δύο ἀποφάσεων τοῦ ἀκυρωτικοῦ, τῆς μὲν τῶν 6 νοεμβρίου 1809 (*S.* 10, 38), τῆς δὲ τῶν 24 δεκεμβρίου 1817 (*T.* 18, 141.—*D.* λ. διαιτ. σελ. 688). Ἄλλως, ὡς παρατηρεῖ ὁ *Mongally*, ἀριθ. 312, ἡ διαίτησις καί τοι ὠφέλιμος πρὸς τοὺς διαδίκους ἤθελεν ἐνίοτε ἀποβαίνει ἐπιζήμιος πρὸς τοὺς διαιτητάς. Ἐκτὸς τούτων, τὸ κώλυμα ἐν γένει εἶναι λόγος παραιτήσεως, διότι καὶ κατὰ τὸ 1012 ἄρθρ. τῆς Γαλλικῆς δικονομίας καὶ κατὰ τὸ 121 τῆς ἡμετέρας, ἡ διαιτητικὴ ὑπηρεσία παύει ἐάν τις τῶν διαιτητῶν ἐκωλύθη περὶ τὴν ἐκτέλεσιν· τὸ κώλυμα ὅμως πρέπει νὰ ἦναι νόμιμον, ὡς ἡ μεγάλη ἔχθρα, ἡ προβεβηκυῖα ἡλικία, αἱ νόσοι, αἱ δημόσιοι ὑπηρεσίαι κτλ. Συνάγομεν λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν ὁ διαιτητὴς δύναται νὰ παραιτηθῇ καὶ μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τοῦ διορισμοῦ του, 1) ἐὰν ὑπάρχωσιν ἰσχυροὶ πρὸς ἐξαίρεσιν αὐτοῦ λόγοι· ἑπομένως καὶ ἐὰν ἐξυβρίσθη ἢ ἐδυσφημίσθη ὑπό τινος τῶν διαδίκων, ἢ ἂν μεταξὺ τούτων καὶ ἐκείνου ἐγεννήθη ἔρις ἢ ἔχθρα δίδουσα χώραν εἰς ἐξαίρεσιν. *Pardessus*, ἀριθ. 1392, καὶ λ. συγγρ. 2) Ἐὰν τὸ συνυποσχετικὸν ἦναι πλημμελὲς ἢ ἄκυρον, εἴτε δι᾿ ἔλλειψιν τῶν οὐσιωδῶν τύπων, εἴτε διότι μεταξὺ τῶν διαδίκων εἶναι καὶ ἀνήλικες (νόμ. 32 § 8—νόμ. 35 *ff. de recep.*) εἴτε διότι ἀφορᾷ ἀντικείμενα, περὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐπιτρέπεται διαίτησις (νόμ. 32 § 6 καὶ 7 αὐτόθι), εἴτε, ἐν γένει, διότι περιέχει διατάξεις ἀντιβαινούσας εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη. *Giraudeau et Goetschy*, ἀριθ. 75. ὅρα κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν καὶ *Pardessus*, ἀριθμ. 1392 καὶ *Malepeyre et Jourdain* σελ. 391. 3) Ἐὰν ἕνεκα νόσου ἢ ἄλλου σωματικοῦ κωλύματος δὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ 4) Ἐὰν ἡ μετὰ τὸ συνυποσχετικὸν ἀποδοχὴ δημοσίου ὑπηρεσίας, ἢ ἐπισυμβᾶσαι ἀπροσδόκητοι οἰκιακαὶ ὑποθέσεις δὲν παρέχουν εἰς αὐτὸν καιρὸν νὰ ἐνασχοληθῇ καὶ εἰς τὴν διαίτησιν. *Pigeau* καὶ λ. συγγρ. 5) Ἐάν, ἀφοῦ τὸν διώρισαν οἱ διάδικοι διαιτητήν, ἔφερον τὴν ὑπόθεσιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, μετέπειτα δὲ ἀπετάνθησαν πάλιν πρὸς αὐτόν. Νόμ. 9 § 5. νόμ. 10 καὶ 11 *ff.* αὐτ. *Bruxelles* 4 *Fruct, an XII.* Δαλ. λ. διαιτ. σελ. 688—ὅρα καὶ νόμους 13 § 4, 16 καὶ 32 § 3 *ff.* αὐτόθι,

ἀναφέροντας καὶ ἄλλους τινὰς λόγους παραιτήσεως, πλὴν σπανίας ἐφαρμογῆς.

Κατὰ συνέπειαν τῶν προρηθέντων, ἐὰν εἰς τὸ συνυποσχετικὸν ὑπάρχῃ ὁ ἑξῆς ὅρος, *ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως ἢ παραιτήσεως τοῦ ἑτέρου δι' οἱανδήποτε αἰτίαν, θέλει ἐκλεχθῇ ἄλλος ἀντ' αὐτοῦ*, ὁ ὅρος οὗτος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἄλλον σκοπὸν εἰμὴ νὰ προΐδῃ ἄλλην παραίτησιν γενομένην *ἕνεκα νομίμου αἰτίας* (*λόγου*), οὐδ' ἀκυροῖ, οὔτε ἐκπεφρασμένως, οὔτε σιωπηρῶς, τὴν διάταξιν τοῦ 113 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας διαλαμβάνουσαν, ὅτι οἱ διαιτηταί, ἀφοῦ ἐδέχθησαν τὴν θέσιν των, δὲν δύνανται νὰ παραιτηθῶσι. *Paris* 8 μαΐου 1824. —Δ. λ. διαιτ. σελ. 688. Ἂν λοιπὸν οἱ διάδικοι συνωμολόγησαν ὅτι ἕνεκα τῆς παραιτήσεως ἑνὸς τῶν διαιτητῶν δὲν παύει ἡ συνυπόσχεσις, ἡ σύμβασις αὕτη δὲν ὠφελεῖ τὸν ἄνευ νομίμων λόγων παραιτηθέντα διαιτητήν.

Ἡ παραίτησις τοῦ διαιτητοῦ δύναται νὰ λάβῃ χώραν ὄχι μόνον ἀμέσως ἀλλὰ καὶ ἐμμέσως, ὡς π. χ. ἂν ὁ διαιτητὴς πράξῃ τι μὴ συμβιβαζόμενον μὲ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν διαιτητικῶν αὐτοῦ καθηκόντων. Διὰ τοῦτο τὸ ἐφετεῖον Βρυξελλῶν ἀπεφάσισε τήν, 4 *Fruct.* 12 ἔτος (*S.* 5, 535—Δ. Λ. I. 685) ὅτι ὁ διαιτητὴς ὅςις ἐδέχθη τὴν ἐντολὴν τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων νὰ καλέσῃ τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ ἐπὶ τῆς διαφορᾶς, δι' ἣν συνέστη τὸ συνυποσχετικόν, λογίζεται ἕνεκα τούτου ὡς παραιτηθεὶς τῆς θέσεώς του· ἐπομένως ὁ ἀντίδικος, ὅστις ἐνεφανίσθη ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου πρὸς συμβιβασμόν, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀποφάσεως, εἰς ἣν συνέπραξεν ὁ τοιοῦτος διαιτητής. Σύμφ. καὶ *Goubaeu*, τόμ. 1 σελ. 197.

Ἡ ἄρνησις τοῦ διαιτητοῦ νὰ λάβῃ μέρος εἴς τινας ἐργασίας ἢ νὰ ἐκπληρώσῃ διατυπώσεις τινάς, ἐξομοιοῦται πάντοτε μὲ παραίτησιν, ἥτις ἐπιφέρει τὴν παῦσιν τῆς συνυποσχέσεως. Ἐν τούτοις τὸ ἀκυρωτικὸν τῆς Γαλλίας ἀπεφάσισε τὴν 18 μαΐου 1814 (*S.* 15, 28) ὅτι ὅταν διαιτητής τις, ὅστις ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν του καὶ ἐξέφρασεν γνώμην ἐναντίαν τῆς τοῦ ἑτέρου διαιτητοῦ, ἀρνεῖται νὰ βεβαιώσῃ τὴν διχογνωμίαν ταύτην διὰ τῶν πρακτικῶν, τοῦτο δὲν εἶναι παραίτησις ἐπιφέρουσα τὴν παῦσιν τῆς συνυποσχέσεως. Πλήν, ὡς παρατηρεῖ ὁ *Mongally*, ἀριθ. 315, ἡ ἀρχή, τὴν ὁποίαν τίθησι τὸ ἀκυρωτικόν, τότε μόνον δύναται νὰ ἰσχύσῃ, ὅταν ἡ διχογνωμία ἐβεβαιώθη ἤδη δι' ἄλλων μέσων, καθότι ἄλλως δὲν δύναται ν' ἀρχίσῃ τὸ ἔργον τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ. Ἄλλως τε τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι μᾶλλον πραγματικόν, καὶ ὡς τοιοῦτον δὲν δύναται νὰ λυθῇ κατὰ γενικὸν κανόνα.

Τί γίνεται ἂν ὁ ἕτερος τῶν διαιτητῶν δὲν συνέρχεται μετ' αὐτῶν κατὰ τὴν ἐπὶ τούτῳ ὡρισμένην ἡμέραν; Οἱ διάδικοι ὀφείλουν νὰ κλητεύσωσιν αὐτὸν νὰ ἐμφανισθῇ κατ' ἄλλην τινα ῥητὴν ἡμέραν, καὶ ἂν οὐδὲ τότε δὲν ἐμφανισθῇ, ἡ συνυπόσχεσις παύει, ἐκτὸς ἂν οἱ διάδικοι εἶχον ἤδη συμφωνήσει, ἢ ἂν συμφωνήσωσι, νὰ ἐκλέξουν ἄλλον.

Ἀλλὰ διότι ἀφοῦ ἐδέχθησαν οἱ διαιτηταὶ τὸν διορισμόν των δὲν ἐπιτρέπεται πλέον εἰς αὐτοὺς νὰ παραιτηθῶσιν ἄνευ νομίμων λόγων, δὲν ἕπεται ὅτι δύνανται ν' ἀναγκασθῶσι καὶ ἄκοντες νὰ δικάσωσι τὴν καθυποβληθεῖσαν εἰς αὐτοὺς διαφορὰν, καὶ νὰ ἐκδώσωσι περὶ αὐτῆς ἀπόφασιν, καθότι οὕτω καὶ τὰ συμφέροντα τῶν διαδίκων ἤθελον τεθῆ εἰς κίνδυνον, καὶ ἡ ἀξία τῆς διαιτητικῆς ὑπηρεσίας ἤθελε προσβληθῆ· ἀλλὰ τῆς ὑποχρεώσεως τῶν διαιτητῶν οὔσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ πράττειν, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μὴ ἐκτελέσεως αὐτῆς εἶναι ἡ πληρωμὴ ἀποζημιώσεων καὶ τόκων· νόμ. **13 § 1** *ff de re judicata*. Οἱ διαιτηταὶ λοιπὸν, οἵτινες ἀρνοῦνται αὐτογνωμόνως νὰ ἐκτελέσωσι τὴν ὁποίαν ἀνεδέχθησαν ἅπαξ ἐντολὴν νὰ δικάσωσι τὴν διαφορὰν, δύνανται, κατ' αἴτησιν τῶν διαδίκων ἢ τοῦ ἑτέρου αὐτῶν, νὰ καταδικασθῶσιν εἰς ἀποζημιώσεις. Πρὸς τοῦτο δὲ ἔχουν οἱ διάδικοι τὸ δικαίωμα νὰ κινήσωσι κατ' αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου ἀγωγήν.

Περὶ ἀνακλήσεως τῶν διαιτητῶν.

δ. ά) Ἀφοῦ ἅπαξ διορισθῇ ὁ διαιτητὴς, μέχρι τῆς λήξεως τοῦ νομίμου ἢ τοῦ ὑπὸ τῶν μερῶν ὡρισμένου χρόνου τῆς διαιτήσεως, δὲν δύναται ν' ἀνακληθῇ εἰμὴ συναινέσει ὅλων τῶν διαδίκων· **113** καὶ **121 § 4** πολ. δικονομίας. Ἐννοητέον ὅμως, ὅτι ὁ κανὼν οὗτος δὲν ἐφαρμόζεται εἰμὴ ὅταν ὁ διορισθεὶς διαιτητὴς ἔγεινεν ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου δεκτὸς, καθότι ἄλλως δύναται ὁ διάδικος, ἐν ὅσῳ δὲν ἔγεινε δεκτὸς ὁ πρότερον ἐκλεχθεὶς διαιτητὴς, νὰ τὸν ἀνακαλέσῃ, καὶ, ἀντ' ἐκείνου, νὰ διορίσῃ ἄλλον. Ἀκυρ. **13** *Fruct*. *Pardessus*, ἀριθ. **1413**. Ὁ *Carré*, ἄρθρ. **1008**, σημ. **1**, ἀναφέρει μὲν ἀπόφασίν τινα τοῦ ἐφετείου Παρισσίων, (**25** μαΐου **1813**. *S*. **14**, **681**. Δ. **1**, **689**) καθ' ἣν ἐπειδὴ ἡ κατ' ἐρήμην ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις, δι' ἧς διωρίσθη αὐτεπαγγέλτως ὁ διαιτητὴς συνεταίρου τινὸς, ὑπόκειται εἰς ἀνακοπὴν, ὁ συνεταῖρος οὗτος δύναται ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν καὶ ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου κατ' ἀντιμωλίαν τῶν μερῶν καὶ ἕνεκα τῆς ἀρνήσεως τοῦ διαδίκου, δι' ὃν ἔγεινεν ὁ

διορισμὸς, καθότι τότε ἤθελεν ὑπάρχει δικαστικὸν συνάλλαγμα μήποτε ὑποκείμενον εἰς ἀνάκλησιν.

β) Τὸ δικαίωμα τῆς ἐκ συμφώνου ἀνακλήσεως τῶν διαιτητῶν ἔχουν οἱ διάδικοι εἴς τε τὰς ἑκουσίας διαιτήσεις καὶ εἰς τὰς κατ' ἀνάγκην, διότι ὁ νόμος δὲν κάμνει διάκρισιν. Ἄρα δύνανται ν' ἀνακαλέσωσιν ἐκ συμφώνου τούς τε ὑπ' αὐτῶν καὶ τοὺς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διορισθέντας διαιτητάς· *Carré*, ἄρθρ. 1008. Κατά τινας Γάλλους συγγραφεῖς, οἱ διάδικοι δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀνακαλέσωσι τοὺς κατ' ἀνάγκην διαιτητὰς, εἰμὴ καθ'ὅσον συμφωνοῦν περὶ ἐκλογῆς ἑτέρων διαιτητῶν, καθότι ἐξ ἑνὸς μέρους τὸ ἐμποροδικεῖον δὲν δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ ὀνομάσῃ ἄλλους διαιτητὰς παρὰ τοὺς ὑπάρχοντας, ἐξ ἄλλου δὲ ἐκ τοῦ ὅτι ἀνεκκλήθησαν οἱ πρῶτοι διαιτηταὶ δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς διαδίκους νὰ μεταγάγωσι τὴν διαφορὰν ἀπ' εὐθείας ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου, ὡς οὔσης τῆς ἀναρμοδιότητος αὐτοῦ ἀπολύτου· ὥστε ἕπεται ὅτι οἱ διάδικοι, μὴ συμφωνοῦντες νὰ ἐκλέξωσι νέους διαιτητὰς, δὲν θέλουν πώποτε δυνηθῇ νὰ δικασθῶσι. *Merson* 35—*Pardessus* ἀριθμ. 1413. *Locré*, ἀριθ. 64). Ἡ γνώμη αὕτη καί τοι ἰσχυρὰ θεωρουμένη δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς ἡμετέρας νομοθεσίας, καθότι μὴ ὑπαρχούσης καθ' ἡμᾶς, ὡς εἰς τὴν Γαλλίαν, ἀπολύτου ἀναρμοδιότητος τῶν ἐμποροδικείων ὡς πρὸς τὰς ὑπὸ τῶν διαιτητῶν δικαζομένας ὑποθέσεις, ἀλλὰ χορηγουμένου ἁπλῶς εἰς τὸν ἐνάγοντα τοῦ δικαιώματος νὰ ζητήσῃ, ἐπὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων, τὴν σύστασιν διαιτητικοῦ δικαστηρίου (108 πολιτ. δικονομίας), ἂν οἱ διάδικοι ἀνακαλέσωσι τοὺς διορισθέντας διαιτητὰς χωρὶς νὰ συμφωνήσωσι περὶ ἐκλογῆς ἄλλων, δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ μείνωσιν ἀδίκαστοι, ὡς ἔχοντες πάντοτε τὸ δικαίωμα νὰ προσδράμωσιν ἐνώπιον τῶν ἐμποροδικείων.

γ) Ἐπειδὴ ἡ πολ. δικονομία δὲν ἀναφέρει τι περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν γίνεται ἡ ἀνάκλησις, αὕτη δύναται νὰ ἦναι ἡ ῥητὴ, ἢ σιωπηρά. Ῥητὴ εἶναι ὅταν οἱ διάδικοι γνωστοποιήσωσιν αὐτὴν ἐκ συμφώνου εἰς τοὺς διαιτητὰς εἴτε δι' ἐπιστολῆς (Ἀκυρ. 23 *pluv. an. XII. S.* 4 681. Δ. Α. 1,689), εἴτε δι' οἱουδήποτε ἄλλου ἐξωδίκου ἐγγράφου ὑπογεγραμμένου ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ κοινοποιουμένου διὰ τοῦ κλητῆρος (*Carré*, ἀριθ. 3286), εἴτε καὶ καταχωρουμένης τῆς κοινῆς τῶν διαδίκων θελήσεως εἰς τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου, τὰ ὁποῖα ὑπογράφονται παρ' αὐτῶν. *Mongally* ἀριθ. 179. Σιωπηρὰ δὲ εἶναι ὅταν οἱ διάδικοι πράξωσί τι, ἐξ οὗ συνάγεται ἀναγκαίως ὁ σκοπὸς αὐτῶν ν' ἀνακαλέσωσι τοὺς διαιτητὰς, π. χ. ἐὰν ἐπιχειρήσωσι νὰ συμβι-

βασθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, δι' ὃ συνέστη τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον [1], ἢ ἐὰν, ἀντὶ τῶν ὑπαρχόντων διαιτητῶν, διορίσωσιν ἄλλους διαιτητὰς ἢ ἁπλοῦς συμβιβαστάς. *Carré*, αὐτ. Ἑπομένως 1) ὁ διάδικος, ὅστις ἐνήχθη μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ συνυποσχετικοῦ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, δύναται νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὴν αἴτησιν, τὴν ὁποίαν ἤθελεν ἀκολούθως κάμει ὁ ἐνάγων περὶ παραπομπῆς τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν· διότι ἡ προταθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀνάκλησις, γενομένη ἅπαξ δεκτὴ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, κατέστη ὁριστική. Ἀκυρ· 25 ἀπριλίου 1834. Πᾶσα διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἥτις ἀπηγγέλθη, ἐχρονολογήθη καὶ ὑπεγράφη μετὰ τὴν ἀνάκλησιν τῶν διαιτητῶν, εἶναι, καί τοι συνταχθεῖσα πρότερον, ἄκυρος. Ἀκυρ. 17 μαρτίου 1806. *S*. 6, 918. Πλὴν ὁ *Carré*, ἀρθ. 1008 σημ. 4, παρατηρεῖ ὅτι ἔχει ἄλλως, ἂν ἡ ἀπόφασις ἀπηγγέλθη παρόντων τῶν μερῶν.

δ) Οἱ διάδικοι δύνανται ν' ἀνακαλέσωσι τοὺς διαιτητὰς κατὰ πᾶσαν τῆς διαιτήσεως στάσιν· ἐπομένως καὶ ἀφοῦ ἀκόμη, συμπληρωθείσης τῆς διαδικασίας, ἐξέδωκαν οἱ διαιτηταὶ ἀπόφασιν ἀποφηναμένην ὅτι ὑπάρχει ἰσοψηφία, καὶ διώρισαν καὶ τὸν ἐπιδιαιτητήν. *Malepeyre et Jourdain* σελ. 393.—Ἀκυρ, 3 ἰουν. 1811 Δ. λ'. διαιτ. σελ. 691· τὴν δὲ ἐναντίαν περὶ τούτου γνώμην τοῦ *Goubeau*, τόμ. 2 σελ. 244, ἀντικρούουν οἱ *Griaudaeu et Gœstchy*, ἀριθ. 57, ὡς ἑφεξῆς. « Ὁ ἰσχυρισμὸς, ὅτι τὸ ἔργον τῶν διαι-
» τητῶν ἐξεπληρώθη μετὰ τὴν ἔκδοσιν προδικαστικῆς τινος, ἢ τῆς
» ἀποφηναμένης ὅτι ὑπάρχει ἰσοψηφία, ἀποφάσεως, δὲν ἔχεται ἀλη-
» θείας· καθότι κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν ἐναπολείπεται
» εἰσέτι ἡ ἔκδοσις τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, κατὰ δὲ τὴν δευτέ-
» ραν οἱ διαιτηταὶ μέλλουν εἰσέτι νὰ διαλύσωσι τὴν ἰσοψηφίαν διὰ
» τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ, μετὰ τοῦ ὁποίου ὀφείλουν ἀναγκαίως νὰ ἔλθω-
» σιν εἰς σύσκεψιν [2]· ἡ δὲ ἀπόφασις δὲν εἶναι τελεία, εἰμὴ ἀφοῦ
» ὅλοι οἱ διαιτηταὶ τελειώσωσι τὸ ἔργον των. » Ἄλλως τε κατὰ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἀπεφασίσθη τὸ ζήτημα ὑπό τε τοῦ ἀκυρωτικοῦ διὰ τῆς προμνημονευθείσης ἀποφάσεως, καὶ ὑπὸ τοῦ ἐφετ. Τουρίνου. Τελευταῖον μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως, εἰς ἣν ἔλαβε μέρος καὶ

---

(1) Ἡ ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου ἐμφάνισις τῶν διαδίκων διὰ νὰ συμβιβασθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, δι' ὃ συνέστη τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον, ἀποδεικνύει ἀρκούντως τὴν σιωπηρὰν τῶν διαιτητῶν ἀνάκλησιν. Brux 4, Fruct. an 12. S. 525).

(2) Κατὰ τὴν ἡμετέραν μάλιστα νομοθεσίαν ὀφείλουν νὰ δικάσωσι μετ' αὐτοῦ ἐξ ὑπαρχῆς τὴν ὑπόθεσιν. Βλ. κατωτ. § 37 ἐπ,

ὁ ὑποδιαιτητής, ὑπάρχοντος δεδικασμένου πράγματος, ἡ ἀνάκλησις δὲν εἶναι πλέον δεκτή· ὥστε, διὰ νὰ μηδενισθῇ ἡ τοιαύτη ἀπόφασις, καὶ νὰ καθυποβληθῇ ἡ διαφορὰ ἐκ νέου εἰς ἄλλους διαιτητάς, ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως εἰδικὴ τῶν μερῶν σύμβασις.

ἐ) Κατὰ τὸν *Carré*, ἀριθ. 3276, συμφωνοῦντα μὲ τὸν *Merlin*, ἀριθ. 36, ἡ γενομένη ἀνάκλησις καθ' ἕνα τῶν εἰρημένων ἐν τῷ 3 ἀριθμῷ τρόπων, καί τοι μεταγενεστέρα τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, εἶναι ἰσχυρά, ἂν ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἐκδοθεῖσα ἐν ἀγνοίᾳ τῶν διαδίκων, καὶ μὴ καταστᾶσα τελεσίδικος, ὑπόκηται εἰς ἔφεσιν. Στηρίζει δὲ τὴν γνώμην ταύτην εἰς τὸ 2056 ἄρθρ· τοῦ Γαλλ. πολιτ. νόμου (ἀντιστοιχοῦν μὲ τὸν νόμον 32 κώδ. *de trans.* καὶ τοὺς νόμους 7 καὶ 11 πανδ. *Juris et facti ignor.*), τὸ ὁποῖον κηρύττει ἰσχυρὸν τὸν γενόμενον συμβασμὸν ἐπὶ δίκης, ἥτις ἐπερατώθη δι' ἀποφάσεως, μεινάσης ἀγνώστου εἰς τοὺς διαδίκους καὶ ὑποκειμένης εἰς ἔφεσιν. Ἂν ὅμως ἡ ἀπόφασις τῶν διαιτητῶν ἦναι τελεσίδικος, δὲν δύναται νὰ μηδενισθῇ διὰ μεταγενεστέρας ἀνακλήσεως, εἰμὴ ὅταν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι εἶχον γνῶσιν τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς. Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ὑποτίθεται, ὅτι, μὴ εὐχαριστηθέντες ἀπὸ τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἠθέλησαν ν'ἀντικαταστήσωσι τὴν θέλησιν τῶν διαιτητῶν διὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν θελήσεως, ὅπερ δύνανται πάντοτε νὰ πράξωσιν, ὁσάκις ἔχουν τὴν πρὸς τὸ συμβιβάζεσθαι ἱκανότητα. *Boitard* ἀριθ. 1008.—(Ἐκ τῆς Νομικῆς).

Ε) *Ἀντιμισθία διαιτητῶν.—Ὅρκισις αὐτῶν.*

§ 11. Παρατηρῶ περὶ τούτων τὰ ἑπόμενα:

ά) Οἱ κατ' ἀνάγκην διαιτηταὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα ν'ἀπαιτῶσιν ἀντιμισθίαν ἀπὸ τοὺς διαδίκους, οἵτινες καθυπέβαλον εἰς αὐτοὺς τὴν διαφοράν των; Ναί, καθότι εἶναι συνήθεια ἀδιαφιλονείκητος ν'ἀνταμείβηται ἡ ὑπηρεσία των, ὅταν τοὐλάχιστον πρόκηται περὶ διαιτητῶν μὴ ἐμπόρων· δὲν δύνανται ὅμως νὰ παρακρατήσωσι τὰ ἔγγραφα μέχρι τῆς πληρωμῆς τῆς ἀντιμισθίας των. (Πρωτ. Παρισ. 18 ἰουνίου 1839).

ϐ) Ὁ νόμος δὲν διατάττει νὰ ὁρκίζωνται οἱ διαιτηταὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος πρὶν ἀναλάβωσι τὰ ἔργα των. (ἀπόφ. τῆς 27 ἰουνίου 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

γ) Διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τὸ κράτος τῆς πολιτικῆς διαδικασίας τοῦ 1830 χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἡ εἰς τὸ δικαστή-

ριον παρουσίασις τοῦ συνυποσχετικοῦ πρὸς ἐπικύρωσιν αὐτοῦ καὶ ὅρκισιν τῶν διαιτητῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔγκυρος; ὄχι. (ἀπόφ. 241 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3305).

δ) Μὴ γενομένης ἀντιῤῥήσεως ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν περὶ τῆς μὴ παρουσιάσεως τοῦ συνυποσχετικοῦ εἰς τὸ δικαστήριον, ὁ λόγος τῆς ἀκυρότητος καλύπτεται; ὄχι. (ἡ αὐτὴ ἀπόφασις) [1].

ϛ) *Ποῖοι δύνανται νὰ ὑποβάλλωσι τὰς διαφορὰς των εἰς διαιτητάς;—Ἀνήλικες.*

§ 12. α) Ὁ ἔχων συμπληρωμένον τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ μετερχόμενος τὸ ἐμπόριον, δύναται νὰ καθυποβάλῃ τὰς διαφορὰς του εἰς διαιτητάς; Ναί. (ἄρθρ. 2 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου)· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι οὗτος δὲν ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα, ὁ ἐνῆλιξ ἀντίδικός του δὲν δύναται νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν ταύτην πρὸς ἀκύρωσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. (ἀπόφ. 97 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 351).

β) Ὅταν τις κατὰ τὴν ἀνηλικιότητά του ὑπογράψῃ συνυποσχετικόν, καὶ μετὰ τὴν ἐνηλικιότητά του δεχθῇ καὶ ἀναγνωρίσῃ τὴν πρᾶξιν ταύτην, μένει τὸ συνυποσχετικὸν τοῦτο ἰσχυρὸν καὶ ἀπρόσβλητον; Ναί. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 117 τοῦ 1837).

γ) Ἡ ἐν τῷ ἑταιρικῷ συμβολαίῳ καταχωρημένη ῥήτρα, δι' ἧς ὑποχρεοῦνται οἱ συνεταῖροι νὰ καθυποβάλλωσι τὰς τυχὸν ἐγερθησομένας μεταξύ των διενέξεις εἰς ἀνέκκλητον διαιτησίαν, εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὰ μέρη καὶ τοὺς κληρονόμους των καί τοι ἀνήλικας. (ἀπόφ. τῆς 27 ἀπριλίου 1840 τῶν ἐν Παρισ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 2264).

δ) Συνυποσχετικὸν διαιτησίας, γενόμενον μεταξὺ πατρὸς καὶ τέκνου, ἰσχύει ἢ εἶναι ἄκυρον κατὰ τὸν τίτλ. 8 τοῦ βιβλ. α. τοῦ Ἀρμεν. καὶ τὸ τεμ. 2 *de contr. empt*;

Ἡ ἀπόφ. 140 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο τὰ ἑξῆς:

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ Ῥ. Δ. ἡ πατρικὴ πολιτ. ἐξουσία, κατὰ διαςολὴν τῆς φυσικῆς, δὲν ἀνήκει παρ' εἰς ῥωμ. πολίτην (Ὅρ. Μακελδ. § 544 καὶ *L.* 3 *de his qui sui, vel alieni juris sunt.*)· ἑπομένως εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἰσχύει τὸ Ῥ. δίκαιον, ἂν ἡ ἐξουσία αὕτη ὑποτεθῇ

(1) Ὅρα κατωτ. περὶ Συνυποσχετικοῦ.

ὑπάρχουσι καθ' ὅλην τὴν ἔκτασίν της, δὲν ἀνήκει εἰμὴ εἰς τοὺς Ἕλληνας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἀπὸ διαβατήριον δοθὲν παρὰ τοῦ ἐν Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας προξένου τῆς Τυῤῥηνίας (Τοσκάνης) εἰς τὸν Φ Κ, τὴν 7 ἀπριλίου 1830, καὶ παρὰ τούτου ὑπογεγραμμένον εἰς τὴν θέσιν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ κομιστοῦ, προκύπτει ὅτι ὁ αὐτὸς Φ Κ ἐγεννήθη εἰς τὸ Λιβόρνον καὶ ἦτον ἄχρι τότε ὑπήκοος Τυῤῥηνὸς (Τοσκανὸς)· ὅθεν δὲν ἀπέκτησεν ἐκ τῆς γεννήσεως τῶν υἱῶν του Κ, Γ καὶ Π τὴν πατρικὴν κατὰ τὸ ῥωμαϊκὸν δίκαιον (παρὰ τοῦ ἐπικαλουμένου) ἐξουσίαν ἐπ' αὐτούς, τῶν ὁποίων ὁ μικρότερος Π εἶχε φθάσει τὴν ἡλικίαν 22 ἐτῶν τὴν 29 σεπτεμβρίου 1836, ὡς ὁ Φ Κ αὐτὸς ἐδηλοποίησεν ἐνώπιον τοῦ ἐν Πάτραις προξένου τῆς Τυῤῥηνίας, ὅταν ἐκήρυξεν αὐτὸν ἱκανὸν νὰ διεξαγάγῃ μόνος του τὰς ὑποθέσεις του (ἴδε τὸ προξενικὸν ἔγγραφον τῆς αὐτῆς ἡμέρας), ἂν δὲ μετὰ ταῦτα ὁ Φ Κ ἐνεγράφη εἰς δῆμον Ἑλληνικόν, καὶ κατεστάθη Ἕλλην, ἂν δὲν ὑποτεθῇ, ὅτι καὶ οἱ τρεῖς υἱοί του, οἵτινες ἐξ αὐτῶν κατεστάθησαν ἰδίως Ἕλληνες, ἡ μεταβολὴ αὕτη τῆς ἐθνικότητος, ἂν καὶ δὲν ἀπεδείχθη, δὲν ἠμποροῦσε νὰ καταστήσῃ τοὺς ἅπαξ ἐλευθέρους τῆς Ῥωμαϊκῆς πατρικῆς ἐξουσίας συλληφθέντας καὶ γεννηθέντας υἱούς του ὑπεξουσίους, ἀλλὰ μόνον τὰ μετὰ τὸν ἑλληνισμόν του παρ' αὐτοῦ γεννηθέντα τέκνα, ἂν τοιαῦτα ἐγεννοῦσεν, ἤθελον εἶσθαι εἰς αὐτὸν ὑπεξούσια, καθότι ἡ τῶν προσώπων πολιτικὴ κατάστασις καθ' ὅλας τὰς ἀρχὰς τοῦ ῥωμ. δικαίου κανονίζεται ἀπὸ τὴν γέννησιν, καὶ κυρίως ἀπ' αὐτὴν τὴν σύλληψιν· ὁ δὲ ξένος, πολιτογραφόμενος ῥωμαῖος, τότε μόνον ἀπέκτα τὴν ἐπὶ τοὺς προγεννηθέντας παῖδάς του πατρικὴν ἐξουσίαν, ὅταν αὕτη εἰς αὐτὸν ἐδίδετο ῥητῶς παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος· ἴδε τὸν Γάϊον de his qui in potestate sunt comment. § 93 s. peregrinus κτλ. καὶ comment. 111 de hæreditatibus quæ ab intestato deferruntur § 20. Idem juris est si ideo liberi non sint in potestate Patris, quia sint cum civitata Romana donati, nec ab Imperatore in potestate reducti fuerint. ὁ δὲ Φ Κ οὔτε προτείνει ὅτι, ὅταν ἐπολιτογράφη Ἕλλην καθυπέβαλε τοὺς ἄλλοθεν γεννηθέντας υἱούς του εἰς τὴν πατρικήν του ἐξουσίαν. »

(Νομικ. σελ. 3738).

ε) Δύναται νὰ συνομολογηθῇ ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου τὸ δικαίωμα τῆς διὰ διαιτητῶν διαλύσεως τῶν ἐκ συναλλάγματός τινος προκυπτουσῶν διαφορῶν; Ναί, διὰ συμφώνου δύναται νὰ γίνῃ ἡ συνομολόγησις αὕτη καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου. (ἀπόφ. 112 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν βλ. ἐν τῇ λέξει *Ἁρμοδιότ. ἐμπορικὴ* §16).

Ζ) Συνυποσχετικὸν περὶ διαιτησίας.— Ἰδιωτικόν.— Ὑπογραφαί.—Συμπεραίνεται;—Πότε εἶναι περιττόν;— Περιεχόμενον τοῦ συνυποσχετικοῦ.

§ 13. α) Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος ὅταν ἐγένετο συνεπείᾳ συνυποσχετικοῦ, τὸ ὁποῖον δὲν φέρει τὴν ὑπογραφήν τινος τῶν διαδίκων, μήτε περιέχει τὴν ὁμολογίαν αὐτοῦ ὅτι εἶναι ἀγράμματος, ἡ δὲ παρατήρησις τοῦ συμβολαιογράφου, ὅτι ὁ Α ὡς ἀγράμματος δὲν ὑπέγραψε, δὲν ἀναπληροῖ τὴν διάνοιαν τοῦ νόμου. [1] Ἀπόφ. 253 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 4213).

β) Εἶναι ἄκυρος ἡ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου γενομένη συνυπόσχεσις; Ὄχι, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 111 τῆς πολ. δικονομίας, τὸ συνυποσχετικὸν πρέπει νὰ γίνηται δι' ἐγγράφου συμβολαίου, οὐχὶ δὲ ἀναγκαίως καὶ δι' ἐπισήμου. (ἀπόφ. 158 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4679).

γ) Ἐν ἐλλείψει τοῦ συνυποσχετικοῦ δύναται τὸ δικαστήριον νὰ συμπεράνῃ τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ ἐκ τεκμηρίων προκυπτόντων ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς διαδικασίας; Ναὶ [2]. Ἀπόφ. 4 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 2120.

δ) Ὅταν οἱ διαιτηταὶ διορίζωνται δι' ἀποφάσεως, ἡ σύνταξις τοῦ συνυποσχετικοῦ εἶναι ἀναγκαία (ἄρθρ. 51 τοῦ ἐμπορ. νόμου); Ὄχι—Ἀπόφ. 214 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 3655).

ε) Συνυποσχετικὸν διαιτησίας περιέχον ἀκυρότητά τινα καλύπτεται διὰ τῆς ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν ἐμφανίσεως τῶν διαδίκων;

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος μὲν καθόσον διαλαμβάνει ὅτι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἠδύνατο ν' ἀνατρέξῃ εἰς ἀκυρότητας πράξεων καὶ ἐγγράφων προγενεστέρων τῆς ἀποφάσεως τῶν διαιτητῶν, διότι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις οὔτε ὡς δημόσιον ἔγγραφον δύναται νὰ θεωρηθῇ, οὔτε ὕπαρξιν καὶ κῦρος νόμιμον καὶ ὑποχρεωτικὸν ἔχει κατὰ ῥητὴν μάλιστα διάταξιν τῶν συνδυασμένων ἄρθρ. 122 § 1 καὶ 111 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐὰν τὰ ἐκδόντα

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. α) Ἔγγραφα συμβολαιογραφικά.—β) Συμβόλαια.

(2) Σημειωτέον ὅτι ἐπρόκειτο περὶ διαιτησίας πρὸ τοῦ 1835.

αὐτὰ πρόσωπα δὲν εἶχον ἐπιφορτισθῆ τὸ διαιτητικὸν καθῆκον διὰ συνυποσχετικοῦ τῶν διαφερομένων διαδίκων περιεχομένου εἰς ἔγγραφον συμβόλαιον ἢ εἰς ἔκθεσιν· ὅθεν πρὸς βεβαίωσιν τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, τὸ δικαστήριον ὤφειλεν, ὡς προσελήφθη, ν' ἀνατρέξῃ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν τύπων τοῦ συνυποσχετικοῦ· εἶναι δὲ ἀπαράδεκτος ὁ αὐτὸς λόγος δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 811 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθόσον διαλαμβάνει ὅτι ἡ ἀκυρότης ἐκαλύφθη διὰ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ συνυποσχετικοῦ συνισταμένης εἰς τὴν τοῦ Τ ἐμφάνισιν ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν καὶ παρουσίασιν λογαριασμοῦ περιέχοντος τὰς αἰτήσεις του, διότι οἱ πραγματικοὶ οὗτοι ἰσχυρισμοὶ οὔτε ἐπροτάθησαν παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος πρὸς τοὺς ἐφέτας πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς περὶ ἀκυρότητος τοῦ συνυποσχετικοῦ ἐνστάσεως τοῦ εἰρημένου Τ, προσβληθείσης τότε μόνον ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ ὅτι δῆθεν ἡ τοιαύτη ἀκυρότης δὲν εἶχε προταθῆ πρωτοδίκως, οὔτε ἀπεφάσισε περὶ αὐτῶν ὁπωσδήποτε τὸ κατώτερον δικαστήριον, ἐνῷ ἄλλως τε ὁ Δ Τ ἀρνεῖται καὶ τώρα τὴν ὕπαρξιν τῶν γεγονότων τούτων, καὶ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν ἐζήτησε προσέτι διὰ παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς περὶ πλαστογραφίας κατὰ τῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν πρακτικῶν τῶν διαιτητῶν, ἐν οἷς τὰ γεγονότα ταῦτα περιλαμβάνονται, ν' ἀποδείξῃ ταῦτα ψευδῆ, ἐὰν τυχὸν ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἤθελε κηρυχθῆ κατὰ τοὺς τύπους ἔγκυρος παρὰ τοῦ ἐφετείου, ἀλλὰ τὸ ἐφετεῖον οὐδὲν ἀπεφάσισε περὶ τούτων θεωρῆσαν δυνάμει τῶν δικονομικῶν τύπων ἄκυρον τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. 41 τοῦ 1847 Ἀρ. Πάγου.

Η) Συνυποσχετικὸν γενόμενον μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν.—Κατάργησις τῆς δίκης.

§ 11. Τὸ μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν γενόμενον μεταξὺ τῶν διαδίκων συνυποσχετικόν, δι' οὗ ἀναθέτουν εἰς διαιτητὰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς των, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποπερατόνον ἢ καταργοῦν δίκην καταργηθεῖσαν ἤδη ἢ ἀποπερατωθεῖσαν διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης· ἂν δὲ οἱ διάδικοι θέλουν ν' ἀναθέσουν ἐκ νέου εἰς διαιτητὰς τὴν ἤδη δικασθεῖσαν δίκην, ὀφείλουν συνάμα μὲ τὸ συνυποσχετικὸν νὰ παραιτηθῶσι τῆς ἀποφάσεως διὰ νὰ κατασταθῇ ἐκ νέου ἐκκρεμὴς ἡ πρωτόδικος δίκη, καὶ οὕτω νὰ ἦναι αὕτη ἐπιδεκτικὴ ἄλλου τρόπου καταργήσεως ἢ ἀποπερατώσεως, τόσον πλέον, καθόσον ἡ παραίτησις δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ σιωπη-

λῶς ἀπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ συνυποσχετικοῦ, διότι ἡ παραίτησις πρέπει πάντοτε νὰ ἦναι ῥητὴ κατὰ τὸ ἄρθρ. 487 τῆς πολιτ. δικονομίας. (ἀπόφ. 1743 τῆς 1 νοεμβρ. 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

Θ) *Διαδικασία· ἔννοια τοῦ ἄρθρ. 114 τῆς πολιτ. δικονομίας.*

§ 15. *Οἱ διαιτηταὶ διατάττουν ἀποδείξεις;*

Οἱ διαιτηταὶ δύνανται νὰ ἐπιβάλλωσι τὸ χρέος καλητέρας ἀποδείξεως· προκειμένης δὲ διαφορᾶς μεταξὺ συνεταίρων περὶ διαφορῶν προκυψασῶν ὡς ἐκ τῆς ἑταιρείας, δύνανται ὄχι μόνον τὴν παρουσίασιν λεπτομερῶν λογαριασμῶν νὰ διατάξωσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ βιβλ. τῆς ἑταιρίας νὰ ζητήσωσι. τεμ. 4 § 1 τῶν πανδ. βιβλ. 2 τίτλ. 13—κώδ. διάτ. 7 *de edendo*, καὶ πανδ. τεμ. 7 *de edendo*. (ἀπόφ. 2164 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 16. Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τῶν ἄρθρων 108, 110, 114 κτλ. τῆς πολιτ. δικονομίας; Εἰς τὴν νομικὴν ἐφημερίδα εὕρηνται τὰ ἑξῆς: [1]

α Ἐξομολογοῦμαι εἰλικρινῶς, ὅτι δὲν εὗρον ποτὲ νόμιμον τὴν ὑποχρέωσιν, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει τὸ ἄρθρ. 1018 τῆς Γαλλικῆς πολιτ. δικονομίας εἰς τὸν ἐπιδιαιτητὴν, διότι εἰς τὴν Γαλλίαν, κατὰ τὰς ἐκεῖ γενομένας παρατηρήσεις περὶ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν 51 κτλ. ἄρθρων τούτων ἀπὸ τὸ σχέδιον τοῦ νόμου, τὸ ὁποῖον ἐπαρουσίασε πρὸς τὸ βουλευτικὸν ὁ ἐπὶ τῶν σφραγίδων (*Garde de Sceaux*) ὑπὸ ἡμερομηνίαν τῆς 15 φεβρουαρίου 1838 *περὶ τῶν ἀνωνύμων ἑτερορρύθμων ἑταιριῶν*, καὶ μάλιστα εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου κάθε διαιτητὴς νομίζει ὅτι εἶναι ὄχι ὁ κατὰ νόμους δικαστὴς, ἀλλ' ὑπερασπιστὴς δικηγόρος τοῦ διαδίκου, ὅστις τὸν ἔκλεξεν· ὑπάρχουν συχνάκις τόσον παράνομοι καὶ ἀβάσιμοι γνῶμαι, ὥστε νὰ μὴν δύναται ὁ εὐσυνείδητος ἐπιδιαιτητὴς νὰ παραδεχθῇ μίαν ἐξ αὐτῶν. Καὶ τῳόντι ἕνεκα τοῦ ἀτοπήματος τούτου τὸ ἄρθρ. 472 τῆς τοῦ 1830 πολιτ. διαδικασίας ἐτροπολογήθη διὰ τῆς μεταγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 6032 τῆς ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης γραμματείας ἐγκυκλίου, ἡ ὁποία διέταξεν εἰς παρομοίαν περίπτωσιν τὴν προσθήκην τῶν δύω περὶ ὧν εἰς τὰ ἄρθρ. 273 κτλ. συμβούλων εἰς τὸν ἐπιδιαιτητήν. Ἀναγνωρίζω λοιπὸν μετὰ χαρᾶς καὶ μὲ πᾶσαν εὐκολίαν, ὅτι ἡ ἐνεστῶσα Ἑλληνικὴ πολιτ. δικονομία δὲν παρεδέχθη τὰς ἀρχὰς τῶν ἄρθρ. 1017 καὶ 1018 τῆς Γαλλικῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ τότε ἐξάγω ἀπὸ τὰ ἄρθρ. 110, 114 καὶ 115 κτλ.

(1) Ἡ διατριβὴ μεταγράφεται ὡς ὑπάρχει

ἑνωμένη μὲ τὴν ἔλλειψιν εἴτε τῆς Γαλλικῆς διατάξεως, εἴτε ἄλλης ὁποιασδήποτε περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὅτι ά) οἱ διαιτηταὶ δὲν ἔχουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συντάττουν ἕκαστος αὐτῶν τὴν ἐναντίαν γνώμην του, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἡ πλειοψηφία· β) ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν εἰδοποιοῦν μόνον αὐτοὶ τὴν ἰσοψηφίαν των, ἔπειτα πρὸς τὸν ἐπιδιαιτητὴν, ὅταν ἦναι οὗτος ἤδη γνωστὸς εἰς αὐτοὺς, ἔπειτα εἰς τοὺς διαδίκους, ὅταν πρόκηται περὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ 110 ἄρθρου· γ) ὁ ἐπιδιαιτητὴς, καθ' ἣν περίπτωσιν ἐκτέλεσαν τὸ ἔργον των τοῦτο οἱ διαιτηταὶ ἐντὸς τῆς ὠφελίμου προθεσμίας των, διορίζει τὴν συνεδρίασιν καὶ συνεδριάζει μετα τῶν διαιτητῶν, ἐντὸς τῆς εἰς αὐτὸν δοθείσης προθεσμίας, καὶ, γενομένης ἐνώπιον αὐτῶν ὅλων τῆς νέας συζητήσεως, ἀποφασίζουν οἱ διαιτηταὶ μὲ τὸν ἐπιδιαιτητὴν διὰ πλειοψηφίας.

Ἡ γνώμη μου ἐπιστηρίζεται.

1) Εἰς τὸ παράνομον τῆς δυναστείας ἐπιβληθησομένης εἰς τὸν ἐπιδιαιτητὴν διὰ νὰ παραδεχθῇ μίαν ἐκ τῶν ἐναντίων καὶ προφανῶς παρανόμων γνωμῶν τῶν διαιτητῶν, τὸ ὁποῖον δικαίως ἀποφεύγει ἡ Ἑλληνικὴ πολιτ. δικονομία. 2) Εἰς τὸ ὅτι δὲν ὑποχρεόνει αὐτὴ τοὺς διαιτητὰς οὔτε νὰ συντάττουν τὴν ξεχωριστὴν γνώμην των, οὔτε νὰ τὴν ἐγχειρίζουν εἰς τὸν ἐπιδιαιτητὴν εἰς τὸ νὰ κάμῃ συνομιλίαν (*conference*) μετὰ τῶν ἀσυμφώνων διαιτητῶν, ἀλλ' ὑποθέτει ὅτι λαμβάνει τότε ὁ ἐπιδιαιτητὴς μέρος εἰς τὴν συζήτησιν εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν τῆς ἰσοψηφίας, κατὰ τὸ 110 ἄρθρον. 4) Ὅτι διὰ νὰ λάβῃ μέρος ὁ ἐπιδιαιτητὴς εἰς τὴν συζήτησιν, εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν, καὶ ὄχι εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς πλειοψηφίας, πρέπει βέβαια νὰ συνεδριάσῃ ὁ ἐπιδιαιτητὴς συνάμα μὲ τοὺς διαιτητὰς ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων, ἢ ἐν νομίμῳ ἐρημοδικ. αὐτῶν. 5) Ὅτι διὰ νὰ ἦναι ὠφέλιμος καὶ νὰ ἔχῃ ἀποτέλεσμα ἡ προηγουμένη συνεδρίασις καὶ συζήτησις, πρέπει νὰ ἐκδοθῇ ἡ ἀπόφασις διὰ πλειοψηφίας τῶν διαιτητῶν καὶ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ, κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθρ. 115. 5) Τότε μόνον ὑπάρχει εἰς τὸν ἰδιαίτερον τοῦτον νόμον περὶ αἱρετοκρισίας τὸ φυσικὸν μέσον τῆς διορθώσεως τῆς ἰσοψηφίας, τὸ ὁποῖον ὡς πρὸς τὰ πολυμελῆ δικαστήρια χορηγεῖ τὸ ἄρθρ. 179 εἰς παρομοίαν περίπτωσιν διὰ τῆς προσθήκης τοῦ νέου δικαστοῦ ἢ παρέδρου, καὶ τῆς νέας συζητήσεως ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ τῶν προηγουμένων δικαστῶν.

Ἂν ἡ γνώμη μου αὕτη δὲν ἦναι βάσιμος, θέλω μετὰ χαρᾶς δεχθῆ τὴν καλητέραν ἐξήγησιν καὶ τὸν καλήτερον τρόπον τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν τῶν ἄρθρων, ὅταν μοῦ δειχθῇ. Ἐντοσούτῳ εἶναι

φανερὸν, ὅτι αἱ ἐλλείψεις καὶ τὰ σφάλματα τοῦ Ἀρμενοπούλου διὰ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νέου τῆς Ἑλλάδος πολιτ. κώδηκος, πρέπει νὰ παύσουν ὡς καὶ αἱ ἐλλείψεις καὶ τὰ σφάλματα αὐτῆς τῆς πολιτ. δικονομίας, καθὼς πάντοτε εἶναι εὐκολώτερον μάλιστα ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῆς Γαλλικῆς πολιτ. δικονομίας, ἥτις συμφωνεῖ περισσότερον μὲ τὸν ἐμπορικὸν νόμον. (Ὅρα κατωτ. § 37 ἑπόμ.)

Ἐν Ἑρμουπόλει Σύρου τὴν 23 δεκεμβρίου 1839. (Νομικ. σ. 1036).

§ 17 Ἡ παραμέλησις τοῦ ἄρθρου 114 τῆς πολ. δικονομίας δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 122 τῆς πολιτ. δικονομίας διαγράφει τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς διαιτητικὴ ἀπόφασις δύναται νὰ προσβληθῇ ὡς ἄκυρος· μεταξὺ αὐτῶν ὅμως δὲν ἀναφέρεται ἡ παράβασις τῶν τύπων τῆς διαδικασίας, τοὺς ὁποίους διατάττει τὸ ἄρθρ. 114 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐν ἐλλείψει ἄλλης εἰς τὸ συνυποσχετικὸν ἐμπεριεχομένης συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 114 τῆς πολ. δικονομίας, λαμβάνῃ χώραν ἡ διαδικασία τῶν εἰρηνοδικῶν, ὅταν οἱ διάδικοι δὲν προσδιορίσουν ἐν τῷ συνυποσχετικῷ ῥητήν τινὰ διαδικασίαν, ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν ἕπεται ὅτι πᾶσα παραμέλησις τοιούτου τύπου πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπέρβασις τῶν ὁρίων τοῦ συνυποσχετικοῦ, ὑπαγομένη εἰς τὸ 2 ἐδάφ. τοῦ ἄρθρ. 122, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο προβλέπει ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων τοῦ συνυποσχετικοῦ κατὰ τὸν χρόνον καὶ τὴν ἔκτασιν, τουτέστιν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν μετὰ τὴν ἐν τῷ συνυποσχετικῷ προσδιορισθεῖσαν προθεσμίαν ἢ ἀπόφασιν ἐκδοθεῖσαν περὶ μὴ ἀναφερομένων ἐν αὐτῷ ἀντικειμένων ἢ ἐναντίον ῥητῆς διατάξεως τοῦ συνυποσχετικοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου καμμία τοιαύτη ὑπέρβασις τῶν ὁρίων τοῦ συνυποσχετικοῦ δὲν ὑπάρχει· ἐπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν θεωρῆσαν τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν ὡς γενομένην ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ συνυποσχετικοῦ συνεμμορφώθη μὲ τὸν νόμον. »

Διὰ ταῦτα κτλ.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 164 τοῦ 1838.

§ 18. Ὅταν οἱ διαιτηταὶ ἔχουν πληρεξουσιότητα νὰ δικάσωσιν ἀπολύτως τὴν διαφορὰν, θεωροῦνται ἀπηλλαγμένοι τῶν διατυπώσεων. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 129 τοῦ 1836).

§ 19. Διὰ τοῦ ἄρθρ. 114 τῆς πολιτ. δικονομίας ἡ σύμπραξις δικαστικοῦ γραμματέως εἰς διαιτητικὴν ἀπόφασιν δὲν διατάσσεται

ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος. (ἀπόφ. 253 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4213).

§ 20—21. *Ἰσχὺς ὁμολογίας* (1).—*Πρακτικά· ὑπέρβασις χολμόντων*.

Ὁμολογία διαδίκου τινος βεβαιουμένη ἐν τῇ διαιτητικῇ ἀποφάσει ἔχει κῦρος, μὴ ὑπαρχόντων πρακτικῶν;

Ἀπόφ. 4709 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἥτις φέρει:

« Ἐπειδή, καθόσον ἀφορᾷ τὸν Μ, οἱ διαιτηταὶ ἀναφέρουσιν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει αὐτῶν ὅτι ἐκ τῆς ὁμολογίας αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, παρόντος ἐνώπιόν των καὶ ἀκουσθέντος, ἐξήγαγον τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει των ἐκτεθειμένα περὶ τῶν ἀμοιβαίων δοσοληψιῶν τῶν μερῶν· ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῆς τοιαύτης ὁμολογίας του τὸν κατεδίκασαν εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐν τῷ πρώτω κεφαλαίῳ τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεώς των διαλαμβανομένου τρίτου δραχ. 467, τὴν δὲ τοιαύτην ὁμολογίαν ἔχουσαν πλῆρες κῦρος, καθὸ σαφῶς ἀναφερομένην ὑπὸ τῶν διαιτητῶν ἐν τῇ ἀποφάσει των, δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ ἐνισχύσωσι καὶ πρακτικά, μάλιστα καὶ ἂν ὑπετίθετο αὕτη μὴ περιεχομένη εἰς τυχὸν ὑπάρχοντα πρακτικά, οὐχ' ἦτον ἤθελεν ἰσχύει, ὡς περιεχομένη ἐντὸς τῆς ἀποφάσεως· οὐδὲ δύναται ἀφ' ἑτέρου νὰ ἐξασθενήσῃ τὴν ὁμολογίαν ἐκείνην ἡ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἄγνοια τοῦ ὁμολογήσαντος, καθὼς ὁ ἐκκαλῶν ἤδη προτείνει, καθότι ἀφοῦ οἱ διαιτηταὶ ἀναφέρουν αὐτὸν ὁμολογήσαντα, χωρὶς νὰ ἦναι παρὰ τοῦ νόμου ὑπόχρεοι ν' ἀναφέρωσι καὶ εἰς ποίαν γλῶσσαν οὗτος ἐξεφράσθη, τεκμαίρεται ἀναγκαίως ὅτι ἤκουσαν τὴν ὁμολογίαν του διὰ τοῦ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν καταλλήλου πρὸς διακοίνωσιν τοῦ πράγματος μέσου καὶ μόνον ἠδύνατο ὁ Π νὰ προτείνῃ, ἂν τοῦτο ὑπῆρχεν, ὅτι ἐκ πραγματικῆς πλάνης προῆλθεν ἡ γενομένη ἐνώπιον ἁρμοδίων ἐπὶ τῆς δικαζομένης ὑποθέσεως δικαστῶν δικαστικὴ ὁμολογία του, ὅπερ ὅμως δὲν ἰσχυρίσθη. »

I) Χρόνος. Παράτασις.

§ 22. Ἐὰν ἡ ἔκθεσις τῶν πραγματογνωμόνων γίνῃ μετὰ τὴν προθεσμίαν, τὴν ὁποίαν τὸ συνυποσχετικὸν ἔταττε διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἡ περίπτωσις αὕτη ἐπιφέρει ἀκύρωσιν τῆς διαιτ. ἀποφάσεως ἢ τῆς ἐκθέσεως τῶν πραγματογνωμόνων; ὄχι. (ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 129 τοῦ 1836).

---

(1) Πρβ. τὴν λέξ. Ὁμολογία,

—Πράξεις τῶν διαιτητῶν γενόμεναι μετὰ τὴν ἐν τῷ συνυποσχετικῷ προθεσμίαν εἶναι ἄκυροι.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐν Τριπόλει πρωτοδικῶν γίνεται φανερὸν ὅτι τὸ συνυποσχετικὸν, δι' οὗ οἱ διαφερόμενοι διώρισαν διαιτητὰς, φέρει χρονολογίαν τὴν 25 νοεμβρίου 1839, ἡ δὲ ἀπόφασις τῶν διαιτητῶν ἐξεδόθη τὴν 24 δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἀπορρίψαν τὴν αἴτησιν τοῦ Κ τοῦ νὰ κηρυχθῇ ἄκυρος ἡ διαληφθεῖσα διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὡς γενομένη μετὰ τὴν ἐν τῷ συνυποσχετικῷ προσδιορισθεῖσαν προθεσμίαν ἑνὸς μηνὸς, συνεμορφώθη μὲ τὸν νόμον, καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ διαιτηταὶ δὲν ἀπεφάσισαν περὶ ἄλλων ἀντικειμένων εἰμὴ περὶ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ὑπεβλήθησαν εἰς αὐτοὺς διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ· ἑπομένως ὁ λόγος ὅτι οἱ διαιτηταὶ ὑπερέβησαν τὰ καθήκοντά των κατὰ τὴν ἔκτασιν εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 811 ἀριθ. 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, δὲν δύναται νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον νέος λόγος, ὅστις δὲν ἐπροτάθη ἤδη εἰς τὸ κατώτερον δικαστήριον, ὁ δὲ λόγος ὅτι αἱ πράξεις αἱ ἀφορῶσαι τὸν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως γενόμενον πλειστηριασμὸν εἶναι ἄκυροι ἕνεκα παραβιάσεως τῶν ἄρθρ. 891, 893, 895 τῆς πολιτ. δικονομίας, δὲν ἐπροτάθη ἐνώπιον τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου· ἑπομένως εἶναι ἀπαράδεκτος ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 122—124 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, οἱ παρὰ τοῦ γραμματέως τοῦ δικαστηρίου ἐκλεχθέντες ἐπικουρικοὶ ὑπάλληλοι ἅμα ἐπικυρωθῶσι παρὰ τοῦ δικαστηρίου καὶ ὁρκισθῶσι, δύνανται νὰ ἐκπληροῦν ὅλα τὰ χρέη τοῦ γραμματέως, τὰ ὁποῖα οὗτος ἐπιφορτίζει εἰς αὐτούς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου δὲν διϊσχυρίσθη ὁ ἀναιρεσείων, ὅτι ὁ εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τῆς Τριπόλεως μνημονευθεὶς γραφεὺς δὲν ὡρκίσθη συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ 123 ἄρθρ. τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 179 (σελ. 76 τόμ. 3 τῆς Νομολ.).

§ 23. Τὸ 111 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας διατάττει, ὅτι, μὴ ὑπαρχούσης συμφωνίας τῶν διαδίκων, τὸ συνυποσχετικὸν δὲν διαρκεῖ πλέον τῶν τριῶν μηνῶν, ἡ δὲ προθεσμία λογίζεται ἀπὸ τὴν ἐπιοῦσαν τῆς κοινοποιήσεως, ἐὰν προηγῆται τοιαύτη, ἢ ἀπὸ τὴν ἐπιοῦσαν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἔγεινεν ἡ πρᾶξις, ἐὰν δὲν ἀπαιτῆται κοινοποίησις· κοινοποίησις δὲ τοῦ διορισμοῦ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ δὲν

ἀπαιτεῖται. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 117.—σελ. 69 τόμ. 3 τῆς νομολογίας).

§ 24. Ἂν ἐν τῷ συνυποσχετικῷ καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς πολιτ. δικονομίας παρελείφθη ὁ πρὸς ἔκδοσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως προσδιορισμὸς τοῦ χρόνου, δύνανται οἱ διαιτηταὶ ν' ἀποφασίσωσιν εἰς οἱονδήποτε καιρόν; Ναί, δυνάμει τοῦ ν. 14 παν. *de rec. qui arbitri* (ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. 4 τοῦ 1838.—Νομικ. σελ. 2120).

§ 25. Μὴ δικασάντων τῶν διορισθέντων διαιτητῶν ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας, ἡ ἰσχὺς τοῦ συνυποσχετικοῦ παύει, κατὰ τὸ ἄρθρ. 121 τῆς πολ. δικονομίας· ἑπομένως παύει καὶ ἡ κατάργησις τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης, ἥτις κατάργησις ἐπεγένετο συνεπείᾳ τοῦ συνυποσχετικοῦ, τὸ ὁποῖον συνετάχθη μετὰ τὴν ἔφεσιν. (ἀπόφ. 2705 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 26. Ῥητὴ συμφωνία πρὸς παράτασιν τῆς προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει ν' ἀποφασίσωσιν οἱ διαιτηταί, δὲν εἶναι ἀναγκαία, ἂν οἱ διάδικοι διὰ πράξεών τινων παρέτειναν σιωπηρῶς αὐτήν. (ἀπόφ. τῆς 5 ἰουλίου 1838 τοῦ πρωτ. *Colmar*, ἣν ὅρα ἐν τῇ Νομικῇ).

§ 26 δίς. Παυσάσης τῆς ὑπηρεσίας διαιτητοῦ τινὸς ἕνεκα κωλύματος, εἶναι ἄκυρος ἡ παρὰ τῶν ἄλλων διαιτητῶν ἐκδιδομένη ἀπόφασις; Ἐκ τοῦ ἄρθρ. 115 τῆς πολιτ. δικονομίας συνάγεται ὅτι, ἐν περιπτώσει διχοψηφίας, ἡ ψῆφος τῶν πλειόνων ἰσχύει καὶ ἐὰν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως ὁ μειονοψηφῶν κωλυόμενος δὲν λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν ἀπόφασιν. (ἀπόφ. 501 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4937).

ΙΑ) Περιεχόμενον διαιτ. ἀποφάσεων. Αἰτήσεις. Αἰτιολογίαι.

§ 27. Ἑκάστη διαιτητικὴ ἀπόφασις πρέπει νὰ περιέχῃ τὰς

---

(1) Ὅταν ἔν τινι συμβολαίῳ οἱ διάδικοι διώρισαν διαιτητὰς ὀφείλοντας νὰ δικάσωσιν ἀνεκκλήτως τὰς διαφοράς, αἵτινες ἤθελαν γεννηθῇ περὶ τὴν ἐκτέλεσίν του, καὶ δὲν ὥρισαν συγχρόνως καὶ τὴν προθεσμίαν, οἱ τρεῖς μῆνες, ἐντὸς τῶν ὁποίων οἱ διαιτηταὶ ὀφείλουν ἀναγκαίως νὰ ἐκδώσουν τὴν ἀπόφασίν των, ἄρχονται ἀφ' ἧς τὰ μέρη ἐμφανισθῶσιν ἑκουσίως ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν, ἢ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρὸς ἐμφάνισιν κλήσεως. (Πολιτ. Γαλλ. δικον. Ἑλλην. 111)—ἀπόφασις τῆς 20 δεκεμβρίου 1838 τῶν ἐφετ. τοῦ Dijon).

αἰτήσεις τῶν μερῶν, καθὼς καὶ αἰτιολογίας.—ἀπόφασις 2591 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 28. *Διατακτικὸν ἀόριστον· ἀκύρωσις.*

Ὁ λόγος ὅτι τὸ διατακτικὸν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀόριστον δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 122 τῆς πολιτ. δικονομίας ὁριζομένων λόγων, διὰ τοὺς ὁποίους μόνον δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἀκύρωσις διαιτητικῆς ἀποφάσεως. (ἀπόφ. 2637 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 29. Δὲν ὑπάρχει λόγος πρὸς ἀκύρωσιν διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἂν ὁ εἷς τῶν διαιτητῶν, ὡς ἀγράμματος, δὲν ὑπογράψῃ τὴν ἀπόφασιν καὶ τὰ πρακτικὰ, τὸ δὲ κώλυμα τοῦτο, ὡς καὶ ἡ σύμπραξις τοῦ ἀγραμμάτου διαιτητοῦ, βεβαιοῦνται νομίμως [1] Ἀπόφ. 253 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4213.

—Διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, πρέπει νὰ ἦναι ὑπογεγραμμένοι ὅλοι οἱ διαιτηταὶ, καὶ δὲν ἀρκοῦν αἱ ὑπογραφαὶ τῆς πλειονοψηφίας, ἤγουν τῶν τριῶν, ὅταν ἦναι τέσσαρες. Ἐκτὸς ἂν οἱ ὑπογράφοντες κάμωσι μνείαν τῆς αἰτίας, δι' ἣν δὲν ὑπέγραφη καὶ ὁ τέταρτος. (Ἀπόφ. τῆς 5 σεπτεμβρίου 1839 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

—Εἶναι ἄκυρος ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὅταν ὅλοι οἱ διαιτηταὶ συνέπραξαν, ἀλλ' εἷς ἐξ αὐτῶν δὲν ὑπέγραψεν ἐξ ἀμελείας; Ναὶ, διότι κατὰ τὴν διάταξιν ά τοῦ κώδηκος de sent. καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 759 τῆς πολιτ. δικονομίας πᾶσα ἀπόφασις, ἥτις δὲν ἔχει τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους, εἶναι ἄκυρος, καὶ ἀρκεῖ νὰ γίνῃ αἴτησις περὶ ἀκυρότητος αὐτῆς ἐνώπιον παντὸς δικαστοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον προσάγεται· ἄρα ὡς ἄκυρος θεωρεῖται ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἡ μὴ φέρουσα τὴν ὑπογραφὴν ἑνὸς τῶν διαιτητῶν, οὔτε διαλαμβάνουσα τοὺς λόγους, δι' οὓς δὲν ὑπέγραψεν οὗτος. (ἀπόφ. 198 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3699).

—Εἰς τὴν ὁριστικήν των ἀπόφασιν οἱ ἐμποροδίκαι πρέπει νὰ κάμνωσι λόγον καὶ περὶ προσωπικῆς κρατήσεως, κατὰ τὸ ἄρθ. 732 τῆς πολιτ. δικονομίας· ὅταν δὲ παραπέμπουν τὴν ὑπόθεσιν εἰς διαιτητὰς, ἐπειδὴ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν ἀφῃρέθη ἀπὸ τὰ ἐμποροδικεῖα ἡ περὶ προσωπικῆς κρατήσεως αἴτησις γενομένη μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν διαιτητων καὶ μετὰ τὴν πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγὴν ἀνήκει εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, τὸ δὲ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δύναται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ κάμῃ τὴν ἔνστασιν ταύτην. (ἀπόφ. τῆς 29 μαρτίου 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 2038).

§ 29 δὶς. Ἡ ἐν τῇ διαιτητικῇ ἀποφάσει εἰς ἐμπορικὴν ὑπόθεσιν ἀπαγγελθεῖσα κράτησις δὲν ἀποτελεῖ ὑπέρβασιν καθηκόντων. (ἀπόφ. 223 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σ. 3280)

ΙΒ) Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀποτελεῖ πίστιν δημοσίου ἐγγράφου;

§ 30. Ἡ χρονολογία διαιτητικῆς ἀποφάσεως, διὰ νὰ ἦναι βεβαία, εἶναι ἀνάγκη νὰ παρακατατεθῇ εἰς τὸ δικαστικὸν γραφεῖον, ἢ νὰ καταχωρηθῇ πρὸς τοῦτο παρά τινος ἀρχῆς; Ὄχι· ἡ διαιτητ. ἀπόφασις ἅμα χρονολογηθῇ καὶ ἐγγραφῇ ὑπὸ τῶν διαιτητῶν, ἀποτελεῖ μεταξὺ τῶν διαδίκων πίστιν περὶ τῆς χρονολογίας της, ἀνεξαρτήτως ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην διατύπωσιν καὶ ἀπ' αὐτὴν τὴν εἰς τὸ δικαστήριον παρακατάθεσίν της, διότι οἱ διαιτηταὶ ἔχουν συνάμα καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ διαιτητοῦ, καὶ ἐκεῖνον τοῦ ἐντολοδόχου τῶν διορισάντων αὐτοὺς διαδίκων· ὥστε ἕνεκα τούτου ὀφείλεται ἐκ μέρους τῶν διαδίκων πίστις εἰς τὰς ἐκδιδομένας πράξεις των. (ἀπόφ. 337 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σ. 3418).

§ 31. Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὡς δημόσιον ἔγγραφον, ἀποτελεῖ πλήρη πίστιν περὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς· ἑπομένως καὶ περὶ τῆς ἐκδόσεώς της καὶ περὶ τῆς συμπράξεως τοῦ ἑτέρου τῶν διαιτητῶν, ἀντὶ τοῦ μὴ δυναμένου νὰ ὑπογράψῃ. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 29 τοῦ 1845, ἣν ἐν τῇ λέξ. *Ἀπόφ. ἐν γένει* § 145).

§ 32. Διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὡς δημόσιον ἔγγραφον, ἀποτελεῖ πλήρη πίστιν τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, καὶ ἂν ὁ ἕτερος τῶν διαιτητῶν εἶναι ἀγράμματος. (ἀπόφ· πολιτ. Ἀρ Πάγου 29 τοῦ 1845).

§ 33. Ἐνόσῳ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις δὲν προσεβλήθη ὡς πλαστή, πιστεύεται ὡς ἐκδοθεῖσα καθ' ἣν χρονολογεῖται ἡμέραν· ὁ δὲ νόμος (ἄρθρ. 118—128 καὶ 857 τῆς πολιτ. δικονομίας) συγχωρεῖ τὴν προσαγωγὴν αὐτῆς εἰς τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν διὰ νὰ περιάψῃ τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως καὶ μετὰ τὴν προθεσμίαν τῆς ἐκδόσεώς της ἀορίστως. (ἀπόφ. 158 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4679).

§ 34. Πᾶσα διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν τῆς χρονολογίας αὐτῆς, διότι οἱ διαιτηταὶ ὡς τοιοῦτοι θεωροῦνται ἀπὸ τὸν νόμον ὡς ἐνδεδυμένοι δημόσιον χαρακτῆρα (*Mongalvy de l'arbitrage* 229). Ἀπόφ. 2164 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν).

ΙΓ) Ὑποθήκη [1].

§ 35. Ἡ δυνάμει διαιτητικῆς ἀποφάσεως, μὴ φερούσης τὸν

(1) Ὅρα τὴν λέξ. ὑποθήκη.—Πρβ. δὲ Fœlix, droit international. §

τύπον τῆς ἐκτελέσεως, ἐγγραφεῖσα ὑποθήκη εἶναι τακτικὴ καὶ ἔγκυρος; ὄχι, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 14 τοῦ περὶ ὑπ. νόμου, ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν διαιτητῶν παρέχουν δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης, ὅταν ἦναι περιβεβλημμέναι μὲ τὸ παρὰ τῶν ἄρθρ. 1 1 καὶ 119 τῆς πολιτ. δικονομίας διατεταγμένον ἔνταλμα τοῦ ἀρμοδίου προέδρου τῶν πρωτοδικῶν· ὅρα τὴν λέξ. *Ὑποθήκη*. (Νομικὸς σελ. 3402).

ΙΔ) *Ὁριστικαὶ ἀποφάσεις ποῖαι* [1].

§ 36 ά) Ἀπόφασις ἀφορῶσα διορισμὸν διαιτητοῦ γενόμενον πρὸς ἐκτέλεσιν προγενεστέρας ἀποφάσεως ἐμποροδικείου τινὸς δι' ἧς διετάχθη κατ' ἀνάγκην διαιτησία, εἶναι ὁριστική· ἑπομένως δύναται νὰ ἐκκληθῇ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 181 τῆς πολιτ. δικονομίας. (ἀπόφ. 2065 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 37 β) Κατὰ τὸ ἄρθ. 733 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐμποροδικῶν, ἂν δὲν ἔγινε πληρωμή, δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσι μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς τυχὸν γενομένης ἀνακοπῆς ἢ ἐφέσεως, ἡ δὲ διάταξις αὕτη δὲν κάμνει καμμίαν ἄλλην διαστολὴν ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον ἀφορῶσιν αἱ ἀποφάσεις· ἑπομένως ἀπόφασις ἐμποροδικείου ἀφορῶσα σύστασιν διαιτητικοῦ δικαστηρίου εἰς ἐμπορικὴν διαφορὰν, δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ. (ἀπόφ. 2065 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 36 γ) Κατ' ἀποφάσεως ἐμποροδικείου ἀφορώσης σύστασιν διαιτητικοῦ δικαστηρίου ἐγένετο ἔφεσις· μετὰ δὲ τὴν ἔφεσιν ἐμεσολάβησε συναίνεσις περὶ παρατάσεως τῆς διαρκείας τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου. Ζητεῖται ἂν ἡ συναίνεσις αὕτη καθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὴν ἔφεσιν. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐξεφράσθη οὕτως:

« Ἐπειδὴ ἡ παρὰ τοῦ δικηγόρου Ι, ὡς πληρεξουσίου τοῦ Χ, δοθεῖσα τὴν 22 μαΐου συναίνεσις περὶ παρατάσεως τῆς διαρκείας τοῦ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως συστηθέντος διαιτητικοῦ δικαστηρίου, δὲν εἶναι πρᾶξις, ἐκ τῆς ὁποίας νὰ ἐξάγεται ἀναγκαίως ὁ σκοπὸς τοῦ εἰρημένου Χ περὶ συναινέσεως αὐτοῦ εἰς τὴν διαληφθεῖσαν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν, καθότι πρὸ τῆς πράξεως ταύτης τοῦ εἰρημένου δικηγόρου ὑπῆρχεν ἤδη ἐπιδεδομένη ἡ τοῦ Χ ἔφεσις κατὰ τῆς διαληφθείσης ἀποφάσεως, καὶ πρῶτον μὲν κανὲν ἔγγραφον παραιτήσεως τῆς διαληφθείσης ἐφέσεως δὲν ἔλαβε χώραν, ἔπειτα

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀπόφασις σελ. 139 ἐπ.

δὲ παραίτησις ἑνὸς ἐνδίκου μέσου, εἴτε ῥητὴ, εἴτε διὰ συναινέσεως, δὲν ὑπάρχει νομίμως, εἰμὴ ὅταν ἡ παραίτησις ἢ ἡ συναίνεσις πηγάζουσιν εἴτε ἀπὸ τὸν διάδικον αὐτὸν (ἄρθρ. 486 3) καὶ 487 2). Επειδὴ δὲ ἡ συναίνεσις τοῦ δικηγόρου I εἰς τὴν παράτασιν τῆς διαρκείας τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου, ἐξ ἧς ὁ ἐφεσίβλητος Γ θέλει νὰ ἐξάξῃ τὴν συναίνεσιν τοῦ Χ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 13 ἀπόφασιν, ἐγένετο παρ' αὐτοῦ ἄνευ εἰδικῆς πληρεξουσιότητος τοῦ εἰρημένου Χ ὡς προκύπτει καὶ ἀπὸ τὴν προσαχθεῖσαν ἀπόφασιν τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν.

Ἐπειδὴ, οὔτε ἡ ὑπεράσπισις τοῦ Χ ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποδεικνύουσα ἀναγκαίως τὸν σκοπὸν αὐτοῦ περὶ παραδοχῆς τῆς ἀποφάσεως, τὴν ὁποίαν εἶχε προσκαλέσει· διότι ἡ ἀπόφασις αὕτη προεξεδόθη παρ' ἐμπορικοῦ δικαστηρίου, καὶ αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐμποροδικῶν εἶναι κατ' ἀνάγκην ἐκτελεσταὶ, καίτοι ὑπαρχούσης κατ' αὐτῶν ἐφέσεως. »

Ἀπόφ. 4589 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

δ) Ὅταν διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως διορίζωνται ἐμπειροτέχναι, οἱ δὲ διαιτηταὶ κανονίζουν διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πραγματογνωμοσύνης, ἡ ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς ὁριστική; Ναί. (ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 129 τοῦ 1836).

ΙΕ) *Ἐπιδιαιτηταί.*

§ 37. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 110 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ ἐπιδιαιτητὴς πρέπει εἰς περίστασιν ἰσοψηφίας τῶν διαιτητῶν νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, ὅπερ γίνεται ἔτι μᾶλλον πρόδηλον ἐκ τοῦ ἄρθρ. 179 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται ἐξ ἀναλογίας εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν· ἄρα εἶναι ἐπωφελὲς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν δικασάντων διαιτητῶν καὶ τὰ ἔγγραφα τῆς δικογραφίας, καὶ ν' ἀποφασίζῃ ἐπ' αὐτῶν. Ἀπόφ. 1628 τῆς 9 ἰουλίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν)—ὅρα ἀνωτ. σελ. 87.

§ 38—39. Ὁ ἐπιδιαιτητὴς πρέπει νὰ συνδιασκέπτηται μετὰ τῶν διαιτητῶν.

Ἡ ἀπόφ. 4725 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 110 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἵτινες, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ αἱ περὶ διαιτητῶν ἐν γένει, εἶναι κοιναὶ καὶ εἰς τὰς ἑκουσίας καὶ εἰς τὰς κατ' ἀνάγκην διαιτησίας, καθότι ὁ νόμος εἰς κανὲν ἀπὸ τὰ περὶ διαιτητῶν ἄρθρα δὲν κάμνει

καμμίαν διάκρισιν, προκύπτει ότι ο επιδιαιτητής μόνον είς την περίπτωσιν, καθ' ήν δεν υπάρχει ισοψηφία μεταξύ των διαιτητών, δεν λαμβάνει παντάπασιν μέρος είς την συζήτησιν της υποθέσεως.

Εκ τούτων όθεν έπεται αναγκαίως, ότι είς την εναντίαν περίπτωσιν, είτοι της ισοψηφίας, ο επιδιαιτητής πρέπει να λαμβάνη μέρος είς ολοκλήρου της υποθέσεως την συζήτησιν, ήτις πρέπει να γίνηται προηγουμένως ομού μετά των διχοψηφησάντων διαιτητών και αυτού, ώστε, λαμβάνων ούτως εντελώς γνώσιν αυτής, των λόγων της διχοψηφίας των διαιτητών, και των λοιπών της υποθέσεως περιστατικών, να δύναται να επιφέρη την απόφασίν του.

Επειδή προσέτι, κατά το άρθρ. 114 της αυτής δικονομίας, η ενώπιον των διαιτητών διαδικασία (ήτις είναι η αυτή και ενώπιον του επιδιαιτητού) πρέπει να γίνηται κατά τους τύπους τους περί ειρηνοδικών διαγεγραμμένους, ως και η απόφασις αυτών κατά τους υφεστώτας πολιτικούς νόμους, εκτός μόνον εάν οι διάδικοι εν τω συνυποσχετικώ δεν απεφάσισαν άλλως.

Επειδή επί του προκειμένου, αφ' ού διά του από 10 δεκεμβρίου 1843 υπ' αριθ. 568 συνυποσχετικού, γενομένου ενώπιον του ειρηνοδίκου Σ Σ, διά του οποίου οι διάδικοι ανέθεσαν εκουσίως την περί κυριότητος και κατοχής ενός αγρού διαφοράν των είς διαιτητάς και ως τοιούτους εξέλεξαν ο μεν Γ Μ εκ μέρους του τον Ι Μ και Ι Σ, ο δε Ζ τον Κ Μ και Σ Γ Φ, και κατά συνέπειαν ως πέμπτον επιδιαιτητήν τον Σ Μ, οι ειρημένοι διάδικοι δεν εσυμφώνησαν εν τω συνυποσχετικώ τούτω άλλως περί της ενώπιον τούτων διαδικασίας, αλλ', απεναντίας, μάλιστα τους διώρισαν να κρίνωσι και αποφασίσωσι και οι πέντε ούτοι περί της αυτής διαφοράς των οριστικώς και ανεκκλήτως, εκ δε της από 26 φεβρουαρ. 1844 αποφάσεως του ειρημένου επιδιαιτητού (είς τον οποίον μη συμφωνήσαντες οι ειρημένοι τέσσαρες διαιτηταί παρέπεμψαν την απόφασίν των) δεν εξάγεται παντάπασιν ότι ο επιδιαιτητής έλαβε μέρος είς την συζήτησιν, και ούτε κάν ότι συνδιεσκέφθη προηγουμένως περί της υποθέσεως με τους διαιτητάς, αλλ' ότι λαβών μόνον υπ' όψιν την απόφασιν των διαιτητών, το συνυποσχετικόν και τους επί του διαφιλονεικουμένου αγρού τίτλους των διαδίκων, απεφάσισεν· όθεν ο ειρημένος επιδιαιτητής δικάσας και αποφασίσας ούτως, ήτοι χωρίς να συνδιασκεφθή με τους διαιτητάς, χωρίς να γίνη προηγουμένως συζήτησις της υποθέσεως, απεφάσισε την υπόθεσιν ατομικώς και μόνος του χωρίς να έχη τοιαύτην δύναμιν δικαστικήν, διότι η δοθείσα ούτω διά της εντολής των διαδίκων εξουσία ήτο να συνδικάση ως πέμπτον μέλος μετά των λοιπών

τεσσάρων διαιτητῶν, καὶ ἐπομένως ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασίς του εἶναι ἄκυρος· ἄρθρ. 759 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐπειδή, οὕτως ἐχούσης τῆς ὑποθέσεως, ὀρθῶς τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν ἀνεκάλεσε τὸ ἔνταλμα τῆς ἐκτελέσεως κλπ. καὶ τὸν ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ εἰρημένου ἐπιδιαιτητοῦ περιαφθέντα τύπον κλπ. »

—*Ἑτέρα ἀπόφ.* «Ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄρθ. 110 καὶ 115 § 2 τῆς πολ. δικον., συμβάσης διχοψηφίας ὁ ἐπιδιαιτητὴς λαμβάνει μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, μὴ διαγράφοντος δὲ τοῦ νόμου ἰδιαιτέραν περὶ διαιτητῶν διαδικασίαν, πρέπει ἀναγκαίως καὶ οὗτοι ν' ἀκολουθῶσι τῶν τακτικῶν δικαστηρίων τὴν διαδικασίαν, δηλαδὴ νὰ συνέρχωνται κατὰ τὸ ἄρθρ. 179 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ νὰ συζητῶσιν οἱ τρεῖς ὁμοῦ τὴν δίκην. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἐπιδιαιτητὴς Α Π ἐξέδωκεν ὡς τοιοῦτος τὴν περὶ ἧς ἡ δίκη ἀπόφασιν, χωρὶς νὰ συνέλθῃ καὶ συνδιασκεφθῇ μετὰ τῶν διαιτητῶν. Ἄρα ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι κατὰ τοῦτο ἄκυρος, δυνάμει τοῦ ἐδαφ. 2 τοῦ ἄρθρ. 122 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὑπερβάντος τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ τὰ ὅρια καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐξουσίας του, ὡς ὀρθῶς καὶ τὸ ἐν Ἀθήναις πρωτοδικεῖον ἐσκέφθη.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τοῦ συνυποσχετικοῦ, φέροντος ἐπὶ γράμματος οὕτως: « ἐν περιπτώσει δὲ διχοψηφίας ἐκλέγουν ἐκ συμφώνου » ἐπιδιαιτητὴν τὸν Α Π, ὅστις θέλει λάβει μέρος ἐν περιπτώσει » διχοψηφίας, καὶ θέλει δικάσει ἐντὸς δέκα ἡμερῶν μετὰ τὴν εἰς » αὐτὸν παράδοσιν τῆς διχοψηφίας καὶ τῶν ἐγγράφων· δὲν ὑπο» χρεοῦται δὲ νὰ δεχθῇ ἀποκλειστικῶς τὴν μίαν τῶν δύο γνωμῶν, » ἀλλὰ δύναται νὰ δεχθῇ μέρος τῆς μιᾶς καὶ μέρος τῆς ἄλλης » τῶν γνωμῶν, ἡ δὲ κατὰ πλειονοψηφίαν οὕτω μορφωμένη ἀπό» φασίς του θέλει εἶσθαι ἐπίσης ὑποχρεωτικὴ διὰ τὰ μέρη » προκύπτει ὅτι οἱ διάδικοι ἀνέθεσαν εἰς τὸν ἐπιδιαιτητὴν τὸ χρέος νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰ ἔγγραφα καὶ τὰς γνώμας τῶν διαιτητῶν, δηλαδὴ ἐδήλωσαν, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὅτι εὐχαριστήθησαν νὰ ἀποφασίσῃ μόνος του ὁ ἐπιδιαιτητὴς ἄνευ συνδιασκέψεως μετὰ τῶν διαιτητῶν, παραιτηθέντες οὕτως ἀπὸ τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου χορηγούμενον αὐτοῖς δικαίωμα, ἡ δὲ παραίτησις αὕτη εἶναι ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά [1].

Ἐπειδὴ μὴ οὔσης ἀκύρου διὰ τὸν ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει λόγον τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, τὸ δικαστήριον δὲν ἔχει νὰ κρίνῃ ἂν ὁ ἐπιδιαιτητὴς ἐδίκασε κακῶς, καὶ ἂν παρερμήνευσε τὸ ἄρθρον

---

(1) Ορα Carré proc. ζήτ. 3346.

ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας προκύπτει ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἂν μὲν ἦναι ἐφέσιμος δύναται νὰ προσβληθῇ δι' ἐφέσεως, ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας τῶν τριάκοντα ἡμερῶν ἀφ' ἧς γνωστοποιηθῇ τακτικῶς εἰς τὸν διάδικον, ἂν δὲ δὲν εἶναι ἐφέσιμος καὶ κηρυχθῇ ἐκτελεστὴ παρὰ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, δύναται δι' ἀνακοπῆς τοῦ περὶ ἐκτελέσεως ἐντάλματος νὰ προσβληθῇ ὡς ἄκυρος· ἑπομένως τότε μόνον ἐπιφέρει τ' ἀποτελέσματα τοῦ τελεσιδίκως δεδικασμένου, ὅταν εἴτε δὲν ἦναι ἐφέσιμος, εἴτε ἐφέσιμος οὖσα γνωστοποιηθῇ εἰς τὸν διάδικον καὶ παρέλθῃ ἡ νόμιμος προθεσμία τῆς ἐφέσεως, κηρυχθῇ δὲ ἐκτελεστέα ὑπὸ τοῦ προέδρου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἀναιρεσίβλητος μόνον κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 30 ἰουλίου 1842 ἐπαρουσίασε κατὰ πρώτην φορὰν ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου τὴν ἀπὸ 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους διαιτητικὴν ἀπόφασιν, μὴ φέρουσαν τὸν τῆς ἐκτελέσεως τύπον, καὶ χωρὶς ν' ἀποδείξῃ, ὅτι αὕτη νομίμως ἐγνωστοποιήθη εἰς τὸν ἀντίδικόν του, οὐδὲ νὰ διϊσχυρισθῇ ὅτι δυνάμει συνυποσχετικοῦ ἐθεωρεῖτο ἀνέκκλητος, τὸ δὲ πρωτοδικεῖον παραδεχθὲν, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὴν διαιτητικὴν ταύτην ἀπόφασιν ὡς τελεσίδικον, καὶ ἀποῤῥίψαν ὁριστικῶς τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς δεδικασμένην διὰ τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν τὴν εἶχε προσβάλλει, ἐνῷ οὗτος εὑρίσκετο πληρέστατα ἐντὸς τοῦ δικαιώματος τούτου, μέχρις οὗ ἤθελε νομίμως τῷ γνωστοποιηθῆ καὶ ἤθελον παρέλθει αἱ προθεσμίαι τῆς τε ἐφέσεως καὶ ἀνακοπῆς, καὶ ἐνῷ, ὡς ἐκ περισσοῦ, ἐδήλωσεν ὅτι θέλει τὴν προσβάλλει, ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν εἰρημένων πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τοῦ πρωτοδικείου, ἐστέρησε τὸν ἀναιρεσείοντα τῶν νομίμων μέσων τῆς ὑπερασπίσεως καὶ παρεβίασε τὰ ἀνωτέρω σημειωθέντα ἄρθρα, αἱ διατάξεις τῶν ὁποίων εἶναι οὐσιώδεις, ὡς ἀφορῶσαι τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως καὶ τῆς ἀνακοπῆς, καθῶς καὶ τὰς περὶ τελεσιδικίας διατάξεις τῆς αὐτῆς δικονομίας· ἑπομένως ἡ προσβαλλομένη αὕτη ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου Ἀθηνῶν εἶναι, κατὰ τὰ ἄρθρ. 201 καὶ 807 § 5 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀναιρετέα. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 89 τοῦ 1847.

ΣΗΜ. 2. Τὸ 123 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν καθιεροῖ ἐξαίρεσίν τινα τοῦ ἐν τῷ ἄρθρ 530 τῆς πολιτ. δικονομίας γενικοῦ κανόνος, ἀλλ' ἐννοεῖ ὅτι τὰ τακτικὰ ἔνδικα μέσα λαμβάνουν χώραν ὁσάκις τὸ ἀντικείμενον ὑπερβαίνει τὰς 500 δραχμάς. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 98 τοῦ 1847).—ὅρα κατωτ. § 46.

ΣΗΜ. 3. Κατὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως διαταττούσης τὴν κοινοποίησιν εἰς τὸν ἐνάγοντα τῶν ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων καὶ ἐκδοθείσης καί τοι διϊσχυριζομένου τοῦ ἐναγομένου ὅτι εἶναι ἀνωφελὲς ἐπιδέχεται εἰς ἔφεσιν ὡς προδικαστική. (ἀπόφ. 2164 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

ΣΗΜ. 4. Ἡ αἴτησις τῆς ἀκυρώσεως δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, τὴν ὁποίαν συγχωρεῖ τὸ ἄρθρ. 123 τῆς πολιτ. δικονομίας εἶναι ἔκτακτον ἔνδικον μέσον κατὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν, διότι δι' αὐτῆς ζητεῖται ὄχι ἡ ἀκυρότης τοῦ ἐντάλματος, ἀλλ' ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς· (*Dalloz jeune voc. arbtrage* § 20)· ἑπομένως δὲν δύναται νὰ συγχωρηθῇ κατὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δημοσιευθείσης ὑπὸ τὸ κράτος τῆς διαδικασίας τοῦ 1830, διότι ἡ προθεσμία καὶ τὰ ἔνδικα μέσα κανονίζονται κατὰ τοὺς νόμους, τοὺς ἰσχύοντας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀποφάσεων (*Merlin rep. v° effet retroactif sec.* 9). Ἀπόφ. 2581 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν (ὅρα τὴν λέξ. *Αναδρομικὴ δύναμις*).

ΣΗΜ. 5. Ἐκ τοῦ ἄρθρ. 116 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐξάγεται ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως κατὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων δὲν περιορίζεται εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς εἶναι δεκτὴ καὶ ἡ ἔφεσις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν πρωτοδικῶν, ἀλλὰ συγχωρεῖται καθ' ὅλων τῶν ἀποφάσεων τῶν διαιτητῶν, ἐὰν ἄλλο τι δὲν ἐσυμφωνήθη ἐν τῷ συνυποσχετικῷ διὰ δὲ τῆς φράσεως *συνήθεις τύπους* ὁ νομοθέτης δὲν ἠθέλησε νὰ ἐκφράσῃ εἰμὴ ἁπλῶς ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἔφεσιν καὶ τὸ ἐφετήριον φυλάττονται οἱ συνήθεις τύποι διὰ τὰ τοιαῦτα ἔγγραφα· ἑπομένως καὶ ἂν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀποφάσεως περιστρέφεται εἰς δραχ. 368, ἡ ἔφεσις εἶναι παραδεκτή· ἡ ἔφεσις δὲ εἶναι μάλιστα παραδεκτή, ὅταν πρόκηται περὶ μηδενίσεως ὁμολόγου, ἤτοι περὶ ἀντικειμένου ἀορίστου. (ἀπόφ. 2850 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν) [1].

§ 42. ὅταν διάδικός τις παρεδέχθη [2] τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, δὲν δύναται πλέον νὰ τὴν προσβάλῃ ὡς ἄκυρον· ὥστε ὁ ἀντίδικός του δύναται νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς· ὁ δὲ ἐν τῇ ἀνακοπῇ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀνακόπτοντος, ὅτι, μὴ οὔσης συμπεφωνημένης ποινικῆς τινος ῥήτρας, δὲν ὑποχρεοῦται αὐτὸς νὰ ἐκτε-

---

(1) Ἄλλην ἀρχὴν καθιέρωσε τὸ δικ. διὰ τῆς ἀποφάσεως 1173.—Ὅρα κατωτέρω § 46.

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Συναίνεσις.

λέση τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, εἶναι ἀνίσχυρος, διότι, κατὰ τὸν § 60 τοῦ βιβλ. ά τίτλ. δ'. ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις, ἐὰν συνομολογήσῃ τις νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, εἶναι ἀορίστως ἐνακτέα; καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν εἶναι συμπεφωνημένη ποινική τις ῥήτρα· πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐὰν παραδεχθῇ τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν.

Ὡς παραδοχὴ δὲ θεωρεῖται καὶ ἡ ἐγκατάλειψις τῆς περὶ ἀκυρώσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀγωγῆς. (ἀπόφ. 395 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 3457) [1].

§ 43. Ἐάν τις ἐκτελέσῃ τὸ συνυποσχετικὸν, παρουσιαζόμενος ἐνώπιον τῶν διαιτητῶν κατὰ συνέπειαν τοῦ συνυποσχετικοῦ τούτου ἡ ἑκούσιος αὕτη ἐκτέλεσις ἐπιφέρει τὴν σιωπηρὰν παραίτησιν τῶν δυναμένων νὰ προταθῶσιν ἐνστάσεων καὶ ἐνδίκων μέσων κατὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ; Ναί. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 142 τοῦ 1837).

§ 44. Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παραιτηθῶσι τῶν πρὸς ἀκύρωσιν

---

[1] Ἡ ἐκ μέρους τῶν διαδίκων παραδοχὴ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καλύπτει τὴν ὑπάρχουσαν τυχὸν ἀκυρότητα τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἕνεκα ὑπερβάσεως τῶν ὁρίων τῆς ὑπηρεσίας των κατὰ τὸν χρόνον ἢ τὴν ἔκτασιν; Ναί, διότι κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς ἀρχὰς ὁ ἀποδεχθεὶς τὰς πράξεις τοῦ ἐντολοδόχου δὲν δύναται πλέον ν' ἀποδοκιμάσῃ αὐτάς. (ἀπόφ. 140 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3764).

Ὁποιαιδήποτε καὶ ἂν ἦναι αἱ ἀκυρότητες τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δὲν δύνανται πλέον νὰ προταθῶσι παρ' ἐκείνου, ὅστις τὴν ἀπεδέχθη καὶ τὴν ἐξετέλεσε. (Νομικ. σελ. 1010).

Ὅταν τις ἐκτελέσῃ τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἀποδεικνύεται ἡ διὰ τῆς συναινέσεως παραδοχὴ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, καὶ τὴν καθιστᾷ τελεσίδικον καὶ ἀπρόσβλητον; Ναί. (Νομικ. σελ. 389).

Κατὰ τὰ ἄρθρα 749 καὶ 750 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος, ἀφοῦ ἅπαξ κατασταθῇ τελεσίδικος, δι' ἀποδοχῆς, ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 486 ἡ τῆς ἀποδοχῆς συναίνεσις ἔχει κῦρος ὅταν ἐξεφράσθη διὰ τοιούτων ἀναμφισβητήτων πράξεων, ἐξ ὧν ἐξάγεται ἀναγκαίως ὁ περὶ συναινέσεως σκοπός· ἑπομένως ἡ ἀποδοχὴ ἐξάγεται ἀναμφισβητήτως, ὅταν τις αὐτοπροαιρέτως παρουσιάζηται εἰς τὸν συμβολαιογράφον καὶ διορίζῃ διαιτητὰς συμφώνως μετὰ τοῦ ἐνάγοντος. (ἀπόφ. 99 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

διαιτητικῆς τινος ἀποφάσεως μέσων; ὄχι, διότι ἀφορῶσι τὴν δημοσίαν τάξιν. (ἀπόφ. 253 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ.—Νομικ. σελ. 1710).

§ 45. Κατὰ τὸ ἄρθ. 110 § 2 τῆς πολ. δικ. ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν τῆς κατ' ἀνάγκην διαιτήσεως πράττονται τὰ ἐν τοῖς ἐπ. ἄρθροις περὶ διαιτητῶν ὡρισμένα· μεταξὺ δὲ τῶν ἄρθρων τούτων ὑπάρχει καὶ τὸ ἄρθρ. 117, τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύει τὰ ἔνδικα μέσα τῆς ἀνακοπῆς καὶ τῆς ἀναιρέσεως δι' ὅλας ἐν γένει τὰς διαιτήσεις, χωρὶς νὰ κάμῃ διαστολὴν μεταξὺ τῶν κατ' ἀνάγκην καὶ τῶν ἑκουσίων· τὸ δὲ ἄρθρ. 719 δὲν ἀφορᾷ τὰς ἀποφάσεις τῶν κατ' ἀνάγκην διαιτητῶν, ἤτοι τῶν ὡς ἐμποροδικῶν δικαζόντων, διότι τοιαῦται περιπτώσεις καὶ διατυπώσεις εὑρίσκονται μὲν εἰς τὴν πολιτ. δικονομίαν διὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν ἐμποροδικῶν, πρωτοδικῶν καὶ τῶν ἐφετῶν, ἀλλ' ὄχι καὶ διὰ τὰς τῶν διαιτητῶν, διὰ τὰς ὁποίας ὑπάρχουσι μάλιστα ἐναντίαι διατάξεις. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 32 τῆς 9 ἰανουαρίου 1836 (σελ. 67 τοῦ πρώτου τόμου τῆς Νομολογίας).

Ἡ τοῦ Ἀρείου Πάγου πολιτ. ἀπόφ. 210 τοῦ 1837 φέρει: [1].

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸν § 2 τοῦ 117 ἄρθ. τῆς πολ. δικ., τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον εἶναι ἀπαράδεκτον ἐπὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐν γένει, καὶ ἡ ῥητὴ αὕτη διάταξις τοῦ νομοθέτου ἐφαρμόζεται, κατὰ τὸ 110 ἄρθρ. τῆς αὐτῆς δικονομίας, καὶ εἰς τὴν κατ' ἀνάγκην διαίτησιν, ἥτις, κατὰ τὸ 108 ἄρθρον, λαμβάνει χώραν εἰς τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις· ὥστε ἐντεῦθεν συνάγεται ὅτι εἰς τὰς ὑποθέσεις ταύτας δικαζομένας παρὰ διαιτητῶν δὲν συγχωρεῖται ἐπίσης τὸ μέσον τῆς ἀναιρέσεως, ἡ δὲ τοῦ 117 ἄρθρ. διάταξις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κατηργημένη ἀπὸ τὴν τοῦ 719, ὅπου, ἂν καὶ γίνεται λόγος περὶ τοῦ μέσου τῆς ἀναιρέσεως ἐπὶ διαιτητῶν δικαζόντων ὡς ἐμποροδικῶν, καὶ περὶ τῆς χρήσεως τοῦ μέσου τούτου ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένας περιπτώσεις, δὲν ἀναφέρεται ὅμως ῥητῶς καὶ εἰδικῶς εἰς ποίας περιπτώσεις ἐπιτρέπεται τὸ εἰρημένον μέσον· ἑπομένως ὁ νομοθέτης ἀφίνει εἰς πλήρη ἰσχὺν τὰ περὶ διαιτήσεως εἰδικῶς ὡρισμένα.

Ἐπειδὴ τὸ 51 ἄρθρ. τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου εἶναι κατηργημένον οὐ μόνον διότι ὁ νομοθέτης ἐπεξειργάσθη εἰς τὸ 9 κεφάλαιον τῆς

(1) Πρβ. τὸν § 279 τῆς λέξ. Ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει.

πολιτ. δικονομίας, μεταγενεστέρας τοῦ νόμου ἐκείνου, ὅλον τὸ περὶ διαιτητῶν σύστημα, καὶ εἰς τοῦτο προβλέπει ῥητῶς τὴν κατ' ἀνάγκην διαίτησιν συνωδευμένην μὲ τροπολογίας, τὰς ὁποίας δὲ περιέχει τὸ 51 ἄρθρον, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ 108 ἄρθρ. εἶναι ἐπίσης εἰδικόν, ὡς καὶ ἡ διάταξις τοῦ 51 ἄρθρου· ἐπομένως δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ὁ νομικὸς κανὼν «ὅτι ὁ εἰδικὸς καταργεῖ τὸν γενικ. νόμον» [1].

§ 46. Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρ. 116 τῆς πολιτ. δικονομίας χορήγησις ἐν γένει τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ ὑποθέσεων, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς δικάζονται καθ' ἕνα μόνον βαθμὸν δικαιοδοσίας; ὄχι, ὥστε ἡ ἐπὶ ἀναγκαστικῶν διαιτήσεων δικάζοντες διαιτηταὶ δικάζουν ἀνεκκλήτως, μέχρι τοῦ ποσοῦ, διὰ τὸ ὁποῖον δικάζουν ἀνεκκλήτως καὶ τὰ ἐμποροδικεῖα [2].

Ἡ πολιτ. τοῦ Ἀρ. Π. ἀπόφ. 332 τοῦ 1840 φέρει.

« Ἐπειδὴ εἰς τὰς κατὰ τὸ 108 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας συσταθείσας ἀναγκαστικὰς διαιτήσεις οἱ διαιτηταὶ ἐνεργοῦσιν ἐπὶ ὑποθέσεων ἀφορωσῶν τὴν ἐμπορίαν καὶ τὰς συναλλαγματικὰς ὁμοίαν μὲ τὰ ἐμποροδικεῖα δικαιοδοσίαν καὶ σχηματίζουν εἶδος ἐμπορικοῦ δικαστηρίου·

Ἐπειδή, κατὰ τὸ 1 ἐδ. τοῦ 9 ἄρθ. τοῦ ἀπὸ 2 μαΐου 1835 περὶ ἁρμοδιότητος τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, τὰ δικαστήρια ταῦτα κρίνουν ἀνεκκλήτως περὶ ὅλων τῶν αἰτήσεων, ὅσαι κατὰ τὸ κεφάλαιον δὲν ὑπερβαίνουν τὸ ποσὸν τῶν 800 δραχμῶν. ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου βεβαιοῦται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ μεταξὺ τοῦ Σ. καὶ Μ Α διαφορὰ ἀφορῶσα ἀπαίτησιν 502 δραχ. ἐδικάσθη ἀπὸ διαιτητικὸν δικαστήριον κατ' ἀνάγκην συστηθὲν δυνάμει τοῦ 108 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας· ἐπομένως ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ, καθὸ ὑπαγομένη εἰς τοὺς περὶ ἁρμοδιότητος τῶν ἐμποροδικείων κανόνας, δὲν ὑπήγετο εἰς ἔφεσιν.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ τὸ 116 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας διαλαμβάνῃ ἀορίστως ὅτι κατὰ διαιτητικῶν ἀποφάσεων δύναται νὰ ἐνεργηθῇ τὸ ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον, ἐὰν δὲν συνεφωνήθη ἄλλο τι ἀλλ' ἡ ἀληθὴς τοῦ ἄρθρου τούτου ἔννοια, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὴν συνέχειαν αὐτοῦ, εἶναι ἡ χορήγησις ἐν γένει τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως, χωρὶς νὰ ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ ὑποθέσεων, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς δικάζονται καθ' ἕνα μόνον βαθμὸν δικαιοδοσίας οὐδ' ἐτροποποιήθησαν δι' αὐτοῦ αἱ γενικαὶ περὶ δικαιοδοσίας

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 4.
(2) Βλ. ἀνωτ. σελ. 102 ἐπ. καὶ κατωτ § 52.

ὅλων ἐν γένει τῶν δικαστηρίων ἰσχύουσαι διατάξεις· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἀποφανθὲν ὅτι ἡ ἀπόφασις τῶν κατ' ἀνάγκην διαιτητῶν, δικασάντων ἐπὶ διαφορᾶς μὴ ὑπερβαινούσης τὸ ποσὸν τῶν 800 δραχ. εἶναι ἀνέκκλητος, ἐξήγησεν ὀρθῶς τὸν νόμον.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. » [1].

§ 47. Ὁ ἐν τῷ ἑταιρικῷ συμβολαίῳ ἐμπεριεχόμενος ὅρος περὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν κατ' ἀνάγκην διαιτητῶν εἶναι ὑποχρεωτικὸς καὶ διὰ τοὺς ἀνηλίκους κληρονόμους τῶν συναλλαξαμένων μερῶν. (ἀπόφ. τῆς 8 μαΐου 1837 τοῦ ἀκυρωτ. τῆς Γαλλίας (Νομικ. σελ. 1065).

§ 48. *Ἀνάκλησις διαιτητικῆς ἀποφάσεως.* Ὁ διὰ τελεσιδίκου διαιτητικῆς ἀποφάσεως καταδικασθεὶς ἐρήμην διάδικος δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνάκλησιν αὐτῆς; ὅρα τὴν περὶ τούτου διατριβὴν ἐν τῷ Εὐρετηρίῳ, λέξει *Ἀπόφασις ἐρήμην* σελ. 177.

§ 49. Ἡ ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 123 τῆς πολ. δικ. καθιερουμένη ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἀκυρότητά τινα περιεχούσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἔνδικον μέσον, τοῦ ὁποίου δύναταί τις νὰ κάμῃ χρῆσιν δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ *ἐκτελεστηρίου ἐντάλματος*· ὅθεν, πρὶν τοῦτο περιαφθῇ, ἡ ἀνακοπὴ εἶναι ἀπαράδεκτος· τὸ δὲ κατ' ἀκύρου καὶ μὴ οὔσης ἀποφάσεως καθιερωμένον εἰς τὸ 759 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας μέσον ἀκυρώσεως δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ εἰμὴ δι' ἐνστάσεως, ὅταν ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων κάμῃ χρῆσιν τῆς ἀποφάσεως, προσάγων αὐτὴν εἰς τὸ δικαστήριον. (ἀπόφ. 1548 τῆς 26 μαρτίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν) [2].

—Δύναταί τις δι' ἐνστάσεως, τουτέστιν χωρὶς ν' ἀνακόψῃ τὸ ἔνταλμα τῆς ἐκτελέσεως, νὰ προτείνῃ ὅτι ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀνεπίδεκτος ἐκτελέσεως, ἢ ὅτι ἐξεδόθη παρὰ προσώπων ἀναρμοδίων;

'Απόφ. ἐφετείου Παρισίων τῆς 19 μαρτίου 1842 ἔχουσα οὕτως:

« 'Επειδὴ τὸ ἄρθρ. 1028 τῆς πολιτ. δικονομίας (122—123 Ἑλλην. δικον.) δὲν προσδιώρισε τὴν προθεσμίαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας οἱ διάδικοι δύνανται νὰ κάμουν ἀνακοπὴν εἰς τὸ ἔνταλμα τῆς ἐκτελέσεως, καὶ τὴν περὶ ἀκυρώσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφά-

(1) Βλ. ἀνωτ. ἀπόφ. 2850.

(2) Βλ. α) Carré ζήτ. 1282 καὶ τὴν λέξ. 'Απόφασις σελ. 116 127—6) τὴν λέξ. Ἁρμοδ. ἐν γένει σελ. 127 καὶ § 29 καὶ 191—γ) τὴν λέξ. Ἁρμοδ. προξένων σελ. 419.

σεως αἴτησιν, καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ καταφύγωμεν εἰς τὸ κοινὸν δίκαιον διὰ νὰ προσδιορίσωμεν τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἡ ἀνακοπὴ δὲν εἶναι πλέον παραδεκτή.

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 158 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἡ ἀνακοπὴ ἐναντίον ἀποφάσεως κατ' ἐρήμην ἐκδοθείσης κατὰ διαδίκου μὴ ἔχοντος δικογράφου (*avoué*) εἶναι παραδεκτὴ μέχρι τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 159, ἡ ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς ἐκτελεσθεῖσα, ἐὰν τὰ κατασχεθέντα κινητὰ ἐπωλήθησαν, ἢ ὁ καταδικασθεὶς ἐφυλακίσθη, ἢ ἡ κατάσχεσις ἑνὸς ἢ πλειόνων ἀκινήτων τῷ ἐκοινοποιήθη, ἢ τὰ ἔξοδα ἐπληρώθησαν, ἢ, τέλος, ἐὰν ὑπάρχῃ πρᾶξίς τις, ἐξ ἧς προκύπτει ἀναγκαίως ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως ἔγεινε γνωστὴ εἰς τὸν ἀπολειπόμενον διάδικον· ἡ δὲ πώλησις τῶν κινητῶν καὶ αἱ ἄλλαι πράξεις καταλεγόμεναι εἰς τὸ πρῶτον μέρος αὐτῆς τῆς διατάξεως περιστοιχοῦνται ἀπὸ τοσαύτην δημοσιότητα, ἢ ἐφάπτονται τόσον τοῦ προσώπου, ἢ τῶν πλέον προσφιλῶν συμφερόντων τοῦ καταδικασθέντος, ὥστε ὁ νομοθέτης τὰς ἐθεώρησεν ὡς συνεπαγομένας μεθ' ἑαυτῶν τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι ἐξ ἀνάγκης ἔπρεπε νὰ φθάσουν εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ καταδικασθέντος.

Ἐπειδὴ αὐταὶ αἱ διατάξεις καὶ αὐτοὶ οἱ κανόνες ἐφαρμόζονται εἰς τὴν ἀνακοπὴν τὴν ἐπιτρεπομένην ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 1028 κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου βεβαιοῦται ἐκ δύο ἐκθέσεων ἀπὸ 13 καὶ 24 αὐγούστου 1840, ὅτι ὁ Β κατέσχε πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατὰ τοῦ Φ ἓν μέρος ὑλικοῦ τῆς ἑταιρίας κτλ. ἐκ τούτου δ' ἕπεται, ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐξετελέσθη ἀπὸ 24 αὐγούστου 1840 διὰ τῆς δημοπρατήσεως ἑνὸς μέρους τοῦ ὑλικοῦ τῆς ἑταιρίας· ὅτι ἀφοῦ ὁ Φ ἐγκατέλιπε τὴν κατοικίαν του καὶ ἔφυγεν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ὁ Β ἠδύνατο καὶ ὤφειλε νὰ τακτοποιήσῃ τὰς περὶ ἐκτελέσεως πράξεις εἰς τὸν εἰσαγγελέα, καὶ ἡ ἐκτέλεσις οὐχ' ἧττον εἶναι τακτικὴ, καὶ πρέπει νὰ παράξῃ ταὐτὰ ἀποτελέσματα, ὡς νὰ ἔγιναν αἱ κοινοποιήσεις εἰς τὴν κατοικίαν. »

—Διαιτητικὴ ἀπόφασις φέρουσα τὸ νόμιμον τῆς ἐκτελέσεως ἔνταλμα, καίτοι ἄκυρος οὖσα, δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ ἐπὶ ἀκυρότητι εἰμὴ διὰ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἐντάλματος, τὸ δὲ ἄρθρ. 759 τῆς πολιτ. δικονομίας ἀφορᾷ ἀποφάσεις μὴ φερούσας τῆς ἐκτελέσεως τὸ ἔνταλμα καὶ ἀντιταττομένας κατ' ἀγωγῆς τινος ἢ ἐνστάσεως. Τοῦτο ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις προσβάλλεται ὡς ἐκδοθεῖσα ὑπὸ προσώπων μὴ ἐχόντων τὴν πρὸς τοῦτο

ἐξουσίαν. (ἀπόφ. 112 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4734).

Ἡ ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 123 τῆς πολιτ. δικονομίας καθιερουμένη ἀνακοπὴ τῆς ἀκυρότητά τινα περιεχούσης ἀποφάσεως εἶναι ἔνδικον μέσον, τὸ ὁποῖον ὀφείλει ὁ ἐπικαλούμενος αὐτὸ νὰ τὸ ἐνεργῇ κατὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διατατομένους τύπους, ἤτοι δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ ἐκτελεστηρίου ἐντάλματος, ἐὰν τυχὸν ἤθελε τοῦτο ἐπισυναφθῇ ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν εἰς ἀπόφασιν ἄκυρον, καὶ ἑπομένως μὴ δεκτικὴν τοιαύτης νομικῆς κυρώσεως· ἄλλως καὶ αὐτὸ τὸ κατὰ ἀκύρου καὶ μὴ οὔσης ἀποφάσεως καθιερούμενον εἰς τὸ ἄρθρ. 759 τῆς πολιτ. δικονομίας μέσον ἀκυρώσεως δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ εἰμὴ δι' ἐνστάσεως, ὅταν ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων κάμῃ χρῆσιν τῆς προκειμένης ἀποφάσεως προσάγων αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου· ἡ διαδικασία δὲ αὕτη εἶναι σύμφωνος καὶ μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ δικαίου, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀγωγὴ χωρὶς συμφέρον. (ἀπόφ. 1950 τῆς 20 ἰουνίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν).

—Ἡ κατὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἕνεκα ἀκυρότητος ἀγωγὴ εἶναι ἀπαράδεκτος προτοῦ νὰ κηρυχθῇ αὕτη ἐκτελεστὴ ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν. (ἀπόφ. τῆς 20 σεπτεμβρίου 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

§ 50. Ὁ νόμος δὲν ὁρίζει προθεσμίαν τινά, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει ν' ἀνακοπῇ τὸ ἔνταλμα τῆς ἐκτελέσεως, τὸ δὲ ἄρθρ. 596 τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν περιλαμβάνει τὴν προκειμένην περίπτωσιν. (ἀπόφ. 212 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 427).

ΣΗΜ. Μέχρι ποίας ἐποχῆς δύνανται οἱ συμφέρον ἔχοντες ν' ἀνακόπτωσι τὸ περιαπτόμενον εἰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις ἔνταλμα τῆς ἐκτελέσεως;—Ἡ ἀνακοπὴ εἶναι ἀπαράδεκτος μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως;

Ὅρα τὴν ἀπόφασιν τῶν ἐν Παρισίοις ἐφετῶν τῆς 19 μαρτίου 1842 ἀνωτ. § 49).

§ 51. Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παραιτηθῶσιν ἀπὸ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως; ὄχι. (ἀπόφ. 501 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ.—Νομικ. σελ. 4937).

§ 52. Αἱ τῶν πρωτοδικείων ἀποφάσεις, αἱ ἐκδιδόμεναι κατὰ συνέπειαν ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ περιαφθέντος τύπου ἐκτελέσεως ἐπὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν, ὅταν τὸ ἀντικείμενον ὑπερβαίνῃ τὰ 500 δραχμάς;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ μὲν ἄρθρ. 530 τῆς πολιτ. δικονομίας

καθιεροῖ ὡς γενικὸν κανόνα ὅτι τὰ πρωτοδικεῖα δικάζουν εἰς πρῶτον καὶ τελευταῖον βαθμὸν περὶ προσωπικῶν καὶ εἰς κινητὰ πράγματα ἀναγομένων ἀγωγῶν, τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 500 δραχ. τὸ δὲ 123 ἄρθρ. ἐδάφ. 2, τὸ ὁποῖον ὁ αναιρεσίβλητος ἐπικαλεῖται, διαλαμβάνον ὅτι αἱ τῶν πρωτοδικείων ἀποφάσεις, αἱ ἐκδιδόμεναι κατὰ συνέπειαν ἀνακοπῆς τοῦ περιαφθέντος τύπου ἐκτελέσεως ἐπὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, προσβάλλονται διὰ τῶν συνήθων ἐνδίκων μέσων, δὲν καθιεροῖ ἐξαίρεσίν τινα τοῦ διαληφθέντος γενικοῦ κανόνος, ἀλλ' ἐννοεῖ ὅτι τὰ τακτικὰ ἔνδικα μέσα λαμβάνουν χώραν, ὁσάκις τὸ ἀντικείμενον ὑπερβαίνει τὰς 500 δραχμάς· ὅθεν ὄχι ὀρθῶς ἰσχυρίζεται ὁ προτείνων τὴν τοῦ ἀπαραδέκτου ἔνστασιν ὅτι ἂν καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἀπαιτήσεως ἦναι ὀλιγώτερον τῶν 500 δραχμῶν, ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ὑπέκειτο εἰς ἔφεσιν καὶ οὐχὶ εἰς ἀναίρεσιν. »

* 'Απόφ. πολιτ. 'Αρείου Πάγου 99 τοῦ 1847.—"Ορα ἀνωτ. σελ. 106.

— Δὲν ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν ὁ τῆς ἐκτελέσεως τύπος ὁ περιαφθεὶς εἰς ἀνέκκλητον κατ' ἀνάγκην διαιτητικὴν ἀπόφασιν.

Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ αἱ ἀποφάσεις αἱ ἐκδιδόμεναι ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ κατὰ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, διότι ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως καὶ ἡ ἀπόφασις ἀπαρτίζουν ἓν ὅλον, καὶ ἐπειδὴ τὸ ὅλον τοῦτο δὲν ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν, ὑπάγεται εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν καὶ ἡ ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ τοῦ τύπου ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις. (ἀπόφ. τῆς *Cour royale de Pau* τῆς 22 ἰουλ. 1837.— Πρβ. *Pardessus* ν. 1417).

—Σημ. Ἡ μειονοψηφία τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φρονεῖ ὅτι τὰ ἄρθρ. 529 καὶ 530 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ὅτι μόνην ἐξαίρεσιν περιέχει τὸ 738 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ὅτι ἡ ἔννοια αὕτη προςεπιβεβαιοῦται καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 812 καὶ 806 τῆς πολιτ. δικονομίας. Ἡ πλειονοψηφία φρονεῖ ὅτι ἔφεσις ἐπιτρέπεται ὅταν δὲν συνεφωνήθη τὸ ἐναντίον, τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον ἡ ἀνακοπὴ τοῦ ἐντάλματος φέρεται πάντοτε εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, ὁσονδήποτε καὶ ἂν ἦναι τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης· ὥστε ὁ νόμος ἔχει ὑπ' ὄψιν ἀντικείμενον μὲ ὑποκείμενον εἰς ἐκτίμησιν. (ἀπόφ. 501 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 4937).

—Ἐνταῦθα προσθέτομεν καὶ τὰ ἑξῆς:

§ 52 δίς. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατ' ἀποφάσεως διαιτητικῆς, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν περιήφθη ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως,

« 'Επειδὴ ἡ ἀπὸ τὸ ἄρθρον 123 τῆς πολιτ. δικονομίας καθιε-

ρουμένη ἀνακοπὴ τῆς ἀκυρότητα τινὰ περιεχούσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἔνδικον μέσον, τὸ ὁποῖον ὀφείλει ὁ ἐπικαλούμενος αὐτὸ νὰ τὸ ἐνεργῇ κατὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ῥητῶς διατατττομένους τύπους, ἤτοι δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ ἐκτελεστηρίου ἐντάλματος, ἐὰν τυχὸν ἤθελε τοῦτο ἐπισυναφθῇ παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν εἰς ἀπόφασιν ἄκυρον καί, ἑπομένως, μὴ δεκτικὴν τοιαύτης νομικῆς κυρώσεως.

'Επειδή, ἄλλως. καὶ αὐτὸ τὸ κατὰ ἀκύρου καὶ μὴ οὔσης ἀποφάσεως καθιερούμενον εἰς τὸ 759 ἄρθρ. τῆς πολ. δικονομίας μέσον ἀκυρώσεως δὲν δύναται κατὰ τὴν ῥητὴν αὐτοῦ διάταξιν νὰ ἐνεργηθῇ εἰμὴ δι' ἐνστάσεως, ὅταν ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων κάμῃ χρῆσιν τῆς προκειμένης ἀποφάσεως προσάγων αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

'Επειδὴ ἡ διαδικασία αὕτη εἶναι σύμφωνος καὶ μὲ τὸ ἀξίωμα τοῦ δικαίου, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀγωγὴ χωρὶς συμφέρον· ἐνταῦθα δὲ δὲν ἔχει συμφέρον τι ὁ Ν Κ νὰ προσβάλῃ ἀπόφασιν διαιτητικήν, ἥτις, ἕως οὗ δὲν κηρυχθῇ ἐκτελεστή, δὲν δύναται νὰ ὠφελήσῃ τὸν ἀντίδικόν του, οὔτε ἑπομένως νὰ βλάψῃ αὐτὸν τὸν Ν Κ, διότι πρὶν περιαφθῇ εἰς αὐτὴν ἡ κύρωσις τῆς δημοσίας ἀρχῆς, ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν φέρει ἐνώπιον τοῦ νόμου χαρακτῆρα ἀποφάσεως, ἀλλ' ἁπλῆς γνώμης, ἥτις δὲν ὑποχρεοῖ κανένα· ἑπομένως ὁ Ν Κ δύναται νὰ πράττῃ ὡς εἰ ἂν δὲν ὑπῆρχε παντάπασιν ἡ προκειμένη ἀπόφασις. »

'Απόφ. 1548 τοῦ 1840 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 52 τρίς. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατὰ τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περιεχομένου εἰς διαιτητικὴν τινα ἀπόφασιν, ὅταν τὰ μέρη δὲν παρητήθησαν τοῦ μέρους τούτου, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ τὸ ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον. (ἀπόφ. **1645** τῆς **23** ἰουλίου **1840** τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν).

§ 52 τετρ. Ἡ ἀπὸ τὸ ἄρθρ. **123** τῆς πολιτ. δικονομίας καθιερουμένη ἀνακοπὴ τῆς ἀκυρότητά τινα περιεχούσης ἀποφάσεως εἶναι ἔνδικον μέσον, τὸ ὁποῖον ὀφείλει ὁ ἐπικαλούμενος αὐτὸ νὰ ἐνεργῇ δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ ἐκτελεστηρίου ἐντάλματος, ἐὰν τυχὸν ἤθελε τοῦτο περιαφθῇ.

Ἄλλως τε καὶ αὐτὸ τῆς κατ' ἀκύρου καὶ μὴ οὔσης ἀποφάσεως καθιερωμένης εἰς τὸ ἄρθρ. 759 τῆς πολιτ. δικονομίας μέσον ἀκυρώσεως δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ εἰμὴ δι' ἐνστάσεως, ὅταν ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων κάμῃ χρῆσιν τῆς προκειμένης ἀποφάσεως, εἰς τὴν

όποίαν δὲν περιήφθη ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως· ἄρα κατὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν περιήφθη ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως, δὲν ἔχει τις ἀγωγὴν, διότι, ἄνευ τῆς περιάψεως ταύτης, ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν φέρει ἐνώπιον τοῦ νόμου χαρακτῆρα ἀποφάσεως. (ἀπόφ. 1950 τῆς 20 Ἰουν. 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν). (Ὅρα ἀνωτ. σελ. 102.

ΙΗ) Ἐκβιάζεται ἡ ἐκτέλεσις διαιτητικῆς ἀποφάσεως, μὴ φερούσης τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως;—Τίς περιάπτει τὸ ἔνταλμα, τὸν τύπον;—Προσφυγὴ κατὰ τῆς ἀρνήσεως τοῦ προέδρου.—Ἐμφάνισις τοῦ συνυποσχετικοῦ.

§ 53. Δύναται νὰ ἐκβιασθῇ ἡ ἐκτέλεσις διαιτητικῆς ἀποφάσεως μὴ φερούσης καὶ τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως, πλὴν τῆς λέξεως *ἐκτελεστή*; ὄχι· διότι ἡ ἐκτέλεσις διαιτητικῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ ἐκβιασθῇ ὅταν κατὰ τὰ ἄρθρ. 856 § 3, 118, 119 καὶ 857 τῆς πολιτ. δικονομίας κηρυχθῇ μὲν ὑπὸ τοῦ προέδρου κλπ. τοιαύτη διὰ τῆς λέξεως *ἐκτελεστή*, περιαφθῇ δὲ παρ' αὐτοῦ καὶ ὁ τῆς ἐκτελέσεως τύπος. Τὸ δὲ ἔνταλμα διαφέρει τοῦ τύπου, καθόσον ἐκεῖνο μὲν ὡς πρὸς τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις ἀποδεικνύει ὅτι ὁ πρόεδρος ἐξερεύνησε τὸ περιεχόμενον καὶ ἐβεβαιώθη ὅτι ἐφυλάχθησαν οἱ πρὸς ἔκδοσιν ἀπαιτούμενοι ὅροι, καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀκυρότης τις, εἶναι δὲ τοῦτο ἀναπόψιμον· ὁ δὲ τύπος ἀφορᾷ μόνον τὸ ἐξωτερικὸν, ἀναγκαῖον διὰ τοὺς ὑπαλλήλους καὶ τοὺς ὑπηρέτας, γνώρισμα. (ἀπόφ. 53 τοῦ 1848 τῶν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4712).

§ 54. Εἰς τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν ἀνήκει νὰ περιάψῃ τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως εἰς ἀποφάσεις διαιτητῶν ὁποιουδήποτε εἴδους. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 97· σελ. 51 τόμου 6' τῆς νομολογίας). Ὅρα τὸν ἑπ. § ἐν τέλει.

§ 55. Τὸ 123 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν χορηγεῖ εἰς τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀποῤῥίπτῃ ἐξ ἐπαγγέλματος καὶ μόνος τὰς ἀφορώσας τὴν περίαψιν τύπου ἐκτελέσεως ἐπιδιαιτητικῆς ἀποφάσεως αἰτήσεις, αἵτινες, γενόμεναι ἐν εἴδει ἀναφορᾶς, ὑπάγονται εἰς τὸ 640 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας· καὶ ὅταν μὲν ἐγκρίνωνται παρὰ τοῦ προέδρου, ἔχει οὗτος τὸ δικαίωμα, κατὰ τὸ ἄρθρ. 119 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ περιάπτῃ τὸ περὶ τῆς ἐκτελέσεως ἔνταλμα, ὅταν δὲ διστάζῃ, ὀφείλει νὰ ἐνεργῇ τὰ ἀπὸ τὰ ἄρθρ. 641—643 τῆς πολιτ. δικονομίας διαγε-

γραμμένα. (ἀπόφ. 61 τῆς 12 νοεμβρίου 1835 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

ΣΗΜ. Εἰς τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις περιάπτει τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 97 τοῦ 1837, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδιότης ἐμπορικὴ § 60 θ').

§ 56. Προκειμένου λόγου περὶ περιαφῆς τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως εἰς διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἔχει ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ τὰ κεφάλαια τῆς ἀποφάσεως ταύτης, καὶ τὰ μὲν νόμιμα νὰ κηρύξῃ ἐκτελεστέα, εἰς δὲ τ' ἀντιβαίνοντα εἰς τὸν νόμον νὰ μὴ περιάψῃ τὸ τῆς ἐκτελέσεως ἔνταλμα; Ὄχι.

—Διαιτητικὴ ἀπόφασις περιέχουσα διάφορα κεφάλαια, ἐξ ὧν ἄλλα μὲν εἰσὶ νόμιμα, ἄλλα δὲ ἀντιβαίνουν εἰς τὸν νόμον, δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔγκυρος ὡς πρὸς τὰ νόμιμα; Ὄχι.

Ἡ ἀπόφ. 548 τοῦ 1843 τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ ὁ νόμος δὲν δίδει εἰς τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν τὸ δικαίωμα, προκειμένου λόγου περὶ περιαφῆς τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως εἰς διαιτητικὴν ἀπόφασιν, νὰ ἐξετάζῃ καθ' ἕκαστα τὰ κεφάλαια αὐτῆς, καὶ τὰ μὲν νόμιμα νὰ κηρύττῃ ἐκτελεστέα, εἰς δὲ τ' ἀντιβαίνοντα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 122 νὰ μὴ περιάπτῃ τὸ τῆς ἐκτελέσεως ἔνταλμα καὶ νὰ χωρίζῃ οὕτω τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν εἰς τόσας διακεκριμένας ἀποφάσεις, ὅσα αὕτη ἔχει κεφάλαια.

Ἐπειδὴ, ἐκτὸς τούτου, ὁ νόμος διατάττει ῥητῶς, κατὰ τὰ παρατεθέντα ἄρθρα τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐκτὸς τῶν λοιπῶν λόγων, δι' οὓς κηρύττεται ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα, κηρύττεται τοιαύτη καὶ ὅταν δὲν ἐγένετο παντάπασιν ἀπόφασις περί τινος τῶν γενομένων αἰτήσεων· εἶναι δὲ προφανῶς ἀδύνατος ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως ταύτης εἰς μόνον τὰ πλημμελῆ κεφάλαια τῆς ἀποφάσεως, καθότι ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης δὲν ὑπάρχει τι τὸ κηρυχθησόμενον ἄκυρον, ἐὰν μείνωσιν ἐν ἰσχύϊ τὰ λοιπὰ συμφωνοῦντα μὲ τὸν νόμον κεφάλαια.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν εἰς τὰς δύω προηγουμένας σκέψεις ἐκτεθέντων, καὶ ἐκ τῆς γενικῆς ἐκφράσεως τοῦ νόμου ὅτι « ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 122 τῆς πολιτ. δικονομίας » ἐξάγεται ἀδιστάκτως ὅτι ἐπὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ὁ νόμος διετήρησε τὸν κανόνα « τόσαι ἀποφάσεις, ὅσα κεφάλαια, » ἀλλ' ἠθέλησεν, ἐὰν κατά τινα διαιτητικὴν ἀπόφασιν ὑπάρχωσι μία ἢ πλειότεραι τῶν περιπτώσεων

τοῦ ἄρθρ. 122 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ ἦναι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις κατὰ τὴν ὁλοκληρίαν αὐτῆς ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα. »—Ὅρα κατωτ. § 61 ἐπ.

§ 57. Ὅταν ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν ἠρνήθη νὰ περιάψῃ τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως ἐπὶ διαιτητικῆς τινος ἀποφάσεως, θεωρήσας αὐτὴν ὡς ἄκυρον, ὁ διάδικος δύναται νὰ φέρῃ τὸ περὶ κύρους αὐτῆς ζήτημα ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου; Ναί, διότι ἡ πρᾶξις τοῦ προέδρου δὲν ἔχει ἰσχὺν τελεσιδίκου ἀποφάσεως. (ἀπόφ. 253 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4209).

§ 58. Δὲν εἶναι ἀναπόφευκτος ἡ ἐμφάνισις τοῦ συνυποσχετικοῦ διὰ νὰ κηρυχθῇ ἐκτελεστέα ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὅταν ἐξ ἄλλων μέσων ἀποδεικνύεται βεβαίως ἡ θέλησις τῶν διαδίκων περὶ τῆς συστάσεως τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου καὶ περὶ τῆς πραγματικῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐπὶ τούτῳ γενομένου συνυποσχετικοῦ ἐγγράφου. ὅθεν πᾶσα προσβολὴ κατὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐν τῇ ἀνωτ. περιπτώσει εἶναι ἀπαράδεκτος (τ. 278 βιβλ δ' τίτλ. ή. καὶ τεμ. 76 βιβ. 17 τίτ. 2 τῶν πανδ.). Ἀπόφ. τῆς 21 μαρτίου 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 3715).

ΙΘ) Ἐπανάληψις διαδικασίας.

§ 59. Γίνεται ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας, ὅταν οἱ διαιτηταὶ παρέλειψαν ν' ἀποφασίσωσι περί τινος ἐκ τῶν ὑποβληθέντων αὐτοῖς ζητημάτων. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 118 τοῦ 1837).

§ 60. Ἐὰν οἱ διαιτηταὶ παραλείψωσι ν' ἀποφασίσωσι περὶ ἑνὸς ἐκ τῶν προταθέντων εἰς αὐτοὺς ζητημάτων, καὶ τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ὑποπέσῃ εἰς τὸ αὐτὸ λάθος, τοῦτο δίδει χώραν εἰς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας; —Ὅρα τὴν λέξ. *Ἐπανάληψις*.
(Νομικ. σελ· 405).

Διαιρετὸν διαιτητικῶν ἀποφάσεων

§ 61. Τὸ ἀξίωμα *Tot capita, tot sententiae*, ἐφαρμόζεται εἰς τὰ διαιτητικὰς ἀποφάσεις;

Δύνανται αὗται ἀκυρούμεναι ὡς πρὸς ἓν κεφάλαιον, νὰ ὑπάρξωσιν ὡς πρὸς τὰ ὑπόλοιπα;

Ὅταν μία ἀπόφασις περιέχῃ πολλὰς διακεκριμμένας διατάξεις, ἑκάστη τῶν διατάξεων τούτων πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς ἀποτελοῦσα καθ' ἑαυτὴν ἰδιαιτέραν ἀπόφασιν, ἔχουσα ἰδίαν καὶ ἀνεξάρτητον ὕπαρξιν· ὁποίων προσβολῶν καὶ ἂν ἦναι ἀντικείμενον τὸ

ἓν τῶν κεφαλαίων ταύτης τῆς συνηνωμένης ἀποφάσεως, ὁποίας τροπολογίας καὶ ἂν λάβῃ ἐνώπιον διαφορετικῆς τινος, ἢ ἀνωτέρας ἐξουσίας, τ' ἄλλα κεφάλαια ἐξακολουθοῦσι μολαταῦτα νὰ ὑφίστανται, καὶ ἀποκτῶσιν ἑπομένως τὸ κράτος ἀμετακλήτου ἀποφάσεως [1].

Ἂν λοιπὸν εἷς τῶν διαδίκων κάμῃ ἔφεσιν κατὰ τῶν διατάξεων μιᾶς ἀποφάσεως, αἵτινες τὸν βλάπτουσι, καὶ ἐπιτύχῃ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν τὴν μεταῤῥύθμισιν αὐτῶν, τὰ ὑπόλοιπα τῆς ἀποφάσεως μέρη διατηροῦσι τὴν ἰσχύν των.

Ὅταν ὑπάρχῃ λόγος πρὸς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας καθ' ἑνὸς κεφαλαίου τῆς ἀποφάσεως ταύτης, αὐτὸ μόνον θέλει ἀνακληθῆ, ἐὰν τ' ἄλλα δὲν ἐξήρτηνται ἀπὸ αὐτὸ (ἄρθρ. 482 πολιτ. Γάλλ. δικονομίας [2]).

Ἐξ ἐναντίας ὅταν ὑπάρχῃ ἀποδοχὴ μιᾶς διατάξεως ἐπωφελοῦς ἢ ἐπιβλαβοῦς, τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προσβληθῶσι τ' ἄλλα κεφάλαια οὐχ' ἧττον ὑφίσταται. *Merlin Quest de Droit V^e acquiescement* § 6 [3]).

Καθ' ὅλας τὰς περιπτώσεις ταύτας τῳόντι θεωρεῖται ὡς ἂν πολλαὶ ἀποφάσεις νὰ ἤθελον ἐκδοθῆ μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν· ἡ τύχη τῆς μιᾶς δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἐπιῤῥοὴν ἐπ' ἐκείνης τῆς ἄλλης, καὶ ἡ ἀκυρότης τῆς μιᾶς δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ συνεπισύρῃ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἄλλης.

Αἱ ἀναμφισβήτητοι αὗται ἀρχαὶ περὶ τοῦ διαιρετοῦ τῶν διατάξεων μιᾶς ἀποφάσεως ἐμπεριέχονται εἰς τοῦτο τὸ ἀξίωμα: *Tot capita, tot sententiae*· (ὅσα κεφάλαια, τόσαι ἀποφάσεις).

Ἀλλ' εἶναι αὗται ἐφαρμοστέαι εἰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις; Ὁποῖαι οὐσιώδεις διαφοραὶ ὑπάρχουσι κατὰ τοῦτο μεταξὺ τῆς ἀποφάσεως ἑνὸς διαιτητοῦ, καὶ ἐκείνης ἑνὸς τακτικοῦ δικαστηρίου; Πᾶν ὅ,τι ἤθελεν εἶσθαι ἀληθὲς διὰ τοῦτον, δὲν ἤθελεν εἶσθαι καὶ δι' ἐκεῖνον;

Οἱ ὑποστηρίζοντες τὸ θέμα τοῦτο εἶπον ὅτι ὁ δικαστής, ὅστις ἐκδίδει μίαν ἀπόφασιν, ἔχει ἐξουσίαν ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεως

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Διαιρετόν.—Βλ. καὶ τὸν ἀνωτ. § 56.
(2) Ἑλληνικὴ δικονομία 790.
(3) Ἄρθρ. 789 § 1 Ἑλλην. πολιτ. δικονομίας.

τῶν διαδίκων· εἰς ὁποίαν καὶ ἂν ὑποπέσῃ πλάνην, διατηρεῖ οὐχ ἧττον τὸν δικαστικόν του χαρακτῆρα, καὶ τοιουτοτρόπως αἱ ἀποφάσεις του, μεταῤῥυθμιστέαι ὡς πρὸς μόνα τὰ προσβάλλοντα τὸν νόμον ἢ τὴν δικαιοσύνην κεφάλαια, πρέπει νὰ ὑφίστανται ὡς πρὸς ἐκεῖνα, ἅτινα δὲν ἀποδοκιμάζονται παρ' οὐδετέρου τῶν διαδίκων· ὁ διαιτητὴς, ἀπ' ἐναντίας, δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐκ τοῦ νόμου δικαιοδοσίαν· ἡ ἐξουσία του πηγάζει ἐκ τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν διαδίκων, τῶν διοριζόντων αὐτόν· ἀλλ' ἡ ἐμπιστοσύνη αὕτη δὲν εἶναι φύσεως τοῦ νὰ διαιρεθῇ· ἀφοῦ ἅπαξ ἐπροδόθη, ἐκλείπει ὁλοσχερῶς ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ διαιτητὴς καταχρασθῇ τῆς ἐξουσίας, ἥτις τῷ ἀπεδόθη διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ· συναπόλλυται ἅπασα αὐτὴ ἡ ἐξουσία μετὰ τῆς ἐμπιστοσύνης, ἥτις τὸν ἐχρησίμευσεν ὡς κρηπίς· ἡ ἀπόφασίς του ἄρα πρέπει ἀδιαστόλως νὰ κηρυχθῇ ἄκυρος.

Ἂν ἐγίνετο παραδεκτὸς ὁ συλλογισμὸς οὗτος, ἠθέλαμεν φθάσειν, πρέπει νὰ τὸ εἴπωμεν, εἰς τὰς πλέον παραδόξους συνεπείας. Τίς ἤθελεν ἐμποδίσειν τὸν ἐντολοδότην νὰ ὑπεκφύγῃ τὰς ἰσχυρῶς ἐν ὀνόματι αὐτοῦ συνομολογηθείσας ὑπὸ τοῦ ἐντολοδόχου του ὑποχρεώσεις, ἐὰν ἀπεδείκνυεν ὅτι οὗτος κατά τινα μέρη ὑπερπήδησε τὰ ὅρια τῆς ἐντολῆς; ἡ ἐντολὴ πηγάζει ἐκ τῆς ἐμπιστοσύνης, ἅπαξ δ' αὕτη προδοθεῖσα ἐκλείπει ὁλοσχερῶς.

Ὁ διαιτητὴς εἶναι ἀναμφιλέκτως ἐντολοδόχος, ἀλλὰ ποῦ εἶδον ὅτι ἡ ἐντολὴ εἶναι ἀδιαίρετος; ποῦ εἶδον ὅτι πρέπει ν' ἀκυρωθῇ ὁλόκληρος μία ἀπόφασις, διότι ὁ διαιτητὴς δὲν ἔμεινε, κατά τινα μέρη, ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ συνυποσχετικοῦ; Τοῦτο εἶναι προφανῶς μία πλάνη ἀδικαιολόγητος.

Θέλουν ἰσχυρισθῆν νὰ δικαιολογήσουν τὴν διαφορὰν ταύτην διὰ τῶν αὐστηρῶν λέξεων τοῦ ἄρθρ. 1028 τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ θέλουν στηριχθῆν εἰς ταύτας τὰς ἐκφράσεις. « Καθ' ὅλας αὐτὰς τὰς περιπτώσεις οἱ διάδικοι . . . . θέλουν ζητήσειν τὴν ἀκύρωσιν τῆς πράξεως, χαρακτηρισθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως. »

Καθεὶς κατανοεῖ ὅτι αἱ λέξεις αὗται, τῶν ὁποίων ὁ νόμος κάμνει χρῆσιν, ἐφαρμόζονται εἰς τὰς παρ' αὐτοῦ ἀπαριθμουμένας εἰδικὰς περιπτώσεις, ἀλλὰ δὲν ἀντίκεινται ἐν γένει εἰς τὸ ἀξίωμα *Tot capita, tot sententiae.*

Ἃς ἀναγνώσουν τὸ ἄρθ. 1028 « Ἐὰν, λέγει, ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη
» ἄνευ συνυποσχετικοῦ, ἢ ἐπὶ τοιούτου ἀκύρου, ἢ ληξιπροθέσμου,
» ἢ ὑπό τινων διαιτητῶν μὴ ἐχόντων τὴν ἐξουσίαν νὰ κρίνωσιν,
» ἐν ἀπουσίᾳ τῶν ἄλλων, ὑπὸ τρίτου ἐπιδιαιτητοῦ, χωρὶς οὗτος
» νὰ λάβῃ συνέντευξιν μετὰ τῶν διχογνωμησάντων διαιτητῶν. »

Ἰδοὺ ἀληθῶς ὑποθέσεις, καθ' ἃς ἡ ἀπόφασις πρέπει ν' ἀκυρωθῇ

ὁλοσχερῶς εἶναι τῷ ὄντι πλημμελὴς εἰς τὴν ἀρχήν της· ἀλλὰ τὸ ἄρθρον προβλέπει πέντε περιπτώσεις ἀκυρότητος, ἐξ ὧν τέσσαρες συνεπάγουσι τὴν ἀκύρωσιν ὁλοκλήρου τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἐννοεῖται ἑπομένως, ὅτι αἱ ἐκφράσεις αὗται, τὰς ὁποίας μετεχειρίσθη, ἀναφέρονται εἰς τὰς τέσσαρας πρώτας περιπτώσεις. « Οἱ » διάδικοι θέλουν ζητήσει τὴν ἀκύρωσιν τῆς πράξεως, χαρακτηρισ- » θείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως. » καὶ ἐν τούτοις δὲν ἀποκλείουσι καὶ δι' ὅλας τὰς ἀναλόγους περιπτώσεις τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀξιώματος *Tot capita, tot sententiae.*

Ὁποία καὶ ἂν ἦναι ἡ ἰσχὺς τοῦ συλλογισμοῦ τούτου, εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ ὁποῖον πολεμεῖ ἐπιχείρημα ὑπερίσχυσεν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου *Génes* κατὰ τὸ 1810, καὶ ἐνώπιον ἐκείνου τῆς *Bastia* κατὰ τὸ 1831.

Ἀλλὰ προσθετέον, ὅτι εἰς τὰ ὑποβληθέντα εἰς αὐτὰ τὰ δύω ἐφετεῖα θέματα ὑπῆρχε συνάφεια μεταξὺ τῶν διαφόρων κεφαλαίων τῶν προσβληθεισῶν ἀποφάσεων.

Πρέπει, τελευταῖον, νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἐναντία γνώμη ἐγένετο δεκτὴ ἀπὸ τὸ ἀκυρωτικὸν τὴν 31 μαΐου 1809 (*Sirey* 9, 1, 353), ἀπὸ τὸ ἐφετεῖον Παρισίων τὴν 30 μαΐου 1837, καὶ τὴν 17 ἰουλίου 1838. Καὶ ὁ Παρδεσσοῦ εἰς τὴν περὶ τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου πραγματείαν του καθιερόνει οἴκοθεν τὴν ἀρχὴν ταύτην.

Δὲν ἔχει ὅθεν χώραν διαστολὴ ὡς πρὸς τὸν κανόνα τοῦ δικαίου *Tot capitae, tot sententiae*, μεταξὺ τῶν δικαστικῶν καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων. »

Ἐκ τοῦ *Memorial du comm.* (ὅρα καὶ νομικ. φύλ. 93 σελ. 1015).

§ 60. Ἀρκεῖ μία μόνη διάταξις διαιτητικῆς ἀποφάσεως ν' ἀντιβαίνῃ εἰς τὸν νόμον, διὰ νὰ θεωρηθῇ ὁλόκληρος ἡ ἀπόφασις ὡς ἄκυρος. (ἀπόφ. 296 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3665).

ΚΑ) Ἁρμοδ. δικ. ἐφετῶν [1].

§ 63. Ἀνεκκλήτου οὔσης τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐξετάζεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἡ οὐσία τῆς ὑποθέσεως; ὄχι· ὅρα τὴν εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο 70 τοῦ 1842 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

§ 64. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δύναται, ἐν περιπτώσει

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἐ φ έ τ α ι.

ἀκυρώσεως διαιτητικῆς τινος ἀποφάσεως, νὰ ἐπιληφθῇ καὶ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκα τῆς ἐκτελέσεως, τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως αἰτήσεως; ὄχι, διότι ἡ ἀναίρεσις ἀποφάσεώς τινος, ἥτις καθιστᾷ ἀκύρους καὶ ὅλας τὰς ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ γενομένας πράξεις, δὲν συνεπάγει καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἀντιδίκου εἰς ἀποζημιώσεις διὰ τὴν ἐν τῷ μεταξὺ γενομένην ἐκτέλεσιν, ὥστε νὰ δύνανται οἱ ἐφέται, κατὰ τὸ ἄρθρ. 747 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ δικάσωσι περὶ αὐτῶν παραλειπομένου τοῦ πρώτου βαθμοῦ, ἀλλὰ δύναται ὁ ἔχων συμφέρον νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδ. δικαστηρίου, καθὼς προσέτι οἱ ἐφέται δὲν δύνανται νὰ διατάξωσι τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως ἀποφάσεώς τινος εἰμὴ ὅταν ὑπάρχῃ ἔφεσις κατ' αὐτῆς. (ὅρα τὴν λέξ. *Ἐφέται*). Ἀπόφ. 154). τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 3473).

§ 65. Ὅταν ἡ ἀπόφασις τῶν διαιτητῶν κηρύττεται ἄκυρος ὡς ἐκδοθεῖσα ἀπὸ διαιτητικὸν δικαστήριον μὴ συγκεκροτημένον ἐννόμως, οἱ ἐφέται δὲν δύνανται νὰ δικάσουν τὴν ὑπόθεσιν, διότι αὕτη δὲν διῆλθε τὸν πρῶτον τῆς δικαιοδοσίας βαθμόν. (ἀπόφ. 4613 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

ΚΒ) Περιεχόμενον διαιτητ. ἀποφάσεως Ἐκτέλεσις προσωρινή.

§ 66. Ἑκάστη διαιτητικὴ ἀπόφασις πρέπει νὰ περιέχῃ τὰς αἰτήσεις τῶν μερῶν, καθὼς καὶ αἰτιολογίας. (ἀπόφ. 2591 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 67. Αἱ περὶ διορισμοῦ διαιτητῶν ἐμπορικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν καὶ ἔφεσιν προθεσμίας; ὄχι· διότι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 733 τῆς πολ. δικονομίας, μόνον ἐκεῖναι αἱ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται, ὅσαι ἐκδίδονται ὁριστικῶς παρὰ τῶν ἐμποροδικῶν καὶ ἀφορῶσι πληρωμήν τινά. (ἀπόφ. 106 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. σελ. 3465).

Προσθῆκαι τινές.

ΣΗΜ. 1. Εἰς διάφορα προηγούμενα μέρη τοῦ Εὑρετ. γίνεται λόγος περὶ τῶν ἑπομ. ζητημ.ῶν συντομωτάτη μνεία γίνεται ἐνταῦθα, ἀναμνήσεως χάριν.

ά) Ἀνακοπὴ τρίτου κατὰ διαιτητικῶν ἀποφάσεων; (ὅρα ἀνακοπὴ τρίτου § 13).

β) Ἀπόφασις διαιτητική, διατάττουσα τὴν προσαγωγὴν τοῦ τιμολογίου, ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν; (ὅρα τὴν λέξ. Ἀπόδειξις § 104).

γ) Διακοπὴ παραγραφῆς. (ὅρα ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν § 64).

δ) Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀποτελεῖ πλήρη πίστιν περὶ τοῦ περιεχομένου της ἀγράμματος διαιτητής. (ὅρα τὴν λέξ. Ἀπόφασις σελ. 118 § 145 καὶ ἀπ. Ἀρ. Πάγου 23 τοῦ 1846).

ε) Τὸ ἱερατεῖον ἐδίκαζε πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως. (ὅρα τὴν λέξ ά) ἀρχιερεῖς.—6) Ἀπόφασις ἐν γένει § 6).

ϛ) Παρ6. τὸν § 132 τῆς λέξ. Ἁρμοδ. πολ. ἐν γένει.

ΣΗΜ. Γαλλικὴ Νομολογία.

ά) Ὅταν δύω διαιτηταὶ ἰσοψηφήσαντες συντάξουν περὶ τῶν γνωμῶν των χωριστὰς ἐκθέσεις, διὰ νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀπόφασίς των ὡς ἐντὸς τῆς διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ τεταγμένης προθεσμίας ἐκδοθεῖσα, ἀρκεῖ ἡ διάσκεψις καὶ ἰσοψηφία νὰ λάβουν χώραν πρὶν τῆς ἐκπνεύσεως τῆς προθεσμίας ταύτης· ἑπομένως εἶναι ἀδιάφορον ἂν ὁ ἕτερος τῶν διαιτητῶν ἐξέθεσε τὴν γνώμην του ἐγγράφως ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ τρίτου ἐπιδιαιτητοῦ παρέχει πίστιν περὶ τῆς χρονολογίας μεχρισοῦ προσβληθῇ ὡς πλαστὴ, καί τοι μὴ καταχωρηθεῖσα εἰμὴ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας τοῦ συνυποσχετικοῦ.

Ἀπόφ. ἐφετείου Bourges 13 Αὐγούστου 1838.

Παρατηρήσεις. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ζήτημα ὑπάρχει ἐναντία ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου Παρισίων ὑπὸ 16 αὐγούστου 1832 (D. P. 33, 2, 35).

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ἡ νομολογία εἶναι σταθερά· ὅρα συμφώνους ἀποφάσεις ἐφετείου Παρισίων 12 ἰουνίου 1806 11 ἰουλίου 18.9 καὶ 28 μαΐου 1810.— 15 ἰουνίου 1812 κτλ. ἐπίσης Μερλῖνον questions de Droit V° Dote § 5.

Ὅταν οἱ διαιτηταὶ, περαιώσαντες τὴν ἀπόφασίν των, βεβαιώσουν εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς συνεδριάσεώς των ὅτι ἡ πλειονοψηφία ἦτο γνώμης νὰ κηρυχθῇ ἀπαράδεκτος ἡ ἀγωγὴ, ἡ ἀπόφασίς των γίνεται κτῆμα τῶν διαδίκων, καὶ ἑπομένως ἡ ἀποχώρησις ἑνὸς τῶν διαιτητῶν, καὶ ἡ ἄρνησίς του νὰ συνυπογράψῃ τὴν ἀπόφασιν δὲν δύνανται νὰ ἐπιφέρουν τὴν ἀκύρωσιν αὐτῆς.

Εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἂν ἡ ἀπόφασις δὲν ὑπεγράφη ἀπὸ τοὺς πλείονας τῶν διαιτητῶν, διαρκούσης τῆς συνεδριάσεως, καὶ ἂν οὗτοι ἀνέβαλον τὴν σύνταξίν της εἰς ἄλλην ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ μὴ συμφωνῶν διαιτητὴς ἀπελίπετο.

Ἀκυρωτικὸν 6 ἰουλίου 1840 Droit.

6) Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις παρέχει πίστιν περὶ ὅσων βεβαιοῦνται ἐν αὐτῇ μεχρισοῦ κατηγορηθῇ ὡς πλαστή (1).

Ἡ ἀποποίησις ἑνὸς τῶν διαφωνούντων διαιτητῶν τοῦ νὰ συντάξῃ ἐγγράφως τὴν γνώμην του, δὲν κωλύει τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ τρίτου ἐπιδιαιτητοῦ καὶ τοῦ ἑνὸς διαιτητοῦ, τοῦ ὁποίου παρεδέχθη τὴν γνώμην, ὅταν οἱ τρεῖς διαιτηταὶ συνέλθουν.

---

(1) Ὅρα ἄνω· § δ' σελ. (119).

Ἡ ἀποποίησις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐξομοιωθῇ μὲ παραίτησιν καὶ νὰ θεωρηθῇ ὡς θέσασα πέρας εἰς τὸ συνυποσχετικόν.

Ἡ παραίτησις τοῦ ἑνὸς τῶν διαιτητῶν μετὰ τὴν διχοψηφίαν καὶ τὴν μετὰ τοῦ τρίτου ἐπιδιαιτητοῦ συνέντευξίν των, δὲν δύναται νὰ ματαιώσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ.

Ὁ διάδικος, ὅστις παρέστη ἐνώπιον τῶν τριῶν διαιτητῶν, ἐσυζήτησε τὰ δικαιώματά του, καὶ ἐξητήσατο, ὥστε ὁ τρίτος νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του, εἶναι ἀπαράδεκτος νὰ προτείνῃ ἀταξίας λαβούσας χώραν πρὶν ἢ κληθῇ ὁ τρίτος.

Ἐφετ. Nîmes 20 μαρτίου 1839. Mémorial de commerce.

Ὅταν ἡ ἀπαγγέλλουσα προσωπικὴν κράτησιν διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐπικυρωθῇ ἀπὸ τὸ πρωτοδικεῖον κατὰ συνέπειαν ἀνακοπῆς γενομένης πρὸς ἀκύρωσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ εἰς τὸν φυλακισθησόμενον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος καὶ ἡ ἀποῤῥίπτουσα τὴν ἀνακοπήν. (ἀπόφ. τὴν 30 νοεμβρίου 1836 τῶν ἐν Παρισίοις ἐφετῶν).

ΣΗΜ. 3. Διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐκδοθεῖσα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐπὶ ἐκουσίας διαιτήσεως, εἶναι ἐκτελεστὴ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ;—Τί δὲ ὡς πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ;

Ὅρα Delisle, de l' interp judic. τ. 1 § 100. Ὅρα Foelix, droit intern παράγραφον. 405 ἑπ.

ΔΙΑΚΟΠΗ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΔΙΚΩΝ (1).

§ 1. Ὁσάκις ἡ συζήτησις δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ τελειώσῃ εἰς μίαν συνεδρίασιν, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διακόψῃ τὴν συζήτησιν καὶ νὰ τὴν ἀναπέμψῃ εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν· εἰς τοιαύτην δὲ περίπτωσιν δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἐκ νέου σύνθεσις τῶν ἐνόρκων. ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρμϛ', ρμγ' (σελ 196, 202, τόμ. 2 τῆς νομολογίας).

§ 2. Ἡ διακοπὴ τῆς δίκης, ὅταν αὕτη παρατείνεται ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε δὲν δύναται νὰ περαιωθῇ εἰς μίαν ἡμέραν, εἶναι ἐξ ἀνάγκης συγχωρημένη, διότι εἰς τὰ ἀδύνατα, κατὰ τὸν νομικὸν κανόνα, οὐδεὶς ὑποχρεοῦται· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν γίνεται δῆλον, ἦτον ἀδύνατον νὰ λάβῃ τὴν αὐτὴν ἡμέραν πέρας ἡ δίκη, καὶ ἑπομένως ὁ λόγος, ὅτι οἱ ἔνορκοι διέκοψαν τὴν δίκην καὶ ἐξηκολούθησαν αὐτὴν τὴν ἐπιοῦσαν, δὲν εἶναι δεκτὸς ὡς λόγος ἀναιρέσεως. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τοῦ 1838).

---

(1) Βλ. τὰς λέξ. Διακοπὴ τῆς δίκης.—Ἀπὸ πότε λογίζεται ἡ πρὸς ἀνακοπὴν καὶ ἀναίρεσιν προθεσμία; ὅρα τὴν λέξ. Ἀναίρεσις σελ. 145 (§ 178).

Ἑτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (σοϛ' τοῦ 1838) φέρει:

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 445 ἄρθρ. ἐδ. 2 τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων δύναται νὰ διακόψῃ τὴν συζήτησιν πρὸς ἀναψυχὴν τῶν δικαστῶν, τῶν ἐνόρκων κτλ. πολλῷ μᾶλλον δύναται ὁλόκληρον τὸ δικαστήριον νὰ τὴν διακόψῃ δι' ἀποφάσεώς του καὶ νὰ τὴν ἀναβάλῃ εἰς ἄλλην συνεχῆ συνεδρίασιν, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναψυχῆς τῶν δικαστῶν κτλ. καθίσταται μᾶλλον κατεπείγουσα· ἑπομένως, διακοπείσης ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῆς δίκης, δὲν παρεβιάσθη τὸ ἄρθ. 445 ἐδ. 2 τῆς ποιν. δικ.»

§ 3. Δὲν ὑπάρχει νόμος ἀπαγορεύων τὴν διακοπὴν τῆς δίκης καὶ τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῆς εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν τοῦ δικαστηρίου, ὅταν ἦτον ἀδύνατον νὰ περαιωθῇ αὕτη εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν· ἡ συγκοινωνία δὲ τῶν ἐνόρκων ἀπαγορεύεται μετὰ τὴν θέσιν τῶν ζητημάτων. ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υλ' (σελ. 326 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1840).

§ 4. Διακοπείσης τῆς συνεδριάσεως καὶ ἐπαναληφθείσης τὴν ἐπιοῦσαν, ἡ δευτέρα θεωρεῖται ὡς συνέχεια τῆς πρώτης, ὥστε ἀμφότεραι ἀποτελοῦν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν·—ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου υξδ'. (σελ. 490, τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1840).

§ 5. Βεβαιούντων τῶν πρακτικῶν, ὅτι μετά τινα διακοπὴν ἐπανελήφθη ἡ στιγμιαίως διακοπεῖσα συζήτησις, ὑπάρχει τεκμήριον ὅτι αὕτη ἐπανελήφθη μὲ τοὺς αὐτοὺς τύπους. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου (σελ. 50 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1842).

§ 6. Κανεὶς νόμος δὲν ὑπάρχει ἀπαγορεύων εἰς τὰ δικαστήρια τῶν πλημμελειοδικῶν νὰ διακόπτωσι τὴν συζήτησιν καὶ νὰ τὴν ἀναβάλωσι διὰ τὴν ἑπομένην ἡμέραν· ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σκά. (σελ. 109 τόμ. 3 τῆς νομολ.).

§ 7. Ἡ διακοπὴ τῆς δίκης εἶναι ἐξ ἀνάγκης συγχωρημένης (ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου σοβ' σελ. 211, 218, τόμ. 3 τῆ. νομολογίας).

§ 8. Περὶ τῶν λόγων τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ προτεινομένης ἀναβολῆς ἀποφασίζει ἀποκλειστικῶς τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου προτείνεται. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου υϛ' σελ. 3 τόμ. ά τῆς νομολογίας).

§ 9. Ὁ νόμος δὲν διατάττει τὴν ἐπανάληψιν τῶν κλήσεων μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας των, οὔτε ὑπάρχει παράβασις

ὁσάκις ἐκ τῆς ἀναβολῆς τῆς δίκης γίνεται παράτασις τῆς ὡρισμένης εἰς τοὺς κατηγορουμένους προθεσμίας. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρζ.—σελ. 207 τόμ. 2 τῆς νομολ.).

§ 10. Ὅταν βεβαιοῦται ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἔλαβε μὲν τὴν πρόσκλησιν νὰ ἐμφανισθῇ ἐπὶ ἀκροατηρίου τὴν 22 ἰανουαρίου, ἀλλὰ διὰ τὴν διάρκειαν ἄλλης μακρᾶς δίκης ἐνεφανίσθη τὴν 29, ἡ ἀναβολὴ αὕτη δὲν θεωρεῖται ὡς παραβίασις. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου υλβ'· σελ. 331, τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1840). —Ὅρα τὴν λέξ. *Κατηγορία.*

§ 11. Ἡττηθέντος τοῦ εἰσαγγελέως, ὅστις ἐπροκάλεσε τὴν συζήτησιν προδικαστικοῦ ζητήματος, ἀφορῶντος μαρτυρίαν τινα καὶ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς δίκης, τὰ ἔξοδα καταψηφίζονται εἰς βάρος τοῦ δημοσίου. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υλε'.—σελ. 337, τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1840).—Ὅρα τὴν λέξ. *Ἔξοδα.*

§ 12. Ἡ παραδοχὴ ἢ ἡ μὴ παραδοχὴ τῆς περὶ ἀναβολῆς αἰτήσεως ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ δικαστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει καὶ ἡ στάθμισις τῶν ἀποδείξεων, ἡ δὲ ἀπόφασις ἀφορᾷ πραγματικὰ ζητήματα. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 68—σελ. 154 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1842).

§ 13. Αἱ περὶ ἀναβολῆς δικῶν ἀποφάσεις [1] πρέπει νὰ αἰτιολογῶνται ἐν καιρῷ τῆς ἐκδόσεώς των. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τοα'. σελ. 155 τόμ. 4 τῆς νομολ.)

ΔΙΑΚΟΠΗ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ (2).

§ 1. Ἡ ἀπουσίας ἄδεια, τὴν ὁποίαν λαμβάνει δικηγόρος τις, δὲν ἐπιφέρει βιαίαν διακοπὴν, διότι εἰς τὴν περίστασιν ταύτην δύναται ν' ἀντικατασταθῇ ἄλλος πληρεξούσιος διὰ νὰ ἐνεργῇ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ ἐκείνου, ὡς διατάττει καὶ τὸ ἄρθρ. 90 τῆς πολ. δικονομίας. (ἀπόφασις 746 τῆς 24 μαρτίου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 2. Ἡ ἔφεσις ἐπιφέρει βιαίαν διακοπὴν τῆς δίκης; Ὄχι, διότι βιαία διακοπὴ λαμβάνει χώραν ὁσάκις ἐπέρχεται περίπτωσίς τις ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 463 τῆς πολιτ. δικονομίας ὁριζομένων· ἡ ἔφε-

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀπόφασις σελ. 67 ἑτ.

(2) Ὅρα τὴν λέξ. Ἐπανάληψις.—Περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρ. 102 τῆς πολ. δικ. Ἀντίκλητος—(ὅρα τὴν λέξ. ἀντίκλητος σελ. 322 (§ 50, 51)—Ὅρα τὴν ἀπόφ. 67 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐν τῇ λέξ. Ἁρμοδ. προξένων.—ὅρα τὸν § 18 τῆς λέξ. Ἀρμ. ἐμπορικὴ. ἔνθα περὶ βιαίας διακοπῆς.

σις δὲ, ἀπεναντίας, καὶ ὡς μὴ λαμβάνουσα χώραν εἰμὴ ἀφοῦ πλέον ἡ ὑπόθεσις ἐκδικασθῇ, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εἰσήχθη δικαστηρίου, τελειωτικῶς καὶ ἐξαντληθῇ ὅλως διόλου ἡ δικαιοδοσία τοῦ δικαστηρίου τοῦ ά βαθμοῦ καὶ ὡς μεταβιβάζουσα ἑπομένως τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἄλλου ἀνωτέρου δικαστηρίου, δὲν εἶναι βαία διακοπὴ, ἀλλ' οὐδὲ τὸ πρὸς ὃ μεταβιβάζεται δικαστήριον τοῦ β'. βαθμοῦ εἶναι τὸ ἄλλο, ὅπερ διαγράφεται εἰς τὸν § 4 τοῦ ἄρθ. 463 τῆς πολιτ. δικονομίας, διότι δὲν πρόκειται περὶ τοιούτου προδικαστικοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον προτείνεται μὲν ἐνώπιον τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου, εἶναι δὲ συζητητέον ἐνώπιον ἄλλου καὶ οὕτω παύει ἡ ἐξακολούθησις τῆς δίκης ἐνώπιον τοῦ πρώτου δικαστηρίου ἕως οὗ δικασθῇ τὸ προδικαστικὸν ζήτημα ἐνώπιον τοῦ ἄλλου δικαστηρίου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἕπεται ὅτι μετὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως δὲν ἀπαιτεῖται διαδικασία περὶ ἐπαναλήψεως τῆς δίκης, καὶ ὅτι διὰ νὰ διεξαχθῇ ὁ ἐπιβληθεὶς ὅρκος ἀρκεῖ νὰ κοινοποιηθῇ ἡ ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν, καὶ οὕτω νὰ προχωρήσῃ ἡ περαιτέρω διαδικασία. (ἀπόφ. 1459 τῆς 2 Ἰανουαρίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν)—ὅρα τὴν λέξ. *Ἀπόδειξις* σελ. 145 καὶ κατωτ. § 13.

§ 3. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 760 τῆς πολιτ. δικονομίας ἀνασταλτικῆς οὔσης τῆς ἐφέσεως, ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, καθ' ἧς αὕτη ἐγένετο, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχὺν παρὰ καθόσον ἐκ τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν ἤθελεν ἐπικυρωθῇ ἢ μή· ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους δὲ ἡ ἐνέργεια τῆς ἰσχύος τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως δὲν ἄρχεται εἰμὴ ἀπὸ τῆς κατὰ νόμον κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν, ἥτις ἤθελε τὴν ἐπικυροῖ ἢ τὴν μεταῤῥυθμίζει· ἐξεδόθη λοιπὸν πρωτόδικος ἀπόφασις τάττουσα προθεσμίαν πρὸς ὁρκωμοσίαν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεκαλέσθη; ἡ προθεσμία δὲν ἄρχεται εἰμὴ ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν.—Σημειωτέον προσέτι ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρ. 193 τῆς πολ. δικονομ. αἱ προθεσμίαι λογίζονται ἀρχόμεναι μόνον ὑπὲρ τοῦ κοινοποιοῦντος καὶ ποτὲ κατ' αὐτοῦ, ἂν δὲ ἡ προθεσμία ἀναφέρεται καὶ ὡς ἀνατρεπτικὴ καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς ἀπὸ τῆς παρὰ τοῦ ἐπιμελεστέρου τῶν διαδίκων κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, καὶ ἡ κοινοποίησις αὐτῆς ἔγεινεν ἀπὸ τοὺς πρὸς οὓς ἐπεβλήθη ὁ ὅρκος, ἡ ἀνατροπὴ τῆς πρὸς ὁρκοδοσίαν προθεσμίας δὲν δύναται ν' ἀφορᾷ τοὺς κοινοποιήσαντας μόνον διότι ἀναφέρεται εἰς τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀντιδίκου των, ὅςτις δὲν ἐκοινοποίησε πώποτε τὴν ἀπόφασιν, τὸ δὲ 199 ἄρθρ. τῆς πολ.

δικονομίας δὲν φέρει οὐδεμίαν μεταῤῥύθμησιν εἰς τὰ περὶ προθεσμιῶν ἄρθρα της, ἀλλ' ἀναφέρεται μόνον εἰς τὰ καθέκαστα εἴδη τῆς διαδικασίας, περὶ ὧν διαλαμβάνουν τὰ διάφορα ἄρθρα, οἷον τὸ 273 κτλ. (ἀπόφ. 1459 τῆς 1 ἰανουαρίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν).

§ 4. Ἀποθανόντος δικηγόρου τινός, ὅστις δὲν εἶναι συγχρόνως καὶ ἀντίκλητος, βιαία διακοπὴ δὲν ἄρχεται εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς πρὸς τὸν ἀντίδικον κοινοποιήσεως τοῦ θανάτου.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ νόμος διατάττων ὅτι γίνεται ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἐρήμην ἐκδοθείσης ἀποφάσεως μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀφ' ἧς παρεδόθη ἡ ἀπόφασις εἰς τὸν διάδικον αὐτόν, ἢ εἰς τὸν ἀντίκλητον τούτου, δὲν ἐννοεῖ βεβαίως τὸ νὰ παραδίδεται τὸ πρωτότυπον τῆς ἀποφάσεως, τὸ ὁποῖον παρακατατίθεται παρὰ τῷ γραφείῳ τοῦ ἐκδόσαντος αὐτὴν δικαστηρίου, ἀλλ' ἀντίγραφον αὐτῆς. Εἰς κανὲν δὲ μέρος τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν διαλαμβάνεται ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀντίγραφον πρέπει νὰ ἦναι ἀντιπεφωνημένον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς ἐπιδόσεως· ἂν δὲ εἰς τὸ ἀντίγραφον τοῦτο ὑπάρχῃ καὶ ἰδιωτικὴ ἐπικύρωσις, ἡ ἰδιωτικὴ αὕτη προσθήκη δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ πλημμελῆ τὴν ἀνωτέρω τακτικὴν ἐπίδοσιν τοῦ ἀντιγράφου, τὸ ὁποῖον οὐδὲ κἂν προσβάλλει ὁ ἀνακόπτων ὡς μὴ ὅμοιον τῷ πρωτοτύπῳ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου.

Ἐπειδή, καθόσον ἐξάγεται ἐκ τῶν παρουσιασθέντων ἐγγράφων καὶ ἰδίως ἐκ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως καὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ Ε, ὁ Ν ἦτον μόνον πληρεξούσιος δικηγόρος αὐτοῦ κατὰ τὴν προκειμένην δίκην, ὄχι ὅμως καὶ ἀντίκλητος, οὔτε κἂν διϊσχυρίσθη τὸ ἐναντίον ὁ ἀνακόπτων ἐκ δὲ τοῦ συνδυασμοῦ τοῦ ἐδαφ. 1 καὶ 2 τοῦ 463 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας γίνεται φανερὸν ὅτι ἀποθανόντος δικηγόρου τινος, ὅστις δὲν εἶναι συγχρόνως καὶ ἀντίκλητος ἐπί τινι δίκῃ, βιαία διακοπὴ δὲν ἄρχεται εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς πρὸς τὸν ἀντίδικον δηλοποιήσεως τοῦ θανάτου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, μὴ δηλοποιήσαντος τοῦ Ε τὸν θάνατον αὐτοῦ, δὲν ἔλαβε χώραν κατὰ τὸν νόμον πώποτε βιαία διακοπή.

Ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου γενομένης τὴν 24 φεβρουαρίου 1840 μέχρι τῆς 5 μαρτίου, καθ' ἣν παρεδόθη πρὸς τὸν Π ἡ κατ' αὐτῆς ἀνακοπὴ τοῦ Ε, παρῆλθον πλέον τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν. »

Ἀπόφ. 1558 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 5. Τὸ ἄρθρ. 643 τῆς πολιτ. δικονομίας κατὰ τὰ πρῶτα αὐτοῦ ἐδάφια προβλέπει δύω μόνον περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας

λαμβάνει χώραν κατ' ἀνάγκην βιαία διακοπὴ τῆς δίκης διὰ τοῦ θανάτου ἄλλων προσώπων παρὰ τοὺς διαδίκους ἢ τοὺς νομίμους ἀντιπροσώπους των· ὅταν ἀποθάνῃ, δηλαδὴ, πρῶτον ἀντίκλητός τις, ὅστις δὲν εἶναι δικηγόρος· δεύτερον δὲ, ἀντικλητος, ὅστις εἶναι δικηγόρος, καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν διατάττεται ὅτι ἡ διακοπὴ λαμβάνει χώραν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς πρὸς τὸν ἀντίδικον δηλοποιήσεως τοῦ θανάτου, εἰς δὲ τὴν β'. ἀμέσως ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐποχῆς τοῦ ἐπισυμβάντος θανάτου.

Λαμβανομένης δὲ ὑπ' ὄψιν τῆς τε προφανοῦς ἐσφαλμένης μεταφράσεως τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρ. 463 τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ τῆς στίξεως αὐτοῦ, ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 463 § 2 εἶναι σαφὴς, καὶ καθίσταται μάλιστα σαφεστέρα ὡς ἐκ τῆς συμπαραβολῆς αὐτοῦ μετὰ τοῦ προηγηθέντος § 1, μετὰ τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν ὡς πρός τε τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς κατ' ἀνάγκην διακοπῆς, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀντικλήτου τῶν διαδίκων τοῦ νὰ ἦναι δικηγόρος ἢ μή· ἰδιότητα ἐξ ἧς πηγάζει καὶ ἡ διαφορὰ τῆς ἐνάρξεως τῆς διακοπῆς. (ἀπόφ. 1688 τοῦ 1840 τῶν ἐν Αθ. ἐφετῶν [1].

§ 6. Διορισθέντος δικηγόρου τινος εἰς ὑπηρεσίαν ἄλλην, ἐπέρχεται βιαία διακοπὴ τῆς δίκης, ἡ δὲ πρόοδος αὐτῆς δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν εἰμὴ γενομένης ἐπαναλήψεως κατὰ τὰ ἄρθρα 467, 468, καὶ 471.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη δίκη διεκόπη βιαίως παύσαντος τῶν δικηγορικῶν του καθηκόντων τοῦ δικηγόρου Ε (ἄρθρ. 463 § 2 τῆς πολ. δικον). Μὴ εἰδοποιήσαντος λοιπὸν τοῦ αὐτοῦ Δ τὸν ἀντίδικόν του ὅτι διώρισε νέον ἀντίκλητον ἢ ἀντιπρόσωπόν του, ἢ μὴ γνωστοποιήσαντος τοῦ δικηγόρου Π εἰς τὸν Α ὅτι ἐδέχθη τὴν παρὰ τοῦ Ρ δοθεῖσαν αὐτῷ ἐν ὀνόματι τοῦ Δ πληρεξουσιότητα εἰς ὑπεράσπισιν τῆς προκειμένης δίκης, οὐδ' ἐξακολουθήσαντος αὐτοῦ, ἢ τοῦ Δ, ἄλλως πως τὴν συζήτησιν τῆς δίκης (ἄρθρ. 470 β'), ἡ πρόοδος αὐτῆς δὲν ἠδύνατο νομίμως νὰ λάβῃ χώραν εἰμὴ γενομένης ἐπαναλήψεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 467, 468 καὶ 471 § 3 ἤτοι προκαλοῦντος τοῦ Α τὸν Δ εἰς διορισμὸν νέου ἀντικλήτου ἢ νέου ἀντιπροσώπου καὶ πρὸς ἐπανάληψιν τῆς βιαίως διακοπείσης δίκης, ὅπερ οὔτε ἐκ τῆς δικογραφίας ἐξάγεται ὅτι αὐτὸς ἔπραξεν, οὔτε ἄλλως ἰσχυρίσθη· ἑπομένως οὕτως ἐχόντων τῶν

---

(1) Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθιεροῖ τὸ δικ. τὴν ἀρχὴν ὅτι ὁ πληρεξούσιος δὲν εἶναι συγχρόνως καὶ ἀντίκλητος.—Ὅρα τὴν λέξ. Ἀντίκλητος.

πραγμάτων, ἡ αἴτησις τοῦ Α τοῦ νὰ ἐπιδικασθῶσιν αἱ προτάσεις του κατ' ἐρήμην τοῦ ἀντιδίκου, ὡς προκαλοῦσα συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν ἄκυρον ἀντιβαίνει εἰς τὸν νόμον»

'Απόφ. 1983 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 7. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 463 § 3 τῆς πολιτ. δικονομίας ἡ ἕνεκα τοῦ θανάτου τινὸς τῶν διαδίκων γενομένη βιαία διακοπὴ τῆς δίκης γίνεται ὅταν ὁ θάνατος δηλοποιηθῇ προσηκόντως, οἱ δὲ κλητῆρες δὲν εἶναι ἁρμόδιοι νὰ βεβαιώσωσι τὸ συμβὰν τοῦ θανάτου. (ἀπόφ. 2631 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 8. 'Εκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρ. 564 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου καὶ 1077, 966, καὶ 871 τῆς πολιτ. δικονομίας προκύπτει ὅτι τὸ ἐμποροδικεῖον εἶναι ἁρμόδιον ν' ἀποφασίζῃ ἐπὶ τῶν δισταγμῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρ. 564 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου διαλαμβάνει. (ἀπόφ. 1876 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν).

§ 9. ὅταν ὑπάρχουν πλείονες κηδεμόνες καὶ ἡ διαχείρησις αὐτῶν δὲν ἦναι διῃρημένη, ὁ θάνατος ἑνὸς ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιφέρει βιαίαν διακοπήν.

'Απόφ. 4166 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 10. Ἡ ἀπουσία τοῦ δικηγόρου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μία ἐκ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς λαμβάνει χώραν βιαία διακοπή. (ἀπόφ. 364 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ.—Νομικ. σελ. 4255).

§ 11. 'Επὶ βιαίας διακοπῆς τῆς δίκης ἕνεκεν ἀποβιώσεώς τινος τῶν διαδίκων δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόφασις διατάττουσα τὴν ἐπανάληψιν, ὅταν ὁ κληρονόμος τοῦ ἀποθανόντος γνωστοποιῇ ὅτι θέλει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἑκουσίως τὴν δίκην. (ἀπόφ. 176 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν [1]. Νομικ. σελ. 4766).

§ 12. Ἡ ἀκυρότης τῶν πράξεων, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο διαρκούσης τῆς διακοπῆς τῆς δίκης, δύναται νὰ προταθῇ παρ' ἐκείνων, ἐκ μέρους τῶν ὁποίων προῆλθεν ἡ βιαία διακοπή, κατὰ τῶν πράξεων, τὰς ὁποίας ὁ ἀντίδικός των ἐπεχείρησε προειδοποιηθεὶς περὶ τῆς διακοπῆς. (ἀπόφ. 46 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. Νομικ. σελ. 4711).

§ 13. Μεταξὺ τῶν περιπτώσεων, ἕνεκα τῶν ὁποίων διακόπτεται ἡ δίκη, δὲν περιλαμβάνεται καὶ ὁ λόγος τῆς ἐφέσεως κατὰ παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως, καθότι, κατὰ τὸν νόμον,

---

(1) Ἡ ἀπόφασις περιέχει καὶ γνώμην μειονοψηφίας.

μετὰ τὴν ἐπὶ τῆς ἐφέσεως ἀπόφασιν τῶν ἐφετῶν οἱ διάδικοι ἐπισπεύδουν τὴν περαιτέρω συζήτησιν ἄνευ ἐπαναλήψεως τῆς δίκης (463 πολιτ. δικονομίας (ἀπόφ. 5489 τῆς 5 μαρτίου 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.—Πρβ. τὴν λέξ. ά) *Ἀπόδειξις* σελ. 145 6) *Ἔφεσις*.—Ὅρα ἀνωτ. § 2.

§ 14. Αἱ διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας περὶ τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας δὲν ἐφαρμόζονται, ὅταν ἡ ἔφεσις ἐγένετο ὑπὸ τὸ κράτος τῆς παλαιᾶς διαδικασίας, τὰ δὲ ἄρθρα 515 καὶ 752 τῆς ἐνεστώσης δικονομίας ἀφορῶσι τὴν εἰς τὰ δικαστήρια παρουσίασιν τῆς ἐφέσεως, καὶ ὄχι τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἐπ' αὐτῆς δίκης, ἥτις δύναται νὰ διακοπῇ καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ ἐντὸς τριῶν ἐτῶν, πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν ὁποίων δὲν δύναται ν' ἀνατραπῇ, ὅταν ἦναι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον πρωτοδικῶν. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 12—σελ. 115, τόμ. ά τῆς νομολ.)—ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 30, 43 (σελ. 116—118, τόμ. ά τῆς νομολ.).

§ 15. Ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ δήλωσις τοῦ θανάτου ἢ ἄλλης μεταβολῆς εἰς τὸ πρόσωπον τῶν διαδίκων, ἢ τῶν ἀντιπροσώπων των, διακόπτει τὴν δίκην.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 463 ἀριθ. 3 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐπὶ θανάτων ἢ ἄλλων μεταβολῶν γενομένων εἰς τοὺς διαδίκους ἢ τοὺς ἀντιπροσώπους των, βιαία διακοπὴ δὲν λαμβάνει χώραν εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς δηλοποιήσεως τοῦ θανάτου καὶ τῆς μεταβολῆς τοῦ διαδίκου πρὸς τὸν ἀντίδικον, ἢ τὸν ἀντίκλητον αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ὁ νόμος δὲν διαγράφει τύπον, καθ' ὃν γίνεται ἡ δήλωσις αὕτη· ἑπομένως καὶ ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ γενομένη προφορικῶς ἀρκεῖ πρὸς διακοπὴν τῆς δίκης. »

Ἀπόφ. 335 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 4249).

§ 16. Ἐὰν ὁ σύζυγος, κύριος ὢν τῆς προικὸς διαρκοῦντος τοῦ γάμου, κινήσῃ ἀγωγὴν ἐξ ὀνόματός του περὶ διεκδικήσεως προικώου τινὸς, δύνανται ὁ αὐτὸς σύζυγος ἢ οἱ κληρονόμοι τῆς γυναικὸς ἀποθανούσης πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς δίκης, νὰ ἐπαναλάβουν καὶ ἐξακολουθήσουν αὐτήν;—Ὄχι.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύνανται οἱ κληρονόμοι τῆς γυναικὸς νὰ κινήσουν ἰδίαν περὶ διεκδικήσεως τακτικὴν ἀγωγήν;—Ναί. (ἀπόφ. 255 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. — Νομικ. σελ. 3399).

§ 17. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 643 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ παραίτησις τοῦ δικηγόρου, ὅστις εἶναι συγχρόνως καὶ ἀντίκλητος, διακόπτει

αὐτοδικαίως τὴν δίκην καὶ ἄνευ δηλοποιήσεως τῆς παραιτήσεως· πᾶσα δὲ πρᾶξις, ἐνεργηθεῖσα κατὰ τὴν διακοπὴν εἶναι ἄκυρος.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ νόμος δὲν ὑποχρεοῖ τὸν διάδικον, ὅστις κατοικεῖ εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου, νὰ διορίσῃ αὐτόθι ἀντίκλητόν του, δὲν συνάγεται ἐκ τούτου, ὅτι ἀφοῦ ἅπαξ διορίσει τοιοῦτον, δὲν ἐφαρμόζονται αἱ περὶ βιαίας διακοπῆς τῶν δικῶν διατάξεις τῶν ἄρθρων τῆς πολ. δικον. καθότι ἐν αὐταῖς οὐδεμία γίνεται περὶ τούτου διάκρισις.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 463 ἀριθ. 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ παραίτησις τοῦ δικηγόρου, ὅστις εἶναι συγχρόνως καὶ ἀντίκλητος, διακόπτει αὐτοδικαίως τὴν δίκην καὶ ἄνευ τῆς πρὸς τὸν ἀντίδικον δηλοποιήσεως τῆς τοιαύτης παραιτήσεως· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 467 τῆς αὐτῆς δικονομίας, πᾶσα δικαστικὴ πρᾶξις ἐπιχειρισθεῖσα διαρκούσης τῆς διακοπῆς τῆς δίκης εἶναι ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ παραιτηθεὶς δικηγόρος Σ ἦτο δικαστικὸς ἀντίκλητος τοῦ Ι Ζ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν προσαχθέντων παρὰ τοῦ Π ἐγγράφων καὶ παρῃτήθη πρὶν ἡ συζητηθῇ ἐνώπιον τῶν ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν ἡ ἀνακοπὴ τοῦ Ι Ζ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν πρωτοδικῶν, ὡς τοῦτο ὁμολογεῖται παρὰ τοῦ Π καὶ εἶναι γνωστὸν τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ· ἐπομένως ἡ κατὰ τὴν 18 φεβρουαρίου 1842 γενομένη ἐνώπιον τῶν ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν ἐρήμην συζήτησις τῆς μνησθείσης ἀνακοπῆς μετὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας παραίτησιν τοῦ ῥηθέντος δικηγόρου, πληρεξουσίου καὶ ἀντικλήτου τοῦ Ι Ζ, εἶναι ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα.

Ἐπειδὴ, ἀκύρου καὶ μὴ οὔσης θεωρουμένης κατὰ τὸν νόμον τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος συζητήσεως καὶ τῆς κατὰ συνέπειαν ἐρήμην ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 80 ἀποφάσεως τῶν ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν, καὶ ἡ ἀνακοπὴ τοῦ Ι Ζ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43 ἀποφάσεως τῶν εἰρημένων πρωτοδικῶν ὑφίσταται ἐκκρεμὴς, ὡς μὴ ἐκδικασθεῖσα εἰσέτι νομίμως. »

Ἀπόφ. 149 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 1160).

§ 18. Πρὸς διακοπὴν τῆς δίκης ἕνεκα ἀπαγορεύσεως ἀπαιτεῖται δήλωσις;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ περὶ νομιμοποιήσεως πρὸς τὴν δίκην κανονίζεται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος καὶ κατὰ πᾶσαν τῆς διαδικασίας στάσιν· ἀναγγελθέντος, δὲ ὅτι ὁ Χ εὑρίσκεται ἤδη εἰς κατάστασιν νομίμου ἀπαγορεύσεως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 25 τοῦ ποιν. νόμου, ὡς καταδικασμένος εἰς ἐγκληματικὴν ποινὴν, ἥτις διαρκεῖ, δὲν δύναται νὰ παρασταθῇ εἰς δικαστήριον ἄνευ κηδεμόνος, κατὰ τὸν ἄνω μνησθέντα νόμον καὶ τὰ ἄρθρ. 74 καὶ 672 τῆς πολ. δικον. . .

ἡ ἔρευνα δὲ τούτου πρέπει νὰ προηγηθῇ κατὰ τὰ ἄρθρα 92 καὶ 98 τῆς αὐτῆς, διότι ἐὰν δὲν ἔχῃ τὴν ἱκανότητα τοῦ παρίστασθαι ἐπὶ δικαστηρίου, οὔτε, περὶ τῆς προτάσεως τῆς ἀναβολῆς νὰ καταδικάζηται δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτή.

Ἐπειδή, κατὰ τὸν εἰρημένον νόμον, ἡ ἀπαγόρευσις παρέπεται αὐτοδικαίως καὶ εἶναι ἀδιάφορον παρ' ὁποιουδήποτε Ἑλληνικοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ἀπαγγελθῇ ἡ ἐγκληματικὴ ποινὴ (ἄρθρ. 37 καὶ 39 τῆς ποινικῆς δικονομίας).

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι ὁ ἀπαγορευθεὶς δὲν ἐδήλωσε τὴν κατάστασίν του ταύτην εἰς τὸν ἀντίδικον κατὰ τὸ ἄρθρ. 463 § 3 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο δὲν διεκόπη ἡ δίκη, οὐδ' εἶναι ἄκυρα τὰ μέχρι τῆς δηλοποιήσεως γενόμενα, τοῦτο δύναται νὰ προταθῇ μόνον ὑπὲρ τοῦ ἀντιδίκου του, δὲν δύναται ὅμως καὶ νὰ ὠφεληθῇ αὐτὸς ἐκ τῆς ἀποσιωπήσεώς του, νὰ ὑπεκφύγῃ τὴν συνέπειαν τοῦ νόμου καὶ νὰ γίνῃ δεκτός, μολονότι ὁ ἀντίδικος ἀνθίσταται.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 150 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4677).

§ 19. Ἡ τοῦ Ἀρείου Πάγου πολ. ἀπόφ. 99 τοῦ 1849 φέρει:

« Ἐπειδὴ ἡ ἀναίρεσις τῆς προσβαλλομένης τοῦ ἐφετείου Ἀθηνῶν ἀποφάσεως ζητεῖται ἐπὶ λόγῳ ὅτι, ὑπαρχούσης βιαίας διακοπῆς, τὸ ἐφετεῖον ἐδίκασε τὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀνακοπὴν ἐρήμην αὐτοῦ, χωρὶς οἱ κληρονόμοι τῆς ἀποθανούσης ἀντιδίκου του νὰ δηλώσουν ὅτι θέλουν νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν δίκην τῆς μητρός των, τουτέστι πρὶν ἢ διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς δικης παύσῃ ἡ βιαία διακοπή.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρ. 811 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις ἐπὶ λόγῳ μὴ προταθέντι ἐνώπιον τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου, ἐκτὸς ἂν ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν, ὁ δὲ εἰρημένος λόγος προτείνεται ἤδη κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ δὲν ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν, ἀλλὰ τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον.

Ἐπειδὴ ἂν τὸ κατώτερον δικαστήριον, ὑπαρχούσης βιαίας διακοπῆς, ἐδίκασε τὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀνακοπὴν ἐρήμην αὐτοῦ, τοῦτο, κατὰ τὸ ἄρθρ. 467 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθιστᾷ μὲν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἄκυρον καὶ μὴ οὖσαν, καὶ ἑπομένως ἀνεπίδεκτον ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, ἀλλὰ δὲν δίδει δικαίωμα εἰς προσφυγὴν πρὸς ἀναίρεσιν πρὶν ἢ τὸ ζήτημα τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀποφάσεως καθυποβληθῇ εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια, καὶ διὰ

τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα καὶ διότι ἡ παραδοχὴ τῆς ἐνστάσεως ταύτης ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐρεύνης πραγματικοῦ περιστατικοῦ, τουτέστι τῆς, διαρκούσης τῆς δίκης, ἀποβιώσεως τῆς ἀντιδίκου τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅπερ διαφεύγει, καθὸ πραγματικόν, τὴν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἁρμοδιότητα. »

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμ. 2 κώδ. (5, 40) ν. 5 κώδ. (5, 59) ν. 3 ἐν ἀρχῇ, ν. 24 § 1 πανδ. (26, 7) ὑπαρχόντων πολλῶν κηδεμόνων καὶ μὴ οὔσης διῃρημένης μεταξὺ αὐτῶν τῆς διαχειρίσεως, ἕκαστος αὐτῶν δύναται καὶ μόνος νὰ παριστᾷ τὸν κηδεμονευόμενον καὶ νὰ ἐνεργῇ πράξεις ἀφορώσας τὴν διαχείρισιν τῆς ὀρφανικῆς περιουσίας, χωρὶς ν' ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως καὶ ἡ σύμπραξις τῶν λοιπῶν συγκηδεμονευομένων. Ἐκ τούτου δὲ συνάγεται προφανῶς ὅτι διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἑνὸς τῶν κηδεμόνων δὲν γίνεται βιαία διακοπὴ τῆς δίκης τῆς κινηθείσης ὑπὸ ὅλων τῶν κηδεμόνων. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἀποθανόντος τοῦ ἑνὸς καὶ μείναντος τοῦ ἑτέρου κηδεμόνος, δὲν συνέβη βιαία διακοπὴ τῆς δίκης, τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ ἐπανάληψις κατὰ τὰ προεκτεθέντα· ἑπομένως ἂν καὶ ὁ Ι πρὸς πλειοτέραν ἀσφάλειάν του ἐνήργησε νὰ διορισθῇ ὁ Γ κηδεμὼν ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος Γ δὲν ἔπρεπε νὰ προσκαλέσῃ αὐτὸν πρὸς ἐπανάληψιν τῆς δίκης, ἀλλ' ὤφειλε νὰ κλητεύσῃ ἀπ' εὐθείας ἀμφοτέρους τοὺς κηδεμόνας πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως· ὅθεν ἡ περὶ ἐπαναλήψεως τῆς δίκης αἴτησις εἶναι ἀποῤῥιπτέα ἄρθρ. 595 τῆς τῆς πολιτ. δικονομίας. »

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΔΙΑΛΥΤΙΚΟΣ ΟΡΟΣ ΤΗΣ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ (1).

Ὅρα εἰς τὴν λέξιν μίσθωσις τὴν ὑπ' ἀριθ. 153 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 3280).

ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

Ὅρα α') τὴν περὶ ἐμπορ. δικαίου πραγματείαν τοῦ Κ. Ῥάλλη σελ. 229 καὶ ἐπ.—β') τὴν λέξ. ἑταιρίᾳ εἰς τὸ Εὕρετ.

ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ.

Ὅρα τὰς λέξεις α') Ἀῤῥαβὼν § 3.—β') Ἀγοραπωλησία.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΕΝ ΓΕΝΕΙ (2).

---

(1) Βλ. τὴν λέξ. ὅρος.

(2) Σημ. 1 Ὅρα τὰς λέξ. α') Συναλλαγματική.—β') Τόκοι.—γ') Ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν § 66, ἔνθα γίνεται λόγος περὶ τοῦ ἂν ἡ μονομερὴς διαμαρτύρησις

§ 1. Η κακὴ πίστις ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ κατέχων γνωρίσῃ, ὅτι τὸ κτῆμα εἶναι ἀλλότριον· πρὸς τοῦτο ἀρκεῖ καὶ *ἁπλῆ διαμαρτυρία*· λαμβάνει δὲ τὴν ὕλην (ὄχι ὅμως καὶ τὰ δαπανήματα) ὁ καλῇ τῇ πίστει ἀγοράσας, ἀλλὰ μετὰ τὸ γνῶναι εἶναι ἀλλότριον κτίσας ἐν αὐτῷ.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ οἱ νόμοι τῶν αὐτοκρατόρων ἴσχυον εἰς τὴν Ἑλλάδα καθ' ἣν ἐποχὴν ἔλαβεν ὕπαρξιν τὸ προκείμενον συνάλλαγμα· τὸ δὲ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν παρεδέχθη μόνον ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς πωλήσεως, περὶ ἧς ἡ δίκη, δὲν ἐδύνατο νὰ ἐνεργηθῇ διὰ τὰς πολεμικὰς περιστάσεις ἡ αἴτησις τῆς ἀδείας τῆς ἀρχῆς πρὸς ἐκποίησιν ἀκινήτων κτημάτων τῶν ἀνηλίκων, ἀπεφάνθη δὲ συγχρόνως ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὑπῆρχε καμμία ἐκ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ἡ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ δώσῃ τὴν ἄδειαν τῆς ἐκποιήσεως· ἐπομένως ὁ λόγος ὅτι τὸ δικαστήριον στηριχθὲν εἰς νόμους μὴ δυναμένους νὰ ἐνεργηθῶσιν ἠκύρωσε τὸ συνάλλαγμα εἶναι χωρὶς βάσιν [1].

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς ἰσχύοντας ῥωμαϊκοὺς νόμους (Ἀρμεν. βιβ. 1 τίτλ. ιβ § 1), ἡ ἐκποίησις τῶν κτημάτων, γενομένη ἄνευ ἀδείας, λογίζεται ἄκυρος ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τὴν ζημίαν, ἥτις ἐντεῦθεν δύναται νὰ προέλθῃ διὰ τοὺς ἀνηλίκους· ἐπομένως ὁ λόγος ὅτι παρεβιάσθη παρὰ τοῦ δικαστηρίου ἡ νομικὴ ἀρχὴ *minor restituitur* εἶναι ἀνίσχυρος, καθότι τὸ δικαστήριον συνεμμορφώθη μὲ τοὺς εἰρημένους νόμους. (Ὅρα τὴν λέξιν *Ἀποκατάστασις*).

Ἐπειδὴ ὁ αἰτῶν τὴν ἀναίρεσιν Ι Κ ὀφείλει νὰ προτείνῃ αὐτὸς ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα καὶ πραγματικὰ περιστατικὰ, δι' ὧν ἐνόμιζεν ὅτι ἐδύνατο ν' ἀνατρέψῃ τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀντιδίκου του Κ Ν Μ. ἐπομένως μὴ γενομένης ὑπὸ τοῦ Ι Κ οὐδεμιᾶς προτάσεως τοῦ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Μ εὑρίσκετο εἰς περιστάσεις, καθ' ἃς οἱ νόμοι ἐπιτρέπουν εἰς τοὺς ἀνηλίκους τὴν πώλησιν ἀκινήτων κτημάτων, τὸ δικαστήριον δὲν ἐδύνατο οἴκοθεν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν 139 § τοῦ 3 τίτλ. τοῦ 2 βιβλ. τοῦ Ἀρμενοπούλου, ἡ κακὴ πίστις ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ κατέχων γνωρίσῃ

διακόπτῃ τὴν παραγραφήν.—δ) Ἀφερέγγυον § 1.—ε) Διαίτησις ἔνθα ἡ τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφασις 80 τοῦ 1846—ς) Ἀναργυρία § 5—7.

Σημ. 2. Τὰ ἔξοδα τῆς διαμαρτυρήσεως ὑπολογίζονται ὡς πρὸς τὸ ἐφέσιμον τῆς δίκης; Ορα τὴν λέξιν Ἁρμοδιότης πολιτικὴ § 257.

(1) Ορα τὴν λέξ. α) Ἐπίτροπος.—β) Τέκνα.—γ) Ἀγοραπωλησία § 61—64.

(2) Ορα τὴν λέξ. Καλὴ πίστις.

ὅτι τὸ κτῆμα εἶναι ἀλλότριον· *ἑπομένως ἡ διαμαρτύρησις τοῦ Μ δι' ἧς εἰδοποιεῖτο ὁ Ι Κ περὶ τῆς ἀκυρότητος τοῦ συναλλάγματος, ἤρκει νὰ καταστήσῃ αὐτὸν κακῆς πίστεως κάτοχον* [1].

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον τῶν αὐτοκρατόρων « ὁ καλῇ πίστει ἀγοράσας, μετὰ δὲ τὸ γνῶναι τοῦτο εἶναι ἀλλότριον κτίσας ἐν αὐτῷ, τὰ μὲν δαπανήματα οὐκ ἀπαιτεῖ, συγχωρεῖται δὲ τοῦ ἐδάφους παρελθεῖν τὸ οἰκόδημα δίχα ζημίας τοῦ ἐδάφους τοῦ δεσπότου »· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ δικαστήριον ἀποφασίσαν ὅτι ὁ Ι Κ δὲν δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἀποζημιώσεις δι' ὅσας δαπάνας ἔκαμεν εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐγερθείσας ἐπὶ τῶν ἐπιδίκων οἰκοπέδων οἰκοδομὰς μετὰ τὴν πρὸς αὐτὸν παρὰ τοῦ Μ γενομένην διαμαρτύρησιν συνεμορφώθη μὲ τὸν νόμον· ἂν δὲ δὲν ἔδωσεν εἰς τὸν Κ τὸ δικαίωμα νὰ κατεδαφίσῃ τὰ οἰκοδομήματα καὶ νὰ λάβῃ τὴν ὕλην αὐτῶν, τοῦτο προῆλθε διότι ὁ αὐτὸς Κ δὲν ἔκαμεν οὐδεμίαν περὶ τούτου αἴτησιν.

Ἐπειδὴ κακὴ σύνθεσις τοῦ δικαστηρίου ὑπάρχει μόνον ὁσάκις εἰς ὑπόθεσίν τινα δικάζουσι πρόσωπα ἀναρμόδια, ἢ τὰ ὁποῖα διά τινα παρὰ τοῦ νόμου προνοούμενον λόγον δὲν δύνανται νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν συζήτησιν καὶ διάσκεψιν τῆς δίκης, οὐδεμία δὲ διάταξις τοῦ νόμου δὲν ἀποφαίνεται κακὴν τὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου, ὁσάκις εἰς τὴν συζήτησιν, τὴν διάσκεψιν καὶ τὴν ἐν τῷ συμβουλίῳ ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως ἔλαβον μέρος οἱ αὐτοὶ δικασταί, μόνη δὲ ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ δημοσίευσις, διὰ παρεμπεσὸν νόμιμον κώλυμα, ἔγινε παρόντων ἄλλων τινων δικαστῶν. (Ὅρα τὰς λέξ. ά) *Ἀπόφασις* β) *Σύνθεσις*.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 43 τοῦ 1842—σελ. 476 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1842.

§ 2. Ἡ ἐνώπιον τῶν ἐγκληματικῶν δικαστηρίων τοῦ 1833 διαμαρτυρία διέκοπτε τὴν παραγραφήν; Ὡς πρὸς τοῦτο τὸ δικαστ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐξεφράσθη οὕτως:

« Ἐπειδὴ ὁσάκις νέος νόμος προτοῦ ν' ἀποκτηθῇ τὸ δικαίωμα τῆς παραγραφῆς διὰ τῆς πλήρους παρελεύσεως τοῦ παρὰ τοῦ προηγουμένου νόμου ὡρισμένου χρόνου, ἐπέκτεινε τὸν τῆς παραγραφῆς προνενομοθετημένον χρόνον, πρέπει κατὰ τὸν νέον νόμον νὰ κανονισθῇ τὸ ὑπόλοιπον τῆς παραγραφῆς, ἥτις ἤρξατο ἐπὶ τοῦ προηγουμένου.

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. ά) Δαπάναι—β) Ἔξοδα.

Ἐπειδή, ἂν καὶ κατὰ τὸ δίκαιον ἀπαιτῆται εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ ν' ἐξαιρῆται ἀπὸ τὰς παραγραφὰς ἅπαν τὸ διάστημα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, ὡς περιλαμβάνον χρόνον, καθ' ὃν ἡ Ἑλλὰς ἦτον ὅλη στρατόπεδον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὅλος ὁ λαὸς διεφιλονείκει διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου τὴν ἐθνικὴν καὶ ἀτομικὴν ὕπαρξιν καὶ τιμὴν, καὶ καθ' ὃν, ἑπομένως, οὔτε νοῦς, οὔτε εὐκαιρία ὑπῆρχεν εἰς τοὺς Ἕλληνας διὰ νὰ φροντίζωσι περὶ διατηρήσεως ἢ ἀποκτήσεως ἰδιωτικῶν ὡς πρὸς τὴν περιουσίαν δικαιωμάτων, τὸ αὐτὸ δὲν δύναταί τις ν' ἀποφανθῇ εὐλόγως καὶ δικαίως, κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς Φ Μ, περὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν, βασιλευομένης τῆς Ἑλλ., ἐβασίλευεν ἐν αὐτῇ ἡ εὐταξία καὶ ὁ νόμος, καὶ ἰδίως περὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν, ὡς ἤδη ἀντέταξαν ῥητῶς οἱ ἀνακόπτοντες, εἶχον συστηθῆ τὰ ἐγκληματικὰ δικαστήρια, ἔχοντα, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 22 φεβρουαρίου 1833 βασιλ. διατάγματος, καὶ πολιτ. δικαιοδοσίαν, ὁσάκις οἱ διάδικοι ἤθελον νὰ ὑποβάλωσιν εἰς αὐτὰ τὰς διαφοράς των. Διότι ἂν καὶ ἀληθῶς τὰ εἰρημένα δικαστήρια δὲν ἐδύναντο νὰ δικάσωσιν ὑποχρεωτικῶς τὸν ἐναγόμενον μὴ ἐμφανιζόμενον ἑκουσίως ἐνώπιόν των, ὑπῆρχεν ὅμως βεβαίως ἐπ' αὐτῶν εὐκαιρία εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἂν ἐπεμελεῖτο περὶ τῶν ἀντιποιουμένων δικαίων του, νὰ προκαλέσῃ τοὐλάχιστον τοὺς ἀντιδίκους εἰς τὴν ἐκ συμφώνου εἰσαγωγὴν τῆς διαφορᾶς των εἰς τὰ ὑπάρχοντα ἐκεῖνα δικαστήρια. Ἡ δὲ παράλειψις τοιαύτης προκλήσεως ἢ μιᾶς ὁποιασδήποτε ἐπιφωνήσεως, δυναμένης νὰ διακόψῃ τὴν παραγραφὴν, δὲν ἐμπορεῖ εὐλόγως νὰ ἀποδοθῇ εἰμὴ εἰς ἀμέλειαν τοῦ ἐνάγοντος, περὶ τῆς ὁποίας πρέπει νὰ αἰτιᾶται ἑαυτόν. Κατὰ συνέπειαν δὲ τῶν ἀρχῶν τούτων, κἄν τε, ὡς ἐκ περισσοῦ, ἐπιεικῶς ἀφαιρεθῇ ἐκ τῆς παραγραφῆς τὸ διάστημα τοῦ χρόνου, τὸ ἀπὸ τῆς 10 φεβρουαρίου 1833, καθ' ὃν παρεδόθησαν αἱ Ἀθῆναι εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κράτος, μέχρι τῆς 4 μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς βασιλ. ἐφημερίδος τὸ περὶ συστάσεως τῶν προμνησθέντων δικαστηρίων βασιλ. διάταγμα τῆς 22 φεβρουαρίου 1833, (ἐξ ὧν τὸ τῶν Θηβῶν περιελάμβανεν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὴν Ἀνατολικὴν Ἑλλάδα), δὲν δύναται οὔτε νομίμως, οὔτε εὐλόγως νὰ ἐξαιρεθῇ αὐτῆς ὁ ἀπὸ 4 μαρτίου 1833 μέχρι τῆς συστάσεως τῶν σημερινῶν δικαστηρίων καὶ ἐπέκεινα χρόνος.

Θέμις σελ. 3995 (1).—Ὅρα τὴν λέξ. Ἀ ρ μ ε ν. §§ 18 καὶ 29 δίς.

---

(1) Πρβ. τὰ περὶ τούτου ἐκτεθέντα εἰς τὴν λέξ. Ἀπόπειρα πρὸς συμβ. σελ. 385. —6) Ἁρμοδ. ἐν γένει § 153 334. Ὅρα τὴν λέξ. Π α ρ α γ ρ α φ ή. – Πρβ. πραγμ. Καλλ. περὶ Ῥωμ. Δικαίου βιβλ. 6, §151 καὶ ἑπ.

§ 3. Ὁ λιμενάρχης εἶναι ἁρμόδιος νὰ ἐνεργῇ συμβιβασμοὺς καὶ ἐκθέσεις περὶ τῆς ἐντὸς τοῦ λιμένος συμβαινούσης βλάβης· ἑπομένως εἶναι ἁρμόδιος νὰ δέχηται καὶ νὰ κοινοποιῇ τὰ ἔγγραφα· αἱ περὶ ἐπιδόσεως διατάξεις ἐφαρμόζονται μόνον εἰς τὰ δικαστικὰ ἔγγραφα. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 331 τοῦ 1840—σελ. 231 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1840).

§ 4. Τὸ ζήτημα ἂν ἐκοινοποιήθη καὶ πότε ἡ διαμαρτυρία εἶναι πραγματικόν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 260 τοῦ 1839 φέρει:

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ἂν ἐκοινοποιήθη ἢ ὄχι ἡ διαμαρτύρησις τοῦ ἀναιρεσείοντος πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ Λεβιδίου, εἶναι πραγματικὸς καὶ εἰς τὴν ἐξέτασιν τούτου, ἀποφασισθέντος ἤδη παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν, δὲν δύναται νὰ ἐπεμβῇ ὁ Ἄρειος Πάγος.

§ 5. Ἡ διαμαρτύρησις εἶναι πρᾶξις ἐξώδικος (*Berriat 3 partie de la proc. extraj. introd* § 1) καὶ δὲν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ἡ διὰ κλητῆρος ἐπίδοσις αὐτῆς· ὥστε ἡ κοινοποίησις αὐτῆς δύναται νὰ ἐνεργηθῇ δι' ὑπολιμενάρχου, ὅστις κατὰ τὸ ἄρθρ. 11 ἄρθρ. 19 τοῦ ἀπὸ 4/16 ἰαν. 1835 περὶ λιμενικῶν ἀρχῶν νόμου εἶναι ἀναγκαίως ἁρμόδιος νὰ δέχεται τ' ἀφορῶντα βλάβας ἐκ συγκρούσεως πλοίων ἔγγραφα καὶ νὰ κοινοποιῇ αὐτά, διότι ἄλλως, μὴ ὑπαρχόντων δικαστικῶν κλητήρων εἰς πᾶσαν ἕδραν λιμενάρχου, ὁ νόμος ἤθελε διατάξει καθήκοντα χωρὶς νὰ χορηγῇ τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως. (ἀπόφ. 915 τῆς 3 σεπτεμβρίου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 6. Οἱ καλῆς πίστεως νομεῖς παύουν ἀπὸ τὸ νὰ ἦναι τοιοῦτοι μετὰ τὴν κοινοποίησιν διαμαρτυρήσεως ἐμφαινούσης ἐκ μέρους τοῦ ἀληθοῦς δεσπότου τοῦ πράγματος εἰς τὸν καλῇ πίστει κάτοχον τὴν ἔλλειψιν τοῦ δικαιώματος τῆς κυριότητος ἐκ μέρους ἐκείνου, ὅστις ἐπώλησεν εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. (Θεόφ. βιβλ. 2 τίτλ. 5 σελ. 140). Ἀπόφ. 1070 τῆς 3 φεβρ. 1839 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ (ἐμπορ. ὑποθέσεις).

1. Τί ἐστι διαμαρτυρικόν; Διαμαρτυρικὸν λέγεται ἡ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου συντασσομένη ἐξώδικος πρᾶξις, δι' ἧς ὁ κομιστὴς συναλλαγματικῆς, καθ' ἧς ἐγένετο ἀποποίησις ἀποδοχῆς ἢ πληρωμῆς, βεβαιοῖ τὸ γεγονὸς τοῦτο, διαμαρτυρούμενος ὅτι θέλει καταδιώξει τοὺς ἐνεχομένους πρὸς ἀπόληψιν τοῦ κεφαλαίου, τόκων, ἐξόδων καὶ ἐντελῆ αὐτοῦ ἀποζημίωσιν, (Ῥάλλη πραγματεία περὶ ἐμπορικοῦ δικαίου § 590).

2. Τὶ ὸ π ο ῖ ο υ σ υ ν τ ά σ σ ε τ α ι ; ὅρα τὸ ἄρθρ. 173 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου;

3. Π ο ῦ σ υ ν τ ά σ σ ε τ α ι ; Συντάσσεται εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ πληρωτοῦ, ὅστις, ἔχων αὐτόθι τὸ ταμεῖον καὶ τὰ βιβλία του, δύναται εὐκολώτερον ἢ νὰ πληρώσῃ ἢ νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἔχῃ πρόβλεψιν, ἢ ἂν ἡ συναλλαγματικὴ φέρῃ τὴν ἀληθῆ ὑπογραφὴν τοῦ δανειστοῦ ἢ ἀνταποκριτοῦ του· ὅπόταν συνάγεται ὅτι τὸ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ πληρωτοῦ, ἐκτὸς τῆς κατοικίας αὐτοῦ, γενόμενον διαμαρτυρικὸν δὲν ἔχει κῦρος 'Αλλ' ἂν ἡ ἐνεστῶσα αὐτοῦ κατοικία ἦναι ἄγνωστος, τὸ διαμαρτυρικὸν γίνεται εἰς τὴν τελευταίαν γνωστὴν αὐτοῦ κατοικίαν· ἂν ὁ πληρωτὴς δὲν ἔχῃ γνωστὴν κατοικίαν, γίνεται εἰς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς του. Ἂν τέλος προσδιωρίσθη ἄλλη κατοικία παρὰ τὴν τοῦ πληρωτοῦ χάριν τῆς πληρωμῆς, ἐκεῖ γίνεται καὶ τὸ διαμαρτυρικόν.

Ἂν ἐν τῇ συναλλαγματικῇ ὁρίζωνται κατ' ἀνάγκην πληρωταί, ἢ ἄν τις δέχθη κατὰ παρέμβασιν, ὁ κομιστὴς ὀφείλει ἐπίσης νὰ φροντίσῃ νὰ συνταχθῇ τὸ διαμαρτυρικὸν καὶ εἰς τὴν κατοικίαν αὐτῶν. Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ ἐξόδων, συντάττεται ἓν μόνον ἔγγραφον, εἴτε πρόκειται νὰ γίνῃ ἁπλῶς εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ πληρωτοῦ, εἴτε νὰ ἐπαναληφθῇ καὶ εἰς τὴν τῶν κατ' ἀνάγκην πληρωτῶν ἢ τῶν παρεμβαινόντων.

Καὶ ἐὰν δὲ ἡ κατοικία τοῦ πληρωτοῦ ἐσημειώθη ψευδῶς, ἀπαιτεῖται μολαταῦτα νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ νόμιμος διατύπωσις· ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, πρὸ τοῦ διαμαρτυρικοῦ, συντάσσεται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἐρευνητικὸν ἔγγραφον, ἐνῷ ὁ ὑπάλληλος ἀναφέρει ὅσας περὶ τῆς κατοικίας τοῦ πληρωτοῦ λαμβάνει πληροφορίας. (αὐτ.).

Τί περιέχει τὸ διαμαρτυρικόν; ὅρα τὸ ἄρθ. 174 τοῦ ἐμπορ. νόμου, τὸν § 591 τῆς περὶ ἐμπορ. δικαίου πραγματείας τοῦ Κ. 'Ράλλη καὶ τὸ ἑπόμενον ὑπόδειγμα. Ἂν πρόκηται νὰ συνταχθῇ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ἀπαιτεῖται νὰ τηρηθῶσιν οἱ αὐτόθι ἰσχύοντες τύποι, κατὰ τὸν κανόνα **locus regit actum**.

4. Σ ύ ν τ α ξ ι ς δ ι α μ α ρ τ υ ρ ι κ ο ῦ, π α ρ α π ε σ ο ύ σ η ς τ ῆ ς σ υ ν α λ λ α γ μ α τ ι κ ῆ ς.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 153, ὁ κύριος τῆς παραπεσούσης συναλλαγματικῆς, ἐὰν, ἀφοῦ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν κατὰ τὰ προηγούμενα δύο ἄρθρα, δὲν εἰσπραχθῇ, δύναται νὰ διατηρήσῃ ὅλα τὰ δικαιώματά του δι' ἐγγράφου διαμαρτυρίας, συντασσομένης τὴν ἐπιοῦσαν τῆς προθεσμίας τῆς ἀπολεσθείσης συναλλαγματικῆς καὶ κοινοποιουμένης πρός τε τὸν ἐκδότην καὶ τοὺς ὀπισθογράφους κατὰ τὰς περὶ κοινοποιήσεως τῶν διαμαρτυρικῶν ἐν γένει ὁριζομένας προθεσμίας καὶ διατυπώσεις. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο, ὅμοιον καθ' ὅλα τὰ ἄλλα μὲ τὸ σύνηθες διαμαρτυρικὸν, διαφέρει αὐτοῦ καθόσον μόνον δὲν περιέχει ἀναγκαίως τὴν ἀντιγραφὴν τῆς ἀπολεσθείσης συναλλαγματικῆς.

Πολλοὶ τῶν συγγραφέων φρονοῦσιν ὅτι ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερομένη διαμαρτυρία ὀφείλει νὰ γίνεται ὅταν ὁ αἰτῶν τὴν πληρωμὴν τῆς παραπεσούσης συναλλαγματικῆς ἀποτύχῃ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ἢ ὅταν. καί τοι ἐκδοθείσης τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὁ πληρωτὴς ἀπεποιήθη τὴν ζητουμένην πληρωμήν.

Κατὰ τὴν γνώμην ταύτην, ὁ κομιστὴς, ὅστις δὲν ἤθελε προκαλέσει τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν πρὸ τῆς λήξεως τῆς συναλλαγματικῆς, στερεῖται τοῦ

δικαιώματος νὰ ζητήσῃ πλέον τὴν πληρωμὴν ταύτην, καί, ἐν ἀποποιήσει, νὰ συντάξῃ τὴν διαμαρτυρίαν (1).

Ἀλλὰ τὸ σύστημα τοῦτο, τὸ ὁποῖον εἰς τὰς πλείστας περιπτώσεις θέλει εἶσθαι ἀδύνατον νὰ πραγματοποιηθῇ, στερεῖ ἀδίκως τὸν κύριον τῆς συναλλαγματικῆς τῶν πρὸς διατήρησιν τῶν δικαιωμάτων του νομίμων μέσων.

Ἂς ὑποθέσωμεν, τῷ ὄντι, συναλλαγματικὴν πεμπομένην πρὸς ἀνταποκριτὴν κατοικοῦντα εἰς τὴν πόλιν τῆς πληρωμῆς διὰ νὰ φροντίσῃ τὴν κατὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς ἐξαργύρωσίν της. Ἐὰν ἡ συναλλαγματικὴ αὕτη ἀπολεσθῇ τὴν παραμονὴν τῆς λήξεως αὐτῆς, πῶς θέλει δυνηθῇ ὁ κύριος αὐτῆς νὰ προκαλέσῃ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δικαστικὴν ἀπόφασιν, καὶ νὰ παρουσιάσῃ, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς αἰτήσεώς του, εἰς τὸ ἀπὸ τῆς κατοικίας του πολλὰς ἴσως ἡμέρας ἀπέχον δικαστήριον, τὰ παρ' αὐτῷ εὑρισκομένα βιβλία του, τὰ ὁποῖα οὐδεὶς πέμπει μετὰ τῆς συναλλαγματικῆς του πρὸς τὸν ἐπιφορτιζόμενον τὴν εἴσπραξιν αὐτῆς ἀνταποκριτήν; Ἄλλως τε μεταξὺ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ὁ κομιστὴς ἐκπίπτει τῶν δικαιωμάτων του, τὰ ἄρθ. 168 καὶ 170 δὲν περιέλαβον καὶ τὴν προκειμένην· ἕπεται λοιπὸν ὅτι τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον πολεμοῦμεν, δὲν εἶναι μόνον ἄδικον καὶ δυσπραγματοποίητον, ἀλλ' ἀντιβαίνει καὶ εἰς τοὺς αὐστηροὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου.

Φρονοῦμεν λοιπὸν ὅτι ὁ κύριος τῆς παραπεσούσης συναλλαγματικῆς ὀφείλει νὰ περιμείνῃ τὴν λῆξιν αὐτῆς, καὶ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν νὰ προκαλέσῃ τὴν σύνταξιν ἐγγράφου διαμαρτυρίας, τὴν ὁποίαν κοινοποιεῖ πρὸς τὸν ἐκδότην καὶ τοὺς ὀπισθογράφους, κατόπιν δὲ κλητεύει ὅλους τοὺς ὑπογραφεῖς τῆς συναλλαγματικῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, προσφέρων τὴν ἀπόδειξιν τῆς κυριότητος αὐτοῦ καὶ ἐγγύησιν (2).

5. Ἔννοια τοῦ ἄρθρου 160 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου.

Ἐκ τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 160 ἀνεφύη τὸ ζήτημα ἂν ἡ ἐμφάνισις τῆς ἐν ὄψει πληρωτέας συναλλαγματικῆς προσδιορίζῃ ἀνυπερθέτως τὴν λῆξιν αὐτῆς, ὥστε νὰ ὑποχρεοῦται ὁ κομιστὴς νὰ διαμαρτυρηθῇ τὴν ἐπιοῦσαν, ἢ ἂν δύναται οὗτος, καί τοι ἐμφανίσας τὴν συναλλαγματικήν, νὰ μὴ διαμαρτυρηθῇ εἰμὴ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁριζομένης ἑξαμήνου κτλ. προθεσμίας;

Βεβαίως τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν ὑποχρεοῖ τὸν κομιστὴν νὰ περιμείνῃ τὴν παρέλευσιν τῆς ἑξαμήνου κτλ. προθεσμίας διὰ νὰ διαμαρτυρηθῇ καὶ ἐνάξῃ τοὺς ὀφειλέτας του, καὶ ἡ λῆξις τῆς ἐν ὄψει πληρωτέας συναλλαγματικῆς δὲν καθίσταται δι' αὐτὸν ὑποχρεωτικὴ εἰμὴ μετὰ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος προθεσμίαν. Φρονοῦμεν ὅθεν ὅτι ἡ περίστασις, ὅτι ὁ κομιστὴς ἔφθασε νὰ ἐμφανίσῃ τὴν συναλλαγματικὴν πρὸ τῆς διαληφθείσης προθεσμίας, δὲν μεταβάλλει παντάπασι τὴν θέσιν αὐτοῦ, οὐδὲ τὸν στερεῖ τοῦ ὁποίου εἶχε

---

(1) Persil ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 153 ἀριθ. 1.—Dalloz λ. Effets de Commerce σελ. 676.—Horson ζήτ. 100 καὶ 101.

(2) Nouguier ἀριθ. 189.

δικαίωμα νὰ μὴ διαμαρτυρηθῇ οὐδὲ νὰ κινήσῃ τὰς ἀγωγάς του εἰ μὴ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου αὐτοῦ παραχωρουμένης προθεσμίας.

Ἅπαξ ὅμως ἡ συναλλαγματικὴ ἦναι πληρωτέα μετὰ τόσας ἡμέρας ἀπὸ τῆς ὄψεως καὶ ἐμφανισθείσης αὐτῆς, ὡρίσθη ἀκριβῶς ἡ λῆξίς της εἴτε διὰ τῆς ἀποδοχῆς ἢ τῆς ἁπλῆς τοῦ πληρωτοῦ θεωρήσεως, εἴτε διὰ τοῦ ἐπιμελείᾳ τοῦ κομιστοῦ συνταχθέντος ἐπὶ μὴ ἀποδοχῇ διαμαρτυρικοῦ, δὲν δύναται πλέον ὁ κομιστὴς νὰ μεταβάλῃ τὰ πράγματα, ἀλλ' ὀφείλει νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὰς αὐστηρὰς τῶν πράξεων αὐτοῦ συνεπείας (1).

6. Σύνταξις διαμαρτυρικοῦ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς πρὸς πληρωμὴν συναλλαγματικῆς ταχθείσης προθεσμίας.

Τὸ δεύτερον καθῆκον τοῦ κομιστοῦ εἶναι, κατὰ τὸ ἄρθ. 161, νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν τῆς συναλλαγματικῆς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς προθεσμίας. Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπομιμνήσκεται ὁ πληρωτὴς περὶ τῆς ἀνάγκης νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ζητουμένην πληρωμήν, ἔχων εἰκοσιτέσσαρας ὥρας διὰ νὰ εὕρῃ τὰ ἀναγκαῖα χρήματα καὶ ἀποφύγῃ τὸ διαμαρτυρικόν, εἰδοποιοῦνται δὲ ἀφ' ἑτέρου ἐγκαίρως οἱ ὀπισθογράφοι καὶ ὁ ἐκδότης ἂν ἡ ὑποχρέωσις αὐτῶν ἀπεσβέσθη διὰ τῆς ἐμπροθέσμου πληρωμῆς, ἢ ἂν τοὐναντίον ὀφείλωσι νὰ λάβωσι τὰ προσήκοντα μέτρα διὰ νὰ πληρώσωσιν αὐτοί, ἐπιφυλαττόμενοι πᾶσαν τυχὸν κατὰ τοῦ πληρωτοῦ ἀγωγήν (2).

---

(1) Horson, question 107 τόμ. 2 σελ. 128— Nouguier ἀριθ. 207.—Ὁ Pardessus ἀριθ. 420 φρονεῖ ὅτι ἂν ὁ κομιστὴς συναλλαγματικῆς ἐν ὄψει πληρωτέας ζητήσῃ τὴν ἀποδοχὴν καὶ τὴν ἀποποιηθῇ ὁ πληρωτής, δύναται καὶ μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἐπὶ μὴ ἀποδοχῇ διαμαρτυρικοῦ νὰ ζητήσῃ ἀκόμη ὁ κομιστὴς τὴν πληρωμὴν αὐτῆς ἐντὸς τῆς ἑξαμήνου προθεσμίας, καί, ἐν ἀποποιήσει τοῦ πληρωτοῦ, νὰ συντάξῃ τὸ ἐπὶ μὴ πληρωμῇ διαμαρτυρικὸν καὶ νὰ κινηθῇ κατὰ τῶν ἐγγυητῶν.

Ἐναντίος ὁ Persil, ὅστις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 160, ἀριθ. 8, φρονεῖ ὅτι ἅμα ὁ κομιστὴς τῆς ἐν ὄψει πληρωτέας συναλλαγματικῆς τὴν ἐμφανίσῃ ὁρίζει τὴν λῆξίν της κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν, καὶ ὅτι ἡ θέλησις τοῦ ἐκδότου τῆς συναλλαγματικῆς, ἐπιβαλόντος τοῦτον ὅρον, ὀφείλει νὰ ἐκτελεσθῇ. Ἂν ὁ κομιστὴς ἐπιθυμῇ νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς ἑξαμήνου προθεσμίας, εἶναι κύριος νὰ μὴ τὴν ἐμφανίσῃ πρότερον, ἢ ὅταν τὴν ἐμφανίσῃ δηλοῖ ὅτι παραιτεῖται τῆς προθεσμίας καὶ θέλει νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν λῆξίν της.

(2) Ὁ Horson, question 108 τόμ. 1 σελ. 127 ἐξετάζει ἂν δύναται νὰ γίνῃ ὁ κομιστὴς ἔκπτωτος τῶν κατὰ τῶν ὀπισθογράφων δικαίων αὐτοῦ, ὅταν δὲν ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν τὴν ἡμέραν τῆς προθεσμίας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιοῦσαν, καθ' ἣν συντάσσεται καὶ τὸ διαμαρτυρικόν, καὶ μολονότι εὑρίσκει ἀρκετὰ ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς καταφατικῆς λύσεως τοῦ ζητήματος τούτου, συμπεραίνων ὅμως ἀποφαίνεται ὅτι, ἀφοῦ ὁ νόμος δὲν κηρύττει διὰ τοῦ ἄρθρου 168 τὸν κομιστὴν ἔκπτωτον καὶ διὰ ταύτην τὴν παράλειψιν, δὲν πρέπει νὰ προσθέσῃ τις εἰς τὰς περὶ τούτου αὐστηρὰς τοῦ δικαίου διατάξεις. Ορα καὶ τὸ ζήτημα 109, ὅπου ἐκτίθενται μὲ πολλὴν δύναμιν τὰ ὑπὲρ τῆς ἐναντίας δόξης ἐπιχειρήματα.

Ἐναντίος ὁ Persil, ὅστις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 161 ἀριθ. 2 ἀποφαίνεται ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 162 πρέπει νὰ συνδυασθῇ μὲ τὴν τοῦ 161· ὅτι τὸ ἄρθρον 162 ἐπιτάσσει τὴν σύνταξιν τοῦ διαμαρτυρικοῦ προϋποθέτει ἐνεργηθέντα τὸν ὁρισμὸν τοῦ 161, καὶ εἶναι συνέπεια αὐτοῦ· ὅτι τέλος ἡ ζήτησις τῆς πληρωμῆς γενομένη τὴν προτεραίαν εὐκολύνει τὸ ἐμπόριον χορηγοῦσα πρὸς τὸν πληρωτήν, ὅστις ἐνδέχεται νὰ λησμονήσῃ τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως τῆς εἰς βάρος αὐτοῦ συναλλαγματικῆς, τὸν ἀναγκαῖον καιρὸν νὰ συνάξῃ πρὸς πληρωμὴν αὐτῆς ἀπαιτούμενα χρήματα.

Ἐὰν ὁ πληρωτὴς ἀποποιηθῇ νὰ πληρώσῃ τὴν συναλλαγματικὴν, ἡ ἀποποίησις αὐτοῦ βεβαιοῦται διὰ διαμαρτυρικοῦ ἐπὶ μὴ πληρωμῇ, συνταςσομένου τὴν ἐπιοῦσαν.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ βεβαίωσις τῆς μὴ πληρωμῆς δὲν δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρ. 162, νὰ ἐνεργηθῇ εἰμὴ τὴν ἐπιοῦσαν τῆς λήξεως τῆς συναλλαγματικῆς, ἕπεται ὅτι ὁ πληρωτὴς, ὅστις δὲν καθίσταται ἐν ὑπερημερίᾳ εἰμὴ μετὰ τὴν σύνταξιν τοῦ διαμαρτυρικοῦ, χαίρει πραγματικῶς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν προθεσμίαν διὰ νὰ πληρώσῃ. Ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὸν κομιστὴν δὲν ἐφάνη ὁ νόμος αὐστηρότερος, καθότι ἂν καὶ διατάττῃ νὰ ζητῆται ἡ πληρωμὴ τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως, οὐδεμίαν ὅμως ἀπειλεῖ κατ' αὐτοῦ ποινὴν διὰ τὴν παράλειψιν τῆς προκειμένης διατυπώσεως· ὅθεν ἕπεται ὅτι ὁ κομιστὴς ἀπολαμβάνει, ὡς καὶ ὁ πληρωτὴς, εἰκοσιτέσσαρας ὥρας πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς εἰς αὐτὸν ἐπιβαλλομένης ὑποχρεώσεως. Πῶς ἄλλως θέλει πιστοποιηθῇ ἡ παράλειψις αὕτη ἐνῷ ὁ νόμος δὲν ἐπιτρέπει τὴν σύνταξιν τοῦ μέλλοντος νὰ βεβαιώσῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς διατυπώσεως ταύτης ἐγγράφου εἰμὴ τὴν ἐπιοῦσαν; Τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, στηρίζοντος πᾶσαν ἔκπτωσιν εἰς τὴν σύνταξιν ἢ τὴν παράλειψιν τοῦ διαμαρτυρικοῦ, ἢ εἰς τὴν μὴ κοινοποίησίν του, ἀντίκειται εἰς τὸ νὰ παραδεχθῇ τις τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν πρὸς βεβαίωσιν παραλείψεως, ἐξ ἧς πρόκειται νὰ προκύψῃ ἡ στέρησις τῶν δικαιωμάτων τοῦ κομιστοῦ (1).

Ἂν ἦναι νομίμως ἀδύνατον νὰ συνταχθῇ τὸ διαμαρτυρικὸν τὴν ἐπιοῦσαν τῆς λήξεως τῆς συναλλαγματικῆς, ὡς ὅταν ἡ ἡμέρα αὕτη ἦναι κατὰ νόμον ἑορτάσιμος, τὸ διαμαρτυρικὸν γίνεται τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν. (Ε. Ν. 162) (2).

Ὁ κομιστὴς δὲν ἀπαλλάττεται τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ νὰ συντάξῃ τὸ ἐπὶ μὴ πληρωμῇ διαμαρτυρικὸν διὰ τῆς προηγουμένης συντάξεως διαμαρτυρικοῦ ἐπὶ μὴ παραδοχῇ. Ἐνδέχεται, τῷ ὄντι, μετὰ τὴν ἀποποίησιν τῆς ἀποδοχῆς, νὰ λάβῃ ὁ πληρωτὴς τὴν ὁποίαν δὲν εἶχε τυχὸν πρότερον πρόβλεψιν, καὶ ἑπομένως νὰ ἦναι ἤδη πρόθυμος νὰ πληρώσῃ τὴν συναλλαγματικήν.

Τὸ καθῆκον τοῦ κομιστοῦ μένει ἀμετάβλητον καὶ ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως ἢ πτωχεύσεως τοῦ πληρωτοῦ. Ἀμφότερα τὰ περιστατικὰ ταῦτα, ὅσον γνωστὰ καὶ ἂν ὑποτεθῶσι, δὲν δύνανται ν' ἀντικαταστήσωσι τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου διατασσομένην διὰ διαμαρτυρικοῦ ἀπόδειξιν τῆς μὴ πληρωμῆς.

---

(1) Pardessus ἀριθ. 420.—Locré ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 162 § τέλ.—Vincens τόμ. 2 σελ. 283.—Nouguier ἀριθ. 208.

(2) Κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ ἀπὸ 22 νοεμβρίου 1833 Β. Διατάγματος ἑορτάσιμοι ἡμέραι εἶναι ὅλαι αἱ κυριακαὶ καὶ αἱ ἑξῆς ἡμέραι.—1) τὸ Νέον ἔτος.—Τὰ Θεοφάνεια,—3) ἡ 25 ἰανουαρίου (6 φεβρουαρίου) ὡς ἡμέρα τῆς ἀποβάσεως τοῦ Βασιλέως,—4) ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ,—5) ἡ μεγάλη παρασκευὴ καὶ τὸ μεγαλον σάββατον,—6) ἡ δευτέρα τοῦ πάσχα καὶ ἡ δευτέρα τῆς Πεντηκοστῆς,—7) ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου,—8) ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀναλήψεως—9) ἡ ἑορτὴ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων,—10) ἡ ἑορτὴ τῆς κοιμήσεως τῆς Παναγίας,—11) ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Δημητρίου,—12) αἱ δύω ἡμέραι τῆς τοῦ Χριστοῦ γεννήσεως.—Κατὰ δὲ τὸ ἀπὸ 4 (16) ἀπριλίου 1843 Β. Διάταγμα καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς μεγάλης ἑβδομάδος αἱ εἰς τὰ γραφεῖα ἐργάσιμοι ὧραι περιωρίσθησαν εἰς τέσσαρας, ὥστε καὶ αὐταὶ αἱ ἡμέραι θεωροῦνται ἑορτάσιμοι.

Αἱ νόμιμοι διατυπώσεις ἀπαιτεῖται νὰ ἐκτελῶνται ὅπως ὁ νόμος τὰς διαγράφει, καὶ δὲν ἀναπληροῦνται δι' ἄλλων ἀναλόγων βεβαιώσεως μέσων.

Ἂν ὁ κομιστής, ἅμα πληροφορηθεὶς τὴν πτώχευσιν τοῦ πληρωτοῦ, ἐνεργήσῃ, ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 163 χορηγουμένου αὐτῷ δικαιώματος, τὴν σύνταξιν τοῦ ἐπὶ μὴ πληρωμῇ διαμαρτυρικοῦ, δὲν ὑποχρεοῦται μολαταῦτα νὰ ἐνεργήσῃ ἀμέσως, καθότι ὡς πρὸς αὐτὸν αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφόμεναι προθεσμίαι ἄρχονται νὰ τρέχωσι μόνον ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς συναλλαγματικῆς· ἐνίοτε μάλιστα καί τοι συνταχθέντος τοῦ ἐπὶ μὴ πληρωμῇ διαμαρτυρικοῦ μετὰ τὴν πτώχευσιν τοῦ πληρωτοῦ, ὁ κομιστὴς συντάσσει νέον διαμαρτυρικὸν τὴν ἐπιοῦσαν τῆς λήξεως, ἐφ' οὗ στηρίζει καὶ τὴν ἀγωγήν του.

7. Κοινοποίησις τοῦ διαμαρτυρικοῦ.

Τὸ διαμαρτυρικὸν συντάσσεται διὰ νὰ εἰδοποιηθῶσιν ἐπισήμως ὁ ἐκδότης καὶ οἱ ὀπισθογράφοι ὅτι ἡ ὑπόσχεσις, τὴν ὁποίαν ὁ πρῶτος ἔδωκε καὶ οἱ δεύτεροι ἐγγυήθησαν, δὲν ἐπραγματοποιήθη, ὥστε νὰ λάβωσι τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων ζημιῶν καὶ καταδιώξεων. Ἅμα λοιπὸν συνταχθῇ, ὀφείλει ὁ κομιστὴς νὰ τὸ γνωστοποιήσῃ δι' ἀντιγράφου πρὸς τοὺς ἀλληλεγγύως ὑποχρέους ὑπογραφεῖς τῆς συναλλαγματικῆς, ἡ δὲ γνωστοποίησις αὕτη, μεταξὺ μὲν φιλικῶς διακειμένων ἐμπορικῶν οἴκων ἐνεργεῖται διὰ τῆς συνήθους ἀλληλογραφίας, ἄλλως δὲ δι' ἐξωδίκου ἐπιδόσεως καὶ δικαστικοῦ κλητῆρος. Ἐὰν μετὰ τὴν κοινοποίησιν ταύτην δὲν πληρώσωσιν οἱ ἐνεχόμενοι, ὁ κομιστὴς κινεῖ τὴν κατ' αὐτῶν ἀγωγήν, ἥτις δὲν ἀπαιτεῖται μὲν νὰ ἐπιδοθῇ συνάμα μὲ τὸ διαμαρτυρικόν, πάντοτε ὅμως ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρ. 165 ὁριζομένης δεκαπενθημέρου προθεσμίας, προστιθεμένης μιᾶς ἡμέρας διὰ πᾶσαν ἀπόστασιν δύω ἥμισυ μυριομέτρων, ὅταν ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἀπέχῃ πλέον τῶν πέντε μυριομέτρων ἀπὸ τοῦ τόπου, ὅπου ἡ συναλλαγματικὴ ἔπρεπε νὰ πληρωθῇ.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ.

Διαμαρτ. ἐπὶ μὴ ἀποδοχῇ.

(Ἐπὶ κεφαλῆς ἀντιγράφεται ἡ συναλλαγματική, αἱ ὀπισθογραφήσεις, ἡ ἀποδοχή, ἡ τριτεγγύησις κτλ.)

Ἐν ἔτει . . . . τὴν . . . κατ' αἴτησιν τοῦ Κ. . . . . . ἐμπόρου κατοίκου . . . . .

Ὁ ὑποσημειούμενος . . . . συμβολαιογράφος (ἢ κλητήρ). . . . κτλ. μετέβη εἰς τὴν ἐν τῇ ἀνωτέρῳ συναλλαγματικῇ ἀναφερομένην οἰκίαν τοῦ Κ. Π Ρ κειμένην κατὰ τὴν ὁδὸν . . . . καὶ προσεκάλεσε τὸν Κ. Π Ρ νὰ δεχθῇ τὴν ἀνωτέρω συναλλαγματικὴν ἐκ δραχμῶν . . . , ἄλλως θέλω διαμαρτυρηθῇ δι' ὅλας τὰς ἐνδεχομένας ζημίας, ἔξοδα, τόκους καὶ ἀποζημιώσεις, ἐπιστροφὴν τῆς συναλλαγματικῆς, διὰ πᾶσαν συναλλαγὴν ἢ ἐπισυναλλαγὴν καὶ ὁποιανδήποτε ἄλλην δαπάνην, καθ' οὗ τινος ἀνήκει· ὁ δὲ Κ. Π Ρ ἀπήντησεν ὅτι . . . . καὶ ὑπεγράφη. (ἢ προσκληθεὶς νὰ ὑπο-

---

(1) Βλ. τὴν § τοῦ παρόντος (αὐτ.) ἄρθρου.

(2) Bravard σελ. 197 Nouguier ἄρθρ. 236.

γράψῃ ἀπεποιήθη). Τὴν ἀπάντησίν του ταύτην ἐθεώρησα ὡς ἀποποίησιν ἀποδοχῆς, καὶ ἐπανέλαβόν τὰς ἀνωτέρω διαμαρτυρήσεις, ἐπιφυλαττόμενος πᾶν δικαίωμα τοῦ ἐντολέως μου.

Ἐγένετο ἐνώπιον τῶν ΚΚ. . . . . ἐνηλίκων μαρτύρων, πολιτῶν Ἑλλήνων κατοίκων . . . . οἵτινες συνυπέγραψαν μετ' ἐμοῦ.

Ἀντίγραφον τῆς παρούσης καὶ τῆς συναλλαγματικῆς ἀφέθη εἰς τὸν Κ. Π Ρ. κτλ.

Διαμαρτ. ἐπὶ μὴ πληρωμῇ.

(Ἐπὶ κεφαλῆς ἀντιγράφεται ἡ συναλλαγματικὴ μεθ' ὅλων τῶν ὀπισθογραφήσεων, ἀποδοχῆς, τριτεγγυήσεων κτλ. κτλ.

Ἐν ἔτει . . . . . (ὡς ἀνωτέρω)

Προσεκάλεσα τὸν Κ. Π Ρ νὰ πληρώσῃ ἀμέσως εἰς χεῖράς μου, διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐντολέως μου Κ. Μ τὸ ποσὸν . . . εἰς ὃ ἀναβαίνει ἡ διαληφθεῖσα συναλλαγματική, δηλώσας ὅτι ἄλλως θέλω διαμαρτυρηθῇ κτλ. (ὡς ἄνω). Οὗτος δὲ ἀπήντησεν ὅτι . . .

Τὴν ἀπάντησίν του ταύτην θεωρήσας ὡς ἀποποίησιν πληρωμῆς, ἐπανέλαβον τὰς ἀνωτέρω διαμαρτυρήσεις, κτλ.

(Σημ. « Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 153 ἔγγραφος διαμαρτυρία συντάσσεται » ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ τὸ διαμαρτυρικὸν, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι » εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦτο, ὅπου δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀντιγραφῇ ἡ ἀπολεσ» θεῖσα συναλλαγματική, γίνεται μνεία τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἀπωλείας. »

Διαμαρτυρικὸν μετ' ἐρευνητικοῦ ἐγγράφου.

(Ἐπὶ κεφαλῆς ἀντιγράφεται ἡ συναλλαγματικὴ μετὰ τῶν ὀπισθογραφήσεων κτλ. ὡς προείρηται)· ἐζήτησα τὸν Κ. Ρ. . . ἔμπορον, κάτοικον. . . ἀλλ' ὁ Κ. . . . κάτοικος τῆς αὐτῆς οἰκίας μοὶ ἐνήγγειλεν ὅτι ὁ Κ. Ρ τῷ εἶναι παντάπασιν ἄγνωστος, οὐδὲ κατοικεῖ τις ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο. Ἐξετάσας δὲ καὶ τοὺς ΚΚ . . . γειτόνους τῆς αὐτῆς οἰκίας, δὲν ἠδυνήθην παρ' οὐδενὸς νὰ πληροφορηθῶ περὶ τοῦ Κ. Ρ, τὸν ὁποῖον ἐκήρυξαν ὅτι δὲν γνωρίζουσι.

Μεταβὰς δὲ καὶ εἰς τὸ ἀστυνομικὸν κατάστημα καὶ ἐρευνήσας περὶ τοῦ διαληφθέντος Κ. Ρ, οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ μὲ πληροφορήσῃ τι περὶ αὐτοῦ, κτλ. κτλ.

Ἐπροσκάλεσα ὅθεν τὸν διαληφθέντα Κ. Ρ νὰ πληρώσῃ ἀμέσως (κτλ. ὡς ἐν τῷ ἐπὶ μὴ πληρωμῇ διαμαρτυρικῷ).

Ἐπειδὴ δὲ οἱ διαληφθέντες Κύριοι Δ . . . . κάτοικοι τῆς ἐν συναλλαγματικῇ ἀναφερομένης οἰκίας, Γ καὶ Ε γείτονες, καὶ οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι μὲ ἀνήγγειλαν ὅτι δὲν γνωρίζουσι τὸν Κ. Δ Γ ἐθεώρησα τὰς ἀπαντήσεις ταύτας ὡς ἀποποίησιν πληρωμῆς, καὶ ἐπανέλαβον τὰς ἀνωτέρω διαμαρτυρήσεις κτλ.

Ἀντίγραφον τῆς παρούσης ἐτοιχοκόλλησα εἰς τὴν θύραν τῆς διαληφθείσης κατοικίας ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν . . . . γειτόνων (ἄρθρον 143 τῆς πολιτικῆς δικονομίας).

Διαμαρτύρησις μετὰ παρεμβάσεως.

(Ἐπὶ κεφαλῆς ἀντιγράφεται ἡ συναλλαγματικὴ μετὰ τῶν παρεπομένων, συστάσεων εἰς τοὺς κατ' ἀνάγκην πληρωτάς κτλ.)

Ἐν ἔτει . . . . (ὡς ἄνω).

2ον καὶ εἰς τὴν κατὰ ὁδὸν . . . κατοικίαν τοῦ κυρίου Ε . . . τραπεζίτου, σημειουμένου ὡς κατ' ἀνάγκην πληρωτοῦ, τὸν ὁποῖον ὡσαύτως προσεκάλεσα νὰ πληρώσῃ κτλ. (ὡς ἄνω)·

Οἵτινες ἀπήντησαν

1ον Ὁ μὲν κύριος Δ . . . .

2ον. Ὁ δὲ παρεμβαίνων Ε ὅτι δὲν πληρόνει τὴν διαληφθεῖσαν συναλλαγματικὴν διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐκδότου μὴ ἔχων ἐπὶ τούτῳ πρόβλεψιν, ἀλλ' ὅτι προσφέρει νὰ τὴν πληρώσῃ κατὰ παρέμβασιν ὑπὲρ τοῦ κυρίου Ζ. τρίτου ὀπισθογράφου.

Τὰς ἀπαντήσεις ταύτας ἐθεώρησα ὡς ἀποποίησιν πληρωμῆς καὶ ἐπανέλαβον τὰς ἀνωτέρω διαμαρτυρήσεις.

Ἀκολούθως ἐπροσκάλεσα τὸν αὐτὸν κύριον Ε νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν παρέμβασίν του. Αὐτὸς δὲ ἀπήντησεν ὅτι εἶναι ἕτοιμος νὰ πληρώσῃ, καὶ πραγματικῶς ἐπλήρωσεν εἰς χεῖράς μου δραχμὰς . . . διὰ κεφάλαιον τῆς ἄνωθι ἀντιγραμμένης συναλλαγματικῆς, καὶ δραχμὰς . . . . δι' ἔξοδα διαμαρτυρήσεως καὶ τῆς παρούσης, ταῦτα δὲ πρὸς τιμὴν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ κυρίου Ζ . . . τρίτου ὀπισθογράφου, ὅστις συγχρόνως ἐπεφυλάχθη πᾶν δικαίωμά του καθ' οὗ τινος ἀνήκει, τῷ παρέδωκε δὲ τὴν συναλλαγματικὴν καὶ ἀντίγραφον τῆς παρούσης διὰ νὰ ἐξασκήσῃ τὴν νόμιμον αὐτοῦ ἀναγωγὴν καθ' οὗ τινος ἀνήκει.

Ἐγένετο ἐνώπιον κτλ. (ὡς ἀνωτέρω). Περίληψις ἐκ τῆς περὶ ἐμπορικ. δικ. πραγμ. τοῦ Κ. Ῥάλλη.

Νομολογία.

§ 1. Τὰ ἔξοδα τῆς ἐπὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων γενομένης διαμαρτυρίας δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὸ κεφάλαιον, ὅπερ κανονίζει τὴν ἁρμοδιότητα (ὅρα τὴν λέξ ἁρμοδιότης ἐμπορικὴ σελ. 17).

§ 2. Ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ διαμαρτυρίας (§ 8 βιβλ. 1 τίτλ. 8 τοῦ Ἁρμενοπ.)·—ὅρα ἐν τῇ λέξ. Παραγραφὴ τὴν ἀπόφ. 5375 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 3. Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας συναλλαγματικῆς τινός, ὁ τελευταῖος αὐτῆς κάτοχος δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν πληρωμὴν εἰμὴ ἀφοῦ ἀποδείξῃ τὴν ἐπ' αὐτοῦ κυριότητά του διὰ τῶν βιβλίων του καὶ διὰ δικαστικῆς διατάξεως.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τῶν ἄρθρ. 151 καὶ 152 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου προκύπτει ὅτι ἡ δικαστικὴ διάταξις, ἡ ὁρίζουσα τὴν ἰδιοκτησίαν, πρέπει νὰ προηγῆται τῆς διαμαρτυρίας. (ἀπόφ. τοῦ ἐμποροδικείου τῆς Σιένης (Νομικ σελ. 3029).

§ 4. Ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως διαμαρτυρικοῦ, δὲν χάνει ὁ κομιστὴς τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ τοῦ ἐκδότου ἀγωγῆς, ἐκτὸς ὅταν ἀποδείξῃ ὅτι ἔχει πρόϐλεψιν. (ἀποφ. Ἀρ. Πάγου 32, καὶ 199 τοῦ 1847). Ἡ τελευταία φέρει :

«Ἐπειδὴ ἐκ τῶν συνδυαζομένων ἄρθ. 168 καὶ 120 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ ἔλλειψις τοῦ διαμαρτυρικοῦ ἔχει μόνον τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ χάνῃ ὁ κομιστὴς τῆς συναλλαγματικῆς πᾶν δικαίωμα κατὰ τῶν ὀπισθογράφων, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τοῦ ἐκδότου,καὶ ὅτι τὸ κατὰ τοῦ ἐκδότου δικαίωμα τὸ χάνει μόνον ὅταν ἀποδείξῃ οὗτος ὅτι ὑπῆρχε πρόϐλεψις κατὰ τὴν προθεσμίαν τῆς συναλλαγματικῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὄχι μόνον δὲν προσήγαγε τὴν ἀπόδειξιν ταύτην ὁ ἀναιρεσείων Γ Α, ὁ ἐκδότης τῆς περὶ ἧς πρόκειται συναλλαγματικῆς, ἀλλ'ἀποχρώντως ὡμολόγησεν οὗτος, ὅτι δὲν ἔκαμε τὴν πρόϐλεψιν ταύτην ἰσχυριζόμενος ὅτι ἐξέδωκεν αὐτὴν τὴν συναλλαγματικὴν πρὸς χάριν μόνον τοῦ ἀποδεχομένου· ὥςε, τούτων οὕτως ἐχόντων, τὸ πρωτοδικεῖον ὀρθῶς ἐφήρμοσε τὰ εἰρημένα ἄρθρα τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, καὶ δὲν παρεϐίασε τὸ ἄρθρ. 585 τῆς πολιτ· δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 117 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἐφαρμόζεται μόνον ὑπὲρ τῶν ὀπισθογράφων καὶ κομιστῶν ὡς πρὸς τὸν ἀποδεχόμενον τὴν συναλλαγματικὴν, ὄχι ὅμως ὡς πρὸς τὸν ἐκδότην αὐτῆς, ὅστις, κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον, ὀφείλει πάντοτε ν'ἀσφαλίζῃ τὴν πληρωμὴν αὐτῆς, καὶ ἂν τὸ διαμαρτυρικὸν δὲν ἔγεινεν ἐμπροθέσμως· ὥστε δὲν εἶναι βάσιμος ὁ λόγος οὗτος. »

§ 5. Ὁ κομιστὴς συναλλαγματικῆς δὲν εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀπευθύνῃ τὸ διαματυρικὸν κατὰ τοῦ ἐκδότου, ἐὰν οὗτος ἐπτώχευσεν ἤδη, παραλείπων τοὺς ὑπάρχοντας ὀπισθογράφους, καθότι περὶ τούτου δὲν ὁρίζει τι ὁ ἐμπορικὸς νόμος, καὶ ἄλλως ἤθελεν ἀντίκεισθαι τοῦτο προφανῶς εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ διαμαρτυρικοῦ, ὡς μὴ δυναμένου πλέον τοῦ πτωχεύσαντος νὰ διαθέσῃ τὴν περιουσίαν του. (ἀπόφ. 361 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 1253).

§ 6. Εἰς τὰ κατὰ διαταγὴν γραμμάτια τὰ ἐκδοθέντα ὑπὸ μὴ ἐμπόρων, οἱ τόκοι τρέχουν ἀπὸ τοῦ διαμαρτυρικοῦ;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρ. 184 τοῦ ἐμπορικοῦ κώδ. ἐπὶ συναλλαγματικῶν οἱ τόκοι ὀφείλονται ἀπὸ τοῦ διαμαρτυρικοῦ, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 187 αἱ περὶ συναλλαγματικῶν καὶ τόκων διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ κώδηκος ἐφαρμόζονται μὲν καὶ ἐπὶ τῶν

κατὰ διαταγὴν γραμματίων, ἀλλ' ἄνευ βλάβης τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 636, 637, καὶ 638 τοῦ ἰδίου κώδηκος διαλαμβανομένων.

'Επειδὴ τὰ κατὰ διαταγὴν γραμμάτια δὲν ἀπαρτίζουσιν, ὡς αἱ συναλλαγματικαί, ἀφ' ἑαυτῶν πρᾶξιν ἐμπορικήν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ μεταξὺ τῶν διαφερομένων διένεξις προκύπτει ἀπὸ πολιτικὴν ὑποχρέωσιν, τῆς ὁποίας οἱ τόκοι κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον δὲν ὀφείλονται εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, καὶ δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 184 τοῦ ἐμπορικοῦ κώδηκος, αἵτινες ἔγειναν μόνον διὰ τοὺς ἐμπόρους καὶ διὰ τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγάς.» (ἀπόφ. τῆς 22 μαΐου 1837 τῶν ἐν *Bordeaux* ἐφετῶν).

Σημ. Τὰ ἄρθρ. 156 τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ 184 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου δὲν ἀπαγορεύουν τὸ νὰ καθίσταται διάδικός τις ὑπερήμερος δι' ἐξωδίκου διαμαρτυρήσεως· ὁ νόμος μάλιστα 3 (τίτλ, ά, βιβλ. 22) τῶν πανδ. ἀναφέρει ὑπερημερίαν γενομένην πρὸ τῆς κινήσεως τῆς ἀγωγῆς. (ἀπόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 31 τοῦ 1843, ἐν ᾗ ἐπρόκειτο περὶ θαλασσοδανείου).— Πρβ. τὴν λέξ. 1) ὑπερημερία.—2) Τόκοι.

§ 7. Ἡ μὲ διαμαρτύρησιν συνωδευμένη παραίτησις συνεταίρου τινὸς ἀπὸ τὴν ἑταιρίαν τότε μόνον ἐπιφέρει συνεπείας, ὅταν αἱ ἀπαιτήσεις ἦναι νόμιμοι. (ἀπόφ. 119 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

§ 8. Τὸ ἄρθρ. 173 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ὡς νόμιμον κατοικίαν δὲν ἐννοεῖ τὸ οἴκημα, ἀλλὰ τὴν χώραν. (ἀπόφ. 4888 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφετῶν, ἣν βλ. εἰς τὴν σελ. 109 τῆς λέξεως Ἁρμοδ. ἐμπορική).

§ 9. Καθῆκον τοῦ κομιστοῦ γραμματίου εἰς διαταγὴν εἶναι νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας ἀπὸ τὸν ἀποδέκτην, ὅταν ὑπάρχῃ τοιοῦτος, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τοὺς ὀπισθογράφους, ἡ δὲ ἄρνησις τῆς πληρωμῆς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ διαμαρτυρικόν, τὸ ὁποῖον γίνεται τὴν ἐπαύριον τῆς προθεσμίας. Ὑπολογισμὸς προθεσμιῶν.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρ. 87 § 9 καὶ τῶν ἄρθρ. 161—163 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, καθῆκον τοῦ κομιστοῦ γραμματίου εἰς διαταγὴν εἶναι νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας ἀπὸ τὸν ἀποδέκτην τοῦ εἰς διαταγὴν γραμματίου, ὅταν ὑπάρχῃ τοιοῦτος, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τοὺς ὀπισθογράφους, ἡ δὲ ἄρνησις τῆς πληρωμῆς, κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρθρ. 161, ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ διαμαρτυρικοῦ, τὸ ὁποῖον γίνεται τὴν ἐπαύριον τῆς προθεσμίας, καὶ ἂν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν πρέπει νὰ

ΔΙΑΝΟΜΗ ἐπὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων (1).

Δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἡ διανομὴ τῶν ἑταιρικῶν πραγμάτων πρὸ τῆς τελείας ἐκκαθαρίσεως ἁπασῶν τῶν ἑταιρικῶν ὑποθέσεων; Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου, μετὰ τὴν διάλυσιν ἐμπορικῆς τινος ἑταιρίας, ἡ διανομὴ τῶν κινητῶν καὶ αὐτουσίων πραγμάτων αὐτῆς τότε μόνον δύναται νὰ γίνῃ μεταξὺ τῶν συνεταίρων, πρὸ τῆς τελείας ἐκκαθαρίσεως ἁπασῶν τῶν ἑταιρικῶν ὑποθέσεων, ὅταν ἡ διαλυθεῖσα ἑταιρία δὲν ὀφείλῃ πρὸς τρίτον τινά, καθότι μόνον τὸ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν δοσοληψιῶν της ἐκκαθαρισθησόμενον ποσὸν θέλει διανεμηθῇ μεταξὺ τῶν συνεταίρων. (ἀπόφ. 41 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 3977).—Πρβ. τὰ ἐν τῇ λέξ. *Ἑταιρία.*

ΔΙΑΝΟΜΗ.

Βλ. τὰς λέξ. α) Δ α π ά ν α ι § 8, 9—β) Ἀ ν τ α λ λ α γ ὴ § 14—γ) Ὁ μ ό δ ι κ ο ι, ἔνθα ἡ 154 τοῦ 1849 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—δ) Κ λ η ρ ο ν ο μ ί α.

Σημ. 1. Οἱ συνιδιοκτῆται δύνανται νὰ κινήσωσι πραγματικὴν ἀγωγὴν κατὰ τῶν συγκοινωνῶν; (ὅρα τὴν λέξ. Ἀ γ ω γ ὴ § 3).

Σημ. 2. Ἡ περὶ διανομῆς κληρονομίας ἀγωγὴ εἶναι μικτή; (ὅρα αὐτ. § 14.—ὅρα κ. τὴν ἑπομένην σημ. 4, παράβ. δὲ καὶ τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδιότης πολιτ. ἐν γένει σελ. 31 ἐπ.)

Σημ. 3 Εἰς τὰς περὶ διανομῆς δίκας ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα; (ὅρα τὰς λέξ. Ἀπόπειρα πρὸς συδιβασμὸν § 32—καὶ β) Ἁρμοδ. πολιτ. § 143).

Σημ, 4 Ἡ περὶ διανομῆς κοινῶν κτημάτων ἀγωγὴ εἶναι μικτή, καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος πρέπει νὰ σημειόνωνται εἰς τὸ δικόγραφον τὰ ὅρια καὶ τὸ εἶδος τῶν διανεμητέων κτημάτων.—Ἡ σημείωσις αὕτη εἶναι ἀναπόφευκτος, κυρίως δὲ ὅταν ἀμφισβητῆται τὸ ἐπὶ τῶν κτημάτων δικαίωμα τῶν ἐναγόντων. (ἀπόφ. 24 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ.—Νομικ. σελ. 2219)—ὅρα τὴν ἀνωτ. σημ. 2.καὶ τὴν ἑπομ. σημείωσιν τῆς λέξ. Ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει.

Σημ. 5. Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 1089, 649, 533 καὶ 534 τῆς πολ. δικον., ἡ περὶ διανομῆς ἀκινήτων κοινῶν πραγμάτων ἀγωγὴ πρέπει νὰ περιέχῃ ἀκριβῆ περιγραφὴν τῆς ἰδιότητος καὶ τῆς θέσεως αὐτῶν, ἀναφερομένου καὶ τοῦ δήμου, ὅπου κεῖνται, ταῦτα δὲ πάντα μὲ τοιαύτην ἀκρίβειαν, ὥςε νὰ μὴ δύναται νὰ προκύψῃ λάθος περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ ἀντικει-

(1) Εἰς τὴν περὶ ἐμπορικοῦ δικαίου πραγματείαν τοῦ Κ. Ῥάλλη (σελ. 252 ἐπ. τ. 2) εὑρηνται σπουδαῖαι περὶ τούτου παρατηρήσεις.

μένου τῆς διαφορᾶς· αἱ δὲ διατάξεις αὗται εἶναι οὐσιώδεις, καὶ ἑπομένως ἡ μὴ τήρησις αὐτῶν ἐπιφέρει, κατὰ τὸ ἄρθρ. 201 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀγωγῆς, διότι ἂν ὡς ἐκ τῆς ἀτελοῦς περιγραφῆς μείνῃ ἀμφιβολία τις περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ ἐπιδίκου ἀντικειμένου, ἐνδέχεται ν' ἀποβῇ εἰς μάτην ὅλη ἡ διαδικασία, μὴ φέρουσα εἰς ὡρισμένον καὶ βέβαιον ἀποτέλεσμα, ἤγουν εἰς ἀπόφασιν ἐπιδεκτικὴν ἐκτελέσεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 834 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὥστε ἀγωγὴ φέρουσα οὕτω « τέσσαρας » γηπεδοτόπους καὶ ἓν περιβόλιον κείμενα κατὰ τὴν Βουδουνίστραν εἰς τὰ πέριξ τῶν ἀνακτόρων ἐντὸς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν κατὰ τὴν πύλην τῆς Κηφισίας » εἶναι ἄκυρος. (ἀπόφ. 4545 τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. (ὅρα τὴν προηγ. σημ. καὶ τὴν λέξ. Κληρονομία).

Σημ. 6. Ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ διακατοχῆς δὲν δύναται αὐτεπαγγέλτως νὰ ζητηθῇ ἡ διανομὴ τοῦ αὐτοῦ κτήματος. (ἀπόφ. 154 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 1842).

Σημ. 7. Ἡ περὶ διανομῆς κληρονομίας ἀγωγὴ δὲν εἶναι μόνον πραγματικὴ ἢ προσωπική, ἀλλὰ μικτή. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 85 τοῦ 1837).

Σημ. 8. Ἡ περὶ διανομῆς κοινῶν κτημάτων ἀγωγὴ εἶναι μικτή, καὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος πρέπει νὰ σημειῶνται εἰς τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς τὰ ὅρια καὶ τὸ εἶδος τῶν διανεμηθησομένων κτημάτων.

Σημ. 9. Ἡ σημείωσις αὕτη εἶναι ἀναπόφευκτος, κυρίως δὲ ὅταν ἀμφισβητῆται τὸ ἐπὶ τῶν κτημάτων δικαίωμα τῶν ἐναγόντων. Ἐφετ. Ν. ἀπόφ. τῆς 24 σεπτ. 1848—Νομικ. σελ. 2219.

Σημ. 10. Ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ διακατοχῆς δὲν δύναται ἀνταγωγικῶς νὰ ζητηθῇ ἡ διανομὴ τοῦ αὐτοῦ κτήματος. (ἀπόφ. ἐφ. Ν. 154, τοῦ 1847, (Νομ. σελ. 1842).

Πίναξ Λεκτικός.

§ 1. Τότε μόνον πραγματοποιεῖται ἡ δικαστικὴ διανομή, ὅταν προηγηθῇ ἡ περὶ τοῦ ἐφικτοῦ τῆς διανομῆς γνωμοδότησις τῶν

πραγματογνωμόνων, ἥτις δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν, εἰμὴ ἀφοῦ καθαρισθῇ τὸ διανεμητέον ποσὸν, καὶ προσδιορισθῇ ἑνὸς ἑκάστου ἡ μερίς. (ἀριθ. 1098 πολιτ. δικ.). Ἀπόφ. τῆς 21 νοεμβρ. 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

§ 2. Τὰ ἄρθρ. 1092—1098 τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐφαρμόζονται ὅταν δὲν ἀποδειχθῇ τὸ ἀνέφικτον τῆς διανεμητέας ἀκινήτου περιουσίας· οἱ δὲ πρὸς διανομὴν διοριζόμενοι πραγματογνώμονες ὀφείλουν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 1091 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ ἐκτιμῶσι τὰ διανεμητέα πράγματα, νὰ γνωμοδοτῶσι περὶ τοῦ δυνατοῦ καὶ ἐφικτοῦ τῆς διανομῆς των, καὶ νὰ κάμνωσι προτάσεις περὶ τῶν γεννησομένων μερίδων καὶ κλήρων· ὥστε ὅταν οἱ πραγματογνώμονες διανείμωσι τὰ κοινὰ πράγματα, χωρὶς νὰ ἐνεργήσωσι τ' ἀνωτέρω, ἡ γνωμοδότησίς των δὲν ἔχει ἰσχὺν κατὰ τὸ ἄρθ. 298 τῆς πολιτ. δικονομίας. (ἀπόφ. 79 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν—Νομικ. σελ. 4134).

§ 3. Ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ διακατοχῆς δύναται ἀνταγωγικῶς νὰ ζητηθῇ ἡ διανομή;

Κατὰ τὸν § 20 (Β. 4 τίτ. 6) τῶν εἰσηγ. ἡ περὶ διανομῆς κοινῆς περιουσίας ἀγωγὴ ἀφορᾷ συνάμα καὶ τὸ περὶ κυριότητος ἀντικείμενον, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 629 τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν συγχωρεῖται νὰ γίνεται κατὰ τὴν περὶ διακατοχῆς δίκην ἀνταγωγή· ὥστε, προκειμένου λόγου περὶ ἀγωγῆς ἀφορώσης ἐκκένωσιν οἰκίας, δὲν συγχωρεῖται ἀνταγωγὴ [1] περὶ διανομῆς αὐτῆς (633 πολ. δικ.). Ἀπόφ. 154 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 4842).

§ 4. Ὁ ἐμφυτεύσας γῆν ἐθνικὴν ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ νὰ διανείμῃ αὐτὴν ἐμφυτευμένην μετὰ τοῦ πρώτου αὐτῆς κατόχου, δύναται, αἰτουμένης παρὰ τούτου τῆς διανομῆς, νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν ὅτι ὁ αἰτῶν τὴν διανομὴν δὲν εἶναι κύριος τῆς γῆς;

Ἡ ἀπόφ. 29 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11038/312 ἀπὸ 8 δεκεμβρίου 1839 συμβολαίου, ὁ ἐναγόμενος Π συνῆψε μετὰ τοῦ Α τὸ περὶ οὗ πρόκειται συνάλλαγμα νὰ ἐμφυτεύσῃ τὰ ὁποῖα ὁ Θ ἐξουσίαζε 19 στρέμματα; δυνάμει τοῦ παρὰ τῆς τῶν Κρητῶν ἐπιτροπῆς παραχωρητηρίου, διὰ νὰ τὰ διανείμουν ἐμφυτευμένα μετὰ τετραετίαν· ἐν γνώσει δὲ ὄντες τοῦ ἐπ' αὐτῶν δικαιώματος τῆς κυβερνήσεως, καὶ

---

(1) Πρβ. τὴν λεξ. Ἀνταγωγή.

προβλέποντες περὶ τῆς ἐνδεχομένης ἀφαιρέσεως, ἐσυμφώνησαν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὁ μὲν Θ ν' ἀποξενοῦται αὐτῶν ὅλως διόλου, ὁ δὲ ἐμφυτεύσας νὰ εἰσακούηται μετὰ τῆς κυβερνήσεως· ἡ δὲ συμφωνία αὕτη, μὴ ἀντιβαίνουσα εἰς τοὺς νόμους, εἶναι μεταξύ των ἰσχυρὰ καὶ ὑποχρεωτική· ὅθεν ὁ λόγος ὅτι δὲν ἀνεγνωρίσθη εἰσέτι κυρία τοῦ κτήματος ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, δὲν καθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὴν περὶ τῆς διανομῆς ἀγωγήν, διότι ἀποτελεῖ τοῦτο ἔνστασιν ἀποκλειομένην ἀπὸ τὸ σύμφωνον· πρὸς τούτοις,

Ἐπειδὴ ὁ Θ δὲν μετήνεγκεν εἰς τὸν Α τὴν δεσποτείαν, ἢ τὴν ὁποίαν εἶχεν, ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν εἰρημένων γαιῶν, ἀλλ' ἠνέσχετο μόνον νὰ ἐμφυτεύσῃ αὐτὰ διὰ νὰ τὰ μοιράσουν· ὅθεν κατὰ τὸν Ν. 13 § 1 Π. 19, 5 ἀντιστοιχοῦντα μὲ τὸν 13 Β. 20 4, συνέστη ἐπ' αὐτῶν κοινωνία· ἐπομένως, καὶ κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὸ σύμφωνον, ὁ μὲν Ν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν διανομὴν καταπεσούσης τῆς προθεσμίας, ὁ δὲ Π ὤφειλε καὶ ὀφείλει νὰ ὑποβληθῇ εἰς αὐτήν.

(Νομικ. σελ. 4703) (1).

§ 5. Πότε τὰ δαπανήματα τῆς ἐμφυτεύσεως δύνανται νὰ ἦναι ἀντικείμενα διανομῆς; [2] Βλ. τὴν ἀπόφ. 29 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἐν τῇ λέξ. *Ἐμφύτευσις*.

§ 7. Γυνὴ λαβοῦσα, ἐνῷ ἦτον ἐνῆλιξ, πατρικὰ κτήματα, τὰ ὁποῖα ἔδωσεν ὡς προῖκα εἰς τὸν σύζυγόν της, δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνατροπὴν τῆς πραγματικῆς ταύτης διανομῆς τῆς πατρικῆς περιουσίας, ὅταν τὸ δικ. κρίνῃ ὅτι ἐθεώρησε καὶ ἐδέχθη ἡ ἰδία τὰ ληφθέντα πράγματα ὡς τὸ πραγματικὸν καὶ δίκαιον κληρονομικὸν μερίδιόν της. (ἀπόφ. 132 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3999)—Πρβ. τὴν λέξ. *Κληρονομία*.

§ 7. Εἰς τὴν περὶ διανομῆς δίκην δύναται νὰ ἑνωθῇ ἀγωγὴ συνήθης; Ὄχι, κατὰ τὴν εἰς τὴν λέξ. *Ἐμφύτευσις* ὑπ' ἀριθ. 29 τοῦ 1848 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

§ 8. Ἡ περὶ διανομῆς κοινῶν πραγμάτων ἀγωγὴ προϋποθέτει ἀναμφισβήτητον τὴν ἐπὶ τῶν διανεμητέων συγκυριότητα, τότε δὲ μόνον ἐπιτρέπεται νὰ συναποφασισθῇ καὶ τὰ περὶ συγκυριότητος

---

(1) Πρβ. τὴν λέξ. α) Δημόσιον § 24 ἐπ.—β) Διεκδίκησις § —γ) Ἐμφύτευσις.

(2) Βλ. τὰς λέξ. Δαπάναι.—β) Ἔξοδα.

ζήτημα κατὰ τὴν περὶ διανομῆς δίκην, ὅταν καὶ αὐτὸς ὁ ἐνάγων διατελῇ ἐν νομῇ τῶν διανεμητέων. (ὅρα τὴν περὶ τούτου νομολ. ἐν τῇ λέξει ἁρμοδ. πολιτ. σελ. 139 καὶ ἐπ.—Πρβ. καὶ τὴν λέξιν Δενδροφυτεῖαι.—ὅρα καὶ τὰς ἐνταῦθα ὑποσημειώσεις.

Σημ. 1. Ἀγωγὴ περὶ διανομῆς εἶναι ἀποῤῥιπτέα, ὅταν ὁ ἐναγόμενος ἀμφισβητῇ τὴν κυριότητα; ὄχι, ἀλλὰ τὸ περὶ ἁρμοδιότητος δικάζεται παρεμπιπτόντως. (ὅρα τὴν νομολ. αὐτ. σελ. 140).

Σημ. 2. Ὁ νόμος 1 τῶν πανδ. (10, 2) προϋποτίθησιν, ὅτι ὁ ἐναγόμενος δὲν ἀναγνωρίζει τὴν ἰδιότητα ἐν γένει τοῦ κληρονόμου εἰς τὸν ἐνάγοντα, καὶ σήμερον δὲν ἰσχύει. (ὅρα τὴν νομολ. αὐτ. σελ. 151).

Σημ. 3 Ὅταν δὲν ἀμφισβητῆται ὁ τίτλος τοῦ κληρονόμου, ἀλλὰ τὸ πραγματικὸν δικαίωμα αὐτοῦ, ἤγουν ἡ ἀναλογοῦσα αὐτῷ μερὶς, ἡ περὶ διανομῆς τῆς κληρονομίας δίκη εἶναι συνοπτικὴ καὶ δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμόν. (ἀπόφ. τῆς 21 μαΐου 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (1)

Σημ. 4. Διὰ νὰ διαταχθῇ ἡ διανομὴ τῶν κοινῶν πραγμάτων, δὲν προαπαιτεῖται νὰ ἦναι εὐκρινῆ ὅλα τὰ δικαιώματα τῶν κοινωνῶν, ἀλλ' ὅταν ἦναι ἤδη εὐκρινὴς καὶ ὡρισμένη ἡ μετοχικὴ ἀναλογία ἑκάστου ἐπὶ τῆς κοινῆς οὐσίας, ὅλα τὰ λοιπὰ ἀντικείμενα, (δηλαδὴ τὰ εἴδη καὶ τὸ ποσὸν τῶν καταβληθέντων πρὸς διανομὴν πραγμάτων, αἱ ἀμοιβαῖαι λογοδοσίαι κτλ.) εἶναι ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου. (ἄρθρ. 1096 πολιτ. δικονομίας). Ἐὰν δὲ τότε προκύψωσιν ἔριδες, αὗται παραπέμπονται μετ' ἐκθέσεως εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον. Ἀπόφ. 27 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν τοῦ 1838 (Νομικ. σελ. 2128).

Δι' ἑτέρας ἀποφάσεως του ὑπ' ἀριθ. 139 τοῦ 1843 τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐξεφράσθη ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ὡς ἀκολούθως:

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 535 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀγωγαὶ τοῦ αὐτοῦ ἐνάγοντος κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἐναγομένου, προερχόμεναι εἴτε ἐκ τῶν αὐτῶν, εἴτε ἐκ διαφόρων ὑποθέσεων ἢ περιστατικῶν καὶ νομίμων σχέσεων, καὶ ἀπαιτοῦσαι τὰ αὐτὰ, ἢ διάφορα πράγματα ἐκ διαφόρων ἀγωγῆς λόγων, δύνανται νὰ ἑνωθῶσιν εἰς μίαν ἀγωγὴν, 1) ὅταν δὲν ἀντιφάσκουν πρὸς ἀλλήλας, 2) ἐὰν δύνανται νὰ συζητηθῶσι κατὰ τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς διαδικασίας, καὶ 3) ἐὰν ὑπάγωνται εἰς τὸ αὐτὸ δικας. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὑπαρχουσῶν ὅλων τῶν εἰρημένων σχέσεων εἰς τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ αἰτήσεις τῆς ἐφεσιβλήτου, ἠδύνατο αὕτη νὰ ἑνώσῃ αὐτὰς τὰς αἰτήσεις, ἤτοι τὴν περὶ ἀκυρότητος τῆς διαθήκης τοῦ συζύγου της ἔνστασιν μὲ τὴν περὶ διανομῆς τῶν κοινῶν μεταξὺ τούτου καὶ τῶν ἀδελφῶν του κτημάτων

(1) Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐπικρίνει ὁ ἐκδότης τῆς Νομικῆς ἐπικαλούμενος καὶ τὴν γνώμην τοῦ Pigeau (T. 3 σελ. 216, 5 ed. Brux). Νομικ., σελ. 2078.

εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν, τόσον μᾶλλον, ὅσον ἡ περὶ διανομῆς ἀγωγὴ ἦτον ἄμεσος συνέπεια τῆς περὶ ἀκυρότητος ἀγωγῆς, διότι, ἐὰν ἤθελε κηρυχθῇ αὕτη ἄκυρος, πρέπει ἀναγκαίως νὰ λάβῃ χώραν ἡ διανομὴ τῶν αὐτῶν κοινῶν κτημάτων· ὥστε καθίσταται ἀνυπόστατος καὶ ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς, λόγῳ συνενώσεως τῶν ἀγωγῶν, ἔνστασις τῶν ἐκκαλούντων.

Ἐπειδὴ ἀνυπόστατος ἐπίσης καθίσταται καὶ ἡ ἀξίωσις τῶν ἰδίων ἐκκαλούντων περὶ τοῦ ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ διανομὴ πρὶν ἐκκαθαρισθῇ ἡ κοινὴ περιουσία, καθότι, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 1097 τῆς αὐτῆς δικονομίας, προκειμένης διαλύσεως ὁμάδος τινος, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὀφείλουν οἱ διάδικοι ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου συμβολαιογράφου, εἰς ἡμέραν καὶ ὥραν παρ' αὐτοῦ προσδιοριστέαν ν' ἀποδώσουν ἀμοιβαίως λόγον καὶ νὰ προσδιορίσουν πᾶν ὅ,τι ἀνήκει νὰ δοθῇ προηγουμένως εἴς τινα καὶ ὅ,τι πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς ἕκαστον πρὸς ἀπάρτισιν τῆς μερίδος του· ὥστε δύναται νὰ ἐκκαθαρισθῇ ἡ κοινὴ τοῦ ἀνήβου μετὰ τῶν συγγενῶν του περιουσία, ἐνῷ θέλει γίνεσθαι καὶ ἡ διανομὴ αὐτῆς κατὰ τὰς προεκτεθείσας βάσεις τοῦ νόμου.»

Νομικ. σελ. 3371.—Πρβ. τὰ περὶ τούτου ἐκτεθέντα εἰς τὴν λέξ. Απόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν § 32.—Δι' ἑτέρας ἀποφάσεώς του ὑπ' ἀριθ. 401 τοῦ 1843 τὸ δικ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἀπεφάσισεν ὅτι μόνον τῶν ὁμολογουμένων κοινῶν πραγμάτων τὴν διανομὴν δύναταί τις νὰ ζητήσῃ, καὶ ἑπομένως μόνον ὡς πρὸς τὰς περὶ τοῦ τρόπου τῆς διανομῆς διαφορὰς νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν περὶ διανομῆς· ἄρα ἡ περὶ διανομῆς ἀγωγὴ εἶναι ἀπαράδεκτος, ὅταν ζητῆται καὶ ἡ διανομὴ κτήματος, τὸ ὁποῖον ὁ ἐναγόμενος κατέχει ὡς ἴδιον, πρὶν ἢ διαλυθῇ δικαστικῶς ἡ περὶ τῆς συνιδιοκτησίας αὐτοῦ διαφορά· εἶναι δὲ ἀπαράδεκτος ὡς πρὸς τὸ κτῆμα, οὗτινος ἡ συνιδιοκτησία ἀμφισβητεῖται. (Νομικ. σελ. 3964).

Σημ. 5 Τὰ περὶ διανομῆς ἄρθρ. 1096 καὶ 1097 τῆς πολιτ. δικονομίας τότε λαμβάνουσι χώραν, ὅταν τὰ δικαιώματα τῶν κληρονόμων ἤθελαν εἶσθαι ἀφιλονείκητα καὶ ὁμολογούμενα καὶ πρόκειται περὶ τῆς πραγματικῆς διανομῆς· ὄχι ὅμως καὶ ὅταν τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα ἀμφισβητῆται. (ἀπόφ. 44 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3718).

Σημ. 6. Ὅταν ὁ ἐπὶ διανομῇ κοινοῦ κτήματος ἐναγόμενος ἀμφισβητῇ τὸ δικαίωμα τῆς συγκυριότητος, πρέπει παρεμπιπτόντως νὰ διατάττηται ἡ ἀπόδειξις, ἐὰν αὕτη δὲν προκύπτῃ ἐκ τῶν ἐγγράφων. Ἀπόφ. 2700 τῆς 10 σεπτ. 1843 τῶν ἐν Αθήν. ἐφ.—Πρβ. ἀνωτ. § 8 καὶ σελ. 146 σημ. 4.

Σημ. 7. Ὅταν ὁ Α ζητῇ τὴν διανομὴν ἀκινήτου κτήματος συγκειμένου ἐκ 30 στρεμμάτων, ὁ δὲ ἐναγόμενος Β ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ συγκυριότης τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἐκτείνεται εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ κτήματος, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ 8 ζευγαρίων, ὑπάρχει περίπτωσις ν' ἀποῤῥιφθῇ ἡ ἀγωγὴ ὡς ἀπαράδεκτος, ἂν ὁ ἐνάγων συγκατέχῃ; ὄχι, κατὰ τὴν ἀπόφ. 4399 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν, ἣν βλ. ἐν ἀποσπάσματι εἰς τὸν § 143 εἰς τῆς λέξ. Ἁρμοδ. πολιτ.

§ 9. Ἡ κατάσχεσις ἀκινήτου δὲν ἐμποδίζει τὴν δικαστικὴν διανομὴν κοινοῦ πράγματος, εἰς τὴν ὁποίαν δύναται καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ὑπάρχουσα κατάσχεσις, καὶ νὰ κλητευθῇ εἰς τὴν περὶ αὐτῆς δίκην ὁ κατασχὼν δανειστὴς [1]. (ἀπόφ. 62 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4631).

§ 10. Οἱ δανεισταὶ δύνανται νὰ κατάσχωσι τὰ μεταξὺ συνιδιοκτημόνων ἀδιανέμητα τῶν ὀφειλετῶν αὐτῶν κτήματα; Ναί, διότι, καθὼς ἕκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκποιήσῃ τὸ ἰδανικὸν αὐτοῦ μερίδιον ὅπως καὶ πρὸς ὅν τινα θέλει, ἢ νὰ ὑποθηκεύσῃ αὐτὸ διὰ προσωπικόν του χρέος (διατ. 30 κώδ. 4, 52 καὶ διάτ. 1—3 κώδ. (3, 37)—τεμ. 64 πανδ. *prosocio*), παρομοίως ἔχουν τὸ δικαίωμα οἱ δανεισταὶ αὐτοῦ νὰ κατάσχωσι καὶ πλειστηριάσωσι τὸ μερίδιον τοῦτο πρὸς πληρωμὴν τοῦ δανείου των (τεμ. 7 § 4 π. *quibus modis vel. hip.*), οἱ δὲ ἕτεροι συγκοινωνοὶ δὲν βλάπτονται ποσῶς ἐκ τούτου, διότι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἤθελον ἀγοράσει τὸ μερίδιον τοῦτο, δὲν ἀπαιτοῦσιν ἄλλα δικαιώματα εἰμὴ ὅσα εἶχεν ὁ πρώην συνιδιοκτήτης, διὰ χρέος τοῦ ὁποίου ἐξεποιήθη τὸ μερίδιόν του, καὶ δύνανται ἢ νὰ διατηρήσωσι τὸ ἀντικείμενον κοινὸν ἢ νὰ ζητήσωσι τὴν διανομήν του. [2] (ἀπόφ. 212 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. Νομικ. σελ. 3701). Ἀπόφ. 62 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. Νομικ. σελ. 4631).—ὅρα *Carré pr.* ζήτ. 1294 *bis*.

§ 11. Ἡ διανομὴ ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων; ὄχι· οὕτως ἀπεφήνατο τὸ ἐν Ἀθήν. πρωτοδικεῖον, στηριζόμενον εἰς τὴν νεαρὰν 18 κεφ. 7 καὶ νεαρὰν 107 κεφ. 3. (ἀπόφ. 15180 τῆς 19 αὐγούστου 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν).—ὅρα τὰ περὶ τούτου εἰς τὴν Θέμ. τόμ. 1 σελ. 69.

§ 12. Ποῖα ἀντικείμενα συνεισφέρονται κατὰ τὴν διανομήν;— Προίξ.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ τὰ εἰς οἰκοδομὴν τῆς εἰρημένης οἰκίας ἔξοδά των οἱ ἐκκαλοῦντες, τὰ ὁποῖα ἔκαμον συναινέσει τῆς τότε ζώσης μητρός των, τῆς κυρίας τοῦ οἰκοπέδου, ὡς ἀνεγνωρίσθη διὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, καθ' ἧς δὲν ὑπάρχει ἔφεσις ἐκ μέρους τῶν ἐφεσιβλήτων, δὲν τὰ ἔκαμαν βέβαια εἰμὴ διὰ νὰ νέμωνται τὴν οἰκοδομηθεῖσαν οἰκίαν ἀπέναντι τῶν τόκων τῶν ἐξόδων των τούτων, ὥστε τὰ ἐνοίκια τῆς οἰκίας ταύτης, ὡς ἀντιπροσωπεύοντα εἰς τὴν

---

(1) Βλ. τὴν λέξιν Κατάσχεσις.—Πρβ. καὶ τὸν ἑπ. §.
(2) Βλ. τὸν προηγ. §.

προκειμένην περίπτωσιν τοὺς ἀνωτέρω τόκους, δὲν δύνανται νὰ ἦναι καταβλητέα εἰς τὴν διανομὴν τῆς διαληφθείσης οἰκίας. Μόνον δὲ τὰ ἐκ τῶν τῆς ὅλης οἰκίας ἀναλογοῦντα ἐνοίκια εἰς τὸ οἰκόπεδον, ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον οὔτε ἔξοδα ἔγιναν ὑπὸ τῶν ἐκκαλούντων, οὔτε τόκος ὑπάρχει ἐξόδων, πρέπει νὰ καταβληθῶσι παρ' αὐτῶν εἰς τὴν εἰρημένην διανομὴν ἀφότου ᾠκοδόμησεν αὐτὴν, καθότι ἔκτοτε ἄρχεται ἡ συνιδιοκτημοσύνη μετὰ τῆς μητρός των· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἔπρεπε νὰ ὑποχρεώσῃ τοὺς ἐκκαλοῦντας νὰ καταβάλωσιν εἰς τὴν γενησομένην διανομὴν τῆς οἰκίας μόνον τὰ ἀναλογοῦντα εἰσοδήματα τοῦ οἰκοπέδου ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆς τῆς οἰκίας καὶ οὐχὶ τὰ εἰσοδήματα τῆς ὅλης οἰκίας, ἀποῤῥίπτον τὴν περὶ συμψηφισμοῦ τῶν εἰσοδημάτων τῆς οἰκίας μὲ τὸν τόκον τῶν ἐξόδων πρότασιν τῶν ἐκκαλούντων, ὡς ἔπραξε διὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεώς του.

Ἐπειδὴ, διατάττούσης τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως νὰ ἐκτιμηθῶσι τὰ παρὰ τῶν ἐκκαλούντων γενόμενα ἔξοδα εἰς τὴν οἰκοδομὴν τῆς οἰκίας, ἐννοεῖται σαφῶς ὅτι εἰς τὴν ἐκτίμησιν αὐτῶν πρέπει νὰ ληφθῇ παρὰ τῶν πραγματογνωμόνων ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἐγένοντο τὰ ἔξοδα ταῦτα, καὶ οὐχὶ ἡ σημερινὴ ἀξία των· ὅθεν ἡ διάταξις αὕτη τῆς ἀποφάσεως δὲν εἶναι ἀτελὴς, ὡς διατείνονται οἱ ἐκκαλοῦντες, ὡς μὴ περιορίζουσα δῆθεν ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴν τῆς ἀξίας τῆς οἰκίας.

Ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὴν συνεισφορὰν τῶν προικῶν τῶν ἐφεσιβλήτων, ὀρθῶς ἀπεῤῥίφθη διὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως ἡ περὶ αὐτῆς πρότασις τῶν ἐκκαλούντων διὰ τοὺς εἰς τὴν ἐννάτην σκέψιν διαλαμβανομένους λόγους, τοὺς ὁποίους παραδέχεται καὶ τὸ δικαστ. τοῦτο ὡς ὀρθοὺς καὶ νομίμους· ὁ δὲ παρ' αὐτῶν προτεινόμενος ἤδη λόγος ὅτι αἱ ἀντίδικοι δὲν εἶναι προικισμέναι μὲ πατρικὰ μόνον κτήματα, εἰς τὸν ὁποῖον στηρίζουν τὴν πρότασίν των ταύτην, δὲν ἔχει νόμιμον ἐπιῤῥοὴν εἰς τὸ προκείμενον ζήτημα, καθότι ἐκ τῶν προσαχθέντων παρ' αὐτῶν προικοσυμφώνων τῶν ἐφεσιβλήτων, καὶ ὥσπερ ἐξάγεται ἀπὸ τὸν μὴ ἀντικρουσθέντα ἰσχυρισμὸν αὐτῶν τῶν ἐφεσιβλήτων, ὅλα τὰ προικοδοτηθέντα κινητά τε καὶ ἀκίνητα ἐπροικοδοτήθησαν ἀδιακρίτως εἰς αὐτὰς παρὰ μόνου τοῦ πατρός των. Ἀλλὰ καὶ μητρικὰ ἂν ἤθελαν εἶσθαι τυχὸν τινα τῶν ἀκινήτων τούτων, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ ἐκκαλοῦντες, δύνανται μὲν οἱ κληρονόμοι τῆς μητρὸς νὰ ἔχωσιν εἰς τοιαύτην περίστασιν δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ τῶν κληρονόμων τοῦ πατρὸς ὡς προικοδοτήσαντος τούτου ὡς ἴδιά του τὰ κτήματα τῆς συζύγου του, οὐχὶ δὲ καὶ δικαίωμα ἀπαιτήσεως κατὰ τῶν κληρονόμων τῆς μητρός των, τοῦ

νὰ συνεισφέρουν αὐτὰ ὡς μητρικά, ἐνῷ ἐπροικοδοτήθησαν παρὰ τοῦ πατρός, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ ἐφεσίβλητοι· ἐπομένως καὶ ἡ αἰτουμένη παρὰ τῶν ἐκκαλούντων ἀπόδειξις ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τοῖς προικοσυμφώνοις τῶν ἐφεσιβλήτων κτημάτων ἦσαν μητρικά, ἀποβαίνει περιττὴ εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν καὶ ἄνευ τινος ἀποτελέσματος.»

Ἀπόφ. 4911 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 13. Κηρυχθεὶς τὶς δυνάμει τοῦ συγκληρονομικοῦ του δικαιώματος συγκύριος κτημάτων, τὰ ὁποῖα οἱ ἐναγόμενοι κατεδικάσθησαν νὰ τῷ δώσωσι, δικαιοῦται αὐτὸς νὰ ζητήσῃ τὴν παράδοσιν τοῦ ἀνήκοντος αὐτῷ μεριδίου διὰ διανομῆς, καὶ ἂν μετὰ τὴν ἀγωγὴν τὰ κτήματα ἐπωλήθησαν εἰς τρίτα πρόσωπα;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἀφοῦ διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς ἡ Φ ἐκηρύχθη, δυνάμει τοῦ συγκληρονομικοῦ της δικαιώματος, συγκυρία κατὰ τὸ ἓν τέταρτον τῶν εἰρημένων κτημάτων, καταδικασθέντων τῶν ἐναγομένων εἰς τὴν πρὸς αὐτὴν ἀπόδοσιν τούτου, δικαιοῦται αὕτη, ὡς καὶ προεῤῥέθη, νὰ ζητήσῃ τὴν παράδοσιν τοῦ ἀνήκοντος αὐτῇ μεριδίου διαιρετῶς, ἤγουν κατὰ συνέπειαν διανομῆς, καὶ ἐπομένως ἀνυπόστατος εἶναι ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐκκαλούντων, ὅτι πώποτε δὲν ἔλαβεν ἡ ἐνάγουσα τὴν κατοχὴν τῶν εἰρημένων κτημάτων, καὶ ὅτι ὡς μὴ οὖσα κάτοχος δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ὁποίαν ἐζήτησε διανομήν.

Ἐπειδὴ οἱ ἐκκαλοῦντες κατεδικάσθησαν ἤδη ν' ἀποδώσωσιν εἰς τὴν ἐνάγουσαν τὸ τεταρτημόριον τῶν μνησθέντων κτημάτων ὡς κάτοχοι αὐτῶν, καθόσον ἐνώπιον τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς ἐναχθέντες ὡς τοιοῦτοι ἐδέχθησαν τὸν ἀγῶνα, καὶ δὲν ἀπέταξαν τὴν μὴ δῆθεν ὁλοσχερῆ κατοχήν· ἐπομένως δὲν εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ αὐτοὶ ἐκκαλοῦντες, ἡ προκειμένη ἀγωγὴ διὰ τὸν λόγον ὅτι δῆθεν ἤδη δὲν κατέχουσιν αὐτοὶ ὁλοσχερῶς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος κτήματα, καθότον, ὡς ὀρθῶς αἰτιολογεῖ τὸ πρωτοδικεῖον, πᾶσα προγενεστέρα καὶ μεταγενεστέρα τῆς ἐνώπιον τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς ἀγωγῆς τῆς Φ ἐνεργηθεῖσα δῆθεν μεταβολὴ θεωρεῖται ὡς μὴ οὖσα δι' αὐτὴν ἀπέναντι τῶν ἐναγομένων, καθότον ἄλλως τε ὁ κλῆρος τῆς ἐναγούσης ἐνδέχεται νὰ πέσῃ εἰς τὸ μέρος, τοῦ ὁποίου εἰσέτι κάτοχοι εἰσὶν ὁμολογουμένως οἱ ἐκκαλοῦντες, ἢ δύναται νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ εὐχαριστηθῇ ἡ ἐνάγουσα νὰ λάβῃ τὸ τεταρτημόριόν της ἀπὸ τὸ μέρος τοῦτο, καὶ τελευταῖον καθόσον, ἂν τυχὸν θεωρήσωσι τρίτα τινα πρόσωπα ὅτι διὰ τῆς διανομῆς προσβάλλονται τὰ συμφέροντά των, δύνανται ν' ἀνακόψωσι τὴν διανομήν, καὶ τὰ

δίκαιά των θέλουν τότε ἐξακριβωθῇ καὶ δικασθῇ κατ' ἀντιμωλίαν. »

'Απόφ. 4912 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 14. Όταν ὁ πατὴρ κατέλιπε διὰ τῆς διαθήκης του τὸ ἥμισυ κτημάτων τινῶν εἰς τὰς θυγατέρας του, τὰ δὲ κτήματα ταῦτα εἶναι ἀδιανέμητα, αἱ θυγατέρες δὲν δύνανται νὰ κινήσουν διεκδικητικὴν ἀγωγὴν, ἀλλὰ τὴν περὶ διανομῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 1087 τῆς πολ. δικον. (ἀπόφ. 3563 τοῦ 1845 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν).

§ 15. Τῶν πρὸς πραγματοποίησιν τῆς διανομῆς γινομένων πλειστηριασμῶν ὁ κλητὴρ πρέπει νὰ ἐπιχειρῇ τὰς κοινοποιήσεις καὶ ἄλλας πράξεις, οὐχὶ δὲ ὁ συμβολαιογράφος.

Απόφ. « Ἐπειδὴ ἂν καὶ οἱ κατὰ τὸ ἄρθρ. 1092 τῆς πολιτ. δικονομίας διοριζόμενοι ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ συμβολαιογράφοι δὲν λαμβάνουσιν ἄλλην τινὰ ἐξουσίαν (ἄρθ. 1093 καὶ 1097 αὐτ.) εἰμὴ τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργήσωσι, προκειμένου λόγου περὶ ἐκποιήσεως ἀκινήτου, κατὰ τὸ ἄρθρ. 965 καὶ ἐπ. τῆς πολιτ. δικονομίας, ἤτοι νὰ ἐκτελέσωσι μόνον τὸν πλειστηριασμὸν καὶ τὰς περὶ αὐτὸν πράξεις, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ ἐπιχειρήσωσι τὰς προπαρασκευαστικὰς τοῦ πλειστηριασμοῦ κοινοποιήσεις, διότι διὰ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1097 γινομένης παραπομπῆς εἰς τὸ ἄρθ. 965 καὶ ἐπ. ἀποδεικνύεται ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν πρὸς πραγματοποίησιν τῆς διανομῆς γενομένων πλειστηριασμῶν ἄλλην ἁρμοδιότητα δὲν λαμβάνουν οἱ συμβολαιογράφοι εἰμὴ τὴν ὁποίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν πρὸς ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν δικαιουγράφου τινὸς ἐπιχειρουμένων πλειστηριασμῶν· μολοντοῦτο ὀρθῶς ἐκήρυξεν ἀκύρους τὸ πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, τὰς περὶ τὸν προκείμενον πλειστηριασμὸν γενομένας κοινοποιήσεις καὶ ἄλλας πράξεις, διότι δὲν ἐπεχείρησεν αὐτὰς ὡς διατάττει ὁ νόμος (ἄρθρ. 967 τῆς πολιτ. δικονομίας) ὁ κλητὴρ, ἀλλ' αἱ ἐπισπεύδουσαι τὴν διανομὴν τῆς κοινῆς οἰκίας ἐφεσίβλητοι διὰ τοῦ πληρεξουσίου των Γ· ἤγουν ἐπεχείρησεν αὐτὰς ὄχι τὸ ἁρμόδιον πρόσωπον, καὶ εἶναι διὰ τοῦτο ἄκυροι· ἄρα, γενομένης δεκτῆς τῆς ἀντεφέσεως τοῦ Σ, ἥτις, περιοριζομένη εἰς λόγους προταθέντας καὶ πρωτοδίκως, δὲν εἶναι ἀπαπαράδεκτος, εἶναι ἀποῤῥιπτέα ἡ ἔφεσις τῶν ἀντιδίκων του. »

'Απόφ. 4855 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 16. Καὶ ἀδιανέμητον ἂν ἦναι τὸ κτῆμα, δύναται ὁ συγκύριος ἀδιαιρέτως νὰ ἐκμισθώσῃ τὸ εἰς αὐτὸν ἀνῆκον μέρος, ἤ, ἂν εὕρῃ κατὰ τοῦτο δυσκολίας, νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν διανομήν. (ἀπόφ. 4578 τοῦ 1847 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν).

§ 17. Ο συγκληρονόμος, όσάκις δὲν ὑπάρχει ἀμφισβήτησις περὶ τῆς τοιαύτης ἰδιότητος αὐτοῦ, δύναται ἀμέσως νὰ κινήσῃ κατὰ τοῦ συγκληρονόμου του τὴν περὶ διανομῆς τῆς κληρονομικῆς περιουσίας ἀγωγὴν καὶ τότε ἀκόμη ὅταν δὲν κατέχῃ τὴν κληρονομικὴν μερίδα του. τεμ. 25 § 2—τεμ. 1 § 1 Π. (10, 2). Ἡ δὲ τοιαύτη ἀγωγὴ εἶναι συνοπτικὴ, καὶ δὲν ἀπαιτεῖται πρὸ ταύτης νὰ κινηθῇ ἡ συνήθης ἀγωγὴ περὶ κληρονομίας. (ἀπόφ. 4971 τῆς 18/σεπτεμβρίου 1848).

§ 18. Ὅταν τὰ κτήματα ἦναι πολλὰ καὶ ἡ διανομὴ αὐτῶν, μεταξὺ τῶν συνιδιοκτητῶν, καθίσταται ἀνέφικτος, τί ποιητέον;

Ἡ ἀπόφ. 6212 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ αὐτούσιον διανομὴν δὲν ἐννοεῖ ὁ νόμος ἀποκλειστικῶς μόνον τὴν φυσικὴν διαίρεσιν ἑνὸς ἑκάστου κτήματος ἰδιαιτέρως (ὅταν ἤθελεν εἶσθαι ἐφικτὴ αὕτη), εἰς ἰσαρίθμους μὲ τοὺς συνιδιοκτήτας μερίδας, ἀλλ' ἐπίσης ὁσάκις πρόκηται περὶ διανομῆς ὁλοκλήρου περιουσίας συγκειμένης ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων κτημάτων, ἡ δὲ ἰδιαιτέρα ἑκάστου αὐτῶν διαίρεσις, καί τοι οὖσα φυσικῶς ἐφικτὴ, ἤθελεν εἶσθαι ὅμως ἐπιβλαβὴς καὶ ἐπιζήμιος εἰς τοὺς συνιδιοκτήτας εἴτε διότι ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελον εἶσθαι πολλοὶ συνιδιοκτῆται, διαιρουμένου ἑκάστου κτήματος εἰς πολλὰς μερίδας, ἑκάστη αὐτῶν ἀναγκαίως ἤθελεν εἶσθαι μικρὰ, καὶ διὰ τοῦτο ἄχρηστος, καὶ δι' ὁποιανδήποτε ἄλλην αἰτίαν, αὐτούσιος διανομὴ λογίζεται τότε καὶ ἡ γενικὴ τοῦ ὅλου τῶν κτημάτων διαίρεσις καὶ ἰσάριθμα ὡσαύτως μερίδια ἀπαρτιζόμενα ἐξ ἀναλόγου ἀριθμοῦ κτημάτων ἴσων μεταξύ των κατὰ τὴν ἀξίαν· καθότι διὰ τῆς τοιαύτης διανομῆς καὶ οἱ συνιδιοκτῆται θέλουν λαμβάνει ἕκαστος αὐτούσιον τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ μέρος, συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 1892 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, δι' ὃν ἀφέθη εἰς τὴν ἐλευθέραν θέλησιν τῶν συνιδιοκτητῶν ἡ ἀπαίτησις τῆς αὐτουσίου διανομῆς, ὅστις εἶναι ἡ μὴ ἀποξένωσις αὐτῶν ἄνευ ἀπολύτου ἀνάγκης ἀπὸ τὰς ἰδιοκτησίας των, καὶ ἡ ἀποφυγὴ πάσης ἐνδεχομένης ζημίας θέλει ἐκπληροῦται ἐντελῶς, ἐνῷ ἄλλως θέλει συμβαίνει τὸ ἐναντίον· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅθεν, ὄντων πολλῶν τῶν συνιδιοκτητῶν καὶ μὴ δυναμένης τῆς αὐτουσίου διανομῆς νὰ γενῇ διαιρουμένου ἑκάστου κτήματος ἰδιαιτέρως ἄνευ μεγάλης ζημίας τῆς ἐναγούσης, ὀρθῶς ἐγένετο ἡ διανομὴ κατὰ γενικὴν τοῦ ὅλου τῶν κτημάτων διαίρεσιν, καὶ ἑπομένως ὁ λόγος αὐτῶν τῶν ἐναγομένων, εἰς ὃν στηρίζεται ἡ ἔνστασις τῆς ἀκυρότητος τῆς ἐκθέσεως τῶν πραγματογνωμόνων, εἶναι ἀνίσχυρος καὶ ἀβάσιμος.

Ἐπειδὴ προσέτι ἡ ἀκύρωσις τῆς αὐτῆς ἐκθέσεως ζητεῖται διὰ τοὺς λόγους ὅτι οἱ πραγματογνώμονες συμπεριέλαβον εἰς τὴν διανομὴν καὶ ξένας ἰδιοκτησίας, κατὰ τὰ προσαγόμενα ὑπὸ τῶν εναγομένων ἔγγραφα, καὶ ὅτι δύω ἐκ τῶν διανεμητέων κτημάτων, ἐνῷ ἦσαν ἀγροὶ χέρσοι μετεφυτεύθησαν εἰς ἀμπέλους πρὸ πολλῶν ἐτῶν, δι' ἰδίων ἐξόδων τῶν αὐτῶν ἐναγομένων, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δίκαιον ἡ ἐνάγουσα νὰ λάβῃ ἀμπέλους ἀντὶ ἀγρῶν χωρὶς νὰ πληρώσῃ προηγουμένως τὰ ἔξοδα τῆς αναλογίας της.

Ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὸν λόγον τῆς συμπεριλήψεως εἰς τὴν διανομὴν ξένων ἰδιοκτησιῶν, ἡ ἐνάγουσα ἀρνεῖται τὰ γεγονότα, ἐφ' ὧν ὁ λόγος αὐτὸς στηρίζεται· ἐπομένως οἱ εναγόμενοι ὀφείλουν ν' ἀποδείξουν τὰ ῥηθέντα γεγονότα, ὡς ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν περὶ ἀκυρότητος ἔνστασιν, καθότι, ἐὰν τῷ ὄντι ἀποδειχθῇ ὅτι συμπεριελήφθησαν καὶ ξένα κτήματα εἰς τὴν διανομὴν, τότε βεβαίως ὡς γενομένη ἐπὶ ἐσφαλμένων βάσεων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔγκυρος καὶ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, καθόσον ἐκ τῶν πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ αὐτοῦ προσαγομένων ἐγγράφων, ἅτινα οὐδὲ ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τῆς εναγούσης, δὲν ἐξάγεται εὐκρινῶς ἐὰν τὰ ἔγγραφα αὐτὰ ἀφοροῦν αὐτὸν τὸν ἴδιον ἀγρὸν τὸν περιληφθέντα εἰς τὴν διανομὴν, καὶ ἀξιούμενον ὡς ξένων ὑπὸ τῶν εναγομένων, ὡς ἀναφέροντα ἄλλα πρόσωπα, ἀπροσδιόριστον ἔκτασιν καὶ γενικὴν πώλησιν κτημάτων, ἡ δὲ ἀπόδειξις δύναται νὰ γείνῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων, προκειμένου περὶ ἰδιοκτησίας τρίτων, περὶ ἧς οἱ εναγόμενοι δὲν ἐδύναντο νὰ ἔχουν ἔγγραφον ἀπόδειξιν.

Ἐπειδὴ κειμένου τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀγροῦ εἰς Σαλαμῖνα, καὶ προκειμένου νὰ ἐξακριβωθῇ ἂν μέρος αὐτοῦ καὶ πόσον ἀνήκῃ εἰς ἄλλους, ἡ ἐξέτασις πρέπει νὰ γενῇ ἐπιτοπίως, ὅπου βεβαίως κατοικοῦν καὶ οἱ μάρτυρες· πρὶν δὲ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἀποδείξεως, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς κυρίας αἰτήσεως. »

Διὰ ταῦτα κτλ..

ΣΗΜ. Εἰς τὸ περιοδικὸν σύγγραμμα archives du droit civil εὕρηται διατριβὴ de l'actio finium regundorum par rapport à la loi vindicatio par Hoffman σελ. 493.

ΔΙΑΡΡΗΞΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ.

Ὅρα τὰ ἐκτεθέντα εἰς τὰς λέξ. α) Βλάβη ὑπέρογκος.—β) Δημοπρασία.—γ) Ἀνταλλαγή. § 7.

ΔΙΑΤΑΓΗ.

Ὅρα τὰς λέξ. α) Ἀ ρ χ ἡ σελ. 150—160.— β) Δ ι ά τ α γ μ α.— Εἰς τὴν λέξ. Ἀ ρ χ ἡ εὕρηνται ἀποφάσεις ἀφορῶσαι τὴν διδομένην ὑπὸ τῶν ἀρχῶν διαταγήν.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ (1).

§ 1. Τὸ ἀπὸ 10 δεκεμβρ. 1833 διάταγμα περὶ ἀποζημιώσεως τῶν κατεδαφισθησομένων οἰκιῶν φέρει χαρακτῆρα συμβολαίου, καὶ ἡ κακὴ ἑρμηνεία αὐτοῦ δὲν φέρει ἀναίρεσιν. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 1 τοῦ 1844, ἣν ἐν τῇ λέξει Γήπεδα).

§ 2 *Περὶ τοῦ ζητήματος κατὰ πόσον ἰσχύουν διατάγματα μὴ δημοσιευθέντα προσηκόντως ἐλάλησα ἐν τῇ λέξει τοῦ Εὑρετηρίου Δ η μ ο σ ί ε υ σ ι ς, καί, συντομίας χάριν, παραπέμπω αὐτόθι τὸν ἀναγνώστην.*

§ 3. Τὸ διάταγμα δὲν εἶναι ὑποχρεωτικόν, ἂν δὲν ἦναι προςυπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ τότε μόνον ὁ νόμος λαμβάνει νόμιμον κῦρος καὶ ὑποχρεωτικὴν ἰσχύν, ὅταν τὰ πρὸς σύστασιν αὐτῆς ἀπαιτούμενα ἐξεπληρώθησαν καὶ βεβαιοῦνται ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ νόμου ἢ ἀναπληροῦνται νομίμως· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 8 τοῦ ἀπὸ 3 ἀπριλίου 1833 καταστατικοῦ περὶ γραμματειῶν νόμου, ὅλοι ἐν γένει οἱ νόμοι καὶ τὰ βασιλικὰ διατάγματα ἀπῃτεῖτο νὰ συνυπογράφωνται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ, ἡ δὲ συνυπογραφὴ αὕτη δὲν ἦτον ἁπλῆ διατύπωσις, ἀλλ᾽ οὐσιῶδες τοῦ νόμου προσόν, καθότι δι᾽ αὐτῆς ἐλάμβανεν ὁ νόμος τελείαν νόμιμον ὕπαρξιν καὶ ἔθετεν ἀφ᾽ ἑνὸς τὸν ὑπουργὸν εἰς ἄμεσον ἀπέναντι τῆς κυβερνήσεως εὐθύνην ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου, καὶ ἀφ᾽ ἑτέρου καθίστατο ὑποχρεωτικὸς διὰ τοὺς πολίτας, ὡς φέρων ὅλα τ᾽ ἀπαιτούμενα προσόντα πρὸς νόμιμον νόμου ὕπαρξιν· ἄρα τὸ δικάσαν ἐφετεῖον παραδεχθὲν διὰ τῆς ὑπ᾽ ἀριθ. 2372 ἀποφάσεώς του ὅτι τὸ ἀπὸ 6 (18) ἰανουαρίου 1836 Β. διάταγμα, δι᾽ οὗ ἐγκρίνεται ἡ μεταξὺ τοῦ Α καὶ δημοσίου συνθήκη, δὲν ἐδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς πολίτας, διότι δὲν ἔφερε τὴν συνυπογραφὴν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ, δὲν

---

(1) Βλ. τὰς λέξεις α) Νόμος.—β) Δημοσίευσις, ἔνθα διάφορα σχετικὰ ζητήματα περὶ τῆς μὴ ἰσχύος τῶν μὴ δημοσιευθέντων νόμων.—γ) Ἀρχὴ σελ. 150 ἐπ.

παρεβίασε τὸν νόμον, ὡς ἐσφαλμένως διατείνεται τὸ ἀναιρεσείον δημόσιον, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας συνεμορφώθη ἀκριβῶς μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 8 τοῦ εἰρημένου περὶ καταστατικοῦ τῶν γραμματειῶν νόμου. »

Απόφασίς τις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (ὑπ' ἀριθ. 5017 τοῦ 1848) φέρει:

« Ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ δημοσίου ὅτι τὸ συνάλλαγμα τῆς ἀγοραπωλησίας εἶναι ἄκυρον διὰ τὸν λόγον ὅτι τὸ περὶ τούτου διάταγμα τῆς 7 (19) φεβρουαρίου 1839 δὲν φέρει τὴν προσυπογραφὴν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ.

Ἐπειδὴ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος διάταγμα τῆς τῆς 7 (19) φεβρουαρίου 1839 δὲν φέρει, κατὰ τὸν μὴ ἀντικρουσθέντα ἰσχυρισμὸν τοῦ δημοσίου, τὴν προσυπογραφὴν ὑπουργοῦ τινος; ἀλλὰ τοῦτο δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὸ τῆς ἀγοραπωλησίας προκείμενον συνάλλαγμα, ὡς τὸ δημόσιον ἰσχυρίζεται, διότι, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως γραμματεία δὲν ἠδύνατο ἄνευ διατάγματος νὰ διαπραγματευθῇ καὶ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ συνάλλαγμα αὐτό, δυνάμει τοῦ 6'. ἄρθρου § ε τοῦ ἀπὸ 3 15 ἀπριλίου 1833 νόμου περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῆς γραμματείας ταύτης συνδυασμένου μὲ τὸν νεώτερον τῆς 11 (23) μαρτίου 1837, ἐκ τοῦ διατάγματος ὅμως ἐκείνου (δηλ. τῆς 7 (19) φεβρουαρίου 1839) προκύπτει ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος γραμματεία, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Δ Π καθυπέβαλε κατάλογον τῶν βιβλίων του, τὸ ἐπροκάλεσεν· ἐκτὸς δὲ τούτου, ὁ ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως γραμματεὺς ἐκοινοποίησε τὸ διάταγμα αὐτὸ εἰς τὸν Δ Π, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 25496 ἐγγράφου του τῆς 15 φεβρουαρίου 1839, ἀργότερα δὲ, δι' ἑτέρου ὑπ' ἀριθ. 29410 ἐγγράφου του τῆς 9 νοεμβρίου 1839, εἰδοποίησε τὸν ἴδιον Δ Π, ὅτι ὥρισται τὸ τίμημα τῆς εἰς τὸ δημόσιον πωληθείσης βιβλιοθήκης του, καὶ τέλος, διὰ τοῦ ἀπὸ 5 ἀπριλίου 1841 ὑπ' ἀριθ. 381 ἐγγράφου του, παραχωρεῖ εἰς τὸν Δ Π κτήματά τινα μοναστηριακὰ ἀπέναντι μέρους τοῦ τιμήματος τῆς βιβλιοθήκης· ἐκ τούτων δ' ἁπάντων ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ὑπουργὸς ἀπεδέχθη καὶ ἐνέκρινε τὸ περιεχόμενον τοῦ διατάγματος αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον μάλιστα κατὰ μέρος, ὡς εἴρηται, καὶ ἐξετέλεσεν ἀναδεχθεὶς αὐτὸς εἰς ἑαυτὸν πᾶσαν εὐθύνην, τὴν ὁποίαν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος συνάλλαγμα ἠδύνατο νὰ συνεπιφέρῃ· ἑπομένως ἡ ἔλλειψις τῆς προσυπογραφῆς τοῦ γραμματέως ἀνεπληρώθη διὰ τῶν προεκτεθεισῶν πράξεων, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἄνευ τακτικοῦ διατάγματος δὲν ἠδύνατο ἡ γραμματεία νὰ συνάψῃ τὸ περὶ ἧς ὁ λόγος συμβόλαιον τῆς ἀγοραπωλησίας.

Επὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ δημοσίου, ὅτι τὸ ἀπὸ 7 /19 φεβρουαρίου 1839 διάταγμα καὶ τὸ προκείμενον συνάλλαγμα εἶναι ἄκυρον διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἄνευ γνωμοδοτήσεως τοῦ συμβουλ. τῆς ἐπικρατείας παρεχωρήθησαν γαῖαι μοναστηριακαί.

Ἐπειδὴ τὸ τῆς ἀγοραπωλησίας συνάλλαγμα συνίσταται, ὅταν ὑπάρχῃ συναίνεσις τῶν μερῶν, ἀντικείμενον καὶ τίμημα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου καὶ τὰ τρία ταῦτα στοιχεῖα τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος συναλλάγματος συντρέχουσιν, ἡ δὲ περίπτωσις ὅτι τὸ τίμημα ἔμελλε νὰ πραγματοποιηθῇ διὰ γαιῶν, μὴ δυναμένων δῆθεν νὰ παραχωρηθῶσιν ἄνευ γνωμοδοτήσεως τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας, δὲν ἔχει καμμίαν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὸ ζήτημα ἂν τὸ προκείμενον συνάλλαγμα τῆς ἀγοραπωλησίας ἦναι αὐτὸ καὶ ἑαυτὸ ἔγκυρον, διότι ἡ περίπτωσις αὕτη τῆς διὰ γαιῶν πληρωμῆς τοῦ τιμήματος δὲν συνδέεται μὲ τὸ συνάλλαγμα αὐτό, τὸ ὁποῖον ἑπομένως ἠδύνατο νὰ ἦναι ἔγκυρον καὶ ἄνευ τούτου. (δηλ. τῆς διὰ γαιῶν πληρωμῆς τοῦ τιμήματος, ὡς σκέπτεται καὶ τὸ πρωτοδικεῖον, τοὺς σχετικοὺς λόγους τοῦ ὁποίου παραδέχεται καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ὡς ὀρθοὺς καὶ νομίμους.

Ἐπειδή, ἐκτὸς τούτου, καὶ ἂν ὑποτεθῇ βάσιμος ὁ λόγος ὅτι *γαῖαι μοναστηριακαὶ* δὲν ἠδύναντο νὰ παραχωρηθῶσι κατὰ τὸ 1839 ἄνευ γνωμοδοτήσεως τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας, ἐνῷ ἡ περὶ τούτου ἀπαγόρευσις ἐκανονίσθη διὰ μεταγενεστέρου νόμου, μηνολογουμένου τῆς 29 ἀπριλίου 1843, καθίσταται ὅμως ἄσκοπος ἡ ἐξέτασις τοῦ λόγου αὐτοῦ, ἀφοῦ, κατὰ τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει, ἡ χορήγησις μοναστηριακῶν γαιῶν δὲν ἔχει ἄμεσόν τινα ἐπιῤῥοὴν εἰς τὸ κῦρος τοῦ προκειμένου συναλλάγματος, δυναμένου τοῦ ζητήματος τούτου νὰ γίνῃ ἀντικείμενον ἄλλης δίκης· ἑπομένως ἡ περὶ τούτου πρότασις τοῦ δημοσίου, δυναμένου ἄλλως εἰς τὸ μέλλον νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς ἐν ἰσχύει διατάξεις τοῦ νόμου ὡς πρὸς τὰς γαίας δὲν εἶναι βάσιμος.»

— Ὁ Ἄρειος Πάγος, δικάζων ἐπὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ὑποθέσεως, τὴν ὁποίαν ἀφορᾷ ἡ προηγουμένη ἀπόφασις, ἐξεφράσθη οὕτως:

«Ἐπειδὴ τὸ ἀπὸ 7 (19) φεβρουαρίου 1839 Β. διάταγμα, δι' οὗ ἀπεφασίσθη ἡ ἀγορὰ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος βιβλιοθήκης, διατάξαν ν' ἀνταλλαχθῶσι συμφωνητικὰ ἔγγραφα περὶ τῆς ἀγοραπωλησίας ταύτης, δὲν ὁρίζει ἰδιαίτερόν τινα τρόπον, καθ' ὃν ταῦτα πρέπει νὰ γίνωσιν· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον, θεωρῆσαν ὅτι διὰ τῶν ὑποβληθέντων αὐτῷ ἐγγράφων τῆς τε ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως γραμματείας τῆς ἐπικρατείας καὶ τοῦ Δ Π ἀντηλλάχθησαν τ' ἀπαιτούμενα σμφωνη-

τινὰ, καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτων τὸ συνάλλαγμα τῆς ἀγοραπωλησίας εἶναι πλῆρες, δὲν παρεβίασε νόμον τινὰ, καθότι, ὡς ὥρισται διὰ τοῦ μνησθέντος διατάγματος νὰ γίνῃ ἔγγραφος ἡ ἀγοραπωλησία, οὕτω καὶ ἐγένετο, ὡς παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον εἰς τὴν τρίτην σκέψιν τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 5,017 ἀποφάσεώς του.

Ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς τῆς διατάξεως τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 3 (15) ἀπριλίου 1833 διατάγματος περὶ σχηματισμοῦ τῶν γραμματειῶν, ἥτις ἀπαιτεῖ εἰς πᾶν διάταγμα τὴν προσυπογραφὴν τοῦ ἁρμοδίου γραμματέως (ὑπουργοῦ), εἶναι διὰ νὰ ἀναθέσῃ εἰς αὐτὸν τὴν εὐθύνην τῶν κυβερνητικῶν πράξεων, ὡς τοῦτο γένεται ἔτι φανερὸν ἐκ τοῦ ἑπομένου 9 ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ διατάγματος, ἀλλ' ὅταν αὐτὸς ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς προκαλῇ διάταγμα ἀφορῶν μερικὴν ὑπόθεσιν, καὶ αὐτὸς οὗτος τὸ ἐκτελῇ, καὶ ἂν δὲν προςυπέγραψε τὸ διάταγμα τοῦτο, δὲν ἕπεται ὅτι εἶναι ἄκυρον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς παραδέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς προὐκάλεσε τὸ διαληφθὲν ἀπὸ 7 (19) φεβρουαρίου 1839 διάταγμα περὶ τῆς ἀγορᾶς τῆς διαληφθείσης βιβλιοθήκης, αὐτὸς οὗτος τὸ ἐκοινοποίησεν εἰς τὸν Δ Π, τὸν ὁποῖον ἀφῆκε καὶ τὸ ἐξετέλεσεν· ἄρα ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐθεώρησεν ἄκυρον τὸ ῥηθὲν διάταγμα, καὶ τὴν δυνάμει τούτου γενομένην ἀγορὰν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ.

Ἐπειδὴ τὸ 35 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 28 σεπτεμβρίου 1835 διατάγματος περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας, διαλαμβάνον ὅτι οἱ νομικοὶ ὁρισμοὶ περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων καὶ τὰ περὶ τούτου ἐκδοτέα γενικὰ διατάγματα θέλουν συζητεῖσθαι εἰς τὸ συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας, προφανῶς ἐννοεῖ διατάγματα ἀφορῶντα γενικὰ μέτρα περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ ἀφορῶντα μερικὴν ἐκποίησιν ἐθνικῶν τινων γαιῶν· ἄλλως τε ἡ γνωμοδότησις τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ μνησθέντος 35 ἄρθρου δὲν ἀπῃτεῖτο ὑποχρεωτικῶς διὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ διατάγματος, ἀλλ' ἠδύνατο νὰ ζητηθῇ ὡς γνώμη συμβουλευτικὴ, καθὼς γίνεται δῆλον ἐκ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ διατάγματος τούτου· ἄρα ἠδύνατο καὶ νὰ μὴ ζητηθῇ· τὸ δὲ ἀπὸ 7 (19) φεβρ. 1839, δι' οὗ ἀπεφασίσθη ἡ ἀγορὰ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Π, καὶ ὡρίσθη νὰ πληρωθῇ τὸ τίμημα δι' ἐθνικῶν γαιῶν, εἶναι διάταγμα μερικὸν καὶ δὲν ἀπῃτεῖτο ποσῶς, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, νὰ προηγηθῇ πρὸς τοῦτο ἡ γνωμοδότησις τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας· ὥςε τὸ ἐφετεῖον δὲν παρεβίασε νόμον τινὰ θεωρῆσαν τὸ διάταγμα τοῦτο ἔγκυρον καὶ ἰσχύον. » (ἀπόσπ. ἀποφ. Ἀρ. Π. 3 τῆς 5 ἰανουρ. 1850).

ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΟΝ (1).

Πίναξ Λεκτικός.

Α) Πολιτικὴ Δικαιοσύνη.

§ 1. Ἡ ἀπόφασις πρέπει νὰ μνημονεύῃ ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν συνεναχθέντων καὶ συγκαταδικασθέντων, τὸ δὲ διατακτικόν της πρέπει ν' ἀναφέρῃ μὲ ἀκρίβειαν τὰ ὀνόματά των καὶ νὰ μὴν ἀφίνῃ ἀβέβαιον τὸ μέρος, εἰς ὃ οὗτοι καταδικάζονται. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 385 τοῦ 1840, ἣν ἐν τῇ λέξ. Ἀπόφασις σελ. 56 (§ 29).

—Ἡ μὴ φέρουσα ἴδιον διατακτικὸν ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν, ἀλλ' ἐπικυροῦσα ἁπλῶς τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἥτις δὲν ἀναφέρει κατ' ἀκρίβειαν τὰ ὀνόματα τῶν συγκαταδικασθέντων, εἶναι ἀναιρετέα. (ἡ αὐτὴ ἀπόφ.).

§ 2 Ἡ ἔλλειψις διατακτικοῦ, καίτοι ὑπαρχούσης αἰτιολογίας, ἐπιφέρει ἀναίρεσιν. Ἀποφ πολιτ. Ἀρ. Π. 94, 139 τοῦ 1847. Ἡ τελευταία φέρει:

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετ., διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 233 ἀποφάσεως, καὶ μάλιστα διὰ τῆς δεκάτης αἰτιολογίας αὐτῆς καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦ ἱστορικοῦ τῆς ἀγωγῆς τῆς 20 ὀκτωβρίου 1841 συνδυαζομένου μὲ τὰς ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ ἐφε-

(1) Ὅρα τὴν λέξ. α) Ἀπόφασις ἐν γένει.—β) Ἀπόφασις ποινική.—γ) Ἀναίρεσις § 69—71—δ) Περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν ἀποφάσεων βλέπε τὴν σελ. 105 καὶ π. τῆς ἐν τῷ Εὑρετ. λέξ Ἀπόφασις.

τείου ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 28 σεπτεμβρ. 1843 γενομένας προτάσεις, διὰ τῶν ὁποίων ἐξητήσατο ἡ ἀναιρεσείουσα ν' ἀναγνωρισθῇ κληρονόμος τῶν θείων της Η, Χ καὶ Ν ἐπὶ τῆς ἐγκαταλειφθείσης περιουσίας των, ἀνεγνώρισεν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἁρμοδιότητός του τὸ πραγματικὸν περιστατικὸν ὅτι ἡ τοῦ θείου Ν ἐγκαταλειφθεῖσα περιουσία ἐσύγκειτο ὄχι μόνον ἐκ τῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα οὗτος ἔλαβε συνάμα μετὰ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν του ἐκ τῆς πατρομητρικῆς διαδοχῆς, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων κτημάτων, τὰ ὁποῖα ἀπέκτησε χωριστὰ αὐτῆς τῆς διαδοχῆς, καὶ ἑπομένως ὅτι ἡ αἴτησις τῆς ἀναιρεσειούσης ἀπέβλεπε τὰ δύω μέρη ἢ εἴδη αὐτῆς τῆς περιουσίας. Εἰς δὲ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς τὸ ἐφετεῖον ἀποφαίνεται τὴν ἀναιρεσείουσαν κληρονόμον ἐπὶ τῶν 4/15 τῶν πατρομητρικῶν ἀδιανεμήτων κτημάτων τῶν ἀποθανόντων υἱῶν καὶ ἀδελφῶν, τουτέστιν ἐπὶ τῆς τοῦ πρώτου εἴδους τῆς περιουσίας αὐτῶν, ἀλλὰ δὲν ἀποφασίζει τι περὶ τῆς τοῦ δευτέρου εἴδους τῆς περιουσίας τοῦ εἰρημένου θείου Ν, ἑνὸς ἐκ τῶν προαποθανόντων υἱῶν καὶ ἀδελφῶν καὶ θείου τῶν διαδίκων· ὥστε ὑπάρχει τῳόντι ἔλλειψις τοῦ διατακτικοῦ τούτου εἰς αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν. Ἡ ἔλλειψις ὅμως αὕτη δὲν εἶναι ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὸν ἀριθμὸν 1 τοῦ ἄρθρ. 765 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ ὁποῖος ἐφαρμόζεται μόνον ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ δικαστήριον δὲν ἀπεφάσισε παντάπασι περί τινος αἰτήσεως, ἀλλ' εἶναι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος εἰς τὸν ἀριθ. 6 τοῦ 807 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας καὶ ἑπομένως εἶναι παραδεκτὴ ἡ αἴτησις τῆς ἀναιρέσεως καὶ ἀναιρετέα, ὡς πρὸς τὸ μὴ ἀποφασισθὲν τοῦτο μέρος τῆς αἰτήσεως τῆς ἀναιρεσειούσης, ἡ διαληφθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 233 ἀπόφασις κατὰ τὸν εἰρημένον ἀριθ. 6 τοῦ ἄρθρ. 807 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

§ 3. Κατὰ τὸ 809 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας ἡ ἀναίρεσις δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ ὅταν τὸ διατακτικὸν δὲν περιέχῃ ῥητὴν παράβασιν νόμου ἢ ἐθίμου.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐγγυητοῦ παράλειψις τοῦ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν πρωτοφειλέτην πρὶν ἢ πληρώσῃ τὸ χρέος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἀνέλαβε τὴν ἐγγύησιν, δὲν ἐπιφέρει κατὰ νόμον ἄλλην συνέπειαν παρ' ὅτι ἂν ὁ ἐγγυητὴς πληρώσῃ χρέος μὴ ὑπάρχον πλέον, στερεῖται τότε τοῦ δικαιώματος τῆς πρὸς τὸν πρωτοφειλέτην ἀναγωγῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ μὲν δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἀνεγνώρισεν, ὅτι ὑπῆρξε χρέος τοῦ ἀναιρεσείοντος, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐγγυηθῆ ἡ ἑταιρία Β, ὁ δὲ ἀναιρεσείων δὲν ἀπέδειξεν ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ὅτι τὸ χρέος τοῦτο δὲν ὑπῆρχε

πλέον, εἴτε διότι εἶχε πληρωθῆ παρ' αὐτοῦ, εἴτε διότι εἶχεν ἄλλως σβεσθῆ· ἑπομένως τὸ δικαστήριον θεωρῆσαν εἰς τὸ διατακτικὸν μέρος τῆς ἀποφάσεώς του ἰσχυρὰν καὶ ὑποχρεωτικὴν διὰ τὸν ἀναιρεσείοντα τὴν παρὰ τῶν ἐγγυητῶν γενομένην πληρωμὴν τοῦ χρέους αὐτοῦ, ἔπραξε σύμφωνα μὲ τὸν νόμον, ἂν καὶ αἱ αἰτιολογίαι, εἰς ἃς περὶ τούτου στηρίζεται, δὲν ἦναι ἀποχρῶσαι [1].

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως βεβαιοῦται ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν δὲν παρεδέχθη, ὡς διϊσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων, τὴν ἀρχὴν ὅτι ἡ ἀλληλεγγύη ὑπάρχει κατὰ νόμον αὐτοδικαίως εἰς τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, ἀλλὰ μόνον ὅταν ὑπάρχῃ ἔθιμον, καθιεροῦν τὴν ἀλληλεγγύην εἰς τὰς τοιαύτης φύσεως ὑποθέσεις. Ἂν δὲ τὸ εἰρημένον δικαστήριον παρεδέχθη ὡς ὑπάρξαν τοιοῦτον ἔθιμον χωρὶς ν' ἀναφέρῃ καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα, ἐφ' ὧν στηρίζει τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ, καὶ χωρὶς προσέτι νὰ δύναται τὸ τοιοῦτον ἔθιμον νὰ θεωρηθῇ ὡς πασίδηλον, καθότι τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ ἐφιλονεικεῖτο μεταξὺ τῶν διαδίκων· ἀλλ' ὅμως, κατὰ τὸ 809 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ ἀναίρεσις δὲν δύναται νὰ συζητηθῇ, ὅταν τὸ διατακτικὸν μέρος τῆς ἀποφάσεως δὲν περιέχῃ ῥητὴν παράβασιν νόμου ἢ ἐθίμου· ἐνταῦθα δὲ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως εἶναι σύμφωνον μὲ τὸν νόμον, ὅστις ἐπιτρέπει μὲν εἰς τὸν ἐγγυητὴν τὴν ἔνστασιν τῆς διζήσεως, ἀλλὰ δὲν τὸν ὑποχρεοῖ νὰ τὴν μεταχειρισθῇ ἐξ ἀνάγκης, διότι ἡ τοιαύτη ἔνστασις εἶναι ἁπλοῦν ὑπὲρ τοῦ ἐγγυητοῦ εὐεργέτημα τοῦ νόμου, καὶ μὴ προταθεῖσα παρὰ τοῦ ἔχοντος δικαίωμα, δὲν δύναται ν' ἀναπληρωθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 288 τοῦ 1839.—Ὅρα καὶ τὴν τοῦ Ἀρ. Πάγου πολιτ. ἀπόφ. 204 τοῦ 1847 ἐν τῇ λέξει Γάμος § 5.

§ 4. Τὸ διατακτικὸν τῶν ἀποφάσεων [2] πρέπει νὰ περιέχῃ χωριστὴν διάταξιν περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν κεφαλαίων τῆς διαφορᾶς, ἀλλὰ τὴν περὶ τούτου ἔλλειψιν δὲν δύναται νὰ προτείνῃ ὁ μὴ ἔχων συμφέρον. (ἀπόφ. Αρ. Π. 34 τοῦ 1843).

§ 5. Δὲν εἶναι ἀναιρετέα ἡ ἀπόφασις, ἂν ἀποφασίζῃ περιληπτικῶς, καὶ οὐχὶ διὰ χωριστῶν κεφαλαίων, περὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν κεφαλαίων τῶν ἀποτελούντων τὴν ληψοδοσίαν (ἀπόφ. πολιτ. Αρ. Πάγου 34 τοῦ 1843).

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἐγγύησις.

(2) Ἡ περιέχουσα διάφορα κεφάλαια ἀπόφασις εἶναι διαιρετή· ὅθεν ὅταν ἀναιρῆται τὸ ἕν, δὲν συναναιροῦνται καὶ τὰ λοιπά· (ὅρ. τὴν λ. Ἀναίρεσις § 183).—Πρβ. καὶ τὴν λέξ. Διαίτησις.

Β) Ποινικὴ δικαιοσύνη.

§ 6. Εἶναι ἀρχὴ τῆς τε πολιτικῆς καὶ ποινικῆς δικονομίας, ὅτι ἄνευ ἐννόμου συμφέροντος δὲν συγχωρεῖται κανὲν ἔνδικον μέσον· ἔννομον δὲ συμφέρον τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπάρχει τότε μόνον, ὅταν τὸ διατακτικὸν μέρος τῆς ἀποφάσεως ἐμπεριέχῃ ἐπιβλαβῆ κατ' αὐτοῦ ἐπιῤῥοήν [3]. Ἀπόφ. ποιν. Ἀ. Π. 20 τοῦ 1842.

§ 7. Ἡ ἔλλειψις τοῦ διατακτικοῦ ἐπί τινος προτάσεως ἐπιφέρει ἀναίρεσιν, μολονότι τὸ ἀνυπόστατον τῆς προτάσεως ταύτης ἐξάγεται ἐκ τῶν αἰτιολογιῶν. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 35 τοῦ 1848).

§ 8. Τὸ διατακτικὸν ἀποτελεῖ κυρίως τὴν ἀπόφασιν. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρνέ τοῦ 1838, ἣν ἐν τῇ λέξ. *Ἀπόφασις*).

§ 9. Ἡ ἀπόφασις μένει ἰσχυρά, ὅταν τὸ διατακτικὸν ἦναι σύμφωνον μὲ τὸν νόμον, καὶ ἂν αἱ σκέψεις ἤθελαν εἶσθαι ἐσφαλμέναι. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρνή τοῦ 1838, ἣν ἐν τῇ λέξει *Βουλεύματα*).

§ 10. Αἱ αἰτιολογίαι, οὖσαι ἀσύμφωνοι μὲ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως καὶ βεβαιοῦσαι πράγματα, τὰ ὁποῖα τὸ διατακτικὸν ἀρνεῖται, ἢ περιέχουσαι ἄρνησιν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα τὸ διατακτικὸν ἀναγνωρίζει ὡς ὑπάρχοντα, καθιστῶσι τὴν ἀπόφασιν ἄμορφον. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. ρμή τοῦ 1837, ἣν ἐν τῇ λέξει *Ἀπόφασις* σελ. 90).

§ 11. Τοῦ διατακτικοῦ ὄντος ὀρθοῦ ὑπάρχει ἀνάγκη πρὸς μεταῤῥύθμησιν τοῦ βουλεύματος ἂν ἐσφαλμένως πηρετέθησαν ἄλλοι ἀντ' ἄλλων παράγραφοι; ὄχι. (βούλευμα 154 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

§ 12. Ὅταν ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων δὲν προσδιορίζῃ τίς τῶν κατηγορουμένων ἐξετέλεσε τὴν πρᾶξιν, ἡ ἀπόφασις ἀναιρεῖται καὶ οἱ ἀναιρεσείοντες ἀπολύονται. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 3 τοῦ 1845, ἣν ἐν τῇ λέξ. Ἀπόφασις σελ. 57 § 29 δίς).

§ 13. Ἡ ἀπὸ γραφικὴν παραδρομὴν συμβαίνουσα εἰς τὴν ἀπόφασιν παραλλαγὴ τοῦ ὀνόματος τοῦ κατηγορουμένου δὲν εἶναι λόγος ἀναι-

---

(3) Δὲν ὑπάρχει λόγος πρὸς ἀναίρεσιν ὅταν ἐν τῷ αἰτιολογικῷ ἐνδεικνύηται παράβασίς τις δίκης., ἂν ἐκ τοῦ διατακτικοῦ δὲν βλάπτηται ὁ ἀναιρεσείων. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 146 τοῦ 1847).

ρέσεως, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἀμφιβολία τις περὶ τῆς ταυτότητος. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σογ', ἣν ἐν τῇ σελ. 58 τῆς λέξ. *Ἀπόφασις*).—ὅρα κατωτ. περὶ τούτου καὶ τὰς σημ. ά—ιϐ' [1].

---

[1] ά) Καὶ διαφορὰ ἐπωνύμου ἂν ἀποδειχθῇ, ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ἀναιρεῖ, ἂν δὲν προῆλθεν ἀμφιβολία περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ προσώπου τοῦ κατηγορουμένου.—ὅρα σελ. 152 τοῦ ϐ'. τόμ. τῆς νομολ., μέρος ποινικόν.

ϐ) Ὅταν ἡ διαφορὰ τοῦ ὀνόματος μάρτυρός τινος πηγάζῃ ἀπὸ γραφικὸν λάθος, καὶ ἀντίῤῥησις περὶ τῆς ταυτότητος δὲν ἔγινεν, ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ἀναιρεῖ. (σελ. 26 τῆς σειρᾶς τῶν ποιν. τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποφάσεων τοῦ 1845).

γ) Ὅταν κατὰ γραφικὸν λάθος ἡ ἀπόφασις ἀναφέρῃ ὅτι μάρτυς τις ἐξηρέθη, ἡ δὲ μαρτυρία του ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ἀναιρεῖ. (σελ. 219 αὐτ.).

γ) Ὅταν ἡ κατηγορία φέρῃ, ὅτι ἡ πυρκαϊὰ ἐγένετο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ν, ἡ δὲ ἐτυμηγορία παραλλάσσῃ κατά τι τὸ ὄνομα, μὴ ἀποτελοῦσα ἐντούτοις ἀσυμφωνίαν περὶ τὴν ταυτότητα τῆς οἰκίας, λόγος ἀναιρέσεως δὲν ὑπάρχει. (σελ. 44 αὐτόθι).

έ) Ὑπαρχούσης ἀμφισϐητήσεως περὶ τῆς ταυτότητος κατηγορουμένου τινός, ἀπαιτεῖται νὰ τεθῇ ζήτημα εἰς τοὺς ἐνόρκους. (σελ. 111 αὐτ.).

ς) Τὸ δικ. τῶν συνέδρων ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ταυτότητος μάρτυρος τινός. (σελ. 137 αὐτ.).

ζ) Γραφικὰ λάθη δὲν ἔχουν ἐπιϐλαϐεῖς συνεπείας.—ὅρα τόμ. πρώτ. σελ. 148 (§ 189) τοῦ Εὑρετ.

η) Περὶ τῶν λαθῶν τῆς ἀνακρίσεως, ὅρα εἰς τὸ Εὑρετ. τὴν λέξ. *Ἀνάκρισις*.

θ) Ἡ ἀπὸ γραφικὴν παραδρομὴν συμϐαίνουσα εἰς τὴν ἀπόφασιν παραλλαγὴ τοῦ ὀνόματος τοῦ κατηγορουμένου δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν, ὅταν ἄλλως δὲν ὑπάρχῃ ἀμφιβολία περὶ τῆς ταυτότητος. (σελ. 222 τοῦ γ' τόμου τῆς νομολογίας, μέρος ποινικόν).

ιά) Τὸ περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ κατηγορουμένου ζήτημα ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐνόρκων ὡς πραγματικόν. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 82 τοῦ 1846, ἣν ἐν τῇ λέξει *Ἄρειος Πάγος* σελ. 257).

ιϐ') Δὲν ὑπάρχει λόγος ἀναιρέσεως, ὅταν βεϐαιοῦται ὅτι ὁ

§ 14. Προκειμένου λόγου περὶ διαταράξεως οἰκ. εἰρήνης, τὸ διατακτικὸν πρέπει νὰ περιέχῃ τὴν λέξ *Παρανόμως*. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 95 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ λέξει *Διατάραξις* οἰκιακ. εἰρήνης.)

§ 15. Τὸ διατακτικὸν τῆς περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεως πρέπει νὰ ἀναφέρῃ τὴν πρᾶξιν, τῆς ὁποίας κηρύττεται ἔνοχος ὁ κατηγορούμενος μὲ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα περιστατικά. Κηρύττον δὲ τὸ δικαστήριον ἔνοχόν τινα ὅτι παρέβη τὸ ἄρθρ. . . . . παρέχει ἀφορμὴν εἰς ἀναίρεσιν (ἀπόφ. ποιν. Αρ. Π. ρλη, ἣν ὅρα ἐν τῇ σελ. 62 τῆς λέξ. *Ἀπόφασις*).

§ 16. Ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἀποφάσεως τῶν συνέδρων· ἑπομένως δὲν ὑπάρχει λόγος ἀναιρέσεως, ὅταν τὸ διατακτικὸν ταύτης δὲν ἐμπεριέχῃ τὸ ἀδίκημα. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. 24 τοῦ 1845, ἣν ἐν τῇ σελ. 63 τῆς λέξ. *Ἀπόφασις*).

§ 17. Ὅταν ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων παραλίπῃ ὅρον τινὰ, ἄνευ τοῦ ὁποίου ἀδίκημα δὲν ὑπάρχει, τί γίνεται;—ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὁ Ἄρειος Πάγος, ἀναιρῶν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀπολύει ἢ παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς ἄλλο δικαστήριον;

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ σημειόνομεν τὰ ἑξῆς: [1].

α) Μὴ ὑπαρχούσης εἰς τὴν ἐτυμηγορίαν τῶν ἐνόρκων τῆς λέξ. *ἀπεφάσισαν*, στοιχεῖον ἀναγκαῖον πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ κακουργήματος τῆς ἀναιρέσεως, ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἀναιρεῖται καὶ ὁ ἀναιρεσείων ἀπολύεται. (ἀποφ. ποιν Ἀρ. Π. ρμδ' τοῦ 1839).

β) Ὅταν ἡ καταδικαστικὴ ἀπόφασις δὲν διαλαμβάνῃ ὅτι ὁ ἔνοχος ἀπεφάσισεν εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς τοὺς ἐκτελεσθέντας παρ' αὐτοῦ τραυματισμοὺς, ἡ ἀπόφασις ἀναιρεῖται, καὶ ἡ ὑπόθεσις παραπέμπεται εἰς ἄλλο δικαστήριον. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. 1 τῆς 7 ἰαν. τοῦ 1847).

γ) Αἱ λέξεις αἱ εἰς τὰ ζητήματα περιεχόμεναι *σκοπεύων νὰ ἐκτελέσῃ ἀνθρωποκτονίαν* δὲν ἀρκοῦν διὰ νὰ εφαρμοσθῇ εἴτε τὸ ἄρθρ. 288, εἴτε τὸ ἄρθρ. 293. Ὑπαρχούσης δὲ τοιαύτης ἐλλειποῦς ἐτυμηγορίας, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρεῖ καὶ παραπέμπει. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 65 τῆς 13 μαΐου 1846).

προσυπογραφεὶς εἰς ἔκθεσίν τινα ὡς μάρτυς εἶναι αὐτὸς ἐκεῖνος, ὅστις καὶ συνέπραξεν. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 3 τοῦ 1844, ἣν ἐν τῇ λέξει *Ἁρμοδ. προξένων*).

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀπόφ. ποινικὴ § ἔνθα αἱ ἐπὶ τοῦ ζητήμ. αὐτοῦ ἀποφάσεις.

δ) Ἡ περιύβρισις τῶν δημοσίων ἐγγράφων προϋποτίθησι δημοσιότητα· ἡ ἔλλειψις ταύτης καθιστᾷ τὴν ἀπόφασιν ἀναιρετέαν, ὁ δὲ ἀναιρεσείων ἀπολύεται. Ὅρα κατωτ. ἐδ. ι' καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. (ριζ' ποιν. ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Π. εἰς τὴν ἐν τῷ Εὑρ. λέξ. Ἐξύβρισις. σελ. 242 τοῦ 2 τόμου τῆς νομολογίας, μέρος ποινικόν).

ε) Ὅταν γεγονός τι δὲν ἀπαρτίζῃ τετελεσμένην ἀξιόποινον πρᾶξιν ἢ ἀπόπειραν τοιαύτην, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρεῖ καὶ ἀπολύει. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. 81 τοῦ 1846).

ϛ) Ἡ ὑπεράσπισις στηρίζεται εἰς τὴν ἐν τῷ ἐγκλητηρίῳ θεσπίσματι ἐγκληματικὴν πρᾶξιν, καὶ δὲν ἐκτείνεται εἰς στοιχεῖα ἐγκληματικότητος ἄλλα παρὰ τὰ εἰς τὴν κατηγορίαν· ὅθεν καταδικασθέντος τινος διὰ πρᾶξιν, δι' ἣν δὲν ἐκατηγορήθη, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀνῄρεσε καὶ δὲν παρέπεμψεν. Τί δὲ ὡς πρὸς τὰ κακουργιοδικεῖα; (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. 64 τῆς 13 μαΐου 1846). [1]

ζ) Ὅταν ἐκ τοῦ βουλεύματος δὲν προκύπτωσι τὰ στοιχεῖα, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὸ ἀδίκημα τῆς ἀπάτης, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρεῖ καὶ ἀπολύει. Ὅρα τὴν ὑπ' ἀριθ. ρμ' ἀπόφασιν τοῦ Ἀρ. Π. εἰς τὴν ἐν τῷ Εὑρετ. λέξιν *Ἀπάτη* καὶ κατωτ. § ιά.

η) Ἐκδοθείσης σαφοῦς καὶ ἐντελοῦς ἐφ' ὅλων τῶν τεθέντων ζητημάτων ἐτυμηγορίας, δι' ἧς ἡ πρᾶξις θεωρεῖται ὡς ἀκαταλόγιστος, ἡ ἐτυμηγορία καθίσταται ἀμετάκλητος. Ἂν δὲ ἐκδοθῇ δευτέρα, ὁ Ἄρειός Πάγος ἀναιρεῖ καὶ ἀπολύει: (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. 57 τῆς 14 δεκεμβρ. 1844).

θ) Ὅταν τὶς, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀστυνομική τις διάταξις, κηρύττεται ἔνοχος, ὅτι μετεκίνησεν ὁδόν τινα ἀνωρύξας ἐπ' αὐτῆς τάφρον χωρὶς νὰ καθαρίσῃ καλῶς τὴν ἀφεθεῖσαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁδόν, ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρεῖ καὶ ἀπολύει. (Ὅρα τὴν ὑπ' ἀριθ. β τῆς 13 ἰανουαρίου 1847 ποιν. ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Π. εἰς τὴν ἐν τῷ Εὑρετ. λέξ. *Ἀστυνομικὴ διάταξις*).

ι) Εἰς τὰ ἀδικήματα τοῦ τύπου πρέπει νὰ βεβαιοῦται ἡ δημοσίευσις. Ἄλλως ὁ Ἄρειος Πάγος ἀναιρεῖ καὶ ἀπολύει. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. 83 τοῦ 1846).

ιά) Ἐλλείποντος ἑνὸς συστατικοῦ ὅρου τῆς ἀπάτης ἀπολύεται ὁ καταδικασθείς.

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. α) Αἰκίαι.—β) Ἀσέλγεια.—γ) Κατηγορία.—δ) Φόνος.—ε) Ὕβρις.—ϛ) Τὴν ὄπισθεν σημ.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. 99 τοῦ 1848 φέρουσα: [1]

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 396 τοῦ ποιν. νόμου, ἀπάτην πράττει τις ὅταν θέλων νὰ βλάψῃ ἄλλον ἢ νὰ περιποιήσῃ εἰς ἑαυτὸν ἀσυγχώρητον ὄφελος, παριστᾷ ἐν γνώσει ψευδῆ γεγονότα ὡς ἀληθῆ, καὶ ἐπὶ ἀπάτῃ πρέπει νὰ βεβαιωθῇ διὰ τῆς περὶ ἐνοχῆς ἀποφάσεως ἡ πρᾶξις, καθὼς ὁ νόμος ἀπαιτεῖ. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ ἐν Σπάρτῃ πλημμελειοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 245 ἀποφάσεώς του, κηρύττει μὲν τὸν ἀναιρεσείοντα ἔνοχον ὅτι, θέλων νὰ περιποιήσῃ εἰς ἑαυτὸν ἀσυγχώρητον ὄφελος, παρέστησεν ἐν γνώσει ψευδῆ γεγονότα, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐκατηγορήθη καὶ ἐδικάσθη, ἀλλὰ δὲν ἀναφέρει ἂν παρέστησεν αὐτὰ τὰ ψευδῆ γεγονότα ὡς ἀληθῆ, ἐνῷ αἱ λέξεις αὗται τοῦ νόμου *ὡς ἀληθῆ* εἶναι ὡς προσὸν ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον διὰ τὴν πρᾶξιν τῆς ἀπάτης, καθότι ἡ παράστασις τοῦ ψευδοῦς ὡς ἀληθοῦς εἶναι τιμωρητὴ ὁσάκις συντρέχουν καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι τοῦ νόμου καὶ οὐχὶ ἁπλῶς πράγματός τινος ὡς ψευδοῦς, τὸ ὁποῖον καὶ ὁ πρὸς ὃν παρέστη ὡς ψευδὲς ἠδύνατο νὰ θεωρῇ ὡς τοιοῦτον· ὅθεν, ἐλλείποντος ἐκ τῆς ἐνοχῆς τοῦ Γ τοῦ συστατικοῦ τῆς ἀπάτης στοιχείου, ἡ πρᾶξις, δι' ἣν ἐκηρύχθη οὗτος ἔνοχος, δὲν εἶναι κολάσιμος, καὶ κακῶς τὸ εἰρημένον πλημμελειοδικεῖον διὰ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεώς του κατεδίκασεν αὐτὸν ὡς παραβάτην τῶν ἄρθρ. 396 καὶ 398 τοῦ ποιν. νόμου. »

§ 18. Ὅταν τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως δὲν ὁρίζῃ τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἐσκόπει τις νὰ βλάψῃ διὰ τῆς χρήσεως πλαστῆς ἐπιστολῆς, ὑπάρχει λόγος ἀκυρότητος; (ὅρα τὴν ποιν. τοῦ Ἀρ. Π. ἀπόφ. 89 τοῦ 1846, ἐν τῇ λέξ. *Ἀπόφασις* σελ. 213) [2].

§ 19. Ὁ ἀπολυθεὶς δι' ἀποφάσεως τῶν συνέδρων ἐπὶ τῇ βάσει ἀντιφατικῆς ἐτυμηγορίας, δύναται νὰ παραπεμφθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον ἐπὶ τῇ αὐτῇ πράξει.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 480 τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἔχει καὶ ὁ παρ' ἐφέταις εἰσαγγελεὺς τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἀναίρεσιν κατ' ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως, ὁσάκις κατὰ λάθος, ὡς μὴ ὑπάρχοντος δῆθεν ὅρου τινος τοῦ ποιν. νόμου, ἔγεινεν ἀθώωσις, ἐνῷ ὑπάρχει τοιοῦτος ὅρος· τουτέστιν, ὁσάκις ἡ ἀθωωτικὴ τῶν συνέδρων ἀπόφασις εἶναι προφανῶς παράνομος, τοιαύτη δὲ εἶναι

---

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 17 ἐδ. ζ.

(2) Τὸ ἄρθρ. 487 τοῦ ποιν. νόμου ἀπαιτεῖ βλάβην ἰδιώτου. (ὅρα τὴν ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφ. 94 τοῦ 1847 ἐν τῇ λέξει Βουλή.)

ὅταν στηρίζεται εἰς ἐτυμηγορίαν, τὰ ζητήματα τῆς ὁποίας ἀνατρέπονται ἀλλήλοις, καθότι τότε νομίμως δὲν ὑπάρχει ἀπόφασις ἐνόρκων καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δύναται νομίμως νὰ ὑπάρχῃ ἀπόφασις συνέδρων εἴτε ἀθωωτική, εἴτε καταδικαστική· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου διὰ τῆς ὑπὸ χρονολογίαν 20 σεπτεμβρίου 1848 ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων, οὗτοι ἀφ' ἑνὸς ἀπεφάνθησαν ὅτι ὁ Ι Α δὲν ἐξετέλεσεν ἀνθρωποκτονίαν, ἀφ' ἑτέρου ὅτι τὴν ἐξετέλεσε καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων τῆς ἀμύνης· ἄρα ἡ ἐτυμηγορία αὕτη εἶναι προφανῶς ἀντιφατική, διότι τὸ πρῶτον ζήτημα ἀνατρέπει τὸ δεύτερον, τοῦτο δὲ τὸ πρῶτον· ἑπομένως δὲν ἐδύναντο οἱ σύνεδροι· πρὶν ἢ προκαλέσουν τὴν θετικὴν ἀπάντησιν τῶν ἐνόρκων (ὡς ὀρθῶς ἐζήτησεν ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ἐσφαλμένως δὲν τὸ παρεδέχθη τὸ δικαστήριον) νὰ ἐκδώσωσιν οὐδεμίαν ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀπόφασιν· κηρύξαντες δὲ τοῦτον ἀθῶον ἐπὶ τῇ βάσει τοιαύτης ἀντιφατικῆς ἐτυμηγορίας παρεβίασαν τὴν διάταξιν τοῦ εἰρημένου ἄρθρ. 480 τῆς ποιν. δικονομίας, καὶ ὑπερέβησαν τὰ καθήκοντά των, ἀντικαταστήσαντες εἰς τὴν ἀντιφατικὴν ἀπάντησιν τῶν ἐνόρκων τὴν ἰδίαν γνώμην των. αἱ δὲ παραβιάσεις αὗται, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 480, 443, 477 καὶ 420 § 1 τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἐπιφέρουν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως [1].

Ἐπειδή, ἀναιρουμένης τῆς ἀθωωτικῆς ταύτης παρανόμου ἀποφάσεως, πρέπει, κατὰ τὸ ἄρθ. 207 τῆς ἰδίας δικονομίας, νὰ διαταχθῇ ἡ σύλληψις καὶ φυλάκισις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ ἡ ἐκ νέου εἰς δίκην εἰσαγωγή του, καθότι μὴ ὑπαρχούσης, ὡς ἐῤῥέθη, ἐτυμηγορίας, κηρυττούσης αὐτὸν ἔνοχον ἢ ἀθῶον, ἕπεται ὅτι δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς δικασθεῖσα ἡ κατ' αὐτοῦ κατηγορία.

Διὰ ταῦτα ἔχον ὑπ' ὄψιν καὶ τ' ἄρθρ. 82, 85 καὶ 493 τῆς ποιν. δικονομίας.

Παραδεχόμενον τὴν περὶ ἀναιρέσεως αἴτησιν τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ναυπλίῳ ἐφέταις εἰσαγγελέως, ἀναιρεῖ τὰς ὑπ' ἀριθ. 71 καὶ 72 τῆς 20 σεπτεμβρίου 1848 ἀποφάσεις τῶν ἐν Ναυπλίῳ συνέδρων, καὶ διατάττει νὰ γραφῇ ἡ παροῦσα ἀπόφασις εἰς τὸ περιθώριον τοῦ πρωτοτύπου τῆς ἀναιρεθείσης καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος δαπάνῃ τοῦ ἡττηθέντος Ι Α, κατοίκου Κάμπου τῆς Λακωνίας ἐτῶν 28—30 ἐπὶ ἀναιρέσει τοῦ Θ Κ κατηγορίαν, ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετείου συστηθησομένου

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀναίρεσις σελ. 138 ἑπ.

κακουργιοδικείου πρὸς νέαν συζήτησιν, διὰ νὰ δικασθῇ ὁ αὐτὸς Ι Α συμφώνως μὲ τὸ ὑπ' ἀριθ. 145 τῆς 28 ἀπριλίου 1847 βούλευμα τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Καλάμαις πλημμελειοδικῶν ἐπικυρωθὲν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 245 τῆς 29 ἰουλίου 1847 βουλεύματος τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. »

Ἀπόφ. ποινικ. Ἀρείου Πάγου 76 τοῦ 1848.

§ 21. Ἂν καὶ δὲν ἀναφέρωνται εἰς τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος τῆς πράξεως, οὔτε τὰ πρόσωπα, καθ' ὧν αὕτη ἐνηργήθη, τὸ αἰτιολογικὸν ἀναπληροῖ τὰς ἐλλείψεις ταύτας [1]. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 1 τοῦ 1843).

ΔΙΑΤΑΡΑΞΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ.

Εἶναι ἀναιτιολόγητος ἡ ἀπόφασις, καὶ ἐπομένως ἀναιρετέα, ὅταν τὸ δικαστήριον κηρύξῃ ἔνοχον τὸν κατηγορούμενον διαταράξεως τῆς ἐκκλησ. εἰρήνης (194, 199 ποιν. νόμου) καὶ περιορισθῇ νὰ ἀναφέρῃ τὰς γενικὰς τοῦ νόμου φράσεις, χωρὶς νὰ ὁρίσῃ εἰδικῶς τὰς ἀξιοποίνους πράξεις, ἤγουν διά τινος ἀπρεποῦς τρόπου ὁ κατηγορούμενος ἐτάραξε τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην, καὶ διά τινων περιφρονητικῶν λέξεων ὕβρισε τὸν ἱερουργοῦντα ἱερέα. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 51 τοῦ 1842.—Πρβ. τὴν λέξ. α) *Διατακτικόν*.—β) *Κατηγορία*).

—Τὸ 194 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου δὲν ἀπαιτεῖ σκοπὸν καὶ προμελέτην πρὸς διατάραξιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης· τὸ δεύτερον ἐδάφιον αὐτοῦ περιλαμβάνει τοιαύτας πράξεις καὶ ἄνευ τοιούτου σκοποῦ. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. λδ'—σελ. 73 τόμ. α' τῆς νομολ.).

ΔΙΑΤΑΡΑΞΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ.

Ἡ διάλυσις συνελεύσεως δημ. συμβουλίου τιμωρεῖται, ὅταν ἦναι νόμιμος ἡ συνέλευσις· τοῦτο εἶναι οὐσιῶδες συστατικὸν τοῦ πλημμελήματος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου ρλϛ' τοῦ 1837 φέρουσα :

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρ. 202, τιμωροῦνται ἐκεῖνοι, οἵτινες, χωρὶς νὰ ταράττωσι τὴν κοινὴν εἰρήνην, ἐμποδίζουσιν αὐθαιρέτως

(1) Τὰ βουλεύματα καὶ αἱ ἀποφάσεις πρέπει νὰ ὁρίζωσι τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ πρᾶξις; (ὅρα τὰ περὶ τούτου εἰς τὴν λέξ. Ἀπόφασις ἐν γένει § 37, 38.

νομίμους συνελεύσεις νομαρχιακοῦ, ἢ δημοτικοῦ συμβουλίου .... παρεισέρχονται εἰς ταύτας, ἢ διακόπτουσι τὰς πράξεις αὐτῶν, ἢ ἄλλως δι' ἀπρεποῦς τρόπου ταράττουσι τὴν ἡσυχίαν καὶ εὐταξίαν τοιούτου σωματείου, ἢ τῶν πράξεών του· ἡ δὲ περὶ ἐνοχῆς ἀπόφασις ἐκήρυξε μὲν τὸν κατηγορούμενον ἔνοχον ὅτι διέκοψε δι' ἀπρεποῦς τρόπου τὰς πράξεις τῆς συνελεύσεως τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Αἰγῶν, ἀλλὰ δὲν ἐξεφράσθη περὶ τῆς νομιμότητος τῆς διαλυθείσης συνελεύσεως, ἥτις ἀπαιτεῖται ἀπὸ τὸν νόμον ὡς οὐσιῶδες συστατικὸν τοῦ πλημμελήματος, καὶ ἐφιλονεικήθη ἀπὸ τὸν κατηγορούμενον· ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Πάτραις πλημμελειοδικῶν ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὸ 202 ἄρθρ. τοῦ ποιν, νόμου.

Ἐπειδὴ ἡ πρᾶξις, τῆς ὁποίας ἐκηρύχθη ἔνοχος ὁ Ι, δὲν προνοεῖται ἀπὸ ἄλλο ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου.

Ἀναιρεῖ ... ἀπολύει κτλ. »

—Τὰ ἄρθρ. 192 καὶ 169 § 1 τοῦ ποιν. νόμου συνδυασμένα ὑποθέτουσιν ἀνατροπὴν καὶ πλήρη παῦσιν τῶν ἀρξαμένων ἐργασιῶν δημοτικῆς τινος συνελεύσεως συγκεκλημένης παρὰ κυβερνητικῆς ἀρχῆς· τὰ ἄρθρα λοιπὸν ταῦτα περιλαμβάνουσι καὶ τὰς δημαιρεσιακὰς ἐπιτροπάς.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου σζ' τοῦ 1838 φέρουσα :

« Ἐπειδὴ τὰ ἄρθρ. 192 καὶ 169 § 1 τοῦ ποιν. νόμου συνδυασμένα ὑποθέτουσιν ἀνατροπὴν καὶ πλήρη παῦσιν τῶν ἀρξαμένων ἐργασιῶν δημοτικῆς τινος συνελεύσεως συγκεκλημένης παρὰ κυβερνητικῆς ἀρχῆς, καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰ εἰς τὸ προσβαλλόμενον βούλευμα τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἀναφερόμενα περιστατικὰ τῶν κατηγορουμένων πράξεων, ἤγουν ἡ ἀντίστασις κατὰ τῆς ἐν Ἄργει δημαιρεσιακῆς ἐπιτροπῆς, ἡ κατὰ προσώπου προσβολή, ἡ φυγάδευσις τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἡ διατάραξις τῆς κοινῆς εἰρήνης καὶ ἡσυχίας, εἶναι τοιαῦτα, οἷα προνοοῦνται παρὰ τῶν εἰρημένων ἄρθρ. 192 καὶ 169, ὥστε ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῶν ἔγεινεν ὀρθῶς, ἐνῷ τὰ 201 καὶ 202 ἄρθρα, τὰ ὁποῖα ἐπικαλοῦνται οἱ ἀναιρεσείοντες, ὑποθέτοντα ἁπλῆν διατάραξιν δημοτικῆς συνελεύσεως καὶ ἁπλῆν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν της, δὲν εἶναι ἐφαρμοστέα εἰς τὴν προκειμένην περίπτασιν. »

ΔΙΑΤΑΡΑΞΙΣ ΣΩΜΜΑΤΕΙΩΝ.

Ποῖα τὰ στοιχεῖα τῆς συστάσεως;

Εἰς τὴν Νομικὴν σελ. 2714 εὕρηνται τὰ ἑξῆς :

« Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀπὸ τὸ σύνολον τῆς ἀνακρίσεως ἐξαγομένων

προκύπτει, ὅτι τὰ ἄτομα, τὰ ὁποῖα διὰ τοῦ εἰρημένου βουλεύματος τοῦ συμβουλίου τῶν πλημμελειοδικῶν ἀνεπέμφθησαν εἰς τὸ ἀκροατήριον αὐτοῦ, δὲν συνεκρότησαν δημοσίαν συνάθροισιν τείνουσαν κυρίως εἰς τὸ νὰ προσβάλλῃ τὴν ἀρχὴν, ἀλλὰ μᾶλλον ὅτι παραπονούμενοι ὅτι ἀδίκως ἐστερήθησαν τὸ δικαίωμα τῆς ψηφοφορίας, συνέλαβον ἀποκλειστικὸν σκοπὸν τὸ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν δημαιρεσιακὴν συνέλευσιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶχον ἀποβληθῆ, καὶ πρὸς τὸ τέλος τοῦτο εἰσῆλθον διὰ βιαιοπραγιῶν κατὰ προσώπων καὶ πραγμάτων, καὶ χωρὶς ἄλλως νὰ ταράξωσι τὴν κοινὴν εἰρήνην, εἰς τὸ κατάστημα, ὅπου ἦτο συγκεκροτημένη ἡ παρὰ τῆς κυβερνήσεως συγκληθεῖσα συνέλευσις πρὸς ἐκλογὴν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ διὰ τῶν αὐτῶν μέσων διέκοψαν τὰς πράξεις αὐτῆς.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ προκειμένη πρᾶξις ὑπάγεται καταλληλότερον εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρ. 202 καὶ 201, 1 καὶ 2) τοῦ ποιν. νόμου, τὰ ὁποῖα εἰς αὐτὴν ἐφήρμοσε τὸ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, παρὰ εἰς τοὺς ὅρους καὶ εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 172 καὶ 175 τοῦ αὐτοῦ νόμου. »

Ἡ συνάθροισις πολλῶν κληρούχων εἰς τὸν τόπον τῆς κληρώσεως νεοσυλλέκτων δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς συνέλευσις σωματείου.

Βούλευμα 85 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

ΔΙΑΤΑΡΑΞΙΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ.

§ 1. Ἡ διατάραξις τῆς οἰκιακῆς εἰρήνης προϋποθέτει οὐσιωδῶς τὴν ὕπαρξιν δύω ὅρων ἢ περιστάσεων, τουτέστι τὴν παράνομον εἰσβολὴν εἰς ἑνὸς ἄλλου οἰκίαν ἢ κατάλυμα καὶ τὴν ἐντὸς αὐτοῦ ἐπιχείρησιν βιαιοπραγιῶν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου 61 τοῦ 1841 φέρουσα :

« Ἐπειδὴ ἡ διατάραξις τῆς οἰκιακῆς εἰρήνης, τῆς ὁποίας τὴν τιμώρησιν σκοπὸν ἔχει τὸ 201 ἄρθρ. τοῦ ποιν. νόμου, προϋποθέτει οὐσιωδῶς τὴν ὕπαρξιν δύο ὅρων ἢ περιστάσεων, τουτέστι τὴν παράνομον εἰσβολὴν εἰς ἑνὸς ἄλλου οἰκίαν ἢ κατάλυμα καὶ τὴν ἐντὸς αὐτοῦ ἐπιχείρησιν βιαιοπραγιῶν εἴτε εἰς πρόσωπα εἴτε εἰς πράγματα, ἢ ἁπλῶς δι' ἀπρεποῦς τρόπου παρενόχλησιν τοῦ οἰκοδεσπότου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δηλοῦται, ὁ ἐπὶ διαταράξει οἰκιακῆς εἰρήνης, δυνάμει τοῦ εἰρημένου ἄρθρου καταδικασθεὶς ἀναιρεσείων, οὔτε εἰσέβαλεν εἰς οἰκίαν, οὔτε ἐντὸς αὐτῆς παρηνόμησεν, ἀλλ' ἐντὸς ἑνὸς οἰνοπωλείου ἦλθεν

εἰς συμπλοκὴν μετὰ τοῦ οἰνοπώλου· ὅθεν δὲν ὑπῆρξε διατάραξις οἰκιακῆς εἰρήνης, καὶ ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Σπάρτῃ πλημμελειοδικῶν ἡρμήνευσε κακῶς καὶ ἐφήρμωσεν ἐσφαλμένως τὸ εἰς αὐτὴν ἰδίως ἀναφερόμενον 201 ἄρθρ. τοῦ ποιν. νόμου.

Ἐπειδὴ ἡ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως βεβαιουμένη πρᾶξις τοῦ ἀναιρεσείοντος, τουτέστιν ἡ ἐν καιρῷ νυκτὸς συμπλοκή του μετὰ τοῦ κυρίου τοῦ οἰνοπωλείου, χωρὶς νὰ δώσῃ οὗτος οὐδεμίαν ἀφορμήν, χαρακτηρίζεται κυρίως ὡς ἐπίθεσις κατὰ προσώπου, ἥτις, καθόσον μὲν δὲν περιέχει ἄλλην ἀξιόποινον πρᾶξιν, τιμωρεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρ. 207 τοῦ ποιν. νόμου, μὲ φυλάκισιν τὸ πολὺ τριῶν μηνῶν, καθόσον δὲ ἔγεινε διὰ βιαιοπραγίας κατὰ προσώπου μὲ φυλάκισιν 14 ἡμερῶν ἕως ἓξ μηνῶν· καὶ ἐπειδή, κατὰ τὴν βεβαίωσιν τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ἡ πρᾶξις αὕτη ἐτελέσθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐν καταστάσει τεταραγμένης ἐνεργείας τοῦ λογικοῦ του, ὡς ἐκ τῆς οἰνοποσίας, εἰς τοιαύτην δὲ περίπτωσιν, κατὰ τὰ ἄρθρ. 50 καὶ 87 τοῦ ποιν. νόμου, καταγινώσκεται μικροτέρα ποινή. »

§ 2. Συστατικὰ στοιχεῖα τῆς διαταράξεως τῆς οἰκιακῆς εἰρήνης εἶναι: ἡ ἕνωσις πολλῶν γενομένη ἐπίτηδες πρὸς παράνομον εἰςβολὴν εἰς ξένας οἰκίας, καὶ αὐτὴ ἡ εἰσβολή. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου τοῦ 1844).

§ 3. Ἡ εἰς ἀλλοτρίαν οἰκίαν εἰσβολὴ μὴ γενομένη παρανόμως δὲν ἀποτελεῖ διατάραξιν οἰκιακῆς εἰρήνης· τὸ στοιχεῖον δὲ τῆς *παρανόμου* εἰςόδου πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐκ τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς ποινῆς τοῦ ἄρθρ. 201 τοῦ ποιν. νόμου, τὴν ὁποίαν τὸ ἐν Καλάμαις πλημμελειοδικεῖον ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 495 ἀποφάσεως, ἔπρεπε ν' ἀποφασισθῇ, ὅτι ἡ εἰςβολὴ εἰς ἀλλοτρίαν οἰκίαν ἐγένετο *παρανόμως*. Τὸ δὲ οὐσιῶδες τοῦτο περιστατικὸν οὐδόλως προκύπτει ἐκ τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως.—Ἐπειδὴ ὅμως ἐν ἐλλείψει τῆς παρὰ τοῦ νόμου εἰςβολῆς, τὰ ἐν τῷ αὐτῷ διατακτικῷ περιεχόμενα γεγονότα ἀποτελοῦσι τὴν πρᾶξιν τὴν προβλεπομένην ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 690 τοῦ ποιν. νόμου τροπολογημένον διὰ τοῦ ἀπὸ 26 Ἰουνίου 1836 Β. διατάγματος, κηρυχθέντος τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐνόχου διαφόρων πράξεων, αἵτινες καταστaίνουν τοσαύτας ἐξυβρίσεις ἔργῳ κατὰ τοῦ Ι, ἕπεται ὅτι ἡ ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἕνεκα κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ εἰρημένου ἄρθρ. 201 δὲν παρέχει ἀφορμὴν πρὸς ἀθώωσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀλλ' ὑπαρχούσης ἐγκλήσεως, ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν ἄνω-

τέρω απόφασιν, πρὸς μόνον τὴν κατὰ τὸ 500 ἄρθρ. τῆς ποινικῆς δικονομίας ἐφαρμογὴν τοῦ εἰρημένου ἄρθρ. 690 ὡς καταλληλοτέρου νόμου. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρείου Πάγου 95 τοῦ 1847.

§ 4. Ἡ εἰς ἐργοστάσιον εἴσοδος δὲν θεωρεῖται ὡς διατάραξις οἰκιακῆς εἰρήνης, διότι αὐτὸ ὑποτίθεται ἀνοικτὸν εἰς τὸν καθένα. (ἀπόφ. ποιν. 'Αρ. Π. κδ'—σελ. 72 τόμ. ά. τῆς νομολογίας).

§ 5. Τὸ λουτρὸν εἶναι κοινὸν κατάστημα, καὶ ἕκαστος δύναται νὰ εἰσέρχηται ἐλευθέρως· ὅθεν ἡ ἐν αὐτῷ εἴσοδος δὲν ἀποτελεῖ διατάραξιν οἰκιακῆς εἰρήνης. (ἀπόφ. ποιν. 'Αρ.Π. 39 τοῦ 1845).—Πρβ. τὴν λέξ. *Δημόσιος τόπος*.

§ 6. Ὅταν τὶς καταμηνυθῇ ἐπὶ ἀπαγωγῇ ἀπὸ ἀναρμόδιον πρόσωπον, κατηγορηθῇ δὲ ἐπὶ διαταράξει οἰκιακῆς εἰρήνης, δὲν ἐμπορεῖ νὰ παράξῃ τὶς λόγον ἀναιρέσεως ἐκ τῆς ἀτάκτου ἐγκλήσεως. (ἀπόφ. ποιν. 'Αρ. Π. υζ')—Πρβ. τὰς λεξ. ά) *Ἀπαγωγή*.—β) *Αἰκία*.—γ) *Κατηγορία*.

ΣΗΜ. Ἡ καταδίωξις τῶν πλημμελημάτων γίνεται διὰ κατηγορίας, τὰ δὲ δικαστήρια δὲν δύνανται νὰ ἐπιληφθῶσιν αὐτῆς αὐτεπαγγέλτως, καὶ τὸ κλητήριον θέσπισμα πρέπει ν' ἀναφέρῃ τὸ ἔγκλημα, ἕνεκα τοῦ ὁποίου κατηγορεῖταί τις, διὰ νὰ δυνηθῇ ὁ κατηγορούμενος νὰ ἑτοιμάσῃ τὰ ὑπερασπίσεως μέσα· ὅταν λοιπὸν κατηγορῆταί τις διὰ δωροδοκίαν, δὲν πρέπει νὰ καταδικάζηται δι' ἀπάτην, καθὼς καὶ ὅταν κατηγορῆται, ὅτι ἐπροσπάθησε νὰ διεγείρῃ μῖσος κατὰ τῆς κυβερνήσεως δὲν πρέπει νὰ κηρύττηται ἔνοχος δυσφημίσεως (α). 'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Π. τος' τοῦ 1839, ἣν ὅρα ἐν τῇ λέξει 'Α π ό φ α σ ι ς π ο ι ν ι κ ή.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ (2).

Κανονιστικὰς διατάξεις δὲν πρέπει νὰ περιέχωσιν αἱ ἀποφάσεις. (ἀπόφ. πολ. 'Αρ. Π. 235 τοῦ 1839, ἣν βλ. ἐν τῇ λέξ. '*Αρμοδ. πολιτ. ἐν γένει* § 147).

ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ.

Ὅρα τὰς λέξ. ά) 'Α σ τ υ ν ο μ ί α.—β) 'Α ρ χ ή.—γ) Δ ι α τ α γ ή.

---

(1) Βλ. Τὰ περὶ τούτου ἐκτενέστερα ἐν τῇ λέξ. ά) Α ἰ κ ί α ι § 8.—β) Κ α τ η γ ο ρ ί α ι.

(2) Βλ. ά) τὴν ἑπομ. λέξιν.—β) Τὴν λέξιν Δ ι ά τ α γ μ α.—γ) Τὴν λέξ. Δ ι α τ α γ ή.

ΔΙΑΤΙΜΗΣΙΣ. Ὅρα τὴν λέξ. Ἀστυνομία.

—Τὸ 584 ἄρθρ. τοῦ ποιν. νόμου προβλέπει ἔκτακτόν τινα περίστασιν δημοσίας χρείας· ὅθεν δὲν ἔχει χώραν ἐπὶ παραβάσει τῶν περὶ τῆς καθημερινῆς καὶ τακτικῆς πωλήσεως τροφίμων διατάξεων. Τὸ ἄρθρ. 697 δὲν λαμβάνει χώραν εἰμὴ ὅταν παράβασίς τις δὲν ἀνάγεται εἰς νόμον εἰδικώτερον, τὸ δὲ 671 ἀπαγορεύει τὴν παράβασιν τῆς διατιμήσεως τροφίμων. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. πή, ἣν βλ. ἐν τῇ λέξ. *Ἀστυνομία*).

ΔΙΑΤΡΟΦΗ (1).

Πίναξ λεκτικός.

§ 1. *Τί ἐστὶ διατροφή;* Ὑπὸ τὴν λέξιν διατροφὴ δὲν ἐννοοῦνται μόνον τὰ τρόφιμα, ἀλλὰ καὶ ἡ κατοικία· ἑπομένως τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας συντάξεως πρέπει νὰ ἦναι τοσοῦτον, ὥστε νὰ ἐπαρκῇ καὶ εἰς ὅλα ταῦτα τ' ἀντικείμενα, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς καταστάσεως τῶν συζύγων. (ἀπόφ. 937 τῆς 22 νοεμβρ. 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.—Ν. 6 πανδ. *de alimentis*).

(1) Ὅρα τὴν λέξ. α) Δαπάναι §§ 6, 7.—β) Γνησιότης τέκνων § 8 ἔνθα περὶ τοῦ ἂν τὰ φυσικὰ τέκνα ἔχουν δικαίωμα διατροφῆς.—γ) Διαζύγιον σελ. 798. —δ) Τὴν μετὰ τὴν ἐντῷ ἄρθρῳ τούτῳ διατριβήν.—Ὅρα Archives de droit civil et de proc. civile de droit d'éducation des enfans après la dissolution du mariage par handey σελ. 440 1er cahier p. 1.

Σημ. Όταν ἡ σύζυγος κατοικῇ εἰς προικώαν οἰκίαν, τὸ ἐνοίκιον ἐκπίπτεται ἐκ τῆς διατροφῆς. (ἀπόφ. 1192 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 3. *Ἀπόπειρα*.—Εἰς ἀγωγὴν ἀντικείμενον ἔχουσαν διατροφὴν τέκνου, ἡ πρὸς συμβιβασμὸν ἀπόπειρα εἶναι περιττὴ κατὰ τὰ ἄρθρ. 186 § 1 καὶ 532 § 3 τῆς πολ. δικ.

Ἀπόφασις. 2541 τῆς 19 φεβρουαρίου 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 4. *Μισθὸς*.—*Κατάσχεσις*.—Τὸ μὴ κατασχετέον μέρος τοῦ μισθοῦ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαλλήλων δύναται νὰ μεσεγγυηθῇ πρὸς πληρωμὴν συντάξεως ἕνεκα διατροφῆς, ὀφειλομένης παρ' αὐτῶν εἰς τὰς συζύγους ἢ τὰ τέκνα των; Ὅρα τὴν ἐν τῇ νομικ. (φύλλ. 252) διατριβήν.

§ 5 *Ἀποζημίωσις*. Κατὰ τὸν νόμον, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ μεταξὺ τῶν συγγενῶν ῥητὴ συμφωνία περὶ παροχῆς διατροφῆς ἐπὶ ἀποζημιώσει, τότε ἀπαιτοῦνται τὰ ἕνεκα ταύτης δαπανηθέντα, ὅταν ἐδαπανήθησαν μὲ τὴν σκοπὸν τῆς ἀπαιτήσεως, καὶ οὐχὶ ἐκ στοργῆς καὶ εὐμενοῦς πρὸς τὸν διατραφέντα διαθέσεως.— Πανδεκ. βιβλ. 3 τίτ. 5 τεμ. 27 παρ. 1 καὶ 34—κώδ. βιβ. 2 τιτ. 19 διάτ. 15. (ἀπόφ. 5222 τῆς 18 δεκεμβρ. 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 6. *Σύζυγος*. Εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ἐκ μέρους τῆς συζύγου κατὰ τοῦ συζύγου της περὶ διατροφῆς αἴτησις πρὶν ἢ προηγηθῇ ἡ περὶ χωρισμοῦ ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου (*Droit* 1839, φυλ. 168).

§ 7. Ὅρα καὶ τὸν προηγούμενον § 1—Πρβ. δὲ τὴν λέξ. *Διαζύγιον* σελ. 795, ἔνθα κατεχωρίσθη ἀπόφασις, καθ' ἣν ὁ σύζυγος ὀφείλει νὰ χορηγῇ τὰ πρὸς διατροφὴν ἀναγκαῖα οὐ μόνον δι' ὅσον χρόνον διαμένει ἡ σύζυγος, δυνάμει δικ. ἀποφάσεως, ἐκτὸς τῆς συζυγικῆς οἰκίας, ἀλλὰ καὶ ἀφοῦ μετῴκησε κατὰ τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν.

§ 8. Ὅταν ἡ σύζυγος μένῃ ἐκτὸς τῆς οἰκίας τοῦ συζύγου, παρὰ τὴν θέλησιν αὐτοῦ, τότε ὀφείλει νὰ χορηγήσῃ διατροφὴν εἰς αὐτήν,

---

(1) Πρβ. τὸν § 15 τῆς λέξ. Διατροφή.

ὅταν, προκειμένου περὶ χωρισμοῦ ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης, ἐγκρίνῃ τὸ δικαστήριον νὰ μείνῃ ἐκτὸς τῆς συζυγικῆς οἰκίας, καὶ διατάξῃ τὴν δοτέαν σύνταξιν κατὰ τὸ ἄρθρ. 683 τῆς πολιτ. δικονομίας. (ἀπόφασις 3144 τῆς 26 ὀκτωβρίου 1844 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

Σημ. 1. Ὀφείλεται διατροφὴ εἰς σύζυγον, καθ' ἧς, ἐγκαταλιπούσης αὐτογνωμόνως τὴν συζυγικὴν οἰκίαν, ἐκινήθη ἀγωγὴ περὶ διαζυγίου, τὸ δὲ δικαστήριον ὥρισε τὸν τόπον τῆς διαμονῆς της μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῆς δίκης; Ναί. (ἀπόφ. 5294 τῆς 15 ἰαν. 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 8 δίς. Ὁ σύζυγος δὲν ὑποχρεοῦται νὰ διατρέφῃ τὴν σύζυγον παρὰ ἐνόσῳ αὕτη διαμένει εἰς τὴν οἰκίαν του.

Ἀπόφ. α Ἐπειδή, ὡς ὀρθῶς τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του σκέπτεται, διαρκοῦντος τοῦ γάμου ὁ ἀνὴρ δὲν ὑποχρεοῦται νὰ διατρέφῃ τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα του εἰμὴ ἐνόσῳ ἐκείνη μετ' αὐτοῦ συζῇ καὶ ταῦτα διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν του, καθότι σκοπὸς τοῦ γάμου κύριος εἶναι ἡ διαρκὴς συμβίωσις καὶ συνοίκησις τῶν συζευγνυομένων, τὸ δὲ κατὰ τοῦ ἀνδρὸς δικαίωμα τῆς συζύγου ἐπὶ διατροφῇ γεννᾶται ἀπὸ τὴν τῶν καθηκόντων αὐτῆς πρὸς ἐκεῖνον ἐκπλήρωσιν, ἥτις καθίσταται δυνατὴ διὰ μόνης τῆς συνοικήσεως. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ἀναιρεσείουσα καί τοι εὑρισκομένη πρὸ πολλοῦ μετὰ τοῦ κοινοῦ τέκνου, κατὰ τὰς ἐν τῇ δικογραφίᾳ ὑπαρχούσας βεβαιώσεις, μακρὰν τῆς συζυγικῆς οἰκίας, ἀξιοῖ μ' ὅλον τοῦτο ὅτι, ὑπάρχοντος ἐν προσωρινῇ ἀπαγορεύσεως καταστάσει τοῦ ἀνδρός της, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ὤφειλε νὰ παραδεχθῇ τὴν περὶ προσωρινῆς διατροφῆς αἴτησίν της· ἀλλ' ἡ ἀξίωσίς της αὕτη δὲν στηρίζεται εἰς οὐδένα νόμιμον λόγον, καθόσον ἡ προτεινομένη κατάστασις τοῦ ἀνδρός της δὲν δικαιολογεῖ παντάπασι τὴν ἀπομάκρυνσίν της, καὶ ἑπομένως ἡ ἐπὶ διατροφῇ ἀπαίτησίς της ἀποβαίνει ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ ὁ διϊσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ συζύγου της, καὶ οὐχὶ τὴν προηγηθεῖσαν, ἀπομάκρυνσιν αὐτῆς, ὡς προκαλεσθεῖσαν ἐκ προσβολῶν καὶ κακομεταχειρίσεων τῆς πενθερᾶς της, στηριζόμενος ἐπὶ πραγματικῶν περιστατικῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἐκτίμησις ἀνήκει εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια, δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ λόγον ἀναιρέσεως· ἄλλως δὲ ἄν, ὡς τὰ κατώτ. δικ. ὀρθῶς ἀπεφάνθησαν, οἱ λόγοι τῆς ἀναιρεσειούσης, οἱ ἀφορῶντες τὸ ἀδύνατον τῆς συνοικήσεώς της μετὰ τοῦ συζύγου της, ἔχωνται ἀληθείας, ἐδικαιοῦτο

αὕτη νὰ ζητήσῃ προηγουμένως τὸν ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης χωρισμὸν, καὶ τότε μόνον, διαρκούσης τῆς περὶ τούτου διαδικασίας, ἐδύναντο, κατὰ τοὺς §§ 2 καὶ 3 τοῦ 683 ἄρθρου της πολιτ. δικονομίας, νὰ προσδιορισθῶσι τὰ περὶ τῆς προσωρινῆς διατροφῆς αὐτῆς καὶ τοῦ τέκνου της.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι μόνος ὁ σύζυγος ἐμπορεῖ νὰ ζητήσῃ τὴν μετὰ τοῦ συζύγου του συνοίκησιν, ὡς ἀφορῶσαν καθαρὸν προσωπικὸν δικαίωμα, οὐχὶ δὲ οἱ κηδεμόνες, τῶν ὁποίων ἔργον εἶναι ἡ διαχείρισις τῆς περιουσίας, δὲν εἶναι ἰσχυρός· διότι, κηρυχθείσης τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ Π κατ' αἴτησιν αὐτῆς τῆς ἀναιρεσειούσης συζύγου του, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 126 καὶ 576 π. ε. προδικαστικῶν ἀποφάσεων τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν διορισθέντων τῶν κηδεμόνων τοῦ ἀπαγορευτέου, αὐτοὶ μόνοι, διαρκούσης τῆς καταστάσεως τῆς ἀπαγορεύσεως, ὀφείλουν νὰ φροντίζωσι, κατὰ τὸ 615 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, περί τε τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ προσώπου τοῦ ἀπηγορευμένου, ὡς στερουμένου θελήσεως, ἐδύναντο νὰ προτείνωσι τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος συνοίκησιν, τόσον δικαιότερον, ὅσον ἡ τὴν ἀπαγόρευσιν προκαλέσασα αἰτία, ἤτοι ἡ βλακεία, δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐπικινδύνων ἐκείνων νόσων, αἵτινες ἀποτελοῦσιν ἀδύνατον τὴν συνοίκησιν, ἐξ ἐναντίας μάλιστα ἀπαιτοῦσιν αὐτὴν χάριν τῆς περιθάλψεως, τῆς ὁποίας ὁ νοσῶν χρήζει.

Ἐπειδὴ ἀφοῦ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἡ συνοίκησις θεωρεῖται ὡς ὅρος ἄφευκτος τῆς ἐπὶ διατροφῇ αἰτήσεως, ὁ λόγος τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι τὸ δικαστήριον δὲν ὤφειλε ν' ἀρνηθῇ αὐτὴν εἰς τὸ διάστημα, καθ' ὃ ἐπρόκειτο νὰ λάβῃ πέρας ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως δίκη, ἀποβαίνει πάντῃ ἀνίσχυρος.

Ἐπειδὴ πᾶν ὅ,τι καθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὴν αἴτησιν τῆς ἀναιρεσειούσης συζύγου καὶ μητρὸς, ἀναφέρεται ὡσαύτως καὶ εἰς τὸ τέκνον, τὸ ὁποῖον αὕτη διατηρεῖ παρ' ἑαυτῇ κατὰ τὴν ἐκ τῆς συζυγικῆς οἰκίας ἀπομάκρυνσίν της· ἑπομένως καὶ ὁ τελευταῖος τῆς ἀναιρέσεως λόγος ὅτι τὸ δικαστήριον δὲν ἠδύνατο ἐν οὐδεμιᾷ περιστάσει ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς διατροφῆς πρὸς τὸ τέκνον εἶναι οὐχ' ἧττον ἀνίσχυρος· οὔτε ὑπάρχει τις κατὰ τοῦτο παραβίασις τῶν προτεινομένων Ῥωμαϊκῶν νόμων (*L. 4 f. f. de agnoscendis et alendis liberis.—L. 29 Cod de jure dot.—L. 2 f. solut. matrim*) σχετικῶς πρός τε τὸ τέκνον καὶ τὴν μητέρα, καθότι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἀναιρεσίβλητος πατὴρ καὶ σύζυγος δὲν ἀρνεῖται τὴν διατροφὴν, ἀλλὰ προσκαλεῖ τοὺς ἔχοντας δικαίωμα αὐτοὶ πρῶτοι νὰ ἐκπληρώσωσι τὰ καθήκοντά των· ἄλλως οἱ πλείονες τῶν

12*

νόμων τούτων, προϋποθέτοντες πάντη ἄλλας περιστάσεις καὶ σχέσεις, δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν εἰς τὴν παροῦσαν εἰδικὴν περίπτωσιν »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 20 τοῦ 1847.

§ 8 τρίς. *Σύζυγος. Τέκνα*.. Διαρκοῦντος τοῦ γάμου, ὁ σύζυγος δὲν ὑποχρεοῦται νὰ διατρέφῃ τὴν σύζυγόν του καὶ τὰ ὑπὸ τὴν πατρικὴν αὐτοῦ ἐξουσίαν ὑποκείμενα τέκνα, εἰμὴ ἐνόσῳ ἐκείνη συζῇ μετ' αὐτοῦ καὶ ταῦτα διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν του· ὅθεν δὲν χορηγεῖται διατροφή, ὅταν ἡ σύζυγος παραλαβοῦσα τὸ δεκαετὲς τέκνον της ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὴν συζυγικὴν οἰκίαν [1]. Ἀπόφ. 241 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 4748).

§ 9. Γυνὴ ζητήσασα τὴν ἀκύρωσιν τοῦ δευτέρου γάμου διὰ νὰ μένῃ ἔγκυρος ὁ μετ' αὐτῆς πρῶτος γάμος, δύναται νὰ ζητήσῃ ἐφεσίμως διατροφὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δίκης.

Τὸ δικαστήριον δὲ περιώρισε τὴν διατροφὴν ταύτην μέχρι τῆς ἀποφάσεως τῆς μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποδείξεων. ('Απόφ. 38 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3753).

§ 10. Ἡ πρώτη ὑποχρέωσις, ἥτις ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἄνδρα, εἶναι τοῦ νὰ χορηγῇ εἰς τὴν σύζυγόν του, ἀναλόγως τῆς καταστάσεώς του, πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ βίου, διαρκοῦντος τοῦ γάμου· ἡ δὲ ἀρχὴ αὕτη εἶναι σύμφωνος καὶ μὲ τὸ ἄρθρον 683 § 3 τῆς πολιτ. δικονομίας. (ἀπόφ. 219 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 429.

§ 11. Ὁ ἀνὴρ χρεωστεῖ νὰ παρέχῃ εἰς τὴν σύζυγόν του, τὴν ὁποίαν παρῄτησε μεταβὰς εἰς ἄλλην οἰκίαν, πάντα τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα ἀναλόγως τῶν μέσων καὶ τῆς καταστάσεώς του.

Νόμ. 1 § 15 πανδ. ad SC. Silan.—Νόμ. 5 πανδ de ritu nup.—Νόμ. 8 πανδ de usu et hab.—arg. νόμ. 13 πανδ. fin de ann. leg.—Απόφ, 5430 τοῦ φεβρ. 1849 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν,

---

(1) Le mari est tenu de fournir des aliments à sa femme, même hors du domicile conjugale lorsque, par suite de mauvais traitements du mari, la fèmme ne peut habiter avec sureté· cette obligation de la part du mari existe encore, bien que la femmé n'ait pas formé préalablement une demande en séparation de corps.

'Εκ τοῦ λεξ. τοῦ Devill v° aliment,

§ 12. *Σύζυγος. Πένθιμον ἔτος.* Ἡ σύζυγος ἔχει δικαίωμα διατροφῆς κατὰ τὸ πένθιμον ἔτος; Ναί. Ἀπόφ. 2713 τῆς 1 ὀκτωβρίου 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρουσα: [1]

« Ἐπειδή, διαλυομένου τοῦ γάμου διὰ τοῦ θανάτου, οἱ κληρονόμοι τοῦ τελευτῶντος ἀνδρὸς εἶναι ὑπόχρεοι κατὰ νόμον εἰς τὴν πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ ἀπόδοσιν τῆς προικὸς, κατάταξις δὲ δανειστῶν τοῦ ἀποβιοῦντος ἀνδρὸς καὶ φιλονεικία περὶ τοῦ προνομίου τῆς προικὸς λαμβάνουσι χώραν, ὅταν ὑπάρχωσι δανεισταὶ αὐτοῦ, καὶ ἡ περιουσία του δὲν ἀρκῇ εἰς τὴν ἀποπληρωμὴν τῶν δανειστῶν. (ὅρα τὰς λ. α) *Κατάταξις.* — β) *Προνόμιον*).

Ἐπειδὴ ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ὁμολογουμένου ὄντος, ὅτι τὰ ζητούμενα παρὰ τῆς Ζ χήρας τοῦ ἀποβιώσαντος Δ ὀγδοήκοντα δίστηλα ἐδόθησαν εἰς αὐτὸν ὡς προὶξ κατὰ τὸν μετ' αὐτοῦ γάμον της, μὴ ἐμφανισθέντος δὲ καὶ μηδενὸς δανειστοῦ τοῦ ἀποβιώσαντος εἴτε νὰ ζητήσῃ δάνειόν τι, εἴτε νὰ διαφιλονεικήσῃ τὴν προῖκα ἢ τὸ προνόμιον αὐτῆς, τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ὤφειλεν εἰς τὴν τοιαύτην περίπτωσιν νὰ καταδικάσῃ τὸν κηδεμόνα τοῦ Δ Σ κληρονόμου τοῦ ἀποβιώσαντος Ι Σ εἰς τὴν ἀπόδοσιν ἁπλῶς τῶν προσημειωθέντων προικώων ὀγδοήκοντα διστήλων, καὶ οὐχὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ λοιπὰ χρέη του· ἑπομένως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καθίσταται ὡς πρὸς τοῦτο μεταρρυθμιστέα.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνάγουσα Ζ χήρα Δ Σ δὲν κατέστησε παντάπασιν, οὐδὲ κἂν πιθανὸν, δι' οὐδενὸς ἀποδεικτικοῦ μέσου κατὰ τὸ ἐπιβληθὲν εἰς αὐτὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6540 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν χρέος πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι τὰ κρατούμενα παρ' αὐτῆς δύω δακτυλίδια ἐστολισμένα μὲ λίθους λευκοὺς τῇ ἐδόθησαν, ὡς ἰσχυρίσθη, προγαμιαία δωρεὰ, διὰ νὰ ὑπάρχῃ περίστασις νὰ ἐπιβληθῇ εἰς αὐτὴν κατὰ τὸν νόμον ὁ ἀναπληρωτικὸς ὅρκος· ἑπομένως ὀρθῶς τὸ μνημονευθὲν δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν κατεδίκασεν αὐτὴν εἰς τὴν πρὸς τὸν εἰρημένον κληρονόμον ἀπόδοσίν των.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 7036 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν βεβαιοῦται, ὅτι ὁ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην ἀντίκλητος πληρεξούσιος τῆς εἰρημένης ἐναγούσης Ε Ο ὡμολόγησεν ἐπὶ ἀκροατηρίου ὅτι τὴν σπάθην, ἥτις ζητεῖται ἀπὸ τὸν

---

(1) Καμμία διάταξις τοῦ νόμου δὲν διατάττει τὴν ἀπόδοσιν τῶν πρὸς διατροφὴν ἀναγκαίων εἰς τὴν χήραν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πενθίμου ἔτους. (ἀπόφ. 961 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

κληρονόμον τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου της, βαστᾷ ἡ πελάτις του πρὸς ἐξασφάλισιν μέρους τῶν κατ' αὐτοῦ ἀπαιτήσεών της· ὥστε ἁπλῆ ἤδη ἡ ἄρνησις τοῦ αὐτοῦ περιστατικοῦ ἐκ μέρους τοῦ κατὰ τὴν ἐφέσιμον ταύτην δίκην ἑτέρου ἀντικλήτου πληρεξουσίου της δὲν δύναται νὰ τὴν ὠφελήσῃ, διότι θέλουσα νὰ πράξῃ τοῦτο ὤφειλε νὰ συμμορφωθῇ προηγουμένως μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 464 καὶ ἑπομένων τῆς πολιτ. δικονομίας, ν' ἀνακαλέσῃ τὴν δικαστικὴν ἐκείνην ὁμολογίαν καὶ νὰ μὴ τὴν ἀναγνωρίσῃ· μὴ γενομένου δὲ τούτου, ἡ δικαστικὴ αὕτη ὁμολογία ὡς δοθεῖσα ἀπὸ πρόσωπον, ἔχον κατὰ τὸ ἄρθρ. 95 τῆς αὐτῆς δικονομίας, τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα, ἀποτελεῖ κατὰ τῆς εἰρημένης ἐναγούσης πλήρη, κατὰ τὸ ἄρθ. 264, ἀπόδειξιν· καὶ ἑπομένως ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης εἰς τὴν προκειμένην δίκην εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ὡς πρὸς τὴν περὶ διατροφῆς κατὰ τὸ πένθιμον ἔτος αἴτησιν τῆς ἐκκαλούσης.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον ά. βιβλ. δ' τίτλ. ζ'. τῆς ἑξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου, πᾶσα γυνὴ ὀφείλει ἐνιαυτὸν πενθεῖν τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ μὴ γαμηθῆναι πρὸ τῆς συμπληρώσεως αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἐνόσῳ ἡ γυνὴ διατηρεῖ τὴν τοῦ προσημειωθέντος νόμου διάταξιν θεωρεῖται, ὡς καὶ ἀπὸ τὸν § 1 βιβλ. 50 τίτλ. 1 τῶν πανδεκτῶν προκύπτει, ὅτι διαμένει εἰς τὸν ἴδιον γάμον· ἐκ τούτων δὲ ἕπεται, ὅτι καὶ οἱ κληρονόμοι τοῦ τελευτῶντος ἀνδρός, οἵτινες τὸν ἀντιπροσωπεύουν, ὀφείλουν, διακατέχοντες τὴν προῖκα, νὰ παρέχωσιν εἰς τὴν χήραν τὰ κατὰ τὸν πένθιμον ἐνιαυτὸν πρὸς διατροφὴν αὐτῆς ἀναγκαῖα, ὡς τοῦτο νὰ ἦναι βάρος τῆς προικὸς καὶ καθ' ὅσον μᾶλλον, καὶ κατὰ τὸν μοναδικὸν νόμον § 7 βιβλ. 5 τίτ. 13 τοῦ κώδηκος, οἱ κληρονόμοι δὲν ὀφείλουν ν' ἀποδώσουν τὴν προῖκα, οὔτε νὰ πληρώσουν κανένα τόκον δι' αὐτῆς ἐντὸς τοῦ πενθίμου ἔτους· ἰδὲ καὶ Μερλῖνον *Répertoire*, ἀριθμ. 6. § 11 λέξει προὶξ (*dot*) καὶ νομ. 8 βιβλ. γ' τίτλ 1 τοῦ κώδηκος).

Ἐπειδή, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀφοῦ ἡ εἰρημένη χήρα Α Σ τὸ καθ' ἑαυτὴν διετήρησεν ἐξ ἑνὸς μέρους τὸ πένθιμον ἔτος χωρὶς νὰ δευτεροϋπανδρευθῇ, ἐξ ἄλλου δὲ δὲν ἔλαβεν ἔκτοτε τὴν προῖκά της, οὔτε τόκους ἐξ αὐτῆς ὡς κατεχομένης ἀπὸ τὸν κληρονόμον τοῦ τελευτήσαντος συζύγου της Α Σ, καθὼς ταῦτα δὲν διαφιλονεικοῦνται παρ' οὐδενὸς τούτων, τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ὤφειλεν εἰς τὴν τοιαύτην περίπτωσιν νὰ παραδεχθῇ τὴν περὶ ἀποδόσεως τῶν πρὸς διατροφὴν κατὰ τὸ πένθιμον ἔτος ἀναγ-

καίαν αἴτησίν τας, καὶ ν' ἀποδώσῃ εἰς αὐτὴν ἀνάλογόν τι καὶ διὰ ταῦτα ποσόν.

Ἐπειδὴ, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς καταστάσεως τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου της Σ, ἥτις ὡς ἐκ τῶν καταλόγων τῆς ἀπογραφῆς τῆς περιουσίας του καὶ τῶν λοιπῶν ἐγγράφων ἐξάγεται, εἶναι πολὺ μετρία, καὶ ὀφείλοντος τοῦ δικαστηρίου τούτου, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, νὰ ἐπιδικάσῃ εἰς τὴν εἰρημένην χήραν τὰ κατὰ τὸ πένθιμον ἔτος πρὸς διατροφήν της ἀναγκαῖα, τὸ ποσὸν 180 δραχμῶν, ἤτοι δραχ. 15 κατὰ μῆνα, δι' ὁλόκληρον τὸ πένθιμον ἔτος εἶναι ἀναλόγως ἱκανὸν εἰς τὴν εἰρημένην χήραν. »

§ 13. *Σύζυγος. Διάζευξις.* Δὲν ὑπάρχει νόμος, ἐπιβάλλων εἰς τὸν διεζευγμένον ἤδη σύζυγον τὸ χρέος τοῦ νὰ τροφοδοτῇ τὴν διεζευγμένην ἤδη σύζυγον. (ἀπόφ. 59 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 229).

§ 14. *Νύμφη.* Ὁ εὔπορος πατὴρ ἀναγκάζεται νὰ διατρέψῃ τὴν σύζυγον τοῦ ἀπόρου ζῶντος υἱοῦ του; Ναί.

Ἀπόφ, « Ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν συζήτησιν προέκυψε, καὶ εἰς τὸ ἀκροατήριον ὡμολογήθη, ὅτι ὁ σύζυγος τῆς ἐφεσιβλήτου Γ κτήματα καὶ περιουσίαν ἰδίαν δὲν ἔχει, καλλιεργεῖ δὲ τὰ κτήματα τοῦ πατρός του καὶ εἰς αὐτὰ ἀφιεροῖ ὅλην του τὴν ἐργασίαν, ὅθεν καὶ συζῇ καί διατρέφεται εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν ὑπὸ τοῦ πατρός του· ἑπομένως, ζῶντος ἀφ' ἑνὸς τοῦ εἰρημένου Γ ὡς ὑπεξουσίου υἱοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἀπολαμβάνοντος δὲ τούτου ἀφ' ἑτέρου τοὺς καρποὺς τῶν κόπων του, ἐξ ὧν δίκαιον εἶναι νὰ προνοῇ αὐτὸς οὗτος, ἀντὶ τοῦ υἱοῦ, περὶ τῆς διατροφῆς τῆς πενήσσης νύμφης του, καθ' ὅσον τὰ δικαστήρια ὁριστικῶς ὑπὲρ αὐτῆς ἀπεφάσισαν, τόσον μᾶλλον, ὅσον καὶ κατὰ τὰ τὰς ἀρχὰς τῶν αὐτοκρατορικῶν νόμων δὲν δύναται ν' ἀποφύγῃ τοιαύτην ὑποχρέωσιν, διότι κατ' αὐτοὺς (Ἁρμεν. 77, 78 τίτλ. ἑ. βιβλ. 3) οἱ γονεῖς ἀναγκάζονται νὰ διατρέφουν τὰ τέκνα καὶ τοὺς κατιόντας, ἡ δὲ νύμφη (*naras*) ἐπέχει τόπον θυγατρὸς (*pro filiæ est*) (*Inst de nupt* § 6 *Seg.*) μάλιστα δὲ ὅταν ὁ σύζυγος αὐτῆς ζῇ ὡς ὑπεξούσιος υἱὸς εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν, διότι τότε ὑπεξουσία τοῦ αὐτοῦ πατρὸς θεωρεῖται, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ῥωμ. δικαίου, καὶ ἡ νύμφη ὁ δὲ πατὴρ ὡς κύριος ὅλης τῆς περιουσίας εἶναι ἀναγκαίως ὑπόχρεως νὰ διατρέφῃ τοὺς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐργαζομένους, αἱ δὲ περὶ διατροφῆς διατάξεις ὑπαγορεύονται, πρὸς τούτοις, ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπιεικείας, ὡς ῥητῶς διαγράφει ὁ νόμος 5 § 2 τῶν πανδεκτῶν *de agoscendisnet alentis Liberis* βιβλ. XXV. τίτλ. 3· ὅθεν

καὶ ἀπὸ τὰς ἀρχὰς ταύτας ὁδηγουμένη ἡ Γαλλικὴ νομολογία δὲν ἐδίστασε νὰ παρεκτείνῃ εἰς παραπλησίαν περίπτωσιν τὸ γράμμα τοῦ νόμου καὶ νὰ καθιερώσῃ, ὅτι τὸ χρέος τῆς διατροφῆς ἐπίκειται εἰς ὅλους τοὺς ἀνιόντας, ἂν καὶ τὸ ἄρθρ. 203 τοῦ Γαλλ. κώδηκος ῥητῶς μόνον εἰς τοὺς γονεῖς τὸ ἀναθέτει »

Ἀπόφ. 13 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 2785.

§ 15. *Ἀνεψιός. Ἐπίτροπος*. Ὁ θεῖος ἐπιτροπεύων τὸν ἀνήλικα ἀνεψιὸν εἰκάζεται ὅτι κατέβαλε τὰ πρὸς διατροφὴν χάριν εὐσεβείας;

Ἡ ἀπόφασις 52 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει :

« Ἐπειδή, κατὰ τὸν § 60 τοῦ βιβ. έ. τίτλ. 11 τοῦ Ἁρμεν. νόμ. 9 πανδ. *de neg gest.*) οἱ μὲν διοικηταὶ δίδωσιν ἢ λαμβάνουσι τοὺς τόκους τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβληθέντων ἢ οὓς ἔλαβον κατὰ τὴν διοίκησιν ἡ μήτηρ δὲ καὶ ἡ μάμμη, καὶ ὁ θεῖος, ἀπο-θρέψαντες τὸν ἀνήλικα, δὲν ἔχουν μὲν ἀπαίτησιν τῆς περὶ τούτου δαπάνης, ἐὰν δι' εὐσέβειαν τοῦτο ἔπραξαν, καὶ μάλιστα ὅταν ἦναι εὔπορος, ἔχουν δὲ τοιαύτην, « ὅταν τὴν τῆς εὐσεβείας πρό» ληψιν προανέλευσιν καταγραφὴν τῶν δαπανημένων ποιούμενοι » μὴ καταγράφονται μὲν, προςμαρτυρούμενα δὲ περὶ τούτου· » ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἀναιρεῖται ὁ τῆς προαιρέσεως καὶ εὐσεβείας λόγος, διότι ὁ Π Γ ἐπιτροπεύων τοὺς ἀνήλικας ἀνεψιούς του καὶ διοικῶν τὴν περιουσίαν αὐτῶν, ὤφειλε νὰ καταβάλῃ τὰ πρὸς διατροφήν των, καὶ κατέγραψε μὲν τ' ἄλλα δαπανήματα, δὲν ἐσημείωσε δὲ τὰ τῆς τροφῆς· ὥςε δὲν ἀποκλείονται ἐκ τούτου οἱ ἤδη λογοδοτοῦντες κληρονόμοι αὐτοῦ τῆςπερὶ τούτων ἀπαιτήσεως ὥςε οὐκ ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον περιώρισε τὸν τῆς διατροφῆς χρόνον [1].

Ἐπειδή, κατὰ τοὺς νόμους 38 ἕως 40 (Ἁρμεν. βιβ. έ, τίτ. 12) 7 § 9 π. (26, 7)-καὶ νεαρὰν 72, ἐὰν ὁ ἐπίτροπος δανείσῃ ἐν οἰκείῳ ὀνόματι τὰ ὀρφανικά, δίδοται μὲν ἐπιλογὴ τῷ νέῳ, ἢ πάντα καταδέξασθαι τὰ γραμματεῖα ἢ πάντων ἀποστῆναι, καὶ οἱ ἐπίτροποι δίδωσι τοὺς τόκους, οὓς ἔλαβον, ἐὰν ὁ ἄνηβος ἐπιγινώσκῃ τὸν κίνδυνον τῶν λοιπῶν. « Ἀλλά, κατὰ τὸ κεφάλαιον 8 τῆς « νεαρᾶς, ὅταν ὁ νέος δὲν ἔχῃ προσόδους ἄλλας αὐτάρκεις, » ἀλλὰ χρυσίον τόσον μόνον, ὁπόσου τόκος μόλις αὐτόν τε καὶ » τοὺς αὐτοῦ τρέφειν καὶ ἀρκεῖν τὴν ἄλλην αὐτοῦ παρέχειν τοῦ » βίου διοίκησιν » εἰς τοιαύτην περίστασιν δίδεται ἄδεια εἰς τοὺς κηδεμόνας νὰ διοικῶσι τὰ τῶν νέων ὡς καὶ τὰ ἴδιά των πράγματα

---

(1) ὅρα ἀνωτ. § 5.

. . . . ὥστε ἐπὶ τοῦ προκειμένου δανείσας τὸ πρῶτον ὑπάρχον κεφάλαιον τῶν ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἀνηλίκων εἰς τὸν Δ Κ ἀφ' ἑνὸς, καὶ δαπανῶν ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν διατροφὴν αὐτοῦ, ἐὰν μετὰ ταῦτα ἔλαβε τοὺς τόκους ἢ καὶ μέρος ἐκ τοῦ κεφαλαίου τοῦ ῥηθέντος δανείου, ἀφοῦ ἀνεδέχετο νὰ πληρώσῃ τόκον διὰ τὰ περισσεύοντα καὶ μένοντα ἐπάνω του κεφάλαια, ὡς ἐκ τῆς ὑπὸ στοιχεῖον Ζ. σελίδος τοῦ καταστίχου φαίνεται, ἠδύνατο πλέον νὰ κάμῃ αὐτοῦ χρῆσιν ὡς χρημάτων αὐτοῦ ἰδίων· ὅθεν δὲν ἔχουν οἱ ἤδη ἐνάγοντες δικαίωμα ν' ἀπαιτήσουν ὡς ἴδια τὰ δανεισθέντα ὑπὸ τοῦ Π Γ ἐν τῷ ἰδίῳ του ὀνόματι εἰς τὸν Ι Γ· ὅθεν ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τὴν περὶ τούτων ἀπαίτησιν καὶ δὲν συνεχώρησεν ἀπόδειξιν περὶ αὐτῶν »

§ 16. *Πορνογενῆ τέκνα*. Δύναται ὁ γεννήτωρ πορνογενῶν τέκνων νὰ ὑποσχεθῇ διατροφήν; Ναὶ, κατὰ τὴν ἀνωτέρω (λέξ. *γνησιότης τέκνων* σελ. 473) καταχωρισθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

§ 17. *Κληρονόμος*. Εἰς τὴν πρότασιν τοῦ νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὴν ἄνηβον ὑπὸ ἐγγύησιν ἡ προσωρινὴ διακατοχὴ τῆς κληρονομίας τοῦ . . . ἐμπεριέχεται καὶ ἐκείνη τῆς προσωρινῆς διατροφῆς· ὥςτε, ἂν τυχὸν ἀποῤῥιφθῇ ἡ πρώτη, νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ δευτέρα, καὶ ἂν ῥητῶς δὲν ἐμπεριέχεται εἰς τὰς ἐγγράφους προτάσεις;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ πρότασις αὕτη δὲν εἶναι παρὰ μία τροπολογία τῆς αἰτήσεως, τὴν ὁποίαν κατὰ πρῶτον ἐπρόβαλε πρωτοδίκως ἡ Ο τοῦ νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὴν ἄνηβον ἡ ὑπὸ ἐγγύησιν προσωρινὴ διακατοχὴ τῆς κληρονομίας τοῦ Α τὴν ὁποίαν αἴτησιν ἔπειτα περιώρισεν εἰς τὴν τῆς διατροφῆς, συγκαταβαίνουσα εἰς τὸ νὰ κατέχουν αἱ ἀντίδικοι προσωρινῶς ὑπὸ ἐγγύησιν τὴν εἰρημένην κληρονομίαν, ἡ δὲ τοιαύτη τροπολογία εἶναι δεκτὴ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρ. 745 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν βάσιν αὐτῆς τῆς αἰτήσεως.

Ἐπειδὴ ὁσάκις ἀμφισβητεῖται ἡ γνησιότης ἀνήβου τέκνου, σχετικῶς ὡς πρὸς τὰς ἀξιώσεις του ἐπὶ πατρικῆς κληρονομίας, δίδεται μὲν κατὰ τὸν νόμον προσωρινῶς ἡ κατοχὴ τῆς κληρονομίας, αὐτῷ ἐπὶ ἀξιοχρέῳ ἐγγυήσει (*N*. 1 *ff. des carbon edictio n*. 1 *Cod. eod.*), ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἐν γνώσει τῶν πραγμάτων, ὡς ὁ νόμος ἐκφράζεται (*n*. 3 § 4 *ff. eod.*) δηλ. ὁσάκις ὑπάρχει πρόληψις ὑπὲρ τῆς γνησιότητος αὐτοῦ τοῦ ἀνήβου, καὶ ἐπομένως εἰς

εἰς τοιαύτην περίπτωσιν δύναται νὰ λάβῃ χώραν καὶ ἡ ἀντὶ τῆς διακατοχῆς διατροφὴ τοῦ ἀνήβου.—(Ὅρα τὸν προηγ. § 16).

Ἐπειδὴ ἡ πρόληψις τῆς γνησιότητος προκύπτει ἀπὸ διάφορα πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ ἐὰν δὲν ἀπεδείχθη ἐκεῖνο, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐθεωρήθη ὡς ἐν ἐκ τῶν συντελεστικῶν πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς προλήψεως, δηλ. ἡ γέννησις τοῦ ἀνήβου, μετὰ τὴν τελετὴν τοῦ γάμου, δύναται αὕτη ἡ πρόληψις νὰ σχηματισθῇ καὶ ἀπὸ ἄλλα περιστατικά.

Ἐπειδὴ ὁ γάμος μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς, οἵτινες ἐλεύθεροι ὄντες συνέζων πρότερον εἰς ἀθέμιτον σχέσιν, καὶ; διαρκούσης αὐτῆς, ἐγέννησαν τέκνα, εἶναι ἓν ἐκ τῶν νομίμων μέσων τοῦ νὰ καταστήσῃ, δυνάμει τῆς κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας τελετῆς αὐτοῦ, γνήσια τὰ προγεγεννημένα τέκνα.»

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ποτὲ Α ἐνυμφεύθη νομίμως τὴν Α . . . καὶ μετὰ τὸν τόκον τῆς . . . ὅθεν ἀπεδείχθη ὅτι μεταξὺ τοῦ Α καὶ τῆς Α ἐλευθέρων ὄντων, ὑπῆρχε πρὸ τῆς συλλήψεως καὶ τοῦ τόκου τῆς Γ, τοιαύτη ὁποία προεῤῥέθη ἀθέμιτος σχέσις, ὥσπερ ἡ Α ἰσχυρίζεται, θέλει προκύψει ἐκ τούτου μεγίστη πρόληψις ὑπὲρ τῆς γνησιότητος τῆς πατριότητος, καὶ ἑπομένως τὸ δικαίωμα αὐτῆς περὶ τῆς προσωρινῆς διακατοχῆς ἢ τῆς διατροφῆς. »

Ἀπόφ. 199 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 1001).

§ 18. *Κληρονόμος*. Κατὰ τὴν τελευταίαν διάταξιν τοῦ κώδ. *de ard. cognit.* ὁ ἀπαιτῶν κληρονομίαν τινὰ, ἂν δὲν ἔχῃ ἄλλον πόρον ζωῆς, ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διατρέφεται καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰ εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης ἀπαιτούμενα ἔξοδα ἐκ τῆς κληρονομικῆς περιουσίας, ὁριζομένης τῆς ποσότητος τούτων, κατὰ τῷ δοκοῦν τῷ δικαστηρίῳ· ἡ διατροφὴ δὲ αὕτη πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἑωσοῦ ὁ ἐνδεὴς κληρονόμος λάβει τὴν κληρονομικὴν μερίδα του. (ἀπ. 142 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ.—Νομικ. σ. 3736).

§ 19. *Διατροφὴ ὀρφανῶν. Ἀπαλλοτρίωσις*. Κατὰ τὸν νόμον δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀπαλλοτριωθῇ τὸ ἀκίνητον κτῆμα τοῦ ἀνήλικος εἰμὴ διὰ πληρωμὴν χρέους αὐτοῦ καὶ κατὰ διαταγὴν τῆς ἀρχῆς· κατὰ τὸ πνεῦμα ὅμως τοῦ νόμου τούτου συγχωρεῖται ἡ ἀπαλλοτρίωσις τοῦ ἀκινήτου κτήματος τοῦ ἀνήλικος καὶ δι' ἄλλας κατεπειγούσας περιπτώσεις, ἤτοι διὰ τὰ πρὸς *διατροφὴν* καὶ ἀνατροφὴν αὐτοῦ ἀναγκαῖα.

Τοῦτο δὲ δύναται νὰ ἐπιτραπῇ ὅταν ὁ ἐπίτροπος δὲν ἤθελεν ἄλλως δύνασθαι νὰ προσπορίζηται τὰ πρὸς διατροφὴν καὶ ἀνατροφὴν τοῦ ἀνήλικος ἀναγκαῖα. (ἀπόφ. 415 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυ-

κλίῳ ἐφετῶν—Νομικ. σελ. 3766).—Πρβ. τὰ ἐν τῇ λέξει *Ἀγοραπωλησία* § 61, 64 ἐκτεθέντα.

§ 20. *Πατρυιοί. Τέκνα.* Κατὰ τὸ τεμ. 5 § 1 καὶ 2 καὶ κατὰ τὰ τεμ. 16 καὶ 25 τοῦ τίτλ. 3 τῶν πανδεκτῶν, ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ὀφείλουν διατροφὴν εἰς τὰ τέκνα των, καὶ ἀμοιβαίως ταῦτα πρὸς τοὺς γονεῖς· οὐχὶ δὲ καὶ οἱ πατρυιοί, οἵτινες νομικῶς τοιοῦτον χρέος δὲν ἔχουσι πρὸς τὰ ἐξ ἄλλων γονέων γεννώμενα τέκνα. (ἀπόφ. 158 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3118).

§ 21. *Τέκνα ἐκ μοιχείας.* Ὡς πρὸς τὰ ἐκ μοιχείας γεννηθέντα τέκνα δὲν χορηγεῖται διατροφὴ, διότι δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν τάξιν αὐτῶν ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα, οὔτε ἀπολαμβάνουν διατροφῆς δικαίωμα (Νεαρ. 74 κεφ. τελ.—Νεαρ. 89 κεφ. τελ.—Ἁρμεν. βιβλ. ά. τίτλ. 6 § 4, 42, 45. (ἀπόφ. 260 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ.—Νομ. σελ. 2042).

Ἐν τῇ Νομικῇ, σελ. 281 τοῦ 1838, εὕρηνται τὰ ἑξῆς:

Ἂν καὶ κατὰ φυσικὴν ἐπιείκειαν ἡ χορήγησις τῆς τοιαύτης διατροφῆς δὲν θεωρεῖται ἀπόσκοπος, διότι τῳόντι δὲν πταίουν τὰ ἐκ μοιχείας γεννώμενα δυστυχῆ πλάσματα, λαβόντα τοιαύτην ὕπαρξιν· νομίζω, μολαταῦτα, ὅτι προκύπτουν οὐσιώδεις ἀμφιβολίαι κατὰ τῆς ὑπάρξεως γραπτοῦ δικαίου, εἴτε κανονικοῦ εἴτε πολιτικοῦ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Τὸ παλαιὸν Ῥωμαϊκὸν δίκαιον ἔδιδεν εἰς τὸν πατέρα τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν μόνον ὡς πρὸς τὰ ἐκ νομίμου γάμου γεννώμενα τέκνα του, καὶ ὑποχρέονεν αὐτὸν εἰς αὐτὴν μόνον τὴν περίπτωσιν νὰ χορηγῇ διατροφήν. Ὅλα τὰ ἄλλα τέκνα, τὰ γεννώμενα ἐκτὸς τοῦ γάμου, ἐθεωροῦντο ὡς νὰ μὴν εἶχον πατέρα τινὰ *sine pater filii*), καὶ ὁ πατὴρ δὲν ὑπεχρεοῦτο παντάπασι νομικῶς νὰ χορηγῇ εἰς αὐτὰ διατροφήν [1]· παρὰ τῆς μητρός των μόνον ἠδύναντο τὰ τοιαῦτα τέκνα ν' ἀπαιτῶσι διατροφήν.

Τὸ νεώτερον Ῥωμ. δίκαιον ἔκαμεν ὡς πρὸς αὐτὴν τὴν ἀρχὴν μεταβολάς τινάς· διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἔχωμεν τὰς μεταβολὰς αὐτὰς ὑπ' ὄψιν, παρατηρητέον ὅτι τὰ ἐκτὸς τοῦ γάμου γεννώμενα τέκνα δύνανται νὰ ἦναι τεσσάρων γενῶν, δηλ: τὰ ἐκ τῆς συμβιώσεως μετὰ παλλακίδων (*concubinat*), συγχωρουμένης παρὰ τῶν Ῥωμαίων—νόθα (φυσικὰ), τὰ ἐξ αἱμομιξίας (*incestuosi*), τὰ ἐκ μοιχείας

---

(1) Πλούταρ. Quest. Rom. σελ. 316. Ulpiau fram. iv. 2. gaji inst. I. N. 8 § 12. inst 10 de nuptiis.

(adulterini) καὶ τὰ ἐκ πάσης ἄλλης σαρκικῆς συνευρέσεως (*spurii* ἢ *vulpo quesiti*).

Ἡ περὶ τῶν τελευταίων κατάστασις ἔμεινεν ἀμετάβλητος, καὶ ἐδύναντο ν' ἀπαιτῶσι διατροφὴν παρὰ τῆς μητρός των· ἀκολούθως παρεδέξατο ἡ Κυβέρνησις ν' ἀποδέχηται τοιαῦτα τέκνα, μετὰ τῶν πτωχῶν γνησίων νομίμου γάμου τέκνων, εἰς φιλανθρωπικὰ καταστήματα· μόνον ἡ τωρινὴ νομολογία (πρᾶξις), στηριζομένη εἰς ἐπιείκειαν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐθαιρεσίαν, ἢ κακῶς ἐξηγημένην σημασίαν τῆς λέξεως *naturales libri* [1] κτλ. ἔπλασε τὴν γενικὴν ὑποχρέωσιν τοῦ πατρὸς διὰ νὰ χορηγῇ διατροφὴν καὶ εἰς τὰ ἐκτὸς τοῦ γάμου τέκνα του.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ τέκνα τῶν παλλακίδων, ὁ μέγας Κωνσταντῖνος διέταξε διάφορα πρὸς ὄφελός των, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν ὀλίγα τινὰ γνωρίζουν· ἐκτὸς ὅτι δι' αὐτῶν τῶν διατάξεων ἐφρόντισεν ἀμέσως δι' αὐτά, καὶ ἔκαμε ν' ἀναγνωρισθῇ ἡ νομιμότης (*Legitimation*) διὰ τοῦ μέλλοντος γάμου, πρέπει νὰ διέταξέ τι καὶ περὶ τῶν κληρονομικῶν δικαιωμάτων των, διότι οἱ αὐτοκράτορες Βαλεντινιανός, Βάλενς καὶ Γρατιανὸς διέταξαν ὥστε τὰ τέκνα τῶν παλλακίδων, ἂν ὑπάρχωσι συγχρόνως μὲ γνησίους κατιόντας ἢ ἀνιόντας, νὰ δύνανται νὰ ἐγγράφωνται κληρονόμοι μόνον 1/12 καὶ εἰς ἔλλειψιν τοιούτων συγχρόνων μόνον 3|13 [2]. Διάταξις, ἥτις ἐπεκυρώθη παρὰ τῶν αὐτοκρατόρων Θεοδοσίου καὶ Βαλεντινιανοῦ [3]. Ἐξ ἐναντίας περὶ ὑποχρεώσεως διατροφῆς τινος δὲν ἦτον εἰσέτι λόγος, διότι αὕτη ἀπεφασίσθη ἔπειτα παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ.

Ὁ Αὐτοκράτωρ οὗτος ἐξέδωκε, δηλαδή, τὴν ἐκτεταμένην 89 νεαράν, ἐν τῇ ὁποίᾳ συμπεριέλαβεν ὅλας τὰς προτέρας διατάξεις τοῦ Κωνσταντίνου καὶ τῶν μεταγενεστέρων Αὐτοκρατόρων, παρεδέχθη νὰ ἔχωσιν οἱ πατέρες τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν εἰς τὰ τέκνα τῶν παλλακίδων, προσεδιώρισεν εἰς αὐτὰ ὡρισμένον κληρονομικὸν δικαίωμα, καὶ προσέθεσε συγχρόνως δικαίωμα τοῦ ν' ἀπαιτῶσιν ἀπὸ τοὺς πατέρας των διατροφήν, εἴτε κληρονομήσουν, εἴτε μή· διότι διατάττει ὥστε ὄχι μόνον ὅταν προσκαλῶνται αὐτὰ τὰ

---

(1) Παῖδες νόθοι, ἢ φυσικοί, καλοῦνται τὰ τῶν παλλακίδων τέκνα, καὶ τοῦτο ἀπὸ Κωνσταντίνου. Σ. Μ.

(2) C. I. C. Thod. (epitom.) IV. 6 de naturalibus filiis.

(3) C. 2 eod.

τέκνα εἰς κληρονομίαν νὰ λαμβάνωσι διατροφὴν [1], ἀλλ' ὑποχρεοῖ μάλιστα τοὺς κληρονόμους, ὅταν δὲν προσκληθῶσι τὰ τέκνα αὐτὰ εἰς κληρονομίαν, νὰ διατρέφωσιν αὐτά [2], καὶ ἡ κατάστασις τῶν ἐκ μοιχείας καὶ αἱμομιξίας τέκνων δὲν μετεβλήθη, ἂν καὶ φαίνεται ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος διέταξέ τι περὶ αὐτῶν· ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ ἔμειναν εἰς ἀχρηστίαν, καὶ μάλιστα ὁ αὐτοκράτωρ οὗτος τὸ ἀπηγόρευσε ῥητῶς· διότι διατάττει εἰς τὴν ῥηθεῖσαν Νεαράν [3].

« Τελευταῖον δὲ ἡμᾶς τοῦ νόμου μέρος ἐκδέχεται, ὥστε καὶ αὐτὸ τὴν προσήκουσαν τάξιν λαχεῖν, καὶ ἐξαριθμήσασθαι τίνες οὐδὲ αὐτοῦ τοῦ τῶν νοθῶν ἄξιοι καθεστᾶσιν ὀνόματος· πρότερον μὲν γὰρ πᾶς ὁ ἐκ συνελεύσεων (οὐ γὰρ καλέσομεν γάμων) ἢ νεφαρίων ἢ ἰνκέστων, ἢ δαμνάτων προελθών, οὗτος οὐδὲ φυσικὸς ὀνομασθήσεται, οὐδὲ ἀποτραφήσεται παρὰ τῶν γονέων [4], οὐδὲ ἕξει τινὰ πρὸς τὸν παρόντα νόμον μετουσίαν· ὥστε εἰ καὶ Κωνσίνῳ τῷ τῆς εὐσεβοῦς λήξεως ἐν τῇ πρὸς Γρηγόριον γραφείσῃ διατάξει τινα περὶ τοιούτων εἴρηται παίδων, ταῦτα οὐ προσιέμεθα ἐπειδὴ καὶ διὰ τῆς ἀχρηστίας ἀνήρηται. »

Ἐξάγεται ὅθεν ἐκ τούτων ἁπάντων καθαρῶς ὅτι τὰ τοιαῦτα τέκνα δὲν ἔχουν κατ' οὐδένα τρόπον δικαίωμά τι ἀπαιτήσεως διατροφῆς, τοὐλάχιστον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν πατέρα. »

§ 22. *Πάππος Μάμμη* Κατὰ τὸν ν. 5 § 2 πανδ. βιβλ. 25 τίτλ. 3 καὶ ν. 8 αὐτ. ἐν ἀνάγκῃ καὶ ὁ πάππος καὶ ἡ μάμμη εἶναι ὑπόχρεοι εἰς διατροφὴν τῶν γνησίων ἐγγόνων, καθὼς καὶ οὗτοι

---

(1) Εἰς τὴν versio vulgata, ἡ παρένθεσις τελειόνει εἰς τὴν γονήν· δηλαδὴ, ἥτε τῶν παίδων ἐκεῖσε γυνὴ) καὶ τροφὴν δίδομεν αὐτοῖς καὶ ἀδιαθέτων κτλ.

(2) κεφ. 12 § 6.

(3) κεφ. 15.

(4) Φιλονεικεῖται ἂν ἐννοοῦνται ὑπὸ τὴν λέξιν αὐτὴν ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ, ἢ ὁ πατὴρ μόνος· διότι φαίνεται ὁ Ἰουστινιανὸς μεταχειρίζεται τὴν λέξιν αὐτὴν εἰς τὴν νεαράν του (π. χ. κεφ. 12 § 1, 4) μόνον διὰ τὸν πατέρα· ὁ Δόκτωρ Φ Καῦχερ λέγει, Τὸ Ῥωμ. δίκαιον ἐκφράζεται ῥητῶς κατὰ τῆς διατροφῆς, τῶν τοιούτων τέκνων ἐκ μέρους τοῦ πατρός καὶ παραπέμπει τὸν ἀμφιβάλλοντα εἰς τὸ corpus Jur. Rom. Anth. ex complexu C de incertis et in utilibus nuptiis 5. 5. ὡσαύτως licet patri C. de naturalibus liberis 5. 27. προσέτι εἰς τὴν Νεαρὰν 74 Κεφ. 6. καθὼς καὶ εἰς τὴν Νεαρὰν 85 Κεφ. 16 κτλ.

Τόσον περὶ αὐτῶν τῶν ἀμφιβολιῶν καθὼς ἐν γένει καὶ περὶ τοῦ ζητήματος τῆς παρούσης διατριβῆς ἔγραψαν διάφοροι ἄλλοι νομοδιδάσκαλοι ὑπὲρ καὶ κατά·

ἐναλλὰξ, χωρὶς νὰ ζητῶνται τὰ τῆς διατροφῆς ἔξοδα. (ἀπόφ. 3557 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 23. *Διατροφὴ τῆς οἰκογενείας τοῦ καταδικασθέντος*; (ὅρα ἀπαγόρευσις § 69).

§ 24. *Γυνὴ συζῶσα μετά τινος ἀποκτᾷ δικαίωμα διατροφῆς*; Ἡ περίστασις ὅτι γυνή τις συνέζησε μετὰ τοῦ Σ ὡς σύζυγος ἄνευ προϋπάρχοντος νομίμου γάμου, καθὸ ἐναντία εἰς τὰ καλὰ ἤθη, δὲν δύναται νὰ γεννήσῃ καμμίαν ὑπὲρ αὐτῆς ἀγωγὴν ὡς ἐξ ἀναλογίας τοῦ ν. 5 τοῦ κώδ. *de condict. ob turpen causam.* (ἀπόφ. 1885 τῆς 18 ἀπριλίου 1841 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν).—Βλ. κατωτ. § 27.

§ 25. *Συμφωνίαι περὶ διατροφῆς. Συμψηφισμός.* Δύνανται οἱ σύζυγοι νὰ συμφωνήσωσιν ὥστε, ἐὰν δὲν ἐπιτραπῇ εἰς αὐτοὺς τὸ διαζύγιον, νὰ μὴ δύνανται νὰ ζητῶσιν, ὁ εἷς ἀπὸ τὸν ἕτερον δικαίωμα τροφῆς καὶ περιθάλψεως; ὄχι· διότι ἡ συμφωνία αὕτη ἀντιβαίνει εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ εἰς τὸν ὁρισμὸν τοῦ γάμου, ὅστις εἶναι ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνάφεια καὶ συμπλήρωσις παντὸς τοῦ βίου· μάλιστα οἱ συμβολαιογράφοι δὲν πρέπει, κατὰ τὸ ἄρθρ. 172 τοῦ δικ. ὀργανισμοῦ, νὰ συντάττουν τοιαῦτα συμβόλαια. (ἀπόφ. 1546 τῆς 22 μαρτίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν).

§ 26 Ἐπὶ διατροφῆς χωρεῖ συμψηφισμός; ἡ ἀπόφ. 4578 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει:

Ἐπειδὴ καὶ ὡς διατροφῆς θεωρουμένης τῆς τακτικῆς μηνιαίας χορηγήσεως τῶν 20 δραχμῶν, ἡ διὰ μιᾶς ἤδη γενομένη ἀπαίτησις 720 δραχ. μετὰ διαρκῆ σιωπὴν ἐπὶ τρία ὁλόκληρα ἔτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς χάριν διατροφῆς ὀφειλομένη, ὥστε ν' ἀποκλείσῃ τὸν συμψηφισμόν.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν τῷ ἐφετηρίῳ γενομένη ἐν παρόδῳ μνεία ὅτι διὰ τοῦ συμψηφισμοῦ παραβιάζεται τὸ δεδικασμένον, δὲν ἔχει βάσιν, διότι ἡ ὑπ' ἀριθ. 4388 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐκδοθεῖσα ἐπὶ δίκης, καθ' ἣν ἡ Ε εἶχεν ἀνακόψει ἀναγκαστικὴν ὑπὸ τοῦ Γ ἐνεργηθεῖσαν κατάσχεσιν, εἶχεν ἀντικείμενον ἄλλο παρὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται, ἐν ᾧ πρὸς ὕπαρξιν τελεσιδικίας ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν νόμον ταυτότης καὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διατροφῆς. »

§ 27. *Παλλακίς. Ἀναγνώρισις τέκνων.* Καμμία διάταξις τοῦ Ρωμ. δικαίου δὲν χορηγεῖ εἰς τὰς παλλακίδας ἀγωγὴν πρὸς ἀναγνώρισιν τῶν παρ' αὐτῶν γεννωμένων τέκνων· ἄρα ἡ παλλακὶς δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ διατροφὴν διὰ τέκνον, τὸ ὁποῖον ἀξιοῖ

ὅτι ἐγέννησεν ὅταν αὐτὴ καὶ ὁ Α συνέζων ὡς ἀνὴρ καὶ γυνὴ μὴ ὑπάρχοντος γάμου (ἀπόφ. 1611 τῆς 21 Ιουν. 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).—ὅρα ἀνωτ. § 24.

§ 28. *Διατριβή*. ὁ Demolombe εἰς τὸ νέον αὐτοῦ περὶ τοῦ πολιτ. Γαλλικοῦ κώδηκος σύγγραμμα (τόμ. 4 σελ. 25 καὶ ἑπ.) ἐξετάζει, μεταξὺ ἄλλων, τὰ ἑξῆς ζητήματα:

Α) Εἰς ποῖα πρόσωπα ἐπιβάλλεται ἡ τῆς διατροφῆς ὑποχρέωσις;

1. Οἱ ἔγγονοι δύνανται νὰ κινήσουν ἀγωγὴν περὶ διατροφῆς κατὰ τοῦ πάππου ἢ τῆς μάμμης; ὁ Τουλ. (τ. 2 ἄρθρ. 612) φρονεῖ, ὅτι τὰ δικαστήρια δύνανται, κατὰ τὰς περιστάσεις, ν' ἀποῤῥίψωσι τὴν ἀγωγὴν αὐτὴν, ἀλλ' ὁ ἀνωτέρω συγγραφεὺς (§ 23) φρονεῖ ὅτι ἡ ὑποχρέωσις εἶναι κοινὴ μεταξὺ τῶν εἰρημένων προσώπων, καὶ ἐπικαλεῖται, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης του, τὸ τεμ. 5 § 2 de agnos et alend. lib.—ὅρα τὸν Ζαχαρ. τ. 3 σελ. 690—τὸν Durt τ. 2 n. 387, 388—τὸν Sir 1808, 1, 45.

2. Τὰ διάφορα πρόσωπα, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ νόμος ἐπιβάλλει τὴν τῆς διατροφῆς ὑποχρέωσιν, ἐνέχονται συγχρόνως (concurrement) καὶ ὁμοῦ; ἄλλοτε ἔλυαν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα (Poth. n. 387 καὶ 393). ἡ δὲ λύσις εἶναι ὀρθὴ, καὶ στηρίζεται εἰς τὸ ἀξίωμα ubi emolumentum, ibi onus (ὅρα καὶ τὸ τεμ. 8 π. de agnos et alend. lib.)—La loi civile, λέγει ὁ Demolombe, qui appelle les ascendans à se succéder les uns aux autres, a pu justement, par une sorte de compensation, consacrer entre eux aussi cette obligation, reciproque . . . d'autre part, toutes les personnes que l'obligation alimentaire peut atteindre, n'ont pas dans les successions ab intestat une vocation heriditaire légale.

3. Δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγήσωσι διατροφὴν εἰμὴ οἱ ἔχοντες τὰ μέσα.

4. Ἰδοὺ δὲ κατὰ ποίαν τάξιν καὶ πῶς τὰ διάφορα πρόσωπα, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ τῆς διατροφῆς ὑποχρέωσις ἐπιβάλλεται, ἐνέχονται·

α) οἱ ἐξ αἵματος συγγενεῖς, καὶ, ἐπιβοηθητικῶς, οἱ ἐξ ἀγχιστείας.

β) οἱ κατιόντες πρῶτον, καὶ ἐπιβοηθητικῶς οἱ ἀνιόντες. quem sequuntur commoda eundem sequi debent incommoda.

γ) Μεταξὺ τῶν ἐξ ἀγχιστείας, ἡ τῶν κατιόντων γραμμὴ προτιμᾶται τῆς τῶν ἀνιόντων.

Τὰ πρόσωπα ταῦτα δὲν δυνάμεθα εἰμὴ ἀλληλοδιαδόχως ν' ἀναζητῶμεν, καὶ τοὺς μὲν ἐν ἐλλείψει τῶν δέ· ὁ εἰρημένος συγγραφεὺς προσθέτει: il faut donc, dans chaque classe, rechercer d'abord, soit les plus proches, soit surtout ceux qui étant héritiers presomptifs de demandeur en aliments, auraient pu recueillir ses biens en cas de prospérité (n. 35).

5. Ὁ ἔγγονος προαποβιώσαντος παιδὸς ὀφείλει διατροφὴν εἰς τὸν πάππον, ὑπάρχοντος ἄλλου παιδὸς εἰς πρῶτον βαθμόν;

Ὁ Τουλλ. (τ. 1 ἄρθρ. 613) λέγει ὅτι ὁ παῖς εἶναι ὑπόχρεως.— ὅρα Dur. τ. 2 ἀριθ. 394—Ζαχαρ. τ. 3 σελ. 694—Pot. n. 393. Ὁ εἰρημένος συγγραφεὺς δὲν ἀποδέχεται τὴν γνώμην του, λέγων « je crois que le petit-fils étant alors heritier presomptif aussi bien que lui de la dette alimentaire; et cela, lors même qu'il aurait renoncé à la succcession de son père prédecedé; car il est enu de son propre chef. (Sir. 1822, 2, 303).

6. Ὁ πατὴρ, ὁ ἐκ μητρὸς πάππος καὶ ἡ ἐκ μητρὸς μάμμη, ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τῆς μητρὸς, ὀφείλουν συγχρόνως διατροφὴν εἰς τὸ τέκνον των καὶ εἰς τὸν ἔγγονον ἐν ἀνάγκῃ;

Ὁ Toullier θεωρεῖ ἀποκλειστικῶς ὑπόχρεων τὸν πατέρα· ὁ Duranton (τ. 2 ἀριθ. 289) καὶ ὁ Vas. (τ. 2 ἀριθ. 490) φρονοῦν ὅτι ὁ ἔγγονος εἶναι συγγχρόνως μετὰ τοῦ υἱοῦ ὑπόχρεως, καὶ λέγουν ὅτι ὁ ἐκ μητρὸς πάππος ἢ ἡ ἐκ μητρὸς μάμμη δὲν εἶναι συγχρόνως μετὰ τοῦ πατρὸς ὑπόχρεοι· ὁ εἰρημένος συγγραφεὺς (ἀριθ. 37) ἀποκρούει τὴν γνώμην των. (ὅρα Ζαχ. τ. 3 σελ. 694 σημ. 17).

7. Ἡ κληρονομικὴ μερὶς κανονίζει τὴν τῆς διατροφῆς μερίδα, τὴν ὁποίαν ἕκαστος τῶν συνυποχρέων ὀφείλει νὰ συνεισφέρῃ (αὐτ. ἀριθ. 38).

8. Ὁ ἀνεψιὸς καὶ ἡ ἀνεψιὰ εἶναι κατὰ νόμον ὑπόχρεοι νὰ χορηγήσωσι διατροφὴν εἰς τὸν θεῖον ἢ τὴν θείαν; ὄχι· τοῦτο δ' ἐφαρμόζεται καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἀδελφούς.

9. Ἡ πρὸς διατροφὴν ὑποχρέωσις μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους, ἢ γενικοὺς διαδόχους τοῦ ὑποχρέου.

Ὡς πρὸς τὸν αἰτοῦντα (créancier) συμφωνοῦν, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις εἶναι προσωπικὴ καὶ δὲν μεταβαίνει constat enim alimenta cum vita finiri (τόμ. 8 § 10 πανδ. de trans).

Ὡς πρὸς τὸν καθ' οὗ ἡ αἴτησις (debiteur), τὸ ζήτημα ἀμφιταλαντεύεται, ἐσχηματίσθησαν δὲ τρεῖς γνῶμαι, ἐξ ὧν ἡ πρώτη εἶναι ὅτι ἡ ὑποχρέωσις δὲν εἶναι μεταβατή· ἡ δὲ δευτέρα ὅτι εἶναι μεταβατὴ (transmissible), κα ἡ τελευταία εἶναι, ὅτι κατά τινας διακρίσεις εἶναι ἢ δὲν εἶναι μεταβατή.

La première opinion, λέγει ὁ συγγραφεὺς αὐτός, déclare toujours éteinte, par la mort du débiteur, l'obligation alimentaire, lors même qu'elle aurait été reconnue et fixée par un arrangement amiable ou par une decision judiciaire. Cette opinion est trop dure; et pourtant elle serait, à mon avis, la plus conforme aux vrais principes du droit civil.

Tels sont les motifs que me portent à dire que celte premiére opinion est la plus logique, la plus juridique; Le droit romain lui même le declarait dans la loi 5 § 2 ff. de agnos. et alend. lib., qui ne faisait à la régle qu'une exception de faveur.

—Περὶ τῆς δευτέρας γνώμης ὅρα Delvincourt τ. 1 σελ. 87.—Duranton τ· 2 σελ. 407.—Proudhon de l'usufruit τόμ. 4 ἀριθ. 1818, 1819.

—Περὶ τῆς τρίτης ὅρα Ζαχαρίαν τόμ. 3 σελ. 692 σημ. 10. Κατ' αὐτὴν δὲ, διὰ νὰ θεωρηθῇ μεταβατὴ ἡ τῆς διατροφῆς ὑποχρέωσις, πρέπει ν' ἀνεφύη ζῶντος τοῦ δικαιοπαρόχου (auteur)· ἀλλὰ πότε ἡ τῆς διατροφῆς ὑποχρέωσις θεωρεῖται ὡς ἀναφυεῖσα καὶ πότε πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς μεταβατὴ κληρονομικῶς; Ὅρα τὸν Demolombe αὐτ. § 42.

B) Εἰς ποίας περιπτώσεις ἡ τῆς διατροφῆς ὑποχρέωσις ἀναφύεται.

10. Διατροφὴ δὲν ὀφείλεται εἰμὴ εἰς ἐκεῖνον, ὅστις δὲν ἔχει τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα.

11. Τὸ ἐνεπαρκὲς τῶν εἰσοδημάτων του, καὶ μόνων αὐτῶν τὸ ἀνεπαρκὲς, ἀποτελεῖ τὴν ἀνάγκην, ἢ ἀπαιτεῖται ὥστε ὁ ἔχων τὴν ἀνάγκην νὰ μὴ δύναται νὰ εὕρῃ, μὲ τὸ κεφάλαιόν του, μέσα; ὁ ἐνάγων εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐγκαταλίπῃ τὰ κτήματά του;

Ὁ Dumoulin λέγει: quia in materia alimentorum non est alienanda proprietas; debant enim capi de fructibus tantum· (gloss. n. 8 ἀρ. 3.—consuet. Paris). Τὴν γνώμην ταύτην εὑρίσκετε α) εἰς τὴν τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἀπόφασιν τῆς 13 μαρτ. 1813.—β) εἰς τὸν Vazeille τ. 2 ἀριθ. 513.—γ) εἰς τὸν Ζαχαρ. τ. 3 σελ. 697. Τινὲς μάλιστα κατέκριναν τὸν Toullier, ἐκθέσαντα ἐναντίαν γνώμην (τ. 2 ἀριθ. 613).

Κατὰ τὴν ἀρχαίαν Γαλλικὴν νομολογίαν (Pothier n. 390) ὁ ἐνάγων ὤφειλε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰ ἀγαθά του, ἀλλ' ὁ κώδηξ σιωπᾷ· il a laissé, λέγει ὁ Demolombe, sous l' empire des circonstances un sujet qui, effectivement, ne saurait être, sans des inconve-

nients très sérieux, soumis d'avance à des principes invariables. C'est là, en un mot, aujourdhui une quéstion de droit . . . donc ils en laissent aux magistrats l'appréciation discrétionnaire et souveraine.

12. Ἀπαιτεῖται, ὥστε ὁ τὴν διατροφὴν αἰτῶν νὰ μὴ δύναται νὰ πορίζηται τὰ πρὸς τὸ ζῆν διὰ τοῦ ἔργου του· τοῦτο δὲ εἶναι ζήτημα πραγματικὸν ἐξαρτώμενον ἐκ τῶν περιστάσεων. (τεμ. 5 § 7 ff. de agnos et alend.—Pot. n. 385.—Sirey 1811, 2, 317—Sirey 1813. 2, 273).

13. Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιβάλωμεν εἰς τὸν ἐπὶ διατροφῇ ἐνάγοντα τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀποδείξῃ αὐστηρῶς ὅτι ἔχει ἀνάγκην· εἶναι βεβαίως ἐνάγων, καὶ αὐτὸς βεβαιοῖ (τεμ. 2 πανδ. de probationibus), ἑπομένως ὀφείλει νὰ δώσῃ ὅλας τὰς πληροφορίας, τὰς καθιστώσας παραδεκτὴν τὴν ἀγωγήν του· ἀλλ' ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι βεβαιοῖ ἓν γεγονὸς ἀποφατικὸν (τεμ. 23 de prob.), καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην εἶναι ἀδύνατον νὰ τῷ ἐπιβληθῇ ἀναγκαίως τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως· εἰς τὸν εναγόμενον ἀνήκει, πρὸ πάντων, ν' ἀποδείξῃ τὰ μέσα, δι' ὧν δύναται νὰ ζῇ ὁ ἐνάγων, εἰς τοῦτον δὲ ἀνήκει ν' ἀποδείξῃ, ὅτι τὰ μέσα ταῦτα δὲν ὑπάρχουν ἢ εἶναι ἀνεπαρκῆ. (τεμ. 2 π. de except.—Sirey 1813 2, 373—Ζαχαρ. τ. 3 σελ. 698).

14. Ὡς πρὸς τὴν διατροφὴν δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἡλικία τοῦ αἰτοῦντος, ἢ ἡ αἰτία τῆς ἐνδείας, ὁ δὲ πατὴρ ὀφείλει διατροφὴν καὶ ἂν ἐπροίκισε τὸν παῖδα, ὡς καὶ οὗτος, καὶ ἂν δὲν ἔλαβέ τι παρὰ τοῦ πατρός.

15. Οἱ ἀνιόντες ὀφείλουν διατροφὴν καὶ ἂν ὁ παῖς αὐτὸς συνῆψε γάμον ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς των; Ναί. (Sirey, 1809, 1, 38.—Sirey 1811, 2, 817—Duranton, τ. 2, ἀριθ. 384—Ζαχ. τ. 3 σελ. 698).

16. Τί δὲ ὡς πρὸς τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα; ἡ ἀπὸ 19 ἰανουαρίου 1811 ἀπόφασις τῶν ἐν Βρυξ. ἐφετῶν ἔλυσεν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα.

17. Τί δὲ ὅταν ὁ τὴν διατροφὴν αἰτῶν ἐξετέλεσε κατὰ τοῦ ἐναγομένου πρᾶξιν, ἀποκλείουσαν αὐτὸν τῆς κληρονομίας; ἐν γένει ἀποφαίνονται ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν ὀφείλεται διατροφή. (τεμ. 5 § 11 πανδ. de agnosc. at alend. lib.—Pot. n. 385.—Toullier τ. 2 n. 614). ὁ Demolombe ὑποστηρίζει, διὰ μακρῶν, τὴν ἐναντίαν γνώμην.

Γ) Εἰς τί συνίσταται ἡ διατροφή;

18. Ἡ λέξις διατροφὴ περιλαμβάνει πᾶν ὅ,τι εἶναι ἀναγκαῖον πρὸς ὕπαρξιν· ὁ ἱματισμός, ἡ κατοικία, ἡ τροφή, τὰ πρὸς θεραπείαν τῆς νόσου φάρμακα, ὅλα ταῦτα περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἔκφρασιν ἐκείνην. Legatis alimentis, cibaria, et vestitus, et habitatio debebitur, quia sine his ali corpus non potest. (τεμ. 6 π. de alim) . . . et valetudinis impendia (τεμ. 45 π. de usufructu).

19. Δὲν ὀφείλει λοιπὸν ὁ πρὸς διατροφὴν ὑπόχρεως νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη τοῦ διατρεφομένου. (τ. 5 § 16 π. de agnos—Pot. n. 392.—Ζαχ. τ. 3 σελ. 698).

20. Ἂν ὁ τροφοδοτούμενος ἦναι ὑπὸ προσωπικὴν κράτησιν; εἰς τὸ ἀρχαῖον Γαλλικὸν δίκαιον ἐφιλονεικεῖτο ἡ λύσις τοῦ ζητήματος αὐτοῦ (Merlin rép. puissance paternelle sect. 3 § 3 n. 4), κατὰ δὲ τὸ σημερινὸν Γαλλ. δίκαιον τὸ ζήτημα λύεται ἀποφατικῶς.

21. Ἂν τὸ χρέος συνωμολόγηται ἕνεκα διατροφῆς; Ὅρα τὰ περὶ τούτου ἐν τῷ § 55 τοῦ 4 τόμου τοῦ συγγράμματος τοῦ *Demolombe*.

22. Ἡ πρὸς διατροφὴν ὑποχρέωσις εἶναι ἀλληλέγγυος; εἶναι ἀδιαίρετος;

Ὅρα ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ τὸν Pothier, ἀριθ. 391, στηριζόμενον εἰς τὸ ἀρχαῖον Γαλλ. δίκαιον· τὸν Toullier, τ. 2 ἀρ. 613, τὸν Sirey 1833, 2, 574, τὸν Duranton, τ. 2 n. 424· τὸν Ζαχ. τ. 8 § 552· τὸν Demolombe τ. 4, § 63.

Ὁ Ζαχαρίας ἀποκρούει τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀδιαιρέτου, ἐπικαλούμενος τὴν γνώμην τοῦ Dumoulin καὶ τὸν ν. 3 π. de alim leg.

23. Ὁ χορηγήσας διατροφὴν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ ὅσα ἐχορήγησεν, ἂν ἡ κατάστασις τοῦ λαβόντος βελτιωθῇ; ὄχι, διότι ὁ λαβὼν τὴν διατροφὴν δύναται νὰ εἴπῃ meum recepi· εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ γυνή, τῆς ὁποίας τὸ ἀκίνητον προικῷον ἐξεποιήθη δι' ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας, ἔχει δικαίωμα ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ συζύγου (Nimes 24 αὐγ. 1842), ἀλλὰ παρατηρητέον ὅτι ὁ σύζυγος ἀνεδέχθη πρὸς τὴν σύζυγον νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὰ βάρη τοῦ γάμου.

24. Ἔχει τὴν περὶ ἀναλήψεως τῶν δαπανηθέντων ὁ χορηγήσας τὴν διατροφὴν εἰς πρόσωπόν τι μὲ τὴν διάνοιαν τοῦ νὰ μὴ ζητήσῃ τὴν ἀπόδοσιν; ἐκ ποίων δὲ περιστάσεων γινώσκεται ἡ διάνοια αὕτη;

Ὁ Demolombe λέγει:

Il est une proposition également applicable à toutes les hy-

pothèses qui précèdent, c'est qu'il n'y a lieu à aucune action en répetition de la part de celui qui a fourni des alimentsà une personne, à titre gratuit et sans intention d'en exiger le remboursement : « non credendi animo, sed pietate ductus. » (L. 15, Cod. *de Negot. gest*).

Dans quels cas cette intention existera-t-elle? et surtout à quels signes, à quelles circonstances pourra-t-on la reconnaître?

Le jurisconsulte Paul a trés-bien répondu: « Hæc disceptatio in factum consistit. » L. 34, ff. *de Neg. gest*). On peut seulement poser deux règles, sous l'influence desquelles ces sortes de faits devront toujours être appréciés:

D'une part, la donation ne se présume pas (Pothier, *du Quasi-contrat* negotiorum gestorum, n° 196).

D'autre part, on peut facilement attribuer à une intention de libéralité ce qu'une personne accorde à une autre de sa libre volonté: « Donari videtur quod nullo jure cogente conceditur. » (L. 29 ff. *de Donationibus*). Cette seconde proposition acquiert particulièrement beaucoup de force, lorsqu'il s'agit de prestations alimentaires, soit parce qu'elles sont en général modiques et s'acquittent d'ailleurs sur les revenus, soit parce que leur caractère même atteste un esprit de charité ou de bienfaisance (arg. de l'art. 852) ; et cela devient de plus en plus vrai, en raison de la qualité des personnes et de leurs fortunes respectives, comme lorsqu'il s'agit d'aliments fournis par un parent riche à un parent malheureux.

Il faudra d'ailleurs prendre aussi en considération toutes les autres circonstances; c'est ainsi que le père peut imputer les frais d'éducation sur les revenus personnels de son enfant; car nous savons qu'alors ils ne sont pas à sa charge. Il doit donc, sauf la preuve contraire, être réputé n'avoir agi que comme administrateur comptable (art. 389); ajoutez que l'*exception* s'accorde, en pareil cas plus facilement que *l'action*, *la retenue* plus facilement que la *repétition*. Au contraire, l'aïeul qui a pris chez lui un de ses petits enfants *pour lui faire compagnie*, sera présumé avoir voulu l'entretenir gratuitement, à la différence de l'aïeul chez lequel l'enfant aurait été placé par son père ou par le conseil de famille *pour être plus à portée d'aller au collége, etc.* (Pothier, *du Quasi-contrat* negotiorum gestorum, n° 198; ajout. L. 34 ff. *de Negot. gest.*; L. 11 et 15, Cod., *eod tit.*).

25. Τὸ τῆς διατροφῆς ποσὸν ὀφειλόμενον ex officio pietatis δύναται νὰ γίνῃ ἀντικείμενον συμψηφισμοῦ; κατασχέσεως; παραχωρήσεως;

Ἐν γένει τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον συμψηφισμοῦ ἢ κατασχέσεως, ἐν ἄλλαις λέξεσι, τὸ ἄρθρον 1293 τοῦ πολιτ. κώδ. καὶ τὸ ἄρθρ. 581—2ο τῆς Γαλλ. πολιτ. δικονομίας ἐφαρμόζονται εἰς τὰς περιπτώσεις καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου (ajout. art. 582 pr.) ὁριζομένας τροπολογίας. Τοιαύτη γνώμη ἐπικρατεῖ, καὶ εἶναι ὀρθή, διότι, ἀφ' ἑνός, ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ ἔκφρασις *provisions alimentaires* ἐφαρμόζεται, ἐν γένει, εἰς τὴν δυνάμει τοῦ νόμου ἐπιδικαζομένην διατροφήν· καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ ἄρθρον 1293 τοῦ Γαλλ. νόμου εἶναι ἐφαρμοστέον διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ διατροφὴ δὲν ὑπόκειται εἰς κατάσχεσιν (Merlin rep. τ. 1 v° aliments § 8 *n.* 3.—Ζαχαρ. τ. 2 σελ. 415).

Ὡς πρὸς τὴν παραχώρησιν δὲ παρατηρῶ ά) ὅτι τοῦ ζητήματος ἡ λύσις ἀμφιταλαντεύεται· ϐ) ὅτι κατά τινας οἱ ἀνωτέρω λόγοι ἀποτρέπουσι τὴν παραχώρησιν (Sirey 1825, 2, 86.—Dur. τ. 15 ἀριθ. 165). γ) ὅτι δὲν ὑπάρχει διάταξίς τις ῥητὴ ἀποτρέπουσα τὴν παραχώρησιν (cass. 31 μαΐου 1826.—cass. 22 φεβρ. 1831.—cass. 1 avril 1844) δ)· ὁ Demolombe φρονεῖ ὅτι ἡ παραχώρησις συγχωρεῖται. (Trop. des trans, art. 2045, 2046).

Προσθήκη. Εἰς τὴν πενθερὰν ὀφείλεται διατροφή; Ὄχι. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 112 τοῦ 1849).

ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΙΣ ἀλλοτρ. πραγμάτ.—ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΑΙ (1).

Περίληψις.

Πίναξ Λεκτικός.

(1) Ὅρα τὰς λέξ. ά) Ἐντολή.—ϐ) Ἐπίτροπος.—γ) Ἑταιρία.—δ) Ἀπαγόρευσις

§ 1. *Κοινοποίησις δικογράφων*. Ὁ διαχειριζόμενος τὰ πράγματά τινος ὡς ἐπίτροπος δύναται νὰ παριστᾷ τὸν ἐντολέα του ἐνώπιον παντὸς δικαστηρίου εἰς τὰς περὶ διαχειρήσεως δίκας· ἐπομένως κοινοποιοῦνται εἰς αὐτὸν αἱ ἀποφάσεις [1].

Ἡ τοῦ Ἀρείου Πάγου πολιτ. ἀπόφ. 308 τοῦ 1839 φέρει :

« Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς περὶ ἐπιτρόπων πολιτ. νόμους (πανδεκτ. ν. 1 καὶ ν. 58 περὶ ἐπιτρόπων), ὁ διαχειριζόμενος τὰ πράγματα τινὸς, ὡς ἐπίτροπος αὐτοῦ, δύναται νὰ παριστᾷ τὸν ἐντολέα του ὡς ἐνάγων, ἢ ὡς εναγόμενος, ἐνώπιον παντὸς δικαστηρίου εἰς τὰς ἀφορώσας τὴν διαχείρησιν τῶν πραγμάτων δίκας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν, (ἀφοῦ παρεδέχθη εἰς τὴν ὑπ. ἀριθ. 362 ἀπόφασίν του τὸν Θ Κ ὡς ἐπίτροπον τοῦ Α εἰς τὰ ἐν Πάρῳ κτήματά του, καὶ ὡς τοιοῦτον δυνάμενον νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ ἐν Πάρῳ εἰρηνοδικείου πρὸς διεκδίκησιν τῶν καρπῶν τῶν ῥηθέντων κτημάτων) διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀπέῤῥιψε τὴν κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ εἰρηνοδικείου γενομένην ἔφεσιν τῆς Μ Μ ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἐκοινοποιήθη αὕτη εἰς τὸν Θ, μὴ ἔχοντα ἐξουσίαν νὰ τὴν δεχθῇ· ἐπομένως παρεβίασε τὰς περὶ ἐπιτρόπων διατάξεις τοῦ νόμου.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ. »

§ 2. *Ἁρμοδιότης*. *Ἐμποροδικεῖον*. Διαχείρησις λαβοῦσα χώραν ἀπὸ ἔμπορον ὑπὲρ ἄλλου ἐμπόρου ὑπάγεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον; (ὅρα τὴν λέξ. *Ἁρμοδ. ἐμπορικὴ* σελ. 41).

Τίς εἶναι διαχειριστὴς ἀλλοτρίων πραγμάτων;

§ 3. Διὰ νὰ λάβῃ χώραν ἡ περὶ διαχειρήσεως ἀλλοτρίων πραγμάτων ὑποθέσεων διάταξις, ἀπαιτεῖται νὰ ἐνεργήσῃ τις ὄχι πρὸς ἴδιον συμφέρον, ἀλλὰ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ κυρίου τῆς ὑποθέσεως.

---

§ 26 καὶ ἐπ, ἔνθα περὶ διορισμοῦ προσ. διαχειριστῶν.—ε) Ἐπίσχεσις.—ς) Δαπάναι.—ζ) Ἔξοδα.

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀντίκλητος § 62, 63.

—ὅταν δέ τις ἐνεργῇ δι' ἰδίαν αὐτοῦ ὑπόθεσιν, δὲν ἐφαρμόζονται οὐδ' αἱ περὶ ἐντολῆς διατάξεις.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ παραδεχθὲν τὸ ἐν Σύρῳ δικαστήριον τῶν ἐμποροδικῶν συμφώνως μὲ τὴν συνομολόγησιν τῶν διαδίκων, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι τὰ ἀναιρεσείοντα ἀσφαλιστικὰ καταστήματα βοηθήσαντα τὸ κινδυνεῦον ἐκ τῆς ἐντὸς τοῦ λιμένος Σύρου πλοῖον τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνήργησαν πρὸς ὄφελός των καὶ ὑπὲρ τῶν ἰδίων αὐτῶν συμφερόντων, ὡς ἔχοντα ἠσφαλισμένον μέρος ἢ ὅλον τὸ πλοῖον, διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ὁποίου ἤθελαν ὑποκύψει εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ἀσφαλισθείσης ποσότητος, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ διαχειρίσεως ξένων ὑποθέσεων (*de negotiis gestis*), καθότι, διὰ νὰ λάβῃ χώραν ἡ ἐφαρμογὴ τῶν τοιούτων διατάξεων, ἀπαιτεῖται νὰ ἐνεργήσῃ ὁ διαχειριστὴς ἀλλοτρίαν ὑπόθεσιν καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ κυρίου τῆς ὑποθέσεως, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰ ἀναιρεσείοντα καταστήματα ἐνήργησαν πρὸς ὄφελός των καὶ ὑπὲρ τῶν ἰδίων αὐτῶν συμφερόντων, ὡς προεῤῥέθη· ὥστε ὀρθῶς ἐφήρμοσε τὸ ἐν Σύρῳ ἐμποροδικεῖον τὰς περὶ τούτου γενικὰς ἀρχάς, ἀποῤῥίψαν τὴν περὶ διαχειρίσεως ξένης περιουσίας ἀγωγὴν τῶν ἀναιρεσειόντων καταστημάτων· ὅθεν οἱ περὶ κακῆς ἐφαρμογῆς νόμου λόγοι αὐτῶν καθίστανται ἀνυπόστατοι.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τοῦ ὅτι τὰ καταστήματα ἐνήγαγον τὸν ἀναιρεσίβλητον καὶ ὡς ἐντολοδόχοι δυνάμει δοθείσης ἐντολῆς, εἶναι ἀπαράδεκτος κατὰ τὸ ἄρθρ. 811 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθότι δὲν ἐπροτάθη ὁ λόγος οὗτος ἐνώπιον τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου· ἐὰν δὲ ἤθελε προταθῇ οὗτος καὶ ἂν ἡ περιεχομένη εἰς τὰς προτάσεις τῶν ἀναιρεσειόντων φράσις εἴτε *ὡς προσκληθέντα τὰ καταστήματα παρ' αὐτοῦ* τοῦ πλοιάρχου, εἶχε τὴν ἔννοιαν, τὴν ὁποίαν ἤδη δίδουσι τὰ καταστήματα, τουτέστιν ὅτι ἔλαβαν ἐντολὴν ταῦτα παρὰ τοῦ πλοιάρχου νὰ ἐνεργήσουν καὶ οὐχὶ ὅτι εἰδοποιήθησαν ἁπλῶς περὶ τοῦ κινδύνου, διὰ νὰ λάβουν μέτρα πρὸς διάσωσιν τοῦ πλοίου χάριν τῶν ἰδίων αὐτῶν συμφερόντων καὶ πρὸς ὄφελός των, ὥσπερ διαλαμβάνει εἰς τὰς σκέψεις ἡ προσβληθεῖσα ἀπόφασις, ἤθελε γίνεσθαι τοῦτο φανερὸν ἐκ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καὶ ἐκ της δικογραφίας, ἀλλ' οὐδεὶς λόγος φαίνεται ὅτι ἐγένετο, οὐδὲ ἀνάπτυξις ἢ ἄλλη ἑρμηνεία περὶ τούτου, μάλιστα δὲ παρὰ τῶν ἰσχυρισαμένων ἤδη τὴν ἐντολὴν καταστημάτων.

Ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἐγένετο τοιοῦτος λόγος καὶ ὅτι παρέλειψε τὸ ἐμποροδικεῖον νὰ αἰτιολογήσῃ περὶ τούτου τὴν ἀπόφασίν του ἐφαρμόζον τοὺς περὶ ἐντολῆς νόμους, πάλιν ἡ ἀπόφασις

τοῦ δικαστηρίου ἤθελεν εἶσθαι ἡ αὐτὴ, ὁποία ἐγένετο, καθότι, παραδεχθέντος τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὡς προείρηται, τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ καταστήματα ἐνήργησαν πρὸς ὄφελός των καὶ δι' ἰδίαν των ὑπόθεσιν, αἱ περὶ ἐντολῆς διατάξεις τοῦ νόμου δὲν ἠδύναντο νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὡς μὴ ὑπαρχούσης ἐντολῆς, ὅταν τις, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐνεργῇ ἰδίᾳ του ὑπόθεσιν, καὶ πρὸς ὄφελός του, οὐδὲ ἠδύνατο ἕνεκα τούτου νὰ γίνῃ παραδεκτὴ ἡ ἀγωγὴ αὐτῶν πρὸς ἀπόδοσιν τῶν δαπανηθέντων διὰ τὴν διάσωσιν τοῦ πλοίου. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρείου Πάγου 34 τοῦ 1847.

§ 4. Διαχειριστὴς ξένης περιουσίας εἶναι ὁ διοικῶν ἄνευ ἐπιτροπικοῦ τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἀπόντος ἢ ἀγνοοῦντος τὴν διαχείρησιν. ἡ διαχείρησις δὲ ξένης περιουσίας παύει δι' εἰδικῆς πληρεξουσιότητος.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς νόμους 1, 2, 11 καὶ 41 τοῦ διб. 3, τίτλου 5 τῶν πανδεκτῶν, διαχειριστὴς ξένης περιουσίας εἶναι ὅστις διοικεῖ ἄνευ ἐπιτροπικοῦ τὰς εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἄλλου ἀνηκούσας ὑποθέσεις, ἀπόντος ἢ ἀγνοοῦντος τούτου, καὶ διαχειρίζεται κυρίως πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἀπόντος ἢ ἀγνοοῦντος. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Ι Γ οὔτε ὡς ἀπὼν, οὔτε ὡς ἀγνοῶν θεωρεῖται διὰ τὸ προκείμενον κτῆμα, διὰ τὸ ὁποῖον ἐνήγαγε πρῶτον ἐπὶ διαταράξει διακατοχῆς καὶ ἔπειτα περὶ κυριότητος, οὔτε δύναται ν' ἀμφισβητηθῇ ὅτι οἱ ἀναιρεσείοντες ἐπρόσθεσαν ὑπὲρ τοῦ συμφέροντός των τοῦτο τὸ κτῆμα τόσον διαρκουσῶν τῶν ἀνωτέρω δικῶν, ὅσον καὶ μετὰ τὴν ἀπὸ 13 μαρτίου 1843 ἀγωγὴν, καθότι τὸ ἐκράτησαν λόγῳ ἀσφαλείας καὶ ἐπισχέσεως διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς παρ' αὐτῶν ἀξιουμένης ἀποζημιώσεως ἕνεκα τῶν ἀναγκαίων καὶ ἐπωφελῶν δαπανῶν, γενομένων ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κτήματος, τοῦ ὁποίου, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 109 ἀποφάσεως, δὲν ἔλαβε ποτὲ ὁ Ι. Γ τὴν πραγματικὴν κατοχήν· ὥστε τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον ἐθεώρησε τοὺς ἀναιρεσείοντας ὡς ἀληθεῖς διαχειριστὰς τῆς περιουσίας τοῦ Ι. Γ ὡς πρὸς τὸ κτῆμα τοῦτο, ἐνῷ δὲν ἦσαν, εἰμὴ κακῇ πίστει διακάτοχοι, καὶ οὐχ ὀρθῶς ἐφήρμοσε κατ' αὐτῶν τὴν ἀρχὴν τοῦ νόμου 24, διбλ. 2 τίτλ. 19 τοῦ κώδηκος, ὁ ὁποῖος ἀπαιτεῖ μάλιστα, διὰ νὰ ὑπάρξῃ παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ κυρίου ἐξακολούθησις τῆς διαχειρίσεως, καὶ τὴν εἰδικὴν ἀπαγόρευσιν αὐτοῦ (*nolente, et specialiter prohibente*)· ἀπαγόρευσιν, ἥτις δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκ μέρους τοῦ Ι Γ, καὶ δὲν δύναται νὰ εἰκασθῇ, ἐνῷ ὁ νόμος τὴν ἀπαιτεῖ ῥητὴν καὶ εἰδικήν· ἐὰν δὲ οἱ ἀναιρεσείοντες ἐνεδύθησαν, εἰς τὴν εἰρημένην ἀγωγὴν τῆς 13 μαρτίου

1843, τὴν ἰδιότητα τῶν διαχειριστῶν τῆς ξένης περιουσίας, διὰ νὰ δικαιολογήσουν τὴν ἀπαίτησιν τῶν τόκων, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 18 τοῦ αὐτοῦ τίτλ. καὶ βιβλ. τῶν πανδεκτῶν, ἡ περίστασις αὕτη δὲν ἔδιδεν εἰς τὸ ἐφετεῖον τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς θεωρήσῃ ὡς τοιούτους, μὴ λαβόντων χώραν τῶν διαληφθέντων περιστατικῶν, τὰ ὁποῖα μόνα χαρακτηρίζουν τοὺς διαχειριστὰς ξένης περιουσίας, μάλιστα δὲ μὴ ἐπιδικάσαν ὑπὲρ αὐτῶν τοὺς εἰρημένους τόκους. Ὅθεν ἀφοῦ τὸ ἐφετεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 59 ἀποφάσεως, ἀνεγνώρισε τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἔχουν οἱ ἀναιρεσείοντες, ἂν καὶ κακῇ πίστει διακάτοχοι, νὰ λάβουν τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα, ἀφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 224 ἀπόφασις μέχρι τῆς 20 μαρτίου 1844, δὲν ἠδύνατο νὰ στερήσῃ αὐτοὺς τῶν ἐξόδων τῶν γενομένων μετὰ τὴν 20 μαρτίου 1844 ἐπὶ τῇ σφαλερᾷ βάσει καὶ κακῇ ἐφαρμογῇ αὐτοῦ τοῦ 24 νόμου, ἀφορῶντος τοὺς διαχειριστὰς ξένης περιουσίας, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς ἐν κακῇ πίστει διακατόχους αὐτῆς, καὶ ἑπομένως εἶναι ἀναιρετέα ἡ ἀπόφασις αὕτη ὡς πρὸς τὸ β' μέρος τοῦ ά. κεφαλαίου, διὰ τοῦ ὁποίου ἀπεῤῥίφθη ἡ αἴτησις τῶν δαπανῶν τούτων, εἴτε ἕνεκα κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ εἰρημένου νόμου 24, εἴτε ἕνεκα παραβιάσεως τῶν εἰρημένων νόμων τῶν ἀφορώντων τοὺς κακῇ τῇ πίστει διακατόχους, καὶ τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἀπολαμβάνουσιν οὗτοι, ὡς πρὸς τὴν ἕνεκα τῶν δαπανῶν τούτων ἀποζημίωσιν, κατὰ τὸν ἀριθ. 7 τοῦ ἄρθρ. 807 τῆς πολιτ δικονομίας. »

Ἀπόφ. 431 τοῦ 1847 τοῦ Ἀρείου Πάγου.—Πρβ. Καλλ. βιβλ. β' σελ. 468, 469.—Ὅρα καὶ τὴν λέξ. Δ α π ά ν α ι.

§ 5. *Καταβολὴ χρέους ἐκ προσώπου ἄλλου παρὰ τὸν ὀφειλέτην.* Ἐὰν ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου δὲν ὑπάρχῃ ἀντίῤῥησις, ὁ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ καταβαλὼν ἔχει τὴν περὶ διαχειρίσεως ἀλλοτρίου πράγματος πρωτότυπον ἀγωγὴν πρὸς ἀπαίτησιν τοῦτε καταβληθέντος καὶ τοῦ τόκου αὐτοῦ· ὥστε ὁ ἀγοραστὴς, καταβάλλων χρέος τοῦ πωλητοῦ, πηγάζον ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀγοραπωλησίας, ἔχει τὴν περὶ διαχειρίσεως ἀγωγὴν πρὸς ἀπαίτησιν τοῦ καταβληθέντος. (ἀπόφ. 10 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν βλέπε εἰς τὴν σελίδα 385 τῆς λέξ. *Αρμοδ. πολιτ. ἐν γένει*).

§ 6. *Διαχείρησις συγκοινωνοῦ.—Καρποί.*—Ὁ συγκοινωνὸς διαχειριζόμενος τὸ ὅλον τοῦ κοινοῦ κτήματος δὲν θεωρεῖται ὡς κακῆς πίστεως κάτοχος, καθόσον ἀφορᾷ τὸ μερίδιον τοῦ συνιδιοκτήτου του, οὐδὲ χρεωστεῖ τοὺς καρποὺς ὡς τοιοῦτος· ὡς καλῆς δὲ πίστεως ὑπόκειται εἰς λογοδοσίαν περὶ τῶν συλλεχθέντων καρπῶν καὶ τῶν

ἐξόδων [1] Ἀπόφ. 92 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 3356).

§ 7. *Υποχρέωσις τοῦ διοικητοῦ ἀλλοτρίων πραγμάτων.* Ὁ διοικητὴς πράγματος ἀλλοτρίου ὑπόκειται εἰς τὴν ἐκ τοῦ οἱονεὶ συναλλάγματος τρίτου ἀγωγὴν, καὶ ὀφείλει νὰ δίδῃ λόγον τῆς διαχειρήσεώς του, ἀποδίδων ὅσα ἐκ ταύτης ἔλαβε μετὰ τῶν τόκων αὐτῶν.

Ἡ ἀπόφασις 29 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει: [2]

« Ἐπειδὴ ὁ ἐφεσίβλητος Β . . . ὡς ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζητήσεως προέκυψεν, οὔτε ἐν γνώσει τῆς ἐφεσειούσης Α. . οὐδὲ κατ' ἐντολὴν αὐτῆς ἐνήργησεν, ἀλλὰ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπί τινος δίκης, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἰδίως δι' ἀγωγῆς του ἐπροκάλεσεν, ἔλαβεν ὁλόκληρον τὴν ποσότητα τῶν εἰς τὸν συμβολαιογράφον Ὕδρας παρακατατεθειμένων πενταφράγκων, ἐξ ὧν τὰ ἥμισυ παραδέχεται καὶ ὁμολογεῖ ὅτι ἀνήκουν εἰς τὴν εἰρημένην ἐφεσείουσαν· ὅθεν ἡ πρᾶξίς του αὕτη, ὁπωςδήποτε καὶ ἂν θεωρηθῇ, δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ εἰμὴ ὡς πρᾶξις διοικητοῦ πράγματος ἀλλοτρίου (βιβλ. γ' τίτλ. ε'. πανδεκ. *de negotiorum gestorum*).

Ἐπειδὴ ὁ διοικητὴς πράγματος ἀλλοτρίου, ὑποκείμενος εἰς τὴν ἐκ τοῦ οἱονεὶ συναλλάγματος τρίτου ἀγωγὴν, ὀφείλει ὄχι μόνον νὰ δώσῃ λόγον τῆς διαχειρίσεώς του καὶ ν' ἀποδώσῃ ὅσα ἐκ ταύτης ἔλαβε καὶ μετὰ τῶν τόκων αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ν' ἀποζημιώσῃ ἐκεῖνον, ἐὰν κακῶς διώκησε τὰ πράγματα αὐτοῦ· ἐξ ἄλλου δὲ μέρους καὶ ὁ τελευταῖος οὗτος, διὰ τῆς ἀντιθέτου ἐκ τοῦ τοιούτου συναλλάγματος παραγομένης ἀγωγῆς, ὀφείλει ἐπίσης καὶ αὐτὸς ν' ἀποδώσῃ εἰς τὸν διοικητὴν ὅσα κατὰ τὴν διοίκησιν τῶν πραγμάτων ἐδαπάνησεν ἢ μέλλει εἴς τινα νὰ δώσῃ, ἀλλὰ τὰ δεδοκιμασμένα (ἑξάβιβλ. Ἁρμεν. βιβλ. ε'. τίτλ. ιά. § 57, 59 καὶ 60)· ὥςτε ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὀφείλει ὁ ἐφεσίβλητος ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν ἐφεσείουσαν τὰ περιπλέον ὄντα εἰς χεῖράς του καὶ ἀνήκοντα εἰς αὐτὴν πεντάφραγκα, καθὼς καὶ τοὺς τόκους αὐτῶν ἀφ' ἧς τὰ ἔλαβε· δὲν

---

(1) Πρβ. τὴν λέξ. Δ α π ά ν α ι.

(2) Τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἔχει οὕτως: ὁ Α κατέσχε χρήματα ἀνήκοντα εἰς τὸν Β, ἐφ' ὧν εἶχεν ἀξιώσεις καὶ ὁ Γ—ὁ Α λοιπὸν καὶ ὁ Γ συνεφώνησαν νὰ λάβωσιν ἐξ ἡμισείας τὰ χρήματα, ἀλλὰ ὁ Γ ἔλαβεν ὅλον τὸ ποσὸν ἀπὸ τὸν μεσεγγυοῦχον· κατὰ τοῦ Γ λοιπὸν ἐκίνησεν ἀγωγὴν ὁ Α, ἀπαιτῶν τὸ ἥμισυ τῶν χρημάτων.

ὀφείλει δὲ ν' ἀποζημιώσῃ ἄλλως τὴν ἐφεσείουσαν, ὡς αὐτὴ αἰτεῖ, καθότι οὐδεμίαν ἀπέδειξεν ὅτι ὑπέστη ζημίαν· ὁ δὲ προτεινόμενος παρ' αὐτοῦ λόγος, ὅτι δὲν ὀφείλει νὰ δώσῃ ταῦτα, διότι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἐπιδικασθῶσιν εἰς τὸν ἀνακόπτοντα τὴν ἀπόφασιν, δυνάμει τῆς ὁποίας αὐτὸς τὰ ἔλαβεν ὁπόταν καὶ θέλει ὑποχρεωθῇ προσωπικῶς νὰ τὰ ἀποδώσῃ ὅλα ὡς ἀναδεχθεὶς μόνος του τὸν ἀγῶνα, δὲν δίδει εἰς αὐτὸν δικαίωμα ἄλλο παρὰ τοῦ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἀπὸ τὴν ἐκκαλοῦσαν διὰ τὴν καταβολὴν τούτων καὶ λάβῃ ὑπ' αὐτῆς ὅσα ἐγκριθῶσιν ὡς νόμιμα.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

§ 8. Ὁ διαχειριστὴς ἀλλοτρίων ὑποθέσεων εἶναι κατ' εὐθεῖαν ὑπεύθυνος εἰς τὸν κύριον τῶν ὑποθέσεων, καὶ ἂν οὗτος ὁ διαχειριστὴς ἐνήργησε δι' ἐντολοδόχου [1].

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸν πολιτ. νόμον (βιβλ. 3, τίτλ. 27, § 1 τῶν εἰσηγήσεων καὶ βιβλ. 17 τίτλ. 1 ἐδάφ. 2 τῶν βασιλ.), ὁ διαχειριστὴς ἀλλοτρίων πραγμάτων ὑποχρεοῦται ν' ἀποδώσῃ εἰς τὸν κύριον αὐτῶν ὅ,τι ἐκ τῆς περιουσίας του ἔχει, ἕνεκα τῆς γενομένης διαχειρίσεως, εἰς χεῖράς του, καὶ ν' ἀνορθώσῃ αὐτῷ ἐντελῶς πᾶσαν ἐξ οἱασδήποτε καὶ αὐτῆς τῆς ἐλαχίστης ῥαθυμίας του προελθοῦσαν ζημίαν, ἡ δὲ ὑποχρέωσις αὕτη δὲν μεταβάλλεται ποσῶς ἐὰν ὁ διαχειριστὴς δὲν ἐνήργησε τὴν διαχείρισιν αὐτοπροσώπως, ἀλλὰ δι' ἰδίου ἑαυτοῦ ἐντολοδόχου, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ βιβλ. 17 τίτλ. 1 ἐδάφ. 28 τῶν βασιλικῶν, καθ' ὃ ὁ διαχειριστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνάξῃ τὸν κατ' ἐντολήν του διαχειρισάμενον τὰς ὑποθέσεις τοῦ κυρίου, διὰ νὰ τῷ ἀποδώσῃ ὅ,τι οὗτος, ὁ διαχειριστής, εἶναι ὑπόχρεως νὰ καταβάλῃ τῷ κυρίῳ ἐκ τῆς διαχειρίσεως· ἔχει δὲ τὸ εἰρημένον δικαίωμα καὶ πρὶν ἢ ἐναχθῇ ὑπὸ τοῦ κυρίου τῶν πραγμάτων ἐπὶ ἀποδόσει τῶν ἐκ τῆς διαχειρίσεως ὀφειλομένων, ὅπερ δὲν ἤθελε δύνασθαι νὰ πράξῃ ὁ διαχειριστής, ἐὰν ἐκ τῆς δι' ἐντολοδόχου αὐτοῦ διαχειρίσεως τῶν πραγμάτων τοῦ κυρίου ἡ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσα ὑποχρέωσίς του μετεβάλλετο ἀπὸ κυρίας εἰς παρεπομένην, ἔχοντος αὐτοῦ τὸ δικαίωμα νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν κύριον τὰς κατὰ τοῦ ἐντολοδόχου του ἐκ τῆς ἐντολῆς ἀγωγάς του, καὶ τότε μόνον δυναμένου νὰ ἐναχθῇ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ κυρίου, ἐὰν οὗτος δὲν ἱκανοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ἐντολοδόχου, καθότι ἐὰν τοιαύτη μεταβολὴ ἐπήρχετο εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ δι' ἐντο-

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. α) Ἐντολή.—β) Δάνειον (ναυτοδάνειον).

λοδόχου διαχειρισαμένου ἀλλοτρίας ὑποθέσεις, ὁ παρατεθεὶς νόμος ἤθελεν ὁρίζει ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ διαχειριστοῦ ἐναγόμενος ἐντολοδόχος του δύναται ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τῆς ἀγωγῆς του τὴν ἔνστασιν ὅτι δὲν ἔχει συμφέρον ὁ ἐνάγων νὰ λάβῃ εἰς χεῖράς του παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου του, τοῦ ἐναγομένου, τὸ ἐκ τῆς διαχειρίσεως εἰς τὸν κύριον ἀνῆκον, μὴ ὢν ὑπόχρεως νὰ τὸ ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ μόνον νὰ παραχωρήσῃ αὐτῷ τὰς κατὰ τοῦ ἐντολοδόχου του ἀγωγάς του καὶ δυνάμενος ἑπομένως, τὸ πολὺ, νὰ ζητήσῃ ἐξασφαλιστικὰ μέτρα κατὰ τοῦ ἐντολοδόχου του περὶ τῆς ἐπιτυχοῦς ἐξασκήσεως τῶν εἰς τὸν κύριον τῶν ὑποθέσεων παραχωρηθησομένων ἀγωγῶν του.

Ἐπειδὴ, ἐκτὸς τούτων, ἡ κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν περίπτωσιν μεταβολὴ τῆς κυρίας ὑποχρεώσεως τοῦ διαχειριστοῦ εἰς παρεπομένην, ἤθελεν ἀποβῆ εἰς παντελῆ ὄλεθρον τοῦ ἀθώου κυρίου τῶν ὑποθέσεων, ἐὰν τυχὸν ἡ διαχείρισις αὐτῶν ἐνεργηθῇ διὰ πλειόνων ἀλλήλοις ἐντειλαμένων αὐτὴν, παραπεμπομένου τοῦ κυρίου ἀπὸ τοῦ διαχειριστοῦ εἰς τὸν ἐντολοδόχον του, καὶ ὑπὸ τούτου πάλιν εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἐντολοδόχον καὶ οὕτω καθεξῆς, ἐνῷ ἡ ἐξ οἱονεὶ συμβάσεως τῆς διαχειρίσεως ἀλλοτρίων πραγμάτων ὑποχρέωσις τοῦ διαχειριστοῦ, κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ νόμου, ἐπεννοήθη πρὸς ὄφελος τοῦ κυρίου αὐτῶν. βιβ. 3, τίτλ. 27 § 1 τῶν εἰσηγήσεων.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ ἔννοια τοῦ βιβλ. 3, τίτλ. 5, τεμ. 21 § 3 τῶν πανδεκτῶν. εἶναι προδήλως ἡ ἑξῆς, ὅτι ὁ δι' ἐντολοδόχου διαχειρισθεὶς τὰς ὑποθέσεις τινὸς ὑποχρεοῦται ν' ἀνορθώσῃ αὐτῷ πᾶσαν ζημίαν προκύψασαν ἐκ τῆς ῥαθυμίας τοῦ ἐντολοδόχου του, καὶ οὐχὶ μόνον νὰ παραχωρήσῃ τὰς ἀγωγάς του· ὥστε ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τῆς πρὸς παραχώρησιν τῶν ἀγωγῶν ὑποχρεώσεως τοῦ διαχειριστοῦ καὶ οὐχὶ περὶ τοῦ πρὸς τοῦτο δικαιώματός του· ὅθεν, κατὰ τοὺς παρατεθέντας νόμους, ἐὰν ὁ κύριος τῶν ὑποθέσεων μὴ εὐχαριστούμενος εἰς τὴν παραχώρησιν τῶν ἀγωγῶν ἀπαιτῇ ἀμέσως παρὰ τοῦ διαχειριστοῦ τὴν ἀποζημίωσιν, οὗτος δὲν δύναται ν' ἀποφύγῃ αὐτὴν διὰ τῆς εἰρημένης παραχωρήσεως, τοῦτ' αὐτὸ δὲ ἀποφηναμένη καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τὸν παρατεθέντα νόμον 21 § 3 τῶν πανδεκτῶν.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος νόμος (βιβλ. 17 τίτλ. 1. τεμ. 4 τῶν πανδ.), κατὰ τῆς κακῆς δῆθεν ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ὁποίου παραπονοῦνται οἱ ἀναιρεσείοντες, ῥυθμίζων τὰς μεταξὺ ἐντολέως καὶ ἐντολοδόχου σχέσεις, οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου »—Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 182 τοῦ 1848.

§ 9. Ὁ διαχειριστὴς ἀλλοτρίων πραγμάτων ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν κύριον αὐτὸν ὅ,τι ἐκ τῆς περιουσίας του ἔχει, ἕνεκα τῆς γενομένης διαχειρήσεως, εἰς χεῖράς του καὶ ν᾽ἀνορθώσῃ ἐντελῶς πᾶσαν ἐξ οἱασδήποτε, καὶ αὐτῆς τῆς ἐλαχίστης ῥαθυμίας του, προελθοῦσαν ζημίαν, ἡ δὲ ὑποχρέωσις αὕτη δὲν μεταβάλλεται ποσῶς ἐὰν ὁ διαχειριστὴς δὲν ἐνήργησε τὴν διαχείρησιν αὐτοπροσώπως, ἀλλὰ δι᾽ ἰδίου ἑαυτοῦ ἐντολοδόχου. (ἀποφ. Ἀρ. Π. 182 τῆς 6 ὀκτωβρίου 1848, ἣν ὅρα εἰς τὸν ἀμέσως προηγούμενον §).

§ 9. Ἀποβιώσαντος τινὸς ἀνωτέρου στρατιωτικοῦ ἀξιωματικοῦ, ὁ διάδοχος αὐτοῦ, ἔχων τὸ δικαίωμα, ἐν ἀγνοίᾳ καὶ ἀπουσίᾳ τῶν ὑπαρχόντων κληρονόμων, δυνάμει τοῦ κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν φρουρίων, νὰ πληρώσῃ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀποθανόντος τὰ χρέη αὐτοῦ καὶ τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας του, εἶχε, κατὰ συνέπειαν, καὶ τὸ δικαίωμα ν᾽ἀναλάβῃ προσωρινῶς καὶ τὴν διαχείρησιν τῆς περιουσίας καὶ νὰ ἐκποιήσῃ, ἐν ἐλλείψει χρημάτων, μέρος αὐτῆς πρὸς πληρωμὴν τῶν χρεῶν καὶ ἐξόδων· ἀλλὰ καὶ ὡς ἁπλοῦς διαχειριστὴς ξένης περιουσίας ἂν θεωρηθῇ, πάλιν δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ πωλήσῃ μέρους τῆς διαχειρισθείσης παρ᾽ αὐτοῦ περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος, καὶ πρὸς πληρωμὴν τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων τῆς κηδείας καὶ τῶν χρεῶν του, ἀλλὰ μόνον εἶναι ὑπόχρεως εἰς ἀποζημίωσιν διὰ πᾶσαν ἐκ τῆς διαχειρήσεώς του προξενηθεῖσαν ζημίαν. (ἀπόφ. 5134 τῆς 18 νοεμβρίου 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).—Ὅρα τὴν λέξιν *Ἁρμοδ. πολιτ.* § 332.

ΔΙΓΑΜΙΑ.

Ὅρα ά) τὴν ἐν τῷ Εὑρετ. λέξ. Γάμος σελ. 405 (σημ.).—καὶ τὴν λέξ. Ζητήματα προδικαστικά.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

Ὅρα τὰς λέξ. ά) Μισθός.— β) Παραχώρησις.— γ) Κατάσχεσις.—δ) Δημόσιος ὑπάλληλος.—ε) Ἀνάκρισις διοικητική.

Ἡ ποινικ. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφ. 98 τοῦ 1846 φέρει:

« Ἐπειδὴ ὁ σκοπός, ὅστις ὑπηγόρευσε τὴν διάταξιν τῶν ἄρθρων 28 καὶ 322 τῆς ποιν. δικονομίας, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς δίκην ἕνεκα πλημμελήματος ἢ κακουργήματος ἀφορῶντος τὴν ὑπηρεσίαν των ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τῆς κυβερνήσεως, εἶναι τὸ νὰ προεξετάσῃ ἡ κυβέρνησις, ἐὰν ἡ πρᾶξις, περὶ τῆς ὁποίας ἐγκαλεῖται ὁ διοικητικὸς

ὑπάλληλος, δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, τῶν ὁποίων τὴν ἐκτέλεσιν αὕτη ἀμέσως ἢ ἐμμέσως διὰ δημοσίων ἢ ἰδιαιτέρων διαταγῶν ἐπέβαλεν εἰς τὸν ὑπάλληλον τοῦτον κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ὑπηρεσίας του, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διττῶς ἀπαιτεῖτο ἡ παρὰ τοῦ νόμου εἰς τὴν κυβέρνησιν ἀπονομὴ τοῦ εἰρημένου δικαιώματος· πρῶτον μὲν διὰ τὸ συμφέρον τοῦ νὰ μὴ παραλύεται πολλάκις ἡ ἐκπλήρωσις ἀναγκαίων διαταγῶν αὐτῆς, ὡς ἐκ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, δεύτερον δὲ διὰ τὸν ἠθικὸν λόγον τοῦ νὰ μὴν ὑποβάλλεται εἰς δίκην καὶ καταδίκην ὑπάλληλος ἕνεκα πράξεων τῆς ὑπηρεσίας, τῶν ὁποίων τὴν εὐθύνην δὲν φέρουν κυρίως αὐτοί.

Ἐπειδὴ ἡ δημοσία ἐκπαίδευσις, ἂν καὶ ἀντικείμενον οὐσιῶδες τῆς κηδεμονίας τῆς κυβερνήσεως καὶ ὡς τοιαύτη ὑπ' αὐτῆς ῥυθμιζομένη καὶ ἐποπτευομένη, δὲν εἶναι ὅμως ἐκ τῶν συγκροτούντων τὴν καθ' αὑτὸ διοικητικὴν ἢ κυβερνητικὴν ἐξουσίαν στοιχείων· ἑπομένως οἱ δημόσιοι ἢ δημοτικοὶ διδάσκαλοι δὲν ὑπάγονται ποσῶς εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνωτέρω διοικητικῶν ὑπαλλήλων· ὥστε τὸ ἐν Χαλκίδι πλημμελειοδικεῖον, κηρύττον ἑαυτὸ κατ' ἐρήμην τοῦ κατηγορουμένου δημοδιδασκάλου Ν Κ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀναρμόδιον καὶ μὴ δικάζον αὐτὸν περὶ τῆς κατηγορίας τῆς ἀφορώσης τὰς ἐγγράφους ἐξυβρίσεις τοῦ δημάρχου Κονιστρίων Γ Ψ, ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν ὑπῆρξεν ἡ παρὰ τοῦ ἄρθρ. 28 τῆς ποινικῆς δικονομίας ἀπαιτουμένη ἄδεια τῆς κυβερνήσεως, ἔκαμε κακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ καὶ παρεβίασε τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 373 τῆς ποιν. δικονομίας, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ὑπ' ἀριθ. 153 ἀπὸ 13 Ἰουνίου ε. ε. ἀπόφασίς του εἶναι ἀναιρετέα, κατὰ τὸν § ά τοῦ ἄρθρου 407 τῆς ποιν. δικονομίας καὶ παραδεκτὴ ἡ αἴτησις τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Χαλκίδι πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέως.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ »

ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΙΣ.

Ὅρα τὰς λέξ. ά) Διανομή.—β) Γυνή.— γ) Προίξ.— δ) ἐντολή.— ε) Κληρονόμος.—ς) Ἐμφύτευσις.—ζ) Δωρεά.—η) Διακοπή, ἔνθα ἡ 255 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—θ) Εἰκονικότης.

Σημ. 1. Ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ πρέπει νὰ περιέχῃ περιγραφὴν τῶν κτημάτων.— Ἀκυρότητες. (ὅρα τὴν λέξ. Ἀγωγή § 6, 7)—ὅρα καὶ τὴν λέξ. ά) Διανομή.—(σελ. 146, σημ. 4).—β) Κληρονομία.

Σημ. 2. Ὁ πωλητὴς ἔχει διεκδικητικὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ τρίτου μετὰ τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἀγοραπωλησίας; (ὅρα τὴν περὶ ἐμπορ. δικαίου πραγμ. τοῦ Κ. Ῥάλλη, σελ. 361 καὶ ἑπ.).

Σημ. 3. Κατὰ τρίτων, εἰς τοὺς ὁποίους μετεβιβάσθη ἀνταλλαγέν τι κτῆμα, πρὶν ἢ ζητηθῇ ἡ διάλυσις τοῦ συναλλάγματος αὐτοῦ, ἔχει ἀγωγὴν ὁ πρὸ τῆς ἀνταλλαγῆς κύριος τοῦ κτήματος, ὅστις θέλει νὰ τὸ ἀναλάβῃ;—ὅρα α) ὅσα μὲ πολλὴν εὐφράδειαν ἐκφράζει ὁ Τροπλ. (échange n. 25), καὶ β) τὰ ἐν τῇ λέξ τοῦ Εὑρετ. Ἀ ν τ α λ λ α γ ὴ (σελ. 309) ἐκτεθέντα.

Σημ. 4. Ὁ κύριος τοῦ πράγματος ἔχει δικαίωμα νὰ διεκδικήσῃ αὐτὸ, πωληθὲν ὑπὸ μὴ κυρίου· ἀλλ' ὡς πρὸς τοὺς καρπούς;
Ορα Troplong vente n. 235.

Σημ. 5. Τὸ δημόσιον δύναται νὰ κινήσῃ διεκδικητικὴν ἀγωγὴν κατὰ τῶν καλλιεργούντων ἐθνικὰς γαίας (ὅρα τὰς λέξ. α) Δημόσιον § 26 καὶ 24 καὶ β) Ἐθνικαὶ γαῖαι).

Περίληψις.

Α) Ἁρμοδιότης.—Διεκδίκησις ἐμπορ. ἀντικειμένων § 1 *ἐπ.*

Β) Ποῖοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ κινήσωσι διεκδ. ἀγωγήν; § 4 *καὶ ἑπόμ.*

Ἀγορασταί—Παράδοσις.—Τίμημα § 1 ἐπ.
Ἀγορασταὶ—Ἐντολοδόχοι § 5 ἐπ.
Δωρεαί. § 6.
Διεκδίκησις ζώων § 7.
Ἐμφύτευσις § 8.
Κληροδόχοι § 9.
Κοινωνοὶ δικ. § 10.
Κληρονόμοι § 11.
Προῖξ § 11 δὶς.
Τεμάχια οἰκοπέδων § 12.
Παρακαταθήκη § 13.
Ναυτιλία § 14.
Γονεῖς § 15.
Διανομὴ § 16.
Πλειστηριασμοὶ § 17.

Γ) Ἀνακοπὴ συνεχομένη μετὰ διεκδ. § 19.

Δ) Ὁ διεκδικῶν ἀποδεικνύει τὴν κυριότητά του. § 20.

Ε) Ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ κατὰ ποίων κινεῖται; § 21.

Ϛ) Πουβλικιανὴ ἀγωγή. § 25.

Ζ) Ψηφίσματα συνελεύσεων.—Δημόσιον. § 27.

Πίναξ λεκτικός.

Α) *Ἁρμοδιότης.—διεκδίκησις.—Ἐμπορ. ἀντικείμενα.*

§ 1. Ἡ περὶ διεκδικήσεως πλοίου ἀγωγὴ τοῦ ἰδιοκτήτου κατὰ τρίτου κατόχου ὑπάγεται εἰς τὸ πολιτ. δικαστήριον (ἀπόφ. τῆς 29 Ἀπριλίου 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

§ 2. Ἡ περὶ διεκδικήσεως κατασχεθέντων ἐμπορικῶν ἀντικειμένων ἀγωγὴ εἶναι τῆς ἁρμοδιότ. τῶν ἐμποροδικείων;—Κυριότης. (ὅρα τὴν λέξ. *Ἁρμοδ. ἐμπορικὴ* § 57).

§ 3. Ἀνακοπὴ περιέχουσα ἀγωγὴν διεκδικήσεως πραγματειῶν, τὰς ὁποίας ὁ ἀνακόπτων ἰσχυρίζεται ὅτι ἠγόρασε πρὸ τῆς πτωχεύσεως τοῦ πωλητοῦ, ὑπάγεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον, διότι ἀφορᾷ πραγματείας πρὸς μεταπώλησιν. (ἀπόφ. 796 τῆς 28 Ἰουν. 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

Β) *Ποῖοι ἔχουν δικαίωμα νὰ κινήσουν διεκδικητικὴν ἀγωγήν;*

4. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ σημειόνω τὰ ἑπόμενα.

Ἀγοραστής.—Παράδοσις.—Τίμημα [1].

—ά) Ὅτι τὴν περὶ διεκδικήσεως ἀγωγὴν δὲν δύναται νὰ κινήσῃ

(1) Ορα τὴν λέξ. Ἀγοραπωλησία.

εἶμὴ ὁ κύριος τοῦ πράγματος. (ὅρα κατωτ. § 29 τὴν ὑπ' ἀριθ. 54 τοῦ 1840 ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

—β) Ὅτι κύριος δὲν γίνεταί τις, ἂν δὲν συνεπακολουθήσῃ καὶ ἡ συμβολικὴ ἢ πραγματικὴ παράδοσις τοῦ ἀγορασθέντος πράγματος. (ὅρα τὴν ἰδίαν ἀπόφασιν κατωτ. § 29—ὅρα δὲ κατωτ. § 30 καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5130 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

—γ) Ὅτι ἡ παράδοσις θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη, ὅταν δὲν ἦναι ἡ κατοχὴ σχολαία. Ποία δὲ εἶναι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ νόμου 11 § 13 πανδ. (19, 1); —ὅρα κατωτ. § 30 τὴν ὑπ'ἀριθ. 5310 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

—δ) Ὅτι ὁ ἀγοραστὴς τότε καθίσταται κύριος τοῦ ἀγορασθέντος ἀκινήτου καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς κατὰ τρίτου κατόχου, ὅταν γίνῃ πρὸς αὐτὸν παράδοσις, ἐκτὸς ἂν ἔτυχε κατέχων αὐτὸ πρότερον. (Ὅρα κατωτ. § 30 τὴν ὑπ' ἀριθ. 5130 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

—ε) Ἡ περὶ διεκδικήσεως ἀκινήτου κτήματος ἀγωγὴ ἀνήκει εἰς τὸν ἀληθῆ κύριον, ὁ δὲ ἀγοραστὴς τότε καθίσταται κύριος τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀγορασθέντος ἀκινήτου, καὶ ἔχει δικαίωμα διεκδικητικῆς ἀγωγῆς κατὰ τρίτου κατόχου, ὅταν γίνῃ πρὸς αὐτὸν παράδοσις ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ, ἐκτὸς ἐὰν ἔτυχε κατέχων αὐτὸ πρότερον, ὅτε δὲν εἶναι ἀναγκαία ἄλλη παράδοσις (εἰσ. 2, 1 § 40—44.—πανδ. 6, 1, 23 ἐν ἀρχῇ.—κώδ. 2, 3 διατ. 20,· μόνη δὲ ἡ ἔγκρισις τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ἡ ὑπογραφὴ τῶν ὁμολογιῶν, ἡ πληρωμὴ τοῦ πράγματος καὶ τὸ πρωτόκολλον τῆς καταμετρήσεως, δὲν ἐμφαίνουν τὴν παράδοσιν τοῦ κτήματος, οὔτε ὅτι ὁ ἐκκαλῶν εἶχεν αὐτὸ εἰς τὴν κατοχήν του, καθόσον τὸ πρωτόκολλον αὐτὸ δὲν βεβαιοῖ ὅτι ἐγένετο ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ἐπὶ σκοπῷ τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἰδιοκτησίας. (ἀπόφ. 5130 τῆς 20 φεβρ. 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

—ς) Ὁ ἀγοραστής, πρὸς ὃν δὲν παρεδόθη τὸ πωληθὲν πρᾶγμα, δὲν ἔχει τὴν πραγματικὴν περὶ αὐτοῦ ἀγωγὴν κατὰ παντὸς κατόχου τοῦ πράγματος, ἀλλὰ μόνον τὴν προσωπικὴν κατὰ τοῦ πωλητοῦ ἀγωγήν, ὡς ὁρίζουσι τὰ τεμ. 50 τῶν πανδ. *de rei vindic.* τὸ τεμ. 14 *de paul. in rem act.* ἡ διάτ. 12 τοῦ κώδ. *de prob*; καὶ τὸ ἄρθρ. 13 τοῦ β. γ' τίτ. γ' τοῦ Ἀρμεν.—(ἀπόφ. 154 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3938).

ζ) Ἡ παράδοσις τῶν τίτλων τῆς ἰδιοκτησίας ἐκ μέρους τοῦ δικαιοπαρόχου παρέχει εἰς τὸν ἀγοραστὴν τὸ δικαίωμα νὰ κινήσῃ πραγματικὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δημοσίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει τῆς κατοχῆς του νόμιμόν τινα τίτλον; Παραγραφή.— Δικαίωμα

πολέμου. (άπ. 4830 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ., ἣν ὅρα κατ. § 31).

—η) Ὅταν τὸ πωλητήριον ἔγγραφον διαλαμβάνῃ ὅτι ὁ ἀγοραστὴς ἐπλήρωσε τὸ τίμημα καὶ παρέλαβε τὸ κτῆμα, ὑπάρχει νόμιμος ἀπόδειξις περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ πωληθέντος κτήματος εἰς τὸν ἀγοραστήν. (ἀπόφ. 4407 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν).

θ) Ὅταν ὁ ἀγοραστὴς ἔλαβεν ἄνευ μὲν τακτικῆς παραδόσεως, ἀλλὰ καὶ ἄνευ πλημμελήματος, εἰς τὴν κατοχήν του τὸ πωληθὲν κτῆμα, δύναται ἐναγόμενος, διὰ διεκδικητικῆς ἀγωγῆς τοῦ πωλητοῦ, ν' ἀποκρούσῃ αὐτὴν διὰ τῆς περὶ δόλου καὶ περὶ τοῦ πωληθέντος πράγματος ἐνστάσεως· τὸ δικαίωμα δὲ τοῦτο ἔχουσι καὶ οἱ μερικοὶ διάδοχοι τοῦ ἀγοραστοῦ. (ἀπόφ. 5129 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν, ἣν ὅρα κατωτ. § 32).

—ι) Ὁ κάτοχος τοῦ διεκδικουμένου ἀκινήτου δύναται ν'ἀντιτάξῃ τὴν ἔνστασιν, ὅτι δὲν ἔλαβε χώραν παράδοσις, ὅταν ὁ κτήτωρ παρεμβαίνων ὑποστηρίζῃ τὴν ἀγωγήν; ὄχι· ὅρα κατ. § 33 τὴν 226 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ν. ἐφτ.

—ιά) Ὁ ἀγοραστὴς ἔχει διεκδικητικὴν ἀγωγὴν περὶ κτήματος, τοῦ ὁποίου δὲν ἔλαβε τὴν κατοχήν, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον κατέχει τὶς δικαιώματι ἀντιχρήσεως; —ὅρα κατωτ. § 34 τὴν ὑπ' ἀριθ. 199 τοῦ 1845 ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

—ιβ) Ἡ κυριότης δὲν ἀποκτᾶται εἰμὴ μετὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος, ἐκτὸς μόνον ἂν ἡ ἀγοραπωλησία γίνῃ ἐπὶ πιστώσει· (ὅρα κατ. § 35 τὴν ὑπ'ἀριθ. 54 τοῦ 1840 ἀπ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ.)

—ιγ) Ὅταν πράγματα ἀντικαταστατὰ πωληθῶσι κατὰ μέτρησιν, ἀρίθμησιν ἢ στάθμισιν, δὲν τελειοποιεῖται τὸ συνάλλ. παρὰ μετὰ τὴν μέτρησιν, ἀρίθμησιν ἢ στάθμισιν τῶν πραγμάτων· διότι ἡ ἀγοραπωλησία θεωρεῖται ὡς ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦτον γενομένη. (τ. 35 § 5 Π. *de contr. emptione* καὶ διάτ. 2 τοῦ κώδ. *de peric. rei venditi*):

Ἡ κυριότης τοῦ πωληθέντος πράγματος δὲν ἀποκτᾶται ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν εἰμὴ μετὰ τὴν γενομένην εἰς αὐτὸν παράδοσιν καὶ μετὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος, ἐκτὸς μόνον ἂν ἡ ἀγοραπωλησία γίνῃ ἐπὶ πιστώσει· ἐν τῇ πρώτῃ δὲ περιπτώσει πρὶν ἢ ἐκπληρωθῇ ὁ ὅρος τῆς μετρήσεως, ἀριθμήσεως ἢ σταθμίσεως, δὲν ἀποκτᾶται ἡ κυριότης τῶν πραγμάτων ἀπὸ τὸν ἀγοραστήν, καὶ ἂν ἤθελεν ἄλλως λάβει ταῦτα εἰς τὴν κατοχήν του, καὶ ἤθελε πληρώσει καὶ τὸ τίμημα (τεμ. 11 § 2 πανδ. *de acti. empti et venditi* καὶ διάτ. 20 κώδ. *de pactis*)· ὅθεν ἡ κυριότης τοῦ πράγματος μένει εἰς τὴν πωλητήν. (ἀπόφ. 86 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ὅρα κατωτ. § 43).

—ιδ) Ὑπάρχει εἰς τὴν Τῆνον παλαιὸν καὶ ἀδιάκοπον ἔθιμον, κατὰ τὸ ὁποῖον, ἅμα γείνῃ ἡ περὶ ἀγοραπωλησίας συμφωνία, ὁ ἀγο-

ραστής γίνεται κύριος τοῦ πωληθέντος κτήματος καὶ πρὶν εἰσέτι τῷ παραδοθῇ, δυνάμενος νὰ τὸ διεκδικήσῃ ἐναντίον παντὸς ἄλλου, καὶ ἂν οὗτος ἤθελεν ἔχει αὐτὸ ἀγορασμένον ἀπὸ τὸν ἴδιον πωληθὲν μετὰ τὴν πρώτην πώλησιν; ὄχι· ἐκ τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων ἐπρόκυψεν ὅτι ἀπητεῖτο πρᾶξις κατοχῆς, ἤτοι ἡ ἀπόλαυσις τῶν καρπῶν ἢ ἡ μεταβίβασις εἰς ὄνομά του τοῦ κτήματος εἰς τὸ δημόσιον κατάστιχον τῶν ἐγγράφων, καὶ ἡ πληρωμὴ τῶν ἐγγείων φόρων διὰ νὰ ἦναι τελεία ἡ ἀγοραπωλησία· ὥστε ὁ λαβὼν τὸ κτῆμα εἰς τὴν κατοχήν του δεύτερος ἀγοραστὴς δὲν ἐνάγεται ὑπὸ τοῦ μὴ λαβόντος τὴν κατοχὴν πρώτου ἀγοραστοῦ (πανδ. βιβ. 41τίτ. 3 τεμ. 3.—κώδ. βιβ. 2 τίτ. 3 διατ. 20.—Κώδ. βιβ. 3 τίτ. 32 διάτ. 15).—Ἀπόφ. 2150 τῆς 20 ἰαν. 1842 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.).

Σημ. Τὰ ἀντικαταστατὰ πράγματα θεωροῦνται ὡς πωλούμενα κατὰ μέτρησιν ἀρίθμησιν ἢ στάθμισιν, ὅταν συμφωνῆται μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων ὡρισμένη τιμὴ εἰς ἕκαστον ἀριθμὸν μέτρων ἢ σταθμῶν (τεμ. 35 § 5 καὶ 7 πανδ. de contr. emt.). Ἀπόφ. 86 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. —Νομικ. σελ. 4136).

Ἀγορασταί.—Ἐντολοδόχοι.

§ 5. α) Ὁ δι' ἐντολοδόχου ἀγοραστὴς τότε μόνον γίνεται κύριος τοῦ ἀγορασθέντος, ὅταν ὁ ἐντολοδόχος οὐχὶ μόνον συμφωνήσῃ τὴν ἀγορὰν ἐν ὀνόματι τοῦ ἐντολέως του, ἢ μετέπειτα παραχωρήσῃ εἰς τοῦτον τὴν ἀπ' ἀρχῆς ἐν ἰδίῳ ὀνόματι συμφωνηθεῖσαν τυχὸν ἀγοράν, ἀλλὰ συγχρόνως λάβῃ τὴν τοῦ ἀγορασθέντος πράγματος παράδοσιν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐντολέως. (ὅρα κατ. § 36 τὴν ὑπ' ἀριθ. 54 τοῦ 1840 ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφ.).

β) Διὰ νὰ κινήσῃ τις τὴν περὶ διεκδικήσεως πράγματος ἀγωγήν, πρέπει νὰ ἦναι κατὰ φύσιν ἢ κατὰ νόμον δεσπότης αὐτοῦ. (ν. 23 βιβλ. 15 τίτλ. α. τῶν πανδ.).—Ὁ δὲ δι' ἐντολοδόχου ἀγοράζων πρᾶγμά τι δὲν γίνεται δεσπότης τοῦ ἀγορασθέντος πράγματος εἰμὴ ἀφοῦ τὸ ἀγορασθὲν παραδοθῇ εἰς τὸν ἐντολοδόχον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐντολοδότου (ν. 13 πρ. καὶ 20 § 2 βιβλ. 41 τίτλ. 1 καὶ ν. 13 Β. 39 τίτλ. 5 τῶν πανδ.). Ἐπομένως ὁ ἐντολεὺς δὲν δύναται νὰ κινήσῃ κατὰ τρίτου διακατόχου διεκδικητικὴν ἀγωγὴν εἰμὴ ἀφοῦ τὸ πρᾶγμα παρεδόθη εἰς τὸν ἐντολοδόχον ἐπ' ὀνόματί του, ὁ δὲ ἐντολεὺς δὲν ἔχει δικαίωμα διεκδικήσεως κατὰ τρίτου, ἐὰν ὁ ἐντολοδόχος ἤθελε τὸ παραχωρήσει εἰς ἄλλον πρὶν ἢ τὸ παραδώσῃ εἰς τὸν ἐντολέα του. (Ἀπόφασις 2453 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

γ) Όταν ὁ Α ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν Β ὅτι ἠγόρασε τὸ κτῆμα Γ καὶ θέλει νὰ τὸν προςλάβῃ ὡς σύμμέτοχον εἰς τὴν ἀγορὰν, ὁ δὲ Β ἐδέχθη τὴν μετοχὴν, θεωρεῖται οὗτος ὡς ἀποκτήσας τὴν διακατοχὴν καὶ κυριότητα τοῦ κτήματος;

Ἡ ἀπόφ. 5049 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει.

« Ἐπειδὴ ἡ εἰς τὴν ἔφεσιν ἀποδιδομένη παρὰ τῶν ἐφεσιβλήτων ἔλλειψις ὅτι δὲν ἀπευθύνεται καὶ κατὰ τοῦ Π ἐθεραπεύθη ἀκολούθως διὰ μεταγεατέρας ἐφέσεως, ὡς παρεδέχθησαν καὶ οἱ ἐφεσίβλητοι αὐτοί· κατὰ τῆς μεταγενεςέρας δὲ ταύτης ἐφέσεως οὔτε ἔνστασίν τινα ἐκκρεμοδικίας προέτειναν, οὔτε ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, ὡς δῆθεν παραπεμφθείσης εἰς τὸ ἀκροατήριον παρὰ τοῦ προέδρου μόνον τῆς πρώτης ἐφέσεως.

Ἐπειδὴ οἱ διὰ τῆς ἀντεφέσεως προτεινόμενοι κατὰ τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς τῶν ἐκκαλούντων λόγοι δὲν εἶναι βάσιμοι, διότι α΄. τὸν κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἀντιτασσόμενον παρὰ τῶν ἐφεσιβλήτων συμβιβασμὸν τῆς 4 ἰανουαρίου 1832 ἠδύναντο μὲν καὶ δι' ἀγωγῆς νὰ προσβάλωσιν ὡς ἄκυρον, ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο δικαιοῦνται καὶ δι' ἐνστάσεως νὰ τὸν προσβάλωσι κατὰ τῶν ἐξ αὐτοῦ παραγόντων δικαιώματα ἐφεσιβλήτων (ν. 1 π. 21 3).—β΄. ἐκ τῆς ἐν τῇ δικογραφίᾳ ὑπαρχούσης ἀλληλογραφίας τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἐφεσιβλήτων Β καὶ τοῦ πατρὸς τῶν ἐκκαλούντων Α (ἰδίως δὲ ἐκ τῶν ἀπὸ 22 καὶ 30 σεπτεμβρίου 1830 καὶ ἀπὸ 4 ὀκτωβρίου 1830 ἐπιστολῶν τοῦ πρώτου· καὶ ἐκ τῶν ἀπὸ 26, 28, 30 σεπτ. 1830 καὶ ἀπὸ 2 ὀκτωβρ. 1830 ἐπιστολῶν τοῦ δευτέρου) ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ Β ἐγνωστοποίησε τῷ Α ὅτι ἠγόρασε τὸ ἐπίδικον χωρίον . . . καὶ προέτεινεν αὐτῷ ἂν θέλῃ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἀγορασίαν ταύτην, ὅτι δὲ οὗτος ἐδέχθη τὴν μετοχὴν κατὰ τὰ 3/4 καὶ ὁ Δ ἠκολούθησεν ἔκτοτε διακατέχων ἐν ὀνόματι τοῦ Δ παρ' οὗ καὶ ἐλάμβανε τὴν ἄδειαν προκειμένου λόγου περὶ καλλιεργείας (ὅρα ἐπιστολὴν τῆς 30 σεπτεμβρίου 1830) οὕτω δὲ περαιωθείσης τῆς συμφωνίας ταύτης μετέβη ἔκτοτε εἰς τὸν Δ ἡ διακατοχὴ καὶ ἡ κυριότης τῶν 3/4 τῶν Γουβῶν (νόμ. 18 πανδ. 41, 2).—3) ἐκ τῶν ἀμέσως προεκτεθέντων ἕπεται ὅτι ὁ Δ ἀπέκτησε τὴν κυριότητα τοῦ ἐπιδίκου κτήματος διὰ τοῦ Β, ὅστις ἀγοράσας αὐτὸ διὰ χοτζετίου παρὰ τοῦ ὀθωμανοῦ τὸ μετεβίβασεν εἰς ἐκεῖνον δι' ἀναγνωρίσεως, κύριος ὢν ἤδη αὐτοῦ· ἑπομένως, μὴ λαβούσης χώραν μεταξὺ τοῦ Δ καὶ Β ἀγοραπωλησίας ὀθωμανικ. κτήματος, δὲν ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ τουρκικοῦ δικαίου ἡ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἰσχύουσα (κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἐφεσιβλήτων) καθ' ἣν αἱ πωλήσεις ὀθωμανικῶν κτημάτων ἔπρεπε νὰ γίνωνται διὰ χοτζε-

των· καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἀληθὲς κατὰ θεωρίαν ὅτι ὁ συγκοινωνὸς δύναται νὰ πωλήσῃ ἐγκύρως τὸ κοινὸν πρᾶγμα, ὅταν καθυστερῶνται αὐτῷ παρὰ τῶν ἑτέρων κοινωνῶν τὰ πρὸς ἀπόκτησιν καὶ διατήρησιν τοῦ κτήματος δαπανηθέντα, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐφαρμόζεται τοῦτο, καθόσον δὲν ἐνήργησε μόνος τὸν προσβαλλόμενον συμβιβασμὸν (ὅστις εἶναι ὁ τίτλος τῶν ἐφεσιβλήτων) ὁ Β, ἀλλὰ καὶ ἡ μήτηρ τῶν ἐκκαλούντων ὡς ἐπίτροπος αὐτῶν· ὥστε ὁ κοινωνὸς τοῦ Δ καὶ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ Β δὲν μετεβίβασε, τὸ κατ' αὐτόν, εἰς τὸν Κ ἐκ τοῦ χωρίου Γουβῶν πλέον τοῦ 1/4 τὸ ὁποῖον, εἶχεν ἤγουν δὲν ἀπηλλοτρίωσεν ὅλον τὸ κοινὸν πρᾶγμα· καὶ πέμπτον, μόνον ἡ ἑταιρικὴ σχέσις (ἥτις ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἦτο τετελεσμένη μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀγορασίας) δὲν μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ ἐκ ταύτης γεννηθέντα δικαιώματα καὶ καθήκοντα (ν. 63 § 8—ν. 65 § 2 πανδ. 17, 2), ὁποῖα εἶναι τὸ προκείμενον δικαίωμα τῶν ἐκκαλούντων τοῦ νὰ διεκδικήσωσι τὰ εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα μέρη τῶν Γουβῶν· ὅθεν ἅπασαι αὗται αἱ κατὰ τῆς ἀγωγῆς προτεινόμεναι ἀντιρρήσεις εἶναι ἀποῤῥιπτέαι, καθὼς καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν στηριζομένη ἀντέφεσις.

Ἐπειδὴ ἂν τὸ ἥμισυ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος ἐδόθη τῷ Π διὰ τὸν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς συζύγου του Α γάμον, (ὅπερ δὲν ἀμφισβητεῖται μεταξὺ τῶν μερῶν, ἐξάγεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἀπὸ 11 σεπτεμβρίου 1839 προικοσυμφώνου), τὸ περιστατικὸν τοῦτο δὲν δύναται νὰ φέρῃ τὴν ἀκύρωσιν οὔτε τῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς πρωτοδίκου διαδικασίας, οὔτε τῆς ἐφέσεως, ἀλλὰ μόνον τὴν ἀπόῤῥιψιν αὐτῶν, καθόσον ἀφορᾷ τὴν μὴ κατέχουσαν τὸ διεκδικούμενον κτῆμα Α Π· ἑπομένως κατὰ τοῦτο εἶναι δεκτὴ ἡ ἀντέφεσις αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ὁ συμβιβασμὸς τῆς 4 ἰανουαρίου 1832, τὸν ὁποῖον οἱ ἐφεσίβλητοι ἐπικαλοῦνται, καὶ οἱ ἐκκαλοῦντες προσβάλλουσιν ὡς ἄκυρον, ἐγένετο μὲν ἐν Εὐβοίᾳ, ἥτις τότε ὑπήγετο εἰσέτι εἰς τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν (ὅρα *Falix droit intern.* δὲν δύναται ὅμως νὰ κριθῇ ὡς πρὸς τὸ κῦρος αὐτὸ κατὰ τοὺς τουρκικοὺς νόμους, διότι πρῶτον μέν, ὡς εἶναι ἀναμφισβήτητον, τὰ συναλλαττόμενα πρόσωπα δὲν ἦσαν ὑπήκοοι τῆς Τουρκίας, ἔπειτα δὲ τὸ ζήτημα, τοῦ ὁποίου ἡ λύσις ἐνδιαφέρει ἐν τῇ παρούσῃ δίκῃ, εἶναι ἂν ἡ μήτηρ τῶν ἐκκαλούντων, ἡ ὡς ἐπίτροπος αὐτῶν συνομολογήσασα τὸν εἰρημένον συμβιβασμόν, εἶχεν ἐξουσίαν νὰ ἀπαλλοτριώσῃ αὐτοτελῶς ἀκίνητον ὀρφανικὴν περιουσίαν· τὸ ζήτημα δὲ τοῦτο, ὡς ἀφορῶν μᾶλλον τὴν περὶ τὸ πράττειν νομικὴν ἱκανότητα τοῦ ἐπιτρόπου ἢ τὰ ἐπὶ τοῦ παραχωρουμένου κτήματος μεταβιβαζόμενα δίκαια, πρέπει νὰ λυθῇ σύμφωνα μὲ

τὰς ἀρχὰς τοῦ μεταξὺ τῶν ἐθνῶν τηρουμένου δικαίου, κατὰ τοὺς προσωπικοὺς τῶν συναλλαττομένων νόμους, τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ εὐλόγως ὅτι οἱ συναλλαττόμενοι, ἅπαντες ἀλλοδαποὶ ὄντες ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ, ἔνθα συνηλλάχθησαν, καὶ ἀνήκοντες εἰς κράτος Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἠθέλησαν νὰ ὑποτάξωσιν ἑαυτοὺς εἰς τοὺς τουρκικοὺς νόμους· ὅθεν ἐσφαλμένως τὸ πρωτοδικεῖον ἐθεώρησεν ἐφαρμοστέους ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοὺς τουρκικοὺς νόμους, καὶ διέταξε τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν, διὰ νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ κύρους τοῦ συμβιβασμοῦ.

Ἐπειδὴ προκειμένου λόγου νὰ ἐφαρμοσθῶσι, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, οἱ προσωπικοὶ νόμοι τῆς μητρὸς τῶν ἐκκαλούντων, καθὸ συναλλαξαμένης, καὶ ἀμφισβητουμένης τῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ συμβιβασμοῦ ἐθνικότητος αὐτῆς, ἤγουν ἂν ἦτον Ἑλληνὶς ἢ Ἀγγλίς, ἀμφισβητουμένου δὲ προσέτι ὅτι κατὰ τὸ Ἀγγλικὸν δίκαιον εἶναι ἄκυρος ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος συμβιβασμός, ἀποβαίνει ἀναγκαῖον ν'ἀποδείξωσι, κατὰ τὰ ἄρθρ. 244 καὶ 248 τῆς πολ. δικονομίας, α) ὁ μὲν ἐφεσίβλητος ὅτι ἡ μήτηρ τῶν ἐκκαλούντων ἦτον ὑπήκοος τῆς Ἀγγλίας κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ συμβιβασμοῦ· β') οἱ δὲ ἐκκαλοῦντες ὅτι κατὰ τὸ Ἀγγλικὸν δίκαιον ὁ προκείμενος συμβιβασμὸς εἶναι ἄκυρος. Ἐπιτρέπεται δὲ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη τὸ τῶν μαρτύρων μέσον (ἄρθρ. 304 πολιτ. δικονομίας), καθόσον ἦτον ἀδύνατος ἡ ἀπόκτησις ἐγγράφου.»

—δ) Ὅταν κατέχῃ τις γαίας κατ'ἐντολὴν, καὶ ἀνταλλάξῃ αὐτάς, ὁ κύριος τῶν ἀνταλλαγεισῶν γαιῶν ἔχει διεκδικητικὴν ἀγωγήν; (ἀπόφ. 177 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν—Νομικ. σελ. 2538).—Ὅρα τὴν λέξ. *Ἐντολή*, ἔνθα ἡ ἀπόφασις αὕτη.

—ε) Διὰ νὰ ἔχῃ τὶς τὴν ἀγωγὴν ταύτην, πρέπει νὰ γίνῃ εἰς αὐτὸν ἡ παράδοσις ὑπὸ τοῦ ἐντολοδόχου του. (αὐτ.).

—ϛ) Ἑπομένως οἱ δανεισταὶ [1] τοῦ ἐντολοδόχου τοῦ ὀφειλέτου καλῶς δύνανται νὰ πλειστηριάσωσι τὸ κτῆμα τοῦτο, ἐνόσῳ κατέχεται ὑπὸ τοῦ ἐντολοδόχου· ὁ δὲ ἐντολεὺς ἔχει μόνον προσωπικὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν περὶ ἀποζημιώσεως (αὐτ.).

—Τουτέστι τότε μόνον ὁ ἐντολεὺς δύναται νὰ ἔχῃ τὴν ἐπὶ τοῦ πράγματος διεκδικητικὴν ἀγωγὴν, ὅταν ὁ ἐντολοδόχος δὲν συναλλάξῃ ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, ἀλλὰ παραλάβῃ τὸ πρᾶγμα ὡς ἐξ ὀνόματος καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐντολέως (ἐφετ. Ναυπλ. ἀπόφ. 179 τοῦ 1841—Νομικ. σελ. 2538).

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Δημόσιον (§ 32) ἔνθα περὶ τοῦ ζητ. ἂν οἱ δανεισταὶ δύνανται νὰ κινήσωσι τὰς τῶν ὀφειλετῶν αὐτῶν ἀγωγάς.

Δωρεά. (ὅρα *Δωρεά*).

§ 6. Διὰ νὰ κινήσῃ τὶς τὴν περὶ διεκδικήσεως ἀγωγὴν πρέπει ν' ἀπέκτησεν ἤδη διά τινος νομίμου τρόπου τὴν κυριότητα τοῦ κτήματος· ἡ δωρεὰ δὲ δὲν μεταβιβάζει εἰς τὸν δωρεοδόχον τὴν κυριότητα τοῦ κτήματος ἄνευ τῆς παραδόσεως, ἀλλὰ δίδει μόνον εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους του δικαίωμα προσωπικῆς ἀγωγῆς κατὰ τῶν δωρεοδοτῶν καὶ τῶν κληρονόμων αὐτῶν περὶ παραδόσεως τοῦ δωρηθέντος κτήματος ἢ περὶ τοῦ διαφέροντος.

Ὁ ἀναβλητικὸς δὲ τῆς δωρεᾶς ὅρος (ἤτοι ὁ θάνατος τοῦ δωρεοδότου) δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς σύντομος παράδοσις (*constitutum possessorium*), καθότι διὰ τοῦ ὅρου τούτου δὲν συνεφωνήθη καμμία τῆς κατοχῆς μεταβολή, τοῦ δωρεοδότου ἐξακολουθοῦντος νὰ κατέχῃ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι. Ὁ δὲ ν. 35 τοῦ κώδ. *de donationibus*, ὅστις μεταῤῥυθμίζων τὸ ἀρχαιότερον δίκαιον ἀποφαίνεται ὅτι ἡ δωρεὰ διὰ μόνης τῆς ὑποσχέσεως καὶ ἄνευ τῆς παραδόσεως καθίσταται ἀμετάβλητος, δὲν τροποποιεῖ τὸν κανόνα ὅτι ἐπὶ τῶν συναλλαγμάτων ἡ κυριότης μεταβιβάζεται διὰ τῆς παραδόσεως. (ἀπόφ. 1553 τῆς 21 μαρτίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

Διεκδίκησις ζώων.—ὅρα κατωτ. § 10.

§ 7. Οἱ συστήσαντες ἑταιρίαν πρὸς ἀγορὰν ζώων ἔχουν δικαίωμα νὰ τὰ διεκδικήσωσι;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ συγκοινωνὸς κοινοῦ τινος πράγματος ἢ ὁ συνεταῖρος δὲν δύναται, ἄνευ τῆς τῶν λοιπῶν συγκοινωνῶν ἢ συνεταίρων συναινέσεως, οὐδ' ὁλόκληρον τὸ κοινὸν πρᾶγμα, οὐδ' ὡρισμένον αὐτοῦ μέρος νὰ διαθέσῃ, ἀλλ' ἔχει μόνον δικαίωμα νὰ ἐκποιήσῃ τὸ ἰδανικὸν αὐτοῦ μέρος, ὅπερ ἐξουσιάζει (*l*. 28 βιβ. 10 τίτλ. 3. τῶν πανδέκτων, *l*. 68, βιβλ. 17 τίτ. 2 αὐτόθι καὶ νόμ. 3 βιβ. 4 τίτ. 52 τοῦ κώδ.)· ὅθεν συνάγεται ὅτι ἡ ἀπαλλοτρίωσις τοῦ κοινοῦ ἢ ἑταιρικοῦ πράγματος, ἡ γενομένη παρά τινος συγκοινωνοῦ ἢ συνεταίρου, δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τὸν συνεταῖρον, παρὰ τὴν συναίνεσιν τοῦ ὁποίου ἀπηλλοτριώθη τὸ ἑταιρικὸν πρᾶγμα, ἀλλ' οὗτος δύναται νὰ καταδιώξῃ οὐ μόνον τὸν ἀπαλλοτριώσαντα συνεταῖρον διὰ πᾶσαν ζημίαν προελθοῦσαν ἐκ τῆς πωλήσεως ταύτης καὶ ἐκ τῆς παρακαίρου διαλύσεως τῆς ἑταιρίας, ἀλλὰ διὰ διεκδικητικῆς ἀγωγῆς καὶ τὸν τρίτον, πρὸς ὃν παρεχωρήθη τὸ ἑταιρικὸν πρᾶγμα, καὶ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ τὴν διανομὴν τοῦ πράγματος τούτου, διὰ νὰ λάβῃ τὸ ἀνῆκον αὐτῷ μέρος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἂν καὶ ὁ ἀναιρεσείων Β κατέθεσε τὸ κεφάλαιον τῶν

λοδόχου διαχειρισαμένου ἀλλοτρίας ὑποθέσεις, ὁ παρατεθεὶς νόμος ἤθελεν ὁρίζει ὅτι ὁ ὑπὸ τοῦ διαχειριστοῦ ἐναγόμενος ἐντολοδόχος του δύναται ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τῆς ἀγωγῆς του τὴν ἔνστασιν ὅτι δὲν ἔχει συμφέρον ὁ ἐνάγων νὰ λάβῃ εἰς χεῖράς του παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου του, τοῦ ἐναγομένου, τὸ ἐκ τῆς διαχειρίσεως εἰς τὸν κύριον ἀνῆκαν, μὴ ὢν ὑπόχρεως νὰ τὸ ἀποδώσῃ εἰς αὐτόν, ἀλλὰ μόνον νὰ παραχωρήσῃ αὐτῷ τὰς κατὰ τοῦ ἐντολοδόχου του ἀγωγάς του καὶ δυνάμενος ἑπομένως, τὸ πολύ, νὰ ζητήσῃ ἐξασφαλιστικὰ μέτρα κατὰ τοῦ ἐντολοδόχου του περὶ τῆς ἐπιτυχοῦς ἐξασκήσεως τῶν εἰς τὸν κύριον τῶν ὑποθέσεων παραχωρηθησομένων ἀγωγῶν του.

Ἐπειδή, ἐκτὸς τούτων, ἡ κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν περίπτωσιν μεταβολὴ τῆς κυρίας ὑποχρεώσεως τοῦ διαχειριστοῦ εἰς παρεπομένην, ἤθελεν ἀποβῆ εἰς παντελῆ ὄλεθρον τοῦ ἀθώου κυρίου τῶν ὑποθέσεων, ἐὰν τυχὸν ἡ διαχείρισις αὐτῶν ἐνεργηθῇ διὰ πλειόνων ἀλλήλοις ἐντειλαμένων αὐτήν, παραπεμπομένου τοῦ κυρίου ἀπὸ τοῦ διαχειριστοῦ εἰς τὸν ἐντολοδόχον του, καὶ ὑπὸ τούτου πάλιν εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἐντολοδόχον καὶ οὕτω καθεξῆς, ἐνῷ ἡ ἐξ οἱονεὶ συμβάσεως τῆς διαχειρίσεως ἀλλοτρίων πραγμάτων ὑποχρέωσις τοῦ διαχειριστοῦ, κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ νόμου, ἐπεννοήθη πρὸς ὄφελος τοῦ κυρίου αὐτῶν. βιβ. 3, τίτλ. 27 § 1 τῶν εἰσηγήσεων.

Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ ἔννοια τοῦ βιβλ. 3, τίτλ. 5, τεμ. 21 § 3 τῶν πανδεκτῶν εἶναι προδήλως ἡ ἑξῆς, ὅτι ὁ δι' ἐντολοδόχου διαχειρισθεὶς τὰς ὑποθέσεις τινὸς ὑποχρεοῦται ν' ἀνορθώσῃ αὐτῷ πᾶσαν ζημίαν προκύψασαν ἐκ τῆς ῥᾳθυμίας τοῦ ἐντολοδόχου του, καὶ οὐχὶ μόνον νὰ παραχωρήσῃ τὰς ἀγωγάς του· ὥστε ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τῆς πρὸς παραχώρησιν τῶν ἀγωγῶν ὑποχρεώσεως τοῦ διαχειριστοῦ καὶ οὐχὶ περὶ τοῦ πρὸς τοῦτο δικαιώματός του· ὅθεν, κατὰ τοὺς παρατεθέντας νόμους, ἐὰν ὁ κύριος τῶν ὑποθέσεων μὴ εὐχαριστούμενος εἰς τὴν παραχώρησιν τῶν ἀγωγῶν ἀπαιτῇ ἀμέσως παρὰ τοῦ διαχειριστοῦ τὴν ἀποζημίωσιν, οὗτος δὲν δύναται ν' ἀποφύγῃ αὐτὴν διὰ τῆς εἰρημένης παραχωρήσεως, τοῦτ' αὐτὸ δὲ ἀποφηναμένη καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τὸν παρατεθέντα νόμον 21 § 3 τῶν πανδεκτῶν.

Ἐπειδὴ ὁ ἕτερος νόμος (βιβλ. 17 τίτλ. 1 τεμ. 4 τῶν πανδ.), κατὰ τῆς κακῆς δῆθεν ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ὁποίου παραπονοῦνται οἱ ἀναιρεσείοντες, ῥυθμίζων τὰς μεταξὺ ἐντολέως καὶ ἐντολοδόχου σχέσεις, οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου »—Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 182 τοῦ 1848.

§ 9. Ὁ διαχειριστὴς ἀλλοτρίων πραγμάτων ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν κύριον αὐτὸν ὅ,τι ἐκ τῆς περιουσίας του ἔχει, ἕνεκα τῆς γενομένης διαχειρήσεως, εἰς χεῖράς του καὶ ν'ἀνορθώσῃ ἐντελῶς πᾶσαν ἐξ οἱαςδήποτε, καὶ αὐτῆς τῆς ἐλαχίστης ῥαθυμίας του, προελθοῦσαν ζημίαν, ἡ δὲ ὑποχρέωσις αὕτη δὲν μεταβάλλεται ποσῶς ἐὰν ὁ διαχειριστὴς δὲν ἐνήργησε τὴν διαχείρησιν αὐτοπροσώπως, ἀλλὰ δι' ἰδίου ἑαυτοῦ ἐντολοδόχου. (ἀποφ. Ἀρ. Π. 182 τῆς 6 ὀκτωβρίου 1848, ἣν ὅρα εἰς τὸν ἀμέσως προηγούμενον §).

§ 9. Ἀποβιώσαντος τινὸς ἀνωτέρου στρατιωτικοῦ ἀξιωματικοῦ, ὁ διάδοχος αὐτοῦ, ἔχων τὸ δικαίωμα, ἐν ἀγνοίᾳ καὶ ἀπουσίᾳ τῶν ὑπαρχόντων κληρονόμων, δυνάμει τοῦ κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν φρουρίων, νὰ πληρώσῃ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀποθανόντος τὰ χρέη αὐτοῦ καὶ τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας του, εἶχε, κατὰ συνέπειαν, καὶ τὸ δικαίωμα ν'ἀναλάβῃ προσωρινῶς καὶ τὴν διαχείρησιν τῆς περιουσίας καὶ νὰ ἐκποιήσῃ, ἐν ἐλλείψει χρημάτων, μέρος αὐτῆς πρὸς πληρωμὴν τῶν χρεῶν καὶ ἐξόδων· ἀλλὰ καὶ ὡς ἁπλοῦς διαχειριστὴς ξένης περιουσίας ἂν θεωρηθῇ, πάλιν δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ πωλήσῃ μέρους τῆς διαχειρισθείσης παρ' αὐτοῦ περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος, καὶ πρὸς πληρωμὴν τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων τῆς κηδείας καὶ τῶν χρεῶν του, ἀλλὰ μόνον εἶναι ὑπόχρεως εἰς ἀποζημίωσιν διὰ πᾶσαν ἐκ τῆς διαχειρήσεώς του προξενηθεῖσαν ζημίαν. (ἀπόφ. 5134 τῆς 18 νοεμβρίου 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).—Ὅρα τὴν λέξιν *Ἁρμοδ. πολιτ.* § 332.

ΔΙΓΑΜΙΑ.

Ὅρα ά) τὴν ἐν τῷ Εὑρετ. λέξ. Γάμος σελ. 405 (σημ.).—καὶ τὴν λέξ. Ζητήματα προδικαστικά.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

Ὅρα τὰς λέξ. ά) Μισθός.— б) Παραχώρησις.— γ) Κατάσχεσις.—δ) Δημόσιος ὑπάλληλος.—ἐ) Ἀνάκρισις διοικητική.

Ἡ ποινικ. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφ. 98 τοῦ 1846 φέρει:

« Ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς, ὅστις ὑπηγόρευσε τὴν διάταξιν τῶν ἄρθρων 28 καὶ 322 τῆς ποιν. δικονομίας, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ διοικητικοὶ ὑπάλληλοι δὲν δύνανται νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς δίκην ἕνεκα πλημμελήματος ἢ κακουργήματος ἀφορῶντος τὴν ὑπηρεσίαν των ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τῆς κυβερνήσεως, εἶναι τὸ νὰ προεξετάσῃ ἡ κυβέρνησις, ἐὰν ἡ πρᾶξις, περὶ τῆς ὁποίας ἐγκαλεῖται ὁ διοικητικὸς

ὑπάλληλος, δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, τῶν ὁποίων τὴν ἐκτέλεσιν αὐτὴ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως διὰ δημοσίων ἢ ἰδιαιτέρων διαταγῶν ἐπέβαλεν εἰς τὸν ὑπάλληλον τοῦτον κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ὑπηρεσίας του, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διττῶς ἀπαιτεῖτο ἡ παρὰ τοῦ νόμου εἰς τὴν κυβέρνησιν ἀπονομὴ τοῦ εἰρημένου δικαιώματος· πρῶτον μὲν διὰ τὸ συμφέρον τοῦ νὰ μὴ παραλύεται πολλάκις ἡ ἐκπλήρωσις ἀναγκαίων διαταγῶν αὐτῆς, ὡς ἐκ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, δεύτερον δὲ διὰ τὸν ἠθικὸν λόγον τοῦ νὰ μὴν ὑποβάλλεται εἰς δίκην καὶ καταδίκην ὑπάλληλος ἕνεκα πράξεων τῆς ὑπηρεσίας, τῶν ὁποίων τὴν εὐθύνην δὲν φέρουν κυρίως αὐτοί.

Ἐπειδὴ ἡ δημοσία ἐκπαίδευσις, ἂν καὶ ἀντικείμενον οὐσιῶδες τῆς κηδεμονίας τῆς κυβερνήσεως καὶ ὡς τοιαύτη ὑπ' αὐτῆς ῥυθμιζομένη καὶ ἐποπτευομένη, δὲν εἶναι ὅμως ἐκ τῶν συγκροτούντων τὴν καθ' αὐτὸ διοικητικὴν ἢ κυβερνητικὴν ἐξουσίαν στοιχείων· ἑπομένως οἱ δημόσιοι ἢ δημοτικοὶ διδάσκαλοι δὲν ὑπάγονται ποσῶς εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνωτέρω διοικητικῶν ὑπαλλήλων· ὥστε τὸ ἐν Χαλκίδι πλημμελειοδικεῖον, κηρύττον ἑαυτὸ κατ' ἐρήμην τοῦ κατηγορουμένου δημοδιδασκάλου Ν Κ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀναρμόδιον καὶ μὴ δικάζον αὐτὸν περὶ τῆς κατηγορίας τῆς ἀφορώσης τὰς ἐγγράφους ἐξυβρίσεις τοῦ δημάρχου Κονιστρίων Γ Ψ, ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν ὑπῆρξεν ἡ παρὰ τοῦ ἄρθρ. 28 τῆς ποινικῆς δικονομίας ἀπαιτουμένη ἄδεια τῆς κυβερνήσεως, ἔκαμε κακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ καὶ παρεβίασε τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 373 τῆς ποιν. δικονομίας, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ὑπ' ἀριθ. 153 ἀπὸ 13 Ἰουνίου ε. ε. ἀπόφασίς του εἶναι ἀναιρετέα, κατὰ τὸν § ά τοῦ ἄρθρου 407 τῆς ποιν. δικονομίας καὶ παραδεκτὴ ἡ αἴτησις τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Χαλκίδι πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέως.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ »

ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΙΣ.

Ὅρα τὰς λέξ. ά) Διανομή.—β) Γυνή.—γ) Προίξ.— δ) ἐντολή.— ε) Κληρονόμος.—ς) Ἐμφύτευσις.—ζ) Δωρεά.—η) Διακοπή, ἔνθα ἡ 255 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—θ) Εἰκονικότης.

Σημ. 1. Ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ πρέπει νὰ περιέχῃ περιγραφὴν τῶν κτημάτων.— Ἀκυρότητες. (ὅρα τὴν λέξ. Ἀγωγή § 6, 7)—ὅρα καὶ τὴν λέξ. ά) Διανομή.—(σελ. 146, σημ. 4).—β) Κληρονομία.

Σημ. 2. Ὁ πωλητὴς ἔχει διεκδικητικὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ τρίτου μετὰ τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἀγοραπωλησίας; (ὅρα τὴν περὶ ἐμπορ. δικαίου πραγμ. τοῦ Κ. Ῥάλλη, σελ. 361 καὶ ἑπ.).

Σημ. 3. Κατὰ τρίτων, εἰς τοὺς ὁποίους μετεβιβάσθη ἀνταλλαγὲν τι κτῆμα, πρὶν ἢ ζητηθῇ ἡ διάλυσις τοῦ συναλλάγματος αὐτοῦ, ἔχει ἀγωγὴν ὁ πρὸ τῆς ἀνταλλαγῆς κύριος τοῦ κτήματος, ὅστις θέλει νὰ τὸ ἀναλάβῃ;—ὅρα α) ὅσα μὲ πολλὴν εὐφράδειαν ἐκφράζει ὁ Τροπλ. (échange n. 25), καὶ β) τὰ ἐν τῇ λέξ τοῦ Εὑρετ. Ἀ ν τ α λ λ α γ ὴ (σελ. 309) ἐκτεθέντα.

Σημ. 4. Ὁ κύριος τοῦ πράγματος ἔχει δικαίωμα νὰ διεκδικήσῃ αὐτὸ, πωληθὲν ὑπὸ μὴ κυρίου· ἀλλ' ὡς πρὸς τοὺς καρπούς;

Ὅρα Troplong vente n. 235.

Σημ. 5. Τὸ δημόσιον δύναται νὰ κινήσῃ διεκδικητικὴν ἀγωγὴν κατὰ τῶν καλλιεργούντων ἐθνικὰς γαίας (ὅρα τὰς λέξ. α) Δημόσιον § 26 καὶ 24 καὶ β) Ἐθνικαὶ γαῖαι).

Περίληψις.

Α) *Ἁρμοδιότης.—Διεκδίκησις ἐμπορ. ἀντικειμένων* § 1 *ἐπ.*

Β) *Ποῖοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ κινήσωσι διεκδ. ἀγωγήν*; § 4 *καὶ ἑπόμ.*

Ἀγορασταί—Παράδοσις.—Τίμημα § 1 ἐπ.
Ἀγορασταὶ—Ἐντολοδόχοι § 5 ἐπ.
Δωρεαί. § 6.
Διεκδίκησις ζώων § 7.
Ἐμφύτευσις § 8.
Κληροδόχοι § 9.
Κοινωνοὶ δικ. § 10.
Κληρονόμοι § 11.
Προὶξ § 11 δὶς.
Τεμάχια οἰκοπέδων § 12.
Παρακαταθήκη § 13.
Ναυτιλία § 14.
Γονεῖς § 15.
Διανομὴ § 16.
Πλειστηριασμοὶ § 17.

Γ) *Ἀνακοπὴ συνεχομένη μετὰ διεκδ.* § 19.

Δ) *Ὁ διεκδικῶν ἀποδεικνύει τὴν κυριότητά του.* § 20.

Ε) *Ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ κατὰ ποίων κινεῖται;* § 21.

ς) *Πουβλικιανὴ ἀγωγή.* § 25.

Ζ) *Ψηφίσματα συνελεύσεων.—Δημόσιον.* § 27.

Πίναξ λεκτικός.

Α) *Ἁρμοδιότης.—διεκδίκησις.—Ἐμπορ. ἀντικείμενα.*

§ 1. Ἡ περὶ διεκδικήσεως πλοίου ἀγωγὴ τοῦ ἰδιοκτήτου κατὰ τρίτου κατόχου ὑπάγεται εἰς τὸ πολιτ. δικαστήριον (ἀπόφ. τῆς 29 Ἀπριλίου 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

§ 2. Ἡ περὶ διεκδικήσεως κατασχεθέντων ἐμπορικῶν ἀντικειμένων ἀγωγὴ εἶναι τῆς ἁρμοδιότ. τῶν ἐμποροδικείων;—Κυριότης. (ὅρα τὴν λέξ. *Ἁρμοδ. ἐμπορικὴ* § 57).

§ 3. Ἀνακοπὴ περιέχουσα ἀγωγὴν διεκδικήσεως πραγματειῶν, τὰς ὁποίας ὁ ἀνακόπτων ἰσχυρίζεται ὅτι ἠγόρασε πρὸ τῆς πτωχεύσεως τοῦ πωλητοῦ, ὑπάγεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον, διότι ἀφορᾷ πραγματείας πρὸς μεταπώλησιν. (ἀπόφ. 796 τῆς 28 Ἰουν. 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

Β) *Ποῖοι ἔχουν δικαίωμα νὰ κινήσουν διεκδικητικὴν ἀγωγήν;*

4. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ σημειόνω τὰ ἑπόμενα.

Ἀγοραστής.—Παράδοσις.—Τίμημα [1].

—*α*) Ὅτι τὴν περὶ διεκδικήσεως ἀγωγὴν δὲν δύναται νὰ κινήσῃ

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀγοραπωλησία.

εἰμὴ ὁ κύριος τοῦ πράγματος. (ὅρα κατωτ. § 29 τὴν ὑπ' ἀριθ. 54 τοῦ 1840 ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

—6) Ὅτι κύριος δὲν γίνεταί τις, ἂν δὲν συνεπακολουθήσῃ καὶ ἡ συμβολικὴ ἢ πραγματικὴ παράδοσις τοῦ ἀγορασθέντος πράγματος. (ὅρα τὴν ἰδίαν ἀπόφασιν κατωτ. § 29—ὅρα δὲ κατωτ. § 30 καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5130 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

—γ) Ὅτι ἡ παράδοσις θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη, ὅταν δὲν ἦναι ἡ κατοχὴ σχολαία. Ποία δὲ εἶναι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ νόμου 11 § 13 πανδ. (19, 1);—ὅρα κατωτ. § 30 τὴν ὑπ' ἀριθ. 5310 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

—δ) Ὅτι ὁ ἀγοραστὴς τότε καθίσταται κύριος τοῦ ἀγορασθέντος ἀκινήτου καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς κατὰ τρίτου κατόχου, ὅταν γίνῃ πρὸς αὐτὸν παράδοσις, ἐκτὸς ἂν ἔτυχε κατέχων αὐτὸ πρότερον. (Ὅρα κατωτ. § 30 τὴν ὑπ' ἀριθ. 5130 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

—ε) Ἡ περὶ διεκδικήσεως ἀκινήτου κτήματος ἀγωγὴ ἀνήκει εἰς τὸν ἀληθῆ κύριον, ὁ δὲ ἀγοραστὴς τότε καθίσταται κύριος τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀγορασθέντος ἀκινήτου, καὶ ἔχει δικαίωμα διεκδικητικῆς ἀγωγῆς κατὰ τρίτου κατόχου, ὅταν γίνῃ πρὸς αὐτὸν παράδοσις ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ, ἐκτὸς ἐὰν ἔτυχε κατέχων αὐτὸ πρότερον, ὅτε δὲν εἶναι ἀναγκαία ἄλλη παράδοσις (εἰσ. 2, 1 § 40—44.—πανδ. 6, 1, 23 ἐν ἀρχῇ.—κώδ. 2, 3 διατ. 20,· μόνη δὲ ἡ ἔγκρισις τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ἡ ὑπογραφὴ τῶν ὁμολογιῶν, ἡ πληρωμὴ τοῦ πράγματος καὶ τὸ πρωτόκολλον τῆς καταμετρήσεως, δὲν ἐμφαίνουν τὴν παράδοσιν τοῦ κτήματος, οὔτε ὅτι ὁ ἐκκαλῶν εἶχεν αὐτὸ εἰς τὴν κατοχήν του, καθόσον τὸ πρωτόκολλον αὐτὸ δὲν βεβαιοῖ ὅτι ἐγένετο ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ἐπὶ σκοπῷ τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἰδιοκτησίας. (ἀπόφ. 5130 τῆς 20 φεβρ. 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

—ϛ) Ὁ ἀγοραστὴς, πρὸς ὃν δὲν παρεδόθη τὸ πωληθὲν πρᾶγμα, δὲν ἔχει τὴν πραγματικὴν περὶ αὐτοῦ ἀγωγὴν κατὰ παντὸς κατόχου τοῦ πράγματος, ἀλλὰ μόνον τὴν προσωπικὴν κατὰ τοῦ πωλητοῦ ἀγωγὴν, ὡς ὁρίζουσι τὰ τεμ. 50 τῶν πανδ. *de rei vindic.* τὸ τεμ. 14 *de paul. in rem act.* ἡ διατ. 12 τοῦ κώδ. *de prob*, καὶ τὸ ἄρθρ. 13 τοῦ 6. γ' τίτ. γ' τοῦ Ἀρμεν.—(ἀπόφ. 154 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3938).

ζ) Ἡ παράδοσις τῶν τίτλων τῆς ἰδιοκτησίας ἐκ μέρους τοῦ δικαιοπαρόχου παρέχει εἰς τὸν ἀγοραστὴν τὸ δικαίωμα νὰ κινήσῃ πραγματικὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δημοσίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει τῆς κατοχῆς του νόμιμόν τινα τίτλον; Παραγραφή.— Δικαίωμα

πολέμου. (ἀπ. 4830 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ., ἣν ὅρα κατ. § 31).

—η) Ὅταν τὸ πωλητήριον ἔγγραφον διαλαμβάνῃ ὅτι ὁ ἀγοραστὴς ἐπλήρωσε τὸ τίμημα καὶ παρέλαβε τὸ κτῆμα, ὑπάρχει νόμιμος ἀπόδειξις περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ πωληθέντος κτήματος εἰς τὸν ἀγοραστήν. (ἀπόφ. 4407 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν).

θ) Ὅταν ὁ ἀγοραστὴς ἔλαβεν ἄνευ μὲν τακτικῆς παραδόσεως, ἀλλὰ καὶ ἄνευ πλημμελήματος, εἰς τὴν κατοχήν του τὸ πωληθὲν κτῆμα, δύναται ἐναγόμενος, διὰ διεκδικητικῆς ἀγωγῆς τοῦ πωλητοῦ, ν' ἀποκρούσῃ αὐτὴν διὰ τῆς περὶ δόλου καὶ περὶ τοῦ πωληθέντος πράγματος ἐνστάσεως· τὸ δικαίωμα δὲ τοῦτο ἔχουσι καὶ οἱ μερικοὶ διάδοχοι τοῦ ἀγοραστοῦ. (ἀπόφ. 5129 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν, ἣν ὅρα κατωτ. § 32).

—ι) Ὁ κάτοχος τοῦ διεκδικουμένου ἀκινήτου δύναται ν' ἀντιτάξῃ τὴν ἔνστασιν, ὅτι δὲν ἔλαβε χώραν παράδοσις, ὅταν ὁ κτήτωρ παρεμβαίνων ὑποστηρίζῃ τὴν ἀγωγήν; ὄχι· ὅρα κατ. § 33 τὴν 226 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ν. ἐφτ.

—ιά) Ὁ ἀγοραστὴς ἔχει διεκδικητικὴν ἀγωγὴν περὶ κτήματος, τοῦ ὁποίου δὲν ἔλαβε τὴν κατοχὴν, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον κατέχει τὶς δικαιώματι ἀντιχρήσεως; —ὅρα κατωτ. § 34 τὴν ὑπ' ἀριθ. 199 τοῦ 1845 ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

—ιβ) Ἡ κυριότης δὲν ἀποκτᾶται εἰμὴ μετὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος, ἐκτὸς μόνον ἂν ἡ ἀγοραπωλησία γίνῃ ἐπὶ πιστώσει· (ὅρα κατ. § 35 τὴν ὑπ' ἀριθ. 54 τοῦ 1840 ἀπ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ.)

—ιγ) Ὅταν πράγματα ἀντικαταστατὰ πωληθῶσι κατὰ μέτρησιν, ἀρίθμησιν ἢ στάθμισιν, δὲν τελειοποιεῖται τὸ συνάλλ. παρὰ μετὰ τὴν μέτρησιν, ἀρίθμησιν ἢ στάθμισιν τῶν πραγμάτων· διότι ἡ ἀγοραπωλησία θεωρεῖται ὡς ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦτον γενομένη. (τ. 35 § 5 Π. *de contr. emptione* καὶ διάτ. 2 τοῦ κώδ. *de peric. rei venditi*)·

Ἡ κυριότης τοῦ πωληθέντος πράγματος δὲν ἀποκτᾶται ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν εἰμὴ μετὰ τὴν γενομένην εἰς αὐτὸν παράδοσιν καὶ μετὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος, ἐκτὸς μόνον ἂν ἡ ἀγοραπωλησία γίνῃ ἐπὶ πιστώσει· ἐν τῇ πρώτῃ δὲ περιπτώσει πρὶν ἢ ἐκπληρωθῇ ὁ ὅρος τῆς μετρήσεως, ἀριθμήσεως ἢ σταθμίσεως, δὲν ἀποκτᾶται ἡ κυριότης τῶν πραγμάτων ἀπὸ τὸν ἀγοραστὴν, καὶ ἂν ἤθελεν ἄλλως λάβει ταῦτα εἰς τὴν κατοχήν του, καὶ ἤθελε πληρώσει καὶ τὸ τίμημα (τεμ. 11 § 2 πανδ. *de acti. empti et venditi* καὶ διάτ. 20 κώδ. *de pactis*)· ὅθεν ἡ κυριότης τοῦ πράγματος μένει εἰς τὴν πωλητήν. (ἀπόφ. 86 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ὅρα κατωτ. § 43).

—ιδ) Ὑπάρχει εἰς τὴν Τῆνον παλαιὸν καὶ ἀδιάκοπον ἔθιμον, κατὰ τὸ ὁποῖον, ἅμα γείνῃ ἡ περὶ ἀγοραπωλησίας συμφωνία, ὁ ἀγο-

ραστὴς γίνεται κύριος τοῦ πωληθέντος κτήματος καὶ πρὶν εἰσέτι τῷ παραδοθῇ, δυνάμενος νὰ τὸ διεκδικήσῃ ἐναντίον παντὸς ἄλλου, καὶ ἂν οὗτος ἤθελεν ἔχει αὐτὸ ἀγορασμένον ἀπὸ τὸν ἴδιον πωληθὲν μετὰ τὴν πρώτην πώλησιν; ὄχι· ἐκ τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων ἐπρόκυψεν ὅτι ἀπῃτεῖτο πρᾶξις κατοχῆς, ἤτοι ἡ ἀπόλαυσις τῶν καρπῶν ἢ ἡ μεταβίβασις εἰς ὄνομά του τοῦ κτήματος εἰς τὸ δημόσιον κατάστιχον τῶν ἐγγράφων, καὶ ἡ πληρωμὴ τῶν ἐγγείων φόρων διὰ νὰ ἦναι τελεία ἡ ἀγοραπωλησία· ὥστε ὁ λαβὼν τὸ κτῆμα εἰς τὴν κατοχήν του δεύτερος ἀγοραστὴς δὲν ἐνάγεται ὑπὸ τοῦ μὴ λαβόντος τὴν κατοχὴν πρώτου ἀγοραςοῦ (πανδ. βιβ. 41τίτ. 3 τεμ. 3.—κώδ. βιβ. 2 τίτ. 3 διατ. 20.—Κώδ. διβ. 3 τίτ. 32 διάτ. 15).—Ἀπόφ. 2150 τῆς 20 ἰαν. 1842 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.).

Σημ. Τὰ ἀντικαταστατὰ πράγματα θεωροῦνται ὡς πωλούμενα κατὰ μέτρησιν ἀρίθμησιν ἢ στάθμισιν, ὅταν συμφωνῆται μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων ὡρισμένη τιμὴ εἰς ἕκαστον ἀριθμὸν μέτρων ἢ σταθμῶν (τεμ. 35 § 5 καὶ 7 πανδ. de contr. emt.). Ἀπόφ. 86 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. —Νομικ. σελ. 4136).

Ἀγορασταί.—Ἐντολοδόχοι.

§ 5. ά) Ὁ δι' ἐντολοδόχου ἀγοραστὴς τότε μόνον γίνεται κύριος τοῦ ἀγορασθέντος, ὅταν ὁ ἐντολοδόχος οὐχὶ μόνον συμφωνήσῃ τὴν ἀγορὰν ἐν ὀνόματι τοῦ ἐντολέως του, ἢ μετέπειτα παραχωρήσῃ εἰς τοῦτον τὴν ἀπ' ἀρχῆς ἐν ἰδίῳ ὀνόματι συμφωνηθεῖσαν τυχὸν ἀγορὰν, ἀλλὰ συγχρόνως λάβῃ τὴν τοῦ ἀγορασθέντος πράγματος παράδοσιν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸντοῦ ἐντολέως. (ὅρα κατ. § 36 τὴν ὑπ' ἀριθ. 54 τοῦ 1840 ἀπόφ. τῶνἐν Ναυπλίῳ ἐφ.).

β) Διὰ νὰ κινήσῃ τις τὴν περὶ διεκδικήσεως πράγματος ἀγωγὴν, πρέπει νὰ ἦναι κατὰ φύσιν ἢ κατὰ νόμον δεσπότης αὐτοῦ. (ν. 23 βιβλ. 15 τίτλ. ά. τῶν πανδ.).—Ὁ δὲ δι' ἐντολοδόχου ἀγοράζων πρᾶγμά τι δὲν γίνεται δεσπότης τοῦ ἀγορασθέντος πράγματος εἰμὴ ἀφοῦ τὸ ἀγορασθὲν παραδοθῇ εἰς τὸν ἐντολοδόχον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐντολοδότου (ν. 13 πρ. καὶ 20 § 2 βιβλ. 41 τίτλ. 1 καὶ ν. 13 Β. 39 τίτλ. 5 τῶν πανδ.). Ἑπομένως ὁ ἐντολεὺς δὲν δύναται νὰ κινήσῃ κατὰ τρίτου διακατόχου διεκδικητικὴν ἀγωγὴν εἰμὴ ἀφοῦ τὸ πρᾶγμα παρεδόθη εἰς τὸν ἐντολοδόχον ἐπ' ὀνόματί του, ὁ δὲ ἐντολεὺς δὲν ἔχει δικαίωμα διεκδικήσεως κατὰ τρίτου, ἐὰν ὁ ἐντολοδόχος ἤθελε τὸ παραχωρήσει εἰς ἄλλον πρὶν ἢ τὸ παραδώσῃ εἰς τὸν ἐντολέα του. (Ἀπόφασις 2453 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

γ) Ὅταν ὁ Α ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν Β ὅτι ἠγόρασε τὸ κτῆμα Γ καὶ θέλει νὰ τὸν προςλάβῃ ὡς σύμμετοχον εἰς τὴν ἀγορὰν, ὁ δὲ Β ἐδέχθη τὴν μετοχὴν, θεωρεῖται οὗτος ὡς ἀποκτήσας τὴν διακατοχὴν καὶ κυριότητα τοῦ κτήματος;

Ἡ ἀπόφ. 5049 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει.

« Ἐπειδὴ ἡ εἰς τὴν ἔφεσιν ἀποδιδομένη παρὰ τῶν ἐφεσιβλήτων ἔλλειψις ὅτι δὲν ἀπευθύνεται καὶ κατὰ τοῦ Π ἐθεραπεύθη ἀκολούθως διὰ μεταγεστέρας ἐφέσεως, ὡς παρεδέχθησαν καὶ οἱ ἐφεσίβλητοι αὐτοί· κατὰ τῆς μεταγενεςέρας δὲ ταύτης ἐφέσεως οὔτε ἔνστασίν τινα ἐκκρεμοδικίας προέτειναν, οὔτε ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, ὡς δῆθεν παραπεμφθείσης εἰς τὸ ἀκροατήριον παρὰ τοῦ προέδρου μόνον τῆς πρώτης ἐφέσεως.

Ἐπειδὴ οἱ διὰ τῆς ἀντεφέσεως προτεινόμενοι κατὰ τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς τῶν ἐκκαλούντων λόγοι δὲν εἶναι βάσιμοι, διότι ά. τὸν κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἀντιτασσόμενον παρὰ τῶν ἐφεσιβλήτων συμβιβασμὸν τῆς 4 ἰανουαρίου 1832 ἠδύναντο μὲν καὶ δι' ἀγωγῆς νὰ προσβάλωσιν ὡς ἄκυρον, ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦτο δικαιοῦνται καὶ δι' ἐνστάσεως νὰ τὸν προσβάλωσι κατὰ τῶν ἐξ αὐτοῦ παραγόντων δικαιώματα ἐφεσιβλήτων (ν. 1 π. 21 3).—6'. ἐκ τῆς ἐν τῇ δικογραφίᾳ ὑπαρχούσης ἀλληλογραφίας τοῦ δικαιοπαρόχου τῶν ἐφεσιβλήτων Β καὶ τοῦ πατρὸς τῶν ἐκκαλούντων Α (ἰδίως δὲ ἐκ τῶν ἀπὸ 22 καὶ 30 σεπτεμβρίου 1830 καὶ ἀπὸ 4 ὀκτωβρίου 1830 ἐπιστολῶν τοῦ πρώτου· καὶ ἐκ τῶν ἀπὸ 26, 28, 30 σεπτ. 1830 καὶ ἀπὸ 2 ὀκτωβρ. 1830 ἐπιστολῶν τοῦ δευτέρου) ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ Β ἐγνωστοποίησε τῷ Α ὅτι ἠγόρασε τὸ ἐπίδικον χωρίον . . . καὶ προέτεινεν αὐτῷ ἂν θέλῃ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἀγορασίαν ταύτην, ὅτι δὲ οὗτος ἐδέχθη τὴν μετοχὴν κατὰ τὰ 3/4 καὶ ὁ Δ ἠκολούθησεν ἔκτοτε διακατέχων ἐν ὀνόματι τοῦ Δ παρ' οὗ καὶ ἐλάμβανε τὴν ἄδειαν προκειμένου λόγου περὶ καλλιεργείας (ὅρα ἐπιστολὴν τῆς 30 σεπτεμβρίου 1830) οὕτω δὲ περαιωθείσης τῆς συμφωνίας ταύτης μετέβη ἔκτοτε εἰς τὸν Δ ἡ διακατοχὴ καὶ ἡ κυριότης τῶν 3/4 τῶν Γουβῶν (νόμ. 18 πανδ. 41, 2).—3) ἐκ τῶν ἀμέσως προεκτεθέντων ἕπεται ὅτι ὁ Δ ἀπέκτησε τὴν κυριότητα τοῦ ἐπιδίκου κτήματος διὰ τοῦ Β, ὅστις ἀγοράσας αὐτὸ διὰ χοτζετίου παρὰ τοῦ ὀθωμανοῦ τὸ μετεβίβασεν εἰς ἐκεῖνον δι' ἀναγνωρίσεως, κύριος ὢν ἤδη αὐτοῦ· ἑπομένως, μὴ λαβούσης χώραν μεταξὺ τοῦ Δ καὶ Β ἀγοραπωλησίας ὀθωμανικ. κτήματος, δὲν ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ τουρκικοῦ δικαίου ἡ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἰσχύουσα (κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἐφεσιβλήτων) καθ' ἣν αἱ πωλήσεις ὀθωμανικῶν κτημάτων ἔπρεπε νὰ γίνωνται διὰ χοτζε-

τῶν καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἀληθὲς κατὰ θεωρίαν ὅτι ὁ συγκοινωνὸς δύναται νὰ πωλήσῃ ἐγκύρως τὸ κοινὸν πρᾶγμα, ὅταν καθυστερῶνται αὐτῷ παρὰ τῶν ἑτέρων κοινωνῶν τὰ πρὸς ἀπόκτησιν καὶ διατήρησιν τοῦ κτήματος δαπανηθέντα, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐφαρμόζεται τοῦτο, καθόσον δὲν ἐνήργησε μόνος τὸν προσβαλλόμενον συμβιβασμὸν (ὅστις εἶναι ὁ τίτλος τῶν φεσιβλήτων) ὁ Β, ἀλλὰ καὶ ἡ μήτηρ τῶν ἐκκαλούντων ὡς ἐπίτροπος αὐτῶν· ὥστε ὁ κοινωνὸς τοῦ Α καὶ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ Β δὲν μετεβίβασε, τὸ κατ' αὐτὸν, εἰς τὸν Κ ἐκ τοῦ χωρίου Γουβῶν πλέον τοῦ 1/4 τὸ ὁποῖον, εἶχεν ἤγουν δὲν ἀπηλλοτρίωσεν ὅλον τὸ κοινὸν πρᾶγμα· καὶ πέμπτον, μόνον ἡ ἑταιρικὴ σχέσις (ἥτις ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἦτο τετελεσμένη μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀγοραπωλησίας) δὲν μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ ἐκ ταύτης γεννηθέντα δικαιώματα καὶ καθήκοντα (ν. 63 § 8—ν. 65 § 2 πανδ. 17, 2), ὁποῖα εἶναι τὸ προκείμενον δικαίωμα τῶν ἐκκαλούντων τοῦ νὰ διεκδικήσωσι τὰ εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα μέρη τῶν Γουβῶν· ὅθεν ἅπασαι αὗται αἱ κατὰ τῆς ἀγωγῆς προτεινόμεναι ἀντιῤῥήσεις εἶναι ἀποῤῥιπτέαι, καθὼς καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν στηριζομένη ἀντέφεσις.

Ἐπειδὴ ἂν τὸ ἥμισυ τοῦ ἐπιδίκου κτήματος ἐδόθη τῷ Π διὰ τὸν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς συζύγου του Α γάμον, (ὅπερ δὲν ἀμφισβητεῖται μεταξὺ τῶν μερῶν, ἐξάγεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ ἀπὸ 11 σεπτεμβρίου 1839 προικοσυμφώνου), τὸ περιστατικὸν τοῦτο δὲν δύναται νὰ φέρῃ τὴν ἀκύρωσιν οὔτε τῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς πρωτοδίκου διαδικασίας, οὔτε τῆς ἐφέσεως, ἀλλὰ μόνον τὴν ἀπόῤῥιψιν αὐτῶν, καθόσον ἀφορᾷ τὴν μὴ κατέχουσαν τὸ διεκδικούμενον κτῆμα Α Π· ἑπομένως κατὰ τοῦτο εἶναι δεκτὴ ἡ ἀντέφεσις αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ὁ συμβιβασμὸς τῆς 4 ἰανουαρίου 1832, τὸν ὁποῖον οἱ ἐφεσίβλητοι ἐπικαλοῦνται, καὶ οἱ ἐκκαλοῦντες προσβάλλουσιν ὡς ἄκυρον, ἐγένετο μὲν ἐν Εὐβοίᾳ, ἥτις τότε ὑπήγετο εἰσέτι εἰς τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν (ὅρα *Falix droit intern.* δὲν δύναται ὅμως νὰ κριθῇ ὡς πρὸς τὸ κῦρος αὐτὸ κατὰ τοὺς τουρκικοὺς νόμους, διότι πρῶτον μὲν, ὡς εἶναι ἀναμφισβήτητον, τὰ συναλλαττόμενα πρόσωπα δὲν ἦσαν ὑπήκοοι τῆς Τουρκίας, ἔπειτα δὲ τὸ ζήτημα, τοῦ ὁποίου ἡ λύσις ἐνδιαφέρει ἐν τῇ παρούσῃ δίκῃ, εἶναι ἂν ἡ μήτηρ τῶν ἐκκαλούντων, ἡ ὡς ἐπίτροπος αὐτῶν συνομολογήσασα τὸν εἰρημένον συμβιβασμὸν, εἶχεν ἐξουσίαν νὰ ἀπαλλοτριώσῃ αὐτοτελῶς ἀκίνητον ὀρφανικὴν περιουσίαν· τὸ ζήτημα δὲ τοῦτο, ὡς ἀφορῶν μᾶλλον τὴν περὶ τὸ πράττειν νομικὴν ἱκανότητα τοῦ ἐπιτρόπου ἢ τὰ ἐπὶ τοῦ παραχωρουμένου κτήματος μεταβιβαζόμενα δίκαια, πρέπει νὰ λυθῇ σύμφωνα μὲ

τὰς ἀρχὰς τοῦ μεταξὺ τῶν ἐθνῶν τηρουμένου δικαίου, κατὰ τοὺς προσωπικοὺς τῶν συναλλαττομένων νόμους, τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ εὐλόγως ὅτι οἱ συναλλαττόμενοι, ἅπαντες ἀλλοδαποὶ ὄντες ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ, ἔνθα συνηλλάχθησαν, καὶ ἀνήκοντες εἰς κράτος Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἠθέλησαν νὰ ὑποτάξωσιν ἑαυτοὺς εἰς τοὺς τουρκικοὺς νόμους· ὅθεν ἐσφαλμένως τὸ πρωτοδικεῖον ἐθεώρησεν ἐφαρμοστέους ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοὺς τουρκικοὺς νόμους, καὶ διέταξε τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν, διὰ νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ κύρους τοῦ συμβιβασμοῦ.

Ἐπειδὴ προκειμένου λόγου νὰ ἐφαρμοσθῶσι, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, οἱ προσωπικοὶ νόμοι τῆς μητρὸς τῶν ἐκκαλούντων, καθὸ συναλλαξαμένης, καὶ ἀμφισβητουμένης τῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ συμβιβασμοῦ ἐθνικότητος αὐτῆς, ἤγουν ἂν ἦτον Ἑλληνὶς ἢ Ἀγγλίς, ἀμφισβητουμένου δὲ προσέτι ὅτι κατὰ τὸ Ἀγγλικὸν δίκαιον εἶναι ἄκυρος ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος συμβιβασμός, ἀποβαίνει ἀναγκαῖον ν'ἀποδείξωσι, κατὰ τὰ ἄρθρ. 244 καὶ 248 τῆς πολ. δικονομίας, α) ὁ μὲν ἐφεσίβλητος ὅτι ἡ μήτηρ τῶν ἐκκαλούντων ἦτον ὑπήκοος τῆς Ἀγγλίας κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ συμβιβασμοῦ· β') οἱ δὲ ἐκκαλοῦντες ὅτι κατὰ τὸ Ἀγγλικὸν δίκαιον ὁ προκείμενος συμβιβασμὸς εἶναι ἄκυρος. Ἐπιτρέπεται δὲ εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη τὸ τῶν μαρτύρων μέσον (ἄρθρ. 304 πολιτ. δικονομίας), καθόσον ἦτον ἀδύνατος ἡ ἀπόκτησις ἐγγράφου. »

—δ) Ὅταν κατέχῃ τις γαίας κατ'ἐντολήν, καὶ ἀνταλλάξῃ αὐτάς, ὁ κύριος τῶν ἀνταλλαγεισῶν γαιῶν ἔχει διεκδικητικὴν ἀγωγήν; (ἀπόφ. 177 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν—Νομικ. σελ. 2538).—Ὅρα τὴν λέξ. *Ἐντολή*, ἔνθα ἡ ἀπόφασις αὕτη.

—ε) Διὰ νὰ ἔχῃ τὶς τὴν ἀγωγὴν ταύτην, πρέπει νὰ γίνῃ εἰς αὐτὸν ἡ παράδοσις ὑπὸ τοῦ ἐντολοδόχου του. (αὐτ.).

—ς) Ἑπομένως οἱ δανεισταὶ [1] τοῦ ἐντολοδόχου τοῦ ὀφειλέτου καλῶς δύνανται νὰ πλειστηριάσωσι τὸ κτῆμα τοῦτο, ἐνόσῳ κατέχεται ὑπὸ τοῦ ἐντολοδόχου· ὁ δὲ ἐντολεὺς ἔχει μόνον προσωπικὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν περὶ ἀποζημιώσεως (αὐτ.).

—Τοὐτέστι τότε μόνον ὁ ἐντολεὺς δύναται νὰ ἔχῃ τὴν ἐπὶ τοῦ πράγματος διεκδικητικὴν ἀγωγήν, ὅταν ὁ ἐντολοδόχος δὲν συναλλάξῃ ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, ἀλλὰ παραλάβῃ τὸ πρᾶγμα ὡς ἐξ ὀνόματος καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐντολέως (ἐφετ. Ναυπλ. ἀπόφ. 179 τοῦ 1841—Νομικ. σελ. 2538).

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Δημόσιον (§ 32) ἔνθα περὶ τοῦ ζητ. ἂν οἱ δανεισταὶ δύνανται νὰ κινήσωσι τὰς τῶν ὀφειλετῶν αὐτῶν ἀγωγάς.

Δωρεά. (ὅρα *Δωρεά*).

§ 6. Διά νά κινήσῃ τίς τὴν περὶ διεκδικήσεως ἀγωγὴν πρέπει ν' ἀπέκτησεν ἤδη διά τινος νομίμου τρόπου τὴν κυριότητα τοῦ κτήματος· ἡ δωρεὰ δὲ δὲν μεταβιβάζει εἰς τὸν δωρεοδόχον τὴν κυριότητα τοῦ κτήματος ἄνευ τῆς παραδόσεως, ἀλλὰ δίδει μόνον εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους του δικαίωμα προσωπικῆς ἀγωγῆς κατὰ τῶν δωρεοδοτῶν καὶ τῶν κληρονόμων αὐτῶν περὶ παραδόσεως τοῦ δωρηθέντος κτήματος ἢ περὶ τοῦ διαφέροντος.

Ὁ ἀναβλητικὸς δὲ τῆς δωρεᾶς ὅρος (ἤτοι ὁ θάνατος τοῦ δωρεοδότου) δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς σύντομος παράδοσις (*constitutum possessorium*), καθότι διὰ τοῦ ὅρου τούτου δὲν συνεφωνήθη καμμία τῆς κατοχῆς μεταβολή, τοῦ δωρεοδότου ἐξακολουθοῦντος νὰ κατέχῃ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι. Ὁ δὲ ν. 35 τοῦ κώδ. *de donationibus*, ὅστις μεταῤῥυθμίζων τὸ ἀρχαιότερον δίκαιον ἀποφαίνεται ὅτι ἡ δωρεὰ διὰ μόνης τῆς ὑποσχέσεως καὶ ἄνευ τῆς παραδόσεως καθίςαται ἀμετάβλητος, δὲν τροποποιεῖ τὸν κανόνα ὅτι ἐπὶ τῶν συναλλαγμάτων ἡ κυριότης μεταβιβάζεται διὰ τῆς παραδόσεως. (ἀπόφ. 1553 τῆς 21 μαρτίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

Διεκδίκησις ζώων.—ὅρα κατωτ. § 10.

§ 7. Οἱ συςήσαντες ἑταιρίαν πρὸς ἀγορὰν ζώων ἔχουν δικαίωμα νὰ τὰ διεκδικήσωσι;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ συγκοινωνὸς κοινοῦ τινος πράγματος ἢ ὁ συνεταῖρος δὲν δύναται, ἄνευ τῆς τῶν λοιπῶν συγκοινωνῶν ἢ συνεταίρων συναινέσεως, οὐδ' ὁλόκληρον τὸ κοινὸν πρᾶγμα, οὐδ' ὡρισμένον αὐτοῦ μέρος νὰ διαθέσῃ, ἀλλ' ἔχει μόνον δικαίωμα νὰ ἐκποιήσῃ τὸ ἰδανικὸν αὐτοῦ μέρος, ὅπερ ἐξουσιάζει (*l.* 28 βιβ. 10 τίτλ. 3 τῶν πανδεκτῶν, *l.* 68, βιβλ. 17 τίτ. 2 αὐτόθι καὶ νόμ. 3 βιβ. 4 τίτ. 52 τοῦ κώδ.)· ὅθεν συνάγεται ὅτι ἡ ἀπαλλοτρίωσις τοῦ κοινοῦ ἢ ἑταιρικοῦ πράγματος, ἡ γενομένη παρά τινος συγκοινωνοῦ ἢ συνεταίρου, δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τὸν συνεταῖρον, παρὰ τὴν συναίνεσιν τοῦ ὁποίου ἀπηλλοτριώθη τὸ ἑταιρικὸν πρᾶγμα, ἀλλ' οὗτος δύναται νὰ καταδιώξῃ οὐ μόνον τὸν ἀπαλλοτριώσαντα συνεταῖρον διὰ πᾶσαν ζημίαν προελθοῦσαν ἐκ τῆς πωλήσεως ταύτης καὶ ἐκ τῆς παρακαίρου διαλύσεως τῆς ἑταιρίας, ἀλλὰ διὰ διεκδικητικῆς ἀγωγῆς καὶ τὸν τρίτον, πρὸς ὃν παρεχωρήθη τὸ ἑταιρικὸν πρᾶγμα, καὶ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ τὴν διανομὴν τοῦ πράγματος τούτου, διὰ νὰ λάβῃ τὸ ἀνῆκον αὐτῷ μέρος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἂν καὶ ὁ ἀναιρεσείων Β κατέθεσε τὸ κεφάλαιον τῶν

3 χιλιάδων δραχμῶν διὰ ν' ἀγορασθῶσι δι' αὐτῶν καὶ διὰ τῶν τῶν κόπων τοῦ συνεταίρου αὐτοῦ Κ. αἱ προβατίναι, εἶχεν ὅμως ἐπ' αὐτῶν, καθ' ἃ διαλαμβάνει καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δικαίωμα συγκυριότητος, καθόσον ἀγορασθεῖσαι αὗται διὰ τοῦ μνησθέντος κεφαλαίου καὶ διὰ τῶν κόπων τοῦ Κ κατέστησαν κοινὴ ἰδιοκτησία μεταξὺ τῶν δύω τούτων συνεταίρων, ὥστε οὐδέτερος ἠδύνατο, πρὸ τῆς διανομῆς, νὰ πωλήσῃ ἢ παραχωρήσῃ ὁλοκλήρους αὐτάς, ἢ μέρος αὐτῶν ὡρισμένον χωρὶς τῆς συναινέσεως τοῦ ἄλλου, ἀλλὰ μόνον τὸ ἐπ' αὐτῶν δικαίωμά του, ἤτοι τὸ ἰδανικὸν αὐτοῦ μέρος, καὶ ἑπομένως ἠδύνατο ὁ ἀναιρεσείων Β νὰ κινήσῃ διεκδικητικὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Γ Σ, διὰ νὰ λάβῃ τὸ ἀνῆκον αὐτῷ μέρος, κατὰ τὸ μεταξὺ τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τοῦ Κ συμβόλαιον· ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἀποφηνάμενον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἔχει δικαίωμα διεκδικητικῆς ἀγωγῆς καὶ ἀποῤῥίψαν ὡς ἀπαράδεκτον τὴν κατὰ τοῦ Σ ἀγωγὴν αὐτοῦ, παρερμήνευσε τὰς προεκτεθείσας διατάξεις τοῦ νόμου, ὡς καὶ τὰ ἄρθρ. 67 καὶ 68 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὰ ὁποῖα ὡς οὐσιώδη δίδουν χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρ 201 καὶ 807 § 5 τῆς αὐτῆς δικονομίας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 232 τοῦ 1849.

Σημ. Οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται ἐξέφρασαν ἐναντίαν γνώμην. (ὅρα κατωτ. § 37 τὴν ὑπ' ἀριθ. 5567 ἀπόφασίν των).

Ἐμφύτευσις. (ὅρα τὴν λέξ. *Ἐμφύτευσις*).

§ 8. Οἱ κάτοικοι γαιῶν πρὸς ἐμφύτευσιν σταφιδαμπέλων μὲ ἴδια αὐτῶν ἔξοδα ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ τὰς διανείμωσι μετὰ παρέλευσιν 7 ἐτῶν ἐξ ἡμισείας μὲ τὸν κύριον αὐτῶν, δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς, ἂν πρὸ τῆς διανομῆς ἐκτεθῶσιν αὗται εἰς πλειστηριασμὸν ὡς ἀνήκουσαι δῆθεν εἰς τὸν ὀφειλέτην τοῦ ἐπισπεύδοντος τὸν πλειστηριασμόν. (ἀπόφ. 168 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 2527).

—Ἔχουν μόνον τὰ δικαιώματα τῆς ἐπισχέσεως μέχρις οὗ ἀποζημιωθῶσιν ἀπὸ τὸν πλειστηριάζοντα διὰ τὰ ὠφέλιμα ἔξοδα καὶ λοιπά. (αὐτ.).

—Τὰ συναλλάγματα ταῦτα τῆς ἐμφυτεύσεως δὲν κανονίζονται ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 42 τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου (ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 168 τοῦ 1841—Νομικ. σελ. 2527).

Κληροδόχοι.

§ 9. Ὁ κληροδόχος δὲν ἔχει κατὰ τρίτου κατόχου διεκδικητικὴν ἀγωγὴν εἰμὴ ἂν ἀπαιτῇ τὴν ἀπόδοσιν ῥητῶς αὐτῷ καταλειφθέντος εἰδικοῦ ἀντικειμένου· ὥστε ὅταν ἡ διαθήκη δὲν ἀφίνῃ εἰς τοὺς ἐνάγοντας αὐτούσιον τὸ κτῆμα, τὸ ὁποῖον οὗτοι διεκδικοῦν κατὰ τοῦ κατέχοντος αὐτὸ τρίτου, ἀλλὰ διατάσσει τὴν πώλησιν αὐτοῦ καὶ κληροδοτεῖ, μετά τινας προαφαιρέσεις, τὸ ἐκ τῆς πωλήσεως χρηματικὸν ποσὸν, ἡ ἀγωγὴ εἶναι ἀπαράδεκτος. (ἀπόφ. 1848 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν)

§ 10. Ὁ κληροδόχος, ὅστις ὡς τοιοῦτος ἐκίνησε διεκδικητικήν τινα ἀγωγὴν δύναται νὰ προτείνῃ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ὅτι εἶναι καὶ κληρονόμος; ὄχι, διότι μεταβάλλεται ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς του. (ἀπόφ. 1848 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν). [1].

Κοινωνοὶ δικαιωμάτων [2].

§ 10. ά) Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ τεμ. 10 τῶν πανδεκ *de hered pet.* καὶ τοῦ τεμ. 1 § 1 τῶν πανδεκ (5, 4), οἱ κοινωνοὶ δικαιώματός τινος δύνανται νὰ κινήσωσι διεκδικητικὴν ἀγωγὴν μόνον ἕνεκα τοῦ μέρους των. (ἀπόφ. 251 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4208).

—β) Ἕκαστος τῶν κοινωνῶν πράγματός τινος ἔχει τὸ πρὸς διεκδίκισιν δικαίωμα, καθόσον ἀφορᾷ τὸ μέρος του, κατὰ τοῦ διακατέχοντος· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 71 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐὰν ἐκ πολλῶν κοινωνῶν τοῦ αὐτοῦ δικαίου μόνον εἷς ἢ τινὲς ἐνάγουσιν, οἱ δὲ ἄλλοι δὲν συμπράττουν, δύνανται οἱ πρῶτοι νὰ προσκαλέσουν τοὺς τελευταίους πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, ἐὰν ἡ διεξαγωγὴ τῆς δίκης ἢ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς προσελεύσεως αὐτῶν· τῆς ἀντιῤῥήσεως δὲ ταύτης (δηλ. ὅτι ἡ προσέλευσις δὲν εἶναι ἀναγκαία) δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος (ἀπόφ. 223 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4190).—Ὅρα τὴν λέξ. *Ὁμόδικοι.*

Κληρονόμοι.

§ 11 α) Ὁ οἰκεῖος κληρονόμος δύναται, πρὸ τῆς ἐγκατα-

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Βάσις ἀγωγῆς.

(2) Βλ. τὰς ἐν τῷ Εὑρετ. λέξ. α) Διαιρετόν·—β) Διανομή, ἔνθα καὶ περὶ τῶν δανειστῶν, οἵτινες διατάττουν κατάσχεσιν κτήματος, εἰς τὸ ὁποῖον, ἀδιαίρετον ὄν, ἐνέχονται πλείονες.—γ) Ἑταιρία,—δ) τὸν ἀνωτ. § 7.

στάσεώς του, νὰ κινήσῃ μερικὴν διεκδικητικὴν ἀγωγὴν περὶ κληρονομιαίων πραγμάτων; Ὁ ἀναγκαῖος κληρονόμος καθίσταται αὐτοδικαίως, ἅμα ἀποβιώσαντος τοῦ πατρὸς, κύριος τῆς κληρονομικῆς του μερίδος, καὶ δὲν ἀπαιτεῖται προηγουμένη τις παράδοσις τῆς περιουσίας, ἡ δὲ ἀπαίτησις τῶν κληρονομιαίων πραγμάτων εἶναι πραγματική, καὶ διὰ τοῦτο δύναται ὁ κληρονόμος, κατασχεθείσης τῆς μερίδος του διὰ χρέος συγκληρονόμου τινος, νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν πρὸς ἀπαίτησιν τῶν πραγματικῶν του δικαιωμάτων (ἄρθρ. 911 πολιτ. δικον.—τεμ. 11 πανδ. 28, 2.—τεμ. 25 § 18 καὶ τεμ. 50 § 1 πανδ. (6, 1)—Ἀπόφ. 278 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομικ. σελ. 3784).

—β) Οἱ κληρονόμοι διεκδικοῦν τὰ ὑπὸ τοῦ πατρὸς πωληθέντα ἀντικείμενα τῆς μητρός; Ὅρα τὴν λέξ. Κληρονόμοι, ἔνθα ἡ ἀπόφ. 5459 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

—γ) Ἀγωγή, δι' ἧς ἐνάγεταί τις ὡς κάτοχος κτήματος ὑπὸ τοῦ Α, εἰς ὃν κληρονομικῷ δικαιώματι περιῆλθε τὸ κτῆμα, φέρει χαρακτῆρα διεκδικητικῆς ἀγωγῆς, καὶ οὐχὶ χαρακτῆρα τῆς περὶ κληρονομίας.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀγωγῆς προκύπτει ὅτι οἱ ἐκκαλοῦντες ἐνήγαγον τὸν Ν Κ ὡς κάτοχον κτήματος κληρονομικῷ δικαιώματι περιελθόντος εἰς αὐτοὺς, καὶ ἐζήτησαν νὰ καταδικασθῇ ν' ἀποδώσῃ αὐτὸ εἰς τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητά των· ἑπομένως ἐκίνησαν κατ' αὐτοῦ διεκδικητικὴν ἀγωγὴν (*rei vindicatio*), (ὅπερ καὶ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς τῆς ἀγωγῆς των ἐξάγεται) καὶ ὄχι τὴν περὶ κληρονομίας, διότι δὲν ἀπέδωκαν αὐτῷ κληρονόμου ἰδιότητα, οὔτε διακατοχὴν παράνομον, τοιαύτην δὲ ἀγωγὴν διεκδικητικὴν ἠδύναντο νὰ κινήσωσι κατὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου (ν. 7 κώδ. 3, 31—ν. 16 § 7 πανδ. 5, 3). Ὅθεν εἶναι ἀνυπόστατος ἡ ἔνστασις τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς, διότι δῆθεν ὡς ἀγωγὴ περὶ κληρονομίας ἔπρεπε κατὰ τῶν κληρονόμων νὰ κινηθῇ.

Ἐπειδὴ ἡ κτητικὴ παραγραφή, τὴν ὁποίαν ἐπικαλοῦνται οἱ ἐφεσίβλητοι, στηρίζεται εἰς τὸ ὅτι οἱ προκάτοχοι αὐτῶν Ν ὑπεισελθόντες εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς Α καὶ λαβόντες εἰς τὴν κατοχήν των τὸ ἐπίδικον κτῆμα ἐν καλῇ πίστει καὶ ὡς κληρονόμοι τῆς προκατόχου των, ἤρχισαν νὰ κατέχωσιν αὐτὸ ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς χρησικτησίας, τὴν ὁποίαν καὶ ἐτελείωσαν (ἴδε τὰς πρωτοδίκους προτάσεις των ἀπὸ 20 σεπτεμβρίου 1847), ἤγουν ἐπικαλοῦνται ἰδίαν χρησικτησίαν στηριζομένην, ἐκτὸς τῆς καλῆς των πίστεως, καὶ εἰς τίτλον, τὴν ἰδιότητά των ὡς κληρονόμων τῆς Α· ἀλλά,

νομὴ τοιουτοτρόπως χαρακτηριζομένη δὲν περιέχει ἐν ἑαυτῇ τοὺς ὅρους τῆς χρησικτησίας, καὶ δὲν δύναται νὰ ὠφελήσῃ ὡς πρὸς τοῦτο τοὺς ἐφεσιβλήτους· διότι ὁ κληρονόμος, ὅςτις καλῇ τῇ πίστει ὑπολαμβάνων ὡς κληρονομικὰ πράγματα τρίτων εὑρεθέντα εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποθανόντος διακατέχει αὐτά, δὲν δύναται τίτλῳ κληρονόμου νὰ γείνῃ διὰ χρησικτησίας ἰδιοκτήτης αὐτῶν, εἰμὴ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ πράγματα ταῦτα δὲν εὑρίσκοντο ἤδη εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ κληρονομηθέντος, καθότι ἄλλως λαμβάνει αὐτὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, ὅπως εὑρίσκοντο εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἀποθανόντος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ ἐπίδικον κτῆμα κατείχετο ἤδη (ὡς εἰς τὰς προτάσεις των παραδέχονται οἱ ἐφεσίβλητοι) ὑπὸ τῆς Α Κ καὶ ὡς τοιοῦτον παρέλαβον αὐτὸ οἱ Ν, ἑπομένως δὲν ἠδύναντο τίτλῳ κληρονόμου νὰ δεσπώσωσιν αὐτοῦ (νόμ. 4 πανδ. *pro herede*.—ν. 4 *K. Pro her.*—νόμ. 19 § 1 πανδ. *hered. pet.*—*Vanger. I.* § 320—*Unterholz. verj. I.* § 107). Ἄρα ἡ ἔνστασις τῆς κτητικῆς παραγραφῆς δὲν εἶναι βάσιμος. (Ὅρα τὰς λέξ. ά) *Παραγραφή*—β) *Κληρονόμος*).

Ἐπειδὴ τὸ παρὰ τῶν ἐφεσιβλήτων προςαγόμενον ἔγγραφον τοῦ Μ Κ τῆς ά μαΐου 1827 φέρει χαρακτῆρα διαθήκης, ἤγουν πράξεως, δι' ἧς ὁ Κ ἐσκόπει νὰ διαθέσῃ καθολικῶς τὴν περιουσίαν του· τοῦτο δὲ προκύπτει οὐ μόνον ἐκ τῆς ὅλης ὑφῆς τοῦ ἐγγράφου, καθότι τὸ ὀνομάζει ὁ διαθέτης αὐτὸς διαθήκην καὶ ὁλοῦστερ ινὴν διόρθωσιν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ὅτι *διορίζει* δι' αὐτοῦ τὴν εὑρεθεῖσαν *περιουσίαν του*, ἤγουν κάμνει καθολικὰς καὶ εἰς ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του ἀναφερομένας διατάξεις.

Ἑπομένως ὑπὸ ταύτην τὴν ἰδιότητα, ὅπως ὁ νόμος ἀπαιτεῖ (νόμ. 29 π. πανδ. 28 1.—νόμ. 41 § 3 πανδ. 28, 6), ἐξεταζόμεμενον τὸ μνησθὲν ἔγγραφον εἶναι ἄκυρον ἕνεκεν ἐλλείψεως τοῦ κατὰ νόμον (νόμ. 1 § 3 πανδ. 28, 6.—§ 34 Εἰς. 2, 20) κυριωτέρου πάσης διαθήκης στοιχείου, ἤτοι τῆς ἐγκαταστάσεως κληρονόμου, καθότι δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ, ὡς τοιαύτη ἡ κατὰ δωρεὰν ἁπλῶς ἀπαρίθμησις πραγμάτων τινῶν τῆς ἐνεργητικῆς περιουσίας τοῦ διαθέτου. (Ὅρα τὴν λέξ. *Διαθήκη*).

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ εἰρημένον ἔγγραφον ἐπικαλοῦνται οἱ ἐφεσίβλητοι καὶ ὡς κωδήκελον, ἰσχυριζόμενοι ὅτι φέρει ὅλους τοὺς τύπους τοιούτων ἐγγράφων, καὶ ὅτι ἡ θέλησις τοῦ διαθέτου ἦτον νὰ ἰσχύσῃ αὐτὸ καὶ ὑπὸ τοιαύτην ἰδιότητα, κατὰ νόμον δέ, ὁσάκις ἡ θέλησις τοῦ διαθέτου εἶναι νὰ ἰσχύσῃ ἡ διαθήκη του ὁπωςδήποτε, δύναται αὕτη νὰ λάβῃ τὴν δύναμιν κωδηκέλου (νόμ. 1 πανδ. 29, 7 νόμ. 29 § 1 πανδ. 29, 1.—ν. 88 § 17 πανδ. *de legat.* II.). Ἑπο-

μόνως ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μὴ προςβαλλομένου ἀφ' ἑνὸς τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἐγγράφου κατὰ τὸ τυπικὸν αὐτοῦ μέρος εἰμὴ διὰ τρεῖς λόγους, περὶ ὧν κατωτέρω ῥηθήσεται, ἐξαγομένου δὲ ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῆς φράσεως τοῦ ἐγγράφου « ταῦτα πάντα, ὡς εἴρηται, δίδει πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν σύζυγόν του, καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του μένει πληρεξουσία εἰς αὐτὰ νὰ τὰ ποιήσῃ ὡς βούληται, χωρὶς νὰ δυνηθῇ τινὰς ἐκ τῶν συγγενῶν του νὰ διασείσῃ ἀπὸ αὐτὰ τὸ παραμικρὸν τὴν ῥηθεῖσαν Α εἰς οὐδέποτε καιρόν· ἀλλ' ἐάν τινας ἐθέλῃ νὰ τὴν ἐνοχλήσῃ ἐπί τινα λόγον ἢ πρόφασιν, νὰ ἔχῃ τὴν κατάραν τῆς Παναγίας κλπ » ὅτι ἡ θέλησις καὶ ἐπιθυμία τοῦ διαθέτου ἦτον νὰ ἰσχύσωσιν αἱ ἐν τῷ εἰρημένῳ ἐγγράφῳ διατάξεις του καὶ ἀπέναντι τῶν ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμωντου, πρέπει τὸ ἔγγραφον τοῦτο νὰ θεωρηθῇ καὶ νὰ ἰσχύσῃ ὡς κωδίκελος, τοῦ ὁποίου αἱ διατάξεις ὑποχρεοῦσι τοὺς ἐκκαλοῦντας ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμους τοῦ Κ.

Ἐπειδὴ τὸ μνησθὲν ἔγγραφον φέρον, ὡς εἴρηται, τὴν ἰδιότητα κωδικέλου, μόνον τρεῖς ἐκ τῶν παρὰ τῶν ἐκκαλούντων προτεινομένων ἀκυροτήτων δύνανται νὰ ἐπηρεάσωσιν, ἤτοι 1) ὅτι ὁ Κ δὲν εἶχε σώας τὰς φρένας του ὅταν συνετάσσετο· 2) ὅτι δὲν ἀναφέρονται ἐν αὐτῷ κατ' ὄνομα οἱ μάρτυρες καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν· καὶ 3) ὅτι κατ' ἔθιμον, ἰσχῦον ἐν Αἰγίνῃ τῷ 1827 ἦτον ἄκυρον ὁποιονδήποτε ἔγγραφον, ὅταν οὗτος διέθετε τὴν περιουσίαν του, ἂν δὲν ἀφινέ τι ἐν αὐτῷ εἰς τοὺς φυσικοὺς αὐτοῦ κληρονόμους· ἀλλ' ἡ δευτέρα τῶν ἀκυροτήτων τούτων δὲν εἶναι βάσιμος, μὴ διατάττοντος τοῦ νόμου ἐπὶ κωδικέλων ν' ἀναφέρωνται ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν (ν. 8 § 3 κωδ. 6. 36)· ἡ δὲ πρώτη (καθ' ἧς δὲν δύναται νὰ προταθῇ ἔνστασις δεδικασμένου δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8571 ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου, διότι εἶναι διάφορον τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης καθότι ἐνταῦθα μὲν πρόκειται περὶ γηπέδου κειμένου ἐντὸς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, ἐκεῖ δὲ ἐπρόκειτο περὶ περιβολίου κειμένου εἰς τὴν θέσιν Παλαιολιόσπριβον ἀρ. 274 πολ. δικ), ἐπιῤῥοὴν ἔχουσα εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς διαφορᾶς καὶ ἀμφισβητουμένη πρέπει νὰ γείνῃ ἀντικείμενον ἀποδείξεως· τέλος ἡ τρίτη, ἤτοι ἡ ἐκ τοῦ ἐθίμου πηγάζουσα, ἐξήρτηται ὡσαύτως ἐκ τῆς ἀποδείξεως τοῦ ἀμφισβητουμένου ἐθίμου, ἑπομένως πρέπει νὰ διαταχθῇ καὶ περὶ αὐτῆς ἀπόδειξις· δὲν εἶναι δὲ βάσιμον τὸ παρὰ τῶν ἐφεσιβλήτων προτεινόμενον ἀπαράδεκτον αὐτῆς, καθόσον τὸ ἔθιμον ὡς δικαιολόγημα δύναται καὶ ἐφεσίμως νὰ προταθῇ (ἄρθρ. 746 τῆς πολ. δικον.). »

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 5047 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Προίξ [1].

§ 11 δίς. Ἡ ἐπὶ τῶν προικώων πραγμάτων κυριότης δὲν μεταβιβάζεται εἰς τὸν ἄνδρα δι' ἁπλῆς τῆς περὶ προικὸς συμφωνίας, ἀλλὰ διὰ τῆς παραδόσεως αὐτῶν [2]· ὥστε ἡ παράδοσις ἀποτελεῖ ἀναγκαῖον μέρος τῆς βάσεως τῶν πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς κυριότητος χορηγουμένων ὑπὸ τοῦ νόμου διεκδικητικῶν ἀγωγῶν. Διάτ. 20 κώδ. 2, 3).—Ἀπόφ. τῆς 11 ἰουλίου 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 2517).

β) Τὰ πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς προικός, εἴτε κινητῆς εἴτε ἀκινήτου, διδόμενα πράγματα λαμβάνουν τὴν ἰδιότητα προικώων πραγμάτων κατὰ τὰ τεμ. 26 καὶ 27 τῶν πανδ. (23, 3) καὶ κατὰ τὸν § 19 βιβλ. 4 τίτλ. 9 τοῦ Ἀρμεν. Συνεστῶτος δὲ τοῦ γάμου, ἡ κυριότης τῆς προικὸς ἀνήκει εἰς τὸν ἄνδρα, ἡ δὲ γυνὴ δὲν ἔχει οὐδὲν δικαίωμα ἐπ' αὐτῆς, μήτε δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν περὶ διεκδικήσεως αὐτῶν εἰμὴ ὅταν βλέπῃ ὅτι ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ὑποπίπτει εἰς ἔνδειαν (Ἀρμεν. βιβλ. 4 τίτλ. 8)· ὥστε ἡ προικῷα κτήματα ἀφορῶσα ἀγωγὴ τῆς γυναικὸς ἀποῤῥίπτεται ὅταν κινῆται ἐκτὸς τῆς προρηθείσης περιπτώσεως. (ἀπόφ. 1033 τῆς 10 ἰαν. 1839 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

γ) Ὕπανδρος γυνὴ δὲν δύναται νὰ παρασταθῇ ἐπὶ δικαστηρίου πρὸς διεκδίκησιν προικώου δικαιώματός της εἰμὴ μετὰ τὸν χωρισμὸν τῶν κτημάτων της, ἡ δὲ ἔνστασις αὕτη ἐξετάζεται καὶ αὐτεπαγγέλτως.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ διὰ νὰ δύναται ὕπανδρος γυνὴ νὰ παρίσταται ἐπὶ δικαστηρίου πρὸς διεκδίκησιν προικώου δικαιώματός της καθ' ἃς περιπτώσεις συγχωρεῖται τοῦτο ἀπὸ τὸν νόμον, ἀπαιτεῖται νὰ προηγηθῇ ὁ χωρισμὸς τῶν κτημάτων κατὰ τὸ ἄρθρ. 878 καὶ ἑπ. τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ κατὰ τὰς ἀναλαμβανομένας εἰς τὰ αὐτὰ ἄρθρα διατυπώσεις. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἂν καὶ παρεχωρήθη, διὰ τῆς ἀπὸ 5 ὀκτωβρίου 1837 ἔτους ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, εἰς τὸν Ε ἡ ἄδεια νὰ παρίσταται ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου ἐκείνου διὰ νὰ διεκδικῇ κατὰ τοῦ συζύγου της τὰ προικῷα δικαιώματά της, ἡ ἄδεια αὕτη δὲν εἶναι νόμιμος, διότι

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Προίξ. καὶ τὴν λέξ. Γυνή.

(2) Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐλάλησα ἐν τῇ λέξει Γυνή· σελ. 397, καὶ αὐτόθι ὅρα τὰ ζητήματα· ἐνταῦθα σημειῶ ὅσα ἐκεῖ παρέλειψα.—Ὅρα καὶ τὴν λέξ. Ἀρμοδ. πολιτ. ἐν γένει § 227.

δὲν προηγήθη ὁ χωρισμὸς τῶν κτημάτων· ἑπομένως ἡ Ε μὴ ἔχουσα νόμιμον ἱκανότητα τοῦ παρίστασθαι ἐπὶ δικαστηρίου ἐν τῷ ἰδίῳ ὀνόματι κατὰ τὴν διατ. τοῦ ἄρθ. 74 τῆς πολ. δικονομίας, τὰ ἐπὶ τῆς προκειμένης δίκης γενόμενα εἶναι ἄκυρα ἐκτὸς τῶν ἀσφαλιστικῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἠδύνατο αὕτη νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὸ 678 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἡ νομιμοποίησις πρὸς τὴν δίκην δύναται νὰ ἐξετασθῇ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος κατὰ πᾶσαν τῆς διαδικασίας στάσιν κατὰ τὸ 68 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 1130 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

δ) Κατὰ τὸν § 9 τίτ. 7 β. 4 τῆς ἑξαβ. τοῦ Ἀρμεν. τὰ δοθέντα εἰς προῖκα δὲν δύναται νὰ διεκδικήσῃ ἡ γυνή, ἀλλ' ὁ ἀνήρ, διότι ἡ κυριότης τούτων ἀνήκει εἰς τὸν ἄνδρα. (ἀπόφ. 1270 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

—ε) Ἡ ὠφέλιμος ἀγωγή, ἥτις ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 25 βιβλ. 4 τίτ. 8 τῆς ἑξαβ. καὶ τοῦ τεμ. 54 *de jure dotium* χορηγεῖται εἰς τὴν σύζυγον ἕνεκα τῆς διεκδικήσεως τῶν διὰ προικώων κτημάτων ἀγορασθέτων, εἶναι πραγματική, καὶ ὡς τοιαύτη προϋποθέτει ἐξ ἀνάγκης προϋπάρχον ἤδη πραγματικὸν δικαίωμα τῆς συζύγου ἐπὶ τῶν τοιούτων πραγμάτων, πηγάζον ἐκ τοῦ νόμου αὐτοῦ καὶ ὑφιστάμενον ἅμα ἀναφανῇ ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένη περίπτωσις.

Ἡ διάταξις δὲ τοῦ νόμου, καθ' ἣν τὸ διὰ προικώων χρημάτων ἀγορασθέντα καθίστανται προικῷα [1], δὲν διακρίνει μεταξὺ προικὸς συστηθείσης ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἢ ἄλλου τινος, καὶ ἐφαρμόζεται εἰς ἀμφότερα τὰ εἴδη τῆς προικός, ὁσάκις, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός, ἡ προὶξ μένει ἰδιοκτησία τῆς γυναικός. (ἀπόφ. 177 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3772).

§ 12. Ἔχει δικαίωμά τις νὰ διεκδικήσῃ οἰκόπεδον, τὸ ὁποῖον ὁ ἀρχιτέκτων ἀπεφάσισε νὰ προσαρτηθῇ εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν του, καὶ ἂν τὸ διεκδικούμενον δὲν τῷ παραδοθῇ;

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, ἀποδεδειγμένου ὄντος ὅτι οἱ δικαιοπάροχοι τοῦ Π ἐξουσίαζον τὸ ὁποῖον ἐπώλησαν οἰκόπεδον, καὶ ἂν ἐν τῷ πωλητηρίῳ ἐγγράφῳ δὲν μνημονεύεται ἡ ἔκτασις αὐτοῦ, ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὰ διαγραφέντα ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος τῆς πόλεως ὅρια κατὰ συνέπειαν τῆς μεταρρυθμίσεως τῶν ὁρίων τῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ

(1) Βλ. τὴν λέξ. Γυνὴ σελ. 529 ἑπ.

Βουλευαρίου οἰκοπέδων μέχρις οὗ ἡ περὶ μεταῤῥυθμίσεως πρᾶξις τοῦ ἀρχιτέκτονος ὑφίσταται μὴ προσβληθεῖσα ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς. Ἑπομένως ἂν τὸ ἐπίδικον τεμάχιον συμπεριλαμβάνηται ἐντὸς τῶν ὁρίων ἐκείνων, ἀποτελεῖ μέρος τοῦ οἰκοπέδου τοῦ ἐνάγοντος, ὅστις δικαιοῦται νὰ τὸ ἀπαιτήσῃ, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀρχιτέκτονος, καὶ ἂν οἱ δικαιοπάροχοί του δὲν τῷ παρέδωκαν πραγματικῶς μετὰ τοῦ ἑτέρου μέρους τοῦ οἰκοπέδου των ὡς κατεχόμενον ὑπὸ τοῦ Α Σ, διότι οὗτος εἶναι ὑπόχρεως κατὰ τὴν γενομένην τυχὸν ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος μεταῤῥύθμισιν τῶν ὁρίων, ὡς ἦτον ὑπόχρεοι καὶ οἱ δικαιοπάροχοί του, ν' ἀφήσῃ τὸ ἐπίδικον μέρος, τοῦ ὁποίου ἡ κυριότης μετέβη, δυνάμει τοῦ νόμου, εἰς τὸν παρακείμενον γείτονά του, ἂν πραγματικῶς προςετέθη εἰς τὸ οἰκόπεδον τούτου τοῦ γείτονος κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀρχιτέκτονος.

Ἐπειδὴ καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἀπῃτεῖτο ἰδιαιτέρα παράδοσις καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιδίκου τεμαχίου, διὰ ν' ἀποκτήσῃ ὁ ἐνάγων τὴν κυριότητα αὐτοῦ καὶ νὰ ἔχῃ δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Α Σ, κατόχου αὐτοῦ τοῦ τεμαχίου, οἱ δικαιοπάροχοι τοῦ ἐνάγοντος προςεπικληθέντες καὶ παρεμβάντες εἰς τὴν προκειμένην δίκην διὰ παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς, συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρ. 69, 89 καὶ 231 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὡς ἔχοντες προφανῶς ἔνδικον συμφέρον καθὸ ὑπόχρεοι πρὸς παράδοσιν καὶ ἀποζημίωσιν, ὁμολογοῦν ὅτι ἐπώλησαν πρὸς τὸν ἐνάγοντα Π καὶ τὸ ἐπίδικον τεμάχιον ὡς ἀποτελοῦν μέρος τοῦ οἰκοπέδου των, καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν πρὸς τοῦτον παραχώρησίν του, τὴν δ' αἴτησιν ταύτην δύνανται ἀναντιῤῥήτως νὰ προτείνουν κατὰ τοῦ ἐναγομένου ὑπερασπιζόμενοι τὸ δικαίωμά των, διὰ νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν ὑποχρέωσίν των περὶ τῆς παραδόσεως, καὶ κατὰ συνέπειαν ν' ἀπαλλαχθῶσι τῆς ἐπικειμένης εὐθύνης ἀποζημιώσεως· ὅθεν ματαία καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος ἀποβαίνει ἡ περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου Α Σ, καὶ ἐπομένως νομίμως τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἀπέῤῥιψεν αὐτὴν διὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως.

Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ Π κατὰ τοῦ περὶ ἀποδείξεως τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων Π . . πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς του προσήγαγε, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου καὶ τὸ ὑπὸ 28 ἰουλίου 1841 σχέδιον τοῦ ἀρχιτέκτονος τῆς πόλεως Στάουφερ περὶ μεταῤῥυθμίσεως τῶν εἰς τὸ ἀπέναντι τοῦ Ν τετραγώνου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Βουλευαρίου οἰκοπέδων· ὁ δὲ ἐναγόμενος Α

Σ καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ προσεπικληθέντες δὲν ἀνεγνώρισαν τὴν ἐπίσημον ἰδιότητα τοῦ συντάξαντος τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος σχέδιον.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν διαφόρων εἰς τὴν δικογραφίαν ἐπισυνημμένων ἐγγράφων, καὶ ἰδίως 1) ἐκ τοῦ ἀπὸ 1 σεπτεμβρίου 1841 ὑπ' ἀριθ. 212 ἐγγράφου τοῦ δημάρχου Ἀθηναίων πρὸς τὸν ἀρχιτέκτονα τῆς πόλεως· 2) ἐπὶ τῆς ἀπὸ 27 σεπτεμβρίου 1841 ὑπ' ἀριθ. 192 ἀπαντήσεως τοῦ Σ ὑπογραφομένου ὡς ἀρχιτέκτονος τῆς πόλεως· 3) ἐκ τοῦ ὑπὸ 30 ἰουλίου 1848 πιστοποιητικοῦ τοῦ δημάρχου Ἀθηναίων, πιστοποιοῦντος ὅτι ὁ Σ ἦτον ἀρχιτέκτων τῆς πόλεως, καὶ ἐπικυροῦντος τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς του ἐν τῷ μνημονευθέντι σχεδίῳ· 4) ἐκ τοῦ ἀπὸ 2 Αὐγούστου 1848 ἐγγράφου τοῦ νῦν ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ἀρχιτέκτονος· 5) ἐκ τοῦ ὑπὸ 24 μαΐου 1843 σχεδίου τοῦ αὐτοῦ ἀρχιτέκτονος τῆς πόλεως Στάουφερ, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ὁ ἐναγόμενος Α Σ προςήγαγε πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἐκτάσεως τοῦ οἰκοπέδου του, καὶ 6) ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 16698 ἐγγράφου τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν γίνεται πρόδηλον, ὅτι ὁ εἰρημένος Σ ἦτο, κατὰ τὸ 1841 ἀρχιτέκτων τῆς πόλεως, καὶ ὡς τοιοῦτος ἐνήργησε τὴν μεταῤῥύθμισιν τῶν εἰς τὸ μνημονευθὲν τετράγωνον οἰκοπέδων τῶν διαδίκων καὶ ἄλλων παρακειμένων.

Ἐπειδὴ ὁ εἰρημένος ἀρχιτέκτων ἐνήργησε τὴν μεταῤῥύθμισιν ἐντὸς τῶν καθηκόντων του καὶ διεύθυνε, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 203 ἐγγράφου του, πρὸς τὴν δημαρχίαν Ἀθηνῶν ἑπτὰ ἴσα σχέδια διὰ νὰ κοινοποιηθῶσι πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν μεταῤῥυθμισθέντων οἰκοπέδων, ὡς βεβαιοῦσιν ἀφ' ἑνὸς μὲν αὐτὸς ὁ ἀρχιτέκτων διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 192 ἐγγράφου πρὸς τὴν δημαρχίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ δήμαρχος Ἀθηνῶν καὶ ὁ νῦν ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως διὰ τοῦ ἀπὸ 30 ἰουλίου καὶ 2 αὐγούστου 1848 ἐγγράφων των, ἀρυσθέντες τὰς πληροφορίας ταύτας ἐκ τῶν ἀρχείων καὶ τῶν βιβλίων τῆς ὑπηρεσίας των· ἡ δὲ ταυτότης τοῦ προσαχθέντος σχεδίου ὡς ὄντος ἐντὸς ἑπτὰ ἴσων σταλέντων εἰς τὴν δημαρχίαν, προκύπτει ἐκ τῶν αὐτῶν ἐγγράφων καὶ ἰδίως ἐκ τοῦ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐγγράφων καὶ ἰδίως ἐκ τοῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φύλλου γεγραμμένου κοινοποιητηρίου ἐγγράφου τοῦ δημάρχου Ἀθηναίων πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας, τοὺς ὁποίους αὐτὸ ἀφορᾷ· ἑπομένως τὸ προσαχθὲν σχέδιον θεωρεῖται ὡς πρωτότυπον συνταχθὲν ὑπὸ δημοσίου ὑπαλλήλου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν καθηκόντων του, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι εἶναι ὄχι τὸ κοινοποιηθὲν πρὸς τοὺς δικαιοπαρόχους τοῦ ἐνάγοντος, ὡς οὗτος ἰσχυρίζεται, ἀλλ' εἰς τὸν ἔχοντα ἐν τῷ αὐτῷ τετραγώνῳ οἰκόπεδον μεταῤῥυθμισθὲν, οὐχ' ἧττον ἰσχύει πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἐκτάσεως

ὅλων τῶν εἰς τὸ αὐτὸ τετράγωνον μεταῤῥυθμισθέντων οἰκοπέδων, τὰ ὁποῖα διαγράφονται, μεχρισοῦ προςβληθὲν νομίμως μεταῤῥυθμισθῇ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίου διοικητικῆς ἀρχῆς, ἢ κατηγορηθῇ ῥητῶς ὡς πλαστὸν ἢ νενοθευμένον, ὅπερ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἔγεινεν. ἐκτὸς δὲ τούτου, ὡς βεβαιοῖ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν διὰ τοῦ ὑπὸ 28 αὐγούστου 1848 ὑπ' ἀριθ. 16698 ἐγγράφου του, πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα Π, τὸ αὐτὸ σχέδιον τῆς μεταῤῥυθμίσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος οἰκοπέδων κατὰ τὸ 1841 ὑπεβλήθη καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τῆς καταργηθείσης διοικήσεως Ἀττικῆς, καὶ ἀπωλέσθη ἐκ τοῦ φακέλλου, ὥστε δὲν ὑπάρχει εἰς τὰ δημόσια γραφεῖα διὰ νὰ προσαχθῇ.

Ἐπειδὴ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος σχέδιον ἐκοινοποιήθη εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν μεταῤῥυθμισθέντων οἰκοπέδων, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν δύω προσαχθέντων ὑπὸ 27 σεπτεμβρίου 1841 ὑπ' ἀριθ. 212-717 (392) ἐγγράφων τοῦ δημάρχου Ἀθηναίων πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἰδιοκτήτας, καὶ ὡς ὁ δήμαρχος βεβαιοῖ διὰ τοῦ ὑπὸ 30 ἰουλίου 1848 καὶ 17 ἀπριλίου 1848 ὑπ' ἀριθ. 1143 ἐγγράφου του· ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ κοινοποίησις αὕτη ὁμολογεῖται ἀπὸ τοὺς δικαιοπαρόχους τοῦ Π ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ἀναφέρεται ἐν τῷ ὑπὸ 17 σεπτεμβρίου 1842 ὑπ' ἀριθ. 17695 συμβολαιογραφικῷ ἐγγράφῳ παρ' ἑτέρου παρακειμένου γείτονος· καὶ παρὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος τῆς πόλεως ἐντὸς τῶν καθηκόντων του βεβαιοῦται, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 189 ἐπισήμου ἐγγράφου του, ὅτι, κατὰ τὴν μνημονευθεῖσαν μεταῤῥύθμισιν τοῦ πρώην ἀρχιτέκτονος τῆς πόλεως Στάουφερ, ᾠκοδομήθησαν ἐπὶ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ σχεδίῳ διαγραφομένων οκοπέδων αἱ οἰκίαι τοῦ Π, Τ καὶ Μ· ὥστε τὸ σχέδιον τοῦτο ἐν μέρει ἐξετελέσθη.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὡς ὁ ἐφεσίβλητος Α Σ ἰσχυρίζηται ὅτι δὲν ἐκοινοποιήθη εἰς τοὺς δικαιοπαρόχους του τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος σχέδιον τῶν μεταῤῥυθμισθέντων οἰκοπέδων, δὲν ἕπεται ὅτι τοῦτο εἶναι ἀνίσχυρον, ἀλλὰ μόνος ὁ ἐφεσίβλητος δύναται νὰ ἔχῃ δικαίωμα προςφυγῆς ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ σχεδίου, ἂν τοῦτο δὲν ἐγένετο νομίμως· ὁ δὲ ἕτερος ἰσχυρισμὸς αὐτοῦ ὅτι δὲν προςεκλήθησαν οἱ δικαιοπάροχοί του εἰς τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος μεταῤῥύθμισιν δὲν ἔχει ἐπιῤῥοήν τινά· διότι καὶ ἂν ἤθελεν ἀπαιτεῖσθαι ἡ πρόσκλησις ὅλων τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν οἰκοπέδων καὶ ἡ παρουσία αὐτῶν, καὶ ὁ ἀρχιτέκτων παρέλιπε νὰ τοὺς προσκαλέσῃ, μολονότι διὰ τῆς ἐξηγητικῆς τοῦ σχεδίου του ἐκθέσεως ἀναφέρει ὅτι ἦσαν παρόντες, δὲν στερεῖται τοῦ κύρους του τὸ μνημονευθὲν σχέδιον, οὔτε δύναται τὸ δικα-

στήριον νὰ ἐπεμβῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἀκυρώσῃ τὴν μεταῤῥύθμισιν τῶν οἰκοπέδων, ἥτις, ὡς βεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου διοικητικοῦ ὑπαλλήλου, ἐγένετο κατὰ τοὺς νομίμους τύπους.

Ἐπειδὴ ἀφοῦ ὁ ἁρμόδιος ἀρχιτέκτων τῆς πόλεως μεταῤῥυθμίσας τὰ οἰκόπεδα τῶν διαδίκων προσδιώρισε διὰ τοῦ προσαγομένου σχεδίου τὴν ἔκτασιν τοῦ προσώπου ἑκατέρου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἕπεται ἀναγκαίως ὅτι δύνανται νὰ συνυπάρξουν ἀμφότερα ὡς οἰκόπεδα, ἔχοντα τὴν νόμιμον ἔκτασιν· ἑπομένως ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅτι δὲν δύνανται νὰ συνυπάρξωσιν ἄλλως παρ' ὅπως ὑφίζανται ἤδη, εἶναι ἀνυπόστατος, οὔτε εἶναι ἀναγκαία ἡ εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν παραπομπὴ τοῦ ζητήματος τούτου, τὸ ὁποῖον ὁ ἁρμόδιος ὑπάλληλος ἔλυσεν ἤδη, καὶ ἡ ἀπόφασίς του αὕτη δὲν ἀνετρέπη νομίμως· τὸ δὲ ὑπὸ 24 μαΐου 1843 σχέδιον τοῦ ἀρχιτέκτονος Στάουφερ, τὸ ὁποῖον ὁ ἐφεσίβλητος Α Σ προσήγαγε, δὲν ἐγένετο πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ πρώτου σχεδίου, οὔτε πρὸς νέαν μεταῤῥύθμισιν τῶν οἰκοπέδων, ἀλλ' ἁπλῶς πρὸς διαγραφὴν τοῦ σχήματος καὶ τῆς ἐκτάσεως τοῦ οἰκοπέδου τοῦ εἰρημένου Α Σ.

Ἐπειδή, διὰ τοὺς προεκτεθέντας λόγους, ἡ διαταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου προσαγωγὴ ἀντιγράφου ἐπικυρωμένου, ἐκ τοῦ σχεδίου τῆς κατὰ τὸ 1841 γενομένης μεταῤῥυθμίσεως τῶν οἰκοπέδων τῶν διαδίκων ἦτο πάντῃ ματαία, θεωρουμένου τοῦ ὑποβληθέντος εἰς αὐτὸ σχεδίου τοῦ ἀρχιτέκτονος τῆς πόλεως Στάουφερ πρωτοτύπου καὶ ἀποτελοῦντος νόμιμον ἀπόδειξιν· ὅθεν ἡ ἔφεσις τοῦ Π εἶναι βάσιμος καὶ μεταῤῥυθμιστέα ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις ὡς πρὸς τὸ προσβληθὲν κεφάλαιον. »—Ὅρα τὴν λέξ. *Γήπεδα*.

Παρακαταθήκη. (Ὅρα τὴν λέξ. *Παρακαταθήκη*).

§ 13. Ὅταν δὲν συνέστη συνάλλαγμα μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ ἐναγομένου περὶ παρακαταθήκης, ποία ἀγωγὴ χωρεῖ;

Ἡ ἀπόφ. 371 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ ὁ λαβὼν παρακαταθήκην καὶ παρακαταθέμενος ἑτέρῳ ἐγγράφως δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ἀποκατάστασιν, ἀλλ' ἀναγκάζεται νὰ παραχωρήσῃ εἰς τοῦτον τὰς κατὰ τοῦ ἄλλου ἀγωγὰς *L*. 7 *C*. 4, 34.—*L* 16 *ff* 14, 3.—(16, 40, Β. 13, 2). Ὅθεν οἱ ἐνάγοντες καὶ ἐκκαλοῦντες δὲν ἔχουν κατὰ τοῦ Δ Π ἀγωγὴν περὶ παρακαταθήκης, διότι δὲν συνέστη μεταξὺ αὐτοῦ καὶ αὐτῶν, ἢ τοῦ πατρός των, παρακαταθήκης συνάλλαγμα κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς των, οὔτε ἡ Κ διϊσχυρίσθη ὅτι παρεκατέθετο αὐτῇ οὐδόλως καὶ

παρεχώρησεν αἰτοῖς τὴν ἀγωγήν της. Ἐὰν δὲ εἰς χεῖράς του εὑρίσκοντο ῥητά τινα πράγματα ἰδικά των, ὁπωςδήποτε περιελθόντα εἰς τοῦτον, ἂν μὲν ἦναι φανερὰ, ἔχουν τὴν διεκδικητικὴν ἀγωγὴν αὐτῶν, ἄλλως τὴν περὶ παραστάσεως· ἑπομένως τὸ πρωτοδικεῖον ὀρθῶς ἀπέῤῥιψε τὴν προκειμένην κατ' αὐτοῦ παρακαταθήκης ἀγωγήν.

Ἐπειδὴ παρακαταθήκη εἶναι πρᾶγμά τι ῥητὸν διδόμενον εἴς τινα πρὸς φύλαξιν, ὁ δὲ ἀπαιτῶν παρακαταθήκην χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, ἢ ἄλλου τινος πράγματος, ὀφείλει νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν ἀγωγὴν καὶ τὸ εἶδος ἐὰν δὲ διϊσχυρίζεται ὅτι ἀγνοεῖ τὸν βαθμὸν, καὶ τοῦτο βεβαιοῖ ἐνόρκως, συγγινώσκεται, ἄλλως, ἀποβάλλεται ἡ ἀγωγή του *L*. 1 καὶ § 40 *ff*. αὐτόθι (1 Β. αὐτόθι)· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου μὴ ἀναφερομένου τοῦ εἴδους, μήτε τοῦ σταθμοῦ τοῦ ἀσημικοῦ καὶ τῶν ἱματίων, μηδὲ τῶν ἐγγράφων καὶ καταστίχων, ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέῤῥιψε τὴν τοιαύτην ἀγωγὴν, διότι καὶ ἂν κατ' ἔφεσιν σαφηνίζουν ὅτι ταῦτα ἐμπεριείχοντο εἰς κιβώτιον καὶ εἰς σάκκον, μὴ διϊσχυριζόμενοι, ὅτι ταῦτα παρεδόθησαν σφραγισμένα, μηδὲ τοιαῦτα ἀπαιτοῦνται, ὤφειλον πάλιν ν' ἀναφέρωσι τὸ εἶδος καὶ τὸν σταθμὸν, διότι ἄλλως, κατὰ τοὺς εἰρημένους νόμους, παρακαθήκη δὲν συνίσταται.

Ἐπειδὴ, ἀποῤῥιπτομένης τῆς ἐφέσεως καὶ ἐπικυρουμένης τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, λαμβάνει ὁ ἐκδοὺς αὐτὴν δικαστὴς τὸ δικαίωμα τῆς περαιτέρω ἐκτελέσεως (ἄρθρ. 780 τῆς πολ. δικον.) Ὅθεν τὸ δικαστήριον τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως. »

Ναυτιλία.—Πλοῖα [1].

§ 14. Οἱ κύριοι Ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν πλοίων δύνανται νὰ διεκδικήσωσιν αὐτὰ, ὅταν δὲν ἔχωσι τὰς ἀποδείξεις, περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ περὶ ναυτιλίας νόμος;

Ἀπόφ. 306 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν κατωτ. § 44.

Ὁ πατὴρ ὡς ἐπίτροπος τοῦ παιδός [2].

§ 15. Ὁ πατὴρ δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περὶ κυριότητος ἀγωγὴν ὡς νόμιμος ἐπίτροπος τοῦ παιδός;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀπὸ 8 νοεμβρίου 1835 συμβολαίου γενομένου ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Π ἐξάγεται ὅτι

---

(1) Ὅρα καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 6539 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἀποκτῶνται τὰ πλοῖα.—Βλ. τὴν λέξιν Ναυτιλία.

(2) Βλ. τὴν κατωτ. (§ 38) καταχωριζομένην ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ἡ Α θυγάτηρ τοῦ Σ, σύζυγος τοῦ Ε, συναινέσει τοῦ συζύγου της, ἐπώλησε πρὸς τὸν Ν ἓν προικῷον χωράφιον ἐκ στρεμ. 3.

Ἐπειδὴ, ἀποθανούσης τῆς διαληφθείσης Α, ἔμειναν δύω τέκνα ἀνήλικα καὶ ἡ περιουσία αὐτῆς διενεμήθη μεταξὺ αὐτῶν ἐξ ἡμισείας. Μετὰ ταῦτα δὲ, ἀποθανόντος ἐπίσης τοῦ ἑνὸς τέκνου, ἡ περιουσία αὐτοῦ διηρέθη εἰς δύω, ἐξ ὧν τὸ ἓν ἔλαβεν ὁ πατήρ του καὶ τὸ ἕτερον ὁ ἀνήλικος ἀδελφός του· ὥστε, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐκ τοῦ διεκδικουμένου δικαιώματος ἐπὶ τοῦ προσημειουμένου ἀγροῦ τὸ ἓν τέταρτον ἀνήκει εἰς τὸν ἐνάγοντα Ε ὡς κληρονόμον τοῦ ἀποθανόντος παιδός του, τὰ δὲ 3/4 εἰς τὸν περιλειπόμενον ἕτερον παῖδά του, περιελθόντα αὐτῷ τὰ μὲν δύω τέταρτα ἐκ κληρονομίας τῆς μητρός του, ὡς ἐῤῥέθη ἀνωτέρω, τὸ δὲ ἕτερον τέταρτον ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ προαποθανόντος ἀδελφοῦ του.

Ἐπειδὴ μὴ ἔχων ἐπὶ τοῦ ἑνὸς τετάρτου, τὸ ὁποῖον ὁ υἱός του ἐκληρονόμησεν ἐκ τοῦ ἀμφιθαλοῦς ἀδελφοῦ του δικαίωμα κυριότητος μηδὲ ἐπικαρπίας, κατὰ τὴν νεαρὰν 118 κεφ. 2, ὤφειλε νὰ κινήσῃ τὴν περὶ αὐτοῦ ἀγωγὴν ὡς ἐπίτροπος τοῦ παιδός του, ὡς ἔπραξεν.

Ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὰ 2/4 τὰ περιελθόντα εἰς τὸν παῖδα ἐκ μητρικῆς κληρονομίας, ἂν ὁ πατὴρ ἔχῃ τὴν ἐπικαρπίαν καὶ διαχείρησίν των κατὰ τοὺς νόμους τοῦ κώδ. 1 τ. 60 βιβλ. 2 καὶ ν. 8 § 3 τίτ. 61 βιβλ. 6, καὶ δύναται νὰ κινῇ καὶ ἀναλαμβάνῃ ἀγωγὰς περὶ αὐτῶν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, μολοντοῦτο ὡς ὑπαρχούσης τῆς κυριότητος εἰς τὸν παῖδα, κατὰ τοὺς αὐτοὺς νόμους καὶ τὸν § 4 τίτλ. 2 βιβλ. 5 τῆς ἑξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου, ὁ πατὴρ δύναται παραιτούμενος τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ὁ νόμος τῷ δίδει, νὰ κινήσῃ τὴν περὶ κυριότητος ἀγωγὴν καὶ ὡς νόμιμος ἐπίτροπος τοῦ παιδός του· ὥςτε, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ ἀγωγὴ, τὴν ὁποίαν ἐκίνησεν ὁ Ε ὡς νόμιμος ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου παιδός του περὶ τοῦ ἡμίσεως τοῦ προμνησθέντος δικαιώματος, δὲν εἶναι ἄκυρος.—(Ὅρα κατωτ. § . . .)

Ἀπόφ. 2384 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Διανομῆς δικαίωμα.

§ 16. Ὁ προτείνων ἀξιώσεις συνιδιοκτησίας ἐπί τινος κτήματος, κατεχομένου πραγματικῶς παρ' ἄλλου, ἔχει δικαίωμα ἀγωγῆς πρὸς διανομὴν αὐτοῦ, ἐὰν ὁ κατέχων ἀμφισβητῇ τὰς ἀξιώσεις του; Ὄχι [1] κατὰ τὴν ἀπόφ. 269 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν κατωτ. § 39.

---

(1) Πρβ. τὰ περὶ τούτου ἐκτεθέντα εἰς τὴν λέξ. Ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν § 32 α—γ.—Ὅρα δὲ καὶ τὴν λέξ. Διανομὴ § 8.

Πλειστηριασμός. Κατακύρωσις [1].

§ 17-18. Ὁ Α ἐπώλησεν ἐπὶ δημοπρασίᾳ κτήματα τοῦ Β, ἅτινα κατεκυρώθησαν εἰς τὸν Γ, ὅστις τὰ ἐπώλησεν εἰς τὸν Δ. Ζητεῖται ἂν ὁ Δ ἔχῃ δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Β πρὸς παράδοσιν τῶν κτημάτων; τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἔλυσε καταφατικῶς τὸ ζήτημα, ἀποφανθὲν ὅτι διὰ τῆς πωλήσεως, τὴν ὁποίαν ὁ πρῶτος ἀγοραστὴς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων ἔκαμεν εἰς τὸν ἐνάγοντα Δ, μετεβίβασεν εἰς αὐτὸν ὅλα τὰ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου δικαιωματά του, καὶ ἑπομένως ἡ αἴτησις τοῦ νὰ ὑποχρεωθῇ οὗτος εἰς τὴν παράδοσιν τῶν κτημάτων εἶναι νόμιμος, καθ' ὃ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ ὁ ά. ἀγοραστής. (ἀπόφ. 1582 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

Ἀνακοπὴ συνεχομένη μετὰ διεκδικήσεως [2].

§ 19. ά) Κατὰ τὸ ἄρθρ. 911 τῆς πολιτ. δικονομίας ὁ τρίτος διεκδικῶν ὀφείλει νὰ κοινοποιῇ τὴν ἀνακοπήν του καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην. Τὸ αὐτὸ ἐφαρμόζεται καὶ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν [3]. Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 138 τοῦ 1848, ἣν κατωτ. § 40.

ϐ) Ἀνακοπὴ μετὰ διεκδικήσεως συνεχομένη πρέπει νὰ κοινοποιῆται εἰς τὸν καταδιώκοντα δανειστὴν καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην καὶ νὰ διευθύνηται κατὰ τούτου ἡ ἀγωγή· ἡ ἔλλιψις δὲ αὕτη δύναται νὰ προβληθῇ αὐτεπαγγέλτως καὶ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης. (ἀπόφ. 1560 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

---

(1) Βλ. ὅσα ἐσημείωσα ά) ἐν τῇ λέξει Δημοπρασία § 8, 9.—ϐ) Ἀχρεώστητον § 3.—γ) τὸν προηγ. §.— (2) Βλ. Ἀνακοπὴ σελ. 192 § 20—28.

[3] Διαρκοῦντος τοῦ πλειστηριασμοῦ, πᾶς ὁ ἔχων πραγματικὰς ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ πλειστηριαζομένου κτήματος, καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ δημόσιον ἂν ἐπισπεύδῃ τὴν ἐκτέλεσιν, δύναται δι' ἀνακοπῆς συνεχομένης μὲ ἀγωγὴν διεκδικήσεως νὰ φέρῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον διὰ νὰ συζητηθῇ καὶ ἀποφασισθῇ παρεμπιπτόντως· μετὰ δὲ τὴν κατακύρωσιν πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ πρὸς συμβιβασμὸν ἀπόπειρα καὶ ἡ πρὸς τὸ δημόσιον αἴτησις περὶ ἀποδόσεως τῶν δικαιωμάτων.

Ὡς ἐξάγεται, ἐξ ἀναλογίας, ἀπὸ τοὺς νόμ. 5 § 1 *ff. Lib.* 49 *tit.* 14, *de jure fisci.—L.* 17 *ff. Liv* 41 *tit* 3 *de usucap.* καὶ τὸν § 7 βιϐλ. 4 τίτλ. 12 τῶν Ἰνστιντούτων, τὰ πλειστηριασθέντα δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου μεταϐαίνουν ἀμέσως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ὑπερθεματιστοῦ ἄνευ τινος παραδόσεως· μὲ τοὺς εἰρημένους δὲ νόμους συμφωνεῖ καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 979 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθ' ἣν ὁ ὑπερθεματιστὴς λαμβάνει

γ) Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 910 τῆς πολιτ. δικονομίας ὡς πρὸς τὴν πρὸς ἔφεσιν ἢ ἀνακοπὴν προθεσμίαν ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς τρίτους διεκδικητάς; Ναί. (μειονοψηφία)· ὄχι (πλειονοψηφία). Ἀπόφ. 2139 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν βλέπε εἰς τὴν σελ. 189 τῆς λέξ. *Ἀνακοπὴ ἐπὶ τῆς κατασχέσεως.*

δ) Ἀπόφασις ἐκδοθεῖσα ἐπὶ ἀνακοπῆς παρὰ τρίτου διεκδικητοῦ κατὰ κατασχεθέντος κτήματος ὑπόκειται εἰς ἀνακοπήν; ὄχι, κατὰ τὴν πρώτην σκέψιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 4994 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

ε) Κατὰ τὸ ἄρθρον 911 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ μετὰ διεκδικήσεως συνεχομένη ἀνακοπὴ τρίτων διεκδικητῶν κοινοποιεῖται εἴς τε τὸν καταδιώκοντα δανειστὴν καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην· ἡ μὴ κοινοποίησις ὅμως τῆς τοιαύτης ἀνακοπῆς εἰς τὸν ὀφειλέτην ἀφορᾷ ἔνστασιν, ἥτις ἀναγκαίως καλύπτεται ὅταν ὁ δανειστὴς ἀναλάβῃ μόνος τοῦ πρωτοδίκως τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα διὰ ν' ἀποκρούσῃ τὰς ἀξιώσεις τοῦ τρίτου διεκδικητοῦ. (ἀπόφ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ν. ἐφετ.

ϛ) Τρίτος διεκδικητὴς δύναται νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος δανειστοῦ διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν ἐπεδόθη καὶ πρὸς τὸν διωκόμενον ὀφειλέτην;

Ἀπόφ. α Ἐπειδή, ἐξ ἀναλογίας τοῦ ἄρθρ. 911 τῆς πολ. δικον. ἡ ἔφεσις, ὡς καὶ ἡ τρίτου διεκδικητικὴ ἀνακοπή, πρέπει μὲν νὰ κοινοποιῆται εἰς τὸν ὀφειλέτην πρὸς τὸ συμφέρον τούτου καὶ τοῦ καταδιώκοντος δανειστοῦ, διότι διὰ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ πρώτου ὠφελοῦνται ἀμφότεροι οὗτοι, ὁ δὲ δανειστής, παραλειπομένου τοῦ ὀφειλέτου, δύναται ὑπὲρ τῶν ἰδίων του συμφερόντων ν' ἀπαιτήσῃ τὴν κλήτευσιν, ἢ ν' ἀντιτάξῃ τὴν παράλειψιν διὰ τὴν ἀκύρωσιν τῆς διαδικασίας· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, γενομένης τῆς ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ καταδιώκοντος δανειστοῦ Α καὶ κοινοποιηθείσης πρὸς τὸν τρίτον διεκδικητήν, διαφέρει οὐσιωδῶς τὸ ζήτημα, διότι, μολονότι ἡ ἔφεσις αὕτη δὲν ἐκοινοποιήθη πρὸς τὸν καταδιωκόμενον ὀφειλέτην, οὐδεμία μόλοντοῦτο βλάβη προσγίνεται εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ διεκδικοῦντος, ὅστις, εἴτε ἐμφανιζομένου εἴτε μὴ τοῦ ὀφειλέτου, δύναται ἄνευ τῆς συμπράξεως τούτου, νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς ἀξιώσεις του· ὅθεν ἕπεται ὅτι ἡ παρὰ τὰ εἰρημένα ἄρθρα διατασσομένη κοινοποίησις

διὰ τῆς κατακυρώσεως ὅλα τὰ δικαιώματα εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ πράγματος, ὅσα εἶχεν ὁ ὀφειλέτης· ὥστε ἅμα ὁ ὑπερθεματιστὴς λάβει ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως τῆς κατακυρώσεως, δύναται νὰ διεκδικήσῃ τὰ ἀγορασθέντα εἰς ὁποιουδήποτε χεῖρας καὶ ἂν ταῦτα εὑρίσκωνται. (Νομικ. σελ. 2708).—ὅρα τοὺς §§ 29 καὶ 30 τῆς λέξ. *Ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμόν.*

εἶναι ὑπὲρ τοῦ δανειστοῦ τοῦ ὀφειλέτου, οὐχὶ δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ διεκδικοῦντος κατ' ἀνακοπὴν τρίτου· καὶ κατὰ τὸν κανόνα τὰ ὑπέρ τινος εἰσαχθέντα κατ' αὐτοῦ οὐχ' ἑρμηνεύεται (*l*. 25 Δ. 1, 3)· ἄρα ἡ περὶ τούτου ἔνστασις, ἐφορῶσα δικαιώματα τρίτου, εἶναι ἀποῤῥιπτέα συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρ. 552 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

'Απόφ. 147 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4841)

Ὁ διεκδικῶν πρέπει ν' ἀποδεικνύῃ τὴν κυριότητά του.

§ 20 ά) Ὁ διεδικῶν ἀκίνητον κτῆμα κατασχεθὲν ὑπὸ τρίτου τινὸς, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν ἐπ' αὐτοῦ κυριότητά του, καὶ ὑπαρχούσης ἀντιῤῥήσεως, καὶ τὸν τρόπον, καθ' ὃν περιῆλθεν εἰς αὐτὸν ἡ παραχώρησις, ἤγουν τὴν παράδοσιν. (τεμ. 20 π. (41, 1).—23 π. (6, 1).—Ὅρα κατωτ. § 41 τὴν ὑπ' ἀριθ. 279 τοῦ 1849 ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

—ϐ) Ὁ διεκδικῶν κτῆμά τι ὡς κύριος αὐτοῦ, ὀφείλει ν'ἀποδείξῃ τὴν κυριότητά του. (Ἀπόφ. 5769 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

—γ) Ἐπὶ διεκδικητικῆς ἀγωγῆς εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἀπόδειξις τοῦ νομίμου τρόπου τῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα περιελεύσεως τῆς κυριότητος τοῦ διεκδικουμένου πράγματος. (Ἀπόφ. 6213 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν).

—δ) Ὁ διεκδικῶν, διὰ νὰ γείνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή του, πρέπει νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἐπὶ τῶν πραγμάτων κυριότητά του, καθότι ὁ διακάτοχος καὶ τῶν μὴ ἀνηκόντων εἰς αὐτὸν πραγμάτων, καὶ ἂν δὲν ἔχῃ περὶ τῆς κατοχῆς αὐτῶν τίτλον τινὰ, μόνον εἰς τὸν ἀποδεικνύοντα ὅτι εἶναι κύριος αὐτῶν, ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ ταῦτα. (Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 185 τοῦ 1842—Νομικ. σελ. 3232).

—ε) Διὰ νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ διακάτοχος ἀκινήτου τινὸς κτήματος ν' ἀποδώσῃ αὐτὸ, πρέπει (κατὰ τὸν τελευταῖον τοῦ κώδ. νόμον *rei vind.* 3, 32) ν' ἀποδείξῃ ὁ διεκδικῶν τὴν ἐπὶ τοῦ κτήματος κυριότητά του διὰ τῆς ἐπιδείξεως τοῦ τίτλου, ἐφ' οὗ στηρίζει τὴν ἀγωγήν του. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 57 τοῦ 1848)

'Απόφ. 6790 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἥτις φέρει:

« 'Επειδὴ ἡ διδομένη ὑποθήκη τότε μόνον εἶναι ἔγκυρος καὶ ἀσφαλίζει τὸν ὑπὲρ οὗ δίδεται, ὅταν ἦναι ἰδιοκτήτης ὁ ὑποθηκεύων (ἀριθ. 4, 5 ν. ὑποθ.). Ἑπομένως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἐφεσίϐλητος πρέπει νὰ ἦναι κύριος τοῦ κτήματος, τὸ ὁποῖον δίδει εἰς ὑποθήκην τῷ ἀντιδίκῳ αὐτοῦ, ἵνα θεωρηθῇ ὡς ἐκπληρῶν τὴν ἐπιϐληθεῖσαν αὐτῷ ὑποχρέωσιν τῆς ἐγγυοδοσίας· ὥστε, ἀμφισϐητουμένης παρὰ τοῦ Α τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ στηριζομένης ταύτης εἰς παράγωγον κτῆσιν, πρέπει ν' ἀποδείξῃ ὁ Β ὄχι μόνον τὸν ἴδιον αὐτοῦ τίτλον,

ἀλλὰ καὶ τὸν τίτλον τῶν προκτητόρων, διότι ἡ παράδοσις δὲν μεταβιβάζει περισσότερα τῶν ὅσα εἶχεν ὁ παραδίδων δίκαια (νόμ. 20 πρ. Π. 41, 1.—*Goschen II.* σελ. 52—*Bethmann Versuche* σελ.360). Ὅθεν ὡς πρὸς τοῦτο εἶναι μεταῤῥυθμιστέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

Ἐπειδὴ ὀρθῶς ἐπεβλήθη εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα Α ἡ ὑποχρέωσις νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι εἶναι προικῷον τὸ εἰς ὑποθήκην διδόμενον κτῆμα, διότι τὰ προικῷα ἀκίνητα εἶναι εἶδος τῶν ἀκινήτων ἐν γένει καὶ ἀποτελοῦσι τὴν ἐξαίρεσιν· ὥστε ὁ ἐπικαλούμενος τὴν ἰδιότητα αὐτῶν ἐπικαλεῖται τὴν ἔνστασιν, ἣν ὀφείλει αὐτὸς ν' ἀποδείξῃ. (*Bethmann Versuche* σελ. 355).

Ἐπειδὴ ἐπίσης ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Β ὅτι ἐδόθη προὶξ τὸ κτῆμα διατετιμημένον λόγῳ πωλήσεως, ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν καὶ ἔνστασιν, ἣν ὀφείλει αὐτὸς ν' ἀποδείξῃ, διότι εἰς τὰ προικῷα ἀκίνητα ἔγκειται ὡς κανὼν τὸ ἀναπαλλοτρίωτον, τὰ δὲ ἐκτετιμημένα ἀκίνητα, ὡς εἶδος ἐκείνων, ἀποτελοῦσι τὴν ἐξαίρεσιν καὶ ὑποχρεοῦσιν εἰς ἀπόδειξιν τὸν ἐπικαλούμενον τὴν ἰδιότητα αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις πρέπει νὰ μεταῤῥυθμισθῇ σύμφωνα μὲ τὰς προεκτεθείσας σκέψεις.

Εἰς τὴν ἀπόδειξιν δὲ συγχωρεῖται καὶ τὸ μέσον τῶν μαρτύρων, ἂν τὰ γεγονότα ἦναι προγενέστερα τῆς ἰσχυούσης πολ. δικονομ. »

—Σημ. 1. Παράβ. ὅσα ἐξέθεσα εν τῇ ἐν τῷ Εὑρετ. λέξει Ἀπόδειξις σελ. 68.

Σημ. 2. Εἰς τὴν rei vindicatio καλουμένην ἀγωγὴν ὁ ἐνάγων ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἦτον ἰδιοκτήτης τοῦ διεκδικουμένου. νόμ. in rem actio, 23 pr. Δίγ. de rei vindicatione, 6, 1.—Ὁ πραίτωρ ὅμως Publicius διέταξε τάδε, si quis id quod traditur ex justa causâ, non à domino, et nondum usucaptum petet, judicium dabo. L. ait praetor, 1. pr, Dig. de publicianâ in rem actione 6, 2.

—Ὅθεν ἤρκει τῷ ἐνάγοντι νὰ ἔχῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τίτλον νόμιμον, τὸν ὁποῖον παρηκολούθησε παράδοσις, διὰ νὰ κινήσῃ τὴν εἰρημένην ἀγωγήν, μολονότι δὲν κατέχει ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, ὥστε νὰ παραγράψῃ.—Ζητεῖται, ἂν ὁ ἐνάγων ὀφείλῃ, προσέτι, ν' ἀποδείξῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ τεμήματος τοῦ κτήματος, ὅπερ ἀφορᾷ ἡ ἀγωγή. —Τὸ ζήτημα ἐλύθη ἀποφατικῶς. *L. de pretio*, 8 πανδ. *de publiciana in rem act.* 6, 2.

Ὅρα σελ. 559 τοῦ συγγράμμ. τοῦ Delisle τὸ ἐπιγραφομένου interprétation juridique.

Ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ κατὰ ποίων κινεῖται;

§ 21. Ἡ διεκδικητικὴ τῶν ἰδίων πραγμάτων ἀγωγὴ ἁρμόζει

μὲν κατὰ παντός, ἀλλ' ἐν ἰδίῳ καὶ οὐχὶ ἐν ἀλλοτρίῳ ὀνόματι ὀνόματι κατέχοντος· ἀρχὴ καθιερωμένη καὶ εἰς τὸ ἄρθρ. 67 τῆς πολιτ. δικονομίας· ὅθεν ὁ ἐν ἀλλοτρίῳ ὀνόματι κατέχων ἐναγόμενος ἀπαλλάττεται διὰ τῆς δηλώσεως τοῦ ἀληθοῦς νομέως (διάτ. 1 καὶ 2 τοῦ κώδ. (3, 19). Ἀπόφ. 301 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4230 [1].

§ 22. Ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ κινεῖται καθ' ὁποιουδήποτε νεμομένου τὸ διεκδικούμενον κτῆμα. (Ν. 6 Π. 16, 1)—Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν 255 τοῦ 1844 (Νομικ. σελ. 4069).

§ 23. Ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ κινεῖται κατὰ τοῦ ὁπωςδήποτε διακατέχοντος τὸ κτῆμα καὶ κατὰ παράκλησιν ἐὰν διακατέχῃ. (ἀπόφ. 4663 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν).—ὅρα ἀνωτ. § 21.

Διεκδίκησις πλειστηριασθέντων.—Κατὰ ποίου ἡ ἀγωγή; [2].

§ 24. Ἡ ἀφορῶσα τὴν ἐκνίκησιν πραγμάτων πλειστηριασθέντων ἀγωγὴ πρέπει ν' ἀποτείνηται κατ' ἐκείνων, εἰς τοὺς ὁποίους μετεβιβάσθη, διὰ τοῦ γενομένου πλειστηριασμοῦ, ἡ κυριότης τῶν κτημάτων καὶ ὄχι κατὰ τοῦ ἐπισπεύσαντος. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 31 (σελ. 127 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1842).—ὅρα τὴν λέξ. *Ἀνακοπὴ* (σελ. 193 (§ 24).

Πουβλικιανὴ ἀγωγή (ὅρα τὴν λέξ. *Πουβλικιανὴ ἀγωγή*).

§ 25. Πρὸς διεκδίκησιν πράγματος, ὁ νόμος (ἐκτὸς τῆς καθ' αὑτὸ *rei vindicatio* τοῦ βιβλ. 6 τίτ. 1 τῶν πανδ. ἀπαιτούσης αὐστηρὰν τὴν τῆς κυριότητος τοῦ διεκδικοῦντος ἀπόδειξιν τῆς ἐπὶ τοῦ διεκδικουμένου ἀκινήτου κυριότητός του) χορηγεῖ καὶ τὴν πουβλικιανὴν ἀγωγὴν ἐν τῷ τίτλ. β' τοῦ αὐτοῦ βιβλ. τῶν πανδ. ἀλλὰ καὶ αὕτη τότε μόνον ἁρμόζει ὅταν δύναταί τις ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἔλαβε τὸ πρᾶγμα κατὰ παράδοσιν ἐξ εὐλόγου αἰτίας, δηλαδὴ ἐκ τίτλου ἱκανοῦ πρὸς μεταβίβασιν κυριότητος (Ν. 7 § 16 αὐτ.). Ἀπόφ. 141 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 3736).

§ 25. Δύναταί τις νὰ κινήσῃ τὴν πουβλικιανὴν πραγματικὴν ἀγωγὴν κατὰ παντός, ὅστις δὲν δύναται ν' ἀποδείξῃ νομὴν ἀποκρούουσαν τὰ δικαιώματά του;

---

(1) Πρβ. Τὰ ἐν τῇ λέξ. Ἀνακοίνωσις τῆς δίκης ἐκτεθέντα.—Τί δὲ ὡς πρὸς τὰς περὶ κατοχῆς δίκας; ὅρα τὴν λέξ Κατοχή.

(2) Βλ. Τὴν ἐν τῷ Εὑρετ. λέξιν Ἀχρεώστητον § 3.—Βλ. καὶ ἀνωτ. §§ 17 ἐπ.

Απόφ. « Επειδή άν και οί ενάγοντες δέν απέδειξαν εντελώς την περί διεκδικήσεως αγωγήν των, τουτέστι δέν απέδειξαν ότι ό είς τόν θεϊόν των παραδόσας τόν διαφιλονεικούμενον άγρόν είναι τωόντι κύριος αύτού, απέδειξαν όμως, διά τών συμφώνων καταθέσεων τών προσαχθέντων μαρτύρων, ότι τόν άγρόν τούτον πωληθέντα είς αύτόν άπό τόν Α ενέμετο ό θεϊός των άπό τουρκοκρατίας· ό εστίν, ότι ούτος είχεν αποκτήσει διά παραδόσεως εκ νομίμου αιτίας την πρός χρησιδεσποτείαν νομήν.

Επειδή τούτο αρκεί διά νά δώση δικαίωμα είς τόν ειρημένον θεϊον και τούς διαδόχους αύτού νά κινήσουν την πουβλικιανήν αγωγήν κατά παντός, όστις δέν δύναται ν'αποδείξη τοιούτου είδους νομήν· επομένως και κατά τού Μ όστις δέν επρόβαλεν ούτε παράδοσιν, ούτε νόμιμον αιτίαν παραδόσεως είς αύτόν τού ειρημένου κτήματος. »

Διά ταύτά κτλ. »

'Απόφ. 1332 τών έν 'Αθήναις εφετών.

§ 26. Την διεκδικητικήν ή την όμοίαν αύτή φύσεως πουβλικιανήν αγωγήν δύναται νά κινήση ούχί ό δι' απλού τινος συναλλάγματος αποκτήσας τι παρά τού κυρίου, αλλ' ό πρός τό συναλλάγματι και την κατοχήν αύτού αναμφισβητήτως παραλαβών ήδη σώματι και διανοία παρά τού κυρίου [1]· δέν δύναται δέ τό δικ. αύτεπαγγέλτως ν' αναπληρώση μή προταθέν γεγονός, οίον ότι τό δημόσιον κατείχε τά κτήματα έν ονόματι τού διαδίκου, και ότι ή πρός τούτον παρ' εκείνου απλή παράδοσις τών τίτλων τής τών επιδίκων κτημάτων ιδιοκτησίας ισοδυναμεί μέ την παράδοσιν, δυνάμει τού έν Λονδίνω πρωτοκόλλου τού 1832 και τής μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας συμβάσεως τής 28 μαρτίου 1838. (απόφ. 'Αρ. Πάγου 197 τής 3 νοεμβρ. 1848, ήν κατωτ. § 42).

Ψηφίσματα συνελεύσεων.—Δημόσιον.—κεκτημένα δικαιώματα.

§ 27. Τά ψηφίσματα 32 τής έν Άργει συνελεύσεως, 10 τής έν Επιδαύρω και τό 20 τής έν Άργει κατήργησαν πραγματικά δικαιώματα κεκτημένα πρό τής επαναστάσεως υπό Ελλήνων πολιτών, ώστε νά μή χωρή διεκδικητική αγωγή κατά τού δημοσίου;

(1) (67 πολ. δικ.) Κώδ. νόμ. 20 de pactis.—ν. 11 de act. emp.—νόμ. 27 de rei vind.—Πανδ. νόμ. 50 de rei vind.—νόμ. 1 de publ. act.

[1]. ὄχι. (ἀπόφ. 70 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν κατωτ § 43).

§ 28. Κατὰ τὸ τεμ. 66 ἐδάφ. 2 τῶν βασιλ. (19, 11) καὶ τὸ ἄρθρ. 84 τοῦ Ἀρμεν. (βιβλ. 3 τίτλ. 3) τοῦ πράγματος ἐκνικηθέντος τὸ ἁπλοῦν τίμημα δίδωσιν ὁ πρῶτος τῷ ἀγοραστῇ, εἰμή τοι καὶ ἕτερον συνεφωνήθη καὶ τὸ διαφέρον· εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἂν μετὰ τὴν ἐκνίκησιν ηὔξησεν ἡ ἀξία τοῦ κτήματος. (ἀπόφ. 2953 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ.

Εἰς τοὺς ἑπομένους §§ εὕρηνται αἱ ἀποφάσεις, εἰς τὰς ὁποίας παραπέμπω διὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ προηγουμένων παραγράφων.

§ 29. *Ἀπόφ.* [2] « Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἰσχύον τῶν Αὐτοκρατόρων δίκαιον, πραγματικὴν περὶ διεκδικήσεως ἀγωγὴν δὲν δύναται νὰ κινήσῃ εἰμὴ ὁ κύριος τοῦ κτήματος· κύριος δὲ δὲν γίνεταί τις κατὰ τὸ αὐτὸ δίκαιον διὰ μόνης τῆς ἀγορᾶς, ἂν δὲν ἐπακολουθήσῃ καὶ ἡ συμβολικὴ ἢ πραγματικὴ πρὸς αὐτὸν τοῦ ἀγορασθέντος κτήματος παράδοσις(*L* 23-*L*. 50 *dig. de rei vindic. L.* 20 *de pactis*.-Ἀρ. βιβ.γ′ τίτ. γ′. § 73)· ἐξ ἀνάγκης δὲ ἕπεται ἐκ τούτου, ὅτι καὶ ὁπόταν ἀγοράσῃ τις δι' ἐντολοδόχου, τότε μόνον γίνεται δι' αὐτοῦ κύριος τοῦ ἀγορασθέντος κτήματος, ὅταν ὁ ἐντολοδόχος οὐχὶ μόνον συμφωνήσῃ τὴν ἀγορὰν ἐν ὀνόματι τοῦ ἐντολέως του, ἢ μετέπειτα παραχωρήσῃ εἰς τοῦτον τὴν ἀπ' ἀρχῆς ἐν ἰδίῳ ὀνόματι τυχὸν συμφωνηθεῖσαν ἀγοράν, ἀλλὰ συγχρόνως λάβῃ τὴν τοῦ ἀγορασθέντος κτήματος παράδοσιν ἐν ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐντολέως, διότι ἄν, ἐκ τοὐναντίου, ὁ ἐντολοδόχος λάβῃ τὴν παράδοσιν ἐν ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ ἢ ἄλλου ξένου προσώπου, ὁ ἐντολεὺς στερεῖται τῆς κατοχῆς, δηλ. τοῦ ἀπαραιτήτου πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς κυριότητος ὅρου, ὡς μὴ ἀποκτήσας αὐτὴν οὔτε δι' ἰδίας, οὔτε διὰ τῆς τοῦ ἐντολοδόχου πράξεως· καὶ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ὁ ἐντολεὺς μὴ γενόμενος κατὰ τὸν νόμον κύριος τοῦ πράγματος, δὲν ἔχει, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δικαίωμα πρὸς διεκδικητικὴν ἀγωγὴν κατὰ τρίτων προσώπων, ἀλλὰ δύναται μόνον νὰ ἔχῃ δικαίωμα προσωπικῆς κατὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἀγωγῆς, ἂν οὗτος παρέβη τὴν ἐντολήν, ὅπως τὸν ὑποχρεώσῃ εἰς τὴν ἀπόδοσιν

---

(1) Ὅρα ὅσα ἐσημείωσα ἐν τῇ λέξ. Δημόσιον § 7—19.—Πρβ. τὰ ἐν τῇ ἰδίᾳ λέξει ἐκτεθέντα ἐν τῇ σελ. 695 (§ ιη).

(2) Βλ. τὴν περίληψιν ἀνωτ. § 4 (β, γ, δ).

τοῦ πράγματος, ἂν καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο κῆται εἰσέτι παρ' αὐτῷ· ἄλλως δὲ εἰς τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν ἕνεκα τῆς ἀπαλλοτριώσεώς του (*L.* 59 *Dig. de acquirendo rerum dominio.*—*L.* 2 *Cod. de his qui a non dom*)..

Ἐπειδὴ καὶ ἐν ὑποθέσει ὅτι ὁ Ι Π, ὅταν ἔδωκε τὰ ἐλλείποντα πρὸς ἀγορὰν τῶν κτημάτων χρήματα, καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ Γ δι' αὐτὰ τὴν παραχώρησιν ἑνὸς μέρους τῶν διαληφθέντων κτημάτων, ἐγνώριζεν ὅτι προκαταρκτικῶς ὁ Ι Γ εἶχε συμφωνήσει τὴν ἀγορὰν συντροφικῶς ἐξ ἡμισείας διὰ τοῦ Χ Σ, καὶ μ' ὅλον τοῦτο προέβη εἰς τὴν διαληφθεῖσαν πρᾶξιν, ἡ πρᾶξις αὕτη, ἂν καὶ δύναται ἠθικῶς νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ συνᾴδουσα μὲ τὰ αἰσθήματα τῆς εὐγνωμοσύνης, τὰ ὁποῖα οἱ ἐκκαλοῦντες διϊσχυρίζονται ὅτι ἐκεῖνος ὤφειλε πρὸς τὸν ποτὲ Χ Σ διὰ τὰ παρὰ τούτου ὑπὲρ ἐκείνου ἀγαθοεργήματα, δὲν ἐμπορεῖ ὅμως ποτὲ νὰ χαρακτηρισθῇ μόνη ὡς ἀπαρτίζουσα τὸν παρὰ τοῦ νόμου προνοούμενον δόλον, τὸν διδόντα δικαίωμα εἰς προσωπικὴν ἀγωγὴν καὶ εἰς ἀκύρωσιν τῶν συναλλαγμάτων· διότι ὁ νόμος αὐτὸς (Ἁρμεν. βιβλ. γ' τίτλ. γ' § 92.—*L.* 15 *Cod. de rei vindic.*) ἀντὶ ν' ἀκυροῖ τὴν δευτέραν πώλησιν ἑνὸς προπωληθέντος εἰς ἄλλον πράγματος, ὅταν τὸ πρᾶγμα τοῦτο παρεδόθη εἰς τὸν δεύτερον ἀγοραστὴν, πρὶν ἢ παραδοθῇ εἰς τὸν πρῶτον, καί τοι τῆς δευτέρας ἀγοραπωλησίας γενομένης ἐν γνώσει τῆς ὑπάρξεως τῆς πρώτης, ἐκ τοὐναντίου κυροῖ τὴν δευτέραν, καὶ χορηγεῖ ἕνεκα τῆς πρώτης ἁπλῶς δικαίωμα ἀποζημιώσεως εἰς τὸν πρῶτον ἀγοραστὴν κατὰ τοῦ πωλητοῦ· ἐκ δὲ τῆς δικογραφίας δὲν προκύπτουν ἄλλαι προφανεῖς ἐνδείξεις δόλου, ἐνεργηθέντος δῆθεν ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ὑπὸ τοῦ Ι Π.

Ἐπειδὴ ἑνὸς τρίτου τῶν κτημάτων τούτων παρακρατουμένου, ὡς εἴρηται, ὑπὸ τοῦ Γ κατὰ παράβασιν τῆς ὑποχρεώσεώς του παρὰ τὸ δίκαιον καὶ τὸν νόμον, καὶ ἐναντίον προσέτι τῶν κατὰ τὸν νοέμβριον καὶ δεκέμβριον τοῦ 1833 γενομένων ὑπὸ τῶν Σ διαμαρτυρήσεων, περὶ ὧν προεῤῥέθη, ὀφείλει ὁ αὐτὸς Γ, ὡς κακῆς πίστεως κάτοχος, [1] ν' ἀποδώσῃ εἰς τὸν Χ Σ, ἢ τοὺς ἀντιπροσώπους καὶ μετόχους τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ σὺν τῷ αὐτουσίῳ τριτημορίῳ τούτῳ καὶ τοὺς καρποὺς αὐτοῦ, ὅσους ἐδύνατο νὰ συνάξῃ κατ' ἐκτίμησιν πραγματογνωμόνων, ἀμφοτέρωθεν διοριστέων, ὥσπερ οἱ ἐκκαλοῦντες προτείνουσιν (Ἁρμεν. βιβ. β', τίτ. α' § 13—*L.* 2 *Cod. de fruct. et lit. exp.*—*L.* 22 *Cod. de rei vind.*) ἀφ' ἑτέ-

---

(1) Βλ. τὰς λέξ. Δαπάναι.—β) Κακὴ πίστις.

ρου δὲ ἔχει, δυνάμει τοῦ νόμου, τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ὅλα, ὅσα ἔκαμεν, ἀναγκαῖα ἔξοδα· περὶ δὲ τῶν ἐπωφελῶν ν' ἀφαιρέσῃ μόνον, ἂν τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ ζημίας τοῦ κυρίου πράγματος, τὸ δι' αὐτῶν προσαυξηθὲν, καὶ εἰς τίποτε περισσότερον δὲν δικαιοῦται ἀπὸ τὸν νόμον (*L.* 5 *Cod. de rei vindic* κτλ.), καὶ ταῦτα ὡσαύτως πρέπει νὰ ἐκκαθαρισθῶσι καὶ ἀποφασισθῶσι διὰ πραγματογνωμόνων· ἀλλὰ διὰ τὰ ἔξοδα ταῦτα δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παρακρατήσῃ δι' ἐπισχέσεως ὁ Γ τὸ κτῆμα, ὡς προτείνει, μέχρι τῆς πληρωμῆς των· διότι, ὀφείλοντος αὐτοῦ, ὡς ἐκ τῶν καρπῶν κτλ. ἀνωτέραν ποσότητα εἰς τὸν Σ, ἡ ἀνάλογος ἐπίσχεσις θέλει γίνει ἐπὶ τῆς ἀποδοτέας ταύτης ποσότητος.

Ἐπειδὴ ἀφοῦ ἡ περὶ προτιμήσεως αἴτησις, εἰσαχθεῖσα εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, ἐξεδικάσθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἡ παραίτησις τῆς περὶ τούτου ἀγωγῆς, τὴν ὁποίαν μεταγενεστέρως ἔκαμαν οἱ ἐκκαλοῦντες, εἶναι ὅλως παράκαιρος καὶ ἀπαράδεκτος· διότι εἰς αὐτοὺς δὲν ἔμεινε πλέον εἰμὴ τὸ νὰ ὑποστηρίξωσι τὴν κατὰ τῆς ἀποῤῥιψάσης τὴν αἴτησιν ταύτης διατάξεως γενομένην ἔφεσίν των, ἢ νὰ παραιτηθῶσι τῆς ἐφέσεως ταύτης, καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελε λάβει κῦρος τελεσιδικίας ἡ διαληφθεῖσα διάταξις, μηδέποτε προσβληθεῖσα. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ, φαίνεται ἐκ τῶν ἐπὶ ἀκροατηρίου προτάσεων τῶν ἐκκαλούντων, καὶ τῆς ἐπ' αὐτῶν συζητήσεως, ὅτι οὗτοι δὲν ἠθέλησαν να κάμωσιν οὐδεμίαν χρῆσιν τῆς κοινοποιηθείσης διὰ δικογράφου παραιτήσεως, τῆς ἀφορώσης τὴν προτίμησιν ἀγωγῆς των, οὔτε ἄλλως νὰ παραιτηθῶσι τῆς ἐφέσεώς των κατὰ τῆς, ὡς πρὸς αὐτὴν, διατάξεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀλλὰ περιώρισαν τὴν πρότασίν των εἰς τὸ νὰ κηρυχθῇ ἄκυρος ἡ περὶ προτιμήσεως αἴτησις, τὴν ὁποίαν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέτεινεν ὁ Ι Σ, καὶ τοῦτο δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 92 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐπὶ λόγῳ δῆθεν ἐλλείψεως πληρεξουσιότητος παρὰ τοῦ Χ Σ, εἰς ὃν ἐδύνατο ν' ἀνήκῃ τὸ περὶ τοιαύτης αἰτήσεως δικαίωμα· ἡ πρότασις ὅμως αὕτη τῆς ἀκυρώσεως καθίσταται ἀνυπόστατος, διότι τὸ εἰρημένον ἄρθρ. 92 ὑποθέτει πρόσωπον ἐμφανιζόμενον εἰς τὸ ἀκροατήριον πρὸς συζήτησιν καὶ ὑπεράσπισιν τῆς ὑποθέσεως ἄλλου προσώπου χωρὶς νὰ ἔχῃ παντάπασι ῥητὴν πληρεξουσιότητα περὶ τῆς προκειμένης εἰς συζήτησιν δίκης· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ Ι Σ εἶχε ῥητὴν πληρεξουσιότητα παρὰ τοῦ Χ Σ νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸ ἀκροατήριον τῶν πρωτοδικῶν πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαίων του εἰς τὴν παροῦσαν δίκην περὶ τῶν κτημάτων Σ καὶ Κ, ὡς δηλοῦται ἀπὸ τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφόν του· ἂν δὲ ὁ Ι Σ νομίσῃ ὅτι ὁ Χ Σ ἀπελάμβανε καὶ τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως, καὶ

ἀπεύθυνε περὶ ταύτης αἴτησιν εἰς τὸ δικαστήριον, τὴν ὁποίαν δὲν εὐαρεστοῦνται νὰ ἐγκρίνωσιν οἱ σύνδικοι τῆς ὁμάδος τοῦ Χ Σ καὶ ὁ Κ, ἐδύνατο νὰ λάβῃ χώραν παρ' αὐτῶν μόνον ἀγωγὴ περὶ ἀποδοκιμάσεως, ἢ μὴ ἀναγνωρίσεως, ἥτις, διὰ νὰ γίνῃ δεκτὴ, ἔπρεπε νὰ ἐπιχειρισθῇ κατὰ τοὺς ῥητοὺς τύπους, τοὺς διακελευομένους ἀπὸ τὰ ἄρθρα 464 καὶ 465 τῆς πολιτ. δικονομίας ἵνα προβῇ τὸ δικαστήριον εἰς τὰ διατταττόμενα παρ' αὐτῆς κατὰ τὸ ἑπόμενον ἄρθρ. 466, καὶ ἥτις ἐπεχειρίσθη.

Ἐπειδὴ, ἀποῤῥιπτομένης τῆς ἀκυρωτικῆς προτάσεως, οἱ ἐκκαλοῦντες ἐπιμένουσιν εἰς τὴν ἔφεσίν των, ἐξαιτούμενοι τὴν μεταῤῥύθμισιν τῆς ἀποῤῥιψάσης τὴν ζητηθεῖσαν προτίμησιν διατάξεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀλλὰ καὶ ἡ αἴτησίς των αὕτη εἶναι ἀνυπόστατος· διότι ἡ περιεχομένη εἰς τὸν Ἁρμενόπουλον νεαρὰ τοῦ Καίσαρας Ῥωμανοῦ διατάττει τὴν εἰς τοὺς ἔχοντα, δικαίωμα τῆς προτιμήσεως [*] προφώνησιν διὰ νὰ μετρήσωσιν οὗτοι ἀνυπερθέτως τὸ ἀληθὲς τίμημα, τὸ ὁποῖον προσφέρει ὁ ἀγοραστὴς ἐντὸς 30 ἡμερῶν· ὥστε ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης ἐξάγεται, συμφώνως μὲ τὰς περὶ ἑτεροβαρῶν συναλλαγμάτων ἀρχὰς καὶ ἰδίως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ 1 § τοῦ γ' τίτλ. τοῦ βιβλ. γ' τῆς ἐξαβίβλου τοῦ Ἁρμεν. ὅτι ὁ ἔχων τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως δὲν δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περὶ τούτου ἀγωγὴν εἰμὴ ἀφοῦ καταβάλῃ τὸ τίμημα τῆς ἀγορᾶς, καὶ ἑπομένως ὅ,τι συμβαίνει, γενομένης τῆς προφωνήσεως ἐντὸς τῶν 30 ἡμερῶν, πρέπει, καθ' ὃ μὴ ὁρίζοντος τοῦ νόμου μεταβολήν τινα, νὰ γίνηται καὶ καὶ ἐντὸς τῆς δωδεκαετίας, ὅταν δὲν γίνῃ προφώνησις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ ποτὲ Χ Σ δὲν προκατέβαλε τὸ τίμημα πρὸ τῆς ἀγωγῆς· ἀλλ' ἂν καὶ τοῦτο ἤθελε προκαταβάλει, ἡ τοιαύτη ἀγωγὴ ἤθελεν εἶσθαι παράνομος, διότι τὸ τῆς προτιμήσεως δικαίωμα ἀνήκει κατὰ νόμον εἰς μόνον τὸν πραγματικῶς κατὰ κοινωνίαν κύριον τοῦ κτήματος· ὁ δὲ Χ Σ, ὡς προεῤῥέθη ἀνωτέρω, δὲν ἦτο κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πωλήσεως κύριος τοῦ ἡμίσεως τῶν κτημάτων, ἀλλ' εἶχε μόνον δικαίωμα προσωπικῆς ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Γ. »

Ἀπόφ. 54 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 3719).— Ὅρα καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 33 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἀπόφασιν. (Νομικ. σελ. 4616).

§ 30. *Ἀπόφ.* [2] Ἐπειδὴ ἡ ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν προ-

(*) Βλ. Τὰς λέξ. α) Προτίμησις β) Ἀγοραπωλησία. § 43—56.
(2) Ὁμ. ἀνωτ. § 4 (β, γ, δ).

τεθεῖσα ἔνστασις τοῦ ἐκκαλοῦντος, τοῦ νὰ μὴν ἐπιτραπῇ εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἡ συζήτησις, ὡς μὴ ἐμφανισθέντα ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ, καὶ μὴ πληρώσαντα τὸ ἕνεκα τῆς μὴ ἐμφανίσεώς του πρόστιμον, δὲν εἶναι βάσιμος διὰ τοὺς εἰς τὴν πρώτην σκέψιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως ἐκτεθέντας νομίμους λόγους, καὶ ὀρθῶς ἀπεῤῥίφθη ὑπὸ τοῦ πρωτοδικείου· ἑπομένως ἀποβαίνει ματαία ἡ ἀπόφασις ἐπὶ τῆς ἀντενστάσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅτι δὲν ἐκκλητεύθη δῆθεν εἰς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 12 νοεμβρίου 1843 ἐκθέσεως τοῦ εἰρηνοδίκου Ναυπάκτου, προσήχθη ἐνώπιον αὐτοῦ τὸ ἀπὸ 9 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἐπίσης ὑπ' ἀριθ. 283 περὶ τῆς κλήσεως ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος Σ Θ Π, τὸ ὁποῖον δὲν προσεβλήθη ὡς ἄκυρον κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου συζήτησιν, καθ' ἣν προσεβλήθη ἡ ἔκθεσις αὕτη, ἐπισυνημμένη εἰς τὰς ἀπὸ 9 μαρτίου 1844 ἐγγράφους προτάσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος, καὶ ἤδη δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ.

Ἐπειδὴ ἡ ἑτέρα κατ' ἔφεσιν προτεινομένη ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅτι ἡ ἀγωγὴ εἶναι ἄκυρος ὡς μὴ κοινοποιηθείσης εἰς αὐτὸν, ἢ μὴ ἐπισυναφθείσης εἰς τὴν ἀγωγὴν τῆς περὶ ἀποπείρας συμβιβασμοῦ ἐκθέσεως, εἶναι ἤδη ἀπαράδεκτος καὶ ἀνυπόστατος, διότι εἰς τὸ ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς γίνεται ῥητὴ μνεία, ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἐκκλητεύθη εἰς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ καὶ δὲν ἐνεφανίσθη. Ἐν δὲ τῷ ἀκροατηρίῳ, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως, κατετέθη ὁμοῦ μὲ τὸ ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς καὶ λοιπὰ ἔγγραφα καὶ ἡ προκειμένη ἔκθεσις τοῦ εἰρηνοδίκου, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν μνημονευθεισῶν ἐγγράφων προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος· ἄρα ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου τοῦ διατάσσοντος τὴν ἐπισύναψιν τῆς ἐκθέσεως, κυρίως διὰ νὰ πληροφορηθῇ τὸ δικαστήριον ἂν προηγήθη ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ, διὰ νὰ δεχθῇ ἢ μὴ τὴν ἀγωγὴν, ἄρθρ. 531, καὶ νὰ λάβῃ ὁ ἐναγόμενος γνῶσιν αὐτῆς, ὅπως προτείνῃ τὰς κατ' αὐτῆς τυχὸν ἐνστάσεις του, ἐξεπληρώθη ἐντελῶς, καὶ διότι ἔχουσα ἡ τοιαύτη ἔνστασις μόνον σκοπὸν τοῦ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ πρωτοδικεῖον νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς, ἂν δὲν προταθῇ πρὸ τῆς εἰρημένης συζητήσεως, ἀναγκαίως καλύπτεται, τόσον μᾶλλον, ὅσον γενομένης πραγματικῶς τῆς ἀποπείρας τοῦ συμβιβασμοῦ, ἡ ἔνστασις τῆς μὴ ἐπισυνάψεως δὲν ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν, οὐδὲ διὰ ῥητοῦ νόμου χαρακτηρίζεται ὡς προβλητέα εἰς πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης (ἄρθρ. 202 πολιτ. δικονομίας).

Ἐπειδὴ ἡ περὶ διεκδικήσεως ἀκινήτου κτήματος ἀγωγὴ ἀνήκει εἰς τὸν ἀληθῆ κύριον, ὁ δὲ ἀγοραστὴς τότε καθίσταται κύριος τοῦ

ὑπ' αὐτοῦ ἀγορασθέντος ἀκινήτου, καὶ ἔχει δικαίωμα διεκδικητικῆς ἀγωγῆς κατὰ τρίτου κατόχου, ὅταν γίνῃ πρὸς αὐτὸν παράδοσις ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ, ἐκτὸς ἂν ἔτυχε κατέχων αὐτὸ πρότερον, ὅτε δὲν εἶναι ἀναγκαία ἄλλη παράδοσις (Εἰσηγ. 2, 1 § 40—44 κώδ. 6, 1, 23 ἐν ἀρχῇ, καὶ κώδ. 2, 3 διάτ. 20).

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μὴ συνομολογήσαντος τοῦ ἐναγομένου τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅτι οὗτος κατεῖχε τὸ γήπεδον ἀπὸ τοῦ 1830 μέχρι τῆς πρὸς αὐτὸν παραδόσεως, ὀρθῶς τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον διέταξε τὴν ἀπόδειξιν τῶν ἀμφισβητουμένων τούτων πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, ὡς ἀναγκαίων, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως· μόνη δὲ ἡ ἔγκρισις τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ἡ ὑπογραφὴ τῶν ὁμολογιῶν, καὶ ἡ πληρωμὴ τοῦ τιμήματος καὶ τὸ πρωτόκολλον τῆς καταμετρήσεως δὲν ἐμφαίνουν τὴν παράδοσιν τοῦ κτήματος, οὔτε ὅτι ὁ ἐκκαλῶν εἶχεν αὐτὸ εἰς τὴν κατοχήν του, καθότι δὲν βεβαιοῦται, ὅτι τὸ εἰρημένον πρωτόκολλον ἐγένετο ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἐκκαλοῦντος, καὶ ἐπὶ σκοπῷ μεταβιβάσεως τῆς ἰδιοκτησίας, ὡς οὗτος ἰσχυρίζεται, οὔτε διαλαμβάνει τὸν χρόνον τῆς συντάξεώς του.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ πρωτοδικεῖον ἐσφαλμένως διέταξεν ἀπόδειξιν καὶ περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος κατέλαβε τὸ γήπεδον μετὰ τὸ ἔτος 1837 καὶ τὸ ἔχει εἰς τὴν ἐξουσίαν του, καθότι δὲν ἀμφισβητεῖται μεταξὺ τῶν διαδίκων ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος κατέχει τὸ γήπεδον, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἐνάγεται, ὁ δὲ χρόνος τῆς καταλήψεως δὲν συντελεῖ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως· ἑπομένως ἡ ἀπόδειξις τούτων εἶναι ματαία, ὅθεν κατὰ τοῦτο εἶναι μεταρρυθμιστέα ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις.

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι βάσιμοι οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος μὴ κατέχων ἐν ἰδίῳ ὀνόματι τὸ ἐπίδικον κτῆμα δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν παράδοσιν αὐτοῦ, οὔτε νὰ προτείνῃ ἐνστάσεις κατ' αὐτοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὡς ὑπεισελθόντος εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου, διότι αὐτὸς ὁ ἐκκαλῶν ὡς διεκδικῶν ὀφείλει πρὸ πάντων, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς του, νὰ προσαγάγῃ τὴν ἀπόδειξιν τῆς κυριότητός του, ὁ δὲ ἐναγόμενος δὲν ὑποχρεοῦται ν' ἀποδείξῃ τὴν νομιμότητα τῆς κατοχῆς του καὶ τὸ βάσιμον τῆς ἐνστάσεώς του, οὔτε θεωρεῖται ὑπόχρεως πρὸς παράδοσιν δυνάμει τοῦ συναλλάγματος τῆς ἀγοραπωλησίας μεταξὺ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ τοῦ δημοσίου, καθ' ὅσον δυνάμει αὐτοῦ τοῦ συναλλάγματος δὲν ἀπέκτησεν ὁ ἐκκαλῶν πραγματικὸν δικαίωμα ἐπὶ τοῦ κτήματος, ἂν δὲν ἐγένετο παράδοσις, ἀλλὰ μόνον προσωπικὸν κατὰ τοῦ δημοσίου πρὸς παράδοσιν.

Ἐπειδὴ ἡ ἀντέφεσις τοῦ ἐφεσιβλήτου, καθ' ἧς δὲν ἐπροτάθη ἔνστασις ἀπαραδέκτου, ἡ στηριζομένη εἰς τὸν λόγον ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, κατέχων διανοίᾳ κυρίου πρὸ εἰκοσαετίας, κατέςη, δυνάμει τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου, κύριος τοῦ ἐπιδίκου κτήματος, καὶ δὲν ἠδύνατο τὸ δημόσιον νὰ τὸ παραχωρήσῃ εἰς ἄλλον, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ὁ ἐφεσίβλητος, διά τε τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπαλοτριώσεως τοῦ καὶ τῶν ἐγγράφων προτάσεών του, ὁμολογεῖ ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος γήπεδον κατεῖχεν ὡς ἐθνικὸν καὶ ἐζήτησε πολλάκις τὴν παραχώρησιν αὐτοῦ ἀπὸ τὸ δημόσιον· ἑπομένως δὲν τὸ κατεῖχεν ὡς κύριος, ἀλλὰ μὲ τὸν σκοπὸν καὶ τὴν ἐλπίδα νὰ γείνῃ κύριος, ὁ δὲ νόμος τῆς προικοδοτήσεως δὲν ἀναγνωρίζει ὡς κυρίους τοὺς πρὸ εἰκοσαετίας τυχὸν κατέχοντας ἐθνικὰ κτήματα, ἀλλὰ μόνον ἐπιτρέπει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ εἰς τοὺς ἐνεργήσαντας ἀμπελοφυτείας, ἢ μεγαλητέρας δενδροφυτείας ἐπὶ ἐθνικῶν κτημάτων, πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ τοῦ νόμου, νὰ λάβουν αὐτὰ ὡς προικοδότησιν, ἐπὶ τῇ βάσει ἐκτιμήσεως καὶ ἄνευ δημοπρασίας. »

Ἀπόφ. 5130 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 31. *Ἀπόφ.* [1] « Ἐπειδὴ αἱ ἀγωγαὶ παραγράφονται διὰ ῥητοῦ νόμου προσδιορίζοντος τὸν χρόνον τῆς παραγραφῆς, τὸ δὲ ἄρθρ. 16 τοῦ ἀπὸ 27 αὐγούστου 1838 νόμου περὶ τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς ὁρίζει μὲν ὅτι μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ἰδίου νόμου ἑξαμήνου προθεσμίας δὲν εἶναι δεκταὶ οὔτε εἰς τὴν μικτὴν ἐπιτροπὴν, οὔτε εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, αἱ μεταξὺ κατοίκων τῆς Ἑλλάδος καὶ ὀθωμανῶν, ἐχόντων τὸ δικαίωμα τῆς μεταναστεύσεως, διαφοραὶ περὶ δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα κατέστησαν ἀπαιτητὰ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς ῥηθείσης προθεσμίας, ἀλλὰ δὲν ὁρίζει παντάπασιν ὅτι παραγράφονται καὶ αἱ μεταξὺ μόνον κατοίκων τῆς Ἑλλάδος ἀγωγαί· προκειμένου δὲ περὶ νόμου ἐξαιρετικοῦ, δὲν δύναται νὰ παρεκταθῇ κατ' ἀναλογίαν ἡ παραγραφὴ ἐκείνη καὶ εἰς ἀγωγὰς μεταξὺ κατοίκων τῆς Ἑλλάδος ἑκατέρωθεν, ἂν καὶ αἱ ἀνταγωγαὶ αὗται πηγάζωσιν ἐκ δικαιωμάτων ἀποκτηθέντων παρ' ὀθωμανῶν· ἑπομένως ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀγωγὴ, κινηθεῖσα κατὰ τοῦ δημοσίου ἀπὸ δημότην καὶ κάτοικον Ὑπάτης, ἂν καὶ πηγάζῃ ἐκ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ὁ ἐνάγων ἀπέκτησε παρ' ὀθωμανοῦ, δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν εἰρημένην τοῦ 16 ἄρθρου διάταξιν, καὶ καθίσταται διὰ τοῦτο μεταῤῥυθμιστέα ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, ὡς ἐσφαλμένως παραδεχθεῖσα τὴν ὁποίαν, κατὰ τὰ εἰρημένα, ὤφειλε ν' ἀποῤῥίψῃ ἔνστασιν τοῦ δημοσίου. (Ὅρα *Μικτὴ ἐπιτροπή*).

(1) Ὅρα τὴν περίληψιν ἀνωτ. § 4 (ζ).

Ἐπειδὴ τὸ δημόσ. διατείνεται, ὅτι δὲν ἔχει πραγματικὴν ἀγωγὴν ὁ ἤδη ἐκκαλῶν, διότι δὲν ἔλαβε ποτὲ τὴν κατοχὴν τοῦ κτήματος, τὸ ὁποῖον ἰσχυρίζεται τὸ δημόσιον ὅτι κατέλαβε καὶ κατέχει δικαιώματι τοῦ πολέμου, ἀλλὰ ἡ τῆς 28 μαρτίου 1835 σύμβασις διαλαμβάνει ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις θέλει ἔχει ἐπὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ὅσαι, δυνάμει τοῦ πρωτοκόλου τῆς 21 ἰουλίου 1832, προσετέθησαν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κράτος, ὅλα τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἐπ' αὐτῶν ἡ Ὀθωμανικὴ κυβέρνησις, καὶ ὅτι ἐκ τῶν Ὀθωμανῶν, οἵτινες εὑρίσκονται εἰς μερικὰς τῶν εἰρημένων ἐπαρχιῶν, ὅσοι θέλουν ν' ἀποδημήσουν, ἔχουν τὴν ἄδειαν νὰ πωλήσωσι τὴν περιουσίαν των, μεταξὺ δὲ τῶν ἐπαρχιῶν τῶν ἐν τῷ ῥηθέντι πρωτοκόλλῳ ἀναφερομένων εἶναι καὶ ἡ Φθιῶτις, εἰς τὴν ὁποίαν κεῖται τὸ ἐπίδικον κτῆμα, καὶ ἑπομένως, καθὼς ὀρθῶς ἀναφέρει ὁ ἤδη ἐκκαλῶν ἐντὸς τῶν πρωτοδίκων προτάσεών του, τὸ ἐπίδικον κτῆμα δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα κατεκτήθησαν δικαιώματι πολέμου, καθότι ἡ ἐπαρχία Φθιώτιδος παρεχωρήθη ἀπὸ τὴν Ὀθωμανικὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν κυβέρνησιν διὰ συμβάσεως· ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν σύμβασιν τοῦ 1844, τὴν ὁποίαν τὸ δημόσιον ἐπικαλεῖται, αὕτη δὲν ἐπιδέχεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμογήν, διότι ἀντικείμενον ἔχει τὴν διάλυσιν τῶν διενέξεων περί τινων εἰδικῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα ἡ Ἑλλληνικὴ κυβέρνησις διεφιλονείκει εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν ὡς ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα κατεχόμενα, εἰς τὰ ὁποῖα, καθὰ προείρηται, δὲν ἀνήκει τὸ περὶ οὗ πρόκειται, καὶ περὶ τῶν βακουφίων, ὁποῖον δὲν χαρακτηρίζεται ὑπὸ τοῦ δημοσίου τὸ προκείμενον κτῆμα· ἀφοῦ ἑπομένως τὸ δημόσιον ἀπέκτησε τὴν κατοχὴν τοῦ προκειμένου κτήματος ὀνόματι ἀλλοτρίῳ, ἤγουν ὀνόματι τοῦ εἰς ὃν αὐτὸ ἀνῆκεν ὀθωμανοῦ, δύναται συμφώνως μὲ τὸν νόμον (κώδ. 8, 54 διάτ. 1) νὰ θεωρηθῇ ἡ παράδοσις τῶν τίτλων τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ προκειμένου κτήματος ἐκ μέρους τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ προκειμένου ἐνάγοντος ὀθωμανοῦ πρὸς τὸν ἐνάγοντα τοῦτον (παράδοσις τὴν ὁποίαν τὸ δημόσιον δὲν ἠμφισβήτησεν) ὡς ἰσοδυναμοῦσα μὲ αὐτοῦ τοῦ κτήματος τὴν παράδοσιν· ἄρα οὐκ ὀρθῶς τὸ δημόσιον ἀμφισβητεῖ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκκαλοῦντος εἰς τὸ νὰ κινήσῃ τὴν ὁποίαν ἐκίνησε πραγματικὴν ἀγωγήν.

Ἐπειδὴ τὴν πραγματικὴν ταύτην ἀγωγὴν ὁ ἤδη ἐκκαλῶν χαρακτηρίζει πρὸ πάντων ὡς ἀγωγὴν πουβλικιανήν· καὶ ἀληθῶς, ἀφοῦ, κατὰ τὰ προειρημένα, θεωρεῖται ἡ παράδοσις τοῦ κτήματος ὡς γενομένη πρὸς αὐτόν, ἡ δὲ καλή του πίστις δὲν ἠμφισβητήθη παρὰ τοῦ δημοσίου, καὶ ὁ τίτλος τῆς ἀγορᾶς αὐτοῦ εἶναι νόμιμος καὶ (ὡς ῥηθήσεται) ἔγκυρος, ἕπεται ὅτι ὑπάρχουν ὑπὲρ τοῦ ἤδη ἐκκα-

λοῦντος τὰ προσόντα τῆς πουβλικιανῆς ἀγωγῆς, ὡς ἔχοντος αὐτοῦ δικαίωμα κρεῖττον τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐναγομένου δημοσίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει τῆς κατοχῆς του νόμιμον τινὰ τίτλον.

Ἐπειδὴ ἡ ἀμφισβήτησις τοῦ κύρους τοῦ ὑπ' ἀριθ. 237 πωλητηρίου τοῦ ὀθωμανοῦ πρὸς τὸν προκείμενον ἐνάγοντα ἐπὶ λόγῳ ὅτι ὁ συμβολαιογράφος δὲν βεβαιοῖ ὅτι ὁ ἐνώπιον αὐτοῦ ὡς πωλητὴς ἐμφανισθεὶς ἦτο γνωστὸς εἰς αὐτὸν δὲν ἔχει βάσιν, διότι ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως τὴν τοιαύτην ῥητὴν ἐν τῷ συμβολαίῳ μνείαν [2].

Ἐπειδὴ ἑπομένως πρέπει νὰ ἐπιδικασθῶσιν εἰς τὸν ἤδη ἐκκαλοῦντα αἱ εἰς τὸν νόμον ἐστηριγμέναι αἰτήσεις αὐτοῦ περὶ ἀποδόσεως τοῦ εἰρημένου κτήματος μετὰ τῶν καρπῶν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1836, ὅτε ἔγινεν ἡ ἀγορὰ, κατέχοντος τὸ κτῆμα τοῦ δημοσίου, μέχρι τῆς πραγματικῆς παραδόσεως, ἐκτιμηθησομένων ἀπὸ πραγματογνώμονας, περὶ οὗ τὸ δημόσιον δὲν ἀντεῖπεν· ἀποῤῥιπτέα δὲ εἶναι ἡ περὶ τόκων αἴτησις, διότι ὁ νόμος δὲν ἐπιτρέπει ἀπόδοσιν τόκων ἐπὶ καρπῶν, καθὸ ἰσοδυναμούντων μὲ τόκους.»

Ἀπόφ. 4830 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἥτις ἀνῃρέθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 197 τοῦ 1848 ἀπόφ. τοῦ Ἀρείου Πάγου φερούσης: (3).

« Ἐπειδὴ τὴν διεκδικητικὴν, ἢ τὴν ὁμοίας αὐτῇ φύσεως πουβλικιανὴν, ἀγωγὴν δύναται νὰ κινήσῃ οὐχὶ ὁ δι' ἁπλοῦ τινος συναλλάγματος ἀποκτήσας παρὰ τοῦ κυρίου, ἀλλ' ὁ πρὸς τῷ συναλλάγματι καὶ τὴν κατοχὴν αὐτοῦ ἀναμφισβητήτως παραλαβὼν ἤδη σώματι καὶ διανοίᾳ παρὰ τοῦ κυρίου (νόμος κώδ. 20 *de pactis*—11 *de actione empti*—27 *de rei vind*: καὶ νόμοι πανδεκτῶν 50: *de rei vind*:—1 *de public. actione*, καὶ ἄρθρ. 67 τῆς πολιτ. δικονομίας)· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως βεβαιοῦται, ὁ μὲν ἀναιρεσίβλητος διὰ τῆς ἀγωγῆς του ἐζήτησεν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ ἐν αὐτῇ κτήματα δυνάμει τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων δικαιογράφων του ὑπὸ χρονολογίαν τοῦ τέλους τοῦ 1836, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὡμολόγησε, δι' αὐτῆς, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1836 τὸ δημόσιον κατεκράτει καὶ ἐνέμετο τὰ αὐτὰ κτήματα, τὸ δὲ δημόσιον ἐπρότεινεν ὅτι κατέλαβε καὶ κατέχει

---

(2) Βλ. τὴν λέξ. Συμβόλαιον.
(3) Βλ. ἀνωτ. § 26.

αὐτὰ δικαιώματι τοῦ πολέμου, καὶ ὅτι ὁ ἀντίδικος δὲν ἔχει πραγματικὴν ἀγωγὴν ἐπ' αὐτῶν, ὡς οὐδέποτε λαβὼν αὐτὰ ὑπὸ τὴν κατοχήν του κτλ. ἐπὶ δὲ τῶν ἰσχυρισμῶν καὶ ὁμολογιῶν τούτων τῶν μερῶν τὸ ἐφετεῖον, μόνον εἰς τὸ ἐν Λονδίνῳ πρωτόκολλον τοῦ 1832 καὶ εἰς τὴν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας σύμβασιν τῆς 28 μαρτίου 1835 στηριζόμενον, καὶ ἑρμηνεῦον τοὺς νόμους τούτους, ἐξάγει ὅτι δυνάμει αὐτῶν κατεῖχε τὰ ἐπίδικα κτήματα ἐπ' ὀνόματι τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ ὅτι ἡ πρὸς τοῦτον παρ' ἐκείνου ἁπλῆ παράδοσις τῶν τίτλων καὶ τῶν ἐπιδίκων κτημάτων ἰδιοκτησίας, δύναται νὰ θεωρηθῇ ἰσοδυναμοῦσα μὲ τὴν αὐτὴν τῶν κτημάτων των παράδοσιν, δυνάμει τῆς ὁποίας εἶχεν ἐπομένως ὁ ἀναιρεσίβλητος τὸ δικαίωμα τῆς ἣν ἐκίνησε κατὰ τοῦ δημοσίου ἀγωγῆς.

'Επειδὴ ἄρα τὸ ἐφετεῖον ἀνεπλήρωσεν αὐτεπαγγέλτως τὸ παρ' οὐδενὸς τῶν διαδίκων μὴ προταθὲν γεγονὸς ὅτι τὸ δημόσιον κατεῖχε τὰ ἐπίδικα κτήματα ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ ὡς ἐκ τούτου παρεβίασε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 170 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

§ 32. 'Απόφασις τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν ὑπ' ἀριθ. 5125 τῆς 20 νοεμβρίου 1848 (4).

« 'Επειδὴ εἶναι ἀναντίρρητον καὶ διὰ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ὑπαρχόντων ἀναμφισβητήτων πωλητηρίων ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἡ εἰρημένη Ζ Π ἐπώλησε τὴν αὐτὴν οἰκίαν εἰς τὸν Π Α, οὗτος δὲ τὴν μετεπώλησεν εἰς τὸν ἐναγόμενον Δ Μ ἢ Θ.

'Επειδὴ καὶ ἐν ὑποθέσει ὅτι κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν τῷ 1817 δίκαιον ἀπῃτεῖτο, ὡς ἀπαιτεῖται ὑπὸ τῶν αὐτοκρατορικῶν νόμων, τοὺς ὁποίους ὁ ἐνάγων ἐπικαλεῖται, ἡ παράδοσις τοῦ πωληθέντος πράγματος πρὸς μεταβίβασιν τῆς κυριότητος, πάλιν, δυνάμει τῶν εἰρημένων νόμων, ἡ Ζ Π, ὡς ἀγοραστής, εἶχεν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ συζύγου της, ὡς πωλητοῦ, περὶ παραδόσεως τοῦ πωληθέντος κτήματος, ἐν ὑποθέσει ὅτι δὲν τῷ παρεχωρήθη συγχρόνως μὲ τὴν πρᾶσιν καὶ ἡ κατοχή· τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, ὁ πωλητὴς δὲν ἠδύνατο νὰ τῇ ἀντιτάξῃ τὴν μὴ γενομένην παράδοσιν πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἀγωγῆς. 'Εὰν δὲ αὕτη, καὶ ἄνευ τακτικῆς παραδόσεως, ἔλαβεν ὅμως ἄνευ πλημμελήματος, καὶ δυνάμει τοῦ δικαιώματος

(4) ὅρα τὴν περίληψιν ἀνωτ. § 4 (θ).

τῆς ἀγορᾶς, εἰς τὴν κατοχήν της τὸ πωληθὲν κτῆμα, εἶχεν, ἐναγομένη τυχὸν διὰ διεκδικητικῆς ἀγωγῆς τοῦ πωλητοῦ αὐτῆς, τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀποκρούσῃ αὐτὴν διὰ τῆς περὶ δόλου καὶ περὶ τοῦ πωληθέντος πράγματος ἐνστάσεως (*Lex*. 156 § 1 πανδ. *de regulis juris*.—*L*. 1 § 5 πανδ. 21, 3)· τὸ δικαίωμα δὲ τῆς Ζ Π τοῦ νὰ προτείνωσι τὴν εἰρημένην ἔνστασιν, ἔχουσι καὶ οἱ ἐξ αὐτῆς ἀγορασταί, ἤγουν ὁ ἄνευ πλημμελήματος νῦν κάτοχος τοῦ ἡμίσεως τῆς διεκδικουμένης οἰκίας Δ Θ (*L*. 3 πανδ. 21, 3—καὶ *L*. 28 κώδ. 8, 45) κατὰ τῶν διαδόχων τοῦ πωλητοῦ, ἤγουν τοῦ νῦν ἐνάγοντος Χ, υἱοῦ καὶ κληρονόμου τοῦ ποτὲ Α Π (*Lex*. 3 § 1 πανδ. 21, 3,—καὶ *L*. 14 κώδ. 8, 45)· ἑπομένως μὴ ὀρθῶς ὑπεχρεώθη ὁ ἐναγόμενος Δ Θ, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 13,352 ἀποφάσεως, ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ ποτὲ Α Π παρέδωκεν εἰς τὴν σύζυγόν του τὴν πρὸς αὐτὴν πωληθεῖσαν οἰκίαν, καὶ μὴ νομίμως ὡσαύτως, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς ἀποδείξεως ταύτης, τὸ πρωτοδικεῖον μὲ τὴν ὡσαύτως ἐκκαλουμένην ὁριστικὴν ἀπόφασιν ὑπ' ἀριθ. 15,107 ὑπεχρέωσε τὸν ἐναγόμενον, ἐννόμως ἀντιτάττοντα εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν εἰρημένην ἔνστασιν, ν' ἀποδώσῃ εἰς αὐτὸν τὸ παρ' αὐτοῦ κατεχόμενον, τίτλῳ ἀγορᾶς, ἥμισυ μέρος τῆς ἐπιδίκου οἰκίας. »

§ 33. *Ἀπόφ*. [5] α. Ἐπειδή, κατὰ τ' ἄρθρα 69 καὶ 604 ἀριθ. 4 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεως, προσεπικαλούμενος, δύναται ν' ἀναλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ ἀναγγελέως· ἐντεῦθεν δὲ τὸ συμπέρασμα ὅτι, εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ταυτιζόμενος μὲ τὸν ἀναγγελέα τῆς δίκης ἀπέναντι τῶν ἀντιδίκων του δύναται, χρώμενος τοῖς δικαιώμασι, τὰ ὁποῖα μετεβίβασεν εἰς τὸν ἀναγγελέα, ν' ἀποκρούσῃ πᾶσαν ἔνστασιν τοῦ ἀντιδίκου του προτεινομένην κατὰ τῆς χρήσεως τῶν εἰρημένων δικαιωμάτων.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ δημόσιον ἀναδεχθὲν τὴν θέσιν τοῦ ἀναγγελέως Μ, ὡς δικαιοπάροχος αὐτοῦ, ἐματαίωσεν ἐντελῶς τὴν περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς ἔνστασιν τῶν ἐφεσιβλήτων, στηριζομένην εἰς τὸν λόγον ὅτι δὲν ἔγινε παράδοσις τοῦ διεκδικουμένου ἀκινήτου. »

Ἀπόφ. 226 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4740).

§ 34. *Ἀπόφ*. [6] α Ἐπειδὴ ἡ ἀντένστασις περὶ ἀπαραδέκτου τῆς περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐνστάσεως λόγῳ ὅτι δὲν

---

(5) Βλ. τὴν περίληψιν ἀνωτ. § 4 (ι).

(6) Ὁμ. ἀνωτ. 4 (ια).

ἐμπεριέχεται εἰς τὸ ἐφετήριον, δὲν εἶναι βάσιμος· πρῶτον, διότι αὐτὴ εἶναι ἐπιχείρημα, τὸ ὁποῖον δὲν μεταβάλλει τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς· καὶ δεύτερον, διότι εἶναι ὑπεράσπισις κατὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ ἀνατρεπτικὴ τῆς οὐσίας ἔνστασις καὶ δύναται κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης νὰ προταθῇ (*L.* 8, 36 καὶ *L.* 3. Δ. 44, 1), ὁ δὲ ἀνακόπτων πρώτην ἤδη φορὰν παρίσταται ἐνώπιον δικαστηρίου ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διὰ νὰ κάμῃ τὴν ὑπεράσπισίν του κατὰ τῆς προκειμένης ἐναντίον του ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ ἂν ἤθελε διϊσχυρισθῇ τις ὅτι, ἐπειδὴ ὁ ἐναγόμενος ὁμολογεῖ ὅτι τὸ διεκδικούμενον παρ' αὐτοῦ κτῆμα ἀνήκει εἰς τὸν πωλητὴν τοῦ ἐνάγοντος, καὶ ὅτι τὸ διακατέχει δικαιώματι ἀντιχρήσεως, κατὰ δὲ τοὺς συνδυασμένους κανόνας τοῦ δικαίου ἑκατοστὸν ἑβδομηκοστὸν ἕβδομον ἐν ἀρχῇ, καὶ ἑκατοστὸν πεντηκοστὸν ἕκτον § γ' (Βασιλ. Β. γ') ὁ ἀγοραστής, ὑπεισερχόμενος εἰς τὴν δεσποτείαν καὶ τὰ δίκαια τοῦ πράτου, ἔχει τὰ αὐτὰ δίκαια ἐπὶ τοῦ πωληθέντος πράγματος, ἅπερ καὶ ὁ πράτης εἰς τὸ ἀπαιτεῖν καὶ διεκδικεῖσθαι, ἕπεται ὅτι ὁ ἐκκαλῶν δὲν δύναται ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἀγοραστὴν τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς λόγῳ ὅτι δὲν ἀπέκτησε τὴν δεσποτείαν τοῦ πράγματος, μὴ γενομένης εἰς αὐτὸν τῆς παραδόσεως παρὰ τοῦ πωλητοῦ, καὶ ἐπομένως ὅτι δὲν ἐδύνατο νὰ κινήσῃ τὴν διεκδικητικὴν ἀγωγήν, διότι δὲν ἐδύνατο ν' ἀντιτάξῃ τοιαύτην ἔνστασιν κατὰ τοῦ πράτου, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου διακατέχει, καὶ τὸν ὁποῖον ἀντιπροσωπεύει ὁ ἀγοραστὴς εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ διεκδικουμένου κτήματος δικαιώματά του· ἐπομένως εἶναι ἀποῤῥιπτέα ὡς ἀπαράδεκτος καὶ μὴ βάσιμος. Μόνος δὲ ὁ ἐκκαλῶν δικαιοῦται ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀγοραστοῦ τὰς ἐκ τοῦ συναλλάγματός του τῆς ἀντιχρήσεως μετὰ τοῦ πωλητοῦ προκυπτούσας ἐνστάσεις κατὰ τὸν κανόνα τοῦ δικαίου ἑκατοστὸν τεσσαρακοστὸν τρίτον, τὸν ὁρίζοντα « ὅπερ τοῖς συναλλάξασιν ἀντίκειται καὶ τοῖς διαδόχοις αὐτοῖς ἀντίκειται »

Μολαταῦτα. Ἐπειδὴ ὁ ἀνακόπτων, ὡς ἐναγόμενος περὶ τοῦ ἀγροῦ, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ ἂν ὁ ἐνάγων ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐνάξῃ αὐτὸν καὶ νὰ νὰ ζητῇ ἀμέσως ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἀγρόν, διότι τοῦτο ἀφορᾷ τὴν νομιμοποίησιν πρὸς τὴν δίκην, καὶ διότι διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης, ὡς τεινούσης νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν χρῆσιν, προσβάλλονται καὶ ἴδιά του δικαιώματα.

Ἐπομένως, ἰδίως μάλιστα ἐπὶ τῆς πωλήσεως, ἡ δεσποτεία δὲν μεταβιβάζεται εἰς τὸν ἀγοραστὴν διὰ τῆς παραδόσεως εἰμὴ ὑπό τινας ὅρους περὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος· δὲν ἀρκεῖ δὲ ὅτι διϊσχυρίσθη ὁ ἀγοραστὴς ὅτι κατέλαβεν ὁπωσδήποτε μετὰ τὸ περὶ

τῆς ἀγοραπωλησίας συνάλλαγμα τὸ πωληθὲν κτῆμα, ἀλλά, διὰ νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἀπέκτησε τὴν δεσποτείαν, ἔπρεπε ν' ἀποδείξῃ ὅτι τοῦ ἐγένετο παράδοσις ἀπὸ τὸν πωλητήν.

1. Διότι τὸ συνάλλαγμα τοῦτο τελειοποιεῖται διὰ τῆς παραδόσεως, πρὸ τῆς ὁποίας πραγματικὸν ἐπὶ τοῦ κτήματος δικαίωμα καὶ ἀγωγὴν διεκδικητικὴν καθ' ὁποιουδήποτε διακατόχου δὲν ἀποκτᾷ ὁ ἀγοραστής, ἀλλ' ἔχει μόνον ἀγωγὴν κατὰ τοῦ πωλητοῦ προσωπικὴν περὶ τῆς παραδόσεως ἢ ἀποζημιώσεως.

2. Διότι ὁ μὴ ἀποκτήσας τὴν διακατοχὴν διὰ τρόπου, καθ' ὃν ἠδύνατο καὶ νὰ τὴν διατηρήσῃ, θεωρεῖται ὡς μηδὲ ἀποκτήσας αὐτήν.

3. Διότι οἱ ἄνω μνησθέντες κανόνες ἐφαρμόζονται μετὰ τήν, ὡς εἴρηται, τελειοποίησιν τῆς ἀγοραπωλησίας.

4. Διότι τοῦ μὲν ἀγοραστοῦ ὡς ἐνάγοντος ζητοῦντος ἐν ὀνόματι τοῦ πωλητοῦ τὴν παράδοσιν τοῦ κτήματος, τοῦ δὲ ἀνακόπτοντος ὡς κατέχοντος ἐν ὀνόματι τοῦ ἰδίου καὶ ἐναγομένου περὶ τῆς παραδόσεως, ἤθελε προκύπτει σύγχυσις ὡσανεὶ ἐνάγοντος καὶ ἐναγομένου τοῦ αὐτοῦ προσώπου, καὶ

5. Διότι ὁ μὲν πωλητὴς ἔχει κατὰ τοῦ ἔχοντος ἤδη τὴν διακατοχὴν τοῦ ἀγροῦ του ἀγωγὴν τὴν περὶ ἀποβολῆς ἐξ αὐτῆς ἢ τὴν ἐκ τοῦ συναλλάγματος, ὁ δὲ ἀγοραστὴς διεκδικητικήν, ὁποία ἡ προκειμένη, δὲν ἔχει κατὰ τοῦ πωλητοῦ, ὡς εἴρηται. (Ἀρμεν. Ἑξαβ. Γ'. γ' Ν. 13 καὶ 59—καὶ Ν. 25 § 2—Ν. 46, 11 καὶ 22 Π. (41, 2) καὶ ν. 50 καὶ 80 Π. (6, 1)· ὥςε ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς ἔστασις τοῦ ἀνακόπτοντος εἶναι δεκτὴ καὶ βάσιμος.

Ἐπειδή, πρὸς τούτοις, κατὰ μὲν τὸν Ν. 3 τοῦ κώδ. (4, 39) ἡ μεταβίβασις τοῦ δικαιώματος ἀπὸ τὸν πρωτοδανειστὴν εἰς τὸν ἀνακόπτοντα ἠδύνατο νὰ γίνῃ καὶ ἀγνοοῦντος καὶ μὴ βουλομένου τοῦ ὀφειλέτου· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 867 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας μόνον κοινοποίησις τούτου πρὸς τὸν ὀφειλέτην πρὸ τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐκτελέσεως ἀπαιτεῖται· ὅθεν οὔτε διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐκ παραχωρήσεως κατέχει, ἀποκλείεται νὰ προτείνῃ τὴν ῥηθεῖσαν ἔνστασιν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων καὶ τῆς ἀγωγῆς αὐτῆς ἐξάγεται, ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ ἐφεσίβλητος ἤδη διϊσχυρίσθη ὅτι κατέλαβε καὶ ἐκαλλιέργησε τὸν ἀγρὸν μετὰ τὴν ἀγοράν, καὶ εἰσῆλθεν οὕτως εἰς τὴν διακατοχήν του, κατεχομένην ἀπὸ τὸν ἀντίδικον, ἀλλ' ἀπεβλήθη ἀπ' αὐτῆς διὰ τοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐξάγεται καὶ ἀπὸ τὰς περὶ τούτου ἀποφάσεις, καὶ δὲν διϊσχυρίσθη

ὅτι πρὸ τούτου ἐγένετο εἰς αὐτὸν ἄλλη τις παράδοσις παρὰ τοῦ πωλητοῦ· ὅθεν ἀπέναντι μὲν τῶν ὡρισμένων καὶ ἀποδεδειγμένων τούτων πραγμάτων δὲν δύναται νὰ κατισχύσῃ ἄλλο τι συμβολικῆς παραδόσεως εἶδος. ἑπομένως καὶ πᾶσα περαιτέρω ἀπόδειξις τῶν ἀποδεδειγμένων καὶ ὁμολογουμένων τούτων περιστατικῶν εἶναι περιττή.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

'Απόφ. 199 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4178).

§ 35. Τὴν ἀπόφασιν 54 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ὅρα ἀνωτ. § 29.

§ 37. *Ἀπόφ.* [9] 'Επειδὴ ἡ παρὰ τοῦ Β κινηθεῖσα ἀγωγὴ εἶναι διεκδικητικὴ καὶ ἡ βάσις αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ αἰτήσεων, ἐκ τῶν πρωτοδίκων καὶ κατ' ἔφεσιν προτάσεών του καὶ ἐκ τοῦ ἐφετηρίου του, συνίσταται εἰς τὸ ὅτι αἱ διεκδικούμεναι προβατῖναι, ἀποτελοῦσαι τὸ κεφάλαιον τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ι ἑταιρίας, ἀνήκουν κατὰ κυριότητα εἰς αὐτὸν τὸν διεκδικοῦντα ὡς τοῦ συναιτέρου του μὴ ἔχοντος δικαίωμα εἰμὴ ἐπὶ τῆς διανομῆς τῆς προσαυξήσεως.

'Επειδὴ ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ἑταιρικοῦ συμφωνητικοῦ διαλαμβάνοντος ὅτι ὁ Β κατέβαλε διὰ κεφάλαια τῆς εἰρημένης ἑταιρίας μετρητὰς δρ. 3000· ἀπὸ τὸ δεύτερον καὶ τὸ τρίτον διαλαμβάνοντα ὅτι ὁ συνεταῖρος Κ καταβαλὼν τοὺς ἀτομικούς του κόπους ἠγόρασε δι' αὐτῶν τῶν δραχμῶν τὰς προβατίνας καὶ θέλει διὰ τῶν κόπων του διαχειρισθῆ αὐτὰς δι' ἑταιρικὸν λογαριασμὸν καὶ ὄφελος· ἀπὸ τὸ πέμπτον διαλαμβάνον ὅτι α ἀφοῦ ἀπὸ τοὺς τοκετοὺς τῶν προβατίνων καὶ τῆς παρεξομένης ὠφελείας των (οἷον μαλλίου, τυροῦ καὶ τὰ τοιαῦτα) καθὼς καὶ ἀπὸ πωλήσεις ἐκ τῶν εἰρημένων ζώων ἐξάξουν πρῶτον καὶ πρὸ πάντων ὅλα τὰ καταβληθέντα ὡς ἀνωτέρω κεφάλαια, καὶ τὰ παραλάβῃ ὁ κεφαλαιοῦχος Β εἰς τὴν κυριότητά του κτλ. τὸ ἐναπολειπόμενον ἐξ αὐτῶν ἁπάντων τῶν ζώων περίσσευμα ὡς κέρδος θέλουν τὸ διανέμεσθαι ἀμφότεροι οὗτοι ἐξ ἡμισείας ἐξ ἴσου· » ἀπὸ τὸ ἄρθρον ἕκτον διαλαμβάνον ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ἑταιρίας ἐννοεῖται μέχρις οὗ ἐξαχθῶσι τὰ καταβληθέντα κεφάλαια, πᾶσα δὲ προκυψομένη ζημία ἢ βλάβη ἐξ ἀνωτέρας δυνάμεως θεωρεῖται συντροφικὴ » προκύπτει ἄνευ τινος δισταγμοῦ ὅτι ὁ Β δὲν εἶναι, ὡς διὰ τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς του ἰσχυρίζεται, ὁ κύριος τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος προβατίνων καθ' ἑκάστας διότι

(9) Βλ. τὴν περίληψιν ἀνωτ. § 7.

δὲν εἶχεν αὐτὰς εἰς τὴν κυριότητά του· ὅταν συνεστήθη ἡ ἑταιρία καὶ δὲν κατέβαλεν αὐτάς, ἀλλὰ κατέβαλε χρηματικὸν ποσὸν εἰς μετρητά, διά τε τοῦ ὁποίου καὶ διὰ τῆς καταβολῆς τῶν κόπων τοῦ συνεταίρου του ἠγοράσθησαν παρὰ τούτου αἱ προβατίναι, καὶ ἀπεφασίσθησαν εἰς κίνδυνον κοινὸν τῆς ἑταιρίας, καὶ διότι τὸ χρηματικὸν ποσὸν τοῦτο συνεφωνήθη ἐπὶ τῆς διαλύσεως τῆς ἑταιρίας νὰ προαφαιρεθῇ ὑπὸ τοῦ Β ἐκ τῶν *προσόδων* καὶ *πωλήσεων* τῶν προβατίνων, ὅπερ ἀποκρούει τὴν ἰδέαν τῆς ἀποκλειστικῆς κυριότητος τοῦ Β ἐπὶ τῶν προβατίνων, καθόσον ἤθελεν οὗτος ἔχει δὶς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. Ἄρα αἱ προβατίναι κατὰ τὴν σαφῆ θέλησιν τῶν συναλλαξαμένων κατέστησαν κτῆμα, ἐπιδεκτικὸν αὐξομειώσεως, ἑταιρικόν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀμφότεροι οἱ συνεταῖροι εἶχον, διαρκούσης τῆς ἑταιρίας καὶ μέχρι τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ διανομῆς, ἐξ ἀδιαιρέτου ἀκαθάριστον δικαίωμα συγκυριότητος, ἀνάλογον μὲ τοὺς ἐν τῷ συμφωνητικῷ προσδιορισθέντας, ὑπὲρ ἑκάστου αὐτῶν, ἐπὶ τῆς διαλύσεως ὅρους. Ἐκ δὲ τῆς καταστάσεως ταύτης τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἀμοιβαίων σχέσεων προκύπτει, συμφώνως μὲ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῶν παρ' ἡμῖν ἰσχυόντων αὐτοκρατορικῶν νόμων (οὐδεμίαν ἐχουσῶν ἐπιῤῥοὴν τῶν περὶ chaptel simple εἰδικῶν Γαλλικῶν διατάξεων, ὁποίας ἐπικαλεῖται ὁ Β), ὅτι ἀφοῦ ὁ συνεταῖρος τοῦ Β ἐπώλησεν, ἐν ἀγνοίᾳ τούτου, ὅλας τὰς ἑταιρικὰς προβατίνας εἰς τὸν ἐναγόμενον Σ, ἡ μὲν ἐκποίησις εἶναι ἰσχυρὰ ὡς πρὸς τὸ μερίδιον, τὸ ὁποῖον μετὰ τὴν γεννησομένην ἐκκαθάρισιν τῶν συνεταίρων θέλει ἀναδειχθῆ ὁριστικῶς ἐπιβάλλον εἰς αὐτὸν τὸν πωλήσαντα συνεταῖρον (L. 3 *C.* (4, 52)-L. *un.* *C.* (8, 21)-L. 2, 3 *C.* (3, 37)-L. 12 *C.* (8, 54)-L. 68 *D.* (17, 2)), ὁ δὲ συνεταῖρος Β ἔχει μὲν μέχρι τῆς εἰρημένης ἐκκαθαρίσεως δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, ὡς ἐκ τῆς μετ' αὐτοῦ ἐπελθούσης κοινοπραξίας, συνοδευτέας καὶ μὲ χρῆσιν συντηρητικῶν μέτρων, ἀλλ' ἀγωγῆς ἀναλόγου καὶ συμφώνου μὲ τὰ σχετικά, ὡς ἐκ τῆς ἀκαθαρίστου σὺν τῷ συνεταίρῳ τῆς ἑταιρίας, καὶ τῆς σὺν τῷ ἀγοραστῇ κοινοπραξίας, δικαιώματά του (L. 8 Π. (6, 1).

Ἐπειδὴ τοιαύτην ἀγωγὴν δὲν ἐκίνησεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ Β, ἀλλ' ἐκίνησεν ἀγωγήν, ὡς προελέχθη, στηριζομένην εἰς ἄλλην ἐσφαλμένην βάσιν, ἤγουν ἐπὶ τῆς καθαρᾶς καὶ ἀποκλειστικῆς κυριότητος τῶν διεκδικασθεισῶν προβατίνων καὶ περιέχουσαν ἄλλην παρὰ τὴν νομίμως ἀνήκουσαν αὐτῷ ἀπαίτησιν, ἤγουν τὴν τῆς εἰς τὴν κυριότητά του ἀποδόσεως ὅλων τῶν προβατίνων, ὅπερ ἐστὶν ἀγωγὴν κατὰ τὴν βάσιν καὶ τὴν ἀπαίτησιν ἀνυπόστατον. »

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν 5567 τῆς 9 μαρτίου 1849.

§ 38. *Ἀπόφ.* « . . . .

Ἐπειδὴ ὁ Ν Π ὡς δικηγόρος ἠδύνατο νὰ ἐπικυρώσῃ τὸ ἀντίγραφον τοῦ εἰς χεῖράς του εὑρισκομένου πρωτοτύπου τῆς ἀγωγῆς, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ ὅτι ὡς πληρεξούσιος ἐνήργησε τὴν ἐπικύρωσιν, ἀφοῦ τὸ πρωτότυπον εἶναι ὑπογεγραμμένον παρ' αὐτοῦ ὡς πληρεξουσίου· ἄρα ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέῤῥιψε τὴν εἰς τὸν λόγον αὐτὸν στηριχθεῖσαν ἀκυρότητος ἔνστασιν.—(ὅρα *Ἀπόγραφα*).

Ἐπειδὴ καὶ τὰς δίκας τὰς περὶ τῶν χρηματίων τῶν τέκνων δύναται νὰ κινήσῃ ἰδίῳ ὀνόματι καὶ ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ παιδὸς ὁ πατὴρ (νόμ. 1 κώδ. 6, 60), ἀλλὰ τὰς ἐκ τῆς κληρονομίας τῶν τέκνων δίκας, οἷα εἶναι καὶ ἡ προκειμένη, ὀφείλει ὁ πατὴρ νὰ κινῇ συναινέσει καὶ συμπράξει τοῦ τέκνου (ν. 8 § 3 κώδ. 6, 61)· ἑπομένως ὀρθῶς ὁ Γ Μ ἐκίνησεν ὡς ἐκ μέρους τοῦ υἱοῦ τὴν προκειμένην περὶ κληρονομίας ἀγωγήν· μάλιστα δὲ ἀφοῦ καὶ μόνος ἂν ὑποτεθῇ δικαιούμενος νὰ ἐνάξῃ, ἠδύνατο νὰ καταλείψῃ ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ τὸ δικαίωμά του τοῦτο· ἄρα καὶ ἡ περὶ νομιμοποιήσεως αὕτη ἔνστασις ὀρθῶς ἀπεῤῥίφθη.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀγωγῆς του ὁ Γ Μ αἰτεῖ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, 116 φλωρία βενέτικα, 31 πολίτικα καὶ πέντε μαχμουτιέδες, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ γάμου ἔδωκεν εἰς τὴν σύζυγόν του, θυγατέρα τοῦ ἐναγομένου· ἂν δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπικαλῆται τὸ ἀπὸ 8 ἀπριλίου 1828 ἔγγραφον τοῦ Β, τοῦτο πράττει ὄχι διότι στηρίζει ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τούτου τὴν ἀγωγήν, ἀλλὰ διότι ἐξ αὐτοῦ ἀποδεικνύεται ὅτι τὰ γαμικὰ δῶρα εὑρίσκονται εἰς χεῖρας τοῦ Β· ἑπομένως ὀρθῶς ἀπεῤῥίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 342 ἀποφάσεως ἡ περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ γαμικὰ δῶρα, ἔνστασις.

Ἐπειδὴ ἡ παρὰ τοῦ πατρὸς δοθεῖσα τῇ θυγατρὶ προὶξ περιέρχεται μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς εἰς τὰ τέκνα της (*Glük, comm.* τόμ. 47 σ. 2057) τοῦτο δὲ διότι 1) ἡ γνώμη αὕτη συμφωνεῖ μᾶλλον μὲ τὰς ὑπὸ τῆς νεαρ. 118 καθιερουμένας περὶ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχῆς γενικὰς ἀρχάς, καθ' ἃς εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀδιαθέτως ἀποθανόντος ἔρχονται κατὰ πρῶτον λόγον τὰ τέκνα αὐτοῦ, ὡς περιουσία δὲ τῆς γυναικὸς πρέπει νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ προὶξ αὐτῆς· 2) τὰ πραγματευόμενα τὸ ζήτημα τοῦτο χωρία τῆς τοῦ Ἰουστιν. νομοσυλλογῆς δὲν φαίνεται νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἀποθνήσκουσα θυγάτηρ καταλιμπάνει τέκνα· 3) συμμαχεῖ ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης καὶ τὸ τεμ. 18 § 1 πανδ (36, 37)· ἄρα ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 118 ἐπέβαλε διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ περιεχομένους λόγους, τοὺς ὁποίους τὸ δικ. τοῦτο δέχεται ὡς ὀρθοὺς

καὶ νομίμους, τὸν ἐπαχθέντα ὅρκον ὡς πρὸς τὰ λόγῳ προικὸς αἰτούμενα ἀντικείμενα, ὀρθῶς δὲ καὶ ἡ ἑτέρα ὑπ' ἀριθ. 56 ἀπέῤῥιψε, μετὰ τὴν δόσιν τοῦ ὅρκου, τὴν ἀνακοπὴν τῶν ἐκκαλούντων κατὰ τῆς παραδεχθείσης τὰς περὶ προικὸς αἰτήσεις τοῦ ἐνάγοντος ὑπ' ἀριθ. 435 ἀποφάσεως· ὅθεν ἡ ἔφεσις κατὰ τῶν τριῶν τούτων ἀποφάσεων εἶναι ἀποῤῥιπτέα.

Ἐπειδὴ μὴ ἀμφισβητουμένου μεταξὺ τῶν διαδίκων ὅτι τὰ 116 ἐνετικὰ φλωρία, 31 πολίτικα καὶ 5 μαχμουτιέδες ἔδωκεν εἰς τὴν σύζυγόν του ὁ Γ Μ ὡς προγαμιαίαν δωρεὰν, δικαίωμα περὶ ἐπιστροφῆς αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου (νεαρ. 22 κεφ. 20 § 1 καὶ νεαρ. Λέοντος 20) ἔχει ὁ δωρητὴς σύζυγος Γ Μ, καὶ ὄχι ὁ παῖς αὐτοῦ· ὥστε κατὰ τοῦτο ἡ ἀγωγὴ τοῦ δευτέρου εἶναι ἀποῤῥιπτέα καὶ μεταῤῥυθμιστέαι αἱ ἄλλως περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου δικάσασαι ὑπ' ἀριθ. 435, 116, 191, 159 καὶ 56 ἀποφάσεις τοῦ ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδικείου. »

Ἀπόφ. 6681 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 40. *Ἀπόφ.* [10] « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 911 ἄρθ. τῆς πολ. δικ. ὁ τρίτος διεκδικῶν δι' ἀνακοπῆς ἀπαιτεῖται νὰ κοινοποιῇ τὴν ἀνακοπήν του ταύτην καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην, διότι οὗτος εἶναι κυρίως διάδικος, ἀμφισβητουμένης τῆς ἑαυτοῦ κυριότητος τοῦ διεκδικουμένου πράγματος· ἐκ τούτου δὲ ἕπεται ὅτι καὶ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν ἐὰν ἐξακολουθῇ ἡ ἀμφισβήτησις περὶ τῆς κυριότητος, πρέπει αὐτὸς πρὸ πάντων νὰ προςκληθῇ ὡς διάδικος, καθότι ὁ ἐπισπεύδων δανειστὴς ὑπερασπίζων ἴδια δικαιώματα δὲν θεωρεῖται ὡς παριστῶν τὸν ὀφειλέτην εἰς τὴν περὶ διεκδικήσεως δίκην, διότι οὔτε νόμιμος ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ εἶναι, οὔτε κοινωνὸς τοῦ πράγματος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ Ε Α ἀμφισβητοῦσα τὴν κυριότητα τῆς οἰκίας τοῦ συζύγου Χ Κ, τῆς ὁποίας τὸν πλειστηριασμὸν ἐπισπεύδει ὁ δανειστὴς αὐτοῦ Ν Γ, δὲν ἀπεύθυνεν, οὔτε ἐκοινοποίησε τὴν ἔφεσίν της εἰς τὸν διάδικον Χ Κ· ἄρα τὸ ἐφετεῖον ὀρθῶς καὶ συμφώνως μὲ τὸ 744 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας ἐκήρυξεν ἀπαράδεκτον τὴν ἔφεσιν ταύτην, καθότι, μὴ ὑπάρχοντος εἰς τὴν δίκην τοῦ κυρίου διαδίκου, οὔτε δίκη ἠδύνατο νὰ γείνῃ περὶ ἀντικειμένου ἀφορῶντος αὐτόν· ἂν δὲ κατὰ γενικὸν κανόνα δύναταί τις, ὡς ἰσχυρίζεται ἡ ἀναιρεσείουσα, νὰ ἐκκαλέσῃ μόνον διατάξεις τινὰς τῆς ἀποφάσεως, καὶ, ὅταν ἦναι πολλοὶ διάδικοι, ν' ἀπευθύνῃ τὴν ἔφεσιν κατά τινων μόνων ἐξ αὐτῶν, δὲν δύναται ὅμως νὰ μὴ κλητεύσῃ ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον αἱ προσβαλλόμεναι διατάξεις ἀφορῶσιν, ὁσάκις ὁ προσκαλούμενος δὲν ἀντιπροσωπεύῃ νομίμως τὸν ἀπολειφθέντα· ἐπὶ τοῦ

(10) Βλ. τὴν περίληψιν ἀνωτ. § 19.

προκειμένου δὲ ὁ Ν δὲν ἀντιπροσωπεύει τὸν Χ Κ, ἡ δὲ Ε Α, ἐνῷ διὰ τῆς ἐφέσεώς της ἀμφισβητεῖ τὴν ἐπὶ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκίας κυριότητα τοῦ Χ Κ, κατ' αὐτοῦ οὔτε ἀπεύθυνεν, οὔτε ἐκοινοποίησεν, ὡς ὤφειλε, τὴν ἔφεσίν της.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρείου Πάγου 138 τοῦ 1848.

§ 41. *Ἀπόφ.* [11] «Ἐπειδὴ ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ μετ' ἀνακοπῆς, κατὰ τὸ ἄρθ. 911 τῆς πολ. δικονομίας, συνεχομένη ἁρμόζει εἰς τὸν ἀληθῆ κύριον ὡς καὶ πᾶσα διεκδίκησις, κατὰ δὲ τὰς διατάξεις τῶν ν. 20 ἐν ἀρχῇ Π. (6, 1), ὁ διεκδικῶν ὀφείλει πρὸ παντὸς ν' ἀποδείξῃ ὄχι μόνον τὸν μεταβιβαστικὸν τῆς κυριότητος λόγον (*titulo*), ἀλλ', ὑπαρχούσης ἀντιῤῥήσεως, καὶ τὸν τρόπον, καθ' ὃν περιῆλθεν εἰς αὐτὸν ἡ κυριότης, ἤγουν τὴν παράδοσιν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Κ ἀποδεικνύει μὲν τὴν ἀγοραπωλησίαν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἐπιδίκου κτήματος ἐγκατάστασίν του, οὐδὲ ἰσχύει ὡς πρὸς τοὺς τρίτους, ὁποῖον ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ δημόσιον ἡ ἐν τῷ πωλητηρίῳ ἐγγράφῳ δήλωσις τοῦ πωλοῦντος· εἰς τὸν διεκδικοῦντα ἄρα ἐπίκειται τὸ βάρος τῆς ἀπο-δείξεως τῶν λόγων τῆς ἀγωγῆς του καὶ οὐχὶ εἰς τὸ δημόσιον, τὸ ὁποῖον κατέσχεν ὁμολογουμένως πρᾶγμα ἀνῆκον, πρὸ τῆς πωλήσεως τοὐλάχιστον, εἰς τὸν πωλητήν· ὅθεν κακῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἐπέβαλεν εἰς τὸ δημόσιον τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ὁ ὀφειλέτης αὐτοῦ Σ δὲν κατέχει. »

'Απόφ. 279 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

§ 42. Τὴν τοῦ 'Αρ. Πάγου ἀπόφασιν 497 τοῦ 1848 ὅρα ἀνωτ. § 31·

§ 43. *Ἀπόφ.* [12] «Ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄρθ. 69—561 καὶ 609 τῆς πολ. δικονομ., ὁ ἐναγόμενος εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ προσκαλέσῃ πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως τὸν υἱόν του Π, ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου διϊσχυρίζετο ὅτι ἔχει τὴν διακατοχήν, καί, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως αὐτοῦ, ν' ἀποδείξῃ ἄλλως, δι' ἐξόδων του, τὸ δικαίωμά του· ἀλλὰ καὶ οὗτος παρέλιπε τὴν προσεπίκλησίν του, καὶ ὁ ἐνάγων δὲν ἐξεβίασε τὴν παρέμβασίν του, διϊσχυριζόμενος ὅτι ὁ ἐναγόμενος αὐτὸς διακατέχει ὡς κύριος, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Π, καίτοι παρών, δὲν παρεμβῆκεν ἑκουσίως· ὥστε τὰ δίκαια τούτου, μὴ ὄντος διαδίκου δὲν βλάπτονται.

Ἐπειδὴ ὁ ἐναγόμενος ὁμολογεῖ ὅτι αὐτὸς ἠγόρασε τὸ κτῆμα ἐν ὀνόματι μὲν τοῦ υἱοῦ του, ἀνήλικος τότε ὄντος, δὲν τὸ παρέδωκεν

---

(11) Ὅρα τὴν περίληψιν ἀνωτ. § 20.
(12) Ὅρα ἀνωτ· § 27.

ὅμως εἰς αὐτὸν ἀκόμη, ἀλλ' ἔτι αὐτὸς ὁ πατὴρ διακατέχει· ὅθεν καλῶς ἐνάγεται ὁ πατήρ, διότι κατὰ τὸ κεφ. 6' τῶν βασιλ. (10, 5) ὅταν ὁ πατὴρ ἀγοράσῃ εἰς ὄνομα τοῦ υἱοῦ, τότε γίνεται τούτου κτῆμα, ὅταν τοῦ τὸ παραδώσῃ ἀφοῦ γείνῃ αὐτεξούσιος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου δὲν τὸ παρέδωκεν ἔτι, ὡς εἴρηται· ὅθεν οὐκ ὀρθῶς ἐδίκασε τὸ πρωτοδικεῖον, καὶ ἡ ἀπόφασίς του καθίσταται μεταῤῥυθμιστέα.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις ἐσυζητήθη πρωτοδίκως κατ' οὐσίαν, τὸ δικαστήριον τοῦτο δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρ. 745 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ ἐξετάσῃ καὶ περὶ αὐτῆς.

Ἐπειδὴ τὰ ψηφίσματα 32 τῶν ἐν Ἄστρει Β', καὶ 10 τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ Γ' καὶ τὸ 20 τῆς ἐν Ἄργει Ε'. ἐθνικῶν συνελεύσεων, τὰ ὁποῖα ἐπεκαλέσθη ὁ πληρεξούσιος τοῦ δημοσίου, δὲν ἐμπεριέχουν ὁρισμόν τινα, καταργοῦντα δικαίωμά τι πραγματικὸν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως κεκτημένον ὑπὸ τῶν πολιτῶν Ἑλλήνων, τὸ δὲ ΙΓ' ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου τῆς 25 μαρτίου 1830, τὸ ἀφορῶν τὴν πώλησιν τῶν φθαρτῶν κτημάτων, ὡς καὶ τὸ ἄρθρ. 9 τῶν ἀπὸ 24 μαρτίου, 5 ἀπριλίου 1834, Βασιλ. διαταγμάτων, τὴν ἀκανόνιστον ἀπόκτησιν δὲν ἀνεγνώρισαν, καὶ τὴν εἰς τὸ μέλλον παροχὴν τούτων ἀπηγόρευσαν· ὥστε δὲν φαίνεται, ὅτι κατά τινα ῥητὸν νόμον ἀπώλεσεν ὁ ἐνάγων ἀπολύτως τὴν διεκδικητικὴν ἀγωγὴν τοῦ παρ' αὐτοῦ ἀξιουμένου πραγματικοῦ δικαιώματος ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος κτήματος, καὶ ἑπομένως ἡ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἔνστασις ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ ὁ μὲν εναγόμενος καὶ τὸ παρεμβὰν δημόσιον ἐπρότειναν ἔνστασιν ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς ἐπὶ τριῶν διαφόρων παραγραφῶν στηριζομένων, τῆς μὲν εἰς τὸ κεφ. γ' § 2 τῆς ζ' νεαρᾶς (Ἁρμεν. ἑξαβ. γ' δ' 8), καθ' ὃ ὁ μὴ καταβαλὼν τὸν κανόνα ἐμφυτευτὴς παραγράφεται ἐπὶ διετίᾳ ἢ τριετίᾳ· τῆς δὲ εἰς τὸν νόμον 2 τοῦ κώδ. (7, 37) *de quad. praescr.* καὶ τὸν § ἰσχ. τῶν εἰσηγ. 26 § 13 *de usuc.* (Ἁρμεν. ἑξαβ. Γ'. Γ'. 88), καθ' ὃν ὁ δεσπότης ἐντὸς πενταετίας δύναται ἐκδικῆσαι τὸ παρὰ τοῦ δημοσίου πωληθὲν κτῆμά του κατ' ἀπάτην ἢ συμπαιγνίαν τοῦ καθολικοῦ·—καὶ τῆς τρίτης, ἤτοι τῆς δεκαετίας, εἰς τὸ κεφ. ή. τῆς 119 νεαρ. (Ἁρμεν. ἑξ. ά. γ'. 2 καὶ ἐπ. 6'. ά. 43).

Ὁ δὲ ἐνάγων ἀντέτεινε τὴν διακοπὴν αὐτῶν, καὶ ὅτι ὁ χρόνος δὲν ἔτρεχε κατ' αὐτοῦ· διότι ἦτον εἰς ἐκστρατείαν, ἤτοι εἰς ὑπηρεσίαν δημοσίαν, καὶ μόνον κατὰ τὸ ἔτος 1839 ἦλθεν εἰς τὸ Ναύπλιον. διότι ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ ἔλθῃ νὰ διεκδικήσῃ τὰ δίκαιά του, καὶ δὲν τῷ ἐδόθη, καὶ διότι ὁ ἀντίδικος οὐ μόνον διὰ ῥᾳδιουρ-

κῶν τοῦ Χ Π, Ι Σ καὶ Ν Κ, ἐμφαινόντων ἀποστολὴν ἐκ μέρους τοῦ ἀπὸ Βόχαν καὶ Ἐξαμίλια 251 1/2 κουβελικοῦ σίτου καὶ κριθῆς πρὸς Κ τινα, διότι ἐκ τῶν γραμματίων τούτων δὲν δεικνύεται ποῖος ἔκαμε τὴν παράδοσιν τῶν γεννημάτων τούτων εἰς αὐτούς, καὶ διότι τὸ ὅλον τῶν εἰρημένων κουβελίων δὲν ἀναβαίνει εἰς κοιλὰ 500, ἐνῷ διὰ τῆς ἀγωγῆς του ζητεῖ ὁ ἀνακόπτων ν' ἀναγνωρισθῇ ἰδιοκτήτης κοιλῶν σίτου 1200 περίπου, καὶ κριθῆς 600 περίπου, οὔτε ἐκ τῶν ἐκμαρτυρίων τοῦ τε Χ Π ἀπὸ 17 ἰαν. 1837 βεβαιοῦντος, ὅτι ἐπληρώθη ἀπὸ τὸν ἀνακόπτοντα Κ τὸν μισθόν του διὰ δύο μῆνας, καθ' οὓς ἐπεστάτησεν εἰς Βόχαν καὶ ἐλάμβανε τὰ γεννήματά του καὶ τὰ ἔστελλεν εἰς Κεγχριαῖς, καὶ τοῦ Κ Ν ἀπὸ 23 δεκεμβρίου 1836, βεβαιοῦντος καὶ αὐτοῦ ὅτι ἐπληρώθη τὸν μισθόν του ἀπὸ τὸν ἀνακόπτοντα δι' ἕνα μῆνα, καθ' ὃν ὑπηρέτησεν ὡς ἀποθηκάριός του εἰς Κεγχριαῖς διὰ τὴν παραλαβὴν ἀπὸ Βόχαν καὶ Ἐξαμιλίων τῶν γεννημάτων του, διότι ἐξ οὐδενὸς τῶν ἐκμαρτυρίων τούτων βεβαιοῦται ὅτι τὰ γεννήματα παρεδίδοντο ὑπὸ τῶν πωλητῶν, ἢ ὑπό τινος παραγγελθέντος παρ' αὐτῶν, καὶ διότι τὸ τοῦ Κ Ν ἐκμαρτύριον ἀναιρεῖται ἀπὸ τὸ τοῦ Ἰ Π, χρονολογημένον τὴν 6 ἰουλίου 1836, προσαχθὲν παρὰ τοῦ δημοσίου, διὰ τοῦ ὁποίου πιστοποιεῖ, ὅτι κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 1836, ὁ ἐνοικιαστὴς τῆς Βόχας Α Κ τὸν διώρισεν ἐπιτηρητὴν εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν Κεγχριῶν, εἰς ἃς ἦσαν τὰ γεννήματα τοῦ ἐνοικίου του, διὰ νὰ προσέχῃ μήπως ἤθελε στείλει ὁ Π Ο καὶ σηκώσῃ τὰ γεννήματα, τὰ ὁποῖα ἦσαν εἰς τὰς ἀποθήκας, ἵνα εἰδοποιήσῃ τὸν Κ αὐτὸν καὶ τὸν Δ Τ, διευθυντὴν τοῦ ἐνοικίου κτλ.

Ἐπειδή, τέλος, ἂν ὁ ἀνακόπτων Ο ἐπλήρωσεν, ὡς διϊσχυρίζεται, τὸ τίμημα τῶν εἰρημένων καρπῶν εἰς τοὺς πωλητὰς κατὰ τὰς προσαχθείσας παρ' αὐτοῦ δύο ἐξωφλημένας συναλλαγματικάς των, ἂν ἐπλήρωσεν ἐνοίκια ἀποθηκῶν καὶ μισθοὺς ἐπιστατῶν, καὶ ἂν ἔλαβεν εἰς τὴν κατοχήν του τοὺς καρποὺς αὐτούς, ὅλαι αἱ πράξεις του αὗται δὲν ἐμφαίνουν ὅτι τῷ ἔγινεν ἡ παράδοσις τῶν καρπῶν τούτων ἐκ μέρους τῶν πωλητῶν, ἢ ὅτι ἔλαβε χώραν ἡ στάθμησις τῶν καρπῶν αὐτῶν, παρόντων τῶν συμβαλλομένων.

Ἐπειδή, ἕνεκα τούτων ἁπάντων, μὴ μεταβιβασθείσης τῆς κυριότητος τῶν, ὡς εἴρηται, δημητριακῶν καρπῶν εἰς τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς ἀνακόπτοντα, ἀλλὰ μεινάσης εἰς τοὺς πωλητὰς Α Γ Κ καὶ Π Α ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου, νομίμως τὸ δημόσιον κατέσχε τοὺς καρποὺς αὐτούς, εὑρισκομένους εἰς τὰς ἀποθήκας τῶν Κεγχρεῶν, ὡς ἀνήκοντας εἰς τοὺς ὀφειλέτας του τούτους· ὅθεν ὀρθῶς τὸ δικά-

ἐν πρωτοδικεῖον Ναυπλίας ἀπέῤῥιψε τὴν προκειμένην ἀγωγὴν τοῦ ἀνακόπτοντος Ο διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ ἐφεσιβληθείσης ἀποφάσεώς του· ἑπομένως ἡ κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἔφεσις αὐτοῦ εἶναι ἀνυπόστατος, ὡς καὶ ἡ προκειμένη ἀνακοπή του κατὰ τῆς ἀποῤῥιψάσης τὴν ἔφεσίν του καὶ ἐπικυρωσάσης τὴν ἐφεσιβληθεῖσαν ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου τῶν ἐφετῶν.

'Απόφ. 70 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ σελ. 1217).

§ 44. *Απόφ.* [17] «Ἐπειδὴ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ ἀπὸ 8 φεβρ. 1828 ψηφίσματος τοῦ κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, καὶ αἱ διατάξεις τῶν περὶ ναυτιλίας διαταγμάτων τῶν 14 νοεμβρίου καὶ 13 δεκεμβρίου 1836, τὰς ὁποίας ἐπεκαλέσθη ὁ ἐφεσίβλητος, αἱ ἀφορῶσαι τὴν κυριότητα τῶν Ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν πλοίων, τείνουσαι πρὸς τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐθνικότητος τῶν πλοίων, καὶ μὴ διαγραφόμεναι ὡς τὰ μόνα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἐπ' αὐτῶν κυριότητος μέσα, δὲν δύνανται ν' ἀποκλείσωσι τοῦ δικαιώματος τῆς διεκδικήσεώς των τοὺς ἀληθεῖς αὐτῶν κυρίους.

'Επειδὴ αἱ διατάξεις τῶν 193 καὶ 194 ἄρθ. τοῦ ἐμπορ. νόμου, τὰς ὁποίας ὁ ῥηθεὶς ἐφεσίβλητος ἐπεκαλέσθη πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀντιδίκου του, δὲν ἔχουσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου καμμίαν ἐπιῤῥοήν· ά. διότι αὗται ἀφορῶσιν ἀπόσβεσιν προνομίων τῶν δανειστῶν μετὰ ἕνα διάπλουν ἀπὸ τῆς πωλήσεως τοῦ πλοίου καὶ β'. διότι ἡ πώλησις τοῦ διεκδικουμένου προσβάλλεται ὡς εἰκονική.

'Επειδὴ ἡ πώλησις τοῦ προκειμένου πλοίου ἐγένετο τῷ 1833 ἔτος ὑπὸ τὸ κράτος τῆς πολιτ. διαδικασίας τοῦ 1830, μὴ ἀλλοιωσάσης τὰς περὶ ἀποδείξεως διατάξεις τοῦ ἐν ἰσχύϊ παρ' ἡμῖν πολιτ. δικαίου, καθ' ἃς τὸ μέσον τῶν μαρτύρων ἐθεωρεῖτο ἐπικρατέστερον τοῦ τῶν ἐγγράφων (νεαρ. 73 κεφ. 3)· παρεκτὸς δὲ τούτου, ἐπιστολαὶ διάφοροι τοῦ Δ Τ πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα ἀδελφόν του πιθανολογοῦσι τὰ παρ' αὐτοῦ περὶ τοῦ πλοίου λεγόμενα, καὶ εἰς τὴν τοιαύτην περίπτωσιν ἠδύνατο, καὶ κατὰ τὰ ἄρθρ. 304 ἀριθ. 3 καὶ 305 τῆς ἐν ἰσχύϊ ἤδη πολιτ. δικονομίας, νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόδειξις διὰ μαρτύρων τῶν περὶ τῆς κυριότητος τοῦ διεκδικουμένου πλοίου λόγων τοῦ ἐκκαλοῦντος.

'Επειδὴ ἡ εἰκονικότης προτεινομένη παρὰ τρίτου μὴ λαβόντος εἰς τὸ συνάλλαγμα οἱονδήποτε μέρος, δύναται ἐπίσης, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 304 ἀριθ. 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, ν' ἀποδειχθῇ

(1) Βλ. ἀνωτ. § 14 τὴν περίληψιν.

διὰ μαρτύρων· ἐσφαλμένως ἄρα τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον δὲν ἐνέδωκεν εἰς τὴν πρότασιν τοῦ ἐκκαλοῦντος τοῦ ν' ἀποδείξῃ διὰ μαρτύρων τοὺς λόγους τῆς ἀγωγῆς του. » — Ὅρα τὴν λέξ. *Εἰκονικότης*.

'Απόφασις 306 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν

ΔΙΕΡΜΗΝΕΥΣ.—Ὅρα τὴν λέξ. Ἑρμηνεῖς.

ΔΙΖΗΣΙΣ (1).

§ 1. Ἀπολαύουσι τοῦ εὐεργετήματος τῆς διζήσεως οἱ ἕνεκα ἀξιοποίνου πράξεως ἀλληλεγγύως καταδικασθέντες; [2], ὄχι κατὰ τὴν 264 τοῦ 1849 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

(Νομικ. σελ. 5044).—Νεαρ. 99 Πρβ. Chauv. c. p. τόμ. 1 σελ. 261.

§ 2. Ἡ περὶ διζήσεως πρότασις εἶναι ἀπαράδεκτος προτεινομένη κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν (160 πολιτ. δικον.)—

Ὁ προτείνων τὴν ἔνστασιν τῆς διζήσεως ὀφείλει νὰ ἐπιδεικνύῃ τὴν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου.

Ἡ ἀπόφ. 126 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ ἡ ἔνστασις αὕτη μὴ προταθεῖσα κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος ἐμπορικοῦ τμήματος τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 107 (9844) ἀποφάσεώς του, εἶναι ἀπαράδεκτος κατὰ τὸ ἄρθρ. 168 τῆς πολιτ. δικονομίας· πρὸς δὲ εἶναι καὶ ἀνυποστήρικτος· διότι, ὁρισθείσης τῆς προθεσμίας τῆς παραδόσεως τοῦ σταφιδοκάρπου ἐκ μέρους τῶν πωλητῶν ἐφεσιβλήτων πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα ἀγοραστὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1357 πωλητηρίου συμβολαίου ἀπὸ τῆς δεκάτης αὐγούστου ἄχρι τῆς δεκάτης πέμπτης σεπτεμβρίου 1844 καὶ κινηθείσης τῆς ἀγωγῆς τὴν 23 αὐγούς. τοῦ αὐτοῦ ἔτους, μὴ θελήσαντες οἱ ἐφεσίβλητοι νὰ κάμουν ἔναρξιν τῆς παραδόσεως τοῦ σταφιδοκάρπου ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης, ὡς θεωροῦντες διαλελυμένον τὸ συμβόλαιον κατὰ τὴν προγεγονυῖαν διαμαρτύρησίν των κατὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀγωγή του ὡς πρόωρα κινηθεῖσα.

---

(1) Βλ. τὰς λέξ. α) Ἐγγύησις.—β) Ἔνστασις γ) Κατάσχεσις.—Ὅρα, προσέτι, Θέμιδα τ. 2 σελ. 316.—Περὶ τοῦ εὐεργετ. τῆς διαιρέσεως αὐτ. σελ. 128. —Πργ. Καλλ. Τ. 3 § 28 ἐπ.

(2) Βλ. τὴν λέξιν 'Αποζημίωσις σελ. 197 § 58.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ἐκ τῶν προαναφερθέντων νόμων συνάγεται ὅτι ἡ διαληφθεῖσα ἀγωγὴ ἢ ἔνστασις δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν εἰμὴ ἐπιβοηθητικῶς, τουτέστιν, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἄλλη περιουσία τοῦ ὀφειλέτου πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ δανείου, ἐκ τῶν αὐτῶν νόμων συνάγεται ἐπίσης, ὅτι ὁ καθ' οὗ ἡ ἀγωγὴ ἢ ἡ ἔνστασις πρέπει νὰ ζητήσῃ ῥητῶς τὸ ἀπαράδεκτον αὐτῆς, δεικνύων ταὐτοχρόνως τὴν ἄλλην τοῦ ὀφειλέτου περιουσίαν· ἄλλως τὸ δικαστήριον προβαίνει εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἀγωγῆς ἢ ἐνστάσεως. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ παρεμβαίνων οὔτε ῥητὴν αἴτησιν περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐνστάσεως διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἔκαμεν, οὔτε τὴν ἄλλην τοῦ ὀφειλέτου περιουσίαν ἔδειξεν, ἀλλ' ἁπλῶς μόνον ἀνέφερεν ὅτι ὁ ὀφειλέτης εἶναι φερέγγυος, ὁ δὲ Γ διϊσχυρίσθη τὸ ἐναντίον. »
(Νομικ. σελ. 4153).

§ 3. Οἱ ἐγγυηταί, ἐντολοδόται, καὶ ἀντιφωνηταὶ ἔχουσι μὲν τὸ δικαίωμα, παρόντος τοῦ πρωτοφειλέτου, νὰ προτείνωσι, δι' ἐνστάσεως, τὴν δίζησιν τῆς περιουσίας τούτου, καὶ μετ' αὐτὴν νὰ στραφῇ ὁ δανειστὴς κατὰ τῶν εἰς ἀσφάλειαν τοῦ χρέους προσληφθέντων δι' ὅσον μέρος δὲν ἔλαβεν ἀπὸ τὸν πρωτοφειλέτην, ἀλλ' οὔτε οἱ νόμοι οὗτοι, οὔτε καὶ τὸ μνησθὲν συμβόλαιον διαλαμβάνουσιν, ὅτι ὁ ἐγγυητὴς ἀπαλλάττεται τῆς ἐγγυήσεως, ἂν ὁ δανειστὴς δὲν καταδιώξῃ τὸν πρωτοφειλέτην εὐθὺς εἰς τὴν πρώτην ἔλλειψίν του, ἢ δὲν εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν ἐγγυητὴν (Ἀρμεν. 6' γ' τίτ. 9 καὶ νεαρ. 4)· Ἄρα ὁ ἐγγυητὴς δὲν ἀπαλλάττεται τῆς ἐγγυήσεως, ἂν ὁ δανειστὴς δὲν καταδιώξῃ εὐθὺς τὸν πρωτοφειλέτην.—Ὅρα τὴν λέξιν *Ἐγγύησις*. (Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 95 τοῦ 1845).

§ 4. Ὁ ἐγγυητὴς δὲν δύναται νὰ ἀναγκασθῇ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους πρὶν ἢ ἐπιδιωχθῇ ὁ πρωτοφειλέτης· δὲν πρέπει δὲ νὰ στερῆται τοῦ εὐεργετήματος αὐτοῦ ὁ ἐγγυητὴς ἂν ῥητῶς δὲν παρῃτήθη [1].

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν φράσιν τὴν περιεχομένην εἰς τὸ συμβόλαιον, τοῦ ὁποίου τὴν ἐκτέλεσιν ἐπισπεύδει ὁ ἐκκαλῶν Α, « διὰ » τὴν ἐμπρόθεσμον καὶ ἀνυπέρθετον πληρωμὴν γίνεται ἐγγυητὴς » καὶ ἀρχαιοπληρωτὴς ὁ παρὼν καὶ δεχόμενος Ν, » ἐξάγεται, ὅτι ὁ ῥηθεὶς Ν δὲν ἀνεδέχθη, ἀλλ' ἐγγυήθη τὴν πληρωμὴν τοῦ πρὸς τὸν ῥηθέντα Α χρέους του· πρέπει ἑπομένως νὰ λάβωσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ περὶ ἐγγυήσεως ἀρχαὶ τοῦ δικαίου.

(1) Βλ. τὰς λέξ. α') Ἐγγύησις.—6) Δανεισταί, ἔνθα περὶ ἀλληλεγγύης.

'Επειδὴ κατὰ ῥητὴν διάταξιν τοῦ νόμου (νεαρὰ 4 Κ. 1) ὁ ἐγγυητὴς ἀπολαμβάνων τῆς διζήσεως τὸ εὐεργέτημα δὲν δύναται νὰ ἀναγκασθῇ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους πρωτοφειλέτου πρὶν ἢ οὗτος ἐπιδιωχθῇ. Κατὰ τὴν ἔννοιαν δὲ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 4 § 4 τῶν πανδεκτῶν *si quis cautionibus* (2, 11) τοῦ νόμου ά. τῶν πανδεκτῶν ἐπίσης *si quis in jus vocatus non erit ect.* ὁ ἐγγυητὴς δὲν δύναται νὰ στερηθῇ τοῦ εὐεργετήματος τῆς διζήσεως χωρὶς ῥητῆς παραιτήσεως.

'Επειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου παραίτησις ῥητὴ τοῦ δικαιώματος τῆς διζήσεως δὲν ἐγένετο ἐκ μέρους τοῦ Ν, ἡ δὲ ἔκφρασις ὅτι γίνεται ἐγγυητὴς ἀρχαιοπληρωτὴς δὲν θεωρεῖται παραίτησις, οὐδὲ δύναται ἡ φράσις αὕτη νὰ ἑρμηνευθῇ κατὰ τοῦ ἐγγυητοῦ, καθ'ὅσον κατ' ἄλλην ἀρχὴν τοῦ δικαίου ἐκπηγάζουσαν ἀπὸ τοὺς νόμους 38 § 18, 99 καὶ 109 τῶν πανδ. *de verbor. obli.* πᾶσα ἐπὶ τῶν συμβάσεων ἐγειρομένη ἀμφιβολία ἑρμηνεύεται ὑπὲρ τοῦ ὑποχρεωμένου· ἑπομένως ἡ προσβληθεῖσα ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν εἶναι δικαία.

'Επειδὴ τὸ ἐπιχείρημα τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅτι οἱ πρὸς τὸ δημόσιον ἐγγυώμενοι καί τοι διὰ τοιούτων ἐκφράσεων, ἀποκλείονται μολοντοῦτο τοῦ εὐεργετήματος τῆς διζήσεως, κατὰ ῥητὰς τοῦ νόμου διατάξεις, καὶ οὐχὶ χάριν τῆς φράσεως ἐγγυητὴς πληρωτὴς, τὰς ὁποίας χρῶνται συνήθως οἱ ἐγγυώμενοι. »

'Απόφ. 62 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

§ 5. Οἱ δανεισταὶ δὲν δύνανται νὰ κατάσχωσι τὴν ἀκίνητον τῶν ἀνηλίκων περιουσίαν εἰμὴ μόνον μετὰ τὴν δίζησιν τῆς κινητῆς περιουσίας των. Κατὰ τίνα δὲ πρόπον πρέπει νὰ βεβαιοῦται καὶ νὰ ἐνεργῆται ἡ δίζησις αὕτη;—Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου διαλαμβάνει ἡ ὑπ' ἀριθ. 6334 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν, ἥτις ὅμως δὲν πληροῖ ἴσως τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου.

Ἀπόφ. « 'Επειδὴ ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἐπρότεινε πρωτοδίκως ὅτι ἡ ἀπὸ 16 ἀπριλίου 1849 ἔκθεσις τοῦ κλητῆρος εἶναι ἄκυρος, διότι δὲν συνέπραξαν μάρτυρες καὶ δὲν περιγράφει τὴν κατοικίαν τοῦ ἀνήλικος· ἑπομένως δὲν δύναται νὰ τὸ προτείνῃ κατ' ἔφεσιν ὡς κεκαλυμμένον, ὡς καὶ ὁ ἐφεσίβλητος ὀρθῶς παρετήρησεν.

'Επειδὴ οἱ δανεισταὶ δὲν δυνανται νὰ κατάσχωσι τὴν ἀκίνητον τῶν ἀνηλίκων περιουσίαν εἰμὴ μόνον μετὰ τὴν δίζησιν τῆς κινητῆς των περιουσίας, ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρ. 954 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας (πανδ. βιβ. 42 τίτλ. 2 τεμ. 15 § 1 καὶ 2.—αὐτ. βιβλ. 27 τίτ. 9 τεμ. 3 § 1—αὐτ. βιβλ. 4 τεμ. 7—αὐτ. τεμ. 5 § 9 *de reb.*

cor qui sub. tut)· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου δίζησις δὲν ἔλαβε χώραν, διότι

ά) ἡ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς διζήσεως προσαγομένη ἔκθεσις τοῦ κλητῆρος Β δὲν ἐμφαίνει ὅτι ἐγένετο ἡ ἀπαιτουμένη δίζησις, τὴν ὁποίαν ἐπιτακτικῶς διατάσσει ὁ νόμος χάριν τῆς ἀδυναμίας καὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἀνηλίκων (*Lahari, discours au corps législatif* 19 *mars* 1804). Δὲν ἐμφαίνεται δὲ ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἡ δίζησις, διότι ὄχι μόνον δὲν ἐμεσολάβησε καμμία διαδικαστικὴ πρᾶξις (*Pigeau*, τόμ. 2 σελ. 266 ἐκδ. Βρυξ.), ἀλλὰ προσέτι ὁ ἐκκαλῶν κηδεμὼν δὲν προσετάχθη, διὰ τακτικοῦ δικογράφου ἐν τάξει ἐπιδοθέντος, νὰ δηλώσῃ ἂν τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ ὀρφανὸν ἔχῃ πρόσοδόν τινα ἐξασφαλίζουσαν μέρος, ἢ τὸ ὅλον τοῦ χρέους· τοὐλάχιστον οὐδὲν τοιοῦτον ἐπροτάθη (*Rolland de villargues, v. expropriation, n.* 65).

6) (ὡς ἐκ περισσοῦ καὶ ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω) ἡ ἀπὸ 16 ἀπριλίου 1840 ἔκθεσις τοῦ κλητῆρος Β, διαλαμβάνουσα τὰ ἑξῆς: ... δὲν ἀποδεικνύει κἂν, ὅτι ἐγένετο ἔρευνα καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κηδεμόνος, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἡ μὴ ὕπαρξις κινητῆς τοῦ ὀρφανοῦ περιουσίας· ἡ βεβαίωσις δὲ τοῦ κλητῆρος ὅτι καὶ ὁ κηδεμὼν τὸν ἐβεβαίωσεν ὅτι δὲν ὑπάρχει περιουσία κινητὴ, δὲν ἀρκεῖ, διότι ὁ κλητὴρ αὐτὸς ὤφειλε νὰ ἀνερευνήσῃ περὶ τούτου καὶ νὰ πιστοποιήσῃ περιστατικὸν ἐξ ἰδίας αὐτοῦ ἀντιλήψεως καὶ γνώσεως· ἄλλως τε ἡ βεβαίωσις ἐκείνη, ἀφορῶσα ἀντικείμενον ὑπερβαῖνον τὸ ποσὸν τῶν πεντήκοντα δραχμῶν, ἔπρεπε νὰ ἦναι ἔγγραφος, ἀφοῦ μάλισμα ὁ κηδεμὼν βεβαιοῖ ἤδη ὅτι ὑπάρχει κινητὴ περιουσία.

Ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλῶν ἐπρότεινε πρωτοδίκως ὅτι δίζησις δὲν ἔλαβε χώραν· ἄρα κατ' ἔφεσιν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ, ὡς καὶ ἐπεκαλέσθη κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν προτάσεών του τοὺς ἀνωτέρω λόγους, διότι τείνουσι πρὸς ὑποστήριξιν τῆς περὶ ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως δι' ἔλλειψιν διζήσεως προτάσεώς του· ὥστε ὁ περὶ ἀπαραδέκτου λόγος τοῦ ἐκκαλοῦντος, καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ ὁ τοῦ ἐφεσιβλήτου λόγος ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἔνστασις τοῦ ἀντιδίκου του εἶναι ἀπορριπτέα ὡς σιωπήσαντος μέχρι τοῦ πλειστηριασμοῦ, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι ἐκ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐμφαίνεται προδήλως ὅτι πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἐζητήθη ἡ ἀκύρωσις τῆς κατασχέσεως.

Ἐπειδὴ ἡ ἔλλειψις τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος διζήσεως, ἂν ὑπῆρχον,

τῷ ὄντι κινητὰ διὰ νὰ γίνῃ δίζησις, ἐπιφέρει ἀκύρωσιν τῆς ἐκ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ἀνήλικος κατασχέσεως, διότι ἐπιτακτικῶς ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τὴν δίζησιν· ὅθεν ἀμφισβητοῦντος τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅτι ὑπῆρχε κινητὴ περιουσία, πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμόν του αὐτὸν (σ. 396 ἐκδ. Παρισ. τόμ. ἑ *Chauveau sur Carré)*. Δύναται δὲ νὰ τὸν ἀποδείξῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων, διότι πρόκειται περὶ ὑπάρξεως κινητῆς περιουσίας, περὶ τῆς ὁποίας δὲν ὀφείλει τὶς νὰ ἔχῃ ἐγγράφους ἀποδείξεις, »

§ 6. Τὸ τῆς διζήσεως εὐεργέτημα πρέπει νὰ ὁρίζηται ἐν τῷ ἐγγράφῳ ῥητῶς, μὴ ἀναπληρούμενον δι' ἄλλων λέξεων. (ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 112 τοῦ 1849).

§ 7. Ὁ φαινόμενος εἰς τὸ δανειστικὸν συμβόλαιον ἀλληλέγγυος ἐγγυητὴς, θεωρεῖται ὡς παραιτηθεὶς τοῦ δικαιώματος τῆς διζήσεως; ὄχι.. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 56 τοῦ 1849).—Ὅρα τὰς λέξεις *Ἐγγύησις*. *Ἀλληλεγγυότης*.

ΔΙΚΑΙΟΓΡΑΦΑ.

Ὅρα τὰς λέξ. ἁ) Ἔγγραφα.—β) Ἐκτέλεσις.—γ) Παραγραφή—δ) Δάση.—ε) Ἀφαίρεσις δικογρ.

§ 1. Ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος παρουσίασις τῶν δικαιογράφων τῶν ἀφορώντων πώλησιν ἐθνικῶν κτημάτων ποίας συνεπείας ἐπιφέρει; (ὅρα τὴν λέξ. *Ἀγωγή* § 17).

§ 2. Ἡ ἔκδοσις νέου δικαιογράφου διακόπτει τὴν παραγραφήν. (τεμ. 7 § 5, 7, 39.—βασιλ. 14, 8).

ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ.

Ὅρα τὰς λέξ. ἁ) Ἀναδρομικὴ δύναμις § 13—16—β) Ἁρμοδ. πολ. ἐν γένει § 35 καὶ ἐπ.—γ) Ἀναφορὰ· ἐκουσία δικαιοδοσία.—δ) Ἀπάντησις παράγρ. 23.

—Δικαιοδοσίας ὁρισμός. (ὅρα Ἁρμοδ. πολιτ. § 1 καὶ ἐπ.).

ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑΣ ΠΑΡΑΤΑΣΙΣ.

Ὅρα ἁ) ὅσα ἐσημείωσα ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει σελ. 90 ἐπ. 344 ἐπ.—καὶ β) τὴν λέξιν Ἔφεσις, ἔνθα περὶ τοῦ ζητήματος εἰς ποῖον δικαστήριον ἐκκαλοῦνται αἱ ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας ἐκδίδει τὸ κατὰ παράτασιν δικαιοδοσίας δικάζον δικαστήριον.

ΔΙΚΑΙΟΠΑΡΟΧΟΣ (1).

Πίναξ λεκτικός.

§ 1 Ὁ Α παρεχώρησεν εἰς τὸν Β γήπεδόν τι ἀφοῦ οὗτος ᾠκοδόμησεν οἰκίαν μὲ τὴν συμφωνίαν νὰ τὴν νέμεται ἐπὶ ῥητὸν χρόνον καὶ ἐπὶ πληρωμῇ ἐτησίου ἐνοικίου [2]. Ὁ Β μετεβίβασε τὴν αὐτὴν οἰκίαν, διὰ δημοσίου ἐγγράφου, εἰς τὸν Γ.—Ζητεῖται λοιπὸν ἂν ὁ Γ οὗτος ἦναι τρίτος;

Ὁ Ἄρειος Πάγος (διὰ τῆς ἀποφ. 33 τοῦ 1845) ἀπεφήνατο. ὅτι δὲν εἶναι τρίτος· ὅτι, ἄλλως, παραβιάζονται αἱ ἀρχαὶ τῶν νόμων. τῶν περιεχομένων εἰς τὴν διάταξιν 143 καὶ 175 *de Reg. juris*, διότι μεταβιβασθείσης τῆς εἰρημένης οἰκίας παρὰ τοῦ Α πρὸς τὸν Β καὶ παρὰ τοῦ τελευταίου εἰς τὸν Γ, οὗτος εἶναι ἀντιπρόσωπος του Β καὶ ὄχι τρίτος· ὅτι ἑπομένως, κατὰ τὸ ἄρθρ. 412 τῆς πολ. δικονομίας, τὸ μεταξὺ τοῦ Α καὶ Β (δικαιοπαρόχου τοῦ Γ) γενόμενον ἰδιωτικὸν συμβόλαιον ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν κατὰ τοῦ Γ ἀντιπροσώπου τοῦ Β, ὁ δὲ Γ δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὸ βέβαιον τῆς ἡμερομηνίας χωρὶς νὰ προςβάλῃ τὸ συμβόλαιον ὡς διὰ δόλου γενόμενον.

---

(1) Στημ. 1. "Ορα τὰς λέξ. α) 'Εκδοχεύς.—β) 'Ενστασις.—γ) Δανεισταὶ § 17, ἔνθα περὶ τοῦ ζητ. ἂν οἱ ἐνεργοῦντες κατάσχεσιν παρὰ τρίτῳ ὑπεισέρχωνται εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ὀφειλέτου των.—δ) Μάρτυρες.—ε) Παραγραφή. —ϛ) Τελεσιδικία.

2) Βλ. τὰς λέξ. Εταιρία.—Κοινωνία.—καὶ ἀνωτ, § 8.

§ 2. Κατὰ τὸν νόμ. (τεμ. 11 § 10—τεμ. 28 καὶ 29 § 1 πανδ. (4, 2) οἱ μερικοὶ διάδοχοι, οἷος εἶναι ὁ ἀγοραστὴς ἀπέναντι τοῦ πωλητοῦ, δὲν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσιν οὐδ' ἄλλοι κατ' αὐτῶν ν' ἀντιτάξωσιν ὡς τελεσιδίκους εἰμὴ τὰς ἀποφάσεις ἐκείνας, εἰς ἃς ἔλαβε μέρος ἐκεῖνος, ἐξ οὗ παράγουν τὰ δικαιώματά των καὶ αἵτινες ἐξεδόθησαν πρὸ τῆς μεταβιβάσεως αὐτῆς, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς μετὰ τὴν γενομένην μεταβίβασιν ἐκδοθείσας ἀποφάσεις, καθότι αἱ διαδικαστικαὶ ἀποφάσεις, ὡς καὶ αἱ συμβάσεις, τότε μόνον ἔχουν νόμιμα ἀποτελέσματα κατὰ τῶν τρίτων ἀποκτησάντων πραγματικὸν δικαίωμα ἐπὶ ἀκινήτου κτήματος, ὅταν ἔλαβον χώραν πρὸ τῆς μεταβιβάσεως τοῦ πραγματικοῦ τούτου δικαιώματος· διότι ὅστις δικάζεται ἢ συμβάλλεται μὲ ἄλλους, θεωρεῖται ὅτι ἐνεργεῖ οὐχὶ μόνον δι' ἑαυτὸν καὶ τοὺς γενικοὺς διαδόχους του, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς μετὰ ταῦτα μερικοὺς διαδόχους του· ὥστε ὅταν ὁ Α ἠγόρασε κτῆμά τι ἀπὸ τὸν Β πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ἥτις ἐξεδόθη ἀφοῦ ὁ Β ἐπώλησεν πρὸς τὸν Α τὸ ἐπίδικον κτῆμα, ἡ ἀπόφασις αὕτη καί τοι τελεσίδικος, καθόσον ἀφορᾷ τὸν Β, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ τοιαύτη καὶ ὡς πρὸς τὸν Α· ἑπομένως οὔτε προσωρινὴ ἐκτέλεσις διατάσσεται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 186 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας. (Ἀπόφ. 4298 τῆς 8 ἀπριλίου 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 3. ὅταν ὁ δικαιοπάροχος ἐκοινοποίησε διαταγὴν πρὸς πληρωμὴν, ὁ ἐκδοχεὺς ὀφείλει νὰ κάμῃ νέαν κοινοποίησιν αὐτῆς; ὄχι. Ἀπόφ. 4326 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, περὶ ἧς ἐν τῇ λέξει *Ἐκτέλεσις*

§ 4. Ἡ εὐθύνη ἐπιβαρύνει, κατὰ τὸν νόμον, τὸ ἄτομον τοῦ αὐτουργοῦ τῆς ζημίας καὶ οὐχὶ τὴν θέσιν τοῦ ὑπαλλήλου, καὶ δὲν μεταβιβάζεται εἰς τοὺς διαδόχους τῆς θέσεως· ἂν δὲ τὸ δημόσιον ἐπεκύρωσε τὰς πράξεις;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ἡ ἐκ τῆς θέσεως τοῦ φρουραρχείου παραίτησις τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ἡ παράδοσις εἰς τὸν διάδοχόν του ὅλων τῶν τῆς ὑπηρεσίας δὲν συνεπιφέρει, ὡς ἰσχυρίζεται, καὶ τὴν παῦσιν πάσης ἀτομικῆς εὐθύνης του εἰς ὅλας τὰς πράξεις, ὅσας ἐνεργήσας ὡς δημόσιος ὑπάλληλος, καθ' ὑπέρβασιν καὶ ἐναντίον τῶν καθηκόντων του, ἐγένετο παραίτιος ζημίας εἰς τὴν ἐνάγουσαν διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ εὐθύνη ἐπιβαρύνει κατὰ νόμον τὸ ἄτομον τοῦ αὐτουργοῦ τῆς ζημίας, καὶ οὐχὶ τὴν θέσιν τοῦ ὑπαλλήλου, καὶ δὲν μεταβιβάζεται μετ' αὐτῆς εἰς τοὺς διαδόχους τῆς θέσεως, καθότι τοῦτο ἤθελεν

εἶναι καὶ ἄδικον καὶ ἐναντίον τοῦ νόμου· ὅθεν ὁ λόγος τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅτι ὡς ἐκ τῆς παραιτήσεώς του ἐκ τῆς θέσεως τοῦ φρουράρχου δὲν εἶναι ἐναγώγιμος, εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ προσέτι ὁ ἐκκαλῶν διὰ τοῦ ἐρετηρίου ἐγγράφου του προτείνει ὅτι τὸ δημόσιον δὲν ἔχει κατ' αὐτοῦ δικαίωμα ἀναγωγῆς καὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι πᾶν ὅ,τι ἐνήργησεν ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἐγένετο ἐν γνώσει τοῦ δημοσίου, καὶ ἐπεκυρώθη παρ' αὐτοῦ, καὶ διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών του προςφέρει ἑαυτὸν πρόθυμον ν' ἀποδείξῃ πᾶν ὅ,τι ἔχει ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν δίκην.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος ἀμφισβητούμενος παρὰ τοῦ δημοσίου ἔχει, ἀποδεικνυόμενος, οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ὑπόθεσιν, καθότι τὸ δημόσιον διὰ τῆς ἐπικυρώσεως τῶν πράξεων τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἃς οὗτος ἐνήργησεν ὡς ἀντιπροσωπεύων αὐτὸ ὑπάλληλος, παραδέχεται τὰς πράξεις του αὐτὰς ὡς ἰδίας αὐτοῦ πράξεις, καὶ ἀναλαμβάνει αὐτὸ πλέον ὅλην τὴν εὐθύνην αὐτῶν· ἑπομένως ὁ ἐκκαλῶν ὀφείλει νὰ τὸν ἀποδείξῃ, κατὰ τὰ ἄρθρ. 244 καὶ 248 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀλλὰ μόνον ἐγγράφως, καθότι ἐπικυρώσεις πράξεων δημοσίων ἐπαλλήλων ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου εἶναι πράξεις δημόσιαι, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι νομίμως ὕπαρξιν εἰμὴ διὰ δημοσίου ἐγγράφου γινόμεναι, καὶ πρὶν δὲ διεξαχθῇ ἡ ἀπόδειξις αὕτη, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως κατὰ τοῦ δημοσίου.» Ὅρ. τὴν λ. *Διοικ. Αρμοδ.*

Ἀπόφ. 5434 τοῦ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν

§ 5. **Ἐπὶ μερικῆς διαδοχῆς δὲν μεταβαίνει, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς γενικῆς, ἡ κακὴ πίστις τῶν δικαιοπαρόχων εἰς τοὺς δικαιοδόχους ὅταν οὗτοι δὲν ἦναι ἐν γνώσει τῆς μὴ νομιμότητος τῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα ἐκεῖνοι τοῖς μεταδίδουσι διὰ τοῦ συναλλάγματος.** Ἀπόφ. 4884 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. (ὅρα τὴν λέξ. *Κληρονόμος*).

§ 6. Ὅταν ἡ παραχώρησις δὲν ἐκοινοποιήθη, διατηρεῖται εἰς τὸν παραχωρητὴν τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ τῶν ὀφειλετῶν αὐτοῦ ἀπαιτήσεως καὶ ἀγωγῆς (ν. 3 κώδ. (4, 35) καὶ ν. 3 κ. (8, 42) ν. 4 κώδ. (8, 17)—καὶ εἰς μόνον τὸν ἐκδοχέα ἀπόκειται τοῦ νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν τοῦ ὅτι ὁ παραχωρητὴς δὲν ἔχει δικαίωμα ἀγωγῆς, ὄχι δὲ καὶ εἰς τοὺς ὀφειλέτας, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ ἔνστασις εἶναι ἐκ δικαιώματος τρίτου (552, 3)· ὥστε καὶ ὁ ἐπαγόμενος περὶ τούτου ὅρκος δὲν ἔχει ἐπιῤῥοήν. (Ἀπόφ. 6217 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§. 7. Ἂν μετά τινα ἀγωγὴν ὁ ἐνάγων παρεχώρησε μέρος τῶν ἐπιδίκων κτημάτων ἢ δικαιωμάτων του εἰς τρίτον τινα, ὁ δὲ ἐναγόμενος δὲν ἀνεγνώρισε τὴν παραχώρησιν ταύτην, ἡ ἰδιαιτέρα μεταβιβαστικὴ συμφωνία ἡ μεταξὺ τοῦ παραχωρητοῦ καὶ τοῦ ἐκδοχέως δὲν βλάπτει τὸν ἐναγόμενον ὅλα δὲ τὰ μεταξὺ τῶν χορίων διαδίκων, ὡς πρὸς τὴν ὑφισταμένην δίκην αὐτῶν, πεπραγμένα εἶναι ἰσχυρὰ ὡς νὰ μὴν εἶχε γίνῃ μεταβολὴ, καὶ ὑποχρεωτικὰ ἑπομένως ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου καὶ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως, τὸν ὁποῖον κατὰ τὴν δίκην νομίμως παρίστανεν ὁ παραχωρητὴς (βασιλ. βιβλ. 27 τίτλ. ά)· ὥστε ὁ ἐκδοχεὺς δὲν δύναται νὰ παραπονεθῇ ἂν ὁ παραχωρητὴς αὐτοῦ ὑπέβαλεν εἰς διαιτησίαν τὴν διαφορὰν χωρὶς νὰ συμπράξῃ καὶ αὐτός. (ἀπόφ. 4853 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 8. Οἱ ἐν κακῇ πίστει ἀρξαμένη διακατοχὴ δὲν δύναται νὰ γίνῃ βάσις τῆς χρησιδεσποτείας καὶ ὁ χρόνος αὐτῆς νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς διαδόχους καί τοι ἐν καλῇ πίστει διακατέχοντας. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 87 τοῦ 1846 [1].

§ 9. Οἱ δικαιοδόχοι δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀναίρεσιν; (ὅρα τὴν λέξ. *Ἀναίρεσις*. § 11, 23).

§ 10. Πότε θεωρεῖταί τις ὡς νομίμως ἀντιπροσωπευθείς; (ὅρα τὴν λέξιν *Διακοπὴ τρίτου* § 18—36).—Περὶ αὐτοῦ τούτου βλ. καὶ τὸν § 24 τῆς λέξ. *Δάνειον*, προσέτι δὲ τὴν τοῦ Ἀρ. Πάγου πολιτ. ἀπόφ. 130 τοῦ 1847 καὶ τὴν τοῦ 1849 ὑπ' ἀριθ. 6539 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.—Ἑτέρα τις ἀπόφασις τῶν αὐτῶν ἐφετῶν φέρει οὕτως:

« Ἐπειδὴ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ τῆς ἐκκειμένης περιουσίας κηδεμὼν ἀντιπροσωπεύει τὸν ὀφειλέτην εἰς ἅπαντα τὰ ἐνεργητικὰ καὶ παθητικὰ δικαιώματα (τεμ. 34 πανδ. βιβλ. 41 τίτλ. 1.— Ἀρμεν. βιβλ· ἑ τίτλ. ή § 55), και ἑπομένως τοὺς δανειστὰς (βασ. βιβλ. 38, τίτλ. 12 νόμ. 2), ἡ πρόσκλησις τῶν ὁποίων ἀποβαίνει ἄσκοπος, διότι ἀφ' ἑνὸς ἀντιπροσωπεύονται παρὰ τοῦ κηδεμόνος, καὶ ἀφ' ἑτέρου χάριν οἰκονομίας χρόνου καὶ ἐξόδων (*Carré* ζήτ. 2528). ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου διότι

1) πᾶς δανειστὴς ἔχει ἴδιον καὶ ἄμεσον συμφέρον καὶ ἑπομένως δικαίωμα νὰ προσβάλῃ τὸ ἀποφασισθὲν εἰς δίκην, εἰς ἣν ἦτο

---

(1) Πρβ. τὰ ἐκτεθησόμενα ἐν τῇ λέξει Π α ρ α γ ρ α φ ή.

περιειλημμένος ὁ κηδεμὼν ἐὰν ἐμεσολάβησε δολιότης τὶς (διάτ. 5 κώδ. βιβλ. 8 τίτλ. 14), ὅπερ συμφωνεῖ καὶ μὲ τὴν νομικὴν ἀρχὴν (διάτ. 5 κώδ. βιβλ. 2 τίτλ. 41 καὶ διάτ. 2 βιβλ. 3 τίτλ. 27 τοῦ κώδ.), καθ' ἣν εἶναι κάλλιον νὰ συντηρῆται ἀνέπαφον τὸ πρᾶγμα παρὰ νὰ ζητῆται ἡ ἀνόρθωσίς του μετὰ τὴν ἀπώλειάν του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Γ Ζ ἰσχυρίσθη ἐξ ὑπαρχῆς καὶ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅτι αἱ ἀνακοπτόμεναι ἀποφάσεις, δι' ὧν δικαιοῦται ἡ Α Σ νὰ λάβη ποσόν τι ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Π Κ κηδεμονευομένης περιουσίας, ἐξεδόθησαν κατὰ δολίαν συνεννόησιν μεταξὺ τούτου καὶ ἐκείνης. Ἄρα τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως, ἥτις δύναται τυχὸν νὰ χωρήση κατὰ τοῦ κηδεμόνος, δὲν ἀποκλείει τὸ ἀνωτέρω ἔκτακτον ἔνδικον τῆς τρίτου ἀνακοπῆς μέσον.

2) ἡ εἰρημένη ἀρχὴ δὲν εἶναι ἐφαρμοστέα εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν πρόκειται περὶ ἰδιαιτέρου συμφέροντος τῶν δανειστῶν, προκύπτοντος ἐκ τῆς Παυλιανῆς ἀγωγῆς καὶ ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ κηδεμόνος παραβιάσεως τῶν καθηκόντων του, διότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὄχι μόνον δὲν ἐπιτρέπουν οἱ νόμοι τὴν συνέπειαν τῆς τελεσιδικίας κατ' αὐτῶν τῶν δανειστῶν εἰς τὰς ἀποφάσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὁ κηδεμὼν περιέπεσεν εἰς δόλον τινὰ ἢ ἀπάτην (Ἀρμεν. βιβλ. γ, τίτλ. ή ἄρθρ. 34 —πολιτ. δικονομίας ἄρθρ. 681), ἀλλὰ μάλιστα ὁ κηδεμὼν ὑποχρεοῦται νὰ προσβάλῃ πράξεις τινὰς, πραχθείσας ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τῶν δανειστῶν του, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὸν νόμον 1 τίτλ. 8—νόμ. 8 τίτλ. 5 τοῦ βιβλ. 42 τῶν πανδ. καὶ τὴν διάταξιν 4 βιβλ. 7 τίτλ. 75 τοῦ κώδηκος, ἂν καὶ δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα αὐτὸ ὁ ὀφειλέτης καὶ οἱ κληρονόμοι, κατὰ τὴν ἀρχὴν *quem de evictione* (τεμ. 17 βιβλ. 21 τίτλ. 2 τῶν πανδεκ.).

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ὁ Γ Γ ἔχει δικαίωμα ν' ἀνακόψῃ ὡς τρίτος τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος ἀποφάσεις, ἂν ἀποδείξῃ ὅτι μεταξὺ τῆς Α Σ καὶ τοῦ εἰρημένου κηδεμόνος, ἀμφισβητοῦντος τὸν ἰσχυρισμόν του, ὑπῆρξε συνεννόησίς τις δολία (*Carré* ζήτ. 1713), ἢ ὅτι ἐκ μέρους τοῦ κηδεμόνος αὐτοῦ ἔλαβε χώραν μεγίστη τις ἀμέλεια, ἰσοδυναμοῦσα μὲ δόλον καὶ ἀπάτην· ἄρα εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόδειξις τοῦ ἰσχυρισμοῦ του αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον δύναται ν' ἀποδείξῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων, διότι πρόκειται περὶ πράξεως ἀλλοτρίας, φερούσης ἄλλως τε χαρακτῆρα οἱονεὶ ἀδικήματος. »

Διὰ ταῦτα κτλ. »

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ.

Ὅρα τὴν λέξ. Ἁρμοδ. πολιτ. § 324.

ΔΙΚΑΣΤΑΙ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ (1).

§ 1. Ἡ ἔρευνα τῶν προσόντων τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς διορισμὸν δικαστοῦ ἀνήκει εἰς τὴν κυβέρνησιν (ἄρθρ. 3 τοῦ συντ.), καὶ διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τῶν δικαστηρίων. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 57 τοῦ 1848).

§ 2. Ὁ δικαστὴς δύναται νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν ὀφειλέτην μετρίαν προθεσμίαν;

Ἡ ἀπόφ. 39 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει: [2]

« Ἐπειδὴ ὁ δικαστὴς τότε μόνον δύναται μὲ μεγίστην προσοχὴν νὰ παραχωρῇ μετρίαν προθεσμίαν εἰς τὸν χρεώστην, ὅταν οὗτος ἀποδείξῃ ὅτι αἱ περιστάσεις, εἰς ἃς εὑρίσκεται, εἶναι δειναί, καὶ ὅτι τὰ συμφέροντα τοῦ δανειστοῦ δὲν βλάπτονται διόλου, καὶ ὅταν προσέτι εἰς τὸ δανειστικὸν ἔγγραφον δὲν ὑπάρχῃ ὡρισμένη προθεσμία· ἄλλως δέ, ἤθελον μεταβάλλεσθαι τὰ παρὰ τῶν συναλλαξάντων νομίμως συμφωνηθέντα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ λογίζωνται ὡς νόμος μεταξὺ αὐτῶν.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν οἱ χρεῶσται δὲν ἀπέδειξαν κἀνὲν ἐκ τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς δόσιν προθεσμίας, καὶ πρὸς τούτοις ἐν τῷ ἀπὸ 1 αὐγούστου τοῦ 1830 δανειστικῷ ἐγγράφῳ εἶναι ἤδη ὡρισμένη δωδεκάμηνος προθεσμία, ἐξ ἧς παρῆλθον τρία ἔτη καὶ δέκα μῆνες περιπλέον. »

(Νομικ. σελ. 1238)

§ 3. Ὁ δικαστὴς δὲν ἐνεργεῖ αὐτεπαγγέλτως.

—Τὰ δικαστήρια δὲν ἐπιλαμβάνονται τῶν ὑποθέσεων εἰμὴ συνεπείᾳ αἰτήσεως.

—Ὁ δικαστὴς ἐφαρμόζει τὸν κατάλληλον νόμον.

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. α) Σύνθεσις.—β) Ἁρμοδ. πολιτ. § 303 ἐπ.—γ) Ἀπόδειξις σελ. 30 καὶ ἐπ.—δ) Αὐτεπαγγέλτως.

(2) Εἰς διαφορὰν περὶ ἐκκενώσεως μεμισθωμένου κτήματος μεταξὺ τῆς Ὀμήρα καὶ Πολυζώη τὸ δικ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐχορήγησε τὸν ὀκτώβριον 1848 προθεσμίαν τινά, πρὸς ἐκκένωσιν, εἰς τὸν μισθωτήν.—Ὅρα τὴν λέξ. Ἀπόφασις σελ 128 129, ἔνθα λεπτομερέστερον.

—Ὁ δικαστὴς παραβιάζει τὸν νόμον, μὴ λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰς προτάσεις τῶν διαδίκων.

Περὶ τούτων ὅλων ὅρα τὰ ἐν ἐκτάσει ἐκτεθέντα ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει § 303—308.

§ 4. Τὰ δικαστήρια δὲν ὀφείλουν ν' ἀποφασίζωσιν εἰμὴ ἐπὶ τῶν αἰτήσεων τῶν διαδίκων. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 285 τοῦ 1839, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδ. ἐμπορικὴ § 36).—Πρβ. τὴν λέξ. *Πρότασις*.

§ 5. Κατὰ τὰ ἄρθρ. 155 καὶ 170 τῆς πολιτ. δικονομίας ὁ δικαστὴς δὲν δύναται ν' ἀναπληρώσῃ ἐξ ἐπαγγέλματος μὴ προταθέντα πράγματα καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν στηριζομένας ἀπαιτήσεις, ἐὰν ὁ νόμος δὲν διατάσσῃ τοῦτο· ἄλλως πράττει ὑπέρβασιν καθηκόντων. τοιαύτη δὲ εἶναι, ὅταν τὸ δικαστήριον ἐξ ἐπαγγέλματος ἀποφανθῇ ὅτι δωρητήριόν τι εἶναι ἄκυρον ὡς μὴ φέρον τὴν ὑπογραφὴν τῆς δωρητρίας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 63 τοῦ 1847.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ.

Ὅρα τὴν λέξ. α) Ἀπάντησις § 21.—β) Ἐπανάληψις διαδικασίας.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ.

Ὅρα τὰς λέξ. α) Βούλευμα σελ. 319 ἐπ.—β) Συμβούλιον δικαστικόν.—γ) Γάμος σελ. 405 ἐπ—δ) Ζητήματα προδικαστικά.

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΛΗΠΤΩΡ (1).

Ὁ δικαστικὸς ἀντιλήπτωρ ἀσώτου τινος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῇ μόνος ἐπὶ δικαστηρίου πρὸς ἀκύρωσιν τῶν παρὰ τοῦ ἀσώτου συνομολογηθεισῶν ὑποχρεώσεων.

Αἱ ὑποχρεώσεις αὗται καίτοι προγενέστεραι τοῦ διορισμοῦ τοῦ δικαστικοῦ ἀντιλήπτορος, μὴ ἔχουσαι βεβαίαν χρονολογίαν, δύνανται νὰ προσβληθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ.

Ἰδίως συναλλαγματική, ἂν καὶ ἡ ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ ἀσώτου καὶ τὸ διαμαρτυρικὸν ἐγένετο πρὸ τοῦ διορισμοῦ τοῦ δικαστικοῦ ἀντιλήπτορος, δύναται ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτοῦ ν' ἀκυρωθῇ, ὅταν ἡ

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. α) Ἀπαγόρευσις.—β) Ἐπίτροπει

ἄλλοις, καὶ νὰ ὑπογράφῃ τὴν ἔφεσιν, ὅταν νομίμως ἐν τῇ πρωτοδίκῳ δίκῃ ἦναι διωρισμένος ὡς πληρεξούσιος πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ διαδίκου. (Ἀπόφ. 1916 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 4. Δικηγόρος, ὅστις δεν ἦτο πληρεξούσιος κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, καὶ ὅστις δὲν ἔλαβε πληρεξουσιότητα ἐντὸς τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, δύναται νὰ ὑπογράψῃ ἐφετήσιον ἔγγραφον; Ὄχι, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3284 τῆς 12 ἰανουαρίου 1845 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

Σημ. Ἡ νομολ. αὕτη δὲν εἶναι ὀρθή, ὡς ἤδη ἀποφαίνεται καὶ τὸ αὐτὸ δικ.

§ 5. Ὁ κατὰ τὴν τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιος δύναται μετὰ τὴν κατὰ τῆς ἀποφάσεως ἔφεσιν ν' ἀνακόψῃ τὴν ἐκτέλεσιν τὴν συνεπείᾳ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐνεργουμένην;

Η ἀπόφ. 3634 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρ. 92 τῆς πολιτ δικονομίας, ἐνόσῳ πρόκειται λόγος περὶ προπαρασκευαστικῶν πράξεων, ὑποτίθεται ὅτι οἱ εἰς τὸ ἄρθρ. 91 ἀναφερόμενοι ἔχουν τὴν ἀπαιτουμένην πληρεξουσιότητα καὶ μόνον πρὸς τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζήτησιν ἀπαιτεῖται ρητὴ πληρεξουσιότης, τῆς ὁποίας μὴ ὑπαρχούσης, κηρύττονται ἄκυροι ὅλαι αἱ πράξεις αὗται αἱ πρότερον ἐπιχειρισθεῖσαι, τὸ δὲ περὶ νομιμοποιήσεως δύναται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν.

Ἐπειδὴ ἐὰν κατὰ τὸ ἄρθρ. 95 τῆς πολιτ. δικονομίας ἡ συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 93 καὶ 94 δοθεῖσα διὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξουσιότης παρέχῃ εἰς τὸν πληρεξούσιον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐπιχειρῇ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τὰς ἀφορώσας τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως πράξεις καὶ ἐκ τούτου συνάγεται ἀδιστάκτως, ὅτι ὁ οὕτω πως διορισθεὶς πληρεξούσιος δύναται νὰ παριστᾷ τὸν ἐντολέα του ὡς ἐνάγοντα ἢ ἐναγόμενον καὶ εἰς πᾶσαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀναφυεῖσαν δίκην, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται νέα πληρεξουσιτόης, τὸ δικαίωμα τοῦτο ὅμως διαρκεῖ ἐνόσῳ δὲν ἐξεκαλέσθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις καὶ ἑπομένως δὲν ἔπαυσεν ἡ πρὸς αὐτὸν διὰ τὴν πρωτόδικον δίκην δοθεῖσα πληρεξουσιότης, ἥτις, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 102, 153 καὶ 95 τῆς πολιτ. δικονομίας, παύει ἅμα ἐκκαλεσθῇ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις θεωρουμένης τῆς περὶ ἐφέσεως αἰτήσεως ὡς τῆς τελευταίας πράξεως τὴν ὁποίαν ὁ πληρεξούσιος τῆς πρωτοδίκου δίκης δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ· ὥστε εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, γενομένης ἐφέσεως ὁ πληρεξούσιος τῆς πρωτοδίκου δίκης δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ οὐδεμίαν ἀφορῶσαν τὴν ἐκτέλεσιν πρᾶξιν, οὐδὲ νὰ παρασταθῇ ἐπὶ δικαστηρίου εἰς οὐδεμίαν

περὶ τὴν ἐκτέλεσιν συμβᾶσαν δίκην δυνάμει τῆς πληρεξουσιότητος, τὴν ὁποίαν ἔλαβε διὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ δικηγόρος Κ ὢν δικαστικὸς ἀντίκλητος τοῦ ἐφεσιβλήτου Α κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6 ἀπόφασις τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν ἔκαμεν ἀνακοπὴν κατὰ τῆς ἐνεργηθείσης παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος Γ Ν ἐκτελέσεως τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καὶ παρεστάθη ἐνώπιον τοῦ ῥηθέντος δικαστηρίου πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς, ἀφοῦ ὁ ἴδιος εἶχε προηγουμένως κάμει ἔφεσιν κατὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 6, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 270 τῆς 18 αὐγούστου 1844 ἐπιδοτηρίου τοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν Ι Σ καί, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, εἶχε παύσει ἡ πρὸς αὐτὸν διὰ τὴν πρωτόδικον δίκην δοθεῖσα πληρεξουσιότης· ἑπομένως ἡ ἀπὸ 7 δεκεμβρ. 1844 παρ' αὐτοῦ γενομένη ἀνακοπὴ κατὰ τῆς περὶ ἐγκαταστάσεως ἐκθέσεως τοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν ΑΧ εἶναι ἄκυρος ὡς ἐνεργηθεῖσα παρὰ προσώπου μὴ ἔχοντος τοιοῦτον δικαίωμα· ὅτι δὲ ὁ διαληφθεὶς Κ παρεστάθη ἐνώπιον τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1199 καὶ ἀπὸ 21 μαρτίου 1839 ἀντικλητηρίου τοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ πρωτοδικείῳ εἰσαγγελέως δοθέντος εἰς αὐτὸν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. ἀπόφασις τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν, καὶ οὐχὶ διὰ μεταγενεστέρου, ἐξάγεται 1) ἐκ τούτου ὅτι ὁ Α δὲν προσήγαγε τοιοῦτον μεταγενέστερον ἀντικλητήριον, οὔτε ἰσχυρίσθη τὴν ὕπαρξιν τοιούτου· 2) ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5837 τῆς 17 φεβρουαρίου ε. ε. ἀντικλητηρίου τοῦ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ τῶν ἐφετῶν εἰσαγγελέως, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται τὸ προμνημονευθὲν ὑπ' ἀριθ. 1199 ἀντικλητήριον, ὅπερ δοθέν, ὡς προεῤῥέθη, κατὰ τὸ 1839 διὰ τὴν κυρίαν δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6 ἀπόφασις, δὲν ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ, κατὰ τὰ ἄνω ἐκτεθέντα, ἀφοῦ ἐξεκαλέσθη ἡ προμνησθεῖσα ἀπόφασις εἰς τὴν κατὰ τὸ 1844 ἀναφυεῖσαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως δίκην· ὅθεν ἡ ἔνστασις τοῦ ἐκκαλοῦντος Γ Ν περὶ τοῦ ὅτι ὁ Ι Κ δὲν εἶχε πληρεξουσιότητα διὰ νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν ἐκ μέρους τοῦ Α Α κατὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 6 ἀποφάσεως τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν καὶ νὰ παρασταθῇ ἐνώπιον τῶν αὐτῶν πρωτοδικῶν πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ κατὰ συνέπειαν τῆς ἄνω μνησθείσης ἀνακοπῆς τοῦ Ι Κ γενομένης ἐνώπιον τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν διαδικασία εἶναι ἄκυρος. »

§ 6. Η ἐπίδοσις δικογράφου γενομένου μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ συντάξαντος αὐτὸ δικηγόρου ὡς πληρεξουσίου, φέροντος δὲ χρονολογίαν προγενεστέραν τῆς παύσεώς του, εἶναι ἔγκυρος, ὅταν ἄλλως δὲν ἦναι προχρονολογημένον, ὅπερ δὲν εἰκάζεται ὡς ἐκ τῆς βραδείας ἐπιδόσεως τοῦ ἐγγράφου. (Ἀπόφ. 1 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4622).

§ 7. Ὅταν τὶς ἦναι ἀντίκλητος, καὶ εἰς δικόγραφόν τι ὑπογράψῃ ὡς πληρεξούσιος, δὲν ὑπάρχει λόγος ἀκυρότητος. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 56 τοῦ 1845).

§ 8. Εἰς τοὺς δικηγόρους εἶναι συγχωρημένον νὰ δέχωνται ἀντιμισθίας διὰ τὰς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων λειτουργίας των [1].

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ καὶ εἰς τοὺς δικηγόρους διὰ τὰς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων λειτουργίας των εἶναι συγχωρημένον νὰ δέχωνται ἀντιμισθίας (ἄρθρ. 144 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ)· διατίμησις δὲ τῶν δικαιωμάτων των μόνον ὡς πρὸς τὰ δικόγραφα καὶ τὰς λοιπὰς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων πράξεις των ὑπάρχει, ὡς πρὸς δὲ τὰς ἄλλας καὶ τὰς ἐνώπιον ἄλλων ἀρχῶν λειτουργίας δὲν ὑπάρχει κανονισμός.

Ἀπόφ. 145 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 4676)

§ 9. **Δικηγόροι ἐπικυροῦσιν ἀντίγραφα;** [2].

Ὁ δικηγόρος δὲν δύναται νὰ ἐκδώσῃ καὶ ἐπικυρώσῃ ἀντίγραφα ἀποφάσεων, τῶν ὁποίων ἀντίγραφον ἐπικυρωμένον παρὰ τοῦ γραμματέως δὲν ἔχει εἰς χεῖράς του. (ἀπόφ. 5088 τῆς 9 φεβρουαρίου 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 10. **Παύουν τῆς ὑπηρεσίας των ἕνεκα πλημμελήματος;**

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ τὸ 24 ἄρθρ· τοῦ ποιν. νόμου φέρον ὅτι, ἡ καταδίκη τῶν ἐν τέλει ἢ ἄλλων δημοσίων ὑπηρετῶν ἕνεκα πράξεως ἀναγομένης εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τιμωρουμένης ὡς πλημμελήματος συνεπιφέρει τὴν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἔκπτωσιν τοῦ κατηγορουμένου; ἐννοεῖ προφανῶς τοιούτου εἴδους πλημμελήματα, ὁποῖα ἀναφέρον-

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἐντολή.

—Η ἐντολὴ ἐν γένει εἶναι ἄμισθος· συγχωρεῖται ὅμως καὶ ἀσυμφώνητος ἀντιμισθία εἰς τοὺς καὶ ἐντολὴν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπερασπιζομένους ἀλλότρια παρὰ τοῖς δικαστηρίοις δικαιώματα. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 48 τοῦ 1849).

(2) Βλ. τὴν λέξ. Ἀπόγραφα § 32, 33.—Ὅρα τὴν λ. Διεκδίκησις § 38

ται εἰς τὸ 10 κεφ. τοῦ ποιν. νόμου, καὶ χαρακτηρίζονται εἰδικῶς ὡς πλημμελήματα τῆς ὑπηρεσίας· ἐπομένως, καθόσον ἀφορᾷ τοὺς δικηγόρους ἰδίως, δὲν δύναται νὰ ἐννοῇ εἰμὴ τὰς εἰς τὰ ἄρθρ. 490 καὶ 491 τοῦ ποιν. νόμου διαλαμβανομένας παραβάσεις τῶν δικηγόρων, καὶ τοῦτο καθόσον τὰ εἰρημένα ἄρθρα ὡς εἰδικὰ δὲν περιορίζουν καὶ ἐπὶ τῶν πλημμελημάτων τούτων τὴν ἐνέργειαν τῆς γενικῆς διατάξεως τοῦ 24 ἄρθρου τοῦ ποιν. νόμου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Σ δὲν ἐκηρύχθη ἔνοχος πλημμελήματος προνοουμένου ῥητῶς ἀπὸ τὰ εἰς τὸ 10 κεφ. τοῦ ποιν. νόμου περιεχόμενα ἄρθρα· ἐπομένως ἡ διάταξις τοῦ 24 ἄρθρου τοῦ ποιν. νόμου δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ».

'Απόφ. ποιν. 'Αρείου Πάγου σξθ' τοῦ 1838.

§ 11. ὅσοι τῶν δικηγόρων παραβιάζουν τ' ἄρθρ. 147 καὶ 216 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ τιμωροῦνται παρὰ τοῦ δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον ἐπελάβετο τῆς ὑποθέσεως, μὲ πειθαρχικὴν ποινήν, ἤ, κατὰ τὰς περιστάσεις, καὶ μὲ βαρυτέραν· ὅλα δὲ τὰ κατὰ τὴν δημοσίαν συνεδρίασιν πραχθέντα ἢ ἀνακαλυφθέντα πειθαρχικὰ παραπτώματα κρίνονται αὐτόθι ἄνευ ἀναβολῆς· τὰ δὲ δικαστήρια ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐξαλείφωσι τὰς ὑβριστικὰς ἐκφράσεις, καὶ νὰ διατάττωσι τὴν τύπωσιν καὶ δημοσίευσιν τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων. (ἀπόφ. 1 τοῦ 1842 τοῦ 'Αρ. Π.—ὅρα τὰς ἐν τῷ Εὑρετ. λέξεις *Ἀταξίαι εἰς τὸ ἀκροατήριον.—Πειθαρχικαὶ ποιναί.—Ἄρειος Πάγος* σελ. 248).

§ 12. Εἰς τοὺς μὴ δικηγόρους, ἀλλ' ἁπλοῦς ἐντολοδόχους τῶν διαδίκων, ἐφαρμόζονται τὰ ἄρθρα 146—148 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ; ὅρα τὴν περὶ τούτου ποινικὴν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφασιν 25 τοῦ 1843 εἰς τὴν λέξ. *Ἀντιποίησις*.

§ 13. *Κακοδικείου ἀγωγαί* [1]. Αἱ κατὰ τῶν δικηγόρων ἀγωγαὶ αἱ πηγάζουσαι ἐκ πράξεως ἐνεργηθείσης παρ' αὐτῶν ὡς πληρεξουσίων ὑπάγονται εἰς τὴν ἀγωγὴν κακοδικείου. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 172 τοῦ 1847).

§ 14. *Πληρεξουσιότης*.

Σημειόνω ὀλίγα περὶ ταύτης, ἐπιφυλαττόμενος νὰ σημειώσω τὰ δέοντα, ἐν ἐκτάσει, ἐν τῇ λέξει Πληρεξουσιότης.

Πότε ἔχει τις πληρεξουσιότητα;

ά) Ῥητὴ πληρεξουσιότης ἀπαιτεῖται μόνον πρὸς τὴν ἐν τῷ

(1) Βλ. τὰς λέξ. *ά*) Κακοδικεῖον—β) Θεραπεία.

ἀκροατηρίῳ συζήτησιν· διὰ δὲ τὰς προπαρασκευαστικὰς πράξεις καὶ κλήσεις ὑπάρχει νόμιμον τεκμήριον, ὅτι ἐδόθη πληρεξουσιότης. Τὸ τεκμήριον ὅμως αὐτὸ καταστρέφεται, ὅταν εἰς τὸ ἀκροατήριον δὲν προσάγηται ῥητὴ πληρεξουσιότης. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 3 τοῦ 1845).

—Ὅλαι αἱ πρὸ τῆς συζητήσεως πράξεις προϋποθέτουν πληρεξουσιότητα, ἥτις ἐπὶ ἀκροατηρίου μόνον πρέπει νὰ βεβαιοῦται. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 41 τοῦ 1849).

—Ἡ πληρεξουσιότης εἰς τὰς προπαρασκευαστικὰς πράξεις τεκμαίρεται ὁσάκις ἐν τῷ ἀκροατ. νομιμοποιῆται. (ἀποφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 108 καὶ 159 τοῦ 1849).—Αὐτὰ ταῦτα ἀπεφάσισεν ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 3, 62, 74, 88 (τοῦ 1845) 24, 151, 163, 169 (τοῦ 1847 ἔτους).

—Ἡ πληρεξουσιότης ἀπαιτεῖται μόνον κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν· ὅθεν ὁ διοριζόμενος ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ὡς τοιοῦτος, θεωρεῖται ὅτι εἶχε προφορικὴν πληρεξουσιότητα νὰ κάμῃ αἴτησίν τινα, οἷον ἀναίρεσιν, καὶ ἐὰν ὁ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διορισμὸς ἐγένετο μετὰ τὰς 30 ἡμέρας. (91—93 πολιτ. δικον.). (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 24 τοῦ 1847) [1]

β) Αἴτησις δικηγόρου διωρισμένου παρ' ἀνθρώπου μὴ ἔχοντος συμφέρον εἰς τὴν δίκην εἶναι ἀπαράδεκτος. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 174 τοῦ 1838).

γ) *Ἐπανάληψις διαδικ.* Πρὸς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας πρέπει ὁ αἰτῶν αὐτήν, καὶ οὐχὶ ὁ πρὸς ὃν δίδεται ἡ περὶ τούτου αἴτησις, νὰ ἔχῃ εἰδικὴν πληρεξουσιότητα. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 249 τοῦ 1849).

δ) *Συγγενεῖς.* Ὁ ἀδελφὸς ἂν καὶ ὁμόδικος, ἐνεργήσας τὴν ἔφεσιν ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι καὶ ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀδελφοῦ του, ὀφείλει νὰ βεβαιώσῃ ἐπὶ ἀκροατηρίου τὴν πληρεξουσιότητα [1]. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 41 τοῦ 1849).

ε) *Ἐπιστολή. Μάρτυρες.* Ἡ δι' ἐπιστολῆς πρὸ τῆς πολιτ. δικονομίας δοθεῖσα ἐντολὴ ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τῆς ἐπιστολῆς, χωρὶς νὰ προαπαιτῆται ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀπωλείας ταύτης. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 184 τοῦ 1849).

---

(1) Βλ. ἑτέραν ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Π. ὑπ' ἀριθ. 25 τοῦ 1847.

(2) Βλ. τὰς λέξ. Ἔφεσις —Ὁμόδικος.

—Ἡ ἐντολὴ δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 82 τοῦ 1849).

ς) *Ἁρμοδιότης*. Ἡ κατὰ τοῦ ἐντολοδόχου προταθεῖσα νομιμοποιήσεως ἔνστασις δικάζεται ἀπὸ τὸ δικαστήριον, εἰς ὃ εἰσήχθη ἡ ὑπόθεσις. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 134 τοῦ 1849).

ζ) *Ἄδεια*. Ὁ νομάρχης καὶ ὁ ἔπαρχος εἶναι ἡ ἁρμοδία ἀρχὴ περὶ τὸ ἐγκρίνειν τὴν διεξαγωγὴν δικῶν ἀφορωσῶν μονὰς καὶ τὸν διορισμὸν πληρεξουσίων, ἡ δὲ ἔγκρισις ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν δὲν ἀπαιτεῖται. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 50 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ λέξ. *Ἁρμοδ. πολιτ.* § 322).

η) *Ἔγκρισις*. Ἡ ἔγκρισις τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου εἰσαγωγῆς δίκης τινός, ἂν καὶ μεταγενεστέρα τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, δίδει κῦρος εἰς αὐτὴν τὴν αἴτησιν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς ἀρχῆς *ratihabitio mandati comparatur*. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 118 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ λέξ. *Ἁρμοδ. πολιτικὴ* § 323).

θ) Ἡ ἔγκρισις τῆς παρὰ δικηγόρου ἐνεργηθείσης καὶ ὑπογραφθείσης πράξεως ἐκ μέρους τοῦ διαδίκου συνεπιφέρει τὴν ἐπικύρωσιν, ἥτις ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐντολήν. (νόμ. 7 βιβλ. 4 τίτλ. 28 τοῦ κώδ.). —Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 159 τοῦ 1849.

ι) *Ἀνανέωσις πληρεξ.* Εἰκάζεται ἡ ἀνανέωσις τῆς πληρεξουσιότητος, ὅταν ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος, ὅστις δυνάμει πειθαρχικῆς ποινῆς ἀπώλετο τὸ τῆς πληρεξουσιότητος δικαίωμα, ἦναι κάτοχος νέων μεταξὺ τῶν διαδίκων διαμειφθέντων ἐγγράφων, καὶ ἑπομένως εἶναι περιττὴ ἡ ἐπανάληψις τῆς δίκης.

Ἀπόφ. 251. τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4750).

ιά) *Ἐκτέλεσις* Κατὰ τὸ ἄρθρ. 95 τῆς πολιτ. δικονομίας ἡ διὰ τὴν πρωτόδικον δίκην δοθεῖσα πληρεξουσιότης παρέχει εἰς τὸν πληρεξούσιον τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιχειρῇ καὶ τὰς ἀφορώσας τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως πράξεις καὶ τὴν περὶ ἐφέσεως πρᾶξιν· εἰς τὰς πρώτας δὲ ἀνήκει ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀποφάσεως, καθὼς καὶ ἡ ἀποδοχὴ αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἀντιδίκου.—(ὅρα τὰς λέξ. *Ἐπίδοσις.—Ἀντίκλητος.—Ἐκτέλεσις*). Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 66 τοῦ 1836.

ιβ) Δύναται ὁ πληρ. τῆς πρωτοδ. δίκης νὰ ἐκτελέσῃ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἐκτὸς ἂν ἡ ἐκτέλεσις ἐπιφέρῃ παραίτησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου τοῦ 1846).

ιγ) *Τύποι*. πληρεξουσιότης δοθεῖσα κατὰ τοὺς τύπους τοῦ

τόπου, ὅπου ἐγένετο τὸ ἔγγραφον, ἰσχύει ἐνώπιον τῶν Ἑλλην. δικ. Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 18 τοῦ 1846.—ὅρα *Ἁρμοδ. προξένων* § 4.

—ιγ) δίς. Διορισθέντων πολλῶν πληρεξουσίων, ἐὰν ἡ ἐντολὴ δὲν ἦναι περιωρισμένη, δύναται μόνον ὁ εἷς ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὸν ἐντολέα.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου 18 τοῦ 1847 φέρουσα οὕτως:

« Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 99 τῆς πολιτ. δικονομίας ῥητῶς ὁρίζει, ὅτι τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις δικηγόρου ἢ ἄλλου πληρεξουσίου εἶναι τ' αὐτὰ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου (*mandarium*) κατὰ τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὡρισμένα, καθ' ὅσον ὡς πρὸς αὐτὰ δὲν διετάχθη ἄλλο τι ἐν τῇ αὐτῇ δικονομίᾳ, ἢ ἐν τῷ πληρεξουσίῳ ἐγγράφῳ· κατὰ δὲ τὰς περὶ ἐντολῆς ἀρχὰς τοῦ πολ. δικαίου, ὅταν συνδιορισθῶσι δύο ἢ πλειότεροι ἐντολοδόχοι, χωρὶς νὰ περιορισθῇ εἰς εἰδικὰ καὶ χωριστὰ ἀντικείμενα ἡ πρὸς ἕκαστον δοθεῖσα ἐντολή, τότε ἕκαστος θεωρεῖται λαβὼν τελείαν τὴν ἐντολήν, καὶ πλήρη ἔχων τὴν ἀντιπροσώπευσιν τοῦ ἐντολέως, διότι, ὡς ὁ νόμος 46 § 7 τῶν πανδεκτῶν *procuratoribus et defensoribus* ῥητῶς διαλαμβάνει, δὲν εἶναι ἧττον πληρεξούσιος ὁ εἷς διὰ τὸν λόγον ὅτι εἰσὶ πληρεξούσιοι καὶ οἱ συνδιορισθέντες ἄλλοι· μὲ τὴν ἀρχὴν δὲ ταύτην συμφωνοῦν καὶ οἱ νόμοι 32 τοῦ αὐτοῦ τίτλου καὶ 60 § 2 βασ. 17 τίτ. 1 καὶ οἱ ἐν ἀναλόγῳ περιπτώσει περὶ συγκηδεμόνων νόμοι (*l.* 3 πανδ. 46, 7 καὶ *l.* 7 πανδ. 47 10)· ἡ δὲ πολιτικὴ δικονομία οὐδὲν διατάττει ἐναντίον, οὔτε ὁ Κ Π, ὡς ἐπὶ ἀκροατηρίου συνωμολογήθη καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παραδέχεται, διεχώρισε τῶν διορισθέντων ὑπ' αὐτοῦ δικηγόρων τὴν δοθεῖσαν ἐξουσίαν τοῦ νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν πολιτικὴν ἀγωγήν του ἐνώπιον τῶν πλημμελειοδικῶν. Ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν αὐτῶν πλημμελειοδικῶν, ἐφαρμόσαν ἀντίθετον κανόνα, καὶ δυνάμει αὐτοῦ ἀπαγορεῦσαν τὸν λόγον εἰς τὸν δικηγόρον Σ πληρεξούσιον τοῦ εἰρημένου Π, ζητήσαντα νὰ προτείνῃ καὶ ὑποστηρίξῃ τὴν πολ. ἀγωγὴν τούτου, ἤ, ὅπερ ταυτοσήμαντον, ἀκυρῶσαν τὴν γενομένην περὶ τῆς πολιτ. ἀγωγῆς συζήτησιν, διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν παρῆσαν οἱ λοιποὶ συμπληρεξούσιοί του, παρεβίασε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 99 καὶ 76 τῆς πολιτικῆς, καὶ 364 τῆς ποινικῆς δικονομίας, τουτέστι τύπους οὐσιώδεις, καθὸ ἀφορῶντας ἀμέσως τὴν ὑπεράσπισιν, ἡ δὲ παραβίασις αὕτη δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 5) τῆς πολιτ. καὶ 407 8) καὶ 9 τῆς ποινικῆς δικονομίας. »—Ὅρα κατωτ. σελ. 282 ιγ.

—ιγ) τρίς. Πληρεξουσιότης δοθεῖσα μεταγενεστέρως τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀνατρέχει εἰς τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν αὕτη ἐγένετο. (ἀπόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 102 τοῦ 1847).—ὅρα ἀνωτ. § 14 (η) σελ. 277.

—ιδ) *Οἱ πρόξενοι συντάττουν πληρεξούσια ἔγγραφα;* [1] Οἱ γραμματεῖς τῶν ἑλλην. προξενείων εἶχον δικαίωμα νὰ συντάττωσι συμβολαιογραφικὰ ἔγγραφα, δι' ὧν διορίζονται πληρεξούσιοι ἐνώπιον τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων;—Δὲν ἠδύναντο νὰ συντάξωσι τοιαῦτα ἔγγραφα πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀπὸ 1 ἰαν. 1834 πρὸς τοὺς προξένους τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ὁδηγιῶν, ἀλλὰ τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἰσχύουν ὡς ἰδιωτικὰ ἔγγραφα, ὅταν φέρωσι τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐντολέως. (ἀπόφ. 560 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν βλέπει εἰς τὴν σελ. 425 τῆς λέξ. *'Αρμοδ. προξένων* [2].

—ιε) *Παῦσις πληρεξ.* [3] Ἡ πληρεξουσιότης τοῦ δικηγόρου παύει, ἀποθανόντος τοῦ δόντος αὐτήν. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 39 τοῦ 1849).

—ις) Ὁ πρῶτος ἐντολοδόχος χρεωστεῖ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποδεχθείσης ἐντολῆς, ἐνόσῳ δὲν γνωρίζει τὴν παῦσίν του, καὶ ἑπομένως ὅσα γίνονται παρ' αὐτοῦ, ἐν ἀγνοίᾳ καὶ πρὸ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς μεταγενεστέρας πληρεξουσιότητος εἰς ἄλλον τρίτον δοθείσης, ἰσχύουν. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 108 καὶ 159 τοῦ 1849).

—ιζ) Ἡ παρ' ἄλλου γενομένη ἀνάκλησις τῆς ἐντολῆς δὲν εἶναι ἰσχυρά, οὐδ' ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν δόντα αὐτήν. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 189 τοῦ 1849).

---

(1) Πρβ. τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ λέξει 'Α ρ μ ο δ. π ρ ο ξ έ ν ω ν § 4.

(2) Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον ὅτι αἱ παρὰ τῶν δικαστ. ἐπιβαλλόμεναι πειθαρχικαὶ ποιναὶ δὲν δύνανται νὰ προσβληθῶσι δι' οὐδενὸς ἐνδίκου μέσου, καὶ μόνον ἡ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης γραμματεία δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρ. 307 τῆς πολιτ δικονομίας, νὰ μετριάσῃ τὴν ποινὴν, ἢ νὰ ἐξαφανίσῃ τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἀποφάσεως

(3) Κατὰ τὸ ἄρθρ. 102 § 5 τῆς πολιτ. δικον. ἡ πληρεξουσιότης παύει ὅταν ἀνακληθῇ παρὰ τοῦ ἐντολέως, κατὰ δὲ τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὡρισμένα (καὶ εἰς αὐτὸν ἀναγκαίως τε καὶ δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 99 τῆς πολ. δικονομ. πρέπει ν' ἀνατρέχῃ τις πρὸς διάλυσιν τῶν περὶ ἐντολῆς ζητημάτων) ἀνάκλησις τῆς ἐντολῆς ὑπάρχει καὶ ὅταν εἰς μεταγενέστερον χρόνον ὁ ἐντολεὺς διωρίσῃ ἕτερον ἐντολοδόχον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τῆς πρώτης ἐντολῆς ἀντικειμένου. Τεμ. 31 § 2 πανδ. (3, 3). 'Απόφ. 4956 τῆς 10 σεπτεμβρ. 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

—ιή) Ἡ ἐντολὴ παύει διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐντολέως. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 149 τοῦ 1849).

—ιθ) Ὁ τῆς πρωτοδίκου δίκης πληρεξούσιος δὲν δύναται νὰ παραγγείλῃ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν, καθότι ἡ πληρεξουσιότης του ἔπαυσε, μεταβιβασθείσης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἐφετεῖον. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 64 τοῦ 1849).

§ 15. Ὁ παραγγέλλων τὴν ἐκτέλεσιν πράξεώς τινος, θεωρεῖται ὅτι αὐτὸς ἐκτελεῖ τὴν πρᾶξιν· ἐπομένως εἶναι ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 156 τοῦ 1849).

—Ἡ πρᾶξις τοῦ ἐντολοδόχου εἶναι πρᾶξις τοῦ ἐντολέως (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 211 τοῦ 1849).

—Ὁ ἐντολεὺς ὑποχρεοῦται πρὸς τὸν τρίτον, μεθ' οὗ ὁ ἐντολοδόχος συναλλάξατο (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 179 τοῦ 1849).

§ 16. Ἀκυρότης τῆς διαδικασίας δι' ἔλλειψιν ἐντολῆς δὲν δύναται νὰ προταθῇ παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου εἰμὴ δι' ἀγωγῆς τοῦ ἐντολέως περὶ ἀποδοκιμασίας. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 174 τοῦ 1847).

§ 17. *Ἀναιρέσεως αἴτησις. Τὰ ἑπόμενα ἐδάφια α—ζ διαλαμβάνουσι περὶ ταύτης, ἀλλὰ ἐν τῇ λέξει ἀναιρέσεως (σελ. 130 καὶ ἐπ.) γίνεται λόγος καὶ περὶ ἑτέρων ζητημάτων, ἅτινα, συντομίας χάριν, δὲν ἐπαναλαμβάνω καὶ ἐνταῦθα.*

ά) Ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ δικηγόρος δύναται νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν καὶ ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου, παρ' ᾧ εἶναι διωρισμένος. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 34 τοῦ 1847).

β) Ὁ μὴ διωρισμένος παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ δικηγόρος δύναται νὰ ὑπογράψῃ τὴν αἴτησιν ἀναιρέσεως, ὑπαρχούσης εἰδικῆς πληρεξουσιότητος. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 57 τοῦ 1847, ἣν ὅρα ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδ. πολιτ. § 314).

γ) Ὁ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν δυνάμει γενικῆς καὶ εἰδικῆς πληρεξουσιότητος διορισθεὶς δικηγόρος δύναται νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν. (ἀπόφ. Ἀρ. Π. 172 τοῦ 1848).

δ) Τὸ ἀντικλητήριον τοῦ παρὰ τῷ Ἀρ. Πάγῳ εἰσαγγελέως δὲν παρέχει εἰδικὴν πληρεξουσιότητα διὰ νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 19 καὶ 141 τοῦ 1847).

ε) Ὁ μὴ ὢν πληρεξούσιος οὔτε τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν νὰ κάμῃ δύναται, οὔτε ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως αὐτῆς νὰ προκαλέσῃ. (Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 39 τοῦ 1849).

ς) Ὁ ἄνευ πληρεξουσιότητος ἐνεργήσας τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν καὶ ἐγγράψας αὐτὴν εἰς τὸ πινάκιον καταδικάζεται προσωπικῶς εἰς τὸ παράβολον καὶ εἰς τὰ τῆς δίκης ἔξοδα, ἡ δὲ αἴτησις κηρύττεται ἄκυρος· τὰ συμφέροντα ὅμως τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐγένετο ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις δὲν βλάπτονται ἐκ τούτου. (ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 193 τοῦ 1849).

ζ) Δικηγόρος, ἔχων ἰδίαν πληρεξουσιότητα, δύναται ν' ἀναθέσῃ εἰς ἄλλον τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἀναιρέσεως αἰτήσεως. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 12 τοῦ 1846).

§ 18.. *Ἀντίκλητος*.

Προκειμένου λόγου περὶ ἀντικλήτων, σημειόνω, ἐν περιλήψει τὰ ἑξῆς, ἅτινα ἐν οἰκείῳ τόπῳ θέλω ἐκθέσει ἐν πλάτει.

ά) Τὸ ἀντικλητήριον, ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς, ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν, ἐκτὸς ἂν προςβληθῇ ὡς πλαςογραφημένον ἢ νοθευμένον, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς ἐκ ψευδῶν πληροφοριῶν ἐκδοθέν. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 13 τοῦ 1849).

β) Τὰ δικόγραφα, αἱ κλήσεις καὶ αἱ ἀποφάσεις ἐπιδίδονται ἀδιαφόρως ἢ εἰς τοὺς διαδίκους ἢ εἰς τοὺς πληρεξουσίους, ἐκτὸς τῆς ἐν τῷ ἄρθρ. 239 τῆς πολιτ. δικονομίας προνοουμένης περιπτώσεως. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 145 τοῦ 1849).—Ὅρα τὴν λέξ. *Ὅρκος*.

γ) Εἶναι ἄκυρος ἡ κοινοποίησις δικογράφου πρὸς τὸν ἀντίκλητον, τὸν δηλώσαντα ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ὅτι παρῃτήθη (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 119 τοῦ 1847).

δ) Αἱ πρὸς ἀντίκλητον ἢ πληρεξούσιον κοινοποιήσεις, καίτοι μὴ διατρίβοντα εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου, ἔχουν κῦρος. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 66 τοῦ 1847).

ε) Ἡ δικογράφων ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ καὶ εἰς τὸν ὑποκατασταθέντα πληρεξούσιον. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 18 τοῦ 1847).

ς) Ὁ διαχειριζόμενος ἐν γένει τὰς ὑποθέσεις τινὸς ὡς ἐντολοδόχος αὐτοῦ, δύναται νὰ παριστᾷ τὸν ἐντολέα του ἐνώπιον παντὸς δικαστηρίου εἰς τὰς ἀφορώσας τὴν διαχείρησιν τῶν ὑποθέσεων δίκας (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 122 τοῦ 1849). Ὅρα κατ. σ. 283 § κ.

ζ) ἡ πρὸς αὐτὸν γενομένη κοινοποίησις τῶν δικογράφων εἶναι ἰσχυρά. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 122 τοῦ 1849)—Ὅρα κατωτ. παράγρ. κ.

η) Ἡ πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ διοικ. δικ. ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως ἐπεῖχεν ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους τόπον ἐπιδόσεως· ἀπὸ τῆς ἐπι-

δόσεως δ' ἐκείνης ἄρχεται ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 205 τοῦ 1849).

θ) Ἡ ἐπίδοσις ἀγωγῆς εἰς ἀξιωματικοὺς ἑδρεύοντας ἐν Πειραιεῖ δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 158 τοῦ 1847).

ι) Ἡ ἐπίδοσις γίνεται νομίμως εἰς τὸ ἐμπορικὸν κατάστημα τοῦ ἐμπόρου, καὶ ἂν οὗτος δὲν κατοικῇ ἐν αὐτῷ. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 188 τοῦ 1847).

ιά) Ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων γίνεται εἰς τὸν κηδεμόνα, καίτοι ἐνηλικιωθέντων τούτων, ἀλλὰ μὴ δηλωσάντων τοῦτο. (ἀπόφ, πολιτ. Ἀρ. Π. 117 τοῦ 1847).

ιβ) Ἀποφάσεις ἐκδιδόμεναι μετὰ τὴν ἔφεσιν δύνανται νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιον; Ὄχι. (Ἀπόφ. 305 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).—Νομικ. σελ. 4231.—(ὅρα τὰς λέξεις Ἐπίδοσις. Ἔφεσις).

ιγ) Ὑπαρχόντων δύο πληρεξουσίων, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων δύναται νὰ γίνῃ εἰς ἑκάτερον; Ναί, κατὰ τὴν 79 τοῦ 1841 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν βλ. ἐν τῇ λέξει Ἀντίκλητος § 64. (ὅρα ἀνωτ. σελ. 278).

ιδ) Ἀφοῦ ἅπαξ ὁ διάδικος διορίσῃ ἀντίκλητον, εἰς αὐτὸν γίνονται αἱ ἐπιδόσεις, χωρὶς νὰ ἐξετάζηται ἂν οὗτος ἐδέχθη τὴν ἐντολὴν ταύτην. (ἀπόφ. 28 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν βλέπε ἐν τῇ λέξει ἀντίκλητος § 65).

ιε) Ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὡς πρὸς τὸν ἀντίδικον τοῦ διορίσαντος τὸν ἀντίκλητον θεωρεῖται ὡς μὴ γενόμενος ὁ διορισμὸς τοῦ ἀντικλήτου, ἂν δὲ τῷ ἐκοινοποιήθη κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον τρόπον. (ὅρα τὴν νομολ. εἰς τὴν λέξιν ἀντίκλητος § 11).

ις) Εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην διορισθέντα ἀντίκλητον δύναται νὰ ἐπιδοθῇ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις; Ναί, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 346 τοῦ 1840 ἀπόφ. τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἣν βλ. ἐν τῇ λέξ. ἀντίκλητος § 67 καὶ 42.

ιζ) Τῶν ὁριστικῶν ἀποφάσεων ἡ ἐπίδοσις εἰς τὸν ἀντίκλητον ἐπιφέρει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἔναρξιν τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας; ὅρα τὴν περὶ τούτου διφορουμένην νομολογίαν ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 71, 72, 78 καὶ τὴν λέξ. *Ἔφεσις*.

ις) Ὁ πληρεξούσιος ταυτίζεται μὲ τὸν ἀντίκλητον; βλ. τὴν λέξ. Ἀντίκλητος § 73.

ιθ) Ὁ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιος δὲν ἔχει τὸ

δικαίωμα νὰ δέχεται ἐφέσεις· ὅρα τὴν νομολ. εἰς τὴν λέξιν ἀντίκλητος § 78 καὶ 79.

κ) Οἱ ἐπίτροποι καὶ διαχειρισταὶ ἀλλοτρίων ὑποθέσεων ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ δέχωνται δικόγραφα; ὅρα τὴν περὶ τούτου νομολ. εἰς τὴν λέξ. ἀντίκλητος § 83 καὶ 62.—Ὅρα τὴν λέξιν Διαχείρησις καὶ ἀνωτ. σελ. 281 § ς' καὶ ζ'.

κά) Κοινοποίησις ἀφορῶσα ἀλλοδαπόν τινα θεωρεῖται ἔγκυρος, ὅταν γίνῃ ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ εἰδικοῦ ἐντολοδόχου του, ἰδίως ὅταν πρόκηται περὶ ἐμπορικῆς ὑποθέσεως; ὅρα τὴν περὶ τούτου νομολ. ἐν τῇ λέξει ἀντίκλητος § 84:

κϐ) Ὁ πληρεξούσιος τῶν παρεμβάντων ἔχει δικαίωμα νὰ προκαλέσῃ τὴν ἔκδοσιν ἀντικλητηρίου διὰ τοὺς ἐντολεῖς του; Ναί. (Ἀπόφ. 5386 τῆς 9 φεβρ. 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

κγ) Τὸ ἀντικλητήριον χρησιμεύει μόνον εἰς τὸν δικηγόρον διὰ νὰ παριστάνῃ τὸν διάδικον ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ. (ἀπόφ· Ἀρ. Πάγου 100 τοῦ 1848).

κδ) Ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως τοῦ πένητος ὑπογραφεῖσα ἀπὸ τὸν ἀντίκλητον δικηγόρον, διορισθέντα παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως κατ' αἴτησιν τοῦ διαδίκου, εἶναι ἔγκυρος, καί τοι μὴ ὑπαρχούσης εἰδικῆς πληρεξουσιότητος (αὐτ.).

κέ) Τὸ παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου χορηγούμενον ἀντικλητήριον δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπογράφηται παρὰ τοῦ γραμματέως, ἡ δ' ἔλλειψις τοῦ ἀριθ. καὶ τῆς σφραγίδος δὲν εἶναι οὐσιώδης. (ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 112 τοῦ 1848).

κς) *Γραμματεῖς*. Πότε ἐπιδίδονται εἰς αὐτοὺς τὰ δικόγραφα; ὅρα τὴν λέξ. *γραμματεῖς* σελ. 485—487.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ (ποινικαὶ δίκαι) (1).

Οἱ ἐπὶ κακουργήματι κατηγορούμενοι πρέπει νὰ ἔχωσι συνήγορον;—ἕως πότε ὀφείλουσιν οὗτοι νὰ μένωσιν;—Ἀποποίησις.—Πόσοι;

§ 1. Ὁ κατηγορούμενος εἰς τὰς ἐπὶ κακουργήματι δίκας πρέπει νὰ ἔχῃ συνήγορον; ἀλλ' εἷς ἀρκεῖ;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ναὶ μὲν εἰς τὰς ἐπὶ κακουργήματι δίκας ἀπαιτεῖται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ ὑπάρχῃ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου, ἀλλὰ δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι καὶ πολλοὶ συνήγοροι·

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Δικηγόροι (πολιτ. δίκαι)—ἰδίως δὲ τὰς αὐτόθι ποιν. τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποφάσεις 18 καὶ 102 τοῦ 1847.

ἄλλοις, καὶ νὰ ὑπογράφῃ τὴν ἔφεσιν, ὅταν νομίμως ἐν τῇ πρωτοδίκῳ δίκῃ ἦναι διωρισμένος ὡς πληρεξούσιος πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ διαδίκου. (Ἀπόφ. 4916 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 4. Δικηγόρος, ὅστις δεν ἦτο πληρεξούσιος κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, καὶ ὅστις δὲν ἔλαβε πληρεξουσιότητα ἐντὸς τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, δύναται νὰ ὑπογράψῃ ἐφετήριον ἔγγραφον; Ὄχι, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3284 τῆς 12 ἰανουαρίου 1845 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

Σημ. Ἡ νομολ. αὕτη δὲν εἶναι ὀρθή, ὡς ἤδη ἀποφαίνεται καὶ τὸ αὐτὸ δικ.

§ 5. Ὁ κατὰ τὴν τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιος δύναται μετὰ τὴν κατὰ τῆς ἀποφάσεως ἔφεσιν ν' ἀνακόψῃ τὴν ἐκτέλεσιν τὴν συνεπείᾳ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐνεργουμένην;

Ἡ ἀπόφ. 3634 τοῦ 1845 τῶν ἐν. Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρ. 92 τῆς πολιτ δικονομίας, ἐνόσῳ πρόκειται λόγος περὶ προπαρασκευαστικῶν πράξεων, ὑποτίθεται ὅτι οἱ εἰς τὸ ἄρθρ. 91 ἀναφερόμενοι ἔχουν τὴν ἀπαιτουμένην πληρεξουσιότητα καὶ μόνον πρὸς τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζήτησιν ἀπαιτεῖται ῥητὴ πληρεξουσιότης, τῆς ὁποίας μὴ ὑπαρχούσης, κηρύττονται ἄκυροι ὅλαι αἱ πράξεις αὗται αἱ πρότερον ἐπιχειρισθεῖσαι, τὸ δὲ περὶ νομιμοποιήσεως δύναται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν.

Ἐπειδὴ ἐὰν κατὰ τὸ ἄρθρ. 95 τῆς πολιτ. δικονομίας ἡ συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 93 καὶ 94 δοθεῖσα διὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξουσιότης παρέχῃ εἰς τὸν πληρεξούσιον τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐπιχειρῇ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τὰς ἀφορώσας τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως πράξεις καὶ ἐκ τούτου συνάγεται ἀδιστάκτως, ὅτι ὁ οὕτω πως διορισθεὶς πληρεξούσιος δύναται νὰ παριστᾷ τὸν ἐντολέα του ὡς ἐνάγοντα ἢ ἐναγόμενον καὶ εἰς πᾶσαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀναφυεῖσαν δίκην, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται νέα πληρεξουσιότης, τὸ δικαίωμα τοῦτο ὅμως διαρκεῖ ἐνόσῳ δὲν ἐξεκαλέσθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις καὶ ἑπομένως δὲν ἔπαυσεν ἡ πρὸς αὐτὸν διὰ τὴν πρωτόδικον δίκην δοθεῖσα πληρεξουσιότης, ἥτις, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 102, 153 καὶ 95 τῆς πολιτ. δικονομίας, παύει ἅμα ἐκκαλεσθῇ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις θεωρουμένης τῆς περὶ ἐφέσεως αἰτήσεως ὡς τῆς τελευταίας πράξεως τὴν ὁποίαν ὁ πληρεξούσιος τῆς πρωτοδίκου δίκης δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ· ὥστε εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, γενομένης ἐφέσεως ὁ πληρεξούσιος τῆς πρωτοδίκου δίκης δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ οὐδεμίαν ἀφορῶσαν τὴν ἐκτέλεσιν πρᾶξιν, οὐδὲ νὰ παρασταθῇ ἐπὶ δικαστηρίου εἰς οὐδεμίαν

περὶ τὴν ἐκτέλεσιν συμβᾶσαν δίκην δυνάμει τῆς πληρεξουσιότητος, τὴν ὁποίαν ἔλαβε διὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ δικηγόρος Κ ὢν δικαστικὸς ἀντίκλητος τοῦ ἐφεσιβλήτου Α κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6 ἀπόφασις τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν ἔκαμεν ἀνακοπὴν κατὰ τῆς ἐνεργηθείσης παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος Γ Ν ἐκτελέσεως τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καὶ παρεστάθη ἐνώπιον τοῦ ῥηθέντος δικαστηρίου πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς, ἀφοῦ ὁ ἴδιος εἶχε προηγουμένως κάμει ἔφεσιν κατὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 6, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 270 τῆς 18 αὐγούστου 1844 ἐπιδοτηρίου τοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν Ι Σ καί, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, εἶχε παύσει ἡ πρὸς αὐτὸν διὰ τὴν πρωτόδικον δίκην δοθεῖσα πληρεξουσιότης· ἑπομένως ἡ ἀπὸ 7 δεκεμβρ. 1844 παρ' αὐτοῦ γενομένη ἀνακοπὴ κατὰ τῆς περὶ ἐγκαταστάσεως ἐκθέσεως τοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν ΑΧ εἶναι ἄκυρος ὡς ἐνεργηθεῖσα παρὰ προσώπου μὴ ἔχοντος τοιοῦτον δικαίωμα· ὅτι δὲ ὁ διαληφθεὶς Κ παρεστάθη ἐνώπιον τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1199 καὶ ἀπὸ 21 μαρτίου 1839 ἀντικλητηρίου τοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ πρωτοδικείῳ εἰσαγγελέως δοθέντος εἰς αὐτὸν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. ἀπόφασις τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν, καὶ οὐχὶ διὰ μεταγενεστέρου, ἐξάγεται 1) ἐκ τούτου ὅτι ὁ Α δὲν προσήγαγε τοιοῦτον μεταγενέστερον ἀντικλητήριον, οὔτε ἰσχυρίσθη τὴν ὕπαρξιν τοιούτου· 2) ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5837 τῆς 17 φεβρουαρίου ε. ε. ἀντικλητηρίου τοῦ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ τῶν ἐφετῶν εἰσαγγελέως, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται τὸ προμνημονευθὲν ὑπ' ἀριθ. 1199 ἀντικλητήριον, ὅπερ δοθέν, ὡς προεῤῥέθη, κατὰ τὸ 1839 διὰ τὴν κυρίαν δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6 ἀπόφασις, δὲν ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ, κατὰ τὰ ἄνω ἐκτεθέντα, ἀφοῦ ἐξεκαλέσθη ἡ προμνησθεῖσα ἀπόφασις εἰς τὴν κατὰ τὸ 1844 ἀναφυεῖσαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως δίκην· ὅθεν ἡ ἔνστασις τοῦ ἐκκαλοῦντος Γ Ν περὶ τοῦ ὅτι ὁ Ι Κ δὲν εἶχε πληρεξουσιότητα διὰ νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν ἐκ μέρους τοῦ Α Α κατὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 6 ἀποφάσεως τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν καὶ νὰ παρασταθῇ ἐνώπιον τῶν αὐτῶν πρωτοδικῶν πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ κατὰ συνέπειαν τῆς ἄνω μνησθείσης ἀνακοπῆς τοῦ Ι Κ γενομένης ἐνώπιον τῶν ἐν Χαλκίδι πρωτοδικῶν διαδικασία εἶναι ἄκυρος. »

§ 6. Η ἐπίδοσις δικογράφου γενομένου μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ συντάξαντος αὐτὸ δικηγόρου ὡς πληρεξουσίου, φέροντος δὲ χρονολογίαν προγενεστέραν τῆς παύσεώς του, εἶναι ἔγκυρος, ὅταν ἄλλως δὲν ἦναι προχρονολογημένον, ὅπερ δὲν εἰκάζεται ὡς ἐκ τῆς βραδείας ἐπιδόσεως τοῦ ἐγγράφου. (Ἀπόφ. 1 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 4622).

§ 7. Ὅταν τὶς ἦναι ἀντίκλητος, καὶ εἰς δικόγραφόν τι ὑπογράψῃ ὡς πληρεξούσιος, δὲν ὑπάρχει λόγος ἀκυρότητος. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 56 τοῦ 1845).

§ 8. Εἰς τοὺς δικηγόρους εἶναι συγχωρημένον νὰ δέχωνται ἀντιμισθίας διὰ τὰς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων λειτουργίας των [1].

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ καὶ εἰς τοὺς δικηγόρους διὰ τὰς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων λειτουργίας των εἶναι συγχωρημένον νὰ δέχωνται ἀντιμισθίας (ἄρθρ. 144 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ)· διατίμησις δὲ τῶν δικαιωμάτων των μόνον ὡς πρὸς τὰ δικόγραφα καὶ τὰς λοιπὰς ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων πράξεις των ὑπάρχει, ὡς πρὸς δὲ τὰς ἄλλας καὶ τὰς ἐνώπιον ἄλλων ἀρχῶν λειτουργίας δὲν ὑπάρχει κανονισμός.

Ἀπόφ. 145 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 4676)

§ 9. **Δικηγόροι ἐπικυροῦσιν ἀντίγραφα;** [2].

Ὁ δικηγόρος δὲν δύναται νὰ ἐκδώσῃ καὶ ἐπικυρώσῃ ἀντίγραφα ἀποφάσεων, τῶν ὁποίων ἀντίγραφον ἐπικυρωμένον παρὰ τοῦ γραμματέως δὲν ἔχει εἰς χεῖράς του. (ἀπόφ. 5088 τῆς 9 φεβρουαρίου 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 10. **Παύουν τῆς ὑπηρεσίας των ἕνεκα πλημμελήματος;**

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ τὸ 24 ἄρθρ· τοῦ ποιν. νόμου φέρον ὅτι, ἡ καταδίκη τῶν ἐν τέλει ἢ ἄλλων δημοσίων ὑπηρετῶν ἕνεκα πράξεως ἀναγομένης εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τιμωρουμένης ὡς πλημμελήματος συνεπιφέρει τὴν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἔκπτωσιν τοῦ κατηγορουμένου, ἐννοεῖ προφανῶς τοιούτου εἴδους πλημμελήματα, ὁποῖα ἀναφέρον-

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἐντολή.

—Η ἐντολὴ ἐν γένει εἶναι ἄμισθος· συγχωρεῖται ὅμως καὶ ἀσυμφώνητος ἀντιμισθία εἰς τοὺς καὶ ἐντολὴν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπερασπιζομένους ἀλλότρια παρὰ τοῖς δικαστηρίοις δικαιώματα. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 48 τοῦ 1849).

(2) Βλ. τὴν λέξ. Ἀπόγραφα § 32, 33.—Ὅρα τὴν λ. Διεκδίκησις § 38

ται εἰς τὸ 10 κεφ. τοῦ ποιν. νόμου, καὶ χαρακτηρίζονται εἰδικῶς ὡς πλημμελήματα τῆς ὑπηρεσίας· ἑπομένως, καθόσον ἀφορᾷ τοὺς δικηγόρους ἰδίως, δὲν δύναται νὰ ἐννοῇ εἰμὴ τὰς εἰς τὰ ἄρθρ. 490 καὶ 491 τοῦ ποιν. νόμου διαλαμβανομένας παραβάσεις τῶν δικηγόρων, καὶ τοῦτο καθόσον τὰ εἰρημένα ἄρθρα ὡς εἰδικὰ δὲν περιορίζουν καὶ ἐπὶ τῶν πλημμελημάτων τούτων τὴν ἐνέργειαν τῆς γενικῆς διατάξεως τοῦ 24 ἄρθρου τοῦ ποιν. νόμου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Σ δὲν ἐκηρύχθη ἔνοχος πλημμελήματος προνοουμένου ῥητῶς ἀπὸ τὰ εἰς τὸ 10 κεφ. τοῦ ποιν. νόμου περιεχόμενα ἄρθρα· ἑπομένως ἡ διάταξις τοῦ 24 ἄρθρου τοῦ ποιν. νόμου δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ».

'Απόφ. ποιν. 'Αρείου Πάγου σξθ' τοῦ 1838.

§ 11. ὅσοι τῶν δικηγόρων παραβιάζουν τ' ἄρθρ. 147 καὶ 216 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ τιμωροῦνται παρὰ τοῦ δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον ἐπελάβετο τῆς ὑποθέσεως, μὲ πειθαρχικὴν ποινήν, ἤ, κατὰ τὰς περιστάσεις, καὶ μὲ βαρυτέραν· ὅλα δὲ τὰ κατὰ τὴν δημοσίαν συνεδρίασιν πραχθέντα ἢ ἀνακαλυφθέντα πειθαρχικὰ παραπτώματα κρίνονται αὐτόθι ἄνευ ἀναβολῆς· τὰ δὲ δικαστήρια ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐξαλείφωσι τὰς ὑβριστικὰς ἐκφράσεις, καὶ νὰ διατάττωσι τὴν τύπωσιν καὶ δημοσίευσιν τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων. (ἀπόφ. 1 τοῦ 1842 τοῦ 'Αρ. Π.—ὅρα τὰς ἐν τῷ Εὑρετ. λέξεις *Ἀταξίαι εἰς τὸ ἀκροατήριον.—Πειθαρχικαὶ ποιναί.—Ἄρειος Πάγος* σελ. 248).

§ 12. Εἰς τοὺς μὴ δικηγόρους, ἀλλ' ἁπλοῦς ἐντολοδόχους τῶν διαδίκων, ἐφαρμόζονται τὰ ἄρθρα 146—148 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ; ὅρα τὴν περὶ τούτου ποινικὴν τοῦ Ἀρειου Πάγου ἀπόφασιν 25 τοῦ 1843 εἰς τὴν λέξ. *Ἀντιποίησις*.

§ 13. *Κακοδικείου ἀγωγαί* [1]. Αἱ κατὰ τῶν δικηγόρων ἀγωγαὶ αἱ πηγάζουσαι ἐκ πράξεως ἐνεργηθείσης παρ' αὐτῶν ὡς πληρεξουσίων ὑπάγονται εἰς τὴν ἀγωγὴν κακοδικείου. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 172 τοῦ 1847).

§ 14. *Πληρεξουσιότης*.

Σημειόνω ὀλίγα περὶ ταύτης, ἐπιφυλαττόμενος νὰ σημειώσω τὰ δέοντα, ἐν ἐκτάσει, ἐν τῇ λέξει Πληρεξουσιότης.

Πότε ἔχει τὶς πληρεξουσιότητα;

ά) Ῥητὴ πληρεξουσιότης ἀπαιτεῖται μόνον πρὸς τὴν ἐν τῷ

(1) Βλ. τὰς λέξ. ά) Κακοδικεῖον—β) Θεραπεία.

ἀκροατηρίῳ συζήτησιν· διὰ δὲ τὰς προπαρασκευαστικὰς πράξεις καὶ κλήσεις ὑπάρχει νόμιμον τεκμήριον, ὅτι ἐδόθη πληρεξουσιότης. Τὸ τεκμήριον ὅμως αὐτὸ καταστρέφεται, ὅταν εἰς τὸ ἀκροατήριον δὲν προσάγηται ῥητὴ πληρεξουσιότης. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 3 τοῦ 1845).

—Ὅλαι αἱ πρὸ τῆς συζητήσεως πράξεις προϋποθέτουν πληρεξουσιότητα, ἥτις ἐπὶ ἀκροατηρίου μόνον πρέπει νὰ βεβαιοῦται. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 41 τοῦ 1849).

—Ἡ πληρεξουσιότης εἰς τὰς προπαρασκευαστικὰς πράξεις τεκμαίρεται ὁσάκις ἐν τῷ ἀκροατ. νομιμοποιῆται. (ἀποφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 108 καὶ 159 τοῦ 1849).—Αὐτὰ ταῦτα ἀπεφάσισεν ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 3, 62, 74, 88 (τοῦ 1845) 24, 151, 163, 169 (τοῦ 1847 ἔτους).

—Ἡ πληρεξουσιότης ἀπαιτεῖται μόνον κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν· ὅθεν ὁ διοριζόμενος ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ὡς τοιοῦτος, θεωρεῖται ὅτι εἶχε προφορικὴν πληρεξουσιότητα νὰ κάμῃ αἴτησίν τινα, οἷον ἀναίρεσιν, καὶ ἐὰν ὁ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διορισμὸς ἐγένετο μετὰ τὰς 30 ἡμέρας. (91—93 πολιτ. δικον.). (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 24 τοῦ 1847) [1]

β) Αἴτησις δικηγόρου διωρισμένου παρ' ἀνθρώπου μὴ ἔχοντος συμφέρον εἰς τὴν δίκην εἶναι ἀπαράδεκτος. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 174 τοῦ 1838).

γ) *Ἐπανάληψις διαδικ.* Πρὸς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας πρέπει ὁ αἰτῶν αὐτὴν, καὶ οὐχὶ ὁ πρὸς ὃν δίδεται ἡ περὶ τούτου αἴτησις, νὰ ἔχῃ εἰδικὴν πληρεξουσιότητα. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 249 τοῦ 1849).

δ) *Συγγενεῖς.* Ὁ ἀδελφὸς ἂν καὶ ὁμόδικος, ἐνεργήσας τὴν ἔφεσιν ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι καὶ ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀδελφοῦ του, ὀφείλει νὰ βεβαιώσῃ ἐπὶ ἀκροατηρίου τὴν πληρεξουσιότητα [1]. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 41 τοῦ 1849).

ε) *Ἐπιστολή. Μάρτυρες.* Ἡ δι' ἐπιστολῆς πρὸ τῆς πολιτ. δικονομίας δοθεῖσα ἐντολὴ ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τῆς ἐπιστολῆς, χωρὶς νὰ προαπαιτῆται ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀπωλείας ταύτης. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 184 τοῦ 1849).

---

(1) Βλ. ἑτέραν ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Π. ὑπ' ἀριθ. 25 τοῦ 1847.

(2) Βλ. τὰς λέξ. Ἔφεσις —Ὁμόδικος.

—Ἡ ἐντολὴ δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 82 τοῦ 1849).

ς) *Ἁρμοδιότης*. Ἡ κατὰ τοῦ ἐντολοδόχου προταθεῖσα νομιμοποιήσεως ἔνστασις δικάζεται ἀπὸ τὸ δικαστήριον, εἰς ὃ εἰσήχθη ἡ ὑπόθεσις. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 134 τοῦ 1849).

ζ) *Ἄδεια*. Ὁ νομάρχης καὶ ὁ ἔπαρχος εἶναι ἡ ἁρμοδία ἀρχὴ περὶ τὸ ἐγκρίνειν τὴν διεξαγωγὴν δικῶν ἀφορωσῶν μονὰς καὶ τὸν διορισμὸν πληρεξουσίων, ἡ δὲ ἔγκρισις ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν δὲν ἀπαιτεῖται. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 50 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ λέξ. *Ἁρμοδ. πολιτ.* § 322).

η) *Ἔγκρισις*. Ἡ ἔγκρισις τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς περὶ τῆς ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου εἰσαγωγῆς δίκης τινός, ἂν καὶ μεταγενεστέρα τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, δίδει κῦρος εἰς αὐτὴν τὴν αἴτησιν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς ἀρχῆς *ratihabitio mandati comparatur*. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 118 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ λέξ. *Ἁρμοδ. πολιτικὴ* § 323).

θ) Ἡ ἔγκρισις τῆς παρὰ δικηγόρου ἐνεργηθείσης καὶ ὑπογραφθείσης πράξεως ἐκ μέρους τοῦ διαδίκου συνεπιφέρει τὴν ἐπικύρωσιν, ἥτις ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐντολήν. (νόμ. 7 βιβλ. 4 τίτλ. 28 τοῦ κώδ.). —Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 159 τοῦ 1849.

ι) *Ἀνανέωσις πληρεξ.* Εἰκάζεται ἡ ἀνανέωσις τῆς πληρεξουσιότητος, ὅταν ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος, ὅστις δυνάμει πειθαρχικῆς ποινῆς ἀπώλετο τὸ τῆς πληρεξουσιότητος δικαίωμα, ἦναι κάτοχος νέων μεταξὺ τῶν διαδίκων διαμειφθέντων ἐγγράφων, καὶ ἑπομένως εἶναι περιττὴ ἡ ἐπανάληψις τῆς δίκης.

Ἀπόφ. 251. τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4750).

ιά) *Ἐκτέλεσις* Κατὰ τὸ ἄρθρ. 95 τῆς πολιτ. δικονομίας ἡ διὰ τὴν πρωτόδικον δίκην δοθεῖσα πληρεξουσιότης παρέχει εἰς τὸν πληρεξούσιον τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιχειρῇ καὶ τὰς ἀφορώσας τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως πράξεις καὶ τὴν περὶ ἐφέσεως πρᾶξιν· εἰς τὰς πρώτας δὲ ἀνήκει ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀποφάσεως, καθὼς καὶ ἡ ἀποδοχὴ αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἀντιδίκου.—(ὅρα τὰς λέξ. *Ἐπίδοσις.—Ἀντίκλητος.—Ἐκτέλεσις*). Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 66 τοῦ 1836.

ιϐ) Δύναται ὁ πληρ. τῆς πρωτοδ. δίκης νὰ ἐκτελέσῃ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἐκτὸς ἂν ἡ ἐκτέλεσις ἐπιφέρῃ παραίτησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου τοῦ 1846).

ιγ) *Τύποι*. πληρεξουσιότης δοθεῖσα κατὰ τοὺς τύπους τοῦ

τόπου, ὅπου ἐγένετο τὸ ἔγγραφον, ἰσχύει ἐνώπιον τῶν Ἑλλην. δικ. Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 18 τοῦ 1846.—ὅρα *Ἁρμοδ. προξένων* § 4.

—ιγ) δίς. Διορισθέντων πολλῶν πληρεξουσίων, ἐὰν ἡ ἐντολὴ δὲν ἦναι περιωρισμένη, δύναται μόνον ὁ εἷς ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὸν ἐντολέα.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου 18 τοῦ 1847 φέρουσα οὕτως:

« Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 99 τῆς πολιτ. δικονομίας ῥητῶς ὁρίζει, ὅτι τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις δικηγόρου ἢ ἄλλου πληρεξουσίου εἶναι τ' αὐτὰ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου (*mandarium*) κατὰ τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὡρισμένα, καθ' ὅσον ὡς πρὸς αὐτὰ δὲν διετάχθη ἄλλο τι ἐν τῇ αὐτῇ δικονομίᾳ, ἢ ἐν τῷ πληρεξουσίῳ ἐγγράφῳ· κατὰ δὲ τὰς περὶ ἐντολῆς ἀρχὰς τοῦ πολ. δικαίου, ὅταν συνδιορισθῶσι δύο ἢ πλειότεροι ἐντολοδόχοι, χωρὶς νὰ περιορισθῇ εἰς εἰδικὰ καὶ χωριστὰ ἀντικείμενα ἡ πρὸς ἕκαστον δοθεῖσα ἐντολή, τότε ἕκαστος θεωρεῖται λαβὼν τελείαν τὴν ἐντολήν, καὶ πλήρη ἔχων τὴν ἀντιπροσώπευσιν τοῦ ἐντολέως, διότι, ὡς ὁ νόμος 46 § 7 τῶν πανδεκτῶν *procuratoribus et defensoribus* ῥητῶς διαλαμβάνει, δὲν εἶναι ἧττον πληρεξούσιος ὁ εἷς διὰ τὸν λόγον ὅτι εἰσὶ πληρεξούσιοι καὶ οἱ συνδιορισθέντες ἄλλοι· μὲ τὴν ἀρχὴν δὲ ταύτην συμφωνοῦν καὶ οἱ νόμοι 32 τοῦ αὐτοῦ τίτλου καὶ 60 § 2 βασ. 17 τίτ. 1 καὶ οἱ ἐν ἀναλόγῳ περιπτώσει περὶ συγκηδεμόνων νόμοι (*l.* 3 πανδ. 46, 7 καὶ *l.* 7 πανδ. 47 10)· ἡ δὲ πολιτικὴ δικονομία οὐδὲν διατάττει ἐναντίον, οὔτε ὁ Κ Π, ὡς ἐπὶ ἀκροατηρίου συνωμολογήθη καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παραδέχεται, διεχώρισε τῶν διορισθέντων ὑπ' αὐτοῦ δικηγόρων τὴν δοθεῖσαν ἐξουσίαν τοῦ νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν πολιτικὴν ἀγωγήν του ἐνώπιον τῶν πλημμελειοδικῶν. Ἐπομένως τὸ δικαστήριον τῶν αὐτῶν πλημμελειοδικῶν, ἐφαρμόσαν ἀντίθετον κανόνα, καὶ δυνάμει αὐτοῦ ἀπαγορεῦσαν τὸν λόγον εἰς τὸν δικηγόρον Σ πληρεξούσιον τοῦ εἰρημένου Π, ζητήσαντα νὰ προτείνῃ καὶ ὑποστηρίξῃ τὴν πολ. ἀγωγὴν τούτου, ἢ, ὅπερ ταυτοσήμαντον, ἀκυρῶσαν τὴν γενομένην περὶ τῆς πολιτ. ἀγωγῆς συζήτησιν, διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν παρῆσαν οἱ λοιποὶ συμπληρεξούσιοί του, παρεβίασε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 99 καὶ 76 τῆς πολιτικῆς, καὶ 364 τῆς ποινικῆς δικονομίας, τουτέστι τύπους οὐσιώδεις, καθὸ ἀφορῶντας ἀμέσως τὴν ὑπεράσπισιν, ἡ δὲ παραβίασις αὕτη δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 5) τῆς πολιτ. καὶ 407 8) καὶ 9 τῆς ποινικῆς δικονομίας. »—ὅρα κατωτ. σελ. 282 ιγ.

—ιγ) τρίς. Πληρεξουσιότης δοθεῖσα μεταγενεστέρως τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀνατρέχει εἰς τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν αὕτη ἐγένετο. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 102 τοῦ 1847).—Ὅρα ἀνωτ. § 14 (η) σελ. 277.

—ιδ) *Οἱ πρόξενοι συντάττουν πληρεξούσια ἔγγραφα;* [1] Οἱ γραμματεῖς τῶν ἑλλην. προξενείων εἶχον δικαίωμα νὰ συντάττωσι συμβολαιογραφικὰ ἔγγραφα, δι' ὧν διορίζονται πληρεξούσιοι ἐνώπιον τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων;—Δὲν ἠδύναντο νὰ συντάξωσι τοιαῦτα ἔγγραφα πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀπὸ 1 ἰαν. 1834 πρὸς τοὺς προξένους τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ὁδηγιῶν, ἀλλὰ τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἰσχύουν ὡς ἰδιωτικὰ ἔγγραφα, ὅταν φέρωσι τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐντολέως. (ἀπόφ. 560 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν βλέπει εἰς τὴν σελ. 425 τῆς λέξ. *Ἁρμοδ. προξένων* [2].

—ιε) *Παῦσις πληρεξ.* [3] Ἡ πληρεξουσιότης τοῦ δικηγόρου παύει, ἀποθανόντος τοῦ δόντος αὐτήν. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 39 τοῦ 1849).

—ις) Ὁ πρῶτος ἐντολοδόχος χρεωστεῖ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποδεχθείσης ἐντολῆς, ἐνόσῳ δὲν γνωρίζει τὴν παῦσίν του, καὶ ἑπομένως ὅσα γίνονται παρ' αὐτοῦ, ἐν ἀγνοίᾳ καὶ πρὸ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς μεταγενεστέρας πληρεξουσιότητος εἰς ἄλλον τρίτον δοθείσης, ἰσχύουν. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 108 καὶ 159 τοῦ 1849).

—ιζ) Ἡ παρ' ἄλλου γενομένη ἀνάκλησις τῆς ἐντολῆς δὲν εἶναι ἰσχυρὰ, οὐδ' ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν δόντα αὐτήν. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 189 τοῦ 1849).

---

(1) Πρβ. τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδ. προξένων § 4.

(2) Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον ὅτι αἱ παρὰ τῶν δικαστ. ἐπιβαλλόμεναι πειθαρχικαὶ ποιναὶ δὲν δύνανται νὰ προσβληθῶσι δι' οὐδενὸς ἐνδίκου μέσου, καὶ μόνον ἡ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης γραμματεία δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρ. 307 τῆς πολιτ δικονομίας, νὰ μετριάσῃ τὴν ποινὴν, ἢ νὰ ἐξαφανίσῃ τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἀποφάσεως

(3) Κατὰ τὸ ἄρθρ. 102 § 5 τῆς πολιτ. δικον. ἡ πληρεξουσιότης παύει ὅταν ἀνακληθῇ παρὰ τοῦ ἐντολέως, κατὰ δὲ τὰ ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ ὡρισμένα (καὶ εἰς αὐτὸν ἀναγκαίως τε καὶ δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 99 τῆς πολ. δικονομ. πρέπει ν' ἀνατρέχῃ τις πρὸς διάλυσιν τῶν περὶ ἐντολῆς ζητημάτων) ἀνάκλησις τῆς ἐντολῆς ὑπάρχει καὶ ὅταν εἰς μεταγενέστερον χρόνον ὁ ἐντολεὺς διωρίσῃ ἕτερον ἐντολοδόχον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τῆς πρώτης ἐντολῆς ἀντικειμένου. Τεμ. 31 § 2 πανδ. (3, 3). Ἀπόφ. 4956 τῆς 10 σεπτεμβρ. 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

—ιή) Η ἐντολὴ παύει διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐντολέως. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 149 τοῦ 1849).

—ιθ) Ὁ τῆς πρωτοδίκου δίκης πληρεξούσιος δὲν δύναται νὰ παραγγείλῃ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν, καθότι ἡ πληρεξουσιότης του ἔπαυσε, μεταβιβασθείσης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἐφετεῖον. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 64 τοῦ 1849).

§ 15. Ὁ παραγγέλλων τὴν ἐκτέλεσιν πράξεώς τινος, θεωρεῖται ὅτι αὐτὸς ἐκτελεῖ τὴν πρᾶξιν· ἑπομένως εἶναι ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 156 τοῦ 1849).

—Η πρᾶξις τοῦ ἐντολοδόχου εἶναι πρᾶξις τοῦ ἐντολέως (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 211 τοῦ 1849).

—Ὁ ἐντολεὺς ὑποχρεοῦται πρὸς τὸν τρίτον, μεθ' οὗ ὁ ἐντολοδόχος συναλλάξατο (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 179 τοῦ 1849).

§ 16. Ἀκυρότης τῆς διαδικασίας δι' ἔλλειψιν ἐντολῆς δὲν δύναται νὰ προταθῇ παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου εἰμὴ δι' ἀγωγῆς τοῦ ἐντολέως περὶ ἀποδοκιμασίας. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 174 τοῦ 1847).

§ 17. *Ἀναιρέσεως αἴτησις. Τὰ ἑπόμενα ἐδάφια α—ζ διαλαμβάνουσι περὶ ταύτης, ἀλλὰ ἐν τῇ λέξει ἀναιρέσεως (σελ. 130 καὶ ἐπ') γίνεται λόγος καὶ περὶ ἑτέρων ζητημάτων, ἅτινα, συντομίας χάριν, δὲν ἐπαναλαμβάνω καὶ ἐνταῦθα.*

ά) Ὁ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ δικηγόρος δύναται νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν καὶ ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου, παρ' ᾧ εἶναι διωρισμένος. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 34 τοῦ 1847).

б) Ὁ μὴ διωρισμένος παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ δικηγόρος δύναται νὰ ὑπογράψῃ τὴν αἴτησιν ἀναιρέσεως, ὑπαρχούσης εἰδικῆς πληρεξουσιότητος. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 57 τοῦ 1847, ἣν ὅρα ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδ. πολιτ. § 314).

γ) Ὁ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν δυνάμει γενικῆς καὶ εἰδικῆς πληρεξουσιότητος διορισθεὶς δικηγόρος δύναται νὰ ὑπογράψῃ τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν. (ἀπόφ. Ἀρ. Π. 172 τοῦ 1848).

δ) Τὸ ἀντικλητήριον τοῦ παρὰ τῷ Ἀρ. Πάγῳ εἰσαγγελέως δὲν παρέχει εἰδικὴν πληρεξουσιότητα διὰ νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 19 καὶ 141 τοῦ 1847).

ε) Ὁ μὴ ὢν πληρεξούσιος οὔτε τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν νὰ κάμῃ δύναται, οὔτε ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως αὐτῆς νὰ προκαλέσῃ. (Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 39 τοῦ 1849).

ς) Ὁ ἄνευ πληρεξουσιότητος ἐνεργήσας τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν καὶ ἐγγράψας αὐτὴν εἰς τὸ πινάκιον καταδικάζεται προσωπικῶς εἰς τὸ παράβολον καὶ εἰς τὰ τῆς δίκης ἔξοδα, ἡ δὲ αἴτησις κηρύττεται ἄκυρος· τὰ συμφέροντα ὅμως τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐγένετο ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις δὲν βλάπτονται ἐκ τούτου. (ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 193 τοῦ 1849).

ζ) Δικηγόρος, ἔχων ἰδίαν πληρεξουσιότητα, δύναται ν' ἀναθέσῃ εἰς ἄλλον τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἀναιρέσεως αἰτήσεως. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 12 τοῦ 1846).

§ 18.. *Ἀντίκλητος*.

Προκειμένου λόγου περὶ ἀντικλήτων, σημειόνω, ἐν περιλήψει τὰ ἑξῆς, ἅτινα ἐν οἰκείῳ τόπῳ θέλω ἐκθέσει ἐν πλάτει.

ά) Τὸ ἀντικλητήριον, ἐκδοθὲν ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς, ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν, ἐκτὸς ἂν προςβληθῇ ὡς πλαςογραφημένον ἢ νοθευμένον, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς ἐκ ψευδῶν πληροφοριῶν ἐκδοθέν. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 13 τοῦ 1849).

β) Τὰ δικόγραφα, αἱ κλήσεις καὶ αἱ ἀποφάσεις ἐπιδίδονται ἀδιαφόρως ἢ εἰς τοὺς διαδίκους ἢ εἰς τοὺς πληρεξουσίους, ἐκτὸς τῆς ἐν τῷ ἄρθρ. 239 τῆς πολιτ. δικονομίας προνοουμένης περιπτώσεως. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 145 τοῦ 1849).—Ὅρα τὴν λέξ. *Ὅρκος*.

γ) Εἶναι ἄκυρος ἡ κοινοποίησις δικογράφου πρὸς τὸν ἀντίκλητον, τὸν δηλώσαντα ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ὅτι παρῃτήθη (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 119 τοῦ 1847).

δ) Αἱ πρὸς ἀντίκλητον ἢ πληρεξούσιον κοινοποιήσεις, καί τοι μὴ διατρίβοντα εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου, ἔχουν κῦρος. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 66 τοῦ 1847).

ε) Ἡ δικογράφων ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ καὶ εἰς τὸν ὑποκατασταθέντα πληρεξούσιον. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 18 τοῦ 1847).

ς) Ὁ διαχειριζόμενος ἐν γένει τὰς ὑποθέσεις τινὸς ὡς ἐντολοδόχος αὐτοῦ, δύναται νὰ παριστᾷ τὸν ἐντολέα του ἐνώπιον παντὸς δικαστηρίου εἰς τὰς ἀφορώσας τὴν διαχείρησιν τῶν ὑποθέσεων δίκας (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 122 τοῦ 1849). Ὅρα κατ. σ. 283 § κ.

ζ) ἡ πρὸς αὐτὸν γενομένη κοινοποίησις τῶν δικογράφων εἶναι ἰσχυρά. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 122 τοῦ 1849)—Ὅρα κατωτ. παράγρ. κ.

η) Ἡ πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ διοικ. δικ. ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως ἐπεῖχεν ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους τόπον ἐπιδόσεως· ἀπὸ τῆς ἐπι-

δόσεως δ' ἐκείνης ἄρχεται ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία. (ἀπόφ. πολιτ. 'Αρ. Π. 205 τοῦ 1849).

θ) Ἡ ἐπίδοσις ἀγωγῆς εἰς ἀξιωματικοὺς ἑδρεύοντας ἐν Πειραιεῖ δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν. (ἀπόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 158 τοῦ 1847).

ι) Ἡ ἐπίδοσις γίνεται νομίμως εἰς τὸ ἐμπορικὸν κατάστημα τοῦ ἐμπόρου, καὶ ἂν οὗτος δὲν κατοικῇ ἐν αὐτῷ. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 188 τοῦ 1847).

ιά) Ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων γίνεται εἰς τὸν κηδεμόνα, καί τοι ἐνηλικιωθέντων τούτων, ἀλλὰ μὴ δηλωσάντων τοῦτο. (ἀπόφ, πολιτ. 'Αρ. Π. 117 τοῦ 1847).

ιϐ) 'Αποφάσεις ἐκδιδόμεναι μετὰ τὴν ἔφεσιν δύνανται νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιον; Ὄχι. (Ἀπόφ. 305 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).—Νομικ. σελ. 4231.—(Ὅρα τὰς λέξεις Ἐπίδοσις. Ἔφεσις).

ιγ) Ὑπαρχόντων δύο πληρεξουσίων, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων δύναται νὰ γίνῃ εἰς ἑκάτερον; Ναί, κατὰ τὴν 79 τοῦ 1841 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν βλ. ἐν τῇ λέξει 'Αντίκλητος § 64. (ὅρα ἀνωτ. σελ. 278).

ιδ) 'Αφοῦ ἅπαξ ὁ διάδικος διορίσῃ ἀντίκλητον, εἰς αὐτὸν γίνονται αἱ ἐπιδόσεις, χωρὶς νὰ ἐξετάζηται ἂν οὗτος ἐδέχθη τὴν ἐντολὴν ταύτην. (ἀπόφ. 28 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν βλέπε ἐν τῇ λέξει ἀντίκλητος § 65).

ιε) 'Αφ' ἑτέρου ὅμως ὡς πρὸς τὸν ἀντίδικον τοῦ διορίσαντος τὸν ἀντίκλητον θεωρεῖται ὡς μὴ γενόμενος ὁ διορισμὸς τοῦ ἀντικλήτου, ἂν δὲ τῷ ἐκοινοποιήθη κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον τρόπον. (ὅρα τὴν νομολ. εἰς τὴν λέξιν ἀντίκλητος § 11).

ιϛ) Εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην διορισθέντα ἀντίκλητον δύναται νὰ ἐπιδοθῇ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις; Ναί, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 346 τοῦ 1840 ἀπόφ. τοῦ 'Αρείου Πάγου, ἣν βλ. ἐν τῇ λέξ. ἀντίκλητος § 67 καὶ 42.

ιζ) Τῶν ὁριστικῶν ἀποφάσεων ἡ ἐπίδοσις εἰς. τὸν ἀντίκλητον ἐπιφέρει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἔναρξιν τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας; ὅρα τὴν περὶ τούτου διφορουμένην νομολογίαν ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 71, 72, 78 καὶ τὴν λέξ. *Ἔφεσις*.

ιϛ) Ὁ πληρεξούσιος ταυτίζεται μὲ τὸν ἀντίκλητον; βλ. τὴν λέξ. 'Αντίκλητος § 73.

ιθ) Ὁ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιος δὲν ἔχει τὸ

δικαίωμα νὰ δέχεται ἐφέσεις· ὅρα τὴν νομολ. εἰς τὴν λέξιν ἀντίκλητος § 78 καὶ 79.

κ) Οἱ ἐπίτροποι καὶ διαχειρισταὶ ἀλλοτρίων ὑποθέσεων ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ δέχωνται δικόγραφα; ὅρα τὴν περὶ τούτου νομολ. εἰς τὴν λέξ. ἀντίκλητος § 83 καὶ 62.—Ὅρα τὴν λέξιν Διαχείρησις καὶ ἀνωτ. σελ. 281§ ϛ' καὶ ζ'.

κά) Κοινοποίησις ἀφορῶσα ἀλλοδαπόν τινα θεωρεῖται ἔγκυρος, ὅταν γίνῃ ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ εἰδικοῦ ἐντολοδόχου του, ἰδίως ὅταν πρόκηται περὶ ἐμπορικῆς ὑποθέσεως; ὅρα τὴν περὶ τούτου νομολ. ἐν τῇ λέξει ἀντίκλητος § 84:

κϐ) Ὁ πληρεξούσιος τῶν παρεμϐάντων ἔχει δικαίωμα νὰ προκαλέσῃ τὴν ἔκδοσιν ἀντικλητηρίου διὰ τοὺς ἐντολεῖς του; Ναί. (Ἀπόφ. 5386 τῆς 9 φεβρ. 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

κγ) Τὸ ἀντικλητήριον χρησιμεύει μόνον εἰς τὸν δικηγόρον διὰ νὰ παριστάνῃ τὸν διάδικον ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ. (ἀπόφ· Ἀρ. Πάγου 100 τοῦ 1848).

κδ) Ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως τοῦ πένητος ὑπογραφεῖσα ἀπὸ τὸν ἀντίκλητον δικηγόρον, διορισθέντα παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως κατ' αἴτησιν τοῦ διαδίκου, εἶναι ἔγκυρος, καί τοι μὴ ὑπαρχούσης εἰδικῆς πληρεξουσιότητος (αὐτ.).

κέ) Τὸ παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου χορηγούμενον ἀντικλητήριον δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπογράφηται παρὰ τοῦ γραμματέως, ἡ δ' ἔλλειψις τοῦ ἀριθ. καὶ τῆς σφραγῖδος δὲν εἶναι οὐσιώδης. (ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 112 τοῦ 1848).

κϛ) *Γραμματεῖς*. Πότε ἐπιδίδονται εἰς αὐτοὺς τὰ δικόγραφα; ὅρα τὴν λεξ. *γραμματεῖς* σελ. 485—487.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ (ποινικαὶ δίκαι) (1).

Οἱ ἐπὶ κακουργήματι κατηγορούμενοι πρέπει νὰ ἔχωσι συνήγορον;—ἕως πότε ὀφείλουσιν οὗτοι νὰ μένωσιν;—Ἀποποίησις.—Πόσοι;

§ 1. Ὁ κατηγορούμενος εἰς τὰς ἐπὶ κακουργήματι δίκας πρέπει νὰ ἔχῃ συνήγορον; ἀλλ' εἷς ἀρκεῖ;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ναὶ μὲν εἰς τὰς ἐπὶ κακουργήματι δίκας ἀπαιτεῖται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ ὑπάρχῃ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου, ἀλλὰ δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι καὶ πολλοὶ συνήγοροι·

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Δικηγόροι (πολιτ. δίκαι)—ἰδίως δὲ τὰς αὐτόθι ποιν. τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποφάσεις 18 καὶ 102 τοῦ 1847.

ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἐκ τῶν πρακτικῶν καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἐφετείου ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶχε συνήγορον εἰς τὸ ἐφετεῖον μέχρι τέλους τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως, ἂν δὲ ὁ κατηγορούμενος εἶχε δύω συνηγόρους καὶ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν δὲν ἔμεινε καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς δίκης, τοῦτο δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως· ἄλλως τε δὲν ὑπάρχει καμμία ἀπόδειξις, ὅτι διῃρημένως εἶχον ἀναδεχθῆ οἱ συνήγοροι οὗτοι τὴν ὑπεράσπισιν τῆς κατηγορίας, καθὼς ἤδη ὁ ἀναιρεσείων ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ κατηγορούμενος μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἑνὸς τῶν συνηγόρων του ἀπήτησε διὰ νὰ προςκληθῇ καὶ οὗτος, καὶ τὸ δικαστήριον ἀπέβαλε τὴν αἴτησίν του· ὥστε σιωπήσαντος τοῦ κατηγορουμένου διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἑνὸς τῶν συνηγόρων του, ἐξάγεται ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἠρκέσθη εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἑνός, καὶ δὲν δύναται πλέον νὰ παράξῃ λόγον ἀναιρέσεως, ὡς μὴ ὑπερασπισθεὶς καθ' ὅλην τὴν δίκην καὶ ἀπὸ τοὺς δύω συνηγόρους του. »

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 42 τοῦ 1845.

§ 2. Εἰς τὰς ἐπὶ κακουργήματι δίκας ὁ συνήγορος πρέπει νὰ μένῃ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς δίκης [1]. Ἀπόφ. ποιν. 'Αρείου Πάγου 70 τοῦ 1845.

§ 3. Οἱ ἐπὶ κακουργήματι κατηγορούμενοι δὲν δύνανται νὰ ἀποποιηθῶσι τὸν ἐξ ἐπαγγέλματος γενόμενον διορισμὸν δικηγόρου πρὸς ὑπεράσπισίν των· διορισμὸν προκαλεσθέντα ἐκ τῆς διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς παύσεως τοῦ δικηγόρου, τὸν ὁποῖον αὐτὸς ἐξελέξατο. (ἀπόφ. ποιν. 'Αρ. Π. 60 τοῦ 1842).

§ 4. Καμμία διάταξις δὲν ὑποχρεοῖ τὸν πρόεδρον τῶν συνέδρων νὰ διορίζῃ τὸν δικηγόρον πρὸ τῆς συγκροτήσεως τῶν ἐνόρκων. Ἄρα καὶ μετὰ τὴν μόρφωσιν αὐτῶν δύναται νὰ γίνῃ ὁ διορισμὸς τῶν δικηγόρων· (ἀπόφ. ποιν. 'Αρ. Π. σϟϐ' τοῦ 1839 [2].

---

(1) Σημ. 1. Εἰς τὰς ἐνώπιον τῶν κακουργιοδικῶν δίκας ὁ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου πρέπει νὰ παρευρίσκηται μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ποινῆς. (Ἀπόφασις ποιν. 'Αρ. Π. 119 τοῦ 1846).

Σημ. 2. Κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ἀποφάσεως δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ συνήγορος. 'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Π. 86 τοῦ 1846.

(2) Τ' αὐτὰ ἀπεφάνθη καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. σπή τοῦ 1839 ἀποφάσεως ὁ Ἄρειος Πάγος·

§ 5. Ὡς λόγος ἀναιρέσεως ἐπροτάθη, ὅτι ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων διώρισε συνήγορον τοῦ ἀναιρεσείοντος, χωρὶς νὰ λάβῃ προηγουμένως γνῶσιν τῆς ὑποθέσεως· ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος εἶπεν:

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρ. 423 τῆς ποιν. δικονομίας, ἐὰν ὁ ἐγκαλούμενος δὲν ἔχῃ εἰσέτι συνήγορον, ὁ πρόεδρος, καὶ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ οὔσης τῆς ὑποθέσεως, διορίζει ἕνα ἐξ ἐπαγγέλματος· ὅθεν ὁ πρόεδρος καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τοῦ ἀκροατηρίου ἠδύνατο νὰ διορίσῃ δικηγόρον, ὡς ἔπραξεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατ' αἴτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἂν δὲ ἐβράδυνεν ἕως τότε ὁ πρόεδρος, ἡ βραδύτης αὕτη δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰμὴ εἰς τὸν ἴδιον ἀναιρεσείοντα μὴ ζητήσαντα πρότερον τὸν διορισμὸν δικηγόρου παρὰ τοῦ προέδρου· ὥστε καὶ ὁ πρόσθετος οὗτος λόγος εἶναι ἀνίσχυρος. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου 34 τοῦ 1846.

§ 6. Πόσοι δικηγόροι διορίζονται ἐπὶ ποιν. ὑποθέσεων;

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 423 ἄρθρ. τῆς ποιν. δικονομίας, ἐὰν ὁ ἐγκαλούμενος δὲν ἔχῃ εἰσέτι συνήγορον, ὁ πρόεδρος καὶ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ οὔσης τῆς ὑποθέσεως, διορίζει ἕνα ἐξ ἐπαγγέλματος, ὁ δὲ νόμος δὲν διατάττει ῥητῶς, ὅτι, ὁσάκις ταυτοχρόνως κατηγοροῦνται περισσότεροι διὰ τὸ αὐτὸ κακούργημα, νὰ διορίζηται ἀναγκαίως εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ἴδιος συνήγορος· ὥστε ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ πρόεδρος τῶν ἐν Σύρῳ συν. διορίσας δι' ἀμφοτέρους τοὺς κατηγορουμένους, συμφώνως μὲ τὴν αἴτησίν αὐτῶν, ἕνα μόνον συνήγορον, δὲν παρεβίασε κανένα νόμον, οὔτε ἐπεριώρισε τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως, διότι οἱ κατηγορούμενοι, ἐὰν δὲν ηὐχαριστοῦντο εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ συνηγόρου των, ἠδύναντο νὰ ζητήσωσι νὰ διορισθῇ καὶ δεύτερος, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπραξαν.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 96 τοῦ 1836.—Νομολ. τόμ. 1 σελ. 77.

§ 7. Ὁ πρόεδρος δύναται νὰ διακόψῃ τὸν συνήγορον ἐκ τῶν περιττῶν λόγων. [1].

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 146 ἄρθρον τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν

---

(1) Σημ. 1. Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς χρήσεως ὅλων τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων παραβιάζει τὴν ὑπεράσπισιν· ὅθεν, θέλοντος τοῦ δικηγόρου ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ὁμιλίαν τοῦ εἰσαγγελέως, πρέπει νὰ τῷ δίδεται ὁ λόγος. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. 22 τοῦ 1844.

Σημ. 2. Ὁ περιορισμὸς τοῦ δικηγόρου καὶ τοῦ κατηγορουμένου αὐτοῦ

δικαστηρίων, οἱ δικηγόροι ὑποχρεοῦνται ν' ἀπέχουν ἀπὸ παντὸς μὴ εὐθέος μέσου καὶ ἀπὸ περιττῶν καὶ ἀχρήστων λόγων· κατὰ δὲ τὸ 365 ἄρθρ. τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων χρεωστεῖ ν' ἀποῤῥίπτῃ ὅλας τὰς προτάσεις, ὅσαι μὴ δυνάμεναι νὰ παραγάγουν κἀνὲν ἄξιον λόγου ἀποτέλεσμα πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς δίκης, ἐμποροῦν μόνον νὰ ἐπιφέρουν ἀνωφελῆ παράτασιν τῆς συζητήσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζητήσεως, ὁ συνήγορος τῶν κατηγορουμένων ἐξετέθη εἰς θεωρίας μὴ ἐχούσας οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὴν προκειμένην δίκην· ἑπομένως ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων διακόψας αὐτὸν δὲν ἐπεριώρισε διόλου τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Π. σπή τοῦ 1838.—Νομολ. τόμ. 4 σελ. 16.

Ἀναπληροῖ δικαστὴν ἐξαιρούμενον κτλ. [1].

§ 8. Δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις, ὅταν προςλαμβάνηται ὡς ἐπικουρικὸς δικαστὴς δικηγόρος, μὴ ἔχων τὴν ἱκανότητα τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὸ περιώνυμον 6'. ψήφισμα! (ἀπόφ. ποιν. 'Αρ. Π. 46 τοῦ 1846).

—Κατὰ τὸ ἄρθ. 278 τοῦ δικ. ὀργανισμοῦ, τὰ δικαςήρια ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ προσλαμβάνουν εἰς τὰς συνεδριάσεις τοὺς δικηγόρους πρὸς ἀναπλήρωσιν δικαστοῦ, ὅταν οὗτος καὶ οἱ νόμιμοι ἀναπληρωταὶ κωλύωνται, χωρὶς νὰ γίνηται εἰς τὸν νόμον διάκρισις μεταξὺ νεωτέρου καὶ ἀρχαιοτέρου δικηγόρου. (ἀπόφ. ποιν. 'Αρ. Π. 116 τοῦ 1846).

Ἑτέρα ποιν. τοῦ 'Αρείου Πάγου ἀπόφ. 137 τοῦ 1846 φέρει :

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρ. 288 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, τὰ δικαστήρια ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ προσλαμβάνουν τοὺς εἰρηνοδίκας καὶ δικηγόρους εἰς τὴν συνεδρίασιν πρὸς ἀναπλήρωσιν δικαστοῦ τινος ἢ εἰσαγγελέως, ὁσάκις δὲν ὑπάρχει κανεὶς πάρεδρος, ἢ δὲν εἶναι παρὼν εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τοῦ ἐν Μεσολογγίῳ δικαστηρίου τῶν συνέδρων τῆς 29 ἰουλίου 1846 καὶ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38 τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας ἀποφά-

---

ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ ἐκφράζεσθαι, δὲν παραβιάζει τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ κατηγορουμένου. (ἀπόφ. ποιν. 'Α. Π. 79 τοῦ 1847).

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Σύνθεσις.

σεως τοῦ ἰδίου δικαστηρίου, ὁ δικηγόρος Ζ προςελήφθη ὡς ἀναπληρωματικὸς δικαστὴς παρὰ τῷ αὐτῷ δικαστηρίῳ τῶν συνέδρων εἰς τὴν εἰρημένην συνεδρίασιν καθὸ ἀπόντος τοῦ τρίτου συνέδρου, ἐξαιρουμένων τῶν πλημμελειοδικῶν καὶ ἑνὸς παρέδρου, καὶ κωλυομένων τῶν λοιπῶν παρέδρων καὶ τοῦ εἰρηνοδίκου Μεσολογγίου· ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων νομίμως συνετέθη, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ πρῶτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος περὶ κακῆς τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων συνθέσεως, καθὸ μὴ βάσιμος, εἶναι ἀπαράδεκτος. »

§ 8. Ἐπειδὴ καὶ ἀληθὲς ἂν θεωρηθῇ, ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν πρὸ τῆς ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως συνεδριάσεώς του προσεκάλεσεν εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἀπόντος δικαστοῦ Χ Δ καὶ τοῦ κωλυομένου δευτέρου παρέδρου τὸν δικηγόρον Γ Β, ἐνῷ ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ πρόεδρος τοῦ ἐφετείου προσεκάλεσεν αὐτόν, πάλιν δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου κακὴ σύνθεσις τοῦ δικαστηρίου ἢ κἂν ἁπλῶς ἀταξία εἰς τὴν σύνθεσιν αὐτοῦ, διότι ἐκ τῶν ἀπὸ 13 ἰουλίου 1845 πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τοῦ εἰρημένου ἐφετείου ἀποδεικνύεται, ὅτι τότε μὲν ὁ μὲν τακτικὸς δικαστὴς Κ Δ ἦτον ἀπών, ὁ δὲ δεύτερος πάρεδρος ἐκωλύετο· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει τὸ δικαστήριον εἶχε τὸ δικαίωμα, δυνάμει τοῦ 278 ἄρθρου τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, νὰ προςλάβῃ δικηγόρον τινα κατ' ἐπικουρίαν εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐλλείποντος δικαστοῦ, ὅπως ἐγένετο ἐπὶ τοῦ προκειμένου »

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον τοῦτο χορηγεῖ δικαίωμα εἰς τὰ δικαστήρια νὰ προςλαμβάνουν δικηγόρον εἰς τὴν συνεδρίασιν, καὶ ὁ κατ' ἐπικουρίαν λαμβανόμενος νὰ ἦναι ἀρχαιότερος τῶν ἄλλων, ἀλλὰ καὶ τοιαύτη ἂν ὑποτεθῇ ἡ ἔννοια τοῦ νόμου, πάλιν δὲν ὑπῆρξε κακὴ σύνθεσις τοῦ δικαστηρίου, διότι, κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρθρον, πᾶς δικηγόρος δύναται νὰ προςλαμβάνηται κατ' ἐπικουρίαν εἰς ἀναπλήρωσιν δικαστοῦ, ἡ μὴ τήρησις δὲ τῆς ἀρχαιότητος εἰς τοὺς κατ' ἐπικουρίαν λαμβανομένους δικηγόρους εἶναι μὲν παράλειψις τῆς τάξεως, ὄχι ὅμως οὐσιώδης ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν τοῦ δικαστηρίου· διό, μὴ γενομένου λόγου περὶ τοιαύτης παραλείψεως ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος τὴν ὑπόθεσιν δικαστηρίου, δὲν δύναται πλέον ὡς ἐκ ταύτης νὰ παράξῃ ὁ ἀναιρεσείων λόγον ἀναιρέσεως »

Ἀπόφ, ποιν. Ἀρ. Πάγου 42 τοῦ 1845.

Ἐξαίρεσις Ἐνόρκων.

§ 9. Ὁ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου δύναται νὰ ἐξαιρέσῃ τοὺς ἐνόρκους. (ἀποφάσεις ποιν. Ἀρ. Π. ρμγ' καὶ ρνπ'. τοῦ 1837),

§ 10. Ὅταν ὁ δικηγόρος τοῦ κατηγορουμένου συναινέσῃ εἰς ἐξαίρεσιν τινὸς τῶν ἐνόρκων, ὁ δὲ κατηγορούμενος σιωπήσῃ, δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις [1]. Ἀπόφ. ποι. Ἀρ. Π. 84 τοῦ 1847.

§ 11. Αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ ποιν. ἀποφάσεως, γενομένη ὑπὸ δικηγόρου μὴ ἔχοντος πληρεξουσιότητα, ἰσχύει; [2].

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄρθρ. 91 καὶ 92 τῆς πολ. δικον. ἀπαιτεῖται διὰ τοὺς δικηγόρους μόνον πρὸς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν ῥητὴ πληρεξουσιότης, ἐνόσῳ δὲ πρόκειται λόγος περὶ προπαρασκευαστικῶν πράξεων ὑποτίθεται ὅτι ἔχουν καὶ πληρεξουσιότητα· ἡ δὲ περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις τοῦ δικηγόρου Ρ γενομένη ἐμπροθέσμως θεωρεῖται ὡς ἰσχυρά ». Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Π. κδ' τοῦ 1835.—Ὅρα ἀνωτ. σελ. 281.

§ 12. Εἰς κακουργήματα, ἀφορῶντα ναυταπάτας, εἶναι δεκτὸς πᾶς ὅστις παρουσιάζεται νὰ ὑπερασπισθῇ τὸν κατηγορούμενον. Μάλιστα τὸ δικαστήριον διορίζει καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος συνήγορον. (ἄρθρ. 363 τῆς ποιν. δικον.—Διάταγμα τῆς . . . . Ἀπόφ. ποιν. τῆς 15 ἀπριλίου 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΔΙΚΟΓΡΑΦΑ (3).

Σημ. Περὶ τῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα περιληπτικῶς ἐκθέτω ἐνταῦθα, γίνεται ἰδίως καὶ ἐν ἐκτάσει λόγος εἰς τὰς ἐν τῇ ὑποσημειώσει μνημονευομένας λέξεις, ἀλλὰ καθ' ὅσον τὰ ζητήματα ταῦτα ἀνάγονται εἰς τὸ ἓν ἢ τὸ ἕτερον ἀντικείμενον.

§ 1. Ὅταν τις δὲν περιγράφῃ ἐν τῇ ἀγωγῇ τὰ κτήματα, διὰ τὰ ὁποῖα ζητεῖ ἀποζημίωσιν ἀπὸ τὸν κάτοχον αὐτῶν, παρ' οὗ δικαστικῶς τὰ ἀφήρεσεν, ὑπάρχει λόγος ἀκυρότητος; Ναί, διότι τὸ ἄρθρ. 533 τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν κάμνει καμμίαν διάκρισιν. (ἀπόφ. 5561 τῆς 24 μαρτίου 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

Σημ. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 532 § 5 τῆς πολιτ. δικονομίας τὸ ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς πρέπει νὰ περιέχῃ ἀκριβῆ περιγραφὴν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καὶ τῆς α ἰ τ ή σ ε ω ς.
Ἀπόφ. 5516 τῆς 12 μαρτίου 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

---

(1) Βλ. τὴν λέξιν ά) Ἔνορκος.—б) Ἐξαίρεσις.

(2) Βλ. τὴν λέξιν Ἀναίρεσις (σελ. 146 ἐπ.) καὶ ἀνωτ. σελ. 280 § 17. —Ὁ δικηγόρος καὶ δυνάμει τοῦ νόμου καὶ τῆς θελήσεως τοῦ ἐντολέως του εἶναι ἀντιπρόσωπος τοῦ κατηγορουμένου. (ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 84 τοῦ 1847).

(3) Βλ. τὰς λέξ. Ἀνακοπὴ καὶ ἐπ.—Ἀναίρεσις σελ. 178 ἐπ.—Ἔφεσις.—Ἀποφάσεις σελ. 53 ἐπ.—Ἀγωγὴ § 34—50—Πρότασις.—Διανομὴ ἐν ἀρχ.—Κληρονομία.—Τίς ὑπογράφει τὰ δικόγραφα; ὅρα τὴν λέξ. Δικηγόρος ἰδίως τὴν σελ. 280.

Σημ. Δι' ἄλλων ἀποφάσεών του τὸ δικαστήριον αὐτὸ ἀπεφήνατο, ὅτι τὰ ἐφετήρια δὲν εἶναι ἄκυρα, ὅταν δὲν περιέχωνται ἐν αὐτοῖς αἱ αἰτήσεις. (ὅρα τὴν λέξ. Ἔφεσις).

§ 2. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 533 τῆς πολιτ. δικονομίας ἡ ἀγωγὴ πρέπει νὰ περιέχῃ ἀκριβῆ περιγραφὴν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, ἡ δὲ ἔλλειψις εἶναι οὐσιώδης, καθότι, ἄνευ τῆς περιγραφῆς ταύτης, καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως τοῦ ἐναγομένου προςβάλλεταί, καὶ ἡ ἀπόφασις ἡ ἐπιδικάζουσα τοιαύτην ἀόριστον αἴτησιν δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀποτέλεσμα· δὲν θεωρεῖται δὲ κεκαλυμμένη, ὅταν ὁ προτείνων αὐτὴν ἐδικάσθη ἐρήμην. (ἀπόφ. 1720. τῆς 8 ὀκτωβρίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 3. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρ. 533 § 5 τῆς πολιτ. δικονομίας ὁριζομένη περιγραφὴ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς συντείνει ἰδίως εἰς τὸ νὰ μὴ προκύψῃ κανὲν λάθος περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ ἀντικειμένου ἢ τοῦ ἀκινήτου, περὶ οὗ ἡ διαφορά· ἐκ τούτου δὲ ἕπεται ὅτι καὶ ἂν ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀγωγῆς παρελείφθη τις ἐκ τῶν σημειώσεων, τὰς ὁποίας ἀπαιτοῦσι τὰ ἄρθρ. 533 καὶ 534 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅμως, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς ἦναι ἄλλως οὕτω περιγεγραμμένον ὥστε νὰ μὴ προκύπτῃ οὐδεμία ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὴν ταυτότητά του, ἡ ἀγωγὴ δὲν εἶναι ἄκυρος. (ἀπόφ. 2631 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 4. Εἶναι ἄκυρον τὸ ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς, ὅταν, ἀντὶ νὰ σημειοῦται ἐν αὐτῷ τὸ πρωτοδικεῖον ὡς ἐμποροδικεῖον, σημειοῦται τὸ ἐμπορ. τμῆμα τοῦ πρωτοδικείου; [1]. Ὄχι. (ἀπόφ. 427 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν).—Νομικ. σελ. 4926).

§ 5. Ἂν τὸ κτῆμα περιγράφηται ἀκριβῶς κατὰ τὴν θέσιν, τὴν ἔκτασιν καὶ τὰ ὅρια, ἀποβαίνει ἐπουσιώδης ἡ ἐσφαλμένη τυχὸν ὀνομασία του· π. χ. ἂν ὀνομάζηται περιβόλιον, ἐνῷ εἶναι ἄμπελος [2]. (ἀπόφ. 5148 24 νοεμβρ. 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 6. Ἂν εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν κτημάτων ὑπάρχῃ ἀοριστία τις, δύναται νὰ διορθωθῇ καὶ ὕςερον. (ἀπόφ. 5241 τῆς 30 δεκεμ. 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

---

(1) Ἂν δὲ ἐν τῷ ἐφετηρίῳ παραλειφθῇ τὸ δικαστήριον, πρὸς δὴ ἔφεσις; Ὅρα τὴν λέξιν Ἔφεσις.

(2) Ἡ ἔνστασις ὅτι τὰ διεκδικούμενα κτήματα δὲν περιγράφονται καλῶς ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἀποτελεῖ ἀμφισβήτησιν ἀναγομένην εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ἀπαιτήσεως, καὶ οὐχὶ λόγον ἀκυρότητος τῆς ἀγωγῆς. (ἀπόφ. 4912 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 7. Εἰς τὴν περὶ κληρονομίας ἀγωγὴν, δι' ἧς ὁ ἐνάγων αἰτεῖται ν' ἀναγνωρισθῇ κληρονόμος, ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ λάβῃ τὸ ὅλον ἢ τὸ ἀνάλογον μέρος τῆς κληρονομίας, δὲν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως περιγραφὴ τῶν ἀκινήτων κτημάτων, διότι εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν μόνον πρέπει νὰ ἦναι ἀκριβῶς γνωστὰ τὰ κτήματα, διὰ νὰ κατασταθῇ ἐφικτὴ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως.

Καὶ ἐὰν δὲν ἀναφέρωνται εἰς τὸ ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς ὀρθῶς τὰ ὀνόματα τῶν γειτόνων τοῦ ἀκινήτου κτήματος, περὶ οὗ ἡ δίκη, δὲν εἶναι ἄκυρον αὐτὸ τὸ ἔγγραφον, ὅταν ἄλλως δὲν προκύπτῃ ἀμφιβολία περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ κτήματος. (ἀπόφ. 5085, 6 νοεμβρίου 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.—Πρβ. τὴν λέξ. Διανομή.

§ 8. Τὸ περιστατικὸν ὅτι δὲν ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀγωγῇ τὸ ὄνομα τῆς κληρονόμου, ἢ ὅτι δὲν μνημονεύεται εἰς ποῖον σύζυγον ἐδόθη τὸν ἐπίδικον κτῆμα, δὲν καθιστᾷ ἀόριστον τὴν ἀγωγὴν, διότι τὸ δικαίωμα τοῦ κληρονόμου εἶναι βάσιμον, ἂν μόνον ἀποδειχθῇ ἐν γένει ὅτι ἐκληρονόμησεν ἢ ὅτι ἔλαβε τὸ κτῆμα ὡς προῖκα. (ἀπόφ. 4663 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 9. Προτάσεις, περὶ ὧν δὲν ὑπάρχουν ῥηταὶ αἰτήσεις, δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὑπ' ὄψιν [1]. (ἀπόφ. 5468 τῆς 23 φεβρ. 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν). Ὅρα τὴν λέξ. Ἄρ. Πάγος σελ. 246 § 39.

§ 10. Ἁπλᾶ γραφικὰ λάθη εἰς τὰ ἐφετήρια δὲν φέρουν ἀκυρότητα [2].

Ἀπόφ. α' Ἐπὶ τῆς ἐνςάσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου Ι Γ περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου καὶ ἀκύρου τῆς προκειμένης ἐφέσεως μόνον ὡς πρὸς αὐτὸν λόγῳ ὅτι ἡ ἔφεσις ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ Ι Γ, καὶ ὄχι κατ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι δὲν περιέχει τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἐφεσιβλήτου.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀπολογητηρίου ἐγγράφου τοῦ ἐναγομένου, καὶ νῦν ἐφεσιβλήτου Μ, κατὰ τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς οὗτος ἀπαντῶν εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν τοῦ Ι Π προσεπικαλεῖ συνάμα εἰς παρέμβασιν τοὺς Α Ι Φ, καὶ Ι Γ Φ Κ, ὡς ὑποχρέους πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου καὶ ὑπερασπίσωσι τὰ δικαιώματά του· ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2031 πωλητηρίου ἐγγράφου, ἐξ οὗ ἐμφαίνεται ὅτι ὁ Ι Γ Φ ἐπώλησεν εἰς τὸν προσεπικαλοῦντα τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ ἥμισυ μέρος τοῦ ἐπιδίκου ἀγροῦ ἢ γηπέδου· ἐκ τοῦ ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Ι Γ Φ ἐκδοθέντος ἀντικλητηρίου ἐγγράφου

(1) Βλ. τὴν λέξ. Ἀπόφασις, ἔνθα περὶ αἰτιολογιῶν.

(2) Βλ. λέξ. Λάθη γραφικά.

τοῦ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ εἰσαγγελέως ὑπ' ἀριθ. 9063, δι' οὗ διορίζεται ἀντίκλητος αὐτοῦ ὁ δικηγόρος Κ Π διὰ νὰ τὸν παριστᾷ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου εἰς τὴν προκειμένην κατ' ἔφεσιν δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη πρωτοδίκως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 329· ἐκ τῶν ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν προτάσεων τῆς 5 ἀπριλίου 1848 τοῦ δικηγόρου Π Μ ὡς πληρεξουσίου τοῦ Ι Γ Φ, καὶ τέλους ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 τῆς 16 ἰανουαρίου 1847 ἐπισήμου συμβιβαστικοῦ ἐγγράφου τοῦ εἰρηνοδίκου Σύρου περὶ διανομῆς μεταξὺ τοῦ Α Ι Φ ὡς κληρονόμου μοναδικοῦ τοῦ Γ Ι Φ, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι ὁ Ι ἐτελεύτησε πρὶν ἔτι κινηθῇ ἡ προκειμένη ἀγωγὴ, ἀποδεικνύεται ἐναργέστατα ὅτι διάδικος εἰς τὴν προκειμένην δίκην πρωτοδίκως κατ' ἀναγκαστικὴν παρέμβασιν ἦτον ὁ Ι Γ Φ καὶ καὶ αὐτὸς ἐδικάσθη· τούτου δ' οὕτως ἔχοντος, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἔφεσις κατ' αὐτοῦ τοῦ Ι Γ Φ ἀπευθύνεται, καθότι δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ποτὲ, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἤθελε προσκαλέσει εἰς τὴν ἔκκλητον δίκην, ὡς ἐφεσίβλητον, ἄλλο πρόσωπον, τὸ ὁποῖον οὐχὶ μόνον δὲν ἦτον διάδικος εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην, ἀλλ' οὔτε ἐν ζωῇ· ἂν λοιπὸν ἐν τῷ ἐφετηρίῳ ἐγγράφῳ ἀναφέρηται τὸ ὄνομα Γ Κ Φ ὡς ἐφεσιβλήτου, ἀντὶ τοῦ Ι Γ Φ, τοῦτο ἀναντιῤῥήτως, ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων γίνεται πρόδηλον, εἶναι ἁπλοῦν γραφικὸν λάθος προελθὸν ἐκ τῆς εἰς τὰ ἀντίγραφα τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐσφαλμένης ἀντιγραφῆς καὶ συγχύσεως τῶν ὀνομάτων τῶν προσεπικληθέντων, ὅπου ἀδιακρίτως ἀναφέρεται τὸ ἓν ἀντὶ τοῦ ἑτέρου, καὶ ἅτινα εἶχεν ἀναμφιβόλως ὑπ' ὄψιν του ὁ συντάξας τὸ ἐφετήριον ἔγγραφον· τὸ δὲ γραφικὸν τοῦτο λάθος εἶναι ἐπὶ τοῦ προκειμένου πάντῃ ἐπουσιῶδες, μὴ δυνάμενον νὰ γεννήσῃ καμμίαν ἀμφιβολίαν εἰς τὸν Ι Γ Φ, ὅστις καὶ λαβὼν τὸ ἐφετήριον ἐμφανίζεται διὰ νὰ τὸ ἀντικρούσῃ, ἀφοῦ αὐτὸς οἴκοθεν ἐγίνωσκεν ὅτι αὐτὸς, καὶ οὐχὶ ἄλλος, ἐδικάσθη πρωτοδίκως μετὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος· αἱ περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου ὅθεν καὶ τοῦ ἀκύρου τῆς ἐφέσεως ἐνστάσεις τοῦ διαληφθέντος Ι Γ Φ καθίστανται ἀνυπόστατοι. »

'Απόφ. 5479 τοῦ 1850 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 11. 'Ανακοπὴ, χαρακτηρίζουσά τινα ὡς κάτοικον Μεσολογγίου, δὲν εἶναι ἄκυρος, ἂν ὁ ἀνακοπτόμενος ἐχαρακτήρισεν ἤδη ἑαυτὸν ὡς τοιοῦτον, καὶ δὲν ἐγνωστοποίησε πώποτε τὴν μεταβολὴν τῆς κατοικίας του εἰς τὸν ἀντίδικόν του. (ἀπόφ. πολιτ. 'Αρείου Πάγου 145 τῆς 19 αὐγούστου 1848). Ὅρα τὴν λέξ. *Ἐπίδοσις*.

§ 12. Ἔφεσις ὑπογεγραμμένη ἀπὸ πρόσωπον μὴ ἔχον τὰ προς-

όντα τοῦ ἄρθρ. 91 τῆς πολιτ. δικονομίας εἶναι ἄκυρος. (ἀπόφ. 5333 τῆς 22 ἰανουαρίου 1859 τῶν Ἀθήναις ἐφετῶν [1].

§ 13. Κανεὶς νόμος δὲν διατάσσει, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὸν ἐν τῇ ἐφέσει προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς χρονολογίας τῆς ἀποφάσεως· ἀρκεῖ μόνον νὰ προσδιορίζηται αὕτη σαφῶς ἐν τῷ ἐγγράφῳ, ὥστε νὰ μὴν ἔχῃ ὁ ἐφεσίβλητος νὰ διστάζῃ περὶ ποίας ἀποφάσεως πρόκειται [2]. Ἀπόφ. 5342 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ.

Σημ. Διάφορα ζητήματα, ἀναγόμενα εἰς τὸ θέμα αὐτὸ, ἐξεθέσαμεν ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδ. διοικητική σελ. 123, 124 τοῦ ἐ τόμου τοῦ Εὑρετ. (3) —ἐνταῦθα προστίθενται ἕτερά τινα, περὶ ὧν ἐκεῖ δὲν ἐγένετο λόγος· προςθέτομεν δὲ ὅτι ὁ ἀξιότιμος Π. Ἀργυρόπουλος, καθηγητὴς τοῦ διοικητικοῦ δικαίου, δὲν ἠδυνήθη ἤδη νὰ μᾶς χορηγήσῃ τὴν περὶ διοικητικῆς ἁρμοδιότητος διατριβήν του· ὅθεν ἐπιφυλαττόμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν αὐτὴν ἄλλοτε

Περίληψις.

§ 1. Τὰ πρὸ τοῦ 1833 χρέη τοῦ δημοσίου, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὸ ἀπὸ 7 μαΐου 1837 διάταγμα, ἀπετέλουν ἀντικείμενα τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ, ὑπάγονται ἤδη εἰς τὴν ἁρμοδιότητα

(1) Βλ. τὴν λέξ. Δικηγόρος.
(2) Βλ. Τὴν λέξ. Ἔφεσις —Τὰ αὐτὰ καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος (ἀπόφ. 25, 26 27, 84).
(3) Πρβ. καὶ τὰς λέξ. Δημόσιον.—Ἔλεγχ. Συνέδριον.

τῶν τακτικῶν δικαστηρίων; ὄχι, κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως, τὴν λαβοῦσαν χώραν ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 16 μαρτ. 1849 [1]. Ἀπόφ. 5484 τῆς 8 μαρτίου 4849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 2. Ἡ ἐπὶ τῶν ὀθωμανικῶν κτημάτων ἐπιτροπὴ εἶναι ἀρχὴ ἐπιφορτισμένη εἰδικὰ καθήκοντα ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, (ἐκτιμῆσαν τὰ παρουσιασθέντα ἐνώπιόν του διάφορα ἔγγραφα, ἰδίως τὰ ἀπὸ 4 νοεμβρίου 1838 καὶ 24 δεκεμβρ. 1841 Β. διατάγματα, τὴν ἀπὸ 23 νοεμβρίου 1841 ἀναφορὰν τῶν Γ, Χ Δ Αἰνιάνων πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν καὶ τὴν ἀπὸ 14 ἰανουαρίου 1842 πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν ὀθωμανικῶν κτημάτων ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν ἀναφορὰν τοῦ Χ Α, ἐπιστηριζομένην εἰς τὴν ἀπὸ 12 ἰανουαρίου 1842 διαταγὴν τοῦ τότε διευθυντοῦ τῆς οἰκονομίας) ἀπεφήνατο ὅτι ὑπῆρξε μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ Χ Α συμβιβασμὸς, δι᾽οὗ λαβὼν ὁ Χ Α τὸ ἀμφισβητούμενον κτῆμα, παρῃτήθη τῶν ἐπικαρπιῶν αὐτοῦ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1837, καὶ ὅτι τὸν συμβιβασμὸν τοῦτον ἐξετέλεσεν ὁ Χ Α διὰ τῆς ἀπὸ 14 ἰανουαρίου 1842 εἰρημένης ἀναφορᾶς του πρὸς τὴν εἰρημένην ἐπιτροπήν· ὅθεν ἂν, ὀρθῶς ἢ μὴ τὸ κατώτερον δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἡρμήνευσε τὰ προεκτεθέντα ἔγγραφα καὶ ἐξετίμησε τὰ γεγονότα, τοῦτο, κατὰ τὸ ἄρθρ. 810 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως· ἄλλως τε τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν δὲν παρεβίασε τὰς περὶ συμβιβασμῶν γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, οὐδὲ μετέβαλε τὰ γεγονότα, ὡς διϊσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων, καθότι, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν προμνημονευθέντων ἐγγράφων, συνέτρεξεν εἰς αὐτὸν τὸν συμβιβασμὸν ἡ συναίνεσις ἑκατέρων τῶν μερῶν· ἀλλ᾽ ἂν ὁ μὲν Χ Α ἀνέφερε, διὰ τῆς ἀπὸ 24 νοεμβρίου 1841 προμνησθείσης ἀναφορᾶς του, ὅτι παραδέχεται τὴν παραχώρησιν τοῦ κτήματος μὲ τὴν ἐπικαρπίαν αὐτοῦ ἀπὸ τὸ ἔτος 1837 καὶ ἐφεξῆς, τὸ δὲ δημόσιον ἐξεφράσθη, διὰ τοῦ ἀπὸ 24 δεκεμβρίου 1841 Β. διατάγματος, ὅτι παραχωρεῖ τὸ κτῆμα ἀφοῦ παρῃτήθη ὁ Χ Α τῆς ἐπικαρπίας μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1837, ὁ Χ Α ὅμως παρεδέχθη ἔπειτα τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ δημοσίου καὶ παρῃ-

(1) Βλ. τὴν λέξ. Χρέη παλαιά — Ἁρμοδ. πολιτικὴ § 212 δίς.
— Αἱ κατὰ τοῦ δημοσίου περὶ ἀποδόσεως παλαιῶν χρεῶν ἀπαιτήσεις διαφεύγουσι τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ Π 114 τοῦ 1049, ἣν ἐν τῇ λέξει Χρέη παλαιά).

τήθη τῆς ἐπικαρπίας καὶ τοῦ ἔτους 1837 διὰ τῆς ἀπὸ 14 ἰανουαρ. 1842 πρὸς τὴν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν ἀναφορᾶς του, δι' ἧς, ἐξαιτούμενος τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ κτήματος, ἐπιστηρίζεται εἰς τὴν ἀπὸ 12 ἰαν. 1842 διαταγὴν τοῦ διευθυν. τῆς οἰκονομίας, διαλαμβάνουσαν ῥητῶς, ὅτι παραχωρεῖται τὸ κτῆμα ἀφοῦ παρητήθησαν οἱ Α τῶν ἐπικαρπιῶν αὐτοῦ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1837, καὶ ἡ ἀναφορὰ αὕτη πρὸς τὴν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν εἶναι μεταγενεστέρα τῆς ἀγωγῆς τοῦ Χ Α, καθόσον αὕτη ἐπεδόθη πρότερον, ἤτοι τὴν 23 δεκεμβρίου τοῦ 1841, ἡ δὲ ἀναφορὰ τὸν ἰανουάριον τοῦ 1842, ὡς προεῤῥέθη. Ἡ δὲ διὰ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης γενομένη ἐκτέλεσις τοῦ συμβιβασμοῦ ἐκ μέρους τοῦ Χ Α καὶ ὡς πρὸς τὴν παραίτησίν του ἐκ τῆς ἐπικαρπίας τοῦ ἔτους 1837 ὑποχρεοῖ τὸν αὐτὸν Χ Α, καθ' ὅσον ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ δὲν εἶναι τρίτος, ὡς διατείνεται ὁ ἀναιρεσείων, ἀλλ' εἶναι ἀρχὴ διωρισμένη καὶ ἐπιφορτισμένη παρὰ τῆς κυβερνήσεως τὰς τοιαύτας ὑποθέσεις, καὶ ἡ ὁποία δὲν ἤθελεν ἐγκρίνει τὸ κτῆμα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Χ Α, ἐὰν δὲν ἤθελε συναινέσει προηγουμένως τὸ δημόσιον εἰς τὸ νὰ παραχωρήσῃ τὸ κτῆμα αὐτὸ πρὸς τὸν Α. Ἑπομένως καὶ οἱ δύω πρῶτοι λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπαράδεκτοι καὶ ἀνυπόστατοι »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρείου Πάγου 43 τοῦ 1849.

§ 3 Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ κράτους δὲν δύναται νὰ ῥυθμίσῃ ἰδιωτικὰ συμφέροντα. (ἀπόφ. πολιτ. 'Αρείου Πάγου 88 τοῦ 1849, ἣν ἐν τῇ λέξει *Δημόσιον* § 64).

§ 4. Αἱ παρακαταθῆκαι γίνονται ὑπὸ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ δημοσίου καὶ οὐχὶ τῆς προσωπικῆς τοῦ ὑπαλλήλου πίστεως. (ἀπόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 67 τοῦ 1849.—Πρβ. τὴν λέξ. δημόσιον § 48—52).

§ 5. Αἱ πρὸ τοῦ συντάγματος συντάξεις ἐπήγαζον ἐκ μόνης τῆς διακριτικῆς τοῦ Βασιλέως ἐξουσίας· οὐδεὶς δὲ νόμος ὑπάρχει κανονίζων τὰ περὶ στρατιωτικῶν συντάξεων·—ὅρα ἐν τῇ λέξει Σύνταξις τὴν τοῦ 1849 ἀπόφ. 114 τοῦ 'Αρείου Πάγου.—Πρβ. δὲ καὶ τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ λέξει *Βαθμὸς στρατιωτικὸς* § 2.

§ 6. Αἱ κατὰ τῶν δήμων περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκα φθορᾶς ξένης ἰδιοκτησίας κλ. ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ οὐδεμία δικαστικὴ ἐπέμβασις συγχωρεῖται. (ἀπόφ. 'Αρείου Πάγου 182 τοῦ 1849.—ὅρα τὴν λέξ. Δῆμος παράγρ. 10).

§ 7. Ὁ ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἐνεργηθεὶς πλειστηριασμὸς πρὸς ἀπότεισιν ἐράνου νομίμως κανονισθέντος, δὲν δύναται ν' ἀκυρωθῇ διὰ πράξεως διοικητικῆς.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθ. 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἅπασα ἰδιωτικὴ ἀπαίτησις περὶ ἀποκτηθέντων ἤδη δικαίων γενομένη παρ' ἰδιώτου τινὸς, ὑπάγεται συνήθως εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν πολιτ. δικαστηρίων, πᾶσα δὲ ἐξαίρεσις τῆς γενικῆς ταύτης ἀρχῆς πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ῥητῶς ἐκπεφρασμένη διὰ νόμου (ἄρθρ. 3 τῆς ἰδίας δικονομίας). Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῶν λοιπῶν τῆς δικογραφίας ἐγγράφων. τὰ ἐπίδικα τοῦ ἀναιρεσείοντος σκεύη ἐπλειστηριάσθησαν παρὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς διὰ δημοτικὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος χρέος, κατεκυρώθησαν εἰς ὄνομα τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ παρεδώθησαν εἰς αὐτόν· ἑπομένως ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ δὲν ἦτον ἁρμοδία πρὸς ἀκύρωσιν τῶν πράξεων τούτων, καθότι, κατὰ τὰ ἄρθρ. 32 καὶ 117 περὶ τοῦ συστάσεως τῶν δήμων νόμου, οἱ δῆμοι ἔχουσι τὴν ἐξουσίαν νὰ εἰσπράττωσι διὰ τῆς βίας τοὺς ἐράνους, ὅταν οὗτοι νομίμως ἤδη ἐκανονίσθησαν (ἄρθ. 33 τοῦ ἰδίου νόμου)· ἀπαγορεύεται δὲ εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς πᾶσα παρέμβασις εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν δημοτ. δικαιωμάτων καὶ καθότι καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἐγένοντο παρατυπίαι ἢ ὅτι παρανόμως ἐγένετο ἡ ἐκποίησις, ἡ διαφορὰ ὅμως μετὰ τὴν κατακύρωσιν περιεστρέφετο εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, ἐὰν ὁ ὑπερθεματιστὴς, διὰ τῆς κατακυρώσεως καὶ καταλήψεως τῶν σκευῶν, ἀπέκτησεν ἢ οὔ δικαιώματα ἰδιοκτησίας ἐπ' αὐτῶν, ὅπερ ἀναμφισβητήτως δὲν εἶναι τῆς ἁρμοδιότητος τῶν διοικητ. ἀρχῶν· ἑπομένως ὀρθῶς τὸ δικάσαν δικαστήριον παρεδέχθη ὅτι τὸ ἔγγραφον τοῦ διοικητοῦ Καλαβρύτων, διὰ τοῦ ὁποίου ἐθεωρήθη ἄκυρος ἡ δημοπρασία, δὲν ἐδύνατο νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν νόμιμον συνέπειαν κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ· ὅθεν ἐσφαλμένως διατείνεται ὁ ἀναιρεσείων ὅτι τὸ δικαστήριον ὑπερέβη τὰ καθήκοντά του μὴ σεβασθὲν τὴν ἀκυρωτικὴν τοῦ διοικητοῦ πρᾶξιν καὶ δικάσαν τὴν προκειμένην διαφοράν. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 94 τοῦ 1849.

§ 8. Αἱ ἀποφάσεις τῆς δυνάμει τοῦ ἀπὸ 23 σεπτεμβρ. 1829 ὑπ' ἀριθ. 4578 διατάγματος τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος ἐν Σύρῳ τετραμελοῦς ἐπιτροπῆς ἦσαν ἀνέκκλητοι, ἂν τὰ διαφερόμενα μέρη ἔδιδαν ἔγγραφον ὑπόσχεσιν ὅτι θέλουν μείνει εὐχαριστημένα εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 64 τοῦ 1849).

§ 9. Τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχιτεκτόνων ἑκάστης πόλεως ἐκδιδόμενα ἔγγραφα δὲν εἶναι ἐξώδικοι μαρτυρίαι, ἀλλ' ἀποτελοῦν ἀπόδειξιν περὶ τῆς

γενομένης μεταῤῥυθμίσεως τῶν γηπέδων καὶ περὶ τῆς ὑποχρεώσεως αὐτῶν, ὡς παρὰ δημοσίας ἀρχῆς ἐκδιδόμενα. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 46 τοῦ 1844).—ὅρα *Διεκδίκησις* § 12.

§ 10. Τὰ δικαστήρια δύνανται νὰ κρίνωσιν ἂν τεμάχιόν τι γηπέδου πρέπῃ νὰ χορηγηθῇ εἴς τινα τῶν γειτόνων;

Ἀπόφ. α' Ἐπειδὴ ἂν καὶ ἡ πρὸς τὸ εἰρηνοδικεῖον Σύρου ὑποβληθεῖσα παρὰ τῆς Μ Γ κλῆσις εἶχεν ἀντικείμενον μόνον τὴν παῦσιν τῆς διαταράξεως τῆς κατοχῆς της διὰ τῆς παρὰ τοῦ Ν Κ ἐπιχειρισθείσης οἰκοδομῆς ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου γηπέδου, καὶ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης τὸ εἰρηνοδικεῖον διέταξε προσωρινὰ μέτρα, παραπέμψαν τὴν περαιτέρω συζήτησιν εἰς τὸ ἁρμόδιον πρωτοδικεῖον καὶ ἀναγνωρίσαν ἐντοσούτῳ τὴν κατοχὴν τῆς Μ Γ, ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου Σύρου ὁ Ν Κ εἰσήγαγεν ἑπομένως ἀγωγὴν οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατοχῆς, ἀλλ', ὡς διαλαμβάνει ἡ ῥηθεῖσα ἀγωγὴ, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξιουμένης κυριότητός του ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος γηπέδου ὡς παραχωρηθέντος αὐτῷ παρὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, καθ' ὃ δημοτικοῦ, ἐφ' ὃ καὶ ὀρθῶς ἡ προδικαστικὴ ὑπ' ἀριθ. 463 ἀπόφασις τοῦ εἰρημένου πρωτοδικείου, μηδόλως ἐκκληθεῖσα, θεωρήσασα αὐτὸν ὡς ἐνάγοντα ἐπὶ κυριότητι, ἐπέβαλεν αὐτῷ τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀποδείξῃ ὅτι τῷ ὄντι ἦτο δημοτικὴ περιουσία, ἤγουν δημοτικὴ πρώην ὁδὸς, τὸ διαληφθὲν γήπεδον, διὰ νὰ ἐξαχθῇ ἐξ αὐτοῦ τοῦ γεγονότος καὶ ἡ νόμιμος κυριότης τοῦ ἐνάγοντος ὡς δικαιοδόχου τοῦ δήμου· καὶ ὡς ἐκ τούτων τὸ δικαστήριον πρὸς ἐπιδίκασιν ἢ ἀπόῤῥιψιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος δὲν δύναται νὰ ἐνασχοληθῇ εἰ μὴ εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ ἂν οὗτος ἀπέδειξε τὴν νόμιμον κυριότητά του.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς ὀρθὰς αἰτιολογίας τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 463 προδικαστικῆς ἀποφάσεως, τὸ ἐπίδικον γήπεδον δὲν παρεχωρήθη εἰς τὸν ἐνάγοντα παρὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος τῆς πόλεως, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθ. 3 τοῦ περὶ σχεδίου τῆς πόλεως διατάγματος τῆς 9 ἀπριλίου 1836 καὶ τοῦ ἄρθρ. 13 τοῦ ἀπὸ 12 νοεμβρίου 1836 διατάγματος, ἀλλὰ, κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 93 τῆς 5 μαρτίου 1847 ἔγγραφον τοῦ ἀστυνόμου Ἑρμουπόλεως, τὸ ὁποῖον ὁ ἐνάγων προσήγαγεν ὡς τίτλον του, ἐδόθη εἰς τὸν δικαιοπάροχόν του Δ Ζ παρὰ τοῦ ἀστυνόμου, ἀντὶ ἀποζημιώσεως μέρους τῆς ἐξ ἀνοίξεως δημοσίας ὁδοῦ ἐκκοπείσης οἰκίας του, ὡς δῆθεν δημοτικὸν τεμάχιον· τουτέστιν, ὡς ἐξηγεῖται διὰ τῆς παρὰ πόδας τοῦ διαληφθέντος ἐγγράφου δηλοποιήσεως τοῦ μηχανικοῦ Μ· τῆς 9 αὐγούστου 1848, ὡς ποτὲ παλαιὸς δημοτικὸς δρόμος, ἤγουν κυρίως

(1) Βλ. τὴν λέ. Διεκδίκησις § 12.

ὡς δημοτικὴ περιουσία, καὶ τοῦτο ἐπιβεβαιοῖ εἰς τὴν ἔνορκον ἐξέτασίν του ὁ εἰρημένος μηχανικός.

Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, δὲν δύναται ἐνταῦθα νὰ θεωρηθῇ ἡ παραχώρησις αὕτη ὡς διοικητικῶς γενομένη κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως νόμου, ὥστε μόνον ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ νὰ ἦναι ἁρμοδία ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ὀρθότητος ἢ μὴ τῆς πράξεως τοῦ ἀρχιτέκτονος, ἀλλ', ἀποκτηθέντος τοῦ ἐπιδίκου γηπέδου παρὰ τοῦ ἐνάγοντος διὰ παραχωρήσεως τῆς ἀστυνομίας ἢ καὶ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς Ἑρμουπόλεως ὡς δῆθεν παλαιοῦ δημοτικοῦ δρόμου, καὶ ἑπομένως δημοτικῆς περιουσίας, ἀντὶ πληρωμῆς ἄλλης ἰδιοκτησίας του, ἀφαιρεθείσης παρὰ τοῦ δήμου διὰ τὴν ἄνοιξιν νέας ὁδοῦ, καθίσταται ἀναγκαῖον, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος, ν' ἀποδειχθῇ ἂν τῷ ὄντι τοιοῦτον ἦτο τὸ εἰρημένον γήπεδον, καὶ ἑπομένως ἂν μετεβιβάσθη νομίμως εἰς αὐτὸν ἡ κυριότης αὐτοῦ ὡς πράγματος ἀνήκοντος εἰς τὸν δικαιοπάροχόν του, ἀφοῦ ὁ ἐνάγων ἀπαιτεῖ ἤδη αὐτὸ ὡς κύριος παρὰ τῆς ἐναγομένης, εἰς τὴν κατοχὴν τῆς ὁποίας, πρὸ τῆς ἀγωγῆς του, εὑρίσκετο δυνάμει τῆς ἀποφάσεως τοῦ εἰρηνοδίκου.

Ἐπειδὴ ἀπὸ τὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα κατέθεσαν οἱ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος προσαχθέντες μάρτυρες ἀποδείξεως, τὰ καταχωρισθέντα εἰς τὴν ἐκκληθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 538 ἀπόφασιν, δὲν ἀποδεικνύεται ποσῶς ὅτι τὸ ἐπίδικον γήπεδον ἦτο δημοτικὴ ὁδός, καὶ ἑπομένως περιουσία ἀνήκουσα, δυνάμει τίτλου τινὸς νομίμου, εἰς τὸν δῆμον Ἑρμουπόλεως, ἀλλ' ἐξάγεται μόνον, καὶ μάλιστα ἐκ τῆς μαρτυρίας τοῦ μηχανικοῦ Μ, ὅτι τοῦτο ἁπλῶς ἦτο, ἀπερίφρακτον γήπεδον ἰδιωτικόν, διὰ τοῦ ὁποίου, ὡς τοιούτου, διέβαινον ἀνεμποδίστως πρὸς εὐκολίαν των οἱ ἄνθρωποι καὶ κυρίως οἱ πλησίον ἐνοικοῦντες, καὶ ὅτι ἡ δημοτικὴ ἀρχὴ ἰδιορρύθμως καὶ ἄνευ τινος νόμου τὰ τοιαῦτα ἀπερίφρακτα γήπεδα, δι' ὧν διέβαινον οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, ἔλαβεν ὡς μέτρον νὰ θεωρήσῃ ὡς δημοτικὰ τεμάχια, ἀλλὰ τὸ μέτρον τοῦτο μὴ δικαιολογούμενον ἀπολύτως παρ' οὐδενὸς νόμου, καὶ αὐθαίρετον, δὲν εἶναι τίτλος ἱκανὸς διὰ νὰ κυρώσῃ εἰς τὸν δῆμον τὴν κυριότητα τῶν ἀλλοτρίων τούτων γηπέδων· ὥστε, καὶ χωρὶς νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ μαρτυρίαι τῆς ἀνταποδείξεως καὶ ἰδίως ἡ τοῦ Δ Χ, τοῦ ὁποίου τὴν ἐξαίρεσιν ζητεῖ ὁ ἐκκαλῶν, αἱ ὁποῖαι ἐκθέτουσιν ὅτι τὸ γήπεδον τοῦτο ἀνῆκε κατ' ἰδιοκτησίαν εἰς τοὺς δικαιοπαρόχους τῆς ἐφεσιβλήτου, μὴ ἀποδείξαντος τοῦ ἐνάγοντος τὴν κυριότητά του, ἡ ἀγωγή του καθίσταται ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπὸ 8 αὐγούστου 1846 ἀναφορά, τὴν ὁποίαν ὁ ἐκκαλῶν προσήγαγεν ὑπογεγραμμένην παρά τινος Η ὡς ἐξ ὀνόματος

τῆς ἀγραμμάτου Μ ἐφεσιβλήτου, διὰ τῆς ὁποίας φαίνεται ὅτι αὕτη ζητεῖ ἀπὸ τὸν δήμαρχον νὰ παραχωρήσῃ εἰς αὐτὴν ἐπὶ ἀποζημιώσει μέρος τοῦ δημοτικοῦ τεμαχίου ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος παρὰ τὴν οἰκίαν της δρομίσκου, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπιῤῥοήν τινα πρὸς ἐναντίαν ἀπόφασιν, διότι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν προκύπτει ἡ βεβαίωσις τῆς ταυτότητος τοῦ γηπέδου, ἡ περίστασις τοῦ ὅτι καὶ ἡ ἐφεσίβλητος ἐχαρακτήρισε τότε ὡς δῆθεν δημοτικὸν δρομίσμον τὸ ἐπίδικον γήπεδον, δὲν εἶναι ἀρκοῦσα διὰ ν' ἀποτελέσῃ νόμιμον ἀπόδειξιν τῆς κυριότητος τοῦ δήμου ἐπὶ τοῦ γηπέδου τούτου.

Ἐπειδὴ ἂν ἀληθῶς ὑπάρχουσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου οἱ ὅροι, καθ' οὓς, δυνάμει τῶν ἄρθρ. 3 τοῦ ἀπὸ 9 ἀπριλίου 1836 καὶ 13 τοῦ ἀπὸ 12 νοεμβρίου 1836 διατάγματος, τὸ ἐπίδικον γήπεδον εἰς ὁποιουδήποτε κυριότητα καὶ ἂν ἀνήκῃ, πρέπει νὰ θεωρηθῇ διοικητικῶς ὡς δημοτικὸν τεμάχιον παραχωρητέον διὰ πράξεως τοῦ ἁρμοδίου ἀρχιτέκτονος διοικητικῶς εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα παρακείμενον γείτονα κατὰ προτίμησιν παντὸς ἄλλου, οὗτος δύναται νὰ προκαλέσῃ τὰς διοικητικὰς ταύτας διατάξεις κατὰ τοὺς περὶ τούτου συνήθεις ὁρισμοὺς τοῦ νόμου, ἀλλ' ἐνόσῳ οὗτοι δὲν ἐξετελέσθησαν οὕτως, ἡ ἀγωγὴ δὲν δύναται νὰ στηρίξῃ δικαίωμα.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ἡ ἔφεσις ἁπλῶς ἐγνωστοποιήθη καὶ εἰς τὸν δήμαρχον Ἑρμουπόλεως ὡς ἔχοντα συμφέρον εἰς τὴν δίκην, καμμία πρότασις δὲν ὑπεβλήθη κατὰ τοῦ εἰρημένου δημάρχου, οὐδὲ ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 5769 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 11. Ὁ διοικητὴς δύναται, πρὸς ἀποφυγὴν διαταράξεως τῆς οἰκιακῆς ἡσυχίας τῶν πολιτῶν, νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς καταλλήλου σταθμεύσεως τῶν στρατιωτῶν, ἡ δὲ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου περὶ μισθώσεως, πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, συμφωνία εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ δημόσιον. » Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 193 τοῦ 1849.

§ 12. *Διοικητικαὶ ἐκτελέσεις* [1] Ἀπαιτεῖται ἡ εἰς τὸν ὀφειλέτην τοῦ δημοσίου κοινοποίησις τῆς ἀναφορᾶς, δι' ἧς ὁ διοικητικὸς ταμίας ζητεῖ ἀπὸ τὰ δικαστήρια τὴν ἄδειαν τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῆς ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου; ὄχι, κατὰ τὴν ἀπόφασιν 142 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 168).

§ 13 *Ἑρμηνεία τῶν διοικητικῶν πράξεων* [2]. Προκειμένου

---

(1) Βλ. τὴν λέξ. Ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει § 198, 199.
(2) Βλ. τὴν λέξ. Ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει.—Ἑρμηνεία.

λόγου περὶ ἀποζημιώσεως πηγαζούσης ἐξ ἀφαιρέσεως γηπέδου τινὸς, εἶναι ἁρμόδια τὰ τακτικὰ δικαστήρια νὰ ἑρμηνεύσωσι τὰς διοικητικὰς πράξεις, αἵτινες ἔλαβον χώραν εἰς τὴν ὑπόθεσιν; καί, διότι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο δὲν ἐξῃρέθη τῆς τακτικῆς δικαιοδοσίας οὔτε ἀπὸ τὸ διάταγμα τῆς 7 μαΐου 1839, οὔτε ἀπὸ ἄλλον εἰδικόν τινα νόμον· ἄλλως τε τὰ δικαστήρια δὲν εἶναι ὑπόχρεα νὰ παραδέχωνται ὁποιανδήποτε ἑρμηνείαν ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἤθελε δώσει εἰς τὰς πράξεις αὐτῶν. (ἀπόφ. 3059 τῆς 10 αὐγούστου 1844 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ.

Ὅρα τὰς λέξεις Βουλὴ ἐν σχολίῳ—Δημόσιοι ὑπάλληλοι.—Διδάσκαλοι.—Ἀνάκρισις διοικητική.—Δημόσιον. § 48—53.—Μισθοί.

ΔΙΟΡΥΞ. Ὅρα Ἀγώγια § 2, 3.

ΔΙΣΤΑΓΜΟΙ.

Ὅρα τὰς λέξ. α) Διαίτησις.—β) Ἐκτέλεσις.

ΔΙΧΟΨΗΦΙΑ.

Ὅρα τὰς λέξ. α) Ἀπόφασις. καὶ β) Διαίτησις.

ΔΟΓΜΑ ΒΕΛΛΙΑΝΕΙΟΝ.

Ὅρα τὰς λέξ. Βελλιάνειον Δόγμα.—Ἁρμοδ. πολιτικὴ § 130.—Γυνὴ σελ 525 ἐπ.

Σημ. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ περὶ Βελλιανείου Δόγματος ἄρθρου, ὁ Ἄρ. Πάγος ἐξέδωκε καὶ νεωτέρας τινὰς ἀποφάσεις, δι' ὧν ἀποφαίνεται τὰ ἑξῆς:

§ 1. Ἡ γυνὴ δύναται νὰ δανεισθῇ μετὰ τοῦ συζύγου της, καί τοι μὴ γενομένης τῆς χρηματικῆς ἀριθμήσεως. (ἀπόφ. Ἀρ. Π. 22 τοῦ 1849).

§ 2. Ἡ γυνὴ δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ εὐεργέτημα τοῦ Βελλιανείου δόγματος, ὅταν ῥητῶς παρῃτήθη. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 272 τοῦ 1849) φέρουσα:

« Ἐπειδὴ τὸ ἀπὸ 2 μαΐου 1840 παραχωρητήριον ἔγγραφον τῆς τότε ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματείας τῆς ἐπικρατείας, ἐκδοθὲν δυνάμει τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων διαταγμάτων τῆς 21 αὐγούστου (2 σεπτεμβρίου) 1837 καὶ 28 μαρτίου (9 ἀπριλίου) 1840, παρέχει τὴν ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένην γῆν εἰς πλήρη καὶ τελείαν

ιδιοκτησίαν τῆς Β Τ καὶ τῶν ἀπογόνων καὶ κληρονόμων της, ἢ παντὸς ἄλλου, εἰς ὃν αὕτη θέλει νὰ τὴν παραχωρήσῃ, ἀπεκδυομένου τοῦ δημοσίου παντὸς δικαιώματος ἰδιοκτησίας ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης· ἄρα τὸ παραχωρητήριον τοῦτο δὲν ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 20 μαΐου 1834 διατάγματος, καθ' ὃ ἡ παραχωρουμένη γῆ καθίσταται τελεία ἰδιοκτησία ἐκείνου, εἰς ὃν παρεχωρήθη μετὰ παρέλευσιν δέκα ἐτῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως, ὅταν ἐκπληρωθῶσιν οἱ ἐν τῷ διατάγματι τούτῳ περὶ καλλιεργείας διαλαμβανόμενοι ὅροι· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον, στηριχθὲν ἐπὶ τοῦ διαληφθέντος ἐπισήμου παραχωρητηρίου καὶ θεωρῆσαν ὅτι τοῦτο δὲν ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μνησθέντος διατάγματος τῶν 1834, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῷ παραχωρητηρίῳ σημειουμένων εἰδικῶν διαταγμάτων, ὀρθῶς παρεδέχθη ὅτι ἡ Β Τ δὲν δικαιοῦται νὰ ζητῇ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ συμβολαίου, δι' οὗ αὕτη ἐπώλησεν εἰς τὸν Ι Ε τὴν ἐπὶ τῆς εἰς αὐτὴν παραχωρηθείσης γῆς φυτευθεῖσαν σταφιδάμπελον· ἂν δὲ τὰ ἐν τῷ παραχωρητηρίῳ διατάγματα ἐγένοντο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸ 1834 ἐκδοθέντος, ἡ Β Τ ὤφειλε νὰ ὑποβάλῃ ταῦτα εἰς τὸ ἐφετεῖον ὡς μέσα ἀποδείξεως τοῦ ἰσχυρισμοῦ της, καθότι τὸ ἐφετεῖον δὲν ἠδύνατο, οὔτε ὑπεχρεοῦτο νὰ γνωρίζῃ αὐτὰ τὰ διατάγματα, καθὸ καὶ εἰδικὰ καὶ ἀφορῶντα μόνον τὴν Β Τ· ὅθεν ἀφοῦ αὕτη δὲν προσήγαγεν αὐτὰ ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, οὔτε ἰσχυρίσθη ἤδη ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὅτι τὰ ὑπέβαλεν, ὄχι ὀρθῶς παραπονεῖται ὅτι ταῦτα παρερμηνεύθησαν ὑπὸ τοῦ ἐφετείου.

Ἐπειδή, κατὰ τὸν § 73 τοῦ βιβλ. 26 τίτλ. 7 τῶν βασιλικῶν, τὸν ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὴν 9 διάταξιν τοῦ κώδ. βιβλ. 4 τίτλ. 29, ἡ *γυνὴ καταβάλλουσα ὑπέρ τινος οὐκ ἀντιφωνεῖ, καὶ ὅτε λήθη τοῦ δόγματος παραγραφῆς καταβάλλει, ἀναλαμβάνει*· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων, ἡ Β Τ συνυποχρεουμένη πρὸς τὸν Ι Ε μετὰ τοῦ συζύγου της εἰς τὰ δανειακὰ ὁμόλογα, δὲν ἠγνόει τὴν ἔνστασιν τοῦ Βελλιανείου δόγματος, διότι παραιτεῖται ῥητῶς ἐξ αὐτῆς καὶ τελευταῖον ἐπώλησεν εἰς τὸν Ι Ε τὸ ἀνῆκον εἰς αὐτὴν κτῆμα πρὸς ἐξόφλησιν τῶν εἰρημένων δανειακῶν ὁμολόγων, παραιτηθεῖσα αὖθις τῆς ὑπὸ τοῦ δόγματος χορηγουμένης ἐνστάσεως· ἄρα ἡ Β Τ μὴ ἀγνοοῦσα τὸ ὑπὲρ αὐτῆς δόγμα, κατέβαλεν ὑπὲρ τοῦ συζύγου της· ὅθεν ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον δὲν παρεδέχθη τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς, στηριζομένην εἰς τὸ Βελλιάνειον δόγμα, ἡ δὲ νεαρὰ 134 κεφ. 8 δὲν ἔχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμογήν τινα, καθότι ἀφορᾷ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ γυνὴ εἰσέτι δὲν κατέβαλεν ὑπὲρ τοῦ συζύγου της, ἀλλ' ἀνέλαβε

τὴν ὀφειλὴν αὐτοῦ· περίπτωσις, ἥτις ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὑπάρχει.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

§ 3. Ἡ νεαρ. 134 κεφ. 8 ἀφορᾷ τὴν, περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ γυνὴ δὲν κατέβαλεν εἰσέτι ὑπὲρ τοῦ συζύγου της, ἀλλ' ἀνέλαβε τὴν ὀφειλὴν αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἐνήργησε τὴν καταβολήν. (ἡ αὐτὴ ἀπόφασις).

§ 4. Ἡ ἀναδεχομένη ὑπὲρ τοῦ ἀνδρός της δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὰς διατάξεις τῆς ρλδ' νεαρᾶς, ἐκτὸς ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι τὸ ἀντικείμενον ἐστράφη πρὸς ἴδιον ἑαυτῆς ὄφελος. Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 278 τοῦ 1849 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ ἡ ἐνάγουσα Ζ Α διϊσχυριζομένη ὅτι τὸ περὶ οὗ πρόκειται ὑπ' ἀριθ. 1577 συμβόλαιον περιέχει ἀναδοχὴν χρέους τοῦ σ.ζύγου της προσάγει εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ της τὰ ἑξῆς τεκμήρια: . . . .

Ἐκ πάντων δὲ τούτων τῶν τεκμηρίων πείθεται τὸ δικαστήριον ὅτι τὸ ὑπ' ἀριθ. 1577 συμβόλαιον καλύπτει ἀναδοχὴν προηγουμένου χρέους τοῦ Σ Α συζύγου της, καὶ ἀποτελεῖ δηλονότι τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2,540 συμβολαίου χρέος.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰς ῥητὰς διατάξεις τῆς ρλδ' νεαρᾶς, κεφ. η'. καὶ τῆς αὐθεντικῆς *Signa mulier* (βιβλ. α' τίτ. 29 κώδ.) ἡ ἀναδεχομένη ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς γυνὴ δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐντεῦθεν πηγάζουσαν ἔνστασιν, καὶ τότε μόνον ἐκπίπτει τῆς ἀπὸ ταύτης βοηθείας, ὅταν προφανῶς ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὅτι τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀναδοχῆς της ἐστράφη πρὸς ἴδιον ἑαυτῆς ὄφελος· ὅθεν ἐπὶ τῇ βάσει καὶ κατὰ συνέπειαν τῶν εἰρημένων διατάξεων τὸ δικαστήριον τοῦτο πρὶν ἢ ἀποφανθῇ ὁριστικῶς περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, ἐπέτρεψε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 218 προδικαστικῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὸν ἐναγόμενον Ε Π, δικαιοδόχον τοῦ Ι Α, νὰ φέρῃ τὰς ὁποίας ἐπρότεινεν ἀποδείξεις περὶ τοῦ ὅτι τὸ ἐν τῷ προμνημονευθέντι συμβολαίῳ διαλαμβανόμενον δάνειον ἐχρησίμευσε πρὸς καλλιέργειαν, ἐπισκευὴν καὶ διατήρησιν τῶν κτημάτων (οἰκίας καὶ ἀμπέλου) τῆς ἐναγούσης, ἤγουν ὅτι ἐστράφη πρὸς ἴδιον ὄφελος αὐτῆς.

Ἐπειδὴ . . . .

Ἐπειδὴ ἀνεξαρτήτως τῶν ἀνωτέρω μαρτυρικῶν ἀποδείξεων καὶ ἀνταποδείξεων καὶ τοῦ ὁποιουδήποτε βάρους αὐτῶν, ὑπάρχει ἡ ἀπόδειξις ὅτι ἡ Ζ Α οὐδεμίαν ἔλαβεν ἐκ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος

θωθείσης ἀγνοίας του, τὸν σύρει εἰς τὴν πλάνην. (νόμ. 2 πανδ. *de dolo malo*). Ἀπόφ. 1 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 228).

§ 3. Ὁ ὀφειλέτης θεωρεῖται ὅτι ἀπαλλοτριόνει δολίως πρὸς βλάβην τῶν δανειστῶν τὴν περιουσίαν του, ὅταν οἱ δανεισταὶ, καταστάντος αὐτοῦ προηγουμένως πένητος, ἔλαβον τὴν κατοχὴν τῶν κτημάτων του.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν αὐτοκρατορικὸν δίκαιον, τότε μόνον δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ ὀφειλέτης ὡς ἀπαλλοτριώσας δολίως πρὸς βλάβην τῶν δανειστῶν τὴν περιουσίαν του, ὅταν, καταστάντος τούτου προηγουμένως πένητος, εἰσήχθησαν οἱ δανεισταὶ εἰς τὴν κατοχὴν τῶν κτημάτων του, διότι τότε, κατὰ τὸ εἰρημένον δίκαιον, ἐλάμβανον ἐπὶ τῶν κτημάτων τούτου ἓν δικαίωμα ἐνεχύρου καὶ διατηρήσεως· ἀλλὰ, χωρὶς τούτου, καὶ διὰ τὴν μόνην αἰτίαν ὅτι τις εἶχε δανειστὰς δὲν ἐστερεῖτο τὸ δικαίωμα νὰ ἐκποιῇ τὴν περιουσίαν του. *Justin· des actions* 6 *ff.* L. 1 *quæ in fraudem creditorum facta sunt. ff. de curatore bonis dando L. XLII. tit. VII.*

ff. L. 26, *de Pignorat. actio ff.*—*L.* 7 *quib ex caus.*

Ἀπόφ. 50 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 2164).

Ἡ Παυλιανὴ ἀγωγὴ ἐκ μέρους τῶν δανειστῶν κινεῖται, ὅταν ὁ ὀφειλέτης, μὲ δολίαν πρόθεσιν τοῦ νὰ βλάψῃ τοὺς δανειστάς του, ἐνήργησε τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῆς περιουσίας του, διὰ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν περιουσίαν του ὥστε νὰ μὴ δυνηθῶσι νὰ πληρωθῶσιν οἱ δανεισταὶ τὸ δάνειόν των, οἱ δὲ τρίτοι ἦσαν ἐν γνώσει τῆς τοιαύτης προθέσεως καὶ δολιότητος· (Ἐφ. Ν 21 τοῦ 1842.—Νομικ. σελ. 2789). Βλ. τὴν λέξ. Παυλιανὴ ἀγωγή.

§ 4. Διὰ νὰ ὑπάρξῃ δόλος ἀπαιτεῖται ἡ βεβαίωσις, ὅτι ὁ καθ᾽οὗ ἐγένετο ὁ δόλος ἐβλάφθη, πᾶς δὲ δόλος δὲν ἀκυροῖ τὰ συμβόλαια. Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 36 τῆς 3 ἰουν. 1836.

Αἱ διατάξεις ὅμως αὗται τοῦ νόμου δὲν ἐφαρμόζονται καὶ κατ᾽ἐκείνου, ὅςτις ἐπὶ ὑποσχέσει ἀμοιβῆς ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὸν πλειστηριασμόν· καθότι δὲν περιέχει τι ἀξιόμεμπτον, αἱ δὲ προμνησθεῖσαι διατάξεις δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐπιβλαβεῖς κατ᾽ αὐτοῦ συνεπείας, διαγραφεῖσαι μόνον κατ᾽ ἐκείνων, ὅσοι ἐξ ἰδίου δόλου προσδοκῶσιν ὠφέλειαν. (Ἐφ. Ναυπλ. 260 τοῦ 1845.—Νομικ. σελ. 4214).—Πρβ. τὴν λέξ. Δημοπρασία.

Σημ. 4. Δόλος ἐκ μέρους τοῦ ἐντολοδόχου· ὅρα τὴν λέξ. Ἐντολὴ, ἔνθα ἡ ἀπόφ. 96 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 2514).

§ 5. Πρότασις ἀόριστος περὶ δόλου δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστ. κατὰ τὴν ἀπόφ. τὴν περιεχομένην εἰς τὸν § 19 τῆς λέξεως *Ἀναργυρία*.

§ 6. Μεταβάλλεται ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς, ὅταν προστεθῇ ἐφεσίμως καὶ ἡ πρότασις περὶ διαλύσεως τοῦ συμβολαίου ἕνεκα δόλου ἢ πραγματικοῦ λάθους, ἐν ᾧ κυρίως ἀντικείμενον τῆς ἀγωγῆς ἦτον ἡ παράδοσις τοῦ πωληθέντος πράγματος; [1] Ναί. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 411 τοῦ 1841, ἣν ἐν τῇ λέξ. *Βάσις ἀγωγῆς*)·

§ 7. Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς σκήψεως καὶ τοῦ δόλου ἐπὶ συναλλαγμάτων ἐξετάζονται καὶ οἱ συνέγγραφοι μάρτυρες, οἵτινες ἐξαιροῦνται τότε μόνον, ὅταν δύνανται νὰ ἐλπίσωσι βεβαίως ἐκ τῆς μαρτυρίας των ἢ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης ἄμεσόν τινα ὠφέλειαν ἢ βλάβην [2]. Ἀπόφ. 13 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4776).

§ 8. Ὅταν καταλάβῃ τις τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποβιώσαντος συγγενοῦς του λόγῳ κληρονομίας, στηριζόμενος εἰς κωδήκελον ἄκυρον, τὸν ὁποῖον, κατὰ πλάνην δικαίου καὶ χωρὶς νὰ μεσολαβήσῃ ἐκ μέρους του δόλος, ἤθελε θεωρήσει ὡς ἰσχυρὰν διαθήκην, δὲν θεωρεῖται ὡς κακῆς πίστεως νομεὺς (τεμ. 25 § 6 πανδ. *de aereditatis petisione*), καὶ ἑπομένως ἀποδίδει ἐκείνους μόνους τοὺς καρποὺς, [3] δι' ὧν ἐγένετο πλουσιώτερος (τεμ. 40 § 1 αὐτόθι). Ἀπόφ. τῆς 16 σεπτ. 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 2707).

§ 9, Τὰ ἐμπορ. δικάζουν περὶ δολίου ναυαγίου; (ὅρα τὴν λέξ. *Ἁρμοδ. Ἐμπορική* § 22).

ΔΟΛΟΣ (ἐπὶ ποινικῶν ὑποθέσεων) (4).

§ 1. Εἰς τὸ ζήτημα ἂν οἱ κατηγορούμενοι ἦναι ἔνοχοι ὅτι ἔπραξαν παράνομον κατακράτησιν, περιλαμβάνεται ἀναγκαίως καὶ ὁ δόλιος σκοπός· ἑπομένως ζήτημα χωριστὸν περὶ δολίας προαιρέσεως εἶναι περιττόν. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 30 τοῦ 1843).

---

(1) Βλ. τὰς λέξ. Βάσις ἀγωγῆς.—Πρότασις.
(2) Βλ. τὴν λέξ. Μάρτυρες.
(3) Πρβ. τὰς λέξ. Διαθήκη.—Καρποί.
(4) Βλ. τὴν λέξ. Κατακράτησις παράνομος.

ΔΟΞΑΣΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ.

Ὅρα Θέμιδα τόμ. 2 σελ. 303.

Πίναξ λεκτικός.

ΔΟΥΛΕΙΑ (1).

§ 1. Ἡ ἀποκατάστασις τοῦ πρὸ πολλῶν χρόνων κατερειπωθέντος νερομύλου δὲν ἐπιφέρει καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ συνεχομένων δικαιωμάτων δουλείας τὴν ἀποκατάστασιν· ἐπὶ δίκης δὲ περὶ διαταράξεως κατοχῆς δὲν δύνανται νὰ συμμιχθῶσι ζητήματα περὶ κυριότητος [2].

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, ὡς ἀποδεικνύεται ἔκ τε τῆς ἀγωγῆς, τῆς κινηθείσης ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης Μονῆς τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα κατὰ τοῦ Π Μ ἐνώπιον τοῦ ἐν Σπάρτῃ πρωτοδικείου, καὶ ἐκ τῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου γενομένης ἐφέσεως, τὸ εἰς δίκην ὑποβληθὲν ζήτημα ἀπέβλεπε κυρίως διατάραξιν κατοχῆς ἐνεργηθεῖσαν, κατὰ τὴν ἀξίωσιν τῆς μονῆς, ἐπὶ τῶν ἰδιοκτήτων αὐτῆς ἀγρῶν παρὰ τοῦ εἰρημένου Π Μ, ὡς ἀνορύξαντος αὐτόθι ὑδραύλακας, καταστραφέντας πρὸ πολλοῦ, πρὸς χρῆσιν τοῦ παρ' αὐτοῦ ἀνορθωθέντος νερομύλου, τὸ δὲ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἐνῷ ὤφειλεν, εἰς τοῦτο καὶ μόνον τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης περιοριζόμενον καὶ ἔχον ὑπ' ὄψιν τὴν γενομένην χωροψίαν καὶ τὰς ληφθείσας μαρτυρίας, ν' ἀποφανθῇ ἁπλῶς ἂν ἡ Μονὴ εἶχε τὴν κατοχὴν τῶν προκειμένων ἀγρῶν καὶ ὑδραυλάκων, καὶ ἑπομένως ἂν ἡ ἀξιουμένη διατάραξις ἔλαβε χώραν ὅτε ἡ περὶ ταύτης ἀγωγὴ ἐκινήθη, ἀπ' ἐναντίας παρασυρθὲν ἀπὸ τὰς διϊσχυρίσεις

---

(1) Βλ. τὰς λέξ. Αὐτοδικία, § 10, ἔνθα περὶ τοῦ ζητήματος ἂν ὁ ἐνεργήσας μόνος τὰ νόμιμα δικαιώματά του πράττῃ αὐτοδικίαν.—Αστυνομία.—Απόδειξις § 16, ἔνθα περὶ τοῦ ζητήματος τίς ἀποδεικνύει;—Γήπεδα § 39 ἐπ.—Πρβ. καὶ τὴν τοῦ Κ. Καλλιγᾶ πραγματείαν περὶ Ῥωμ. δικ. τόμ. 6'.

(2) Βλ. τὴν λέξ. Νομή.

τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐξετράπη εἰς ζητήματα πάντη ἀλλότρια τοῦ προκειμένου, εἰς ζητήματα σχέσιν ἀπ' εὐθείας ἔχοντα πρὸς τὴν κυριότητα, καὶ ταῦτα μάλιστα ἐκτιμώμενα καὶ ἑρμηνευόμενα ἐσφαλμένως, οἷον ὅτι ἡ ἀποκατάστασις τοῦ πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων κατερειπωθέντος νερομύλου ἐπέφερεν ἐξ ἀνάγκης καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ συνημμένων δικαιωμάτων δουλείας τὴν συναποκατάστασιν, ὥστε ὁ Μ κάτοχος τοῦ ἀνορθωθέντος μύλου εἴπετο νὰ ἦναι κάτοχος καὶ τῶν ὑδραυλάκων ὡς παραρτημάτων δῆθεν ἐκείνου, καί τοι ἐπὶ ξένης ἰδιοκτησίας κειμένων, καί τοι ἐκ πολλοῦ ἤδη, δι' ἐπελθούσης πλημμύρας, καταστραφέντων καὶ τῆς χρήσεως τοῦ διαῤῥέοντος ὕδατος εἰς ἄλλον σκοπὸν μεταβληθείσης, καὶ ὅτι ἀνορύξας αὐτοὺς δὲν ἔκαμεν εἰμὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ ὁποῖον εἶχε δικαίωμα, καὶ ἑπομένως δὲν ἔπραξεν οὐδεμίαν διατάραξιν, κτλ. Τοιουτοτρόπως δὲ συγχύσαν τὰ πράγματα καὶ ἑνῶσαν δύω ἀγωγάς, τὴν τῆς κατοχῆς καὶ τὴν τῆς κυριότητος, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐδύναντο ποτὲ νὰ δικασθῶσι συνάμα, παρεβίασε, διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 304 ἀποφάσεώς του, τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ 3 § τοῦ 269 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 73 τοῦ 1846.

§ 2. Ἡ περὶ ἀποφατικῆς δουλείας ἀγωγὴ δύναται νὰ κινηθῇ καὶ ἂν τὸ ἔργον, δι' οὗ ἀπεκτήθη ἡ δουλεία, ἀπεπερατώθη.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἔκ τε τοῦ ἱστορικοῦ καὶ τῶν αἰτήσεων τῆς ἀγωγῆς τοῦ Ι ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ ἀγωγὴ αὕτη δὲν εἶναι ἁπλῶς περὶ καινοτομίας, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ κτήματός του διὰ νὰ μὴν ἀποκτήσῃ ὁ ἀντίδικός του δουλείαν διαβαίνων ἐπ' αὐτοῦ, εἰσερχόμενος καὶ ἐξερχόμενος διὰ τῆς ὁποίας ἠνέῳξε θύρας, καὶ διὰ τοῦτο ἐζήτησε νὰ κλείσῃ ὁ ἀντίδικος τὴν θύραν ταύτην, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχε δίκαιον νὰ ἔχῃ, καὶ ν' ἀποτραπῇ εἰς αὐτὸν πᾶσα πρόςκτησις δουλείας ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου. Ἄρα καὶ ἂν τὸ ἔργον, ἤγουν ἡ κατασκευὴ τῆς θύρας, ἦτον ἀποπερατωμένον, ἡ προκειμένη ἀγωγή, οὖσα περὶ ἀποφατικῆς δουλείας, ὡς ὀρθῶς τὴν ἐχαρακτήρισε καὶ τὸ ἐφετεῖον, ἠδύνατο νὰ κινηθῇ κατὰ τὸν νόμον 2 ἐν ἀρχῇ τοῦ βιβλ. 8 τίτλ. 5 τῶν πανδεκτῶν.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 182 τοῦ 1847.

§ 3. Διὰ τῆς μακροχρονίου χρήσεως ἀποκτᾷ τις δικαίωμα

δουλείας, ἐὰν δὲν κατέχῃ βίᾳ, λάθρα, ἢ κατὰ παράκλησιν· μακροχρόνιος δὲ χρῆσις εἶναι ἡ τριακονταετία (διατ. 1 βιβλ. 3 τίτ. 34 τοῦ κώδ.).

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ τὰ περὶ ὑγιεινῆς οἰκοδομῆς πόλεων καὶ κωμῶν καὶ περὶ τοῦ σχεδίου αὐτῶν Β. διατάγματα δὲν κατήργησαν τὰ μεταξὺ τῶν πολιτῶν ἐκ πραγματικῶν δουλειῶν κεκτημένα δικαιώματα, οὔτε τὰ ἐπ' αὐτῶν ἐπικρατοῦντα ἔθιμα, ὅταν ταῦτα δὲν ἀντίκηνται εἰς τὸ περὶ εὐθυγραμμίας τῶν πόλεων σχέδιον καὶ εἰς τοὺς γενικοὺς κανονισμοὺς τοὺς ἀφορῶντας τὴν κοινὴν ὑγείαν καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῶν· ἑπομένως νομίμως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν διέταξε τὴν ἀπόδειξιν τῶν παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου προταθέντων ἰσχυρισμῶν περὶ ἀποκτηθείσης δουλείας τοῦ κτήματός του ἐπὶ τοῦ κτήματος τῆς ἀναιρεσειούσης, καὶ περὶ ἐθίμου, καθόσον οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι, ἔχοντες οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, ὡς ἀπεφήνατο τὸ εἰρημένον δικαστήριον, ἦσαν ἀντικείμενον νόμιμον ἀποδείξεως· ὥστε ὁ πρῶτος ἀναιρέσεως λόγος καθίσταται ἀνυπόστατος. (Ὅρα τὴν λ. *Γήπεδα*).

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἀποφαινόμενον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 4565 ἀποφάσεώς του, ὅτι ὁ Α εἶχεν ἤδη νομίμως ἀποκτήσῃ ἐν καλῇ πίστει διὰ τῆς κτητικῆς παραγραφῆς τῆς τριακονταετίας, ὅτε κατὰ τὴν 27 μαΐου 1847 ἠθέλησεν ἡ Μ Κ νὰ δώσῃ εἰς τὸ ἐργαστήριον, ἢ τὴν οἰκίαν της, τοιοῦτον ὕψος, ὥστε ν' ἀφαιρέσῃ τὴν πρὸς τὸ σιταροπάζαρον ἔποψιν καὶ θέαν τῆς οἰκίας τοῦ Α Μ, δικαίωμα δουλείας τοῦ νὰ μὴ δύναται ἡ Μ Κ νὰ ὑψώσῃ τὸ ἐργαστήριον ἢ τὴν οἰκίαν της ὑπεράνωθεν τῶν παραθύρων τῆς οἰκίας τοῦ αὐτοῦ Μ, ἐφήρμοσεν ὀρθῶς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, τὸ ὁποῖον ἐξήγαγεν ἐκ τῶν ἀποδείξεων, τοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους παρέθετο εἰς τὴν μνησθεῖσαν ἀπόφασίν του, καθόσον ἔνιοι αὐτῶν ἐφαρμόζονται ἐξ ἀναλογίας, καὶ ἄλλοι ἀκριβῶς καὶ ἁρμοδίως, ὡς ὁ νόμος 1, βιβλ. 4 τίτλ. 34 τοῦ κώδ., λέγων ὅτι διὰ τῆς μακροχρονίου χρήσεως ἀποκτᾷ τις δικαίωμα δουλείας, ἐὰν δὲν κατέχῃ βίᾳ, λάθρα καὶ κατὰ παράκλησιν· μακροχρόνιος δὲ χρῆσις εἶναι, κατὰ τοὺς ἄλλους παρατεθειμένους νόμους, ἡ τριακονταετία· ὅθεν καὶ ὁ δεύτερος ἀναιρέσεως λόγος δὲν εἶναι βάσιμος. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 39 τοῦ 1848.

§ 4. Ὁ ἐπιχειρῶν ἔργον τι ἐντὸς δημοσίου ποταμοῦ ἢ παρ' αὐτῷ, καὶ διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς ῥοῆς τῶν ὑδάτων ἀποστερεῖ τῆς χρήσεως τοὺς ἔχοντας αὐτήν, θεωρεῖται ὡς καινοτομῶν; Ναί.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ κατὰ τοὺς νόμους *L. ff. de servit. præd.* 8, 3—*L.* 3 § 1 *ff. de aqu. quot.*—43, 20—*L.* 1 § 1, 2, 3, 4, 5, 11, *ff.* 43, 13 τῶν πανδεκτῶν, οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐντὸς δημοσίου ποταμοῦ, ἢ παρ' αὐτῷ, χάριν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ κτήματος, ὁποιονδήποτε ἔργον, δι' οὗ ἡ ῥοὴ τῶν ὑδάτων ἤθελε μεταβληθῆ πρὸς βλάβην τοῦ γείτονος, καὶ οὗτος ἤθελε στερηθῆ τῆς μέχρι τοῦδε ἀπολαμβανομένης χρήσεως αὐτῶν· ἑπομένως οὐδὲ ἡ Μονὴ τοῦ Φ ἢ ὁ Χ, ὅστις τὴν διεδέχθη, ἠδύνατο, διὰ νέων αὐλάκων καὶ εἰς ἄλλην παρὰ τὴν παλαιὰν θέσιν ἀνεγέρσεως νέου μύλου, νὰ καταστήσουν ἄχρηστον ἐν μέρει τὸν μύλον τοῦ ἐφεσιβλήτου, στεροῦντες οὕτως αὐτὸν τοῦ ὕδατος, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ μύλος αὐτὸς μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀκωλύτως εἰργάζετο

Ἐπειδὴ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου, ἀντιπροσωπευομένου παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματείας, ὡμολόγησε μὲν ὅτι ἔγεινε παρὰ τοῦ Χ καινοτομία ὡς πρὸς τὴν ῥοὴν τῶν ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ καὶ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ μύλου, τουτέςιν ὅτι ὁ εἰρημένος ἤνοιξε νέον αὔλακα, καὶ ὅτι δὲν ἀνήγειρε τὸν ὑπάρχοντα μύλον ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ ἄλλοτε ὑπάρχοντος μύλου τῆς μονῆς τοῦ Φ, καθὼς ἐπίσης ὡμολόγησεν ὅτι ὁ ποταμός, περὶ τοῦ ὁποίου πρόκειται, εἶναι δημόσιος, διϊσχυρίσθη δὲ ὅτι ἕνεκα τῶν εἰρημένων καινοτομιῶν δὲν προςεγένετο οὐδεμία βλάβη εἰς τὸν ἐφεσίβλητον· ἑπομένως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει, ἐπιμελείᾳ τούτου, ν' ἀποδειχθῇ δι' αὐτοψίας ἰχνογραφικοῦ σχεδίου καὶ διὰ μαρτύρων ἡ ἀξίωσις αὐτοῦ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅτι διὰ τῶν εἰρημένων καινοτομιῶν ἐπροξενήθη βλάβη εἰς τὸν μύλον αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ ἂν ἔγειναν καινοτομίαι, [1] ὡς ὁμολογηθεῖσαι. »

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις συγχωρεῖται, καθότι πρόκειται ν' ἀποδειχθῶσι γεγονότα προηγούμενα τῆς ἐν ἰσχύϊ πολιτ. δικονομίας, περὶ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ἀδύνατον ν' ἀποκτήσῃ ὁ ἐφεσίβλητος ἔγγραφον ἀπόδειξιν. »

Ἀπόφ. 237 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 3383).

§ 5. Ἡ ῥύθμισις τοῦ ποσοῦ τοῦ ὕδατος εἶναι ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὸ δικαίωμα τῆς δουλείας [2].

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ καὶ ὁ τρίτος ἀναιρέσεως λόγος, ὅτι τὸ πρω-

---

(1) Βλ. τὴν λέξ. Ποταμός.—Καινοτομία.
(2) Βλ. τὰς λέξ. Ἁρμοδιότης εἰρηνοδικῶν.—Ποταμοί.—Ὕδωρ—Εἰρηνοδίκης.

τοδικεῖον ἐσύγχυσε δῆθεν τὸ ἀντικείμενον τῆς δουλείας, ὅπερ δὲν δύναται νὰ διαιρεθῇ, εἶναι οὐδὲν ἦτον ἀνυπόστατος· καθότι, ὡς ὀρθῶς τὸ εἰρημένον δικαστήριον σκέπτεται, ἡ προκειμένη δίκη δὲν ἐστρέφετο περὶ τὸ δικαίωμα τῆς δουλείας, ὅπερ πάντες οἱ δικαζόμενοι ἀναμφισβητήτως ἔχουσιν ἐπὶ τοῦ ῥέοντος ὕδατος τοῦ Κηφισσοῦ, ἀλλὰ περὶ τῆς ῥυθμίσεως τοῦ ποσοῦ τοῦ ὕδατος, ἤτοι περὶ τῆς χρήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς δουλείας, ἑκάστου τῶν ἰδιοκτητῶν ἔχοντος ὡρισμένον ποσόν, καθ' ὡρισμένον χρόνον, πρὸς ἄρδευσιν τῆς ἰδιοκτησίας του.

Ἐπειδή, ὄντος τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀντικειμένου τῆς δουλείας φύσεως διαιρετοῦ καὶ ἀποτελοῦντος ἑπομένως ὄχι πραγματικόν, ἀλλὰ νομικὸν ζήτημα, τὸ δικαστήριον δὲν ὤφειλεν, ὡς τὸ ἀναιρεσεῖον δημόσιον ἀπ' ἐναντίας διϊσχυρίζεται, νὰ διατάξῃ τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν, καθόσον αὕτη ἀπαιτεῖται καὶ διατάσσεται μόνον ἐπὶ πραγμάτων ἀμφισβητουμένων, περὶ τῶν ὁποίων ὁ δικαστὴς δὲν δύναται οἴκοθεν ν' ἀποφασίσῃ. Ἄρα καὶ ὁ τέταρτος ἀναιρέσεως λόγος τῶν προτάσεων εἶναι ἀποῤῥιπτέος.

Ἐπειδὴ ἀφοῦ τὸ δημόσιον, βεβαιοῦσης τῆς δευτέρας ἐκ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, ἐθεώρησεν ὡς ὡμολογημένον τὸ διὰ τῆς πρώτης εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἐπιβληθὲν θέμα ἀποδείξεως, τὸ ὅτι δηλαδὴ οὗτος εἶχε πρὸ ἑνὸς ἔτους καὶ μιᾶς ἡμέρας τὴν χρῆσιν τῶν ὑδάτων τοῦ Κηφισσοῦ, προτοῦ ἐκεῖνο μεταβάλῃ τὸν αὔλακα τὸν δεχόμενον τὰ αὐτὰ ὕδατα, δὲν δύναται νὰ προσβάλῃ ἤδη τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, τὴν ἀποστεροῦσαν αὐτὸ τῆς κατοχῆς, εἰς ἣν ἐνεκατέστη δῆθεν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 658 ἀποφάσεως τοῦ εἰρηνοδίκου, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον δὲν δύναται, ὅσῳ ἡ παρὰ τῆς τελευταίας ταύτης εἰρηνοδικιακῆς ἀποφάσεως διαταχθεῖσα ἐγκατάστασις δὲν ἦτον, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς ἰδίας, εἰμὴ μέτρον προσωρινόν· ὅθεν οὐδὲ ἔμμεσον παράγεται δικαίωμα. Ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ὁ ἀναιρεσίβλητος εἶχεν ὁμολογουμένως τὴν χρῆσιν τῶν ὑδάτων τοῦ Κηφισσοῦ *δημοσίᾳ καὶ ἀνενοχλήτως*, ἄγων αὐτὰ καθ' ὡρισμένας ὥρας τῆς ἑβδομάδος διὰ τοῦ μνημονευθέντος αὔλακος εἰς τὸν ἐν Σεπωλίοις κῆπόν του, ἕπεται ὅτι ἡ κατοχὴ καὶ ἐνέργεια τοῦ δικαιώματός του δὲν ἀντέβαινε ποσῶς εἰς τοὺς κυρίους ὅρους τοῦ περὶ ὕδατος παραγγέλματος (*N.* 1 *D. de aqua quotidiana et aestiva*), οὔτε ὑπῆρχεν ἄλλως ἡ ἀνάγκη, ἀφοῦ τὸ δημόσιον δὲν διϊσχυρίσθη ποσῶς ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου ὅτι ὁ Β κατέχει κακῇ τῇ πίστει, νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τοῦτον ἡ ἀπόδειξις τῆς καλῇ πίστει κατοχῆς, καθόσον ἡ καλὴ πίστις πάντοτε εἰκάζεται κατὰ νόμον, ὁ δὲ τὸ ἐναντίον διϊσχυριζόμενος χρεωστεῖ ν' ἀποδείξῃ αὐτό· ὅθεν καὶ ὁ

πέμπτος τῶν προτάσεων τοῦ δημοσίου λόγος καὶ ὁ κατὰ προσθήκην ἕκτος, οἱ ἀφορῶντες τὴν παραβίασιν δῆθεν τοῦ περὶ ὕδατος παραγγέλματος καὶ τῶν περὶ ἀποδείξεως ἀρχῶν, εἶναι ἀμφότεροι ὅλως ἀστήρικτοι καὶ ἀποῤῥιπτέοι». (Ὅρ. τὴν λ. *Ἀπόδειξις* § 1 ἐπ.)

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 102 τοῦ 1848.

§ 6. Ἡ τῆς ἀντλήσεως τοῦ ὕδατος δουλεία καὶ τοῦ ποτίζειν τὰ ζῶα εἶναι ἁπλοῦν πραγματικὸν δικαίωμα τοῦ ἔχοντος αὐτὴν ἐπ' ἀλλοτρίας ἰδιοκτησίας· ὥστε ὁ ἔχων ἀγρὸν καὶ ἐν αὐτῷ φρέαρ ὑποκείμενον εἰς δουλείαν δὲν πράττει ἀξιόποινον πρᾶξιν διὰ τῆς προςχώσεως τοῦ φρέατος. (Βούλευμα 129 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 3213).

§ 7. Ἐπὶ κοινοῦ τοίχου ἢ τόπου δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἰδιόκτητον οἰκοδόμημα κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθ. 67 (βιβ. (6' τίτ. 4) τοῦ Ἀρμεν.. Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 32 τοῦ 1846.

§ 8. Ὁ ζητῶν τὴν ἀναγνώρισιν δουλείας τινὸς ἀπαρτίζει ἀπαιτητικὴν ἀγωγήν, καὶ κινεῖ αὐτὴν κατὰ παντὸς τοῦ παρενοχλοῦντος τὴν ἐνέργειαν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ Ν Δ διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀγωγῆς του ἐξαιτεῖται ῥητῶς ν' ἀναγνωρισθῇ ἡ ἐπὶ τῆς βρύσεως τοῦ Μ δουλεία τοῦ τζαμίου του, ἡ τοιαύτη δ' αἴτησις ἀπαρτίζει, κατὰ τὸ ἄρθρον 532 ἀριθ. 3 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὡς ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον σκέπτεται, τὴν ἀπαιτητικὴν ἀγωγήν, (ν. 2 § 1 καὶ ν. 10 § 1 Π. *in servitus vendiceturas.* (8, 5) καὶ ἁρμόζει κατὰ παντὸς τοῦ παρενοχλοῦντος τὴν ἐνέργειαν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος (ν. 2, 5, § 5, 67 Π. *in usut petat. ev* (7, 6)· ὥστε ἡ ἔνστασις τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς κατ' αὐτοῦ ὡς κατέχοντος τὴν εἰρημένην βρύσιν ἐν ὀνόματι τοῦ δημοσίου, ὡς μισθωτοῦ, ὀρθῶς ἀπεῤῥίφθη παρὰ τοῦ πρωτοδικείου. »

'Απόφ. 270 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4880).

§ 9. Ὁ διεκδικῶν τὴν ἐλευθερίαν οἰκοπέδου τινος κινεῖ τὴν περὶ δουλείας ἀποφατικὴν ἀγωγήν, καὶ ὄχι τὴν περὶ καινοτομίας.

Ὅταν δὲ ὁ Α ζητῇ νὰ κλείσῃ ὁ Β τὴν ὁποίαν ἤνοιξε θύραν κατά τινα πλευρὰν τοῦ ἐργαστηρίου του, δὲν προτίθεται νὰ μεταβάλῃ τὴν οἰκοδομὴν ὡς ἀντικειμένην εἰς τὸ σχέδιον τῆς πόλεως, ἀλλὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα θεωρεῖ προσβαλλόμενα ἐκ τῆς θύρας ἐκείνης· ἄρα τὸ ἀντικείμενον αὐτὸ ὑπάγεται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια. (ἀπόφ. 224 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ.). (Νομικ. σελ. 3238)

§ 10. Οὐδεὶς νόμος ἀπαγορεύει τὴν ἄνοιξιν παραθύρων ἐπὶ ἰδιοκτήτου τοίχου, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει ἄλλος τοῖχος. ἀλλὰ μάλιστα τοῦτο ἐπιτάττεται ῥητῶς ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 50 τίτ. 4 βιβλ. 2 τῆς ἑξαβιβλ. (ἀπόφ. 1480 τῆς 16 ἰανουαρίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 11. Διά τε τῆς ἀδιακόπου ἐπὶ τριάκοντα ἔτη νομῆς καὶ ἀπολαύσεως τοῦ νὰ ἔχῃ τις ἐλευθέραν τὴν ἔποψιν καὶ τὴν θέαν ἀποκτᾶται δουλείας δικαίωμα, δυνάμει τοῦ ὁποίου τὸ ὑποδουλεῦον κτῆμα δὲν πρέπει νὰ ὑψωθῇ τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ κλεισθῇ ἡ ἐλευθέρα ἔποψις καὶ θέα, ὡς προκύπτει ἐξ ἀναλογίας τῆς διατάξεως 8 § 1 κώδ. 7, 39—καὶ τεμ. 3 § 4 πανδ. 43, 20 —τεμ. 10 ἐν ἀρχῇ πανδ. 8, 5, 4, 2 ἐν ἀρχῇ § 8 πανδ. (39, 3).—τ. 28 πανδ. 22, 3. διάτ. ά κώδ. 3, 34· (ἀπόφ. 4565 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν).

§ 12. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 3428 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ, ἂν καὶ τὸ τεμάχιον τοῦ ἐκκαλοῦντος Σ Θ γειτνιάζῃ μὲ τὸν ἀγρὸν τοῦ ἐφεσιβλήτου Β, τὰ κτήματα ταῦτα ἀνήκουν εἰς διαφόρους κυρίους μὴ ἔχοντας καμμίαν πρὸς ἀλλήλους νομικὴν σχέσιν πραγματικοῦ τινος δικαιώματος, ἢ ἐνοχῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ἐφεσίβλητος ζητήσας κατὰ τὸ ἔτος 1840 ἀπὸ τὸν Ε τὸν εἰρημένον ἀγρὸν ἔπρεπε συγχρόνως νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν δίοδον τοῦ ἀγροῦ τούτου ἀπὸ αὐτὸν τὸν Σ, ὅστις ὤφειλε, καθὸ πωλητὴς, νὰ παράσχῃ πρὸς αὐτὸν τὴν δίοδον ταύτην καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον δὲν ὑπάρχει καμμία ἀντίῤῥησις ἐκ μέρους τῆς ἐφεσιβλήτου, ὅτι καὶ ὁ μνημονευθεὶς ἀγρὸς εἶχε, πρὶν πωληθῇ παρὰ τοῦ Σ πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον, τὴν δίοδόν του, δι' ἧς εἰσήρχετο εἰς αὐτὸν ὁ πωλητὴς, καὶ ὅτι οὗτος ποτὲ δὲν εἰσήρχετο διὰ τοῦ διαληφθέντος τεμαχίου.

Ἐπειδὴ τούτων οὕτως ἐχόντων, οὔτε ὁ ἐκκαλῶν εἶναι ὑπόχρεως πρὸς παροχὴν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος διόδου, οὔτε ὁ ἐφεσίβλητος ἔχει κατ' αὐτοῦ τοιαύτης ἀπαιτήσεως δικαίωμα. »

§ 13. Ἐπὶ ἀρνητικῆς δουλείας ὡς ἀναγκαῖον στοιχεῖον τῆς τακτικῆς παραγραφῆς ἀπαιτεῖται, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ ἡ οἱονεὶ κατοχὴ τοῦ δικαιώματος, ἡ μετὰ τῆς προθέσεως τοῦ παραγράψαι συνωδευμένη.—Ὅρα ἐν τῇ λέξει *Παραγραφὴ* τὴν τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφ. 291 τοῦ 1849.

§ 14. Εἰς τὰς περὶ διεκδικήσεως τῆς ἐλευθερίας τοῦ κτήματος

ἐγωγὰς πρόκειται περὶ δουλείας, καὶ οὐχὶ περὶ κανονισμοῦ ὁρίων· ἑπομένως ἐφαρμόζεται εἰς αὐτὰς ἡ δεκαετὴς παραγραφή.

—Ἡ περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς δουλείας ἀγωγὴ διαφέρει ἀπὸ τὴν περὶ οἱονεὶ νομῆς τῆς δουλείας.

Ἀπόφ. α'Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς νόμους 2, 4, 8 καὶ 10 βιβλ. 10 τίτλ. 1 τῶν πανδεκ. ἡ περὶ ῥυθμίσεως ὁρίων (*finium regundorum*) ἀγωγὴ ὑποθέτει δύω διακεκριμένα γειτονικὰ κτήματα, περὶ τῶν ὁρίων τῶν ὁποίων ἀμφισβητοῦσιν οἱ γείτονες ἰδιοκτῆται, εἴτε γινώσκοντες τ' ἀληθῆ ὅρια, εἴτε οὔ, εἰς δὲ τὰς διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐπιβαλλομένας αἰτήσεις περὶ διεκδικήσεως τινος μέρους τοῦ κτήματος καὶ περὶ ἀποζημιώσεως δύναται ν' ἀντιταχθῇ μόνη ἡ τριακονταετὴς κτητικὴ παραγραφὴ, κατὰ τὸν νόμον 2 βιβλ. 3 τίτλ. 39 τοῦ κώδ. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ἀγωγὴ, τὴν ὁποίαν ἐκίνησαν οἱ ἐνάγοντες, νῦν δὲ ἀναιρεσίβλητοι, κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος, καί τοι ἐπιγραφομένη *ἀγωγὴ περὶ κανονισμοῦ ὁρίων*, δὲν εἶναι ὅμως τοιαύτη, ἀλλὰ φέρει τὰ στοιχεῖα τῶν ἑξῆς δύω ἀγωγῶν, ἤτοι τῆς ἀποφατικῆς ἀγωγῆς (*actio negatoria*) καὶ τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς ὁ τοῦ δουλεύοντος κτήματος κύριος ἀπαιτεῖ μετοχὴν εἰς τὰ ὠφελήματα τῆς παραχωρηθείσης δουλείας, καθόσον, ὡς δηλοῦται ἐξ αὐτοῦ τοῦ τῆς ἰδίας ἀγωγῆς ἐγγράφου, δὲν ἔχει αὕτη ἄλλο ἀντικείμενον, εἰμὴ πρῶτον τὴν διεκδίκησιν τῆς ἐλευθερίας γαιῶν τινων τοῦ χωρίου Ταράτζας, τὰς ὁποίας συμπεριέλαβεν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν λειβαδίων Ἀφράτι καὶ Παλιουργιᾶς ὁ ἐναγόμενος, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἔχει καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν γαιῶν δικαίωμα δουλείας· δεύτερον τὸν περιορισμὸν τῆς δουλείας τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ μόνης τῆς χειμερικῆς βοσκῆς αὐτῶν τῶν λειβαδίων ὡς μὴ ἀποσπασθείσης δῆθεν τῆς θερινῆς ἀπὸ τῆς τῶν ἐναγόντων κυριότητος, καὶ τρίτον τὴν ἀξίωσιν αὐτῶν εἰς τὸ νὰ ἔχωσι τὰ ζῶά των, ὡς καὶ ἐκεῖνα τῶν κολλίγων των, τὴν χειμερινὴν βοσκήν των ἐπὶ τῶν μνησθέντων δύω λειβαδίων· ἀφορώσης λοιπὸν τῆς ἀγωγῆς δουλείαν, ὡς προείρηται, καὶ οὐχὶ κανονισμὸν ὁρίων, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸν μνησθέντα ἕκτον νόμον τοῦ κώδηκος, ἐνῷ ὤφειλε νὰ θεωρήσῃ τὴν ὑπὸ στοιχεῖον Α ἐκτεθεῖσαν αἴτησιν ὡς ἀγωγὴν περὶ διεκδικήσεως τῆς ἐλευθερίας τοῦ κτήματος, καὶ δικάζον κατ' οὐσίαν τὴν ἀντιταχθεῖσαν παρὰ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἔνστασιν τῆς δεκαετοῦς παραγραφῆς νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς περὶ τῆς παραγραφῆς ταύτης καὶ τὰς περὶ δουλειῶν διατάξεις τοῦ νόμου· ἡ ἐσφαλμένη δ' αὕτη ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 § 7 τῆς πολ. δικονομίας· καθόσον

ὅμως ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ στοιχ. Β αἴτησιν περὶ τῆς θερινῆς βοσκῆς τῶν λειβαδίων 'Αφράτι καὶ Παλλιουργιᾶς, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀποφαίνεται, ἐκτιμῶσα τὰ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ὑποβληθέντα ἔγγραφα, ὅτι δὲν ἀποδεικνύει ὁ ἀναιρεσείων ὅτι ἠγόρασε τὴν θερινὴν βοσκὴν τῶν εἰρημένων λειβαδίων· ὅθεν ἀρνουμένη ὅτι ἀπέκτησεν αὐτὰ δυνάμει νομίμου τίτλου, ὀρθῶς διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀπέῤῥιψεν ὡς πρὸς τὴν δουλείαν τῆς θερινῆς βοσκῆς ἐπὶ τῶν γαιῶν τούτων τὴν τῆς δεκαετοῦς κτητικῆς παραγραφῆς ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἡ δὲ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσα ἐκτίμησις τῶν ἐγγράφων διαφεύγει τὴν ἐπίκρισιν τοῦ 'Αρείου Πάγου, οὐδεὶς δὲ νόμος ἀπαγορεύει νὰ ἐκτιμῶσι τὰ δικαστήρια τὰ παρά τινος διαδίκου προσαγόμενα ἔγγραφα καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ προσάγοντος, οὐδὲ ἰσχυρίσθη ὁ ἀναιρεσείων ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ὅτι προσήγαγεν ἐνώπιον τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν τὸ ἀπὸ τοῦ ἔτους **1833** πωλητήριόν του περὶ τῶν αὐτῶν λειβαδίων, οὗτοι δὲ παρέλειψαν νὰ λάβωσιν αὐτὸ ὑπ' ὄψιν.

'Επειδὴ ὀρθῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέῤῥιψε τὴν περὶ τελεσιδικίας ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, στηρίζοντος αὐτὴν, κατὰ τὴν ἑβδόμην σκέψιν τῆς ἀποφάσεως, εἰς ἀπόφασιν περὶ οἱονεὶ νομῆς τῆς προκειμένης δουλείας δικαιώματος.

'Επειδὴ ἡ αὐτὴ ἀπόφασις παραδεχθεῖσα ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν εἰς τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ὑποβληθέντων γεγονότων, ὅτι οἱ ἐνάγοντες νῦν ἀναιρεσίβλητοι ἔχουσι τὴν νομὴν τῶν γαιῶν, ἐφ' ὧν ὁ ἀντίδικός των ἀντιποιεῖται τὴν δουλείαν τῆς θερινῆς βοσκῆς, καὶ ὅτι οὗτος δὲν ἔχει τὴν οἱονεὶ νομὴν τῆς δουλείας ταύτης, ὀρθῶς εἰς μὲν τὸν εναγόμενον ἐπέβαλε τὸ χρέος ν' ἀποδείξῃ τὴν διὰ τῆς ἐκτάκτου κτητικῆς παραγραφῆς ἀπόκτησιν τῆς ὁποίας ἀντιποιεῖται δουλείας, τοὺς δὲ ἀναιρεσιβλήτους ἀπήλλαξε τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως τῆς ὑπὸ τῆς δουλείας ταύτης ἐλευθερίας τοῦ κτήματός των· (βιβλ. 8, τίτλ. 5, τεμ. 8 § 3 καὶ βιβλ. 39 τίτλ. 1 τεμ. 15, τῶν πανδεκτῶν [1].

'Επειδὴ προτεινομένης τῆς ἐνστάσεως τῆς παραγραφῆς κατὰ τῆς ἀγωγῆς, ὁ δικαστὴς ὀφείλει, ἐὰν ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, νὰ ἐπιβάλλῃ συνάμα μετὰ τῆς ἀποδείξεως τῆς ἐνστάσεως καὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα· ὅθεν τοῦτο πράξασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις συνεμορφώθη ἀκριβῶς μὲ τὸν νόμον. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρείου Πάγου 154 τοῦ 1849.

---

(1) Βλ. τὰς λέξ. 'Απόδειξις.—Παραγραφή.

§ 18. Ἡ ἀπόφ. 767 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει: « Ἐπειδὴ ὁ κατέχων καλῇ τῇ πίστει δύναται καὶ ἄνευ τίτλου ν' ἀποκτήσῃ δικαίωμα δουλείας, διὰ τῆς τριακονταετοῦς παραγραφῆς, ὡς ἐκ τοῦ ν. 12 κώδ. (7, 33) καὶ τοῦ ν. 8 § 1 κώδ. (7, 39) ἐξάγεται· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἐκκαλῶν διὰ τῆς ἀγωγῆς του διατείνεται, ὅτι πρὸ 40 καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν οἰκοδομήσας ἐπὶ γηπέδου τῆς κυριότητός του, ἠνέῳξε 13 φωταγωγὰ παράθυρα καλῇ τῇ πίστει πρὸς τὸ παρακείμενον γήπεδον, ἐφ' οὗ ὁ ἀντίδικός του ἐπεχείρησε ν' ἀνυψώσῃ ἐντελῶς νέαν οἰκοδομήν, δι' ἧς ἀφαιρεῖται καὶ τὸ φῶς καὶ ἡ ἄποψις τῆς οἰκίας του, οὗτος δὲ δὲν ἀμφισβητεῖ μήτε τὸν χρόνον τῆς κατοχῆς ταύτης, μήτε τὴν καλήν του πίστιν, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα ἢ τὴν νομὴν τῆς δουλείας, διατεινόμενος ὅτι, διὰ τῶν παραθύρων αὐτῶν καὶ διὰ τῆς χρήσεως τοῦ παρακειμένου γηπέδου, μήτε δικαίωμα, μήτε νομὴν δουλείας ἐπ' αὐτοῦ ἀπέκτησεν ὁ ἐκκαλῶν· ἐκ δὲ τούτου γίνεται δῆλον, ὡς καὶ ὁ ἐφεσίβλητος παραδέχεται, ὅτι πρὸ 40 ἐτῶν ὁ ἀντίδικός του εἶχε τὰ εἰρημένα παράθυρα πρὸς τὸ παρακείμενον γήπεδον, καὶ τὴν καλὴν πίστιν αὐτοῦ· ἀλλά, τούτου δοθέντος, ἕπεται ὅτι ὁ ἐκκαλῶν μετὰ τριακονταετῆ χρῆσιν ἀπέκτησε τὸ δικαίωμα νὰ ἔχῃ τὰ παράθυρα ταῦτα πρὸς τὸ μέρος τοῦ γηπέδου, περὶ οὗ ἡ δίκη.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ἐκκαλῶν ἰσχυρίζεται, ὅτι διὰ τῶν παραθύρων αὐτῶν ἀπέκτησε συνάμα καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἀντίδικόν του ν' ἀνεγείρῃ τὴν ὁποίαν ἐπεχείρησεν οἰκοδομήν, ἐπὶ λόγῳ ὅτι δι' αὐτῆς ἀφαιρεῖ τὸ ἀναγκαῖον φῶς, καὶ τὴν ἄποψιν τῆς οἰκίας του, ἠδύνατό τις, διστάζων, νὰ εἴπῃ ὅτι τοιοῦτον δικαίωμα δὲν ἔχει διὰ τῆς παραγραφῆς, τὴν ὁποίαν ἐπικαλεῖται, διότι δὲν ἀμφισβητεῖται μὲν ὅτι πρὸ 40 ἐτῶν ἔχων τὰ παράθυρα, διὰ τῆς χρήσεως, ἀπέκτησε τὸ δικαίωμα νὰ διατηρῇ ταῦτα εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀναμφισβήτητον ὅτι τοῦ γηπέδου, ἐφ' οὗ γίνεται ἡ νέα οἰκοδομὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου, δὲν ἐγένετο οὐδεμία χρῆσις ἀφοῦ ὁ ἐκκαλῶν ἠνέῳξε τὰ παράθυρα μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ὁ ἀντίδικός του ἐπελήφθη τῆς νέας οἰκοδομῆς, καί, μὴ γενομένης χρήσεως αὐτοῦ, ἐκεῖνος δὲν ἐπεχείρησε, μήτε ἠδύνατο νὰ ἐπιχειρήσῃ πρᾶξιν ἐξωτερικὴν καὶ ἀντικειμένην εἰς τὴν χρῆσιν ταύτην τοῦ γηπέδου, διὰ ν' ἀποκτήσῃ μετ' αὐτὴν τὸ διὰ παραγραφῆς δικαίωμα δουλείας, τὴν ὁποίαν ἐπικαλεῖται, κατὰ δὲ τὸν νόμ. 6 τῶν πανδεκ. (8, 2) ἡ παραγραφὴ κατὰ τῆς μὴ χρήσεως δὲν ἄρχεται εἰμὴ ἀφ' ἧς περιωρίσθη ἡ διαληφθεῖσα χρῆσις, ὁ δὲ νόμ. 9 τῶν πανδ. (αὐτόθι) δίδει ῥητῶς τὸ δικαίωμα εἰς τὸν κύριον τοῦ εἰρημένου γηπέδου ν' ἀνυψώσῃ οἰκοδομήν, ἂν καὶ ἐλαττόνῃ

τὸ φῶς καὶ ἀφαιρεῖ τὴν ἄποψιν τῆς ἀπέναντι κειμένης οἰκίας τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἀφοῦ, κατὰ τὸν προεκτεθέντα τρόπον, δικαίωμα δουλείας δὲν ἀπέκτησε, καί, κατὰ τὴν ἀγωγήν, ἀφέθη μέρος κενὸν διὰ νὰ δέχηται φῶς εἰς τὴν οἰκίαν του· (ὅρα *Toul. des Servit. Liv.* 2 *tit.* 4 § 3 *art.* 534. *Merlin* λέξ. *Servitude* § 3 καὶ τὰς αὐτόθι ἀναφερομένας ἀποφάσεις)· ὅθεν ἕπεται ὅτι ὁ ἐκκαλῶν μήτε δικαίωμα ἔχει λόγῳ δουλείας νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρόοδον τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκοδομῆς καὶ ἡ ἔφεσίς του ἐξελέγχεται μὴ βάσιμος.

Μολαταῦτα.. Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ ἐκκαλῶν, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, δὲν ἀπέκτησε διὰ δουλείας δικαίωμα νὰ ἐμποδίσῃ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου, λόγῳ ὅτι ἀφαιρεῖται ἡ ἄποψις τῆς οἰκίας του· ἀποκτήσαντος ὅμως αὐτοῦ δικαίωμα τοῦ νὰ διατηρῇ τὰς πρὸς τὸ οἰκόπεδον τοῦ ἐφεσιβλήτου θυρίδας του, καὶ νὰ δέχηται, δι' αὐτῶν, τὸ φῶς, ἀνάγκη νὰ τῷ δοθῶσι καὶ τὰ μέσα τῆς χρήσεως τῆς ἀποκτηθείσης ταύτης δουλείας· καθότι ἐνεργοῦντος τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐντελῶς τὸ τῆς κυριότητος δικαίωμά του ἐπὶ τοῦ ὅλου τοῦ εἰρημένου γηπέδου καὶ ἀνυψοῦντος οἰκίαν ἐπ' αὐτοῦ, ἤθελε καταστραφῇ καὶ ματαιωθῇ ἡ κεκτημένη δουλεία τοῦ ἐκκαλοῦντος, στερουμένου ἐντελῶς τῆς χρήσεως τῶν εἰρημένων θυρίδων καὶ τοῦ δι' αὐτῶν φωτός, ὅπερ δικαιώματι ἤδη ἀπολαμβάνει, καὶ τῶν ὁποίων τὴν ἀποκτηθεῖσαν νομίμως ἐλευθέραν χρῆσιν οὐδεὶς δύναται νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ· ἑπομένως ὁ ἐφεσίβλητος δύναται μὲν ν' ἀνυψώσῃ ἐπὶ τοῦ γηπέδου του οἰκίαν, ἀλλὰ τηρῶν τοιαύτην ἀπόστασιν, ὥστε νὰ μὴ παραβλάψῃ τὸ κεκτημένον δικαίωμα δουλείας τοῦ ἐκκαλοῦντος· (ὅρα *Boïlaux tom.* 1 ὑπὸ τὸ ἄρθρ. 678. *Duranton* ἀναφερόμενον αὐτόθι. *Dalloz* λέξ. *servit.* ἄρθρ. 525—528. *Rog.* ὑπὸ τὸ εἰρημένον ἄρθρον καὶ τὰς αὐτόθι ἀναφερομένας ἀποφάσεις).

Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένη ἀπόστασις ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ποδός, μεταξὺ τῆς οἰκίας τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ τῶν θεμελίων τῆς οἰκίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, μὴ στηριζομένη εἰς διάταξιν νόμου τινός, θεωρεῖται καὶ φυσικῶς ἀνεπαρκὴς εἰς τὴν ἐλευθέραν χρῆσιν τῶν θυρίδων τούτου καὶ τοῦ δι' αὐτῶν φωτός· ἄλλως ἐξ ἀναλογίας τῆς διατάξεως τοῦ § 28 Ἀρμεν. βιβλ. β'. τίτλ. δ'. καὶ τοῦ ν. 12—14 *de action. pluv.* καθ' ἣν οἱ κατασκευάζοντες καὶ οἰκοδομοῦντες ἐκ νέου οἴκους, ὀφείλουσι νὰ ἀφίστανται τοῦ γείτονος δέκα πόδας, καὶ ν' ἀνοίγωσιν ἐπ' αὐτῶν θυρίδας κατὰ θέλησιν, ἐξάγεται, κατ' ἀντίθετον λόγον, ὅτι, ἔχοντος ἤδη τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀνεῳγμένας τοιαύτας πρὸς τὸ γήπεδον τοῦ ἐφεσιβλήτου, καὶ ἀποκτήσαντος δικαίωμα τοῦ νὰ διατηρῇ ταύτας,

θέλων ἤδη ὁ ἐφεσίβλητος οὗτος ν' ἀνεγείρῃ οἰκίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου γηπέδου, ὀφείλει νὰ τηρήσῃ τὴν εἰρημένην ἀπόστασιν· ὁ δὲ λόγος τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἡ περιεχομένη εἰς τὸν Ἀρμενόπουλον κατηργήθη ὡς περιέχουσα μέτρον ἀστυνομικὸν διὰ νέου νόμου, τοῦ περὶ οἰκοδομῶν, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι οἱ περὶ οἰκοδομῶν νόμοι, καὶ ἰδίως τὸ ἀπὸ 3 ἀπριλίου 1835 Β. διάταγμα, ἀφορῶν τὸ περὶ ὑγιεινῆς οἰκοδομῆς τῶν πόλεων καὶ τὴν εὐθυγραμμίαν τούτων, δὲν ἀφαιροῦσι τὰ διὰ δουλείας, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀποκτηθέντα δικαιώματα τῶν πολιτῶν· ὅθεν ἐσφαλμένως τὸ πρωτοδικεῖον σκεφθὲν περὶ τοῦ ἐναντίου ἀπέρριψεν ἐντελῶς τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος. » Ὅρα τὴν λεξ. *Γήπεδα.*

(Νομικ. σελ. 5236).

ΔΡΑΠΕΤΕΥΣΙΣ.

Ὅρα τὴν λέξ. Ἀπόδρασις.—Ναυάγιον.

ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ.

Ὅρα τὰς λέξ. Παραχώρησις περιουσίας.—Πτώχευσις.—Ναυάγιον.

§ 1. Ὁ ναυαγήσας πλοίαρχος ὀφείλει, ἅμα ἔλαβε χώραν τὸ ναυάγιον, νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τῆς ἀρχῆς, ὅπου ἔλαβε χώραν τοῦτο, καὶ νὰ κάμῃ τὴν ἔκθεσίν του εἰς αὐτήν, συμβάντος θαλασσίου δυστυχήματος· ὁσάκις δὲ ὁ πλοίαρχος δὲν συμμορφωθῇ μὲ τὰς διατάξεις ταύτας (246, 247 ἐμπορ. νόμου), ἢ δὲν ἀποδείξῃ ὅτι ἀπὸ ἀνωτέραν δύναμιν δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐμφανισθῇ ἀμέσως ἐνώπιον τῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου, ὅπου ἔλαβε χώραν τοῦτο, ὑπάρχει κατ' αὐτοῦ τεκμήριον ὅτι τὸ ναυάγιον ἐγένετο ἑκουσίως καὶ δολίως· καθότι διὰ τῶν διατάξεων τούτων ὁ νομοθέτης ἠθέλησε ν' ἀπαγορεύσῃ μέσον εἰς τοὺς πλοιάρχους τοῦ νὰ προπαρασκευάζουν ψευδῆ ναυάγια· ὥστε ὁ πλοίαρχος ὀφείλει ν' ἀποδεικνύῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀδύνατον, καὶ ἂν ἄλλως τὸ ναυάγιον δὲν ἀποδεικνύηται. (ἀπόφ. 4360 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 2. Ἡ περὶ τοῦ δυστυχήματος ἔκθεσις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐγένετο μετὰ παρέλευσιν 24 ὡρῶν ἀπὸ τοῦ συμβάντος ναυαγίου, ὅταν τοῦτο ἦναι ἀποτέλεσμα ἀνωτέρας δυνάμεως. (Ἀπόφ. 4360 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

Περίληψις.

§ 1. Κατὰ ποίους νόμους δικάζεται τὸ κῦρος τῶν δωρεῶν; Ἀλλοδαποί.
§ 2. Ἐγγραφὴ εἰς τὸ βιβλίον.
§ 3. Ποῖοι τύποι πρέπει νὰ φυλάττωνται εἰς τὰς δι' αἰτίαν θανάτου;
§ 4. Ἔννοια τοῦ ἄρθρ. 42 τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου.
§ 5. Ἀπαιτεῖται παράδοσις;
§ 6. Ἀπαιτεῖται ἀποδοχή;
§ 7. Ἡ μεταξὺ ζώντων δωρεὰ εἶναι ἀμετάκλητος;
§ 8. Ἡ ὑπόσχεσις πότε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς δωρεά;
§ 9. Δωρεὰ τελειοποιουμένη συνεστῶτος τοῦ γάμου ἰσχύει;
§ 10. Συνεισφορά.
§ 11. Τὸ ἐνυπόθηκον δωρεῖται ὑπὸ τὸ βάρος τῆς δωρεᾶς.
§ 12. Ἡ προγαμιαία δωρεὰ τί διαφέρει ἀπὸ τὸ ὑπόβολον;
§ 13. Διαχείρησις αὐτῆς.
§ 14. Δωρεὰ πρὸς εὐκόλυνσιν τοῦ γάμου.
§ 15. Δωρεὰ πρὸς διαζύγιον.
§ 16. Δώρησις ἐξωπροίκων.
§ 17 Μετὰ τὴν ἀνάκλησιν, ἀποδίδονται αἱ δαπάναι;
§ 18. Δωροῦνται αἱ δαπάναι;
§ 19. Προςκυροῦται τῷ ἀνδρὶ ἕνεκα μοιχείας τῆς συζύγου;
§ 20. Ὑπέρμετρος βλάβη.
§ 21. Τίς ζητεῖ τὴν προγαμ. δωρεὰν μετὰ τὸν θάνατον τῆς γυναικός;
§ 22. Κατὰ ποίου ἁρμόζει ἡ ἐκ μέρους τοῦ συζύγου περὶ προγ. δωρεᾶς ἀγωγή;
§ 23. Ἀπαιτεῖται ἡ ὑπογραφὴ τοῦ δωρεοδόχου;
§ 24. Προγαμιαία δωρεὰ δύναται νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἄνευ προικός; Ἔθιμον.
§ 25. Ὁ δωρεοδόχος ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη τοῦ δωρεοδότου;
§ 26. Ἡ περὶ ἀνατροπῆς δωρεᾶς πρότασις δύναται νὰ γίνῃ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ;
§ 27. Διατάξεις τοῦ ὀθωμ. δικαίου περὶ δωρεῶν.
§ 28. Ὑπόσχεσις χρηματικοῦ ποσοῦ λόγῳ προικός;—Ὅρος.
§ 29. Τίς ὑποφέρει τὰ τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς συμβάματα· ὑπόβολον· θεώρητρον.
§ 30 Πότε θεωρεῖται ὡς ἕνεκα θανάτου γενομένη; Ἀνάκλησις.
§ 31. Συγχωρεῖται ἡ ἐπιστροφὴ τῆς προικός; Ἂν ὑποκρύπτηται δωρεά;
§ 32. Ἀπόδοσις ὑποβόλου· τόκος.
§ 33. Δωρεαὶ μεταξὺ συζύγων.
§ 34. Τίς ἀποδεικνύει τὴν τήρησιν τῶν ὅρων;
§ 35. Προτάσεις κατ' ἔφεσιν.
§ 36. Ἔθιμον εἰς Πέτσας.

§ 1. Τὸ κῦρος δωρεᾶς γενομένης παρ' ἀλλοδαποῦ εἰς ἡμεδαπόν, ἀντικείμενον ἐχούσης ἀκίνητα κτήματα (ἢ τὴν ἐπικαρπίαν των) ἐν τῇ Ἑλλάδι, δικάζεται κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 23 τοῦ 1845, ἣν ἐν τῇ λέξει *ἀλλοδαποί*).

Σημ. ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδ. πολ. ἐν γένει (§ 162) γίνεται λόγος περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος.

§ 2. Μόνον αἱ ἁπλαῖ δωρεαὶ ὑπέκειντο εἰς τὸν τύπον τῆς ἐμφανίσεως [1].

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ κατὰ τὸν νόμον (Ἀρμεν. βιβλ. γ'. τίτλ. 1, 16), αἱ ἁπλαῖ μόνον δωρεαὶ ὑπέκειντο εἰς τὸν τύπον τῆς ἐμφανίσεως, δηλαδὴ τῆς εἰς τὰ βιβλία ἐγγραφῆς αὐτῶν· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ δωρεὰ τῆς περιουσίας του, τὴν ὁποίαν ὁ ποτὲ Δ Ν ἔτη τινα πρὸ θανάτου του ἔκαμε πρὸς τὸν ἀδελφόν του Π, ἐγένετο ὑπὸ ἀμοιβαῖον ὑποχρεωτικὸν ὅρον τῆς διὰ βίου διατροφῆς καὶ περιθάλψεως αὐτοῦ, ἔχοντος χρονικὴν νόσον· ὥστε δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἁπλῶν· παρεκτὸς δὲ τούτου, διὰ νὰ ἐνεργηθῇ τύπος τις παρὰ τοῦ νόμου διατεταγμένος, ὑποτίθεται καὶ τὸ δυνατὸν τῆς ἐκτελέσεως· ἄλλως ὁ νόμος δὲν εἶναι πλέον ὑποχρεωτικός· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἦτον ἀδύνατος ἡ παρὰ τοῦ νόμου προνοουμένη εἰς τὰ δημόσια βιβλία ἐγγραφή, διότι δὲν ὑπῆρχον τότε ἁρμόδιαι ἀρχαὶ ἐπιφορτισμέναι μὲ τὸ καθῆκον τοῦ νὰ κρατῶσι τοιαῦτα πρὸς ἐγγραφὴν δωρεῶν βιβλία. »

Ἀπόφ. 101 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

§ 3. Αἱ δωρεαὶ ἐξομοιωθεῖσαι παρὰ τοῦ νόμου μὲ τὰς κληροδοσίας, πρέπει νὰ γίνωνται διὰ διαθήκης, καὶ αἱ διὰ θανάτου αἰτίαν γενόμεναι δωρεαὶ πρέπει πάντοτε νὰ τελῶνται ἐπὶ παρουσίᾳ πέντε μαρτύρων· πρέπει δὲ νὰ τηρῶνται καὶ ὡς πρὸς αὐτὰς ἂν ὄχι τῶν διαθηκῶν, ἀλλὰ κἂν τῶν κωδικέλλων οἱ τύποι [2].

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ παρὰ τῶν ἐκκαλούντων προταθεὶς πρωτοδίκως καὶ ἤδη ἐφεσίμως ἐπαναληφθεὶς κατὰ τοῦ κύρους τῆς δωρεᾶς λόγος, ὅτι αἱ δωρεαί, ἐξομοιωθεῖσαι ὑπὸ τοῦ νόμου μὲ τὰς κληροδοσίας, πρέπει νὰ γίνωνται διὰ διαθήκης, τὸ δὲ προσαγόμενον

---

(1) Ποῖαι ἐκ τῶν δωρεῶν ὑπέκεινται κατὰ τὸν Ἁρμεν. εἰς τὸν τύπον τῆς ἐμφανίσεως, ἤγουν τῆς εἰς τὰ δημόσια βιβλία ἐγγραφῆς αὐτῶν; ὅρα νομικ. σελ. 1004.

(2) Ἡ δι' αἰτίαν θανάτου γινομένη δωρεὰ ἐξομοιοῦται μὲ τὰς κληροδοσίας, καί, διὰ νὰ λάβῃ αὕτη ἰσχύν, ἀπαιτεῖται νὰ διατηρηθῶσι κατὰ τὴν σύστασίν της ὅλοι οἱ τύποι, ὅσοι καὶ ἐπὶ κληροδοσιῶν. (c. 4 νόμ. 8, 57). Ἀπόφ. 67 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομικ, σελ. 3724)

δωρητήριον ἔγγραφον τῆς 6 σεπτεμβρ. 1836 εἶναι ἄκυρον ὡς μὴ ὂν περιβεβλημμένον μὲ τοὺς περὶ διαθηκῶν τύπους, εἶναι κατὰ τοσοῦτον ὀρθὸς, καθόσον κατὰ τὸν ν. 4. τοῦ κώδ. *de mort. c. don.* καὶ νόμ. 48 B. αὐτ. αἱ θανάτου αἰτίᾳ γινόμεναι δωρεαὶ πρέπει πάντοτε νὰ τελῶνται ἐπὶ παρουσίᾳ πέντε μαρτύρων εἴτε ἐγγράφως, εἴτε ἀγράφως γίνονται· ἤγουν πρέπει νὰ τηρῶνται καὶ ὡς πρὸς αὐτὰς ἂν ὄχι τῶν διαθηκῶν, ἀλλὰ κἂν τῶν κωδικέλλων οἱ τύποι· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ περὶ ἧς ἡ δίκη δωρεὰ γενομένη ἐγγράφως ἐπὶ παρουσίᾳ 4 μαρτύρων (ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ δωρητηρίου ἐγγράφου προκύπτει) εἶναι ἄκυρος κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, καθὼς καὶ τὸ ἔγγραφον, δι' οὗ αὕτη γίνεται· τὴν ἔλλειψιν δὲ ταύτην δὲν ἀναπληροῖ τὸ περιστατικὸν ὅτι ὑπάρχει καὶ πέμπτος μάρτυς, ὁ τὴν ἀγράμματον δωρήτριαν ὑπογράψας, διότι οὗτος δὲν ἐχρησίμευσεν ὡς μάρτυς, ἀλλ' ὡς ὑπογραφεὺς τῆς ἀγραμμάτου δωρητρίας.

Ἐπειδὴ, ἀκύρου ὄντος διὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἔλλειψιν τοῦ δωρητηρίου ἐγγράφου, οὐδεμία ἐξ αὐτοῦ δύναται νὰ παραχθῇ πιθανότης περὶ ὑπάρξεως τῆς περὶ ἧς ἡ δίκη δωρεᾶς, ὥστε νὰ ἐπιτραπῇ, κατὰ τὴν ἔφεσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις τῆς ὑπάρξεώς της· ἄλλως τε, ὁσάκις ὁ νόμος διατάττει τύπον τινα εἰς τὰς πράξεις, αὗται δὲν δύνανται νὰ ἐνεργηθῶσιν ἄλλως εἰμὴ κατὰ τὸν νενομοθετημένον τύπον.» (Ὅρα *Διαθῆκαι* § 15).

Ἀπόφ. 4504 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 4. Τὸ ἄρθρ. 42 τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου ἀφορᾷ τὸ συνάλλαγμα αὐτὸ ἢ τὸ συμβόλαιον;

Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὅρα ὅσα ἐσημείωσα εἰς τὴν λέξιν Ἀῤῥαβών. (σελ. 141, 143).—ὅρα δὲ καὶ τὰ ἐκτεθησόμενα εἰς τὴν λέξιν Χαρτόσημον.

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 252 τοῦ 1846 ἀποφάσεώς του ἀπεφήνατο ὅτι, κατὰ τὸ ἄρθρον αὐτὸ, εἶναι ἄκυρα μόνον τὰ συμβόλαια· ἐπομένως ἡ δωρεὰ κλ. δύνανται ν' ἀποδειχθῶσιν διὰ τῶν νομίμων μέσων (Νομικ. σελ. 4751).

§ 5. Προκειμένου λόγου περὶ δωρεᾶς, ἀπαιτεῖται παράδοσις; Ὡς πρὸς τοῦτο σημειῶ τὰ ἑξῆς:

α) Διὰ νὰ κινήσῃ τις τὴν περὶ διεκδικήσεως ἀγωγὴν, πρέπει ν' ἀπέκτησεν ἤδη, διά τινος νομίμου τρόπου, τὴν κυριότητα τοῦ κτήματος, ἡ δωρεὰ δὲ δὲν μεταβιβάζει τὴν κυριότητα τοῦ κτήματος, ἄνευ τῆς παραδόσεως, ἀλλὰ δίδει μόνον εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους δικαίωμα προσωπικῆς ἀγωγῆς κατὰ τῶν δωρεοδοτῶν καὶ τῶν κληρονόμων αὐτῶν περὶ παραδόσεως τοῦ δωρηθέντος κτήματος ἢ περὶ τοῦ διαφέροντος.

ὁ ἀναβλητικὸς δὲ τῆς δωρεᾶς ὅρος (ἤτοι ὁ θάνατος τοῦ δωρεοδότου) δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς σύντομος παράδοσις (*constitutum possessorium*), καθότι, διὰ τοῦ ὅρου τούτου, δὲν συνεφωνήθη καμμία τῆς κατοχῆς μεταβολὴ, τοῦ δωρεοδότου ἐξακολουθοῦντος νὰ κατέχῃ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι. Ὁ δὲ ν. 35 τοῦ κώδ. *de donationibus*, ὅςις, μεταῤῥυθμίζων τὸ ἀρχαιότερον δίκαιον, ἀποφαίνεται ὅτι ἡ δωρεὰ διὰ μόνης τῆς ὑποσχέσεως καὶ ἄνευ τῆς παραδόσεως καθίσταται ἀμετάβλητος, δὲν τροποποιεῖ τὸν κανόνα ὅτι ἐπὶ τῶν συναλλαγμάτων ἡ κυριότης μεταβιβάζεται διὰ τῆς παραδόσεως. (ἀπόφ. 1553 τῆς 21 μαρτίου 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν) [1].

6) Ἐπὶ δωρεᾶς μεταξὺ ζώντων θεωρεῖται ὡς παράδοσις τὸ εἰς τὸν δωρεοδόχον παρὰ τοῦ δωρεοδότου δοθὲν ἔγγραφον, δι' οὗ ὁ τελευταῖος οὗτος ἀναδέχεται παροχήν τινα, καὶ ὑπόσχεται νὰ τὴν πραγματοποιήσῃ εἰς τὸ μέλλον· διὰ τῆς τοιαύτης παραδόσεως καθίσταται ἔγκυρον τὸ συνάλλαγμα τῆς δωρεᾶς.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἐν τῇ διαληφθείσῃ ὁμολογίᾳ ἐκπεφρασμένη ὑποχρέωσις πηγάζει ἀπὸ νόμιμον αἰτίαν, ἤγουν τὴν πατρικὴν φιλοστοργίαν καὶ τὴν ἐπιείκειαν, ἕνεκα τῶν ὁποίων ὁ ποτὲ N ἐθεώρησεν ἑαυτὸν, ἂν οὐχὶ πολιτικῶς, τοὐλάχιστον ἠθικῶς, ὑπόχρεων ν' ἀποζημιώσῃ τὸν υἱόν του δι' ἓν δυστύχημα, τὸ ὁποῖον συνέβη αὐτῷ εἰς τόπον καὶ εἰς περίστασιν, καθ' ἃ ἐξεπλήρωσεν ὑπηρεσίαν καὶ ἐντολὴν πρὸς ὄφελος τοῦ πατρὸς, καὶ νὰ παρηγορήσῃ αὐτὸν μετὰ τῆς οἰκογενείας του, στερηθέντα ὅλων τῶν κινητῶν ἀγαθῶν του, καὶ ὑποπεσόντα ὡς ἐκ τούτου εἰς βαθυτάτην μελαγχολίαν, δυναμένην νὰ ἐπιφέρῃ ὀλέθρια ἀποτελέσματα εἰς τὴν ὑγείαν του, ὥσπερ ἡ ἰδία αὐτὴ τρυφερωτάτη ἐπιστολὴ τοῦ πατρὸς, τὴν ὁποίαν καὶ τὸ πρωτοδικεῖον μνημονεύει, χρονολογημένη τὴν 16 μαρτίου 1835, ποσῶς δὲ μὴ ἀμφισβητηθεῖσα, ἐκφράζει· ὅθεν ἡ ὑποχρέωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ μὴν ἔχῃ ἰσχύν.

Ἐπειδὴ καὶ καθαρὰ δωρεὰ ἐὰν θεωρηθῇ ἡ πρᾶξις τοῦ ποτὲ N πρὸς τὸν υἱόν του P, καὶ παράδοσις καὶ παραδοχὴ αὐτῆς ἔλαβον χώραν, διότι ἡ δωρεὰ αὕτη συνίσταται εἰς καταβολὴν χρηματικῆς ποσότητος ἐν μέλλοντι ἐκπληρωθησομένη, καὶ ἡ περὶ αὐτῆς ἔγγραφος ὁμολογία καὶ ὑπόσχεσις πραγματικῶς ὑπάρχει εἰς χεῖρας τοῦ P. »

Ἀπόφ. 61 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

---

(1) Βλ. τὰς λέξ. Παράδοσις.—Διεκδίκησις.

§ 6. Ἀπαιτεῖται ἀποδοχὴ τῆς δωρεᾶς; — Ὡς πρὸς τοῦτο παρατηρῶ:

ά) ὅτι ἡ κατωτ. (§ 9) ἀπόφ. λύει καταφατικῶς τὸ ζήτημα.

6) Ὅτι, κατὰ τὸν Ἄρειον Πάγον, εἰς τὸ περὶ ἀποδείξεως τῆς δωρεᾶς θέμα συνυπακούεται καὶ ἡ ἀπόδειξις τῆς παραδοχῆς της;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον λέγον εἰς τὴν ἕκτην σκέψιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὅτι πείθεται περὶ τῆς δόσεως τῆς δωρεᾶς, ἐννοεῖ βέβαια τελειοποιημένην προγαμιαίαν δωρεὰν διὰ τῆς συνομολογήσεως καὶ διὰ τῆς παραδοχῆς αὐτῆς· Τὴν δὲ πεποίθησίν του ἐμόρφωσεν ἐκ τῶν εἰς τὴν ἰδίαν σκέψιν ἀναφερομένων συνοπτικῶς καταθέσεων τῶν μαρτύρων Κ καὶ Β εἰπόντων ὅτι ἐδόθη ἡ προγαμιαία δωρεὰ παρὰ τοῦ Ι καὶ ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τῆς συζύγου του· ὥστε καὶ αἰτιολόγησεν ἀποχρόντως κατὰ τοῦτο τὴν ἀπόφασίν του, καὶ δὲν ἦτον ὑπόχρεον νὰ διατάξῃ ἰδίαν ἀπόδειξιν περὶ τῆς παραδοχῆς αὐτῆς τῆς δωρεᾶς, ἀφοῦ ἡ παραδοχὴ αὕτη ἀπεδείχθη δι' αὐτῶν τῶν μαρτύρων καὶ ἀφοῦ ἅπαξ διετάχθη ἀπόδειξις τῆς δωρεᾶς, συστατικὸν τῆς ὁποίας, ἐμπεριεχόμενον σιωπηλῶς εἰς τὸ ἐπιβληθὲν θέμα τῆς ἀποδείξεως, εἶναι καὶ ἡ παραδοχὴ αὐτῆς. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 145 τοῦ 1849.

γ) Ὅρα δὲ καὶ κατωτ. §§ 18 καὶ 23.

§ 7. Ἡ μεταξὺ ζώντων δωρεὰ καθίσταται ἀμέσως ἀμετάκλητος; (νόμ. 1 βιβλ. 33 τίτλ· 5 τῶν πανδεκ.).—Ὅρα ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 67 τοῦ 1848.

§ 8. Ἡ ὑπόσχεσις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ δωρεά, ὅταν ὁ ὑποσχεθεὶς ἔχῃ νομικήν τινὰ ὑποχρέωσιν.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ κατὰ τοῦ Ι ἀπαίτησις τοῦ Κ, τὴν ὁποίαν οὗτος ἔκαμεν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου περὶ πληρωμῆς δραχμῶν τριῶν χιλιάδων ὀφειλομένων εἰς αὐτὸν ἐξ ὑπηρετικῶν μισθῶν, ἦτο, κατὰ τὸ 8 ἐδάφ. τοῦ 490 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ εἰρηνοδικείου, τὸ δὲ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ὁ Κ ἐπαρουσίασεν ὡς πηγάζον ἀπὸ τὸν ἀντίδικόν του, ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἐχαρακτήρισεν ὡς ὑποσχετικὸν ἔγγραφον τῆς πληρωμῆς τῶν μισθῶν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κ, καθότι τὸ ἔγγραφον τοῦτο ῥητῶς διαλαμβάνει ὅτι ὑπόσχεται (ὁ ἐν αὐτῷ ὑπογεγραμμένος) νὰ δώσῃ εἰς τὸν Κ δραχ. 3,000 διὰ μισθὸν τεσσάρων ἐτῶν ὑπηρεσίας του· ἐὰν δὲ ἀναφέρῃ ἐν ταὐτῷ

ὅτι ὑπόσχεται πρὸς εὐγνωμοσύνην καὶ ἀμοιβὴν, ἐκ τούτου δὲν ἕπεται ὅτι οὐδεμίαν νομικὴν ὑποχρέωσιν εἶχεν ὁ ὑποσχεθεὶς πρὸς τὸν Κ διὰ τὰς πρὸς αὐτὸν προσφερθείσας τετραετεῖς ὑπηρεσίας του καὶ ὅτι ἁπλῶς πρὸς χάριν καὶ εὐγνωμοσύνην ὑπεσχέθη, ὥστε νὰ χαρακτηρισθῇ τὸ ἔγγραφον τοῦτο ὡς δωρητήριον, καθότι, ἐὰν ὑπῆρχεν ἰδέα τῆς δωρεᾶς, οὔτε ὁ προσδιορισμὸς τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας ἦτον ἀνάγκη νὰ ὁρισθῇ, οὔτε ὅτι ἡ ὑποσχεθεῖσα ποσότης εἶναι διὰ μισθόν· τοὐναντίον δὲ ἐκ τούτου προκύπτει ὅτι ὑπῆρχεν εἰς τὸν ὑποσχεθέντα νομικὴ ὑποχρέωσις, καὶ, τούτου οὕτως ἔχοντος, δὲν δύναται κατὰ τὸν νόμον 29 ἐν ἀρχῇ τοῦ βιβλ. 39 τίτλ. 5 τῶν πανδ. νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὑπάρχει δωρεά.

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ διαληφθέντος ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον διαλαμβάνει ὅτι « ὑπόσχεται πρὸς εὐγνωμοσύνην καὶ ἀμοι» βὴν νὰ δώσῃ (ὁ ὑπογεγραμμένος) δραχ. 3,000 διὰ μισθὸν 4 » ἐτῶν ὑπηρεσίας μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων ἐτῶν, ἀπὸ τῆς χρο» νολογίας τοῦ ἐγγράφου » γίνεται δῆλον ὅτι ἡ πρώτη ἐνοχὴ τῶν ὀφειλομένων μισθῶν τῆς ὑπηρεσίας δὲν ἔπαυσε διὰ τοῦ ἐγγράφου αὐτοῦ, ἀλλὰ μάλιστα αὕτη βεβαιοῦται· ὥστε ἐσφαλμένως ὁ ἀναιρεσείων ἰσχυρίζεται ὅτι ἐγένετο ἀνανέωσις, διότι, διὰ νὰ ὑπάρξῃ τοιαύτη, ἀπαιτεῖται ν' ἀποσβεσθῇ ἡ πρώτη ἐνοχὴ καὶ νὰ ὑπάρχῃ ῥητὴ πρὸς τοῦτο δήλωσις, κατὰ τὴν 8 διάταξιν τοῦ κώδ. βιβ. 8 τίτλ. 41—42 καὶ βασιλ. βιβλ. 26 τίτλ. 4 ἀριθ. 1 καὶ 42 [1].

Ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 85 τοῦ 1846

§ 9. Δωρεά, γενομένη μὲν πρὸ τοῦ γάμου, ἀλλὰ τελειοποιουμένη συνεστῶτος αὐτοῦ ἰσχύει;

Ἀπόφ. [2] « Ἐπειδὴ, κατὰ γενικὴν τοῦ δικαίου ἀρχὴν, δωρεὰ μεταξὺ συζύγων, ἤτοι συνεστῶτος τοῦ γάμου γινομένη, οὐκ ἔρρωται· ἡ ἀρχὴ δ' αὕτη περιλαμβάνει καὶ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ μὲν συμβόλαιον συνάπτεται νομικῶς πρὸ τοῦ γάμου, ἀλλ' ἡ δωρεὰ ἐκτελεῖται τοῦ γάμου συνεστῶτος (ν. 32 § 22 πανδ. 24, 1). Τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐξετάσῃ τὸ δικαστήριον 1) ἂν ὁ δωρεοδόχος σύζυγος ἀπεδέχθη τὴν δωρεὰν πρὸ τοῦ γάμου, καὶ 2) ἂν ἡ παράδοσις τοῦ δωρηθέντος ἐγένετο πρὸ τοῦ γάμου, διότι ἡ παράδοσις ἐμφαίνει τὴν ἀποδοχὴν, ἡ δὲ ἀποδοχὴ εἶναι στοιχεῖον ἀναγκαῖον πρὸς ὕπαρξιν τῆς δωρεᾶς. (νόμ. 10

---

(1) Βλ. τὴν λέξ. Ἀνανέωσις.

(2) Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀφορᾷ καὶ ἕτερα ζητήματα, περὶ ὧν ἐν οἰκείῳ τόπῳ·

19 § 2 πανδ. *de donat.*—νόμ. 69 καὶ 156 *in fine de regulis juris*).

Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν Κ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ ὀφειλέτης του ἀπεδέχθη τὴν δωρεὰν πρὸ τοῦ γάμου, ἢ ὅτι πρὸ αὐτοῦ τῷ παρεδόθη τὸ δωρηθέν· ἰδίως δὲ ἂν ᾠκοδόμησεν ἐπὶ τοῦ δωρηθέντος οἰκοπέδου ὁ ὀφειλέτης του πρὸ τοῦ γάμου· ἂν πρὸ τοῦ γάμου εὑρίσκετο ἐν τῇ νομῇ· ἂν πρὸ τοῦ γάμου ἔλαβε γνῶσιν τῆς γενομένης αὐτῷ ὑπὸ τῆς τότε μνηστῆς του (νῦν (δὲ συζύγου του) δωρεᾶς.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόδειξις αὕτη δύναται νὰ γίνῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων 1) διότι πρόκειται περὶ ὑλικῶν πράξεων, διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἠδύνατο ὁ ὀφειλέτης Ξ νὰ ἔχῃ ἔγγραφον ἀπόδειξιν, οἷον περὶ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ ἄλλως μὴ ἀμφισϐητουμένη οἰκοδομή· περὶ ὑλικῆς νομῆς, ἥτις ἐκ φύσεώς της εἶναι ἀντικείμενον τῆς διὰ μαρτύρων ἀποδείξεως, καὶ περὶ τῆς γνώσεως τῆς δωρεᾶς, διὰ τὴν ὁποίαν γνῶσιν ὁμολογουμένως καὶ ἀποδεδειγμένως ἔγγραφος ἀπόδειξις δὲν εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαία, καθόσον ἠδύνατο ὁ Ξ νὰ λάϐῃ γνῶσιν τῆς δωρεᾶς, εἴτε ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ περὶ ταύτης ἐγγράφου, εἴτε ἐκ παραστάσεως τῆς μνηστῆς του ἢ ἄλλων προσώπων, καὶ 6) διότι (ἀλλὰ τοῦτο ὡς ἐκ περισσοῦ) τὸ περὶ τῆς δωρεᾶς πρὸ τοῦ γάμου γενόμενον ἔγγραφον ἀποτελεῖ ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως, καὶ καθιστᾷ πιθανὸν τὸν περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς δωρεᾶς ἰσχυρισμὸν τοῦ Κ. »

Ἀπόφ. 6649 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 10. Ἡ διαταγὴ τοῦ δωροῦντος πατρὸς τοῦ νὰ μὴ παρενοχληθῇ τὸ δωρεοδόχον τέκνον ἀπὸ τὰ λοιπὰ τέκνα, ἀντιστοιχεῖ μὲ τὴν παραγγελίαν τοῦ νὰ μὴ λάϐῃ χώραν συνεισφορά; ναί.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τοιαύτη διαταγὴ ἀντιστοιχεῖ μὲ τὴν παραγγελίαν τοῦ νὰ μὴ λάϐῃ χώραν συνεισφορά· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 30 βιϐλ. 5 τίτλ. 7 τῆς ἑξαϐ. τοῦ Ἀρμεν. εἰς τοιαύτην περίπτωσιν τὰ παρὰ τοῦ πατρὸς πρὸς τὰ τέκνα δωρούμενα μεταξὺ ζώντων, δὲν συνεισφέρονται· ἑπομένως καὶ ἂν ἡ διαθήκη τοῦ πατρὸς τῶν διαδίκων ἦναι ἄκυρος, ἡ ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου τῆς πατρικῆς περιουσίας ἀξίωσις τῆς ἐφεσιϐλήτου μολοντοῦτο δὲν εἶναι νόμιμος, καθόσον ὁ ἐκκαλῶν δὲν κατέχει ταῦτα κληρονομικῷ, ἀλλὰ δωρεᾶς λόγῳ. »

Ἀπόφ. 346 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 1768).

§ 11. Τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα δωρεῖται ὑπὸ τὸ βάρος τῆς δωρεᾶς.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον 18 § 3 τῶν πανδ. βιβλ. 39 τίτλ. 5, καὶ τὴν διάταξιν τοῦ κώδ. βιβλ. 8 τίτλ. 45, ὁ δωροδόχος τότε δύναται νὰ ἔχῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δωροδότου ἐν περιπτώσει ἐκνικήσεως τοῦ δωρηθέντος, ὅταν ὁ δωροδότης ἐδολιεύθη τὸν δωροδόχον, ἢ ῥητῶς συνεφωνήθη μεταξύ των, ἐν περιπτώσει ἐκνικήσεως, νὰ ὑποχρεοῦται ὁ δωροδότης εἰς ἀποζημίωσιν· ἐκ τούτων δὲ γίνεται δῆλον ὅτι μὴ ὑπαρχουσῶν τοιούτων περιπτώσεων, ὁ δωρεοδόχος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀγωγήν τινα κατὰ τοῦ δωροδότου, ἢ καὶ κατὰ τῆς περιουσίας του, ἀποθανόντος τούτου, ἐὰν τὸ δωρηθὲν ἐκνικηθῇ ὅλον ἢ ἐν μέρει· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ δωρηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ν εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ Ρ ἀποθήκη ἦτον ἐνυπόθηκος ὑπὲρ τῆς Ζ δανειστρίας τοῦ Ν, καὶ ὅτε ἐπρόκειτο νὰ πλειστηριάσῃ αὕτη τὴν ἀποθήκην ταύτην, ἡ Ζ ἐπλήρωσεν εἰς τὴν Ρ τὸ ἐνυπόθηκον χρέος τοῦ συζύγου της, διὰ νὰ μὴν ἀπαλλοτριωθῇ ἡ ἀποθήκη, καθὼς τοῦτο γίνεται δῆλον καὶ ἐκ τοῦ ἀπὸ 1 ἰουν. 1845 ὑπ' ἀριθ. 66 συμβολαίου συνταχθέντος ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα συμβολαιογράφου Δ Κ μεταξὺ τῆς τε Ρ καὶ τῆς Ν· ἄρα ἡ τελευταία, μὴ προτείνουσα καμμίαν τῶν διαλαμβανομένων εἰς τοὺς μνησθέντας νόμους περιπτώσεων, δὲν εἶχε δικαίωμα ἀγωγῆς δι' ὅσα κατέβαλεν εἰς τὴν Ρ αὕτη, ἂν, ὡς τὸ πρωτοδικεῖον παραδέχεται, αὕτη εἶχεν εἰς ὑποθήκην καὶ τὴν οἰκίαν τοῦ ὀφειλέτου της Ν, καὶ διὰ τῆς καταβολῆς τοῦ χρέους τούτου ἀπὸ τὴν σύζυγόν του ἀπεσβέσθη ἡ ὑποθήκη καὶ τῆς οἰκίας, καθότι ὁ δανειστὴς ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκποιήσῃ ὁποῖον θέλει ἐκ τῶν ὑποθηκευθέντων κτημάτων· ἄρα, προκειμένου νὰ ἐκποιηθῇ ἡ ἀποθήκη, προεκποιηθείσης τῆς οἰκίας παρ' ἄλλων δανειστῶν, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ διαληφθέντος συμβολαίου, ἡ ἐκ μέρους τῆς Ζ γενομένη καταβολὴ ἀφορᾷ αὐτὴν τὴν ἀποθήκην, ἥτις δὲν ἠδύνατο νὰ δωρηθῇ εἰς αὐτὴν εἰμὴ ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ὑποθήκης, καθότι, κατὰ τὰ ἄρθρ. 1 καὶ 29 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ὁ ἐπὶ ὑποθήκῃ δανειστὴς ἀποκτᾷ πραγματικὸν δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, καὶ ἡ ὑποθήκη ἀκολουθεῖ τὸ ἐνυπόθηκον αὐτὸ κτῆμα εἰς ὁποιουδήποτε ἐξουσίαν καὶ ἂν μεταβῇ· τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, τὸ πρωτοδικεῖον, παραδεχθὲν ὅτι ἡ διαληφθεῖσα Ν ἔχει δικαίωμα, λόγῳ τῆς εἰς τὴν Ρ καταβολῆς τοῦ χρέους τοῦ συζύγου της, ν' ἀπαιτήσῃ τὰς ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ προερχομένας δραχ. 181 1/2 ἀπὸ τὸν κηδεμόνα τῆς περιουσίας ταύτης, ἐσφαλμένως ἐφήρμωσε τοὺς διαληφθέντας νόμους, ἡ δὲ ἐσφαλμένη αὕτη

ἐφαρμογὴ δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν, κατὰ τ' ἄρθρ. 807 § 7 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 188 τοῦ 1849 (1).

Ἂν μετὰ τὴν ἀκύρως ἐγγραφεῖσαν ἐπί τινος κτήματος τοῦ Α ὑποθήκην διὰ χρέος τοῦ Β οὗτος κατασταθῇ διὰ δωρεᾶς κύριος τοῦ κτήματος αὐτοῦ, ἡ περίστασις αὕτη δύναται νὰ δώσῃ κῦρος εἰς τὴν ὑποθήκην; ὄχι, κατὰ τὴν ἀπόφ. 98 τοῦ 1845 τοῦ Ἀρ. Π. Ἄρα ἡ εἰς ἀλλότριον κτῆμα ἐγγραφὴ ὑποθήκης εἶναι ἄκυρος καί τοι περιελθόντος μετὰ ταῦτα τοῦ κτήματος εἰς τὸν ὑποθηκεύσαντα ὀφειλέτην (2).

§ 12. Ὁποία διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τῆς πρὸ γάμου δωρεᾶς καὶ τοῦ ὑποβόλου;

Απόφ. α Ἐπειδή, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ γ'. κεφάλαιον, τὸ ὑπόβολον δὲν εἶναι παρὰ μία τροποποίησις, εἰς τὴν ὁποίαν, προϊόντος τοῦ χρόνου, ὑπέκυψεν ἡ λεγομένη προγαμιαία δωρεὰ (*aute nuplias donat*), ἥτις πρῶτον ἐτροποποιήθη παρὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ εἰς διὰ γάμου δωρεὰν (*propter nuplias donat.*), ἔπειτα δὲ παρὰ τῶν μεταγενεστέρων εἰς τὸ λεγόμενον ὑπόβολον· ἀλλά, διὰ τῶν τροποποιήσεων τούτων, δὲν ἠλλοίωσε τὴν συστατικὴν φύσιν της, ἥτις καθ' ὅλας τὰς φάσεις της ἀκολουθεῖ νὰ ἦναι καθ' αὑτὸ ἓν εἶδος ἀντίπροικος ἢ μία ἐπαύξησις τῆς προικὸς χορηγουμένη ὑπὸ τοῦ συζύγου (*interinentunis dotis*), ὥστε, μολονότι ἡ σημαντικωτέρα διαφορά, ἥτις προέκυψεν ἐκ τῆς τελευταίας τροποποιήσεως τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς, εἶναι ὅτι τοῦτο χρεωστεῖται ὡς ἀσυμφώνητον, ἐνῷ ἐκείνη ὠφείλετο μόνον ὅταν συνεφωνεῖτο, μένει ὅμως πάντοτε ἀναμφίβολον ὅτι ὁσάκις συνεφωνήθη ἡ ἀντίπροιξ αὕτη, ἤτοι ὑπὸ τὸ ὄνομα πρὸ γάμου δωρεᾶς, ἤτοι ὑπὸ τὴν ἐπίκλησιν ὑποβόλου, χρεωστεῖται μόνον τὸ συμφωνηθέν, καὶ μηδὲν ἀσυμφώνητον δύναται πλέον ν' ἀπαιτηθῇ ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὑποβόλου, διότι ἄλλως ἤθελε γενῇ διπλῆ ἡ τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἀπόδοσις. »

Ἀπόφ. 119 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ σελ. 128).

§ 13. Ἡ προγαμιαία δωρεὰ καὶ ἡ προσαύξησις τῆς προικὸς συνυπάγεται εἰς τὴν αὐτὴν τῆς προικὸς κατηγορίαν, καὶ ἐπομένως τόσον ἐκεῖναι, καθὼς καὶ αὕτη, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ χρημάτων, δὲν μένουσι κατά τε τὸν νόμον καὶ τὴν συνήθη τάξιν εἰς τὴν διαχείρησιν τῆς γυναικός, ἀλλὰ τοῦ συζύγου [1]. Ὅθεν οἱ κλη-

(1) Ταυτὰ καὶ διὰ τῆς ἀποφάσεως 212 τοῦ 1849.
(2) Ὅρα τὴν λέξ. Ὑ π ο θ ή κ η.
(3) Ὅρα τὴν λέξ. Γ υ ν ὴ σελ. 525 ἐπ.

ρονόμοι τούτου εἶναι ὑπόχρεοι εἰς τὴν ἀπόδοσιν, ἡ δὲ προγαμιαία δωρεὰ καὶ τὸ ὑπόβολον εἶναι τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. (ἀπόφ. τῆς 7 ἰουλ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.—Νομικ. σελ. 841).

§ 14. Δωρεὰ γενομένη πρὸς εὐκόλυνσιν γάμου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς αἰσχρὰ ἢ κακοήθης [1]. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 77 τοῦ 1836,—σελ. 283 τόμ. 1 τῆς νομολ.).

§ 15. Ὁ σύζυγος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνατροπὴν δωρεᾶς γενομένης πρὸς τὴν σύζυγον πρὸς δικαιολόγησιν τοῦ διαζυγίου; Ναί.

Ἡ δωρεὰ ἡ μεταξὺ συζύγων γενομένη ἔχει κῦρος; ἡ ἀπόφασις 5 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς νόμους πρῶτον καὶ τρίτον § 10 πανδεκ. *de donat. inter vir. et ux*, αἱ μεταξὺ συζύγων γενόμεναι δωρεαὶ εἶναι ἄκυροι.

Ἐπειδὴ καὶ μὲν αἱ μικρᾶς ἀξίας δωρεαὶ δὲν εἶναι ἄκυροι κατὰ τοὺς νόμους ἕβδομον § 1 καὶ 2 καὶ τριακοστὸν πρῶτον § 8 καὶ 9 αὐτόθι, καθὼς καὶ ἐκεῖναι, δι' ὧν οὔτε ὁ δωρεοδόχος καθίσταται πλουσιώτερος, οὔτε ὁ δωρεοδότης ἐνδεέστερος κατὰ τοὺς νόμους 5 § 8—12 καὶ 16, καὶ ὄγδοον καὶ ἔνατον ἐν ἀρχῇ καὶ πέμπτον καὶ τριακοστὸν δεύτερον § 14 αὐτόθι· πρὸς δὲ καὶ αἱ γενόμεναι καθ' ὃν χρόνον λαμβάνει χώραν διαζύγιον κατὰ τοὺς συνδυασμένους νόμους ἑνδέκατον § 11 καὶ δωδέκατον καὶ ἑξηκοστὸν § 1 αὐτόθι· ἀλλ' ὅμως ἡ προκειμένη δωρεὰ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ μικρᾶς ἀξίας, ἂν καὶ ἡ γῆ, εἰς ἣν ὑπάρχει πεφυτευμένη ἡ δωρηθεῖσα ἄμπελος, δὲν ἀνήκῃ εἰς τὸν δωρεοδότην ὡς οὖσα ἐθνικὴ, καὶ ἂν προςέτι ὑποτεθῇ ἀληθὴς ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης ὅτι ὁ δωρεοδότης εἶχε καταβάλει δύω ἐτῶν μόνον δαπάνας διὰ τὴν ἐμφύτευσιν τῆς ἀμπέλου ταύτης, καθότι ὁ ἐμφυτευτὴς ἀμπέλου εἰς ἐθνικὴν γῆν πρὸ τοῦ ἔτους 1837, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διανείμῃ αὐτὴν μετὰ τοῦ δημοσίου, κατὰ τὸ ἀπὸ 15/27 ἰανουαρίου 1837 Β. διάταγμα [2]· ὅθεν ἡ μὲν δωροδόχος κατέστη πλουσιωτέρα ἀποκτήσασα διὰ τῆς δωρεᾶς τοιοῦτον δικαίωμα, ὁ δὲ δωροδότης κατέστη ἐνδεέστερος στερηθεὶς διὰ τῆς δωρεᾶς αὐτῆς τοιούτου δικαιώματος· οὐδὲ δύναται ἡ δωρεὰ αὕτη νὰ θεωρηθῇ ὡς γενομένη κατὰ τὸν χρόνον τῆς διαζεύξεως, καθότι ἐκ τοῦ προμνησθέντος συμβολαίου προκύπτει, ὅτι ἐπροσπαθεῖτο τὸ διαζύγιον ὅτε συνεστήθη.

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Αἰτία αἰσχρά.—Συνάλλαγμα.—(2) Ὅρα τὴν λέξ. Ἐμφύτευσις.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ἡ προκειμένη δωρεὰ ἐγένετο δι' ἀθέμιτον αἰτίαν, πρὸς διευκόλυνσιν δηλ: τῆς διαζεύξεως τῶν συμβαλλομένων συζύγων, καὶ ἂν παρέδωκεν ὁ δωροδότης σύζυγος τὸ δωρηθὲν εἰς τὴν σύζυγόν του, μολαταῦτα δὲν ἀποκλείεται οὗτος τοῦ δικαιώματος νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς δωρεᾶς, ἀφοῦ αὕτη διὰ τοὺς προεκτεθέντας νόμους εἶναι ἄκυρος.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγὴ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ δὲν εἶναι διεκδικητική, ἀλλ' ἔχει ἀντικείμενον τὴν ἀκύρωσιν τῆς δωρεᾶς καὶ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ δωρηθέντος· ὅθεν αἱ περὶ κυριότητος ἀρχαὶ τοῦ δικαίου, ὡς πρὸς τὸ ἀπαράδεκτον τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς, δὲν εἶναι ἐφαρμοστέαι ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἐπειδὴ μολονότι προκύπτει ἐκ τοῦ προαναφερθέντος συμβολαίου, ὅτι ἡ προκειμένη δωρεὰ ἐγένετο διὰ τὴν μέλλουσαν οἰκιακὴν ἀνάγκην τῆς δωρεοδόχου συζύγου διὰ νὰ μὴν στερῆται τ' ἀναγκαῖά τας ἔξοδα, ὥστε ἐγένετο λόγῳ διατροφῆς αὐτῆς· μολαταῦτα, σωζομένου τοῦ δωρηθέντος πράγματος, δύναται ὁ σύζυγος ν' ἀνακαλέσῃ τὴν δωρεὰν κατὰ τοὺς νόμους τριακοστὸν τρίτον ἐν ἀρχῇ καὶ δέκατον πέμπτον ἐν ἀρχῇ πανδ. *de donation. inter. vir. et ux.* »

(Νομικ. σελ. 4656).

§ 16. Κατὰ τὸν νόμον (Ἁρμεν. βιβλ. δ τίτλ. θ' § 24—νόμ. 8 κώδ. *de pactis conventis*) ἡ γυνὴ ἔχουσα ἀποκλειστικὴν καὶ ἀπεριόριστον κυριότητα ἐπὶ τῶν ἐξωπροίκων της κινητῶν καὶ ἀκινήτων, δύναται καὶ συναλλάττεσθαι καὶ χαρίζειν καὶ δωρεῖσθαι ἄνευ ἀδείας ἢ συγκαταθέσεως τοῦ συζύγου της. Ἄρα καὶ γυνὴ ἀλλοδαπὸς δύναται ἐν τῇ Ἑλλάδι νὰ δωρῇ τὰ ἐξώπροικά τας καὶ ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ συζύγου της [1]. (Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 27 τοῦ 1845).

§ 17. Ἀνατρεπομένης τῆς πρὸς τὴν γυναῖκα γενομένης δωρεᾶς, ἡ γυνὴ ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως ἕνεκα τῶν ὠφελίμων καὶ ἀναγκαίων δαπανῶν της; Ναί, κατὰ τὸν νόμ. 31 § 2 πανδ. καθ' ὃν ἡ δωρεοδόχος σύζυγος δικαιοῦται νὰ λάβῃ, ὅταν ἡ δωρεὰ ἀνακαλῆται, τὰς δαπάνας, περὶ ὧν ὁ λόγος, ἔχουσα δικαίωμα ἐπισχέσεως [2]. Ἀπόφ. 5 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

§ 18. Δύναταί τις ἀπὸ εὐσεβείας αἴσθημα κινούμενος νὰ δωρήσῃ

(1) Ὅρα τὰ ἐν τῇ λέξ. Ἀλλοδαπός (§ 13)—τὰ ἐν τῇ λέξ. Ἁρμοδ. πολ. ἐν γένει § 162 ἐκτεθέντα.

(2) Βλ. τὴν λέξ. Δαπάναι, καὶ ἰδίως τὸν αὐτόθι § 16.

τὰ πρὸς τὸ συμφέρον τρίτου τινος γενόμενα καὶ ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ μάλιστα δαπανήματα, ἅτινα τοιαύτῃ διανοίᾳ γενόμενα ἀποτελοῦσι δωρεὰν [1], τῆς ὁποίας ἡ ἀποδοχὴ ἐκ μέρους τοῦ ὑπὲρ οὗ γίνεται δὲν ἀπαιτεῖται, καθὼς δὲν ἀπαιτεῖται οὔτε σύνταξις συμβολαίου.

Δύναται ὅμως ὁ δωρεοδότης ν' ἀπαιτήσῃ τὰ δωρήματα ταῦτα, ὅταν θέλῃ νὰ τὰ σφετερισθῇ ἄλλος παρ' ἐκεῖνον, ὑπὲρ οὗ ἐγένοντο.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ τε § 2 τοῦ βιβ. β' τίτ. 3 τῆς ἑξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου καὶ τοῦ νόμου 2 τοῦ κώδ. *de neg gest.* συνάγεται ὅτι δύναταί τις ἀπὸ εὐσεβείας αἴσθημα κινούμενος νὰ δωρήσῃ τὰ πρὸς τὸ συμφέρον τρίτου τινος, ἀκόμη καὶ ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ, γενόμενα δαπανήματα· τοιαύτη μάλιστα τοῦ δαπανῶντος διάνοια εἰκάζεται πολλάκις, ὡς δηλοῦται ἀπὸ τοὺς νόμους 34 καὶ 44 τῶν πανδ. καὶ 1, 11 καὶ 13 τοῦ κώδ. *de neg. gest.* καὶ 50 Π. *famil. ercisc*· ἑπομένως τὰ τοιαύτῃ διανοίᾳ γενόμενα δαπανήματα ἀποτελοῦσι δωρεάν, τῆς ὁποίας οὐδὲ ἀποδοχὴ ἐκ μέρους τοῦ ὑπὲρ οὗ αὕτη γίνεται ἀπαιτεῖται, οὐδὲ σύνταξις συμβολαίου εἶναι ἀναγκαία, κατὰ μείζονα δὲ λόγον ὅταν ἡ δωρεὰ γίνηται ἀπὸ ἐπίτροπον πρὸς ὄφελος τῶν ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν του διατελούντων ὀρφανῶν, τὰ ὁποῖα ἀποκτῶσι μὲν ὅλας τὰς ἐκ τῶν συναλλαγμάτων, εἰς τὴν σύστασιν τῶν ὁποίων δὲν ἔδοσαν τὴν συναίνεσίν των, προκυπτούσας ὠφελείας, δὲν ὑποβάλλονται δὲ εἰς καμμίαν ὑποχρέωσιν—ν. 12 § 29 Π. (19, 1).

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ Γ ὁμολογῶν διὰ τῆς ἀγωγῆς του ὅτι τὰ δαπανήματα, ὅσα πρὸς ἀνέγερσιν τῆς ἐπιδίκου οἰκίας ἐγένοντο, κατέβαλε μὲν ἐξ ἰδίων του, ἀλλὰ διανοούμενος νὰ δωρήσῃ ταῦτα εἰς τὰ ὀρφανὰ τοῦ Κ, διατελοῦντα ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν του, ἔχει, ὡς ἐκ τῶν προειρημένων συνάγεται, τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαιτήσεώς των κατὰ παντὸς τοῦ σφετεριζομένου, ἐν ὀνόματι τῶν εἰρημένων ὀρφανῶν· ὅθεν ἡ περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς του ἔνστασις τῆς ἐκκαλούσης ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἡ δωρεὰ δὲν ἐγένετο παρὰ τῶν ὀρφανῶν δεκτὴ καὶ ὅτι ἡ περὶ τῆς δωρήσεως πρᾶξις συνετάχθη μετὰ τὴν ἀγωγήν, δὲν ἔχει βάσιν· ἄλλως τε εἶναι καὶ ἀπαράδεκτος πηγάζουσα ἐκ δικαιώματος αὐτοῦ τοῦ Γ· ἢ τῶν ὀρφανῶν· ἑπομένως τὸ πρωτοδικεῖον Καλαμῶν ὀρθῶς ἀπέρριψε τὴν εἰρημένην ἔνστασιν. »

Ἀπόφ. 311 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4891).

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Διατροφὴ § 8.

§ 19. Ἡ εἰς τὸν ἄνδρα προσκύρωσις τῆς προικὸς καὶ τῆς πρὸ γάμου δωρεᾶς, παρακολουθοῦσα τὴν διάζευξιν, ἥτις ἀποφασίζεται κατ' αἴτησιν τοῦ ἀνδρὸς, διετάχθη πρὸς ἁπλῆν τούτου παραμυθίαν, ἢ ὡς ποινὴ τῆς μοιχαλίδος; ὅρα τὸν § 15 τῆς λέξεως '*Αρμενόπουλος*.—Ὅρα καὶ τὴν λέξ. *Γάμος* § 45.

§ 20. Δύναται ν' ἀνατραπῇ ἕνεκα ὑπερμέτρου βλάβης ἡ πώλησις, ὅταν ἀποδεδειγμένως ὁ πωλητὴς ἐννόησε νὰ δωρήσῃ, μὴ λαβὼν εἰμὴ εὐτελὲς τίμημα; ὄχι, κατὰ τὴν ἀπόφ. 261 τοῦ 1848 τῶν ἐν ἐφετῶν, ἣν βλέπε ἐν τῇ λέξει *Βλάβη ὑπέρογκος*.

§ 21. Προκειμένου λόγου περὶ προγαμιαίας δωρεᾶς, δικαίωμα περὶ ἐπιστροφῆς αὐτῆς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου ἔχει ὁ δωρητὴς σύζυγος, καὶ ὄχι ὁ παῖς αὐτοῦ. (ἀπόφ. 6681 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξει Διεκδίκησις § 38).

§ 22. Κατὰ ποίου ἁρμόζει ἡ ἐκ μέρους τοῦ συζύγου περὶ προικὸς τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς ἀγωγή; [1].

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐὰν ἄλλως ἡ αὐτὴ Α ἔχῃ πάλιν, ὡς παρεμφαίνεται, ἄλλην ἀξίωσιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς διὰ τὸν λόγον δῆθεν, ὅτι αὕτη κατηναλώθη, παρὰ τὸν νόμον, ἀπὸ τὸν ἴδιον πενθερόν της καὶ τὸν ποτὲ σύζυγόν της δι' ἀνάγκας αὐτοῦ, ἡ περὶ τούτου ἀγωγή της δὲν δύναται πλέον, κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, νὰ κινηθῇ κατὰ τοῦ πενθεροῦ, ἀλλὰ κατὰ τῶν κληρονόμων τοῦ ποτὲ συζύγου της, διότι, κατὰ τὰς εἰρημένας ἀρχὰς, ἡ προγαμιαία δωρεὰ ἐξομοιοῦται καθ' ὅλα μὲ τὴν φύσιν τῆς προικὸς καὶ ἀκολουθεῖ τοὺς περὶ ταύτης κανόνας, (Ἀρμεν. βιβλ. δ' τίτλ. θ' 19)· καὶ καθὼς ἡ περὶ ἀποδόσεως τῆς προικὸς ἀγωγὴ μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ γάμου κινεῖται ὑπὸ τῆς γυναικὸς μόνον κατὰ τοῦ συζύγου ἢ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ, εἴτε συνῴκησεν οὗτος κοινῶς μετὰ τοῦ πατρὸς, ὡς ἰσχυρίζεται ἡ ἐκκαλοῦσα, εἴτε μὴ, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴν ὑπῆρχεν ὑπεξουσιότης τοῦ υἱοῦ πρὸς τὸν πατέρα (ὡς δὲν ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθότι εἶναι πασίδηλον ὅτι ἐπὶ Τουρκοκρατείας [2], ὅτε καὶ ἐγένετο ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος γάμος, τοιαύτη ὑπεξουσιότης κατὰ τὰς ἀρχὰς καὶ τ' ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα προνοεῖ τὸ Ῥωμ. δίκαιον, ποσῶς δὲν ὑπῆρχεν) οὕτω καὶ ἡ περὶ ἀποδόσεως τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς ἀγωγὴ κινεῖται κατὰ τοῦ συζύγου, ἢ τῶν κληρονόμων τοῦ συζύγου,

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Προίξ.
(1) Ὅρα τὴν λέξ. Αὐτεξούσιος.—Τέκνα. —Ὑπεξουσιότης.

διὰ τὸν λόγον ὅτι ἀμφοτέρων τῶν δύω τούτων ἀντικειμένων, ἐνῷ ἡ φυσικὴ κυριότης ἀνήκει εἰς τὴν γυναῖκα, ἡ πολιτικὴ ὅμως κυριότης ἀνήκει, διαρκοῦντος τοῦ γάμου, εἰς τὸν ἄνδρα, ἢ τοὺς κληρονόμους του, προσωπικῶν ὑπευθύνων ὡς πρὸς τὴν διαχείρησιν, καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν εἰς τὴν γυναῖκα. »

'Απόφ. 55 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 626).

§ 23. Ἡ δοθεῖσα εἴς τινα γυναῖκα προὶξ, ἐπὶ ὑποσχέσει νὰ γηροκομήσῃ τὸν προικοδοτοῦντα, δὲν εἶναι πρόσκομμα, ὥστε ἡ γυνὴ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν κυριότητα τῶν κτημάτων, ἀφοῦ δι' ἐγγράφων ἐγένετο δεκτὴ ἡ δωρεὰ [1] αὕτη· ὁ δὲ ἰσχύων νόμος δὲν διατάττει, ὅτι διὰ νὰ ἔχῃ ἰσχὺν τὸ ἔγγραφον, δι' οὗ καθίσταται προὶξ ἡ δωρεὰ, ἀπαιτεῖται ἡ ὑπογραφὴ τοῦ προικοδοτηθέντος ἢ δωροδόχου (ἀπόφ. πολιτ. 'Αρείου Πάγου 67 τοῦ 1836, ἣν ἐν τῇ λέξει *Προίξ*).

§ 24. Ἐν 'Αθήναις ὑπάρχει ἔθιμον, κατὰ τὸ ὁποῖον δίδεται προγαμιαία δωρεὰ καὶ ἄνευ προικὸς, μολονότι καὶ ἄνευ ἐθίμου δύναται ἡ δόσις τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς νὰ θεωρηθῇ ὡς κῦρος ἔχουσα καὶ ὅπου δὲν ὑπάρχει δεδομένη προὶξ, καθότι ὁ νόμος δὲν ἐξαρτᾷ τὸ τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς κῦρος ἀπὸ τὴν ὕπαρξιν προικός. (ἀπόφ. 5139 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν).

§ 25. Ὁ δωρεολήπτης τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ πραγμάτων δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν χρέους τοῦ δωρεοδότου. (ἀπόφ. 3324 τῆς 13 φεβρ. 1835 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν).

§ 26. Ἡ πρότασις τοῦ ν' ἀνατραπῇ ἡ γενομένη δωρεὰ, καὶ ἂν θεωρηθῇ ὅτι δὲν μεταβάλλει τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, εἶναι ἀπαράδεκτος μὴ γενομένη κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν.— Ἄλλως τε τοιαύτη περὶ ἀνατροπῆς δωρεᾶς αἴτησις δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἁπλῶς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, χωρὶς νὰ στηρίζεται ἡ αἴτησις αὕτη εἰς προδικασίαν.

'Απόφ. «Ἐπειδὴ ἡ Α δὲν εἶναι κληρονόμος τοῦ Ι, οὔτε ἐνάγεται ὡς τοιαύτη διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους τούτου πρὸς τὸν πατέρα τῶν ἐναγόντων· ὡς δωρεολήπτης δὲ ἁπλῶς τῶν πραγμάτων τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ σημειουμένων, ἡ Α δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν προκειμένην ἀγωγὴν περὶ πληρωμῆς χρέους τοῦ δωρεοδότου.

'Επειδὴ ἡ ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου ὑπὸ τῶν ἐναγόντων γενομένη ἐπιβοηθητικὴ αἴτησις τοῦ ν' ἀνατραπῇ ἡ ὑπὸ τοῦ Ι πρὸς τὸν ἀδελφόν του Α γενομένη δωρεὰ, καὶ ἂν θεωρηθῇ ὅτι δὲν μεταβάλλει τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, πάλιν ἡ ἐπιβοηθητικὴ αὕτη αἴτησις ἐγέ-

---

(1) Βλ. ἀνωτέρω § 6.

νετο βραδέως, διότι, κατὰ τὰ ἄρθρ. 158 καὶ 160 τῆς πολ. δικόν. νέαι προτάσεις καθόσον περιέχονται σιωπηλῶς εἰς τὴν προδικασίαν δύνανται μὲν νὰ γίνουν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, ἀλλὰ κατὰ τὴν πρώτην τὸ βραδύτερον ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, καὶ τοῦτο ἐπὶ ποινῇ ἀποκλείσεως· ὅθεν ἡ προταθεῖσα ἔνστασις ἀπαραδέκτου τῆς προκειμένης ἐπιβοηθητικῆς αἰτήσεως περὶ ἀνατροπῆς τῆς δωρεᾶς στηρίζεται εἰς τὸ ἄρθρ. 160 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἄλλως τε τοιαύτη αἴτησις περὶ ἀνατροπῆς δωρεᾶς δὲν ἠδύνατο ἐκ μέρους τῶν ἐναγόντων νὰ γίνῃ ἁπλῶς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, χωρὶς νὰ στηρίζηται ἡ αἴτησις αὕτη εἰς τὴν προδικασίαν, καθόσον οὗτοι ὡς δανεισταὶ τοῦ δωρεοδότου Γ ὤφειλον, ἂν ἤθελον νὰ ζητήσουν τὴν ἀνατροπὴν τῆς δωρεᾶς, νὰ ἐκθέσουν δι' ἀγωγῆς των ἰδίας ἐκτὸς ὅτι εἶναι δανεισταὶ τοῦ Γ, καὶ τοὺς νομίμους λόγους, ἐφ' ὧν νὰ στηρίζουν τὴν περὶ ἀνατροπῆς τῆς δωρεᾶς αἴτησίν των· οἷον ἐὰν ὁ δωρεοδότης ἐδωρήσατο ἅπασαν τὴν περιουσίαν του εἰς τὸν Α, ὅπερ δὲν φαίνεται πρωτοδίκως νὰ ἐπρότειναν αὐτοὶ παντάπασιν· ὅτι ὡς ἐκ τῆς δωρεᾶς ταύτης ὁ ὀφειλέτης των κατέστη ἀνίκανος νὰ πληρώσῃ τὸ προκείμενον χρέος του· ὅτι τέλος ἀποθανὼν ὁ Γ δὲν ἀφῆκε κληρονόμον· ἢ ὁ ἀφεθεὶς δὲν ἐδέχθη τὴν κληρονομίαν· καὶ ἂν τὴν ἀπεδέχθη καὶ οὗτος, εἶναι ἀναξιόχρεως νὰ πληρώσῃ τὰ χρέη τοῦ κληρονομουμένου Γ· τοσούσῳ δὲ μᾶλλον ἡ ἔκθεσις τοιούτων περιστατικῶν δι' ἀγωγῆς ἰδιαιτέρας ἦτον ἀναγκαία, καθόσον οἱ νόμοι ἐπιτρέπουν τότε τὴν ἀνατροπὴν τῆς δωρεᾶς, ὅταν ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω αἰτιῶν δὲν δύνανται ἄλλως οἱ δανεισταὶ τοῦ δωρεοδότου νὰ πληρωθοῦν τὰ πρὸς τοῦτον δάνειά των· αἰτίαι, αἵτινες οὔτε κἂν ἐφεσίμως ἤδη ἀνεφέρθησαν, διότι, ἐνῷ ἡ ἐκκαλοῦσα διατείνεται ὅτι ὁ ἀδελφός της ἀποθανὼν μετὰ δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς γενομένης δωρεᾶς (ὅπερ παραδέχονται οἱ ἐκκαλοῦντες) ἀφῆκεν ἱκανὴν περιουσίαν καὶ κληρονόμον διὰ διαθήκης τὸν ἀνιψιόν του Ε, οἱ ἐκκαλοῦντες δὲν ἀντεῖπον εἰς τὴν τοιαύτην πρότασιν· ταύτης ἑπομένως τῆς προτάσεως θεωρουμένης ὡς ἀληθοῦς, δὲν ἠδύνατο κἂν νὰ λάβῃ χώραν ἀγωγὴ περὶ ἀνατροπῆς τῆς προκειμένης δωρεᾶς. »

Ἀπόφ. 3324 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν

§ 27. Ποῖαι ἀρχαὶ ἰσχύουσι περὶ δωρεῶν κατὰ τὸ τουρκικὸν δίκαιον;

Ἡ ἀπόφ. 4683 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει :

« Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ληφθεισῶν μαρτυριῶν ἐξάγεται ὅτι καὶ εἰς τὸν τουρκικὸν νόμον ὑπάρχει ἡ προγαμιαία δωρεά· ὅτι ἡ διαχείρησις αὐτῆς μένει εἰς τὸν σύζυγον· ὅτι ἡ σύζυγος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα

νὰ ζητήσῃ αὐτὴν ἀπὸ τὸν σύζυγον, καὶ ἀπὸ τοὺς κληρονόμους του, εἰμὴ ὅταν, ὡς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου, εἴτε ἄλλως πως, ἤθελε διαλυθῇ ὁ γάμος, καὶ ὅτι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τῆς πτωχεύσεως τοῦ συζύγου, ἡ σύζυγος δὲν δύναται ν' ἀπαιτῇ τὴν προγαμιαίαν δωρεὰν, ἐκτὸς μόνον ἂν ὁ γάμος διαλύηται.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου μὴ ἀποδεικνυομένης παντάπασι τῆς διαλύσεως τοῦ γάμου τῆς Ζ μετὰ τοῦ συζύγου της τούτου, μηδὲ ἰσχυρισθείσης τῆς αὐτῆς διαδίκου τοιοῦτό τι, ἕπεται, ὅτι ὁ γάμος αὐτῆς μετὰ τοῦ ἤδη πτωχεύσαντος συζύγου της διατελεῖ ὑπάρχουσα καὶ δὲν διελύθη ὁπωςδήποτε· ὅθεν κατὰ τὸν ἀνωτέρω τουρκικὸν νόμον, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου συνεστήθη ἡ προγαμιαία δωρεά, ἡ εἰρημένη σύζυγος δὲν ἔχει ἤδη δικαίωμα νὰ ζητῇ οὐδὲ ἀπὸ τὸν σύνδικον τῆς πτωχεύσεώς του ταύτην, καὶ ἑπομένως ἡ ἀγωγὴ αὐτῆς εἶναι ἀποῤῥιπτέα. »

Ἀπόφ. 4683 τοῦ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν

Ἡ ἀπόφ. 14 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ ἡ ἰσχυριζομένη παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου δωρεὰ τοῦ διεκδικουμένου λεμονοπεριβόλου ἔλαβεν ὕπαρξιν ἐπὶ τουρκοκρατίας κατὰ τὸ ἔτος Ἐγίρας 1229, ὡς χρονολογεῖται τὸ προσαχθὲν παρὰ τῆς αὐτῆς ἐφεσιβλήτου δημόσιον ἔγγραφον, χοτζέτιον· ἀντιστιχεῖ δὲ τὸ ἔτος αὐτὸ μὲ τὸ Σωτήριον 1818, καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ δικασθῇ ἡ προκειμένη περὶ αὐτῆς τῆς δωρεᾶς ὑπόθεσις κατὰ τοὺς ἰσχύοντας τότε Ὀθωμανικοὺς νόμους· καθότι καὶ ἡ ἰδία ἐφεσίβλητος ἐπεκαλέσθη αὐτούς [1].

Ἐπειδὴ ἡ αὐτὴ ἐφεσίβλητος ἰσχυρίσατο, ὅτι κατὰ τὸ Ὀθωμανικὸν δίκαιον ἐπετρέπετο δωρεὰ μεταξὺ συζύγων, ἥτις ἅμα ἐγένετο παρ' ἑνὸς αὐτῶν πρὸς τὸν ἕτερον καθίστατο ἀμετάκλητος· ὅθεν αὕτη ὡς ἐνάγουσα καὶ διεκδικοῦσα τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος λεμονοπερίβολον ὀφείλει κατὰ τὸν νόμον ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμόν της πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀνακοπῆς της, συνεχομένης μετὰ διεκδικητικῆς ἀγωγῆς· καθότι τὸ εἰρημένον ὀθωμανικὸν ἔγγραφον, χοτζέτιον, γεγραμμένον περὶ τὰ τέλη τῆς σελήνης Ζιχλιτζᾶ τοῦ ἔτους 1229, δι' οὗ ἐγένετο ἡ δωρεὰ τοῦ διαληφθέντος περιβολίου πρὸς τὴν ἐφεσίβλητον παρὰ τοῦ συζύγου της, παράγει μὲν τεκμήριον ὑπὲρ τοῦ ἰσχυρισμοῦ αὐτῆς περὶ τοῦ ὅτι ὑπάρχει Ὀθωμανικὸς νόμος, ἐπιτρέπων τὴν μεταξὺ συζύγων δωρεάν· καθότι ἄλλως ὁ Ὀθωμανικὸς ὑπάλληλος ἢ δικαστικὸς ἐπίτροπος δὲν ἤθελε συντάξει ἔγγραφον ἐναντίον τοῦ νόμου, ἀλλὰ τὸ τεκμήριον τοῦτο δὲν δύναται ν' ἀπαλ-

---

(1) Βλ. Νόμος.

λάξῃ τὴν ἐκκαλοῦσαν τῆς πρὸς τελείαν ἀπόδειξιν ὑποχρεώσεως, καθ' ὅσον εἶναι ἀσθενὴς ἢ μὴ ἀποχρῶσα [2].

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Νομικῆς σελ. 3969).

§ 28. Ἔγγραφον, δι' οὗ ὑπόσχεταί τις λόγῳ προικὸς χρηματικόν τι ποσόν, καὶ ὡς ὅρον τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑποσχέσεως ταύτης ὁρίζει τὸν θάνατόν του, ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι ὑπόσχεσις προικὸς γενομένη ὑπὸ ὅρον, καὶ οὐχὶ δωρεά.—Ὑπογραφέντος δὲ τοῦ προικοσυμφώνου παρ' ὅλων τῶν συνομολογησάντων μερῶν, τὸ συνάλλαγμα θεωρεῖται ἔκτοτε τελειοποιημένον, καὶ δὲν μένει πλέον εἰς οὐδένα τῶν συναλλαξαμένων τὸ δικαίωμα ν' ἀνακαλέσῃ τὰς ἐν αὐτῷ συνομολογηθείσας ὑποχρεώσεις, ὁ δὲ ὅρος τῆς μετὰ θάνατον τοῦ προικοδοτοῦντος καταβλητέας ποσότητος ἀναβάλλει μὲν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ συναλλάγματος, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν τελειοποίησιν αὐτοῦ· ἄρα τὸ συνάλλαγμα αὐτὸ δὲν δύναται ν' ἀνατραπῇ διὰ πράξεως μονομεροῦς τοῦ ἑτέρου τῶν συναλλαξαμένων, οἷον διὰ διαθήκης. (ἀπόφ. 668 τῆς 25 φεβρ. 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 29. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου πᾶν ὅ,τι συμβῇ εἰς τὴν προγαμιαίαν τῆς γυναικὸς δωρεὰν εἶναι εἰς βάρος αὐτῆς. Ὑπόβολον, θεώρητρον.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πολιτικοῦ δικαίου (Ἀρμ. βιβλ. ά τίτ. ιή § 2) τῆς ἀνεκτιμήτου προικὸς ἡ αὔξησις καὶ ἡ ἐλάττωσις ἀνάγεται εἰς τὴν γυναῖκα.

Ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ τῆς 15 νοεμβρ. 1826 προικοσύμφωνον ἐξάγεται ὅτι ἡ προὶξ τῆς Π ἦτον ἀνεκτίμητος.

Ἐπειδὴ ἂν ἐκ τῶν πρωτοδίκως ἐξετασθέντων μαρτύρων ἐξάγηται ὅτι ὁ ἀποθανὼν ἀνὴρ αὐτῆς τῇ ἔδωσε προγαμιαίαν δωρεὰν, ἐξάγεται ὅμως ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ μάρτυρος Χ ὅτι τ' ἀποτελοῦντα αὐτὴν πολύτιμα ἀντικείμενα ὑπῆρχον εἰς Κάλαμον καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ προειρημένου ἀνδρός· πᾶν ὅ,τι δὲ συνέβη μετὰ ταῦτα εἶναι εἰς βάρος τῆς διὰ τοῦ θανάτου τούτου κατασταθείσης τελείας αὐτῶν κυρίας Παρασκευῆς, καὶ οὐχὶ τῶν κληρονόμων τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς.

Ἐπειδὴ τὸ ὑπόβολον εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα μὲ τὴν προγαμιαίαν δωρεάν· ἑπομένως δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ ἡ Π καὶ τὸ αὐτὸ ὑπὸ διάφορα ὀνόματα.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸν Ἀρμεν. (βιβλ. δ' τίτλ. 1, 5, 4) τὸ θεώρητρον

(1) Βλ. Χοτζέτιον.

εἶναι εἰς ἑκάστην λίτραν προικὸς νομίσματα ἕξ· τουτέστι, τὸ δωδέκατον αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ἡ Π δὲν κατέστησεν ὑπερημέρους τοὺς κληρονόμους τοῦ ἀνδρός της περὶ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ θεωρήτρου εἰμὴ διὰ τῆς πρὸς ἀπόπειραν τοῦ συμβιβασμοῦ κλήσεως τῆς γενομένης, ὡς ἐξάγεται, κατὰ τὴν 13 ἰουνίου 1835 ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου Μεσολογγίου· ὅθεν ἀπὸ μόνης τῆς ἐποχῆς ταύτης δύναται νὰ ζητήσῃ τοὺς τόκους αὐτοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 527 καὶ 156 τῆς πολιτ. δικονομίας. » ὅρα τὴν λέξ. *Τόκος.*

Ἀπόφ. 1076 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 30. Πότε ἡ δωρεὰ θεωρεῖται ὡς ἕνεκα θανάτου γενομένη; καὶ πότε ἕνεκα ὕβρεων ἀνακαλεῖται;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἑξῆς φράσεων, αἵτινες περιέχονται εἰς τὸ ἀπὸ 27 ἀπριλίου 1824 προικοσύμφωνον τῆς Α « ὁ δὲ πατέρας » τοῦ γαμβροῦ Δ χαρίζει τὰ ὅσα πράγματα τοῦ εὑρίσκονται τοῦ » υἱοῦ του κινητὰ καὶ ἀκίνητα, ἐξ ὧν ἀπὸ ἐλαιόδενδρα ῥίζας 30, » ὁποῦ εὑρίσκονται εἰς τοποθεσίαν Γιαχούτι καὶ χωράφια εἰς Χαμο- » μοςέρνα» ἐξάγεται ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος δωρεὰ δὲν εἶναι δωρεὰ ἕνεκα θανάτου, ὡς ὁ ἐκκαλῶν διϊσχυρίζεται, διότι δὲν ἐμπεριέχεται τὸ χαρακτηριστικόν της ἕνεκα θανάτου δωρεᾶς, δηλαδή, ὅτι ὁ δωρεοδόχος δὲν θέλει ἀποκτήσει ἀμετάκλητον ἐπὶ τῶν δωροδοτημάτων δικαίωμα εἰμὴ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ δωρεοδότου.

Ἐπειδὴ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅτι ἡ μεταξὺ ζώντων δωρεὰ ἀνατρέπεται, ὅταν ὁ δωρεοδόχος ἦναι υἱὸς ὑπεξούσιος τοῦ δωρεοδόχου ὡς ἀπαγορευομένη δῆθεν ἀπὸ τὸν νόμον εἶναι ἀνυπόςατος, διότι κατὰ τὸν νόμον (Ἁρμεν. βιβλ. ά τ. ά § 18) αἱ ἀπὸ τοὺς ἀνιόντας γενόμεναι δωρεαὶ πρὸς κατιόντας ὑπεξουσίους δὲν ἀνατρέπονται, ἐκτὸς ἐὰν οἱ λαμβάνοντες φανῶσιν ἀχάριστοι πρὸς αὐτούς.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς καταθέσεως ἑνὸς μόνου μάρτυρος, ἤτοι τοῦ Δ, τὸν ὁποῖον ὁ ἐκκαλῶν ἐπρότεινε πρὸς ἀπόδειξιν τῆς πρὸς αὐτὸν ἀγνωμοσύνης τοῦ δωρεοδόχου, δὲν ἐξάγεται παντάπασιν ἡ ἀξιουμένη ἀγνωμοσύνη, διότι αἱ φράσεις, τὰς ὁποίας λέγει ὁ μάρτυς οὗτος ὅτι ἤκουσεν ἀπὸ τὸν δωρεοδόχον ὀργισθέντα, διότι ὁ πατήρ του δὲν ἔστεργε νὰ συμβιβασθῇ μετ' αὐτοῦ « ἀναθεμάτον· νὰ δώσῃ » ὁ θεὸς νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν πόρταν μου νὰ ψωμοζητήσῃ » δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς αἰσχραὶ ὕβρεις, ὡς τὸ πρωτοδικεῖον ὀρθῶς παρετήρησεν. »

Ἀπόφ. 1245 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 31. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολιτ. δικαίου ὑπάρχουν περιπτώσεις τινες, καθ' ἃς συγχωρεῖται εἰς τὸν σύζυγον νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν γυναῖκα, καί τοι συνεςῶτος τοῦ γάμου, τὴν προῖκα· μία δὲ τῶν περιπτώσεων τούτων εἶναι ὅταν ἡ ἐπιςροφὴ αὕτη γίνηται διὰ ν' ἀποκτήσῃ ἡ γυνὴ ἀκίνητόν τι κτῆμα ἱκανὸν ν' ἀσφαλίσῃ τὴν προῖκα (ν. 20 π. 24, 3.—Ν. 73 π. (23, 3). Συγχωρεῖται πρὸς τούτοις ἀγοραπωλησία μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικός, ὅταν δὲν ὑποκρύπτηται δωρεά. Ἡ συνεστῶτος ὅμως τοῦ γάμου γενομένη ὁμολογία τοῦ ἀνδρὸς περὶ ὑπάρξεως τῆς προικὸς δὲν δύναται μόνη αὐτὴ ἀφ' ἑαυτῆς ν' ἀποτελέσῃ ἐντελῆ ἀπόδειξιν. (ἀπόφ. 1806 τοῦ 1841 τῶν ἐν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν). ὅρα τὴν λέξ. *Προίξ*.

§ 32. Τὸ ὑπόβολον πρέπει νὰ ὑπολογίζηται ἐπὶ τοῦ ὅλου τῆς προικὸς καὶ ὄχι μόνον ἐπὶ τοῦ χρηματικοῦ αὐτῆς μέρους· ἀποδίδεται δὲ μετὰ τοῦ τόκου ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, καθότι αἱ περὶ ἀποδόσεως τῆς προικὸς διατάξεις τοῦ νόμου δὲν ἐπεκτείνονται καὶ εἰς τὸ ὑπόβολον. Κατὰ τὸν Ν. (Ἀρμεν. βιβ. 4 τίτ. ά) ὅταν δὲν συμφωνηθῇ τὸ ὑπόβολον, δίδεται, χάριν ὑποβόλου, τὸ γ' τῆς ποσότητος ὅλης εἰς ἣν ἡ προὶξ περιίσταται. (ἀπόφ. 1903 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετ.)

Ἡ ἀπόφ. 48 τοῦ 18 τῶν 41 ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει:

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ οἱ αὐτοὶ ἐφεσίβλητοι ὀφείλουσι προσέτι νὰ πληρώσωσιν εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν Ε καὶ τοὺς αἰτουμένους παρ' αὐτῆς τόκους τῶν εἰρημένων μετρητῶν τῆς προικός, τῆς προσαυξήσεως τῆς προικός, καὶ τῆς πρὸ γάμου δωρεᾶς, ἥτις ἀκολουθεῖ τὴν τύχην τῆς προικός, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἀνὰ δέκα τοῖς ἑκατὸν κατ' ἔτος, ἀρχομένους, δυνάμει τοῦ νόμου *L. un.* § 7 *Cod*: 5, 13 *de rei uxor act.*. καὶ § 116 τῆς ἑξαβ. τοῦ Ἀρμεν., μετὰ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἀποβιώσεως τοῦ ποτὲ συζύγου αὐτῆς Π τελευτήσαντος, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς δικογραφίας, τὸν ὀκτώβριον τοῦ 1824, ἤτοι ἀπὸ τὸν νοέμβριον τοῦ ἔτους 1825, (ὅτε εἶχεν ἤδη ἀναχωρήσει ἡ αὐτὴ Ε ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ συζύγου, ἢ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ, ὡς ἐμφαίνεται ἀπὸ τὴν ἀναφορὰν της τῆς 27 αὐγούστου 1825 πρὸς τὸ τότε ἐκτελεστικὸν σῶμα, καὶ ἐκ τῆς ἀγωγῆς της ὑπὸ χρονολογίαν 8 μαΐου 1830 πρὸς τὸ τότε πρωτόκλ. δικαστ. τῶν Δυτικῶν Σποράδων) μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως, ἂν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἤθελε, διὰ τῶν τόκων, διπλασιασθῇ τὸ κεφάλαιον, διότι, μὴ διπλασιαζομένου αὐτοῦ ἀπὸ τὸν νοέμβριον τοῦ 1825 μέχρι τοῦ μαΐου 1830, ὅτε ἐκινήθη ἡ ἀγωγή, ἕπεται ὅτι δυνάμει τοῦ ἄρθ. 156 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθ' ὃ ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς ἐπιφέρει τὴν ἔναρξιν τῶν ἕνεκα τῆς ὑπερημερίας τόκων, πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ ὁ τόκος ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως. (ὅρα τὴν λέξ. *Τόκος*.)

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρότασιν τῶν ἐφεσιβλήτων περὶ τοῦ νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως εἰς τὸ ψήφισμα τῆς ἐπιεικείας..

'Επειδὴ ἡ πρότασις αὕτη εἶναι μὲν παραδεκτή, καθ' ὅ ἀφορῶσα ἐφαρμογὴν νόμου, καὶ δύναται νὰ γίνῃ εἰς πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, καθίςαται ὅμως ἀνυπόςατος· διότι, κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 12754 λγ' ψήφισμα καὶ ὑπ' ἀριθ. 12,575 διάταγμα τῆς 18 μαΐου 1829 τοῦ τότε κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἐκτέλεσις ἐκείνων τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων πέμπεται εἰς δικαστήριον ἐπιεικείας (διὰ νὰ κανονισθῇ παρ' αὐτῶν ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς, καὶ ἡ πληρωμὴ εἰς προθεσμίαν), ὅσαι ἀφορῶσι χρέη προερχόμενα ἀπὸ δάνεια, συμφωνηθέντα μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1827· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐκδοθησομένης ταύτης ἀποφάσεως δὲν ἀφορᾷ χρέη προερχόμενα ἀπὸ συμφωνηθέν τι δάνειον, ἀλλ' ἔχει ἀντικείμενον ἀπόδοσιν προικὸς καὶ προηγουμένων δωρεῶν, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν τὸ εἰρημένον ψήφισμα.

'Επειδή, κατὰ τὸ ἄρθρ. 780 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ μεταρρυθμίζουσα ἀπόφασις ἀφανίζει τὴν προςβληθεῖσαν, καί, ἂν τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δὲν σημειοῖ ἄλλο δικαστήριον πρὸς ἐκτέλεσιν, ἡ περαιτέρω ἐκτέλεσις τῆς ὑποθέσεως ὑπάγεται αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν. »

§ 33. Ἔγγραφον τοῦ συζύγου διαλαμβάνον ὅτι τὰ περὶ ὧν ἡ δίκη κτήματα ἠγοράσθησαν διὰ χρημάτων της, δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν ὅταν προσβάλληται ὡς εἰκονικὸν καὶ δωρεὰν καλύπτον. Ὅθεν ὀφείλει ἡ γυνὴ ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἰδιοκτησίας της, καθότι πᾶσα δωρεὰ μεταξὺ συζύγων, διαρκοῦντος τοῦ γάμου, εἶναι ἄκυρος, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὑπάρχει ὑπὲρ τῶν τρίτων τὸ νόμιμον τεκμήριον ὅτι ὅλα τὰ παρὰ τῷ ἀνδρὶ εὑρισκόμενα πράγματα εἰς αὐτὸν ἀνήκουσιν, ἐνόσῳ ἡ γυνὴ δὲν ἀποδείξῃ καθαρῶς ὅτι εἶναι ἰδιοκτησία της· ὅθεν καὶ δὲν ἀρκεῖ πρὸς βλάβην τῶν τρίτων ἡ μόνη τοῦ ἀνδρὸς ὁμολογία, ὅτι τὰ χρήματα, δι' ὧν ἀπεκτήθησαν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ, τὰ ἐπίδικα κτήματα, ἀνήκουν τῇ γυναικί. (τεμ. 51 πανδ. (24, 1).—διάτ. 6 κώδ. (5, 16).—Ἀρμεν. δ' ιά. ι—γ, γ. 29). **Ἀπόφ. 4755 τῆς 31 μαρτ. 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν)**

§ 34. Οἱ κληρονόμοι τοῦ δωρεοδότου δύνανται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀνατροπὴν τῆς δωρεᾶς; ναί, οἱ δὲ ἐνάγοντες ὀφείλουν ν' ἀποδείξωσι τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς διατήρησιν τῆς δωρεᾶς ὅρων.

Ἀπόφ. « 'Επειδὴ τὰ παρὰ τῆς ἐκκαλούσης μνημονευόμενα ἐν

ταῖς προτάσεσιν αὐτῆς ἔγγραφα ἀποδεικνύουσι μόνον ὅτι τρίτα πρόσωπα, ἐκλαβόντα τὰ ἐπίδικα κτήματα ὡς κτήματα ἰδιόκτητα τοῦ πατρός τῆς Ι, τὰ ἐπώλησαν ὡς τοιαῦτα μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν ἀρκοῦν τὸ ν' ἀποδείξωσι τὸ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν ἐφεσιβλήτων ἀμφισβητούμενον ζήτημα ὅτι πραγματικῶς ὁ ποτὲ Ν εἶχε παραδώσει ταῦτα εἰς τὸν πατέρα της, ἢ κἂν ὅτι ταῦτα παραλαβὼν ὁ πατήρ της κατεῖχε μέχρι τῆς τελευτῆς του ὡς ἴδιά του κτήματα· ὅπερ ἀναγκαίως ἀπαιτεῖται πρὸς τελειοποίησιν τῆς ὑπὸ ὅρον δωρεᾶς τὸν ὁποῖον αὕτη ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐπικαλεῖται· ὥστε τὸ πρῶτον θέμα τῆς ἀποδείξεως ὀρθῶς ἐτάχθη, καὶ ἡ ἔφεσις κατὰ τοῦτο δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδή, καθ'ὅσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον θέμα, ἤγουν τὸ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὅρων τῆς δωρεᾶς, μὴ ὀρθῶς μὲν ἰσχυρίζεται ἡ ἐκκαλοῦσα ὅτι οἱ ἐνάγοντες δὲν ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ προτείνωσι τὴν ἀμφισβήτησιν τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῶν ὅρων τούτων, διότι τὸ δωρητήριον διαλαμβάνει ὅτι ἂν παραβιάσῃ ὁ δωροδόχος τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως, θέλει ἡ δωρεὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ οὖσα, καὶ τότε τὰ δωρηθέντα κτήματα καθίστανται ὡς πρότερον ἰδιοκτησία τοῦ δωρεοδότου, τὸ δικαίωμα λοιπὸν τοῦτο μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους τούτου φυσικῶς καὶ ἀναγκαίως καὶ ἂν (ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἡ δωρεὰ ἐτελειοποιήθη διὰ τῆς παραδόσεως τῶν κτημάτων παρὰ τοῦ δωρεοδότου πρὸς τὸν δωρεοδόχον) δὲν ἐξεπλήρωσεν, ἔστω καὶ περὶ τὰ τέλη τῆς ζωῆς της, ὁ Ι πρὸς τὸν δωρεοδότην τὰς ὑπὲρ τούτου ὑποχρεώσεις του καὶ οὗτος δὲν ἐπρόφθασε τὸ κατ' αὐτὸν νὰ ἐξασκήσῃ τὸ πρὸς τὴν ἀνατροπὴν τῆς δωρεᾶς δικαίωμά του πρὸ τοῦ ἰδίου θανάτου, ἀναμφιβόλως δικαιοῦνται νὰ ἐξασκήσωσι τοῦτο κατ' αὐτοῦ οἱ κληρονόμοι του, ἀλλ'ἐσφαλμένως, ὡς διατείνεται ἡ ἐκκαλοῦσα, ἐπέβαλεν ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις εἰς αὐτήν, κατὰ δεύτερον θέμα, τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὅρων τῆς δωρεᾶς, διότι ὁ πατὴρ αὐτῆς ἅμα μετὰ τὸν τίτλον τῆς δωρεᾶς ἔλαβεν (ὡς ἰσχυρίζεται ν'ἀποδείξῃ ἡ ἐκκαλοῦσα) τὴν κατοχὴν τῶν δωρημένων κτημάτων, ἡ δωρεὰ ἐτελειοποιήθη, καὶ αὐτὸς κατέστη κύριος τῶν δωρηθέντων· ὥστε μόνον τὰ συστατικὰ ταῦτα ἐπίκεινται εἰς αὐτὴν ἢ εἰς τὸν κληρονόμον της ν' ἀποδείξῃ πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ μὴ ἐκπλήρωσις τῶν πρὸς διατήρησιν τῆς δωρεᾶς ὅρων δὲν ἀφορᾷ εἰμὴ τὴν διάλυσιν ἢ ἀνατροπὴν αὐτῆς, ἐπίκειται εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ἰσχυρίζεται αὐτήν, νὰ τὴν ἀποδείξῃ, καὶ ἑπομένως ἔπρεπε τὸ χρέος τοῦτο εἰς τοὺς προτείνοντας τὴν ἀνατροπὴν τῆς

δωρεᾶς ἐνάγοντας νὰ ἐπιβληθῇ, οὐχὶ δὲ εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν.» Ἀπόφ. 4835 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 35. Ὁ λόγος τῆς ἐλλείψεως τῆς ὑπογραφῆς τοῦ δωροῦντος εἶναι ἀπαράδεκτος κατὰ πρῶτον ἐφεσίμως προτεινόμενος, διότι περιέχει νέον πραγματικὸν περιστατικὸν, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὸ ἄρθρ. 747 τῆς πολιτ. δικον., ὁ ἐκκαλῶν νὰ προτείνῃ δὲν δύναται, ἀλλὰ μόνος ὁ ἐφεσίβλητος [1]. Ἀπόφ. 4504 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 36. Ὑπάρχει εἰς Σπέτζαις ἔθιμον περὶ δωρεᾶς ἀντιβαῖνον εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ῥωμ. δικαίου; Ὅρα τὴν πολιτ. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφ. 349 τοῦ 1840 εἰς τὴν λεξ. *Ἀρμενόπουλος*.

ΔΩΡΟΔΟΚΙΑ (2).

§ 1. Ἂν τὸ καθομολογηθὲν δῶρον δὲν ἐπιδέχηται ἐκτίμησιν εἰς χρήματα, ὑποβάλλεται ὁ ἔνοχος εἰς χρηματικὴν ποινήν. Διὰ δωρο-

---

(1) Σημειωτ. ὅτι ἐκκαλῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἦτον ὁ ἐναγόμενος.—ὅρα τὰς λέξ. Ἀπόδειξις σελ. 82 καὶ ἐπ. καὶ Ἔφεσις.

(2) Βλ. τὰς λέξ. Καταπίεσις.—Δημόσιος ὑπάλληλος, ἔνθα ἡ ποιν. τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφ. 9 τοῦ 1843.—Ἀνάκρισις διοικητική.—Δημοπρασία ἔνθα ἡ τοῦ Ἀρ. Πάγου ποιν. Ἀπόφ. 71 τοῦ 1843.

Σημ. Ἐνταῦθα θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ προσθέσω τ' ἀκόλουθα ἔγγραφα τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις ἐφέταις εἰσαγγελέως.

—«Ἂν τὰ κατὰ τὸ ἄρθρ. 460 τοῦ ποιν. νόμου δοθέντα ἢ καθομολογηθέντα δῶρα ὑπάρχουν ὡς πειστήρια εἰς τὴν ποιν. δίκην, νομίζω ὅτι ὁ εἰσαγγ. τῶν πλημμελειοδικῶν ὀφείλει, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, νὰ εἰδοποιῇ τὸν δήμαρχον τοῦ προσήκοντος δήμου, διὰ νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς παραλαβῆς των ἀπὸ τὸν γραμματέα τοῦ δικαστ. τῶν πλημμελειοδικῶν.

Ἂν τὰ δῶρα καθωμολογήθησαν μόνον χωρὶς νὰ δοθῶσι, πρέπει νὰ πέμπηται ἀπόσπασμα τῆς ἀποφάσεως εἰς τὸν αὐτὸν δήμαρχον ἢ εἰς τὸν δημ. εἰσπράκτορα, διὰ νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς εἰσπράξεώς των.

Κατὰ πᾶσαν δὲ τῶν εἰρημένων περιπτώσεων νομίζω ἀναγκαῖον νὰ ἐνδιαλαμβάνηται ἐν τῇ καταδικαστικῇ ἀποφάσει ἤτε δήμευσις καὶ ἡ εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ προσήκοντος δήμου κατάθεσις τῶν δώρων διὰ νὰ δύναται ὁ εἰσπράκτωρ νὰ ἐνεργῇ, δυνάμει αὐτῆς, τὴν παραλαβήν των.

Ἀριθ. 5982 ἔγγρ. εἰσαγγελέως ἐφετῶν. Ἀθῆναι τῇ 16 δεκεμβρ. 1839.

—Ὁ κλητὴρ Α ἐκηρύχθη, διὰ δωρ., διὰ τῆς ὑπ'ἀρ. 1827 ἀπ. τῶν ἐνταῦθα πλημμελειοδικῶν ἔκπτωτος τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀνίκανος ἐπὶ ἓν ἔτος πρὸς ἀνάκτησιν ἀρχῆς, ἡ δὲ ἀναγκαία συνέπεια τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἶναι ὅτι ὁ καταδικασθεὶς καὶ κηρυχθεὶς ἔκπτωτος τῆς ὑπηρεσίας ἀπεκδύθη ὁλοτελῶς τῆς ἰδιότητος τοῦ ὑπαλλήλου· εἶναι ἁπλοῦς ἰδιώτης, ὅστις

δοκίαν δὲ τιμωροῦνται καὶ ὅσοι ὑπόσχονται δῶρα, διὰ νὰ μὴ καταγραφῶσιν εἰς τὸν στρατιωτικὸν κατάλογον.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου υξϐʹ τοῦ 1840 φέρουσα :

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 459 ἄρθ. τοῦ ποιν. νόμου, ὅστις ὑπόσχεται εἰς δημόσιον ὑπάλληλον οἱονδήποτε δῶρον χάριν τινος πράξεως ἀναγομένης εἰς τὰ τῶν καθηκόντων του, κἄντε ἐδέχθη κἄντε ἀπέῤῥιψεν ὁ δημόσιος ὑπάλληλος τὸ καθομολογηθὲν, ἂν τοῦτο δὲν ἐπιδέχηται ἐκτίμησιν εἰς χρήματα, ὑποϐάλλεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν τοὐλάχιστον πεντήκοντα δραχμῶν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Ν Μ κηρυχθεὶς ἔνοχος, ὅτι ἐκ συστάσεως μετὰ τῶν ἀδελφῶν Δ ὑπεσχέθη δῶρον πρὸς τὸν δήμαρχον Μεσολογγίου Δ, διὰ νὰ μὴ καταγράψῃ οὗτος τὸν Χ εἰς τὸν στρατολογικὸν κατάλογον, τουτέστι διὰ νὰ παραλείψῃ πρᾶξιν ἀναγομένην εἰς τὰ τῶν καθηκόντων του, κατεδικάσθη εἰς πεντήκοντα δραχμῶν πρόστιμον, μὴ ἐπιδεχομένου τοῦ ὑποσχεθέντος δώρου, ὡς ἀορίστου, ἐκτίμησιν εἰς χρήματα· ἑπομένως ἐφηρμόσθη ὀρθῶς τὸ ῥηθὲν 459 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

§ 2. Ἡ δωροδοκία ἐπιφέρει στέρησιν τῶν εἰς τὰ ἄρθρ. 21 καὶ 23 τοῦ ποιν. νόμου διαλαμϐανομένων δικαιωμάτων [1].

Ἡ ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφ. ρογʹ τοῦ 1837 φέρει:

« Ἐπειδὴ ἂν καὶ τὰ ἄρθρ. 21 καὶ 23 τοῦ ποιν. νόμου διατάττουν τὴν στέρησιν τῶν ἐν αὐτοῖς διαλαμϐανομένων δικαιωμάτων ὡς συνέπειαν τῆς εἰς ποιν. κακουργήματος καταδίκης, ἐντεῦθεν δὲν ἕπεται ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἐξαίρεσιν τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος διὰ εἰδικῶν νομικῶν διατάξεων, τὸ δὲ ἄρθρ. 190 τοῦ ποιν. νόμου περιέχει ῥητὴν τοιαύτην ἐξαίρεσιν ὡς πρὸς τὸ πλημμέλημα τῆς δωροδοκίας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὑπαρχούσης καταδίκης ἕνεκα πλημμελήματος δωροδοκίας, ἐφηρμόσθη καλῶς τὸ ἄρθρ 190 τοῦ ποιν. νόμου συνδυασμένον μὲ τὰ ἄρθρ. 21 καὶ 23 τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 198 τοῦ ποιν. νόμου, ὁ ἐλάχιστος ὅρος τῆς εἰς τὸν δωροδοκήσαντα ἐπιϐλητέας χρηματικῆς ποινῆς εἶναι πεντακόσιαι δραχμαὶ, οἱ δὲ ἀναιρεσείοντες κατεδικάσθησαν εἰς χρη-

---

δὲν δύναται νὰ διορισθῇ κἂν εἰς θέσιν τινὰ εἰμὴ μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς ἔτους, καὶ ὅτι διὰ νὰ νὰ ἐκτελῇ χρέη κλητῆρος, ὁ ῥηθεὶς Λ, ἀπαιτεῖται νέος διορισμὸς αὐτοῦ.

Ἀριθ. 14401 ἔγγρ. τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐφέταις εἰσαγγ.

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Δικαιώματα.

ματικὴν ποινὴν πεντακοσίων δραχμῶν, διότι τὰ ὡς σῶμα ἐγκλήματος προσαχθέντα καὶ εἰς τὴν ἀνωτέρω ποσότητα λογισθέντα νομίσματα θεωροῦνται ὡς ἰδιοκτησία τῶν δωροδοκησάντων· προςέτι δὲ καὶ ἂν ἦτον βάσιμος ἡ ὑπόθεσις τῶν ἀναιρεσειόντων, ὁ ἀναιρέσεως οὗτος λόγος εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι ἡ ἀποδοχὴ αὐτοῦ ἤθελεν ἐπιφέρει τὴν ἐφαρμογὴν βαρυτέρας ποινῆς, καὶ τοιουτοτρόπως ἤθελε χειροτερεύσει τὴν τύχην τῶν ἀναιρεσειόντων. »

§ 3. Ὁ δωροδοκήσας τὸν τελώνην διὰ νὰ μὴ σημειώσῃ εἰς τὸ βιβλίον τῆς εἰσαγωγῆς τὸ νόμιμον τέλος τοῦ φορτίου του, καταδιώκεται ὡς δωροδοκήσας, καὶ ὄχι ὡς συνεργὸς τῆς κατὰ τοῦ τελώνου ἐπὶ ἀπιστίᾳ κατηγορίας.

Ἀπόφ. α' Ἐπειδὴ τὸ συμβούλιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, διὰ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματός του, παραδέχεται ὅτι ὁ πλοίαρχος Θ κατὰ τὸν μάϊον τοῦ 1845 ἀποβιβάσας σῖτον εἰς Γύθιον ἔδωκε χρήματα εἰς τὸν τότε ἐλεγκτὴν τοῦ τελωνείου Α, τῶν ὁποίων ἡ ποσότης ὑπερβαίνει τὰς 200 δραχμὰς, διὰ νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ ν' ἀποβιβάσῃ μέρος τοῦ εἰρημένου σίτου, χωρὶς νὰ πληρώσῃ τὸ νόμμιον εἰσαγωγικὸν τέλος, πρὸς ἀθέμιτον ὠφέλειάν του, καὶ πρὸς βλάβην τῆς ἐπικρατείας· πρότασιν, τὴν ὁποίαν παρεδέχθη ὁ Α λαβὼν τὰ χρήματα καὶ παραλείψας νὰ σημειώσῃ εἰς τὸ βιβλίον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ τελωνείου τὸ νόμιμον εἰσαγωγικὸν τέλος τοῦ εἰσαχθέντος τούτου μέρους τοῦ σίτου.

Ἐπειδὴ ὁ πλοίαρχος Β δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, διὰ τῆς πράξεώς του ταύτης, ὡς συναίτιος τῆς πράξεως τοῦ ἐλεγκτοῦ Α, καθότι, διὰ νὰ ὑπάρχῃ συναίτιος, πρέπει, κατὰ τὸ ἄρθ. 56 τοῦ ποιν. νόμου, νὰ ὑπάρχῃ πρόθεσις εἰς ὑποστήριξιν τῆς κυρίας πράξεως, ἢ εἰς παρακίνησιν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς, ἢ συνδρομὴ ἀναποφεύκτως ἀναγκαία πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς κυρίας πράξεως, τουτέστι πρέπει ὁ τοῦ συναιτίου σκοπὸς ν' ἀποβλέπῃ ῥητῶς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐγκληματικῆς πράξεως τοῦ κυρίου αὐτουργοῦ, ἡ δὲ τοῦ συναιτίου ἐνέργεια νὰ ἔχῃ πραγματικὴν ἐπιῤῥοὴν ἐπὶ τῆς ἐπιτυχίας τῆς κυρίας τοῦ αὐτουργοῦ πράξεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, κατὰ τὸ πραγματικὸν, τὸ ὁποῖον παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον, ὁ πλοίαρχος Β δὲν ἐσκόπει οὐδαμῶς δίδων χρήματα εἰς τὸν πρώην τοῦ τελωνείου Γυθίου ἐλεγκτὴν νὰ καταστήσῃ αὐτὸν ἄπιστον εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας του, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ ἐπιτύχῃ αὐτὸς οὗτος ὁ Β τὴν ἀθέμιτον ὠφέλειαν τοῦ εἰσαγωγικοῦ τέλους τοῦ σίτου του, πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ὁποίου σκοποῦ ἐδωροδόκησε τὸν ἐλεγκτὴν, οὐδ' ἠδύνατο ὁ Β κατ' οὐδένα τρόπον νὰ συμπράξῃ ἐπὶ

τῆς ἀπιστίας τοῦ ὑπαλλήλου τούτου, τὰ δὲ δοθέντα πρὸς αὐτὸν χρήματα δὲν δύνανται βεβαίως νὰ θεωρηθῶσιν ὡς συνδρομὴ ἀναποφεύκτως ἀναγκαία πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀπιστίας τοῦ εἰρημένου ἐλεγκτοῦ· τέλος οὐδεμία ἀπέναντι τοῦ νόμου ὑπάρχει εὐθύνη ἐκ μέρους τοῦ Β ἐπὶ τῶν καθηκόντων τοῦ ἐλεγκτοῦ διὰ νὰ θεωρηθῇ οὗτος (ὁ Β) συνευπεύθυνος τῆς ἐπιστασίας τοῦ ὑπαλλήλου τούτου.

Ἐπειδὴ κατὰ μείζονα λόγον ἡ πρᾶξις τοῦ Α δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐκ συστάσεως γενομένη μετὰ τοῦ πλοιάρχου, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 57 τοῦ ἰδίου ποιν. νόμου, κύριον στοιχεῖον τῆς ἐγκληματικότητος τῶν ἐκ συστάσεως γενομένων πράξεων εἶναι ἡ ἀμοιβαία συνδρομὴ τῶν συμπραξάντων, ἥτις, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, δὲν ὑπῆρξεν ἐκ μέρους τοῦ Β ἐπὶ τῆς ἀπιστίας τοῦ ἐλεγκτοῦ.

Ἐπειδὴ ἑπομένως ὀρθῶς τὸ συμβούλιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐχαρακτήρισε τὴν εἰρημένην εἰς τὸν Β ἀποδιδομένην πρᾶξιν ὡς δωροδοκίαν, καί, κατὰ συνέπειαν, ἡ κατὰ τοῦ εἰρημένου βουλεύματος αἴτησις ἀναιρέσεως τοῦ παρὰ τοῖς ἰδίοις ἐφέταις ἀντεισαγγελέως δὲν εἶναι βάσιμος. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου 7 τοῦ 1848.

§ 4. Χωροφύλακες λαμβάνοντες ἀμοιβὴν διὰ τὴν σύλληψιν τῶν λειποτακτῶν ξένων ναυτῶν τιμωροῦνται ἕνεκα δωροδοκίας. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 23 τοῦ 1845).

§ 5. Οἱ ἐπιστάται τῶν ἐπὶ τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν ζώων λαμβάνοντες ἀμοιβήν, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των, τιμωροῦνται ἕνεκα δωροδοκίας [1].

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ παρὰ τοῦ πλημμελειοδικείου παραδεχθὲν πραγματικὸν μέρος τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, ὁ Β ἐπιστάτης ἐπὶ τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν χοίρων κατὰ τὸ 1842 ἔτος συνέλαβε 57 χοίρους τοῦ Π καὶ τοὺς ἔφερεν εἰς χωρίον Λοὶ ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν ἦσαν καταμετρημένοι· ὅτι ὁ Κ ἀπήτει τὴν ἀπόδοσιν αὐτῶν ἐπὶ λόγῳ ὅτι σκοπὸν δὲν εἶχε νὰ τοὺς ἀποκρύψῃ ἀπὸ τὴν καταρίθμησιν· ὅτι ὁ Β, μὴ πειθόμενος κατὰ πρῶτον εἰς τοὺς λόγους τούτους, συνέταξε καταμήνυσιν κατὰ τοῦ Κ· ὅτι τέλος λαβὼν παρὰ τοῦ Κ δραχ. 100, παρέλιπε καταμήνυσιν, ἥτις ἄλλως δὲν ὑπεστηρίζετο.

Ἐπειδὴ ἡ παραδοχὴ τῶν χρημάτων πρὸς παράδοσιν τῶν χοίρων, πρᾶξιν τὴν ὁποίαν ὤφειλε νὰ ἐνεργήσῃ ὁ Β δυνάμει τῶν καθηκόν-

---

(1) Βλ. τὴν λέξ. Δημόσιοι ὑπάλληλοι (ποῖοι);

των του καὶ ἄνευ ἀμοιβῆς, ἅμα πεισθεὶς περὶ τοῦ μὴ βασίμου τῆς εἰς τὸν Κ γενομένης κατηγορίας, ἀπετέλει δωροδοκίαν κατὰ τὸ ἄρθρ 456 τοῦ ποιν. νόμου, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐπὶ δωροδοκίᾳ τιμωροῦνται οἱ ὑπάλληλοι οἱ δεχόμενοι ὁποιονδήποτε κέρδος, διὰ νὰ ἐκτελέσουν πρᾶξιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των ἀναγομένην..

Ἐπειδὴ ἑπομένως τὸ δικάσαν πλημμελειοδικεῖον παρεβίασε τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἀποφασίσαν ὅτι ὁ Β δὲν ἦτον ἔνοχος δωροδοκίας. »

Ἀπόφ. ποιν· Ἀρείου Πάγου 25 τοῦ 1845.

§ 6. Ὁ κατηγορηθεὶς ἐπὶ δωροδοκίᾳ δὲν δύναται νὰ καταδικασθῇ ὡς ἔνοχος ἀπάτης [1]. Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 70 τοῦ 1846, ἣν ἐν τῇ λέξει *Ἀπόφασις*.

Ε.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΔΗΜΟΣΙΑ (2).

Πίναξ λεκτικός.

Ποῖα θεωροῦνται ὡς δημόσια ἔγγραφα;—ἰσχὺς αὐτῶν·—ἐνστάσεις [3].

(1) Βλ. τὰς λέξ. Αἰκίαι.—Κατηγορία.

(2) Βλ. τὸ ἑπόμενον ἄρθρον, τὸ ἐπιγραφόμενον Ἔγγραφα.

(3) Τί ἐστι δημόσιον ἔγγραφον; Ποία ἡ ἀποδεικτικὴ ἰσχύς του; Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διαλαμβάνουσι τὰ ἄρθρα 398, 400, 403 τῆς πολιτ. δικον. Ἐνταῦθα δὲ παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς.

Τὰ δημόσια ἔγγραφα δὲν ἀποτελοῦσιν ἀπόδειξιν μέχρι πλαστογραφίας περὶ τῶν

§ 1. Χρεωστικὸν ὁμόλογον συνταχθὲν ἐνώπιον Ἑλληνικοῦ προξένου κατὰ τὰς περὶ προξένων ὁδηγίας θεωρεῖται ὡς δημόσιον, καὶ ἀποτελεῖ ἐντελῆ ἀπόδειξιν (ἄρθρ. 398—400 πολιτ. δικονομίας). Ἀπόφ. 3867 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν [1].

§ 2 Οὐδεὶς νόμος ἀπένειμεν εἰς τοὺς προξένους τὸ δικαίωμα νὰ συντάττωσι περὶ τῶν ἐνώπιόν των συναπτομένων συμβάσεων ἔγγραφα, ἔχοντα κῦρος δημοσίων ἐγγράφων. Ἄρα ἔγγραφον περὶ ναυτοδανείου (311 ἐμπ. ν.) γενόμενον ἐνώπιον προξένου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡςγενόμενον ἐνώπιον συμβολαιογράφου [2]. Ἀπόφ. 213 τοῦ 1843 τῶν ἐν Σύρῳ πρωτ. (Νομικ. σελ. 2269).

§ 3. Ἔγγραφα τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου θεωροῦνται (ὡς ἐκδοθέντα παρὰ δημοσίου ἀρχῆς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν καθηκόντων της) ὡς φέροντα χαρακτῆρα δημοσίου ἐγγράφου καὶ ὡς ἀποτελοῦντα πλήρη ἀπόδειξιν, ὅταν δὲν προσεβλήθη ἡ γνησιότης αὐτῶν.

Τὰ ἄρθρ. 400 καὶ 404 τῆς πολ. δικον. καὶ τὸ 191 τοῦ δικ. ὀργ. δὲν κάμνουν καμμίαν διάκρισιν μεταξὺ δημοσίων ἐγγράφων πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐν ἰσχύϊ δικον. καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν ταύτης συνταχθέντων· ἄρα ἀφορῶσιν ἐν γένει ὅλα τὰ δημόσια ἔγγραφα, καὶ ἑπομένως καὶ τὰ κατὰ τὸ 1827 ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς

ἐν αὐτοῖς ἀναφερομένων ἠθικῶν γεγονότων, τουτέστι περὶ τῶν πραγμάτων, περὶ ὧν ὁ δημόσιος ὑπάλληλος δὲν ἠδυνήθη νὰ βεβαιωθῇ διὰ τῶν αἰσθητηρίων του, καὶ τὰ ὁποῖα ἀναφέρει ὡς ἔκφρασιν τῆς ἀτομικῆς του γνώμης. Τοιαύτη εἶναι ἡ ἐν τῇ διαθήκῃ βεβαίωσις ὅτι ὁ διαθέτης εἶχεν ὑγιεῖς τὰς φρένας, καθ' ἧς ἐπιτρέπεται ἡ ἐναντία ἀπόδειξις. Ὡσαύτως τὰ δημόσια ἔγγραφα ἀποδεικνύουσι μὲν, ἀλλ' οὐχὶ μέχρις ἀποδείξεως πλαστογραφίας, τὴν γνησιότητα καὶ τὴν ἐσωτερικὴν ἀλήθειαν τῶν ἐν αὐτοῖς ἀναφερομένων δηλώσεων τῶν συμβαλλομένων.

Οἱ συμβαλλόμενοι δύνανται μὲν νὰ ματαιώσωσι τὴν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν δι' ἀντεπιστολῶν, ἀλλ' αὗται ὑποχρεοῦσι μόνον τοὺς συμβαλλομένους καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῶν· στεροῦνται δὲ πάσης ἀποδεικτικῆς ἰσχύος ὡς πρὸς τοὺς τρίτους. (404 πολιτ. δικ.—Βλ. Δικαιοδόχος).

Ἔγγραφον συντεταγμένον οὐχὶ κατὰ τοὺς νομίμους τύπους καὶ παρὰ μὴ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου ἰσχύει μολαταῦτα ὡς ἰδιωτικὸν, ἂν φέρῃ τὰς ὑπογραφὰς τῶν συναλλαξαμένων, καθόσον ἡ δι' αὐτοῦ πιστοποιουμένη σύμβασις δύναται ν' ἀποδειχθῇ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι ἡ ἀνώνυμος ἑταιρία δὲν δύναται νὰ βεβαιωθῇ δι' ἐγγράφου ἀκύρου καθὸ δημοσίου.

Ἅπαντα τὰ ἐμπορικὰ συναλλάγματα, μηδ' αὐτῶν τῶν συναλλαγματικῶν ἐξαιρουμένων, δύνανται τὰ συνταχθῶσιν ἐνώπιον συμβολαιογράφων.

Πργ. Ῥάλλη περὶ ἐμπορ. δικαίου § 444, 445.

(1) Βλ. τὴν λέξ. Ἁρμοδιότης προξένων.

(2) Βλ. τὴν λέξ. Ἁρμοδ. προξένων

ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματείας ἔγγραφα. (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 26 τῆς 8 ἰουλ. 1843).

§ 4. Τὸ κατὰ διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ διεκπεραιωτοῦ ἔγγραφον, δι' οὗ βεβαιοῦται ὅτι πρόσοδοι ἐνοικιάσθησαν, ἰσχύει; Ναί.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν εἶναι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ ἀπὸ 3/15 ἀπριλίου 1833 βασιλ. διατάγματος, ἡ ἀνωτέρα ἀρχὴ τῶν οἰκονομικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων, καὶ ὅλαι αἱ πράξεις τούτων ὡς πρὸς τὴν διαχείρησιν τῆς ἐθνικῆς περιουσίας διαβιβάζονται εἰς αὐτό, ἕπεται ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο εἶναι ἁρμόδιον νὰ βεβαιώσῃ περί τινος ἐνοικιάσεως δημοσίων προσόδων ἂν ἔλαβε χώραν· ὅθεν τὸ κατὰ διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ παρ' αὐτῷ τῷ ὑπουργείῳ διεκπεραιωτοῦ ὑπ' ἀριθ. 4070 ἔγγραφον τῆς 2 σεπτεμβρ. 1846, δι' οὗ βεβαιοῦται ὅτι αἱ κατὰ τὸ 1837 ἔτος πρόσοδοι τοῦ χωρίου Μάκρ. τῆς ἐπαρχίας Φθιώτιδος συνενοικιάσθησαν ἐπὶ δημοπρασίας μὲ τὰς προσόδους τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν πρώην ἐπαρχίαν Ζητουνίου χωρίων κλπ. εἶναι, κατὰ τὸ ἄρθ. 398 τῆς πολιτ. δικονομίας, δημόσιον ἔγγραφον καὶ ἀποδεικνύει, κατὰ τὸ 400 ἄρθ. τῆς αὐτῆς, ὡς πρὸς τοὺς τρίτους, οἵτινες εἶναι οἱ ἤδη ἀναιρεσείοντες, τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐγγράφου, ὅπερ εἶναι ἡ ῥηθεῖσα ἐνοικίασις· ὥστε τὸ ἐφετεῖον δὲν παρεβίασε καμμίαν διάταξιν τῆς πολιτ. δικονομίας, θεωρῆσαν τὸ ἔγγραφον αὐτὸ ὡς ἀποδεικνύον τὴν ἐνοικίασιν αὐτῶν. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 402 τοῦ 1847.

§ 5. Τὸ ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος ἐκδοθὲν ἔγγραφον ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν, καὶ δύναται νὰ προσαχθῇ ἐν ἀντιγράφῳ [1]. Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 46 τοῦ 1849.

§ 6. Ἔγγραφον τοῦ ἐπισκόπου τῶν ἐν Σύρῳ Δυτικῶν, βεβαιοῦν ὅτι ὁ . . εἶναι ἡγούμενος τῶν Ἰουσιουτῶν, ἰσχύει; ναί, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 104 τοῦ 1847 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρ. Π. ἣν ἐν τῇ λέξει *Ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει* § 321.

§ 7. Τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου ἐκδιδόμενα ἔγγραφα θεωροῦνται ἐν Ἑλλάδι ὡς ἐπίσημα; ἐν τῇ λέξει *Ἀρχιερεῖς* ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

---

(1) Βλ. τὰς λέξ. Γήπεδα.—Δικαδίκησις.

§ 8. Ἔγγραφα ὀθωμανικὰ ἐκδιδόμενα ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον ὑπάλληλον θεωροῦνται δημόσια· ἡ δὲ κατ' αὐτῶν ἔνστασις δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν.

Ἀπόφ. α 'Επειδὴ τὰ ὑπὸ των ἀναιρεσιβλήτων παρουσιασθέντα Τουρκικὰ ἔγγραφα ἐνώπιον τῶν κατωτέρων δικαστηρίων, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς κατὰ τοῦ δημοσίου ἐπὶ διεκδικήσει ἀκινήτων κτημάτων ἀγωγῆς των, εἶναι ἔγγραφα δημόσια, καθὸ συντεταγμένα καὶ ἐκδεδομένα ὑπὸ δικαστικοῦ ὑπαλλήλου τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεώς των πραγματικῶς ἐν Ἑλλάδι ἰσχυούσης Ὀθωμανικῆς ἐξουσίας· ὡς τοιαῦτα δέ, κἄντε ἡμεδαπά, κἄντε ἀλλοδαπὰ χαρακτηρισθῶσι, φέρουσι πλήρη πίστιν, ἐν ὅσῳ δὲν ἤθελον προςβληθῇ ἐπὶ πλαστογραφίᾳ, καὶ προσαγόμενα ἁπλῶς ὡς μέσα ἀποδείξεως εἶναι δεκτά, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἡμεδαπὸν δημόσιον ἔγγραφον, οὐδὲ δύνανται νὰ ἐξομοιωθῶσι μὲ τὰς παρ' ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων ἐκδεδομένας ἀποφάσεις ἢ παρ' ἀλλοδαπῶν ὑπαλλήλων συντεταγμένα δημόσια ἔγγραφα, τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις· διότι μόνον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καθίσταται ἀναγκαῖον, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 858—861 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ κηρυχθῇ πρότερον τὸ ἐκτελεστὸν αὐτῶν παρὰ τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων, ἐκτὸς ἂν συνθῆκαι τοῦ κράτους διατάττωσι τὸ ἐναντίον· τῶν δὲ δικαστηρίων ἀρνουμένων τὴν ἐκτέλεσιν, τὰ ἔγγραφα ἐκεῖνα δὲν ἔχουσι τότε εἰμὴ ἰσχὺν ἰδιωτικῶν ἐγγράφων, ἂν φέρωσι τὴν ὑπογραφὴν τῶν μερῶν· ὀρθῶς ἄρα τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐθεώρησεν, ἐν τῇ προσβαλλομένῃ αὐτοῦ ἀποφάσει, παραδεκτὰ τὰ εἰρημένα Τουρκικὰ ἔγγραφα, ὡς μέσα ἀποδείξεως προσαχθέντα ἄνευ προηγουμένης προκηρύξεως τοῦ ἐκτελεστοῦ αὐτῶν, οὐδὲ παρεβίασε ποσῶς, ὡς τὸ ἀναιρεσεῖον δημόσιον διατείνεται, τὰς διατάξεις τῶν προσημειωθέντων ἄρθρων τῆς δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἡ χαρακτήρησις τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐγγράφων εἴτε ὡς ἡμεδαπῶν εἴτε ὡς ἀλλοδαπῶν, εἶναι πάντῃ ἀδιάφορος, ἀφοῦ ταῦτα καὶ ὑπὸ τὴν μίαν καὶ ὑπὸ τὴν ἄλλην ἔποψιν θεωρούμενα φέρουσιν ἐπίσης δημόσιον χαρακτῆρα, καὶ δύνανται ἐπίσης νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς μέσα ἀποδεικτικά· ἀλλὰ καὶ ἐσφαλμένως ἂν ὑποτεθῇ ὁ παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν εἰς αὐτὰ ἀποδοθεὶς χαρακτὴρ ἡμεδαπῶν ἐγγράφων, ἡ ἐσφαλμένη σκέψις του δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως· ἄλλως τε διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως ἑνὸς πραγματικοῦ γεγονότος, ὁποῖον εἶναι ἡ προϋπαρξις Τουρκικῆς ἐξουσίας ἐν Ἑλλάδι, ἥτις ἐνήργει, καθόσον ἐπεκράτει

χρόνον, πράξεις διοικητικάς, δὲν παραγνωρίζονται οὐδαμῶς, ὡς τὸ δημόσιον ἰσχυρίζεται, τὰ ἀπαράγραπτα τῶν Ἑλλήνων πολιτ. δίκαια, ὄντα πάντη ἀνεξάρτητα τῶν διεπόντων τὰς ἰδιωτικὰς σχέσεις νόμων.

Ἐπειδή, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῶν ἄλλων δικογράφων δηλοῦται, τὸ δημόσιον δὲν ἐπρότεινε πρωτοδίκως τὴν ἔνστασιν τοῦ ὅτι δῆθεν τὰ παρὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων προσαχθέντα ἔγγραφα δὲν εἶναι συντεταγμένα κατὰ τὸν προσήκοντα τύπον, ὥστε νὰ προκύψῃ ἐντεῦθεν ἀμφιβολία περὶ τῆς νομιμότητός των, καὶ νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ προσαγαγόντες αὐτὰ ν' ἀποδείξωσι τὸ ἐναντίον, συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ 386 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας· ἄρα τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, θεωρῆσαν ἀπαράδεκτον τὴν ἐνώπιόν του κατὰ πρῶτον γενομένην ἔνστασιν, περὶ ἧς ὁ λόγος, συνεμορφώθη ἐντελῶς μὲ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθ. 160 καὶ 396 τῆς αὐτῆς δικονομίας.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ 160 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, μετὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, μόνον αἱ ἐξ ἐπαγγέλματος, αἱ κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ νόμου καὶ αἱ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης ἐπιτρεπόμεναι ἐνστάσεις δύνανται νὰ προταθῶσι καὶ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν· τοιαύτην δὲ οὔτε πρωτοδίκως, οὔτε κἂν ἐφεσίμως, ἐπρότεινε ῥητῶς τὸ δημόσιον, ὡς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις βεβαιοῖ· διότι ἡ ἀπ' εὐθείας ἢ πλαγίως, ὡς τοῦτο διατείνεται, ἐμπεριεχομένη κατὰ τοῦ κύρους τῶν εἰρημένων ἐγγράφων προσβολὴ εἰς τὴν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου γενομένην πρότασίν του, ἔχουσαν οὕτω· « δὲν *αναγνωρίζει* τὸ δημόσιον τὰ παρουσιαζόμενα ὀθωμανικὰ ἔγγραφα ὡς *γνήσια*, καθὸ ἀλλοδαπῶν ἀρχῶν ἔγγραφα· » ἐκτὸς ὅτι δὲν φέρει ῥητῆς ἐνστάσεως χαρακτῆρα, ἀλλ' εἶναι ἁπλοῦς ἰσχυρισμός, δὲν ἀποβλέπει κυρίως τὸ ἄκυρον, ἀλλὰ τὸ μὴ γνήσιον τῶν ἐγγράφων· ἡ δὲ ἔνστασις τῆς μὴ γνησιότητος εἶναι πάντη διάφορος τῆς περὶ κύρους τοῦ προσβαλλομένου ἐγγράφου, καί, ὡς ὀρθῶς διασκέπτεται τὸ ἐφετεῖον, ἡ τῆς γνησιότητος διαδικασία ὑποθέτει τὸ προσβαλλόμενον ἔγγραφον ὡς ἔχον ἤδη κῦρος καὶ ἀποδεικτικὴν ἰσχύν· ἄλλως τε αἱ ἐνστάσεις αὗται ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξάρτητοι (ἄρθρ. 582) πρέπει νὰ προτείνωνται διακεκριμμένως κατὰ τὴν ὡρισμένην αὐτῶν τάξιν· οὔτε δύναται συμπερασματικῶς ἡ μία νὰ ἐξάγηται ἐκ τῆς ἄλλης, ἢ νὰ θεωρῆται ὡς εἰς τὴν ἄλλην σιωπηλῶς ἐμπεριεχομένη· ὅθεν δὲν παρεβιάσθη ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς τὸ δημόσιον ἀξιοῖ, καμμία διαταξις περὶ τῶν οὐσιαστικῶν ἀκυρωτικῶν ἐνστάσεων, οὔτε ὁ § 1 τοῦ 158 ἄρθρου, κατὰ τὸν ὁποῖον τοιαῦται μόνον νέαι προτάσεις συγχωροῦνται, αἵτινες ἤθελον περι-

§ 11. Αἱ περὶ δημοσίων ἐγγράφων διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς δικονομίας συνταχθέντων;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὰ ἄρθρ. 400 καὶ 401 τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ τὸ 191 ἄρθρον τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων δὲν κάμνουν διάκρισιν μεταξὺ δημοσίων ἐγγράφων πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐν ἰσχύϊ πολιτ. δικονομίας καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν ταύτης συνταχθέντων, ἀλλ' αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων τούτων ἀφορῶσιν ἐν γένει ὅλα τὰ δημόσια ἔγγραφα· ὡς δημόσια δὲ ἔγγραφα θεωροῦνται ὅλα τὰ φέροντα τὰ ἐν τοῖς ἄρθ. 398 καὶ 399 προσόντα. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ἀπὸ 16 δεκεμβρίου 1827 καὶ ὑπ' ἀριθ. 1813 διαταγὴ τῆς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν γραμματείας, ὡς ἐκδοθεῖσα παρὰ δημοσίου ἀρχῆς, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν καθηκόντων αὐτῆς, φέρει χαρακτῆρα δημοσίου ἐγγράφου· ἑπομένως τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἐκλαβὸν αὐτὸ ὡς φέρον πλήρη ἀπόδειξιν, καθὸ μὴ προσβληθείσης τῆς γνησιότητος αὐτοῦ, ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τὰς ἀφορώσας τὴν ἰσχὺν τῶν δημοσίων ἐγγράφων διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, καὶ δὲν παρεβίασε τὸ 1100 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας. » Ἀπόφ. 26 τοῦ 1843 τοῦ Ἀρ. Π.

§ 12. Ἡ ἀπόδειξις τῆς νομιμότητος τῶν δημοσίων ἐγγράφων πρέπει νὰ πηγάζῃ ἐξ αὐτῶν τούτων καὶ ὄχι νὰ εἰκάζηται ἐξ ἄλλων ξένων περιστατικῶν· ὥστε ὁ ὑγειονομοφύλαξ ἔχει μὲν ἁρμοδιότητα νὰ βεβαιώσῃ ὅτι δὲν ἀνεχώρησαν πλοῖα ἐκ τῆς ἕδρας του, καθότι, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ὑπηρεσίας του, ἡ γνῶσις τῆς ἀναχωρήσεως τῶν πλοίων ἀποτελεῖ μέρος τῶν χρεῶν του, ἀλλὰ δὲν ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ βεβαιώσῃ τὰς αἰτίας τῆς μὴ ἀναχωρήσεως, καθότι αὗται ἐξαρτῶνται ἐκ πολλῶν περιστατικῶν μὴ ἀνηκόντων παντάπασιν εἰς τὰ καθήκοντα τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων ἢ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς· ὥστε τοιοῦτον πιστοποιητικὸν δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν (398 καὶ 400 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας). Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Π. 73 τοῦ 1847.

§ 13. Τὰ δημόσια ἔγγραφα φέρουν πλήρη πίστιν, καὶ ὅστις προσβάλλει αὐτὰ ὀφείλει, κατὰ τὸ 405 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικον. νὰ φέρῃ τὴν ἐναντίαν ἀπόδειξιν· ὅστις λοιπὸν ἰσχυρίζεται, ὅτι δημόσιόν τι ἔγγραφον εἶναι ἀνίσχυρον δι' ἀναρμοδιότητα τοῦ ἐκδόσαντος αὐτό, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμόν του.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 163 (σελ. 41 τόμ. 3 τῆς νομολ.) φέρουσα:

« Ἐπειδὴ ὅπου φιλονεικεῖται ἡ ὕπαρξίς τινος πράξεως ἢ περι-

στατικοῦ, τὸ πασίδηλον δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὑπῆρχε φιλονεικία ἂν ἄλλη ἀρχὴ παρὰ τὴν τοῦ Καδῆ ἢ τοῦ Βεζύρη εἶχε δικαιοδοσίαν δικαστικὴν, καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται ἐφήρμωσαν ἐσφαλμένως τὰς περὶ τοῦ πασιδήλου διατάξεις ἐπὶ πράγματος φιλονεικουμένου.

Ἐπειδὴ τὰ δημόσια ἔγγραφα φέρουν πίστιν, καὶ ὅποιος προσβάλλει αὐτὰ, ὀφείλει, κατα τὸ 405 ἄρθρον τῆς πολ. δικονομίας, νὰ φέρῃ αὐτὸς τὴν ἐναντίαν ἀπόδειξιν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐν ᾧ ὁ ἀναιρεσείων, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ δεδικασμένου πράγματος, προσήγαγεν ἀπόφασιν τοῦ Βοεβόδα Ἀθηνῶν, ἀναγνωσθεῖσαν παρὰ τοῦ ἀντιδίκου του ὡς τοιαύτην, καὶ προςβληθεῖσαν μόνον ὡς ἀνίσχυρον δι' ἀναρμοδιότητα τοῦ ἐκδόσαντος αὐτὴν, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἀντὶ νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὸν προσβαλόντα τὴν ἀπόφασιν ταύτην τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως ὅτι ὁ Βοεβόδας δὲν εἶχεν ἐπὶ τουρκοκρατείας δικαιοδοσίαν δικαστικὴν, ἐθεώρησε τὸν προσαγαγόντα τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὡς ὑπόχρεων νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἰσχὺν αὐτῆς.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

§ 14. Κατὰ τὸ 400 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικ. τὰ δημόσια ἔγγραφα ἀποτελοῦν πλήρη ἀπόδειξιν περὶ ὅλων, ὅσα, συμβάντα ἐνώπιον τοῦ δημ. ὑπαλλήλου, περιέχονται ἐν τῷ ἐγγράφῳ· κατὰ δὲ τὸ 405 ἄρθρον ὁ προτείνων ἔνστασίν τινα ἐναντίον δημοσίου ἐγγράφου πρέπει νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἔνστασιν ταύτην.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδικῶν ἀπόφασιν, τὸ κατὰ τὸ τουρκικὸν ἔτος 1227 (1812) ἐκδοθὲν πωλητήριον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται ἡ ἀπαίτησις τοῦ Χατζοπούλου, συνετάχθη παρὰ τοῦ τότε ἁρμοδίου δημοσίου ὑπαλλήλου, τοῦ Καδῆ τῆς Καλλιδρόμης, καὶ κατὰ τοὺς τότε ἰσχύοντας τύπους· ἐπομένως τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν θεωρῆσαν τὸ ἔγγραφον τοῦτο ὡς δημόσιον, καὶ ἀποτελοῦν, ὡς τοιοῦτον, πλήρη ἀπόδειξιν τῆς ἐν αὐτῷ βεβαιωθείσης πωλήσεως, συνεμορφώθη μὲ τοὺς περὶ ἀποδείξεως κανόνας·

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἀποῤῥίψαν τὴν περὶ πλαστογραφίας ἔνστασιν τῆς ἀναιρεσειούσης, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ προτείνουσα αὐτὴν Μαρία Ψιμάδοπούλου δὲν ἐφανέρωσε συγχρόνως τὰ πρὸς ἀπόδειξιν μέσα, δὲν παρεβίασε κἀνένα νόμον, ἀλλ' ἔπραξε συμφώνως μὲ τὸ 405 ἄρθρ. τῆς Πολ. Δικονομίας·

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, σταθμίσαν ἐντὸς τῶν καθηκόντων του τὰ προταθέντα ἀποδείξεως μέσα, ἀνεγνώρισεν ὡς γνησίαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Καδῆ τῆς Καλλιδρόμης· κἀνεὶς δὲ νό-

μος δὲν ἀπαιτεῖ, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἰδιαιτέραν ἐπικύρωσιν τοιούτου δημοσίου ἐγγράφου, ὁποίαν προτείνει ἡ ἀναιρεσείουσα·

Ἐπειδή, κατὰ τὸ 400 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικονομίας, τὰ δημόσια ἔγγραφα ἀποτελοῦν πλήρη ἀπόδειξιν περὶ ὅλων, ὅσα, συμβάντα ἐνώπιον τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, περιέχονται ἐν τῷ ἐγγράφῳ· κατὰ δὲ τὸ 405 ἄρθρον, ὁ προτείνων ἔνστασίν τινα ἐναντίον δημοσίου ἐγγράφου, πρέπει ν' ἀποδείξῃ τὴν ἔνστασιν ταύτην· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ ἐνάγων ἐπρότεινεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ δημόσιον ἔγγραφον, καὶ ὁ ἀ αιρέσεως λόγος ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἀναθέσαν τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως τῆς ἐνστάσεως εἰς τὸν προτείναντα αὐτὴν, παρεβίασε τοὺς περὶ ἀποδείξεως κανόνας καὶ τὸ 400 ἄρθρ. τῆς Πολ. Δικονομίας εἶναι πάντῃ ἀνίσχυρος.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 239 τῆς 29 Νοεμβρίου 1838.

§ 15. Κατὰ τὰ ἄρθρ. 134, 398, καὶ 403 τῆς Πολ. Δικ. πᾶσα ἔκθεσις καὶ πᾶν δημόσιον ἔγγραφον συντεταγμένον κατὰ τὸν προςήκοντα τύπον παρὰ δημοσιου ὑπαλλήλου ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ καθήκοντός του, φέρει πλήρη ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν περὶ πάντων, ὅσα βεβαιοῦνται ὑπ' αὐτοῦ, μέχρις ὅτου ἀποδειχθῇ ὅτι εἶναι πλαστογραφημένα ἢ νοθευμένα· ὥςε, ὅταν τις ἀναφέρῃ ὅτι τὸ ἐπιδοτήριον ψευδῶς μνημονεύει ὡς γείτονας τοὺς . . . , χωρὶς νὰ προσβάλῃ τὸ ἀποδεικτικὸν ὡς πλαστογραφημένον, ἡ πρότασίς του δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγ. 43 τοῦ 1845. — Ὅρα κατωτ. § 17.

§ 16. Κατὰ τὸ 405 ἄρθρον τῆς Πολ. Δικονομίας, ἂν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ γίνῃ ἔνστασις κατὰ δημοσίου ἐγγράφου, πρέπει συγχρόνως νὰ φανερωθῶσι τὰ πρὸς ἀπόδειξιν μέσα, περὶ τοῦ παραδεκτοῦ τῶν ὁποίων γίνεται ἀμέσως συνοπτικὴ συζήτησις καὶ ἀπόφασις· ὅθεν ὁ προσβάλλων ἔγγραφόν τι ὡς οἰκονομικὸν, πρέπει νὰ κάμνῃ ῥητὴν αἴτησιν καὶ νὰ προτείνῃ τὰ ἀποδείξεως μέσα.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 280 (σελ. 129, τόμ. 4 τῆς Νομολογίας).

§ 17. Ἡ κατὰ τοῦ περιεχομένου εἰς τὸ ἐπιδοτήριον ἀπόδειξις εἶναι ἀπαράδεκτος ἂν δὲν προβληθῇ ὡς πλαστόν; ὅρα τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν ἐν τῇ λέξει *ἐπίδοσις* καὶ τὸν ἀνωτέρω § 15.

§ 18. Ὁ ἰσχυριζόμενος ὅτι δὲν ἐννόει τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, εἰς ἣν συνετάχθη συμβόλαιόν τι, δι' οὗ συνῆψε συμφωνίαν τινὰ μετ' ἄλλου, ὀφείλει νὰ προσβάλῃ τὸ δημόσιον ἔγγραφον ὡς πλαστόν· ἄλλως τὸ ἔγγραφον αὐτὸ ἀποτελεῖ ἐντελῆ ἀπόδειξιν.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 400 ἄρθρ. τῆς Πολ. Δικ., τὰ δημόσια ἔγγραφα ἀποτελοῦν περὶ ὅλων, ὅσα, συμβάντα ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου

ὑπαλλήλου περιέχονται ἐν τῷ ἐγγράφῳ, ἐντελῆ ἀπόδειξιν πρός τε τοὺς διαδίκους κλ. ἐνόσῳ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 134 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, τὸ δημόσιον ἔγγραφον δὲν προσεβλήθη καὶ δὲν ἀπεδείχθη ὡς πλαστόν, ἢ νενοθευμένον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς παραδέχεται τὸ πρωταδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, καὶ ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 59 συμβολαίου συνταχθέντος ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα συμβολαιογράφου Δ. Σ., ὁ νῦν ἀναιρεσείων Ἰ. Β. παρουσιασθεὶς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου τούτου μετὰ τοῦ ἀντιδίκου του Μ. Λ. ὡμολόγησεν ὅτι ἐσυμφώνησε μετ' αὐτοῦ τὴν ἐν τῷ μνησθέντι συμβολαίῳ περιεχομένην συμφωνίαν· ἄρα ἐκ τοῦ συμβολαίου τούτου ὑπάρχει ἐντελῶς ἀποδεδειγμένον ὅτι ὁ Ἰ. Β. ἐννόει καὶ ἠδύνατο νὰ ἐκφράσῃ τὴν ὁποίαν ὡμολόγησεν ἐν τῷ συμβολαίῳ συμφωνίαν, μὴ προσβαλόντος δὲ τοῦ Ἰ. Β., κατὰ τὴν παροῦσαν δίκην, τὸ συμβόλαιον τοῦτο ὡς πλαστόν, ἢ νενοθευμένον, ἢ μεταβεβλημένον, ἰσχυριζομένου ἁπλῶς ὅτι δὲν ἐγνώριζε κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ τὴν Ἑλληνικήν, ἢ τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν, καὶ δὲν προσελήφθη διερμηνεύς, ὥστε νὰ τῷ ἐξηγήσῃ τὴν ἐν τῷ συμβολαίῳ καταχωρηθεῖσαν συμφωνίαν, τὸ πρωτοδικεῖον ὀρθῶς καὶ συμφώνως μὲ τὸν νόμον ἐθεώρησε τὸ διαληφθὲν συμβόλαιον ὡς ἀποτελοῦν τὴν ἐναντίαν ἀπόδειξιν τοῦ ἁπλοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ Ἰ. Β (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 134 τοῦ 1848.

ΕΓΓΡΑΦΑ

Ὅρα τὰς λέξεις: 1) Ὑποθήκη.—2) Ἔφεσις.—3) Πλαστογραφία.—4) Ἐκτέλεσις.—5) Δαίτησις. § 30 ἑπ.—6) Ὕβρις.—7) Ἔγγραφα δημόσια.—8) Ἔγγραφα δικαστικά.—9) Συμβόλαια.

Περίληψις.

Α. Ἐν γένει· ἤτοι

§ 1. Ἰδιωτικὰ ἔγγραφα.—Παρατηρήσεις Ῥάλλη.
§ 2. Τὸ ἄρθρον 413 τῆς Πολ. Δικονομίας ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν;
§ 3. Τίς πρέπει νὰ κατέχῃ τὰ τοὺς συγκοινωνοὺς ἐνδιαφέροντα ἔγγραφα;
§ 4. Ἀδιαίρετος ἡ πίστις τῶν ἐγγράφων.
§ 5. Ἂν ὑπάρχῃ ἀμφισβήτησις κατὰ τοῦ ἐγγράφου, ἀπαιτεῖται ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμόν;

---

(1) Ὅρα Ledru Rollin λ. acte notarié N. 260.— Ὅρα προσέτι τὴν λέξιν Συμβόλαια.

§ 6. Ἡ ἀκυρότης τοῦ ἐγγράφου συνεπιφέρει καὶ τὴν τῆς πωλήσεως;
§ 7. Βραδύτης περὶ τὴν κατάθεσιν τῶν ἐγγράφων.
§ 8. Ἡ παραχώρησις δύναται νὰ γίνῃ ὄπισθεν τοῦ ἐγγράφου;
§ 9. Οἱ ἐντολεῖς δύνανται νὰ προτείνωσι τὴν ἔνστασιν περὶ τοῦ μὴ βεβαίου τῆς χρονολογίας;
§ 10. Πότε τὰ ἔγγραφα θεωροῦνται ὡς πρωτότυπα, ἀπολεσθέντα;
§ 11. Πότε πρέπει νὰ ζητῶνται τὰ πρωτότυπα;
§ 12. Ἀπώλεια ἐγγράφων.
§ 13. Τί πρέπει νὰ προτείνῃ τις ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἐγγράφου τινός;
§ 13. (δὶς) Πῶς ἀποδεικνύεται ἡ ἀπώλεια τῶν ἐγγράφων;
§ 14. Ἰσχύουν καὶ κατὰ τοῦ προσάγοντος τὸ ἔγγραφον;

Β. Κατὰ ποίους νόμους κανονίζεται τὸ περὶ τῆς ἰσχύος των; § 15 *ἐπ.*

Γ. Παρὰ ποίων πρέπει νὰ ὑπογράφωνται; — Πότε πρέπει νὰ συντάσσωνται διπλᾶ; § 21 *ἐπ.*

Δ. Αἱ ἀκυρωτικαὶ κατὰ τῶν ἐγγράφων ἐνστάσεις πότε προτείνονται; § 29 *ἐπ.*

Ε. Ἀμφισβήτησις περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ ἐγγράφου.—Πλαστογραφία. § 37 *ἐπ.*

Ϛ. Ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου ἢ εἰρηνοδικείου διεξάγεται ἡ περὶ γνησιότητος ἀπόδειξις; § 57 *ἐπ.*

Ζ. Προσαγωγὴ ἐγγράφων. § 60 *ἐπ.*

Η. Ὑποχρέωσις πρὸς ἐπίδειξιν ἐγγράφων. § 65 *ἐπ.*

Θ. Πότε τὰ ἔγγραφα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως; § 70 *ἐπ.*

Ι. Προσθῆκαι τινές.

Α. Ἐν γένει.

§ 1. Τὰ ἰδιωτικὰ ἔγγραφα λαμβάνουσι τὴν ἰσχύν των ἐκ τῆς ἐν αὐτοῖς ὑπογραφῆς, δι' ἧς ὁ συμβαλλόμενος ἐκφράζει τὴν συναίνεσίν του. Δὲν εἶναι δὲ ἀνάγκη νὰ γραφῇ τὸ ἔγγραφον διὰ τῆς χειρὸς τοῦ ὑπογράψαντος αὐτό· (Εἰσηγ. Θεοφ. βιβλ. γ'. κγ' ἐν προοιμ.). Ἡ ἀνάγκη ὅμως τῆς ὑπογραφῆς ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τὰ κυρίως λεγόμενα συμβόλαια· ὄχι δὲ καὶ εἰς πᾶν ἄλλο ἰδιωτικὸν ἔγγραφον, ὡς τὰ οἰκονομικὰ, ἐμπορικὰ βιβλία κτλ.

Ἡ ἔλλειψις τῆς ὑπογραφῆς τῶν μὴ εἰδότων γράφειν δὲν ἀναπληροῦται διὰ τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ ἢ ἄλλων ἀναλόγων σημείων. Ἐν γένει ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ τὴν χρονολογίαν τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου ὡς στοιχεῖον οὐσιῶδες τῆς ἀποδεικτικῆς ἰσχύος των, τοῦ-

λάχιστον μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων. Ὡς πρὸς τοὺς τρίτους ὅμως εἶναι πολλάκις ἀναγκαία, διὰ νὰ ὁρισθῶσιν αἱ συνέπειαι τοῦ ἐγγράφου ἀπέναντι αὐτῶν. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ συναλλάγματα, ἐφ' ὧν ἡ χρονολογία ἀπαιτεῖται οὐσιωδῶς, καὶ τοιαῦται εἶναι αἱ συναλλαγματικαί.

Ὁ ἐν τῷ ἄρθρῳ 413 τῆς Πολ. Δικονομ. κανὼν εἶναι ἀσυμβίβαστος μὲ τὴν ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν ἀπαιτουμένην ταχύτητα, καὶ περιττὸς καθ' ὅσον εἰς τὰ ἐμπορικὰ βιβλία ὀφείλει νὰ ἐγγράφηται κατὰ σειρὰν πᾶσα πρᾶξις τοῦ ἐμπόρου· ὅθεν καὶ ἡ γνησιότης τῆς χρονολογίας εἰκάζεται ἐπὶ τῶν πλείστων ἐμπορικῶν ἐγγράφων μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου. Τοιαῦτα εἶναι τὰ συμβόλαια, τὰ ὁποῖα κατὰ ῥητὴν τοῦ ἐμπ. νόμου διάταξιν πρέπει νὰ χρονολογῶνται· ἄρα καὶ αἱ συναλλαγματικαί. (Ὅρα τὴν περὶ τούτου ἀνάπτυξιν εἰς τὴν περὶ ἐμπ. δικ. πραγμ. τοῦ Κ. Ῥάλλη § 447.)

Μολαταῦτα ἐπί τινων ἐμπορικῶν συναλλαγμάτων ἡ χρονολογία δὲν καθίσταται βεβαία εἰμὴ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς Πολ. Δικονομ. Τοῦτο δὲ ἐφαρμόζεται ἰδίως εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 192 ἀρ. 6, 95, 39 τοῦ ἐμπ. νόμου.

Ὁ ἐν τῷ ἄρθρῳ 410 κανὼν ἐφαρμόζεται εἰς τὰ ἐμπορικὰ ἔγγραφα; Ὄχι δι' ὅσα εἴδη ἐμπορικῶν συναλλαγμάτων εἰδική τις τοῦ νόμου διάταξις δὲν τὸν ἐπιβάλλει ῥητῶς· οὕτω λοιπὸν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρ. 39 τοῦ ἐμπ. νόμου ἐφαρμόζεται. (αὐτ. § 449.)

§ 2. Τὸ ἄρθρον 413 τῆς Πολ. Δικ. ἀποτελεῖ μέρος τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου, καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν (1).

Ἀπόφ. 137 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετων, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἀπόδειξις.

§ 3. Ἐκ τοῦ νόμου 5, βιβλ. 20, τίτλ. 2 τῶν Πανδεκτῶν ἐξάγεται, ὅτι ἐάν, προκειμένου λόγου περὶ ἐπικοίνου κτήματος, ὑπάρχωσιν ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρουσι τοὺς κοινωνούς, ταῦτα πρέπει νὰ μένωσιν εἰς χεῖρας τοῦ ἔχοντος τὸ μεγαλήτερον μερίδιον, οἱ δὲ λοιποὶ δύνανται νὰ λάβωσιν ἀντίγραφα αὐτῶν καὶ ἐγγύησιν ἀπὸ τὸν λαβόντα τὰ πρωτότυπα νὰ τὰ παρουσιάσῃ, ὅταν χρειασθῶσιν· ἐν ἰσομοιρίᾳ δέ, ἀποφασίζει ὁ κλῆρος (2).

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Ἀναδρομικὴ δύναμις § 8—12. —Ἁρμοδιότης Πολιτικὴ § 13 καὶ 254 τετρ.

(2) Κατὰ τοὺς Ν. 5 τοῦ Κώδ. (3. 38).—6. Δ. (12. 3) 6. Π. (22, 4). —34. Β. (22. 1) διαφωνούντων τῶν κοινωνῶν εἰς ποῖον ἐξ αὐτῶν πρέπει νὰ μένουν τὰ κοινὰ συμβόλαια, ὁ δικαστὴς ἀποφαίνεται ὡς πρὸς τοῦτο. (Ἀπόφ. 6 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ν. Ἐφ. Νομ. σελ. 4323.)

Ἀπόφ. α' Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ Νόμ. 5, βιβλ. 20, τίτλ. 2, τῶν Πανδεκτῶν ἐξάγεται, ὅτι ἐὰν, προκειμένου περὶ ἐπικοίνου κτήματος, ὑπάρχωσιν ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρουσι τοὺς κοινωνοὺς, ὡς εἶναι τὰ ἀποδεικνύοντα τὴν κυριότητα, τὴν ἔκτασιν, καὶ ἄλλας σχέσεις τοῦ κτήματος, ταῦτα πρέπει νὰ μένωσιν εἰς χεῖρας τοῦ ἔχοντος τὸ μεγαλήτερον μερίδιον, οἱ δὲ λοιποὶ συνιδιοκτῆται δύνανται νὰ λάβωσιν ἀντίγραφα αὐτῶν ἐπικυρωμένα, καὶ προσέτι νὰ ζητήσωσιν ἐγγύησιν ἀπὸ τὸν λαβόντα τὰ πρωτότυπα νὰ παρουσιάσῃ αὐτὰ, ὅταν ἤθελαν εἶσθαι ἀναγκαῖα· ἐὰν δὲ ἅπαντες οἱ συνιδιοκτῆται λάβωσιν ἴσα μερίδια καὶ δὲν συμφωνῶσιν εἰς χεῖράς τινος ἐξ αὐτῶν νὰ μείνωσι τὰ ἔγγραφα, τότε ἀποφασίζει ὁ κλῆρος, ἢ διορίζουσιν ἐκ συμφώνου, ἢ διὰ τοῦ κλήρου, ἕνα φίλον των, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου μένουσιν, ἢ παρακατατίθενται εἰς ἱερὸν κατάστημα.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀναγνωρισθεὶς, ὡς προείρηται, διὰ τῶν εἰρημένων διατάξεων τῆς ὑπ' ἀρ. 180, τοῦ 1839 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ ὁ ἐκκαλῶν Δ. Π. κύριος ἑνὸς μέρους τοῦ ἀδιανεμήτου χωρίου Δημινιοῦ, δὲν δύναται μὲν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ προμνησθέντος νόμου, νὰ ἀπαιτήσῃ νὰ μένωσιν εἰς τὴν κατοχήν του τὰ ἔγγραφα τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐπὶ τοῦ χωρίου Δημινιοῦ κοινὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν Β. κυριότητα, ἀλλ' οὔτε νὰ ζητήσῃ νὰ μένωσι ταῦτα εἰς χεῖρας τρίτου, (διότι τὸ μερίδιον τοῦ εἰρημένου χωρίου, τοῦ ὁποίου κύριοι ἀνεγνωρίσθησαν διὰ τῆς προμνησθείσης ἀποφάσεως οἱ ἐφεσίβλητοι ἀδελφοὶ Βλάσση, εἶναι κατὰ πολὺ μεγαλήτερον τοῦ τοῦ Δ. Π.) ἀλλὰ μόνον ἔχει δικαίωμα νὰ λάβῃ ἀντίγραφα αὐτῶν, καὶ προσέτι νὰ ζητήσῃ ἐγγύησιν ἀπὸ τοὺς κατὰ νόμον ἔχοντας τὰ πρωτότυπα ἀδελφοὺς Β. νὰ παρουσιάζωσι ταῦτα ὅταν ἤθελεν εἶναι ἀνάγκη· ἑπομένως ἡ πρότασις τοῦ ἐκκαλοῦντος Δ. Π. τοῦ νὰ μένωσιν ἐξασφαλισμένα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου τούτου τὰ κατασχεθέντα ἔγγραφα πρὸς χρῆσιν ἀμφοτέρων τῶν διαφερομένων μερῶν Π. Β., μέχρις οὗ δὲν θέλουσιν εἶναι πλέον χρήσιμα, εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 745 τῆς Πολ. Δικ., ἡ γενομένη πρωτοδίκως αἴτησις δύναται καὶ κατὰ τὴν ἔκκλητον δίκην νὰ περιορισθῇ καὶ τροπολογηθῇ, ἐὰν ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς δὲν μεταβάλληται διὰ τούτου· ἑπομένως ἂν καὶ ὁ ἐκκαλῶν Δ. Π. ὡς συνιδιοκτήτης μετὰ τῶν ἐφεσιβλήτων Θ. Β. τοῦ χωρίου Δημινιοῦ ἐζήτησατο μὲν πρωτοδίκως νὰ μένωσιν ἐξησφαλισμένα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου τούτου τὰ κατασχεθέντα ἔγγραφα, χάριν τῶν ἐπὶ τοῦ ἐπικοίνου κτήματος δικαίων του, κατὰ πρῶτον δὲ ἐφεσίμως διὰ τῶν

ἐγγράφων προτάσεών του ἐζήτησεν, ἐν ἀποτυχίᾳ τῆς πρωτοδίκως γενομένης αἰτήσεώς του, νὰ διαταχθῇ νὰ μένωσιν ἐξησφαλισμένα τὰ εἰρημένα ἔγγραφα μέχρις οὗ δοθῶσιν εἰς αὐτὸν ἀντιπεφωνημένα ἀντίγραφα αὐτῶν καὶ ἀξιόχρεως ἐγγύησις παρὰ τῶν ἀντιδίκων τοῦ Β., νὰ ἐμφανίζωσιν αὐτά, ὅταν ὁποιαδήποτε χρεία ἤθελε τὸ ὑπαγορεύσει, τροπολογηθείσης τοιουτοτρόπως τῆς πρωτοδίκου αἰτήσεώς του, δὲν μεταβάλλεται ποσῶς ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ μόνον περιορίζεται αὕτη, καθόσον ζητεῖται ἐφεσίμως ὀλιγώτερον ἀφ' ὅ,τι εζητήθη πρωτοδίκως.

Ἐπειδὴ ἡ ἔνστασις τῶν ἐφεσιβλήτων, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν δὲν δύναται πλέον νὰ λάβῃ ἀντίγραφον τῶν κατασχεθέντων ἐγγράφων, καθότι ἐὰν ἐνόμιζε τοῦτο ἀναγκαῖον, ἐδύνατο, ἐνῷ ἐγένετο χρῆσις αὐτῶν εἰς τὴν κυρίαν δίκην, νὰ λάβῃ ἀντίγραφα, ἀλλὰ τότε δὲν ἔκαμε τὴν παραμικρὰν αἴτησιν περὶ διεκδικήσεως ἐγγράφων ἢ λήψεως ἀντιγράφων, εἶναι ἀνυπόστατος, καθότι ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἐνήργησε τὰ ἐπὶ τῶν κατασχεθέντων ἐγγράφων δικαιώματά του καθ' ὃν καιρὸν ἦτον ἐκκρεμὴς ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν εφεσιβλήτων δίκη περὶ τῆς κυριότητος τοῦ χωρίου Δημινιοῦ, δὲν ἕπεται ὅτι παρῃτήθη αὐτῶν· ἐκτὸς δὲ τούτου, τὸ ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἐγγράφων δικαίωμά του ἠμφισβητεῖτο τότε παρὰ τῶν ἐφεσιβλήτων, ἤδη δὲ ἀναγνωρισθεὶς αὐτὸς δικαστικῶς συνιδιοκτήτης, μετὰ τῶν ἐφεσιβλήτων, τοῦ χωρίου Δημινιοῦ, καὶ κατὰ συνέπειαν τῶν ἐγγράφων, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ κυριότης αὐτοῦ, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ὅσα δικαιώματα χορηγεῖ εἰς αὐτὸν ὁ προμνησθεὶς νόμος 5, βιβλ. 20, τίτλ. 2, τῶν Πανδεκτῶν ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἐγγράφων.

Ἐπειδὴ καὶ ἡ ἔνστασις τῶν ἐφεσιβλήτων, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν δύναται νὰ λάβῃ ἀντίγραφα μόνον τῶν ὑπαρχουσῶν ἐπισήμων μεταφράσεων ἐκ τῶν κατασχεθέντων Τουρκικῶν ἐγγράφων, καὶ μόνον ἐκείνων, ὅσα κατ' αὐτοὺς ἀφορῶσι τὴν κυριότητα τοῦ χωρίου Δημινιοῦ, καὶ οὐχὶ τῶν λοιπῶν, ὅσα κατ' αὐτοὺς δὲν ἀνάγονται εἰς τὴν κυριότητα ταύτην, εἶναι ἐπίσης ἀνυπόστατος, διότι ὁ ἐκκαλῶν, δυνάμει τοῦ προμνησθέντος νόμου τῶν Πανδεκτῶν, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ ἀντίγραφα ἀντιπεφωνημένα τῶν πρωτοτύπων Τουρκικῶν ἐγγράφων, καὶ οὐχὶ μόνον τῶν μεταφράσεων αὐτῶν, ἐφ' ὅσων ὁ ἐν Ἀθήναις Β. διερμηνεὺς τῆς Τουρκικῆς γλώσσης διατελεῖ εἰς θέσιν νὰ δώσῃ τοιαῦτα ἀντίγραφα, καὶ οὕτω νὰ ἐκπληρωθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου, καὶ νὰ εἰσακουσθῶσιν αἱ εὐχαὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος, καὶ διότι, μεταχειρισθέντων τῶν ἐφεσιβλήτων ὅλα τὰ κατασχεθέντα παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἔγγραφα, ὡς συντείνοντα εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἐπὶ τοῦ χωρίου Δημινιοῦ κυριότητος (ἑνὸς μέρους τῶν ὁποίων ἀνε-

γνωρίσθη, ὡς προείρηται, κύριος καὶ ὁ ἐκκαλῶν) καὶ σχετικὰ ἑπομένως μὲ τὴν ἀπόδειξιν ταύτην, ἔχει οὗτος τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ ἀντίγραφα ὅλων τῶν κατασχεθέντων ἐγγράφων. »

Ἀπόφ. 249 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3306)·

§ 4. Ἡ ἀρχὴ ὅτι ἡ πίστις τῶν ἐγγράφων εἶναι ἀδιαίρετος, ἔχει χώραν, ὅταν διάδικός τις ἐπικαλῆται ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν πίστιν ἐγγράφου συνταχθέντος μάλιστα ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του (ἄρθρ. 415 § 1 τῆς Πολ. Δικ.). Ὅρα κατωτ. σελ. 364 στμ.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἀρχὴ ὅτι ἡ πίστις τῶν ἐγγράφων εἶναι ἀδιαίρετος ἔχει χώραν, ὅταν διάδικός τις ἐπικαλῆται ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν πίστιν ἐγγράφου συνταχθέντος μάλιστα ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του· (ἄρθρ. 415 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας)· διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὁμολογιῶν, ἡ δικαιοσύνη δὲν ἐπιτρέπει τὰ μὲν ὑπὲρ ἑαυτοῦ λαλοῦντα νὰ ἐκλέγῃ, τὰ δὲ ὑπὲρ τοῦ ἀντιδίκου ν' ἀποκρούῃ, καὶ ὅ,τι τις προσάγει ὑπὲρ ἑαυτοῦ, αὐτὸ καὶ νὰ πολεμῇ quod produco non reproba, ἀλλὰ τοιαύτη δὲν εἶναι ἡ προκειμένη περίπτωσις, οὐδ' εἶναι ἄλλως τὸ προκείμενον προικοσύμφωνον αὐτὸ καθ' ἑτὸ ἐκ τῶν ἀδιαιρέτων, οὔτε λόγῳ τῆς φύσεώς του, μὴ περιέχον ὡς ἀντικείμενον πρᾶγμα ἢ πράξεις ἀνεπιδέκτους ὑλικῆς ἢ νοερᾶς διαιρέσεως ἢ κεφάλαια, ὅρους καὶ διατάξεις ἀλληλένδετα καὶ ἀπ' ἀλλήλων ἐξαρτώμενα, οὔτε λόγῳ τῆς πρὸς τὴν μὴ διαίρεσιν αὐτοῦ προθέσεως τῶν συναλλαττομένων (l. 1 § 5 l. 29 l. 75 § 9 l. 126 § 1 l. 134 in fin l. 140 in pr Π. 45 1 l. 42 c. 2 4)· οὐδὲ εἶναι ἐπὶ τέλους λόγος ἐνταῦθα περὶ ἀκυρώσεως ἕνεκα παραβάσεως τύπου τινος, ἐκ τῆς ἀχωρίστου συνδρομῆς τοῦ ὁποίου μετὰ ἄλλων τύπων νὰ ἐξαρτᾶται κατ' ἐπιταγὴν τοῦ νόμου ἡ ὕπαρξις αὕτη τοῦ συμβολαίου διὰ νὰ χωρῇ ἡ ἀρχή, τὴν ὁποίαν ἐπικαλεῖται ὁ ἀναιρεσείων, τοῦ ἀδιαιρέτου τῆς τῶν δημοσίων ἐγγράφων πίστεως καὶ ἐκτελέσεως· (ἄρθρ. 402, 403, 409, 410 τῆς Πολ. Δικονομίας). »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 4 τοῦ 1847.

§ 5. Ἀγωγὴ προσωπικὴ καὶ στηριζομένη εἰς εὐκρινὲς κατὰ τύπον ἀποδεικτικὸν συντεταγμένον καὶ ἀναμφισβήτητον ἔγγραφον, εἶναι συνοπτική, καὶ ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ δὲν ἀπαιτεῖται (1)· βλ. τὰ ἐν πλάτει ἐκτιθέντα εἰς τὰς σελ. 362—370 τῆς λέξ. ἀπόπειρα *πρὸς συμβιβασμόν*.

---

(1) Ἀλλ' ἂν ἀμφισβητηθῇ ἡ ὑπογραφή; ποῖα θεωροῦνται ἀναμφισβήτητα ἔγγραφα; (αὐτ. ὡς ἐν τῷ ζητήματι.)

§ 6. Κατὰ τὸν νόμον 6 τοῦ Κώδ. de fide instrumentorum, ὁσάκις οἱ διάδικοι ἀποφασίσωσι νὰ συντάξωσιν ἔγγραφον πωλητήριον, ἡ ἀκυρότης τούτου συνεπιφέρει καὶ τὴν τῆς πωλήσεως; ὁ νόμος οὗτος ἐν τοσούτῳ δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν, ὅταν τὸ δικαστήριον δὲν θεωρήσῃ ἄκυρον τὴν πώλησιν (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 7 τῆς 16 Φεβρ, 1842. (σελ. 23 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1842).

§ 7. Μὴ γενομένης ἐγκαίρως τῆς καταθέσεως τῶν ἐγγράφων τῆς δίκης, ἡ δίκη ἀναβάλλεται καὶ ὁ δικηγόρος καταδικάζεται εἰς τὰ ἔξοδα (2).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 14 τοῦ 1845.

§ 8. Ἡ παραχώρησις δικαιώματος δύναται νὰ γενῇ ὄπισθεν τοῦ ἐμφαίνοντος τὴν ὑποχρέωσιν ἐγγράφου; Ὅρα ἐν τῇ λέξει *γραμμάτια* τὴν ἀπόφ. 131 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ν. Ἐφ. (3).

§ 9. Τοῦ ἐντολοδόχου ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν νὰ διώκῃ, καὶ δικαστικῶς ἔτι, τὰ δίκαια τοῦ ἐντολέως, ν' ἀντικαθιστᾷ δὲ καὶ ἄλλον πληρεξούσιον, ὁ ἀντικατασταθεὶς παρ' αὐτοῦ καὶ μὲ τὰς αὐτὰς δυνάμεις ἐπίτροπος δύναται εὐλόγως νὰ διεξάγῃ τὰς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐντολῆς ἀναφυομένας δίκας, καὶ ἐπομένως ν' ἀναθέτῃ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἐντολέως του, εἰς ἁρμόδιόν τι πρόσωπον καὶ νὰ ὑπόσχηται ἀμοιβήν. — Οἱ ἐντολεῖς δὲ θεωροῦνται ὡς συναλλαχθέντες οἱ ἴδιοι, διότι ἐντολοδόται ἀρχικοὶ ὄντες ἀποτελοῦν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον μὲ τὸν ἐντολοδόχον ὡς πρὸς τοὺς τρίτους· ἄρα μόνοι οἱ τρίτοι δύνανται νὰ προτείνουν τὴν ἔνστασιν περὶ τῆς μὴ βεβαίας χρονολογίας. Περὶ τούτου διαλαμβάνει ἡ 4 σκέψις τῆς 2798 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθ. Ἐφ. (4).

§ 10. Πότε τὰ ἔγγραφα θεωροῦνται ὡς πρωτότυπα, ἀπολεσθέντα; ἡ ἀπόφ, 1265 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ἀθ. Ἐφ. διαλαμβάνει περὶ τούτου.

§ 11, Ἡ προσαγωγὴ τῶν πρωτοτύπων ἐγγράφων διατάττεται ἀπὸ τὸν Νόμον (ἄρθρ. 391 Πολ. Δικ.) διὰ νὰ παρατηρηθῇ καὶ ἀναγνωρισθῇ ἡ γνησιότης αὐτῶν· ἐπομένως ὁσάκις ἔγγραφα ἐκπροσχθη-

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀρραβὼν σελ. 143 καὶ σελ. 134.

(2) Τὰ μετὰ τὴν συζήτησιν προσαχθέντα ἔγγραφα εἶναι ἀπαράδεκτα. (Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 78 τοῦ 1845).

(3) Ὅρα καὶ τὰς λέξ. Δικαιοδόχος. — Παραχώρησις.

(4) Ὅρα τὰς λέξ. πληρεξουσιότης. — Ἐντολή. — Δικαιοδόχος.

σαν κῦρος ἔχοντα παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικ., ἡ προσαγωγὴ τῶν πρωτοτύπων ἐγγράφων καθίσταται περιττή.

'Απόφ. 3598 τοῦ 1845 τῶν ἐν 'Αθ. 'Εφ.

§ 12. Κατὰ τὰ ἄρθρα 391, 554, 559 καὶ 383 τῆς Πολ. Δικ. ὁ διάδικος δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἐν πρωτοτύπῳ κοινοποίησιν τῶν ἐγγράφων, καὶ μεχρισοῦ γενῇ τοῦτο, ν'ἀρνηθῇ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ πᾶσαν ἀπαίτησιν, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ θεωρηθῇ ὡς σιωπηλῶς ὁμολογήσας τὴν ἀγωγήν.

'Απόφ. 4777 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθ. 'Εφ.

§ 13. Ἡ περὶ ἀποδείξεως τῆς ἀπωλείας τῶν ἐγγράφων αἴτησις πρέπει νὰ ὁρίζῃ τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς ἀπωλείας· ἡ δὲ ἔκφρασις *ὅτι ἐπροσπάθησε νὰ εὕρῃ καὶ δὲν εὗρε τὰ ἔγγραφα*, δὲν ἀποτελεῖ οὐδεμίαν ὑπὲρ τοῦ προτείνοντος ἀπόδειξιν.

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 108 τοῦ 1848.

§ 13. (δὶς) ὁ διατεινόμενος, ὅτι ἀπωλέσθη ἔγγραφόν τι ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ (καὶ διὰ μαρτύρων) τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ἀπώλετο. (Νόμ. 18 τίτλ 20 βιβλ. 4 τοῦ Κώδ.).

'Απόφ. 562 τῆς 22 'Οκτ. 1837 τῶν ἐν 'Αθ. 'Εφ.

§ 14. Τὰ προσαγόμενα ἔγγραφα ἐκτιμῶνται καὶ κατὰ τοῦ προσάγοντος αὐτά. (Ἀπόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 154 τοῦ 1849).

Β. Κατὰ ποίους νόμους πρέπει νὰ κανονίζωνται τὰ ἔγγραφα(1);

§ 15. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 386 τῆς Πολ. Δικ. ὁ τύπος τῶν ἐγγρά-

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Νόμος.

Εἰς τὸ Εὑρετήριον τοῦ 'Ρολλίνου, λ. acte, § 56 καὶ ἐπ. εὑρίσκετε τὰ ἑξῆς·

'Υπὸ ποίου νόμου κανονίζονται τὰ ἔγγραφα (α);

Πρέπει νὰ διακρίνωμεν τὰ ἀφορῶντα τοὺς ἐξωτερικοὺς τόπους τῶν ἐγγράφων ἀπὸ τὰ ἀφορῶντα τὴν ἱκανότητα τῶν συμβαλομένων καὶ τὴν οὐσίαν τῶν διατάξεων.

(α) Ὅρα τὰς λέξ. Δωρεά.—Χαρτόσημον.—Νόμος.—Κληρονομία.—Παρατηρήσεις σπουδαιοτάτας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εὑρίσκετε εἰς τὸ περὶ πολ. δικ. σύγγραμμα τοῦ Κ. Φίδερ (σελ. 54 ἐπ.)· ἐν δὲ τῇ λέξει Νόμος θέλω μεταγράψει τὰ οὐσιωδέστερα.

ρων κανονίζεται κατὰ τοὺς νόμους, ἢ τὰς συνηθείας, τοὺς ἰσχύοντας καθ' ὃν χρόνον καὶ τόπον εξεδόθησαν· δύναται δὲ νὰ ἐπιτραπῆ καὶ ἀπόδειξις διὰ μαρτύρων περὶ τῶν συνηθειῶν αὐτῶν.

Ἀπόφ. 72 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ν. Ἐφ. (Νομ. σελ. 4637).

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς διατυπώσεις (formes), πρέπει νὰ τηρῆται ὁ νόμος τοῦ τόπου, ἔνθα τὸ συμβόλαιον συνάπτεται, κατὰ τὸ ἀξίωμα locus regit actum. — (Ὅρα Merlin, rep. v° loi § 6 n. 7. — καὶ quést de droit v° police et contrat d'assurances. — Touill T. 10 σ. 126 note. — Ζαχαρ. γαλλ. κώδ. Τ. 1. σ.).

Τὸ ἀξίωμα locus regit actum ἐφαρμόζεται εἰς τοὺς πρέσβεις καὶ τὰ ὅμοια διπλωματικὰ πρόσωπα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν κύκλον τῶν καθηκόντων των; τὰ ἔγγραφα αὐτῶν ἰσχύουσι καὶ ἂν δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατυπώσεις, αἱ ἐν τῷ τόπῳ τῆς συντάξεώς των ἰσχύουσαι; Huber de jure civitatis, σελ. 3 κεφ. 8 § 1. —Merlin, v. testament, τμῆμα 2 § 3, ἄρθρ. 8—

Τὸ ζήτημα ἂν συμφωνία τις ἦναι θεμιτὴ ἢ δεν ἦναι, κανονίζεται ἀπὸ τοὺς νόμους τοῦ τόπου, ἔνθα συνάπτεται. Merlin, rép. v° hypothèque, τμῆμα 2 § 2, ἄρθρ. 5.

Ὡς πρὸς τὴν ἱκανότητα τῶν συμβαλλομένων, εἶναι πρόδηλον ὅτι αὕτη πρέπει νὰ κανονίζηται ἀπὸ τὸν νόμον τῆς κατοικίας των. — Ὅρα τὴν λέξιν Νόμος.

Ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τῶν διατάξεων ὑπάρχει νομικὴ ἀρχή, κατὰ τὴν ὁποίαν κανονίζονται ἀπὸ τοὺς νόμους τοῦ τόπου, ὅπου ἐγένετο τὸ συνάλλαγμα· ὅθεν, ἀπὸ τοὺς νόμους αὐτοὺς κανονίζονται τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ἐνοχαὶ αἱ ἐκ τῶν συναλλαγμάτων πηγάζουσαι, οὐχὶ δὲ ἀπὸ τοὺς νόμους τοῦ τόπου, ἔνθα κεῖνται τὰ κτήματα, ἐφ' ὧν ἐνεργεῖται ἡ ἐκτέλεσις. Merlin, rép. v° hypothèque, τμῆμα 2 § 2 ἄρθρ. 5.

Ἐναπολείπεται νὰ ἐξετάσωμεν ἀπὸ ποίου χρόνου νόμους πρέπει νὰ κανονίζωνται αἱ πράξεις (actes).

Ἂν πρόκηται περὶ τῆς ἱκανότητος τῶν μερῶν, ἐφαρμόζεται ὁ νόμος, ὅστις ἴσχυε κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ συναλλάγματος. Merlin, quest. v° testament.

Ἂν πρόκηται περὶ τῶν διατυπώσεων τῶν ἐγγράφων, ἐφαρμόζεται ὁ ἰσχύων καθ' ἣν ἡμέραν συνετάχθησαν. Νόμ 144 § 1 Πανδεκτῶν de reg. jur.

Συνεπείᾳ τῆς ἀρχῆς ταύτης, ἀλλὰ κατ' ἀντίθετον ἔννοιαν, ὁ νέος νόμος δὲν δύναται νὰ καλύψῃ τὰς τυπικὰς ἀκυρότητας, αἵτινες περιέχονται εἰς ἔγγραφα συνταχθέντα ἰσχύοντος νόμου, ὅστις τὰς ἐκήρυττε τοιαύτας. Merlin, rép. v° effet retroactif, τμῆμα 3 § 3.

Ὁ νέος νόμος δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ ἔγκυρον πρᾶξιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἀρχαιότερος δὲν ἔδιδε τοιοῦτον κῦρος· ὡς παράδειγμα φέρομεν τὴν διάτ. 14 τοῦ Κώδ. de non numerata pecunia.

Ὅταν πρόκηται νὰ κρίνῃ τὶς ἂν συμφωνία τὶς ἦναι θεμιτή, ἐξετάζεται ὁ νόμος τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐγένετο τὸ συνάλλαγμα, χωρὶς νὰ λαμβάνωνται

§ 16. Όταν πρόκηται περὶ ἀλλοδαπῶν ἐγγράφων, πρέπει νὰ παρατηρηθῶσιν οἱ νόμοι οὐχὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ζητεῖται ἡ ἐκτέλεσις, ἀλλὰ τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐξεδόθη τὸ ἀλλοδαπὸν ἔγγραφον (1)· διότι, κατὰ τὰς κοινὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, τὰ ἔγγραφα δὲν ἔχουν ὑφ' ὅλας τὰς ὄψεις καὶ τὰς σχέσεις αὐτῶν εἰμὴ τοσαύτην ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματά των ἰσχὺν, ἣν χορηγοῦσιν αὐτοῖς οἱ οὐσιαστικοὶ πολ. νόμοι οἱ ἐπικρατοῦντες εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ὑπάρξεώς των, ... οἱ νόμοι δὲ οἱ ἀφορῶντες τὸ δικαίωμα τῆς ἐκτελέσεως ὡς πρὸς ἀλλοδαπὰ ἔγγραφα, εἶναι φύσει οὐσιαστικοὶ καὶ πολιτικοὶ, οὐχὶ δὲ δικονομικοί. Τὴν ἀπόδειξιν ταύτην ὑπεχρεώθη νὰ φέρῃ ὁ ζητήσας τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀλλοδαποῦ ἐγγράφου δι' ὅλων τῶν νομίμων μέσων ἐκτὸς τοῦ τῶν μαρτύρων, τὸ δὲ ἀποδειχθησόμενον θέμα εἶναι: ὅτι εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν κράτος κατὰ τὸν Ὀκτ. 1835, ὅταν ἐξεδόθη ἡ καταδικάζουσα τὸν Λ. από-

---

ὑπ' ὄψιν αἱ ἐπελθοῦσαι τυχὸν τροποποιήσεις. Νόμ. 137 § 6 Πανδέκτων de reg juris.

Τὰ ἔγγραφα (actes) εἶναι ἀδιαίρετα ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματά των. Αὐτὸς εἶναι ὁ κανών. Νόμ. 75 Πανδ. de pact. — Merlin, quest. v° testament § 12 καὶ 16.—Αὐτ. rép. v° convention matrimoniale § 2 καὶ renonciation à succession future § 3.

Ὁ κανὼν τοῦ ἀδιαιρέτου τῶν ἐγγράφων δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ὅταν πρόκηται περὶ συνομολογήσεων, οὐσῶν ἐντελῶς διακεκριμένων καὶ ἀνεξαρτήτων, καὶ μὴ δυναμένων νὰ ἔχωσιν ἐπιῤῥοὴν πρὸς ἀλλήλας. Νόμ. 1 § 5 καὶ 101 Πανδ. de verb. oblig.—inst. de inut. stip. § 4.

Ὁ κανὼν ἐκεῖνος δὲν ἰσχύει ἐπίσης ὅταν πρόκηται περὶ ἀποφάσεων· tot capita, tot sententia.

Τί δὲ ὡς πρὸς τὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἔγγραφα; ὅρα τὴν περὶ Ρωμ. Δικ. πραγμ. τοῦ Καλλ. βιβλ. 2 § 437—440. Σύμφωνον δὲ μὲ τὴν γνώμην, τὴν περιεχομένην εἰς τὸν τελευταῖον αὐτὸν §, ἀπόφασιν ἐξέδωκεν ἐσχάτως τὸ δικ. τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν. (ἀπόφ. 7243 τοῦ 1850).

Ὅταν ὁ ἰσολογισμὸς, ὑπογεγραμμένος παρὰ τοῦ ὀφειλέτου, ἐγένετο πρὸ τῆς ἐν ἰσχύϊ πολ. δικ. δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς τὸ ἔγγραφον αὐτὸ αἱ περὶ βεβαίας χρονολογίας διατάξεις τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἀλλ', ὡς μὴ ὑπαρχουσῶν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον νομικῶν διατάξεων προσδιοριζουσῶν τὰ περιττὰ, καὶ τὰ ὁποῖα καθιστοῦν βεβαίαν τὴν χρονολογίαν τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, τὸ δικ. δύναται νὰ σχηματίσῃ τὴν πεποίθησίν του ὡς πρὸς τὸ βέβαιον τῆς χρονολογίας ἐκ παντὸς περιστατικοῦ συντελοῦντος εὐλόγως εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ βεβαίαν τὴν χρονολογίαν τοῦ ἐγγράφου.

Ἀπόφ. 2708 τὴν 24 Σεπτεμβρ. 1843 τῶν ἐν Ἀθ. Ἐφ.

---

(1) Πρβ. τὰς λέξ. α) Νόμος. 2) Ἀλλοδαπὸς § 4 καὶ 20—27.

φισις τοῦ ἐν Ὀδησσῷ ἐμποροδικείου, συνεχωρεῖτο ἡ ἐκτέλεσις ἀλλοδαπῶν ἀποφάσεων κατὰ ὑπηκόου Ὀθωμανοῦ, ἡ ἄλλως ἂν ἡ Ὀθωμανικὴ ἐξουσία, παρουσιαζομένης εἰς αὐτὴν ἀλλοδαπῆς τινος ἀποφάσεως κατὰ ὑπηκόου Ὀθωμανοῦ καὶ αἰτήσεως παρ' ἀλλοδαποῦ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς, ὑπεχρέου ἀναγκαστικῶς, δυνάμει τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει διατεταγμένων, τὸν καταδικασθέντα ὑπήκοον εἰς τὸ νὰ ἐκτελέσῃ αὐτήν.»

Ἀπόφ. τῆς 4 Αὐγ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. Ἐφ. (Νομ. σελ. 865).

§ 17. Συνάλλαγμα, γενόμενον καθ' ὃν χρόνον ἴσχυον οἱ Ὀθωμανικοὶ νόμοι, δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ κατὰ τοὺς Ρωμαϊκούς (1). Πότε ὁ φόβος, κατὰ τὸ Ρ. Δ. ἐπιφέρει ἀκύρωσιν τοῦ συμβολαίου; Ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι παρών, ὄχι ἐλπιζόμενος, καὶ μηδὲ ὁ τυχών, ἀλλ' ἀπὸ μεγάλης κακοθελείας, καὶ δυνάμενος καταπτοῆσαι καὶ τὸν σταθερότατον ἄνδρα.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 245 τῆς 6 Ἰαν. 1839, φέρουσα:

« Ἐπειδὴ τὸ μεταξὺ τοῦ Π. Γ. καὶ τοῦ Κ. Δ. πωλήσεως συνάλλαγμα ἔγεινε καθ' ὃν χρόνον εἰς τὴν πόλιν τῶν Σαλώνων ἴσχυον οἱ τουρκικοὶ νόμοι, οἱ δὲ αἰτοῦντες τὴν ἀναίρεσιν προσβάλλουσι τὸ κῦρος τῆς εἰρημένης πωλήσεως στηριζόμενοι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἔχει ἐφαρμογήν.

Ἐπειδὴ καὶ κατ' αὐτὰς τὰς διατάξεις τῶν Ρωμαϊκῶν νόμων (βιβλ. 2 τίτλ. 2 νόμ. 7, 9, 10 καὶ βιβλ. 8 τίτλ. 38, νόμ. 9 τοῦ Κώδικος, καὶ βιβλ. 4 τίτλ. 2 νόμ. 3, 4, 5, 7, 22, 23 τῶν Πανδεκτῶν) πρὸς ἀκύρωσιν συμβολαίου γενομένου ἕνεκα φόβου, ἀπαιτεῖται φόβος παρών, ὄχι ἐλπιζόμενος καὶ μηδὲ ὁ τυχών, ἀλλ' ὁ ἀπὸ μεγάλης κακοθελείας, καὶ δυνάμενος καταπτοῆσαι καὶ τὸν σταθερώτατον ἄνδρα, οἷον ἀπειλαὶ θανάτου, πληγῶν ἢ δουλείας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου δὲν ἐξάγεται ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν ὅτι ὁ Κ. Δ. μετεχειρίσθη τοιούτους φοβερισμοὺς ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐκβιάσῃ τὴν πώλησιν τῶν διαφιλονεικουμένων ἐλαιοδένδρων· ἐπομένως καὶ ἂν ἤθελε θεωρηθῇ ὅτι τὸ ρωμαϊκὸν δίκαιον δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ προτεινόμενος ἀναιρέσεως λόγος ὅτι παρεβιάσθησαν αἱ περὶ βίας καὶ φόβου διατάξεις τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου, εἶναι χωρὶς βάσιν.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

§ 18. Ὁσάκις πρόκηται ν' ἀναγνωρισθῇ ἡ ἰσχὺς συμβολαίου τι-

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Νόμος. — Συνάλλαγμα. — Βία. § 4.

νός, πρέπει αἱ περὶ ἱκανότητος (*habilitas*) τῶν προσώπων διατυπώσεις νὰ διακρίνωνται ἀπὸ τὰς ἄλλας, τὰς ἐσωτερικὰς καὶ ἐξωτερικὰς τοῦ συμβολαίου· καθότι αἱ πρῶται αὗται ὡς ἀφορῶσαι τὴν ἱκανότητα τῶν προσώπων ὑπάγονται εἰς τοὺς προσωπικοὺς νόμους, καὶ παρακολουθοῦν τὰ πρόσωπα ὅπου καὶ ἂν εὑρίσκωνται, ἐνῷ αἱ ἐσωτερικαὶ καὶ ἐξωτερικαὶ τοῦ συμβολαίου διατυπώσεις ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθρου 386 τῆς Πολ. Δικ. τί δὲ ὡς πρὸς τὴν ἐπικαρπίαν;

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ὁσάκις πρόκειται ν' ἀναγνωρισθῇ ἡ ἰσχὺς τινὸς συμβολαίου πρέπει αἱ περὶ ἱκανότητος (*habilitantes*) τῶν προσώπων διατυπώσεις νὰ διακρίνωνται ἀπὸ τὰς ἄλλας, τὰς ἐσωτερικὰς καὶ ἐξωτερικὰς τῶν συμβολαίων· καθότι αἱ πρῶται αὗται, ὡς ἀφορῶσαι τὴν ἱκανότητα τῶν προσώπων, ὑπάγονται εἰς τοὺς προσωπικοὺς νόμους, καὶ παρακολουθοῦσι τὰ πρόσωπα ὅπου καὶ ἂν ἤθελον εὑρίσκεσθαι, ἤτοι ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ αὐτῇ· καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει λαμβάνει ἐφαρμογὴν ἡ ἀρχὴ τοῦ νόμου 19 βιβλ. 50 τίτλ. 17 τῶν Πανδεκτῶν, ἐνῷ αἱ ἐσωτερικαὶ καὶ ἐξωτερικαὶ τῶν συμβολαίων διατυπώσεις ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθρου 386 τῆς Πολ. Δικ.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν, κατὰ τὸ ἄρθρον 526 τοῦ Πολιτικοῦ Κώδηκος τῆς Γαλλίας, ἡ ἐπικαρπία τῶν ἀκινήτων πραγμάτων θεωρῆται ὡς ἀκίνητον ἐπίσης, κατὰ τὸν ἐν ἰσχύϊ ὅμως ἐν Ἑλλάδι περὶ διακρίσεως τῶν κτημάτων ἀπὸ 21 Ἰουνίου 1837 νόμον, αἱ πραγματικαὶ δουλεῖαι καὶ αἱ περὶ διεκδικήσεως αὐτῶν ἀγωγαὶ, κατὰ δὲ τοὺς λοιποὺς ἰσχύοντας ὡσαύτως νόμους καὶ ἡ ἐπικαρπία (ὡς καὶ ἡ χρῆσις) ἀκινήτου θεωρεῖται οὐχὶ ὡς πραγματικὴ, ἀλλ' ὡς προσωπική τις δουλεία, ἥτις συνιστᾷ δικαίωμα εἰσπράξεως τῶν καρπῶν τοῦ πράγματος εἴτε κινητὸν εἴτε ἀκίνητον ἤθελεν εἶναι, οὐχὶ δὲ καὶ δικαίωμα ἰδιοκτησίας πραγματικῆς ἢ ἐπὶ ὁλοκλήρου ἢ ἐπὶ μέρους τοῦ κινητοῦ ἢ ἀκινήτου πράγματος (*in re, non in parte consistit*) Νόμ. 1 βιβλ. 8 τίτλ. 1 καὶ Ν. 66 § 6 βιβλ. 31 τίτλ. 1 τῶν Πανδεκτῶν· ὅθεν ἐκ τῶν προεκτεθέντων ἕπεται, ά) ὅτι ἡ ἐπικαρπία τῶν ἀκινήτων εἶναι πρᾶγμα κινητὸν, καὶ, β') ὡς προκειμένου ἤδη περὶ τῆς δωρηθείσης ἀπὸ τὴν εἰρημένην Σ. Μ. γαλλίδα εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Α. καὶ Δ. Π. Μ. ἐπικαρπίας ἐλαιοδένδρων της μετὰ τῶν γαιῶν αὐτῶν κειμένων ἐν τῇ Ἀττικῇ πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῶσιν οἱ προσωπικοὶ νόμοι, καθόσον ἀφορᾷ τὴν δωρεοδότιδα ταύτην, καὶ οὐχὶ οἱ πραγματικοί.

Ἐπειδὴ οὔτε ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, ὅπερ ἀναφέρει καὶ περὶ ἐπικαρπίας, πρέπει νὰ ὑποτεθῇ

ὅτι γεννᾶται τροπολογία τις τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ περὶ διακρίσεως τῶν κτημάτων νόμου ὡς πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχάς του, καθόσον μάλιστα ὁ πρῶτος εἶναι καὶ πραγενέστερος τοῦ δευτέρου καὶ ἀφορᾷ ἰδιαιτέρως τὰ περὶ ἐγγραφῆς ὑποθηκῶν.

Ἐπειδὴ μολονότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 1449 τοῦ Γαλλικοῦ Πολιτικοῦ Κώδικος, ἡ σύζυγος εἴτε ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης, εἴτε ἀπὸ τὰ πράγματα, χωρισμένη ἔχει τὴν ἐλευθέραν διαχείρισιν αὐτῶν, προςέτι δὲ καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ διαθέτῃ καὶ ἀπαλλοτριοῖ καὶ τὰ κινητά της, περιοριζομένης μόνον ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τῆς ἐξουσίας της ταύτης, καὶ μολονότι καὶ ἀπὸ τὸ ῥῆμα τοῦ νόμου *ἀπαλλοτριώσεως* ἐννοεῖται πᾶσα πρᾶξις, διὰ τῆς ὁποίας μεταβιβάζεται ἡ ἰδιοκτησία εἰς ἄλλον, καθὼς εἶναι ἀναμφιβόλως καὶ αὐτὴ ἡ μεταξὺ ζώντων δωρεὰ κατὰ τὸν πρῶτον νόμον τοῦ κώδηκος βιβλ. 5 τίτλ. 23. Μολαταῦτα, εἰς τὴν περίπτωσιν μάλιστα τῆς μεταξὺ ζώντων δωρεᾶς τῶν κινητῶν πραγμάτων, τὴν ὁποίαν δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, νὰ κάμῃ ἡ σύζυγος, ἡ διάταξις αὐτοῦ δὲν πρέπει, οὔτε εἶναι συνεπὲς νὰ διερμηνευθῇ, πάντῃ κεχωρισμένως καὶ ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τὰς τῶν προηγουμένων 217, 311 καὶ 905 ἄρθρων τοῦ αὐτοῦ Πολιτικοῦ Γαλλ. Κώδικος διατάξεις, διὰ τῶν ὁποίων ἰδίως ὁρίζεται ἡ εξουσία τῆς συζύγου (Νομ. 24 βιβλ. 1 τίτλ. 3 Πανδεκτῶν).

Ἐπειδή, κατὰ τὰ μνησθέντα ἄρθρα 217,311 καὶ 905 τοῦ Γαλλ. Πολ. Κώδηκος, ἡ γυνή, ἐνόσῳ διαρκεῖ ὁ γάμος καὶ εἰς χωρισμὸν ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης καὶ πραγμάτων οὖσα, ὄχι μόνον οὔτε νὰ ὑποθηκεύῃ, οὔτε ν' ἀπαλλοτριοῖ, οὔτε νὰ δωρῇ δύναται, ἀλλ' οὔτε κἂν νὰ δέχηται δωρεὰς ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἢ τῆς δι' ἐγγράφου συναινέσεως τοῦ συζύγου της, ἢ τῆς δικαστικῆς ἀδείας· ἐκ τούτων ἑπομένως συνάγεται ὅτι ἡ περὶ τὸ διαθέτειν καὶ ἀπαλλοτριοῖν τὰ κινητὰ πράγματα ἐξουσία, τὴν ὁποίαν, ὡς ἐῤῥέθη, χορηγεῖ τὸ ἑπόμενον τούτοις ἄρθρον 1449 εἰς τὴν σύζυγον, περιορίζεται εἰς τὰς πράξεις, ὅσαι ἀφορῶσι τὴν διαχείρησιν καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς διοικήσεως αὐτῶν τῶν κινητῶν της πραγμάτων, καὶ δὲν ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὸ νὰ δωρῇ καὶ τὰ κινητά της ταῦτα καὶ μάλιστα σημαντικῆς ἀξίας ὄντα, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ διὰ τοὺς λόγους ἀκόμη ὅτι ἡ πρᾶξις τῆς δωρεᾶς δὲν εἶναι διαχείρισις πραγματική, καὶ τὸ δωρεῖν εἶναι ἴσον τὸ φθείρειν καὶ ἀπαλλύειν. *Δουραντὼν* τόμ. 8, σελ. 208 καὶ τομ. 14 σελ. 425 καὶ *Ζαχαρίας* τομ. 3, σελ. 484, καὶ *Merlin* λέξει *autorisation maritale* τμῆμα 7 ἀριθ. 5.

Ἐπειδὴ προσέτι ἀφοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 481 τοῦ Γαλλ. Πολιτ.

Κώδηκος, ὁ χειράφετος ἔφηβος δὲν δύναται νὰ κάμνῃ συμβόλαια ἐκμισθώσεως διὰ χρόνον ὑπερβαίνοντα τὰ ἐννέα ἔτη, δὲν δύναται οὐδὲ ἡ γυνὴ, τῆς ὁποίας ἡ κατάστασις, ὅταν ἦναι χωρισμένη ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης, ἐξομοιοῦται καὶ δὲν διαφέρει ἀπὸ τὴν τοῦ χειραφέτου ἐφήβου, νὰ ἐκμισθώτῃ διὰ περισσότερα τῶν ἐννέα ἐτῶν, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον καὶ νὰ δωρῇ τὰ πράγματά της καὶ διὰ περισσότερα ἔτη. »

'Απόφ. 3086 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν (1).

§ 19. Ὁ προσάγων ἔγγραφόν τι συντεταγμένον ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν κατὰ τοὺς νομίμους τύπους σύνταξιν αὐτοῦ.

Απόφ. « Ἐπειδὴ προσέτι τὸ αὐτὸ ἐκκαλοῦν ἀσφαλιστικὸν κατάστημα προσβάλλει ὡς μὴ κατὰ τύπους γενομένην τὴν ἔκθεσιν τῆς δυστυχηματαποδείξεως, μηδ' ἀναγνωρίζει τὸν συντάξαντα αὐτὴν μεσίτην τῶν πλοίων τοῦ λιμένος Ταϊνγάρὸκ συμβολαιογράφον ὡς ἀρχὴν ἁρμοδίαν πρὸς σύνταξιν τοιούτων ἐκθέσεων· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ὀφείλει ὁ προσάγων τὸ ἔγγραφον τοῦτο ν' ἀποδείξῃ τὴν κατὰ τοὺς νομίμους τοῦ Ταϊνγαρὸκ ἰσχύοντας τύπους σύνταξιν αὐτοῦ· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ προσαγόμενον ἀποδεικτικὸν τοῦ τελωνείου Ταϊνγαρὸκ, τὸ ἔγγραφον τοῦτο, καθὸ δημόσιον συντεταγμένον κατὰ τὸν διὰ τὸ ἀντικείμενον καὶ τὴν πρᾶξιν νομίμως ἀπαιτούμενον τύπον παρὰ δημοσίου ὑπαλλήλου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν καθηκόντων του, καὶ κατὰ τὸν τόπον, ὅπου ἔχει οὗτος τὸ δικαίωμα νὰ συντάττῃ τοιαῦτα (ἄρθρ. 398 Πολιτ. Δικον.) ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν περὶ ὅλων, ὅσα περιέχονται ἐν αὐτῷ (ἄρθρ. 400 Πολιτ. Δικον.) μεχρισότου ἀποδειχθῇ ἡ πλαστογραφία ἢ νόθευσις ἢ ἡ μεταβολὴ (ἄρθρ. 403 τῆς Πολιτ. Δικον.)· ὡς τοιοῦτον δὲ δὲν προσεβλήθη παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος καταστήματος, ἀλλ' ὡς μὴ ἀποδεικνύον τὴν ἐξ οἰκείας γνώσεως ὕπαρξιν τοῦ πράγματος, πρότασις ἀφορῶσα μᾶλλον τὴν οὐσίαν, παρὰ περιστατικὸν πραγματικὸν ἀποδεικτέον παρεμπιπτόντως.

Διὰ ταῦτα κτλ. » (Ὅρα τ. λ. Ἀλλοδαποὶ §§. 28. 29).

'Απόφ. 3462 τοῦ 1845 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 20. Ὁσάκις δίδεται πληρεξουσιότης δι' ὑποθέσεις (*procura-*

---

(1) Ἡ ἀπόφ. αὕτη ἀνῃρέθη διὰ τ ὑπ' ἀριθ. 23 τοῦ 1845ης ἀποφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου, ἣν ὅρα ἐν τῇ λέξει Ἀλλοδαποί, § 12.— Ὅρα τ. λ. ἁρμοδιότης Πολ. ἐν γένει § 162.

(*io ad negotia*) δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 93 τῆς Πολ. Δικ. ὡρισμένα, ἀλλὰ δύναται νὰ δοθῇ διὰ παντὸς ἐγγράφου, καὶ ἰδιωτικοῦ (1).

Ἀπόφ. 2687 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Γ. Ποῖοι πρέπει νὰ συντρέχωσιν εἰς τὰ ἔγγραφα;—Πότε συντάσσονται διπλᾶ;

§ 21. Κατὰ τὸ ἄρθρον 409 τῆς Πολ. Δικ. διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἰδιωτικόν τι ἔγγραφον, ἀπαιτεῖται ἡ ὑπογραφὴ ἐκείνου, ὅστις ὑπεχρεώθη δι' αὐτοῦ· ὅθεν ἡ ἀπόδειξις, ὅτι ὑπέγραψε τρίτος κατὰ παραγγελίαν τοῦ ἐναγομένου, εἶναι παράνομος (2).

Ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 159 τῆς 5 Σεπτ. 1848.

—Ἡ ὑπογραφὴ τῶν μὴ δυναμένων νὰ γράψωσιν ἀναπληροῦται εἰς τὰ χρεωστικὰ ἔγγραφα διὰ τοῦ σημείου τοῦ Σταυροῦ;—

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ εἰρημένον χρεωστικὸν ἔγγραφον, μὴ ὂν ἰδιοχείρως ὑπογεγραμμένον παρὰ τῆς ἐναγούσης, δὲν φέρει κἂν οὔτε, ὡς εἰς τοιαύτας περιπτώσεις συνήθως γίνεται, σημεῖον Σταυροῦ μὲ τὴν ἐπιβεβαίωσιν, ὅτι τοῦτο ἐχαράχθη διὰ τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐν εἴδει ἐπικυρώσεως, καὶ ἐκ τούτου προκύπτει ὑπόνοια, στηρίζουσα τὴν ἀντίῤῥησιν τῆς ἐναγομένης, τοῦ ὅτι δηλ. τὸ ἔγγραφον συνετάχθη ἐν ἀπουσίᾳ καὶ ἄνευ ἐντολῆς αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ἡ διαληφθεῖσα ὁμολογία, συντεταγμένη καὶ ὑπογεγραμμένη διὰ χειρὸς τοῦ Γ. Μ., δὲν εἶναι ἄλλως μεμαρτυρημένη παρὰ μόνον ἀπὸ τὸν Α. Μ., ἴδιον ἀδελφὸν τούτου, καὶ ἡ σκέψις αὕτη ἐπαυξάνει τὰς ὑπονοίας τόσῳ μᾶλλον, ὅσῳ κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην, καθ' ἣν τὸ ἔγγραφον ἐκεῖνο ἐγίνετο, πολλὰ ἄλλα πρόσωπα παρευρίσκοντο ἐκεῖ, ὡς ἐκ τῶν μαρτύρων ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐξάγεται. »

Ἀπόφ. 125 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 362).

Εἰς ἰδιωτικὰ ἔγγραφα δύναται νὰ προσυπογράψῃ τρίτος κατ' αἴτησιν τοῦ συμβαλλομένου, ἀγραμμάτου ὄντος; ἐκ τοῦ 409 ἄρθρου τῆς Πολ. Δικονομίας δὲν ἕπεται, ὅτι ὅταν ὁ δι' ἐγγράφου τινὸς ὑποχρεούμενος, μὴ

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Δικηγόροι σ. 276 ἐπ. — Πληρεξουσιότης.

(2) Ὁ μὴ εἰδὼς γράφειν καὶ θέλων νὰ κάμῃ ἰσχυρὸν συμβόλαιον, ὀφείλει νὰ κάμῃ τοῦτο ἀναγκαίως ἐπὶ συμβολαιογράφου· τὸ δὲ ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται παρὰ τρίτου κατ' ἐντολὴν τοῦ ἐκδότου, δὲν ἰσχύει ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων.

Ἀπόφ. τῇ 9 Μαΐου 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. Ἐφετῶν.

§ 25. Ὁ ἀγοραστὴς εἶναι ἀντιπρόσωπος τοῦ πωλητοῦ, τὸ δὲ μεταξὺ τοῦ πρώτου πωλητοῦ καὶ τοῦ ἀγοραστοῦ συμβόλαιον ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν κατὰ τοῦ δευτέρου ἀγοραστοῦ.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρείου Πάγου 33 τοῦ 1845, ἧς ἀκριβεστέρα μνεία γίνεται ἐν τῇ λέξει δικαιοπάροχος.

§ 26. Ἔγγραφον, δι' οὗ ὁ πρῶτος ὁμολογεῖ ὅτι πωλεῖ εἰς τὴν σύζυγόν του τὸ κτῆμα Β' καὶ ὅτι ἔλαβε τὰ χρήματα, εἶναι ἀνίσχυρον, ὅταν δὲν συντρέχῃ καὶ ἡ συγκατάθεσις ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων μερῶν, διότι τὸ συμβόλαιον αὐτὸ εἶναι διμερές.

'Απόφ. 1033 τῆς 10 'Ιουν. 1839 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 27. Τὸ περὶ ἀντιμισθίας ἔγγραφον πρέπει νὰ συντάσσηται διπλοῦν; Ἡ ἀπόφ. 2798 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. φέρει:

α Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τοῦτο τῶν ἐφετῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2406 ἀποφάσεώς του, τὴν ὁποίαν οἱ ἐκκαλοῦντες Ὀθωμανοὶ ἐπικαλοῦνται, παρατηρῆσαν ὅτι ἡ ζητουμένη καὶ τότε, ὡς καὶ ἤδη, ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου των Τ. ἀντιμισθία ὠφείλετο, κατὰ τὴν περὶ ταύτης συμφωνίαν, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς διεξαγωγῆς πασῶν τῶν δικῶν, καὶ ὅτι οὗτος μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν εἶχε διεκπεραιώσει ἁπάσας τὰς αὐτὰς δίκας, ἐθεώρησε τὴν ἀγωγήν του ἐκείνην ὡς πρόωρον, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὴν ἀπέρριψεν ἐπὶ τοῦ παρόντος μόνον ὡς ἀπαράδεκτον· ἑπομένως μὴ ἀπορριφθείσης ὁριστικῶς, ἠδύνατο ὁ Τ. μηδόλως ἐκ τῆς διατάξεως τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως ἐμποδιζόμενος νὰ ἐπαναλάβῃ πάλιν, ὡς καὶ ἔπραξε, τὴν ἀγωγήν του, ἀφοῦ μετὰ ταῦτα οἱ ἀντίδικοι ἐντολοδόται ἀνακαλέσαντες τὴν πρὸς αὐτὸν ἐντολὴν ἐμπόδισαν οὕτως οἱ ἴδιοι τὴν πλήρη ἐκτέλεσιν αὐτῆς· ἑπομένως ἡ προκειμένη κατὰ τῶν ἐκκαλούντων ἀγωγὴ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀπαράδεκτος λόγῳ τελεσιδικίας, ὡς οὗτοι ἐνίστανται.

Ὡς πρὸς τὰς ἐνστάσεις τῶν ἐκκαλούντων κατὰ τοῦ ἀπὸ 15 Ὀκτ. 1839 ἰδιωτικοῦ περὶ ἀντιμισθίας ἐγγράφου, α') ὡς ἀκύρου, διότι καθὸ ἀμφοτεροβαρὲς δὲν συνετάχθη κατὰ τοὺς περὶ τούτων διαγραφομένους τύπους, διότι δὲν ἔγινεν εἰς διπλοῦν, ἀλλ' οὔτε φέρει ἀμφοτέρων τὰς ὑπογραφάς, καὶ β') ὡς ἀνισχύρου πρὸς ὑποχρέωσιν τῶν ἐντολέων, διότι δὲν ἔχει βεβαίαν χρονολογίαν, καὶ διότι ὁ Α. δὲν εἶχεν ἀπεριόριστον καὶ εἰδικὴν πρὸς τοῦτο ἐντολήν.

Ἐπειδή, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν πρώτην ἔνστασιν, τὸ προσβαλλόμενον αὐτὸ ἔγγραφον διαλαμβάνον μόνον τὴν τοῦ ἐντολέως, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν τοῦ ἐντολοδόχου ἀμοιβαίαν ὑποχρέωσιν, ἥτις ἐξαρτᾶται ἁπλῶς ἀπὸ τὴν μετέπειτα ἀποδοχὴν τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου, ἢ καὶ ἀπὸ τὴν πραγματικὴν ἐκτέλεσιν τῆς τοιαύτης ἀμοιβαίας ὑποχρεώ-

σεώς του, δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρ. 409 καὶ ἑπόμ. τῆς Πολ. Δικονομίας· ὡς ἐκ περισσοῦ δὲ, ἡ ἔνστασις αὕτη ἔπρεπε νὰ εἰσαχθῇ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 396 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, προηγουμένως ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐξάγεται ποσῶς ὅτι ἔπραξαν οἱ ἐκκαλοῦντες· ὥστε εἰσαγομένη ἤδη κατὰ πρῶτον ἐφεσίμως, καθίσταται διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν ἔνστασιν, εἰς τὸ ἀπὸ 26 τῆς Σελήνης 'Ρεμπιοὺλ-Ἀβέὲλ τοῦ 1857 Ὀθωμανικοῦ ἔτους πληρεξούσιον ἔγγραφον τῶν ἀντιδίκων πρὸς τὸν Κ. Ζ., ἀναφέρεται ῥητῶς, « *καὶ νὰ ζητήσῃ (τὰ κτήματα) καὶ ν' ἀπαιτήσῃ δικαστικῶς* » *ἀπὸ τοὺς ἐπιβαλόντας χεῖρα εἰς αὐτὰ, νὰ πωλήσῃ, παραχω-* » *ρήσῃ, συμβιβάζηται κτλ.* πρὸς δὲ « *νὰ ἔχῃ καὶ τὴν ἄδειαν τοῦ* » *νὰ διορίσῃ ἐπίτροπόν του καὶ νὰ διατάξῃ ὅλα τ' ἀναγόμενα* » *εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν.* » Ἐκ δὲ τούτων ἕπεται ὅτι ἀφοῦ ὁ ἀποκατασταθεὶς πληρεξούσιος Ζ. εἶχε, δυνάμει τοῦ εἰρημένου ἐπιτροπικοῦ ἐγγράφου, τὴν ἐξουσίαν νὰ διώκῃ, καὶ δικαστικῶς ἔτι, τὰ δίκαιά των, ν' ἀντικαθιστᾷ δὲ καὶ ἄλλον πληρεξούσιον, ἠδύνατο εὐλόγως ὁ ἀντικατασταθεὶς παρ' αὐτοῦ καὶ μὲ τὰς αὐτὰς δυνάμεις ἐπίτροπός του Α. νὰ διεξαγάγῃ τὰς ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐντολῆς ἀναφυομένας δίκας· εἰς δὲ τοιαύτην περίπτωσιν καθίσατο βεβαίως ἐπάναγκες ν' ἀναθέσῃ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαίων τῶν ἐντολέων του εἴς τι ἁρμόδιον πρόσωπον, καὶ κατ' ἀναγκαίαν συνέπειαν νὰ συμφωνήσῃ καὶ ὑποσχεθῇ αὐτῷ ἀμοιβήν· ὅθεν ἡ πρᾶξις τοῦ ἀντικατασταθέντος, ὡς εἴρηται, πληρεξουσίου Α. (διορίσαντος τὸν ἀντίδικον δικαστικὸν πληρεξούσιον, καὶ ὑποσχεθέντος αὐτῷ διὰ τοῦ προσβαλλομένου ἐγγράφου ἀντιμισθίαν) ἐνεργηθεῖσα δυνάμει, καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐντολῆς του, εἶναι ἰσχυρὰ καὶ ὑποχρεωτικὴ ὡς πρὸς αὐτοὺς, οἵτινες θεωροῦνται ὡς συναλλαχθέντες οἱ ἴδιοι, διότι ἐντολοδόται ἀρχικοὶ ὄντες ἀποτελοῦν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον μὲ τὸν ἐντολοδόχον ὡς πρὸς τρίτους, οἷος ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ὁ ἀντίδικός των Τ. Ἑπομένως, τούτου οὕτως ἔχοντος, ἀνίσχυρος ἐπίσης καθίσταται καὶ ὁ ἕτερος λόγος περὶ τῆς μὴ βεβαίας χρονολογίας τοῦ ἐγγράφου, καθόσον τὴν περὶ τούτου ἔνστασιν μόνοι οἱ τρίτοι δύνανται νὰ τὴν προτείνουν, καὶ τοιοῦτοι δὲν θεωροῦνται, ὡς εἴρηται, οἱ ἐκκαλοῦντες Ὀθωμανοί.

Ὡς πρὸς τὴν ἀξιουμένην ὑπέρογκον βλάβην.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀφορωσῶν τὴν περίπτωσιν τῆς τοιαύτης βλάβης διατάξεων τῶν ἰσχυόντων νόμων δὲν προκύπτει ποσῶς ὅτι ἡ ἕνεκα ταύτης ἀγωγὴ δύναται νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τὸ περιέχον

ἀμοιβὴν ὑπὲρ τοῦ ἐντολοδόχου συνάλλαγμα τῆς ἐντολῆς· ἀλλ' οὔτε ὀρθὸν εἶναι νὰ ὑποτεθῇ τοῦτο, καθόσον ἡ πρὸς ἀμοιβὴν προσφορά, ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὴν προαίρεσιν τοῦ ἐντολοδότου, δὲν παρέχει ὅρους πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ ἂν αὕτη ἀντιστοιχῇ ἀκριβῶς μὲ τὴν ἀξίαν τῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν ὁποίαν προσφέρεται, ὡς τοῦτο δύναται νὰ λάβῃ χώραν εἰς τὸ περὶ ἀγοραπωλησίας καί τινα ἄλλα κοινόν τι μετ' αὐτῆς ἔχοντα ἀμφοτεροβαρῆ συναλλάγματα· ὥστε αἱ περὶ ὑπερμέτρου βλάβης ἐπικαλεσθεῖσαι διατάξεις τοῦ νόμου δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ πολλῷ μᾶλλον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐντολῆς, καθόσον, ἐχούσης ἀντικείμενον τὴν ὑπὸ τοῦ ἐντολοδόχου διεξαγωγὴν ἀορίστως πασῶν ἐν γένει τῶν διαφόρων προκυψασῶν καὶ προκυψομένων δικῶν, ἀποβαίνει ὡς ἐκ τούτου ἄδηλος καὶ ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ ποσὸν αὐτῶν, καὶ ὁ χρόνος τῆς διαρκείας των, καὶ καθόσον ὡς πρὸς τὰς εἰσαχθείσας εἰς τὸ δικαστήριον τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς δίκας, κατὰ τὸ ἀπὸ 27 Φεβρ. 1843 πιστοποιητικὸν τοῦ παρ' αὐτῇ γραμματέως πιστοποιοῦντος ὅτι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶχον εἰσαχθῆ ἑβδομήκοντα ὑποθέσεις τοῦ Χ. Ι. Μ., καὶ ὅτι ἐξ αὐτῶν εἴκοσι ἓξ μόνον μένουσιν εἰσέτι ἐκκρεμεῖς, ἡ ὑποσχεθεῖσα ἀμοιβὴ δὲν εἶναι ὑπέρογκος. (Ὅρα τὴν λέξ. *βλάβη ὑπέρογκος*).

Ὡς πρὸς τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ἐπὶ σκοπῷ πληρωμῆς τῆς ἀντιμισθίας μετεβίβασεν ὁ Α. εἰς τὸν ἀντίδικον τὸ ἐκ δραχμῶν 6000 εἰς βάρος τοῦ Α. Γάλλου γραμμάτιον.

Ἐπειδὴ οἱ ἐκκαλοῦντες δὲν προσήγαγον καμμίαν πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ των τούτου ἀπόδειξιν, κατὰ δὲ τὸ περὶ τοῦ αὐτοῦ γραμματίου συνταχθὲν τὴν 28 Μαΐου 1841 δημόσιον ἔγγραφον ὅ,τε Α. ἀφ' ἑνὸς καὶ ὁ Τ. ἀφ' ἑτέρου συνηλλάχθησαν ἀτομικῶς ἐν ἰδίῳ ὀνόματι ἑκάτερος καὶ οὐχὶ ἐν ἰδιότητι πληρεξουσίου, καὶ εἰς αὐτὸ ὁμολογεῖ ὁ πρῶτος ὅτι λαβὼν ἀπὸ τὸν δεύτερον τὸ ἀντικείμενον τοῦ αὐτοῦ γραμματίου ἐκ δραχ. 6000 τὸ παρεχώρησεν εἰς τοῦτον ἐνώπιον τοῦ συντάξαντος αὐτὸ συμβολαιογράφου· ἐπομένως τὸ ἔγγραφον τοῦτο, καθὸ δημόσιον, καὶ μὴ προσβληθὲν ἄλλως τε ὡς πλαστόν, ἀποδεικνύει, συμφώνως μὲ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 400 τῆς πολιτ. δικον. καὶ κατὰ τρίτων, οἷοι οἱ ἐκκαλοῦντες ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενόν του, ὅπερ εἶναι ἡ παραχώρησις ἀπέναντι τῆς πληρωμῆς τοῦ ἀντιτίμου· ὅθεν ἀπόδειξις περὶ τοῦ ἐναντίου δὲν δύναται νὰ ἐπιτραπῇ εἰς αὐτούς.

Ἐπειδή, ἄλλως, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμός των, ὅτι δηλ. αἱ ἓξ χιλιάδες δραχμαὶ ἐδόθησαν πραγματικῶς διὰ τὴν ἀντιμισθίαν, εἶναι ἀπίθανος, διότι αἱ δραχμαὶ ἓξ χιλιάδες εἶναι ποσὸν ὑπέρτερον

τοῦ πρὸς ἀντιμισθίαν ὀφειλομένου, καὶ διότι ἓν τοιοῦτον ποσὸν, ἐὰν τῷόντι ἤθελε δοθῇ παρὰ τοῦ Α. ἐν ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐντολέων του Ὀθωμανῶν εἰς πληρωμὴν τῆς ἀντιμισθίας, ἢ δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν ἀναγομένην εἰς τὴν περὶ ἐντολῆς του ὑπόθεσιν, βεβαίως οὗτος ἤθελεν ἐμπεριλάβει καὶ τὸ ποσὸν αὐτὸ εἰς τὸν λογαριασμὸν, τὸν ὁποῖον συνεπείᾳ τῆς ἐντολῆς ἔδωκε πρὸς τοὺς ἐντολοδότας, ἀλλὰ τοιοῦτον ποσὸν δὲν φαίνεται σημειωμένον εἰς τὸν προσαχθέντα παρ' αὐτοῦ λογαριασμόν.

Ὡς πὸς τὰς τρεῖς χιλιάδας δραχμὰς, αἵτινες, ὡς διατείνονται οἱ ἴδιοι, ἐπληρώθησαν εἰς τὸν ἀντίδικον, καὶ ἐσημειώθησαν εἰς τὸν διαληφθέντα λογαριασμὸν τοῦ Α. πρὸς αὐτούς.

Ἐπειδὴ ὁ Κ. Τ. ἀρνεῖται ὅτι ἔλαβε τὸ εἰρημένον ποσὸν τῶν τριῶν χιλιάδων δραχμῶν, οἱ δὲ ἀντίδικοι δὲν στηρίζουν τὸν ἰσχυρισμόν των τοῦτον εἰμὴ εἰς μόνην τὴν δοθεῖσαν, ὡς εἴρηται, ὑπὸ τοῦ Α. λογοδοσίαν, ἣν ὁ Τ. οὔτε κἂν ἀναγνωρίζει· ὅθεν τὸ περὶ τῆς λογοδοσίας ταύτης ἔγγραφον ὡς ἰδιωτικὸν καὶ ἀφορῶν πράξεις καὶ γεγονότα μεταξὺ ἄλλων δὲν ἐμπορεῖ νὰ ἰσχύῃ πρὸς βλάβην τοῦ Τ. καθὸ τρίτου ὡς πρὸς αὐτὴν, κατὰ τὸν νόμον τὰ μεταξὺ ἄλλων γινόμενα κλπ.

Ὡς πρὸς τὰ δύω ἕτερα ποσὰ, τὸ μὲν ἐκ δραχμῶν 3000, τὸ δὲ 600 (περὶ ὧν δὲν ἀπεφήνατό τι τὸ πρωτοδικεῖον) πληρωθέντα εἰς τὸν Τ.

Ἐπειδὴ οὗτος ὁμολογεῖ μὲν ὅτι ἔλαβεν ἀμφότερα τὰ ποσὰ ταῦτα, προτείνει δὲ ὅτι τῷ ἐμετρήθησαν λόγῳ τῶν ἀπαιτουμένων δικαστικῶν ἐξόδων διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν δικῶν, καὶ οὐχὶ ἀπέναντι τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ἀντιμισθίας.

Ἐπειδὴ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν μὴ ἀποδεικνυόντων τῶν ἐκκαλούντων συνάμα τὴν ἐναντίαν τῆς ὁμολογίας ταύτης πρότασίν των, καὶ τοῦτο μόνον δι' ἀποδείξεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 300 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐγγράφου, ἡ ὁμολογία αὕτη πρέπει νὰ ληφθῇ ἀδιαίρετος.

Ἐπειδὴ προστιθεμένου εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀδιαιρέτου τῆς ὁμολογίας καὶ τοῦ τεκμηρίου, ὑπαρχόντων πολλῶν διαφόρων χρεῶν τινὸς, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τοῦ μὲν λόγῳ ἀντιμισθίας, τοῦ δὲ λόγῳ δικαστικῶν τελῶν, εἰς τὴν ἀμφιβολίαν τοῦ ἐὰν τὰ εἰς λογαριασμὸν αὐτῶν πληρωθέντα ἐδόθησαν μᾶλλον διὰ τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο χρέος, ἡ πρόληψις εἶναι ὅτι ἐπληρώθησαν μᾶλλον διὰ τὸ πλέον κατεπεῖγον, (νόμ. 1 καὶ 103 τίτλ. 4 βιβλ. 46 τῶν Πανδεκτῶν)· ὡς τοιοῦτον δὲ χρέος θεωρεῖται ἐνταῦθα βεβαίως τὸ πληρωθὲν διὰ δικαστικὰ ἔξοδα, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν ἠδύναντο νὰ διεξαχθῶσιν αἱ δίκαι, ἐνῷ ἡ τῆς ἀντιμισθίας ἀπότισις δὲν ὠφείλετο

σίμῃ μετὰ τὸ πέρας αὐτῶν· ὅθεν ἐσφαλμένως τὸ πρωτοδικεῖον ὑπέβαλε τὸ χρέος εἰς τὸν Τ. ν' ἀποδείξῃ, ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν τριακοσίων δραχμῶν, ὅ,τι διὰ τῆς ἀνωτέρω ὁμολογίας του ἀνέφερεν.

Ὡς πρὸς τὴν ἀνάκλησιν τῆς εἰς τὸν Τ. δοθείσης ἐντολῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ἐντολοδόχος δύναται μὲν ἀπεριορίστως κατὰ πάντα χρόνον ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ἐντολὴν, ἀλλ' εἶναι ὑπόχρεως, ἐὰν τοῦτο δὲν ἔπραξεν ἐγκαίρως, ἤτοι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτελέσεώς της, καὶ δὲν ὑπάρχει ἄλλως τε νόμιμος πρὸς τοῦτο αἰτία, εἰς τὴν πρὸς τὸν ἐντολοδόχον ἀποζημίωσιν (§ 9 τίτλ. 26 βιβλ. 3 τῶν εἰσηγήσεων).

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου οἱ ἐντολοδόται ἀνεκάλεσαν τὴν πρὸς τὸν ἀντίδικον ἐντολὴν, ἀφοῦ οὗτος ἔκαμεν ἔναρξιν, καὶ εἶχεν ἤδη προχωρήσει εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, διεκπεραιώσας διαφόρους δίκας, ὡς τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων καὶ ἐκ τῆς ἰδίας τοῦ πληρεξουσίου των κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ὁμολογίας, ἰδίως δὲ ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ τοῦ παρὰ τῇ μικτῇ ἐπιτροπῇ γραμματέως, ὅστις βεβαιοῖ ὅτι ὁ Τ. διεξεπεραίωσεν ἐνώπιον τῆς δικαστικῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς τεσσαράκοντα τέσσαρας δίκας, καθόσον οὗτος ἦτον ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν διεξαγωγὴν αὐτῶν, καὶ δὲν ἀπεδείχθη ὅτι τὰς διεξήγαγεν ἄλλος τίς.

Ἐπειδὴ δὲν ἀποδεικνύεται ἄλλως ὅτι ὁ ἐντολοδόχος οὗτος παρέχων, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ ἐντολοδόται, νόμιμον τινὰ αἰτίαν πρὸς ἀνάκλησιν τῆς ἐντολῆς.

Ἐπειδὴ τὰ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰσχυρισμῶν των, ὅτι δηλαδὴ κατεφάνη ὕποπτος πληρεξούσιος ὁ Α. ἕνεκα δολίας συνεννοήσεως μετὰ τοῦ ἀντιδίκου, πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τῶν ἐντολέων Ὀθωμανῶν, ἐκτεθέντα διὰ τῶν προτάσεών των περιστατικὰ, εἶναι ὅλως ἀόριστα καὶ δὲν ἀφορῶσιν εἰδικῶς τὴν διαγωγὴν τοῦ ἐντολοδόχου Τ. κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀνατεθεισῶν εἰς αὐτὸν ὑποθέσεων· ὥστε δὲν ὑπάρχει περίπτωσις τοῦ νὰ διαταχθῇ ἡ ἀπόδειξις αὐτῶν· διότι, καὶ ἀποδεικνυομένων, δὲν ἤθελε προκύψει ἐξ αὐτῶν ἡ ἰσχυριζομένη δολία συνεννόησις.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, καὶ ἀφοῦ αἴτιος τῆς μὴ διεξαγωγῆς τῶν λοιπῶν ἐκκρεμῶν ἔτι παρὰ τῇ μικτῇ ἐπιτροπῇ δικῶν, εἶναι οἱ ἐντολοδόται καὶ οὐχὶ πλέον ὁ ἐντολοδόχος Τ., ὅστις μάλιστα προτείνει νὰ διεξαγάγῃ καὶ ταύτας πρὸς τὴν ὁλοσχερῆ ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς του, ἅμα ἡ μικτὴ ἐπιτροπὴ ἐπαναλάβει τὰς διακοπείσας ἐργασίας της· οὗτος θεωρεῖται ὡς ἐκπληρώσας τὸ καθ' ἑαυτὸν, καὶ δικαιοῦται ἑπομένως ν' ἀπαιτήσῃ ὁλόκληρον τὴν εἰς αὐτὸν ὑποσχεθεῖσαν ἀντιμισθίαν τῶν δραχμῶν πέντε χιλιάδων καὶ

τὸν τόκον αὐτῶν ἀνὰ δώδεκα τοῖς 0/0 κατ' ἔτος, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, διότι ἡ περὶ τόκου αἴτησις, καθόσον ἀνάγεται εἰς τὸν πρὸ τῆς ἀγωγῆς διατρέξαντα χρόνον, δὲν εἶναι δικαία ὡς μὴ στηριζομένη οὔτε εἰς συμφωνίαν, οὔτε εἰς τὸν νόμον· ὁ δὲ λόγος ὅτι τότε μόνον δικαιοῦται ὁ ἀντίδικος ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἀντιμισθίαν, ὅταν, κτλ ὡς ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῶν δικῶν, τ' ἀποτελέσματα ἤθελον ἀποβῇ ὑπὲρ τῶν ἐντολέων εἶναι πάντη ἀνυπόστατος, διότι οὔτε ἐξάγεται ποσῶς, ἀλλ' οὔτε ὑποτίθεται τοιαύτη συμφωνία.

Ὡς πρὸς τὴν αἴτησιν περὶ λογοδοσίας ἢ ἀποδείξεως τῶν διεξαχθεισῶν δικῶν.

Ἐπειδὴ ἡ αἴτησις αὕτη, καθόσον τὸ δικαστήριον τοῦτο δύναται νὰ ἐξάξῃ ἐξ αὐτῆς, δὲν ἔχει ἄλλον σκοπὸν εἰμὴ νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν Τ. νὰ δώσῃ λόγον τῶν ὅσων ὑποθέσεων διεξήγαγε, καὶ τῶν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν αὐτῶν πράξεών του, διὰ νὰ σταθμισθῇ ἡ ἀναλογία τῆς πρὸς αὐτὸν ὑποχρεώσεως ἀμοιβῆς τῶν πέντε χιλιάδων δραχμῶν· ἀλλά, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἡ ἀμοιβὴ ὀφείλεται ὁλόκληρος, ὁσανδήποτε καὶ ἂν ἦναι τὸ ποσὸν ἢ ὁ ἀριθμὸς τῶν διεξαχθεισῶν δικῶν· ὅθεν ἡ περὶ τούτων λογοδοσία καὶ ἀπόδειξις καθίσταται περιττή.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 745 τῆς πολιτ. δικον. πᾶσα αἴτησις γενομένη πρωτοδίκως, καὶ ἂν δὲν ἐξεδόθη περὶ αὐτῆς ἀπόφασις, εἶναι ἀντικείμενον τῆς ἐφέσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου καὶ αἴτησις περὶ τῆς οὐσίας ἔγινε πρωτοδίκως, καὶ ὁλόκληρος ἡ ὑπόθεσις ἐσυζητήθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν χωρὶς νὰ ἐκδοθῇ περὶ αὐτῆς ἀπόφασις.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

§ 28. Ὅταν, ἐκτὸς τῶν συμβαλλομένων δύο προσώπων, ὑπάρχῃ καὶ ἐγγυητής, ἀπαιτεῖται καὶ τρίτον πρωτότυπον ἔγγραφον κατὰ τὸ ἄρθρ. 410 τῆς Πολ. Δικ.;

Ἀπόφ. . . . .

« Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος συμφωνία ἐγένετο μεταξὺ τοῦ ἐναγομένου πρωτοφειλέτου Φ. καὶ τοῦ Δημοσίου, ὅ ἐστι μεταξὺ δύο προσώπων· ἑπομένως, γενομένων δύο πρωτοτύπων ἐγγράφων συμφωνητικῶν, ὅσα εἶναι καὶ τὰ συμβαλλόμενα πρόσωπα, ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 410 τῆς πολιτ. δικονομίας· ἂν δὲ εἰς τὸ συμφωνητικὸν αὐτὸ συμπεριελήφθη καὶ ὁ Ρ. ὡς ἐγγυητής, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι παρεβιάσθη ἡ διάταξις αὕτη, διότι ὁ ἐγγυητὴς αὐτὸς δὲν θεωρεῖται κυρίως ὡς συμβαλλόμενον πρόσωπον, καὶ ὡς ἔχον διάφορον συμφέρον παρὰ τὸ τοῦ κυρίως συναλλαχθέντος Φ., ὑπὲρ οὗ ἐγγυήθη ὁ Ρ. ὅθεν δὲν ἀπαιτεῖτο νὰ γίνῃ καὶ τρίτον πρω-

τότυπον ἔγγραφον· ἑπομένως ἡ περὶ τούτου ἔνστασις δὲν εἶναι βάσιμος, προκειμένου μάλιστα λόγου περὶ ἐμπορικῆς συμφωνίας (*Pard.* 245), ἡ ὁποία, ὡς ἐκ περισσοῦ, ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τῆς ὁμολογίας τῶν ἐναγομένων, καὶ ἐν μέρει ἐξετελέσθη παρ' ἑκατέρων τῶν μερῶν . . . Ὅθεν οὔτε κἂν νὰ προτείνωσι δύνανται οἱ ἐναγόμενοι τὴν ἀκυρότητα ἐκείνην, καὶ ἂν ὑπάρχῃ. (ἄρθρ. 411 πολ. δικ).

Ἀπόσπασμα τῆς ἀποφ. 5117 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Δ. Ἐνστάσεις ἀκυρότητος πότε προτείνονται (1);

§ 29. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 162, 202, 391 ἑπ. καὶ 582 τῆς Πολ. Δικ. προκύπτει ὅτι πᾶσα ἔνστασις περὶ ἀκυρότητος ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου ἐγγράφου πρέπει, ἐπὶ ποινῇ ἀποκλείσεως, νὰ προταθῇ κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, ἀφοῦ τὸ προσβαλλόμενον ἔγγραφον κατατεθῇ ἢ ἐγχειρισθῇ εἰς τὸν διάδικον· ὥστε, καθυποβληθέντος ἐν πρωτοτύπῳ ἐγγράφου τινός, καὶ μὴ προταθείσης ἀκυρότητος τινος κατ' αὐτοῦ, ἡ ἔνστασις τῆς ἀκυρότητος εἶναι ἀπαράδεκτος πλέον.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τῶν ἄρθρ. 391, 396, 405, 436, 442, καὶ 458 τῆς Πολ. Δικ. ἐξάγεται ὅτι αἱ διατάξεις αὗται, δι' ὧν ὑποχρεοῦται ὁ προσβάλλων ὡς πλαστόν ἔγγραφόν τι νὰ φανερώσῃ συγχρόνως τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως, ἀφορῶσι μόνον τὰ καθυποβεβλημένα ἔγγραφα, καὶ ὄχι ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων ὁ διάδικος ζητεῖ τὴν παρακατάθεσιν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν διαφόρων διατυπώσεων τῶν ἀφορωσῶν τὴν περὶ νοθεύσεως δίκην (2).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 80 τοῦ 1847.

§ 30. Ὅταν τὸ εἰς ἰδιωτικὸν ἔγγραφον ὄνομα τῆς ὑπογραφῆς δὲν ἦναι ὁλοκλήρως γεγραμμένον μὲ ἀλφαβητικὰ στοιχεῖα, εἶναι λόγος ἀκυρότητος κατὰ τὸ ἄρθρον 409 τῆς Πολ. Δικ.· οἱ δὲ ἰσχυρισμοὶ ὅτι οὕτως ἐσυνείθιζεν ὁ διάδικος νὰ θέτῃ τὴν ὑπογραφήν του ἀτελῶς, ἢ ὅτι οὕτως ὑπεγράφετο, πρέπει νὰ προτείνωνται ἐνώπιον τοῦ κατωτέρω δικαστ. καὶ οὐχὶ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου.

Τὰ ἄρθρα 802 καὶ 811 τῆς Πολ. Δικ., καθ' ἃ οὐδεὶς δύναται νὰ προσβάλῃ τὰς ἰδίας του πράξεις ὡς μὴ οὔσας, ἢ νὰ πλάσῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ λόγον ἀναιρέσεως, πραγματεύονται περὶ διαδικαστι-

(1) Ὅρα κ.τ.λ. Ἔνστασις.

(2) Ὅρα τὰ κατωτ. ἐν ἀρχῇ τοῦ § 87 σημειούμενα.

ιῶν πράξεων καὶ οὐχὶ περὶ συμβολαίων, δι' ὧν συνομολογοῦνται ἐνοχαὶ, περὶ τοῦ τύπου τῶν ὁποίων γίνεται λόγος εἰς τὸ ἄρθρον 409 τῆς Πολ. Δικονομίας.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 85 τοῦ 1846.

§ 31. 'Ακυρότης ἐγγράφου μὴ προταθεῖσα δὲν δύναται νὰ προταθῇ αὐτεπαγγέλτως κατὰ τὰ ἄρθρα 155 καὶ 170 τῆς Πολ. Δικονομίας· ὥστε τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ κηρύξῃ ἄκυρον δωρητήριον ἔγγραφον ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ δωρητοῦ, ὑπογεγραμμένου ὄντος παρ' ἄλλου κατ' ἐντολὴν δῆθεν τοῦ δωρητοῦ· ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προσέβαλε τὸ ἔγγραφον ὡς ἄκυρον δι' ἄλλης ἐνστάσεως ἀκυρότητος δὲν ἀνατρέπει τὴν ἀρχὴν ταύτην (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 63 τοῦ 1847.

§ 32. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 411 τῆς Πολ. Δικ. ἡ ὑπάρχουσα ἀκυρότης ἐπὶ ἰδιωτικῶν ἐγγράφων δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ παρ' ἐκείνου, ὅστις καθ' ἑαυτὸν ἐξεπλήρωσε, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐγγράφου, τὴν ἐν αὐτῷ περιεχομένην συμφωνίαν.

'Απόφ. 67 τῆς 30 Νοεμβρίου 1835 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 33. Ἡ τῆς μὴ γνησιότητος τοῦ ἐγγράφου ἔνστασις δὲν περιέχει ἐν ἑαυτῇ τὴν τῆς ἀκυρότητος, ἀλλ' ὑποθέτει τὸ ἔγγραφον ὡς ἔχον κῦρος καὶ ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν, ἡ δὲ τοιαύτη ἔνστασις πρέπει νὰ ἦναι ῥητὴ καὶ ὄχι πλαγία. (Ὅρα ἀνωτ. § 31).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 100 τοῦ 1847, ἣν ἀνωτέρω.

§ 34. Ἡ περὶ εἰκονικότητος τοῦ ἐγγράφου ἔνστασις δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ τὴν περὶ ἐκτελέσεως δίκην.

Απόφ. « 'Επειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 854 τῆς Πολ. Δικον., ἡ ἐκτέλεσις ἐγγράφου τινος δύναται νὰ ἐκβιασθῇ, ὅταν τὸ ἔγγραφον ἦναι ἐκτελεστὸν καὶ ἡ ἐκτελεστέα ἀπόφασις εἶναι βεβαία· ἑπομένως, διὰ νὰ ἐμποδισθῇ οὐσιαστικῶς ἡ ἐκτέλεσις τοιούτων ἐγγράφων, δὲν ἀρκεῖ τὸ νὰ ἀμφισβητήσῃ τις ἁπλῶς τὴν ἐκτελεστέαν ἀπόδοσιν, ἀλλ' ὀφείλει νὰ προτείνῃ τοιαῦτα περιστατικὰ, ἐκ τῶν ὁποίων ν' ἀποδεικνύηται παραχρῆμα ἡ ἀπόσβεσις ἢ ἡ μὴ ὕπαρξις τῆς ὑποχρεώσεως· συμφώνως δὲ μὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην τοῦ νόμου, τὸ ἄρθρ. 872 τῆς ἰδίας δικονομίας ὁρίζει ὅτι ἐν τῇ περὶ ἐκτελέσεως δίκῃ συγχωροῦν-

(1) Ὅρα κατωτ. §§ 33 καὶ 53. — κ. ἀνωτ. § 24.

ται μόνον ἐκκαθαρισμέναι ἐνςάσεις, τουτέστιν, ἐνστάσεις, αἵτινες δύνανται ν' ἀποδειχθῶσι παραχρῆμα, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ ἐνςάσεων, αἵτινες, κατὰ ῥητὴν τοῦ νόμου διάταξιν, δύνανται νὰ προταθῶσι κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, ἡ δὲ περὶ εἰκονικότητος τῶν δημοσίων ἐγγράφων ἔνστασις δὲν εἶναι τοιαύτη, καὶ ἑπομένως προτεινομένη κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν πρέπει ν' ἀποδειχθῇ παραχρῆμα, τούτου δὲ μὴ γενομένου, ἕπεται ὅτι εἶναι ἔνστασις ἀνεκκαθάριςος καὶ ὡς τοιαύτη ἀπαράδεκτος· ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, θεωρῆσαν ὅτι ἡ παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου προταθεῖσα, ἂν καὶ μὴ ἀποδειχθεῖσα παραχρῆμα ἔνστασις περὶ τῆς εἰκονικότητος τῶν δύω συμβολαιογραφικῶν ἐγγράφων, δι' ὧν διαδοχικῶς ἐγένετο ἡ παραχώρησις τῆς ἐπιδίκου χρηματικῆς πιστώσεως, ἐδύνατο νὰ προταθῇ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ὁ νόμος δὲν ἐννοεῖ διὰ τῆς ἐκφράσεως « ἐκκαθαρισμένη » εἰμὴ ἔνστασιν ὡρισμένην, ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τοῦ εἰρημένου ἄρθρ. 872 τῆς Πολ. Δικονομίας· ἡ δὲ τοιαύτη ἑρμηνεία, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρ. 201 καὶ 807 § 5 τῆς Πολ. Δικ., ἐπιφέρει ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὅτι ἐπρόκειτο περὶ νομιμοποιήσεως πρὸς τὴν δίκην, καὶ ὅτι ἑπομένως τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶναι ὀρθὸν, εἶναι ἀνίσχυρος, καθότι τὸ διατακτικὸν τῆς ῥηθείσης ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὸ παραδεκτὸν τῆς ἀνακοπῆς ἔχει ὡς βάσιν τὴν ἔνστασιν τῆς εἰκονικότητος, οὐχὶ δὲ τὴν τῆς νομιμοποιήσεως· ἄρα στηριζομένου τοῦ διατακτικοῦ εἰς σκέψιν ἐναντίαν τοῦ νόμου, καὶ μὴ ὑπαρχούσης ἄλλης περὶ νομιμοποιήσεως σκέψεως, ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀναιρετέα· ἄλλως τε τὸ περὶ νομιμοποιήσεως ἀφορᾷ μόνον τὸ συμφέρον καὶ τὴν ἱκανότητα τοῦ παρίστασθαι, ἐνῷ τὸ περὶ εἰκονικότητος ἀφορᾷ τὸ πραγματικῶς ἀνύπαρκτον τῶν ἐν τῷ προσβαλλομένῳ ἐγγράφῳ ἀναφερομένων ὑποχρεώσεων, ὡς ἐπὶ τῆς παρούσης δίκης ἐπρόκειτο ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος ἐφετείου.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 108 τοῦ 1847 (1).

§ 35. Τὸ ἔγγραφον θεωρεῖται εἰκονικὸν, ὅταν τὰ ὀνόματα μόνα τῶν συμβαλλομένων ἐνεγράφησαν εἰκονικῶς ; (ὅρα τὴν πολιτ. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφ. 122 τοῦ 1848 ἐν τῇ λέξει *εἰκονικότης*).

§ 36. Μεταξὺ πολλῶν τεκμηρίων πρὸς ἀπόδειξιν τῆς εἰκονικό-

---

(1) Βλ. τὰς λέξ. Ἐκτέλεσις. — Εἰκονικότης.

τητος τοῦ ἐγγράφου, καὶ ἂν ἐσφαλμένον τι συμπέρασμα ληφθῇ ὑπ' αὐτῶν, δὲν ἐπιφέρει ἀναίρεσιν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 173 τοῦ 1848.

Ε. *Ἀμφισβήτησις περὶ τῆς γνησιότητος τῶν ἐγγράφων. — Πλαστογραφία. — Μέσα ἀποδείξεως* (1).

§ 37. Τὰ ἰδιωτικὰ ἔγγραφα, τὰ πρὸ τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας συνταχθέντα, καὶ τῶν ὁποίων ἡ γνησιότης δὲν προσεβλήθη, παρέχουσι πλήρη πίστιν περὶ τῶν ἐν αὐτοῖς διαλαμβανομένων· ἐπομένως καὶ ὡς πρὸς τὴν χρονολογίαν, ἂν δὲν προσεβλήθῃ ἡ γνησιότης των. (Νόμ. 24 *Cod.* 9, 22 — *arg.* νόμ. 3 *Cod.* 22, 4).

'Απόφασις τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 2446).

§ 37. (δὶς) Οἱ κληρονόμοι, ἀναγνωρίσαντες τὴν γνησιότητα τῆς ὑπογραφῆς τοῦ πατρός των (δικαιοπαρόχου των), δὲν δύνανται ν' ἀρνηθῶσι τὰ ἐν τῷ ἐγγράφῳ διαλαμβανόμενα (438 Πολ. Δικ.).

'Απόφ. 5051 τῆς 22 'Οκτ. 1848 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφετῶν.

---

(1) Ἡ προσβολὴ δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν ἐγγράφων πρέπει νὰ γίνηται κατὰ τὴν πρώτην μὲν συνεδρίασιν, ἀλλ' ὅταν ταῦτα παρακατατεθῶσιν εἰς τὸ γραφεῖον. τὰ δὲ ἄρθρα 436 καὶ 438 δὲν ἔχουν ἀποκλειστικήν, ἀλλ' ἐνδεικτικὴν δύναμιν.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 80 τοῦ 1847.

— 'Αποτελέσματα τῆς περὶ πλαστογραφίας κτλ. ἀποδείξεως. Ἂν ἐπέτυχεν ἡ ἀπόδειξις, διατάττεται ἡ ἐξαφάνισις τοῦ ἐγγράφου, καὶ τὸ δικαστήριον δὲν τὸ λαμβάνει πλέον ὑπ' ὄψιν. Ἄλλως ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 461 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Προηγηθείσης δίκης περὶ πλαστογραφίας ἢ νοθεύσεως ἐγγράφου τινός, δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ ἐπαναληφθῇ πρότασις περὶ τούτου εἴτε ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ, εἴτε ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου (214 Π. Γ. Δ.) μολονότι ὁ νόμος μας δὲν τὸ διατάττει ῥητῶς.

Ἂν τὸ ποινικὸν δικαστήριον ἠθώωσε τὸν κατηγορούμενον, διακριτέον, ἂν τὸν ἠθώωσεν ἐπὶ λόγῳ, ὅτι τὸ ἔγγραφον εἶναι γνήσιον ἢ δι' ἄλλον τινὰ λόγον· ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει, τὸ πολιτικὸν δικαστήριον δύναται νὰ ἐξετάσῃ περὶ τῆς γνησιότητος. (Rauter, 202 203).

Ὅρα τὴν λέξ. Ἀποζημίωσις, σελ. 237 ἐπ.

— Ὅταν παύσῃ πρὸς καιρὸν ἡ περὶ πλαστογραφίας καταδίωξις, δύναται νὰ προσβληθῇ ὡς πλαστὸν εἰς πολιτικὴν δίκην τὸ αὐτὸ ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἦτον ἡ βάσις τῆς ποινικῆς δίκης; ὄχι (α).

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 13 τοῦ 1843.

(α) Ὅρα τὰς λέξ. α) ἀποζημίωσις σελ. 237 ἐπ. — β') Ζητήματα προδικαστικά.

§ 38. Κατὰ τὰ ἄρθρα 438 καὶ 412 τῆς πολιτ. δικον. ἀναγνωρίσας τίς τὴν γνησιότητα τῆς ὑπογραφῆς του ἔν τινι ἐγγράφῳ δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὰ ἐν αὐτῷ διαλαμβανόμενα, καὶ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν τὸ ἔγγραφον ἔχει τὴν αὐτὴν ἀποδεικτικὴν δύναμιν, ὡς καὶ τὰ δημόσια, ἐκτὸς ἂν ἀποδειχθῇ ἀπάτη ἢ νόθευσις.

Ὁ νόμος δὲ δὲν ἔκαμε καμμίαν ἐξαίρεσιν ὡς πρὸς τὴν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν τῶν ἐγγράφων, καὶ πᾶς διάδικος ὀφείλει νὰ ἀποδεικνύῃ τὰς αἰτήσεις καὶ ἐνστάσεις του· ἐπομένως αἱ ἐν τῷ Ἀρμενοπούλῳ καὶ Ρωμαϊκῷ δικαίῳ περὶ ἀναργυρίας ἐξαιρετικαὶ διατάξεις δὲν ἐτροπολογήθησαν, καὶ τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως ἐπίκειται εἰς τὸν προτείναντα τὴν ἔνστασιν ταύτην (1).

Ἀπόφ. τῆς 16 Δεκ. 1841 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2673).

§ 39. Ἡ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν γινομένη πρότασις ἐκ μέρους τοῦ ἐκκαλοῦντος τοῦ ὅτι δὲν ἀναγνωρίζει τὴν εἰς τὰ παρὰ τοῦ ἀντιδίκου του προσαχθέντα ἰδιωτικὰ ἔγγραφα ὑπογραφήν του εἶναι ἀπαράδεκτος, ἀφοῦ ταῦτα μὲν ἐπαρουσιάσθησαν ἐν πρωτοτύπῳ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην ὁ δ' ἐκκαλῶν ἐσιώπησε. (395, 396 πολιτ. δικον.).

Ἀπόφ. 2286 τῆς 5 Ἰουν. 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 40. Δὲν δύναται νὰ γίνῃ πρότασις ἐφεσίμως περὶ τῆς παρουσιάσεως τῶν πρωτοτύπων ἐγγράφων, τῶν ὁποίων τὰ ἀντίγραφα, παρουσιασθέντα πρωτοδίκως, δὲν προσεβλήθησαν· ἡ περὶ μὴ γνησιότητος ἔνστασις δὲν εἶναι δεκτὴ ἐφεσίμως.

Ἀπόφ. 228 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν βλ. ἐν τῇ λέξει Ἀπόδειξις.

§ 41. Κατὰ τὸν § 3 τοῦ 747 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικον. νέαι πραγματικαὶ ἐξετάσεις καὶ προτάσεις εἶναι δεκταὶ ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ, ὅταν τρίτοι ἔχοντες τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς παρίστανται ἑκουσίως ἐν τῇ ἐφέσει.

Ἀπόφ. 550 τῆς 8 Ὀκτ. 1837 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 42. Ὅταν τὰ ἰδιωτικὰ ἔγγραφα ἐπαρουσιάσθησαν ἐν πρωτοτύπῳ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, καὶ δὲν προσεβλήθη ἡ γνησιότης τῆς ὑπογραφῆς των κατὰ τὰ ἄρθρα 395 καὶ 396 τῆς πολιτ. δικον. κατ' ἔφεσιν δὲν δύνανται νὰ προσβληθῶσι, διότι διὰ τῆς σιωπῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος θεωρεῖται οὗτος ὅτι ἀνεγνώρισε τὴν γνησιότητά των.

Ἀπόφ. 2286 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Ἀναργυρία. § 11 ἐπ. 14. — Ἀπόδειξις.

§ 43. Ὅστις πρωτοδίκως δὲν προσέβαλε τὴν ἔν τινι ὁμολόγῳ ὑπογραφήν του, δὲν δύναται πλέον νὰ προσβάλῃ τὴν γνησιότητα ταύτην ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν.

Ἀπόφ. 2544 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 44. Ἡ ἀμφισβήτησις τῆς γνησιότητος ὑπογραφῆς τινὸς εἶναι πραγματικὴ πρότασις, καὶ ἑπομένως ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ ἄρθρ. 774 τῆς πολιτ. δικον., εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην ὡς μὴ ὑπαγομένη εἴς τινα ἐκ τῶν περιπτώσεων τῶν εἰς τὸ ἄρθρον αὐτὸ ἀπαριθμουμένων.

Ἀπόφ. 638 τῆς 21 Ἰαν. 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 45. Ἡ ἔνστασις τῆς μὴ γνησιότητος ἀποκλείει ἐκείνην τῆς βίας; ὄχι, διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 552 τῆς πολ. δικον. πολλαὶ ἐνστάσεις δύνανται νὰ ἐπισωρευθοῦν.

Ἀπόφ. 68 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν (Νομ. σελ. 3763).

§ 46. Προκειμένου περὶ χρονολογίας παραχωρήσεως γραμματίου εἰς διαταγὴν, ὁ νομίζων αὐτὴν ψευδῆ ὀφείλει, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρ. 139 τοῦ ἐμπ. νόμου, νὰ τὴν προσβάλῃ ὡς πλαστὴν, καὶ οὐχὶ ν' ἀμφισβητήσῃ τὸ βέβαιον αὐτῆς. *Pardessus* N. 246.

Ἀπόφ. 2723 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 47. *Δύνανται νὰ προσβληθῶσιν ὡς πλαστὰ ἔγγραφα, τῶν ὁποίων ἡ γνησιότης δὲν ἠμφισβητήθη* (1);

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 453 καὶ 483

---

(1) Διὰ τῆς ἀποφάσεως λύεται καὶ τὸ ζήτημα ἂν χωρῇ συμβιβασμὸς περὶ δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα ὁ παραιτηθεὶς μετὰ ταῦτα ἀπέκτησεν.

(Ὅρα τὴν λέξιν Συμβιβασμός).

— Ἡ ἀναγνώρισις τῆς γνησιότητος τῆς ὑπογραφῆς ἔν τινι ἰδιωτικῷ ἐγγράφῳ δὲν ἀποκλείει τὴν ἐπὶ πλαστογραφίᾳ προσβολὴν αὐτοῦ.

Ἀπόφ. 5773 τῆς 9 Ἰουνίου 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Προσβάλλονται τὰ ἐν τῷ ἐγγράφῳ ἐνδιαλαμβανόμενα, ὅταν ἀναγνωρίζω μὲν τὸ ἔγγραφον, ζητῶ ὅμως ν' ἀποδείξω διὰ μαρτύρων, ὅτι τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα κτήματα μετεβιβάσθησαν εἰς τὴν κυριότητα τρίτου τινός; Ὄχι.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ διὰ μαρτύρων ζητουμένη ἀπόδειξις δὲν προσβάλλει ποσῶς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐν Ναυπλίῳ γενομένου κατὰ τὴν 19 Αὐγούστου 1831 συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου μεταξὺ τοῦ Α. καὶ τοῦ Β. διότι ὁ ζητῶν νὰ τῷ συγχωρηθῇ ἡ διὰ μαρτύρων αὕτη ἀπόδειξις ἀναγνωρίζει τὸ προμνησθὲν ἔγγραφον, καὶ ἑπομέ-

τῆς πολιτ. δικονομίας ἐξάγεται ὅτι τὰ ἰδιωτικὰ ἔγγραφα δύνανται νὰ προσβληθοῦν ὡς πλαστά, καὶ ὅταν διὰ συμπαραβολῆς πρὸς ἄλλα χειρόγραφα ἀπεδείχθησαν γνήσια, ἀφοῦ δηλ. προσεβλήθη προηγουμένως ἡ γνησιότης των· ὅταν δὲ ἀναγνωρισθῶσιν ἄλλως, ἤτοι χωρὶς προηγουμένης ἀμφισβητήσεως τῆς γνησιότητός των, μόνον ὅταν δύναται ν' ἀποδειχθῇ κατὰ τοῦτο ἀπάτη ἢ νόθευσις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἀφοῦ ὁ Π. ἀνεγνώρισεν, ὡς εἴρηται, τὸ ῥηθὲν ἔγγραφον, δὲν προτείνει ἤδη νόθευσιν αὐτοῦ κατά τι, οὐδ' ὅτι ἠπατήθη κατά τινα τρόπον εἰς τὴν ἀναγνώρισιν, διότι δὲν ἰσχυρίζεται τοιοῦτόν τι, ἀλλὰ προσβάλλει αὐτὸ ὡς πλαστὸν κατὰ τὴν ὑπογραφὴν αὐτήν, τὴν ὁποίαν ἀνεγνώρισεν· ἡ δὲ τοιαύτη προσβολὴ δὲν συγχωρεῖται, διότι, κατὰ τὸ μνησθὲν 438 ἄρθρον, μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν μόνον ἡ ἕνεκα νοθεύσεως καὶ ἀπάτης προσβολὴ συγχωρεῖται, ἡ δὲ πλαστογραφία διαφέρει τούτων, καὶ τὴν τοιαύτην δὲν συγχωρεῖ, ὡς εἴρηται· ὅθεν ἡ περὶ τούτου ἀντίῤῥησις τῶν ἐναγομένων περὶ ἀπαραδέκτου τῆς κατὰ τοῦ ἐγγράφου προσβολῆς εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ τὸ μὲν συνοικέσιον μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῆς ἀποθανούσης ἀδελφῆς τῶν ἐναγομένων ἐγένετο κατὰ τὰς ἀρχὰς τῶν 1823, τὸ δ' ἔγγραφον ἐγένετο τὴν 28 Ἀπριλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ὅτε ἡ σύζυγος τοῦ ἐνάγοντος ἔζη, καὶ τέκνον ἔτι δὲν εἶχε γεννηθῇ, καὶ κληρονομικὸν δικαίωμα ἠνεῳγμένον δὲν ὑπῆρχεν ἄλλο εἰμὴ τῆς γυναικὸς ὡς πρὸς τὰ πατρῷα αὐτῆς· ἐκ δὲ τοῦ εἰρημένου ἐγγράφου ἐξάγεται, ὅτι ἡ πενθερὰ καὶ οἱ γυναικάδελφοι τοῦ ἐνάγοντος τῷ εἶχον ὑποσχεθῆ εἰς κόπιαν γραμμένην προῖκα ἐκ τῆς ὑπαρχούσης περιουσίας των· ὅθεν τότε μόνον τὴν οὕτως ὑπεσχημένην αὐτῷ ὡς συζύγῳ προῖκα εἶχε δίκαιον τότε ν' ἀπαιτήσῃ αὐτὸς ἀπὸ αὐτούς δυνάμει τοῦ προικῴου ἐγγράφου ἢ κόπιας · · · ἐκ δὲ τούτου ἕπεται, ὅτι μόνον περὶ αὐτῆς ἱκανοποιήθη, καὶ περὶ αὐτῆς διενοήθη νὰ τοῖς παραχωρήσῃ ἐξοφλητικόν· ἤτοι περὶ μόνου τοῦ ἰδίου του δικαίου

νως δὲν θέλει κάμει χρῆσιν τῆς διὰ μαρτύρων ἀποδείξεως κατὰ τοῦ περιεχομένου τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου, ἀλλὰ θέλει ν' ἀποδείξῃ δι' αὐτῶν τὴν μεταβίβασιν τῶν ἀμφισβητουμένων κτημάτων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Γ. »

Ἀπόφ. 63 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 241, 323).

Πᾶν ἰδιωτικὸν ἔγγραφον, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἀποδειχθῇ γνήσιον, προσβάλλεται ὡς πλαστόν.

Ἀπόφ. τῆς 24 Ὀκτ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 962).

ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ συζύγου, ὄχι καὶ περὶ τῶν τῆς συζύγου του δικαίων τῶν ἀνεξαρτήτων τῆς προικός, οὐδὲ περὶ τῶν μελλόντων μάλιστα τότε, διότι δὲν εἶχε τοιαύτην ἐξουσίαν, οὐδὲ περὶ τῶν ἐφορώντων τὴν ὁποίαν ἰσχυρίζεται ὅτι ἔκαμον συμφωνίαν, ἐὰν ἀληθῶς ἔκαμον, διότι τοῦτο δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ ἔγγραφον· ὅθεν τοῦτο ἰσχύον ἐπὶ μόνοις τοῖς συναρέσασιν, ἐφ' οἷς γέγονεν, οὐμὴν καὶ τοῖς ὕστερον ἁρμόσασι, κατὰ τὸν Ν. 9 Β. 11, 2, δὲν περιέχει διάλυσιν γενικὴν, ἀνατρέπουσαν καθόλου τὴν προκειμένην ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος, ὡς ἰσχυρίζονται οἱ εναγόμενοι· ἐπομένως οἱ ἐκ τούτου ἔνστασίς των δὲν εἶναι μὲν ἀπαράδεκτος, δὲν εἶναι ὅμως καὶ βάσιμος· κατὰ δὲ συνέπειαν δὲν ἔχει ἐπιῤῥοήν τινα καὶ ἡ ἔνστασις ἐκ τῆς ἐπελεύσεως τῆς κληρονομίας εἰς τὸν διαλυσάμενον Π., ἥτις ἄλλως δὲν δύναται νὰ ἔχῃ οὔτε ἐφαρμογὴν, ὡς μὴ προκειμένου περὶ πωλήσεως (71 Β. 14 1—22 Β. 51 2).»

'Απόφ. 529 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4951—4952.

§ 48. Κατὰ τὸ 588 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας ὁ εἰσαγγελεὺς ὀφείλει νὰ ἀγορεύῃ εἰς τὴν διαδικασίαν περὶ ἐγγράφων προςβαλλομένων ὡς μὴ γνησίων ἢ πλαστῶν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰς περὶ εἰκονικότητος τῶν συμβολαίων.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 17 τοῦ 1842, ἣν ἐν τῇ λέξει 'Α ρ μ ο δ ι ό τ η ς ἐ μ π ο ρ ι κ ὴ § 45.

§ 49. *Ἡ περὶ συμπαραβολῆς ἀμφισβητουμένης ὑπογραφῆς ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς παρεμπίπτουσα;*

Δύναται ν' ἀμφισβητηθῇ ἡ γνησιότης ὑπογραφῆς περιεχομένης εἰς δημόσιον μὴ προσβληθὲν ὡς πλαστὸν ἔγγραφον, ὅπερ προσάγεται πρὸς συμπαραβολήν;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις, ὁποία ἡ ἐκκληθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 6 τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν, διατάττουσα τὴν πρὸς ἄλλα ἔγγραφα συμπαραβολὴν ὑπογραφῆς ἀμφισβητουμένης, ἔχει χαρακτῆρα ἀποφάσεως παρεμπιπτούσης ἀποδείξεως· τοιαύτη δὲ ἀπόφασις εἶναι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 180 τῆς πολιτ. δικονομίας, δεκτικὴ ἐφέσεως.

'Επειδὴ τὸ παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου προσαγόμενον ἔγγραφον ἐκδοθὲν τὴν ἐννάτην Μαρτίου 1822 ὑπὸ τῶν ἐφόρων τοῦ Ἄργους καὶ ἔχον τὸ κυριώτερον γνώρισμα, τὴν σφραγίδα καὶ τὰς ὑπογραφὰς τῶν ἐφόρων, εἶναι δημόσιον ἔγγραφον· ἐπομένως ἡ ἐν αὐτῷ ὑπογραφὴ τοῦ Δ. Κ. ὡς ἐφόρου, δὲν δύναται ν' ἀμφισβητηθῇ μὴ προσβληθέντος τοῦ ἐγγράφου ὡς πλαστοῦ μήτε τοῦ Κ. ὡς μὴ ἐφόρου· τὸ δὲ ἄρθρον 446 τῆς πολιτ. δικον. ἀποφαινόμενον τὴν ἀπώλειαν τοῦ

ἀποδεικτικοῦ τῆς συμπαραβολῆς μέσου, ἐὰν τὰ χάριν αὐτῆς προσαγόμενα ἔγγραφα ἀμφισβητηθῶσιν, ἐννόησεν ἔγγραφα ἰδιωτικά, ὡς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 435 τῆς πολιτ. δικον. συνάγεται· ἄλλως ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ ἀρνουμένου τὴν ὑπογραφήν του ἤθελεν ἐξαρτᾶσθαι ἡ ἀπώλεια τοῦ μέσου τῆς συμπαραβολῆς. »

'Απόφ. 95 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

§ 50. Ὅταν ὁ ἐφεσίβλητος ἀρνῆται τὴν ἐν τῷ ἐφετηρίῳ ἐγγράφῳ γνησιότητα τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὁ δὲ ἐκκαλῶν ἀναγνωρίζει αὐτὴν καὶ τὴν παραδέχεται, δὲν εἶναι περίπτωσις νὰ ἐνεργηθῇ ἡ περὶ γνησιότητος διαδικασία.

'Απόφ. δημοσιευθεῖσα τὴν 29 Αὐγ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 897).

§ 51. Τὰ δικαστήρια δύνανται, συναινέσει τῶν διαδίκων, νὰ κρίνωσι περὶ τῆς γνησιότητος τῆς ὑπογραφῆς διὰ συμπαραβολῆς αὐτῆς μετὰ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ὑπαρχόντων ἄλλων ἐγγράφων; Ναί.

'Απόφ. 108 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2958).

§ 52. Τὸ δικαστήριον πεισθὲν περὶ τῆς γνησιότητος ἐγγράφου τινός, εἶναι περιττὸν νὰ διατάξῃ τὴν ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητός του, ἡ δὲ ἐκτίμησις αὕτη δὲν εἶναι ἀντικείμενον τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ἀρείου Πάγου (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρείου Πάγου 7 τοῦ 1842.

§ 53. Τότε συγχωρεῖται ν' ἀποδειχθῇ καὶ διὰ μαρτύρων ἡ γνησιότης ἐγγράφου τινός, ὅταν τοῦτο φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ καθ' οὗ προσάγεται. Ὅταν δὲ δὲν φέρῃ τὴν ὑπογραφήν του, δὲν ὑπάρχει περίπτωσις ν' ἀποδειχθῇ ἡ γνησιότης του (ἄρθρ. 440 καὶ 437 τῆς πολιτ. δικον.). Ὅθεν τὸ δικαστήριον δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι τὸ ἔγγραφον ὑπεγράφη, μετὰ τὴν πολιτικὴν διενομίαν, παρὰ τρίτου, κατ' ἐντολὴν τοῦ ἀγραμμάτου (2).

'Απόφ. 'Αρείου Πάγου 24 τοῦ 1848.

---

(1) Τὰ δικαστήρια δύνανται ν' ἀποῤῥίψωσι τὴν περὶ μὴ γνησιότητος τῶν ἰδιωτικῶν ἐγγράφων ἔνστασιν τῶν διαδίκων καὶ νὰ τὰ θεωρήσωσιν ὡς γνήσια ἄνευ περαιτέρω διαδικασίας, ἂν ἐκ τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων πείθωνται περὶ τῆς γνησιότητος αὐτῶν.

Ἀπόφ. δημ. τὴν 4 Μαΐου 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

Αὐτὸ τοῦτο ἔπραξε καὶ ὁ Ἀρ. Πάγος εἴς τινα περίπτωσιν, καθ' ἣν προσεβλήθη ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις ὡς μὴ φέρουσα τὴν γνησίαν τοῦ διαδίκου ὑπογραφήν.

(2) Ὅρα ἀνωτ. § 31.

§ 54. Ἐὰν τὰ δικαστήρια εἰς τὰς περὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος τῶν ἐγγράφων διαδικασίας στηριχθῶσιν εἰς μὴ συνεγγράφους μάρτυρας, ἡ ἀπόφασίς των εἶναι ἀκυρωτέα ; ὄχι (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ 440 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον μόνον ἰσχύει ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατὰ τὸ 1100 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, συγχωρεῖ διὰ τὴν τῆς γνησιότητος ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου ἀπόδειξιν ὅλα τὰ συνήθη ἀποδεικτικὰ μέσα, διὰ δὲ τῶν φράσεων «*καὶ ἰδίως δι᾽ ἄλλων ἐγγράφων κτλ.*» δὲν περιορίζεται ὁ γενικὸς οὗτος κανών, ἀλλ᾽ ἐπιδεικνύονται δι᾽ αὐτῶν τινὰ ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, ὡς καταλληλότερα τῶν ἄλλων· ἐπομένως ἡ χρῆσις αὐτῶν ἀνατίθεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ· ἐπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἂν ἐστηρίχθη εἰς μαρτυρίας μαρτύρων μὴ συνεγγράφων, δὲν παρεβίασε κἀνένα νόμον. »

Ἀπόφ. 25 τοῦ 1842 Ἀρ. Πάγου, σελ. 106 τῆς σειρᾶς τοῦ 1842.

§ 55. Ἡ βεβαίωσις τοῦ κλητῆρος ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὅτι ὁ πρὸς ὃν ἐγένετο ἡ ἐπίδοσις ἀνέφερεν ὅτι δὲν ἐξεύρει γράμματα, ἀποδεικνύει τὴν ἐπὶ ἄλλων ἐγγράφων ὑπάρχουσάν τυχὸν ὑπογραφὴν τοῦ αὐτοῦ προσώπου ; ὄχι.

Ἀπόφ. 422 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

§ 56. Ἐὰν ἐν τῇ πρὸς ἀναγνώρισιν ἢ ἄρνησιν τῆς ὑπογραφῆς προσδιορισθείσῃ δι᾽ ἀποφάσεως συνεδριάσει, ὁ καθ᾽ οὗ προσήχθη τὸ

---

(1) Ἐκ τοῦ ἄρθρ. 440 τῆς πολιτ. δικονομίας συνάγεται ὅτι εἰς ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος ὁ νόμος παραδέχεται ὅλα τὰ συνήθη ἀποδεικτικὰ μέσα, οὐδὲ ἐξαιρεῖ τοὺς εἰδότας τὴν ὑπογραφὴν ἢ τὴν γραφὴν τοῦ ἐκδόσαντος τὸ ἔγγραφον μάρτυρος.

Ἡ Νεαρὰ 73 δὲν ἔχει σκοπὸν εἰμὴ νὰ καταστήσῃ ἀσφαλεστέραν τὴν ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος διὰ μαρτύρων εἰδότων τὸ ἔγγραφον ὑπογραφόμενον.

Ἀπόφ. 38 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

Εἰς τὴν περὶ γνησιότητος ἀπόδειξιν οἱ μὴ συνέγγραφοι μάρτυρες εἶναι δεκτοί ;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἂν καί, κατὰ τὸ ἄρθρ. 440 τῆς πολιτ. δικονομ., ἡ τῆς γνησιότητος ἀπόδειξις δύναται νὰ γίνῃ διὰ τῶν συνήθων ἀποδεικτικῶν μέσων, ἐν οἷς, κατὰ τὸ ἄρθρ. 252, εἶναι καὶ τὸ τῶν μαρτύρων, μ᾽ ὅλον τοῦτο τὸ προειρημένον ἄρθρ. διαλαμβάνει μάρτυρας ἰδόντας τὸ ἀμφισβητούμενον ἔγγραφον, ἐν ᾧ ὑπεγράφετο, ἢ συνυπέγραψαν αὐτὸ ὡς συνέγγραφον· οὐχὶ ὅμως μάρτυρας, οἵους προτείνει ὁ Ι. Ζ. γνωρίζοντας τὴν περὶ ἧς πρόκειται ὑπογραφὴν ἐκ πείρας, ἢ ἐκ τῶν διαφόρων συναλλαγμάτων, τὰ ὁποῖα ἔκαμε μὲ τὸν γράψαντα Δ. Α. Μ., διότι ἡ ἀπόδειξις αὕτη δὲν ἤθελεν ἐπερείδεσθαι εἰς ἰδίαν τῶν μαρτύρων ἀντίληψιν, ἀλλ᾽ ἁπλῶς εἰς συμπερασμοὺς καὶ γνώμην αὐτῶν, τὴν ὁποίαν ὁ νόμος ἐναπέθεσεν εἰς τοὺς πραγματογνώμονας. »

Ἀπόφ. 223 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3656).

ἐγγράφου δὲν ἐμφανισθῇ, θεωρεῖται ἡ ὑπογραφὴ ὡς γνησία καὶ ἀνεγνωρισμένη. (439 πολιτ. δικονομία).

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 39 τῆς 17 Ἰουνίου 1846 (1).

---

(1) Τὸ ἄρθρον 438 ἐδ. 2 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐφαρμόζεται ὅταν προσκληθῇ ὁ διάδικος ῥητῶς πρὸς ἀναγνώρισιν ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου εἰς ὡρισμένην πρὸς τοῦτο συνεδρίασιν· ἄλλως ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 339 τῆς πολιτ. δικονομίας.

'Απόφ. α 'Επειδὴ, ὁμολογήσαντος πρωτοδίκως τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅτι παρέλαβε παρὰ τοῦ Σ. Μ. τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος χρήματα καὶ ἐνταυτῷ ὅτι ἐξετέλεσε τὴν περὶ τούτων δοθεῖσαν πρὸς αὐτὸν παρὰ τοῦ αὐτοῦ Μ. ἐντολὴν πληρώσας τὰ χρήματα ταῦτα πρὸς τὸν εἰς Παξοὺς ἀδελφόν του Α. Δ., ἠδύνατο μὲν ἡ ὁμολογία αὕτη νὰ ληφθῇ εἰς τοιαύτην περίστασιν ἀδιαιρέτως ὑπ' ὄψιν παρὰ τοῦ πρωτοδικείου, ὡς τοῦτο σκέπτεται, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐκτὸς τῆς ῥηθείσης ὁμολογίας περὶ τῆς παραλαβῆς τῶν χρημάτων, ὑπάρχουν προσέτι καὶ αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον, ἡ μὲν τὴν 11 7βρίου 1846, διαλαμβάνουσα « ἀπὸ μίαν νόταν, ὅπου μοῦ ἐπαρουσίασεν ὁ υἱός μου βλέπω νὰ τοῦ ἔχῃ δοσμένα ὁ Κ. ἀδελφός σας Α. τάλ. 28 39· ἀπὸ αὐτὰ γράψε του νὰ κατεβάσῃ τάλ. 15, ἐκεῖνα ποῦ τοῦ ἐγράψαμεν νὰ μετρήσῃ τῆς φαμιλίας μου » ἡ δὲ τῆς 6 'Απριλίου 1838 διαλαμβάνουσα « ἀδελφὲ ἂν ἠξεύρεις, ὅταν ἀνεχώρησες ἀπὸ Ναύπλιον διὰ Παξοὺς εἰς τὰς 26 ποῦ ἐμέτρησα ἑκατὸν κολονάτα καὶ ἔπειτα ἄλλα 15 διὰ νὰ τὰ ἐμβάσῃς εἰς τὴν φαμιλίαν μου μέσον τοῦ αὐταδέλφου σας Κ. Α. ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἔμβασε τῆς φαμιλίας μου ἐκ διαλειμμάτων εἰμὴ κολ. τριάκοντα ἑπτὰ καὶ φαρδίνια, ὡς ἡ ἀναμεταξύ μας χρισολογία φανερόνει » ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται καὶ ἄνευ τῆς μνησθείσης ὁμολογίας τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅτι ὁ ἐκκαλῶν παρέδωκεν αὐτῷ τὰ εἰρημένα χρήματα διὰ νὰ τὰ παραδώσῃ πρὸς τὴν ἀδελφὴν τοῦ Α., διότι αἱ ἐπιστολαὶ αὗται ἀποτελοῦσιν ἀπόδειξιν ὑπὲρ τοῦ ἐκδώσαντος αὐτὰς ἐκκαλοῦντος κατὰ τὸ ἄρθ. 415 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀφοῦ οὐ μόνον τὰς προσήγαγεν ὁ ἐφεσίβλητος, ἀλλὰ καὶ ἔκαμε χρῆσιν αὐτῶν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν χρημάτων πρὸς τὸν εἰρημένον ἀδελφόν του. Ὅθεν ἀποδεδειγμένης οὔσης διὰ τῶν εἰρημένων ἐπιστολῶν τῆς παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον παραδόσεως τῶν χρημάτων πρὸς ἀποστολὴν αὐτῶν εἰς τὸν ἀδελφόν του, ἦτο περιττὴ πλέον πᾶσα ἄλλη περὶ τούτου ἀπόδειξις, καὶ οὐκ ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον, στηριζόμενον εἰς μόνον τὸ ἀδιαίρετον τῆς ὁμολογίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, διέταξε τὸν ἐκκαλοῦντα ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ἐν Ναυπλίῳ ἔδωσεν εἰς τὴν ἐφεσίβλητον Α. στερλίνας 22 1|2 ἤτοι δίστηλα τάλ. 100 καὶ ἕτερα δίστηλα 15 διὰ νὰ τὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸν εἰς Παξοὺς κατοικοῦντα Α. Δ. Φ.

'Επειδὴ, ἀρνηθέντος τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ πρώτην φορὰν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τὴν γνησιότητα τοῦ παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου προσαχθέντος εἰρημένου ἀποδεικτικοῦ καὶ προτείνοντος τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀνάγκης δύναται ν' ἀποδείξῃ τὴν γνησιότητα αὐτοῦ ἐννόει βεβαίως νὰ τὴν ἀποδείξῃ διὰ τῶν νομίμων μέσων. Μὴ ὁρισθέντων δὲ τῶν μέσων τούτων παρ' αὐτοῦ, τὸ πρωτοδικεῖον, θεωρῆσαν ὡς ἀναγκαίαν τὴν ἀπόδειξιν ταύτην, ἠδύνατο ἢ ὤφειλε μᾶλλον, ὡς ὀρθῶς ἔπραξε διὰ τῆς ἐκκαλούμενης

ϛ. *Ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου—τοῦ εἰρηνοδικείου— διεξάγεται ἡ περὶ γνησιότητος ἀπόδειξις;*

§ 57. Ὅταν ἔγγραφόν τι προσβληθῇ ὡς πλαστὸν ἢ μὴ γνήσιον ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου, παραπέμπεται ἡ περὶ τῆς γνησιότητος ἢ τῆς πλαστογραφήσεως δίκη εἰς τὸ ἁρμόδιον πρωτοδικεῖον, καὶ ἀναβάλλεται ἐν τοσούτῳ ἡ κυρία δίκη· ἄρα τὰ ἐμποροδικεῖα δὲν δύνανται νὰ δικάσωσι τὴν οὐσίαν τῶν ἐνστάσεων αὐτῶν, ὅπερ ὅμως δὲν ἀφορᾷ καὶ τὰς ἄλλας ἀκυρωτικὰς ἐνστάσεις. (Ὅρα τὴν περὶ τούτου νομολογίαν εἰς τὴν λέξιν ἁρμοδ. πολιτική) (1).

§ 58. Ὅταν εἰς ἐμπορικὴν τινὰ δίκην προταθῇ ἡ περὶ γνησιότητος ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου ἔνστασις καὶ τὸ ἐμποροδικεῖον παραπέμψῃ τὴν ἔνστασιν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, τὸ τελευταῖον τοῦτο δικαστήριον δύναται νὰ θεωρήσῃ τὴν παρεμπίπτουσαν ταύτην δίκην ὡς κατεπείγουσαν καὶ νὰ διατάξῃ τὴν ἄνευ ἐγγυήσεως ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεώς του; Ναί· διότι ἡ ἐκτέλεσις δὲν ἀναστέλλεται (733, 735 πολιτ. δικονομίας) εἰς τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις· ὅ,τι δὲ ἐφαρμόζεται εἰς τὴν κυρίαν δίκην, πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται καὶ εἰς τὰς κατ' αὐτὴν παρεμπιπτούσας ἐνστάσεις καὶ αἰτήσεις· αἱ δὲ περὶ γνησιότητος παρεμπίπτουσαι δίκαι χαρακτηρίζονται ἄλλως ὡς κατεπείγουσαι.

Ἀπόφασις 104 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (2).

§ 59. Ἡ περὶ γνησιότητος τῶν προσβαλλομένων ὡς πλαστῶν

ἀποφάσεώς του, νὰ ὁρίσῃ τὰ μέσα ταῦτα συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ 440 ἄρθρου τῆς Πολ. Δικονομίας. Ἐὰν δὲ τὸ ἐδ. 2 τοῦ ἀριθ. 438 τῆς πολιτ. δικον. διατάττῃ ν' ἄρχηται τῆς ἀποδείξεως ὁ προσάγων τὸ ἔγγραφον παραχρῆμα (καὶ οὐχὶ νὰ προτείνῃ καὶ ὁρίζῃ τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως ἀμέσως, ὡς διατείνεται ὁ ἐκκαλῶν), τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ, ὅταν προσκληθῇ ὁ διάδικος ῥητῶς πρὸς ἀναγνώρισιν ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου εἰς ὡρισμένην πρὸς τοῦτο συνεδρίασιν· ἄλλως ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἑπομένου ἄρθρου 339, ἤτοι προσδιορίζεται ἡ συνεδρίασις κτλ. διὰ τὴν ἀπόδειξιν ταύτην, ὅπερ καὶ ἔγεινεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 5564 τῆς 19 Μαρτίου 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

(1) Τὸ δὲ περὶ εἰρηνοδικῶν; ὅρα τὴν λέξ. Ἁρμοδ. εἰρ. § 11.

(2) Ὅταν εἰς ἐμπορικήν τινα δίκην προσβληθῇ ἡ γνησιότης ἰδιωτικοῦ τινος ἐγγράφου καὶ παραπεμφθῇ ἡ ἔνστασις αὕτη εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, δύναται τοῦτο νὰ διατάξῃ τὴν ἄνευ ἐγγυήσεως προσωρινὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεώς του; Ναὶ, κατὰ τὴν ἀπόφασιν, ἥτις εὕρηται ἐν τῇ σελ. 126 τῆς λέξ. Ἁρμοδιότης πολιτ. ἐν γένει.

ἐγγράφων διαδικασία δὲν ἀφῃρέθη ἀπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν εἰρηνοδικῶν.

Ὅρα ἀπόφ. 99 τοῦ 1845 τοῦ Ἀρ. Πάγου, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδιότης εἰρηνοδικῶν § 11.

Ζ. *Μέχρι ποίας ἐποχῆς συγχωρεῖται νὰ προσαχθῶσιν ἔγγραφα;*

§ 60. Ἡ μὴ προσαγωγὴ ἐγγράφου ἕνεκα τῆς ἐκ τοῦ χειμῶνος διακοπῆς τῆς συγκοινωνίας δὲν καθιστᾷ ἐκπρόθεσμον τὸν πρὸς τοῦτο ὑπόχρεων. (Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 8 τοῦ 1849).

§ 61. Τὰ μετὰ τὴν συζήτησιν προσαχθέντα ἔγγραφα εἶναι ἀπαράδεκτα· ὁ νομοθέτης, διὰ τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 158, 160, 172, 538 § 2, 559, 580 καὶ 581 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὥρισεν ἀποκλειστικῶς τὸν χρόνον, μέχρι τοῦ ὁποίου τὰ μέρη δύνανται νὰ κάμωσι νέας προτάσεις, ἢ νὰ βελτιώσωσι τὰς πρώτας, νὰ διαμείψωσιν ἢ νὰ καταθέσωσιν ἔγγραφα εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, μεθ' ἣν τὰ μέρη δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ δώσωσι μόνον ἐγγράφους παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ εἰσαγγελέως· μετὰ ταῦτα δὲ ἕπεται ἡ ἐπὶ μόνων τῶν ἤδη παρουσιασθέντων ἐγγράφων διάσκεψις καὶ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 78 τοῦ 1845.

§ 62. Οἱ ἐκκαλοῦντες δύνανται, κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς οὐσιαστικῆς δίκης, νὰ παρουσιάσωσιν ἔγγραφα πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν ἀξιώσεων τοῦ ἐνάγοντος (1)· ἄρα καὶ ἐμπορικὰ βιβλία (ἄρθρ. 395, 538 § 2, 555 καὶ 559).

Τὰ δικαστήρια τῶν ἐφετῶν δύνανται, ἂν καὶ δὲν ἐγένετο ἔφεσις κατὰ τῆς παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως, νὰ θεωρήσωσι περιττὴν τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου καὶ νὰ ἀποφασίσωσιν ἄλλως πως περὶ τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, καθότι αἱ τῶν κατωτέρων δικαστηρίων προδικαστικαὶ ἀποφάσεις δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὰ ἀνώτερα δικαστήρια.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 39 τοῦ 1846, ἣν βλέπε ἐν τῇ λέξ. ἀπόφ. ἐν γένει.—Ὅρα καὶ τὴν λέξ. Ἀπόδειξις.

---

(1) Ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως ἦτον ὅτι ὁ προσαγαγὼν τὰ ἔγγραφα παρημέλησε τὴν ταχθεῖσαν πρὸς ἀπόδειξιν προθεσμίαν, καὶ ὅτι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ προσάξῃ ἀποδείξεις.

§ 63. Ἐνόσῳ πρόκειται νὰ διαταχθῇ μέσον τι ἀποδείξεως, ἡ δίκη θεωρεῖται ἐκκρεμὴς ἢ μετέωρος, καὶ ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ οἱ διάδικοι δύνανται νὰ προσαγάγωσιν ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα, ἂν καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ταχθείσης προθεσμίας (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ διατάττουσα ὁρκωτικὴν ἀπόδειξιν ἀπόφασις χαρακτηρίζεται ὑπὸ τοῦ 374 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας ὡς παρεμπίπτουσα, καὶ, καθὸ τοιαύτη, ὑπόκειται, κατὰ τὸ 180 ἄρθρ. τῆς αὐτῆς δικονομίας, εἰς ἀνάκλησιν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ ὑπ' ἀριθ. 59 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἐπιβάλλουσα ὅρκον ἀναπληρωτικὸν εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα, καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς δόσεως τοῦ ὅρκου τούτου ἀποφαινομένη παραδεκτὴν τὴν ἀγωγήν, φέρει προφανῶς τὸν χαρακτῆρα παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως· ἂν δὲ τὸ δικαστήριον διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεώς του ἀποφαίνηται ὑπὸ ὅρον καὶ περὶ τῆς οὐσίας, ἡ ὑπὸ ὅρον αὕτη ὁριστικὴ διάταξις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁριστικὴ ἀπόφασις, εἰμὴ ἀφοῦ ὁ ὅρος αὐτὸς ἐκπληρωθῇ, καὶ, πρὸ τῆς ἐκπληρώσεως τούτου, δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἰσχύν· ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἀνακαλέσαν τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀριθ. 59 ἀποφάσεώς του τὴν περὶ ἀναπληρωτικοῦ ὅρκου διάταξιν ὡς περιττὴν

---

(1) Τὰ ἔγγραφα, ὅσα διάδικός τις ὑποχρεοῦται νὰ προσαγάγῃ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου πρὸς ἀπόδειξιν ἰσχυρισμοῦ τινος ἐντὸς ῥητῆς προθεσμίας, δὲν εἶναι ἀπαράδεκτα ἂν μετὰ τὴν λῆξιν μὲν τῆς προθεσμίας, ἀλλὰ πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως προσήχθησαν.

Ἀπόφ. 5733 τῆς 2 Ἰουν. 1849 τῶν Ἀθήναις ἐφετῶν.

— Προκειμένου λόγου περὶ ἐγγράφων, ἡ προσαγωγὴ αὐτῶν δύναται νὰ γίνῃ καὶ μετὰ τὴν ταχθεῖσαν προθεσμίαν.

Ἀπόφ. 3336 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

— Μέχρι τίνος δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις τῆς δι' ἐγγράφων ἀποδείξεως;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὁ χρόνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁ Γ. Ι. ὤφειλε νὰ ἐπενέγκῃ τὰς ἀνταποδείξεις του ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὑπ' ἀριθ. 362 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, τοῦτο δὲν τὸν καθιστᾷ μολαταῦτα ἔκπτωτον τοῦ τοιούτου δικαιώματος τῆς χρήσεως νέων ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων, καθόσον κἀμμία ῥητὴ διάταξις δὲν ἀποκλείει τοὺς διαδίκους τῆς χρήσεως τῶν ἐγγράφων ἀποδεικτικῶν μέσων, ἐνόσῳ ὑπάρχει εἰσέτι ἡ δίκη ἐκκρεμής, καὶ καθόσον αἱ ῥηταὶ διατάξεις διαγράφουσιν ἄλλας συνεπείας τῆς βραδείας των ἐγγράφων προσαγωγῆς παρὰ τὴν ἀποστέρησιν τοῦ δικαιώματος τῆς χρήσεώς των. (ἄρθρ. 159, 559 πολιτ. δικον.).

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 138 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ σελ. 4674).

— Οἱ διάδικοι δύνανται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δίκης νὰ προσάξωσι πᾶσαν δι' ἐγγράφων ἀπόδειξιν, καὶ περὶ τούτου δὲν ἀπαιτεῖται δικαστικὴ ἄδεια.

Ἀπόφ. 203 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3957).

καὶ ματαίαν, ἀφοῦ διὰ μεταγενεστέρας ἐκτιμήσεως γενομένης συνεπείᾳ ἑπομένης συζητήσεως ἐπληροφορήθη περὶ τῆς μὴ ἀκριβείας τῶν περιστατικῶν, ἅτινα πρότερον εἶχε θεωρήσει ὡς ἀποχρῶντα πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ ὅρκου ἐκείνου, συνεμορφώθη ἐντελῶς μὲ τὸν νόμον, καὶ ἐπομένως ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου διϊσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος δὲν εἶναι βάσιμος (1).

Ἐπειδὴ ἐνόσῳ πρόκειται νὰ διαταχθῇ μέσον τι ἀποδείξεως, ἡ δίκη θεωρεῖται ἐκκρεμὴς ἢ μετέωρος, καὶ ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ οἱ διάδικοι δύνανται νὰ προσαγάγωσιν οἱαδήποτε ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα κρίνουσιν εἰς τὸν σκοπόν των πρόσφορα, οὐδ' ὑπόκεινται, κατὰ τὰ ἄρθρα 179, 538 § 2 καὶ 559 τῆς δικονομίας, ἐὰν βραδύνωσιν ἢ ἀναβάλλωσι τὴν προσαγωγὴν τῶν τοιούτων ἐγγράφων εἰμὴ εἰς τὰς τυχὸν ἐντεῦθεν ἐπιγενομένας ζημίας καὶ δαπάνας· οὕτως ἄρα τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, συγχωρῆσαν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον, (μὴ ἀντιτείναντος μάλιστα εἰς τοῦτο τοῦ ἀντιδίκου του) νὰ παρουσιάσῃ νέα ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα, ἂν καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς πρότερον ταχθείσης προθεσμίας, ἐνόσῳ ὅμως ἡ δίκη ὑπῆρχεν εἰσέτι ἐκκρεμής, δὲν παρεβίασεν, ὡς ὁ ἀναιρεσείων διατείνεται, οὐδεμίαν νομικὴν διάταξιν, ἀλλ' ἐκτὸς τούτου τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐστήριξε τὴν ἀπόφασίν του εἰς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἔγγραφα, τουτέστι τὰ κατάστιχα τοῦ ἐναγομένου, διότι ῥητῶς χαρακτηρίζει αὐτὰ ὡς ἀνίσχυρα πρὸς ἀπόδειξιν καθὸ ἀντιβαίνοντα εἰς τὰς διατυπώσεις τοῦ νόμου.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 58 τοῦ 1847.

§ 64. Τὰ δικαστήρια δύνανται νὰ παραδεχθῶσι τὰ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ταχθείσης προθεσμίας παρουσιαζόμενα ἔγγραφα; Ναί (2).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 36 τοῦ 1843.

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. α) Ἀπόφασις σελ. 189. — β) Ὅρκος.

(2) Ἡ ἀπόφ. 218 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρει·

«Ἐπειδὴ οἱ διάδικοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ παρουσιάζωσι πρὸς ἀπόδειξιν ἔγγραφα εἰς πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, τὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα, πρὸ τῆς τελευταίας ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν συζητήσεως, προσήγαγεν ν' ἀναπληρώσωσιν ἄλλως τὴν μὴ ἐκτελεσθεῖσαν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, δικαστικὴν ἀπογραφὴν τῆς ἐν Τεργέστῃ παρακαταθήκης, δὲν εἶναι ποσῶς ἀπαράδεκτα, ὡς ἰσχυρίσθη ὁ πληρεξούσιος τῶν ἐκκαλούντων. ἀλλὰ τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἐδύνατο, ὡς ἔκαμε, νὰ τὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ τὰ ἐκτιμήσῃ διὰ νὰ ἐξάξῃ ἐξ αὐτῶν ὅ,τι νόμιμον συμπέρασμα, τὸ αὐτὸ καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο.»

(Νομικ. σελ. 3283.)

Η. Ὑποχρέωσις πρὸς ἐπίδειξιν ἐγγράφων (1).

§ 65. Ὅταν διάδικός τις ἔκαμε χρῆσιν ἐγγράφου τινὸς, καὶ μετὰ ταῦτα ἀρνῆται τὴν ἐπίδειξίν του, θεωρεῖται ὡς ἀληθὴς ὁ τοῦ ἀντιδίκου του ἰσχυρισμὸς ὡς πρὸς τὸ δῆθεν ἐν αὐτῷ περιεχόμενον;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἀρνουμένου τοῦ ἐκκαλοῦντος νὰ ἐπιδείξῃ τὸ παρὰ τῶν ἐφεσιβλήτων αἰτούμενον ἔγγραφον τῆς 10 Αὐγούστου 1836, ὑποτίθεται, κατ' ἀναλογίαν τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 430, 432 καὶ 315 τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ τῶν νόμων 8 § 1 καὶ 10, § 3, βιβλ. 2, τίτλ. 13 *de edendo* τῶν Πανδεκτῶν, ὅτι ἐμπεριέχει ὅ,τι ἰσχυρίσθησαν οἱ ἐφεσίβλητοι, τουτέστιν ὅτι εἶναι ἔγγραφον ἀνταλλαγῆς, ἐφ' οὗ ἐστήριξεν ὁ ἐκκαλῶν πρωτοδίκως τὴν ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1846 ἀνακοπήν του ἰσχυρισθεὶς ὅτι ἡ ἀνταλλαγὴ ἐγένετο τὴν 10 Αὐγούστου 1836· ἑπομένως ἡ πρότασις τῶν ἐφεσιβλήτων τοῦ νὰ θεωρηθῶσιν οἱ ἰσχυρισμοί των ἀποδεδειγμένοι διὰ τῆς μὴ ἐπιδείξεως τοῦ εἰρημένου ἐγγράφου εἶναι βάσιμος. »

Ἀπόφ. 426 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4926).

§ 66. Ἔγγραφα τρίτων, ὅταν ἀφορῶσι τινὰ ἐκ τῶν διαδίκων, δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν παρὰ τοῦ δικαστηρίου, κατὰ τὰ ἄρθρα 429 καὶ 430 ἐδ. 3 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐὰν ὁ διεξάγων τὴν ἀπόδειξιν δὲν διακατέχῃ τὰ καθυποβλητέα ἔγγραφα· ἀλλ' ὁ ἀντίδικος, ἢ καὶ τρίτος τις δύναται, ὅταν ἡ ἐπίδειξις δὲν φέρῃ βλάβην εἰς τὸν τρίτον διακάτοχον, καὶ νὰ ἐκβιασθῇ εἰς ἐπίδειξιν τῶν ἐγγράφων· ἐκ τούτου δὲ συνάγεται ὅτι καὶ ἔγγραφα τρίτου, ὅταν ἀφορῶσι τινὰ τῶν διαδίκων, δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 118 τοῦ 1848.

§ 67. Πᾶς διακάτοχος ἐγγράφων, ἀφορώντων τὸ πρόσωπον ἢ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀποδεικνύοντος, δύναται νὰ ἐκβιασθῇ πρὸς κοινοποίησιν καὶ παράδοσιν αὐτῶν, ἐὰν ὁ ζητῶν αὐτὰ βεβαιώσῃ τὸ ὁποῖον ἔχει πρὸς τοῦτο νόμιμον συμφέρον, ἢ τὸ ἐπὶ τῶν ζητουμένων ἐγγράφων δικαίωμά του.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 21 τοῦ 1846 (2).

§ 68. Ὅταν ὁ εἷς τῶν διαδίκων κατέχῃ ἔγγραφα ἀνήκοντα εἰς τὸν ἕτερον, ὀφείλει νὰ τ' ἀποδώσῃ πρὸς τοῦτον, θέλοντα νὰ τὰ με-

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Βιβλία σελ. 295 ἐπ. (Εὐρ. τόμ. 5) ἰδίως τὸν § 5—7. — Ὅρα προσέτι τὴν περὶ ἐμπ. δικ. πραγμ. τοῦ Κ. Ῥάλλη σελ. 40 ἐπ. τοῦ 1 τόμ.

(2) Ταυτὰ καὶ ἐν τῇ ἀποφ. 23 τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

ταχειρισθῇ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν δικαίων του. (Πολιτ. δικονομίας 430 § 2).

5160 27 9εμβρίου 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 69. Πότε δύναταί τις νὰ ἐκβιασθῇ εἰς ἐπίδειξιν ἐγγράφων, ἢ βιβλίων (1);

Κατὰ τὸ ἄρθρον 430 ἀριθ. 1 τῆς πολιτ. δικον. εἶναι μὲν ὑπόχρεως ὁ διάδικος νὰ ἐπιδείξῃ τὰ ἔγγραφα πρὸς τὸν ἕτερον διάδικον, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνα, ὅσα μετεχειρίσθη ἐν τῇ διαδικασίᾳ, ἢ ἀπεφήνατο ὅτι θέλει νὰ μεταχειρισθῇ· ἄρα εἰς πολιτικὴν δίκην δὲν εἶναί τις ὑπόχρεως νὰ ἐπιδείξῃ τὰ ἐμπορικά του βιβλία, ὅταν μήτε τὰ μετεχειρίσθη, μήτε ἐδήλωσεν ὅτι θέλει τὰ μεταχειρισθῇ. Τὸ δὲ δεύτερον ἐδ. τοῦ ἄρθρ. 430 τῆς πολιτ. δικον. ἀφορᾷ τὸν τρίτον διακάτοχον, καὶ ὄχι τὸν διάδικον.

Ἀπόφ. 4128 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν

Θ. *Πότε τὰ ἔγγραφα δύνανται νὰ χρησιμεύωσιν ὡς ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως* (2);

§ 70. Ὅταν ὑπάρχωσιν ἔγγραφα καθιστῶντα πιθανὰ τὰ προτεινόμενα, εἶναι καὶ τὰ τεκμήρια παραδεκτὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 304 § 3, 305 καὶ 276 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 4 τοῦ 1847.

§ 71. Σημείωσις ἀνυπόγραφος, ἂν καὶ γεγραμμένη διὰ χειρὸς τοῦ ἐναγομένου, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχὺν ἀποδείξεως, διότι ἡ σημείωσις αὕτη μήτε βιβλίον ἐμπορικὸν εἶναι, μήτε ἰδιωτικὸν μνημεῖον(3).

Ἀπόφ 548 τῆς 8 Ὀκτ. 1837 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 72. Ἔγγραφα συνταχθέντα μεταξὺ ἄλλων δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως, ἐπικαλούμενα παρά τινος διαδίκου.

Ἀπόφ. 553 τῆς 12 Ὀκτ. 1837 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 73. Ἡ ὁμολογία τινὸς, ὅτι κιβώτιόν τι ἦτον εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ ὅτι οὗτος εἰδοποίησε τὸν ἀντίδικόν του περὶ τῆς ἀνοίξεως

---

(1) Ὅρα τὴν ἐν τῷ Εὑρ. λέξιν Ἁρμοδιότης πολιτικὴ ἐν γένει § 302 δίς. — Ὅρα προσέτι τὴν λέξ. Βιβλία ἐμπορικά. § 7.

(2) Περὶ τούτου ἐλάλησα ἐν τῇ λέξ. Ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως. —Προσθέτω δὲ ζητήματά τινα, ἅτινα δὲν ἐξέθεσα ἐκεῖ.

(3) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως § 16.

αὐτοῦ, εἶναι ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως, καθιστῶσα παραδεκτὴν τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν.

Ἀπόφασις 1954 τῆς 27 Ἰουν. 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 74. Ὑπάρχει ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως (1), ὅταν ἔγγραφον συντεταγμένον κατ' ἀποδεικτικὸν τύπον καθιστᾷ πιθανὸν, ἂν καὶ δὲν ἀποδεικνύῃ ἐντελῶς, τὸ προτεινόμενον, καὶ κατὰ τὰ ἄρθρ. 402, 409, 412 τῆς πολιτ. δικονομίας ἔγγραφον δημόσιον συντεταγμένον ὄχι κατὰ τοὺς νομίμους τύπους καὶ παρά τινος μὴ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου ἔχει ἰσχὺν ὡς ἰδιωτικὸν ἔγγραφον, ἐὰν φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν ἐκείνων, οἵτινες δι' αὐτοῦ ὑπεχρεώθησαν, καὶ ἀποτελεῖ, ὡς τοιοῦτον, πλήρη μὲν ἀπόδειξιν περί τε τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ἐγγράφου καὶ περὶ τῶν ὅσα ἄμεσον μὲν μὲ αὐτὸ ἔχουν συνάφειαν, διηγηματικῶς δὲ ἐν αὐτῷ ἀναφέρονται· ἁπλῆν δὲ ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως περὶ τῶν ἑτερογενῶν ἐκφράσεων καὶ ἀναφορῶν του. Τὸ συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον, ὅπερ εἶναι ἀνίσχυρον μὲν ὡς δημόσιον, διότι δὲν φέρει τὰς ὑπογραφὰς τῶν μαρτύρων, εἶναι ἰσχυρὸν ὡς ἰδιωτικὸν κατὰ τῶν συναλλαττομένων. Ἄρα ἔγγραφον τοιοῦτον, ἔχον ἀντικείμενον νὰ διομολογήσῃ ὁ Α. πρὸς τὸν Β. τὴν νόμιμον ἡλικίαν του, καὶ ὅτι ἀγοράζει τί, ἰσχύει ὡς ἰδιωτικόν.

Ἀπόφ. 6 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 440).

§ 75. *Un acte de vente notarié, nul à défaut de signature de l'une des parties, peut-il valoir comme commencement de preuve par écrit contre cette partie?* — «*Cette question, dit M. Rolland de Villargues* (*Répert. not.*, n° 470), *peut paraître délicate; comment nier qu'il y ait eu consentement formellement exprimé devant notaire, de la part même de celui qui a déclaré ne savoir signer?* Tellement que, bien que l'attestation donnée par le notaire, à cet égard, doive disparaître par la nullité prononcée de l'acte. Il est certain que, jusque-là, cette nullité peut être couverte par la ratification (*C. civ.*, art. 1338), ce qui n'aurait pas lieu si la partie n'eût point du tout figuré dans l'acte. Quoi qu'il en soit, nous pensons que la question doit être résolue négativement. Autrement, l'on se mettrait en opposition avec la loi, qui, en annulant l'acte comme authentique, ne permet plus que l'on accorde aucune foi aux attestations du notaire.*»

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως.

L'art. 1318, C. civ. et la disposition de l'art. 68 (L. 25 vent. XI) que le premier reproduit, sont applicables toutes les fois qu'il s'agit d'actes solennels pour lesquels l'authenticité est une condition nécessaire à la validité d'un acte. — Dans ces cas, la nullité de l'acte entraîne la nullité de la convention elle-même.

Ainsi jugé qu'un testament public nul en la forme; ne peut valoir comme acte sous seing-privé ni même comme commencement de preuve par écrit.

Ὅρα Εὐρ. Ledru, λέξ. acte σελ. 227 §§ 610, 614, 615.

I. Προσθῆκαι τινές.

§ 76. Ὅταν τὸ ἔγγραφον, ἐφ' οὗ στηρίζει τίς τὰ δικαιώματά του, δὲν ἦναι δημόσιον, οὔτε εἶναι τόσον ἀρχαῖον, ὥστε νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ κανὼν *in antiquis omnia præsumuntur solemniter acta*, ἀλλ' ἰδιωτικὸν, ὁ δ' ἐπικαλούμενος αὐτὸ δὲν ἀποδείξῃ τὴν γνησιότητά του, δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν.

Ἀπόφ. 683 τῆς 15 Μαρτίου 1835 τῶν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 77. Δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων τὸ ἐναντίον τοῦ ἔν τινι ἐγγράφῳ περιεχομένου.

Ἡ ἀπόφασις 841 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ ἂν καὶ, κατὰ τὸ 304 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις συγχωρῆται, ὅταν συμβόλαιόν τι προσβάλληται ὡς διὰ βίας ἢ ἀπάτης γενόμενον· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως ἡ αἴτησις τοῦ Π. Κ. ν' ἀποδείξῃ διὰ τῶν προτεινομένων μαρτύρων, ὅτι ὁ Ι. Γ. Α. ὡμολόγησεν ἐνώπιον αὐτῶν ὅτι τὸ ἀπὸ α' Ἰουλίου 1836 ἰδιωτικὸν ἔγγραφον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁμολογεῖ ὁ αὐτὸς Π. Κ. ὅτι τὰ δύο τρίτα τοῦ ἀγορασθέντος ζευγαρίου ἀπὸ τὸν ἐπίτροπον τῆς Ε. Χ., Μ. Ρ., ἀνῆκον εἰς τὸν ῥηθέντα Ι. Γ. Α. εἶναι οἰκονομικὸν, ἀπωλεσμένον καὶ ἄκυρον ὁψέποτε ἤθελεν εὑρεθῇ, καὶ ὅτι διὰ μέσου ἑνὸς τῶν προτεινομένων τούτων μαρτύρων ἐζήτησεν ὁ Ι. Γ. Α. χρήματα ἀπὸ τὸν Π. Κ. διὰ νὰ τοῦ ἐπιστρέψῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφον, δὲν τείνει ν' ἀποδείξῃ μήτε ἀπάτην, μήτε βίαν, διότι καὶ ἂν ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὅτι τῳόντι ὡμολόγησεν ὁ Ι. Γ. Α. τὰ προτεινόμενα ἀντικείμενα, ἐκ τούτων δὲν προκύπτει ἐκ προθέσεως ἀπόκρυψις τῆς ἀληθείας, γενομένη ἐκ μέρους τοῦ Ι. Γ. Α. ἐπὶ σκοπῷ νὰ παρακινήσῃ τὸν Π. Κ. νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἄλλως δὲν ἤθελε τῷ δώσει, μήτε μία ἀπειλὴ δεινῶν, γενομένη ἐκ μέρους τοῦ αὐτοῦ Ι. Γ. Α. κατὰ

τοῦ Π. Κ., ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὸν παρακινήσῃ, διὰ τοῦ ἐντεῦθεν ἐγερθέντος φόβου, νὰ τοῦ δώσῃ, ἐναντίον τῶν συμφωνηθέντων, τὸ ῥηθὲν ἔγγραφον, ὁποῖα εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἀπάτης καὶ τῆς βίας.»

§ 78. Ἔγγραφον συμβιβασμοῦ ἀνυπόγραφον δὲν ἔχει ἰσχὺν τινά.
Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 187 τοῦ 1849.

§ 79. Ἔγγραφα ἰδιωτικὰ καὶ ἀνυπόγραφα δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, οὐδὲ διατάσσεται ἀπόδειξις περὶ αὐτῶν.
Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 103 τοῦ 1849.

§ 80. Ἔγγραφα ἰδιωτικὰ φέροντα τὴν ἰδιωτικὴν ἐπικύρωσιν καὶ τὴν σφραγίδα Ὀθωμανικοῦ Δεπουτάτου ἔχουσιν ὑποχρεωτικὴν ἰσχύν.
Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 118 τοῦ 1849.

§ 81. Τὸ γνήσιον ἰδιωτικὸν ἔγγραφον ἔχει ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν δημοσίου ἐγγράφου, τὸ δὲ περιεχόμενόν του ἀποδεικνύει καὶ πρὸς τοὺς τρίτους.
Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 235 τοῦ 1849.

§ 82. Τὸ ἔγγραφον δὲν λαμβάνει τὸν χαρακτῆρά του ἀπὸ τὸν αὐθαίρετον προσδιορισμόν, τὸν ὁποῖον δίδει ὁ διάδικος, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ.
Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 28 τοῦ 1846.

§ 83. Ἔγγραφα τρίτων, ὅταν ἀφορῶσι τινὰ τῶν διαδίκων, δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν παρὰ τοῦ δικαστηρίου.
Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 118 τοῦ 1848.

§ 84. Ἡ πρᾶξις τῶν διαιτητῶν, ἡ διατάξασα τὴν προσαγωγὴν τῶν τιμολογίων πρὸς ἀπόδειξιν τῆς τιμῆς πραγματειῶν τινων, δὲν εἶναι ἁπλῶς προδικαστική, ἀλλὰ παρεμπίπτουσα περὶ ἀποδείξεως.
Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 26 τοῦ 1844 (1).

ΕΓΓΡΑΦΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ. (*actes administratifs*) (2).

Κρίνω ἀναγκαῖον νὰ καταχωρίσω ἐνταῦθα τὰ ἑπόμενα, ἅτινα

(1) Πρβ. τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ λέξει ἀπόφ. ὁριστικὴ κτλ. (Εἰσ. τόμ 3).
(2) Ὅρα τὰς λέξ. Ἔγγραφα Δημόσια ἀνωτ. — Ἑρμηνεία. Διοικητικὴ ἁρμοδιότης.
— Τὰ δικαστήρια, ὁσάκις παρουσιάζωνται ἐνώπιον αὐτῶν διοικητικὰ ἔγγραφα, δύνανται καὶ ὀφείλουσι νὰ ἐξετάζωσι τὰ ἔγγραφα ταῦτα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν χαρακτῆρα κτλ. τὰ παρὰ τῶν νόμων ἀπαιτούμενα προσόντα αὐ-

λαμβάνω ἀπὸ τὸ Εὐρ. τοῦ 'Ρολλίνου λέξ. *acte administratif.* Μεταφέρω δὲ ὀλίγα μόνον, ὅσα ἔχουσι πρακτικὴν ἐφαρμογήν.

L'interprétation des actes administratifs appartient à l'autorité administrative; leur application est laissée aux tribunaux. (αὐτ. ἄρ. 11).

La seule conséquence qui résulte de ces lois c'est que les cours et tribuaux sont dans la double impuissance d'exercer les fonctions administratives et de soumettre les actes de l'administration à leur censure en les infirmant, modifiant, ou en arrêtant ou suspendant leur exécution; mais, si un acte administratif attribue à quelqu'un la propriété d'un objet, les cours et tribunaux doivent nécessairement prendre connaissance de cet acte, pour lui appliquer les principes de la législation commune, sous la seule condition de n'y point porter atteinte. (αὐτ. ἄρ. 12).

Dans le cas où, sur une instance administrative, un acte soumis à l'interprétation du conseil de préfecture a été déclaré clair et précis, les tribunaux appelés à juger les questions de propriété, saisis de la contestation entre les mêmes parties et dus le même point, ne peuvent, en considérant cet acte comme obscur, prononcer un renvoi devant l'autorité administrative pour provoquer l'interprétation. (αὐτ. ἄρ. 39).

Lorsqu'une propriété vendue originairement par acte administratif a été l'objet de plusieurs reventes successives de particulier à particulier, s'il arrive qu'après une possession du dernier acquéreur, suffisante pour prescrire par vingt ans, le propriétaire originaire revendique une portion de terrain comme non comprise dans l'acte admininistratif, les tribunaux peuvent, en se fondant uniquemeut sur ce dernier titre d'acquisition et sur la prescription acquise, repousser la demande en revendication ; on ne peut dire que dans ce cas il y ait de leur part

---

τῶν. Τὸ ζήτημα ἐξετέθη πλατύτερα ὑπὸ τὴν λέξιν ἁρμοδιότης πολιτικὴ § 194.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 238 τοῦ 1838.

— Τὰ δικαστήρια εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐξετάζωσι τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν διοικητικῶν πράξεων;

Ὅρα τὸν § 191 τῆς λέξεως ἁρμοδιότης πολιτ. ἐν γένει. — Ὅρα καὶ τὴν λέξιν διοικητικὴ ἁρμοδιότης. — Ἐν τῇ λέξει ἑρμηνεία εὕρηνται καὶ ἕτεραι ἀποφάσεις περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου.

application ni interprétation d'un acte administratif. (αὐτ. ἄρ. 40).

Les questions de propriété sont de la compétence des tribunaux, alors même que le droit réclamé dérive d'actes administratifs, et lorsqu'il ne s'agit que d'en faire l'application. (αὐτ. ἄρ. 41).

Lorsque dans un procès il s'élève des doutes, soit sur la régularité, soit sur la substance d'un acte administratif, le tribunal ne peut que renvoyer les parties devant l'autorité de laquelle ces actes sont émanés, pour les faire expliquer, interpréter, sauf à statuer ensuite sur les conclusions des parties. (αὐτ. ἄρ. 44).

Les tribunaux saisis d'une question de propriété qui doit être résolue par interprétation d'un acte administratif ne peuvent, en renvoyant les parties devant l'administration pour obtenir cette interprétation, se dessaisir du procès; ils ne doivent retirer la cause et ne provoquer l'interprétation que par mesure d'instruction, et avant faire droit. (αὐτ. ἄρ. 77).

ΕΓΓΡΑΦΑ εἰς ποινικὰς ὑποθέσεις.

§ 1. Ἂν καὶ, κατὰ τὰ ἄρθρα 425 καὶ 393 τῆς ποιν. δικονομίας, ἀναγινώσκωνται ἐπὶ ἀκροατηρίου τὰ ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα, ἡ ἐκπλήρωσις ὅμως τῆς διατάξεως ταύτης δὲν διατάττεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, καὶ τότε μόνον δύναται ἡ παράβασις τοῦ ἄρθρου τούτου νὰ ἐπιφέρῃ, κατὰ τὸ ἄρθρον 458 § 7 τῆς αὐτῆς δικον., ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, ὅταν ὁ κατηγορούμενος ἀπαιτήσῃ παρὰ τῶν συνέδρων τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν καὶ τὸ δικαστήριον δὲν δώσῃ ἀκρόασιν (1).

Ἀποφ. Ποιν. Ἀρ. Πάγου 131 τοῦ 1846.

§. 2. Ὡς λόγος ἀναιρέσεως ἐπροτάθη ὅτι ἀνεγνώσθησαν μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων (ἐνώπιον ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου) ἔγγραφα χωρὶς νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸν κατηγορούμενον διὰ νὰ τ' ἀναγνωρίσῃ. Ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος ἀπεφήνατο ὅτι ὁ λόγος αὐτὸς εἶναι ἀνίσχυρος, διότι ὁ ἀναιρεσείων ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἐπὶ ἀκροατηρίου παρατηρήσεις κατὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἐγγράφων.

Ἀποφ. Ποιν. Ἀρ. Πάγου 108 τοῦ 1846 (2).

---

(1) Παρ. τὴν ἐν τῷ Εὑρ. λέξιν Ἀνάκρισις.
(2) Παρ. τὴν λέξιν Ἔνορκος.

§. 3. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐπὶ ἀκροατηρίου ἀνάγνωσις ἐγγράφων μὴ προσβαλλομένων ἐπὶ ἀκυρότητι;

'Απόφ. « Ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει διάταξίς τις εἰς τὴν ποινικὴν δικονομίαν, ὑποχρεοῦσα τὸ δικάζον δικαστήριον ἢ τὸν πρόεδρον τῶν Συνέδρων νὰ γνωστοποιῇ τὸν κατηγορούμενον προηγουμένως ποῖα ἔγγραφα καὶ ἐκθέσεις θ' ἀναγνωσθῶσιν· ἀπ' ἐναντίας τὸ ἄρθρον 393 τῆς αὐτῆς δικονομίας διατάττει ν' ἀναγινώσκωνται καὶ ὑποβάλλωνται εἰς τὸν κατηγορούμενον ὅλα τὰ ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο πειστήριον διὰ νὰ τὰ ἀναγνωρίσῃ οὗτος ἢ νὰ ἐξηγηθῇ περὶ αὐτῶν· ὁ δὲ κατηγορούμενος καὶ ὁ συνήγορός του, οἵτινες, κατὰ τὸ ἄρθρον 273 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἔχουν τὸ δικαίωμα μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς κατηγορίας νὰ λαμβάνουν γνῶσιν ὅλων τῶν ἐγγράφων τῆς δικογραφίας, καὶ οἱ ὁποῖοι ὑποτίθεται ὡς ἐκ τούτου, ὅτι ἔχουν πᾶσαν γνῶσιν περὶ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων, ἠδύναντο, ἐὰν ἤθελον, νὰ προσβάλλουν τὸ κῦρος τῆς ἀπὸ 9 Ἰουλίου 1844 ἐκθέσεως τοῦ ἀστυνόμου Πατρῶν πρὸ τῆς ἀναγνώσεως αὐτῆς εἰς ἐπήκοον τῶν ἐνόρκων, ἂν δ' ἀφῆκαν καὶ ἀνεγνώσθη αὕτη, καὶ μετὰ ταῦτα ἐζήτησαν τὸ ἄκυρον αὐτῆς, ἡ παράλειψις αὕτη εἶναι εἰς βάρος των, καθότι τὸ δικαστήριον δὲν ἐδύνατο νὰ μὴ συμμορφωθῇ μὲ τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 393, ἡ δὲ εἰρημένη ἔκθεσις, ἥτις μετὰ τὴν ἀνάγνωσίν της προσεβλήθη καὶ ἠκυρώθη, δὲν καθυπεβλήθη πλέον εἰς τοὺς ἐνόρκους, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν πρακτικῶν, ὥστε ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος ὁ δεύτερος λόγος καὶ ὁ τρίτος τοῦ ἀναιρεσείοντος. »

'Αποφ. Ποιν. 'Αρ. Πάγου 32 τοῦ 1845.

§. 4. Ἂν καὶ τὰ πρακτικὰ ἀναφέρωσιν ὅτι παρεδόθησαν εἰς τὸν προϊστάμενον τῶν ἐνόρκων μετὰ τοῦ ἐγκλητηρίου ὅλα τὰ ἔγγραφα τῆς δικογραφίας ἐκτὸς τῶν ἐν τῇ ἀνακρίσει ληφθεισῶν ὀνομαστὶ μαρτυριῶν δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι ἐδόθησαν εἰς τοὺς ἐνόρκους ἄλλαι μαρτυρίαι ἔνορκοι ἀφοῦ ἄλλως δὲν ἀποδεικνύεται ὅτι ἐλήφθησαν τοιαῦται κατὰ τὴν προανάκρισιν, καὶ ὅτι δὲν ἀνεγνώσθησαν ἐπὶ ἀκροατηρίου.

'Αποφ. Ποιν. 'Αρ. Πάγου 117 τοῦ 1846.

Ἡ 106 τοῦ 1842 ποιν. ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου φέρει:

'Αποφ. « Ἐπειδὴ ὁ τρίτος λόγος εἶναι ἀνυπόστατος, καθότι οὐδεὶς νόμος δὲν διατάττει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀνάγνωσιν τῆς ἐν τῇ ἀνακρίσει γενομένης ἐξομολογήσεως ἑνὸς ἐκ τῶν κατηγορουμένων, εἴτε κατ' ἀντιμωλίαν, εἴτε ἐρήμην

ἱκάζεται οὗτος, οὐδὲ παραβιάζεται τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως ἐκ τῆς μὴ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀναγνώσεως τοιούτων ἐγγράφων, καθότι οἱ κατηγορούμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν ὅλων τῶν ἐγγράφων τῆς δίκης, δυνάμει τῶν ἄρθρ. 165 καὶ 167 καὶ ἑπομένων τῆς ποινικῆς δικονομίας, καὶ νὰ προετοιμάσωσι τὴν ὑπεράσπισίν των, κάμνοντες ὁποιανδήποτε θέλουσι χρῆσιν αὐτῶν, καὶ νὰ ζητήσωσι τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀνάγνωσιν αὐτῶν, ἂν νομίζωσι τοῦτο συντεῖνον εἰς τὴν ὑπεράσπισίν των, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπραξαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου οἱ ἀναιρεσείοντες· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἡ ἔκθεσις τῆς ἐν τῇ ἀνακρίσει γενομένης ἐξετάσεως τοῦ κατηγορουμένου Κ. Δ. δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ 373 ἄρθρ. τῆς ποινικῆς δικονομίας, ὡς διατείνονται οἱ ἀναιρεσείοντες, καθότι διὰ τῶν λέξεων *ἔγγραφα ἀποδεικτικὰ* ὁ νόμος δὲν ἐννοεῖ τὰ ἔγγραφα τῆς ἀνακρίσεως, ἀλλὰ τὰ πειστήρια ἔγγραφα, καὶ διατάττει τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ὑποβολὴν τούτων εἰς τὸν κατηγορούμενον διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ἡ ταυτότης αὐτῶν.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει. »

ΕΓΓΟΝΟΣ.

Ὅρα τὰς λέξεις α) σ υ γ γ έ ν ε ι α.—β) κ λ η ρ ο ν ο μ ί α.—καὶ γ) Νομ. σ. 2477.

ΕΓΓΥΗΣΙΣ (1) (*caution judicatum solvi*).

Ὑπὸ τὴν ἔκφρασιν ταύτην (2) ἐννοοῦσιν οἱ Γάλλοι τὰς περιπτώσεις, περὶ ὧν διαλαμβάνουσιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 16 τοῦ πολιτ. Κώδικος καὶ 166 τῆς πολιτ. δικονομίας των. (Ἑλλ. δικον. 78, 79).

§. 1. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 733. τῆς Πολ. δικον. διαταττομένη

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Ἀλλοδαπός.— Ἰθαγένεια.

(2) — Ῥ ω μ. δ ί κ. Τί ἐσήμαινε παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἡ ἔκφρασις stipulatio judicatum solvi; Ὅρα Γάϊον, comm. 4 § 89. — Ἰουστιν. εἰσηγ. βιβλ. 4 τίτλ. 11 ἐν ἀρχ.

— Ἐγγύησις ἐπιτρόπων, κηδεμόνων, πληρεξουσίων. Γάϊος §§ 83, 96. 97, 98.

— Ἐγγύησις ὅτι ὁ διάδικος θέλει μείνει μέχρι τέλους τῆς δίκης. εἰσηγ. βιβλ. 4, τίτλ. 11. (Νεαρὰ 112).

Ἐκ τοῦ Εὑρ. τοῦ Ῥολλίνου λαμβάνομεν τὰ ἑξῆς, ὑποδεικνύοντες ἁπλῶς τὰ αὐτόθι πραγματευόμενα ζητήματα.

(Εὑρετ. Τ. Στ.) 26

ἐγγύησις, διὰ νὰ ἐνεχνεχθῇ, πρέπει νὰ ἐμπεριέχωσι εἰς τὸ διατακτικὸν τῆς οὐσιαστικῆς ἀποφάσεως;—Ναί. (1).

α) Εἰς ποίας περιπτώσεις ὀφείλεται ἐγγύησις; Τίς ὀφείλει αὐτὴν καὶ πρὸς τίνας;

Ἡμεδαπὸς γενόμενος ἀλλοδαπός. Γυνὴ ἀλλοδαπὸν συζευχθεῖσα. —Ὅρα. Εὑρετ. Ῥολλ. λέξ. caution judicatum solvi § 18.

Ἀλλοδαπὴ ἡμεδαπὸν συζευχθεῖσα, καὶ τὸν ἑαυτῆς σύζυγον ἐνάγουσα. (αὐτ. § 19).

Ποῖοι εἰς τὴν Γαλλίαν θεωροῦνται ὡς ἀλλοδαποί; (αὐτ. § 21 ἐπ.).

Πρέσβεις· Πρίγκιπες. (αὐτ. § 26.

Ἂν ὑπάρχωσι συνθῆκαι; (αὐτ. § 27 ἐπ.).

Ἀμοιβαιότης. (αὐτ. § 33 ἐπ.).

Ἀλλοδαπὸς ἐναγόμενος (αὐτ. § 37).

Ἀλλοδαποὶ παρεμβαίνοντες ἐν τῇ δίκῃ. (αὐτ. § 38).

Ἀλλοδαποὶ ἀνακόπτοντες κατάσχεσίν τινα. εἶναι ἐνάγοντες; (αὐτ. § 44, ἑπόμ.).

Ἀλλοδαπὸς ἀντιτάττων συμψηφισμὸν ἢ ἀνταγωγήν. (αὐτ. § 51).

Ἂν ὁ ἀλλοδαπὸς ἐναγόμενος κάμῃ ἔφεσιν; (αὐτ. § 55).

Ἂν ὁ ἀλλοδαπὸς ἐνάγων ἦναι ἐφεσίβλητος; (αὐτ. § 56).

Τί δὲ ὡς πρὸς τὴν ἐπανάληψιν καὶ τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν; (αὐτ. § 58).

Ἐμπορικαὶ δίκαι. (αὐτ. § 60 ἐπ. 68 ἐπ.).

Εἰς τὰς ἐπὶ διατροφῇ δίκας; (αὐτ. § 62).

Ἀλλοδαπὸς ἐνάγων ἐνώπιον ποιν. δικαστηρίου. (αὐτ. § 64 ἐπ.).

Ἂν ὁ ἀλλοδαπὸς ἔχῃ ἀκίνητα; (αὐτ § 71 ἐπ).

Ὁ ἐμφυτευτής; ὁ ἐπικαρπωτὴς ἀκινήτου; (αὐτ. § 84 ἐπ.).

Ἀλλοδαπὸς ἀλλοδαπὸν ἐνάγων. (αὐτ. § 86 ἐπ.).

β) Διὰ ποῖα ἀντικείμενα δίδεται ἡ ἐγγύησις; Πότε πρέπει νὰ ζητῆται; ἀπόφασις διατάττουσα τὴν ἐγγύησιν.

Περὶ τούτων ὅρα τὸ εὑρετήριον τοῦ Ῥολλίνου, ἐν τῇ ἰδίᾳ λέξει, § 94—144.

γ) Τίνι τρόπῳ χορηγεῖται ἡ ἐγγύησις;

Περὶ τούτου ὅρα (αὐτ. § 145 ἐπ.).

(1) Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 731 τῆς πολ. δικονομίας δοτέα ἐγγύησις ἐνώπιον ποίου δικαστηρίου πρέπει νὰ ζητηθῇ; —

Ἀποφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄρθρ. 733 καὶ 735 τῆς πολ. δικονομίας, ἡ ἔφεσις τῶν ἐμπορικῶν ἀποφάσεων δὲν εἶναι ποτὲ ἀναβλητικὴ καὶ ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν δύναται νὰ ἐκβιασθῇ, καί τοι ὑπαρχούσης ἐφέσεως.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ εἰρημένον ἄρθρ. 733 καὶ τὸ 734, ἡ ἐγγύησις δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ παρά, κατ' αἴτησιν τοῦ διαδίκου, ἀπὸ τὸ δικάσαν ἐμποροδικεῖον αὐτό, καὶ οὐχὶ ἀπὸ ἄλλο πολιτικὸν δικαστήριον, ὡς τοῦτο ἐξάγεται, ἀπό τε τὰς ἐκφράσεις τῶν εἰρημένων ἄρθρων, τὰ ὁποῖα λέγουν ἁπλῶς, ὅτι τὸ δικαστήριον διατάττει τὴν ἐγγύησιν μὴ διακρίνοντα τὸ εἶδος τοῦ δικαστ. περὶ τοῦ ὁποίου πρόκειται λόγος, δηλ. τοῦ ἐμπορικοῦ, διότι, ἂν ἐννοοῦσαν ἄλλο δικαστήριον, ἔπρεπεν ἀναγκαίως νὰ τὸ χα-

§ 2. Τὸ ἐμποροδικεῖον δύναται, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς οὐσιαστικῆς ἀποφάσεως, νὰ διατάξῃ διὰ μεταγενεστέρας ἀποφάσεως τὴν μνησθεῖσαν ἐγγύησιν;—Ὄχι.

§ 3. Ἡ περὶ ἐγγυοδοσίας ταύτης ἔνστασις τοῦ καθ' οὗ ἡ οὐσιαστικὴ τῶν ἐμποροδικῶν ἀπόφασις δύναται νὰ προταθῇ ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἁρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν ὡς ἔρις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν;—Ὄχι.

Αποφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρ. 733 καὶ 734 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ἐμποροδικεῖον ἀποφαινόμενον περὶ τῆς κυρίας αἰτήσεως διατάσσει ἐν τῇ αὐτῇ ὁριστικῇ ἀποφάσει καὶ ἐγγύησιν κατ' αἴτησιν ἑνὸς τῶν διαδίκων, ὅταν ἦναι πιθανὸν ὅτι θέλει μεταῤῥυθμισθῇ ἡ ἀπόφασίς του, ἢ θέλει κατασταθῇ μὴ ἀξιόχρεως ὁ νικῶν διάδικος, καὶ μετὰ ταῦτα τὸ ἴδιον ἀποφασίζει περὶ τῶν ἐκ τῆς ἐγγυοδοσίας προκυψασῶν τυχὸν διαφορῶν.

Ἐπειδὴ ἐὰν τὸ αὐτὸ δικαστήριον ἤθελε παραλείψῃ τὴν περὶ ἐγγυήσεως ταύτην διάταξιν, δὲν δύναται πλέον, κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἅπαξ δικασθεῖσαν παρ' αὐτοῦ ὑπόθεσιν τροπολογοῦν τὴν ἀπόφασίν του, ἀλλὰ καθίσταται, διὰ τῆς ἐφέσεως, ἁρμόδιον τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν εἰς τὸ νὰ ἐξετάσῃ ἂν ὀρθῶς ἀπεφάσισε τὸ ἐμποροδικεῖον καὶ νὰ διατάξῃ περὶ ἐγγυήσεως, οὐδέποτε δὲ τὸ ἰσόβαθμον τοῦ ἐμποροδικείου πολιτικὸν δικαστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον, κατὰ τὰ ἄρθρα 718 καὶ 873 τῆς πολ. δικονομίας, ὑπάγονται μόνον αἱ περὶ ἐκτελέσεως ἐμπορικῆς τινος ἀποφάσεως διαφοραὶ, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ περὶ ἐγγυήσεως, ὡς μὴ ἀπαρτίζουσαι αὗται μέρος τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐμπορικῆς ἀποφάσεως, διότι ἡ ἐκτέλεσις αὐτῆς δὲν ἄρχεται εἰμὴ μετὰ τὴν περίληψιν τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐνῷ ἡ περὶ ἐγγυήσεως διάτα-

---

ρακτηρίσουν διακεκριμμένως· ἀπὸ τὴν παρατήρησιν τοῦ ὅτι τὸ ἄρθρ. 733 ἀπαρτίζει ὄγδοον τμῆμα τοῦ δευτέρου κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον διαγράφει εἰδικῶς τὴν ἐξαιρετικὴν παρὰ τοῖς ἐμποροδίκαις διαδικασίαν, καὶ τελευταῖον ἀπὸ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων, διότι, διαταττομένης τῆς ἐγγυήσεως ὅταν ἦναι πιθανὸν ὅτι θέλει μεταρρυθμισθῇ ἡ ἀπόφασις, δὲν δύναται ἄλλο δικαστήριον ἄλλου εἴδους, καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἤκουσεν, οὔτε ἐμπορεῖ ν' ἀκούσῃ, ὡς μὴ ἁρμόδιον, τὴν συζήτησιν τῆς οὐσιαστικῆς ἐμπορικῆς δίκης, νὰ κρίνῃ περὶ τούτου.

Ἐπειδὴ ἑπομένως παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τὸ πρωτοδικεῖον διέταξεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν ἀναστολὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 248 ἐμπορικῆς ἀποφάσεως. »

Ἀποφ. 166 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφ. (Νομ. σελ. 992).

ξις προηγεῖται καὶ ἀποφασίζεται ἐν τῇ περὶ τῆς κυρίας ἐμπορικῆς ὑποθέσεως ὁριστικῇ ἀποφάσει.

Ἐπειδὴ ἑπομένως τὸ ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικεῖον ἀποφαινόμενον κατὰ παράβασιν τῶν εἰρημένων ἄρθρ. 733 καὶ 724 περὶ ἐγγυήσεως ἀφορώσης ἐκτέλεσιν ἐμπορικῆς ἀποφάσεως ἐπεμβῆκεν εἰς ἐξέτασιν καὶ ἀπόφασιν ἀντικειμένου μὴ ὑπαγομένου εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἁρμοδιότητα, καὶ ἀπέῤῥιψε τὰς προτάσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος ὡς ἀνυποστάτους, ἐνῷ ὤφειλε νὰ ἀποῤῥίψῃ ταύτας ὡς ἀπαραδέκτους ἕνεκεν ἀναρμοδιότητος.»

Ἀπόφ. 164 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

§ 4. Ὁ ἀναγγέλλων ἑαυτὸν ὡς δανειστὴν καὶ ἀνακόπτων κατόπιν τὸν πίνακα τῆς κατατάξεως εἶναι ὑπόχρεως, ἀλλοδαπὸς ὤν, νὰ δώσῃ ἐγγύησιν; (1).

Ἀποφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 78 τῆς πολ. δικονομίας, ἀλλοδαποὶ, οἵτινες ἐνάγουσιν ἡμεδαποὺς, ὀφείλουσι νὰ δώσωσιν ἐγγύησιν ἕνεκα τῶν ἐνδεχομένων ζημιῶν καὶ τῶν ἐξόδων· ἡ δὲ ἀναγγελία δανειστοῦ καὶ ἡ μετὰ ταῦτα ἀνακοπὴ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως ἐκ μέρους ὄχι τοῦ ὀφειλέτου, ἀλλὰ τρίτου ἀξιοῦντος ἑαυτὸν δανειστὴν, ὡς ἀφορῶσαι τὴν διαδικασίαν τοῦ τιμήματος, εἶναι ἀγωγὴ καὶ ὄχι ἀπολογία, διότι ἐξήρτηται ἐκ τῆς θελήσεως αὐτοῦ ν' ἀναγγείλῃ ἑαυτὸν, ἢ μὴ, καὶ δὲν εἶναι ἠναγκασμένος πρὸς τοῦτο ὡς ὀφειλέτης (ἴδε *Chauveau sur Carrè de la Procedure civile question* 698)· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ εἰρημένος Γ. Φ. Κ. ὡμολόγησεν ὅτι εἶναι ἀλλοδαπός.

Ὅμως ἡ ἔνστασις τοῦ ἀντιδίκου ὅτι δὲν ἐδόθη ἡ ἐγγύησις παρὰ τοῦ Δ. Β. δὲν ἐπροτάθη εἰμὴ διὰ νὰ καταστήσῃ τὴν ἀγωγὴν ἀπαράδεκτον· δὲν ἐγένετο δὲ αἴτησις τοῦ νὰ δοθῇ ἐγγύησις· ἑπομένως, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐγγύησιν ταύτην, δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ τι αὐτεπαγγέλτως μὴ γενομένης προτάσεως· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἀγωγῆς ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῆς ἐγγυήσεως, ἡ τοιαύτη ἔνστασις δὲν εἶναι βάσιμος, διότι ἄλλο δικαίωμα δὲν ἔχει ὁ ἐναγόμενος νὰ ζητήσῃ, εἰμὴ νὰ δοθῇ ἡ προσήκουσα ἐγγύησις, προσδιορίζων τὸ ποσὸν αὐτῆς, καὶ ν' ἀρνηθῇ πᾶσαν περὶ τούτου ἀπολογίαν.

Ἀποφ. 168 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Πρωτ. (Νομ. σ. 4949).

---

(1) Ὅρα τὴν λ. Ἀλλοδαπός § 5.

Πρβ: ἐγγύησιν ὑπόχρεως εἶναι ὁ ἀλλοδαπὸς, ὅταν οὗτος εἶναι ἐνάγων· ὅθεν δὲν ἀπαιτεῖται ἐγγύησις ὅταν ὁ ἐκκαλῶν, ἰσοδυναμῶν μὲ ἐνάγοντα. εἶναι ἡμεδαπὸς διάδικος. Ἀποφ. 4797 τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφ.

§ 5. Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 384 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου διαταττομένη ἐγγύησις δύναται νὰ δοθῇ καὶ δι' ἀκινήτων κτημάτων;—Ναί.

Αποφ. « Ἐπειδὴ τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐπρόκυψεν ἐν τῇ πρωτοδίκῳ καὶ ἐφεσίμῳ δίκῃ ἀπὸ τὰς ἀμοιβαίας προτάσεις τῶν διαδίκων, περιστρέφεται εἰς τὸ, ἂν πρέπῃ νὰ δοθῇ ἡ διαταχθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 210 ἐμπορικῆς ἀποφάσεως ἐγγύησις δι' ἱκανῶν ἀκινήτων κτημάτων, ἢ διὰ χρημάτων μετρητῶν προκατατεθειμένων παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἕνεκα τούτου ἀνεφύη ἔρις μεταξὺ τούτων, τοῦ μὲν συμμορφουμένου μὲ τὸ ἄρθρ. 384 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου καὶ μὲ τὴν ἐμπορικὴν ταύτην ἀπόφασιν, θέλοντος νὰ δώσῃ ἐγγύησιν διὰ κτημάτων ἀκινήτων, τῶν δὲ ἐξαιτουμένων νὰ λάβωσι ταύτην διὰ μετρητῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. 734. τῆς πολ. δικ.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου διατάττει ῥητῶς, ὅτι ὁ ἀσφαλιζόμενος, λαμβάνων τὴν πληρωμὴν τῆς ἀσφαλισθείσης ποσότητος παρὰ τοῦ ἀσφαλιστοῦ, ὑποχρεοῦται νὰ δώσῃ ἐγγύησιν (*Caution*) τουτέστιν *ἐγγυητήν*, τοῦτο δὲ διαδηλοῦται ἔτι μᾶλλον ἀπὸ τὴν τελευταίαν περίοδον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρ. διαλαμβάνουσαν, ἡ *ὑποχρέωσις τοῦ ἐγγυητοῦ παραγράφεται κλ* π. καὶ ὁ ἐγγυητὴς οὗτος εἶναι ὑπεύθυνος πρὸς τὸν ἐκτελοῦντα τὴν ἀπόφασιν εἰς πᾶσαν ὁποιανδήποτε περίστασιν· τὰ δὲ ἄρθρ. 733 καὶ 734 τῆς πολ. δικον., τὰ ὁποῖα ἀφορῶσι γενικῶς τὴν ἐγγύησιν ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐμπορικῶν ἀποφάσεων, δὲν δύνανται νὰ λάβωσι χώραν εἰς περίπτωσιν τοιαύτην, τὴν ὁποίαν ῥητῶς καὶ εἰδικῶς προνοεῖ ὁ εἰρημένος ἐμπορικὸς νόμος· διότι ἄλλως ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου τούτου δὲν ἤθελεν ἐκπληρωθῇ· ὅθεν ἕπεται ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ καταστήματος, πληρόνουσα τὴν ἀσφαλισθεῖσαν ποσότητα πρὸς τὸν ἀσφαλισθέντα, ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου καὶ νὰ λάβῃ πρὸς ἀσφάλειάν του ἐγγυητὴν παρὰ τοῦ ἀσφαλισθέντος.

Ἐπειδὴ ἡ διδομένη ἐγγύησις παρὰ τοῦ διαδίκου αὐτοῦ, δι' ἐγγυητοῦ, κανονίζεται ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 840. τῆς πολ. δικονομ. κατὰ τρεῖς διαφόρους τρόπους, ἤτοι διὰ μετρητῶν, δι' ἐνεχύρου καὶ δι' ἱκανῶν ἀκινήτων κτημάτων.

Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ διδομένη, δι' ἐγγυήσεως καὶ δι' ἱκανῶν ἀκινήτων κτημάτων, ἐγγύησις εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, ὡς κατάλληλος καὶ ὡς περιέχουσα πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ καταστήματος τὴν ἀπαιτουμένην ἀσφάλειαν, διὰ τὴν πληρωθησομένην παρ' αὐτῆς πρὸς τὸν ἀσφαλισθέντα ποσότητα. »

Ἀπόφ. 214 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 427).

§ 7. Η ἀπόφασις, δι' ἧς ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον περὶ τῆς ἐθνικότητός τινος (ἑπομένως καὶ περὶ τῆς ὁποίας ὀφείλει ἐν τῇ ἐνάρξει τῆς δίκης ἐγγυήσεως), δὲν εἶναι ὁριστική. (1).

Αποφ. α Ἐπειδή, κατὰ τ' ἄρθρα 181, καὶ 849 τῆς πολ. δικ. ἔφεσις δὲν συγχωρεῖται κατὰ παρεμπιπτουσῶν ἁπλῶς, καὶ προδικαστικῶν ἀποφάσεων εἰμὴ συνάμα μὲ τὴν ὁριστικήν, ἐκτὸς τῶν περὶ ἀποδείξεως παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων, αἵτινες, κατὰ τὴν κρίσιν τῶν διαδίκων δύνανται νὰ ἐκκληθῶσι πρότερον καὶ μόναι.

Ἐπειδὴ ὁ ἡμέτερος νομοθέτης ὡς ὁριστικὰς ἀποφάσεις θεωρεῖ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν μνημονευθέντων ἄρθρων, συνδυαζομένων μὲ τ' ἄρθρ. 180, 185, 515 § 1 καὶ 583 τῆς αὐτῆς δικ. ἐκείνας, δι' ὧν ἀποπερατοῦται ἐντελῶς ἡ δίκη, εἴτε ἐκδικαζομένης κατ' οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, εἴτε γενομένης δεκτῆς ἐνστάσεώς τινος, δι' ἧς καταργεῖται ἡ κυρία δίκη, καὶ ἀπεκδύεται τὸ δικαστήριον τῆς περαιτέρω ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως, τὰς δὲ λοιπὰς θεωρεῖ ὡς παρεμπιπτούσας, καὶ ἰδίως ἐκείνας, δι' ὧν ἀποῤῥίπτονται ἐνστάσεις ἀναβλητικαὶ ἢ ἀνατρεπτικαί, καὶ δὲν ἐμποδίζεται ἡ πρόοδος τῆς δίκης, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐκδίδηται ἰδιαιτέρα ἔγγραφος ἀπόφασις, ἀλλ' ἀπαιτεῖ, ὅταν ἡ ἔνστασις δὲν εὑρεθῇ βάσιμος, νὰ προβαίνῃ τὸ δικαστήριον εἰς τὴν περαιτέρω συζήτησιν, καὶ ν' ἀποφαίνηται περὶ τοῦ ὅλου διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις, ἀποῤῥίπτουσα τὴν περὶ ἐγγυοδοσίας ἔνστασιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, καὶ διατάττουσα τὴν πρόοδον τῆς συζητήσεως τῆς κυρίας δίκης, ἂν καὶ ἐναντίον τοῦ ἄρθ. 583 τῆς πολ. δικ. ἐξεδόθη ἰδιαιτέρως, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὴν ὁριστικήν, δὲν εἶναι ὁριστική, ὡς ὁ ἐκκαλῶν ἰσχυρίζεται, ἀλλὰ παρεμπίπτουσα, καὶ ὡς τοιαύτη δὲν ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν πρὸ τῆς ὁριστικῆς, τὸν δὲ χαρακτῆρα τοῦτον δὲν ἀποβάλλει, διότι παρεμπιπτόντως καὶ σχετικῶς πρὸς τὸ βάσιμον τῆς ἐνστάσεως τῆς ἐγγυοδοσίας ἀποφαίνεται περὶ τῆς ἐθνι-

---

(1) Ὅρα τὴν λ. ἀποφάσεις ὁριστικαί, ἰδίως τὸν αὐτόθ. § 40 ὅπου τὸ ζήτημα· ὅτι ἀπόφασις, διατάττουσα ἐγγυοδοσίαν, δὲν εἶναι ὁριστική. Η ἐγγυοδοσίαν ἐπιβάλλουσα ἀπόφασις εἶναι ὁριστική;—Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 412 τοῦ 1848 ἀποφάσεώς του, ἀπεφήνατο ὅτι ἔφεσις κατὰ τοιαύτης φύσεως ἀποφάσεως συγχωρεῖται καὶ πρὸ τῆς ὁριστικῆς, διότι ἠδύνατο νὰ κατασταθῇ ματαία ἂν ἐγίνετο μετὰ τὴν ὁριστικήν.

κέπτος τοῦ ἐφεσιβλήτου· ὅθεν ἡ ἔνστασις τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως εἶναι βάσιμος.
Διὰ ταῦτα κτλ.»
Ἀπόφ. 5177 τῆς 5 μαρτ. 1849 τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ἀπόφασις ὑποβάλλουσα τὸν ἐνάγοντα καθὸ ἀλλοδαπὸν εἰς ἐγγυοδοσίαν, δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 78 τῆς πολ. δικ., εἶναι προπαρασκευαστική, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν πρὸ τῆς ὁριστικῆς.

Ἀπόφ. 4354 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§. 8. Ἐνταῦθα προσθέτω καὶ τὰ δύο ἑπόμενα ἔγγραφα τῆς εἰσαγγελίας τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

« Διὰ νὰ λυθῇ τὸ ἐν τῇ ἀπὸ 31 τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἀναφορᾷ σας ἐνδιαλαμβανόμενον ζήτημα πρέπει νὰ διακρίνωμεν·

α.) Ἂν ἡ ἐγγύησις δίδεται πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως ἢ ἐκτελεστοῦ ἐγγράφου.

β.) Ἂν ἡ ἐγγύησις ζητῆται ὡς συντηρητικὸν μέτρον (ἄρθ. 1032 τῆς πολ. δικ.)

γ.) Ἂν αὕτη ἀπαιτῆται πρὸς ἐξασφάλισιν ἀποζημιώσεως πρὸς τὸν ὀφειλέτην ἕνεκα ἄλλου συντηρητικοῦ μέτρου ζητουμένου (ἄρθ. 1030, 1031 καὶ 1047 τῆς πολ. δικ.).

Κατὰ τὰς δύο πρώτας περιπτώσεις εἶναι ἀναμφίβολον, ὅτε πρέπει νὰ διατηρῶνται οἱ ἐν τῷ ἄρθ. 840 καὶ ἑπομ. τῆς πολ. δικ. ὁριζόμενοι τύποι.

Ἐν τῇ γ. περιπτώσει, τὸ ἄρθ. 1030 ἐμπεριέχει δύο περιπτώσεις· ἤγουν τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐναγόμενος εὑρίσκεται παρὼν εἰς τὴν συνεδρίασιν (καὶ τοῦτο ἐννοεῖ ἡ ἔκφρασις ἐὰν ζητηθῇ τοῦτο παρόντος τοῦ ἀντιδίκου, δυνάμει τοῦ ἄρθ. 636) καὶ ἐκείνην, καθ' ἣν δὲν εἶναι παρὼν εἰς λίαν κατεπειγούσας περιπτώσεις (ἄρθ. 637) ὅτε δύναται ὁ δικαστὴς καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ ἐπιβάλλῃ ἐγγύησιν· εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν ταύτην περίπτωσιν ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τὴν ἐμφάνισιν αὐτὴν τοῦ γραμματέως καὶ τῶν δύο διαδίκων, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν συνδυασμένων ἄρθ. 1030 καὶ 1043. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ συντηρητικοῦ μέτρου δύναται νὰ ματαιωθῇ εἰς πολλὰς περιπτώσεις, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐγγύησις αὕτη ἀπαιτεῖται τότε μόνον, ὅταν ὁ δανειστὴς δὲν ἔχῃ ἀρκοῦσαν περιουσίαν διὰ νὰ δυνηθῇ συμβάσης τῆς ἥττης κατὰ τὴν κυρίαν δίκην νὰ ἀποζημιώσῃ τὸν ἀντίδικον, εἰς δὲ τὰς τοιαύτας περιπτώσεις, ὅταν δηλ. καὶ ὁ ἐνάγων καὶ ὁ ἐναγόμενος εὑρίσκωνται εἰς τὴν αὐτὴν στάσιν, ὁ νόμος διατάττει πάντοτε ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος καὶ ὑπὲρ τοῦ

κατέχοντος—διὰ ταῦτα ὁ λόγος τῆς ματαιώσεως τοῦ συντηρητικοῦ μέτρου δὲν δύναται, ὡς μὲ φαίνεται, νὰ ἐπαρκέσῃ, εἰς παραδοχὴν ἄλλης ἐννοίας παρ' ἐκείνην, ἥτις ἐξάγεται ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου.

Νομίζω δὲ μόνον, ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 1030 προτοῦ διδομένη ἐγγύησις ὁσάκις αὕτη ζητηθῇ ἢ διαταχθῇ ἐξ ἐπαγγέλματος καθ' ἣν περίπτωσιν πρέπει νὰ δοθῇ, κατὰ τὸ ἄρθ. 842, δὲν ἀφαιρεῖ τὸ δικαίωμα ἀπὸ τὸν δικαστὴν τοῦ νὰ δώσῃ τὴν ἄδειαν τοῦ συντηρητικοῦ μέτρου ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ δοθῇ καὶ μετὰ ταῦτα ἡ ἐγγύησις, λαμβανομένων πάντοτε ὑπ' ὄψιν τῶν εἰς τὰ ἄρθ. 840 καὶ ἑπομ. ὡρισμένων· ἤ, ταύτης μὴ διδομένης, νὰ λυθῇ τὸ συντηρητικὸν μέτρον.»

— « Μολονότι ἡ εἰς χρήματα διδομένη ἐγγύησις δὲν δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς ἀντιρρήσεις ἐκ μέρους τοῦ ἀντιδίκου μόλα ταῦτα καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀμφότεροι οἱ διάδικοι πρέπει νὰ ἐμφανίζωνται ἐνώπιον τοῦ γραμματέως, διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 843 τῆς πολ δικ. ἡ περὶ τῆς καταθέσεως ἐκ χρημάτων συντακτέα ἔκθεσις πρέπει νὰ ὑπογράφηται παρ' ἀμφοτέρων.

Ἐκτὸς τούτου, ἐνδέχεται ἡ κατάθεσις τῶν χρημάτων νὰ γένῃ δι' ἐγγυητοῦ (ἀρ. 840) ὅστις δύναται νὰ μὴν ἔχῃ τὴν ἀπεριόριστον διαχείρησιν τῆς περιουσίας του, ἐν δὲ τοιαύτῃ περιπτώσει, ὁ ἀντίδικος ἔχει συμφέρον νὰ κάμῃ ἀντιρρήσεις περὶ τοῦ ἀξιοχρέου καὶ τῆς ἱκανότητος αὐτοῦ. Ταῦτα εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπὸ 23 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἀναφορᾶς σας. »

ΕΓΓΥΗΣΙΣ (1).

Πίναξ λεκτικός.

Ἀγορὰ 28.
Ἀγωγὴ 8, 11, 12.

Ἀλληλεγγυότης 2, 3, 4, 11, 14, 17, 20, 28.

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Δημόσιον. — Ἐθνικὰ κτήματα.—Γραμμάτια.—Γυνή.—Βελλιάνειον Δόγμα καὶ Δόγμα Βελλιάνειον. — Ἐκνίκησις.—Συγγένεια.—Ἀλλοδαπός. — Δέησις —Ἔνστασις, ἔνθα ἡ τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφ. 11 τοῦ 1843. — Ἔγγραφα § 28.

Σημειώσεις τινὲς ἐκ τοῦ Ἑλρ. τοῦ Ῥολλίνου, λέξ. cautionnement, ὑποδεικνύουσαι ἁπλῶς τὰ ζητήματα, περὶ ὧν ὁ λόγος.

α) Διὰ ποίας ἐνοχὰς δίδεται ἐγγύησις;

Ἂν ἡ κυρία ἐνοχὴ δὲν ἦναι ἔγκυρος; (αὐτ. § 35 ἐπ.).
Φυσικαὶ ἐνοχαί (αὐτ. § 37).

Παραγεγραμμέναι ἐνοχαί. (αὐτ. § 38).
Αἰσχραὶ ἐνοχαί. (αὐτ. § 39 ἐπ.).
α) Παραίτησις ἀπὸ τὸ δικαίωμα τῆς ἀκυρώσεως τῆς ἀγοραπωλησίας λόγῳ ὑπερμέτρου βλάβης. (αὐτ. § 40).
β) Παραίτησις ἀπὸ κληρονομίας τινός. (αὐτ. § 41).
γ) Ἐγγύησις διὰ κεκαλυμμένην δωρεάν. (αὐτ. § 42).
δ) Ὁμοίως διὰ κεκαλυμμένην τοκογλυφίαν (αὐτ. § 43).
Ἐνοχαὶ ἄνευ αἰτίας, ἢ διὰ δόλου συναφθεῖσαι. (αὐτ. § 44).
Ἐγγύησις δι' ἀνήλικας (αὐτ. § 45 ἐπ.).
Ἐνοχαὶ ἀπηγορευμένων. (αὐτ. § 50 ἐπ.).
Ἐγγύησις διὰ πώλησιν προικώου κτήματος. (αὐτ. § 55 ἐπ.).
Νόμοι, καθ' οὓς κανονίζεται ἡ ἐγγύησις. (αὐτ. § 56 ἐπ.).
Ἐγγύησις διὰ μέλλουσαν ἐνοχήν. (αὐτ. 58).
Ἐγγύησις εἰς ἀντικείμενα τοῦ θαλασσίου δικαίου. (αὐτ. § 61).

β) Ἔκτασις καὶ ὅρια τῆς ἐγγυήσεως.

Περὶ τούτου ὅρα αὐτ. ἐκτεταμένας παρατηρήσεις. (§ 62—117).

γ) Διὰ ποῖον ἐγγυᾶται τις καὶ ὑπὸ ποίους ὅρους;

Δύναται νὰ ἐγγυηθῇ τις ἄκοντος τοῦ ὀφειλέτου; (αὐτ. § 120).
Πῶς οὗτος ὁ ἐγγυώμενος δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ τὰ δικαιώματά του; (αὐτ. § 121).
Ἱκανότης τῶν ἐγγυητῶν. (αὐτ. § 126). Ὅρα Βελλιάνειον Δόγμα.

δ) Ἀποτελέσματα ἐγγυήσεως.

Ὅρα περὶ τούτου αὐτ. 168—342.
Εὐεργέτημα διζήσεως. Ὅρα τὴν λέξ. Δίζησις (καὶ αὐτ. § 173 ἐπ.).
Πότε προτείνεται; (αὐτ. § 186 ἐπ.).
Εὐεργέτημα διαιρέσεως. (αὐτ. § 205 ἐπ.).

Περίληψις.

§ 1. Εἰς ποίου δικαστ. δικαιοδοσίαν ὑπάγεται ὁ ἐγγυητής;
§ 2. Ἂν ὁ ἐγγυητὴς κατοικῇ εἰς ἄλλο μέρος παρὰ τὸν ὀφειλέτην;
§ 3. Ὁ μὴ ἔμπορος, ἐγγυηθεὶς δι' ἐμπ. χρέος; Δυσχέρειαι.
§ 4. Ἂν ὁ πρωτοφειλέτης παραδεχθῇ ἀπόφασίν τινα, βλάπτεται ὁ ἐγγυητής;
§ 5. Δικαίωμα ἀποκαταστάσεως.
§ 6. Οἱ πρὸς τὸ δημόσιον ἐγγυώμενοι δύνανται νὰ παραιτηθῶσιν;
§ 7. Τί ἐγγυᾶται ὁ παραχωρητής;
§ 8. Ὁ ἐγγυηθεὶς ὑπέρ τινος τῶν συνεταίρων καὶ πληρώσας ἔχει δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ τῶν ἄλλων;
§ 9. Ποίας ἐνστάσεις δύναται νὰ προτείνῃ ὁ ἐγγυητής;
§ 10. Ὁ ἐγγυητὴς ταυτίζεται μὲ τὸν ὀφειλέτην; Ἀπόφασις.
§ 11. Παράλειψις τοῦ ἐγγυητοῦ τοῦ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν πρωτοφειλέτην πρὸ τῆς πληρωμῆς τοῦ χρέους.
§ 12. Πρέπει νὰ ἐνάγηται πρῶτον ὁ πρωτοφειλέτης;
§ 13. Ἂν δὲν καταδιωχθῇ ὁ πρωτοφειλέτης, ἀπαλλάττεται ὁ ἐγγυητής;
§ 14. Ὁ ἐγγυητής, ὅστις ἀλληλεγγύως μετὰ τοῦ ὀφειλέτου ὑποχρεοῦται, ἀπόλλυσι τὸ τῆς διζήσεως εὐεργέτημα;
§ 15. Ὁ ἐγγυητὴς πότε δύναται νὰ κινηθῇ κατὰ τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐγγυήθη ἀλληλεγγύως;
§ 16. Καταλογισμὸς χρεῶν.
§ 17. Ἡ λέξις ἀλληλεγγύως τί σημαίνει; Γυνὴ δανειζομένη ἀλληλεγγύως.
§ 18. Εἶναι δεκτὴ ἡ περὶ ἀποκαταστάσεως αἴτησις, ὅταν ὁ ἀνῆλιξ, ἐνῆλιξ γενόμενος, ἐπεκύρωσε τὴν ἐγγύησιν;
§ 19. Ὁ ἐγγράφων προσημείωσιν ὑποθήκης, ὀφείλει ἐγγύησιν;
§ 20. Ἡ λέξις μαλακοφίλιδες τί σημαίνει;
§ 21. Ἐγγυηταὶ καὶ πληρωταί.
§ 22. Ἐπικαρπία. Τίνες προτείνουν τὴν περὶ ἐγγυήσεως ἔνστασιν;
§ 23. Εἰς ποίας περιπτώσεις παρεμβαίνει ὁ ἐγγυητὴς καὶ ἀναδέχεται τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ὑποθέσεως;
§ 24. Διατριβὴ περὶ ἐγγυητῶν.
§ 25. Ἁρμοδιότης
§ 26. Ἐνστάσεις κατὰ τὴν ἔκκλησιν.
§ 27. Ἁρμοδιότης πρὸς ἐκδίκασιν τῶν περὶ ἐγγυήσεως διαφορῶν.
§ 28. Προθεσμία πρὸς ἔφεσιν.

§ 1. Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς δίκης

Δικαιώματα τοῦ πληρώσαντος ἐγγυητοῦ· τόκοι, ἔξοδα. (αὐτ. § 220 ἐπ.)·
Ἂν ὑπάρχωσι πλείονες ὀφειλέται; (αὐτ. 234 ἐπ.).
Δικαιώματα τοῦ ἐγγυητοῦ πρὶν ἢ πληρώσῃ. (αὐτ. § 248 ἐπ.).

Ἀποτελέσματα ἐγγυήσεως μεταξὺ συνεγγυητῶν.

Περὶ τούτου ὅρα αὐτ. (272 ἐπ.) διαφόρους παρατηρήσεις.

μεταξὺ τοῦ δανειστοῦ καὶ τοῦ ὀφειλέτου, ἡ κατὰ τοῦ ἐγγυητοῦ ἀγωγὴ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ποίου δικαστηρίου ὑπάγεται;

(Ὅρα τὴν ἀπόφ. 76 τοῦ 1837 τοῦ Ἀρ. Πάγου εἰς τὴν λ. ἁρμοδιότης πολιτικὴ ἐν γένει § 237).

§ 2. Ὑπάρχοντος ἀλληλεγγύου ἐγγυητοῦ, διαμένοντος ἐν Ἀθήναις, ὑπὲρ πρωτοτύπου ὀφειλέτου, διαμένοντος εἰς Πάτρας, δύναται νὰ κινηθῇ ἡ κατὰ τοῦ τελευταίου ἀγωγὴ ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτ.;

(Ὅρα τὴν λ. ἁρμοδ. πολ. σ. 215.)

§ 3. Ὁ μὴ ἔμπορος γενόμενος ἀλληλέγγυος ἐγγυητὴς χρέους ἐμπορικοῦ ὑπάγεται, ὡς ὁ πρωτότυπος ὀφειλέτης, εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον.

(Paris 5 Ἰουν. 1847).

§ 4. Ἂν ὁ πρωτοφειλέτης παραδεχθῇ ἀπόφασίν τινα, ὁ ἐγγυητὴς βλάπτεται; (1)—Ὅρα τὴν λ. ἀνακοπὴ ἐρήμην ἀποφ. σελ. 175 (§ 22).

§ 5. Ὡς πρὸς τὰς περὶ ἐνοικιάσεως τῶν προσόδων ἐγγυήσεις, τὸ

---

(1) La caution qui n'a été ni partie ni appelée lors des jugemens rendus contre le débiteur principal, ne peut y former tierce opposition, si elle n'a point des exeptions personuelles à proposer. mais seulement des moyens déjà prescris par ces jugemens.—Ledru, rep. v° cautionnement § 291. —Ὅρα κατωτ. § 10.

Κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης κατὰ πολλῶν, συγχωρεῖται ἔφεσις, ἂν τὸ ἀντικείμενον, δι' ὃ ἕκαστος κατεδικάσθη, δὲν ὑπάγηται εἰς ἔφεσιν; Ὅρα τὴν λέξ. Ἁρμοδιότης πολιτικὴ σελ. 278 ἐπ. (§ 261—263).

— Παρέκτασις δικαιοδοσίας. ὅρα τὴν ἰδίαν λέξιν §§ 83, 94.

— Ὁ προσκληθεὶς εἰς δίκην τινὰ ὡς ἐμόδικος, ἐγγυητής, πρὸς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεως ἢ ὡς κυρίως διακάτοχος ἀκινήτου κτήματος καὶ ἀντιπροσωπευθεὶς παρὰ τοῦ προσκαλέσαντος αὐτόν, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεώς του. δὲν ἔχει δικαίωμα ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν, εἶναι δὲ δεκτὴ ἡ κατ' αὐτῆς ἀνακοπή του καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς μόνον κατὰ τοῦ προσκαλέσαντος αὐτὸν ἀξιώσεις του.

Ἀπόφ. 71 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξει ἀπόφασις ἐρήμην (σελ 171 § 13).

Ὅταν ὁ πρωτοφειλέτης ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν, δι' ἧς καταδικάζεται αὐτός τε καὶ οἱ ἐγγυηταί του, ἔχουν οὗτοι δικαίωμα ν' ἀνακόψωσι τὴν ἀπόφασιν, ἐπειδὴ, κατὰ γενικὸν κανόνα, οὐδεὶς δύναται ν' ἀφαιρεθῇ τοῦ δικαιώματός του ἐν ἀγνοίᾳ ἢ ἐναντίον τῆς θελήσεως αὐτοῦ καὶ ἂν πρωτοφειλέτης ἀνεγνώρισε καὶ ἀπεδέχθη τὴν ἐρήμην ἀπόφασιν, ὅπερ δύναται νὰ βλάψῃ τοὺς ἐγγυητάς (α).

Ἀπόφ. 742 τῆς 17 Μαΐου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

(α) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀνακοπὴ σελ. 175.

τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀνηλίκων δικαίωμα ἰσχύει καὶ κατὰ τοῦ δημοσίου;—Ὅρα τὴν λ. δημόσιον § 28.

§ 6. Οἱ πρὸς τὸ δημόσιον καὶ ὑπὲρ τῶν ἐνοικιαστῶν ἐγγυώμενοι δύνανται, ἀφοῦ δηλώσωσι τὴν περὶ τούτου συναίνεσίν των καὶ πρὶν ὑπογραφῶσιν εἰς τὰς ἐπισήμους ὁμολογίας, νὰ ἀποφύγωσι τὴν ἀποδειχθεῖσαν ὑποχρέωσιν. (Ὅρα τὴν λ. δημόσιον).

§ 7. Κατὰ τὸν Ν. 4 τοῦ βιβ. 18 τίτ. 4 τῶν Πανδ. ὁ παραχωρητὴς δὲν ἐγγυᾶται μὲν περὶ τοῦ ἀξιοχρέου τοῦ ὀφειλέτου, ἐγγυᾶται ὅμως ὅτι εἶναι ὀφειλέτης τῆς παραχωρουμένης ἀπαιτήσεως· ἄρα ὅταν ἐκδοθῇ ἀπόφασις ἀποφαινομένη ὅτι τὸ παραχωρηθὲν χρέος εἶναι ἀνύπαρκτον, ὁ παραχωρητὴς εἶναι ὑπόχρεως πρὸς τὸν ἐκδοχέα.

Ἀποφ. Πολ. Α. Π. 409 τοῦ 1848, ἣν βλέπε ἐν τῇ λέξει Π α ρ α χ ώ ρ η σ ι ς.

§ 8. Ὁ ὑπὲρ ἑνὸς τῶν συνεταίρων ἑταιρίας τινὸς ἐγγυηθεὶς καὶ πληρώσας ἔχει δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ τῶν λοιπῶν συνεταίρων (1);

Ἀποφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἐμπορικὸν δίκαιον, ἐπὶ συμμετοχικῶν ἑταιριῶν ὁ δανειστὴς ἑνὸς τῶν συναιτέρων, ἐὰν εἴτε ἐγγράφως, εἴτε διὰ μαρτύρων ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ὑπ' αὐτοῦ γενομένη χρηματικὴ χορήγησις, ἢ πίστωσις, ἐγένετο μετὰ τὴν σύστασιν τῆς ἑταιρίας, καὶ ὑπὲρ κοινῆς τῆς ἑταιρίας ταύτης ἐπιχειρήσεως, ἔχει τὸ πρὸς ἀγωγὴν καὶ κατὰ τῶν λοιπῶν δικαίωμα, καὶ ἐὰν μόνον μεθ' ἑνὸς τῶν συνεταίρων περὶ τούτου συνηλλάξατο.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἐκκαλῶν ἐνήγαγεν ἐνώπιον τῶν

---

(1) Ὅρα τὴν λ. Ἑ τ α ι ρ ί α· ὁ Κ. Καλ. (τ. 3 § 27) λέγει τὰ ἑξῆς·

« Ὅταν εἷς τῶν συνενόχων καταβάλῃ τὸ ὅλον πρὸς τὸν δανειστὴν, δὲν ἔχει δικαίωμα ἀναγωγῆς πρὸς τοὺς λοιποὺς συνενόχους, διὰ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ αὐτοὺς τὸ μέρος των, διότι ἡ ἐνοχὴ κατεστράφη καὶ δυνάμει αὐτῆς δὲν δύναται πλέον νὰ ὑπάρξῃ ἀγωγὴ, ἐκλειψάσης πάσης ὑποχρεώσεως. Διαφέρει ὅμως ὅταν οἱ συνένοχοι ὑπῆρξαν συνέταιροι, διότι, δυνάμει τῆς ἑταιρίας, γίνεται κοινὸν τὸ καταβληθέν. Ἀλλὰ πρὶν καταβάλῃ, δύναται νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν δανειστὴν τὴν παραχώρησιν τῶν ἀγωγῶν του, διὰ νὰ τὰς μεταχειρισθῇ κατὰ τῶν συνενόχων του. Δι' αὐτοκρατορικῆς ἀντιγραφῆς ἐμετριάσθη ὅμως ἡ αὐστηρότης τῆς ἀρχῆς, καθόσον ὁσάκις ὁ συνυπεύθυνος ὠφελήθη ἐκ τῆς πράξεως, ὅθεν ἐπήγασε τὸ χρέος, κατ' ἐπιείκειαν ἐπιτρέπεται κατ' αὐτοῦ πλαγιαστικὴ ἀγωγὴ, μολονότι δὲν ἐνήχθη παρὰ τοῦ δανειστοῦ.

Ἀπεναντίας ἐπὶ τῆς εἰς ὁλόκληρον ἐνοχῆς, ὅστις κατέβαλεν, ἔχει ἀναγωγὴν κατὰ τῶν λοιπῶν.»

ἐν Ναυπλίῳ ἐμποροδικῶν, ὅτι ἕνεκα τῆς ἐγγυήσεώς του καταναγκαστικῶς κατεσχέθησαν τὰ πλειστηριασθέντα ἀκίνητα κτήματα, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τὸν ἐφεσίβλητον Γ. Μ., ἐπὶ τῇ ἀξιώσει, ἐφ' ἧς ἐστήριξε καὶ τὴν ἀγωγήν του ὅτι καὶ ὁ εἰρημένος ἐφεσίβλητος ἦτο συνεταῖρος τῆς ἐπὶ ῥητῇ ἐπιχειρήσει, τουτέστιν τῆς ἐπὶ τῇ ἀγορᾷ τῶν τοῦ Πόρου λεμονίων καὶ τῇ ἀποστολῇ αὐτῶν πρὸς πώλησιν εἰς Κωνσταντινούπολιν, συστηθείσης ἑταιρίας, καὶ ὅτι μετὰ τὴν σύστασιν αὐτῆς ἐχορήγησε τὴν ἐγγύησίν του, ἕνεκα τῆς ὁποίας, ὡς εἴρηται, ἐπλήρωσε δραχ. 1894 38 0/0 διά τε τὸν ναῦλον τῶν φορτωθέντων εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Δ. Σ. καὶ διὰ τὰ ὑπὸ τούτου δοθέντα εἰς κεφάλαιον πρὸς τὸν συνεταῖρον Π. Δ. Α., ὑπὲρ τοῦ ὁποίου καὶ ἐγγυήθη, ὡς διὰ τῶν προειρημένων συμβολαιογραφικῶν ἐγγράφων βεβαιοῦται, τουτέστιν ἐγγυήθη δι' αὐτὴν ταύτην τῆς ἑταιρίας τὴν ἐπιχείρησιν, καὶ μόνον ἔμενον ἀναπόδεικτα τὰ περιστατικὰ τοῦ ὅτι ἦτον καὶ ὁ ἐφεσίβλητος συμμέτοχος μετὰ τῶν λοιπῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐναχθέντων εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην, καὶ ἡ προσφορὰ τῆς ἐγγυήσεώς του μετὰ τὴν σύστασιν τῆς συμμετοχῆς ἐπὶ τῇ ῥητῇ εἰρημένῃ ἐπιχειρήσει ἑταιρίας ἐγένετο.

Ἐπειδὴ ἑπομένως τὸ δικαστ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐμποροδικῶν μὴ συγχωρῆσαν εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα, ὡς προεῤῥέθη, νὰ βεβαιώσῃ τὰ εἰρημένα περιστατικὰ διὰ μαρτυρικῆς, μὴ ἀπαγορευομένης, ἀποδείξεως, ἀλλ' ἀπέῤῥιψε τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ πρὶν ἢ ἐπιχειρισθῇ ἡ διαληφθεῖσα ἀπόδειξις, δὲν ἐδίκασε κατὰ τοῦτο ὀρθῶς, οὔτε σύμφωνα μὲ τὸν νόμον· ὅθεν προτοῦ νὰ ἀποφασίσῃ τὸ δικαστήριον τοῦτο, ἂν τὸ διατακτικὸν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως ἦναι σύμφωνον μὲ τὸ δίκαιον, τουτέστιν ἂν ἡ ἀγωγὴ ἦναι ἀληθῶς ἀνυπόστατος καὶ ἀποῤῥιπτέα, ἀπαιτεῖται νὰ συγχωρήσῃ προδικαστικῶς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀνωτέρω ὁρισθείσης ἀποδείξεως. »

Ἀποφ. 42 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφ. (Νομ. σ. 3337).

§ 9. Ποίας ἐνστάσεις δύναται νὰ προτείνῃ ὁ ἐγγυητής; τεμ. 7 Πανδ. *de except.*—*inst. de repl.* § 4 (1).

Ὁ ἐγγυητὴς καταδικασθεὶς νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος, δι' ὃ ἐγγυήθη, δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἄλλας ἐνστάσεις εἰμὴ τὰς προβλεπομένας ἀπὸ τὸ ἄρθρον 872 τῆς πολ. δικ. καὶ ἑπομένως ἡ ἔνστασις ὅτι ὁ

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἔνστασις. — Ὅρα Ledru, rep. 5 cautionnement n. 172, 288.

πρωτοφειλέτης ἔχει ἱκανὰ κτήματα πρὸς ἀπότισιν τοῦ χρέους του εἶναι ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἀποφ. 1292 τῆς 25 Ἰουλ. 1839 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ.

§ 10. Ὁ ἐγγυητὴς ταυτίζεται μὲ τὸν ὀφειλέτην; Ὁ ἐγγυητὴς ἀντιτάσσει τῷ δανειστῇ τὴν ἀπόφασιν, ἥτις ἐξεδόθη ὑπὲρ τοῦ πρωτοφειλέτου; Περὶ τούτων ὅρα νόμ. 7. *pr.* § 1 *D.* (44. 1).—νόμ. 21 § 4 *D.* (4, 2), *de excep. re jud.* — *Pot. oblig. n.* 909. νόμ. 2, *quibus res jud. non nocent.*—νόμ. 63. Πανδ. (42, 1). —*Dall. v° caution, n.* 199.—*Carrè art.* 474, *quest.* 1717. — *Toull.* τόμ. 7, *n.* 980. — *Toull.* τόμ. 10, *n.* 209, 210. —*Berriat des exceptiones.* 4,—5. — Ὡς πρὸς τὰ παρὰ τῆς Ἑλλην. νομολογίας καθιερωθέντα, ὅρα τὴν λέξιν *Δικαιοπάροχος* § 2, 10 καὶ ἀνωτ. σελ. 411 § 4.—Βλέπε προσέτι τὴν λέξιν *Ἐκνίκησις.*

§ 11. Ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐγγυητοῦ παράλειψις τοῦ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν πρωτοφειλέτην πρὶν ἢ πληρώσῃ τὸ χρέος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἀνέλαβε τὴν ἐγγύησιν, δὲν ἐπιφέρει κατὰ νόμον ἄλλην συνέπειαν παρ' ὅτι, ἂν ὁ ἐγγυητὴς πληρώσῃ χρέος μὴ ὑπάρχον πλέον, στερεῖται τότε τοῦ δικαιώματος τῆς πρὸς τὸν πρωτοφειλέτην ἀναγωγῆς (1).

---

(1) Ἀπολαύουσι τοῦ εὐεργετήματος τῆς διζήσεως οἱ ἕνεκα ἀξιοποίνου πράξεως ἀλληλεγγύως καταδικασθέντες; Ὅρα τὴν λ. Δίζησις § 1.

Ἡ περὶ διζήσεως πρότασις εἶναι ἀπαράδεκτος προτεινομένη κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν; Ὅρα Ῥολλ. εὑρ. λ. caution § 192—καὶ τὴν Ἑλλ. νομολ. ἐν τῇ λ. δίζησις § 2.

Ὁ προτείνων τὴν ἔνστασιν τῆς διζήσεως ὀφείλει νὰ ἐπιδεικνύῃ τὴν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου; αὐτ.

Τὸ τῆς διζήσεως εὐεργέτημα πρέπει νὰ ὁρίζηται ἐν τῷ ἐγγράφῳ ῥητῶς, μὴ ἀναπληρούμενον δι' ἄλλων λέξεων. (ἀποφ. πολ. Ἀρ. Π. 112 τοῦ 1849).

Ὁ φαινόμενος εἰς τὸ δανειστικὸν συμβόλαιον ἀλληλέγγυος ἐγγυητὴς θεωρεῖται ὡς παραιτηθεὶς τοῦ δικαιώματος τῆς διζήσεως; ὄχι. (ἀπ. πολ. Ἀρείου Π. 86 τοῦ 1849).

Ὅρα τὴν περὶ Ῥ. Δ. Πραγμ. τοῦ Καλλ. τ. γ. § 15 ἐπ.—ὁ ἴδιος προςθέτει τὰ ἑξῆς·

«Ὁ Ἀδριανὸς εἰσήγαγεν ὑπὲρ τῶν ἐγγυητῶν (fidejussores) τὸ εὐεργέτημα τῆς διαιρέσεως (beneficium divisionis) ὡς μὴ ἐφαρμοζομένης ἐπ αὐτῶν τῆς Lex juria de sponsu. Κατ' ἀναλογίαν ἐξετάθη τὸ εὐεργέτημα ἐπὶ ἐντειλαμένων (mandatores), συνεπιτρόπων, καὶ συνυπευθύνων ἀρχῶν. Ὁ Ἰουστ. διὰ τῆς νεαρ. 4 κεφ. ά. εἰσήγαγε τὸ εὐεργέτημα τῆς διζήσεως δι' ὅλους τοὺς ἐγγυητὰς (ὄχι μόνον fidejussores), διὰ τοὺς ἐντειλαμένους (mandatores) καὶ τοὺς ἀντιφωνητὰς (constitutores) κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον. Ὁ δανειστὴς ὀφείλει πρῶτον νὰ ἐνέξῃ τὸν πρωτοφειλέτην, ἂν δὲ δὲν ἱκανοποιήθη παρ' αὐτοῦ, στρέφεται πρὸς τοὺς λοιπούς. Μόνον ὅταν ἀποδημῇ

'Αποφ. α' Ἐπειδὴ ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐγγυητοῦ παράλειψις τοῦ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν πρωτοφειλέτην πρὶν ἢ πληρώσῃ τὸ χρέος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἀνέλαβε τὴν ἐγγύησιν, δὲν ἐπιφέρει κατὰ νόμον ἄλλην συνέπειαν, παρ' ἂν ὁ ἐγγυητὴς πληρώσῃ χρέος μὴ ὑπάρχον πλέον, στερεῖται τότε τοῦ δικαιώματος τῆς πρὸς τὸν πρωτοφειλέτην ἀναγωγῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ μὲν δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἀνεγνώρισεν, ὅτι ὑπῆρξε χρέος τοῦ ἀναιρεσείοντος, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐγγυηθῆ ἡ ἑταιρία Βλαστοῦ, ὁ δὲ ἀναιρεσείων δὲν ἀπέδειξεν ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ὅτι τὸ χρέος τοῦτο δὲν ὑπῆρχε πλέον, εἴτε διότι εἶχε προπληρωθῆ παρ' αὐτοῦ, εἴτε διότι εἶχεν

ὁ πρωτοφειλέτης, δύναται ὁ δανειστὴς νὰ προχωρήσῃ ἀπ' εὐθείας εἰς τοὺς ἐγγυητὰς καὶ λοιπούς, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ δικαστὴς παραχωρεῖ προθεσμίαν ἀνάλογον διὰ νὰ προσαγάγουν τὸν πρωτοφειλέτην.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῶν διατάξεων τούτων ὁ Ἰουστινιανὸς εἰσήγαγε τὴν νεαρὰν 99, καθ' ἣν διακρίνει ἀμέσως δύω περιπτώσεις. Ὅταν, λέγει, λάβῃ τις ἀλληλεγγύως ὑπευθύνους καὶ δὲν συμφωνήσῃ ῥητῶς, ὅτι ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἐνέχεται εἰς ὁλόκληρον, « πάντας ἐξ ἴσου τὴν ἀγωγὴν ὑφίστασθαι» τουτέστι, κατὰ τὸ εὐεργέτημα τῆς διαιρέσεως, ἐνέχονται ἕκαστος συμμέτρως, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ἐναχθῇ διὰ τὸ ὅλον· ἐννοεῖται ὅτι, ἂν εἷς ἐξ αὐτῶν ἐπτώχευσεν, οἱ λοιποὶ συνοφειλέται ἐνέχονται ὡς ἐγγυηταὶ διὰ τὸ μέρος των κατὰ τὰς διατάξεις τῆς νεαρ. 4, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ ἐπικαλέσῃ ἐνταῦθα ὁ Ἰουστινιανός, ἀφοῦ προτίθεται νὰ τὴν συμπληρώσῃ.

Τὸ κύριον λοιπὸν ἀντικείμενον τῆς νεαρ. 99 εἶναι ὅταν οἱ ἀ λ λ η λ ε γ γ ύ ω ς δ α ν ε ι σ ά μ ε ν ο ι συνυπεχρεώθησαν ῥητῶς ἕκαστος ε ἰ ς ὁ λ ό κ λ η ρ ο ν διὰ κ ο ι ν ὸ ν χ ρ έ ο ς. Μολονότι ἡ νεαρὰ ὁμιλεῖ περὶ τοῦ ἀλληλεγγύως δανεισθέντος, δὲν πρέπει νὰ τὴν περιορίσωμεν εἰς τὸ δάνειον, διότι, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν πρώτ. λέξ. τοῦ α'. κεφ. τῆς νεαρ., ὁ Ἰουστ. εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν πᾶσαν σχέσιν συνυποχρεώσεως μετ' ἀλληλεγγύης (ἀλληλεγγύως ὑπευθύνους), ἤ, καθὼς λέγει παρακατιών, κ ο ι ν ὸ ν χ ρ έ ο ς. Διὰ τῆς ἀλληλεγγύης ἐννοεῖται πᾶσα περίπτωσις ἀμοιβαίας ἐγγυήσεως. Ὅταν λοιπὸν ἕκαστος ἐγγυᾶται εἰς ὁλόκληρον, τότε ὑπάρχει ἡ καθαυτὸ συνενοχὴ πολλῶν συνυποχρέων, καὶ περὶ τούτου προβλέπει ἡ νεαρά, ὅτι λόγῳ τῆς ἀλληλεγγύης, ἂν ἐναχθῇ εἷς ἐκ τῶν συνυποχρέων, ὁ δικαστὴς αὐτεπαγγέλτως κλητεύει τοὺς ἐνδημοῦντας καὶ καταδικάζει τοὺς εὐποροῦντας ἐξ αὐτῶν συμμέτρως. Ἐντεῦθεν ἐξάγομεν, ὅτι ἅμα ὑπάρχει καθαρὰ συνυποχρέωσις ἄνευ ἀλληλεγγύης, ὁ δανειστὴς δύναται νὰ ἐνάξῃ ὅντινα θέλει διὰ τὸ ὅλον, χωρὶς ν' ἀναγκασθῇ νὰ ὑποστῇ καὶ τῶν λοιπῶν τὴν κλήτευσιν.

Ἤθελεν εἶναι ἐν τούτοις ἀντιφατικόν, ἂν οἱ συνυπόχρεοι (duo rei promittendi), ἠδύναντο χωριστὰ ἕκαστος νὰ εναχθοῦν διὰ τὸ ὅλον, ἐνῷ, ὑπαρχούσης τῆς ἀλληλεγγύης, ἀπαιτεῖται νὰ κλητευθοῦν ὁμοῦ. Ἀλλὰ πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς κατ' αὐτὴν ῥητῶς ὑποθέτει κοινὸν χρέος, τουτέστιν ἴσην ἑκάστην ὠφέλειαν.»

ἄλλως σϐεσθῇ· ἑπομένως τὸ δικαστήριον θεωρῆσαν εἰς τὸ διατακτικὸν μέρος τῆς ἀποφάσεώς του ἰσχυρὰν καὶ ὑποχρεωτικὴν διὰ τὸν ἀναιρεσείοντα τὴν παρὰ τῶν ἐγγυητῶν γενομένην πληρωμὴν τοῦ χρέους αὐτοῦ, ἔπραξε σύμφωνα μὲ τὸν νόμον, ἂν καὶ αἱ αἰτιολογίαι, εἰς ἃς περὶ τούτου στηρίζεται, δὲν ἦναι ἀποχρῶσαι· (1).

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς προσϐαλλομένης ἀποφάσεως βεϐαιοῦται ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν δὲν παρεδέχθη, ὡς διϊσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων, τὴν ἀρχὴν ὅτι ἡ ἀλληλεγγύη ὑπάρχει κατὰ νόμον αὐτοδικαίως εἰς τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, ἀλλὰ μόνον ὅτι ὑπάρχει ἔθιμον καθιεροῦν τὴν ἀλληλεγγύην εἰς τὰς τοιαύτης φύσεως ὑποθέσεις. Ἂν δὲ τὸ εἰρημένον δικαστήριον παρεδέχθη ὡς ὑπάρξαν τοιοῦτον ἔθιμον, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα, ἐφ' ὧν στηρίζει τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ, καὶ χωρὶς προσέτι νὰ δύναται τὸ τοιοῦτον ἔθιμον νὰ θεωρηθῇ ὡς πασίδηλον, καθότι τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ ἐφιλονεικεῖτο μεταξὺ τῶν διαδίκων, ἀλλ' ὅμως, κατὰ τὸ 809 ἄρθ. τῆς πολ. δικ. ἡ ἀναίρεσις δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ, ὅταν τὸ διατακτικὸν μέρος τῆς ἀποφάσεως δὲν περιέχῃ ῥητὴν παράϐασιν νόμου ἢ ἐθίμου: ἐνταῦθα δὲ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως εἶναι σύμφωνον μὲ τὸν νόμον, ὅστις ἐπιτρέπει μὲν εἰς τὸν ἐγγυητὴν τὴν ἔνστασιν τῆς διζήσεως, ἀλλὰ δὲν τὸν ὑποχρεοῖ νὰ τὴν μεταχειρισθῇ ἐξ ἀνάγκης, διότι ἡ τοιαύτη ἔνστασις εἶναι ἁπλοῦν ὑπὲρ τοῦ ἐγγυητοῦ εὐεργέτημα τοῦ νόμου, καὶ μὴ προταθεῖσα παρὰ τοῦ ἔχοντος δικαίωμα δὲν δύναται ν' ἀναπληρωθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου. (Ὅρα τοὺς ἑπομ. §§).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 288, (σελ. 145, τόμ. 4 τῆς Νομολ.).

§ 12. Ὅταν ὀφειλέτης ἦναι κοινότης τὶς (2), ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐγγυήθη κανεὶς, ὁ νόμος ὑποχρεόνει τὸν πιστωτὴν νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγήν του πρῶτον κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, καὶ ὅταν ἀποδειχθῇ ὅτι οὗτος δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του, τότε ἔχει ἐκεῖνος δικαίωμα νὰ ἐνάξῃ τὸν ἐγγυητήν. (Ἀρμ. βιϐλ. γ. τίτλ. 5 ἄρ. 1).

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 106 τοῦ 1837.

§ 13. Ὁ ἐγγυητὴς δὲν ἀπαλλάττεται τῆς ἐγγυήσεως, ἂν ὁ δανειστὴς δὲν καταδιώξῃ τὸν πρωτοφειλέτην (3).

Ἀποφ. πολ. Αρ. Πάγου 95 τοῦ 1845, ἧς περίληψιν ὅρα ἐν τῇ λέξει δίζησις.—Ὅρα τοὺς προηγ. §§.

---

(1) Ὅρα τὴν λ. Ἀπόφασις σ. 67 ἑπ. (2) αὐτ.
(3) Τὸ ἄρθ. 867 τῆς πολ. δικ. δὲν ἐφαρμόζεται ὅταν τις δὲν παρίσταται ὡς

§ 14. Ὁ ἐγγυητής, ὅςτις ἀλληλεγγύως μετὰ τοῦ ὀφειλέτου ὑποχρεοῦται, ἀπόλλυσι τὸ τῆς διζήσεως εὐεργέτημα (1);

κληρονόμος ἢ διάδοχος τῶν δικαιωμάτων τοῦ πρωτοφειλέτου, ἀλλ' ὡς διάδικος· ἡ περίστασις δὲ ὅτι ὁ ἐγγυητὴς ἐπέδειξεν εἰς τὸν δανειστὴν πράγματα τοῦ ὀφειλέτου πρὸς πώλησιν, καὶ οὗτος δὲν κατέσχεν αὐτά, δὲν ὠφελεῖ τὸν ἐγγυητήν, κατὰ τὸ κεφ. 62 βιβ. 46 τ. 1. τῶν Βασ. καὶ τεμ. 62 βιβ. 46. τ. 1. τῶν Πανδ.

— Ὁ ἐγγυητὴς δὲν δύναται ν' ἀναγκασθῇ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους, πρὶν ἢ καταδιωχθῇ ὁ πρωτοφειλέτης; Ὅρα τὴν νομολ. ἐν τῇ λ. Δίζησις § 4

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ 1) ἐκ τοῦ ἀπὸ 16 Αὐγ. ἐπιδοτηρίου τοῦ κλητῆρος Λ. δι' οὗ πιστοποιεῖται ὅτι ἐπεδόθη πρὸς τὸν πρωτοφειλέτην Ι. κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν γενομένη ἐκ μέρους τοῦ Μ. καὶ ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6868 ἐκτελεσοῦ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου ἀποδεικνύοντος τὸ πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν Μ. χρέος τοῦ αὐτοῦ Ι. 2) ἐκ τῆς κατὰ τὴν 20 Αὐγ. δοθείσης ἀπὸ τὴν αὐτὴν Μ. πρὸς τὸν κλητῆρα Κ. παραγγελίας νὰ κατάσχῃ οὗτος τὸ λαχεῖον, τρία χρυσᾶ φορέματα ἢ ὁποιαδήποτε ἄλλα κινητά του ἢ ἀκίνητα κτήματα τοῦ ὀφειλέτου της Ι. καὶ 3) ἐκ τῆς ἀπὸ 20 Αὐγ. ἐκθέσεως τοῦ κλητῆρος Κ. δι' ἧς πιστοποιεῖται ὅτι κατὰ συνέπειαν τῆς ῥηθείσης παραγγελίας ἀπῆλθεν οὗτος εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ῥηθέντος χρεώστου, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ παντελῶς περιουσίαν αὐτοῦ διὰ νὰ τὴν κατάσχῃ, ἀποδεικνύεται ἀπογρώντως ὅτι ἡ Μ. κατεδίωξε προηγουμένως τὸν πρωτοφειλέτην Ι. καὶ ἀποτυχοῦσα ἔστρεψε τὴν καταδίωξίν της κατὰ τοῦ ἐγγυητοῦ Γ.

Ἐπειδὴ ἡ ἐγγύησις τοῦ ἀνακόπτοντος ἐδόθη διὰ τοῦ ἀπὸ 15 Φεβρουαρίου συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον εἶναι κατὰ νόμον ἐκτελεστόν, διότι καὶ ἡ ἐνδιαλαμβανομένη ἐκτελεστέα ἀπόδοσις εἶναι βεβαία μὴ ἐξαρτωμένη ἐξ οὐδεμιᾶς συμφωνίας, καὶ τὸ ποσὸν αὐτῆς προσδιωρισμένον.

Ἐπειδὴ ἡ παρὰ τοῦ ἀνακόπτοντος προτεινομένη διάταξις τοῦ 867 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικον. δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἀνακόπτων δὲν παρίσταται ὡς κληρονόμος ἢ διάδοχος τῶν δικαιωμάτων τοῦ πρωτοφειλέτου Ι., ἀλλ' ὡς διάδικος.

Ἐπειδὴ ἡ προτεινομένη ἐκ μέρους τοῦ ἀνακόπτοντος ἀπόδειξις περὶ τοῦ ὅτι εἰδοποιήθη ὁ ἐνεργήσας τὴν κατάσχεσιν τῆς οἰκίας τοῦ ἀνακόπτοντος κλητήρ, ὅτι ὑπῆρχον τὰ τρία χρυσᾶ φορέματα τοῦ πρωτοφειλέτου καὶ ἦσαν κατασχέσιμα τότε, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, διότι, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἔλαβον τωόντι χώραν τὰ προτεινόμενα, τοῦτο δὲν δύναται νὰ ὠφελήσῃ παντάπασι τὸν ἐγγυητήν· κατὰ τὸ κεφ 62 βιβλ. 26 τίτλ. 1 τῶν Βασ. καὶ τεμ. 62 βιβλ. 46 τίτλ. 1 τῶν Πανδ. κατὰ τοὺς οἰκείους νόμους, ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ὁ ἐγγυητὴς ἐπέδειξεν εἰς τὸν δανειστὴν πράγματα τοῦ ὀφειλέτου πρὸς πώλησιν, καὶ οὗτος δὲν κατέσχεν αὐτά, δὲν ἀποκτᾷ ἐκ τούτου ὁ ἐγγυητὴς ἔνστασιν κατὰ τοῦ δανειστοῦ.»

Ἀπόφ. 948 τῆς 28 Ὀκτωβρ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

(1) § 1. Ἀπολαύουσι τοῦ εὐεργετήματος τῆς διζήσεως οἱ ἕνεκα ἀξιοποίνου πράξεως ἀλληλεγγύως καταδικασθέντες; ὄχι, κατὰ τὴν 264 τοῦ 1849 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

(Νομ. σελ. 5404).—Νεαρ. 99. Βιβ. Chenv. c. p. τόμ. 1 σελ. 261.

Κατὰ τὸν νόμον (νεαρὰν 4 κεφ. 4, τροπολογήσασαν τὰ πρὸ αὐτῆς) ὁ ἐγγυητὴς ἐναγόμενος ἀπὸ τὸν δανειστὴν, ἔχει κατ' αὐτοῦ τὸ δικαίωμα τῆς διζήσεως, ἐκτὸς ἐὰν παρητήθη αὐτοῦ ῥητῶς διὰ τοῦ δανειστικοῦ συμβολαίου, ἢ ἐὰν προκύπτῃ ἐκ τούτου ἡ διάνοια αὕτη τοῦ ἐγγυητοῦ.

Ἡ ἔνστασις δὲ αὕτη δύναται νὰ προταθῇ, ὡς ἐκκαθαρισμένη; καὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν (872 πολιτ. δικον.).

Ἀπόφ. 533 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετων. (Νομ. σελ. 4954).

§ 15. Κατὰ τὸν νόμον οβ' τῶν Βασιλ. (14, 1) ὁ ἐγγυητὴς ἢ προκαταβολῆς ἢ καταδίκης μὴ ἔχων εὔλογον αἰτίαν, μηδὲ προσυμφωνήσας, οὐ δύναται τὴν περὶ ἐντολῆς ἀγωγὴν κινεῖν. Ἑπομένως ὁ ἐγγυητὴς, ζητῶν ἀπὸ τὸν ὑπὲρ οὗ ἐγγυήθη ποσόν τι, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι εὑρίσκεται ἐντὸς τῶν τριῶν τούτων ὅρων, καὶ ὅτι

---

§ 2. Ἡ περὶ διζήσεως πρότασις εἶναι ἀπαράδεκτος προτεινομένη κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν (160 πολιτ. δικον.);—

Ὁ προτείνων τὴν ἔνστασιν τῆς διζήσεως ὀφείλει νὰ ἐπιδεικνύῃ τὴν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου;

Ὅρα ἀπόφ. 126 τοῦ 1845 τῶυ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐν τῇ λέξ. Δίζησις § 2.

§ 3. Οἱ ἐγγυηταὶ, ἐντολοδόται, καὶ ἀντιφωνηταὶ ἔχουσι μὲν τὸ δικαίωμα, παρόντος τοῦ πρωτοφειλέτου, νὰ προτείνωσι, δι' ἐνστάσεως, τὴν δίζησιν τῆς περιουσίας τούτου, καὶ μετ' αὐτὴν νὰ στραφῇ ὁ δανειστὴς κατὰ τῶν εἰς ἀσφάλειαν τοῦ χρέους προσληφθέντων δι' ὅσον μέρος δὲν ἔλαβεν ἀπὸ τὸν πρωτοφειλέτην, ἀλλ' οἱ νόμοι οὗτοι διαλαμβάνουσιν, ὅτι ὁ ἐγγυητὴς ἀπαλλάττεται τῆς ἐγγυήσεως, ἂν ὁ δανειστὴς δὲν καταδιώξῃ τὸν πρωτοφειλέτην εὐθὺς εἰς τὴν πρώτην ἔλλειψίν του, ἢ δὲν εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν ἐγγυητὴν (Ἀρμεν. 6' γ' τεμ. 9 καὶ νεαρ. 4). Ἄρα ὁ ἐγγυητὴς δὲν ἀπαλλάττεται τῆς ἐγγυήσεως, ἂν ὁ δανειστὴς δὲν καταδιώξῃ εὐθὺς τὸν πρωτοφειλέτην.

(Ἀποφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 95 τοῦ 1845).

§ 4. Ὁ ἐγγυητὴς δὲν δύναται ν' ἀναγκασθῇ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους πρὶν ἢ ἐπιδιωχθῇ ὁ πρωτοφειλέτης· δὲν πρέπει δὲ νὰ στερῆται τοῦ εὐεργετήματος αὐτοῦ ἐγγυητὴς, ἂν ῥητῶς δὲν παρῃτήθη.

Ὅρα τὴν ἀπόφ. ἐν τῇ λέξ. Δίζησις § 4.

§ 5. Ὁ φαινόμενος εἰς τὸ δανειστικὸν συμβόλαιον ὡς ἀλληλέγγυος ἐγγυητὴς δὲν ὑποτίθεται ὅτι παρῃτήθη τοῦ τῆς διζήσεως δικαιώματος, ὅπερ ἡ νεαρὰ δ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐπιτρέπει.

(Ἀποφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 56 τοῦ 1849).

§ 6. Τὸ 30 ἄρθρον τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ἑλλ. τραπέζης ἐννοεῖ τοὺς δυναμένους νὰ ἐγγυηθῶσιν ὑπὲρ ἄλλου, καὶ δὲν κατήργησε τὰς ὑπὲρ τῶν γυναικῶν διατάξεις.

(Ἀποφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 256 τοῦ 1849).

ἠναγκάσθη νὰ καταβάλη τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ ποσότητα, ἢ ἔχει εὔλογον αἰτίαν νὰ τὴν ζητῇ. Τοιαύτη δὲ ἤθελεν εἶσθαι ἡ μετὰ τὴν δοθεῖσαν ἐγγύησιν ἐλάττωσις τῆς καταστάσεως τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐγγυήθη, ἢ ἐσυμφώνησε νὰ ἀπαλλαχθῇ τῆς ἐγγυήσεως ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου, καὶ οὗτος παρῆλθεν ἤδη. Βλέπε τὰς λέξεις *Ἐγγύησις*, *Ἐντολή* (1). (Ἀπόφ. 768 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

§ 16. Κατὰ τὸν νόμον (τέμ. 1—5 Π. (46. 3.) Βασ. 26. 5. §. 1—5) ὁ καταλογισμὸς μεταξὺ πολλῶν χρεῶν πρέπει νὰ ἐνεργῆται εἰς τὸ βαρύτερον χρέος, καὶ τοιοῦτον εἶναι τὸ ἔχον ἐγγυητήν (2).

Ἀποφ. 4797 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. — Ὅρα τὴν λέξιν Καταλογισμὸς χρεῶν καὶ κατωτ. § 26.

---

(1) Ὁ ἐγγυητὴς δύναται μὲν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν περὶ οὗ ἐγγυήθη ἀσφάλειαν πρὶν ἢ πραγματικῶς καταβάλῃ τὸ ποσὸν, δι' ὃ ἐγγυήθη, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν εἰς χεῖράς του πληρωμὴν τοῦ ποσοῦ τούτου.

Ἀπόφ. 1227 τῆς 30 Μαΐου 1839 τῶν Ἀθήναις ἐφετῶν.

(2) Ὅρα τὴν λέξ. ἔγγραφα § 27.

—Ὁσάκις ὀφείλεται ποσόν τι μετὰ τόκου, πρέπει ἡ παρὰ τοῦ ὀφειλέτου γενομένη πληρωμὴ νὰ καταλογίζηται πρῶτον εἰς τοὺς τόκους καὶ ἔπειτα εἰς τὸ κεφάλαιον· ὅταν δὲ ὀφείλωνται δύο ἢ πλείονα ἔντοκα κεφάλαια, ὧν τὸ ἕτερον εἶναι τυχὸν ἐπαχθέστερον, πρέπει ἡ πληρωμὴ νὰ καταλογίζηται πρὸ πάντων εἰς τοὺς τόκους ὅλων τῶν κεφαλαίων, καὶ ἔπειτα εἰς τὸ ἐπαχθέστερον τῶν κεφαλαίων.—Ἐγγύησις.

Ἀποφ. . . . .

«Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀπὸ 31 Δεκεμβρ. 1844 ἐπιστολῆς τῆς ἐναγούσης εταιρίας πρὸς τὸν Π., ἡ ὁποία ἄλλως τε δὲν ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ εἰμὴ ὡς πρὸς τὸν καταλογισμὸν τῆς μόνης ὑστεροχρόνου τελευταίας δόσεως τῶν φράγκων 601 82 0|0, δὲν ἐξάγεται, καθὼς ἡ εταιρία ἐσφαλμένως θεωρεῖ, ὅτι ὁ Π. ἐδήλωσε δῆθεν ὅτι θέλει πρὸ πάντων νὰ πληρώσῃ τὰ παλαιὰ χρέη του, διότι ἐν τῇ περὶ ἧς πρόκειται περικοπῇ τῆς εἰρημένης ἐπιστολῆς « διὰ νὰ μᾶς καλύψητε διὰ τὰς πολὺ παλαιὰς πιστώσεις μας » τὸ διδόμενον εἰς τὰς καλυπτέας πιστώσεις ἐπίθετον πολὺ παλαιὰς, συνίστησι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἁπλοῦν διηγηματικὸν χαρακτηρισμὸν διδόμενον εἰς αὐτὰς οἴκοθεν ὑπὸ τῆς γραφούσης τὴν ἐπιστολὴν εταιρίας, καὶ οὐχὶ ἐπανάληψιν προσδιορισμοῦ γενομένου δῆθεν ὑπὸ τοῦ γράψαντος τὴν ἐπιστολὴν, εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται ἀπάντησις· ὅθεν ἀβάσιμος εἶναι καὶ ἡ ὑπὸ στοιχ. 6'. αἴτησις τῆς εταιρίας.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνάγουσα εταιρία, καθὼς αὐτὴ ἐν ἀρχῇ τῆς ἀγωγῆς της ἀναφέρει, ἔμβαζεν εἰς τὸν εναγόμενον κατ' ἔτος 1750 φράγκα ὡς ἔγγιστα, καὶ ἀντ' αὐτῶν ἐλάμβανεν ἀπὸ τὸν ἐν Κύπρῳ κατοικοῦντα θεῖόν του Π. διαφόρους πραγματείας ἴσης ἀξίας μὲ τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα ἔδιδεν εἰς τὸν ἀνεψιόν· ἐπομένως τὰ διδόμενα εἰς τὸν ἐναγόμενον ὑπὸ τῆς ἐναγούσης εταιρίας χρήματα ἦσαν κυρίως προκαταβολαὶ τοῦ ἐνδεχομένου ἐκκαθαρίσματος τῶν σταλησομένων πρὸς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Π. πραγματειῶν· οὕτω δ' ἔχουσα ἡ μεταξὺ τῆς ἐναγούσης εταιρίας καὶ τοῦ Π., ἀμφοτέρων ἐμπόρων, σχέσις, ὡς πρὸς τὰ χορηγούμενα τῷ ἐναγομένῳ χρήματα, φέρει αὐ-

§ 17. Η ἔκφρασις ὅτι ὁ Α. καὶ ὁ Β. ἐδανείσθησαν καὶ ὑπεσχέθησαν ὁ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἄλλου σημαίνει ἀλληλεγγύως· λέξις, τὴν ὁποίαν ὁ Ἀρμενόπουλος ἐκφράζει διὰ τῶν λέξεων εἰς ὁλόκληρον (Ἀρμ.

τῇ καθ' ἑαυτὴν χαρακτῆρα ἐμπορικὸν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην ἐγγραφῆς εἰς τὸν μεταξὺ τῶν εἰρημένων ἀνοικτὸν λογαριασμὸν, διὰ ν' ἀποκτήσῃ ἐμπορικὸν χαρακτῆρα, καθὼς τὸ πρωτοδικεῖον ἐσφαλμένως ἐσκέφθη. Καὶ αὐτὴ λοιπὸν ἡ ὑπὲρ τοῦ Π. ἐγγυήσεως τοῦ ἐναγομένου πρώτη δόσις τῶν φράγκων 1127 44|00, ἡ καταγεγραμμένη ἐν τῷ ἡμερολογίῳ τῆς ἑταιρίας ὑπὸ χρονολογίαν 11 καὶ 13 Δεκεμβρ. 1843, ἀπαιτεῖται πρὸ τῶν λοιπῶν χρεῶν τοῦ Π. νὰ καταλογισθῇ συμφώνως μὲ τὸν νόμον, καθ' ὃν κατωτέρω ῥηθήσεται τρόπον, εἰς τὸ διὰ τὰς πρὸς τὸν ἐναγόμενον γενομένας χορηγήσεις χρέος τοῦ εἰρημένου, καθὸ ἐπαχθέστερον, ὡς διατελοῦν ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ ἐναγομένου, δεδομένην ἤδη διὰ τῆς ἀπὸ 6 Ἰουνίου 1843 ἐπιστολῆς του, καὶ ἐπαναληφθεῖσαν ἔπειτα καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 9 Ἀπριλίου 1844.

Ἐπειδὴ τό τε γαλλικὸν καὶ τὸ ῥωμαϊκὸν δίκαιον διατάττει ὅτι, ὁσάκις ὀφείλεται ποσόν τι μετὰ τόκου, πρέπει ἡ παρὰ τοῦ ὀφειλέτου γενομένη πληρωμὴ νὰ καταλογίζηται πρῶτον εἰς τοὺς τόκους, καὶ ἔπειτα εἰς τὸ κεφάλαιον· ἐκ τῆς διατάξεως δὲ ταύτης ἕπεται ὅτι, καὶ ὅταν ὀφείλωνται δύο ἢ πλείονα ἔντοκα κεφάλαια, ὧν τὸ ἕτερον εἶναι τυχὸν ἐπαχθέστερον τοῦ ἑτέρου, πρέπει ἡ γενομένη πληρωμὴ νὰ καταλογίζηται πρὸ πάντων εἰς τοὺς τόκους ὅλων τῶν κεφαλαίων (προτιμωμένων τῶν τόκων τοῦ ἐπαχθεστέρου κεφαλαίου), καὶ ἔπειτα εἰς τὸ ἐπαχθέστερον τῶν κεφαλαίων πρὸ τῶν λοιπῶν ἧττον ἐπαχθῶν, διότι ἂν καὶ οἱ νόμοι διατάττωσι, πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ὀφειλέτου, νὰ γίνηται ὁ καταλογισμὸς, μεταξὺ διαφόρων χρεῶν, εἰς τὸ ἐπαχθέστερον, τὸ συμφέρον ὅμως τοῦτο τοῦ ὀφειλέτου πρέπει νὰ ὑποχωρῇ εἰς τὸ, σχετικῶς, μείζονος προστασίας ἄξιον συμφέρον τοῦ δανειστοῦ πρὸς πληρωμὴν τῶν νεκρῶν, πρὸ πάντων, κεφαλαίων του, ὅπερ ἐστι τῶν τόκων ἐν γένει.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ εἰρημένα, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπαιτεῖται, ὑπαρχόντων δύο χρεῶν τοῦ Πατρώνη πρὸς τὴν ἐνάγουσαν ἑταιρίαν, τοῦ μὲν ἄνευ ἐγγυήσεώς τινος, τοῦ δὲ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ ἐναγομένου, νὰ καταλογίζηται ἑκάστη παρὰ τοῦ Πατρώνη γινομένη καταβολὴ πρῶτον εἰς τοὺς τόκους τοῦ ἐπαχθεστέρου χρέους, ἤγουν τοῦ ὑπὸ ἐγγύησιν, ἔπειτα εἰς τοὺς τόκους τοῦ ἄλλου χρέους, ἀκολούθως εἰς τὸ ὑπὸ ἐγγύησιν κεφάλαιον, καὶ τελευταῖον εἰς τὸ λοιπὸν χρέος. Γινομένου δὲ οὕτω τοῦ καταλογισμοῦ τῶν καταβολῶν τοῦ Π., ἐπὶ τῇ βάσει, ἀφ' ἑνὸς, τοῦ ποσοῦ καὶ τῆς χρονολογίας ἑκάστης τῶν καταβολῶν ἐκ φράγκων 1187 44|100 κατὰ τὴν 11 καὶ 13 Δεκεμβρίου 1843, φρ. 1600 —κατὰ τὴν 14 Μαρτίου καὶ τὴν 13 Ἀπρ. 1844, φρ. 828 12|100·—κατὰ τὴν 30 Δεκεμ. 1844 καὶ φρ. 601 82|100 κατὰ τὴν 11 Μαρτίου 1846·—καὶ, ἀφ' ἑτέρου, τοῦ ποσοῦ καὶ τῆς χρονολογίας ἑκάστης πρὸς τὸν ἐναγόμενον χρηματικῆς δόσεως, κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον εἰς τὴν ἀγωγὴν λογαριασμὸν τῆς ἐναγούσης ἑταιρίας, ὡς καὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐπιλοίπου χρέους τοῦ Π. κατὰ τὴν ἐποχὴν ἑκάστης τῶν εἰρημένων τεσσάρων καταβολῶν, καὶ λογιζομένου ἑκάστοτε τοῦ προσήκοντος τόκου, διότι διὰ τῶν ἐπιστολῶν του ὁ ἐναγόμενος ἐγγυήθη τῇ ἐναγούσῃ

βιβ. 3 τίτ. 2 ἄρθ. 21). Ὅποιος δὲ ὑποσχεθῇ ἀλληλεγγύως, εἶναι πρωτότυπος χρεώστης, ἂν καὶ ἄλλος ὑπεχρεώθη διὰ τὸ αὐτὸ ὅλον. —Ἡ πρωτοτύπως δὲ χρεωστοῦσα γυνὴ δὲν ἀπολαμβάνει τὰ πλεονεκτήματα τοῦ Βελλειανείου δόγματος, τὸ ὁποῖον τότε μόνον λαμβάνει χώραν, ὅταν ἡ γυνή, μὴ χρεωστοῦσα τίποτε, παρενέβη ὡς ἐγγυήτρια ὑπὲρ ἄλλου, ὑποχρεωθέντος πρωτοτύπως.—Τὸ δέκατον ἄρθρον τοῦ 3 βιβ. τίτ. 6 τοῦ Ἀρμ. εἰς ὃ περιέχεται ἡ ἔκφρασις, καὶ *ἀλληλεγγύως δανειζομένη μετά τινος γυνὴ βοηθεῖται*, δὲν σημαίνει ὅτι καὶ ἂν ἡ γυνὴ δανεισθῇ μὲ ἄλλον διὰ τὸ ὅλον δὲν ἐνέχεται, ἀλλ' ὅτι δανεισθεῖσα μὲ ἄλλον, καὶ γινομένη ἐγγυήτρια δι' αὐτόν, δὲν ἐνέχεται ἐκ τῆς ἐγγυήσεως, τὴν ὁποίαν ἔδωσεν ὑπὲρ τοῦ ἄλλου διὰ τὸ μέρος, τὸ ὁποῖον οὗτος ἐδανείσθη (1).

Ἀποφ. 39 τῆς 8 8βρίου 1835 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ.

§ 18. Δὲν εἶναι δεκτὴ ἡ περὶ ἀποκαταστάσεως αἴτησις, κατὰ τὴν διάτ. 2 τοῦ Κωδ. *Si major factus, ratum habuarit*, ὅταν ὁ ἀνήλιξ, ἐνῆλιξ γενόμενος, ἐπεκύρωσε τὴν κατὰ τὴν ἀνηλικιότητά του δοθεῖσαν ἐγγύησιν, ἡ δὲ ἐπικύρωσις αὕτη ἰσχύει ἂν δὲν ἔλαβε χώραν δόλος, βία ἢ ἀπάτη.

Ἀπόφ. α' Ἐπειδὴ ἀφ' οὗ ὁ Α. Κ. διὰ τῆς ἀπὸ 10 Μαΐου 1837

ἑταιρία ἐντελῆ ἀποζημίωσιν, προκύπτει, ἂν μὲν τὸ ποσὸν τῶν φρ. 1000 θεωρηθῇ προσδιορισθὲν ὁλόκληρον, ὡς ὁ ἐναγόμενος λέγει, εἰς πληρωμὴν τῶν πρὸς αὐτὸν χορηγήσεων, ὑπόλοιπον, ὀφειλόμενον τῇ ἐναγούσῃ ἑταιρίᾳ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τοῦ ἐναγομένου χρέους τοῦ Π. συνιστάμενον εἰς φρ. 630· ἂν δὲ τὸ ποσὸν ἐκεῖνο καταλογισθῇ εἰς μόνα τὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς εἰσπράξεώς του δεδομένα τῷ ἐναγομένῳ ἐπὶ πιστώσει ποσά, ὑπόλοιπον συνιστάμενον εἰς φρ. 1294, πληρωτέα ταῦτα ἢ ἐκεῖνα μετὰ τόκου ἀπὸ τῆς 11 Μαρτίου 1846 μέχρις ἐξοφλήσεως πρὸς 6 0|0, καὶ ὄχι, ὡς ἡ ἐνάγουσα ἑταιρία ζητεῖ, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς καὶ ὕστερον χρόνον, πρὸς 12 (ἐφαρμοζομένου, δηλαδή, ὡς πρὸς τὸν χρόνον τοῦτον, τοῦ ἐν Γαλλίᾳ ὄντος ἐν χρήσει τόκου), διότι πρόκειται ἐνοχὴ προσωπική, συνομολογηθεῖσα ἐν τῇ Γαλλίᾳ καὶ κανονιστέα ἑπομένως κατὰ τὸ Γαλλικὸν δίκαιον, ἤγουν πρὸς 6 0/0.

Ἀποφ. 4947 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Δόγμα Βελλιάνειον.

Μὴ ὑπαρχούσης ἀλληλεγγυότητος ἐκ μέρους τῶν ἔν τινι συμβολαίῳ πολλῶν ἀπαιτητῶν, ἕκαστος τούτων, διὰ τὸ ἐπιβάλλον μόνον μέρος αὐτῷ δύναται νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ συμβολαίου, ἀλλὰ τὸ περιστατικὸν τοῦτο δὲν εἶναι λόγος πρὸς ἀκύρωσιν τῆς κατασχέσεως, καθόσον ὁ νόμος δὲν ὑποχρεόνει τοὺς δανειστὰς νὰ ἐπιβάλλωσιν, ἐπὶ μικρῶν ἀπαιτήσεων, εἰς μικρᾶς ἀξίας πράγματα κατάσχεσιν· Ὁ περιορισμὸς δὲ τῆς ἀπαιτουμένης ἀπαιτήσεως παραπέμπεται εἰς τὴν περὶ διανομῆς τοῦ ἐκπλειστηριάσματος διαδικασίαν.

Ἀποφ. 4998 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ἀναφορᾶς του, γενομένης ὅτε ἦτον ἤδη ἐνῆλιξ πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματεῖαν τῆς ἐπικρατείας, παρακαλῶν θερμῶς τὴν Γραμματεῖαν ταύτην νὰ πωλήσῃ ἐκ τῶν ἰδιοκτησιῶν τὰς εἰς αὐτὸ ὑποθηκευθείσας ἰδιοκτησίας τοῦ ὑπὲρ οὗ αὐτὸς ἐγγυήθη εἰς τὸ δημόσιον Χ. Ν., καὶ ὑποσχόμενος, ἂν δὲν ἀποπληρωθῇ ἐντεῦθεν τὸ χρέος, νὰ πληρώσῃ τὰ ἐλλείποντα χρήματα μέχρι τῆς χρεωςουμένης ποσότητος, ἐπεκύρωσε τὴν κατὰ τὴν ἀνηλικιότητά του δοθεῖσαν ἐγγύησιν. Ὅθεν, κατὰ τὴν διάταξιν 2 τοῦ Κώδηκος *Si major factus, ratum habuerit*, δὲν εἶναι δεκτὸς νὰ ζητήσῃ κατ' αὐτῆς ἀποκατάστασιν.

Ἐπειδὴ ἐνόσῳ δὲν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἐπικύρωσις αὕτη ἔλαβε χώραν διὰ δόλου, βίας, ἢ ἀπάτης, ὁ Α. Κ. δὲν δύναται ν' ἀπαλλαχθῇ ἀπὸ τὰς συνεπείας αὐτῆς.

Ἐπειδὴ τὰ περιστατικὰ, τὰ ὁποῖα προβάλλει οὗτος κατὰ τῆς εἰρημένης ἐπικυρώσεως, ὅτι, δηλαδὴ, καθ' ἣν στιγμὴν ἔκαμε τὴν περιέχουσαν αὐτὰ ἀναφορὰν δὲν εἶχε θέλησιν παντελῶς ἐλευθέραν καὶ φρένας ἀταράχους, ἐπαπειλούμενος ἀπὸ τὰ ἀναγκαστικὰ τοῦ δημοσίου μέτρα, δὲν εἶναι τοιαῦτα, ὥστε νὰ προσβληθῇ δι' αὐτῶν ἡ ἰσχὺς αὐτῆς· καθότι ὁ φόβος διὰ νὰ καταστήσῃ ἀνίσχυρα τὰ συναλλάγματα, πρέπει νὰ ἦναι παράνομος, καὶ τοιοῦτος, ὥςε νὰ κάμῃ ἐντύπωσιν εἰς σταθερὸν ἄνδρα. Ὁ δὲ φόβος ὁ πηγάζων ἀπὸ τὴν ἐκ μέρους τοῦ δανειστοῦ ἀπειλὴν ἐκτελεστικῶν μέτρων δὲν φέρει κἀνὲν ἐκ τῶν δύω τούτων περιστατικῶν. (Ὅρα τὴν λέξιν *Βία*).

Ἐπειδὴ ἂν τὸ δημόσιον δὲν ἐδέχθη τὰς εἰς τὴν εἰρημένην ἀναφορὰν προτάσεις τοῦ Κ., δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι δὲν ἐδέχθη τὴν ἐξ αὐτῶν ἐξαγομένην σιωπηλὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐγγυήσεως.

Ἐπειδὴ ἡ παρὰ τοῦ Κ. πρωτοδίκως κινηθεῖσα κατὰ τοῦ δημοσίου ἀγωγὴ ἦτον ἀγωγὴ περὶ ἀποκαταστάσεως ἕνεκα ἀνηλικιότητος· ἑπομένως δὲν δύναται οὗτος νὰ προσβάλῃ εἰς τὸν δεύτερον βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας τὴν δοθεῖσαν ἐγγύησιν δι' ἄλλους λόγους πάντῃ ξένους εἰς τὴν ἀγωγὴν ταύτην, ὅτι, δηλαδὴ, παρῆλθεν ὁ χρόνος τῆς ἐγγυήσεως καὶ ὅτι τὸ δημόσιον παρημέλησε νὰ ἐνεργήσῃ ἐμπροθέσμως τὴν καταδίωξιν τοῦ πρωτοφειλέτου· ἄλλως ἤθελε μεταβληθῇ ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς του, τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύεται ἀπὸ τὸ ἄρθ. 745 τῆς πολ. δικ. (Ὅρα τὰς λ. *Βάσις ἀγωγῆς.*—*Ἔφεσις*).

Διὰ ταῦτα κτλ.»

Ἀποφ. 958 τῆς 4 9βρίου 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 19. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 1030 τῆς πολ. δικ. τότε εἶναι ὑπόχρεως εἰς ἐγγύησιν ὁ ἐξασφαλιζόμενος διὰ τῶν εἰς τὸ ἄρθ. 1029 ἀναφε-

ρομένων συντηρητικῶν μέτρων, ὅταν ἤθελε ζητήσει οὗτος τὸ μέτρον αὐτὸ παρὰ τοῦ προέδρου ἢ παρὰ τοῦ δικαστηρίου, καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ ἐγγύησις διατάττεται εἴτε κατ' αἴτησιν τοῦ ἀντιδίκου του, εἴτε καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος· ἄρα ὅταν τις ἐνεργῇ προσημείωσιν ὑποθήκης ὄχι κατὰ διαταγὴν τοῦ προέδρου ἢ κατ' ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου, ἀλλὰ δυνάμει τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, δὲν ὑπόκειται εἰς κάμμίαν ἐγγύησιν, καὶ ἀλλοδαπὸς ἂν ἤθελεν εἶσθαι.

'Απόφ. 2671 τῆς 3 Αὐγ. τοῦ 1843 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 20. Ἡ λέξις μαλακεφίλιδες, σημαίνει τὸ ἀλληλέγγυον; Ὄχι.

'Απόφ. 3631 τοῦ 1845 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 21. Ὁ ἀναδεχθεὶς τὴν ἐκπλήρωσιν ἐντολῆς τινος ὡς ἐγγυητὴς καὶ πληρωτὴς θεωρεῖται, κατὰ τὸ ἄρθ. 10 τοῦ ἀπὸ 7 Φεβρουαρίου 1835 περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάγματος, ὡς παραιτηθεὶς τοῦ εὐεργετήματος τῆς διζήσεως.

'Απόφ. 4993 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 22. Μόνον οἱ κληρονόμοι, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ὁ νόμος ὑποβάλλει τὸν ἐπικαρπωτὴν εἰς ἐγγύησιν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν Ν. 3. 4. (7. 5) καὶ 9 ἐν τέλει (7. 9) τῶν Πανδ. δύνανται νὰ κάμωσι τὴν περὶ ἐγγυήσεως πρότασιν.

'Αποφ. 5199 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 23. Εἰς ποίας περιπτώσεις ὁ ἐγγυητὴς δύναται νὰ παρέμβῃ καὶ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ὑπόθεσιν ἐν ὀνόματι τοῦ ἐναγομένου (1). Ὅρα κ. τὴν λέξιν *Παρέμβασις*.

'Απόφ. α 'Επειδὴ, κατὰ τὸν 26 νόμον τίτλ. 41, βιβλ. 8. τοῦ Κώδηκος (*de fidejussoribus, et mandatoribus*), τοῦ ὁποίου περικοπὴ εὑρίσκεται εἰς τὴν 'Εξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου ἐν τῷ βιβλ. Γ'. τίτλῳ 3. §. 23, ὅταν τὶς ἐγγυησάμενος τοῦ νὰ παραστήσῃ τινὰ ἐπὶ δικαστηρίου δὲν παρουσιάσῃ αὐτὸν ἐν δέοντι, δύναται νὰ πληρώσῃ ἀμέσως τὴν προσδιορισθεῖσαν μὲ τὴν ἐγγύησίν του, διὰ τὴν ἐνδεχομένην ἔλλειψιν, χρηματικὴν ποσότητα· νὰ ἐμβῇ, ἐὰν προτιμᾷ, εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐναγομένου, καὶ νὰ ὑπερασπίσῃ ἀντ' αὐτοῦ τὴν ὑπόθεσιν κατ' ἀντιμωλίαν μὲ τὸν ἐνάγοντα· πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον διὰ τοὺς ἐγγυητὰς διατάττει καὶ τὸ ἄρθρ. 606 τῆς πολ. δικονομ. 'Επὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Π. Κ. ἐμφανισθεὶς εἰς τὸ ἐμπροδικεῖον,

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἐκνίκησις, ἔνθα ἡ 224 τοῦ 1848 ἀποφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου.

ὅπου, δυνάμει τῆς ἐγγυήσεώς του, ὤφειλε νὰ παραστήσῃ τὸν παρὰ τοῦ Δ. προσκληθέντα ἐναγόμενον Β. Σ., καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ παραστήσῃ αὐτὸν, ἐπρότεινε ν' ἀναλάβῃ αὐτὸς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς δίκης, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῶν ἐμποροδικῶν τῆς 23 9βρίου 1837, κατὰ συνέπειαν τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 351 ἀπόφασις, καὶ ἑπομένως τὸ ἐμποροδικεῖον μὴ ὀρθῶς ἀπέβαλεν αὐτὸν τοῦ τοιούτου δικαιώματος δεχθὲν αὐτὸν μόνον ὡς παρεμβαίνοντα διὰ νὰ διατηρήσῃ, καθὼς ἐκφράζεται ἡ ἀπόφασίς του, τὰ δίκαιά του, ὅσα ἠδύναντο νὰ προβληθῶσι διὰ πράξεων ἀφορωσῶν τὴν φύσιν τῆς δεδομένης ἐγγυήσεώς του.

Ἐπειδὴ, οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων καὶ τοιοῦτο ἔχοντος δικαίωμα καὶ συμφέρον τοῦ ἐγγυητοῦ Π. Κ. ἔχει οὗτος δικαίωμα νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην, ἥτις ἐδίκασεν, ἄνευ ἀκροάσεως καὶ ὑπερασπίσεως αὐτοῦ, τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, τὴν ὁποίαν ἐδικαιοῦτο νὰ ὑπερασπίσῃ.

Ἀποφ. 125 τοῦ 1838 τῶν Ναυπλίῳ ἐφ. (Νομ. σελ. 3635).

— Ἑτέρα ἀπόφασις ὑπ' ἀρ. 137 τοῦ 1838 φέρει:

« Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Π. Κ. εἶχε, δυνάμει τοῦ νόμου 26 Κώδηκος *de fiedjus. et mandat.* καὶ ἄρθρ. 606 τῆς πολιτ. δικον. (ὡς προαπεφασίσθη ἤδη διὰ τῆς προσκλοθείσης ὑπ' ἀρθ. 125 ε. ε. ἀποφάσεως) τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀναλάβῃ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς κυρίας ὑποθέσεως, ὅταν δὲν ἐδυνήθη νὰ ἐμφανίσῃ εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ ἐμποροδικείου τὸν παρὰ τὸν Ν. Δ. προσκληθέντα ἀντίδικον τοῦ Βασιλ. Στασινοπούλου, τὸ δὲ δικαστήριον ἠρνήθη εἰς αὐτὸν τὴν εἰρημένην ὑπεράσπισιν καὶ προέβη εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως ἐπὶ μόνων τῶν προτάσεων τοῦ ἐνάγοντος, προκύπτει, ὅτι ὅλη ἡ ἐνώπιον τῶν αὐτῶν ἐμποροδικῶν γενομένη διεξαγωγὴ καὶ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως καθίσταται ἀναγκαίως ἄκυρος καὶ ὡς μὴ οὖσα, διότι ἐγένετο ἄνευ ἀκροάσεως καὶ ὑπερασπίσεως τοῦ ἀντιδίκου (ἄρθ. 580, 581 καὶ 201 τῆς πολ. δικον.). »

(Νομικ. σελ. 3639).

§ 24. Εἰς τὴν νομικὴν ἐφημερίδα (σελ. 851—856—859—864) εὕρηται διατριβή τις περὶ ἐγγυητῶν, τὴν ὁποίαν ὡς λίαν ἐκτεταμένην δὲν περιλαμβάνω ἐνταῦθα.

§ 25. Ἡ ἐγγύησις, τὴν ὁποίαν δίδει τις νὰ πληρώσῃ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου, τὸν ὁποῖον ἔμπορός τις ἠγόρασε (περίπτωσις ἀποτελοῦσα νομικὸν τεκμήριον ὅτι ἡ ἀγορὰ τοῦ σίτου ἀποτελεῖ ἐμπορικὴν πρᾶξιν ὡς ἐκ μέρους, τοὐλάχιστον, τοῦ ἀγοραστοῦ) εἶναι συνάλλαγμα, τὸ ὁποῖον, ὡς παρακολούθημα μιᾶς κυρίας ἐμπορικῆς

πράξεως, τῆς ἀγορᾶς τοῦ σίτου, ἀναγκαίως ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα ταύτης, κατ' ἀναλογίαν μάλιστα τοῦ ἄρθ. 7 τοῦ περὶ ἁρμοδ. τῶν ἐμποροδικείων νόμου.

'Απόφ. 1301 τοῦ 1839 τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφ.

§ 26. 'Ο ἐγγυητὴς δύναται νὰ προτείνῃ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τὴν ἔνστασιν τῆς πληρωμῆς, ἡ δὲ γενομένη πληρωμὴ ὑπολογίζεται ἐν ἀμφιβολίᾳ εἰς τὸ χρέος, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ἐγγύησις, κατὰ τοὺς νόμους 4 καὶ 5 Πανδ. (βιβλ. 46 τίτλ. 3) (1).—ὅρα ἀνωτ. § 16.

'Απόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἀπὸ 4 'Ιουλ. ἔφεσις τοῦ Α. κατὰ τῆς τῶν πρωτ. ἀποφ. ἐγένετο ἐντὸς τῆς νομίμου δεκαημέρου προθεσμίας κατὰ τὸ ἄρθρ. 871 τῆς πολ. δικ. ἑπομένως εἶναι ἐμπρόθεσμος.

'Ως πρὸς τὴν ἔνστασιν τῆς ἀκυρότητος τῆς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμήν.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ Σ. κοινοποιήσας πρὸς τὸν Α. τὸ ἀπὸ 28 9βρίου συμβολαιογραφικὸν ἐκτελεστὸν ἔγγραφον ἐπέταξεν αὐτῷ νὰ πληρώσῃ πρὸς ἐξόφλησιν δρ. 2005 ἀντὶ δρ. 2360 ποσὸν, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ Α. ἐγγυήθη, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ἴδιος παρήγγειλε τὸν κλητῆρα νὰ κατάσχῃ ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Ν. πράγματα ἀξίας μόνον δρ. 1817 πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ μνησθέντος συμβολαίου, ἡ διαφορὰ αὕτη μεταξὺ τῆς ποσότητος τῆς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν καὶ τῆς μετὰ ταῦτα ἐνεργηθείσης κατασχέσεως, δὲν εἶναι λόγος ἀκυρότητος τῆς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν, καθόσον ἡ ποσότης, διὰ τὴν ὁποίαν ἐγένετο ἡ κατάσχεσις, εἶναι μικροτέρα τῆς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμήν· ὅθεν δὲν ἐπέφερε βλάβην τινὰ εἰς τὸν καταδιωκόμενον ὀφειλέτην, διότι καὶ διὰ μεγαλήτερον ποσὸν ἂν ἐγίνετο ἡ κατάσχεσις, πάλιν τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ χώραν πρὸς ἀκύρωσιν, ἀλλ' ἠδύνατο νὰ ζητηθῇ ὁ περιορισμὸς τῆς κατασχέσεως. »

---

(1) 'Η ὑπ' ἀριθ. 948 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (τῆς 28 8βρίου 1838) φέρει:

« 'Επειδὴ ἡ προτεινομένη ἐκ μέρους τοῦ ἀνακόπτοντος ἐγγυητοῦ ἀπόδειξις περὶ τοῦ ὅτι εἰδοποιήθη ὁ ἐνεργήσας τὴν κατάσχεσιν κτήματος τοῦ ἐγγυητοῦ κλητὴρ, ὅτι ὑπῆρχον πράγματα κατασχέσιμα τοῦ πρωτοφειλέτου, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ καμμίαν ἐπιῤῥοὴν, διότι, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἔλαβον τῷ ὄντι χώραν τὰ προτεινόμενα, τοῦτο δὲν δύναται νὰ ὠφελήσῃ τὸν ἐγγυητὴν, κατὰ τὸ κεφ. 62 βιβλ. 26 τίτλ. ά τῶν Βασιλ. καὶ τεμ. 62 βιβλ. 46 τίτλ. 1 τῶν Πανδ., καθ' οὓς νόμους καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ὁ ἐγγυητὴς ὑπέδειξεν εἰς τὸν δανειστὴν πράγματα τοῦ ὀφειλέτου πρὸς πώλησιν καὶ οὗτος δὲν κατέσχεν αὐτὰ, δὲν ἀποκτᾷ ἐκ τούτου ὁ ἐγγυητὴς ἔνστασιν κατὰ τοῦ δανειστοῦ. » ('Ορα ἀνωτ. σελ. 416 ὑπ. ὑποσημ.).

Ὡς πρὸς τὸν β' λόγον τῆς ἀκυρότητος, διότι ἡ ἐκτελεστέα ποσότης δὲν εἶναι ἐκκαθαρισμένη.

Ἐπειδὴ ἡ ἐν τῷ ἐκτελουμένῳ ἐγγράφῳ ἀπόδοσις συνίσταται εἰς χρήματα, ἤτοι δρ. 2360 ἑπομένως ἡ ἀπόδοσις εἶναι προσδιωρισμένη κατὰ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιόν...

Ἐπειδὴ ἂν καὶ πρὸς ἐξόφλησιν τῆς ποσότητος ταύτης ἐλήφθησαν χρήματά τινα, τὰ ὁποῖα δὲν ὑπελογίσθησαν ἀκριβῶς, ὥστε κατὰ συνέπειαν νὰ γίνῃ ἡ νέα κατάσχεσις ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἐγγυητοῦ Ν. ὅμως ἡ ἔλλειψις αὕτη εἰς τὸν ὑπολογισμὸν δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὴν ἐκτελεστέαν ἀπόδοσιν ἀπὸ προσδιωρισμένης καὶ βεβαίας εἰς ἀπροσδιόριστον, καὶ ἑπομένως νὰ καταστήσῃ τὸ ἔγγραφον ἀνεπίδεκτον ἐκτελέσεως.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρ. 872 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐν τῇ περὶ ἐκτελέσεως δίκῃ συγχωροῦνται ἐνστάσεις ἐπεστηριγμέναι ἐπὶ τῆς διαβεβαιώσεως, ὅτι ἐνηργήθη ἤδη ἡ ἀπόφασις ἢ ὁποιονδήποτε ἄλλο ἐκτελεστὸν δικαιόγραφον, ἡ δὲ ἔνστασις αὕτη, ὡς καὶ ἡ τοῦ συμψηφισμοῦ, δύναται νὰ γίνῃ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, καὶ ὅταν δὲν ἐπροτάθη πρωτοδίκως, μεχρισοῦ δὲν ἐξετελέσθη τὸ δικαιόγραφον, διότι οὕτως ἀναστέλλονται αἱ κατασχέσεις, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν δικῶν, διότι ἐὰν ἐγένετο ἤδη πληρωμή, τὸ δὲ ἐκτελεστὸν δικαιόγραφον ἐκτελεσθῇ ἐκ νέου, ὁ ὀφειλέτης δύναται νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς *de indebiti* τὴν ἐκτελεσθεῖσαν ποσότητα (Πανδ. Ν. 3 καὶ 10 § 1 *de compensationibus*).—Ὅρα τὴν λ. *Ἐκτέλεσις*.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρ. 552 § 3 τῆς πολιτ. δικον. ἐνστάσεις ὡς ἐκ δικαιώματος τρίτου εἶναι ἀπαράδεκτοι, μόνοι δὲ οἱ ἐγγυηταὶ δύνανται νὰ μεταχειρισθοῦν τὰς ἐνστάσεις τῶν κυρίων ὀφειλετῶν.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρ. 910 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ ὀφειλέτης δύναται νὰ προτείνῃ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τὴν ἔνστασιν τῆς πληρωμῆς· ἑπομένως καὶ ὁ ἐγγυητὴς δύναται νὰ προτείνῃ ὅτι ὁ πρωτοφειλέτης ἐπλήρωσεν ἤδη τὸ χρέος, διὰ τὸ ὁποῖον οὗτος (ὁ ἐγγυητὴς) ἐγγυήθη.

. . . .

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ καταδιώκων δανειστὴς διϊσχυρίζηται ὅτι αἱ δραχμαὶ 1642 αἱ συλλεχθεῖσαι ἀπὸ τὸν πλειστηριασμὸν τῶν κινητῶν πρέπει νὰ λογισθῶσι πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ πρὸς αὐτὸν χρέους τῶν ὀφειλετῶν τοῦ προερχομένου ἀπὸ τὸ ὑπ' ἀριθ. 10663 δημόσιον ἔγγραφον, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐγένετο καὶ ἡ κατάσχεσις· ὅμως τὸ ἐκπλειστηρίασμα τῶν κινητῶν, ἤτοι αἱ δραχ. 1624, πρέπει νὰ λογισθῶσι διὰ λογαρ. τοῦ δευτέρου συμβολαίου, διότι α) οὔτε ἡ ἔκθεσις κατασχέσεως τοῦ κλητῆρος, γενομένη τὴν 21 Αὐγ. δὲν

ἀναφέρει εἰς ἐκτέλεσιν ποίου ἐγγράφου ἐγένετο, οὔτε ἡ ἔκθεσις τοῦ πλειστηριασμοῦ τοῦ συμβολαιογράφου· ὅθεν ἐν ἀμφιβολίᾳ πρέπει νὰ ὑπολογισθῶσι διὰ τὸ τελευταῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ἐγγύησις συμφώνως καὶ μὲ τοὺς νόμους 4 καὶ 5 Πανδ. (46, 3)· καὶ 6) διότι ἐκ τῆς κατασχέσεως τῶν ἀκινήτων, γενομένης τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὑπὸ τοῦ ἰδίου κλητῆρος, ἐμφαίνεται ὅτι ἡ ἐκτέλεσις ἐγένετο διὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 11389 ἐκτελεστὸν ἔγγραφον· ὅθεν συνάγεται ὅτι καὶ ἡ κατάσχεσις τῶν κινητῶν ἐγένετο διὰ τὸ αὐτὸ ἔγγραφον, καὶ ἔπειτα ἐπειδὴ δὲν ἔφθασαν αὐτὰ πρὸς ἐξόφλησιν κατεσχέθησαν καὶ τὰ ἀκίνητα· ἐὰν δὲ εἰς τὴν κατάσχεσιν τῶν κινητῶν φαίνεται ὅτι κατεσχέθησαν καὶ κινητὰ ἄλλων μὴ ὑποχρεωθέντων διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11389 συμβολαίου, τοῦτο δὲν δύναται νὰ ὠφελήσῃ τὸν καταδιώκοντα δανειστήν, διότι τοῦτο προέρχεται μᾶλλον ἀπὸ τὴν ἀταξίαν τῆς τε κατασχέσεως καὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ, καὶ διότι ἡ αὐτὴ ἀταξία παρατηρεῖται καὶ εἰς τὴν κατάσχεσιν τῶν ἀκινήτων, ὅπου ὑπάρχουν κατεσχεμένα ἀκίνητα τοῦ Π. »

'Απόφ. 2349 τοῦ 1844 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφετῶν.

§ 27. Ποῖον δικαστήριον εἶναι ἁρμόδιον νὰ δικάσῃ τὰς κατὰ τὴν δόσιν τῆς ἐγγυήσεως ἀναφυομένας διαφοράς, τὸ πολιτικὸν ἢ τὸ ἐμπορικόν; (Ὅρα τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν 3146 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐν τῇ λέξει ἁρμ. ἐμπ. § 32.)

§ 28. 'Αποφάσεις ἀφορῶσαι ἀντιδικίαν προκύπτουσαν περὶ τὴν ἐγγυοδοσίαν πρέπει νὰ ἐκκαλῶνται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως.

'Απόφ. 4650 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν, ἣν ὅρα ἐν τῇ σελ. 275 τῆς λέξ. 'Αρμ. πολιτ. ἐν γένει.—Ὅρα δὲ τὰ ἐν τῇ λ. Ἔφεσις.

ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΙΣ (1).

§ 1. Ἡ ἑξάμηνος προθεσμία πρὸς ἐγκατάλειψιν τοῦ ἀσφαλισθέντος πράγματος ἄρχεται ἀπὸ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἔλαβε γνῶσιν τοῦ ναυαγίου ὁ ἀσφαλίσας παραγγελιοδόχος καὶ ὄχι ὁ παραγγελεύς· ὁ παραγγελιοδόχος κινεῖ ἐν ἰδίῳ αὑτοῦ ὀνόματι ἀγωγάς.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐμπορ. δικαίου καθιερωμένην καὶ ἀπὸ τὸ ἄρθρον 91 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, ὁ παραγγελιοδόχος ἐνεργεῖ ὑπὸ τὸ ἴδιον αὑτοῦ ὄνομα καὶ διὰ λογαριασμὸν

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Ἐντολή. — Πλοῖον.—Ἀσφάλεια.—Ναυάγιον.—Παραγραφή. — Ὅρα καὶ τὰ ἄρθρα 369 ἐπ. 373. 431 ἐμπορ. νόμ. — καὶ τὴν περὶ Ἐμπ. δικ. πραγμ. τοῦ Α. Ῥάλλη τόμ. 2 σελ. 383 ἐπ.

τοῦ παραγγελέως του πᾶσαν ὑπόθεσιν, περὶ ἧς συννενοήθη μετ' αὐτοῦ· ἡ ἀρχὴ δὲ αὕτη ὑπηγορεύθη, κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ κοινοῦ δικαίου, ἀπὸ τὴν ταχύτητα καὶ τὸ ἀπόῤῥητον τῶν ἐμπορικῶν πράξεων, οὐσιωδῶς ἀναγκαίων εἰς τὴν πρόοδον τοῦ ἐμπορίου· ὥστε οὔτε ὅστις συνηλλάξατο μετὰ τοῦ παραγγελιοδόχου ἔχει ἀνάγκην νὰ ζητῇ πληροφορίας περὶ τοῦ προσώπου τοῦ παραγγελέως, οὐδ' ὁ παραγγελιοδόχος ὀφείλει νὰ γνωστοποιήσῃ διὰ λογαριασμὸν τίνος συνηλλάττετο, ἐκτὸς ὀλίγων τινῶν περιπτώσεων, καθότι αὐτὸς εἶναι ἀπ' εὐθείας ὑπόχρεως πρὸς ἐκεῖνον, μεθ' οὗ συνηλλάξατο καὶ οὐχὶ ὁ παραγγελεύς, ἐκτὸς ἀπάτης καὶ τῆς περιπτώσεως ἔτι, καθ' ἣν δύναται αὐτὸς νὰ ἐξασκήσῃ τὰ δικαιώματα τοῦ παραγγελιοδόχου κατὰ τοῦ παραγγελέως· ἐκ δὲ τῆς ἰδίας ταύτης ἀρχῆς καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 332 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, καθ' ὃ τὸ ἀσφαλιστικὸν συμβόλαιον πρέπει νὰ φανερόνῃ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, τὸ ὄνομα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ ἀσφαλιζομένου καὶ ἂν ἦναι ἰδιοκτήτης ἢ παραγγελιοδόχος, ἕπεται ὅτι ὁ παραγγελιοδόχος, ὅστις ἐζήτησεν ἀσφάλειαν ἐμπορευσίμων πραγμάτων ἕνεκα τῶν θαλασσίων κινδύνων, δύναται νὰ κινήσῃ καὶ τὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἀσφαλιστοῦ, μεθ' οὗ συνηλλάξατο, οὗτος δὲ ἔχει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, πρὸς ἀντίκρουσιν δόλου τινὸς ἢ σκοπουμένης ἀπάτης κατ' αὐτοῦ παρὰ τοῦ ἀσφαλιζομένου, δικαίωμα μόνον νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ νὰ τῷ γνωστοποιήσῃ τὸ ὄνομα τοῦ παραγγελέως διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἐὰν πραγματικῶς ἠσφαλίσθησαν πραγματεῖαι εἰς λογαριασμὸν αὐτοῦ τοῦ παραγγελέως· ὅθεν, κατὰ τὴν εἰρημένην ἀρχήν, ἥτις, ὡς εἰδική, κατισχύει τῶν περὶ νομιμοποιήσεως προταθεισῶν διατάξεων τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ Π. Κ. ὅστις ἐζήτησε τὴν ἀσφάλειαν τοῦ χαβιαρίου ὡς παραγγελιοδόχος διὰ λογαριασμὸν οὗτινος ἀνήκει, καὶ ὅστις ἔκαμεν ἔπειτα τὴν ἐγκατάλειψιν, ἐδύνατο νὰ κινήσῃ ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι τὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἐν Σύρῳ ἀσφαλιστικοῦ καταστήματος τὸ 'Ελληνικόν, ὡς ὀρθῶς ἀπεφάσισε τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν· ὥστε καθίσταται ἀνυπόστατος ὁ λόγος οὗτος.

'Επειδὴ κατὰ συνέπειαν τῶν προεκτεθεισῶν βάσεων ὁ Π. Κ., ὅςτις ἐζήτησε τὴν ἀσφάλειαν τοῦ χαβιαρίου ὡς παραγγελιοδόχος ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν οὗτινος ἀνήκει, καὶ ὁ ὁποῖος ἔκαμε τὴν ἐγκατάλειψιν, καθ' ἣν ἐδήλωσε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ παραγγελέως Ρ., εἶναι τὸ ἁρμόδιον πρόσωπον, καθ' οὗ ἔπρεπε νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἑξάμηνος προθεσμία, ἀφοῦ ἤθελε λάβει γνῶσιν περὶ τοῦ ναυαγίου· καὶ οὐχὶ κατὰ τοῦ παραγγελέως, καθόσον, ὡς δηλοῦται καὶ ἀπὸ ἄρθρον 373 τοῦ ἐμπ. νόμου, οἱ ἀσφαλιζόμενοι δὲν εἶναι δεκτοὶ πρὸς ἐγκατάλειψιν μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἑξαμήνου

προθεσμίας· ἀσφαλιζόμενος λοιπὸν εἶναι ὁ Κ. ὡς παραγγελιοδόχος, καὶ αὐτὸς κατέστη ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπόχρεως πρὸς τὸ ἀσφαλιστικὸν κατάστημα διὰ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ συμβολαίου, ἂν δὲ ἐδηλώθη παρ' αὐτοῦ ἐν καιρῷ τῆς ἐγκαταλείψεως πρὸς τὸ κατάστημα, τὸ ὄνομα τοῦ παραγγελέως, ἡ δήλωσις αὕτη, ὡς προεῤῥέθη ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει, δὲν ἐχρησίμευσεν εἰμὴ μόνον πρὸς βεβαίωσιν ἐὰν πραγματικῶς ἠσφαλίσθησαν τὰ χαβιάρια εἰς λογαριασμὸν τοῦ παραγγελέως· ὅθεν κατ' αὐτοῦ δὲν ἐσυμπληρώθη ἡ ῥηθεῖσα ἐξάμηνος προθεσμία, ὡς ὀρθῶς ἐσκέρθη τὸ κατώτερον δικαστήριον καὶ ἀπέῤῥιψε τὴν ἔνστασιν τῆς παραγραφῆς, ἑρμηνεῦσαν κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τὸ εἰρημένον ἄρθρον 373 καὶ οὐχί, ὡς ἐσφαλμένως διατείνεται τὸ ἀναιρεσεῖον κατάστημα, αἱ δὲ περὶ ἀλληλεγγύων ἐνοχῶν τοῦ δικαίου ἀρχαί, τὰς ὁποίας ἐπεκαλέσθη αὐτό, δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ νομοθέτης εἰδικῶς καὶ ἐξαιρετικῶς ἐκανόνισε τὰς μεταξὺ ἀσφαλιστῶν καὶ ἀσφαλιζομένων ὡς καὶ τῶν παραγγελιοδόχων νομικὰς σχέσεις· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡ ἐξάμηνος προθεσμία ἤρξατο ἀφότου ἔλαβε γνῶσιν τοῦ ναυαγίου ὁ παραγγελεύς, πάλιν ἡ προθεσμία αὕτη δὲν εἶχε λήξει ὅτε ἐκίνησεν ὁ παραγγελιοδόχος Κ. τὴν ἀγωγήν, καθότι, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν ἐπισυνημμένων ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐπιστολῶν; καθ' ὧν οὐδεμία ἀντίῤῥησις ἐγένετο, τὸ ναυάγιον συνέβη τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1843, τὴν δὲ 17 Ὀκτωβρίου εἰδοποιεῖ ὁ παραγγελεὺς Δ. Ρ. ἀπὸ Ταϊγανρὰκ περὶ τούτου τὸν Κ. εἰς Σύρον, καὶ τὴν 17 Ἀπριλίου 1844 ἐπέδωκεν αὐτὸς τὴν ἀγωγὴν του πρὸς τὸ ἀσφαλιστικὸν κατάστημα· ὥστε ἀπὸ τὴν 17 Ὀκτωβρίου, ὅτε ὑποτίθεται εὐλόγως ὅτι ἔλαβε γνῶσιν τοῦ ναυαγίου ὁ Ρ., καθόσον δὲν ἀποδεικνύεται τὸ ἐναντίον, μέχρι τῆς 17 Ἀπριλίου δὲν εἶχε συμπληρωθῇ ὁλοτελῶς ἡ προθεσμία· ἐπομένως καὶ ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀβάσιμος. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 90 τοῦ 1846.

§ 2. Διὰ νὰ λάβῃ χώραν ἐγκατάλειψις εἰς τὴν περίστασιν τοῦ διὰ ῥήξεως καθίσματος δὲν ἀπαιτεῖται ὁλοσχερὲς μετὰ διαῤῥήξεως κάθισμα, ἐπιφέρον τὴν ἐντελῆ ἀπώλειαν τοῦ πλοίου.

Ὅρα ἐν τῇ νομικ. (σελ. 3291) διατριβήν τινα περὶ τούτου.

§ 3. Ὁ ἐμπορικὸς νόμος δὲν καθιεροῖ διατυπώσεις καὶ ἐκφράσεις ἰδιαιτέρας, καθ' ἃς, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ ἡ ἐγκατάλειψις· ὁρίζει μόνον ὅτι αὕτη πρέπει νὰ γίνῃ ἐντὸς 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς ληφθείσης ἀγγελίας τοῦ δυστυχήματος, ὅτε τοῦτο συνέβη εἰς

τὰ παράλια τῆς Εὐρώπης κτλ. (ἀριθ. 373, 274, 378, 331 τοῦ ἐμπ. Ν.)

'Απόφ. 4455 τοῦ 1847 τῶν ἐν 'Αθ. 'Εφ.

§ 4. Ὑποχρέου ὄντος τοῦ ἀσφαλισθέντος, ὅταν κοινοποιῇ τὴν ἐγκατάλειψιν, νὰ δηλώσῃ ὅλας τὰς γενομένας ὑπ' αὐτοῦ ἢ διαταχθείσας ἀσφαλείας καὶ τὰ ναυτοδάνεια ἐπὶ τοῦ ἀσφαλισθέντος πράγματος, ἡ ἀποσιώπησις τούτων εἶναι βεβαίως τεκμήριον δόλου κατὰ τοῦ ἀσφαλισθέντος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐπίκειται εἰς αὐτὸν ἡ ἀπόδειξις τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῆς πλάνης, λόγῳ δῆθεν τῆς ὁποίας δὲν ἐγένετο παρ' αὐτοῦ ἡ ἀπαιτουμένη δήλωσις· ἀλλὰ δὲν εἶναι ὑπόχρεως ὁ ἀσφαλισθεὶς, κατὰ τὰ ἄρθρα 397 καὶ 358 τοῦ ἐμπ. Ν., νὰ δηλώσῃ εἰμὴ τὰς ἀσφαλείας καὶ τὰ ναυτοδάνεια, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀσφαλισθέντος (παρὰ τοῦ ἀσφαλιστοῦ, πρὸς ὃν γίνεται ἡ ἐγκατάλειψις) πράγματος καὶ οὐχὶ ἀσφαλείας καὶ ναυτοδάνεια ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων.

'Αποφ 4455 τοῦ 1847 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφ.

§ 5. Ἡ ἔλλειψις τῆς ἐγκαίρου δηλώσεως περὶ τοῦ ὅτι ὑπάρχουσιν, ἢ δὲν ὑπάρχουν, ἄλλαι ἀσφάλειαι ἢ ἄλλα ναυτοδάνεια ἐπὶ τοῦ ἀσφαλισθέντος ἀντικειμένου, δὲν ἐπιφέρει τὴν παραγραφὴν τῆς περὶ ἐγκαταλείψεως ἀγωγῆς, ὅταν αὕτη ἐγένετο ἐμπροθέσμως, ἀλλὰ μόνον τὴν ἀναβολὴν τῆς πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀσφαλισθείσης ποσότητος ὑποχρεώσεως, διότι ἡ τρίμηνος πρὸς τοῦτο προθεσμία δὲν ἄρχεται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἐγκαταλείψεως, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν τῆς γενησομένης δηλώσεως. Ἡ δὲ τελευταία περικοπὴ τοῦ ἄρθ. 379, ἂν καὶ διδοῦσα χώραν εἰς τὸν δισταγμὸν τοῦ ὅτι καθίσταται δῆθεν ἀνωφελὴς ἡ καὶ ἐμπροθέσμως γενομένη ἐγκατάλειψις, ὅταν μόνον μετὰ παρέλευσιν τῶν 6 μηνῶν γενῇ ἡ δήλωσις, περὶ ἧς πρόκειται, πρέπει ὅμως καλῶς ἐκτιμωμένης τῆς φράσεως νὰ ἐννοηθῇ οὕτως, ὥστε ἡ ἀναβολὴ τῆς δηλώσεως δὲν ἐπιφέρει μὲν τὴν ἀναβολὴν τῶν προθεσμιῶν τῶν ὡρισμένων πρὸς εἰσαγωγὴν τῆς ἕνεκα ἐγκαταλείψεως ἀγωγῆς, ἀλλὰ δὲν μηδενίζει τὰ ἐκ ταύτης, ἐμπροθέσμως ἤδη εἰσαχθείσης, κεκτημένα δίκαια· *Ledru Rep.* λ. *ass. marit.* Ν. 973, 974· ἄρα ἂν καὶ οἱ ἀσφαλισθέντες, κοινοποιήσαντες τὴν ἐγκατάλειψιν, παρέλειψαν νὰ δηλώσουν συγχρόνως ὅτι δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ πλοίου καμμία ἀσφάλεια ἢ ναυτοδάνειον, ἡ ἔλλειψίς των αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ οὔτε τὴν παραγραφὴν, οὔτε τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἐμπροθέσμου κινηθείσης περὶ ἐγκαταλείψεως καὶ πληρωμῆς ἀγωγῆς.

'Απόφ. 4455 τοῦ 1847 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 6. Ἡ ἁπλῆ ἀποσιώπησις ἢ μὴ δήλωσις συμβεβηκότος τινὸς ἀναγομένου εἰς τοὺς κινδύνους, ἀκυροῖ τὴν συμφωνίαν τῆς ἀσφαλείας; Ναί.

Ἀπόφ. 40 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΥ.

Ὅρα τὰς λέξ. Διαθήκη.—Κληρονόμοι.—Κωδίκελλος. Ἀπογραφή. — Θέμ. τόμ. 3 σελ. 310 ἐπ. — Αὐτ. τόμ. 5 σελ. 8 ἐπ. — Αὐτ. τόμ. 4 σελ. 364 ἐπ.—Ἔθιμον § 175.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ (1).

§ 1. Οἱ κλητῆρες ἔχουν καθῆκον νὰ ἐγκαθιστῶσιν εἰς κτήματα συναινέσει ἀμφοτέρων τῶν μερῶν; ἰσχὺς τῆς περὶ τούτου ἐκθέσεως.

Ἡ 5 σκέψις τῆς 5609 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ ἡ ἀπὸ 2 Νοεμβρίου 1845 ἔκθεσις ἐγκαταστάσεως συνταχθεῖσα παρὰ τοῦ κλητῆρος Β. Μ., καὶ ἂν ὑποτεθῇ γνησία, δὲν περιέχει πρᾶξιν ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1914 συμβολαίου, ἀλλὰ μόνον κατὰ συμφωνίαν καὶ θέλησιν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν γενομένην ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τοῦ μνησθέντος συμβολαίου, διότι (ὡς ἐκ τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς ἐξάγεται) λαμβάνουσι μέρος εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην ἀμφότεροι οἱ συμβαλλόμενοι ὅ,τε Β. Σ. καὶ ὁ Σ. Β. διὰ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ Ι. Β., καὶ, οὐδενὸς ἐναντιουμένου, ἐκτελοῦσι τὴν παράδοσιν τῶν κτημάτων καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ . . . . . . , ὅ ἐστιν ἐνεργοῦσι πρᾶξιν τῆς ἑκουσίας δικαιοδοσίας, ἀλλ' ἐπὶ πράξεων τοιούτων δὲν εἶναι ἁρμόδιοι οἱ κλητῆρες· ἄρα ἡ ἔκθεσις, ἣν συνέταξεν ὁ κλητὴρ, ὡς γενομένη ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας του δὲν εἶναι δημόσιον ἔγγραφον (ἄρθρ. 398 Πολ.), καὶ δύναται ὁ Σ. ν' ἀπαιτήσῃ τὴν προσαγωγὴν τοῦ πρωτοτύπου αὐτῆς, ἵνα ἀποφανθῇ περὶ τῆς γνησιότητος αὐτοῦ (ἄρθρ. 391 πολιτ. δικονομίας). Ἑπομένως πρέπει τὸ δικαστήριον νὰ ὑποχρεώσῃ εἰς τὴν προσαγωγὴν ταύτην τὸν ἐπικαλούμενον τὴν ἔκθεσιν Σ. Β. (πολιτ. δικον. 248), καθόσον ἡ ῥηθεῖσα ἔκθεσις, ὡς δὲν ἠμφισβήτησαν οἱ διάδικοι, βεβαιοῖ ὅτι ὁ Β.

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Ἐκτέλεσις.—Κατάσχεσις.—Κατοχή.—Πλειστηριασμός.—Κατακύρωσις.—Ἀπόπειρα πρὸς σύμβ. § 30.—Διεκδίκησις § 19 σημ. — Δημοπρασία § 8.

Σ. ἐγκατέστη εἰς τὰ κτήματα, τῶν ὁποίων διὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς του αἰτεῖ τὴν παράδοσιν· ἑπομένως εἶναι οὐσιώδης.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

§ 2. Ἔκθεσις ἐγκαταστάσεως παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων συνταχθεῖσα καὶ ἀμφοτέρων τὰς σχέσεις κανονίζουσα (1), εἶναι κοινὸν ἀμφοτέρων κτῆμα, καὶ ὡς τοιοῦτον ὀφείλει νὰ τὸ ἐπιδείξῃ ὁ κατέχων αὐτό. (νομ. 5, 8 πρ. Πανδ. 10 2).

'Απόφ. 5759 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν. Πρ. τὴν λέξ. Ἔγγραφα § 3. (ἔνθα περὶ ἐγγράφων ἀφορώντων κοινὰ κτήματα) καὶ § 65 ἐπ. ἔνθα περὶ ἐπιδείξεως ἐγγράφων.

§ 3. Ὁ ἔχων κατὰ τὰ ἄρθρ. 910 καὶ 985 τῆς πολ. δικ. τὰ μέσα νὰ ἐμποδίσῃ τὸν πλειστηριασμὸν καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ ὑπερθεματιστοῦ εἰς τὸ πλειστηριασθὲν κτῆμα, ἀλλὰ μὴ ἐναντιωθείς, ὑποτίθεται ὅτι συνήνεσεν εἰς τὸν πλειστηριασμὸν (2);

'Αποφ. « 'Επειδὴ ἔκ τε τῆς γενομένης κατὰ τὴν 15 Φεβρ. καὶ 18 Μαρτίου 1837 πρὸς αὐτὸν τὸν ἀναιρεσείοντα παρὰ τοῦ κλητῆρος Κ. ἐπιδόσεως τῆς ἐκθέσεως περὶ τῆς κατασχέσεως τῆς ἐπιδίκου οἰκίας καὶ περὶ τοῦ διορισμοῦ τῆς ἡμέρας τοῦ πλειστηριασμοῦ αὐτῆς· ἐκ τῶν συμφώνως μὲ τὴν πολ. δικ. γενομένων τοιχοκολλήσεων καὶ διὰ τῶν δημοσίων φύλλων κοινοποιήσεων τῆς αὐτῆς ἐκθέσεως, αἱ ὁποῖαι ἀποδεικνύονται ἀπὸ τὰ διάφορα ἐπιδοτήρια αὐτοῦ τοῦ κλητῆρος καὶ ἀρκοῦν, κατὰ τὸν §. 2 τοῦ Νόμου 9. βιβλ. ΙΒ', τίτλ. 6 τῶν Πανδεκτῶν, διὰ νὰ εἰκάζηται ὅτι ὁ κύριος τῆς οἰκίας δὲν ἠγνόει τὴν κατάσχεσιν καὶ τὸν γενησόμενον πλειστηριασμόν της· καί, τέλος, ἐκ τῆς πρὸς τὸν αὐτὸν ἀναιρεσείοντα γενομένης γνωστοποιήσεως τῆς τοῦ ἀντιδίκου Χ. ἐγκαταστάσεως εἰς τὴν πραγματικὴν διακατοχὴν τῆς οἰκίας ταύτης πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς κατακυρώσεως τῆς πωλήσεως γενομένης ὑπὲρ αὐτοῦ ὡς ὑπερθεματιστοῦ, καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς ὁποίας ἐστερήθη ὁ ἀναιρεσείων τῆς διακατοχῆς ταύτης, ἀποδεικνύεται προφανῶς τὸ ἀνυπόστατον τοῦ πρώτου λόγου τῆς ἀναιρέσεως, τουτέστιν ὅτι δὲν ἐγνωστοποιήθησαν πρὸς αὐτὸν τὸν Α. Σ. αἱ πράξεις, αἵτινες προηγήθησαν τοῦ πλειστηριασμοῦ, καὶ δὲν εἶχε γνῶσιν οὔτε ἐκείνων, οὔτε τούτου, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ τὰς ἐπικυρώσῃ ῥητῶς ἢ σιωπηλῶς.

---

(1) Ἤτοι τοῦ μὲν ὅτι ἐξεπλήρωσε τὴν πρὸς παράδοσιν ὑποχρέωσίν του, τοῦ δὲ ὅτι ἐνεκατεστάθη εἰς τὰ κτήματα.

(2) Ὅρα τὴν λέξ. Πλειστηριασμός.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 486 τῆς πολ. δικον. παραδέχεται εἰς τὸν ἀρ. 3 τὴν σιωπηλὴν συναίνεσιν, προκύπτουσαν ἐξ ἀναμφισβητήτων πράξεων· μὴ ὁρίζον δὲ ὁποῖαι εἶναι αὐταὶ αἱ πράξεις, τὰς παραλείπει ἐξ ἀνάγκης εἰς τὴν κρίσιν καὶ στάθμισιν τῶν δικαστῶν· ὥστε τὸ ἐφετεῖον δὲν παρεβίασε τὸν νόμον 8 §. 1 βιβλ. Γ΄. τίτλ. 3 τῶν Πανδεκτῶν, ὁ ὁποῖος δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν, ἀλλὰ συνεμορφώθη μάλιστα μὲ τὸν εἰρημένον ἀριθ. 3 τοῦ 486 ἄρθρου τῆς πολ. δικον. καὶ κυρίως μὲ τὴν νομικὴν ἀρχὴν, καθ' ἣν, ὁ δυνάμενος νὰ ἐμποδίσῃ πρᾶξίν τινα καὶ μὴ πράττων τοῦτο, λογίζεται ὅτι τὴν ἀποδέχεται· (νόμος 3 βιβ. Θ. τίτλ. 42— §. 2 βιβλ. Β΄. 29 τίτλ. 2 καὶ 60 περὶ διαφόρων κανόνων τῶν Πανδεκτῶν). Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἀναιρεσείων εἶχε, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 910—985 τῆς πολ. δικ. τὰ μέσα νὰ ἐμποδίσῃ τὸν πλειστηρισμὸν, καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ ἀντιδίκου ὑπερθεματιστοῦ εἰς τὴν διακατοχὴν τῆς πλειστηριασθείσης οἰκίας, καὶ νὰ τὸν ματαιώσῃ προσέτι ἀμέσως ἀντὶ νὰ ἀφήσῃ αὐτὸν ἥσυχον εἰς τὴν διακατοχὴν ταύτην τρία ἔτη περίπου ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιστάσεως καὶ ἀνακοπῆς· ἐπομένως τὸ ἐφετεῖον, σταθμίσαν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν καθηκόντων του, αὐτὰς τὰς πραγματικὰς περιστάσεις, καὶ εὑρὸν ὅτι ὑπῆρξαν αὐταὶ αἱ ἀναμφισβήτητοι πράξεις, ἐκ τῶν ὁποίων πηγάζει ἡ σιωπηλὴ συναίνεσις, ἠδύνατο νὰ ἀποφασίσῃ ὡς ἀπεφάσισε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 299 προσβαλλομένης ἀποφάσεως· ὥστε ὁ δεύτερος ἀναιρέσεως λόγος ἀφορῶν πραγματικὰ περιστατικὰ, τὰ ὁποῖα ἐξετίμησεν, ὡς εἴρηται, τὸ ἐφετεῖον ἐντὸς τῶν καθηκόντων του, διαφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ δικαστηρίου τούτου.

Ὡς πρὸς τὸν Γ΄. λόγον.

Ἐπειδὴ, ἅμα τὸ ἐφετεῖον εἰς τὴν στάθμισιν τῶν προηγουμένων περιστάσεων εὗρεν ὅτι ὑπῆρξεν ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσείοντος αὐτὴ ἡ σιωπηλὴ συναίνεσις, ἡ ὁποία, κατὰ τὰ ἄρθρα 485 καὶ 486 τῆς πολ. δικ. ἐπιφέρει τὸ ἀμετάκλητον καὶ τὸ ἀπρόσβλητον τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἀνακοπῆς, ἦτο περιττὴ πᾶσα περαιτέρω ἐξέτασις τῶν λόγων ἀκυρότητος, τοὺς ὁποίους ἐπρότεινεν ὁ ἀναιρεσείων κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ τῶν τῆς προηγηθείσης διαδικασίας πράξεων· ὥστε καὶ ὁ τρίτος οὗτος λόγος δὲν εἶναι βάσιμος.

Ὡς πρὸς τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους ἐνδιαλαμβάνουν αἱ τῆς 11 Ἰανουαρίου ε. ε. προτάσεις καὶ ὡς πρὸς τοὺς τέσσαρας πρώτους λόγους.

Ἐπειδὴ, ὄντος ἀποδειγμένου, κατὰ τὰς προηγουμένας παρατηρήσεις καὶ κατὰ τὴν κρίσιν καὶ στάθμισιν τῶν ἐφετῶν, ὅτι ἔλαβεν

ὁ ἀναιρεσείων, ὡς χρεοφειλέτης, τὰς ἀπαιτουμένας γνωστοποιήσεις τῶν πράξεων, τῶν ἀφορωσῶν τὴν κατάσχεσιν καὶ τὸν πλειστηριασμὸν τῆς οἰκίας του, δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ οὗτος τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 236 τῆς πολ. δικ. καὶ τὰς συνεπείας αὐτοῦ, οὔτε νὰ θεωρηθῇ ὡς τρίτος ἀνακόπτων· ὥστε οἱ 4, 5, 6 καὶ 7 λόγοι ὑπάρχουν ἀνυπόστατοι.

Ὡς πρὸς τὸν πέμπτον καὶ ἕκτον λόγον.

Ἐπειδὴ, μὴ ὑπαρχούσης εἰσέτι τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς διετάχθη ἡ προσωπικὴ κράτησις τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅταν ἀφῆκε νὰ λάβῃ ὁ ἀντίδικος τὴν διακατοχὴν τῆς οἰκίας του, κατὰ συνέπειαν τῆς παρὰ τοῦ κλητῆρος γενομένης εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς εἰρημένης κατακυρώσεως ἐγκαταστάσεως τοῦ ἀντιδίκου καὶ ὑπερθεματιστοῦ Α. Χ. εἰς τὴν διακατοχὴν ταύτης, καὶ οὔσης μόνον αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως ἀναγκαίας κατὰ τὰ ἄρθρα 980 καὶ 1002 τῆς Πολ. δικον. ὅταν δὲν ἤθελεν οὗτος ἑκουσίως ἀφήσῃ νὰ λάβῃ ὁ ἀντίδικος αὐτὴν τὴν διακατοχήν· εἶναι φανερὸν ὅτι, μὴ ὑπαρχούσης ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσείοντος οὐδεμιᾶς ἀντιῤῥήσεως καὶ ἀντιστάσεως κατ' αὐτῆς τῆς ἐγκαταστάσεως, ἠδύνατο καὶ δύναται νὰ λογισθῇ ὁ ἀναιρεσείων, ὅτι ἑκουσίως παρεδέχθη τὴν ἐκτέλεσιν τῆς πρὸς τὸν ἀντίδικον ἀναιρεσίβλητον γενομένης κατακυρώσεως ταύτης· ὥστε καὶ ὁ ὄγδοος καὶ 9 λόγος δὲν εἶναι βάσιμοι.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, διὰ τῶν ὁποίων ὑποστηρίζεται αὐτὸ τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον παρεδέχθη τὸ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 171 ἀποφάσεως, τῆς ἐπικυρωθείσης παρὰ τοῦ ἐφετείου διὰ τῆς ὑπ' ἀρθ. 299 προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀποδεικνύεται ἐναργῶς ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι τὸ ἐφετεῖον αὐτεπαγγέλτως παρεδέχθη τὴν σιωπηλὴν συναίνεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὡς μέσον ἀποκλεῖον αὐτὸν ἐκ τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ εἰρημένου πλειστηριασμοῦ· ὥστε καὶ ὁ λόγος οὗτος ὑπάρχει ἀνυπόστατος.

Ὡς πρὸς τὸν τελευταῖον λόγον.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσείων, διὰ τῆς ἀπὸ 9 Ἀπριλίου 1810 κλήσεως, ἐνήργησε ῥητῶς ἀνακοπὴν πρὸς ἀκύρωσιν τοῦ πλειστηριασμοῦ, καὶ ἑπομένως ἡ πρὸ αὐτοῦ κινηθεῖσα δίκη περὶ ἀνακοπῆς ἦτο συνοπτικὴ, καὶ καθὸ τοιαύτη ἐξαιρεῖται ἀπὸ τὴν διατύπωσιν τῆς ἀποπείρας συμβιβασμοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 871, 985 καὶ τὸν § 3 τοῦ 532 ἄρθρου τῆς πολ. δικον. ὥστε καὶ ὁ τελευταῖος οὗτος λόγος δὲν εἶναι βάσιμος.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 26 τοῦ 2816.

ΕΓΚΛΗΣΙΣ.

Ὅρα τὴν λέξιν μήνυσις.—Ὅρα κ. τὴν λ. ἔγγραφα.

Εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ γραφείου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκδοθέντας πίνακας εὑρίσκετε τὰ ἑξῆς ὑπὸ τὴν λέξιν ταύτην.

1) Αἱ κατὰ τῆς ἐγκλήσεως ἀκυρότητες μὴ προταθεῖσαι εἰς τὸ ποιν. δικ. καλύπτονται. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 11 τοῦ 1845).

2) Ἡ ἔγκλησις δύναται νὰ γίνῃ καὶ προφορικῶς· (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 111 τοῦ 1846).

3) Καὶ οἱ ἀνήλικες δύνανται νὰ κάμωσιν ἔγκλησιν. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 95 τοῦ 1846).

4) Καταδιώκεται ἄνευ ἐγκλήσεως ὁ ἀπειλῶν τὴν ζωὴν ἢ τὴν ἰδιοκτησίαν. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 169 τοῦ 1846).

5) Ἡ καταμήνυσις δὲν χαρακτηρίζεται ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς, ἀλλ' ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς. (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 136 τοῦ 1846).

ΕΓΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ.

Ὅρα τὰς λέξεις Κατηγορία. — Βούλευμα.—Ἀπόφασις Ποινικὴ σελ. 186 ὑποσημ.

ΕΓΚΟΠΙΣ (1).

Εἶναι μέσον ἀποδείξεως· ὅρα τὴν περὶ ἐμπορ. δικ. πραγ. τοῦ Κ. Ῥάλλ. σελ. 399.—Ἀποδεικτικὴ ἰσχύς· αὐτ. 400.—Τί ὅταν ἀπολεσθῇ τὸ ἓν τῶν δύο ξύλων; αὐτ. 401.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ (2).

§ 1. Αἱ ἐγκύκλιοι, αἱ ἐπὶ Κυβερνήτου ἐκδοθεῖσαι, ἰσχύουν ἄνευ δημοσιεύσεως; Ὅρα τὸν § 1. τῆς λέξεως *Γερουσία*.

§ 2. Αἱ ὑπουργικαὶ διαταγαὶ ποίαν ἰσχὺν ἔχουσιν; ὅρα Τουλλ. τόμ. 1 ἄρθρ. 56, καὶ τὸν τοῦ Καρρὲ (πολιτ. δικονομ.) πρόλογον, καὶ τὴν ἐν τῷ Εὑρ. λέξιν *Δημόσιοι ὑπάλληλοι* § 14.

ΕΔΩΔΙΜΑ.

Ὅρα τὰς λέξεις Ἀστυνομία. — Διατίμησις.

ΕΔΡΑ.

Ὅρα τὴν τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφασιν 34 τοῦ 1847 ἐν τῇ λέξει δικηγόρος.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Βιβλία.—Ἔγγραφα.

(2) Ὅρα τὴν λέξ. Διαταγή.

ΕΘΙΜΑ (1).

Εἰς τὴν ἐν τῷ Εὑρ. λέξιν 'Αρμενόπουλος εὑρίσκετε τὰ ἑπόμενα ζητήματα, ἅτινα σημειῶ ἐνταῦθα περιληπτικῶς.

§ 1. Διατριβὴ περὶ ἐθίμων ὑπὸ Καλλιγᾶ.—Ποῖα τὰ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἔθιμα, ὅσα ὡς τοιαῦτα ἐβεβαίωσάν αἱ ἐπιτόπιοι ἀρχαί. αὐτ. σελ. 293—356. — Παρατηρήσεις Γ. 'Ράλλη περὶ ἐθίμων ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον ἰδίως. αὐτ. σελ. 400 κ. ἐπ.— ὅρα κατωτ. § 9.

§ 2. Ἡ ὕπαρξις ἐθίμου δὲν εἶναι ἀντικείμενον, ὑποπίπτον εἰς τὰς αἰσθήσεις τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ συμπεραίνεται παρὰ τοῦ δικαστοῦ, κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ δικαίου, ἐκ πράξεων καὶ παραδειγμάτων βεβαιωμένων διὰ τῶν συνήθων τῆς ἀποδείξεως μέσων· διότι ἄλλως ἐκ τῆς ἐσφαλμένης γνώμης ὀλίγων τινῶν, διϊσχυριζομένων τὴν ὕπαρξιν ἐθίμου, ἤθελον σχηματισθῆ νέοι νόμοι· τὸ δὲ δικαστήριον ὀφείλει νὰ ἐκθέτῃ ποίου εἴδους παραδείγματα ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, διὰ νὰ μορφώσῃ τὴν πεποίθησίν του, καὶ ὁ Ἄρ. Πάγ. ἐπεμβαίνει εἰς τὴν στάθμισιν τῶν ἀποδείξεων. αὐτ. σ. 383. § 21 (2).

§ 3. Κατὰ τὸ 244 ἄρθρον τῆς πολ. δικ. τὰ ἔθιμα δύνανται ν' ἀποδειχθῶσι μὲν διὰ τῶν συνήθων μέσων τῆς ἀποδείξεως· ἑπομένως καὶ δι' ἐπαγωγῆς ὅρκου (3)· ἀλλ' ὅμως, ὁσάκις πρόκηται περὶ

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Ἀρμενόπουλος σελ. 261—442.—Βυζαντινὸν δίκαιον—Προίξ.—Δανεισταὶ—Ἁρπαγὴ § 2.—Γάμος, ἔνθα ἡ 16 τοῦ 1848 ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Π. § 26 ἐπ.—Τίς ὁ ἀποδεικνύων τὸ ἔθιμον; Ὅρα Εὑρ. λέξει Ἀπόδειξις σελ. 66 (§ 6).

(2) Τὸ δικ. ὀφείλει νὰ ἐκθέτῃ ἐν τῇ ἀποφάσει τὰ βεβαιοῦντα τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἐθίμου παραδείγματα (α)· τὸ πιστοποιητικὸν δὲ τοῦ ἀρχιερέως δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀπόδειξις;

Ὅρα ἐν τῇ λέξει ἀρχιερεῖς τὴν ἀπόφ. 162 τοῦ Ἀρ. Π. τοῦ 1848.—Ὅρα κατωτ. § 5.

(3) Τὸ ἔθιμον δύναται ν' ἀποδειχθῇ καὶ δι' ἐπαγωγῆς ὅρκου, ἀλλ' ὅμως τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως δὲν δύναται νὰ τεθῇ γενικῶς, καθότι ἡ ὕπαρξις, ἢ μὴ ὕπαρξις, τοῦ ἐθίμου εἶναι συμπέρασμα νομικὸν, τὸ ὁποῖον ὁ δικαστὴς συνάγει ἐκ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ παραδειγμάτων, ὅσα τυχὸν προσάγονται ἐνώπιόν του, καὶ ταῦτα μόνα, ὡς πραγματικοὶ ἰσχυρισμοὶ, δύνανται νὰ ἦναι ἀντικείμενον ἀποδείξεως, διότι ἄλλως ἐκ τῆς κατὰ γενικὸν μόνον τρόπον δι' ὅρκου βεβαιώσεως τῆς ὑπάρξεως ἐθίμου, ὁ δικαστὴς δὲν ἤθελεν δυνηθῇ νὰ ἐρευνήσῃ ἂν τῷόντι ὑπάρχωσι καὶ τὰ ἀπαιτούμενα νόμιμα παντὸς ἐθίμου προσόντα, ὁ δὲ ὀμνύων δὲν ἤθελε βεβαιώσει καθαρὰ πραγματικὰ περιστατικά.

Ἀπόφ. 5243 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

(α) Τὰ πρὸς ὕπαρξιν τοῦ ἐθίμου παραδείγματα εἶναι περιττὸν νὰ ἀντιγράφωνται ἐν τῇ ἀποφάσει, ὅταν αὕτη ἀναφέρηται εἰς τὰ ἔγγραφα, ἐν οἷς διαλαμβάνονται. (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 176 τοῦ 1850).

ἀποδείξεως ἐθίμου, τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως δὲν δύναται νὰ τεθῇ παρὰ τοῦ δικαστοῦ γενικῶς καὶ νὰ ζητηθῇ ἁπλῶς, ἂν τὸ προτεινόμενον ἔθιμον ὑπάρχῃ εἰς τὸν δεῖνα τόπον. αὐτ. σ. 388, § 22.

§ 4. Τὰ ἔθιμα καὶ αἱ συνήθειαι ὑπερισχύουν ὅπου ἐπεκράτησαν, καὶ δύνανται ν' ἀποδειχθῶσι καὶ διὰ μαρτυριῶν, αἱ ὁποῖαι, προσαχθεῖσαι, γίνονται κοινὰ μέσα, καὶ ἕκαστος τῶν διαδίκων ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ χρῆσιν (1). αὐτ. σ. 389 § 23.

§ 5. Τὰ ἔθιμα δὲν τεκμαίρονται ἀπὸ διαθήκας καὶ σύμφωνα διαλαμβάνοντα ἁπλῶς συμφωνίας, οὔτε διὰ πιστοποιητικῶν τῶν ἀρχῶν· ἡ ἀπόδειξις πρέπει νὰ στηρίζηται εἰς σειρὰν παραδειγμάτων (2), καθ' ἃ τὸ ἔθιμον ἐφηρμόσθη. αὐτ. σ. 391 § 24.

§ 6. Προκειμένου λόγου περὶ ἀρχῆς τοῦ τουρκ. δικ. περὶ τουρκ. θεσμίων, παραδόσεων ἢ ξένων νόμων, ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόδειξις. αὐτ. σ. 391 § 25.

§ 7. Οἱ ξένοι νόμοι, ὅταν πρόκηται περὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν, θεωροῦνται ὡς πραγματικὰ διδόμενα, καὶ ὡς τοιαῦτα εἶναι ἀντικείμενον ἀποδείξεως κατὰ τὸ 245 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικ., αἱ δὲ ἀποφάσεις τῶν δικ. ἀποφηναμένων περὶ αὐτῶν κατὰ πεποίθησιν ὡς περὶ πραγματικῶν ἀντικειμένων, δὲν δύνανται νὰ προσβληθῶσι διὰ κακὴν ἐφαρμογὴν ἢ ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν τῶν τοιούτων νόμων. αὐτ. σ. 391 § 26.

§ 8. Τὰ ἔθιμα καὶ αἱ συνήθειαι, ὅπου ἐπεκράτησαν, ὑπερισχύουν ἀπὸ τὸν νόμον, καὶ μόνον ὅταν δὲν ὑπάρχουν ταῦτα, ὁ δικαστὴς

---

(1) Κατ' ἔθιμον, δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων ἀντικείμενον ὑπερβαῖνον τὰς 50 δραχ.:

Ἀπόφ . . . .

« Ἐπειδὴ δὲν εἶναι βάσιμος καὶ ὁ δεύτερος τῆς ἀναιρέσεως λόγος, ὅτι τὸ δικαστήριον ὤφειλε νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι κατ' ἔθιμον αἱ τοιαῦται ἀγοραὶ γίνονται ἀγράφως, καθότι καὶ ὁ νόμος δὲν ἀπαγορεύει τοῦ νὰ γίνηται ἀγράφως ἀγορὰ κινητῶν πραγμάτων, ἀλλ' ἀπαγορεύει (ἄρθρ. 300 πολ. δικ.) ν' ἀποδειχθοῦν αὗται διὰ μαρτύρων, ὅταν ὑπερβαίνουν τὴν ἀξίαν τῶν 50 δραχμῶν· καὶ δὲν συντρέχει οὐδεμία παρὰ τοῦ νόμου προβλεπομένη ἐξαίρεσις, ἡ δὲ ἀναιρεσείουσα δὲν ἐπρότεινεν, οὐδ' ἐζήτησε ν' ἀποδείξῃ, ὅτι κατ' ἔθιμον αἱ τοιαῦται ἀγοραὶ ἀποδεικνύονται διὰ μαρτύρων· καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ δικαστήριον δὲν ἠδύνατο νὰ συγχωρήσῃ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἐθίμου περὶ ἀγράφου ἀγορᾶς, καθὸ πάντῃ περιττῆς καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀποφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 33 τοῦ 1848.—Ορα κατωτ. § 11.

(2) Ὅρα ἀνωτ. § 2 ὑποσημ.

προσφεύγει εἰς τὸ ῥωμ. δίκαιον· ὅθεν πρέπει νὰ ἐπιτρέπηται ἡ ἀπόδειξίς των, αὐτ. σ. 393 § 27.

§ 9. Τὰ ἔθιμα καταργοῦσι τοὺς νόμους; αὐτ. σελ. 394 § 28. Οὐδεμία συνήθεια δύναται νὰ ἀκυρώσῃ (1) ῥητὰς διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου. Ὅρα τὴν λ. Αρμενόπουλος σελ. 400, § 29.

---

(1) Ἔθιμον ἀντιβαῖνον εἰς ῥητὴν τοῦ ἐμπ. νόμου διάταξιν εἶναι δεκτόν;

Ἀποφ. « Ἐπειδὴ ὁ ἐφεσίβλητος (ἰσχυριζόμενος ὅτι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος συνεστήθη ἐν Βονίτσῃ προφορικῶς συνάλλαγμα ναυλώσεως, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου παρέδωκεν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα διάφορα χρυσογαΐτανα διὰ νὰ μεταφέρῃ μὲ τὸ πλοῖόν του καὶ παραδώσῃ αὐτὰ εἰς τὸν ἐν Πάτραις ἔμπορον Μ. Γεωργόπουλον, καὶ ὅτι ὁ ἐκκαλῶν, παραλαβὼν τὰ εἰρημένα χρυσογαΐτανα, μετέβη μὲν εἰς Πάτρας, δὲν παρέδωκεν ὅμως αὐτὰ εἰς τὸν ῥηθέντα Μ. Γ.) ἐκίνησεν ἐνώπιον τοῦ ἐμπορικοῦ τμήματος τῶν ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν τὴν ἀπὸ 13 Ἰουνίου 1848 ἀγωγήν του, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐκκαλῶν νὰ τῷ παραδώσῃ τὰ χρυσογαΐτανα, τὰ ὁποῖα ἀνεδέχθη μετὰ προηγουμένην συμφωνίαν ναυλώσεως νὰ μεταφέρῃ εἰς Πάτρας, ἢ τὴν ἀξίαν αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀναφυεῖσα διαφορὰ, ἕνεκα τῆς ἀνωτέρω ἐκτεθείσης συμβάσεως, ὑπάγεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ περὶ ἁρμοδιότητος τῶν ἐμποροδικείων νόμου, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐμποροδικῶν· ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅτι, ἀρνουμένου τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως, πᾶσα ἀπαίτησις τοῦ ἐφεσιβλήτου περὶ τῶν χρυσογαϊτάνων, ὑπάγεται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, δὲν εἶναι βάσιμος, καθότι ἡ ἄρνησις τοῦ ἐκκαλοῦντος δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὴν πρᾶξιν καὶ νὰ καταστήσῃ τὸ ἐμποροδικεῖον ἀναρμόδιον, ἀφοῦ ἡ πρᾶξις, ὡς ἐκτίθεται παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου, εἶναι, δυνάμει τοῦ νόμου, ἐμπορική, ἀλλ' ἁπλῶς ὑποχρεοῖ τὸν ἐφεσίβλητον ν' ἀποδείξῃ τὸν περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ συναλλάγματος ἰσχυρισμόν του (α).

Ἐπειδὴ ὀρθῶς τὸ ἐμπορικὸν τμῆμα τῶν ἐν Πάτραις Πρωτοδικῶν, διὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεώς του, ἐσκέφθη, ὅτι, ἀρνουμένου τοῦ ἐκκαλοῦντος πλοιάρχου τὴν ὕπαρξιν τοῦ συναλλάγματος, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν αὐτοῦ ἔλαβε, κατὰ τὴν 8 Ἀπριλίου 1848 ἐν τῷ λιμένι τῆς Βονίτσης, παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου, τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ αὐτοῦ ἐνδιαλαμβανόμενα ἐμπορεύματα, διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτὰ πρὸς τὸν Πάτραις Μ. Γ., δὲν δύναται ὁ ἐφεσίβλητος ν' ἀποδείξῃ τὸν περὶ ναυλώσεως καὶ φορτώσεως ἰσχυρισμόν του διὰ μαρτύρων, καθότι κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 273 καὶ 281 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ῥητῶς ἀπαιτεῖται τὰ ναυλωτικὰ καὶ αἱ φορτωτικαὶ νὰ συντάττωνται ἐγγράφως· διὰ τῆς ἐξαιρετικῆς δὲ ταύτης διατάξεως ὁ νομοθέτης ἐννόησε ν' ἀποκλείσῃ τὴν εἰς τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις ἐπιτρεπομένην ἐμμάρτυρον ἀπόδειξιν (β).

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου, αἵτινες συνᾴδουσι καὶ

(α) Ὅρα Ἁρμοδιότης ἐμπ.
(β) Ὅρα τὴν λέξ. α) Πλοῖον.—β) Μάρτυρες.—γ) Ἀρμενόπουλ. σ. 400.

§ 10. Εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν νῆσον δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἔθιμον, μὴ τηρούμενον παρὰ τῶν ἀνατολικῶν. αὐτ. σελ. 407 § 30.

§ 11. Δύνανται νὰ ἰσχύωσιν ἔθιμα, ἀντιβαίνοντα εἰς τὰς διατάξεις τῆς πολιτ. δικον.; οἷον εἶναι τὸ νὰ ἐπιτρέπηται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις εἰς ἀντικείμενα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐκείνη τὴν ἀποκλείει (1); Ὄχι. αὐτ. σελ. 409 § 31. (Ὅρα κατωτ. § 50).

§ 12. Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ προικισθεῖσα ἀπὸ τὸν πατέρα της θυγάτηρ, δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ μερίδιον ἐκ τῆς περιουσίας του; Ναί. αὐτ. σ. 410, § 32.—Ἐν Ἀραχώβῃ; αὐτ. § 33. — Κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τῶν Καλαβρύτων ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ, ἀποθανόντος τοῦ πατρὸς καὶ ὑπανδρευομένων τῶν ἀδελφῶν ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, δὲν δύνανται ἐκεῖναι, λαβοῦσαι τὴν προῖκά των, νὰ ζητήσουν διανομὴν κληρονομικῶν πατρικῶν κτημάτων; Μάρτυρες τινὲς ἐβεβαίωσαν τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἐθίμου τούτου· ἀλλ' ἕτεροι (καὶ διὰ τοῦτο τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν δὲν τὸ παρεδέχθη) κατέθεσαν ὅτι ἰσχύει τότε μόνον, ὅταν, προικισθεῖσαι ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς των, ἔδιδον εἰς αὐτοὺς ὑπόσχεσιν ἔγγραφον, παραιτούμεναι τῶν ἐπὶ τῆς πατρομητρικῆς περιουσίας ἀξιώσεών των. αὐτ. σ. 410 § 34.—Εἰς Μέγαρα ἰσχύει ἔθιμον, καθ' ὃ θυγατέρες, προικισθεῖσαι, δὲν ἔχουν δικαίωμα κληρονομίας ἐπὶ τῆς πατρικῆς περιουσίας των; αὐτ. σ. 411, § 35.— Ὑπάρχει εἰς Μέγαρα ἔθιμον, καθ' ὃ τὰ θήλεα ἀποκλείονται τῆς τῶν γονέων κληρονομίας, καὶ ὅταν μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων των προικισθῶσι παρὰ τοῦ ἐπιζῶντος θείου ἢ πάππου των;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ 5718 ἀπόφασιν τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου, ἔπρεπε ν' ἀποδείξῃ ὁ ἐφεσίβλητος Γ. Π. ὅτι ὑπῆρχε πολυχρό-

---

μὲ τὸν νόμον 32, τίτλ. 3, βιβλ. Α'. τῶν Πανδεκτῶν, τὰ ἔθιμα δὲν ἔχουσιν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἰσχὺν νόμου, εἰμὴ ὅταν σιωπᾷ ὁ θετικὸς νόμος, ἢ ὁ ἴδιος τὸ ἐπικαλεῖται, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν διατάξεών του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὑπάρχει ῥητὸς νόμος, ὅστις ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως ἀπαιτεῖ τὰ ναυλωτικὰ καὶ αἱ φορτωτικαὶ νὰ γίνωνται ἐγγράφως· τὸ δὲ ἀπὸ 23 Φεβρουαρ. 1835 Β. διάταγμα, τὸ ὁποῖον ἐπικαλεῖται ὁ ἐφεσίβλητος, ἀφορᾷ μόνον τοὺς πολ. νόμους τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων, ἕνεκα δὲ τούτου δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τὰς ἐμπορικὰς συμβάσεις, ἐκτὸς ἐὰν αὗται ἔχωσι σχέσιν μὲ ζητήματα τοῦ πολιτικοῦ δικαίου, αἵτινες κανονίζονται ἀπὸ τὸν ἐμπορικὸν νόμον, περὶ τοῦ ὁποίου οὐδὲν διαλαμβάνει τὸ προμνησθὲν Β. διάταγμα, ἂν καὶ τοῦτο ἐδημοσιεύθη καὶ ἔλαβεν ἰσχὺν μετὰ τὸν ἐμπορικὸν νόμον. »

Ἀπόφ. 375 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4909).
—Ὅρα κ. ἀνωτ. § 1.

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 4 ὑποσημ.—Ὅρα καὶ τὴν ὧδε προηγουμένην σημείωσιν.

νιον ἐν Μεγάροις ἔθιμον, καθ' ὃ ἀποκλείονται τῆς τῶν γονέων κληρονομίας τὰ θήλεα τέκνα παρὰ τῶν ἀῤῥένων, ὅταν ταῦτα, ζώντων τῶν γονέων, ἐπροικίσθησαν παρ' αὐτῶν ἤ, μετὰ τὸν θάνατον τούτων παρὰ τῶν συγγενῶν των πρὸς πατρὸς ἢ πρὸς μητρός. Ἐνταῦθα δὲ ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς ἐκ τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδεικνύονται ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως τὰ γεγονότα ὅτι ὁ πρὸς πατρὸς πάππος τῆς ἐκκαλούσης συνέταξε τὸ περὶ τῆς προικὸς αὐτῆς ἐξωφύλλιον, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸ εἰς τὸν πατέρα τοῦ γαμβροῦ, ὅστις τὸ ἀπεδέχθη· ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πάππου ἐξεπλήρωσαν τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην αἱ θεῖαι τῆς Β. μετὰ τῶν συζύγων των, δὲν ἀποδεικνύεται ὅμως ἐν γένει ἡ ὕπαρξις τοῦ προταθέντος ἐθίμου, ὅτι, δηλαδὴ, ἀποκλείονται τὰ θήλεα τῆς τῶν γονέων κληρονομίας, καὶ ὅταν μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων των προικισθῶσι παρὰ τοῦ ἐπιζῶντος θείου ἢ πάππου των. διότι οἱ μάρτυρες καταθέτοντες ὅτι ὑπάρχει δῆθεν τοιοῦτον ἔθιμον σχετικῶς καὶ ὡς πρὸς αὐτὰ τὰ προικοδοτοῦντα πρόσωπα, δὲν ἀναφέρουσιν ὅμως παράδειγμά τι, καθόσον ἀφορᾷ τὴν προικοδοσίαν ἀπὸ μέρους τοῦ πάππου, ἕνα δὲ μόνον παράδειγμα ἀναφέρουσι καθόσον ἀφορᾷ τὴν προικοδοσίαν τῶν θείων, ἐνῷ τὰ ἔθιμα, κατὰ νόμον, πρέπει διὰ πολλῶν ν' ἀποδεικνύωνται παραδειγμάτων, πολυχρονίως καὶ ἀδιακόπως ἐπαναλαμβανομένων (νόμος 1 Κώδικος 8 53)· ἑπομένως δὲν ἀπεδείχθη τὸ ἐπιδληθὲν εἰς τὸν Γ. Π. θέμα, καὶ ἔπρεπε τὸ ἐνταῦθα πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 9615 ἀποφάσεώς του, ν' ἀποῤῥίψῃ τὴν ἀντίῤῥησιν τοῦ Γ. Π. ὅτι ἡ ἀντίδικός του δὲν ἔχει δικαίωμα κληρονομικὸν, ἀποκλειομένης παρὰ τοῦ ἐθίμου, καὶ κατὰ συνέπειαν ν' ἀποῤῥίψῃ καὶ τὴν ἀνακοπὴν του κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4656 ἐρήμης ἀποφάσεώς· ὅθεν ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις εἶναι μεταῤῥυθμητέα.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 4611 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

—**Ὑπάρχει εἰς Ἀθήνας ἔθιμον, κατὰ τὸ ὁποῖον θυγατέρες προικισθεῖσαι δὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι μερίδα κληρονομίας ἐκ τῆς περιουσίας τῶν γονέων;**

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἐν τῇ ἐφέσει λόγον τῆς ἐκκαλούσης ὅτι διὰ νὰ θεωρηθῇ ἀποδεδειγμένον τὸ ἔθιμον ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσι παραδείγματα γενομένων μὲν, ἀλλ' ἀποτυχουσῶν ἀπαιτήσεων κληρονομίας, ἢ τουλάχιστον νὰ ἐξάγηται ὅτι αἱ μὴ ἀπαιτήσασαί τι περιπλέον τῆς δοθείσης αὐταῖς προικὸς, εἶχον λάβει ὡς προῖκα ἔλασσον τῆς ἀνηκούσης αὐταῖς κληρονομικῆς μερίδος, ὁ λόγος οὗτος δὲν ἔχει βάσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου. διότι ἡ σπάνις ἢ καὶ παντελὴς ἔλλειψις ἀπαιτήσεων ἐναντίον τοῦ ἐθίμου ἐνισχύει μάλιστα αὐτὸ, ὁσάκις πηγάζει ἐκ πεποιθήσεως περὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς αὐτοῦ ἰσχύος· τοῦτο δὲ σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν κατὰ τὴν παροῦσαν δίκην ληφθεισῶν μαρτυριῶν, κατὰ τὰς ὁποίας, ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ἦτον ἡ δοθεῖσα εἰς τὰς θυγατέρας προὶξ, δὲν ἠδύναντο πλέον αὗται ν' ἀπαιτήσωσι κληρονομίαν, περὶ οὗ ἀνέφερον καὶ ῥητὰ παραδείγματα· ὅσον δ' ἀνάγεται εἰς τὸ τεμ. κά τῶν Βασιλικῶν (41, 7), τοῦτο ἀποφαίνεται ὅτι ἡ θέλησις τοῦ πατρὸς δὲν δύναται ν' ἀφαιρέσῃ δικαιώματα, χορηγούμενα ἀπὸ τὸν περὶ κληρονομίας νόμον· ἐνταῦθα ὅμως πρόκειται περὶ ἀποδεδειγμένου ἐθίμου, ὅπερ εἶναι τοῦ νόμου ἐπικρατέστερον.

Ἐπειδὴ εἰς τὰς λοιπὰς τῶν μερῶν προτάσεις, καθὸ γινομένας ἐν περι-

πτώσει, καθ' ἣν τυχὸν δὲν ἤθελε θεωρηθῆ ὡς ἀποδειχθὲν τὸ ἔθιμον, δὲν δύναται νὰ προβῆ τὸ δικαστήριον.

Διὰ ταῦτα κτλ.»

'Απόφ. 5084 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

'Εναντία. Δὲν ὑπάρχει ἔθιμον ἐν Ἀθήναις, καθ' ὃ αἱ προικισθεῖσαι ὑπὸ τοῦ πατρὸς θυγατέρες δὲν λαμβάνουν μέρος εἰς τὴν πατρικὴν περιουσίαν. Ὅρα τὴν λέξιν Ἀρμενόπουλος σελ. 413, § 38.

— Ὑπάρχει ἔθιμον ἐν Λαμίᾳ, καθ' ὃ θυγατέρες, προικισθεῖσαι παρὰ πατρὸς ἢ ἀδελφοῦ, χάνουσι τὸ ἐπὶ τῆς πατρομητρικῆς περιουσίας κληρονομικὸν δικαίωμα; Ὅρα τὴν λέξιν Ἀρμενόπουλος σελ. 412, § 37.

Ἐν Νάξῳ ἰσχύει ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ προικισθεῖσα ἅπαξ ὑπὸ τοῦ πατρὸς δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν συμπλήρωσιν τῆς νομίμου μερίδος; αὐτ. § 39.

§ 13. Τῶν ἐθίμων τὸ κράτος δὲν ἀναφέρεται εἰς ὑποθέσεις παρελθούσας εἴτε λαβούσας χώραν πρὸ τοῦ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 νόμου, ἀλλὰ καὶ εἰς ὑποθέσεις λαβούσας χώραν μετὰ τὸν νόμον αὐτόν. Ὅρα τὴν λέξιν Ἀρμενόπουλος σελ. 412 § 37.

§ 14. Δὲν ὑπάρχει ἔθιμον εἰς Τῆνον, καθ' ὃ, ἅμα γίνῃ ἡ περὶ ἀγοραπωλησίας συμφωνία, ὁ ἀγοραστὴς γίνεται κύριος τοῦ κτήματος καὶ δύναται, ἄνευ παραδόσεως, νὰ τὸ διεκδικήσῃ. αὐτ. σελ. 414, § 40.

§ 15. Ὑπάρχει εἰς Τῆνον ἔθιμον, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἡ κυριότης τῶν ἀκινήτων μεταβιβάζεται διὰ τῆς συμφωνίας μόνον τῆς ἀγοραπωλησίας, καὶ ἄνευ τῆς παραδόσεως, τὸ δὲ ἔθιμον τοῦτο ἔχει καὶ ὅρους τινάς. αὐτ. σελ. 415, § 41.

§ 16. Ὑπῆρξεν εἰς τὰς Ἀθήνας ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ γείτονες ἔχαιρον δικαίωμα προτιμήσεως εἰς τρόπον ὥστε, ἐὰν ἐγίνετο ἀπροφώνητος ἡ πώλησις, ὁ γείτων, παρακαταθέτων τὸ τίμημα, ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ τὸ κτῆμα; αὐτόθι § 42.

§ 17. Κατὰ τὸ γραπτὸν ἔθιμον Θήρας πρὸς ἀπόλαυσιν τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως ἐπὶ τῶν συγγενικῶν κτημάτων, ἀπαιτεῖται α) νὰ προσφέρῃ ὁ προτιμώμενος τὸ δοθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ τίμημα· καὶ β') νὰ τὸ παρακαταθέσῃ, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, ἐν τῇ Καγγελαρίᾳ. αὐτ. σελ. 416, § 43.

§ 18. Ὑπάρχει ἐν Σύρῳ ἔγγραφον ἔθιμον κανονίζον τὰ δικαιώματα τῶν συγγενῶν ἐπὶ τῶν συγγενικῶν κτημάτων. αὐτ. σελ. 417, § 44.

§ 19. Ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἴσχυεν ἔθιμον, δυνάμει τοῦ ὁποίου

οἱ γείτονες εἶχον δικαίωμα προτιμήσεως εἰς τὰς ἀγορὰς, προκαταβάλλοντες τὸ τίμημα. αὐτ. σελ. 417, § 45.

§ 20. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ προτιμῶνται οἱ συγγενεῖς τοῦ πωλητοῦ, ἂν καὶ μὴ ὄντες ἐξ ἀδιαιρέτου κοινωνοί; αὐτ. σελ. 418 § 46.

§ 21. Κατὰ τὸ 1830 ὑπῆρχεν ἐν Ἀθήναις συνήθεια, καθ' ἣν δύο σύζυγοι ἠδύναντο νὰ πωλήσωσι προικῷον κτῆμα ἐπὶ νοτάρου καὶ ἐπὶ μαρτύρων, καθ' ἣν ἡ ἀντικατάστασις τοῦ προικῴου (1) κτήματος δὲν ἦτον ὑποχρεωτική; αὐτ. σελ. 419, § 47. — Ὅρα καὶ τὸν ἑπόμενον §.

§ 22. Δὲν ὑπάρχει ἐν Ἀθήναις ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ σύζυγοι δύνανται νὰ πωλῶσι τὸ προικῷον κτῆμα συναινέσει αὐτῆς. σελ. 421, § 50.

§ 23. Ἐπικρατεῖ εἰς Ἄμφισσαν καὶ Λαμίαν ἔθιμον, καθ' ὃ τὰ προικῷα δύνανται νὰ ἐκποιηθῶσι δι' ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου ἐγγράφου καὶ νὰ ἀντικατασταθῶσι διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου; σελ. 421, § 49. (Ὅρα τὴν λέξιν Προίξ).

§ 24. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ πρόκριτοι ἐδανείζοντο, καὶ αἱ κοινότητες ὑπεχρεοῦντο εἰς τὴν ἐξόφλησιν; σελ. 420, § 48.

§ 25. Ὑπάρχει κατὰ τὴν δυτ. Ἑλλάδα ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ ἀνεκτίμητος προὶξ δὲν κινδυνεύει εἰς τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ κινητὰ προικῷα δὲν ἐκτιμῶνται, καὶ ὅτι οἱ κληρονόμοι τοῦ ἀνδρὸς ὀφείλουν νὰ τὴν ἐπιστρέψουν σῶαν. σελ. 422, § 51.

---

(1) Κατὰ τὸν νόμον (Ἁρμ. βιβλ. γ. τίτλ. γ § 62) ἡ πώλησις προικῴου κτήματος δὲν ἰσχύει. Δὲν ἀπέδειξε δὲ ὁ διάδικος . . . ὅτι ἐν Ἀθήναις ἰσχύει ἔθιμον, καθ' ὃ, συναινέσει καὶ κατ' ἐντολὴν τῆς συζύγου, ἠδύνατο νὰ ἐκποιηθῇ προικῷον κτῆμα.

Ἀποφ. 5790 τῆς 9 Ἰουν. 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ.—Ὅρα τὴν λέξ. Προίξ.

— Ἐν Ἀθήναις ὑπάρχει ἔθιμον καθιερωμένον διὰ πολυχρονίου καὶ ἀδιακόπου συνηθείας, καθ' ὃ οἱ σύζυγοι δι' ἀνάγκας οἰκιακὰς ἠδύναντο νὰ πωλήσωσι προικῷά των κτήματα συναινέσει καὶ τῶν συζύγων των παρόντων εἰς τὴν πώλησιν. (Ἀποφ. 2384 τῆς 8 8βρίου 1842 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.).

— Ὑπῆρχεν ἐν Ἀθήναις ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ σύζυγοι ἠδύναντο, συναινέσει τοῦ συζύγου των, νὰ πωλήσωσι προικῷον κτῆμα; Ὁ Ἀρ. Π. διὰ τῆς ἀποφ. 81 τοῦ 1848 παρέπεμψε τὴν περὶ τούτου ἐκδίκασιν εἰς τὸ δικ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

— Ἐν Ἄνδρῳ ἴσχυε κατὰ τὸ 1834 ἔθιμον, καθ' ὃ αἱ γυναῖκες ἠδύναντο νὰ πωλῶσιν ἐγκύρως, συναινέσει τῶν συζύγων των, προικῷα κτήματα.

Ἀποφ. 5003 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 26. Τὸ ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ ἐπίτροποι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ πωλῶσιν ἄνευ ἀδείας τὰ ἀκίνητα κτήματα τῶν ὀρφανῶν (1), ἀντιβαίνει εἰς τὴν χρηστοήθειαν; σελ. 423, § 52.

§ 27. Ἡ ὕπαρξις ἐθίμου δύναται νὰ προταχθῇ καὶ κατ' ἔφεσιν. σελ. 423.

Τὸ ἔθιμον δύναται καὶ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν νὰ ἐπικαλεσθῇ τίς.—

Απόφ. «Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων δηλοῦται, προταθείσης παρὰ τῶν νῦν ἀναιρεσειόντων ἐνστάσεως περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς αἰτήσεως τῆς ἀντιδίκου της τοῦ νὰ ἐπιτραπῇ εἰς αὐτοὺς ἡ ἀπόδειξις ἐθίμου, ὡς μὴ γενομένης τῆς αἰτήσεως ταύτης πρωτοδίκως, ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν ἡ τοιαύτη ἔνστασις, καθόσον εἰς πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν δύναταί τις νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἰσχὺν ἐθίμου ἰσοδυναμοῦντος μὲ νόμον, ὡς δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ τοὺς νόμους αὐτούς· ἑπομένως δὲν παρεβιάσθη, ὡς διϊσχυρίζονται οἱ ἀναιρεσείοντες, ἡ διάταξις τοῦ 160 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν ἀπὸ 23 Δεκεμβρ. τοῦ 1835 νόμον, *τὰ ἔθιμα, ὅσα πολυχρόνιος καὶ ἀδιάκοπος συνήθεια ἢ δικαστικαὶ ἀποφάσεις καθιέρωσαν*, ἔχουσι πλήρη ἰσχὺν ἐν τῇ Ἑλλάδι· δυνάμει δὲ τούτου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν διατάξαν κατ' αἴτησιν, ὡς εἴρηται, τῆς ἀναιρεσειβλήτου τὴν ἀπόδειξιν ἐθίμου, ἐπικρατήσαντος ἐν Τήνῳ, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ μητέρες ὡς φυσικοὶ καὶ νόμιμοι ἐπίτροποι ἐδύναντο νὰ συμβιβασθῶσιν ἐγκύρως ἐπὶ δικαιωμάτων τῶν ἀφηλίκων ὀρφανῶν, χωρὶς νὰ προαπαιτῆται εἰς τοῦτο ἔγκρισις δικαστικῆς τινος ἀρχῆς, καὶ προταχθεισῶν κατὰ συνέπειαν διαφόρων μαρτυρικῶν ἀποδείξεων, βασιζομένων ἐπὶ διαφόρων παραδειγμάτων, ἐπείσθη ὅτι *ἐπεκράτησε* τοιοῦτον ἔθιμον, καὶ τόσον διὰ τῆς ἐκφράσεως ταύτης, ἥτις σημαίνει τὴν ἀδιάκοπον διάρκειαν, ὅσον καὶ διὰ τῆς τελευταίας ἐν τῇ ὁριστικῇ αὐτοῦ ἀποφάσει σκέψεώς του, φερούσης, ὅτι τὸ *ἔθιμον ἔχει ἰσχὺν, ὅταν καθιερόνηται* οὐ μόνον διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἀλλὰ καὶ *διὰ μόνης τῆς πολυχρονίου συνηθείας*, παρεδέχθη προφανῶς ὡς ὅρους

(1) Ὑπάρχει εἰς Γύθειον ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ ἐπίτροποι δύνανται ν' ἀπαλλοτριῶσι τὰ ὀρφανικὰ κτήματα;
(Ὅρα τὴν λέξ. Γύθειον).

Τὰ ἔθιμα, εἴτε ἀπαγορευτικὰ εἴτε ἐπιτακτικὰ εἰσὶν, ὑπερισχύουν τοῦ νόμου· οἱ ἐπίτροποι ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ συμβιβάζεσθαι.
Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγ. 163 τοῦ 1847, ἣν κατωτ. § 27.

οὐσιώδεις τῆς ἰσχύος τοῦ τοιούτου ἐθίμου τὸ πολυχρόνιον καὶ τὸ ἀδιάκοπον αὐτοῦ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ εἰρημένου νόμου· οὐδὲ ἦτον ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ ὑποβάλῃ, ὡς οἱ ἀναιρεσείοντες ἀξιοῦσιν, εἰς ἀπόδειξιν τοὺς τοιούτους ὅρους, καθότι εἰς τὸ περὶ ἀποδείξεως θέμα τοῦ ἐθίμου ἐμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ ὅροι οὗτοι, καὶ μᾶλλον ὤφειλε νὰ τοὺς ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς ἀποδείξεως τοῦ τεθέντος θέματος, καὶ νὰ πεισθῇ περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν ἐντεῦθεν, ὅπερ καὶ ἐγένετο· ὅθεν ὁ εἰς τὴν παραγνώρισιν δῆθεν τῶν ὅρων τῆς νομικῆς ἰσχύος τοῦ ἐθίμου στηριζόμενος πρῶτος ἀναιρέσεως λόγος εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ οἱ ἐφεξῆς τρεῖς λόγοι τῶν ἐγγράφων προτάσεων ὅτι τὸ εἰρημένον ἔθιμον ἀντιβαίνει εἰς νόμους ἀπαγορευτικοὺς, προσβάλλει τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ ἀποβλέπει συμφωνίαν ἀπηγορευμένην περὶ διατροφῆς ἀνηλίκων, εἶναί ἀνυπόστατοι ὁμοῦ καὶ ἀνίσχυροι· διότι, κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ εἰρημένου νόμου τῆς 23 Φεβρουαρίου 1835, τὰ ἔθιμα μάλιστα ἀποδεικνυόμενα ὑπερισχύουσι παντὸς νόμου, εἴτε ἀπαγορευτικοῦ, εἴτε ἐπιτακτικοῦ, καὶ προσέτι τὸ προκείμενον ἔθιμον, ἀφορῶν συμβιβασμὸν περὶ πολιτικῶν ἀποζημιώσεων, δὲν δύναταί νὰ θεωρηθῇ οὐδαμῶς ὡς προσβλητικὸν τῶν χρηστῶν ἠθῶν, οὐδὲ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς συμφωνία περὶ μελλούσης διατροφῆς ἀνηλίκων. »

Ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 163 τοῦ 1847.

— Ταυτὰ καὶ ἡ ἀπόφ. 3471 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. Ὅρα κατωτέρω § 67.

§ 28. Ὑπάρχει ἐν Νάξῳ ἔθιμον περὶ τοῦ τρόπου τῆς συντάξεως τῶν δωρητηρίων ἐγγράφων; Ὅρα τὴν λέξιν Ἀρμενόπουλος σ. 423, § 53.

§ 29. Ἐπὶ τουρκοκρατίας ἐσυγχωροῦντο δωρεαὶ μεταξὺ συζύγων; αὐτ. σ. 424, § 54.

§ 30. Ὑπάρχει ἔθιμον εἰς Ἀθήνας, καθ' ὃ οἱ εἰς β' γάμον ἐρχόμενοι ἄνδρες ἢ γυναῖκες μετὰ προσώπων εἰς πρῶτον γάμον ἐρχομένων, δίδουσι προγαμιαίαν δωρεὰν οἱ πρῶτοι πρὸς τοὺς δευτέρους, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἔγγραφος συμφωνία, φέρουσα τὰς ἀναγκαίας ὑπογραφάς. αὐτ. σ. 424, § 55.

§ 31. Εἰς Σίφνον ἰσχύει ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ προικισθέντες ὑπὸ τῶν γονέων παῖδες δὲν ἔχουν δικαίωμα κληρονομικὸν ἐπὶ τῆς πατρικῆς περιουσίας; αὐτ. σ. 425 § 56.—Ὅρα ἀνωτ. § 12.

§ 32. Ὑπάρχει εἰς Σπάρτην, καὶ ἰδίως εἰς Μαυροβούνιον, Γύθιον καὶ Τρίνησαν, ἔθιμον πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων, καθ' ὃ, ὅταν ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ἐγκαταλιμπάνων τέκνα, καὶ ἔπειτα τελευτήσωσι

καὶ ταῦτα, ἡ χήρα αὐτοῦ, ἐὰν ἔλθῃ εἰς δεύτερον γάμον μετὰ τὸν πένθιμον χρόνον, δὲν κληρονομεῖ τὰ ἐπιζήσαντα τοῦ πατρὸς τέκνα, ἤτοι τὴν περιελθοῦσαν εἰς αὐτὰ περιουσίαν τοῦ προτελευτήσαντος πατρός των, ἀλλὰ κληρονομοῦσι ταύτην οἱ συγγενεῖς του, καὶ τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς ἄνδρας καὶ εἰς γυναῖκας; ὅτι, ἀποθανούσης τῆς γυναικός, δὲν κληρονομεῖ ὁ σύζυγος τὴν προῖκα αὐτῆς, καὶ ἂν μετ' αὐτὴν ἀποθάνωσι καὶ τὰ τέκνα, ἀλλὰ λαμβάνουσι ταύτην οἱ συγγενεῖς; αὐτ. σ. 425, § 57.

§ 33. Εἰς Μάνην ἐπεκράτησε πολυχρόνιον ἔθιμον διατηρηθὲν ἀδιακόπως, κατὰ τὸ ὁποῖον, ὅταν τις ἀποθανὼν δὲν ἐγκατέλειπεν ἄρρενα τέκνα, ἀλλὰ μόνον θήλεα, οἱ αὐτάδελφοί του ἢ ἄλλοι ἐξ ἀρρενογονίας πλησιέστεροι συγγενεῖς του ἐλάμβανον ὑπὸ τὴν προστασίαν των τὰ θήλεα ταῦτα τέκνα, ἐφρόντιζον διὰ τὴν ἀνατροφὴν καὶ αποκατάστασιν αὐτῶν, καὶ τὰ ἐπροίκιζον ἐκ τῆς πατρικῆς περιουσίας, ἐκτὸς τῆς οἰκίας μετὰ τῆς συνεχομένης αὐτῇ περιοχῆς (γυρίσματα), ἡ ὁποία ἔμενεν εἰς αὐτούς· καὶ ὅτι πᾶσα συμφωνία γενομένη μεταξὺ τῶν γαμβρῶν καὶ αὐτῶν, περὶ τῶν πατρικῶν κτημάτων τῶν θηλέων, ἦτον ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά, τὸ δὲ ἔθιμον τοῦτο ἐπεκράτει πρὶν τοῦ 1800 ἔτους μέχρι τοῦ 1817, καὶ μετὰ ταῦτα ἔτι; αὐτ. σ. 426, § 58.

§ 34. Εἰς Καλάμας δὲν ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ γονεῖς δύνανται ν' ἀποκλείωσι τὰ τέκνα των, ἂν συναφθῶσιν εἰς γάμον ἄνευ τῆς συναινέσεώς των. αὐτ. σ. 426, § 59.

§ 35. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ αἱ μητέρες δὲν λαμβάνουν μερίδιον ἐκ τῆς περιουσίας τῶν συζύγων των, ἀλλὰ μικράν τινα χρηματικὴν ποσότητα, καὶ τότε, ὅταν ἀπεβάλλοντο ἀπὸ τὰ τέκνα των ἐκ τῆς πατρικῆς των οἰκίας; αὐτ. § 60.

§ 36. Εἰς τὰς Ἀθήνας ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ μήτηρ συνέτρεχε μὲ τὰ τέκνα εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ τὸ μερίδιόν των; αὐτ. § 61.

§ 37. Δὲν ἀποδείχθη ὅτι ἐν Ἀθήναις ἐπικρατεῖ ἔθιμον, καθ' ὃ αἱ γυναῖκες, καὶ ἄποροι ἂν δὲν ὦσιν, ἔχουσι τέκνου μερίδιον εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποθανόντος συζύγου.

Ἀποφ. 5213 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 38. Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες, ὁσάκις ρυθμίζουν ἰδιωτικὰς σχέσεις (π. χ. κληρονομικὰ δικαιώματα) δὲν ὑπερισχύουσι τοῦ πολιτικοῦ νόμου. Ὅρα τὴν λέξιν Αρμενόπουλος σ. 427, § 62, ά.

§ 39. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ περιουσία τῶν ἀρχιερέων καὶ ἐπισκόπων περιέρχεται εἰς τοὺς πλησιεστέρους συγγενεῖς αὐτῶν; Ναί. αὐτ. 6'.

§ 40. Ὑπάρχει ἔθιμον εἴς τινας νήσους, καθ' ὃ ἡ διαθήκη τῶν ἀρχιερέων ἰσχύει· μὴ ὑπαρχούσης δὲ διαθήκης, κληρονομοῦνται ὑπὸ τῶν συγγενῶν των; αὐτ. σ. 430, § 63.

§ 41. Κατὰ τὴν Μάνην ἰσχύει ἔθιμον, καθ' ὅ, ὅταν ἀπεβίονεν ὁ ἀνὴρ καὶ ἄφινε τέκνα, τὰ ὁποῖα μετ' αὐτὸν ἀπέθνησκον, ἡ δὲ χήρα ἐλευτεροῦ ταν δρεύετο μετὰ τὸ πένθιμον ἔτος, ἡ γυνὴ ἐλάμβανε μόνην τὴν προῖκά της; αὐτ. σ. 433, § 64.

§ 42. Ὑπάρχει ἐν Μυκόνῳ ἔθιμον, καθ' ὅ, παιδὸς ὀρφανεύσαντος τῆς μητρός του καὶ κληρονομήσαντος τὴν περιουσίαν της, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἀποθανόντος, κληρονομεῖ τὴν μητρικὴν περιουσίαν ὄχι μόνος ὁ πατήρ, ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς μητρὸς γονεῖς; αὐτ. § 65.

§ 43. Κατὰ τὸ τουρκικὸν δίκαιον (βλ. τὴν ἐν τῷ Εὐρ. λέξιν *Ὀθωμανικοὶ νόμοι*) μόνον τὸ ἕκτον μέρος τῆς κληρονομίας λαμβάνουσιν αἱ θυγατέρες. αὐτ. σ. 432, 433, § 66.

§ 44. Εἰς Ναύπλιον ἐπεκράτησε τὸ ἔθιμον τῆς τριμοιρίας (1); σ. 433, § 57.

§ 45. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ ἐνέργεια τῶν χηρευουσῶν μητέρων περὶ τὴν διανομὴν τῆς τῶν τέκνων της πατρικῆς περιουσίας καὶ προικοδότησιν τῶν θυγατέρων διὰ τῆς πατρικῆς ταύτης κοινῆς περιουσίας, γενομένης κατὰ τὸ δοκοῦν αὐταῖς; ἀπετέλει συνήθειαν ἀείποτε ὑποχρεωτικὴν διὰ τὰ τέκνα καὶ ἐπικρατοῦσαν καὶ μετὰ τὴν νέαν νομοθεσίαν; Δὲν ἀπεδείχθη· ἡ ἐνέργεια ὅμως θεωρεῖται νόμιμος, ὅταν οἱ ἀδελφοὶ παρόντες κατὰ τὴν προικοδότησιν τῆς ἀδελφῆς δὲν ἔκαμον ἀντίῤῥησιν τινά. αὐτ. σ. 434, § 68.

§ 46. Ὑπάρχει εἰς Ἄνδρον ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ διαθήκη τῶν ἀγραμμάτων δὲν ἴσχυε, φέρουσα τρεῖς ὑπογραφάς; αὐτ. § 69.

§ 47. Διαθήκη, συνταχθεῖσα κατὰ τὸ 1823 καὶ μὴ οὖσα σύμφωνος μὲ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς νόμους, εἶναι ἄκυρος, ὁ δὲ λόγος ὅτι οὗτοι δὲν ἐδημοσιεύθησαν, δὲν εἶναι ἰσχυρός. αὐτ. § 70.

§ 48. Ἡ ἀπόδειξις, ὅτι διαθήκη τὶς εἶναι ἰσχυρὰ κατ' ἔθιμον, ἐπικρατοῦν ἐν Τήνῳ, καὶ ἀντιβαῖνον εἰς τὸ περὶ διαθήκης ψήφισμα,

---

(1) Ἐν τῇ πόλει καὶ τῇ περιφερείᾳ Νησίου ὑπάρχει ἔθιμον περὶ τριμοιρίας; Ὄχι, διότι δὲν ἀπεδείχθη τὸ οὐσιῶδες πρὸς ἀναγνώρισιν κανόνος τινὸς ὡς ἐθίμου στοιχεῖον τῆς μετὰ προθέσεως ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ὡς ὑποχρεωτικοῦ, ἡ δὲ συμβιβαστικῶς καὶ πρὸς ἀποφυγὴν προσφυγῆς εἰς δικαστικὰς ἀρχὰς ἐφαρμογή του δὲν σημαίνει τί.

Ἀπόφ. 5146 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

(Ὅρα εἰς τὴν λέξ Βυζαντινὸν δίκαιον τὴν ἀποφ. 131 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ.).

δὲν ἰσχύει, καθότι τὸ ψήφισμα αὐτὸ ἠκύρωσεν ὅλα τὰ προϊσχύοντα ἔθιμα. αὐτ. σ. 535, § 71.

§ 49. Ἔθιμον, καθιερωμένον δῆθεν εἰς Σκόπελον μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, καθ' ὃ δὲν γίνεται μνεία εἰς τὰς διαθήκας περὶ τῆς ὁρκίσεως τῶν μαρτύρων, εἶναι παράλογον. αὐτ. § 72.

§ 50. Ἡ κατ' ἔθιμον γινομένη διαθήκη ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων. (Ὅρα καὶ ἀνωτ. § 11).

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄρθρ. 172, 244, 248 καὶ 250 τῆς πολ. δικονομ. τὰ δικαστήρια ὄχι μόνον δύνανται, ἀλλ' ὀφείλουν νὰ διατάξουν πᾶν ὅ,τι θεωροῦν συντελεστικὸν πρὸς ἀπόδειξιν καὶ διασάφισιν τῶν προβαλλομένων καὶ ἀμφισβητουμένων πραγμάτων, περὶ τῶν ὁποίων δὲν εἶναι δικανικῶς πεπεισμένα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 3182 ἀποφάσεώς του, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς βεβαιοῖ ὅτι ὁ Γ. Τ. εἶχε πρωτοδίκως ἰσχυρισθῆ, ὅτι κατὰ τὸ 1812 ὑπῆρχεν εἰς Ἄνδρον ἔθιμον, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ διαθῆκαι συνετάττοντο ὡς ἡ τοῦ πατρός του, τὴν ὁποίαν προσήγαγεν, ἀφ' ἑτέρου παρατηρεῖ ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον Σύρου ὤφειλε νὰ διατάξῃ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἐθίμου ὡς μόνην συντελεστικὴν πρὸς διασάφισιν τῆς ἀληθείας καὶ οὐχί, ὡς ἔπραξε, νὰ διατάξῃ ἂν ἡ διαθήκη ἐγένετο κατὰ τὴν ἐν Ἄνδρῳ τοπικὴν συνήθειαν, διότι τὸ ἔθιμον ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀποδείξεως· τὸ δὲ ἂν ἡ διαθήκη ἐγένετο κατὰ τὸ ἔθιμον, ἦτο τῆς κρίσεως τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σκέψεώς του ταύτης ὑπεχρέωσε διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεώς του τὸν Γ. Τ. ν' ἀποδείξῃ τὴν ὕπαρξιν τοῦ παρ' αὐτῆς ἐπικαλουμένου ἐθίμου, ὁ δὲ Τ. ἀναγκαίως μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὤφειλε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν εἰς αὐτὸν δι' αὐτῆς ἐπιβαλλομένην ὑποχρέωσιν· ὅθεν δὲν εἶναι ἀληθές, ὡς διατείνεται ἡ ἀναιρεσείουσα διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀναιρέσεως, ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐπέτρεψε τὴν ἐξέτασιν νέων μαρτύρων ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ περὶ διαθηκῶν ἐθίμου, περὶ τῆς ὁποίας εἶχον ἐξετασθῆ μάρτυρες πρωτοδίκως, καθότι ἐξ ἐναντίας, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, τὸ ἐφετεῖον ἐντὸς τῶν καθηκόντων του μετέβαλε τὸ τῆς ἀποδείξεως θέμα, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἐξετάσθησαν ἄλλοι μάρτυρες ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἀλλὰ μάρτυρες ἐπὶ διαφόρων θεμάτων, ὅπερ ὄχι μόνον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν νόμον, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ῥητῶς ἐπιτρέπεται.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 125 τοῦ 1848.

§ 51. Ὑπάρχει ἔθιμον εἰς Σύρον, καθ' ὃ ὁ γάμος φέρει αὐτοδικαίως τὴν κοινωνίαν τῶν ἀγαθῶν; Ὅρα τὴν λέξιν Ἀρμενόπουλος σελ. 436, § 73.

§ 52. Ὑπάρχει ἐν Ἄνδρῳ ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ σύζυγοι ἀντιπροσωπεύουσι τὰς συζύγους των καὶ ὡς πρὸς τὰ παράφερνα αὐτῶν (ἐξώπροικα); αὐτ. § 74. — Ὅρα τὴν λέξιν Γυνὴ § 14.

§ 53. Ἡ ὕπαρξις ἐθίμου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται τὸ διαζύγιον δι' ἄλλους παρὰ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ λόγους, πρέπει νὰ προτείνηται ἐνώπιον τῶν κατωτέρων δικαστηρίων· ἄλλως δὲ δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως. αὐτ. λέξ. Ἀρμενόπουλ. § 75.

§ 54. Ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ γύφτοι δύνανται νὰ ἔχωσιν ὑπὲρ τὴν μίαν γυναῖκα, εἶναι κακόηθες. αὐτ. σ. 437, § 76.

§ 55. Ὑπάρχει ἔθιμον εἰς Πάρον, καθ' ὃ συγχωρεῖται εἰς τὰς γυναῖκας νὰ ἐγγυῶνται; αὐτ. § 77.

§ 56. Ὑπάρχει ἔθιμον ἐν Ἑλλάδι, καθ' ὃ καὶ λαϊκοὶ καὶ κληρικοὶ δύνανται, δανείζοντες, νὰ λαμβάνωσι τόκους. αὐτ. § 78. — ὅρα καὶ τὸν ἐπ. §

§ 57. Ὁ συνήθης καὶ νόμιμος τόκος τῶν δανείων ἐν Ἑλλάδι εἶναι πρὸς 12 0/0 (1). αὐτ. σ. 438, § 79.

§ 58. Ὑπάρχει ἔθιμον εἰς Θήραν, καθ' ὃ τὰ ναυτοδάνεια δὲν ἐγγράφονται εἰς κατάστιχον ἐμπορικοῦ δικαστηρίου; αὐτ. § 80.

§ 59. Ἐν τῇ Νάξῳ ἴσχυει ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ μὴ εἰδότες γράμματα ὑπεγράφοντο δι' ἄλλων. αὐτ. σ. 438, 439.

§ 60 Ἡ κοινότης Πλατάνου ἠδύνατο νὰ ἐκποιῇ, κατά τινα νόμον, τὰ κτήματα τῶν φυγάδων ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου. αὐτ. σ. 439, § 82.

§ 61. Αἱ περὶ τοῦ σχεδίου τῶν πόλεων διατάξεις τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου κατηργήθησαν. αὐτ. § 82.

§ 62. Ἰσχύει εἰς Λεβαδίαν ἔθιμον, καθ' ὃ δὲν δύναταί τις νὰ μεταβάλῃ τὸ παλαιὸν ὕψος τῆς οἰκίας πρὸς βλάβην τῶν γειτόνων του; αὐτ. § 83.

§ 63. Κατὰ τὸν ὀκτώβριον τοῦ 1795 εἰς τὴν ἐπαρχίαν Εὐρυτανίας, καὶ ἰδίως εἰς τὸ χωρίον Μαρίση, ἴσχυε νόμος τουρκικός, ὅστις δὲν ἐπέτρεπεν εἰς τοὺς κατοίκους νὰ ἔχωσιν εἰς τὴν κυριότητά των θερινοὺς λιμόνας; αὐτ. σελ. 441, § 84.

§ 64. Ἰσχύει ἐν Σαλαμῖνι ἔθιμον, καθ' ὃ, ὅταν ἡ μήτηρ ἀνέξων

---

(1) Ὑπάρχει ἔθιμόν τι περὶ τόκων; Ὅρα τὴν τοῦ Ἀρ. Π. ἀπόφ. 94 τοῦ 1848 ἐν τῇ λέξ. Τόκος.

τέκνων ἔρχηται εἰς δεύτερον γάμον, διατηρεῖ τὴν ἐπιτροπείαν τῶν τέκνων της, καὶ διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν των, ἀφοῦ πρῶτον γίνῃ εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ δευτέρου διανομὴ τῆς πατρικῆς περιουσίας μεταξὺ τῶν ἀνηλίκων καὶ ἐνηλίκων τέκνων τοῦ πρώτου γάμου; αὐτ. σ. 442 § 45.

§ 65. Εἰς πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν δύναταί τις νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἰσχὺν ἐθίμου τινός· ἑπομένως δύναται νὰ προταθῇ καὶ κατὰ πρῶτον (1) ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν. αὐτ. § 86 ά.

§ 66. Ὑπάρχει ἐν Τήνῳ ἔθιμον, καθ' ὃ αἱ μητέρες, ὡς φυσικοὶ καὶ νόμιμοι ἐπίτροποι, ἠδύναντο νὰ συμβιβασθῶσιν ἐγκύρως, ἐπὶ δικαιωμάτων τῶν ἀνηλίκων ὀρφανῶν, χωρὶς νὰ προαπαιτῆται ἡ ἔγκρισις τῆς ἀρχῆς; αὐτ. β'.

§ 67. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ'ὃ αἱ γυναῖκες ὑποχρεοῦνται ἀπέναντι τῶν διατάξεων τοῦ Βελλ. δόγματος; Ὅρα τὴν τοῦ 1847 ἔτ. 70 ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Π. ἐν τῇ λέξει *Βελλ. δόγμα.*

§ 68. Ἔθιμον, καθ' ὃ τὰ κατάστιχα τῶν ὀφειλετῶν παρεῖχον πλήρη πίστιν περὶ τῶν πληρωμῶν τῶν ἀναφερομένων εἰς αὐτὰ ὅτι ἐγένοντο εἰς λογαριασμὸν τῶν χρεῶν των, εἶναι ἄτοπον, καὶ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Ἀποφ. 5443 τῆς 14 Φεβρ. 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 69. Ὑπῆρχε Τουρκικὸς νόμος, καθ' ὃν ἡ τουρκικὴ ἐξουσία, ἀποδεχθεῖσα τὴν κατ' ἀποκοπὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου, δὲν μετέβαλε τὰς περὶ ἰδιοκτησίας ἀρχάς; Διὰ τῆς ἀποφ. 15 τοῦ 1848 ἀπεφάσισεν ὁ Ἀρ. Π. ὅτι ἔπρεπε νὰ διαταχθῇ ἀπόδειξις περὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ· ἰδοὺ πῶς φέρει ἡ ἀπόφ. αὕτη.

« Ἐπειδὴ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν ἐξάγεται ὅτι, διεκδικοῦντος τοῦ δημοσίου κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος τὴν κυριότητά τινων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ δήμου Οἰχαλίας κειμένων βοσκησίμων γαιῶν, ὁ νῦν ἀναιρεσείων επρότεινεν ἐνώπιον τῶν αὐτῶν ἐφετῶν ἐπιβοηθητικῶς τὴν ἔνστασιν « ὅτι κατὰ τὸν » τουρκικὸν νόμον τῶν κατ' ἀποκοπὴν (κεσίμι) διδομένων κτημά- » των ἐθεωροῦντο κύριοι οἱ πληρόνοντες τὴν ἀποκοπὴν, καὶ ἡ τουρ- » κικὴ ἐξουσία δὲν ἐδύνατο ν' ἀφαιρέσῃ τοιαῦτα κτήματα ἀπὸ » τοὺς κατέχοντας καὶ τὴν ἀποκοπὴν πληρόνοντας » καὶ ὅτι δύναται ν' ἀποδείξῃ τὰ γεγονότα ταῦτα, ἐφ' ὧν ἐστήριξε τὴν αἴτησίν του περὶ ἀνατροπῆς τῆς ἀγωγῆς τοῦ δημοσίου, τὸ δὲ δικαστήριον

---

1) Ὅρα ἀνωτ. § 27.

τῶν αὐτῶν ἐφετῶν ἀπέῤῥιψε τὴν περὶ ἀποδείξεως τῆς ἐνστάσεως ταύτης αἴτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπὶ λόγῳ ὅτι δι' αὐτῆς σκοπεῖ οὗτος νὰ ὑποχρεώσῃ τὸ δημόσιον νὰ λαμβάνῃ καὶ σήμερον τὸν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Τουρκικῆς συνομολογηθέντα κατ' ἀποκοπὴν φόρον (κεσίμι), ὅστις κατηργήθη πρὸ καιροῦ ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν νόμων.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐσκόπει, διὰ τῆς ἐκτεθείσης προτάσεώς του, καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἐξαχθὲν ἐξ αὐτῆς ἀποτέλεσμα, τὸ ἀντιβαῖνον εἰς τοὺς ἐν τῇ 13 σκέψει τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως παρατεθειμένους νόμους, οὐδὲν ἧττον ὑφίσταται ἡ ὑπὸ τοῦ ἀποτελέσματος τούτου ἀνεξάρτητος πρότασίς του, ὅτι κατέστη, διὰ τῶν ἐκτεθέντων γεγονότων, κύριος τῶν ἐπιδίκων γαιῶν, τὸ δὲ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποῤῥίψαν τὴν περὶ ἀποδείξεως αὐτῆς αἴτησίν του, παρεβίασε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 244, 248 καὶ 250 τῆς πολ. δικ. συνδυασμένων μὲ τὸ ἄρθρ. 170 τῆς αὐτῆς δικονομίας, καθ' ἃς ὁ δικάστης ὀφείλει νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς διαδίκους τὴν ἀπόδειξιν τῶν γεγονότων, ἐφ' ὧν στηρίζουν τὰς αὐτοτελεῖς αἰτήσεις των, ὅτε ῥητῶς ἐξαιτοῦνται νὰ τοῖς ἐπιτραπῇ αὕτη, ἡ δὲ παραβίασις τῶν εἰρημένων διατάξεων, αἵτινες εἶναι οὐσιώδεις, φέρει ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 τῆς αὐτῆς δικονομίας. »

Σημ. Ὅρα κατωτ. σελ. 459 τὴν ἀναιρουμένην ἀπόφασιν.

§ 70. Ἐπὶ ἐθίμου δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζωμεν τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐπεκράτησεν, ἀλλ' ἀποδειχθὲν ὅτι ἐπικρατεῖ, πρέπει νὰ τὸ φυλάττωμεν (50. Β. 2, 2). Ἐπομένως εἶναι ἀδιάφορον ἂν ἕλκῃ τὴν ἀρχήν του ἄλλοθεν ἢ ἀπὸ τὴν ἐν τῇ ἐξαβίβλῳ τοῦ Ἀρμ. νεαρὰν τοῦ Πατριάρχου Ἀθανασίου.

Ἀπόφασις 43 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 4614).

§ 71. Τὸ δικ. δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν ὕπαρξιν ἐθίμου εἰμὴ ὁσάκις ὑπάρχει ἀποδεδειγμένον ὅτι τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς ὕπαρξιν παντὸς ἐθίμου προσόντα συντρέχουν στηριζόμενα ἐπὶ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ παραδειγμάτων, ὅσα οἱ μάρτυρες κατέθεσαν ἢ ἐξ ἄλλων νομίμων μέσων ἐπρόκυψαν. Διὰ τοῦτο τὰ δικ. ὀφείλουν νὰ ἐκθέτωσι ποίου καὶ ποίου εἴδους περιστατικὰ τὸ ὡδήγησαν νὰ παραδεχθῇ ἔθιμόν τι. (Ὅρα ἀνωτ. § 2).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 162 τῆς 10 Σεπτ. 1848.

§ 72. Ὑπάρχει ἔθιμον περὶ τριμοιρίας; Ναί, εἶπε τὸ ἐν Ναυπλίῳ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀλλ' ἡ ἀπόφασίς του ὡς ἀόριστος ἀνῃρέθη. (ἡ αὐτὴ ἀπόφ.)—Ὅρα ἀνωτ. § 44.

§ 73. Τὰ ἔθιμα δὲν ἰσχύουν πρὸς ἀκύρωσιν ῥητῆς συμφωνίας Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 94 τοῦ 1848, φέρουσα:

« Ἐπειδὴ ὁ Α. Μ. διὰ τῆς ἀγωγῆς του παραπονεῖται ὅτι ἐξ ὧν οὗτος ἔλαβε παρὰ τοῦ Β. δανείων ἐπλήρωσεν ἐπὶ διαφόρων ποσοτήτων τόκους κατὰ τὸ 1835, 1836, καὶ 1837 πρὸς 18 0/0, κατ' ἔτος, κατὰ τὰ 1838 πρὸς 16 0/0 καὶ κατὰ τὰ 1839, 1840, 1841, 1842 πρὸς 24 0/0· ὅτι ἐπλήρωσε τόκους ἐπὶ τόκων, τρίτον τόκον καὶ 1 ἢ 2 τοῖς 0/0 διὰ προμήθειαν.

Ἐπειδὴ ἡ πρότασις τοῦ Α. Μποτζάρη « ὅτι ἀπὸ τοὺς ἰσχύοντας ἐν τῇ Ἑλλάδι νόμους τοὺς εἰς τὴν ἑξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου ἐμπεριεχομένους, ὑπάρχει προςδιωρισμένος ὡς νόμιμος τόκος ὁ 12 0/0 κατ' ἔτος, » δὲν εἶναι βάσιμος, καθότι εἶναι πασίγνωστον, ὅτι οἱ ἀφορῶντες τοὺς διαφόρους ὅρους τῶν τόκων νόμοι τῆς ἑξαβίβλου, ὡς καὶ αἱ νεαραὶ τοῦ Βασιλείου, ἔπεσαν εἰς ἀχρηστίαν ἐν Ἑλλάδι καὶ τὰ δάνεια γίνονται ἔντοκα.

Ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς Μ. προτείνει, ὅτι διὰ γενικοῦ καὶ ἀδιακόπου ἐθίμου καθιερώθη ὡς ἀνώτατος ὅρος τοῦ συμπεφωνημένου τόκου, ὁ 12 0/0 κατ' ἔτος, ὁ δὲ περιπλέον θεωρεῖται παράνομος καὶ ἐπιστρέφεται πρὸς τὸν ὀφειλέτην, ἂν τὸν ἐπλήρωσε, δὲν ὑποχρεοῦται δὲ εἰς τὴν πληρωμὴν, ἂν δὲν τὸν επλήρωσεν· ὁ δὲ ἀντίδικός του ἀντιτάττει.

1) Ὅτι ὁ Μ. ἐστήριξε πρωτοδίκως τὴν ἀγωγήν του εἰς τὴν Νομολογίαν μόνον, ἤδη δ' ἐπικαλεῖται κατ' ἔφεσιν ἔθιμον περιοριστικὸν τῶν περὶ τόκων συμφωνιῶν, ἡ δὲ πρότασις αὕτη εἶναι ἀπαράδεκτος, καθότι στηρίζεται εἰς ὕπαρξιν πραγματικοῦ ἰσχυρισμοῦ μὴ προταθέντος προτοδίκως.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἐθίμου πρότασις δὲν περιστρέφεται εἰς πραγματικὸν ἰσχυρισμὸν, ἀλλ' εἶναι νομικὸν ἐπιχείρημα, καθὸ δὲ τοιαύτη δύναται νὰ προταθῇ καὶ κατ' ἔφεσιν (ἄρθρ. 749 τῆς πολ. δικονομ.)· ὅθεν δὲν εἶναι βάσιμος ὁ πρῶτος τοῦ ἐφεσιβλήτου λόγος.

2) Ὅτι οἱ περιπλέον πληρωθέντες τόκοι δὲν ἐπιστρέφονται.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου (Ἀρμ. βιβλ. Γ'. τίτλ. Ζ'. νόμ. 11, 12, νόμ. 26 καὶ 29 Πανδ. βιβλ. 12 τίτλ. 6 νόμ. 18 Κώδ. *de usuris*—Πανδ. βιβλ. 22 τίτλ. Α. νόμ. 29 § 75.—Βασ. 23. 3) ὅ,τι ἀχρεωστήτως τις κατέβαλε δύναται νὰ τὸ ἀπαιτήσῃ, μόνοι δὲ οἱ νόμιμοι πληρωθέντες τόκοι δὲν ἐπιστρέφονται, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ παράνομοι καὶ οἱ τόκοι ἐπὶ τόκων, ἂν καὶ ἤθελε συνομολογηθῇ, ὅτι οἱ τόκοι θέλουν συγκεφαλαιοῦσθαι, ἢ, ὅτι ὁ ὀφειλέτης εἶναι ὑπόχρεως νὰ πληρώσῃ τόκον αὐτῶν ὡς νέον κεφάλαιον· ἐπομένως δὲν ἔχει ὑπόστασιν καὶ ὁ δεύτερος λόγος.

3) Ὅτι ὑπάρχει μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Μ. συμβιβασμὸς, ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος παρῃτήθη παντὸς δικαιώματος καὶ ὑπάρχει περὶ τούτου ὁμολογία του.

Ἐπειδὴ, διὰ νὰ ὑπάρχῃ συμβιβασμὸς, πρέπει ὁμολογουμένως νὰ συντρέξῃ ἡ συναίνεσις ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ συμβιβασμοῦ, διὰ νὰ ὑπάρχῃ δὲ παραίτησις δικαιώματος, πρέπει αὕτη νὰ ἦναι ἐκπεφρασμένη καθαρῶς καὶ εὐκρινῶς, εἴτε ῥητῶς εἴτε σιωπηλῶς δι' ἀναμφισβητήτων πράξεων, ἐξ ὧν νὰ προκύπτῃ ἡ παραίτησις· τέλος, διὰ νὰ ὑπάρχῃ ὁμολογία, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ βεβαιωμένος ὁ τοῦ λέγοντος σκοπὸς τοῦ νὰ ὁμολογήσῃ. ἐκ δὲ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα ἐπικαλεῖται ὁ Β., οὐδὲν ἐκ τῶν εἰρημένων περιστατικῶν προκύπτει· ὅθεν καὶ ὁ τρίτος λόγος δὲν εἶναι βάσιμος.

4) Ὅτι συνεφώνησε κατ' ἐλευθέραν τοῦ ἀντιδίκου του θέλησιν καὶ μόνον τὰ συμφωνητικὰ, ὅσα ἀντιβαίνουν εἰς γραπτὸν νόμον ἢ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, δὲν ἔχουν ἰσχύν.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, τὰ ἔθιμα δὲν ἰσχύουν πρὸς ἀκύρωσιν ῥητῆς συμφωνίας (νόμ. 6 Κώδ. *de pactis* βιβ. 2 τ. 3 Β. βιβ. 11 τ. 1 § 67) αἱ δὲ περὶ τόκων συμφωνίαι, διὰ νὰ θεωρηθοῦν ὑποχρεωτικαὶ, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ προςδιωρισμένον τὸ ποσὸν καὶ νὰ μὴν ὑπερβῇ τὸ νόμιμον μέτρον (Πανδ. βιβ. 22 τ. Α. νόμ. 9, 29, 44. Κώδ. νόμος 15 *de usuris*) ὁ δὲ δανειστὴς δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ εἰμὴ τὸ ἀρχικὸν ποσὸν τοῦ δανείου του καὶ τὸν τόκον, τὸν ὁποῖον κοινῶς παρεδέχθη ἡ συνήθεια ὡς νόμιμον (νόμ. 19 καὶ 20 Πανδ. βιβ. 22 τ. Α)· ἑπομένως, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὅτι νόμιμος τόκος θεωρεῖται δυνάμει ἐθίμου ὁ 12 0/0 κατ' ἔτος, πᾶσα ὑπέρβασις τοῦ ὅρου τούτου ἤθελε, κατὰ τὰς εἰρημένας ἀρχὰς τοῦ δικαίου, καταστήσει τὴν συμφωνίαν ἀνίσχυρον· ἄλλως τε, θεωρουμένης τῆς ὑπερβάσεως τοῦ νομίμου τόκου ὡς τοκογλυφίας, (ἤτοι ὡς πράξεως αἰσχροκερδοῦς) αὕτη δὲ ὑποθέττουσα κατὰ νομικὴν πρόληψιν μὴ ἐλευθέραν ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου ἐνέργειαν, καὶ δόλον ἢ ἀπάτην ἐκ μέρους τοῦ δανειστοῦ, ἕπεται ὅτι αἱ τοιαῦται συμφωνίαι περὶ ὑπερμέτρου τόκου προςβάλλουν τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἔχουν ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης ἰσχὺν (Ἁρμ. βιβλ. Α'. τίτλ. Θ. § 12. Βασιλ. βιβλ. 11 τίτλ. Α. § 67). καίτοι παραδεχομένου τοῦ δικαστηρίου, ὅτι δὲν ὑπάρχει ῥητῶς περὶ τόκων νόμος, καθότι δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι ὑπάρχει καὶ συγκεχωρημένον νὰ συναλλάττεταί τις ἐναντίον τῶν ἀρχῶν τῆς ἠθικῆς· ἄρα καὶ ὁ τέταρτος λόγος εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ ὁ Μποιζάρης, καθὸ ἐνάγων, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ τὸν

περὶ ὑπάρξεως ἐθίμου ἰσχυρισμόν του (ἄρθ. 244 καὶ 248 τῆς πολ. δικονομίας Ἀρμ. βιβλ. Α. τίτλ. 6. § 6), ὡς ἔχοντα ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἡ δὲ ἀπόδειξις αὕτη δύναται, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθ. 245 καὶ 252 § 5 τῆς πολ. δικονομίας, νὰ δοθῇ δι' ὅλων τῶν νομίμων μέσων καὶ διὰ μαρτύρων ὡς πρὸς τὰς τυχὸν περὶ τοῦ ἐθίμου τούτου λαβούσας χώραν πράξεις καὶ παραδείγματα.

Ἐπειδὴ ὁ Β. προτείνει, ὅτι ὑπάρχει ἔθιμον ἐπικρατοῦν καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ περὶ τοῦ μέτρου τῶν τόκων συμφωνία τῶν μερῶν θεωρεῖται ὡς μὴ ὑποκειμένη εἰς ὁποιονδήποτε περιορισμόν· ἑπομένως, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα καὶ κατὰ τὸν νόμον 7 τοῦ αὐτοῦ τίτλ. καὶ βιβλ. τοῦ Ἀρμ. ὀφείλει νὰ τὸ ἀποδείξῃ διὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω μέσων, οἱ δὲ τοῦ Μ. ἰσχυρισμοί, «ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ πρότασις αὕτη τοῦ Β., διότι ὑπάρχει νόμος κανονίζων τὸν τόκον, καὶ διότι δὲν δύναται νά καταδικασθῇ τις εἰς πλειότερον παρὰ τὸν νόμιμον τόκον ἐπὶ προφάσει συνηθείας, » εἶναι ὁ μὲν πρῶτος ἀστήρικτος, καθότι, ὡς ἐῤῥέθη, οἱ περὶ τοῦ μέτρου τῶν τόκων νόμοι ἔπεσαν εἰς ἀχρηστίαν, ὁ δὲ δεύτερος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀποδείξεως ὅτι ὑπάρχει ἔθιμον κανονίζον τὸν περιορισμὸν τοῦ τόκου· ἀπόδειξις, ἥτις δὲν ἐδόθη εἰσέτι.

Ἐπειδὴ ὁ Μ. ἰσχυριζόμενος ὅτι ἐπλήρωσε τόκους πλέον τῶν 12 τοῖς 0/0, ὅτι ἐπλήρωσε τόκους ἐπὶ τόκων, τρίτον τόκον καὶ προμήθειαν ἓν ἢ δύο τοῖς 0/0, ὀφείλει, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, νὰ τὸ ἀποδείξῃ, ἡ δὲ ἀπόδειξις αὕτη δύναται ἐπίσης νὰ δοθῇ δι' ὅλων τῶν νομίμων μέσων καὶ διὰ μαρτύρων ἔτι, καθότι προκειμένου περὶ τοκογλυφίας, τουτέστι περὶ ἀδικήματος, ὑπὸ τὴν γενικήν της ἔποψιν θεωρουμένης τῆς τοκογλυφίας, ἥτις, ὡς ἐῤῥέθη, ὑποθέτει, κατὰ νομικὴν πρόληψιν, δόλον ἢ ἀπάτην, ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται· (ἄρθρ. 304 § 2 τῆς πολ. δικονομίας)· οἱ δὲ ἰσχυρισμοὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν τοῦ Μ. «ὅτι κατὰ νόμον δὲν συγχωρεῖται ἀνατοκισμός,» ἀφ' ἑτέρου δὲ τοῦ Β., «ὅτι ἡ νεαρὰ τοῦ Βασιλείου ἠκύρωσε καὶ τὸν περὶ ἀνατοκισμοῦ περιορισμόν,» δὲν ἔχουν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου, καθότι πρέπει προηγουμένως νὰ ὑπάρχῃ ἀποδεδειγμένος ὁ νόμιμος περιορισμὸς τοῦ τόκου, καὶ τότε πᾶσα ὑπέρβασις λόγῳ τοκισμοῦ, ἢ πᾶσα περὶ ἀνατοκισμοῦ συμφωνία εἶναι παράνομος, διότι ἀντιβαίνει ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματά της εἰς τὸν νόμιμον τοῦ τόκου περιορισμόν, τουτέστιν ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἔθιμον, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὸ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου (7 Μαρτίου) 1836 Βασιλ. Διάταγμα, εἶναι ἰσχυρότερον νόμου, καθὸ δὲ τοιαύτης τῆς συμφωνίας ἤθελεν εἶσθαι ἀνίσχυρος καὶ μὴ ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν ὀφειλέτην.

νιον ἐν Μεγάροις ἔθιμον, καθ'ὃ ἀποκλείονται τῆς τῶν γονέων κληρονομίας τὰ θήλεα τέκνα παρὰ τῶν ἀῤῥένων, ὅταν ταῦτα, ζώντων τῶν γονέων, ἐπροικίσθησαν παρ' αὐτῶν ἤ, μετὰ τὸν θάνατον τούτων παρὰ τῶν συγγενῶν των πρὸς πατρὸς ἢ πρὸς μητρός. Ἐνταῦθα δὲ ἐνῷ ἀφ'ἑνὸς ἐκ τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδεικνύονται ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως τὰ γεγονότα ὅτι ὁ πρὸς πατρὸς πάππος τῆς ἐκκαλούσης συνέταξε τὸ περὶ τῆς προικὸς αὐτῆς ἐξωφύλλιον, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸ εἰς τὸν πατέρα τοῦ γαμβροῦ, ὅστις τὸ ἀπεδέχθη· ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πάππου ἐξεπλήρωσαν τὴν ὑπόσχεσιν ταύτην αἱ θεῖαι τῆς Β. μετὰ τῶν συζύγων των, δὲν ἀποδεικνύεται ὅμως ἐν γένει ἡ ὕπαρξις τοῦ προταθέντος ἐθίμου, ὅτι, δηλαδὴ, ἀποκλείονται τὰ θήλεα τῆς τῶν γονέων κληρονομίας, καὶ ὅταν μετὰ τὸν θάνατον τῶν γονέων των προικισθῶσι παρὰ τοῦ ἐπιζῶντος θείου ἢ πάππου των. διότι οἱ μάρτυρες καταθέτοντες ὅτι ὑπάρχει δῆθεν τοιοῦτον ἔθιμον σχετικῶς καὶ ὡς πρὸς αὐτὰ τὰ προικοδοτοῦντα πρόσωπα, δὲν ἀναφέρουσιν ὅμως παράδειγμά τι, καθόσον ἀφορᾷ τὴν προικοδοσίαν ἀπὸ μέρους τοῦ πάππου, ἕνα δὲ μόνον παράδειγμα ἀναφέρουσι καθόσον ἀφορᾷ τὴν προικοδοσίαν τῶν θείων, ἐνῷ τὰ ἔθιμα, κατὰ νόμον, πρέπει διὰ πολλῶν ν'ἀποδεικνύωνται παραδειγμάτων, πολυχρονίως καὶ ἀδιακόπως ἐπαναλαμβανομένων (νόμος 1 Κώδικος 8 53)· ἑπομένως δὲν ἀπεδείχθη τὸ ἐπιβληθὲν εἰς τὸν Γ. Π. θέμα, καὶ ἔπρεπε τὸ ἐνταῦθα πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ὑπ'ἀριθ. 9615 ἀποφάσεώς του, ν'ἀποῤῥίψῃ τὴν ἀντίῤῥησιν τοῦ Γ. Π. ὅτι ἡ ἀντίδικός του δὲν ἔχει δικαίωμα κληρονομικὸν, ἀποκλειομένης παρὰ τοῦ ἐθίμου, καὶ κατὰ συνέπειαν ν'ἀποῤῥίψῃ καὶ τὴν ἀνακοπήν του κατὰ τῆς ὑπ'ἀριθ. 4656 ἐρήμης ἀποφάσεώς· ὅθεν ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις εἶναι μεταῤῥυθμητέα.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 4611 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

—**Ὑπάρχει εἰς Ἀθήνας ἔθιμον, κατὰ τὸ ὁποῖον θυγατέρες προικισθεῖσαι δὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι μερίδα κληρονομίας ἐκ τῆς περιουσίας τῶν γονέων;**

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὸν ἐν τῇ ἐφέσει λόγον τῆς ἐκκαλούσης ὅτι διὰ νὰ θεωρηθῇ ἀποδεδειγμένον τὸ ἔθιμον ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσι παραδείγματα γενομένων μὲν, ἀλλ' ἀποτυχουσῶν ἀπαιτήσεων κληρονομίας, ἢ τουλάχιστον νὰ ἐξάγηται ὅτι αἱ μὴ ἀπαιτήσασαί τι περιπλέον τῆς δοθείσης αὐταῖς προικὸς, εἶχον λάβει ὡς προῖκα ἔλασσον τῆς ἀνηκούσης αὐταῖς κληρονομικῆς μερίδος, ὁ λόγος οὗτος δὲν ἔχει βάσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου. διότι ἡ σπάνις ἢ καὶ παντελὴς ἔλλειψις ἀπαιτήσεων ἐναντίον τοῦ ἐθίμου ἐνισχύει μάλιστα αὐτὸ, ὁσάκις πηγάζει ἐκ πεποιθήσεως περὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς αὐτοῦ ἰσχύος· τοῦτο δὲ σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν κατὰ τὴν παροῦσαν δίκην ληφθεισῶν μαρτυριῶν, κατὰ τὰς ὁποίας, ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ἦτον ἡ δοθεῖσα εἰς τὰς θυγατέρας προὶξ, δὲν ἠδύναντο πλέον αὗται ν' ἀπαιτήσωσι κληρονομίαν, περὶ οὗ ἀνέφερον καὶ ῥητὰ παραδείγματα· ὅσον δ' ἀνάγεται εἰς τὸ τεμ. κά τῶν Βασιλικῶν (41, 7), τοῦτο ἀποφαίνεται ὅτι ἡ θέλησις τοῦ πατρὸς δὲν δύναται ν' ἀφαιρέτῃ δικαιώματα, χορηγούμενα ἀπὸ τὸν περὶ κληρονομίας νόμον· ἐνταῦθα ὅμως πρόκειται περὶ ἀποδεδειγμένου ἐθίμου, ὅπερ εἶναι τοῦ νόμου ἐπικρατέστερον.

Ἐπειδὴ εἰς τὰς λοιπὰς τῶν μερῶν προτάσεις, καθὸ γινομένας ἐν περι-

πτώσει, καθ' ἣν τυχὸν δὲν ἤθελε θεωρηθῇ ὡς ἀποδειχθὲν τὸ ἔθιμον, δὲν δύναται νὰ προβῇ τὸ δικαστήριον.

Διὰ ταῦτα κτλ.»

Ἀπόφ. 5084 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ἐναντία. Δὲν ὑπάρχει ἔθιμον ἐν Ἀθήναις, καθ' ὃ αἱ προικισθεῖσαι ὑπὸ τοῦ πατρὸς θυγατέρες δὲν λαμβάνουν μέρος εἰς τὴν πατρικὴν περιουσίαν. Ὅρα τὴν λέξιν Ἀρμενόπουλος σελ. 413, § 38.

— Ὑπάρχει ἔθιμον ἐν Λαμίᾳ, καθ' ὃ θυγατέρες, προικισθεῖσαι παρὰ πατρὸς ἢ ἀδελφοῦ, χάνουσι τὸ ἐπὶ τῆς πατρομητρικῆς περιουσίας κληρονομικὸν δικαίωμα; ὅρα τὴν λέξιν Ἀρμενόπουλος σελ. 412, § 37.

Ἐν Νάξῳ ἰσχύει ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ προικισθεῖσα ἅπαξ ὑπὸ τοῦ πατρὸς δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν συμπλήρωσιν τῆς νομίμου μερίδος; αὐτ. § 39.

§ 13. Τῶν ἐθίμων τὸ κράτος δὲν ἀναφέρεται εἰς ὑποθέσεις παρελθούσας εἴτε λαβούσας χώραν πρὸ τοῦ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 νόμου, ἀλλὰ καὶ εἰς ὑποθέσεις λαβούσας χώραν μετὰ τὸν νόμον αὐτόν. Ὅρα τὴν λέξιν Ἀρμενόπουλος σελ. 412 § 37.

§ 14. Δὲν ὑπάρχει ἔθιμον εἰς Τῆνον, καθ' ὃ, ἅμα γίνῃ ἡ περὶ ἀγοραπωλησίας συμφωνία, ὁ ἀγοραστὴς γίνεται κύριος τοῦ κτήματος καὶ δύναται, ἄνευ παραδόσεως, νὰ τὸ διεκδικήσῃ. αὐτ. σελ. 414, § 40.

§ 15. Ὑπάρχει εἰς Τῆνον ἔθιμον, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἡ κυριότης τῶν ἀκινήτων μεταβιβάζεται διὰ τῆς συμφωνίας μόνον τῆς ἀγοραπωλησίας, καὶ ἄνευ τῆς παραδόσεως, τὸ δὲ ἔθιμον τοῦτο ἔχει καὶ ὅρους τινάς. αὐτ. σελ. 415, § 41.

§ 16. Ὑπῆρξεν εἰς τὰς Ἀθήνας ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ γείτονες ἔχαιρον δικαίωμα προτιμήσεως εἰς τρόπον ὥστε, ἐὰν ἐγίνετο ἀπροφώνητος ἡ πώλησις, ὁ γείτων, παρακαταθέτων τὸ τίμημα, ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ τὸ κτῆμα; αὐτόθι § 42.

§ 17. Κατὰ τὸ γραπτὸν ἔθιμον Θήρας πρὸς ἀπόλαυσιν τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως ἐπὶ τῶν συγγενικῶν κτημάτων, ἀπαιτεῖται α) νὰ προσφέρῃ ὁ προτιμώμενος τὸ δοθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ τίμημα· καὶ β') νὰ τὸ παρακαταθέσῃ, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, ἐν τῇ Καγγελαρίᾳ. αὐτ. σελ. 416, § 43.

§ 18. Ὑπάρχει ἐν Σύρῳ ἔγγραφον ἔθιμον κανονίζον τὰ δικαιώματα τῶν συγγενῶν ἐπὶ τῶν συγγενικῶν κτημάτων. αὐτ. σελ. 417, § 44.

§ 19. Ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἴσχυεν ἔθιμον, δυνάμει τοῦ ὁποίου

οἱ γείτονες εἶχον δικαίωμα προτιμήσεως εἰς τὰς ἀγορὰς, προκαταβάλλοντες τὸ τίμημα. αὐτ. σελ. 417, § 45.

§ 20. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ προτιμῶνται οἱ συγγενεῖς τοῦ πωλητοῦ, ἂν καὶ μὴ ὄντες ἐξ ἀδιαιρέτου κοινωνοί; αὐτ. σελ. 418 § 46.

§ 21. Κατὰ τὸ 1830 ὑπῆρχεν ἐν Ἀθήναις συνήθεια, καθ' ἣν δύο σύζυγοι ἠδύναντο νὰ πωλήσωσι προικῷον κτῆμα ἐπὶ νοτάρου καὶ ἐπὶ μαρτύρων, καθ' ἣν ἡ ἀντικατάστασις τοῦ προικῴου (1) κτήματος δὲν ἦτον ὑποχρεωτική; αὐτ. σελ. 419, § 47. — Ὅρα καὶ τὸν ἑπόμενον § .

§ 22. Δὲν ὑπάρχει ἐν Ἀθήναις ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ σύζυγοι δύνανται νὰ πωλῶσι τὸ προικῷον κτῆμα συναινέσει αὐτῆς. σελ. 421, § 50.

§ 23. Ἐπικρατεῖ εἰς Ἄμφισσαν καὶ Λαμίαν ἔθιμον, καθ' ὃ τὰ προικῷα δύνανται νὰ ἐκποιηθῶσι δι' ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου ἐγγράφου καὶ νὰ ἀντικατασταθῶσι διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου; σελ. 421, § 49. (Ὅρα τὴν λέξιν Προίξ).

§ 24. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ πρόκριτοι ἐδανείζοντο, καὶ αἱ κοινότητες ὑπεχρεοῦντο εἰς τὴν ἐξόφλησιν; σελ. 420, § 48.

§ 25. Ὑπάρχει κατὰ τὴν δυτ. Ἑλλάδα ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ ἀνεκτίμητος προὶξ δὲν κινδυνεύει εἰς τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ κινητὰ προικῷα δὲν ἐκτιμῶνται, καὶ ὅτι οἱ κληρονόμοι τοῦ ἀνδρὸς ὀφείλουν νὰ τὴν ἐπιστρέψουν σώαν. σελ. 422, § 51.

---

(1) Κατὰ τὸν νόμον (Ἁρμ. βιβλ. γ. τίτλ. γ § 62) ἡ πώλησις προικῴου κτήματος δὲν ἰσχύει. Δὲν ἀπέδειξε δὲ ὁ διάδικος . . . ὅτι ἐν Ἀθήναις ἰσχύει ἔθιμον, καθ' ὃ, συναινέσει καὶ κατ' ἐντολὴν τῆς συζύγου, ἠδύνατο νὰ ἐκποιηθῇ προικῷον κτῆμα.

Ἀποφ. 5790 τῆς 9 Ἰουν. 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ.—Ὅρα τὴν λέξ. Προίξ.

— Ἐν Ἀθήναις ὑπάρχει ἔθιμον καθιερωμένον διὰ πολυχρονίου καὶ ἀδιακόπου συνηθείας, καθ' ὃ οἱ σύζυγοι δι' ἀνάγκας οἰκιακὰς ἠδύναντο νὰ πωλήσωσι προικῷά των κτήματα συναινέσει καὶ τῶν συζύγων των παρόντων εἰς τὴν πώλησιν. (Ἀποφ. 2384 τῆς 8 8βρίου 1842 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.).

— Ὑπῆρχεν ἐν Ἀθήναις ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ σύζυγοι ἠδύναντο, συναινέσει τοῦ συζύγου των, νὰ πωλήσωσι προικῷον κτῆμα; Ὁ Ἀρ. Π. διὰ τῆς ἀποφ. 81 τοῦ 1848 παρέπεμψε τὴν περὶ τούτου ἐκδίκασιν εἰς τὸ δικ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

—Ἐν Ἄνδρῳ ἴσχυε κατὰ τὸ 1834 ἔθιμον, καθ' ὃ αἱ γυναῖκες ἠδύναντο νὰ πωλῶσιν ἐγχόρως, συναινέσει τῶν συζύγων των, προικῷα κτήματα.

Ἀποφ. 5003 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 26. Τὸ ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ ἐπίτροποι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ πωλῶσιν ἄνευ ἀδείας τὰ ἀκίνητα κτήματα τῶν ὀρφανῶν (1), ἀντιβαίνει εἰς τὴν χρηστοήθειαν; σελ. 423, § 52.

§ 27. Ἡ ὕπαρξις ἐθίμου δύναται νὰ προταθῇ καὶ κατ' ἔφεσιν. σελ. 423.

Τὸ ἔθιμον δύναται καὶ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν νὰ ἐπικαλεσθῇ τίς.—

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων δηλοῦται, προταθείσης παρὰ τῶν νῦν ἀναιρεσειόντων ἐνστάσεως περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς αἰτήσεως τῆς ἀντιδίκου της τοῦ νὰ ἐπιτραπῇ εἰς αὐτοὺς ἡ ἀπόδειξις ἐθίμου, ὡς μὴ γενομένης τῆς αἰτήσεως ταύτης πρωτοδίκως, ὀρθῶς ἀπεῤῥίφθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν ἡ τοιαύτη ἔνστασις, καθόσον εἰς πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν δύναταί τις νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἰσχὺν ἐθίμου ἰσοδυναμοῦντος μὲ νόμον, ὡς δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ τοὺς νόμους αὐτούς· ἑπομένως δὲν παρεβιάσθη, ὡς διϊσχυρίζονται οἱ ἀναιρεσείοντες, ἡ διάταξις τοῦ 160 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν ἀπὸ 23 Δεκεμβρ. τοῦ 1835 νόμον, *τὰ ἔθιμα, ὅσα πολυχρόνιος καὶ ἀδιάκοπος συνήθεια ἢ δικαστικαὶ ἀποφάσεις καθιέρωσαν*, ἔχουσι πλήρη ἰσχὺν ἐν τῇ Ἑλλάδι· δυνάμει δὲ τούτου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν διατάξαν κατ' αἴτησιν, ὡς εἴρηται, τῆς ἀναιρεσειβλήτου τὴν ἀπόδειξιν ἐθίμου, ἐπικρατήσαντος ἐν Τήνῳ, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ μητέρες ὡς φυσικοὶ καὶ νόμιμοι ἐπίτροποι ἐδύναντο νὰ συμβιβασθῶσιν ἐγκύρως ἐπὶ δικαιωμάτων τῶν ἀνηλίκων ὀρφανῶν, χωρὶς νὰ προαπαιτῆται εἰς τοῦτο ἔγκρισις δικαστικῆς τινος ἀρχῆς, καὶ προταχθεισῶν κατὰ συνέπειαν διαφόρων μαρτυρικῶν ἀποδείξεων, βασιζομένων ἐπὶ διαφόρων παραδειγμάτων, ἐπείσθη ὅτι *ἐπεκράτησε* τοιοῦτον ἔθιμον, καὶ τόσον διὰ τῆς ἐκφράσεως ταύτης, ἥτις σημαίνει τὴν ἀδιάκοπον διάρκειαν, ὅσον καὶ διὰ τῆς τελευταίας ἐν τῇ ὁριστικῇ αὐτοῦ ἀποφάσει σκέψεώς του, φρονοῦντος, ὅτι τὸ *ἔθιμον ἔχει ἰσχὺν, ὅταν καθιερώνηται οὐ μόνον διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἀλλὰ καὶ διὰ μόνης τῆς πολυχρονίου συνηθείας*, παρεδέχθη προφανῶς ὡς ὅρους

---

(1) Ὑπάρχει εἰς Γύθειον ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ ἐπίτροποι δύνανται ν' ἀπαλλοτριῶσι τὰ ὀρφανικὰ κτήματα;

(Ὅρα τὴν λέξ. Γύθειον).

Τὰ ἔθιμα, εἴτε ἀπαγορευτικὰ εἴτε ἐπιτακτικὰ εἰσὶν, ὑπερισχύουν τοῦ νόμου· οἱ ἐπίτροποι ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ συμβιβάζεσθαι.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγ. 163 τοῦ 1847, ἣν κατωτ. § 27.

οὐσιώδεις τῆς ἰσχύος τοῦ τοιούτου ἐθίμου τὸ πολυχρόνιον καὶ τὸ ἀδιάκοπον αὐτοῦ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ εἰρημένου νόμου· οὐδὲ ἦτον ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ ὑποβάλῃ, ὡς οἱ ἀναιρεσείοντες ἀξιοῦσιν, εἰς ἀπόδειξιν τοὺς τοιούτους ὅρους, καθότι εἰς τὸ περὶ ἀποδείξεως θέμα τοῦ ἐθίμου ἐμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ ὅροι οὗτοι, καὶ μᾶλλον ὤφειλε νὰ τοὺς ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς ἀποδείξεως τοῦ τεθέντος θέματος, καὶ νὰ πεισθῇ περὶ τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν ἐντεῦθεν, ὅπερ καὶ ἐγένετο· ὅθεν ὁ εἰς τὴν παραγνώρισιν δῆθεν τῶν ὅρων τῆς νομικῆς ἰσχύος τοῦ ἐθίμου στηριζόμενος πρῶτος ἀναιρέσεως λόγος εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ οἱ ἐφεξῆς τρεῖς λόγοι τῶν ἐγγράφων προτάσεων ὅτι τὸ εἰρημένον ἔθιμον ἀντιβαίνει εἰς νόμους ἀπαγορευτικούς, προσβάλλει τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ ἀποβλέπει συμφωνίαν ἀπηγορευμένην περὶ διατροφῆς ἀνηλίκων, εἶναι ἀνυπόστατοι ὁμοῦ καὶ ἀνίσχυροι· διότι, κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ εἰρημένου νόμου τῆς 23 Φεβρουαρίου 1835, τὰ ἔθιμα μάλιστα ἀποδεικνυόμενα ὑπερισχύουσι παντὸς νόμου, εἴτε ἀπαγορευτικοῦ, εἴτε ἐπιτακτικοῦ, καὶ προσέτι τὸ προκείμενον ἔθιμον, ἀφορῶν συμβιβασμὸν περὶ πολιτικῶν ἀποζημιώσεων, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ οὐδαμῶς ὡς προσβλητικὸν τῶν χρηστῶν ἠθῶν, οὐδὲ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς συμφωνία περὶ μελλούσης διατροφῆς ἀνηλίκων.»

Ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 163 τοῦ 1847.

— Ταὐτὰ καὶ ἡ ἀπόφ. 3471 τῶν ἐν Ἀθή. ἐφετῶν. Ὅρα κατωτέρω § 67.

§ 28. Ὑπάρχει ἐν Νάξῳ ἔθιμον περὶ τοῦ τρόπου τῆς συντάξεως τῶν δωρητηρίων ἐγγράφων; Ὅρα τὴν λέξιν Ἀρμενόπουλος σ. 423, § 53.

§ 29. Ἐπὶ τουρκοκρατίας ἐσυγχωροῦντο δωρεαὶ μεταξὺ συζύγων; αὐτ. σ. 424, § 54.

§ 30. Ὑπάρχει ἔθιμον εἰς Ἀθήναις, καθ' ὃ οἱ εἰς β' γάμον ἐρχόμενοι ἄνδρες ἢ γυναῖκες μετὰ προσώπων εἰς πρῶτον γάμον ἐρχομένων, δίδουσι προγαμιαίαν δωρεὰν οἱ πρῶτοι πρὸς τοὺς δευτέρους, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἔγγραφος συμφωνία, φέρουσα τὰς ἀναγκαίας ὑπογραφάς. αὐτ. σ. 424, § 55.

§ 31. Εἰς Σίφνον ἰσχύει ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ προικισθέντες ὑπὸ τῶν γονέων παῖδες δὲν ἔχουν δικαίωμα κληρονομικὸν ἐπὶ τῆς πατρικῆς περιουσίας; αὐτ. σ. 425 § 56.—Ὅρα ἀνωτ. § 12.

§ 32. Ὑπάρχει εἰς Σπάρτην, καὶ ἰδίως εἰς Μαυροβούνιον, Γύθιον καὶ Τρίνησαν, ἔθιμον πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων, καθ' ὃ, ὅταν ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ἐγκαταλιμπάνων τέκνα, καὶ ἔπειτα τελευτήσωσι

καὶ ταῦτα, ἡ χήρα αὐτοῦ, ἐὰν ἔλθῃ εἰς δεύτερον γάμον μετὰ τὸν πένθιμον χρόνον, δὲν κληρονομεῖ τὰ ἐπιζήσαντα τοῦ πατρὸς τέκνα, ἤτοι τὴν περιελθοῦσαν εἰς αὐτὰ περιουσίαν τοῦ προτελευτήσαντος πατρός των, ἀλλὰ κληρονομοῦσι ταύτην οἱ συγγενεῖς του, καὶ τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς ἄνδρας καὶ εἰς γυναῖκας; ὅτι, ἀποθανούσης τῆς γυναικός, δὲν κληρονομεῖ ὁ σύζυγος τὴν προῖκα αὐτῆς, καὶ ἂν μετ' αὐτὴν ἀποθάνωσι καὶ τὰ τέκνα, ἀλλὰ λαμβάνουσι ταύτην οἱ συγγενεῖς; αὐτ. σ. 425, § 57.

§ 33. Εἰς Μάνην ἐπεκράτησε πολυχρόνιον ἔθιμον διατηρηθὲν ἀδιακόπως, κατὰ τὸ ὁποῖον, ὅταν τις ἀποθανὼν δὲν ἐγκατέλιπεν ἄρρενα τέκνα, ἀλλὰ μόνον θήλεα, οἱ αὐτάδελφοί του ἢ ἄλλοι ἐξ ἀρρενογονίας πλησιέστεροι συγγενεῖς του ἐλάμβανον ὑπὸ τὴν προστασίαν των τὰ θήλεα ταῦτα τέκνα, ἐφρόντιζον διὰ τὴν ἀνατροφὴν καὶ αποκατάστασιν αὐτῶν, καὶ τὰ ἐπροίκιζον ἐκ τῆς πατρικῆς περιουσίας, ἐκτὸς τῆς οἰκίας μετὰ τῆς συνεχομένης αὐτῇ περιοχῆς (γυρίσματα), ἡ ὁποία ἔμενεν εἰς αὐτούς· καὶ ὅτι πᾶσα συμφωνία γενομένη μεταξὺ τῶν γαμβρῶν καὶ αὐτῶν, περὶ τῶν πατρικῶν κτημάτων τῶν θηλέων, ἦτον ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά, τὸ δὲ ἔθιμον τοῦτο ἐπεκράτει πρὶν τοῦ 1800 ἔτους μέχρι τοῦ 1817, καὶ μετὰ ταῦτα ἔτι; αὐτ. σ. 426, § 58.

§ 34. Εἰς Καλάμας δὲν ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ γονεῖς δύνανται ν' ἀποκλείωσι τὰ τέκνα των, ἂν συναφθῶσιν εἰς γάμον ἄνευ τῆς συναινέσεώς των. αὐτ. σ. 426, § 59.

§ 35. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ αἱ μητέρες δὲν λαμβάνουν μερίδιον ἐκ τῆς περιουσίας τῶν συζύγων των, ἀλλὰ μικράν τινα χρηματικὴν ποσότητα, καὶ τότε, ὅταν ἀπεβάλλοντο ἀπὸ τὰ τέκνα των ἐκ τῆς πατρικῆς των οἰκίας; αὐτ. § 60.

§ 36. Εἰς τὰς Ἀθήνας ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ μήτηρ συνέτρεχε μὲ τὰ τέκνα εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ τὸ μερίδιόν των; αὐτ. § 61.

§ 37. Δὲν ἀπεδείχθη ὅτι ἐν Ἀθήναις ἐπικρατεῖ ἔθιμον, καθ' ὃ αἱ γυναῖκες, καὶ ἄποροι ἂν δὲν ὦσιν, ἔχουσι τέκνου μερίδιον εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποθανόντος συζύγου.

Ἀποφ. 5213 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 38. Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες, ὁσάκις ῥυθμίζουν ἰδιωτικὰς σχέσεις (π. χ. κληρονομικὰ δικαιώματα) δὲν ὑπερισχύουσι τοῦ πολιτικοῦ νόμου. Ὅρα τὴν λέξιν Ἀρμενόπουλος σ. 427, § 62, ά.

§ 39. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ περιουσία τῶν ἀρχιερέων καὶ ἐπισκόπων περιέρχεται εἰς τοὺς πλησιεστέρους συγγενεῖς αὐτῶν; Ναί. αὐτ. β'.

§ 40. Ὑπάρχει ἔθιμον εἴς τινας νήσους, καθ' ὃ ἡ διαθήκη τῶν ἀρχιερέων ἰσχύει· μὴ ὑπαρχούσης δὲ διαθήκης, κληρονομοῦνται ὑπὸ τῶν συγγενῶν των; αὐτ. σ. 430, § 63.

§ 41. Κατὰ τὴν Μάνην ἰσχύει ἔθιμον, καθ' ὃ, ὅταν ἀπεβίωνεν ὁ ἀνὴρ καὶ ἄφινε τέκνα, τὰ ὁποῖα μετ' αὐτὸν ἀπέθνησκον, ἡ δὲ χήρα ἐλευτεροῦ τανδρεύετο μετὰ τὸ πένθιμον ἔτος, ἡ γυνὴ ἐλάμβανε μόνην τὴν προῖκά της; αὐτ. σ. 433, § 64.

§ 42. Ὑπάρχει ἐν Μυκόνῳ ἔθιμον, καθ' ὃ, παιδὸς ὀρφανεύσαντος τῆς μητρός του καὶ κληρονομήσαντος τὴν περιουσίαν της, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἀποθανόντος, κληρονομεῖ τὴν μητρικὴν περιουσίαν ὄχι μόνος ὁ πατὴρ, ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς μητρὸς γονεῖς; αὐτ. § 65.

§ 43. Κατὰ τὸ τουρκικὸν δίκαιον (βλ. τὴν ἐν τῷ Εὐρ. λέξιν *Ὀθωμανικοὶ νόμοι*) μόνον τὸ ἕκτον μέρος τῆς κληρονομίας λαμβάνουσιν αἱ θυγατέρες. αὐτ. σ. 432, 433, § 66.

§ 44. Εἰς Ναύπλιον ἐπεκράτησε τὸ ἔθιμον τῆς τριμοιρίας (1); σ. 433, § 57.

§ 45. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ ἐνέργεια τῶν χηρευουσῶν μητέρων περὶ τὴν διανομὴν τῆς τῶν τέκνων της πατρικῆς περιουσίας καὶ προικοδότησιν τῶν θυγατέρων διὰ τῆς πατρικῆς ταύτης κοινῆς περιουσίας, γενομένης κατὰ τὸ δοκοῦν αὐταῖς; ἀπετέλει συνήθειαν ἀείποτε ὑποχρεωτικὴν διὰ τὰ τέκνα καὶ ἐπικρατοῦσαν καὶ μετὰ τὴν νέαν νομοθεσίαν; Δὲν ἀπεδείχθη· ἡ ἐνέργεια ὅμως θεωρεῖται νόμιμος, ὅταν οἱ ἀδελφοὶ παρόντες κατὰ τὴν προικοδότησιν τῆς ἀδελφῆς δὲν ἔκαμον ἀντίρρησιν τινά. αὐτ. σ. 434, § 68.

§ 46. Ὑπάρχει εἰς Ἄνδρον ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ διαθήκη τῶν ἀγραμμάτων δὲν ἴσχυε, φέρουσα τρεῖς ὑπογραφάς; αὐτ. § 69.

§ 47. Διαθήκη, συνταχθεῖσα κατὰ τὸ 1823 καὶ μὴ οὖσα σύμφωνος μὲ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς νόμους, εἶναι ἄκυρος, ὁ δὲ λόγος ὅτι οὗτοι δὲν ἐδημοσιεύθησαν, δὲν εἶναι ἰσχυρός. αὐτ. § 70.

§ 48. Ἡ ἀπόδειξις, ὅτι διαθήκη τὶς εἶναι ἰσχυρὰ κατ' ἔθιμον, ἐπικρατοῦν ἐν Τήνῳ, καὶ ἀντιβαῖνον εἰς τὸ περὶ διαθήκης ψήφισμα,

---

(1) Ἐν τῇ πόλει καὶ τῇ περιφερείᾳ Νησίου ὑπάρχει ἔθιμον περὶ τριμοιρίας; Ὄχι, διότι δὲν ἀπεδείχθη τὸ οὐσιῶδες πρὸς ἀναγνώρισιν κανόνος τινὸς ὡς ἐθίμου στοιχεῖον τῆς μετὰ προθέσεως ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ὡς ὑποχρεωτικοῦ, ἡ δὲ συμβιβαστικῶς καὶ πρὸς ἀποφυγὴν προσφυγῆς εἰς δικαστικὰς ἀρχὰς ἐφαρμογή του δὲν σημαίνει τί.

Ἀπόφ. 5146 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

(Ὅρα εἰς τὴν λέξ Βυζαντινὸν δίκαιον τὴν ἀποφ. 131 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ.).

δὲν ἰσχύει, καθότι τὸ ψήφισμα αὐτὸ ἠκύρωσεν ὅλα τὰ προϋσχύοντα ἔθιμα. αὐτ. σ. 535, § 71.

§ 49. Ἔθιμον, καθιερωμένον δῆθεν εἰς Σκόπελον μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, καθ' ὃ δὲν γίνεται μνεία εἰς τὰς διαθήκας περὶ τῆς ὁρκίσεως τῶν μαρτύρων, εἶναι παράλογον. αὐτ. § 72.

§ 50. Ἡ κατ' ἔθιμον γινομένη διαθήκη ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων. (Ὅρα καὶ ἀνωτ. § 11).

Ἀπόφ. α 'Επειδή, κατὰ τὰ ἄρθρ. 172, 244, 248 καὶ 250 τῆς πολ. δικονομ. τὰ δικαστήρια ὄχι μόνον δύνανται, ἀλλ' ὀφείλουν νὰ διατάξουν πᾶν ὅ,τι θεωροῦν συντελεστικὸν πρὸς ἀπόδειξιν καὶ διασάφισιν τῶν προβαλλομένων καὶ ἀμφισβητουμένων πραγμάτων, περὶ τῶν ὁποίων δὲν εἶναι δικανικῶς πεπεισμένα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 3182 ἀποφάσεώς του, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς βεβαιοῖ ὅτι ὁ Γ. Τ. εἶχε πρωτοδίκως ἰσχυρισθῆ, ὅτι κατὰ τὸ 1812 ὑπῆρχεν εἰς Ἄνδρον ἔθιμον, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ διαθῆκαι συνετάττοντο ὡς ἡ τοῦ πατρός του, τὴν ὁποίαν προσήγαγεν, ἀφ' ἑτέρου παρατηρεῖ ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον Σύρου ὤφειλε νὰ διατάξῃ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἐθίμου ὡς μόνην συντελεστικὴν πρὸς διασάφισιν τῆς ἀληθείας καὶ οὐχί, ὡς ἔπραξε, νὰ διατάξῃ ἂν ἡ διαθήκη ἐγένετο κατὰ τὴν ἐν Ἄνδρῳ τοπικὴν συνήθειαν, διότι τὸ ἔθιμον ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀποδείξεως· τὸ δὲ ἂν ἡ διαθήκη ἐγένετο κατὰ τὸ ἔθιμον, ἦτο τῆς κρίσεως τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σκέψεώς του ταύτης ὑπεχρέωσε διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεώς του τὸν Γ. Τ. ν' ἀποδείξῃ τὴν ὕπαρξιν τοῦ παρ' αὐτῆς ἐπικαλουμένου ἐθίμου, ὁ δὲ Τ. ἀναγκαίως μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὤφειλε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν εἰς αὐτὸν δι' αὐτῆς ἐπιβαλλομένην ὑποχρέωσιν· ὅθεν δὲν εἶναι ἀληθές, ὡς διατείνεται ἡ ἀναιρεσείουσα διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀναιρέσεως, ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐπέτρεψε τὴν ἐξέτασιν νέων μαρτύρων ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ περὶ διαθηκῶν ἐθίμου, περὶ τῆς ὁποίας εἶχον ἐξετασθῆ μάρτυρες πρωτοδίκως, καθότι ἐξ ἐναντίας, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, τὸ ἐφετεῖον ἐντὸς τῶν καθηκόντων του μετέβαλε τὸ τῆς ἀποδείξεως θέμα, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἐξετάσθησαν ἄλλοι μάρτυρες ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἀλλὰ μάρτυρες ἐπὶ διαφόρων θεμάτων, ὅπερ ὄχι μόνον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν νόμον, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ῥητῶς ἐπιτρέπεται.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρείου Πάγου 125 τοῦ 1848.

§ 51. Ὑπάρχει ἔθιμον εἰς Σύρον, καθ' ὃ ὁ γάμος φέρει αὐτοδικαίως τὴν κοινωνίαν τῶν ἀγαθῶν; Ὅρα τὴν λέξιν Ἀρμενόπουλος σελ. 436, § 73.

§ 52. Ὑπάρχει ἐν Ἄνδρῳ ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ σύζυγοι ἀντιπροσωπεύουσι τὰς συζύγους των καὶ ὡς πρὸς τὰ παράφερνα αὐτῶν (ἐξώπροικα); αὐτ. § 74. — ὅρα τὴν λέξιν Γυνὴ § 14.

§ 53. Ἡ ὕπαρξις ἐθίμου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται τὸ διαζύγιον δι' ἄλλους παρὰ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ λόγους, πρέπει νὰ προτείνηται ἐνώπιον τῶν κατωτέρων δικαστηρίων· ἄλλως δὲ δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως. αὐτ. λέξ. Ἀρμενόπουλ. § 75.

§ 54. Ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ γύφτοι δύνανται νὰ ἔχωσιν ὑπὲρ τὴν μίαν γυναῖκα, εἶναι κακόηθες. αὐτ. σ. 437, § 76.

§ 55. Ὑπάρχει ἔθιμον εἰς Πάρον, καθ' ὃ συγχωρεῖται εἰς τὰς γυναῖκας νὰ ἐγγυῶνται; αὐτ. § 77.

§ 56. Ὑπάρχει ἔθιμον ἐν Ἑλλάδι, καθ' ὃ καὶ λαϊκοὶ καὶ κληρικοὶ δύνανται, δανείζοντες, νὰ λαμβάνωσι τόκους. αὐτ. § 78. — ὅρα καὶ τὸν ἐπ. §

§ 57. Ὁ συνήθης καὶ νόμιμος τόκος τῶν δανείων ἐν Ἑλλάδι εἶναι πρὸς 12 0/0 (1). αὐτ. σ. 438, § 79.

§ 58. Ὑπάρχει ἔθιμον εἰς Θήραν, καθ' ὃ τὰ ναυτοδάνεια δὲν ἐγγράφονται εἰς κατάστιχον ἐμπορικοῦ δικαστηρίου; αὐτ. § 80.

§ 59. Ἐν τῇ Νάξῳ ἰσχύει ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ μὴ εἰδότες γράμματα ὑπεγράφοντο δι' ἄλλων. αὐτ. σ. 438, 439.

§ 60 Ἡ κοινότης Πλατάνου ἠδύνατο νὰ ἐκποιῇ, κατά τινα νόμον, τὰ κτήματα τῶν φυγάδων ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου. αὐτ. σ. 439, § 82.

§ 61. Αἱ περὶ τοῦ σχεδίου τῶν πόλεων διατάξεις τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου κατηργήθησαν. αὐτ. § 82.

§ 62. Ἰσχύει εἰς Λεβαδίαν ἔθιμον, καθ' ὃ δὲν δύναταί τις νὰ μεταβάλῃ τὸ παλαιὸν ὕψος τῆς οἰκίας πρὸς βλάβην τῶν γειτόνων του; αὐτ. § 83.

§ 63. Κατὰ τὸν ὀκτώβριον τοῦ 1795 εἰς τὴν ἐπαρχίαν Εὐρυτανίας, καὶ ἰδίως εἰς τὸ χωρίον Μαρίση, ἴσχυε νόμος τουρκικός, ὅστις δὲν ἐπέτρεπεν εἰς τοὺς κατοίκους νὰ ἔχωσιν εἰς τὴν κυριότητά των θερινοὺς λιμόνας; αὐτ. σελ. 441, § 84.

§ 64. Ἰσχύει ἐν Σαλαμῖνι ἔθιμον, καθ' ὃ, ὅταν ἡ μήτηρ ἀνήβων

(1) Ὑπάρχει ἔθιμόν τι περὶ τόκων: Ὅρα τὴν τοῦ Ἀρ. Π. ἀπόφ. 94 τοῦ 1848 ἐν τῇ λέξ. Τόκος.

τέκνων ἔρχηται εἰς δεύτερον γάμον, διατηρεῖ τὴν ἐπιτροπείαν τῶν τέκνων της, καὶ διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν των, ἀφοῦ πρῶτον γίνῃ εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ δευτέρου διανομὴ τῆς πατρικῆς περιουσίας μεταξὺ τῶν ἀνηλίκων καὶ ἐνηλίκων τέκνων τοῦ πρώτου γάμου; αὐτ. σ. 442 § 45.

§ 65. Εἰς πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν δύναταί τις νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἰσχὺν ἐθίμου τινός· ἐπομένως δύναται νὰ προταθῇ καὶ κατὰ πρῶτον (1) ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν. αὐτ. § 86 ά.

§ 66. Ὑπάρχει ἐν Τήνῳ ἔθιμον, καθ' ὃ αἱ μητέρες, ὡς φυσικοὶ καὶ νόμιμοι ἐπίτροποι, ἠδύναντο νὰ συμβιβασθῶσιν ἐγκύρως, ἐπὶ δικαιωμάτων τῶν ἀνηλίκων ὀρφανῶν, χωρὶς νὰ προαπαιτῆται ἡ ἔγκρισις τῆς ἀρχῆς; αὐτ. β'.

§ 67. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ αἱ γυναῖκες ὑποχρεοῦνται ἀπέναντι τῶν διατάξεων τοῦ Βελλ. δόγματος; Ὅρα τὴν τοῦ 1847 ἔτ. 70 ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Π. ἐν τῇ λέξει *Βελλ. δόγμα.*

§ 68. Ἔθιμον, καθ' ὃ τὰ κατάστιχα τῶν ὀφειλετῶν παρεῖχον πλήρη πίστιν περὶ τῶν πληρωμῶν τῶν ἀναφερομένων εἰς αὐτὰ ὅτι ἐγένοντο εἰς λογαριασμὸν τῶν χρεῶν των, εἶναι ἄτοπον, καὶ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Ἀποφ. 5443 τῆς 14 Φεβρ. 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 69. Ὑπῆρχε Τουρκικὸς νόμος, καθ' ὃν ἡ τουρκικὴ ἐξουσία, ἀποδεχθεῖσα τὴν κατ' ἀποκοπὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου, δὲν μετέβαλε τὰς περὶ ἰδιοκτησίας ἀρχάς; Διὰ τῆς ἀποφ. 15 τοῦ 1848 ἀπεφάσισεν ὁ Ἀρ. Π. ὅτι ἔπρεπε νὰ διαταχθῇ ἀπόδειξις περὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ· ἰδοὺ πῶς φέρει ἡ ἀπόφ. αὕτη.

« Ἐπειδὴ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν ἐξάγεται ὅτι, διεκδικοῦντος τοῦ δημοσίου κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος τὴν κυριότητά τινων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ δήμου Οἰχαλίας κειμένων βοσκησίμων γαιῶν, ὁ νῦν ἀναιρεσείων ἐπρότεινεν ἐνώπιον τῶν αὐτῶν ἐφετῶν ἐπιβοηθητικῶς τὴν ἔνστασιν « ὅτι κατὰ τὸν » τουρκικὸν νόμον τῶν κατ' ἀποκοπὴν (κεσίμι) διδομένων κτημά- » των ἐθεωροῦντο κύριοι οἱ πληρόνοντες τὴν ἀποκοπὴν, καὶ ἡ τουρ- » κικὴ ἐξουσία δὲν ἐδύνατο ν' ἀφαιρέσῃ τοιαῦτα κτήματα ἀπὸ » τοὺς κατέχοντας καὶ τὴν ἀποκοπὴν πληρόνοντας » καὶ ὅτι δύναται ν' ἀποδείξῃ τὰ γεγονότα ταῦτα, ἐφ' ὧν ἐστήριξε τὴν αἴτησίν του περὶ ἀνατροπῆς τῆς ἀγωγῆς τοῦ δημοσίου, τὸ δὲ δικαστήριον

1) ὅρα ἀνωτ. § 27.

τῶν αὐτῶν ἐρετῶν ἀπέῤῥιψε τὴν περὶ ἀποδείξεως τῆς ἐνστάσεως ταύτης αἴτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπὶ λόγῳ ὅτι δι' αὐτῆς σκοπεῖ οὗτος νὰ ὑποχρεώσῃ τὸ δημόσιον νὰ λαμβάνῃ καὶ σήμερον τὸν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Τουρκικῆς συνομολογηθέντα κατ' ἀποκοπὴν φόρον (κεσίμι), ὅστις κατηργήθη πρὸ καιροῦ ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν νόμων.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐσκόπει, διὰ τῆς ἐκτεθείσης προτάσεώς του, καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἐξαχθὲν ἐξ αὐτῆς ἀποτέλεσμα, τὸ ἀντιβαῖνον εἰς τοὺς ἐν τῇ 13 σκέψει τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως παρατεθειμένους νόμους, οὐδὲν ἧττον ὑφίσταται ἡ ὑπὸ τοῦ ἀποτελέσματος τούτου ἀνεξάρτητος πρότασίς του, ὅτι κατέστη, διὰ τῶν ἐκτεθέντων γεγονότων, κύριος τῶν ἐπιδίκων γαιῶν, τὸ δὲ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποῤῥίψαν τὴν περὶ ἀποδείξεως αὐτῆς αἴτησίν του, παρεβίασε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 244, 248 καὶ 250 τῆς πολ. δικ. συνδυασμένων μὲ τὸ ἄρθρ. 170 τῆς αὐτῆς δικονομίας, καθ' ἃς ὁ δικάστης ὀφείλει νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς διαδίκους τὴν ἀπόδειξιν τῶν γεγονότων, ἐφ' ὧν στηρίζουν τὰς αὐτοτελεῖς αἰτήσεις των, ὅτε ῥητῶς ἐξαιτοῦνται νὰ τοῖς ἐπιτραπῇ αὕτη, ἡ δὲ παραβίασις τῶν εἰρημένων διατάξεων, αἵτινες εἶναι οὐσιώδεις, φέρει ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 τῆς αὐτῆς δικονομίας. »

Σημ. Ὅρα κατωτ. σελ. 459 τὴν ἀναιρουμένην ἀπόφασιν.

§ 70. Ἐπὶ ἐθίμου δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζωμεν τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐπεκράτησεν, ἀλλ' ἀποδειχθὲν ὅτι ἐπικρατεῖ, πρέπει νὰ τὸ φυλάττωμεν (50. Β. 2, 2). Ἑπομένως εἶναι ἀδιάφορον ἂν ἕλκῃ τὴν ἀρχήν του ἄλλοθεν ἢ ἀπὸ τὴν ἐν τῇ ἐξαβίβλῳ τοῦ Ἀρμ. νεαρὰν τοῦ Πατριάρχου Ἀθανασίου.

Ἀπόφασις 43 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 4614).

§ 71. Τὸ δικ. δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν ὕπαρξιν ἐθίμου εἰμὴ ὁσάκις ὑπάρχει ἀποδεδειγμένον ὅτι τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς ὕπαρξιν παντὸς ἐθίμου προσόντα συντρέχουν στηριζόμενα ἐπὶ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ παραδειγμάτων, ὅσα οἱ μάρτυρες κατέθεσαν ἢ ἐξ ἄλλων νομίμων μέσων ἐπρόκυψαν. Διὰ τοῦτο τὰ δικ. ὀφείλουν νὰ ἐκθέτωσι ποίου καὶ ποίου εἴδους περιστατικὰ τὸ ὡδήγησαν νὰ παραδεχθῇ ἔθιμον τί. (Ὅρα ἀνωτ. § 2).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 162 τῆς 10 Σεπτ. 1848.

§ 72. Ὑπάρχει ἔθιμον περὶ τριμοιρίας; Ναί, εἶπε τὸ ἐν Ναυπλίῳ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀλλ' ἡ ἀπόφασίς του ὡς ἀόριστος ἀνῃρέθη. (ἡ αὐτὴ ἀπόφ.)—Ὅρα ἀνωτ. § 44.

§ 73. Τὰ ἔθιμα δὲν ἰσχύουν πρὸς ἀκύρωσιν ῥητῆς συμφωνίας 'Απόφ. πολ. 'Αρ. Π. 94 τοῦ 1848, φέρουσα:

« Ἐπειδὴ ὁ Α. Μ. διὰ τῆς ἀγωγῆς του παραπονεῖται ὅτι ἐξ ὧν οὕτως ἔλαβε παρὰ τοῦ Β. δανείων ἐπλήρωσεν ἐπὶ διαφόρων ποσοτήτων τόκους κατὰ τὸ 1835, 1836, καὶ 1837 πρὸς 18 0/0, κατ'ἔτος, κατὰ τὰ 1838 πρὸς 16 0/0 καὶ κατὰ τὰ 1839, 1840, 1841, 1842 πρὸς 24 0/0· ὅτι ἐπλήρωσε τόκους ἐπὶ τόκων, τρίτον τόκον καὶ 1 ἢ 2 τοῖς 0/0 διὰ προμήθειαν.

'Επειδὴ ἡ πρότασις τοῦ Α. Μποτζάρη α ὅτι ἀπὸ τοὺς ἰσχύοντας ἐν τῇ Ἑλλάδι νόμους τοὺς εἰς τὴν ἑξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου ἐμπεριεχομένους, ὑπάρχει προςδιωρισμένος ὡς νόμιμος τόκος ὁ 12 0/0 κατ' ἔτος, » δὲν εἶναι βάσιμος, καθότι εἶναι πασίγνωστον, ὅτι οἱ ἀφορῶντες τοὺς διαφόρους ὅρους τῶν τόκων νόμοι τῆς ἑξαβίβλου, ὡς καὶ αἱ νεκραὶ τοῦ Βασιλείου, ἔπεσαν εἰς ἀχρηστίαν ἐν Ἑλλάδι καὶ τὰ δάνεια γίνονται ἔντοκα.

'Επειδὴ ὁ αὐτὸς Μ. προτείνει, ὅτι διὰ γενικοῦ καὶ ἀδιακόπου ἐθίμου καθιερώθη ὡς ἀνώτατος ὅρος τοῦ συμπεφωνημένου τόκου, ὁ 12 0/0 κατ' ἔτος, ὁ δὲ περιπλέον θεωρεῖται παράνομος καὶ ἐπιστρέφεται πρὸς τὸν ὀφειλέτην, ἂν τὸν ἐπλήρωσε, δὲν ὑποχρεοῦται δὲ εἰς τὴν πληρωμὴν, ἂν δὲν τὸν επλήρωσεν· ὁ δὲ ἀντίδικός του ἀντιτάττει.

1) Ὅτι ὁ Μ. ἐστήριξε πρωτοδίκως τὴν ἀγωγήν του εἰς τὴν Νομολογίαν μόνον, ἤδη δ'ἐπικαλεῖται κατ'ἔφεσιν ἔθιμον περιοριστικὸν τῶν περὶ τόκων συμφωνιῶν, ἡ δὲ πρότασις αὕτη εἶναι ἀπαράδεκτος, καθότι στηρίζεται εἰς ὕπαρξιν πραγματικοῦ ἰσχυρισμοῦ μὴ προταθέντος πρωτοδίκως.

'Επειδὴ ἡ περὶ ἐθίμου πρότασις δὲν περιστρέφεται εἰς πραγματικὸν ἰσχυρισμὸν, ἀλλ' εἶναι νομικὸν ἐπιχείρημα, καθὸ δὲ τοιαύτη δύναται νὰ προταθῇ καὶ κατ'ἔφεσιν (ἄρθρ. 749 τῆς πολ. δικονομ.)· ὅθεν δὲν εἶναι βάσιμος ὁ πρῶτος τοῦ ἐφεσιβλήτου λόγος.

2) Ὅτι οἱ περιπλέον πληρωθέντες τόκοι δὲν ἐπιστρέφονται.

'Επειδὴ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου (Ἀρμ. βιβλ. Γ'. τίτλ. Ζ'. νόμ. 11, 12, νόμ. 26 καὶ 29 Πανδ. βιβλ. 12 τίτλ. 6 νόμ. 18 Κώδ. *de usuris*—Πανδ. βιβλ. 22 τίτλ. Α. νόμ. 29 § 75.—Βασ. 23. 3) ὅ,τι ἀχρεωστήτως τις κατέβαλε δύναται νὰ τὸ ἀπαιτήσῃ, μόνοι δὲ οἱ νόμιμοι πληρωθέντες τόκοι δὲν ἐπιστρέφονται, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ παράνομοι καὶ οἱ τόκοι ἐπὶ τόκων, ἂν καὶ ἤθελε συνομολογηθῇ, ὅτι οἱ τόκοι θέλουν συγκεφαλαιοῦσθαι, ἢ, ὅτι ὁ ὀφειλέτης εἶναι ὑπόχρεως νὰ πληρώσῃ τόκον αὐτῶν ὡς νέον κεφάλαιον· ἑπομένως δὲν ἔχει ὑπόστασιν καὶ ὁ δεύτερος λόγος.

3) ὅτι ὑπάρχει μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Μ. συμβιβασμὸς, ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος παρῃτήθη παντὸς δικαιώματος καὶ ὑπάρχει περὶ τούτου ὁμολογία του.

Ἐπειδὴ, διὰ νὰ ὑπάρχῃ συμβιβασμὸς, πρέπει ὁμολογουμένως νὰ συντρέξῃ ἡ συναίνεσις ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ συμβιβασμοῦ, διὰ νὰ ὑπάρχῃ δὲ παραίτησις δικαιώματος, πρέπει αὕτη νὰ ἦναι ἐκπεφρασμένη καθαρῶς καὶ εὐκρινῶς, εἴτε ῥητῶς εἴτε σιωπηλῶς δι' ἀναμφισβητήτων πράξεων, ἐξ ὧν νὰ προκύπτῃ ἡ παραίτησις· τέλος, διὰ νὰ ὑπάρχῃ ὁμολογία, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ βεβαιωμένος ὁ τοῦ λέγοντος σκοπὸς τοῦ νὰ ὁμολογήσῃ. ἐκ δὲ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα ἐπικαλεῖται ὁ Β., οὐδὲν ἐκ τῶν εἰρημένων περιστατικῶν προκύπτει· ὅθεν καὶ ὁ τρίτος λόγος δὲν εἶναι βάσιμος.

4) ὅτι συνεφώνησε κατ' ἐλευθέραν τοῦ ἀντιδίκου του θέλησιν καὶ μόνον τὰ συμφωνητικὰ, ὅσα ἀντιβαίνουν εἰς γραπτὸν νόμον ἢ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, δὲν ἔχουν ἰσχύν.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, τὰ ἔθιμα δὲν ἰσχύουν πρὸς ἀκύρωσιν ῥητῆς συμφωνίας (νόμ. 6 Κώδ. *de pactis* βιβ. 2 τ. 3 Β. βιβ. 11 τ. 1 § 67) αἱ δὲ περὶ τόκων συμφωνίαι, διὰ νὰ θεωρηθοῦν ὑποχρεωτικαὶ, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ προσδιωρισμένον τὸ ποσὸν καὶ νὰ μὴν ὑπερβῇ τὸ νόμιμον μέτρον (Πανδ. βιβ. 22 τ. Α. νόμ. 9,29,44. Κώδ. νόμος 15 *de usuris*) ὁ δὲ δανειστὴς δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ εἰμὴ τὸ ἀρχικὸν ποσὸν τοῦ δανείου του καὶ τὸν τόκον, τὸν ὁποῖον κοινῶς παρεδέχθη ἡ συνήθεια ὡς νόμιμον (νόμ. 19 καὶ 20 Πανδ. βιβ. 22 τ. Α)· ἑπομένως, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὅτι νόμιμος τόκος θεωρεῖται δυνάμει ἐθίμου ὁ 12 0/0 κατ' ἔτος, πᾶσα ὑπέρβασις τοῦ ὅρου τούτου ἤθελε, κατὰ τὰς εἰρημένας ἀρχὰς τοῦ δικαίου, καταστήσει τὴν συμφωνίαν ἀνίσχυρον· ἄλλως τε, θεωρουμένης τῆς ὑπερβάσεως τοῦ νομίμου τόκου ὡς τοκογλυφίας, (ἤτοι ὡς πράξεως αἰσχροκερδοῦς) αὕτη δὲ ὑποθέττουσα κατὰ νομικὴν πρόληψιν μὴ ἐλευθέραν ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου ἐνέργειαν, καὶ δόλον ἢ ἀπάτην ἐκ μέρους τοῦ δανειστοῦ, ἕπεται ὅτι αἱ τοιαῦται συμφωνίαι περὶ ὑπερμέτρου τόκου προσβάλλουν τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἔχουν ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης ἰσχὺν (Ἁρμ. βιβλ. Α'. τίτλ. Θ. § 12. Βασιλ. βιβλ. 11 τίτλ. Α. § 67) καίτοι παραδεχομένου τοῦ δικαστηρίου, ὅτι δὲν ὑπάρχει ῥητῶς περὶ τόκων νόμος, καθότι δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι ὑπάρχει καὶ συγκεχωρημένον νὰ συναλλάττεταί τις ἐναντίον τῶν ἀρχῶν τῆς ἠθικῆς· ἄρα καὶ ὁ τέταρτος λόγος εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ ὁ Μποτζάρης, καθὸ ἐνάγων, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ τὸν

περὶ ὑπάρξεως ἐθίμου ἰσχυρισμόν του (ἄρθ. 244 καὶ 248 τῆς πολ. δικονομίας Ἀρμ. βιβλ. Α. τίτλ. 6. § 6), ὡς ἔχοντα ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἡ δὲ ἀπόδειξις αὕτη δύναται, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθ. 245 καὶ 252 § 5 τῆς πολ. δικονομίας, νὰ δοθῇ δι' ὅλων τῶν νομίμων μέσων καὶ διὰ μαρτύρων ὡς πρὸς τὰς τυχὸν περὶ τοῦ ἐθίμου τούτου λαβούσας χώραν πράξεις καὶ παραδείγματα.

Ἐπειδὴ ὁ Β. προτείνει, ὅτι ὑπάρχει ἔθιμον ἐπικρατοῦν καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ περὶ τοῦ μέτρου τῶν τόκων συμφωνία τῶν μερῶν θεωρεῖται ὡς μὴ ὑποκειμένη εἰς ὁποιονδήποτε περιορισμόν· ἑπομένως, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα καὶ κατὰ τὸν νόμον 7 τοῦ αὐτοῦ τίτλ. καὶ βιβλ. τοῦ Ἀρμ. ὀφείλει νὰ τὸ ἀποδείξῃ διὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω μέσων, οἱ δὲ τοῦ Μ. ἰσχυρισμοί, « ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ πρότασις αὕτη τοῦ Β., διότι ὑπάρχει νόμος κανονίζων τὸν τόκον, καὶ διότι δὲν δύναται νὰ καταδικασθῇ τις εἰς πλειότερον παρὰ τὸν νόμιμον τόκον ἐπὶ προφάσει συνηθείας, » εἶναι ὁ μὲν πρῶτος ἀστήρικτος, καθότι, ὡς ἐῤῥέθη, οἱ περὶ τοῦ μέτρου τῶν τόκων νόμοι ἔπεσαν εἰς ἀχρηστίαν, ὁ δὲ δεύτερος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀποδείξεως ὅτι ὑπάρχει ἔθιμον κανονίζον τὸν περιορισμὸν τοῦ τόκου· ἀπόδειξις, ἥτις δὲν ἐδόθη εἰσέτι.

Ἐπειδὴ ὁ Μ. ἰσχυριζόμενος ὅτι ἐπλήρωσε τόκους πλέον τῶν 12 τοῖς 0/0, ὅτι ἐπλήρωσε τόκους ἐπὶ τόκων, τρίτον τόκον καὶ προμήθειαν ἓν ἢ δύο τοῖς 0/0, ὀφείλει, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, νὰ τὸ ἀποδείξῃ, ἡ δὲ ἀπόδειξις αὕτη δύναται ἐπίσης νὰ δοθῇ δι' ὅλων τῶν νομίμων μέσων καὶ διὰ μαρτύρων ἔτι, καθότι προκειμένου περὶ τοκογλυφίας, τουτέστι περὶ ἀδικήματος, ὑπὸ τὴν γενικήν της ἔποψιν θεωρουμένης τῆς τοκογλυφίας, ἥτις, ὡς ἐῤῥέθη, ὑποθέτει, κατὰ νομικὴν πρόληψιν, δόλον ἢ ἀπάτην, ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται· (ἄρθρ. 304 § 2 τῆς πολ. δικονομίας)· οἱ δὲ ἰσχυρισμοὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν τοῦ Μ. «ὅτι κατὰ νόμον δὲν συγχωρεῖται ἀνατοκισμός,» ἀφ' ἑτέρου δὲ τοῦ Β., «ὅτι ἡ νεαρὰ τοῦ Βασιλείου ἠκύρωσε καὶ τὸν περὶ ἀνατοκισμοῦ περιορισμόν,» δὲν ἔχουν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου, καθότι πρέπει προηγουμένως νὰ ὑπάρχῃ ἀποδεδειγμένος ὁ νόμιμος περιορισμὸς τοῦ τόκου, καὶ τότε πᾶσα ὑπέρβασις λόγῳ τοκισμοῦ, ἢ πᾶσα περὶ ἀνατοκισμοῦ συμφωνία εἶναι παράνομος, διότι ἀντιβαίνει ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματά της εἰς τὸν νόμιμον τοῦ τόκου περιορισμόν, τουτέστιν ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἔθιμον, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὸ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου (7 Μαρτίου) 1836 Βασιλ. Διάταγμα, εἶναι ἰσχυρότερον νόμου, καθὸ δὲ τοιαύτης τῆς συμφωνίας ἤθελεν εἶσθαι ἀνίσχυρος καὶ μὴ ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν ὀφειλέτην.

Ἐπειδὴ ἡ τοῦ Β. πρότασις αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἀνατοκισμὸς, διότι ἐγένετο ἀνανέωσις, εἶναι οὐχ' ἧττον ἀστήρικτος, καθότι, διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἀνανέωσις, ἀπαιτεῖται ἡ ῥητὴ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀνανεώσεως δήλωσις τῶν μερῶν (*Léx ulti. Cod. de Noval. Bib.* 8 τίτλ. 42) ἢ τοὐλάχιστον ὁμολογία αὐτῶν βεβαιοῦσα τὴν τῆς ἀνανεώσεως θέλησίν των· ἐκ δὲ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 570 συμβολαίου καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν τῆς δικογραφίας ἐγγράφων δὲν προκύπτει οὐδαμῶς οὔτε ῥητὴ δήλωσις, οὔτε σκοπὸς ἀνανεώσεως, οὔτε ὁμολογία τοῦ Μ.

Ἐπειδὴ ὁ Β. ἰσχυρίζεται, ὅτι ὑπάρχει ἔθιμον καθιεροῦν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνατοκισμοῦ. ὅθεν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν εἰρημένην πρότασίν του·

Ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς Β. ἰσχυρίζεται ἐπίσης ὅτι τὸ περιπλέον τῶν 12 τοῖς 0/0 τὸ ἔλαβεν ἕνεκα προμηθείας καὶ διὰ δικαιώματα προεξοφλήσεως καθὸ τραπεζίτης κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ τὴν ἐμπορικὴν τάξιν· ἑπομένως οὗτος ὀφείλει ἐπίσης ν' ἀποδείξῃ, ὅτι κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ ἐμπορικὴν ταύτην τάξιν, ἐπὶ δανείων δύναται ὁ τραπεζίτης ἢ ἔμπορος νὰ λάβῃ τὰ εἰρημένα δικαιώματα, ἡ δὲ ἀπόδειξις αὕτη δύναται να δοθῇ καὶ διὰ μαρτύρων, καθότι πρόκειται περὶ συνηθείας (ἄρθρ. 245 καὶ 252 τῆς πολ. δικονομίας) καὶ περὶ πράξεων φερουσῶν ἐμπορικὸν χαρακτῆρα· (ἄρθρ. 304 § 1 τῆς ἰδίας δικονομίας).

Ἐπειδὴ ἡ αἴτησις τοῦ Μ. « τοῦ νὰ παραδεχθῇ ὁ Ἄρειος Πάγος τὸ πραγματικὸν τῆς ὑποθέσεως μέρος, ὡς τὸ παρεδέχθη τὸ ἐφετεῖον Ναυπλίας, » εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι ἡ τοῦ ἐφετείου ἐκείνου ἀπόφασις ἀνῃρέθη, καὶ ἑπομένως δὲν ἔχει νομικὴν ὕπαρξιν, καὶ διότι, δικάζοντος ἤδη τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡς τρίτου ἐφετείου, ἡ ἀπόδειξις πρέπει νὰ διατρέξῃ τὸ νόμιμον στάδιόν της, ὡς ἐνώπιον δικαστηρίου ἐπὶ τῆς οὐσίας δικάζοντος.

Ἐπειδὴ ἡ δευτέρα αἴτησις τοῦ αὐτοῦ Μ. τοῦ νὰ διαταχθῇ ἡ προσαγωγὴ τῶν ἐμπορικῶν τοῦ Β. βιβλίων, ἀντιβαίνει εἰς τὴν ὑπ' ὑπ' ἀριθ. 96 τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφασιν, δι' ἧς ἀπεφασίσθη ὅτι δὲν δύναται ὁ Β. νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν παρουσίασιν τῶν βιβλίων τούτων.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ἡ αἴτησις τοῦ Μ· περὶ τῆς προσωρινῆς ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 570 συμβολαίου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ δεδικασμένη, ὡς διατείνεται ὁ Β., καθότι τὰ προφυλακτικὰ μέτρα (καὶ τοιοῦτον εἶναι τὸ περὶ προσωρινῆς ἀναστολῆς ἐκτελέσεώς τινος) δὲν φέρουν τὸν χαρακτῆρα τῆς τελεσιδικίας καὶ τῆς ὁριστικότητος εἰμὴ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς οὐσιαστικῆς ἀποφά-

σεως (ἄρθρ. 626—628 πολ. δικον.)· δὲν ὑπάρχει ὅμως ἐπὶ τοῦ παρόντος νόμιμος λόγος πρὸς παραδοχὴν τῆς τοιαύτης αἰτήσεως, καθότι ἀφ' ἑνὸς αἱ ἀξιώσεις τοῦ Μ. εἶναι εἰσέτι ἀναπόδεικτοι, ἀφ' ἑτέρου δὲν ὑπάρχει ἀπόδειξις, ὅτι πρόκειται περὶ ἀναποφεύκτου καὶ παρόντος κινδύνου διὰ νὰ διαταχθῇ ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως.

Διὰ ταῦτα κτλ.»

§ 74. Ὑπάρχει εἰς Σαντορίνην ἔθιμον, καθ' ὃ μετὰ παρέλευσιν 10 ἐτῶν λογίζονται ὁριστικῶς ἰδιοκτῆται ὅσοι κατέχουν ἀλλότριον κτῆμα; Διετάχθη ἀπόδειξις διὰ τῆς ἀπόφ. 2709 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ.

§ 75. Ἴσχυεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1828—1842 ἐν Ἴῳ πολυχρόνιον καὶ ἀδιάκοπον ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ ἐγκατάστασις κληρονόμου δὲν ἐθεωρεῖτο ὡς προσὸν ἀναγκαῖον εἰς τὰς διαθήκας, καὶ τὸ ἔθιμον αὐτὸ δὲν ἔχει τι παράλογον.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 55 τοῦ 1850.

§ 76. Ἡ ἀπόδειξις τοῦ προτεινομένου ἐθίμου καθίσταται περιττή, ὅταν δὲν ἔχῃ ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης. (Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 15 τοῦ 1849).

§ 77. Τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ διατάξῃ τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἐπικαλεσθέντος ἐθίμου, ἂν καὶ δὲν ὡρίσθησαν αἱ ἐμφαίνουσαι αὐτὸ πράξεις. (Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 226 καὶ 228 τοῦ 1849).

§ 78. Εἰς τὸν δικαστὴν τῆς οὐσίας ἀνήκει κυριαρχικῶς ἡ στάθμισις τῶν ἀποδείξεων περὶ τῆς ὑπάρξεως, ἢ μή, τοῦ ἐθίμου. (Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 253 τοῦ 1849).

§ 79. Ἀναγκαῖα προσόντα παντὸς ἐθίμου, τοῦ ὁποίου διετάχθη ἡ ὕπαρξις, εἶναι τὸ ὁμοιόμορφον, τὸ ἀδιάκοπον καὶ τὸ πολυχρόνιον· (Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 35 τοῦ 1850).

§ 80. Ἐπὶ τουρκοκρατίας ἴσχυεν ἐν Ἀθήναις ἔθιμον, καθ' ὃ αἱ προικισθεῖσαι θυγατέρες ἀπεκλείοντο τῆς κληρονομίας. (Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 175 τοῦ 1849 —) Ὅρ. ἀνωτ. § 12 (1).

ΕΘΝΙΚΑΙ ΓΑΙΑΙ. — ΕΘΝΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ (2).

§ 1. Ἡ περίπτωσις ὅτι τὸ δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν

---

(1) Βλέπε καὶ τὸν πέμπτον τόμον τῆς Θέμιδος ὅπου εὑρίσκονται τὰ ἔθιμα τῆς Νάξου.

(2) Εἰς τὰς λέξεις Βουλή.—Διανομή.—Ἁρμοδιότης πολιτική.—Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, εὑρίσκετε διάφορα σχετικὰ ζητήματα· ἐνταῦθα προσθέτω τὰ ἑξῆς·

§ 40. Ὑπάρχει ἔθιμον εἰς τινὰς νήσους, καθ' ὃ ἡ διαθήκη τῶν ἀρχιερέων ἰσχύει· μὴ ὑπαρχούσης δὲ διαθήκης, κληρονομοῦνται ὑπὸ τῶν συγγενῶν των; αὐτ. σ. 430, § 63.

§ 41. Κατὰ τὴν Μάνην ἰσχύει ἔθιμον, καθ' ὅ, ὅταν ἀπεβίονεν ὁ ἀνὴρ καὶ ἄφινε τέκνα, τὰ ὁποῖα μετ' αὐτὸν ἀπέθνησκον, ἡ δὲ χήρα ἐδευτεροϋπανδρεύετο μετὰ τὸ πένθιμον ἔτος, ἡ γυνὴ ἐλάμβανε μόνην τὴν προῖκά της; αὐτ. σ. 433, § 64.

§ 42. Ὑπάρχει ἐν Μυκόνῳ ἔθιμον, καθ' ὅ, παιδὸς ὀρφανεύσαντος τῆς μητρός του καὶ κληρονομήσαντος τὴν περιουσίαν της, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἀποθανόντος, κληρονομεῖ τὴν μητρικὴν περιουσίαν ὄχι μόνος ὁ πατήρ, ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς μητρὸς γονεῖς; αὐτ. § 65.

§ 43. Κατὰ τὸ τουρκικὸν δίκαιον (βλ. τὴν ἐν τῷ Εὑρ. λέξιν *Ὀθωμανικοὶ νόμοι*) μόνον τὸ ἕκτον μέρος τῆς κληρονομίας λαμβάνουσιν αἱ θυγατέρες. αὐτ. σ. 432, 433, § 66.

§ 44. Εἰς Ναύπλιον ἐπεκράτησε τὸ ἔθιμον τῆς τριμοιρίας (1); σ. 433, § 57.

§ 45. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ ἐνέργεια τῶν χηρευουσῶν μητέρων περὶ τὴν διανομὴν τῆς τῶν τέκνων της πατρικῆς περιουσίας καὶ προικοδότησιν τῶν θυγατέρων διὰ τῆς πατρικῆς ταύτης κοινῆς περιουσίας, γενομένης κατὰ τὸ δοκοῦν αὐταῖς; ἀπετέλει συνήθειαν ἀείποτε ὑποχρεωτικὴν διὰ τὰ τέκνα καὶ ἐπικρατοῦσαν καὶ μετὰ τὴν νέαν νομοθεσίαν; Δὲν ἀπεδείχθη· ἡ ἐνέργεια ὅμως θεωρεῖται νόμιμος, ὅταν οἱ ἀδελφοὶ παρόντες κατὰ τὴν προικοδότησιν τῆς ἀδελφῆς δὲν ἔκαμον ἀντίῤῥησιν τινά. αὐτ. σ. 434, § 68.

§ 46. Ὑπάρχει εἰς Ἄνδρον ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ διαθήκη τῶν ἀγραμμάτων δὲν ἴσχυε, φέρουσα τρεῖς ὑπογραφάς; αὐτ. § 69.

§ 47. Διαθήκη, συνταχθεῖσα κατὰ τὸ 1823 καὶ μὴ οὖσα σύμφωνος μὲ τοὺς αὐτοκρατορικοὺς νόμους, εἶναι ἄκυρος, ὁ δὲ λόγος ὅτι οὗτοι δὲν ἐδημοσιεύθησαν, δὲν εἶναι ἰσχυρός. αὐτ. § 70.

§ 48. Ἡ ἀπόδειξις, ὅτι διαθήκη τις εἶναι ἰσχυρὰ κατ' ἔθιμον, ἐπικρατοῦν ἐν Τήνῳ, καὶ ἀντιβαῖνον εἰς τὸ περὶ διαθήκης ψήφισμα,

---

(1) Ἐν τῇ πόλει καὶ τῇ περιφερείᾳ Νησίου ὑπάρχει ἔθιμον περὶ τριμοιρίας; Ὄχι, διότι δὲν ἀπεδείχθη τὸ οὐσιῶδες πρὸς ἀναγνώρισιν κανόνος τινὸς ὡς ἐθίμου στοιχεῖον τῆς μετὰ προθέσεως ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ὡς ὑποχρεωτικοῦ, ἡ δὲ συμβιβαστικῶς καὶ πρὸς ἀποφυγὴν προσφυγῆς εἰς δικαστικὰς ἀρχὰς ἐφαρμογή του δὲν σημαίνει τί.

Ἀπόφ. 5146 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

(Ὅρα εἰς τὴν λέξ. Βυζαντινὸν δίκαιον τὴν ἀποφ. 131 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ.).

δὲν ἰσχύει, καθότι τὸ ψήφισμα αὐτὸ ἠκύρωσεν ὅλα τὰ προϋπάρχοντα ἔθιμα. αὐτ. σ. 535, § 71.

§ 49. Ἔθιμον, καθιερωμένον δῆθεν εἰς Σκόπελον μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ διαθηκῶν νόμου, καθ' ὃ δὲν γίνεται μνεία εἰς τὰς διαθήκας περὶ τῆς ὁρκίσεως τῶν μαρτύρων, εἶναι παράλογον. αὐτ. § 72.

§ 50. Ἡ κατ' ἔθιμον γινομένη διαθήκη ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων. (Ὅρα καὶ ἀνωτ. § 11).

Ἀπόφ. α 'Επειδή, κατὰ τὰ ἄρθρ. 172, 244, 248 καὶ 250 τῆς πολ. δικονομ. τὰ δικαστήρια ὄχι μόνον δύνανται, ἀλλ' ὀφείλουν νὰ διατάξουν πᾶν ὅ,τι θεωροῦν συντελεστικὸν πρὸς ἀπόδειξιν καὶ διασάφισιν τῶν προβαλλομένων καὶ ἀμφισβητουμένων πραγμάτων, περὶ τῶν ὁποίων δὲν εἶναι δικανικῶς πεπεισμένα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ ἐν Ἀθήναις ἐφετεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 3182 ἀποφάσεώς του, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς βεβαιοῖ ὅτι ὁ Γ. Τ. εἶχε πρωτοδίκως ἰσχυρισθῆ, ὅτι κατὰ τὸ 1812 ὑπῆρχεν εἰς Ἄνδρον ἔθιμον, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ διαθῆκαι συνετάττοντο ὡς ἡ τοῦ πατρός του, τὴν ὁποίαν προσήγαγεν, ἀφ' ἑτέρου παρατηρεῖ ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον Σύρου ὤφειλε νὰ διατάξῃ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἐθίμου ὡς μόνην συντελεστικὴν πρὸς διασάφισιν τῆς ἀληθείας καὶ οὐχί, ὡς ἔπραξε, νὰ διατάξῃ ἂν ἡ διαθήκη ἐγένετο κατὰ τὴν ἐν Ἄνδρῳ τοπικὴν συνήθειαν, διότι τὸ ἔθιμον ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀποδείξεως· τὸ δὲ ἂν ἡ διαθήκη ἐγένετο κατὰ τὸ ἔθιμον, ἦτο τῆς κρίσεως τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς σκέψεώς του ταύτης ὑπεχρέωσε διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεώς του τὸν Γ. Τ. ν' ἀποδείξῃ τὴν ὕπαρξιν τοῦ παρ' αὐτῆς ἐπικαλουμένου ἐθίμου, ὁ δὲ Τ. ἀναγκαίως μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὤφειλε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν εἰς αὐτὸν δι' αὐτῆς ἐπιβαλλομένην ὑποχρέωσιν· ὅθεν δὲν εἶναι ἀληθές, ὡς διατείνεται ἡ ἀναιρεσείουσα διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀναιρέσεως, ὅτι τὸ ἐφετεῖον ἐπέτρεψε τὴν ἐξέτασιν νέων μαρτύρων ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ περὶ διαθηκῶν ἐθίμου, περὶ τῆς ὁποίας εἶχον ἐξετασθῆ μάρτυρες πρωτοδίκως, καθότι ἐξ ἐναντίας, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, τὸ ἐφετεῖον ἐντὸς τῶν καθηκόντων του μετέβαλε τὸ τῆς ἀποδείξεως θέμα, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἐξετάσθησαν ἄλλοι μάρτυρες ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος, ἀλλὰ μάρτυρες ἐπὶ διαφόρων θεμάτων, ὅπερ ὄχι μόνον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν νόμον, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ῥητῶς ἐπιτρέπεται.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρείου Πάγου 125 τοῦ 1848.

§ 51. Ὑπάρχει ἔθιμον εἰς Σύρον, καθ' ὃ ὁ γάμος φέρει αὐτοδικαίως τὴν κοινωνίαν τῶν ἀγαθῶν; Ὅρα τὴν λέξιν Ἀρμενόπουλος σελ. 436, § 73.

§ 52. Ὑπάρχει ἐν Ἄνδρῳ ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ σύζυγοι ἀντιπροσωπεύουσι τὰς συζύγους των καὶ ὡς πρὸς τὰ παράφερνα αὐτῶν (ἐξώπροικα); αὐτ. § 74. — ὅρα τὴν λέξιν Γυνὴ § 14.

§ 53. Ἡ ὕπαρξις ἐθίμου, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται τὸ διαζύγιον δι' ἄλλους παρὰ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ λόγους, πρέπει νὰ προτείνηται ἐνώπιον τῶν κατωτέρων δικαστηρίων· ἄλλως δὲ δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως. αὐτ. λέξ. Ἀρμενόπουλ. § 75.

§ 54. Ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ γύφτοι δύνανται νὰ ἔχωσιν ὑπὲρ τὴν μίαν γυναῖκα, εἶναι κακόηθες. αὐτ. σ. 437, § 76.

§ 55. Ὑπάρχει ἔθιμον εἰς Πάρον, καθ' ὃ συγχωρεῖται εἰς τὰς γυναῖκας νὰ ἐγγυῶνται; αὐτ. § 77.

§ 56. Ὑπάρχει ἔθιμον ἐν Ἑλλάδι, καθ' ὃ καὶ λαϊκοὶ καὶ κληρικοὶ δύνανται, δανείζοντες, νὰ λαμβάνωσι τόκους. αὐτ. § 78. — ὅρα καὶ τὸν ἐπ. §

§ 57. Ὁ συνήθης καὶ νόμιμος τόκος τῶν δανείων ἐν Ἑλλάδι εἶναι πρὸς 12 0/0 (1). αὐτ. σ. 438, § 79.

§ 58. Ὑπάρχει ἔθιμον εἰς Θήραν, καθ' ὃ τὰ ναυτοδάνεια δὲν ἐγγράφονται εἰς κατάστιχον ἐμπορικοῦ δικαστηρίου; αὐτ. § 80.

§ 59. Ἐν τῇ Νάξῳ ἰσχύει ἔθιμον, καθ' ὃ οἱ μὴ εἰδότες γράμματα ὑπεγράφοντο δι' ἄλλων. αὐτ. σ. 438, 439.

§ 60 Ἡ κοινότης Πλατάνου ἠδύνατο νὰ ἐκποιῇ, κατά τινα νόμον, τὰ κτήματα τῶν φυγάδων ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου. αὐτ. σ. 439, § 82.

§ 61. Αἱ περὶ τοῦ σχεδίου τῶν πόλεων διατάξεις τοῦ ῥωμαϊκοῦ δικαίου κατηργήθησαν. αὐτ. § 82.

§ 62. Ἰσχύει εἰς Λεδαδίαν ἔθιμον, καθ' ὃ δὲν δύναταί τις νὰ μεταβάλῃ τὸ παλαιὸν ὕψος τῆς οἰκίας πρὸς βλάβην τῶν γειτόνων του; αὐτ. § 83.

§ 63. Κατὰ τὸν ὀκτώβριον τοῦ 1795 εἰς τὴν ἐπαρχίαν Εὐρυτανίας, καὶ ἰδίως εἰς τὸ χωρίον Μαρίση, ἴσχυε νόμος τουρκικός, ὅστις δὲν ἐπέτρεπεν εἰς τοὺς κατοίκους νὰ ἔχωσιν εἰς τὴν κυριότητά των θερινοὺς λιμόνας; αὐτ. σελ. 441, § 84.

§ 64. Ἰσχύει ἐν Σαλαμῖνι ἔθιμον, καθ' ὅ, ὅταν ἡ μήτηρ ἀνήβων

---

(1) Ὑπάρχει ἔθιμόν τι περὶ τόκων: Ὅρα τὴν τοῦ Ἀρ. Π. ἀπόφ. 94 τοῦ 1848 ἐν τῇ λέξ. Τόκος.

τέκνων ἔρχηται εἰς δεύτερον γάμον, διατηρεῖ τὴν ἐπιτροπείαν τῶν τέκνων της, καὶ διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν των, ἀφοῦ πρῶτον γίνῃ εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ δευτέρου διανομὴ τῆς πατρικῆς περιουσίας μεταξὺ τῶν ἀνηλίκων καὶ ἐνηλίκων τέκνων τοῦ πρώτου γάμου; αὐτ. σ. 442 § 45.

§ 65. Εἰς πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν δύναταί τις νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἰσχὺν ἐθίμου τινός· ἑπομένως δύναται νὰ προταθῇ καὶ κατὰ πρῶτον (1) ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν. αὐτ. § 86 ά.

§ 66. Ὑπάρχει ἐν Τήνῳ ἔθιμον, καθ' ὃ αἱ μητέρες, ὡς φυσικαὶ καὶ νόμιμοι ἐπίτροποι, ἠδύναντο νὰ συμβιβασθῶσιν ἐγκύρως, ἐπὶ δικαιωμάτων τῶν ἀνηλίκων ὀρφανῶν, χωρὶς νὰ προαπαιτῆται ἡ ἔγκρισις τῆς ἀρχῆς; αὐτ. β'.

§ 67. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ'ὃ αἱ γυναῖκες ὑποχρεοῦνται ἀπέναντι τῶν διατάξεων τοῦ Βελλ. δόγματος; Ὅρα τὴν τοῦ 1847 ἔτ. 70 ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Π. ἐν τῇ λέξει *Βελλ. δόγμα*.

§ 68. Ἔθιμον, καθ' ὃ τὰ κατάστιχα τῶν ὀφειλετῶν παρεῖχον πλήρη πίστιν περὶ τῶν πληρωμῶν τῶν ἀναφερομένων εἰς αὐτὰ ὅτι ἐγένοντο εἰς λογαριασμὸν τῶν χρεῶν των, εἶναι ἄτοπον, καὶ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Ἀποφ. 5443 τῆς 14 Φεβρ. 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 69. Ὑπῆρχε Τουρκικὸς νόμος, καθ' ὃν ἡ τουρκικὴ ἐξουσία, ἀποδεχθεῖσα τὴν κατ' ἀποκοπὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου, δὲν μετέβαλε τὰς περὶ ἰδιοκτησίας ἀρχάς; Διὰ τῆς ἀποφ. 15 τοῦ 1848 ἀπεφάσισεν ὁ Ἀρ. Π. ὅτι ἔπρεπε νὰ διαταχθῇ ἀπόδειξις περὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ· ἰδοὺ πῶς φέρει ἡ ἀπόφ. αὕτη.

« Ἐπειδὴ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν ἐξάγεται ὅτι, διεκδικοῦντος τοῦ δημοσίου κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος τὴν κυριότητά τινων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ δήμου Οἰχαλίας κειμένων βοσκησίμων γαιῶν, ὁ νῦν ἀναιρεσείων ἐπρότεινεν ἐνώπιον τῶν αὐτῶν ἐφετῶν ἐπιβοηθητικῶς τὴν ἔνστασιν « ὅτι κατὰ τὸν » τουρκικὸν νόμον τῶν κατ' ἀποκοπὴν (κεσίμι) διδομένων κτημά» των ἐθεωροῦντο κύριοι οἱ πληρόνοντες τὴν ἀποκοπὴν, καὶ ἡ τουρ» κικὴ ἐξουσία δὲν ἐδύνατο ν' ἀφαιρέσῃ τοιαῦτα κτήματα ἀπὸ » τοὺς κατέχοντας καὶ τὴν ἀποκοπὴν πληρόνοντας » καὶ ὅτι δύναται ν' ἀποδείξῃ τὰ γεγονότα ταῦτα, ἐφ' ὧν ἐστήριξε τὴν αἴτησίν του περὶ ἀνατροπῆς τῆς ἀγωγῆς τοῦ δημοσίου, τὸ δὲ δικαστήριον

---

1) ὅρα ἀνωτ. § 27.

τῶν αὐτῶν ἐφετῶν ἀπέῤῥιψε τὴν περὶ ἀποδείξεως τῆς ἐνστάσεως ταύτης αἴτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπὶ λόγῳ ὅτι δι' αὐτῆς σκοπεῖ οὗτος νὰ ὑποχρεώσῃ τὸ δημόσιον νὰ λαμβάνῃ καὶ σήμερον τὸν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Τουρκικῆς συνομολογηθέντα κατ' ἀποκοπὴν φόρον (κεσίμι), ὅστις κατηργήθη πρὸ καιροῦ ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν νόμων.

Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐσκόπει, διὰ τῆς ἐκτεθείσης προτάσεώς του, καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἐξαχθὲν ἐξ αὐτῆς ἀποτέλεσμα, τὸ ἀντιβαῖνον εἰς τοὺς ἐν τῇ 13 σκέψει τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως παρατεθειμένους νόμους, οὐδὲν ἧττον ὑφίσταται ἡ ὑπὸ τοῦ ἀποτελέσματος τούτου ἀνεξάρτητος πρότασίς του, ὅτι κατέστη, διὰ τῶν ἐκτεθέντων γεγονότων, κύριος τῶν ἐπιδίκων γαιῶν, τὸ δὲ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποῤῥίψαν τὴν περὶ ἀποδείξεως αὐτῆς αἴτησίν του, παρεβίασε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 244, 248 καὶ 250 τῆς πολ. δικ. συνδυασμένων μὲ τὸ ἄρθρ. 170 τῆς αὐτῆς δικονομίας, καθ' ἃς ὁ δικάστης ὀφείλει νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς διαδίκους τὴν ἀπόδειξιν τῶν γεγονότων, ἐφ' ὧν στηρίζουν τὰς αὐτοτελεῖς αἰτήσεις των, ὅτε ῥητῶς ἐξαιτοῦνται νὰ τοῖς ἐπιτραπῇ αὕτη, ἡ δὲ παραβίασις τῶν εἰρημένων διατάξεων, αἵτινες εἶναι οὐσιώδεις, φέρει ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 τῆς αὐτῆς δικονομίας.»

Σημ. Ὅρα κατωτ. σελ. 459 τὴν ἀναιρουμένην ἀπόφασιν.

§ 70. Ἐπὶ ἐθίμου δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζωμεν τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐπεκράτησεν, ἀλλ' ἀποδειχθὲν ὅτι ἐπικρατεῖ, πρέπει νὰ τὸ φυλάττωμεν (50. Β. 2, 2). Ἑπομένως εἶναι ἀδιάφορον ἂν ἕλκῃ τὴν ἀρχήν του ἄλλοθεν ἢ ἀπὸ τὴν ἐν τῇ ἑξαβίβλῳ τοῦ Ἀρμ. νεαρὰν τοῦ Πατριάρχου Ἀθανασίου.

Ἀπόφασις 43 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 4614).

§ 71. Τὸ δικ. δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν ὕπαρξιν ἐθίμου εἰμὴ ὁσάκις ὑπάρχει ἀποδεδειγμένον ὅτι τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς ὕπαρξιν παντὸς ἐθίμου προσόντα συντρέχουν στηριζόμενα ἐπὶ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ παραδειγμάτων, ὅσα οἱ μάρτυρες κατέθεσαν ἢ ἐξ ἄλλων νομίμων μέσων ἐπρόκυψαν. Διὰ τοῦτο τὰ δικ. ὀφείλουν νὰ ἐκθέτωσι ποίου καὶ ποίου εἴδους περιστατικὰ τὸ ὡδήγησαν νὰ παραδεχθῇ ἔθιμον τί. (Ὅρα ἀνωτ. § 2).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 162 τῆς 10 Σεπτ. 1848.

§ 72. Ὑπάρχει ἔθιμον περὶ τριμοιρίας; Ναί, εἶπε τὸ ἐν Ναυπλίῳ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀλλ' ἡ ἀπόφασίς του ὡς ἀόριστος ἀνῃρέθη. (ἡ αὐτὴ ἀπόφ.)—Ὅρα ἀνωτ. § 44.

§ 73. Τὰ ἔθιμα δὲν ἰσχύουν πρὸς ἀκύρωσιν ῥητῆς συμφωνίας
Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 94 τοῦ 1848, φέρουσα:

« Ἐπειδὴ ὁ Α. Μ. διὰ τῆς ἀγωγῆς του παραπονεῖται ὅτι ἐξ ὧν οὗτος ἔλαβε παρὰ τοῦ Β. δανείων ἐπλήρωσεν ἐπὶ διαφόρων ποσοτήτων τόκους κατὰ τὸ 1835, 1836, καὶ 1837 πρὸς 18 0/0, κατ' ἔτος, κατὰ τὰ 1838 πρὸς 16 0/0 καὶ κατὰ τὰ 1839, 1840, 1841, 1842 πρὸς 24 0/0· ὅτι ἐπλήρωσε τόκους ἐπὶ τόκων, τρίτον τόκον καὶ 1 ἢ 2 τοῖς 0/0 διὰ προμήθειαν.

Ἐπειδὴ ἡ πρότασις τοῦ Α. Μποτζάρη « ὅτι ἀπὸ τοὺς ἰσχύοντας ἐν τῇ Ἑλλάδι νόμους τοὺς εἰς τὴν ἑξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου ἐμπεριεχομένους, ὑπάρχει προςδιωρισμένος ὡς νόμιμος τόκος ὁ 12 0/0 κατ' ἔτος, » δὲν εἶναι βάσιμος, καθότι εἶναι πασίγνωστον, ὅτι οἱ ἀφορῶντες τοὺς διαφόρους ὅρους τῶν τόκων νόμοι τῆς ἑξαβίβλου, ὡς καὶ αἱ νεαραὶ τοῦ Βασιλείου, ἔπεσαν εἰς ἀχρηστίαν ἐν Ἑλλάδι καὶ τὰ δάνεια γίνονται ἔντοκα.

Ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς Μ. προτείνει, ὅτι διὰ γενικοῦ καὶ ἀδιακόπου ἐθίμου καθιερώθη ὡς ἀνώτατος ὅρος τοῦ συμπεφωνημένου τόκου, ὁ 12 0/0 κατ' ἔτος, ὁ δὲ περιπλέον θεωρεῖται παράνομος καὶ ἐπιστρέφεται πρὸς τὸν ὀφειλέτην, ἂν τὸν ἐπλήρωσε, δὲν ὑποχρεοῦται δὲ εἰς τὴν πληρωμήν, ἂν δὲν τὸν επλήρωσεν· ὁ δὲ ἀντίδικός του ἀντιτάττει.

1) Ὅτι ὁ Μ. ἐςήριξε πρωτοδίκως τὴν ἀγωγήν του εἰς τὴν Νομολογίαν μόνον, ἤδη δ' ἐπικαλεῖται κατ' ἔφεσιν ἔθιμον περιοριστικὸν τῶν περὶ τόκων συμφωνιῶν, ἡ δὲ πρότασις αὕτη εἶναι ἀπαράδεκτος, καθότι στηρίζεται εἰς ὕπαρξιν πραγματικοῦ ἰσχυρισμοῦ μὴ προταθέντος πρωτοδίκως.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἐθίμου πρότασις δὲν περιστρέφεται εἰς πραγματικὸν ἰσχυρισμόν, ἀλλ' εἶναι νομικὸν ἐπιχείρημα, καθὸ δὲ τοιαύτη δύναται νὰ προταθῇ καὶ κατ' ἔφεσιν (ἄρθρ. 749 τῆς πολ. δικονομ.)· ὅθεν δὲν εἶναι βάσιμος ὁ πρῶτος τοῦ ἐφεσιβλήτου λόγος.

2) Ὅτι οἱ περιπλέον πληρωθέντες τόκοι δὲν ἐπιστρέφονται.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου (Ἀρμ. βιβλ. Γ'. τίτλ. Ζ'. νόμ. 11, 12, νόμ. 26 καὶ 29 Πανδ. βιβλ. 12 τίτλ. 6 νόμ. 18 Κώδ. *de usuris*—Πανδ. βιβλ. 22 τίτλ. Α. νόμ. 29 § 75.—Βασ. 23. 3) ὅ,τι ἀχρεωστήτως τις κατέβαλε δύναται νὰ τὸ ἀπαιτήσῃ, μόνοι δὲ οἱ νόμιμοι πληρωθέντες τόκοι δὲν ἐπιστρέφονται, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ παράνομοι καὶ οἱ τόκοι ἐπὶ τόκων, ἂν καὶ ἤθελε συνομολογηθῇ, ὅτι οἱ τόκοι θέλουν συγκεφαλαιοῦσθαι, ἤ, ὅτι ὁ ὀφειλέτης εἶναι ὑπόχρεως νὰ πληρώσῃ τόκον αὐτῶν ὡς νέον κεφάλαιον· ἑπομένως δὲν ἔχει ὑπόστασιν καὶ ὁ δεύτερος λόγος.

3) ὅτι ὑπάρχει μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Μ. συμβιβασμὸς, ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος παρῃτήθη παντὸς δικαιώματος καὶ ὑπάρχει περὶ τούτου ὁμολογία του.

Ἐπειδὴ, διὰ νὰ ὑπάρχῃ συμβιβασμὸς, πρέπει ὁμολογουμένως νὰ συντρέξῃ ἡ συναίνεσις ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ συμβιβασμοῦ, διὰ νὰ ὑπάρχῃ δὲ παραίτησις δικαιώματος, πρέπει αὕτη νὰ ἦναι ἐκπεφρασμένη καθαρῶς καὶ εὐκρινῶς, εἴτε ῥητῶς εἴτε σιωπηλῶς δι' ἀναμφισβητήτων πράξεων,ἐξ ὧν νὰ προκύπτῃ ἡ παραίτησις· τέλος, διὰ νὰ ὑπάρχῃ ὁμολογία, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ βεβαιωμένος ὁ τοῦ λέγοντος σκοπὸς τοῦ νὰ ὁμολογήσῃ. ἐκ δὲ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα ἐπικαλεῖται ὁ Β., οὐδὲν ἐκ τῶν εἰρημένων περιστατικῶν προκύπτει· ὅθεν καὶ ὁ τρίτος λόγος δὲν εἶναι βάσιμος.

4) ὅτι συνεφώνησε κατ' ἐλευθέραν τοῦ ἀντιδίκου του θέλησιν καὶ μόνον τὰ συμφωνητικὰ, ὅσα ἀντιβαίνουν εἰς γραπτὸν νόμον ἢ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, δὲν ἔχουν ἰσχύν.

Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, τὰ ἔθιμα δὲν ἰσχύουν πρὸς ἀκύρωσιν ῥητῆς συμφωνίας (νόμ. 6 Κώδ. *de pactis* βιβ. 2 τ. 3 Β. βιβ. 11 τ. 1 § 67) αἱ δὲ περὶ τόκων συμφωνίαι, διὰ νὰ θεωρηθοῦν ὑποχρεωτικαὶ, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ προσδιωρισμένον τὸ ποσὸν καὶ νὰ μὴν ὑπερβῇ τὸ νόμιμον μέτρον (Πανδ. βιβ. 22 τ. Α. νόμ. 9,29,44. Κώδ. νόμος 15 *de usuris*) ὁ δὲ δανειστὴς δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ εἰμὴ τὸ ἀρχικὸν ποσὸν τοῦ δανείου του καὶ τὸν τόκον, τὸν ὁποῖον κοινῶς παρεδέχθη ἡ συνήθεια ὡς νόμιμον (νόμ. 19 καὶ 20 Πανδ. βιβ. 22 τ. Α)· ἑπομένως, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἤθελεν ἀποδειχθῇ ὅτι νόμιμος τόκος θεωρεῖται δυνάμει ἐθίμου ὁ 12 0/0 κατ' ἔτος, πᾶσα ὑπέρβασις τοῦ ὅρου τούτου ἤθελε, κατὰ τὰς εἰρημένας ἀρχὰς τοῦ δικαίου, καταστήσει τὴν συμφωνίαν ἀνίσχυρον· ἄλλως τε, θεωρουμένης τῆς ὑπερβάσεως τοῦ νομίμου τόκου ὡς τοκογλυφίας, (ἤτοι ὡς πράξεως αἰσχροκερδοῦς) αὕτη δὲ ὑποθέττουσα κατὰ νομικὴν πρόληψιν μὴ ἐλευθέραν ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου ἐνέργειαν, καὶ δόλον ἢ ἀπάτην ἐκ μέρους τοῦ δανειστοῦ, ἕπεται ὅτι αἱ τοιαῦται συμφωνίαι περὶ ὑπερμέτρου τόκου προςβάλλουν τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἔχουν ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης ἰσχὺν (Ἁρμ. βιβλ. Α'. τίτλ. Θ. § 12. Βασιλ. βιβλ. 11 τίτλ. Α. § 67) καίτοι παραδεχομένου τοῦ δικαστηρίου, ὅτι δὲν ὑπάρχει ῥητῶς περὶ τόκων νόμος, καθότι δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι ὑπάρχει καὶ συγκεχωρημένον νὰ συναλλάττεταί τις ἐναντίον τῶν ἀρχῶν τῆς ἠθικῆς· ἄρα καὶ ὁ τέταρτος λόγος εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ ὁ Μποιζάρης, καθὸ ἐνάγων, ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ τὸν

περὶ ὑπάρξεως ἐθίμου ἰσχυρισμόν του (ἄρθ. 244 καὶ 248 τῆς πολ. δικονομίας Ἀρμ. βιβλ. Α. τίτλ. 6. § 6), ὡς ἔχοντα ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἡ δὲ ἀπόδειξις αὕτη δύναται, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθ. 245 καὶ 252 § 5 τῆς πολ. δικονομίας, νὰ δοθῇ δι' ὅλων τῶν νομίμων μέσων καὶ διὰ μαρτύρων ὡς πρὸς τὰς τυχὸν περὶ τοῦ ἐθίμου τούτου λαβούσας χώραν πράξεις καὶ παραδείγματα.

Ἐπειδὴ ὁ Β. προτείνει, ὅτι ὑπάρχει ἔθιμον ἐπικρατοῦν καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ περὶ τοῦ μέτρου τῶν τόκων συμφωνία τῶν μερῶν θεωρεῖται ὡς μὴ ὑποκειμένη εἰς ὁποιονδήποτε περιορισμόν· ἑπομένως, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα καὶ κατὰ τὸν νόμον 7 τοῦ αὐτοῦ τίτλ. καὶ βιβλ. τοῦ Ἀρμ. ὀφείλει νὰ τὸ ἀποδείξῃ διὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἀνωτέρω μέσων, οἱ δὲ τοῦ Μ. ἰσχυρισμοί, «ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ πρότασις αὕτη τοῦ Β., διότι ὑπάρχει νόμος κανονίζων τὸν τόκον, καὶ διότι δὲν δύναται νὰ καταδικασθῇ τις εἰς πλειότερον παρὰ τὸν νόμιμον τόκον ἐπὶ προφάσει συνηθείας, » εἶναι ὁ μὲν πρῶτος ἀστήρικτος, καθότι, ὡς ἐῤῥέθη, οἱ περὶ τοῦ μέτρου τῶν τόκων νόμοι ἔπεσαν εἰς ἀχρηστίαν, ὁ δὲ δεύτερος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀποδείξεως ὅτι ὑπάρχει ἔθιμον κανονίζον τὸν περιορισμὸν τοῦ τόκου· ἀπόδειξις, ἥτις δὲν ἐδόθη εἰσέτι.

Ἐπειδὴ ὁ Μ. ἰσχυριζόμενος ὅτι ἐπλήρωσε τόκους πλέον τῶν 12 τοῖς 0/0, ὅτι ἐπλήρωσε τόκους ἐπὶ τόκων, τρίτον τόκον καὶ προμήθειαν ἓν ἢ δύο τοῖς 0/0, ὀφείλει, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, νὰ τὸ ἀποδείξῃ, ἡ δὲ ἀπόδειξις αὕτη δύναται ἐπίσης νὰ δοθῇ δι' ὅλων τῶν νομίμων μέσων καὶ διὰ μαρτύρων ἔτι, καθότι προκειμένου περὶ τοκογλυφίας, τουτέστι περὶ ἀδικήματος, ὑπὸ τὴν γενικήν της ἔποψιν θεωρουμένης τῆς τοκογλυφίας, ἥτις, ὡς ἐῤῥέθη, ὑποθέτει, κατὰ νομικὴν πρόληψιν, δόλον ἢ ἀπάτην, ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται· (ἄρθρ. 304 § 2 τῆς πολ. δικονομίας)· οἱ δὲ ἰσχυρισμοὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν τοῦ Μ. «ὅτι κατὰ νόμον δὲν συγχωρεῖται ἀνατοκισμός, » ἀφ' ἑτέρου δὲ τοῦ Β., «ὅτι ἡ νεαρὰ τοῦ Βασιλείου ἠκύρωσε καὶ τὸν περὶ ἀνατοκισμοῦ περιορισμόν, » δὲν ἔχουν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου, καθότι πρέπει προηγουμένως νὰ ὑπάρχῃ ἀποδεδειγμένος ὁ νόμιμος περιορισμὸς τοῦ τόκου, καὶ τότε πᾶσα ὑπέρβασις λόγῳ τοκισμοῦ, ἢ πᾶσα περὶ ἀνατοκισμοῦ συμφωνία εἶναι παράνομος, διότι ἀντιβαίνει ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματά της εἰς τὸν νόμιμον τοῦ τόκου περιορισμόν, τουτέστιν ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἔθιμον, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὸ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου (7 Μαρτίου) 1836 Βασιλ. Διάταγμα, εἶναι ἰσχυρότερον νόμου, καθὸ δὲ τοιαύτης τῆς συμφωνίας ἤθελεν εἶσθαι ἀνίσχυρος καὶ μὴ ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν ὀφειλέτην.

Ἐπειδὴ ἡ τοῦ Β. πρότασις αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἀνατοκισμὸς, διότι ἐγένετο ἀνανέωσις, εἶναι οὐχ' ἧττον ἀστήρικτος, καθότι, διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἀνανέωσις, ἀπαιτεῖται ἡ ῥητὴ ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀνανεώσεως δήλωσις τῶν μερῶν (*Léx ulti. Cod. de Noval. Bιb.* 8 τίτλ. 42) ἢ τοὐλάχιστον ὁμολογία αὐτῶν βεβαιοῦσα τὴν τῆς ἀνανεώσεως θέλησίν των· ἐκ δὲ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 570 συμβολαίου καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν τῆς δικογραφίας ἐγγράφων δὲν προκύπτει οὐδαμῶς οὔτε ῥητὴ δήλωσις, οὔτε σκοπὸς ἀνανεώσεως, οὔτε ὁμολογία τοῦ Μ.

Ἐπειδὴ ὁ Β. ἰσχυρίζεται, ὅτι ὑπάρχει ἔθιμον καθιεροῦν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνατοκισμοῦ. ὅθεν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ τὴν εἰρημένην πρότασίν του·

Ἐπειδὴ ὁ αὐτὸς Β. ἰσχυρίζεται ἐπίσης ὅτι τὸ περιπλέον τῶν 12 τοῖς 0/0 τὸ ἔλαβεν ἕνεκα προμηθείας καὶ διὰ δικαιώματα προεξοφλήσεως καθὸ τραπεζίτης κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ τὴν ἐμπορικὴν τάξιν· ἑπομένως οὗτος ὀφείλει ἐπίσης ν' ἀποδείξῃ, ὅτι κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ ἐμπορικὴν ταύτην τάξιν, ἐπὶ δανείων δύναται ὁ τραπεζίτης ἢ ἔμπορος νὰ λάβῃ τὰ εἰρημένα δικαιώματα, ἡ δὲ ἀπόδειξις αὕτη δύναται να δοθῇ καὶ διὰ μαρτύρων, καθότι πρόκειται περὶ συνηθείας (ἄρθρ. 245 καὶ 252 τῆς πολ. δικονομίας) καὶ περὶ πράξεων φερουσῶν ἐμπορικὸν χαρακτῆρα· (ἄρθρ. 304 § 1 τῆς ἰδίας δικονομίας).

Ἐπειδὴ ἡ αἴτησις τοῦ Μ. «τοῦ νὰ παραδεχθῇ ὁ Ἄρειος Πάγος τὸ πραγματικὸν τῆς ὑποθέσεως μέρος, ὡς τὸ παρεδέχθη τὸ ἐφετεῖον Ναυπλίας,» εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι ἡ τοῦ ἐφετείου ἐκείνου ἀπόφασις ἀνῃρέθη, καὶ ἑπομένως δὲν ἔχει νομικὴν ὕπαρξιν, καὶ διότι, δικάζοντος ἤδη τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡς τρίτου ἐφετείου, ἡ ἀπόδειξις πρέπει νὰ διατρέξῃ τὸ νόμιμον στάδιόν της, ὡς ἐνώπιον δικαστηρίου ἐπὶ τῆς οὐσίας δικάζοντος.

Ἐπειδὴ ἡ δευτέρα αἴτησις τοῦ αὐτοῦ Μ. τοῦ νὰ διαταχθῇ ἡ προσαγωγὴ τῶν ἐμπορικῶν τοῦ Β. βιβλίων, ἀντιβαίνει εἰς τὴν ὑπ' ὑπ' ἀριθ. 96 τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφασιν, δι' ἧς ἀπεφασίσθη ὅτι δὲν δύναται ὁ Β. νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν παρουσίασιν τῶν βιβλίων τούτων.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ἡ αἴτησις τοῦ Μ· περὶ τῆς προσωρινῆς ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 570 συμβολαίου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ δεδικασμένη, ὡς διατείνεται ὁ Β., καθότι τὰ προφυλακτικὰ μέτρα (καὶ τοιοῦτον εἶναι τὸ περὶ προσωρινῆς ἀναστολῆς ἐκτελέσεώς τινος) δὲν φέρουν τὸν χαρακτῆρα τῆς τελεσιδικίας καὶ τῆς ὁριστικότητος εἰμὴ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς οὐσιαστικῆς ἀποφά-

σεως (ἄρθρ. 626—628 πολ. δικον.)· δὲν ὑπάρχει ὅμως ἐπὶ τοῦ παρόντος νόμιμος λόγος πρὸς παραδοχὴν τῆς τοιαύτης αἰτήσεως, καθότι ἀφ' ἑνὸς αἱ ἀξιώσεις τοῦ Μ. εἶναι εἰσέτι ἀναπόδεκτοι, ἀφ' ἑτέρου δὲν ὑπάρχει ἀπόδειξις, ὅτι πρόκειται περὶ ἀναποφεύκτου καὶ παρόντος κινδύνου διὰ νὰ διαταχθῇ ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

§ 74. Ὑπάρχει εἰς Σαντορίνην ἔθιμον, καθ' ὃ μετὰ παρέλευσιν 10 ἐτῶν λογίζονται ὁριστικῶς ἰδιοκτῆται ὅσοι κατέχουν ἀλλότριον κτῆμα; Διετάχθη ἀπόδειξις διὰ τῆς ἀπόφ. 2709 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ.

§ 75. Ἴσχυεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1828—1842 ἐν Ἴῳ πολυχρόνιον καὶ ἀδιάκοπον ἔθιμον, καθ' ὃ ἡ ἐγκατάστασις κληρονόμου δὲν ἐθεωρεῖτο ὡς προσὸν ἀναγκαῖον εἰς τὰς διαθήκας, καὶ τὸ ἔθιμον αὐτὸ δὲν ἔχει τι παράλογον.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 55 τοῦ 1850.

§ 76. Ἡ ἀπόδειξις τοῦ προτεινομένου ἐθίμου καθίσταται περιττή, ὅταν δὲν ἔχῃ ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης. (Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 15 τοῦ 1849).

§ 77. Τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ διατάξῃ τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἐπικαλεσθέντος ἐθίμου, ἂν καὶ δὲν ὡρίσθησαν αἱ ἐμφαίνουσαι αὐτὸ πράξεις. (Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 226 καὶ 228 τοῦ 1849).

§ 78. Εἰς τὸν δικαστὴν τῆς οὐσίας ἀνήκει κυριαρχικῶς ἡ στάθμισις τῶν ἀποδείξεων περὶ τῆς ὑπάρξεως, ἢ μή, τοῦ ἐθίμου. (Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 253 τοῦ 1849).

§ 79. Ἀναγκαῖα προςόντα παντὸς ἐθίμου, τοῦ ὁποίου διετάχθη ἡ ὕπαρξις, εἶναι τὸ ὁμοιόμορφον, τὸ ἀδιάκοπον καὶ τὸ πολυχρόνιον· (Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 35 τοῦ 1850).

§ 80. Ἐπὶ τουρκοκρατίας ἴσχυεν ἐν Ἀθήναις ἔθιμον, καθ' ὃ αἱ προικισθεῖσαι θυγατέρες ἀπεκλείοντο τῆς κληρονομίας. (Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 175 τοῦ 1849—) Ὅρ. ἀνωτ. § 12 (1).

ΕΘΝΙΚΑΙ ΓΑΙΑΙ. — ΕΘΝΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ (2).

§ 1. Ἡ περίπτωσις ὅτι τὸ δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν

(1) Βλέπε καὶ τὸν πέμπτον τόμον τῆς Θέμιδος ὅπου εὑρίσκονται τὰ ἔθιμα τῆς Νάξου.

(2) Εἰς τὰς λέξεις Βουλή.—Διανομή.—Ἁρμοδιότης πολιτική.—Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, εὑρίσκετε διάφορα σχετικὰ ζητήματα· ἐνταῦθα προσθέτω τὰ ἑξῆς·

ἐκδίκασιν ὑποθέσεώς τινος νόμους μεταγενεστέρους τοῦ συναλλάγματος ὡς ἁπλᾶ τεκμήρια, δὲν καθιστᾷ ἐλαττωματικὴν τὴν ἀπό-

---

1) Αἱ παραχωρηθεῖσαι εἰς Κρῆτας γαῖαι ὑπόκεινται εἰς κατάσχεσιν; Ὅρα τὴν ἐν τῷ Εὑρ. λέξιν Γαῖαι Κρητῶν (τόμ. 5, σελ. 437).

2) Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δύναται νὰ παραιτηθῇ δίκης τινὸς τοῦ δημοσίου; Ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 439.

3) Εἰς μόνην τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν ἀνετέθη ἡ ἔρευνα ἐὰν ἐτηρήθησαν αἱ γενικαὶ καὶ εἰδικαὶ περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων συμφωνίαι, ὡς καὶ ἡ ἔγκρισις αὐτῶν. (ὅρα τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸ Εὑρ. λέξ. Ἁρμοδ. πολιτικὴ § 217).

4) Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα ποίων δικαστηρίων ὑπάγονται αἱ περὶ διαρρήξεως τῶν συναλλαγμάτων λόγῳ ὑπερμέτρου ζημίας ἀγωγαί, ὅταν πρόκηται περὶ κτημάτων ἀγορασθέντων παρὰ τοῦ δημοσίου; ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια. (ὅρα τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸ Εὑρ. λέξ. Ἁρμοδ. πολ. § 188.) ὅρα Βλάβη ὑπέρογκος.

5) Ὅταν ἡ δίκη ἀφορᾷ διαφορὰν περὶ ἰδιοκτησίας διαφιλονεικουμένης μεταξὺ ἰδιωτῶν, ἡ περίστασις ὅτι ἡ ἰδιοκτησία προῆλθεν ἐκ πωλήσεως τοῦ δημοσίου ἔχει ἐπιῤῥοήν τινα ὡς πρὸς τὴν ἁρμοδιότητα; Ὄχι· ἐν ἄλλαις λέξεσιν, αἱ περὶ ἀποκτηθέντων κτημάτων διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια· (ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 400 τοῦ 1847.—Πρβ. Εὑρ. λέξ. Ἀγοραπωλησία § 87).

6) Τὰ τακτικὰ δικαστ. δύνανται νὰ κρίνωσιν ἂν ἀληθῶς ἦναί τις κύριος γαιῶν, τὰς ὁποίας αἱ παρελθοῦσαι κυβερνήσεις ἀνεγνώρισαν ὡς ἀνηκούσας αὐτῷ, καὶ ἂν ὀρθῶς ἀνεγνωρίσθησαν ὡς τοιοῦτοι; βλ. Εὑρ. λέξ. Ἀγοραπωλησία §§ 93, 94. Ὅρα κ. σ. 433 τοῦ 5 τόμ. τοῦ Εὑρ.

7) Τὰ πολιτ. δικαστήρια εἶναι ἁρμόδια νὰ κρίνωσιν ἂν αἱ ἐκποιήσεις ἐθνικῶν γαιῶν ἀντιβαίνωσιν εἰς τὸ πρωτόκολλον τῆς 26 Ἀπριλίου 1832; Ὄχι· (βλ. τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸ Εὑρ. λέξ. Ἁρμοδ πολιτ. § 188).

8) Ὁ ἀπὸ 7 Νοεμβρ. 1836 νόμος περὶ ἰδιοκτήτων δασῶν ἀφορᾷ καὶ κανονίζει τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἀναγνωρίζεται ἡ ἰδιοκτησία ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν δασῶν· ὅθεν δὲν ἐφαρμόζεται ὅταν πρόκηται περὶ ἀποβολῆς ἐκ τῆς κατοχῆς.

Ἀπόφ. 2295 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 17 Φεβρ. 1836 νόμου Ὅρα σελ. 608—610 τοῦ 5 τόμου τοῦ Εὑρετ.

9) Ποῦ κινοῦνται αἱ κατὰ τοῦ δημοσίου περὶ ἀκινήτων κτημάτων ἀγωγαί; Ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 701.

10) Τὰ τακτικὰ δικας. εἶναι ἁρμόδια εἰς τὴν ἐξέλεγξιν χρεῶν πρὸς τὸ δημόσιον, πηγαζόντων ἐξ ἀγορᾶς ἐθνικῶν κτημάτων; Ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 701.

11) Τὸ δημόσιον ἔχει δικαίωμα, ὡς καὶ ὁ ἀνῆλιξ καὶ ἡ πόλις, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνατροπὴν τῆς διὰ δημοσίου πλειστηριασμοῦ γενομένης ἐκποιή-

φασιν (1)· ὅταν ἡ πώλησις τεμαχίου ἐθνικῶν γαιῶν ἐγένετο καθ' ὅρια καὶ οὐχὶ κατὰ μέτρα, δὲν ἐνέχεται ὁ ἀγοραστὴς εἰς ὅσον, περιπλέον τῆς ὁρισθείσης ἐν τῇ δημοπρασίᾳ ἐκτάσεως, ἔλαβε τόπον· ἄρα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ὑπάρχει κακὴ ἐφαρμογὴ τῶν ἄρθ. 39 καὶ 81 τοῦ βιβλ. γ. τίτλ. γ. τοῦ Ἀρμεν. (2).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 108 τοῦ 1848.

§ 2. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν εἶναι, κατὰ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 3/15 Ἀπριλ. 1833 διατάγματος, ἡ ἀνωτέρα ἀρχὴ τῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, καὶ ὅλαι αἱ πράξεις τούτων ὡς πρὸς τὴν διαχείρησιν τῆς ἐθνικῆς περιουσίας διαβιβάζονται εἰς αὐτό· ἄρα τὸ ὑπουργεῖον εἶναι ἁρμόδιον νὰ βεβαιώσῃ ἂν ἐνοικίασίς τις δημοσίων προσόδων ἔλαβε χώραν, καὶ τὸ κατὰ διαταγήν του ἐκδοθὲν ἔγγραφον ἰσχύει.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 102 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ λέξ. ἔγγραφα Δημόσια σελ. 345 ἐπ. (Εὐρ. τόμ. 6).

σεως πράγματός τινος ἕνεκεν ὑπερμέτρου βλάβης, δυνάμει τοῦ εὐεργετήματος τῆς εἰς ἀκέραιον ἀποκαταστάσεως; Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 628.

12) Ἡ ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου γενομένη καταμέτρησις θεωρεῖται ὡς παράδοσις; Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 636 § 7.—αὐτ. σελ. 209 § 4, ε.

13) Διεκδικητικὴ ἀγωγὴ χωρεῖ κατὰ τοῦ δημοσίου; Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 234 § 27 (λέξ. Διεδίκησις).

14) Διαφορὰ προερχομένη ἀπὸ μίσθωσιν ἐθνικῶν κτημάτων, τῶν ὁποίων τὴν ἐπικαρπίαν τὸ δημόσιον διὰ συμβολαίου ἐνοικίασε, τουτέστι, διαφορὰ μεταξὺ ἐπικαρπωτοῦ καὶ κυρίου τῶν ἐκμισθωθέντων κτημάτων, προερχομένη ἀπὸ ἀκύρωσιν δῆθεν τῶν περὶ ἐκμισθώσεως συμβολαίων ἐκ μέρους τοῦ κυρίου αὐτῶν, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐκινήθη ἀγωγὴ περὶ ἀποζημιώσεως κατ' αὐτοῦ, ὑπάγεται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια.—Ὅρα τὴν λέξιν ἁρμοδιότης πολιτ. § 173—247.

Ἀπόφ. 1042 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

15) Ἡ ἐνοικίασις τῶν δημοσίων προσόδων εἶναι πρᾶξις ἐμπορική; — Αἱ ἀναφυόμεναι μεταξὺ τῶν συνεταίρων διαφοραί, ὅσαι πηγάζουσιν ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης, εἰς ποίων δικαστηρίων ἁρμοδιότητα ὑπάγονται;

Ὅρα τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῷ § 142 εἰς τῆς λέξ. ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει.

Σημειωτέον ὅτι ὁ Ἄρειος Πάγος μετέβαλεν ἤδη νομολογίαν, ἀποφανθεὶς ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια.

— Ἐμφύτευσις. Ὅρα τὰς λέξεις Ἐμφύτευσις. — Διανομὴ § 4. — Διεκδίκησις § 8.

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Νόμος.

(2) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀγοραπωλησία.

§ 3. Κατὰ τὸ ἀπὸ 2/14 Μαΐου 1835 διάταγμα ἡ ἐνοικίασις τῶν ἐθνικῶν προσόδων τοῦ ἔτους 1835 ἐνηργεῖτο παρ' ἐφόρων ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἐπάρχων· ἄρα οἱ ἔφοροι εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ προσδιορίζωσι καὶ τὰ ὅρια, ἡ δὲ πρᾶξίς των αὕτη ὑποχρεοῖ καὶ τὸ δημόσιον (1).

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, κατὰ τὸ 2/14 Μαΐου 1835 Β. Διάταγμα περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1835, ἡ ἐνοικίασις τῶν ἐθνικῶν προσόδων αὐτοῦ τοῦ ἔτους ἐνηργεῖτο παρ' ἐφόρων ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἐπάρχων, ἐκ δὲ τούτου γίνεται φανερὸν ὅτι ὁ τότε οἰκονομικὸς ὑπάλληλος, ἤγουν ὁ ἔφορος, εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐνοικιάσῃ τὰς ἐθνικὰς προσόδους τῆς περιφερείας τῆς δικαιοδοσίας του, νὰ προσδιορίσῃ τὰ ὅρια τῶν ἐνοικιασθέντων χωρίων καὶ δήμων καὶ ἐν γένει νὰ ἐνεργήσῃ πᾶσαν πρᾶξιν ἀναγομένην εἰς τὴν ἐνοικίασιν, ὅλαι δὲ αἱ πράξεις αὐτοῦ ὡς ἐντολοδόχου, αἱ στρεφόμεναι περὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐνοικιάσεως, ἐθεωροῦντο αἱ πράξεις τοῦ δημοσίου ὡς ἐντολοδόχου, καὶ κἀμμίαν προσωπικὴν εὐθύνην αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐνοικιαστὰς δὲν ἐπέβαλλεν εἰς αὐτὸν τὸ εἰρημένον διάταγμα, ὡς περ τὸ περὶ φορολογίας τοῦ ἔτους 1836, τὸ ὁποῖον, περιορίσαν τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ, τὸν κατέστησεν ὑπεύθυνον προσωπικῶς πρὸς τοὺς ἐνοικιαστὰς διὰ πᾶσαν μεταξὺ των περὶ ὁρίων τῶν χωρίων διένεξιν. Ὅθεν ἀποδεικνυομένου διὰ τοῦ προμνημονευθέντος Β. διατάγματος τοῦ ἔτους 1835, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου ἀνεφύη ἡ προκειμένη διένεξις, ὅτι ὁ Β. Ἔφορος εἶχε δικαίωμα νὰ προσδιορίζῃ τὰ ὅρια τῶν ἐνοικιασθέντων χωρίων καὶ τὰ παρόμοια, τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δὲν ἐδύνατο νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν περὶ τούτου, οὐδὲ νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τὸν ἀντιρεσείοντα τὴν τοιαύτην ἀπόδειξιν, ἀλλ' ὤφειλε νὰ περιορίσῃ ταύτην ἐπὶ μόνων τῶν παρ' αὐτοῦ προταθέντων πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, τουτέστιν ὅτι αἱ ἀμφισβητούμεναι θέσεις ἀνῆκον εἰς τὸν δῆμον Γενεσίου, καὶ ὅτι τὰ ὄψιμα εἰσεπράχθησαν παρὰ τοῦ τότε οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ὁποῖον ποσὸν καὶ εἶδος, καὶ τὰ τοιαῦτα· διατάξαν δὲ ἀπόδειξιν ἐπὶ πραγμάτων ἀποδεικνυομένων διὰ τοῦ εἰρημένου διατάγματος, παρεβίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου καὶ τὸ ἄρθρ. 245 § 3 τῆς πολ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιτρέπει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀπόδειξιν, καὶ ἑπομένως ὑπερέβη τὰ καθήκοντά του, ἡ δὲ ὑπέρβασις αὕτη δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄρθρ. 807 § 3 τῆς αὐτῆς δικον.· ὥστε κα-

(1) Ὅρα τὴν λ. α) Διοικ. ἁρμοδ. § 48—52.—β) Δημοπρασία § 8.—γ) Δημόσιον § 48 ἐπ.

θίσταται ἀναιρετέα ἡ ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1846 ὑπ' ἀριθ. 3896 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (1).

Διὰ ταῦτα κλτ. »

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 57 τοῦ 1846.

§ 4. Πληρόνων τις καὶ ἤδη τὴν ἐπὶ τῆς τουρκοκρατίας μὲ τὸν σπαχὴν συμφωνηθεῖσαν ἀποκοπὴν (κεσίμι), πρέπει νὰ θεωρηθῇ καὶ ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν κυβέρνησιν ὡς ἀποκτήσας ἐκτεταμένον δικαίωμα, ὥςε νὰ μὴ ἐξωσθῇ τοῦ ἐθνικοῦ κτήματος;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ὅμως, καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἤθελαν ἀποδειχθῇ οἱ τοῦ εἰρημένου ἀνακόπτοντος ἀνωτέρω ἰσχυρισμοί, ἐκ τῶν ὁποίων ἐννοεῖ νὰ ἐξαχθῇ τὸ συμπέρασμα, ὅτι πληρώνων καὶ ἤδη τὴν ἐπὶ τουρκοκρατίας μὲ τὸν σπαχὴν, ὅπερ ἐστι μὲ τὴν τουρκικὴν κυβέρνησιν, συμφωνηθεῖσαν ἀποκοπὴν (κεσίμι) πρέπει νὰ θεωρηθῇ καὶ ἀπὸ τὴν ἑλλ. κυβέρνησιν, ὡς διαδεχθεῖσαν τὴν τουρκικὴν, κύριος τοῦ περὶ οὗ πρόκειται λειβαδίου, καὶ διὰ τοῦτο ὅτι δὲν δύναται ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις, ἢ τὸ δημόσιον, νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ ἤδη τὸ κτῆμα τοῦτο, καὶ ἀπόδειξις τῶν εἰς τὴν προηγουμένην σκέψιν ἐκτεθέντων ἰσχυρισμῶν, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κάμμίαν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, οὔτε νὰ ὠφελήσωσι παντάπασι τὸν ἐκκαλοῦντα, καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι ἀποῤῥιπτέα, καθότι καὶ διὰ τῶν τῆς 22 καὶ 28 Φεβρ. 1825 νόμων καὶ διατάξεων τῆς τοτε κυβερνήσεως τῆς Ἑλλάδος ἐχουσῶν οὕτω.... καταργοῦνται ά) ἡ ἀποκοπὴ (τουρ. Μαχτοῦ Κεσῆμι)· 6') οἱ Μεζεγάδες, Καλέμια, καὶ σπαθία· εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ ἀποκοπὴ (κεσῆμι) κατηργήθη, τοῦτο ἐξάγεται καὶ ἀπὸ τοῦ 10 ἄρθ. τῆς πρὸς τοὺς κατὰ Νομοὺς γενικοὺς καὶ βασιλ. ἐφόρους ἐπισήμου ἐγκυκλίου τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκον. γραμμ. τῆς ἐπικρατείας δημοσιευθείσης ἐν παραρτήματι τοῦ ἀριθ. 13 τοῦ ἔτους 1834 τῆς ἐφ. τῆς κυβερνήσεως, ὅπου ἀναφέρεται ὅτι καὶ τὰ νόδελα ἦσαν κατηργημένα κτλ., ὅθεν καταργημένης οὔσης τῆς ἀποκοπῆς (κεσῆμι) δὲν δύναται διὰ τῆς πληρωμῆς ταύτης, τὴν ὁποίαν ὁ ἀνακόπτων προσφέρει ἤδη εἰς τὸ δημόσιον, ν' ἀποκτήσῃ τὸ δικαίωμα νὰ θεωρῆται ὡς κύριος τοῦ ἐπιδίκου λειβαδίου διεκδικουμένου ἀπὸ τὸ αὐτὸ δημόσιον· νὰ λαμβάνῃ τὸ διὰ νόμου κατηργημένον δικαίωμα τοῦ κεσιμιοῦ, διὰ νὰ ἔχῃ οὗτος τὸ τοῦ κυρίου ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος τούτου δικαίωμα, καὶ νὰ μὴ δύναται τὸ δημόσιον νὰ τοῦ τὸ ἀφαιρέσῃ. »

Ἀπόφ. 4318 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. Σημ. ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀνῃρέθη· (ὅρα ἀνωτ. σελ 449 § 69).

---

(1) Βλέπε τὴν λέξ. Βλάδαι εἰς τὰς μισθώσεις.

§ 5. Οἱ γαίας ἐθνικὰς γεωργοῦντες ἔχουσι κατὰ τοῦ δημοσίου τὴν περὶ διατηρήσεως τῆς κατοχῆς τῶν γαιῶν αὐτῶν ἀγωγήν; (1).

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον Β. 15, 3 μόνον οἱ διηνεκῶς μισθούμενοι παρὰ τοῦ δημοσίου ἀγροὶ, ἔχουν κατ' αὐτοῦ, ἐν ὅσῳ τὸ τέλος δίδουσιν, ἀγωγὰς πρὸς διατήρησιν τῆς κατοχῆς των καὶ οὐχὶ καὶ πᾶς ἁπλῶς γεωργός. Τὸ δὲ ῥηθὲν διάταγμα τῆς 24 Ἰουνίου 1843 δὲν συνιστᾷ μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν γεωργῶν τὸ συνάλλαγμα τῆς διηνεκοῦς μισθώσεως, ἀλλ' ἁπλῶς ἐπαγγέλλεται κηδεμονίαν καὶ εὐεργεσίαν εἰς τοὺς γεωργοὺς, διότι δὲν ἐξάγεται ἐξ αὐτοῦ τοιαύτη ἔννοια, ὅτι, δηλαδὴ, ἠθέλησε νὰ περιορίσῃ τὰ ἴδιά του δικαιώματα, καὶ νὰ ὑποβληθῇ δι' αὐτοῦ εἰς ὑποχρεώσεις διηνεκεῖς ἀπέναντι τῶν γεωργῶν· ὅθεν οὗτοι δὲν ἀπέκτησαν, δυνάμει αὐτοῦ, οὔτε δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ τοῦ δημοσίου, οὔτε δικαίωμα ἐνστάσεως πρὸς διατήρησιν τῆς κατοχῆς των, ἀλλὰ μόνον προσφυγῆς εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον καὶ παρακλήσεως πρὸς ἀπόλαυσιν τοῦ εὐεργετήματος· ἑπομένως δὲν ἔχουν ἀγωγὴν πρὸς διατήρησιν τῆς ῥηθείσης κατοχῆς οὐδὲ κατ' ἐκείνων, εἰς οὓς τὸ κτῆμα παρεχωρήθη παρὰ τοῦ δημοσίου.»

Ἀπόφ. 55 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4712).— Ὅρα τὴν λέξιν Νομή.—Ὅρα καὶ τὴν λέξιν Δημόσιον § 22.

---

(1) Ἡ 349 τοῦ 1848 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4894) φέρει:

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ὁ ἐπίδικος ἀγρὸς εἶναι ὁμολογουμένως δημόσιος, οἱ δὲ διάδικοι στηρίζουσι τῆς κατοχῆς των τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς αὐτῆς αἰτίας, τῆς προλαβούσης δηλαδὴ κατοχῆς των· ἐφαρμοζομένης δὲ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν τῆς ἀρχῆς, ἐν ἴσῃ αἰτίᾳ κρεῖσσον ἡ αἵρεσις τοῦ νεμομένου (Ἀρμεν. § 56 ά, 6'), ἡ περὶ κατοχῆς ἀγωγὴ ἁρμόζει εἰς τὸν προκαταλαβόντα καὶ ἀποβληθέντα, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 630 τῆς πολ. δικονομίας, ὁ δὲ ἀποβαλλόμενος δὲν δύναται, μὴ ἀντιπροσωπεύων τὸ δημόσιον, ν' ἀντιτάξῃ τὰς ἐκ τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ πηγαζούσας ἐνστάσεις, εἴτε δικαίως εἴτε ἀδίκως ὁ ἐνάγων προκατέλαβε τὴν κατοχὴν (Ἀρμεν. § 50 6'. ά.).

Ἐπειδὴ ἀντικείμενον τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου εἶναι ἀγρὸς, τὸν ὁποῖον περὶ τὸν Ἰανουάριον ε. ε. ὁ ἐκκαλῶν ἐνεφύτευσεν ἄμπελον, καὶ οὐχὶ αἱ παρ' αὐτοῦ προεμφυτευθεῖσαι ἄμπελοι· ἡ πρὸς ἐξακρίβωσιν ἄρα τοῦ περιστατικοῦ ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐφύτευσεν ἐκεῖ πρὸ τεσσάρων ἐτῶν καὶ μετὰ ταῦτα ἄμπελον αὐτοψία ἀποβαίνει περιττὴ, τόσῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον μόνος ὁ διανοίᾳ κυρίου νεμόμενος κατέχει ὁλόκληρον τὸ πρᾶγμα, διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ ἑνὸς αὐτοῦ μέρους ἐξασκήσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς κυριότητός του, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ἀλλοτρίου πράγματος κάτοχος, τοῦ ὁποίου ἡ κατοχὴ δὲν δύναται νὰ ἐπεκταθῇ πέραν τοῦ τόπου, τὸν ὁποῖον πραγματικῶς κατέχει.»

§ 6. Καμμία διάταξις τοῦ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1835 διατάγματος δὲν οὐδετερόνει τὴν ἰσχὺν τῶν δικαιογράφων, πρὸ τῆς ἀνανεώσεώς των, τοιουτοτρόπως, ὥςε νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸν κατέχοντα αὐτὰ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ στηρίξῃ ἐπ' αὐτῶν ἀγωγὴν ἐκνικήσεως κατὰ τρίτων προσώπων. Ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος δὲ παρουσίασις τῶν δικαιογράφων, δι' ὧν ὁπωςδήποτε ἀπεκτήθησαν ἐθνικὰ κτήματα πρὸ τοῦ 1833, δὲν καθιστᾷ αὐτὰ αὐτοδικαίως ἄκυρα, κατὰ τὸ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1835 διάταγμα, ἀλλ' ἐπιφέρει ἁπλῶς ὡς συνέπειαν ὅτι τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον δύναται ἀμέσως μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας νὰ καταδικάσῃ εἰς πρόστιμον τὸν ὑπερήμερον, καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ δικαστικῶς τὴν παρουσίασιν τῶν δικαιογράφων.

Ἀπόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2502).

ΕΘΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ (1).

§ 1. Πληρεξουσιότης δοθεῖσα κατὰ τοὺς τύπους τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγένετο τὸ ἔγγραφον, ἰσχύει; ὅρα τὴν ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Π. 18 τοῦ 1846 εἰς τὴν λέξιν *Ἁρμοδιότης προξένων* (Εὑρ. τ. 4. σ. 421 ἐπ.).

§ 2. Τὰ δικαστήρια εἶναι ἁρμόδια νὰ ἑρμηνεύωσι τὰς συνθήκας; ὅρα τὴν λέξ. *Ἁρμοδιότης πολ. ἐν γένει* § 184.

§ 3. ἡ μεταβολὴ τῆς ἐθνικότητος καθιστᾷ ὑπεξούσια τὰ πρὸ τῆς μεταβολῆς ταύτης γεννηθέντα τέκνα; ὅρα ἐν τῇ λέξει Διαίτησις (σελ. 83) τὴν περὶ τούτου νομολογίαν (1).

§ 4. Ἡ ἱκανότης τοῦ πλοιάρχου διὰ νὰ καθιστᾷ ὑποχρέους τοὺς ἰδιοκτήτας τοῦ φορτίου καὶ τοῦ πλοίου πρέπει νὰ κανονίζηται κατὰ τοὺς νόμους τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ ἀνήκουσι τὸ πλοῖον καὶ ὁ πλοίαρχος καὶ μάλιστα ὅταν δὲν ὑπάρχῃ κανὲν ἔγγραφον ἐκ μέρους τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, τροπολογοῦν τὰ περὶ τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ πλοιάρχου ἐν τῷ νόμῳ διεγεγραμμένα· κατὰ τὰς διατάξεις δὲ τοῦ Ὀλανδικοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, διὰ νὰ ἦναι ὑποχρεωτικὸν ὡς πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου ναυτικὸν δάνειον γενόμενον ἐκτὸς τοῦ βασιλείου τῆς Ὀλ-

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Νόμος. —Πρόξενος. —Πρόσφυγες. —Συνθῆκαι.— Ἔγγραφα.—Ἀλλοδαποί.—Δωρεαί.—Ἰθαγένεια.

(2) Ὅρα τὴν λέξιν Τέκνα. — Προσέτι δὲ τὴν λέξιν Πατρικὴ ἐξουσία.

λάνδας παρὰ πλοιάρχου Ὀλλανδοῦ κυβερνῶντος ὀλλανδικὸν πλοῖον, ἀπαιτεῖται α) νὰ βεβαιωθῇ ἡ ἀνάγκη, δι' ἣν λαμβάνεται, δι' ἐκθέσεως ὑπογεγραμμένης παρὰ τῶν ἐπισημοτέρων τοῦ πληρώματος· β) νὰ δοθῇ ἡ ἄδεια τοῦ ὀλλανδικοῦ προξένου, ἢ, ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ, τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἐπισκευὴ, ἀγορὰ ἢ τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα, ἅτινα προκαλοῦσι τὴν ἀνάγκην τοῦ δανείου· γ) νὰ δοθῇ ἡ αὐτὴ ἄδεια διὰ νὰ ληφθῇ τὸ ναυτικὸν δάνειον ἐπὶ τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου.—Αἱ διατυπώσεις δὲ αὗται, ὡς ἐκφράζεται τὸ ἄρθρ. 372 τοῦ ὀλλ. νόμου, μὲ τὸ ὁποῖον συμφωνεῖ καὶ τὸ ἄρθ. 234 τοῦ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντος ἐμπ. νόμου, πρέπει νὰ τηρῶνται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, καθότι μὴ τηρῶν αὐτὰς ἐκβαίνει τῶν ὁρίων τῆς πληρεξουσιότητος, τὴν ὁποίαν ἔχει παρὰ τοῦ νόμου τοῦ νὰ δανείζηται ναυτικῶς ἐπὶ ἐμπορεύμασιν ἀνήκουσιν εἰς ἄλλους. Ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς ὅτι τὸ δάνειον ἐγένετο ἐν Λονδίνῳ κατὰ τοὺς ἐκεῖ ἰσχύοντας νόμους καὶ τύπους δὲν εἶναι βάσιμος, καθότι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ τῶν ἐξωτερικῶν τύπων τοῦ συμβολαίου, ἀλλὰ περὶ τῆς ἱκανότητος καὶ ἐξουσίας τοῦ πλοιάρχου, ἥτις, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, πρέπει νὰ κανονισθῇ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ ἀνῆκεν αὐτὸς καὶ τὸ πλοῖον, ἐφ' οὗ ἐφορτώθησαν ἐν Ὀλλάνδᾳ τὰ δοθέντα εἰς ὑποθήκην ἐμπορεύματα, ὁ δὲ δανειστὴς ὤφειλε νὰ λάβῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας διὰ νὰ κατασταθῇ τὸ δάνειόν του ὑποχρεωτικὸν πρὸς τὸν ἰδιοκτήμονα τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου. (*Pardessus N.* 911 καὶ 1485.—Ν. 19 Π. *de reg. juris.*).

Ἀπόφ. 2655 τῆς 8 Ἰουλ. 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. — Τὴν αὐτὴν ἀρχὴν καθιεροῖ καὶ ἡ ἀπόφ. 2686 τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου (1).

ΕΘΝΟΦΥΛΑΚΕΣ (2).

Οἱ ὁδηγοὶ τῆς ἐθνοφυλακῆς δὲν ὑπάγονται εἰς τὰ στρατιωτικὰ δικαστήρια.

Ἀπόφ. . . . .

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 37 ἄρθρ. τῆς ποιν. δικονομ., τὰ στρατοδικεῖα εἶναι ἁρμόδια διὰ τὴν ἀνάκρισιν καὶ ἐκδίκασιν ἀξιοποίνων πράξεων, τὰς ὁποίας πράττει στρατιωτικός τις ἢ στρατιωτικὸς ὑπάλληλος ἐν ἐνεργείᾳ ὤν, διατελῶν παρὰ τῷ στρατιωτικῷ αὐτοῦ σώματι ἢ ἐφεδρεύων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ὑπὸ τοῦ Η. Τ. ἕνεκεν ἀξιοποίνων πράξεων καταμηνυθεὶς Ζ. Α.,

---

(1) Ὅρα ἀνωτ. τὴν λέξιν Ἔγγραφα σελ. 362 ἐπ. Πρβ. δὲ τὰ ἐν ταῖς λέξ. Νόμος. — Δάνειον § 19.

(2) Ὅρα τὴν λέξιν Ποινικὴ ἁρμοδιότης.

ὡς ὁδηγὸς δῆθεν τῆς ἐθνοφυλακῆς, δὲν ἀποτελεῖ μέρος εἰς τὸν στρατὸν, διότι ἐθνοφυλακὴ κατὰ νόμον εἰσέτι δὲν ἐσχηματίσθη διὰ νὰ θεωρηθῇ νομίμως ὡς ὁδηγὸς αὐτῆς καὶ ὡς στρατιωτικός· ὅθεν δὲν ἔχει ἰδιάζουσαν δικαιοδοσίαν, ἀλλ' ὑπάγεται διὰ τὰς ὁποίας κατεμηνύθη πράξεις εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν παραδεδεγμένην εἰς τὸ ποινικὸν δίκαιον ἀρχὴν, ἡ ἁρμοδιότης τῶν τακτικῶν ποινικῶν δικαστηρίων ἐκτείνεται καὶ εἰς στρατιωτικοὺς, ὁσάκις οὗτοι συγκατηγορῶνται μετ' ἄλλου, μὴ ὑπαγομένου εἰς τὴν στρατιωτικὴν δικαιοδοσίαν· ὅθεν ἂν καὶ ὁ Π. καὶ ὁ Μ. ἦναι στρατιῶται, μολαταῦτα εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ ποινικὰ δικαστήρια, ὡς συγκατηγορούμενοι διὰ τὰς αὐτὰς πράξεις μετὰ τοῦ εἰρημένου Ζ. Α., μὴ ὑπαγομένου εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν στρατιωτικῶν,

Διὰ ταῦτα παραδεχόμενον τὴν περὶ κανονισμοῦ ἁρμοδιότητος αἴτησιν τοῦ εἰσηγητοῦ τοῦ β' διαρκοῦς στρατοδικείου Ἀργολίδος, ἀποφαίνεται ἁρμόδια τὰ τακτικὰ ποινικὰ δικαστήρια κτλ.»

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 81 τοῦ 1845.

ΕΙΔΙΟΠΟΙΗΣΙΣ (ΧΡΗΜΑΤΩΝ) (1).

Ὁ δημόσιος ὑπάλληλος καταναλίσκων τὰ τέλη τοῦ χαρτοσήμου ἐπὶ σκοπῷ ἀντικαταστάσεως τιμωρεῖται δυνάμει τοῦ 394 ἄρθρου τοῦ ποινικοῦ νόμου. (Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 11 τοῦ 1848).

ΕΙΚΟΝΙΚΟΤΗΣ (2).

Περίληψις.

§ 1. Ὁ λόγος τῆς εἰκονικότητος πρέπει νὰ ἦναι ὡρισμένος.

---

(1) Ὅρα τὰς λ. Δημόσιοι ὑπάλληλοι.—Κλοπή.—Ὑπεξαίρεσις.

(2) Ὅρα τὰς λέξεις Π α υ λ ι α ν ὴ ἀ γ ω γ ή. — Ἀ γ ο ρ α π ω λ η σ ί α. —Ε ἰ σ α γ γ ε λ ε ύ ς. —Σ υ ν ά λ λ α γ μ α. — Ἀ π ό φ α σ ι ς ἐ ν γ έ ν ε ι σελ. 87. — Π ρ ο ί ξ. —Ἔ γ γ ρ α φ α.

— Τὸ περὶ εἰκονικότητος ζήτημα ὑπάγεται εἰς τὸ ἐμπορ.; (Ὅρα τὴν λέξιν ἁρμοδιότης ἐμπ. § 9).

— Ὁ τρίτος κτήτωρ κτημάτων περιλαμβανομένων εἰς δωρητήριον κεκαλυμμένον ὑπὸ συνάλλαγμα ἀμφοτεροβαρὲς (onéreux), δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν περὶ διαλύσεως ἢ ἀκυρώσεως τῆς πωλήσεως ἀγωγὴν, τὴν στηριζομένην εἰς τὸν λόγον τῆς εἰκονικότητος, ἂν ἠγόρασε καλῇ τῇ πίστει καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς εἰκονικότητος.

Ὅρα Devil λ. Simulation § 1.

Ἡ ἀρχὴ, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν αἰσχρότητα (turpitude) πρὸς ἀκύρωσιν συναλλάγματός τινος ὡς εἰκονικοῦ, δὲν ἐφαρμόζεται, ὅταν δὲν ὑπῆρξε δόλος τίς. (αὐτ. § 2).

§ 2. Ἀναιτιολογήτως δὲν πρέπει νὰ γίνηται δεκτὸς ὁ λόγος αὐτός.
§ 3. Ἡ εἰκονικότης τοῦ ἐγγράφου ἐμποδίζει τὴν προς. ἐκτέλεσιν;
§ 4. Ὁ ἐνυπόθηκος δανειστὴς δύναται νὰ προςβάλῃ ὡς εἰκονικὴν τὴν πώλησιν τοῦ κτήματος;
§ 5. Ἡ εἰκονικότης διαφέρει ἀπὸ τὴν Παυλ. ἀγωγήν.
§ 6. Μέχρι πόσου χρόνου παραγράφεται;
§ 7. Τὰ προικοσύμφωνα δύνανται νὰ προςβληθῶσιν ὡς εἰκονικά;
§ 8. Πότε πρέπει νὰ προτείνηται ἡ ἔνστασις τῆς εἰκονικότητος;
§ 9. Χωρεῖ, ὅταν ὁ ὀφειλέτης ἔχῃ περιουσίαν;
§ 10. Ἰδιωτικὸν ἀντέγγραφον περὶ τῆς εἰκονικότητος πωλήσεώς τινος βλάπτει τοὺς τρίτους;
§ 11. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις;
§ 12. Εἰκονικὸν δάνειον.
§ 13. Τίς ἀποδεικνύει τὴν εἰκονικότητα;

§ 1. Ὁ λόγος τῆς εἰκονικότητος πρέπει νὰ ἦναι ὡρισμένος (1).

Ἀπόφ. 312 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4764).

§ 2. **Τὸ δικαστήριον δὲν πρέπει ἀναιτιολογήτως καὶ ἀναποδείκτως νὰ παραδέχηται τὴν περὶ εἰκονικότητος πρότασιν.**

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 95 τοῦ 1848.

§ 3. **Ἡ ἔνστασις ὅτι τὸ δημόσιον ἔγγραφον δὲν φέρει ἐν ἑαυτῷ τὴν αἰτίαν τῆς ὑποχρεώσεως, ἢ εἶναι εἰκονικόν, ἢ περιέχει ὑπέρμετρον τόκον, κωλύει τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν; Ὄχι.**

Ἀπόφ. 223 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθ. Ἐφ. (Νομ. σ. 4864.

§ 4. Ὁ δανειστὴς, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπαίτησις εἶναι ἐξησφαλισμένη δι' ὑποθήκης, δύναται νὰ προσβάλῃ ὡς εἰκονικὴν τὴν παρὰ τοῦ ὀφειλέτου γενομένην διάθεσιν τῶν προϊόντων τοῦ κτήματός του (2);

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ῥητῶν διατάξεων τῶν συνδυασμένων νόμων δεκάτου παραγράφου πρώτου, ἕκτου παραγράφου ἐννάτου, τῶν Πανδεκτῶν, *quae in fraudem cred*, καὶ ἑξηκοστοῦ ἑβδόμου παραγράφου πρώτου αὐτόθι, ἀντιστοιχοῦντος μὲ τὰ χωρία δέκατον καὶ ἕκτον τῶν βασιλικῶν, βιβλίον ἔνατον καὶ τίτλον ὄγδοον, ὁ δανειστὴς δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ προσβάλῃ δι' ἀγωγῆς ἢ ἐνστάσεως ὡς ἀκύρους, ἕνεκεν εἰκονικότητος ἢ ἄλλως πῶς,

---

(1) Πρέπει νὰ προτείνωνται τὰ περιστατικὰ τῆς εἰκονικότητος· ἄλλως ἡ πρότασις δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Ὅρα τὴν ἀπόφ. 125 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐν τῇ λέξ. Γυνή.

(2) Ὅρα τὰς λέξ. Δάνειον.—Ὑποθήκη.

τὰς περὶ ἐκποιήσεως, ἐκμισθώσεως ἢ δωρεᾶς πράξεις τοῦ ὀφειλέτου του παρὰ ὁσάκις ζημιοῦται ἐξ αὐτῶν, μὴ ἔχων πόθεν ἄλλοθεν νὰ πληρωθῇ τὸ δάνειόν του. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ δημόσιον εἶν' ἐξησφαλισμένον διὰ τὰς κατὰ τοῦ Α. Μ. πιστώσεις του, ὡς εἰς τὴν τρίτην σκέψιν εἴρηται· ἑπομένως δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ζητῇ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1255 τῆς 4 Ἰουνίου 1847 συμβολαίου, συνομολογηθέντος, μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου τοῦ Μ. καὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος Α. Λ., συναλλάγματος ἐκμισθώσεως τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων ἀκινήτων κτημάτων του, ἀφοῦ ἡ κατάσχεσις, τὴν ὁποίαν ἐνήργησε τὸ δημόσιον ἐπὶ τῶν ἀσυγκομίστων καρπῶν τῶν αὐτῶν κτημάτων, ἐγένετο τὴν 14 Ἰουλ. 1847, ὡς ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ κατασχετοῦ Δ. Λ. δηλοῦται, ἤτοι τριάκοντα ἐξ ἡμέρας ἀπὸ τῆς συνομολογήσεως τοῦ μνησθέντος συναλλάγματος. (ὅρα κατωτ. σελ. 475).

Ἐπειδή, μὴ ἔχοντος τοῦ ἐφεσιβλήτου δημοσίου, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δικαίωμα νὰ προβάλῃ ὡς εἰκονικόν, ἢ ἄλλως πως, τὸ μνησθὲν τῆς ἐκμισθώσεως συνάλλαγμα, οὐδὲ ὁ ὅρκος, τὸν ὁποῖον ἐπιβοηθητικῶς ἐπήγαγεν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα Λ. πρὸς ἀπόδειξιν τῆς εἰκονικότητος τοῦ συναλλάγματος αὐτοῦ, δύναται νὰ ἦναι δεκτός, οὐδὲ ἡ πρότασίς του νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόδειξις οἱουδήποτε ἰσχυρισμοῦ του, σχέσιν ἔχοντος μὲ τὴν αὐτὴν εἰκονικότητα.

Ἐπειδὴ καὶ μὲν κατὰ τὸν νόμον τεσσαρακοστὸν τέταρτον τῶν Πανδεκτῶν *de rei vind.* τὸν ἀντιστοιχοῦντα μὲ τὸ χωρίον τεσσαρακοστὸν τρίτον τῶν βασιλικῶν, βιβλίον δέκατον πέμπτον, τίτλον πρῶτον, οἱ εἰρημένοι καρποὶ μέρος εἰσὶ τοῦ ἀγροῦ, καὶ ὑπάρχει ἀποδεδειγμένον ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς εἰς τὴν τρίτην σκέψιν ἐλέχθη, ὅτι τ' ἀκίνητα κτήματα τοῦ Α. Μ. περὶ τῶν καρπῶν τῶν ὁποίων πρόκειται ἤδη, εἶναι ὑποτιθεμένα πρὸς τὸ δημόσιον πρὸς ἀσφάλειαν τῶν κατ' αὐτοῦ πιστώσεών του, ἀλλ' ὅμως, ἐπιτραπέντος ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 915 καὶ ἐπ. τῆς πολιτικῆς δικονομίας νὰ κατάσχωνται οἱ ἀσυγκόμιστοι καρποί, καὶ ἀκυρωθέντων διὰ τοῦ ἄρθρου 1100 τῆς ἰδίας δικονομίας ὅσα τῶν προνενομοθετημένων καὶ προδιατεταγμένων ἀντιβαίνουσιν εἰς αὐτήν, ἕπεται ὅτι ἡ διάταξις τοῦ διαληφθέντος νόμου, ὅστις ἴσχυεν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐτροποποιήθη· ὥστε οἱ καρποὶ τοῦ ἀκινήτου δὲν θεωροῦνται ὡς ἀποτελοῦντες μέρος αὐτοῦ παρ' ὅταν διαλαμβάνωνται εἰς τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος ἢ τῆς ἐπικαρπίας, ἢ εἰς τὴν κατάσχεσιν τοῦ ἀκινήτου αὐτοῦ, εἰς ὃ ἤρτηνται, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἦναι ὑποτιθεμένον· ὅθεν εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν δύνανται νὰ ἐκποιηθῶσιν, ἢ ἐκμισθωθῶσιν ὑπὸ τοῦ κα-

τέχοντος τὸ ἀκίνητον ὀφειλέτου ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀκινήτου αὐτοῦ, ὡς δύνανται καὶ νὰ κατασχεθῶσιν ὑπὸ παντὸς μὴ ἐνυποθήκου δανειστοῦ. »

Ἀπόφ. 251 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4822) —Πρβ. τὴν λέξιν Δόλος §§ 2, 3.—Πρβ. προσέτι τὰς λέξεις Κατάσχεσις.—Καρποί.

§ 5. Αἱ περὶ Παυλιανῆς ἀγωγῆς διατάξεις τοῦ νόμου δὲν πρέπει νὰ συγχέωνται μὲ τὴν ἐπὶ εἰκονικότητι προσβολήν. (Ζαχ. § 313 σημ. 2).

Ἀπόφ. 5326 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ὅρα ἐν τῇ Νεμ. σελ. 5031.

§ 6. Ἡ ἔνστασις τῆς εἰκονικότητος ἐγγράφου τινὸς ὡς διηνεκὴς ὑπὸ τοῦ νόμου χαρακτηρίζεται. (νόμ. 5 § 6 Π. (44. 4).—νόμ. 5 Κ. (8. 36).ἐντὸς δὲ πόσου χρόνου παραγράφεται ἡ περὶ εἰκονικότητος ἀγωγή) (1);

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 4 τοῦ 1847, ἣν βλέπε κατωτ. § 7.

§ 7. Τὰ προικοσύμφωνα δύνανται νὰ προσβληθῶσιν ὡς εἰκονικά. Κληρονόμοι.

Ἀποφ. (2) . . . .

« Ἐπὶ τοῦ πρώτου λόγου. Ἐπειδή, διὰ τῆς τετάρτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικαστήριον θεωρῆσαν τὴν Ζ. Σ. ὑπὸ τὸν ἀληθῆ της χαρακτῆρα τοῦ κληρονόμου, παρεδέχθη τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προσβάλῃ τὸ προικοσύμφωνον ἐν μέρει ὡς εἰκονικόν, ἑπομένως ἀδιάφορον εἶναι ἐὰν εἰς ἄλλην αἰτιολογίαν ἐχαρακτηρίσθη ἡ αὐτὴ Ζ., κατὰ παράβασιν τῶν περὶ κληρονομίας νομικῶν ἀρχῶν, καὶ ὡς τρίτος, διότι ἐσφαλμένη καὶ κατὰ παράβασιν νόμου καὶ περιττὴ αἰτιολογία δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν, ὅταν ἄλλως ὑπάρχῃ ἐν τῇ ἀποφάσει ἄλλη ἔννομος αἰτιολογία ὑποστηρίζουσα ὀρθῶς τὸ διατακτικόν (ἄρθ. 809).

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου. Ἐπειδὴ τὸ ἐν ἰσχύϊ αὐτοκρατορικὸν δίκαιον

---

(1) Ὅρα τὴν λ. Παραγραφή.

(2) Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, τὴν ὁποίαν καταχωροῦμεν ἐνταῦθα πλήρη, ἐπιφυλαττόμενοι νὰ σημειώσωμεν τὰ δέοντα ἐν οἰκείῳ τόπῳ, λύονται καὶ τὰ ἑπόμενα ζητήματα·

1) Αἱ προδικαστικαὶ ἀποφάσεις ἀνακαλοῦνται καὶ σιωπηλῶς.
2) Ἐνστάσεις ἀντιφάσκουσαι δὲν εἶναι ἀπαράδεκτοι.
3) Ἡ ὁμολογία πότε ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν;
4) Οὐδεὶς ὀφείλει ἐξ ἀλλοτρίων δικαιωμάτων ἀγωνίζεσθαι.
5) Τί ἀπαιτεῖται πρὸς ἀπόκτησιν τῆς κτητικῆς παραγραφῆς;

θεωροῦν ὡς μὴ ὑποχρεωτικὰς, καὶ διὰ τοὺς συμβαλλομένους αὐτοὺς, τὰς μετ' ἀλλήλων προσπεποιημένας συμφωνίας ἐν γένει, ἀλλὰ, κηρύττον ἰσχυρὰν μόνην τὴν ὑπὸ τὰς εἰκονικὰς συμφωνίας κεκαλυμμένην ἀληθῆ τῶν συμβαλομμένων θέλησιν ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἔχει ἀθέμιτον ἐνοχὴν (κώδ. τίτλ. 22 Β. 4), ἐπιτρέπει ἀναγκαίως, κατὰ συνέπειαν τῆς ἀρχῆς ταύτης, καὶ τὴν ἐπὶ εἰκονικότητι ἔνστασιν κατὰ τῶν προσπεποιημένων συναλλαγμάτων ἐν γένει· καὶ ἐπειδὴ οὐδεὶς τῶν παρὰ τῶν ἀναιρεσε.όντων ἀναφερομένων, ἢ ἄλλος νόμο·, ἐπιφέρει ὡς πρὸς τὴν ἐξουσίαν ταύτην ῥητήν τινα ἐξαίρεσιν, καθόσον ἀφορᾷ ἰδίως τὰ προικῷα συναλλάγματα, ἕπεται ὅτι καὶ ἐπὶ τούτων, ὅταν κατὰ τὴν σύστασιν τῆς προικὸς περιληφθῇ ἐν τούτοις καὶ εἰκονική τις συμφωνία περὶ προικοδοτήσεως κτήματός τινος (συμφωνία βεβαίως συγκεχωρημένη, διότι ἀφοῦ ὁ προικοδότης, καθὸ κύριος τοῦ κτήματός του, ἔχει τὸ ἐλεύθερον τοῦ νὰ δώσῃ, ἢ νὰ μὴ δώσῃ, τοῦτο εἰς προῖκα, ἔχει καὶ ἐκεῖνο τοῦ νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τῶν ἀπολαμβανόντων ἐπὶ τῆς προικὸς δικαίωμα τὴν κατ' ἐπιφάνειαν μόνον προικοδότησίν του), ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς κληρονόμους του ἡ τοῦ εἰκονικοῦ ἔνστασις κατὰ τῆς σχετικῆς ταύτης συμφωνίας, ἅμα τις θελήσῃ νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῆς· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ αὐτοκρατορικοὶ νόμοι χαρακτηρίζουσι τὴν προῖκα ὡς ἐνδιαφέρουσαν τὴν δημοσίαν τάξιν (*l.* 1. π. 24, 3—*l.* 2. π. 23, 3) καὶ, περιβάλλοντες αὐτὴν μὲ πολλὰς εἰδικὰς ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἐγγυήσεις, ψηφίζουσιν, ὅτι κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ γενικοῦ κανόνος, καθ' ὃν καμμία συμφωνία γενομένη ὑπὲρ τρίτου προσώπου μὴ λαβόντος μέρος εἰς τὴν συνομολόγησιν αὐτῆς, δὲν χορηγεῖ εἰς τοῦτο δικαίωμά τι ἀπαιτήσεως, ἡ γυνὴ ἀποκτᾷ δικαίωμα ἀγωγῆς ἐπὶ τῆς ὑπὲρ αὐτῆ; μεταξὺ ἄλλων συνομολογηθείσης προικὸς (τεμ. 45 Π. 24 3), ἀπαγορεύουσι τὴν μετὰ τὴν σύστασιν τῆς προικὸς καὶ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου μεταβολὴν τῶν προικῴων συμφωνιῶν ἄνευ τῆς συναινέσεως καὶ τῆς μεσολαβήσεως τῆς ἅπαξ προικισθείσης γυναικὸς (νόμ. 7 καὶ 201 Π. 23 4.—νόμ. 29 καὶ 40 Π. 24, 3 —διάτ. 7 *cod.* 5, 12) καὶ ἐμποδίζουσι πᾶσαν (μὴ ἐν ῥηταῖς ἐξαιρέσεσι συγκεχωρημένην) καὶ συναινέσει ἔτι ἀμφοτέρων τῶν συζύγων ἐκποίησιν τῶν προικῴων ἀκινήτων (*l. uni c.* 5, 13), συνάγεται ἐκ τῶν ἀρχῶν τούτων οὐχὶ ὁ ἀποκλεισμὸς, ὡς προελέχθη, τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπὶ τῇ εἰκονικότητι προσβολῆς τῶν προικοσυμφώνων, ὡς ὁ ἀναιρεσείων συμπεραίνει, ἀλλ' ὁ περιορισμὸς μόνον τοῦ δικαιώματος τούτου ὡς πρὸς τὰ μέσα καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς τοῦ εἰκονικοῦ ἀντικειμένου ἀποδείξεως, μήπως διὰ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ θέματος αὐτῆς πλαγίως ἀνατραπῶσιν ἢ οὐδετερωθῶσιν αἱ εἰρημέναι τοῦ νόμου ἀπαγορευτικαὶ διακελεύσεις καὶ

αἱ εἰδικαὶ ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἐνδιαφέρουσαι τὴν δημοσίαν τάξιν ἐγγυήσεις, καὶ τοῦτο δὲ ἐννοοῦσιν οἱ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος παρατιθέμενοι νομοδιδάσκαλοι καὶ ἡ προγενεστέρα τοῦ Γαλλικοῦ Κώδηκος νομολογία, ὅταν κηρύττωσιν ἀκύρους τὰς μετὰ τὴν σύστασιν τῆς προικὸς ἐναντίας τῶν ἀπαγορευτικῶν τοῦ νόμου διατάξεων συμφωνίας καὶ τὰς γενομένας ἀγνοούντων ἁπάντων τῶν διαφερομένων (*etcum aut i g n a r i s iis quorum interest*) ἀντεπιστολάς. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸ σημερινὸν θετικὸν Γαλλικὸν δίκαιον, τοῦ ὁποίου τὴν αὐθεντίαν ἐπικαλεῖται ὁ ἀναιρεσείων, οὐδὲν ἔχει τοῦτο παρ' ἡμῖν κῦρος (1).

Ἐπὶ τοῦ τρίτου. Ἐπειδὴ οὗτος στηρίζεται εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ ἀναιρεσείοντος Α. ἠγνόει τὴν εἰκονικότητα τῆς τοῦ ἐπιδίκου οἰκοπέδου προικοδοτήσεως, ἀλλ' ἂν καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διὰ τῆς 16 αἰτιολογίας της, ἐκλαμβάνει σιωπηλῶς καὶ πλαγίως ὡς δῆθεν ἀδιάφορον τὴν προταθεῖσαν ταύτην προσωπικὴν ἄγνοιαν τῆς γυναικὸς καὶ παραδέχεται τὴν εἰκονικότητα, καὶ οὕτως ὑποτιθεμένην, ὡς ἔχουσαν καὶ κατ' αὐτῆς ἐπιβλαβῆ ἀποτελέσματα, εἰς ἄλλην ὅμως αἰτιολογίαν τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, (ἤγουν τὴν δεκάτην, ἡ ὁποία ἀπαριθμεῖ τὰς ἀποδείξεις, αἵτινες, σχηματίσασαι τὴν πεποίθησιν τοῦ δικαστηρίου, ὑπηγόρευσαν καὶ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως) περιέχεται καὶ ἡ ἀπόδειξις τῆς τοῦ εἰκονικοῦ γνώσεως αὐτῆς τῆς ἰδίας Α., διότι ὡς στοιχεῖα τῆς πεποιθήσεως τοῦ δικαστηρίου ἀναφέρονται ἐν τῇ αὐτῇ αἰτιολογίᾳ ἔγγραφα τῆς ἰδίας αὐτῆς Α., καταδηλοῦντα ἀναγκαίως τὴν γνῶσιν αὐτῆς περὶ τοῦ ὅτι ἦτον προικιμαῖον τὸ οὕτως ἐν τῷ προικοσυμφώνῳ χαρακτηριζόμενον κτῆμα. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ διὰ τῆς 98 νεαρᾶς, τὴν ὁποίαν ὡσαύτως ἐπικαλεῖται ὁ ἀναιρεσείων, ψηφιζόμενα εἰς τὰ τέκνα δικαιώματα ἐπὶ τῆς προικός, ταῦτα δὲν περιέρχονται εἰς τὰ τέκνα εἰμὴ ὡς εἰς κληρονόμους τῶν γονέων, καὶ ἑπομένως ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν πραγματικὰ εἰς τοὺς γονεῖς δικαιώματα προικός· ὅθεν ὡς ἐκ τούτων δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς ἀναίρεσιν (ἄρθρ. 809).

Ἐπὶ τοῦ τετάρτου. Ἐπειδὴ ἂν καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐσφαλμένως παρεδέχθη ὅτι τὸ 98 ἄρθρον τῆς κατὰ τὸ 1832 (ἐποχὴν τοῦ προικοσυμφώνου) ἐπικρατούσης πολιτικῆς διαδικασίας ἐπέτρεπε τὸ μέσον τῶν μαρτύρων κατὰ δημοσίων ἐγγράφων προσβαλλομένων ὑπὸ τῶν συναλλαξαμένων ἐπὶ εἰκονικότητι, ὡς δῆθεν

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Πρᾶξις

τῆς συμπεφωνημένης εἰκονικότητος ἀπαρτιζούσης ἔνστασιν δόλου καὶ ἀπάτης, ἡ ἐσφαλμένη αὕτη αἰτιολογία δὲν δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναίρεσιν, ἀφοῦ ἐκ τῆς ἀποφάσεως προκύπτει ὅτι τὸ δικαστήριον δὲν ἐστήριζε τὴν ἀπόφασίν του εἰς μαρτυρικὰς ἀποδείξεις (ἄρθρ. 809).

Ἐπὶ τοῦ πέμπτου. Ἐπειδὴ καὶ τὰ τεκμήρια χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 252 § 2 τῆς δικονομίας ὡς ἀποδείξεις καὶ τὰ ἔγγραφα ὡσαύτως· § 7· ὅθεν, ἐὰν τὸ δικαςήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐχαρακτήρισε μὲ τὰς λέξεις *ἐγγράφους ἀποδείξεις* τὰς γραπτὰς πράξεις, ἐξ ὧν ἐσχημάτισε τὴν πεποίθησίν του, εἴτε αὗται περιεῖχον ἄμεσον εἴτε πλαγίαν, διὰ τῶν προκυπτόντων ἐξ αὐτῶν τεκμηρίων, τὴν ἀπόδειξιν, δὲν παρεβίασε κανένα νόμον, οὐδὲ ἰδίω; τὸ ἄρθρον 272 τῆς δικονομίας, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων, καὶ ἑπομένως οὐδὲ ἀναιτιολόγητος εἶναι ἡ ἀπόφασίς του, ὥσπερ ὡσαύτως διατείνεται ὁ αὐτὸς ἀναιρεσείων, διότι τὸ δικαστήριον αἰτιολογεῖ τὴν παραδοχὴν τῶν ὑποβληθεισῶν ἀποδείξεων εἴτε ἐκ τοῦ ὅτι ἐπετρέποντο κατὰ τὸ ἄρθρ. 98 τῆς διαδικασίας τοῦ 1830 τὰ τεκμήρια εἰς προσβολὴν δημοσίων ἐγγράφων καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἄλλως αἱ προσαγόμεναι ἀποδείξεις συνίστανται εἰς ἔγγραφα. ἐὰν δὲ ὁ λόγος, ἐξ οὗ παράγει τὸ δικαστήριον τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐπιτρέπονται ἀπὸ τὸ ῥηθὲν ἄρθρον 98 τὰ τεκμήρια, ἤγουν διότι δῆθεν ἐσυγχωροῦντο δι' αὐτοῦ καὶ οἱ μάρτυρες εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, εἶναι ἐσφαλμένος, τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ ἔλλειψιν αἰτιολογικοῦ διδοῦσα χώραν εἰς ἀναίρεσιν, ἀλλὰ ἁπλῶς ἐσφαλμένην ὡς πρὸς τοῦτο σκέψιν, οὐσιωδῶς ὅμως τὸ δικαστήριον στηριχθὲν εἰς τὸ μέσον τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ὑποβληθεισῶν ἀποδείξεων δὲν παρεβίασεν οὔτε τὰς διατάξεις τῆς διαδικασίας τοῦ 1830, οὔτε τὰς τῆς ἰσχυούσης σήμερον δικονομίας, καθόσον διὰ μὲν τῆς πρώτης μόνον ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις ῥητῶς ἀπαγορεύεται καὶ οὐδεὶς ὑπάρχει ἐν αὐτῇ ῥητὸς ἀποκλεισμὸς τῶν τεκμηρίων καὶ ἰδίως τῶν ἐγγράφων, διὰ δὲ τῆς δευτέρας, ὅταν ὑπάρχωσιν ἔγγραφα καθιστῶντα πιθανὰ τὰ προτεινόμενα, εἶναι καὶ τὰ τεκμήρια παραδεκτά, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 304 § 3, 305 καὶ 276, πολὺ δὲ μᾶλλον ὅταν τὸ σύνολον τῶν ἀποδείξεων συγκροτῆται, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀποκλειστικῶς ἐξ ἐγγράφων (1).

Ἐπὶ τοῦ ἕκτου. Ἐπειδὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀναφερομένη καὶ εἰς τὰς ὁμολογίας ἐφαρμοζομένη ἀρχὴ « *qui non potest don-*

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἔγγραφα.

nare, non potest conferiv περιέχεται κατ' οὐσίαν εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 274 τῆς πολ. δικονομίας ἀφορῶντος τὰς δικαστικὰς ὁμολογίας, καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ ἑρμηνεύηται καὶ ἐφαρμόζηται ἀπὸ τὰ δικαστήρια συμφώνως μὲ τὸ γράμμα καὶ τὸν νοῦν τῆς διαληφθείσης τάξεως. Ἐπειδὴ δὲ, κατ' αὐτὴν, ἐὰν ὁ ὁμολογῶν δικαστικῶς δύναται νὰ διαθέσῃ ἑαυτὸν καὶ τὸ ἀντικείμενον, περὶ τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ ὁμολογία, ἀποτελεῖ ἡ ὁμολογία αὐτοῦ ἐντελῆ ἀπόδειξιν, ἕπεται ὅτι τότε ἡ ὁμολογία δὲν ἀποτελεῖ ἐντελῆ ἀπόδειξιν, ὅταν ἦναι βέβαιον ὅτι ὁ διάδικος ἀληθῶς δὲν ἔχει τὴν ἐλευθέραν ταύτην διαθεσιν, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἤθελε, διὰ τῆς ὁμολογίας του, προφανῶς ἀποφασίζει τὴν τύχην ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα κατ' ἰδίαν βουλὴν νὰ διαθέτῃ, ἀλλ' οὐχὶ ὅτι καὶ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν φιλονικεῖται ὡς μὴ ἀληθῶς, ἀλλὰ κατ' ἐπιφάνειαν μόνον, ὑπάρχον τὸ ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου ἀντικειμένου ἀξιούμενον ὑπὸ τοῦ διαδίκου, καί τοι μὲ τίτλον μὴ ἐλευθέρας διαθέσεως, δικαίωμα, δὲν δύναται οὗτος ἀκούων τὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεώς του νὰ ὁμολογήσῃ τὴν κεκαλυμμένην ἀλήθειαν καὶ ἡ ὁμολογία του νὰ μὴ ἦναι δεκτὴ, ὅταν ἄλλως ἐκ τῶν περιςάσεων καθίσταται αὕτη πάντῃ ἀνυπόστατος, τουτέστιν, ὅταν ἐξ αὐτῶν τῶν περιστάσεων καὶ λοιπῶν στοιχείων τῆς δίκης προκύπτωσι λόγοι πείθοντες ὅτι ἡ ὁμολογία του δὲν γίνεται ἐπὶ σκοπῷ τοῦ ν' ἀπαλλοτριώσῃ πλαγίως, τὸν νόμον κατασοφιζόμενος, ἀντικείμενα, κατὰ τὸν νόμον μὴ ἐπιδεκτικὰ ἀπαλλοτριώσεως, πολὺ δὲ μᾶλλον τοῦτο πρέπει νὰ ἰσχύσῃ ὅταν ὁ λόγος δὲν ἦναι περὶ δικαστικῆς καὶ ἀμέσου ὁμολογίας, ἀλλ' ὁ δικαστὴς ἔχει ὑπ' ὄψιν ἐμμέσους ἐκφράσεις, ἀξιώσεις καὶ πράξεις γενομένας ἐξωδίκως μὲ πάντῃ ἄλλην διάνοιαν καὶ πρόθεσιν παρ' ἐκείνην τοῦ ὁμολογῆσαι εἰς ἐποχὴν καὶ περιστάσεις, καθ' ἃς οὐδὲ λόγος ἐπρόκειτο περὶ τῆς μεταγενεστέρας δικαστικῆς ἀξιώσεως τοῦ ἀντιδίκου ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, εἰς τὸ ὁποῖον αὗται ἀναφέρονται, ἀποκρουούσας μὲν, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεών των, πᾶσαν ἰδέαν προθέσεως πλαγίας καὶ καταδολιευτικῆς τοῦ ἀπαγορευτικοῦ νόμου ἀπαλλοτριώσεως τοῦ διαληφθέντος ἀντικειμένου, μὴ χαρακτηρισθείσης δὲ δυνάμει θετικῶν ἀποδείξεων ὑπὸ τοῦ προσβάλλοντος τὸ κῦρος αὐτῶν διαδίκου ὡς εἰκονικῶς δῆθεν καὶ ἐπὶ τοιούτῳ κατασοφιστικῷ τοῦ νόμου σκοπῷ ἐκτελεσθείσης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου αἱ ἀποδείξεις, εἰς τὰς ὁποίας ἐστηρίχθη ὡς ἐκ τῶν ἐκτιμηθέντων παρ' αὐτοῦ ἐγγράφων τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, εἶναι ἅπασαι τῆς τελευταίας κατηγορίας, ὡς προφανῶς παραδέχονται αἱ αἰτιολογίαι 9 καὶ 10 τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του· ὅθεν τὸ δικαστήριον παρα-

δεχθὲν τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ἀποδείξεων, οὔτε παρεβίασε τὴν παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀντιταχθεῖσαν ὡς ἀνωτέρω ἀρχὴν, οὔτε κατέστρεψε πλαγίως τὸ πνεῦμα τῶν τῆς ἀληθῶς συςαθείσης προικὸς περιφρουρούντων νόμων, καθὼς ὡσαύτως δὲν παρεβίασεν οὔτε τὴν ἄλλην παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος προταθεῖσαν ἀρχὴν ὅτι *in ambiguis pro dotibus respondere melius est*, καθόσον τὸ δικαστήριον δὲν παραδέχεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν ὕπαρξιν ἀμφιβολίας τινος, ἀλλὰ λέγει ῥητῶς ὅτι ἐσχημάτισε περὶ τοῦ ζητήματος πεποίθησιν, οὔτε τελευταῖον τὴν ἑτέραν ἀρχὴν ὅτι *non est novum ut quae semel utiliter constituta sunt durent. Licet ille casus extiterit a quo initium capere non potuerunt*· διότι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ πραγματικῶς, ἀλλὰ κατ' ἐπιφάνειαν, συσταθέντος (*constituta*), ἤγουν μηδόλως συςαθέντος πράγματος· *simulata pro infectis habentur*. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, ἀδιάφορον καθίσταται ἐὰν χολαίνῃ λογικῶς ἡ ἐνδεκάτη αἰτιολογία, ὡς διατείνεται ὁ ἀναιρεσείων, ἀφοῦ τὸ διατακτικὸν δὲν περιέχει παράβασιν νόμου τινός (1).

Ἐπὶ τοῦ ἑβδόμου. Ἐπειδὴ ἂν καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἰς μὲν τὴν 15 αἰτιολογίαν της δὲν ἀναφέρει ῥητῶς τὸ κληρονομικὸν μερίδιον τῆς Ζ. ὡς συνιστάμενον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀγωγῆς εἰς τὸ ἓν τριτημόριον τοῦ ἐπιδίκου οἰκοπέδου, ὡς δῆθεν ἐκθέτει ὁ ἀναιρεσείων, ἐν δὲ τῇ δεκάτῃ ἐκφράζεται μόνον ὅτι τὸ οἰκόπεδον τοῦτο οὐχὶ ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ὁ Ε. Μ. ἦτο ἤδη τεθνεὼς καὶ αὐτὸν εἶχον συγκληρονομήσει αἱ δύω ἀδελφαί του Ζ. καὶ Α., ἀλλὰ ζῶντος ἔτι αὐτοῦ ἀνῆκεν ἀδιαιρέτως καὶ κοινῶς εἰς τοὺς τρεῖς τούτους ἀδελφοὺς, παραδέχεται ὅμως, διά τε τῆς μνησθείσης δεκάτης πέμπτης καὶ δεκάτης ἕκτης αἰτιολογίας, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δίκης καὶ συμφώνως μὲ τὴν ἀγωγὴν ἡ μετὰ τῆς Ζ. συνεναχθεῖσα παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ν. Μ. Α., εἶχε συγκληρονομικὸν κυριότητος δικαίωμα καὶ συμφέρον ἐπὶ τοῦ ἀπαιτηθέντος ἀπ' ἀμφοτέρας ὡς συγκληρονόμους τῆς τε μητρὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ οἰκοπέδου, χωρὶς ἄλλως νὰ ἐπροτάθῃ παρὰ τῆς Ζ. ἀξίωσίς τις ἰδίου συμφέροντος καὶ ἐπὶ τοῦ μεριδίου, τὸ ὁποῖον ὁ ἐνάγων ἀπῄτει ἀπὸ τὴν αὐτὴν Α. ὡς προικιμαῖον. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, θεωρῆσαν τὸ δικαστήριον ὅτι ἐπειδὴ ἡ Ζ. εἶχε τὸ δικαίωμα καὶ τὸ συμφέρον νὰ προσβάλῃ τὸ προικοσύμφωνον ὡς εἰκονικὸν, καθόσον ἀφορᾷ τὸ ῥηθὲν οἰκόπεδον, ἀδιάφορον ἐὰν ἐπὶ ὅλου τοῦ οἰκοπέδου αὐτοῦ, ἢ ἐπὶ μέρους μόνον, εἶχε συμφέ-

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ὁμολογία.

ρον καὶ ὅτι αἱ συνέπειαι τῆς παρὰ τῆς Ζ. ἀποδειχθείσης εἰκονικότητος πρέπει νὰ ἦναι κοιναὶ καὶ κατὰ τῆς Α., καθόσον μάλιστα αὕτη προσετέθη εἰς ὅλας τὰς προτάσεις καὶ τὰς αἰτήσεις τοῦ συζύγου της, καὶ ἀποῤῥίψαν κατὰ συνέπειαν, ἐπὶ ὑποχρεώσεως μὴ ἀλληλεγγύου οὐδὲ ἀδιαιρέτου, ἐναντίον τῶν τοῦ Μ. ἀντιῤῥήσεων τῆς συναινέσεως καὶ ἀποδοχῆς ἐκ μέρους τῆς Α., τὴν κατὰ τῆς αὐτῆς Α. ἀγωγὴν τούτου, δυνάμει τῆς περὶ εἰκονικότητος ἐνστάσεως, τὴν ὁποίαν μόνη ἡ Ζ. ἀντέταξεν, ἐνῷ ἡ Α., ἀντὶ νὰ προτείνῃ τοιαύτην ὑπὲρ ἑαυτῆς ἔνστασιν, τὴν ἀντέκρουσε μάλιστα προταθεῖσαν παρὰ τῆς Ζ., καὶ ἐνῷ ἡ αὐτὴ Α. ζητήσασα ῥητῶς διὰ τοῦ ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1844 δικογράφου της καὶ τῶν ἐπισυνημμένων δικαστικῶν προτάσεών της τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐπιδικασάσης εἰς τὸν Μ. τὴν κατ' αὐτῆς ἀγωγήν του ὑπ' ἀριθ. 225/1222 ἐρήμην ἀποφάσεως τῶν ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν δὲν παρεστάθη τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν δίκην καὶ δὲν προσετέθη εἰς τὰς τοῦ συζύγου της αἰτήσεις, εἰμὴ μόνον πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς ἐνστάσεως τῆς Ζ. ἀείποτε ὁμολογοῦσα ὡς πρὸς τὸ ἐπιβάλλον αὐτῇ μέρος τὰς ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος, παρεβίασε τὰς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 67, 551, 552 § 1 καὶ 3, 368, 549, 476 § 1, 485, 750 καὶ 274 τῆς πολιτ. δικονομίας καθιερουμένας ἀρχὰς, ὅτι οὐδεὶς ὀφείλει ἐξ ἀλλοτρίων δικαιωμάτων ἀγωνίζεσθαι· ὅτι ἐπὶ δικαστηρίου δὲν συγχωρεῖται ὑπεράσπισις εἰμὴ περὶ ἀμέσου ἰδιωτικοῦ συμφέροντος οἰκείου· ὅτι ἐπὶ διαιρετῶν ἀντικειμένων ἡ ὁμολογία, ἢ ἡ ἄρνησις ἑνὸς ὁμοδίκου οὐδὲ βλάπτει, οὐδὲ ὠφελεῖ τὸν ἕτερον, καὶ ὅτι ἐκ τῆς ἀποδοχῆς μιᾶς ἀποφάσεως ἢ τῶν ἀξιώσεων τοῦ ἐνάγοντος, παράγεται ἡ τελεσιδικία· ὅθεν ὁ λόγος οὗτος τῆς ἀναιρέσεως εἶναι βάσιμος ὡς στηριζόμενος εἰς παραβίασιν οὐσιωδῶν τύπων τῆς δικονομίας κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ 807 § 5 τῆς δικονομίας.

Ἐπὶ τοῦ ὀγδόου. Ἐπειδὴ ἡ ἀπὸ 5 Φεβρουαρίου ἔφεσις τῆς ἀναιρεσιβλήτου παρερμηνεύεται προφανῶς ἀπὸ τὸν ἀναιρεσείοντα, διότι δι' αὐτῆς μάλιστα ἡ ἀναιρεσίβλητος ἠξίου ὅτι ἐκ τῶν προσαχθέντων ὑπ' αὐτῆς ἐγγράφων ἀπεδεικνύετο πληρέστατα ἡ παρ' αὐτῆς προτεινομένη εἰκονικότης, ὡς ἐπιχειρισθεῖσα διὰ ν' ἀπαλλαχθῇ τὸ ἐπίδικον οἰκόπεδον ἀπὸ τὰς καταδιώξεις δανειστῶν καὶ ζητοῦσα, ὥστε τὸ ἐφετεῖον νὰ στηριχθῇ εἰς τὰ ἔγγραφα ταῦτα, παρεπονεῖτο ὅτι τὸ πρωτοδικεῖον ἐσφαλμένως δὲν ἔπραξε τοῦτο, ἀλλ' ἐπέβαλε θέματά τινα ἀποδείξεως ἐσωτερικῆς διανοίας καὶ οὐχὶ ἐξωτερικῶν πράξεων, μὴ δυνάμενα, ὡς τοιαῦτα, ν' ἀποδειχθῶσιν· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον, εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ὁποίου ὑπεβλήθη ἡ ἔνστασις τῆς εἰκονικότητος, στηριζομένη, ὡς ἐλέχθη, ῥητῶς εἰς τὸν λόγον τῶν προ-

ὑπαρχόντων χρεῶν, ἐξάγον ἀπὸ τὰ προσαχθέντα ἔγγραφα ὅτι τῷ ὄντι ὑπῆρχον χρέη, καὶ ἑπομένως ὑπῆρχεν ὁ ὑπαγορεύσας τὴν προςποίησιν λόγος, οὔτε κεκτημένα δικαιώματα τοῦ ἀναιρεσείοντος προσέβαλε, οὔτε πραγματικὰ περιςατικὰ αὐτεπαγγέλτως ἀνεπλήρωσε, κατὰ παραβίασιν δῆθεν τοῦ ἄρθρ. 170 τῆς πολ. δικονομίας, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων.

Ἐπὶ τοῦ ἐννάτου. Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις περιέχει τοὺς γενικοὺς κανόνας, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη, ὥστε αἱ αἰτιολογίαι αὐτῆς δὲν εἶναι, κατὰ παράβασιν δῆθεν τοῦ ἄρθρ. 183 τῆς πολ. δικονομίας, πλημμελεῖς· ἐὰν δέ τινες τῶν προταθέντων νόμων ἢ δὲν ἔχουν σχέσιν ἢ δὲν ἑρμηνεύθησαν καὶ ἐφηρμόσθησαν ὀρθῶς, τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον, ἀφοῦ ἕνεκα ἄλλων νομικῶν κανόνων εἰς τὸ διατακτικὸν δὲν περιέχεται ῥητή, ἀπ' εὐθείας, ἢ ἐκ πλαγίου παράβασις τῶν σαφῶν ὁρισμῶν νόμου τινός· ἑπομένως εἶναι ἀδιάφορον ἡ ἐν τῇ 7 αἰτιολογίᾳ ἐφαρμογὴ τῶν ἐκεῖσε ἀναφερομένων νόμων, ἀφοῦ ὑπάρχει ἡ αἰτιολογία 4, ἥτις στηρίζεται εἰς ὀρθὸν κανόνα τοῦ νόμου· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν 2 περὶ τῆς παραγραφῆς αἰτιολογίαν, ἡ νομικὴ βάσις εἶναι ὡσαύτως ὀρθὴ διὰ τοὺς κατωτέρους λόγους.

. . . .

Ἐπὶ τοῦ ἑνδεκάτου. Ἐπειδὴ ἂν καὶ διὰ τῆς 13 αἰτιολογίας ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀναφέρῃ ἀορίστως, ὡς εἰκονικὸν τὸ προικοσύμφωνον, εἰς τὴν 10 ὅμως ὁρίζει ῥητῶς ὅτι εἶναι τοιοῦτον μόνον καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἐπίδικον οἰκόπεδον, ὥστε ἡ μία σκέψις ἑρμηνεύει καὶ διασαφηνίζει τὴν ἑτέραν· ἀφοῦ δὲ τὸ δικαστήριον διὰ τῆς αὐτῆς αἰτιολογίας ἀποφασίζει τὴν τύχην τῆς δικαζομένης περὶ προικὸς ἀγωγῆς καὶ οὕτως ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του, ἡ ἐκ περισσοῦ οἴκοθεν προστεθεῖσα σκέψις περὶ τοῦ ὅτι ὁ Μ. ἐδύνατο δῆθεν ν' ἀπαιτήσῃ τὸ φιλονεικούμενον οἰκόπεδον λόγῳ κληρονομίας, δὲν δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναίρεσιν καθόσον εἰς τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως δὲν ὑπάρχει διάταξίς τις στηριζομένη εἰς τοιαύτην περιττὴν σκέψιν.

Ἐπὶ τοῦ δωδεκάτου. Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διαλαμβάνουσα ἐν τῇ 10 αἰτιολογίᾳ ὅτι τὴν ἀπόδειξιν καὶ πεποίθησιν τοῦ δικαστηρίου περὶ τοῦ ὅτι τὸ προικοσύμφωνον ἐγένετο, ὡς πρὸς τὸ ἐπίδικον οἰκόπεδον, εἰκονικὸν μεταξὺ στενωτέρων συγγενῶν, ἐν οἷς καὶ τῆς μητρὸς Π., ἠρύσθη τὸ αὐτὸ δικαστήριον ἐξ ἐγγράφων πηγαζόντων ἂν οὐχὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς μητρός, τοὐλάχιστον ἀπὸ ὅλους τοὺς διαδίκους καὶ ὅλους τοὺς κληρονόμους αὐτῆς, καὶ βεβαιούντων ἀναγκαίως τὴν γνῶσιν τούτων περὶ τοῦ ὅτι ἡ μήτηρ των προσπεποιημένως ἐσυμφώνησε, δὲν εἶναι ὡς ἐκ τούτων ποσῶς

ἀναιτιολόγητος, ἀλλ' αἰτιολογημένη συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρ. 256 τῆς πολ. δικονομίας.

Ἐπὶ τοῦ δεκάτου τρίτου. Ἐπειδὴ πρὸς ἀπόκτησιν τῆς κτητικῆς παραγραφῆς (1) ἀπαιτεῖται, ὡς ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται, μεταξὺ ἄλλων νόμιμος τίτλος, ἤγουν τίτλος φύσει μεταβιβαστικὸς τῆς κυριότητος καὶ στηριζομένης εἰς ἰσχυρὸν συμβόλαιον (*l.* 24 *c.* 3, 32), καὶ νομὴ προσέτι τοῦ πράγματος ὡς ἐν καλῇ πίστει ἰδίου (*c. l.* 2 § 1 Π. 41, 4), ἡ δὲ παράδοσις, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ μεταβίβασιν νόμιμον, πρέπει καὶ αὐτὴ νὰ στηρίζηται εἰς νόμιμον αἰτίαν, ἤγουν εἰς προϋπάρχον ἰσχυρὸν συμβόλαιον ἢ σπουδαίαν καὶ ἀληθῆ θέλησιν τοῦ παραδότου περὶ τοῦ νὰ μεταβιβάσῃ τὴν κυριότητα ἢ τὴν νομικὴν νομὴν (*l.* 31 Π. 41 1.—§ 40, 46 *inst.* 2 1)· ἀλλ' ἐνταῦθα τὰ πάντα στηρίζει ὁ ἀναιρεσείων εἰς συμφωνίαν εἰκονικήν, ἤγουν μὴ ὑπάρχουσαν· *simulata pro infectis habentur*· ὅθεν τὸ δικαστήριον, ἀποῤῥίψαν τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς κτητικῆς παραγραφῆς, δὲν παρεβίασε τοὺς ἐπὶ τοῦ αντικειμένου νομικοὺς κανόνας.

Ἐπὶ τοῦ δεκάτου τετάρτου. Ἐπειδὴ τὴν κατὰ τῆς ἐπὶ εἰκονικότητι ἐνστάσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὡς παραγεγραμμένης ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τῆς τετραετίας ἀντένστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀπέῤῥιψε τὸ ἐφετεῖον, κατὰ τὴν ὀγδόην αἰτιολογίαν τῆς ἀποφάσεώς του, κυρίως δυνάμει τοῦ νομικοῦ κανόνος ὅτι αἱ ἐνστάσεις δὲν περικλείονται εἰς χρόνον, καὶ τοῦτο πάνυ ὀρθῶς, διότι καὶ περὶ ἀνατρεπτικῆς ἀγωγῆς (*actio rescisoria*) ἐὰν ἐπρόκειτο, ὡς ὁ ἀναιρεσείων διϊσχυρίσθη, πάλιν ἡ ἀνατρεπτικὴ αἴτησις, ἥτις εἰσαγομένη ὡς ἀγωγὴ παραγράφεται ἐντὸς τετραετίας, προτεινομένη ὅμως ὡς ἔνστασις ῥητῶς παρὰ τῶν νόμων ὡς διηνεκὴς χαρακτηρίζεται. *l.* 5 § 6 Π. 44 4.—*l.* 5 *c.* 8 36 » (2).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 4 τοῦ 1847.

§ 8. Αἱ ὑπάρχουσαι εἰς συμβόλαιόν τι ἀκυρότητες θεωροῦνται ὡς κεκαλυμμέναι, ἂν δὲν προταθῶσι πρωτοδίκως· ἐπομένως καὶ ἡ εἰκονικότης πρέπει νὰ προτείνηται πρωτοδίκως. (ὅρ. κ. τ. λ. *Ἔνστασις*).

Ἀπόφ. . . . .

« Ὡς πρὸς τὴν ἔνστασιν τῆς ἀκυρώσεως τοῦ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου.

Ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄρθρα 201, 202 καὶ 807 § 5 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐκεῖναι μόνον αἱ ἀκυρότητες δύνανται νὰ προταθῶσι κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, ὅσαι προέρχονται ἀπὸ παράβασιν διαδικαστικῶν τύπων διατε-

---

(1) Ὅρα τὴν λ. Παραγραφή.
(2) Ὅρα τὴν λ. Ἔνστασις.

ταγμένων εἴτε ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, εἴτε ὡς οὐσιωδῶν, ἀλλὰ τὸ συμβολαιογραφικὸν συνάλλαγμα δὲν εἶναι πρᾶξις διαδικαστικὴ, καὶ ἑπομένως αἱ παραβάσεις τῶν ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ διατεταγμένων, διὰ τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν συμβολαιογράφων νόμου, διατυπώσεων δὲν ἀποτελοῦν ἀκυρότητας ὑπαγομένας εἰς τὴν εἰρημένην κατηγορίαν· κατὰ συνέπειαν δὲ τούτου, ἐὰν δὲν προταθῶσιν αὗται πρωτοδίκως εἰς τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίῳ συνεδρίασιν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 582 καὶ 160 τῆς πολ. δικονομίας ὑπόκεινται τοῦ λοιποῦ εἰς ἀπόκλεισιν, καὶ καθίστανται ἀπαράδεκτοι εἰς τὴν ἐφέσιμον δίκην, δυνάμει τῶν ἄρθρων 747 καὶ 551, ἐφ' ὅσον ἐπὶ τοῦ προκειμένου προτείνονται οὐχὶ παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου πρὸς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως, ἀλλὰ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς.

Ὡς πρὸς τὴν πρότασιν τοῦ εἰκονικοῦ συναλλάγματος.

Ἐπειδὴ ἡ πρότασις τοῦ ὅτι τὸ εἰρημένον συνάλλαγμα δὲν εἶναι ἀληθῶς εἰκονικὸν, εἶναι πρότασις πραγματικὴ μὴ προβληθεῖσα πρωτοδίκως παρὰ τοῦ Χ. Τ. ὥσπερ ἐξάγεται ἀπὸ τὰς ἐγγράφους προτάσεις του ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, καὶ ὡς τοιαύτη, δυνάμει τῶν αὐτῶν ὁρισμῶν τῶν μνημονευθέντων ἄρθρων 160, 747, καὶ 551, καθίσταται καὶ αὕτη ἀπαράδεκτος εἰς τὴν ἐφέσιμον δίκην, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπαράδεκτοι καθίστανται καὶ αἱ διὰ μαρτύρων καὶ παρουσιάσεως ἐγγράφων προτεινόμεναι, ὡς πρὸς τοῦτο, ἀποδείξεις.» (Πρβ. τὴν λέξιν σ υ μ β ό λ α ι ο ν καὶ τὴν λ. ἔ ν σ τ α σ ι ς).

Ἀπόφ. 50 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2163).

§ 9. Ἡ τῆς εἰκονικότητος τῆς πωλήσεως ἀκινήτου τινὸς ἔνστασις χωρεῖ ὅταν ὁ ὀφειλέτης ἔχῃ περιουσίαν νὰ πληρώσῃ τοὺς δανειστάς του (1);

Ἀπόφ. α' Ἐπειδὴ, ὡς πρὸς τὸν ἕτερον κατὰ τῆς περὶ εἰκονικότητος ἐνστάσεως τοῦ αὐτοῦ δανειστοῦ ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι οὗτος δὲν ἔχει εἰμὴ τὴν Παυλιανὴν ἀγωγὴν, ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ προτεινομένη πώλησις τῶν κατασχεθέντων κτημάτων ἐγένετο πρὸς βλάβην τοῦ ἰδίου, καὶ ὅτι ὁ ἀπαλλοτριώσας αὐτὰ ὀφειλέτης στερεῖται ἄλλης περιουσίας, διατεινομένου τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι τὰ εἰρημένα κτήματα πωληθέντα μετεβιβάσθησαν εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ καταδιωκομένου ὀφειλέτου Β. ἡ κατὰ τούτου προτεινομένη παρὰ τοῦ δανειστοῦ ἔνστασις, τῆς εἰκονικότητος δὲν τείνει παρὰ πρὸς ἀνατροπὴν τῆς πωλήσεως, ἀλλ' οὗτος, καθὼς δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνατροπὴν ταύτης, διὰ κυρίας ἀγωγῆς, πρὶν ἢ ἀποδειχθῇ ὅτι ἔχει τὰ πρὸ αὐτῆς ὑποτιθέμενα δικαιώματα, οὕτω δὲν δύναται, πρὸ τῆς ἀποδείξεως ταύτης, νὰ μεταχειρισθῇ καὶ τὴν περὶ τῆς εἰκονικότητος ἔνστασιν, καὶ ἑπομένως ὁ προσκτεθεὶς ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος εἶναι νόμιμος καὶ βάσιμος ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι

---

(1) Ὅρα τὴν λ. Δ ό λ ο ς § 3 καὶ ἀνωτ. σελ. 466.

ἀληθῶς ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος πώλησις δὲν ἐγένετο πρὸς βλάβην ἐκείνου. (Ν. 1, 6 καὶ 10, Πανδ. βιβλ. 42 τίτλ. 8)· τὸ περιστατικὸν δὲ τοῦτο ἀποδεικνύεται πληρέστατα ἂν ἀποδειχθῇ, ὅτι πλὴν τῶν πωληθέντων κτημάτων ὁ καταδιωκόμενος ἔχει καὶ ἄλλην περιουσίαν ἀρκοῦσαν, τὴν ὁποίαν ὁ δανειστὴς αὐτοῦ Ι. Ε. δύναται νὰ μεταχειρισθῇ πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ἀνωτέρω μνημονευομένων χρεωστικῶν ἐγγράφων, διότι εἰς τοιαύτην περίστασιν καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἡ πώλησις ἐγένετο εἰκονικῶς, οὐδεμίαν μολαταῦτα ἐπιφέρει βλάβην εἰς τὰ δικαιώματα τούτου, ὡς δυναμένου διὰ τῆς λοιπῆς περιουσίας νὰ ἱκανοποιηθῇ, καὶ κατὰ συνέπειαν οὗτος μήτε συμφέρον, μήτε δικαιώματα ἔχει, κατὰ τοὺς σημειωθέντας νόμους, νὰ προσβάλῃ τὴν πώλησιν.»

Ἀπόφ. 134 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4742).

§ 10. Ἰδιωτικὸν ἀντέγγραφον περὶ τῆς εἰκονικότητος ἀγοραπωλησίας τινὸς βλάπτει τοὺς τρίτους; ὅρα *Devilin.* τόμ. 1, λέξει *vente n.* 173 *bis*, καὶ τόμ. 1, λέξει *simulation n.* 1.—αὐτ. τόμ. 1 λέξ. *contre-lettre n.* 6 (1). — ὅρα κατωτ. σελ. 478.

§ 11. Ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων ἡ εἰκονικότης (2);

---

(1) Une vente simulée peut être sans effet à l'égard de celui, à qui elle fait titre d'acquéreur, et cependant avoir effet à l'égard des tiers à qui cet acquéreur revend, si le premier contrat de vente a été revetue de toutes les formalités qui donnent publicité et saisine, si d'ailleurs les tiers acquéreurs n'ont pas eu connaissance de la simulation et ont acquis de bonne foi. (c. c. 1553).

Vente n. 173 bis, (Dev. 1 τόμ.).

Les tiers acquéreurs biens compris dans une donation déguisée sous la forme d'un contrat onereux, est à l'abri de toute action on nullité prise de la simulation du contrat de son vendeur, s'il a acquis de bonne foi et sans connaitre l'existence de la simulation. (c. c. 1184, 2182).

Sirey τόμ. 32 μέρ. 1 σελ. 75.

La foi due à un acte authentique est notamment un jugement d'adjudication sur saisie immobillière, peut être détruite par la preuve testimoniale ou par de simples présomptions, lorsqu'il existe contre la sincerité d'un tel acte un commencement de preuve par écrit de sa simulation, et que d'ailleurs cette simulation ne porte prejudice à aucun tiers. (c. c. 1347, 1353).

Sir. τόμ. 31 μέρ. 1 σελ. 404.

(2) Ὁ ἔχων ἐνοικιαστήριον ἔγγραφον, γενόμενον μετὰ τὴν πώλησιν τοῦ ἐνοικιασθέντος κτήματος, δύναται ν' ἀποδείξῃ διὰ μαρτύρων τὴν εἰκονικότητα τῆς πωλήσεως.—(Ὅρα εἰς τὴν λέξιν Δάνειον § 12 τὴν νομολογίαν).

— Ἡ εἰκονικότης τῶν μεταξὺ τῶν συναλλαττομένων συνταχθέντων ἐγγράφων δὲν ἀποδεικνύεται εἰς διαφορὰν ὑφισταμένην μεταξὺ αὐτῶν, διὰ

Ἀποφ. « Ἐπειδὴ (κατὰ τὸν κανόνα « ἡ εἰκονικὴ πρᾶσις οὐδὲν ἐστὶν, οὐδὲ δοκεῖ ἐκποιεῖσθαι τὸ πρᾶγμα ») ἐὰν ἡ περὶ αὐτῆς ἔνστασις ἀποδειχθῇ, ἀνατρέπει καὶ ἀποκαθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὴν ἀγωγὴν καὶ ἀνακοπήν· ὅθεν ἔχει ἐπιῤῥοὴν οὐσιώδη εἰς τὴν περὶ τῆς ὑποθέσεως ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ τὰ ὁποῖα ὁ ἐφεσίβλητος Ι. Ε. ἰσχυρίσθη ὅτι, καί τοι ὑπάρχοντος τοῦ μνησθέντος πωλητηρίου, τὰ κτήματα δὲν παρεδόθησαν εἰς τὸν ἀγοραστὴν, ἀλλὰ μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς κατασχέσεως εὑρίσκοντο ἀληθῶς εἰς τὴν διακατοχὴν τοῦ πωλητοῦ, καὶ ὅτι καὶ μετὰ τὴν πώλησιν αὐτὸς ἐκαρποῦτο τὰ εἰσοδήματα· ταῦτα δὲ τὰ περιστατικὰ, ἐὰν ἀποδειχθοῦν συντείνουν εἰς βεβαίωσιν τῆς ἀξιουμένης εἰκονικότητος· ἄλλως τε καὶ ὅτι ἡ πώλησις δὲν ἐπραγματοποιήθη.

Ἐπειδὴ ὁ Ι. Ε. ὡς τρίτος δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἔγγραφον ἀπόδειξιν περὶ τούτων· ὅθεν συγχωρεῖται νὰ κάμῃ χρῆσιν καὶ τῆς διὰ μαρτύρων ἀποδείξεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 304 τῆς πολιτικῆς δικονομίας· τὸ δὲ συμβεβηκὸς, ὅτι ὁ πωλητὴς ἡνώθη μὲ αὐτὸν δὲν δύναται νὰ τὸν βλάψῃ, διότι ἡ συμφωνία αὕτη ἐνδέχεται νὰ ἔχῃ αἰτίαν τὴν τῶν πραγμάτων ἀλήθειαν· τουναντίον δὲ δύναται νὰ τὸ ἀποδείξῃ ὁ ἐκκαλῶν· ἐπομένως δὲν παρεβιάσθησαν, διὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, οἱ μνησθέντες νόμοι.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ ἀπόφασις εἶναι ὀρθὴ, ἡ ἔφεσις δὲ δὲν εἶναι βάσιμος.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 132 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σ. 4672).

§ 12. *Ἀπόφασίς* τις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει τὰ ἑξῆς:

Α) « *Ὡς πρὸς τὴν εἰκονικότητα.* Ἐπειδὴ ἡ εἰκονικότης τῆς ἀγοραπωλησίας δύναται μὲν νὰ μὴ παράξῃ ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὸν ἀγοραστὴν, τὸν εἰκονικῶς συναλλαξάμενον, ἀλλὰ δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὡς πρὸς τὸν τρίτον, εἰς τὸν ὁποῖον μετεπωλήθη τὸ κτῆμα, ἂν ἄλλως τὸ πρῶτον τῆς ἀγοραπωλησίας συνάλλαγμα ἦναι περιβεβλημένον μὲ ὅλας τὰς παρὰ τοῦ νόμου διαγραφομένας δια-

---

μαρτύρων· ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ἀντεπιστολή. — Οἱ τρίτοι ὅμως δύνανται νὰ τὴν ἀποδείξωσι καὶ διὰ μαρτύρων.

(Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 54 τοῦ 1849).

— Ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις τῆς εἰκονικότητος τοῦ συμβολαίου δὲν ἐπιτρέπεται εἰμὴ πρὸς ὄφελος τῶν τρίτων, οἵτινες δὲν ἦσαν συμβαλλόμενοι, ὄχι δὲ καὶ τῶν συμβαλλομένων κατὰ τρίτων. (Ὅρα τὴν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφ. 19 τοῦ 1843 ἐν τῇ λέξει Γ ρ α μ μ ά τ ι α σελ. 481).

τυπώσεις, καὶ ὁ τρίτος δὲν εἶχε γνῶσιν τῆς εἰκονικότητος ἐκείνης, ἀγοράσας καλῇ τῇ πίστει· ἄρα ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἁπλῆ ἡ δῆθεν εἰκονικότης τῆς συμβάσεως, τῆς μεταξὺ τοῦ Α. Κ. καὶ Κ. Π. ἀγοραπωλησίας δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τὴν Β. Σ., ἥτις ἐνέγραψεν ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ εἰς τὸν Κ. Π. πωληθέντος κτήματος, ἀφ' οὗ δὲν τῇ ἀποδίδεται σύμπραξίς τις ἢ γνῶσις τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος εἰκονικότητος, οὐδ' ἰσχυρισμός τις ἄλλος περὶ τοῦ μὴ ἐγκύρου τῆς εἰρημένης συμβάσεως ἐπροτάθη. (*Devill.* τόμ. 1 λέξει *vente n.* 173, *bis*, καὶ τόμ. 2 λέξ. *simulation* ἀρ. 1,—καὶ τόμ. 1 λέξει *contre lettre n.* 6).

Ἐπειδὴ τὸ ἀντίγραφον, ὅπερ ἐπικαλεῖται ὁ Ἀναγνώστης Κουβαριώτης περὶ τῆς εἰκονικότητος τοῦ συμβολαίου, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἔννομόν τινα συνέπειαν κατὰ τοῦ τρίτου, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἀποδίδεται σύμπραξις, δόλος ἢ γνῶσίς τις τῆς εἰκονικότητος· ὥστε ὁ ἀγοραστὴς, ὁ δοὺς τὸ ἀντέγγραφον, δύναται νὰ ὑποθηκεύσῃ τὸ ἀκίνητον εἰς τρίτον καλῆς πίστεως πρόσωπον (*Devill* τόμ. 1 λέξει *contre lettre n.* 6). Ἄρα ἡ Βασιλικὴ Στρούμπου, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἀποδίδεται γνῶσίς τις τῆς εἰκονικότητος ἢ κακὴ πίστις, ἠδύνατο νὰ ἐγγράψῃ ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος κτήματος, μὴ παραβλαπτομένη ἀπὸ τὰ μυστικὰ τοῦ ὀφειλέτου της ἀντέγγραφα.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει 1) ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ Κουβαριώτου προτεινόμενον ἀντέγγραφον δὲν δύναται αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ νὰ βλάψῃ τὴν Βασιλικὴν Στρούμπου ἢ νὰ ἔχῃ ἀποδεικτικήν τινὰ ἰσχὺν κατ' αὐτῆς· 2) ὅτι δὲν ἔχει καμμίαν ἔννομον συνέπειαν ἡ διάταξις τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, διότι ἡ ἀπόδειξις τῆς εἰκονικότητος δὲν ὁρᾷ τὴν Β. Σ., εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἀποδίδεται σύμπραξις, δόλος, ἢ γνῶσίς τις τῆς εἰκονικότητος.

Β) *Ὡς πρὸς τὴν παράδοσιν.* Ἐπειδὴ τὸ ὑπ' ἀριθ. 1812 συμβόλαιον, τὸ γενόμενον ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Πούλου τὴν 22 Σεπτεμβρίου 1845, φέρει: . . . .

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ῥητῶν αὐτῶν ἐκφράσεων προκύπτει μὲν ὅτι ὁ ἀγοραστὴς παρέλαβε τὸ κτῆμα, περὶ οὗ ὁ λόγος, ὁ δὲ πωλητὴς ἀνεγνώρισε τὴν ἐν αὐτῷ ἐγκατάστασιν τοῦ Προεστοπούλου· ἑπομένως δὲν δύναται ἤδη νὰ ἐπιτραπῇ ἡ διὰ μαρτύρων εἰς τὸν Κουβαριώτην ἀπόδειξις τοῦ ἰσχυρισμοῦ του ὅτι δῆθεν ὁ Προεστόπουλος δὲν ἔλαβε τὴν κατοχὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος κτήματος, διότι ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτὸς ἀντιβαίνει εἰς τὰ ἐν τῷ εἰρημένῳ συμβολαίῳ περιεχόμενα, τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦσι τὸν Κ., ὡς δικαιοπάροχον (πωλητὴν) τοῦ Π., ὀφειλέτου τῆς Β. Σ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Κ. ἰσχυρίζεται ὅτι δύναται ν' ἀποδείξῃ διὰ παντὸς μέσου ὅτι ὁ Π. δὲν ἔλαβε τὴν

κατοχὴν τοῦ περὶ οὗ ἡ δίκη κτήματος, τὸ δικαστήριον, πρὸς πληρεστέραν ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων του καὶ πρὸς φωτισμὸν τῆς δικαιοσύνης, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν Κουβαριώτην τὴν διὰ παντὸς νομίμου μέσου, ἐκτὸς μαρτύρων, ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του αὐτοῦ, καθότι ἡ κατοχὴ ἢ ἡ παράδοσις συμπληροῖ τὴν ἀγοραπωλησίαν καὶ καθιστᾷ τὸν ἀγοραστὴν κύριον τοῦ πραθέντος πράγματος. Δὲν δύναται δὲ νὰ τῷ ἐπιτραπῇ καὶ ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις διὰ τοὺς ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντας λόγους.»

'Αποφ. 5864 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 13. Ὁ εἰκονικῶς δανείσας ἔχει δικαίωμα ἀγωγῆς;—Ὅρα τὴν λέξ. Δάνειον § 1.

§ 14. Τὴν εἰκονικότητα τοῦ προικοσυμφώνου ἀποδεικνύει ὁ προτείνων αὐτήν.

'Αποφ. 4462 τοῦ 1847 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφ.

§ 15. Προτείνεται κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν; ὅρα σελ. 379 § 34.

ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΗΣ (1).

Ὅρα τὰς λέξεις Βοσκαί. — *'Αρμοδιότης ειρην.* (*Εὐρ. τόμ.* 4 *σελ.* 393 *ἐπ.*) — *Σύνθεσις.* — *'Ενταῦθα σημειῶ ὀλίγα τινά, τὰ ὁποῖα δὲν ἐσημείωσα ἐν ταῖς λέξεσι Βοσκαὶ καὶ 'Αρμοδιότης εἰρην.*

§ 1. Αἱ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως πρωτοδικείου ἀναφυόμεναι διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς τοὺς εἰρηνοδίκας, ὅταν ἡ ἐκτελεστέα ἀπόδοσις δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 300 δρ.;

'Απόφ. . . . .

« 'Επειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 873 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ εἰρηνοδικεῖον εἶναι ἁρμόδιον ὡς πρὸς τὴν περὶ ἐκτελέσεως δίκην, ὁσάκις τὸ κύριον ἀντι-

---

(1) Παρέκτασις ἁρμοδιότητος. (ὅρα Εὐρ. λέξιν ἁρμοδιότης πολιτ. σελ. 93, 94, 349 ἐπ.).

— Τὰς περὶ τοῦ ἀνεκκλήτου διατάξεις δύνανται οἱ διάδικοι νὰ ματαιώσωσι διὰ παρατάσεως τῆς ἁρμοδιότητος ; (αὐτ. σελ. 92).

— Ἔφεσις ἐμπ. ἀποφ. εἰρ. (αὐτ. σελ. 122).

— Ὑποθέσεις μὴ ἀμφισβητούμεναι. (αὐτ. σελ. 143 ἐν τέλ.).

— 'Απόπειρα πρὸς συμβ. (ὅρα τὴν λέξιν ταύτην § 3, 12, 51 ἐπ. 67).

— Διεξαγωγὴ ἀποδείξεων. 'Αναπληρωταί. (ὅρα τὴν λέξιν 'Απόδειξις § 33, 81 Εὐρ. τόμ. 3).

— 'Εξαίρεσις. (ὅρα τὴν λέξιν ταύτην).

κείμενον τῆς διαφορᾶς ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητά του, κατὰ δὲ τὰς ἄλλας περιπτώσεις εἶναι τὰ πρωτοδικεῖα ἁρμόδια· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ περὶ ἀποβολῆς καὶ ἐγκαταστάσεως ἀγωγὴ τοῦ Γ. Γ., ἐφ' ἧς ἐξεδόθησαν αἱ ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθ. 433 καὶ 302 δὲν ὑπήγετο εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδικείου, ἀλλ' εἰς ἐκείνην τῶν ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν, καὶ ἑπομένως αἱ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τούτων ἔριδες καὶ ἐνστάσεις ἔπρεπε, δυνάμει τοῦ ἰδίου ἄρθρου, νὰ δικασθῶσιν ὑπὸ τῶν αὐτῶν πρωτοδικῶν εἴτε αὗται ἀνεφέροντο ὡς πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον τῆς ἐκδικασθείσης ἀγωγῆς, εἴτε ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα, περὶ ὧν διέλαβον αἱ ἀποφάσεις αὗται· ἀδιάφορον δὲ εἶναι ἂν ταῦτα, ἢ ἡ ἀξία τῶν πρὸς ἀπόδοσιν αὐτῶν κατασχεθέντων πραγμάτων, δὲν ὑπερβαίνωσι τὰς δραχμὰς τριακοσίας, διότι δὲν εἶναι μήτε ὀρθὸν, μήτε σύμφωνον μὲ τὸν νόμον διαιρετῶς αἱ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων ἔριδες ὡς πρὸς μὲν τὸ κύριον τῆς δικασθείσης διαφορᾶς ἀντικείμενον νὰ ἐκδικάζηται παρὰ τοῦ ἐκδόσαντος τὴν ἀπόφασιν ἢ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν· ὡς πρὸς δὲ τὰ καταψηφισθέντα ἔξοδα παρὰ τοῦ εἰρηνοδικείου· ὥςε τὸ ἐν Πάτραις πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 227 ἀποφάσεώς του, ἀποῤῥίψαν τὴν περὶ ἀναρμοδιότητος ἔνςασιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἔπραξε νομίμως.» (Ὅρα Εὑρετ. τόμ. 4 σελ. 393 § 2).

Ἀπόφ. 299 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4862).

§ 2. **Ὁμολογία γενομένη κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου συζήτησιν περὶ ἀποπείρας συμβιβασμοῦ ἔχει μόνον τὰς συνεπείας ἐξωδίκου ὁμολογίας· θεωρεῖται δὲ ὡς πλήρης, ὅταν ὁ διεξάγων τὴν ἀπόδειξιν ἐδέχθη ῥητῶς τὴν ὁμολογίαν** (1).

Ἀπόφ. τῆς 31 Ἰαν. 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 2349).

§ 3. **Οἱ εἰρηνοδίκαι καὶ οἱ πάρεδροι καταδικαζόμενοι ἕνεκα πράξεως ἀναγομένης εἰς τὸν δημόσιον χαρακτῆρά των, ὑπόκεινται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 74 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου** (2).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ριδ τοῦ 1837 (σελ. 74 τόμ. 1 τῆς Νομ.).

§ 4. **Παρίστανται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ μὴ δικηγόροι** (3);

Ἀπόφ. . . . .

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀπὸ 10 (22) Νοεμβρίου 1836 Β. Διατάγματος, παρὰ τοῖς εἰρηνοδίκαις, ὡσαύτως δὲ καὶ παρὰ τοῖς δικαςηρίοις τῶν πρωτοδικῶν καὶ ἐφετῶν, ὁσάκις ταῦτα δικάζουσιν ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, δύναται νὰ παρίσταται πρὸς ὑπεράσπισιν ἀλλοτρίων δικαιωμάτων, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 91 τῆς πολιτ. δικονομίας ὡρισμένων προσώπων, καὶ πᾶς Ἕλλην, καταςημένος ἔν τινι δήμῳ τοῦ Βασιλείου, ὅταν ἔχῃ

---

(1) Βλ. τὴν λ. Ὁμολογία.

(2) Ὅρα τὴν λ. Δημόσιοι ὑπάλληλοι, τόμ. 5 σελ. 690, 691 (§§ 5, 6, 12).—Πρβ. τὴν λ. Δικαιώματα (τόμ. 6, σελ 270).—Ἐν τῇ λ. Στέρησις δικαιωμάτων εὕρηνται καὶ ἕτερα σχετικὰ ζητήματα.

(3) Ὅρα τὰς λέξ. Ἀντιποίησις, καὶ Δικηγόροι.

πρὸς τοῦτο τακτικὴν, κατὰ τὸ ἄρθρον 94 τῆς πολιτ. δικονομίας πληρεξουσιότητα.»

'Απόφασις 130 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 3687).

§ 5. Περὶ τοῦ ζητήματος ἐὰν ὁ εἰρηνοδίκης ἦναι ἁρμόδιος νὰ δικάσῃ περὶ διαφορᾶς ἀναγομένης εἰς τὴν οἱονεὶ νομὴν τοῦ δικαιώματος τῆς διόδου δι' ἀλλοτρίου κτήματος, ὁ Ἀρ. Πάγος ἀπεφήνατο ὅτι εἶναι ἀναρμόδιος, καθότι, κατὰ τὸ ἐδ. 2 τοῦ ἄρθ. 490 συνδ. μὲ τὰ ἐδ. 5 καὶ 6, ὁ εἰρηνοδίκης δύναται νὰ δικάσῃ μόνον περὶ βλάβης τῶν ὁδῶν ἢ τῆς ἁπλῆς παρεμβολῆς ὑλικῶν προσκομμάτων εἰς τὴν χρῆσιν αὐτῶν, μὴ ςηριζομένης εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ἡ ἀπεριόριστος κυριότης καὶ νομὴ τῆς γῆς, ἐφ' ἧς ὑπάρχει ἡ ἀμφισβητουμένη ὁδὸς, ἀνήκει εἰς τὸν κωλύοντα ἕτερόν τινα τοῦ νὰ διέρχηται διὰ τῆς γῆς ταύτης, καθότι ἡ ἀμφισβήτησις ἕνεκα γενομένης ἤδη παρεμποδίσεως ἐπὶ τῇ βάσει τοιούτου ἰσχυρισμοῦ τοῦ νὰ διέρχηταί τις διά τινος τόπου, ἀποτελεῖ διαφορὰν περὶ δικαιώματος δουλείας ἢ περὶ οἱονεὶ νομῆς αὐτοῦ ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν πρωτοδικῶν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 53 τοῦ 1850.

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ (1).

§ 1. Ὁ εἰσαγγελεὺς ὀφείλει νὰ ἀγορεύῃ εἰς τὰς διαδικασίας περὶ ἐγγράφων προσβαλλομένων ὡς μὴ γνησίων ἢ πλαστῶν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰς περὶ εἰκονικότητος τῶν συμβολαίων.

'Αποφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 17 τοῦ 1842, ἣν ὅρα ἐν τῇ λέξει Ἁ ρ μ ο δ ι ό τ η ς ἐ μ π ο ρ ι κ ὴ § 45. (Εὑρ τόμ. 5 σελ. 71 ἐπ.).

§ 2. Ὅταν ἀνῆλιξ παρίσταται εἰς δίκην πρὸς διεκδίκησιν τῶν δικαίων του, δύναται ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ προτείνῃ ἐξ ἐπαγγέλματος τὴν ἔνστασιν περὶ τῆς νομιμοποιήσεως τοῦ τίτλου καὶ τὸν διορισμὸν κηδεμόνος; — Ναὶ, διότι ἡ τοιαύτη ἀκυρότης δύναται νὰ προβληθῇ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, ὡς δυναμένη νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 201, 202, 74 καὶ 807 § 5, καὶ 92 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας.

'Απόφ. 96 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 66).

§ 3. Ὁ εἰσαγγελεὺς, γνωμοδοτῶν εἰς πολιτικήν τινα δίκην, δὲν

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις 'Ανάκρισις διοικητική. —'Ανάκρισις. —Σύνθεσις. —Κατηγορία. —Βουλεύματα. —'Αναίρεσις.

δύναται νὰ ὑποβάλῃ πρότασιν μὴ γενομένην παρὰ τῶν διαδίκων, καὶ ἥτις αὐτεπαγγέλτως δὲν δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ, οἷον νὰ προσαχθῇ ἔγγραφον τί.

Ἀπόφ. 457 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3315).

§ 4. Ἡ μὴ ἀκρόασις τοῦ εἰσαγγελέως εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὁριζομένας προθεσμίας δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν μόνον εἰς ἐπανάληψιν τῆς δίκης (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 586 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ εἰσαγγελεὺς ἔχει μὲν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφράζῃ εἰς τὸ δικαστήριον τὴν γνώμην του περὶ ὅλων τῶν προκειμένων διαφορῶν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰς ῥητῶς παρὰ τοῦ 588 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας ὡρισμένας περιπτώσεις ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ἡ ἀγόρευσις τοῦ εἰσαγγελέως, τοῦ ὁποίου ἡ μὴ ἀκρόασις δύναται μόνον νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἐπανάληψιν τῆς δίκης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ διαφορὰ δὲν ὑπάγεται εἰς οὐδεμίαν ἐκ τῶν εἰρημένων περιπτώσεων· ἑπομένως δὲν δύναται ἐκ τῆς μὴ ἀγορεύσεως τοῦ εἰσαγγελέως νὰ προκύψῃ λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐπειδὴ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις στρέφεται ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως ἔνστασιν τῆς Ε. Κ.· τὸ δὲ δικαστήριον, παραδεχθὲν τὴν ἔνστασιν ταύτην καὶ κηρύξαν ἀπαράδεκτον τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἠτιολόγησεν ἀποχρώντως τὴν ἀπόφασίν του.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 317 τοῦ 1840.

§ 5. Ἡ μὴ ἀγόρευσις τοῦ εἰσαγγελέως δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως· μάλιστα δέ, ὅταν ὁ εἰσαγγελεὺς φέρῃ ἅπαξ τὸν λόγον εἴτε περὶ ἐνστάσεως, εἴτε περὶ τῆς οὐσίας, πληροῦται ἡ περὶ ἀκροάσεως αὐτοῦ θέλησις τοῦ νόμου.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρξθ τοῦ 1837, ἣν ἐν τῇ λέξει Βουλεύματα.

§ 6. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 91 ἄρθρου τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, ὁ εἰσαγγελεὺς δύναται ν' ἀναθέσῃ εἰς τὸν ἀντεισαγγελέα του μέρος τῶν ὑποθέσεων, ἢ καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ διὰ παντὸς εἰς

---

(1) Ἡ μὴ ἀγόρευσις τοῦ εἰσαγγελέως εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένας περιπτώσεις, ἐν ᾧ τῷ δίδεται ὁ λόγος, δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως· ἤθελε δὲ εἶσθαι μόνον λόγος ἐπαναλήψεως, δυνάμενος νὰ προταθῇ μόνον παρὰ τῶν ἀνηλίκων, οὐχὶ δὲ καὶ παρὰ τοῦ ἀντιδίκου των.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 86 τοῦ 1850.

αὐτὸν ὡρισμένον τινα κλάδον· ἐπομένως, παρόντος τοῦ ἀντεισαγγελέως εἰς τὰς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἢ ἐν τῷ συμβουλίῳ συνεδριάσεις, χωρὶς νὰ βεβαιοῦται τὸ κώλυμα τοῦ εἰσαγγελέως, δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις (1).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 84 τοῦ 1843.

§ 7. Ὁ ἀντεισαγγελεὺς καὶ ὁ ὑπογραμματεὺς ἀναπληροῦσιν αὐτεπαγγέλτως οὗτος μὲν τὸν γραμματέα καὶ ἐκεῖνος τὸν εἰσαγγελέα κατὰ τὰ ἄρθρ. 91, 122 καὶ 124 τοῦ ὀργ. τῶν δικας.· ἄρα δὲν ἀπαιτεῖται ἡ εἰς τὰς ἀποφάσεις ἑκάστοτε διαβεβαίωσις τοῦ λόγου τῆς ἀναπληρώσεως (2).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 136 τοῦ 1846.

§ 8. Κατὰ τὰ ἄρθρα 481 καὶ 359 τῆς ποιν. δικονομίας, οἱ εἰσαγγελεῖς ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ζητοῦν τὴν ἀναίρεσιν τῶν ἐπὶ πταίσμασιν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων, ἀλλ' ἐντὸς 5 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν (3).

Ἀποφ. Ποιν. Ἀρ. Πάγου 158 τοῦ 1846.

§ 9. Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 481 τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ εἰσαγγελεὺς ἔχει μὲν τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ὑπὲρ τοῦ νόμου ἀναίρεσιν τῶν ἀποφάσεων, ἀλλ' ἀφοῦ παρέλθῃ ἡ πρὸς ἀναίρεσιν προθεσμία· ὥστε ὑπαρχούσης ἐμπροθέσμου αἰτήσεως πρὸς ἀναίρεσιν ἐκ μέρους τοῦ καταδικασθέντος, ἕπεται ὅτι ὁ εἰσαγγελεὺς δὲν δύναται ταυτοχρόνως νὰ ζητήσῃ ὑπὲρ τοῦ νόμου ἀναίρεσιν, διότι τὸ μέσον τοῦτο δὲν καθιερώθη παρὰ τοῦ νομοθέτου εἰμὴ ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τοῦ νόμου, καὶ ἐπομένως τότε δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις αὐτοῦ ὅταν δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀναίρεσις πρὸς τὸ συμφέρον τῶν διαδίκων (4).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 137 τοῦ 1846.

§ 10. Ποσάκις αγορεύει;

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 1 ἐδάφ. τοῦ 397 ἄρθρ. συνδυασμένον μὲ τὰ ἄρθρ. 446, 450 καὶ 451 τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ εἰσαγγελεὺς, ἀφοῦ ἅπαξ κάμῃ τὰς προτάσεις του περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ποινῆς, δὲν ἀγορεύει πλέον, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κατηγορουμένου, ἢ τοῦ συνηγόρου του, ἀπαγγέλλεται ἀμέσως ἡ ἀπόφασις·

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Σ ύ ν θ ε σ ι ς.
(2) Ὅρα τὴν λέξ. Σ ύ ν θ ε σ ι ς.
(3) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀ ν α ί ρ ε σ ι ς.
(4) Ἐπρόκειτο περὶ ἀποφ συνέδρων. — Βλέπε τὰς λέξεις Ἀ ν α ί ρ ε σ ι ς σελ. 139 ἐπ. — καὶ Διατακτικὸν σελ. 170.

επομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Σπάρτῃ πλημμελειοδικῶν, μὴ συγχωρῆσαν εἰς τὸν παρ'αὐτῷ εἰσαγγελέα, ἀφοῦ ἅπαξ ἔκαμε τὰς προτάσεις του περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ποινῆς, νὰ ἀγορεύσῃ καὶ δευτέραν φορὰν δὲν παρεβίασε κάνένα νόμον.

Ἐπειδὴ ὁ ἀφορῶν τὸ ἀναιτιολόγητον τῆς ὑπ'ἀριθ. 139 ἀποφάσεως λόγος ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος ἐξ αὐτῆς τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, φερούσης ἀποχρώσας αἰτιολογίας.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 110 τοῦ 1842.

§ 11. Ὁ εἰσαγγελεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καλέσῃ τὸν κατηγορούμενον ἀμέσως καὶ χωρὶς προηγουμένης ἀνακρίσεως εἰς τὸ ἀκροατήριον. (Ὅρα τὴν λέξιν *Κατηγορία*).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 78 τοῦ 1845.

§ 12. Ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν ἐφετῶν, εἰς τὴν ἰδιάζουσαν δικαιοδοσίαν του, ἔχει τὸ δικαίωμα, ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ προέδρου ὡς ἀνακριτοῦ, νὰ ἐνεργήσῃ ἀπευθείας τὴν ἀνάκρισιν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 68 τοῦ 1846, ἣν βλέπε ἐν τῇ λέξ. Βουλεύματα.

§ 13. Ἀντιπροσωπεύει ὁ παρὰ πρωτ. τὸν εἰσαγγελέα τῶν ἐφετῶν εἰς τὰ κακουργιοδικεῖα.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις κακουργιοδικῶν βεβαιοῦται ὅτι, κωλυομένου τοῦ τε εἰσαγγελέως καὶ τοῦ ἀντεισαγγελέως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἐσυνεδρίασεν εἰς τὴν ἐπὶ κλοπῇ δίκην τοῦ Γ. Μ. καὶ τῶν λοιπῶν, ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν· ἑπομένως τεκμαίρεται ἡ ἀπαιτουμένη παρὰ τοῦ νόμου ὑποκατάστασις αὐτοῦ, καὶ τὸ ῥηθὲν δικαστήριον τῶν κακουργιοδικῶν ἦτο συντεθειμένον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 415 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 113 τοῦ 1842.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ (1).

§ 1. Ὁ δικαστής, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνατίθεται ἡ διεξαγωγὴ μαρ-

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Πραγματογνωμοσύνη. — Αὐτοψία (Εὑρ. τόμ. 5). — Ἀπόδειξις. — Ἔφεσις. — Εἰρηνοδίκης. (ἀνωτ. σ. 479. ἐπ.). — Ἐξαίρεσις.

τωρικῆς ἀποδείξεως, δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν διεξαγωγὴν αὐτῆς ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν ἔλαβε γνῶσιν εἰμὴ μόνον τοῦ διατακτικοῦ μέρους τῆς ἀποφάσεως, τὸ δὲ διατακτικὸν ἀναφέρεται εἰς τὰς αἰτιολογίας;

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ὁ δικαστὴς, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνατίθεται ἡ διεξαγωγὴ ἀποδείξεώς τινος, ὀφείλει, πρὸς ἀκριβῆ τῆς ἐντολῆς του ἐκπλήρωσιν νὰ ἔχῃ ἀκριβῆ γνῶσιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀποδείξεως· ἑπομένως καθὼς ὁ διάδικος, καθ' οὗ ἡ ἀπόδειξις γίνεται, δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν κοινοποίησιν τῆς διαταττούσης αὐτὴν ἀποφάσεως, ἵνα λάβῃ ἐξ αὐτῆς γνῶσιν τῶν ἀποδεικτέων πραγμάτων, οὕτω καὶ ὁ τὴν διεξαγωγὴν ἐπιτετραμμένος δικαστὴς δύναται ν' ἀρνηθῇ πᾶσαν διεξαγωγὴν, ἐνόσῳ ταῦτα ἀγνοοῦνται παρ' αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ εἰσηγητὴς δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν διεξαγωγὴν ἐπὶ τοῦ ἀντιγράφου μόνου τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ μόνον ὅταν εἰς τοῦτο τὰ ἀποδεικτέα πράγματα ἦναι ῥητὰ καὶ σαφῆ, καὶ δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ ἱστορικὸν ἢ τὰς αἰτιολογίας τῆς ἀποφάσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἐπεβλήθη ἡ ἀπόδειξις ὅτι τὰ διεκδικούμενα κτήματα εἶναι τ' ἀναφερόμενα εἰς ῥητὰ τινὰ ἔγγραφα χωρὶς νὰ γίνηται ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς ἀποφάσεως μνεία αὐτῶν· ἑπομένως ὁ εἰρηνοδίκης Νεμέας ἐπενεχθέντος ἀντιγράφου μόνου τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως, δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ γνῶσιν τῶν κτημάτων αὐτῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν οὐδὲ ν' ἀποτείνῃ πρὸς τοὺς μάρτυρας τὴν προσήκουσαν ἐρώτησιν, διὸ ὀρθῶς ἠρνήθη τὴν διεξαγωγὴν πρὶν ἢ ἐπενεχθῇ ὁλόκληρος ἡ ἀπόφασις, εἰς τὸ ἱστορικὸν τῆς ὁποίας τὰ κτήματα περιγράφονται, ὁ δὲ λόγος ὅτι ὁ εἰρηνοδίκης ἠδύνατο νὰ λάβῃ γνῶσιν ἐκ τοῦ ἐγγράφου τῆς

Οἱ πρόξενοι ; ὅρα τὴν λέξιν Ἀπόδειξις § 35. — καὶ ἁρμοδιότης προξένων § 5.

Μνημονεύεται ἐν τῇ ἀποφάσει ; ὅρα τὴν λέξιν Ἀπόδειξις σ. 85, § 77.

Διορίζονται δύο εἰσηγηταί ; αὐτ. § 78.

Ποῖοι διορίζονται τοιοῦτοι ; αὐτ. § 79.

Ἂν κωλύηται ; αὐτ. § 80.

Κώλυμα καὶ ἀναπλήρωσις εἰρην. αὐτ. § 81.

Ἐκτὸς τῆς περιφερείας του διορίζεται ; αὐτ. § 82.

Ἀναβολὴ τῆς ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων. αὐτ. § 89.

Πράξεις εἰσηγητῶν ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν ; αὐτ. § 115.

Ἐνστάσεις γινόμεναι ἐνώπιόν του. αὐτ. § 214.

Ἀντικατάστασις αὐτοῦ. ὅρα ἀπόφασιν 5462 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἐν τῇ λέξει Ἀ π ό φ α σ ι ς ὁ ρ ι σ τ ι κ ή, π α ρ ε μ π ί π τ ο υ σ α, κ.λ.

ἀγωγῆς δὲν εἶναι ἀποχρῶν, καθότι τὸ διατακτικὸν δὲν ἀναφέρεται ῥητῶς εἰς αὐτό. »

Ἀπόφ. 293 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4861)·

§ 2. Ἐπὶ λογιστικῆς δίκης, ὁ εἰσηγητὴς μόνος δύναται νὰ συμβιβάσῃ τὰ μέρη; ἡ περὶ τούτου ἔκθεσίς του πρέπει νὰ περιέχῃ τὰ διὰ τῶν ἄρθρων 477 καὶ 478 τῆς πολιτ. δικονομίας ὁριζόμενα προσόντα; Εἰς τὰς λογιστικὰς δίκας (706 πολιτ. δικον.) συμβιβασμοὶ μεταξὺ τῶν διαφερομένων δύνανται νὰ διεκπεραιωθῶσι καὶ ἐνώπιον μόνον τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ, ὅςις ἀντιπροσωπεύει ὁλόκληρον τὸ δικαστήριον, αἱ δὲ συνταττόμεναι ἐκθέσεις πρέπει νὰ περιέχωσι τὰ ἐν τοῖς εἰρημένοις ἄρθροις προσόντα, καὶ τότε εἶναι ἐκτελεσταὶ καθ' ὅλον τὸ κράτος (1).

Ἀπόφασις 128 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 3733).

---

(1) Πρβ. τὴν λέξιν Συμβιβασμός.

Ἐνώπιον εἰσηγητοῦ δικαστοῦ συγχωρεῖται συμβιβασμὸς κατὰ τὰ ἄρθρ. 477 καὶ 478 τῆς πολιτ. δικονομίας;

Ἀπόφ. . . . .

« Ἐπειδὴ τὰ ἄρθρα 477 καὶ 478 τῆς πολιτ. δικονομίας ἀπαιτοῦσι περὶ τοῦ γενομένου ἐπὶ ἐκκρεμοῦς δίκης συμβιβασμοῦ δικαστικὴν ἁπλῶς ἔκθεσιν, χωρὶς νὰ ὁρίζωσιν ὅτι αὕτη πρέπει ἀναγκαίως νὰ συντάττηται παρὰ τοῦ δικαστηρίου αὐτοῦ, παρ' ᾧ κεῖται ἡ κυρία δίκη ἐκκρεμής, ὡς ἐσφαλμένως ἐθεώρησε τὸ πρωτοδικεῖον· ἐκ δὲ τῆς ἁπλῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 478 τῆς διαλαμβανούσης ὅτι ἡ ἔκθεσις πρέπει νὰ ἦναι ὑπογεγραμμένη παρ' ὅλων τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν συζήτησιν δικαςῶν, δὲν ἐξάγεται ἀναγκαίως ὅτι ὁ συμβιβασμὸς δὲν ἐπιτρέπεται εἰμὴ ἐνώπιον τῶν πολυμελῶν δικαςηρίων, πρωτοδικείου, δηλαδὴ, ἢ ἐφετείου, διότι αἱ διατυπώσεις τοῦ εἰρημένου ἄρθρου καὶ τοῦ 478 ἰσχύουσι καὶ διὰ τὸν εἰρηνοδίκην, ὅταν οὗτος συντάξῃ ὡς συμβιβαςικὸς ὑπάλληλος, ἐπὶ ὑποθέσεως μὴ ἀναγομένης εἰς τὴν ἁρμοδιότητά του, δικαστικὴν ἔκθεσιν, ὡς ῥητῶς διατάττει τὸ ἄρθρον 525.

Ἐπειδὴ, ἂν καὶ ὁ εἰρηνοδίκης Χαιρωνείας ἦτο διωρισμένος παρὰ τοῦ πρωτοδικείου εἰσηγητὴς πρὸς ἐξέτασιν μαρτύρων κατὰ παραγγελίαν, δὲν ἐστερεῖτο ὅμως ἕνεκα τῆς προσθέτου ταύτης ἐξ ἐντολῆς ἐξουσίας τὸν οἰκεῖον καὶ ἀναφαίρετον αὐτῷ χαρακτῆρα τοῦ συμβιβαστικοῦ ὑπαλλήλου, δυνάμει τοῦ ὁποίου καὶ ἐν ταῖς διαφοραῖς ταῖς μὴ ὑπαγομέναις εἰς τὴν ἁρμοδιότητά του, ὅταν ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιόν του, καθ' ἃ ῥητῶς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 493 1 τῆς δικονομίας· ἑπομένως συνταχθείσης παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου Χαιρωνείας ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, κατὰ τὴν αἴτησιν τῶν ἐμφανισθέντων ἐνώπιόν του διαδίκων, δικαστικῆς, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 477 καὶ 478 ἐκθέσεως συμβιβασμοῦ, ἐνήργησεν ἐντὸς τῶν ὅρων τῆς ἁρμοδιότητός του, καὶ ἡ ἔκθεσις αὕτη εἶναι κατὰ τοὺς τύπους ἔγκυρος καὶ ἰσχυρὰ πρὸς κατάργησιν τῆς ἐκκρεμοῦς δίκης, ἐφ' ἧς ἐγένετο ὁ συμβιβασμὸς, δυνάμει τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 493, 1, 525, 476,

§ 3. Οἱ πρόξενοι δύνανται νὰ διορισθῶσιν εἰσηγηταὶ πρὸς διεξαγωγὴν ἀποδείξεως τινός. Ὅρα τὴν λέξιν *Ἁρμοδ. προξένων* σελ. 425 τοῦ 4 τόμ. τοῦ Εὑρετ. § 5.

§ 4. Ἡ κατὰ τοῦ εἰρηνοδίκου ὡς εἰσηγητοῦ ἐξαίρεσις πρέπει νὰ ἐκδικάζηται κατὰ τὰ ἄρθρα 37 καὶ 49 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθυποβαλλομένη εἰς τοὺς πρωτοδίκας. (Ὅρα τὴν λέξιν ἐξαίρεσις).

Ἀπόφ. 148 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3078).

§ 5. Ὁ πρὸς διεξαγωγὴν ἀποδείξεώς τινος ἐνώπιον εἰσηγητοῦ διορισθεὶς πληρεξούσιος δύναται νὰ παρασταθῇ ὡς τοιοῦτος καὶ ἐπὶ δικαστηρίου; Ὄχι, κατὰ τὴν ἀπόφασιν 121 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομ. σελ. 4838).

§ 6. Ὁ εἰσηγητὴς, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως τινὸς τῶν πραγματογνωμόνων, δύναται, ἀντ' ἐκείνου, νὰ διορίσῃ ἄλλον;

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 45, 93 τοῦ 1850, ἣν ὅρα ἐν τῇ λέξ. πραγματογνωμοσύνη (1).

§ 7. Κατὰ τὸ ἄρθρον 181 τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν ἀπόφασις διατάττουσα νὰ ἐξετασθῶσιν οἱ μάρτυρες ἐνώπιον τοῦ δεῖνος εἰσηγητοῦ, διότι εἶναι προπαρασκευαστική.

Ἀπόφ. 3514 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἀπόσπασμα τῆς ὁποίας ὅρα εἰς τὴν λέξιν ἀπόφασις σελ. 156 τοῦ 3 τόμ. τοῦ Εὑρετ.

§ 8. Ὁ εἰσηγητὴς, ἢ τὸ ἀναπληροῦν ἔργα εἰσηγητοῦ δικαστήριον, ἔχει δικαίωμα νὰ ἐκδικάζῃ τὰς ἀναφυείσας κατὰ τὴν ἐξέτασιν ἐνστάσεις; Ὄχι, ἀλλ' ὀφείλει νὰ τὰς σημειοῖ εἰς ἔκθεσιν καὶ νὰ τὴν παραπέμπῃ εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον.

Ἀπόφ. 2838 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ὅρα ἐν τῇ λέξει Ἀπόδειξις σελ. 142 τοῦ 2 τόμ. τοῦ Εὑρ..

---

477 καὶ 478 τῆς εἰρημένης δικονομίας, καὶ μὴ ὀρθῶς ἐδίκασε τὸ ἐναντίον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ πρωτοδικεῖον.»

Ἀπόφ. 4949 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

(1) Ὁ εἰσηγητὴς (ὁ διορισμὸς τοῦ ὁποίου εἶναι ἔργον μόνον τῶν δικαστηρίων καὶ οὐχὶ τῆς συναινέσεως τῶν διαδίκων) τότε μόνον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ ἄλλους πραγματογνώμονας, ὅταν οἱ διορισθέντες, καίτοι λαβόντες γνῶσιν τοῦ διορισμοῦ των, δὲν ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸν προσδιωρισμένον τόπον καὶ χρόνον, ἢ δὲν ἠθέλησαν νὰ δεχθῶσι τὸν διορισμόν των· οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν τυγχάνωσιν ἀγνοοῦντες τὰ περὶ τούτου.

Ἀπόφ. 5179 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

ΕΚΒΙΑΣΙΣ.

Εἰς τὸν πρόεδρον τῶν συνέδρων (1) ἀνήκει νὰ θέσῃ τὰ ζητήματα, ὅπως νομίζει καταλληλότερον, καὶ πρὸς τοῦτο δύναται νὰ θέτῃ καὶ νέα ζητήματα, ἐξαγόμενα ἐκ τῆς συζητήσεως, ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ παραλλάξῃ τὴν τάξιν· ὅταν λοιπὸν κατηγορῆταί τις ἕνεκα ἐκβιάσεως, ὁ δὲ πρόεδρος προσδιορίσῃ καὶ τὸ ποσὸν τοῦ σκοπουμένου κέρδους, δὲν ὑπάρχει παραβίασις τίς.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 34 τοῦ 1842.

ΕΚΒΟΛΗ (χύσις).

Ὅρα τὰς λέξεις Χύσις.—Ποταμός.—Ὕδατα.—καὶ Νομικ. σελ. 2439.

ΕΚΔΟΤΗΣ (2).

Ἡ συμφωνία μεταξὺ τοῦ τυπογράφου καὶ τοῦ ἐκδότου τῆς ἐφημερίδος εἶναι πρᾶξις ἐμπορική;—Ναί.

Ἀποφ. . . . .

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς γεινκὰς ἀρχὰς, πᾶσα συμφωνία, διὰ τῆς ὁποίας ὑποχρεόνεταί τις ἐργολάβος, ἢ τεχνίτης νὰ κάμῃ εἰς ἄλλον διὰ τῆς ἐργασίας, τῆς μηχανῆς ἢ τῆς τέχνης του, νέα τινὰ ἀντικείμενα, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ πωληθῶσι ταῦτα παρὰ τοῦ ἐργοδότου, θεωρεῖται ὡς πρᾶξις ἐμπορική.

Ἐπειδὴ ἡ συμφωνία μεταξὺ τῶν κυρίων Α. τυπογράφου καὶ Β. ἐκδότου τῆς ἐφημερίδος . . . . περὶ τοῦ νὰ τυπώνῃ ὁ πρῶτος τὴν ἐφημερίδα τούτου καὶ αὐτὸς νὰ τὸν πληρώνῃ διὰ τὸ τύπωμα, εἶναι πρᾶξις ἐμπορική· διότι ὁ μὲν τυπογράφος μετέρχεται τὸ ἔργον τοῦτο ὡς ἐμπόριον, ἔχων τυπογραφικὸν κατάστημα, ὁ δὲ Β. ἐκδίδει τὴν ἐφημερίδα, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ μεταπωλήσῃ αὐτὴν εἰς τοὺς συνδρομητάς.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ ἀπὸ 2 (14) Μαΐου 1835 περὶ ἁρμοδιότητος τῶν ἐμποροδικείων νόμου, πᾶσα μεταξὺ ὁποιουδήποτε διαφορὰ, ἀφορῶσα πράξεις ἐμπορικὰς, κρίνεται ἀπὸ τὰ ἐμπορικὰ δικαστήρια.

Ἐπειδὴ προσέτι, κατὰ τὸ ἄρθρον 19 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ ἀφορῶσαι τὴν ἐμπορίαν δίκαι ἐξαιροῦνται τῆς γενικῆς δικαιοδοσίας τοῦ ἐναγομένου καὶ ὑπάγονται εἰς τοὺς ἐμποροδίκας, ἔχοντας δικαιοδοσίαν ἐξαιρετικήν.

Ἐπειδὴ ἐὰν τὸ δικαστήριον ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης, κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, δὲν ἦναι ἁρμόδιον, ἀποφαίνεται αὐτεπαγγέλτως τὴν ἀναρμοδιότητά του καὶ παραπέμπει τὴν δίκην εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον (ἄρθρ. 25 τῆς πολιτ. δικονομίας).»

Ἀπόφ. 96 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σ. 297, 298).

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ζητήματα, ἔνθα ἐν ἐκτάσει τὰ περὶ τούτου.

(2) Ὅρα τὴν λέξιν Ἁρμοδιότης ἐμπορικὴ καὶ τὴν λέξιν ὑπεύθυνος συντάκτης.

ΕΚΔΟΧΕΥΣ (1).

§ 1. Ποῖαι ἐνστάσεις δύνανται νὰ προταθῶσι κατὰ τοῦ ἐκδο-

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Δικαιοδόχος. — Δικαιοπάροχος. — Παραχώρησις. —Ἀναργυρία.

Σημ. 1. Ἐπὶ γραμματίων ἐφαρμόζεται ὁ ἀναςασιανὸς νόμος; ὅρα τὴν ἐν τῷ Εὑρ. (τόμ. 5 σελ. 492) λέξιν Γραμμάτια § 1.

— 2. Ἡ παραχώρησις δικαιώματος δύναται νὰ γενῇ ὄπισθεν τοῦ ἐμφαίνοντος τὴν ὑποχρέωσιν ἐγγράφου; (αὐτ. σελ. 493 § 2).

— 3. Ποῖα τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὀπισθογραφήσεως; (αὐτ. σ. 499 ἐπ. § 20—22).

—4. Ὁ Α. παρεχώρησεν εἰς τὸν Β. γήπεδόν τι ἐφ' οὗ οὗτος ᾠκοδόμησεν οἰκίαν μὲ τὴν συμφωνίαν νὰ τὴν νέμηται ἐπὶ ῥητὸν χρόνον καὶ ἐπὶ πληρωμῇ ἐτησίου ἐνοικίου. Ὁ Β. μετεβίβασε τὴν αὐτὴν οἰκίαν, διὰ δημοσίου ἐγγράφου, εἰς τὸν Γ.—Ζητεῖται λοιπὸν ἂν ὁ Γ. οὗτος ἦναι τρίτος;

Ὅρα τὴν νομολ. ἐν τῇ λέξει Δικαιοπάροχος σελ. 263 τοῦ 6 τόμ. τοῦ Εὑρ.

—5. Δανειςαὶ ἐνεργοῦντες κατάσχεσιν παρὰ τρίτῳ ὑπειςέρχονται εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ὀφειλέτου των; ὅρα τὴν νομολ. ἐν τῇ λέξει Δάνειον σελ. 567 τοῦ 5 τόμ. τοῦ Εὑρ.

—6. Ὅταν ὁ δικαιοπάροχος ἐκοινοποίησεν ἐπιταγὴν πρὸς πληρωμὴν, ὁ ἐκδοχεὺς ὀφείλει νὰ κάμῃ νέαν κοινοποίησιν αὐτῆς; ὄχι.

Ἀπόφ. 4326 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, περὶ ἧς ἐν τῇ λέξει Ἔκτελεσις.

—7. Ἐπὶ μερικῆς διαδοχῆς δὲν μεταβαίνει, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς γενικῆς, ἡ κακὴ πίστις τῶν δικαιοπαρόχων εἰς τοὺς δικαιοδόχους, ὅταν οὗτοι δὲν ἦναι ἐν γνώσει τῆς μὴ νομιμότητος τῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα ἐκεῖνοι τοῖς μεταδίδουσι διὰ τοῦ συναλλάγματος.

Ἀπόφ. 4884 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. (ὅρα τὴν λέξ. Κληρονόμος).

—8. Ἡ ἐν κακῇ πίςει ἀρξαμένη διακατοχὴ δὲν δύναται νὰ γίνῃ βάσις τῆς χρησιδεσποτείας καὶ ὁ χρόνος αὐτῆς νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς διαδόχους καί τοι ἐν καλῇ πίστει διακατέχοντας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 87 τοῦ 1846.—Πρβ. τὴν λέξιν Παραγραφή.

—9. Ὅταν ἡ παραχώρησις δὲν ἐκοινοποιήθη, διατηρεῖται εἰς τὸν παραχωρητὴν τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ τῶν ὀφειλετῶν αὐτοῦ ἀπαιτήσεως καὶ ἀγωγῆς (ν. 3 κώδ. (4, 35) καὶ ν. 3 κ. (8, 42)—ν. 4 κώδ. (8, 17) – καὶ εἰς μόνον τὸν ἐκδοχέα ἀπόκειται τοῦ νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν τοῦ ὅτι ὁ παραχωρητὴς δὲν ἔχει δικαίωμα ἀγωγῆς, ὄχι δὲ καὶ εἰς τοὺς ὀφειλέτας, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ ἔνστασις εἶναι ἐκ δικαιώματος τρίτου (552, 3)· ὥςε καὶ ὁ ἐπαγόμενος περὶ τούτου ὅρκος δὲν ἔχει ἐπιῤῥοήν.

Ἀπόφ. 6217 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

χέως; Κατὰ τὸ τεμ. 4 § 27 (βιβλ. 4 τίτλ. 4) τῶν Πανδεκτῶν αἱ ἐνστάσεις, αἵτινες συνέχονται μὲ τὴν ὑποχρέωσιν, ἐξ ἧς παράγει ὁ ἀγοραστὴς τὸ δικαίωμα τῆς ἀγωγῆς του, ἀντιτάττονται καὶ κατ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ χρεώστου· ὥστε κατὰ τοῦ ἐκδοχέως δύναται νὰ προτείνῃ τις ὅσα δικαιώματα παραχωρεῖ ὁ νόμος κατὰ τοῦ ἰδίου παραχωρητοῦ.

'Απόφ. πολ. 'Αρείου Πάγου 5 τοῦ 1843, ἣν ἐν τῇ λέξει 'Απόφασις ἐν γένει § 56 (Εὑρ. τόμ. γ' σελ. 69).

§ 2. Ὁ ἐκδοχεὺς δύναται νὰ κινήσῃ πᾶσαν ὠφέλιμον ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου διὰ τὸ ἀντικείμενον τῆς παραχωρήσεως, καὶ νὰ ἐξάσκήσῃ ὅλα τὰ εἰς αὐτὸν παραχωρηθέντα δικαιώματα· ὁ δὲ ὀφειλέτης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀντιτάξῃ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως ὅλας

— 10. Πότε θεωρεῖταί τις ὡς νομίμως ἀντιπροσωπευθείς (α); Τελεσιδικία.

Ὅρα ὅσα ἐσημείωσα ἐν τῇ λέξ. Δικαιοπάροχος § 10 (σελ. 266 τοῦ 6 τόμ. τοῦ Εὑρ.).—Ὅρα προσέτι τὸν § 10 τῆς λέξ. 'Εγγύησις (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 414).

—11. Ἂν μετά τινα ἀγωγὴν ὁ ἐνάγων παρεχώρησε μέρος τῶν ἐπιδίκων κτημάτων ἢ δικαιωμάτων του εἰς τρίτον τινά, ὁ δὲ ἐναγόμενος δὲν ἀνεγνώρισε τὴν παραχώρησιν ταύτην, ἡ ἰδιαιτέρα μεταβιβαστικὴ συμφωνία, ἡ μεταξὺ τοῦ παραχωρητοῦ καὶ τοῦ ἐκδοχέως, δὲν βλάπτει τὸν ἐναγόμενον· ὅλα δὲ τὰ μεταξὺ τῶν κυρίων διαδίκων, ὡς πρὸς τὴν ὑφισταμένην δίκην αὐτῶν, πεπραγμένα εἶναι ἰσχυρὰ ὡς νὰ μὴν εἶχε γίνῃ μεταβολή, καὶ ὑποχρεωτικὰ ἑπομένως ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου καὶ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως, τὸν ὁποῖον κατὰ τὴν δίκην νομίμως παρίστανεν ὁ παραχωρητὴς (Βασιλ. βιβλ. 27 τίτλ. ά)· ὥστε ὁ ἐκδοχεὺς δὲν δύναται νὰ παραπονεθῇ ἂν ὁ παραχωρητὴς αὐτοῦ ὑπέβαλεν εἰς διαιτησίαν τὴν διαφοράν, χωρὶς νὰ συμπράξῃ καὶ αὐτός.

'Απόφ. 4853 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

(α) Κατὰ τὸν νόμ. (τεμ. 11 § 10 — τεμ. 28 καὶ 29 § 1 Πανδ. (4, 2) οἱ μερικοὶ διάδοχοι, οἷος εἶναι ὁ ἀγοραστὴς ἀπέναντι τοῦ πωλητοῦ, δὲν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσιν, οὐδ' ἄλλοι κατ'αὐτῶν ν'ἀντιτάξωσιν, ὡς τελεσιδίκους εἰμὴ τὰς ἀποφάσεις ἐκείνας, εἰς ἃς ἔλαβε μέρος ἐκεῖνος, ἐξ οὗ παράγουν τὰ δικαιωματά των καὶ αἵτινες ἐξεδόθησαν πρὸ τῆς μεταβιβάσεως αὐτῆς, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς μετὰ τὴν γενομένην μεταβίβασιν ἐκδοθείσας ἀποφάσεις, καθότι αἱ διαδικαστικαὶ ἀποφάσεις, ὡς καὶ αἱ συμβάσεις, τότε μόνον ἔχουν νόμιμα ἀποτελέσματα κατὰ τῶν τρίτων ἀποκτησάντων πραγματικὸν δικαίωμα ἐπὶ ἀκινήτου κτήματος. ὅταν ἔλαβον χώραν πρὸ τῆς μεταβιβάσεως τοῦ πραγματικοῦ τούτου δικαιώματος.

Ὅρα τὴν νομολ. ἐν τῇ λέξει Δικαιοπάροχος § 2 (σελ. 264 τοῦ 6 τόμ. τοῦ Εὑρ·)

τὰς ἐνστάσεις, ὅσαι ἠδύναντο ν' ἀντιταχθῶσιν εἰς τὸν παραχωρητήν· ἄρα καὶ τὴν περὶ ἀναργυρίας καὶ τοῦ ἀχρεωστήτου (1).

'Απόφ. 355 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ., ἣν ἐν τῇ λέξ. ἀχρεώστητον § 6 (Εὐρ. τόμ. ε σελ. 251).

§ 3. Ὅταν ἐπὶ παραχωρήσεως ὁ ὀφειλέτης ἰσχυρίζηται ὅτι ἐξώφλησε τὸ παραχωρηθὲν χρέος, ὀφείλει ὁ ἐκδοχεὺς νὰ προσεπικαλέσῃ εἰς τὴν δίκην τὸν παραχωρητήν (2).

Απόφ. «Ἐπειδὴ ὑπάρχει ἀδιαφιλονείκητον μεταξὺ τῶν διαδίκων ὅτι εἰς τὴν δίκην, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Μ. Μ. μετὰ τοῦ Γ. Μ., κατὰ συνέπειαν τῆς ἀνακοπῆς τούτου κατὰ τῆς ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως τοῦ πρώτου, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ τῶν ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν ἀπόφασις, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀνακοπὴ τοῦ Μ. καὶ ἠκυρώθη ἡ ἐπὶ τῶν κτημάτων του κατάσχεσις τοῦ Μ. ἀναγνωρισθέντος ὅτι πρὶν ἢ ἡ Α. Π. παραχωρήσῃ εἰς τὸν Μ. αὐτὸν τὸ κατὰ τοῦ Μ. δάνειόν της, τὸ εἶχεν οὗτος πληρώσει εἰς αὐτήν, ἡ ὁποία ἀπόφασις κατέστη τελεσίδικος, δὲν προσεπεκάλεσε παντάπασιν εἰς τὴν δίκην αὐτὴν ὁ Μ. τὴν παραχωρήτριάν του Π., τὴν ὁποίαν ἠδύνατο νὰ προσεπικαλέσῃ οὖσαν παροῦσαν διὰ νὰ τὸν ὑπερασπισθῇ κατὰ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ Μ., ἀντικρούουσα τὰς ἀξιώσεις αὐτοῦ.

'Επειδή, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν συνδυασμένων νόμων 49 καὶ 55 τῶν Πανδεκτῶν *de actionibus* καὶ τὴν διάταξιν ὀγδόην τοῦ Κώδηκος (κεφ. 46 καὶ 51 τῶν Βασιλικῶν βιβλ. 19 τίτλ. 11,—κεφ. 7 τῶν αὐτῶν Βασιλικῶν βιβλ. 19 τίτλ. 19), (αἵτινες διατάξεις εἶναι ἐφαρμοστέαι καὶ ἐπὶ τῶν παραχωρήσεων τῶν δανείων ἢ ἄλλων δικαιωμάτων, διότι ἡ παραχώρησις εἶναι εἶδος πωλήσεως), ἐὰν ὁ ἀγοραστὴς ἢ ἐκδοχεὺς δὲν ἀναγγείλῃ τὴν δίκην εἰς τὸν πωλητὴν ἢ παραχωρητήν, ὅταν ἠδύνατο νὰ τὴν ἀναγγείλῃ, δὲν ἔχει δικαίωμα ἀγωγῆς κατ' αὐτοῦ περὶ ἀποζημιώσεως, ἐὰν ἐκνικηθῇ τὸ ὁποῖον ἠγόρασε πρᾶγμα ἢ ἀποφασισθῇ ὅτι τὸ παραχωρηθὲν δάνειον ὑπῆρχεν ἐξωφλημένον.»

'Απόφ. 247 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4821).

ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΝΩΝ.

Ὅρα τὰς λέξεις Αὐτοψία.—Πραγματογνωμοσύνη.

(1) Δύναται ὁ ἐκδότης γραμματίου νὰ ἀντιτάξῃ εἰς τὸν κομιστὴν τὴν ἔνστασιν ὅτι τὸ γραμμάτιον εἶναι εἰκονικόν; (Ὅρα τὴν λέξιν γραμμάτια § 31. —Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 509).

(2) Ὅρα τὰς ἐν τῷ Εὐρ. λέξεις Ἀνακοίνωσις τῆς δίκης.—Προσεπίκλησις.

ΕΚΘΕΣΙΣ τῆς πρὸς συμβιβασμὸν ἀποπείρας.

Ὅρα τὴν λέξιν ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμόν.

ΕΚΘΕΣΙΣ (1).

Α) Πολιτικὴ δικαιοσύνη.

§ 1. Ἡ ἔκθεσις, ὅταν δὲν περιέχῃ τὰ παρὰ τοῦ ἄρθρ. 133 τῆς πολιτ. δικονομίας ἀπαιτούμενα προσόντα, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἰδιωτικὸν ἔγγραφον· οἷον ἂν δὲν φέρῃ τὰς ὑπογραφὰς τῶν διαδίκων (402 πολιτ. δικον.).

Ἀπόφ. 10 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 3634).

§ 2. Καθῆκον τῶν κλητήρων εἶναι τὸ νὰ περιγράφωσιν εἰς τὰς ἐπὶ κατασχέσει (2) ἐκθέσεις των ὅλα, ὅσα ἀντελάβοντο περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ καταστάσεως τῶν κατασχεθέντων ἀντικειμένων, αἱ δὲ ἐκθέσεις των, ὡς δημόσια ἔγγραφα, ἀποτελοῦν ἐντελῆ ἀπόδειξιν (ἄρθρ. 400 πολιτ. δικονομ.).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 363 τοῦ 2840.

Β) Ποινικὴ δικαιοσύνη.

§ 3. Αἱ ληφθεῖσαι ἐπὶ τῆς κατ' ἐρήμην δίκης μαρτυρίαι διασώζουσι τὴν ἰσχὺν αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῆς κατ' ἀντιμολίαν, αἱ περὶ αὐτῶν μάλιστα ἐκθέσεις λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν (3).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου σα τοῦ 1838. (σελ. 124 τόμ. 3 τῆς Νομολογίας).

§ 4. Ὁ νόμος δὲν διατάττει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τὴν σύνταξιν ἐκθέσεως ὑπὸ τὴν μήνυσιν (4).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου σκα καὶ σκδ τοῦ 1838 (5).

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Ἐπίδοσις.—Ἀνάκρισις.—Ἔγγραφα Δημόσια.—Κατάσχεσις.—Ἐγκατάστασις.—Ἔνστασις.—Τίς ἀποδεικνύει; Ὅρα τὰς ἀνωτ. σελ. 350—355, 396.

(2) Ὅρα τὴν λέξιν Κ α τ ά σ χ ε σ ι ς.

(3) Ὅρα τὴν λέξιν Μ ά ρ τ υ ρ ε ς.

(4) Ὅρα τὰς λέξεις Μ ή ν υ σ ι ς.—Ἔ γ κ λ η σ ι ς.

(5) Αἱ σκέψεις τῆς σκα καὶ σκδ φέρουσιν οὕτως:

« Ἐπειδὴ ὁ ἀπὸ τὸ 159 ἄρθρ. τῆς ποιν. δικον. ὁριζόμενος τύπος περὶ

§ 5. Διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἔκθεσίς τις, ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ μηνύοντος τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ μὴν ἀφίνῃ οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ προσώπου, ἡ τοιαύτη δὲ ἀμφιβολία πρέπει νὰ προτείνηται εἰς τὸ κατώτερον δικαστήριον.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 91 τοῦ 1842.

§ 6. Τὸ ἀπὸ 30 Ὀκτωβρίου 1833 διάταγμα παρέχει εἰς τὰ δικαστήρια τὴν ἄδειαν τοῦ ἀναπληρόνειν τοὺς νομοϊατροὺς κωλυομένους δι' ἄλλων παρόντων ἰατρῶν, τῶν ὁποίων αἱ ἐκθέσεις ἔχουν ἐπίσης ἰσχὺν καὶ ἂν εἰς τὴν ἀπόφασιν δὲν ἀναφέρηται τὸ κώλυμα ἐκείνων.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 76 τοῦ 1842.

§ 7. Τὸ ἀπὸ 13 Μαΐου 1835 διάταγμα δὲν κάμνει διάκρισιν μεταξὺ ἰδιωτικῶν καὶ δημοσίων γαιῶν, αἱ δὲ περὶ τοιαύτης βοσκῆς ἐκθέσεις τῶν ἀγροφυλάκων δὲν εἶναι ἄκυροι, μὴ φέρουσαι τὸν χρόνον.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 76 τοῦ 1842, ἣν ἐν τῇ λέξει Βοσκαὶ (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 315).

§ 8. Τότε μόνον ἔκθεσίς τις δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναίρεσιν, ὅταν αὕτη δὲν φέρῃ τὰ προσόντα, τὰ ὁποῖα διατάττονται παρὰ τῶν 72 καὶ 74 ἄρθρων τῆς ποιν. δικονομίας, καὶ ὅταν συγ-

---

ἐκθέσεως τῆς ἐγχειρίσεως τῆς ἐγγράφου μηνύσεως δὲν διατάττεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς οὐσιώδης, διότι, ὡς ἀφορῶν κυρίως τὴν βεβαίωσιν ὅτι ἡ μήνυσις ἔγινε καὶ παρεδόθη, ἀναπληροῦται ἀποχρώντως, ὁσάκις, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, οἱ κατηγορούμενοι δὲν προςβάλλωσι τὴν ὕπαρξιν τῆς μηνύσεως, οὔτε καμμία περὶ αὐτῆς ἀμφισβήτησις ἔλαβε χώραν μεταξὺ ἐγκαλοῦντος καὶ εἰσαγγελέως.

Ἐπειδὴ τὰ ἄρθρα 154 καὶ 155 τῆς ποιν. δικον. τῶν ὁποίων προτείνεται ἡ παράβασις, δὲν ἔχουν οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, οὐδὲ διατάττονται ἄλλως ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.»

— Τὸ ἄρθρον 154 τοῦ ποιν. νόμου διατάττει μὲν νὰ συντάσσηται ἔκθεσις περὶ τῆς ἐγχειρίσεως τῆς μηνύσεως, ἀλλ' ὄχι ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος· ἡ ἀμφισβήτησις δὲ τῆς ὑπογραφῆς τῆς γνησιότητος, εἶναι ζήτημα πραγματικόν. Εἶναι ἐπίσης ἀδιάφορον, ἂν ἡ μήνυσις ἐδόθη εἰς ἀναρμοδίαν ἀρχήν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 64 (σελ. 358 τῆς σειρᾶς τοῦ 1841).

— Ὁ τύπος τῆς συντάξεως ἐκθέσεων δὲν εἶναι οὐσιώδης.

Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρπς τοῦ 1838 (σελ. 46 τόμ. 3 τῆς Νομολογίας).

χρόνως ὁ κατηγορούμενος προτείνῃ τὴν ἀκυρότητα εἰς τὸ δικάζον δικαστήριον καὶ αὐτὸ ἀποῤῥίψῃ τὴν πρότασιν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρμα τοῦ 1837 (σελ. 186 τόμ. 2 τῆς Νομολογίας).

§ 9. Ὁ ἀνακριτής, ἐν ἐλλείψει δικαστικοῦ γραμματέως, ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ εἶναι μάλιστα ὑπόχρεως νὰ συντάττῃ καὶ μόνος του τὴν ἔκθεσιν· ἡ δὲ συμπαραλαβὴ δικαστικοῦ γραφέως δὲν φέρει ἀκυρότητα (1).—Ὁ νόμος δὲν διατάττει τὴν καθ' ἕκαστον φύλλον ὑπογραφὴν τῶν ἐκθέσεων.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου ρμγ τοῦ 1837 (σελ. 195 τόμ. 2 τῆς Νομολογίας).

§ 10. Πᾶσα ἔλλειψις εἰς τὰ ἔγγραφα τῆς ἀνακρίσεως πρέπει νὰ προτείνηται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων· ἄλλως, λόγος ἀναιρέσεως στηριζόμενος εἰς τὸ ἄτακτον ἔγγραφον τῆς ἀνακρίσεως (οἷον, ἂν ἐξομολόγησίς τις ἐλήφθη παρ' αναρμοδίου ἀνακριτοῦ) δὲν εἶναι δεκτός (2).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρμγ τοῦ 1837, (σελ. 194 τόμ. 2 τῆς Νομολογίας).

§ 11. Διαταχθείσης τῆς μὴ ἀναγνώσεως ἐκθέσεώς τινος, καὶ παραδοθείσης ἔπειτα εἰς τοὺς ἐνόρκους, δὲν ὑπάρχει παράβασις τίς (3).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ πρόεδρος τῶν ἐν Ναυπλίῳ συνέδρων, διατάξας τὴν μὴ ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τοῦ Ι. Μ., ὡς μὴ γενομένην ἀπὸ ἀνακριτικὸν ὑπάλληλον, καὶ παραδόσας αὐτὴν ἔπειτα εἰς τοὺς ἐνόρκους, δὲν παρέβη κανένα νόμον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένον, οὔτε προηγουμένην τινὰ ἐπι τούτῳ ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων.

Ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρμα τοῦ 1837.—Πρβ. τὸν ἑπόμ. § 12.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Γ ρ α μ μ α τ ε ῖ ς. (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 483 ἑπ.).—Ὅρα καὶ τὴν λέξιν Σ ύ ν θ ε σ ι ς.

(2) Ὅρα τὴν λέξις Ἀ ν ά κ ρ ι σ ι ς.

(3) Σχετικὰ ζητήματα ὅρα ἀνωτ. ἐν τῷ παρόντι τόμῳ σελ. 399 ἑπ. (§§ 1, 2, 4).

— Δὲν ὑπάρχει λόγος ἀναιρέσεως ὅταν, μὴ γενομένης αἰτήσεως, δὲν ἀνεγνώσθη ἡ ἐξομολόγησις κατηγορουμένου τινός· μάλιστα τὸ ἄρθρον 373 δὲν περιλαμβάνει καὶ τὰς τῶν κατηγορουμένων ἐξομολογήσεις.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου 117 τοῦ 1846, ἣν ἀνωτ. σελ. 400 ἑπ.

§ 12. Ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀνάγνωσις τῶν ἐκθέσεων δὲν διατάττεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, οὔτε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τύπος οὐσιώδης (458 ἀριθ. 17 ποιν. δικον.), καθότι τὰ ἔγγραφα ταῦτα ὑπάρχοντα ἐντὸς τοῦ φακέλλου δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν· ἄρα ἂν δὲν ἀνεγνώσθη ἔκθεσίς τις αὐτοψίας, δὲν ὑπάρχει λόγος ἀναιρέσεως.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 19 τοῦ 1842.

§ 13. Αἱ ἐκθέσεις καὶ πᾶν ἔγγραφον πρέπει νὰ προσβάλλωνται πρὸ τῆς εἰς τοὺς ἐνόρκους ἀναγνώσεώς των.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 32 τοῦ 1845, ἣν ὅρα ἀνωτέρω σελ. 400 (παράβ. τὸν προηγ. § 11).

§ 14. Ἡ κατὰ τῆς ἐκθέσεως ἀκυρότης μὴ προταθεῖσα ἐνώπιον τῶν συνέδρων καλύπτεται.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 111 τοῦ 1846.

§ 15. Ἔκθεσις φέρουσα ὅτι ἐδόθη ὁ ὅρκος (1) κατὰ τοὺς διαγεγραμμένους τύπους ἐμπεριλαμβάνει ὅτι οὗτος ἐδόθη κατὰ τὸ ἄρθρ. 121 τῆς ποιν. δικονομίας.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 87 τοῦ 1847.

§ 16. Ἔκθεσις ἀστυνομικὴ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μέσον ἀποδείξεως, καί τοι μὴ διαταχθείσης τῆς ἀναγνώσεως.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 92 τοῦ 1847.

§ 17. «Ἐπειδή, διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἔκθεσίς τις, ἀρκεῖ ν' ἀναφέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ μηνύοντος τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ μὴν ἀφίνῃ οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ προσώπου, καὶ τοιαύτη ἀμφιβολία δὲν προτείνεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀλλὰ μόνον ὅτι λείπει ἐν τῇ ἐκθέσει τὸ ἐπώνυμον τοῦ μηνύοντος. Ἐπειδή, ἐκτὸς τούτου, αἱ τοιαῦται ἀκυρότητες τῆς προανακρίσεως, κατὰ τὸν τελευταῖον παράγραφον τοῦ 458 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας, δύνανται νὰ προταθῶσι μόνον διαρκούσης τῆς ἐνώπιον τῶν κακουργιοδικῶν συζητήσεως.»

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 91 τοῦ 1842.

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΑΙ (2).

Εἰς τὴν περὶ ἐμπορικοῦ δικαίου πραγματείαν τοῦ Γ. Α. 'Ράλλη (τόμ. 1 σελ. 242—244) εὕρηνται περὶ ἐκκαθαριστῶν τὰ ἑξῆς (3)·

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ὅρκος.
(2) Ὅρα τὴν λέξιν Ἑταιρία.
(3) Οἱ ἀραβικοὶ ἀριθμοὶ εἶναι οἱ ἀριθμοὶ τῶν §§, ἔνθα ὁ συγγραφεὺς λαλεῖ περὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ζητημάτων.

1) Πῶς διορίζονται οἱ ἐκκαθαρισταί;
2) Ἐπὶ τῶν ἀνωνύμων ἑταιριῶν προσδιορίζεται ἀναγκαίως διὰ τοῦ καταστατικοῦ ὁ τρόπος τοῦ διορισμοῦ τῶν ἐκκαθαριστῶν.
3) Τίνες δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἐκκαθαρισταί;
4) Ἂν εἷς μόνος συνεταῖρος ὑπολειφθῇ, δὲν εἶναι αὐτοδικαίως ἐκκαθαριστής.
5) Ἐξουσία τῶν ἐκκαθαριστῶν.
6) Πρῶτα ἔργα τῶν ἐκκαθαριστῶν.
7) Αἱ ἑταιρικαὶ τῶν συνεταίρων ἀπαιτήσεις δὲν συμψηφίζονται μὲ τὰς ἀτομικὰς αὐτῶν ὑποχρεώσεις.
8) Οἱ ἁπλοῖ συνεταῖροι δὲν δύνανται νὰ εἰσπράξωσι τὰς ἑταιρικὰς πιστώσεις.
9) Δικαιώματα τῶν συνεταίρων μετὰ τὴν διάλυσιν.
10) Κατὰ τίνων κινοῦνται αἱ κατὰ τῆς ἑταιρίας ἀγωγαὶ μετὰ τὴν διάλυσίν της;
11) Οἱ ἐκκαθαρισταὶ ἐνάγονται ὡς ἐντολοδόχοι τῶν συνεταίρων καὶ οὐχὶ προσωπικῶς, ἡ δὲ κατ' αὐτῶν ἀγωγή, καθὸ τοιούτων, παραγράφεται κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον.
12) Οἱ ἐκκαθαρισταί, οἵτινες εἶναι συγχρόνως συνεταῖροι, δύνανται νὰ καταδιωχθῶσι καὶ μετὰ τὴν πενταετίαν, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτῶν ὡς συνεταίρων.
13) Ἡ παραγραφὴ δὲν τρέχει ὅταν δὲν ἐκπληρωθῶσιν αὐστηρῶς οἱ τύποι τῶν ἄρθρων 42 καὶ ἑπ.
14) Οὔτε ἐπὶ πτωχεύσεως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ (1).

§ 1. Ὁ περὶ τοῦ φόρου τῶν ζώων νόμος μὴ ἀναγνωσθεὶς ἐπ' ἐκκλησίας δὲν ἔχει ὑποχρεωτικὴν ἰσχύν (2).

Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 107, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἄρειος Πάγος σελ. 254 τοῦ 3 τόμ. τοῦ Εὑρ. — Πρβ. τὴν λέξιν Δημοσίευσις νόμων (Εὑρ. τόμος 5 σελ. 675 ἑπ.).

---

(1) Ὅρα διάφορα ζητήματα ἐκτεθέντα ἐν τῇ λέξει Ἀρχιερεῖς. Τὰ ζητήματα ταῦτα εἰσίν, ἐν περιλήψει, τὰ ἑξῆς:
1) Εἶχε τὸ ἱερ. δικ. ἐξουσίαν (α);
2) Οἱ ἱερεῖς λαμβάνουν τόκους;
3) Κληρον. δικαιώματα, Ἐκκλησ. κανόνες.
4) Ὑπὸ ποίων κληρονομοῦνται;
5) Διαθῆκαι αὐτῶν.
6) Περιουσία ἀποκτηθεῖσα μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν μονας.
7) Ἠδύναντο νὰ συντάττωσι διαθήκας;
8) Ὅρκισις.
9) Ἐπισημότης τῶν τοῦ Πατριάρχου ἐγγράφων.

(α) Ὅρα καὶ τὴν λέξιν Γάμος § 19. (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 417 ἑπ.).

§ 2. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ περιουσία ἀνήκει ἀπολύτως εἰς τοὺς δήμους; Ὄχι· (ἀπόφ· πολιτ. Ἀρείου Πάγου 69 τοῦ 1848, ἣν ἐν τῇ λέξει *Δῆμος* § 22).

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ.

Ὅρα τὴν λέξιν Δημόσιον § 57 ἐπ., ἔνθα περὶ ἀντιπροσωπεύσεως.

ΕΚΚΡΕΜΟΔΙΚΙΑ (α).

§ 1. Ἡ ἔνστασις τῆς ἐκκρεμοδικίας ἢ συναφείας τῆς δίκης δὲν εἶναι ἐκ τῶν προτεινομένων ἐξ ἐπαγγέλματος, ἀλλ' ὑπάγεται εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀναβλητικῶν ἐνστάσεων, καὶ μὴ προταθεῖσα καλύπτεται.

Ἀποφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 97 τοῦ 1846, ἣν ὅρα ἐν τῇ λέξ. Ἄρειος Πάγος (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 233).

§ 2. Ἡ περὶ κανονισμοῦ αἴτησις (β) ἀποτελεῖ ἐκκρεμοδικίαν;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς συνδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρ. 52, 43 καὶ 44 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἰτουμένης τῆς ἀπὸ δικαστηρίου εἰς δικαστήριον παραπομπῆς τῆς δίκης, λόγῳ ἐξαιρέσεως, τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου αὕτη εἶναι ἐκκρεμὴς, τότε μόνον ὀφείλει ν' ἀπέχῃ πάσης πράξεως τῆς ὑπηρεσίας του, ὅταν παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου κοινοποιηθῇ εἰς αὐτὸ ἡ περὶ παραπομπῆς αἴτησις· αἱ δὲ διατάξεις αὗται, προκειμένης αἰτήσεως τῆς ἐπανόδου τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ δικαστήριον, ἐξ οὗ ἐξῃρέθη, ἰσχύουσι τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ὁ δικαστὴς, πρὸς ὃν παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις, ἐπιλαμβανόμενος, δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, δὲν πρέπει ν' ἀναστείλῃ τὴν ἐνέργειαν τῆς ὑπηρεσίας του

---

10) Οἱ ἱερεῖς ὑπάγονται εἰς τὰ δικας. ;
11) Δυτικοί.
12) Ἄδεια πρὸς εἰςαγωγὴν δίκης.
13) Τίς πληρόνει τὰ χρέη των;
14) Ἀντιπροσώπευσις Ἐκκλ. ταμείου· (ὅρα τὴν λέξιν Δημόσιον § 57).
15) Δάνεια εἰς οἴκους εὐαγεῖς· (ὅρα τὴν λέξιν Βυζαντινὸν Δίκαιον § 1.—Εὑρ. τόμ. 5 σελ 388).
16) Πατριαρχικὴ διάταξις περὶ τριμοιρίας· (αὐτ. § 5 σελ. 394).
17) Ὁ γάμος προϋποθέτει Ἐκκλ. τελετήν· (ὅρα τὴν λέξιν Γάμος ἐν τῷ 3 τόμ. τοῦ Εὑρ. σελ. 400).
18) Ἐγκύκλιος τῆς συνόδου περὶ γάμων. (αὐτ.).

(α) Ὅρα τὴν λέξ. Ἔνστασις.
(β) Ὅρα τὴν λέξ. Κανονισμὸς ἁρμοδιότητος.

διὰ μόνης τῆς δηλώσεως τῶν διαδίκων ὅτι ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπάρχει ἐκκρεμὴς αἴτησις περὶ νέας παραπομπῆς, οὐδ' ἀποτελεῖ ἡ τοιαύτη αἴτησις ἐκκρεμοδικίαν κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν Ρ. καὶ Μ., καθόσον ἡ ἐκκρεμοδικία ὑποθέτει δίκην εἰσηγμένην προηγουμένως ἐνώπιον ἄλλου δικαστηρίου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ πρὸς τὸν Ἄρειον Πάγον γενομένη αἴτησις εἰσήχθη αὐτόθι, ἀφοῦ τὸ προσωπικὸν τῶν ἐν Πάτραις ἐμποροδικῶν ἠλλάχθη, μετὰ τὴν κλήτευσιν δηλ. τῆς ἑταιρίας ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν· ἑπομένως οὐδὲ βιαία διακοπὴ ἔλαβε χώραν. »

Ἀπόφ. 391 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4913).

§ 3. Ὑπάρχει λόγος ἐκκρεμοδικίας ὅταν ἡ μὲν μία δίκη ἀφορᾷ τὴν κατοχὴν μέρους τοῦ κτήματος, ἡ δὲ ἑτέρα τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἐνάγοντος ὡς κυρίου ὁλοκλήρου τοῦ κτήματος;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ καὶ ἂν τὸ ζήτημα περὶ ἐκπληρώσεως ἢ μὴ τοῦ τῆς ἐξετάσεως ὅρου ἀναφύεται κατ' ἀμφοτέρας τὰς εἰς τὸ προκείμενον κτῆμα ἀναγομένας καὶ ἐκκρεμεῖς δίκας τῶν μερῶν, τὸ ἀντικείμενον ὅμως τῆς μὲν παρεμβάσεως τοῦ Λ. εἶναι ἡ ἀναγνώρισις αὐτοῦ ὡς μόνου ἔχοντος δικαίωμα ν' ἀναλάβῃ καὶ ἐξακολουθήσῃ τὴν κατά τινων χωρικῶν περὶ *κατοχῆς μέρους τινὸς* τοῦ κτήματος δίκην, τῆς δὲ προκειμένης ἀγωγῆς τοῦ Κ., ἡ ἀναγνώρισις αὐτοῦ ὡς *κυρίου ὁλοκλήρου* τοῦ κτήματος· ἑπομένως, διαφόρου ὄντος τοῦ ἀντικειμένου ἑκατέρων τῶν δικῶν, ἐλλείπει ἓν τῶν οὐσιωδῶν προσόντων τῆς ἐκκρεμοδικίας, ἤγουν ἡ ταυτότης τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης· ὥστε τὸ πρωτοδικεῖον ἐσφαλμένως ἐξέλαβεν ὡς βάσιμον τὴν τοιαύτην ἔνστασιν· οὐδὲ δύναται ἄλλως ἡ περὶ τῆς συμβάσεως δίκη νὰ θεωρηθῇ ὡς κυρία δῆθεν, σχετικῶς πρὸς τὴν προκειμένην, ἐνῷ ἐκείνη ἀντικείμενον ἔχει τὴν *κατοχὴν ἑνὸς μέρους*, αὕτη δὲ τὴν *κυριότητα* τοῦ *ὅλου* κτήματος. Ἀπαιτεῖται λοιπὸν νὰ μεταῤῥυθμισθῇ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, διὰ ν' ἀποῤῥιφθῇ ἡ ῥηθεῖσα ἔνστασις καὶ ἐκδικασθῇ ἡ οὐσία τῆς ὑποθέσεως, συζητηθεῖσα πρωτοδίκως. »

Ἀπόφ. 1869 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 4. Δίκη μεταξὺ ἡμεδαπῶν εἰσαχθεῖσα ἐνώπιον ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου παράγει ἔνστασιν ἐκκρεμοδικίας (1);

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 553 § 2 καὶ τὸ ἄρθρον 21

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀλλοδαπὸς § 7 (Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 70), ἔνθα περὶ τοῦ ζητ. ἄντις ἐγένετο ἀλλοδαπὸς ἐν τῷ μέσῳ τῆς δίκης.

τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐκκρεμοδικία καὶ συνάφεια δίκης ὑπάρχει, ὅταν ἡ αὐτὴ ἤ, τοὐλάχιστον, ἡ κυρία δίκη ἦναι εἰσηγμένη εἰς ἄλλο δικαστήριον· δῆλον δὲ ὅτι ὁ νόμος ἐννοεῖ ἄλλο τι δικαστήριον ἐκ τῶν τοῦ κράτους κατὰ τὴν πολιτ. δικονομίαν, ἅτινα ἔχουν δικαιοδοσίαν ὑποχρεωτικὴν ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν, οὐχὶ καὶ τὰ ἀλλοδαπά, διότι ἂν καὶ δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ὁ νόμος συμπεριλαμβάνει καὶ ταῦτα, καθόσον ἐνδέχεται μὲν νὰ καταδιωχθῶσιν ἡμεδαποὶ παρὰ τῶν ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν, ἐνώπιον ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων, καὶ νὰ δικασθῶσι παρ' αὐτῶν, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καθ' ὃν οἱ ἀλλοδαποὶ ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν, κατὰ τὰ ἄρθρα 27, 28, 105, 108 καὶ 112 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ μάλιστα ἐὰν ὑποβληθέντες ῥητῶς ἢ σιωπηρῶς εἰς αὐτά, δὲν ἔκαμαν ἔπειτα ἀποχὴν κατ' ἀναλογίαν τῶν ἄρθρων 27, 487 καὶ ἑπ. καὶ καθόσον κατὰ μὲν τὰ ἄρθρα 750 καὶ ἑπ. δικαίωμα τελεσιδικίας δύναται ν' ἀποκτηθῇ πανταχοῦ, κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 858 καὶ ἑπ. τῆς αὐτῆς πολιτ. δικονομίας ἀποφάσεις ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων ὄχι μόνον δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσι παρὰ τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων καὶ καθ' ἡμεδαπῶν ἀκόμη, ἀλλὰ καὶ ν' ἀρνηθῶσι δὲν δύνανται τὰ Ἑλληνικὰ δικαστήρια τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν, ἐὰν δὲν ἀντιφάσκωσιν εἰς ἀποδεδειγμένα πράγματα, καὶ δὲν ἀντιβαίνωσιν εἰς ἡμεδαποὺς ἀπαγορευτικοὺς νόμους· ὅθεν τότε μόνον δύναται νὰ προταθῇ ἰσχυρῶς ἡ ἐκκρεμοδικία, ὅταν ἦναι ἀποδεδειγμένον ὅτι οἱ νόμοι τοῦ κράτους, ὅπου ἡ δίκη εἶναι ἐκκρεμής, ἀντιβαίνουσιν εἰς ἡμεδαποὺς ἀπαγορευτικοὺς νόμους. — Μόλον τοῦτο, ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν τελευταίων ἄρθρων συνάγεται ὅτι, ἐνῷ καὶ αὐταὶ αἱ ἀποφάσεις τῶν ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων δὲν δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἐν τῇ Ἑλλάδι εἰμὴ ἀφοῦ κηρυχθῶσιν ἐκτελεσταὶ παρὰ Ἑλληνικῶν, καὶ ἐνῷ συγχωρεῖται ἡ ἔρευνα τοῦ περιεχομένου αὐτῶν τούτων τῶν ἀποφάσεων κατὰ τὰ ἄνω μνησθέντα ἄρθρα 859 καὶ ἑπ. κατὰ μείζονα λόγον πρέπει νὰ συγχωρῆται εἰς τὸν Ἕλληνα ἡ εἰσαγωγὴ τῆς αὐτῆς, ἢ ἄλλης συναφοῦς ὑποθέσεως ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων καὶ ἐὰν ἡ ὑπόθεσις ἦναι εἰσηγμένη μόνον καὶ ἐκκρεμὴς ἐνώπιον ἀλλοδαποῦ δικαστηρίου· ὥστε ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μολονότι ὁ Κ. δικαιωθεὶς κατὰ τοῦ Π. Ι. διὰ τῆς ἀπὸ 29 9βρίου 1822 ἀποφάσεως τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου τῆς Νεαπόλεως, ἐκοινοποίησε τὴν 23 Ἰανουαρίου 1823 εἰς τὸν Π. Ι. λογαριασμόν, καὶ τὸν ἐκλήτευσεν ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου, ὁ δὲ Π. Ι. ἀντικρούσας τὸν δοθέντα λογαριασμόν, καὶ ζητήσας τὴν παραπομπὴν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον, εἰσηκούσθη ἀπὸ τὸ ἀνώτατον δικαστήριον, παραδεχθὲν τὴν

ἔνστασιν, διὰ τῆς ἀπὸ 5 Ἰουλίου 1823 ἀποφάσεώς του, καὶ παραπέμψαν αὐτὴν εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον τῆς Νεαπόλεως, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὰ προσαχθέντα παρὰ τοῦ Μ. Π. Ι. ἔγγραφα, καὶ ἂν ὁ Κ. συμμορφωθεὶς μὲ τὴν τελευταίαν ἀπόφασιν, διὰ νέας αἰτήσεώς του ἀπὸ 2 Αὐγούστου 1823 ἐκλήτευσε τὸν Π. Ι. διὰ τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν ἐνώπιον τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου Νεαπόλεως, καὶ ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἔμεινεν ἐκκρεμὴς, μόλον τοῦτο ἠδύνατο νὰ παραλείψῃ ἐκείνην τὴν δίκην, καὶ νὰ κινήσῃ ἐκ νέου εἰς τὰ Ἑλληνικὰ δικαστήρια τὴν προκειμένην ἀγωγήν του, διὰ τοὺς ἄνω εκτεθέντας λόγους· ὥστε ἡ ἔνστασις τοῦ Π. Ι. τῆς ἐκκρεμοδικίας δὲν εἶναι βάσιμος. »

Ἀπόφ. 243 τοῦ 1847 τοῦ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4866).

§ 5. Δύναται νὰ κινηθῇ νέα ἀγωγὴ πρὶν ἢ γενῇ παραίτησις τῆς πρώτης; Ναί· ἡ νέα ὅμως δὲν δύναται νὰ δικασθῇ εἰμὴ μετὰ τὴν ἀπὸ τῆς πρώτης παραίτησιν.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 475 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ δίκη ἅπαξ ἀρξαμένη ἐξακολουθεῖ μέχρι τῆς παύσεώς της ἢ τῆς τελείας ἀποπερατώσεως αὐτῆς, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀρχίσῃ νέα πρὶν ἀποπερατωθῇ κατὰ νόμιμον τρόπον ἡ ἤδη ἀρξαμένη. Ἐκ δὲ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν ἐσυγχώρησε μόνον νὰ δικασθῇ ἐπὶ ἀκροατηρίου νέα δίκη πρὶν ἀποπερατωθῇ ἡ ἤδη περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἀρξαμένη, δὲν συνάγεται δὲ ποσῶς, ὥσπερ ἐσφαλμένως ἐσκέφθη τὸ κατώτερον δικαστήριον, ὅτι ὁ ἐνάγων, ὅστις τὸ πρῶτον ἐκίνησε τὴν ἀγωγήν του ἐνώπιον δικαστηρίου τινὸς, δὲν δύναται νὰ κινήσῃ ἄλλην νέαν ἀγωγὴν περὶ τοῦ ἰδίου πράγματος πρὶν παραιτηθῇ νομίμως ἐκ τῆς πρώτης ἀγωγῆς· ὥστε ὁ ἐνάγων, κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς μνησθείσης διατάξεως, δύναται νὰ κινήσῃ ἄλλην νέαν ἀγωγὴν καὶ νὰ παραιτηθῇ ὕστερον τῆς πρότερον παρ' αὐτοῦ κινηθείσης, ἀλλ' ὅμως πρὶν ἢ δικασθῇ ἡ νέα ἐπὶ ἀκροατηρίου, ὡς μὴ βλαπτομένου ποσῶς τοῦ ἐναγομένου ἐὰν ὑπάρχωσιν ἐκκρεμεῖς δύο ἀγωγαὶ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἐνώπιον δύο διαφόρων δικαστηρίων, καθόσον οὗτος ἔχει δικαίωμα, κατὰ τὰ ἄρθρα 563 καὶ 160 τῆς αὐτῆς δικονομίας, νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν τῆς ἐκκρεμοδικίας, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναβολὴν τῆς δίκης, καὶ δυναμένου τούτου νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν ταύτην κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, δύναται ἐπίσης καὶ ὁ ἐνάγων, καθ' οὗ ἡ ἔνστασις, νὰ ἀντιτάξῃ τὴν παῦσιν τοῦ κωλύματος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἀναβάλλεται ἡ πρόοδος τῆς δίκης, καὶ νὰ παραιτηθῇ μέχρι τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως ἐκ τῆς πρώτης ἀγωγῆς·

ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν παραδεχθὲν, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὴν ἔνστασιν τῆς ἐκκρεμοδικίας, ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν ἠδύνατο ὁ ἀναιρεσείων νὰ κινήσῃ νέαν ἀγωγὴν πρὶν παραιτηθῇ τῆς πρώτης, παρεβίασε τὸ ἄρθρον 475 τῆς πολιτ. δικονομίας. τὸ ὁποῖον ὡς οὐσιῶδες δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ 807 § 5 τῆς αὐτῆς δικονομίας. »

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 4 τοῦ 1848.

§. 6. Διὰ τῆς 3034 ἀποφάσ. ἀποφαίνεται τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ. ὅτι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 553 ἐδάφ. 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐκκρεμοδικία ὑπάρχει ὅταν ἡ αὐτὴ, ἢ, τοὐλάχιστον, ἡ κυρία δίκη ἦναι εἰσηγμένη εἰς ἄλλο δικαστήριον, ἀλλὰ ἡ δι' ἀνταγωγῆς γενομένη αἴτησις περὶ ἐκπτώσεως τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ ἡ ἀγωγὴ τοῦ Λ., δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἀποτελεῖ δίκην ἐκκρεμῆ εἰς ἄλλο δικαστήριον, διότι αἴτησις περὶ πληρωμῆς αὐτῶν δὲν ὑπάρχει, οὐδ' ἀντικείμενον κυρίας δίκης, εἰσηγμένης εἰς ἄλλο δικαστήριον, διότι μὲ καμμίαν ἄλλην ἐκ τῶν ἐκκρεμῶν ἀμφισβητουμένων ἀπαιτήσεων δὲν συνέχεται, ἀλλ' εἶναι πάντῃ ἀνεξάρτητος.

§ 7. Κατὰ τὸ ἄρθρον 553 ἐδάφ. 2 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐκκρεμοδικία ὑπάρχει ὅταν ἡ αὐτὴ ἢ, τοὐλάχιστον, ἡ κυρία δίκη εἶναι ἤδη εἰσηγμένη εἰς ἄλλο δικαστήριον· ἄλλως ὅταν ἡ ὑπόθεσις ἦναι ἐκκρεμὴς εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον, ἡ περὶ ἐκκρεμοδικίας ἔνστασις δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἀπόφ. 3514 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 8. Ὅταν ἀμφότεραι αἱ ὁμοίας φύσεως ἀγωγαὶ, αἱ εἰς δύο δικαστήρια ἀποτεινόμεναι, ἐπεδόθησαν συγχρόνως εἰς τοὺς ἐναγομένους, δὲν ὑπάρχει λόγος διὰ νὰ θεωρηθῇ ἡ μία ὡς ἐκκρεμοδικία, ἀποτελοῦσα ὡς πρὸς τὴν ἄλλην, καὶ οὔτε νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀναβολήν της.

Ἀπόφ. 7233 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

ΕΚΛΟΓΑΙ (1).

§ 1. Τὸ ζήτημα ἂν ἡ πρᾶξις ἐγένετο ἕνεκα τῶν βουλευ-

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Βουλή. — Γερουσία. —

— Ὁ δήμαρχος ἀναβαλὼν τὴν σύνταξιν τῶν βουλευτικῶν καταλόγων ὑπόκειται εἰς ποινήν; ὅρα τὴν νομολ. ἐν τῇ λέξει Βουλή. (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 383 σημ.).

— Ἡ Βουλὴ ἔχει δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ ἄν τις, διορισθεὶς γερουσιαστής, ἔχῃ τὰ προσόντα; (αὐτ. σελ. 444).

τικῶν ἐκλογῶν ὑπάγεται εἰς τοὺς ἐνόρκους (1). Τελεσιδικία.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 420, 436 καὶ ἑπόμενα τῆς ποιν. δικονομίας, τὸ δικαστήριον τῶν ἐνόρκων ἀποφασίζει περὶ τοῦ πραγματικοῦ μέρους τόσον τῆς κατηγορίας, ὅσον καὶ τῶν παρεπομένων· ἑπομένως ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου γενομένη αἴτησις τοῦ νὰ τεθῇ εἰς τοὺς ἐνόρκους ζήτημα, ἐὰν ἡ πρᾶξις, τῆς ὁποίας ἐκηρύχθησαν ἔνοχοι οἱ ἀναιρεσείοντες, ἐπράχθη διαρκουσῶν τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας καὶ ἕνεκα τῶν αὐτῶν ἐκλογῶν, ἦτο τῆς ἁρμοδιότητος τῶν ἐνόρκων· διότι ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασις ἔπρεπε νὰ στηριχθῇ εἰς τὴν ἐκτίμησιν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ ἀποδείξεων· ὁ δὲ λόγος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστηρίχθη ἡ ἀποῤῥίψασα τὴν μνησθεῖσαν πρότασιν ἀπόφασις τῶν συνέδρων, ὅτι ἐδικάσθη δῆθεν ὁριστικῶς καὶ τελεσιδίκως διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 20 βουλεύματος τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν τὸ αὐτὸ ζήτημα, δὲν εἶναι ὀρθός· διότι, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ποιν. δικονομίας, τὰ βουλεύματα τῶν δικαστικῶν συμβουλίων, ὅσα ἐκδίδονται ἐπὶ ὑποθέσεων παραπεμπομένων εἰς τὸ ἀκροατήριον τῶν τε πλημμελειοδικῶν καὶ τῶν κακουργιοδικῶν, δὲν δικάζουν ὁριστικῶς ἐπ' οὐδενὸς ἀντικειμένου· ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων θεωρῆσαν ἐξ ἑνὸς δεδικασμένον τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ζήτημα, ἐξ ἄλλου δὲ ἀποφασίσαν αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ἡ πρᾶξις δὲν ἔγινε κατὰ τὰς ἐκλογὰς καὶ ἕνεκα τῶν ἐκλογῶν, παρεβίασε καὶ τὰς περὶ τελεσιδικίας ἀρχὰς τοῦ δικαίου καὶ τὰς περὶ ἁρμοδιότητος διατάξεις τῆς ποιν. δικονομίας, ἐπίσης δὲ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως τῶν κατηγορουμένων· καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀπόφασίς του εἶναι ἀναιρετέα.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ τὰς ἀπὸ 25 Μαΐου 1845 ὑπ' ἀριθ. 39 καὶ 40 ἀποφάσεις τοῦ ἐν Πάτραις δικαστηρίου τῶν συνέδρων, παραπέμπει κτλ. » (ὅρα *Carn. instr. crim.* τόμος 2 σελ. 722 ἑπ.).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 73 τοῦ 1845 (2).

§ 2. Οἱ διοικηταὶ ὀφείλουν ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ ζητῶσιν ἀποδείξεις περὶ τῆς ἱκανότητος τῶν ἐκλογέων τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, ὅταν κατὰ τοῦ καταλόγου γίνωσι παράπονα. (Ὅρα Νομ. σελ. 4868).

---

(1) Πρβ. τὰς λέξεις Ἔνορκοι.—Σύνεδροι.—Ζήτημα.

(2) Ταυτὰ καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 14 τοῦ 1846 ποιν. ἀποφ. ἀπεφήνατο ὁ Ἄρειος Πάγος.

ΕΚΜΑΡΤΥΡΙΑ (1).

Ἰδιωτικὰ ἐκμαρτύρια δὲν ἀποτελοῦν ἀπόδειξιν· (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 4 τοῦ 1844).

ΕΚΜΙΣΘΩΤΗΣ.

Ὅρα τὰς λέξ. Ἐκνίκησις.—Μίσθωσις.—Βυζαντινὸν Δίκαιον § 2 (2).—Τυχηρά. — Ἁρμοδιότης ἐμπορικὴ §§ 29, 33, 60 (3). — Βλάβαι εἰς τὰς μισθώσεις (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 304 ἐν τέλει).—Δημοπρασία § 2.

ΕΚΝΙΚΗΣΙΣ (4).

Πίναξ λεκτικός.

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Ἀπόδειξις.—Ἔγγραφα.—Μάρτυρες.—Ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως.—Ἔκθεσις.

(2) Ὁ Ἄρειος Πάγος, διὰ νεωτέρας ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 165, (ὅρα καὶ τὴν ἀπόφ. 125 Ἀρ. Πάγου τοῦ 1850), ἐνέμεινεν εἰς τὴν πρώτην νομολογίαν του, ἀναιρέσας τὴν ἀπόφασιν, περὶ ἧς γίνεται λόγος εἰς τὴν λέξιν Βυζαντινὸν Δίκαιον § 2, (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 390).

(3) Ὁ μισθόνων κινητὰ πρὸς ὑπεκμίσθωσιν ἐνεργεῖ πρᾶξιν ἐμπορικήν. (Πργ. Ῥάλλ. περὶ ἐμπ. δικ. § 24).

(4) Ὅρα τὰς λέξεις Ἐγγύησις. — Κληρονόμος, ἔνθα ἡ 5459 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν. — Διεκδίκησις. — Μικτὴ ἐπιτροπή, ἔνθα ἡ τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφ. 38 τοῦ 1843.—Ἐν τῇ λέξει Ἀνακοίνωσις τῆς δίκης γίνεται λόγος περὶ τῶν ἑπομένων ἀντικειμένων —α) Τί ἐστὶν ἀνακοίνωσις κτλ.—β) Εἰς ποίας περιπτώσεις πρέπει νὰ λαμβάνῃ χώραν ;—γ) Τρόπος, καθ' ὃν ἐνεργεῖται.—δ) Ἀποτελέσματα τῆς ἀνακοινώσεως.—ε) Ἀποτελέσματα τῆς παραλείψεως· αὐτόθι.

— Κατὰ τὸ τεμ. 66 ἐδάφ. 2 τῶν Βασιλ. (19, 11) καὶ τὸ ἄρθρον 84 τοῦ Ἁρμεν. (βιβλ. 3 τίτλ. 3) τοῦ πράγματος ἐκνικηθέντος, τὸ ἁπλοῦν τίμημα δίδωσιν ὁ πρῶτος τῷ ἀγοραστῇ, εἰμὴ τοι καὶ ἕτερον συνεφωνήθη καὶ τὸ διαφέρον· εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἂν μετὰ τὴν ἐκνίκησιν ηὔξησεν ἡ ἀξία τοῦ κτήματος. (ἀπόφ. 2953 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

Σημ. Α. Εἰς τὴν Θέμιδα (τόμ. 1 σελ. 330 ἐπ.) ὑπάρχει ἀξιόλογός τις περὶ ἐκνικήσεως διατριβή, εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται ἰδίως λόγος περὶ τῶν ἑπομένων ζητημάτων.

Ἐκνίκησις τοῦ ἀγορασθέντος πράγματος λέγεται ἡ ὡς πρὸς τὸν

Περίληψις τῶν περιεχομένων.

§ 1. Τί ἐστιν ἐκνίκησις; — Εὐθύνη τοῦ ἀγοραστοῦ.

ἀγοραστὴν στέρησις αὐτοῦ, καθὸ δικαστικῶς διεκδικηθέντος ὑπὸ τρίτου, εἴτε ἀποδοθῇ αὐτὸ καὶ πραγματικῶς εἰς τὸν διεκδικήσαντα, εἴτε διατηρηθῇ παρὰ τῷ ἀγοραστῇ διὰ πληρωμῆς τῆς τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης διατιμήσεως.

α) Ποῖαι αἱ τοῦ τρίτου ἀγωγαί; Ἐὰν ἡ ἀγωγὴ ἀφορᾷ ἄλλα δικαιώματα δουλείας, ὑπάρχει ἐκνικήσεως ἀφορμή; Ὅρα Θέμ. τόμ. 1 σελ. 331.

β) Ὑπάρχει ἐκνικήσεως περίπτωσις, ἐὰν τὸ πωληθὲν ἀπολεσθῇ ἐκ τύχης πρὸ τῆς ἐπιδικάσεως τῶν ἀξιώσεων τοῦ τρίτου; ἐὰν ὁ τρίτος ἀφαιρέσῃ αὐτογνωμόνως τὸ πρᾶγμα; ἐὰν ἀπὸ τῆς κυβερνήσεως ἀφαιρεθῇ διὰ λόγον μεταγενέστερον τῆς ἀγωγῆς· ἐὰν ὁ ἀγοραστὴς ἐγκαταλείπῃ τὸ πρᾶγμα· ἐὰν συμβῇ ἐκ δικαιώματος προτιμήσεως; (αὐτ. σελ. 332).

γ) Θεωρεῖται ὡς οὐσιῶδες ἀπαιτούμενον νὰ ἐκνικηθῇ τὸ πρᾶγμα διὰ δικαστικῆς ἥττας; ἂν ἐπίκηται ἁπλῶς ἡ ἐκνίκησις; (αὐτ.).

δ) Ποῖαι διατάξεις ἰσχύουσιν, ἐκ τῆς τηρήσεως τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται τὸ ἐν περιπτώσει ἥττας παραδεκτὸν τῶν ἐπὶ ἐκνικήσει ἀξιώσεων τοῦ ἀγοραστοῦ (αὐτ. σελ. 334 ἑπ); ἀνακοίνωσις.

ε) Ὁ λόγος τῆς εὐθύνης παράγεται ἤτοι ἐκ συμβάσεως ἢ ἐκ τῆς νομίμου φύσεως τῆς ἀγοραπωλησίας. (αὐτ. σελ. 337 ἑπ.).

ς) Τί γίνεται, ὁσάκις ἡ ἐκνίκησις γίνεται ἐν μέρει, συμπέσῃ δὲ καὶ αὔξησις ἢ μείωσις τοῦ πράγματος; (αὐτ. σελ. 341 ἑπ.).

ζ) Τί γίνεται, ὁσάκις ἡ ἐκνίκησις ἀφορᾷ μέρη ἀνομοειδῆ τοῦ ὅλου, οἷον ὡρισμένα ἀντικείμενα ἐκ τῆς ὕλης πωληθέντος πλοίου ἢ οἴκου; (αὐτ. σελ. 344).

η) Πλείονες πωληταὶ ἢ πλείονες κληρονόμοι ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πωλητοῦ ἐνέχονται ἐπιμεριστικῶς ἢ ἀλληλεγγύως; (αὐτ. σελ. 347).

θ) Ἡ ἐπὶ ἐκνικήσεως ἀγωγὴ δίδεται κατὰ μόνου τοῦ μέσου δικαιοπαρόχου, κατὰ δὲ τοῦ ἀπωτέρου πότε ἐπιτρέπεται; (αὐτ. σελ. 347 ἑπ). Προίξ· (αὐτ.).

ι) Περιπτώσεις, καθ' ἃς λείπει τὸ δικαίωμα τῆς ἕνεκεν ἐπελθούσης ἐκνικήσεως ἀγωγῆς. (αὐτ. σελ. 348 ἑπ.).

α) Νομικαὶ ὁμάδες πραγμάτων.

§ 2. Ἀνακοίνωσις τῆς δίκης.
§ 3. Ἀποζημίωσις.

β) Ὅταν ἐν γνώσει ἀγοράσῃ τὶς ἀλλότριον ἢ δι' ὑποθήκης βεβαρυμένον πρᾶγμα;—Κληροδότημα. Ἐκκλησιαστικὴ περιουσία.

γ) Παραλείψεις τοῦ ἀγοραστοῦ.

δ) Ἐνυπόθηκος δανειστής, πωλῶν τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑποθήκης, δικαιώματι δανειστοῦ.

ε) Εἰδικὸν σύμφωνον περὶ τοῦ ἀνευθύνου, ἐν περιπτώσει ἐκνικήσεως.

ια) Ἕτερα συμβόλαια, ἐφ' ὧν ἀναφύεται τὸ ζήτημα περὶ τῆς ἐπὶ ἐκνικήσει εὐθύνης. (αὐτ. σελ. 352 ἐπ.).

α) Δωρεά.

β) Ἀνταλλαγή.

γ) Διανομὴ κληρονομίας.

δ) Συμβιβασμός.

ε) Δόσις εἰς πληρωμήν.

ϛ) Προίξ.

ζ) Ἐνέχυρον.

η) Ἐκμίσθωσις.

θ) Παραχώρησις.

ι) Ὁ ἀγοραστὴς καθίσταται, διὰ τῆς παραγραφῆς, κύριος· (αὐτ. σελ. 330 ἐν τέλει).

Σημ. Β. Παρατηρήσεις τινές, εὑρισκόμεναι εἰς τὴν περὶ ἐμπ. δικ. πραγμ. τοῦ Κ. Γ. Ῥάλλη.

Περὶ τῶν μεταβολῶν τοῦ πωληθέντος πράγματος; (αὐτ. τόμ. 1 σελ. 339).

— Δὲν ὀφείλεται ἐγγύησις παρὰ τοῦ πωλητοῦ τῆς κατοχῆς πράγματος ἀνήκοντος ἤδη εἰς τὸν ἀγοραστήν. (αὐτ. σελ. 315.—Οὔτε ἐπὶ ἀγορᾶς ἐλπίδος εἰμὴ μόνον ὡς πρὸς τὸ παραχωρούμενον δικαίωμα· (αὐτ. σελ. 316). —Ὅρα καὶ τὴν λέξιν Δημοπρασία § 2.—Ὁ πωλητὴς ἐγγυᾶται περὶ τῶν ἰδιοτήτων τοῦ πωλουμένου, ὅταν ὁ ἀγοραστὴς δὲν τὸ εἶδεν· (αὐτ. σελ. 332). —Ἡ περὶ αὐτῶν συνομολογουμένη ἐγγύησις εἶναι ὅρος διαλυτικός· (αὐτ. σελ. 332).

Σημ. Γ. Περὶ ἐκνικήσεως ἐν μέρει. — Ἀναδρομῆς δικαίωμα. Ὅρα Troplong. de la vente, n. 512 ἐπ.

Σημ. Δ. Εἰς τὴν περὶ Ῥωμ. Δικ. πραγμ. τοῦ Κ. Καλλ. (τόμ. γ' σελ. 35) εὑρίσκετε τὰ ἑξῆς.

Ὁ δανειστὴς ἀπαιτεῖ μὲν τὸ ὅλον, ἀλλ' ἂν δὲν ἐκπληρωθῇ, ἕκαστος ἐνέχεται συμμέτρως καὶ ἐλευθεροῦται διὰ μερικῆς καταβολῆς, οἷον ἐπὶ ποινικῆς ῥήτρας, ἢ ἐπὶ ἐκνικήσεως. Τουτέστιν ὁ ἀγοραστὴς παρεμβάλλει εἰς τὴν δίκην ὅλους τοὺς κληρονόμους τοῦ δικαιοπαρόχου, διὰ νὰ ὑποστήσουν τὸν ἀγῶνα, καί, ἐν περιπτώσει ἥττας, νὰ ὑποκύψουν εἰς τὴν καταψήφισιν τοῦ ὅλου τῆς ἐγγυήσεως. Ἂν ὅμως τινὲς τῶν κληρονόμων δὲν ἀνεδέχθησαν τὸν ἀγῶνα, ἡ πρὸς ἐγγυοδοσίαν ὑποχρέωσις θεωρεῖται πρὸς ὅλους ὡς ἐκδικασθεῖσα, μολονότι ἕκαστος ἐνέχεται συμμέτρως.

τῷ ἀνακοινωθῇ ἡ δίκη, ἢ ὁ ἀγοραστὴς ἀποδείξῃ ὅτι δὲν ἠδύνατο ὁ πωλητὴς νὰ τὸν προστατεύσῃ κατὰ τοῦ ἀντιδίκου.

§ 3. *Ἀποζημίωσις*. Ἐὰν ὁ ἀγοραστὴς δὲν παραμελήσῃ τὴν πρὸς τὸν πωλητὴν ὀφειλομένην ἀνακοίνωσιν, καὶ μ᾽ὅλην τὴν προσήκουσαν τῶν χορηγηθεισῶν αὐτῷ ἐνστάσεων χρῆσιν ἡττηθῇ δικαστικῶς, δικαιοῦται ν᾽ ἀπαιτήσῃ πλήρη παρ᾽ αὐτοῦ ἀποκατάστασιν τῆς διὰ τῆς ἐκνικήσεως προσγενομένης αὐτῷ ζημίας. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη συνίσταται·

Α) Εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκνικήσεως πραγματικῆς ἢ ἀγοραίας τοῦ ἐμπορεύματος ἀξίας, ἀδιαφόρως ἂν ὁ ἀγοραστὴς ἐπλήρωσε πολὺ πλέον ἢ ἔλαττον τῆς ἀξίας ταύτης, φθάνει μόνον νὰ μὴν ὑπῆρξε βλάβη ὑπὲρ τὸ ἥμισυ, ἢ νὰ μὴν ἠπάτησεν ὁ ἕτερος τῶν συναλλαξαμένων τὸν ἄλλον. Εἰς τὰς τελευταίας περιπτώσεις ὁ πωλητὴς ὑποχρεοῦται εἰς μόνου τοῦ ληφθέντος τὴν ἀπόδοσιν, καθόσον, ἂν μὲν αὐτὸς ὑπέστη τὴν βλάβην, ὑποχρεοῦται ὁ ἀγοραστὴς νὰ τῷ ἀποδώσῃ τὸ ἐμπόρευμα ἀναλαμβάνων τὸ ὁποῖον κατέβαλε τίμημα, ἂν δὲ ἡ βλάβη ὑπῆρξεν ἐκ μέρους τοῦ ἀγοραστοῦ, δύναται ἀποδίδων τὸ πρᾶγμα, ἂν ἡ ἀπόδοσις αὐτοῦ δὲν κατέστη ἀδύνατος ἄνευ ἁμαρτήματος αὐτοῦ, ν᾽ ἀναζητήσῃ τὴν ἀπόδοσιν ὁλοκλήρου τοῦ τιμήματος.

Ἐκτὸς τῶν εἰς διάῤῥηξιν τῆς ἀγοραπωλησίας ἀφορμὴν παρεχουσῶν δύω τούτων περιπτώσεων, καὶ ἐὰν ὁ ἕτερος τῶν συναλλαξαμένων ἤθελεν ὠφεληθῇ μὲ ζημίαν τοῦ ἑτέρου, δὲν ὀφείλεται μολαταῦτα εἰμὴ ἡ ἀπόδοσις τῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκνικήσεως ἀξίας τοῦ πράγματος, καθόσον ἡ ὠφέλεια ἐκείνη εἶναι συνέπεια τοῦ καταρτισθέντος συναλλάγματος, καὶ οὐχὶ τῆς ἐκνικήσεως. Δὲν θεωρεῖται δὲ ἂν ἡ ἀξία τοῦ πράγματος ηὐξήνθη ἢ ἠλαττώθη μετὰ τὴν ἀγοραπωλησίαν.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀγωγῆς δὲν σκοπεύεται ἡ ἀνατροπὴ τοῦ συναλλάγματος, ἀλλὰ μᾶλλον ἡ ἐκπλήρωσις αὐτοῦ καὶ ἡ ἕνεκα τῆς ἐκνικήσεως ἀποζημίωσις, ἕπεται ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἀγορᾶς προκύψασα τυχὸν ὠφέλεια ἢ βλάβη μένει διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἀγοραστοῦ. Ἀλλ᾽ ἐὰν ὁ ἀγοραστὴς φθάσας ἤδη μεταπωλήσῃ τὸ πρᾶγμα ἀνωτέρω ἢ κατωτέρω τῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκνικήσεως ἀξίας του, ἡ ἀποζημίωσις ὑπολογίζεται τότε οὐχὶ κατὰ τὸ μέτρον τοῦτο, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νέου τιμήματος, τὸ ὁποῖον ζημιοῦται τότε πραγματικῶς ὁ ἀγοραστής.

Β᾽) *Ἡ πρὸς βελτίωσιν τοῦ πράγματος δαπάνη*. Ἡ πρὸς βελτίωσιν τοῦ ἀγορασθέντος πράγματος ἐπωφελὴς δαπάνη ὀφείλεται ὡσαύτως ν᾽ ἀποδοθῇ, ἂν πραγματικῶς ηὔξησε τὴν ἀξίαν του,

τὰ δὲ μάταια καὶ ἀνωφελῆ ἔξοδα μένουσιν εἰς βάρος τοῦ δαπανήσαντος αὐτὰ ἀγοραστοῦ. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ὁ πωλητὴς δὲν ὑποχρεοῦται ν' ἀποδώσῃ τὴν ἀνωτέρω δαπάνην, ὅταν ὁ διεκδικῶν τὸ πρᾶγμα κύριος ἐνέχεται κατὰ νόμον εἰς τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς, καὶ ἢ τὴν ἀποδίδῃ πραγματικῶς ἢ παραλείπῃ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς ἕνεκα ἀμελείας τοῦ ἀγοραστοῦ.

Γ') *Ἡ πρὸς συντήρησιν τοῦ πράγματος δαπάνη.* Ὁ πρὸς ἀποζημίωσιν ἕνεκα ἐκνικήσεως ἐναγόμενος πωλητὴς ὀφείλει πρὸς τούτοις ν' ἀποδώσῃ καὶ τὴν πρὸς συντήρησιν τοῦ πράγματος δαπάνην, ἂν εἰς τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς δὲν ἐνέχεται ὁ διεκδικῶν αὐτὸ κύριος, καὶ εἶναι ἄλλως ἐφικτή. Ἀλλ' εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς δαπάνης ταύτης δὲν ὑποχρεοῦται ὁ τελευταῖος εἰμὴ καθ' ὅσον δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν ἀποφύγῃ, καὶ ἂν τὸ πρᾶγμα εὑρίσκετο εἰς τὴν κατοχήν του. Τοιαῦται εἶναι αἱ πληρωμαὶ τελωνιακῶν, λιμενικῶν, ἀσφαλιστικῶν τελῶν, ἀβαριῶν, ἐνοικίων, ὑποθηκῶν, κτλ.

Δ') Ὁ πωλητὴς ὀφείλει περιπλέον ν' ἀποδώσῃ καὶ ὅσα δικαστικὰ ἔξοδα ὑπέστη ὁ ἀγοραστὴς ἡττηθεὶς εἰς τὴν κατὰ τοῦ διεκδικητοῦ δίκην. Ἀλλ' ἂν τοὐναντίον ὁ ἀγοραστὴς νικήσῃ, δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν πωλητὴν τὴν ἀπόδοσιν τῶν τυχὸν συμψηφισθέντων ἐξόδων του, καθόσον, ὡς ἀναγνωριζόμενος κύριος τοῦ πράγματος, ὀφείλει νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἐκ τῆς παρανόμου τοῦ τρίτου ἀξιώσεως, ἕνεκα τῆς ὁποίας δὲν ἐνέχεται ὁ πωλητής, προσγενομένην αὐτῷ δαπάνην.

Ἂν ὁ πωλητὴς ἀναλάβῃ δικαστικῶς τὸ πρᾶγμα παρὰ τοῦ διεκδικητοῦ, ἀπαλλάττεται μέν, διὰ τῆς πρὸς τὸν ἀγοραστὴν παραδόσεως αὐτοῦ, τῆς ὑποχρεώσεως ν' ἀποδώσῃ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ μετὰ τῆς γενομένης δαπάνης, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων.

Ἂν ὁ ἀγοραστὴς δὲν εἶχεν εἰσέτι καταβάλῃ τὸ τίμημα, δύναται νὰ τὸ κρατήσῃ ἅμα ἐγερθῶσι τοιαῦται ἀξιώσεις. »

Νομολογία.

§ 4. Εἰς διαφορὰν περὶ ἀποζημιώσεως ζητουμένης ἕνεκα κτήματος πωληθέντος καὶ ἐκνικηθέντος, εἶναι ἁρμόδια τὰ Ἑλληνικὰ δικαστήρια, καὶ ἂν τὸ κτῆμα ἦτον Ὀθωμανικὸν (1), ἡ δὲ κυρία δίκη ὑπήγετο εἰς τὴν Μικτ. Ἐπιτρ.

Ἀπόφασις 38 τῆς 9 Σεπτ. 1843 τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδιότης πολιτ. ἐν γένει § 169. (Εὑρ. τόμ. 4 σ. 172). ὅρα τὸν ἐπ. §.

§ 5. Ὅταν τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἦναι ἀναρμόδια νὰ δικάσω-

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Μικτὴ Ἐπιτροπή.

θέντος καὶ παραδοθέντος πράγματος (διάτ. 5 Κώδ. 4, 5) νὰ ζητήση τὸ κτῆμα (1).

Ἀπόφ. « Διὰ τὰς ἐν τῇ ἐκκληθείσῃ ἀποφάσει αἰτιολογίας, τὰς ὁποίας τὸ δικαστήριον τοῦτο παραδέχεται ὡς ὀρθὰς καὶ νομίμους, καὶ ἰδίως, διότι διαλαμβάνοντος τοῦ ἀπὸ 31 Αὐγούς. 1841 ὑπ᾽ἀριθ. 707 μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβολαίου (ἄρθρ. ά αὐτοῦ) « ὅτι ὁ μὲν » ἐφεσίβλητος ἐγγυήθη ὑπὲρ τοῦ ἐκκαλοῦντος νὰ πληρώσῃ τὸ διὰ » τοῦ πλειστηριασμοῦ ὁρισθὲν τίμημα τοῦ εἰς τὸν αὐτὸν ἐκκαλοῦν- » τα κατακυρωθέντος περὶ οὗ ὁ λόγος ἀγροῦ ἐντὸς τριάκοντα ἡμε- » ρῶν· ὁ δὲ ἐκκαλῶν (ἄρθρ. 6' τοῦ αὐτοῦ) νὰ πληρώσῃ ἐντὸς τῆς » ἀνωτέρω προθεσμίας εἰς τὸν ἐφεσίβλητον τὸ τίμημα τοῦτο διὰ » νὰ δοθῇ ὅπου ἀνήκει· ἄλλως δὲ, ἐὰν πληρώσῃ τὸ τίμημα ἐξ » ἰδίων του ὁ ἐφεσίβλητος (ὅπερ καὶ ἐπλήρωσεν οὗτος εἰς τὸν εἰ- » ρηνοδίκην Πανόρμου τῆς Τήνου, ὡς ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 60 ἐκθέ- » σεως τοῦ αὐτοῦ εἰρηνοδίκου ἀποδεικνύεται, μὴ πληρώσαντος τοῦ » ἐκκαλοῦντος) τὸ διαληφθὲν χωράφιον νὰ μένῃ εἰς τὴν παντελῆ » κατοχὴν καὶ κυριότητα τοῦ ἐφεσιβλήτου· » τὸ συμβόλαιον τοῦτο περιέχει πώλησιν τοῦ εἰρημένου ἀγροῦ· ὅθεν ὁ ἐκκαλῶν ὑπόχρεως εἰς ἐγγύησιν πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον, καθὸ πωλητὴς, δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ ἥμισυ τοῦ διαληφθέντος κτήματος ἀπὸ τὸν ἐφεσίβλητον, δυνάμει τῆς περὶ δόλου ἐνστάσεως τοῦ πωληθέντος καὶ παραδοθέντος πράγματος (*l.* 5 K. 4 5).

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀκυρότητος τοῦ ἐν τῷ συμβολαίῳ ἄνω μνησθέντος ὅρου τοῦ νὰ μένῃ δηλ. ὁ ἀγρὸς εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐφεσιβλήτου ἔνστασις τοῦ ἐκκαλοῦντος, λόγῳ ὅτι ὁ ὅρος οὗτος ἀντιβαίνει εἰς νόμους δημοσίας τάξεως δὲν εἶναι βάσιμος, καθότι ὁ τοιοῦτος ὅρος δὲν ἀντιβαίνει εἰς νόμον τινὰ δημοσίας τάξεως, προκειμένου λόγου οὐχὶ περὶ ἐνεχύρου δοθέντος λόγῳ δανείου, ἀλλὰ περὶ πωλήσεως κτήματος, ἐπὶ ὡρισμένῳ τιμήματι.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. 7046 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἧς τὸ ἱστορικὸν ἔχει οὕτως· ὁ Κ. ἐνήγαγε τὸν Α. ἐκθέσας ὅτι κατέχει παρανόμως ἓν χωράφιον, ὅπερ ἀνήκει εἰς τὸν ἐνάγοντα κατὰ τὸ ἥμισυ, (ὡς κληρονόμον τῆς μητρός του) ὁ δὲ ἐναγόμενος ἀντέταξε τὸ συμβόλαιον, περὶ οὗ διαλαμβάνει ἡ σκέψις τῆς ἀποφάσεως.

§ 10. Ἡ παρέμβασις τοῦ ἐγγυητοῦ εἰς τὴν ἐφέσιμον δίκην δύναται νὰ ἐκβιασθῇ (2);

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Προίξ.

(2) Ἡ παρέμβασις, κατὰ τὰ ἄρθρα 232, 235 τῆς πολιτ. δικονομίας,

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 73, 232 καὶ 561 τῆς πολ. δικονομίας, δύναται μὲν ὁ ἐναγόμενος ν' ἀνακοινώσῃ τὴν δίκην εἰς ἐκεῖνον, παρὰ τοῦ ὁποίου θέλει ἀπαιτήσει ἐγγύησιν ἢ ἀποζημίωσιν ἕνεκα τοῦ διαφιλονεικουμένου πράγματος, καὶ, κατὰ τὴν ἐν τοῖς ἄρθρ. 540—544 ὡρισμένην προθεσμίαν, νὰ προσκαλέσῃ αὐτὸν, κατὰ τοὺς τύπους τοῦ ἄρθρου 562, εἰς τὸ ἀκροατήριον τῶν πρωτοδικῶν, ἀλλὰ καθόσον ἀφορᾷ τὴν εἰς τὴν ἔκκλητον δίκην συμπαραλαβὴν τρίτων, οἵτινες δὲν ἦσαν διάδικοι εἰς τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν,

---

δύναται νὰ ἐκβιασθῇ ἐπὶ ἀγωγῶν ἕνεκεν ἐγγυήσεως, καὶ νὰ εἰσαχθῇ κατὰ πᾶσαν τῆς κυρίας δίκης στάσιν, καὶ παρὰ τοῖς ἐφέταις αὐτοῖς, ἐὰν δὲν περιέχῃ αὐτοτελῆ ἀξίωσιν, ἀλλὰ προστίθεται μόνον εἰς τὴν αἴτησιν ἑνὸς τῶν διαδίκων.

Ἀπόφ. 1762 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

—Διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 27 τοῦ 1841 ἀποφάσεως τὸ δικ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἀπεφήνατο ὅτι ἡ περὶ ἀποζημιώσεως, λόγῳ ἐκνικήσεως, αἴτησις δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3753).—Ὅρα τὴν λέξιν Ἔφεσις.

— Ἡ πολιτ. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφασις 224 τοῦ 1848 φέρει:

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 296 καὶ 297 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, ὁσάκις ἐκ τῆς παραλείψεως τῶν νομίμων διατυπώσεων ἤθελε προκύψει ἀκυρότης, οἱ γενόμενοι ταύτης αἴτιοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἢ κλητῆρες δὲν καταδικάζονται εἰς ἀποζημιώσεις εἰμὴ ἐπὶ συνεδριάσει παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου κατ' αἴτησιν τῶν ζημιωθέντων, ἰδίως δὲ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας τὰς ἀφορώσας τὰς ἐναντίον τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων πολιτικὰς ἀγωγάς. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, γενομένης ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου, δικάζοντος ὡς ἐφετείου, ἐκ μέρους τοῦ Π., ἀντιδίκου τοῦ νῦν ἀναιρεσιβλήτου Ι. Φ., ἐνστάσεως περὶ ἀκυρότητος καταχετηρίου, τῆς ὁποίας αἴτιος ἐθεωρήθη ὁ ἀναιρεσείων κλητὴρ Β. Λ., τοῦτο, ἂν καὶ ἐδύνατο ἄλλως νὰ δικάσῃ περὶ τοῦ κύρους τῆς κατασχέσεως, δὲν ἐδύνατο ὅμως νὰ ἐπιληφθῇ, παρεμπιπτούσης τῆς ἐνστάσεως, καὶ σχετικῶς πρὸς τὸν εἰρημένον κλητῆρα, τουτέστι νὰ δικάσῃ καὶ νὰ καταδικάσῃ τοῦτον εἰς ἀποζημίωσιν ἕνεκα τῆς παρατύπως γενομένης κατασχέσεως, ἐνῷ δὲν εἶχε κινηθῇ κατὰ τοῦ ἰδίου τακτικὴ ἀπευθείας ἀγωγὴ παρὰ τοῦ ζημιωθέντος, οὐδ' ἀνακοίνωσις ἐγένετο πρὸς αὐτὸν πρωτοδίκως, οὐδ' εἶχεν οὗτος ὁ Λ. τὸ δικαίωμα ν' ἀνακόψῃ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν ὡς μὴ ἀφορῶσαν παντάπασιν αὐτόν. Οὕτως ἄρα παραβιασθεισῶν τῶν εἰρημένων ῥητῶν διατάξεων τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ καὶ συνάμα τῆς οὐσιώδους τοῦ 13 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας διατάξεως, καθ' ἣν εἰς ἑκάστην πολιτικὴν ἀγωγὴν ὑπάρχουσι πάντοτε δύο βαθμοὶ δικαιοδοσίας, ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 18,906 ἀπόφασις καθίσταται ἀναιρετέα.

Διὰ ταῦτα κτλ.»

—Εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ μετὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν πρόσκλησις τοῦ ἐγγυητοῦ;

Ὅρα τὴν 36 τοῦ 1848 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

τῆς διατάξεως τοῦ προηγουμένου ἄρθρου 604 4, ἥτις ὑποχρεοῖ αὐτὸν προσεπικληθέντα νὰ ἐκλέξῃ ἓν ἐκ τῶν τριῶν μέσων, ἢ τὴν ἀποκλειστικὴν ἀναδοχὴν τῆς δίκης, ἢ τὴν ἁπλῆν παρέμβασιν, ἢ τὴν διαμφισβήτησιν τῆς ἀποδιδομένης εἰς αὐτὸν ὑποχρεώσεως, συνάγεται ὅτι ἡ ἀμφισβήτησις αὕτη καὶ ἡ στέρησις αὐτῆς ἀφορῶσι τὰς σχέσεις αὐτοῦ μετὰ μόνου τοῦ ἀναγγελέως τῆς δίκης, διότι, ὑποχρεούμενος κατὰ τὴν τάξιν ταύτην νὰ διαμφισβητήσῃ, ἐὰν ἔχῃ λόγους, τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν ἐνοχήν του πρὶν ἀναλάβῃ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαίων τοῦ τῆς δίκης ἀναγγελέως, ἀναγκαίως δὲν δύναται νὰ φιλονεικήσῃ τοῦτο παρὰ μὲ τὸν διάδικον ἐκεῖνον, ὅστις τὸν προσεπεκάλεσε πρὸς ὑποστήριξίν του, ἢ ἄλλως πρὸς ἀποζημίωσιν, καθόσον ὁ ἕτερος δὲν ἔχει μετ' αὐτοῦ εἰσέτι κάμμίαν σχέσιν καὶ κἀνὲν συμφέρον νὰ τῷ φιλονεικήσῃ τὴν ὑποβαλλομένην ταύτην διαμφισβήτησιν, καὶ νὰ τὸν διατηρήσῃ ἄκοντα εἰς μίαν δίκην, εἰς τὴν ὁποίαν οὔτε τὸν ἐκλήτευσεν, οὔτε δικαίωμα ἴδιον εἶχε νὰ τὸν κλητεύσῃ· ὅθεν ἕπεται ὅτι ἡ περὶ στερήσεως τοῦ δικαιώματος μεταγενεστέρας διαμφισβητήσεως διάταξις τοῦ ἄρθρου 605 ὡς συνέπεια τῆς προηγουμένης ἐκλογῆς, τὴν ὁποίαν τῷ ἐπιβάλλει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 604 4, διατάττονται ἀπέναντι τοῦ ἀναγγελέως τῆς δίκης, τὸν ὁποῖον μόνον ἔχει ὑπ' ὄψιν τὸ τελευταῖον τοῦτο ἄρθρον· ἄλλως τε τοῦτο προκύπτει καὶ ἀπὸ τὸν συνδυασμὸν τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 604 μὲ τὸ ἄρθρον 73, ἐκ τοῦ ὁποίου συνάγεται ὅτι πρόκειται ἁπλῶς περὶ σχέσεων μεταξὺ μόνου τοῦ ἀναγγελέως τῆς δίκης καὶ τοῦ προσεπικληθέντος, διότι τὸ ἄρθρον 604 δὲν εἶναι παρὰ συνέπεια τοῦ 73.

Ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ ἄρθρον 604 καὶ τὴν ἐπιγραφὴν αὐτοῦ βεβαιοῦται ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ συνταυτίζουν τοὺς ἐγγυητὰς μὲ τοὺς εἰς ἀποζημίωσιν ὑποχρέους· καὶ τῷ ὄντι· ἡ ἐγγύησις συμπεριέχει τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν ἐνοχήν, ἄλλως καθίσταται λέξις ἄνευ νομικοῦ ἀποτελέσματος· ὅθεν ἡ ἔκφρασις ὅτι στερεῖται ὁ προσεπικληθεὶς τὸ δικαίωμα τῆς διαμφισβητήσεως τῆς περὶ ἐγγυήσεως ὑποχρεώσεως περιλαμβάνει ἀναγκαίως καὶ τὴν τῆς ἀποζημιώσεως ὑποχρέωσιν.

Ἐπειδὴ στερούμενος ὁ προσεπικληθείς, εἰς τὴν παρὰ τοῦ ἄρθρου 605 προνοουμένην περίπτωσιν, τοῦ δικαιώματος τῆς εἰρημένης διαμφισβητήσεως, ἀποκλείεται ἀναγκαίως τοῦ δικαιώματος καὶ τοῦ νὰ προτείνῃ νομικὰ ἐπιχειρήματα πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς, τόσον μᾶλλον, ὅσον τὰ νομικὰ ταῦτα ἐπιχειρήματα στηρίζονται εἰς τὰ πραγματικὰ τῆς νομικῆς σχέσεως, καθ' ἣν διετέλει ὅταν ἐγεννήθη

ἡ ἀποδιδομένη εἰς αὐτὸν ἐνοχή· ὅθεν ἡ στέρησις αὕτη συνεπάγεται τὴν στέρησιν τῆς προτάσεως αὐτῆς τῆς διαμφισβητήσεως.

Ἐπειδή, ὡς ἐκ τούτων, ὅλαι αἱ παρὰ τῶν ἀνωτέρω αἰτιολογιῶν ἀποκρουόμεναι ἀντιῤῥήσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζει τὴν ἀνακοπήν του ὁ Ε. Π. εἶναι ἀνυπόστατοι.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ.»

Ἀπόφ. 7030 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 13. Κατὰ τὸν νόμον, ἐάν τις ἐκνικήσῃ τὸ πωληθὲν ἀπὸ τὸν ἀγοραστήν, ὁ πωλητής, καὶ ἂν ἠγνόει ὅτι ἦτον ἀλλότριον, εἶναι ὑπόχρεως εἰς ἐγγύησιν, ἥτις ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ πώλησις ἐγένετο ἄνευ δόλου, συνίσταται εἰς τὴν πραγματικὴν ζημίαν, τὴν ὁποίαν ὑπέστη ὁ ἀγοραστὴς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκνικήσεως· ὥστε, ὅταν ὁ πωλητὴς δὲν μετεχειρίσθη δόλον τινά, ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν τὸ τίμημα μετὰ τοῦ τόκου, τὰ δικαστικὰ ἔξοδα, τὰ ἔξοδα τῆς οἰκοδομῆς, ὅσα ἔκαμε μεχρισοῦ ὁ ἐκνικῶν ἐκοινοποίησε τὰς ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου ἀξιώσεις του, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ὅμως τῆς ἀξίας τῆς ὕλης, ἥτις μένει εἰς τὸν ἀγοραστήν.

Ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν 2560 τοῦ 1843 φέρουσα:

«Ἐπειδή, κατὰ τοὺς νόμους I. βιβλ. *XIX* τίτ. *II* τῶν Βασιλικῶν, καὶ 39 § 3 βιβλ. *XXI* τ. *II* τῶν Πανδεκτῶν (ἴδε καὶ *Troplong de la vente n°.* 231) ἐάν τις ἐκνικήσῃ τὸ πωληθὲν ἀπὸ τὸν ἀγοραστήν, ὁ πωλητὴς καὶ ἂν ἠγνόει ὅτι ἦτον ἀλλότριον, εἶναι ὑπόχρεως εἰς ἐγγύησιν, ἥτις ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ πώλησις ἐγένετο ἄνευ δόλου, συνίσταται εἰς τὴν πραγματικὴν ζημίαν, τὴν ὁποίαν ὑπέστη ὁ ἀγοραστὴς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκνικήσεως.

Ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου μὴ ἀποδεικνυομένου ὅτι ὁ Μ. μετεχειρίσθη δόλον τινὰ εἰς τὴν πώλησιν τοῦ ἐκνικηθέντος οἰκοπέδου, ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν Μ. τὸ τίμημα τῆς ἀγορᾶς μετὰ τοῦ τόκου του, ἂν παρέλαβεν ἤδη αὐτό, τὰ δικαστικὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἐπλήρωσεν ὁ Μ. πρὸς τὸν Δ. τὰ ἔξοδα τῆς ἀγορᾶς, καὶ ὅσα ἐξώδευσε πρὸς ἀνέγερσιν τῆς οἰκοδομῆς μέχρις οὗ ὁ Μ. νομίμως εἰδοποιήθη τὰς ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου ἀξιώσεις τοῦ ἐκνικητοῦ, ἤτοι μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ὁ εἰρηνοδίκης τῆς βορείου πλευρᾶς ἐμπόδισε τὴν προχώρησιν αὐτῆς, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ὅμως τῆς ἀξίας τῆς ὕλης, ἥτης μένει εἰς τὸν Μ.

Ἐπειδὴ τὰ ἔξοδα τῆς οἰκοδομῆς ταύτης δὲν εἶναι ἀποδεδειγμένα, καθότι τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸν ἁπλοῦν κατάλογον αὐτῶν, τὸν ὁποῖον ἐπαρουσίασεν ὁ Μ. ἄνευ δικαιολογητικῶν ἐγγράφων· ἐπομένως προκειμένου ἐνταῦθα περὶ οἰκοδομικῶν

ἐξόδων, εἰς ἃ ἀπαιτοῦνται ἰδιαίτεραι γνώσεις, τὰ ἔξοδα ταῦτα πρέπει νὰ προσδιωρισθῶσιν ἐκτιμωμένης διὰ πραγματογνωμόνων τῆς τε γενομένης οἰκοδομῆς καὶ τῆς ἀφαιρετέας ἀξίας τῆς ὕλης. »

§ 14. Ὁ προσκληθεὶς εἰς δίκην τινὰ ὡς ὁμόδικος, ἐγγυητὴς πρὸς ἀποζημίωσιν κτλ. καὶ ἀντιπροσωπευθεὶς παρὰ τοῦ προσκαλέσαντος αὐτὸν, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεώς του, δὲν ἔχει δικαίωμα ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως, καθόσον ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν. Εἶναι δὲ δεκτὴ ἡ ἀνακοπή του καθόσον ἀφορᾷ τὰς μόνον κατὰ τοῦ προσκαλέσαντος αὐτὸν ἀξιώσεις του (1). —(Ὅρα τὰς λέξεις *Ἀπόφασις ἐρήμην* § 18.—*Ἐγγύησις* § 16).

— Κατὰ τὸ 774 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας τρίτοι, οἵτινες ἤθελαν ἔχει τὸ πρὸς ἀνακοπὴν δικαίωμα, δύνανται νὰ προσκληθῶσι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἔκκλητον δίκην, ἡ δὲ πρόσκλησις αὕτη ἔχει καὶ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 232 διαγραφομένας συνεπείας, ὥστε ὁ προσκληθεὶς, ἀλλὰ μὴ ἐμφανισθεὶς κατὰ τὴν ἐφέσιμον δίκην, στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς τρίτου ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν, καὶ, κατ' ἀναγκαίαν συνέπειαν, καὶ κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου· ὅθεν ὁ εἰς τὴν ἐφέσιμον δίκην προσκληθεὶς ὡς πωλητὴς τοῦ φιλονεικουμένου κτήματος, ἀλλὰ μὴ ἐμφανισθεὶς, δὲν ἔχει πλέον δικαίωμα νὰ μεταχειρισθῇ τὸ ἔνδικον μέσον τῆς τρίτου ἀνακοπῆς. (Ἴδε Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 193 ἑπ.).

Ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου 330 τῆς 1 Δεκεμ. 1839, (σελ. 226 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1840).

§ 14 (β). Δυνάμει τῶν περὶ ἀχρεωστήτου ἀρχῶν τοῦ δικαίου

---

(1) Κατὰ τὰ ἄρθρα 73, 234 καὶ 604 § 4 τῆς πολιτ. δικονομίας ὁ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεως ἔχει τὸ δικαίωμα προσκληθεὶς νὰ παρεμβῇ εἰς τὴν δίκην πρὸς διατήρησιν τῶν ὑπαρχόντων δικαίων· ἂν δὲ ἡ μεταξὺ τῶν κυρίων διαδίκων ἀπόφασις ἀποβῇ κατὰ τοῦ προσεπικαλοῦντος, ἔχει καὶ κατὰ τοῦ προσεπικληθέντος ἐπιβλαβεῖς συνεπείας, διότι οὗτος δὲν δύναται, ἀφοῦ παρέμβῃ ἢ ἀναλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ ἀναγγελέως, νὰ διαμφισβητήσῃ τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσιν· ἐκ τούτων δὲ ἕπεται ὅτι ὁ προσεπικαλούμενος καὶ παρεμβαίνων εἰς τὴν δίκην εἶναι διάδικος, καὶ ὡς τοιοῦτος δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρον 813 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ προσβάλῃ δι' ἀναιρέσεως τὴν κατὰ τοῦ προσεπικαλοῦντος ἀπόφασιν. Ὁ δὲ διαμφισβητήσας τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσίν του (προτείνας π. χ. ὅτι δὲν εἶναι κληρονόμος τοῦ πατρός του, παρ' οὗ ὁ προσεπικαλέσας παράγει τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως) δὲν δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, διότι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 605, δὲν δύναταί τις νὰ παρέμβῃ εἰς τὴν μεταξὺ τῶν κυρίων διαδίκων δίκην, καὶ ἐνταυτῷ ν' ἀμφισβητῇ τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσίν του.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 104 τοῦ 1850.

δύναταί τις νὰ ζητήσῃ τὸ τίμημα κτήματος, τὸ ὁποῖον, μὴ ὂν ἐμπορεύσιμον, κατεκυρώθη εἰς αὐτὸν ἐπὶ δημοπρασίας;

Ὅρα τὴν νομολ. εἰς τὰς λέξεις Ἀχρεώστητον § 3.—Ὅρα καὶ τὰς λέξεις Διεκδίκησις § 17 καὶ Δημοπρασία.

§ 14 (γ). Ἀγωγὴ ἀφορῶσα τὴν ἐκνίκησιν πραγμάτων πρέπει ν' ἀποτείνηται κατ' ἐκείνων, εἰς τοὺς ὁποίους μετεβιβάσθη διὰ τοῦ γενομένου πλειστηριασμοῦ ἡ κυριότης τῶν κτημάτων, καὶ οὐχὶ κατὰ τοῦ ἐπισπεύσαντος τὴν ἀπαλλοτρίωσίν του πρὸς πληρωμὴν τοῦ δανείου του.

Ἀπόφ. 2143 τῆς 9 Ἰαν. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. —Ὅρα Εὑρετ. τόμ. 5 σελ. 627 σημ. 3, ἔνθα καὶ ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου.

§ 15. Ἀναδεχθείς τις, καίτοι μὴ ὢν πωλητής, οἴκοθεν τὴν πρὸς ἐγγύησιν ἕνεκεν ἐκνικήσεως ὑποχρέωσιν, ὀφείλει ν' ἀποζημιώσῃ τὸν ἀγοραστὴν, ἡ δὲ ἀποζημίωσις συνίσταται εἰς ὅλον τὸ διαφέρον (1).

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ διὰ τῶν ἑξῆς ἐκφράσεων τοῦ ἀπὸ 27 Φεβρουαρίου 1828 πωλητηρίου «*ἐπὶ ὑποχρεώσει τῶν πωλητῶν καὶ τοῦ ἐπιτρόπου των Γ. Π. διὰ νὰ μὴ λάβῃ ὁ ἀγοραστὴς οὐδέποτε καμμίαν ἐνόχλησιν*» ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἐπίτροπος οὗτος ἐγγυήθη προσωπικῶς πρὸς τὸν ἀγοραστὴν Ι. Μ. τὴν ἰσχὺν τῆς πρὸς αὐτὸν πωλήσεως τοῦ κτήματος τῶν παρ' αὐτοῦ ἐπιτροπευομένων ἀνηλίκων.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς ἀπὸ 29 Ὀκτωβρ. 1837 ὑπ' ἀριθ. 567 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀκυρωθείσης τῆς εἰρημένης πωλήσεως κατεδικάσθη ὁ διαληφθεὶς Ι. Μ. νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν Δ. Φ. τὰ

---

(1) Ὅταν τις ἐπώλησεν ὡς ἐπίτροπος, δὲν ὑπόκειται εἰς προσωπικὰς ἀποζημιώσεις· (ἴδε Εὑρ. τόμ. 1 Ἀγοραπωλησία § 21, 85).

Ἀπόφ. 1875 τῆς 30 Ἀπριλ. 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

— Ὅταν βεβαιοῦται, ὅτι διάδικός τις ὑπεχρεώθη προσωπικῶς πρὸς ἄλλον νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ ἕνεκεν ἐκνικήσεως τοῦ πωληθέντος κτήματος, οἱ περὶ ἐκνικήσεώς νόμοι τοῦ Ρωμαϊκοῦ δικαίου δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, διότι ἡ ὑποχρέωσις στηρίζεται εἰς τὴν ῥητὴν ἰδιωτικὴν σύμφωνίαν, κατὰ δὲ τὸν νόμον 43 Πανδ. de action. emt. et vend. (19, 1), νόμ. 8, 15 § 1, 51 § 8, 70 Πανδ. de evict. (21, 2)—νόμ. 9 τοῦ Κώδ. de evict. (8, 45) ὁ πωλητὴς ἐνέχεται διὰ τὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς τοῦ πωληθέντος καὶ ἐκνικηθέντος πράγματος δι' ὅλον τὸ διαφέρον καὶ διὰ πᾶσαν τὴν ἐκ τῆς ἐκνικήσεως εἰς τὸν ἀγοραστὴν προσγενομένην ζημίαν, ἥτις ἑπομένως ἐπιβαρύνει καὶ τὸν προσωπικῶς, ὡς εἴρηται, ὑποχρεωθέντα (ἴδε Εὑρ. λ. Ἀγοραπωλησία § 21 καὶ 85).

Ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου 342 τῆς 14 Ἰουν. 1840 (σελ. 411 τῆς σειρᾶς τοῦ ἔτους αὐτοῦ).

τρία τέταρτα τῶν ἐξ αὐτοῦ ἐξαχθέντων καρπῶν ἀπὸ τὰς 11 Αὐγούστου 1836 καὶ τὰ τρία τέταρτα τῶν ἐξόδων τῆς δίκης.

Ἐπειδὴ ἑπομένως ὁ Γ. Π. ἀναδεχθεὶς οἴκοθεν τὴν πρὸς ἐγγύησιν ἕνεκα ἐκνικήσεως ὑποχρέωσιν ὀφείλει ν' ἀποζημιώσῃ τὸν ἀγοραστὴν Ι. Μ., ἡ δὲ ἀποζημίωσις αὕτη δὲν συνίσταται μόνον εἰς τὰ τρία τέταρτα τοῦ δοθέντος τιμήματος, ὅπερ ὁ πληρεξούσιος τοῦ Γ. Π. διϊσχυρίζεται, ἀλλὰ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων καὶ 70 τῶν Πανδ. *de evictione*, συμφώνους μὲ τὰ Βασιλικὰ 13, 19, 11, εἰς ὅλον τὸ διαφέρον, τὸ ὁποῖον περιορίζει ὁ Ι. Μ. εἰς τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκνικήσεως ἀξίαν, τουτέστι περὶ τὰ τέλη τοῦ 1837, τῶν τριῶν τετάρτων τοῦ εἰρημένου κτήματος καὶ τὰ εἰς τὴν περὶ ἐκνικήσεως δίκην γενόμενα ἔξοδα.

Ἐπειδὴ ἡ ἀξία αὕτη οὖσα ἄγνωστος εἰς τὸ δικαστήριον πρέπει νὰ προσδιορισθῇ διὰ πραγματογνωμόνων.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Ι. Μ. περιώρισε τὴν ἀξίαν ταύτην εἰς τὸ ὁποῖον διϊσχυρίζεται ὅτι ὁ Κ. τῷ ἐπρόσφερε τίμημα, τουτέστιν εἰς δραχ. δύω δι' ἕκαστον πῆχυν· ἑπομένως ἂν ὁ Γ. Π. συμφωνήσῃ περὶ τούτου εἶναι περιττὴ ἡ διὰ πραγματογνωμόνων δοκιμασία.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀποφ. 1461 τῆς 2 Ἰουνίου 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 16. Ἡ ἀφορῶσα τὴν ἐκνίκησιν πραγμάτων ἀγωγὴ κατὰ ποίου πρέπει ν' ἀποτείνηται; ὅρα τὴν λέξιν *Δημοπρασία* σελ. 627 σημ. 3.

§ 17. Τὸ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1835 διάταγμα οὐδετερόνει τὴν ἰσχὺν τῶν δικαιογράφων πρὸ τῆς ἀνανεώσεως τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ μὴ ἔχῃ δικαίωμα ἀγωγῆς κατὰ τρίτων ὁ κατέχων αὐτά; — ὅρα τὴν λέξιν Ἐθνικαὶ γαῖαι. (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 461).

§ 18. Ὅταν τις κατέχων πραγματικῶς ἀλλότρια κτήματα ἐν καλῇ πίστει, καὶ, ἐν ἀγνοίᾳ ὅτι εἶναι ἀλλότρια, τὰ πωλήσῃ καὶ τὰ παραδώσῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν, οὗτος δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ τοιούτου πωλητοῦ ἀποζημίωσιν ἢ τὸ διαφέρον εἰμὴ μετὰ τὴν παρὰ τοῦ ἀληθοῦς κυρίου ἀγωγὴν περὶ ἐκνικήσεως. Ὅταν δέ τις πωλήσῃ ἐν κακῇ πίστει καὶ ἐν γνώσει ἀλλότριον πρᾶγμα, ὁ ἀγοραστὴς δύναται εἰς πάντα καιρὸν νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ πωλητοῦ περὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος.

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (σελ. 3345).

— Ἡ πώλησις συνίσταται ἐκ μόνης τῆς συναινέσεως τῶν μερῶν, καὶ δὲν ἀνατρέπεται ἐκ τῆς μὴ παραδόσεως τοῦ τιμήματος ἢ τοῦ πράγματος, καθὼς οὔτε ἀνατρέπεται διὰ τῆς μόνης περὶ

ἐκνικήσεως ἀγωγῆς, ἀλλὰ καὶ τότε ἀκόμη, ὅταν ἤθελεν ἐκνικηθῇ ἐμπράκτως τὸ ἀγορασθὲν, ὅπερ εἰσέτι δὲν ἐξετελέσθη, δὲν ἔχει ὁ ἀγοραστὴς εἰμὴ προσωπικὴν κατὰ τοῦ πωλητοῦ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγήν· οἱ πωληταὶ δὲ ὀφείλουσι, πρὶν ἢ ὑποχρεώσωσι τὸν ἀγοραστὴν εἰς ἀποπληρωμὴν τοῦ ἔτι μὴ καταβληθέντος τιμήματος, νὰ δώσωσιν ἐγγύησιν. (Νόμ. Πανδ. 18 § 1 περὶ κινδ. (18, 6) ἴδε Εὑρ. λέξ. *Ἀγοραπωλησία* § 42, 70 καὶ ἑπόμενα.

Ἀπόφ. τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 65).

§ 19. Ἡ ἐν ἀμοιβαίᾳ γνώσει γενομένη ἀγοραπωλησία ἀλλοτρίου ἡρπαγμένου πράγματος συνιστᾷ πρᾶξιν ἀθέμιτον ἑκατέρωθεν, καὶ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ὄχι μόνον ἡ ἀντικατάστασις τῶν ζημιῶν, ἀλλ' οὐδὲ ἡ ἀπόδοσις αὐτὴ τῶν δοθέντων χρημάτων, δὲν ἐπιδικάζεται, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐν ἴσῃ κακῆς αἰτίας, κρείττων ἡ θέσις τοῦ διακατέχοντος (νομ. 3 Πανδ. *de cond. ob turp. vel inj. caus.* (12, 5)—νομ. 128 Πανδ. *de reg. juris.* (50, 17).

Ἀπόφ. τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 391).

§ 20. Συγχωρεῖται ἡ ἐκνίκησις κτήματος ἰδιώτου συναλλαξαμένου μὲ τὸ Δημόσιον; Ὅρα τὰς ἐν τῷ Εὑρ. λέξεις *Βυζαντινὸν δίκαιον* § 6.—*Ἀγοραπωλησία* §§ 73, 74.

§ 21. Ὁ πωλητὴς κτήματος ἐνέχεται διὰ τὴν ἀφαίρεσιν αὐτοῦ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ ἀγοραστοῦ τὴν γενομένην κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως;

Ὅρα τὴν νομολ. ἐν τῇ λέξει Ἀγοραπωλησία § 76 γ'.

§ 22. Ἡ περὶ ἐγγυοδοσίας ἔνστασις δὲν εἶναι ἔνστασις κατὰ τῆς περὶ διεκδικήσεως ἀγωγῆς, ἀλλὰ νέα ἀξίωσις κατὰ τοῦ ἐνάγοντος, ἥτις, γενομένης ἐφέσεως, εἶναι ἀπαράδεκτος (745—749 πολιτ. δικονομ.).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἐγγυοδοσίας αἴτησις δὲν εἶναι ἔνστασις κατὰ τῆς περὶ διεκδικήσεως ἀγωγῆς, ἀποῤῥιφθείσης τῆς περὶ ἐπισχέσεως τῶν ἐπιδίκων κτημάτων αἰτήσεως, ἀλλὰ νέα ἀξίωσις κατὰ τοῦ ἐνάγοντος· ὅθεν τὸ ἀνεκκλήτως δικάσαν δικαστήριον, ἀποῤῥίψαν αὐτὴν ὡς μὴ γενομένην πρωτοδίκως, οὐδένα νόμον παρεβίασεν (ἄρθρ. 745—747 τῆς πολιτικῆς δικονομίας), ἄλλως δὲ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1849 ἐγγράφου ἀνακοπῆς τοῦ Τ. ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, οὗτος ἐζήτησε νὰ τῷ δώσωσιν ὁ Ι. Κ. καὶ οἱ ὁμόδικοι αὐτοῦ ἐγγύησιν πρὸ τῆς εἰς αὐτοὺς πληρωμῆς τοῦ ἡμίσεως τοῦ τιμήματος τῶν ἐπιδίκων κτημάτων, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν γενῇ δεκτὴ ἡ προκειμένη ἀγωγὴ ὡς

προσωπικὴ περὶ πληρωμῆς τοῦ εἰρημένου τιμήματος ἀγωγή· ὥστε ἡ περὶ ἐγγυοδοσίας πρότασις δὲν ἀντετάχθη κατὰ τῆς διεκδικήσεως αὐτουσίου τοῦ ἡμίσεως τῶν ἐπιδίκων κτημάτων· ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τὴν περὶ διεκδικήσεως ταύτην ἀγωγὴν παραδεχθεῖσα δὲν εἶχε κἂν ἀνάγκην νὰ αἰτιολογήσῃ τὴν ἀπόρριψιν αἰτήσεως προταθείσης κατὰ τῆς περὶ πληρωμῆς τοῦ ἡμίσεως τιμήματος τῶν ἐπιδίκων κτημάτων προτάσεως, τὴν ὁποίαν δὲν ἀπεδέχθη. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 91 τοῦ 1850.

Προσθῆκαι τινές.

§ 23. Ὁ *Tropl.* εἰς τὸ ἀξιόλογον σύγγραμμά του *de la vente* λαλεῖ καὶ περὶ τῶν ἑπομένων ἀντικειμένων, πρὸς λύσιν τῶν ὁποίων ὁ ἀναγνώστης δύναται νὰ παρατηρήσῃ τοὺς §§, εἰς οὓς γίνεται παραπομπή (1).

Garantie. *La garantie en matière de partage ne ressemble pas à la garantie en matière de vente,* **11.** — *Le vendeur doit garantie et ne peut évincer,* **236** *et* **238.** — *De la clause* s a n s g a r a n t i e *de* m e s u r e, **341.** — *De la clause: Je vous vends tel domaine, contenant tant d'arpents, ou* e n v i r o n, **340.** — *Des effets de la garantie de contenance. Distinctions,* **329** *à* **356.** — *Définition du mot* G a r a n t i e *et son étymologie,* **410, 466.** — Garantie *du droit et de fait,* **411.** — *Dans quels contrats il y a lieu à garantie,* **414.** — *Dans quel cas il y a lieu à garantie,* **415** *et suiv.* — *Il faut que l'éviction procède d'une cause antérieure à la vente ou contemporaine,* **416.** — *Mais la garantie n'a pas lieu si l'acheteur a acheté à ses risques,* **417.** — *Ou bien lorsque la cause d'éviction lui a été déclarée,* **418, 427, 426, 428, 554.** — *Ou même si, sans avoir été déclarée, elle a été connue de l'acheteur,* **418.** — *Modification à ce dernier point en ce qui concerne l'hypothèque,* **418.** — *Autre cas, où la garantie n'est pas due,* **419, 420.** — *Elle n'est pas due si elle a lieu par la faute ou le fait de de l'acheteur,* **421.** — *Mais elle est due, si la cause de l'éviction, quoique postérieure au contrat, vient du*

---

(1) Ὅρα καὶ τὸ Εὑρ. τοῦ Ῥολλ. λέξει bail, ἀρ. 360—366, 376 ἐπ.

ΕΚΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΑ.

Εἰς τὴν διανομὴν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος ὁ ἐπισπεύδων δανειστὴς δὲν χρεωστεῖ νὰ κάμῃ καὶ δευτέραν πρόσκλησιν εἰς τοὺς ἐνυποθήκους δανειστάς.
'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 34 τοῦ 1836.
Ὅρα τὴν λέξ. Ἐ κ τ έ λ ε σ ι ς κατωτ. ἐν ὑποσημ..

ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΟΝ.

Ὅρα α) τὴν λέξ. Ἀ π ό δ ε ι ξ ι ς (Εὑρετ. τόμ. 2 σελ. 87 ἐπ.).—β) τὴν λέξιν Ἔ γ γ ρ α φ α (Εὑρετ. τόμ. 6 σελ. 390 ἐπ.).—γ) τὴν λέξιν Μ ά ρ τ υ ρ ε ς.

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ (διοικητικῶν ἀποφάσεων) (1).

Τὰ τακτικὰ δικαστήρια δύνανται νὰ ἐξετάσωσι ζητήματα ἀναφυόμενα περὶ τὴν ἀπὸ διοικητικὰς ἀρχὰς ἐνεργουμένην ἐκτέλεσιν;

Ἰδοὺ ὅσα ἡ νομολογία καθιέρωσεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

§ 1. Ἀπαιτεῖται ἡ εἰς τὸν ὀφειλέτην τοῦ δημοσίου κοινοποίησις τῆς ἀναφορᾶς, δι' ἧς ὁ διοικητικὸς ταμίας ζητεῖ ἀπὸ τὰ δικαστήρια τὴν ἄδειαν τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῆς ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου: ὄχι, κατὰ τὴν ἀπόφασιν 142 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 168).

§ 2. Τὸ δημόσιον δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν κατάσχεσιν τῶν ἀκινήτων κτημάτων τῶν μισθωτῶν δημοσίων κτημάτων ἕνεκα τῆς καθυστερήσεως τοῦ χρέους των, χωρὶς νὰ προκαλέσῃ ἀπόφασιν; ναί· (ὅρα τὴν νομολ. εἰς τὴν σελ. 390 τῆς λέξεως *ἀρμ. πολιτ. ἐν γένει*—Εὑρ. τόμ. 4).

§ 3. Ὅταν πρόκηται περὶ διαφορᾶς ἀναγομένης εἰς μίσθωσιν κτήματος τοῦ δημοσίου, τὸ δημόσιον ὀφείλει νὰ κινήσῃ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ἀγωγήν, διότι τὰ διατάγματα τῆς 7 Φεβρ. 1835 καὶ 20 Ἰουλίου 1838 ἀφορῶσι τὰς πρὸς τὸ δημόσιον καθυστερήσεις ἐκ τῶν φορολογικῶν εἰσοδημάτων ἢ ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τοιούτων φόρων, καὶ οὐχὶ ἐν γένει ὅσα καθυστεροῦνται ἐξ ἄλλων αἰτιῶν.

---

(1) Περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν διοικητικῶν πράξεων ὅρα α) τὴν λ. Ἔ γ γ ρ α φ α δ ι ο ι κ η τ ι κ ὰ (Εὑρετ. τόμ. 5 σελ. 398).—β) δ ι ο ι κ η τ ι κ ὴ ἁ ρ μ ο δ ι ό τ η ς § 13. (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 298).—γ) τὴν λέξιν Ἑ ρ μ η ν ε ί α.

— Ἐκτέλεσις ἀποφάσεων κατὰ δήμων περὶ φθορᾶς ξένης ἰδιοκτησίας (ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 294).

— Πλειστηριασμὸς πρὸς ἀπότισιν ἐράνου· (αὐτ. § 295).

(Ὅρα τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν εἰς τὸν § 176 τῆς λέξεως *ἁρμοδ. πολιτική.*—Εὑρετ. τόμ. 4).

§ 4. Τὰ τακτικὰ δικαστήρια δὲν δύνανται νὰ ἐπιληφθῶσιν ἀντικειμένων ἀφορώντων κατασχέσεις ἐνεργουμένας ὑπὸ οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου ἐπὶ κινητῶν πραγμάτων τῶν ὀφειλετῶν. (Ὅρα τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν εἰς τὸν § 179 τῆς λέξεως *ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει.* Εὑρετ. τόμ. 4).

§ 5. Ὁ πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλέτης δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἔκκλησιν εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια διὰ τὰ βίαια μέτρα, τὰ ὁποῖα λαμβάνονται κατ' αὐτοῦ ἀπὸ τοὺς ἁρμοδίους διοικητικοὺς καὶ οἰκονομικοὺς ὑπαλλήλους, ἐκτὸς μόνον ὁσάκις πρόκηται (1) περὶ ἐκποιήσεως ἀκινήτου κτήματος. (Ὅρα τὴν νομολογίαν εἰς τὸν § 34 τῆς λέξεως *Δημόσιον.*—Εὑρετ. τόμ. 5 σελ. 737).

— Ὁ πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλέτης δύναται νὰ ἐκκαλέσῃ τὰς δυνάμει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 7 (19) Ἰαν. 1835 διατάγματος πρὸς πώλησιν τῶν ἀκινήτων κτημάτων ἐκδιδομένας ἀποφάσεις; Ναί, κατὰ τὴν ἀπόφασιν 72 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, καταχωρηθεῖσαν εἰς τὴν σελ. 205 τῆς λέξεως *ἁρμοδ. πολιτική.* (Εὑρετ. τόμ. 4).

§ 6. Προκειμένου λόγου περὶ διαφορᾶς, ἥτις συνίσταται εἰς ἀπαίτησιν ἀναστολῆς ἐκτελέσεως διοικητικῆς ἀποφάσεως ἀφορώσης ἐκπλήρωσιν συναλλάγματος (διὰ τῆς ἑρμηνείας αὐτοῦ) περιέχοντος ὅρους τινὰς περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν ἀπαιτουμένων κατὰ τῶν φορολογουμένων ἐγκτητικῶν φόρων, εἶναι ἁρμόδια τὰ τακτικὰ δικαστήρια; Ὄχι, διότι

Αἱ τοιαῦται διαφοραὶ ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς διοικητικὰ ἀντικείμενα, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ περὶ συστάσεως διοικητικῶν δικαστηρίων νόμου τῆς 9 Ἰουλίου 1838, ὅπερ δὲν ἐννοεῖ μόνον τὰς ἀμέσους ἐκ τῆς φορολογίας ἀναφυομένας διενέξεις, ἀλλὰ καὶ τὰς προκυπτούσας ἀπὸ τὰ συναλλάγματα μεταξὺ ἐνοικιαστῶν, ὑπενοικιαστῶν κ.τ.λ. ἀντικείμενον ἔχοντα τοὺς ἐγκτητικοὺς φόρους· τοῦτο δὲ ἐξηγεῖται σαφέστερον ἀπὸ τὴν ἐξαίρεσιν τὴν περιεχομένην εἰς τὸν § 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 7 (19) Μαΐου 1837 διατάγματος περὶ ἁρμοδιότητος τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ὡς πρὸς τὰς ἀμφισβητουμένας ὑποθέσεις, ἡ ὁποία ἀφαιρεῖ τὰς προκυπτούσας διενέξεις περὶ ἑρμηνείας διοικητικῶν συναλλαγμάτων ἀφορώντων τοὺς φόρους. Τὸ δὲ ἄρθρον 13 τοῦ περὶ καταδιώξεως

---

(1) Ὅρα σελ. 180, 201 καὶ 391 τοῦ 4 τόμου τοῦ Εὑρετ.—Πρβ. Ledru Rollin, v° comp. administrative § 500 καὶ ἑπ.—καὶ λ. emprisonnement § 250.

τῶν καθυστερούντων διατάγματος τῆς 7 (19) Φεβρ. 1835 ἐξομοιοῖ ὡς πρὸς τοῦτο τοὺς ἐνοικιαστὰς μὲ τὸ δημόσιον· καὶ τῳόντι εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς ἔπρεπε ν' ἀφεθῇ ἡ διάλυσις τῶν ὡς πρὸς τοὺς φόρους διενέξεων, διὰ νὰ μὴ παρεμβάλωνται δυσκολίαι εἰς τὴν εἴσπραξιν (1).

'Απόφ. 130 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2980).

§ 7. Ὁ ἀπὸ 7 Φεβρ. 1835 νόμος ἐφαρμόζεται οὐ μόνον εἰς τὰς καθυστερήσεις τῶν φόρων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς καθυστερήσεις παντὸς εἰσοδήματος τοῦ κράτους· ἄρα περιλαμβάνει καὶ τὰ ὀφειλόμενα ἐξ ἐνοικιάσεως μοναστηριακῶν κτημάτων, διότι καὶ ταῦτα ὑπάγονται εἰς τὴν ἐν γένει κατηγορίαν τῶν τοῦ κράτους εἰσοδημάτων, χρησιμεύοντα εἰς τὰς ἀνάγκας δύο οὐσιωδῶν κλάδων τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας· ὅθεν τὰ τακτικὰ δικαστήρια δὲν παρεμβαίνουσιν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν βιαίων μέτρων, τὰ ὁποῖα τὸ δημόσιον λαμβάνει πρὸς εἴσπραξιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος χρεῶν, εἰμὴ καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐκποίησιν τῆς ἀκινήτου τῶν ὀφειλετῶν περιουσίας· ὥςτε ἂν κατεσχέθησαν καρποί, τὰ ἁρμόδια δικαστήρια δὲν ἐπεμβαίνουσι, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἐγένετο ἐπ' αὐτῶν εἰσέτι ἠρτημένων εἰς τὰ δένδρα, καθότι δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ κατάσχεσις αὕτη, εἰμὴ ὡς ἐπὶ κινητῶν γενομένη. (*Duranton* τόμ. 4. *n*^{o}. 30. — *Carré* ἐν ἀρχῇ τοῦ ἄρθρ. 625 τῆς πολιτ. γ. δ.—ἄρθρ. 915 τῆς πολιτ. δικονομίας). Δὲν ἀπαιτεῖται λοιπὸν ἡ τήρησις τῶν περὶ κατασχέσεως ἀκινήτων διαγεγραμμένων διατυπώσεων.

'Απόφ. 6822 τοῦ 1850 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 8. Οἱ διοικητικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ διατάττωσι κράτησιν διὰ τὰ πρὸς τὸ δημόσιον χρέη τὰ προερχόμενα ἀπὸ τὰς ὁποίας ὁ καταδιωκόμενος ἔκαμε δημοσίων φόρων εἰσπράξεις, τὰ δὲ τακτικὰ δικας. δὲν δύνανται νὰ ἐπέμβωσιν. (Ὅρα τὴν νομολ. εἰς τὴν σελ. 481 τῆς λέξεως *ἁρμοδιότης πολιτικὴ ἐν γένει* Εὑρετ. τόμ. 4).

§ 9. Τὰ τακτικὰ δικαστήρια δύνανται νὰ ἐξετάσωσιν, ἂν πρέπῃ ν' ἀποφυλακισθῇ ὁ διὰ χρέος πρὸς τὸ δημόσιον κρατηθεὶς διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν κατεβλήθησαν τὰ πρὸς διατροφήν του;

Τὰ τακτικὰ δικαστήρια δύνανται νὰ διατάξωσι τὴν ἀπόλυσιν

---

(1) Κατά τινα ἄλλην ἀπόφασιν (§ 175 τῆς λέξεως Ἁρμοδ. πολιτική) αἱ μεταξὺ ἐνοικιαστῶν καὶ ὑπενοικιαστῶν συμφωνίαι, ὡς καὶ αἱ περὶ τῆς ἑρμηνείας αὐτῶν ἔριδες, ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια.

τοῦ ἔχοντος συμπληρωμένον τὸ 70 ἔτος τῆς ἡλικίας του, οὗτινος τὴν προσωπικὴν κράτησιν ἐνήργησε τὸ δημόσιον;

Περὶ τῶν ζητημάτων τούτων ἰδοὺ πῶς ἐξεφράσθη τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

« Ἐπειδὴ τὰ κατὰ τῶν ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου λαμβανόμενα βίαια μέτρα, τῆς κατασχέσεως τῶν κινητῶν καὶ τῆς προσωπικῆς κρατήσεως, ἐνεργεῖ μὲν καὶ διευθύνει, κατὰ τὸ ἄρθρον 6 καὶ 7 τοῦ ἀπὸ 7 Φεβρουαρ. 1835 Β. Διατάγματος περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων, ὁ ἔπαρχος, τῇ αἰτήσει τοῦ δημοσίου εἰσπράκτορος, ἀλλ' ἡ ἐνέργεια αὐτοῦ εἶναι κατὰ τοσοῦτον μόνον καθαρῶς διοικητικὴ πρᾶξις, ἐξηρημένη τῆς δικαστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ ἐπικρίσεως, καθόσον ἀφορᾷ τὴν νόμιμον τοῦ βιαίου μέτρου αἰτίαν καὶ τὴν ἀπόφασιν περὶ αὐτοῦ, ὄχι ὅμως καὶ εἰς τὰς διατυπώσεις τὰς κατὰ τὴν πραγματοποίησιν αὐτοῦ παραφυλαττομένας, διότι αὗται ἀναφερόμεναι εἰς δικονομικὰ πράγματα καὶ ἐν μέρει μὲν ὑπὸ τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐν μέρει δὲ ὑπὸ τοῦ ἄνω μνησθέντος Διατάγματος κανονιζόμεναι, εἶναι πλέον τοῦ κοινοῦ δικαίου ἀντικείμενα καὶ ὑπάγονται εἰς τὸν κύκλον τῆς ἁρμοδιότητος τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· δὲν ἀντίκειται δ' εἰς ταῦτα τὸ ἄρθρον 11 τοῦ διαληφθέντος Διατάγματος, ἀλλὰ μᾶλλον εἶναι σύμφωνον μὲ αὐτά, καθότι κατ' αὐτὸ δὲν συγχωρεῖται νὰ παραπονεθῇ ὁ ἰδιώτης ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων διὰ τὰ βίαια μέτρα κατ' αὐτοῦ, παρὰ τοῦ Δημοσίου ληφθέντα, ἤγουν δὲν δύναται νὰ παραποιηθῇ *ὅτι ἐλήφθησαν* βίαια μέτρα κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν ἀποκλείει ἀπὸ τὴν εἰς τὰ δικαστήρια προσαγωγήν, στηριζομένην ὄχι πλέον εἰς τὸν λόγον ὅτι κακῶς ἐλήφθησαν κατ' αὐτοῦ βίαια μέτρα, ἀλλ' εἰς τὸν λόγον ὅτι κακῶς καὶ παρατύπως ἐλήφθησαν, δηλ. δὲν ἐνηργήθησαν αἱ νόμιμοι διατυπώσεις κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν· προσέτι δὲ ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης εἶναι καὶ τῶν Γάλλων οἱ συγγραφεῖς καὶ ἡ νομολογία, ἐνῷ καὶ παρ' αὐτοῖς αἱ ἀναγκαστικαὶ τοῦ Δημοσίου ἐκτελέσεις γίνονται διὰ τῆς διοικητικῆς ὁδοῦ, καὶ ἀνάλογον τῷ ἄρθρῳ 11 τοῦ ἡμετέρου Διατάγματος διάταξιν ἔχουσι τὴν ἐν τῷ 7 ἄρθρῳ τοῦ νόμου τῆς 22 Δεκεμβρ. 1789, καθ' ἣν περὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοσίων προσόδων δὲν πρέπει νὰ παρεμποδίζηται ὑπὸ τῶν δικαστηρίων αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ (παραβ. *Foucart droit public et administratif* τόμ. *II*. ἀριθ. 857, 903, 1091.—*Ledru Rollin v. Compet. administr.* ἀριθ. 266, 499, 477)· ἄρα ἡ ἔνστασις τῆς ἀναρμοδιότητος τῶν τακτικῶν δικαστηρίων δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ τὰ Διατάγματα περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων,

ἀποτελοῦντα, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου αὐτῶν ἐξάγεται, ἐξαιρετικὴν καὶ πλήρη νομοθεσίαν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἀναπληρούμενα ὑπὸ τῆς πολιτ. δικονομίας, διότι καὶ διαφωνοῦσιν αὐτῇ κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος, καί, ὅπου συγχωροῦσι τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων αὐτῆς, ῥητῶς εἰς αὐτὴν παραπέμπουσιν (ἄρθρον 5 καὶ 6 τοῦ ἀπὸ 7 Φεβρουαρ. 1835.—ἄρθρ. 7 τοῦ ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1837.—ἄρθρ. 4, 7 καὶ 8 τοῦ ἀπὸ 23 Ἰουνίου 1838)· ὅθεν μὴ ὑποβαλλομένου, κατὰ τὰ διατάγματα ταῦτα, τοῦ Δημοσίου εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ διατρέφειν τοὺς πολιτικῶς κρατουμένους ὀφειλέτας του, καὶ μὴ δυναμένου, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, νὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ περὶ τούτου διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας. (Ἴδε καὶ *Ledru Rollin v. emprisonnement*, ἄρθρ. 250) δὲν εἶναι βάσιμος ἡ περὶ ἀποφυλακίσεως αἴτησις τοῦ ἐφεσιβλήτου, στηριζομένη εἰς τὸν λόγον ὅτι τὸ Δημόσιον δὲν προκατέβαλε τὴν πρὸς διατροφήν του δαπάνην· ἄρα ἐσφαλμένως ἀπεφάσισε περὶ τούτου ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, μὴ ἀποῤῥίψασα τὴν αἴτησιν ταύτην· ἑπομένως εἶναι βάσιμος ἡ ἐπ' αὐτῆς ἔφεσις τοῦ Δημοσίου.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 6825 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

Ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος ἐξεφράσθη οὕτως.

« Ἐπειδὴ τὰ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάγματα, προσδιορίζοντα τὰ ἀναγκαστικὰ μέτρα πρὸς εἴσπραξιν τῶν εἰς τὸ δημόσιον ὀφειλομένων, καθ' ἃς περιπτώσεις ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, παραπέμπουν ῥητῶς εἰς αὐτάς· ἐκ τούτου δὲ γίνεται δῆλον, ὅτι αἱ περὶ ἀναγκαστικῶν μέτρων διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐφαρμόζονται ἐν γένει ἐπὶ τῆς διοικητικῆς καταδιώξεως διὰ τὰ καθυστεροῦντα πρὸς τὸ δημόσιον χρέη· ἄρα οὔτε αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1,010 καὶ 1,011 τῆς αὐτῆς δικονομίας, κατὰ τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται προκαταβολὴ διὰ τὴν διατροφὴν τῶν φυλακιζομένων, καθότι ναὶ μὲν τὸ δημόσιον εἶναι ὑπόχρεων νὰ χορηγῇ διατροφὴν εἰς τοὺς κρατουμένους διὰ καθυστεροῦντα, διότι ἡ ὑποχρέωσις αὕτη ὑπαγορεύεται ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ χορηγηθῶσι τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως εἰς ἄνθρωπον, ὅστις, προσωποκρατούμενος, δὲν δύναται νὰ προσπορισθῇ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ δὲν ὑποχρεοῦται εἰς προκαταβολὴν κατὰ τὰ μνησθέντα ἄρθρα 1,010 καὶ 1,011 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὡς δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τοιαύτην προκαταβολὴν καὶ διὰ τοὺς ἐν γένει κατὰ τὴν ποινικὴν δικαιοσύνην φυλακιζομένους, τοὺς ὁποίους ὅμως διατρέφει· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον ὄχι μὲν ὀρθῶς διὰ τῆς προσβαλλομένης

ἀποφάσεώς του σκέπτεται ὅτι τὸ δημόσιον δὲν εἶναι ὑπόχρεων νὰ διατρέφῃ τὸν ὑπ' αὐτοῦ κρατούμενον Δ. Σ., ὀρθῶς ὅμως παρεδέχθη ὅτι δὲν ὑπεχρεοῦτο καὶ εἰς προκαταβολὴν, καὶ ἀπέῤῥιψε τὴν περὶ ἀποφυλακίσεως αἴτησιν τοῦ αὐτοῦ Δ. Σ., ὡς στηριζομένην εἰς τοῦτον τὸν λόγον τῆς μὴ προκαταβολῆς.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 133 τοῦ 1850.

§ 10. Αἱ κατὰ τῶν δήμων περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκα φθορᾶς ξένης ἰδιοκτησίας κλ. ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ οὐδεμία δικαστικὴ ἐπέμβασις συγχωρεῖται. (ἀπόφ. 'Αρείου Πάγου 182 τοῦ 1849. — Ὅρα τὴν λέξιν Δῆμος, παράγρ. 10).

§ 11. Ὁ ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς ἐνεργηθεὶς πλειστηριασμὸς πρὸς ἀπότισιν ἐράνου νομίμως κανονισθέντος δὲν δύναται ν' ἀκυρωθῇ διὰ πράξεως διοικητικῆς.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 94 τοῦ 1849, ἣν ἀνωτ. σελ. 295.

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ (*exécution provisoire*) (1).

§ 1. Προσωρινὴ ἐκτέλεσις δὲν ἐπιτρέπεται, ὅταν ἐξ ὅλης τῆς

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. 'Ανακοπὴ (τόμ. 1 σελ. 167 ἐπ.—194 ἐπ.).—'Απόφασις ἐρήμην (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 159 ἐπ.).—Ἔγγραφα (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 345—399).—'Αλληλεγγυότης.—Ἔφεσις.

— Ποῖα τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφέσεως κατὰ τῶν περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεων; ὅρα Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 94 ἐπ.). (§ 120 ἐπ.). — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 122 ἐπ.

ημ. Α'. Σημειώσεις ἐκ τοῦ Εὑρ. τοῦ 'Ρολλίνου (λ. exécution provisoire), ἁπλῶς τὰ ζητήματα ὑποδεικνύουσαι.

Προσωρινὴ ἐκτέλεσις πρέπει νὰ ζητηθῇ· αὐτεπαγγέλτως δὲν διατάττεται· αὐτ. ἀρ. 15.

'Εν πάσῃ δὲ στάσει τῆς δίκης; αὐτ. 18.

Δὲν ἀπαγγέλλεται δὲ, ἂν ὁ ἐναγόμενος δικάζηται ἐρήμην, καὶ ἡ αἴτησις δὲν τῷ ἐκοινοποιήθη· αὐτ. 20.

Δύναταί τις νὰ παραιτηθῇ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν; αὐτ. 21 (α).

Κατὰ τὴν ἀνακοπὴν, ἀλλ' ἀνακοπὴν μὴ ἄκυρον, δύναται νὰ τὴν ζητήσῃ; αὐτ. 22 ἐπ.

(α) Ὅρα Εὑρετ. τόμ. 3 σελ. 117, 135, 136, 218 (§ 12),

ἀγωγῆς δὲν παρίστανται καθαρῶς αἱ περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 186 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀποφ. 2544 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4989).

§ 2. Εἰς τὰς δίκας, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσι διάλυσιν μισθώσεως, δὲν συγχωρεῖται προσωρινὴ ἐκτέλεσις, διότι ἡ περίπτωσις αὕτη δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ ἄρθρον 186 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 5582 τῆς 20 Ἀπριλίου 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 3. Προσωρινὴ ἐκτέλεσις διατάττεται, ὅταν ἡ δίκη περιστρέφηται εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ μεταξὺ τῶν μερῶν λαβόντος χώραν συμβιβασμοῦ (1).

Ἀπόφ. τῆς 1 Ὀκτωβρ. 1840 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2268).

§ 4. Δύναται τὸ πρωτοδικεῖον νὰ διατάξῃ, διὰ μεταγενεστέρας

Ἂν τὸ δικας. ἠρνήθη τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν διὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως; αὐτ. 24.

Ἂν μετὰ τὴν ἀνακοπὴν ἐπέλθῃ ἀπόφασις, ἀποῤῥίπτουσα αὐτὴν ὡς ἀπαράδεκτον ἢ ἀνυπόστατον, εἶναι περιττὴ νέα περὶ προσωρινῆς ἐκτελέσεως διάταξις· αὐτ. 26.

Ἐν Γαλλίᾳ θεωροῦν ὡς δυνάμει τοῦ νόμου ἐκτελουμένας προσωρινῶς τὰς ἀποφάσεις περὶ τῶν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀταξιῶν·—περὶ τῶν κατὰ μαρτύρων χρημ. ποινῶν· — περὶ ἐξαιρέσεων τῶν πραγματογνωμόνων· —ὡς καὶ τὰς πράξεις τῶν εἰσηγητῶν· αὐτ. 29.

Πότε ὑπάρχει δημόσιον ἔγγραφον; αὐτ. 36 ἐπ.

Διανομή· Κληρονομία· (αὐτ. 39, 40).

Προγενεστέρα ἀπόφασις· (αὐτ. 41—43).

Πίναξ κατατάξεως· (αὐτ. 45).

Διαθήκη· (αὐτ. 47—49).

Ἀλλοδαπῶν ἀρχῶν ἔγγραφα· (αὐτ. 52).

Ἂν φιλονεικῆται τὸ ἐπίσημον ἔγγραφον; ἡ διαθήκη; (αὐτ. 69—78).

Τρίτου ἀνακοπή· (αὐτ. 79 ἐπ.).

Κατὰ τρίτων διατάσσεται ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις; (αὐτ. 84, 127).

Προθεσμίαι πρὸς ἐκτέλεσιν· (αὐτ. 85).

Ἀναγνώρισις ἰδιωτικῶν ἐγγράφων· (αὐτ. 94 ἐπ.).

Ἐφέται διατάττουν τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν; (αὐτ. 145 ἐπ.).

Ποῖον δικας. δικάζει τὰς δυσχερείας, αἵτινες ἀνεφύησαν ἐκ τῆς περὶ προσωρινῆς ἐκτελέσεως διατάξεως; (αὐτ. 147).

Οἱ ἐφέται ἀναστέλλουν, καὶ πότε, τὰς προς. ἐκτελ.; (αὐτ. 157 ἐπ.).

Ζητεῖται ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν; (αὐτ. 178).

Ἂν ὁ ἐφεσείων δικάζηται ἐρήμην; (αὐτ. 179, 180).

Ἐμπορικαὶ ὑποθέσεις· (αὐτ. 184—192 ἐπ.).

Εἰρηνοδικεῖα· (αὐτ. 231 ἐπ.).

(1) Ὅρα ἐν τῷ Εὑρ. τὴν λ. Ἑρμηνεία.

ἀποφάσεως, τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν τῆς προεκδοθείσης ὁριστικῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ; Ὄχι.

Ἀπόφ. 209 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξ. Ἀ π ό φ α σ ι ς § 175 (Εὑρ. τόμ. γ' σελ. 129).

§ 5. Δύναται νὰ διαταχθῇ προσωρινὴ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων δυνάμει ἰδιωτικῶν ἐγγράφων μὴ ἀμφισβητηθέντων παρὰ τῶν διαδίκων (1);

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 186 ἐδάφιον 2 καὶ 187, προσωρινὴ ἐκτέλεσις, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, διατάττεται, κατ' αἴτησιν τῶν διαδίκων, πάντοτε, ἄνευ ἐγγυήσεως, ἐπὶ ἐγγράφων ἰδιωτικῶν δικαστικῶς ἀνεγνωρισμένων, ἐκτὸς ὡς πρὸς τὰ δικαστικὰ ἔξοδα.

Ἐπειδὴ ἔγγραφον, τοῦ ὁποίου ἡ ὑπογραφὴ δὲν ἀρνεῖται παρ' ἐκείνου, καθ' οὗ προσάγεται ἐπὶ δικαστηρίου, θεωρεῖται, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 437 τῆ πολιτ. δικονομίας, ὡς ἀνεγνωρισμένον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου οἱ ἐκκαλοῦντες δὲν ἠρνήθησαν ποσῶς τὴν ἐν τῇ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1820 ὁμολογίᾳ διαλαμβανομένην ὑπογραφήν των, ὅταν ἡ ὁμολογία αὕτη προσήχθη κατ' αὐτῶν ἐπὶ ἀκροατηρίου τῶν πρωτοδικῶν. »

Ἀπόφ. 234 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2009).

§ 6. Δύναται νὰ κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἀπόφασις ςηριζομένη εἰς δημόσια ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα δὲν προσβάλλονται ὡς πλαστά, ἢ εἰς ἰδιωτικά, τῶν ὁποίων μόνον τὸ περιεχόμενον ἀμφισβητεῖται;

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 186 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, προσωρινὴ ἐκτέλεσις, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν ἢ ἔκκλησιν προθεσμίας, διατάττεται, κατ' αἴτησιν τῶν διαδίκων, πάντοτε ἄνευ ἐγγυήσεως ἐπί τε τῶν ἀναμφισβητήτων δημοσίων ἐγγράφων καὶ τῶν ἐπὶ δικαστηρίου ἀνεγνωρισμένων ἰδιωτικῶν ἐγγράφων καὶ ἐπὶ τελεσιδίκων ἀποφάσεων.

---

(1) Τὸ ἄρθρον 186 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, διατάσσον τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν ἐπὶ δημοσίων ἀναμφισβητήτων ἐγγράφων, ἐννοεῖ ἔγγραφα ῥυθμίζοντα τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα τῶν διαδίκων· δὲν διατάττεται δὲ προσωρινὴ ἐκτέλεσις, ὅταν τὸ ἔγγραφον ἀφορᾷ ὑποχρεώσεις ἢ δικαιώματα πρὸς ἄλλο πρόσωπον.

Ἀπόφ. 33 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4808).

— Ὅταν τὸ δικαστήριον ἀποῤῥίψῃ τὴν ἔφεσιν ὡς ἐκπρόθεσμον, δύναται νὰ διατάξῃ τὴν πρόσωρινὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεώς του, διότι ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ τῇ ἐνστάσει τοῦ ἐκπροθέσμου στηρίζεται εἰς δημόσιον ἔγγραφον, ἤγουν εἰς τὸ ἐπιδοτήριον τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. τῆς 26 Ἰουλ. 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, (Νομ. σελ. 2164).

Ἐπειδὴ ὡς ἀναμφισβήτητα πρέπει νὰ θεωρῶνται ἐνταῦθα τὰ δημόσια ἔγγραφα, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ὁσάκις ἁπλῶς δὲν προσβάλλωνται διὰ πλαστογραφίαν, ἢ νόθευσιν ἢ μεταβολὴν τοῦ συναλλάγματος, ἂν καὶ ἄλλως προσβάλλωνται τυχὸν ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ περιεχομένου αὐτῶν· α') διότι τότε εἶναι καὶ ἐκτελεστέα, ἐν τοσούτῳ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 403 τῆς πολτ. δικονομ. καὶ β') διότι, ἀφοῦ τὸ εἰρημένον ἄρθρον 186, 2, τὸ ὁποῖον ἀναφέρει τὸ ἐπίθετον τοῦ *ἀναμφισβητήτου* μόνον εἰς τὰ δημόσια ἔγγραφα, ἀπονέμει ἑπομένως τὴν ἰσχὺν τῆς προσωρινῆς ἐκτελέσεως εἰς ἔγγραφα ἰδιωτικὰ ἁπλῶς ἀνεγνωρισμένα ἐπὶ δικαστηρίου, ὅπερ ἐστὶν ἀναμφισβήτητα ἁπλῶς κατὰ τὴν γνησιότητά των, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπολαμβάνοντα τὴν αὐτῶν ἀποδεικτικὴν δύναμιν, ὡς καὶ τὰ δημόσια ἔγγραφα (ἄρθρον 412), ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον τὸ νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι ἡ αὐτὴ ἰσχὺς τῆς προσωρινῆς ἐκτελέσεως ἀρνεῖται ὅμως, χάριν τοῦ ἐπιθέτου *ἀναμφισβητήτως*, εἰς τὰ δημόσια ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ὡσαύτως εἶναι μὲν ἀναμφισβήτητα ὡς πρὸς τὴν γνησιότητα, προσβάλλονται δὲ μόνον ὡς πρὸς τὸ ἀληθὲς τοῦ περιεχομένου των, ἐνῷ ἡ τελευταία περίςασις αὕτη, ἐὰν συμβῇ ὡς πρὸς ἰδιωτικὸν ἔγγραφον, δὲν ἔχει, κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον, ὡς εἴρηται, ἐπιῤῥοὴν πρὸς ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεώς των.» — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 363 ἐπ. — Ὅρα ἀπόφ. 7567 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ἀπόφ. 123 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3370).

§ 7. Κατὰ τὸ 186 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας ἐπὶ ἰδιωτικῶν ἐγγράφων διατάττεται ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, ὅταν ταῦτα ἐπὶ δικαστηρίου ἀναγνωρισθῶσιν· ἑπομένως δὲν διατάττεται ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις, ὅταν ὁ καθ' οὗ προσάγωνται ἐδικάσθη ἐρήμην.

Ἀπόφ. 113 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομ. σελ. 2966).

§ 8. Εἰς τὰς ἐφέσεις τῶν ἀποφάσεων τῶν εἰρηνοδικῶν ἐφαρμόζονται τὰ ἄρθρα 740—766 τῆς πολιτ. δικονομίας· ἑπομένως δύναται νὰ ἀνασταλῇ ἡ διαταχθεῖσα προσωρινὴ ἐκτέλεσις τῆς εἰρηνοδικιακῆς ἀποφάσεως (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 35 τοῦ 1842.

§ 9. Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς προσωρινῶς ἐκτελεστέας ἀποφάσεως εἶναι παραδεκτὴ ἡ περὶ προσωρινῆς ἀναστολῆς αἴτησις τῆς ἤδη ἐκτελεσθείσης ταύτης ἀποφάσεως;

(1) Ὅρα Εὐρετ, τόμ, γ' σελ. 169 § 14.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ σκοπὸς τῶν ἄρθρ. 765 καὶ 766 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ τῶν ὁποίων ὁρίζεται ὅτι, ὁσάκις τὸ πρωτοδικεῖον διέταξε παρανόμως προσωρινὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεώς του, δύναται ὁ ἐκκαλῶν νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναστολὴν τῆς διαταχθείσης ἐκτελέσεως, διὰ παρεμπιπτούσης αἰτήσεως, πρὸ τῆς κυρίας δίκης, εἶναι τὸ νὰ δίδωσιν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα τὸ μέσον τοῦ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ χρόνου, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ παρέλθῃ μέχρι τῆς ὡριμάσεως τῆς κυρίας ἐφεσίμου δίκης· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰς ἀποφάσεις τοῦ αὐτοῦ πρωτοδικείου ὑπ' ἀριθ. 253 καὶ 366, μεταγενεστέρας τῶν ὑπ' ἀριθ. 128 καὶ 150 ἀποφάσεων, ἀπὸ τὰς πράξεις τῶν πραγματογνωμόνων, ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ ἀπὸ τὰς τῆς τρίτης μέχρις ἐννάτης 8βρίου π. ε. ἐκθέσεις τοῦ κλητῆρος Μ., ὅτι αἱ διαληφθεῖσαι ἀποφάσεις, τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὁποίων ζητεῖται σήμερον ἡ ἀναστολή, ἐξετελέσθησαν ἤδη καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν· ὥστε, τούτων οὕτως ἐχόντων, καὶ οὔσης ἀδυνάτου τῆς ἀναστολῆς τῶν ἅπαξ τελεσθέντων, ἡ αἴτησις αὕτη δὲν δύναται πλέον νὰ γίνῃ δεκτή, ὡς μὴ ἔχουσα ἀντικείμενον ἀποφασιστέον. »

Ἀπόφ. 76 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2490).

§ 10. Οἱ ἐφέται δὲν δύνανται νὰ διατάξωσι τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν, ὅταν ἀπερρίφθη ἡ αἴτησις πρωτοδίκως, καὶ ἔφεσις δὲν ἐγένετο.

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 1068, 1010).

§ 11. Δὲν δύναταί τις νὰ ζητήσῃ νὰ διατάξωσιν οἱ ἐφέται τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεώς τινος, ὅταν τοιαύτη αἴτησις δὲν ἐκοινοποιήθη, οὔτε πρωτοδίκως ἐγένετο.

Ἀπόφ. 5292 τῆς 17 Ἰαν. 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.—Ὅρα τὴν ἀνωτ., σελ. 530, ὑποσημ.

§ 12. Ἐκτέλεσιν προσωρινὴν δὲν δύνανται νὰ διατάξωσιν οἱ ἐφέται κατὰ τοῦ ἐρήμην δικαζομένου ἐφεσιβλήτου, ὅταν δὲν τῷ ἐκοινοποιήθη ἡ αἴτησις αὕτη.

Ἀπόφ. 5436 τῆς 21 Φεβρ. 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 13. Μὴ γενομένης πρωτοδίκως αἰτήσεως περὶ προσωρινῆς ἐκτελέσεως, οὐδ' αἰτηθείσης ταύτης διὰ τῆς ἐφέσεως, ὥστε νὰ λάβῃ γνῶσιν ὁ ἐφεσίβλητος, τὸ δικαστ. τῶν ἐφετῶν δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν αἴτησιν.

Ἀποφ. 3633 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 14. Όταν εἰς ἐμπορικὴν δίκην προταθῇ ἡ περὶ γνησιότητος ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου ἔνστασις καὶ τὸ ἐμποροδικεῖον παραπέμψῃ τὴν ἔνστασιν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, τὸ τελευταῖον τοῦτο δικαστήριον δύναται νὰ θεωρήσῃ τὴν παρεμπίπτουσαν ταύτην δίκην ὡς κατεπείγουσαν καὶ νὰ διατάξῃ τὴν ἄνευ ἐγγυήσεως ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεώς του. (Ὅρα τὴν λέξ. Ἔγγραφα.—Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 381 ἑπ.).

§ 15. Προσωρινὴ ἐκτέλεσις, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, διατάττεται κατ' αἴτησιν τοῦ διαδίκου πάντοτε ἄνευ ἐγγυήσεως, ὅταν ἀποῤῥιφθῇ ἡ ἀνακοπὴ ὡς ἐκπρόθεσμος· καθότι ἡ ἔνστασις αὕτη στηρίζεται εἰς δημόσιον ἔγγραφον, τὸ ἐπιδοτήριον τοῦ κλητῆρος. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. τῆς 6 7βρίου τοῦ 1840. (Νομ. σελ. 2213).

§ 16. Δύναται νὰ διαταχθῇ ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐκδιδομένων ἐπὶ ἐρίδων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τελεσιδίκου καταστάσης ἀποφάσεως.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. τῆς 22 9εμβρίου τοῦ 1840. (Νομ. σελ. 2283).

§ 17. Ὅταν ἡ ἀγωγὴ στηρίζηται εἰς τὸ συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ὁ ἐνάγων θεωρήσας ὡς ἄκυρον (διότι εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ δὲν γίνεται μνεία τοῦ ὀνόματος τοῦ συντάξαντος αὐτὸ ὑπαλλήλου), δὲν ἐπέσπευσε τὴν ἐκτέλεσίν του ἀμέσως, ἀλλὰ δικαστικῶς ἐζήτησεν οὗτος νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν αὐτῷ ἐνδιαλαμβανομένων, ὁ δὲ ἐναγόμενος δὲν ἐμφανίζεται εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις τῆς ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου ἐκδοθείσης ἀποφάσεως δύναται νὰ διαταχθῇ.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. τῆς 9 Μαρτίου τοῦ 1841. (Νομ. σελ. 2366).

§ 18. Ὅπως καὶ ἂν ἔχουν αἱ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀναφυεῖσαι ἔριδες καὶ αἱ βάσεις τῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὧν τὸ πρωτοδικεῖον ἐστηρίχθη πρὸς ἐκδίκασιν αὐτῶν, ἂν αἱ διαληφθεῖσαι ἔριδες σκοπὸν εἶχον τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως δημοσίου ἀναμφισβητήτου ἐγγράφου, ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἐρίδων τούτων ἐκδοθείσης ἀποφάσεως νομίμως, κατ' αἴτησιν τῶν διαδίκων, διατάττεται —Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. τῆς 28 Ἀπριλ. τοῦ 1841. (Νομ. σελ. 2413).

§ 19. Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς προσωρινῶς ἐκτελουμένης ἀποφάσεως, δὲν εἶναι παραδεκτὴ ἡ περὶ προσωρινῆς ἀναστολῆς αἴτησις αὐτῆς.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 76 τοῦ 1838. (Νομ. σελ. 2490). —Ὅρα ἀνωτ. § 9.

§ 20. Τότε μόνον διατάττεται ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως, ἐρήμην δικαζομένου τοῦ ἐναγομένου, ὅταν τὸ ἰδιωτικὸν ἔγγραφον, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἀγωγή, ἐκοινοποιήθη ἐν ἀντιγράφῳ εἰς αὐτόν, διότι μόνον ὅταν ἐμφανίζηται οὗτος εἰς τὴν συνεδρίασιν

καὶ δὲν ἐκφράζηται ἂν ἀναγνωρίζῃ, ἢ οὐ, τὸ ἰδιωτικὸν ἔγγραφον, θεωρεῖται ὡς ἀνεγνωρισμένον.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 84 τοῦ 1838. (Νομ. σελ. 2507).

§. 21. Ὅταν εἰς ἐμπορικήν τινα δίκην προταθῇ ἡ περὶ γνησιότητος ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου ἔνστασις, καὶ τὸ δικαστήριον τῶν ἐμποροδικῶν παραπέμψῃ τὴν ἔνστασιν ταύτην εἰς τὸ πολιτ. δικαστήριον, τὸ τελευταῖον τοῦτο δύναται νὰ θεωρήσῃ τὴν παρεμπίπτουσαν ταύτην δίκην ὡς κατεπείγουσαν καὶ νὰ διατάξῃ τὴν ἄνευ ἐγγυήσεως προσωρινὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεώς του.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 104 τοῦ 1838. (Νομ. σελ. 2533). —ὅρα ἀνωτ. § 14.

§ 22. Ὅταν ἡ βάσις τῆς ἔριδος καὶ ἀμφισβητήσεως ἦναι ἡ ἔκθεσις τῆς γνωμοδοτήσεως τῶν ἐμπειροτεχνῶν, δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως, τῆς ἐκδικαζούσης τὰς ἔριδας ταύτας.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 110 τοῦ 1838. (Νομ. σελ. 2545).

§ 23. Ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις διατάττεται, ὅταν τὰ ἰδιωτικὰ ἔγγραφα, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ ἀγωγή, ἀνεγνωρίσθησαν, ἢ δὲν ἐμφανισθῇ εἰς τὸ ἀκροατήριον ὁ καθ' οὗ προσάγονται ταῦτα, καί τοι κλητευθεὶς πρὸς τοῦτο εἰδικῶς.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 113 τοῦ 1842. (Νομ. σελ. 2965).

§ 24. Προσωρινὴ ἐκτέλεσις διατάττεται, ὅταν δὲν ἀμφισβητῇ ὁ ἐναγόμενος τὴν γνησιότητα καὶ τὸ κῦρος τοῦ ἐγγράφου, ἀλλὰ μόνον προτείνει τὴν ἔνστασιν ὅτι μέρος ἐκ τοῦ εἰς αὐτὸν πωληθέντος δὲν παρεδόθη.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. ἀπόφ. 125 τοῦ 1842. (Νομ. σελ. 2977).

§ 25. Ὅταν δὲν ἀμφισβητηθῇ τὸ ἰδιωτικὸν ἔγγραφον, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἀγωγή, καί τοι ἐμφανισθέντος τοῦ ἐναγομένου ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, διατάττεται ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως, διαρκούσης τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 187 τοῦ 1842. (Νομ. σελ. 3232).

§ 26. Προσωρινὴ ἐκτέλεσις διατάττεται, ὅταν ἡ ἀγωγὴ στηρίζηται εἰς ἔγγραφα ἀναμφισβήτητα, ῥυθμίζοντα τὰς μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 33 τοῦ 1846. (Νομ. σελ. 4608).

§ 27. Ὅταν κηρυχθῇ ὡς πλαστὸν τὸ ἐξοφλητήριον ἔγγραφον, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐπρόκειτο ν' ἀποδειχθῇ τὸ ἐκτελούμενον συμβόλαιον ἐξωφλημένον, δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως. —Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 259 τοῦ 1846. (Νομ. σελ. 4752).

§ 28. Ἡ ἔνστασις, ὅτι τὸ δημόσιον ἔγγραφον δὲν φέρει ἐν ἑαυ-

τῷ τὴν αἰτίαν τῆς ὑποχρεώσεως, ἢ εἶναι εἰκονικὸν, ἢ περιέχει ὑπέρμετρον τόκον, δὲν κωλύει τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 233 τοῦ 1847. (Νομ. σελ. 4864).

§ 29. Δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ προσωρινὴ ἐκτέλεσις ἐπὶ δημοσίου ἐγγράφου, μὴ ἀφορῶντος τοὺς διαδίκους.

— Δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ, ὅταν ὑπάρχουν δημόσια ἔγγραφα ὑπὲρ ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων.

— Δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ καὶ ὅταν ἀμφισβητῆται ἡ ταυτότης τοῦ κτήματος τοῦ ἐνδιαλαμβανομένου ἐν τῷ δημοσίῳ ἐγγράφῳ. Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 259 τοῦ 1847. (Νομ. σελ. 4875).

—Σημ. Ὅρα τοὺς §§ 5—7, 28, 29, 37, 43, 90, 155, 205, 214, 244, 245, 290, 300, 314, 324, 344, 372—374, 377, 378, 394 τῆς λέξεως Ἔφεσις τοῦ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ. Περὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ζητημάτων θέλω λαλήσει ἐν τῇ λέξει Ἔ φ ε σ ι ς.

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ (ποιν. ἀποφάσεων) (1).

§ 1. Εἰς τὸ Εὑρετ. τοῦ Ῥολλίνου, λέξει *exécution des jugemens criminels*, εὑρίσκετε παρατηρήσεις

1) Περὶ γενικῶν ἀρχῶν, ἀφορωσῶν τὸ προκείμενον ἀντικείμενον.

2) Περὶ τῶν προσώπων, εἰς ἃ ἀνετέθη ἡ ἐκτέλεσις.

3) Περὶ κανόνων, τύπων καὶ προθεσμιῶν πρὸς ἐκτέλεσιν.

4) Περὶ ἀποφάσεων καὶ ἀντιμωλίαν—καὶ κατ᾿ἐρήμην (2).

§ 2. Ποία ἀρχὴ εἶναι ἁρμοδία νὰ λύῃ τὰ ζητήματα, ὅσα ἀναφύονται κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ποιν. ἀποφάσεων;

Εἰς τὴν Θέμιδα (τόμ. 1 σελ. 21) ἔγραψα ἄλλοτε περὶ τούτου· χάριν δὲ συντομίας, παραλείπω ὅσα ἐκεῖ ἐξέθεσα.

§ 3. Ἡ παρὰ τῶν δικαστηρίων γινομένη αἴτησις περὶ χάριτος συνεπιφέρει ἀναγκαίως καὶ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκτελέσεως· δὲν εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ ἀναφέρηται τοῦτο εἰς τὴν ἀπόφασιν.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 2 ἐδάφιον τοῦ ἄρθρ. 548 § 1 τῆς ποιν. δικονομίας, τὰ δικαστήρια ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ κάμουν αὐτεπαγγέλτως αἴτησιν περὶ χάριτος, ἥτις, δυνάμει τῆς αὐτῆς διατάξεως, συνεπιφέρει ἀναγκαίως καὶ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πλημμελειοδικῶν, διατάξαν ἐκ περισσοῦ τὴν

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Δ ι κ α ι ώ μ α τ α.—Χ ά ρ ι ς.—Π ο ι ν ή.

(2) Ὅρα ἐν τῷ Εὑρ. τόμ. γ' σελ. 181 ἑπ. (ἰδίως τοὺς αὐτόθι §§ 13—14, 20).

ἀναβολὴν τῆς ἐκτελέσεως της προσβαλλομένης ἤδη ἀποφάσεώς του, καθόσον αὕτη ἀφορᾷ τὴν καταδίκασιν τῶν ἀναιρεσειόντων εἰς τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποβολήν των, παρένειρε μὲν εἰς τὴν ἀπόφασιν διάταξιν λαμβάνουσαν, δυνάμει τοῦ νόμου, χώραν, ἀλλὰ δὲν ἔπραξεν ὑπέρβασιν τῶν καθηκόντων.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι τὸ δικαστήριον ὤφειλε νὰ ἐπιβάλῃ πρόσκαιρον παῦσιν, κατὰ τὸ 24 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου, δὲν εἶναι ἰσχυρὸς, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο διατάττει τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποβολὴν τοῦ καταδικασθέντος.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υοα τοῦ 1840.

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ (1).

Σημ. Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο εὑρίσκει ὁ ἀναγνώστης παρατηρήσεις τινὰς, τὰς ὁποίας ἔλαβον ἀπὸ τὸ Εὑρ. τοῦ Ῥολλ. (λέξ. exécution des actes ec).

Σημειωτέον δὲ ὅτι μεταφέρω ἐνταῦθα μόνον ὅσα ἔχουσι πρακτικὴν ἐφαρμογὴν, περιορισθεὶς, χάριν συντομίας, νὰ ὑποδείξω ἁπλῶς τὰ ζητήματα, περὶ ὅσων ὁ Ῥολλῖνος λαλεῖ ἐν ἐκτάσει. Προσθέτω ὅτι περὶ τῶν ἱστορικῶν γνώσεων, τὰς ὁποίας μὲ πολλὴν ἀκρίβειαν ἐκθέτει ὁ Ῥολλῖνος ἐν τῇ εἰρημένῃ λέξει (ἄρθρ. 12—49), δὲν σημειῶ τὶ ἐνταῦθα.

Πίναξ λεκτικός.

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Ἐπιταγή.—Κατάσχεσις.—Πλειστηριασμός.—Κατάταξις.—Ἀνακοπὴ ἐπὶ τῶν ἐκδιδομένων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων. (Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 185 ἐπ.).—Κράτησις.—Σφράγισις.—Ὑποθήκη.—Ἐμφύτευσις.—Ἐγκατάστασις. —Δημοπρασία. —Ἔγγραφα § 28 (ἀνωτ. σελ. 378).

Σημ. 1. Ἡ κηρύττουσα ἐκτελεστὴν ἀπόφασιν πραγματογνωμόνων πρᾶξις ἀνακόπτεται; (ὅρα τὴν λέξιν Γήπεδα, Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 462).

Σημ. 2. Ἀντίκλητος. (ὅρα τὴν λέξιν ταύτην § 30· ὅρα δὲ καὶ τὴν λέξιν Ἔφεσις, ἔνθα ἐναντία νομολ.

Πίναξ Λεκτικός.

Σημ. 3. Παρατηρήσεις τινὲς περὶ δικ. πλειστηριασμῶν, περὶ ὧν ἐν ἐκτάσει ἐν τῇ λέξει Κ α τ ά σ χ ε σ ι ς.

ά) 'Αναβληθέντος τοῦ πλειστηριασμοῦ δὲν ἀπαιτεῖται ἑτέρα κοινοποίησις, ἀλλὰ προσδιορίζεται νέα ἡμέρα διακηρύξεως. (ἀπόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 22 τοῦ 1846).—β) 'Η μὴ κοινοποίησις τῆς ἀναγκας. κατασχέσεως εἰς τὸν ὀφειλέτην δὲν φέρει ἀκυρότητα, ὅταν ἐκ τῶν πράξεών του ἐξάγηται ἡ συναίνεσις τῆς ἐκποιήσεως τοῦ κτήματος. (ἀπόφ. πολ. 'Αρ. Π. 26 τοῦ 1846 ὅρα κατ. § 57 έπ.).—γ) 'Εν τῇ περὶ πλειστηριασμοῦ ἐκθέσει, ἐὰν δὲν ἀναφέρηται ὡρισμένως ὅτι ἐνηργήθησαν αἱ ἀπαιτούμεναι κοινοποιήσεις, ὁ πλειστηριασμὸς ἀκυροῦται· (ἀπόφ πολιτ. 'Αρείου Πάγου 78 τοῦ 1846).—δ) 'Ο ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπάλληλος δὲν δύναται, ἀποδοθέντων τῶν πλειστηριασθέντων, νὰ κηρύξῃ ἐκτελεστὴν τὴν ἔκθεσιν τῆς κατακυρώσεως, διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ τίμημα· (ἀπόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 115 τοῦ 1847).

έ) Οἱ ἀναγγείλαντες ἑαυτοὺς δανεισταὶ τότε καθίστανται ὑπερήμεροι νὰ προσάξωσι τὰς ἀποδείξεις των, ὅταν παρέλθωσι 14 ἡμέραι ἀπὸ τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐπίδοσιν τῆς κλήσεως, ἡ δὲ ἀναγγελία δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται πρὸ τῆς κατακυρώσεως· (ἀπόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 86 τοῦ 1848).

— 'Ο Ἄρειος Πάγος ἔλυσε, κατὰ τὸ 1849, καὶ τὰ ἑπόμενα ζητήματα.

ς) Δευτέρα κατάσχεσις εἰς χεῖρας τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ, δυνάμει τῆς συνθήκης τοῦ 1844, ὀφειλομένων πρὸς τὴν 'Οθωμαν. Κυβέρνησιν χρημάτων, δὲν ἔχει ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν εἰμὴ μόνον διὰ τοὺς δευτέρους ἀγοραστάς, ὅπερ διὰ τοῦ 5 ἄρθ. τῆς ῥηθείσης συνθήκης συνωμολογήθη· (ἀπόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 44 τοῦ 1849).

— Δυνάμει δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν ἐγγράφων δύναται νὰ γίνῃ συντηρητικὴ κατάσχεσις εἰς χεῖρας τρίτου καὶ ἄνευ ἀδείας τοῦ προέδρου· (ἀπόφ. 'Αρ. Πάγου 82 τοῦ 1849).

— 'Η εἰς χεῖρας τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου, ὡς τρίτου, γενομένη κατάσχεσις καθιστᾷ ὑπόχρεων τὸ ταμεῖον καὶ οὐχὶ τὸν Ταμίαν καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν ἔγεινε δήλωσις· (ἀπόφ. 'Αρ. Πάγου 113 τοῦ 1849).—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 153—160.

— 'Η παρὰ τρίτῳ ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν συνδικαιούχων γενομένη κατάσχεσις ἰσχύει δι' ἀμφοτέρους τοὺς διαδίκους, τελεσιδίκως ἀναγνωρισθέντας συνδικαιούχους· (ἀπόφ. 'Αρ. Πάγου 225 τοῦ 1849).

— 'Επὶ τῶν προσόδων τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ τῶν δήμων κατάσχεσις δὲν γίνεται· ἐπὶ τοῦ προσεχοῦς ὅμως ἔτους ἐπιτρέπεται· (ἀπόφ. 'Αρ. Πάγου 252 τοῦ 1849).

Πίναξ λεκτικός.

— Ἡ κλοπὴ τῶν κατασχεθέντων δὲν θεωρεῖται ὡς ἄμεσος τῆς κατασχέσεως συνέπεια, οὐδὲ δίδεται ἕνεκα τούτου δικαίωμα ἀποζημιώσεως· (ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 281 τοῦ 1849).

— Ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν δύναται νὰ ἐπεμβῇ εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ γεγονότος ἂν τὰ εἰς τὸ συμβόλαιον ἐμπεριεχόμενα ὅρια δὲν συμφωνῶσι μὲ τὰ εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς κατασχέσεως περιγραφόμενα· (ἀπόφ. πολ. Ἀρείου Πάγου 287—289 τοῦ 1849).

— Ὁ ὑπὸ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἐνεργηθεὶς πλειστηριασμὸς πρὸς ἀπότισιν ἐράνου νομίμως κανονισθέντος δὲν δύναται νὰ ἀκυρωθῇ διὰ πράξεως διοικητικῆς· (ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 94 τοῦ 1849).

— Ἡ ἔκφρασις «ὅτι δὲν εἰδοποιήθη τὸ κοινὸν κατὰ τὰ ἄρθρα 895 καὶ 913 τῆς πολιτ. δικονομίας» ἐννοεῖ ὅτι δὲν ἐγένετο ἡ διὰ κυρύξεως δηλοποίησις· (ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 95 τοῦ 1849).

— Ἡ ἔλλειψις τῆς διὰ κηρύξεως δηλοποιήσεως ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τοῦ πλειστηριασμοῦ· (ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 95 τοῦ 1849).

— Τὸ κατασχεθὲν δύναται νὰ μετατεθῇ εἰς ἄλλον δῆμον πρὸς ἐκπλειστηρίασιν αὐτοῦ· (ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 231 τοῦ 1849).

— Ἐπὶ καρπῶν ὑποκειμένων εἰς φθορὰν ἡ προθεσμία τοῦ πλειστηριασμοῦ συντέμνεται· (ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 231 τοῦ 1849).

— Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει πᾶσα διὰ δημοσίου φύλλου δημοσίευσις καθίσταται περιττή· (ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 231 τοῦ 1849).

— Εἰς τὴν τῆς ἀνακοπῆς πίνακος κατατάξεως δίκην συζητεῖται καὶ ἀποφασίζεται μόνον ἡ ὕπαρξις τῶν κατὰ τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου ἀπαιτήσεων δανειστῶν· οὐδέποτε δὲ ὑποβάλλονται κατὰ τὴν δίκην ταύτην ἀπαιτήσεις τινῶν τῶν δανειστῶν κατὰ τῶν λοιπῶν· (ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 140 τοῦ 1849).

Σημ. Περὶ ὅλων αὐτῶν τῶν ζητημάτων θέλω λαλήσει, ἐν ἐκτάσει, εἰς τὰς λέξεις 1) Κ α τ ά σ χ ε σ ι ς. —2) Π λ ε ι σ τ η ρ ι α σ μ ό ς.—3) Κ α τ α κ ύ ρ ω σ ι ς.—4) Κ α τ ά τ α ξ ι ς.

Σημ. 4. Μέχρι ποίας ἐποχῆς ἔχει ὁ κατασχὼν τὸ τῆς παραιτήσεως δικαίωμα; Ὅρα τὴν λέξιν Ἀ ν τ ί χ ρ η σ ι ς § 11.

Πίναξ λεκτικός.

Περίληψις τῶν περιεχομένων.

ΙΒ) *Ἁρμοδιότης ἐφετῶν.* § 43.
ΙΓ) *Ἔφεσις κατ' ἀποφάσεων περὶ τὴν ἐκτέλεσιν.* § 47.
ΙΔ) *Ἐκτέλεσις κατὰ τοῦ ὀφειλέτου καὶ κατὰ τρίτων.* § 54.
ΙΕ) *Ἀποτελέσματα ἐκτελέσεως.* § 55 *ἑπ.*
ΙϚ) *Προσθῆκαι τινές.* § 57 *ἑπ.*

Α) *Γενικαὶ παρατηρήσεις* (1).

§ 1. Ὁ τῆς πρωτοδίκου δίκης πληρεξούσιος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιχειρῇ τὰς πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως πράξεις; ὅρα τὴν λέξιν *Δικηγόρος* § 14.—Ὅρα καὶ τὴν λέξιν *Ἔφεσις*.—Ὅρα καὶ κατωτ. §. 25 δὶς (ὑποσημ.).

§ 2. Ἐπὶ ἀμερίστων κτημάτων δύναται νὰ πλειστηριασθῇ ἀναγκαστικῶς τὸ μερίδιον τοῦ ἑνὸς τῶν συγκοινωνῶν, χωρὶς νὰ βλαφθῶσιν ἐκ τούτου τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων (2).

Ἀπόφ. τῆς 26 Σεπτεμβρ. 1839 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 930 καὶ φύλλ. Νομ. 224).

§ 3. Τὸν κανόνα τῆς μὴ ἀναδρομικῆς τῶν νόμων ἐνεργείας δὲν δύναταί τις νὰ ἐπικαλεσθῇ εἰμὴ μόνον ὅταν, δυνάμει νόμου προγενεστέρου, ἐνήργησέ τις καὶ ἀπέκτησε δικαιώματα πηγάζοντα ἐκ τῆς πράξεως ταύτης· ἐκ τούτου ὅμως δὲν ἕπεται ὅτι οἱ συμβαλλόμενοι ἀπέκτησαν δικαιώματα καὶ εἰς τὸ νὰ διεξάγωνται αἱ ἐκ

---

(1) Σημειώσεις ἐρανισθεῖσαι ἀπὸ τὸ Εὐρ. τοῦ Ῥολλίνου κατὰ τὴν ἀνωτέρω (σελ. 538) σημείωσιν.

Α) Γενικαὶ ἀρχαί.

§ 1. Ὁ δανειστὴς δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν πολλῶν συνάμα ἀναγκαστικῶν μέτρων. αὐτ. § 56 ἑπ.

Ἐξαιρέσεις τινές.

α) Κατάσχεσις ἐπὶ κατασχέσεως (Βεῤῥιὰτ σελ. 513).
β) Δίζησις· ὅρα τὴν λέξιν ταύτην.
γ) Ὑποθήκη· ὅρα τὴν λ. ταύτην.
δ) Ἐνέχυρον· ὅρα τὴν λ. ταύτην.

§ 2. Ὁ ἔχων ἐκτελεστὸν τίτλον δύναται νὰ προκαλέσῃ ἀπόφ.; Καῤῥὲ δικ. ζήτ. 1898. —Rollin ἐν τῇ ἰδίᾳ λέξει, § 64, 69.

§ 3. Ἡ περὶ μὴ ἀναδρομικῆς δυνάμεως ἀρχὴ δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν διαδικασίαν, ἥτις κανονίζεται ἀπὸ τὸν νόμον τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκτελέσεως, ἐξαιρουμένων ἐναντίων ῥητῶν διατάξεων. (Ῥολλ. αὐτ. ἀρ. 75). — Ὅρα κατωτ. § 3, ἐν δὲ τῷ Εὐρετηρίῳ τούτῳ (λέξει Νόμος) θέλω σημειώσει, ἐν ἐκτάσει, τὰ περὶ τούτου.

(2) Ὅρα τὴν λέξιν Διανομὴ §§ 9, 10. — Ὅρα καὶ τὸν Chabot art 815 n. 9.—Durant. τ. 7 n. 84.

τοῦ συμβολαίου γενόμεναι δίκαι κατὰ τοὺς τότε ἰσχύοντας νόμους· ὅθεν οὔτε ἀπέκτησαν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐπ' αὐτῶν ἐκεῖνα μόνον τὰ ἀναγκαστικὰ μέσα, ὅσα καθιέρωσαν προγενέστεροι νόμοι· ὅθεν ἡ προσωπικὴ κράτησις καταγινώσκεται δι' ἀποζημιώσεις πηγαζούσας ἐκ συμβολαίου, τὸ ὁποῖον συνετάχθη μὴ ἰσχυούσης τῆς πολιτ. δικονομίας (1).

'Αποφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 370 τοῦ 1840, ἣν ἐν τῇ λέξει 'Α ν α δ ρ ο μ ι κ ὴ δ ύ ν α μ ι ς. — Ὅρα καὶ τὴν τοῦ ἔτους 1850 ὑπ' ἀρ. 118 ἀπόφ. 'Αρ. Πάγου.

§ 4. Ἔργον τῶν κατωτέρων δικαστηρίων εἶναι νὰ ἀποφασίζωσι περὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς κατασχέσεως καὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ τῶν ἀκινήτων, ἐὰν τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα τοῦ ὀφειλέτου ἀρκῇ πρὸς πληρωμὴν τοῦ χρέους του.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 3 ἐδάφιον τοῦ 954 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον ἔχει τὸ δικαίωμα, κατ' αἴτησιν τοῦ ὀφειλέτου, νὰ ἀναβάλῃ τὴν κατάσχεσιν καὶ τὸν διὰ βίας πλειστηριασμὸν τῶν ἀκινήτων, ἐὰν οὗτος δύναται νὰ ἀποδείξῃ, δι' αὐθεντικοῦ ἐγγράφου, ὅτι τὸ ἐνιαύσιον εἰσόδημα ἀρκεῖ εἰς πληρωμὴν τῶν χρεῶν του μετὰ τῶν τόκων καὶ τῶν ἐξόδων, καὶ ἐὰν ὑπόσχηται νὰ παραχωρήσῃ τὸ εἰσόδημα τοῦτο εἰς τοὺς δανειστάς του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐθεώρησεν ὅτι ὁ Α. Κ. Τ. ὄχι μόνον δὲν ἀπέδειξεν ὅτι τὸ ἐνοίκιον τῆς οἰκίας του ἀρκεῖ διὰ τὴν πληρωμὴν ὅλων τῶν χρεῶν του μετὰ τῶν τόκων καὶ ἐξόδων, ἀλλ' ἐκ τοὐναντίου μάλιστα ἐθεώρησεν ὡς ἀποδεδειγμένον ὅτι τὸ αὐτὸ ἐνοίκιον τῆς οἰκίας του εἶχε παραχωρήσει πρὸ ἓξ μηνῶν εἰς ἄλλον δανειστήν του, ὥστε δὲν τὸ ἐξουσίαζε πλέον νὰ τὸ παραχωρήσῃ εἰς τὸν Κ. Ν. Γ., καὶ διατάξαν ἑπομένως τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ πλειστηριασμοῦ διὰ τοὺς εἰρημένους λόγους, συνεμορφώθη μὲ τὴν διάταξιν τοῦ εἰρημένου 954 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ ῥητῶς τὸ δικαίωμα εἰς τὰ δικαστήρια νὰ ἀποφασίζωσι περὶ τῶν τοιούτων πραγμάτων κατὰ τὴν κρίσιν καὶ πεποίθησίν των. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 146 τοῦ 1838.

§ 4 δίς. Κατὰ τὰ ἄρθρα 863 καὶ 133 τῆς πολιτικῆς δικονομίας δὲν ἀπαιτεῖται ν' ἀναφέρηται εἰς τὸ κοινοποιητήριον τοῦ ἐκτελουμένου τίτλου ἡ κατοικία τοῦ δανειστοῦ.

'Απόφ. 4355 τοῦ 1847 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

---

(1) Ὅρα τὸν § 3 τῆς ἀνωτ. σημ.

Β) Ἐνστάσεις.—Διὰ ποίας χρεαπαιτήσεις συγχωρεῖται ἐκτέλεσις (1).

§ 5. Ἡ ἐκτέλεσις ἐγγράφου τινὸς δύναται νὰ ἐκβιασθῇ, ὅταν τὸ ἔγγραφον ἦναι ἐκτελεστὸν, ἡ δὲ ἐκτελεστέα ἀπόδοσις ἦναι βεβαία.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἔνστασις· εἰς δὲ τὸν Ῥολλ. (ὅρα ἀνωτ. σελ. 538) εὑρίσκετε τὰ ἑξῆς ἐν ἐκτάσει πραγματευόμενα.

Αἱ χρεαπαιτήσεις πρέπει νὰ ἦναι ἀπαιτηταὶ, καὶ νὰ μὴ ὑπόκηνται εἴς τινα ὅρον· (αὐτ. ἀρ. 79).

Αἱ ἀποφάσεις εἶναι (α) ἀδιαίρετοι; (αὐτ. 80).

Ἡ χρεαπαίτησις πρέπει νὰ ἦναι βεβαία καὶ ἐκκαθαρισμένη· (αὐτ. 85).

Ὅταν τὰ συμβόλαια ἀφορῶσι μίσθωσιν καὶ ἐνοίκια; (αὐτ. 87, 98).

Τί ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα τῆς ἐκτελέσεως; (αὐτ. 88) (6).

Πραγματογνωμοσύνη, ἀφορῶσα ἀποζημίωσιν· (αὐτ. 91, 92).

Ὁ πωλητὴς ἐξόνεται δυνάμει τοῦ πωλητηρίου; (αὐτ. 96).

Τί ὡς πρὸς τὰς ἀποφάσεις, αἱ διατάττουσι νὰ γίνῃ τί; (αὐτ. ἀρ. 99—101).

Le saisi peut être expulsé de la maison en vertu du jugement qui l'exproprie? (αὐτ, § 95).

(α) Ὅρα τὴν λέξιν Διαίτησις ἀνωτ. σελ. 115.

(6) Ὅταν ἤμην Εἰσαγγελεὺς, ἐξέδωκα ἐν Ναυπλίῳ τὴν ἑπομένην ἐγκύκλιον· ἂν δὲ ἡ μνήμη δὲν μὲ ἀπατᾷ, αὕτη ἐξεδόθη κατὰ διαταγὴν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ.

« Εἰς ἀπόγραφα ἀποφάσεων ἐκτελεστὰ, φέροντα καὶ τὴν πρὸς ἐκτέλεσιν παραγγελίαν τοῦ νενικηκότος διαδίκου, παρετηρήθη ὅτι οἱ παραγγέλλοντες τὴν ἐκτέλεσιν δὲν περιορίζονται εἰς τὴν ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτῇ ὡρισμένην ποσότητα τῶν ἐξόδων, ἀλλὰ προσθέτουσιν οἴκοθεν, καὶ χωρίς τινος ἄλλης μεταγενεστέρας διατάξεως τῆς ἀρχῆς, ὁτὲ μὲν ἔξοδα τῆς κυρίας δίκης ἀνεκκαθάριστα, ὁτὲ δὲ γενόμενα ἤδη ἢ μέλλοντα, πλὴν μήπω νομίμως διαγεγραμμένα ἐκτελέσεως ἔξοδα.

Δὲν εἶναι γνωστὸν, ἂν οἱ λαμβάνοντες τὰς παραγγελίας ταύτας κλητῆρες ἐκτελῶσιν αὐτὰς ἀναγκαστικῶς, καίτοι μὴ στηριζομένας εἰς τίτλον ἐκτελεστόν. Ἐπειδὴ ὅμως πολλοὶ ἐξ αὐτῶν δύνανται ἐξ ἀπειρίας νὰ περιπέσωσιν εἰς ὑπέρβασιν καθηκόντων, εἰσπράττοντες, διὰ κατασχέσεων, καὶ τὰ μὴ νομίμως εἰσπράξιμα, σᾶς παρατηροῦμεν, κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν, ὅτι ὁσάκις ἡ παραγγελία τοῦ διαδίκου περιέχει ἔξοδα μὴ περιληφθέντα ἐν τῇ ἀποφάσει αὐτῇ, τῆς ὁποίας πρόκειται ἡ ἐκτέλεσις, ἢ μὴ ἐκκαθαρισθέντα διὰ μεταγενεστέρας ἀποφάσεως, κατὰ τὰ ἄρθρα 209, 849 καὶ 877 τῆς πολιτ. δικονομίας, πρέπει νὰ περιορίζηται ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις εἰς μόνας τὰς νομίμως ἐκκαθαρισμένας ποσότητας, καὶ νὰ ἀναγγέλλητε εἰς τὸν παραγγέλλοντα διάδικον τὸν λόγον, δι' ὃν δὲν δύνανται νὰ εἰσπράξωσι τὰ παρὰ τὸ πρέπον εἰς μόνην τὴν παραγγελίαν αὐτοῦ σημειωθέντα.

Τὴν 4 Ἰουνίου 1841 ἐν Ναυπλίῳ.»

Απόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 854 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ ἐκτέλεσις ἐγγράφου τινὸς δύναται νὰ ἐκβιασθῇ, ὅταν τὸ ἔγγραφον ἦναι ἐκτελεστόν, ἡ δὲ ἐκτελεστέα ἀπόδοσις ἦναι βεβαία, δηλ. μὴ ἐξαρτωμένη πλέον ἐξ οὐδεμιᾶς συμφωνίας, καὶ προσδιωρισμένη κατὰ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιόν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἀπόδοσις τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος χαλκωμάτων δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ κἀμμίαν συμφωνίαν, τὰ δὲ κατασχετέα χαλκώματα προσδιωρίσθησαν κατὰ τὸ ποσὸν καὶ τὸ εἶδος, ὡς ἀναφέρει ἡ ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν, ἐκ τῆς ὁποίας πρὸς τούτοις γίνεται φανερὸν ὅτι δὲν ἐνηργήθη κατάσχεσις, ἀλλ᾽ ἁπλῆ καταγραφὴ πρὸς βεβαίωσιν τῶν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ εὑρισκομένων χαλκωμάτων, καὶ ὅτι ὁ Χ. προσκληθεὶς νὰ ἐνεργήσῃ ἐνδεχόμενα δικαιώματα καὶ νὰ προτείνῃ ὅσας ἔχει ἐνστάσεις, ἀπέσχε πάσης ἀντιῤῥήσεως· ἑπομένως τὸ δικαςήριον τῶν ἐφετῶν δὲν παρεβίασε κἂν ἕνα νόμον, καὶ ὁ ἀναιρέσεως λόγος εἶναι ἀνυπόστατος.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 128 τοῦ 1837.

§ 6. Εἶναι ἐπιδεκτικὰ ἐκτελέσεως τὰ συμβολαιογραφικὰ ἔγγραφα, ὅταν ἡ ἀποδοτέα ποσότης ἦναι ὡρισμένη, ἂν καὶ ὁ ἐπισπεύδων τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν ὑποχρεοῦται, διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου, εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν ἐργολαβίας τινός.

Ἀπόφ. τῆς 26 Μαρτ. 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 2014).

§ 7. Ὅταν ὁ Α. Τ. ἐκτελῇ συμβόλαιόν τι, ὁ δὲ ὀφειλέτης Β. ἀντιτείνῃ λέγων ὅτι τὸ συμβόλαιον εἶναι ἀνεπίδεκτον ἐκτελέσεως ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἐκεῖνος (ὁ Α) εἰσέπραξε χρέη τινὰ τοῦ τελευταίου (τοῦ Β), παρανομεῖ τὸ δικαστήριον ἀποφαινόμενον ὅτι ἡ ἔνςασις τούτου εἶναι ἀόριστος; Ὄχι: (ἄρθρον 872 τῆς πολιτ. δικονομίας).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 164 τοῦ σεπτ. 1848.

§ 8. Ὅταν ἡ ἀπόδοσις ἐξαρτᾶται ἐκ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου γεγονότος (οἷον ἐὰν τὸ Δημόσιον δὲν ἀπαλλάξῃ τὸν ἀναιρεσείοντα τῆς παρ᾽αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δοθείσης ἐγγυήσεως), ἀναστέλλεται ἡ ὕπαρξις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐνόσῳ δὲν ἐπέλθῃ τὸ ἀποθετικὸν ἐκεῖνο γεγονός, ὅπερ ἀποτελεῖ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν (βιβλ. 23 τίτλ. 1 ἐδάφ. 39, 40 καὶ 41 τῶν Βασιλ. —βιβλ. 18 τίτλ. 2 τεμ. 2 τῶν Πανδ.—854 πολιτ. δικονομ.).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 144 τῆς 18 Αὐγ. τοῦ 1842. —Ὅρα τὸν ἐπ. § 202ι.

§ 9. Ἐν τῇ περὶ ἐκτελέσεως δίκῃ δὲν συγχωροῦνται αἰτήσεις καὶ διατάξεις ἄλλαι, παρὰ τὰς ἀφορώσας ἰδίως τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δεδικασμένων, κατὰ τὴν ἀκριβῆ ἔννοιαν αὐτῶν, καὶ ὄχι ἀντικεί-

μενα ἢ πραξῶς μὴ δεδικασμένα καὶ δίδοντα ἀφορμὴν εἰς νέαν ἀγωγὴν, ἢ προσθέτοντα τὶ εἰς τὰ δικασθέντα.

'Απόφ. 93 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 644).

§ 10. Ὅλαι αἱ ἐνστάσεις πρέπει νὰ προτείνωνται, ἐπὶ ποινῇ ἀποκλείσεως, κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ γίνουν ἐξ ἐπαγγέλματος, ἢ κατὰ ῥητὴν τοῦ νόμου διάταξιν κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης. Εἰς δὲ τὸν ἀνωτέρω κανόνα ὑπάγονται καὶ αἱ περὶ ἀκυρότητος δικαστικῆς τινος πράξεως ἐνστάσεις, αἵτινες, μὴ προταθεῖσαι ἐγκαίρως παρὰ τῶν διαδίκων, εἶναι ἀπαράδεκτοι, ἐκτὸς ἂν κατὰ ῥητὴν διάταξιν δύνανται νὰ προβληθῶσι κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, ἢ ἂν ἀφορῶσι τὴν κοινὴν εὐταξίαν· ἀλλὰ τοιαῦται δὲν εἶναι αἱ ἀφορῶσαι παράβασιν τῶν ἄρθρων 854 καὶ 957 τῆς πολιτ. δικονομίας (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 252. (σελ. 63 τόμ. 4 τῆς Νομολ.)

§ 11. Εἰς τὴν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκην οὐσιαστικῆς τινὸς τελεσιδίκου ἀποφάσεως δὲν δύναται νὰ προταθῇ λόγος ἀκυρότητος, ὅτι τὸ πρωτότυπον τῆς ἀποφάσεως δὲν ἐγράφη εἰς τὸν νόμιμον ἔνσημον χάρτην.

'Απόφ. 168 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 991).

§ 12. Τὸ 872 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας εἶναι τύπος δικαστικὸς, μὴ διατεταγμένος ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος· εἰς δὲ τὰς περὶ ἐκτελέσεως δίκας εἶναι δεκταὶ ἐνστάσεις, στηριζόμεναι ἐπὶ τῆς διαβεβαιώσεως ὅτι ἐξετελέσθη ἡ ἀπόφασις.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 807 ἄρθρον § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, μόνον ἡ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ καὶ ψευδὴς ἑρμηνεία πολιτικοῦ τινος νόμου, εἶναι λόγος ἀναιρέσεως, τὸ δὲ 872 ἄρθρον, τοῦ ὁποίου προτείνεται ἡ κακὴ ἐφαρμογὴ, εἶναι τύπος δικαστικὸς μὴ διατεταγμένος ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ τύπος οὗτος εἶναι οὐσιώδης, καὶ ὅτι ἡ παράβασις αὐτοῦ δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναίρεσιν, τοιαύτη παράβασις δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου· διότι τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν παραδεχθὲν εἰς δίκην περὶ ἐκτελέσεως ἔνστασιν, στηριγμένην ἐπὶ τῆς διαβεβαιώσεως ὅτι ἐνηργήθη ἤδη ἡ ἀπόφασις, συνεμορφώθη μὲ τὴν διάταξιν τοῦ 872 ἄρθρου.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 162 τοῦ 1838. (σελ. 39 τόμ. 3 τῆς Νομολογίας).

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἔνστασις.

§ 13. Η ἔνστασις ἣν τὶς, τοῦ ὁποίου τὰ πράγματα κατεσχέθησαν ἀναγκαστικῶς, προτείνει ὅτι ἐξώφλησε τὸ χρέος ἀπολέσας τὸ περὶ τούτου ἔγγραφον, εἶναι ἀκαθάριστος, κατὰ τὸ ἄρθρ. 872 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 5431 τοῦ Φεβρ. 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν. — Ὅρα κατωτ. § 20 ἐνδέκ.

§ 14. Η ἔνστασις τοῦ νὰ κανονισθῇ ἡ πληρωμὴ κατὰ τὸ περὶ ἐπιεικείας ψήφισμα δύναται νὰ προταθῇ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν (1);

Ἀπόφ. (2) « Μολονότι δύναται νὰ εἴπῃ τις ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ περὶ παλαιῶν χρεῶν ὑπ' ἀρ. 12574 ΛΓ' ψηφίσματος τῆς 18 Μαΐου 1829 διαλαμβάνει ῥητῶς « Τὰ τακτικὰ δικαστήρια κατὰ τὴν δικαιοδοσίαν καὶ τὴν ἁρμοδιότητα αὐτῶν θέλουν κρίνει τὰς ἀγωγὰς, καὶ θέλουν τὰς ἐκκαθαρίζει διὰ χρέη προερχόμενα ἀπὸ δάνεια συμφωνηθέντα ἀπὸ ἰδιαιτέρους ἀνθρώπους μέχρι τοῦ 1827 ἔτους συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων τῶν ἀναγομένων εἰς τοιαύτης φύσεως χρέη θέλει κανονίζεσθαι ἀπὸ δικαστήρια ἐπιεικείας, » τὸ δὲ ὑπ' ἀριθ. 140 διάταγμα τῆς 14 Ἰουλίου, ἄρθρον 2, διαλαμβάνει· « ὁσάκις ἓν τῶν διαφερομένων μερῶν ζητήσει, μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν περὶ ἐκκαθαρίσεως τοῦ χρέους, τὴν ἐκλογὴν τῶν διαιτητῶν κατὰ τὸ ῥηθὲν ψήφισμα, ὀφείλει νὰ αἰτήσῃ παρὰ τοῦ δικαστηρίου πρώτην πρόσκλησιν διὰ νὰ παρουσιασθῇ ὁ ἀναφερόμενος διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν διαιτητῶν » καὶ τέλος πάντων τὸ Βασιλ. διάταγμα τῆς 21 Σεπτεμβρ. 1836 δὲν ἐπέφερεν ἄλλην μεταβολὴν εἰς τὰς εἰρημένας διατάξεις εἰμὴ ὅτι τὰ ἐπὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν διαιτητῶν καὶ ἐπὶ τὴν διαίτησιν καθήκοντα, τὰ διὰ τοῦ εἰρημένου ὑπ' ἀρ. 140 ψηφίσματος ἀνατεθέντα εἰς μόνους τοὺς προέδρους τῶν πρωτοκλήτων, ἐξέτεινε καὶ εἰς τοὺς εἰρηνοδίκας διὰ τῆς τοιαύτης φύσεως καὶ παρὰ τούτων ἐκδοθείσας ἀποφάσεις, δὲν μένει ἐνταῦθα ἀμφιβολία ἀπὸ τὰς λέξεις τοῦ ψηφίσματος ΛΓ', « τὰ δικαστήρια καὶ τὰ λοιπὰ θέλουν κρίνει τὰς ἀγωγὰς καὶ θέλουν τὰς ἐκκαθαρίζει » ὅτι εἰς τὴν πρωτόκλητον δίκην δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἐξετάζηται καὶ εἰς τὴν πρωτόκλητον ἀπόφασιν νὰ ὁρισθῇ, ἐὰν αὕτη ἦναι ἢ ὄχι

(1) Ὅρα τὴν λ. Διαίτησις σελ. 60 (§ 7—9) ἔνθα ἐσημείωσα καὶ ἄλλα σχετικὰ ζητήματα.

(2) Ὅρα τὴν λ. Τελεσιδικία. — Ἡ ἐκτέλεσις ἀποφάσεως διατασσούσης πληρωμὴν παλαιοῦ χρέους, προερχομένου ἀπὸ ἐμπορικὰς ληψοδοσίας, δύναται νὰ κανονισθῇ ἀπὸ δικαστήριον ἐπιεικείας. Ὅρα τὴν νομολογίαν ἐν τῇ σελ. 185 ἐπ. τῆς λέξεως Ἀπόφασις.

ἐκ τῶν ἀναγομένων εἰς παλαιὰ χρέη συμφωνηθέντα ἀπὸ ἰδιαιτέρους ἀνθρώπους· ἀλλ' ἐξεναντίας ἀπὸ τὰς λέξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 140 διατάγματος· « Ὁσάκις ἓν τῶν διαφερομένων μερῶν ζητήσῃ μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν κτλ. ὀφείλει νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ δικαστηρίου πρώτην πρόσκλησιν διὰ νὰ παρουσιασθῇ ὁ ἀντιφερόμενος » ἐξάγεται ὅτι τότε ἄρχεται νέα δίκη ἐπὶ τὴν περὶ ἐκλογῆς διαιτητῶν αἴτησιν, ἐὰν ἦναι δηλ. ἡ αἴτησις αὕτη σύμφωνος μὲ τοὺς δύο ὅρους τοὺς ἀπαιτουμένους ἀπὸ τὸ ΛΓ' ψήφισμα διὰ νὰ κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως ἀπὸ διαιτητὰς δηλ. τὸ νὰ συνεφωνήθη τὸ δάνειον ἀπὸ ἰδιαιτέρους ἀνθρώπους Ἕλληνας, τὸ νὰ ἔγινε πρὶν τοῦ ἔτους 1828, ὁποῖοι δὲν ἐμποροῦν νὰ μὴ προκύψουν ἀπὸ τὴν προγεγενημένην περὶ ἐκκαθαρίσεως τοῦ χρέους δίκην.

Ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν περίστασιν ὅτι, εἰς τὴν προκειμένην δίκην οἱ ἀλληλέγγυοι ἐγγυηταὶ τῆς πρωτοφειλέτιδος κοινότητος, ἀφοῦ κατεδικάσθησαν ὡς τοιοῦτοι νὰ πληρώσουν, ἐξεκάλεσαν τὴν ἀπόφασιν ταύτην, καὶ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐζήτησαν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου τὴν παραπομπὴν εἰς διαιτητὰς διὰ νὰ κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως, τὸ δὲ ἐφετεῖον ἀπέῤῥιψε τὴν αἴτησίν των ὡς μὴ γενομένην ἐν καιρῷ, καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπέῤῥιψε τὴν ἀναίρεσίν των, δὲν προκύπτει δεδικασμένον ὅτι ἡ πρωτόκλητος ἐκτελεστέα ἀπόφασις δὲν εἶναι τοιαύτης φύσεως, καὶ ἑπομένως δὲν ἀπαιτεῖται ὁ κανονισμὸς τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεώς της, ἀλλὰ μόνον ὅτι παρεγράφη (εἴτε δικαίως, εἴτε ἀδίκως, οὕτω δεδίκασται) τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ζητῇ ὁ χρεώστης τὴν ἐκλογὴν τῶν διαιτητῶν, διότι *in tantum judicatum, in quantum legatum*. Ἀλλ' ἐὰν ἀπὸ τὴν πρωτόκλητον ἐκτελεστέαν ἀπόφασιν προκύπτῃ ὅτι τὸ δάνειον εἶναι παλαιὸν καὶ συνεφωνήθη ἀπὸ Ἕλληνας, δὲν ἕπεται ὅτι, ἐὰν τοὺς διαιτητὰς δὲν ἐζήτησεν, ἢ δὲν ἐμπορῇ πλέον νὰ ζητήσῃ ὁ χρεώστης, ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐμπορεῖ νὰ ἐκτελεσθῇ μὲ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐκτελοῦνται αἱ λοιπαὶ ἐκτελεσταὶ ἀποφάσεις, διότι τὸ ΛΓ' ψήφισμα ἀπαιτεῖ τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως τῶν τοιούτων ἀποφάσεων νὰ κανονίσουν τὰ δικαστήρια τῆς ἐπιεικείας, αἰτουμένης τῆς ἐκλογῆς τῶν διαιτητῶν ἀδιαφόρως εἴτε ἀπὸ τὸν χρεώστην, εἴτε ἀπὸ τὸν δανειστὴν « ὁσάκις ἓν τῶν διαφερομένων μερῶν, (καὶ ὄχι ὁσάκις ὁ χρεώστης) ζητήσῃ κτλ. » καθότι καὶ ὁ δανειστὴς ἔχει ἀνάγκην τοῦ κανονισμοῦ τούτου, διὰ νὰ γνωρίσῃ μὲ ποῖον τρόπον νὰ παραγγείλῃ νὰ γίνῃ ἡ ἐκτέλεσις, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ ὀρθὸς λόγος, καὶ ῥητῶς διατάττει ὁ τελευταῖος παράγραφος τοῦ ἄρθρου 870 τῆς νῦν ἐν ἰσχύϊ πολιτ. δικονομίας, ὁ δὲ τρόπος οὗτος πρέπει νὰ ἦναι πάντοτε εἷς ἀπὸ τοὺς διὰ νόμου τινὸς ὡρισμένους δι' ἕκαστον εἶδος

ἀποφάσεων καὶ ἐκτελεςῶν ἐγγράφων, ὡς διὰ τὰς ἀποφάσεις κατὰ τρίτων μεσεγγυούχων, κατ' ἐμπόρων, κατὰ γυναικῶν, διὰ τὰς ἀφορώσας συναλλαγματικὰς καὶ ἄλλας, ὁρίζονται διάφοροι τρόποι ἐκτελέσεως, ὅπως διὰ τὰς ἀναγομένας εἰς παλαιὰ χρέη ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεώς των ὁρίζεται ἀπὸ τὸ ἐν ἰσχύϊ ΔΓ' ψήφισμα νὰ κανονισθῇ ἀπὸ διαιτητάς, ἐκλεγομένους κατ' αἴτησιν ἑνὸς τῶν διαδίκων· ἐξ ὅλων δὲ τούτων προκύπτει ὅτι τὸ νὰ ἀρνηθῇ εἰς τοὺς ἐκκαλοῦντας τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ζητήσουν τὴν ἐκλογὴν τῶν διαιτητῶν ὡς ἐκ τῆς δεδικασμένης παραγραφῆς τοῦ δικαιώματός των τούτου, ἐνῷ τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἔχει ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ αὐτὸς ὁ ἀντίδικός των (ἐὰν θέλῃ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐκτέλεσις) δὲν ἤθελεν εἶσθαι εἰμὴ . . . . καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ἄρειος Πάγος, καίτοι ἐπικυρόνων τὴν ἀποῤῥίπτουσαν, τὴν τοιαύτην τῶν ὀφειλετῶν αἴτησιν, ἀπόφασιν τοῦ ἐφετείου τούτου, ἐπιφέρει ὀρθῶς ὅτι δύνανται οὗτοι νὰ τὴν προτείνουν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, καθ' ἣν δύνανται βέβαια νὰ προτείνουν ὡς ἔνστασιν ἐκκαθαρισμένην ὅτι ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως ὁποῖον καὶ ἂν ἐκλέξῃ ὁ δανειστής, κατὰ τὸ ἄρθρον 870 τῆς πολιτ. δικονομίας, δὲν εἶναι ὁ παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τοιαύτης φύσεως ὁποίας εἶναι ἡ κατ' αὐτῶν ἐκτελεστέα.

Μόλα ταῦτα.—Ἐπειδή, κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 274 τῆς πολιτ. δικονομίας, τελεσιδικία ὑπάρχει, ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, πρόκηται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην.

Ἐπειδή, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ περὶ τοῦ τῆς ἐπιεικείας ψηφίσματος πρότασις τῶν ἐφεσιβλήτων, ἥτις ἐγένετο κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1950 ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν, ἐγένετο παρ' αὐτῶν τῶν ἰδίων κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδιότητά των, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περὶ χρέους μεταξὺ τῶν διαδίκων αὐτῶν δίκης, καί, καθὸ μὴ προταθεῖσα κατὰ τὸν προσήκοντα χρόνον, ἀπεῤῥίφθη παρὰ τοῦ δικαστηρίου τούτου τῶν ἐφετῶν διὰ τῆς ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεώς του ὑπ' ἀριθ. 195· ἐπομένως, ὑπαρχούσης τελεσιδικίας περὶ τοῦ ἰδίου ζητήματος, δὲν ἐπετρέπετο πλέον εἰς τὸ πρωτοδικεῖον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ δεδικασμένα καὶ νὰ παραδεχθῇ πρότασιν, ἥτις δὲν ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τοῦ ἀνωτέρου δικαστηρίου.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 776 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ οὐσιῶδες τῆς ἀποφάσεως δὲν εἶναι αἱ αἰτιολογίαι, ἀλλ' αἱ διατάξεις αὐτῆς· ἐπομένως ὁποιαιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν αἱ σκέψεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 260 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, δι' ἧς ἀπεῤῥίφθησαν αἱ περὶ

ἀναιρέσεως αἰτήσεις τῶν διαδίκων κατὰ τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀριθ. 195 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου τῶν ἐφετῶν δὲν δύνανται νὰ ἀνατρέψωσι τὴν ἀρχὴν τοῦ δεδικασμένου.

'Επειδὴ, ὡς πρὸς τὴν πρότασιν περὶ προσωρινῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως ταύτης, κατὰ τὸ ἄρθρον 186 τῆς πολιτ. δικονομίας, τοιαύτη ἐκτέλεσις, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, διατάττεται πάντοτε ἄνευ ἐγγυήσεως, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπὶ τελεσιδίκων ἀποφάσεων, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπάρχει ἡ διαληφθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 195 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, κατὰ τῆς ἐπισπευδομένης ἐκτελέσεως τῆς ὁποίας ἐγένετο ἡ ἀνωτέρω πρότασις. »

'Απόφασις 157 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2202). —Ὅρα τὴν ἑπομ. ἀπόφασιν, δι' ἧς ἀναιρεῖται αὕτη.

§ 15. Ἡ περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ΔΓ' ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος πρότασις δύναται νὰ γίνῃ κατὰ τὴν περὶ ἐκτελέσεως δίκην· ἡ ἐκτέλεσις δὲ τῶν ἀφορωσῶν τοιαῦτα χρέη ἀποφάσεων δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ πρὶν κανονισθῇ ὁ τρόπος αὐτῆς ἀπὸ διαιτητικὸν δικαστήριον, ἡ σύστασις τῶν ὁποίων δύναται νὰ ζητηθῇ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν (1).

Ἀπόφ. « 'Επειδὴ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 18 Μαΐου 1829 καὶ ὑπ' ἀριθ. 12,574 ΔΓ' ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος διαλαμβάνει ὅτι « τὰ τακτικὰ δικαστήρια κατὰ τὴν δικαιοδοσίαν καὶ ἁρμοδιότητα αὐτῶν θέλουν κρίνει τὰς ἀγωγὰς καὶ θέλουν τὰς ἐκκαθαρίζει διὰ χρέη προερχόμενα ἀπὸ δάνεια συμφωνηθέντα ἀπὸ ἰδιαιτέρους ἀνθρώπους μέχρι τοῦ 1827 ἔτους συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων τῶν ἀναγομένων εἰς τοιαύτης φύσεως χρέη θέλει κανονίζεσθαι ἀπὸ δικαστήρια ἐπιεικείας »· ἐκ τῶν σαφῶν δὲ διατάξεων τοῦ ῥηθέντος διατάγματος γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀφορωσῶν τοιαῦτα χρέη ἀποφάσεων δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ πρὶν κανονισθῇ ὁ τρόπος αὐτῆς ἀπὸ διαιτητικὰ δικαστήρια ἐπιεικείας, συσταινόμενα συμφώνως μὲ τὰ κατὰ συνέπειαν τοῦ ῥηθέντος ψηφίσματος ἐκδοθέντα διατάγματα τοῦ Κυβερνήτου καὶ μὲ τὸ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1836 Β. διάταγμα, οὔτε ὑποχρεοῦνται οἱ διάδικοι νὰ ζητήσωσι τὴν σύστασιν τοιούτου δικαστηρίου πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἐπὶ τῆς οὐσίας ἀποφάσεως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ δικαστήριον τῶν ἐν

(1) Βλ. τὴν λ. Διαίτησις σελ. 60, ἔνθα καὶ ἕτερα σχετικὰ ζητήματα.

Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἑρμηνεῦσαν τὸ μέταξὺ τοῦ Γ. Σ. καὶ τοῦ Π. καὶ τῶν λοιπῶν ὁμοδίκων του γενόμενον συμβόλαιον ἐκτὸς τῶν καθηκόντων του παρεδέχθη ὅτι τὸ ἐν αὐτῷ ἐνδιαλαμβανόμενον χρέος εἶναι χρέος ἰδιωτικὸν τῶν ὑπογραψάντων τὸ συμβόλαιον, καὶ ὅτι ἔγινε πρὸ τοῦ 1821 ἔτους· ἑπομένως ἡ ἐκτέλεσις τῆς μεταξὺ τῶν ῥηθέντων ἐκδοθείσης ἀποφάσεως κανονίζεται ἀπὸ δικαστήριον τῆς ἐπιεικείας, κατὰ τὸ μνησθὲν ψήφισμα, εἰς τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ παραπέμψῃ τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν τοὺς διαφερομένους.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 14 τοῦ 1841.

§ 16. *Ἐναντία, ἀλλ' ὄχι ὀρθὴ νομολογία.* Ἡ πρότασις τοῦ νὰ κανονισθῇ ἡ ἀπόδοσις τῶν ὀφειλομένων χρημάτων κατὰ τὸ ΔΓ' περὶ παλαιῶν χρεῶν ψήφισμα δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐνστάσεων τῶν διαλαμβανομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 872 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ νὰ συγχωρηθῇ καὶ ἐν τῇ περὶ ἐκτελέσεως δίκῃ· ὁ χρεώστης ὀφείλει λοιπὸν νὰ τὴν προτείνῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς οὐσίας, διότι ἀφοῦ ἅπαξ, διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, καταδικασθῇ τις, δὲν τροποποιεῖται πλέον ἡ ἀπόφασις (1).

Ἀπόφ. 158 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 982).

§ 17. Ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως ὁ ὑποκύψας εἰς ἔξοδα διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ διατήρησιν κτήματός τινος κάτοχος· τὸ δὲ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως δύναται νὰ γίνῃ ἀντικείμενον ἀνακοπῆς, διαρκούσης τῆς περὶ πλειστηριασμοῦ τοῦ κτήματος αὐτοῦ διαδικασίας (2);

Ὁ ἐπιχειρήτας βελτιώσεις κτήματός τινος, κατὰ συνέπειαν συμφωνίας, δὲν ὑποχρεοῦται εἰς συμψηφισμὸν τῶν ἐξόδων μετὰ τῶν καρπῶν.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ Ι. Χ. Π. κατὰ τὸ 1837 γενομένη συμφωνία, ὡς ἀπὸ τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων ὡρίσθη, διαλαμβάνει ὅτι οἱ μὲν ἀνακόπτοντες ἔλαβον εἰς τὴν κατοχήν των καὶ ὑπεχρεώθησαν νὰ φυτεύσωσι καὶ καλλιεργῶσι, δι' ἰδίων των ἐξόδων, ὅλην τὴν προσδιορισθεῖσαν γῆν τοῦ Ι. Χ. Π. ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη, οὗτος δὲ ὑπεχρεώθη μετὰ τὰ ἑπτὰ ἔτη νὰ διανείμῃ ἐξ ἡμισείας τὴν φυτευθεῖσαν ταύτην γῆν του, παραχωρῶν αὐτοῖς, διὰ τὰ ἔξοδα τῆς φυτεύσεως καὶ τῆς καλλιεργείας των, τὸ

(1) Ὅρα τὴν λ. Διαίτησις σελ. 60.
(2) Βλέπε τὴν λέξ. Δαπάναι, καὶ τὴν λ. Ἐμφύτευσις.

ἥμισυ αὐτῆς· ἑπομένως βεβαιοῦται ὅτι οὔτε ἐδόθη εἰς τοὺς ἐφεσιβλήτους ἔκτοτε ἡ κυριότης τῆς γῆς, οὔτε κατέστη αὕτη ἔκτοτε κοινή, ἀλλὰ μόνον ἐδόθη ἡ πραγματικὴ κατοχὴ ὅλης τῆς γῆς ἐπὶ συμφωνίᾳ παραχωρήσεως μελλούσης κυριότητος ἐπὶ τὸ ἥμισυ διὰ διανομῆς ἐπιχειρητέας μετὰ ἑπταετίαν.

Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἀφοῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς κατασχέσεως ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος γῆ εὑρέθη εἰσέτι εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ὀφειλέτου τοῦ Ὀρφανοτροφείου Ι. Χ. Π., καὶ ἀφοῦ (δυνάμει τοῦ νόμου τοῦ διαλαμβάνοντος, ὅτι τὰ φυτευόμενα εἴκουν εἰς τὸ ἔδαφος) ἡ ἐπ' αὐτῆς ἐπιχειρισθεῖσα φυτεία ὑπήγετο εἰς τὴν αὐτὴν κυριότητα, εἰς ἣν ὑπήγετο καὶ τὸ ἔδαφος, ἕπεται ὅτι τὸ Ὀρφανοτροφεῖον ὀρθῶς καὶ νομίμως ἐδύνατο νὰ κατάσχῃ καὶ ἐκθέσῃ εἰς πλειστηριασμὸν τὴν ὅλην σταφιδάμπελον, ὡς κτῆμα ἀνῆκον τότε εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ, διότι καὶ οὗτος ἐὰν ἀπηλλοτρίονε καὶ παρέδιδεν εἴς τινα ἀγοραστὴν ὁλόκληρον τοῦτο τὸ κτῆμα, οἱ ὀφειλέται δὲν ἤθελον ἔχει εἰμὴ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐνάξωσιν αὐτὸν ἐπὶ ἀποζημιώσει.

Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐσφαλμένως ἰσχυρίσαντο οἱ ἐφεσίβλητοι, καὶ ἐσφαλμένως ἐθεώρησε τὸ πρωτοδικεῖον ὅτι τὸ Ὀρφανοτροφεῖον, ὅπερ ὡς δανειστὴς ἐπισπεύδει τὸν ἀναγκαστικὸν πλειστηριασμόν, ὑπέκειτο εἰς τοὺς ὅρους τῆς μεταξὺ τοῦ Ι. Χ. Π. καὶ τῶν ἐφεσιβλήτων συμφωνίας, καὶ τοὺς ὅρους τούτους ὤφειλε δῆθεν νὰ δημοσιεύσῃ εἰς βάρος τοῦ ἐκτεθέντος εἰς πλειστηριασμὸν κτήματος, διότι οἱ ὅροι οὗτοι ἀφορῶσι μόνον προσωπικὴν τοῦ Ι. Χ. Π. πρὸς τοὺς ἐφεσιβλήτους ἐνοχήν, αὕτη δὲ οὔτε τὸ κτῆμα πραγματικῶς βαρύνει, οὔτε τὸν τρίτον δανειστήν, διότι οἱ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς πολιτ. δικονομίας καταδιώκοντες, δι' ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, τὴν πλειστηρίασιν τῶν κτημάτων τῶν ὀφειλετῶν των δανεισταὶ δὲν ὑπεισέρχονται, ὡς ἐκ τούτου, (καθὼς ὅταν ὑπάρχῃ παραχώρησις τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου πρὸς αὐτούς, ἢ ἐγκατάστασις αὐτῶν εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου· *Cessio bonorum, missio in bona debitoris*) εἰς τὰς προσωπικὰς ἐνοχὰς αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις τῶν πρωτοδικῶν εἶναι μεταρρυθμιστέα. (Ὅρα Εὐρ· τόμ. 5 σελ. 567 § 17).

Ἐπειδὴ ὅμως οἱ ἐφεσίβλητοι, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συμφωνίας των καὶ τῆς συνομολογηθείσης μελλούσης κυριότητός των, ἐνήργησαν, καλῇ τῇ πίστει, βελτιώσεις ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ πρὸς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον ὀφειλέτου Ι. Χ. Π., ἡ δὲ θέλησίς των αὕτη δίδει εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἀντιτάξουν εἰς τὴν ἀπαίτησιν εἴτε τοῦ κυρίου τοῦ κτήματος, εἴτε τῶν ἐνυποθήκων δανειστῶν αὐτοῦ, εἴτε πάν-

των ἑπομένως τῶν ἀπαιτούντων τὴν ἀπ' αὐτοὺς ἀφαίρεσιν τοῦ κτήματος, τὴν ἔνστασιν τῆς κακῆς πίστεως, διὰ νὰ ἀρνηθῶσι τὴν ἀπόδοσιν τοῦ παρ' αὐτῶν κατεχομένου τούτου κτήματος, πρὶν ἢ πληρωθῶσιν αὐτοὶ τὰ τοιουτοτρόπως καταβληθέντα διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ διατήρησιν, τουτέςι τὰ διὰ τὴν φυτείαν καὶ καλλιέργειαν ἔξοδά των, ἤγουν τὸ λεγόμενον δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως (1).

Ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτον δικαίωμα, ἐφ' ὅσον ἡ κατοχὴ τοῦ κτήματος ὑπάρχει εἰσέτι παρ' ἐκείνῳ, ὅστις τὸ ἐβελτίωσεν, εἶναι φύσει πραγματικὸν, διότι ἐνεργεῖται καὶ κρατεῖ ἐπὶ τοῦ *πράγματος* αὐτοῦ, ὡς ἐμποδίζον τὴν ἀφαίρεσίν του, καὶ διότι, κατὰ τοὺς εἰρημένους νόμους, ἀντιτάττεται καὶ ἰσχύει κατὰ τῶν πραγματικῶν περὶ ἐκδικήσεως καὶ περὶ ὑποθήκης ἀγωγῶν.

Ἐπειδὴ τοιαύτης φύσεως ὄντος τοῦ προκειμένου δικαιώματος τῶν ἐφεσιβλήτων, ἐδύνατο νομίμως νὰ γίνῃ, ὡς ἔγινεν, ἀντικείμενον ἀνακοπῆς διαρκούσης τῆς περὶ πλειστηριασμοῦ διαδικασίας, διότι ἡ ἀνακοπὴ, τὴν ὁποίαν κατὰ τὰς ἀναγκαστικὰς ἐκτελέσεις ἐπιτρέπουν τὰ ἄρθρα 911 καὶ 985 τῆς πολιτ. δικονομίας, δὲν πρέπει ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου, ἐν τοιαύταις περιπτώσεσι, νὰ περιορίζηται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν περίστασιν τῆς διεκδικήσεως τῶν κατὰ κυριότητα ἀνηκόντων εἰς τὸν ἀνακόπτοντα πραγμάτων, ἀλλ' ἐκτείνεται καὶ εἰς ἐκείνην τῆς ἀπαιτήσεως ἄλλων δικαιωμάτων πραγματικῶν· ὡς παραδείγματος χάριν, τὸ τῆς δουλείας· καὶ πρέπει ἐν γένει νὰ συγχωρῆται ὁσάκις τείνει εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐλευθέραν διάθεσιν τοῦ πλειστηριαζομένου κτήματος, καὶ τὴν διὰ πλειστηριασμοῦ παραβίασιν ἀποκεκτημένων πραγματικῶν ἐπὶ τοῦ κτήματος τούτου δικαιωμάτων, καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ συγχωρῆται καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐπισχέσεως, καθόσον διὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἐπιδιώκεται ἡ συμπληροῦσα αὐτὸν πρᾶξις, ἡ ἀφαίρεσις τοῦ πλειστηριαζομένου κτήματος ἀπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ κρατοῦντος αὐτὸ πρὸς παράδοσιν εἰς τὸν ὑπερθεματιστὴν ἀπέναντι τοῦ τιμήματος, ἡ δὲ ἐπίσχεσις ἀντιτάττεται εἰς τὴν πραγματικὴν ταύτην ἀφαίρεσιν καὶ διάθεσιν τοῦ κτήματος· διότι, προσέτι, αἱ χορηγοῦσαι τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως ἀπαιτήσεις δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ῥητῶς προνοοῦνται ἀπὸ τὴν πολιτ. δικονομίαν διὰ νὰ λάβωσι βαθμὸν εἰς τὴν πρὸς διανομὴν τοῦ ἐκπλειστηριά-

(1) Σημ. ἐκδ. ὅρα τοὺς νόμ. εἰς Μακελδ. §§ 185, 114, σημ. 24.—Εἰς τὴν ἀντιγραφὴν τῆς ἀποφάσεως εἰςεχώρησαν λάθη ὡς πρὸς τοὺς νόμους· ὅθεν τοὺς παραλείπω.

σματος διοριζομένην κατάταξιν, καὶ διότι ἄλλως τε εἰς τὴν προπροκειμένην περίπτωσιν ἡ ἀληθῶς διανεμητέα εἰς τοὺς δανειστὰς ἀξία εἶναι μόνον ἡ ἀξία τοῦ κτήματος, πλὴν τῆς ἀξίας τῶν ἐξόδων τῆς ἐπ' αὐτοῦ ὑπαρχούσης φυτείας, καὶ ἑπομένως τὸ ἀληθὲς ἐκπλειστηρίασμα, ἐφ' οὗ μέλλει νὰ γίνῃ ἡ κατάταξις καὶ διανομή, εἶναι μόνον τὸ κεφάλαιον τὸ περισσεῦον μετὰ τὴν ὑφαίρεσιν τοῦ προαποδοτέου εἰς τὸν ὑπὸ ἐπίσχεσιν κρατοῦντα τὸ κτῆμα ποσοῦ.

Ἐπειδὴ ἡ εἰς τὸν ἐπισπεύδοντα δανειστὴν ἀντιταττομένη περὶ κακῆς πίστεως ἔνστασις (*exceptio doli*) καὶ τὸ ἀντιταττόμενον, δυνάμει αὐτῆς τῆς ἐπισχέσεως, δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως περιορίζεται κατὰ τὸν νόμον μόνον εἰς τὰ ἔξοδα τῆς βελτιώσεως καὶ διατηρήσεως, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῶν κατέστη πολυτιμότερον τὸ κτῆμα τοῦ ὀφειλέτου κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀποδόσεως αὐτοῦ, τούτεστιν ἐφ' ὅσον ὁ δανειστὴς πρόκειται, κατὰ συνέπειαν τῶν εἰρημένων ἐξόδων, νὰ καταστῇ πλουσιώτερος μὲ ζημίαν τῶν κατόχων τοῦ πλειστηριασθησομένου κτήματος. (*D*. 20 3 *c*. 29 § 2 *pignin hyhot*.—*D*. 6 1. *L*. 48 *de tei vindic*. (Ἁρμεν. βιβλ. β' τίτλ. ά § 9·—αὐτόθι βιβλ. β' τίτλ. 4 § 131· αὐτόθι περὶ κανόνων διαφόρων § 30. *D*. *de reg juris*, *L*. 206)· ἑπομένως ἡ τῶν ἐφεσιβλήτων ἀπαίτησις περὶ τοῦ νὰ ἀποζημιωθῶσι προσέτι καὶ διὰ τὰς ὁποίας θέλουν στερηθῇ ὠφελείας, ἀντιταττομένη εἰς τὸν ἐπισπεύδοντα δανειστήν, εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι αὕτη εἶναι μόνον ἄμεσος συνέπεια τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῆς μετὰ τοῦ Ι. Χ. Π. συμφωνίας, καὶ ἑπομένως ἀνάγεται μόνον εἰς τὰς προσωπικὰς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ αὐτῶν ἐνοχάς.

Ἐπειδὴ (καθόσον ἀφορᾷ τὸν προτεινόμενον παρὰ τοῦ δανειστοῦ συμψηφισμὸν τῶν παρὰ τῶν ἐφεσιβλήτων γενομένων ἐξόδων τῆς βελτιώσεως μὲ τοὺς ὀλίγους καρποὺς, τοὺς ὁποίους καὶ πρὸ τῶν ἑπτὰ συμφωνηθέντων διὰ τὴν διανομὴν τῆς σταφιδαμπέλου ἐτῶν, παρέσχε τυχὸν εἰς τοὺς ἐφεσιβλήτους ἡ φυτεία των) ἡ πρότασις αὕτη εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ἀληθῶς μὲν λέγει ὁ νόμος 48 τῶν Πανδ. περὶ διεκδικήσεως πράγματος βιβλ. 6 τίτλ. 1. (Ἁρμ. βιβλ. β' τίτλ. 1 § 8) ὅτι μὲ τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τῶν ἀποδοτέων εἰς τὸν κατὰ καλὴν πίστιν βελτιώσαντα ἀλλότριον κτῆμα συμψηφίζονται ἀναλόγως οἱ παρ' αὐτοῦ ληφθέντες καρποί, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νόμου δὲν δύναται ὀρθῶς νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν προκειμένην εἰδικὴν καὶ ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν, καθότι οἱ ἐφεσίβλητοι δὲν διατελοῦσιν ἀκριβῶς εἰς τὴν θέσιν τῶν προσώπων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ὁ νόμος ἔχει ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξίν του· καὶ τῷ ὄντι ἐκεῖ πρόκειται περὶ προσώπων, ἅτινα ἐβελτίωσαν ἀλ-

λότριον κτῆμα, ἐν καλῇ πίστει μὲν, ἀλλὰ κατὰ πλάνην καὶ δι' ἀπερισκεψίας των, ὡς ἐκφράζονται τινὲς τῶν προεκτεθέντων νόμων, ἄνευ προϋπαρχούσης περὶ τούτου συμφωνίας καὶ θελήσεως τοῦ κυρίου· ἀπέναντι δὲ ἢ ἀγνοουμένου τινὸς δικαιώματος ἰδιοκτησίας τρίτων, ἢ προϊκανοποιηθέντος, ἐπιμελείᾳ αὐτῶν, δικαιώματός τινος ὑποθήκης τρίτων, ἐνῷ οἱ ἐφεσίβλητοι ἐπεχείρησαν τὰς βελτιώσεις των κατὰ συνέπειαν προηγουμένης ῥητῆς περὶ τούτου συμφωνίας ἐκπληροῦντες οὕτως ὑποχρέωσιν ἀναδειχθεῖσαν πρὸς τὸν κύριόν της, κατὰ προαίρεσίν του· συμφωνίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν, ἐπειδὴ ὁ κύριος τῆς γῆς δὲν δικαιοῦται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν διανομὴν τῆς σταφιδαμπέλου εἰμὴ μετὰ ἑπτὰ ἔτη, ὁπόταν λογίζεται ὅτι ἀληθῶς αὕτη ἔφθασεν εἰς ἀκμὴν νὰ παρέχῃ προϊὸν, οἱ ὀλίγοι καρποὶ, τοὺς ὁποίους τυχὸν παράγει, καὶ πρὸ τῶν ἑπτὰ ἐτῶν, συλλέγονται παρὰ μόνων τῶν φυτευτῶν καὶ καθίςανται ἰδιοκτησία αὐτῶν κατὰ συνέπειαν σιωπηλῆς, ἀλλ' ἀμέσου συμφωνίας, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύνανται ἐξαιρετικῶς νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν κατηγορίαν ἐκείνων τῶν καλῆς πίστεως κατεχόντων, τοὺς ὁποίους ἡ ῥηθεῖσα τοῦ νόμου διάταξις προβλέπει· ὅθεν καὶ δὲν δύνανται οἱ δυνάμει τῆς συμφωνίας ἀποκτηθέντες ἤδη κατὰ κυριότητα παρ' αὐτῶν καρποὶ νὰ συμψηφισθῶσι πρὸς ὄφελος τοῦ δανειστοῦ μὲ τὰ καταβληθέντα παρ' αὐτῶν ἔξοδα τῆς βελτιώσεως, διότι, καθὼς ὁ ἴδιος ὀφειλέτης δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ κανὲν δικαίωμα ἐπὶ τῶν καρπῶν τούτων, εἴτε ἂν ἐξεπλήρουν ποτὲ τὴν διανομὴν, εἴτε ἐὰν κατὰ παράβασιν τῆς συμφωνίας ἐπώλει οἴκοθεν τὸ κτῆμα πρὸ τῆς ἑπταετίας, οὕτω δὲν δύναται νὰ ἔχῃ τὸ αὐτὸ δικαίωμα καὶ ὁ δανειςὴς αὐτοῦ. » —Ὅρα κατωτ. § 20 ἐπτ.

Ἀπόφ. 243 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 3299).

§ 18. Δανειςής τις ἐπισπεύδει τὴν ἐκτέλεσιν ἐκτελεστοῦ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, ὁ δ' ὀφειλέτης προσβάλλει τὸ συμβόλαιον, λόγῳ τοκογλυφίας· δύναται τὸ πολιτικὸν δικαστήριον νὰ παραδεχθῇ τὴν τοιαύτην ἔνστασιν καὶ νὰ διατάξῃ τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν;—Ναί (1). (Νομολ. τῶν ἐν Ναυπλ. Ἐφετῶν. — Νομικ. σελ. 62, 109).—Ὅρα τὰ μετὰ τὸν ἐπ. § 20 ἐξάκις.

§ 19. Ὅταν εἴς τι συμβόλαιον γίνῃ μνεία ὅτι ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων δὲν γνωρίζει γράμματα, κατόπιν δὲ γίνῃ προσθήκη ὑστερόγραφος εἰς τὸ συμβόλαιον αὐτὸ, χωρὶς νὰ ἐπαναληφθῇ ὅτι ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων εἶναι ἀγράμματος, ἡ προσθήκη ἰσχύει,

---

(1) Ὅρα τὰς λ. α) Μάρτυρες.—β) Τόκος.

ἂν τὸ συμβόλαιον ἐξετελέσθη, καθότι ἡ ἐκτέλεσις ἐπιφέρει τὴν σιωπηρὰν παραίτησιν τῶν δυναμένων νὰ προταθῶσιν ἐνστάσεων (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 142 τοῦ 1838.

§ 20. Ἡ ἀντίχρησις εἶναι ὅρος, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ ἐκτέλεσις (2);

Ἂν τὸ ἐκτελούμενον συμβόλαιον διαλαμβάνῃ, ὅτι χορηγεῖται εἰς τὸν δανειστὴν, πρὸς ἀσφάλειάν του, τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ νέμηται τὸν καρπὸν, ὡς μέσον πληρωμῆς, τοῦτο δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὅρος, ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἐγγράφου.

Ἀπόφ. 507 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4951).

§ 20 (δίς). Ἡ ἔνστασις ὅτι ἐνηργήθη ἤδη τὸ ἐκτελεστὸν δικαιόγραφον δύναται, ὡς καὶ ἡ περὶ συμψηφισμοῦ, νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν· ἐὰν δὲ ἐγένετο πληρωμὴ, τὸ δὲ ἐκτελεστὸν δικαιόγραφον ἐκτελεσθῇ ἐκ νέου, ὁ ὀφειλέτης δύναται νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς *de indebito* τὴν ἐκτελεσθεῖσαν ποσότητα. (Πανδ. ν. 3 καὶ νόμ. 10 § 1 *de compens.*).

Ἀπόφ. 2349 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 20 (τρίς). Ἡ ἔνστασις ὅτι ὁ . . . δὲν ἔχει τίτλον κηδεμόνος πρὸς διεκδίκησιν πράγματός τινος, δύναται νὰ προταθῇ ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ δίκη, καὶ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, οὐχὶ ὅμως καὶ κατὰ τὴν περὶ ἐκτελέσεως δίκην.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ἂν ἡ περὶ νομιμοποιήσεως τῆς δίκης ἔνστασις τοῦ Σ. ὅτι ἡ Μ. δὲν εἶχε τίτλον κηδεμόνος διὰ νὰ παρασταθῇ ἐπὶ δικαστηρίου πρὸς διεκδίκησιν τοῦ μαργαριταρίου ἀνήκοντος, ὡς αὐτὸς διϊσχυρίζεται, εἰς τὰ τέκνα της, ἠδύνατο νὰ προταθῇ ἐνόσῳ διήρκει ἡ δίκη, καὶ κατὰ πᾶσαν αὐτῆς κατάστασιν· δὲν δύναται ὅμως νὰ προταθῇ πλέον σήμερον ὅταν ἡ δίκη αὕτη ἔπαυσε νὰ ἦναι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 872 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐν τῇ περὶ ἐκτελέσεως δίκῃ, οἵα εἶναι ἡ προκειμένη, ἥτις, κατὰ τὸ ἄρθρον 864 τῆς πολιτ. δικονομίας, εἶναι νέα δίκη, δὲν δύνανται νὰ προταθῶσιν εἰμὴ αἱ κατὰ τὴν περὶ αὐτῆς διαδικασίαν ἀταξίαι, τοιαύτας δὲ δὲν προβάλει ὁ Σ. »

Ἀποφ. 756 τῆς 31 Μαΐου 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. — Ὅρα τὴν λ. Ἐπίτροπος.—Πρβ. Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 152.

§ 20 (τετρ.). Ὁ ἐγγυητὴς καταδικασθεὶς νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος,

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Συμβόλαια.
(2) Ὅρα τὴν λ. Ἀντίχρησις.

δι' ὃ ἐγγυήθη, δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἄλλας ἐνςάσεις εἰμὴ τὰς προβλεπομένας ἀπὸ τὸ ἄρθρον 872 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ἑπομένως ἡ ἔνστασις ὅτι ὁ πρωτοφειλέτης ἔχει ἱκανὰ κτήματα πρὸς ἀπότισιν τοῦ χρέους του, εἶναι ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἀπόφ. 1292 τῆς 15 Ἰουλ. 1839 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. — Ὅρα Ἐγγύησις (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 425 § 26).

§ 20 (πεντ.). Δυνάμει ἀποφάσεως, ἥτις δὲν περιέχει ἐκτελεστέαν ἀπόδοσιν ἐπιδίκου τινὸς κτήματος, δὲν δύναταί τις νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐκτέλεσιν, δι' ἐγκαταστάσεως, εἰς τὸ κτῆμα αὐτό· ἄλλως, ἡ ἐγκατάστασις ἀκυροῦται, καὶ διατάττεται ἡ τοῦ ἀποβληθέντος ἐγκατάστασις εἰς τὴν νομήν.

Ἀπόφ. 117 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2970).

§ 20 (ἑξάκις). Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου δύναται νὰ προταθῇ καὶ ν' ἀποδειχθῇ ἡ ἔνστασις τῆς τοκογλυφίας (1). — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 217 τοῦ 1837. (Νομ. σ. 112).

— Ἐὰν τὸ ἐκτελούμενον συμβόλαιον ἐμπεριέχῃ τόκους ὑπερμέτρους, ἢ καλύπτῃ τοκογλυφίαν, πρέπει διὰ τακτικῆς ἀγωγῆς νὰ ζητηθῇ ἡ ἀκύρωσίς του χωρὶς ν' ἀποπειραθῇ συμβιβασμός, δὲν κωλύεται δὲ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἐγγράφου τούτου μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῆς δίκης. —Διατριβή. (Νομ. σελ. 113).

— Ἡ περὶ παρανόμου τόκου ἔνστασις δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν.

— Μήτε ν' ἀποδειχθῇ αὕτη δ' ἐπακτοῦ ὅρου δύναται, καθότι δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐνστάσεων τῶν συγχωρουμένων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν. (ἄρθρ. 872 πολιτ. δικονομ.) —Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν 230 τοῦ 1845. (Νομ. σελ. 4192).

§ 20 (ἑπτ.) Ἐν τῇ περὶ ἐκτελέσεως δίκῃ συγχωροῦνται μόνον ἐκκαθαρισμέναι ἐνστάσεις· συμψηφισμὸς δὲ ἐν γένει δὲν χωρεῖ εἰμὴ μεταξὺ ἐκκαθαρισμένων καὶ βεβαίων χρεῶν, ἢ κἂν εὐκόλως ἐκκαθαριστέων (2).—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 1 τοῦ 1837. (Νομ. σ. 440).

§ 20 (ὀκτ.) Εἶναι ἐπιδεκτικὸν ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως τὸ συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον, ὅταν ἐμπεριέχῃ τὴν ἑξῆς συμφωνίαν: ὁ μὲν Α νὰ παραχωρήσῃ εἰς ἀνταλλαγὴν τὸ εἰς τὴν σύζυγόν του ἀναλογοῦν ἐκ τῆς πατρικῆς της οἰκίας εἰς τὸν Β, ἐπὶ τῇ ὑποχρεώσει νὰ κατασκευάσῃ ἑτέραν οἰκίαν, ὁ δὲ Β, παραδεχθεὶς τὴν ἀνταλλαγὴν ταύτην μέχρι ὡρισμένου καιροῦ, νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν Α δραχ. 800 εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ἤθελε πράξει

---

(1) Ὅρα τὸν προηγ. § 18.
(2) Ὅρα τὸν προηγ. § 19.—Πρβ. τὴν λ. συμψηφισμός.

ρωμὴν τοῦ χρέους τοῦ δανειστοῦ. — Ἐφ. Ναυπ. ἀπόφ. 179 τοῦ 1836. (Νομ. σελ. 393).

Γ) Κατὰ ποίων ἐνεργεῖται ἡ ἐκτέλεσις (1).

§ 21. Ὅταν ὁ ἔχων ἐκτελεστὸν δικαιόγραφον ἐπισπεύδῃ τὸν πλειστηριασμὸν τῆς ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου αὐτοῦ, δύνανται οἱ λοιποί, ἁπλοῖ τε καὶ ἐνυπόθηκοι, δανεισταὶ (κατὰ τὸ ἄρθρον 984 τῆς πολιτ. δικονομ.) νὰ ἐμποδίσωσι, λόγῳ τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν, τὴν ἐκπεραίωσιν τοῦ πλειστηριασμοῦ;—Ὄχι.

Ἀπόφ. α Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρ. 954 τῆς πολιτ. δικονομίας, πᾶς ἐνυπόθηκος δανειστής, ὅστις διακατέχει ἐκτελεστὸν δικαιόγραφον, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατάσχῃ καὶ νὰ πλειστηριάσῃ τὸ ὑποθηκευθὲν εἰς αὐτὸν ἀκίνητον κτῆμα, οἱ δὲ μετέπειτα ἐμφανιζόμενοι δανεισταί, ἁπλοῖ τε καὶ ἐνυπόθηκοι, δὲν δύνανται, κατὰ τὸ ἄρθρ. 984, νὰ ἐμποδίσωσι, λόγῳ τῶν ἀπαιτήσεών των, τὴν ἐκπεραίωσιν τοῦ πλειστηριασμοῦ, ἀλλ' ἀναγγέλλονται ἁπλῶς διὰ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν διανομὴν τοῦ ἐκπλειςηριάσματος· καί, κατὰ τὸ ἄρθρον 987, ἐὰν τὸ πλειστηρίασμα δὲν ἀρκῇ νὰ πληρωθῶσιν ὅλοι, γίνεται κατάταξις παρὰ τοῦ ἐπὶ τῆς κατατάξεως δημοσίου ὑπαλλήλου, ἀφοῦ οἱ δανεισταί, κατὰ τὸ ἄρθρον 989, προςαγάγωσι τὰς ἀποδείξεις των, ὥστε ὁ προσδιορισμὸς τῆς σειρᾶς καὶ τῆς προτιμήσεως τῶν δανειστῶν εἶναι ἔργον μόνον τοῦ εἰρημένου ὑπαλλήλου, καὶ εἰς αὐτὸν μόνον προσάγονται αἱ περὶ προτιμήσεως αὗται ἀπαιτήσεις· ἐὰν δέ τις τῶν δανειστῶν ἔχῃ παράπονα κατὰ τοῦ πίνακος τῆς κατατάξεως, ὀφείλει, κατὰ τὰ ἄρθρα 994

(1) Ῥολλίνου παρατηρήσεις· (ὅρα ἀνωτ. ἐν ἀρχῇ τῆς λέξεως).
Κηδεμονία· (αὐτ. 125).
Πτώχευσις· (αὐτ. 126).
Μεταβολὴ καταστάσεως· (αὐτ. 127).
Ἐγγυηταί· (αὐτ. 128, 129) (α).
Κατέχοντες ἐνυπόθηκα· (αὐτ. 130).
Παραχώρησις· (αὐτ. 132, 133).
Κληρονόμοι· }
Ἀντιπρόσωποι· } (αὐτ. 134 ἐπ. 149).
Κληροδόχοι· }
Κληρονόμοι ἐξ ἀπογραφῆς· (αὐτ. 135).
Δημόσια καταστήματα· Κοινότητες· (αὐτ. 154—156 ἐπ.).—Ὅρα τοῦ ἡμετέρου Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 650 § 10, 11.

(α) Ὅρα τὴν λέξ. Ἐγγύησις σελ. 415 ἐπ. τοῦ 6 τόμ. τοῦ Εὑρ.

καὶ 949, νὰ κάμῃ τὴν ἀνακοπήν του παρὰ τῷ τὴν κατάταξιν ἐπιτετραμμένῳ, καὶ ἑπομένως φέρεται αὕτη ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ ἀκροατήριον κτλ.

Ἐπειδὴ ὁ Ζ. Ζ. δὲν συνεμορφώθη μὲ τὰς διατάξεις ταύτας τοῦ νόμου, ἀλλ' ἀπ' εὐθείας, ὡς εἴρηται, ἐπρότεινε τὴν αἴτησίν του εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, χωρὶς νὰ προενεργηθῶσι τὰ παρὰ τοῦ νόμου διατεταγμένα, καὶ ἑπομένως ἡ αἴτησίς του εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸ παρὸν παρὰ τοῦ δικαστηρίου.»

Ἀπόφ. 40 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 442).

§ 22. Κατὰ τὸ ἄρθρον 954 καὶ ἑπ. τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅστις διακατέχει ἐκτελεστὸν δικαιόγραφον, καὶ ἐὰν δὲν ἤθελεν ἔχει κανὲν ὑποθήκης δικαίωμα, δύναται νὰ κατάσχῃ, καὶ ἑπομένως νὰ πλειστηριάσῃ, ὅλα τὰ ἀκίνητα κτήματα τοῦ χρεώστου του· οἱ δὲ λοιποὶ δανεισταί, εἴτε ἐνυπόθηκοι εἴτε μή, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 984 κτλ., λαμβάνονται μόνον ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν διανομὴν τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ ἐμποδίσωσι τὴν πρόοδον τοῦ πλειστηριασμοῦ.

Ἀπόφ. 128 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 846).

§ 23. Ὁ ἔχων ἐκτελεστὸν τίτλον δανειστὴς δύναται μετὰ τὴν πτώχευσιν, καὶ μέχρι τῆς ἑνώσεως τῶν δανειστῶν, νὰ ἐνεργήσῃ ἀναγκαστικὴν κατάσχεσιν ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ πτωχεύσαντος.

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πλειστηριασμοῦ, συμβιβασθῇ μετὰ τοῦ ἐπισπεύδοντος τὸν πλειστηριασμόν, οἱ λοιποὶ οἱ ἀναγγείλαντες ἑαυτοὺς δανειστάς, καὶ ἔχοντες τίτλον ἐκτελεστόν, δύνανται νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν πλειστηριασμόν.

Ἀπόφ. *Ὡς πρὸς τὸ βάσιμον τῆς ἐφέσεως.*

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 532 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἀγωγὴ περὶ ἀπαλλοτριώσεως τῶν ἀκινήτων (ἤτοι ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις), εἰσαχθεῖσα πρὸ τοῦ διορισμοῦ τῶν ὁριστικῶν συνδίκων, οὗτοι μόνοι δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι τὰ πρὸς πώλησιν κλπ.· ἑπομένως ἕκαστος δανειστής, ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς πτωχεύσεως μέχρι τῆς ἑνώσεως τῶν δανειστῶν, δύναται νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ ὀφειλέτου του, καὶ πολὺ περισσότερον νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐν ὀνόματί του τὴν ἤδη ἐνεργηθεῖσαν κατάσχεσιν πρὶν ἢ κηρυχθῇ ἡ πτώχευσις.

Ἐπειδή, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, οἱ ἀδελφοὶ... εἶχον ἐνεργήσει τὴν ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων τοῦ ὀφειλέτου των κατάσχεσιν πρὶν ἢ οὗτος κηρυχθῇ πτωχὸς καὶ πρὶν ἑπομένως διορισθῶσι πράκτορες· ὅθεν ἡ ἐξακολούθησις τοῦ πλειστηριασμοῦ ἐν ὀνόματι τῶν κατα-

νὰ ἐνεργήσουν τὴν πώλησιν κτλ.» ἑρμηνευθῇ ὅτι οἱ δανεισταὶ τοῦ πτωχεύσαντος, ἔχοντες ἐκτελεστὸν ἔγγραφον, μέχρι τοῦ διορισμοῦ τῶν ὁριστικῶν συνδίκων δύνανται νὰ πλειστηριάσουν τὰ ἀκίνητα καὶ νὰ πληρωθοῦν ἐκ τοῦ πλειστηριάσματος, εἶναι ἀπορριπτέα ἡ περὶ ἀναστολῆς αἴτησις τῶν ἀνακοπτόντων. Ἐὰν δὲ ἑρμηνευθῇ, ὅτι μόνον διὰ τῶν ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως πωλοῦνται τὰ ἀκίνητα, εἶναι παραδεκτὴ ἡ ἀνακοπή· ὅθεν ἐξεταστέα ἡ ἔννοια τοῦ εἰρημένου ἄρθρου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν διϊσχύρισιν τῶν ἀνακοπτομένων, οἵτινες αἰτοῦν νὰ πλειστηριάσουν τὰ ἀκίνητα ἰδιαιτέρως, κατὰ τοὺς ἰδιαιτέρους τύπους τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ὑπαρχούσης τῆς πτωχεύσεως, ἀντίκειται αὕτη εἰς τὴν ἔννοιαν καὶ τὴν οὐσίαν τῆς ἰδέας πτωχεύσεως, διότι αὕτη εἰσήχθη ὑπὲρ τῶν δανειστῶν δι' ἰδιαιτέρους λόγους, ἐὰν ἔμπορός τις πτωχεύσῃ, διὰ νὰ μὴ ἀδικηθῇ κανεὶς καὶ νὰ πληρωθοῦν κατὰ νόμον ὅλοι οἱ δανεισταί· ἐὰν δὲ ἀλήθευεν ἡ περὶ ἧς ἑρμηνεία, ἤθελεν ἀποβῇ συνήθως ἡ πτώχευσις περιττὴ καὶ ἀνωφελής, διότι πρὶν καλεσθοῦν ὅλοι οἱ δανεισταί, κατὰ τὰ ἄρθρα 511 καὶ 513 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, ἤθελον πλειστηριάσει οἱ παρόντες ἐπιμελεῖς δανεισταὶ τὰ ἀκίνητα τοῦ πτωχεύσαντος καὶ πληρωθοῦν ὁλοκλήρως, καὶ διὰ τοὺς ἐμφανιζομένους ἐν τῇ πτωχεύσει δανειστὰς δὲν ἤθελεν ὑπολείψει συνήθως περιουσία καθόλου, ἢ θέλουν πληρωθῇ συμμέτρως καὶ κατὰ μικρὸν μέρος· ὅθεν μὲ τοιαύτην ἑρμηνείαν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ πτώχευσις καὶ δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ τις διατί εἰσήχθη αὕτη, τόσῳ μᾶλλον, ὅσον καὶ διὰ τοιαύτης ἑρμηνείας ἀποβαίνουν μάταια τὰ περὶ συμβιβασμοῦ ἄρθρα, διαγεγραμμένα ὑπὲρ τοῦ πτωχεύσαντος, διότι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ προβλέπει ὁ νόμος, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀποκαθίσταται πολλάκις ὁ δυστυχὴς ἔμπορος· ὁ συμβιβασμὸς ὅμως δύναται νὰ ἐνεργηθῇ μόνον ἐν πτωχεύσει, δι' ἧς γίνεται φανερόν, ἐὰν ὁ πτωχεύσας ἦναι χρεοκόπος ἢ ὄχι, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ὁ συμβιβασμὸς εἰμὴ ἐγκαίρως, ἀφοῦ προηγηθοῦν ὅσα ὁ νόμος διατάττει. Περισσότερον εἰσέτι ἤθελεν ἀδικηθῇ ὁ πτωχεύσας διὰ τῶν δανειστῶν, ἐπισπευσάντων τὸν πλειστηριασμόν, διὰ τοῦ ὅτι δὲν ἤθελον συνεισφέρει καὶ εἰς τὸ χρηματικὸν βοήθημα, κατὰ τὸ ἄρθρον 530 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, εἰς ὃ συνεισφέρουν καὶ οἱ ἐνυπόθηκοι δανεισταί, διότι αὐτὸ δύναται μόνον ν' ἀποφασισθῇ συνήθως εἰς τὸ τέλος τῆς πτωχεύσεως, καὶ ἀφοῦ πολλάκις προηγηθῇ ἀνάκρισις (ἄρθρ. 480 ἐμπορικοῦ νόμου). Τέλος ἀντιφάσκει ἡ τοιαύτη ἑρμηνεία εἰς τὸ 500 ἄρθρον τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, καθ' ὃ οἱ πράκτορες ἐν ὀνόματι τῆς ὁμάδος ἐγγράφονται εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, καὶ τί ἄλλο σημαίνει τοῦτο παρ' ὅτι

τὰ κτήματα ἀποκαθίστανται ἀποκλειστικῶς τῆς πτωχεύσεως, καὶ τίτλος ὑποθήκης δὲν ὑπάρχει· τοῦτο ὁμοιάζει μὲ τὴν *missio in possessionem* τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως. Ἐὰν, ἐκτὸς ὅλων αὐτῶν, ἀντιβαίνῃ τοιαύτη ἑρμηνεία εἰς τὴν φύσιν τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι πτωχεύσεων, πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ τὸ ἄρθρον ἄλλως πως, καὶ ἡ ἁπλουστέρα εἶναι ὅτι, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἀγωγὴ περὶ ἀπαλλοτριώσεως τῶν ἀκινήτων, εἰσαχθεῖσα πρὸ τοῦ διορισμοῦ τῶν ὁριστικῶν συνδίκων, δηλαδὴ παρὰ τῶν πρακτόρων ἢ τῶν προσωπικῶν συνδίκων, ἐνῷ οἱ τελευταῖοι δύνανται νὰ τὰ πωλήσουν, δύνανται μόνον οἱ ὁριστικοὶ, οὐχὶ δὲ ἡ ἕνωσις τῶν δανειστῶν κτλ. Κατ' αὐτὴν τὴν ἑρμηνείαν συμφωνοῦσαν μὲ τὴν φύσιν τῆς πτωχεύσεως, δὲν εἶναι μὲν τὸ λεκτικὸν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου νομοθετικὸν, κατὰ δὲ τὴν ἄλλην ἑρμηνείαν ὀλιγώτερον. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἑρμηνεία ἄλλη, καθ' ἣν καὶ τὸ λεκτικὸν φαίνεται ὀρθὸν καὶ ἥτις δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν φύσιν τῆς πτωχεύσεως, καθ' ἣν καὶ αἱ περὶ κατατάξεως καὶ διανομῆς γενικαὶ ἀρχαὶ μένουν ἐν ἰσχύϊ. Κατ' αὐτὴν δύνανται οἱ δανεισταὶ, ἐνυπόθηκοι καὶ μὴ, νὰ πλειστηριάσουν τὰ ἀκίνητα, ἢ μᾶλλον νὰ ἐξακολουθήσουν τὴν πώλησιν αὐτῶν, ἐὰν ἤρξαντο αὐτὴν πρὶν τοῦ διορισμοῦ τῶν ὁριστικῶν συνδίκων· ἀλλὰ τὸ πλειστηρίασμα ἐμβάζει ὁ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ εἰς τοὺς συνδίκους διὰ νὰ διανεμηθῇ μετὰ τὴν περὶ κατατάξεως καὶ διανομῆς ἀπόφασιν μεταξὺ τῶν δανειστῶν· ἀλλ' αὐτὴν τὴν παράδοσιν θέλει διατάξει τὸ ἁρμόδιον ἐμπορικὸν δικαστήριον. »

'Απόφ. 2299 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2853).

§ 24. Ὁ νόμος δὲν ἐξωμοίωσε τοὺς ἰδιώτας μὲ τὸ δημόσιον καὶ ὡς πρὸς τὰ κατ' αὐτῶν διατασσόμενα ἀναγκαστικὰ μέτρα, διότι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς ἠδύνατο νὰ φέρῃ εἰς σύγκρουσιν τὰς δικαστικὰς μὲ τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς, καὶ νὰ παρεμβάλῃ προσκόμματα· ἄρα χρῆσις ἀναγκαστικῶν μέτρων κατὰ τοῦ δημοσίου δὲν δύναται νὰ γίνῃ (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 352 τοῦ 1840, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδιότης πολιτικὴ ἐν γένει § 197.

§ 25. Ὁ δυνάμει ἐκτελεστοῦ δικαιογράφου δανειστὴς δήμου τινὸς, δύναται νὰ ἐκβιάσῃ τὴν ἐκτέλεσιν;

Ὅρα τὸν § 9 ἐπ. τῆς λέξεως Δῆμος.—Ὅρα καὶ τὴν λ. Διοικητικὴ ἁρμοδιότης §§ 6, 7.

(1) Παρ. τὴν λέξιν Δῆμος §§ 9—12 (Εὑρ. τόμ. δ. σελ. 648 ἐπ.).

Δ) Ποῖοι δύνανται νὰ ἐπισπεύσωσι τὴν ἐκτέλεσιν (1).

§ 25 (δίς). ὅρα τοὺς ἀνωτέρω §§ 1, 2.

Ε) Ποῖα ἔγγραφα εἰσὶν ἐκτελεστά (2);

§ 26. Ἀπολεσθέντος τοῦ πρωτοτύπου δικαστικῆς ἀποφάσεως,

---

(1) Παρατ. Ῥολλ. (ὅρα ἀνωτ. ἐν τῇ ἀρχ. τοῦ ἄρθρου).
Σύνδικοι· (αὐτ. 100).
Un avoué de première instance ne peut, sans mandat spécial, exécuter un jugement contenant des dispositions definitives contre sa partie (rép. Ledru (αὐτ. § 110).— Ορα ἀνωτ. § 1.
Lorsque le créancier primitif a cessé de l'être, son successeur doit, préalablement, notifier le titre, qui l'investit, par ex. le transport, la donation, le testament.
Ou bien l'intitulé d'inventaire, où ce successeur a pris la qualité d'héritier, l'acte de notorieté qui en tient lieu, l'acte d'acceptation sous bénéfice d'inventaire, suivant la qualité qu'il prend pour réclamer· (αὐτ. n. 112).
Jugé néanmoins qu'un légataire universel peut faire préceder à l'emprisonnement d'un débiteur de son auteur après avoir notificé le testament qui l'institue, sans y joindre l'acte de decès . . . ni un acte de notoriété constatant qu'il n'existe pas d'héritier à réserve· (αὐτ. n. 113).
Ainsi, l'endosseur d'une lettre de change qui en a remboursé le montant sur le jugement de condamnation, est fondé à demander que le jugement, soit rendu exécutoire à son profit, bien qu'il n'y est pas figuré (αὐτ. § 114).
Παρεχόμεναι· (αὐτ. § 115—119).
(2) Παρατ. Ῥολλ. ὡς ἀνωτ.
Ἰδιωτικὰ ἔγγραφα· (αὐτ. ἀρ. 171).
Διαθῆκαι· (αὐτ. 172, 202).
Ἀναγνώρισις ἰδιωτικῶν ἐγγράφων· (αὐτ. 173, 175, 176).
Διαιτητικαὶ (α) ἀποφάσεις· (αὐτ. 177).
Διατάξεις δικαστῶν· (αὐτ. ἀρ. 178, 179, 184).
Κατατάξεως πίναξ· (αὐτ. 186).
Πίναξ ἐξόδων· (αὐτ. 187 ἐπ.).
Συμβολαιογραφικὰ ἔγγραφα.
Ἀπογραφαί· (αὐτ. 202).
Ἔγγραφα κατατιθέμενα εἰς συμβολαιογράφους· (αὐτ. 210).
Διοικητικαὶ πράξεις.
Τυπος ἐκτελέσεως; (αὐτ. 210, 215).
Κρατήσεις διατάττουσαι· (αὐτ. 217, 218).
Ἀνακοπὴ κατ' αὐτῶν· (αὐτ. 219).
Μισθώσεις· (αὐτ. 225 ἐπ.).
Ἀλλοδαπῶν (б) δικαστ. ἀποφάσεις· (225 ἐπ.).
Τύπος ἐκτελέσεως· (αὐτ. 233 ἐπ.).

(α) Ὅρα τὴν λ. Διαίτησις § 53 ἐπ.
(б) Ὅρα τὴν λ. Ἀλλοδαποὶ σελ. 76 ἐπ. Εὑρ. τόμ. 1.

δύναται νὰ χρησιμεύσῃ τὸ ἐπικυρωμένον αὐτῆς ἀντίγραφον, τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ, δυνάμει τῆς ἐπὶ τούτῳ ἀποφάσεως, κηρυχθῇ ἐκτελεστόν, πρέπει νὰ μένῃ εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ δικαστηρίου, διὰ νὰ χρησιμεύῃ ὡς πρωτότυπον (1).

Ἀπόφ. τῆς 8 Αὐγ. 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2629).

§ 27. Αἱ παρὰ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἐκδιδόμεναι ἐκτελεσταὶ ἀποφάσεις δὲν χρήζουσι τῆς παρ' ἄλλης δικαστικῆς ἀρχῆς περιαφῆς ἄλλου τινὸς τύπου ἐκτελέσεως, διὰ νὰ κατασταθῶσιν ἐκτελεσταί (2). (Ὅρα τὴν λέξιν *Ἀπόφασις* § 132).—Εὑρ. τόμ. 3, σελ. 132.

ϛ) *Ἐκτέλεσις ἀποφάσεων ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων*.—Ὅρα τὴν λέξιν *Ἀλλοδαποὶ* §§ 24—28, ἔνθα ἐσημείωσα τὰ περὶ τούτου.

§ 28. Ὅταν πρόκηται περὶ ἀλλοδαπῶν ἐγγράφων, πρέπει νὰ παρατηρηθῶσιν οἱ νόμοι οὐχὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ζητεῖται ἡ ἐκτέλεσις, ἀλλὰ τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐξεδόθη τὸ ἀλλοδαπὸν ἔγγραφον.

Οἱ νόμοι οἱ ἀφορῶντες τὸ δικαίωμα ἢ μὴ τῆς ἐκτελέσεως ὡς πρὸς τὰ ἀλλοδαπὰ ἔγγραφα, εἶναι φύσει οὐσιαστικοὶ καὶ πολιτικοί, καὶ οὐχὶ δικονομικοί· τὴν δὲ ἀπόδειξιν ὀφείλει νὰ φέρῃ ὁ ζητῶν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀλλοδαποῦ ἐγγράφου δι' ὅλων τῶν νομίμων μέσων, ἐκτὸς τοῦ τῶν μαρτύρων.

Ἀπόφ. τῆς 4 Αὐγ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν (Νομ. σελ. 865).

Ζ) *Ἐκτέλεσις ἐμπορικῶν ἀποφάσεων*.

§ 29. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου βλέπε τὰ σημειωθέντα ἐν τῇ λέξει '*Ἁρμοδιότης Ἐμπορικὴ* § 60 ζ' καὶ σελ. 122 (Εὑρ. τόμ.

---

(1) «Ἀφοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 862 τῆς πολιτ. δικονομίας, διατάττεται ἡ εἰς τὸν ἀντίδικον κοινοποίησις τῆς ἐκτελέσεως, δὲν βλέπομεν ὁποία βλάβη δύναται νὰ προκύψῃ ἂν ὁ εἰρηνοδίκης Λεβαδείας περιάψῃ τῆς ἐκτελέσεως τὸν τύπον εἰς τὴν παρὰ τοῦ προκατόχου του ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν· ἂν αὕτη δὲν κατέστη τελεσίδικος, ὀφείλει νὰ τὸ ἀποδείξῃ ὁ ἔχων συμφέρον, καί, τούτου δοθέντος, τὰ πράγματα εἰς ἣν ἦσαν καὶ πρότερον ἐπανέρχονται κατάστασιν.

Εἰς ἁπλᾶς ὑποψίας, ὅτι ὁ διὰ τῆς ἀποφάσεως ἡττηθεὶς ἔκαμε χρῆσιν τῶν ἐνδίκων μέσων, δὲν δύναται, φρονοῦμεν, στηριζόμενος ὁ εἰρηνοδίκης νὰ μὴ περιάψῃ τὸν τύπον εἰς δικαστικὴν ἀπόφασιν.» Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 2539 τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθ. ἐφ. Εἰσ. Ῥάλλη.

(2) Ὅρα τὴν λ. Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.

5). —Ἐκτελοῦνται γενομένης ἀνακοπῆς ἢ ἐφέσεως (1); —Ὅρα τὴν ἐν τῷ Εὑρ. λέξιν *Διαίτησις* § 37. —Πρβ. ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

Η) Ἐκτέλεσις διαιτητικῶν ἀποφάσεων.

§ 30. Τὰ περὶ τούτου ζητήματα ἐξέθεσα ἐν τῇ λέξει *Διαίτησις* §§ 53—58· ἐνταῦθα προςθέτω μόνον τὸ ἑπόμενον ἔγγραφον τοῦ Κ. Πιτσιπιοῦ, πρώην εἰσαγγελέως ἐφετῶν.

§ 31. «Τὸ ἄρθρ. 118 τῆς πολιτ. δικονομίας λέγει, ὅτι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις δὲν δύνανται νὰ ἐκκληθῶσιν εἰμὴ ἀφοῦ ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν κηρύξῃ αὐτὰς ἐκτελεστάς· τὸ δὲ ἑπόμενον ἄρθρον ὁρίζει τὸν τρόπον, καθ' ὃν ὁ πρόεδρος καθιστᾷ ἐκτελεστὰς τὰς τοιαύτας ἀποφάσεις.

Καμμία ὅμως νόμου διάταξις δὲν ὑπάρχει προσδιορίζουσα α) πῶς πρέπει νὰ κατατίθηται ἡ ἀπόφασις εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου· β') ἂν τὸ πρωτότυπον αὐτῆς πρέπῃ νὰ μένῃ, ἢ μὴ, εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ δικαστηρίου.

Ἐκ τῆς σιωπῆς ταύτης τοῦ νόμου ἐπεκράτησαν εἰς τὰ δικαστήρια, καθόσον γνωρίζω, αἱ ἑξῆς συνήθειαι· ὁ νικήσας διάδικος παρουσιάζει τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν εἰς τὸν πρόεδρον, ὅςτις τὴν ἐπιστρέφει, ἀφοῦ γράψῃ ὑπ' αὐτὴν τὸ ἔνταλμα τῆς ἐκτελέσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τούτου δύνανται νὰ προκύψωσιν ἄτοπα, καθότι ὁ πρόεδρος δὲν γνωρίζει ἂν ἡ παρουσιαζομένη ἀπόφασις ἦναι ἀπαράλλακτος ἡ παρὰ τῶν διαιτητῶν ἐκδοθεῖσα, εἰς δὲ τὰ ἀρχεῖα τοῦ δικαστηρίου δὲν φυλάττεται οὔτε ἡ προμνησθεῖσα ἀπόφασις, οὔτε καμμία βεβαίωσις τῆς περιαφῆς τοῦ εντάλματος, ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ καθυποβάλλω εἰς τὴν Γραμματεῖαν τὴν ἔλλειψιν ταύτην διὰ νὰ φροντίσῃ, ἂν ἐγκρίνῃ, περὶ τῆς διορθώσεώς της.

Κατὰ τὴν Γαλλικὴν Νομοθεσίαν (ἄρθρον 1020 καὶ 1021), ὁ εἷς τῶν διαιτητῶν καταθέτει τὸ πρωτότυπον τῆς ἀποφάσεως ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν ἔκδοσίν της εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν· τὸ πρωτότυπον αὐτὸ, ἐφ' οὗ περιάπτηται τὸ ἔνταλμα τῆς ἐκτελέσεως, μένει εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἀπόγραφον αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἐντάλματος δίδεται εἰς τὸν ἔχοντα συμφέρον διάδικον.

Ὁ τρόπος οὗτος, ὡς ἐξασφαλίζων τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν,

(1) Αἱ ἐμπορ. ἀποφάσεις δὲν ἐκτελοῦνται πρὸ τῆς ἐπιδόσεώς των. —Ἀπόφ. 206 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3654).

μὲ φαίνεται καλὸς, διὰ νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ἔλλειψιν τῆς Νομοθεσίας μας.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀπόφασις ἐνδέχεται νὰ ἐκδοθῇ εἰς τόπον ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου, καὶ τότε καθίσταται δύσκολον καὶ ἐπιζήμιον εἰς τοὺς διαιτητὰς νὰ μεταβαίνωσιν ἐκεῖ πρὸς κατάθεσιν τῆς ἀποφάσεως, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, νομίζω, ὅτι ἡ κατάθεσις πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ εἰρηνοδίκου, ὅστις συντάσσει περὶ τούτου ἔκθεσιν καὶ στέλλει τὴν κατατεθεῖσαν ἀπόφασιν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν.

Εἶναι προσέτι καλὸν νὰ κανονισθῇ καὶ ἓν ἄλλο ἀντικείμενον. Κάμμία προθεσμία δὲν εἶναι ὡρισμένη πρὸς ἀνακοπὴν τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως (123 τῆς πολιτ. δικονομ.)· ὥςε ὁ καθ' οὗ ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις διάδικος δύναται νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν, καὶ ἐνῷ ἐκτελεῖται ἡ ἀπόφασις· ἐκτὸς ἂν ὑποθέσῃ τίς ὅτι αἱ διατάξεις τῶν διορθωθέντων ἄρθρων 596 καὶ 569 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐφαρμόζονται καὶ ἐνταῦθα· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο μὲ φαίνεται δύσκολον, νομίζω εὔλογον νὰ τεθῇ ὑπὸ νόμου προθεσμία περὶ τῆς χρήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, φερούσης τὸ ἔνταλμα τῆς ἐκτελέσεως.»

Θ) Ἐκτέλεσις ἀποφάσεων τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς (1).

§ 32. Ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ δὲν εἶναι ἁρμοδία ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεών της, οὔτε ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀναφυομένων ἐνστάσεων, ἀλλὰ, διὰ τούτου, ὁ νόμος ἐννοεῖ μόνον τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν, ἥτις ἐνεργεῖται διὰ κατασχέσεως ἢ προσωρινῆς κρατήσεως, ὄχι δὲ τὴν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν διαδικασίαν, ἥτις εἶναι συμπλήρωσις καὶ συνέχεια τῆς δίκης, διὰ νὰ κατασταθῇ ἐκτελεστὴ ἡ ἀπόφασις, π. χ. τὴν περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 361 καὶ 387 (σελ. 386 καὶ 466 τῆς σειρᾶς τοῦ 1840).

Σημ. Τὰ αὐτὰ ἀπεφήναντο καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. ἀποφάσεως.—Πρβ. δὲ τὴν τοῦ 1850 ὑπ' ἀριθ. 109 πολιτ. ἀπόφασιν Ἀρ. Πάγου.

Ι) Ἐκτέλεσις διοικητ. ἀποφάσεων.

§ 33—36. Περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διοικητ. ἀποφάσεων γίνεται λόγος ἀνωτέρω εἰς ἴδιον ἄρθρον.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Μικτὴ Ἐπιτροπή.

ΙΑ) *Αἴτια ἀναβολῆς, ἢ μή, τῆς ἐκτελέσεως* (1).

§ 37. Πᾶσα ἐκτέλεσις ἐκβιαζομένη, μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἐφέσεως, καὶ πρὶν ἢ τὸ ἐφετεῖον ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ παραδεκτοῦ αὐτῆς, εἶναι παράνομος· ἔργον τῶν ἐφετῶν εἶναι νὰ κρίνωσι περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου ἢ ἀκύρου αὐτῆς. (Ὅρα τὴν λέξ. *Ἔφεσις*).

§ 38. Ἔγγραφον συμβολαιογραφικόν, μὴ φέρον ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον τοῦ συμβολαιογράφου, εἶναι ἄκυρον καὶ δὲν ἔχει ἔννομα ἀποτελέσματα εἰμὴ μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν· ὅθεν αἱ δυνάμει αὐτοῦ ἐνεργηθεῖσαι κατασχέσεις εἶναι ἄκυροι (2).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 20 τοῦ 1842.

§ 39. Ὁ ἐνεργούμενος πλειστηριασμὸς ἐπὶ τῇ βάσει μὴ τελεσιδίκου, ἀλλὰ προσωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως, καὶ αἱ ἐπ' αὐτῆς ἐνεργηθεῖσαι κατασχέσεις καὶ ἐκθέσεις, εἶναι ἄκυροι, ἂν ἡ ἀπόφασις μεταῤῥυθμισθῇ· καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ γίνωσι νέαι ἐκθέσεις.

Ἀπόφ. τῆς 26 Σεπτ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 930).

§ 40. Ὁ διὰ μόνης τῆς ἐκθέσεως τῆς κατακυρώσεως εἰς τὴν διακατοχὴν ἐγκατασταθεὶς θεωρεῖται ὡς παρανόμως λαβὼν τὸ κτῆμα καὶ ἀποβάλλεται τῆς διακατοχῆς (3);

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις δὲν δύναται ἀπ' εὐθείας

---

(1) Παρατ. Ῥολλ. ὡς ἀνωτέρω.

Δίδεται ἀποζημίωσις ἂν ἐγένετο ἐκτέλεσις δυνάμει ἀποφάσεως μεταῤῥυθμισθείσης (αὐτ. 302). — Ὅρα ἐν τῷ ἡμετ. Εὑρετ. τὴν λέξιν Δάνειον σελ. 581.

Ἄκυροι αἱ τῆς ἐκτελέσεως πράξεις, ὅσαι ἐγένοντο δυνάμει ἀποφάσεως ἐκκληθείσης καὶ μὴ προσωρινῶς ἐκτελεστῆς· (αὐτ 303).

Τρίτου ἀνακοπή· (αὐτ. 311).

Ἀναίρεσις· (αὐτ. 313).

Ὅταν τὸ ἔγγραφον προςβάλληται ὡς πλαστόν· (αὐτ. 316).

Ὅρκος κατὰ τοῦ περιεχομένου τοῦ συμβ. (αὐτ. 318).

Αἴτησις περὶ ἀκυρότητος διαιτ. ἀποφάσεως· (αὐτ. 330).

Διὰ δευτέρας ἀποφάσεως δύναται τὸ δικαστήριον νὰ τάξῃ προθεσμίαν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς προεκδοθείσης ἀποφ.; (Καῤῥέ, ζήτ. 525).

Δίδονται προθεσμίαι πρὸς ἐκτέλεσιν; (Ῥολλ. αὐτ. ἄρ. 360 ἐπ.). — Ὅρα ἐν τῷ ἡμετ. Εὑρ. τὴν λέξιν Δικασταί.

(2) Ὅρα τὴν λέξιν Συμβόλαια.

(3) Ὅρα τὴν λ. Ἐγκατάστασις. — Ἀπόπειρα πρὸς συμβιβασμὸν Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 349 ἐπ.

παρὰ τοῦ διαδίκου νὰ ἐκδιασθῇ, εἰμὴ ὅταν ὑπάρχῃ νόμος τις ῥητῶς ἐπιτρέπων αὐτήν, ἢ ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίασιν ἐκτελέσεως ἐκτελεστὸν ἔγγραφον· ἄλλως ἡ ἐκδίασις, ἡ γενομένη ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τούτων, ὅσον βάσιμον καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι τοῦ διαδίκου τὸ δικαίωμα, καθίσταται πρᾶξις παράνομος καὶ αὐθαίρετος.

Ἐπειδή, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 980 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ νόμος δὲν χορηγεῖ εἰς τὸν ὑπερθεματιστὴν ἀκινήτου κτήματος κανὲν μέσον πρὸς ἐκκένωσιν τοῦ πρὸς αὐτὸν κατακυρωθέντος κτήματος ἀπευθείας, ἢ ἄνευ μεσολαβήσεως τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς, ὅταν ὁ ὀφειλέτης, ἢ τρίτος τις, τοῦ ἀρνῆται τὴν παράδοσιν τῆς κατοχῆς, ἀλλὰ διαγράφει ὡς ἀναγκαστικὸν πρὸς τὸ τέλος τοῦτο μέσον τὴν προσωπικὴν κράτησιν τοῦ ἀρνουμένου τὴν παραίτησιν τῆς διακατοχῆς, ἡ δὲ προσωπικὴ κράτησις, κατὰ τὰς ῥητὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1002 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὡρισμένας περιπτώσεις δὲν δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ ἄνευ προηγουμένης περὶ τούτου ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ νόμιμον πρὸς ἐκδίασιν ἐκτελέσεως ἔγγραφον εἶναι μόνον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον περιέχει βεβαίως καὶ ὡρισμένως τὴν χορήγησιν, πρὸς ἣν ὑποχρεοῦται ὁ ὀφειλέτης.

Ἐπειδή, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ ἐφεσίβλητος εἰσήχθη εἰς τὴν κατοχὴν τῆς ἐπιδίκου οἰκίας, ὡς ὁμολογοῦν ἀμφότερα τὰ μέρη καὶ προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 7 Φεβρ. 1840 ἐκθέσεως τοῦ κλητῆρος Γ. Γ., διὰ τοῦ αὐτοῦ κλητῆρος, κατ' ἐκτέλεσιν δῆθεν τῆς ἀπὸ 4 Φεβρουαρ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους περὶ κατακυρώσεως τῆς αὐτῆς οἰκίας πρὸς αὐτὸν ὡς ὑπερθεματιστὴν ἐκθέσεως, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς παρὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ εἰρηνοδίκου Ναυπλίας, καὶ ὅταν ἐγένετο ἡ ἐκτέλεσις αὕτη, ὡς ἐξήχθη ἀπὸ τὴν συζήτησιν, ἡ εἰρημένη οἰκία κατείχετο εἰσέτι παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος, τοῦ πρώτου ἰδιοκτήτου καὶ κατόχου αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ἡ προμνημονευθεῖσα ἔκθεσις, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας ἐγκατέστη εἰς τὴν εἰρημένην οἰκίαν ὁ ἐφεσίβλητος, δὲν ἀποβλέπει εἰμὴ τὴν βεβαίωσιν τῆς πρὸς αὐτὸν κατακυρώσεως τοῦ μνησθέντος κτήματος, καὶ ἐπομένως δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἐκ τῆς πράξεως ταύτης δικαιωμάτων του, ἀλλὰ δὲν περιέχει, οὐδ' ἠδύνατο νὰ περιέχῃ τὴν ἀπευθείας ῥητὴν ὑποχρέωσιν τοῦ κατόχου τῆς οἰκίας πρὸς παραχώρησιν αὐτῆς εἰς τὸν εἰρημένον ὑπερθεματιστήν, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἀπῃτεῖτο δικαστικὴ ῥητὴ διάταξις· ἐκ τούτων δ' ἕπεται ὅτι ἡ, ὡς εἴρηται, ἐγκατάστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκίαν, μὴ στηριζομένη οὔτε εἰς ῥητὴν διάταξιν τοῦ νόμου, οὔτε εἰς ἔγγραφον ἐκτελεστὸν

διαλαμβάνον τὴν πρὸς παραχώρησιν ὑποχρέωσιν, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὡς προείρηται, εἰμὴ ὡς αὐθαίρετος, καὶ καθιστᾷ διατάραξιν τῆς κατοχῆς.

Ἐπειδὴ ἑπομένως ἡ ἀπόφασις τῶν πρωτοδικῶν κακῶς ἀπέῤῥιψε τὴν προκειμένην ἀγωγήν· ὥστε καθίσταται μεταῤῥυθμιστέα. »

Ἀπόφ. 154 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2471). — Πρβ. τὸν ἐπ. §.

§ 41. Ἡ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος ἐγκατάστασις εἰς τὴν νομὴν κτήματος, ἐπιδικασθέντος εἴς τινα διάδικον, καὶ ἡ ἀπὸ τῆς νομῆς αὐτοῦ ἀποβολὴ τοῦ εἰς τὴν παράδοσίν του καταδικασθέντος, δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ὡς μέσον ἐκτελέσεως καὶ ἄνευ προηγουμένης δικαστικῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ ἀναφερόμενος Ν. Κ. ἐξαιτεῖται παρὰ τοῦ δικαστηρίου τούτου νὰ διατάξῃ, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 238 καὶ ἀπὸ 2 Ἀπριλίου ε. ε. ἀποφάσεώς του, τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ κτῆμα τὸ ἐπιδικασθὲν αὐτῷ διὰ τῆς μνημονευθείσης ἀποφάσεως, καὶ τὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀποβολὴν τῶν εἰς τὴν ἀπόδοσίν του καταδικασθέντων Γ. καὶ Ν. Γ., καὶ ν' ἀπαγγελθῇ κατ' αὐτῶν τὴν προσωπικὴν κράτησιν, ἐὰν ἤθελον ἀρνηθῆ τὴν παραχώρησιν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἡ διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος ἐγκατάστασις εἰς τὴν νομὴν κτήματος, ἐπιδικασθέντος εἴς τινα διάδικον, καὶ ἡ ἀπὸ τῆς νομῆς αὐτοῦ ἀποβολὴ τοῦ εἰς τὴν παράδοσίν του καταδικασθέντος, εἶναι, κατὰ τὸ ἄρθρον 880 § 3 τῆς πολιτ. δικονομίας, μέσον ἀναγκαστικὸν πρὸς ἐκτέλεσιν τοιαύτης ἀποφάσεως, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 870 τῆς αὐτῆς δικονομίας, πᾶσα ἐκτέλεσις ἀποφάσεως γίνεται ἐπιμελείᾳ τῶν διαδίκων, χωρὶς νὰ ἦναι πρὸς ἐνέργειαν αὐτῆς ἀναγκαία δικαστικὴ ἀπόφασις· ἑπομένως καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου πάντῃ περιττὸν καθίσταται νὰ διατάξῃ, κατὰ τὴν περὶ τούτου αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου, δι' ἀποφάσεώς του, τὸ δικαστήριον τὴν διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος ἐγκατάστασιν αὐτοῦ εἰς τὴν νομὴν τοῦ εἰς αὐτὸν ἐπιδικασθέντος κτήματος, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς νομῆς αὐτοῦ ἀποβολὴν τῶν καθ' ὧν ἡ προκειμένη αἴτησις· ὥστε αὕτη δὲν δύναται νὰ γενῇ δεκτή.

Ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄρθρα 854, 856, 1, 880, 3, 999, 9 καὶ 100, 2, τῆς αὐτῆς δικονομίας, διὰ νὰ ἀπαγγελθῇ παρὰ τοῦ δικαστηρίου, ὡς μέσον ἐκτελέσεως τῆς ἀναφερθείσης ὑπ' ἀριθ. 238 (1843) ἀποφάσεως, ἡ προσωπικὴ κράτησις κατὰ τῶν καθ' ὧν ἡ προκειμένη αἴτησις, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οὗτοι ἤθελον ἀρνηθῆ τὴν παραχώρησιν τοῦ ἐπιδίκου κτήματος, εἰς ὃν τοῦτο ἐπεδικάσθη, πρέπει

ν' ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἐπιδικάσασα εἰς τὸν ἀναφερόμενον τὸ κτῆμα τοῦτο ὑπ' ἀριθ. 238 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου εἶναι τελεσίδικος, δηλ. δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ δι' οὐδενὸς ἐνδίκου ἀναστέλλοντος τὴν ἐκτέλεσιν μέσου. »

Ἀπόφ. 487 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3328).

§ 42. Τὰ ἄρθρα 201 καὶ ἑπ. τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἀφορῶσι κατάσχεσιν γενομένην δυνάμει ἐκτελεστοῦ ἐγγράφου, ἢ τοιούτου εἴδους ἀποφάσεως, καὶ ἐπὶ σκοπῷ πωλήσεως τοῦ κατασχεθέντος πράγματος, ὄχι δὲ μεσεγγύησιν, γενομένην πρὸς ἁπλῆν ἐξασφάλισιν χρέους τινός.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 68 τοῦ 1836 (σελ. 336 τόμ. 1 τῆς Νομολ).

ΙΒ) *Ἁρμοδιότης· Ἁρμοδιότης ἐφετῶν* (1).

§ 43. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, μεταῤῥυθμίζον τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, δύναται νὰ παραπέμψῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὸ ἐκδοῦν τὴν ἀφανισθεῖσαν ἀπόφασιν πρωτοδικεῖον; ὄχι· δύναται τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν εἰς τοιαύτην περίπτωσιν νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐκτελέσεως. (ὅρα τὴν λ. *Ἔφεσις*).

§ 44. Κατὰ τὸ 780 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ μεταῤῥυθμίζουσα ἀπόφασις ἀφανίζει τὴν προσβληθεῖσαν ἀπόφασιν· ὅθεν ἡ περαιτέρω συζήτησις τῆς ὑποθέσεως ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποφάσει σημειουμένου ἄλλου δικαστηρίου· περαιτέρω δὲ συζήτησιν δὲν ἐννοεῖ ἐνταῦθα ὁ νομοθέτης ἁπλῶς τὴν περιαφὴν τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἀλλὰ τὴν περαιτέρω διεξαγωγὴν, τουτέστι τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως. Τὸ δὲ ἄρθρον 871 τῆς πολιτ. δικονομίας, καί τοι ἀναφέρον πρόεδρον, ἐννοεῖ τὸ δικαστήριον, καὶ περιορίζει τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθρου 13 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 205 τοῦ 1838, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἔφεσις.

§ 45. Οἱ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν διαιτητικῆς τινος ἀποφάσεως δισταγμοὶ ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν συνήθων δικαστηρίων.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 249, ἣν ἐν τῇ λ. Διαίτησις.

§ 46. Κατὰ τὸν § 4 τοῦ ἄρθρου 29 τῆς πολιτ. δικονομίας ἁρμόδιον δικαστήριον τῶν κατὰ τὴν κατάσχεσιν πράγματός τινος

---

(1) Ὅρα Βόρ. Ῥολλίνου λέξ. éxécution § 540 ἑπ.

ἐγερθεισῶν διαφορῶν εἶναι ἐκεῖνο, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν εὑρίσκεται τὸ κατασχεθὲν πρᾶγμα. (Ὅρα τὸν § 254 τῆς λέξ. *Ἁρμοδιότης πολιτ. ἐν γένει*.—Εὐρ. τόμ. 4).

§ 46 (δίς). Ὅταν τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν μεταῤῥυθμίσῃ πρωτόδικον τινὰ ἀπόφασιν, ἡ παραιτέρω συζήτησις τῆς ὑποθέσεως, ἑπομένως καὶ ἡ περιαφὴ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς πηγάζουσαι ἔριδες, ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα αὐτοῦ.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 781 τῆς πολιτ. δικονομίας, τότε μονον ἔχει ὁ κατώτερος δικαστὴς τὸ δικαίωμα τῆς ἐκτελέσεως, ὅταν ἡ κατὰ τῆς ἀποφάσεώς του ἔφεσις ἀποῤῥιφθῇ ὡς ἀπαράδεκτος ἢ μὴ βάσιμος· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 780, ὅταν τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν μεταῤῥυθμίσῃ πρωτόδικόν τινα ἀπόφασιν, ἡ περαιτέρω συζήτησις τῆς ὑποθέσεως, ἑπομένως καὶ ἡ περιαφὴ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς πηγάζουσαι ἔριδες, ὑπάγονται συνήθως εἰς τὴν ἁρμοδιότητα αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν μεταῤῥύθμισε τὴν ἀπὸ 20 Αὐγ. 1831 τοῦ παύσαντος δικας. Πόρου κτλ. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63 ἀποφάσεώς του· ἑπομένως ἡ περὶ ἐκτελέσεως αὐτοῦ δίκη ὑπάγεται, κατὰ τὸ προμνησθὲν 780 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τούτου τῶν ἐφετῶν καὶ οὐχὶ τοῦ δικαστ. τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, τὸ ὁποῖον ἑπομένως ἀναρμοδίως ἐξέδωκεν, ἐπὶ τῆς κατὰ τοῦ περιαφθέντος τύπου εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 63 ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τούτου τῶν ἐφετῶν ἀνακοπῆς, τὴν ἐκκαλουμένην παρεμπίπτουσαν ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ, ὅταν πρόκηται περὶ χρηματικῶν ἀποδόσεων, ὡς ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως ἢ ἀποζημιώσεως ἀντιπροσωπεύονται ἀπὸ τοὺς τόκους. »

Ἀπόφ. 607 τῆς 10 Δεκεμβρ. 1837 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ἡ δὲ πρώτη σκέψις τῆς ὑπ' ἀριθ. 699 ἀποφάσεώς του φέρει:

« Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τοῦτο, διὰ τῆς εἰς τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν μεταῤῥυθμίσεώς, τὴν ὁποίαν διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ἔκαμε χωρὶς νὰ σημειώσῃ εἰς αὐτὴν ἄλλο δικαστήριον διὰ τὴν περαιτέρω συζήτησιν, εἶναι, κατὰ τὸ ἄρθρον 780 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ἁρμόδιον καὶ ὄχι ἄλλο εἰς τὴν περὶ ἀποζημιώσεως μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων δίκην, ἥτις, κατὰ τὸ ἄρθρον 851 τῆς αὐτῆς δικονομίας, γίνεται κατ' ἁπλῆν κλῆσιν τοῦ νικῶντος διαδίκου πρὸς τὸν ἀντίδικόν του εἰς τὸ ἀκροατήριον· πράξας δὲ τοῦτο ὁ εἰρημένος Β. διὰ τῆς κλήσεώς του πρὸς τὸν Γ., ἐπιδοθείσης εἰς αὐτὸν τὴν 16 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, δι' ἧς τὸν ἐπροσκάλεσε νὰ ἐμφανι-

σθῇ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου τῶν ἐφετῶν πρὸς συζήτησιν τῆς περὶ ἐκκαθαρίσεως καὶ ἐξόδων δίκης, συνεμορφώθη μὲ τὴν νόμον.»

ΙΓ) Ἔφεσις κατ' ἀποφάσεων περὶ τὴν ἐκτέλεσιν (1).

§ 47. Κατ' ἀποφάσεως πρωτοδικῶν, ἀφορώσης ἐκτέλεσιν, δὲν συγχωρεῖται ἔφεσις, κατὰ τὸ ἄρθρον 871 τῆς πολιτ. δικονομίας, εἰμὴ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν. (Ὅρα τὴν λέξιν Ἔφεσις).

§ 48. Ὅταν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, διαταττούσης τὴν ἐκτίμησιν τῶν ζημιῶν διὰ πραγματογνωμόνων, συμβῶσιν ἔριδες ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τῶν πραγματογνωμόνων, αἱ περὶ αὐτῶν ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις πρέπει νὰ ἐκκαλῶνται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως.

Ἀπόφ. τῆς 14 Σεπτ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 985).

§ 49. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων, ὅσαι ἀφορῶσι δισταγμοὺς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν (δηλ. δισταγμοὺς περὶ τὴν κατάσχεσιν, τὸν πλειστηριασμὸν καὶ τὰς συνεπείας τῶν τυχὸν συμβασῶν ἀκυροτήτων), ἐπιτρέπεται ἔφεσις ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῶν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 215 τοῦ 1838, ἣν ἐν τῇ λ. Ἔφεσις.—Πρβ. ἀπόφ. τοῦ 1850 Ἀρ. Πάγου.

§ 50. Αἱ κατὰ τοῦ δημοσίου ἐνστάσεις τῶν καταδιωκομένων ὀφειλετῶν θεωροῦνται ὡς δίκαι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 31 τοῦ 1846.

§ 51. Τί δὲ ὡς πρὸς τὰς ἀποφάσεις, αἵτινες ἀφορῶσι τὸ κῦρος κατασχέσεως ἀναγκαστικῆς ἐνεργηθείσης παρὰ τρίτῳ; (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 185 ἐπ.). — Τὸ ἐν Ἀθήναις δικασ. τῶν ἐφετῶν, διὰ διαφόρων ἀποφάσεων, καθιέρωσε τὴν ἰδίαν ἀρχὴν, τὴν αὐτόθι ἐκτεθεῖσαν.

§ 52. Δίκη ἀρξαμένη δι' ἀνακοπῆς, διὰ τῆς ὁποίας διεκδικοῦνται ὡς προικῷα τὰ κατασχεθέντα κτήματα, ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ ἑπομένως ἡ ἔφεσις πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς δεκαημέρου προθεσμίας.

Ἀπόφ. 3395 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 53. Ὅταν διάδικός τις πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς κηρυχθείσης προσ-

---

(1) Ὅρα τὰς λ. Κατάσχεσις. — Ἀνακοπὴ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν. (Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 185 ἐπ.). — Ἔφεσις. — Ὅρα προσέτι Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 22.

ωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως, ἐζήτησε νὰ διαταχθῇ ὁ ἀναγκαστικὸς πλειστηριασμὸς τῶν ἀντικειμένων τοῦ ἀντιδίκου του, ἐπὶ τῶν ὁποίων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως εἶχεν ἐνεργήσει προηγουμένως συντηρητικὴν κατάσχεσιν, ὁ δὲ ἀντίδικός του ἀντιτάττει ἔνστασιν κατὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως ὡς μὴ ἐπιδεκτικῆς ἐκτελέσεως, ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως πρέπει νὰ ἐκκαλῆται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, καθότι πρόκειται περὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν ἐκτέλεσιν.

'Απόφ. 4554 τοῦ 1847 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

ΙΔ) 'Εκτέλεσις κατὰ τοῦ ὀφειλέτου καὶ κατὰ τρίτων.

§ 54. Παρατηρήσεις Ῥολλ. ὡς ἀνωτ. ἐν τῇ ἀρχ. τοῦ ἄρθρου.

Κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως· (αὐτ. 387 ἐπ.).

Ἂν πολλοὶ ἐδικάσθησαν ἀτομικῶς; (αὐτ. 400).

Σύζυγοι· (αὐτ. 401).

'Επιταγή· (αὐτ. 420 ἐπ.). — ὅρα τὴν λέξιν *'Επιταγὴ πρὸς πληρωμήν.*

Τί δὲ ὡς πρὸς τοὺς τρίτους; (αὐτ. 439).

ΙΕ) Ἀποτελέσματα ἐκτελέσεως (1).

§ 55. Ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν, ἡ δὲ κοινοποίησις τῶν ἀποφάσεων δὲν λογίζεταί ποτε κατὰ τοῦ κοινοποιοῦντος αὐτάς. 'Εκ τοῦ ὅτι δέ τις ἔδωκε τὸν ἐπιβληθέντα ὅρκον καὶ ἐκοινοποίησε τὴν ἀπόφασιν, δὲν ἐξάγεται συναίνεσις (2).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 366 τοῦ 1840.

§ 56. Ἡ μετὰ ἐπιφυλάξεως δικαιώματος ἐνεργηθεῖσα ἐκτέλεσις τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως ἐμφαίνει ἀποδοχὴν τῆς ἀποφάσεως; (ὅρα τὴν λέξ. Συναίνεσις).

ΙϚ) Προσθῆκαι τινές.

§ 57. Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως κατὰ τῶν ἐπὶ ἐρίδων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν διάδικον αὐτόν, ὅταν οὗτος διώρισεν ἀντίκλητον.

'Απόφ. 31 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λ. 'Αντίκλητος. — Ὅρα προσέτι τὴν λ. Δικηγόρος Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 281 ἐπ.

---

(1) Παρατ. Ῥολλ. ὡς ἀνωτ.
Διακοπὴ παραγραφῆς· (αὐτ. 656).
Ἡ ἐκτέλεσις ἐμφαίνει συναίνεσιν; (αὐτ. 656 ἐπ.).

(2) Ὅρα τὴν λέξ. Συναίνεσις, — καὶ τὴν λέξιν Ὅρκος.

§ 58. Ἐὰν πρωτοδίκως ἐζητήθη νὰ διαταχθῇ ὁ ἀντίδικος νὰ δώσῃ ἐγγύησιν εἰς μετρητὰ ἴσης ποσότητος τῶν ὅσων ἐκβιάζει ὁ ἀντίδικος νὰ ἐκτελέσῃ, ἢ νὰ διαταχθῇ ἡ παρακατάθεσις τῶν ὀφειλομένων παρὰ τῷ δικαστικῷ γραμματεῖ, δὲν εἶναι δεκτὴ ἐφεσίμως, ἐκκληθείσης τῆς ἀποφάσεως, ἡ πρότασις τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ἐντάλματος τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περιαφθέντος παρὰ τοῦ ἐμποροδικείου, καὶ κατὰ συνέπειαν ὅλης τῆς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν συμβάσης διαδικασίας. (Ὅρα τὴν λέξιν Ἔφεσις).

§ 59. Ὅταν τὶς κατάσχῃ εἰς χεῖρας τρίτου κινητὸν πρᾶγμα ὡς ἀνῆκον δῆθεν εἰς τὸν κατασχόντα, δυνάμει τοῦ δικαιώματος τῆς ὑποθήκης, ἡ κατάσχεσις εἶναι ἄκυρος;

Ἀπόφ. (1) « Ἐπειδὴ ὁ τίτλος, δυνάμει τοῦ ὁποίου κατεσχέθη ἡ ἅμαξα τοῦ Ζ. Γ. χορηγεῖ εἰς τὸν Ν. Κ. δικαίωμα ὑποθήκης ἐπὶ τῆς ῥηθείσης ἀμάξης, ὡς μὴ γενομένης ἐν καιρῷ ἐγγραφῆς εἰς τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν, καὶ ἐπομένως ἡ γενομένη κατάσχεσις τῆς ἀμάξης εἶναι ἄκυρος.—Ἐπειδὴ ὁ ἐναγόμενος Π. Κ. ἐνήργησε τὴν ῥηθεῖσαν κατάσχεσιν τῆς ἀμάξης, δυνάμει δημοσίου ἐγγράφου, διὰ τοῦ ὁποίου ἦτον ὑποθηκευμένη εἰς αὐτὸν ἡ ῥηθεῖσα ἅμαξα· ἐπομένως νομίσας ὅτι εἶχε δικαίωμα ὑποθήκης ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀμάξης κατέσχεν αὐτὴν ἐν καλῇ πίστει.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐνάγων δὲν ἀπέδειξεν ὁποῖον κέρδος ἤθελεν ἀπολαύσει μεταχειριζόμενος τὴν ἅμαξαν, ἥτις, καθ᾽ ὃν καιρὸν κατεσχέθη, δὲν ἦτον εἰς ἐνέργειαν, μολαταῦτα ἐκ τῆς φύσεως τοῦ πράγματος γίνεται δῆλον ὅτι, διὰ τῆς κατασχέσεως, ἐστερήθη ὠφελείας τινὸς, ἥτις, ἀναλογιζομένη πρὸς τὴν τιμὴν τῆς ἀμάξης, συνισταμένην κατὰ τὸ ὑπ᾽ ἀριθ. 3754 πωλητήριον ἔγγραφον εἰς δραχ. 222, καὶ πρὸς τὰ συνήθη τῆς τοιαύτης ἁμαξηλασίας κέρδη, δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ εἰς δραχ. τεσσαράκοντα. »

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου τῆς 11 Νοεμβρίου τοῦ 1837. (Νομ. σελ. 672).

§ 60. Εἰς τὰ ἄρθρα 871 καὶ 856 δὲν ὑπάρχει κάμμία διάκρισις ὡς πρὸς τὰς τελεσιδίκους ἐκτελεστὰς ἀποφάσεις καὶ τὰ ἐπιδεκτικὰ ἐκτελέσεως συμβολαιογραφικὰ ἔγγραφα· ὅτι δηλ. ἐν μὲν τῇ περὶ ἐκτελέσεως δίκῃ τῶν δευτέρων συγχωροῦνται καὶ μὴ ἐκκαθαρισμέναι ἐστάσεις, ἐν δὲ τῇ περὶ ἐκτελέσεως δίκῃ τῶν πρώτων μόνον ἐκκαθαρισμέναι· ἐπομένως αἱ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτων

---

(1) Πρβ. τὴν πολιτ. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφασιν 127 τοῦ 1837, ἣν ἐν τῇ λέξει Ὑ π ο θ ή κ η. — Σημ. ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ὑποθέσεως πρὸ τοῦ περὶ Ὑποθ. νόμ. ἀναφυείσης.

ἐγγράφων προτεινόμεναι ἐνστάσεις, ὅτι δῆθεν ἡ μὲν γυνὴ ἔπραξεν ἀναδοχὴν χρέους τοῦ συζύγου της, ὁ δὲ σύζυγος ἔπραξεν ἀντιφώνησιν, ἀναδεχθεὶς χρέος ἀλλότριον, ὡς ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ συμβολαίου καὶ τείνουσαι νὰ χαρακτηρίσουν αὐτὸ προσποιημένον (*simulatus*), ἂν καὶ ἦναι ἐξ ἐκείνων, αἵτινες καὶ κατ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ἀνεγνωρισμένων ἐγγράφων δύνανται νὰ προταθῶσιν εἴτε διὰ κυρίας ἀγωγῆς, εἴτε δι' ἀπολογίας εἰς τακτικὴν δίκην, ὅταν ὁ προτείνων αὐτὰς ἀναλαμβάνῃ τὸν ἀγῶνα νὰ τὰς ἀποδείξῃ, εἶναι ὅμως ἀκαθάριστοι καὶ ἀπαράδεκτοι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν.

'Απόφ. τῆς 26 Σεπτ. 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 2707).

§ 61. Ἵνα ἰσχύῃ ὁ περιαπτόμενος τύπος τῆς ἐκτελέσεως, ἡ ἀπόφασις πρέπει νὰ ἦναι τελεσίδικος· ὅθεν, ἅμα ἐμφανισθέντος ἐγγράφου ἐφέσεως, τὰ δικαστήρια πρέπει νὰ ἀπέχωσιν ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς μέχρις ὅτου δικάσῃ τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον περὶ τῆς ἰσχύος τῆς ἐφέσεως.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 42 τοῦ 1836, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἔφεσις

§ 62. Ὁ ὑπερθεματιστὴς εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς ἀταξίας τῆς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν διαδικασίας, τῆς πρὸ τῆς κατακυρώσεως; ὄχι (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ δὲ ὁ . . . εἰς ὃν κατεκυρώθη ἡ οἰκία, γενόμενος τελευταῖος ὑπερθεματιστὴς εἰς τὸν πλειστηριασμὸν, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑποκείμενος εἰς ἄλλας ὑποχρεώσεις, ἕνεκα τῆς ἀγορᾶς τοῦ πλειστηριασθέντος κτήματος, εἰμὴ εἰς ὅσας τῷ ἐπιβάλλονται παρὰ τοῦ νόμου ἕνεκα τῆς μὴ ἐκπληρώσεως αὐτοῦ μετὰ τὴν κατακύρωσιν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰς ἐκ τῆς ἀταξίας τῆς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν διαδικασίας καὶ πρὸ τῆς κατακυρώσεως τοῦ πλειστηριαζομένου πράγματος συμβάσας, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ὑπερθεματιστὴς οὗτος εἶναι ὅλως διόλου ξένος, καὶ ἐπομένως μὴ ὑπόχρεως εἰς ἀποζημιώσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὁ νόμος ἐπιβάλλει μόνον τὸν αἴτιον τῆς ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας. »

Αἰτιολ. τῆς ὑπ' ἀριθ. 1146 τῆς 11 'Απριλ. 1839 τῶν 'Αθ. ἐφετῶν.

§ 63. Διὰ τῆς κατακυρώσεως δὲν ἀποκτᾷ ὁ πρὸς ὃν γίνεται ἡ κατακύρωσις εἰμὴ ὅσα εἶχεν ὁ ὀφειλέτης δικαιώματα εἰς τὴν

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Δημοπρασία § 4.—Παρ. καὶ τὴν λέξιν Ἐκνίκησις.

ἰδιοκτησίαν τοῦ κατακυρωθέντος κτήματος (979 πολιτ. δικονομ.), Ἀπόφ. 4994 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (1).

§ 64. Ἐνστάσεις περὶ ἀκυροτήτων λαβουσῶν χώραν κατὰ τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν, πότε πρέπει νὰ προτείνωνται; Τὸ ζήτημα τοῦτο ὑπέβαλον ἄλλοτε, ὡς εἰσαγγελεὺς παρὰ πρωτοδίκαις, εἰς τὸν εἰσαγγελέα τῶν ἐφετῶν Φέδερ, καὶ ἔλαβον (2) τὴν ἑπομένην ἀπάντησιν. (Ἔγγραφον ὑπ' ἀριθ. 14857 τῆς 14 Σεπτ. 1842).

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἀπὸ 9 7βρίου ὑπ' ἀριθ. 19643 ὑμετέρου ἐγγράφου παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς·

Ἡ ἡμετέρα πολιτ. δικονομία δὲν προσδιορίζει ῥητῶς προθεσμίας, ἐντὸς τῶν ὁποίων πρέπει νὰ προτείνωνται, ἐπὶ ποινῇ τοῦ ἀπαραδέκτου, αἱ ἐνστάσεις περὶ ἀκυροτήτων λαβουσῶν χώραν κατὰ τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν, ἀλλ' ἐνταῦθεν δὲν ἕπεται, ὅτι αἱ ἐνστάσεις αὗται εἶναι δεκταὶ κατὰ πάντα χρόνον· ἐκ τουναντίου, φρονοῦμεν ὅτι αἱ γενικαὶ περὶ ἀκυροτήτων ἀρχαὶ πρέπει νὰ ἐφαρμόζωνται κατὰ μείζονα λόγον εἰς τὴν περὶ ἐκτελέσεως ταχυτέραν καὶ συνοπτικὴν δίκην (ἄρθρ. 202 πολιτ. δικονομ.) καὶ ὅτι διὰ τοῦτο ἀκυρότητες λαβοῦσαι χώραν ἐπὶ τῆς κατασχέσεως, ἢ τουλάχιςον πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ, δὲν εἶναι πλέον δεκταὶ μετ' αὐτὸν, διότι ἐκαλύφθησαν διὰ τῆς σιωπῆς τῶν διαδίκων.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην νομίζομεν ὅτι ἐνστάσεις ἀφορῶσαι τὸ ἔγκυρον τοῦ τίτλου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐνηργήθη κατάσχεσις καὶ πλειςηριασμὸς, καὶ ἐνστάσεις περὶ ἀκυροτήτων γενομένων πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ, καλύπτονται διὰ τῆς ἀποπερατώσεως αὐτοῦ, καὶ ὅτι διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν δύνανται νὰ προβληθοῦν πλέον, ἂν τυχὸν, μὴ πληρώσαντος τοῦ ὑπερθεματιστοῦ τὸ τίμημα, ἤθελε λάβει χώραν ἀναπλειστηριασμός.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ ἀναπλειστηριασμὸς ὑπὸ μίαν ἔποψιν, τουτέστι, καθόσον ὁ ἀναπλειστηριασμὸς καὶ ὁ πρῶτος πλειστηριασμὸς ἔχουν τὸν αὐτὸν σκοπὸν, τουτέςι τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ ἐπισπεύδοντος τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν, εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, συνέχεια τοῦ πλειςηριασμοῦ (*Carré art.* 737 *c. de procd.*), ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὶς ὅτι ἡ τὸν ἀναπλειςηριασμὸν ἀφορῶσα διαδικασία εἶναι νέον στάδιον τῆς περὶ ἐκτελέσεως δίκης, ἐν ᾧ παρουσιάζεται καὶ νέος διάδικος καὶ ὀφειλέτης, τουτέστιν, ὁ μὴ πληρώσας ὑπερθεματιστὴς, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ συγ-

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Κ α τ ά κ ῦ ρ ω σ ι ς.
(2) Ὅρα Εὐρ. λ. Ἐγκατάστασις (τόμ. 6 σελ. 439).

χωρῶνται πλέον ἐνστάσεις ἀκυρότητος, ἀναγόμεναι εἰς τὴν προγενεστέραν τοῦ πρώτου πλειστηριασμοῦ διαδικασίαν, αἵτινες προφανῶς ἐκαλύφθησαν διὰ τῆς πρώτης κατακυρώσεως. Τοιαῦται ἐνστάσεις εἶναι τόσον ἧττον δεκταί, καθόσον ἡ παραδοχὴ αὐτῶν ἀνατρέπει τὰ ἐκ τοῦ πρώτου πλειστηριασμοῦ ἀποκτηθέντα δικαιώματα τῶν δανειστῶν καὶ δὲν συμβιβάζεται μὲ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαγοράσεως, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὸ ἄρθρον 903 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἔχει ὁ ὑπερθεματιστὴς μέχρι τῆς δευτέρας κατακυρώσεως.

Ἐκ τῆς ἐξηγήσεως ταύτης τοῦ νόμου ἕπεται ἀναγκαίως ὅτι ἡ πρότασις ἐνστάσεως τοῦ ῥηθέντος εἴδους δὲν δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τὴν ἀναστολὴν τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ.

Ἀλλ' ὅμως ἀπὸ τὸ ζήτημα, ἂν τὰ δικαστήρια ἢ ὁ πρόεδρος δύνανται, ἐπὶ τοιαύτῃ βάσει, ν' ἀναστείλουν τὸν ἀναπλειστηριασμόν, διαφέρει τὸ παρ' ὑμῶν προβληθὲν ζήτημα, ἂν ἡ πρᾶξις τοῦ προέδρου, ὅστις διέταξε τὴν ἀναστολὴν τοῦ πρώτου πλειστηριασμοῦ, ἀναστέλλῃ τὸν ἀναπλειστηριασμόν.

Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου παρατηρῶ ὅτι, κατὰ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος περίπτωσιν, ἐνηργήθη ὁ πρῶτος πλειστηριασμὸς τὴν 9 Αὐγούστου, μόλις τὴν 10 Αὐγ. ἔγινεν ἡ περὶ ἀναστολῆς αἴτησις, καὶ τὴν 10 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐξεδόθη ἡ τὸν πλειστηριασμὸν ἀναστέλλουσα ἀπόφασις· ὅθεν γίνεται φανερὸν ὅτι ὁ πρόεδρος, ἀγνοῶν ὅτι ἔγινεν ἤδη ἡ πρώτη κατακύρωσις, καί, μὴ πληρώσαντος τοῦ ὑπερθεματιστοῦ, μέλλει νὰ ἐνεργηθῇ ἀναπλειστηριασμός, ἐξέδωκε τὴν διαληφθεῖσαν, τὴν ἀναστολὴν τοῦ πρώτου πλειστηριασμοῦ διατάττουσαν, πρᾶξιν.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη βεβαίως δὲν ἀκυροῖ τὸν πρῶτον πλειστηριασμόν, διατάττουσα δὲ ἁπλῶς τὴν ἀναστολὴν ἀποπερατωθείσης ἤδη δικαστικῆς πράξεως, ἤγουν τοῦ πρώτου πλειστηριασμοῦ, ὅστις οὕτως ἔχει κῦρος καὶ ὅλας τὰς ἐννόμους συνεπείας του μεχρισοῦ καταργηθῇ διὰ τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ καὶ τῆς δευτέρας κατακυρώσεως, ἀποφαίνεται ἀδύνατόν τι, δηλ. τὴν ἀναστολὴν τετελεσμένης ἤδη πράξεως.

Ἐπειδὴ ὅμως, κατὰ τὰς ἐπὶ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων στηριζομένας ἀρχὰς (*Poncet jug. n.* 110, 3°), ἀπόφασις διατάττουσά τι ἀδύνατον, εἶναι ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα, ὡς μὴ δυναμένη νὰ ἐκτελεσθῇ, διὰ τοῦτο ἡ προσημειωμένη ἀπόφασις μὴ ἔχουσα ἔννομόν τινα συνέπειαν ὡς πρὸς τὸν πρῶτον πλειστηριασμόν, ἔτι ὀλιγώτερον δύναται νὰ ἔχῃ κῦρος καὶ ἔννομα ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὸν ἀναπλειστηριασμόν, διότι κατ' εὐθεῖαν δὲν τὸν ἀφορᾷ ποσῶς· ἔμμεσον ἐπιῤῥοὴν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ εἰς αὐτὸν τότε μόνον ἂν ἤθελεν εἶσθαι ἰσχυρὰ ὡς

πρὸς τὸν πρῶτον πλειστηριασμὸν, καὶ, διατάττουσα τὴν ἀκύρωσιν αὐτοῦ, ἤθελεν ἐπιφέρει ὡς ἀναγκαίαν συνέπειαν καὶ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ.

Φρονῶ ὅτι ὁ εἰρηνοδίκης, ἐξακολουθῶν τὸν ἀναπλειστηριασμὸν, δὲν παραβιάζει ἐπὶ τοῦ προκειμένου δικαστικήν τινα ἀπόφασιν, διότι ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις ἀφ' ἑνὸς μέρους κατ' εὐθεῖαν καὶ ῥητῶς δὲν διατάττει τὴν ἀναστολὴν τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ περὶ τῆς ἀναστολῆς τοῦ πρώτου πλειστηριασμοῦ διάταξις, ἐξ ἧς ἐδύνατο νὰ κηρυχθῇ ἀμέσως καὶ ὡς φυσικὴ συνέπεια ἡ ἀναστολὴ τοῦ ἀναπλειστηριασμοῦ πρέπει νὰ λογισθῇ ὡς ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα. »

§ 64. Ὁ ἔχων νὰ κάμῃ ἀντιῤῥήσεις νομίμους κατὰ τῆς διαδικασίας τοῦ πλειστηριασμοῦ, πρέπει νὰ κάμῃ αὐτὰς πρὶν παραιτήσῃ τὴν διακατοχὴν, καὶ τελειώσῃ ἡ τῆς ἐκτελέσεως διαδικασία. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 90 τοῦ 1848 (Νομ. σελ. 4728).

ΣΗΜ. Εἰς τὸ περὶ πολιτ. δικας. σύγγραμμα τοῦ Καῤῥὲ εὑρίσκετε καὶ τὰ ἑξῆς ζητήματα.

Ἡ ἔλλειψις τῆς ἐπικυρώσεως τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαιογράφου ποίας συνεπείας ἐπιφέρει; (ὅρα Καῤῥὲ ζήτ. 1902).

Ποίους ἐννοεῖ ὁ νομοθέτης ἐν τῷ ἄρθρῳ 869 (548 Γ. Δικ.) ὡς τρίτους; (αὐτ. ζήτ. 1905).

Αἱ προσωρινῶς ἐκτελεσταὶ ἀποφάσεις δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσιν ὑπὸ τρίτου, μολονότι ἐγένετο ἔφεσις; (αὐτ. ζήτ. 1906).

Ἂν παρὰ τῷ τρίτῳ γίνωνται νέαι κατασχέσεις; (αὐτ. ζήτ. 1906 τέτ.).

Τίς ἀποφασίζει περὶ τῶν ἐνστάσεων καὶ δυσχερειῶν, αἵτινες ἀναφύονται περὶ τὴν κατὰ τῶν τρίτων ἐκτέλεσιν; (αὐτ. ζήτ. 1909 τρίτ.).

Ἐνοίκια· (αὐτ. ζήτ. 1912).

Δυσχέρειαι περὶ τὴν ἐκτέλεσιν διοικητικῶν πράξεων· ἁρμοδιότης· (αὐτ. ζήτ. 1914).

Αἱ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων διοικητικῶν δικαστηρίων ἀναφυόμεναι ἔριδες ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 71 τοῦ 1846. (Νομ. σελ. 4634). —Ὅρα τὴν λέξ. Ἐκτέλεσις διοικ. ἀποφάσεων.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΑΙ ΔΙΑΘΗΚΩΝ (1).

Ὅρα ὅσα ὁ Μακελδέϋ § 744 ἀναφέρει περὶ αὐτῶν. — Ὅρα ἐν τῷ Εὑρ. τὴν λ. Διαθῆκαι § 70—75, ἔνθα διάφορα ζητήματα.

Εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Ῥολλίνου, λέξ. exécuteur testamentaire εὑρίσκετε ἐκτεταμένας παρατηρήσεις περὶ τῶν ἑπομένων ἀντικειμένων.

(1) Πρβ. τὴν λέξ. Ἐπίτροποι.

Τὸ Ῥώμ. Δίκ. περιέχει διατάξεις περὶ ἐκτελεςῶν Διαθηκῶν. Νεαρ. 68. —Furgole, testam. κεφ. 10.—Domat βιβλ. 3.—Toull. τ. 5 ἀρ. 576.

Γαλλ. Δικ. Τίνες διορίζονται ἐκτελεςαὶ διαθηκῶν;

Ἱκανότης· αὐτ. 17—18.
Γυναῖκες· αὐτ. 19 ἑπ.
Ἀνήλικες· αὐτ. 27 ἑπ.
Ἀπηγορευμένοι· αὐτ. 30 ἑπ.
Πολιτ. δικαιώματα· αὐτ. 33.
Κληρονόμοι, Κληροδόχοι· αὐτ. 35.
Μάρτυρες οἱ ἐκτελεσταί; αὐτ. 38 ἑπ.

Δικαιώματα καὶ ἐξουσία τοῦ ἐκτελεστοῦ τῶν διαθηκῶν.

Παρεμβαίνει εἰς τὴν περὶ τοῦ κύρους τῆς διαθήκης ἀπόφασιν; αὐτ. 48.
Εἰς διαφορὰς μεταξὺ κληρονόμων καὶ κληροδόχων ἐπεμβαίνει; αὐτ. 51.
Ἂν ἦναι πλείονες: αὐτ. 52.

Ὑποχρεώσεις τῶν ἐκτελεςῶν διαθηκῶν.

Παραίτησις· αὐτ. 81 ἑπ.
Ἀποζημιώσεις· αὐτ. 113 ἑπ.
Τόκοι· αὐτ. 117.
Πληρωμὴ χρεῶν· αὐτ. 62, 67, 72, 96, 99, 113, 120, 147, 164, 171.
Ἀλληλεγγυότης· αὐτ. 132 ἑπ.

ΕΚΤΙΜΗΣΙΣ.

Ὅρα τὰς λέξεις Γήπεδα (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 457 § 20, 21 καὶ σελ. 461 § 30).
Ὅρα τὴν λέξιν Δῆμος (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 645 (§ 3) καὶ σελ. 647 § 6.—Ὅρα τὴν λέξιν Δαπάναι (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 596 § 12).—Ὅρα τὴν λέξιν Ἐκνίκησις (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 504 ἑπ.). — Ὅρα καὶ τὴν λέξιν Πραγματογνωμοσύνη. — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 §§ 55, 57, 159, 165, 178, 197, 198, 202, 244, 281 ἑπ.

ΕΛΕΓΚΤΑΙ (ἐπὶ ἐμπορίου).

Τὰ χρέη τῶν ἐλεγκτῶν, ὅταν διορισθῶσι τοιοῦτοι, συνίστανται εἰς τὸ νὰ ἐπιτηρῶσι τὰς πράξεις τῶν διαχειριστῶν, νὰ ἐλέγχωσι τοὺς λογαριασμοὺς αὐτῶν, καὶ ν'ἀναφέρωσι περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐρευνῶν των. Ὁ διορισμὸς τοιούτων ἐπιτηρητῶν τῶν πράξεων τῆς διευθύνσεως παρέχει μέγιστα εἰς τὰς ἀνωνύμους ἑταιρίας πλεονεκτήματα, καθόσον δι' αὐτῶν ἀνακαλύπτονται ἐγκαίρως αἱ καταχρήσεις τῶν ἀπίστων διαχειριστῶν καὶ προλαμβάνονται τὰ ὡς πρὸς τὴν ἑταιρίαν ὀλέθρια ἀποτελέσματά των, πρὶν πραγματοποιηθῶσιν.

Οἱ ἐλεγκταὶ ἐξασκοῦσι μέρος τῆς εἰς τὰς συνελεύσεις ἀνηκούσης ἐξουσίας, καθόσον ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ζητῶσι λόγον τῶν πράξεων τῆς διευθύνσεως κατὰ τὰς διὰ τοῦ καταστατικοῦ ὁριζομένας ἐποχάς. Διὰ νὰ

ἐνεργῶσι δὲ ἐπιτυχῶς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν διαχειριστῶν, δύνανται νὰ ἐπισκέπτωνται τὰ βιβλία τῆς ἑταιρίας καὶ ὅλα τὰ τὴν διαχείρισιν ἀφορῶντα ἔγγραφα, καὶ νὰ συγκαλῶσιν ἐκτάκτως τὴν συνέλευσιν τῶν μετόχων συμφώνως μὲ τὸ καταστατικόν. Ἡ παραμέλησις τῶν χρεῶν των δύναται νὰ τοὺς ἐκθέσῃ εἰς ἀποζημιώσεις ἀπέναντι τῶν συνεταίρων. [(Ῥάλλη ἐμπορ. δίκαιον § 230).

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ (1).

§ 1. Τὰ τακτικὰ δικαστήρια εἶναι ἁρμόδια εἰς τὴν ἐξέλεγξιν χρεῶν πρὸς τὸ δημόσιον, πηγαζόντων ἐξ ἀγορᾶς ἐθνικῶν κτημάτων; ὄχι· ἡ ἐξέλεγξις αὕτη ἀνήκει εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου 1833 διατάγματος.

Ἀποφ. 10 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ σελ. 385 τῆς λέξεως ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει (Εὐρ. τόμ. 4).

§ 2. Εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ὑπάγονται μόνον οἱ ὑπόλογοι ὑπάλληλοι, οὐχὶ δὲ καὶ πᾶς ἰδιώτης ὀφειλέτης.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 50 τοῦ 1846, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἀπόφασις ἐν γένει (Εὐρ. 3 σελ. 46).

§ 3. Ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος παρουσίασις εἰς τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον τῶν δικαιογράφων, δι' ὧν ἀπεκτήθησαν ἐθνικὰ κτήματα πρὸ τοῦ 1833, δὲν τὰ καθιστᾷ ἄκυρα, καὶ ὁ κάτοχος αὐτῶν ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς διεκδ. ἀγωγῆς, ἀλλ' ἐπιφέρει ἁπλῶς ὡς συνέπειαν, ὅτι τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον δύναται μετὰ τὴν προθεσμίαν νὰ καταδικάσῃ εἰς πρόστιμον τὸν ὑπερήμερον ἰδιώτην, καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ δικαστικῶς τὴν παρουσίασιν τῶν δικαιογράφων.

Ὅρα τὴν λέξιν Ἁρμοδιότης πολ. ἐν γένει § 188 (Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 192).

§ 4. Τὰ περὶ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου διατάγματα κηρύττουσιν ἄκυρα τὰ μεταξὺ ἰδιωτῶν καὶ τοῦ δημοσίου συναλλάγματα διὰ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν αὐτοῖς διαλαμβανομένων διατυπώσεων;

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 276 τοῦ 1839, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει § 188 (Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 191). — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ 745 ἐπ. ἐν σχολ.

§ 5. Αἱ παρὰ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἐκδιδόμεναι ἐκτελε-

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Δάση.—Ἁρμοδιότης πολιτ. ἐν γένει.—Διοικητικὴ ἁρμοδιότης.—Δικαιόγραφα.—Δημόσιον § 3.—Ὅρα Ἠοῦς, φύλλ. 8 σ. 49.

σται ἀποφάσεις δὲν χρῄζουσι τῆς παρ' ἄλλης δικαστικῆς ἀρχῆς περιαφῆς ἄλλου τινὸς τύπου ἐκτελέσεως, διὰ νὰ κατασταθῶσιν ἐκτελεσταί. (Ὅρα τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸν § 183 τῆς λέξεως *Ἀπόφασις ἐν γένει.* (Εὑρετ. τόμ. 3 σελ. 132).

§ 6. Τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων εἶναι ἁρμόδιον νὰ δικάσῃ περὶ ὑπεξαιρέσεως πράγματος ἀπὸ οἰκονομικόν τινα ὑπάλληλον ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου;

Ἡ ποινικὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφασις 61 τοῦ 1343 φέρει:

« Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσείων ἐκηρύχθη ὑπὸ τῶν ἐνόρκων ἔνοχος ὑπεξαιρέσεως ἢ ἰδιοποιήσεως χρημάτων ἀνηκόντων εἰς τὸ κράτος, τὸ δὲ παρ' αὐτοῦ ὀφειλόμενον ποσὸν, διὰ τὴν ἰδιοποίησιν τοῦ ὁποίου καὶ κατεδικάσθη, οὐ μόνον δὲν ἠμφισβητεῖτο, ἀλλὰ καὶ ὡμολογεῖτο παρ' αὐτοῦ· ὥστε δὲν ἀπαιτεῖτο, κατὰ τὸν διϊσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, προηγουμένως περὶ τούτου ἀπόφασις τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου· ἐπομένως ὁ λόγος ὅτι ἦτον ἀναρμόδιον τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων νὰ δικάσῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι παντάπασιν ἀνίσχυρος.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

§ 7. Δύναται νὰ καταδιωχθῇ δημόσιός τις (1) ὑπάλληλος ἐπὶ νοσφίσει δημοσίων χρημάτων, ἂν δὲν βεβαιώσῃ τοῦτο προηγουμένως τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 96 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ 89 τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ εἰσαγγελεὺς ἔχει τὴν ὑπερτάτην ἐπιτήρησιν ὅλων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων τῆς περιφερείας του, καὶ ὀφείλει νὰ βεβαιώσῃ πᾶσαν παράβασιν δι' ἐκθέσεως καὶ νὰ προσκαλέσῃ τὴν τιμώρησιν αὐτῶν· ἐπομένως δὲν ἀπαιτεῖται οὐδαμῶς, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων, διὰ νὰ εἰσαχθῇ οὗτος εἰς δίκην, νὰ βεβαιωθῇ προηγουμένως, διὰ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ὅτι κατηνάλωσεν οὗτος ὁ ἀναιρεσείων χρήματα εἰς αὐτὸν διαπιστευθέντα, καθὸ δικαστικὸν γραμματέα, ἀλλ' ἔπρεπεν, ὡς καὶ πραγματικῶς ἐγένετο, ἡ κατανάλωσις νὰ βεβαιωθῇ παρὰ τοῦ προϊσταμένου εἰσαγγελέως, ἡ δὲ καταδίωξις νὰ ἐνεργηθῇ, ὡς καὶ ἐνηργήθη, παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, καὶ μάλιστα ὁμολογήσαντος ἐπανειλημμένως τοῦ κατηγορουμένου τὴν κατανάλωσιν, συμφώνως μὲ τὴν γενομένην ἐξέλεγξιν.

Ἐπὶ τοῦ λόγου τῆς ἀναιρέσεως περὶ κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρ. 394 τοῦ ποιν. νόμου.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Ἐπειδὴ ἡ παρὰ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου προβλεπομένη ἐγκληματικὴ πρᾶξις συνίσταται εἰς τὴν ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου κατάχρησιν τῆς πρὸς αὐτὸν παρὰ τοῦ δημοσίου ἢ ἰδιώτου τινὸς ἐμπιστοσύνης, ἡ δὲ δολία παραίτησις ἐνυπάρχει ἐν αὐτῇ τῇ γνώσει τῆς πράξεως, τουτέστιν ἐν αὐτῇ τῇ καταναλώσει τῶν εἰς τὸν ὑπάλληλον διαπιστευθέντων χρημάτων, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἐν τῷ προσβαλλομένῳ βουλεύματι ἐνυπάρχουσα βεβαίωσις, (τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ὡς ἀφορῶσαν τὸ πραγματικὸν τῆς κατηγορίας μέρος) ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἀπὸ τὸ 1841 μέχρι τοῦ 1847 κατηνάλωσε δραχ. 7,891, αἱ ὁποῖαι ἐκ παραβόλων προερχόμεναι διεπιστεύθησαν εἰς αὐτὸν, καθὸ δημόσιον ὑπάλληλον, συμπεριλαμβάνει ἀναγκαίως (μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως) καὶ τὴν βεβαίωσιν ὅτι ἡ πρᾶξις ἐνηργήθη κατὰ δολίαν προαίρεσιν· ἐκ τούτων δὲ ὅλων ἕπεται ὅτι ὀρθῶς ἐφηρμόσθη τὸ ἄρθρον 394 τοῦ ποιν. νόμου, τὸ δὲ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικαλούμενον ἄρθρ. 485 τοῦ ἰδίου νόμου προβλέπει ἄλλας περιπτώσεις παρὰ τὰς τῆς ἰδιοποιήσεως καὶ τῆς καταναλώσεως, αἵτινες, ὡς βεβαιοῖ τὸ ἐφετεῖον, συντρέχουν ἐπὶ τῆς προκειμένης κατηγορίας (1).

Ἐπειδὴ ἐσφαλμένως διατείνεται ὁ ἀναιρεσείων ὅτι ἐπὶ τῆς εἰς αὐτὸν ἀποδιδομένης ἐγκληματικῆς πράξεως ἀπαιτεῖται ἡ κατακράτησις ἢ ἡ ἀνάλωσις τοῦ φυλαττομένου πράγματος νὰ ἔγινεν, ἐπὶ σκοπῷ ἀποστερήσεως, ἄνευ ἀποζημιώσεως τοῦ ἰδιοκτήμονος καθότι, ὡς ἐσκέφθη τὸ συμβούλιον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν διὰ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματός του, καθίσταται ἀδιάφορον, κατὰ τὰς σαφεῖς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 394 τοῦ ποιν. νόμου, ἐὰν ὁ ἀναιρεσείων εἶχε καὶ ἔχῃ τὸν σκοπὸν νὰ ἀντικαταστήσῃ τὰ καταναλωθέντα, ἀφοῦ ὁ νόμος οὗτος τιμωρεῖ ἐπίσης τὴν κατανάλωσιν καὶ ὅταν αὕτη ἐπράχθη ἐπὶ σκοπῷ ἀντικαταστάσεως, καὶ εἶναι μάλιστα ἕτοιμα τὰ πρὸς ἀντικατάστασιν ταύτης μέσα.

Ἐπὶ τοῦ λόγου τῆς ἀναιρέσεως ὅτι ἡ πρᾶξις ἔπρεπε νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς πλημμέλημα.

Ἐπειδὴ τὸ συμβούλιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, διὰ τοῦ προσβαλλομένου βουλεύματός του, παραδέχεται ὅτι ὁ ἀναιρεσείων κατηνάλωσε τὰς δραχ. 7891 κατὰ συνέχειαν ἀπὸ τὸ 1841—1847, τουτέστι παραδέχεται ὅτι ἡ ἐγκληματικὴ τῆς καταναλώσεως πρᾶ-

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. α) Ὑ π ε ξ α ί ρ ε σ ι ς. β) Ἀ ν ά κ ρ ι σ ι ς δ ι ο ι κ η τ ι κ ή.

ξις, καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς, διήρκησε κατὰ συνέχειαν ἀπὸ τὸ 1841 μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς καταδιώξεως· ὅθεν κατὰ τὸ πραγματικὸν τοῦτο μέρος τῆς κατηγορίας, περὶ τοῦ ὁποίου μόνον τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον ἦτον ἁρμόδιον ν' ἀποφανθῇ κυριαρχικῶς, ἡ πρᾶξις ἐθεωρήθη μία καὶ ἡ αὐτὴ ἐκ δολίας προαιρέσεως κατὰ συνέχειαν ἐνεργηθεῖσα· ἑπομένως δὲν εἶναι βάσιμος καὶ ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως ὅτι αἱ πράξεις εἶναι διάφοροι· ὅτι ἔπρεπε νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ μὲν ὡς πλημμέλημα, αἱ δὲ νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐπιβαρυντικαὶ περιπτώσεις, καὶ ὅτι διάφοροι ἐξ αὐτῶν τῶν πράξεων, καθὸ πλημμελημάτων, ὑπάρχουν παραγεγραμμέναι.

Διὰ ταῦτα δὲν παραδέχεται τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀντεισαγγελέως περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τοῦ λόγου τῆς ἀναιρέσεως τοῦ ἀφορῶντος τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος.

Ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 97 τοῦ 1847.

§ 8. Καὶ ὅταν ἡ προσβολὴ ἀφορᾷ τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἀπαιτεῖται παράβολον 100 δραχμῶν (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 48 τοῦ 1846, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἄρειος Πάγος (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 237).

§ 9. Οἱ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἀνώτεροι ὑπάλληλοι ἀπαλλάττονται τῆς ἐπιτροπῆς καὶ κηδεμονείας, ὡς διαχειρισταὶ τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας. (Ν. 41 *pr*. Π. (2, 7) — § 1 Εἰσ. (1, 25) — Ν. 10, Κ. 5, 62).

Ἀπόφ. 4746 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 10. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ καταστ. τοῦ συμβ. τῆς Ἐπικρ. διατ. ἀναπληροῦνται, ὅταν, κατὰ συνέπειαν διοικ. προανακρίσεως ἐπιχειρισθείσης κατὰ διαταγὴν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου, διαταχθῇ ἡ εἰς δίκην εἰσαγωγὴ τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου.

Τὸ ἄρθρον 23 τοῦ καταστ. διατ. τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου δὲν ἀπαιτεῖ προηγουμένην ἀπόφασιν τῆς ἀρχῆς ταύτης περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς δημοσίου ὑπαλλήλου, ἔχοντος χρημ. διαχείρισιν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τῆς 24 Φεβρ. 1840. Πρβ. τὴν λέξ. Ἀνάκρισις διοικητικὴ (Εὑρ. τόμ. 1).

§ 11. Προσωρινὸν παραχωρητήριον δημοσίως ἐκποιηθέντων κτη-

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. α) Παράβολον.—β) Ἀναίρεσις σελ. . .

μάτων, ἐκδοθὲν ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν οἰκον. ὑπουργεῖον, ἰσχύει καὶ ἄνευ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ ἐλεγκτ. συνεδρίου (1).

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.

— Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον ἀσφαλείας (Πργ. Ῥάλλ. περὶ ἐμπορ. δικ. τόμ. 2 σελ. 348).
— Εἰς τί ἐνέχεται ὁ ἀσφαλιστής; αὐτ. — Ὅρα Κράτησις.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ (2).

§ 1. Αἱ ἀξιόποινοι πράξεις δὲν τιμωροῦνται εἰμὴ ἀφοῦ ἀπετελέσθησαν ἤδη· τετελεσμέναι δὲ εἶναι, ἅμα βληθῇ εἰς κυκλοφορίαν ἀνακοίνωσις τίς.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 38 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως ἐν γένει καὶ περὶ τύπου νόμου, τὰ κακουργήματα καὶ πλημμελήματα τῆς ἐλευθεροτυπίας δὲν ὑποβάλλονται εἰς ἀνάκρισιν οὐδὲ τιμωροῦνται, εἰμὴ ἀφοῦ ἀπετελέσθησαν ἤδη· ἀποτετελεσμένα δὲ εἶναι ταῦτα, ἅμα τὸ ἀξιόποινον σύγγραμμα, ἡ συμβολικὴ παράστασις, ἢ ἄλλη πρὸς τὸ δημόσιον ἀνακοίνωσις δημοσίως ἢ κρυφίως δοθῇ εἰς ἐμπόριον ἢ ἄλλως πως βληθῇ εἰς κυκλοφορίαν· κατὰ δὲ τὸ 61 ἄρθρ. τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐξ ἑκάστου φύλλου ἐφημερίδος ἢ περιοδικοῦ συγγράμματος, ἐκδιδομένου ἐντὸς τοῦ Βασιλείου, παραδίδεται πρὸ πάντων εἰς χεῖρας τοῦ παρὰ τοῖς πρωτοδίκαις εἰσαγγελέως, ἅμα ἀρχίσῃ ἡ διανομὴ ἢ ἀποστολὴ, ἓν ἀντίτυπον φέρον ἐφ' ἑκάστης σελίδος τὴν ἰδιόχειρον ὑπογραφὴν τοῦ ὑπευθύνου συντάκτου, κατὰ τὴν σημείωσιν τῆς ἡμέρας καὶ ὥρας, καθ' ἣν ἔγινεν ἡ παράδοσις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, δὲν βεβαιοῦται οὔτε ἀπὸ τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, οὔτε ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως ὅτι τὸ κατηγορούμενον 564 φύλλον τῆς *Ἀθηνᾶς* ἐδόθη ἤδη δημοσίως ἢ κρυφίως εἰς ἐμπόριον, ἢ ἄλλως πως ἐβλήθη εἰς κυκλοφορίαν, οὐδὲ ὅτι παρεδόθη τοῦτο, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ εἰρημένου 61 ἄρθρου εἰς τὸν παρὰ τοῖς πρωτοδίκαις εἰσαγγελέα, ὥστε νὰ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς δημοσιευμένον· ἑπομένως τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν

---

(1) Ὁ ἀγοραστὴς τῶν ἐν τῇ δημοπρασίᾳ πωληθέντων ἐθνικῶν κτημάτων δὲν γίνεται κύριος ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ὑπουρ. τῆς οἰκ. καὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου. (Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγ. 127 τοῦ 1847).

(2) Ὅρα τὰς λέξεις Τύπος. —Ὕβρις. —Βασιλεύς. —Δημοσίευσις.— Ἐφημερίς.

πλημμελειοδικῶν, καταδικάσαν τὸν ὑπεύθυνον συντάκτην τῆς ἐφημερίδος τῆς *Ἀθηνᾶς* διὰ πρᾶξιν μὴ φέρουσαν ὅλα τὰ στοιχεῖα τὰ ἀπαρτίζοντα τὸ ἀξιόποινον αὐτῆς, ἐφήρμωσεν ἐσφαλμένως τὸ 38 ἄρθρον τοῦ μνησθέντος νόμου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 500 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, μὴ ὑπαρχούσης πράξεως κολασίμου, ἀπολύεται ἐντελῶς ὁ καταδικασθείς.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου σπ8. (σελ. 9 τόμ. 4 τῆς Νομολογίας).

§ 2. Δι' ὅλα τὰ πλημμελήματα καὶ κακουργήματα τοῦ τύπου ὁ νόμος θεωρεῖ ὑπευθύνους ὄχι μόνον τοὺς συγγραφεῖς, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πρόσωπα· διὰ τὰ πραττόμενα ὅμως ἀπὸ τοὺς ἐφημεριδογράφους βαρύνει μόνον τὸν ὑπεύθυνον συντάκτην κατὰ τὸ ἄρθρον 351 τοῦ ποιν. νόμου.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 5 τοῦ 1836 (σελ. 135 τόμ. 1 τῆς Νομολ.).

§ 3. Δραπετεύσαντος τοῦ ὑπευθύνου συντάκτου δίδει λόγον ὁ τυπογράφος.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 45 καὶ 44 § 1 καὶ 2 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεων ἐν γένει καὶ περὶ τύπου νόμου, ἐὰν ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης ἀξιοκατακρίτου τινὸς ἄρθρου ἐφημερίδος ἀποφύγῃ, δι' ἀποδράσεως, τὴν δικαστικὴν καταδίωξιν, ὁ ἀμέσως ἑπόμενος, κατὰ τὴν ἐν τῷ εἰρημένῳ 2 παραγράφῳ σειρὰν, δίδει λόγον· ἡ δὲ δικαστικὴ καταδίωξις δὲν συνίσταται μόνον εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου δίκην· ὥστε, κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ν' ἀπαιτεῖται νὰ ἐκδοθῇ καὶ τὸ κλητήριον ἐπίκριμα κατὰ τοῦ φυγοδίκου καὶ νὰ παρέλθῃ ἡ πρὸς τοῦτο διδομένη ἀπὸ τὸν νόμον προθεσμία, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ εἰσαχθῇ εἰς δίκην ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν ὑπεύθυνον συντάκτην ὠφείλων λόγον, ἀλλ' ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἀνακριτικῆς πράξεως κατὰ κατηγορουμένου τινὸς, καὶ ἐὰν κατὰ ταύτην ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης δραπετεύσῃ, ἕπεται ὅτι τὸ, κατὰ νόμον, ὑπόχρεον πρόσωπον ὑποβάλλεται εἰς τὴν αὐτὴν δικαστικὴν καταδίωξιν εἰς ὁποιανδήποτε στάσιν καὶ ἂν εὑρίσκεται ἡ ὑπόθεσις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Σ. Ε., ὑπεύθυνος συντάκτης τῆς ἐφημερίδος ὁ Ἀνεξάρτητος, ὀφείλων νὰ δώσῃ λόγον διὰ τὰ κατηγορούμενα ἄρθρα τῆς ἐφημερίδος του ἐδραπέτευσε, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐντάλματος συλλήψεως, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6099 βουλεύματος τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Ἀθήναις πλημμελειοδικῶν· ὅθεν τὸ συμβούλιον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν συμφώνως μὲ τοὺς μνησθέντας νόμους ἐπεκύρωσε τὸ διαληφθὲν βούλευμα τῶν πλημ-

μελειοδικῶν, δι'οὗ ὁ ἀναιρεσείων ὡς κυρίως ἐκδότης καὶ τυπογράφος παραπέμπεται διὰ νὰ δικασθῇ ὡς ὑπαίτιος τῶν πράξεων τοῦ εἰρημένου ὑπευθύνου συντάκτου, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως ἢ συλλήψεως τούτου.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 129 τοῦ ποιν. νόμου, τιμωροῦν ὡς ἀποπειρώμενον τὸν προκαλέσαντα εἴς τινα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 123—128 τοῦ ἰδίου νόμου ἀναφερομένων πράξεων, ἐὰν ἡ πρόκλησις δὲν ἐπέφερεν ἀποτέλεσμα, ἄλλο προσὸν διὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς εἰδικῆς ταύτης ἀποπείρας δὲν ἀπαιτεῖ εἰμὴ τὴν πρόκλησιν, καὶ ταύτην μόνον θεωρεῖ ὡς ἀρχὴν ἐκτελέσεως τῆς κυρίας πράξεως, ὁ δὲ 2 § τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 123 ἐμπεριέχει τρεῖς τρόπους, δι'ὧν δύνανται νὰ πραχθῶσιν αἱ ἐν αὐτῷ διαλαμβανόμεναι ἀξιόποινοι πράξεις, τὴν διέγερσιν στάσεως, τὴν συνωμοσίαν καὶ τὴν ἐπιβολὴν χειρὸς κατά τινος μέλους τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἀναιρεσείων παρεπέμφθη διὰ νὰ δικασθῇ, ὡς εἴρηται, ὅτι ἐπροκάλεσεν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ςάσιν θέλων νὰ μεταβάλῃ διὰ βιαίων μέσων τὸ καθεστὼς αὐτῆς πολίτευμα καὶ ν'ἀπομακρύνῃ τοῦ θρόνου τὸν νόμιμον Ἡγεμόνα, τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα Ὄθωνα· ἄρα οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι δὲν ὑπῆρξε συνωμοσία, καὶ τὰ συστατικὰ αὐτῆς, ἀλλ'οὔτε ἔλαβε χώραν ἀρχὴ ἐκτελέσεως πράξεώς τινος, δὲν ἔχουν καμμίαν ἰσχὺν, διότι δὲν εἶναι ταῦτα ἀπαιτούμενος ὅρος τῶν πράξεων, δι'ἃς παρεπέμφθη εἰς δίκην· ἂν δὲ ἐκ τῶν κατηγορουμένων ἄρθρων τῆς ἐφημερίδος προκύπτουν ἢ μὴ αἱ πράξεις αὗται, ἐξάγεται ὁ σκοπὸς τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν, ἡ ἀπόδειξις αὕτη στηρίζεται εἰς τὴν πραγματικὴν ἐκτίμησιν τῶν κατηγορουμένων ἄρθρων, ἥτις ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια καὶ διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητατοῦ Ἀρείου Πάγου (1).

Ἐπειδὴ τὸ 179 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου, τὸ ὁποῖον ἐπιβοηθητικῶς ἐπικαλεῖται ὁ ἀναιρεσείων, δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι τοῦτο δὲν ἀφορᾷ ἐγκλήματα ἐσχάτης προδοσίας, ὅπως τὰ ἄρθρα 123 καὶ 129 τοῦ αὐτοῦ νόμου, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάγονται αἱ κατηγορούμεναι πράξεις.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. κοιν. Ἀρ. Πάγου 80 τοῦ 1846.

§ 4. Ὅσοι συντάκται ἐφημερίδων παραδέχονται ἄρθρα, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον δὲν εἶναι ἁπλῶς φιλολογικὸν, ἐμπορικὸν,

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. α) Στάσις.— β) Βασιλεύς.

ἐπιστημονικὸν ἢ τεχνολογικὸν ἢ εἰδοποιητικόν, καταδιώκονται, ὅταν δὲν παρακαταθέσωσιν ἐγγύησιν (1).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σλϐ', σλγ' τοῦ 1848 (σελ. 142, 144 τόμ. 3 τῆς Νομολογίας). Ἡ τελευταία ἐξ αὐτῶν φέρει οὕτως·

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ 53 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 23 Νοεμϐρ. (5 Δεκεμϐρίου) 1837 νόμου, οἱ συντάκται ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταϐολὴν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου

---

(1) « Σᾶς κοινοποιοῦμεν, κύριε Εἰσαγγελεῦ, ἐν ὀπισθογράφῳ τὸ ὑπ' ἀριθ. 21262 καὶ ἀπὸ 8 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἔγγραφον τῆς ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης Β. γραμματείας ὃ περιέχει παρατηρήσεις τινὰς ὡς πρὸς τὴν κατάχρησιν διορισμοῦ πραγματογνωμόνων εἰς τὴν ἐκδίκασιν καὶ καταδίωξιν κατὰ φιλολογικοῦ ἢ περιοδικοῦ φύλλου, καὶ σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ ἐπιστήσητε τὴν προσοχήν σας πρὸς ἀποτροπὴν εἰς τὸ ἑξῆς τοιαύτης καταχρήσεως, ἥτις δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐξευτελισμὸς τῆς λογικότητος καὶ τῆς νοημοσύνης.

«Πληροφορούμεθα ὅτι ὁ ἐν Ἑρμουπόλει τῆς Σύρου εἰρηνοδίκης, μιμηθεὶς τὸ παράδειγμα τοῦ ἐνταῦθα πρώην εἰρηνοδίκου, διώρισε, κακῶς ἑρμηνεύων τὸν νόμον, πραγματογνώμονας ἐπὶ τῆς δίκης τοῦ Μ. διὰ ν' ἀποφασίσωσιν, ἂν ἄρθρα τινὰ ἦναι ἁπλῶς φιλολογικὰ ἢ μετέχωσι πολιτικῆς. Ὁ νόμος, παρασχὼν εἰς τὸν δικαστὴν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλῆται τὴν βοήθειαν τῆς τέχνης ἢ ἐπιστήμης τινὸς διὰ τῆς εἰς τὸν τεχνίτην ἢ τὸν ἐπιστήμονα καταφυγῆς, ὁσάκις εἰς μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεως τοιαύτης ἀποφάσεως παρεμϐαίνωσι ζητήματα, τῶν ὁποίων ἡ λύσις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν γνῶσιν ἐπιστήμης, ἢ τέχνης, τὴν ὁποίαν αὐτὸς δὲν κατέχει ἢ δὲν ὑποτίθεται ὡς ἐκ τῆς δημοσίου θέσεώς του κατέχων, δὲν ἐννόησε νὰ περιλάϐῃ βέϐαια μεταξὺ τῶν ξένων εἰς τοὺς δικαστὰς τεχνῶν ἢ ἐπιστημῶν καὶ τὴν πολιτικήν· ἡ πολιτικὴ δὲν εἶναι τέχνη ἢ ἐπιστήμη, ἔχουσα τοὺς ἰδίως καλλιεργοῦντας αὐτήν, καὶ ἑπομένως τοὺς ἰδιαιτέρους τεχνίτας, ἢ ἐπιστήμονας αὐτῆς· αὕτη εἰς τοὺς ἀσχολουμένους εἰς ὁποιονδήποτε τοῦ δικαίου τούτου κλάδον καὶ ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον γνῶσις αὐτῆς ὑποτίθεται εἰς πάντα δημόσιον ὑπάλληλον, καὶ μολαταῦτα εἰς τὴν ἐξέτασιν ἄρθρου τινὸς ἐφημερίδος, ἢ περιοδικοῦ συγγράμματος, δὲν πρόκειται νὰ ἀποφασισθῇ ἂν τὸ ἀντικείμενον περὶ οὗ πραγματεύεται τὸ ἄρθρον, ἀνήκῃ εἰς τὴν πολιτικὴν ὡς ἐπιστήμην θεωρουμένην, ἀλλ' ἂν ἔχῃ σχέσιν μὲ τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος ἢ τῆς Κυϐερνήσεώς της, θεωρουμένης εἴτε πρὸς ἑαυτήν, εἴτε πρὸς τὰς μετὰ τῶν ἄλλων δυνάμεων σχέσεις της· εἶναι δὲ προφανὴς τοῦ νόμου παρεξήγησις ἡ εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἐπίκλησις πραγματογνωμόνων, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν τοῦ Μισοϐαρϐάρου δίκην ὅπου, ὡς ἐπληροφορήθημεν, οἱ διορισθέντες εἶναι καὶ φιλολογίας καὶ πολιτικῆς ἀμέτοχοι. Σεϐόμενοι τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν δικαστηρίων, δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ γενῇ καὶ πρὸς τοὺς ὑποπεσόντας εἰς τὸ λάθος τοῦτο εἰρηνοδίκας, καμμία ἐπίσημος παρατήρησις· ἐπιθυμοῦμεν ὅμως νὰ διαταχθῶσιν οἱ παρὰ πρωτοδίκαις εἰσαγγελεῖς τῶν μερῶν ἐκείνων, ὅπου φιλολογικαὶ ἐφημερίδες ἐκδίδονται, ν' ἀναπτύξωσι τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις καὶ ν' ἀποκρούσωσιν ἀγορεύοντες πᾶσαν περὶ διορισμοῦ πραγματογνωμόνων πρότασιν, ἥτις ἤθελε γίνῃ εἴς τινα καταδίωξιν. »

ὡρισμένης ἐγγυήσεως, κατὰ δὲ τὸ 59 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐξαιροῦνται τῆς γενικῆς ταύτης ὑποχρεώσεως οἱ συντάκται ἐφημερίδων φιλολογικῶν, ἐπιστημονικῶν, τεχνολογικῶν ἢ καὶ ἁπλῶς εἰδοποιητικῶν· ὁσάκις ὅμως οὗτοι παραδέχωνται ἄρθρα, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον δὲν εἶναι ἁπλῶς φιλολογικὸν, ἐπιστημονικὸν ἢ τεχνολογικὸν, οὐδὲ φέρουσι τὸν χαρακτῆρα ἁπλῆς εἰδοποιήσεως, ὑποβάλλονται εἰς πρόςιμον ἑκατὸν μέχρι πεντακοσίων δραχμῶν· ὥςε ἀπὸ τὴν ἔκφρασιν τοῦ νόμου γίνεται φανερὸν ὅτι ἡ παραδοχὴ εἰς τοιούτου εἴδους ἐφημερίδα ἄρθρων φύσεως ἄλλης παρὰ εἰς τὴν ἐξαίρεσιν ἀναφερομένην, ἀδιαφόρως ἂν τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ἦναι πολιτικὸν ἢ ἄλλο τι, ἐπισύρει ἀναγκαίως τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ εἰρημένου 59 ἄρθρου, διότι ὁ νόμος ὡς πρὸς τοῦτο δὲν κάμνει οὐδεμίαν διάκρισιν· ὅπου δὲ ὁ νόμος δὲν διαστέλλει, δὲν ἐπιτρέπεται τοῦτο μήτε εἰς τὸν δικαστήν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ πλημμελειοδικεῖον Σύρου παραδεχθὲν, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπευθύνου συντάκτου Π. Κ. Π. καταχωρηθέντα εἰς τὴν ἐφημερίδα του ἄρθρα δὲν ἦσαν ἁπλῶς φιλολογικὰ, ἐμπορικὰ, ἐπιστημονικὰ, τεχνολογικὰ ἢ εἰδοποιητικὰ, ὤφειλε νὰ ἐφαρμόσῃ κατ' αὐτοῦ τὰς διατάξεις τοῦ μνημονευθέντος 59 ἄρθρου· μὴ ἐφαρμόσαν δὲ αὐτὰς καὶ κηρύξαν ἀθῶον τὸν εἰρημένον συντάκτην διὰ τὸν λόγον ὅτι τὰ ῥηθέντα ἄρθρα, ἂν καὶ δὲν ἦσαν ἁπλῶς φιλολογικὰ κτλ., ὡς μὴ περιέχοντα ὅμως τί *πολιτικὸν* δὲν ἐδύναντο νὰ προκαλέσωσι κατὰ τοῦ συντάκτου των τὰς διατάξεις τοῦ 59 ἄρθρου, ἡρμήνευσε ψευδῶς τὸν νόμον.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

§ 5. Ὡς περιοδικὰ συγγράμματα θεωροῦνται ὅσα ἐκδίδονται τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ μηνὸς, εἴτε εἰς τακτικὰς, εἴτε εἰς ἀτάκτους περιόδους, ἢ εἰς μικρότερα ἢ μεγαλήτερα, ἢ εἰς τέλεια ἢ διακεκομμένα φυλλάδια.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υμή τοῦ 1840.

§ 6. Ὡς ὑπεύθυνος συντάκτης πολιτικῆς τινος ἐφημερίδος δὲν εἶναι δεκτὸς, ὅστις δὲν ἔχει ἀκίνητον περιουσίαν 5000 δραχ. τοὐλάχιστον ἐλευθέραν πάσης ὑποχρεώσεως, οἷον ὑποθήκης κλ., καὶ ὅστις δὲν καταβάλλει ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι ὡς ἐγγύησιν 5000 δρ. μετρητάς· ἐναντίον δὲ τῆς ἀπολύτου ταύτης διατάξεως τοῦ νόμου δὲν εἶναι δεκτὴ ἡ ἐναντία ἀπόδειξις, ὅτι δὲν ἔχει οὐδεμίαν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν, καὶ ὅτι ἕνεκα τούτου δὲν δύναται νὰ πληρώσῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 52 τοῦ 1843.

§ 7. Ἄνευ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ φύλλου τῆς ἐφημερίδος, ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης δὲν καταδικάζεται, καθότι ἡ δημοσίευσις τοῦ ἀξιοκατακρίτου συγγράμματος ἢ ἐφημερίδος εἶναι ἀναγκαῖον συστατικὸν διὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀξιοποίνου πράξεως, καὶ ὡς τοιοῦτον πρέπει συνάμα μετὰ τῶν ἄλλων γεγονότων, τὰ ὁποῖα συνιστοῦν τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐγκληματικότητος, ν' ἀναφέρηται εἰς τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς κηρύττεται τὶς ἔνοχος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 83 τοῦ 1846.

§ 8. Τὰ ἐγκλήματα τῆς ἐλευθεροτυπίας δὲν ὑποβάλλονται εἰς ἀνάκρισιν, οὐδὲ τιμωροῦνται εἰμὴ ἀφοῦ ἀπετελέσθησαν ἤδη· ἀποτετελεσμένα δὲ εἶναι ταῦτα, ἅμα τὸ ἀξιόποινον σύγγραμμα ἢ ἡ συμβολικὴ παράστασις, ἢ ἄλλη πρὸς τὸ δημόσιον ἀνακοίνωσις δημοσίως ἢ κρυφίως δοθῇ εἰς ἐμπόριον ἢ ἄλλως πως βληθῇ εἰς κυκλοφορίαν· δημοσίευσις εἶναι καὶ ἡ παράδοσις ἑνὸς ἀντιτύπου εἰς τὸν εἰσαγγελέα, κατὰ τὸ ἄρθρον 61 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως ἐν γένει νόμου.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σπδ' τοῦ 1838.

§ 9. Τὸ ἄρθρον 36 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, λέγον ἐπίσημον ἐφημερίδα, ἐννοεῖ δημόσιον καὶ ὄχι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου 54 τοῦ 1845.

§ 9 (δίς). Ἡ Νομικὴ εἶναι φύλλον δημόσιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 969 τῆς πολιτ. δικονομίας.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 241 τοῦ 1843. (Νομ. σελ. 2959).

§ 10. Ἡ πλαστογραφία, δι' ἐφημερίδος γενομένη, εἶναι ἔγκλημα τοῦ τύπου; — Πᾶν ἀδίκημα, διὰ τοῦ τύπου πραττόμενον, ὑπάγεται εἰς τοὺς ἐνόρκους.

Ὅρα ἐν τῇ λέξ. Ἄρειος Πάγος (Εδρ. τ. 3) τὰς περὶ τούτου σκέψεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 ποιν. ἀποφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου.

§ 11. Ἡ δημοσίευσις διὰ τοῦ τύπου ἀρχῶν καὶ φρονημάτων προσβαλλόντων ἁπλῶς τὰς βάσεις τῆς θρησκείας τιμωρεῖται.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ 18 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως ἐν γένει καὶ περὶ τύπου νόμου δὲν ἀπαγορεύει μόνον τὴν δημοσίευσιν ἀρχῶν, διὰ τῶν ὁποίων σκανδαλωδῶς ἐμπαίζεται ἡ θρησκεία γενικῶς θεωρουμένη, ἢ διδάσκεται ἡ ἀθεΐα, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων, ἀλλὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, χωρὶς νὰ κάμῃ διάκρισιν μεταξὺ τῆς ἐπικρατούσης ἐν τῷ Ἑλληνικῷ κράτει ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου θρησκείας καὶ τῶν ἄλλων ἀνεκτῶν ἐν αὐτῷ θρησκειῶν, ἀπαγορεύει γενικῶς τὴν δημοσίευσιν ἀρχῶν, δοξασιῶν καὶ φρονημάτων, δι' ὧν προσβάλ-

λονται αἱ βάσεις πάσης θρησκείας εἴτε τῆς ἀναμφισϐητήτως πρώτην τάξιν ἐχούσης ἐν τῷ κράτει ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου πίστεως, εἴτε τῶν ἄλλων ἀνεκτῶν θρησκειῶν, τὸ δὲ συμϐούλιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἐκτιμῶν κυριαρχικῶς τὸ περιεχόμενον τοῦ παρὰ τοῦ Ι. Κ. ἐκδοθέντος βιϐλίου, ἀπεφάσισεν ὅτι ἐκφράζει ἀρχὰς καὶ δοξασίας ἀντιϐαινούσας εἰς τὰς βάσεις τῆς ἐπικρατούσης ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου θρησκείας· ἑπομένως δὲν παρεξήγησε τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον τοῦ συντάγματος παραγγέλλει μὲν τὴν ἀνοχὴν ὅλων τῶν γνωστῶν θρησκειῶν, ἀλλὰ δὲν προκαλεῖ, οὐδὲ προςτατεύει τὴν κατ' οὐδεμιᾶς αὐτῶν προσϐολὴν τῶν ἑτεροδόξων, τὸ δὲ δέκατον ἄρθρον τοῦ συντάγματος διατάσσει μὲν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου καὶ τοῦ τύπου, δὲν ὑπερασπίζεται ὅμως καὶ τὴν ἀπεριόριστον αὐτῶν χρῆσιν· ἐκ τοῦ ἐναντίου μάλιστα ὑποϐάλλει ῥητῶς τὴν ἐλευθερίαν ταύτην εἰς τὴν τήρησιν τῶν νόμων τοῦ κράτους, ὁποῖος εἶναι καὶ ὁ περὶ ἐξυϐρίσεως ἐν γένει καὶ περὶ τύπου, τὸν ὁποῖον ἐφήρμοσε τὸ συμϐούλιον τῶν ἐφετῶν· ἑπομένως τὸ 103 ἄρθρον τοῦ συντάγματος δὲν ἔχει χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι τὸ σύγγραμμα περιέχει μόνον ῥήσεις τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας, δὲν στηρίζεται εἰς ψευδῆ ἑρμηνείαν ἢ εφαρμογὴν τοῦ νόμου, εἰς κακὴν σύνθεσιν τοῦ συμϐουλίου, οὐδὲ εἰς ἔλλειψιν παραθέσεως τοῦ ἀνήκοντος ἄρθρου, διὰ τὰ ὁποῖα μόνον δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις ἐναντίον βουλεύματος· ἄλλως τε ἡ ἐκτίμησις τῶν πραγμάτων καὶ ἡ ἐξήγησις τῶν ἐγγράφων διαφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.»

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 58 τοῦ 1846.

§ 12. Ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης, κλητευθεὶς καὶ μὴ ἐμφανισθεὶς, δικάζεται ἐρήμην παρὰ τῶν συνέδρων.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 100 τοῦ 1846, ἣν ἐν τῷ Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 208 ἐπ.

§ 13. Τὸ ἄρθρον 65 τοῦ περὶ ἐξυϐρίσεων ἐν γένει καὶ περὶ τύπου νόμου ἀπαγορεύει γενικῶς τὴν εἰς τὰς ἐφημερίδας, ἢ εἰς ἄλλα συγγράμματα καταχώρησιν ἐκθέσεων ἢ ἄλλων παρατηρήσεων τῆς ἐπὶ ἀκροατηρίου συζητήσεως καὶ τῶν ἐν τῷ συμϐουλίῳ διασκέψεων πάσης δίκης ἐπὶ ἐξυϐρίσει καὶ προσϐολῇ κατὰ τῆς τιμῆς· κατὰ δὲ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 4 καὶ 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἡ ἀπόδοσις εἰς τὸν Βασιλέα τοῦ ὀνείδους ἢ τῆς εὐθύνης τῶν πράξεων τῆς Κυϐερνήσεώς του χαρακτηρίζεται ὡς ἐξύϐρισις· ἑπομένως ἐφαρμόζεται καὶ εἰς δίκας ἀφορώσας ἐξυϐρίσεις τοῦ ῥηθέντος εἴδους ἢ γενικῇ

τοῦ ἄρθρου 65 διάταξις τόσον κατὰ τὸ γράμμα, ὅσον κατὰ τὸν προφανῆ σκοπὸν τοῦ νόμου.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ᾳκϐ τοῦ 1840.

§ 14. Τὸ μνησθὲν 65 ἄρθρον τοῦ νόμου δὲν διακρίνει, ἂν ἡ ἔκβασις τῆς δίκης ἦναι ἡ ἀθώωσις ἢ ἡ καταδίκη τοῦ κατηγορουμένου, ἔχει δὲ σκοπὸν νὰ προλάβῃ τὸ σκάνδαλον τῆς εἰς τὰς ἐφημερίδας ἐπαναλήψεως τῶν κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν προφερομένων· ἄτοπον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ λάβῃ χώραν ὁποιονδήποτε καὶ ἂν ἦναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δίκης· ἑπομένως ἐφαρμόζεται εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις.

Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ᾳκϐ τῆς 29 Ἰανουαρ. τοῦ 1840.

ΕΜΒΡΥΟΝ.

Ὅρα τὴν λέξιν Γνησιότης τέκνων (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 467 ἐπ.).

ΕΜΒΡΥΩΡΟΣ.

Ὅρα Savigny κεφ. LXII σελ. 16, γαλλ. μεταφρ.—καὶ τὴν λέξιν Ἔμβρυον.

ΕΜΠΕΙΡΟΤΕΧΝΑΙ.

Διάφορα ζητήματα εὑρίσκετε ἐν ταῖς σελ. 237—240, 478—480 τοῦ 5 τόμ. τοῦ Εὑρ. ἡ δὲ συμπλήρωσις ἐν τῇ λ. Πραγματογνωμοσύνη. — Ὅρα τὰς λέξεις α) Αὐτοψία. β) Πραγματογνώμονες.

ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ.

Ὅρα τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ λέξ. Γαλλικὸς ἐμπορ. νόμος (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 441). — Ὅρα καὶ τὴν ἐν τῷ Εὑρ. λέξιν Ἁρμοδιότης Ἐμπορική. (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 1 ἐπ.).

Συνήθειαι καταργοῦσαι διατάξεις τοῦ ἐμπορ. νόμου. — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 394—407 §§ 28 ἐπ.—Ὅρα τὴν ἑπομ. λέξιν Ἐμπόριον.

ΕΜΠΟΡΙΟΝ (1).

§ 1. Ἐμπορία, ἐν γένει, λέγεται τὸ σύνολον τῶν ἐργασιῶν,

(1) Σημ. 1. Ὅρα τὰς λέξ. ἐμπορ. νόμος. —Ἁρμοδιότης ἐμπορική.— Ἐγγύησις (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 413). Πλεῖστα ζητήματα, ἀφορῶντα τὸ ἐμπόριον, ἐξέθεσα εἰς τὸ Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 1 ἐπ. καὶ ἰδίως ἐν τῇ σελίδι 121 ἐπ. Ἐνταῦθα προσθέτω τινά, τῶν ὁποίων δὲν ἐγένετο αὐτόθι λόγος.

συναλλαγῶν ἢ διαπραγματεύσεων, ὅσας, ἐπὶ σκοπῷ κέρδους, ἐνεργοῦμεν, εἴτε μεταβάλλοντες, διὰ τῆς τέχνης, εἰς νέα εἴδη τὰ ἀρχικὰ τῆς φύσεως προϊόντα, εἴτε πωλοῦντες, ἀνταλλάσσοντες ἢ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μεταφέροντες τὰ προϊόντα τῆς φύσεως ἢ τῆς τέχνης. (Πραγμ. Ῥάλλ. § 1).

§ 2. Ἡ ἐμπορία διαιρεῖται εἰς τὴν τῆς ξηρᾶς καὶ εἰς τὴν ναυτικήν. Καὶ ἐσωτερικὴ μὲν λέγεται ἡ ἀφορῶσα τὰς ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἐπικρατείας συναλλαγάς· ἐξωτερικὴ δὲ, ἡ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν ἢ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν ἐμπορευμάτων εἰς ἄλλας παρὰ τὰς, ἐν αἷς παράγονται, ἐπικρατείας ἀσχολουμένη. Ἡ τελευταία ὑποδιαιρεῖται εἰς τὴν πρὸς κατανάλωσιν ἐξωτερικὴν ἐμπορίαν, δι' ἧς ἐξάγονται εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν τὰ ἡμεδαπὰ προϊόντα, ἢ εἰσάγονται εἰς τὴν ἡμεδαπὴν τὰ ἀλλοδαπὰ, καὶ εἰς τὴν μετακομιστικὴν ἐξωτερικὴν ἐμπορίαν, καθ' ἣν ἀλλοδαπὰ προϊόντα ἀγοράζονται καὶ μεταπωλοῦνται ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. (Πραγμ. Ῥάλλ. § 1).

§ 3. Τὰ περὶ ἀγοραπωλησίας ἔγγραφα μεταξὺ ἐμπόρων δὲν ἰσχύουσιν, ὅταν δὲν φέρωσιν ὅλων τῶν συναλλαξαμένων μερῶν τὰς ὑπογραφάς (1).

Ἀπόφ. α΄ Ἐπειδὴ ἀγκαλὰ καὶ οἱ σχολιασταὶ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου κρίνουν ὅτι εἰς τὰς ἐμπορικὰς πωλήσεις, κατὰ τὸ ἄρθρον 109, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνωνται ἔγγραφα διπλᾶ, δὲν ἐννοοῦν ὅμως μὲ τοῦτο ὅτι τὸ διαλαμβάνον ἀμοιβαίως μελλούσας ἐνοχὰς διμερὲς ἔγγραφον ἰσχύει μὲ μίαν μόνην ὑπογραφὴν, ἀλλ' ἐκ τοὐναντίου κρίνουσιν ὅτι αἱ δύο ὑπογραφαὶ ἀπαιτοῦνται βεβαίως διὰ νὰ φέρῃ τελείαν ἀπόδειξιν τὸ ἔγγραφον, ἐὰν ἐκ τούτου παράγων-

---

Σημ. 2. Εἰς τὴν περὶ Ἐμπορικοῦ Δικαίου πραγματείαν τοῦ Κ. Ῥάλλη εὑρίσκετε διαφόρους οὐσιώδεις παρατηρήσεις, τινὰς τῶν ὁποίων ἐξέθεσα εἰς τὴν σελ. 121 ἐπ. τοῦ 5 τόμου τοῦ Εὑρ.

Εἰς τὸ αὐτὸ σύγγραμμα εὑρίσκετε ἀνάπτυξιν καὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἀντικειμένων.

α) Τίς λέγεται ἔμπορος; (πραγμ. Ῥάλλη περὶ ἐμπορ. δικαίου σελ. 60 τόμ. 1).

β) Πῶς ἀποκτᾶται ἡ ἰδιότης αὕτη; (αὐτ. 60).

γ) Διαφέρει τοῦ τεχνίτου· (αὐτ. 64).

δ) Ἕκαστος, ἱκανὸς πρὸς τὸ συναλλάττεσθαι, δύναται νὰ μετέλθῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐμπόρου· (αὐτ. 68).

ε) Καὶ οἱ ἀνήλικες αὐτοὶ, ἐκπληροῦντες ὅρους τινάς· (αὐτ. 68 ἐπ. 73 ἐπ).

ϛ) Καὶ αἱ ὕπανδροι γυναῖκες· (αὐτ. σελ. 77).

ζ) Καὶ οἱ ἀλλοδαποί· (αὐτ. σελ. 91).

(1) Ὅρα ἀνωτ. σελ. 369 ἐπ., ἔνθα διάφορα σχετικὰ ζητήματα.

ται αἱ ἀξιώσεις (Παρδεσοῦ πραγμ. περὶ ἐμπορικοῦ δικαίου, ἄρθρον 245 τοῦ πρώτου ἐδαφ.).

Ἐπειδὴ, ὅταν ὁ ἐξαιρετικὸς ἐμπορικὸς νόμος δὲν διαλαμβάνῃ ῥητὴν ἐξαίρεσιν, πρέπει νὰ προσφύγῃ τις εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ κοινοῦ δικαίου, καὶ καθ' ὃν καιρὸν συνετάχθη τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πωλητήριον, μηνολογημένον τὴν 15 Φεβρουαρ. τ. ε. ἴσχυε τὸ ἄρθρον 407 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἥτις ἤρξατο τὴν ἐνέργειαν τὴν 25 Ἰανουαρίου τ. ε., κατὰ δὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου τούτου διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἰδιωτικὸν ἔγγραφον ἀπαιτεῖται ἡ ὑπογραφὴ ὅλων ἐκείνων, οἵτινες ὑπεχρεώθησαν δι' αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 411 ἐφαρμόζεται κατ' ἐκείνου, ὅστις ἐξεπλήρωσε μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐγγράφου τὴν ἐν αὐτῷ περιεχομένην συμφωνίαν· ἀλλ' ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει φαίνεται ὅτι μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐγγράφου ὁ Γ. Μ. δὲν ἐξεπλήρωσέ τι· διότι τὸ ἴδιον ἔγγραφον βεβαιοῖ ὅτι οἱ 650 φοίνικες εἶχον ἤδη δοθῆ καὶ πληρωθῆ· ὥστε μὲ τοῦτο κηρύττει ὡς τετελεσμένην πρᾶξιν παρελθοῦσαν ὄχι μεταγενες. αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγοραπωλησία δύναται νὰ συνομολογηθῇ καὶ νὰ ὑπάρξῃ καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον, καὶ ἀγράφως ἀκόμη· τὸ δὲ ἄρθρον 109 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἀφορᾷ μόνον τοὺς τρόπους τῆς ἀποδείξεως. »

Ἀπόφ. 89 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. φύλλ. 259).

§ 4. Ὁ μὴ ἔμπορος, γενόμενος ἀλληλέγγυος ἐγγυητὴς χρέους ἐμπορικοῦ, ὑπάγεται, ὡς ὁ πρωτότυπος ὀφειλέτης, εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον. (Ὅρα ἄνωτ. σελ. 411).

§ 5. Ἡ ἐγγύησις, τὴν ὁποίαν δίδει τις νὰ πληρώσῃ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου, τὸν ὁποῖον ἔμπορός τις ἠγόρασε (περίπτωσις ἀποτελοῦσα νομικὸν τεκμήριον ὅτι ἡ ἀγορὰ τοῦ σίτου ἀποτελεῖ ἐμπορικὴν πρᾶξιν ὡς ἐκ μέρους, τοὐλάχιστον, τοῦ ἀγοραστοῦ) εἶναι συνάλλαγμα, τὸ ὁποῖον, ὡς παρακολούθημα μιᾶς κυρίας ἐμπορικῆς πράξεως, τῆς ἀγορᾶς τοῦ σίτου, ἀναγκαίως ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα ταύτης, κατ' ἀναλογίαν μάλιστα τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ περὶ ἁρμοδ. τῶν ἐμποροδικείων νόμου.

Ἀπόφ. 1304 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 6. Ἡ ἀλληλεγγυότης δὲν ὑπάρχει κατὰ νόμον αὐτοδικαίως εἰς τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις (1).

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 288, ἧς τὴν σκέψιν ὅρα ἐν τῇ λέξει Διατακτικὸν (Εὑρ. τόμ. 6).

(1) Ἡ ἀλληλεγγυότης ὑπάρχει αὐτοδικαίως μεταξὺ τῶν συνοφειλετῶν δι' ἐμπορικὰς συναλλαγάς ;—Ναί.

§ 7. Η ἐπιχείρησις μιᾶς ἢ τινῶν ἐμπορικῶν πράξεων δὲν ἀρ-

« Αἱ ἀρχαὶ τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου συγχωροῦσιν ἐπίσης ν'ἀπομακρυνώμεθα τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1202 τοῦ πολ. Κώδηκος λέγοντος, ὅτι ἡ ἀλληλεγγύη δὲν τεκμαίρεται, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἦναι ῥητῶς συμπεφωνημένη καὶ ἐκπεφρασμένη; ὅταν δὲ ὁ νόμος σιωπᾷ, ὅλαι αἱ ἐμπορικαὶ ἐνοχαὶ πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς ἀλληλέγγυοι ἐκ μέρους τῶν ὀφειλετῶν;

Ὁ Jousse (com. sur l'ord. de 1673 tit. 6 not. 4) ἔλεγεν ὅτι: οἱ ἔμποροι, οἵτινες ὑπογράφουσιν ὁμοῦ ἓν γραμμάτιον διὰ πραγματείας ἀγορασθείσας κοινῶς, καὶ ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ μεταξύ των καμμία ἑταιρία, εἶναι ὑπόχρεοι ἀλληλεγγύως εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ γραμματίου τούτου, καὶ ὅτι δύνανται νὰ καταδιωχθῶσιν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην· ὅτι ἐπικρατεῖ τὸ αὐτὸ καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐμπόρους τοὺς ἀγοράζοντας πραγματείας κοινῶς ἄνευ γραμματίου, καὶ ὅτι δύνανται ἐπίσης νὰ καταδιωχθῶσιν ἀλληλεγγύως διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν πραγματειῶν τούτων, διότι εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις τεκμαίρεται μία σιωπηρὰ ἑταιρία μεταξὺ τῶν συναλλαττομένων· πρὸς ὑποστήριξιν δὲ τῆς γνώμης του ἀναφέρει τὸν νόμον 4 ff. pro socio (17, 2) ὅςις, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου, λέγει: societatem coïre et re et verbis et per nuntium posset nos dubium non est.

Ἡ ἀρχὴ αὕτη καθιερώθη εἰς ὑπόθεσιν προγενεστέραν τοῦ ἐμπορικοῦ κώδηκος, διὰ μιᾶς ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου τῶν Παρισίων τῇ 3 Φεβρουαρ. 1807 (Dalloz 2 vol. pag. 1273), καὶ πολλοὶ συγγραφεῖς, παρασυρθέντες ἐκ τῆς ἀρχαίας νομολογίας, ἐξηκολούθουν νὰ τὴν ὑποςηρίζωσι, καθὼς π.χ. ὁ Delaporte καὶ ὁ Delvincourt.

Ὁ Pardessus (Cours de Droit. Com. 182 tom. 1 pag. 197) ἐκφράζεται γενικώτερον, ὅτι ἡ φύσις τῶν ἐμπορικῶν ὑποχρεώσεων μᾶς κάμνει νὰ νομίζωμεν ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ῥητὴ συνομολόγησις, ὥστε οἱ ὑποχρεωθέντες ὁμοῦ νὰ θεωρῶνται ὡς ἀλληλέγγυοι, καὶ ὅτι οἱ συνάπτοντες ἐμπορικὰς ἐνοχὰς, ἀλλὰ χωρὶς νὰ μεταχειρισθῶσι φράσεις, αἵτινες, κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ κοινοῦ δικαίου, θεωροῦνται ὡς ὑπόσχεσις ἀλληλεγγύης, τεκμαίρεται ὅτι συνέστησαν μετοχικὴν ἑταιρίαν.

Εἶναι βέβαιον ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ὑπὲρ τῆς πίστεως (crédit), ἡ ὁποία τόσον προστατεύεται ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἐμπορικῆς νομοθεσίας· ἀλλ' ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1202 τοῦ πολιτ. Κώδηκος εἶναι ῥητὸς καὶ προστατικὸς κανὼν τοῦ κοινοῦ δικαίου, τὸ ὁποῖον κανονίζει ὅλας τὰς μὴ ἐξαιρουμένας περιπτώσεις· ὁ δὲ ἐμπορικὸς νόμος μακρὰν τοῦ ν'ἀντιβαίνῃ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς μνησθείσης διατάξεως, ὡς τινες ὑποθέτουν, ἐκ τοῦ ἐναντίου αὐτὸς ὁ ἴδιος νόμος ἀντικρούει τὴν ἰδέαν τῆς τοιαύτης καταργήσεως. Καὶ τῳόντι ὁ ἐμπορικὸς νόμος ὄχι μόνον δὲν ἐμπεριέχει ἐξαίρεσίν τινα ὡς πρὸς τοὺς ἐμπόρους, οἵτινες ἀγοράζουν καὶ ὑποχρεοῦνται κοινῶς, ἀλλὰ μάλιστα ἐκ τῶν ἄρθρων 140—187 καὶ 22 τοῦ κώδηκος τούτου, τὰ ὁποῖα καθιεροῦσι ῥητῶς τὴν ἀλληλεγγύην μεταξὺ τῶν ὑποχρεωθέντων διὰ συναλλαγματικῆς, καὶ δι' εἰς διαταγὴν γραμματίων, καὶ μεταξὺ τῶν ὁμορρύθμων συνεταίρων, ἀποδεικνύεται ὅτι ἐνώπιον τοῦ νόμου ἡ ἀλληλεγγύη αὕτη δὲν ὑπάρχει ἐν γένει εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, διότι τότε ἦτο περιττὸν νὰ ἐκφρασθῇ διὰ μόνας τὰς μνησθείσας τρεῖς περιπτώσεις· ὅθεν

ξις, καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς, διήρκησε κατὰ συνέχειαν ἀπὸ τὸ 1841 μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς καταδιώξεως· ὅθεν κατὰ τὸ πραγματικὸν τοῦτο μέρος τῆς κατηγορίας, περὶ τοῦ ὁποίου μόνον τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον ἦτον ἁρμόδιον ν' ἀποφανθῇ κυριαρχικῶς, ἡ πρᾶξις ἐθεωρήθη μία καὶ ἡ αὐτὴ ἐκ δολίας προαιρέσεως κατὰ συνέχειάν ἐνεργηθεῖσα· ἐπομένως δὲν εἶναι βάσιμος καὶ ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως ὅτι αἱ πράξεις εἶναι διάφοροι· ὅτι ἔπρεπε νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ μὲν ὡς πλημμέλημα, αἱ δὲ νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐπιβαρυντικαὶ περιπτώσεις, καὶ ὅτι διάφοροι ἐξ αὐτῶν τῶν πράξεων, καθὸ πλημμελημάτων, ὑπάρχουν παραγεγραμμέναι.

Διὰ ταῦτα δὲν παραδέχεται τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀντεισαγγελέως περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τοῦ λόγου τῆς ἀναιρέσεως τοῦ ἀφορῶντος τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος.

Ἀποῤῥίπτει κτλ. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 97 τοῦ 1847.

§ 8. Καὶ ὅταν ἡ προσβολὴ ἀφορᾷ τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἀπαιτεῖται παράβολον 100 δραχμῶν (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 48 τοῦ 1846, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἄρειος Πάγος (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 237).

§ 9. Οἱ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου ἀνώτεροι ὑπάλληλοι ἀπαλλάττονται τῆς ἐπιτροπῆς καὶ κηδεμονείας, ὡς διαχειρισταὶ τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας. (Ν. 41 *pr*. Π. (2, 7) — § 1 Εἰσ. (1, 25) — Ν. 10, Κ. 5, 62).

'Απόφ. 4746 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 10. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ καταστ. τοῦ συμβ. τῆς 'Επικρ. διατ. ἀναπληροῦνται, ὅταν, κατὰ συνέπειαν διοικ. προανακρίσεως ἐπιχειρισθείσης κατὰ διαταγὴν τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου, διαταχθῇ ἡ εἰς δίκην εἰςαγωγὴ τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου.

Τὸ ἄρθρον 23 τοῦ καταστ. διατ. τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου δὲν ἀπαιτεῖ προηγουμένην ἀπόφασιν τῆς ἀρχῆς ταύτης περὶ τῆς εἰς δίκην εἰςαγωγῆς δημοσίου ὑπαλλήλου, ἔχοντος χρημ. διαχείρισιν.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου τῆς 24 Φεβρ. 1840. Πρβ. τὴν λέξ. 'Ανάκρισις διοικητικὴ (Εὑρ. τόμ. 1).

§ 11. Προςωρινὸν παραχωρητήριον δημοσίως ἐκποιηθέντων κτη-

(1) Ὅρα τὴν λέξ. α) Παράβολον.—β) 'Αναίρεσις σελ. . .

μάτων, ἐκδοθὲν ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν οἰκον. ὑπουργεῖον, ἰσχύει καὶ ἄνευ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ ἐλεγκτ. συνεδρίου (1).

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.

— Ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον ἀσφαλείας. (Ὀργ. Ῥάλλ. περὶ ἐμπορ. δικ. τόμ. 2 σελ. 348).

— Εἰς τί ἐνέχεται ὁ ἀσφαλιστής ; αὐτ. — Ὅρα Κράτησις.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ (2).

§ 1. Αἱ ἀξιόποινοι πράξεις δὲν τιμωροῦνται εἰμὴ ἀφοῦ ἀπετελέσθησαν ἤδη· τετελεσμέναι δὲ εἶναι, ἅμα βληθῇ εἰς κυκλοφορίαν ἀνακοίνωσις τίς.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 38 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως ἐν γένει καὶ περὶ τύπου νόμου, τὰ κακουργήματα καὶ πλημμελήματα τῆς ἐλευθεροτυπίας δὲν ὑποβάλλονται εἰς ἀνάκρισιν οὐδὲ τιμωροῦνται, εἰμὴ ἀφοῦ ἀπετελέσθησαν ἤδη· ἀποτετελεσμένα δὲ εἶναι ταῦτα, ἅμα τὸ ἀξιόποινον σύγγραμμα, ἡ συμβολικὴ παράστασις, ἢ ἄλλη πρὸς τὸ δημόσιον ἀνακοίνωσις δημοσίως ἢ κρυφίως δοθῇ εἰς ἐμπόριον ἢ ἄλλως πως βληθῇ εἰς κυκλοφορίαν· κατὰ δὲ τὸ 61 ἄρθρ. τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐξ ἑκάστου φύλλου ἐφημερίδος ἢ περιοδικοῦ συγγράμματος, ἐκδιδομένου ἐντὸς τοῦ Βασιλείου, παραδίδεται πρὸ πάντων εἰς χεῖρας τοῦ παρὰ τοῖς πρωτοδίκαις εἰσαγγελέως, ἅμα ἀρχίσῃ ἡ διανομὴ ἢ ἀποστολή, ἓν ἀντίτυπον φέρον ἐφ' ἑκάστης σελίδος τὴν ἰδιόχειρον ὑπογραφὴν τοῦ ὑπευθύνου συντάκτου, κατὰ τὴν σημείωσιν τῆς ἡμέρας καὶ ὥρας, καθ' ἣν ἔγινεν ἡ παράδοσις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, δὲν βεβαιοῦται οὔτε ἀπὸ τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, οὔτε ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως ὅτι τὸ κατηγορούμενον 564 φύλλον τῆς *Ἀθηνᾶς* ἐδόθη ἤδη δημοσίως ἢ κρυφίως εἰς ἐμπόριον, ἢ ἄλλως πως ἐβλήθη εἰς κυκλοφορίαν, οὐδὲ ὅτι παρεδόθη τοῦτο, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ εἰρημένου 61 ἄρθρου εἰς τὸν παρὰ τοῖς πρωτοδίκαις εἰσαγγελέα, ὥστε νὰ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς δημοσιευμένον· ἑπομένως τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν

---

(1) Ὁ ἀγοραστὴς τῶν ἐν τῇ δημοπρασίᾳ πωληθέντων ἐθνικῶν κτημάτων δὲν γίνεται κύριος ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ὑπουρ. τῆς δικ. καὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου. (Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγ. 127 τοῦ 1847).

(2) Ὅρα τὰς λέξεις Τύπος. —Ὕβρις. —Βασιλεύς. —Δημοσίευσις.— Ἐφημερίς.

πλημμελειοδικῶν, καταδικάσαν τὸν ὑπεύθυνον συντάκτην τῆς ἐφημερίδος τῆς *Ἀθηνᾶς* διὰ πρᾶξιν μὴ φέρουσαν ὅλα τὰ στοιχεῖα τὰ ἀπαρτίζοντα τὸ ἀξιόποινον αὐτῆς, ἐφήρμωσεν ἐσφαλμένως τὸ 38 ἄρθρον τοῦ μνησθέντος νόμου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 500 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, μὴ ὑπαρχούσης πράξεως κολασίμου, ἀπολύεται ἐντελῶς ὁ καταδικασθείς.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου σπδ. (σελ. 9 τόμ. 4 τῆς Νομολογίας).

§ 2. Δι' ὅλα τὰ πλημμελήματα καὶ κακουργήματα τοῦ τύπου ὁ νόμος θεωρεῖ ὑπευθύνους ὄχι μόνον τοὺς συγγραφεῖς, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πρόσωπα· διὰ τὰ πραττόμενα ὅμως ἀπὸ τοὺς ἐφημεριδογράφους βαρύνει μόνον τὸν ὑπεύθυνον συντάκτην κατὰ τὸ ἄρθρον 351 τοῦ ποιν. νόμου.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 5 τοῦ 1836 (σελ. 135 τόμ. 1 τῆς Νομολ.).

§ 3. Δραπετεύσαντος τοῦ ὑπευθύνου συντάκτου δίδει λόγον ὁ τυπογράφος.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 45 καὶ 44 § 1 καὶ 2 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεων ἐν γένει καὶ περὶ τύπου νόμου, ἐὰν ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης ἀξιοκατακρίτου τινὸς ἄρθρου ἐφημερίδος ἀποφύγῃ, δι' ἀποδράσεως, τὴν δικαστικὴν καταδίωξιν, ὁ ἀμέσως ἑπόμενος, κατὰ τὴν ἐν τῷ εἰρημένῳ 2 παραγράφῳ σειρὰν, δίδει λόγον· ἡ δὲ δικαστικὴ καταδίωξις δὲν συνίσταται μόνον εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου δίκην· ὥστε, κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ν' ἀπαιτεῖται νὰ ἐκδοθῇ καὶ τὸ κλητήριον ἐπίκριμα κατὰ τοῦ φυγοδίκου καὶ νὰ παρέλθῃ ἡ πρὸς τοῦτο διδομένη ἀπὸ τὸν νόμον προθεσμία, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ εἰσαχθῇ εἰς δίκην ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν ὑπεύθυνον συντάκτην ὀφείλων λόγον, ἀλλ' ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἀνακριτικῆς πράξεως κατὰ κατηγορουμένου τινὸς, καὶ ἐὰν κατὰ ταύτην ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης δραπετεύσῃ, ἕπεται ὅτι τὸ, κατὰ νόμον, ὑπόχρεον πρόσωπον ὑποβάλλεται εἰς τὴν αὐτὴν δικαστικὴν καταδίωξιν εἰς ὁποιανδήποτε στάσιν καὶ ἂν εὑρίσκεται ἡ ὑπόθεσις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Σ. Ε., ὑπεύθυνος συντάκτης τῆς ἐφημερίδος ὁ Ἀνεξάρτητος, ὀφείλων νὰ δώσῃ λόγον διὰ τὰ κατηγορούμενα ἄρθρα τῆς ἐφημερίδος του ἐδραπέτευσε, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐντάλματος συλλήψεως, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6099 βουλεύματος τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Ἀθήναις πλημμελειοδικῶν· ὅθεν τὸ συμβούλιον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν συμφώνως μὲ τοὺς μνησθέντας νόμους ἐπεκύρωσε τὸ διαληφθὲν βούλευμα τῶν πλημ-

μελειοδικῶν, δι'οὗ ὁ ἀναιρεσείων ὡς κυρίως ἐκδότης καὶ τυπογράφος παραπέμπεται διὰ νὰ δικασθῇ ὡς ὑπαίτιος τῶν πράξεων τοῦ εἰρημένου ὑπευθύνου συντάκτου, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως ἢ συλλήψεως τούτου.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 129 τοῦ ποιν. νόμου, τιμωροῦν ὡς ἀποπειρώμενον τὸν προκαλέσαντα εἴς τινα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 123—128 τοῦ ἰδίου νόμου ἀναφερομένων πράξεων, ἐὰν ἡ πρόκλησις δὲν ἐπέφερεν ἀποτέλεσμα, ἄλλο προσὸν διὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς ειδικῆς ταύτης ἀποπείρας δὲν ἀπαιτεῖ εἰμὴ τὴν πρόκλησιν, καὶ ταύτην μόνον θεωρεῖ ὡς ἀρχὴν ἐκτελέσεως τῆς κυρίας πράξεως, ὁ δὲ 2 § τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 123 ἐμπεριέχει τρεῖς τρόπους, δι'ὧν δύνανται νὰ πραχθῶσιν αἱ ἐν αὐτῷ διαλαμβανόμεναι ἀξιόποινοι πράξεις, τὴν διέγερσιν στάσεως, τὴν συνωμοσίαν καὶ τὴν ἐπιβολὴν χειρὸς κατά τινος μέλους τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἀναιρεσείων παρεπέμφθη διὰ νὰ δικασθῇ, ὡς εἴρηται, ὅτι ἐπροκάλεσεν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος στάσιν θέλων νὰ μεταβάλῃ διὰ βιαίων μέσων τὸ καθεστὼς αὐτῆς πολίτευμα καὶ ν'ἀπομακρύνῃ τοῦ θρόνου τὸν νόμιμον Ἡγεμόνα, τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα Ὄθωνα· ἄρα οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι δὲν ὑπῆρξε συνωμοσία, καὶ τὰ συστατικὰ αὐτῆς, ἀλλ'οὔτε ἔλαβε χώραν ἀρχὴ ἐκτελέσεως πράξεώς τινος, δὲν ἔχουν καμμίαν ἰσχὺν, διότι δὲν εἶναι ταῦτα ἀπαιτούμενος ὅρος τῶν πράξεων, δι'ἃς παρεπέμφθη εἰς δίκην· ἂν δὲ ἐκ τῶν κατηγορουμένων ἄρθρων τῆς ἐφημερίδος προκύπτουν ἢ μὴ αἱ πράξεις αὗται, ἐξάγεται ὁ σκοπὸς τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν, ἡ ἀπόδειξις αὕτη στηρίζεται εἰς τὴν πραγματικὴν ἐκτίμησιν τῶν κατηγορουμένων ἄρθρων, ἥτις ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια καὶ διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ἀρείου Πάγου (1).

Ἐπειδὴ τὸ 179 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου, τὸ ὁποῖον ἐπιβοηθητικῶς ἐπικαλεῖται ὁ ἀναιρεσείων, δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι τοῦτο δὲν ἀφορᾷ ἐγκλήματα ἐσχάτης προδοσίας, ὅπως τὰ ἄρθρα 123 καὶ 129 τοῦ αὐτοῦ νόμου, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάγονται αἱ κατηγορούμεναι πράξεις.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 80 τοῦ 1846.

§ 4. Ὅσοι συντάκται ἐφημερίδων παραδέχονται ἄρθρα, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον δὲν εἶναι ἁπλῶς φιλολογικὸν, ἐμπορικὸν,

---

(1) Ορα τὴν λέξ. α) Στάσις.— β) Βασιλεύς.

ἐπιςημονικὸν ἢ τεχνολογικὸν ἢ εἰδοποιητικόν, καταδιώκονται, ὅταν δὲν παρακαταθέσωσιν ἐγγύησιν (1).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ϡλβ', ϡλγ' τοῦ 1848 (σελ. 142, 144 τόμ. 3 τῆς Νομολογίας). Ἡ τελευταία ἐξ αὐτῶν φέρει οὕτως·

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ 53 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 23 Νοεμβρ. (5 Δεκεμβρίου) 1837 νόμου, οἱ συντάκται ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου

---

(1) « Σᾶς κοινοποιοῦμεν, κύριε Εἰσαγγελεῦ, ἐν ὀπισθογράφῳ τὸ ὑπ'ἀριθ. 21262 καὶ ἀπὸ 8 τοῦ ἐνεςῶτος μηνὸς ἔγγραφον τῆς ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης Β. γραμματείας ὃ περιέχει παρατηρήσεις τινὰς ὡς πρὸς τὴν κατάχρησιν διορισμοῦ πραγματογνωμόνων εἰς τὴν ἐκδίκασιν καὶ καταδίωξιν κατὰ φιλολογικοῦ ἢ περιοδικοῦ φύλλου, καὶ σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ ἐπιςήσητε τὴν προσοχήν σας πρὸς ἀποτροπὴν εἰς τὸ ἑξῆς τοιαύτης καταχρήσεως, ἥτις δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐξευτελισμὸς τῆς λογικότητος καὶ τῆς νοημοσύνης.

«Πληροφορούμεθα ὅτι ὁ ἐν Ἑρμουπόλει τῆς Σύρου εἰρηνοδίκης, μιμηθεὶς τὸ παράδειγμα τοῦ ἐνταῦθα πρώην εἰρηνοδίκου, διώρισε, κακῶς ἑρμηνεύων τὸν νόμον, πραγματογνώμονας ἐπὶ τῆς δίκης τοῦ Μ. διὰ ν'ἀποφασίσωσιν, ἂν ἄρθρα τινὰ ἦναι ἁπλῶς φιλολογικὰ ἢ μετέχωσι πολιτικῆς. Ὁ νόμος, παρασχὼν εἰς τὸν δικαστὴν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλῆται τὴν βοήθειαν τῆς τέχνης ἢ ἐπιστήμης τινὸς διὰ τῆς εἰς τὸν τεχνίτην ἢ τὸν ἐπιστήμονα καταφυγῆς, ὁσάκις εἰς μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεως τοιαύτης ἀποφάσεως παρεμβαίνωσι ζητήματα, τῶν ὁποίων ἡ λύσις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν γνῶσιν ἐπιστήμης, ἢ τέχνης, τὴν ὁποίαν αὐτὸς δὲν κατέχει ἢ δὲν ὑποτίθεται ὡς ἐκ τῆς δημοσίου θέσεώς του κατέχων, δὲν ἐννόησε νὰ περιλάβῃ βέβαια μεταξὺ τῶν ξένων εἰς τοὺς δικαστὰς τεχνῶν ἢ ἐπιστημῶν καὶ τὴν πολιτικήν· ἡ πολιτικὴ δὲν εἶναι τέχνη ἢ ἐπιστήμη, ἔχουσα τοὺς ἰδίως καλλιεργοῦντας αὐτήν, καὶ ἑπομένως τοὺς ἰδιαιτέρους τεχνίτας, ἢ ἐπιστήμονας αὐτῆς· αὕτη εἰς τοὺς ἀσχολουμένους εἰς ὁποιονδήποτε τοῦ δικαίου τούτου κλάδον καὶ ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον γνῶσις αὐτῆς ὑποτίθεται εἰς πάντα δημόσιον ὑπάλληλον, καὶ μολαταῦτα εἰς τὴν ἐξέτασιν ἄρθρου τινὸς ἐφημερίδος, ἢ περιοδικοῦ συγγράμματος, δὲν πρόκειται νὰ ἀποφασισθῇ ἂν τὸ ἀντικείμενον περὶ οὗ πραγματεύεται τὸ ἄρθρον, ἀνήκῃ εἰς τὴν πολιτικὴν ὡς ἐπιςήμην θεωρουμένην, ἀλλ' ἂν ἔχῃ σχέσιν μὲ τὴν πολιτικὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος ἢ τῆς Κυβερνήσεώς της, θεωρουμένης εἴτε πρὸς ἑαυτήν, εἴτε πρὸς τὰς μετὰ τῶν ἄλλων δυνάμεων σχέσεις της· εἶναι δὲ προφανὴς τοῦ νόμου παρεξήγησις ἡ εἰς τοιαύτας περιπτώσεις ἐπίκλησις πραγματογνωμόνων, καὶ μάλιστα κατὰ τὴν τοῦ Μισοβαρβάρου δίκην ὅπου, ὡς ἐπληροφορήθημεν, οἱ διορισθέντες εἶναι καὶ φιλολογίας καὶ πολιτικῆς ἀμέτοχοι. Σεβόμενοι τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν δικαστηρίων, δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ γενῇ καὶ πρὸς τοὺς ὑποπεσόντας εἰς τὸ λάθος τοῦτο εἰρηνοδίκας, καμμία ἐπίσημος παρατήρησις· ἐπιθυμοῦμεν ὅμως νὰ διαταχθῶσιν οἱ παρὰ πρωτοδίκαις εἰσαγγελεῖς τῶν μερῶν ἐκείνων, ὅπου φιλολογικαὶ ἐφημερίδες ἐκδίδονται, ν'ἀναπτύξωσι τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις καὶ ν'ἀποκρούσωσιν ἀγορεύοντες πᾶσαν περὶ διορισμοῦ πραγματογνωμόνων πρότασιν, ἥτις ἤθελε γίνῃ εἴς τινα καταδίωξιν. »

ὡρισμένης ἐγγυήσεως, κατὰ δὲ τὸ 59 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐξαιροῦνται τῆς γενικῆς ταύτης ὑποχρεώσεως οἱ συντάκται ἐφημερίδων φιλολογικῶν, ἐπιστημονικῶν, τεχνολογικῶν ἢ καὶ ἁπλῶς εἰδοποιητικῶν· ὁσάκις ὅμως οὗτοι παραδέχωνται ἄρθρα, τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον δὲν εἶναι ἁπλῶς φιλολογικὸν, ἐπιστημονικὸν ἢ τεχνολογικὸν, οὐδὲ φέρουσι τὸν χαρακτῆρα ἁπλῆς εἰδοποιήσεως, ὑποβάλλονται εἰς πρόστιμον ἑκατὸν μέχρι πεντακοσίων δραχμῶν· ὥστε ἀπὸ τὴν ἔκφρασιν τοῦ νόμου γίνεται φανερὸν ὅτι ἡ παραδοχὴ εἰς τοιούτου εἴδους ἐφημερίδα ἄρθρων φύσεως ἄλλης παρὰ εἰς τὴν ἐξαίρεσιν ἀναφερομένην, ἀδιαφόρως ἂν τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ἦναι πολιτικὸν ἢ ἄλλο τι, ἐπισύρει ἀναγκαίως τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ εἰρημένου 59 ἄρθρου, διότι ὁ νόμος ὡς πρὸς τοῦτο δὲν κάμνει οὐδεμίαν διάκρισιν· ὅπου δὲ ὁ νόμος δὲν διαστέλλει, δὲν ἐπιτρέπεται τοῦτο μήτε εἰς τὸν δικαστήν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ πλημμελειοδικεῖον Σύρου παραδεχθὲν, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπευθύνου συντάκτου Π. Κ. Π. καταχωρηθέντα εἰς τὴν ἐφημερίδα του ἄρθρα δὲν ἦσαν ἁπλῶς φιλολογικὰ, ἐμπορικὰ, ἐπιστημονικὰ, τεχνολογικὰ ἢ εἰδοποιητικὰ, ὤφειλε νὰ ἐφαρμόσῃ κατ' αὐτοῦ τὰς διατάξεις τοῦ μνημονευθέντος 59 ἄρθρου· μὴ ἐφαρμόσαν δὲ αὐτὰς καὶ κηρύξαν ἀθῶον τὸν εἰρημένον συντάκτην διὰ τὸν λόγον ὅτι τὰ ῥηθέντα ἄρθρα, ἂν καὶ δὲν ἦσαν ἁπλῶς φιλολογικὰ κτλ., ὡς μὴ περιέχοντα ὅμως τὶ *πολιτικὸν* δὲν ἐδύναντο νὰ προκαλέσωσι κατὰ τοῦ συντάκτου των τὰς διατάξεις τοῦ 59 ἄρθρου, ἡρμήνευσε ψευδῶς τὸν νόμον.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

§ 5. Ὡς περιοδικὰ συγγράμματα θεωροῦνται ὅσα ἐκδίδονται τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ μηνὸς, εἴτε εἰς τακτικὰς, εἴτε εἰς ἀτάκτους περιόδους, ἢ εἰς μικρότερα ἢ μεγαλήτερα, ἢ εἰς τέλεια ἢ διακεκομμένα φυλλάδια.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου υμή τοῦ 1840.

§ 6. Ὡς ὑπεύθυνος συντάκτης πολιτικῆς τινος ἐφημερίδος δὲν εἶναι δεκτὸς, ὅστις δὲν ἔχει ἀκίνητον περιουσίαν 5000 δραχ. τοὐλάχιστον ἐλευθέραν πάσης ὑποχρεώσεως, οἷον ὑποθήκης κλ., καὶ ὅστις δὲν καταβάλλει ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι ὡς ἐγγύησιν 5000 δρ. μετρητάς· ἐναντίον δὲ τῆς ἀπολύτου ταύτης διατάξεως τοῦ νόμου δὲν εἶναι δεκτὴ ἡ ἐναντία ἀπόδειξις, ὅτι δὲν ἔχει οὐδεμίαν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν, καὶ ὅτι ἕνεκα τούτου δὲν δύναται νὰ πληρώσῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 52 τοῦ 1843.

§ 7. Ἄνευ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ φύλλου τῆς ἐφημερίδος, ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης δὲν καταδικάζεται, καθότι ἡ δημοσίευσις τοῦ ἀξιοκατακρίτου συγγράμματος ἢ ἐφημερίδος εἶναι ἀναγκαῖον συςατικὸν διὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀξιοποίνου πράξεως, καὶ ὡς τοιοῦτον πρέπει συνάμα μετὰ τῶν ἄλλων γεγονότων, τὰ ὁποῖα συνιστοῦν τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐγκληματικότητος, ν' ἀναφέρηται εἰς τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς κηρύττεται τὶς ἔνοχος.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 83 τοῦ 1846.

§ 8. Τὰ ἐγκλήματα τῆς ἐλευθεροτυπίας δὲν ὑποβάλλονται εἰς ἀνάκρισιν, οὐδὲ τιμωροῦνται εἰμὴ ἀφοῦ ἀπετελέσθησαν ἤδη· ἀποτετελεσμένα δὲ εἶναι ταῦτα, ἅμα τὸ ἀξιόποινον σύγγραμμα ἢ ἡ συμβολικὴ παράστασις, ἢ ἄλλη πρὸς τὸ δημόσιον ἀνακοίνωσις δημοσίως ἢ κρυφίως δοθῇ εἰς ἐμπόριον ἢ ἄλλως πως βληθῇ εἰς κυκλοφορίαν· δημοσίευσις εἶναι καὶ ἡ παράδοσις ἑνὸς ἀντιτύπου εἰς τὸν εἰσαγγελέα, κατὰ τὸ ἄρθρον 61 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως ἐν γένει νόμου.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου σπδ' τοῦ 1838.

§ 9. Τὸ ἄρθρον 36 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, λέγον ἐπίσημον ἐφημερίδα, ἐννοεῖ δημόσιον καὶ ὄχι τῆς Κυβερνήσεως.

'Απόφ. ποιν. 'Αρείου Πάγου 54 τοῦ 1845.

§ 9 (δίς). Ἡ Νομικὴ εἶναι φύλλον δημόσιον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 969 τῆς πολιτ. δικονομίας.—'Εφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 241 τοῦ 1843. (Νομ. σελ. 2959).

§ 10. Ἡ πλαστογραφία, δι' ἐφημερίδος γενομένη, εἶναι ἔγκλημα τοῦ τύπου; — Πᾶν ἀδίκημα, διὰ τοῦ τύπου πραττόμενον, ὑπάγεται εἰς τοὺς ἐνόρκους.

Ὅρα ἐν τῇ λέξ. Ἄρειος Πάγος (Εὑρ. τ. 3) τὰς περὶ τούτου σκέψεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 ποιν. ἀποφ. τοῦ 'Αρ. Πάγου.

§ 11. Ἡ δημοσίευσις διὰ τοῦ τύπου ἀρχῶν καὶ φρονημάτων προσβαλλόντων ἁπλῶς τὰς βάσεις τῆς θρησκείας τιμωρεῖται.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ 18 ἄρθρον τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως ἐν γένει καὶ περὶ τύπου νόμου δὲν ἀπαγορεύει μόνον τὴν δημοσίευσιν ἀρχῶν, διὰ τῶν ὁποίων σκανδαλωδῶς ἐμπαίζεται ἡ θρησκεία γενικῶς θεωρουμένη, ἢ διδάσκεται ἡ ἀθεΐα, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων, ἀλλὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, χωρὶς νὰ κάμῃ διάκρισιν μεταξὺ τῆς ἐπικρατούσης ἐν τῷ Ἑλληνικῷ κράτει ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου θρησκείας καὶ τῶν ἄλλων ἀνεκτῶν ἐν αὐτῷ θρησκειῶν, ἀπαγορεύει γενικῶς τὴν δημοσίευσιν ἀρχῶν, δοξασιῶν καὶ φρονημάτων, δι' ὧν προσβάλ-

λονται αἱ βάσεις πάσης θρησκείας εἴτε τῆς ἀναμφισβητήτως πρώτην τάξιν ἐχούσης ἐν τῷ κράτει ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου πίστεως, εἴτε τῶν ἄλλων ἀνεκτῶν θρησκειῶν, τὸ δὲ συμβούλιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἐκτιμῶν κυριαρχικῶς τὸ περιεχόμενον τοῦ παρὰ τοῦ Ι. Κ. ἐκδοθέντος βιβλίου, ἀπεφάσισεν ὅτι ἐκφράζει ἀρχὰς καὶ δοξασίας ἀντιβαινούσας εἰς τὰς βάσεις τῆς ἐπικρατούσης ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου θρησκείας· ἑπομένως δὲν παρεξήγησε τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον τοῦ συντάγματος παραγγέλλει μὲν τὴν ἀνοχὴν ὅλων τῶν γνωστῶν θρησκειῶν, ἀλλὰ δὲν προκαλεῖ, οὐδὲ προστατεύει τὴν κατ' οὐδεμιᾶς αὐτῶν προσβολὴν τῶν ἑτεροδόξων, τὸ δὲ δέκατον ἄρθρον τοῦ συντάγματος διατάσσει μὲν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου καὶ τοῦ τύπου, δὲν ὑπερασπίζεται ὅμως καὶ τὴν ἀπεριόριστον αὐτῶν χρῆσιν· ἐκ τοῦ ἐναντίου μάλιστα ὑποβάλλει ῥητῶς τὴν ἐλευθερίαν ταύτην εἰς τὴν τήρησιν τῶν νόμων τοῦ κράτους, ὁποῖος εἶναι καὶ ὁ περὶ ἐξυβρίσεως ἐν γένει καὶ περὶ τύπου, τὸν ὁποῖον ἐφήρμοσε τὸ συμβούλιον τῶν ἐφετῶν· ἑπομένως τὸ 103 ἄρθρον τοῦ συντάγματος δὲν ἔχει χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι τὸ σύγγραμμα περιέχει μόνον ῥήσεις τῶν πατέρων τῆς ἐκκλησίας, δὲν ς͂ηρίζεται εἰς ψευδῆ ἑρμηνείαν ἢ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, εἰς κακὴν σύνθεσιν τοῦ συμβουλίου, οὐδὲ εἰς ἔλλειψιν παραθέσεως τοῦ ἀνήκοντος ἄρθρου, διὰ τὰ ὁποῖα μόνον δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις ἐναντίον βουλεύματος· ἄλλως τε ἡ ἐκτίμησις τῶν πραγμάτων καὶ ἡ ἐξήγησις τῶν ἐγγράφων διαφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 58 τοῦ 1846.

§ 12. Ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης, κλητευθεὶς καὶ μὴ ἐμφανισθείς, δικάζεται ἐρήμην παρὰ τῶν συνέδρων.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 100 τοῦ 1846, ἣν ἐν τῷ Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 208 ἐπ.

§ 13. Τὸ ἄρθρον 65 τοῦ περὶ ἐξυβρίσεων ἐν γένει καὶ περὶ τύπου νόμου ἀπαγορεύει γενικῶς τὴν εἰς τὰς ἐφημερίδας, ἢ εἰς ἄλλα συγγράμματα καταχώρησιν ἐκθέσεων ἢ ἄλλων παρατηρήσεων τῆς ἐπὶ ἀκροατηρίου συζητήσεως καὶ τῶν ἐν τῷ συμβουλίῳ διασκέψεων πάσης δίκης ἐπὶ ἐξυβρίσει καὶ προσβολῇ κατὰ τῆς τιμῆς· κατὰ δὲ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 4 καὶ 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἡ ἀπόδοσις εἰς τὸν Βασιλέα τοῦ ὀνείδους ἢ τῆς εὐθύνης τῶν πράξεων τῆς Κυβερνήσεώς του χαρακτηρίζεται ὡς ἐξύβρισις· ἑπομένως ἐφαρμόζεται καὶ εἰς ἰδίας ἀφορώσας ἐξυβρίσεις τοῦ ῥηθέντος εἴδους ἡ γενικὴ

τοῦ ἄρθρου 65 διάταξις τόσον κατὰ τὸ γράμμα, ὅσον κατὰ τὸν προφανῆ σκοπὸν τοῦ νόμου.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ηκβ τοῦ 1840.

§ 14. Τὸ μνησθὲν 65 ἄρθρον τοῦ νόμου δὲν διακρίνει, ἂν ἡ ἔκβασις τῆς δίκης ἦναι ἡ ἀθώωσις ἢ ἡ καταδίκη τοῦ κατηγορουμένου, ἔχει δὲ σκοπὸν νὰ προλάβῃ τὸ σκάνδαλον τῆς εἰς τὰς ἐφημερίδας ἐπαναλήψεως τῶν κατὰ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν προφερομένων· ἄτοπον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ λάβῃ χώραν ὁποιονδήποτε καὶ ἂν ἦναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δίκης· ἑπομένως ἐφαρμόζεται εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις.

Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ηκβ τῆς 29 Ἰανουαρ. τοῦ 1840.

ΕΜΒΡΥΟΝ.

Ὅρα τὴν λέξιν Γνησιότης τέκνων (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 467 ἑπ.).

ΕΜΒΡΥΩΡΟΣ.

Ὅρα Savigny κεφ. LXII σελ. 16, γαλλ. μεταφρ.—καὶ τὴν λέξιν Ἔμβρυον.

ΕΜΠΕΙΡΟΤΕΧΝΑΙ.

Διάφορα ζητήματα εὑρίσκετε ἐν ταῖς σελ. 237—240, 478—480 τοῦ 5 τόμ. τοῦ Εὑρ. ἡ δὲ συμπλήρωσις ἐν τῇ λ. Πραγματογνωμοσύνη. — Ὅρα τὰς λέξεις α) Αὐτοψία. β) Πραγματογνώμονες.

ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ.

Ὅρα τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ λέξ. Γαλλικὸς ἐμπορ. νόμος (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 441). — Ὅρα καὶ τὴν ἐν τῷ Εὑρ. λέξιν Ἁρμοδιότης Ἐμπορική. (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 1 ἑπ.).

Συνήθειαι καταργοῦσαι διατάξεις τοῦ ἐμπορ. νόμου. — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 394—407 §§ 28 ἑπ.—Ὅρα τὴν ἑπομ. λέξιν Ἐμπόριον.

ΕΜΠΟΡΙΟΝ (1).

§ 1. Ἐμπορία, ἐν γένει, λέγεται τὸ σύνολον τῶν ἐργασιῶν,

(1) Σημ. 1. Ὅρα τὰς λέξ. ἐμπορ. νόμος. —Ἁρμοδιότης ἐμπορική.— Ἐγγύησις (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 413). Πλεῖστα ζητήματα, ἀφορῶντα τὸ ἐμπόριον, ἐξέθεσα εἰς τὸ Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 1 ἑπ. καὶ ἰδίως ἐν τῇ σελίδι 121 ἑπ. Ἐνταῦθα προσθέτω τινά, τῶν ὁποίων δὲν ἐγένετο αὐτόθι λόγος.

συναλλαγῶν ἢ διαπραγματεύσεων, ὅσας, ἐπὶ σκοπῷ κέρδους, ἐνεργοῦμεν, εἴτε μεταβάλλοντες, διὰ τῆς τέχνης, εἰς νέα εἴδη τὰ ἀρχικὰ τῆς φύσεως προϊόντα, εἴτε πωλοῦντες, ἀνταλλάσσοντες ἢ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μεταφέροντες τὰ προϊόντα τῆς φύσεως ἢ τῆς τέχνης. (Πραγμ Ῥάλλ. § 1).

§ 2. Ἡ ἐμπορία διαιρεῖται εἰς τὴν τῆς ξηρᾶς καὶ εἰς τὴν ναυτικήν. Καὶ ἐσωτερικὴ μὲν λέγεται ἡ ἀφορῶσα τὰς ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἐπικρατείας συναλλαγάς· ἐξωτερικὴ δέ, ἡ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν ἢ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν ἐμπορευμάτων εἰς ἄλλας παρὰ τάς, ἐν αἷς παράγονται, ἐπικρατείας ἀσχολουμένη. Ἡ τελευταία ὑποδιαιρεῖται εἰς τὴν πρὸς κατανάλωσιν ἐξωτερικὴν ἐμπορίαν, δι᾽ ἧς ἐξάγονται εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν τὰ ἡμεδαπὰ προϊόντα, ἢ εἰσάγονται εἰς τὴν ἡμεδαπὴν τὰ ἀλλοδαπά, καὶ εἰς τὴν μετακομιστικὴν ἐξωτερικὴν ἐμπορίαν, καθ᾽ ἣν ἀλλοδαπὰ προϊόντα ἀγοράζονται καὶ μεταπωλοῦνται ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. (Πραγμ. Ῥάλλ. § 1).

§ 3. Τὰ περὶ ἀγοραπωλησίας ἔγγραφα μεταξὺ ἐμπόρων δὲν ἰσχύουσιν, ὅταν δὲν φέρωσιν ὅλων τῶν συναλλαξαμένων μερῶν τὰς ὑπογραφάς (1).

Ἀπόφ. α΄ Ἐπειδὴ ἀγκαλὰ καὶ οἱ σχολιασταὶ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου κρίνουν ὅτι εἰς τὰς ἐμπορικὰς πωλήσεις, κατὰ τὸ ἄρθρον 109, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνωνται ἔγγραφα διπλᾶ, δὲν ἐννοοῦν ὅμως μὲ τοῦτο ὅτι τὸ διαλαμβάνον ἀμοιβαίως μελλούσας ἐνοχὰς διμερὲς ἔγγραφον ἰσχύει μὲ μίαν μόνην ὑπογραφήν, ἀλλ᾽ ἐκ τοὐναντίου κρίνουσιν ὅτι αἱ δύο ὑπογραφαὶ ἀπαιτοῦνται βεβαίως διὰ νὰ φέρῃ τελείαν ἀπόδειξιν τὸ ἔγγραφον, ἐὰν ἐκ τούτου παράγων-

---

Σημ. 2. Εἰς τὴν περὶ Ἐμπορικοῦ Δικαίου πραγματείαν τοῦ Κ. Ῥάλλη εὑρίσκετε διαφόρους οὐσιώδεις παρατηρήσεις, τινὰς τῶν ὁποίων ἐξέθεσα εἰς τὴν σελ. 121 ἐπ. τοῦ 5 τόμου τοῦ Εὑρ.

Εἰς τὸ αὐτὸ σύγγραμμα εὑρίσκετε ἀνάπτυξιν καὶ ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἀντικειμένων.

α) Τίς λέγεται ἔμπορος; (πραγμ. Ῥάλλη περὶ ἐμπορ. δικαίου σελ. 60 τόμ. 1).

β) Πῶς ἀποκτᾶται ἡ ἰδιότης αὕτη; (αὐτ. 65).

γ) Διαφέρει τοῦ τεχνίτου· (αὐτ. 64).

δ) Ἕκαστος, ἱκανὸς πρὸς τὸ συναλλάττεσθαι, δύναται νὰ μετέλθῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐμπόρου· (αὐτ. 68).

ε) Καὶ οἱ ἀνήλικες αὐτοί, ἐκπληροῦντες ὅρους τινάς· (αὐτ. 68 ἐπ. 73 ἐπ).

ϛ) Καὶ αἱ ὕπανδροι γυναῖκες· (αὐτ. σελ. 77).

ζ) Καὶ οἱ ἀλλοδαποί· (αὐτ. σελ. 91).

(1) Ὅρα ἀνωτ. σελ. 369 ἐπ., ἔνθα διάφορα σχετικὰ ζητήματα.

ται αἱ ἀξιώσεις (Παρδεσσοῦ πραγμ. περὶ ἐμπορικοῦ δικαίου, ἄρθρον 245 τοῦ πρώτου ἐδαφ.).

Ἐπειδή, ὅταν ὁ ἐξαιρετικὸς ἐμπορικὸς νόμος δὲν διαλαμβάνῃ ῥητὴν ἐξαίρεσιν, πρέπει νὰ προσφύγῃ τις εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ κοινοῦ δικαίου, καὶ καθ' ὃν καιρὸν συνετάχθη τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πωλητήριον, μηνολογημένον τὴν 15 Φεβρουαρ. τ. ε. ἴσχυε τὸ ἄρθρον 407 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἥτις ἤρξατο τὴν ἐνέργειαν τὴν 25 Ἰανουαρίου τ. ε., κατὰ δὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου τούτου διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἰδιωτικὸν ἔγγραφον ἀπαιτεῖται ἡ ὑπογραφὴ ὅλων ἐκείνων, οἵτινες ὑπεχρεώθησαν δι' αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 411 ἐφαρμόζεται κατ' ἐκείνου, ὅστις ἐξεπλήρωσε μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐγγράφου τὴν ἐν αὐτῷ περιεχομένην συμφωνίαν· ἀλλ' ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει φαίνεται ὅτι μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐγγράφου ὁ Γ. Μ. δὲν ἐξεπλήρωσέ τι· διότι τὸ ἴδιον ἔγγραφον βεβαιοῖ ὅτι οἱ 650 φοίνικες εἶχον ἤδη δοθῇ καὶ πληρωθῇ· ὥστε μὲ τοῦτο κηρύττει ὡς τετελεσμένην πρᾶξιν παρελθοῦσαν ὄχι μεταγενες. αὐτῶν.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγοραπωλησία δύναται νὰ συνομολογηθῇ καὶ νὰ ὑπάρξῃ καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον, καὶ ἀγράφως ἀκόμη· τὸ δὲ ἄρθρον 109 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἀφορᾷ μόνον τοὺς τρόπους τῆς ἀποδείξεως. »

Ἀπόφ. 89 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. φύλλ. 259).

§ 4. Ὁ μὴ ἔμπορος, γενόμενος ἀλληλέγγυος ἐγγυητὴς χρέους ἐμπορικοῦ, ὑπάγεται, ὡς ὁ πρωτότυπος ὀφειλέτης, εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον. (Ὅρα ἀνωτ. σελ. 411).

§ 5. Ἡ ἐγγύησις, τὴν ὁποίαν δίδει τις νὰ πληρώσῃ τὴν τιμὴν τοῦ σίτου, τὸν ὁποῖον ἔμπορός τις ἠγόρασε (περίπτωσις ἀποτελοῦσα νομικὸν τεκμήριον ὅτι ἡ ἀγορὰ τοῦ σίτου ἀποτελεῖ ἐμπορικὴν πρᾶξιν ὡς ἐκ μέρους, τοὐλάχιστον, τοῦ ἀγοραστοῦ) εἶναι συνάλλαγμα, τὸ ὁποῖον, ὡς παρακολούθημα μιᾶς κυρίας ἐμπορικῆς πράξεως, τῆς ἀγορᾶς τοῦ σίτου, ἀναγκαίως ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα ταύτης, κατ' ἀναλογίαν μάλιστα τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ περὶ ἁρμοδ. τῶν ἐμποροδικείων νόμου.

Ἀπόφ. 1304 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 6. Ἡ ἀλληλεγγυότης δὲν ὑπάρχει κατὰ νόμον αὐτοδικαίως εἰς τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις (1).

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 288, ἧς τὴν σκέψιν ὅρα ἐν τῇ λέξει Διατακτικὸν (Εὑρ. τόμ. 6).

---

(1) Ἡ ἀλληλεγγυότης ὑπάρχει αὐτοδικαίως μεταξὺ τῶν συνοφειλετῶν δι' ἐμπορικὰς συναλλαγάς ;—Ναί.

§ 7. Ἡ ἐπιχείρησις μιᾶς ἢ τινῶν ἐμπορικῶν πράξεων δὲν ἀρ-

« Αἱ ἀρχαὶ τοῦ ἐμπορικοῦ δικαίου συγχωροῦσιν ἐπίσης ν'ἀπομακρυνώμεθα τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1202 τοῦ πολ. Κώδηκος λέγοντος, ὅτι ἡ ἀλληλεγγύη δὲν τεκμαίρεται, καὶ ὅτι πρέπει νὰ ἦναι ῥητῶς συμπεφωνημένη καὶ ἐκπεφρασμένη; ὅταν δὲ ὁ νόμος σιωπᾷ, ὅλαι αἱ ἐμπορικαὶ ἐνοχαὶ πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς ἀλληλέγγυοι ἐκ μέρους τῶν ὀφειλετῶν;

Ὁ Jousse (com. sur l'ord. de 1673 tit. 6 not. 4) ἔλεγεν ὅτι: οἱ ἔμποροι, οἵτινες ὑπογράφουσιν ὁμοῦ ἓν γραμμάτιον διὰ πραγματείας ἀγορασθείσας κοινῶς, καὶ ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ μεταξύ των καμμία ἑταιρία, εἶναι ὑπόχρεοι ἀλληλεγγύως εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ γραμματίου τούτου, καὶ ὅτι δύνανται νὰ καταδιωχθῶσιν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην· ὅτι ἐπικρατεῖ τὸ αὐτὸ καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐμπόρους τοὺς ἀγοράζοντας πραγματείας κοινῶς ἄνευ γραμματίου, καὶ ὅτι δύνανται ἐπίσης νὰ καταδιωχθῶσιν ἀλληλεγγύως διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν πραγματειῶν τούτων, διότι εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις τεκμαίρεται μία σιωπηρὰ ἑταιρία μεταξὺ τῶν συναλλαττομένων· πρὸς ὑποστήριξιν δὲ τῆς γνώμης του ἀναφέρει τὸν νόμον 4 ff. pro socio (17, 2) ὅστις, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου, λέγει: societatem coïre et re et verbis et per nuntium posset nos dubium non est.

Ἡ ἀρχὴ αὕτη καθιερώθη εἰς ὑπόθεσιν προγενεστέραν τοῦ ἐμπορικοῦ κώδηκος, διὰ μιᾶς ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου τῶν Παρισίων τῇ 3 Φεβρουαρ. 1807 (Dalloz 2 vol. p. g. 1273), καὶ πολλοὶ συγγραφεῖς, παρασυρθέντες ἐκ τῆς ἀρχαίας νομολογίας, ἐξηκολούθουν νὰ τὴν ὑποστηρίζωσι, καθὼς π.χ. ὁ Delaporte καὶ ὁ Delvincourt.

Ὁ Pardessus (Cours de Droit. Com. 182 tom. 1 pag. 197) ἐκφράζεται γενικώτερον, ὅτι ἡ φύσις τῶν ἐμπορικῶν ὑποχρεώσεων μᾶς κάμνει νὰ νομίζωμεν ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ῥητὴ συνομολόγησις, ὥστε οἱ ὑποχρεωθέντες ὁμοῦ νὰ θεωρῶνται ὡς ἀλληλέγγυοι, καὶ ὅτι οἱ συνάπτοντες ἐμπορικὰς ἐνοχὰς, ἀλλὰ χωρὶς νὰ μεταχειρισθῶσι φράσεις, αἵτινες, κατὰ τοὺς κανόνας τοῦ κοινοῦ δικαίου, θεωροῦνται ὡς ὑπόσχεσις ἀλληλεγγύης, τεκμαίρεται ὅτι συνέστησαν μετοχικὴν ἑταιρίαν.

Εἶναι βέβαιον ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ὑπὲρ τῆς πίστεως (crédit), ἡ ὁποία τόσον προστατεύεται ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἐμπορικῆς νομοθεσίας· ἀλλ' ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1202 τοῦ πολιτ. Κώδηκος εἶναι ῥητὸς καὶ προστατικὸς κανὼν τοῦ κοινοῦ δικαίου, τὸ ὁποῖον κανονίζει ὅλας τὰς μὴ ἐξαιρουμένας περιπτώσεις· ὁ δὲ ἐμπορικὸς νόμος μακρὰν τοῦ ν'ἀντιβαίνῃ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς μνησθείσης διατάξεως, ὡς τινες ὑποθέτουν, ἐκ τοῦ ἐναντίου αὐτὸς ὁ ἴδιος νόμος ἀντικρούει τὴν ἰδέαν τῆς τοιαύτης καταργήσεως. Καὶ τωόντι ὁ ἐμπορικὸς νόμος ὄχι μόνον δὲν ἐμπεριέχει ἐξαίρεσίν τινα ὡς πρὸς τοὺς ἐμπόρους, οἵτινες ἀγοράζουν καὶ ὑποχρεοῦνται κοινῶς, ἀλλὰ μάλιστα ἐκ τῶν ἄρθρων 140—187 καὶ 22 τοῦ κώδηκος τούτου, τὰ ὁποῖα καθιεροῦσι ῥητῶς τὴν ἀλληλεγγύην μεταξὺ τῶν ὑποχρεωθέντων διὰ συναλλαγματικῆς, καὶ δι' εἰς διαταγὴν γραμματίων, καὶ μεταξὺ τῶν ὁμορρύθμων συνεταίρων, ἀποδεικνύεται ὅτι ἐνώπιον τοῦ νόμου ἡ ἀλληλεγγύη αὕτη δὲν ὑπάρχει ἐν γένει εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, διότι τότε ἦτο περιττὸν νὰ ἐκφρασθῇ διὰ μόνας τὰς μνησθείσας τρεῖς περιπτώσεις· ὅθεν

καὶ νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν ἐπιχειρήσαντα αὐτὰς ὡς κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἔμπορον (1).

'Απόφ. 259 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2021).

§ 8. Καὶ οἱ ἔμποροι ἔχουν τὸ δικαίωμα, καὶ χωρὶς νὰ προηγηθῶσιν αἱ περὶ πτωχεύσεως τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου διατάξεις, νὰ παραχωρήσωσι τὴν περιουσίαν αὐτῶν, καὶ τότε μόνον ἀποκλείονται, ὅταν κηρυχθῶσι δόλιοι χρεωκόποι.

'Απόφ. τῆς 27 Αὐγ. 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2182).

§ 9. Αἱ περὶ πτωχεύσεως καὶ χρεωκοπίας διατάξεις τοῦ ἐμπ. νόμου δὲν ἀνάγονται καὶ εἰς τοὺς μὴ ἐμπόρους.

Απόφ. «Ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν φύσιν αὐτῶν τῶν περὶ πτωχεύσεως ἢ χρεωκοπίας διατάξεων τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου προκύπτει ἀναντιρρήτως ὅτι αὗται ἀνάγονται μόνον εἰς τοὺς ἐμπόρους, ὡς ἔχουσαι ἀντικείμενον τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἐμπορίου διὰ τῆς στερεώσεως τῆς καλῆς πίστεως, κυρίας βάσεως αὐτοῦ· ὥστε ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἐνάρξεως καὶ τῆς τῶν πληρωμῶν παύσεως, ἀναγκαῖος μὲν διὰ τὸ ἐμπόριον, δὲν εἶναι τοιοῦτος, καὶ διὰ τὴν δίζησιν τῶν ἰδιωτικῶν περιουσιῶν.

ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ προκειμένου οἱ κανόνες: Inclusio unius est exclusio alterius.—et qui dicit de uno, negat de altero.

Ὁ Jusse ἐπεστηρίζετο εἰς ὑπόθεσιν ἑταιρίας· ἀλλὰ κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Γαλλ. κώδηκος, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν δύναται νὰ ἦναι εἰμὴ τὸ πολὺ μετοχικὴ ἑταιρία, ὡς λέγει τῷόντι ὁ Pardessus.

Ὅθεν, ἐμβατεύοντες εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἑταιρίας ταύτης, εὑρίσκομεν βεβαίως ὅτι δὲν γεννᾶται ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν συμμετόχων, διότι δὲν εἶναι εἰμὴ ἑταιρία κρυφὴ (oculte), ἄγνωστος εἰς τοὺς τρίτους, οἵτινες συναλλάττονται μόνον μὲ ἕνα πρόσωπον, καὶ ἥτις δὲν ἔχει ὕπαρξιν εἰμὴ ἐσωτερικῶς, ἤτοι μόνον μεταξὺ τῶν συμμετόχων.

Ὅθεν αἱ συνήθειαι δὲν δύνανται νὰ ὑπερισχύσωσι κατὰ νομοθεσίας τόσον ῥητῶς ἐκφραζομένης καὶ εἰς ὅλην τοῦ στενοῦ δικαίου.

Ἐνώπιον τοῦ κώδηκος, ὅστις δὲν παραδέχεται εἰμὴ τὴν νόμιμον καὶ ἐκ συμφωνίας ἀλληλεγγύην, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστηρίξῃ τις ἀλληλεγγύην, ἥτις δὲν πηγάζει οὔτε ἀπὸ τὸν νόμον, οὔτε ἀπὸ συμφωνίαν;

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι διὰ τὴν ἔκτασιν τοῦ ἐμπορίου καὶ διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ ν'αὐξήσῃ ἡ πίστις, πρέπει νὰ καθιερωθῇ ἡ διάταξις αὕτη εἰς τὸ ἐμπορικὸν δίκαιον διὰ ῥητοῦ νόμου.»

(Ἐκ τοῦ memorial du commèrce).

Ἐκ τῆς Νομ. σελ. 820, 821. — Ὅρα τὴν λέξ. Δάνειον (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 578, 579 ἐπ.).

(1) Ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 122.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 443 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, διὰ τῆς ὁποίας ἀκυροῦνται αὐτοδικαίως ὅλαι αἱ κατὰ τὰς δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς πτωχεύσεως ὑποθῆκαι τῆς περιουσίας τοῦ πτωχεύσαντος, δὲν ἐπιδέχεται, ὡς ἐξαιρετικὸς νόμος, καμμίαν ἀναλογικὴν παράτασιν, καὶ δὲν δύναται ἑπομένως νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἁπλοῦς τις ἰδιώτης ζητεῖ τὴν ὠφέλειαν τῆς παραχωρήσεως τῶν κτημάτων.

Ἐπειδὴ, ὡσαύτως διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 66 τοῦ ἀπὸ 11 Αὐγούστου 1836 περὶ ὑποθηκῶν νόμου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐγγραφὴ τῆς ὑποθήκης δὲν ἔχει ἰσχὺν ἂν ὁ τίτλος, δυνάμει τοῦ ὁποίου αὕτη ἀπαιτεῖται, ἀπεκτήθη ἐντὸς δέκα ἡμερῶν πρὸ τῆς δηλοποιήσεως τῆς χρεωκοπίας τοῦ χρεώστου, ἀφορῶσα μόνον τοὺς ἐμπόρους δὲν δύναται νὰ παραταθῇ, ὡς εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, καὶ εἰς μὴ ἐμπόρους.

Ἐπειδὴ οἱ ἐκκαλοῦντες δὲν ἐπρότειναν καμμίαν παράβασιν τύπου ὡς πρὸς τὴν πρώτην ἐγγραφὴν ὑποθήκης ὑπὲρ τοῦ Β. Π. ἐπὶ τῆς οἰκίας τοῦ Χ. Π. Κ., οὐδ' ἄλλως παρίσταται καμμία ἀκυρότης εἰς τὴν εἰρημένην ἐγγραφὴν (1).

Ἐπειδὴ, γενομένης τακτικῶς τῆς πρώτης ἐγγραφῆς, ἐπιτρέπεται ἡ ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κτήματος ἐγγραφὰς παράλειψις τῆς περιγραφῆς τοῦ κτήματος καὶ τῆς χαρακτηρίσεως τοῦ χρεώστου, ὅταν δὲν συνέβη μεταβολή τις, καὶ ἑπομένως δύναται ὑπ' ἁπλῆν μνείαν τῶν ἀκριβῶς προμνησθέντων ἀντικειμένων νὰ καταχωρίζωνται αἱ μετὰ ταῦτα ἐγγραφαὶ μὲ τὸν ἀκριβῆ χαρακτηρισμὸν τοῦ ζητοῦντος αὐτὰς πιστωτοῦ· ἄρθρον 13 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν 21 7βρίου 1836 νόμου.

Ἐπειδὴ ἡ ἐγγραφὴ τῆς β' ὑποθήκης ἐπὶ τῆς αὐτῆς οἰκίας τοῦ Χ. Π. Κ. πρὸς ὄφελος τοῦ πιστωτοῦ Α. Κ. εἶναι σύμφωνος μὲ τὰς διατάξεις τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, καὶ μὲ τὸ νόμιμον διὰ τοιαύτας ἐγγραφὰς ὑπόδειγμα.

Ἐπειδὴ καὶ ἐν ὑποθέσει ὅτι ἐναντίον τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ἰδίου νόμου, κατὰ τὴν ὁποίαν, διὰ νὰ μὴ μένωσι κενὰ διαστήματα, πρέπει πᾶν διάστημα νὰ πληροῦται διὰ μιᾶς ὁριζοντίου γραμμῆς, ἡ δευτέρα ὑποθήκη δὲν ἐνεγράφη ἀμέσως ὑπὸ τὴν πρώτην, ἀλλὰ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἑπομένης σελίδος, ἡ ἔλλειψις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀποκαταστήσῃ ἄκυρον αὐτὴν, καθόσον αἱ παρὰ τοῦ ἄρθρου 14 ὁριζόμεναι προφυλάξεις δὲν ἀποβλέπουσιν εἰς τὸ νὰ

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ὑποθήκη.

δίδωσι κῦρος, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸ νὰ χορηγῶσιν ἀσφαλείας εἰς τὰς ἑπομένας ἐγγραφὰς, ὅπως μὴ παρεντεθῶσι μεταγενέστεραι εἰς τὰ μεσολαβοῦντα καινὰ διαστήματα ἄλλαι ἐγγραφαὶ παραβλάπτουσαι τὸ τῆς ἀρχαιότητος δικαίωμα αὐτῶν, καὶ καθόσον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅ,τε ἀριθμὸς τῆς 6' ὑποθήκης καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς ἐγγραφῆς αὐτῆς ἀποδεικνύουσιν ἀρκούντως τὴν συνέχειαν αὐτῆς μὲ τὴν πρώτην.

Ἐπειδὴ, ἰσχυουσῶν τῶν ὑποθηκῶν τῶν ἐφεσιβλήτων, ὁ τῆς κατατάξεως πίναξ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν ἐπροτίμησεν αὐτὰς ὀρθῶς ἀπὸ τὰ ἁπλῶς ἐγχειρόγραφα δάνεια, καὶ δὲν ὑπάρχει ἑπομένως λόγος πρὸς μεταῤῥύθμισιν αὐτῶν. »

Ἀπόφ. 259 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σ. 2022).

§ 10. Ποῖα περιςατικὰ πρέπει νὰ συντρέξωσι, διὰ νὰ κηρυχθῇ ὁ ἔμπορος εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως; (Ὅρα τὰ περὶ τούτου ἐν τῇ λέξει *πτώχευσις*).

§ 11. Προκειμένου λόγου περὶ τρέχοντος λογαριασμοῦ μεταξὺ ἐμπόρων, ὀφείλονται αὐτοδικαίως τόκοι ἐμπορικοὶ δι' ὅλα τὰ ἐν αὐτῷ περιεχόμενα κεφάλαια (*Pardessus* τόμ. 2, τίτλ. 3, τμ. 2 τοῦ κεφ. 2.—*Pardessus* τόμ. 2, τμ. 2 *de comptes courants*), ἀφ' ἧς ἐποχῆς ταῦτα ἐλήφθησαν μέχρι τῆς τελείας ἐξοφλήσεως, ἂν καὶ μέχρι τινὸς μόνον κακῶς ἐσημειώθησαν τοιοῦτοι εἰς τὸν λογαριασμὸν τῆς ἑταιρίας (1).

Ἀπόφ 249 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3749).

§ 12. Τὰ δικαςήρια τῶν ἐμποροδικῶν ὀφείλουν ν' ἀπαγγέλλουν εἰς τὰς ἀποφάσεις των προσωπικὴν κράτησιν ἕνεκα τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καὶ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων;—Ναί.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 999 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐπιβάλλεται προσωπικὴ κράτησις εἰς ὅλας τὰς δίκας τὰς ἀφορώσας τὴν ἐμπορίαν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 732 τῆς αὐτῆς δικονομίας ἡ προσωπικὴ αὕτη κράτησις πρέπει ν' ἀπαγγέλληται ἕνεκα τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καὶ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐμποροδικῶν εἰς τὴν ἐκδιδομένην αὐτοῦ ἀπόφασιν. »

Ἀπόφ. 88 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 297). — Πρβ. τὴν λέξ. Κράτησις.

§ 13. Τὸ ἐμποροδικεῖον δύναται, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς

---

(1) Ὅρα τὰς λ. Ἑταιρία. — Τόκος.

οὐσιαςικῆς ἀποφάσεως, νὰ διατάξῃ, διὰ μεταγενεςέρας ἀποφάσεως, τὴν ἐγγύησιν ;—Ὄχι.

Ἡ περὶ τοιαύτης ἐγγυοδοσίας ἔνςασις τοῦ καθ' οὗ ἡ οὐσιαστικὴ τῶν ἐμποροδικῶν ἀπόφασις δύναται νὰ προταθῇ ἐνώπιον τοῦ κατὰ τοῦ τὴν ἐκτέλεσιν ἁρμοδίου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν ὡς ἔρις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ; — Ὄχι. (Ὅρα τὴν ἀπόφασιν ἀνωτ. σελ. 403).

§ 14. Ἡ ἐκτέλεσις αποφάσεως διαταττούσης πληρωμὴν παλαιοῦ χρέους, προερχομένου ἀπὸ ἐμπορικὰς ληψοδοσίας, δὲν δύναται νὰ κανονισθῇ ἀπὸ δικαστήριον ἐπιεικείας (1).

'Απόφ. 27 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3335).

§ 15. Παρατηρήσεις τοῦ Παρδ. καὶ τοῦ Ἀζούνη ὡς πρὸς τοὺς ἀλληλεγγύους ἐγγυητὰς καὶ ὀφειλέτας καὶ τὰς κατ' αὐτῶν ἀγωγάς.

Ὅρα Νομικ. σελ. 851 ἐπ. 857 ἐπ.

ΕΜΠΡΗΣΜΟΣ (2).

§ 1. Αἱ καλύβαι τῶν ποιμένων περιλαμβάνονται εἰς τὴν γενικὴν ἔκφρασιν τοῦ ἄρθρου 410 τοῦ ποιν. νόμου;

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ τὸ ἐν Πάτραις δικαστήριον τῶν πλημμελειοδικῶν, ἀθωῶσαν τοὺς ἀναιρεσιβλήτους τῆς ἐπὶ αὐτοδικίᾳ κατηγορίας, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 170 ἀποφάσεώς του, δὲν ἠδύνατο πλέον, κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ποινῆς, ὡς πρὸς τὴν ἐπὶ ἐμπρησμῷ κατὰ τῶν αὐτῶν κατηγορίαν νὰ θεωρήσῃ τὸν ἐμπρησμὸν τοῦτον ὡς ἐπιβαρυντικὴν περίστασιν τῆς αὐτοδικίας· ἐπομένως ὁ ἀναιρέσεως λόγος, ὅτι ὁ ἐμπρησμὸς ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπιβαρυντικὴ αἰτία τῆς κυρίας πράξεως τῆς αὐτοδικίας εἶναι παράνομος.

Ἐπειδὴ αἱ καλύβαι τῶν ποιμένων, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι δὲν συμ-

---

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 23 ἐπ.

(2) Ἂν εἰς τὴν πωληθεῖσαν οἰκίαν ἔλαβε χώραν ἐμπρησμός, ἰσχύει ἡ πώλησις ;

Ὅρα πραγμ. Καλλ. βιβλ. γ' § 60.

Εἰς τὸ τοῦ Troplong. σύγγραμμα du louage εὑρίσκετε καὶ τὰ ἑξῆς·

α') Πότε ὁ ἐμπρησμὸς θεωρεῖται ὡς τυχαῖον σύμβαμα ; τόμ. 2, ἀρ. 214.

β') Εὐθύνη τοῦ μισθωτοῦ ἐν περιπτώσει ἐμπρησμοῦ. τόμ. 2, ἀρ. 357 ἐπ.

γ') Ἀλληλεγγυότης (solidarité) τῶν μισθωτῶν. τόμ. 2, ἀρ. 375, 376, 379.

δ') Πότε παύει ἡ εὐθύνη ; τόμ. 2, ἀρ. 384 ἐπ.

περιλαμβάνονται εἰς τὰ κτίρια, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ ἄρθρ. 410 τοῦ ποιν. νόμου, ἀναμφισβητήτως ἐμπεριέχονται εἰς τὴν γενικὴν ἔκφρασιν τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἢ εἰς ἄλλα πράγματα, τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ τὸ ἐν Πάτραις δικαστήριον τῶν πλημμελειοδικῶν ἐκήρυξε, διὰ τῆς ἀνωτέρω εἰρημένης ἀποφάσεώς του, τὰς αὐτὰς καλύβας ἀκατοικήτους· ἑπομένως ὀρθῶς ἐφήρμοσε τὸ ῥηθὲν 410 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου, καὶ ὁ β' καὶ ὁ γ' λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀνυπόστατοι.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 45 τοῦ 1841.

§ 2. Τὸ 408 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου περιλαμβάνει δύο διακεκριμένας περιπτώσεις· τὴν μέν, ὅταν βάλληται πῦρ εἰς οἰκήματα κατοικημένα ἢ χρησιμεύοντα πρὸς οἴκησιν· τὴν δέ, ὅταν βάλληται πῦρ ἁπλῶς εἰς πράγματα προσεγγίζοντα εἰς οἰκίας ἀνθρώπων· ζημίαν δὲ δὲν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος.

Απόφ. « Ἐπειδὴ τὸ 408 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου περιλαμβάνει δύο διακεκριμένας περιπτώσεις, τὴν μὲν ὅταν βάλληται πῦρ εἰς οἰκήματα κατοικημένα ἢ χρησιμεύοντα πρὸς κατοίκησιν, τὴν δὲ ὅταν βάλληται πῦρ ἁπλῶς εἰς πράγματα προσεγγίζοντα εἰς οἰκίας ἀνθρώπων, οὐδ' ἀπαιτεῖται ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος ἄρθρου ὡς προσὸν τοῦ κακουργήματος τοῦ ἐμπρησμοῦ ζημία τις ἄλλη παρὰ τὴν γενομένην δι' αὐτῆς τῆς πράξεως τοῦ ἐμπρησμοῦ· ἑπομένως ὁ ά καὶ β' ἀναιρέσεως λόγος εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ ἐπίσης ἀνυπόστατος εἶναι καὶ ὁ γ' ἀναιρέσεως λόγος, διότι ἂν ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων βεβαιοῖ ὅτι ἐξεῤῥάγη τὸ πῦρ νύκτα περὶ τὴν 10 ὥραν μ. μ. κτλ., διὰ τοῦτο δὲν περιέχει οὐδεμίαν ἀντίφασιν, καθότι τὸ πρῶτον εἶναι γενικώτερον τοῦ δευτέρου, καὶ ἑπομένως ὑφίσταται καὶ ἐὰν τὸ δεύτερον δὲν ὑπάρχῃ.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 114 τοῦ 1842.

§ 3. Ἔνοχος ἐμπρησμοῦ κατοικημένου κτιρίου θεωρεῖται καὶ ἐκεῖνος, ὅστις βάλλει πῦρ εἰς οἰκίαν χρησιμεύουσαν μὲν εἰς οἴκησιν, μὴ κατοικουμένην δὲ κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἐμπρησμοῦ.

Απόφ. « Ἐπειδή, ὡς ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 408 καὶ 410 τοῦ ποιν. νόμου ἀποδεικνύεται, πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ποινῶν τοῦ πρώτου ἐκ τῶν ἄρθρων τούτων, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κατοικῆται τὸ κτίριον, εἰς τὸ ὁποῖον βάλλει τις πῦρ, κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἐμπρησμοῦ, ἀλλ' ἀρκεῖ νὰ χρησιμεύῃ πρὸς κατοίκησιν ἀνθρώπων· ἑπομένως ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων, μὴ θέσας ἰδιαίτερον

εἰς τοὺς ἐνόρκους ζήτημα, ἂν ἡ ἐμπρησθεῖσα οἰκία ἦτο κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἐμπρησμοῦ κατοικημένη, ἀλλ' ἁπλῶς ἂν ὁ κατηγορούμενος ἦτον ἔνοχος ὅτι ἔβαλλε πῦρ εἰς τὴν ἐν Ἐρετρίᾳ κατοικίαν τοῦ Ν. Ι. Χ., συνεμορφώθη πληρέστατα μὲ τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων, στηριζομένη εἰς τὴν ἐτυμηγορίαν τῶν ἐνόρκων, δι' ἧς ὁ κατηγορούμενος ἐκηρύχθη ἔνοχος ὅτι ἔβαλλε πῦρ εἰς τὴν ἐν Ἐρετρίᾳ κατοικίαν τοῦ Ν. Ι. Χ., τὸ ὁποῖον ἐκραγὲν ἐνέπρησεν αὐτὴν, καὶ εἰς τὸ 408 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου, τὸ ὁποῖον τιμωρεῖ τοὺς βάλλοντας πῦρ ὄχι μόνον εἰς κατοικίας ἀνθρώπων, ἀλλ' ἁπλῶς εἰς κτίρια ἢ πράγματα προσεγγίζοντα εἰς κατασκηνώσεις καὶ κατοικίας, εἶναι ἀρκούντως αἰτιολογημένη. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 16 τοῦ 1845.

§ 4. Ὁ βάλλων εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν του πῦρ, δυνάμενον νὰ διαδοθῇ καὶ ἐκραγὲν ἐνταυτῷ, θεωρεῖται ὡς ἐκ προθέσεως ἐμπρηστής.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 411 καὶ 412 τοῦ ποιν. νόμου, ἐάν τις βάλλῃ πῦρ εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν του καὶ τοῦτο συμβῇ μὲ κίνδυνον ἀνθρώπων ἢ ξένης ἰδιοκτησίας, ἰδίως δὲ δάσους, τιμωρεῖται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ῥηθέντος 411 ἄρθρου, τὸ ὁποῖον χαρακτηρίζει τὴν πρᾶξιν ταύτην κακούργημα· ἄρα ὁ νομοθέτης θεωρεῖ ὑπάρχουσαν τὴν δολίαν προαίρεσιν εἰς τὴν πρᾶξιν τοῦ βαλόντος τὸ πῦρ, ὁσάκις τοιοῦτος κίνδυνος ἐμπρησμοῦ ὑφίσταται· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ συμβούλιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἐνῷ εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν σκέψιν τοῦ ἀπὸ 30 Ὀκτωβρ. 1845 ὑπ' ἀριθ. 1207 βουλεύματός του ἀναγνωρίζει ὅτι Α. Κ. Θηβαῖος εἰς θάμνους, ἐμποδίζοντας τὸ ὕδωρ τῆς ἀμπολῆς του, ἔβαλε πῦρ, δυνάμενον νὰ διαδοθῇ εἰς τὸ πλησίον ξένον δάσος τοῦ χωρίου Πούρνου, καθὼς καὶ ἄλλοι ἐκεῖ παρευρεθέντες τὸν παρετήρησαν, καὶ ὅτι πραγματικῶς διεδόθη τὸ πῦρ καὶ ἐνέπρησεν ἱκανὰ πεύκη τοῦ δάσους τούτου, ἐθεώρησε τὴν πρᾶξιν ταύτην ὡς ἐξ ἀμελείας γενομένην, ἐνῷ τὸ ἴδιον συμβούλιον, διὰ τῶν ὁποίων παραδέχεται περιστάσεων καὶ γεγονότων, ἀναγνωρίζει ὅτι ἦτο προφανὴς ὁ κίνδυνος τοῦ ἐμπρησμοῦ τοῦ ξένου δάσους, ὅτε ὁ Α. Κ. Θηβαῖος ἔβαλεν, ὡς εἴρηται, τὸ πῦρ· ὅθεν κακῶς τὸ συμβούλιον τῶν ἐφετῶν ἐφήρμοσε τὸ 417 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου, παρερμηνεῦσαν ἐνταυτῷ τὰ ἄρθρα 412 § 1 καὶ 411 τοῦ αὐτοῦ ποιν. νόμου, καὶ τὸ μνησθὲν βούλευμα εἶναι ὑπὲρ τοῦ νόμου ἀναιρετέον ἕνεκα ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς καὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας τῶν μνησθέντων νόμων.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 1 τοῦ 1846.

§ 5. Ἡ πρόληψις τοῦ νόμου εἶναι ὅτι τὸ διαδιδόμενον ἔσωθεν εἴς τινα οἰκίαν πῦρ προέρχεται ἀπὸ σφάλμα τῶν ἐν αὐτῇ ἐνοικούντων (Ν. 11, Β. 18, τίτ. 8 καὶ Ν. 3 § 1, τίτ. 15 τῶν Πανδ.)· ἑπομένως τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως τῶν περιςατικῶν, ἐξ ὧν προῆλθεν ἡ πυρκαϊὰ καὶ ὁ ἐμπρησμὸς, ἐπίκειται εἰς τὸν ἐνοικοῦντα (1).

Ἀπόφ. 3111 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἀ π ό δ ε ι ξ ι ς σελ. 162.

§ 6. Οἱ δῆμοι εἰσὶν ὑπεύθυνοι διὰ τοὺς εἰς τὰ δάση ἐμπρησμούς; ὅρα τὸν § 44 τῆς λέξ. *Δῆμος*. (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 673).

ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ (διαδίκων ἐνώπιον δικαϛ.) (2).

§ 1. ὅστις τῶν διαδίκων ζητεῖ τὴν αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν τοῦ ἀντιδίκου του, ὀφείλει νὰ ἐκθέτῃ τοὺς λόγους, ἕνεκα τῶν ὁποίων ζητεῖ τοῦτο. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 70 τοῦ 1848. (Νομικ. σελ. 1718).

§ 2. Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν διαδίκων, τὰ δικαστήρια εἶναι ὑπόχρεα νὰ διατάσσουν τὴν αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν αὐτῶν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 47 τοῦ 1847.

ΕΜΦΥΤΕΥΣΙΣ (3).

ΣΗΜ. 1. Εἰς τὴν περὶ Ῥωμ. Δικαίου πραγματείαν τοῦ Κ. Καλλιγᾶ εὑρίσκετε τὰ ἑπόμενα, ἅτινα, ἐν περιλείψει, ἐκθέτω ἐνταῦθα (4).

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀ π ό δ ε ι ξ ι ς σελ. 65 ἐπ.

(2) Ὅρα τὰς ἐν τῷ Εὑρ. λέξεις α) Ἀπόγραφον § 32 33.—Αὐτεξούσιοι.—γ) Ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως §§ 7, 8.—δ) Ἐρημοδικία.

(3) Ὅρα τὰς λεξες Ἑ τ α ι ρ ί α. — Δ α π ά ν α ι. (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 583—608 ἰδίως τὸν § 22). — Ἐ θ ν ι κ α ὶ γ α ῖ α ι. (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 455—461).

— Ὁ ἐμφυτεύσας γῆν ἐθνικὴν ἐκ τῶν εἰς τοὺς Κρῆτας παραχωρηθεισῶν ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ νὰ διανείμῃ αὐτὴν ἐμφυτευμένην μετὰ τοῦ πρώτου αὐτῆς κατόχου, δὲν δύναται, αἰτουμένης παρὰ τοῦ τελευταίου τῆς διανομῆς, νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν ὅτι ὁ αἰτῶν τὴν διανομὴν δὲν εἶναι κύριος τῆς γῆς· ἑπομένως δὲν ἔχει καμμίαν κατὰ τοῦ κατόχου ἀγωγήν.

— Τὸ τοιοῦτον συνάλλαγμα ἔχει χαρακτῆρα κοινωνίας, ὁ δὲ δαπανήσας ἐπὶ τοῦ κοινοῦ τούτου κτήματος καλῇ τῇ πίστει, δὲν ἔχει ἀγωγὴν περὶ διανομῆς τῶν δαπανῶν, ἀλλ᾽ ἐπισχέσεως δικαίωμα

Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 29 τοῦ 1848. (Νομ. σελ. 1703). — Ὅρα Εὑρετ. τόμ. 5 σελ. 437.

(4) Οἱ ἀραβικοὶ ἀριθμοὶ σημαίνουσι τοὺς, ὑπὸ τοὺς ὁποίους εὑρηνται τὰ ζητήματα εἰς τὸ εἰρημένον σύγγραμμα.

α') Κατά τί διαφέρει ἡ ἐμφύτευσις καὶ ἡ ἐπιφάνεια ἀπὸ τὰς δουλείας;

Ἡ ἐμφύτευσις καὶ ἡ ἐπιφάνεια εἶναι δικαιώματα διηνεχῆ ἐπὶ κτήματος, ἀνήκοντα εἰς ὡρισμένον πρόσωπον, τοῦ ὁποίου ἀκολουθοῦν τὴν διαδοχήν, ἐν ᾧ αἱ δουλεῖαι δὲν παρακολουθοῦν τὴν διαδοχὴν ὡρισμένου προσώπου· ἐξ ἄλλου μέρους, αἱ δουλεῖαι δὲν ἐπιδέχονται περιοδικὴν ἀντιμισθίαν, ἐν ᾧ αὕτη εἶναι ἀναπόσπαςος ἀπὸ τὴν ἐμφύτευσιν καὶ τὴν ἐπιφάνειαν. (αὐτ. § 259).

β') Ποία ἡ καταγωγὴ τῆς ἐμφυτεύσεως; (αὐτ. § 260).

γ') Ὁρισμὸς καὶ ἀντικείμενον αὐτῆς.

Ὁ αὐτοκράτωρ Ζήνων ἐθέσπισεν ὅτι ἡ ἐμφύτευσις ἀποτελεῖ τρίτον τὶ διαφέρον ἀπὸ τὴν μίσθωσιν καὶ ἀπὸ τὴν πώλησιν, καὶ τοῦτο ἐπικυροῖ ὁ Ἰουστινιανός. Ἀπὸ τὴν μίσθωσιν λοιπὸν διαφέρει κατὰ τὸ διηνεκὲς καὶ τὴν πραγματικὴν ἀγωγήν, ἥτις ἐδίδετο εἰς τὴν μίσθωσιν· ἀπὸ δὲ τὴν ἐκποίησιν διαφέρει, διότι διαμένει ἡ κυριότης.

Ἡ ἐμφύτευσις ἀφορᾷ ἀγροὺς καὶ οἰκοδομάς· (αὐτ. § 261).

δ') Δικαιώματα τοῦ ἐμφυτευτοῦ.

Ἀπολαμβάνει ὅλας τὰς ὠφελείας τοῦ πράγματος, γίνεται δὲ κύριος τῶν καρπῶν ἀμέσως διὰ τῆς ἀποχωρίσεως.

Δὲν ἀποδίδεται εἰς αὐτὸν μέρος τοῦ ἀνακαλυφθέντος θησαυροῦ.

Δύναται νὰ μεταβάλῃ τὸν σκοπόν του ὡς πρὸς τὸ πρᾶγμα· ὀφείλει ὅμως νὰ μὴν ἐλαττώσῃ τὴν ἀξίαν του.

Δύναται ν' ἀπαλλοτριώσῃ τὰ δικαιώματά του· ἄλλως μεταβαίνουν αὐτοδικαίως εἰς τοὺς κληρονόμους του. Παραχωρεῖ ὑποθήκας καὶ δουλείας, ἀποσβεννυμένας ὅμως συγχρόνως μὲ τὸ δικαίωμά του· ἀλλ' ἂν ὁ κύριος τοῦ κτήματος ἐπικτήσῃ τὴν ἐμφύτευσιν, ὡς διάδοχος τοῦ ἐμφυτευτοῦ, δὲν ἀποσβέννυνται τὰ παρὰ τούτου παραχωρηθέντα δικαιώματα.

Ἡ ἐκποίησις δύναται νὰ γίνῃ καὶ ἀναγκαστικῶς· (αὐτ. § 262).

ε') Ἀγωγὴ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐμφυτευτοῦ (1).

Ὁ ἐμφυτευτὴς ἔχει πραγμ. ἀγωγήν, ἀνάλογον μὲ τὴν διεκδίκησιν, ὄχι μόνον κατὰ τρίτων προσώπων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ. — Ἔχει τὰς περὶ ἀρνήσεως ἢ ὁμολογήσεως δουλείας ἀγωγάς.

Ἐπιτρέπεται αὐτῷ ἡ Πουβλικιανὴ ἀγωγή, ὅταν τὴν ἔλαβε παρὰ τοῦ ἔχοντος μόνα τῆς Πουβλ. ἀγωγῆς τὰ προσόντα.

Ἔχει τὰς περὶ νομῆς ἀγωγὰς αὐτὸς κυρίως, καὶ ὄχι ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ κυρίου, ὅστις ὅμως δύναται νὰ τὰς ἐξασκήσῃ.

Κατὰ τὴν ἐμφύτευσιν δημοσίων τόπων ὑπάρχει καὶ ἴδιον περὶ νομῆς παράγγελμα.

Ὁ ἐμφυτευτὴς ἀπολαμβάνει καὶ ἕτερα δικαιώματα, περὶ ὧν λαλεῖ ὁ συγγραφεὺς εἰς τοὺς §§ 190, 192, 196, 199· (αὐτ. § 263).

---

(1) Ὅρα κατωτ. τὴν νομολ.

ε) Ὑποχρεώσεις τοῦ ἐμφυτευτοῦ.

Εἰς αὐτὸν ἐπίκεινται τὰ δημόσια τέλη.—Καταβάλλει εἰς τὸν κύριον τὸν κανόνα (αὐτ. § 264).

ζ) Κατὰ τὴν ἐκποίησιν τοῦ δικαιώματός του, ὁ ἐμφυτευτὴς ὤφειλε ν' ἀναγγείλῃ αὐτὴν εἰς τὸν κύριον, σημειῶν καὶ τὸ συμφωνηθὲν τίμημα. Ἔκτοτε ἀπὸ τῆς διαμαρτυρίας ἔχει οὗτος τὸ τῆς προτιμήσεως δικαίωμα ἐντὸς δύο μηνῶν μόνον.

Ἐφαρμόζονται ταῦτα ἐπὶ ἄλλων ἐκποιήσεων; Πῶς ἐκφράζει τὴν συγκατάθεσίν του ὁ κύριος;

Ἂν οἱ κληρονόμοι ἦναι πολλοὶ καὶ κατὰ τὴν διανομὴν τῆς κληρονομίας προσχωρῶσιν εἰς ἕνα ἐξ αὐτῶν ἡ ἐμφύτευσις, ἡ προσχώρησις αὕτη ἀποτελεῖ ἐκποίησιν, ὑποκειμένην εἰς τὰς νομίμους διατυπώσεις (αὐτ. § 265).

η) Σύστασις τῆς ἐμφυτεύσεως.

Συνίσταται διὰ συναλλάγματος.

Αἱ μερικαὶ βλάβαι καὶ στερήσεις ἀφορῶσι τὸν ἐμφυτευτήν.

Δὲν ἀπαιτεῖται παράδοσις, διὰ νὰ μεταβῶσι τὰ πράγμ. δικαιώματα εἰς τὸν ἐμφυτευτήν. Μεταφέρονται διὰ τοῦ συναλλάγματος.

Ἡ ἐμφύτευσις μὴ γενομένη διὰ συμβολ. ἐγγράφου εἶναι ἄκυρος. Ἐκτὸς ἐπὶ ἐθνικῶν κτημάτων.

Ὅταν ὁ κληροδοτῶν ἐμφύτευσιν ἦναι ἰδιοκτήτης τοῦ πράγματος, ὁ κληροδοτούμενος ἀποκτᾷ ἀμέσως καὶ πραγματικὴν καὶ προσωπικὴν ἀγωγήν (αὐτ. § 266).

θ) Σύστασις τῆς ἐμφυτεύσεως διὰ παραγραφῆς.

Τί γίνεται ὅταν μὴ ἰδιοκτήτης παραχωρήσῃ τὴν ἐμφύτευσιν, μὴ δυνάμενος διὰ δικαίας νὰ παραγραφῇ;

Ὅταν ὁ ἀληθὴς κύριος διαδέχηταί τινα, ἐξακολουθεῖ ἐμφύτευσιν, παραδεχόμενος τὸν κανόνα;

Ἡ ἅπαξ νομίμως συσταθεῖσα ἐμφύτευσις δύναται νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλον διὰ παραγραφῆς;

Δεκαετὴς τῆς παραγραφῆς (αὐτ. § 267).

ι) Ἀπόσβεσις τῆς ἐμφυτεύσεως. Ἀποσβέννυται

Διὰ τῆς καταστροφῆς τοῦ κτήματος.

Δι' ἀποκτήσεως τῆς κυριότητος παρὰ τοῦ ἔχοντος τὴν ἐμφύτευσιν.

Διὰ ῥητῆς συμφωνίας.

Δι' ἐγκαταλείψεως.

Ὅταν τρίτος τις ἀποκτᾷ διὰ παραγραφῆς τὸ κτῆμα ὡς ἐλεύθερον καὶ αὐτὸς ὁ ἐμφυτευτὴς δύναται διὰ τῆς παραγραφῆς ν' ἀποκτήσῃ τὴν κυριότητα, ἀποσβεννυμένης τῆς ἐμφυτεύσεως.

Ἀποθνήσκοντος ἀκλήρου τοῦ ἐμφυτευτοῦ—λόγῳ ποινῆς. Ἀποσβέννυται ἡ ἐμφύτευσις καὶ διά τινας ἄλλους λόγους (χειροτέρευσις τοῦ πράγματος —καθυστέρησις τοῦ κανόνος —καθυστέρησις τῆς πληρωμῆς τῶν φόρων —ἐκποίησις παράνομος) (αὐτ. § 268).

ιά) Τροπολογίαι διὰ συμφωνιῶν· (αὐτ. § 269).

ΣΗΜ. 2. Εἰς τὸ περὶ louage σύγγραμμα τοῦ Τρολὸν εὑρίσκετε παρατηρήσεις περὶ τῶν ἑπομένων ζητημάτων.

ά) Δικαιώματα τοῦ ἐμφυτευτοῦ· τόμ. 1 n. 31.
β') Ὑποχρέωσις πρὸς πληρωμὴν τοῦ κανόνος· αὐτ.
γ') Εἶναι μίσθωσις, πώλησις ἢ συνάλλαγμα sui generis; αὐτ.
δ') Ἀποκτᾷ τὴν ὠφέλιμον κυριότητα; αὐτ. 32.
ἐ) Διαφέρει ἡ ἐμφύτευσις ἀπὸ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιφανείας· αὐτ.
ς') Σύστασις αὐτῆς· αὐτ. 35 ἐπ.
ζ') Ἐπὶ ποίων ἀκινήτων; αὐτ. 36.
ή) Διάρκεια· αὐτ. 37.
θ') Ἁλίευσις· κυνηγεσία· πρόςχωσις· αὐτ. 38.
ί) Φόροι αὐτ. 39.
ιά) Τέλος της· αὐτ. 40, 44, ἐπ.
ιβ') Ἀνανέωσις σιωπηρά; αὐτ.
ιγ') Πώλησις· ὑποθήκευσις. αὐτ. 44, 45.
ιδ') Βελτιώσεις· ὅρα τὴν λέξιν emphytéose εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Ῥολλίνου n. 51, 66, 112, ἐπ. 133.
ιέ) Καρποί· ὅρα ἐπ. 14, 44.
ις') Παραγραφή· αὐτ. n. 40 ἐπ.
ιζ') Ἐπισκευαί· αὐτ. n. 65, 103, 113, 132.

ΣΗΜ. 3. Ὁ ἐμφυτευτὴς δύναται νὰ κάμῃ τὴν περὶ καινοτομίας πρόςκλησιν; Ὅρα σύς. Καλλ. βιβλ. 2 § 192.

ΣΗΜ. 4. Ἐάν τις παραχωρήσῃ εἰς ἄλλον γῆν οὐχὶ κατὰ κυριότητα, ἀλλὰ μόνον πρὸς ἐμφύτευσιν, ὥστε νὰ γίνῃ κοινὸν τὸ ἐμφυτευθὲν ἢ ἡ ἀξία του, συνίστησιν ἑταιρίαν. Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὅταν ἡ κυριότης μέρους τῆς γῆς μεταβιβάζεται εἰς τὸν ἐκδοχέα, μένοντος τοῦ ἑτέρου μέρους τῆς γῆς εἰς τὸν κύριον αὐτῆς. Νόμ. 13 § 1 Πανδ. de prescripts verbis (Γαλλ. νομολ.). Ἐφημ. Νέας Ἑλλάδ. φύλλ. 29.

Νομολογία.

§ 1. **Πότε ὁ ἐμφυτευτὴς ἀποκτᾷ, δυνάμει τοῦ περὶ ἐμφυτεύσεως ἑταιρικοῦ συναλλάγματος, δικαίωμα κυριότητος;**

Οἱ δανεισταὶ τοῦ ἐμφυτευτοῦ δύνανται νὰ κατάσχωσι τὸ ἰδανικὸν μέρος, ὅπερ ἀνήκει τῷ ἐμφυτευτῇ;

Ἂν ὁ ἐμφυτευτὴς δὲν ἐξεπλήρωσε τὰς ὑποχρεώσεις του;

Περὶ τῶν ζητημάτων αὐτῶν εὕρηνται αἱ ἑπόμεναι ἀποφάσεις.

α) Ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου (1).

Ἐπὶ τοῦ 1, 2 καὶ 3 λόγου. «Ἐπειδή, κατὰ τὰς περὶ κοινωνιῶν

(1) Ὁ ἐμφυτευτὴς ἔχει τὸ τῆς ἀπαλλοτριώσεως δικαίωμα; Κατάσχεσις συγχωρεῖται ἐπὶ τοῦ κτήματος, ἐφ' οὗ ἐγένετο ἡ ἐμφύτευσις, διὰ χρέος τοῦ ἐμφυτευτοῦ; Τὰ ζητήματα ταῦτα λύονται διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

Βριζά, ἔχων ἰδιόκτητον ἀγρὸν κείμενον κατὰ τὴν θέσιν Ποςάνια, πλησίον τῶν Ἀθηνῶν, ἐκ στρεμμάτων περίπου δεκατριῶν, καὶ θέλων νὰ φυτεύσῃ αὐτὸν ἄμπελον, συνεφώνησε περὶ τούτου μετὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος Γ. Τ. πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον συνετάχθη τὸ ἀπὸ 15 Ἰανουαρίου 1839 ὑπ'ἀριθ. 507 συμβόλαιον ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Κ. Φ., δι' οὗ ἀμφότερα τὰ συμβαλλόμενα μέρη συνομολογοῦν ὅτι, ὁ μὲν Γ. δίδει εἰς τὸν Γ. Τ. τὸν εἰρημένον ἀγρὸν κολληγιακῶς (συντροφικῶς), ἵνα φυτεύσῃ αὐτὸν ἄμπελον δι' ἰδίων του ἐξόδων, καὶ μετὰ τέσσαρα ἔτη ἀπὸ τῆς γενομένης ταύτης κολληγιακῆς (συντροφικῆς) συμφωνίας νὰ διανείμωσι τὴν φυτείαν ἐξ ἡμισείας εἰς δύο ἴσα μέρη, ὁ δὲ Γ. Τ. ὑποχρεοῦται νὰ σκάψῃ, καλλιεργήσῃ καὶ φυτεύσῃ ἄμπελον τὸν εἰρημένον ἀγρὸν δι' ἰδίας του δαπάνης μὲ ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην ἐπιμέλειαν, συνομολογοῦντες προσέτι διὰ τοῦ αὐτοῦ συμβολαίου ὅτι: ἂν τὰ μέρη ἀποφασίσουν νὰ ρίψουν καλούπια (πλίνθους) εἰς τὴν γενησομένην φυτείαν, τὰ ἔξοδα τῶν καλουπίων (πλίνθων) θέλουν εἶσθαι ἐξ ἡμισείας τῶν δύο συντρόφων· ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ ἀγορὰ τοῦ νεροῦ, ἂν κάμῃ χρεία νὰ ποτίσουν τὴν ῥηθεῖσαν φυτείαν, θέλει γίνεται δι' ἐξόδων ἀμφοτέρων τῶν συντρόφων· ὅλον δὲ τὸ εἰσόδημα, τὸ ὁποῖον ἤθελε δώσει ἡ φυτεία αὕτη μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν τεσσάρων ἐτῶν, ἀφότου ἔγινεν ἡ κολληγιακὴ αὕτη συμφωνία, θέλει εἶσθαι ἐπίσης τῶν δύο συντρόφων,

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ εἰρημένου συμβολαίου ἀποδεικνύεται ἐναργῶς, ὅτι οἱ συμβαλλόμενοι συνεστήσαντο πραγματικῶς πρὸς ἀλλήλους ἑταιρίαν καὶ κοινωνίαν ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ τούτου, καθότι ῥητῶς ἀποκαλοῦν τὴν συμφωνίαν των συντροφικὴν, καὶ ἑαυτοὺς συντρόφους, καὶ τὰ ἔξοδα καὶ τὰ κέρδη συντροφικά, καὶ καθότι, ἐκτὸς τῶν ῥητῶν τούτων δηλώσεων τῶν συμβαλλομένων, ὁ νόμος αὐτὸς ὁρίζει ὅτι, ὅταν τις παραχωρήσῃ πρὸς ἄλλον γήπεδόν τι, διὰ νὰ κτίσῃ ἐπ' αὐτοῦ ὑπὸ τὴν συμφωνίαν τοῦ νὰ διανείμῃ μετὰ ταῦτα τὸ πρᾶγμα ἢ τὸ τίμημα, συνίσταται μεταξύ των ἑταιρία (Ν. 13 Πανδ. 19, 5), καὶ ἐπομένως, κατ' ἀναγκαίαν συνέπειαν, παρακολουθοῦσιν εἰς τὴν ἑταιρίαν ταύτην καὶ ὅλαι αἱ μεταξὺ συνεταίρων νομικαὶ σχέσεις.

Ἐπειδὴ, ἕνεκα τούτου, ὅ,τε Γ. καὶ ὁ Γ. Τ. ἀποκατασταθέντες, διὰ τῆς συστάσεως τῆς ἑταιρίας ταύτης, συνιδιοκτῆται τοῦ προκειμένου ἀγροῦ ἐδέσποζον ἔκτοτε ἕκαστος, κατὰ τὰς περὶ συνιδιοκτησίας ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ἐξ ἀδιαιρέτου τὸ ἥμισυ τοῦ ἀγροῦ τούτου μετὰ τῆς γενομένης φυτείας, καὶ ἑπομένως ἔκτοτε ὁ Τ. ἀπέκτησε πραγματικὸν ἰδιοκτησίας δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τῆς

ἀμπέλου, οὐχὶ δὲ προσωπικὸν κατὰ τοῦ συνεταίρου του Γ., ὡς ἐσφαλμένως ἀπεφάσισε τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τῆς ἐφεσιβλήτου περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἐκκαλῶν κατεῖχε τὴν ἄμπελον διανοίᾳ κυρίου, καίτοι καλλιεργῶν καὶ φυτεύων αὐτὴν, εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς διανομῆς, ἤτοι ἀπὸ τὸ 1842, οὐδ' ἐξάγεται ἀκριβῶς πότε ἔλαβε τὴν κατοχὴν, καθότι μεταξὺ τοῦ συμβολαίου ὑπ' ἀριθ. 507, καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5090, δι' οὗ ἐγένετο ἡ ὑποθήκευσις, δὲν διέτρεξεν εἰμὴ τὸ βραχύτατον διάστημα τῶν ἑξήκοντα ἡμερῶν, καὶ ἑπομένως ἐγκαίρως ὑπεθήκευσεν αὐτὴν ὁ Γ., ὁ λόγος οὗτος ἀποδεικνύεται ἀνυπόστατος, διότι ἡ κατοχὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀποδεικνύεται ἀρκούντως ὅτι ἤρχισεν ἅμα συνέστη τὸ προκείμενον τῆς ἑταιρίας συνάλλαγμα, ἤτοι ἀπὸ τῆς 15 Ἰανουαρίου 1839, ἔκ τε τῶν διαληφθέντων συμβολαίων τοῦ τε ἑταιρικοῦ καὶ τοῦ περὶ διανομῆς, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, καθότι συνεπείᾳ μὲν τοῦ ἑταιρικοῦ συμβολαίου, καὶ ἐν περιπτώσει τοῦ ὅτι δὲν παρεδόθη ὁ ἀγρὸς εἰς τὸν φυτευτὴν, οὗτος, γενόμενος συνεταῖρος καὶ κοινωνὸς, ἤρξατο ἔκτοτε νὰ κατέχῃ ἐξ ἀδιαιρέτου διὰ τοῦ συγκοινωνοῦ, τοῦ ἰδιοκτήτου ἕως τότε ὅλου τοῦ ἀγροῦ, καθόσον οὗτος μετέβαλεν ἀπὸ τῆς ἑταιρικῆς συμφωνίας ἐκείνης τὴν ἀποκλειστικὴν κατοχήν του εἰς κατοχὴν ἑταιρικήν· κατὰ δὲ τὸ περὶ διανομῆς συμβόλαιον, ἡ δι' αὐτοῦ βεβαιουμένη διανομὴ, γενομένη πρὸ τῆς συμπληρώσεως ἔτι τῶν τεσσάρων συμφωνηθέντων ἐτῶν, ἀποδεικνύει ἀκριβῶς κατ' ἀναδρομὴν, ὅτι παρέλαβεν ὁ Τ. ὁριστικῶς τὸν ἀγρὸν καὶ ἤρξατο τῆς καλλιεργείας ἅμα τῇ συστάσει τῆς ἑταιρίας, καὶ τελευταῖον οἱ μάρτυρες καταθέτουσιν ἐπίσης, ὅτι ἡ φύτευσις ἐγένετο πρὸ ὀκτὼ ἐτῶν τῆς ἐξετάσεώς των· ὥστε ἀνατρέχοντες ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐξετάσεως αὐτῶν, ἤτοι ἀπὸ τῆς 11 8βρίου 1846, εὑρίσκομεν ὅτι, ἡ ἔναρξις τῆς φυτεύσεως ἐγένετο εὐθὺς τῆς συστάσεως τῆς ἑταιρίας· ἀρξαμένης δὲ ἔκτοτε, ἡ κατοχὴ μετέβη ἀμέσως εἰς τὸν Τ. ἐὰν δὲ τὸ περὶ διανομῆς συμβόλαιον ἐκθέτῃ, ὅτι μετὰ τὴν διανομὴν ἑκάτερος τῶν συμβαλλομένων ἀποκαθίσταται ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης κύριος καὶ κάτοχος τοῦ μεριδίου του, ἐννοεῖ προφανῶς ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἤρξατο ἡ ἀποκλειστικὴ κυριότης καὶ κατοχὴ ἑκατέρου ἐπὶ τοῦ κατὰ τοὺς κλήρους διανεμηθέντος ἤδη χωριστοῦ μεριδίου τοῦ πρώην ἀδιαιρέτως δεσποζομένου καὶ κατεχομένου παρ' ἀμφοτέρων κτήματος, καὶ οὐχὶ, ὡς ἰσχυρίσατο ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅτι ἔκτοτε μόνον ἔλαβε τὴν πραγματικὴν κατοχὴν ὁ Τ.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, καὶ ἀποκαταστάθέντος συνεπείᾳ

κτήτου τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπὶ τῆς περὶ ἧς ἡ δίκη ἀμπέλου, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀποκτήσαντος ἐπ' αὐτῆς πραγματικὸν δικαίωμα ἰδιοκτησίας, δὲν εἶχε δικαίωμα ὁ Γ. νὰ ὑποθηκεύσῃ τὸ ὅλον τῆς ἀμπέλου μετὰ τὴν σύστασιν τῆς ἑταιρίας, καὶ τὸ ἀποκτηθὲν δικαίωμα συνιδιοκτησίας τοῦ Γ. Τ., εἰμὴ μόνον τὸ ἥμισυ αὐτῆς, ὅπερ κατ' ἰδίαν μερίδα ἀνῆκεν αὐτῷ, καθότι, κατὰ τὸν νόμον, οὐδεὶς τῶν κοινωνῶν δύναται ν' ἀπαλλοτριώσῃ πλέον τοῦ μεριδίου του (Ν. 68 Πανδ. 17, 2 *pro socio*).

Ὡς πρὸς τὸ ἕτερον ἥμισυ τῆς αὐτῆς ἀμπέλου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλῶν Γ. Τ. στηρίζει τὸ ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως τῆς περὶ ἧς ἡ δίκη ἀμπέλου δικαίωμά του ἐπὶ κληροδοτήματος δοθέντος δῆθεν πρὸς αὐτὸν παρὰ τοῦ Γ. ἡγουμένου διὰ διαθήκης, ἀλλὰ τὸ κληροδότημα τοῦτο, καθὸ μεταγενέστερον τῆς ὑποθήκης τῆς ἐφεσιβλήτου, οὐδεμίαν ἔχει νομικὴν ἰσχὺν κατὰ τοῦ προαποκτηθέντος ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τούτου, διὰ τῆς ὑποθήκης, δικαιώματος τῆς ἐφεσιβλήτου, καθότι τὰ κληροδοτήματα μεταβαίνουν εἰς τοὺς κληροδόχους μ' ὅλα τὰ τυχὸν βάρη των· ἑπομένως ὀρθῶς ἀπεφάνθη τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον περὶ τούτου, καὶ κατὰ τοῦτο καθίσταται ἀποῤῥιπτέα ἡ ἀνακοπή.

Ἐπειδή, καθόσον ἀφορᾷ τὴν περὶ ἀποδόσεως τῶν καρπῶν αἴτησιν τῆς ἐφεσιβλήτου ὡς πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς ἀμπέλου, ἡ κατὰ τὴν ἐρήμην δίκην γενομένη αἴτησις αὕτη, ὡς πρὸς τοὺς μετὰ τὴν τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν καρπούς, στηρίζεται εἰς τὸν νόμον (ἄρθρ. 796 1, 961, 962 καὶ 889 τῆς πολιτ. δικονομίας), διότι πᾶς μεσεγγυοῦχος ὀφείλει, κατ' αἴτησιν, ν' ἀποδίδῃ τοὺς συλλεχθέντας καρποὺς εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ, δίδων λόγον αὐτῶν.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ διάδικοι, ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τῶν καρπῶν τούτων, δὲν συμφωνοῦσι πρὸς ἀλλήλους παντάπασι περὶ τοῦ ἐτησίου ποσοῦ αὐτῶν, καθότι ἡ μὲν ἐφεσίβλητος ὑπολογίζει αὐτὸ ἀνὰ δραχ. 250 κατ' ἔτος, ὁ δ' ἐκκαλῶν δὲν παραδέχεται παντάπασι τὸν ἰσχυρισμόν της τοῦτον, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει λαμβάνουν χώραν αἱ περὶ ἀποδόσεως καρπῶν διατάξεις καὶ ἡ διαδικασία τοῦ ἄρθρ. 852 καὶ ἑπ. τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ὡς πρὸς τὸ παρεμβαῖνον δημόσιον, διαχειριζόμενον τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον.

Ἐπειδὴ ἑνουμένου τοῦ δημοσίου εἰς τὰς αἰτήσεις τῆς ἐφεσιβλήτου, καὶ ἀποῤῥιπτομένων τούτων, καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἥμισυ τῆς ἀμπέλου, συναποῤῥίπτονται καὶ αἱ πρὸς τοῦτο ἀναγόμεναι προτάσεις αὐτοῦ· αἱ δ' ἐπιβοηθητικαὶ περὶ ἀποζημιώσεως αἰτήσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τοῦ δημοσίου ἐν περιπτώσει ἀποῤῥίψεως τῆς

ἀνακοπῆς του, δὲν δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, καθότι οὐδὲν ἴδιον ἐπώλησε διὰ νὰ ἔχῃ ὑπόχρεων εἰς ἀποζημίωσιν τὸ δημόσιον, καθὸ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμου τοῦ παραχωρητοῦ καὶ συνεταίρου τοῦ Γ. ἡγουμένου.

Ἐπειδὴ ἡ αἴτησις περὶ προσωπικῆς κρατήσεως ἂν καὶ δὲν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὸν νόμον, ὅπως προτείνεται, διότι δὲν παρίσταται πραγματικῶς οὔτε εἰσέτι ἡ περίπτωσις τοῦ ἄρθρου 999, 5, οὔτε ἡ τοῦ ἄρθρου 1000, 2, τὰ ὁποῖα ἐπικαλεῖται ἡ ἐφεσίβλητος, εἶναι ὅμως, ὑπ' ἄλλην νόμιμον ὄψιν, δεκτή, τουτέστι μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐκκαλῶν ἀποποιηθῇ τὴν λογοδοσίαν, καὶ δύναται νὰ διαταχθῇ κατ' αὐτοῦ προσωπικὴ κράτησις ὡς ἀναγκαστικὸν μέσον, κατὰ τὰ ἄρθρα 1000, 1, καὶ 695 τῆς αὐτῆς δικονομίας.»

Ἀπόφ. 4442 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

γ) *Ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν* (1).

«Ἐπειδὴ οἱ εἰρημένοι Γ. Α. καὶ Γ. Ν. πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἐκτεθεισῶν προτάσεών των, ἐπήνεγκον ὅτι τὰς σταφιδοφυτείας, τὰς ὁποίας ἐξέθεσεν εἰς πλειστηριασμὸν ὁ ἔφορος τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Ὀρφανοτροφείου διὰ τὸ πρὸς αὐτὸ χρέος τοῦ Ι. Χ. Π. τὰς κατέχουν αὐτοὶ καὶ τὰς ἐφύτευσαν δι' ἰδίων των ἐξόδων ὡς γαίας, τὰς ὁποίας ἔδωκεν εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῶν ὁ μνησθεὶς Ι. Χ. Π. πρὸς μεσιακὴν ἐμφύτευσιν κατὰ συνέπειαν συμφωνίας, γενομένης κατὰ τὸν Ἰανουάριον 1837 μεταξὺ τοῦ εἰρημένου Π. καὶ αὐτῶν, καὶ περιεχομένης εἰς τὸ ὑπ' αὐτῶν προσαχθὲν ὑπὸ χρονολογίαν 28 Ἰανουαρ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐν Ναυπλίῳ ἰδιωτικὸν συμφωνητικόν, δι' ἧς συνωμολόγησαν οἱ αὐτοὶ συμβαλλόμενοι νὰ διανεμηθῶσι τὰς αὐτὰς ἐμφυτευ-

---

(1) Εἰς τὰς ἀποφάσεις, τὰς ὑπὸ τὸν § γ' σημειωμένας, ἀναφέρονται ἰδίως τὰ ἑξῆς ζητήματα·

α') Οἱ κάτοχοι γαιῶν πρὸς ἐμφύτευσιν σταφιδαμπέλων μὲ ἴδια αὐτῶν ἔξοδα ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὰς διανείμωσιν ἐξ ἡμισείας μὲ τὸν κύριον αὐτῶν, δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς, ἂν πρὸ τῆς διανομῆς ἐκτεθῶσιν αὗται εἰς πλειστηριασμόν, ἔχουν ὅμως τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως μέχρι τῆς ἀποζημιώσεως.

β') Οἱ καταδιώκοντες τὴν πλειστηρίασιν τῶν κτημάτων τῶν ὀφειλετῶν των δανεισταὶ δὲν ὑπεισέρχονται εἰς τὰς προσωπικὰς ἀγωγὰς αὐτῶν· ὅθεν ὁ λαβὼν τὴν πραγματικὴν κατοχὴν γῆς τινὸς ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ τὴν ἐμφυτεύσῃ δι' ἐξόδων του καὶ νὰ διανείμῃ τὴν γῆν μὲ τὸν ἰδιοκτήτην, δὲν θεωρεῖται ὡς ἀποκτήσας καὶ τὴν κυριότητα ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τῆς γῆς ταύτης πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ ὡρισμένου χρόνου.

θησομένας γαίας μετὰ παρέλευσιν ἑπτὰ ἐτῶν, ἤτοι περὶ τὰ τέλη τοῦ 1843, καὶ τὸ μὲν ἥμισυ ἐξ αὐτῶν νὰ λάβωσιν οἱ εἰρημένοι κατὰ κυριότητα διὰ τοὺς κόπους καὶ τὰ ἔξοδά των, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ νὰ λάβῃ ὁ καθ' ἑαυτὸ κύριος τῶν γαιῶν, ὁ ῥηθεὶς Χ. Π.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προεκτεθέντων ἰσχυρισμῶν των, οἱ εἰρημένοι ἐπρόβαλον, κατὰ πρῶτον λόγον, πρότασιν περὶ διεκδικήσεως λόγῳ κυριότητος τοῦ ἡμίσεως μέρους τῶν εἰρημένων σταφιδαμπέλων ὡς ἀναλογοῦντος εἰς αὐτοὺς ἐκ τῆς περὶ μεσιακῆς ἐμφυτεύσεως μετὰ τοῦ Χ. Π. συμφωνίας των.

Ἐπειδὴ καὶ ἀποδεδειγμένοι ἂν ὑποτεθῶσιν οἱ ἰσχυρισμοὶ, ἐφ' ὧν στηρίζονται, καθὰ ἐῤῥέθη, οἱ διαληφθέντες Γ. Α. καὶ Γ. Ν., τὸ μνησθὲν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ Π. συνάλλαγμα, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Π. δὲν παρεχώρησεν ἔκτοτε εἰς αὐτοὺς τὴν κυριότητα, ἀλλὰ μόνον τὴν κατοχὴν τῶν παρ' αὐτοῦ εἰς ἐμφύτευσιν δοθεισῶν γαιῶν μὲ συμφωνίαν νὰ τῷ ἐπιςραφῇ ἑπομένως τὸ ἥμισυ ἐξ αὐτῶν, ἀποτελεῖ, καθ' ἃ ὀρθῶς ἰσχυρίσθη καὶ ὁ πληρεξούσιος τῶν αὐτῶν, σύμφωνον ἑταιρίας, ὡς χαρακτηρίζεται ῥητῶς ἀπὸ τὸν νόμον 13 ἐδ. 1 Πανδεκτῶν βιβλ. 19 τίτλ. 5, κατὰ συνέπειαν δὲ τούτου αἱ εἰρημέναι γαῖαι ἔμειναν ὡς πρότερον ὑπὸ τὴν κυριότητα τοῦ Χ. Π., οἱ δὲ πρὸς ἑταιρικὴν ἐμφύτευσιν λαβόντες αὐτὰς ἀπέκτησαν μόνον δικαίωμα προσωπικὸν ἀπαιτήσεως τοῦ ἡμίσεως ἐξ αὐτῶν μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου· ἑπομένως κατὰ τὴν ἀρχὴν, ὅτι τὰ ἐμφυτευόμενα ὑπείκουν εἰς τὸ ἔδαφος, ὁ μνησθεὶς Χ. Π. κατέστη καὶ κύριος τῶν φυτειῶν· ὅθεν ἕπεται ὅτι ἡ, ὡς ἀνωτέρω, διεκδίκησις τῶν μνησθέντων δὲν λαμβάνει χώραν, διότι ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ ἀνήκει μόνον εἰς τοὺς ὄντας ἤδη κυρίους.

Ἐπειδὴ οἱ αὐτοὶ διάδικοι, ἐν ἀποτυχίᾳ τῆς εἰρημένης προτάσεώς των, ἐπεκαλέσθησαν δικαίωμα ἐπισχέσεως ὡς πρὸς τὰς εἰρημένας σαφιδαμπέλους, ἕνεκα ἀποζημιώσεως διὰ τὰς ἀναγκαίας καὶ ὠφελίμους δαπάνας των, καὶ δι' ὅσας θέλουν στερηθῇ ὠφελείας, διὰ τὸ τέλος τοῦ νὰ μένῃ εἰς χεῖράς των καὶ νὰ μὴ πλειστηριασθῇ τὸ εἰρημένον κτῆμα μέχρις οὗ καθ' ὁλοκληρίαν ἀποζημιωθῶσιν.

Ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὸ παραδεκτὸν τῆς προτάσεως ταύτης, γενομένης παρὰ τῶν εἰρημένων, κατὰ συνέπειαν τῆς προκειμένης ἀνακοπῆς των, ἐὰν, καὶ ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἄρθρων 911 καὶ 985 τῆς πολιτ. δικονομίας, δύναταί τις δι' ἀνακοπῆς κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ νὰ διεκδικήσῃ πράγματα ἀνήκοντα ἰδίως εἰς αὐτὸν, ἐὰν αὐτὰ κατασχεθῶσιν ὡς ἀνήκοντα εἰς ἄλλον, ἡ διάταξις αὕτη δὲν πρέπει, ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου, εἰς τοιαύτας περιπτώσεις νὰ περιορίζηται εἰς τὴν διεκδίκησιν μόνον τῶν κατὰ κυριότητα

ἀνηκόντων εἰς τὸν ἀνακόπτοντα πραγμάτων, ἀλλ᾽ἀφορᾷ ἐπίσης καὶ τὴν ἀπαίτησιν περὶ ἄλλων δικαιωμάτων, εἴτε πραγματικῶν ὡς τὸ τῆς δουλείας, ἢ καὶ ἐξομοιουμένων μὲ τὰ πραγματικά, ὡς τὸ τῆς ἐπισχέσεως, τὸ ὁποῖον δύναται ν' ἀντιταχθῇ καὶ κατὰ τῶν ἐχόντων πραγματικῆς ἀγωγῆς δικαίωμα· καὶ ἑπομένως καὶ κατὰ τρίτων καὶ ἰδίως τῶν δανειστῶν, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ χαίρωσιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦ ὀφειλέτου των περισσότερα δικαιώματα ἀφ' ὅσα αὐτὸς ἔχει. *Duranton « Le Droit Civil Francais t.* 18 § 6. *Persil, Regime Hypothequaire Chap. I* ».

Ἐπειδή, κατὰ τοὺς ἰσχύοντας Ρωμαϊκοὺς νόμους, τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως, ἤγουν τὸ δικαίωμα νὰ κρατῇ τις πρᾶγμα ἀνῆκον εἰς ἄλλον μεχρισοῦ ἱκανοποιηθῇ ἕνεκα νομίμου ἀπαιτήσεώς του, λαμβάνει χώραν ἰδίως, ὁσάκις ἀποκτήσας νομίμως τὴν κατοχὴν πράγματος ἀνήκοντος εἰς ἄλλους, ἔχει ἀπαίτησίν τινα συνδεδεμένην μετὰ τοῦ πράγματος τούτου, ἰδίως δὲ ἕνεκα δαπάνης γενομένης καλῇ τῇ πίστει, πρὸς διατήρησιν ἢ βελτίωσιν αὐτοῦ, καὶ προτεινομένης κατ' αὐτοῦ διεκδικήσεως, εἶναι εἰς θέσιν ν' ἀντιτάξῃ τὴν ἔνστασιν τοῦ δόλου.

Ἐπειδή, κατὰ συνέπειαν τούτων, ἐὰν ἀποδεικνύηται ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅτι οἱ διαληφθέντες, οἵτινες, ὡς δὲν ἠμφισβητήθη, ἔχουν τὰς περὶ ὧν πρόκειται σταφιδαμπέλους εἰς τὴν κατοχήν των, ἐφύτευσαν αὐτὰς δι' ἰδίων των ἐξόδων καὶ τὰς καλλιεργοῦν ἤδη πρὸ τοῦ Μαΐου 1837, ἐποχῆς τῆς πρώτης συντηρητικῆς κατασχέσεως αὐτῶν, καλῇ τῇ πίστει, καὶ κατὰ συνέπειαν συμβάσεως τοῦ κυρίου τῆς γῆς, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἔμελλον μετὰ παρέλευσιν τοῦ συμπεφωνημένου πρὸς ἐμφύτευσιν χρόνου νὰ κατασταθῶσιν αὐτοὶ κύριοι τοῦ ἡμίσεως τῶν εἰρημένων φυτειῶν, ἔχουν βέβαια οἱ εἰρημένοι, ἀναλόγως τῶν εἰς τοὺς ἐκτεθέντας νόμους περιεχομένων περιπτώσεων, τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως τῶν εἰρημένων κτημάτων, ἕνεκα τῶν παρ' αὐτῶν γενομένων εἰς αὐτὰ ἐξόδων βελτιώσεως καὶ καλλιεργείας. »

Ἀπόφ. 212 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2530).— Ὅρα καὶ τὴν ἀπόφ. 243 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἀνωτ. σελ. 551 ἐπ.

§ 2. Κατὰ τοὺς §§ 1 καὶ 2 τοῦ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου (3 Φεβρ.) 1837 διατάγματος ὅλαι αἱ ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν ἐμφυτεύσεις σταφιδαμπέλων γενόμεναι πρὸ τοῦ 1837, εἴτε μὲ ἄδειαν εἴτε ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, θέλουν διανεμηθῇ, κατ' ἰσομοιρίαν, μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ ἐμφυτευτοῦ, τὸ ἕβδομον τῆς ἐμφυτεύσεως ἔτος,

Ἀπὸ τὴν διάταξιν δὲ ιγ' ἐδάφ. 6' τῶν Βασ. (20, 4) ἐξάγεται ὅτι μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἐμφυτευτῶν συνίσταται κοινοπραξία· κατὰ δὲ τὰς περὶ ἑταιριῶν καὶ κοινοπραξιῶν ἀρχὰς, ὁ ἐμφυτευτὴς ἀποκτᾷ δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ τῆς ἐμφυτευθείσης γῆς· ὅθεν ὁ ἐμφυτεύσας ἔχει πραγματικὸν ἐπὶ τῆς σταφιδαμπέλου δικαίωμα περὶ τῆς διανομῆς, καὶ οἱ δανεισταὶ τοῦ ἐμφυτευτοῦ δύνανται νὰ κατάσχωσι τὴν μερίδα του. (Ὅρα ἀνωτ. σ. 542 § 2).

Ἀπόφ. 66 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4633).

§ 3. Οἱ φυτεύσαντες γαίας ἐθνικὰς μετὰ τὴν 15 Ἰανουαρίου 1831 δὲν ἀποκτῶσι μὲν οὐδεμίαν κυριότητα, μήτε δικαίωμα ἔχουν ν' ἀρνηθοῦν, αἰτοῦντος τοῦ δημοσίου, τὴν παραχώρησίν των, ἀλλὰ θεωροῦνται ὡς κατέχοντες αὐτὰ διὰ σιωπηρᾶς συναινέσεως τῆς Κυβερνήσεως, (ἂν καὶ τὰς ἐφύτευσαν ἄνευ ἀδείας αὐτῆς)· ἑπομένως ὡς καλῆς πίστεως κάτοχοι· καὶ τοῦτο, διότι τὸ ἀπὸ 15 Ἰανουαρίου 1837 διάταγμα δὲν ἀπέκλεισε τὴν μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐμφύτευσιν, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα ἡ Κυβέρνησις ἐξηγήθη ὅτι σιωπηρῶς παραδέχεται τὴν ἐμφύτευσιν ταύτην ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ πληρώσωσιν οἱ ἐμφυτευταὶ τὸν ἔγγειον καὶ τὸν τῆς ἐπικαρπίας φόρον, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τοὺς νόμους τῆς 26 Ἀπριλίου 1840, τῆς 30 Ἀπριλίου 1841, τῆς 5 Μαΐου 1842, τῆς 18 Ἀπριλίου 1843, τῆς 17 Ἀπριλίου 1844 καὶ 5 Μαΐου 1845.

Ὥστε καλῆς πίστεως ὄντες ἔχουν δικαίωμα νὰ λάβωσι τ' ἀναγκαῖα καὶ ἐπωφελῆ ἔξοδα, τὰ γενόμενα διὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ βελτίωσιν τῶν γαιῶν, ὡς καὶ τὸ τῆς ἐπισχέσεως δικαίωμα.

Ἀπόφασις 258 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4214). —Πρβ. τὴν λέξιν Δαπάναι.

§ 4. Ὁ ἀνακόπτων κατάσχεσίν τινα ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι τὸ κατασχεθὲν κτῆμα ἀνήκει εἰς αὐτὸν, καὶ ὅτι δι' ἰδίων χρημάτων του ἐγένετο ἡ ἐπ' αὐτοῦ οἰκοδομὴ καὶ ἐμφύτευσις. Τὸν ἰσχυρισμὸν δὲ τοῦτον δύναται ν' ἀποδείξῃ καὶ διὰ μαρτύρων (1).

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον ὑποχρεῶσαν τὴν ἐκκαλοῦσαν ν' ἀποδείξῃ ὅτι, ἡ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ προμνησθείσῃ ὑπ' ἀριθ. 790 ἐκθέσει κατασχέσεως ἀναφερομένων κτημάτων οἰκοδομὴ καὶ ἐμφυτευμένη ὕλη ἠγοράσθη δι' ἰδίων αὐτῆς χρημάτων, ὤφειλε νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὴν καὶ τὸ τῶν μαρτύρων μέσον, διότι ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὴν συγχρόνως ν' ἀποδείξῃ καὶ τὴν ἰδιοκτησίαν της ἐπὶ τῶν

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἀπόδειξις σελ. 63 ἐπ.

κτημάτων· προκειμένου δὲ περὶ διαφόρων ἐξόδων, γενομένων ἐπὶ ἰδίων κτημάτων, δὲν ὑπῆρχε νόμιμος λόγος διὰ νὰ προμηθευθῇ ἡ ἐκκαλοῦσα μὲ ἔγγραφον ἀπόδειξιν· ὅθεν τὸ περὶ τούτου παράπονον αὐτῆς κατὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως εἶναι βάσιμον.

. . . .

Ἐπειδὴ ἡ ἐκκαλοῦσα ἰσχυρίζεται ἤδη ὅτι ὅλα τὰ κτήματα, ἐφ' ὧν ἐγένοντο αἱ κατασχεθεῖσαι οἰκοδομαὶ καὶ ἐμφυτεύσεις (καὶ οὐχὶ μόνον ὁ εἰς Κολοκυνθιὰν ἀγρὸς, ἐφ' οὗ ἐφυτεύθη ἄμπελος, καὶ τὸν ὁποῖον καὶ πρωτοδίκως ἐχαρακτήρισεν ὡς προικῷον) εἶναι οὐχὶ μόνον κληρονομικὰ καὶ ἴδια αὐτῆς, ἀλλ' ἀποτελοῦν μέρος τῆς προικός της· πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τούτου τοῦ ἰσχυρισμοῦ της (τοῦ ὁποίου ἄλλως τὸ ἀπαράδεκτον δὲν ἐπρότεινεν ὁ ἐφεσίβλητος ταμίας Μεσολογγίου, λόγῳ τοῦ ὅτι μόνον κατὰ τὴν ἐφέσιμον δίκην ἐπροτάθη), προσήγαγε τὸ ἀπὸ 23 9βρίου 1829 προικοσύμφωνόν της, καὶ προτείνει καὶ τὴν προσαγωγὴν μαρτύρων.

. . . .

Ἐπειδὴ, ἐὰν ἡ ἐκκαλοῦσα δὲν ἀποδείξῃ τὸν ἀνωτέρω ἰσχυρισμόν της, ἤγουν ὅτι αἱ κατασχεθεῖσαι οἰκοδομαὶ καὶ ἐμφυτεύσεις ἐγένοντο ἐπὶ προικῴων αὐτῆς κτημάτων, ἡ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ταμίου Μεσολογγίου ἐνεργηθεῖσα κατάσχεσις εἶναι ἰσχυρὰ ἄνευ ἄλλης ἀποδείξεως, διότι ὅσα, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει τοῦ ὅτι εἶναι προικῷα τὰ κτήματα, ἐρρέθησαν περὶ τοῦ ἀκύρου τῆς ὁμολογίας τῆς γυναικὸς, τῆς περιεχομένης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 4037 συμβολαίῳ (καὶ βεβαιούσης ὅτι αἱ κατασχεθεῖσαι οἰκοδομαὶ καὶ ἐμφυτεύσεις ἐγένοντο δι' ἐξόδων τοῦ συζύγου της) δὲν ἰσχύουν πλέον, ἐὰν πρόκηται ἁπλῶς περὶ ἐξωπροίκων, τὰ ὁποῖα ἡ γυνὴ δύναται νὰ ἀπαλλωτριοῖ ἐλευθέρως, καὶ περὶ τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχει πλέον τὸ σήμερον τεκμήριον τῆς ἐπηρείας τοῦ ἀνδρός· ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ὁ ταμίας, ὑπεισερχόμενος ὡς δανειστὴς εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὀφειλέτου του, πρὸς τὸν ὁποῖον ἡ ἐκκαλοῦσα ἀπ' εὐθείας ὡμολόγησε τὰ ἀνωτέρω διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4037, μετ' αὐτοῦ γενομένου συναλλάγματος, νομίμως δύναται ν' ἀντιτάξῃ εἰς αὐτὴν, ὡς ἤθελε τὴν ἀντιτάξῃ ὁ ὀφειλέτης, τὴν διαληφθεῖσαν ὁμολογίαν της περὶ τοῦ ὅτι αἱ εἰρημέναι βελτιώσεις ἐγένοντο δι' ἐξόδων τοῦ συζύγου της. Ἐὰν δὲ ἡ μόνη περίστασις τοῦ ὅτι τὰ ἐποικοδομηθέντα καὶ ἐμφυτευθέντα ἐγένοντο (κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην) δι' ἐξόδων τοῦ συζύγου, δὲν ἔδιδε βεβαίως δικαίωμα εἰς τὸν δανειστὴν τούτου νὰ τὰ κατάσχῃ καὶ πλειστηριάσῃ, διότι καὶ ὁ σύζυγος οὗτος δὲν ἤθελεν ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα, ἀλλ' ἁπλῶς ἐκεῖνο τῆς προσωπικῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς κατὰ τῆς συζύγου, ἢ ἁπλῆς

ἰσχύσεως, ἐνταῦθα ὅμως προστίθεται ἄλλη περίστασις, ἥτις δικαιολογεῖ τὴν κατάσχεσιν καὶ ἀναγκαστικὴν ἐκποίησιν, τουτέστιν ἡ περίστασις τοῦ ὅτι ἡ Θ. Β. ἀντὶ νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἁπλῆν προσωπικὴν πρὸς τὸν σύζυγόν της ἐνοχὴν αὐτῆς, λόγῳ τῶν βελτιώσεων τούτων, συνήνεσε ῥητῶς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4037 συμβολαίου εἰς τὸ νὰ ὑποθηκευθῶσιν αὗται ὑπὸ τοῦ συζύγου της, καὶ νὰ ἐκποιηθῶσιν ἐν περιπτώσει μὴ πληρωμῆς ἐκ μέρους του, ὡς περιουσία ἀληθῶς ἰδική του, πρᾶξις ἡ ὁποία ἄλλως οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ τὰς ἀπαγορευμένας, διὰ τῆς ἰδίας ἑαυτῶν περιουσίας ἀναδοχὰς τῶν γυναικῶν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν (1).

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μεταῤῥυθμιστέα καὶ καθόσον δι' αὐτῆς δὲν ἐπετράπη εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν καὶ τὸ τῶν μαρτύρων μέσον ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα, τὰ ἐπὶ τῶν κτημάτων αὐτῆς γενόμενα, εἶναι κυρίως καὶ οὐσιωδῶς μεταῤῥυθμιστέα, διότι διέταξεν ἀποδείξεις περιττὰς, ἀλλὰ μετὰ τὸν γενόμενον ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸν τῆς ἐκκαλούσης περὶ προικὸς, πρέπει, ἀντὶ τῶν εἰρημένων περιττῶν ἀποδείξεων, νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐκκαλοῦσα ν' ἀποδείξῃ μόνον τὸν ἄνω μνησθέντα ἰσχυρισμόν της περὶ τοῦ ὅτι τὰ κτήματα, ἐφ' ὧν ἐγένοντο αἱ κατασχεθεῖσαι οἰκοδομαὶ καὶ ἐμφυτεύσεις, ἐδόθησαν εἰς προῖκα πρὸς τὸν ἀποβιώσαντα σύζυγόν της, ὅτε μετ' αὐτοῦ ἦλθεν εἰς γάμον. »

Ἀπόφ. 4443 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 5. Τὸ δοθὲν εἴς τινα δικαίωμα ἐμφυτεύσεως πότε καθιστᾷ αὐτὸν κύριον ἐπὶ τοῦ κτήματος, ἐφ' οὗ συμπεφώνηται δικαίωμα συγκοινωνίας;

Ἀπόφ. « *Ὡς πρὸς τὸν Δ. Μ. καὶ Π. Χ.*

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀπὸ 3 Ἰουλίου 1844 δύο ἐπιδοτηρίων τοῦ παρὰ τῷ πρωτοδικείῳ Ἀθηνῶν κλητῆρος Β. Π. ἀποδεικνύεται ὅτι προσηκόντως ἐδόθη εἰς τὸν Δ. Μ. καὶ εἰς τὸν Π. Χ. ἡ ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν ἔφεσις τοῦ Μ Ρ. κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9956 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, καθὼς καὶ ἐκ τῶν ἀπὸ 31 Μαρτίου καὶ 3 Ἀπριλίου 1845 ἑτέρων δύο ἐπιδοτηρίων τοῦ παρὰ τῷ εἰρηνοδικείῳ Θηβῶν κλητῆρος Α. Κ., καὶ τοῦ παρὰ τῷ πρωτοδικείῳ Ἀθηνῶν κλητῆρος Μ. Α. Λ. ὅτι ἐπεδόθη ὡσαύτως διὰ μὲν τοῦ πρώτου τούτων εἰς τὸν Μ., διὰ δὲ τοῦ δευτέρου εἰς τὸν Χ, ἡ ἀπὸ 21 Μαρτίου 1845 ὑπ' ἀριθ. 107 πρᾶξις τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου τούτου, διὰ τῆς ὁποίας προσ-

---

(1) Ὅρα Εὐρετ. τόμ. Β σελ. 9 584—592.

διωρίσθη ῥητὴ κατὰ προτίμησιν ἡμέρα δικάσιμος τῆς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ Ρ. κατ' ἔφεσιν δίκης. Μὴ ἐμφανισθέντων δὲ τῶν εἰρημένων ἐφεσιβλήτων Μ. καὶ Χ. μήτ' αὐτοπροσώπως, μήτε διὰ πληρεξουσίου, εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ δικαστηρίου κατὰ τὴν ἀνωτέρω συνεδρίασιν, καθ' ἣν ἐξεφωνήθη ἡ προκειμένη ὑπόθεσις πρὸς συζήτησιν, ἀφοῦ εἶχεν αὕτη περιληφθῇ εἰς τὸ τοιχοκόλλητον ἔκθεμα πρὸ ὀκτὼ καὶ ἐπέκεινα ἡμερῶν, ὀφείλει τὸ δικας. νὰ δικάσῃ αὐτοὺς ἐρήμην.

Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ Ρ.

Ἐπειδὴ οἱ εἰρημένοι ἐφεσίβλητοι Μ. καὶ Χ., ἔχοντες ἰδιόκτητον χωράφιον εἰς Χαλάνδρι τῆς Ἀττικῆς ἐκ στρεμμάτων 60 ὡς ἔγγιστα, καὶ θέλοντες νὰ τὸ φυτεύσωσιν ἄμπελον, συνεφώνησαν, διὰ τοῦ ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου 1838 ὑπ' ἀριθ. 205 συμβολαίου γενομένου ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Κ. Π, μετὰ τοῦ Μ. Τ. καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων ἄλλων γεωργῶν Χαλαδριωτῶν, ὅτι οἱ ἐφεσίβλητοι δίδουν τὸ ἀνωτέρω χωράφιόν των εἰς τοὺς εἰρημένους γεωργοὺς νὰ τὸ φυτεύσωσιν ἄμπελον, οὗτοι δὲ νὰ τὸ καλλιεργῶσι δι' ἰδίων των ἐξόδων ἐπὶ ἓξ ὁλόκληρα ἔτη, ὅτι τὸ εἰσόδημα ταύτης, καθόλον τὸ ἑξαετὲς διάστημα, νὰ μοιράζηται ἐξ ἡμισείας μεταξὺ τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἐμφυτευτῶν γεωργῶν, καὶ ὅτι, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἓξ ἐτῶν, νὰ μοιράζουν καὶ τὸ ἀμπέλιον καὶ τὴν γῆν ἐξ ἡμισείας, καὶ νὰ ἦναι τελεία ἰδιοκτησία τῶν γεωργῶν κλπ.

Ἐπειδή, διὰ τοῦ ἀνωτέρω συμβολαίου, οἱ εἰρημένοι ἐφεσίβλητοι καὶ ὁ Μ. Τ. μετὰ τῶν λοιπῶν γεωργῶν Χαλανδριωτῶν, καταβαλόντες ἐκ μέρους των οἱ μὲν πρῶτοι τὸ χωράφιόν των, οἱ δὲ γεωργοὶ τοὺς κόπους καὶ τὰ ἔξοδά των διὰ τὴν ἐμφύτευσιν καὶ ἀποκατάστασιν τοῦ ἔκτοτε παραδοθέντος καὶ πραγματικῶς φυτευθέντος εἰς ἄμπελον χωραφίου, καὶ συμφωνήσαντες νὰ μοιράζωνται καθ' ὅλον τὸ ἑξαετὲς διάστημα τῆς καλλιεργείας ἐξ ἡμισείας καὶ τὰ εἰσοδήματα αὐτοῦ, ἐν τῇ συμπληρώσει δὲ τῶν ἓξ ἐτῶν νὰ λαμβάνουν οἱ ἐμφυτευταὶ γεωργοὶ καὶ τὸ ἥμισυ τῆς ἀμπέλου καὶ τῆς γῆς του εἰς τελείαν ἰδιοκτησίαν των, συνέστησαν, κατὰ τὸν νόμ. 13 βιβλ. 19 τίτλ. 1 τῶν Πανδεκτῶν, ἑταιρίαν ἐπὶ τοῦ χωραφίου τούτου· ὥστε ὁ εἰρημένος Τ. ἀποκατασταθεὶς ἔκτοτε συνεταῖρος καὶ συγκοινωνὸς ἐξ ἀδιαιρέτου κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς προσυμφωνηθείσης ἀμπέλου, καὶ ἀποκτήσας ἐπ' αὐτῆς ὡς τοιοῦτος, πραγματικὸν δικαίωμα συγκυριότητος ἐξ ἀδιαιρέτου, ἠδύνατο, κατὰ τὸν νόμ. 68, βιβλ. 17, τίτλ. 2, καὶ ν' ἀπαλλοτριώσῃ τὸ ἀνῆκον εἰς αὐτὸν ἀνάλογον ἀδιανέμητον μερίδιον ἐκ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἀμπέλου.

Ἐπειδὴ ἀφοῦ, κατὰ ταῦτα, ὁ Μ. Τ. εἶχε τὸ τοιοῦτο δικαίωμα, ἕπεται ὅτι καὶ ὁ δανειστὴς αὐτοῦ Ρ. ἠδύνατο οὐχ' ἧττον νὰ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀδιανεμήτου μεριδίου τοῦ ὀφειλέτου του κατάσχεσιν ἕνεκα τῶν κατ' αὐτοῦ ἀπαιτήσεών του πρὸς πλειςηριασμὸν αὐτοῦ· ὥστε οὐκ ὀρθῶς ἐθεωρήθη, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ὁ Μ. Τ. δὲν ἀπέκτησε δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τῆς προσημειωθείσης ἀμπέλου μεριδίου, καὶ οὕτω παρεδέχθη ἡ ἀνακοπὴ τῶν ἐφεσιβλήτων κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Μ. Ρ. ἐνεργηθείσης ἐπ' αὐτοῦ ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως πρὸς ἐξόφλησιν τῶν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου τοῦ Τ. ἀπαιτήσεών του, καὶ ἠκυρώθη ἡ κατάσχεσις, ὡς ἐπὶ ἀλλοτρίου δῆθεν κτήματος γενομένη. »

'Απόφ. 4794 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφετῶν.

§ 6. Ὁ ἐμφυτεύσας γῆν ἐθνικὴν ἐπὶ συμφωνίᾳ τοῦ νὰ διανείμῃ αὐτὴν, ἐμφυτευμένην, μετὰ τοῦ πρώτου αὐτῆς κατόχου, δύναται, ζητουμένης ὑπὸ τούτου τῆς διανομῆς, νὰ προτείνῃ ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν εἶναι κύριος τῆς γῆς; (Ὅρα τὴν τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν ἀπόφ. 29 τοῦ 1848 ἐν τῇ λέξει *Διανομὴ* § 4.—Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 148).

§ 7. Πότε τὰ δαπανήματα τῆς ἐμφυτεύσεως δύνανται νὰ ἦναι ἀντικείμενον διανομῆς; — ὅρα τὴν ἀπόφ. 29 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν ἐν τῷ Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 149 (λέξ. *Διανομὴ* § 4).

§ 8. Τὸ συνάλλαγμα τῆς ἐμφυτεύσεως κανονίζεται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ περὶ χαρτοσήμου (1) νόμου; — Ὅρα τὴν ἀπόφασιν 168 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 322 § 4.

§ 9. Οἱ ἐμφυτευταὶ ἔχουν τὴν περὶ νομῆς ἀγωγήν (2);

Ἀπόφ. « 'Επειδὴ ἀφ' ἑνὸς, κατὰ τὸν ἀπὸ 15 (27) 'Ιανουαρίου 1837 περὶ φυτειῶν ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν νόμον, οἱ φυτεύσαντες τοιαύτας, μέχρι τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ, ἀποκτῶσι πραγματικὸν δικαίωμα, ἀφ' ἑτέρου δὲ κατὰ τὸν νόμ. 3 Πανδ. βιβλ. 6 τίτλ. 3 ἀντιςοιχοῦντα μὲ τὸ κεφάλαιον 3 τῶν Βασιλ. βιβλ. 15 τίτλ. 3, οἱ διὰ προσκαίρου μισθώσεως ἔχοντες ἀγροὺς ἐθνικοὺς ἔχουσι πραγματικὴν περὶ τούτων ἀγωγὴν κατὰ παντὸς κατόχου, ὅθεν καὶ τὰ περὶ κατοχῆς παραγγέλματα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἐνάγων, ὡς διατείνεται, κατέχει τοὺς ἐπιδίκους ἀγροὺς ἀπὸ τὰ ἔτη 1845 καὶ 1846, φυ-

---

(1) Πρβ. τὴν λέξιν Χαρτόσημον.

(2) Ὅρα ἀνωτ. σημ. 2, ε.

τεύσας ἄμπελον καὶ ἄλλα τινά, καὶ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, εἴτε δυνάμει τοῦ εἰρημένου περὶ φυτειῶν νόμου ὡς ἀπολαμβάνων διὰ τῆς διανομῆς δικαίωμα κυριότητος, εἴτε διὰ τῆς πληρωμῆς τοῦ τῆς ἐπικαρπίας φόρου, ἐπέχοντος τόπον μισθώματος, ὡς ἔχων πρόσκαιρον περὶ τῶν εἰρημένων γαιῶν μίσθωσιν, δύναται κατὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ τὴν περὶ ἀποβολῆς ἐκ τῆς κατοχῆς ἀγωγήν του νὰ κινήσῃ· ἐκ δὲ τούτου γίνεται δῆλον ὅτι νομίμως ἐκίνησε ταύτην, καὶ ἀνυπόστατος ἐξελέγχεται ὁ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἰσχυρισμὸς ὅτι αὕτη εἶναι ἀπαράδεκτος ἐπὶ λόγῳ ὅτι αἱ περὶ ὧν πρόκειται γαῖαι εἶναι ἐθνικαὶ καὶ ὁ ἐνάγων δὲν ἔχει τὰ παραγγέλματα ὡς μὴ κατέχων αὐτὰς διανοίᾳ κυρίου. »

Ἀπόφ. 640 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5212). — Πρβ. τὴν λέξ. Ἐθνικαὶ γαῖαι (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 460 § 9—10, ἔνθα ἀνάλογον ζήτ.).

§ 10. Ὁ καλλιεργῶν γαίας ἐθνικὰς ἔχει τὴν περὶ κατοχῆς ἀγωγήν (1);

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀπὸ 15 Μαΐου 1848 ὑπ' ἀριθ. 1141 ἐγγράφου τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου Ναυπλίας καὶ Ἄργους, εἰς ὃ ἡ ἐκκαλοῦσα στηρίζει κυρίως τὴν ἀγωγήν της, προκύπτει ὅτι, δυνάμει τῶν εἰς αὐτὸ ἀναφερομένων διαταγῶν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, παρεχώρησεν ὁ ἔφορος αὐτὸς εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν τὰς προκειμένας ἐθνικὰς γαίας, ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ τοῦ νὰ τὰς καλλιεργῇ καὶ ἀποδίδῃ τὸν ἔγγειον καὶ ἐπικαρπίας φόρον, καὶ νὰ ὑπόκηται εἰς τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα τὸ δημόσιον θέλει λάβει περὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν· ἑπομένως συνέστη μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῆς ἐκκαλούσης συνάλλαγμα μισθώσεως, πρὸς καιρὸν, τῶν ἐθνικῶν γαιῶν, καθότι ἡ συμφωνία τῆς ἀποδόσεως τοῦ τῆς ἐπικαρπίας φόρου, ἄχρις ὅτου λάβῃ τὸ δημόσιον μέτρα περὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν, ἐπέχει τόπον μισθώματος εἰς καρπούς.

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς συνδυασμένους νόμους ά καὶ γ' τοῦ Πανδέκτου *de agro vectigale*, τοὺς ἀντιστοιχοῦντας μὲ τὰ χωρία ά καὶ γ' τῶν Βασιλικῶν βιβλ. ιέ τίτλ. γ', εἰς τὸν μισθωτὴν ἀγροῦ πόλεως, διηνεκῶς ἢ προσκαίρως, χορηγεῖται διεκδικητικὴ ἀγωγὴ κατὰ παντὸς νομέως καὶ κατὰ τῆς πόλεως αὐτῆς, ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ μίσθωσις· ἕπεται ἐξ ἀναλογίας ὅτι ἡ αὐτὴ ἀγωγὴ πρέπει νὰ χορηγῆται καὶ εἰς τὸν μισθωτὴν ἐθνικῶν γαιῶν· ἀλλ' ὁ ἔχων τὴν

(1) Ομ. — Ὅρα καὶ ἀνωτ. σελ. 607 ἐπ.

διεκδικητικὴν ἀγωγὴν ἔχει καὶ τὴν περὶ διαταράξεως ἢ ἀνακτήσεώς τῆς κατοχῆς, ἐνόσῳ δὲν ἀπολέσῃ ταύτην, καθότι κατὰ τὸν κανόνα τοῦ δικαίου εἰκοστὸν πρῶτον Βασιλ. βιβλ. Ϛ' τίτλ. γ', ᾧ τινι τὸ πλέον ἔξεστι, καὶ τὸ ἧττον ἔξεστι.»

Ἀπόφ. 634 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5205).— Πρβ. τὴν λέξ. Ἐθνικαὶ γαῖαι § 9—10 (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 460), ἔνθα ἀνάλογον ζήτ.

§ 11. Τὸ δημόσιον δύναται νὰ κινήσῃ διεκδικητικὴν ἀγωγὴν κατὰ τῶν ἐν Αἰγείῳ καλλιεργούντων ἐθνικὰς γαίας; ὅρα τὴν λέξιν *Δημόσιον* § 26 ἐν τῷ Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 731.

§ 12. Ἡ ἐπὶ τῶν κτημάτων διαλυθείσης μονῆς ἐμφύτευσις δυνάμει ῥητῆς ἢ σιωπηλῆς συμφωνίας ἀποσβέννυται, ἀφ' ἧς ἐποχῆς τὸ κράτος ἔλαβε, δυνάμει νόμου, τὴν κυριότητα αὐτῶν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 172 τοῦ 1849.

§ 13. Ἀποσβεσθείσης οὕτω τῆς ἐμφυτεύσεως, καὶ ἐπανελθούσης αὖθις τῆς μονῆς εἰς τὴν διατήρησίν της, αἱ περὶ ἐμφυτεύσεως συμφωνίαι μὴ ἀνανεωθεῖσαι δὲν εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὴν μονήν. (Ἡ αὐτὴ ἀπόφ.).

§ 14. Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀπὸ 15 Ἰανουαρίου 1837 Β. Διατάγματος, τοῦ ἀπαγορεύοντος τὴν φυτείαν ἐθνικῶν γαιῶν, δύναταί τις νὰ ἐπιχειρῇ φυτείαν ἐπὶ γαιῶν ἐθνικῶν; Ὄχι.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, ἂν καὶ ὁ ἐκκαλῶν δύναται νὰ ἔχῃ δικαίωμα εἰς προικοδότησιν ἐθνικῶν γαιῶν, κατὰ τὸν περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν γαιῶν νόμον, ἀλλ' οὔτε ὁ νόμος αὐτὸς, οὔτε οἱ μετέπειτα ἐκδοθέντες, τοὺς ὁποίους ἐπικαλεῖται ὑπὲρ ἑαυτοῦ, δὲν περιέχουν οὐδεμίαν διάταξιν, ἐξ ἧς νὰ δύναται νὰ παραχθῇ εὐλόγως τὸ συμπέρασμα, ὅτι δι' αὐτῆς χορηγοῦνται εἰς τοὺς καλλιεργοῦντας ἐθνικὰ κτήματα, ἐκ τῶν προσδιορισμένων εἰς προικοδοτήσεις, δικαιώματα κυριότητος, εἴτε νομικῆς κατοχῆς ἐπ' αὐτῶν, ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς ἁπλῆς καλλιεργείας· ἐξ ἐναντίας μάλιστα τὰ ἄρθρα 11 καὶ 17 τοῦ περὶ προικοδοτήσεως, φέροντα « . . . . . » καὶ τὰ Β. Διατάγματα τῆς 19 Μαρτίου, τῆς 5 Ἀπριλίου καὶ τῆς 24 Ἰουνίου 1843, ἀπαγορεύοντα εἰς τοὺς φαλαγγίτας καὶ ἀξιωματικοὺς τοῦ ναυτικοῦ νὰ προικοδοτῶνται μὲ γαίας καλλιεργημένας ὑπὸ τῶν γεωργῶν πρὸς χρῆσιν αὐτῶν, καὶ χορηγοῦντα εἰς τούτους τὸ δικαίωμα νὰ προικοδοτῶνται ἐξ αὐτῶν μέχρις ὡρισμένης ἐκτάσεως στρεμμάτων 40—120, ἐμφαίνουν ἀναντιρρήτως ὅτι ἡ Κυβέρνησις, δι' αὐτῶν, ἐξήγησε καὶ ἐγνωστοποίησεν εἰς πάντας σαφέστατα, ὅτι θεωρεῖ ἑαυτὴν κυρίαν καὶ κάτοχον ὅλων ἀνεξαιρ

ρέτως τῶν τοιούτων ἐθνικῶν γαιῶν, καὶ αὐτῶν πρὸ ἔτι τῶν καλλιεργουμένων, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ἐδαφίου 5 τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ νόμου· ὅτι ἐκτὸς ἐκείνων, ὅσοι εἶχον κάμει, πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου, ἀμπελοφυτείας καὶ δενδροφυτείας, εἰς οὓς μόνον ἀπεδίδοντο δικαιώματα κυριότητος καὶ κατοχῆς, καὶ τὰ ὁποῖα ῥητῶς ἔπαυσεν εἰς τὸ μέλλον διὰ τοῦ μεταγενεστέρου νόμου τῆς 15 Ἰανουαρίου 1837, δὲν ἀνεγνώρισεν ἄλλο δικαίωμά εἰμὴ, εἰς μόνον τοὺς γεωργοὺς, τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως πρὸς προικοδότησιν τῶν ὑπ' αὐτῶν καλλιεργουμένων γαιῶν πρὸς χρῆσίν των ἐπὶ τῆς ὁρισθείσης ποσότητος, καὶ τοῦτο ἀπέναντι μόνον τῶν φαλαγγιτῶν καὶ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, πρὸς ἀποφυγὴν αὐθαιρεσιῶν καὶ ἐπιζημίων δυσχερειῶν καὶ συγκρούσεων, διατηρήσασα εἰς ἑαυτὴν ἐλεύθερον καὶ ἀπεριόριστον τὸ δικαίωμα τῆς διαθέσεως τῶν λοιπῶν ἐθνικῶν γαιῶν, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῇ, καὶ καθ' ὁποιονδήποτε ἤθελεν ἐγκρίνει τρόπον.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ὁ ἐκκαλῶν ἐν πλήρει διατελῶν γνώσει τῶν μνηθέντων νόμων, οὐδ' ἀξιῶν ὅτι ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κυρίως καλουμένων γεωργῶν, δὲν ἠδύνατο ποτὲ, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Β. Διατάγματος τῆς 15 Ἰανουαρίου 1837, νὰ καταλάβῃ τὸν προκείμενον ἐθνικὸν ἀγρὸν, καὶ νὰ καλλιεργῇ αὐτὸν ὡς κύριος αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον ὡς ἁπλοῦς καλλιεργητὴς κατὰ παράκλησιν καὶ ἐξ ὀνόματος τοῦ δημοσίου, ἐπ' ἐλπίδι μόνον τοῦ νὰ κατασταθῇ εἰς τὸ μέλλον κύριος αὐτῶν, ...

. . . .

ὥστε καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι, ἐναντίον τῶν μνηθέντων νόμων, ἠδύνατο νὰ καταλάβῃ τὸν ἀγρὸν αὐτὸν διανοίᾳ κυρίου, οὐχ' ἧττον, ἀποδεικνυομένου ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ὅτι, ὅτε ἔλαβε κατὰ πρῶτον τὴν κατοχὴν αὐτοῦ τοῦ ἀγροῦ, κατέλαβεν αὐτὸν οὐχὶ ὡς κύριος καὶ λογιζόμενος αὐτὸν ἴδιόν του κτῆμα, ἀλλ' ἐν γνώσει τοῦ ὅτι ἦτον ἐθνικὸς ἐκαλλιέργει καὶ κατεῖχεν αὐτὸν ὡς κατὰ παράκλησιν κάτοχος καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ δημοσίου, δὲν δύναται ἐπομένως ὁ ἴδιος αὐθαιρέτως νὰ μεταβάλῃ τὸν τίτλον καὶ τὴν αἰτίαν τῆς κατοχῆς του (κατὰ τὸν κανόνα τοῦ δικαίου, *nemo sibi ipse causam possessionis mutare potest*, καὶ Νόμ. 19 § 1 41, 2). »

'Απόφ. 243 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5321).

ΕΝΔΥΜΑΣΙΑ.

Ὅρα τὰς λέξεις Λ η σ τ ε ί α. — Σ τ ο λ ή. — Ἱ μ α τ ι σ μ ο ῦ ἐ π ι σ τ ρ ο φ ή.

ΕΝΕΧΥΡΑ (1).

Πίναξ λεκτικός.

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Προνόμιον.—Ὑποθήκη. —Πρβ. τὴν περὶ Ῥωμ. Δικ. πραγμ. τοῦ Κ. Καλλ. Βιβλ. 3 § 99.

Περίληψις.

Α) Τῶν παρατηρήσεων.

I. 1. Βάσις εἶναι τὸ τῆς κυριότητος δικαίωμα.
2. Γεννᾶται ἐκ τοῦ συναλλάγματος.—Νόμος.
3. Εἶναι παρακολούθημα.
4. Γνῶσις τῶν τρίτων.
5. Ἀττικὸν δίκαιον.
6. Ἀρχαῖον Ῥωμ. Δίκ.
7. Σύγχυσις τοῦ ἐνεχύρου καὶ τῆς ὑποθήκης.
8. Στερεῖται ἰσχύος, ὅταν ἦναι ἄκυρος ἡ ὑποχρέωσις.
9. Τὸ πραγμ. δικαίωμα ἰσχύει ὑπὲρ φυσικῆς ὑποχρεώσεως;
10. Ἡ φυσικὴ ὑποχρέωσις διὰ τοῦ ἐνεχύρου λαμβάνει ἀγωγήν;
11. Ἐνέχυρον διὰ ξένον χρέος· ὑπὸ ὅρον κτλ.
12. Ἐξασφάλισις διὰ τοὺς τόκους κτλ.
13. Ἀδιαίρετον αὐτῶν.—Κληρονόμοι.
14. Ἔκτασις ὡς πρὸς τὸ ὑποκείμενον πρᾶγμα. —Καρπός. — Οἰκοδομή.—Ἐπικαρπία.
15. Τί δίδεται εἰς ἐνέχυρον;
16. Δουλεία.—Ἐπικαρπία.
18. Ὁμὰς πραγμάτων.
19. Προσωπικὴ ἀπαίτησις.
20. Ὑπενεχυρίασις.

II. Πῶς ἀποκτᾶται τὸ ἐνέχυρον; ὅρα τοὺς ἀρ. 21—33.

III. Δικαιώματα τοῦ δανειστοῦ.
33. Δὲν ἔχει χρῆσιν καὶ καρπόν.
34. Ἀντίχρησιν;
35—40. Δύναται νὰ τὸ ἐκποιήσῃ.—Ἐξώνησις.
41. Παρακατάσχεσις.

IV. Σχέσεις δανειστῶν.

V. Ἀγωγαί· 43—45.
Ἐνστάσεις.—Εὐεργέτημα διζήσεως 46, 47.

IV. Τέλος τοῦ ἐνεχύρου· 49—53.
Ἀπόσβεσις.—Παραίτησις. —Ἀπόκτησις. —Καταστροφή. —Ἐκποίησις.

Νόμος τῆς 1/13 Δεκ. 1836 περὶ ἐνεχύρων.
54. Ἀρχὴ τῆς πιστοποιήσεως.
55. Παράδοσις.
56. Ἐπὶ κινητῶν.—Ἀντίχρησις.
57. Ὁρισμός.—Ἐλλείψεις αὐτοῦ· 58.
59. Ἂν ὁ παραχωρῶν δὲν ἦναι κύριος;
60. Πιστώσεις.
61. ἐπ.—Μέσον ἀποδείξεως.
— Παράδοσις.
64. Ἐνεχυρίασις εἰς τὸ ἐμπόριον.

65. Ἐνέχυρον ὑπὸ τὸν ὅρον μέλλοντος δανείου.
66. Κατοχὴ μέχρις ἐξοφλήσεως.
67. Παρακατάσχεσις δι' ἕτερον χρέος.
68. Αὐτογνώμων διάθεσις δὲν συγχωρεῖται.
69. Ἐκτίμησις.
70. Ἀναγκαστικὴ ἐκποίησις.
71. Προνόμια.
72. ἐπ.—Κατάταξις.
74, 76. Δαπάναι.
75. Πιστώσεις.
77. Ὁ δανειστὴς ὀφείλει ἐπιμέλειαν.—Τυχηρὰ ἀπώλεια.
78. Παραγράφει, ἐνόσῳ τὸ κατέχει ;
79. Τὸ ἐνέχυρον εἶναι ἀδιαίρετον.—Κληρονόμοι.
80. Ἰδιαίτεραι διατάξεις ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον, τὰ ἐπὶ ἐνεχύρῳ δανειστήρια, τράπεζαν κτλ.
81. Μετοχαὶ ἐκτίθενται εἰς δημοπρασίαν.

Β) Τῆς Νομολογίας.

82. Ἡ τοῦ ἐνεχύρου ἀπόδοσις ἐπιφέρει τὴν συγχώρησιν τοῦ χρέους ;
83. Ὁ συγκλ. πληρόνων τὸ ὅλον τοῦ χρέους, δύναται νὰ λάβῃ τὸ ἐνέχυρον ;
84. Συγχωρεῖται ἡ συμφωνία νὰ μείνῃ τὸ ἐνέχυρον εἰς τὸν δανειστὴν, ἂν δὲν πληρωθῇ ἐν καιρῷ τὸ χρέος ;
85. Ἂν δὲν προσδιορίζηται ἡ ἐποχὴ τῆς πληρωμῆς ;
87. Ἀπαιτεῖται τὸ ἐνέχυρον πρὸ τῆς καταβολῆς τοῦ χρέους ;
88. Πωλεῖται, ἄνευ ἀποφάσεως, ὅταν ὑπάρχῃ ἐκτελεστὸν ἔγγραφον ;
89. Εἰς τὰ ἐμπορ. ἐνέχυρα ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις ; —Πλοῖα ἐνεχυριάζονται ;
90. Τόκοι·—Καταλογισμὸς τῶν πληρωμῶν.
91. Ἀπαιτεῖται ἔγγραφον, καὶ ἂν δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 50 δραχ. ;
92. Ἐνέχυρον ἀκινήτων· καρπῶν συμψηφισμός.
93. Ἀπαιτεῖται παράδοσις.
94. Συνήθως ἡ ἀξία τῶν ἐνεχύρων κατὰ πόσον ὑπερβαίνει τὰ δάνεια;
95. Ἐν ἐλλείψει τῶν ἐνεχύρων, δίδεται ἐκτιμ. ὅρκος.
96 Ὅταν δὲν ὑπάρχωσι τὰ ἐνέχυρα, διορίζονται πραγματογνώμονες;

Προσθῆκαι.

97. Ἡ Τράπεζα δανείζει ἐπὶ ἐνεχύρῳ.
98. Γαλλικὴ νομολογία.

Δ) Παρατηρήσεις τινές.

Εἰς τὸ περὶ Ῥωμ. Δικ. σύστημα τοῦ Κ. Καλλιγᾶ (βιβλ. 6', ἄρ. 277—352) εὕρηνται διάφοροι περὶ ἐνεχύρου παρατηρήσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἰδίως καὶ αἱ ἑπόμεναι (1—81). Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἐνταῦθα ἁπλῆ περίληψις τῶν ζητημάτων ὑπάρχει· ὁ θέλων νὰ ἐξετάσῃ ἀκριβῶς τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο ζή-

τημα, δύναται ν' ἀνατρέξῃ εἰς τοὺς ὧδε σημειουμένους §§ τοῦ συγγράμματος ἐκείνου.

ΣΗΜ. Οἱ ἐν τῷ τέλει τῶν περιόδων ἀραβικοὶ ἀριθμοὶ σημαίνουσι τοὺς §§ τοῦ β' βιβλίου, ἔνθα ὁ συγγραφεὺς πραγματεύεται τὰ ζητήματα.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Στοιχεῖα ἐνεχύρου καὶ ὑποθήκης.

1. Ἡ πρώτη βάσις τοῦ ἐνεχύρου καὶ τῆς ὑποθήκης εἶναι τὸ τῆς κυριότητος δικαίωμα, ἐφ' οὗ ἐφαρμόζονται, χωρὶς νὰ συνταυτίζωνται μετ' αὐτοῦ. (277).

2. *Πόθεν τὸ ἐνέχυρον καὶ ἡ ὑποθήκη γεννῶνται;* — Τὸ δεύτερον στοιχεῖον τοῦ ἐνεχύρου καὶ τῆς ὑποθήκης συνίσταται εἰς τὸν τρόπον τῆς παραχωρήσεώς των. Τὸ συνάλλαγμα εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ ἐνεχύρου καὶ τῆς ὑποθήκης, ἀλλὰ καὶ ὁ νόμος οὗτος, εἰς τινας περιπτώσεις, παρέχει τοιοῦτον δικαίωμα (278).

3. Τὸ ἐνέχυρον καὶ ἡ ὑποθήκη εἶναι παρακολουθήματα (accessoria) (279).

4. *Ἀνάγκη ἐξωτερικῶν γνωρισμάτων.* — Τὸ ἐνέχυρον καὶ ἡ ὑποθήκη ἔχουν ἀνάγκην ἐξωτερικῶν γνωρισμάτων· ὥστε τὰ ἀποτελέσματα κατὰ τρίτων δὲν λαμβάνουν χώραν πρὸ τῆς περὶ τῆς ὑπάρξεώς των γνώσεως αὐτῶν. Τὸ ἐνέχυρον λοιπὸν καὶ ἡ ὑποθήκη εἶναι δικαίωμα πραγματικὸν πρὸς ἀσφάλειαν ὑποχρεώσεως διὰ συναλλάγματος ἢ τοῦ νόμου ἀποκτώμενον, ἐν γνώσει τῶν τρίτων (280).

5. *Ἀττικὸν δίκαιον* (281).

6. *Ἀρχαῖον Ῥωμ. δίκαιον* (282).

7. *Σύγχυσις τοῦ ἐνεχύρου καὶ τῆς ὑποθήκης* (283).

8. Ὁσάκις ἡ κυρία ὑποχρέωσις εἶναι ἄκυρος, τὸ πραγμ. δικαίωμα στερεῖται πάσης ἰσχύος (284).

9. *Φυσικὴ ὑποχρέωσις.* — Καὶ ὑπὲρ τοιαύτης ὑποχρεώσεως τὸ πραγμ. δικαίωμα ἰσχύει· ὅταν ὅμως καὶ τὸ φυσικὸν μέρος καταστρέφεται, δὲν ἔχουν κῦρος τὸ ἐνέχυρον καὶ ἡ ὑποθήκη. Παρατηρητέον δέ, ὅτι ὅλαι αἱ κατὰ τῆς κυρίας ὑποχρεώσεως ἐνστάσεις ἔχουν τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα κατὰ τῆς ὑποθήκης καὶ τοῦ ἐνεχύρου, ἐνῷ αὐτὰ δὲν παρέχουν νέαν ἀναγνώρισιν τοῦ χρέους, διὰ τῆς ὁποίας ἀνανεοῦται ἡ ὕπαρξίς του.

Παραδείγματα. Ὁ ὑπεξούσιος, ὅστις, γενόμενος αὐτεξούσιος, δίδει ἐνέχυρον. — Ὁ τρίτος, ὅστις ἔδωκεν ἐνέχυρον ἢ ὑποθήκην διὰ

δάνειον ὑπεξουσίου. — Χορήγησις ἐνεχύρου διὰ χρέος ὑποσδεθὲν διὰ παραγραφῆς.

Ἡ τοῦ ἐνεχύρου καὶ τῆς ὑποθήκης ἀγωγὴ παραγράφεται μετὰ 40 ἔτη (285).

10. *Ἡ φυσικὴ ὑποχρέωσις διὰ τοῦ ἐνεχύρου καὶ τῆς ὑποθήκης λαμβάνει ἀγωγήν;* Ῥητὰ τεμάχια λαλοῦν ὄχι μόνον περὶ παρακατασχέσεως, ἀλλὰ καὶ περὶ ἀγωγῆς (286).

11. *Ἐνέχυρον καὶ ὑποθήκη πρὸς μὴ δανειστήν, διὰ ξένον χρέος, ὑπὸ ὅρον κτλ.* — Μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὅρου ἢ τῆς προθεσμίας, τὰ ἐνέχυρα καὶ αἱ ὑποθῆκαι λαμβάνουν ὁριστικὴν ἰσχύν (287).

12. Ἡ ἐνοχὴ ἐξασφαλίζεται διὰ τοῦ ἐνεχύρου ἢ τῆς ὑποθήκης, ὄχι μόνον διὰ τὸ κύριον αὐτῆς μέρος, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ παρεπόμενα αὐτῆς. Τόκοι. Ποιν. ῥήτρα. Δαπάναι (288).

13. *Ἀδιαίρετον αὐτῶν.*—Τὸ ἐνέχυρον καὶ ἡ ὑποθήκη ὑπόκεινται ἐξ ὁλοκλήρου διὰ πᾶν μέρος τῆς ἐνοχῆς, τουτέστι τὸ ὅλον τοῦ πράγματος διὰ πᾶν μέρος τῆς ἐνοχῆς, καὶ πᾶν μέρος τοῦ πράγματος διὰ τὸ ὅλον τῆς ἐνοχῆς. —Κληρονόμοι (289).

14. *Ἔκτασις ὡς πρὸς τὸ ὑποκείμενον πρᾶγμα.*—Τὸ ἐνεχυριασθὲν ἢ ὑποτεθὲν ὑπόκειται μὲ ὅλα τὰ παρεπόμενα αὐτοῦ. Πρόςχωσις. Οἰκοδομή. Ἐπικαρπία. Καρποί (290).

15. *Ἀντικείμενα ἐπιδεκτικά.* — Καρποὶ ἀσυγκόμιστοι. Ἐπίδικα (291).

16. Δουλείας δὲν ὑποβάλλει ὁ δουλευόμενος. Τῆς ἐπικαρπίας ὅμως, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν προςωπικῶν δουλειῶν, μόνον ἡ ἐξάσκησις δύναται νὰ δοθῇ εἰς ἐνέχυρον ἢ εἰς ὑποθήκην ἀπὸ τὸν εἰς ὃν ἀνήκουσι (292).

17. Δουλείας ὑποβάλλει ὁ κύριος τοῦ δουλεύοντος κτήματος (293).

18. *Ὁμὰς πραγμάτων.*—Τὸ Ῥωμ. δίκαιον παραδέχεται ὅτι καὶ ὁμὰς πραγμάτων ἠδύνατο νὰ ἦναι ἀντικείμενον ὑποθήκης ἢ ἐνεχύρου. Τὰ καθέκαστα ὅμως ὑπόκεινται εἰς μεταβολήν· ἐμπορεύματα. Ποίμνιον (294).

19. *Ἐνέχυρον καὶ ὑποθήκη ἐπὶ ἀπαιτήσεως.*—Οἱ Ῥωμ. παραδέχονται ὅτι καὶ προςωπικὴ ἀπαίτησις δύναται νὰ δοθῇ εἰς ἐνέχυρον. Παραχώρησις.

Τὰ δικαιώματα τοῦ λαμβάνοντος τὴν ἀπαίτησιν εἰς ἐνέχυρον δανειστοῦ κανονίζονται κυρίως ἀπὸ τοὺς περὶ τούτου κανόνας καὶ ὄχι ἀπὸ τοὺς κανόνας τῆς ἐκδοχῆς· ἐκ τούτου ἕπεται ὅτι δὲν δύ-

ναται νὰ ἀπαλλάξη τὸν ἐκχωρηθέντα ὀφειλέτην, ἢ νὰ παραιτηθῇ, ἢ νὰ κάμῃ ἀνανέωσιν (296).

20. *Ὑπενεχυρίασις.* — Κατὰ τὸ Ρωμ. δίκαιον δύναται καὶ ἐνέχυρον νὰ ὑπενεχυριασθῇ· τὸ ὑπενεχυριαζόμενον ὅμως πρᾶγμα ὑπόκειται καθ' ὅσον μόνον ὁ διδων αὐτὸ ἔχει δικαίωμα ἐνεχύρου, πηγάζον ἐξ ἀπαιτήσεως· ὅθεν ὁ δεύτερος δανειστής, πρὸς ὃν ἡ ὑπενεχυρίασις, ἔχει ἔνστασιν καὶ δικαίωμα παρακατασχέσεως κατὰ τοῦ ἰδιοκτήτου, ἐνόσῳ οὗτος δὲν ἐπλήρωσε τὸν δανειστήν του, πρὸς ὃν πρωτοτύπως παρεχώρησε τὸ ἐνέχυρον (297).

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ ἀποκτήσεως ὑποθήκης καὶ ἐνεχύρου.

21. Διὰ συμφώνου (298).

22. Κυριότης τοῦ παραχωροῦντος. Ἐξαιρέσεις (1).(299).

---

(1) Εἰς τὸ Ῥωμ. δίκαιον ἀπαντῶμεν τοὺς ἑξῆς κανόνας. — Ἐν γένει ἰσχύει, ὅτι ὁ παραχωρῶν τὸ πραγματικὸν δικαίωμα πρέπει νὰ ἦναι ἰδιοκτήτης. Ἀλλ' ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης ἐπεκύρωσε τὴν αὐτογνώμονα παραχώρησιν ἄλλου, ἰσχύει αὕτη καὶ ἀνατρέχει ἡ ἐπικύρωσις μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς παραχωρήσεως· ἐννοεῖται ὅμως ὅτι προηγεῖται ὁ δανειστής, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ἀληθὴς ἰδιοκτήτης, πρὸ τῆς ἐπικυρώσεως, παρεχώρησε δικαίωμα ὑποθήκης ἢ ἐνεχύρου.

Ἐπίσης δύναταί τις νὰ ὑποβάλλῃ πρᾶγμα εἰς ἐνέχυρον ἢ ὑποθήκην, τὸ ὁποῖον εἰσέτι δὲν ἔχει, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀποκτήσεώς του (res debita). Ἡ ὑποθήκη ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως, ὡς θέλομεν ἰδεῖ κατόπιν.

Ἐὰν ὁ παραχωρήσας τὸ πραγματικὸν δικαίωμα δὲν ἦτον ἰδιοκτήτης τοῦ πράγματος, ἀλλὰ κατόπιν ἔγινεν, ἰσχύει ἡ παραχώρησις μόνον, καθόσον ὁ δανειστὴς ἦτον ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ξένης κυριότητος. Μάλιστα καθ' ἣν περίπτωσιν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, πρὸ τῆς ἀποκτήσεώς του, ὑπετέθη εἰς πολλοὺς δανειστάς, ἕκαστος αὐτῶν ἕπεται κατὰ τὴν χρονολογικὴν τάξιν τῆς παραχωρήσεως.

Εἰς προφανῆ ἀντιφωνίαν εὑρίσκονται δύω τεμάχια τῶν πηγῶν περὶ τῆς περιπτώσεως, ὅταν ὁ ἀληθὴς τοῦ πράγματος ἰδιοκτήτης γίνεται κληρονόμος τοῦ αὐτογνωμόνως παραχωρήσαντος ὑποθήκην ἐπ' αὐτοῦ. Πᾶσα προσπάθεια συμφωνίας εἶναι ματαία, διότι τὸ μὲν ἀποφαίνεται ὅτι ἰσχυροποιεῖται ἡ ὑποθήκη, τὸ δὲ ὅτι δὲν ἰσχυροποιεῖται.

Ἐπὶ τέλους ὅταν ὁ παραχωρήσας τὸ πραγματικὸν δικαίωμα ἦτο καλῆς πίστεως κάτοχος, κατὰ μίμησιν τῆς Ποσβλικιανῆς ἀγωγῆς, ἀποκτᾷ ὁ δανειστὴς δικαίωμα ἐπὶ τοῦ πράγματος, ἀρκεῖ μόνον ν' ἀποδειχθοῦν αἱ συνθῆκαι τῆς ἀγωγῆς ταύτης κατὰ τοῦ μὴ ἰδιοκτήτου.

Ἂν ἀπὸ διαφόρους τοιούτους ἔγινε παραχώρησις πρὸς πολλοὺς δανειστάς,

23. Ἀπὸ πότε ἄρχονται τὸ ἐνέχυρον καὶ ἡ ὑποθήκη (300);
24. Ἡ αἵρεσις, ἐξ ἧς ἤρτηται τὸ κύριον χρέος, ἀξιοῦσα ἀνατρέχει ἕως εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς συμφωνίας.—Χρέος μέλλον (301).
25. Διὰ διαθήκης (302).
26. Διὰ δίκας. ἀποφάσεως (303).
27. Διὰ νόμου (304).
28. Γενικαὶ ὑποθῆκαι. Δημοσίων (305).
29. Ἀνήλικοι. Ἀφήλικες. Τέκνα (306).
30. Σύζυγος (307).
31. Ὑποθήκη διὰ τὴν προῖκα (308).
32. Ἐκκλησία (309).

ΤΜΗΜΑ Γ΄.

Περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ δανειστοῦ.

33. Ὁ δανειστὴς δὲν ἔχει χρῆσιν καὶ καρποὺς (311).
34. Ἀνείχυρωσις (312).
35. Ὁ ἰδιοκτήτης διατηρεῖ τὸ τῆς ἐκποιήσεως δικαίωμα (313).
36. Δικαίωμα ἐκποιήσεως τον δανειστοῦ (314).
37. Τρόπος τῆς ἐκποιήσεως καὶ ἐξώνησις (315).
38. Ἔλλειψις ἀγοραστοῦ (316).
39. Ἐκποίησις δικας. ἐνεχύρου (317).
40. Ἀπαγορεύεται ἡ προηγουμένη πώλησις (318).
41. Δικαίωμα παρακατασχέσεως (319).

ΤΜΗΜΑ Δ΄.

Σχέσις πολλῶν δανειστῶν.

Οἱ §§ 320—329 ἀναφέρονται εἰς τὴν σχέσιν ταύτην.

ΤΜΗΜΑ Ε΄.

Ἀγωγαί.

43. Ἀγωγὴ Σερβιανὴ καὶ ἐκ τοῦ ἐνεχύρου (330).
44. Ὑποχρέωσις τοῦ ἐνάγοντος (331).

προτιμᾶται ὁ νεμόμενος· ἂν δὲ ἡ παραχώρησις ἔγινε παρὰ τοῦ αὐτοῦ ὀφειλέτου, ἕπονται κατὰ τὴν τάξιν τῆς παραχωρήσεως οἱ δανεισταί. (Πραγμ. Καλλ. § 299).

ΤΜΗΜΑ Ϛʹ.

Τέλος τοῦ ἐνεχύρου.

Περὶ ἐνεχύρου κατὰ τὸν νόμον τῆς 1/13 *Δεκεμβρ.* 1836.

54. *Ἀρχὴ τῆς πιστοποιήσεως.*—Τὸ παραχωρούμενον δικαίωμα πρέπει νὰ πιστοποιῆται καὶ νὰ γίνηται γνωστόν, ὥστε ν' ἀπέχῃ πᾶς ἄλλος εἰδοποιημένος περὶ τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων (341).

55. Διάκρισις μεταξὺ κινητῶν καὶ ἀκινήτων.—Εἰς πρὸς τὰ κινητὰ μόνον ἡ παράδοσις δύναται νὰ ἦναι τὸ ἐμφαῖνον τὴν παραχώρησιν τοῦ πραγματικοῦ δικαιώματος σημεῖον· καὶ αὕτη ὅμως ἔχει ἀνάγκην ἐγγράφου ἀποδεικτικοῦ (342).

56. Ἡ ἐνεχυρίασις μόνον ἐπὶ κινητῶν συγχωρεῖται. Ἡ ἀντίχρησις εἶναι ἁπλοῦν συνάλλαγμα, ἐξ οὗ πηγάζουν μόνον προσωπικὰ δικαιώματα, τουτέστι μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων, καὶ ὡς πρὸς αὐτὰ ἰσχύουν αἱ τῶν Ῥωμ. νόμων διατάξεις, περὶ ὧν ἐν τῷ § 312.—Ἐκποίησις τοῦ ὑπὸ ἀντίχρησιν κτήματος· καρπῶν ἀσυγκομίστων κατάσχεσις (343).

57. Ὁρισμὸς τοῦ νόμου (344).

58. Ἔλλειψις αὐτοῦ. Δὲν ὁρίζει πῶς ἀποκτᾶται τὸ πραγματικὸν ἐπὶ τοῦ ἐνεχύρου δικαίωμα, ἤτοι διὰ ποίας νομικῆς πράξεως· π. χ. διὰ διαθήκης δύναται νὰ συστηθῇ; τὸ ζήτημα πρέπει νὰ λυθῇ ἀποφατικῶς (345).

59. Ἡ παραχώρησις ἐνεχύρου δύναται νὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα, ὅταν ὁ παραχωρῶν δὲν ἦναι κύριος; τί δὲ συμβαίνει, ὅταν αὐτὸς καθίσταται κατόπιν ἰδιοκτήτης; ἐφαρμόζεται τὸ Ῥωμ. δίκ. (346).

60. *Πιστώσεις.*—Καὶ αὗται δύνανται νὰ ἦναι ἀντικείμενον ἐνεχυριάσεως· ἀρκεῖ νὰ ἦναι μεταβατικαὶ καὶ ν' ἀφορῶσι κινητά. Ποῖαι δὲ θεωροῦνται τοιαῦται; Ποῖα θεωροῦνται ὡς κινητά (347);

61. *Διατυπώσεις.*—Όταν ἡ ἀπαίτησις ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν 50 δραχ. ἀπαιτεῖται ἔγγραφον, φέρον βεβαίαν χρονολογίαν· δὲν εἶναι δὲ ἀνάγκη νὰ ἦναι διπλοῦν (348).—Ὅρα ἀνωτ. σελ. 369 ἐπ.

62. Ἐπὶ τῆς ἐνεχυριάσεως πιστώσεων, ἀπαιτεῖται πάντοτε ἔγγραφον, καὶ ἂν τὸ ποσὸν δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 50 δραχ.—Ἀπαιτεῖται δὲ τὸ ἔγγραφον νὰ κοινοποιηθῇ καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην πρὶν κατασχεθῇ παρὰ τῶν δανειστῶν τοῦ ἐνεχυριάζοντος εἰς χεῖρας τοῦ ὀφειλέτου τὸ χρέος, ἢ δέκα ἡμέρας πρὸ τῆς πτωχεύσεως τοῦ ἐνεχυριάζοντος.

Δὲν ὑπόκεινται ὅμως εἰς τὰς διατυπώσεις ταύτας πιστώσεις ἐμπορικαί, (συναλλαγματικαί, γραμμάτια, μετοχαί), διότι μεταβιβάζονται δι' ἁπλῆς ὀπισθογραφήσεως (349).

63. *Παράδοσις.* — Ἀπαραίτητος συνθήκη τοῦ προνομίου εἶναι τὸ νὰ εὑρίσκηται τὸ πρᾶγμα εἰς χεῖρας τοῦ δανειστοῦ, ἢ εἰς χεῖρας τρίτου, συναινέσει τῶν συναλλαττομένων. — Τὸ προνόμιον ἀναζῇ, ἅμα ἀνακτηθῇ ἡ κατοχή, ὡς καὶ ἂν τὸ πρᾶγμα ἐκλάπῃ (350).

64. Εἰς τὸ ἐμπόριον ἐπιτρέπεται ἡ ἐνεχυρίασις διὰ τῶν φορτωτικῶν ἐγγράφων, δυνάμει τῶν ὁποίων παραλαμβάνονται τ' ἀποστελλόμενα πράγματα. Διὰ νὰ ἔχῃ ὅμως τὸ ἐνέχυρον ἰσχὺν διὰ τῆς ὀπισθογραφήσεως τοῦ φορτωτικοῦ, πρέπει ν' ἀναφέρῃ ὅτι ἐδόθη τὸ ἀντίτιμον (351).

65. Δὲν ἀπαιτεῖται σύγχρονος σύστασις τοῦ δανείου καὶ τοῦ ἐνεχύρου, ἢ τῆς παραδόσεως. Δύναται νὰ δοθῇ ἐνέχυρον ὑπὸ τὸν ὅρον μέλλοντος δανείου. —Ἐμπορικὰ ἐνέχυρα. — Ἀντικατάστασις ἐνεχύρου.

Ἐπὶ τῆς παραδόσεως ἐφαρμόζονται τὰ περὶ τῆς κοινοποιήσεως εἰρημένα (352).

Δικαιώματα τοῦ δανειστοῦ.

66. *Κατοχὴ μέχρις ἐξοφλήσεως.* — Ἴση μὲ τὴν ἐξόφλησιν εἶναι πᾶσα ἀπόσβεσις τοῦ χρέους, δὲν ἀποσβέννυται δὲ τὸ ἐνέχυρον διὰ τῆς παραγραφῆς τοῦ κυρίου χρέους (353).

67. Ὁ δανειστὴς δύναται νὰ ἐνεργήσῃ καὶ παρακατάσχεσιν ἐπὶ τοῦ ἐνεχύρου δι' ἕτερον χρέος, καταστὰν ἀπαιτητόν. —Ἡ παρακατάσχεσις ὅμως δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ, ὅταν τρίτος ἔδωκε τὸ ἐνέχυρον, διὰ μεταγενέστερον χρέος εἴτε τοῦ ὀφειλέτου, εἴτε τοῦ διδόντος τὸ ἐνέχυρον.

Τὸ δικαίωμα τῆς παρακατασχέσεως οὔτε προνόμιον, οὔτε προτίμησιν παρέχει· ἐν γένει τὸ δικαίωμα τῆς παρακατασχέσεως δὲν

ἐμποδίζει, ὥστε τρίτοι νὰ κατάσχουν τὸ πρᾶγμα εἰς χεῖρας τοῦ ἐπὶ ἐνεχύρῳ δανειστοῦ, διὰ νὰ πληρωθῶσιν ἐκ τοῦ περισσεύματος (354).

68. Ὁ δανειστὴς δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ αὐτογνωμόνως τὸ ἐνεχυριασθὲν, ἀλλὰ καὶ ἂν ὑπῆρχε συμφωνία, ἐπιτρέπουσα τὴν κατ' ἀρέσκειαν διάθεσιν τοῦ πράγματος, ἢ τὴν ἰδιοποίησιν αὐτοῦ, δὲν ἔχει ἰσχύν.

Δὲν ἀπαγορεύεται δὲ ἡ συμφωνία περὶ τῆς κυριότητος, ἐν περιπτώσει μὴ πληρωμῆς, καθ' ὁρισθησομένην τότε τιμήν.—Ὡσαύτως δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ἡ μετέπειτα πώλησις τοῦ ἐνεχύρου εἰς τὸν δανειστήν.

Τί δὲ ὡς πρὸς τοὺς ἐγγυητάς; ὡς πρὸς τὴν προῖκα; (355)

69. Κατ' ἐκτίμησιν παραχώρησις τοῦ ἐνεχύρου εἰς τὸν ἀγοραστήν (356).

70. Ἀναγκαστικὴ ἐκποίησις, ἐν περιπτώσει ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου· ὁ δανειστὴς προκαλεῖ παρὰ τοῦ δικαστηρίου τὴν ἐκποίησιν, ἡ δὲ πρόκλησις αὕτη εἶναι ἄσκοπος, ὅταν ὑπάρχῃ ἐκτελεστὸν δικαιόγραφον (357).

71. Ὁ νόμος δὲν προτιμᾷ ἀπολύτως τὸν ἐπὶ ἐνεχύρῳ δανειστήν· ὑπάρχουν καί τινα προνόμια ἐπικρατέστερα (358).

72. Κατάταξις τῶν γενικῶν προνομίων (359).

73. Τῶν εἰδικῶν (360).

74. Δαπάναι πρὸς διατήρησιν ἢ διάσωσιν πράγματος (361). ὅταν πολλοὶ ἐχορήγησαν τὰ μέσα πρὸς διατήρησιν τοῦ πράγματος, ὁ τελευταῖος προτιμᾶται.

75. Ἐπὶ πιστώσεως τί γίνεται; Ὁ δανεστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀγωγῆς κατὰ τοῦ ἐκχωρηθέντος ὀφειλέτου, καὶ διὰ τοῦτο τῷ κοινοποιεῖται ἡ ἐνεχυρίασις (362).

76. Δαπάναι ἐπὶ τοῦ ἐνεχύρου (363).

Δικαιώματα τοῦ ὀφειλέτου.

77. Ὁ δανειστὴς ὀφείλει πᾶσαν ἐπιμέλειαν καλοῦ οἰκοδεσπότου· ὡς πρὸς τοῦτο ἰσχύουν αἱ ἀρχαὶ τοῦ Ρωμ. δικαίου.

Ἡ τυχηρὰ ἀπώλεια ἀφορᾷ τὸν ὀφειλέτην, τοῦ ὁποίου τὸ χρέος δὲν ἀποσβέννυται ὡς ἐκ τούτου. — Ἀποζημίωσις (364).

78. Ἐνόσῳ ὁ δανειστὴς κατέχει τὸ ἐνέχυρον, δὲν παραγράφεται ἡ κυρία ἀπαίτησις, οὔτε δύναται νὰ ἀποκρούσῃ τὴν περὶ ἀποδόσεως αὐτοῦ ἀγωγήν (365).

79. Τὸ ἐνέχυρον εἶναι ἀδιαίρετον· ἐκ τούτου ἕπεται ὅτι ἐὰν εἷς ἐκ τῶν συγκληρονόμων τοῦ ὀφειλέτου ἐπλήρωσε τὸ εἰς αὐτὸν ἐπι-

βάλλον, δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐνεχύρου πρὶν πληρώσουν καὶ οἱ λοιποί· δύναται ὅμως νὰ προκαλέσῃ τὴν δικας-ἀπαλλοτρίωσιν, διὰ νὰ λάβῃ ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τὸ μέρος του.

Ἀντιστρόφως ὁ συγκληρονόμος τοῦ δανειστοῦ, ὅστις ἔλαβε τὸ εἰς αὐτὸν ἀναλογοῦν, δὲν δύναται ν' ἀποδώσῃ τὸ ἐνέχυρον πρὶν ἢ πληρωθοῦν καὶ οἱ λοιποί. (ὅρα κατωτ. § 83, 86) (366).

80. Περιορισμὸς τοῦ πολιτικοῦ νόμου διὰ τοῦ ἐμπορικοῦ. Εἰς τὰ ἐμπορικὰ συναλλάγματα, εἰς τὰ ἐπ' ἐνεχύρῳ δανειστήρια, ἢ τὰς τραπέζας ἰσχύουν ἰδιαίτεραι διατάξεις. — Χάριν συντομίας, παραλείπω τὴν ἀνάπτυξιν, ἣν ὁ ἀγοραστὴς εὑρίσκει εἰς τὸ σύγγραμμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐλήφθη ἡ ἰδέα αὕτη (367).

81. *Μετοχαί.*—Ἡ Τράπεζα ἐκθέτει εἰς δημοπρασίαν τὸ ἐνέχυρον ἄνευ δικας. μεσολαβήσεως. — Ἀξιώσεις τρίτων δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν.

Β) Νομολογία.

82. Ἡ τοῦ ἐνεχύρου ἀπόδοσις ἐπιφέρει τὴν τοῦ χρέους συγχώρησιν; — ὄχι.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸν § 24 τοῦ β' βιβλίου τίτλ. 5 τοῦ Ἀρμενοπούλου, ἡ τοῦ ἐνεχύρου ἀπόδοσις δὲν ἐπιφέρει τοῦ χρέους συγχώρησιν, ἐκτὸς ἂν τοῦτο ἐσυμφωνήθη εἰδικῶς· εἰς δὲ τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ἂν καὶ ἐπεστράφησαν παρὰ τοῦ δανειςοῦ τὰ πρὸς αὐτὸν ἐνεχυρισθέντα, δὲν ἀπεδείχθη ὅμως ἡ πρὸς τὸν ἴδιον γενομένη πληρωμή· ἀλλ' οὔτε εἰδική τις συμφωνία, ἐπιφέρουσα τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους.

Ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τὰ ἔγγραφα τῆς 27 8βρίου 1830 τοῦ Ι. Δ. Κ. πρὸς τὸν Ν. Ν. δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἀσθενές τι τεκμήριον ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἔλαβε τὰ γρόσια 3700, διότι παρέδωκε κατὰ παραγγελίαν τοῦ χρεώστου του τὰ διὰ τὸ χρέος τοῦτο ἐνεχυριασμένα χαλκώματα πρὸς τρίτον τινά.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 379 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν δὲν ἐξάγεται ὑπὲρ τῶν λεγομένων τοῦ διεξάγοντος τὴν ἀπόδειξιν ἄλλο εἰμὴ ἀσθενὲς τεκμήριον, ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἀντίδικον ὁ ἀπαλλακτικὸς ὅρκος. »

Ἀπόφ. 104 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 353).

83. Ὅταν ἦναι πολλοὶ συγκληρονόμοι, δύναται, προσφέρων ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν τὸ ὅλον τοῦ πατρικοῦ χρέους, ν' ἀπαιτήσῃ καὶ λάβῃ

νομίμως ὅλον τὸ ἐνέχυρον; (1)—Ναί. (Ὅρα καὶ τὴν ἑπομένην ἀπόφασιν).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὰ ἐνέχυρα εἶναι ἀδιαίρετα, ἂν καὶ διαιρετέα εἰσὶ τὰ ὀφειλόμενα μεταξὺ τῶν κληρονόμων τοῦ ὀφειλέτου, ἢ μεταξὺ ἐκείνων τοῦ δανειστοῦ, ὥσπερ ἐξάγεται ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ N. 8, § 2, N. 11, § 12.

Ἐπειδὴ πᾶς κληρονόμος τοῦ δανειστοῦ δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ὁλοσχερῆ ἐκπλήρωσιν τῆς ἀδιαιρέτου ὑποχρεώσεως, κατὰ τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα.

Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγὴ τῆς Μ. Λ. ἔχει ἀντικείμενον τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐνεχύρων αὐτουσίων, καὶ ἑπομένως ἀδιαιρέτου πράγματος, καὶ οὐχὶ τοῦ διαιρετοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν· ὅθεν κατὰ μιᾶς ἐκ τῶν κληρονόμων τοῦ ἀποθανόντος δανειστοῦ τοῦ ἐνεχύρου δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ὅλον τὸ ἐνέχυρον, ἅμα προσφέρει τὸ ὅλον τοῦ χρηματικοῦ χρέους, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου αὐτὸ ἐδόθη.

Ἐπειδὴ, ἐὰν ὑπάρχωσι καὶ ἄλλοι συγκληρονόμοι, ἡ ἐναγομένη Γ. εἶχεν ἀπὸ τὸν νόμον αὐτὸν (ἄρθρ. 72 τῆς πολιτ. δικονομίας) τὸ δικαίωμα, ἐὰν ἤθελε, νὰ προσκαλέσῃ καὶ αὐτοὺς πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως. »

Ἀπόφ. 108 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 353).

84. Συγχωρεῖται εἰς τὸν δανειστὴν νὰ συμφωνῇ ὅτι, ἂν τὸ χρέος δὲν πληρωθῇ εἰς τὴν προθεσμίαν, τὰ ἐνεχυριασμένα πράγματα νὰ

---

(1) Ὁ Κ. Καλλιγᾶς (βιβλ. 6' § 289 περὶ συς. τοῦ Ῥωμ. δικαίου) λέγει τὰ ἑξῆς·

« Ἀκόλουθος τούτου κανὼν εἶναι, ὅτι τὸ ἐνέχυρον καὶ ἡ ὑποθήκη ὑπόκεινται ἐξ ὁλοκλήρου διὰ πᾶν μέρος τῆς ἐνοχῆς, τουτέστι τὸ ὅλον τοῦ πράγματος διὰ πᾶν μέρος τῆς ἐνοχῆς, καὶ πᾶν μέρος τοῦ πράγματος διὰ τὸ ὅλον τῆς ἐνοχῆς. Τὸ αὐτὸ ἀξίωμα ἐκφράζουν καὶ ἄλλέως, ὅτι τὸ ἐνέχυρον καὶ ἡ ὑποθήκη εἶναι ἀδιαίρετα. Διὰ τῆς ἀρχῆς ταύτης διατηρεῖται ἀκεραία ἡ ἀσφαλίζουσα τὸν δανειστὴν ἀξία, ὅστις ἠδύνατο νὰ στερηθῇ τῶν ἐλπίδων του, ἂν κατὰ μικρὸν κατεκερματίζετο τὸ πρᾶγμα καὶ ἀφῃροῦντο τὰ κύρια αὐτοῦ μέρη. Διὰ τοῦτο ὁσάκις πολλὰ πράγματα δίδονται συγχρόνως εἰς ὑποθήκην ἢ ἐνέχυρον, μέχρι τελείας ἀποσβέσεως οὐδὲν ἐκ τούτων ἀπαλλάττεται.

Ταύτης τῆς ἀρχῆς συνέπεια εἶναι, ὅτι μετὰ θάνατον τοῦ ὀφειλέτου ἕκαστος κληρονόμος ἐνέχεται μόνον διὰ τὸ ἐπιβάλλον εἰς αὐτὸν, τὸ ἐνέχυρον καὶ ἡ ὑποθήκη ὅμως διὰ τὸ ὅλον. Ἀντιστρόφως μετὰ θάνατον τοῦ δανειστοῦ οἱ κληρονόμοι ἔχουν ἕκαστος δικαίωμα κατὰ τὸ ἐπιβάλλον εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐξοφλήσεως τινῶν ἐξ αὐτῶν οὐδὲν μέρος τοῦ ἐνεχύρου καὶ τῆς ὑποθήκης ἀπαλλάττεται. » — Ὅρα ἀνωτ. § 79 ἐν τέλ.

(Πρᾶγμ. Καλλιγᾶ).

μένουν εἰς τὴν ἐξουσίαν του; — Ὄχι. (Ὅρα τὴν μετὰ τὸν ἐπ. § 86 ἀπόφασιν).

85. Ὅταν δὲν προσδιορίζηται εἰς τὴν συμφωνίαν ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν πρέπει νὰ πωληθῶσι τὰ ἐνεχυριασμένα πράγματα, ἡ πώλησις αὕτη λαμβάνει χώραν; (Ὅρα τὴν ἀποφασιν τὴν μετὰ τὸν ἑπόμ. παράγραφον).

86. Ὅταν ἦναι πολλοὶ συγκληρονόμοι, δύναται ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν νὰ λάβῃ τὸ ἀντίτιμον τῶν ἐνεχυριασθέντων πραγμάτων;—Ὄχι (1).

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ὁ εἰς τὸ αὐτὸ ἔγγραφον ἐνδιαλαμβανόμενος ὅρος ὅτι τὰ ἐνεχυριασμένα πράγματα θέλουν μείνει εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ δανειστοῦ, ἐὰν τὸ χρέος δὲν ἐπιστραφῇ ἐντὸς τριῶν μηνῶν, εἶναι ῥητῶς ἀπηγορευμένος παρὰ τοῦ νόμου, (§ 12 Ἁρμενοπ. καὶ περὶ δανείου καὶ ἐνεχύρου).

Ἐπειδὴ, ἀκύρου ὄντος τοῦ εἰρημένου ὅρου, ἡ περὶ τοῦ ἐνεχύρου συμφωνία δὲν περιέχει ἄλλως τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν συγχωρεῖται εἰς τὸν δανειστὴν νὰ πωλήσῃ τὰ ἐνεχυριασθέντα πράγματα, καὶ ὑποπίπτει, ὡς τοιαύτη, εἰς τοὺς ὅρους τοῦ § 8 τοῦ Ἁρμενοπ. περὶ δανείου, κατὰ τὸν ὁποῖον, ὅταν δὲν ἐσυμφωνήθη τι περὶ τοῦ καιροῦ, καθ' ὃν συγχωρεῖται εἰς τὸν δανειστὴν ἡ πώλησις τοῦ ἐνεχύρου, αὕτη τότε μόνον δύναται νὰ λάβῃ χώραν, ὅταν μετὰ τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν, ἥτις καταδικάζει τὸν χρεώστην νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος, ἢ μετὰ τὴν προφώνησιν αὐτοῦ, παρέλθωσι δύο ἔτη.

Ἐπειδὴ δὲν ἐξάγεται ὅτι τὰ εἰρημένα ἐνέχυρα ἐπωλήθησαν δύο ἔτη μετὰ δικαστικὴν ἀπόφασιν ἢ προφώνησιν τοῦ χρεώστου, ἀλλὰ, κατὰ τὸν διϊσχυρισμὸν μάλιστα τῆς ἐκκαλούσης, ἡ πώλησίς των ἐγένετο εἰς τὸ Τριέστιον 6 μῆνας μετὰ τὴν συμφωνίαν τῆς 28 9βρίου 1831· εἰς τρόπον, ὥστε ἡ πώλησις αὕτη πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος, καὶ πᾶσα ἄλλη ἀπόδειξις καθίσταται περιττή.

Ἐπειδὴ, ἐξαλειφθέντος τοῦ χρέους, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 18 7βρίου ἐγγράφου, ὡς ἡ Γ. δὲν διαφιλονεικεῖ, τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐδόθησαν πρὸς ἀσφάλειαν αὐτοῦ, πρέπει νὰ ἐπιστραφῶσι πρὸς τὸν χρεώστην, ἢ, ἂν τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἀδύνατον, ν' ἀποζημιωθῇ οὗτος κατὰ τὴν ἀληθινὴν ἀξίαν αὐτῶν.

Ἐπειδὴ, ὑπαρχόντων τριῶν συγκληρονόμων τοῦ ποτὲ Σ. Λ. χρεώστου, τὸ μὲν αὐτούσιον ἐνέχυρον δύναται, διὰ τὸ ἀδιαίρετον αὐτοῦ, νὰ δοθῇ καὶ εἰς μόνον τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν, δηλ. τὴν ἐνάγουσαν, ἀλλ' ἡ χρηματικὴ ἀποζημίωσις, οὖσα φύσει διαιρετέα, πρέπει

(1) Ὅρα τὴν προηγουμένην σημείωσιν.

ν' ἀποδοθῇ ἀναλόγως τοῦ ἐπιβάλλοντος εἰς ἕκαστον τῶν κληρονόμων μεριδίου.

Ἐπειδὴ, ἐὰν ὁ λόγος καὶ ἡ ὕπαρξις ἀπαιτήσεως τινὸς ἀπεδείχθη, εἶναι δὲ ἀδύνατον νὰ ἐξακριβωθῇ τὸ μέγεθος τῆς ποσότητος, ἐπιβάλλει τὸ δικαστήριον τὸν ἐκτιμητικὸν ὅρκον εἰς ἐκεῖνον, ὅστις κάμει τὴν αἴτησιν, ἀφοῦ προηγουμένως τάξῃ τὸν ὑπέρτατον ὅρον, τὸν ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ὁ ὀμνύων (ἄρθρ. 383 πολιτ. δικονομ.).

Ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν ἐνεχυριασθέντων πραγμάτων, ἀπὸ τὴν συνήθη ποιότητα τοιούτων ἀντικειμένων εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὴν διάθεσιν τοῦ ὀφειλέτου τοῦ νὰ στερηθῇ τὸ ἐνέχυρον ἐν ἐλλείψει τῆς πληρωμῆς, διάθεσιν προκύπτουσαν ἐκ τῆς προσθήκης τῆς χρεωστικῆς ὁμολογίας καὶ ἐν γένει ἀπὸ τὴν ἐπικρατοῦσαν εἰς τὰς ἐνεχυριάσεις συνήθειαν, τεκμαίρεται ὅτι ἡ ὑπερτάτη ἀξία τῶν ἐνεχυριασθέντων εἰδῶν δὲν ὑπερβαίνει, ὡς ἔγγιστα, τὸ διπλοῦν τοῦ δανείου, δηλ. δραχ. 350.

Ἐπειδὴ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 383, δὲν ἔταξε τὸν ὑπέρτατον ὅρον τοῦ ὅρκου, καὶ ἐπομένως πᾶσα ὁρκοδοσία, γενομένη κατὰ συνέπειαν αὐτῆς δὲν δύνανται νὰ ἔχῃ κῦρος. »

Ἀπόφ. 120 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 855).

87. Δύναται ν' ἀπαιτηθῇ τὸ ἐνέχυρον πρὸ τῆς καταβολῆς τοῦ χρέους ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ὁ ὀφειλέτης προσεφέρθη νὰ πληρώσῃ, ἢ ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἐνεχειριοῦχος τὸ μετεβίβασεν εἰς ἄλλον;

Κατὰ τὸ τεμ. 9 § 3 τῶν Πανδ. *de pignor. act.* ὁ ὀφειλέτης δὲν δύναται νὰ κινήσῃ τὴν ἐκ τοῦ ἐνεχύρου ἀγωγὴν πρὶν ἢ καταβάλῃ τὸ χρέος, οὔτε εἶναι αὕτη δεκτὴ, ὅταν, κινηθείσης πρὶν τῆς καταβολῆς, δὲν ἐγένετο αὕτη κατὰ τὴν δίκην· ὥστε δὲν ἀρκεῖ νὰ προσφερθῇ ὁ ὀφειλέτης εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ χρέους, ἀλλ' ἀπαιτεῖται πραγματικὴ καταβολή.

Κατὰ δὲ τὰ τεμ. 20 § 2 καὶ 24 § 3 τῶν Πανδεκτῶν αὐτ. δύναται ὁ ὀφειλέτης νὰ κινήσῃ τὴν εἰρημένην ἀγωγὴν ἄνευ τῆς καταβολῆς τοῦ χρέους, ὅταν ἐξ αἰτίας τοῦ δανειστοῦ δὲν γίνῃ ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ, ἢ ὅταν μεταχειρισθῇ οὗτος κακῶς τὸ ἐνέχυρον, ἡ δὲ μεταβίβασις αὐτοῦ εἰς ἄλλον δὲν θεωρεῖται κατάχρησις κατὰ τὸ τεμ. 13 § 2 Πανδ. (20, 1).

Ἀπόφ. 231 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5020).

88. Δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόφασις διὰ νὰ πωληθῇ τὸ ἐνέχυρον, ὅταν τὸ συμβόλαιον, δι' οὗ ἐσυστήθη, ἦναι ἐκτελεστόν,

Απόφ. « Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1836 περὶ ἐνεχύρων νόμου, διαλαμβάνον ὅτι « ὁ πιστωτὴς μὴ πληρωθεὶς δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ τὸ ἐνέχυρον, δύναται ὅμως νὰ προκαλέσῃ δικαστικὴν διαταγὴν ἐπιτρέπουσαν νὰ μείνῃ παρ' αὐτῷ τὸ ἐνέχυρον, ἀντὶ πληρωμῆς, μέχρι τῆς εἰς αὐτὸν ὀφειλομένης ποσότητος κατ' ἐκτίμησιν, ἤ, μὴ συγκατανεύοντος τοῦ ὀφειλέτου εἰς τοῦτο, νὰ πωληθῇ διὰ πλειστηριασμοῦ » ἐννοεῖ βεβαίως, διὰ τῆς τελευταίας διατάξεώς του, μόνον τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐδόθη τὸ ἐνέχυρον πρὸς τὸν δανειστὴν δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκείνην, καθ' ἣν ὑπάρχει τοῦτο εἰς χεῖρας τοῦ δανειστοῦ διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐκτελεστοῦ ἐγγράφου, καθότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἔχων ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὁ δανειστὴς τὸ κοινὸν δίκαιον, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ εἰς πάντα δανειστὴν τὸ δικαίωμα, ὅταν φέρῃ ἐκτελεστὸν δικαιόγραφον, νὰ κατάσχῃ καὶ πωλήσῃ, κατὰ τοὺς περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως τύπους τὰ κινητά, καὶ τὰ ἀκίνητα τοῦ ὀφειλέτου του, δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν πώλησιν τοῦ ἐνεχύρου ἄνευ τινὸς δικαστικῆς διαταγῆς, ὡς σαφέστερον ἐξάγεται καὶ ἀπὸ τὸ ἄρθρον 954, τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐπὶ ὑποθηκευμένου ἀκινήτου, τουτέστιν ἐπὶ παρομοίᾳ περιπτώσει, ἀρκεῖ δὲ μόνον νὰ ἐνεργήσῃ ταύτην κατὰ τοὺς νομίμους περὶ κατασχέσεως καὶ πλειστηριασμοῦ τύπους· ὅθεν τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως τὸν προμνημονευθέντα νόμον, εἰπὸν εἰς τὴν προσβαλλομένην ὑπ' ἀριθ. 15,479 ἀπόφασίν του ὅτι καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ὑπάρχει ἐκτελεστὸν συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον, ἀπαιτεῖται νὰ προκαλεσθῇ δικαστικὴ διαταγή, ἐπιτρέπουσα τὴν πώλησιν τοῦ ἐνεχύρου, καὶ ἀκυρῶσαν ἕνεκα τούτου τὴν γενομένην παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος κατάσχεσιν τοῦ πρὸς αὐτὸν παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δοθέντος ἐνεχύρου, ἡ δὲ ἐσφαλμένη ἑρμηνεία τοῦ νόμου δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 807, τῆς πολιτικῆς δικονομίας (1).

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 26 τοῦ 1847.

---

(1) Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ ἀπὸ 1 Δεκεμβρ. 1836 περὶ ἐνεχύρου νόμου ἐννοεῖ μόνον τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐδόθη τὸ ἐνέχυρον πρὸς τὸν δανειστὴν, δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκείνην, καθ' ἣν ὑπάρχει τοῦτο εἰς χεῖρας τοῦ δανειστοῦ, δυνάμει συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, καθότι ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει, ἔχων ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὁ δανειστὴς τὸ κοινὸν δίκαιον, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ εἰς πάντα δανειστὴν τὸ δικαίωμα, ὅταν φέρῃ ἐκτελεστὸν δικαιόγραφον, νὰ κατάσχῃ καὶ πωλήσῃ κατὰ τοὺς περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως τύπους, τὰ κινητὰ καὶ τὰ ἀκίνητα τοῦ ὀφειλέτου,

89. Εἰς τὰ ἐμπορικὰ ἐνέχυρα εἶναι δεκτὴ ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις (1); — Καὶ τὰ πλοῖα δύνανται νὰ ἐνεχυριασθῶσι;

Ἀπόφ. (2). « Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρ. 810 τῆς πολιτ. δικονομ., του, δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν πώλησιν τοῦ ἐνεχύρου ἄνευ τινὸς δικαστικῆς διαταγῆς· ὅθεν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὑπάρχοντος τοῦ ἐνεχύρου εἰς χεῖρας τῶν ἀναιρεσιβλήτων, δυνάμει συμβολαιογραφικῶν ἐκτελεστῶν ἐγγράφων, καθὰ βεβαιοῖ τὸ δικάσαν δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, οὐδεμία δικαστικὴ διαταγὴ ἀπῃτεῖτο πρὸς κατάσχεσιν καὶ πώλησιν τοῦ ἐνεχύρου· ὥστε ἀπεφάσισε νομίμως τὸ εἰρημένον δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, εἰπὸν ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται δικαστικὴ διαταγὴ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 86 τοῦ 1850.

(1) Ὅρα τὰς παρατ. τοῦ Κ. Καλλ. βιβλ. β' § 348, 349, 351, 352 τῆς περὶ Ῥωμ. δικ. πραγμ.

(2) Πρβ. τὴν λέξ. Πλοῖον. — Ὡς λόγοι ἀναιρέσεως ἐπροτάθησαν εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν οἱ ἀκόλουθοι·

« 1) Διότι τὸ δικαστήριον παραχωρῆσαν εἰς τὸν Γ. δικαίωμα κατοχῆς καὶ ἐπισχέσεως τοῦ πλοίου, παραγόμενον ἐξ ἀκύρου τίτλου, παρεβίασε καὶ τὸν γενικὸν κανόνα τοῦ δικαίου· quod nullum est, nullum producit effectum καὶ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ περὶ ἐνεχύρου νόμου, ἀπαιτοῦντος διὰ τὸ συμβόλαιον τοῦ ἐνεχύρου τὴν παράδοσιν τοῦ ἐνεχυριαζομένου πράγματος· 2) Διότι τοῦ πλοίου ὄντος παραγωγοῦ καρπῶν καὶ τοῦ συναλλάγματος μετέχοντος τῆς φύσεως τοῦ ἐπὶ ἀντιχρήσει ἐνεχύρου, ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ῥητὴ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαχειρήσεως τοῦ πλοίου καὶ καταλογισμοῦ τῶν καρπῶν συμφωνία· 5) Διότι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 218 τοῦ ἐμπορ. νόμου, μόνος ὁ ἰδιοκτήτης δύναται ν' ἀποβάλῃ τὸν πλοίαρχον τῆς πλοιαρχίας, τὸ δὲ δικαστήριον ἀναγνωρίσαν τὸν Μ. ἰδιοκτήτην καὶ κύριον τοῦ πλοίου, τὸν δὲ Γ. ἁπλοῦν δανειστήν, κακῶς ἀνεγνώρισεν εἰς αὐτὸν καὶ παρεχώρησε δικαίωμα ἀποβολῆς τοῦ πλοιάρχου, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει οὔτε ὁ ἐπὶ ἐνεχύρῳ, οὔτε ὁ ἐπὶ ναυτικῷ δανείῳ δανειστής· ὥστε, ἐὰν ὑποτεθῇ ὑπάρχον τὸ τῆς ἐνεχυριάσεως συνάλλαγμα, ὁ Μ. δὲν ἔπαυσε νὰ ἦναι κύριος, καὶ ὁ Γ. δὲν ἠδύνατο ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως νὰ λάβῃ δικαιώματα κυρίου ἐπὶ τοῦ πλοίου· ὅθεν παρεβιάσθη καὶ ὁ περὶ ἐνεχύρου νόμος καὶ τὸ ἄρθρ. 218 τοῦ ἐμπορ. νόμου· 6) Διότι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 320, τὸ ναυτικοδάνειον ἐξασφαλίζεται διὰ τῆς ὑπεγγυότητος τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, ἀλλ' ἡ ὑπεγγυότης εἶναι πάντη διάφορος ἀπὸ τὸ ἐνέχυρον, καθότι τοῦτο τελεῖται διὰ τῆς παραδόσεως τοῦ πράγματος, ἐκείνη δὲ διὰ μόνης τῆς συμφωνίας· τὸ ἐφετεῖον ἄρα ἀνέτρεψεν ἐντελῶς τὴν τοῦ οὐσιώδους συστατικοῦ τοῦ ναυτοδανείου διάταξιν τοῦ νόμου, ἀποφασίσαν ὅτι τὸ ναυτοδάνειον τοῦ Γ. ἔγινε καὶ ἰσχύει γενόμενον οὐχὶ διὰ τῆς συμφωνίας τῆς ὑπεγγυότητος, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἐνεχύρου τοῦ πλοίου, καὶ οὕτω πρεβίασε τὸ ἄρθρον 320 τοῦ ἐμπορ. νόμου· 7) Διότι τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ παραβίασις καταστρέφει τὴν φύσιν καὶ ἰδιότητα τοῦ ναυτοδανείου· καθότι τὸ εἰς τὸ ναυτοδάνειον ὑπέγγυον πλοῖον, ἂν ἀπωλεσθῇ, ἀποσβέννυται τὸ χρέος τοῦ ὀφειλέτου, ἐνῷ ὡς ἐνέχυρον θεωρούμενον τὸ πλοῖον, ἂν ἀπολεσθῇ, δὲν ἀπαλλάττεται ὁ ὀφειλέτης κατὰ τῆς

δὲν ὑπάρχει λόγος πρὸς ἀναίρεσιν, ὅταν τὸ δικαστήριον προσέβαλεν ἢ ἐξήγησεν ἐσφαλμένως πράγματα, καὶ ἰδίως τὸ περιεχόμενον συμβολαίου ἢ ἄλλου ἐγγράφου, καὶ μόνον ὅταν ἡ ἑρμηνεία δὲν ἀνήγετο ἁπλῶς εἰς πράγματα, ἀλλὰ προσέβαλλε κανόνας τοῦ δικαίου, δύναται νὰ θεωρηθῇ τοιαύτη ψευδὴς ἑρμηνεία ὡς λόγος ἀναιρέσεως· ἐντεῦθεν δὲ συνάγεται ἀδιστάκτως ὅτι, ὅταν ἡ ἀπόφασις τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου περιορίζεται εἰς τὴν ἑρμηνείαν συμβολαίου, ἢ εἰς τὴν ἐκτίμησιν συμφωνίας τινός, καὶ ἂν ἤθελεν ὑποπέσῃ τοῦτο εἰς πλάνην, ἡ πλάνη αὕτη, ἥτις ἐνδέχεται νὰ βλάπτῃ τὸ συμφέρον τοῦ ἑνὸς τῶν διαδίκων, ἐμπορεῖ μὲν νὰ ἦναι κακὴ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως (*mal. jugé*), ἥτις καὶ αὕτη διαφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου, δὲν δύναται ὅμως νὰ ἦναι λόγος ἀναιρέσεως, καθότι αἱ ἰδιωτικαὶ συμφωνίαι θεωροῦνται μὲν ὡς νόμος, εἶναι ὅμως νόμοι ἰδιωτικοὶ μεταξὺ τῶν μερῶν, καὶ τὸ ἀνώτατον δικαστήριον δὲν εἶναι ὑπόχρεων εἰμὴ εἰς τὴν συντήρησιν τῶν δημοσίων νόμων· ἐκτὸς δὲ τούτου, ὁ Ἄρειος Πάγος ὀφείλει νὰ ἐκλαμβάνῃ τὰ πράγματα ὁποῖα τὰ ἐθεώρησε τὸ κατώτατον δικαστήριον, καὶ τότε μόνον ἀναιρεῖ, ἂν ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων τὸ δικαστήριον τοῦτο δὲν ἐφήρμοσε δικαίως τὸν προσήκοντα νόμον ἢ προσέβαλλε, διὰ τῆς ψευδοῦς ἑρμηνείας τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐγγράφου, κανόνας τοῦ δικαίου· ἄλλως καθίσταται ἀπρόσβλητος ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν δὲν ἔπραξεν ἄλλο εἰμὴ ἐξήγησε τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀπὸ 17 Ἰουλίου 1841, γενομένου μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐνώπιον τοῦ ἐν Σύρῳ συμβολαιογράφου, συμβολαίου, καὶ ἐκτιμῆσαν τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ καὶ τὰ ἐνώπιόν του παρουσιασθέντα ἑκατέρωθεν διάφορα γεγονότα ἐχαρακτήρισεν αὐτὸ ὡς συμβόλαιον ἐνεχύρου, τουτέστιν, ὅτι, πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ὅσων ὁ ἀναιρεσείων ὤφειλε πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον, ἐνεχυρίασεν αὐτὸς τὸ πλοῖόν του πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον, διὰ δὲ τῆς ἐξηγήσεως ταύτης δὲν προσέβαλε τὸ εἰρημένον δικαστήριον κανένα νόμον, οὔτε κανόνα τοῦ δικαίου, ἀλλ' ἁπ-

περὶ ἐνεχύρου νομικὰς διατάξεις· 2) Διότι τὸ ἐφετεῖον ἐφήρμοσε μαχομένας καὶ ἀσυμβιβάστους νομικὰς διατάξεις, ἐπιτρέψαν εἰς τὸν Γ. νὰ κατέχῃ τὸ πλοῖον ὡς ἐνέχυρον, ἑωσοῦ πληρωθῇ τὸ ναυτοδάνειόν του, καθότι, κατὰ μὲν τὰς περὶ ναυτοδανείων διατάξεις, δὲν δύναται νὰ παραχωρηθῇ τοιοῦτον δικαίωμα διὰ τὴν πληρωμὴν ναυτοδανείων, ἂν δὲ τὸ δάνειον τοῦ Γ. πρὸς τὸν Μ. ἦναι δάνειον ἐπὶ ἐνεχύρῳ πλοίου, τότε δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ναυτοδάνειον, τὸ ὁποῖον γίνεται διὰ τῆς συμφωνίας τῆς ὑπεγγυότητος καὶ ποτὲ ἐπὶ τῷ ἐνεχύρῳ τοῦ ἐφ' οὗ δίδεται ἀντικειμένου. (Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου τοῦ 1845 (σελ. 286 καὶ 287).

ἐναντίας συνεμορφώθη μὲ αὐτούς, θεωρήσαν μᾶλλον τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων παρὰ τὰ γραφόμενα « ἡ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια σκοπείτω μᾶλλον ἤπερ τὸ ἔγγραφον » καὶ διερμηνεῦσαν τὸ διαληφθὲν συμβόλαιον κατὰ τὸν σκοπὸν ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων (219 *ff. de verb. signit.*—τεμ. 6, § 1 *ff. de contr. empt.*), ὅτις, ὡς διέλαβεν ἡ προσβληθεῖσα ἀπόφασις, ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δι' ὅσα τῷ ἐχρεώστει ὁ Μ., ἂν δὲ ἀπεπλανήθη εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ περιεχομένου τοῦ συμβολαίου, τοῦτο, ὡς ἑρμηνεία ἀναγομένη εἰς πράγματα, διαφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ δὲ ἀξίωσις τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ὁ Γ. δὲν ἐπρότεινε καὶ πρωτοδίκως τὴν πρότασιν τοῦ νὰ θεωρηθῇ τὸ πλοῖον ὡς ἐνεχυριασμένον, εἶναι ψευδής, καθότι ἀποδεικνύεται τὸ ἐναντίον ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τοῦ πρωτοδικείου· ὥστε τὸ δικάσαν ἐφετεῖον παρεδέχθη νομίμως, ἄνευ τινὸς παραβάσεως τοῦ ἄρθρ. 747 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὴν τοιαύτην πρότασιν, οὔτε ἀπεκλείετο ὁ εἰρημένος Γ., ἀλλὰ μάλιστα τῷ ἦτον ἐπιτετραμμένον ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 552 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας νὰ κάμῃ προτάσεις καὶ ἐνστάσεις ἀντιφατικὰς πρὸς ἐξασθένησιν ἢ ἀνατροπὴν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀντιδίκου του· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἡ πρότασις αὕτη δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν κυρίαν πρότασιν, ἀλλ' ἦτον ἐπιβοηθητικὴ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ πλοῖον δὲν ἤθελε θεωρηθῇ ὡς πωλημένον, νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐνεχυριασμένον, καθότι ἠδύνατο ὁ Γ. νὰ κάμῃ τὰς αὐτὰς ἐπιβοηθητικὰς προτάσεις, ὡς τείνούσας εἰς τὸ αὐτὸ τέλος, τοῦ νὰ ἐξασφαλισθῇ, δηλαδή, δι' ὅσα τῷ ὀφείλονται παρὰ τοῦ ἀντιδίκου του, εἴτε διὰ τῆς ἐνεχυριάσεως τοῦ πλοίου· ἑπομένως ὁ πρῶτος ἀναιρέσεως λόγος καθίσταται ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδή, κατὰ τὸν ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1836 περὶ ἐνεχύρων νόμον, αἱ διατάξεις αὐτοῦ τοῦ νόμου δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰ ἐμπορικὰ συναλλάγματα, ἐκ τούτου δὲ ἕπεται ὅτι εἰς τὰ ἐμπορικὰ περὶ ἐνεχύρων συναλλάγματα πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῶσιν οἱ νόμοι τοῦ ἐμπορικοῦ κώδηκος, καὶ οὐχὶ οἱ πολιτικοί· ὥστε ὀρθῶς τὸ δικάσαν δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις τοῦ κώδηκος τούτου καὶ τὸ ἄρθρον 301 τῆς πολιτ. δικονομίας, συγχωρήσαν τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν ὡς μὴ ἀπηγορευμένην ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρὰ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου· ἄλλως τε ὑπάρχει ἔγγραφον, ἔχον βεβαίαν χρονολογίαν, τουτέστι τὸ προμνημονευθὲν συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον διαλαμβάνει καὶ τὴν ὀφειλομένην ποσότητα εἰς τὸν Γ., καὶ τὴν περιγραφὴν τοῦ ἐνεχύρου, ἤτοι τοῦ πλοίου· ὥστε ἡ ἐνεχυρίασις τοῦ πλοίου δὲν ἐγένετο ἀγράφως, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων, ἀλλ' ἐγγράφως διὰ δημοσίου

μάλιστα συμβολαίου· ἑπομένως ὁ δεύτερος καὶ τρίτος ἀναιρέσεως λόγος εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδή, καθόσον ἀφορᾷ τὴν μὴ παράδοσιν καὶ μὴ κατοχὴν τοῦ ἐνεχύρου, ἤτοι τοῦ πλοίου, εἶναι ψευδὴς ὁ λόγος οὗτος, καθότι, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ εἰρημένου συμβολαίου, ὁ Γ. ἔλαβεν ἔκτοτε καὶ εἶχεν εἰς τὴν κατοχήν του αὐτὸ τὸ πλοῖον· ἂν δὲ τὸ ἐπλοιάρχει ὁ Μ., δὲν δύναται ἐκ τούτου νὰ ὑποτεθῇ ὅτι τὸ εἶχεν εἰς τὴν κατοχήν του οὗτος, ἀλλὰ τὸ ἐπλοιάρχει μόνον ὡς ἁπλοῦς πλοίαρχος καὶ ἐχαίρετο ἀτελὲς τὸ τῆς κυριότητος δικαίωμα· ὥστε εἶναι ἀποῤῥιπτέος οὗτος, καθόσον τὸ δικάσαν ἐφετεῖον δὲν παρεβίασε καὶ ἐπὶ τούτου κανένα νόμον, ὁ δὲ κανὼν *quod nullum est, nullum producit effectum* δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθότι τὸ προειρημένον συμβόλαιον δὲν ἐκηρύχθη ἄκυρον παρὰ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, ἀλλ' ἡρμηνεύθη τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ, ὡς συνιστῶν συνάλλαγμα ἐνεχύρου· ἐπίσης δὲν ἐδύναντο νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ οἱ περὶ ἀντιχρήσεως νόμοι, καθότι δὲν ἔλαβε χώραν ἰδιαιτέρα τις συμφωνία περὶ τῶν καρπῶν τοῦ νὰ λαμβάνῃ αὐτοὺς ὁ δανειστής.

Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ἔπραξε συμφώνως μὲ τὰς περὶ ἐνεχύρου ἀρχάς, καὶ ἰδίως μὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ ἐνεχύρου νόμου, διατάξαν νὰ κατέχῃ ὁ ἀναιρεσίβλητος τὸ ἐνεχυριασθὲν πλοῖον μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ πρὸς αὐτὸν χρέους τοῦ ἀναιρεσείοντος, τὸ δὲ ἄρθρον 218 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου δὲν ἐφαρμόζεται εἰμὴ ὅταν ὁ ἰδιοκτήτης πλοίου τινός, καθὸ ἐντολεύς, μὴ ἔχων πλέον ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸν πλοιαρχοῦντα, ἀνακαλεῖ τὴν ἐντολήν του, ἀποβάλλων αὐτὸν τῆς πλοιαρχίας. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὑπῆρχε μὲν κύριος τοῦ πλοίου ὁ Μ. καὶ μετὰ τὴν ἐνεχυρίασιν αὐτοῦ ὡς καὶ πρότερον, δὲν ἠδύνατο ὅμως νὰ ἀναλάβῃ τὸ πλοῖον εἰς τὴν κατοχήν του, καὶ νὰ ἀποβάλῃ τῆς κατοχῆς τὸν ἐπὶ ἐνεχύρῳ δανειστὴν Γ., καθότι οὗτος, δυνάμει τοῦ συμβολαίου, ἀπέκτησεν ἐπ' αὐτοῦ πραγματικὸν δικαίωμα, καὶ τὴν κατοχὴν καὶ δικαίωμα ἐπισχέσεως μέχρι τῆς τελείας ἐξοφλήσεως τῶν ὅσων τοῦ ἐχρεώστει ὁ Μ. ὥστε εἶναι ἀνυπόστατος καὶ ὁ πέμπτος λόγος.

Ἐπειδή, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ὅλα τὰ πράγματα, τά τε ἐνσώματα καὶ τὰ ἀσώματα, τῶν ὁποίων ἡ ἐκποίησις εἶναι ἐπιτετραμμένη, δύνανται νὰ ἐνεχυριασθῶσιν, εἰς αὐτὸν τὸν κανόνα δὲ ὑπάγονται καὶ τὰ πλοῖα, καθότι δὲν ὑπάρχει καμμία ἐξαίρεσις περὶ αὐτῶν· ἑπομένως δύναταί τις νὰ δώσῃ ναυτικοδάνειον, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 320 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, δύναται δὲ νὰ δανείσῃ καὶ ἐπὶ ἐνεχύρῳ τοῦ πλοίου, καθόσον κανεὶς νόμος δὲν ὑπάρχει, ἀπαγορεύων τὸ ἐπὶ ἐνεχύρῳ τοῦ πλοίου δάνειον· ὅθεν τὸ ἐν Ἀθή-

νεις δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποφασίσαν ὅτι τὸ πλοῖον τοῦ Μ. εἶναι ὑπέγγυον ὡς ἐνέχυρον εἰς τὸν Γ. πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ πρὸς αὐτὸν δοθέντος δανείου, δὲν παρεβίασε κανένα νόμον, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 320, καθόσον δὲν ἐπρόκειτο ποσῶς περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ ναυτοδανείου, ἀλλὰ περὶ εἰκονικῆς πωλήσεως καὶ ἐνεχύρου τοῦ πλοίου, οὔτε εἶναι ἀσυμβίβαστοι μετ' ἀλλήλων αἱ νομικαὶ διατάξεις, ἀλλὰ συμβιβάζονται αὗται, καθόσον, κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, εἶναι ὑπέγγυον τὸ πλοῖον πρὸς τὸν δανειστήν· κατὰ δὲ τὰς περὶ ἐνεχύρου, ἔχει προσέτι ὁ δανειστὴς καὶ τὴν κατοχὴν τοῦ ἐνεχύρου πρὸς πλειοτέραν ἀσφάλειαν καὶ μέχρις οὗ τῷ ἐξοφληθῇ τὸ χρέος καὶ οἱ τόκοι· ἀληθῶς μέν, ὡς ἀξιοῖ ὁ ἀναιρεσείων, κατὰ τὰς περὶ ναυτικῶν δανείων διατάξεις τοῦ εμπορικοῦ νόμου, δὲν παραχωρεῖται ἡ κατοχὴ τοῦ πλοίου εἰς τὸν δανειστήν, ἀλλὰ παραχωρεῖται αὕτη, ὅταν δοθῇ τὸ πλοῖον ἐνέχυρον, κατὰ τὰς περὶ ἐνεχύρου διατάξεις· ὥστε καὶ ὁ τελευταῖος αναιρέσεως λόγος καθίσταται ἀνυπόστατος.

Διὰ ταῦτα ἀπορρίπτει τὴν περὶ ἀναιρέσεως αἴτησιν κτλ.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 63 τοῦ 1845.—Πρβ. Παρδεσ. ἄρθρ. 485 ἔκδοσ. 5.

90. Ὅταν πρόκηται περὶ τοκοφόρου τινὸς πιστώσεως εἰς ἐνέχυρον δοθείσης ὁ πιστωτὴς καταλογίζει τοὺς ἀπὸ τῆς πιστώσεως ταύτης τόκους εἰς τοὺς πρὸς αὐτὸν τυχὸν ὀφειλομένους· ἐὰν δὲ τὸ χρέος, πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ὁποίου ἐνεχυριάσθη ἡ πίστωσις, δὲν φέρῃ τόκους, ὁ καταλογισμὸς γίνεται ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τοῦ χρέους· (ἄρθρ. 9 τοῦ ἀπὸ 1/13 Μαρτ. 1836 περὶ ἐνεχύρων νόμου (1).

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ὅμως, κατὰ τὸ 9 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 1/13 Μαρτ. 1836 περὶ ἐνεχύρων διατάγματος, ὅταν πρόκηται περὶ τοκοφόρου τινὸς πιστώσεως εἰς ἐνέχυρον δοθείσης, ὁ πιστωτὴς καταλογίζει τοὺς ἀπὸ τῆς πιστώσεως ταύτης τόκους εἰς τοὺς πρὸς αὐτὸν ὀφειλομένους τυχόν· ἐὰν δὲ τὸ χρέος πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ὁποίου ἐνεχυριάσθη ἡ πίστωσις, δὲν φέρῃ τόκους, ὁ καταλογισμὸς γίνεται ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τοῦ χρέους. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, σύμφωνα μὲ τὰς διατ. τοῦ ἄρθρου 840 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ Φ. παρεστάθη ὡς ἐγγυητὴς τῶν ἐμπόρων Α. καὶ Β. ὑπὲρ τῶν κατ' αὐτῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου καὶ ἐνεχυρίασεν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ, γραμμάτια τοῦ Σ, εἰς διαταγὴν αὐτοῦ δραχ. 3500, τὸ ὁποῖον ἐδέχθη ὁ πληρεξούσιος τοῦ δημοσίου διὰ τὸ ποσὸν δραχ. 2400 χωρὶς νὰ γίνῃ, ὡς

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Καταλογισμός.—Τόκος.

ἐξάγεται ἐξ αὐτῆς τῆς ἐκθέσεως τοῦ γραμματέως τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν, διὰ τῆς ἀμοιβαίας τῶν μερῶν συναινέσεως ἐξαίρεσις τῆς ἄνω μνησθείσης διατάξεως τοῦ περὶ ἐνεχύρων νόμου, ἐνῷ τὸ αὐτὸ γραμμάτιον, ὡς μὴ πληρωθὲν τὴν 23 Ἰουνίου, ὅτε ἔληξε, παρὰ τοῦ Σ., καὶ αὐθημερὸν διαμαρτυρηθὲν παρὰ τοῦ Φ. διὰ τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Π. ὡς ἀποδεικνύεται διὰ τοῦ ἐπὶ μὴ πληρωμῇ διαμαρτυρικοῦ τούτου, ἦτο τοκοφόρος πίστωσις.

Ἐπειδή, ἂν α) διὰ τῆς μνημονευθείσης δικαστικῆς ἐκθέσεως, ἡ δοθεῖσα δι' ἐνεχύρου ἐγγύησις παρὰ τοῦ Φ. περιωρίσθη εἰς μέρος μόνον τοῦ κεφαλαίου τοῦ ῥηθέντος εἰς διαταγὴν γραμματίου, τοῦτο προφανῶς ἐγένετο παρὰ τῶν μερῶν μόνον διότι ὁλόκληρος ἡ ἀξία τοῦ κεφαλαίου τοῦ αὐτοῦ γραμματίου ἐφαίνετο ἀνωτέρα τοῦ χρέους, εἰς ἀσφάλειαν τοῦ ὁποίου ἐπαραχωρεῖτο εἰς ἐγγύησιν, ὥστε ἦτο μὲν ἀναγκαῖον νὰ περιορισθῇ ἡ ὑπερβάλλουσα αὕτη ἐγγύησις· ὁ περιορισμὸς ὅμως οὗτος δὲν ἀνεφέρετο εἰμὴ ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦ μνημονευθέντος γραμματίου, δὲν ἐξετείνετο δὲ καὶ εἰς τοὺς τόκους αὐτοῦ, περὶ ὧν δὲν ἔγινε τότε παντάπασιν λόγος· ἂν δὲ β') ἡ ἀπόφασις τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν ἀπεφάνθη καταπεσοῦσαν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου τὴν δοθεῖσαν ἐγγύησιν, ἀνέφερε δὲ μόνον τὰς 2400 δρ., ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἤλλαξε τὴν φύσιν τῆς παρὰ τοῦ Φ. δοθείσης ἐγγυήσεως, μήτε εἶχεν ἄλλο ἀντικείμενον εἰμὴ ἁπλῶς τὴν ἀπόφασιν ὅτι ἡ δοθεῖσα ἐγγύησις κατέπεσεν. »

Ἀπόφ. 1292 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

91. Ὁ περὶ ἐνεχύρου νόμος τῆς 1 Δεκεμβρ. 1836 δὲν ἀπαιτεῖ, ὅταν τὸ ἐνέχυρον ὑπερβαίνῃ τὰς 50 δραχ. νὰ ὑπάρχῃ περὶ τούτου δημόσιον μόνον ἔγγραφον, ἀλλ' ἀπαιτεῖ εἴτε δημόσιον ἔγγραφον, εἴτε μόνον ἔγγραφον ἔχον βεβαίαν χρονολογίαν κατὰ τὰ 413 καὶ 414 ἄρθρα τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 3079 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

92. Ὁ δι' ἐνεχύρου ἢ διὰ τῆς κατοχῆς ἀκινήτου κτήματος ἠσφαλισμένος δανειστής, τότε μόνον εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀποδώσῃ τὸ ἐνέχυρον, ὅταν ὁ χρεώστης ἤθελεν ἐξοφλήσει τὸ δάνειον. — Οἱ κατ' ἔτος καρποί, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων τῆς καλλιεργείας καὶ τῶν ἄλλων τυχὸν γενομένων ἀναγκαίων καὶ ὠφελίμων ἐξόδων, πρέπει νὰ ψηφισθῶσιν εἰς τοὺς τόκους τοῦ δανείου, καί, χρείας καλούσης, εἰς αὐτὸ τὸ κεφάλαιον.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀπὸ 2 Ἰουλίου 1827 ἐγγράφου, ὑπογεγραμμένου ἰδιοχείρως παρὰ τοῦ Η. Δ. Φ., καὶ τὸν ὁποῖον οὗτος

δὲν προσέβαλε διόλου, προκύπτει ὅτι ὁ Γ. Μ. εἶναι δανειστὴς τοῦ εἰρημένου Π. Α. Φ. γροσίων τουρκικῶν 2250, ἀλλὰ μὲ τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ ὅλην τὴν ἀκίνητον περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου, συνισταμένην εἰς ἐλαίας ἀντὶ γροσίων 500, ἂν ὁ ὀφειλέτης δὲν πληρώσῃ τὸ χρέος του εἰς προθεσμίαν ἓξ μηνῶν, τῶν δὲ λοιπῶν γροσίων 1750 νὰ μένῃ πάντοτε ὀφειλέτης ὁ Π. Α. Φ. πρὸς τὸν Α.

Ἐπειδὴ ἐξ οὐδενὸς προσαχθέντος ἐγγράφου, μηδὲ ἐξ ἄλλου τινὸς περιστατικοῦ, δὲν προκύπτει ὅτι ὁ Α. ἔλαβε τὰ περὶ ὧν ἡ ἀμφισβήτησις 127 ἐλαιόδενδρα λόγῳ κυριότητος, ἢ ὅτι τὰ κατακρατεῖ αὐθαιρέτως· ἐξ ἐναντίας μάλιστα ἐκ τῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου ὁμολογίας τοῦ πληρεξουσίου τοῦ Π. Α. Φ, ἥτις ὁμολογία συμφωνεῖ καὶ μὲ δύο ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα προσήγαγεν ὁ Α. πρὸς ὑπεράσπισίν του, ἤτοι τὴν ἀπὸ 28 Ἰανουαρ. 1829 ὑπ' ἀριθ. 11 ἀπόφασιν τοῦ τότε εἰρηνοδίκου Σαλαμῖνος καὶ τὴν ἀπὸ 30 Ἰουλίου ὑπ' ἀριθ. 63 ἀπόφασιν τοῦ τότε πρωτοκλήτου Ἀργολίδος, συνάγεται ὅτι ὁ Α. ἔλαβε τὰ ἐλαιόδενδρα ταῦτα ὡς ἐνέχυρον πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ δανείου του.

Ἐπειδὴ τὸ ἐνέχυρον τοῦτο ἔλαβεν ἀρχὴν κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1827, ὅτε ἐγένετο καὶ τὸ μνησθὲν χρεωστικὸν ἔγγραφον, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως τοῦ εἰρηνοδίκου, ἐκδοθείσης κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1829, δι' ἧς ὁ Α. δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἀπό τινα Π. Χ. Μ., ὅστις τὰ οἰκειοποιεῖτο ὡς δῆθεν ἀγορασθέντα παρ' αὐτοῦ ἀπὸ τὸν Π. Α. Φ., γρόσια 112 1/2 διὰ καρποὺς δύο ἐτῶν, ἤτοι τοῦ 1827 καὶ 28.

Ἐπειδή, κατὰ τὸν Νόμον 9 § 3 καὶ 5 Πανδ. βιβλ. Β. τίτλ. 7, καὶ Βασιλ. βιβλ. 25 τ. 1, Ν. 9, ὁ δι' ἐνεχύρου ἢ διὰ τῆς κατοχῆς ἀκινήτου κτήματος ἠσφαλισμένος δανειστὴς εἶναι τότε μόνον ὑπόχρεως ν' ἀποδώσῃ τὸ ἐνέχυρον, ὁπότε ὁ χρεώστης ἤθελεν ἐξασφαλίσει τὸ δάνειον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, μὴ ἀποδεικνύοντος τοῦ Π. Α. Φ. ὅτι ἐξώφλησε τὸ χρέος του πρὸς τὸν Α., καὶ προτείναντος τούτου πρωτοδίκως τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐλαιοδένδρων, ἀφοῦ ὁ Π. Α. Φ. ἤθελε τῷ πληρώσει τὸ δάνειόν του, ἐσφαλμένως τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἐδέχθη ἀφ' ἑνὸς τὴν περὶ ἀποδόσεως τῶν ἐλαιοδένδρων ἀγωγὴν τοῦ Π. Α. Φ., καὶ ἀπέρριψεν ἀφ' ἑτέρου τὴν αἴτησιν τοῦ Α., ἐκλαβὸν αὐτὴν ὡς ἀνταγωγικὴν ἀπαίτησιν, ἐνῷ, κατὰ τοὺς μνησθέντας νόμους, εἶναι ὅρος ἀπαιτούμενος πρὸς παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς τοῦ Π. Α. Φ..

Ἐπειδή, κατὰ τὰ προεκτεθειμένα, ὁ μὲν Α. ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ τὰ ζητούμενα ἐλαιόδενδρα ὁμοῦ μὲ τοὺς καρπούς, τοὺς ὁποίους συνέλεξεν ἀπὸ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1827 μέχρι τῆς ἀποδόσεως, ἀφαι-

βάλλον, δὲν δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐνεχύρου πρὶν πληρώσουν καὶ οἱ λοιποί· δύναται ὅμως νὰ προκαλέσῃ τὴν δικας. ἀπαλλοτρίωσιν, διὰ νὰ λάβῃ ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τὸ μέρος του.

Ἀντιστρόφως ὁ συγκληρονόμος τοῦ δανειστοῦ, ὅστις ἔλαβε τὸ εἰς αὐτὸν ἀναλογοῦν, δὲν δύναται ν' ἀποδώσῃ τὸ ἐνέχυρον πρὶν ἢ πληρωθοῦν καὶ οἱ λοιποί. (ὅρα κατωτ. § 83, 86) (366).

80. Περιορισμὸς τοῦ πολιτικοῦ νόμου διὰ τοῦ ἐμπορικοῦ. Εἰς τὰ ἐμπορικὰ συναλλάγματα, εἰς τὰ ἐπ' ἐνεχύρῳ δανειστήρια, ἢ τὰς τραπέζας ἰσχύουν ἰδιαίτεραι διατάξεις. — Χάριν συντομίας, παραλείπω τὴν ἀνάπτυξιν, ἣν ὁ ἀγοραστὴς εὑρίσκει εἰς τὸ σύγγραμμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐλήφθη ἡ ἰδέα αὕτη (367).

81. *Μετοχαί.*—Ἡ Τράπεζα ἐκθέτει εἰς δημοπρασίαν τὸ ἐνέχυρον ἄνευ δικας. μεσολαβήσεως. — Ἀξιώσεις τρίτων δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν.

Β) *Νομολογία.*

82. Ἡ τοῦ ἐνεχύρου ἀπόδοσις ἐπιφέρει τὴν τοῦ χρέους συγχώρησιν; — Ὄχι.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸν § 24 τοῦ ϐ' βιβλίου τίτλ. 5 τοῦ Ἀρμενοπούλου, ἡ τοῦ ἐνεχύρου ἀπόδοσις δὲν ἐπιφέρει τοῦ χρέους συγχώρησιν, ἐκτὸς ἂν τοῦτο ἐσυμφωνήθη εἰδικῶς· εἰς δὲ τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ἂν καὶ ἐπεστράφησαν παρὰ τοῦ δανειστοῦ τὰ πρὸς αὐτὸν ἐνεχυρισθέντα, δὲν ἀπεδείχθη ὅμως ἡ πρὸς τὸν ἴδιον γενομένη πληρωμή· ἀλλ' οὔτε εἰδική τις συμφωνία, ἐπιφέρουσα τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους.

Ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τὰ ἔγγραφα τῆς 27 8βρίου 1830 τοῦ Ι. Δ. Κ. πρὸς τὸν Ν. Ν. δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἀσθενές τι τεκμήριον ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἔλαβε τὰ γρόσια 3700, διότι παρέδωκε κατὰ παραγγελίαν τοῦ χρεώστου του τὰ διὰ τὸ χρέος τοῦτο ἐνεχυριασμένα χαλκώματα πρὸς τρίτον τινά.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 379 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν δὲν ἐξάγεται ὑπὲρ τῶν λεγομένων τοῦ διεξάγοντος τὴν ἀπόδειξιν ἄλλο εἰμὴ ἀσθενὲς τεκμήριον, ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἀντίδικον ὁ ἀπαλλακτικὸς ὅρκος. »

Ἀπόφ. 104 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 353).

83. Ὅταν ἦναι πολλοὶ συγκληρονόμοι, δύναται, προσφέρων ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν τὸ ὅλον τοῦ πατρικοῦ χρέους, ν' ἀπαιτήσῃ καὶ λάβῃ

νομίμως όλον το ενέχυρον; (1)—Ναί. (Όρα και την επομένην απόφασιν).

Απόφ. « Επειδή τα ενέχυρα είναι αδιαίρετα, αν και διαιρετά είσι τα οφειλόμενα μεταξύ των κληρονόμων του οφειλέτου, ή μεταξύ εκείνων του δανειστού, ώσπερ εξάγεται από τας διατάξεις του Ν. 8, § 2, Ν. 11, § 12.

Επειδή πας κληρονόμος του δανειστού δύναται να απαιτήση την ολοσχερή εκπλήρωσιν της αδιαιρέτου υποχρεώσεως, κατά τα ενδιαλαμβανόμενα.

Επειδή η αγωγή της Μ. Λ. έχει αντικείμενον την απόδοσιν των ενεχύρων αυτουσίων, και επομένως αδιαιρέτου πράγματος, και ούχι του διαιρετού αντιτίμου αυτών· όθεν κατά μιας εκ των κληρονόμων του αποθανόντος δανειστού του ενεχύρου δύναται να απαιτήση όλον το ενέχυρον, άμα προσφέρει το όλον του χρηματικού χρέους, υπέρ του οποίου αυτό εδόθη.

Επειδή, εάν υπάρχωσι και άλλοι συγκληρονόμοι, η εναγομένη Γ. είχεν από τον νόμον αυτόν (άρθρ. 72 της πολιτ. δικονομίας) το δικαίωμα, εάν ήθελε, να προσκαλέση και αυτούς προς συζήτησιν της υποθέσεως. »

Απόφ. 108 του 1836 των εν Ναυπλ. εφετών. (Νομ. σελ. 353).

84. Συγχωρείται εις τον δανειστήν να συμφωνή ότι, αν το χρέος δεν πληρωθή εις την προθεσμίαν, τα ενεχυριασμένα πράγματα να

---

(1) Ο Κ. Καλλιγάς (βιβλ. 6' § 289 περί συς. του Ρωμ. δικαίου) λέγει τα εξής·

« Ακόλουθος τούτου κανών είναι, ότι το ενέχυρον και η υποθήκη υπόκεινται εξ ολοκλήρου διά παν μέρος της ενοχής, τουτέστι το όλον του πράγματος διά παν μέρος της ενοχής, και παν μέρος του πράγματος διά το όλον της ενοχής. Το αυτό αξίωμα εκφράζουν και άλλέως, ότι το ενέχυρον και η υποθήκη είναι αδιαίρετα. Διά της αρχής ταύτης διατηρείται ακεραία η ασφαλίζουσα τον δανειστήν αξία, όστις ηδύνατο να στερηθή των ελπίδων του, αν κατά μικρόν κατεκερματίζετο το πράγμα και αφηρούντο τα κύρια αυτού μέρη. Διά τούτο οσάκις πολλά πράγματα δίδονται συγχρόνως εις υποθήκην ή ενέχυρον, μέχρι τελείας αποσβέσεως ουδέν εκ τούτων απαλλάττεται.

Ταύτης της αρχής συνέπεια είναι, ότι μετά θάνατον του οφειλέτου έκαστος κληρονόμος ενέχεται μόνον διά το επιβάλλον εις αυτόν, το ενέχυρον και η υποθήκη όμως διά το όλον. Αντιστρόφως μετά θάνατον του δανειστού οι κληρονόμοι έχουν έκαστος δικαίωμα κατά το επιβάλλον εις αυτόν, αλλά διά της εξοφλήσεως τινών εξ αυτών ουδέν μέρος του ενεχύρου και της υποθήκης απαλλάττεται. » — Όρα ανωτ. § 79 εν τέλ.

(Πραγμ. Καλλιγά).

μένουν εἰς τὴν ἐξουσίαν του; — Ὄχι. (Ὅρα τὴν μετὰ τὸν ἐπ. § 86 ἀπόφασιν).

85. Ὅταν δὲν προσδιορίζηται εἰς τὴν συμφωνίαν ἡ ἐποχή, καθ' ἣν πρέπει νὰ πωληθῶσι τὰ ἐνεχυριασμένα πράγματα, ἡ πώλησις αὕτη λαμβάνει χώραν; (Ὅρα τὴν ἀποφασιν τὴν μετὰ τὸν ἑπόμ. παράγραφον).

86. Ὅταν ἦναι πολλοὶ συγκληρονόμοι, δύναται ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν νὰ λάβῃ τὸ ἀντίτιμον τῶν ἐνεχυριασθέντων πραγμάτων;—Ὄχι (1).

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ὁ εἰς τὸ αὐτὸ ἔγγραφον ἐνδιαλαμβανόμενος ὅρος ὅτι τὰ ἐνεχυριασμένα πράγματα θέλουν μείνει εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ δανειστοῦ, ἐὰν τὸ χρέος δὲν ἐπιστραφῇ ἐντὸς τριῶν μηνῶν, εἶναι ῥητῶς ἀπηγορευμένος παρὰ τοῦ νόμου, (§ 12 Ἀρμενοπ. καὶ περὶ δανείου καὶ ἐνεχύρου).

Ἐπειδή, ἀκύρου ὄντος τοῦ εἰρημένου ὅρου, ἡ περὶ τοῦ ἐνεχύρου συμφωνία δὲν περιέχει ἄλλως τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν συγχωρεῖται εἰς τὸν δανειστὴν νὰ πωλήσῃ τὰ ἐνεχυριασθέντα πράγματα, καὶ ὑποπίπτει, ὡς τοιαύτη, εἰς τοὺς ὅρους τοῦ § 8 τοῦ Ἀρμενοπ. περὶ δανείου, κατὰ τὸν ὁποῖον, ὅταν δὲν ἐσυμφωνήθη τι περὶ τοῦ καιροῦ, καθ' ὃν συγχωρεῖται εἰς τὸν δανειστὴν ἡ πώλησις τοῦ ἐνεχύρου, αὐτὴ τότε μόνον δύναται νὰ λάβῃ χώραν, ὅταν μετὰ τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν, ἥτις καταδικάζει τὸν χρεώστην νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος, ἢ μετὰ τὴν προφώνησιν αὐτοῦ, παρέλθωσι δύο ἔτη.

Ἐπειδὴ δὲν ἐξάγεται ὅτι τὰ εἰρημένα ἐνέχυρα ἐπωλήθησαν δύο ἔτη μετὰ δικαστικὴν ἀπόφασιν ἢ προφώνησιν τοῦ χρεώστου, ἀλλά, κατὰ τὸν διϊσχυρισμὸν μάλιστα τῆς ἐκκαλούσης, ἡ πώλησίς των ἐγένετο εἰς τὸ Τριέστιον 6 μῆνας μετὰ τὴν συμφωνίαν τῆς 28 9βρίου 1831· εἰς τρόπον, ὥστε ἡ πώλησις αὕτη πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος, καὶ πᾶσα ἄλλη ἀπόδειξις καθίσταται περιττή.

Ἐπειδή, ἐξαλειφθέντος τοῦ χρέους, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 18 7βρίου ἐγγράφου, ὡς ἡ Γ. δὲν διαφιλονεικεῖ, τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐδόθησαν πρὸς ἀσφάλειαν αὐτοῦ, πρέπει νὰ ἐπιστραφῶσι πρὸς τὸν χρεώστην, ἤ, ἂν τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἀδύνατον, ν' ἀποζημιωθῇ οὗτος κατὰ τὴν ἀληθινὴν ἀξίαν αὐτῶν.

Ἐπειδή, ὑπαρχόντων τριῶν συγκληρονόμων τοῦ ποτὲ Σ. Λ. χρεώστου, τὸ μὲν αὐτούσιον ἐνέχυρον δύναται, διὰ τὸ ἀδιαίρετον αὐτοῦ, νὰ δοθῇ καὶ εἰς μόνον τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν, δηλ. τὴν ἐνάγουσαν, ἀλλ' ἡ χρηματικὴ ἀποζημίωσις, οὖσα φύσει διαιρετέα, πρέπει

---

(1) Ὅρα τὴν προηγουμένην σημείωσιν.

ν' ἀποδοθῇ ἀναλόγως τοῦ ἐπιβάλλοντος εἰς ἕκαστον τῶν κληρονόμων μεριδίου.

Ἐπειδὴ, ἐὰν ὁ λόγος καὶ ἡ ὕπαρξις ἀπαιτήσεως τινὸς ἀπεδείχθη, εἶναι δὲ ἀδύνατον νὰ ἐξακριβωθῇ τὸ μέγεθος τῆς ποσότητος, ἐπιβάλλει τὸ δικαστήριον τὸν ἐκτιμητικὸν ὅρκον εἰς ἐκεῖνον, ὅστις κάμει τὴν αἴτησιν, ἀφοῦ προηγουμένως τάξῃ τὸν ὑπέρτατον ὅρον, τὸν ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ὁ ὀμνύων (ἄρθρ. 383 πολιτ. δικονομ.).

Ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ εἶδος τῶν ἐνεχυριασθέντων πραγμάτων, ἀπὸ τὴν συνήθη ποιότητα τοιούτων ἀντικειμένων εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὴν διάθεσιν τοῦ ὀφειλέτου τοῦ νὰ στερηθῇ τὸ ἐνέχυρον ἐν ἐλλείψει τῆς πληρωμῆς, διάθεσιν προκύπτουσαν ἐκ τῆς προσθήκης τῆς χρεωστικῆς ὁμολογίας καὶ ἐν γένει ἀπὸ τὴν ἐπικρατοῦσαν εἰς τὰς ἐνεχυριάσεις συνήθειαν, τεκμαίρεται ὅτι ἡ ὑπερτάτη ἀξία τῶν ἐνεχυριασθέντων εἰδῶν δὲν ὑπερβαίνει, ὡς ἔγγιστα, τὸ διπλοῦν τοῦ δανείου, δηλ. δραχ. 350.

Ἐπειδὴ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, παρὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 383, δὲν ἔταξε τὸν ὑπέρτατον ὅρον τοῦ ὅρκου, καὶ ἑπομένως πᾶσα ὁρκοδοσία, γενομένη κατὰ συνέπειαν αὐτῆς δὲν δύνανται νὰ ἔχῃ κῦρος. »

Ἀπόφ. 120 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 855).

87. Δύναται ν' ἀπαιτηθῇ τὸ ἐνέχυρον πρὸ τῆς καταβολῆς τοῦ χρέους ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ὁ ὀφειλέτης προσεφέρθη νὰ πληρώσῃ, ἢ ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἐνεχειριοῦχος τὸ μετεβίβασεν εἰς ἄλλον;

Κατὰ τὸ τεμ. 9 § 3 τῶν Πανδ. *de pignor. act.* ὁ ὀφειλέτης δὲν δύναται νὰ κινήσῃ τὴν ἐκ τοῦ ἐνεχύρου ἀγωγὴν πρὶν ἢ καταβάλῃ τὸ χρέος, οὔτε εἶναι αὕτη δεκτὴ, ὅταν, κινηθείσης πρὶν τῆς καταβολῆς, δὲν ἐγένετο αὕτη κατὰ τὴν δίκην· ὥστε δὲν ἀρκεῖ νὰ προσφερθῇ ὁ ὀφειλέτης εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ χρέους, ἀλλ' ἀπαιτεῖται πραγματικὴ καταβολή.

Κατὰ δὲ τὰ τεμ. 20 § 2 καὶ 24 § 3 τῶν Πανδεκτῶν αὐτ. δύναται ὁ ὀφειλέτης νὰ κινήσῃ τὴν εἰρημένην ἀγωγὴν ἄνευ τῆς καταβολῆς τοῦ χρέους, ὅταν ἐξ αἰτίας τοῦ δανειστοῦ δὲν γίνῃ ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ, ἢ ὅταν μεταχειρισθῇ οὗτος κακῶς τὸ ἐνέχυρον, ἡ δὲ μεταβίβασις αὐτοῦ εἰς ἄλλον δὲν θεωρεῖται κατάχρησις κατὰ τὸ τεμ. 13 § 2 Πανδ. (20, 1).

Ἀπόφ. 231 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5020).

88. Δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόφασις διὰ νὰ πωληθῇ τὸ ἐνέχυρον, ὅταν τὸ συμβόλαιον, δι' οὗ ἐσυστήθη, ἦναι ἐκτελεστόν,

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1836 περὶ ἐνεχύρων νόμου, διαλαμβάνον ὅτι « ὁ πιστωτὴς μὴ πληρωθεὶς δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ τὸ ἐνέχυρον, δύναται ὅμως νὰ προκαλέσῃ δικαστικὴν διαταγὴν ἐπιτρέπουσαν νὰ μείνῃ παρ' αὐτῷ τὸ ἐνέχυρον, ἀντὶ πληρωμῆς, μέχρι τῆς εἰς αὐτὸν ὀφειλομένης ποσότητος κατ' ἐκτίμησιν, ἢ, μὴ συγκατανεύοντος τοῦ ὀφειλέτου εἰς τοῦτο, νὰ πωληθῇ διὰ πλειστηριασμοῦ » ἐννοεῖ βεβαίως, διὰ τῆς τελευταίας διατάξεώς του, μόνον τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐδόθη τὸ ἐνέχυρον πρὸς τὸν δανειστὴν δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκείνην, καθ' ἣν ὑπάρχει τοῦτο εἰς χεῖρας τοῦ δανειστοῦ διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐκτελεστοῦ ἐγγράφου, καθότι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἔχων ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὁ δανειστὴς τὸ κοινὸν δίκαιον, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ εἰς πάντα δανειστὴν τὸ δικαίωμα, ὅταν φέρῃ ἐκτελεστὸν δικαιόγραφον, νὰ κατάσχῃ καὶ πωλήσῃ, κατὰ τοὺς περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως τύπους τὰ κινητά, καὶ τὰ ἀκίνητα τοῦ ὀφειλέτου του, δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν πώλησιν τοῦ ἐνεχύρου ἄνευ τινὸς δικαστικῆς διαταγῆς, ὡς σαφέστερον ἐξάγεται καὶ ἀπὸ τὸ ἄρθρον 954, τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἐπὶ ὑποθηκευμένου ἀκινήτου, τουτέστιν ἐπὶ παρομοίᾳ περιπτώσει, ἀρκεῖ δὲ μόνον νὰ ἐνεργήσῃ ταύτην κατὰ τοὺς νομίμους περὶ κατασχέσεως καὶ πλειστηριασμοῦ τύπους· ὅθεν τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως τὸν προμνημονευθέντα νόμον, εἰπὸν εἰς τὴν προσβαλλομένην ὑπ' ἀριθ. 15,479 ἀπόφασίν του ὅτι καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ὑπάρχει ἐκτελεστὸν συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον, ἀπαιτεῖται νὰ προκαλεσθῇ δικαστικὴ διαταγή, ἐπιτρέπουσα τὴν πώλησιν τοῦ ἐνεχύρου, καὶ ἀκυρῶσαν ἕνεκα τούτου τὴν γενομένην παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος κατάσχεσιν τοῦ πρὸς αὐτὸν παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δοθέντος ἐνεχύρου, ἡ δὲ ἐσφαλμένη ἑρμηνεία τοῦ νόμου δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 807, τῆς πολιτικῆς δικονομίας (1).

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 26 τοῦ 1847.

---

(1) Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ ἀπὸ 1 Δεκεμβρ. 1836 περὶ ἐνεχύρου νόμου ἐννοεῖ μόνον τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐδόθη τὸ ἐνέχυρον πρὸς τὸν δανειστήν, δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκείνην, καθ' ἣν ὑπάρχει τοῦτο εἰς χεῖρας τοῦ δανειστοῦ, δυνάμει συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, καθότι ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει, ἔχων ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὁ δανειστὴς τὸ κοινὸν δίκαιον, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ εἰς πάντα δανειστὴν τὸ δικαίωμα, ὅταν φέρῃ ἐκτελεστὸν δικαιόγραφον, νὰ κατάσχῃ καὶ πωλήσῃ κατὰ τοὺς περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως τύπους, τὰ κινητὰ καὶ τὰ ἀκίνητα τοῦ ὀφειλέτου,

89. Εἰς τὰ ἐμπορικὰ ἐνέχυρα εἶναι δεκτὴ ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις (1); — Καὶ τὰ πλοῖα δύνανται νὰ ἐνεχυριασθῶσι;

Ἀπόφ. (2). « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 810 τῆς πολιτ. δικονομ.,

του, δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τὴν πώλησιν τοῦ ἐνεχύρου ἄνευ τινὸς δικαστικῆς διαταγῆς· ὅθεν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὑπάρχοντος τοῦ ἐνέχυρου εἰς χεῖρας τῶν αναιρεσιβλήτων, δυνάμει συμβολαιογραφικῶν ἐκτελεστῶν ἐγγράφων, καθὰ βεβαιοῖ τὸ δικάσαν δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, οὐδεμία δικαστικὴ διαταγὴ ἀπῃτεῖτο πρὸς κατάσχεσιν καὶ πώλησιν τοῦ ἐνεχύρου· ὥστε ἀπεφάσισε νομίμως τὸ εἰρημένον δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, εἰπὸν ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται δικαστικὴ διαταγὴ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 86 τοῦ 1850.

(1) Ὅρα τὰς παρατ. τοῦ Κ. Καλλ. βιβλ. 6' § 348, 349, 351, 352 τῆς περὶ Ῥωμ. δικ. πραγμ.

(2) Πρβ. τὴν λέξ. Πλοῖον. — Ὡς λόγοι ἀναιρέσεως ἐπροτάθησαν εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν οἱ ἀκόλουθοι·

« 4) Διότι τὸ δικαστήριον παραχωρῆσαν εἰς τὸν Γ. δικαίωμα κατοχῆς καὶ ἐπισχέσεως τοῦ πλοίου, παραγόμενον ἐξ ἀκύρου τίτλου, παρεβίασε καὶ τὸν γενικὸν κανόνα τοῦ δικαίου· quod nullum est, nullum producit effectum καὶ τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ περὶ ἐνεχύρου νόμου, ἀπαιτοῦντος διὰ τὸ συμβόλαιον τοῦ ἐνεχύρου τὴν παράδοσιν τοῦ ἐνεχυριαζομένου πράγματος· 2) Διότι τοῦ πλοίου ὄντος παραγωγοῦ καρπῶν καὶ τοῦ συναλλάγματος μετέχοντος τῆς φύσεως τοῦ ἐπὶ ἀντιχρήσει ἐνεχύρου, ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ῥητὴ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαχειρήσεως τοῦ πλοίου καὶ καταλογισμοῦ τῶν καρπῶν συμφωνία· 5) Διότι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 218 τοῦ ἐμπορ. νόμου, μόνος ὁ ἰδιοκτήτης δύναται ν' ἀποβάλῃ τὸν πλοίαρχον τῆς πλοιαρχίας, τὸ δὲ δικαστήριον ἀναγνωρίσαν τὸν Μ. ἰδιοκτήτην καὶ κύριον τοῦ πλοίου, τὸν δὲ Γ. ἁπλοῦν δανειστὴν, κακῶς ἀνεγνώρισεν εἰς αὐτὸν καὶ παρεχώρησε δικαίωμα ἀποβολῆς τοῦ πλοιάρχου, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει οὔτε ὁ ἐπὶ ἐνεχύρῳ, οὔτε ὁ ἐπὶ ναυτικῷ δανείῳ δανειστής· ὥστε, ἐὰν ὑποτεθῇ ὑπάρχον τὸ τῆς ἐνεχυριάσεως συνάλλαγμα, ὁ Μ. δὲν ἔπαυσε νὰ ἦναι κύριος, καὶ ὁ Γ. δὲν ἠδύνατο ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως νὰ λάβῃ δικαιώματα κυρίου ἐπὶ τοῦ πλοίου· ὅθεν παρεβιάσθη καὶ ὁ περὶ ἐνεχύρου νόμος καὶ τὸ ἄρθρ. 218 τοῦ ἐμπορ. νόμου· 6) Διότι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 320, τὸ ναυτικοδάνειον ἐξασφαλίζεται διὰ τῆς ὑπεγγυότητος τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, ἀλλ' ἡ ὑπεγγυότης εἶναι πάντῃ διάφορος ἀπὸ τὸ ἐνέχυρον, καθότι τοῦτο τελεῖται διὰ τῆς παραδόσεως τοῦ πράγματος, ἐκείνη δὲ διὰ μόνης τῆς συμφωνίας· τὸ ἐφετεῖον ἄρα ἀνέτρεψεν ἐντελῶς τὴν τοῦ οὐσιώδους συστατικοῦ τοῦ ναυτοδανείου διάταξιν τοῦ νόμου, ἀποφασίσαν ὅτι τὸ ναυτοδάνειον τοῦ Γ. ἔγινε καὶ ἰσχύει γενόμενον οὐχὶ διὰ τῆς συμφωνίας τῆς ὑπεγγυότητος, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἐνεχύρου τοῦ πλοίου, καὶ οὕτω παρεβίασε τὸ ἄρθρον 320 τοῦ ἐμπορ. νόμου· 7) Διότι τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ παραβίασις καταστρέφει τὴν φύσιν καὶ ἰδιότητα τοῦ ναυτοδανείου· καθότι τὸ εἰς τὸ ναυτοδάνειον ὑπέγγυον πλοῖον, ἂν ἀπωλεσθῇ, ἀποσβέννυται τὸ χρέος τοῦ ὀφειλέτου, ἐνῷ ὡς ἐνέχυρον θεωρούμενον τὸ πλοῖον, ἂν ἀπολεσθῇ, δὲν ἀπαλλάττεται ὁ ὀφειλέτης κατὰ τῆς

δὲν ὑπάρχει λόγος πρὸς ἀναίρεσιν, ὅταν τὸ δικαστήριον προσέβαλεν ἢ ἐξήγησεν ἐσφαλμένως πράγματα, καὶ ἰδίως τὸ περιεχόμενον συμβολαίου ἢ ἄλλου ἐγγράφου, καὶ μόνον ὅταν ἡ ἑρμηνεία δὲν ἀνήγετο ἁπλῶς εἰς πράγματα, ἀλλὰ προσέβαλλε κανόνας τοῦ δικαίου, δύναται νὰ θεωρηθῇ τοιαύτη ψευδὴς ἑρμηνεία ὡς λόγος ἀναιρέσεως· ἐντεῦθεν δὲ συνάγεται ἀδιστάκτως ὅτι, ὅταν ἡ ἀπόφασις τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου περιορίζεται εἰς τὴν ἑρμηνείαν συμβολαίου, ἢ εἰς τὴν ἐκτίμησιν συμφωνίας τινός, καὶ ἂν ἤθελεν ὑποπέσῃ τοῦτο εἰς πλάνην, ἡ πλάνη αὕτη, ἥτις ἐνδέχεται νὰ βλάπτῃ τὸ συμφέρον τοῦ ἑνὸς τῶν διαδίκων, ἐμπορεῖ μὲν νὰ ἦναι κακὴ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως (*mal. jugé*), ἥτις καὶ αὕτη διαφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου, δὲν δύναται ὅμως νὰ ἦναι λόγος ἀναιρέσεως, καθότι αἱ ἰδιωτικαὶ συμφωνίαι θεωροῦνται μὲν ὡς νόμος, εἶναι ὅμως νόμοι ἰδιωτικοὶ μεταξὺ τῶν μερῶν, καὶ τὸ ἀνώτατον δικαστήριον δὲν εἶναι ὑπόχρεων εἰμὴ εἰς τὴν συντήρησιν τῶν δημοσίων νόμων· ἐκτὸς δὲ τούτου, ὁ Ἄρειος Πάγος ὀφείλει νὰ ἐκλαμβάνῃ τὰ πράγματα ὁποῖα τὰ ἐθεώρησε τὸ κατώτατον δικαστήριον, καὶ τότε μόνον ἀναιρεῖ, ἂν ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων τὸ δικαστήριον τοῦτο δὲν ἐφήρμοσε δικαίως τὸν προσήκοντα νόμον ἢ προσέβαλλε, διὰ τῆς ψευδοῦς ἑρμηνείας τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐγγράφου, κανόνας τοῦ δικαίου· ἄλλως καθίσταται ἀπρόσβλητος ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν δὲν ἔπραξεν ἄλλο εἰμὴ ἐξήγησε τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀπὸ 17 Ἰουλίου 1841, γενομένου μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐνώπιον τοῦ ἐν Σύρῳ συμβολαιογράφου, συμβολαίου, καὶ ἐκτιμῆσαν τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ καὶ τὰ ἐνώπιόν του παρουσιασθέντα ἑκατέρωθεν διάφορα γεγονότα ἐχαρακτήρισεν αὐτὸ ὡς συμβόλαιον ἐνεχύρου, τουτέστιν, ὅτι, πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ὅσων ὁ ἀναιρεσείων ὤφειλε πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον, ἐνεχυρίασεν αὐτὸς τὸ πλοῖόν του πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον, διὰ δὲ τῆς ἐξηγήσεως ταύτης δὲν προσέβαλε τὸ εἰρημένον δικαστήριον κανένα νόμον, οὔτε κανόνα τοῦ δικαίου, ἀλλ' ἀπ-

περὶ ἐνεχύρου νομικὰς διατάξεις· 2) Διότι τὸ ἐφετεῖον ἐφήρμοσε μαχομένας καὶ ἀσυμβιβάστους νομικὰς διατάξεις, ἐπιτρέψαν εἰς τὸν Γ. νὰ κατέχῃ τὸ πλοῖον ὡς ἐνέχυρον, ἑωσοῦ πληρωθῇ τὸ ναυτοδάνειόν του, καθότι, κατὰ μὲν τὰς περὶ ναυτοδανείων διατάξεις, δὲν δύναται νὰ παραχωρηθῇ τοιοῦτον δικαίωμα διὰ τὴν πληρωμὴν ναυτοδανείων, ἂν δὲ τὸ δάνειον τοῦ Γ. πρὸς τὸν Μ. ἦναι δάνειον ἐπὶ ἐνεχύρῳ πλοίου, τότε δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ναυτοδάνειον, τὸ ὁποῖον γίνεται διὰ τῆς συμφωνίας τῆς ὑπεγγυότητος καὶ ποτὲ ἐπὶ τῷ ἐνεχύρῳ τοῦ ἐφ' οὗ δίδεται ἀντικειμένου. (Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου τοῦ 1845 (σελ. 286 καὶ 287).

ἐναντίας συνεμορφώθη μὲ αὐτούς, ἐθεώρησαν μᾶλλον τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων παρὰ τὰ γραφόμενα «ἡ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια σκοπείτω μᾶλλον ἤπερ τὸ ἔγγραφον» καὶ διερμήνευσαν τὸ διαληφθὲν συμβόλαιον κατὰ τὸν σκοπὸν ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων (219 *ff. de verb. signif.*—τεμ. 6, § 1 *ff. de contr. empt.*), ὅςις, ὡς διέλαβεν ἡ προσβληθεῖσα ἀπόφασις, ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δι' ὅσα τῷ ἐχρεώστει ὁ Μ., ἂν δὲ ἀπεπλανήθη εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ περιεχομένου τοῦ συμβολαίου, τοῦτο, ὡς ἑρμηνεία ἀναγομένη εἰς πράγματα, διαφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ δὲ ἀξίωσις τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ὁ Γ. δὲν ἐπρότεινε καὶ πρωτοδίκως τὴν πρότασιν τοῦ νὰ θεωρηθῇ τὸ πλοῖον ὡς ἐνεχυριασμένον, εἶναι ψευδής, καθότι ἀποδεικνύεται τὸ ἐναντίον ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τοῦ πρωτοδικείου· ὥςε τὸ δικάσαν ἐφετεῖον παρεδέχθη νομίμως, ἄνευ τινὸς παραβάσεως τοῦ ἄρθρ. 747 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὴν τοιαύτην πρότασιν, οὔτε ἀπεκλείετο ὁ εἰρημένος Γ., ἀλλὰ μάλιστα τῷ ἦτον ἐπιτετραμμένον ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 552 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας νὰ κάμῃ προτάσεις καὶ ἐνςάσεις ἀντιφατικὰς πρὸς ἐξασθένησιν ἢ ἀνατροπὴν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀντιδίκου του· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἡ πρότασις αὕτη δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν κυρίαν πρότασιν, ἀλλ' ἦτον ἐπιβοηθητικὴ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ πλοῖον δὲν ἤθελε θεωρηθῇ ὡς πωλημένον, νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐνεχυριασμένον, καθότι ἠδύνατο ὁ Γ. νὰ κάμῃ τὰς αὐτὰς ἐπιβοηθητικὰς προτάσεις, ὡς τεινούσας εἰς τὸ αὐτὸ τέλος, τοῦ νὰ ἐξασφαλισθῇ, δηλαδή, δι' ὅσα τῷ ὀφείλονται παρὰ τοῦ ἀντιδίκου του, εἴτε διὰ τῆς ἐνεχυριάσεως τοῦ πλοίου· ἑπομένως ὁ πρῶτος ἀναιρέσεως λόγος καθίσταται ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδή, κατὰ τὸν ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1836 περὶ ἐνεχύρων νόμον, αἱ διατάξεις αὐτοῦ τοῦ νόμου δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰ ἐμπορικὰ συναλλάγματα, ἐκ τούτου δὲ ἕπεται ὅτι εἰς τὰ ἐμπορικὰ περὶ ἐνεχύρων συναλλάγματα πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῶσιν οἱ νόμοι τοῦ ἐμπορικοῦ κώδηκος, καὶ οὐχὶ οἱ πολιτικοί· ὥστε ὀρθῶς τὸ δικάσαν δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις τοῦ κώδηκος τούτου καὶ τὸ ἄρθρον 304 τῆς πολιτ. δικονομίας, συγχωρήσαν τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν ὡς μὴ ἀπηγορευμένην ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρὰ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου· ἄλλως τε ὑπάρχει ἔγγραφον, ἔχον βεβαίαν χρονολογίαν, τουτέστι τὸ προμνημονευθὲν συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον διαλαμβάνει καὶ τὴν ὀφειλομένην ποσότητα εἰς τὸν Γ., καὶ τὴν περιγραφὴν τοῦ ἐνεχύρου, ἤτοι τοῦ πλοίου· ὥςε ἡ ἐνεχυρίασις τοῦ πλοίου δὲν ἐγένετο ἀγράφως, ὡς ἰσχυρίσατο ὁ ἀναιρεσείων, ἀλλ' ἐγγράφως διὰ δημοσίου

μάλιστα συμβολαίου· ἑπομένως ὁ δεύτερος καὶ τρίτος ἀναιρέσεως λόγος εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὴν μὴ παράδοσιν καὶ μὴ κατοχὴν τοῦ ἐνεχύρου, ἤτοι τοῦ πλοίου, εἶναι ψευδὴς ὁ λόγος οὗτος, καθότι, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ εἰρημένου συμβολαίου, ὁ Γ. ἔλαβεν ἔκτοτε καὶ εἶχεν εἰς τὴν κατοχήν του αὐτὸ τὸ πλοῖον· ἂν δὲ τὸ ἐπλοιάρχει ὁ Μ., δὲν δύναται ἐκ τούτου νὰ ὑποτεθῇ ὅτι τὸ εἶχεν εἰς τὴν κατοχήν του οὗτος, ἀλλὰ τὸ ἐπλοιάρχει μόνον ὡς ἁπλοῦς πλοίαρχος καὶ ἐχαίρετο ἀτελὲς τὸ τῆς κυριότητος δικαίωμα· ὥστε εἶναι ἀποῤῥιπτέος οὗτος, καθόσον τὸ δικάσαν ἐφετεῖον δὲν παρεβίασε καὶ ἐπὶ τούτου κανένα νόμον, ὁ δὲ κανὼν *quod nullum est, nullum producit effectum* δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθότι τὸ προειρημένον συμβόλαιον δὲν ἐκηρύχθη ἄκυρον παρὰ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, ἀλλ' ἡρμηνεύθη τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ, ὡς συνιστῶν συνάλλαγμα ἐνεχύρου· ἐπίσης δὲν ἐδύναντο νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ οἱ περὶ ἀντιχρήσεως νόμοι, καθότι δὲν ἔλαβε χώραν ἰδιαιτέρα τις συμφωνία περὶ τῶν καρπῶν τοῦ νὰ λαμβάνῃ αὐτοὺς ὁ δανειστής.

Ἐπειδὴ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον ἔπραξε συμφώνως μὲ τὰς περὶ ἐνεχύρου ἀρχὰς, καὶ ἰδίως μὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ ἐνεχύρου νόμου, διατάξαν νὰ κατέχῃ ὁ ἀναιρεσίβλητος τὸ ἐνεχυριασθὲν πλοῖον μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ πρὸς αὐτὸν χρέους τοῦ ἀναιρεσείοντος, τὸ δὲ ἄρθρον 218 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου δὲν ἐφαρμόζεται εἰμὴ ὅταν ὁ ἰδιοκτήτης πλοίου τινὸς, καθὸ ἐντολεὺς, μὴ ἔχων πλέον ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸν πλοιαρχοῦντα, ἀνακαλεῖ τὴν ἐντολήν του, ἀποβάλλων αὐτὸν τῆς πλοιαρχίας. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὑπῆρχε μὲν κύριος τοῦ πλοίου ὁ Μ. καὶ μετὰ τὴν ἐνεχυρίασιν αὐτοῦ ὡς καὶ πρότερον, δὲν ἠδύνατο ὅμως νὰ ἀναλάβῃ τὸ πλοῖον εἰς τὴν κατοχήν του, καὶ νὰ ἀποβάλῃ τῆς κατοχῆς τὸν ἐπὶ ἐνεχύρῳ δανειστὴν Γ., καθότι οὗτος, δυνάμει τοῦ συμβολαίου, ἀπέκτησεν ἐπ' αὐτοῦ πραγματικὸν δικαίωμα, καὶ τὴν κατοχὴν καὶ δικαίωμα ἐπισχέσεως μέχρι τῆς τελείας ἐξοφλήσεως τῶν ὅσων τοῦ ἐχρεώστει ὁ Μ. ὥστε εἶναι ἀνυπόστατος καὶ ὁ πέμπτος λόγος.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ὅλα τὰ πράγματα, τά τε ἐνσώματα καὶ τὰ ἀσώματα, τῶν ὁποίων ἡ ἐκποίησις εἶναι ἐπιτετραμμένη, δύνανται νὰ ἐνεχυριασθῶσιν, εἰς αὐτὸν τὸν κανόνα δὲ ὑπάγονται καὶ τὰ πλοῖα, καθότι δὲν ὑπάρχει καμμία ἐξαίρεσις περὶ αὐτῶν· ἑπομένως δύναταί τις νὰ δώσῃ ναυτικοδάνειον, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 320 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, δύναται δὲ νὰ δανείσῃ καὶ ἐπὶ ἐνεχύρῳ τοῦ πλοίου, καθόσον κανεὶς νόμος δὲν ὑπάρχει, ἀπαγορεύων τὸ ἐπὶ ἐνεχύρῳ τοῦ πλοίου δάνειον· ὅθεν τὸ ἐν Ἀθή-

νικὸς δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποφασίσαν ὅτι τὸ πλοῖον τοῦ Μ. εἶναι ὑπέγγυον ὡς ἐνέχυρον εἰς τὸν Γ. πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ πρὸς αὐτὸν δοθέντος δανείου, δὲν παρεβίασε κανένα νόμον, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 320, καθόσον δὲν ἐπρόκειτο ποσῶς περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ ναυτοδανείου, ἀλλὰ περὶ εἰκονικῆς πωλήσεως καὶ ἐνεχύρου τοῦ πλοίου, οὔτε εἶναι ἀσυμβίβασται μετ' ἀλλήλων αἱ νομικαὶ διατάξεις, ἀλλὰ συμβιβάζονται αὗται, καθόσον, κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, εἶναι ὑπέγγυον τὸ πλοῖον πρὸς τὸν δανειστήν· κατὰ δὲ τὰς περὶ ἐνεχύρου, ἔχει προσέτι ὁ δανειστὴς καὶ τὴν κατοχὴν τοῦ ἐνεχύρου πρὸς πλεονεκτέραν ἀσφάλειαν καὶ μέχρις οὗ τῷ ἐξοφληθῇ τὸ χρέος καὶ οἱ τόκοι· ἀληθῶς μὲν, ὡς ἀξιοῖ ὁ ἀναιρεσείων, κατὰ τὰς περὶ ναυτικῶν δανείων διατάξεις τοῦ εμπορικοῦ νόμου, δὲν παραχωρεῖται ἡ κατοχὴ τοῦ πλοίου εἰς τὸν δανειστὴν, ἀλλὰ παραχωρεῖται αὕτη, ὅταν δοθῇ τὸ πλοῖον ἐνέχυρον, κατὰ τὰς περὶ ἐνεχύρου διατάξεις· ὥστε καὶ ὁ τελευταῖος ἀναιρέσεως λόγος καθίσταται ἀνυπόστατος.

Διὰ ταῦτα ἀπορρίπτει τὴν περὶ ἀναιρέσεως αἴτησιν κτλ.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 63 τοῦ 1845.—Πρβ. Παρδεσ. ἄρθρ. 485 ἔκδοσ. 5.

90. Ὅταν πρόκηται περὶ τοκοφόρου τινὸς πιστώσεως εἰς ἐνέχυρον δοθείσης ὁ πιστωτὴς καταλογίζει τοὺς ἀπὸ τῆς πιστώσεως ταύτης τόκους εἰς τοὺς πρὸς αὐτὸν τυχὸν ὀφειλομένους· ἐὰν δὲ τὸ χρέος, πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ὁποίου ἐνεχυριάσθη ἡ πίστωσις, δὲν φέρῃ τόκους, ὁ καταλογισμὸς γίνεται ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τοῦ χρέους. (ἄρθρ. 9 τοῦ ἀπὸ 1/13 Μαρτ. 1836 περὶ ἐνεχύρων νόμου (1).

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ὅμως, κατὰ τὸ 9 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 1/13 Μαρτ. 1836 περὶ ἐνεχύρων διατάγματος, ὅταν πρόκηται περὶ τοκοφόρου τινὸς πιστώσεως εἰς ἐνέχυρον δοθείσης, ὁ πιστωτὴς καταλογίζει τοὺς ἀπὸ τῆς πιστώσεως ταύτης τόκους εἰς τοὺς πρὸς αὐτὸν ὀφειλομένους τυχόν· ἐὰν δὲ τὸ χρέος, πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ὁποίου ἐνεχυριάσθη ἡ πίστωσις, δὲν φέρῃ τόκους, ὁ καταλογισμὸς γίνεται ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τοῦ χρέους. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, σύμφωνα μὲ τὰς διατ. τοῦ ἄρθρου 840 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ Φ. παρεστάθη ὡς ἐγγυητὴς τῶν ἐμπόρων Α. καὶ Β. ὑπὲρ τῶν κατ' αὐτῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου καὶ ἐνεχυρίασεν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ, γραμμάτια τοῦ Σ. εἰς διαταγὴν αὐτοῦ δραχ. 3500, τὸ ὁποῖον ἐδέχθη ὁ πληρεξούσιος τοῦ δημοσίου διὰ τὸ ποσὸν δραχ. 2400 χωρὶς νὰ γίνῃ, ὡς

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Καταλογισμός.—Τόκος.

εξάγεται εξ αυτής της εκθέσεως του γραμματέως των ενταύθα πρωτοδικών, διά της αμοιβαίας των μερών συναινέσεως εξαίρεσις της άνω μνησθείσης διατάξεως του περί ενεχύρων νόμου, ενώ το αυτό γραμμάτιον, ως μη πληρωθέν την 23 Ιουνίου, ότε έληξε, παρά του Σ., και αυθημερόν διαμαρτυρηθέν παρά του Φ. διά του συμβολαιογράφου Αθηνών Π. ως αποδεικνύεται διά του επί μη πληρωμή διαμαρτυρικού τούτου, ήτο τοκοφόρος πίστωσις.

Επειδή, αν α') διά της μνημονευθείσης δικαστικής εκθέσεως, η δοθείσα δι' ενεχύρου εγγύησις παρά του Φ. περιωρίσθη εις μέρος μόνον του κεφαλαίου του ρηθέντος εις διαταγήν γραμματίου, τούτο προφανώς εγένετο παρά των μερών μόνον διότι ολόκληρος η αξία του κεφαλαίου του αυτού γραμματίου εφαίνετο ανωτέρα του χρέους, εις ασφάλειαν του οποίου επραγματεύετο εις εγγύησιν, ώστε ήτο μεν αναγκαίον να περιορισθή η υπερβάλλουσα αύτη εγγύησις· ο περιορισμός όμως ούτος δεν ανεφέρετο ειμή ως προς το κεφάλαιον του μνημονευθέντος γραμματίου, δεν εκτείνεται δε και εις τους τόκους αυτού, περί ων δεν έγινε τότε παντάπασιν λόγος· αν δε β') η απόφασις των ενταύθα πρωτοδικών απεφάνθη καταπεσούσαν υπέρ του δημοσίου την δοθείσαν εγγύησιν, ανέφερε δε μόνον τας 2400 δρ., η διάταξις αύτη δεν ήλλαξε την φύσιν της παρά του Φ. δοθείσης εγγυήσεως, μήτε είχεν άλλο αντικείμενον ειμή απλώς την απόφασιν ότι η δοθείσα εγγύησις κατέπεσεν. »

Απόφ. 1292 των εν Αθήναις εφετών.

91. Ο περί ενεχύρου νόμος της 1 Δεκεμβρ. 1836 δεν απαιτεί, όταν το ενέχυρον υπερβαίνη τας 50 δραχ. να υπάρχη περί τούτου δημόσιον μόνον έγγραφον, αλλ' απαιτεί είτε δημόσιον έγγραφον, είτε μόνον έγγραφον έχον βεβαίαν χρονολογίαν κατά τα 413 και 414 άρθρα της πολιτ. δικονομίας.

Απόφ. 3979 του 1844 των εν Αθήν. εφετών.

92. Ο δι' ενεχύρου ή διά της κατοχής ακινήτου κτήματος ησφαλισμένος δανειστής, τότε μόνον είναι υπόχρεως ν' αποδώση το ενέχυρον, όταν ο χρεώστης ήθελεν εξοφλήσει το δάνειον. — Οι κατ' έτος καρποί, μετά την αφαίρεσιν των εξόδων της καλλιεργείας και των άλλων τυχόν γενομένων αναγκαίων και ωφελίμων εξόδων, πρέπει να ψηφισθώσιν εις τους τόκους του δανείου, και, χρείας καλούσης, εις αυτό το κεφάλαιον.

Απόφ. « Επειδή εκ του από 2 Ιουλίου 1827 εγγράφου, υπογεγραμμένου ιδιοχείρως παρά του Η. Α. Φ., και τον οποίον ούτος

δὲν προσέβαλε διόλου, προκύπτει ὅτι ὁ Γ. Μ. εἶναι δανειστὴς τοῦ εἰρημένου Π. Α. Φ. γροσίων τουρκικῶν 2250, ἀλλὰ μὲ τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ ὅλην τὴν ἀκίνητον περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου, συνισταμένην εἰς ἐλαίας ἀντὶ γροσίων 500, ἂν ὁ ὀφειλέτης δὲν πληρώσῃ τὸ χρέος του εἰς προθεσμίαν ἓξ μηνῶν, τῶν δὲ λοιπῶν γροσίων 1750 νὰ μένῃ πάντοτε ὀφειλέτης ὁ Π. Α. Φ. πρὸς τὸν Α.

Ἐπειδὴ ἐξ οὐδενὸς προσαχθέντος ἐγγράφου, μηδὲ ἐξ ἄλλου τινὸς περιστατικοῦ, δὲν προκύπτει ὅτι ὁ Α. ἔλαβε τὰ περὶ ὧν ἡ ἀμφισβήτησις 127 ἐλαιόδενδρα λόγῳ κυριότητος, ἢ ὅτι τὰ κατακρατεῖ αὐθαιρέτως· ἐξ ἐναντίας μάλιστα ἐκ τῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου ὁμολογίας τοῦ πληρεξουσίου τοῦ Π. Α. Φ., ἥτις ὁμολογία συμφωνεῖ καὶ μὲ δύο ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα προσήγαγεν ὁ Α. πρὸς ὑπεράσπισίν του, ἤτοι τὴν ἀπὸ 28 Ἰανουαρ. 1829 ὑπ' ἀριθ. 11 ἀπόφασιν τοῦ τότε εἰρηνοδίκου Σαλαμῖνος καὶ τὴν ἀπὸ 30 Ἰουλίου ὑπ' ἀριθ. 63 ἀπόφασιν τοῦ τότε πρωτοκλήτου Ἀργολίδος, συνάγεται ὅτι ὁ Α. ἔλαβε τὰ ἐλαιόδενδρα ταῦτα ὡς ἐνέχυρον πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ δανείου του.

Ἐπειδὴ τὸ ἐνέχυρον τοῦτο ἔλαβεν ἀρχὴν κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1827, ὅτε ἐγένετο καὶ τὸ μνησθὲν χρεωστικὸν ἔγγραφον, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως τοῦ εἰρηνοδίκου, ἐκδοθείσης κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1829, δι' ἧς ὁ Α. δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἀπό τινα Π. Χ. Μ., ὅστις τὰ οἰκειοποιεῖτο ὡς δῆθεν ἀγορασθέντα παρ' αὐτοῦ ἀπὸ τὸν Π. Α. Φ., γρόσια 112 1/2 διὰ καρποὺς δύο ἐτῶν, ἤτοι τοῦ 1827 καὶ 28.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν Νόμον 9 § 3 καὶ 5 Πανδ. βιβλ. Β. τίτλ. 7, καὶ Βασιλ. βιβλ. 25 τ. 1, Ν. 9, ὁ δι' ἐνεχύρου ἢ διὰ τῆς κατοχῆς ἀκινήτου κτήματος ἠσφαλισμένος δανειστὴς εἶναι τότε μόνον ὑπόχρεως ν' ἀποδώσῃ τὸ ἐνέχυρον, ὁπότε ὁ χρεώστης ἤθελεν ἐξασφαλίσει τὸ δάνειον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, μὴ ἀποδεικνύοντος τοῦ Π. Α. Φ. ὅτι ἐξώφλησε τὸ χρέος του πρὸς τὸν Α., καὶ προτείναντος τούτου πρωτοδίκως τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐλαιοδένδρων, ἀφοῦ ὁ Π. Α. Φ. ἤθελε τῷ πληρώσει τὸ δάνειόν του, ἐσφαλμένως τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἐδέχθη ἀφ' ἑνὸς τὴν περὶ ἀποδόσεως τῶν ἐλαιοδένδρων ἀγωγὴν τοῦ Π. Α. Φ., καὶ ἀπέρριψεν ἀφ' ἑτέρου τὴν αἴτησιν τοῦ Α., ἐκλαβὸν αὐτὴν ὡς ἀνταγωγικὴν ἀπαίτησιν, ἐνῷ, κατὰ τοὺς μνησθέντας νόμους, εἶναι ὅρος ἀπαιτούμενος πρὸς παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς τοῦ Π. Α. Φ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ προεκτεθειμένα, ὁ μὲν Α. ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ τὰ ζητούμενα ἐλαιόδενδρα ὁμοῦ μὲ τοὺς καρποὺς, τοὺς ὁποίους ἐσύλλεξεν ἀπὸ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1827 μέχρι τῆς ἀποδόσεως, ἀφαι-

ρουμένων ἐξ αὐτῶν τῶν ἐξόδων τῆς καλλιεργείας καὶ ἄλλων τυχὸν γενομένων ἀναγκαίων καὶ ὠφελίμων ἐξόδων· ὁ δὲ Π. Α. Φ. νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν Α. τὸ ἐκ γροσίων 2250 χρέος του ὁμοῦ μὲ τοὺς τόκους του πρὸς 12 0/0 κατ' ἔτος ἀπὸ τῆς 2 Ἰανουαρίου 1828, ὅτε ἔληξεν ἡ ἐν τῷ χρεωστικῷ ἐγγράφῳ ὡρισμένη ἑξάμηνος προθεσμία, μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως, καθότι, ἀφοῦ ὁ Α. ὑποχρεοῦται ν' ἀποδώσῃ τοὺς καρποὺς τῶν ἐλαιοδένδρων, εἶναι δίκαιον νὰ λάβῃ τοὺς τόκους τῶν χρημάτων του.

Ἐπειδὴ οἱ κατ' ἔτος καρποί, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων τῆς καλλιεργείας καὶ τῶν ἄλλων τυχὸν γενομένων ἀναγκαίων καὶ ὠφελίμων ἐξόδων, πρέπει νὰ ψηφισθῶσιν εἰς τοὺς τόκους τοῦ δανείου, καί, χρείας καλούσης, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ κεφάλαιον τοῦ δανείου, κατὰ τοὺς §§ 3 καὶ 5 τοῦ βιβλ. Γ', τ. 5 τοῦ Ἀρμεν. (Κώδηκος βιβλ. 4 τίτλ. 24 Δ. 1 καὶ 3).

Ἐπειδὴ ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ἐτησίων καρπῶν καὶ τῶν ἐξόδων τῆς καλλιεργείας καὶ τῶν ἄλλων τυχὸν γενομένων ἀναγκαίων ἢ ὠφελίμων ἐξόδων, μὴ οὖσα ἀποδεδειγμένη, πρέπει νὰ γίνῃ διὰ πραγματογνωμόνων.

Διὰ ταῦτα κτλ. » (Ἀπόφ. 2574 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν).

94. Συνήθως ἡ ἀξία τῶν διδομένων ἐνεχύρων ὑπερβαίνει κατὰ τὸ ἓν τρίτον τὸ ποσὸν τῶν δι' αὐτῶν ἀσφαλιζομένων δανείων.— Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 38 τοῦ 1834. (Νομ. σελ. 367).

95. Ἐν ἐλλείψει τῶν ἐνεχύρων τὸ δικαστήριον δύναται νὰ στηρίξῃ τὴν ἀπόφασίν του ἐπὶ τῇ προλήψει ταύτῃ, διὰ νὰ προσδιορίσῃ, προκειμένου λόγου περὶ ἐκτιμητικοῦ ὅρκου, τὸν ἀνώτερον ὅρον τῆς ἀξίας αὐτῶν. (αὐτ.).

96. Μὴ ὑπαρχόντων αὐτουσίων τῶν ἐνεχυριασθέντων πραγμάτων, διὰ νὰ καθυποβληθῶσι ταῦτα εἰς τοὺς πραγματογνώμονας, τὸ μέσον τῆς διὰ πραγματογνωμόνων ἀποδείξεως καθίσταται ἀπαράδεκτον. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 38 τοῦ 1839. (Νομ. σελ. 3673).

97. Ἡ Τράπεζα δανείζει ἐπὶ ἐνεχύρῳ; — ὅρα πραγμ. Ῥάλλη περὶ Ἐμπορ. Δικ. σελ. 46 τόμ. 1.

§ 98. *Γαλλικὴ Νομολογία.*

Εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Ῥαλλίνου, λέξ. gage, εὑρίσκετε παρατηρήσεις πολλάς, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὰς ἑξῆς·—(Οἱ πρὸ τῶν περιόδων ἀριθμοὶ σημαίνουσι τοὺς §§ τοῦ συγγραφέως αὐτοῦ).

8. Δίδει ἐνέχυρον ὁ ἰδιοκτήτης, ὁ τῆς ἀπαλλοτριώσεως τὸ δικαίωμα ἔχων. (Ζαχ. τόμ. 3 § 433).

9. Ἂν δοθῇ ὑπὸ μὴ ἰδιοκτήτου, ὁ ἀληθὴς κύριος ἔχει τὸ δι-

καίωμα νὰ τὸ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν καλῆς πίστεως δανειστήν; (Ζαχ. αὐτ.). — Τροπλ. περὶ ὑποθ. ἄρθρ. 171· ἡ ἀπάντησίς των ἀπᾴδει ἴσως πρὸς τὸ παρ' ἡμῖν ἰσχύον δίκαιον.

25. Τὰ περὶ ἐνεχύρου ἰδιόγραφα ἔχουν (*contrat sous seing. privé*) βεβαίαν, ὡς πρὸς τοὺς τρίτους, χρονολογίαν; (Ζαχ. τόμ. 3 σελ. 170. — Δουραντ. τόμ. 18, ἄρθρ. 517.—Ἄρθρ. 2 τοῦ περὶ ἐνεχ. νόμου μας).

30. Τὰ περὶ ἐνεχύρου ἰδιόγραφα συντάσσονται διπλᾶ.

43. Ὅταν ἐκ πολλῶν ἀντικειμένων δοθέντων εἰς ἐνέχυρον τινὰ δὲν παραγράφωνται, τὸ ἔγγραφον ἀκυροῦται ὡς πρὸς ὅλα; (Εὐρ. Ῥολλ. τόμ. 8 σελ. 4 ἄρθρ. 43 ἐπ.).

62. Καὶ ἐπὶ πιστώσεων, ἀπαιτεῖται παράδοσις· (αὐτ. ἄρθρ. 62 ἐπ.).

72. Ἂν ὁ δανειστὴς χάσῃ τὸ ἐνέχυρον, ἢ τοῦ κλαπῇ, ἔχει διεκδικήσεως δικαίωμα; (Δουραντ. ἄρθρ. 529. — Ζαχαρ. ὡς ἄνωτ.).

82. Ἂν ὁ δανειστὴς ἔχῃ ἐνέχυρον καὶ ὑποθήκας, δύναται νὰ ἐνεργήσῃ κατάσχεσιν ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου; (Εὐρ. Ῥολλ. αὐτ. σελ. 6, ἄρθρ. 82 ἐπ.).

Ἀπώλεια τοῦ ἐνεχύρου.—Ὅρα Εὐρ. Ῥολλ. αὐτ. ἄρθρ. 123, 129, 133, 147, 150.

Παραγραφή·—αὐτ. ἄρθρ. 119, 121, 151 ἐπ.

132. Ἂν ὁ ἰδιοκτήτης ἀφαιρέσῃ τὸ ἐνέχυρον, δὲν πράττει κλοπήν.

133. Ἂν ἐκ τύχης ἀπολεσθῇ, ἐφαρμόζεται ἡ ἀρχὴ *res perit domino*.

135. Ἡ ῥωμ. νομ. δὲν δίδει δικαίωμα εἰς τὴν ἀγωγὴν *pignoratitia directa* εἰμὴ μετὰ τὴν ὁλοσχερῆ πληρωμὴν τοῦ χρέους· *omnis pecunia exsoluta esse debet*. — Μερλ. *rep*. λ. *gage* ἄρθρ. 6.

147. Δαπάναι· ὅρα Εὐρ. Ῥολλ. αὐτ. σελ. 9, ἄρθρ. 147 ἐπ.

ΕΝΗΛΙΚΕΣ (1).

Πίναξ λεκτικός.

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Ἐπίτροπος. —Τέκνα. —Ἡλικία.—Πατρικὴ ἐξουσία.—Ἀποκατάστασις.

§ 1. Μέχρι τῆς ά Ἰανουαρίου 1837, ὅτε ἐμβῆκεν εἰς ἐνέργειαν ὁ νέος περὶ ἐνηλικιότητος νόμος τῆς 20 Νοεμβρ. 1836, ἡ ἐνηλικιότης πρέπει νὰ κανονίζηται κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον (1).

Ἀπόφ. 5450 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ἐν τοῖς προδημοσιευθεῖσι μνημονεύονται διάφορα ζητήματα, ἔχοντά σχέσιν μὲ τὸ προκείμενον θέμα· ἰδοὺ ἐν περιλήψει, χάριν ὑπομνήσεως, τινά.

ά) Τὸ δικαστήριον ὑπερπηδᾷ τὰ καθήκοντά του, ἀποφαινόμενον περὶ τῆς ἡλικίας τινὸς, ἐν ᾧ δὲν ὑπάρχει δίκη τις κυρία; —Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. σελ. 144 § 148 (λέξ. Ἁρμοδιότης ἐν γένει).

β') Δίκαι διοικητικαὶ, εἰς ἃς παρεμπίπτει τὸ περὶ ἡλικίας ζήτημα· αὐτ. σελ. 145 § 149.

γ') Τὸ περὶ ἡλικίας παρεμπιπτόντως δικαζόμενον ὑποβάλλεται εἰς τοὺς ἐφέτας; αὐτόθι σελ. 53 ἐπ., 288).

δ') Οἱ περὶ ἐνηλικιότητος νόμοι ἔχουν ἀναδρομικὴν δύναμιν; Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 92 § 3, 4· (λέξ. ἀναδρομικὴ δύναμις).

έ) Τὰ ἐμποροδικεῖα δικάζουν περὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν ἀνηλικιότητα; Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 31· (λέξ. ἁρμοδ. ἐμπορ.).

ς') Πώλησις κτήματος ἀνήλικος. Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σ. 24, 25.—Καλλ. βιβλ. γ' § 103—105. — Ὅρα προσέτι Εὐρ. Ῥολλ. λέξ. nullité §§ 30, 121, 133 —Ὅρα δὲ καὶ ἐν τῷ Εὐρ. τούτῳ τὴν λ. Ἐπίτροπος.

ζ') Ἀνικανότης πρὸς τὸ συναλλάττεσθαι. Ὅρα Εὐρ. Ῥολλ. αὐτ. § 38. 39—41, 120.

ή) Τίς ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἀνήλιξ δὲν ἐβλάβη; αὐτ. § 156, 177.

θ') Παραγραφή· αὐτ. § 271 ἐπ.

ί) Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ νόμου 14 τοῦ Κώδ. (2, 13) de praecuratoribus; ἡ ἀκυρότης, περὶ ἧς διαλαμβάνει, εἶναι σχετική; Ὅρα Θέμ. τόμ. 5 σελ. 50 ἐπ.—Εὐρ. Ῥολλ. λέξ. nullité § 120 ἐπ. 133.

ιά) Περὶ τῶν συναλλαγμάτων τῶν ἀνήβων. Ὅρα Θέμιδ. τόμ. 5 σελ. 61 ἐπ. 73.

(1) Πρβ. τὴν λέξ. Νόμος.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸν ὅρον τῆς ἐνηλικιότητος, τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἀνάγεται εἰς τὴν ἱκανότητα τῆς ἐνεργείας τῶν πολιτ. δικαιωμάτων, καὶ ἑπομένως οἱ νόμοι ἐκείνου τοῦ κράτους ἀποφασίζουν τὸ ἐνήλικον ἢ μὴ τοῦ

§ 2. Όταν ανήλιξ παρίσταται επί δικαστηρίου άνευ κηδεμόνος, ο εισαγγελεύς δύναται και οφείλει να προτείνη την ένςασιν ταύτην της ενεργητικής νομιμοποιήσεως και τον διορισμόν κηδεμόνος. — 'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 96 του 1835. (Νομ. σελ. 66).

Ο αυτεξούσιος έφηβος, αν και δύναται να συναλλάττηται ισχυρώς, ως έχων το δικαίωμα της αποκαταστάσεως, δεν δύναται και να παρασταθή επί δικαστηρίου άνευ κηδεμόνος, και διεξαγάγη διαφοράν του τινά, χωρίς να υπόκηται εις ακύρωσιν η δικαστική απόφασις.—'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 143 του 1843. (Νομ. σελ. 3372).

Η απόφασις, ήτις εδίκασεν ανήλικας διαδίκους μη έχοντας παντάπασιν αντιπρόσωπον, δεν είναι αυτοδικαίως άκυρος, αλλά δύναται ν' ανατραπή κατ' αίτησιν των αυτών ανηλίκων διά της επαναλήψεως της διαδικασίας.—'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 114 του 1835. (Νομ. σελ. 127).

§ 3. Η επίδοσις των δικογράφων γίνεται εις τον κηδεμόνα των ανηλίκων, καίτοι ενηλικιωθέντων τούτων, αλλά μη δηλωσάντων την ενηλικιότητά των.—Απόφ. πολιτ. Αρ. Πάγου 117 του 1847. (Όρα την λέξιν *Επίδοσις*).

§ 4. Όταν αμφιβάλληται η ανηλικιότης, ο δικαστής αποφασίζει υπέρ της ενηλικιότητος. — 'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 164 του 1835. (Νομ. σελ. 213).

§ 5. 'Αμφισβητουμένης της γνησιότητος ανήβου τέκνου μετά τον θάνατον του πατρός του, δίδεται προσωρινώς εις αυτό η κατοχή της περιουσίας του αποθανόντος. — 'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 28 του 1837. (Νομ. σελ. 513).

§ 6. Το μέσον της μαρτυρικής αποδείξεως της ανηλικιότητος επί τοσούτον είναι παραδεκτόν, εφόσον ήθελεν αποδείξει ο προτείνων τον ισχυρισμόν αυτόν, ότι εις τον τόπον της γεννήσεώς του

προσώπου, το οποίον υπόκειται εις τούτους. — 'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 129 του 1837. (Νομ. σελ. 848).

— Όσοι κατά το Τουρκικόν δίκαιον, καθ' ό ο χρόνος της ενηλικιότητος είναι ο 16 της ηλικίας, είχον κατασταθή πρό του 1822 έτους ενήλικες, απώλεσαν το δικαίωμα αυτό μετά την εποχήν ταύτην, καθ' ήν καθιερώθη το Βυζαντινόν δίκαιον, αν δεν είχον συμπληρώσει το 25 έτος της ηλικίας των. — 'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 91 και 178 του 1842. (Νομ. σελ. 2951, 3229).

— Οι περί ενηλίκων νόμοι της Ελλάδος δεν εφαρμόζονται και εις τους αλλοδαπούς ανήλικας δικαζομένους υπό των Ελληνικών δικαστηρίων. — 'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 56 του 1844. (Νομ. σελ. 3978).

δὲν ὑπῆρχον νόμιμα ληξιαρχικὰ βιβλία.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 129 τοῦ 1837. (Νομ. σελ. 848).

§ 7. Ἡ μεταξὺ ἐνηλίκων καὶ ἀνηλίκων διανομή, γενομένη ἄνευ τῆς διατηρήσεως τῶν παρὰ τοῦ νόμου διαγεγραμμένων διατυπώσεων, εἶναι ὁριστικὴ ὡς πρὸς τοὺς ἐνήλικας· εἰδικῶς, ὅταν οὗτοι παρητήθησαν νὰ προσβάλλωσι τὴν διανομήν. — Ἀκυρ. Γαλλ. τῆς 23 Ἰουν. τοῦ 1839. (Νομ. σελ. 2710) (1).

§ 8. Ἡ περὶ ἀνηλικιότητος πρότασις δύναται ν' ἀντιταχθῇ κατὰ τῆς ἀγωγῆς δι' ἐνστάσεως καὶ ὄχι δι' ἀγωγῆς περὶ ἀποκαταστάσεως.—Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 20 τοῦ 1848.

§ 9. Κατὰ τὸ Ῥωμ. δίκαιον, ἡ πατρικὴ πολιτικὴ ἐξουσία, κατὰ διαστολὴν τῆς φυσικῆς, δὲν ἀνήκει εἰμὴ εἰς Ῥωμαῖον πολίτην· ἑπομένως εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἰσχύει τὸ Ῥωμ. δίκαιον, ἐὰν ἡ ἐξουσία αὕτη ὑποτεθῇ ὑπάρχουσα καθ' ὅλην τὴν ἔκτασίν της, δὲν ἀνήκει εἰμὴ εἰς τοὺς Ἕλληνας (2).

Ἡ μεταβολὴ τῆς ἐθνικότητος δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ ὑπεξουσίους τοὺς ἅπαξ ἐλευθέρους τῆς Ῥωμαϊκῆς πατρικῆς ἐξουσίας συλληφθέντας καὶ γεννηθέντας, καθότι ἡ τῶν προσώπων κατάστασις, καθ' ὅλας τὰς ἀρχὰς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου, κανονίζεται ἀπὸ

---

(1) Ὁ Ἄρειος Πάγος, διὰ τῆς ἀποφάσεως 210, κατὰ τὸ 1850 ἐξεφράσθη οὕτως:

« Ἐπειδή, κατὰ τὸν νόμον 1 τοῦ βιβλ. γ' τίτλ. 38 τοῦ κώδηκος, ἡ διανομὴ ἀκινήτων κτημάτων ἰσοδυναμεῖ μὲ ἀπαλλοτρίωσιν· κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 1082 καὶ ἑπόμ. καὶ ἰδίως τὸ ἄρθρον 1085 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν τὰ ἀκίνητα ἀνήκωσιν εἰς ἀνήλικας, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ διαθέσωσιν ἐλευθέρως, ἀπαιτεῖται, πρὸς ἐπιχείρησιν τῆς ἀπαλλοτριώσεως, ἢ τῆς μὲ ταύτην ἰσοδυναμούσης διανομῆς αὐτῶν, νὰ προηγηθῶσιν αἱ εἰς τὰ προμνημονευθέντα ἄρθρα διαλαμβανόμεναι διατυπώσεις, πρὸ πάντων δὲ νὰ ζητηθῇ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου ἡ γνωμοδότησις, χωρὶς τῆς ὁποίας ἑπομένως οὔτε ὁ κηδεμών, οὔτε ὁ ἐπίτροπος δύναται νὰ πράξῃ τί· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἐκ τῆς δικογραφίας προκύπτει, ἡ Δ. Ν. Π., κηδεμὼν τοῦ ἀνήλικος ἐγγόνου της Θ. Μ., ἐκίνησεν ἀγωγὴν περὶ διανομῆς κτήματος, ἀνήκοντος εἰς τὸν ἀνήλικα, χωρὶς νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς εἰρημένας διατυπώσεις, ἄρα χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ πρὸς τὴν δίκην νομιμοποιημένη· ἡ δὲ ἔλλειψις αὕτη, ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν, ἂν καὶ κατὰ πρῶτον ἤδη προτείνηται, ἐπιφέρει, δυνάμει τοῦ 5 § τοῦ 807 ἄρθρου τῆς πολ. δικονομίας, τὴν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Σημειωτέον ὅτι ἡ περὶ τούτου πρότασις δὲν εἶχε γίνει εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια.

(2) Ὅρα τὴν λ. Πατρικὴ ἐξουσία.

τὴν γέννησιν, καὶ κυρίως ἀπ' αὐτὴν τὴν σύλληψιν.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 140 τοῦ 1840. (Νομ. σελ. 2665, 3734).

Ἡ γυνὴ δὲν ἀποκτᾷ πατρικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ υἱοθετουμένου παρ' αὐτῆς, καὶ ἑπομένως δύναται πάντοτε νὰ συμφωνήσῃ μὲ αὐτόν.—'Εφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 69 τοῦ 1836. (Νομ. σελ. 243).

§ 10. Ὁ ἐπίτροπος ἀνήλικός τινος δύναται νὰ διορίσῃ εἰδικοὺς ἐπιτρόπους, διὰ νὰ ἐπεξεργασθῶσιν ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τὴν ἐκ τῆς ἑταιρίας (τοῦ ἀποθανόντος πατρός των) προκύψασαν ληψοδοσίαν, καὶ νὰ θεωρήσωσι καὶ ἐξοφλήσωσιν οὗτοι μετὰ τῶν λοιπῶν συνεταίρων, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶχεν ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ αὐτὸς ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀνήλικος.

Ἡ τοιαύτη πρᾶξις, οὖσα ἐκ τῶν ἐντὸς τῶν καθηκόντων τοῦ ἐπιτρόπου τῶν ἀνηλίκων, δὲν εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, ἀλλὰ δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀποκατάστασιν, ἐὰν ὁ ἐνηλικιωθεὶς ἀποδείξῃ ἢ προτείνῃ ὅτι ἐκ τῆς ἐπεξεργασίας προέκυψε ζημία εἰς τὰ νόμιμα συμφέροντά του.—'Απόφ. ἐφ. Ναυπλ. τῆς 15 8βρίου τοῦ 1840. (Νομ. σελ. 2269). (1).

§ 11. Ὁ παραγραφικὸς χρόνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁ ἀφῆλιξ δύναται μετὰ τὴν ἐνηλικιότητά του νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ συμβολαίου, ἐκτείνεται ἀπὸ 5 μέχρι 30 καὶ 40 ἐτῶν, κατὰ τὰς διαφόρους περιστάσεις καὶ τοὺς διαφόρους λόγους τῆς ἀκυρότητος, οἱ ὁποῖοι προτείνονται·—'Εφ. Ναυπλίας ἀπόφ. 166 τοῦ 1840. (Νομ. σελ. 3740).

§ 12. *Ἀποκατάστασις εἰς ἀκέραιον.*

Περὶ τῆς εἰς ἀκέραιον ἀποκαταστάσεως ἐλάλησα εἰς τὰς σελ. 299—322 τοῦ δευτέρου τόμου τοῦ Εὑρ., ἐν τῇ λέξ. Ἀποκατάστασις· ἐνταῦθα προσθέτω ὀλίγα ἔτι περὶ ἀποκαταστάσεως ζητήματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐμνημόνευσα ἐκεῖ· εἰσὶ δὲ τὰ ἑπόμενα (2).

— ά) Ὅταν ὁ ἀνήλιξ δανεισθῇ χρήματα, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποκατάστασιν κατὰ τῆς ἀναδεχθείσης ὑποχρεώσεως, ὁ δὲ εἰς αὐτὴν ἐναντιούμενος δανειστὴς ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι ὁ ἀνῆλιξ, διὰ τῶν δανεισθέντων χρημάτων, ἐγένετο πλουσιώτερος. (Ἁρμεν. βιβλ. ά τίτλ. 16 καὶ 30).—'Εφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 142 τοῦ 1838. (Νομ. σελ. 3640).

---

(1) Ὅρα τὴν λ. Ἐπίτροπος.

(2) Περὶ ἀποκαταστάσεως ὅρα πραγμ. Καλλ. περὶ Ῥωμ. Δικ. βιβλ. γ' § 63—70, καὶ Θέμ. τόμ. γ' σελ. 224, 234.

— β') Τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἔχουν οἱ ἀνήλικες πρὸς ἀποκατάστασιν, διαφέρει ἀπὸ τὴν ἀγωγὴν, ἥτις χορηγεῖται εἰς αὐτοὺς πρὸς ἀκύρωσιν τῆς πωλήσεως τῶν ἄνευ ἀδείας πωληθέντων κτημάτων αὐτῶν. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 166 τοῦ 1840. (Νομ. σελ. 3740).

— γ') Ὅρα τοὺς προηγουμένους §§ 2 καὶ 11.

— δ') Οἱ ἀνήλικες ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς εἰς ἀκέραιον ἀποκαταστάσεως ὄχι διὰ μόνον τὸν λόγον τῆς ἀνηλικιότητος, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἕνεκα τοῦ κατὰ τὴν ἀνηλικιότητα αὐτῶν συναφθέντος συναλλάγματος ὑπέστησαν βλάβην. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 68 τοῦ 1845. (Νομ. σελ. 4125).

— ε') Ὁ ἔφηβος, μὴ διατελῶν ὑπὸ κηδεμονίαν, δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς παρ' αὐτοῦ γενομένης πωλήσεως τῶν ἀκινήτων πραγμάτων του. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 17 τοῦ 1846. (Νομ. σελ. 4606).

— ς') Δύναται μόνον νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποκατάστασιν ἂν ἀποδείξῃ τὴν βλάβην. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 17 τοῦ 1846. (Νομ. σελ. 4606).

— ζ') Οἱ ἀνήλικες δὲν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὸ εὐεργέτημα τῆς εἰς ἀκέραιον ἀποκαταστάσεως κατὰ πράξεως, τὴν ὁποίαν συνῆψαν παραστήσαντες ἑαυτοὺς δολίως ἐνήλικας, ἢ ὅταν ὡς τοιοῦτοι ὑπὸ τοῦ κοινοῦ θεωρῶνται. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 219 τοῦ 1846. (Νομ. σελ. 2723).

— η') Ἐκ τῆς δηλώσεως τοῦ ἀνήλικος ὅτι εἶναι ἐνήλιξ, ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, δὲν ἐξάγεται ὁ δόλος αὐτοῦ ἐπὶ ὑποθέσεως συναφθείσης μετ' ἄλλου. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 219 τοῦ 1846. (Νομ. σελ. 4723.

— θ') Οἱ ἀνήλικες ζημιούμενοι ἐκ τῶν συναλλαγμάτων, τὰ ὁποῖα τοὺς ἀφορῶσιν, ἢ ἐγγυώμενοι ὑπὲρ ἄλλου ἀποκαθίστανται. (Ν. 6 καὶ 7 § 3 καὶ 4 Πανδ. 4, 4), καὶ ἔχουν τὴν περὶ ἀποκαταστάσεως ἀγωγὴν καὶ κατὰ τοῦ δημοσίου αὐτοῦ. (Ν. 38 Ἑξάβ. Ἀρμεν. 1, 12). — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 80 τοῦ 1848.

— ι') Ἡ ἀγωγὴ τῆς ἀποκαταστάσεως δὲν ἐπιτρέπεται, ὅταν τὸ συνάλλαγμα ἦναι ἄκυρον δι' ἄλλον λόγον. (Ν. 16 § 3 Πανδ. 4, 4). — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 116 τοῦ 1848.

— ιά. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 958 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ, ἀφοῦ ὁ Α. Κ., διὰ τῆς ἀπὸ 10 Μαΐου 1837 ἀναφορᾶς του γενομένης ὅτε ἦτον ἤδη ἐνήλιξ πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας, ἐπικαλῶν θερμῶς τὴν

γραμματείαν ταύτην νὰ πωλήσῃ, πρὸ τῶν ἰδιοκτησιῶν του, τὰς εἰς αὐτὸν ὑποθηκευθείσας ἰδιοκτησίας τοῦ ὑπὲρ οὗ αὐτὸς ἐγγυήθη εἰς τὸ δημόσιον Χ. Ν., καὶ ὑποσχόμενος, ἂν δὲν ἀποπληρωθῇ ἐντεῦθεν τὸ χρέος, νὰ πληρώσῃ τὰ ἐλλείποντα χρήματα μέχρι τῆς χρεωστουμένης ποσότητος, ἐπεκύρωσε τὴν κατὰ τὴν ἀνηλικιότητά του δοθεῖσαν ἐγγύησιν· ὅθεν, κατὰ τὴν διάταξιν 2 τοῦ Κώδικος *si major factus, ratum habuerit*, δὲν εἶναι δεκτὸς νὰ ζητήσῃ κατ' αὐτῆς ἀποκατάστασιν.

Ἐπειδή, ἐνόσῳ δὲν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἐπικύρωσις αὕτη ἔλαβε χώραν διὰ δόλου, βίας καὶ ἀπάτης, ὁ Α. Κ. δὲν δύναται ν' ἀπαλλαχθῇ ἀπὸ τὰς συνεπείας αὐτῆς.

Ἐπειδὴ τὰ περιστατικά, τὰ ὁποῖα προβάλλει οὗτος κατὰ τῆς εἰρημένης ἐπικυρώσεως, ὅτι, δηλαδή, καθ' ἣν στιγμὴν ἔκαμε τὴν περιέχουσαν αὐτὴν ἀναφορὰν δὲν εἶχε θέλησιν παντελῶς ἐλευθέραν καὶ φρένας ἀταράκτους, ἐπαπειλούμενος ἀπὸ τὰ ἀναγκαστικὰ τοῦ δημοσίου μέτρα, δὲν εἶναι τοιαῦτα, ὥστε νὰ προσβληθῇ δι' αὐτῶν ἡ ἰσχὺς αὐτῆς· καθότι ὁ φόβος, διὰ νὰ καταστήσῃ ἀνίσχυρα τὰ συναλλάγματα, πρέπει νὰ ἦναι παράνομος καὶ τοιοῦτος, ὥστε νὰ κάμῃ ἐντύπωσιν εἰς σταθερὸν ἄνδρα· ὁ δὲ φόβος, ὁ πηγάζων ἀπὸ τὴν ἐκ μέρους τοῦ δανειστοῦ ἀπειλὴν ἐκτελεστικῶν μέτρων, δὲν φέρει κανὲν ἐκ τῶν δύω τούτων περιστατικῶν (1).

Ἐπειδή, ἂν τὸ δημόσιον δὲν ἐδέχθη τὰς εἰς τὴν εἰρημένην ἀναφορὰν προτάσεις τοῦ Κ., δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι δὲν ἐδέχθη τὴν ἐξ αὐτῶν ἐξαγομένην σιωπηλὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐγγυήσεως.

Ἐπειδὴ ἡ παρὰ τοῦ Κ. πρωτοδίκως κινηθεῖσα κατὰ τοῦ δημοσίου ἀγωγὴ ἦτον ἀγωγὴ περὶ ἀποκαταστάσεως ἕνεκα ἀνηλικιότητος· ἑπομένως δὲν δύναται οὗτος νὰ προσβάλῃ εἰς τὸν δεύτερον βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας τὴν δοθεῖσαν ἐγγύησιν δι' ἄλλους λόγους πάντῃ ξένους εἰς τὴν ἀγωγὴν ταύτην, ὅτι δηλ. παρῆλθεν ὁ χρόνος τῆς ἐγγυήσεως, καὶ ὅτι τὸ δημόσιον παρημέλησε νὰ ἐνεργήσῃ ἐμπροθέσμως τὴν καταδίωξιν τοῦ πρωτοφειλέτου· ἄλλως ἤθελε μεταβληθῇ ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς του, τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύεται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 705 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

---

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 285. ἐπ.—Ὅρα ἐν τῷ Εὐρ. τὴν λέξ. Ἔγγραφα § 17—καὶ τὴν λέξ. Ἐγγύησις σελ. 422.—Καλλ. Ῥωμ. δίκ. βιβλ. γ' § 63 ἐπ.

Ποινικά.

§. 13. Τὸ περὶ ἡλικίας ζήτημα, ἤγουν τὸ ζήτημα, ἂν ὁ κατηγορούμενος ἐνήργησε μετὰ διακρίσεως, πρέπει ν' ἀποφασίζηται παρὰ τῶν πλημμελειοδικῶν εἰς τὸ περὶ ἐνοχῆς μέρος τῆς ἀποφάσεως.— Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τῆς 7 Μαΐου τοῦ 1840.

§ 14. Ὁ ἀνήλιξ ὁ μὴ λαβὼν τὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ πατρός του, ἢ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου πρὸς τὸ ἐμπορεύεσθαι, δὲν δύναται πτωχεύσας νὰ τιμωρηθῇ ὡς χρεωκόπος. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 44 τοῦ 1844.

§ 15. *Ἀπαλλοτρίωσις τῶν κτημάτων τῶν ὀρφανῶν.*

Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου θέλω λαλήσει, ἐν ἐκτάσει, ἐν τῇ λέξει Ἐπίτροπος, ἣν βλέπε.

ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ.

Ὅρα τὰς ἐν τῷ Εὑρ. λέξεις *Ἐκκρεμοδικία*. — *Ἐπίδικα*. — *Ἀναργυρία*. —*Ἀνανέωσις*. —*Συμψηφισμός*.

Τί ἐστιν ἔνστασις;

Διὰ νὰ ἐξηγηθῶ εὐκρινῶς, εἶναι ἀνάγκη νὰ κάμω διάκρισιν μεταξὺ Ῥωμαϊκοῦ καὶ Γαλλικοῦ δικαίου.

Α) Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον.

Εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον ἐνστάσεις (*exceptiones* ἢ *praescriptiones*) ἐκαλοῦντο τὰ πρὸς ὑπεράσπισιν μέσα, τὰ ὁποῖα ὁ Πραίτωρ κατ' ἐπιείκειαν ἐχορήγει κατ' ἀγωγῆς βασίμου, καὶ στηριζομένης εἰς τὸ πολιτικὸν δίκαιον, καὶ τὰ ὁποῖα διέγραφεν εἰς τὸν τύπον τῆς ἀγωγῆς διὰ νὰ τὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὁ δικαστὴς (*judex*)· ἡ ἀγωγὴ δὲν κατηργεῖτο αὐτοδικαίως, οὐδετεροῦτο ὅμως τὸ ἀποτέλεσμα διὰ τῆς ἐνστάσεως (*per exceptionem*) (1).

(Cajus. IV, 116, 117.—Pr. § 1—5.—J. 4, 13. Μακιλδ. § 200 β').

Εἰς τὸ νεώτερον Ῥωμαϊκὸν δίκαιον ὀνομάζονται *ἐνστάσεις* ὅλαι αἱ προτάσεις τοῦ ἐναγομένου, ὅσαι δὲν περιέχουν ἁπλῶς ἄρνησιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προτεινομένων, ὡς ὅταν ὁ ἐναγόμενος ἐπι-

---

(1) Exceptio dicta est quasi quaedam exclusio . . . ad excludendum id quod in intentionem condemnationemve deductum est. Ulp. τεμ. 2 Πανδεκτ. de exc.

— Praescriptiones ἀπὸ τὸ prae scribere, διότι ἐτίθεντο ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ τύπου τῆς ἀγωγῆς.

καλῆται νέα περιστατικά, δι' ὧν ζητεῖ ν' ἀποκρούσῃ τὴν ἀγωγήν, εἴτε αὐτὰ ἐπέφερον, κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον, αὐτοδικαίως τὴν κατάργησιν τῆς ἀγωγῆς, εἴτε μόνον τὴν ἐματαίουν δι' ἐνστάσεως (1). (Μακελδ. § 200 6').

Διάρκεια αὐτῶν.

Αἱ ἐνςάσεις ἐν γένει δὲν παραγράφονται, διότι ἡ χρῆσις αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κίνησιν τῆς ἀγωγῆς· ὑπάρχουν μολαταῦτα ἐνστάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀποσβέννονται μετὰ παρέλευσιν ὡρισμένου τινὸς χρόνου, καὶ ἐὰν ἡ ἀγωγὴ, εἰς ἣν ἔμελλον ν' ἀντιταχθῶσι, δὲν κινηθῇ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης. Τοιαῦται εἶναι ἡ τῆς ἀναργυρίας· ἡ ἐπὶ τῆς ὁμολογουμένης μὲν, μὴ πληρωθείσης δὲ προικός· ἡ τῆς μὴ καταβολῆς.

Ε) Γαλλικὸν Δίκαιον.

Οἱ Γάλλοι λέγοντες *ἔνστασιν* (*exception*) ἐννοοῦν πᾶν ὑπερασπίσεως μέσον, τὸ ὁποῖον δὲν ἀφορᾷ μὲν κατ' οὐσίαν τὸ δικαίωμα, τείνει ὅμως εἰς τὸ νὰ παραλύσῃ τὴν ἐνέργειάν του.

Ἡ ἔνστασις διακρίνεται ἀπὸ τὴν ὑπεράσπισιν, καθότι αὕτη μὲν τείνει εἰς τὸ νὰ καταστρέψῃ, ἢ νὰ ἐξασθενήσῃ, τὰς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προςαγομένας ἀποδείξεις· ἐκείνη δὲ εἶναι νέος ἰσχυρισμὸς κατὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς· εἶναι ἀγωγὴ, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ ἐναγομένου· ὅθεν καὶ τὸ ἀξίωμα *reus excipiendo fit actor*.

Ὁ ὅρος *ἔνστασις* εἶχεν, εἰς τὸ ἀρχαῖον Γαλλ. δίκαιον, διαφόρους σημασίας. Κατὰ τὸν *Iousse* (*comm. ord.* 1667) ὅλα τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα ὁ ἐναγόμενος ἠδύνατο ν' ἀντιτάξῃ, ἦσαν ἐνςάσεις. Ὁ *Pothier* (δικ. μέρ. 1, κεφ. 2, τμῆμ. 1), διαιρῶν τὴν ὑπεράσπισιν (*défense*) εἰς *ὑπεράσπισιν* κυρίως λεγομένην, καὶ εἰς *ἐνστάσεις*, ὑπάγει ταύτας εἰς τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα, χωρὶς νὰ προςβάλωσι κατ' οὐσίαν τὴν ἀγωγὴν, τείνουν εἰς τὸ νὰ τὴν καταστήσωσιν ἀπαράδεκτον (*non recevable*).

Εἰς τὸν πολιτ. Γαλλ. κώδ. ἡ λέξις *ἔνστασις* ἐκλαμβάνεται εἰς τὴν πλατυτέραν σημασίαν, σημαίνουσαν, ἐν γένει, ὅλα τὰ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἀντιταττόμενα μέσα. (ἄρθρ. 1208, 1360, 1361, 1367, 2012).

Εἰς τὴν δικονομίαν ὅμως ὁ ὅρος ἐκεῖνος ἔχει σημασίαν μᾶλλον περιωρισμένην· δὲν ἐφαρμόζεται εἰμὴ εἰς τὰ ὑπερασπίσεως μέσα,

---

(1) Ὅθεν ἡ σήμερον ὀνομαζομένη ἔστασις τῆς πληρωμῆς (exc. solutionis) δὲν ἦτον ἔνστασις παρὰ Ῥωμ. Gaius 3, 168.

τὰ ὁποῖα τείνουσιν εἰς τὸ νὰ παραμερίσωσι (*écarter*) τὴν ἀγωγὴν χωρὶς νὰ προκαλῶσι τὴν κατ' οὐσίαν ἐξέτασιν αὐτῆς.

Εἴδη ἐνστάσεων.

Περὶ τῶν διακρίσεων, τὰς ὁποίας ἔκαμνον οἱ Ῥωμαῖοι, εἶναι ἄσκοπον νὰ εἴπω τί. ὁ Μακελδέϋ § 201 λαλεῖ, ἐν ἐκτάσει, περὶ τούτου.

Εἰς τοὺς Γάλλους ὑπάρχει ἀληθής, ὡς πρὸς τοῦτο, κυκεών. Πολλοὶ τῶν νεωτέρων συγγραφέων παραδέχονται τὴν τῶν ἐνστάσεων διάκρισιν εἰς *déclinatoires*, *dilatoires* καὶ *péremptoires*, κατατάττοντες ὑπὸ τα εἴδη ταῦτα τὰς διαφόρους ἐνστάσεις. (*Berriat* σελ. 220 ἑπ.).

Κατ' αὐτὸν αἱ καλούμεναι *déclinatoires* περιλαμβάνουν τὴν πρότασιν·

ά) Τῆς ἀναρμοδιότητος· (*démande en renvoi pour incompetence*).

β') Τῆς ἐκκρεμοδικίας· (*litispendance*).

γ') Τῆς συναφείας τῆς δίκης· (*connexité*).

Peremptoires (ἀπὸ τὸ *perimere*) εἶναι ἐκεῖναι, δι' ὧν ὁ ἐναγόμενος απαιτεῖ, ὥστε ν' ἀποῤῥιφθῇ ἡ ἀγωγὴ χωρὶς νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν. Διαιροῦνται δ' αὗται εἰς *peremptoires de forme* καὶ *peremptoires de fond*. Αἱ πρῶται ἀφορῶσαι

Τὴν ἔλλειψιν τῆς πρὸς συμβιβασμὸν ἀποπείρας·

Τὴν ἀκυρότητα τῶν δικογράφων

δὲν τείνουσιν εἰμὴ εἰς τὸ νὰ παραμερίσωσι προσωρινῶς τὴν ἀγωγήν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐνάγων δύναται, συμμορφούμενος μὲ τὸν νόμον, νὰ ἐπαναλάβῃ. Αἱ δεύτεραι δὲ στηρίζονται εἰς ἐλαττώματα, συνδεδεμένα μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ἐνάγοντος, εἴτε μὲ ἀπαίτησίν του, καὶ τείνουσιν εἰς τὴν ὁριστικὴν ἀπόῤῥιψιν τῆς ἀγωγῆς. Τοιαῦται εἶναι

Ἡ τῆς παραγραφῆς·

Ἡ τοῦ δεδικασμένου.

Αἱ *dilatoires* (ἀπὸ τὸ *defferere, dilatum*) εἶναι αἱ τείνουσαι εἰς τὴν ἀναβολήν, καὶ περιλαμβάνουσαι

Τὴν πρὸς ἀπογραφὴν παραχωρουμένην νόμιμον ὠφέλειαν·

Τὴν τῆς ὁμοδικίας ἢ ἐγγυήσεως (*pour appeler garant en cause*)·

Τὴν τῆς ἐγγυοδοσίας (*judicatum solvi*)·

Τὴν τῆς κοινοποιήσεως τῶν ἐγγράφων.

Ἡ ἡμετέρα νομοθεσία διαιρεῖ τὰς ἐνστάσεις εἰς ἀναβλητικὰς (553—562) καὶ εἰς ἀνατρεπτικὰς (563). Εἰς τοὺς ἑπομένους παραγράφους εὑρίσκετε ἰδιαιτέρας περὶ αὐτῶν παρατηρήσεις.

Πίναξ λεξικός.

Περίληψις.

---

§ 1. Πᾶσα ἔνστασις πρέπει νὰ ἔχῃ νόμιμον λόγον, ἱστορικὴν αἰτίαν καὶ αἴτησιν.
§ 2. Ἡ ἀόριστος δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.
§ 3. Πρέπει νὰ προτείνωνται διακεκριμένως, ἀνεξάρτητοι οὖσαι.
§ 4. Ἐνστάσεις ἀντιφάσκουσαι δὲν εἶναι ἀπαράδεκτοι.
§ 5. Αἱ περὶ ἀκυροτήτων προτάσεις πρέπει νὰ γίνωνται ἐγγράφως.
§ 6. Ὅταν τις προτείνῃ μίαν ἔνστασιν, καὶ σιωπήσῃ ὡς πρὸς ὅσας ἄλλας εἶχεν, ὑποτίθεται ὅτι τὰς παρήτησεν;

§ 7. Ἀρκεῖ νὰ προταθῶσιν ὅλαι, ἡ δὲ ἀνάπτυξις αὐτῶν γίνεται καὶ κατόπιν.

§ 8. Διὰ μιᾶς ἀποφάσεως ἀποφαίνονται τὰ δικας. περὶ ὅλων τῶν ἐνστάσεων.

§ 9. Ἀποῤῥίπτουσι δὲ καὶ προφορικῶς αὐτάς;

§ 10. Ἀπαιτεῖται ἴδιον διατακτικὸν διὰ πᾶσαν ἔνστασιν;

§ 11. Κατὰ ποίαν τῆς δίκης στάσιν πρέπει νὰ προτείνωνται αἱ ἐνστάσεις;

ά) Ἡ ἀκυρότης πρέπει νὰ προβάλληται πρὸ πάσης ἐνστάσεως· — Ἐξαίρεσις.

β΄) Ἡ ἀναρμοδιότης; Συναίνεσις.

γ΄) Ἂν οἱ ἐνάγοντες ἦσαν νομιμοποιημένοι δὲν ἐξετάζεται αὐτεπαγγέλτως.

δ΄) Τὸ περὶ νομιμοποιήσεως;

ε΄) Ἀκυρότης συμβάσεως περὶ τὴν ἀπόδειξιν.

ς΄) Μὴ ἐμπρόθεσμος κλήτευσις διὰ τὸ κῦρος κατασχέσεως τινός.

ζ΄) Ὅτι ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος, διαρρευσάσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας.

η΄) Ἐὰν αἱ περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις ἐκκληθῶσι πρὸ τῆς οὐσιαστικῆς, ἀλλὰ μετὰ τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν; — Ἡ ἔνστασις εἶναι δημοσίας τάξεως;

θ΄) Ἡ ἔνστασις ὅτι ὁ προκαλῶν δὲν ἔχει τὴν νομήν;

ι΄) Ἡ ἀκυρότης ὑποθήκης;

ιά) Παράβασις τῶν ἄρθρων 854 καὶ 957 τῆς πολιτ. δικονομίας.

ιβ΄) Ἡ παραγραφὴ τῆς ἀγωγῆς; — Τὸ ἄκυρον τοῦ πωλητηρίου;

ιγ΄) Συναίνεσις τῶν γονέων διὰ τὸ διαζύγιον.

ιδ΄) Ἐνστάσεις προτεινόμεναι εἰς τὸ τέλος τῆς ἀνταπολογίας.

ιε΄) Οἱ διάδικοι πρέπει νὰ ἦναι ἕτοιμοι καὶ διὰ τὴν συζήτησιν τῆς οὐσίας τῆς δίκης.

ις΄) Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν ἀποφάσεώς τινος δύναταί τις νὰ προτείνῃ νέας ἐνστάσεις;

ιζ΄) Ἡ δήμευσις;

ιη΄) Ἡ περὶ βίας;

§ 30. Ἐπανέρχεται τὸ δικ. εἰς τὴν περὶ παραγραφῆς ἔνστασιν;

§ 31. Ἡ ἔνστασις τῆς πλαστογραφίας δὲν ἀποκλείει τὴν τῆς εἰκονικότητος.

§ 32. Ποίας ἐνστάσεις δύναται νὰ προτείνῃ ὁ χρεώστης κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ;

§ 33. Παραγραφὴ τῆς περὶ [εἰκονικότητος ἐνστάσεως· — ὡς καὶ τῆς actio restitoria.

§ 34. Ὁ ἐναγόμενος δύναται νὰ προτείνῃ κατ' ἔφεσιν ὅτι κατέχει κατὰ παράκλησιν τὸ διεκδικούμενον κτῆμα;

§ 35. Ἔνστασις περὶ ἀναβολῆς τῆς δίκης.

§ 36. Τὰς ἀκυρότητας δύναται νὰ προτείνῃ τις ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, ὅταν ἐδικάσθη ἐρήμην εἰς τὸ πρωτοδικεῖον.

§ 37. Ἔνστασις κατὰ τῆς πληρωμῆς γραμματίου τινὸς ἀπὸ ποῖον δικ. δικάζεται;

§ 38. Ἀκυρωτικὴ ἔνστασις μὴ ἀποκρουομένη.

§ 39. Ἡ μετὰ τὴν ἀνακοπὴν ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις καλύπτει τὰς ἀκυρότητας τῆς πρώτης.
§ 40. Ἀκυρότητες ἐγγράφων δὲν λαμβάνονται αὐτεπαγγέλτως ὑπ' ὄψιν.
§ 41. Ἔγγραφον μὴ περιέχον τὴν αἰτίαν τῆς νομικῆς σχέσεως.
§ 42. Ποῖος ἔχει δικαίωμα νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν τῆς ἀκυρότητος τῶν, διαρκούσης τῆς διακοπῆς, γενομένων πράξεων;
§ 43. Ἀπόδειξις τῆς περὶ ἀκυρότητος ἐνστάσεως.
§ 44. Ὁ παραίτιος τῆς ἀκυρότητος ἀποζημιόνει.
§ 45. Ἀκυρότητες εἰς τὴν ἀγωγήν.
§ 46. » εἰς τὴν ἀνακοπήν.
§ 47. » εἰς τὸ ἀναιρετ. ἔγγραφον.
§ 48. » εἰς τὸ ἐφετήριον.
§ 49. » εἰς τὰ ἐπιδοτήρια.
§ 50. Ἀποφάσεις, ἀποῤῥίπτουσαι ἢ παραδεχόμεναι ἐνστάσεις εἶναι ὁριστικαί;
§ 51. Διάφορα, ἐν περιλήψει, ζητήματα, περὶ ὧν ἐγένετο λόγος εἰς τοὺς προεκδοθέντας τόμους τοῦ Εὐρ.
§ 52. Παρατηρήσεις τινὲς περὶ ἐνστάσεων.

§ 1. Πᾶσα ἔνστασις, εἴτε δι' ἀπολογίας γίνει, εἴτε διὰ τῶν προτάσεων, διὰ νὰ γίνῃ παραδεκτή, ἀπαιτεῖ, καθὼς καὶ ἡ ἀγωγή, νόμιμον λόγον, ἱστορικὴν αἰτίαν καὶ αἴτησιν, διὰ νὰ δύναται ὁ ἀντίδικος νὰ ἐννοήσῃ, καὶ τὸ δικαστήριον νὰ κρίνῃ περὶ αὐτῆς. (ἄρθρον 868, 543, 552, § 1, 769, 580 καὶ 160 πολιτ. δικ.).

Ἀπόφ. 233 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4056).

§. 2. Ἔνστασις ἀόριστος χωρὶς νὰ ἐκτίθηται ἡ αἰτία καὶ ὁ λόγος, ἐφ' οὗ στηρίζεται, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Ἀπόφ. 320 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4234).

§ 3. Αἱ ἐνστάσεις, οὖσαι ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξάρτητοι, πρέπει νὰ προτείνωνται διακεκριμένως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 110 τοῦ 1847.

§ 4. Ἐνστάσεις ἀντιφάσκουσαι δὲν εἶναι ἀπαράδεκτοι.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 5 τοῦ 1847 (1).

---

(1) Ἰδοὺ ἡ περὶ τούτου σκέψις τῆς ἀποφάσεως.

« Ἐπειδή, χωρισμένων οὐσῶν τῶν εἰρημένων δύο ἐνστάσεων, τὰς ὁποίας επρότεινεν ἐνώπιον τῶν κατωτέρων δικαστηρίων ὁ ἀναιρεσίβλητος, τῆς μὲν τοῦ δεδικασμένου, ἡ ὁποία ἀνεφέρετο εἰς τὴν τοῦ Κατῆ ἀπόφασιν, τῆς δὲ τοῦ συμβιβασμοῦ, ἡ ὁποία ἐπεστηρίζετο εἰς αὐτὴν τὴν δικαστικὴν ὁμολογίαν τῆς ἀναιρεσειούσης, καὶ μὴ ὄντος ἀποδεδειγμένου ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη ἐγγράφως καὶ ἦτον ἀμετάβλητος, δὲν ὑπάρχει οὔτε λόγος τῆς ἀντιφάσεως καὶ τοῦ ἀπαραδέκτου, ὡς πρὸς τὸν διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῶν ἐνστάσεων τούτων ἐπιβληθέντα ὅρκον, καθ' ὅσον αἱ ἐνστάσεις αὗται καὶ

§ 1. Μέχρι τῆς ά Ἰανουαρίου 1837, ὅτε ἐμβῆκεν εἰς ἐνέργειαν ὁ νέος περὶ ἐνηλικιότητος νόμος τῆς 20 Νοεμβρ. 1836, ἡ ἐνηλικιότης πρέπει νὰ κανονίζηται κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον (1).

Ἀπόφ. 5450 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ἐν τοῖς προδημοσιευθεῖσι μνημονεύονται διάφορα ζητήματα, ἔχοντα σχέσιν μὲ τὸ προκείμενον θέμα· ἰδοὺ ἐν περιλήψει, χάριν ὑπομνήσεως, τινά.

ά) Τὸ δικαστήριον ὑπερπηδᾷ τὰ καθήκοντά του, ἀποφαινόμενον περὶ τῆς ἡλικίας τινὸς, ἐν ᾧ δὲν ὑπάρχει δίκη τις κυρία; —Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. σελ. 144 § 148 (λέξ. Ἁρμοδιότης ἐν γένει).

β') Δίκαι διοικητικαὶ, εἰς ἃς παρεμπίπτει τὸ περὶ ἡλικίας ζήτημα· αὐτ. σελ. 145 § 149.

γ') Τὸ περὶ ἡλικίας παρεμπιπτόντως δικαζόμενον ὑποβάλλεται εἰς τοὺς ἐφέτας; αὐτόθι σελ. 53 ἐπ., 288).

δ') Οἱ περὶ ἐνηλικιότητος νόμοι ἔχουν ἀναδρομικὴν δύναμιν; Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 92 § 3, 4· (λέξι ἀναδρομικὴ δύναμις).

ἐ) Τὰ ἐμποροδικεῖα δικάζουν περὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν ἀνηλικιότητα; Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 31· (λέξ. ἁρμοδ. ἐμπορ.).

ϛ') Πώλησις κτήματος ἀνήλικος. Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σ. 24, 25.—Καλλ. βιβλ. γ' § 103—105. — Ὅρα προσέτι Εὐρ. Ῥολλ. λέξ. nullité §§ 30, 121, 133 —Ὅρα δὲ καὶ ἐν τῷ Εὐρ. τούτῳ τὴν λ. Ἐπίτροπος.

ζ') Ἀνικανότης πρὸς τὸ συναλλάττεσθαι. Ὅρα Εὐρ. Ῥολλ. αὐτ. § 38. 39—41, 120.

ή) Τίς ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἀνήλιξ δὲν ἐβλάβη; αὐτ. § 156, 177.

θ') Παραγραφή· αὐτ. § 271 ἐπ.

ἰ) Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ νόμου 14 τοῦ Κώδ. (2, 13) de prοcuratoribus; ἡ ἀκυρότης, περὶ ἧς διαλαμβάνει, εἶναι σχετική; Ὅρα Θέμ. τόμ. 5 σελ. 50 ἐπ.—Εὐρ. Ῥολλ. λέξ. nullité § 120 ἐπ. 133.

ιά) Περὶ τῶν συναλλαγμάτων τῶν ἀνήβων. Ὅρα Θέμιδ. τόμ. 5 σελ. 61 ἐπ. 73.

(1) Πρβ. τὴν λέξ. Νόμος.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸν ὅρον τῆς ἐνηλικιότητος, τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἀνάγεται εἰς τὴν ἱκανότητα τῆς ἐνεργείας τῶν πολιτ. δικαιωμάτων, καὶ ἑπομένως οἱ νόμοι ἐκείνου τοῦ κράτους ἀποφασίζουν τὸ ἐνήλικον ἢ μὴ τοῦ

§ 2. Όταν ανήλιξ παρίσταται επί δικαστηρίου άνευ κηδεμόνος, ο εισαγγελεύς δύναται και οφείλει να προτείνη την ένςασιν ταύτην της ενεργητικής νομιμοποιήσεως και τον διορισμόν κηδεμόνος. — 'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 96 του 1835. (Νομ. σελ. 66).

Ο αυτεξούσιος έφηβος, αν και δύναται να συναλλάττηται ισχυρώς, ως έχων το δικαίωμα της αποκαταστάσεως, δεν δύναται και να παρασταθή επί δικαστηρίου άνευ κηδεμόνος, και διεξαγάγη διαφοράν του τινά, χωρίς να υπόκηται εις ακύρωσιν ή δικαστική απόφασις.—'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 143 του 1843. (Νομ. σελ. 3372).

Η απόφασις, ήτις εδίκασεν ανήλικας διαδίκους μη έχοντας παντάπασιν αντιπρόσωπον, δεν είναι αυτοδικαίως άκυρος, αλλά δύναται ν' ανατραπή κατ' αίτησιν των αυτών ανηλίκων διά της επαναλήψεως της διαδικασίας.—'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 114 του 1835. (Νομ. σελ. 127).

§ 3. Η επίδοσις των δικογράφων γίνεται εις τον κηδεμόνα των ανηλίκων, καίτοι ενηλικιωθέντων τούτων, αλλά μη δηλωσάντων την ενηλικιότητά των.—'Απόφ. πολιτ. Άρ. Πάγου 117 του 1847. (Όρα την λέξιν '*Επίδοσις*).

§ 4. Όταν αμφιβάλληται η ανηλικιότης, ο δικαςής αποφασίζει υπέρ της ενηλικιότητος. — 'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 164 του 1835. (Νομ. σελ. 213).

§ 5. 'Αμφισβητουμένης της γνησιότητος ανήβου τέκνου μετά τον θάνατον του πατρός του, δίδεται προσωρινώς εις αυτό η κατοχή της περιουσίας του αποθανόντος. — 'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 28 του 1837. (Νομ. σελ. 513).

§ 6. Το μέσον της μαρτυρικής αποδείξεως της ανηλικιότητος επί τοσούτον είναι παραδεκτόν, εφόσον ήθελεν αποδείξει ο προτείνων τον ισχυρισμόν αυτόν, ότι εις τον τόπον της γεννήσεώς του

προσώπου, το οποίον υπόκειται εις τούτους. — 'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 129 του 1837. (Νομ. σελ. 848).

— Όσοι κατά το Τουρκικόν δίκαιον, καθ' ό ο χρόνος της ενηλικιότητος είναι ο 16 της ηλικίας, είχον κατασταθή πρό του 1822 έτους ενήλικες, απώλεσαν το δικαίωμα αυτό μετά την εποχήν ταύτην, καθ' ήν καθιερώθη το Βυζαντινόν δίκαιον, ά, δεν είχον συμπληρώσει το 25 έτος της ηλικίας των. — 'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 91 και 178 του 1842. (Νομ, σελ. 2951, 3229).

— Οι περί ενηλίκων νόμοι της Ελλάδος δεν εφαρμόζονται και εις τους αλλοδαπούς ανήλικας δικαζομένους υπό των Ελληνικών δικαστηρίων. — 'Εφ. Ναυπλ. απόφ. 56 του 1844. (Νομ. σελ. 3978)."

δὲν ὑπῆρχον νόμιμα ληξιαρχικὰ βιβλία.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 129 τοῦ 1837. (Νομ. σελ. 848).

§ 7. Ἡ μεταξὺ ἐνηλίκων καὶ ἀνηλίκων διανομή, γενομένη ἄνευ τῆς διατηρήσεως τῶν παρὰ τοῦ νόμου διαγεγραμμένων διατυπώσεων, εἶναι ὁριστικὴ ὡς πρὸς τοὺς ἐνήλικας· εἰδικῶς, ὅταν οὗτοι παρητήθησαν νὰ προσβάλλωσι τὴν διανομήν. — Ἀκυρ. Γαλλ. τῆς 23 Ἰουν. τοῦ 1839. (Νομ. σελ. 2710) (1).

§ 8. Ἡ περὶ ἀνηλικιότητος πρότασις δύναται ν' ἀντιταχθῇ κατὰ τῆς ἀγωγῆς δι' ἐνστάσεως καὶ ὄχι δι' ἀγωγῆς περὶ ἀποκαταστάσεως.—Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 20 τοῦ 1848.

§ 9. Κατὰ τὸ Ῥωμ. δίκαιον, ἡ πατρικὴ πολιτικὴ ἐξουσία, κατὰ διαστολὴν τῆς φυσικῆς, δὲν ἀνήκει εἰμὴ εἰς Ῥωμαῖον πολίτην· ἑπομένως εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἰσχύει τὸ Ῥωμ. δίκαιον, ἐὰν ἡ ἐξουσία αὕτη ὑποτεθῇ ὑπάρχουσα καθ' ὅλην τὴν ἔκτασίν της, δὲν ἀνήκει εἰμὴ εἰς τοὺς Ἕλληνας (2).

Ἡ μεταβολὴ τῆς ἐθνικότητος δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ ὑπεξουσίους τοὺς ἅπαξ ἐλευθέρους τῆς Ῥωμαϊκῆς πατρικῆς ἐξουσίας συλληφθέντας καὶ γεννηθέντας, καθότι ἡ τῶν προσώπων κατάστασις, καθ' ὅλας τὰς ἀρχὰς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου, κανονίζεται ἀπὸ

---

(1) Ὁ Ἄρειος Πάγος, διὰ τῆς ἀποφάσεως 210, κατὰ τὸ 1850 ἐξεφράσθη οὕτως:

« Ἐπειδή, κατὰ τὸν νόμον 1 τοῦ βιβλ. γ' τίτλ. 38 τοῦ κώδηκος, ἡ διανομὴ ἀκινήτων κτημάτων ἰσοδυναμεῖ μὲ ἀπαλλοτρίωσιν· κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 1082 καὶ ἑπόμ. καὶ ἰδίως τὸ ἄρθρον 1085 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν τὰ ἀκίνητα ἀνήκωσιν εἰς ἀνήλικας, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ διαθέσωσιν ἐλευθέρως, ἀπαιτεῖται, πρὸς ἐπιχείρησιν τῆς ἀπαλλοτριώσεως, ἢ τῆς μὲ ταύτην ἰσοδυναμούσης διανομῆς αὐτῶν, νὰ προηγηθῶσιν αἱ εἰς τὰ προμνημονευθέντα ἄρθρα διαλαμβανόμεναι διατυπώσεις, πρὸ πάντων δὲ νὰ ζητηθῇ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου ἡ γνωμοδότησις, χωρὶς τῆς ὁποίας ἑπομένως οὔτε ὁ κηδεμών, οὔτε ὁ ἐπίτροπος δύναται νὰ πράξῃ τί· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἐκ τῆς δικογραφίας προκύπτει, ἡ Δ. Ν. Π., κηδεμὼν τοῦ ἀνήλικος ἐγγόνου της Θ. Μ., ἐκίνησεν ἀγωγὴν περὶ διανομῆς κτήματος, ἀνήκοντος εἰς τὸν ἀνήλικα, χωρὶς νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς εἰρημένας διατυπώσεις, ἄρα χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ πρὸς τὴν δίκην νομιμοποιημένη· ἡ δὲ ἔλλειψις αὕτη, ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν, ἂν καὶ κατὰ πρῶτον ἤδη προτείνηται, ἐπιφέρει, δυνάμει τοῦ 5 § τοῦ 807 ἄρθρου τῆς πολ. δικονομίας, τὴν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Σημειωτέον ὅτι ἡ περὶ τούτου πρότασις δὲν εἶχε γίνει εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια.

(2) Ὅρα τὴν λ. Πατρικὴ ἐξουσία.

τὴν γέννησιν, καὶ κυρίως ἀπ' αὐτὴν τὴν σύλληψιν.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 140 τοῦ 1840. (Νομ. σελ. 2665, 3734).

Ἡ γυνὴ δὲν ἀποκτᾷ πατρικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ υἱοθετουμένου παρ' αὐτῆς, καὶ ἑπομένως δύναται πάντοτε νὰ συμφωνήσῃ μὲ αὐτόν.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 69 τοῦ 1836. (Νομ. σελ. 243).

§ 10. Ὁ ἐπίτροπος ἀνήλικός τινος δύναται νὰ διορίσῃ εἰδικοὺς ἐπιτρόπους, διὰ νὰ ἐπεξεργασθῶσιν ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τὴν ἐκ τῆς ἑταιρίας (τοῦ ἀποθανόντος πατρός των) προκύψασαν ληψοδοσίαν, καὶ νὰ θεωρήσωσι καὶ ἐξοφλήσωσιν οὗτοι μετὰ τῶν λοιπῶν συνεταιρων, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶχεν ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ αὐτὸς ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀνήλικος.

Ἡ τοιαύτη πρᾶξις, οὖσα ἐκ τῶν ἐντὸς τῶν καθηκόντων τοῦ ἐπιτρόπου τῶν ἀνηλίκων, δὲν εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, ἀλλὰ δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀποκατάστασιν, ἐὰν ὁ ἐνηλικιωθεὶς ἀποδείξῃ ἢ προτείνῃ ὅτι ἐκ τῆς ἐπεξεργασίας προέκυψε ζημία εἰς τὰ νόμιμα συμφέροντά του.—Ἀπόφ. ἐφ. Ναυπλ. τῆς 15 8βρίου τοῦ 1840. (Νομ. σελ. 2269). (1).

§ 11. Ὁ παραγραφικὸς χρόνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁ ἀφῆλιξ δύναται μετὰ τὴν ἐνηλικιότητά του νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ συμβολαίου, ἐκτείνεται ἀπὸ 5 μέχρι 30 καὶ 40 ἐτῶν, κατὰ τὰς διαφόρους περιστάσεις καὶ τοὺς διαφόρους λόγους τῆς ἀκυρότητος, οἱ ὁποῖοι προτείνονται·—Ἐφ. Ναυπλίας ἀπόφ. 166 τοῦ 1840. (Νομ. σελ. 3740).

§ 12. *Ἀποκατάστασις εἰς ἀκέραιον.*

Περὶ τῆς εἰς ἀκέραιον ἀποκαταστάσεως ἐλάλησα εἰς τὰς σελ. 299—322 τοῦ δευτέρου τόμου τοῦ Εὑρ., ἐν τῇ λέξ. Ἀποκατάστασις· ἐνταῦθα προσθέτω ὀλίγα ἔτι περὶ ἀποκαταστάσεως ζητήματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐμνημόνευσα ἐκεῖ· εἰσὶ δὲ τὰ ἑπόμενα (2):

— ά) Ὅταν ὁ ἀνήλιξ δανεισθῇ χρήματα, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποκατάστασιν κατὰ τῆς ἀναδεχθείσης ὑποχρεώσεως, ὁ δὲ εἰς αὐτὴν ἐναντιούμενος δανειστὴς ὑποβάλλεται εἰς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι ὁ ἀνῆλιξ, διὰ τῶν δανεισθέντων χρημάτων, ἐγένετο πλουσιώτερος. (Ἀρμεν. βιβλ. ά τίτλ. 16 καὶ 30).—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 142 τοῦ 1838. (Νομ. σελ. 3640).

---

(1) Ὅρα τὴν λ. Ἐπίτροπος.

(2) Περὶ ἀποκαταστάσεως ὅρα πραγμ. Καλλ. περὶ Ῥωμ. Δικ. βιβλ. γ' § 63—70, καὶ Θέμ. τόμ. γ' σελ. 224, 234.

— β') Τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἔχουν οἱ ἀνήλικες πρὸς ἀποκατάστασιν, διαφέρει ἀπὸ τὴν ἀγωγὴν, ἥτις χορηγεῖται εἰς αὐτοὺς πρὸς ἀκύρωσιν τῆς πωλήσεως τῶν ἄνευ ἀδείας πωληθέντων κτημάτων αὐτῶν. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 166 τοῦ 1840. (Νομ. σελ. 3740).

— γ') Ὅρα τοὺς προηγουμένους §§ 2 καὶ 11.

— δ') Οἱ ἀνήλικες ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς εἰς ἀκέραιον ἀποκαταστάσεως ὄχι διὰ μόνον τὸν λόγον τῆς ἀνηλικιότητος, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἕνεκα τοῦ κατὰ τὴν ἀνηλικιότητα αὐτῶν συναφθέντος συναλλάγματος ὑπέστησαν βλάβην. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 68 τοῦ 1845. (Νομ. σελ. 4125).

— ε') Ὁ ἔφηβος, μὴ διατελῶν ὑπὸ κηδεμονίαν, δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς παρ' αὐτοῦ γενομένης πωλήσεως τῶν ἀκινήτων πραγμάτων του. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 17 τοῦ 1846. (Νομ. σελ. 4606).

— ς') Δύναται μόνον νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποκατάστασιν ἂν ἀποδείξῃ τὴν βλάβην. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 17 τοῦ 1846. (Νομ. σελ. 4606).

— ζ') Οἱ ἀνήλικες δὲν δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὸ εὐεργέτημα τῆς εἰς ἀκέραιον ἀποκαταστάσεως κατὰ πράξεως, τὴν ὁποίαν συνῆψαν παραστήσαντες ἑαυτοὺς δολίως ἐνήλικας, ἢ ὅταν ὡς τοιοῦτοι ὑπὸ τοῦ κοινοῦ θεωρῶνται. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 219 τοῦ 1846. (Νομ. σελ. 2723).

— η') Ἐκ τῆς δηλώσεως τοῦ ἀνήλικος ὅτι εἶναι ἐνῆλιξ, ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, δὲν ἐξάγεται ὁ δόλος αὐτοῦ ἐπὶ ὑποθέσεως συναφθείσης μετ' ἄλλου. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 219 τοῦ 1846. (Νομ. σελ. 4723.

— θ') Οἱ ἀνήλικες ζημιούμενοι ἐκ τῶν συναλλαγμάτων, τὰ ὁποῖα τοὺς ἀφορῶσιν, ἢ ἐγγυώμενοι ὑπὲρ ἄλλου ἀποκαθίστανται. (Ν. 6 καὶ 7 § 3 καὶ 4 Πανδ. 4, 4), καὶ ἔχουν τὴν περὶ ἀποκαταστάσεως ἀγωγὴν καὶ κατὰ τοῦ δημοσίου αὐτοῦ. (Ν. 38 Ἑξάβ. Ἀρμεν. 1, 12). — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 80 τοῦ 1848.

— ι') Ἡ ἀγωγὴ τῆς ἀποκαταστάσεως δὲν ἐπιτρέπεται, ὅταν τὸ συνάλλαγμα ἦναι ἄκυρον δι' ἄλλον λόγον. (Ν. 16 § 3 Πανδ. 4, 4). — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 116 τοῦ 1848.

— ιά. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 958 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ, ἀφοῦ ὁ Α. Κ., διὰ τῆς ἀπὸ 10 Μαΐου 1837 ἀναφορᾶς του γενομένης ὅτε ἦτον ἤδη ἐνῆλιξ πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν γραμματείαν τῆς Ἐπικρατείας, παρακαλῶν θερμῶς τὴν

γραμματείαν ταύτην νὰ πωλήσῃ, πρὸ τῶν ἰδιοκτησιῶν του, τὰς εἰς αὐτὸν ὑποθηκευθείσας ἰδιοκτησίας τοῦ ὑπὲρ οὗ αὐτὸς ἐγγυήθη εἰς τὸ δημόσιον Χ. Ν., καὶ ὑποσχόμενος, ἂν δὲν ἀποπληρωθῇ ἐντεῦθεν τὸ χρέος, νὰ πληρώσῃ τὰ ἐλλείποντα χρήματα μέχρι τῆς χρεωστουμένης ποσότητος, ἐπεκύρωσε τὴν κατὰ τὴν ἀνηλικιότητά του δοθεῖσαν ἐγγύησιν· ὅθεν, κατὰ τὴν διάταξιν 2 τοῦ Κώδικος *si major factus, ratum habuerit*, δὲν εἶναι δεκτὸς νὰ ζητήσῃ κατ' αὐτῆς ἀποκατάστασιν.

Ἐπειδή, ἐνόσῳ δὲν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἐπικύρωσις αὕτη ἔλαβε χώραν διὰ δόλου, βίας καὶ ἀπάτης, ὁ Α. Κ. δὲν δύναται ν' ἀπαλλαχθῇ ἀπὸ τὰς συνεπείας αὐτῆς.

Ἐπειδὴ τὰ περιστατικά, τὰ ὁποῖα προβάλλει οὗτος κατὰ τῆς εἰρημένης ἐπικυρώσεως, ὅτι, δηλαδή, καθ' ἣν στιγμὴν ἔκαμε τὴν περιέχουσαν αὐτὴν ἀναφορὰν δὲν εἶχε θέλησιν παντελῶς ἐλευθέραν καὶ φρένας ἀταράκτους, ἐπαπειλούμενος ἀπὸ τὰ ἀναγκαστικὰ τοῦ δημοσίου μέτρα, δὲν εἶναι τοιαῦτα, ὥστε νὰ προσβληθῇ δι' αὐτῶν ἡ ἰσχὺς αὐτῆς· καθότι ὁ φόβος, διὰ νὰ καταστήσῃ ἀνίσχυρα τὰ συναλλάγματα, πρέπει νὰ ἦναι παράνομος καὶ τοιοῦτος, ὥστε νὰ κάμῃ ἐντύπωσιν εἰς σταθερὸν ἄνδρα· ὁ δὲ φόβος, ὁ πηγάζων ἀπὸ τὴν ἐκ μέρους τοῦ δανειστοῦ ἀπειλὴν ἐκτελεστικῶν μέτρων, δὲν φέρει κανὲν ἐκ τῶν δύω τούτων περιστατικῶν (1).

Ἐπειδή, ἂν τὸ δημόσιον δὲν ἐδέχθη τὰς εἰς τὴν εἰρημένην ἀναφορὰν προτάσεις τοῦ Κ., δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι δὲν ἐδέχθη τὴν ἐξ αὐτῶν ἐξαγομένην σιωπηλὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐγγυήσεως.

Ἐπειδὴ ἡ παρὰ τοῦ Κ. πρωτοδίκως κινηθεῖσα κατὰ τοῦ δημοσίου ἀγωγὴ ἦτον ἀγωγὴ περὶ ἀποκαταστάσεως ἕνεκα ἀνηλικιότητας· ἑπομένως δὲν δύναται οὗτος νὰ προσβάλῃ εἰς τὸν δεύτερον βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας τὴν δοθεῖσαν ἐγγύησιν δι' ἄλλους λόγους πάντῃ ξένους εἰς τὴν ἀγωγὴν ταύτην, ὅτι δηλ. παρῆλθεν ὁ χρόνος τῆς ἐγγυήσεως, καὶ ὅτι τὸ δημόσιον παρημέλησε νὰ ἐνεργήσῃ ἐμπροθέσμως τὴν καταδίωξιν τοῦ πρωτοφειλέτου· ἄλλως ἤθελε μεταβληθῆ ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς του, τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύεται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 705 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

---

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 285. ἐπ.—Ὅρα ἐν τῷ Εὐρ. τὴν λέξ. Ἐ γ γ ρ α φ α § 17—καὶ τὴν λέξ. Ἐ γ γ ύ η σ ι ς σελ. 422.—Καλλ. Ῥωμ. δίκ. βιβλ. γ' § 63 ἐπ.

Ποινικά.

§. 13. Τὸ περὶ ἡλικίας ζήτημα, ἤγουν τὸ ζήτημα, ἂν ὁ κατηγορούμενος ἐνήργησε μετὰ διακρίσεως, πρέπει ν'ἀποφασίζηται παρὰ τῶν πλημμελειοδικῶν εἰς τὸ περὶ ἐνοχῆς μέρος τῆς ἀποφάσεως.— Ἀπόφ. κοιν. Ἀρ. Πάγου τῆς 7 Μαΐου τοῦ 1840.

§ 14. Ὁ ἀνήλιξ ὁ μὴ λαβὼν τὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ πατρός του, ἢ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου πρὸς τὸ ἐμπορεύεσθαι, δὲν δύναται πτωχεύσας νὰ τιμωρηθῇ ὡς χρεωκόπος. — Ἀπόφ. κοιν. Ἀρ. Πάγου 44 τοῦ 1844.

§ 15. *Ἀπαλλοτρίωσις τῶν κτημάτων τῶν ὀρφανῶν.*

Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου θέλω λαλήσει, ἐν ἐκτάσει, ἐν τῇ λέξει Ἐπίτροπος, ἣν βλέπε.

ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ.

ὅρα τὰς ἐν τῷ Εὑρ. λέξεις *Ἐκκρεμοδικία.* — *Ἐπίδικα.* — *Ἀναργυρία.* —*Ἀνανέωσις.* —*Συμψηφισμός.*

Τί ἐστιν ἔνστασις;

Διὰ νὰ ἐξηγηθῶ εὐκρινῶς, εἶναι ἀνάγκη νὰ κάμω διάκρισιν μεταξὺ Ῥωμαϊκοῦ καὶ Γαλλικοῦ δικαίου.

Α) Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον.

Εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον ἐνστάσεις (*exceptiones* ἢ *praescriptiones*) ἐκαλοῦντο τὰ πρὸς ὑπεράσπισιν μέσα, τὰ ὁποῖα ὁ Πραίτωρ κατ' ἐπιείκειαν ἐχορήγει κατ' ἀγωγῆς βασίμου, καὶ στηριζομένης εἰς τὸ πολιτικὸν δίκαιον, καὶ τὰ ὁποῖα διέγραφεν εἰς τὸν τύπον τῆς ἀγωγῆς διὰ νὰ τὰ λάβῃ ὑπ ὄψιν ὁ δικαστὴς (*judex*)· ἡ ἀγωγὴ δὲν κατηργεῖτο αὐτοδικαίως, οὐδετεροῦτο ὅμως τὸ ἀποτέλεσμα διὰ τῆς ἐνστάσεως (*per exceptionem*) (1).

(Cajus. IV, 116, 117.—Pr. § 1—5.—J. 4, 13. Μακελδ. § 200 б').

Εἰς τὸ νεώτερον Ῥωμαϊκὸν δίκαιον ὀνομάζονται *ἐνστάσεις* ὅλαι αἱ προτάσεις τοῦ ἐναγομένου, ὅσαι δὲν περιέχουν ἁπλῶς ἄρνησιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προτεινομένων, ὡς ὅταν ὁ ἐναγόμενος ἐπι-

(1) Exceptio dicta est quasi quædam exclusio . . . ad excludendum id quod in intentionem condemnationemve deductum est. Ulp. τεμ. 2 Πανδεκτ. de exc.

— Praescriptiones ἀπὸ τὸ præ scribere, διότι ἐτίθεντο ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ τύπου τῆς ἀγωγῆς.

καλῆται νέα περιστατικά, δι' ὧν ζητεῖ ν' ἀποκρούσῃ τὴν ἀγωγὴν, εἴτε αὐτὰ ἐπέφερον, κατὰ τὸ Ῥωμαϊκὸν δίκαιον, αὐτοδικαίως τὴν κατάργησιν τῆς ἀγωγῆς, εἴτε μόνον τὴν ἐματαίουν δι' ἐνστάσεως (1). (Μακελδ. § 200 β').

Διάρκεια αὐτῶν.

Αἱ ἐνστάσεις ἐν γένει δὲν παραγράφονται, διότι ἡ χρῆσις αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κίνησιν τῆς ἀγωγῆς· ὑπάρχουν μολαταῦτα ἐνστάσεις, αἱ ὁποῖαι ἀποσβέννονται μετὰ παρέλευσιν ὡρισμένου τινὸς χρόνου, καὶ ἐὰν ἡ ἀγωγὴ, εἰς ἣν ἔμελλον ν' ἀντιταχθῶσι, δὲν κινηθῇ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης. Τοιαῦται εἶναι ἡ τῆς ἀναργυρίας· ἡ ἐπὶ τῆς ὁμολογουμένης μὲν, μὴ πληρωθείσης δὲ προικός· ἡ τῆς μὴ καταβολῆς.

Β) Γαλλικὸν Δίκαιον.

Οἱ Γάλλοι λέγοντες *ἔνστασιν* (*exception*) ἐννοοῦν πᾶν ὑπερασπίσεως μέσον, τὸ ὁποῖον δὲν ἀφορᾷ μὲν κατ' οὐσίαν τὸ δικαίωμα, τείνει ὅμως εἰς τὸ νὰ παραλύσῃ τὴν ἐνέργειάν του.

Ἡ ἔνστασις διακρίνεται ἀπὸ τὴν ὑπεράσπισιν, καθότι αὕτη μὲν τείνει εἰς τὸ νὰ καταστρέψῃ, ἢ νὰ ἐξασθενήσῃ, τὰς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προςαγομένας ἀποδείξεις· ἐκείνη δὲ εἶναι νέος ἰσχυρισμὸς κατὰ τῆς προκειμένης ἀγωγῆς· εἶναι ἀγωγὴ, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ ἐναγομένου· ὅθεν καὶ τὸ ἀξίωμα *reus excipiendo fit actor.*

Ὁ ὅρος *ἔνστασις* εἶχεν, εἰς τὸ ἀρχαῖον Γαλλ. δίκαιον, διαφόρους σημασίας. Κατὰ τὸν *Iousse* (*comm. ord.* 1667) ὅλα τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα ὁ ἐναγόμενος ἠδύνατο ν' ἀντιτάξῃ, ἦσαν ἐνστάσεις. Ὁ *Pothier* (δικ. μέρ. 1, κεφ. 2, τμῆμ. 1), διαιρῶν τὴν ὑπεράσπισιν (*défense*) εἰς *ὑπεράσπισιν* κυρίως λεγομένην, καὶ εἰς *ἐνστάσεις*, ὑπάγει ταύτας εἰς τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα, χωρὶς νὰ προςβάλωσι κατ' οὐσίαν τὴν ἀγωγὴν, τείνουν εἰς τὸ νὰ τὴν καταστήσωσιν ἀπαράδεκτον (*non recevable*).

Εἰς τὸν πολιτ. Γαλλ. κώδ. ἡ λέξις *ἔνστασις* ἐκλαμβάνεται εἰς τὴν πλατυτέραν σημασίαν, σημαίνουσαν, ἐν γένει, ὅλα τὰ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἀντιταττόμενα μέσα. (ἄρθρ. 1208, 1360, 1361, 1367, 2012).

Εἰς τὴν δικονομίαν ὅμως ὁ ὅρος ἐκεῖνος ἔχει σημασίαν μᾶλλον περιωρισμένην· δὲν ἐφαρμόζεται εἰμὴ εἰς τὰ ὑπερασπίσεως μέσα,

---

(1) Ὅθεν ἡ σήμερον ὀνομαζομένη ἔστασις τῆς πληρωμῆς (exc. solutionis) δὲν ἦτον ἔνστασις παρὰ Ῥωμ. Gaius 3, 168.

τὰ ὁποῖα τείνουσιν εἰς τὸ νὰ παραμερίσωσι (*écarter*) τὴν ἀγωγὴν χωρὶς νὰ προκαλῶσι τὴν κατ' οὐσίαν ἐξέτασιν αὐτῆς.

Εἴδη ἐνστάσεων.

Περὶ τῶν διακρίσεων, τὰς ὁποίας ἔκαμνον οἱ Ῥωμαῖοι, εἶναι ἄσκοπον νὰ εἴπω τί. ὁ Μακελδέϋ § 201 λαλεῖ, ἐν ἐκτάσει, περὶ τούτου.

Εἰς τοὺς Γάλλους ὑπάρχει ἀληθῶς, ὡς πρὸς τοῦτο, κυκεών. Πολλοὶ τῶν νεωτέρων συγγραφέων παραδέχονται τὴν τῶν ἐνστάσεων διάκρισιν εἰς *déclinatoires*, *dilatoires* καὶ *péremptoires*, κατατάττοντες ὑπὸ τὰ εἴδη ταῦτα τὰς διαφόρους ἐνστάσεις. (*Berriat* σελ. 220 ἑπ.).

Κατ' αὐτὸν αἱ καλούμεναι *déclinatoires* περιλαμβάνουν τὴν πρότασιν·

α') Τῆς ἀναρμοδιότητος· (*démande en renvoi pour incompetence*).

β') Τῆς ἐκκρεμοδικίας· (*litispendance*).

γ') Τῆς συναφείας τῆς δίκης· (*connexité*).

Peremptoires (ἀπὸ τὸ *perimere*) εἶναι ἐκεῖναι, δι' ὧν ὁ ἐναγόμενος ἀπαιτεῖ, ὥστε ν' ἀποῤῥιφθῇ ἡ ἀγωγὴ χωρὶς νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν. Διαιροῦνται δ' αὗται εἰς *peremptoires de forme* καὶ *peremptoires de fond*. Αἱ πρῶται ἀφορῶσαι

Τὴν ἔλλειψιν τῆς πρὸς συμβιβασμὸν ἀποπείρας·

Τὴν ἀκυρότητα τῶν δικογράφων

δὲν τείνουσιν εἰμὴ εἰς τὸ νὰ παραμερίσωσι προσωρινῶς τὴν ἀγωγήν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐνάγων δύναται, συμμορφούμενος μὲ τὸν νόμον, νὰ ἐπαναλάβῃ. Αἱ δεύτεραι δὲ στηρίζονται εἰς ἐλαττώματα, συνδεδεμένα μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ ἐνάγοντος, εἴτε μὲ ἀπαίτησίν του, καὶ τείνουσιν εἰς τὴν ὁριστικὴν ἀπόῤῥιψιν τῆς ἀγωγῆς. Τοιαῦται εἶναι

Ἡ τῆς παραγραφῆς·

Ἡ τοῦ δεδικασμένου.

Αἱ *dilatoires* (ἀπὸ τὸ *defferere, dilatum*) εἶναι αἱ τείνουσαι εἰς τὴν ἀναβολήν, καὶ περιλαμβάνουσαι

Τὴν πρὸς ἀπογραφὴν παραχωρουμένην νόμιμον ὠφέλειαν·

Τὴν τῆς ὁμοδικίας ἢ ἐγγυήσεως (*pour appeler garant en cause*)·

Τὴν τῆς ἐγγυοδοσίας (*judicatum solvi*)·

Τὴν τῆς κοινοποιήσεως τῶν ἐγγράφων.

Ἡ ἡμετέρα νομοθεσία διαιρεῖ τὰς ἐνστάσεις εἰς ἀναβλητικὰς (553—562) καὶ εἰς ἀνατρεπτικάς (563). Εἰς τοὺς ἑπομένους παραγράφους εὑρίσκετε ἰδιαιτέρας περὶ αὐτῶν παρατηρήσεις.

Πίναξ λεξικός.

Περίληψις.

§ 1. Πᾶσα ἔνστασις πρέπει νὰ ἔχῃ νόμιμον λόγον, ἱστορικὴν αἰτίαν καὶ αἴτησιν.

§ 2. Ἡ ἀόριστος δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

§ 3. Πρέπει νὰ προτείνωνται διακεκριμένως, ἀνεξάρτητοι οὖσαι.

§ 4. Ἐνστάσεις ἀντιφάσκουσαι δὲν εἶναι ἀπαράδεκτοι.

§ 5. Αἱ περὶ ἀκυροτήτων προτάσεις πρέπει νὰ γίνωνται ἐγγράφως.

§ 6. Ὅταν τις προτείνῃ μίαν ἔνστασιν, καὶ σιωπήσῃ ὡς πρὸς ὅσας ἄλλας εἶχεν, ὑποτίθεται ὅτι τὰς παρήτησεν;

§ 7. Ἀρκεῖ νὰ προταθῶσιν ὅλαι, ἡ δὲ ἀνάπτυξις αὐτῶν γίνεται καὶ κατόπιν.

§ 8. Διὰ μιᾶς ἀποφάσεως ἀποφαίνονται τὰ δικας. περὶ ὅλων τῶν ἐνστάσεων.

§ 9. Ἀποῤῥίπτουσι δὲ καὶ προφορικῶς αὐτάς;

§ 10. Ἀπαιτεῖται ἴδιον διατακτικὸν διὰ πᾶσαν ἔνστασιν;

§ 11. Κατὰ ποίαν τῆς δίκης στάσιν πρέπει νὰ προτείνωνται αἱ ἐνστάσεις;

α) Ἡ ἀκυρότης πρέπει νὰ προβάληται πρὸ πάσης ἐνστάσεως· — Ἐξαίρεσις.

β') Ἡ ἀναρμοδιότης; Συναίνεσις.

γ') Ἂν οἱ ἐνάγοντες ἦσαν νομιμοποιημένοι δὲν ἐξετάζεται αὐτεπαγγέλτως.

δ') Τὸ περὶ νομιμοποιήσεως;

ε) Ἀκυρότης συμβάσεως περὶ τὴν ἀπόδειξιν.

ς') Μὴ ἐμπρόθεσμος κλήτευσις διὰ τὸ κῦρος κατασχέσεως τινός.

ζ') Ὅτι ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας.

η') Ἐὰν αἱ περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις ἐκκληθῶσι πρὸ τῆς ουσιαστικῆς, ἀλλὰ μετὰ τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν; — Ἡ ἔνστασις εἶναι δημοσίας τάξεως;

θ') Ἡ ἔνστασις ὅτι ὁ πρακαλῶν δὲν ἔχει τὴν νομήν;

ι) Ἡ ἀκυρότης ὑποθήκης;

ια) Παράβασις τῶν ἄρθρων 854 καὶ 957 τῆς πολιτ. δικονομίας.

ιβ') Ἡ παραγραφὴ τῆς ἀγωγῆς; — Τὸ ἄκυρον τοῦ πωλητηρίου;

ιγ') Συναίνεσις τῶν γονέων διὰ τὸ διαζύγιον.

ιδ') Ἐνστάσεις προτεινόμεναι εἰς τὸ τέλος τῆς ἀνταπολογίας.

ιε) Οἱ διάδικοι πρέπει νὰ ἦναι ἕτοιμοι καὶ διὰ τὴν συζήτησιν τῆς οὐσίας τῆς δίκης.

ις') Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν ἀποφάσεώς τινος δύναταί τις νὰ προτείνῃ νέας ἐνστάσεις;

ιζ') Ἡ δήμευσις;

ιη) Ἡ περὶ βίας;

§ 30. Ἐπανέρχεται τὸ δικ. εἰς τὴν περὶ παραγραφῆς ἔνστασιν;

§ 31. Ἡ ἔνστασις τῆς πλαστογραφίας δὲν ἀποκλείει τὴν τῆς εἰκονικότητος.

§ 32. Ποίας ἐνστάσεις δύναται νὰ προτείνῃ ὁ χρεώστης κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ;

§ 33. Παραγραφὴ τῆς περὶ εἰκονικότητος ἐνστάσεως· — ὡς καὶ τῆς accio revisoria.

§ 34. Ὁ ἐναγόμενος δύναται νὰ προτείνῃ κατ' ἔφεσιν ὅτι κατέχει κατὰ παράκλησιν τὸ διεκδικούμενον κτῆμα;

§ 35. Ἔνστασις περὶ ἀναβολῆς τῆς δίκης.

§ 36. Τὰς ἀκυρότητας δύναται νὰ προτείνῃ τὶς ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, ὅταν ἐδικάσθη ἐρήμην εἰς τὸ πρωτοδικεῖον.

§ 37. Ἔνστασις κατὰ τῆς πληρωμῆς γραμματίου τινὸς ἀπὸ ποῖον δικάζεται;

§ 38. Ἀκυρωτικὴ ἔνστασις μὴ ἀποκρουομένη.

§ 39. Ἡ μετὰ τὴν ἀνακοπὴν ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις καλύπτει τὰς ἀκυρότητας τῆς πρώτης.
§ 40. Ἀκυρότητες ἐγγράφων δὲν λαμβάνονται αὐτεπαγγέλτως ὑπ' ὄψιν.
§ 41. Ἔγγραφον μὴ περιέχον τὴν αἰτίαν τῆς νομικῆς σχέσεως.
§ 42. Ποῖος ἔχει δικαίωμα νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν τῆς ἀκυρότητος τῶν, διαρκούσης τῆς διακοπῆς, γενομένων πράξεων;
§ 43. Ἀπόδειξις τῆς περὶ ἀκυρότητος ἐνστάσεως.
§ 44. Ὁ παραίτιος τῆς ἀκυρότητος ἀποζημιόνει.
§ 45. Ἀκυρότητες εἰς τὴν ἀγωγήν.
§ 46. » εἰς τὴν ἀνακοπήν.
§ 47. » εἰς τὸ ἀναιρετ. ἔγγραφον.
§ 48. » εἰς τὸ ἐφετήριον.
§ 49. » εἰς τὰ ἐπιδοτήρια.
§ 50. Ἀποφάσεις, ἀποῤῥίπτουσαι ἢ παραδεχόμεναι ἐνστάσεις εἶναι ὁριστικαί;
§ 51. Διάφορα, ἐν περιλήψει, ζητήματα, περὶ ὧν ἐγένετο λόγος εἰς τοὺς προεκδοθέντας τόμους τοῦ Εὐρ.
§ 52. Παρατηρήσεις τινὲς περὶ ἐνστάσεων.

§ 1. Πᾶσα ἔνστασις, εἴτε δι' ἀπολογίας γίνει, εἴτε διὰ τῶν προτάσεων, διὰ νὰ γίνῃ παραδεκτή, ἀπαιτεῖ, καθὼς καὶ ἡ ἀγωγή, νόμιμον λόγον, ἱστορικὴν αἰτίαν καὶ αἴτησιν, διὰ νὰ δύναται ὁ ἀντίδικος νὰ ἐννοήσῃ, καὶ τὸ δικαστήριον νὰ κρίνῃ περὶ αὐτῆς. (ἄρθρον 868, 543, 552, § 1, 769, 580 καὶ 160 πολιτ. δικ.).

Ἀπόφ. 233 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4056).

§. 2. Ἔνστασις ἀόριστος χωρὶς νὰ ἐκτίθηται ἡ αἰτία καὶ ὁ λόγος, ἐφ' οὗ στηρίζεται, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Ἀπόφ. 320 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4234).

§ 3. Αἱ ἐνστάσεις, οὖσαι ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξάρτητοι, πρέπει νὰ προτείνωνται διακεκριμένως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 110 τοῦ 1847.

§ 4. Ἐνστάσεις ἀντιφάσκουσαι δὲν εἶναι ἀπαράδεκται.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 5 τοῦ 1847 (1).

---

(1) Ἰδοὺ ἡ περὶ τούτου σκέψις τῆς ἀποφάσεως.

« Ἐπειδή, χωρισμένων οὔσων τῶν εἰρημένων δύο ἐνστάσεων, τὰς ὁποίας ἐπρότεινεν ἐνώπιον τῶν κατωτέρων δικαστηρίων ὁ ἀναιρεσίβλητος, τῆς μὲν τοῦ δεδικασμένου, ἡ ὁποία ἀνεφέρετο εἰς τὴν τοῦ Κατῆ ἀπόφασιν, τῆς δὲ τοῦ συμβιβασμοῦ, ἡ ὁποία ἐπεστηρίζετο εἰς αὐτὴν τὴν δικαστικὴν ὁμολογίαν τῆς ἀναιρεσειούσης, καὶ μὴ ὄντος ἀποδεδειγμένου ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη ἐγγράφως καὶ ἦτον ἀμετάβλητος, δὲν ὑπάρχει οὔτε λόγος τῆς ἀντιφάσεως καὶ τοῦ ἀπαραδέκτου, ὡς πρὸς τὸν διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῶν ἐνστάσεων τούτων ἐπιβληθέντα ὅρκον, καθ' ὅσον αἱ ἐνστάσεις αὗται καὶ

§ 5. Ἐὰν αἱ περὶ ἀκυροτήτων προτάσεις δὲν γίνωσιν ἐγγράφως, ἀλλὰ μόνον προφορικῶς εἰς τὸ ἀκροατήριον, δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν παρὰ τοῦ δικαστηρίου.

Ἀπόφ. 72 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3344).

§ 6. Ὅταν, ἔχων τὶς πολλὰς ἐνστάσεις, προτείνῃ μόνον τὴν μίαν ἐξ αὐτῶν, ὑποτίθεται ὅτι παραιτεῖται ὅλων τῶν ἄλλων μὴ προταθεισῶν ἐνστάσεων, καὶ μὴ ἀναγομένων εἰς τὴν κοινὴν εὐταξίαν; Ναί (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς ῥητὰς τῶν ἄρθρων 160 καὶ 580 διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅλαι αἱ ἐνστάσεις πρέπει νὰ προτείνωνται, ἐπὶ ποινῇ ἀποκλείσεως, κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ γίνουν ἐξ ἐπαγγέλματος, ἢ, κατὰ ῥητὴν διάταξιν τοῦ νόμου, κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, εἰς δὲ τὸν ἄνω μνησθέντα κανόνα ὑπάγονται, κατὰ τὸ 202 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ αἱ περὶ ἀκυρότητος δικαστικῆς τινος πράξεως ἐνστάσεις, αἵτινες, μὴ προταθεῖσαι ἐγκαίρως παρὰ τῶν διαδίκων, εἶναι ἀπαράδεκτοι, ἐκτὸς ἂν, κατὰ ῥητὴν διάταξιν τοῦ νόμου, δύνανται νὰ προβληθῶσι κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, ἢ, ὡς ἀναγόμεναι εἰς τὴν κοινὴν εὐταξίαν, δὲν καλύπτονται διὰ τῆς σιωπῆς τῶν διαδίκων, καὶ ἐπομένως δύνανται νὰ προταθῶσι κατὰ πρώτην φορὰν καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Α. Κ. Τ., προτείνας ἐνώπιον τοῦ ἐν Ἀθήναις δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν ἀναβλητικὴν ἔνστασιν κατὰ τῆς παρὰ τοῦ Κ. Γ. ἐνεργηθείσης ἀναγκαστικῆς κατασχέσεως τῆς οἰκίας του, στηριζομένην μόνον εἰς τὸ 3 ἐδάφ. τοῦ ἄρθρου 954 τῆς πολιτ. δικονομίας, παρῃτήθη ἀφ' ὅσας ἤθελεν ἔχει ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κύρους τῆς ῥηθείσης κατασχέσεως, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ προβάλῃ μετέπειτα νέας ἐνστάσεις, στηριζομένας εἰς τὴν παραβίασιν τῶν διατάξεων τοῦ 2 ἐδαφ. τοῦ 854 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, αἵτινες, ἀφορῶσαι μόνον τὸ ἰδιωτι-

---

τοι ἀντιφάσκουσαι, ἦσαν παραδεκταί, κατὰ τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ ἀριθ. 4 τοῦ ἄρθρου 552 τῆς πολιτ. δικονομίας· ὥστε ὁ λόγος οὗτος δὲν εἶναι βάσιμος. »

(1) Ὅταν ὁ ἐφεσίβλητος ἀντεκκαλέσῃ τὴν διάταξιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως περὶ μιᾶς μόνον ἐνστάσεως, ὑποτίθεται ὅτι παραιτεῖται ὅλων τῶν ἄλλων τῶν ἀποῤῥιφθεισῶν διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐνστάσεων; Ναί (α).

Ἀπόφ. 141 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σ. 966).

(α) Ὅρα τὴν λέξ. Συναίνεσις, ἔνθα ἐν ἐκτάσει τὰ περὶ τούτου.

κὸν συμφέρον τῶν διαδίκων, ὑπάγονται εἰς τὸν γενικὸν κανόνα· ἐπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποῤῥίψαν τὰς ἐνστάσεις ταύτας ὡς ἀπαραδέκτους, συνεμορφώθη μὲ τὸν νόμον. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 252 τοῦ 1839.

§ 7. Ὁ νόμος ἀπαιτεῖ μὲν ν' ἀναγινώσκωνται ὅλαι αἱ συνυπάρχουσαι ἐνστάσεις κατὰ τὴν πρώτην δημοσίαν ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, ἀλλὰ δὲν ἀπαιτεῖ καὶ τὸ νὰ ἀναπτύσσωνται αὗται συνάμα καὶ διὰ μιᾶς· ἐκ τοῦ ἐναντίου μάλιστα τὸ ἄρθρον 583 τῆς δικονομίας ὁρίζει ῥητῶς, ὅτι αὗται πρέπει νὰ συζητῶνται κατὰ μέρος, καὶ μόνον ἀφοῦ τὸ δικαστήριον, ἀκοῦσαν τὴν ἀνάπτυξιν καὶ συζήτησιν μιᾶς ἑκάστης, διασκεφθῇ ἐπ' αὐτῆς καὶ ἀπαγγείλῃ ὅτι δὲν τὴν εὑρίσκει βάσιμον, ἐπιτρέπει τὴν πρόοδον τῆς συζητήσεως τῶν ἑπομένων.

'Απόφ. 177 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 3262).

§ 8. Διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὀφείλουν τὰ δικαστήρια ν' ἀποφασίζωσι περὶ ὅλων τῶν ἐνστάσεων ἀκυρωτικῶν τε καὶ μή, καθὼς καὶ περὶ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως· ὅθεν ἡ μὴ κοινοποίησις τῆς μήπω ἐκδοθείσης ἐπί τινος ἐνστάσεως ἀποφάσεως δὲν εἶναι νόμιμος λόγος ἀναβολῆς.

'Αποφ. 5241 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4983). —Ὅρα κατωτ. § 9.—Πρβ. Εὐρ. τόμ. 6 λέξ. Διατακτικόν.

§ 9. Ὁσάκις τὰ δικαστήρια θεωροῦν μὴ βάσιμον τὴν προτεινομένην ἔνστασιν, ἀπαγγέλλουν τὴν ἀπόῤῥιψιν αὐτῆς προφορικῶς, καὶ οὐχὶ ἐγγράφως, καὶ προχωροῦν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως.

'Απόφ. 171 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3385). — Πρβ. τὴν λέξ. Διατακτικόν.

§ 10. Διὰ πᾶσαν ἔνστασιν δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ διατακτικόν, ὅταν διὰ τοῦ γενικοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως ἀποφασίζηται ἡ τύχη τῆς ἐνστάσεως.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρείου Πάγου 72 τοῦ 1846. — Ὅρα τὴν λέξ. Διατακτικόν.

§ 11. *Κατὰ ποίαν τῆς δίκης στάσιν πρέπει νὰ προτείνωνται αἱ ἐνστάσεις* (1);

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἔφεσις, ἔνθα γενήσεται λόγος περὶ τῶν προτάσεων, ὅσας δύνανται κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν νὰ προτείνωσιν οἱ διάδικοι.

Ἰδοὺ ἡ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο νομολογία τῶν δικαστηρίων:
Κατὰ τὸ 747 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας νέοι πραγματικοὶ ἰσχυρισμοὶ καὶ νέαι προτάσεις εἶναι δεκταὶ ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ, ὅταν αὗται συντελοῦν πρὸς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως· ἑπομένως, κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ νόμου, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐναγόμενον, ὅταν ἦναι ἐκκαλῶν ἐφεσίβλητος, τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ νέας ἐνστάσεις· ὅθεν προκύπτει, ὅτι τὸ 544 ἄρθρον τῆς πολ. δικονομίας τροπολογεῖται ἀπὸ τὸ 747 ἐδάφ. 2.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 301, ἣν ἐν τῇ λ. Ἔφεσις. — Πρβ. τὰ ἐκτεθέντα ἐν ταῖς σελ. 81—84 τοῦ 2 τόμ. τοῦ Εὐρ. — Πρβ. τὰ ἐν ταῖς σελ. 261—265 τοῦ 5 τόμου τοῦ Εὐρ.

12, ά) Κατὰ τὸ 202 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας ἡ ἀκυρότης διαδικαστικῆς τινος πράξεως πρέπει νὰ προβάλληται παρὰ τῶν διαδίκων ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου πρὸ πάσης ἄλλης ἐνστάσεως, ἐκτὸς τῆς περὶ ἀναρμοδιότητος· μετέπειτα ἡ περὶ αὐτῆς πρότασις εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐκτὸς τῶν ἀκυροτήτων, αἵτινες δύνανται νὰ προταθῶσι κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, ἢ κατὰ τῶν ὁποίων ἐμπορεῖ νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 202 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ ἀκυρότης διαδικαστικῆς τινος πράξεως πρέπει νὰ προβάλληται παρὰ τῶν διαδίκων ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου πρὸ πάσης ἄλλης ἐνστάσεως, ἐκτὸς τῆς περὶ ἀναρμοδιότητος, καὶ μετέπειτα ἡ περὶ αὐτῆς πρότασις εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐκτὸς τῶν ἀκυροτήτων, αἵτινες, κατὰ ῥητὴν τοῦ νόμου διάταξιν, δύνανται νὰ προβληθοῦν κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, ἢ κατὰ τῶν ὁποίων ἐμπορεῖ νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, αἱ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀναφερόμεναι ἀκυρότητες διὰ παραβίασιν δῆθεν διατάξεων τινῶν τῆς παυσάσης πολιτικῆς διαδικασίας μὴ προταθεῖσαι παρὰ τοῦ ἀναι-

---

(1) Ἡ ἔνστασις τῆς ἀναρμοδιότητος προηγεῖται καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς ἀναβλητικῆς ἐνστάσεως, λόγῳ βιαίας διακοπῆς· καθότι, διὰ νὰ δικάσῃ τὸ δικ. τὴν τελευταίαν ταύτην ἔνστασιν, πρέπει νὰ ἐξετάσῃ, ἂν ἦναι πρὸς τοῦτο ἁρμόδιον, ἀμφισβητουμένης τῆς ἐξουσίας του.

Ἀπόφ. 72 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 1127).

— Ἡ ἀναρμοδιότης (ἄρθρον 25 πολιτ. δικ.) δύναται νὰ προταθῇ καὶ κατ' ἔφεσιν, ὅταν ὁ ἐφεσείων ἐδικάσθη ἐρήμην, τὸ δὲ δικαστήριον δύναται καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν.

Ἀπόφ. 2213 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν τῆς 20 Μαρτ. 1842 (α).

(α) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 141.

ρεσσίοντος πρὸ πάσης ἄλλης ἐνστάσεως ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου Σύρου, δικάσαντος κατ' ἔφεσιν, ἀφοῦ ἔλαβε τὴν ἰσχὺν ἡ παροῦσα πολιτικὴ δικονομία, ἐκαλύφθησαν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ εἰρημένου 202 ἄρθρου τῆς αὐτῆς πολιτ. δικονομίας· ἐπομένως ἡ περὶ αὐτῶν πρότασις καθίσταται σήμερον ἀπαράδεκτος. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 132 τοῦ 1837.

13, β') Ἡ ἀφορῶσα τὴν ἀναρμοδιότητα ἔνστασις προταθεῖσα ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν ἐξετάζεται, τουτέστι τὸ δικας. ἐρευνᾷ ἂν ἦναι ἢ μὴ βάσιμος, ἡ δὲ τυχὸν συναίνεσις τῶν διαδίκων δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 102 τοῦ 1850.

14, γ') Ἂν καὶ, κατὰ τὸ 811 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομ., λόγοι ἀφορῶντες τὴν κοινὴν εὐταξίαν δύνανται νὰ προταθῶσι κατὰ πρώτην φορὰν ἐνώπιον τοῦ 'Αρείου Πάγου, ἀλλ' ὁ νόμος ἐννοεῖ προφανῶς ἀκυρότητας, τὰς ὁποίας ἠδύνατο καὶ ὤφειλε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ δικαστήριον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόφασις προσβάλλεται· ὅθεν, μὴ ἐμφανισθέντων τῶν ἐκκαλούντων καὶ ἀνακοπτόντων πρὸς συζήτησιν τῆς ἐφέσεως καὶ ἀνακοπῆς αὐτῶν, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιληφθῇ αὐτεπαγγέλτως τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως καὶ τοῦ ζητήματος, ἂν οἱ ἐνάγοντες ἦσαν νομιμοποιημένοι.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 394 τοῦ 1841.—Πρβ. τὴν λ. "Ε φ ε σ ι ς.

15, δ') Ἡ περὶ νομιμοποιήσεως τῆς δίκης ἔνστασις δύναται μὲν νὰ προταθῇ εἰς πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, ἀλλ' ἐνόσῳ ἡ ἀπόφασις δύναται εἰσέτι νὰ προσβληθῇ διά τινος ἐνδίκου μέσου, τακτικοῦ ἢ ἐκτάκτου (2).

(1) 'Ως πρὸς τὴν ἔνστασιν ἀναρμοδιότητος λόγῳ τῆς θέσεως τοῦ κτήματος (ἄρθρον 20 τῆς πολιτ. δικονομίας) ἐπιτρέπεται παράτασις· ἐπομένως ἡ ἔνστασις αὕτη δὲν προτείνεται κατὰ πᾶσιν στάσιν τῆς δίκης.

'Απόφ. τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν 1908 τῆς 30 'Απριλίου 1844.

— 'Η διὰ τὴν ἰδιότητα τῆς ὑποθέσεως ἀναρμοδιότης τοῦ δικαστηρίου δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, καὶ δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ δικάζωσι τὰ λόγῳ ὕλης ἀναρμόδια δικαστήρια διὰ τοῦτο καὶ μόνον ὅτι συγκατατίθενται οἱ διάδικοι.— Μὴ ἔμποροι λοιπὸν δὲν δύνανται νὰ δικασθῶσιν ἀπὸ ἐμπορικὸν δικαστήριον (α).

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 102 τοῦ 1850.

(2) "Ορα τὴν λέξιν Ν ο μ ι μ ο π ο ί η σ ι ς.

(α) "Ορα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 6, 57.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ περὶ νομιμοποιήσεως τῆς δίκης ἔνστασις δύναται μὲν νὰ προταθῇ εἰς πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, ἀλλ᾽ ἐνόσῳ ἡ ἀπόφασις δύναται εἰσέτι νὰ προσϐληθῇ διά τινος ἐνδίκου μέσου, τακτικοῦ ἢ ἐκτάκτου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ περὶ τῆς κυρίας δίκης ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστή, ἔλαϐεν ἰσχὺν δεδικασμένου πράγματος· ἐπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποῤῥίψαν τὴν περὶ νομιμοποιήσεως τῆς δίκης ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, συνεμορφώθη μὲ τὸν νόμον.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἀποφασίσαν ὅτι ἡ δίκη δὲν ἦτο πλέον ἐκκρεμὴς ἐνώπιόν του, καὶ ὅτι εἶχεν ἤδη προοδεύσει ἡ ἐκτέλεσις, δὲν ἠδύνατο, χωρὶς νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ δεδικασμένον, νὰ λάϐῃ ὑπ᾽ ὄψιν τὸν λόγον, ὅτι οἱ κληρονόμοι τοῦ ἐνεχύρου ἡλικιωθέντες ἤθελον τὸ ἀπαιτήσει δι᾽ ἄλλης ἀγωγῆς, μὴ ἐπεμϐὰν δὲ εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ λόγου τούτου, τὸ δικαστήριον ἐδίκασεν ὀρθῶς καὶ δὲν παρεϐίασε οὔτε νόμον τινά, οὔτε κανόνα τοῦ δικαίου.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 335 τοῦ 1840.

16, ε) Πᾶσα ἀκυρότης, συμϐᾶσα εἰς τὴν πρὸς ἀπόδειξιν διαδικασίαν, μὴ προτεινομένη πρὸ τοῦ τέλους τῆς συζητήσεως, δὲν εἶναι πλέον δεκτή, ἐκτὸς τῶν ἀκυροτήτων, αἵτινες δύνανται νὰ προταθῶσι κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν· τοιαύτη δὲ δὲν εἶναι ἡ μὴ κοινοποίησις τοῦ ὀνόματος μάρτυρος τινός (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ 345 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομ. φέρει, ὅτι πᾶσα ἀκυρότης ἢ ἄλλη ἀταξία, συμϐᾶσα εἰς τὴν πρὸς ἀπόδειξιν διαδικασίαν, μὴ προτεινομένη πρὸ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζητήσεως, ἢ πρὸ τοῦ τέλους αὐτῆς ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει, δὲν εἶναι πλέον δεκτή, ἐκτὸς τῶν ἀκυροτήτων, αἵτινες, κατὰ τὸ 202 ἄρθρ.

— Ὅταν ἀνῆλιξ παρίσταται εἰς δίκην πρὸς διεκδίκησιν τῶν δικαίων του, δύναται ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ προτείνῃ ἐξ ἐπαγγέλματος τὴν ἔνστασιν περὶ τῆς νομιμοποιήσεως τοῦ τίτλου καὶ τὸν διορισμὸν κηδεμόνος;—Ναί.

Ἀπόφ. 96 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 66).

(1) Ὅρα τὰς ἐν τῷ Εὑρ. λέξεις α) Ἀπόδειξις. —ϐ) Μάρτυρες.

— Κατὰ τὸ ἄρθρον 840 § 2, 345 καὶ 202 τῆς πολιτ. δικονομίας, πᾶσα ἀκυρότης, μὴ προταθεῖσα ἐνώπιον τῶν κατωτέρων δικαστηρίων, δὲν δύναται νὰ προταθῇ ὡς λόγος ἀναιρέσεως, ἐκτὸς ἂν ἦναι ἐξ ἐκείνων, αἵτινες ἀνάγονται εἰς τὴν κοινὴν εὐταξίαν· ἡ ἀκυρότης δὲ μαρτυρίας τινὸς δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, αἵτινες ἀφορῶσι τὴν δημοσίαν τάξιν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 291 τοῦ 1839 (σελ. 156 τόμ. 4 τῆς Νομολ.).

τῆς αὐτῆς δικονομίας, δύνανται νὰ προταθῶσι κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, ἢ κατὰ τῶν ὁποίων δύναται νὰ ζητηθῇ ἀναίρεσις, ὡς ἀφορωσῶν τὴν δημοσίαν τάξιν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἀκυρότης τῆς μὴ κοινοποιήσεως εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα τοῦ κυρίου ὀνόματος, τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς κατοικίας τοῦ Ι. Α. δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐξαιρουμένων ἀπὸ τὸ 202 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ὡς μὴ δυναμένη νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν δυνάμει ῥητοῦ νόμου, οὔτε ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν, ἀλλὰ μόνον τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον τοῦ ἀναιρεσείοντος· ἐπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, παραδεχθὲν, διὰ τῆς ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ ῥηθεῖσα ἀκυρότης ἐκαλύφθη, ὡς μὴ προταθεῖσα ἐν καιρῷ, ἀπεφάσισε σύμφωνα μὲ τὸν νόμον. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 326 τοῦ 1840.

17, ϛ') Ἡ ἔνστασις τῆς ἀκυρότητος τῆς κατασχέσεως διὰ τὴν μὴ ἐμπρόθεσμον κλήτευσιν περὶ τοῦ κύρους αὐτῆς, δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης;

Ὅρα Νομικῆς σελ. 966. Περὶ τούτου θέλω λαλήσει ἐν τῇ λέξ. Κατάσχεσις.

18, ζ') Ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, ἡ δὲ ἔνστασις αὕτη ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν (1);

Ὅρα Νομικῆς σελ. 2797. Περὶ τῆς νομολογίας ταύτης θέλει γίνει μνεία ἀκριβεστέρα ἐν τῇ λέξ. Ἔφεσις. — Πρβ. τὴν λ. Ἀνακοπή.

18, η') Ὁσάκις αἱ περὶ ἀποδείξεων ἀποφάσεις ἐκκαλῶνται πρὸ τῆς οὐσιαστικῆς, ἡ κατ' αὐτῶν ἔφεσις πρέπει νὰ κοινοποιῆται ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας· ἄλλως ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος, καὶ ἡ ἔνστασις αὕτη εἶναι δημοσίας τάξεως;

Ὅρα Νομικ. σελ. 142, 841, 2181, 2718. Περὶ τούτου θέλω λαλήσει ἐν τῇ λέξει Ἔφεσις.

---

(1) Ἡ ἔνστασις ὅτι ἡ ἀπόφασις ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν καὶ ὄχι εἰς ἀνακοπὴν προτείνεται κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 44 τοῦ 1847.

— Ἡ ἔνστασις τοῦ ἀπαραδέκτου ἐνδίκου τινὸς μέσου δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης.

Ἀπόφ. 194 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4850).

— Αἱ κατὰ τὰ ἄρθρ. 871 καὶ 910 ἐκδιδόμεναι κατ' ἐρήμην ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἀνακοπήν; Ἡ ἔνστασις αὕτη εἶναι δημοσίας τάξεως;

Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 185 ἐπ.

20, θ') Κατὰ τὸ ἄρθρον 160 τῆς πολ. δικον., κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν γίνονται, ἐπὶ ποινῇ ἀποκλείσεως, ὅλαι αἱ ἐνστάσεις ἀναβλητικαὶ καὶ ἀνατρεπτικαί, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ γίνουν ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν· εἰς τὴν περὶ προκλήσεως δὲ συζήτησιν ἐφαρμόζονται τὰ ἐν γένει περὶ δικαστικῶν συζητήσεων ὡρισμένα· ὅθεν οἱ διάδικοι ὀφείλουσι νὰ προτείνωσιν εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν τὸ ἀπαράδεκτον τῆς προκλήσεως στηριζόμενον εἰς τὸν λόγον, ὅτι οἱ προκαλοῦντες δὲν κατέχουσι (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 160 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, κατὰ τὴν πρώτην τὸ βραδύτερον ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν γίνονται, ἐπὶ ποινῇ ἀποκλείσεως, ὅλαι αἱ ἐνστάσεις ἀναβλητικαί τε καὶ ἀνατρεπτικαί, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ γίνουν ἐξ ἐπαγγέλματος, ἤ, κατὰ ῥητὴν τοῦ νόμου διάταξιν, κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, κατὰ δὲ τὸ 84 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, εἰς τὴν περὶ προκλήσεως συζήτησιν ἐφαρμόζονται τὰ ἐν γένει περὶ δικαστικῶν συζητήσεων ὡρισμένα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ πληρεξούσιος τοῦ δημοσίου δὲν ἐπρότεινεν εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν τὸ ἀπαράδεκτον τῆς προκλήσεως τῶν Κ., στηριζόμενον εἰς τὸν λόγον ὅτι δὲν κατέχουν οἱ εἰρημένοι τὰ περὶ ὧν ἡ πρόκλησις κτήματα, ἀλλ' ἐπρότεινεν αὐτὸ εἰς ἄλλην μεταγενεστέραν συνεδρίασιν, ἡ δὲ ἔνστασις αὕτη δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, αἵτινες γίνονται ἐξ ἐπαγγέλματος, ἢ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποῤῥίψαν τὴν ἔφεσιν τοῦ δημοσίου, καὶ ἐπικυρῶσαν τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἥτις, δυνάμει τῶν ἄρθρων 160 καὶ 84, ἀπεφάνθη ἐκπρόθεσμον τὴν ῥηθεῖσαν ἔνστασιν τοῦ δημοσίου, συνεμορφώθη ἀκριβῶς μὲ τὸν νόμον.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 22 τοῦ 1841. — Πρβ. δὲ τὴν λέξ. Πρόκλησις εἰς ἀγωγήν.

---

(1) Ὑπάρχει συνάφεια μεταξὺ τῆς περὶ προκλήσεως εἰς ἀγωγὴν δίκης καὶ τῆς περὶ διαταράξεως τῆς διακατοχῆς· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει, ἡ περὶ τῆς συναφείας τῆς δίκης ἀναβλητικὴ ἔνστασις εἶναι δεκτή.

Ἀπόφ. 6 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2702).

— Ὁ προκαλούμενος εἰς δίκην, ἂν δὲν προτείνῃ τὰς ἐνστάσεις του ἐγκαίρως, δύναται, ἐμφανιζόμενος ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας, νὰ προτείνῃ ἐν εἴδει ἀπολογίας εἰς τὴν πρόκλησιν τοὺς αὐτοὺς λόγους τῶν ἐνστάσεων; (Ὅρα ἐν τῷ Εὑρ. λέξ. Πρόκλησις εἰς ἀγωγήν, καὶ Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 702 ἐπ. καὶ τόμ. 1 σελ. 46 ἐπ.).

21, ι') Δύναται κατὰ πρῶτον νὰ προταθῇ ἡ ἔνστασις τῆς ἀκυρότητος τῆς ὑποθήκης ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν (1); ὄχι, ὅταν ὁ προτείνων αὐτὴν ἦναι ἐνάγων καὶ ἐκκαλῶν, ἡ δὲ ἀγωγή του στηρίζεται εἰς τὸν λόγον ὅτι κακῶς τὸ δημόσιον ἐνέγραψεν ὑποθήκην ἐπὶ κτημάτων ἀνηκόντων εἰς αὐτὸν, μὴ ὄντα ὀφειλέτην τοῦ δημοσίου, καὶ περὶ ταύτης ἐγένετο αἴτησις θεραπείας. Νέοι δὲ πραγματικοὶ ἰσχυρισμοὶ καὶ προτάσεις τότε μόνον δύνανται νὰ προταθῶσι κατὰ τὴν ἐφέσιμον δίκην, ὅταν α) ἔχουν ἀντικείμενον τοὺς μετὰ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν καρποὺς ἢ ἄλλα παρεπόμενα τῆς κυρίας αἰτήσεως, ἢ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐν τούτοις γενομένων ζημιῶν· β') ὅταν συντελοῦν πρὸς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως· καὶ γ') ὅταν τρίτοι, ἔχοντες τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς, παρίστανται ἐν τῇ ἐφέσει.

Ἀπόφ. 160 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5011).

22, ιά) Ὅλαι αἱ ἐνστάσεις πρέπει νὰ προτείνωνται, ἐπὶ ποινῇ ἀποκλείσεως, κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ γίνουν ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ, κατὰ ῥητὴν τοῦ νόμου διάταξιν, κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης· εἰς δὲ τὸν ἀνωτέρω κανόνα ὑπάγονται καὶ αἱ περὶ ἀκυρότητος δικαστικῆς τινος πράξεως ἐνστάσεις, αἵτινες, μὴ προταθεῖσαι ἐγκαίρως παρὰ τῶν διαδίκων, εἶναι ἀπαράδεκτοι, ἐκτὸς ἂν, κατὰ ῥητὴν διάταξιν, δύνανται νὰ προβληθῶσι κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, ἢ ἂν ἀφορῶσι τὴν κοινὴν εὐταξίαν, ἀλλὰ τοιαῦται δὲν εἶναι αἱ ἀφορῶσαι παράβασιν τῶν ἄρθρων 854 καὶ 957 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 252 τοῦ 1839 (σελ. 63 τόμ. 4 τῆς Νομολ.).

23, ιβ') Ἡ παραγραφὴ τῆς ἀγωγῆς καὶ τὸ ἄκυρον τοῦ πωλητηρίου δὲν εἶναι νομικὰ ἐπιχειρήματα, ἀλλ' ἀνατρεπτικαὶ ἐνστάσεις περὶ τὴν οὐσίαν, μὴ συγχωρούμεναι εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην εἰμὴ κατὰ τὰς ὡρισμένας ἐξαιρέσεις (2).

Ἀπόφ. 95 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λ. Ἀρραβών. (Εὐρ. τόμ. 5).

---

(1) Ὅρα ἐν τῷ Εὐρ. τὴν λέξ. Ὑ π ο θ ή κ η.

(2) Ὅρα τὴν λ. Ἔ φ ε σ ι ς.

— Ὁσάκις τῆς παραγραφῆς ἡ ἔνστασις στηρίζηται εἰς πωλητήριον, δύναται ὁ τρίτος νὰ προσβάλῃ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ πωλητηρίου;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, ὁσάκις τῆς παραγραφῆς ἡ ἔνστασις στηρίζεται εἰς πωλητήριον, δύναται μὲν ὁ ἐνάγων, διὰ νὰ ἀντικρούσῃ αὐτὴν, νὰ προσβάλῃ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ πωλητηρίου, ἀλλὰ μόνον ἕνεκα ἐλλείψεως τῶν ἀπαιτου-

24, ιγ') Ἡ περὶ διαζυγίου ἀγωγὴ κινεῖται συνεπείᾳ ἀδείας τοῦ πατρός· ἡ ἔνστασις δὲ αὕτη πρέπει νὰ προτείνηται ὄχι κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 22 τοῦ 1842.

25, ιδ') Ἐνστάσεις προτεινόμεναι εἰς τὸ τέλος τῆς ἀνταπολογίας εἶναι ἀπαράδεκτοι.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἔνστασις ὅτι ἡ Σ. Β. Β. εἶναι ἤδη ἐνῆλιξ, ὥστε δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχὺν κατ'αὐτῆς ἡ ἀναιρέτεως αἴτησις, ὡς κοινοποιηθεῖσα εἰς τὸν πρώην κηδεμόνα της, ἔγινεν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ παρὰ τοῦ δευτέρου δικηγόρου τῶν ἀναιρεσιβλήτων μόνον εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπανταπολογίας· ὥστε εἶναι ἀπαράδεκτος, κατὰ τὰ ἄρθρα 582 καὶ 584 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 84 τοῦ 1845.

26, ιέ) Ἐκ τοῦ ὅτι ὅλαι αἱ ἐνστάσεις πρέπει νὰ προτείνωνται εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, ἕπεται, ὅτι οἱ διάδικοι ὀφείλουν νὰ ἦναι προπαρεσκευασμένοι διὰ τὴν συζήτησιν ὁλοκλήρου τῆς ὑποθέσεως, ἅμα παρουσιασθῇ εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ δὲν δύνανται νὰ περιμένωσι τὸ ἀποβησόμενον τῆς ἐνστάσεώς των, διὰ νὰ ζητήσωσιν ἀναβολὴν, ὅπως προπαρασκευασθῶσιν εἰς τὴν πρόοδον τῆς συζητήσεως.

Ἀποφ. 153 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3690).

27, ιϛ') Ἀναιρουμένης ἀποφάσεώς τινος, δύνανται οἱ διάδικοι νὰ προτείνωσιν ἔνστασιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, πρὸς ὃ ἡ ὑπόθεσις παρεπέμφθη, μὴ προταθεῖσαν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀπόφ. 536 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4952).

28, ιζ') Ἡ περὶ δημεύσεως τῶν διεκδικουμένων κτημάτων ἀνατρεπτικὴ τοῦ ἐναγομένου δημοσίου ἔνστασις εἶναι ἀπαράδεκτος, ἂν δὲν προταθῇ εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν.

Τοὐλάχιστον τὸ γεγονὸς τῆς δημεύσεως πρέπει ν'ἀποδεικνύηται, ὅταν ἐπιτρέπηται προδικαστικῶς εἰς τὸ δημόσιον ν' ἀποδείξῃ τίνι τρόπῳ μετέβησαν εἰς τοὺς προκατόχους τοῦ δημοσίου τὰ διεκδικούμενα κτήματα.

μένων διὰ τὸ κῦρός του τύπων, οὐχὶ δὲ καὶ ἕνεκα τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ, διότι τότε μεταχειρίζεται ἔνστασιν ὡς ἐκ δικαιώματος τρίτου, ἥτις εἶναι ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ ἄρθρον 552, 3 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

Ἀπόφ. 237 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2009).

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Γάμος.

ἢ πρέπει νὰ προτείνηται προτοῦ νὰ δοθῇ ὁ ὅρκος τοῦ διεκδικοῦντος ἐπὶ τοῦ βασίμου τῆς ἀγωγῆς του.

Ἀπόφ. 194 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3268).

29, ιή) Ἡ περὶ βίας ἔνςασις, διὰ νὰ γίνῃ δεκτή, πρέπει νὰ προταθῇ πρὸ τῆς ἐνστάσεως τοῦ συμψηφισμοῦ.

Ἀπόφ. 24 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3745).

Ἡ ἔνστασις τῆς μὴ γνησιότητος δὲν ἀποκλείει ἐκείνην τῆς βίας.

Ἀπόφ. 68 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομ. σελ. 3763).

§ 30. Ὅταν ἀποῤῥιφθῇ ἡ ἔνστασις τῆς παραγραφῆς, δὲν δύναται τὸ δικαστήριον, κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἐνςάσεως τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς διὰ τὴν μὴ καταβολὴν τοῦ τιμήματος, νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πρώτην ἔνστασιν, καὶ νὰ δικάσῃ ἐκ νέου περὶ αὐτῆς (1).

Ἀπόφ. 141 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4010).

§ 31. Ἡ ἔνστασις τῆς πλαστογραφίας δὲν ἀποκλείει τὴν τῆς εἰκονικότητος (2).

Ἀπόφ. 75 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2873).

Ἡ ἀόριστος περὶ εἰκονικότητος ἔνστασις εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἀπόφ. 312 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4763).

§ 32. Αἱ ἐνστάσεις, αἵτινες συνέχονται μὲ τὴν ὑποχρέωσιν, ἐξ ἧς παράγει ὁ ἀγοραστὴς τὸ δικαίωμα τῆς ἀγωγῆς του, ἀντιτάσσονται καὶ κατ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ χρεώστου. (Νόμ. 4, § 7, βιβλ. 44, τίτλ. 4, τῶν Πανδ.).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 5 τοῦ 1843.

Αἱ ἐνστάσεις αἱ συνεχόμεναι μὲ τὴν ὑποχρέωσιν, ἐξ ἧς ὁ ἀγοραστὴς παράγει τὸ δικαίωμα τῆς ἀγωγῆς του, ἀντιτάσσονται καὶ κατ' αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ χρεώστου.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 42 τοῦ 1847.

§ 33. Ἡ ἀνατρεπτικὴ αἴτησις (*actio rescissoria*), ἥτις, εἰςαγομένη ὡς ἀγωγή, παραγράφεται ἐντὸς τετραετίας, προτεινομέ-

---

(1) Ὅρα Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 140 § 4.
(2) Ὅρα τὴν λέξιν Εἰκονικότης (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 462 ἑπ.).
— Αἱ ὑπάρχουσαι εἰς συμβόλαιόν τι ἀκυρότητες θεωροῦνται ὡς κεκαλυμμέναι, ἂν δὲν προταθῶσι πρωτοδίκως· ἑπομένως καὶ ἡ εἰκονικότης πρέπει νὰ προτείνηται πρωτοδίκως. (Ὅρα ἀνωτ. σελ. 474 ἑπ.).

ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ, ὅταν ἔχουν ἀντικείμενον τοὺς μετὰ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν τόκους, καρποὺς, ἐνοίκια, ἢ ἄλλα παρεπόμενα τῆς κυρίας αἰτήσεως, ἢ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐν τοσούτῳ γενομένων ζημιῶν, ὅταν συντελοῦν μόνον πρὸς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως, ὅταν τρίτοι κτλ.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν παροῦσαν κατ' ἔφεσιν δίκην οἱ περὶ ἀποδείξεως τῶν ἄνω περιστατικῶν ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος Μ. δὲν ἔχουν ἀντικείμενον κανὲν ἀπὸ τὰ εἰς τὸ προσημειωθὲν ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας ἀναφερόμενα πράγματα ἢ περιστάσεις· ἐκτὸς δὲ τούτου, ὁ εἰρημένος ἐκκαλῶν, ὅςτις καὶ πρωτοδίκως ἐπρότεινεν ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος κτήματα δὲν εἶναι ἰδικά του, καὶ ὅτι οὐδὲ κατέχονται παρ' αὐτοῦ, ἠδύνατο καλῶς, χωρὶς ν' ἀναδεχθῇ τὸν περὶ τούτων μετὰ τοῦ ἀντιδίκου του Λ. πρὸς βλάβην τούτου δικαστικὸν ἀγῶνα, ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς κατοχῆς αὐτῶν, ἀφοῦ χρόνου δι' ἀγωγῆς προσεκλήθη εἰς τὴν παραχώρησιν αὐτῶν, ἢ καὶ ἂν, ὡς ἤδη προτείνει, κατεῖχε κατὰ παράκλησιν, μολονοτι δὲν ὡμολόγησεν ἀπ' ἀρχῆς τοιοῦτόν τι, ἀλλ' ἠρνήθη ὅλως τὴν ὁπωςδήποτε κατοχὴν, νὰ δηλώσῃ ἐκεῖνον, ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου εἶχε τὴν διακατοχὴν, καὶ νὰ τὸν προσκαλέσῃ εἰς τὴν δίκην· ἑπομένως ἡ πρότασις τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ ἀποδείξεως τῶν τοιούτων περιστατικῶν δὲν δύναται νὰ ἦναι δεκτὴ ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ. »

Ἀπόφ. 3458 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 41. Ὅταν αἱ ἔγγραφοι προτάσεις διαδίκου τινὸς περιορίζωνται εἰς ἐνστάσεις μόνον μὴ περιέχουσαι αἰτήσεις, ἡ ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς ἐρήμην ἐκδοθεῖσα, ἂν δὲ ἡ αἴτησις ἀφορᾷ ἁπλῶς ἀναβολὴν τῆς δίκης, τὸ δικαστήριον δικάζει ἐρήμην τὴν ὑπόθεσιν, ἂν ἀποῤῥίψῃ τὴν ἔνστασιν ταύτην (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν τις δικασθῇ χωρὶς ἀκροάσεως, εἶναι πραγματικῶς κατ' ἐρήμην δεδικασμένος, καὶ ἔχει κατὰ συνέπειαν τούτου δικαίωμα ἀνακοπῆς· ἑπομένως ὁποιοςδήποτε καὶ ἂν ἦναι ὁ τύπος, καθ' ὃν ἐξεδόθη ἡ δικάσασα αὐτὸν ἀπόφασις, τὸ ἐξεταστέον ἀντικείμενον, ὅταν γίνῃ ἀνακοπὴ κατ' αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως, εἶναι ἐὰν πραγματικῶς ἐγένετο ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως προηγουμένης ἀκροάσεως ἢ μή.

Ἐπειδὴ διὰ ταῦτα, ἂν καὶ δὲν ἐξεκαλέσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 17892 ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου, ἥτις ἔχει τὸν ἐξωτερικὸν τύπον τῶν κατ' ἀντιμωλίαν ἀποφάσεων, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου, ὡς ἰσχυρίζε-

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Ἀπόφασις ἐρήμην. (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 159 ἐπ.).

ται ὁ ἐφεσίβλητος, ὅτι τὸ δικαστήριον τοῦτο δὲν δύναται ἤδη, καὶ ὅτι δὲν ἠδύνατο οὐδὲ τὸ πρωτοδικεῖον νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἡ ἐφεσείουσα, διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, ἐδικάσθη πραγματικῶς κατ' ἀντιμωλίαν ἢ μὴ, διότι, διὰ νὰ δυνηθῇ τὸ δικαστήριον νὰ ἀποφασίσῃ ἂν ὀρθῶς ἢ μὴ ἀπεῤῥίφθη, διὰ τῆς ἤδη ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου ὑπ' ἀριθ. 18165, ἡ κατὰ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 17892 γενομένη ἀνακοπὴ τῆς ἐφεσειούσης, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δικασθεῖσα κατ' ἀντιμωλίαν δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν, ἀναγκαίως πρέπει νὰ ἐξετάσῃ προηγουμένως, ἂν ἡ ἐφεσείουσα ἐδικάσθη πραγματικῶς κατ' ἀντιμωλίαν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 158—160 καὶ 589 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθ' ἃς οἱ διάδικοι ὀφείλουν νὰ ἀναφέρουν εἰς τὰς ἐγγράφους προτάσεις των ὅλας τὰς ἐνστάσεις, καὶ τοὺς, ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν, λόγους καὶ αἰτήσεις των, προκύπτει μὲν ἡ συνέπεια, καθ' ἣν περίπτωσιν αἱ ἔγγραφοι προτάσεις των ἤθελον περιέχει ἐνστάσεις μόνον οὐχὶ δὲ καὶ αἰτήσεις ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν, καὶ εἰς αὐτῶν μόνον τὴν συζήτησιν ἤθελον περιορίσει τὴν ὑπεράσπισίν των, ὅτι δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἐξετασθέντες κατ' ἀντιμωλίαν καὶ ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν καὶ εἰς ὁλόκληρον τὴν δίκην, ἀλλὰ τοῦτο δύναται νὰ λάβῃ χώραν μόνον, ὅταν πρόκηται περὶ ἐνστάσεων ἀφορωσῶν τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν πρὸ πάσης συζητήσεως ὑποβάλληται ἁπλῶς αἴτησις, ἔχουσα ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως αὐτῆς τὴν ἀναβολὴν, καθότι τότε τὸ δικαστήριον ἀναγκαίως προςκαλεῖται καὶ ν' ἀποφασίσῃ ἀμέσως περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ, τῆς περὶ ἀναβολῆς αἰτήσεως, καὶ νὰ δημοσιεύσῃ εἰς τοὺς διαδίκους τὴν περὶ τούτου ἀπόφασίν του, διὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ διάδικος τὸ ἀποτέλεσμα τῆς αἰτήσεώς του, καὶ τεθῇ οὕτως εἰς κατάστασιν, ἐν περιπτώσει ἀποῤῥίψεως αὐτῆς, νὰ δυνηθῇ ἢ νὰ κάμῃ, ἂν θέλῃ, ἐγγράφους προτάσεις, καὶ ἐπὶ ἀκροατηρίου ἀκόμη, κατὰ τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον χορηγοῦν εἰς αὐτὸν τὰ μνησθέντα ἄρθρα, νὰ συζητήσῃ τὴν ὑπόθεσιν, ἢ ν' ἀφήσῃ νὰ δικασθῇ ἐρήμην· ἄλλως ἤθελε συμβαίνει τὸ ἄτοπον, ὥστε ὁ διάδικος ἐν ἀγνοίᾳ διατελῶν περὶ τῆς τύχης τῆς αἰτήσεώς του, νὰ δικάζηται, οὕτως εἰπεῖν, ἐξ ἐφόδου, καὶ χωρὶς νὰ κλητευθῇ νομίμως, καὶ νὰ παραβιάζηται οὕτω τὸ ἱερὸν τῆς ὑπερασπίσεως δικαίωμα.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, γενομένης ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἁπλῆς περὶ ἀναβολῆς αἰτήσεως, τοῦ δὲ ἀντιδίκου αὐτῆς προχωρήσαντος καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως, τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, χωρὶς νὰ προαποφασίσῃ οὐδαμῶς, ὡς ὤφειλεν, εἴτε προφορικῶς, εἴτε ἐγγράφως, ὡς προκύπτει ἀπὸ τῆς

πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου τῆς 25 Φεβρουαρίου 1848, ἂν παραδέχηται ἡ ἀποῤῥίπτῃ τὴν περὶ ἀναβολῆς αἴτησίν της, ἐξέδωκε τὴν ὑπ᾽ ἀριθ. 17892 ἀπόφασίν του, δι᾽ ἧς ἀπεφάσισε καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας, ἀποῤῥίψαν τὴν ἀγωγὴν τῆς ἐκκαλούσης.

Ἐπειδὴ, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους, ἡ ἐφεσείουσα δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς δικασθεῖσα πραγματικῶς κατ᾽ ἀντιμωλίαν ἐπὶ τῆς οὐσίας, ὡς ἐσφαλμένως ὑπέλαβε τὸ πρωτοδικεῖον, ἀλλ᾽ ἐξ ἐναντίας πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς δικασθεῖσα ἐπὶ τῆς οὐσίας ἐρήμην, καὶ ἐπομένως ὡς τοιαύτη εἶχε δικαίωμα νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν, καὶ κακῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέῤῥιψε τὴν ἀνακοπήν της διὰ τῆς ὑπ᾽ ἀριθ. 18165 ἀποφάσεώς του· ἂν δὲ εἰς τὰ αὐτὰ πρακτικὰ ἀναφέρηται ὅτι ἡ ἐφεσείουσα εἶπεν « ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν δὲν προσθέτει τίποτε » ἐκ τούτου δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ εὐλόγως τὸ συμπέρασμα ὅτι προέβη καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς οὐσίας, καὶ ὅτι ὡς πρὸς αὐτὴν δὲν ἔχει τὶ ν᾽ ἀντείπῃ, ἀλλ᾽ ἐξ ἐναντίας μάλιστα ὅτι δὲν ἤθελε νὰ ἐπέμβῃ καὶ εἰς τὴν οὐσίαν πρὶν ἢ τὸ δικαστήριον ἀποφασίσῃ περὶ τῆς αἰτήσεώς της, διότι εἰς τὰς εἰρημένας λέξεις ἕπονται αἱ λέξεις, « ἀλλ᾽ ἀπαιτεῖται ἀπὸ τὸ δικαστήριον ν᾽ ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως. »

Διὰ ταῦτα κτλ. » — ὅρα τὴν λέξιν *Ἐρημοδικία*.

Ἀπόφ. 5035 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 42. Κατὰ τὸ ἄρθρον 202 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ ἐν τῇ προδικασίᾳ γενόμεναι ἀκυρότητες προτείνονται τὸ βραδύτερον κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν· ἀλλ᾽ ὅταν τὶς ἐδικάσθη ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν ἐρήμην, δύναται νὰ προτείνῃ αὐτὰς ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν.

Ἀπόφ. 5210 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 43. Προταθείσης ἐνστάσεως κατὰ τῆς πληρωμῆς τοῦ εἰς διαταγὴν γραμματίου, δικάζεται αὕτη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, εἰς ὃ εἰσήχθη ἡ ὑπόθεσις. (Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 53 τοῦ 1849). —ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 11, 71.—ὅρα προσέτι Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 508—513.

Ἐνστάσεις περὶ ἀκυροτήτων (1).

§ 44. Η ἀκυρωτικὴ ἔνστασις λαμβάνεται ὑπ᾽ ὄψιν, ὅταν δὲν προσβάλληται δι᾽ ἀντενστάσεως.

Ἀποφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 120 καὶ 186 τοῦ 1850.

(1) Ὅρα ἀνωτ. τοὺς §§ 5, 8, 16 ἐπ., 39, 42.

§ 45. Ἡ μετὰ τὴν ἀνακοπὴν ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις καλύπτει τὰς ἀκυρότητας τῆς κατ' ἐρήμην ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, καὶ αὐτὴν τὴν κακὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου; Ναί.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 89 τοῦ 1837.

§ 46. Ἀκυρότης ἐγγράφου μὴ προταθεῖσα δὲν δύναται νὰ προταθῇ αὐτεπαγγέλτως, καὶ ἂν τὸ ἔγγραφον προσεβλήθη ὡς ἄκυρον δι' ἄλλους λόγους, ἀποῤῥιφθέντας ὡς μὴ βασίμους.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 63 τοῦ 1847.

Αἱ ἀφορῶσαι τοὺς τύπους καὶ τὸ κῦρος τῶν δημοσίων ἐγγράφων ἐνστάσεις εἶναι ἀπαράδεκτοι, ἂν δὲν προταθῶσιν εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν.

Ἀπόφ. 35 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3672).

Ἡ ἔνστασις πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι ἡ παρὰ τοῦ ἀντιδίκου προςαγομένη Τουρκικὴ ἀπόφασις ἐξεδόθη κατὰ τοὺς ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἰσχύοντας νόμους εἶναι ἀπαράδεκτος, ἂν δὲν προταθῇ εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν.

Ἀπόφ. 241 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3658).

§ 47. Τὴν ἀκυρότητα τῶν πράξεων τῶν ἐπιχειρισθεισῶν διαρκούσης τῆς διακοπῆς τῆς δίκης, μόνος ἐκεῖνος, ἐξ οὗ προῆλθεν ἡ βιαία διακοπή, δύναται νὰ προτείνῃ, (ἄρθρ. 467 πολιτ. δικονομ.).

Ἀπόφ. 46 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4711).

§ 48. Ὅταν ζητῆται ἀκυρότης τοῦ δικαστικοῦ ἐγγράφου, καὶ δὲν ζητῆται ἡ ἄδεια τῆς ἀποδείξεως, τὸ δικαστήριον δὲν ὀφείλει νὰ τὴν διατάξῃ.

Ἀπόφασις 190 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4686).

§ 49. Χρεωστικὸν ἔγγραφον, μὴ ἐκφράζον τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἐξεδόθη, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄκυρον πρὶν ἢ ἀποδειχθῇ ὅτι δὲν περιέχει τῳόντι αἰτίαν, ἢ ὅτι ἡ αἰτία αὕτη εἶναι ἀθέμιτος.

Ἀπόφ. 355 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 3430).

§ 50. Ὁ αἴτιος ἀκυρώσεως πράξεώς τινος ὑπάλληλος δύναται νὰ καταδικασθῇ εἰς τὰ ἔξοδα αὐτῆς ἀμέσως, καὶ χωρὶς νὰ κληθῇ νὰ ἀπολογηθῇ, διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, τῆς διαταττούσης τὴν ἀκύρωσιν.

Ἀπόφ. 7 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2702) (1).

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Κακοδικαίου ἀγωγή.

§ 51. Περὶ τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ὑπαρχουσῶν ἀκυροτήτων(1) ἐλά-

(1) Ἡ ἕνεκα τῆς εἰς τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς ἐλλείψεως τῆς περιγραφῆς τῶν ἐπιδίκων κτημάτων ἔνστασις καλύπτεται, ἂν δὲν προταθῇ εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν.

Ἀπόφ. 9 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2778).

— Ἔνστασις περὶ ἀκυρότητος τῆς κλήσεως ἕνεκα τῆς ἐν αὐτῇ ἐλλείψεως τῆς περιγραφῆς καὶ τῆς στάσεως τοῦ κτήματος προτείνεται ἐξ ἐπαγγέλματος; Ὄχι.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 18 τοῦ 1848.

— Δύναταί τις καὶ μετὰ τὴν ἀπολογίαν νὰ προτείνῃ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τὰς ἀκυρότητας τῆς ἀγωγῆς;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς πολιτ. δικονομίας, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ νόμος, ἐνασχολούμενος περὶ τῆς ἐγγράφου προδικασίας (κεφ. Β′ τοῦ τμήμ. γ′ τοῦ γ′ βιβλ.), καὶ ἀναφέρων τὰ περιεχόμενα τοῦ ἀπολογητηρίου (§ 3), πραγματεύεται ἰδιαζόντως περὶ τῶν ἐνστάσεων (ἀριθ. 3), προνοεῖ μὲν νὰ διατάξῃ εἰδικῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 553, τοῦ ἀποβλέποντος τὰς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένας 7 ἀναβλητικὰς ἐνστάσεις, ὅτι αὗται εἶναι ἀπαράδεκτοι, ἐὰν ἐπάγωνται μετὰ τὴν ἀπάντησιν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἄρθρου 563, τοῦ ἀφορῶντος τὰς ἀνατρεπτικὰς ἐνςάσεις, ἐν αἷς καὶ τὴν τῆς ἀκυρότητος, δὲν ἐπαναλαμβάνει τὴν αὐτὴν διάταξιν καὶ δι᾽ αὐτάς. Κατὰ δὲ τὸ μέρος, ὅπου ὁ νόμος πραγματεύεται ἰδιαζόντως περὶ τῶν ἀκυροτήτων, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον παραπέμπει ῥητῶς τὸ εἰρημένον ἄρθρον 563, δηλ., κατὰ τὸ ἄρθρον 202, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἡ περὶ ἀκυρότητος ἔνστασις κηρύττεται ἀπαράδεκτος ἐὰν δὲν προταθῇ πρὸ πάσης ἄλλης ἐνστάσεως κλπ. ὁ νόμος ἐνασχολεῖται περὶ τῆς τάξεως τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασίας, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ τῆς προδικασίας· ὅθεν ἐξάγεται ὅτι ὁ ἐν ἰσχύϊ νόμος περιορίζει, ὡς πρὸς τὰς ἀκυρότητας, τὴν εἰρημένην ἀποκλειστικὴν διάταξιν μόνον καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν, ἀλλὰ δὲν ἀπαγορεύει ποσῶς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου πρότασιν τῶν ἐν τῇ προδικασίᾳ συμβασῶν ἀκυροτήτων διὰ τὸν λόγον δῆθεν, ὅτι δὲν ἐπηνέχθησαν αὗται πρὸ τῆς διὰ τοῦ ἀπολογητηρίου γενομένης ἀπαντήσεως· μὴ ἀπαγορεύων δὲ τοῦτο ῥητῶς διὰ κανενὸς ἄρθρου, καὶ ἐπιτρέπων ἐκ τοὐναντίου ῥητῶς, διὰ τοῦ ἄρθρ. 547, νὰ ἐπιφέρωνται νέαι ἐνστάσεις μετὰ τὸ ἀπολογητήριον ἔγγραφον καὶ ἐπὶ ἀκροατηρίου ἀκόμη, ἀφίνει τὸ στάδιον ἐλεύθερον εἰς τοὺς διαδίκους, καὶ μὲ τοῦτο καθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὸ συμπέρασμα τῆς σιωπηλῆς συναινέσεως, δηλ. τῆς σιωπηλῆς καλύψεως τῆς ἀκυρότητος· ἐπομένως ἡ προκειμένη ἔνστασις δὲν εἶναι, ἕνεκα τοῦ προβαλλομένου λόγου, ἀπαράδεκτος.

λησα ἐν τῇ λέξει *Ἀγωγή*. —(Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 61 ἐπ.). —Προςέτι δὲ ἐν τῇ λέξει *Δικόγραφα*. (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 288 ἐπ.)·

§ 52. Περὶ τῶν ἐν τῇ ἀνακοπῇ ἀκυροτήτων ὅρα ὅσα ἔγραψα ἐν ταῖς λέξεσιν *Ἀγωγή* (1). *Δικόγραφα* (2). *Ἀνακοπή* (3).

§ 53. Περὶ τῶν ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ ἐγγράφῳ ἀκυροτήτων ὅρα ὅσα ἐσημείωσα ἐν ταῖς λέξεσιν *Ἀναίρεσις* (4). *Ἀγωγή* (5). *Ἀνακοπή* (6). *Δικόγραφα*. —ὅρα καὶ τὴν λέξιν *Ἔφεσις*.

§ 54. Περὶ τῶν ἐν τῷ ἐφετηρίῳ ἐγγράφῳ ἀκυροτήτων, ὅρα τὴν λέξιν *Ἔφεσις* καὶ τοὺς ἄνωτ. §§ 51—53 (7).

Ὡς πρὸς τὸ ἀπαράδεκτον ἢ μὴ τῆς αὐτῆς ἐνστάσεως ἐπὶ λόγῳ, ὅτι εἶναι ὅλως νέα, καὶ δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὸν διὰ τοῦ ἄρθρου 158 § 2 τεταγμένον περιορισμόν.

Ἐπειδὴ ὁσάκις ὁ ἐναγόμενος ἢ ὁ ἐφεσίβλητος ἐζήτησε, διὰ τοῦ ἀπολογητηρίου, τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς, ἢ τῆς ἐφέσεως, πᾶσα αἴτησις καὶ πᾶσα ἔνστασις, ἀποβλέπουσα εἰς τὸ νὰ ἐπιφέρῃ, ὡς ἀποτέλεσμα, τὴν ἀποβολὴν τῆς τοῦ ἐνάγοντος ἢ τοῦ ἐκκαλοῦντος αἰτήσεως, ἐμπεριέχεται σιωπηλῶς εἰς τὴν προκαταρκτικὴν αἴτησιν τοῦ ὑπερασπιζομένου· διότι εἶναι ὅλα ὅπλα, τείνοντα εἰς τὸν αὐτὸν σκοπόν, τὴν ἀντίκρουσιν τῆς προσβολῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ ἐφεσίβλητος διὰ τοῦ ἀπολογητηρίου ἐζήτησε ῥητῶς τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεως· ἑπομένως καὶ κατὰ τοῦτο ἡ ἔνστασις δὲν εἶναι ἀπαράδεκτος. »

Ἀπόφ. 216 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 1069).

— Ἡ ἔνστασις τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀγωγῆς διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς χρονολογίας εἶναι ἀπαράδεκτος, ἂν δὲν προταθῇ εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν.

Ἀπόφ. 103 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3683).

— Προτεινομένων ἐνστάσεων ἀκυρότητος καὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς, καὶ ἐνστάσεως πλαστογραφίας, ἡ ἐκδίκασις τῶν πρώτων προηγεῖται.

Ἀπόφ. 333 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4896).

— Ἡ ἔλλειψις τῆς εἰς τὸ δικόγραφον σημειώσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐνάγοντος δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὸ δικόγραφον τοῦτο.

Ἀπόφ. 9 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2778).

(1) Ὅρα Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 51 ἐπ.
(2) Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 288 ἐπ.
(3) Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 178—182.
(4) Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 128—132, 146 ἐπ.—Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 170.—Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 360.
(5) Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 51 ἐπ.
(6) Αὐτ. σελ. 178—182.
(7) Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 288 ἐπ.

§ 55. Περὶ τῶν ἐν τοῖς ἐπιδοτηρίοις ἀκυροτήτων ὅρα τὴν λέξιν *Ἐπιδοτήρια* (1). — ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 354.

§ 56. Ἀποφάσεις παραδεχόμεναι ἢ ἀποῤῥίπτουσαι ἐνστάσεις θεωροῦνται ὁριστικαί;

Περὶ τούτου ἐλάλησα εἰς τὸ Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 139 ἐπ.—Ἐν τῇ λέξει *Ἔφεσις* θέλω λάβει ἀφορμὴν νὰ ἀνακεφαλαιώσω τὴν ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου κυμαινομένην καὶ ἀκανόνιστον νομολογίαν τῶν δικαστηρίων. Ἐν τούτοις ὅρα τὰς τοῦ 1850 ἀποφ. 135, 152, 159, 161, 201, 189, 199 Ἀρ. Πάγου·—ὡς καὶ τὴν 148 τοῦ 1849. —Πρβ. Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 597 ἐν τέλει. —Πρβ. Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 142.

§ 57. *ΣΗΜ.* 1. *Ὑπομιμνήσκω τὰ ἑπόμενα ζητήματα, ὧν ἐγένετο χρεία ἐν τοῖς προηγουμένοις.*

α) Ἡ μετὰ διεκδικήσεως συνεχομένη ἀγωγὴ τρίτων διεκδικητῶν κοινοποιεῖται εἰς τὸν καταδιώκοντα δανειστὴν καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην, ἢ μὴ

— Ἡ ἔλλειψις τῶν λόγων τῆς ἐφέσεως, μολονότι οὗτοι ἀνήκουν εἰς τακτικὸν ἐφετήριον ἔγγραφον, δὲν θεωρεῖται ὡς καθιστῶσα αὐτὸ ἄκυρον, διότι συγχωρεῖται καὶ εἰς μεταγενέστερον ἔγγραφον ν' ἀναπτυχθῶσι, καὶ εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν νὰ προστεθῶσι νέοι λόγοι ἐφέσεως.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 78, ἣν ἐν τῇ λ. Ἔφεσις. — (Ἴδε Pig. τόμ. α' σελ. 677 § 3.—Carré σημ. 1648).

— Ἓν ἐκ τῶν οὐσιωδῶν προσόντων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ περιέχῃ τὸ ἐφετήριον, εἶναι ἡ ὀνομασία τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου μέλλει νὰ συζητηθῇ ἡ ἔφεσις (α).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 37 τοῦ 1842, ἣν ἐν τῇ λ. Ἔφεσις.

(1) Ἡ ἀταξία ὡς πρὸς τὰ ὀνόματα τῶν διαδίκων εἰς τὸ δικόγραφον καὶ εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐπιδοτηρίου δὲν δύναται νὰ φέρῃ τὴν ἀκύρωσιν αὐτοῦ, ὅταν ἀποδεικνύηται ἄλλως ἡ ταυτότης τοῦ προσώπου.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 11 τοῦ 1842.

— Δικόγραφον, μὴ ἔχον χρονολογίαν, δὲν εἶναι ἄκυρον, ὅταν ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου ἐξάγεται ἡ χρονολογία αὐτοῦ (β).

— Ἡ ἔνστασις αὕτη πρέπει νὰ προταθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συζητήσεως τῆς κυρίας ὑποθέσεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 74 τοῦ 1845.

— Ἡ περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ἐπιδοτηρίου ἔνστασις πρέπει νὰ προταθῇ πρὸ τῆς ἐνστάσεως τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως.

Ἀπόφ. 178 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3647).

(α) Ἡ ἔλλειψις τῆς σημειώσεως τοῦ δικαστηρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου κλητεύεται ὁ ἀντίδικος, καθιστᾷ ἄκυρον τὸ δικόγραφον.

Ἀπόφ. 12 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2718).

(β) Ὅρα τὰ ἐν τῇ λ. Ἐπίδοσις.

κοινοποίησις δὲ εἰς τὸν ὀφειλέτην εἶναι ἔνστασις, ἥτις καλύπτεται, ἂν ὁ δανειστὴς ἀναλάβῃ τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα;

Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 229 ἐπ.—Ὅρα προςέτι Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 192, § 20—23).

β') Παράτασις ἁρμοδιότητος. (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 349 ἐπ.).

γ') Ποίαν ἐπιῤῥοὴν ἔχουν ὡς πρὸς τὸν προςδιορισμὸν τῆς ἁρμοδιότητος αἱ τοῦ ἐναγομένου προτάσεις ἢ ἐνστάσεις; (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 54—65)

δ') Ἡ ὑπέρογκος βλάβη δύναται νὰ προταθῇ δι' ἐνστάσεως. (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 308 ἐν ταῖς ὑποσημ.).

ε') Ἐνστάσεις γενόμεναι ἐνώπιον τῶν ἐμποροδικείων περὶ εἰκονικότητος·—πλαστογραφίας,—ἢ μὴ γνησιότητος τῶν ἐγγράφων. (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 11, 71 ἐπ.).

ς') Ἐνστάσεις προτεινόμεναι ἐνώπιον τοῦ ἐμπορ. περὶ ἀνηλικιότητος,—δολίου ναυαγίου,— ὑποβολῆς τόπου. (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 21, 22, 95).

— Ἂν καὶ τὸ ἄρθρον 112 τοῦ ἐμπορικ. νόμου ἀναφέρῃ γενικῶς ὅτι πᾶσα συναλλαγματική, περιέχουσα ὑποβολὴν τόπου, λογίζεται ἁπλῆ ὑπόσχεσις, μολαταῦτα ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου προκύπτει, ὅτι ἡ ὑποβολὴ τοῦ τόπου δὲν δύναται νὰ γενῇ δεκτή, ὁσάκις προτείνεται κατὰ τρίτων κομιστῶν συναλλαγματικῆς (καὶ μάλιστα, ὁπόταν οὗτοι ἐνεργῶσι τὰ περὶ ἀναδρομῆς δικαιώματά των) ἐπὶ ἀποδείξεων λαμβανομένων ἐκτὸς τῆς συναλλαγματικῆς αὐτῆς, καὶ μὴ τεινουσῶν εἰς τὸ νὰ βεβαιώσωσιν ὅτι καὶ οἱ τρίτοι οὗτοι κομισταὶ συμμετέχουν εἰς τὴν μεταβολήν. (Ὅρα Pardessu § 460 ἀπόφ. 2294 1842 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν) (1).

— Κατὰ συναλλαγματικῶν ἐκεῖναι μόνον αἱ ἐνστάσεις συγχωροῦνται, ὅσαι δύνανται ν' ἀποδειχθῶσιν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδριάσει ν' ἀναπληρωθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος· ὥςε ἂν καὶ ἡ τῆς ὑποβολῆς τοῦ τόπου ἔνστασις περιστρέφεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα, δὲν δύναται μολοντοῦτο νὰ προταθῇ ἐξ ἐπαγγέλματος, ὅταν τὸ προσβαλλόμενον, ὡς ὑποβολιμαῖον, ἔγγραφον, φέρῃ ὅλους τοὺς τύπους τῆς συναλλαγματικῆς, οἱ δὲ ἐκτελοῦντες δὲν προσάγουν ἐπὶ ἀκροατηρίου καμμίαν τῆς ἐνστάσεώς των ἀπόδειξιν.— Κατὰ τὴν ἔννοιαν δὲ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ οὔτε ὅρκος δὲν πρέπει νὰ ἐπάγηται ὅταν δὲν ἦναι παρὼν ὁ ὀμνύων, διὰ νὰ δύναται νὰ δοθῇ, ἢ ἀντεπαχθῇ καὶ δοθῇ ἀπὸ τὸν πρὸς ὃν ἐπήχθη ἐν τῇ αὐτῇ ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδριάσει.

Ἀπόφ. α' Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 729 τῆς ἰδίας δικονομίας, τοῦ ὁποίου τὴν ἐφαρμογὴν ὁ ἐφεσίβλητος ἐπεκαλέσθη κατὰ τῆς ὑπὸ τῶν ἐκκαλούντων προταθείσης κατὰ τῆς συναλλαγματικῆς ταύτης ἐνστάσεως ὑποβολῆς τόπου, ἐκείνη μόνον ἡ ἔνστασις συγχωρεῖται κατὰ συναλλαγματικῆς, ἥτις δύναται ν' ἀποδειχθῇ ἐν τῇ

---

(1) Τὸ ἐμποροδικεῖον δικάζει περὶ ὑποβολῆς τόπου; Ὅρα τὴν λέξιν Ἑρμοδ. ἐμπορ. § 56.

νη ὡς ἔνστασις ῥητῶς παρὰ τῶν νόμων ὡς διηνεκὴς χαρακτηρίζεται. (Ν. 5, § 6, Πανδ. 44, 4.—Ν. 5 Κώδ. 8, 36). ἐπομένως καὶ ἡ ἔνστασις τῆς εἰκονικότητος δύναται νὰ προταθῇ μετὰ τὴν τετραετίαν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 4 τοῦ 1847.

§ 34. Ἡ ἔνστασις τῆς ἐκκρεμοδικίας, ἡ συναφείας τῆς δίκης, δὲν εἶναι ἐκ τῶν προτεινομένων ἐξ ἐπαγγέλματος, ἀλλ᾽ ὑπάγεται εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀναβλητικῶν ἐνστάσεων, καὶ μὴ προταθεῖσα πρωτοδίκως καλύπτεται.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 4 τοῦ 1847.

§ 35. Ἡ ἀγωγὴ *in rem verso* ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν τὶς ὠφελῆται μὲ ζημίαν ἄλλου, δύναται δὲ νὰ προταθῇ καὶ δι᾽ ἐνςάσεως. (Ν. 6, § 3 Πανδ. 3, 5.—Ν. 38, 5, 3.—Ν. 32, 12, 1.—Ν. 7, § 5, 15, 3—καὶ Ν. 3, 7, 9 καὶ 12. Κώδ. 4, 26).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 68 τοῦ 1848, ἣν ἐν τῇ λέξ. Δάνειον. (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 561).

§ 36. Δύναται νὰ προταθῇ ἔσταρις ἐκ δικαιώματος τρίτου, ὅταν ὁ προτείνας αὐτὴν ἔχῃ ὁποιονδήποτε συμφέρον εἰς τὴν ἀπόδειξιν αὐτῆς (1).

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 66 τοῦ 1848, ἣν ὅρα ἐν τῇ λέξει Δάνειον. (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 559 ἐπ.).

---

(1) Τίς θεωρεῖται ὡς τρίτος;

Τὸν λόγον ὅτι τῆς κατασχέσεως δὲν προηγήθη ἀποστολὴ μηνύτορος καὶ ποινήτορος, δὲν δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρον 552 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ προτείνῃ ὁ διεκδικῶν τὸ κατασχεθὲν, ἀλλ᾽ ὁ καθυστερῶν ὀφειλέτης τοῦ δημοσίου.—Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 41 τοῦ 1845. (Νομ. σελ. 4102).

— Ὁ λόγος ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ διαταχθῇ δικαστικὴ διανομὴ, μὴ λαβόντων μέρος τῶν ἄλλων ἀδελφῶν τῶν διαδίκων, εἶναι ἔνστασις ὡς ἐκ δικαιώματος τρίτου, καὶ ἐπομένως ἀπαράδεκτος. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 79 τοῦ 1845. Νομ. σελ. 4134.

— Ὁ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δίκης ἀναδεχθεὶς τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου ἐπὶ τοῦ διεκδικουμένου κτήματος, τοῦ ὁποίου δὲν ἔλαβε τὴν κατοχὴν πρὸ τῆς δίκης, δὲν δύναται νὰ προτείνῃ ὅσας ἐνστάσεις αὐτὸς εἶχε κατὰ τοῦ ἐνάγοντος· ἰδίως δὲ τὴν ἔνστασιν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἔχασε τὸ τῆς ἐπιφανείας δικαίωμα. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 150 τοῦ 1845. (Νομ. σελ. 4161).

— Ἡ ἔνστασις τῆς ἀκυρώσεως τῆς κατασχέσεως διὰ λόγους τυπικοὺς δὲν δύναται νὰ προταθῇ παρὰ τοῦ τρίτου διεκδικοῦντος. — Ἐφ. Ναυπλ. ἀπόφ. 175 τοῦ 1838. (Νομ. σελ. 8047).

§ 37. Τὸν κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἀντιτασσόμενον συμβιβασμὸν δύναταί τις καὶ δι' ἀγωγῆς νὰ προσβάλλῃ ὡς ἄκυρον, ἀλλ' οὐχ ἧττον καὶ δι' ἐνστάσεως. (τεμ. 1 Πανδ, 21, 3).

'Αποφ. 5049 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 38. Ἔνστασις κατὰ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀνακοπῆς διὰ τὸν λόγον ὅτι οἱ ἀνακόπτοντες δὲν ἠδύναντο, διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου, ν' ἀνακόψωσιν ἀπόφασίν τινα, ὡς μὴ ὄντες ὁμόδικοι, δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, αἵτινες δύνανται νὰ προταθοῦν κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, διότι δὲν πρόκειται περὶ νομιμοποιήσεως πρὸς τὴν δίκην, ἀλλὰ περὶ ἀταξίας ἐγγράφου μὴ ἀπηγορευμένης ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος· γενομένης δὲ κατασχέσεως ἐπὶ ζώων διαφόρων ἀνθρώπων, δύνανται οὗτοι ν' ἀνακόψωσι τὴν κατάσχεσιν δι' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου. (Ὅρα Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 183).

'Απόφ. 2389 τοῦ 1842 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 39. Ἂν καὶ τὸ ἄρθρον 203 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐπιτρέπῃ τὴν ἔφεσιν κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐκδιδομένων ἐπὶ τῶν περὶ ἀκυρότητος ἐνστάσεων, ἡ διάταξις ὅμως τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μία ἐξαίρεσις εἰς τὸν γενικὸν κανόνα, τὸν ἐμπεριεχόμενον εἰς τὰ ἄρθρα 180 καὶ 181, διότι δὲν διατάττεται ῥητῶς εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο, καὶ διότι τὰ ἄρθρα 515 καὶ 749 οὔτε παραπέμπουν εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο, οὔτε κάμνουν ἐξαίρεσίν τινα εἰς τὸν γενικὸν κανόνα τῶν ἄρθρων 180 καὶ 181, ὡς πρὸς τὰς περὶ ἀκυρότητος ἀποφάσεις· ὅθεν αἱ ἀποφάσεις, αἱ ἐκδιδόμεναι ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων περὶ ἀκυροτήτων, ἐὰν ἦναι παρεμπίπτουσαι δὲν δύνανται νὰ ἐκκληθῶσι πρὶν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως καὶ μόναι· ὅταν δὲ διὰ τῆς παραδοχῆς ἀποπερατοῦται ἡ δίκη, τότε δύνανται νὰ ἐκκληθῶσι καὶ μόναι.

'Απόφ. 2414 τοῦ 1842 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφετῶν.—Πρβ. τὴν λ. Ἔφεσις.

§ 40. Ὁ ἐναγόμενος δύναται νὰ προτείνῃ κατ' ἔφεσιν ὅτι κατέχει κατὰ παράκλησιν τὸ διεκδικούμενον κτῆμα; Ὄχι (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 747 τῆς πολιτ. δικονομίας, νέοι πραγματικοὶ ἰσχυρισμοὶ καὶ προτάσεις εἶναι τότε μόνον δεκτοὶ

— Τὴν ἕνεκα ἐξωτερικῶν τύπων ἀκυρότητα τῶν συμβολαίων δύνανται νὰ προτείνωσι καὶ οἱ τρίτοι.

'Απόφ. 330 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4887).

(1) Ὅρα 1) τὴν λέξ. Ἀπάντησις § 26.—2) Πραγμ. Καλλ. περὶ Ῥωμ. δικ. βιβλ. 6' § 171.—3) 'Απόφ. 4549 τῶν ἐν 'Αθην. ἐφετῶν.

ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ, ὅταν ἔχουν ἀντικείμενον τοὺς μετὰ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν τόκους, καρποὺς, ἐνοίκια, ἢ ἄλλα παρεπόμενα τῆς κυρίας αἰτήσεως, ἢ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐν τοσούτῳ γενομένων ζημιῶν, ὅταν συντελοῦν μόνον πρὸς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως, ὅταν τρίτοι κτλ.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν παροῦσαν κατ' ἔφεσιν δίκην οἱ περὶ ἀποδείξεως τῶν ἄνω περιστατικῶν ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος Μ. δὲν ἔχουν ἀντικείμενον κανὲν ἀπὸ τὰ εἰς τὸ προσημειωθὲν ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας ἀναφερόμενα πράγματα ἢ περιστάσεις· ἐκτὸς δὲ τούτου, ὁ εἰρημένος ἐκκαλῶν, ὅςις καὶ πρωτοδίκως ἐπρότεινεν ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος κτήματα δὲν εἶναι ἰδικά του, καὶ ὅτι οὐδὲ κατέχονται παρ' αὐτοῦ, ἠδύνατο καλῶς, χωρὶς ν' ἀναδεχθῇ τὸν περὶ τούτων μετὰ τοῦ ἀντιδίκου του Α. πρὸς βλάβην τούτου δικαστικὸν ἀγῶνα, ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς κατοχῆς αὐτῶν, ἀφοῦ χρόνου δι' ἀγωγῆς προσεκλήθη εἰς τὴν παραχώρησιν αὐτῶν, ἢ καὶ ἄν, ὡς ἤδη προτείνει, κατεῖχε κατὰ παράκλησιν, μολονοτι δὲν ὡμολόγησεν ἀπ' ἀρχῆς τοιοῦτόν τι, ἀλλ' ἠρνήθη ὅλως τὴν ὁπωςδήποτε κατοχὴν, νὰ δηλώσῃ ἐκεῖνον, ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου εἶχε τὴν διακατοχὴν, καὶ νὰ τὸν προσκαλέσῃ εἰς τὴν δίκην· ἑπομένως ἡ πρότασις τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ ἀποδείξεως τῶν τοιούτων περιστατικῶν δὲν δύναται νὰ ἦναι δεκτὴ ἐν τῇ ἐκκλήτῳ δίκῃ. »

Ἀπόφ. 3458 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 41. Ὅταν αἱ ἔγγραφοι προτάσεις διαδίκου τινὸς περιορίζωνται εἰς ἐνστάσεις μόνον μὴ περιέχουσαι αἰτήσεις, ἡ ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς ἐρήμην ἐκδοθεῖσα, ἂν δὲ ἡ αἴτησις ἀφορᾷ ἁπλῶς ἀναβολὴν τῆς δίκης, τὸ δικαστήριον δικάζει ἐρήμην τὴν ὑπόθεσιν, ἂν ἀπορρίψῃ τὴν ἔνστασιν ταύτην (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν τις δικασθῇ χωρὶς ἀκροάσεως, εἶναι πραγματικῶς κατ' ἐρήμην δεδικασμένος, καὶ ἔχει κατὰ συνέπειαν τούτου δικαίωμα ἀνακοπῆς· ἑπομένως ὁποιοςδήποτε καὶ ἂν ἦναι ὁ τύπος, καθ' ὃν ἐξεδόθη ἡ δικάσασα αὐτὸν ἀπόφασις, τὸ ἐξεταστέον ἀντικείμενον, ὅταν γίνῃ ἀνακοπὴ κατ' αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως, εἶναι ἐὰν πραγματικῶς ἐγένετο ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως προηγουμένης ἀκροάσεως ἢ μή.

Ἐπειδὴ διὰ ταῦτα, ἂν καὶ δὲν ἐξεκαλέσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 17892 ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου, ἥτις ἔχει τὸν ἐξωτερικὸν τύπον τῶν κατ' ἀντιμωλίαν ἀποφάσεων, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου, ὡς ἰσχυρίζεται

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Ἀπόφασις ἐρήμην. (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 159 ἐπ.).

ται ὁ ἐφεσίβλητος, ὅτι τὸ δικαστήριον τοῦτο δὲν δύναται ἤδη, καὶ ὅτι δὲν ἠδύνατο οὐδὲ τὸ πρωτοδικεῖον νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἡ ἐφεσείουσα, διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, ἐδικάσθη πραγματικῶς κατ' ἀντιμωλίαν ἢ μή, διότι, διὰ νὰ δυνηθῇ τὸ δικαστήριον νὰ ἀποφασίσῃ ἂν ὀρθῶς ἢ μὴ ἀπεῤῥίφθη, διὰ τῆς ἤδη ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου ὑπ' ἀριθ. 18165, ἡ κατὰ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 17892 γενομένη ἀνακοπὴ τῆς ἐφεσειούσης, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δικασθεῖσα κατ' ἀντιμωλίαν δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἀνακοπήν, ἀναγκαίως πρέπει νὰ ἐξετάσῃ προηγουμένως, ἂν ἡ ἐφεσείουσα ἐδικάσθη πραγματικῶς κατ' ἀντιμωλίαν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 158—160 καὶ 589 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθ' ἃς οἱ διάδικοι ὀφείλουν νὰ ἀναφέρουν εἰς τὰς ἐγγράφους προτάσεις των ὅλας τὰς ἐνστάσεις, καὶ τούς, ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν, λόγους καὶ αἰτήσεις των, προκύπτει μὲν ἡ συνέπεια, καθ' ἣν περίπτωσιν αἱ ἔγγραφοι προτάσεις των ἤθελον περιέχει ἐνστάσεις μόνον οὐχὶ δὲ καὶ αἰτήσεις ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν, καὶ εἰς αὐτῶν μόνον τὴν συζήτησιν ἤθελον περιορίσει τὴν ὑπεράσπισίν των, ὅτι δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἐξετασθέντες κατ' ἀντιμωλίαν καὶ ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν καὶ εἰς ὁλόκληρον τὴν δίκην, ἀλλὰ τοῦτο δύναται νὰ λάβῃ χώραν μόνον, ὅταν πρόκηται περὶ ἐνστάσεων ἀφορωσῶν τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν πρὸ πάσης συζητήσεως ὑποβάλληται ἁπλῶς αἴτησις, ἔχουσα ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως αὐτῆς τὴν ἀναβολήν, καθότι τότε τὸ δικαστήριον ἀναγκαίως προσκαλεῖται καὶ ν' ἀποφασίσῃ ἀμέσως περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μή, τῆς περὶ ἀναβολῆς αἰτήσεως, καὶ νὰ δημοσιεύσῃ εἰς τοὺς διαδίκους τὴν περὶ τούτου ἀπόφασίν του, διὰ νὰ γνωρίσῃ ὁ διάδικος τὸ ἀποτέλεσμα τῆς αἰτήσεώς του, καὶ τεθῇ οὕτως εἰς κατάστασιν, ἐν περιπτώσει ἀποῤῥίψεως αὐτῆς, νὰ δυνηθῇ ἢ νὰ κάμῃ, ἂν θέλῃ, ἐγγράφους προτάσεις, καὶ ἐπὶ ἀκροατηρίου ἀκόμη, κατὰ τὸ δικαίωμα τὸ ὁποῖον χορηγοῦν εἰς αὐτὸν τὰ μνησθέντα ἄρθρα, νὰ συζητήσῃ τὴν ὑπόθεσιν, ἢ ν' ἀφήσῃ νὰ δικασθῇ ἐρήμην· ἄλλως ἤθελε συμβαίνει τὸ ἄτοπον, ὥστε ὁ διάδικος ἐν ἀγνοίᾳ διατελῶν περὶ τῆς τύχης τῆς αἰτήσεώς του, νὰ δικάζηται, οὕτως εἰπεῖν, ἐξ ἐφόδου, καὶ χωρὶς νὰ κλητευθῇ νομίμως, καὶ νὰ παραβιάζηται οὕτω τὸ ἱερὸν τῆς ὑπερασπίσεως δικαίωμα.

Ἐπειδή, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, γενομένης ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἁπλῆς περὶ ἀναβολῆς αἰτήσεως, τοῦ δὲ ἀντιδίκου αὐτῆς προχωρήσαντος καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως, τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, χωρὶς νὰ προαποφασίσῃ οὐδαμῶς, ὡς ὤφειλεν, εἴτε προφορικῶς, εἴτε ἐγγράφως, ὡς προκύπτει ἀπὸ τῆς

πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου τῆς 25 Φεβρουαρίου 1848, ἂν παραδέχηται ἢ ἀποῤῥίπτῃ τὴν περὶ ἀναβολῆς αἴτησίν της, ἐξέδωκε τὴν ὑπ' ἀριθ. 17892 ἀπόφασίν του, δι' ἧς ἀποφάσισε καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας, ἀποῤῥίψαν τὴν ἀγωγὴν τῆς ἐκκαλούσης.

Ἐπειδὴ, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους, ἡ ἐφεσείουσα δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς δικασθεῖσα πραγματικῶς κατ' ἀντιμωλίαν ἐπὶ τῆς οὐσίας, ὡς ἐσφαλμένως ὑπέλαβε τὸ πρωτοδικεῖον, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς δικασθεῖσα ἐπὶ τῆς οὐσίας ἐρήμην, καὶ ἐπομένως ὡς τοιαύτη εἶχε δικαίωμα νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν, καὶ κακῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέῤῥιψε τὴν ἀνακοπήν της διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18165 ἀποφάσεώς του· ἂν δὲ εἰς τὰ αὐτὰ πρακτικὰ ἀναφέρηται ὅτι ἡ ἐφεσείουσα εἶπεν « ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν δὲν προσθέτει τίποτε » ἐκ τούτου δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ εὐλόγως τὸ συμπέρασμα ὅτι προέβη καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς οὐσίας, καὶ ὅτι ὡς πρὸς αὐτὴν δὲν ἔχει τί ν' ἀντείπῃ, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας μάλιστα ὅτι δὲν ἤθελε νὰ ἐπέμβῃ καὶ εἰς τὴν οὐσίαν πρὶν ἢ τὸ δικαστήριον ἀποφασίσῃ περὶ τῆς αἰτήσεώς της, διότι εἰς τὰς εἰρημένας λέξεις ἕπονται αἱ λέξεις, « ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἀπὸ τὸ δικαστήριον ν' ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως. »

Διὰ ταῦτα κτλ. » — ὅρα τὴν λέξιν *Ἐρημοδικία*.

Ἀπόφ. 5035 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 42. Κατὰ τὸ ἄρθρον 202 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ ἐν τῇ προδικασίᾳ γενόμεναι ἀκυρότητες προτείνονται τὸ βραδύτερον κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν· ἀλλ' ὅταν τὶς ἐδικάσθη ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν ἐρήμην, δύναται νὰ προτείνῃ αὐτὰς ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν.

Ἀπόφ. 5210 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφ.

§ 43. Προταθείσης ἐνστάσεως κατὰ τῆς πληρωμῆς τοῦ εἰς διαταγὴν γραμματίου, δικάζεται αὕτη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, εἰς ὃ εἰσήχθη ἡ ὑπόθεσις. (Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 53 τοῦ 1849). —ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 11, 71.—ὅρα προσέτι Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 508—513.

Ἐνστάσεις περὶ ἀκυροτήτων (1).

§ 44. Ἡ ἀκυρωτικὴ ἔνστασις λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ὅταν δὲν προσβάλληται δι' ἀντενστάσεως.

Ἀποφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 120 καὶ 186 τοῦ 1850.

(1) Ὅρα ἀνωτ. τοὺς §§ 5, 8, 16 ἐπ., 39, 42.

§ 45. Ἡ μετὰ τὴν ἀνακοπὴν ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις καλύπτει τὰς ἀκυρότητας τῆς κατ' ἐρήμην ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, καὶ αὐτὴν τὴν κακὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου; Ναί.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 89 τοῦ 1837.

§ 46. Ἀκυρότης ἐγγράφου μὴ προταθεῖσα δὲν δύναται νὰ προταθῇ αὐτεπαγγέλτως, καὶ ἂν τὸ ἔγγραφον προσεβλήθη ὡς ἄκυρον δι' ἄλλους λόγους, ἀποῤῥιφθέντας ὡς μὴ βασίμους.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 63 τοῦ 1847.

Αἱ ἀφορῶσαι τοὺς τύπους καὶ τὸ κῦρος τῶν δημοσίων ἐγγράφων ἐνστάσεις εἶναι ἀπαράδεκται, ἂν δὲν προταθῶσιν εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν.

'Απόφ. 35 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3672).

Ἡ ἔνστασις πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι ἡ παρὰ τοῦ ἀντιδίκου προςαγομένη Τουρκικὴ ἀπόφασις ἐξεδόθη κατὰ τοὺς ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἰσχύοντας νόμους εἶναι ἀπαράδεκτος, ἂν δὲν προταθῇ εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν.

'Απόφ. 241 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3658).

§ 47. Τὴν ἀκυρότητα τῶν πράξεων τῶν ἐπιχειρισθεισῶν διαρκούσης τῆς διακοπῆς τῆς δίκης, μόνος ἐκεῖνος, ἐξ οὗ προῆλθεν ἡ βιαία διακοπή, δύναται νὰ προτείνῃ, (ἄρθρ. 467 πολιτ. δικονομ.).

'Απόφ. 46 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4711).

§ 48. Ὅταν ζητῆται ἀκυρότης τοῦ δικαστικοῦ ἐγγράφου, καὶ δὲν ζητῆται ἡ ἄδεια τῆς ἀποδείξεως, τὸ δικαστήριον δὲν ὤφειλε νὰ τὴν διατάξῃ.

'Απόφασις 190 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4686).

§ 49. Χρεωστικὸν ἔγγραφον, μὴ ἐκφράζον τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἐξεδόθη, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄκυρον πρὶν ἢ ἀποδειχθῇ ὅτι δὲν περιέχει τῷόντι αἰτίαν, ἢ ὅτι ἡ αἰτία αὕτη εἶναι ἀθέμιτος.

'Απόφ. 355 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 3430).

§ 50. Ὁ αἴτιος ἀκυρώσεως πράξεώς τινος ὑπάλληλος δύναται νὰ καταδικασθῇ εἰς τὰ ἔξοδα αὐτῆς ἀμέσως, καὶ χωρὶς νὰ κλητευθῇ νὰ ἀπολογηθῇ, διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, τῆς διατασσούσης τὴν ἀκύρωσιν.

'Απόφ. 7 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2703) (1).

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Κακοδικείου ἀγωγή.

§ 51. Περὶ τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ὑπαρχουσῶν ἀκυροτήτων(1) ἐλά-

(1) Ἡ ἕνεκα τῆς εἰς τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς ἐλλείψεως τῆς περιγραφῆς τῶν ἐπιδίκων κτημάτων ἔνστασις καλύπτεται, ἂν δὲν προταθῇ εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν.

Ἀπόφ. 9 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2778).

— Ἔνστασις περὶ ἀκυρότητος τῆς κλήσεως ἕνεκα τῆς ἐν αὐτῇ ἐλλείψεως τῆς περιγραφῆς καὶ τῆς στάσεως τοῦ κτήματος προτείνεται ἐξ ἐπαγγέλματος; Ὄχι.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 18 τοῦ 1848.

— Δύναταί τις καὶ μετὰ τὴν ἀπολογίαν νὰ προτείνῃ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τὰς ἀκυρότητας τῆς ἀγωγῆς;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς πολιτ. δικονομίας, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ νόμος, ἐνασχολούμενος περὶ τῆς ἐγγράφου προδικασίας (κεφ. β′ τοῦ τμήμ. γ′ τοῦ γ′ βιβλ.), καὶ ἀναφέρων τὰ περιεχόμενα τοῦ ἀπολογητηρίου (§ 3), πραγματεύεται ἰδιαζόντως περὶ τῶν ἐνστάσεων (ἀριθ. 3), προνοεῖ μὲν νὰ διατάξῃ εἰδικῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 553, τοῦ ἀποβλέποντος τὰς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένας 7 ἀναβλητικὰς ἐνστάσεις, ὅτι αὗται εἶναι ἀπαράδεκτοι, ἐὰν ἐπάγωνται μετὰ τὴν ἀπάντησιν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἄρθρου 563, τοῦ ἀφορῶντος τὰς ἀνατρεπτικὰς ἐνςάσεις, ἐν αἷς καὶ τὴν τῆς ἀκυρότητος, δὲν ἐπαναλαμβάνει τὴν αὐτὴν διάταξιν καὶ δι᾽ αὐτάς. Κατὰ δὲ τὸ μέρος, ὅπου ὁ νόμος πραγματεύεται ἰδιαζόντως περὶ τῶν ἀκυροτήτων, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον παραπέμπει ῥητῶς τὸ εἰρημένον ἄρθρον 563, δηλ., κατὰ τὸ ἄρθρον 202, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἡ περὶ ἀκυρότητος ἔνστασις κηρύττεται ἀπαράδεκτος ἐὰν δὲν προταθῇ πρὸ πάσης ἄλλης ἐνστάσεως κλπ. ὁ νόμος ἐνασχολεῖται περὶ τῆς τάξεως τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασίας, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ τῆς προδικασίας· ὅθεν ἐξάγεται ὅτι ὁ ἐν ἰσχύϊ νόμος περιορίζει, ὡς πρὸς τὰς ἀκυρότητας, τὴν εἰρημένην ἀποκλειστικὴν διάταξιν μόνον καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν, ἀλλὰ δὲν ἀπαγορεύει ποσῶς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου πρότασιν τῶν ἐν τῇ προδικασίᾳ συμβασῶν ἀκυροτήτων διὰ τὸν λόγον δῆθεν, ὅτι δὲν ἐπηνέχθησαν αὗται πρὸ τῆς διὰ τοῦ ἀπολογητηρίου γενομένης ἀπαντήσεως· μὴ ἀπαγορεύων δὲ τοῦτο ῥητῶς διὰ κανενὸς ἄρθρου, καὶ ἐπιτρέπων ἐκ τοὐναντίου ῥητῶς, διὰ τοῦ ἄρθρ. 547, νὰ ἐπιφέρωνται νέαι ἐνστάσεις μετὰ τὸ ἀπολογητήριον ἔγγραφον καὶ ἐπὶ ἀκροατηρίου ἀκόμη, ἀφίνει τὸ στάδιον ἐλεύθερον εἰς τοὺς διαδίκους, καὶ μὲ τοῦτο καθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὸ συμπέρασμα τῆς σιωπηλῆς συναινέσεως, δηλ. τῆς σιωπηλῆς καλύψεως τῆς ἀκυρότητος· ἑπομένως ἡ προκειμένη ἔνστασις δὲν εἶναι, ἕνεκα τοῦ προβαλλομένου λόγου, ἀπαράδεκτος.

λησα ἐν τῇ λέξει *Ἀγωγή*. —(Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 61 ἐπ.). —Προςέτι δὲ ἐν τῇ λέξει *Δικόγραφα*. (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 288 ἐπ.)·

§ 52. Περὶ τῶν ἐν τῇ ἀνακοπῇ ἀκυροτήτων ὅρα ὅσα ἔγραψα ἐν ταῖς λέξεσιν *Ἀγωγή* (1). *Δικόγραφα* (2). *Ἀνακοπή* (3).

§ 53. Περὶ τῶν ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ ἐγγράφῳ ἀκυροτήτων ὅρα ὅσα ἐσημείωσα ἐν ταῖς λέξεσιν *Ἀναίρεσις* (4). *Ἀγωγή* (5). *Ἀνακοπή* (6). *Δικόγραφα*. —ὅρα καὶ τὴν λέξιν *Ἔφεσις*.

§ 54. Περὶ τῶν ἐν τῷ ἐφετηρίῳ ἐγγράφῳ ἀκυροτήτων, ὅρα τὴν λέξιν *Ἔφεσις* καὶ τοὺς ἄνωτ. §§ 51—53 (7).

Ὡς πρὸς τὸ ἀπαράδεκτον ἢ μὴ τῆς αὐτῆς ἐνστάσεως ἐπὶ λόγῳ, ὅτι εἶναι ὅλως νέα, καὶ δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὸν διὰ τοῦ ἄρθρου 158 § 2 τεταγμένον περιορισμόν.

Ἐπειδὴ ὁσάκις ὁ ἐναγόμενος ἢ ὁ ἐφεσίβλητος ἐζήτησε, διὰ τοῦ ἀπολογητηρίου, τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς, ἢ τῆς ἐφέσεως, πᾶσα αἴτησις καὶ πᾶσα ἔνστασις, ἀποβλέπουσα εἰς τὸ νὰ ἐπιφέρῃ, ὡς ἀποτέλεσμα, τὴν ἀποβολὴν τῆς τοῦ ἐνάγοντος ἢ τοῦ ἐκκαλοῦντος αἰτήσεως, ἐμπεριέχεται σιωπηλῶς εἰς τὴν προκαταρκτικὴν αἴτησιν τοῦ ὑπερασπιζομένου· διότι εἶναι ὅλα ὅπλα, τείνοντα εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν, τὴν ἀντίκρουσιν τῆς προσβολῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ ἐφεσίβλητος διὰ τοῦ ἀπολογητηρίου ἐζήτησε ῥητῶς τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεως· ἑπομένως καὶ κατὰ τοῦτο ἡ ἔνστασις δὲν εἶναι ἀπαράδεκτος.»

Ἀπόφ. 216 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 1069).

— Ἡ ἔνστασις τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀγωγῆς διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς χρονολογίας εἶναι ἀπαράδεκτος, ἂν δὲν προταθῇ εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν.

Ἀπόφ. 103 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3683).

— Προτεινομένων ἐνστάσεων ἀκυρότητος καὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς, καὶ ἐνστάσεως πλαστογραφίας, ἡ ἐκδίκασις τῶν πρώτων προηγεῖται.

Ἀπόφ. 333 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4896).

— Ἡ ἔλλειψις τῆς εἰς τὸ δικόγραφον σημειώσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐνάγοντος δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὸ δικόγραφον τοῦτο.

Ἀπόφ. 9 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2778).

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 51 ἐπ.
(2) Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 288 ἐπ.
(3) Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 178—182.
(4) Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 128—132, 146 ἐπ.—Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 170.—Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 360.
(5) Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 51 ἐπ.
(6) Αὐτ. σελ. 178—182.
(7) Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 288 ἐπ.

§ 55. Περὶ τῶν ἐν τοῖς ἐπιδοτηρίοις ἀκυροτήτων ὅρα τὴν λέξιν *Ἐπιδοτήρια* (1). — ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 354.

§ 56. Ἀποφάσεις παραδεχόμεναι ἢ ἀποῤῥίπτουσαι ἐνστάσεις θεωροῦνται ὁριστικαί;

Περὶ τούτου ἐλάλησα εἰς τὸ Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 139 ἑπ.—Ἐν τῇ λέξει *Ἔφεσις* θέλω λάβει ἀφορμὴν νὰ ἀνακεφαλαιώσω τὴν ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου κυμαινομένην καὶ ἀκανόνιστον νομολογίαν τῶν δικαστηρίων. Ἐν τούτοις ὅρα τὰς τοῦ 1850 ἀποφ. 135, 152, 159, 161, 201, 189, 199 Ἀρ. Πάγου·—ὡς καὶ τὴν 148 τοῦ 1849. —Πρβ. Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 597 ἐν τέλει. —Πρβ. Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 142.

§ 57. *ΣΗΜ.* 1. *Ὑπομιμνήσκω τὰ ἑπόμενα ζητήματα, ὧν ἐγένετο χρεία ἐν τοῖς προηγουμένοις.*

α) Ἡ μετὰ διεκδικήσεως συνεχομένη ἀγωγὴ τρίτων διεκδικητῶν κοινοποιεῖται εἰς τὸν καταδιώκοντα δανειστὴν καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην, ἢ μὴ

— Ἡ ἔλλειψις τῶν λόγων τῆς ἐφέσεως, μολονότι οὗτοι ἀνήκουν εἰς τακτικὸν ἐφετήριον ἔγγραφον, δὲν θεωρεῖται ὡς καθιστῶσα αὐτὸ ἄκυρον, διότι συγχωρεῖται καὶ εἰς μεταγενέστερον ἔγγραφον ν' ἀναπτυχθῶσι, καὶ εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν νὰ προστεθῶσι νέοι λόγοι ἐφέσεως.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 78, ἣν ἐν τῇ λ. Ἔφεσις. — (Ἴδε Pig. τόμ. ά σελ. 677 § 3.—Carré σημ. 1648).

— Ἓν ἐκ τῶν οὐσιωδῶν προσόντων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ περιέχῃ τὸ ἐφετήριον, εἶναι ἡ ὀνομασία τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου μέλλει νὰ συζητηθῇ ἡ ἔφεσις (α).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 37 τοῦ 1842, ἣν ἐν τῇ λ. Ἔφεσις.

(1) Ἡ ἀταξία ὡς πρὸς τὰ ὀνόματα τῶν διαδίκων εἰς τὸ δικόγραφον καὶ εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐπιδοτηρίου δὲν δύναται νὰ φέρῃ τὴν ἀκύρωσιν αὐτοῦ, ὅταν ἀποδεικνύηται ἄλλως ἡ ταυτότης τοῦ προσώπου.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 11 τοῦ 1842.

— Δικόγραφον, μὴ ἔχον χρονολογίαν, δὲν εἶναι ἄκυρον, ὅταν ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου ἐξάγεται ἡ χρονολογία αὐτοῦ (β).

— Ἡ ἔνστασις αὕτη πρέπει νὰ προταθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συζητήσεως τῆς κυρίας ὑποθέσεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 74 τοῦ 1845.

— Ἡ περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ἐπιδοτηρίου ἔνστασις πρέπει νὰ προταθῇ πρὸ τῆς ἐνστάσεως τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως.

Ἀπόφ. 178 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3647).

(α) Ἡ ἔλλειψις τῆς σημειώσεως τοῦ δικαστηρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου καλτεύεται ὁ ἀντίδικος, καθιστᾷ ἄκυρον τὸ δικόγραφον.

Ἀπόφ. 12 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2718).

(β) Ὅρα τὰ ἐν τῇ λ. Ἐπίδοσις.

κοινοποίησις δὲ εἰς τὸν ὀφειλέτην εἶναι ἔνστασις, ἥτις καλύπτεται, ἂν ὁ δανειστὴς ἀναλάβῃ τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα;

"Ορα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 229 ἐπ.—"Ορα προςέτι Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 192, § 20—23).

ϐ') Παράτασις ἁρμοδιότητος. ("Ορα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 349 ἐπ.).

γ') Ποίαν ἐπιῤῥοὴν ἔχουν ὡς πρὸς τὸν προςδιορισμὸν τῆς ἁρμοδιότητος αἱ τοῦ ἐναγομένου προτάσεις ἢ ἐνστάσεις; ("Ορα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 54—65)

δ') Ἡ ὑπέρογκος βλάϐη δύναται νὰ προταθῇ δι' ἐνστάσεως. ("Ορα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 308 ἐν ταῖς ὑποσημ.).

ε') Ἐνστάσεις γενόμεναι ἐνώπιον τῶν ἐμποροδικείων περὶ εἰκονικότητος·—πλαστογραφίας,—ἢ μὴ γνησιότητος τῶν ἐγγράφων. ("Ορα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 11, 71 ἐπ.).

ς') Ἐνστάσεις προτεινόμεναι ἐνώπιον τοῦ ἐμπορ. περὶ ἀνηλικιότητος,—δολίου ναυαγίου, — ὑποβολῆς τόπου. ("Ορα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 21, 22, 95).

— Ἂν καὶ τὸ ἄρθρον 112 τοῦ ἐμπορικ. νόμου ἀναφέρῃ γενικῶς ὅτι πᾶσα συναλλαγματική, περιέχουσα ὑποβολὴν τόπου, λογίζεται ἁπλῆ ὑπόσχεσις, μολαταῦτα ἐκ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου προκύπτει, ὅτι ἡ ὑποϐολὴ τοῦ τόπου δὲν δύναται νὰ γενῇ δεκτή, ὁσάκις προτείνεται κατὰ τρίτων κομιστῶν συναλλαγματικῆς (καὶ μάλιστα, ὁπόταν οὗτοι ἐνεργῶσι τὰ περὶ ἀναδρομῆς δικαιώματά των) ἐπὶ ἀποδείξεων λαμβανομένων ἐκτὸς τῆς συναλλαγματικῆς αὐτῆς, καὶ μὴ τεινουσῶν εἰς τὸ νὰ βεβαιώσωσιν ὅτι καὶ οἱ τρίτοι οὗτοι κομισταὶ συμμετέχουν εἰς τὴν μεταβολήν. ("Ορα Pardessu § 460 ἀπόφ. 2294 1842 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν) (1).

— Κατὰ συναλλαγματικῶν ἐκεῖναι μόνον αἱ ἐνστάσεις συγχωροῦνται, ὅσαι δύνανται ν' ἀποδειχθῶσιν ἐν τῇ αὐτῇ ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδριάσει ν' ἀναπληρωθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος· ὥςε ἂν καὶ ἡ τῆς ὑποϐολῆς τοῦ τόπου ἔνστασις περιστρέφεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα, δὲν δύναται μολοντοῦτο νὰ προταθῇ ἐξ ἐπαγγέλματος, ὅταν τὸ προσβαλλόμενον, ὡς ὑποϐολιμαῖον, ἔγγραφον, φέρῃ ὅλους τοὺς τύπους τῆς συναλλαγματικῆς, οἱ δὲ ἐκτελοῦντες δὲν προσάγουν ἐπὶ ἀκροατηρίου καμμίαν τῆς ἐνστάσεώς των ἀπόδειξιν.— Κατὰ τὴν ἔννοιαν δὲ τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ οὔτε ὅρκος δὲν πρέπει νὰ ἐπάγηται ὅταν δὲν ἦναι παρὼν ὁ ὀμώσων, διὰ νὰ δύναται νὰ δοθῇ, ἢ ἀντεπαχθῇ καὶ δοθῇ ἀπὸ τὸν πρὸς ὃν ἐπήχθη ἐν τῇ αὐτῇ ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδριάσει.

Ἀπόφ. α' Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 729 τῆς ἰδίας δικονομίας, τοῦ ὁποίου τὴν ἐφαρμογὴν ὁ ἐφεσίϐλητος ἐπεκαλέσθη κατὰ τῆς ὑπὸ τῶν ἐκκαλούντων προταθείσης κατὰ τῆς συναλλαγματικῆς ταύτης ἐνστάσεως ὑποϐολῆς τόπου, ἐκείνη μόνον ἡ ἔνστασις συγχωρεῖται κατὰ συναλλαγματικῆς, ἥτις δύναται ν' ἀποδειχθῇ ἐν τῇ

(1) Τὸ ἐμποροδικεῖον δικάζει περὶ ὑποϐολῆς τόπου; "Ορα τὴν λέξιν Ἁρμοδ. ἐμπορ. § 56.

αὐτῇ ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδριάσει, ἢ ν' ἀναπληρωθῇ ἐξ ἐπαγγέλματος.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀπαντωμένης λέξεως «*μόνον*» γίνεται φανερὸν ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν, ὥςε, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ ἔνστασις κατὰ τῆς ἐχούσης τύπον συναλλαγματικῆς, νὰ μὴ γίνηται ἀντικείμενον ἀποδείξεως, ἐὰν δὲν ἦναι δυνατὸν ν' ἀποδειχθῇ κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν, καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἐκδίδηται ἀμέσως ἐπὶ τῆς οὐσίας ἀπόφασις, ἐκτὸς ἐὰν πρόκηται περὶ ἐνστάσεως δυναμένης νὰ προβληθῇ ἐξ ἐπαγγέλματος.

Ἐπειδὴ, ἂν καὶ ἡ προταθεῖσα ἔνστασις τῆς ὑποβολῆς τοῦ τόπου περιστρέφεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα, δὲν δύναται μολοντοῦτο νὰ προταθῇ ἐξ ἐπαγγέλματος, καθότι τὸ προσβαλλόμενον ὡς ὑποβολιμαῖον ἔγγραφον φέρει ὅλους τοὺς τύπους τῆς συναλλαγματικῆς, περὶ τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὁποίας εἶναι ἁρμόδιον τὸ ἐμποροδικεῖον.

Ἐπειδὴ οἱ ἐκκαλοῦντες καμμίαν ἐπὶ ἀκροατηρίου κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ἀπόδειξιν δὲν προσήγαγον ἀποδεικνύουσαν τὴν ἔνστασίν των.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ μνησθέντος ἄρθρου, οὔτε ὅρκος δὲν πρέπει νὰ συγχωρῆται νὰ ἐπαχθῇ, ὅταν δὲν ἦναι δυνατὸν νὰ δοθῇ ἢ ἀντεπαχθῇ καὶ δοθῇ ἀπὸ τὸν πρὸς ὃν ἐπήχθη ἐν τῇ αὐτῇ ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδριάσει, ὥστε ν' ἀποφασισθῇ καὶ ἡ ὑπόθεσις, διότι ἄλλως οὐχὶ μετὰ τὴν πρώτην, ἀλλὰ μετὰ δευτέραν καὶ τρίτην ἴσως συζήτησιν ἤθελε συμπέσει ν'ἀποφασισθῇ ἡ ὑπόθεσις, ὀφείλοντος τοῦ δικαστηρίου, κατὰ τὰ ἄρθρα 352 καὶ 353 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ ἐκδώσῃ παρεμπίπτουσαν, ἢ παρεμπιπτούσας ἀποφάσεις, διὰ τῶν ὁποίων νὰ προσδιορίζῃ προθεσμίας περὶ τῆς δηλώσεως τῆς ἀποδοχῆς τοῦ ἐπαχθέντος ὅρκου, ἢ τοῦ τυχὸν ἀντεπαχθέντος· ἑπομένως, ἂν τοῦτο ἐπετρέπετο, οὐδεὶς λόγος ὑπῆρχε νὰ μὴν ἐπιτρέπηται καὶ ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις ὁσάκις ἐπροτείνοντο περιστατικὰ πιθανολογοῦντα τὴν ἰσχὺν τῆς προτεινομένης ἐνστάσεως, ἀλλὰ τοιουτοτρόπως ἤθελε ματαιωθῇ ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου, ὅςις, ἔχων ὑπ' ὄψιν του τὰς δυναμένας νὰ προταθοῦν κατὰ τῆς συναλλαγματικῆς ἐνστάσεις, κατὰ τὸ 112 ἄρθρον τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, καὶ τὰς ἕνεκα εἰκονικότητος κλπ., προβλεπομένας ἀπὸ τὸ 304 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, δὲν ἐσυγχώρησε, διὰ τῆς μεταγενεστέρας καὶ εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 729 τῆς ἰδίας δικονομίας, νὰ προτείνηται ἔνστασίς τις, μὴ δυναμένη ν'ἀποδειχθῇ ἐν τῇ αὐτῇ ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδριάσει· ὅτι δὲ ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου εἶναι νὰ μὴν ἐπιτρέπηται ἔνστασίς τις, μὴ δυναμένη ν' ἀποδειχθῇ, ὡς εἴρηται, ἐξάγεται καὶ ἐκ τοῦ τελευταίου μέρους τοῦ ἄρθρου τούτου

κατὰ τὸ ὁποῖον δίδεται εἰς μὲν τὸν διάδικον τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἐγγύησιν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως, εἰς δὲ τὸ δικαστήριον νὰ διατάξῃ τὴν ἐγγύησιν ταύτην, ἐὰν ἦναι πιθανὸν ὅτι ὁ νικῶν διάδικος θέλει ἡττηθῆ ἐν τῇ τακτικῇ διαδικασίᾳ· ὥςε διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐξασφαλίζεται ἀποχρώντως ὁ ἔχων ἐνστάσεις κατὰ τῆς συναλλαγματικῆς, τὰς ὁποίας δὲν δύναται ν' ἀποδείξῃ ἀμέσως. »

'Απόφ. 3043 τοῦ 1844 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

— Τὸ ἄρθρον 729 τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐννοεῖ ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐνστάσεις πρέπει νὰ παραπέμπωνται εἰς τὰ πολιτικὰ τακτικὰ δικαστήρια, ἀλλ' εἰς τὴν τακτικὴν διαδικασίαν τῶν αὐτῶν ἐμποροδικείων, καθ' ἣν δύνανται νὰ διαταχθῶσι παντοίου εἴδους, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἀποδείξεις, καὶ ἐν γένει νὰ λάβῃ χώραν ἡ ἀπαιτουμένη περὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς ἀφορώσης τὰς τοιαύτας ἐνστάσεις καὶ ἀντενστάσεις τακτικὴ διαδικασία, καθότι ἅμα τὸ ὑποβαλλόμενον ἔγγραφον, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἀγωγή, φέρει τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους καὶ χαρακτῆρας συναλλαγματικῆς, ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν περὶ ὑποβολῆς τόπου, εἰκονικοτήτων αὐτῆς κτλ. ἐνστάσεων εἶναι τὸ ἐμποροδικεῖον.

'Απόφ. 5057 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν (1).

ζ') Δὲν δύναται νὰ ἀντιταχθῆ ἡ ἔνστασις τῆς τελεσιδικίας δυνάμει διαιτητικῆς ἀποφάσεως; ("Ορα ἀνωτ. σελ. 65, 66).

η') 'Ενςάσεις ἀναγόμεναι εἰς τὴν ἔλλειψιν τῶν ἐν τοῖς ἐγγράφοις ὑπογραφῶν τῶν συναλλαττομένων. ("Ορα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 369 ἐπ.).

θ') Ἔνστασις ἀφορῶσα τὴν περὶ θεραπείας αἴτησιν. ("Ορα τὰ ἐκτεθέντα εἰς τὸν 5 τόμ. τοῦ Εὐρ. σελ. 661—663, 702—706).

ι') Ἔνστασις περὶ δημοσιότητος τῆς διαδικασίας. ("Ορα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 765 ἐπ.).

ιά) Ἔνστασις ἐκκρεμοδικίας. ("Ορα ἀνωτ. σελ. 497 ἐπ.).

— Μόνη ἡ ἁπλῆ κοινοποίησις εἰς τὸν ἀντίδικον τῆς πολιτ. ἀγωγῆς, γενομένης μὲ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ποινικῆς εἰς τὸ πολιτικὸν δικαστήριον, δὲν ἀποτελεῖ ἐκκρεμοδικίαν.—'Απόφ. ποιν. 'Αρείου Πάγου 49 τοῦ 1847.

— 'Η ἔνστασις τῆς συναφείας καὶ ἡ περὶ ἐκκρεμοδικίας δὲν εἶναι ἐκ τῶν αὐτεπαγγέλτως προτεινομένων. ("Ορα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 233).

ιβ') 'Ενστάσεις ἀφορῶσαι τὴν πρὸς συμβιβασμὸν ἀπόπειραν. ("Ορα Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 332 ἐπ. 371, 372—375 ἐπ. 391 ἐπ.).

ιγ') Ποῖαι ἐνςάσεις χωροῦσι κατὰ τῶν ἐκδοχέων; ("Ορα ὅσα ἐσημείωσα εἰς τὸν 6 τόμ. τοῦ Εὐρ. σελ. 489 ἐπ.).

— 'Ο ὀφειλέτης δικαιοῦται ν' ἀντιτάξῃ εἰς τοὺς δικαιούχους τὰς κατὰ τοῦ δικαιοπαρόχου ἐνστάσεις του, τουτέςι τὰς πληρωμάς, ὅσας ἐξετέλεσεν εἰς τοῦτον πρὸ τῆς εἰς ἐκείνους παραχωρήσεως τῆς χρεαπαιτήσεως (2).

'Απόφ. 4648 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφετῶν.

---

(1) "Ορα τὸν § 3 τῆς λέξ. Ἁρμοδ. ἐμπορ.

(2) Σχετικὰ ζητήματα εὑρίσκετε ἐν ταῖς λέξεσι Δικαιοδόχος.—Ἐκδοχεύς.—Παραχώρησις.

— Ὁ παραχωρητὴς δύναται μὲν μετὰ τὴν εἰς ἄλλον παραχώρησιν τῆς πιστώσεώς του νὰ ἐνάξῃ τὸν ὀφειλέτην περὶ τῆς πληρωμῆς της πρὶν ἢ οὗτος εἰδοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐκδοχέως περὶ τῆς εἰς αὐτὸν γενομένης παραχωρήσεως, ἀλλ' ὑποτίθεται ὅτι ὁ ὀφειλέτης δὲν ἔχει συμφέρον νὰ διαφιλονεικήσῃ εἰς τὸν παραχωρητὴν δανειστήν του ὅτι δὲν εἶναι κύριος πλέον τῆς ἀπαιτήσεως· ὅταν ὅμως ὁ ὀφειλέτης ἔχῃ συμφέρον ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὸν παραχωρητὴν τὴν ἔνστασιν ταύτην, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀπαράδεκτος, καθότι τὸ συμφέρον εἶναι τὸ μέτρον πάσης ἀγωγῆς καὶ ἐνστάσεως.

Ἀπόφ. 4355 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

— Ὁ ὀφειλέτης δύναται ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως ὅλας τὰς ἐνστάσεις, ὅσαι, ἔχουσαι ἐπιῤῥοὴν εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ χρέους του, ἠδύναντο ν' ἀντιταχθῶσι παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν παραχωρητήν.

Ἀπόφ. 355 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3430).

ιδ') Ποίας ἐνστάσεις δύναται νὰ προτείνῃ ὁ ἐγγυητής; (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 413 ἐπ.).

ιε') Ποῖαι ἐνστάσεις δύνανται νὰ προταθῶσι κατὰ τὴν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν διαδικασίαν; (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 542 ἐπ.).

ις') Ἔνστασις τῆς πρὸς ἀπογραφὴν παραχωρουμένης νομίμου ὠφελείας. (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 31—55, καὶ Θέμιδ. τόμ. 5 σελ. 25, 35, 38).

ιζ') Ἔνστασις τῆς νομίμου ὠφελείας τῆς διαιρέσεως ἢ τῆς διζήσεως. (Ὅρα ἀνωτ. σελ. 414 ἐπ.).

ιη') Ἔνστασις στηριζομένη εἰς τὸ Βελλ. Δόγμα. (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 266 ἐπ. καὶ ἀνωτ. σελ. 299 ἐπ.).

ιθ') Ἀκυρότης τῶν περὶ δυςχηματαποδείξεως ἐκθέσεων. (Ὅρα ἀνωτ. σελ. 318).

κ') Τότε μόνον ἔκθεσίς τις δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναίρεσιν, ὅταν αὕτη δὲν φέρῃ τὰ προσόντα, τὰ ὁποῖα διατάττονται παρὰ τῶν ἄρθρων 72 καὶ 74 τῆς ποιν. δικονομίας, καὶ ὅταν συγχρόνως ὁ κατηγορούμενος προτείνῃ τὴν ἀκυρότητα εἰς τὸ δικάζον δικαστήριον καὶ αὐτὸ ἀποῤῥίψῃ τὴν πρότασιν. (Ὅρα τὴν νομολογίαν εἰς τὸ Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 492 ἐπ.).

κα') Ἡ ἀπόφασις πρέπει νὰ κάμνῃ μνείαν τῶν ὀνομάτων ὅλων τῶν συνεναχθέντων καὶ συγκαταδικασθέντων· τὴν δὲ περὶ τῆς ἐλλείψεως ταύτης ἔνστασιν δύναται νὰ κάμῃ πᾶς ὁμόδικος, ἐπειδὴ δὲν ἀφορᾷ τρίτον.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 385 τοῦ 1840, ἣν ἐν τῷ Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 56.

κβ') Ἡ περὶ παραγραφῆς τῆς ἀγωγῆς, ἥτις ἀφορᾷ ἀνατροπὴν συναλλάγματος λόγῳ ὑπερμέτρου βλάβης, ἔνστασις, τείνουσα εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἀνατροπὴν τῆς δίκης, δύναται καὶ κατ' ἔφεσιν ν' ἀντιταχθῇ, κατὰ τὴν διάταξιν 8 τοῦ κώδηκος de except. s. praescr. (ὅρα Troplong prescr. ἀριθ. 95 καὶ ἐπ.—καὶ Tallantier σελ. 395).

— Ὡς πρὸς τὰς παρεμπιπτούσας ἀγωγὰς ἐφαρμόζονται αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις τοῦ πολιτ. νόμου καὶ ὄχι τὸ νομικὸν ἀξίωμα quae perpetua sunt ad agendum, sunt ad exhibiendum perpetua, ὅπερ ἀφορᾷ τὰς ἐνστάσεις. Ἐνστάσεως δὲ χαρακτῆρα δὲν φέρει ἡ αἴτησις, τὴν ὁποίαν ὁ ἐναγόμενος κάμνει περὶ τῆς καθ' ὁλοκληρίαν ἀκυρώσεως τοῦ συναλλάγματος

τῆς ἀγοραπωλησίας, διότι δὲν τείνει εἰς τὴν ἀπόῤῥιψιν τῆς ἀγωγῆς, δι'ἧς ζητεῖται ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου ἐκτέλεσις τῆς ὑποχρεώσεως καὶ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς μέχρι τοῦδε καταστάσεως τῶν πραγμάτων· ἀλλ' ἡ αἴτησις ἐκείνη ὑπάγεται εἰς τὸ εἶδος τῶν παρεμπιπτουσῶν ἀγωγῶν.

ΣΗΜ. 2. Εἰς τὴν Θέμιδα (τόμ. 2 σελ. 255 ἐπ.) εὑρίσκεται ἀνάπτυξιν περὶ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων.

ά) Ὅτι αἱ ἐνστάσεις εἰσὶν ἀπαράγραπτοι.

β') Ὅτι εἰς δύο τάξεις διαιροῦν τὰς ἐνστάσεις· εἰς τὴν πρώτην κατατάττουν τὰς ἐνστάσεις, αἵτινες δὲν συνυπάρχουν μὲ τὴν ἀγωγήν· ὁ βοηθούμενος μόνον ἔνστασιν ἠδύνατο ν' ἀντιτάξῃ, οἷον τὴν ἔνστασιν τοῦ δεδικασμένου. — Συνεχέστερα εἶναι τὰ παραδείγματα, ὅταν ἡ ἔνστασις συνυπάρχῃ μὲ ἀγωγὴν, ἢ ἡ ἀγωγὴ μετατρέπεται εἰς ἔνστασιν.

Παράγγελμα ἀγορανόμου.
Μέμψις τῆς διαθήκης.
Πρόκλησις εἰς ἀγωγήν.
Παράγγελμα ἕνεκα βίας.

Εἰς ὅλα ταῦτα γεννᾶται τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἔνστασις διαρκῇ πέραν τοῦ χρόνου, τὸν ὁποῖον ὁρίζει ὁ νόμος διὰ νὰ κινηθῇ ἀγωγή, δηλαδὴ πέραν τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς τῆς ἀγωγῆς. (Ὅρα τὴν ἀνάπτυξιν αὐτόθι σελ. 258 ἐπ.).

Ὅτι δὲν ἐφαρμόζεται τὸ ἀξίωμα quæ sunt temporalia εἰς τὰς περιπτώσεις, αἵτινες δὲν ἔχουν τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐνστάσεως· ὅθεν

ά) Ἡ ἔνςασις, ἥτις γεννᾶται διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως, παραγράφεται.

β') Τὸ αὐτὸ συμβαίνει εἰς τὴν ἔνστασιν τῆς ἀναργυρίας· παρελθόντων τῶν δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν χειρογράφων, ἡ ἔνστασις δὲν χωρεῖ πλέον.

γ') Αἱ ἐνστάσεις τοῦ ἐνάγοντος (replicatio) δὲν εἶναι ἀπαράγραπτοι.

δ') Ἡ ἀνταγωγὴ τοῦ ἐναγομένου παραγράφεται.

Ὅρα τὴν ἀνάπτυξιν αὐτόθι σελ. 260 ἐπ.).

έ) Ὅσαι ἐνστάσεις ἐπήγαζον ἀπὸ τὸ ἀστικὸν δίκαιον, ὡς τυπικαὶ καὶ αὐστηραὶ, ἄφινον λείψανα φυσικῆς ἐνοχῆς κατὰ τὸ δίκαιον τῶν ἐθνῶν. Ἀπ' ἐναντίας αἱ ἐνστάσεις τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν κατέστρεφον τὸ πᾶν· ἐνστάσεις δὲ τοῦ ἀστυκοῦ δικαίου ἦσαν

Ἡ ἔνστασις τοῦ δεδικασμένου.
Ἡ ἀνατροπὴ τῆς δίκης.
Τὸ εὐεργέτημα τῆς εὐπορίας.
Ἡ ἔνστασις τοῦ Μακεδονικοῦ δόγματος.

Ἐνστάσεις τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν εἰσίν·

Ἡ ἔνστασις τῆς συμφωνίας.
Ἡ τοῦ δόλου.
Ἡ τοῦ ὅρκου.
Ἡ ἔνστασις τοῦ Βελλ. δόγματος ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν, συγχωροῦσα τὴν ἀνάληψιν.

ς') Ἡ παραγραφὴ δὲν ἐξαφανίζει τὴν φυσικὴν ἐνοχὴν, ὥστε δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀναζήτησιν καὶ περὶ ἀχρεωστήτου.

Ἀλλὰ τὸ σύστημα αὐτῶν τῶν ἰδεῶν δὲν ἰσχύει πλέον σήμερον, διότι ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἀστυκοῦ δικαίου καὶ τοῦ δικαίου τῶν ἐθνῶν κατηργήθη· ὥστε ὅ,τι δὲν ἰσχύει κατὰ τὸ ἀστυκὸν δίκαιον, δὲν ἔχει τὸ ἔδαφος τοῦ ἐθνικοῦ δικαίου διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ὕπαρξίν του· διὰ τοῦτο ἡ φυσικὴ ἐνοχὴ δὲν ἀποκτᾶται πλέον εἰς τὰς νέας νομοθεσίας.

ΣΗΜ. 3. Ἡ ἔνστασις non adimpleti contractus δὲν εἶναι εἰμὴ ἔνστασις τῆς ἐκ τοῦ συναλλάγματος πηγαζούσης ἀντιχορηγίας. — (ὅρα Θέμιδ. τόμ. 5 σελ. 53 ἐπ.).

ΕΝΟΙΚΙΑΣΤΑΙ.

Ὅρα τὰς λέξεις Μίσθωσις.—Ἁρμοδ. Εἰρην.—Ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει §§ 54, 142 δὶς, 175—178, 203 ἐπ. —Βυζαντινὸν δίκαιον § 2. —Προνόμιον. — Ἐκτέλεσις διοικ. ἀποφ.—Τὴν ἐν Θέμιδι, τόμ. 4, ἀξιόλογον περὶ μισθώσεως διατριβήν.

ΕΝΟΡΙΑ.

Ὅρα τὴν λέξιν Διαθήκη (Εὐρ. τόμ. 6).

ΕΝΟΡΚΟΙ (1).

Περίληψις.

ά) Δημοσίευσις τοῦ καταλόγου τῶν ἐνόρκων· § 50, 52.
β΄) Σύνθεσις τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου· § 1, 11, 16, 18, 19, 21, 25, 26. 36, 40, 45, 46, 49, 51.
γ΄) Ἐξαιρέσεως ἐνόρκων λόγοι· § 15, 16, 19, 22—24, 59.
δ΄) Ἐξαίρεσις ἐνόρκων· § 4, 35, 39, 49, 53, 55.
έ) Διακοπὴ τῆς συνεδριάσεως ἢ τῆς συζητήσεως· § 2, 20.
ς΄) Παρουσία τοῦ κατηγορουμένου· § 6.
ζ΄) Συγκοινώνησις τῶν ἐνόρκων· § 8, 9, 34, 38.
ή) Ποῖα ἔγγραφα παραδίδονται εἰς τοὺς ἐνόρκους; § 7, 10, 17, 28, 60.
θ΄) Σύνταξις τῆς ἐτυμηγορίας· § 5.
ί) Μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ἐτυμηγορίας, περιττὴ ἡ παρουσία τῶν ἐνόρκων· § 3.
ιά) Συνέδρων ἁρμοδιότης· § 31, 54, 57, 58.
ιβ΄) Καθήκοντα ἐνόρκων· ἀντικείμενα ὑπαγόμενα εἰς αὐτούς· § 14, 27, 29, 30, 32, 33, 37, 41, 42, 43, 44, 47, 48, 56.

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. ά) Ποινικὴ ἁρμοδιότης.—β΄) Σύνεδροι.—γ΄) Ζητήματα προδικαστικά.

§ 1. Όταν ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων θέσῃ εἰς τὴν κληρωτίδα 26, ἀντὶ 24 παρόντων ἐνόρκων, δὲν παραβιάζει τὸ ἄρθρ. 63 τοῦ Ὀργ. τῶν δικαστηρίων, καὶ δὲν πράττει ὑπέρβασιν καθηκόντων.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρς' τοῦ 1837.

§ 2. Ὁσάκις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τελειώσῃ ἡ συζήτησις εἰς μίαν συνεδρίασιν, καὶ τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων διακόψει αὐτὴν καὶ τὴν ἀναπέμψει εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν, δὲν ἀπαιτεῖται ἐκ νέου σύνθεσις τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγ. ρμγ' τοῦ 1837.

§ 3. Μετὰ τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ἐτυμηγορίας, ἡ εἰς τὸ ἀκροατήριον παρουσία τῶν ἐνόρκων δὲν εἶναι ἀναγκαία.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγ. ρμζ' τοῦ 1837.

§ 4. Δύναται ὁ συνήγορος νὰ ἐνεργήσῃ, ἀντὶ τοῦ κατηγορουμένου καὶ ἄνευ τῆς ἐντολῆς αὐτοῦ, τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως τῶν ἐνόρκων.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγ. τῆς 29 8βρίου τοῦ 1837.

§ 5. Οἱ ἔνορκοι δύνανται νὰ ἑνώσωσιν εἰς ἓν τὰ εἰς τὸ ζήτημα διαζευτικῶς ἐκτεθειμένα δύο κύρια συστακτικὰ τῆς πράξεως.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σκς' τοῦ 1838.

§ 6. Κατὰ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ ἔνορκοι κρίνουσιν ἀναγκαῖον πρὸς φωτισμόν των νὰ ζητήσωσι διασαφήσεις παρὰ τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων, ἡ παρουσία τοῦ κατηγορουμένου εἰς τὸ δικαστήριον δὲν ἀπαιτεῖται.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγ. σκς' τοῦ 1838.

§ 7. Κατὰ τὸ ἄρθρον 431 τῆς ποιν. δικονομίας, ἐκ τῶν ἐγχειριζομένων εἰς τοὺς ἐνόρκους ἐγγράφων δὲν ἐξαιροῦνται εἰμὴ αἱ ἐν τῇ προανακρίσει ἐγγράφως γενόμεναι ἐξετάσεις μαρτύρων.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σκή τοῦ 1838.

§ 8. Ἡ ἀνακοίνωσις ἐνόρκου τινός, γενομένη συνεδριάζοντος τοῦ κακουργιοδικείου, δὲν προνοεῖται ἀπὸ τὸν νόμον, καὶ ἑπομένως οὔτε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς λόγος ἀναιρέσεως.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σνβ' τοῦ 1839.

§ 9. Ἡ ἀνακοίνωσις ἐνόρκου τινός, γενομένη καθ' ἣν στιγμὴν οἱ ἔνορκοι διασκέπτονται, τιμωρεῖται μὲν μὲ χρηματικὴν ποινήν, ἀλλὰ δὲν συναριθμεῖται μεταξὺ τῶν λόγων τῆς ἀναιρέσεως.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σνβ' τοῦ 1839.

§ 10. Ἡ ἁπλῆ ἔκθεσις τοῦ ἐνωμοτάρχου πρὸς τὴν ἀνωτέραν αὐτοῦ ἀρχὴν δὲν ἐξαιρεῖται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 431 τῆς ποιν. δικονομίας, καὶ δύναται νὰ παραδοθῇ εἰς τὸν προϊστάμενον τῶν ἐνόρκων.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τμβ' τοῦ 1839.

§ 11. Ὁσάκις τις, κληρωθεὶς ἔνορκος, εἶναι ἀπολύτως ἀνίκανος πρὸς ἐκπλήρωσιν καθηκόντων ἐνόρκου, καὶ ὅμως ἐμβάλλεται εἰς

τὴν κληρωτίδα πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων, ἡ παρουσία του δὲν παραβλάπτει τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως, ἐὰν ὑπάρχωσιν εἰς τὴν κληρωτίδα πλειότεροι τῶν 30 ἐνόρκων (24 καθ' ἡμᾶς). — Ἀπόφ. Ἀκυρ. Γαλλ. τῆς 19 Δεκεμβρ. 1839.

§ 12. Ἀρκεῖ, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρ. 393 τῆς Γαλλ. ποιν. δικονομίας (68 ἡμετέρου δικ. Ὀργ.), αἱ ἐξαιρέσεις νὰ γίνωνται ἐπὶ 30 ἐνόρκων ἱκανῶν. —Ἀκυρ. Γαλλ. τῆς 19 10βρίου τοῦ 1839.

§ 13. Τὰ πρὸς τοὺς ἐνόρκους τιθέμενα ζητήματα στηρίζονται εἰς τὸ ἐγκλητήριον ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν βάσιν του εἰς τὸ περὶ παραπομπῆς βούλευμα, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι τὰ ζητήματα πρέπει ν' ἀναφέρωνται εἰς ὅλας τὰς διὰ τῶν εἰρημένων ἐγγράφων προσαπτομένας εἰς τὸν κατηγορούμενον πράξεις. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τῆς 7 Νοεμβρ. τοῦ 1840.

§ 14. Δὲν εἶναι ὑπέρβασις καθήκοντος, ἂν ὁ ἔνορκος ἀπευθύνῃ εἰς τὸν μάρτυρα ἐρωτήσεις, καὶ μετὰ τὴν ἀποφατικὴν αὐτοῦ ἀπάντησιν τὸν ἐξελέγχει ὡς ψευδόμενον. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τῆς 7 Νοεμβρ. τοῦ 1840.

§ 15. Αἱ περὶ ἐξαιρέσεως τῶν τακτικῶν δικαστηρίων διατάξεις τοῦ ἄρθρου 51 τῆς ποιν. δικονομίας δὲν ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐνόρκων.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υπζ' τοῦ 1840.

§ 16. Ἡ εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐνόρκων παρουσία δύω ἀδελφῶν δὲν ἀπαγορεύεται παρὰ τοῦ νόμου.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγ. υπζ' τοῦ 1840.

§ 17. Δύναται νὰ ἐγχειρισθῇ εἰς τοὺς ἐνόρκους μετὰ τῶν λοιπῶν ἐγγράφων τῆς δίκης καὶ ἔγγραφον τοῦ διοικητοῦ. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 30 τοῦ 1841.

§ 18. Κατὰ τὸ ἄρθρον 63 τοῦ Δικ. Ὀργ., ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 58 ἐπιλαχόντων ἐνόρκων δὲν ἐξαρκεῖ πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐλλείποντος, ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων ἀναπληροῖ ἐπὶ δημοσίᾳ συνεδριάσει, διὰ νέας κληρώσεως, τοὺς ἐλλείποντας, καὶ πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 58 συνταχθέντος, ἰδιαιτέρου καταλόγου· ἐξαντληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἐκ τῶν ἄλλων πολιτῶν, τῶν κατοικούντων εἰς τὸν τόπον τῶν συνεδριάσεων, καὶ δυναμένων νὰ ἐκλεχθῶσι κατὰ τὰ ἄρθρα 45—48· ὥστε, κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἡ ἀναπλήρωσις τῶν ἐλλειπόντων ἐνόρκων πρέπει νὰ γένῃ πάντοτε διὰ κληρώσεως. —Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 33 τοῦ 1841.

§ 19. Τὸ μεταγενεστέρως συμβὰν ἀτύχημα τῆς φρενοβλαβείας τοῦ ἐνόρκου δὲν καθιστᾷ ἀκύρους τὰς προγενεστέρας πράξεις, εἰς ἃς

ἔλαβε μέρος, ἔχων ὑγιεῖς τὰς φρένας.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 17 τοῦ 1842.

§ 20. Ἄν, διακοπείσης τῆς συζητήσεως, οἱ ἔνορκοι ἀποσυρθῶσιν εἰς τὸ δι' αὐτοὺς προσδιωρισμένον δωμάτιον, χωρὶς νὰ κάμουν ῥητὴν μνείαν εἰς τὰ πρακτικὰ ὅτι, ἐπαναληφθείσης τῆς συζητήσεως, οἱ ἔνορκοι κατέλαβον ἐκ νέου τὰς ἕδρας των, τοῦτο ἐμπεριέχεται σιωπηλῶς εἰς τὴν φράσιν :ἐπανελήφθη ἡ συζήτησις: τουτέστι κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν, καθ' ἣν καὶ ἤρχισε, καὶ προϋποτίθεται ἀπὸ ὅλας τὰς μεταγενεστέρας πράξεις τοῦ κακουργιοδικείου, εἰς ἃς ἔλαβον μέρος οἱ ἔνορκοι, καὶ τὰς ὁποίας ἀναφέρουν τὰ ῥηθέντα πρακτικά.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 21 τοῦ 1842.

§ 21. Οἱ ἀναπληρωτικοὶ ἔνορκοι, ὅταν δὲν ὑπάρχωσιν ὀνόματα πολιτῶν, κατοικούντων εἰς τὸν τόπον τῆς συνεδριάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν κακουργιοδικῶν, καὶ ἐγγεγραμμένων εἰς τὸν γενικὸν κατάλογον τοῦ διοικητοῦ, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ Δικ. Ὀργ. δύνανται νὰ κληρωθῶσιν ἐκ τῶν πολιτῶν, τῶν κατοικούντων εἰς τὸν τόπον τῶν συνεδριάσεων τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἐγγεγραμμένων εἰς τὸν παρὰ τοῦ διοικητοῦ σταλέντα ἰδιαίτερον κατάλογον. — Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 34 τοῦ 1842.—36 καὶ 176 τοῦ 1846.

§ 22. Ὅταν οἱ ἔνορκοι κλητεύωνται νὰ μαρτυρήσωσι, τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων δύναται ν' ἀκυρώσῃ τὴν κλήτευσιν ταύτην, καὶ νὰ θέσῃ τὰ ὀνόματα τῶν κλητευθέντων εἰς τὴν κληρωτίδα, ἂν πεισθῇ ὅτι τοῦτο γίνεται δολίως, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ μὴ τεθῶσι ταῦτα εἰς τὴν κληρωτίδα. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 60 τοῦ 1842. — Ὅρα τὴν λέξ. *Ἐξαίρεσις*.

§ 23. Ἡ τοιαύτη κλῆσις εἶναι ἄκυρος; ἂν δὲν διαλαμβάνῃ τὰ παρ' ἑκάστου τῶν κλητευομένων ἀποδειχθησόμενα.

§ 24. Τότε μόνον δὲν δύναταί τις νὰ ἦναι ἔνορκος εἰς εἰδικήν τινα πρᾶξιν (ἄρθρον 48 Ὀργ. Δικ.), ὅταν ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας του συνέπραξεν εἰς τὴν κατὰ τοῦ κατηγορουμένου εἰσαχθεῖσαν δίκην, ἢ ὡς μάρτυς ἔδωκε τὴν μαρτυρίαν του, ἢ ὡς πραγματογνώμων ἐγνωμοδότησεν, ἢ παρίσταται ὡς ἀδικηθεὶς ἢ ζημιωθείς. —Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 60 τοῦ 1842.

§ 25. Καὶ ἐκ τοῦ γράμματος καὶ ἐκ τοῦ πνεύματος τῶν ἄρθρ. 58 καὶ 63 τοῦ Δικ. Ὀργ. προκύπτει, ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων δύναται νὰ ἀναπληροῖ ἑκάστοτε, διὰ νέας κληρώσεως, τοὺς κωλυομένους, ἢ μὴ ἐμφανιζομένους ἐνόρκους. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 92 τοῦ 1842.

§ 26. Ὅταν οἱ ἔνορκοι προβάλωσιν ὅτι, ἕνεκα τοῦ ψύχους, δὲν

εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν συνεδρίασιν τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἀρνηθῶσι τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των, ἡ τοιαύτη ἄρνησις ταυτίζεται, ὡς πρὸς τ' ἀποτελέσματα, μὲ τὴν ἄνευ ἀδείας ἀναχώρησιν ἐνόρκου τινός, ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν τὸ 65 ἄρθρ. τοῦ Δικας. Ὀργ. ἐπιβάλλει εἰς τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων τὸ χρέος ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἰσχύος τῶν προβαλλομένων δικαιωμάτων, καί, ἂν δὲν εὕρῃ αὐτὰ εὔλογα, νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ἐν τῷ ἄρθρ. 64 τοῦ Δικ. Ὀργ. ὁριζομένην ποινήν· ἡ παράλειψις ὅμως τῆς ἀποφάσεως ταύτης, καθὸ ἀφορώσης μόνον τοὺς ἐνόρκους, δὲν παρέχει εἰς τοὺς κατηγορουμένους λόγον ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἐπὶ τῆς δίκης των γενομένης διαδικασίας.—Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 10 καὶ 38 τοῦ 1843.

§ 27. Οἱ ἔνορκοι δὲν εἶναι ἁρμόδιοι ν' ἀποφασίσωσι τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν τῆς ὑπερασπίσεως διὰ τὴν μὴ ἐμφάνισιν μαρτύρων, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 19 τοῦ 1843.

§ 28. Αἱ ἐξετάσεις τῶν συγκατηγορουμένων, οἵτινες παρίστανται καὶ καταθέτουσιν ὑπὸ ἄλλην ἰδιότητα παρὰ τὴν τοῦ μάρτυρος, πρέπει νὰ ἐγχειρισθῶσι μετὰ τῶν λοιπῶν ἐγγράφων εἰς τοὺς ἐνόρκους, καὶ εἶναι ἀδιάφορον, ἂν αἱ ἐξετάσεις αὗται ἀναγνωσθῶσιν ἐπὶ ἀκροατηρίου, καθότι τοῦτο δὲν ἀπαγορεύεται ἀπὸ τὸν νόμον. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 73 τοῦ 1843.

§ 29. Τὸ περὶ ἀμνηστείας ζήτημα τίθεται εἰς τοὺς ἐνόρκους, (ἴδε § 43). — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου τοῦ 1845. — ὅρα τὴν λέξιν *Ἀμνηστεία*.

§ 30, 31. Οἱ ἔνορκοι δὲν δύνανται νὰ προσθέσωσιν εἰς τὴν ἐτυμηγορίαν ἐπιβαρυντικὴν περίστασιν, μὴ τεθεῖσαν εἰς αὐτούς.

Τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων δύναται, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, νὰ μὴ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἐπιβαρυντικὴν ταύτην περίστασιν, καὶ ν' ἀποφασίσῃ, ἐφαρμόζον τὸν νόμον, χωρὶς νὰ διατάξῃ τοὺς ἐνόρκους νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων πρὸς τακτοποίησιν τῆς ἐτυμηγορίας.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 22 τοῦ 1844.

§ 32. Τὸ ζήτημα, ἂν ἡ πρᾶξις ἐξετελέσθη ἕνεκα τῶν ἐκλογῶν ὑπάγεται εἰς τοὺς ἐνόρκους. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 14 τοῦ 1846. —ὅρα τὴν λέξ. *Ἐκλογαί*.

§ 33. Ὁ ἔνορκος δὲν δύναται νὰ δικάσῃ δὶς ἐπὶ τῆς αὐτῆς δίκης.—Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 19, 21, καὶ 71 τοῦ 1846.

§ 34. Ἡ συγκοινωνία τῶν ἀναπληρωτικῶν ἐνόρκων μὲ τοὺς τακτικοὺς δὲν ἀπαγορεύεται. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 40 τοῦ 1846.

§ 35. Ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἐνόρκων δύναται νὰ ἐνεργηθῇ καὶ παρ' ἑνὸς τῶν συνηγόρων διαφόρων κατηγορουμένων, καὶ ἄνευ ῥητῆς παραγγελίας.—Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 61 καὶ 137 τοῦ 1846.

§ 36. Δὲν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος τότε μόνον ν' ἀναπληρῶνται οἱ τακτικοὶ ἔνορκοι ἀπὸ τοὺς ἀναπληρωτικοὺς καὶ τοὺς ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ νομάρχου, ὅταν οἱ τακτικοὶ προσκληθέντες ἐδικαιολογήθησαν, καὶ τὰ δικαιολογήματά των ἐκρίθησαν νόμιμα· ἀλλὰ διατάττει ὅτι, ὅταν δὲν ἐμφανισθοῦν οἱ τακτικοὶ ἔνορκοι, τότε, ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως, ἐξακολουθεῖται ἡ κλήρωσις καὶ ἡ συμπλήρωσις διὰ τῶν ἀναπληρωτικῶν.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 60 τοῦ 1846.

§ 37. Τὸ περὶ τῆς ταὐτότητος τοῦ κατηγορουμένου ζήτημα ὑπάγεται εἰς τοὺς ἐνόρκους. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 82 τοῦ 1846.

§ 38. Ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συνομιλία ἐνόρκου τινός, διαρκούσης τῆς δίκης, μὲ τοὺς πολίτας, δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀναιρέσεως.—Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 117 καὶ 137 τοῦ 1846.

§ 39. Ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων ὡς πρὸς τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἐνόρκων χρεωστεῖ νὰ παραδέχηται τὰς συμφωνίας τῶν κατηγορουμένων.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 118 τοῦ 1846.

§ 40. Οἱ ἀναπληρωτικοὶ ἔνορκοι θεωροῦνται ὡς τακτικοί. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 128 τοῦ 1846.

§ 41. Οἱ ἔνορκοι δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκτείνουν τὴν ἐτυμηγορίαν των, ἢ νὰ περιορίσουν αὐτὴν διὰ προσθήκης, παραλείψεως, ἢ μεταβολῆς τοῦ ζητήματος, ἢ μέρους αὐτοῦ οὐσιώδους. —Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 34 τοῦ 1846.

§ 42. Ἐνώπιον τῶν ἐνόρκων δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐτυμηγορίας. —Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 139 τοῦ 1846.

§ 43. Τὸ ζήτημα τῆς ἀμνηστείας ὑπάγεται εἰς τοὺς ἐνόρκους. —Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 141 τοῦ 1846. —ὅρα ἀνωτ. § 29.

§ 44. Δύνανται οἱ αὐτοὶ ἔνορκοι νὰ δικάσουν ἐπανειλημμένως τὰ αὐτὰ πρόσωπα, ὅταν κατηγορῶνται διὰ διαφόρους πράξεις. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 146 τοῦ 1846.

§ 45. Ἡ παράλειψις τοῦ ἰδιαιτέρου καταλόγου τῶν ἐχόντων προσόντα ἐνόρκου καὶ παρὰ τοῦ διοικητοῦ πεμπομένου εἰς τὸν πρόεδρον, ἐπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως. — Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 150, 153, 156, 157, 160, 173 τοῦ 1846.

§ 46. Τὸ ὄνομα τοῦ ἀπαλλαχθέντος ἐνόρκου, ἐκφωνηθὲν εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων, καθιστᾷ ἄκυρον τὴν κλήρωσιν.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 43 τοῦ 1847.

§ 47. Αἱ ἐλαφρυντικαὶ περιστάσεις ἐναπόκεινται εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν ἐνόρκων.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 47 τοῦ 1847.

§ 48. Τὸ τῆς ἀποδόσεως τῶν κλαπέντων πραγμάτων ζήτημα ὑποβάλλεται εἰς τοὺς ἐνόρκους.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 64 τοῦ 1847.

§ 49. Ἡ διὰ κλήρου ἐξαίρεσις τῶν ἐνόρκων δὲν ἀπαιτεῖ, ὥστε ἕκαστος τῶν συγκατηγορουμένων νὰ ἐξαιρῇ ἴσον ἀριθμὸν τῶν ἐνόρκων, ἀλλὰ κατὰ τὴν τάξιν τῆς κληρώσεως. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 77 τοῦ 1847.

§ 50. Ὁ κατάλογος τῶν ἐνόρκων δὲν ἀπαιτεῖται νὰ δημοσιεύηται διὰ τοῦ τύπου, ἀλλὰ διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὸ δημαρχεῖον, ἡ τοιχοκόλλησις δὲ αὕτη ὑποτίθεται ὅτι ἐγένετο καὶ ἂν δὲν ὑπάρχῃ περὶ τούτου ἀπόδειξις.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγ. 78 τοῦ 1847.

§ 51. Ἡ κλήρωσις τῶν ἐνόρκων ἐκ τοῦ γενικοῦ τῶν πολιτῶν καταλόγου λαμβάνει χώραν, ὁσάκις ἐξαντληθῶσιν ὅλοι οἱ ἐνδιαλαμβανόμενοι εἰς τὸ 58 ἄρθρον τοῦ Ὀργανισμοῦ. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 87 τοῦ 1849.

§ 52. Ἡ μὴ δημοσίευσις τοῦ καταλόγου τῶν ἐχόντων προσόντα ἐνόρκου ὑπάγεται εἰς τὴν διοικητικὴν ὑπηρεσίαν καὶ δὲν ἐπιφέρει ἀναίρεσιν. — Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 9 καὶ 12 τοῦ 1845.

§ 53. Δύναται ὁ εἷς συνήγορος τοῦ ἑνὸς κατηγορουμένου ν' ἀναθέσῃ εἰς τὸν ἕτερον συνήγορον τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως τῶν ἐνόρκω .—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 38 τοῦ 1845.

§ 54. Οἱ σύνεδροι δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ διατάξουν τοὺς ἐνόρκους νὰ προσθέσουν εἰς τὴν ἀτελῆ ἐτυμηγορίαν των καταφατικὴν ἢ ἀποφατικὴν λέξιν.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 45 τοῦ 1845.

§ 55. Ἡ μὴ ἐξάσκησις τοῦ ἴσου δικαιώματος τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ κατηγορουμένου μετὰ τοῦ εἰσαγγελέως, ἐπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως. —Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 71 καὶ 78 τοῦ 1845.

§ 56. Τὸ ζήτημα, ἂν ἡ πρᾶξις ἐγένετο ἕνεκα τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ὑπάγεται εἰς τοὺς ἐνόρκους. —Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 73 τοῦ 1845. — ὅρα τὴν λέξ. *Ἐκλογαί.*

§ 57. Οἱ σύνεδροι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ διατάξουν τὴν γραμματικὴν διόρθωσιν τῶν λέξεων. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 93 τοῦ 1845.

§ 58. Μήτε ὁ πρόεδρος, μήτε τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων δύνανται νὰ ἔλθωσι περὶ τῆς ἐτυμηγορίας εἰς συνδιαλέξεις μετὰ τῶν ἐνόρκων, ὅταν οὗτοι δὲν κάμωσιν οἴκοθεν οὐδεμίαν παρατήρησιν εἰς τὸν προϊστάμενόν των καθ' ὃν καιρὸν ἀπαγγέλλει αὐτήν, καὶ

ὅταν αὕτη ἦναι τελεία καὶ ἀνελλιπής. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 57 τοῦ 1844.

§ 59. Οἱ δημοτικοὶ πάρεδροι δὲν δύνανται νὰ ἦναι ἔνορκοι.— Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 48, 59 καὶ 60 τοῦ 1848.

§ 60. Ἐνώπιον τῶν ἐνόρκων δὲν ἀπαγορεύεται ν' ἀναγινώσκηται ἡ τῆς καταμηνύσεως ἔκθεσις τοῦ ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 68 τοῦ 1848.

ΕΝΟΧΗ.

Ὅρα τὴν λέξιν Συνάλλαγμα.—Τὴν ἐν τῷ Εὑρ. τοῦ Ῥολλ. λέξιν obligations.—Τὴν περὶ Ῥωμ. Δικ. πραγμ. τοῦ Κ. Καλλιγᾶ βιβλ. γ' § 1 ἐπ.

ΕΝΟΧΟΣ (1).

§ 1. Οὐδεὶς δύναται νὰ θεωρηθῇ μετὰ βεβαιότητος ἔνοχος, ἂν δὲν ἀποδίδεται ῥητῶς ἡ πρᾶξις εἰς ἕνα τῶν κατηγορηθέντων ἢ εἰς ὅλους ὁμοῦ.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 43 τοῦ 1845.

§ 2. Ἡ λέξις ἔνοχος συμπεριλαμβάνει ὄχι μόνον τὴν ὑλικὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἠθικὴν ἐνέργειαν.

Ἀπόφασις ποιν. Ἀρ. Πάγου 13 τοῦ 1844 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, οἱ ξένοι δὲν τιμωροῦνται ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἕνεκα τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κατὰ ξένων πραχθέντων κακουργημάτων καὶ πλημμελημάτων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἀναιρεσείων εἶναι ξένος καὶ ἔπραξε τὴν κλοπὴν, διὰ τὴν ὁποίαν κατεδικάσθη, εἰς τὸ Ὀθωμανικὸν κράτος, καὶ πρὸς βλάβην Ὀθωμανῶν· ἑπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ καταδιωχθῇ δι' αὐτὴν, οἱ δὲ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἀναφέρει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι οἱ κλαπέντες ἵπποι ἠσφαλίσθησαν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐνήργησε τὴν ῥηθεῖσαν κλοπὴν μεθ' Ἑλλήνων, καὶ ὅτι αἱ λοιπαὶ πράξεις, δι' ἃς οὗτος ἐκηρύχθη ἔνοχος, εἶναι συναφεῖς μὲ τὴν κλοπὴν, εἶναι ἀνίσχυροι, διότι ἡ μὲν κλοπὴ θεωρεῖται ὡς τετελεσμένη πρὸ τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν κλαπέντων, μάλιστα ἡ ἐξασφάλισις αὕτη ὑποθέτει προϋπάρχουσαν τὴν κλοπὴν, ἡ δὲ συμμετοχὴ διαφόρων προσώπων καὶ ἡ συνάφεια πολλῶν πράξεων ἰσχύει ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἁρμοδιότητος μόνον, ὅταν ὅλαι

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Ποινικὴ ἁρμοδιότης.—Σύνεδροι.—Ἀποζημίωσις. (Εὑρ. τόμ. 4 φυλ. 183 ἐπ.).

αἱ πράξεις ἦναι ἀξιόποινοι, καὶ ὅλα τὰ πρόσωπα ἀξιοτιμώρητα.

Ἐπειδὴ ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων ῥητῶς φέρει, ὅτι ὁ Β. Κ. εἶναι ἔνοχος ὅτι δὲν ὑπέβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν νόμιμον κάθαρσιν εἰς τὰ, κατὰ τὴν ὀροθετικὴν γραμμὴν, ὑφιστάμενα λοιμοκαθαρτήρια· ἐπομένως ὁ δεύτερος λόγος εἶναι ἀνίσχυρος, διότι νόμιμα λοιμοκαθαρτήρια εἶναι μόνον τὰ παρὰ τῆς ἀρχῆς διατεταγμένα.

Ἐπειδὴ ἡ λέξις *ἔνοχος περιλαμβάνει ὄχι μόνον τὴν ἐνέργειαν τοῦ πράξαντος, ἀλλὰ καὶ τὴν ἠθικότητα τῆς πράξεώς του*· ὥστε καὶ ὁ τρίτος ἀναιρέσεως λόγος ὅτι ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων δὲν ἀναφέρει τὴν λέξιν: ἐν γνώσει, εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ, ἀπαλλαττομένου τοῦ Β. Κ. τῆς ἐπὶ κλοπῇ κατηγορίας, πρέπει καὶ νὰ μετριασθῇ ἡ εἰς αὐτὸν, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐπιβληθεῖσα ποινή.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

§ 3. Εἰς τὸ ζήτημα, ἂν οἱ κατηγορούμενοι ἦναι ἔνοχοι ὅτι ἔπραξαν παράνομον κατακράτησιν, συμπεριλαμβάνεται ἀναγκαίως καὶ ὁ δόλιος σκοπός· ἐπομένως ζήτημα περὶ δολίας προαιρέσεως εἶναι περιττόν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 30 τοῦ 1843.

§ 4. Πολιτικὴ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴ κατὰ τῶν κηρυχθέντων *ἐνόχων* ἢ *ἀθώων* (1). (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 211—242).

§ 5. Ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 183 ἑπ. (*ἀπόφ. ποιν.*).

ΕΝΤΑΛΜΑΤΑ (*mandats judiciaires* ἢ *mandats d'exécution*).

Ὀνομάζουν *ἐντάλματα*, εἰς τὴν ποινικὴν δικαιοσύνην, τὰς διαταγὰς, αἱ ὁποῖαι ἐκδίδονται ὑπὸ τῶν προσώπων, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ νόμος ἀπονέμει τὴν ἐξουσίαν ταύτην (2), κατὰ τὴν δίοδον τῆς ἀνακρίσεως, κατὰ τῶν ἀπολιπομένων μαρτύρων, καὶ κυρίως κατὰ τῶν κατηγορουμένων, πρὸς ἐμφάνισιν, σύλληψιν, ἢ φυλάκισιν τῶν

(1) Ὅρα Εὐρ. τὴν λέξ. Βουλεύματα § 95.

(2) Ἄρθρ. 210, 190 ἑπ. 193, 197, 222, 517 § 3, 140, 141 ποιν. δικονομ. 222, 223 Καν. Χωροφ. — Ὅρα τὸν περὶ προξένων νόμον τῆς 12 Δεκεμβρ. 1841 (φύλλ. 25 τῆς ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1841). — Ὅρα καὶ τὸν περὶ σωματεμπορίας νόμον. — Ὅρα καὶ ἄρθρ. 4 τοῦ ἀπὸ 1 Δεκεμβρ. 1836 νόμου περὶ τῶν δημοσίων ὁδῶν (1 ἔκδοσις Ῥάλλη σελ. 775).

τελευταίων. —Ὅρα Εὑρ. Ῥολλ. λέξ. *mandats d'exécution* ἐν ἀρχῇ (1).

§ 1. Κατὰ τὴν ποινικὴν δικονομίαν, ὁ ἀνακριτὴς, προκειμένου λόγου περὶ τοῦ κατηγορουμένου, ἐκδίδει

ά) *Κλῆσιν*, διὰ νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιόν του ὁ κατηγορούμενος πρὸς ἐξέτασιν. Ἡ κλῆσις ἐκδίδεται, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ περίπτωσις νὰ ἐκδοθῇ ἔνταλμα συλλήψεως. 189 § 2, 190· νομίζω ὅτι ἡ κλῆσις ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ *mandat de comparution* τῶν Γάλλων.

β΄) Κλητήριον ἐπίκριμα ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρ. 193 τῆς ποιν. δικονομίας.

γ΄) *Ἔνταλμα συλλήψεως* (*mandat d'amener*), περὶ οὗ γίνεται λόγος ἐν τοῖς ἄρθροις 209 ἐπ. τῆς ποιν. δικονομίας.

δ΄) Μὲ τὰ συλλήψεως ἐντάλματα ἰσοδυναμοῦσι τὰ *κατασχετήρια*, ἅτινα ἐκδίδονται ἐν τῇ περιπτώσει, τὴν ὁποίαν προνοεῖ τὸ ἄρθρ. 221 τῆς ποιν. δικονομίας.—Ἰσοδυναμοῦσι δὲ, φρονῶ, ταῦτα μὲ τὰ παρὰ τοῖς Γάλλοις *mandats d'arrêt* καλούμενα· ἀλλὰ παρατηρητέον, ὅτι ὡς πρὸς τὸ εἶδος αὐτὸ τῶν ἐνταλμάτων ἐπικρατεῖ μεγίστη, παρὰ τοῖς Γάλλοις, σύγχυσις. Βλέπε *Massabiau*, τόμ. 2, ἀρ. 1868 καὶ 1877.

έ) *Ἐντάλματα φυλακίσεως* (*mandats de dépôt*), περὶ ὧν γίνεται λόγος ἐν τοῖς ἄρθροις 228 ἐπ. τῆς ποιν. δικονομίας.

§ 2. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 213 καὶ 214 τῆς ποιν. δικονομίας εἶναι οὐσιώδεις; Ναὶ, κατὰ τὴν γαλλ. νομολογίαν. Δαλλόζιος, *instruct. crim.* 9. 500.—Μασσαβ. τόμ. 2, ἄρ. 1849.

§ 3. Ἂν ὁ ἀνακριτὴς ἔκαμε κακὴν τῆς ἐξουσίας του χρῆσιν, ἐκδοὺς ἢ ἀρνηθεὶς νὰ ἐκδώσῃ ἔνταλμά τι, τιμωρεῖται; —Ὅρα Μασσαβ. ἄρ. 1794. —Ῥολλ. αὐτ. ἄρ. 152, 165.

§ 4. Παράνομος σύλληψις.—Κράτησις αὐθαίρετος.—Ῥολλ. αὐτ. ἄρ. 147, 148, 205, 209.

---

(1) Εἰς τὸν συγγραφέα αὐτὸν εὑρίσκετε ἐκτεταμένας ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρατηρήσεις. Ἐκθέτει δὲ ἰδίως 1) τὸ ἱστορικὸν μέρος· 2) τὰ διάφορα εἴδη τῶν ἐνταλμάτων· 3) τίς ἐκδίδει αὐτά· 4—7. Περὶ τῶν ἐνταλμάτων de comparution — d'amener—de dépôt—d'arrêt καὶ περὶ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν διατάξεων τοῦ νόμου.

Εἰς τὸν Massabiau, σύγγραμμα ἀναγκαιότατον διὰ τὴν ἀνάκρισιν καὶ διὰ τοὺς Εἰσαγγελεῖς, εὑρίσκετε ὡσαύτως σπουδαίας, ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, παρατηρήσεις (τόμ. 2 σελ. 283 ἐπ.). Λυποῦμαι ὅτι δὲν μ' εἶναι συγκεχωρημένον νὰ μεταγράψω ἐνταῦθα τὰς παρατηρήσεις του. Περιορίζομαι λοιπὸν νὰ κάμω σύντομον μνείαν.

§ 5. Ἡ ὁμολογία τοῦ κατηγορουμένου ἀρκεῖ διὰ νὰ ἐκδοθῇ ἔνταλμα φυλακίσεως; αὐτ. 117.

§ 6. Αἱ ἀταξίαι τοῦ ἐντάλματος δύνανται νὰ προταθῶσιν ὡς λόγοι ἀναιρέσεως; αὐτ. 217.

§ 7. Διὰ τὴν ἔκδοσιν *κλήσεως* ἀπαιτεῖται ἡ γνωμοδότησις τοῦ Εἰσαγγ.; ὄχι· αὐτ. 103 ἐπ. —Τί δὲ περὶ τοῦ ἐντάλματος *d'amerer* καὶ *de dépôt*; αὐτ. 121, 144.—Τί ὡς πρὸς τὸ ἔνταλμα *d'arrêt*; αὐτ. 161 ἐπ.

§ 8. Εὐθύνη τοῦ ἐκτελοῦντος τὸ ἔνταλμα, ἂν συμβῇ ἀπόδρασις.—Ἀποζημίωσις· αὐτ. 197.

§ 9. Ἂν ὁ κατηγορούμενος ἀπέδρα εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, πῶς γίνεται ἡ ἐκτέλεσις; αὐτ. 183 ἐπ.

§ 10. Ἀταξίαι εἰς τὰ ἐντάλματα· αὐτ. 76 ἐπ., 217.

§ 11. Ἐντάλματα κατὰ στρατ. ἐν ἐνεργείᾳ πῶς ἐκτελοῦνται; αὐτ. 186.—Ὅρα τὴν τοῦ ὑπουργ. τῆς Δικ. ἐγκ. ἐν τῇ τῶν Κωδ. ὑπὸ Ῥάλλ. πρώτῃ ἐκδόσει (σελ. 502).

§ 12. Ἐκτελοῦνται ἐν ὥρᾳ νυκτός; αὐτ. 198. — Ἄρθρον 223 ποιν. δικονομ.

§ 13. Γερουσιασταί.—Βουλευταί.—Ὑπουργοί· αὐτ. 113.

§ 14. *Registre d'écrou*.—Ἄρθρον 231—233 ποιν. δικονομ. ὅρα καὶ ἄρθρ. 144 ἐπ. τοῦ Καν. τῆς Χωροφ. αὐτ. 208.

§ 15. Ἀντίστασις (*resistance*)· αὐτ. 206. —ὅρα τὴν λέξιν *Ἀντίστασις* (1).

§ 16. Δικαίωμα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν (*retribution*)· αὐτ. 191. —ὅρα τὴν ποινικὴν διατίμησιν, ἄρθρ. 54—58.

§ 17. Τί περὶ τῶν προξένων; —ὅρα τὰς τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικ. ὁδηγίας ἐν τῇ τῶν Κωδήκων πρώτῃ ἐκδόσει τοῦ Κ. Ῥάλλη (σελ. 495 ἐπ.).

§ 18. Ἐντάλματα κατὰ ὑπαλλήλων· αὐτ. σελ. 497.

§ 19. Πῶς ἐκτελοῦνται τὰ ἐντάλματα; —ὅρα ἄρθρ. 16 καὶ 229 τῆς ποιν. δικονομ.—103 ὀργ.—140—146 τοῦ Κανον. τῆς Χωροφυλ.

---

(1) Tous les citoyens doivent obéissance aux ordres de la justice. Cependant les jurisconsultes et les magistrats reconnaissent que la résistance est permise contre une arrestation faite par un individu sans qualité ou sans caractère légal, ou porteurs d'ordres informes ou irrèguliers· Il vaut mieux pourtant obéir, car il y a toujour présomption de légalité, et d'ailleurs, en cas d'arrestation arbitaire, on peut la dénoncer aux trib. — Carn. inst. crim. τ. 1267. —Μασαβ. ἀρ. 1844.

§ 20. Θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ σημειώσω ἐνταῦθα τὰ ἑπόμενα ἔγγραφα (1).

ά) «Ἡ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Β. Γραμματεία ἐπληροφορήθη ὅτι ἡ ἐνταῦθα δημοτικὴ ἀστυνομία, καταχρωμένη τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ὁ νόμος παραχωρεῖ ἐνίοτε εἰς τοὺς ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους, κρατεῖ πολλάκις ἀνθρώπους, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ νόμῳ ὡρισμένων περιπτώσεων, ἐπὶ 24 ὥρας, καὶ μετέπειτα, οἰκείᾳ ἐξουσίᾳ, ἀπολύει αὐτούς, μετασχηματίζουσα αὐτὸ τὸ ἀστυνομικὸν τῆς συλλήψεως καὶ τῆς εἰς τὸν Εἰσαγγελέα ἀνυπερθέτου παραδόσεως μέτρον, εἰς εἶδος προχείρου τινὸς καὶ αὐθαιρέτου τιμωρήσεως.

Ἡ Γραμματεία, ἐπιθυμοῦσα τὴν περιστολὴν τῆς καταχρήσεως ταύτης, μὲ διέταξε νὰ σᾶς ἐξηγήσω τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν περὶ τούτου τοῦ ἀντικειμένου διατάξεων. Κατὰ τὸ ἄρθρ. 140 τῆς ποιν. δικονομίας, ἡ δημοτικὴ ἀστυνομία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ συλλαμβάνῃ καὶ φυλακίζῃ μόνον τὸν ἐπ' αὐτοφόρῳ πράττοντα πταῖσμα, τιμωρούμενον μὲ κράτησιν· ἀλλ' ὀφείλει νὰ τὸν ἐξετάζῃ παραχρῆμα, καὶ μετὰ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας τὸ πολὺ νὰ τὸν εἰςαγάγῃ εἰς τὸ δικαστήριον, ἢ νὰ τὸν ἀπολύῃ τῆς φυλακῆς, κατὰ τὰ ἄρθρα 159, 209 καὶ 210 τῆς αὐτῆς ποιν. δικονομίας· οἱ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι τότε μόνον δύνανται νὰ ἐκδίδωσιν ἐντάλματα συλλήψεως, καὶ νὰ φυλακίζωσι τὸν αὐτουργὸν πλημμελήματος ἢ κακουργήματος, ὅταν οὗτος εὑρίσκηται εἴς τινα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 209 ἐνδιαλαμβανομένων περιπτώσεων, μεθ' οὗ συγκαταριθμεῖται ἰδίως καὶ ἡ ἐπ' αὐτοφόρῳ λῆψις τῶν αὐτουργῶν. Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, κἀνεὶς τῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὸν ἀπολύῃ οἰκείᾳ ἐξουσίᾳ, ἀλλ' ὀφείλει παραχρῆμα (ἢ τὸ πολὺ ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν) νὰ τὸν προςαγάγῃ εἰς τὸν ἁρμόδιον Εἰσαγγελέα, ὅστις μόνον ἔχει παρὰ τοῦ νόμου τὴν ἐξουσίαν νὰ ἀπολύῃ τὸν προσαχθέντα, ἢ νὰ τὸν παραπέμπῃ εἰς τὸν ἀνακριτήν.

Πᾶσα παράβασις τῶν περὶ συλλήψεως καὶ φυλακίσεως διατεταγμένων δύναται νὰ συνεπιφέρῃ κατάγνωσιν εἰς ἀποζημίωσιν καὶ πληρωμὴν τῶν ἐξόδων (ἄρθρον 323 τοῦ ποιν. νόμου), καὶ προσέτι ποινικὴν καταδίωξιν κατὰ τὸ ἄρθρον 322 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἢ πειθαρχικὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 235 τῆς ποιν. δικονομίας.»

Ἔγγρ. τοῦ παρ' ἐφέταις Εἰσαγγελ. Πιτσιπιοῦ.

β') «Ὁσάκις εὑρίσκεσθε, κύριε Εἰσαγγελεῦ, εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ

(1) Ὅρα καὶ τὸ ἀπὸ 16 Ὀκτωβρ. 1830 Διάταγ. ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Κωδ: ὑπὸ Ῥάλλη ἐκδόσει, σελ. 445, ἔνθα περὶ καταδίκης στρατιωτικῶν, ναυτικῶν καὶ κληρικῶν.

προκαλέσητε κατά τινος ἔνταλμα φυλακίσεως, εἶναι ἐπάναγκες νὰ ἐπισυνάπτητε εἰς τὴν ἀφορῶσαν τοῦτον δικογραφίαν, ἀντίγραφον αὐτοῦ μὲ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἐκτελέσεώς του.»

Ἔγγρ. τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθ. ἐφ. Εἰσ. ὑπ' ἀριθ. 2462.

γ΄) «Τὸ ἄρθρον 217 τῆς ποιν. δικονομίας, διαλαμβάνον περὶ τοῦ τρόπου τῆς συλλήψεως τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ στρατιωτικῶν καὶ κανονίζον, ὅτι ὁ Εἰσαγγελεὺς ἀπευθύνει περὶ τούτων αἴτησιν εἰς τὸν διοικητὴν τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας, δὲν ὁμιλεῖ εἰμὴ περὶ τῶν ἀξιωματικῶν· ὥστε ἐκ τούτου δύναταί τις νὰ συμπεράνῃ, ὅτι ὁ νόμος ἠθέλησε νὰ ἐξαιρέσῃ τοὺς στρατιώτας τῆς τοιαύτης μεσολαβήσεως.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἀρχηγοῦ φυλάκισις καὶ αὐτῶν τῶν ἁπλῶν στρατιωτικῶν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ πολλὰ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν προσκόμματα, καὶ ὡς ἐκ τοῦ ἄρθρ. 192, τοῦ περὶ κλητεύσεως στρατιωτικῶν πραγματευομένου καὶ συμπεριλαμβάνοντος καὶ στρατιώτας εἰς τὸ ἐξαιρετικὸν ἐκεῖνο μέτρον, δύναται νὰ παρατηρηθῇ ὅτι, ἐνῷ περὶ ἁπλῆς κλητεύσεως ὁ νόμος ἐπιτάττει τὴν διὰ τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ κλήτευσιν τῶν στρατιωτῶν, πολὺ πλέον ἤ, τοὐλάχιστον, ἐπίσης εὔλογον ἤθελεν εἶσθαι νὰ κανονισθῇ τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ τῆς φυλακίσεως· διὰ τοῦτο κατ' ἐγκύκλιον τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Γραμματείας ἀπὸ 6 τοῦ ε. μ., καὶ ὑπ' ἀριθ. 22047, σᾶς παρακαλῶ, κύριε Εἰσαγγελεῦ, νὰ ἐνεργῆτε μὲν ὡς ἄχρι τοῦδε τὴν στρατιωτικὴν φυλάκισιν ἀπ' εὐθείας, συγχρόνως ὅμως νὰ ἀναγγέλλητε τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τῆς ἐφεδρείας διὰ νὰ λαμβάνηται ἡ προσήκουσα περὶ τὴν ὑπηρεσίαν φροντίς.

Ταῦτα θέλετε παραγγείλει καὶ εἰς τοὺς ὑφ' ὑμᾶς ἀνακριτάς, διὰ νὰ ἐνεργῶσι καὶ οὗτοι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.»

Ὁ αὐτός.

δ΄) «Ὀπισθόγραφον σᾶς κοινοποιῶ τὴν ἀπὸ 13 τοῦ ε. μ. πρὸς τὴν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Β. Γραμματείαν ἐπιστολὴν τῆς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματείας, περὶ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὴν ἁρμοδίαν στρατιωτικὴν ἀρχὴν τῶν περὶ στρατιωτικῶν προσώπων ἀποφάσεων τῶν τακτικῶν ποινικῶν δικαστηρίων, διὰ νὰ συμμορφωθῆτε καὶ διατάξητε τοὺς ὑφ' ὑμᾶς δημοσίους κατηγόρους νὰ συμμορφωθῶσιν ἐπίσης· ἐννοεῖτε δὲ ὅτι, ἂν καὶ τὸ ἔγγραφον τῆς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματείας δὲν διαλαμβάνῃ εἰμὴ περὶ κοινοποιήσεως ἀποφάσεων, ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἔννοια τῆς αἰτήσεως τῆς Γραμματείας εἶναι νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος πάσης

στρατιωτικὸν ἀφορώσης ποινικῆς ἀνακρίσεως, θέλει γίνεται, κατὰ τὸν ὁποῖον παρακαλεῖ τρόπον, καὶ κοινοποίησεις τῶν βουλευμάτων, δι' ὧν τὰ δικαστικὰ συμβούλια ἀποφαίνονται ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν, ἢ ἀναςέλλουσι τὴν περαιτέρω ἀνάκρισιν.

« Ἡ διοίκησις τοῦ τετάρτου πεζικοῦ τάγματος (ἀκροβολιστῶν) ἀνέφερε πρὸς ὑμᾶς ὅτι οἱ Κ. Κ. Εἰσαγγελεῖς δὲν εἰδοποιοῦν τὰς διοικήσεις τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων, ὅταν καταδικάζωνται στρατιωτικοὶ ἀνήκοντες εἰς αὐτό, ἀπαιτοῦντες νὰ ζητῇ αὕτη ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως, καὶ τότε νὰ τὸ διευθύνουν· ἀλλ' ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἔχει ἀνάγκην μεγίστην τοῦ νὰ γνωρίζῃ πᾶν συμβαῖνον εἰς πρόσωπον ἀνῆκον εἰς αὐτήν, διὰ νὰ δυνηθῇ καὶ αὐτὴ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων της κατὰ τὰς περιστάσεις· ὅθεν δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ γνωρίσῃ τὴν ἀθώωσιν ἢ καταδίκην τινὸς στρατιωτικοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ πλημμέλημα, ἢ κακούργημα, διὰ τὸ ὁποῖον ἐκατηγορήθη, διότι τὰ δικαστήρια εἰς πολλὰς περιστάσεις ἀπολύουν κατηγορουμένους δυνάμει τοῦ νόμου, καὶ οἵτινες μετὰ ταῦτα δὲν δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατιωτικοῦ πλέον, ἕνεκα τῆς ἐντυπώσεως, τὴν ὁποίαν ἀφίνει ἡ κατ' αὐτῶν κατηγορία, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἠθικὰς ἀρχάς, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα καὶ αὐτὴ ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

ὁ αὐτός.

ε) Ὅρα τὴν λέξιν Βουλεύματα (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 325 ἐπ.).

ΕΝΤΑΛΜΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΝ (*mandat de payement*).

Λέγεται τὸ ἔγγραφον, δι' οὗ ἐντέλλεταί τις πρὸς ὀφειλέτην του, ἢ τὸν πιστώσαντα αὐτόν, νὰ πληρώσῃ, ἀντ' αὐτοῦ, ὡρισμένην ποσότητα χρημάτων πρὸς τὸν ἀναφερόμενον λήπτην, ἢ εἰς τὴν διαταγήν του· παρὰ τοῖς Γάλλοις καλεῖται καὶ *rescription, delégation*, καὶ ἐνίοτε *assignation*.

Ὅταν εἰς αὐτὸ εὑρίσκηται ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 110 τοῦ ἐμπ. ν. διατυπώσεων, τὸ ἔγγραφον εἶναι ἀληθὴς συναλλαγματική, καὶ ὑπόκειται εἰς τοὺς περὶ ἀποδοχῆς καὶ διαμαρτυρήσεως κανόνας· παράγει νόμιμον μεταξὺ τῶν διαφόρων ὑπογραφέων ἀλληλεγγύην, οἵτινες ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἐμπορικὴν δικαιοδοσίαν καὶ κράτησιν.

Ἐὰν δὲν εὑρίσκωνται ἐν τῷ ἐντάλματι αἱ ἀπαιτούμεναι ἀπὸ τὸ ἄρθρον 110 διατυπώσεις, ἢ ἂν δὲν πραγματοποιῆται, δι' αὐτοῦ,

ἀποστολὴ χρημάτων ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, τὸ ἔγγραφον λαμβάνει χαρακτῆρα ἐντολῆς, ἥτις διέπεται, κατὰ τὴν διάφορον φύσιν τῆς ὑποθέσεως, ὑπὸ τῶν περὶ ἐντολῆς ἀρχῶν τῆς πολιτικῆς ἢ ἐμπορικῆς νομοθεσίας.

Ἡ πιστωτικὴ ἐπιστολὴ εἶναι ἐπίσης εἶδος χρηματικοῦ ἐντάλματος. (Ὅρα τὴν περὶ ἐμπορ. δικαίου πραγμ. τοῦ Κ. Ῥάλλη τόμ. 2, § 600—601. —Ὅρα Παρδ. ἄρ. 464.—Μερλ. Εὐρ. λέξ. *rescription*.

Ὑπόκειται εἰς τὰς περὶ ἀποδοχῆς διατάξεις;—Ὅρα Εὐρ. Ῥαλλ. τόμ. 9, σελ. 303, § 13 ἐπ.

Μεταβιβάζεται δι' ὀπισθογραφήσεως; αὐτ. § 15 ἐπ. 25.

Ἐφαρμόζονται εἰς αὐτὸ αἱ περὶ διαμαρτυρίας ἀρχαί; αὐτ. 19 ἐπ. 27.

Παραγραφὴ τριακονταετής; αὐτ. 23.

ΕΝΤΑΛΜΑ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΝ.

Ὁσάκις πληρωμαί, γενόμεναι ἀπὸ κατωτέρας ἀρχάς, ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν ἀνωτέρων, πρέπει ἀναγκαίως ὁ ἐνεργήσας τὴν πληρωμὴν ὑπάλληλος νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν μὴ ἐγκριθεισῶν, ἀλλὰ πληρωθεισῶν, ποσοτήτων. — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν τῇ λέξει *Ἄγνοια νόμου*, Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 3.

— Ὅρα τὰς περὶ αὐτῶν διατάξεις τῆς Γαλλ. νομοθεσίας ἐν Εὐρ. Ῥαλλ. τόμ. 9, σελ. 304, ἄρ. 29—31.

ΕΝΤΟΛΗ.

Συνάλλαγμα τῆς ἐντολῆς (*mandatum*) λέγεται ἐκεῖνο, δι' οὗ δίδει τις εἰς ἄλλον τὴν παραγγελίαν νὰ φροντίσῃ περὶ τῶν ὑποθέσεών του, οὗτος δὲ ὑπόσχεται ν' ἀναδεχθῇ τὴν φροντίδα ταύτην (Μακ. § 390)· ἢ ἐκεῖνο, δι' οὗ ὑποχρεοῦταί τις ν' ἀναδεχθῇ ἀμισθὶ τὴν φροντίδα ὑποθέσεως ἀλλοτρίας καὶ θεμιτῆς, συναινέσει τοῦ ἐντολοδότου (1).

Ὁ πρῶτος ὀνομάζεται *ἐντολοδότης* (*mandans*, *mandator*), ὁ τελευταῖος *ἐντολοδόχος* (*procurator*), κατὰ δὲ τοὺς νεωτέρους *mandatarius* (*mandataire*) (2).

---

(1) Ὅρα ὁρισμὸν τοῦ γ. κ. ἐν τῷ ἄρθρῳ 1984· εἶναι ἀλλεπὴς κατὰ τὸν Τρωπλὸν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ.

(2) Περὶ τῆς διακρίσεως μεταξὺ mandatum, jussus, consilium, ὅρα Μακ. § 390 σημ. 1,—καὶ Θέμιδ. τόμ. 8 σελ. 126.—Ὅρα κατωτ. παρατηρ. τινάς.

Πίναξ λεκτικός.

Σημ. 1. ὅρα ἀπόφασιν Ἀρ. Πάγου 37 τοῦ 1848.

— ὅρα ἀπόφασιν Ἀρ. Πάγου 42 τοῦ 1847 ἐν τῇ λέξ. *Συναλλαγματική*.

— Συγχωρεῖται νὰ ὑπογράψῃ τὶς ἔγγραφα κατὰ παραγγελίαν ἄλλου; ὅρα Εὑρετ, τόμ. 6 σελ. 369 ἐπ., 595 καὶ λέξ. '*Ενέχυρα* § 61. — ὅρα προςέτι τὴν λέξιν '*Επιδοτήρια* καὶ τὰς σελ. 3699 καὶ 4641 τῆς Νομικῆς.

— 'Αγωγαὶ περὶ διατηρήσεως διακατοχῆς, τείνουσαι πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ ἤδη κατέχοντος, κινοῦνται κατὰ παντὸς τοῦ διαταράττοντος, καὶ εἶναι ἀδιάφορον, ἂν οὗτος ἐνήργησεν ὑπὸ τὸν χαρακτῆρα ἐπιτρόπου, ἐν δὲ τῇ ἀγωγῇ δὲν γίνεται μνεία περὶ τούτου· ἂν ὁ διαταράττων ἐνήργησε τὴν διατάραξιν κατ' ἐντολὴν ἄλλου, ἢ πρὸς ὄφελος ἄλλου, τοῦτο δὲν ἀπαλλάττει αὐτὸν τῆς εὐθύνης τῶν πράξεών του, ἀλλ' ἐνέχεται συνάμα μὲ ἐκεῖνον, κατ' ἐντολὴν, ἢ πρὸς ὄφελος τοῦ ὁποίου ἐνήργησε (Νόμ. 12 καὶ 13, Πανδ. βιβλ. 43, τίτλ. 16).

— Εἰς τοὺς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 'Αρείου Πάγου πίνακας, τοὺς ὁποίους τὸ Γραφεῖον τοῦ 'Αρ. Πάγου ἐκδίδει, εὕρηνται τὰ ἑξῆς, περὶ ὧν κατωτέρω ἐν πλάτει.

α') Ἡ ἔγκρισις ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐντολήν. — 'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 69 τοῦ 1845, ἣν ἐν τῷ Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 73 ἐπ.

β') Ἡ ἐντολὴ δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων.—'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 82 τοῦ 1847.

γ') Ὁ παραγγέλων τὴν ἐκτέλεσιν πράξεώς τινος, θεωρεῖται ὅτι αὐτὸς ἐκτελεῖ τὴν πρᾶξιν· ἑπομένως εἶναι ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν.—'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 156 τοῦ 1847.

δ') 'Ακυρότης τῆς διαδικασίας δι' ἔλλειψιν ἐντολῆς δὲν δύναται νὰ προταθῇ παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου, ἀλλὰ δι' ἀγωγῆς ἀποδοκιμάσεως παρὰ τοῦ ἐντολέως.—'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 174 τοῦ 1847.

ε') Ὁ ἐντολεὺς ὑποχρεοῦται πρὸς τὸν τρίτον, μετὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἐντολοδόχος συνηλλάχθη. —'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 179 τοῦ 1847.

ς') Ὁ ἐντολοδόχος δὲν δύναται νὰ ἐναχθῇ πρὸς διεκδίκησιν πωληθέντος πράγματος.—'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 203 τοῦ 1847.

— Ἡ ἐντολὴ δύναται νὰ ἔχῃ ἀντικείμενον τὴν ἀγορὰν πλοίων, ἥτις δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων, ὅταν ἐγένετο μεταξὺ ἐμπόρων.—'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 90 τοῦ 1848.

ζ') Ἡ ἐκτίμησις τῆς ἑρμηνείας τῆς ἐντολῆς διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ 'Αρ. Πάγ. —'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγ. 2 τοῦ 1849.

η') Ἡ ἐντολὴ ἐν γένει εἶναι ἄμισθος· συγχωρεῖται ὅμως καὶ ἀσυμφώνητος ἀντιμισθία εἰς τοὺς κατ' ἐντολὴν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπερασπιζομένους ἀλλότρια παρὰ τοῖς δικαστηρίοις δικαιώματα. —'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 48 τοῦ 1849.

θ') Ὁ διαχειριζόμενος ἐν γένει τὰς ὑποθέσεις τινὸς, ὡς ἐντολοδόχος αὐτοῦ, δύναται νὰ παριστᾷ τὸν ἐντολέα του ἐνώπιον παντὸς δικαστηρίου εἰς τὰς ἀφορώσας τὴν διαχείρησιν τῶν ὑποθέσεων δίκας.—'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 122 τοῦ 1849.

ι') Ἡ πρὸς τὸν τοιοῦτον γενομένη κοινοποίησις τῶν δικογράφων εἶναι ἰσχυρά· αὐτόθι.—ὅρα *'Επίδοσις*.

ιά) Ἡ κατὰ τοῦ ἐντολοδόχου προταθεῖσα νομιμοποιήσεως ἔνστασις, δικάζεται ἀπὸ τὸ δικαστήριον, εἰς ὃ εἰσήχθη ἡ ὑπόθεσις. —Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 134 τοῦ 1849.

ιβ') Ἡ ἐντολὴ παύει διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐντολέως. —Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 149 τοῦ 1849.

ιγ') Ἡ δι' ἐπιστολῆς πρὸ τῆς ὑπάρξεως τῆς πολ. δικονομίας δοθεῖσα ἐντολὴ, ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων, ἐν περιπτώσει ἀπωλείας τῆς ἐπιστολῆς, χωρὶς νὰ προαπαιτῆται ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀπωλείας.—Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. πάγου 184 τοῦ 1849.

ιδ') Ἡ παρ' ἄλλου γενομένη ἀνάκλησις τῆς ἐντολῆς δὲν εἶναι ἰσχυρὰ, οὐδὲ ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν δόντα αὐτήν. — 'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 189 τοῦ 1849.

ιέ) Ἡ πρᾶξις τοῦ ἐντολοδόχου εἶναι πρᾶξις τοῦ ἐντολέως. — 'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 211 τοῦ 1849.

Περίληψις τῶν ζητημάτων τῆς Νομολογίας.

ΤΜΗΜΑ Α΄. *Γενικαὶ παρατηρήσεις.*

§ 1. Ὁ παραλήπτης φορτίου παρίσταται ἐπὶ δίκας;

§ 2. Ὁ παραγγελιοδόχος δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἀσφαλιστοῦ;

§ 3. Ὁ ἀσφαλιστὴς κινεῖ ἀγωγὴν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι;

§ 4. Ἔννοια τοῦ ἄρθρου 189 τοῦ ἐμπορ. νόμου περὶ παραγραφῆς.

§ 5. Ἀγωγὴ δι' ἐντολοδόχου.

§ 6. Ὁ ἐντολοδόχος δὲν δύναται νὰ ἐναχθῇ πρὸς διεκδίκησιν πωληθέντος πράγματος.

§ 7. Ἡ ἀνικανότης τοῦ πτωχεύσαντος τοῦ ν' ἀντιπροσωπεύῃ τὴν ἑταιρίαν ὑπάρχει σχετικῶς πρὸς τοὺς δανειστάς, ἀλλ' ὄχι πρὸς πρόσωπον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἁπλοῦς ἐντολοδόχος.

§ 8. Ὅταν τις ἐδαπάνησεν ἐπὶ ἀλλοτρίου κτήματος, παρόντος καὶ σιωπῶντος τοῦ κυρίου, ὑπάρχει σιωπηρὰ ἐντολή. Ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων;

§ 9. Ἡ ἐντολὴ ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων;

§ 10. Συγχωρεῖται διὰ μαρτύρων ἡ περὶ ἐγκαταστάσεως παραγγελία;

§ 11. Ὁ παραγγέλλων τὴν ἐκτέλεσιν πράξεώς τινος, θεωρεῖται ὅτι τὴν ἐκτελεῖ αὐτός.

§ 12. Σημείωσις τῆς κατοικίας τοῦ ἐντολοδότου.

§ 13. Ὁ λόγος ὅτι ἐνήργησέ τις ὡς ἐντολοδόχος εἶναι ἀπαράδεκτος ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου.

ΤΜΗΜΑ Β΄. *Τί δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον τῆς ἐντολῆς; — Χαρακτῆρες αὐτῆς.*

ΤΜΗΜΑ Γ΄. *Πῶς δίδεται καὶ καταρτίζεται ἡ ἐντολή; Διατυπώσεις. Ἀπόδειξις.*

ΤΜΗΜΑ Δ΄. *Τίς δίδει καὶ λαμβάνει ἐντολήν;*

ΤΜΗΜΑ Ε΄. *Ἔκτασις τῆς ἐντολῆς. — Ἱκανότης τοῦ ἐντολοδόχου.*

ΤΜΗΜΑ ϛ΄. *Ὅτι ἄμισθος ἡ ἐντολή.*

ΤΜΗΜΑ Ζ΄. *Ὑποχρεώσεις τοῦ ἐντολοδόχου.*

α΄) Ἐκπλήρωσις τῆς ἐντολῆς.
β΄) Εὐθύνη.

γ΄) Ὑποκατάστασις ἐντολοδόχου.

δ΄) Λογοδοσία περὶ διαχειρίσεως.—Τόκοι.

§ 36. Παράδοσις τῶν πραγμάτων, ὅσα, δυνάμει τῆς ἐντολῆς, ἔλαβε τίς. — Ἐπίσχεσις.
§ 37. Περὶ τοῦ αὐτοῦ.
§ 38. Περὶ τοῦ αὐτοῦ.—Ἀπὸ πότε ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει τόκους;
§ 39. Ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει λογοδοσίαν.—Τόκος.
§ 40. Καὶ ἄνευ μηνύσεως ὀφείλει τόκους.

ἐ) Πλείονες ἐντολοδόχοι. — Ἀλληλεγγυότης.

§ 41. Δύο συνυπάρχουν;
§ 42. Εἰσὶν ἀλληλεγγύως ὑπόχρεοι;

ϛ') Περὶ τῶν σχέσεων τοῦ ἐντολοδόχου μὲ τοὺς τρίτους.

§ 43. Δάνειον γενόμενον κατ' ἐντολὴν τινὸς, καὶ ἀγωγὴ κατ' αὐτοῦ.
§ 44. Περὶ τοῦ αὐτοῦ.—Ὑπέρβασις ἐντολῆς.
§ 45. Ὡσαύτως.
§ 46. Δάνειον γενόμενον πρὸ τῆς ἐντολῆς.
§ 47. Οἱ ἐντολοδόχοι ταυτίζονται μὲ τοὺς ἐντολεῖς;
§ 48. Ἔκδοσις συναλλαγματικῆς, ἐν ὀνόματι ἐντολέως.
§ 49. Ἔχει ἀγωγὴν ὁ ὡς ἐντολοδόχος πληρώσας;
§ 50. Πότε ἐνάγεται ὑπὸ τρίτου ὁ ἐντολοδόχος;
§ 51. Ὁ συνεταῖρος τοῦ συνεταίρου δὲν εἶναι μέλος τῆς ἑταιρίας. — Ἀντιπροσώπευσις.
§ 52. Πότε συνάπτεται νομικὴ σχέσις δι' ἐντολῆς;
§ 53. Ὑπέρβασις ἐντολῆς.
§ 54. Ὡσαύτως.
§ 55. Ὁ ἐντολεὺς ὑποχρεοῦται πρὸς τὸν τρίτον.
§ 56. Ὡσαύτως.
§ 57. Ὡσαύτως.
§ 58. Ὁ Ἄρ. Πάγος δὲν ἐπεμβαίνει εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῆς ἐντολῆς.

ΤΜΗΜΑ Η'. *Ὑποχρεώσεις τοῦ ἐντολέως.*

§ 59. Ὁ ἐντολοδόχος ἐνάγει ἕνα τῶν πλειόνων ἐντολέων;
§ 60. Χρονολογία ἐγγράφων.
§ 61. Ἀπόδοσις ἐξόδων.
§ 62. Τόκοι.
§ 63. Ἐπίσχεσις.
§ 63 (δίς). Ἀποζημιώσεις.

ΤΜΗΜΑ Θ'. *Τέλος τῆς ἐντολῆς.*

§ 64. Διὰ τοῦ θανάτου.
§ 65. Διαρκεῖ ἡ ἐντολὴ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐντολέως;
§ 67. Ἡ ἀνάκλησις ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων.
§ 68. Ἀνάκλησις.
§ 69. Ἀνάκλησις ἐντολῆς ὑπὸ τρίτων προσώπων.
§ 70. Ὡσαύτως.
§ 71. Παραίτησις.

ΤΜΗΜΑ Ι'. *Πράξεις μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἐντολῆς.*
ΤΜΗΜΑ ΙΑ'. *Ἁρμοδιότης.*

§ 72. Ἐντολὴ εἰςπράξεως χρημάτων ὑπάγεται εἰς τὰ τακτικὰ δικας.

ΤΜΗΜΑ Α'. *Γενικαὶ παρατηρήσεις.*

α') Ἡ ἐντολὴ ὑπάγεται εἰς τὴν τάξιν τῶν τοῦ ἐθνικοῦ δικαίου (jus pelegrinarum) συναλλαγμάτων· καὶ, ἐπειδὴ συνήθως ἀφορᾷ τὸ συμφέρον τοῦ ἐντολέως, κατατάττεται μεταξὺ τῶν ἑτεροβαρῶν, ἢ εὐποιητικῶν συναλλαγμάτων· εἶναι συνάλλαγμα ἀμφιμερὲς (synallagmatique), ἀλλ' ἀμφιμερὲς ἀτελές; (Rollin, mandat, 3.—Θέμ. τόμ. 3 σελ. 128). Καταριθμεῖται εἰς τὰ ἐκ συναινέσεως συναλλάγματα, ὥστε λαμβάνει ὕπαρξιν διὰ τῆς ἀμοιβαίας θελήσεως τῶν συναλλαττομένων. Δικάζεται κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, καὶ βασίζεται εἰς τὴν ὑπηρετικότητα καὶ φιλίαν. Κατὰ χάριν δὲ εἶναι εἰς τὴν ἐντολήν. (Νόμ. 1 Βχσ. 14, 1). — Πρβ. σημ. 20 Τροπλ. ἀρ. 153 ἑπ.

β') Ἡ ἐντολὴ παρουσιάζεται ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις καὶ ποικίλους συνδυασμούς· εὑρίσκεται εἰς τὰ καθήκοντα τῶν ἐπιτρόπων, τῶν διαιτητῶν, τῶν ἐκκαθαριστῶν ἑταιριῶν, τῶν συνδίκων κτλ. (Βλέπε τὰς λέξεις ταύτας).

Εὑρίσκεται ἐπίσης εἰς τὰ καθήκοντα τῶν δικηγόρων, τῶν συμβολαιογράφων, τῶν κλητήρων κτλ. (Βλέπε τὰς λέξεις ταύτας).

§ 1. Ὁ παραλήπτης φορτίου παρίσταται ἐπὶ δικαστηρίου (1); Ὁ παραλήπτης φορτίου θεωρεῖται, κατὰ τὰς περὶ ἐμπορικοῦ δικαίου ἀρχὰς, ἀπέναντι ὅλων τῶν τρίτων, ἐξαιρουμένου, τουτέστι, τοῦ φορτωτοῦ, ὡς οἱονεὶ κύριος ἢ παραγγελιοδόχος, δυνάμενος νὰ ἐνεργῇ ὡς πρὸς τὸ φορτίον ἐπ' ἰδίῳ ὀνόματι· ἄρα ἔχει δικαίωμα νὰ παρίσταται ἐπὶ δικαστηρίου πρὸς ἀπαίτησιν τοῦ ὅλου τοῦ φορτίου.

Ἀπόφ. 1553 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 2. Ὁ παραγγελιοδόχος ἐνεργεῖ ὑπὸ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐντολέως του πᾶσαν ὑπόθεσιν, περὶ ἧς συνεννοήθη μετ' αὐτοῦ· ἐκ τούτων ἕπεται ὅτι ὁ παραγγελιοδόχος, ὅστις ἐζήτησεν ἀσφάλειαν ἐμπορευσίμων πραγμάτων, δύναται νὰ κινήσῃ καὶ τὴν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἀσφαλιστοῦ.

Ἀποφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 90 τοῦ 1846, ἣν ἐν τῇ λέξ. Ἐγκατάλειψις § 1 (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 428).

---

(1) Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις τῆς παραλήψεως τοῦ φορτίου; — Κατὰ ποίους τύπους γίνεται ὁ συμβιβασμὸς μεταξὺ τῶν δανειστῶν καὶ τοῦ πτωχεύσαντος ὑπηκόου Ῥώσσου; Περὶ τούτου διαλαμβάνει ἡ ῥπ' ἀριθ. 3783 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

— Κατὰ τὰ ἄρθρα 91 καὶ 92 τοῦ ἐμπορ. Κώδηκ. παραγγελιοδόχος εἶναι ὁ ἐνεργῶν ἐν τῷ ἰδίῳ μὲν ἑαυτοῦ ὀνόματι, πρὸς λογαριασμὸν δὲ ἄλλου, τὰ δὲ καθήκοντα καὶ δικαιώματα τοῦ τοιούτου προσδιορίζονται ἀπὸ τοὺς περὶ ἐντολῆς πολιτικοὺς νόμους, κατὰ τοὺς ὁποίους ὁ ἐντολεὺς εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας ὁ ἐντολοδόχος, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴν, συνεβάλετο, καὶ ἐκείνας ἔτι, τὰς ὁποίας κἂν τε παρὰ τὴν ἐντολὴν ἀπεδέχθη ἔπειτα ῥητῶς ἢ σιωπηρῶς, καὶ μάλιστα τὰς ὡς πρὸς τοὺς τρίτους ἐν καλῇ πίστει ἐνεργηθείσας.

'Απόφ. 183 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4047).

§ 3. Ὁ ἀσφαλιστὴς κινεῖ ἀγωγὴν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι;

Ὁ παραγγελιοδόχος καὶ ὁ παραγγελεὺς ἔχουν τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ τὰς αὐτας ἐνοχὰς πρὸς τοὺς ἀσφαλιστάς· ἄρα ὁ ἀσφαλιστὴς ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, εἰς λογαριασμὸν οὕτινος ἀνήκει, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κινήσῃ ἀγωγήν. (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 373 τοῦ ἐμπορ. νόμου, ἡ ἐγκατάλειψις πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τοὺς ἀσφαλιστὰς ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀφ' ἧς ἡμέρας ληφθῇ ἡ ἀγγελία ὅτι τὸ πλοῖον ἀπωλέσθη εἰς τοὺς λιμένας ἢ τὰ παράλια τῆς Εὐρώπης κτλ.· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρ. 431, μὴ κινηθείσης τῆς περὶ ἐγκαταλείψεως ἀγωγῆς ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν τοῦ ἤδη ἐκτεθέντος ἄρθρου 373, παραγράφεται ἡ ἀγωγή. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἀπὸ 11 9βρίου 1843 ἀγγελίας τοῦ ἐνάγοντος, νῦν ἐφεσιβλήτου, Π. Κ., δοθείσης πρὸς τὸ ἐναγόμενον, νῦν ἐκκαλοῦν, ἀσφαλιστικὸν κατάστημα, ὁ εἰρημένος ἐφεσίβλητος Κ. ἐκίνησε τὴν περὶ ἐγκαταλείψεως ἀγωγήν του τὴν 15 'Απριλίου 1844, ἤτοι τὸν πέμπτον μῆνα ἀφ' ἧς ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἀπωλείας τῶν ἀπολεσθέντων χαβιαρίων· ἑπομένως ἡ ἔνστασις αὕτη εἶναι ὅλως διόλου ἀνυπόστατος. »

'Απόφ. 3457 τοῦ 1845 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 4. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 189 τοῦ ἐμπορ. νόμου περὶ πενταετοῦς παραγραφῆς ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς κατὰ τῶν ἐντολέων καὶ παραγγελιοδόχων ἀγωγάς; — Ὄχι (2).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 92 τοῦ ἐμπορ. νόμου, τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα τοῦ παραγγελιοδόχου προσδιορίζονται παρὰ τοῦ πολιτικοῦ νόμου, καὶ, ἕνεκα τούτου, ἡ περὶ τοῦ αὐτοῦ δικαιώματος παραγραφὴ ἀκολουθεῖ τοὺς γενικοὺς κανόνας.

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀσφάλεια.
(2) Ὅρα τὴν λέξ. Παραγραφή.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ πενταετοῦς παραγραφῆς διάταξις τοῦ ἄρθρου 189 τοῦ ἰδίου ἐμπορ. νόμου περιορίζεται μόνον εἰς τὰς ἀγωγάς, τὰς ἀφορώσας τὰς συναλλαγματικάς, ἢ εἰς διαταγὴν γραμμάτια, ὑπογεγραμμένα ἀπὸ ἐμπόρους τραπεζίτας, ἢ ὅταν πηγάζωσιν ἐκ συναλλαγματικῶν ἢ γραμματίων ἀπὸ ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, ὡς τοῦτο γίνεται δῆλον ἀπὸ τὸ σύνολον τῶν προκειμένων δύω τμημάτων τοῦ διαληφθέντος ἐμπορ. νόμου, »

Ἀπόφ. 105 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 353).

§ 5. Ἀγοράζει τὶς δι' ἐντολοδόχου; — Πότε ἀγοράζων, δι' ἐντολοδόχου, καθίσταται κύριος, καὶ ἀποκτᾷ δικαίωμα ἀγωγῆς;

Ἰδοὺ ὅ,τι ὡς πρὸς τὰ ζητήματα ταῦτα ἔχω νὰ παρατηρήσω.

ά) Ὁ δι' ἐντολοδόχου ἀγοραστὴς τότε μόνον γίνεται κύριος τοῦ ἀγορασθέντος, ὅταν ὁ ἐντολοδόχος οὐχὶ μόνον συμφωνήσῃ τὴν ἀγορὰν ἐν ὀνόματι τοῦ ἐντολέως του, ἢ μετέπειτα παραχωρήσῃ εἰς τοῦτον τὴν ἀπ' ἀρχῆς ἐν ἰδίῳ ὀνόματι συμφωνηθεῖσαν τυχὸν ἀγοράν, ἀλλὰ συγχρόνως λάβῃ τὴν τοῦ ἀγορασθέντος πράγματος παράδοσιν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐντολέως.— Ὅρα τὴν ὑπ' ἀριθ. 54 τοῦ 1840 ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν ἐν τῇ λέξει *Διεκδίκησις* § 36.

β') Διὰ νὰ κινήσῃ τις τὴν περὶ διεκδικήσεως πράγματος ἀγωγήν, πρέπει νὰ ἦναι κατὰ φύσιν ἢ κατὰ νόμον δεσπότης αὐτοῦ. (νόμ. 23 βιβλ. 15 τίτλ. ά τῶν Πανδ.).—Ὁ δὲ δι' ἐντολοδόχου ἀγοράζων πρᾶγμά τι, δὲν γίνεται δεσπότης τοῦ ἀγορασθέντος πράγματος εἰμὴ ἀφοῦ τὸ ἀγορασθὲν παραδοθῇ εἰς τὸν ἐντολοδόχον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐντολοδότου (νόμ. 13 πρ. καὶ 20 § 2, βιβλ. 41, τίτλ. 1,—καὶ νόμ. 13 βιβλ. 39, τίτλ. 5 τῶν Πανδ.). Ἐπομένως ὁ ἐντολεὺς δὲν δύναται νὰ κινήσῃ κατὰ τρίτου διακατόχου διεκδικητικὴν ἀγωγὴν εἰμὴ ἀφοῦ τὸ πρᾶγμα παρεδόθη εἰς τὸν ἐντολοδόχον ἐπ' ὀνόματί του, ὁ δὲ ἐντολεὺς δὲν ἔχει δικαίωμα διεκδικήσεως κατὰ τρίτου, ἐὰν ὁ ἐντολοδόχος ἤθελε τὸ παραχωρήσει εἰς ἄλλον πρὶν ἢ τὸ παραδώσῃ εἰς τὸν ἐντολέα του. — Ἀπόφ. 2453 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

γ') Ὅταν ὁ Α ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν Β ὅτι ἠγόρασε τὸ κτῆμα Γ καὶ θέλει νὰ τὸν προσλάβῃ ὡς συμμέτοχον εἰς τὴν ἀγοράν, ὁ δὲ Β ἐδέχθη τὴν μετοχήν, θεωρεῖται οὗτος ὡς ἀποκτήσας τὴν διακατοχὴν καὶ κυριότητα τοῦ κτήματος; — Ὅρα τὴν ἀπόφασιν ἀνωτ. σελ. 212.

δ') Ὅταν κατέχῃ τις γαίας κατ' ἐντολὴν καὶ ἀνταλλάξῃ αὐτάς, ὁ κύριος τῶν ἀνταλλαγεισῶν γαιῶν ἔχει διεκδικητικὴν ἀγω-

γήν; — Ἀπόφ. 177 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν (Νομικ. σελ. 2538), ἥτις παρέπεται.

ε) Διὰ νὰ ἔχῃ τις τὴν ἀγωγὴν ταύτην, πρέπει νὰ γίνῃ εἰς αὐτὸν ἡ παράδοσις ὑπὸ τοῦ ἐντολοδόχου του. (αὐτ.).

ς′) Ἑπομένως οἱ δανεισταὶ τοῦ ἐντολοδόχου τοῦ ὀφειλέτου καλῶς δύνανται νὰ πλειστηριάσωσι τὸ κτῆμα τοῦτο, ἐνόσῳ κατέχεται ὑπὸ τοῦ ἐντολοδόχου· ὁ δὲ ἐντολεὺς ἔχει μόνον προσωπικὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν περὶ ἀποζημιώσεως. (αὐτ.).

— Τουτέστι, τότε μόνον ὁ ἐντολεὺς δύναται νὰ ἔχῃ τὴν ἐπὶ τοῦ πράγματος διεκδικητικὴν ἀγωγήν, ὅταν ὁ ἐντολοδόχος δὲν συναλλάξῃ ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, ἀλλὰ παραλάβῃ τὸ πρᾶγμα ὡς ἐξ ὀνόματος καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐντολέως. — Ἐφετ. Ναυπλ. ἀπόφ. 177 τοῦ 1841. (Νομικ. σελ. 2538).

Ἰδοὺ ἡ τὰ ζητήματα ταῦτα ἀφορῶσα ἀπόφασις.

α Ἐπειδὴ λοιπὸν πρὶν ἢ προβῇ τις εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς οὐσίας τῆς ἀγωγῆς, δηλαδὴ ἐὰν αἱ χίλιαι εἴκοσι τρεῖς πήχεις περιέχουσι μόνον τοῦ ποτὲ Φ. Τ. τὸ οἰκόπεδον, ἢ καὶ ἐκεῖνο συνάμα τῆς συζύγου του Θ., παραχωρηθὲν δι' ὑποθήκης εἰς τὸν Δ. . . , καὶ νὰ διαταχθῇ περὶ τούτου ἀπόδειξις, καθὼς καὶ πρὶν σκεφθῇ περὶ τῶν λοιπῶν προτάσεων τῶν διαδίκων, ἀπαιτεῖται νὰ ἐξετασθῇ τὸ βάσιμον ἢ μὴ τῆς ἐνστάσεως, τὴν ὁποίαν προτείνει ἡ Α. . . . . . . κατὰ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς, δηλ. ἐὰν ὁ Β. . . . ἔχῃ δικαίωμα τοιαύτης ἀγωγῆς ὡς πρὸς τὸ ἐν μέρει οἰκόπεδον τοῦ Φ. Τ., ὥστε ἀπαιτεῖται ν' ἀποδείξῃ ὁ ἐνάγων Β. . . . ὅτι ἀληθῶς ἀπέκτησε δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου αὐτοῦ τοῦ Φ. Τ. ἀναλόγως τοῦ δανείου του ἐκ διστήλων ἑπτακοσίων πεντήκοντα· διὰ ν' ἀποδείξῃ δὲ τοῦτο, ἐπειδὴ ὁμολογουμένως δὲν ἐνήργησεν αὐτοπροσώπως πρᾶξίν τινα, ἀλλ' ἰσχυρίζεται ὅτι ἀπέκτησε τὸ εἰρημένον δικαίωμα διὰ μέσου τοῦ ποτὲ Δ. . . . ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Δ. . . . ἔλαβε τὴν κυριότητα τοῦ εἰρημένου οἰκοπέδου ἐν μέρει ὡς ἐντολοδόχος καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ Β. . . . δηλ. (εἰδικώτερον ἐπὶ τοῦ προκειμένου) ὅτι παρουσιάσας κατὰ τὸ 1833 εἰς τὸ Αὐστριακὸν προξενεῖον τὰ δύω δάνεια ἐκ γροσίων ἕνδεκα χιλιάδων ἐννεακοσίων καὶ διστήλων ἑπτακοσίων πεντήκοντα, ὄντα ἀμφότερα ἐπ' ὀνόματί του, ἐδήλωσεν ὅτι τὸ δεύτερον ἐξ αὐτῶν ἦτο τῆς κυριότητος τοῦ Β., . . . καὶ ἑπομένως ὡς ἐντολοδόχος τούτου ἐζήτησε καὶ παρέλαβεν ἐν μέρει τὴν κυριότητα τοῦ εἰρημένου οἰκοπέδου, καὶ ὡς εἰς ἐντολοδόχον τούτου τὴν παρεχώρησεν ἐν μέρει εἰς τὸ προξενεῖον· διότι ἄλλως ἤθελε προκύπτει ὅτι ὁ Δ. . . . τὸ παρέλαβε, παραδοθὲν εἰς αὐτὸν μόνον ὡς ἐν ὀνόματί του, καὶ τότε, λαβόντος αὐτοῦ τὴν κυριότητα ἐν ὀνόματί του, καὶ μὴ παραδόντος ἔπειτα τὴν κατοχὴν εἰς τὸν Β. . . .

. . οὗτος δὲν ἐγένετο ποτὲ συγκύριος τοῦ εἰρημένου οἰκοπέδου, ὥστε νὰ ἔχῃ διεκδικητικῆς ἀγωγῆς δικαίωμα, καὶ τὸ οἰκόπεδον, διατελοῦν ὑπὸ τὴν κυριότητα τοῦ Δ. . . . δύναται νὰ ἐκπλειςηριασθῇ ὑπὸ τῶν δανειςῶν του, ὁ δὲ Β. . . . εἶναι εἰς θέσιν ἁπλῶς νὰ κινήσῃ κατὰ τοῦ ἐντολοδόχου του Δ. . . . προσωπικὴν ἀγωγὴν πρὸς ἀποζημίωσιν. »

Ἀπόφ. 177 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2538).

ζ') Τότε μόνον ἀποκτᾷ ὁ ἐντολεὺς τὴν κατοχὴν ἀκινήτου κτήματος, ὅταν παραλάβῃ αὐτὴν ὁ ἐντολοδόχος ἐν ὀνόματι τοῦ ἐντολέως του. — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 13, ἣν ὅρα ἐν τῇ λέξει *Ἔγγραφα* § 9 (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 351).

ή) Ἅμα τὰ ἀγορασθέντα ἀντικείμενα παρεδόθησαν εἰς τὸν ἐντολοδόχον, θεωροῦνται ὡς μεταβάντα εἰς τὴν διακατοχὴν τοῦ ἐντολέως.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδικῶν πεισθὲν, ὡς ἐκ τῶν ὑποβληθεισῶν εἰς αὐτὸ ἀποδείξεων, ὅτι ὁ Ρ., ὡς ἐντολοδόχος τοῦ Δ., καὶ ἔχων εἰδικὴν παρ' αὐτοῦ ἐντολὴν, ἠγόρασε τὰ ἐπίδικα ἀντικείμενα διὰ λογαριασμὸν καὶ μὲ χρήματα τοῦ Δ.—ὅτι τὰ ἔλαβεν ὁ Ρ. εἰς τὴν διακατοχήν του οὐχὶ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, ἀλλὰ διανοίᾳ ἐντολοδόχου, δὲν ἠδύνατο εἰμὴ, ὡς ἔπραξε, νὰ ἐφαρμόσῃ τοὺς περὶ ἐντολῆς κανόνας τοῦ δικαίου, καὶ ν' ἀναγνωρίσῃ, συμφώνως μὲ τοὺς νόμους 1 § 20,—καὶ42 § 1, βιβλ. 41 τίτλ. 2 τῶν Πανδεκτῶν *de acq. vel amit. posses.* ὅτι ἅμα τὰ ἀγορασθέντα ἀντικείμενα παρεδόθησαν εἰς τὸν Ρ. ὡς ἐντολοδόχον, ταῦτα μετέβησαν εἰς τὴν διακατοχὴν τοῦ ἐντολέως Δ., ὁ δὲ Ρ. δὲν κατεῖχεν εἰμὴ ἐν ὀνόματι τοῦ ἐντολέως του· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ, ἐπὶ τῶν ὁποίων τὸ κατώτερον δικαστήριον στηρίζει τὴν ἀπόφασίν του, ταῦτα διαφεύγουν τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ἀρείου Πάγου· ὅθεν εἶναι ἐπίσης ἀνίσχυρος ὁ λόγος τῆς ἀναιρέσεως ὅτι ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθησαν αἱ περὶ παραγγελιῶν διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, καθότι τοιαύτη ἐφαρμογὴ οὔτε ἐγένετο παρὰ τοῦ πρωτοδικείου, οὔτε ἔπρεπε νὰ γίνῃ.

Ἐπειδὴ, ὡς ἄνω ἐξετέθη, πᾶς τρίτος, τοῦ ὁποίου παρανόμως κατάσχεται ἡ ἰδιοκτησία διὰ ξένον χρέος, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διεκδικήσῃ αὐτὴν (ἄρθρον 911 τῆς πολιτ. δικονομίας) ἀδιαφόρως, ἂν ὁ κατασχὼν κατέχῃ, ἢ μὴ, τὰ διεκδικούμενα πράγματα, ἢ ἂν εὑρίσκωνται εἰς χεῖρας ἄλλου, καθότι τὸ δικαίωμα τῆς ἀγωγῆς γεννᾶται ἐκ τῆς διὰ κατασχέσεως παραβιάσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ τρίτου, καὶ δὲν ὑποβάλλεται εἰς ἄλλους περιορι-

σμούς, καὶ ἑπομένως οὐδεμίαν ἐπιῤῥοὴν ἔχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ λόγος τῶν ἀναιρεσειόντων, ὅτι δὲν κατέχουν καὶ δὲν παρεδόθησαν εἰς αὐτοὺς τὰ ἐπίδικα ἀντικείμενα, καθότι, ὡς ἐῤῥέθη, ἐπὶ τῶν τοιούτων ἀγωγῶν οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν ἔχει ἡ νομικὴ ἀρχὴ, ὅτι ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ δὲν κινεῖται εἰμὴ κατὰ τοῦ κατέχοντος (1).

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 51 τοῦ 1846.

— Ὁ λαβὼν ἐντολὴν πρὸς ἀγορὰν ἀκινήτου πράγματος διὰ σκοπὸν ὡρισμένον εἶναι ἀπολύτως ὑπόχρεως (*L.* 21, *cod de mandati*) νὰ ἐξετάσῃ καὶ γνωρίσῃ τὴν ἀληθῆ ἀξίαν καὶ τιμὴν, εἰς τὴν ὁποίαν, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν θέσιν, ἐπωλήθησαν ὁμοίας ποιότητος γαῖαι, καὶ νὰ διακοινώσῃ εἰς τὸν ἐντολέα του τὴν ἀξίαν ταύτην, καθὼς καὶ τὴν ὑπέρογκον ἀπαίτησιν τοῦ πωλητοῦ, καὶ, βάλλων οὗτος τὸν ἐντολέα του εἰς πλήρη γνῶσιν τῶν πραγμάτων, ν'ἀναθέσῃ εἰς τὴν ςάθμισιν καὶ κρίσιν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, ἐὰν θέλῃ νὰ θυσιάσῃ τοσαύτην ποσότητα χρημάτων.

— Ἐὰν ἐκ τῆς ἐλλείψεως ταύτης τοῦ ἐντολοδόχου προξενηθῇ εἰς τὸν ἐντολέα ὑπέρμετρος βλάβη, ὑποχρεοῦται ὁ πρῶτος ν' ἀποζημιώσῃ τὸν δεύτερον δι' ὅλην τὴν ζημίαν, τῆς ὁποίας ἔγινεν εἰς αὐτὸν παραίτιος. — Ἀπόφ. 96 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 2512].

— Ὁ ἐντολοδόχος δύναται νὰ πωλήσῃ τὸ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐντολέως ἀγορασθὲν κτῆμα πρὸς πληρωμὴν τοῦ τιμήματος, ὅταν ὁ ἐντολεὺς ἐγκαίρως δὲν ἔλαβε πρόνοιαν περὶ τῶν χρημάτων, καὶ ὑπάρχῃ προφανὴς κίνδυνος. —Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ 1842.

— Ὁ ἐντολοδόχος δὲν ἀποκτᾷ, δυνάμει τῆς ἐντολῆς, τὴν κυριότητα ὑπὲρ τοῦ ἐντολέως του εἰμὴ ὅταν λαμβάνῃ τὸ πρᾶγμα ἐν ὀνόματι τοῦ τελευταίου· ἂν δὲ τὸ λαμβάνῃ ἐν ὀνόματι τοῦ ἐντολέως, δὲν ἀποκτᾷ τὴν κυριότητα εἰμὴ ὅταν ὁ ἐντολοδόχος παραδώσῃ εἰς αὐτὸν τὸ ἀγορασθὲν πρᾶγμα.—'Απόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 174 τοῦ 1847.

θ' Ὅταν τὸ κατώτερον δικαστήριον ἀπεφήνατο ὅτι εἶχέ τις ἐντολὴν νὰ ἀγοράσῃ κτῆμά τι διὰ λογαριασμὸν ἄλλου, ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν ἐπεμβαίνει εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν πραγματικῶν γεγονότων.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 94 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἁ ρ μ ο δ ι ό τ η ς Ε ἰ ρ η ν ο δ ι κ ῶ ν § 4 (Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 395).

---

(1) Ὅρα τὴν λέξι Δ ι ε κ δ ί κ η σ ι ς.

§ 6. Ὁ ἐντολοδόχος δὲν δύναται νὰ ἐναχθῇ πρὸς διεκδίκησιν πωληθέντος πράγματος.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ δικαστήριον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, παραδέχεται ὅτι τὸ ἐνέχυρον ἐδόθη πρὸς τὸν Α. ἀπὸ τὸν Α. διὰ χρέος τούτου πρὸς τὸν Β. ἐπὶ ῥητῇ συμφωνίᾳ, « ἂν ὁ Α. δὲν πληρώσῃ ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, νὰ ἐκποιηθῇ τὸ ἐνέχυρον παρὰ τοῦ Α. διὰ νὰ πληρωθῇ ὁ Β. » ὅτι, μὴ πληρωθέντος τοῦ χρέους, ὁ Α. ἐπώλησε τὸ ἐνέχυρον καὶ ἐπλήρωσε τὸν Β· ἑπομένως, κατὰ τὰ παρὰ τοῦ ἐφετείου παραδεχθέντα ταῦτα γεγονότα, τὰ ὁποῖα, ὡς ἀφορῶντα τὸ τῆς ὑποθέσεως πραγματικὸν μέρος, ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος, ὁ Α. ἐθεωρήθη ὡς ἁπλοῦς ἐντολοδόχος τοῦ Α., τὴν ἐντολὴν τοῦ ὁποίου ἀκριβῶς ἐξεπλήρωσεν· ὅθεν, μὴ διϊσχυριζομένης τῆς ἐναγούσης ὅτι ὁ Α μετεχειρίσθη κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς δόλον, ἢ ἀπάτην, ἢ ἔδειξε ῥᾳθυμίαν, ἕπεται ὅτι οὗτος οὐδεμίαν ἔχει εὐθύνην ἢ ὑποχρέωσιν ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, καί, κατὰ συνέπειαν, ἡ ἀναιρεσείουσα δὲν ἔχει κατ' αὐτοῦ δικαίωμα διεκδικήσεως, ἡ δὲ ἀγωγή τῆς, ὡς καὶ τὸ ἐφετεῖον ἀπεφήνατο, εἶναι ἀπαράδεκτος· καθίσταται δὲ ἀδιάφορον, ἂν τὸ ἐφετεῖον καὶ δι' ἑτέρων σκέψεών του (ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι αὗται εἶναι λανθασμέναι) ἀπέῤῥιψε τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀφοῦ διὰ τῶν πρώτων τῆς ἀποφάσεώς του σκέψεων παραδέχεται τὴν ὕπαρξιν τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων γεγονότων, ταῦτα δὲ καθιστῶσιν ὀρθὸν καὶ νόμιμον τὸ περὶ ἀποῤῥίψεως τῆς ἀγωγῆς διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως· ὅθεν δὲν εἶναι βάσιμοι οἱ τῆς ἀναιρέσεως λόγοι, καθότι ὅλοι περιστρέφονται ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τῆς διεκδικήσεως.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 203 τοῦ 1847.

§ 7. Ὁ πτωχεύσας ἀπαλλοτριοῦται αὐτοδικαίως τῆς διοικήσεως ὅλων τῶν πραγμάτων του· ἡ διάταξις ὅμως αὕτη δὲν ἔχει ἄλλον σκοπὸν εἰμὴ τὴν διαφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων τῶν δανειστῶν· ἡ προτεινομένη ἑπομένως ἀνικανότης τοῦ πτωχεύσαντος εἰς τὸ νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὴν ἑταιρίαν, ὑπάρχει σχετικῶς πρὸς τοὺς δανειστάς, ἀλλ' ὄχι πρὸς πρόσωπον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἁπλοῦς ἐντολοδόχος.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 108 τοῦ 1837, ἣν ἐν τῷ § τοῦ προκειμένου ἄρθρου.

§ 8. Ὅταν ὁ ἐνάγων διατείνηται ὅτι ἐξ ἰδίων του ἐδαπάνησε χρηματικόν τι ποσὸν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐναγομένου, παρόντος καὶ

ἐγκρίνοντος σιωπηλῶς τὴν δαπάνην, ἡ ἀγωγὴ δὲν στηρίζεται εἰς τὴν βάσιν *διαχειρίσεως ἀλλοτρίων ὑποθέσεων*, ἀλλὰ στηρίζεται εἰς τὴν βάσιν σιωπηρᾶς ἐντολῆς, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὁποίας δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐμμάρτυρος ἀπόδειξις, ὅταν ἡ δαπάνη ὑπερβαίνῃ τὰς 50 *δραχμάς*.

Ἀπόφ α 'Επειδὴ ἐκ τῶν ἀπὸ 18 Ἀπριλίου 1849 δύο πιστοποιητηρίων τοῦ κλητῆρος Κ. ἐξάγεται ὅτι ὁ νῦν ἐκκαλῶν ἐκοινοποίησεν εἰς τὸν τότε κηδεμόνα τῆς σχολαζούσης περιουσίας τοῦ Χ. Κ. παραίτησιν ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς του τῆς 5 Μαΐου 1846 μετὰ ῥητῆς ἐπιφυλάξεως νὰ κινήσῃ πᾶσαν ἄλλην ἀγωγήν, καὶ ὅτι ταυτοχρόνως ἐκοινοποίησε καὶ τὴν ἤδη προκειμένην ἀγωγήν του· ὅθεν προδήλως ἀπὸ μόνον τὸ ἔγγραφον τῆς πρώτης του ἀγωγῆς καὶ ἀπὸ τὴν ἐπελθοῦσαν εἰς αὐτὸ διαδικασίαν ἠννόει νὰ παραιτηθῇ, οὐχὶ δὲ καὶ ἀπὸ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαιτήσεως, ὅπερ ἀπέβλεπεν ἡ πρώτη ἐκείνη ἀγωγή του, διότι καὶ ἂν ἠδύνατο νὰ παρέξῃ ἀμφιβολίαν τινὰ ἡ ἔκφρασις ὅτι ἐπιφυλάσσεται νὰ κινήσῃ *πᾶσαν ἄλλην ἀγωγὴν* (ἄρα οὐχὶ πλέον τὴν αὐτήν), ἡ ἀμφιβολία ὅμως αὕτη ἐκλείπει, σαφηνιζομένης τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς ῥηθείσης ἐκφράσεως διὰ τῆς ταυτοχρόνως, ὡς ἐῤῥέθη, γενομένης κοινοποιήσεως τῆς παρούσης ἀγωγῆς, ἥτις εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν προτέραν· εἰς τρόπον ὥστε ἡ παραίτησις ἔγινεν ὁποία καὶ παρὰ τοῦ νόμου ὑποτίθεται ἐν τῷ ἄρθρῳ 488 τῆς πολιτ. δικονομίας· ἄρα, ἀφοῦ δὲν δύναται ἡ παροῦσα ἀγωγὴ νὰ θεωρηθῇ ἀπαράδεκτος λόγῳ δῆθεν γενομένης παραιτήσεως αὐτοῦ τοῦ πρὸς ἀγωγὴν δικαιώματος, ὡς ἐσφαλμένως ἐθεώρουν αἱ ἐναγόμεναι, ἔπρεπε κατ' οὐσίαν νὰ δικάσῃ τὸ πρωτοδικεῖον ἐπὶ τῆς νέας ταύτης ἀγωγῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται ὅτι ἐξ ἰδίων του ἐδαπάνησε δραχ. 13,614 71/000 εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. καὶ ζητεῖ νὰ τῷ συγχωρηθῇ ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις, ἀλλ' ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀγωγῆς του συνάγεται ὅτι ἡ δαπάνη, τὴν ὁποίαν λέγει ὅτι ἔκαμεν, ἐγένετο παρόντος τοῦ Κ., καὶ ἐγκρίνοντος σιωπηλῶς ν' ἀνεγείρηται ἡ οἰκία του δι' ἀλλοτρίας δαπάνης, τοιουτοτρόπως δὲ ἡ ἀγωγὴ δὲν στηρίζεται εἰς τὴν βάσιν διαχειρίσεως ἀλλοτρίων ὑποθέσεων, ὥστε νὰ συγχωρηθῇ τῶν μαρτύρων τὸ μέσον, ἀλλὰ στηρίζεται εἰς τὴν βάσιν σιωπηλῆς ἐντολῆς, καθότι ἡ διαχείρισις ὑποθέσεων ἀλλοτρίων ὑποθέτει ἀπουσίαν, ἢ τουλάχιστον ἄγνοιαν τοῦ κυρίου τῶν ὑποθέσεων, ὅτε καὶ εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀπόκτησις ἐγγράφου· ἅμα ὅμως εἶναι ὁ κύριος τῶν ὑποθέσεων παρὼν καὶ ἐν γνώσει τῶν πράξεων τοῦ τρίτου, δὲν ἔχουσι πλέον αἱ πράξεις αὗται χαρακτῆρα διαχειρίσεως ἀλλοτρίων ὑποθέσεων, ἀλλ' ἀποτελοῦσι πράξεις, στη-

ριζομένας εἰς σιωπηλὴν ἐντολὴν, ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν ἦτον εὔκολον ν' ἀποκτηθῇ ἀπόδειξις ἔγγραφος· ὅθεν δὲν πρέπει νὰ συγχωρηθῇ τῶν μαρτύρων τὸ μέσον. — Ὅρα ἀνωτ. σελ. 197 ἑπ.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

'Απόφ. 6907 τοῦ 1850 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 9. Ἡ ἐντολὴ δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων, τὸ δὲ ἀδύνατον τῆς προσαγωγῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως πρέπει νὰ προτείνηται ἐνώπιον τῶν ἀνωτέρων δικαστηρίων (1).

Απόφ. « Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσείων ἐζήτησεν ἐνώπιον τῶν κατωτέρω δικαστηρίων τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν περὶ τῆς ἐν γένει ἐντολῆς, τῆς δοθείσης παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ποτὲ Δ. Β. χωρὶς ν' ἀναφέρῃ ὅ,τι κατὰ πρῶτον ἐπρότεινεν ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου, τουτέστιν ὅτι ἡ ἐντολὴ αὕτη ἐδόθη δι' ἐπιστολῆς, ἢ δι' ἄλλου πρωτοτύπου ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀδύνατον νὰ παρουσιάσῃ, διότι ἔμεινε παρὰ τῷ ἐντολοδόχῳ· ὥστε τὰ εἰρημένα δικαστήρια δὲν εὑρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην οὔτε νὰ ἐξετάσουν, ἂν ὑπῆρξαν αἱ περιστάσεις τοῦ ἀδυνάτου, περὶ οὗ διαλαμβάνει ὁ ἀριθμὸς 2 τοῦ ἄρθρου 304 τῆς πολιτ. δικονομίας, οὔτε ἑπομένως ν' ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς γενικῆς ἀρχῆς τοῦ 300 ἄρθρου αὐτῆς, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ παραπονεθῇ ὁ ἀναιρεσείων κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4,043 τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου ἀποφάσεως, ἥτις ἐπεκύρωσε τὴν τοῦ πρωτοδικείου ὑπ' ἀριθ. 10,998 ἀπόφασιν, διὰ τῆς ὁποίας δὲν συνεχωρήθη ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις αὐτῆς τῆς ἐν γένει ἐντολῆς, οὔτε νὰ προτείνῃ, ἐναντίον τῆς ἀρχῆς τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου 811 αὐτῆς, ὡς λόγον ἀναιρέσεως τῆς διαληφθείσης ὑπ' ἀριθ. 4,043 τοῦ ἐφετείου ἀποφάσεως τὸ ἐπ' αὐτῶν τῶν περιπτώσεων στηριζόμενον ἀδύνατον, περὶ ὧν δὲν ἐγένετο λόγος, οὔτε πρότασις ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ ἐφετείου.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 82 τοῦ 1847.

— Ἡ ἐντολὴ δύναται νὰ ἔχῃ ἀντικείμενον τὴν ἀγορὰν πλοίων, ἥτις δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων, ὅταν ἐγένετο μεταξὺ ἐμπόρων.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 90 τοῦ 1848. — Ὅρα κατωτ. § 23.

---

(1) Ὅρα τοὺς προηγ. §§ 1 ὑποσημ. καὶ 8.

— Ἐντολὴ, τῆς ὁποίας τὸ ἀντικείμενον ὑπερβαίνει τὰς 80 δραχμὰς, δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων.

Ἀπόφ. 58 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4617).

§ 10. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις τῆς εἰς τὴν κατοχὴν ἐγκαταστάσεως καὶ τῆς ἐντολῆς, τὴν ὁποίαν ἔδωσε τυχὸν εἰς πρὸς ἕτερον τοῦ νὰ λάβῃ τὴν νομὴν ὡς ἀντιπρόσωπός του;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, ὡς πρὸς τὰ δύο κεφάλαια τοῦ πρώτου θέματος τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, περὶ ἐγκαταστάσεως δῆθεν τῶν ἐναγόντων εἰς τὴν νομὴν τῶν προκειμένων γαιῶν, καὶ περὶ ἐντολῆς δῆθεν δεδομένης ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸν Κ. τοῦ νὰ λάβῃ τὴν νομὴν ταύτην ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτῶν, ἔπρεπε, προκειμένου λόγου περὶ σχέσεων ὑποθετουσῶν προηγουμένην συνεννόησιν καὶ συμφωνίαν, καὶ παραγουσῶν δικαιώματα ἐπὶ ἀντικειμένου ὑπερβαίνοντος τὰς 50 δραχμὰς, καὶ ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ ἔγγραφος ἀπόδειξις, καθὰ ἡ εἰρημένη ἀπόφασις διαλαμβάνει, ἀποκλείουσα τὸ μέσον τῶν μαρτύρων, ἀλλὰ δὲν προσήχθη οὐδεμία. »

Ἀπόφ. 4379 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 11. Ὁ παραγγέλλων τὴν ἐκτέλεσιν πράξεώς τινος θεωρεῖται ὅτι αὐτὸς ἐκτελεῖ τὴν πρᾶξιν· ἑπομένως εἶναι ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν. — Διαρπαγή (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 156 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ λέξ. Ἁρπαγή (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 131).

§ 12. Ἡ σημείωσις τῆς κατοικίας τοῦ ἐντολοδότου δὲν εἶναι ἀναγκαία, κατὰ τὸ ἄρθρον 767 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν τὸ ἐφετήριον ἔγγραφον δὲν ἔμελλε νὰ ἐπιδοθῇ εἰς αὐτὸν, ἀλλ' εἰς τοὺς ἐπιτρόπους του, τοὺς κινήσαντας τὴν ἀγωγήν.

Ἀπόφ. 2687 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 13. Ὁ λόγος ὅτι ἐνήγαγέ τις ὡς ἐντολοδόχος εἶναι ἀπαράδεκτος ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 34 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ λέξει διαχείρησις § 3 (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 200).

§ 14. Ὅταν ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζηται ὅτι ἐπλήρωσε κατ' ἐντολὴν,

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Νομή.

— Ὁ ἐκτελῶν παράνομον ἐντολὴν ὑπόκειται προσωπικῶς εἰς ἀποζημιώσεις.

Ἀπόφ. 123 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 166).

— Ἡ προσταγὴ πρὸς ἐκτέλεσιν ἀξιοποίνου πράξεως δὲν καθιστᾷ τὸν ἐκτελέσαντα αὐτὴν ἀτιμώρητον, εἰμὴ κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 97 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 190 τοῦ 1842.

τουτέστι διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐναγομένου, δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπ' ὀνόματί του παραχωρητήρια των ἀπαιτήσεων.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 53 τοῦ 1847.

— Ὅταν ὑπόσχηταί τις νὰ πληρώσῃ τὸ ἔν τινι ὁμολόγῳ διαλαμβανόμενον ποσὸν εἰς τὸν Μ., ἢ εἰς ὅν τινα ἄλον ἤθελε τὸ παρουσιάσει, ὁ παρουσιάζων αὐτὸ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ τὴν πληρωμὴν, χωρὶς ν'ἀπαιτῆται κάμμία πληρεξουσιότης ἀπὸ τὸν Μ· ὅθεν καὶ μὴ ὑπάρχουσα ἂν ὑποτεθῇ ἡ ὄπισθεν τοῦ ὁμολόγου ὀπισθογράφησις τοῦ Μ., διὰ τῆς ὁποίας παραχωρεῖ τὴν κυριότητα τοῦ ὁμολόγου εἰς τὸν κομιστὴν αὐτοῦ, τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον (1).

'Απόφ. 1361 τοῦ 1839 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 15. Ὁ ἀναδεχθεὶς τὴν ἐκπλήρωσιν ἐντολῆς τινὸς ὡς ἐγγυητὴς καὶ πληρωτὴς θεωρεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ἀπὸ 7 Φεβρ. 1835 περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάγματος, ὡς παραιτηθεὶς τοῦ εὐεργετήματος τῆς διζήσεως.

'Απόφ. 4993 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν. —Ὅρα τὴν λ. Ἐγγύησις. (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 411 ἐπ.).

§ 16. Αἱ περὶ ὑπερόγκου βλάβης διατάξεις ἐφαρμόζονται εἰς τὸ συνάλλαγμα τῆς ἐντολῆς;

— Αἱ περὶ ὑπερόγκου βλάβης διατάξεις δὲν δύνανται νὰ ἐκτεταθοῦν καὶ εἰς τὸ περιέχον ἀμοιβὴν ὑπὲρ τοῦ ἐντολοδόχου συνάλλαγμα τῆς ἐντολῆς, ἀλλ'οὔτε ὀρθὸν εἶναι νὰ ὑποτεθῇ τοῦτο, καθόσον ἡ πρὸς ἀμοιβὴν προσφορὰ, ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὴν προαίρεσιν τοῦ ἐντολοδότου, δὲν περιέχει ὅρους πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ ἂν αὕτη ἀντιστοιχῇ ἐπακριβῶς μὲ τὴν ἀξίαν τῶν ἐργασιῶν, δι' ἃς προσφέρεται, ὡς τοῦτο δύναται νὰ λάβῃ χώραν εἰς τὸ περὶ ἀγοραπωλησίας καί τινα ἄλλα κοινόν τι μετ' αὐτῆς ἔχοντα ἀμφοτεροβαρῆ συναλλάγματα (2).—Περὶ τούτου διαλαμβάνει ἡ 6 σκέψις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2798 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξει *Ἔγγραφα* § 27 (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 374).

§ 17. Δυνάμει ἀτάκτου ὀπισθογραφήσεως ὁ κομιστὴς δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι; — Ὅρα ὅσα ἐσημείωσα ἐν τῇ λέξ. *Γραμμάτια* § 20—29. (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 499 ἐπ.) καὶ τὸν ἀνωτ. § 14.

---

(1) Ἡ παραχώρησις δικαιώματος δύναται νὰ γενῇ ὄπισθεν τοῦ ἐμφαίνοντος τὴν ὑποχρέωσιν ἐγγράφου; Ναὶ, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τὴν καταχωρισθεῖσαν εἰς τὸν § 3 τῆς λέξ. Γραμμάτια. Τί δὲ ὡς πρὸς ταῦτα; ὅρα αὐτόθι § 12 ἐπ., καὶ τὸν ὧδε § 17.

(2) Ὅρα τὴν λέξ. Βλάβη ὑπέρογκος.

— Ὀπισθογραφήσεις, γενόμεναι ἐπὶ ὁμολόγου μὴ διαλαμβάνοντος ὅτι θέλει πληρωθῆ εἰς διαταγὴν, καὶ μὴ περιέχουσαι ῥητὴν τῆς παραχωρήσεως τῆς κυριότητος μνείαν, δὲν δύνανται νὰ παρέξουν εἰμὴ δικαίωμα ἐντολῆς εἰς τοὺς ὀπισθογράφους· ἄρα δὲν δύνανται ἐπ' ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι νὰ κινήσουν τὴν πρὸς πληρωμὴν αὐτοῦ ἀγωγήν.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἀντικείμενον τῆς προκειμένης δίκης εἶναι ἡ ἀπόδοσις 1000 ῥουβλίων μετὰ τοῦ τόκου των, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν 6 Μαρτίου 1817 ἐδανείσθη ὁ ἐναγόμενος Α. εἰς Ταϊγανρὸκ παρὰ τοῦ Ε. ἐπὶ ὑποχρεώσει νὰ τὰ ἐπιστρέψῃ *εἰς κάθε του ἀναζήτησιν*, τὴν δὲ ὁμολογίαν αὐτὴν ὠπισθογράφησεν ὁ δανειστὴς Α. εἰς τὸν Κ., οὗτος δὲ εἰς τὸν Ν. καὶ οὗτος εἰς τὸν θεῖον τοῦ Φ. χωρὶς νὰ ἔχῃ κάμμίαν τῶν ῥηθεισῶν ὀπισθογραφήσεων χρονολογίαν, οὔτε ν' ἀναφέρῃ ὅτι ἐμετρήθησαν τὰ χρήματα ἀπό τινα τῶν ὀπισθογράφων, ἀλλ' ἁπλῶς τό : *θέλετε πληρώσει*:—ἡ τελευταία μάλιστα ; *θέλετε γνωρίσει* τὸν θεῖον μου Φ., ὁ δὲ Φ. ἐκίνησεν ἀγωγὴν περὶ τῆς πληρωμῆς τῆς ῥηθείσης ὁμολογίας ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ ὀνόματι διεξήγαγε τὴν δίκην.

Ἐπειδὴ αἱ ῥηθεῖσαι ὀπισθογραφήσεις, γενόμεναι ἐπὶ ὁμολόγου, μὴ διαλαμβάνοντος ὅτι θέλει πληρωθῆ εἰς διαταγὴν, καὶ μὴ περιέχουσαι ῥητὴν τῆς παραχωρήσεως τῆς κυριότητος αὐτῶν μνείαν, δὲν δύνανται νὰ παρέξουν εἰμὴ δικαίωμα ἐντολῆς εἰς τοὺς ὀπισθογράφους.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ὁ Φ. δὲν ἠδύνατο νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν καὶ νὰ διεξάξῃ τὴν δίκην ἐπ' ἰδίῳ ὀνόματι, διότι, μὴ μεταβιβασθείσης εἰς αὐτὸν διὰ τῆς ῥηθείσης ὀπισθογραφήσεως τῆς κυριότητος τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος χρέους τοῦ ἐναγομένου, δὲν εἶχεν ἄμεσον ἰδιωτικὸν συμφέρον εἰς τὴν δίκην. »

Ἀπόφ. 1552 τῆς 29 Μαρτίου 1840.

— Ἂν διὰ τῆς ἀτάκτου ὀπισθογραφήσεως δὲν μεταβιβάζηται ἡ κυριότης τῆς συναλλαγματικῆς, δίδεται ὅμως πληρεξουσιότης εἰς τὸν ὑπὲρ οὗ αὕτη ἐγένετο νὰ διαπραγματευθῇ αὐτὴν, ἢ νὰ τὴν ἐξαργυρώσῃ, καὶ ἀφοῦ, κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ κυρίου τῆς συναλλαγματικῆς, αὐτοῦ τὴν διαταγὴν πρέπει ν' ἀκούσῃ ὁ δέκτης, ἕπεται ὅτι τῷ δίδει τῷ δικαίωμα ὡς εἰς παραγγελιοδόχον ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι νὰ πράξῃ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν συναλλαγματικήν· ἑπομένως καὶ ἐπὶ δικαστηρίου νὰ ἐμφανισθῇ· αἱ δὲ ἀρχαὶ αὗται εἶναι κοιναὶ καὶ εἰς τὰ εἰς διαταγὴν γραμμάτια.

Ἀπόφ. 1941 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 18. Ἡ παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἀποδοχὴ τῆς εἰς αὐτὸν διδομένης παραγγελίας ὄχι μόνον δὲν ἀποδεικνύει κατ' αὐτοῦ ὅτι ἔλαβε τ' ἀναγκαῖα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας, ἀφοῦ ἐκπληρώσῃ αὐτὴν, χορηγεῖ εἰς αὐτὸν δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἱκανοποίησιν (*Pardessus tom.* 2, ἀριθ. 389)· ἂν δὲ, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 117 τοῦ ἐμπορ. νόμου, ἡ ἀποδοχὴ ὑποθέτῃ τὴν πρόβλεψιν, ἡ πρόληψις αὕτη δὲν ἀφορᾷ εἰμὴ τὰς σχέσεις τοῦ κομιστοῦ πρὸς τὸν ἀποδέκτην, ὡς πρὸς δὲ τὰς σχέσεις τοῦ ἀποδέκτου καὶ πληρωτοῦ τῆς συναλλαγματικῆς πρὸς τὸν ἐκδότην αὐτῆς, ἡ ἀποδοχὴ δὲν ἀποτελεῖ κἀνὲν τεκμήριον, ἢ ἔνδειξίν τινα κατ' αὐτοῦ, ὅτι ἔλαβε τὴν ἀναγκαίαν πρόβλεψιν· ἄρα ὁ ἐναγόμενος ὀφείλει ν' ἀποδεικνύῃ ὅτι κατὰ τὴν προθεσμίαν εἶχε πρόβλεψιν εἰς χεῖρας τοῦ ἀποδέκτου καὶ πληρωτοῦ.

Ἀπόφ. 2290 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 19. Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ νόμου 14 τοῦ Κώδ. (2, 13) *de procur.* φέροντος οὕτως: Οὐ διὰ τοῦτο ἧττον ἡ ἀπόφασις ἡ κατὰ σοῦ ἐπαχθεῖσα τῷ τοῦ νόμου λογισμῷ συνέστηκεν, ὅτι ἡ ἀντίδικός σου ἐλλάττων τῶν κέ ἐνιαυτῶν καθεςῶσα τὴν ἰδίαν δίκην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, δίχα κουράτορος κινητέαν ἐνετείλατο. Τοῖς γὰρ ἐλλάττωσιν ἡ ἡλικία ἐν ταῖς ζημίαις συντρέχειν, οὐμὴν ἐν τοῖς πράγμασι τοῖς αἰσίως διοικηθεῖσιν ἀντικεῖσθαι εἴωθεν. — Βασιλ. νόμ. 88 (8, 2).

Ὅρα τὴν λέξ. Ἐνήλικες, καὶ Θέμ. τόμ. 5 σελ. 43 ἐπ.

§ 20. Ὅςτις δύναται νὰ ἐνεργῇ αὐτοπροσώπως δικαίωμά τι, δύναται νὰ τὸ ἐνεργήσῃ καὶ δι' ἄλλου προσώπου κατ' ἐντολὴν, ὁσάκις ῥητὸς νόμος δὲν τὸ ἀπαγορεύει· ὅθεν καὶ ἔγκλησις δύναται νὰ γίνῃ διὰ πληρεξουσίου (1).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρμϐ' τοῦ 1837.

§ 21. Εἰς ἀγωγὴν, δι' ἧς ζητεῖται λόγος τῆς διαχειρήσεως τῆς ἐκποιήσεως ὅπλων τινων, τὰ ὁποῖα ὁ ἐντολεὺς ἀπέστειλε, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, πρὸς τὸν ἐντολοδόχον· τουτέστιν, εἰς ἀγωγὴν πηγάζουσαν ἐκ τοῦ συναλλάγματος τῆς ἐντολῆς (βιβλ. 4, τίτλ. 35 Κώδ. — Πανδ. τεμ. 6 § 1, βιβλ. 17, τίτλ. 1) δὲν ἐφαρμόζονται αἱ περὶ παραγραφῆς ἕνεκα δόλου διατάξεις (Ἀρμεν. βιβλ. 1, τίτλ. 3 ἀρ. 61, 63.—Κώδ. διατ. 8 *de dolo mars*), ἂν ὁ ἐνάγων ἐν-

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Μήνυσις.

τολεὺς ἐπρότεινεν ὡς μέσον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς του ὅτι ὁ *ἐντολοδόχος ἐδολιεύθη τὰ συμφέροντά του.*

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 43 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ σελ. 129 τοῦ 4 τόμ. τοῦ Εὐρ.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Τί δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον τῆς ἐντολῆς; — Χαρακτῆρες τῆς ἐντολῆς.

α) Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

γ') Πρέπει νὰ ἔχῃ αἰτίαν θεμιτήν· ὅθεν ἡ περὶ λαθρεμπορίας, ἡ περὶ σωματεμπορίας, ἡ περὶ παιγνίων εἶναι ἄκυρος. (Ῥολλ. Εὐρ. λέξ. *mandat* ἀρ. 10—14). — Ἡ ἐντολὴ δὲν πρέπει ν' ἀφορᾷ πρᾶξιν ἀπηγορευμένην, ἢ ἀντικειμένην εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη (τεμ. 6, § 3.—τεμ. 12.—τεμ. 22 § 6 Πανδ. 17, 1.—Βασ. νόμ. 6 βιβλ. 14, τίτλ. 1, νόμ. 12 καὶ 22 αὐτ.) —Θέμ. τόμ. 3 σελ. 122.

δ') Ὅταν στηρίζηται εἰς αἰτίαν ἀθέμιτον, δὲν παράγει ἀγωγήν, ἐκτὸς ἂν ὁ ἐντολοδόχος ἦτον ἐν καλῇ πίστει. (αὐτ. ἀρ. 15).

ε') Ὁ αὐτουργὸς ἐγκλ. τινὸς πράξεως δὲν δύναται ν' ἀντιτάξῃ τὴν ἐντολήν· (αὐτ. ἀρ. 15).—Ὅρα καὶ ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 156 τοῦ 1847.

ϛ') Ἡ ἐντολὴ δίδεται διὰ γενησομένην πρᾶξιν. Διὰ γενομένην δὲν ὑπάρχει ἐντολή· ἀποδίδονται ὅμως αἱ δαπάναι· (αὐτ. 17).

ζ') Ἡ ἐντολὴ πρέπει νὰ ἔχῃ ὡς ἀντικείμενον βέβαιόν τι καὶ δυνάμενον, τοὐλάχιστον, νὰ ὁρισθῇ· (αὐτ. 18, 19).

η') Ὁ ἐντολοδόχος πρέπει νὰ ἐνεργῇ κατὰ διαταγὴν καὶ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου· ἐν τούτοις ὑπάρχουν καὶ ἐντολοδόχοι *in rem suam*, ἐνεργοῦντες διὰ τὸ συμφέρον των, οἷον οἱ ἐκδοχεῖς· (αὐτ. 21, 22).

θ') Ὁ *negetiorum gestor* δύναται νὰ δώσῃ ἐντολὴν εἴς τινα τρίτον διὰ νὰ ἐνεργήσῃ πρᾶξιν ἀφορῶσαν τὸν τρίτον, ὁ δὲ δεχθεὶς τὴν ἐντολὴν ταύτην, δὲν δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐντολέως· (αὐτ. 25).

ι') Διακρίνεται ἀπὸ τὴν *διοίκησιν τῶν ὑποθέσεων*, ἥτις δὲν εἶναι εἰμὴ οἱονεὶ συνάλλαγμα. Διακρίνεται καὶ ἀπὸ τὴν *ἁπλῆν σύστασιν* (*recommandation*), ἥτις δὲν παράγει ἐνοχήν τινα ἐκ μέρους τοῦ συσταίνοντος, ἐκτὸς ἂν ἐκ τῶν περιστάσεων προκύπτῃ τὸ ἐναντίον, οἷον ἂν εἶπε «*periculo meo crede*, ἢ *bene credis*» (αὐτ. 27). —Ὅρα τὴν ἀνωτ. ὑποσ. 2.

ια΄) Ἡ ἐντολὴ δὲν πρέπει ν᾽ ἀφορᾷ γεωμετρικὴν ἐνέργειαν, διότι κατὰ τὰς ἰδέας τῶν Ρ. ὁ γεωμέτρης δὲν ὑποχρεοῦται πολιτικῶς πρὸς τοὺς ἐντολεῖς του, καὶ κατὰ πρῶτον τὸ Πραιτωρικὸν δίκαιον ἔδωκεν ἀγωγὴν κατ᾽ αὐτοῦ διὰ τὴν ἀπάτην του, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτο· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 123).

ιβ΄) Ἡ ἐντολὴ δὲν πρέπει ν᾽ ἀποβλέπῃ τὸ συμφέρον μόνον τοῦ ἐντολοδόχου· διότι περιπτώσεις στρεφόμεναι εἰς τοιοῦτον συμφέρον δὲν περιέχουσι κυρίως ἀλλοτρίαν ὑπόθεσιν, καὶ ὑπάγονται εἰς τὴν συμβουλὴν (*consilium*), ἥτις δὲν παράγει ἐνοχήν, ἐκτὸς δόλου· (αὐτ. ὅπου πλατυτέρα ἀνάπτυξις).

ιγ΄) Ἡ ἐντολὴ πρέπει νὰ δοθῇ πρὸ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ὑποθέσεως, καὶ κατὰ τοῦτο διαφέρει ἡ ἐντολὴ τῆς *ἐγκρίσεως* (*ratihabitio*), εἰς τὴν ὁποίαν οἱ Ρωμαῖοι κλίνουν νὰ ἐφαρμόζωσι τὰς ἀρχὰς ἐκείνας· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 124).

β) *Νομολογία.*

§ 22. Ἡ ἐντολὴ ἐπὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων ἐπὶ χρόνον ἀόριστον εἶναι διηνεκής;

Ἀπόφ. α΄ Ἐπειδὴ ἡ διαληφθεῖσα ἐντολὴ δὲν προσδιορίζει κἀνένα χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου νὰ ἐκτελεσθῇ, ἡ δὲ τοιαύτη ἐντολὴ θεωρεῖται ὡς δοθεῖσα διηνεκῶς (*in perpetuum*) κατὰ τὰς διατάξεις τῶν συνδυασμένων νόμων τρίτου, τετάρτου, πρώτου καὶ πεντηκοστοῦ ἑβδόμου τοῦ Πανδέκτου *de procuratoribus*, ὡς μὴ ἔχουσα ἀντικείμενον ἐμπορικὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ τοῦ πολιτικοῦ δικαίου· ὥστε ὁ ἐντολοδόχος ἐκκαλῶν ἠδύνατο νὰ τὴν ἐκτελέσῃ ὄχι μόνον ἐντὸς τοῦ ἔτους, εἰς τὸ ὁποῖον ἐδόθη, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἑπόμενα, ἐνόσῳ δὲν ἀνεκαλεῖτο, οἱ δὲ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἀναφέρει ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις, οὓς ἐπικαλεῖται ὁ ἐφεσίβλητος Ρ., τοῦ ὅτι ἂν εἰς τὸ προκείμενον τῆς ἐντολῆς συμβόλαιον δὲν ὑπάρχῃ οὐδεμία συμφωνία ὅτι ἡ ἐντολὴ ἐδόθη διὰ ῥητὸν χρόνον, μολοντοῦτο δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐξακολουθοῦσα διὰ πολὺν χρόνον, καὶ ἰδίως μέχρι τῆς 22 Ἰουνίου 1846, ὅτε δῆθεν ἐξετελέσθη, διότι ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς, τουτέστι τοῦ κτήματος τοῦ ὁποίου ἡ πώλησις ἐπρόκειτο, ἐξάγεται ὅτι αὕτη ἐδόθη διὰ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς πώλησιν τοῦ κτήματος εἰς ἣν τότε ἦτο κατάστασιν, δηλαδὴ δύο περίπου ἔτη μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς καλλιεργείας, μετὰ τέσσαρα δὲ ἀπὸ τῆς ἐντολῆς· καὶ ἀφοῦ ὁ χρόνος τῆς παραδόσεως πρὸς τὸν ἐνάγοντα καὶ ἐντολοδότην, ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καὶ ἐντολοδόχου, τῆς σταφιδαμπέλου συνεπληρώθη, καὶ ὅτε φυσικῷ τῷ λόγῳ ἡ ἀξία τοῦ κτήματος εἶναι κατὰ πολὺ ἀνωτέρα τοῦ εἰς ἣν ἐπωλήθη, δὲν

ἰσχύουν, διότι ἀφοῦ ἡ διδομένη ἄνευ προσδιορισμοῦ χρόνου, διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς, ἐντολὴ θεωρεῖται ἀπὸ τὸν νόμον ὡς διηνεκῶς δοθεῖσα, ὡς προείρηται, δὲν δύναται ἐκ τεκμηρίων μὴ προκυπτόντων ἐξ αὐτοῦ τοῦ τῆς ἐντολῆς ἐγγράφου νὰ θεωρηθῇ ὡς δι' ὡρισμένον χρόνον δοθεῖσα, καθόσον ὁ ἐντολοδόχος, ὁ ὁποῖος ἐπιφορτίζει εἰς ἄλλον τὴν ὑπόθεσίν του, χρεωστεῖ νὰ ἐκφράζηται σαφῶς, καὶ ἐπομένως ἡ ἑρμηνεία πρέπει νὰ γίνηται κατ' αὐτοῦ μᾶλλον παρὰ κατὰ τοῦ ἐντολοδόχου τοῦ ἀναδεχομένου τὸ βάρος τῆς ἐνεργείας τῆς ὑποθέσεως, καὶ καθόσον προσέτι τὰ τῆς καλλιεργείας τῆς προκειμένης σταφιδαμπέλου ἔξοδα διὰ τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα ἔτη, ἦτον εἰς βάρος τοῦ ἐντολοδόχου Δ., κατὰ τὰ ὑπ' ἀριθ. 9828 καὶ 10179 συμβόλαια συμφωνηθέντα μεταξὺ τῶν διαδίκων, τὸ δὲ κτῆμα ἐπωλήθη ἀνὰ 25 δραχμὰς τὸ στρέμμα, πλέον τῆς ὁρισθείσης εἰς τὴν ἐντολὴν τιμῆς ὡς ἐλαχίστου ὅρου· ὅθεν καὶ οἱ νόμοι πέμπτος καὶ τεσσαρακοστὸς τέταρτος τοῦ Πανδέκτου *Madati*, καὶ ὁ δωδέκατος τοῦ Κώδηκος αὐτόθι, τοὺς ὁποίους ἀναφέρει ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ὅσα, ὡς ἄνω, ἡρμήνευσε, δὲν δύνανται νὰ ἦναι ἐφαρμοστέοι ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ἄρα ἀστήρικτος ἀποβαίνει ἡ ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου Ρ. περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἐντολὴ ἐδόθη δι' ὡρισμένον χρόνον, καὶ βάσιμος ἡ ἔφεσις τοῦ Δ. περὶ τοῦ ὅτι διηνεκῶς ἡ ἐντολὴ αὕτη.

Ἐπειδή, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 800 καὶ 803 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ ἀνάκλησις τῆς ἐντολῆς μόνον δι' ἐγγράφων, δι' ὅρκου, ἢ διὰ δικαστικῆς ὁμολογίας δύναται ν' ἀποδειχθῇ, καὶ οὐχὶ καὶ διὰ μαρτύρων, ὅταν ἡ ἐντολὴ ἐδόθη ἐγγράφως καὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς ὑπερβαίνῃ τὴν ἀξίαν τῶν πεντήκοντα δραχμῶν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι ἡ ἀνάκλησις τῆς ἐντολῆς εἶναι συμφωνία γενομένη μετὰ ταῦτα, καὶ ἀντιβαίνουσα εἰς τὸ τῆς ἐντολῆς ἔγγραφον, τὸ δὲ ἐναντίον σύστημα ἤθελεν ἐκθέτει τοὺς ἐντολοδόχους εἰς μεγάλους κινδύνους, καθότι, ἀφοῦ αὐτοὶ ἤθελον ἐκτελεῖ τὴν ἐντολήν, οἱ κακῆς πίστεως ἐντολοδόται, οἵτινες ἤθελον προΐδει βλάβην των τινά, ὡς ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐντολῆς, ἤθελον δύνανται, διὰ τοῦ ἐπισφαλοῦς μέσου τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως, ν' ἀναθέτωσιν εἰς βάρος τῶν ἐντολοδόχων τὰ ἐπιβλαβῆ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐντολῆς ἀποτελέσματα· ἐπομένως ἐσφαλμένως τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον ἐπέτρεψεν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ν' ἀποδείξῃ καὶ διὰ μαρτύρων ἔτι ὅτι ἀνεκάλεσε τὴν ῥηθεῖσαν ἐντολήν, πρὶν ἢ γένῃ ἡ ἀντιταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του ἐκτέλεσις τις· ἂν δὲ ὁ ἐφεσίβλητος οὗτος διώρισε διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1197 συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου τῆς 28 Ἰουνίου 1845 τὸν Κ. Γ., διὰ νὰ παρα-

λάβῃ ἀπὸ τὸν ἐκκαλοῦντα Α. τὰ προαναφερθέντα 35 στρέμματα σταφιδαμπέλου, διὰ δὲ τῆς μεταγενεστέρας πρὸς ἄλλον ἐντολῆς ἀνακαλεῖται κατὰ τὸν νόμον σιωπηλῶς ἡ προγενεςέρα, τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως τοῦτο δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν παρὰ ἀφ' ἧς λάβῃ γνῶσιν ὁ πρῶτος ἐντολοδόχος τῆς δευτέρας ἐντολῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἐφεσίβλητος Ρ. δὲν ἰσχυρίσθη οὔτε πρωτοδίκως, οὔτε ἐφεσίμως, ὅτι πρὶν ἢ ὁ ἐκκαλῶν Α. κάμῃ τὴν πώλησιν τῶν ῥηθέντων στρεμμάτων, ὡς ἐντολοδόχος του, πρὸς τὸν Α. Ἠλ. ἐν Πάτραις τὴν 26 Ἰουνίου 1846 ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἐντολῆς, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς Ἀθήνας τὴν 28 Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἤτοι μετὰ δύο ἡμέρας πρὸς τὸν Κ. Γ., διὰ νὰ παραλάβῃ ἀπὸ τὸν Α. τὰ αὐτὰ στρέμματα. » —Ὅρα ἀνωτ. περὶ ἀνακλήσεως.

Ἀπόφ. 382 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4940).

§ 23. Ἡ ἐντολὴ δύναται νὰ ἔχῃ ἀντικείμενον τὴν ἀγορὰν πλοίων, ἥτις δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων, ὅταν ἐγένετο μεταξὺ ἐμπόρων. (Ὅρα ἀνωτ. § 9).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς ἀρχὰς τοῦ πολιτικοῦ δικαίου, αἵτινες διέπουν καὶ τὰς παραγγελίας κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐμπορικῷ νόμῳ ὡρισμένα, ὁ οὐσιώδης χαρακτὴρ τῆς ἐντολῆς εἶναι νὰ ἐνεργῇ τις καὶ νὰ πράττῃ κατὰ παραγγελίαν ἄλλου, ἡ δὲ ἐντολὴ δύναται νὰ ἔχῃ ἀντικείμενον πᾶσαν ἐν γένει πρᾶξιν μὴ οὖσαν ἐναντίον τῶν χρηστῶν ἠθῶν· ἐπομένως καὶ τὴν ἀγορὰν παντὸς πράγματος καὶ πλοίων εἰσέτι, καθότι οὐδεμία ἐξαίρεσις ὡς πρὸς τὴν ἀγορὰν πλοίων ὑπάρχει εἰς τὰς περὶ ἐντολῆς καὶ παραγγελίας διατάξεις τοῦ τε πολιτικοῦ καὶ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον εἰς τὴν πρώτην καὶ κυρίως εἰς τὴν δευτέραν αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὁ Ι. Κ. ἐσυμφώνησε μὲ τὸν Ι. Ε. Μ. ν' ἀγοράσῃ ὁ δεύτερος, διὰ λογαριασμὸν τοῦ πρώτου, τὸ τρίτον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος πλοίου ὁ *Ὀρέστης* καὶ μόνον τὸ πωλητήριον νὰ συνταχθῇ εἰς καιρὸν κατάλληλον, ἡ δὲ συμφωνία αὕτη, οἵαν τὴν παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον, ἔχει προφανῶς τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐντολῆς, ἤτοι τῆς παραγγελίας, προκειμένου περὶ ἐμπορικῆς πράξεως, καὶ μεταξὺ ἐμπόρων, καὶ οὐχὶ τῆς ἀγοραπωλησίας, ὡς ἐσφαλμένως καὶ ἐναντίον τοῦ νόμου τὸ ἐφετεῖον ἐχαρακτήρισε τὴν συμφωνίαν αὐτὴν, μὴ ἐπιτρέψαν τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν, ὡς προκειμένου δῆθεν περὶ ἀγορᾶς πλοίου, δι' ἣν δὲν συγχωρεῖται, κατὰ τὸ 195 ἄρθρον τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις.

Ἐπειδὴ, προκειμένου περὶ παραγγελίας, ἐξ ἧς ὁ Ι. Κ. παράγει τὰς

αξιώσεις του κατά του Ι. Β. Μ., και ούχι περί αγοραπωλησίας πλοίου, ή διά μαρτύρων απόδειξις, κατά τα εν τω εμπορικώ νόμω ωρισμένα και το άρθρον 304 § 1 της πολιτ. δικονομίας, δεν απαγορεύεται, εξ εναντίας δε επιτρέπεται, αλλ' αφίνεται πάντοτε εις την κρίσιν του δικάζοντος δικαστηρίου να την συγχωρήση, εάν περιστάσεις δικαιολογώσι ταύτην, κατά την κρίσιν του· επί δε του προκειμένου, το εφετείον δεν επέτρεψε την διά μαρτύρων απόδειξιν, ούχι διότι δεν υπήρχον περιστατικά δικαιολογούντα ταύτην, κατά την κρίσιν του, αλλ' επί τη εσφαλμένη, ως ερρέθη, βάσει του 305 άρθρου της πολιτ. δικονομίας, ένεκα του οποίου εθεώρησεν ότι έπρεπε να υπάρξη τουλάχιστον αρχή εγγράφου αποδείξεως· όθεν εσφαλμένως χαρακτηρίσαν το εφετείον το προκείμενον συνάλλαγμα της παραγγελίας ως αγοραπωλησίαν, και μη επιτρέψαν, κατά συνέπειαν τούτου, την διά μαρτύρων απόδειξιν, και τους περί εντολής νόμους 1 και 2, βιβλ. 17, τίτλ. 1 των Πανδεκτών εσφαλμένως εφήρμοσε και ψευδώς ηρμήνευσε, και τας περί αποδείξεων ουσιώδεις διατάξεις της πολιτ. δικονομίας παρεβίασεν· η δε παραβίασις αύτη δίδει χώραν προς αναίρεσιν, κατά τα άρθρα 201 και 807 § 5 της πολιτ. δικονομίας.

Διά ταύτα κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 90 τοῦ 1848.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Πῶς δίδεται ἡ ἐντολή;—Διατυπώσεις τῆς ἐντολῆς. —Ἀπόδειξις.

α') Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

ιδ') Ἡ ἐντολὴ δύναται νὰ δοθῇ ὑπὸ ὅρον· — διά τινα χρόνον· — διὰ μίαν, ἢ πλείους ὑποθέσεις. (*Tropl. mandat*, ἀρ. 95).

ιέ) Δύναται νὰ δοθῇ εἰς ἕνα, ἢ πλείους. (*Tropl.* αὐτ. ἀρ. 97).

ις') Δίδεται, ἐν Γαλλίᾳ, δι' ἐπισήμου ἐγγράφου, δι' ἰδιωτικοῦ καὶ δι' ἐπιστολῆς· ὑπάρχουν ὅμως περιστάσεις, καθ' ἃς πρέπει νὰ ἦναι ἐπίσημος. (Ῥολλ. Εὐρ. λέξ. *mandat*, ἀρ. 32 ἑπ.).

ιζ') Ἐντολὴ πρὸς τὸ πωλῆσαι· (αὐτ. ἀρ. 37 ἑπ.).

ιή) Ἡ ἐντολὴ δύναται νὰ δοθῇ καὶ προφορικῶς· ἀλλ', ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, πῶς ἀποδεικνύεται; (αὐτ. ἀρ. 40 ἑπ.).

ιθ') Λογοδοσία περὶ τῆς διαχειρήσεως· (αὐτ. ἀρ. 44 ἑπ.).

κα') Ἡ ἐμμάρτυρος ἀπόδειξις εἶναι δεκτὴ ἐπὶ ἐμπορικῆς ἐντολῆς· (αὐτ. ἀρ. 49, 66).

κά) Τὸ Ρωμ. δίκ. ἐδέχετο τὴν σιωπηρὰν ἐντολήν, πηγάζουσαν ἐκ τοῦ ὅτι ὁ μὲν ἐνήργησεν ὑπὲρ τοῦ δὲ, εἰδότος· τεμ. 6 Πανδ. *de reg. jur.* — τεμ. 6 § 2, 18, 55 Πανδ. *de mand.* (Ὅρα *Fouill.* τόμ. 11, ἀρ. 25 ἐπ.—*Tropl.* ἀρ. 121).

κβ') Γυνή, διοικοῦσα συνήθως τὰς ὑποθέσεις τοῦ συζύγου της, ὑποχρεοῖ αὐτόν; (Εὐρ. Ρολλ. λέξ. *mandat*, ἀρ. 56 ἐπ.).

κγ') Τί δὲ ὡς πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, διὰ τὰ τρόφιμα; (αὐτ. ἀρ. 59 ἐπ.). — Οἱ τρίτοι δύνανται ν' ἀποδείξωσι, διὰ μαρτύρων, τὴν ἐντολήν; (αὐτ. ἀρ. 67).

κδ') Ἐπιτρέπεται ἡ ἐμμάρτυρος ἀπόδειξις τῶν περιστατικῶν, ἐξ ὧν προκύπτει ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐντολῆς; (*Tropl.* ἀρ. 140).

β') *Νομολογία.*

§ 24. Ἡ δι' ἐπιστολῆς, πρὸ τῆς πολιτ. δικονομίας, δοθεῖσα ἐντολὴ ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων, χωρὶς νὰ προαπαιτῆται ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀπωλείας ταύτης. (Ἁρμ. βιβλ. 1, τίτλ. 20 § 7.— Κώδ. βιβλ. 4, τίτλ. 21, διάτ. 1. — βιβλ. 4, τίτλ. 20, διάτ. 18).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 184 τοῦ 1849. — Ὅρα τὴν λέξ. Ἔγγραφα § 12 ἐπ. (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 362).

§ 25. Τὸ δι' ἐπιστολῆς συναπτόμενον συνάλλαγμα ποῦ καταρτίζεται (1);

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἐπιστολή.

Ὅρα τὴν περὶ Ρωμ. δικαίου πραγμ. τοῦ Κ. Καλλ. (βιβλ. γ' § 49), λέγοντος:

« Εἴπαμεν ἤδη ὅτι προσφορά, τὴν ὁποίαν ἄλλος ἐδέχθη, ἀποτελεῖ συνάλλαγμα. Ἐὰν ὁ προσφέρων εἰς τὸ μεταξὺ διάστημα μεταμεληθῇ, ἀλλὰ γίνῃ ἡ ἀποδοχὴ πρὶν ἐκφράσῃ τὴν μεταμέλειάν του ταύτην, τὸ συνάλλαγμα ὑπάρχει.

« Ἐπίσης δύναται νὰ συναφθῇ συνάλλαγμα δι' ἀντεπιστολῆς, εἰς τοιαύτην δὲ περίπτωσιν ἐρωτᾶται πότε τὸ συνάλλαγμα εἶναι τέλειον.

« Διὰ τῆς πρώτης ἐπιστολῆς γίνεται ἁπλῶς πρότασις καὶ δοκιμάζεται ἡ διάθεσις τοῦ ἑτέρου· ἑωσότου φθάσῃ εἰς χεῖρας ἐκείνου, πρὸς ὃν στέλλεται, οὗτος δὲν ἔχει εἴδησιν τοῦ πράγματος, ὥστε δὲν συνήφθη εἰσέτι σχέσις. Διότι ἀπετάθη πρός τινα πρότασις, δὲν ἔγινε κύριος αὐτῆς, καθότι πρὶν τὴν παραδεχθῇ, ὥστε νὰ συμπέσωσιν αἱ δύω γνῶμαι, εἶναι μετέωρος καὶ ἀνακλητέα. Ἀλλὰ καὶ ἀφοῦ κομισθῇ ἡ ἐπιστολή, πρὶν ἐκφρασθῇ ὁ λαβών, δὲν ὑπάρχῃ συνεννόησις, διότι εὑρίσκεται ἀκόμη ἐν ἀγνοίᾳ τῆς παραδοχῆς τῆς προτάσεως ὁ ἐπιστείλας περὶ αὐτῆς. πῶς ὅμως δύναταί τις

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῶν συναινετικῶν συναλλαγμάτων, ὁποῖον καὶ τὸ τῆς ἐντολῆς, ἡ καταφατικὴ ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως ἀπαίτησις συνιςᾷ τὸ συνάλλαγμα, κατ' ἀναγκαίαν συνέπειαν τὰ δι' ἐπιστολῆς συναινετικὰ συναλλάγματα λογίζονται κατηρτισμένα εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἡ πρότασις ἐγένετο δεκτή, καὶ ἑπομένως διέπονται κατὰ τοὺς ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ ἐπικρατοῦντας νόμους· ὅθεν ἡ πρὸς τοὺς Ρ. καὶ Μ. δοθεῖσα ἐκ μέρους τοῦ Ν. Χ. ἐντολὴ καὶ δεκτὴ παρ' αὐτῶν γενομένη, καὶ ἐκτελεσθεῖσα μάλιστα ἐν Λονδίνῳ, κατηρτίσθη αὐτόθι, καὶ πᾶσα ἐξ αὐτῆς ἀναφυεῖσα διαφορὰ πρέπει νὰ δικασθῇ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Λονδίνου, καὶ κατὰ τὰ αὐτόθι νόμιμα ἀποδεικτικὰ μέσα, ἑπομένως καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπόδειξιν τῆς καταστάσεως, εἰς ἣν ἀφίχθη ἐν Λονδίνῳ ἡ διὰ τοῦ δευτέρου πλοίου σταλεῖσα σταφίς· αἱ δὲ περὶ τούτου διεξαχθεῖσαι ἀποδείξεις δὲν προσεβλήθησαν παρὰ τῶν κληρονόμων τοῦ Ν. Χ., ὡς γενόμεναι διὰ μέσων μὴ συγχωρουμένων ἐν Λονδίνῳ.

Ἐπειδὴ ἕκαςον κράτος ἔχει ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποδείξεων ἰδίας διατυπώσεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας δὲν δύνανται ν' ἀναγκασθῶσι νὰ παρεκκλίνωσιν· ὅθεν τὰ ἡμέτερα δικαςήρια, ἀναθέτοντα τοιαύτην εἰς ἀλλοδαπά, ἐκτείνουσι πέραν τῶν νομίμων ὁρίων τὴν ἐξουσίαν των, ἀποφαινόμενα τὴν διαδικασίαν ἄκυρον, ὡς μὴ γενομένην δῆθεν κατὰ τοὺς παρ' ἡμῖν ἰσχύοντας τύπους· ὅθεν ἐσφαλμένως τὸ πρωτοδικεῖον Πατρῶν ἀπεφήνατο, ἐπὶ τοιούτων λόγων ἐρειδόμενον, ἀκύρους τὰς ἐν Λονδίνῳ διεξαχθείσας ἀποδείξεις. » — Ὅρα τὴν λέξιν *Νόμος*.

Ἀπόφ. 391 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σέλ. 4914).

νὰ ὑπόκηται εἰς ὑποχρέωσιν ἐκ τῆς θελήσεώς του προερχομένην, ἀγνοῶν τὴν ὕπαρξίν της; Καὶ κατὰ τὴν προφορικὴν σύναψιν συναλλάγματος δὲν ἀρκεῖ νὰ παραδεχθῇ τις ἐν τῷ νῷ τὴν πρότασιν, ἀλλ' ἀφοῦ ἐκφράσῃ τὴν παραδοχήν, ὥστε νὰ γνωρίζουν ἀμφότεροι τὴν συγκατάθεσίν των, καταρτίζεται τὸ συνάλλαγμα. Οὕτω διὰ τῆς ἐπιστολογραφίας ἂν ἐκ μέρους τοῦ ἀποδεχομένου δὲν φθάσῃ εἰς χεῖρας τοῦ προτείναντος ἡ ἀπαίτησις, δὲν ὑπάρχει ἐκπεφρασμένη ἡ συγκατάθεσις, μέχρι δὲ τῆς στιγμῆς ταύτης εἶναι ἀκόμη ὡς νὰ εἶχε κατὰ νοῦν τὴν ἀπάντησιν (propositum in mente retentum), καθότι εἰς αὐτὸν μόνον εἶναι εἰσέτι γνωςὴ ἡ πρόθεσίς του. Ἀλλὰ καὶ ἄνευ ἐπιστολῆς δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τὴν πρότασιν ἐκεῖνος, πρὸς ὃν ἔγινε, καὶ τότε διὰ τῆς πράξεως αὐτῆς ὑπάρχει συνάλλαγμα. Οἱ Ῥωμαῖοι λέγουν ὅτι καὶ σιωπηλῶς συγκροτεῖται συνάλλαγμα, ὅταν τουτέστιν ἑκατέρωθεν ὑπάρχουν πράξεις προδήλως ἐκφράζουσαι τὴν ἔννοιαν καὶ παραδοχὴν ἑκάστου, καθόσον αὗται εἶναι σύμφωνοι πρὸς ἀλλήλας καὶ ἀμοιβαίως γνωσταί. »

— Ὅρα καὶ τὴν περὶ ἐμπορικοῦ δικαίου πραγμ. Ῥάλλη § 455 ἐπ.

ριζομένας εἰς σιωπηλὴν ἐντολήν, ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν ἦτον εὔκολον ν' ἀποκτηθῇ ἀπόδειξις ἔγγραφος· ὅθεν δὲν πρέπει νὰ συγχωρηθῇ τῶν μαρτύρων τὸ μέσον. — Ὅρα ἀνωτ. σελ. 197 ἑπ.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 6907 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 9. Ἡ ἐντολὴ δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων, τὸ δὲ ἀδύνατον τῆς προσαγωγῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως πρέπει νὰ προτείνηται ἐνώπιον τῶν ἀνωτέρων δικαστηρίων (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσείων ἐζήτησεν ἐνώπιον τῶν κατωτέρω δικαστηρίων τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν περὶ τῆς ἐν γένει ἐντολῆς, τῆς δοθείσης παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ποτὲ Δ. Β. χωρὶς ν' ἀναφέρῃ ὅ,τι κατὰ πρῶτον ἐπρότεινεν ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου, τουτέστιν ὅτι ἡ ἐντολὴ αὕτη ἐδόθη δι' ἐπιστολῆς, ἢ δι' ἄλλου πρωτοτύπου ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀδύνατον νὰ παρουσιάσῃ, διότι ἔμεινε παρὰ τῷ ἐντολοδόχῳ· ὥστε τὰ εἰρημένα δικαστήρια δὲν εὑρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην οὔτε νὰ ἐξετάσουν, ἂν ὑπῆρξαν αἱ περιστάσεις τοῦ ἀδυνάτου, περὶ οὗ διαλαμβάνει ὁ ἀριθμὸς 2 τοῦ ἄρθρου 304 τῆς πολιτ. δικονομίας, οὔτε ἑπομένως ν' ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς γενικῆς ἀρχῆς τοῦ 300 ἄρθρου αὐτῆς, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ παραπονεθῇ ὁ ἀναιρεσείων κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4,043 τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου ἀποφάσεως, ἥτις ἐπεκύρωσε τὴν τοῦ πρωτοδικείου ὑπ' ἀριθ. 10,998 ἀπόφασιν, διὰ τῆς ὁποίας δὲν συνεχωρήθη ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις αὐτῆς τῆς ἐν γένει ἐντολῆς, οὔτε νὰ προτείνῃ, ἐναντίον τῆς ἀρχῆς τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου 811 αὐτῆς, ὡς λόγον ἀναιρέσεως τῆς διαληφθείσης ὑπ' ἀριθ. 4,043 τοῦ ἐφετείου ἀποφάσεως τὸ ἐπ' αὐτῶν τῶν περιπτώσεων στηριζόμενον ἀδύνατον, περὶ ὧν δὲν ἐγένετο λόγος, οὔτε πρότασις ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ ἐφετείου.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 82 τοῦ 1847.

— Ἡ ἐντολὴ δύναται νὰ ἔχῃ ἀντικείμενον τὴν ἀγορὰν πλοίων, ἥτις δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων, ὅταν ἐγένετο μεταξὺ ἐμπόρων.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 90 τοῦ 1848. — Ὅρα κατωτ. § 23.

---

(1) Ὅρα τοὺς προηγ. §§ 1 ὑποσημ. καὶ 8.

— Ἐντολή, τῆς ὁποίας τὸ ἀντικείμενον ὑπερβαίνει τὰς 80 δραχμάς, δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων.

Ἀπόφ. 58 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 4617).

§ 10. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις τῆς εἰς τὴν κατοχὴν ἐγκαταστάσεως καὶ τῆς ἐντολῆς, τὴν ὁποίαν ἔδωσε τυχὸν εἰς πρὸς ἕτερον τοῦ νὰ λάβῃ τὴν νομὴν ὡς ἀντιπρόσωπός του;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, ὡς πρὸς τὰ δύο κεφάλαια τοῦ πρώτου θέματος τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, περὶ ἐγκαταστάσεως δῆθεν τῶν ἐναγόντων εἰς τὴν νομὴν τῶν προκειμένων γαιῶν, καὶ περὶ ἐντολῆς δῆθεν δεδομένης ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸν Κ. τοῦ νὰ λάβῃ τὴν νομὴν ταύτην ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτῶν, ἔπρεπε, προκειμένου λόγου περὶ σχέσεων ὑποθετουσῶν προηγουμένην συνεννόησιν καὶ συμφωνίαν, καὶ παραγουσῶν δικαιώματα ἐπὶ ἀντικειμένου ὑπερβαίνοντος τὰς 50 δραχμὰς, καὶ ἠδύνατο νὰ ὑπάρξῃ ἔγγραφος ἀπόδειξις, καθὰ ἡ εἰρημένη ἀπόφασις διαλαμβάνει, ἀποκλείουσα τὸ μέσον τῶν μαρτύρων, ἀλλὰ δὲν προσήχθη οὐδεμία. »

'Απόφ. 4379 τοῦ 1847 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 11. Ὁ παραγγέλλων τὴν ἐκτέλεσιν πράξεώς τινος θεωρεῖται ὅτι αὐτὸς ἐκτελεῖ τὴν πρᾶξιν· ἐπομένως εἶναι ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν. — Διαρπαγή (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 156 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ λέξ. Ἁ ρ π α γ ή (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 131).

§ 12. Ἡ σημείωσις τῆς κατοικίας τοῦ ἐντολοδότου δὲν εἶναι ἀναγκαία, κατὰ τὸ ἄρθρον 767 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν τὸ ἐφετήριον ἔγγραφον δὲν ἔμελλε νὰ ἐπιδοθῇ εἰς αὐτὸν, ἀλλ' εἰς τοὺς ἐπιτρόπους του, τοὺς κινήσαντας τὴν ἀγωγήν.

'Απόφ. 2687 τοῦ 1843 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 13. Ὁ λόγος ὅτι ἐνήγαγέ τις ὡς ἐντολοδόχος εἶναι ἀπαράδεκτος ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 34 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ λέξει δ ι α χ ε ί ρ η σ ι ς § 3 (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 200).

§ 14. Ὅταν ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζηται ὅτι ἐπλήρωσε κατ' ἐντολὴν,

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ν ο μ ή.

— Ὁ ἐκτελῶν παράνομον ἐντολὴν ὑπόκειται προσωπικῶς εἰς ἀποζημιώσεις.

Ἀπόφ. 123 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 166).

— Ἡ προσταγὴ πρὸς ἐκτέλεσιν ἀξιοποίνου πράξεως δὲν καθιστᾷ τὸν ἐκτελέσαντα αὐτὴν ἀτιμώρητον, εἰμὴ κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 97 τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 190 τοῦ 1842.

τουτέστι διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐναγομένου, δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπ' ὀνόματί του παραχωρητήρια των ἀπαιτήσεων.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 58 τοῦ 1847.

— Ὅταν ὑπόσχηταί τις νὰ πληρώσῃ τὸ ἔν τινι ὁμολόγῳ διαλαμβανόμενον ποσὸν εἰς τὸν Μ., ἢ εἰς ὅν τινα ἄλον ἤθελε τὸ παρουσιάσει, ὁ παρουσιάζων αὐτὸ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ τὴν πληρωμὴν, χωρὶς ν'ἀπαιτῆται κάμμία πληρεξουσιότης ἀπὸ τὸν Μ· ὅθεν καὶ μὴ ὑπάρχουσα ἂν ὑποτεθῇ ἡ ὄπισθεν τοῦ ὁμολόγου ὀπισθογράφησις τοῦ Μ., διὰ τῆς ὁποίας παραχωρεῖ τὴν κυριότητα τοῦ ὁμολόγου εἰς τὸν κομιστὴν αὐτοῦ, τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον (1).

'Απόφ. 1361 τοῦ 1839 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 15. Ὁ ἀναδεχθεὶς τὴν ἐκπλήρωσιν ἐντολῆς τινὸς ὡς ἐγγυητὴς καὶ πληρωτὴς θεωρεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ἀπὸ 7 Φεβρ. 1835 περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων διατάγματος, ὡς παραιτηθεὶς τοῦ εὐεργετήματος τῆς διζήσεως.

'Απόφ. 4993 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν. —Ὅρα τὴν λ. Ἐγγύησις. (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 411 ἐπ.).

§ 16. Αἱ περὶ ὑπερόγκου βλάβης διατάξεις ἐφαρμόζονται εἰς τὸ συνάλλαγμα τῆς ἐντολῆς;

— Αἱ περὶ ὑπερόγκου βλάβης διατάξεις δὲν δύνανται νὰ ἐπεκταθοῦν καὶ εἰς τὸ περιέχον ἀμοιβὴν ὑπὲρ τοῦ ἐντολοδόχου συνάλλαγμα τῆς ἐντολῆς, ἀλλ'οὔτε ὀρθὸν εἶναι νὰ ὑποτεθῇ τοῦτο, καθόσον ἡ πρὸς ἀμοιβὴν προσφορὰ, ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὴν προαίρεσιν τοῦ ἐντολοδότου, δὲν περιέχει ὅρους πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ ἂν αὕτη ἀντιστοιχῇ ἐπακριβῶς μὲ τὴν ἀξίαν τῶν ἐργασιῶν, δι' ἃς προσφέρεται, ὡς τοῦτο δύναται νὰ λάβῃ χώραν εἰς τὸ περὶ ἀγοραπωλησίας καί τινα ἄλλα κοινόν τι μετ' αὐτῆς ἔχοντα ἀμφοτεροβαρῆ συναλλάγματα (2).—Περὶ τούτου διαλαμβάνει ἡ 6 σκέψις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2798 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξει *Ἔγγραφα* § 27 (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 374).

§ 17. Δυνάμει ἀτάκτου ὀπισθογραφήσεως ὁ κομιστὴς δύναται νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι; —Ὅρα ὅσα ἐσημείωσα ἐν τῇ λέξ. *Γραμμάτια* § 20—29. (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 499 ἐπ.) καὶ τὸν ἀνωτ. § 14.

---

(1) Ἡ παραχώρησις δικαιώματος δύναται νὰ γενῇ ὄπισθεν τοῦ ἐμφαίνοντος τὴν ὑποχρέωσιν ἐγγράφου; Ναὶ, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τὴν καταχωρισθεῖσαν εἰς τὸν § 3 τῆς λέξ. Γραμμάτια. Τί δὲ ὡς πρὸς ταῦτα; ὅρα αὐτόθι § 12 ἐπ., καὶ τὸν ὧδε § 17.

(2) Ὅρα τὴν λέξ. Βλάβη ὑπέρογκος.

— Ὀπισθογραφήσεις, γενόμεναι ἐπὶ ὁμολόγου μὴ διαλαμβάνοντος ὅτι θέλει πληρωθῇ εἰς διαταγὴν, καὶ μὴ περιέχουσαι ῥητὴν τῆς παραχωρήσεως τῆς κυριότητος μνείαν, δὲν δύνανται νὰ παρέξουν εἰμὴ δικαίωμα ἐντολῆς εἰς τοὺς ὀπισθογράφους· ἄρα δὲν δύνανται ἐπ' ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι νὰ κινήσουν τὴν πρὸς πληρωμὴν αὐτοῦ ἀγωγήν.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἀντικείμενον τῆς προκειμένης δίκης εἶναι ἡ ἀπόδοσις 1000 ῥουβλίων μετὰ τοῦ τόκου των, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν 6 Μαρτίου 1817 ἐδανείσθη ὁ ἐναγόμενος Α. εἰς Ταϊγανρὸκ παρὰ τοῦ Ε. ἐπὶ ὑποχρεώσει νὰ τὰ ἐπιστρέψῃ *εἰς κάθε του αναζήτησιν*, τὴν δὲ ὁμολογίαν αὐτὴν ὠπισθογράφησεν ὁ δανειστὴς Α. εἰς τὸν Κ., οὗτος δὲ εἰς τὸν Ν. καὶ οὗτος εἰς τὸν θεῖον τοῦ Φ. χωρὶς νὰ ἔχῃ κάμμίαν τῶν ῥηθεισῶν ὀπισθογραφήσεων χρονολογίαν, οὔτε ν' ἀναφέρῃ ὅτι ἐμετρήθησαν τὰ χρήματα ἀπό τινα τῶν ὀπισθογράφων, ἀλλ' ἁπλῶς τό : *θέλετε πληρώσει:*— ἡ τελευταία μάλιστα ; *θέλετε γνωρίσει* τὸν θεῖον μου Φ., ὁ δὲ Φ. ἐκίνησεν ἀγωγὴν περὶ τῆς πληρωμῆς τῆς ῥηθείσης ὁμολογίας ἐν ἰδίῳ ὀνόματι, καὶ ἐν τῷ ἰδίῳ ὀνόματι διεξήγαγε τὴν δίκην.

Ἐπειδὴ αἱ ῥηθεῖσαι ὀπισθογραφήσεις, γενόμεναι ἐπὶ ὁμολόγου, μὴ διαλαμβάνοντος ὅτι θέλει πληρωθῇ εἰς διαταγὴν, καὶ μὴ περιέχουσαι ῥητὴν τῆς παραχωρήσεως τῆς κυριότητος αὐτῶν μνείαν, δὲν δύνανται νὰ παρέξουν εἰμὴ δικαίωμα ἐντολῆς εἰς τοὺς ὀπισθογράφους.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ὁ Φ. δὲν ἠδύνατο νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν καὶ νὰ διεξάξῃ τὴν δίκην ἐπ' ἰδίῳ ὀνόματι, διότι, μὴ μεταβιβασθείσης εἰς αὐτὸν διὰ τῆς ῥηθείσης ὀπισθογραφήσεως τῆς κυριότητος τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος χρέους τοῦ ἐναγομένου, δὲν εἶχεν ἄμεσον ἰδιωτικὸν συμφέρον εἰς τὴν δίκην. »

Ἀπόφ. 1552 τῆς 29 Μαρτίου 1840.

— Ἂν διὰ τῆς ἀτάκτου ὀπισθογραφήσεως δὲν μεταβιβάζηται ἡ κυριότης τῆς συναλλαγματικῆς, δίδεται ὅμως πληρεξουσιότης εἰς τὸν ὑπὲρ οὗ αὕτη ἐγένετο νὰ διαπραγματευθῇ αὐτὴν, ἢ νὰ τὴν ἐξαργυρώσῃ, καὶ ἀφοῦ, κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ κυρίου τῆς συναλλαγματικῆς, αὐτοῦ τὴν διαταγὴν πρέπει ν' ἀκούσῃ ὁ δέκτης, ἕπεται ὅτι τῷ δίδει τῷ δικαίωμα ὡς εἰς παραγγελιοδόχον ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι νὰ πράξῃ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν συναλλαγματικήν· ἐπομένως καὶ ἐπὶ δικαστηρίου νὰ ἐμφανισθῇ· αἱ δὲ ἀρχαὶ αὗται εἶναι κοιναὶ καὶ εἰς τὰ εἰς διαταγὴν γραμμάτια.

Ἀπόφ. 1941 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 18. Η παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἀποδοχὴ τῆς εἰς αὐτὸν διδομένης παραγγελίας ὄχι μόνον δὲν ἀποδεικνύει κατ'αὐτοῦ ὅτι ἔλαβε τ' ἀναγκαῖα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας, ἀφοῦ ἐκπληρώσῃ αὐτήν, χορηγεῖ εἰς αὐτὸν δικαίωμα νὰ ζητήσῃ ἱκανοποίησιν (*Pardessus tom.* 2, ἀριθ. 389)· ἂν δέ, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 117 τοῦ ἐμπορ. νόμου, ἡ ἀποδοχὴ ὑποθέτῃ τὴν πρόβλεψιν, ἡ πρόληψις αὕτη δὲν ἀφορᾷ εἰμὴ τὰς σχέσεις τοῦ κομιστοῦ πρὸς τὸν ἀποδέκτην, ὡς πρὸς δὲ τὰς σχέσεις τοῦ ἀποδέκτου καὶ πληρωτοῦ τῆς συναλλαγματικῆς πρὸς τὸν ἐκδότην αὐτῆς, ἡ ἀποδοχὴ δὲν ἀποτελεῖ κἀνὲν τεκμήριον, ἢ ἔνδειξίν τινα κατ' αὐτοῦ, ὅτι ἔλαβε τὴν ἀναγκαίαν πρόβλεψιν· ἄρα ὁ ἐναγόμενος ὀφείλει ν' ἀποδεικνύῃ ὅτι κατὰ τὴν προθεσμίαν εἶχε πρόβλεψιν εἰς χεῖρας τοῦ ἀποδέκτου καὶ πληρωτοῦ.

Ἀπόφ. 2290 τοῦ 1142 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 19. Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ νόμου 14 τοῦ Κώδ. (2, 13) *de procur.* φέροντος οὕτως: Οὐ διὰ τοῦτο ἧττον ἡ ἀπόφασις ἡ κατὰ σοῦ ἐπαχθεῖσα τῷ τοῦ νόμου λογισμῷ συνέστηκεν, ὅτι ἡ ἀντίδικός σου ἐλλάττων τῶν κέ ἐνιαυτῶν καθεςῶσα τὴν ἰδίαν δίκην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, δίχα κουράτορος κινητέαν ἐνετείλατο. Τοῖς γὰρ ἐλλάττωσιν ἡ ἡλικία ἐν ταῖς ζημίαις συντρέχειν, οὐμὴν ἐν τοῖς πράγμασι τοῖς αἰσίως διοικηθεῖσιν ἀντικεῖσθαι εἴωθεν. — Βασιλ. νόμ. 88 (8, 2).

Ὅρα τὴν λέξ. Ἐ ν ή λ ι κ ε ς, καὶ Θέμ. τόμ. 5 σελ. 43 ἐπ.

§ 20. Ὅςτις δύναται νὰ ἐνεργῇ αὐτοπροσώπως δικαίωμά τι, δύναται νὰ τὸ ἐνεργήσῃ καὶ δι' ἄλλου προσώπου κατ' ἐντολήν, ὁσάκις ῥητὸς νόμος δὲν τὸ ἀπαγορεύει· ὅθεν καὶ ἔγκλησις δύναται νὰ γίνῃ διὰ πληρεξουσίου (1).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρμϐ' τοῦ 1837.

§ 21. Εἰς ἀγωγήν, δι' ἧς ζητεῖται λόγος τῆς διαχειρήσεως τῆς ἐκποιήσεως ὅπλων τινων, τὰ ὁποῖα ὁ ἐντολεὺς ἀπέστειλε, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, πρὸς τὸν ἐντολοδόχον· τουτέστιν, εἰς ἀγωγὴν πηγάζουσαν ἐκ τοῦ συναλλάγματος τῆς ἐντολῆς (βιϐλ. 4, τίτλ. 35 Κώδ. — Πανδ. τεμ. 6 § 1, βιϐλ. 17, τίτλ. 1) δὲν ἐφαρμόζονται αἱ περὶ παραγραφῆς ἕνεκα δόλου διατάξεις (Ἀρμεν. βιϐλ. 1, τίτλ. 3 ἀρ. 61, 63.—Κώδ. διατ. 8 *de dolo mars*), ἂν ὁ ἐνάγων ἐν-

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Μ ή ν υ σ ι ς.

τολεὺς ἐπρότεινεν ὡς μέσον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς του ὅτι ὁ *ἐντολοδόχος ἐδολιεύθη τὰ συμφέροντά του.*

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 43 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ σελ. 129 τοῦ 4 τόμ. τοῦ Εὐρ.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Τί δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον τῆς ἐντολῆς; — Χαρακτῆρες τῆς ἐντολῆς.

α') Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

γ') Πρέπει νὰ ἔχῃ αἰτίαν θεμιτήν· ὅθεν ἡ περὶ λαθρεμπορίας, ἡ περὶ σωματεμπορίας, ἡ περὶ παιγνίων εἶναι ἄκυρος. (Ῥολλ. Εὐρ. λέξ. *mandat* ἀρ. 10—14). — Ἡ ἐντολὴ δὲν πρέπει ν' ἀφορᾷ πρᾶξιν ἀπηγορευμένην, ἢ ἀντικειμένην εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη (τεμ. 6, § 3.—τεμ. 12.—τεμ. 22 § 6 Πανδ. 17, 1.—Βασ. νόμ. 6 βιβλ. 14, τίτλ. 1, νόμ. 12 καὶ 22 αὐτ.) —Θέμ. τόμ. 3 σελ. 122.

δ') Ὅταν στηρίζηται εἰς αἰτίαν ἀθέμιτον, δὲν παράγει ἀγωγήν, ἐκτὸς ἂν ὁ ἐντολοδόχος ἦτον ἐν καλῇ πίστει. (αὐτ. ἀρ. 15).

ε') Ὁ αὐτουργὸς ἐγκλ. τινὸς πράξεως δὲν δύναται ν' ἀντιτάξῃ τὴν ἐντολήν· (αὐτ. ἀρ. 15).—ὅρα καὶ ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 156 τοῦ 1847.

ς') Ἡ ἐντολὴ δίδεται διὰ γενησομένην πρᾶξιν. Διὰ γενομένην δὲν ὑπάρχει ἐντολή· ἀποδίδονται ὅμως αἱ δαπάναι· (αὐτ. 17).

ζ') Ἡ ἐντολὴ πρέπει νὰ ἔχῃ ὡς ἀντικείμενον βέβαιόν τι καὶ δυνάμενον, τοὐλάχιστον, νὰ ὁρισθῇ· (αὐτ. 18, 19).

η') Ὁ ἐντολοδόχος πρέπει νὰ ἐνεργῇ κατὰ διαταγὴν καὶ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου· ἐν τούτοις ὑπάρχουν καὶ ἐντολοδόχοι *in rem suam*, ἐνεργοῦντες διὰ τὸ συμφέρον των, οἷον οἱ ἐκδοχεῖς· (αὐτ. 21, 22).

θ') Ὁ *negetiorum gestor* δύναται νὰ δώσῃ ἐντολὴν εἴς τινα τρίτον διὰ νὰ ἐνεργήσῃ πρᾶξιν ἀφορῶσαν τὸν τρίτον, ὁ δὲ δεχθεὶς τὴν ἐντολὴν ταύτην, δὲν δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐντολέως· (αὐτ. 25).

ι') Διακρίνεται ἀπὸ τὴν *διοίκησιν τῶν ὑποθέσεων*, ἥτις δὲν εἶναι εἰμὴ οἱονεὶ συνάλλαγμα. Διακρίνεται καὶ ἀπὸ τὴν *ἁπλῆν σύστασιν* (*recommandation*), ἥτις δὲν παράγει ἐνοχήν τινα ἐκ μέρους τοῦ συσταίνοντος, ἐκτὸς ἂν ἐκ τῶν περιστάσεων προκύπτῃ τὸ ἐναντίον, οἷον ἂν εἴπε «*periculo meo crede*, ἢ *bene credis*»· (αὐτ. 27). —ὅρα τὴν ἀνωτ. ὑποσ. 2.

ια') Η εντολή δεν πρέπει ν' αφορᾷ γεωμετρικήν ενέργειαν, διότι κατά τας ιδέας των Ρ. ο γεωμέτρης δεν υπεχρεούται πολιτικώς προς τους εντολείς του, και κατά πρώτον το Πραιτωρικόν δίκαιον έδωκεν αγωγήν κατ' αυτού διά την απάτην του, ή άλλο τι τοιούτο· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 123).

ιβ') Η εντολή δεν πρέπει ν' αποβλέπῃ το συμφέρον μόνον του εντολοδόχου· διότι περιπτώσεις στρεφόμεναι εις τοιούτον συμφέρον δεν περιέχουσι κυρίως αλλοτρίαν υπόθεσιν, και υπάγονται εις την συμβουλήν (*consilium*), ήτις δεν παράγει ενοχήν, εκτός δόλου· (αὐτ. όπου πλατυτέρα ανάπτυξις).

ιγ') Η εντολή πρέπει να δοθῇ προ της εκπληρώσεως της υποθέσεως, και κατά τούτο διαφέρει η εντολή της *εγκρίσεως* (*ratihabitio*), εις την οποίαν οι Ρωμαίοι κλίνουν να εφαρμόζωσι τας αρχάς εκείνας· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 124).

β) Νομολογία.

§ 22. Η εντολή επί πολιτικών υποθέσεων επί χρόνον αόριστον είναι διηνεκής;

Απόφ. α Επειδή η διαληφθείσα εντολή δεν προσδιορίζει κανένα χρόνον, εντός του οποίου να εκτελεσθῇ, η δε τοιαύτη εντολή θεωρείται ως δοθείσα διηνεκώς (*in perpetuum*) κατά τας διατάξεις των συνδυασμένων νόμων τρίτου, τετάρτου, πρώτου και πεντηκοστού εβδόμου του Πανδέκτου *de procuratoribus*, ως μη έχουσα αντικείμενον εμπορικήν πράξιν, αλλά του πολιτικού δικαίου· ώστε ο εντολοδόχος εκκαλών ηδύνατο να την εκτελέσῃ όχι μόνον εντός του έτους, εις το οποίον εδόθη, αλλά και εις τα επόμενα, ενόσῳ δεν ανεκαλείτο, οι δε λόγοι, τους οποίους αναφέρει η εκκληθείσα απόφασις, ους επικαλείται ο εφεσίβλητος Ρ., του ότι αν εις το προκείμενον της εντολής συμβόλαιον δεν υπάρχῃ ουδεμία συμφωνία ότι η εντολή εδόθη διά ρητόν χρόνον, μολοντούτο δεν δύναται να θεωρηθῇ ως εξακολουθούσα διά πολύν χρόνον, και ιδίως μέχρι της 22 Ιουνίου 1846, ότε δήθεν εξετελέσθη, διότι ως εκ του αντικειμένου αυτής, τουτέστι του κτήματος του οποίου η πώλησις επρόκειτο, εξάγεται ότι αύτη εδόθη διά να χρησιμεύσῃ προς πώλησιν του κτήματος εις ην τότε ήτο κατάστασιν, δηλαδή δύω περίπου έτη μετά την έναρξιν της καλλιεργείας, μετά τέσσαρα δε από της εντολής· και αφού ο χρόνος της παραδόσεως προς τον ενάγοντα και εντολοδότην, υπό του εναγομένου και εντολοδόχου, της σταφιδαμπέλου συνεπληρώθη, και ότε φυσικῷ τῷ λόγῳ η αξία του κτήματος είναι κατά πολύ ανωτέρα του εις ην επωλήθη, δεν

ἰσχύουν, διότι ἀφοῦ ἡ διδομένη ἄνευ προσδιορισμοῦ χρόνου, διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς, ἐντολὴ θεωρεῖται ἀπὸ τὸν νόμον ὡς διηνεκῶς δοθεῖσα, ὡς προείρηται, δὲν δύναται ἐκ τεκμηρίων μὴ προκυπτόντων ἐξ αὐτοῦ τοῦ τῆς ἐντολῆς ἐγγράφου νὰ θεωρηθῇ ὡς δι' ὡρισμένον χρόνον δοθεῖσα, καθόσον ὁ ἐντολοδόχος, ὁ ὁποῖος ἐπιφορτίζει εἰς ἄλλον τὴν ὑπόθεσίν του, χρεωστεῖ νὰ ἐκφράζηται σαφῶς, καὶ ἑπομένως ἡ ἑρμηνεία πρέπει νὰ γίνηται κατ' αὐτοῦ μᾶλλον παρὰ κατὰ τοῦ ἐντολοδόχου τοῦ ἀναδεχομένου τὸ βάρος τῆς ἐνεργείας τῆς ὑποθέσεως, καὶ καθόσον προσέτι τὰ τῆς καλλιεργείας τῆς προκειμένης σταφιδαμπέλου ἔξοδα διὰ τὰ ἀκόλουθα τέσσαρα ἔτη, ἦτον εἰς βάρος τοῦ ἐντολοδόχου Δ., κατὰ τὰ ὑπ' ἀριθ. 9828 καὶ 10179 συμβόλαια συμφωνηθέντα μεταξὺ τῶν διαδίκων, τὸ δὲ κτῆμα ἐπωλήθη ἀνὰ 25 δραχμὰς τὸ στρέμμα, πλέον τῆς ὁρισθείσης εἰς τὴν ἐντολὴν τιμῆς ὡς ἐλαχίστου ὅρου· ὅθεν καὶ οἱ νόμοι πέμπτος καὶ τεσσαρακοστὸς τέταρτος τοῦ Πανδέκτου *Madati*, καὶ ὁ δωδέκατος τοῦ Κώδηκος αὐτόθι, τοὺς ὁποίους ἀναφέρει ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ὅσα, ὡς ἄνω, ἡρμήνευσε, δὲν δύνανται νὰ ἦναι ἐφαρμοστέοι ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ἄρα ἀστήρικτος ἀποβαίνει ἡ ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου Ρ. περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἐντολὴ ἐδόθη δι' ὡρισμένον χρόνον, καὶ βάσιμος ἡ ἔφεσις τοῦ Δ. περὶ τοῦ ὅτι διηνεκῶς ἡ ἐντολὴ αὕτη.

Ἐπειδή, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 800 καὶ 803 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ ἀνάκλησις τῆς ἐντολῆς μόνον δι' ἐγγράφων, δι' ὅρκου, ἢ διὰ δικαστικῆς ὁμολογίας δύναται ν' ἀποδειχθῇ, καὶ οὐχὶ καὶ διὰ μαρτύρων, ὅταν ἡ ἐντολὴ ἐδόθη ἐγγράφως καὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς ὑπερβαίνῃ τὴν ἀξίαν τῶν πεντήκοντα δραχμῶν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι ἡ ἀνάκλησις τῆς ἐντολῆς εἶναι συμφωνία γενομένη μετὰ ταῦτα, καὶ ἀντιβαίνουσα εἰς τὸ τῆς ἐντολῆς ἔγγραφον, τὸ δὲ ἐναντίον σύστημα ἤθελεν ἐκθέτει τοὺς ἐντολοδόχους εἰς μεγάλους κινδύνους, καθότι, ἀφοῦ οὗτοι ἤθελον ἐκτελεῖ τὴν ἐντολήν, οἱ κακῆς πίστεως ἐντολοδόται, οἵτινες ἤθελον προΐδει βλάβην των τινά, ὡς ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐντολῆς, ἤθελον δύνανται, διὰ τοῦ ἐπισφαλοῦς μέσου τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως, ν' ἀναθέτωσιν εἰς βάρος τῶν ἐντολοδόχων τὰ ἐπιβλαβῆ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐντολῆς ἀποτελέσματα· ἑπομένως ἐσφαλμένως τὸ δικάσαν πρωτοδικεῖον ἐπέτρεψεν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ν' ἀποδείξῃ καὶ διὰ μαρτύρων ἔτι ὅτι ἀνεκάλεσε τὴν ῥηθεῖσαν ἐντολήν, πρὶν ἢ γίνῃ ἡ ἀντιταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του ἐκτέλεσις τίς· ἂν δὲ ὁ ἐφεσίβλητος οὗτος διώρισε διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1107 συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου τῆς 28 Ἰουνίου 1845 τὸν Κ. Γ., διὰ νὰ παρα-

λάβη ἀπὸ τὸν ἐκκαλοῦντα Δ. τὰ προαναφερθέντα 35 στρέμματα σταφιδαμπέλου, διὰ δὲ τῆς μεταγενεστέρας πρὸς ἄλλον ἐντολῆς ἀνακαλεῖται κατὰ τὸν νόμον σιωπηλῶς ἡ προγενεστέρα, τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως τοῦτο δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν παρὰ ἀφ' ἧς λάβῃ γνῶσιν ὁ πρῶτος ἐντολοδόχος τῆς δευτέρας ἐντολῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἐφεσίβλητος Ρ. δὲν ἰσχυρίσθη οὔτε πρωτοδίκως, οὔτε ἐφεσίμως, ὅτι πρὶν ἢ ὁ ἐκκαλῶν Δ. κάμῃ τὴν πώλησιν τῶν ῥηθέντων στρεμμάτων, ὡς ἐντολοδόχος του, πρὸς τὸν Α. Ἠλ. ἐν Πάτραις τὴν 26 Ἰουνίου 1846 ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἐντολῆς, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς Ἀθήνας τὴν 28 Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἤτοι μετὰ δύω ἡμέρας πρὸς τὸν Κ. Γ., διὰ νὰ παραλάβῃ ἀπὸ τὸν Δ. τὰ αὐτὰ στρέμματα. » —Ὅρα ἀνωτ. περὶ ἀνακλήσεως.

Ἀπόφ. 382 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4910).

§ 23. Ἡ ἐντολὴ δύναται νὰ ἔχῃ ἀντικείμενον τὴν ἀγορὰν πλοίων, ἥτις δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων, ὅταν ἐγένετο μεταξὺ ἐμπόρων. (Ὅρα ἀνωτ. § 9).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς ἀρχὰς τοῦ πολιτικοῦ δικαίου, αἵτινες διέπουν καὶ τὰς παραγγελίας κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐμπορικῷ νόμῳ ὡρισμένα, ὁ οὐσιώδης χαρακτὴρ τῆς ἐντολῆς εἶναι νὰ ἐνεργῇ τις καὶ νὰ πράττῃ κατὰ παραγγελίαν ἄλλου, ἡ δὲ ἐντολὴ δύναται νὰ ἔχῃ ἀντικείμενον πᾶσαν ἐν γένει πρᾶξιν μὴ οὖσαν ἐναντίον τῶν χρηστῶν ἠθῶν· ἑπομένως καὶ τὴν ἀγορὰν παντὸς πράγματος καὶ πλοίων εἰσέτι, καθότι οὐδεμία ἐξαίρεσις ὡς πρὸς τὴν ἀγορὰν πλοίων ὑπάρχει εἰς τὰς περὶ ἐντολῆς καὶ παραγγελίας διατάξεις τοῦ τε πολιτικοῦ καὶ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον εἰς τὴν πρώτην καὶ κυρίως εἰς τὴν δευτέραν αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὁ Ι. Κ. ἐσυμφώνησε μὲ τὸν Ι. Ε. Μ. ν' ἀγοράσῃ ὁ δεύτερος, διὰ λογαριασμὸν τοῦ πρώτου, τὸ τρίτον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος πλοίου ὁ *Ὀρέστης* καὶ μόνον τὸ πωλητήριον νὰ συνταχθῇ εἰς καιρὸν κατάλληλον, ἡ δὲ συμφωνία αὕτη, οἵαν τὴν παραδέχεται τὸ ἐφετεῖον, ἔχει προφανῶς τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐντολῆς, ἤτοι τῆς παραγγελίας, προκειμένου περὶ ἐμπορικῆς πράξεως, καὶ μεταξὺ ἐμπόρων, καὶ οὐχὶ τῆς ἀγοραπωλησίας, ὡς ἐσφαλμένως καὶ ἐναντίον τοῦ νόμου τὸ ἐφετεῖον ἐχαρακτήρισε τὴν συμφωνίαν αὐτὴν, μὴ ἐπιτρέψαν τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν, ὡς προκειμένου δῆθεν περὶ ἀγορᾶς πλοίου, δι' ἣν δὲν συγχωρεῖται, κατὰ τὸ 195 ἄρθρον τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις.

Ἐπειδὴ, προκειμένου περὶ παραγγελίας, ἐξ ἧς ὁ Ι. Κ. παράγει τὰς

ἀξιώσεις του κατὰ τοῦ Ι. Β. Μ., καὶ οὐχὶ περὶ ἀγοραπωλησίας πλοίου, ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐμπορικῷ νόμῳ ὡρισμένα καὶ τὸ ἄρθρον 304 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, δὲν ἀπαγορεύεται, ἐξ ἐναντίας δὲ ἐπιτρέπεται, ἀλλ' ἀφίνεται πάντοτε εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου νὰ τὴν συγχωρήσῃ, ἐὰν περιστάσεις δικαιολογῶσι ταύτην, κατὰ τὴν κρίσιν του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐπέτρεψε τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν, οὐχὶ διότι δὲν ὑπῆρχον περιςατικὰ δικαιολογοῦντα ταύτην, κατὰ τὴν κρίσιν του, ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἐσφαλμένῃ, ὡς ἐῤῥέθη, βάσει τοῦ 305 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐθεώρησεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑπάρξῃ τοὐλάχιστον ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως· ὅθεν ἐσφαλμένως χαρακτηρίσαν τὸ ἐφετεῖον τὸ προκείμενον συνάλλαγμα τῆς παραγγελίας ὡς ἀγοραπωλησίαν, καὶ μὴ ἐπιτρέψαν, κατὰ συνέπειαν τούτου, τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν, καὶ τοὺς περὶ ἐντολῆς νόμους 1 καὶ 2, βιβλ. 17, τίτλ. 1 τῶν Πανδεκτῶν ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε καὶ ψευδῶς ἡρμήνευσε, καὶ τὰς περὶ ἀποδείξεων οὐσιώδεις διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας παρεβίασεν· ἡ δὲ παραβίασις αὕτη δίδει χώραν πρὸς ἀναίρεσιν, κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ 807 § 5 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 90 τοῦ 1848.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Πῶς δίδεται ἡ ἐντολή;—Διατυπώσεις τῆς ἐντολῆς. — Ἀπόδειξις.

ά) Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

ιδ') Η ἐντολὴ δύναται νὰ δοθῇ ὑπὸ ὅρον· — διά τινα χρόνον· — διὰ μίαν, ἢ πλείους ὑποθέσεις. (*Tropl. mandat*, ἀρ. 95).

ιέ) Δύναται νὰ δοθῇ εἰς ἕνα, ἢ πλείους. (*Tropl.* αὐτ. ἀρ. 97).

ις') Δίδεται, ἐν Γαλλίᾳ, δι' ἐπισήμου ἐγγράφου, δι' ἰδιωτικοῦ καὶ δι' ἐπιστολῆς· ὑπάρχουν ὅμως περιστάσεις, καθ' ἃς πρέπει νὰ ἦναι ἐπίσημος. (Ῥολλ. Εὐρ. λέξ. *mandat*, ἀρ. 32 ἐπ.).

ιζ') Ἐντολὴ πρὸς τὸ πωλῆσαι· (αὐτ. ἀρ. 37 ἐπ.).

ιή) Η ἐντολὴ δύναται νὰ δοθῇ καὶ προφορικῶς· ἀλλ', ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, πῶς ἀποδεικνύεται; (αὐτ. ἀρ. 40 ἐπ.).

ιθ') Λογοδοσία περὶ τῆς διαχειρήσεως· (αὐτ. ἀρ. 44 ἐπ.).

κ') Η ἐμμάρτυρος ἀπόδειξις εἶναι δεκτὴ ἐπὶ ἐμπορικῆς ἐντολῆς· (αὐτ. ἀρ. 49, 66).

κα') Τὸ Ῥωμ. δίκ. ἐδέχετο τὴν σιωπηρὰν ἐντολήν, πηγάζουσαν ἐκ τοῦ ὅτι ὁ μὲν ἐνήργησεν ὑπὲρ τοῦ δέ, εἰδότος· τεμ. 6 Πανδ. *de reg. jur.* — τεμ. 6 § 2, 18, 55 Πανδ. *de mand.* (Ὅρα *Fouill.* τόμ. 11, ἀρ. 25 ἐπ.—*Tropl.* ἀρ. 121).

κβ') Γυνή, διοικοῦσα συνήθως τὰς ὑποθέσεις τοῦ συζύγου της, ὑποχρεοῖ αὐτόν; (Εὐρ. Ῥολλ. λέξ. *mandat*, ἀρ. 56 ἐπ.).

κγ') Τί δὲ ὡς πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, διὰ τὰ τρόφιμα; (αὐτ. ἀρ. 59 ἐπ.). — Οἱ τρίτοι δύνανται ν' ἀποδείξωσι, διὰ μαρτύρων, τὴν ἐντολήν; (αὐτ. ἀρ. 67).

κδ') Ἐπιτρέπεται ἡ ἐμμάρτυρος ἀπόδειξις τῶν περιστατικῶν, ἐξ ὧν προκύπτει ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐντολῆς; (*Tropl.* ἀρ. 140).

β') *Νομολογία.*

§ 24. Ἡ δι' ἐπιστολῆς, πρὸ τῆς πολιτ. δικονομίας, δοθεῖσα ἐντολὴ ἀποδεικνύεται διὰ μαρτύρων, χωρὶς νὰ προαπαιτῆται ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀπωλείας ταύτης. (Ἁρμ. βιβλ. 1, τίτλ. 20 § 7.— Κώδ. βιβλ. 4, τίτλ. 21, διάτ. 1. — βιβλ. 4, τίτλ. 20, διάτ. 18).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 184 τοῦ 1849. — Ὅρα τὴν λέξ. Ἔγγραφα § 12 ἐπ. (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 362).

§ 25. Τὸ δι' ἐπιστολῆς συναπτόμενον συνάλλαγμα ποῦ καταρτίζεται (1);

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἐπιστολή.

Ὅρα τὴν περὶ Ῥωμ. δικαίου πραγμ. τοῦ Κ. Καλλ. (βιβλ. γ' § 49), λέγοντος:

« Εἴπαμεν ἤδη ὅτι προσφορά, τὴν ὁποίαν ἄλλος ἐδέχθη, ἀποτελεῖ συνάλλαγμα. Ἐὰν ὁ προσφέρων εἰς τὸ μεταξὺ διάστημα μεταμεληθῇ, ἀλλὰ γίνῃ ἡ ἀποδοχὴ πρὶν ἐκφράσῃ τὴν μεταμέλειάν του ταύτην, τὸ συνάλλαγμα ὑπάρχει.

« Ἐπίσης δύναται νὰ συναφθῇ συνάλλαγμα δι' ἀντεπιστολῆς, εἰς τοιαύτην δὲ περίπτωσιν ἐρωτᾶται πότε τὸ συνάλλαγμα εἶναι τέλειον.

« Διὰ τῆς πρώτης ἐπιστολῆς γίνεται ἁπλῶς πρότασις καὶ δοκιμάζεται ἡ διάθεσις τοῦ ἑτέρου· ἑωσότου φθάσῃ εἰς χεῖρας ἐκείνου, πρὸς ὃν στέλλεται, οὗτος δὲν ἔχει εἴδησιν τοῦ πράγματος, ὥστε δὲν συνήφθη εἰσέτι σχέσις. Διότι ἀπετάθη πρός τινα πρότασις, δὲν ἔγινε κύριος αὐτῆς, καθότι πρὶν τὴν παραδεχθῇ, ὥστε νὰ συμπέσωσιν αἱ δύω γνῶμαι, εἶναι μετέωρος καὶ ἀνακλητέα. Ἀλλὰ καὶ ἀφοῦ κομισθῇ ἡ ἐπιστολή, πρὶν ἐκφρασθῇ ὁ λαβών, δὲν ὑπάρχῃ συνεννόησις, διότι εὑρίσκεται ἀκόμη ἐν ἀγνοίᾳ τῆς παραδοχῆς τῆς προτάσεως ὁ ἐπιστείλας περὶ αὐτῆς. πῶς ὅμως δύναταί τις

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῶν συναινετικῶν συναλλαγμάτων, ὁποῖον καὶ τὸ τῆς ἐντολῆς, ἡ καταφατικὴ ἐπὶ τῆς ἐπερωτήσεως ἀπαίτησις συνιςᾷ τὸ συνάλλαγμα, κατ' ἀναγκαίαν συνέπειαν τὰ δι' ἐπιστολῆς συναινετικὰ συναλλάγματα λογίζονται κατηρτισμένα εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἡ πρότασις ἐγένετο δεκτή, καὶ ἑπομένως διέπονται κατὰ τοὺς ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ ἐπικρατοῦντας νόμους· ὅθεν ἡ πρὸς τοὺς Ρ. καὶ Μ. δοθεῖσα ἐκ μέρους τοῦ Ν. Χ. ἐντολὴ καὶ δεκτὴ παρ' αὐτῶν γενομένη, καὶ ἐκτελεσθεῖσα μάλιστα ἐν Λονδίνῳ, κατηρτίσθη αὐτόθι, καὶ πᾶσα ἐξ αὐτῆς ἀναφυεῖσα διαφορὰ πρέπει νὰ δικασθῇ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Λονδίνου, καὶ κατὰ τὰ αὐτόθι νόμιμα ἀποδεικτικὰ μέσα, ἑπομένως καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀπόδειξιν τῆς καταστάσεως, εἰς ἣν ἀφίχθη ἐν Λονδίνῳ ἡ διὰ τοῦ δευτέρου πλοίου σταλεῖσα σταφίς· αἱ δὲ περὶ τούτου διεξαχθεῖσαι ἀποδείξεις δὲν προσεβλήθησαν παρὰ τῶν κληρονόμων τοῦ Ν. Χ., ὡς γενόμεναι διὰ μέσων μὴ συγχωρουμένων ἐν Λονδίνῳ.

Ἐπειδὴ ἕκαςον κράτος ἔχει ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποδείξεων ἰδίας διατυπώσεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας δὲν δύνανται ν' ἀναγκασθῶσι νὰ παρεκκλίνωσιν· ὅθεν τὰ ἡμέτερα δικαςήρια, ἀναθέτοντα τοιαύτην εἰς ἀλλοδαπὰ, ἐκτείνουσι πέραν τῶν νομίμων ὁρίων τὴν ἐξουσίαν των, ἀποφαινόμενα τὴν διαδικασίαν ἄκυρον, ὡς μὴ γενομένην δῆθεν κατὰ τοὺς παρ' ἡμῖν ἰσχύοντας τύπους· ὅθεν ἐσφαλμένως τὸ πρωτοδικεῖον Πατρῶν ἀπεφήνατο, ἐπὶ τοιούτων λόγων ἐρειδόμενον, ἀκύρους τὰς ἐν Λονδίνῳ διεξαχθείσας ἀποδείξεις. » — Ὅρα τὴν λέξιν *Νόμος*.

Ἀπόφ. 391 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4914).

νὰ ὑπόκηται εἰς ὑποχρέωσιν ἐκ τῆς θελήσεώς του προερχομένην, ἀγνοῶν τὴν ὕπαρξίν της; Καὶ κατὰ τὴν προφορικὴν σύναψιν συναλλάγματος δὲν ἀρκεῖ νὰ παραδεχθῇ τις ἐν τῷ νῷ τὴν πρότασιν, ἀλλ' ἀφοῦ ἐκφράσῃ τὴν παραδοχὴν, ὥςτε νὰ γνωρίζουν ἀμφότεροι τὴν συγκατάθεσίν των, καταρτίζεται τὸ συνάλλαγμα. Οὕτω διὰ τῆς ἐπιστολογραφίας ἂν ἐκ μέρους τοῦ ἀποδεχομένου δὲν φθάσῃ εἰς χεῖρας τοῦ προτείναντος ἡ ἀπαίτησις, δὲν ὑπάρχει ἐκπεφρασμένη ἡ συγκατάθεσις, μέχρι δὲ τῆς στιγμῆς ταύτης εἶναι ἀκόμη ὡς νὰ εἶχε κατὰ νοῦν τὴν ἀπάντησιν (propositum in mente retentum), καθότι εἰς αὐτὸν μόνον εἶναι εἰσέτι γνωςὴ ἡ πρόθεσίς του. Ἀλλὰ καὶ ἄνευ ἐπιστολῆς δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τὴν πρότασιν ἐκεῖνος, πρὸς ὃν ἔγινε, καὶ τότε διὰ τῆς πράξεως αὐτῆς ὑπάρχει συνάλλαγμα. Οἱ Ῥωμαῖοι λέγουν ὅτι καὶ σιωπηλῶς συγκροτεῖται συνάλλαγμα, ὅταν τουτέστιν ἑκατέρωθεν ὑπάρχουν πράξεις προδήλως ἐκφράζουσαι τὴν ἔννοιαν καὶ παραδοχὴν ἑκάστου, καθόσον αὗται εἶναι σύμφωνοι πρὸς ἀλλήλας καὶ ἀμοιβαίως γνωσταί. »

— Ὅρα καὶ τὴν περὶ ἐμπορικοῦ δικαίου πραγμ. Ῥάλλη § 455 ἑπ.

§ 26. Ὁ λαβὼν ἐντολὴν νὰ ζητήσῃ ἀπό τινα λογαριασμὸν περὶ τῆς ληψοδοσίας των, καί, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, νὰ τὸν ἐνάξῃ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, διὰ νὰ λάβῃ τὰ ὀφειλόμενα, ἔχει τὸ δικαίωμα (ὁ ἐντολοδόχος) νὰ φέρῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστήριον· ἡ δὲ ἐντολὴ δύναται νὰ γίνῃ καὶ δι' ἐπιστολῆς (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἀμφισβήτησις τῆς ἐν τῇ ἀπὸ 9 9βρίου 1836 ἐπιστολῇ ὑπογραφῆς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μ. εἶναι πραγματικὴ πρότασις, γενομένη κατὰ πρῶτον εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην, καὶ ἐπομένως ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ ἄρθρον 747 τῆς πολ. δικονομίας, καὶ μὴ ὑπαγομένη εἰς οὐδεμίαν τῶν τριῶν περιπτώσεων τῶν εἰς τὸ διαληφθὲν ἄρθρον.

Ἐπειδή, διὰ τῆς ῥηθείσης ἐπιστολῆς, ὁ Μ. δίδει εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις Αὐστριακὸν Πρόξενον Γ. ἐντολὴν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Β. λογαριασμὸν ὅσων ποσοτήτων τῷ εἶχον πεμφθῆ παρ' αὐτοῦ, καί, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, νὰ τὸν ἐνάξῃ ἀμέσως ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, διὰ νὰ λάβῃ τὸ παρ' αὐτοῦ ὀφειλόμενον· ὥστε ὁ Γ. εἶχε τὸ δικαίωμα, ὅταν ἤθελε τὸ κρίνει ἀναγκαῖον, νὰ ἐνάξῃ τὸν Β. ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἐξ ὀνόματος τοῦ διαληφθέντος οἴκου.

Ἐπειδὴ ὁ διορισμὸς τοῦ Σ., ὡς ἐπιτρόπου τοῦ Γ., ὅταν οὗτος ἔμελλε ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ Ἀθήνας, δὲν ἰσοδυναμεῖ μὲ παραίτησιν τῆς ἐντολῆς, ἀλλ' εἶναι, τοὐναντίον, πρᾶξις ἐντολοδόχου, τὴν ὁποίαν ὁ ῥηθεὶς Γ, μέλλων ν' ἀποδημήσῃ, ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ ἐνεργήσῃ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ ἐντολέως του.

Ἐπειδή, κατὰ τὸν νόμ. 1 § 1 Πανδ. βιβλ. 17, τίτλ. 1, ἡ ἐντολὴ δίδεται καὶ δι' ἐπιστολῆς, αἱ δὲ διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας ἀφορῶσι μόνον τοὺς ἐνώπιον τῶν δικαστ. ἐμφανιζομένους πληρεξουσίους, ὡς τοιοῦτος δὲ δὲν παρίσταται ὁ Γ. »

Ἀπόφ. 638 τῆς 21 Ἰανουαρ. 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 27. Ἡ δι' ὑποθέσεις (*ad negotia*) ἐντολὴ δύναται νὰ δοθῇ οὐ μόνον διὰ δημοσίου, ἀλλὰ καὶ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, καὶ δι' ἐπι-

(1) Τοῦ ἐντολοδόχου ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν νὰ διώκῃ, καὶ δικαστικῶς ἔτι, τὰ δίκαια τοῦ ἐντολέως, ν' ἀντικαθιστᾷ δὲ καὶ ἄλλον πληρεξούσιον, ὁ ἀντικατασταθεὶς παρ' αὐτοῦ καὶ μὲ τὰς αὐτὰς δυνάμεις ἐπίτροπος δύναται εὐλόγως νὰ διεξάγῃ τὰς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐντολῆς ἀναφυομένας δίκας, καὶ ἐπομένως ν' ἀναθέτῃ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἐντολέως του εἰς ἁρμόδιόν τι πρόσωπον καὶ νὰ ὑπόσχηται ἀμοιβήν. — Οἱ ἐντολεῖς δὲ θεωροῦνται ὡς συναλλαχθέντες οἱ ἴδιοι, διότι, ἐντολοδόται ἀρχικοὶ ὄντες, ἀποτελοῦν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον μὲ τὸν ἐντολοδόχον ὡς πρὸς τοὺς τρίτους· ἄρα μόνοι οἱ τρίτοι δύνανται νὰ προτείνουν τὴν ἔνστασιν περὶ τῆς μὴ βεβαίας χρονολογίας.

Περὶ τούτου διαλαμβάνει ἡ 4 σκέψις τῆς 2798 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν, βν ἄνωτ. σελ. 372 ἑπ.

στολῆς προσέτι· ὥστε καὶ ἂν ἦναι ἄκυρον τὸ δημόσιον ἔγγραφον, δι' οὗ ἐδόθη ἡ ἐντολὴ, ἰσχύει ὅμως ὅταν φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐντολοδότου.

'Απόφ. 2327 τοῦ 1842 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 28. Ὁσάκις δίδεται πληρεξουσιότης δι' ὑποθέσεις (*procuratio ad negotia*) δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 93 τῆς πολιτ. δικονομίας ὡρισμένα, ἀλλὰ δύναται νὰ δοθῇ διὰ παντὸς ἐγγράφου καὶ δι' ἰδιωτικοῦ (1).

'Απόφ. 2687 τοῦ 1843 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Ποῖος δύναται νὰ δώσῃ ἢ νὰ λάβῃ ἐντολήν;

Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

κέ) Διὰ νὰ δώσῃ τὶς ἐντολὴν, πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν πρὸς τὸ συναλλάττεσθαι ἱκανότητα· ὅθεν ἡ ἱκανότης τῶν γυναικῶν, τῶν ἀνηλίκων, τῶν ἀπηγορευμένων, τῶν ἀσώτων κλ. ὑπάγεται εἰς τοὺς περὶ τῆς ἱκανότητος αὐτῶν κανόνας· (*Tropl. mandat*, ἀρ. 329).

κς') Αἱ γυναῖκες, οἱ ἀνήλικες, δύνανται νὰ δεχθῶσιν ἐντολήν; (Ζαχ. τ. 3, σελ. 121.—Τροπλ. αὐτ. ἀρ. 332).

κζ') Ὁ ἐντολοδόχος δὲν πρέπει νὰ ἦναι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐντολοδότου, εἴτε ὡς υἱὸς, εἴτε ὡς δοῦλος, διότι τὸ παρ' αὐτῶν ἀποκτώμενον γίνεται περιουσία τοῦ κυρίου των· ἑπομένως καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν, αἵτινες δύνανται νὰ λάβωσι χώραν μεταξὺ ἀνεξαρτήτων προσώπων. Ὑπάρχει ἐξαίρεσις ὡς πρὸς τὸ στρατ. χρημάτιον καὶ τὰ παρόμοια. (Ὅρα τοὺς νόμους ἐν Θέμιδι τόμ. 3, σελ. 122).

κή) Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους πρέπει καὶ ὁ ἐντολοδότης, ἐκτὸς τῆς εἰρημένης ἐξαιρέσεως, νὰ μὴν ὑπόκηται εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐντολοδόχου· (αὐτ.).

ΤΜΗΜΑ Ε'.

Ἔκτασις τῆς ἐντολῆς. — Ἱκανότης τοῦ ἐντολοδόχου.

Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου βλέπε ὅσα ἐκθέτει ὁ Ῥολλῖνος, εἰς τὸ Εὐρ. ἀρ. 80 ἐπ.

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Δικηγόρει. σελ. 270 ἐπ. ἀνωτ. — Πληρεξουσιότης.

ΤΜΗΜΑ ϛ'.

Ὅτι ἄμισθος ἡ ἐντολή.

α') Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

κθ') Κατὰ τοὺς Ῥωμαϊκοὺς νόμους, ἡ ἐντολὴ εἶναι οὐσιωδῶς ἄμισθος (τεμ. 1 § 4 Πανδ. 17, 1, *mand.*—Τροπλ. αὐτ. ἀρ. 160). Ἐπέτρεπον, ἐν τούτοις, ὥστε *honorarium* ἢ *salarium* (ἀφανὲς σιτηρέσιον, νόμ. 56 Βασιλ. 2, 3) νὰ ὑποσχεθῇ τῷ ἐντολοδόχῳ, ὅςτις μάλιστα εἶχεν ἀγωγὴν πρὸς πληρωμὴν, ἀλλ' ἔκτακτον (*persecutio extraordinaria*), ἥτις εἶναι ὅλως διάφορος τῆς ἐντολῆς, καὶ δὲν ἐφαρμόζεται ὁσάκις ἡ ὑπόσχεσις δὲν ἔχῃ ἀντικείμενον ὡρισμένην ποσότητα χρημάτων. (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 125).

Ἐὰν συμφωνηθῇ ἀμοιβὴ, τὸ συνάλλαγμα μετατρέπεται εἰς μίσθωσιν ἢ ἀνώνυμον συνάλλαγμα. Διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ κινήσωμεν τὴν περὶ ἐντολῆς ἀγωγὴν διὰ νὰ ζητήσωμεν ἀμοιβήν τινα δι' ὑπηρεσίαν, ἥτις συνήθως ἐκτελεῖται ἀντὶ ἀμοιβῆς· ἡ μετέπειτα δὲ δοθεῖσα ἀμοιβὴ δὲν μεταβάλλει τὴν φύσιν τοῦ συναλλάγματος, μάλιστα καὶ ἂν συμφωνηθῇ ῥητῶς τοιαύτη· (αὐτ.).

λ') Ὁ Γ. Κώδ. τὴν κηρύττει ἄμισθον (1986), ἀλλ' ἐπιτρέπει καὶ ἐναντίαν συμφωνίαν.

λα') Ἡ πρόληψις τοῦ ἀμίσθου παύει καὶ ὑποτίθεται ἡ ὕπαρξις συμφωνίας περὶ ἀντιμισθίας, ὅταν ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἐντολῆς ἦναι ἡ ἐνέργεια ἐπαγγέλματος τινός. (Εὐρ. Ῥολλ. λέξ. *mandat*, ἀρ. 158).

λβ') Τί ὡς πρὸς τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις; (αὐτ. ἀρ. 160 ἐπ).

β') Νομολογία.

§ 29. α') Ἂν καὶ ἡ ἐντολὴ ἦναι ἐν γένει ἄμισθος, ἐπιτρέπεται ὅμως εἴς τινας περιπτώσεις ἀντιμισθία· χορηγεῖται δὲ τοιαύτη ἰδίως εἰς τοὺς κατ' ἐπάγγελμα παρισταμένους ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων πρὸς ὑπεράσπισιν ἀλλοτρίων δικαιωμάτων (Πανδ. τεμ. 6 ἐν ἀρχῇ, βιβλ. 17, τίτλ. 1 καὶ τεμ. 1, βιβλ. 50, τίτλ. 13, καὶ δικ. ὀργανισμ. καὶ πολ. δικονομ.) καὶ ἂν δὲν προϋπάρξῃ ῥητὴ συμφωνία, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν ὑποτίθεται ὅτι ὁ ἀναδεχόμενος τὴν διεξαγωγὴν ἀλλοτρίας ὑποθέσεως δωρεῖται τὴν ἀντιμισθίαν, τὴν ὁποίαν συνήθως λαμβάνει παρ' ἄλλων· ἄλλως ἤθελεν ὠφελεῖσθαι ὁ κύριος τῆς ὑποθέσεως μὲ τὴν ζημίαν τοῦ ἐνεργήσαντος αὐτὴν ἐντολοδόχου, ὅπερ δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἀπόφ. 1964 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

ϐ') Δὲν ὑπάρχει μίσθωσις ἐργασίας ἢ ἀνώνυμος σύμβασις, δίδουσα δικαίωμα εἰς ἀπαίτησιν μισθοῦ, ἂν καὶ κατὰ παραγγελίαν τινὸς γίνηται ἐργασία τίς.

« Ἡ παραδοχὴ καὶ ἐκπλήρωσις παραγγελίας, ἀφορώσης τὴν ἐπὶ τῆς ἀνεγέρσεως οἰκοδομῆς τινος κλ. ἐπιστασίαν ἄνευ ῥητῆς ἢ σιωπηλῆς περὶ ὡρισμένου ἢ προσδιορισθησομένου μισθοῦ συμφωνίας, δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς μίσθωσις ἐργασίας, ἢ ὡς ἀνώνυμος σύμβασις, δίδουσα δικαίωμα εἰς ἀπαίτησιν προσδιορισμοῦ τινός; — Ὄχι.

Ὁ δεχθεὶς καὶ ἐκπληρώσας τὴν εἰρημένην παραγγελίαν, θεωρούμενος ὡς ἐντολοδόχος, δύναται ν' ἀπαιτήσῃ, ἐκτὸς τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς ἀναγκαίως ἢ ὠφελίμως καταβληθέντων παρ' αὐτοῦ ἐξόδων, καὶ ἀμοιβήν τινά; — Ὄχι.

Ὁ συνεταῖρος εἰδικῆς ἑταιρίας, ἀναδεχόμενος τὴν ἐπιχείρησιν πράξεων ἐνεργουμένων διὰ λογαριασμὸν τῆς ἑταιρίας καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, δύναται, μὴ ὑπαρχούσης ἐναντίας τινὸς συμφωνίας, ν' ἀπαιτήσῃ ἀντιμισθίαν τινὰ ἕνεκα τῶν παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τοιούτων πράξεων καταβληθέντων κόπων; — Ὄχι.

Ὁ ἐπὶ δικαστηρίου προτείνων ἰσχυρισμόν τινα, ἐφ' οὗ στηρίζει αὐτοτελῆ αἴτησιν, δύναται, παραιτούμενος τῶν λοιπῶν τῆς ἀποδείξεως μέσων, καί, μὴ ὑπάρχοντος νομίμου τινὸς τεκμηρίου κατὰ τῆς ἀληθείας τοῦ ἰσχυρισμοῦ του, νὰ ἐπαγάγῃ, πρὸς ἀπόδειξιν αὐτοῦ, εἰς τὸν ἀντίδικον ὅρκον περὶ τοῦ προκειμένου γεγονότος; — Ναί.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῆς παρὰ τοῦ Π. Φ. ἀναδεχθείσης καὶ ἐνεργηθείσης ἐφορίας καὶ διαχειρίσεως ἐπί τε τῆς ἀνεγέρσεως τῶν κοινῶν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ νῦν ἀντιδίκου Ν. Φ. οἰκοδομῶν, καὶ τῆς συντηρήσεως αὐτῶν καὶ τῆς συλλογῆς τῶν εἰσοδημάτων, ὡς καὶ τῆς καλλιεργείας καὶ τῆς συλλογῆς τῶν καρπῶν τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ Ν. Φ. ἀμπελῶνος, καὶ ἐκ τῶν συνεχῶν πρὸς τὸν Π. Φ. ὁδηγιῶν τοῦ Ν. Φ. διδομένων (ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ εὑρισκομένων ἐπιστολῶν τοῦ Ν. Φ. πρὸς τὸν Π. Φ., τῶν ὁποίων τὴν γνησιότητα οὗτος δὲν ἀμφισβητεῖ) φιλικῶς καὶ μὲ τρόπον ἐμφαίνοντα οἰκιακὴν σχέσιν, δὲν ἐξάγεται οὐδαμῶς ὅτι μεταξὺ τῶν νῦν διαδίκων ἔλαβε χώραν ῥητὴ ἢ σιωπηρὰ σύμβασις περὶ ὡρισμένου μισθοῦ, χορηγηθησομένου εἰς τὸν Π. Φ. μετὰ τὸ πέρας τῶν ὁποίων οὗτος ἀνεδέχθη ἐργασιῶν (1).

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 582 ἐπ.

Ἐπειδὴ ἐπομένως ἡ μεταξὺ τοῦ Ν. Φ. καὶ τοῦ Π. Φ. λαβοῦσα χώραν σύμβασις, καθ' ἣν ἀνεδέχθη καὶ ἐξεπλήρου ὁ Π. Φ. τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἀναφερθείσας πράξεις, δὲν δύναται κατ' οὐδένα τρόπον νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς μίσθωσις ἐργασίας, μὴ φέρουσα τὸ οὐσιῶδες ταύτης προσόν, ἄνευ τοῦ ὁποίου αὕτη δὲν ὑφίσταται, δηλ. τὴν περὶ ῥητῶς ἢ σιωπηλῶς ὡρισμένου μισθοῦ (*merces*) συμφωνίαν (Πανδ. βιβλ. 19, τίτλ. 2, νόμ. 2, νόμ. 25.—Εἰσηγ. βιβλ. 3, τίτλ. 24 § 1).

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει ἀναφερθέντων γεγονότων δὲν ἐξάγεται οὔτε ῥητὴ, οὔτε σιωπηλὴ ὑπόσχεσις μισθοῦ τινος, μὴ ὡρισμένου μὲν κατὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως, καθ' ἣν ἀνεδέχθη ὁ Π. Φ. τὰς εἰρημένας πράξεις, ὁρισθησομένου ὅμως παρὰ τῶν συμβαλλομένων μετὰ τὸ πέρας τῶν πράξεων τούτων· ἐπομένως ἡ μεταξὺ τῶν νῦν διαδίκων λαβοῦσα χώραν συμφωνία δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ οὔτε ὡς σύμβασις ἀνώνυμος, δίδουσα εἰς τὸν Π. Φ. τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ, δυνάμει τοιαύτης συμβάσεως, χορηγητέου αὐτῷ μισθοῦ. — Εἰσηγ. βιβλ. 3, τίτλ. 24 § 1.

Ἐπειδὴ ἐκ τούτων ἕπεται ὅτι ὁ Π. Φ., ὅςτις ἐκ μόνων τῶν ἐκτεθέντων γεγονότων παράγει τὴν ὕπαρξιν σιωπηρᾶς πρὸς αὐτὸν ἐκ μέρους τοῦ Ν. Φ. ὑποσχέσεως μισθοῦ ἕνεκα τῶν ἀναδεχθεισῶν παρ' αὐτοῦ ἐργασιῶν, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κατὰ τοῦ εἰρημένου Ν. Φ. ἀπαιτήσεις μισθοῦ ἕνεκα τῶν παρ' αὐτοῦ ἐνεργηθεισῶν πράξεων, τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἀποφάσεως, οὔτε δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως, οὔτε δυνάμει ἀνωνύμου συμβάσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐκτεθέντων γεγονότων ἐξάγεται ὅτι ὁ Π. Φ. ἐνήργησε τὰς εἰρημένας πράξεις, καθόσον αὗται ἀπέβλεπον τὰ συμφέροντα τοῦ Ν. Φ. (δηλ. τὸν ἰδιόκτητον αὐτοῦ ἀμπελῶνα, καὶ τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ μερίδα τῶν ἐπικοίνων κτημάτων) ὡς ἐντολοδόχος αὐτοῦ, ὡς τοιοῦτος δὲ δύναται μὲν ν' ἀπαιτήσῃ, κατὰ τὸν νόμον, τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς ἀναγκαίως ἢ ὠφελίμως καταβληθέντα παρ' αὐτοῦ ἔξοδα, ἀλλ' οὐδεὶς νόμος δίδει εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν τροφῆς ἐφ' ὅσον χρόνον ἐξετέλει τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ἐντολὴν, ἢ ἀμοιβήν τινα ἕνεκα τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐντολῆς, μὴ λαβούσης χώραν, κατὰ τὰ προειρημένα, τοιαύτης περὶ ἀμοιβῆς (*honor*) συμφωνίας μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων. (Πανδ. βιβλ. 17, τίτλ. 1. Νόμ. 1 § 4. — Νόμ. 10 § 9 καὶ 10. —Νόμ. 12 § 9.—Νόμ. 2, προοίμ.—Νόμ. 27 § 4).

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἀνυπόστατος καθίσταται καὶ

ἡ αἴτησις τοῦ Π. Φ. περὶ μισθοῦ ἢ περὶ ἀποζημιώσεως τροφῆς, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐξετέλει τὴν εἰρημένην ἐντολήν.

Ἐπειδὴ τὸ γεγονὸς, τοῦ ὁποίου ἐξαιτεῖται νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόδειξις ὁ Π. Φ. ὅτι, δηλ. ὑπάρχει εἰς τὴν Ἑλλάδα συνήθεια, χαρακτηρίζουσα « τοὺς ἐπιστάτας τῶν κτημάτων . . . . δὲν δύναται νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, καθότι, καὶ ἀποδειχθέντος αὐτοῦ, ὁ Π. Φ. δὲν ἔχει δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ μισθὸν παρὰ τοῦ Ν. Φ., ἕνεκα τῆς ἐνεργείας τῶν αναφερθεισῶν πράξεων, μὴ δυνάμενος νὰ θεωρηθῇ κατ' οὐδένα τρόπον ὅτι ἐπεχείρησε τὰς εἰρημένας πράξεις ὡς ἐπιστάτης τοῦ Ν. Φ., (δηλ. ὡς ἄνθρωπος, ἀναλαβὼν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ φροντίζῃ περὶ ἀλλοτρίων συμφερόντων ἐπὶ μισθῷ οἱῳδήποτε) διὰ τὸν λόγον ὅτι οὔτε ὑπόχρεων ἐθεώρει αὐτὸν ὁ Ν. Φ. πρὸς ἐπιτήρησιν τοῦ ἰδιοκτήτου του ἀμπελῶνος καὶ πρὸς συλλογὴν καὶ πώλησιν τῶν καρπῶν αὐτοῦ, ὡς ἐξάγεται ἀριδήλως ἐκ τῶν ἐπιστολῶν του πρὸς τὸν εἰρημένον Π. Φ. τῆς 30 8βρίου 1831, καὶ τῆς 5 Ἀπριλ. 1839, ἐν αἷς, διὰ παρακλήσεων, συνιστᾷ εἰς τὴν φροντίδα του τὴν ἄμπελόν του, καὶ τῷ ἀναφέρει, ὅτι εἰ μὲν σκοπεύει ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ Πατρῶν, νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου, διὰ ν' ἀναθέσῃ εἰς ἄλλον τὴν περὶ τῆς ἀμπέλου φροντίδα, οὔτε περὶ ἀλλοτρίων συμφερόντων ἐφρόντιζεν ὁ Π. Φ., ἐφορῶν τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἐπικοίνων μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ν. Φ. οἰκοδομῶν, καὶ τὴν συντήρησιν αὐτῶν, καὶ συλλέγων τὰ εἰσοδήματά των, προκειμένου λόγου περὶ κτημάτων κοινῶν, ἐξ ὧν κοινὴ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ν. Φ. προσεδοκᾶτο ἡ ὠφέλεια, οὔτε ὑπόχρεων πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ἐπικοίνων κτημάτων ἐθεώρει αὐτὸν ὁ Ν. Φ, ὡς ἐκ τῆς ἀπὸ 3 Αὐγούς. 1839 ἐπιστολῆς του ἐξάγεται, μὴ ὑπαρχούσης οὔτε τῆς ἀνάγκης διαρκοῦς ἐπιτηρήσεως ἐπὶ οἰκοδομῶν ἐνοικιαζομένων.

Ἐπειδὴ ἑπομένως ἡ περὶ ἀποδείξεως τοῦ εἰρημένου θέματος αἴτησις τοῦ Π. Φ. εἶναι, κατὰ νόμον, (ἄρθρ. 244 καὶ 248 τῆς πολ. δικονομίας) ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων καὶ ἐκ τῶν ἐπὶ ἀκροατηρίου παρὰ τῶν διαδίκων ἐκτεθέντων ἐξάγεται ὅτι μεταξὺ αὐτῶν συνεστήθη ἑταιρία, σκοπὸν ἔχουσα τὴν ἀνέγερσιν τινῶν οἰκοδομῶν ἐν Πάτραις, καὶ τὴν ἐξ ἴσου μετοχὴν τῶν συνεταίρων, καὶ ὅτι ὁ Π. Φ. ἀνέλαβε τὴν φροντίδα τῆς ἀνεγέρσεως τῶν εἰρημένων οἰκοδομῶν, τῆς συντηρήσεως αὐτῶν καὶ τῆς συλλογῆς τῶν εἰσοδημάτων.

Ἐπειδὴ ἐπὶ εἰδικῆς ἑταιρίας, ὁποία εἶναι ἡ εἰρημένη, ὁ συνεταῖρος, ὁ ἀναδεχόμενος τὴν ἐπιχείρησιν πράξεων ἐνεργουμένων διὰ

λογαριασμὸν τῆς ἑταιρίας καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, δύναται μὲν ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τῆς ἑταιρίας τὴν πληρωμὴν πάντων τῶν κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν τοιούτου εἴδους πράξεων παρ' αὐτοῦ ἐξ ἰδίων του καταβληθέντων ἀναγκαίων καὶ ὠφελίμων ἐξόδων, οὐδέποτε ὅμως καὶ ἀντιμισθίαν ἕνεκα τῶν παρ' αὐτοῦ, ἐπὶ τοιούτων πράξεων, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐνήργει ὑπὲρ τῆς ἑταιρίας τὰς εἰρημένας πράξεις. (Πανδ. βιβλ. 17, τίτλ. 2, νόμ. 52 § 15.—Νόμ. 67 § 2.—Νόμ. 52 § 4.—Νόμ. 60 § 4.—Νόμ. 61 Κώδ. βιβλ. 4, τίτλ. 37, διάταξις 2).

Ἐπειδὴ ἑπομένως μὴ ἐξαγομένης οὐδεμιᾶς εἰδικῆς μεταξὺ τῶν συνεταίρων συμβάσεως περὶ ἀντιμισθίας, χορηγηθησομένης εἰς τὸν συνεταῖρον Π. Φ. ἕνεκα τῶν παρ' αὐτοῦ, ὡς εἴρηται, ἐπιχειρισθεισῶν ὑπὲρ τῆς ἑταιρίας πράξεων (καθότι ἐν τῇ ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1837 ἐπιστολῇ τοῦ Ν. Φ. πρὸς τὸν Π. Φ., ἐξ ἧς ἐξάγει οὗτος τοιαύτην σύμβασιν οὐδὲ λόγος περὶ ἀντιμισθίας γίνεται) ὁ Π. Φ. κατὰ τοὺς ἀναφερθέντας νόμους, δὲν ἔχει κανὲν δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ἀντιμισθίαν ἕνεκα τῶν εἰρημένων πράξεων, ἢ διατροφὴν, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐνήργει αὐτάς.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, τὸ πρωτοδίκως δικάσαν δικαστήριον ὀρθῶς καὶ νομίμως ἀπέῤῥιψε τοῦ διαληφθέντος Π. Φ. τὴν ἐν τῇ ἀπὸ 21 10βρίου 1841 περιεχομένην ἀπαίτησιν γρ. 880, κατὰ τοῦ Ν. Φ., λόγῳ ἀντιμισθίας, ἕνεκα τῶν ἀναφερθεισῶν πράξεών του, καὶ μὴ βάσιμος καθίσταται ἡ κατὰ τοῦ ά κεφαλ. τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἔφεσις τοῦ Π. Φ.

Ἐπειδὴ ὁ Π. Φ., ἰσχυρισθεὶς ὅτι ἐξώδευσεν ἐξ ἰδίων του πρὸς καλλιέργειαν τοῦ κοινοῦ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ν. Φ. κήπου δραχ. 1200, ἀπήτησε, διὰ τῆς ἀπὸ 21 10βρίου ἀγωγῆς του 1841, παρὰ τοῦ Ν. Φ. τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἡμισείας ἀνωτέρω ποσότητος μετὰ τῶν τόκων αὐτῆς, ὁ δὲ ἐναγόμενος Ν. Φ. ἠρνήθη τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου, προτείνας διάφορα περιστατικὰ, ἐξ ὧν ἐξάγει τὸ μὴ ἀληθὲς αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, τὸ πρωτοδίκως δικάσαν δικαστήριον ἀμφιβάλλον περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ εἰρημένου ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐνάγοντος, (ἰσχυρισμοῦ ἔχοντος οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, καθότι ὁ συνιδιοκτήτης, ὁ καταβαλὼν ἀναγκαῖα, ἢ ὠφέλιμα ἔξοδα πρὸς βελτίωσιν τοῦ κοινοῦ κτήματος, ἔχει τὸ δικαίωμα, καὶ μὴ προκειμένης τῆς διανομῆς αὐτοῦ, ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ἑτέρου συνιδιοκτήτου τὴν πληρωμὴν τῆς ἀναλογούσης αὐτῷ μερίδος αὐτῶν, ἐξ ἀναλογίας τοῦ βιβλ. 10, τίτλ. 3, νόμ. 14, προοίμ.—Νόμ. 29,—καὶ νόμ. 11 τῶν Πανδ.) ὀρθῶς καὶ νομί-

μως ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ χρέος ν' ἀποδείξῃ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει διαλαμβανομένους λόγους, διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων, τὸν ἰσχυρισμόν του, τοῦ ὁποίου ἡ διὰ πραγματογνωμόνων καὶ διὰ δικαστικῆς αὐτοψίας ἀπόδειξις εἶναι ἀδύνατος, καθότι ἡ λύσις τῆς ἀμφισβητήσεως ἐὰν ὁ Π. Φ. ἐξώδευσεν ἐξ ἰδίων του 1200 δρ. πρὸς ἐμφύτευσιν καὶ καλλιέργειαν τοῦ εἰρημένου κήπου, ἢ ὄχι, δὲν ἐξαρτᾶται οὐδαμῶς ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ δικαστοῦ, γενομένης διὰ τῶν ἰδίων αἰσθήσεων ἐπὶ τοῦ κήπου ἐπιστηριζομένης εἰς τέχνην ἢ ἐπιστήμην τινά, οὔτε ἐκ τῆς κατὰ τέχνην κρίσεως περὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἑπομένως μὴ βάσιμος καθίσταται ἥ τε ἔφεσις τοῦ Π. Φ. καὶ ἡ τοῦ Ν. Φ. κατὰ τοῦ δευτέρου κεφαλαίου τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.»

Ἀπόφ. 245 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3301—3304).

— γ') Τὸ συνάλλαγμα τῆς ἐντολῆς δίδει ἀφορμὴν εἰς ἀντιμισθίαν (*honorarium*) ἂν ὑπάρχῃ συμφωνία· εἰς δὲ τὸ τὴν οὐσίαν δικάζον δικαστήριον ἀπόκειται ν' ἀποφασίσῃ ἂν τὸ συνάλλαγμα φέρῃ χαρακτῆρα ἐντολῆς.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 30 τοῦ 1842.

— δ') Ἡ 58 τοῦ 1849 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου φέρει:

« Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου βάσιν εἶχε τὴν περὶ ἀντιμισθίας αἴτησιν ἕνεκεν ἐκτελέσεως ἐντολῆς πρὸς διεξαγωγὴν δίκης· ἂν δὲ δι' αὐτῆς μὲν ἐζήτει ῥητὸν ποσὸν, ὡς συμπεφωνημένον, διὰ δὲ τῶν προτάσεών του ἐζήτησεν, ἐπιβοηθητικῶς, τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀντιμισθίας ταύτης, ὡς ἐκ τούτου οὐδεμία ἐγένετο μεταβολὴ τῆς θέσεως τῆς ἀγωγῆς, διότι, ὡς ὀρθῶς ἀπεφάσισε τὸ ἐφετεῖον, ἡ πρότασις αὕτη ἐμπεριείχετο εἰς ἐκείνην τῆς ἀγωγῆς καὶ ἠδύνατο νὰ γίνῃ σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 158 τῆς πολ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ, ἂν καὶ, κατὰ τὸν νόμον 1 § 4 τῶν Πανδ. περὶ ἐντολῆς, αὕτη ἦναι ἐν γένει ἄμισθος, ὅμως, κατὰ τὸν νόμον 6 αὐτόθι, καὶ κατὰ τὸν νόμον 1 καὶ 10 τῶν Πανδ. βιβλ. 50, τίτλ. 13, συγχωρεῖται ἰδίως καὶ ἀσυμφώνητος ἀντιμισθία εἰς τοὺς κατ' ἐντολὴν ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπερασπιζομένους ἀλλότρια δικαιώματα παρὰ τοῖς δικαστηρίοις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἀποδεδειγμένου ὄντος ὅτι κατ' ἐντολὴν ὁ ἀναιρεσίβλητος διεξήγαγε καὶ ὑπερασπίσθη παρὰ τῇ Μικτῇ Ἐπιτροπῇ ἣν εἶχε δίκην ὁ ἀποβιώσας Β. Μ. μετὰ τοῦ Γ. Μ., τὸ ἐφετεῖον σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τούτους καὶ τὸν κανόνα τοῦ δικαίου τῶν Πανδεκτῶν, ἄρθρον 206, ἐπεδίκασεν

εἰς αὐτὸν τοιαύτην, οὐχὶ ὡς πρὸς δικηγόρον, ἀλλ' ὡς πρὸς μετερχόμενον ἁπλῶς κατ' ἐπάγγελμα τὸ ἔργον τοῦ ὑπερασπίζεσθαι ἀλλότρια δικαιώματα παρὰ τοῖς δικαστηρίοις, δὲν συγχωρεῖται τοῦτο εἰς δικηγόρους· εἰς δὲ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς δὲν ἦτον ὑπόχρεων νὰ τὴν κανονίσῃ κατὰ τὴν περὶ τῶν δικηγόρων διατίμησιν, ὡς ἀφορῶσαν τούτους μόνους.»

— ἑ) Κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς ἀρχὰς τοῦ δικαίου (νόμ. 1 § 4 Πανδ. 17, 1) ὁ ἐντολοδόχος ἔχει δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν ἐντολοδότην τὴν ὑποσχεθεῖσαν αὐτῷ ἀντιμισθίαν, ἀλλ' ὁ δικαστικὸς κλητὴρ δὲν ἔχει τοιοῦτόν τι δικαίωμα, διότι (κατὰ τὸν ὀργ.) εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐκτελῇ ἀποφάσεις καὶ χωρίς τινος ὑποχρεώσεως ἀντιμισθίας, ἀλλ' ἐπὶ μόνῃ τῇ ἀπολαυῇ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου χορηγουμένων αὐτῷ τελῶν.

Κατὰ τὸν νόμον δὲ (νόμ. 61 § 5 δίγ. 47, 2) ὁ ἐντολοδότης εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀποζημιόνῃ τὸν κλητῆρα δι' ὅσα οὗτος ἐστερήθη ὡς ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του εἰς τὸ διάστημα, καθ' ὃ διέμεινεν εἰς τόπον τινὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. 5052 τῆς 16 Ὀκτωβρ. 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ϛ') Τὸ περὶ ἀντιμισθίας ἔγγραφον πρέπει νὰ συντάσσηται διπλοῦν; (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 372).

ΤΜΗΜΑ Ζ'.

Ὑποχρεώσεις τοῦ ἐντολοδόχου.

§ ά) *Ἐκτέλεσις* (*accomplissement*) *τῆς ἐντολῆς*.

Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

λγ') Ὁ ἐντολοδόχος ἔχει τρεῖς κυρίως ὑποχρεώσεις· ά) ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀποδεχθεῖσαν ἐντολήν, ἐνόσῳ δὲν ἀνεκλήθη· —β') νὰ καταβάλῃ τὴν δέουσαν ἐπιμέλειαν ἄνευ δόλου, ἁμαρτήματος, καὶ ὡς καλὸς οἰκογενειάρχης· —γ') νὰ δώσῃ λόγον τῆς διαχειρήσεώς του, ἀποδίδων τῷ ἐντολεῖ ὅ,τι περιῆλθεν εἰς χεῖράς του.

λδ') Ἀφοῦ ἐδέχθη τὴν ἐντολήν, ὀφείλει νὰ τὴν ἐκτελέσῃ· ὑπάρχουν ὅμως περιστάσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπόκειται εἰς εὐθύνην τινά, ἀρνούμενος τὴν ἐκτέλεσιν. (Ὅρα Τροπλ. ἀρ. 337 ἐπ. —Εὐρ. Ῥολλ. λέξ. *mandat*, ἀρ. 171 ἐπ.).

λέ) Ἡ ἀνωτέρα βία δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς· (αὐτ. ἀρ. 177).

λϛ') Ἀποδεικνύει δὲ αὐτὴν ὁ ἐντολοδόχος· (αὐτ. 178).

λζ') Ὁ ἐντολοδόχος ἀπαλλάττεται τῆς ἐνεργείας, ὅταν ὁ ἐντολεὺς ἀμελῇ νὰ χορηγήσῃ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν μέσα; (αὐτ. 180).

λη') Ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολὴν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐντολέως, ἂν ὑπάρχῃ κίνδυνός τις, ἢ δ' ἐκτέλεσις ἤρξατο· (αὐτ. 182 ἐπ.).

λθ') Ποία ἡ εὐθύνη τοῦ ἐντολοδόχου, ὅςτις δὲν ἐξετέλεσε τὴν ἐντολήν; Ἐνέχεται μόνον διὰ τὰς ζημίας, ὅσαι εἶναι συνέπειαι τῆς μὴ ἐκτελέσεως· (*Duranton*, ἀρ. 240).

μ') Ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἐντολῆς πρέπει νὰ ἦναι τοιαύτη, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ ἐπὶ ζωῆς τοῦ ἐντολοδότου· καθότι, ἐπὶ τῆς ἐντολῆς, τὸ κύριον εἶναι τὸ πρόςωπον τοῦ ἐντολοδότου, διὰ τῆς ἀποβιώσεως τοῦ ὁποίου ἀποσβέννυται ἡ ἐντολή. (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 124).—ὅρα κατωτ. περὶ παύσεως τῆς ἐντολῆς).

§ β') *Εὐθύνη.*

Διαφόρους περιπτώσεις, δι' ἃς ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπεύθυνος πρὸς τὸν ἐντολέα, εὑρίσκετε εἰς τοὺς ἀρ. 189—228 τοῦ Εὑρετ. τοῦ Ῥολλίνου, λέξει mandat.

α) Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

μα') Ὁ ἐντολοδόχος πρέπει νὰ καταβάλῃ ὅσην δύναται μεγαλητέραν ἐπιμέλειαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς, διότι ἐνέχεται ὄχι μόνον ἕνεκα δόλου καὶ μείζονος ῥαθυμίας, ἀλλὰ καὶ ἕνεκα ἐλάσσονος. (ὅρα τοὺς νόμ. εἰς Θέμ. τόμ. 3 σελ. 129 σημ. 48—50).

μβ') Προϋποτίθεται δὲ ὅτι διὰ τῆς κακῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐντολῆς ἐβλάφθη πραγματικῶς ὁ ἐντολοδότης· (αὐτ. σελ. 130).

μγ') Ὁ ἐντολοδόχος, κατὰ κανόνα, δὲν ἐνέχεται ἕνεκα τυχαίας ζημίας (διάτ. 13 Κώδ. 4, 35). Προςέτι εἴς τινας περιπτώσεις εἶναι δικαιολογητὴ καὶ ἡ μὴ ἐκπλήρωσις τῆς ἐντολῆς, π. χ. ἂν ἐπέλθῃ θάνατος ἢ παραίτησις· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 130).

μδ') Ὁ ἐντολοδόχος δὲν πρέπει νὰ ὑπερβῇ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑποθέσεως τὰ ὅρια τῆς ἐντολῆς. Πᾶσα ὑπέρβασις δὲν εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἐντολοδότου, ἀλλὰ τοῦ ἐντολοδόχου, ὅςις ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου δὲν ἔχει ἀγωγὴν περὶ ἀποζημιώσεως· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 130, ἔνθα οἱ νόμοι).

με') Τὴν ἀρχὴν ὅτι δὲν ὑποχρεοῦσι τὸν ἐντολοδότην αἱ ἀντικείμεναι εἰς τὴν ἐντολὴν πράξεις τοῦ ἐντολοδόχου ἡρμήνευαν τὸ πάλαι οἱ Σαβιανοὶ λίαν αὐστηρῶς, ἀλλ' ἐφάνη προτιμωτέρα ἡ γνώμη τῶν Προκλιανῶν, καθ' ἣν ὁ ἐντολοδόχος ἔχει, διὰ τὰς δαπάνας του, ἀγωγὴν μέχρι τῆς παρὰ τοῦ ἐντολοδότου ὁρισθείσης πο-

σότητος, καὶ τὴν γνώμην ταύτην παρεδέχθη καὶ ὁ Ἰουστινιανός. (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 131 ἑπ., ἔνθα ἡ ἀνάπτυξις, καὶ ἔνθα ἐκτίθενται περιπτώσεις τινὲς ὑπερβάσεως τῶν ὁρίων τῆς ἐντολῆς).

μς') Ἂν ὁ ἐντολοδόχος ὑπερπηδήσῃ τὰ ὅρια τῆς ἐντολῆς, ἐνέχεται καὶ δύναται νὰ ἐναχθῇ, οὐχὶ δὲ καὶ ν' ἀντενάξῃ. (Θέμ. τόμ. 5 σελ. 58, ἔνθα ἡ ἀνάπτυξις).

β') *Νομολογία.*

§ 30. ά) Ὁ ἐντολεὺς καὶ ὄχι ὁ ἐντολοδόχος, εἶναι ὑπεύθυνος, ὅταν ὁ ἐντολοδόχος ἐνήργησε συμφώνως μὲ τὴν ἐντολήν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 157 τῆς 1 Σεπτεμβρ. 1848.

β') Ὅταν τὶς, κατ' ἐντολὴν τῆς συζύγου του, παραλάβῃ χρήματα κατασχεθέντα δυνάμει διαταγῆς ἀρχῆς τινός, δὲν εἶναι ὑπεύθυνος.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 58, ἣν ἐν τῇ λέξει 'Α ρ χ ή (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 151).

γ') Ἂν γυνή τις ἐγένετο αἴτιος ζημίας τινὸς (διὰ κατασχέσεως π. χ.) ὁ σύζυγός της, ἐνεργῶν ὡς ἐντολοδόχος, δὲν δύναται νὰ ἐναχθῇ ἐπὶ ἀποζημιώσει.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ὁ Α. Σ., παραλαβὼν ἀπὸ τὸν Α. Κ., ἀγοραστὴν τῆς σταφίδος τοῦ ἐνάγοντος, τὸ τίμημα αὐτῆς, συνιστάμενον εἰς 562 τάλληρα τῆς Ῥεγγίνας καὶ 78/100, καὶ παρακαταθέσας αὐτὰ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Διοικήσεως πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπαιτήσεών τινων τῆς συζύγου του Ἐλ. κατὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς Π., δὲν ἐνήργησεν ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, ἀλλὰ κατ' ἐντολὴν τῆς συζύγου του· ἡ δὲ κατάσχεσις ἐπροκαλέσθη ἀπὸ μόνην τὴν Ἐλ. ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ ἀνδρός της Σ. καὶ διετάχθη παρὰ τοῦ ὁπλαρχηγοῦ Κ. Τ., καὶ τοῦ ἀναπληροῦντος τὰ χρέη Διοικητοῦ, οἵτινες μόνον εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην, ἂν ἦτο παράνομος, ἀλλ' ὄχι καὶ ὁ Σ.

Ἐπειδὴ ὁ Σ. δὲν ἀπήλαυσε καμμίαν ὠφέλειαν ἀπὸ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος κατάσχεσιν καὶ παρακαταθήκην, διότι αὕτη ἔγινε πρὸς ὄφελος τῆς Ἐλ.· ἑπομένως ἡ νομικὴ ἀρχή, «ὅτι οὐ δεῖ γίνεσθαί τινα πλουσιώτερον ἐκ τῆς ἑτέρου ζημίας» δὲν ἔχει χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἐπειδὴ ἂν ἡ Ἐλ. σύζυγος τοῦ Σ., διὰ παρανόμου αἰτήσεώς της, ἔγινεν αἴτιος τῆς ἐπεμβάσεως τῶν τότε ἀρχῶν καὶ τῆς κατασχέσεως, ἐκ τῆς ὁποίας ἠκολούθησεν ἡ ζημία, τὴν ὁποίαν διϊσχυρί-

ζονται οἱ ἐνάγοντες, δύναται αὕτη νὰ ἐναχθῇ ἐπὶ ἀποζημιώσει, ὁ δὲ Σ. διὰ τῆς ἀθώας πράξεως τῆς παραλαβῆς τῶν χρημάτων, ἢ ἐνεργῶν κατὰ τὴν διαταγὴν τῶν ἀνωτέρων του, δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ ὑπεύθυνος εἰς τοὺς ζημιωθέντας.

Ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 121 τοῦ 1837.

§ 31-33. ά) Ἐπὶ τῶν νομικῶν σχέσεων μεταξὺ τοῦ ἐντολέως καὶ τοῦ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου αὐτοῦ συναλλαξαμένου τρίτου προσώπου ἐφαρμόζονται αἱ ἀρχαὶ τῆς κατὰ τοῦ προστήσαντος ἀγωγῆς· ὅταν παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἐπιδειχθῇ εἰς τὸν τρίτον ἔγγραφον πληρεξουσιότητος καὶ ὁ τρίτος συνδιαλλαχθῇ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅρων τῆς ἐντολῆς, ὁ ἐντολεὺς ὑποχρεοῦται πρὸς τὸν τρίτον διὰ τὰς πράξεις τοῦ ἐντολοδόχου, πᾶσα δὲ ὑπέρβασις τοῦ ἐντολοδόχου εἰς ὅρον, μὴ περιεχόμενον εἰς τὴν φανερὰν πληρεξουσιότητα, ὑποχρεοῖ τὸν ἐντολέα.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς νόμους 10 § 5 Πανδ. (17, 1) *mandati vel contra*.—49 ἐν ἀρχῇ Πανδ. (14, 3) *de institoria actione*.—13 § 25 Πανδ. (19, 1) *de action. empti vend.* —31 ἐν ἀρχῇ Πανδ. (3, 5) *de negot. gestis*.—5 Κώδ. (4, 25) *de instit. act.*, ἐπὶ τῶν νομικῶν σχέσεων μεταξὺ τοῦ ἐντολέως καὶ τοῦ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου αὐτοῦ συναλλαξαμένου τρίτου προσώπου, ἐφαρμόζονται αἱ ἀρχαὶ τῆς κατὰ τοῦ προστήσαντος ἀγωγῆς (*actio institoria*)· κατὰ δὲ τὰς ἀρχὰς ταύτας (*l.* 11 § 2—5 Πανδ.) *D. de inst. act.*) ὅταν παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἐπιδειχθῇ εἰς τὸν τρίτον ἔγγραφον πληρεξουσιότητος, καὶ ὁ τρίτος συναλλαχθῇ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ῥητῶν καὶ σαφῶν ἐν αὐτῷ ὅρων τῆς ἐντολῆς, ὁ ἐντολεὺς ὑποχρεοῦται πρὸς τὸν τρίτον διὰ τὰς πράξεις τοῦ ἐντολοδόχου ὡς νὰ ἦτον ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον μὲ τοῦτον, καὶ πᾶσα παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου γενομένη τυχὸν ὑπέρβασις ὅρου ἐντολῆς, μὴ περιεχομένου εἰς τὴν φανερὰν πληρεξουσιότητα τὴν πρὸς τὸν τρίτον διακοινωθεῖσαν, ἀλλ' ἐγνωσμένου μόνον ἰδιαιτέρως παρὰ τοῦ ἐντολέως καὶ τοῦ ἐντολοδόχου, καθιστᾷ μόνον τὸν τελευταῖον τοῦτον ὑπεύθυνον πρὸς τὸν πρῶτον, ἀλλὰ δὲν ἀπαλλάττει τὸν ἐντολέα ἀπὸ τὴν πρὸς τὸν τρίτον εὐθύνην.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅταν ὁ σύζυγος τῆς ἐφεσιβλήτου Α. Σ. συνωμολόγησε μετὰ τοῦ Ε. Δ. ἐπ' ὀνόματι καὶ ὡς πληρεξούσιος τῆς συζύγου του, τὰς περὶ δανείων ἐκ δραχμῶν 2;3000 καὶ 3000 δύο συμφωνίας, καὶ περὶ ὑποθηκεύσεως εἰς τὰ δάνεια ταῦτα τοῦ κατὰ τὴν ἐνορίαν Δοκοῦ εἰς Χαλκίδα κειμένου ἀμπε-

[illegible] ὡς ἐξωπροίκου, περὶ τῶν ὁποίων συνετά[illegible]ογραφικὰ συμβόλαια ὑπ' ἀριθ. 1815 καὶ [illegible] 1840, ἐπέδειξεν εἰς αὐτὸν τὸν Δ., ὡς δια[illegible] τὰ εἰρημένα συμβόλαια, τὴν πληρεξουσιότητα, τὴν [illegible]της του τῷ ἔδωκε, διὰ τοῦ ἀπὸ τῆς 13 Μαρτίου 1837 [illegible] 3331 συμβολαίου, τὴν διαλαμβάνουσαν ὅτι ἡ εἰρημένη [illegible] του ἀποκαθιστᾷ αὐτὸν ἐπίτροπόν της καὶ πληρεξούσιον γενικὸν καὶ εἰδικόν, διὰ νὰ τὴν παριστᾷ καὶ ἀντιπροσωπεύῃ καθ' ὅλας ἐν γένει τὰς ὑποθέσεις καὶ ληψοδοσίας, ἃς ἔχει ἐν Χαλκίδι καὶ ἀλλαχοῦ, νὰ ἐνεργῇ ἀγορὰς ἐπ' ὀνόματί της καὶ πωλήσεις ἐπὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν της ὁπόταν ἐπιτύχῃ τιμὴν συμφέρουσαν, νὰ δανείζηται χρήματα εἰς ὄνομά της καὶ μὲ ὑποθήκην τῶν κτημάτων της, νὰ ὑπογράφῃ τὰ ἀνήκοντα πωλητήρια καὶ ὁμολογίας, νὰ ἐνάγῃ εἰς τὰ ἁρμόδια δικαστήρια τοὺς χρεώστας της . . . καὶ ἐν γένει τῷ παραχωρεῖ ἀπόλυτον καὶ ἀπεριόριστον πληρεξουσιότητα νὰ τὴν ἀντιπροσωπεύῃ καθ' ὅλα, καὶ νὰ ἐνεργῇ καὶ πράττῃ ἐπὶ τῶν κτημάτων, ὑποθέσεων καὶ ληψοδοσιῶν, πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται καὶ γνωρίζει ἀσφαλὲς καὶ ἀναγκαῖον κλπ. ν. Τοιαύτης δ' οὔσης γενικῆς καὶ ἀπεριορίστου τῆς φανερᾶς πληρεξουσιότητος, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ εἰρημένος Α. Σ. ἐνεφανίζετο πρὸς τοὺς τρίτους καὶ συνηλλάττετο ἐπ' ὀνόματι τῆς συζύγου του, δὲν δύναται ποσῶς νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὁ αὐτὸς Σ. ὑποθηκεύσας εἰς τὸν Δ. τὸν προειρημένον ἀμπελῶνα, διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ ἐπ' ὀνόματι τῆς συζύγου του ληφθέντα δάνεια, καὶ ὁμολογήσας αὐτὸν τὸν ἀμπελῶνα ὡς ἐξώπροικον, ὑπερέβη κανένα ἐκ τῶν ῥητῶν ὅρων τῆς φανερᾶς πληρεξουσιότητος τῆς συζύγου του, ὥστε ἡ τοιαύτη ὑπέρβασις νὰ ἐνοχοποιῇ ἀπέναντι τῆς ἐντολίδος του τὸν ἐπὶ τῇ πίστει τῆς εἰρημένης ἀπολύτου καὶ ἀπεριορίστου πληρεξουσιότητος συμφωνήσαντα μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀποδεχθέντα τὴν ὑποθήκην καὶ τὴν ὁμολογίαν περὶ τοῦ ἐξωπροίκου τῆς ὑποθηκευθείσης ἀμπέλου εἰρημένον Δ., τόσον μᾶλλον, ὅσον καὶ ὁ ἐπίσημος τίτλος τῆς ἰδιοκτησίας, ἤγουν τῆς ἀγορᾶς τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ὑποθηκευθείσης ἀμπέλου, δηλαδὴ τὸ τῆς 29 τῆς Σελήνης Ζιλχετσὲ 1254 χοτζέτιον χαρακτηρίζει τὴν Α. Σ. ὡς ἀγοράσασαν, διὰ τοῦ συζύγου της, τὴν ἄμπελον ταύτην, καὶ λαβοῦσαν αὐτὴν εἰς κατοχὴν καὶ πλήρη κυριότητα ὡς ἀπόλυτος ἰδιοκτήτρια, χωρὶς νὰ περιέχῃ οὔτε νύξιν τινὰ περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀγορὰ αὕτη ἐγένετο δῆθεν διὰ προικιμαίων χρημάτων της πρὸς ἀντικατάστασιν τούτων διὰ τῆς ἀμπέλου ὡς προικῴας, καθὰ δῆθεν ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ ἰσχυρίσατο ἡ ἐφεσίβλητος Α. Σ., εἰς τρόπον ὥστε καὶ ὁ ἐπίσημος οὗτος τίτλος παρίστα πρὸς τὸν δανειστὴν τὴν ὑποθηκευθεῖσαν ἄμπελον

ὡς μὴ προικῴαν· ἄρα τὰ εἰρημένα δανειστικὰ συμβόλαια, αἱ ἐν αὐτῇ περιεχόμεναι συμφωνίαι, δηλώσεις εἰς ὁμολογίας, πρέπει, καθόσον ἀφορᾷ τὸν Ε. Λ, νὰ θεωρῶνται νομικῶς ὡς γενόμενα ἅπαντα παρὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς Λ. Σ., διὰ τοῦ συζύγου της, ὡς πληρεξουσίου αὐτῆς Α. Σ., διότι ἡ φανερὰ ἐντολή, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ αὐτὴ Α. ἐφωδίασε τὸν σύζυγόν της ἀπέναντι τῶν τρίτων, ἐχαρακτήριζε τοῦτον ἐν γένει, καὶ ἄνευ τινὸς περιορισμοῦ, ἀντιπροσωπεύοντα αὐτὴν καθ' ὅλας τὰς σχέσεις καὶ πράξεις τῶν συμφερόντων της, καὶ ἀπολαβόντα ἐντελῆ τὴν ἐμπιστοσύνην της, καὶ πᾶσα ἑπομένως μυστικὴ μεταξὺ τῶν συζύγων καὶ ἄγνωστος πρὸς τὸν Λ. συνεννόησις καὶ σχέσις περὶ τοῦ ὑποθηκευθέντος ἀμπελῶνος εἶναι ἄνευ τινὸς νομίμου ἀποτελέσματος κατ' αὐτοῦ τοῦ Λ., δυναμένη, ἐν περιπτώσει παραβάσεώς τινος ἐκ μέρους τοῦ Α. Σ, νὰ ἐνοχοποιήσῃ μόνον τοῦτον πρὸς τὴν σύζυγόν του.»

'Απόφ. 4483 τοῦ 1847 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

β') Ὅταν τὶς ἔλαβε χρήματα διὰ νὰ τὰ δώσῃ εἴς τινα, λαμβάνων συναλλαγματικάς, ἐνεργεῖ ὡς ἐντολοδόχος· ἐνέχεται ὅμως ἂν παραβῇ τὴν συμφωνίαν.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀπὸ 15 Φεβρουαρίου 1842 ἐγγράφου ὑπογεγραμμένου παρὰ τοῦ Ι. Β, κολλυβιστοῦ, προκύπτει ὅτι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Χ. Α. συνέστη συμφωνία, καθ' ἣν ὁ τελευταῖος οὗτος παρέδωκεν εἰς τὸν εἰρημένον Β. δραχμ. 2,500 ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ τὰς δώσῃ ἄνευ τόκου εἰς τὸν Γ. Α., καὶ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ δώδεκα συναλλαγματικάς, τὰς μὲν ἕνδεκα ἐκ δραχ. 150 ἑκάστην, τὴν δὲ δωδεκάτην ἐκ δραχ. 850, τὰς ὁποίας λαμβάνων ὁ Β. παρὰ τοῦ Γ. Α. κατὰ μῆνα νὰ τοκίζῃ εἰς ἄλλους, δίδων ὠφέλειαν εἰς τὸν Χ. Α. 1 1/2 τοῖς ἑκατὸν κατὰ μῆνα.

Ἐπειδὴ οὔτε ἐκ τοῦ διαληφθέντος ἐγγράφου, οὔτε ἐξ ἄλλου οὐδενὸς περιστατικοῦ δὲν ἐξάγεται ὅτι ὁ σκοπὸς τῶν συναλλαγματικῶν ἦτο τοῦ νὰ τεθῶσιν ἐν κοινῷ αἱ δραχμαὶ 2,500 εἰς κίνδυνον ἀμφοτέρων αὐτῶν· ὥστε πᾶσα ζημία, ἥτις ἤθελε συμβῇ εἰς τὴν ποσότητα ταύτην, ἢ πᾶν κέρδος, τὸ ὁποῖον ἤθελε προκύψει ἐξ αὐτῆς νὰ διανέμηται κοινῶς· ἑπομένως ἡ μνησθεῖσα συμφωνία δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς εταιρία, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον ἐντολή, καθ' ἣν ὁ ἐντολοδόχος ἠδύνατο ν' ἀπολαύσῃ ἀμοιβήν τινα, καθόσον τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τοκισμοῦ ἤθελεν εἶσθαι πλέον τοῦ 1 1/2 τοῖς ἑκατὸν κατὰ μῆνα. (*Delangle des soc. comm. tom.* 1 *n*°. 6).

Ἐπειδὴ ὁ Ι. Β. λαβών, κατὰ τὴν πρωτοδίκως γενομένην ὁμολογίαν του, διὰ μιᾶς τὰς δώδεκα συναλλαγματικάς, καὶ ἐξαργυρώ-

σας καὶ βαλὼν αὐτὰς εἰς κυκλοφορίαν χωρὶς ν' ἀποδείξῃ, μηδὲ κἂν νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἐτόκισεν εἰς ἄλλους τὰ ληφθέντα ἐκ τῆς παραχωρήσεως τῶν συναλλαγματικῶν χρήματα· ὥστε ἐκ τούτου συμπεραίνεται εὐλόγως ὅτι τὰ μετεχειρίσθη πρὸς ἴδια αὐτοῦ συμφέροντα, καὶ παρεβίασε τὴν ὁποίαν ἔκαμε συμφωνίαν, καθ' ἣν ὤφειλεν, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται, νὰ λαμβάνῃ κατὰ μῆνα ἀπὸ τὸν Γ. Α. τὰ χρήματα ἑκάστης συναλλαγματικῆς, καὶ νὰ τὰ τοκίζῃ εἰς ἄλλους, δίδων εἰς τὸν Χ. Α. ὠφέλειαν 1 1/2 τοῖς ἑκατὸν κατὰ μῆνα· ἑπομένως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Χ. Α. εἶχε δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῶν χρημάτων του.

Ἐπειδὴ ὁ Ι. Β. ὡς παραβιάσας τὴν συμφωνίαν ὑπέκειτο εἰς πληρωμὴν τόκου ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξαργυρώσας τὰς συναλλαγματικὰς ἔλαβε τὰ χρήματα· ἀλλά, μὴ ὑπαρχούσης ἀντεφέσεως ὡς πρὸς τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐπεδικάσθησαν, διὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, οἱ τόκοι, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρον 779 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ κάμῃ ἐπιβλαβεστέραν διὰ τὸν ἐκκαλοῦντα ἀπόφασιν.»

Ἀπόφ. 2732 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

γ') Ὅταν ὁ ἐντολοδόχος ἐνήργησε πρᾶξιν τινὰ παρὰ τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐντολήν, ἐνέχεται;

Ἀπόφ. Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἐκ τῆς τῶν διαδίκων ἀλληλογραφίας, τὴν ὁποίαν ἐκθέτει εἰς τὴν πρώτην σκέψιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 123 ἀποφάσεώς του, ἐξήγαγεν ὅτι ὁ Ι. Κ. ἐφόρτωσε πέντε σακκία μετάξης διὰ Ζάκυνθον εἰς παραλαβὴν τοῦ Γ. Χ. Θ. ὅτι τὴν ἔστειλεν εἰς αὐτὸν διὰ νὰ τὴν πωλήσῃ εἰς Ζάκυνθον, καὶ ὅτι, ἄνευ ἐντολῆς τοῦ Ι. Κ, ὁ Γ. Χ. Θ. ἔστειλε διὰ Τούνεζι ἓν ἐκ τῶν πέντε τούτων σακκίων μετάξης, ἡ ὁποία ἀπωλέσθη, ναυαγήσαντος τοῦ πλοίου, τὸ ὁποῖον ἔφερεν αὐτήν· ὅθεν ὀρθῶς καὶ συμφώνως μὲ τὰς περὶ ἐντολῆς διατάξεις 11, 13 καὶ 21 τοῦ Κώδικος, βιβλ. 4, τίτλ. 35, τὸ ἐφετεῖον ἐθεώρησεν ὑπεύθυνον τὸν Γ. Χ. Θ. διὰ τὴν ἀπωλεσθεῖσαν ταύτην μετάξην, οἱ δὲ περὶ ἀγοραπωλησίας νόμοι, τοὺς ὁποίους ἐπικαλεῖται ὁ ἀναιρεσείων, δὲν παρεβιάσθησαν ποσῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, οὔτε εἶχον ἐφαρμογήν τινα, διότι, καθ' ἣν τὸ ἐφετεῖον ἔκαμεν ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἀλληλογραφίας τῶν μερῶν, δὲν ὑπῆρξεν ἀγοραπωλησία, ἢ κἂν διαπραγμάτευσις ἀγοραπωλησίας τῆς ἀπολεσθείσης μετάξης, ἀλλὰ παράβασις ἐντολῆς, ἡ δὲ τοιαύτη ἐκτίμησις πραγματικῶν περιστατικῶν δὲν συνιστᾷ, κατὰ τὸ ἄρθρον 819, ἐδάφ. 2, τῆς πολιτ. δικονομίας, λόγον ἀναιρέσεως.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 17 τοῦ 1846.

δ') Όταν τὶς ἐνετείλατο τινὰ νὰ ἐγγυηθῇ ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ του, πρὸς ὅν τινα ἤθελε τὸν δανείσῃ, ἀλλ' ὁ ἐντολοδόχος, ἀντὶ τῆς ἐγγυήσεως, κατέβαλε τὸ δάνειον, δὲν ὑπάρχει ὑπέρβασις τῆς ἐντολῆς (νόμ. 10 § 5 καὶ 26 § 5 καὶ 45 § 4 τῶν Πανδ. *mandat vel contia*)· ὁ δὲ κατ' ἐντολὴν δανείσας δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περὶ ἐντολῆς ἀγωγὴν, καὶ πρὶν ἢ ἐπιδιώξῃ τὸν ὀφειλέτην (νόμ. 56 αὐτ.)· ὅταν ὅμως τὸ δάνειον ἦναι προγενέστερον τῆς ἐντολῆς, τὸ ζήτημα κανονίζεται ἀπὸ τὸν νόμον 12 § 14 αὐτ.

Ἀπόφ. 41 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4614).

ε') Εἰς ποίας περιπτώσεις ὁ ἐντολοδόχος ὑπόκειται εἰς εὐθύνην πρὸς τὸν ἐντολέα του διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς;

Απόφ. «Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἀπὸ 24 8βρίου 1839 ἀγωγῇ του βελτιωθείσῃ διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών του, ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ ἐναγομένου δραχ. 4874 καὶ 56/100, ὡς ἀποζημίωσιν ἐπὶ λόγῳ ὅτι, ἐνῷ οὗτος ἔλαβε παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ῥητὴν ἐντολὴν (ἐνῷ καὶ ἄνευ αὐτῆς ἦτον ὑπόχρεως) νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἑλληνικοῦ Προξένου, καθ' ἣν περίπτωσιν αὕτη δὲν ἤθελε προτιμήσει τῶν ἀπαιτήσεων τῶν λοιπῶν δανειστῶν τὸ δάνειον τοῦ ἐνάγοντος, ὁ ἐναγόμενος ὄχι μόνον δὲν ἐξεκάλεσε τὴν παρά τινος δικαστικῆς ἐπιτροπῆς, διορισθείσης παρὰ τοῦ Προξένου, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ταύτης ἀπόφασιν, ἥτις, προτιμήσασα τὸ ναυτικὸν δάνειον ἄλλου δανειστοῦ τοῦ εἰρημένου πλοιάρχου, κατέταξε τὸ τοῦ ἐνάγοντος μετὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν λοιπῶν δανειστῶν τοῦ αὐτοῦ πλοιάρχου, ἀλλὰ καὶ ἐξετέλεσε τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, ζητήσας παρὰ τοῦ προξενείου καὶ παραλαβὼν τὴν κατὰ λόγον τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐπιδικασθεῖσαν αὐτῷ ποσότητα, καὶ διὰ τῆς πράξεώς του ταύτης ἐπέφερε τῷ ἐνάγοντι τὴν ἀναφερθεῖσαν ζημίαν.

Ἐπειδὴ εἶναι ἀληθὲς ὅτι, κατὰ τὸν νόμον, ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀνορθώσῃ τὴν ἐκ τῆς ἀμελείας, ἢ ἐκ τοῦ δόλου του εἰς τὸν ἐντολοδότην προσγενομένην ζημίαν, ἀλλ' ἡ ζημία, εἴτε θετικὴ, εἴτε ἀποφατικὴ εἶναι, πρέπει νὰ ἦναι βεβαία καὶ ἀναπόφευκτος συνέπεια τῆς ἐκ δόλου ἢ ῥαθυμίας λαβούσης χώραν πράξεως, ἢ παραλείψεως τοῦ ἐντολοδόχου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων χαρακτηρίζει τὴν παράλειψιν τοῦ ἐναγομένου τοῦ νὰ ἐκκαλέσῃ ἐνώπιον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας τὴν μνημονευθεῖσαν ἀπόφασιν, καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην ἀποδοχὴν τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐκ δόλου καὶ ῥαθυμίας

γενομένας πράξεις, ἐξ ὧν ἐπήγασεν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἡ ζημία, τῆς ὁποίας τὴν ἀνόρθωσιν ἤδη ἐξαιτεῖται.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων δὲν ἐξέθεσε γεγονότα, ἐξ ὧν νὰ παράγῃ τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ἐναγόμενος παρέλειψε νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν μνησθεῖσαν ἀπόφασιν, καὶ ἀπεδέχθη καὶ ἐξετέλεσεν αὐτὴν ἐπὶ τῷ παρανόμῳ σκοπῷ τοῦ νὰ βλάψῃ ἐκ προθέσεως τὸν ἐντολέα του· ὥστε ἀνυπόστατος καθίσταται ἡ πρότασις τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι ὁ ἀντίδικός του ἐνήργησε δολίως τὰ ἀνωτέρω (1).

Ἐπειδὴ ῥαθυμία ὑπάρχει, κατὰ τὸν νόμον, ὅταν εἰς ὡρισμένην τινὰ περίπτωσιν δὲν ἐνεργῇ τις, ὅπως ἤθελεν ἐνεργήσει συνετὸς πατὴρ οἰκογενείας.

Ἐπειδὴ ὁ ἐναγόμενος, λαβὼν ἐντολὴν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος νὰ ἐνεργήσῃ ὁπωςδήποτε τὴν ἐξόφλησιν τῆς κατὰ τοῦ πλοιάρχου Δ. Κ. ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἀνεφέρθη περὶ τούτου εἰς τὸν κατὰ τὴν Μακεδονίαν Ἑλληνικὸν Πρόξενον, ὅστις διώρισε, διὰ τῶν ἀπὸ 17 9εμβρίου 1836 καὶ ἀπὸ 11 Μαρτίου 1837 προξενικῶν διαταγμάτων του (ὡς ὀνομάζει αὐτὸς ὁ Πρόξενος τὰ ἔγγραφα ταῦτα), τριμελῆ δικαστικὴν ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ ἐκδικάσῃ τὰς κατὰ τοῦ εἰρημένου πλοιάρχου Κ. καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τοῦ πλοίου του ἀπαιτήσεις διαφόρων δανειστῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐνάγων· ἡ δὲ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐξέδωκε τὴν ἀπὸ 3 Μαΐου 1837 ἀπόφασίν της, δι' ἧς, προτιμήσασα τὸ τελευταῖον δάνειον τοῦ Ι. Δ. τῶν λοιπῶν δανείων, διέταξε νὰ πληρωθῶσι ταῦτα ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ἐκπλειστηριάσματος συμμέτρως.

Ἐπειδὴ εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ ἐναγόμενος εἶχε παραγγελίαν νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἐὰν αὕτη ἀπέβαινεν ἐναντίον τῆς προσδοκίας τοῦ ἐνάγοντος, ἀπαιτοῦντος νὰ πληρωθῇ, κατὰ προτίμησιν, πρὸ παντὸς ἄλλου δανειστοῦ τοῦ διαληφθέντος πλοιάρχου τὸ δάνειόν του ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τοῦ διαληφθέντος πλοίου, καὶ ὅτι ὁ ἐναγόμενος δὲν ἐξετέλεσε τὴν παραγγελίαν τοῦ ἐνάγοντος· ἀλλὰ, διὰ ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν ἐναγόμενον ῥαθυμία τις κατὰ τὴν παράλειψιν ταύτην, πρέπει ν' ἀποδειχθῇ ὅτι ἦτο φρονίμου καὶ συνετοῦ ἀνδρὸς ἔργον νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, καὶ νὰ δοκιμάσῃ καὶ τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης τὴν ἔκβασιν· προκειμένης ὅμως ἀποφάσεως οὐχὶ τοῦ κατὰ τὴν Μακεδονίαν Ἑλλην. Προξένου, ἀλλά τινος δικαστικῆς ἐπιτροπῆς, ἀνθρώπων, δηλ. μὴ ἐχόντων δικαστικὴν ἐξουσίαν, οὔτε δυνάμει νόμου τινὸς, οὔτε δυνάμει συνυποσχε-

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἀποζημίωσις (Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 245 ἐπ.).

τικοῦ, ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἦτον ὄχι μόνον περιττὴ, καθότι, διὰ τῆς παραλείψεως τῆς ἐφέσεως, δὲν ἀπεκλείετο ὁ διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ἀδικηθεὶς τοῦ δικαιώματος νὰ προςβάλῃ αὐτὴν ἐπὶ ἀκυρότητι, ἀλλὰ καὶ ἀνέφικτος· καθότι ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβεία, οὖσα ἁρμοδία νὰ δικάζῃ τὰς κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ Ἕλλην. Προξένων ἐφέσεις, οὐδόλως ἠδύνατο νὰ δικάσῃ καὶ ἐφέσεις κατ' ἀποφάσεων εἰδικῶν ἐπιτροπῶν, περιβεβλημένων, ἐπὶ τῇ βάσει προξενικῶν διαταγμάτων, δικαςικὴν ἐξουσίαν, καθότι οὐδεὶς νόμος προΐδε τὴν σύστασιν τοιούτων ἐπιτροπῶν, ὥστε νὰ προΐδῃ καὶ τὰ κατὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν ἔνδικα μέσα.

Ἐπειδὴ ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι ὁ ἐναγόμενος, παραλείψας νὰ ἐφεσιβάλῃ τὴν ἀναφερθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς εἰρημένης εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, δὲν παρημέλησε πρᾶξιν, τὴν ὁποίαν ἤθελεν ἐνεργήσει φρόνιμος καὶ συνετὸς πατὴρ οἰκογενείας· ἐν ἄλλαις λέξεσι δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς αὐτὸν ῥαθυμία κατὰ τὴν παράλειψιν ταύτην.

Ἐπειδὴ ἡ κατὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ἔφεσις ἦτον, ὡς εἴρηται, ἀνέφικτος· ἡ δὲ περὶ ἀκυρότητος αὐτῆς ἀγωγὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἀποτέλεσμα, καθότι δὲν ὑπῆρχεν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἄλλη δικαστικὴ ἀρχὴ, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἠδύνατο νὰ προσβληθῇ ἡ ἀκυρότης τῆς ἀποφάσεως ταύτης, παρὰ ὁ Ἕλλην. Πρόξενος, ὅςις, ὡς καθιδρύσας τὴν ἐκδοῦσαν αὐτὴν ἐπιτροπὴν, καὶ θεωρήσας καὶ « ἐπικυρώσας καθ' ὅλα της τὰ μέρη τὴν ἀπόφασίν της, διὰ νὰ ἔχῃ ἰσχὺν νομίμου ἀποφάσεως » εὐλόγως δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἤθελε παραδεχθῆ ἀγωγὴν περὶ ἀκυρότητος τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, καὶ δικάσῃ περὶ τῆς ἰδίας του πράξεως, ὡς ἀκυρωτικὸν δικαστήριον (1).

Ἐπειδὴ ἑπομένως ὁ ἐναγόμενος, μὴ δυνάμενος εὐλόγως μετ' ἐλπίδος ἐπιτυχίας οὔτε νὰ ἐκκαλέσῃ, οὔτε ἐπὶ ἀκυρότητι νὰ προςβάλῃ τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, ὤφειλε δυοῖν θάτερον νὰ πράξῃ, ἢ νὰ παραδεχθῇ αὐτὴν, καὶ νὰ λάβῃ τὰ δι' αὐτῆς εἰς τὸν ἐντολέα του ἐπιδικασθέντα, ἢ νὰ μὴ τὴν παραδεχθῇ, καθ' ἣν περίπτωσιν οἱ λοιποὶ διάδικοι, μὴ προσβληθείσης αὐτῆς διά τινος ἀνασταλτικὴν δύναμιν ἔχοντος ἐνδίκου μέσου, ἤθελον ἐκτελέσει αὐτὴν, καὶ ἑπομένως ἤθελε μείνει ἡ δι' αὐτῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐπιδικασθεῖσα ποσότης νεκρὰ παρὰ τῷ Προξενείῳ, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ εὑρεθῇ ὁ ἐνάγων εἰς θέσιν καλητέραν, παρ' εἰς ἣν εὑρίσκεται σήμερον.

---

(1) Ὅρα Carré, pr. c. ζήτ. 1282.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 419 καὶ 127.

Ἐπειδὴ ἑπομένως εἰς τὸν ἐναγόμενον λαβόντα τὸ πρῶτον μέτρον, τὸ ἐπωφελέστερον εἰς τὸν ἐντολέα του (μὴ στερηθέντα τοὐλάχιστον καὶ τῶν ὠφελειῶν τῆς χρήσεως τῶν εἰς τὴν μερίδα του λαχόντων γροσίων 3525 καὶ 26), οὐδόλως δύναται ν' ἀποδοθῇ ῥᾳθυμία τις, ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

Ἐπειδὴ, τέλος, καὶ ἂν ἠδύνατο νὰ ὑποτεθῇ πρὸς στιγμὴν ὅτι ὁ ἐναγόμενος, κατὰ τὴν παράλειψιν τῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐφέσεως, καὶ κατὰ τὴν παραδοχὴν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτῆς κατέστη ἔνοχος ῥᾳθυμίας, καὶ ὅτι, διὰ τῶν πράξεων, τούτων ἀπώλεσεν ὁ ἐνάγων πᾶν μέσον προσβολῆς τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, πάλιν, διὰ νὰ ἔχῃ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ὁ ἐνάγων, ἔπρεπε νὰ ὑπῆρχε βεβαιότης ὅτι ἡ εἰς αὐτὸν ἐπελθοῦσα ζημία δὲν ἤθελε τῷ ἐπισυμβῇ βεβαίως, ἐὰν ἐπεχείρῃ ὁ ἐναγόμενος τὴν πρώτην καὶ παρέλειπε τὴν δευτέραν καὶ τρίτην τῶν εἰρημένων πράξεων· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι οὐχὶ μόνον πάντῃ ἀβέβαιον, ὅτι ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλην. Πρεσβεία, ἐκκαλουμένης ἐνώπιόν της τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, ἤθελε, δικάζουσα ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τὴν ἔφεσιν, μεταῤῥυθμίσει τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὸ τέλος τοῦ νὰ προτιμηθῇ τὸ δάνειόν του τῶν δανείων πάντων τῶν λοιπῶν δανειστῶν τοῦ πλοιάρχου Δ. Κ· ἀλλὰ τοιαύτη ἔκβασις τῆς ἐφέσεως δύναται εὐλόγως νὰ θεωρηθῇ καὶ ἀδύνατος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἰδιότητος τοῦ δανείου τοῦ ἐνάγοντος, ὅπερ, μὴ καταχωρηθὲν ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐμποροδικείου (τοῦ τῆς Χαλκίδος), οὐδὲν προνόμιον ἠδύνατο νὰ χαίρῃ πρὸ τῶν δανείων τῶν ἄλλων δανειστῶν, καὶ ἂν θεωρηθῶσιν οὗτοι ἁπλοῖ ἐγχειρόγραφοι δανεισταὶ (ἄρθρον 312 τοῦ ἐμπορ. νόμου)· ὥστε καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ κατ' ἔφεσιν δικάζουσα Πρεσβεία ἤθελε θεωρήσει μὴ προνομιοῦχον τὸ τοῦ Ι. Β. ἐκ γροσίων 5044 δάνειον (μολονότι καὶ τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι πάντῃ ἀμφίβολον, ἐὰν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἀνεπτύσσοντο ἐκτενέστερον καὶ σαφέστερον ὁ καὶ ἐν τῇ ἀποφάσει τῆς ἐπιτροπῆς ἐν παρόδῳ καὶ ἀορίστως ἀναφερόμενος σκοπὸς καὶ ἡ χρῆσις τοῦ δανείου τούτου, καὶ μὴ ναυτικοῦ θεωρουμένου, ὅτι, δηλ. ἐγένετο πρὸς συντήρησιν τοῦ πλοίου ἀπὸ τῆς καταπλεύσεώς του εἰς τὸν λιμένα), πάλιν τὸ ἐκ τῆς ἐφέσεως κέρδος τοῦ ἐνάγοντος ἤθελεν εἶσθαι, ὅτι ἤθελε λάβει μέρος μετὰ ἐξ ἄλλων δανειστῶν, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπαιτήσεως ἑκάστου εἰς τὴν διανομὴν τῆς μερίδος τοῦ Ι. Β., ἤτοι γρόσ. 5044, ἀλλὰ τὸ κέρδος τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι πάλιν ἰδανικὸν σχεδὸν ἀπέναντι τῶν ἐξόδων, εἰς ἃ ἤθελεν ὑποπέσει ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν

κατ' ἔφεσιν διαδικασίαν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα δὲν ἤθελον τῷ ἀποδοθῇ· διότι ἐν τοιαύτῃ ἐκβάσει τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης ἤθελε θεωρηθῇ, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου αἰτήσεώς του, ἐν μέρει νικήσας, καὶ ἐν μεγίστῳ μέρει ἡττηθείς.

Ἐπειδὴ ἐκ τούτων ἁπάντων ἕπεται ὅτι ἡ ζημία, τὴν ὁποίαν ὑπέστη ὁ ἐνάγων, δὲν προέκυψεν ὡς ἀναγκαία καὶ ἀναπόφευκτος συνέπεια τῆς ῥαθυμίας, ἢ τοῦ δόλου τοῦ ἐναγομένου· ἑπομένως, κατὰ τοὺς προεκτεθέντας νόμους, ἡ κατ' αὐτοῦ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἀνυπόστατος. »

Ἀπόφ. 384 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3245 ἑπ.).

ϛ') Ὅταν πέμπῃ τὶς ὤνια μὲ ῥητὴν παραγγελίαν νὰ πωληθῶσιν ἐπὶ ὡρισμένῳ τιμήματι, ἀλλὰ δὲν ἀποδοκιμάζῃ ῥητῶς τὴν ἐπὶ ἐλάττονι τιμήματι πώλησιν μέρους τῶν ὠνίων, δύναται νὰ προσβάλῃ τὰς πράξεις τοῦ παραγγελιοδόχου δι' ὑπέρβασιν τῆς ἐντολῆς του; Ἡ ἐντολὴ πρέπει νὰ ἐκτελῆται κατὰ γράμμα.

Ἀπόφ. 391 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4918).

ζ') Ὁ λαβὼν τὴν ἐντολὴν ν' ἀποστείλῃ τὶ δι' ἀσφαλοῦς προσώπου, εἶναι ὑπεύθυνος, ἐάν, ἀποστέλλων τὸ πρᾶγμα, δὲν φροντίσῃ ν' ἄρῃ πᾶσαν ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον, διὰ λογαριασμὸν τοῦ ὁποίου ἡ ἀποστολὴ γίνεται;

Κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς ἀρχὰς τοῦ δικαίου (τεμ. 11, 13, 21 Κώδ. *mand.*—τεμ. 23 Πανδ. *Reg. juris*) ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπεύθυνος ἕνεκα παντὸς σφάλματος, καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ ἐλαχίστου· ὅθεν ὀφείλει νὰ παραδίδῃ τὰ ὁποῖα, ὡς ἐντολοδόχος, ἔλαβε χρήματα εἰς ἄνθρωπον τίμιον, καὶ νὰ ἐνεργῇ κατὰ τρόπον ἀφαιροῦντα ἀπ' αὐτὸν πᾶσαν πρόφασιν ἀγνοίας τοῦ σκοποῦ τῆς παραδόσεως, καὶ τοῦ λογαριασμοῦ, δι' ὃν ἀποστέλλονται.

Ἀπόφ. 252 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5029).

η') Πᾶς παραγγελιοδόχος (οἷος θεωρεῖται ὁ ἐπὶ μισθῷ ἀναδεχόμενος μεταφορὰν πραγματειῶν) εἶναι ὑπεύθυνος διὰ πᾶσαν ἔλλειψιν· ἄρα ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀμελείας περὶ τὴν μετακόμισιν τῶν πραγματειῶν πρέπει νὰ ἐπιτρέπηται, καὶ ἐπίκηται εἰς τὸν προτείνοντα αὐτήν.

Ἀπόφ. α Ἐπειδή, κατὰ τὸν 1 § τοῦ 304 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, ὁποία εἶναι ἡ προκειμένη, ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις ἐπιτρέπεται μάλιστα ὁσάκις ἡ ἔγγραφος ἤθελεν εἶσθαι ἀδύνατος· ὅθεν τὸ ἐμποροδικεῖον Πατρῶν, συγχωρήσαν εἰς τὸν ἐναγόμενον Κ., ἀντιπρόσωπον τῆς ἑταιρίας Δ., ν' ἀπο-

εἰς αὐτὸν τοιαύτην, οὐχὶ ὡς πρὸς δικηγόρον, ἀλλ' ὡς πρὸς μετερχόμενον ἁπλῶς κατ' ἐπάγγελμα τὸ ἔργον τοῦ ὑπερασπίζεσθαι ἀλλότρια δικαιώματα παρὰ τοῖς δικαστηρίοις, δὲν συγχωρεῖται τοῦτο εἰς δικηγόρους· εἰς δὲ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς δὲν ἦτον ὑπόχρεων νὰ τὴν κανονίσῃ κατὰ τὴν περὶ τῶν δικηγόρων διατίμησιν, ὡς ἀφορῶσαν τούτους μόνους. »

— έ) Κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς ἀρχὰς τοῦ δικαίου (νόμ. 1 § 4 Πανδ. 17, 1) ὁ ἐντολοδόχος ἔχει δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν ἐντολοδότην τὴν ὑποσχεθεῖσαν αὐτῷ ἀντιμισθίαν, ἀλλ' ὁ δικαστικὸς κλητὴρ δὲν ἔχει τοιοῦτόν τι δικαίωμα, διότι (κατὰ τὸν ὀργ.) εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐκτελῇ ἀποφάσεις καὶ χωρίς τινος ὑποχρεώσεως ἀντιμισθίας, ἀλλ' ἐπὶ μόνῃ τῇ ἀπολαυῇ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου χορηγουμένων αὐτῷ τελῶν.

Κατὰ τὸν νόμον δὲ (νόμ. 61 § 5 διγ. 47, 2) ὁ ἐντολοδότης εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀποζημιόνῃ τὸν κλητῆρα δι' ὅσα οὗτος ἐστερήθη ὡς ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του εἰς τὸ διάστημα, καθ' ὃ διέμεινεν εἰς τόπον τινὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως.

'Απόφ. 5052 τῆς 16 'Οκτωβρ. 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

ϛ') Τὸ περὶ ἀντιμισθίας ἔγγραφον πρέπει νὰ συντάσσηται διπλοῦν; (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 372).

ΤΜΗΜΑ Ζ'.

'Υποχρεώσεις τοῦ ἐντολοδόχου.

§ ά) *'Εκτέλεσις (accomplissement) τῆς ἐντολῆς.*

Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

λγ') Ὁ ἐντολοδόχος ἔχει τρεῖς κυρίως ὑποχρεώσεις· ά) ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀποδεχθεῖσαν ἐντολὴν, ἐνόσῳ δὲν ἀνεκλήθη· —β') νὰ καταβάλῃ τὴν δέουσαν ἐπιμέλειαν ἄνευ δόλου, ἁμαρτήματος, καὶ ὡς καλὸς οἰκογενειάρχης· —γ') νὰ δώσῃ λόγον τῆς διαχειρήσεώς του, ἀποδίδων τῷ ἐντολεῖ ὅ,τι περιῆλθεν εἰς χεῖράς του.

λδ') Ἀφοῦ ἐδέχθη τὴν ἐντολὴν, ὀφείλει νὰ τὴν ἐκτελέσῃ· ὑπάρχουν ὅμως περιστάσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπόκειται εἰς εὐθύνην τινὰ, ἀρνούμενος τὴν ἐκτέλεσιν. (Ὅρα Τροπλ. ἀρ. 337 ἐπ. —Εὐρ. Ῥολλ. λέξ. *mandat*, ἀρ. 171 ἐπ.).

λέ) Ἡ ἀνωτέρα βία δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς· (αὐτ. ἀρ. 177).

λϛ') Ἀποδεικνύει δὲ αὐτὴν ὁ ἐντολοδόχος· (αὐτ. 178).

λζ΄) Ὁ ἐντολοδόχος ἀπαλλάττεται τῆς ἐνεργείας, ὅταν ὁ ἐντολεὺς ἀμελῇ νὰ χορηγήσῃ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν μέσα; (αὐτ. 180).

λη΄) Ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολὴν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐντολέως, ἂν ὑπάρχῃ κίνδυνός τις, ἡ δ᾽ ἐκτέλεσις ἤρξατο· (αὐτ. 182 ἐπ.).

λθ΄) Ποία ἡ εὐθύνη τοῦ ἐντολοδόχου, ὅςτις δὲν ἐξετέλεσε τὴν ἐντολήν; Ἐνέχεται μόνον διὰ τὰς ζημίας, ὅσαι εἶναι συνέπειαι τῆς μὴ ἐκτελέσεως· (*Duranton*, ἀρ. 240).

μ΄) Ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἐντολῆς πρέπει νὰ ἦναι τοιαύτη, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ ἐπὶ ζωῆς τοῦ ἐντολοδότου· καθότι, ἐπὶ τῆς ἐντολῆς, τὸ κύριον εἶναι τὸ πρόςωπον τοῦ ἐντολοδότου, διὰ τῆς ἀποβιώσεως τοῦ ὁποίου ἀποσβέννυται ἡ ἐντολή. (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 124).—Ὅρα κατωτ. περὶ παύσεως τῆς ἐντολῆς).

§ 6΄) *Εὐθύνη.*

Διαφόρους περιπτώσεις, δι᾽ ἃς ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπεύθυνος πρὸς τὸν ἐντολέα, εὑρίσκετε εἰς τοὺς ἀρ. 189—228 τοῦ Εὑρετ. τοῦ Ῥολλίνου, λέξει mandat.

α΄) Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

μα΄) Ὁ ἐντολοδόχος πρέπει νὰ καταβάλῃ ὅσην δύναται μεγαλητέραν ἐπιμέλειαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς, διότι ἐνέχεται ὄχι μόνον ἕνεκα δόλου καὶ μείζονος ῥαθυμίας, ἀλλὰ καὶ ἕνεκα ἐλάσσονος. (Ὅρα τοὺς νόμ. εἰς Θέμ. τόμ. 3 σελ. 129 σημ. 48—50).

μβ΄) Προϋποτίθεται δὲ ὅτι διὰ τῆς κακῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐντολῆς ἐβλάφθη πραγματικῶς ὁ ἐντολοδότης· (αὐτ. σελ. 130).

μγ΄) Ὁ ἐντολοδόχος, κατὰ κανόνα, δὲν ἐνέχεται ἕνεκα τυχαίας ζημίας (διάτ. 13 Κώδ. 4, 35). Προςέτι εἴς τινας περιπτώσεις εἶναι δικαιολογητὴ καὶ ἡ μὴ ἐκπλήρωσις τῆς ἐντολῆς, π. χ. ἂν ἐπέλθῃ θάνατος ἢ παραίτησις· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 130).

μδ΄) Ὁ ἐντολοδόχος δὲν πρέπει νὰ ὑπερβῇ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑποθέσεως τὰ ὅρια τῆς ἐντολῆς. Πᾶσα ὑπέρβασις δὲν εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἐντολοδότου, ἀλλὰ τοῦ ἐντολοδόχου, ὅςτις ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν, ἐνῷ ἀφ᾽ ἑτέρου δὲν ἔχει ἀγωγὴν περὶ ἀποζημιώσεως· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 130, ἔνθα οἱ νόμοι).

με΄) Τὴν ἀρχὴν ὅτι δὲν ὑποχρεοῦσι τὸν ἐντολοδότην αἱ ἀντικείμεναι εἰς τὴν ἐντολὴν πράξεις τοῦ ἐντολοδόχου ἡρμήνευαν τὸ πάλαι οἱ Σαβιανοὶ λίαν αὐστηρῶς, ἀλλ᾽ ἐφάνη προτιμωτέρα ἡ γνώμη τῶν Προκλιανῶν, καθ᾽ ἣν ὁ ἐντολοδόχος ἔχει, διὰ τὰς δαπάνας του, ἀγωγὴν μέχρι τῆς παρὰ τοῦ ἐντολοδότου ὁρισθείσης πο-

σύτητος, καὶ τὴν γνώμην ταύτην παρεδέχθη καὶ ὁ Ἰουστινιανός. (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 131 επ., ἔνθα ἡ ἀνάπτυξις, καὶ ἔνθα ἐκτίθενται περιπτώσεις τινὲς ὑπερβάσεως τῶν ορίων τῆς ἐντολῆς).

μς') Ἂν ὁ ἐντολοδόχος ὑπερπηδήσῃ τὰ ὅρια τῆς ἐντολῆς, ἐνέχεται καὶ δύναται νὰ ἐναχθῇ, οὐχὶ δὲ καὶ ν' ἀντενάξῃ. (Θέμ. τόμ. 5 σελ. 58, ἔνθα ἡ ἀνάπτυξις).

β') *Νομολογία.*

§ 30. α') Ὁ ἐντολεὺς καὶ ὄχι ὁ ἐντολοδόχος, εἶναι ὑπεύθυνος, ὅταν ὁ ἐντολοδόχος ἐνήργησε συμφώνως μὲ τὴν ἐντολήν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 157 τῆς 1 Σεπτεμβρ. 1848.

β') Ὅταν τὶς, κατ' ἐντολὴν τῆς συζύγου του, παραλάβῃ χρήματα κατασχεθέντα δυνάμει διαταγῆς ἀρχῆς τινός, δὲν εἶναι ὑπεύθυνος.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 58, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἀ ρ χ ή (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 151).

γ') Ἂν γυνή τις ἐγένετο αἴτιος ζημίας τινὸς (διὰ κατασχέσεως π. χ.) ὁ σύζυγός της, ἐνεργῶν ὡς ἐντολοδόχος, δὲν δύναται νὰ ἐναχθῇ ἐπὶ ἀποζημιώσει.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ Α. Σ., παραλαβὼν ἀπὸ τὸν Α. Κ., ἀγοραστὴν τῆς σταφίδος τοῦ ἐνάγοντος, τὸ τίμημα αὐτῆς, συνιστάμενον εἰς 562 τάλληρα τῆς Ῥεγγίνας καὶ 78/100, καὶ παρακαταθέσας αὐτὰ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Διοικήσεως πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπαιτήσεών τινων τῆς συζύγου του Ἐλ. κατὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς Π., δὲν ἐνήργησεν ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, ἀλλὰ κατ' ἐντολὴν τῆς συζύγου του· ἡ δὲ κατάσχεσις ἐπροκαλέσθη ἀπὸ μόνην τὴν Ἐλ. ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ ἀνδρός της Σ. καὶ διετάχθη παρὰ τοῦ ὁπλαρχηγοῦ Κ. Τ., καὶ τοῦ ἀναπληροῦντος τὰ χρέη Διοικητοῦ, οἵτινες μόνον εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην, ἂν ἦτο παράνομος, ἀλλ' ὄχι καὶ ὁ Σ.

Ἐπειδὴ ὁ Σ. δὲν ἀπήλαυσε καμμίαν ὠφέλειαν ἀπὸ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος κατάσχεσιν καὶ παρακαταθήκην, διότι αὐτὴ ἔγινε πρὸς ὄφελος τῆς Ἐλ.· ἑπομένως ἡ νομικὴ ἀρχή, « ὅτι οὐ δεῖ γίνεσθαί τινα πλουσιώτερον ἐκ τῆς ἑτέρου ζημίας » δὲν ἔχει χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἐπειδὴ ἂν ἡ Ἐλ. σύζυγος τοῦ Σ., διὰ παρανόμου αἰτήσεώς της, ἔγινεν αἴτιος τῆς ἐπεμβάσεως τῶν τότε ἀρχῶν καὶ τῆς κατασχέσεως, ἐκ τῆς ὁποίας ἠκολούθησεν ἡ ζημία, τὴν ὁποίαν διϊσχυρί-

ζονται οἱ ἐνάγοντες, δύναται αὕτη νὰ ἐναχθῇ ἐπὶ ἀποζημιώσει, ὁ δὲ Σ. διὰ τῆς ἀθώας πράξεως τῆς παραλαβῆς τῶν χρημάτων, ἢ ἐνεργῶν κατὰ τὴν διαταγὴν τῶν ἀνωτέρων του, δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ ὑπεύθυνος εἰς τοὺς ζημιωθέντας.

Ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 121 τοῦ 1837.

§ 31-33. ά) Ἐπὶ τῶν νομικῶν σχέσεων μεταξὺ τοῦ ἐντολέως καὶ τοῦ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου αὐτοῦ συναλλαξαμένου τρίτου προσώπου ἐφαρμόζονται αἱ ἀρχαὶ τῆς κατὰ τοῦ προστήσαντος ἀγωγῆς· ὅταν παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἐπιδειχθῇ εἰς τὸν τρίτον ἔγγραφον πληρεξουσιότητος καὶ ὁ τρίτος συνδιαλλαχθῇ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅρων τῆς ἐντολῆς, ὁ ἐντολεὺς ὑποχρεοῦται πρὸς τὸν τρίτον διὰ τὰς πράξεις τοῦ ἐντολοδόχου, πᾶσα δὲ ὑπέρβασις τοῦ ἐντολοδόχου εἰς ὅρον, μὴ περιεχόμενον εἰς τὴν φανερὰν πληρεξουσιότητα, ὑποχρεοῖ τὸν ἐντολέα.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς νόμους 10 § 5 Πανδ. (17, 1) *mandati vel contra.*—49 ἐν ἀρχῇ Πανδ. (14, 3) *de institoria actione.*—13 § 25 Πανδ. (19, 1) *de action. empti vend.* —31 ἐν ἀρχῇ Πανδ. (3, 5) *de negot. gestis.*—5 Κώδ. (4, 25) *de instit. act.*, ἐπὶ τῶν νομικῶν σχέσεων μεταξὺ τοῦ ἐντολέως καὶ τοῦ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου αὐτοῦ συναλλαξαμένου τρίτου προσώπου, ἐφαρμόζονται αἱ ἀρχαὶ τῆς κατὰ τοῦ προστήσαντος ἀγωγῆς (*actio institoria*)· κατὰ δὲ τὰς ἀρχὰς ταύτας (*l.* 11 § 2—5 Πανδ.) *D. de inst. act.*) ὅταν παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἐπιδειχθῇ εἰς τὸν τρίτον ἔγγραφον πληρεξουσιότητος, καὶ ὁ τρίτος συναλλαχθῇ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ῥητῶν καὶ σαφῶν ἐν αὐτῷ ὅρων τῆς ἐντολῆς, ὁ ἐντολεὺς ὑποχρεοῦται πρὸς τὸν τρίτον διὰ τὰς πράξεις τοῦ ἐντολοδόχου ὡς νὰ ἦτον ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον μὲ τοῦτον, καὶ πᾶσα παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου γενομένη τυχὸν ὑπέρβασις ὅρου ἐντολῆς, μὴ περιεχομένου εἰς τὴν φανερὰν πληρεξουσιότητα τὴν πρὸς τὸν τρίτον διακοινωθεῖσαν, ἀλλ' ἐγνωσμένου μόνον ἰδιαιτέρως παρὰ τοῦ ἐντολέως καὶ τοῦ ἐντολοδόχου, καθιστᾷ μόνον τὸν τελευταῖον τοῦτον ὑπεύθυνον πρὸς τὸν πρῶτον, ἀλλὰ δὲν ἀπαλλάττει τὸν ἐντολέα ἀπὸ τὴν πρὸς τὸν τρίτον εὐθύνην.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅταν ὁ σύζυγος τῆς ἐφεσιβλήτου Α. Σ. συνωμολόγησε μετὰ τοῦ Ε. Δ. ἐπ' ὀνόματι καὶ ὡς πληρεξούσιος τῆς συζύγου του, τὰς περὶ δανείων ἐκ δραχμῶν 2;3000 καὶ 3000 δύο συμφωνίας, καὶ περὶ ὑποθηκεύσεως εἰς τὰ δάνεια ταῦτα τοῦ κατὰ τὴν ἐνορίαν Δοκοῦ εἰς Χαλκίδα κειμένου ἀμπε-

λῶνος τῆς ἐφεσιβλήτου, ὡς ἐξωπροίκου, περὶ τῶν ὁποίων συνετάχθησαν τὰ δύο συμβολαιογραφικὰ συμβόλαια ὑπ' ἀριθ. 1815 καὶ 1816 τῆς 27 Δεκεμβρ. 1840, ἐπέδειξεν εἰς αὐτὸν τὸν Δ., ὡς διαλαμβάνεται εἰς τὰ εἰρημένα συμβόλαια, τὴν πληρεξουσιότητα, τὴν ὁποίαν ἡ σύζυγός του τῷ ἔδωκε, διὰ τοῦ ἀπὸ τῆς 13 Μαρτίου 1837 ὑπ' ἀριθ. 3331 συμβολαίου, τὴν διαλαμβάνουσαν ὅτι ἡ εἰρημένη σύζυγός του « ἀποκαθιστᾷ αὐτὸν ἐπίτροπόν της καὶ πληρεξούσιον γενικὸν καὶ εἰδικόν, διὰ νὰ τὴν παριστᾷ καὶ ἀντιπροσωπεύῃ καθ' ὅλας ἐν γένει τὰς ὑποθέσεις καὶ ληψοδοσίας, ἃς ἔχει ἐν Χαλκίδι καὶ ἀλλαχοῦ, νὰ ἐνεργῇ ἀγορὰς ἐπ' ὀνόματί της καὶ πωλήσεις ἐπὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν της ὁπόταν ἐπιτύχῃ τιμὴν συμφέρουσαν, νὰ δανείζηται χρήματα εἰς ὄνομά της καὶ μὲ ὑποθήκην τῶν κτημάτων της, νὰ ὑπογράφῃ τὰ ἀνήκοντα πωλητήρια καὶ ὁμολογίας, νὰ ἐνάγῃ εἰς τὰ ἁρμόδια δικαστήρια τοὺς χρεώστας της . . . καὶ ἐν γένει τῷ παραχωρεῖ ἀπόλυτον καὶ ἀπεριόριστον πληρεξουσιότητα νὰ τὴν ἀντιπροσωπεύῃ καθ' ὅλα, καὶ νὰ ἐνεργῇ καὶ πράττῃ ἐπὶ τῶν κτημάτων, ὑποθέσεων καὶ ληψοδοσιῶν, πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται καὶ γνωρίζει ἀσφαλὲς καὶ ἀναγκαῖον κλπ. ». Τοιαύτης δ' οὔσης γενικῆς καὶ ἀπεριορίστου τῆς φανερᾶς πληρεξουσιότητος, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ εἰρημένος Α. Σ. ἐνεφανίζετο πρὸς τοὺς τρίτους καὶ συνηλλάττετο ἐπ' ὀνόματι τῆς συζύγου του, δὲν δύναται ποσῶς νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὁ αὐτὸς Σ. ὑποθηκεύσας εἰς τὸν Δ. τὸν προειρημένον ἀμπελῶνα, διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ ἐπ' ὀνόματι τῆς συζύγου του ληφθέντα δάνεια, καὶ ὁμολογήσας αὐτὸν τὸν ἀμπελῶνα ὡς ἐξώπροικον, ὑπερέβη κανένα ἐκ τῶν ῥητῶν ὅρων τῆς φανερᾶς πληρεξουσιότητος τῆς συζύγου του, ὥστε ἡ τοιαύτη ὑπέρβασις νὰ ἐνοχοποιῇ ἀπέναντι τῆς ἐντολίδος του τὸν ἐπὶ τῇ πίστει τῆς εἰρημένης ἀπολύτου καὶ ἀπεριορίστου πληρεξουσιότητος συμφωνήσαντα μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀποδεχθέντα τὴν ὑποθήκην καὶ τὴν ὁμολογίαν περὶ τοῦ ἐξωπροίκου τῆς ὑποθηκευθείσης ἀμπέλου εἰρημένον Δ., τόσον μᾶλλον, ὅσον καὶ ὁ ἐπίσημος τίτλος τῆς ἰδιοκτησίας, ἤγουν τῆς ἀγορᾶς τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ὑποθηκευθείσης ἀμπέλου, δηλαδὴ τὸ τῆς 29 τῆς Σελήνης Ζιλχετσὲ 1254 χοτζέτιον χαρακτηρίζει τὴν Α. Σ. ὡς ἀγοράσασαν, διὰ τοῦ συζύγου της, τὴν ἄμπελον ταύτην, καὶ λαβοῦσαν αὐτὴν εἰς κατοχὴν καὶ πλήρη κυριότητα ὡς ἀπόλυτος ἰδιοκτήτρια, χωρὶς νὰ περιέχῃ οὔτε νύξιν τινὰ περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀγορὰ αὕτη ἐγένετο δῆθεν διὰ προικιμαίων χρημάτων της πρὸς ἀντικατάστασιν τούτων διὰ τῆς ἀμπέλου ὡς προικῴας, καθὰ δῆθεν ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ ἰσχυρίσατο ἡ ἐφεσίβλητος Α. Σ., εἰς τρόπον ὥστε καὶ ὁ ἐπίσημος οὗτος τίτλος παρίστα πρὸς τὸν δανειστὴν τὴν ὑποθηκευθεῖσαν ἄμπελον

ὡς μὴ προικῷαν· ἄρα τὰ εἰρημένα δανειστικὰ συμβόλαια, αἱ ἐν αὐτῷ περιεχόμεναι συμφωνίαι, δηλώσεις εἰς ὁμολογίας, πρέπει, καθόσον ἀφορᾷ τὸν Ε. Λ, νὰ θεωρῶνται νομικῶς ὡς γενόμενα ἅπαντα παρὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς Α. Σ., διὰ τοῦ συζύγου της, ὡς πληρεξουσίου αὐτῆς Α. Σ., διότι ἡ φανερὰ ἐντολή, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ αὐτὴ Α. ἐφωδίασε τὸν σύζυγόν της ἀπέναντι τῶν τρίτων, ἐχαρακτήριζε τοῦτον ἐν γένει, καὶ ἄνευ τινὸς περιορισμοῦ, ἀντιπροσωπεύοντα αὐτὴν καθ' ὅλας τὰς σχέσεις καὶ πράξεις τῶν συμφερόντων της, καὶ ἀπολαβόντα ἐντελῆ τὴν ἐμπιστοσύνην της, καὶ πᾶσα ἑπομένως μυστικὴ μεταξὺ τῶν συζύγων καὶ ἄγνωστος πρὸς τὸν Λ. συνεννόησις καὶ σχέσις περὶ τοῦ ὑποθηκευθέντος ἀμπελῶνος εἶναι ἄνευ τινὸς νομίμου ἀποτελέσματος κατ' αὐτοῦ τοῦ Λ., δυναμένη, ἐν περιπτώσει παραβάσεώς τινος ἐκ μέρους τοῦ Α. Σ, νὰ ἐνοχοποιήσῃ μόνον τοῦτον πρὸς τὴν σύζυγόν του. »

'Απόφ. 4483 τοῦ 1847 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

ϐ') Ὅταν τὶς ἔλαβε χρήματα διὰ νὰ τὰ δώσῃ εἴς τινα, λαμβάνων συναλλαγματικάς, ἐνεργεῖ ὡς ἐντολοδόχος· ἐνέχεται ὅμως ἂν παραβῇ τὴν συμφωνίαν.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀπὸ 15 Φεβρουαρίου 1842 ἐγγράφου ὑπογεγραμμένου παρὰ τοῦ Ι. Β, κολλυβιστοῦ, προκύπτει ὅτι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Χ. Α. συνέστη συμφωνία, καθ' ἣν ὁ τελευταῖος οὗτος παρέδωκεν εἰς τὸν εἰρημένον Β. δραχμ. 2,500 ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ τὰς δώσῃ ἄνευ τόκου εἰς τὸν Γ. Α., καὶ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ δώδεκα συναλλαγματικάς, τὰς μὲν ἕνδεκα ἐκ δραχ. 150 ἑκάστην, τὴν δὲ δωδεκάτην ἐκ δραχ. 850, τὰς ὁποίας λαμβάνων ὁ Β. παρὰ τοῦ Γ. Α. κατὰ μῆνα νὰ τοκίζῃ εἰς ἄλλους, δίδων ὠφέλειαν εἰς τὸν Χ. Α. 1 1/2 τοῖς ἑκατὸν κατὰ μῆνα.

Ἐπειδὴ οὔτε ἐκ τοῦ διαληφθέντος ἐγγράφου, οὔτε ἐξ ἄλλου οὐδενὸς περιστατικοῦ δὲν ἐξάγεται ὅτι ὁ σκοπὸς τῶν συναλλαγματικῶν ἦτο τοῦ νὰ τεθῶσιν ἐν κοινῷ αἱ δραχμαὶ 2,500 εἰς κίνδυνον ἀμφοτέρων αὐτῶν· ὥστε πᾶσα ζημία, ἥτις ἤθελε συμβῇ εἰς τὴν ποσότητα ταύτην, ἢ πᾶν κέρδος, τὸ ὁποῖον ἤθελε προκύψει ἐξ αὐτῆς νὰ διανέμηται κοινῶς· ἑπομένως ἡ μνησθεῖσα συμφωνία δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἑταιρία, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον ἐντολή, καθ' ἣν ὁ ἐντολοδόχος ἠδύνατο ν' ἀπολαύσῃ ἀμοιβήν τινα, καθόσον τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τοκισμοῦ ἤθελεν εἶσθαι πλέον τοῦ 1 1/2 τοῖς ἑκατὸν κατὰ μῆνα. (*Delangle des soc. comm. tom.* 1 *n*°. 6).

Ἐπειδὴ ὁ Ι. Β. λαβών, κατὰ τὴν πρωτοδίκως γινομένην ὁμολογίαν του, διὰ μιᾶς τὰς δώδεκα συναλλαγματικάς, καὶ ἐξαργυρώσῃ

σας καὶ βαλὼν αὐτὰς εἰς κυκλοφορίαν χωρὶς ν'ἀποδείξῃ, μηδὲ κἂν νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἐτόκισεν εἰς ἄλλους τὰ ληφθέντα ἐκ τῆς παραχωρήσεως τῶν συναλλαγματικῶν χρήματα· ὥστε ἐκ τούτου συμπεραίνεται εὐλόγως ὅτι τὰ μετεχειρίσθη πρὸς ἴδια αὐτοῦ συμφέροντα, καὶ παρεβίασε τὴν ὁποίαν ἔκαμε συμφωνίαν, καθ'ἣν ὤφειλεν, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται, νὰ λαμβάνῃ κατὰ μῆνα ἀπὸ τὸν Γ. Α. τὰ χρήματα ἑκάστης συναλλαγματικῆς, καὶ νὰ τὰ τοκίζῃ εἰς ἄλλους, δίδων εἰς τὸν Χ. Α. ὠφέλειαν 1 1/2 τοῖς ἑκατὸν κατὰ μῆνα· ἑπομένως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Χ. Α. εἶχε δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῶν χρημάτων του.

Ἐπειδὴ ὁ Ι. Β. ὡς παραβιάσας τὴν συμφωνίαν ὑπέκειτο εἰς πληρωμὴν τόκου ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξαργυρώσας τὰς συναλλαγματικὰς ἔλαβε τὰ χρήματα· ἀλλά, μὴ ὑπαρχούσης ἀντεφέσεως ὡς πρὸς τὸν τρόπον, καθ'ὃν ἐπεδικάσθησαν, διὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, οἱ τόκοι, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρον 779 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ κάμῃ ἐπιβλαβεστέραν διὰ τὸν ἐκκαλοῦντα ἀπόφασιν.»

Ἀπόφ. 2732 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

γ') Ὅταν ὁ ἐντολοδόχος ἐνήργησε πρᾶξιν τινὰ παρὰ τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐντολήν, ἐνέχεται;

Ἀπόφ. Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἐκ τῆς τῶν διαδίκων ἀλληλογραφίας, τὴν ὁποίαν ἐκθέτει εἰς τὴν πρώτην σκέψιν τῆς ὑπ'ἀριθ. 123 ἀποφάσεώς του, ἐξήγαγεν ὅτι ὁ Ι. Κ. ἐφόρτωσε πέντε σακκία μετάξης διὰ Ζάκυνθον εἰς παραλαβὴν τοῦ Γ. Χ. Θ. ὅτι τὴν ἔστειλεν εἰς αὐτὸν διὰ νὰ τὴν πωλήσῃ εἰς Ζάκυνθον, καὶ ὅτι, ἄνευ ἐντολῆς τοῦ Ι. Κ, ὁ Γ. Χ. Θ. ἔστειλε διὰ Τούνεζι ἓν ἐκ τῶν πέντε τούτων σακκίων μετάξης, ἡ ὁποία ἀπωλέσθη, ναυαγήσαντος τοῦ πλοίου, τὸ ὁποῖον ἔφερεν αὐτήν· ὅθεν ὀρθῶς καὶ συμφώνως μὲ τὰς περὶ ἐντολῆς διατάξεις 11, 13 καὶ 21 τοῦ Κώδικος, βιβλ. 4, τίτλ. 35, τὸ ἐφετεῖον ἐθεώρησεν ὑπεύθυνον τὸν Γ. Χ. Θ. διὰ τὴν ἀπωλεσθεῖσαν ταύτην μετάξην, οἱ δὲ περὶ ἀγοραπωλησίας νόμοι, τοὺς ὁποίους ἐπικαλεῖται ὁ ἀναιρεσείων, δὲν παρεβιάσθησαν ποσῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, οὔτε εἶχον ἐφαρμογήν τινα, διότι, καθ' ἣν τὸ ἐφετεῖον ἔκαμεν ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἀλληλογραφίας τῶν μερῶν, δὲν ὑπῆρξεν ἀγοραπωλησία, ἢ κἂν διαπραγμάτευσις ἀγοραπωλησίας τῆς ἀπολεσθείσης μετάξης, ἀλλὰ παράβασις ἐντολῆς, ἡ δὲ τοιαύτη ἐκτίμησις πραγματικῶν περιστατικῶν δὲν συνιστᾷ, κατὰ τὸ ἄρθρον 819, ἐδάφ. 2, τῆς πολιτ. δικονομίας, λόγον ἀναιρέσεως.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 17 τοῦ 1846.

δ') Όταν τὶς ἐνετείλατο τινὰ νὰ ἐγγυηθῇ ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ του, πρὸς ὅν τινα ἤθελε τὸν δανείσῃ, ἀλλ' ὁ ἐντολοδόχος, ἀντὶ τῆς ἐγγυήσεως, κατέβαλε τὸ δάνειον, δὲν ὑπάρχει ὑπέρβασις τῆς ἐντολῆς (νόμ. 10 § 5 καὶ 26 § 5 καὶ 45 § 4 τῶν Πανδ. *mandat vel contia*)· ὁ δὲ κατ' ἐντολὴν δανείσας δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περὶ ἐντολῆς ἀγωγὴν, καὶ πρὶν ἢ ἐπιδιώξῃ τὸν ὀφειλέτην (νόμ. 56 αὐτ.)· ὅταν ὅμως τὸ δάνειον ἦναι προγενέστερον τῆς ἐντολῆς, τὸ ζήτημα κανονίζεται ἀπὸ τὸν νόμον 12 § 14 αὐτ.

Ἀπόφ. 41 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4614).

ε') Εἰς ποίας περιπτώσεις ὁ ἐντολοδόχος ὑπόκειται εἰς εὐθύνην πρὸς τὸν ἐντολέα του διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἀπὸ 24 8βρίου 1839 ἀγωγῇ του βελτιωθείσῃ διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών του, ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ ἐναγομένου δραχ. 4874 καὶ 56/100, ὡς ἀποζημίωσιν ἐπὶ λόγῳ ὅτι, ἐνῷ οὗτος ἔλαβε παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ῥητὴν ἐντολὴν (ἐνῷ καὶ ἄνευ αὐτῆς ἦτον ὑπόχρεως) νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἑλληνικοῦ Προξένου, καθ' ἣν περίπτωσιν αὕτη δὲν ἤθελε προτιμήσει τῶν ἀπαιτήσεων τῶν λοιπῶν δανειστῶν τὸ δάνειον τοῦ ἐνάγοντος, ὁ ἐναγόμενος ὄχι μόνον δὲν ἐξεκάλεσε τὴν παρά τινος δικαστικῆς ἐπιτροπῆς, διορισθείσης παρὰ τοῦ Προξένου, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ταύτης ἀπόφασιν, ἥτις, προτιμήσασα τὸ ναυτικὸν δάνειον ἄλλου δανειστοῦ τοῦ εἰρημένου πλοιάρχου, κατέταξε τὸ τοῦ ἐνάγοντος μετὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν λοιπῶν δανειστῶν τοῦ αὐτοῦ πλοιάρχου, ἀλλὰ καὶ ἐξετέλεσε τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, ζητήσας παρὰ τοῦ προξενείου καὶ παραλαβὼν τὴν κατὰ λόγον τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐπιδικασθεῖσαν αὐτῷ ποσότητα, καὶ διὰ τῆς πράξεώς του ταύτης ἐπέφερε τῷ ἐνάγοντι τὴν ἀναφερθεῖσαν ζημίαν.

Ἐπειδὴ εἶναι ἀληθὲς ὅτι, κατὰ τὸν νόμον, ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀνορθώσῃ τὴν ἐκ τῆς ἀμελείας, ἢ ἐκ τοῦ δόλου τὸν εἰς τὸν ἐντολοδότην προσγενομένην ζημίαν, ἀλλ' ἡ ζημία, εἴτε θετική, εἴτε ἀποφατικὴ εἶναι, πρέπει νὰ ἦναι βεβαία καὶ ἀναπόφευκτος συνέπεια τῆς ἐκ δόλου ἢ ῥαθυμίας λαβούσης χώραν πράξεως, ἢ παραλείψεως τοῦ ἐντολοδόχου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων χαρακτηρίζει τὴν παράλειψιν τοῦ ἐναγομένου τοῦ νὰ ἐκκαλέσῃ ἐνώπιον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας τὴν μνημονευθεῖσαν ἀπόφασιν, καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην ἀποδοχὴν τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐκ δόλου καὶ ῥαθυμίας

γενομένας πράξεις, ἐξ ὧν ἐπήγασεν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἡ ζημία, τῆς ὁποίας τὴν ἀνόρθωσιν ἤδη ἐξαιτεῖται.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων δὲν ἐξέθεσε γεγονότα, ἐξ ὧν νὰ παράγῃ τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ἐναγόμενος παρέλειψε νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν μνησθεῖσαν ἀπόφασιν, καὶ ἀπεδέχθη καὶ ἐξετέλεσεν αὐτὴν ἐπὶ τῷ παρανόμῳ σκοπῷ τοῦ νὰ βλάψῃ ἐκ προθέσεως τὸν ἐντολέα του· ὥστε ἀνυπόστατος καθίσταται ἡ πρότασις τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι ὁ ἀντίδικός του ἐνήργησε δολίως τὰ ἀνωτέρω (1).

Ἐπειδὴ ῥαθυμία ὑπάρχει, κατὰ τὸν νόμον, ὅταν εἰς ὡρισμένην τινὰ περίπτωσιν δὲν ἐνεργῇ τις, ὅπως ἤθελεν ἐνεργήσει συνετὸς πατὴρ οἰκογενείας.

Ἐπειδὴ ὁ ἐναγόμενος, λαβὼν ἐντολὴν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος νὰ ἐνεργήσῃ ὁπωςδήποτε τὴν ἐξόφλησιν τῆς κατὰ τοῦ πλοιάρχου Δ. Κ. ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἀνεφέρθη περὶ τούτου εἰς τὸν κατὰ τὴν Μακεδονίαν Ἑλληνικὸν Πρόξενον, ὅστις διώρισε, διὰ τῶν ἀπὸ 17 Θεμβρίου 1836 καὶ ἀπὸ 11 Μαρτίου 1837 προξενικῶν διαταγμάτων του (ὡς ὀνομάζει αὐτὸς ὁ Πρόξενος τὰ ἔγγραφα ταῦτα), τριμελῆ δικαστικὴν ἐπιτροπήν, διὰ νὰ ἐκδικάσῃ τὰς κατὰ τοῦ εἰρημένου πλοιάρχου Κ. καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τοῦ πλοίου του ἀπαιτήσεις διαφόρων δανειστῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐνάγων· ἡ δὲ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐξέδωκε τὴν ἀπὸ 3 Μαΐου 1837 ἀπόφασίν της, δι' ἧς, προτιμήσασα τὸ τελευταῖον δάνειον τοῦ Ι. Δ. τῶν λοιπῶν δανείων, διέταξε νὰ πληρωθῶσι ταῦτα ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ἐκπλειστηριάσματος συμμέτρως.

Ἐπειδὴ εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ ἐναγόμενος εἶχε παραγγελίαν νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἐὰν αὕτη ἀπέβαινεν ἐναντίον τῆς προσδοκίας τοῦ ἐνάγοντος, ἀπαιτοῦντος νὰ πληρωθῇ, κατὰ προτίμησιν, πρὸ παντὸς ἄλλου δανειστοῦ τοῦ διαληφθέντος πλοιάρχου τὸ δάνειόν του ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τοῦ διαληφθέντος πλοίου, καὶ ὅτι ὁ ἐναγόμενος δὲν ἐξετέλεσε τὴν παραγγελίαν τοῦ ἐνάγοντος· ἀλλά, διὰ ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν ἐναγόμενον ῥαθυμία τις κατὰ τὴν παράλειψιν ταύτην, πρέπει ν' ἀποδειχθῇ ὅτι ἦτο φρονίμου καὶ συνετοῦ ἀνδρὸς ἔργον νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, καὶ νὰ δοκιμάσῃ καὶ τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης τὴν ἔκβασιν· προκειμένης ὅμως ἀποφάσεως οὐχὶ τοῦ κατὰ τὴν Μακεδονίαν Ἑλλην. Προξένου, ἀλλά τινος δικαστικῆς ἐπιτροπῆς, ἀνθρώπων, δηλ. μὴ ἐχόντων δικαστικὴν ἐξουσίαν, οὔτε δυνάμει νόμου τινός, οὔτε δυνάμει συνυποσχε-

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἀποζημίωσις (Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 248 ἑπ.).

τικοῦ, ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἦτον ὄχι μόνον περιττή, καθότι, διὰ τῆς παραλείψεως τῆς ἐφέσεως, δὲν ἀπεκλείετο ὁ διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ἀδικηθεὶς τοῦ δικαιώματος νὰ προςβάλῃ αὐτὴν ἐπὶ ἀκυρότητι, ἀλλὰ καὶ ἀνέφικτος· καθότι ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβεία, οὖσα ἁρμοδία νὰ δικάζῃ τὰς κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ Ἕλλην. Προξένων ἐφέσεις, οὐδόλως ἠδύνατο νὰ δικάσῃ καὶ ἐφέσεις κατ' ἀποφάσεων εἰδικῶν ἐπιτροπῶν, περιβεβλημένων, ἐπὶ τῇ βάσει προξενικῶν διαταγμάτων, δικαςικὴν ἐξουσίαν, καθότι οὐδεὶς νόμος προΐδε τὴν σύστασιν τοιούτων ἐπιτροπῶν, ὥστε νὰ προΐδῃ καὶ τὰ κατὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν ἔνδικα μέσα.

Ἐπειδὴ ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι ὁ ἐναγόμενος, παραλείψας νὰ ἐφεσιβάλῃ τὴν ἀναφερθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς εἰρημένης εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, δὲν παρημέλησε πρᾶξιν, τὴν ὁποίαν ἤθελεν ἐνεργήσει φρόνιμος καὶ συνετὸς πατὴρ οἰκογενείας· ἐν ἄλλαις λέξεσι δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς αὐτὸν ῥαθυμία κατὰ τὴν παράλειψιν ταύτην.

Ἐπειδὴ ἡ κατὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ἔφεσις ἦτον, ὡς εἴρηται, ἀνέφικτος· ἡ δὲ περὶ ἀκυρότητος αὐτῆς ἀγωγὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἀποτέλεσμα, καθότι δὲν ὑπῆρχεν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἄλλη δικαστικὴ ἀρχή, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἠδύνατο νὰ προσβληθῇ ἡ ἀκυρότης τῆς ἀποφάσεως ταύτης, παρὰ ὁ Ἕλλην. Πρόξενος, ὅςις, ὡς καθιδρύσας τὴν ἐκδοῦσαν αὐτὴν ἐπιτροπήν, καὶ θεωρήσας καὶ « ἐπικυρώσας καθ' ὅλα της τὰ μέρη τὴν ἀπόφασίν της, διὰ νὰ ἔχῃ ἰσχὺν νομίμου ἀποφάσεως » εὐλόγως δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἤθελε παραδεχθῇ ἀγωγὴν περὶ ἀκυρότητος τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, καὶ δικάσῃ περὶ τῆς ἰδίας του πράξεως, ὡς ἀκυρωτικὸν δικαστήριον (1).

Ἐπειδὴ ἑπομένως ὁ ἐναγόμενος, μὴ δυνάμενος εὐλόγως μετ' ἐλπίδος ἐπιτυχίας οὔτε νὰ ἐκκαλέσῃ, οὔτε ἐπὶ ἀκυρότητι νὰ προςβάλῃ τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, ὤφειλε δυοῖν θάτερον νὰ πράξῃ, ἢ νὰ παραδεχθῇ αὐτήν, καὶ νὰ λάβῃ τὰ δι' αὐτῆς εἰς τὸν ἐντολέα του ἐπιδικασθέντα, ἢ νὰ μὴ τὴν παραδεχθῇ, καθ' ἣν περίπτωσιν οἱ λοιποὶ διάδικοι, μὴ προσβληθείσης αὐτῆς διά τινος ἀνασταλτικὴν δύναμιν ἔχοντος ἐνδίκου μέσου, ἤθελον ἐκτελέσει αὐτήν, καὶ ἑπομένως ἤθελε μείνει ἡ δι' αὐτῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐπιδικασθεῖσα ποσότης νεκρὰ παρὰ τῷ Προξενείῳ, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ εὑρεθῇ ὁ ἐνάγων εἰς θέσιν καλητέραν, παρ' εἰς ἣν εὑρίσκεται σήμερον.

(1) Ὅρα Carré, pr. c. ζήτ. 1282.—Ὅρα Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 419 καὶ 127.

Ἐπειδὴ ἑπομένως ἡ μεταξὺ τοῦ Ν. Φ. καὶ τοῦ Π. Φ. λαβοῦσα χώραν σύμβασις, καθ' ἣν ἀνεδέχθη καὶ ἐξεπλήρου ὁ Π. Φ. τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἀναφερθείσας πράξεις, δὲν δύναται κατ' οὐδένα τρόπον νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς μίσθωσις ἐργασίας, μὴ φέρουσα τὸ οὐσιῶδες ταύτης προσόν, ἄνευ τοῦ ὁποίου αὕτη δὲν ὑφίσταται, δηλ. τὴν περὶ ρητῶς ἢ σιωπηλῶς ὡρισμένου μισθοῦ (*merces*) συμφωνίαν (Πανδ. βιβλ. 19, τίτλ. 2, νόμ. 2, νόμ. 25.—Εἰσηγ. βιβλ. 3, τίτλ. 24 § 1).

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει ἀναφερθέντων γεγονότων δὲν ἐξάγεται οὔτε ρητή, οὔτε σιωπηλὴ ὑπόσχεσις μισθοῦ τινος, μὴ ὡρισμένου μὲν κατὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως, καθ' ἣν ἀνεδέχθη ὁ Π. Φ. τὰς εἰρημένας πράξεις, ὁρισθησομένου ὅμως παρὰ τῶν συμβαλλομένων μετὰ τὸ πέρας τῶν πράξεων τούτων· ἑπομένως ἡ μεταξὺ τῶν νῦν διαδίκων λαβοῦσα χώραν συμφωνία δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ οὔτε ὡς σύμβασις ἀνώνυμος, δίδουσα εἰς τὸν Π. Φ. τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ, δυνάμει τοιαύτης συμβάσεως, χορηγητέου αὐτῷ μισθοῦ. — Εἰσηγ. β.βλ. 3, τίτλ. 24 § 1.

Ἐπειδὴ ἐκ τούτων ἕπεται ὅτι ὁ Π. Φ., ὅςτις ἐκ μόνων τῶν ἐκτεθέντων γεγονότων παράγει τὴν ὕπαρξιν σιωπηρᾶς πρὸς αὐτὸν ἐκ μέρους τοῦ Ν. Φ. ὑποσχέσεως μισθοῦ ἕνεκα τῶν ἀναδεχθεισῶν παρ' αὐτοῦ ἐργασιῶν, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κατὰ τοῦ εἰρημένου Ν. Φ. ἀπαιτήσεις μισθοῦ ἕνεκα τῶν παρ' αὐτοῦ ἐνεργηθεισῶν πράξεων, τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἀποφάσεως, οὔτε δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως, οὔτε δυνάμει ἀνωνύμου συμβάσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐκτεθέντων γεγονότων ἐξάγεται ὅτι ὁ Π. Φ. ἐνήργησε τὰς εἰρημένας πράξεις, καθόσον αὗται ἀπέβλεπον τὰ συμφέροντα τοῦ Ν. Φ. (δηλ. τὸν ἰδιόκτητον αὐτοῦ ἀμπελῶνα, καὶ τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ μερίδα τῶν ἐπικοίνων κτημάτων) ὡς ἐντολοδόχος αὐτοῦ, ὡς τοιοῦτος δὲ δύναται μὲν ν' ἀπαιτήσῃ, κατὰ τὸν νόμον, τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς ἀναγκαίως ἢ ὠφελίμως καταβληθέντα παρ' αὐτοῦ ἔξοδα, ἀλλ' οὐδεὶς νόμος δίδει εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν τροφῆς ἐφ' ὅσον χρόνον ἐξετέλει τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν, ἢ ἀμοιβήν τινα ἕνεκα τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐντολῆς, μὴ λαβούσης χώραν, κατὰ τὰ προειρημένα, τοιαύτης περὶ ἀμοιβῆς (*honor*) συμφωνίας μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων. (Πανδ. βιβλ. 17, τίτλ. 1. Νόμ. 1 § 4. — Νόμ. 10 § 9 καὶ 10. —Νόμ. 12 § 9.—Νόμ. 2, προοίμ.—Νόμ. 27 § 4).

Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἀνυπόστατος καθίσταται καὶ

ἡ αἴτησις τοῦ Π. Φ. περὶ μισθοῦ ἢ περὶ ἀποζημιώσεως τροφῆς, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐξετέλει τὴν εἰρημένην ἐντολήν.

Ἐπειδὴ τὸ γεγονός, τοῦ ὁποίου ἐξαιτεῖται νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόδειξις ὁ Π. Φ. ὅτι, δηλ. ὑπάρχει εἰς τὴν Ἑλλάδα συνήθεια, χαρακτηρίζουσα « τοὺς ἐπιστάτας τῶν κτημάτων . . . . δὲν δύναται νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, καθότι, καὶ ἀποδειχθέντος αὐτοῦ, ὁ Π. Φ. δὲν ἔχει δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ μισθὸν παρὰ τοῦ Ν. Φ., ἕνεκα τῆς ἐνεργείας τῶν ἀναφερθεισῶν πράξεων, μὴ δυνάμενος νὰ θεωρηθῇ κατ' οὐδένα τρόπον ὅτι ἐπεχείρησε τὰς εἰρημένας πράξεις ὡς ἐπιστάτης τοῦ Ν. Φ., (δηλ. ὡς ἄνθρωπος, ἀναλαβὼν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ φροντίζῃ περὶ ἀλλοτρίων συμφερόντων ἐπὶ μισθῷ οἱῳδήποτε) διὰ τὸν λόγον ὅτι οὔτε ὑπόχρεων ἐθεώρει αὐτὸν ὁ Ν. Φ. πρὸς ἐπιτήρησιν τοῦ ἰδιοκτήτου του ἀμπελῶνος καὶ πρὸς συλλογὴν καὶ πώλησιν τῶν καρπῶν αὐτοῦ, ὡς ἐξάγεται ἀριδήλως ἐκ τῶν ἐπιστολῶν του πρὸς τὸν εἰρημένον Π. Φ. τῆς 30 8βρίου 1831, καὶ τῆς 5 Ἀπριλ. 1839, ἐν αἷς, διὰ παρακλήσεων, συνιστᾷ εἰς τὴν φροντίδα του τὴν ἄμπελόν του, καὶ τῷ ἀναφέρει, ὅτι εἰ μὲν σκοπεύει ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ Πατρῶν, νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου, διὰ ν' ἀναθέσῃ εἰς ἄλλον τὴν περὶ τῆς ἀμπέλου φροντίδα, οὔτε περὶ ἀλλοτρίων συμφερόντων ἐφρόντιζεν ὁ Π. Φ., ἐφορῶν τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἐπικοίνων μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ν. Φ. οἰκοδομῶν, καὶ τὴν συντήρησιν αὐτῶν, καὶ συλλέγων τὰ εἰσοδήματά των, προκειμένου λόγου περὶ κτημάτων κοινῶν, ἐξ ὧν κοινὴ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ν. Φ. προσεδοκᾶτο ἡ ὠφέλεια, οὔτε ὑπόχρεων πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ἐπικοίνων κτημάτων ἐθεώρει αὐτὸν ὁ Ν. Φ, ὡς ἐκ τῆς ἀπὸ 3 Αὐγούς. 1839 ἐπιστολῆς του ἐξάγεται, μὴ ὑπαρχούσης οὔτε τῆς ἀνάγκης διαρκοῦς ἐπιτηρήσεως ἐπὶ οἰκοδομῶν ἐνοικιαζομένων.

Ἐπειδὴ ἑπομένως ἡ περὶ ἀποδείξεως τοῦ εἰρημένου θέματος αἴτησις τοῦ Π. Φ. εἶναι, κατὰ νόμον, (ἄρθρ. 244 καὶ 248 τῆς πολ. δικονομίας) ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων καὶ ἐκ τῶν ἐπὶ ἀκροατηρίου παρὰ τῶν διαδίκων ἐκτεθέντων ἐξάγεται ὅτι μεταξὺ αὐτῶν συνεστήθη ἑταιρία, σκοπὸν ἔχουσα τὴν ἀνέγερσιν τινῶν οἰκοδομῶν ἐν Πάτραις, καὶ τὴν ἐξ ἴσου μετοχὴν τῶν συνεταίρων, καὶ ὅτι ὁ Π. Φ. ἀνέλαβε τὴν φροντίδα τῆς ἀνεγέρσεως τῶν εἰρημένων οἰκοδομῶν, τῆς συντηρήσεως αὐτῶν καὶ τῆς συλλογῆς τῶν εἰσοδημάτων.

Ἐπειδὴ ἐπὶ εἰδικῆς ἑταιρίας, ὁποία εἶναι ἡ εἰρημένη, ὁ συνεταῖρος, ὁ ἀναδεχόμενος τὴν ἐπιχείρησιν πράξεων ἐνεργουμένων διὰ

λογαριασμὸν τῆς ἑταιρίας καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, δύναται μὲν ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τῆς ἑταιρίας τὴν πληρωμὴν πάντων τῶν κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν τοιούτου εἴδους πράξεων παρ' αὐτοῦ ἐξ ἰδίων του καταβληθέντων ἀναγκαίων καὶ ὠφελίμων ἐξόδων, οὐδέποτε ὅμως καὶ ἀντιμισθίαν ἕνεκα τῶν παρ' αὐτοῦ, ἐπὶ τοιούτων πράξεων, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐνήργει ὑπὲρ τῆς ἑταιρίας τὰς εἰρημένας πράξεις. (Πανδ. βιβλ. 17, τίτλ. 2, νόμ. 52 § 15.—Νόμ. 67 § 2.—Νόμ. 52 § 4.—Νόμ. 60 § 4.—Νόμ. 61 Κώδ. βιβλ. 4, τίτλ. 37, διάταξις 2).

Ἐπειδὴ ἑπομένως μὴ ἐξαγομένης οὐδεμιᾶς ειδικῆς μεταξὺ τῶν συνεταίρων συμβάσεως περὶ ἀντιμισθίας, χορηγηθησομένης εἰς τὸν συνεταῖρον Π. Φ. ἕνεκα τῶν παρ' αὐτοῦ, ὡς εἴρηται, ἐπιχειρισθεισῶν ὑπὲρ τῆς ἑταιρίας πράξεων (καθότι ἐν τῇ ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1837 ἐπιστολῇ τοῦ Ν. Φ. πρὸς τὸν Π. Φ., ἐξ ἧς ἐξάγει οὗτος τοιαύτην σύμβασιν οὐδὲ λόγος περὶ ἀντιμισθίας γίνεται) ὁ Π. Φ. κατὰ τοὺς ἀναφερθέντας νόμους, δὲν ἔχει κανὲν δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ἀντιμισθιαν ἕνεκα τῶν εἰρημένων πράξεων, ἢ διατροφὴν, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐνήργει αὐτάς.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, τὸ πρωτοδίκως δικάσαν δικαστήριον ὀρθῶς καὶ νομίμως ἀπέρριψε τοῦ διαληφθέντος Π. Φ. τὴν ἐν τῇ ἀπὸ 21 10βρίου 1841 περιεχομένην ἀπαίτησιν γρ. 880, κατὰ τοῦ Ν. Φ., λόγῳ ἀντιμισθίας, ἕνεκα τῶν ἀναφερθεισῶν πράξεών του, καὶ μὴ βάσιμος καθίσταται ἡ κατὰ τοῦ ά κεφαλ. τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἔφεσις τοῦ Π. Φ.

Ἐπειδὴ ὁ Π. Φ., ἰσχυρισθεὶς ὅτι ἐξώδευσεν ἐξ ἰδίων του πρὸς καλλιέργειαν τοῦ κοινοῦ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ν. Φ. κήπου δραχ. 1200, ἀπῄτησε, διὰ τῆς ἀπο 21 10βρίου ἀγωγῆς του 1841, παρὰ τοῦ Ν. Φ. τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἡμισείας ἀνωτέρω ποσότητος μετὰ τῶν τόκων αὐτῆς, ὁ δὲ ἐναγόμενος Ν. Φ. ἠρνήθη τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου, προτείνας διάφορα περιστατικὰ, ἐξ ὧν ἐξάγει τὸ μὴ ἀληθὲς αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, τὸ πρωτοδίκως δικάσαν δικαστήριον ἀμφιβάλλον περὶ της ἀληθείας τοῦ εἰρημένου ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐνάγοντος, (ἰσχυρισμοῦ ἔχοντος οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, καθότι ὁ συνιδιοκτήτης, ὁ καταβαλὼν ἀναγκαῖα ἢ ὠφέλιμα ἔξοδα πρὸς βελτίωσιν τοῦ κοινοῦ κτήματος, ἔχει τὸ δικαίωμα, καὶ μὴ προκειμένης τῆς διανομῆς αὐτοῦ, ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ἑτέρου συνιδιοκτήτου τὴν πληρωμὴν τῆς ἀναλογούσης αὐτῷ μερίδος αὐτῶν, ἐξ ἀναλογίας τοῦ βιβλ. 10, τίτλ. 3, νόμ. 14, προοίμ.—Νόμ. 29,—καὶ νόμ. 11 τῶν Πανδ.) ὀρθῶς καὶ νομί-

μως ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ χρέος ν' ἀποδείξῃ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει διαλαμβανομένους λόγους, διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων, τὸν ἰσχυρισμόν του, τοῦ ὁποίου ἡ διὰ πραγματογνωμόνων καὶ διὰ δικαστικῆς αὐτοψίας ἀπόδειξις εἶναι ἀδύνατος, καθότι ἡ λύσις τῆς ἀμφισβητήσεως ἐὰν ὁ Π. Φ. ἐξώδευσεν ἐξ ἰδίων του 1200 δρ. πρὸς ἐμφύτευσιν καὶ καλλιέργειαν τοῦ εἰρημένου κήπου, ἢ ὄχι, δὲν ἐξαρτᾶται οὐδαμῶς ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ δικαστοῦ, γενομένης διὰ τῶν ἰδίων αἰσθήσεων ἐπὶ τοῦ κήπου ἐπιστηριζομένης εἰς τέχνην ἢ ἐπιστήμην τινά, οὔτε ἐκ τῆς κατὰ τέχνην κρίσεως περὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἑπομένως μὴ βάσιμος καθίσταται ἥ τε ἔφεσις τοῦ Π. Φ. καὶ ἡ τοῦ Ν. Φ. κατὰ τοῦ δευτέρου κεφαλαίου τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.»

Ἀπόφ. 245 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3301—3304).

— γ') Τὸ συνάλλαγμα τῆς ἐντολῆς δίδει ἀφορμὴν εἰς ἀντιμισθίαν (*honorarium*) ἂν ὑπάρχῃ συμφωνία· εἰς δὲ τὸ τὴν οὐσίαν δικάζον δικαστήριον ἀπόκειται ν' ἀποφασίσῃ ἂν τὸ συνάλλαγμα φέρῃ χαρακτῆρα ἐντολῆς.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 30 τοῦ 1842.

— δ') Ἡ 58 τοῦ 1849 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου φέρει:

«Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου βάσιν εἶχε τὴν περὶ ἀντιμισθίας αἴτησιν ἕνεκεν ἐκτελέσεως ἐντολῆς πρὸς διεξαγωγὴν δίκης· ἂν δὲ δι' αὐτῆς μὲν ἐζήτει ῥητὸν ποσόν, ὡς συμπεφωνημένον, διὰ δὲ τῶν προτάσεών του ἐζήτησεν, ἐπιβοηθητικῶς, τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀντιμισθίας ταύτης, ὡς ἐκ τούτου οὐδεμία ἐγένετο μεταβολὴ τῆς θέσεως τῆς ἀγωγῆς, διότι, ὡς ὀρθῶς ἀπεφάσισε τὸ ἐφετεῖον, ἡ πρότασις αὕτη ἐμπεριείχετο εἰς ἐκείνην τῆς ἀγωγῆς καὶ ἠδύνατο νὰ γίνῃ σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 158 τῆς πολ. δικονομίας.

Ἐπειδή, ἂν καί, κατὰ τὸν νόμον 1 § 4 τῶν Πανδ. περὶ ἐντολῆς, αὕτη ἦναι ἐν γένει ἄμισθος, ὅμως, κατὰ τὸν νόμον 6 αὐτόθι, καὶ κατὰ τὸν νόμον 1 καὶ 10 τῶν Πανδ. βιβλ. 50, τίτλ. 13, συγχωρεῖται ἰδίως καὶ ἀσυμφώνητος ἀντιμισθία εἰς τοὺς κατ' ἐντολὴν ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπερασπιζομένους ἀλλότρια δικαιώματα παρὰ τοῖς δικαστηρίοις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἀποδεδειγμένου ὄντος ὅτι κατ' ἐντολὴν ὁ ἀναιρεσίβλητος διεξήγαγε καὶ ὑπερασπίσθη παρὰ τῇ Μικτῇ Ἐπιτροπῇ ἣν εἶχε δίκην ὁ ἀποβιώσας Β. Μ. μετὰ τοῦ Γ. Μ., τὸ ἐφετεῖον σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τούτους καὶ τὸν κανόνα τοῦ δικαίου τῶν Πανδεκτῶν, ἄρθρον 206, ἐπεδίκασεν

εἰς αὐτὸν τοιαύτην, οὐχὶ ὡς πρὸς δικηγόρον, ἀλλ' ὡς πρὸς μετερχόμενον ἁπλῶς κατ' ἐπάγγελμα τὸ ἔργον τοῦ ὑπερασπίζεσθαι ἀλλότρια δικαιώματα παρὰ τοῖς δικαστηρίοις, δὲν συγχωρεῖται τοῦτο εἰς δικηγόρους· εἰς δὲ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς δὲν ἦτον ὑπόχρεων νὰ τὴν κανονίσῃ κατὰ τὴν περὶ τῶν δικηγόρων διατίμησιν, ὡς ἀφορῶσαν τούτους μόνους.»

— έ) Κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς ἀρχὰς τοῦ δικαίου (νόμ. 1 § 4 Πανδ. 17, 1) ὁ ἐντολοδόχος ἔχει δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν ἐντολοδότην τὴν ὑποσχεθεῖσαν αὐτῷ ἀντιμισθίαν, ἀλλ' ὁ δικαστικὸς κλητὴρ δὲν ἔχει τοιοῦτόν τι δικαίωμα, διότι (κατὰ τὸν ὀργ.) εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐκτελῇ ἀποφάσεις καὶ χωρίς τινος ὑποχρεώσεως ἀντιμισθίας, ἀλλ' ἐπὶ μόνῃ τῇ ἀπολαυῇ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου χορηγουμένων αὐτῷ τελῶν.

Κατὰ τὸν νόμον δὲ (νόμ. 61 § 5 δίγ. 47, 2) ὁ ἐντολοδότης εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀποζημιόνῃ τὸν κλητῆρα δι' ὅσα οὗτος ἐστερήθη ὡς ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του εἰς τὸ διάστημα, καθ' ὃ διέμεινεν εἰς τόπον τινὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως.

'Απόφ. 5052 τῆς 16 'Οκτωβρ. 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

ϛ') Τὸ περὶ ἀντιμισθίας ἔγγραφον πρέπει νὰ συντάσσηται διπλοῦν; (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 372).

ΤΜΗΜΑ Ζ'.

'Υποχρεώσεις τοῦ ἐντολοδόχου.

§ ά) *'Εκτέλεσις (accomplissement) τῆς ἐντολῆς.*

Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

λγ') Ὁ ἐντολοδόχος ἔχει τρεῖς κυρίως ὑποχρεώσεις· ά) ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀποδεχθεῖσαν ἐντολήν, ἐνόσῳ δὲν ἀνεκλήθη· —β') νὰ καταβάλῃ τὴν δέουσαν ἐπιμέλειαν ἄνευ δόλου, ἁμαρτήματος, καὶ ὡς καλὸς οἰκογενειάρχης· —γ') νὰ δώσῃ λόγον τῆς διαχειρήσεώς του, ἀποδίδων τῷ ἐντολεῖ ὅ,τι περιῆλθεν εἰς χεῖράς του.

λδ') Ἀφοῦ ἐδέχθη τὴν ἐντολήν, ὀφείλει νὰ τὴν ἐκτελέσῃ· ὑπάρχουν ὅμως περιστάσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπόκειται εἰς εὐθύνην τινά, ἀρνούμενος τὴν ἐκτέλεσιν. (Ὅρα Τροπλ. ἀρ. 337 ἐπ. —Εὐρ. Ῥολλ. λέξ. *mandat*, ἀρ. 171 ἐπ.).

λέ) Ἡ ἀνωτέρα βία δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς· (αὐτ. ἀρ. 177).

λϛ') Ἀποδεικνύει δὲ αὐτὴν ὁ ἐντολοδόχος· (αὐτ. 178).

λζ') Ὁ ἐντολοδόχος ἀπαλλάττεται τῆς ἐνεργείας, ὅταν ὁ ἐντολεὺς ἀμελῇ νὰ χορηγήσῃ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν μέσα; (αὐτ. 180).

λή) Ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολήν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐντολέως, ἂν ὑπάρχῃ κίνδυνός τις, ἡ δ' ἐκτέλεσις ἤρξατο· (αὐτ. 182 ἐπ.).

λθ') Ποία ἡ εὐθύνη τοῦ ἐντολοδόχου, ὅςτις δὲν ἐξετέλεσε τὴν ἐντολήν; Ἐνέχεται μόνον διὰ τὰς ζημίας, ὅσαι εἶναι συνέπειαι τῆς μὴ ἐκτελέσεως· (*Duranton*, ἀρ. 240).

μ') Ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἐντολῆς πρέπει νὰ ἦναι τοιαύτη, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ ἐπὶ ζωῆς τοῦ ἐντολοδότου· καθότι, ἐπὶ τῆς ἐντολῆς, τὸ κύριον εἶναι τὸ πρόςωπον τοῦ ἐντολοδότου, διὰ τῆς ἀποβιώσεως τοῦ ὁποίου ἀποσβέννυται ἡ ἐντολή. (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 124).—Ὅρα κατωτ. περὶ παύσεως τῆς ἐντολῆς).

§ β') *Εὐθύνη*.

Διαφόρους περιπτώσεις, δι' ἃς ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπεύθυνος πρὸς τὸν ἐντολέα, εὑρίσκετε εἰς τοὺς ἀρ. 189—228 τοῦ Εὑρετ. τοῦ Ῥολλίνου, λέξει **mandat**.

ά) Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

μά) Ὁ ἐντολοδόχος πρέπει νὰ καταβάλῃ ὅσην δύναται μεγαλητέραν ἐπιμέλειαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς, διότι ἐνέχεται ὄχι μόνον ἕνεκα δόλου καὶ μείζονος ῥᾳθυμίας, ἀλλὰ καὶ ἕνεκα ἐλάσσονος. (Ὅρα τοὺς νόμ. εἰς Θέμ. τόμ. 3 σελ. 129 σημ. 48—50).

μβ') Προϋποτίθεται δὲ ὅτι διὰ τῆς κακῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐντολῆς ἐβλάφθη πραγματικῶς ὁ ἐντολοδότης· (αὐτ. σελ. 130).

μγ') Ὁ ἐντολοδόχος, κατὰ κανόνα, δὲν ἐνέχεται ἕνεκα τυχαίας ζημίας (διάτ. 13 Κώδ. 4, 35). Προςέτι εἴς τινας περιπτώσεις εἶναι δικαιολογητὴ καὶ ἡ μὴ ἐκπλήρωσις τῆς ἐντολῆς, π. χ. ἂν ἐπέλθῃ θάνατος ἢ παραίτησις· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 130).

μδ') Ὁ ἐντολοδόχος δὲν πρέπει νὰ ὑπερβῇ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑποθέσεως τὰ ὅρια τῆς ἐντολῆς. Πᾶσα ὑπέρβασις δὲν εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἐντολοδότου, ἀλλὰ τοῦ ἐντολοδόχου, ὅςτις ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου δὲν ἔχει ἀγωγὴν περὶ ἀποζημιώσεως· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 130, ἔνθα οἱ νόμοι).

μέ) Τὴν ἀρχὴν ὅτι δὲν ὑποχρεοῦσι τὸν ἐντολοδότην αἱ ἀντικείμεναι εἰς τὴν ἐντολὴν πράξεις τοῦ ἐντολοδόχου ἡρμήνευαν τὸ πάλαι οἱ Σαβιανοὶ λίαν αὐστηρῶς, ἀλλ' ἐφάνη προτιμωτέρα ἡ γνώμη τῶν Προκλιανῶν, καθ' ἣν ὁ ἐντολοδόχος ἔχει, διὰ τὰς δαπάνας του, ἀγωγὴν μέχρι τῆς παρὰ τοῦ ἐντολοδότου ὁρισθείσης πο-

§ 26. Ὁ λαβὼν ἐντολὴν νὰ ζητήσῃ ἀπό τινα λογαριασμὸν περὶ τῆς ληψοδοσίας των, καί, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, νὰ τὸν ἐνάξῃ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, διὰ νὰ λάβῃ τὰ ὀφειλόμενα, ἔχει τὸ δικαίωμα (ὁ ἐντολοδόχος) νὰ φέρῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ δικαστήριον· ἡ δὲ ἐντολὴ δύναται νὰ γίνῃ καὶ δι' ἐπιστολῆς (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἀμφισβήτησις τῆς ἐν τῇ ἀπὸ 9 9βρίου 1836 ἐπιστολῇ ὑπογραφῆς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μ. εἶναι πραγματικὴ πρότασις, γενομένη κατὰ πρῶτον εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην, καὶ ἑπομένως ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ ἄρθρον 747 τῆς πολ. δικονομίας, καὶ μὴ ὑπαγομένη εἰς οὐδεμίαν τῶν τριῶν περιπτώσεων τῶν εἰς τὸ διαληφθὲν ἄρθρον.

Ἐπειδὴ, διὰ τῆς ῥηθείσης ἐπιστολῆς, ὁ Μ. δίδει εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις Αὐστριακὸν Πρόξενον Γ. ἐντολὴν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Β. λογαριασμὸν ὅσων ποσοτήτων τῷ εἶχον πεμφθῇ παρ' αὐτοῦ, καί, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, νὰ τὸν ἐνάξῃ ἀμέσως ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, διὰ νὰ λάβῃ τὸ παρ' αὐτοῦ ὀφειλόμενον· ὥστε ὁ Γ. εἶχε τὸ δικαίωμα, ὅταν ἤθελε τὸ κρίνει ἀναγκαῖον, νὰ ἐνάξῃ τὸν Β. ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἐξ ὀνόματος τοῦ διαληφθέντος οἴκου.

Ἐπειδὴ ὁ διορισμὸς τοῦ Σ., ὡς ἐπιτρόπου τοῦ Γ., ὅταν οὗτος ἔμελλε ν' ἀναχωρήσῃ ἀπὸ Ἀθήνας, δὲν ἰσοδυναμεῖ μὲ παραίτησιν τῆς ἐντολῆς, ἀλλ' εἶναι, τοὐναντίον, πρᾶξις ἐντολοδόχου, τὴν ὁποίαν ὁ ῥηθεὶς Γ, μέλλων ν' ἀποδημήσῃ, ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ ἐνεργήσῃ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ ἐντολέως του.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμ. 1 § 1 Πανδ. βιβλ. 17, τίτλ. 1, ἡ ἐντολὴ δίδεται καὶ δι' ἐπιστολῆς, αἱ δὲ διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας ἀφορῶσι μόνον τοὺς ἐνώπιον τῶν δικαστ. ἐμφανιζομένους πληρεξουσίους, ὡς τοιοῦτος δὲ δὲν παρίσταται ὁ Γ. »

Ἀπόφ. 638 τῆς 21 Ἰανουαρ. 1838 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 27. Ἡ δι' ὑποθέσεις (*ad negotia*) ἐντολὴ δύναται νὰ δοθῇ οὐ μόνον διὰ δημοσίου, ἀλλὰ καὶ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, καὶ δι' ἐπι-

---

(1) Τοῦ ἐντολοδόχου ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν νὰ διώκῃ, καὶ δικαστικῶς ἔτι, τὰ δίκαια τοῦ ἐντολέως, ν' ἀντικαθιστᾷ δὲ καὶ ἄλλον πληρεξούσιον, ὁ ἀντικατασταθεὶς παρ' αὐτοῦ καὶ μὲ τὰς αὐτὰς δυνάμεις ἐπίτροπος δύναται εὐλόγως νὰ διεξάγῃ τὰς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐντολῆς ἀναφυομένας δίκας, καὶ ἑπομένως ν' ἀναθέτῃ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἐντολέως του εἰς ἁρμόδιόν τι πρόσωπον καὶ νὰ ὑπόσχηται ἀμοιβήν. — Οἱ ἐντολεῖς δὲ θεωροῦνται ὡς συναλλαχθέντες οἱ ἴδιοι, διότι, ἐντολοδόται ἀρχικοὶ ὄντες, ἀποτελοῦν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον μὲ τὸν ἐντολοδόχον ὡς πρὸς τοὺς τρίτους· ἄρα μόνοι οἱ τρίτοι δύνανται νὰ προτείνουν τὴν ἔνστασιν περὶ τῆς μὴ βεβαίας χρονολογίας.

Περὶ τούτου διαλαμβάνει ἡ 4 σκέψις τῆς 2798 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν, ἐν ἀνωτ. σελ. 372 ἐπ.

στολῆς προσέτι· ὥστε καὶ ἂν ἦναι ἄκυρον τὸ δημόσιον ἔγγραφον, δι' οὗ ἐδόθη ἡ ἐντολή, ἰσχύει ὅμως ὅταν φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐντολοδότου.

'Απόφ. 2327 τοῦ 1842 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 28. Ὁσάκις δίδεται πληρεξουσιότης δι' ὑποθέσεις (*procuratio ad negotia*) δὲν ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 93 τῆς πολιτ. δικονομίας ὡρισμένα, ἀλλὰ δύναται νὰ δοθῇ διὰ παντὸς ἐγγράφου καὶ δι' ἰδιωτικοῦ (1).

'Απόφ. 2687 τοῦ 1843 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Ποῖος δύναται νὰ δώσῃ ἢ νὰ λάβῃ ἐντολήν;

Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

κέ) Διὰ νὰ δώσῃ τὶς ἐντολήν, πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν πρὸς τὸ συναλλάττεσθαι ἱκανότητα· ὅθεν ἡ ἱκανότης τῶν γυναικῶν, τῶν ἀνηλίκων, τῶν ἀπηγορευμένων, τῶν ἀσώτων κλ. ὑπάγεται εἰς τοὺς περὶ τῆς ἱκανότητος αὐτῶν κανόνας· (*Tropl. mandat*, ἀρ. 329).

κϛ') Αἱ γυναῖκες, οἱ ἀνήλικες, δύνανται νὰ δεχθῶσιν ἐντολήν; (Ζαχ. τ. 3, σελ. 121.—Τροπλ. αὐτ. ἀρ. 332).

κζ') Ὁ ἐντολοδόχος δὲν πρέπει νὰ ἦναι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐντολοδότου, εἴτε ὡς υἱός, εἴτε ὡς δοῦλος, διότι τὸ παρ' αὐτῶν ἀποκτώμενον γίνεται περιουσία τοῦ κυρίου των· ἑπομένως καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν, αἵτινες δύνανται νὰ λάβωσι χώραν μεταξὺ ἀνεξαρτήτων προσώπων. Ὑπάρχει ἐξαίρεσις ὡς πρὸς τὸ στρατ. χρημάτιον καὶ τὰ παρόμοια. (Ὅρα τοὺς νόμους ἐν Θέμιδι τόμ. 3, σελ. 122).

κή) Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους πρέπει καὶ ὁ ἐντολοδότης, ἐκτὸς τῆς εἰρημένης ἐξαιρέσεως, νὰ μὴν ὑπόκηται εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐντολοδόχου· (αὐτ.).

ΤΜΗΜΑ Έ.

Ἔκτασις τῆς ἐντολῆς. — Ἱκανότης τοῦ ἐντολοδόχου.

Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου βλέπε ὅσα ἐκθέτει ὁ Ῥολλῖνος, εἰς τὸ Εὐρ. ἀρ. 80 ἐπ.

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Δικηγόρει. σελ. 270 ἐπ. ἀνωτ. — Πληρεξουσιότης.

ΤΜΗΜΑ ϛ'.

Ὅτι ἄμισθος ἡ ἐντολή.

α') Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

κθ') Κατὰ τοὺς Ῥωμαϊκοὺς νόμους, ἡ ἐντολὴ εἶναι οὐσιωδῶς ἄμισθος (τεμ. 1 § 4 Πανδ. 17, 1, *mand.*—Τροπλ. αὐτ. ἀρ. 160). Ἐπέτρεπον, ἐν τούτοις, ὥστε *honorarium* ἢ *salarium* (ἀφανὲς σιτηρέσιον, νόμ. 56 Βασιλ. 2, 3) νὰ ὑποσχεθῇ τῷ ἐντολοδόχῳ, ὅςτις μάλιστα εἶχεν ἀγωγὴν πρὸς πληρωμὴν, ἀλλ' ἔκτακτον (*persecutio extraordinaria*), ἥτις εἶναι ὅλως διάφορος τῆς ἐντολῆς, καὶ δὲν ἐφαρμόζεται ὁσάκις ἡ ὑπόσχεσις δὲν ἔχῃ ἀντικείμενον ὡρισμένην ποσότητα χρημάτων. (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 125).

Ἐὰν συμφωνηθῇ ἀμοιβὴ, τὸ συνάλλαγμα μετατρέπεται εἰς μίσθωσιν ἢ ἀνώνυμον συνάλλαγμα. Διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ κινήσωμεν τὴν περὶ ἐντολῆς ἀγωγὴν διὰ νὰ ζητήσωμεν ἀμοιβήν τινα δι' ὑπηρεσίαν, ἥτις συνήθως ἐκτελεῖται ἀντὶ ἀμοιβῆς· ἡ μετέπειτα δὲ δοθεῖσα ἀμοιβὴ δὲν μεταβάλλει τὴν φύσιν τοῦ συναλλάγματος, μάλιστα καὶ ἂν συμφωνηθῇ ῥητῶς τοιαύτη· (αὐτ.).

λ') Ὁ Γ. Κώδ. τὴν κηρύττει ἄμισθον (1986), ἀλλ' ἐπιτρέπει καὶ ἐναντίαν συμφωνίαν.

λα') Ἡ πρόληψις τοῦ ἀμίσθου παύει καὶ ὑποτίθεται ἡ ὕπαρξις συμφωνίας περὶ ἀντιμισθίας, ὅταν ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἐντολῆς ἦναι ἡ ἐνέργεια ἐπαγγέλματος τινός. (Εὐρ. Ῥολλ. λέξ. *mandat*, ἀρ. 158).

λβ') Τί ὡς πρὸς τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις; (αὐτ. ἀρ. 160 ἐπ).

β') Νομολογία.

§ 29. α') Ἂν καὶ ἡ ἐντολὴ ἦναι ἐν γένει ἄμισθος, ἐπιτρέπεται ὅμως εἴς τινας περιπτώσεις ἀντιμισθία· χορηγεῖται δὲ τοιαύτη ἰδίως εἰς τοὺς κατ' ἐπάγγελμα παρισταμένους ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων πρὸς ὑπεράσπισιν ἀλλοτρίων δικαιωμάτων (Πανδ. τεμ. 6 ἐν ἀρχῇ, βιβλ. 17, τίτλ. 1 καὶ τεμ. 1, βιβλ. 50, τίτλ. 13, καὶ δικ. όργανισμ. καὶ πολ. δικονομ.) καὶ ἂν δὲν προϋπάρξῃ ῥητὴ συμφωνία, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν ὑποτίθεται ὅτι ὁ ἀναδεχόμενος τὴν διεξαγωγὴν ἀλλοτρίας ὑποθέσεως δωρεῖται τὴν ἀντιμισθίαν, τὴν ὁποίαν συνήθως λαμβάνει παρ' ἄλλων· ἄλλως ἤθελεν ὠφελεῖσθαι ὁ κύριος τῆς ὑποθέσεως μὲ τὴν ζημίαν τοῦ ἐνεργήσαντος αὐτὴν ἐντολοδόχου, ὅπερ δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἀπόφ. 1004 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

β') Δὲν ὑπάρχει μίσθωσις ἐργασίας ἢ ἀνώνυμος σύμβασις, δίδουσα δικαίωμα εἰς ἀπαίτησιν μισθοῦ, ἂν καὶ κατὰ παραγγελίαν τινὸς γίνηται ἐργασία τίς.

« Ἡ παραδοχὴ καὶ ἐκπλήρωσις παραγγελίας, ἀφορώσης τὴν ἐπὶ τῆς ἀνεγέρσεως οἰκοδομῆς τινος κλ. ἐπιστασίαν ἄνευ ῥητῆς ἢ σιωπηλῆς περὶ ὡρισμένου ἢ προσδιορισθησομένου μισθοῦ συμφωνίας, δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς μίσθωσις ἐργασίας, ἢ ὡς ἀνώνυμος σύμβασις, δίδουσα δικαίωμα εἰς ἀπαίτησιν προσδιορισμοῦ τινός; — Ὄχι.

Ὁ δεχθεὶς καὶ ἐκπληρώσας τὴν εἰρημένην παραγγελίαν, θεωρούμενος ὡς ἐντολοδόχος, δύναται ν' ἀπαιτήσῃ, ἐκτὸς τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς ἀναγκαίως ἢ ὠφελίμως καταβληθέντων παρ' αὐτοῦ ἐξόδων, καὶ ἀμοιβήν τινά; — Ὄχι.

Ὁ συνεταῖρος εἰδικῆς ἑταιρίας, ἀναδεχόμενος τὴν ἐπιχείρησιν πράξεων ἐνεργουμένων διὰ λογαριασμὸν τῆς ἑταιρίας καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, δύναται, μὴ ὑπαρχούσης ἐναντίας τινὸς συμφωνίας, ν'ἀπαιτήσῃ ἀντιμισθίαν τινὰ ἕνεκα τῶν παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τοιούτων πράξεων καταβληθέντων κόπων; — Ὄχι.

Ὁ ἐπὶ δικαστηρίου προτείνων ἰσχυρισμόν τινα, ἐφ' οὗ στηρίζει αὐτοτελῆ αἴτησιν, δύναται, παραιτούμενος τῶν λοιπῶν τῆς ἀποδείξεως μέσων, καί, μὴ ὑπάρχοντος νομίμου τινὸς τεκμηρίου κατὰ τῆς ἀληθείας τοῦ ἰσχυρισμοῦ του, νὰ ἐπαγάγῃ, πρὸς ἀπόδειξιν αὐτοῦ, εἰς τὸν ἀντίδικον ὅρκον περὶ τοῦ προκειμένου γεγονότος; — Ναί.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῆς παρὰ τοῦ Π. Φ. ἀναδεχθείσης καὶ ἐνεργηθείσης ἐφορίας καὶ διαχειρίσεως ἐπί τε τῆς ἀνεγέρσεως τῶν κοινῶν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ νῦν ἀντιδίκου Ν. Φ. οἰκοδομῶν, καὶ τῆς συντηρήσεως αὐτῶν καὶ τῆς συλλογῆς τῶν εἰσοδημάτων, ὡς καὶ τῆς καλλιεργείας καὶ τῆς συλλογῆς τῶν καρπῶν τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ Ν. Φ. ἀμπελῶνος, καὶ ἐκ τῶν συνεχῶν πρὸς τὸν Π. Φ. ὁδηγιῶν τοῦ Ν. Φ. διδομένων (ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ εὑρισκομένων ἐπιστολῶν τοῦ Ν. Φ. πρὸς τὸν Π. Φ., τῶν ὁποίων τὴν γνησιότητα οὗτος δὲν ἀμφισβητεῖ) φιλικῶς καὶ μὲ τρόπον ἐμφαίνοντα οἰκιακὴν σχέσιν, δὲν ἐξάγεται οὐδαμῶς ὅτι μεταξὺ τῶν νῦν διαδίκων ἔλαβε χώραν ῥητὴ ἢ σιωπηρὰ σύμβασις περὶ ὡρισμένου μισθοῦ, χορηγηθησομένου εἰς τὸν Π. Φ. μετὰ τὸ πέρας τῶν ὁποίων οὗτος ἀνεδέχθη ἐργασιῶν (1).

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 582 ἑπ.

Ἐπειδὴ ἑπομένως ἡ μεταξὺ τοῦ Ν. Φ. καὶ τοῦ Π. Φ. λαβοῦσα χώραν σύμβασις, καθ' ἣν ἀνεδέχθη καὶ ἐξεπλήρου ὁ Π. Φ. τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἀναφερθείσας πράξεις, δὲν δύναται κατ' οὐδένα τρόπον νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς μίσθωσις ἐργασίας, μὴ φέρουσα τὸ οὐσιῶδες ταύτης προσόν, ἄνευ τοῦ ὁποίου αὕτη δὲν ὑφίσταται, δηλ. τὴν περὶ ῥητῶς ἢ σιωπηλῶς ὡρισμένου μισθοῦ (*merces*) συμφωνίαν (Πανδ. βιβλ. 19, τίτλ. 2, νόμ. 2, νόμ. 25.—Εἰσηγ. βιβλ. 3, τίτλ. 24 § 1).

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει ἀναφερθέντων γεγονότων δὲν ἐξάγεται οὔτε ῥητή, οὔτε σιωπηλὴ ὑπόσχεσις μισθοῦ τινος, μὴ ὡρισμένου μὲν κατὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως, καθ' ἣν ἀνεδέχθη ὁ Π. Φ. τὰς εἰρημένας πράξεις, ὁρισθησομένου ὅμως παρὰ τῶν συμβαλλομένων μετὰ τὸ πέρας τῶν πράξεων τούτων· ἑπομένως ἡ μεταξὺ τῶν νῦν διαδίκων λαβοῦσα χώραν συμφωνία δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ οὔτε ὡς σύμβασις ἀνώνυμος, διδοῦσα εἰς τὸν Π. Φ. τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ, δυνάμει τοιαύτης συμβάσεως, χορηγητέου αὐτῷ μισθοῦ. — Εἰσηγ. βιβλ. 3, τίτλ. 24 § 1.

Ἐπειδὴ ἐκ τούτων ἕπεται ὅτι ὁ Π. Φ., ὅστις ἐκ μόνων τῶν ἐκτεθέντων γεγονότων παράγει τὴν ὕπαρξιν σιωπηρᾶς πρὸς αὐτὸν ἐκ μέρους τοῦ Ν. Φ. ὑποσχέσεως μισθοῦ ἕνεκα τῶν ἀναδεχθεισῶν παρ' αὐτοῦ ἐργασιῶν, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κατὰ τοῦ εἰρημένου Ν. Φ. ἀπαιτήσεις μισθοῦ ἕνεκα τῶν παρ' αὐτοῦ ἐνεργηθεισῶν πράξεων, τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἀποφάσεως, οὔτε δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως, οὔτε δυνάμει ἀνωνύμου συμβάσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐκτεθέντων γεγονότων ἐξάγεται ὅτι ὁ Π. Φ. ἐνήργησε τὰς εἰρημένας πράξεις, καθόσον αὗται ἀπέβλεπον τὰ συμφέροντα τοῦ Ν. Φ. (δηλ. τὸν ἰδιόκτητον αὐτοῦ ἀμπελῶνα, καὶ τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ μερίδα τῶν ἐπικοίνων κτημάτων) ὡς ἐντολοδόχος αὐτοῦ, ὡς τοιοῦτος δὲ δύναται μὲν ν' ἀπαιτήσῃ, κατὰ τὸν νόμον, τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς ἀναγκαίως ἢ ὠφελίμως καταβληθέντα παρ' αὐτοῦ ἔξοδα, ἀλλ' οὐδεὶς νόμος δίδει εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν τροφῆς ἐφ' ὅσον χρόνον ἐξετέλει τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν, ἢ ἀμοιβήν τινα ἕνεκα τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐντολῆς, μὴ λαβούσης χώραν, κατὰ τὰ προειρημένα, τοιαύτης περὶ ἀμοιβῆς (*honor*) συμφωνίας μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων. (Πανδ. βιβλ. 17, τίτλ. 1. Νόμ. 1 § 4. — Νόμ. 10 § 9 καὶ 10. —Νόμ. 12 § 9.—Νόμ. 2, προοίμ.—Νόμ. 27 § 4).

Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἀνυπόστατος καθίσταται καὶ

ἡ αἴτησις τοῦ Π. Φ. περὶ μισθοῦ ἢ περὶ ἀποζημιώσεως τροφῆς, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐξετέλει τὴν εἰρημένην ἐντολήν.

Ἐπειδὴ τὸ γεγονὸς, τοῦ ὁποίου ἐξαιτεῖται νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόδειξις ὁ Π. Φ. ὅτι, δηλ. ὑπάρχει εἰς τὴν Ἑλλάδα συνήθεια, χαρακτηρίζουσα ε τοὺς ἐπιστάτας τῶν κτημάτων . . . . δὲν δύναται νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, καθότι, καὶ ἀποδειχθέντος αὐτοῦ, ὁ Π. Φ. δὲν ἔχει δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ μισθὸν παρὰ τοῦ Ν. Φ., ἕνεκα τῆς ἐνεργείας τῶν ἀναφερθεισῶν πράξεων, μὴ δυνάμενος νὰ θεωρηθῇ κατ' οὐδένα τρόπον ὅτι ἐπεχείρησε τὰς εἰρημένας πράξεις ὡς ἐπιστάτης τοῦ Ν. Φ., (δηλ. ὡς ἄνθρωπος, ἀναλαβὼν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ φροντίζῃ περὶ ἀλλοτρίων συμφερόντων ἐπὶ μισθῷ οἱῳδήποτε) διὰ τὸν λόγον ὅτι οὔτε ὑπόχρεων ἐθεώρει αὐτὸν ὁ Ν. Φ. πρὸς ἐπιτήρησιν τοῦ ἰδιοκτήτου του ἀμπελῶνος καὶ πρὸς συλλογὴν καὶ πώλησιν τῶν καρπῶν αὐτοῦ, ὡς ἐξάγεται ἀριδήλως ἐκ τῶν ἐπιστολῶν του πρὸς τὸν εἰρημένον Π. Φ. τῆς 30 8βρίου 1831, καὶ τῆς 5 Ἀπριλ. 1839, ἐν αἷς, διὰ παρακλήσεων, συνιστᾷ εἰς τὴν φροντίδα του τὴν ἄμπελόν του, καὶ τῷ ἀναφέρει, ὅτι εἰ μὲν σκοπεύει ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ Πατρῶν, νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου, διὰ ν' ἀναθέσῃ εἰς ἄλλον τὴν περὶ τῆς ἀμπέλου φροντίδα, οὔτε περὶ ἀλλοτρίων συμφερόντων ἐφρόντιζεν ὁ Π. Φ., ἐφορῶν τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἐπικοίνων μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ν. Φ. οἰκοδομῶν, καὶ τὴν συντήρησιν αὐτῶν, καὶ συλλέγων τὰ εἰσοδήματά των, προκειμένου λόγου περὶ κτημάτων κοινῶν, ἐξ ὧν κοινὴ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ν. Φ. προσεδοκᾶτο ἡ ὠφέλεια, οὔτε ὑπόχρεων πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ἐπικοίνων κτημάτων ἐθεώρει αὐτὸν ὁ Ν. Φ, ὡς ἐκ τῆς ἀπὸ 3 Αὐγούς. 1839 ἐπιστολῆς του ἐξάγεται, μὴ ὑπαρχούσης οὔτε τῆς ἀνάγκης διαρκοῦς ἐπιτηρήσεως ἐπὶ οἰκοδομῶν ἐνοικιαζομένων.

Ἐπειδὴ ἑπομένως ἡ περὶ ἀποδείξεως τοῦ εἰρημένου θέματος αἴτησις τοῦ Π. Φ. εἶναι, κατὰ νόμον, (ἄρθρ. 244 καὶ 248 τῆς πολ. δικονομίας) ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων καὶ ἐκ τῶν ἐπὶ ἀκροατηρίου παρὰ τῶν διαδίκων ἐκτεθέντων ἐξάγεται ὅτι μεταξὺ αὐτῶν συνεστήθη ἑταιρία, σκοπὸν ἔχουσα τὴν ἀνέγερσιν τινῶν οἰκοδομῶν ἐν Πάτραις, καὶ τὴν ἐξ ἴσου μετοχὴν τῶν συνεταίρων, καὶ ὅτι ὁ Π. Φ. ἀνέλαβε τὴν φροντίδα τῆς ἀνεγέρσεως τῶν εἰρημένων οἰκοδομῶν, τῆς συντηρήσεως αὐτῶν καὶ τῆς συλλογῆς τῶν εἰσοδημάτων.

Ἐπειδὴ ἐπὶ εἰδικῆς ἑταιρίας, ὁποία εἶναι ἡ εἰρημένη, ὁ συνεταῖρος, ὁ ἀναδεχόμενος τὴν ἐπιχείρησιν πράξεων ἐνεργουμένων διὰ

λογαριασμὸν τῆς ἑταιρίας καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, δύναται μὲν ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τῆς ἑταιρίας τὴν πληρωμὴν πάντων τῶν κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν τοιούτου εἴδους πράξεων παρ' αὐτοῦ ἐξ ἰδίων του καταβληθέντων ἀναγκαίων καὶ ὠφελίμων ἐξόδων, οὐδέποτε ὅμως καὶ ἀντιμισθίαν ἕνεκα τῶν παρ' αὐτοῦ, ἐπὶ τοιούτων πράξεων, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐνήργει ὑπὲρ τῆς ἑταιρίας τὰς εἰρημένας πράξεις. (Πανδ. βιβλ. 17, τίτλ. 2, νόμ. 52 § 15.—Νόμ. 67 § 2.—Νόμ. 52 § 4.—Νόμ. 60 § 4.—Νόμ. 61 Κώδ. βιβλ. 4, τίτλ. 37, διάταξις 2).

Ἐπειδὴ ἑπομένως μὴ ἐξαγομένης οὐδεμιᾶς ειδικῆς μεταξὺ τῶν συνεταίρων συμβάσεως περὶ ἀντιμισθίας, χορηγηθησομένης εἰς τὸν συνεταῖρον Π. Φ. ἕνεκα τῶν παρ' αὐτοῦ, ὡς εἴρηται, ἐπιχειρισθεισῶν ὑπὲρ τῆς ἑταιρίας πράξεων (καθότι ἐν τῇ ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1837 ἐπιστολῇ τοῦ Ν. Φ. πρὸς τὸν Π. Φ., ἐξ ἧς ἐξάγει οὗτος τοιαύτην σύμβασιν οὐδὲ λόγος περὶ ἀντιμισθίας γίνεται) ὁ Π. Φ., κατὰ τοὺς ἀναφερθέντας νόμους, δὲν ἔχει κανὲν δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ἀντιμισθιαν ἕνεκα τῶν εἰρημένων πράξεων, ἢ διατροφὴν, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐνήργει αὐτάς.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, τὸ πρωτοδίκως δικάσαν δικαστήριον ὀρθῶς καὶ νομίμως ἀπέῤῥιψε τοῦ διαληφθέντος Π. Φ. τὴν ἐν τῇ ἀπὸ 21 10βρίου 1841 περιεχομένην ἀπαίτησιν γρ. 880, κατὰ τοῦ Ν. Φ., λόγῳ ἀντιμισθίας, ἕνεκα τῶν ἀναφερθεισῶν πράξεών του, καὶ μὴ βάσιμος καθίσταται ἡ κατὰ τοῦ ά κεφαλ. τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἔφεσις τοῦ Π. Φ.

Ἐπειδὴ ὁ Π. Φ., ἰσχυρισθεὶς ὅτι ἐξώδευσεν ἐξ ἰδίων του πρὸς καλλιέργειαν τοῦ κοινοῦ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ν. Φ. κήπου δραχ. 1200, ἀπήτησε, διὰ τῆς ἀπὸ 21 10βρίου ἀγωγῆς του 1841, παρὰ τοῦ Ν. Φ. τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἡμισείας ἀνωτέρω ποσότητος μετὰ τῶν τόκων αὐτῆς, ὁ δὲ ἐναγόμενος Ν. Φ. ἠρνήθη τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἰσχυριτμοῦ τούτου, προτείνας διάφορα περιστατικὰ, ἐξ ὧν ἐξάγει τὸ μὴ ἀληθὲς αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, τὸ πρωτοδίκως δικάσαν δικαστήριον ἀμφιβάλλον περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ εἰρημένου ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐνάγοντος, (ἰσχυρισμοῦ ἔχοντος οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, καθότι ὁ συνιδιοκτήτης, ὁ καταβαλὼν ἀναγκαῖα ἢ ὠφέλιμα ἔξοδα πρὸς βελτίωσιν τοῦ κοινοῦ κτήματος, ἔχει τὸ δικαίωμα, καὶ μὴ προκειμένης τῆς διανομῆς αὐτοῦ, ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ἑτέρου συνιδιοκτήτου τὴν πληρωμὴν τῆς ἀναλογούσης αὐτῷ μερίδος αὐτῶν, ἐξ ἀναλογίας τοῦ βιβλ. 10, τίτλ. 3, νόμ. 14, προοίμ.—Νόμ. 29,—καὶ νόμ. 11 τῶν Πανδ.) ὀρθῶς καὶ νομί-

μως ἐπέβαλεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ χρέος ν' ἀποδείξῃ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει διαλαμβανομένους λόγους, διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ διὰ μαρτύρων, τὸν ἰσχυρισμόν του, τοῦ ὁποίου ἡ διὰ πραγματογνωμόνων καὶ διὰ δικαστικῆς αὐτοψίας ἀπόδειξις εἶναι ἀδύνατος, καθότι ἡ λύσις τῆς ἀμφισβητήσεως ἐὰν ὁ Π. Φ. ἐξώδευσεν ἐξ ἰδίων του 1200 δρ. πρὸς ἐμφύτευσιν καὶ καλλιέργειαν τοῦ εἰρημένου κήπου, ἢ ὄχι, δὲν ἐξαρτᾶται οὐδαμῶς ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ δικαστοῦ, γενομένης διὰ τῶν ἰδίων αἰσθήσεων ἐπὶ τοῦ κήπου ἐπιστηριζομένης εἰς τέχνην ἢ ἐπιστήμην τινά, οὔτε ἐκ τῆς κατὰ τέχνην κρίσεως περὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἑπομένως μὴ βάσιμος καθίσταται ἥ τε ἔφεσις τοῦ Π. Φ. καὶ ἡ τοῦ Ν. Φ. κατὰ τοῦ δευτέρου κεφαλαίου τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.»

Ἀπόφ. 245 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3301—3304).

— γ') Τὸ συνάλλαγμα τῆς ἐντολῆς δίδει ἀφορμὴν εἰς ἀντιμισθίαν (*honorarium*) ἂν ὑπάρχῃ συμφωνία· εἰς δὲ τὸ τὴν οὐσίαν δικάζον δικαστήριον ἀπόκειται ν' ἀποφασίσῃ ἂν τὸ συνάλλαγμα φέρῃ χαρακτῆρα ἐντολῆς.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 30 τοῦ 1842.

— δ') Ἡ 58 τοῦ 1849 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου φέρει:

« Ἐπειδὴ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου βάσιν εἶχε τὴν περὶ ἀντιμισθίας αἴτησιν ἕνεκεν ἐκτελέσεως ἐντολῆς πρὸς διεξαγωγὴν δίκης· ἂν δὲ δι' αὐτῆς μὲν ἐζήτει ῥητὸν ποσόν, ὡς συμπεφωνημένον, διὰ δὲ τῶν προτάσεών του ἐζήτησεν, ἐπιβοηθητικῶς, τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀντιμισθίας ταύτης, ὡς ἐκ τούτου οὐδεμία ἐγένετο μεταβολὴ τῆς θέσεως τῆς ἀγωγῆς, διότι, ὡς ὀρθῶς ἀπεφάσισε τὸ ἐφετεῖον, ἡ πρότασις αὕτη ἐμπεριείχετο εἰς ἐκείνην τῆς ἀγωγῆς καὶ ἠδύνατο νὰ γίνῃ σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 158 τῆς πολ. δικονομίας.

Ἐπειδή, ἂν καί, κατὰ τὸν νόμον 1 § 4 τῶν Πανδ. περὶ ἐντολῆς, αὕτη ἦναι ἐν γένει ἄμισθος, ὅμως, κατὰ τὸν νόμον 6 αὐτόθι, καὶ κατὰ τὸν νόμον 1 καὶ 10 τῶν Πανδ. βιβλ. 50, τίτλ. 13, συγχωρεῖται ἰδίως καὶ ἀσυμφώνητος ἀντιμισθία εἰς τοὺς κατ' ἐντολὴν ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπερασπιζομένους ἀλλότρια δικαιώματα παρὰ τοῖς δικαστηρίοις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἀποδεδειγμένου ὄντος ὅτι κατ' ἐντολὴν ὁ ἀναιρεσίβλητος διεξήγαγε καὶ ὑπερασπίσθη παρὰ τῇ Μικτῇ Ἐπιτροπῇ ἣν εἶχε δίκην ὁ ἀποβιώσας Β. Μ. μετὰ τοῦ Γ. Μ., τὸ ἐφετεῖον σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τούτους καὶ τὸν κανόνα τοῦ δικαίου τῶν Πανδεκτῶν, ἄρθρον 206, ἐπεδίκασεν

εἰς αὐτὸν τοιαύτην, οὐχὶ ὡς πρὸς δικηγόρον, ἀλλ' ὡς πρὸς μετερχόμενον ἁπλῶς κατ' ἐπάγγελμα τὸ ἔργον τοῦ ὑπερασπίζεσθαι ἀλλότρια δικαιώματα παρὰ τοῖς δικαστηρίοις, δὲν συγχωρεῖται τοῦτο εἰς δικηγόρους· εἰς δὲ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῆς δὲν ἦτον ὑπόχρεων νὰ τὴν κανονίσῃ κατὰ τὴν περὶ τῶν δικηγόρων διατίμησιν, ὡς ἀφορῶσαν τούτους μόνους.»

— ε') Κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς ἀρχὰς τοῦ δικαίου (νόμ. 1 § 4 Πανδ. 17, 1) ὁ ἐντολοδόχος ἔχει δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν ἐντολοδότην τὴν ὑποσχεθεῖσαν αὐτῷ ἀντιμισθίαν, ἀλλ' ὁ δικαστικὸς κλητὴρ δὲν ἔχει τοιοῦτόν τι δικαίωμα, διότι (κατὰ τὸν ὀργ.) εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐκτελῇ ἀποφάσεις καὶ χωρίς τινος ὑποχρεώσεως ἀντιμισθίας, ἀλλ' ἐπὶ μόνῃ τῇ ἀπολαυῇ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου χορηγουμένων αὐτῷ τελῶν.

Κατὰ τὸν νόμον δὲ (νόμ. 61 § 5 δίγ. 47, 2) ὁ ἐντολοδότης εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀποζημιόνῃ τὸν κλητῆρα δι' ὅσα οὗτος ἐστερήθη ὡς ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του εἰς τὸ διάστημα, καθ' ὃ διέμεινεν εἰς τόπον τινὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως.

'Απόφ. 5052 τῆς 16 'Οκτωβρ. 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

ς') Τὸ περὶ ἀντιμισθίας ἔγγραφον πρέπει νὰ συντάσσηται διπλοῦν; (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 372).

ΤΜΗΜΑ Ζ'.

'Υποχρεώσεις τοῦ ἐντολοδόχου.

§ α') *'Εκτέλεσις (accomplissement) τῆς ἐντολῆς.*

Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

λγ') Ὁ ἐντολοδόχος ἔχει τρεῖς κυρίως ὑποχρεώσεις· α') ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀποδεχθεῖσαν ἐντολὴν, ἐνόσῳ δὲν ἀνεκλήθη· —β') νὰ καταβάλῃ τὴν δέουσαν ἐπιμέλειαν ἄνευ δόλου, ἁμαρτήματος, καὶ ὡς καλὸς οἰκογενειάρχης· —γ') νὰ δώσῃ λόγον τῆς διαχειρήσεώς του, ἀποδίδων τῷ ἐντολεῖ ὅ,τι περιῆλθεν εἰς χεῖράς του.

λδ') Ἀφοῦ ἐδέχθη τὴν ἐντολὴν, ὀφείλει νὰ τὴν ἐκτελέσῃ· ὑπάρχουν ὅμως περιστάσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπόκειται εἰς εὐθύνην τινὰ, ἀρνούμενος τὴν ἐκτέλεσιν. (Ὅρα Τροπλ. ἀρ. 337 ἐπ. —Εὐρ. Ῥολλ. λέξ. *mandat*, ἀρ. 171 ἐπ.).

λε') Ἡ ἀνωτέρα βία δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς· (αὐτ. ἀρ. 177).

λς') Ἀποδεικνύει δὲ αὐτὴν ὁ ἐντολοδόχος· (αὐτ. 178).

λζ') Ὁ ἐντολοδόχος ἀπαλλάττεται τῆς ἐνεργείας, ὅταν ὁ ἐντολεὺς ἀμελῇ νὰ χορηγήσῃ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν μέσα; (αὐτ. 180).

λή) Ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολὴν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐντολέως, ἂν ὑπάρχῃ κίνδυνός τις, ἡ δ' ἐκτέλεσις ἤρξατο· (αὐτ. 182 ἐπ.).

λθ') Ποία ἡ εὐθύνη τοῦ ἐντολοδόχου, ὅςτις δὲν ἐξετέλεσε τὴν ἐντολήν; Ἐνέχεται μόνον διὰ τὰς ζημίας, ὅσαι εἶναι συνέπειαι τῆς μὴ ἐκτελέσεως· (*Duranton*, ἀρ. 240).

μ') Ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἐντολῆς πρέπει νὰ ἦναι τοιαύτη, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ ἐπὶ ζωῆς τοῦ ἐντολοδότου· καθότι, ἐπὶ τῆς ἐντολῆς, τὸ κύριον εἶναι τὸ πρόςωπον τοῦ ἐντολοδότου, διὰ τῆς ἀποβιώσεως τοῦ ὁποίου ἀποσβέννυται ἡ ἐντολή. (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 124).—Ὅρα κατωτ. περὶ παύσεως τῆς ἐντολῆς).

§ β') *Εὐθύνη*.

Διαφόρους περιπτώσεις, δι' ἃς ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπεύθυνος πρὸς τὸν ἐντολέα, εὑρίσκετε εἰς τοὺς ἀρ. 189—228 τοῦ Εὑρετ. τοῦ Ῥολλίνου, λέξει mandat.

α') Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

μά) Ὁ ἐντολοδόχος πρέπει νὰ καταβάλῃ ὅσην δύναται μεγαλητέραν ἐπιμέλειαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς, διότι ἐνέχεται ὄχι μόνον ἕνεκα δόλου καὶ μείζονος ῥᾳθυμίας, ἀλλὰ καὶ ἕνεκα ἐλάσσονος. (Ὅρα τοὺς νόμ. εἰς Θέμ. τόμ. 3 σελ. 129 σημ. 48—50).

μβ') Προϋποτίθεται δὲ ὅτι διὰ τῆς κακῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐντολῆς ἐβλάφθη πραγματικῶς ὁ ἐντολοδότης· (αὐτ. σελ. 130).

μγ') Ὁ ἐντολοδόχος, κατὰ κανόνα, δὲν ἐνέχεται ἕνεκα τυχαίας ζημίας (διάτ. 13 Κώδ. 4, 35). Προςέτι εἴς τινας περιπτώσεις εἶναι δικαιολογητὴ καὶ ἡ μὴ ἐκπλήρωσις τῆς ἐντολῆς, π. χ. ἂν ἐπέλθῃ θάνατος ἢ παραίτησις· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 130).

μδ') Ὁ ἐντολοδόχος δὲν πρέπει νὰ ὑπερβῇ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑποθέσεως τὰ ὅρια τῆς ἐντολῆς. Πᾶσα ὑπέρβασις δὲν εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἐντολοδότου, ἀλλὰ τοῦ ἐντολοδόχου, ὅςτις ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου δὲν ἔχει ἀγωγὴν περὶ ἀποζημιώσεως· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 130, ἔνθα οἱ νόμοι).

μέ) Τὴν ἀρχὴν ὅτι δὲν ὑποχρεοῦσι τὸν ἐντολοδότην αἱ ἀντικείμεναι εἰς τὴν ἐντολὴν πράξεις τοῦ ἐντολοδόχου ἡρμήνευαν τὸ πάλαι οἱ Σαβιανοὶ λίαν αὐστηρῶς, ἀλλ' ἐφάνη προτιμωτέρα ἡ γνώμη τῶν Προκλιανῶν, καθ' ἣν ὁ ἐντολοδόχος ἔχει, διὰ τὰς δαπάνας του, ἀγωγὴν μέχρι τῆς παρὰ τοῦ ἐντολοδότου ὁρισθείσης πο-

σότητος, καὶ τὴν γνώμην ταύτην παρεδέχθη καὶ ὁ Ἰουστινιανός. (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 131 ἑπ., ἔνθα ἡ ἀνάπτυξις, καὶ ἔνθα ἐκτίθενται περιπτώσεις τινὲς ὑπερβάσεως τῶν ορίων τῆς ἐντολῆς).

μϛ') Ἂν ὁ ἐντολοδόχος ὑπερπηδήσῃ τὰ ὅρια τῆς ἐντολῆς, ἐνέχεται καὶ δύναται νὰ ἐναχθῇ, οὐχὶ δὲ καὶ ν' ἀντενάξῃ. (Θέμ. τόμ. 5 σελ. 58, ἔνθα ἡ ἀνάπτυξις).

β') *Νομολογία.*

§ 30. α') Ὁ ἐντολεὺς καὶ ὄχι ὁ ἐντολοδόχος, εἶναι ὑπεύθυνος, ὅταν ὁ ἐντολοδόχος ἐνήργησε συμφώνως μὲ τὴν ἐντολήν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 157 τῆς 1 Σεπτεμβρ. 1848.

β') Ὅταν τὶς, κατ' ἐντολὴν τῆς συζύγου του, παραλάβῃ χρήματα κατασχεθέντα δυνάμει διαταγῆς ἀρχῆς τινός, δὲν εἶναι ὑπεύθυνος.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 58, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἀ ρ χ ή (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 151).

γ') Ἂν γυνή τις ἐγένετο αἴτιος ζημίας τινὸς (διὰ κατασχέσεως π. χ.) ὁ σύζυγός της, ἐνεργῶν ὡς ἐντολοδόχος, δὲν δύναται νὰ ἐναχθῇ ἐπὶ ἀποζημιώσει.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ὁ Α. Σ., παραλαβὼν ἀπὸ τὸν Α. Κ., ἀγοραστὴν τῆς σταφίδος τοῦ ἐνάγοντος, τὸ τίμημα αὐτῆς, συνιστάμενον εἰς 562 τάλληρα τῆς Ῥεγγίνας καὶ 78/100, καὶ παρακαταθέσας αὐτὰ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Διοικήσεως πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπαιτήσεών τινων τῆς συζύγου του Ἑλ. κατὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς Π., δὲν ἐνήργησεν ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, ἀλλὰ κατ' ἐντολὴν τῆς συζύγου του· ἡ δὲ κατάσχεσις ἐπροκαλέσθη ἀπὸ μόνην τὴν Ἑλ. ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ ἀνδρός της Σ. καὶ διετάχθη παρὰ τοῦ ὑπαρχηγοῦ Κ. Τ., καὶ τοῦ ἀναπληροῦντος τὰ χρέη Διοικητοῦ, οἵτινες μόνον εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην, ἂν ἦτο παράνομος, ἀλλ' ὄχι καὶ ὁ Σ.

Ἐπειδὴ ὁ Σ. δὲν ἀπήλαυσε καμμίαν ὠφέλειαν ἀπὸ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος κατάσχεσιν καὶ παρακαταθήκην, διότι αὐτὴ ἔγινε πρὸς ὄφελος τῆς Ἑλ.· ἑπομένως ἡ νομικὴ ἀρχή, «ὅτι οὐ δεῖ γίνεσθαί τινα πλουσιώτερον ἐκ τῆς ἑτέρου ζημίας» δὲν ἔχει χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἐπειδὴ ἂν ἡ Ἑλ. σύζυγος τοῦ Σ., διὰ παρανόμου αἰτήσεώς της, ἐγίνεν αἴτιος τῆς ἐπεμβάσεως τῶν τότε ἀρχῶν καὶ τῆς κατασχέσεως, ἐκ τῆς ὁποίας ἠκολούθησεν ἡ ζημία, τὴν ὁποίαν διϊσχυρί-

ζονται οἱ ἐνάγοντες, δύναται αὕτη νὰ ἐναχθῇ ἐπὶ ἀποζημιώσει, ὁ δὲ Σ. διὰ τῆς ἀθώας πράξεως τῆς παραλαβῆς τῶν χρημάτων, ἢ ἐνεργῶν κατὰ τὴν διαταγὴν τῶν ἀνωτέρων του, δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ ὑπεύθυνος εἰς τοὺς ζημιωθέντας.

Ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 121 τοῦ 1837.

§ 31-33. ά) Ἐπὶ τῶν νομικῶν σχέσεων μεταξὺ τοῦ ἐντολέως καὶ τοῦ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου αὐτοῦ συναλλαξαμένου τρίτου προσώπου ἐφαρμόζονται αἱ ἀρχαὶ τῆς κατὰ τοῦ προστήσαντος ἀγωγῆς· ὅταν παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἐπιδειχθῇ εἰς τὸν τρίτον ἔγγραφον πληρεξουσιότητος καὶ ὁ τρίτος συνδιαλλαχθῇ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅρων τῆς ἐντολῆς, ὁ ἐντολεὺς ὑποχρεοῦται πρὸς τὸν τρίτον διὰ τὰς πράξεις τοῦ ἐντολοδόχου, πᾶσα δὲ ὑπέρβασις τοῦ ἐντολοδόχου εἰς ὅρον, μὴ περιεχόμενον εἰς τὴν φανερὰν πληρεξουσιότητα, ὑποχρεοῖ τὸν ἐντολέα.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τοὺς νόμους 10 § 5 Πανδ. (17, 1) *mandati vel contra.*—49 ἐν ἀρχῇ Πανδ. (14, 3) *de institoria actione.*—13 § 25 Πανδ. (19, 1) *de action. empti vend.* —31 ἐν ἀρχῇ Πανδ. (3, 5) *de negot. gestis.*—5 Κώδ. (4, 25) *de instit. act.*, ἐπὶ τῶν νομικῶν σχέσεων μεταξὺ τοῦ ἐντολέως καὶ τοῦ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου αὐτοῦ συναλλαξαμένου τρίτου προσώπου, ἐφαρμόζονται αἱ ἀρχαὶ τῆς κατὰ τοῦ προστήσαντος ἀγωγῆς (*actio institoria*)· κατὰ δὲ τὰς ἀρχὰς ταύτας (*l.* 11 § 2—5 Πανδ.) *D. de inst. act.*) ὅταν παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἐπιδειχθῇ εἰς τὸν τρίτον ἔγγραφον πληρεξουσιότητος, καὶ ὁ τρίτος συναλλαχθῇ μετὰ τοῦ ἐντολοδόχου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ῥητῶν καὶ σαφῶν ἐν αὐτῷ ὅρων τῆς ἐντολῆς, ὁ ἐντολεὺς ὑποχρεοῦται πρὸς τὸν τρίτον διὰ τὰς πράξεις τοῦ ἐντολοδόχου ὡς νὰ ἦτον ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον μὲ τοῦτον, καὶ πᾶσα παρὰ τοῦ ἐντολοδόχου γενομένη τυχὸν ὑπέρβασις ὅρου ἐντολῆς, μὴ περιεχομένου εἰς τὴν φανερὰν πληρεξουσιότητα τὴν πρὸς τὸν τρίτον διακοινωθεῖσαν, ἀλλ' ἐγνωσμένου μόνον ἰδιαιτέρως παρὰ τοῦ ἐντολέως καὶ τοῦ ἐντολοδόχου, καθιστᾷ μόνον τὸν τελευταῖον τοῦτον ὑπεύθυνον πρὸς τὸν πρῶτον, ἀλλὰ δὲν ἀπαλλάττει τὸν ἐντολέα ἀπὸ τὴν πρὸς τὸν τρίτον εὐθύνην.

Ἐπειδή, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅταν ὁ σύζυγος τῆς ἐφεσιβλήτου Α. Σ. συνωμολόγησε μετὰ τοῦ Ε. Δ. ἐπ' ὀνόματι καὶ ὡς πληρεξούσιος τῆς συζύγου του, τὰς περὶ δανείων ἐκ δραχμῶν 2;3000 καὶ 3000 δύο συμφωνίας, καὶ περὶ ὑποθηκεύσεως εἰς τὰ δάνεια ταῦτα τοῦ κατὰ τὴν ἐνορίαν Δοκοῦ εἰς Χαλκίδα κειμένου ἀμπε-

λῶνος τῆς ἐφεσιβλήτου, ὡς ἐξωπροίκου, περὶ τῶν ὁποίων συνετάχθησαν τὰ δύο συμβολαιογραφικὰ συμβόλαια ὑπ' ἀριθ. 1815 καὶ 1816 τῆς 27 Δεκεμβρ. 1840, ἐπέδειξεν εἰς αὐτὸν τὸν Α., ὡς διαλαμβάνεται εἰς τὰ εἰρημένα συμβόλαια, τὴν πληρεξουσιότητα, τὴν ὁποίαν ἡ σύζυγός του τῷ ἔδωκε, διὰ τοῦ ἀπὸ τῆς 13 Μαρτίου 1837 ὑπ' ἀριθ. 3331 συμβολαίου, τὴν διαλαμβάνουσαν ὅτι ἡ εἰρημένη σύζυγός του « ἀποκαθιστᾷ αὐτὸν ἐπίτροπόν της καὶ πληρεξούσιον γενικὸν καὶ εἰδικὸν, διὰ νὰ τὴν παριστᾷ καὶ ἀντιπροσωπεύῃ καθ' ὅλας ἐν γένει τὰς ὑποθέσεις καὶ ληψοδοσίας, ἃς ἔχει ἐν Χαλκίδι καὶ ἀλλαχοῦ, νὰ ἐνεργῇ ἀγορὰς ἐπ' ὀνόματί της καὶ πωλήσεις ἐπὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν της ὁπόταν ἐπιτύχῃ τιμὴν συμφέρουσαν, νὰ δανείζηται χρήματα εἰς ὄνομά της καὶ μὲ ὑποθήκην τῶν κτημάτων της, νὰ ὑπογράφῃ τὰ ἀνήκοντα πωλητήρια καὶ ὁμολογίας, νὰ ἐνάγῃ εἰς τὰ ἁρμόδια δικαστήρια τοὺς χρεώστας της . . . καὶ ἐν γένει τῷ παραχωρεῖ ἀπόλυτον καὶ ἀπεριόριστον πληρεξουσιότητα νὰ τὴν ἀντιπροσωπεύῃ καθ' ὅλα, καὶ νὰ ἐνεργῇ καὶ πράττῃ ἐπὶ τῶν κτημάτων, ὑποθέσεων καὶ ληψοδοσιῶν, πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται καὶ γνωρίζει ἀσφαλὲς καὶ ἀναγκαῖον κλπ. » Τοιαύτης δ' οὔσης γενικῆς καὶ ἀπεριορίστου τῆς φανερᾶς πληρεξουσιότητος, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ εἰρημένος Α. Σ. ἐνεφανίζετο πρὸς τοὺς τρίτους καὶ συνηλλάττετο ἐπ' ὀνόματι τῆς συζύγου του, δὲν δύναται ποσῶς νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὁ αὐτὸς Σ. ὑποθηκεύσας εἰς τὸν Α. τὸν προειρημένον ἀμπελῶνα, διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ ἐπ' ὀνόματι τῆς συζύγου του ληφθέντα δάνεια, καὶ ὁμολογήσας αὐτὸν τὸν ἀμπελῶνα ὡς ἐξώπροικον, ὑπερέβη κανένα ἐκ τῶν ῥητῶν ὅρων τῆς φανερᾶς πληρεξουσιότητος τῆς συζύγου του, ὥστε ἡ τοιαύτη ὑπέρβασις νὰ ἐνοχοποιῇ ἀπέναντι τῆς ἐντολίδος του τὸν ἐπὶ τῇ πίστει τῆς εἰρημένης ἀπολύτου καὶ ἀπεριορίστου πληρεξουσιότητος συμφωνήσαντα μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀποδεχθέντα τὴν ὑποθήκην καὶ τὴν ὁμολογίαν περὶ τοῦ ἐξωπροίκου τῆς ὑποθηκευθείσης ἀμπέλου εἰρημένον Α., τόσον μᾶλλον, ὅσον καὶ ὁ ἐπίσημος τίτλος τῆς ἰδιοκτησίας, ἤγουν τῆς ἀγορᾶς τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ὑποθηκευθείσης ἀμπέλου, δηλαδὴ τὸ τῆς 29 τῆς Σελήνης Ζιλχετσὲ 1254 χοτζέτιον χαρακτηρίζει τὴν Α. Σ. ὡς ἀγοράσασαν, διὰ τοῦ συζύγου της, τὴν ἄμπελον ταύτην, καὶ λαβοῦσαν αὐτὴν εἰς κατοχὴν καὶ πλήρη κυριότητα ὡς ἀπόλυτος ἰδιοκτήτρια, χωρὶς νὰ περιέχῃ οὔτε νύξιν τινὰ περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀγορὰ αὕτη ἐγένετο δῆθεν διὰ προικιμαίων χρημάτων της πρὸς ἀντικατάστασιν τούτων διὰ τῆς ἀμπέλου ὡς προικῴας, καθὰ δῆθεν ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ ἰσχυρίσατο ἡ ἐφεσίβλητος Α. Σ., εἰς τρόπον ὥστε καὶ ὁ ἐπίσημος οὗτος τίτλος παρίστα πρὸς τὸν δανειστὴν τὴν ὑποθηκευθεῖσαν ἄμπελον

ὡς μὴ προικῴων· ἄρα τὰ εἰρημένα δανειστικὰ συμβόλαια, αἱ ἐν αὐτῇ περιεχόμεναι συμφωνίαι, δηλώσεις εἰς ὁμολογίας, πρέπει, καθόσον ἀφορᾷ τὸν Ε. Λ, νὰ θεωρῶνται νομικῶς ὡς γενόμενα ἅπαντα παρὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς Α. Σ., διὰ τοῦ συζύγου της, ὡς πληρεξουσίου αὐτῆς Α. Σ., διότι ἡ φανερὰ ἐντολή, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ αὐτὴ Α. ἐφωδίασε τὸν σύζυγόν της ἀπέναντι τῶν τρίτων, ἐχαρακτήριζε τοῦτον ἐν γένει, καὶ ἄνευ τινὸς περιορισμοῦ, ἀντιπροσωπεύοντα αὐτὴν καθ' ὅλας τὰς σχέσεις καὶ πράξεις τῶν συμφερόντων της, καὶ ἀπολαβόντα ἐντελῆ τὴν ἐμπιστοσύνην της, καὶ πᾶσα ἑπομένως μυστικὴ μεταξὺ τῶν συζύγων καὶ ἄγνωστος πρὸς τὸν Λ. συνεννόησις καὶ σχέσις περὶ τοῦ ὑποθηκευθέντος ἀμπελῶνος εἶναι ἄνευ τινὸς νομίμου ἀποτελέσματος κατ' αὐτοῦ τοῦ Λ., δυναμένη, ἐν περιπτώσει παραβάσεώς τινος ἐκ μέρους τοῦ Α. Σ, νὰ ἐνοχοποιήσῃ μόνον τοῦτον πρὸς τὴν σύζυγόν του. »

Ἀπόφ. 4483 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ϐ') Ὅταν τὶς ἔλαβε χρήματα διὰ νὰ τὰ δώσῃ εἴς τινα, λαμβάνων συναλλαγματικάς, ἐνεργεῖ ὡς ἐντολοδόχος· ἐνέχεται ὅμως ἂν παραβῇ τὴν συμφωνίαν.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀπὸ 15 Φεβρουαρίου 1842 ἐγγράφου ὑπογεγραμμένου παρὰ τοῦ Ι. Β, κολλυβιστοῦ, προκύπτει ὅτι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Χ. Α. συνέστη συμφωνία, καθ' ἣν ὁ τελευταῖος οὗτος παρέδωκεν εἰς τὸν εἰρημένον Β. δραχμ. 2,500 ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ τὰς δώσῃ ἄνευ τόκου εἰς τὸν Γ. Α., καὶ νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ δώδεκα συναλλαγματικάς, τὰς μὲν ἕνδεκα ἐκ δραχ. 150 ἑκάστην, τὴν δὲ δωδεκάτην ἐκ δραχ. 850, τὰς ὁποίας λαμβάνων ὁ Β. παρὰ τοῦ Γ. Α. κατὰ μῆνα νὰ τοκίζῃ εἰς ἄλλους, δίδων ὠφέλειαν εἰς τὸν Χ. Α. 1 1/2 τοῖς ἑκατὸν κατὰ μῆνα.

Ἐπειδὴ οὔτε ἐκ τοῦ διαληφθέντος ἐγγράφου, οὔτε ἐξ ἄλλου οὐδενὸς περιστατικοῦ δὲν ἐξάγεται ὅτι ὁ σκοπὸς τῶν συναλλαγματικῶν ἦτο τοῦ νὰ τεθῶσιν ἐν κοινῷ αἱ δραχμαὶ 2,500 εἰς κίνδυνον ἀμφοτέρων αὐτῶν· ὥστε πᾶσα ζημία, ἥτις ἤθελε συμβῇ εἰς τὴν ποσότητα ταύτην, ἢ πᾶν κέρδος, τὸ ὁποῖον ἤθελε προκύψει ἐξ αὐτῆς νὰ διανέμηται κοινῶς· ἑπομένως ἡ μνησθεῖσα συμφωνία δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἑταιρία, ἀλλ' εἶναι μᾶλλον ἐντολή, καθ' ἣν ὁ ἐντολοδόχος ἠδύνατο ν' ἀπολαύσῃ ἀμοιβήν τινα, καθόσον τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τοκισμοῦ ἤθελεν εἶσθαι πλέον τοῦ 1 1/2 τοῖς ἑκατὸν κατὰ μῆνα. (*Delangle des soc. comm. tom.* 1 *n°*. 6).

Ἐπειδὴ ὁ Ι. Β. λαβών, κατὰ τὴν πρωτοδίκως γινομένην ὁμολογίαν του, διὰ μιᾶς τὰς δώδεκα συναλλαγματικάς, καὶ ἐξαργυρώ-

σας καὶ βαλὼν αὐτὰς εἰς κυκλοφορίαν χωρὶς ν'ἀποδείξῃ, μηδὲ κἂν νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἐτόκισεν εἰς ἄλλους τὰ ληφθέντα ἐκ τῆς παραχωρήσεως τῶν συναλλαγματικῶν χρήματα· ὥστε ἐκ τούτου συμπεραίνεται εὐλόγως ὅτι τὰ μετεχειρίσθη πρὸς ἴδια αὐτοῦ συμφέροντα, καὶ παρεβίασε τὴν ὁποίαν ἔκαμε συμφωνίαν, καθ'ἣν ὤφειλεν, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται, νὰ λαμβάνῃ κατὰ μῆνα ἀπὸ τὸν Γ. Α. τὰ χρήματα ἑκάστης συναλλαγματικῆς, καὶ νὰ τὰ τοκίζῃ εἰς ἄλλους, δίδων εἰς τὸν Χ. Α. ὠφέλειαν 1 1/2 τοῖς ἑκατὸν κατὰ μῆνα· ἑπομένως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Χ. Α. εἶχε δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῶν χρημάτων του.

Ἐπειδὴ ὁ Ι. Β. ὡς παραβιάσας τὴν συμφωνίαν ὑπέκειτο εἰς πληρωμὴν τόκου ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξαργυρώσας τὰς συναλλαγματικὰς ἔλαβε τὰ χρήματα· ἀλλά, μὴ ὑπαρχούσης ἀντεφέσεως ὡς πρὸς τὸν τρόπον, καθ'ὃν ἐπεδικάσθησαν, διὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, οἱ τόκοι, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρον 779 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ κάμῃ ἐπιβλαβεστέραν διὰ τὸν ἐκκαλοῦντα ἀπόφασιν.»

Ἀπόφ. 2732 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

γ') Ὅταν ὁ ἐντολοδόχος ἐνήργησε πρᾶξιν τινὰ παρὰ τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐντολήν, ἐνέχεται;

Ἀπόφ. Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον ἐκ τῆς τῶν διαδίκων ἀλληλογραφίας, τὴν ὁποίαν ἐκθέτει εἰς τὴν πρώτην σκέψιν τῆς ὑπ'ἀριθ. 123 ἀποφάσεώς του, ἐξήγαγεν ὅτι ὁ Ι. Κ. ἐφόρτωσε πέντε σακκία μετάξης διὰ Ζάκυνθον εἰς παραλαβὴν τοῦ Γ. Χ. Θ. ὅτι τὴν ἔστειλεν εἰς αὐτὸν διὰ νὰ τὴν πωλήσῃ εἰς Ζάκυνθον, καὶ ὅτι, ἄνευ ἐντολῆς τοῦ Ι. Κ, ὁ Γ. Χ. Θ. ἔστειλε διὰ Τούνεζι ἓν ἐκ τῶν πέντε τούτων σακκίων μετάξης, ἡ ὁποία ἀπωλέσθη, ναυαγήσαντος τοῦ πλοίου, τὸ ὁποῖον ἔφερεν αὐτήν· ὅθεν ὀρθῶς καὶ συμφώνως μὲ τὰς περὶ ἐντολῆς διατάξεις 11, 13 καὶ 21 τοῦ Κώδικος, βιβλ. 4, τίτλ. 35, τὸ ἐφετεῖον ἐθεώρησεν ὑπεύθυνον τὸν Γ. Χ. Θ. διὰ τὴν ἀπωλεσθεῖσαν ταύτην μετάξην, οἱ δὲ περὶ ἀγοραπωλησίας νόμοι, τοὺς ὁποίους ἐπικαλεῖται ὁ ἀναιρεσείων, δὲν παρεβιάσθησαν ποσῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, οὔτε εἶχον ἐφαρμογήν τινα, διότι, καθ' ἣν τὸ ἐφετεῖον ἔκαμεν ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἀλληλογραφίας τῶν μερῶν, δὲν ὑπῆρξεν ἀγοραπωλησία, ἢ κἂν διαπραγμάτευσις ἀγοραπωλησίας τῆς ἀπολεσθείσης μετάξης, ἀλλὰ παράβασις ἐντολῆς, ἡ δὲ τοιαύτη ἐκτίμησις πραγματικῶν περιστατικῶν δὲν συνιστᾷ, κατὰ τὸ ἄρθρον 819, ἐδάφ. 2, τῆς πολιτ. δικονομίας, λόγον ἀναιρέσεως.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 17 τοῦ 1846.

δ') Όταν τις ένετείλατο τινά νά έγγυηθῇ ύπέρ τοῦ υἱοῦ του, πρός δν τινα ἤθελε τόν δανείση, ἀλλ' ὁ ἐντολοδόχος, ἀντί τῆς ἐγγυήσεως, κατέβαλε τὸ δάνειον, δὲν ὑπάρχει ὑπέρβασις τῆς ἐντολῆς (νόμ. 10 § 5 καὶ 26 § 5 καὶ 45 § 4 τῶν Πανδ. *mandat vel contia*)· ὁ δὲ κατ' ἐντολὴν δανείσας δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περὶ ἐντολῆς ἀγωγὴν, καὶ πρὶν ἢ ἐπιδιώξῃ τὸν ὀφειλέτην (νόμ. 56 αὐτ.)· ὅταν ὅμως τὸ δάνειον ἦναι προγενέστερον τῆς ἐντολῆς, τὸ ζήτημα κανονίζεται ἀπὸ τὸν νόμον 12 § 14 αὐτ.

Ἀπόφ. 41 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4614).

ε) Εἰς ποίας περιπτώσεις ὁ ἐντολοδόχος ὑπόκειται εἰς εὐθύνην πρὸς τὸν ἐντολέα του διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἀπὸ 24 8βρίου 1839 ἀγωγῇ του βελτιωθείσῃ διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών του, ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ ἐναγομένου δραχ. 4874 καὶ 56/100, ὡς ἀποζημίωσιν ἐπὶ λόγῳ ὅτι, ἐνῷ οὗτος ἔλαβε παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ῥητὴν ἐντολὴν (ἐνῷ καὶ ἄνευ αὐτῆς ἦτον ὑπόχρεως) νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἑλληνικοῦ Προξένου, καθ' ἣν περίπτωσιν αὕτη δὲν ἤθελε προτιμήσει τῶν ἀπαιτήσεων τῶν λοιπῶν δανειστῶν τὸ δάνειον τοῦ ἐνάγοντος, ὁ ἐναγόμενος ὄχι μόνον δὲν ἐξεκάλεσε τὴν παρά τινος δικαστικῆς ἐπιτροπῆς, διορισθείσης παρὰ τοῦ Προξένου, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ταύτης ἀπόφασιν, ἥτις, προτιμήσασα τὸ ναυτικὸν δάνειον ἄλλου δανειστοῦ τοῦ εἰρημένου πλοιάρχου, κατέταξε τὸ τοῦ ἐνάγοντος μετὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν λοιπῶν δανειστῶν τοῦ αὐτοῦ πλοιάρχου, ἀλλὰ καὶ ἐξετέλεσε τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, ζητήσας παρὰ τοῦ προξενείου καὶ παραλαβὼν τὴν κατὰ λόγον τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐπιδικασθεῖσαν αὐτῷ ποσότητα, καὶ διὰ τῆς πράξεώς του ταύτης ἐπέφερε τῷ ἐνάγοντι τὴν ἀναφερθεῖσαν ζημίαν.

Ἐπειδὴ εἶναι ἀληθὲς ὅτι, κατὰ τὸν νόμον, ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀνορθώσῃ τὴν ἐκ τῆς ἀμελείας, ἢ ἐκ τοῦ δόλου του εἰς τὸν ἐντολοδότην προσγενομένην ζημίαν, ἀλλ' ἡ ζημία, εἴτε θετικὴ, εἴτε ἀποφατικὴ εἶναι, πρέπει νὰ ἦναι βεβαία καὶ ἀναπόφευκτος συνέπεια τῆς ἐκ δόλου ἢ ῥαθυμίας λαβούσης χώραν πράξεως, ἢ παραλείψεως τοῦ ἐντολοδόχου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων χαρακτηρίζει τὴν παράλειψιν τοῦ ἐναγομένου τοῦ νὰ ἐκκαλέσῃ ἐνώπιον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας τὴν μνημονευθεῖσαν ἀπόφασιν, καὶ τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην ἀποδοχὴν τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐκ δόλου καὶ ῥαθυμίας

γενομένας πράξεις, ἐξ ὧν ἐπήγασεν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἡ ζημία, τῆς ὁποίας τὴν ἀνόρθωσιν ἤδη ἐξαιτεῖται.

Ἐπειδὴ ὁ ἐνάγων δὲν ἐξέθεσε γεγονότα, ἐξ ὧν νὰ παράγῃ τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ἐναγόμενος παρέλειψε νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν μνησθεῖσαν ἀπόφασιν, καὶ ἀπεδέχθη καὶ ἐξετέλεσεν αὐτὴν ἐπὶ τῷ παρανόμῳ σκοπῷ τοῦ νὰ βλάψῃ ἐκ προθέσεως τὸν ἐντολέα του· ὥστε ἀνυπόστατος καθίσταται ἡ πρότασις τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι ὁ ἀντίδικός του ἐνήργησε δολίως τὰ ἀνωτέρω (1).

Ἐπειδὴ ῥᾳθυμία ὑπάρχει, κατὰ τὸν νόμον, ὅταν εἰς ὡρισμένην τινὰ περίπτωσιν δὲν ἐνεργῇ τις, ὅπως ἤθελεν ἐνεργήσει συνετὸς πατὴρ οἰκογενείας.

Ἐπειδὴ ὁ ἐναγόμενος, λαβὼν ἐντολὴν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος νὰ ἐνεργήσῃ ὁπωσδήποτε τὴν ἐξόφλησιν τῆς κατὰ τοῦ πλοιάρχου Δ. Κ. ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἀνεφέρθη περὶ τούτου εἰς τὸν κατὰ τὴν Μακεδονίαν Ἑλληνικὸν Πρόξενον, ὅστις διώρισε, διὰ τῶν ἀπὸ 17 9εμβρίου 1836 καὶ ἀπὸ 11 Μαρτίου 1837 προξενικῶν διαταγμάτων του (ὡς ὀνομάζει αὐτὸς ὁ Πρόξενος τὰ ἔγγραφα ταῦτα), τριμελῆ δικαστικὴν ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ ἐκδικάσῃ τὰς κατὰ τοῦ εἰρημένου πλοιάρχου Κ. καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τοῦ πλοίου του ἀπαιτήσεις διαφόρων δανειστῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐνάγων· ἡ δὲ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐξέδωκε τὴν ἀπὸ 3 Μαΐου 1837 ἀπόφασίν της, δι' ἧς, προτιμήσασα τὸ τελευταῖον δάνειον τοῦ Ι. Δ. τῶν λοιπῶν δανείων, διέταξε νὰ πληρωθῶσι ταῦτα ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ἐκπλειστηριάσματος συμμέτρως.

Ἐπειδὴ εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ ἐναγόμενος εἶχε παραγγελίαν νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἐὰν αὕτη ἀπέβαινεν ἐναντίον τῆς προσδοκίας τοῦ ἐνάγοντος, ἀπαιτοῦντος νὰ πληρωθῇ, κατὰ προτίμησιν, πρὸ παντὸς ἄλλου δανειστοῦ τοῦ διαληφθέντος πλοιάρχου τὸ δάνειόν του ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τοῦ διαληφθέντος πλοίου, καὶ ὅτι ὁ ἐναγόμενος δὲν ἐξετέλεσε τὴν παραγγελίαν τοῦ ἐνάγοντος· ἀλλὰ, διὰ ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν ἐναγόμενον ῥᾳθυμία τις κατὰ τὴν παράλειψιν ταύτην, πρέπει ν' ἀποδειχθῇ ὅτι ἦτο φρονίμου καὶ συνετοῦ ἀνδρὸς ἔργον νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, καὶ νὰ δοκιμάσῃ καὶ τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης τὴν ἔκβασιν· προκειμένης ὅμως ἀποφάσεως οὐχὶ τοῦ κατὰ τὴν Μακεδονίαν Ἑλλην. Προξένου, ἀλλά τινος δικαστικῆς ἐπιτροπῆς, ἀνθρώπων, δηλ. μὴ ἐχόντων δικαστικὴν ἐξουσίαν, οὔτε δυνάμει νόμου τινὸς, οὔτε δυνάμει συνυποσχε-

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἀποζημίωσις (Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 248 ἑπ.).

τικοῦ, ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἦτον ὄχι μόνον περιττή, καθότι, διὰ τῆς παραλείψεως τῆς ἐφέσεως, δὲν ἀπεκλείετο ὁ διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ἀδικηθεὶς τοῦ δικαιώματος νὰ προςβάλῃ αὐτὴν ἐπὶ ἀκυρότητι, ἀλλὰ καὶ ἀνέφικτος· καθότι ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβεία, οὖσα ἁρμοδία νὰ δικάζῃ τὰς κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ Ἑλλην. Προξένων ἐφέσεις, οὐδόλως ἠδύνατο νὰ δικάσῃ καὶ ἐφέσεις κατ' ἀποφάσεων εἰδικῶν ἐπιτροπῶν, περιβεβλημένων, ἐπὶ τῇ βάσει προξενικῶν διαταγμάτων, δικαςικὴν ἐξουσίαν, καθότι οὐδεὶς νόμος προῗδε τὴν σύστασιν τοιούτων ἐπιτροπῶν, ὥστε νὰ προΐδῃ καὶ τὰ κατὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν ἔνδικα μέσα.

Ἐπειδὴ ἐκ τούτων ἐξάγεται ὅτι ὁ ἐναγόμενος, παραλείψας νὰ ἐφεσιβάλῃ τὴν ἀναφερθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς εἰρημένης εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, δὲν παρημέλησε πρᾶξιν, τὴν ὁποίαν ἤθελεν ἐνεργήσει φρόνιμος καὶ συνετὸς πατὴρ οἰκογενείας· ἐν ἄλλαις λέξεσι δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς αὐτὸν ῥαθυμία κατὰ τὴν παράλειψιν ταύτην.

Ἐπειδὴ ἡ κατὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ἔφεσις ἦτον, ὡς εἴρηται, ἀνέφικτος· ἡ δὲ περὶ ἀκυρότητος αὐτῆς ἀγωγὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἀποτέλεσμα, καθότι δὲν ὑπῆρχεν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἄλλη δικαστικὴ ἀρχή, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἠδύνατο νὰ προσβληθῇ ἡ ἀκυρότης τῆς ἀποφάσεως ταύτης, παρὰ ὁ Ἑλλην. Πρόξενος, ὅςις, ὡς καθιδρύσας τὴν ἐκδοῦσαν αὐτὴν ἐπιτροπήν, καὶ θεωρήσας καὶ « ἐπικυρώσας καθ' ὅλα της τὰ μέρη τὴν ἀπόφασίν της, διὰ νὰ ἔχῃ ἰσχὺν νομίμου ἀποφάσεως » εὐλόγως δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἤθελε παραδεχθῆ ἀγωγὴν περὶ ἀκυρότητος τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, καὶ δικάσῃ περὶ τῆς ἰδίας του πράξεως, ὡς ἀκυρωτικὸν δικαστήριον (1).

Ἐπειδὴ ἑπομένως ὁ ἐναγόμενος, μὴ δυνάμενος εὐλόγως μετ' ἐλπίδος ἐπιτυχίας οὔτε νὰ ἐκκαλέσῃ, οὔτε ἐπὶ ἀκυρότητι νὰ προςβάλῃ τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, ὤφειλε δυοῖν θάτερον νὰ πράξῃ, ἢ νὰ παραδεχθῇ αὐτήν, καὶ νὰ λάβῃ τὰ δι' αὐτῆς εἰς τὸν ἐντολέα του ἐπιδικασθέντα, ἢ νὰ μὴ τὴν παραδεχθῇ, καθ' ἣν περίπτωσιν οἱ λοιποὶ διάδικοι, μὴ προσβληθείσης αὐτῆς διά τινος ἀνασταλτικὴν δύναμιν ἔχοντος ἐνδίκου μέσου, ἤθελον ἐκτελέσει αὐτήν, καὶ ἑπομένως ἤθελε μείνει ἡ δι' αὐτῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐπιδικασθεῖσα ποσότης νεκρὰ παρὰ τῷ Προξενείῳ, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ εὑρεθῇ ὁ ἐνάγων εἰς θέσιν καλητέραν, παρ' εἰς ἣν εὑρίσκεται σήμερον.

---

(1) Ὅρα Carré, pr. c. ζήτ. 1282.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 419 καὶ 127.

Ἐπειδὴ ἑπομένως εἰς τὸν ἐναγόμενον λαβόντα τὸ πρῶτον μέτρον, τὸ ἐπωφελέστερον εἰς τὸν ἐντολέα του (μὴ στερηθέντα τοὐλάχιστον καὶ τῶν ὠφελειῶν τῆς χρήσεως τῶν εἰς τὴν μερίδα του λαχόντων γροσίων 3525 καὶ 26), οὐδόλως δύναται ν' ἀποδοθῇ ῥαθυμία τὶς, ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

Ἐπειδὴ, τέλος, καὶ ἂν ἠδύνατο νὰ ὑποτεθῇ πρὸς στιγμὴν ὅτι ὁ ἐναγόμενος, κατὰ τὴν παράλειψιν τῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐφέσεως, καὶ κατὰ τὴν παραδοχὴν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτῆς κατέστη ἔνοχος ῥαθυμίας, καὶ ὅτι, διὰ τῶν πράξεων, τούτων ἀπώλεσεν ὁ ἐνάγων πᾶν μέσον προσβολῆς τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, πάλιν, διὰ νὰ ἔχῃ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ὁ ἐνάγων, ἔπρεπε νὰ ὑπῆρχε βεβαιότης ὅτι ἡ εἰς αὐτὸν ἐπελθοῦσα ζημία δὲν ἤθελε τῷ ἐπισυμβῇ βεβαίως, ἐὰν ἐπεχείρῃ ὁ ἐναγόμενος τὴν πρώτην καὶ παρέλειπε τὴν δευτέραν καὶ τρίτην τῶν εἰρημένων πράξεων· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι οὐχὶ μόνον πάντῃ ἀβέβαιον, ὅτι ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλην. Πρεσβεία, ἐκκαλουμένης ἐνώπιόν της τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, ἤθελε, δικάζουσα ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τὴν ἔφεσιν, μεταῤῥυθμίσει τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὸ τέλος τοῦ νὰ προτιμηθῇ τὸ δάνειόν του τῶν δανείων πάντων τῶν λοιπῶν δανειστῶν τοῦ πλοιάρχου Δ. Κ· ἀλλὰ τοιαύτη ἔκβασις τῆς ἐφέσεως δύναται εὐλόγως νὰ θεωρηθῇ καὶ ἀδύνατος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἰδιότητος τοῦ δανείου τοῦ ἐνάγοντος, ὅπερ, μὴ καταχωρηθὲν ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐμποροδικείου (τοῦ τῆς Χαλκίδος), οὐδὲν προνόμιον ἠδύνατο νὰ χαίρῃ πρὸ τῶν δανείων τῶν ἄλλων δανειστῶν, καὶ ἂν θεωρηθῶσιν οὗτοι ἁπλοῖ ἐγχειρόγραφοι δανεισταὶ (ἄρθρον 312 τοῦ ἐμπορ. νόμου)· ὥστε καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ κατ' ἔφεσιν δικάζουσα Πρεσβεία ἤθελε θεωρήσει μὴ προνομιοῦχον τὸ τοῦ Ι. Β. ἐκ γροσίων 5044 δάνειον (μολονότι καὶ τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι πάντῃ ἀμφίβολον, ἐὰν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ἀνεπτύσσοντο ἐκτενέστερον καὶ σαφέστερον ὁ καὶ ἐν τῇ ἀποφάσει τῆς ἐπιτροπῆς ἐν παρόδῳ καὶ ἀορίστως ἀναφερόμενος σκοπὸς καὶ ἡ χρῆσις τοῦ δανείου τούτου, καὶ μὴ ναυτικοῦ θεωρουμένου, ὅτι, δηλ. ἐγένετο πρὸς συντήρησιν τοῦ πλοίου ἀπὸ τῆς καταπλεύσεώς του εἰς τὸν λιμένα), πάλιν τὸ ἐκ τῆς ἐφέσεως κέρδος τοῦ ἐνάγοντος ἤθελεν εἶσθαι, ὅτι ἤθελε λάβει μέρος μετὰ ἓξ ἄλλων δανειστῶν, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπαιτήσεως ἑκάστου εἰς τὴν διανομὴν τῆς μερίδος τοῦ Ι. Β., ἤτοι γρόσ. 5044, ἀλλὰ τὸ κέρδος τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι πάλιν ἰδανικὸν σχεδὸν ἀπέναντι τῶν ἐξόδων, εἰς ἃ ἤθελεν ὑποπέσει ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν

κατ' ἔφεσιν διαδικασίαν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα δὲν ἤθελον τῷ ἀποδοθῆ· διότι ἐν τοιαύτῃ ἐκβάσει τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης ἤθελε θεωρηθῆ, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου αἰτήσεώς του, ἐν μέρει νικήσας, καὶ ἐν μεγίστῳ μέρει ἡττηθείς.

Ἐπειδὴ ἐκ τούτων ἁπάντων ἕπεται ὅτι ἡ ζημία, τὴν ὁποίαν ὑπέστη ὁ ἐνάγων, δὲν προέκυψεν ὡς ἀναγκαία καὶ ἀναπόφευκτος συνέπεια τῆς ῥαθυμίας, ἢ τοῦ δόλου τοῦ ἐναγομένου· ἐπομένως, κατὰ τοὺς προεκτεθέντας νόμους, ἡ κατ' αὐτοῦ περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἀνυπόστατος. »

Ἀπόφ. 384 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3245 ἑπ.).

ς') Ὅταν πέμπῃ τὶς ὤνια μὲ ῥητὴν παραγγελίαν νὰ πωληθῶσιν ἐπὶ ὡρισμένῳ τιμήματι, ἀλλὰ δὲν ἀποδοκιμάζῃ ῥητῶς τὴν ἐπὶ ἐλάττονι τιμήματι πώλησιν μέρους τῶν ὠνίων, δύναται νὰ προσβάλῃ τὰς πράξεις τοῦ παραγγελιοδόχου δι' ὑπέρβασιν τῆς ἐντολῆς του; Ἡ ἐντολὴ πρέπει νὰ ἐκτελῆται κατὰ γράμμα.

Ἀπόφ. 391 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4918).

ζ') Ὁ λαβὼν τὴν ἐντολὴν ν' ἀποστείλῃ τὶ δι' ἀσφαλοῦς προσώπου, εἶναι ὑπεύθυνος, ἐὰν, ἀποστέλλων τὸ πρᾶγμα, δὲν φροντίσῃ ν' ἄρῃ πᾶσαν ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον, διὰ λογαριασμὸν τοῦ ὁποίου ἡ ἀποστολὴ γίνεται;

Κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς ἀρχὰς τοῦ δικαίου (τεμ. 11, 13, 21 Κώδ. *mand.*—τεμ. 23 Πανδ. *Reg. juris*) ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπεύθυνος ἕνεκα παντὸς σφάλματος, καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ ἐλαχίστου· ὅθεν ὀφείλει νὰ παραδίδῃ τὰ ὁποῖα, ὡς ἐντολοδόχος, ἔλαβε χρήματα εἰς ἄνθρωπον τίμιον, καὶ νὰ ἐνεργῇ κατὰ τρόπον ἀφαιροῦντα ἀπ' αὐτὸν πᾶσαν πρόφασιν ἀγνοίας τοῦ σκοποῦ τῆς παραδόσεως, καὶ τοῦ λογαριασμοῦ, δι' ὃν ἀποςέλλονται.

Ἀπόφ. 252 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5029).

η') Πᾶς παραγγελιοδόχος (οἷος θεωρεῖται ὁ ἐπὶ μισθῷ ἀναδεχόμενος μεταφορὰν πραγματειῶν) εἶναι ὑπεύθυνος διὰ πᾶσαν ἔλλειψιν· ἄρα ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀμελείας περὶ τὴν μετακόμισιν τῶν πραγματειῶν πρέπει νὰ ἐπιτρέπηται, καὶ ἐπίκηται εἰς τὸν προτείνοντα αὐτήν.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν 1 § τοῦ 304 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, ὁποία εἶναι ἡ προκειμένη, ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις ἐπιτρέπεται μάλιστα ὁσάκις ἡ ἔγγραφος ἤθελεν εἴσθαι ἀδύνατος· ὅθεν τὸ ἐμποροδικεῖον Πατρῶν, συγχωρῆσαν εἰς τὸν ἐναγόμενον Κ., ἀντιπρόσωπον τῆς ἑταιρίας Δ., ν' ἀπο-

΄δείξῃ τὸ γεγονὸς τῆς διὰ βίας ἀκαταμαχήτου γενόμένης ληστεύσεως τῶν περὶ ὧν ἡ δίκη χρημάτων, δὲν παρεβίασεν, ἀλλὰ μάλιστα ἐξεπλήρωσεν ἀκριβῶς τὴν διάταξιν τοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι τὸ συμβεβηκὸς τῆς ληστεύσεως ἔπρεπε νὰ βεβαιωθῇ ἐπιτοπίως καὶ παραχρῆμα δι' ἐκθέσεως ἀρχῆς, καὶ ὅτι τὴν ἔλλειψιν ταύτης δὲν ἠδύνατο ν' ἀναπληρώσῃ ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις, δὲν εἶναι βάσιμος, καθότι ὁ νόμος δὲν ὑποχρεοῖ εἰμὴ μόνον εἰς τὰ δυνατὰ καὶ ἐπιδεκτικὰ ἐκτελέσεως· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μὴ ὑπαρχούσης εἰς τὸν τόπον αὐτὸν, ἔνθα ἡ λήστευσις ἔλαβε χώραν, δημοσίας τινὸς ἀρχῆς, ἦτο τῶν ἀδυνάτων νὰ γίνῃ παραχρῆμα ἡ ἀξιουμένη ἔγγραφος ἔκθεσις· ὅθεν, ἐν ἐλλείψει ταύτης, ὀρθῶς τὸ κατώτερον δικαστήριον ἐσυγχώρησε, δυνάμει τῆς προμνημονευθείσης διατάξεως τοῦ νόμου, τὸ μέσον τῆς μαρτυρικῆς βεβαιώσεως· ἄλλως τε, ὡς ἐκ τῆς δικογραφίας προκύπτει, καὶ ἡ ἐπιτόπιος βεβαίωσις, ἂν ὄχι παραχρῆμα, αὐθημερὸν ὅμως ἐγένετο, αὐθημερὸν κατηγγέλθη, καὶ αὐθημερὸν ἐπίσης ἐλήφθησαν παρὰ τοῦ διοικητοῦ Κορινθίας τὰ προσήκοντα μέτρα.

Ἐπειδὴ οὐ μόνον ἐκ τῶν μαρτυριῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶνπροταχθέντων ἐγγράφων, οἷον τῆς φορτωτικῆς, τῆς πιστώσεως τοῦ ὑγειονομολιμενάρχου Καλαμακίου, καὶ τῶν δηλωτικῶν (*manifesto*) τοῦ πλοιάρχου Β. ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ εἰς τὸν Γ. ἀνήκων γροῦπος ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν ἄλλων ληστευθέντων πραγμάτων.

Ἐπειδὴ τὰ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀμελείας τῶν ἀντιδίκων του προτεινόμενα, εἶναι ἀνυπόστατα καὶ μὴ ἰσχυρὰ πρὸς ἀπόδειξιν ἀμελείας, καθότι ά) ἐξ ὅλων τῶν μαρτυριῶν βεβαιοῦται ὅτι ὁ γροῦπος ἐτέθη ὄχι εἰς τὴν φορτηγὸν, ἀλλ' εἰς τὴν ταμιοφόρον ἄμαξαν καὶ ὅτι ἡ θύρα της ἐκλείετο διὰ σιδήρων· οἱ δὲ λῃσταὶ τὴν συνέτριψαν διὰ πελέκων· β') ἂν καὶ ἡ ἄμαξα ἦτο βαρυφορτωμένη, τοῦτο δὲν δεικνύει οὐδεμίαν ἔλλειψιν τῆς εταιρίας, ὡς μὴ προσδιορισάσης πώποτε τὸ φορτίον τῶν ἁμαξῶν της· γ') καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ ναύτης Π. μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς διὰ πελέκεων συντριβῆς ἔδωκε τὴν κλεῖδα, τοῦτο εἶναι ὅλως ξένον τῆς διὰ βίας λαβούσης χώραν ἀνωτέρας βίας, καθόσον καὶ ἡ κλεὶς ἐὰν δὲν ἐδίδετο, ἡ λῃστεία οὐχ ἧττον ἤθελε λάβει τὸ πέρας της διὰ πελέκεων· δ') καὶ ἡ παρουσία αὐτὴ τοῦ ὑποπλοιάρχου δὲν ἤθελεν ἐμποδίσει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπὸ 15 ἐνόπλων λῃστῶν γενομένης ληστεύσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 248 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ διάδικος, ὅστις προτείνει πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται ἀναγκαίως

πρὸς ὑποστήριξιν τῆς αἰτήσεώς του, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ αὐτά· ὅθεν ὁ ἐνάγων, ἀποδίδων εἰς τὴν ἀντίδικόν του ἑταιρίαν ἀμέλειαν διὰ τὴν λήστευσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος γρούπου, δύναται καὶ ὀφείλει μάλιστα ν' ἀποδείξῃ τὰ περιστατικὰ, τὰ συνιστῶντα αὐτήν· δὲν ἦτο δὲ ὑπόχρεως, ὡς ἰσχυρίζεται ἡ ἑταιρία, ν' ἀνταποδείξῃ τὴν προτεινομένην ἀμέλειαν, ὅταν διεξήχθη ἡ ἀπόδειξις συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22 πρωτοδίκου ἀποφάσεως, διότι δι' αὐτῆς ἐπεβλήθη ἡ ἀπόδειξις εἰς τὴν ἑταιρίαν καὶ μάλιστα περὶ ἀντικειμένων, μὴ ῥητῶς ἀναγομένων εἰς τὴν ἐπιμέλειαν ἢ ἀμέλειαν αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσείων, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι αἱ ἄλλαι ἐνδείξεις δὲν ἤθελον θεωρηθῆ, ὡς καὶ δὲν θεωροῦνται, κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντα, ἱκαναὶ νὰ ὑποστήσωσι τὴν ἀμέλειαν τῆς ἑταιρίας πρὸς ἀποτροπὴν τῆς συμβάσης λῃστείας, προτείνει ῥητῶς νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόδειξις τοῦ ὅτι ἡ εἰρημένη ἑταιρία παρέλιπε νὰ προσφύγῃ εἰς μέτρα ἀσφαλιστικὰ, ἤτοι νὰ προσλάβῃ ςρατιωτικὴν συνοδείαν κατὰ τὴν ἀπὸ Καλαμακίου εἰς Λουτράκιον μετάβασιν τῆς ταμιοφόρου ἀμάξης, ἐνῷ εἰς Καλαμάκιον ἦτο γνωστὴ ἡ προϋπάρξασα εἰς τὸν Ἰσθμὸν λῃστεία δύω ἢ τρεῖς ἡμέρας πρὶν ἢ συμβῇ ἡ τῆς ἑταιρικῆς ἀμάξης λήστευσις· ἡ δὲ πρότασις αὕτη δὲν ἐμπορεῖ εἰμὴ νὰ γίνῃ δεκτὴ κατὰ νόμον, καθόσον πᾶς παραγγελιοδόχος, οἷος θεωρεῖται ὁ ἐπὶ μισθῷ ἀναδεχόμενος μεταφορὰν πραγματειῶν, εἶναι ὑπεύθυνος διὰ πᾶσαν ἔλλειψιν, καὶ καθόσον ἡ προτεινομένη ἔλλειψις ἔχει οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης. Τὰ δὲ ἐκ τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως προκύπτοντα περιστατικὰ, τὰ ὁποῖα ὁ ἀναιρεσείων ἐπεκαλέσθη πρὸς ἀπόδειξιν ἀμελείας τῆς ἀντιδίκου του ἑταιρίας, ὁ Ἄρειος Πάγος ἐπιφυλάττεται νὰ ἐκτιμήσῃ, συνάμα μὲ τ' ἀποδειχθησόμενα, καθὸ σχέσιν ἔχοντα μὲ αὐτά.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 132 τοῦ 1848.

— θ') Κατὰ τὸν νόμ. (Βασ. βιβλ. 14, τίτλ. 1, τεμ. 73, 75, 83) ὁ ἐντολοδόχος ἐνέχεται εἰς ἀνόρθωσιν καὶ τῆς ζημίας τῆς ἐπελθούσης εἰς τὸν ἐντολέα ἐξ ἐλάσσονος, ἤτοι ἐκ πάσης ῥαθυμίας, καὶ μόνον τὰ τυχηρὰ δὲν ὁρῶσιν αὐτόν· ὅθεν ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπεύθυνος ἕνεκα πάσης ῥαθυμίας, καὶ οὐχὶ μόνον τῆς σχετικῆς.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 292 τοῦ 1850.

ι) Ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπεύθυνος τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς κακῆς πίστεώς του εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὁποίας ἀνεδέχθη ἐντολῆς, διότι ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπόχρεως διὰ πᾶσαν ζημίαν, ἥτις ἤθελε προξενηθῆ εἰς τὸν ἐντολέα του ἕνεκα τῆς κακῆς πίςεως, τοῦ

δόλου, τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν ὑπερβάσεων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ Πάγου 43 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδ. πολ. ἐν γένει (Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 127 ἐπ.).

§ γ΄) *Ἐντολοδόχος ὑποκατάστατος.*

ά) Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

μζ΄) Κατ᾽ἀρχὴν, ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει αὐτὸς (αὐτοπροσώπως) νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐντολὴν, καὶ ὄχι ὀρθῶς ὁ Ζαχαρ. (τόμ. 2 σελ. 129) θέτει ὡς κανόνα ὅτι ὁ ἐντολοδόχος δύναται, ἐν γένει, νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἐκτέλεσιν εἰς ἄλλον· (Τροπλ. ἀρ. 446 ἐπ.).

μή) Ἂν ὑποκαταστήσῃ ἕτερον, ἄνευ ἀδείας, ἐνέχεται διὰ τὰς πράξεις του; (Τροπλ. ἀρ. 449 ἐπ.).

μθ΄) Οἱ περὶ Ρωμ. δικ. γράψαντες ἐκφράζονται οὕτως· « Ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει, συνήθως, νὰ ἐκτελέσῃ αὐτοπροσώπως τὴν ἐντολὴν, ἐὰν τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς ἦναι τοιοῦτον, ὥστε δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὁ ἐντολοδόχος ἤθελεν ἐμπιστευθῆ εἰς τρίτον· εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, δὲν πρέπει νὰ *ὑποκαθιστᾷ ἕτερον*» (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 128 ἐπ.).

ν΄) Ὡς πρὸς τοὺς τρίτους, οἵτινες συνεβάλλοντο μὲ τὸν ὑποκατάστατον, ὁ Τροπλ. (ἀρ. 488) λέγει· ά) ἂν ὁ ὑποκαταστήσας ἐνήργησεν ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐντολῆς, ἥτις ἀπέτρεπε τὴν ὑποκατάστασιν, οἱ τρίτοι δὲν ἔχουν ἀγωγὴν εἰμὴ κατὰ τοῦ ἐντολέως καὶ τοῦ ὑποκαταστάτου·—β΄) ὅτι ἂν ὁ ὑποκαταστήσας ἐνήργησεν ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, ἐνέχεται, ἀπέναντι τῶν τρίτων, οὐ μόνον διὰ τὴν κακὴν ἐκλογήν του, ἀλλὰ προςέτι διὰ τὴν διαγωγὴν τοῦ ὑποκαταστάτου.

νά) Διὰ τῆς *ὑποκαταστάσεως* γεννᾶται σχέσις ἐντολῆς μόνον μεταξὺ τοῦ ὑποκαταστήσαντος καὶ τοῦ ὑποκαταστάτου· ἀπ᾽ἐναντίας μεταξὺ τοῦ δευτέρου τούτου καὶ τοῦ πρώτου ἐντολοδόχου γεννᾶται μόνον ἡ συνήθως εἰς πᾶσαν διοίκησιν ὑποθέσεων σχέσις. Μολοντοῦτο, κατ᾽ἐξαίρεσιν, συγχωρεῖται χρησίμως (*utiliter*) ἡ περὶ ἐντολῆς ἀγωγὴ, ἐπὶ πληρεξουσιότητος πρὸς διεξαγωγὴν δίκης τινὸς, καὶ μεταξὺ τῶν τελευταίων προσώπων, ἐὰν ἡ τοιαύτη πληρεξουσιότης ἐμπεριέχῃ ῥήτραν ὑποκαταστάσεως (*clausola substituendi*). —Προςέτι ἐνέχεται ὁ ὑποκαθιστῶν ἀπέναντι τοῦ ἐντολοδότου δι᾽ ὅλας τὰς ἐλλείψεις τοῦ ὑποκαταστάτου, διὰ τὰς ὁποίας καὶ οὗτος εἶναι ὑπεύθυνος· ἐκτὸς δε τούτου ἐνέχεται καὶ ἐὰν δὲν ἦτο προσεκτικὸς εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὑποκαταστάτου, ἢ

ἂν δὲν ἐφάνη ἀρκετὰ δραστήριος ὡς πρὸς τὰς αἰτήσεις του κατ' αὐτοῦ, ἂν π. χ. οὗτος ἐγένετο ἐν τῷ μεταξὺ ἀφερέγγυος· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 129).

§ 34. — Ὅρα τὸν προηγούμ. § 26.

§ δ') *Λογοδοσία περὶ τῆς διαχειρίσεως.—Τόκοι.*

Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εὑρίσκετε πολλὰς παρατηρήσεις εἰς τοὺς ἀρ. 242—303 τοῦ Εὑρ. τοῦ ·Ρολλ., λέξει mandat.

νβ') Ὁ ἐντολοδόχος χρεωστεῖ 1) νὰ δώσῃ λόγον τῆς διαχειρίσεώς του, ἰδίως περὶ πασῶν τῶν εἰςπράξεων καὶ δαπανῶν, τὰς ὁποίας ἔκαμε· (τεμ. 46 § 4 Πανδ. (3, 3)—νόμ. 46 Βασιλ. (8, 2) —τεμ. 10 § 9 Πανδ. αὐτ.—νόμ. 10 Βασιλ. αὐτ.).

νγ') 2) Νὰ ἐπιστρέψῃ ὅλα τὰ διὰ τῆς ἐντολῆς ἐμπιστευθέντα εἰς αὐτὸν πράγματα, ἢ τὰ ὁποῖα ἠγόρασεν ἢ ἔλαβε διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐντολοδότου. Μολοντοῦτο δὲν ὑποχρεοῦται ν' ἀποδώσῃ τὰς τυχαίας ὠφελείας, τὰς ὁποίας πρὸς ἴδιον λογαριασμὸν ἔκαμε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς. (Ὅρα τοὺς νόμους ἐν Θέμ. τόμ. 3 σελ. 133 σημ. 63).

νδ') 3) Νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸν ἐντολοδότην χρήματα μὲ τὸν τόκον των, ἐὰν ἐδαπάνησεν αὐτὰ πρὸς ἴδιον ὄφελος, ἢ νὰ δώσῃ τόκους ὑπερημερίας· νὰ πληρώσῃ δέ, καίτοι μὴ ὑπερήμερος, τόκους, ἐὰν δὲν ἐτόκισεν, ἀναιτιολογήτως, τὰ χρήματα, ἢ δὲν μετεχειρίσθη αὐτὰ πρὸς ἀπότισιν ἐντόκου χρέους· (αὐτ. σημ. 64).

β') *Νομολογία.*

§ 35. Ὅταν ὁ διευθυντὴς τῆς ἑταιρίας δώσῃ ἐντολὴν εἰς τρίτον νὰ ἐπιχειρήσῃ πράξεις ἀφορώσας τὴν ἑταιρίαν, δύναται ὁ διευθυντὴς οὗτος, μετὰ τὴν πτώχευσιν τῆς ἑταιρίας, καὶ πρὸ τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτῆς, νὰ παρασταθῇ εἰς δίκην ἐν ὀνόματι τῆς πτωχευσάσης ἑταιρίας, καὶ νὰ ἐνάξῃ τὸν ἐντολοδόχον διὰ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν λόγον, περὶ τῶν ὁποίων ἐπεχείρισε πράξεων ; — Ναί.

Ἀπόφ. α Ἐπειδή, κατὰ τοὺς περὶ ἐντολῆς νόμους (*L.* 48 § 4 *dig. de procur.*—*L.* 8 § 10 *dig. mandat.*) πᾶς ἐντολοδόχος εἶναι ὑπόχρεως νὰ δώσῃ λόγον τῆς διεξαγωγῆς του καὶ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν ἐντολέα του περὶ ὅσων ἔλαβε, δυνάμει τῆς ἐντολῆς τού, ἂν καὶ τὰ ληφθέντα δὲν ὠφείλοντο εἰς τὸν ἐντολέα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ Γ. Ψ. ἔλαβε, κατὰ τὸ 1821, ἐντολὴν παρὰ τοῦ Ι. Γ. Κ., καὶ δυνάμει αὐτῆς ἐσύναξε παρὰ τοῦ Κ. Δ. εἰς Ῥουάν, ὅσα οὗτος ἐχρεώστει εἰς τὴν ἑταιρίαν Κ. καὶ

συντρ.· ἑπομένως ὁ Γ. Ψ, δεχθεὶς καὶ ἐκτελέσας τὴν ἐντολὴν, ὑπόκειται καὶ εἰς τὰς νομίμους τοῦ ἐντολοδόχου ὑποχρεώσεις, νὰ δώσῃ, δηλ. λόγον τῶν πράξεών του, ὅσαι προῆλθον ἀπὸ τὴν ῥηθεῖσαν ἐντολὴν, ἐξ οὗ συνάγεται ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ Ι. Γ. Κ. τοῦ νὰ ὑπερασπίζῃ ἐνώπιον δικαστηρίου τὴν ἐκ τῆς ῥηθείσης σχέσεώς του πρὸς τὸν Γ. Ψ. προκύψασαν διαφορὰν εἶναι ἀναντίῤῥητον.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ τὸ 442 ἄρθρ. τοῦ ἐμπορ. νόμου ὁρίζῃ ὅτι ὁ πτωχεύσας ἀπαλλοτριοῦται αὐτοδικαίως τῆς διοικήσεως ὅλων τῶν πραγμάτων του, ἡ διάταξις ὅμως αὕτη τοῦ νόμου δὲν ἔχει ἄλλον σκοπὸν εἰμὴ τὴν διαφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων δανειστων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Γ. Ψ. δὲν ἦτο δανειστὴς τῆς πτωχευσάσης ἑταιρίας Κ. καὶ συντρ., ἀλλ' ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ι. Γ. Κ., πρώην διευθυντοῦ τῆς εἰρημένης ἑταιρίας, σχέσις προῆλθεν ἀπὸ ἐντολὴν τοῦ αὐτοῦ Ι. Γ. Κ. πρὸς τὸν Γ. Ψ., τὴν ὁποίαν οὗτος ἐδέχθη καὶ ἐξεπλήρωσεν· ὅθεν ἡ κατὰ τὸ ῥηθὲν 442 ἄρθρ. τοῦ ἐμπορ. νόμου προτεινομένη ἀνικανότης τοῦ Ι. Γ. Κ. εἰς τὸ νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὴν ῥηθεῖσαν ἑταιρίαν ἠδύνατο μὲν νὰ ὑπάρχῃ σχετικῶς πρὸς τοὺς δανειστὰς αὐτῆς, ἀλλὰ δὲν ἔχει χώραν πρὸς τὸν Γ. Ψ., μὴ φέροντα χαρακτῆρα δανειστοῦ, ἀλλ' ἁπλοῦ ἐντολοδόχου τοῦ Ι. Γ. Κ., καὶ ὑποχρέου νὰ δώσῃ λόγον δι' ὅσα, ἀντὶ τοῦ ἐντολέως του, ἐνήργησεν· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἀλλοιῶσαν τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν τῶν προσώπων, καὶ θεωρῆσαν ὅτι ὁ Ι. Γ. Κ. δὲν δύναται νὰ διεκδικῇ πράγματα, τὰ ὁποῖα ὁ Γ. Ψ. παρέλαβε, δυνάμει ἐντολῆς αὐτοῦ, ἐφήρμοσεν ἐσφαλμένως τὸ 442 ἄρθρον τοῦ ἐμπορ. νόμου, καὶ παρεβίασε τοὺς περὶ ἐντολῆς νόμους.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 108 τοῦ 1837.

ΣΗΜ. Εἰς τὴν Νομ.κὴν (σελ. 275) εὕρηται ἐπίκρισις κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

§ 36. Ὁ ἐντολοδόχος δύναται ν' ἀρνηθῇ εἰς τὸν ἐντολέα τὴν παράδοσιν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα διὰ λογαριασμὸν τοῦ τελευταίου ἠγόρασεν; — Ὁ ἐντολοδόχος ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως (1);

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀγορὰν τῆς ἐν Ναυπλίῳ οἰκίας ὁλοκλήρου διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δ. Ι., καὶ τῶν ἐν Σπάρτῃ ἐργαστηριοτόπων ἐξ ἡμισείας διὰ λογαριασμὸν τοῦ αὐτοῦ Δ., ὁ Μ. Ι. ἐξετέλεσε τὰς εἰρημένας δύω ἀγορὰς, ἀφοῦ ὁ πρῶτος ἐδέχθη τὴν

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἐπίσχεσις.

παρὰ τοῦ τελευταίου γενομένην, δι' ἀλληλογραφίας, περὶ τῶν ἀγορῶν τούτων πρότασιν· ὅθεν ἐνήργησε πρᾶξιν, χαρακτηριζομένην ὡς ἐντολὴν, καὶ ἑπομένως ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ πρὸς τὸν ἐντολέα, (*L.* 8 § 10, Δ. 17, 1,) τὴν ζητουμένην οἰκίαν ἀπαραλλάκτως, ὅπως διὰ τῆς ἀγορᾶς τὴν ἔλαβεν ὁλόκληρον εἰς τὴν κατοχήν του μὲ τὸ δικαιόγραφον τῆς ἀγορᾶς, καὶ προςέτι μ' ὅσα ἄλλα ἔγγραφα διημείφθησαν ἐπὶ τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ συμβολαιογράφου, ὡς πρὸς τὴν κατὰ, ἢ μετὰ, τὴν ἀγορὰν ἀναφυεῖσαν ἐπὶ τοῦ ἑνὸς δωδεκάτου τῆς αὐτῆς οἰκίας, λόγῳ ἰδιοκτησίας ἀπαίτησιν τοῦ Π., διότι ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει, κατὰ νόμον, νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐντολὴν, ὁ δὲ ἐντολεὺς εἰςέρχεται, καθόσον ἀφορᾷ τῆς ἐντολῆς τὸ ἀντικείμενον, εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐντολοδόχου· ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ Μ. Ι., ὡς ἐντολοδόχος, ἔχει κατὰ τοῦ ἐντολέως του Δ. τὸ δικαίωμα τῆς ἀντιθέτου ἀγωγῆς, ἢ, κατὰ τὴν δικονομίαν, καὶ τῆς ἀνταγωγῆς διὰ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ καταβληθέντος ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀγορᾶς τιμήματος κατὰ τῶν προτεινομένων μυστικῶν (*L.* 12 § 9, Δ. 17, 1)· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὔτε τοιαύτην ἀγωγὴν, οὔτε τοιαύτην ἀνταγωγὴν ἐκίνησεν ὁ Μ. κατὰ τοῦ Δ· τοὐλάχιςον, ὡς ὀρθῶς ἀπεφάσισε τὸ πρωτοδικεῖον, δὲν ἐκίνησε νομίμως, καθὰ ἰσχυρίζεται, ἀνταγωγὴν, διότι, διὰ νὰ ἦναι παραδεκτὴ ἡ ἀνταγωγὴ (1) ἀπαιτεῖται, κατὰ τὰς ῥητὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 542, 543 καὶ 564, 1, τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ γίνῃ αὕτη πρωτοδίκως ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς εἰς τὴν ἀγωγὴν ἀπολογίας, διαρκούσης εἰσέτι τῆς ἐκ τῆς ἀγωγῆς προελθούσης προδικασίας· πρᾶγμα. . .

. . . .

Ἐπειδὴ δικαίωμα ἐπισχέσεως δὲν ἔχει ὁ Μ. Ι. ἐπὶ τῆς διαληφθείσης οἰκίας, ὡς ἰσχυρίζεται, ἕνεκα τῶν ἀντιθέτων ἀξιώσεών του, διότι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν λαλούντων περὶ τοιούτου δικαιώματος αὐτοκρατορικῶν νόμων, τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀντετάττετο μόνον παρ' ἐκείνου, ὅστις κτῆμά τι διεκδικούμενον παρ' ἄλλου προσώπου κατέχει καλῇ τῇ πίστει μὲ τίτλ. ἐνεστῶτα ἢ κἂν μελλούσης ἐπ' αὐτοῦ κυριότητος, ἕνεκα τῶν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κτήματος, διαρκούσης τῆς τοιαύτης φύσεως κατοχῆς, ἐπιχειρισθέντων ἀναγκαίων ἢ βελτιώσεως ἐξόδων, καὶ ὅστις δύναται ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὸν διεκδικοῦντα τὸ κτῆμα τὴν ἔνστασιν τοῦ δόλου, ἐφ' ὅσον ὁ διεκδικῶν, ἀρνούμενος τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων, ὅσα καλῇ τῇ πίστει ἔκαμε τυχὸν ὁ κάτοχος, ἤθελε καταστῇ παρὰ τὸ δίκαιον

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀνταγωγὴ (Εὑρ. τόμ. σελ. 288 ἐπ.)

πλουσιώτερος μ' ἀλλοτρίαν ζημίαν· περιπτώσεις, αἵτινες δὲν ἔχουν ποσῶς χώραν ἐπὶ τῆς προκειμένης περὶ ἀγορᾶς ἀκινήτων δι' ἐντολῆς, καὶ περὶ λογοδοσίας διενέξεως, καθ' ἣν ὁ Μ. Ι. κατεῖχε καὶ διεχειρίζετο εἰσπράττων καὶ ἐξοδεύων ἐν ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δ., ὅστις δὲν ἀρνεῖται κυρίως τὴν ἐνοχήν του περὶ τοῦ τιμήματος καὶ τῶν ἐξόδων, ἀλλ' ἀπαιτεῖ μόνον νὰ τῷ κινηθῇ ἡ περὶ αὐτῶν ἀπαίτησις κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, διὰ ν' ἀντιτάξῃ οἵας ἤθελεν ἔχει ὡς πρὸς τὴν καταβολήν των ἐνστάσεις, καὶ καθ' οὗ, ἀντὶ τῆς περὶ δόλου ἐνστάσεως, ἔχει ὁ Μ. Ι. ῥητὴν καὶ ἄμεσον τὴν περὶ ἐντολῆς ἀντίθετον ἀγωγὴν, ἢ ἀνταγωγὴν (τεμ. 12 § 9, τίτλ. 17, 1).»

Ἀπόφ. 215 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3777).

§ 37. Πᾶς ἐντολοδόχος εἶναι ὑπόχρεως νὰ δώσῃ λόγον τῆς διεξαγωγῆς του καὶ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν ἐντολέα του, περὶ ὅσων ἔλαβε δυνάμει τῆς ἐντολῆς του, ἂν καὶ τὰ ληφθέντα δὲν ὠφείλοντο εἰς τὸν ἐντολέα του.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 108 τοῦ 1837, ἣν ὅρα εἰς τὸν προηγ. § 35.

§ 38, 39. Ὁ ἐντολοδόχος ὑποχρεοῦται ἀναγκαίως εἰς ἀπόδοσιν λογαριασμοῦ, ὡς πρὸς τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐντολῆς; — Ναί (1).

Ἐὰν εἰς χεῖρας τοῦ ἐντολοδόχου εὑρίσκωνται χρήματα τοῦ ἐντολέως, προκύπτοντα ἀπὸ πώλησιν πραγματειῶν, ἀπὸ πότε ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει τόκους;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ προσέτι τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶναι σύμφωνον καὶ μὲ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν πολιτικῶν νόμων (*l.* 46, *d. de procurat.*—*l.* 2 *dig. de Negot. gestis*, *III.* 5), οἵτινες ὑποχρεόνουν τὸν ἐντολοδόχον εἰς τὸ νὰ δώσῃ λογαριασμὸν, καὶ μὲ τοὺς περὶ παρακαταθήκης (*l.* 2, *c. depos. v. contra*) περὶ ἀποδόσεως τόκων, προερχομένων ἐξ ὑπηρεσίας, νόμους.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 102 τοῦ 1837.

§ 40 ά). Ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπόχρεως καὶ ἄνευ μηνύσεως νὰ πληρώσῃ τόκους.

---

(1) Κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, συμφώνως καὶ μὲ τὰ ἄρθρα 685 ἐπ. τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπόχρεως νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἐντολέα του ἀκριβῆ καὶ συνωδευμένον μὲ δικαιολογημένας ἀποδείξεις λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεώς του, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐδέχθη καὶ ἐξετέλεσεν ἐντολῆς.

Ἀπόφ. 184 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3088).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ἐπιδικάσαν τόκους ἀπὸ τὸ 1829 μέχρι τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ κεφαλαίου τοῦ Ι. Κ, ἔπραξε συμφώνως μὲ τοὺς νόμους 10 § 3 καὶ 12, § 9, βιβλ. 17, τίτλ. 1 τῶν Πανδεκτῶν, διότι ὁ Γ. Χ. Θ., ὡς ἐντολοδόχος καὶ ἐντολοδότης, ὢν ὑπόχρεως εἰς τὴν ἀντίδικόν του διὰ τὴν ἐπιδικασθεῖσαν αὐτῷ ἀπαίτησιν, ἦτον ὑπόχρεως, κατὰ τοὺς διαληφθέντας νόμους, καὶ ἄνευ ἰδιαιτέρας μηνύσεως, εἰς τὴν πληρωμὴν τόκων, ἀφ' ἧς ὡς ἐντολοδόχος μὲν ὑπερέβη τὴν ἐντολὴν καὶ δὲν κατέβαλε τὴν ἀξίαν τῆς ἀπολεσθείσης μετάξης, ὡς ἐντολοδότης δὲ, ἀφ' ἧς ἡμέρας κατεβλήθη διὰ τὰς ὑποθέσεις του τὸ κεφάλαιον τοῦ ἐντολοδόχου του.

Ἐπειδὴ ὁ μετὰ τὸν διπλασιασμὸν τοῦ κεφαλαίου τόκος ἐπὶ τοῦ ἁπλοῦ τούτου κεφαλαίου ἐπεδικάσθη εἰς τὸν Ι. Κ. ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς· ἄρα δὲν ἔχεται ἀληθείας ὁ λόγος τοῦ αναιρεσείοντος ὅτι ἐπεδικάσθη τόκος χωρὶς νὰ ὑπάρξῃ ἀγωγὴ, καθότι κατὰ συνέπειαν αὐτῆς τῆς ἀγωγῆς, ἡ ὑπόθεσις ἔφθασε μέχρι τοῦ Ἀρείου Πάγου. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 17 τοῦ 1846.

ϛ') Ὁ συνεταῖρος καὶ ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλουσι τόκους ἐπὶ τῶν χρημάτων, τὰ ὁποῖα ὡς τοιοῦτοι ἔλαβον (1);

Ἀπόφ. « 'Επειδὴ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ νόμος, κατὰ κανόνα γενικὸν, δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν ἰσχὺν, καὶ ἑπομένως δὲν λαμβάνει ἐφαρμογὴν ἐπὶ των συνομολογηθεισῶν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἀρχαίου νόμου συμβάσεων, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου πρέπει νὰ γίνῃ μεταξὺ τῶν ἀποτελεσμάτων (*effet*) τοῦ συναλλάγματος καὶ τῶν παρεπομένων αὐτοῦ διάκρισις, καθόσον τὰ μὲν συνημμένα εἰς αὐτὴν τοῦ συναλλάγματος τὴν φύσιν ἀφορῶσι δικαιώματα προσκτηθέντα ἤδη· τὰ δὲ παρεπόμενα, μὴ ὄντα τῆς οὐσίας τοῦ συναλλάγματος, δὲν ἀφορῶσιν εἰμὴ δικαιώματα ἐκκρεμῆ, καὶ ἐξαρτώμενα ἀπὸ περιστάσεις μεταγενεστέρας· ὅθεν, προκειμένου μὲν λόγου περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων συναλλάγματός τινος, πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ νόμος, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου συνέστη· προκειμένου δὲ περὶ τῶν παρεπομένων αὐτοῦ, ἀναγκαίως λαμβάνει ἐφαρμογὴν ὁ νόμος τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἀπαιτήσεως· ὅθεν, ὡς πρὸς μὲν τὸ ποσὸν τοῦ συμφωνηθέντος τόκου μεταξὺ τῶν Γ. Τ. καὶ Α. Δ. ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ δανειστοῦ καὶ τοῦ δανειζομένου, ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Τόκος. — Ἡ ἀπόφασις αὕτη λύει καὶ τὸ ζήτημα: πότε ὁ νόμος ἐπὶ συναλλαγμάτων ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν. — Ὅρα τὰς λέξεις Ἀναδρομικὴ δύναμις. — Τόκοι.

δανείου οἱ ἐπικρατοῦντες ἤδη νόμοι δὲν ἔχουσι καμμίαν ἐπιῤῥοήν, ἀλλ' ὡς πρὸς τοὺς τόκους, τοὺς ὁποίους ὁ Α. Δ. ἀπαιτεῖ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ συνεταίρου (καὶ ἀληθὴς ἂν ὑποτεθῇ ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν Τ. ὅτι παρ' Ὀθωμανοῖς μόνα τὰ πρὸς τοὺς τραπεζίτας χρέη εἶναι ἔντοκα· ἡ δὲ καθυστέρησις εταιρικῶν χρημάτων ἢ τῶν, δυνάμει ἐντολῆς, ληφθέντων δὲν συνεπάγει τὴν πρὸς καταβολὴν τόκων ὑποχρέωσιν), ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει νόμος δὲν ἰσχύει ἐν ὑπερημερίᾳ, ὄντος τοῦ Τ. ὑπὸ τὸ κράτος ἄλλου νόμου, καθόσον ἡ καθυστέρησις εἶναι ἑπόμενον καὶ οὐχὶ ἀποτέλεσμα τοῦ συναλλάγματος τῆς εταιρίας ἢ τῆς ἐντολῆς· ἑπομένως καὶ ἂν ὁ Τ. ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Τουρκικοῦ νόμου ἔλαβε χρήματα εταιρικά, δὲν ἀπαλλάττεται μολαταῦτα τῶν συνεπειῶν τῆς καθυστερήσεως, τεθεὶς ὑπὸ τὸ κράτος νόμου ἄλλως διατάττοντος. (Ὅρα τὴν λέξιν· *Τόκος*).

Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς προσημειωθέντας νόμους 6, 29, 76 καὶ 80 Πανδ. (1, 17) καὶ 10, 63 καὶ 8. — Ν. 12 § 10, — καὶ Ν. 20 Πανδ. 17, 1, καὶ ὁ συνεταῖρος καὶ ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει διὰ τὰ εἰσπραχθέντα διὰ λογαριασμὸν τῆς εταιρίας, ἢ δυνάμει τῆς ἐντολῆς, ν' ἀποτίσῃ, ἐὰν ἀνέβαλε τὴν ἀπόδοσιν, καὶ τόκους ἐπ' αὐτῶν· ἑπομένως ὁ Γ. Τ. καθυστερήσας τὸ ἥμισυ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰσπραττομένων πρὸς Α. Δ. ὤφειλε, καὶ οἱ διάδοχοι αὐτοῦ ὀφείλουσι, τὸν νόμιμον τόκον· ἐπειδὴ δὲ οὗτος, ἀναλογιζόμενος ἀνὰ 10 τοῖς 0/0 κατὰ τὴν ἀξίωσιν τοῦ Α. Δ. ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, ὅτε ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ἡ ἰσχύουσα νομοθεσία, ἤτοι τοῦ 1822, ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ 1836 ἔτους μέχρι τοῦδε, ἐδιπλασιάσθη· διπλασιασθέντος δὲ τοῦ τόκου, παύεται οὗτος, κατὰ τὸ ἄρθρ. 5, βιβλ. 5, τίτλ. 5 τοῦ Ἀρμενοπούλου, καὶ δὲν ἐπαναλαμβάνεται εἰμὴ ἀπὸ τῆς πρὸς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀποφάσεως, καθόσον τὸ ἄρθρον 156 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐπιβάλλον τόκους ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, ἐννοεῖ ὀφλήματα ἔντοκα, ἢ τῶν ὁποίων ὁ τόκος, εἴτε συμφωνηθεὶς, εἴτ' ἐκ νόμου ἐπιβαλλόμενος, δὲν ὑπερέβη τὸ ποσὸν τοῦ κεφαλαίου.»

Ἀπόφ. 83 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4818).

γ') Κατὰ τὴν παραδεδεγμένην εἰς τὴν ἐμπορίαν συνήθειαν καὶ τάξιν, ἐστηριγμένην εἰς τὰς περὶ ἐντολῆς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ἕκαστον κατὰ πιστοχρέωσιν κονδύλιον ἐπιφέρει ἄμεσον τόκον κατὰ τοῦ πιστωτοῦ, καὶ κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους κλείει ὁ ἐτήσιος ἰσολογισμὸς τῆς ἀμοιβαίας ταύτης πιστοχρεώσεως τοῦ τε κεφαλαίου καὶ τῶν τόκων· τὸ δὲ προκύπτον ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἰσολογισμοῦ ἐπιφέρει πάλιν τόκον διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος ὑπὲρ τοῦ πιστωτοῦ, καὶ

οὕτω καθεξῆς· αἱ δὲ περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ἀνατοκισμοῦ διατάξεις δὲν δύνανται νὰ ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἐμπορικῶν διαφορῶν, ὁσάκις ὑπάρχει καθιερωμένη ἐμπορικὴ συνήθεια ἀπαιτοῦσα τὸ ἐναντίον.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 39 τοῦ 1846.

δ') Κατὰ τὰς γενικὰς τοῦ δικαίου ἀρχὰς, ὀφείλεται αὐτοδικαίως τόκος εἰς τὰ κατ' ἐντολὴν γενόμενα ἔξοδα, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐγένοντο ταῦτα μέχρι τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ κεφαλαίου, καὶ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἔγινεν ἡ ἀπότισις ἢ τὸ συνυποσχετικὸν, δι' οὗ ὑποβάλλεται ἡ διαφορὰ εἰς διαιτητάς (1).

'Απόφ. 2063 τῆς 17 8βρίου 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ ἑ) *Πλείονες ἐντολοδόχοι. — Ἀλληλέγγυον.*

ά) Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

νέ) Κατὰ τὸ Ρωμ. δίκαιον, ἕκαστος τῶν ἐντολοδόχων ἦτον ὑπόχρεως εἰς ὁλόκληρον (*in solidum*), ὑποτιθεμένου ὅμως ὅτι ὑφίσταται κοινὴ εὐθύνη, καὶ ὅτι τὸ δυνάμενον παρ' ἑκάστου νὰ ζητηθῇ δὲν ὑπερβαίνει τὸ σύνολον. (τεμ. 60 § 2 Πανδ. *mandati.* Θέμ. τ. 3 σελ. 134 σημ. 65)· τὸ δὲ Γαλλ. δίκαιον (1995) δὲν ἐτήρησε τὴν ἀρχὴν ταύτην· (ὅρα Κύρ. Ρολλ., λέξει *mandat*, ἀρ. 304 ἑπ.) ὅπου εὑρίσκετε, ἐν τούτοις, καὶ διακρίσεις τινάς.

νς') Κατὰ πόσον ἐνέχονται οἱ κληρονόμοι τοῦ ἐντολοδόχου πρὸς τὸν ἐντολοδότην; ὅ,τι εὑρίσκεται εἰς χεῖρας αὐτῶν ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐντολῆς, ὀφείλουν νὰ ἐπιστρέψωσι.

νζ') Διὰ τὰς ἐλλείψεις των ἐνέχονται αὐτοὶ οἱ ἴδιοι· διὰ δὲ τὰς τοῦ κληρονομουμένου πράξεις ἐνέχονται εἰς ὁλόκληρον μόνον, καθόσον αὗται προέρχονται ἐκ τοῦ δόλου ἐκείνου· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 134).

νή) Ἐὰν ὁ διαθέτης ἀποθάνῃ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐντολῆς, δὲν δύνανται ν' ἀρχίσουν πλέον οἱ κληρονόμοι τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, καθότι, διὰ τοῦ θανάτου, παύει ἡ ἐντολή· ἑπομένως, εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, δὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσιν ἀπόδοσιν ἐξόδων· ἐὰν ὅμως ὁ διαθέτης ἤρχισεν ἤδη νὰ ἐκπληροῖ τὴν ἐντολὴν, μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῆς, καὶ πρὸς τοῦτο δύνανται νὰ ὑποχρεωθῶσι διὰ τῆς εὐθείας περὶ ἐντολῆς ἀγωγῆς· (αὐτ.).

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Τόκος.

β'). *Νομολογία.*

§ 41. *Ὁ δύο διδοὺς, διαφόροις καιροῖς, ἐντολεῖς, διὰ τοῦ δευτέρου δοκεῖ κωλύειν τὸν πρῶτον*, καὶ ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ εἴδη τῆς ἐντολῆς.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀπὸ 19 7βρίου 1840 ἐπιστολῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος Σ. πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον Π. προκύπτει μὲν ὅτι ὁ Π. εἶχε δώσει ἐντολὴν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα Σ. νὰ ὑπερθεματίσῃ κατὰ τὴν δημοπρασίαν τῶν βελλανιδίων Ἀττικῆς διὰ λογαριασμόν του, καὶ ὅτι ὁ ἐκκαλῶν Σ. ὑπερεθεμάτισε διὰ τοῦ ὑπηρέτου του Γ. καὶ κατεκυρώθησαν αὐτὰ εἰς ὄνομά του διὰ δραχ. 2725, κατὰ τὴν 18 9εμβρίου, ἀλλ' ἐκ τῆς ὁμολογίας τοῦ ἐφεσιβλήτου Π. ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ 24 7βρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀναφορᾶς τοῦ Σ. πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείαν συνάγεται ὅτι ὁ Π., μετὰ τὴν κατακύρωσιν τοῦ φόρου τῶν βελλανιδίων, κατὰ τὴν 18 7βρίου, διέταξε τὸν Σ. ὑπάλληλον τοῦ νὰ κάμῃ ἀναφορὰν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείαν, καὶ νὰ προσφέρῃ περιπλέον δραχ. 100 διὰ νὰ δημοπρατηθῶσιν ἐκ νέου τὰ αὐτὰ βελλανίδια· ὁ δὲ Σ. ἀνεφέρθη τῷόντι εἰς τὴν Γραμματείαν τὴν 24 7βρίου καὶ ἐπρόσφερε δραχ. 100, ὥςε ὁ φόρος τῶν βελλανιδίων τῶν κατακυρωθέντων, κατὰ τὴν 18 7βρίου, εἰς τὸν Γ. ἐξετέθη ἐκ νέου εἰς πλειστηριασμὸν τὴν 25 τοῦ αὐτοῦ μηνός· ὁ δὲ Σ. ἐπαρρουσιάσθη καὶ ἐπρόσθεσε· κατὰ δὲ τὴν 26, ὅτε ἦτον ἡ τελευταία ἡμέρα, ὁ Δ. εἰς ὃν κατεκυρώθη ὁ φόρος.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὡς διϊσχυρίζεται ὁ ἐφεσίβλητος Π., ὅτι ἡ δοθεῖσα κατ' ἀρχὰς ἐντολὴ πρὸς τὸν Σ. διὰ νὰ ὑπερθεματίσῃ διὰ λογαριασμόν του, ἐννοεῖτο μεχρισοῦ τελειωτικῶς κατακυρωθῇ ὁ φόρος τῶν βελλανιδίων, καὶ οὐχὶ διὰ τὴν πρώτην δημοπρασίαν, ὅμως, διὰ τῆς δοθείσης διαταγῆς εἰς τὸν Σ, νὰ προσθέσῃ, ἂν ἐκτεθῶσιν ἐκ νέου τὰ αὐτὰ βελλανίδια, ἀνεκάλεσεν οὗτος σιωπηλῶς τὴν προτέραν ἐντολὴν τὴν δοθεῖσαν εἰς τὸν Σ., κατὰ τὸν νόμον 31 § 2 τῶν Πανδ. (3, 3) καὶ νόμον 31 § 2 Βασιλ. (8, 2), ὅστις ῥητῶς διατάττει· « ὁ δύο διδοὺς, διαφόροις καιροῖς, ἐντολεῖς, διὰ τοῦ δευτέρου δοκεῖ κωλύειν τὸν πρῶτον· » ἡ δὲ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τοὺς δικαστικοὺς πληρεξουσίους, ὡς ἐξέλαβε τὸ ἐμποροδικεῖον, ἀλλ' εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ εἴδη τῆς ἐντολῆς κατὰ τὴν γνώμην τῶν νομοδιδασκάλων. (*Pothier Traité du Mandat* § 114 καὶ *Væt ad Pand.* βιβλ. 17, τ. 1, § 17). »

Ἀπόφ. 2191 τῆς 27 Φεβρουαρ. 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 42. Οἱ ἐντολοδόται εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπόχρεοι;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὰ καλῇ πίστει δαπανήματα τοῦ ἐντολοδόχου δίδωσιν ὁ ἐντειλάμενος, εἰ καὶ οὗτος ἧττον ἠδύνατο δαπανῆσαι (τεμ. 17 § 4, *ff.* 17, 1), καὶ ὁ ἐντολοδόχος δὲν πρέπει νὰ ζημιωθῇ (τεμ. 20 αὐτόθι καὶ *c.* 1 *c.* 4, 35).

Ἐπειδὴ καὶ ἕνα ἐκ τῶν πολλῶν ἐντειλαμένων εἰς ὁλόκληρον, δύναται ὁ ἐντολοδόχος ἐπιλέγεσθαι, κἂν μὴ συνέδοξε τοῦτο (τεμ. 59 § 3 καὶ 60 § 2, *ff.* αὐτόθι)· ἄρα ἡ ἔνστασις ὅτι δὲν ἠδύνατο ὁ ἐφεσίβλητος νὰ ἐνάξῃ μόνους τοὺς ἐκκαλοῦντας διὰ τὸ ὁλόκληρον, δὲν εἶναι βάσιμος· ἐπομένως καὶ ὁ λόγος τῶν ἐκκαλούντων ὅτι δὲν ὑπεστήριξεν, οὐδ' ἀνέπτυξε πρωτοδίκως ὁ ἐνάγων τὸν ἀλληλέγγυον, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι τοῦτο προκύπτει ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγωγῆς τῆς ἀπαιτούσης ἀπ' αὐτοὺς τὸ ὁλόκληρον. »

Ἀπόφ. 146 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4675).

§ ς') *Περὶ τῶν σχέσεων τοῦ ἐντολοδόχου μὲ τοὺς τρίτους.*

α') Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

νθ') Τὸ νεώτερον δίκαιον θεωρεῖ τὸν ἐντολοδόχον ὡς ὄργανον παθητικὸν (*nudus minister*), ὅστις δὲν συνάπτει σύμβασίν τινα μὲ τρίτους, ἀλλὰ μεταβιβάζει εἰς τὸν ἐντολέα ὅσα ἡ ἐντολὴ παράγει δικαιώματα, ὑποχρεώσεις ἢ ἀγωγάς. Ἀλλά, διὰ νὰ γίνῃ οὕτως, ἀπαιτεῖται, ὥστε ὁ ἐντολοδόχος νὰ καταστήσῃ εἰς τοὺς τρίτους γνωστὴν τὴν ἐντολήν του, καὶ νὰ ἐνεργήσῃ ἐν ὀνόματι τοῦ ἐντολέως. Ἂν κάμῃ τὸ συνάλλαγμα ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, ἐνέχεται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν τρίτον, ὅπερ συνήθως συμβαίνει ἐπὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων. (Τροπλ. ἀρ. 519 ἐπ.).

ξ') Ὁ τρίτος ἔχει λοιπὸν δικαίωμα καὶ συμφέρον νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόδειξιν τῆς πληρεξουσιότητος, διὰ νὰ ἴδῃ τὰ ὅριά της· ἡ κατοχὴ δὲ ταύτης ἀρκεῖ διὰ νὰ θεωρηθῇ ὁ πληρεξούσιος, ὡς ἔχων τὴν προσήκουσαν νομιμότητα, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ταυτότητά του· (αὐτ. ἀρ. 518 ἐπ.).

ξα') Ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐντολοδόχου ἀποσιώπησις περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ἐντολῆς ἐπιφέρει τὸ ἀποτέλεσμα 1) ὅτι ὁ ἐντολεὺς δὲν ἔχει ἀγωγὴν κατὰ τῶν τρίτων· —2) οἱ τρίτοι δὲν ἔχουν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἐντολέως· μένει δὲ εἰς τὸν ἐντολέα ν' ἀπαιτήσῃ τὴν παῦσιν τῶν τοῦ ἐντολοδόχου πράξεων κατὰ τῶν τρίτων· (αὐτ. ἀρ. 522 ἐπ.).

ξβ') Ὁ Τροπλ. φρονεῖ (ἀρ. 536 ἐπ.) ὅτι, μάλιστα ἐπὶ ἐμπορ-

δείξῃ τὸ γεγονὸς τῆς διὰ βίας ἀκαταμαχήτου γενομένης ληστεύσεως τῶν περὶ ὧν ἡ δίκη χρημάτων, δὲν παρεβίασεν, ἀλλὰ μάλιστα ἐξεπλήρωσεν ἀκριβῶς τὴν διάταξιν τοῦ νόμου.

Ἐπειδὴ ὁ λόγος τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι τὸ συμβεβηκὸς τῆς ληστεύσεως ἔπρεπε νὰ βεβαιωθῇ ἐπιτοπίως καὶ παραχρῆμα δι' ἐκθέσεως ἀρχῆς, καὶ ὅτι τὴν ἔλλειψιν ταύτης δὲν ἠδύνατο ν' ἀναπληρώσῃ ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις, δὲν εἶναι βάσιμος, καθότι ὁ νόμος δὲν ὑποχρεοῖ εἰμὴ μόνον εἰς τὰ δυνατὰ καὶ ἐπιδεκτικὰ ἐκτελέσεως· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μὴ ὑπαρχούσης εἰς τὸν τόπον αὐτὸν, ἔνθα ἡ λήστευσις ἔλαβε χώραν, δημοσίας τινὸς ἀρχῆς, ἦτο τῶν ἀδυνάτων νὰ γίνῃ παραχρῆμα ἡ ἀξιουμένη ἔγγραφος ἔκθεσις· ὅθεν, ἐν ἐλλείψει ταύτης, ὀρθῶς τὸ κατώτερον δικαστήριον ἐσυγχώρησε, δυνάμει τῆς προμνημονευθείσης διατάξεως τοῦ νόμου, τὸ μέσον τῆς μαρτυρικῆς βεβαιώσεως· ἄλλως τε, ὡς ἐκ τῆς δικογραφίας προκύπτει, καὶ ἡ ἐπιτόπιος βεβαίωσις, ἂν ὄχι παραχρῆμα, αὐθημερὸν ὅμως ἐγένετο, αὐθημερὸν κατηγγέλθη, καὶ αὐθημερὸν ἐπίσης ἐλήφθησαν παρὰ τοῦ διοικητοῦ Κορινθίας τὰ προσήκοντα μέτρα.

Ἐπειδὴ οὐ μόνον ἐκ τῶν μαρτυριῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶνπροσαχθέντων ἐγγράφων, οἷον τῆς φορτωτικῆς, τῆς πιστώσεως τοῦ ὑγειονομολιμενάρχου Καλαμακίου, καὶ τῶν δηλωτικῶν (*manifesto*) τοῦ πλοιάρχου Β. ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ εἰς τὸν Γ. ἀνήκων γροῦπος ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν ἄλλων ληστευθέντων πραγμάτων.

Ἐπειδὴ τὰ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀμελείας τῶν ἀντιδίκων του προτεινόμενα, εἶναι ἀνυπόστατα καὶ μὴ ἰσχυρὰ πρὸς ἀπόδειξιν ἀμελείας, καθότι α') ἐξ ὅλων τῶν μαρτυριῶν βεβαιοῦται ὅτι ὁ γροῦπος ἐτέθη ὄχι εἰς τὴν φορτηγὸν, ἀλλ' εἰς τὴν ταμιοφόρον ἅμαξαν καὶ ὅτι ἡ θύρα της ἐκλείετο διὰ σιδήρων· οἱ δὲ λῃσταὶ τὴν συνέτριψαν διὰ πελέκων· β') ἂν καὶ ἡ ἅμαξα ἦτο βαρυφορτωμένη, τοῦτο δὲν δεικνύει οὐδεμίαν ἔλλειψιν τῆς ἑταιρίας, ὡς μὴ προσδιορισάσης πώποτε τὸ φορτίον τῶν ἁμαξῶν της· γ') καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ὁ ναύτης Π. μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς διὰ πελέκεων συντριβῆς ἔδωκε τὴν κλεῖδα, τοῦτο εἶναι ὅλως ξένον τῆς διὰ βίας λαβούσης χώραν ἀνωτέρας βίας, καθόσον καὶ ἡ κλεὶς ἐὰν δὲν ἐδίδετο, ἡ λῃστεία οὐχ ἧττον ἤθελε λάβει τὸ πέρας της διὰ πελέκεων· δ') καὶ ἡ παρουσία αὐτὴ τοῦ ὑποπλοιάρχου δὲν ἤθελεν ἐμποδίσει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπὸ 15 ἐνόπλων λῃστῶν γενομένης λῃστεύσεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 248 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ διάδικος, ὅστις προτείνει πράγματα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται ἀναγκαίως

πρὸς ὑποστήριξιν τῆς αἰτήσεώς του, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ αὐτά· ὅθεν ὁ ἐνάγων, ἀποδίδων εἰς τὴν ἀντίδικόν του ἑταιρίαν ἀμέλειαν διὰ τὴν λήστευσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος γρούπου, δύναται καὶ ὀφείλει μάλιστα ν' ἀποδείξῃ τὰ περιστατικὰ, τὰ συνιστῶντα αὐτήν· δὲν ἦτο δὲ ὑπόχρεως, ὡς ἰσχυρίζεται ἡ ἑταιρία, ν' ἀνταποδείξῃ τὴν προτεινομένην ἀμέλειαν, ὅταν διεξήχθη ἡ ἀπόδειξις συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22 πρωτοδίκου ἀποφάσεως, διότι δι' αὐτῆς ἐπεβλήθη ἡ ἀπόδειξις εἰς τὴν ἑταιρίαν καὶ μάλιστα περὶ ἀντικειμένων, μὴ ῥητῶς ἀναγομένων εἰς τὴν ἐπιμέλειαν ἢ ἀμέλειαν αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσείων, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι αἱ ἄλλαι ἐνδείξεις δὲν ἤθελον θεωρηθῆ, ὡς καὶ δὲν θεωροῦνται, κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντα, ἱκαναὶ νὰ ὑποστήσωσι τὴν ἀμέλειαν τῆς ἑταιρίας πρὸς ἀποτροπὴν τῆς συμβάσης ληστείας, προτείνει ῥητῶς νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόδειξις τοῦ ὅτι ἡ εἰρημένη ἑταιρία παρέλιπε νὰ προσφύγῃ εἰς μέτρα ἀσφαλιστικὰ, ἤτοι νὰ προσλάβῃ στρατιωτικὴν συνοδείαν κατὰ τὴν ἀπὸ Καλαμακίου εἰς Λουτράκιον μετάβασιν τῆς ταμιοφόρου ἁμάξης, ἐνῷ εἰς Καλαμάκιον ἦτο γνωστὴ ἡ προϋπάρξασα εἰς τὸν Ἰσθμὸν ληστεία δύω ἢ τρεῖς ἡμέρας πρὶν ἢ συμβῇ ἡ τῆς ἑταιρικῆς ἁμάξης λήστευσις· ἡ δὲ πρότασις αὕτη δὲν ἐμπορεῖ εἰμὴ νὰ γίνῃ δεκτὴ κατὰ νόμον, καθότον πᾶς παραγγελιοδόχος, οἷος θεωρεῖται ὁ ἐπὶ μισθῷ ἀναδεχόμενος μεταφορὰν πραγματειῶν, εἶναι ὑπεύθυνος διὰ πᾶσαν ἔλλειψιν, καὶ καθότον ἡ προτεινομένη ἔλλειψις ἔχει οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης. Τὰ δὲ ἐκ τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως προκύπτοντα περιστατικὰ, τὰ ὁποῖα ὁ ἀναιρεσείων ἐπεκαλέσθη πρὸς ἀπόδειξιν ἀμελείας τῆς ἀντιδίκου του ἑταιρίας, ὁ Ἄρειος Πάγος ἐπιφυλάττεται νὰ ἐκτιμήσῃ, συνάμα μὲ τ' ἀποδειχθησόμενα, καθὸ σχέσιν ἔχοντα μὲ αὐτά.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 132 τοῦ 1848.

— θ') Κατὰ τὸν νόμ. (Βασ. βιβλ. 14, τίτλ. 1, τεμ. 73, 75, 83) ὁ ἐντολοδόχος ἐνέχεται εἰς ἀνόρθωσιν καὶ τῆς ζημίας τῆς ἐπελθούσης εἰς τὸν ἐντολέα ἐξ ἐλάσσονος, ἤτοι ἐκ πάσης ῥαθυμίας, καὶ μόνον τὰ τυχηρὰ δὲν ὁρῶσιν αὐτόν· ὅθεν ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπεύθυνος ἕνεκα πάσης ῥαθυμίας, καὶ οὐχὶ μόνον τῆς σχετικῆς.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 292 τοῦ 1850.

ι) Ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπεύθυνος τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς κακῆς πίστεώς του εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὁποίας ἀνεδέχθη ἐντολῆς, διότι ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπόχρεως διὰ πᾶσαν ζημίαν, ἥτις ἤθελε προξενηθῆ εἰς τὸν ἐντολέα του ἕνεκα τῆς κακῆς πίστεως, τοῦ

δόλου, τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν ὑπερβάσεων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ Πάγου 43 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδ. πολ. ἐν γένει (Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 127 ἐπ.).

§ γ') *Ἐντολοδόχος ὑποκατάστατος.*

ά) Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

μζ') Κατ᾽ἀρχὴν, ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει αὐτὸς (αὐτοπροσώπως) νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐντολὴν, καὶ ὄχι ὀρθῶς ὁ Ζαχαρ. (τόμ. 2 σελ. 129) θέτει ὡς κανόνα ὅτι ὁ ἐντολοδόχος δύναται, ἐν γένει, νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἐκτέλεσιν εἰς ἄλλον· (Τροπλ. ἀρ. 446 ἐπ.).

μή) Ἂν ὑποκαταστήσῃ ἕτερον, ἄνευ ἀδείας, ἐνέχεται διὰ τὰς πράξεις του; (Τροπλ. ἀρ. 449 ἐπ.).

μθ') Οἱ περὶ Ῥωμ. δικ. γράψαντες ἐκφράζονται οὕτως· « Ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει, συνήθως, νὰ ἐκτελέσῃ αὐτοπροσώπως τὴν ἐντολὴν, ἐὰν τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς ἦναι τοιοῦτον, ὥστε δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὁ ἐντολοδόχος ἤθελεν ἐμπιστευθῇ εἰς τρίτον· εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, δὲν πρέπει νὰ *ὑποκαθιστᾷ ἕτερον*» (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 128 ἐπ.).

ν') Ὡς πρὸς τοὺς τρίτους, οἵτινες συνεβάλλοντο μὲ τὸν ὑποκατάστατον, ὁ Τροπλ. (ἀρ. 488) λέγει· ά) ἂν ὁ ὑποκαταστήσας ἐνήργησεν ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐντολῆς, ἥτις ἀπέτρεπε τὴν ὑποκατάστασιν, οἱ τρίτοι δὲν ἔχουν ἀγωγὴν εἰμὴ κατὰ τοῦ ἐντολέως καὶ τοῦ ὑποκαταστάτου·—6') ὅτι ἂν ὁ ὑποκαταστήσας ἐνήργησεν ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, ἐνέχεται, ἀπέναντι τῶν τρίτων, οὐ μόνον διὰ τὴν κακὴν ἐκλογήν του, ἀλλὰ προσέτι διὰ τὴν διαγωγὴν τοῦ ὑποκαταστάτου.

νά) Διὰ τῆς *ὑποκαταστάσεως* γεννᾶται σχέσις ἐντολῆς μόνον μεταξὺ τοῦ ὑποκαταστήσαντος καὶ τοῦ ὑποκαταστάτου· ἀπ᾽ἐναντίας μεταξὺ τοῦ δευτέρου τούτου καὶ τοῦ πρώτου ἐντολοδόχου γεννᾶται μόνον ἡ συνήθως εἰς πᾶσαν διοίκησιν ὑποθέσεων σχέσις. Μολοντοῦτο, κατ᾽ἐξαίρεσιν, συγχωρεῖται χρησίμως (*utiliter*) ἡ περὶ ἐντολῆς ἀγωγὴ, ἐπὶ πληρεξουσιότητος πρὸς διεξαγωγὴν δίκης τινὸς, καὶ μεταξὺ τῶν τελευταίων προσώπων, ἐὰν ἡ τοιαύτη πληρεξουσιότης ἐμπεριέχῃ ῥήτραν ὑποκαταστάσεως (*clausola substituendi*). — Προσέτι ἐνέχεται ὁ ὑποκαθιστῶν ἀπέναντι τοῦ ἐντολοδότου δι᾽ ὅλας τὰς ἐλλείψεις τοῦ ὑποκαταστάτου, διὰ τὰς ὁποίας καὶ οὗτος εἶναι ὑπεύθυνος· ἐκτὸς δὲ τούτου ἐνέχεται καὶ ἐὰν δὲν ἦτο προσεκτικὸς εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὑποκαταστάτου, ἢ

ἂν δὲν ἐφάνη ἀρκετὰ δραστήριος ὡς πρὸς τὰς αἰτήσεις του κατ' αὐτοῦ, ἂν π. χ. οὗτος ἐγένετο ἐν τῷ μεταξὺ ἀφερέγγυος· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 129).

§ 34. — ὅρα τὸν προηγούμ. § 26.

§ δ') *Λογοδοσία περὶ τῆς διαχειρίσεως.—Τόκοι.*

Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εὑρίσκετε πολλὰς παρατηρήσεις εἰς τοὺς ἀρ. 242—303 τοῦ Εὐρ. τοῦ ·Ρολλ., λέξει mandat.

νβ') Ὁ ἐντολοδόχος χρεωστεῖ 1) νὰ δώσῃ λόγον τῆς διαχειρίσεώς του, ἰδίως περὶ πασῶν τῶν εἰςπράξεων καὶ δαπανῶν, τὰς ὁποίας ἔκαμε· (τεμ. 46 § 4 Πανδ. (3, 3)—νόμ. 46 Βασιλ. (8, 2) —τεμ. 10 § 9 Πανδ. αὐτ.—νόμ. 10 Βασιλ. αὐτ.).

νγ') 2) Νὰ ἐπιστρέψῃ ὅλα τὰ διὰ τῆς ἐντολῆς ἐμπιστευθέντα εἰς αὐτὸν πράγματα, ἢ τὰ ὁποῖα ἠγόρασεν ἢ ἔλαβε διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐντολοδότου. Μολοντοῦτο δὲν ὑποχρεοῦται ν' ἀποδώσῃ τὰς τυχαίας ὠφελείας, τὰς ὁποίας πρὸς ἴδιον λογαριασμὸν ἔκαμε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς. (Ὅρα τοὺς νόμους ἐν Θέμ. τόμ. 3 σελ. 133 σημ. 63).

νδ') 3) Νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸν ἐντολοδότην χρήματα μὲ τὸν τόκον των, ἐὰν ἐδαπάνησεν αὐτὰ πρὸς ἴδιον ὄφελος, ἢ νὰ δώσῃ τόκους ὑπερημερίας· νὰ πληρώσῃ δὲ, καίτοι μὴ ὑπερήμερος, τόκους, ἐὰν δὲν ἐτόκισεν, ἀναιτιολογήτως, τὰ χρήματα, ἢ δὲν μετεχειρίσθη αὐτὰ πρὸς ἀπότισιν ἐντόκου χρέους· (αὐτ. σημ. 64).

β') *Νομολογία.*

§ 35. Ὅταν ὁ διευθυντὴς τῆς ἑταιρίας δώσῃ ἐντολὴν εἰς τρίτον νὰ ἐπιχειρήσῃ πράξεις ἀφορώσας τὴν ἑταιρίαν, δύναται ὁ διευθυντὴς οὗτος, μετὰ τὴν πτώχευσιν τῆς ἑταιρίας, καὶ πρὸ τῆς ἀποκαταστάσεως αὐτῆς, νὰ παρασταθῇ εἰς δίκην ἐν ὀνόματι τῆς πτωχευσάσης ἑταιρίας, καὶ νὰ ἐνάξῃ τὸν ἐντολοδόχον διὰ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν λόγον, περὶ τῶν ὁποίων ἐπεχείρισε πράξεων ; — Ναί.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τοὺς περὶ ἐντολῆς νόμους (*L.* 48 § 4 *dig. de procur.*—*L.* 8 § 10 *dig. mandat.*) πᾶς ἐντολοδόχος εἶναι ὑπόχρεως νὰ δώσῃ λόγον τῆς διεξαγωγῆς του καὶ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν ἐντολέα του περὶ ὅσων ἔλαβε, δυνάμει τῆς ἐντολῆς του, ἂν καὶ τὰ ληφθέντα δὲν ὠφείλοντο εἰς τὸν ἐντολέα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ Γ. Ψ. ἔλαβε, κατὰ τὸ 1821, ἐντολὴν παρὰ τοῦ Ι. Γ. Κ., καὶ δυνάμει αὐτῆς ἐσύναξε παρὰ τοῦ Κ. Δ. εἰς Ῥουὰν, ὅσα οὗτος ἐχρεώστει εἰς τὴν ἑταιρίαν Κ. καὶ

συντρ.· ἑπομένως ὁ Γ. Ψ, δεχθεὶς καὶ ἐκτελέσας τὴν ἐντολὴν, ὑπόκειται καὶ εἰς τὰς νομίμους τοῦ ἐντολοδόχου ὑποχρεώσεις, νὰ δώσῃ, δηλ. λόγον τῶν πράξεών του, ὅσαι προῆλθον ἀπὸ τὴν ῥηθεῖσαν ἐντολὴν, ἐξ οὗ συνάγεται ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ Ι. Γ. Κ. τοῦ νὰ ὑπερασπίζῃ ἐνώπιον δικαστηρίου τὴν ἐκ τῆς ῥηθείσης σχέσεώς του πρὸς τὸν Γ. Ψ. προκύψασαν διαφορὰν εἶναι ἀναντίῤῥητον.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ τὸ 442 ἄρθρ. τοῦ ἐμπορ. νόμου ὁρίζῃ ὅτι ὁ πτωχεύσας ἀπαλλοτριοῦται αὐτοδικαίως τῆς διοικήσεως ὅλων τῶν πραγμάτων του, ἡ διάταξις ὅμως αὕτη τοῦ νόμου δὲν ἔχει ἄλλον σκοπὸν εἰμὴ τὴν διαφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων δανειστων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Γ. Ψ. δὲν ἦτο δανειστὴς τῆς πτωχευσάσης ἑταιρίας Κ. καὶ συντρ., ἀλλ' ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ι. Γ. Κ., πρώην διευθυντοῦ τῆς εἰρημένης ἑταιρίας, σχέσις προῆλθεν ἀπὸ ἐντολὴν τοῦ αὐτοῦ Ι. Γ. Κ. πρὸς τὸν Γ. Ψ., τὴν ὁποίαν οὗτος ἐδέχθη καὶ ἐξεπλήρωσεν· ὅθεν ἡ κατὰ τὸ ῥηθὲν 442 ἄρθρ. τοῦ ἐμπορ. νόμου προτεινομένη ἀνικανότης τοῦ Ι. Γ. Κ. εἰς τὸ νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὴν ῥηθεῖσαν ἑταιρίαν ἠδύνατο μὲν νὰ ὑπάρχῃ σχετικῶς πρὸς τοὺς δανειστὰς αὐτῆς, αλλὰ δὲν ἔχει χώραν πρὸς τὸν Γ. Ψ., μὴ φέροντα χαρακτῆρα δανειστοῦ, ἀλλ' ἁπλοῦ ἐντολοδόχου τοῦ Ι. Γ. Κ., καὶ ὑποχρέου νὰ δώσῃ λόγον δι' ὅσα, ἀντὶ τοῦ ἐντολέως του, ἐνήργησεν· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἀλλοιῶσαν τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν τῶν προσώπων, καὶ θεωρῆσαν ὅτι ὁ Ι. Γ. Κ. δὲν δύναται νὰ διεκδικῇ πράγματα, τὰ ὁποῖα ὁ Γ. Ψ. παρέλαβε, δυνάμει ἐντολῆς αὐτοῦ, ἐφήρμοσεν ἐσφαλμένως τὸ 442 ἄρθρον τοῦ ἐμπορ. νόμου, καὶ παρεβίασε τοὺς περὶ ἐντολῆς νόμους.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 108 τοῦ 1837.

ΣΗΜ. Εἰς τὴν Νομ.κὴν (σελ. 275) εὕρηται ἐπίκρισις κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

§ 36. Ὁ ἐντολοδόχος δύναται ν' ἀρνηθῇ εἰς τὸν ἐντολέα τὴν παράδοσιν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα διὰ λογαριασμὸν τοῦ τελευταίου ἠγόρασεν ; — Ὁ ἐντολοδόχος ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως (1);

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀγορὰν τῆς ἐν Ναυπλίῳ οἰκίας ὁλοκλήρου διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δ. Ι., καὶ τῶν ἐν Σπάρτῃ ἐργαστηριοτόπων ἐξ ἡμισείας διὰ λογαριασμὸν τοῦ αὐτοῦ Δ., ὁ Μ. Ι. ἐξετέλεσε τὰς εἰρημένας δύω ἀγορὰς, ἀφοῦ ὁ πρῶτος ἐδέχθη τὴν

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἐπίσχεσις.

παρὰ τοῦ τελευταίου γενομένην, δι' ἀλληλογραφίας, περὶ τῶν ἀγορῶν τούτων πρότασιν· ὅθεν ἐνήργησε πρᾶξιν, χαρακτηριζομένην ὡς ἐντολήν, καὶ ἑπομένως ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ πρὸς τὸν ἐντολέα, (*L.* 8 § 10, Δ. 17, 1,) τὴν ζητουμένην οἰκίαν ἀπαραλλάκτως, ὅπως διὰ τῆς ἀγορᾶς τὴν ἔλαβεν ὁλόκληρον εἰς τὴν κατοχήν του μὲ τὸ δικαιόγραφον τῆς ἀγορᾶς, καὶ προςέτι μ' ὅσα ἄλλα ἔγγραφα διημείφθησαν ἐπὶ τοῦ εἰρηνοδίκου ἢ συμβολαιογράφου, ὡς πρὸς τὴν κατά, ἢ μετά, τὴν ἀγορὰν ἀναφυεῖσαν ἐπὶ τοῦ ἑνὸς δωδεκάτου τῆς αὐτῆς οἰκίας, λόγῳ ἰδιοκτησίας ἀπαίτησιν τοῦ Π., διότι ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει, κατὰ νόμον, νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐντολήν, ὁ δὲ ἐντολεὺς εἰςέρχεται, καθόσον ἀφορᾷ τῆς ἐντολῆς τὸ ἀντικείμενον, εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐντολοδόχου· ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ Μ. Ι., ὡς ἐντολοδόχος, ἔχει κατὰ τοῦ ἐντολέως του Δ. τὸ δικαίωμα τῆς ἀντιθέτου ἀγωγῆς, ἤ, κατὰ τὴν δικονομίαν, καὶ τῆς ἀνταγωγῆς διὰ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ καταβληθέντος ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀγορᾶς τιμήματος κατὰ τῶν προτεινομένων μυστικῶν (*L.* 12 § 9, Δ. 17, 1)· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὔτε τοιαύτην ἀγωγήν, οὔτε τοιαύτην ἀνταγωγὴν ἐκίνησεν ὁ Μ. κατὰ τοῦ Δ· τοὐλάχιστον, ὡς ὀρθῶς ἀπεφάσισε τὸ πρωτοδικεῖον, δὲν ἐκίνησε νομίμως, καθὰ ἰσχυρίζεται, ἀνταγωγήν, διότι, διὰ νὰ ἦναι παραδεκτὴ ἡ ἀνταγωγὴ (1) ἀπαιτεῖται, κατὰ τὰς ῥητὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 542, 543 καὶ 564, 1, τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ γίνῃ αὕτη πρωτοδίκως ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς εἰς τὴν ἀγωγὴν ἀπολογίας, διαρκούσης εἰσέτι τῆς ἐκ τῆς ἀγωγῆς προελθούσης προδικασίας· πρᾶγμα. . .

. . . .

Ἐπειδὴ δικαίωμα ἐπισχέσεως δὲν ἔχει ὁ Μ. Ι. ἐπὶ τῆς διαληφθείσης οἰκίας, ὡς ἰσχυρίζεται, ἕνεκα τῶν ἀντιθέτων ἀξιώσεών του, διότι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν λαλούντων περὶ τοιούτου δικαιώματος αὐτοκρατορικῶν νόμων, τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀντετάττετο μόνον παρ' ἐκείνου, ὅστις κτῆμά τι διεκδικούμενον παρ' ἄλλου προσώπου κατέχει καλῇ τῇ πίστει μὲ τίτλ. ἐνεστῶτα ἢ κἂν μελλούσης ἐπ' αὐτοῦ κυριότητος, ἕνεκα τῶν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κτήματος, διαρκούσης τῆς τοιαύτης φύσεως κατοχῆς, ἐπιχειρισθέντων ἀναγκαίων ἢ βελτιώσεως ἐξόδων, καὶ ὅστις δύναται ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὸν διεκδικοῦντα τὸ κτῆμα τὴν ἔνστασιν τοῦ δόλου, ἐφ' ὅσον ὁ διεκδικῶν, ἀρνούμενος τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων, ὅσα καλῇ τῇ πίστει ἔκαμε τυχὸν ὁ κάτοχος, ἤθελε καταστῇ παρὰ τὸ δίκαιον

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀνταγωγὴ (Εὑρ. τόμ. σελ. 283 ἑπ.).

πλουσιώτερος μ' ἀλλοτρίαν ζημίαν· περιπτώσεις, αἵτινες δὲν ἔχουσι ποσῶς χώραν ἐπὶ τῆς προκειμένης περὶ ἀγορᾶς ἀκινήτων δι' ἐντολῆς, καὶ περὶ λογοδοσίας διενέξεως, καθ' ἣν ὁ Μ. Ι. κατεῖχε καὶ διεχειρίζετο εἰσπράττων καὶ ἐξοδεύων ἐν ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δ., ὅστις δὲν ἀρνεῖται κυρίως τὴν ἐνοχήν του περὶ τοῦ τιμήματος καὶ τῶν ἐξόδων, ἀλλ' ἀπαιτεῖ μόνον νὰ τῷ κινηθῇ ἡ περὶ αὐτῶν ἀπαίτησις κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, διὰ ν' ἀντιτάξῃ οἵας ἤθελεν ἔχει ὡς πρὸς τὴν καταβολήν των ἐνστάσεις, καὶ καθ' οὗ, ἀντὶ τῆς περὶ δόλου ἐνστάσεως, ἔχει ὁ Μ. Ι. ῥητὴν καὶ ἄμεσον τὴν περὶ ἐντολῆς ἀντίθετον ἀγωγήν, ἢ ἀνταγωγὴν (τεμ. 12 § 9, τίτλ. 17, 1).»

Ἀπόφ. 215 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3777).

§ 37. Πᾶς ἐντολοδόχος εἶναι ὑπόχρεως νὰ δώσῃ λόγον τῆς διεξαγωγῆς του καὶ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν ἐντολέα του, περὶ ὅσων ἔλαβε δυνάμει τῆς ἐντολῆς του, ἂν καὶ τὰ ληφθέντα δὲν ὠφείλοντο εἰς τὸν ἐντολέα του.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 108 τοῦ 1837, ἣν ὅρα εἰς τὸν προηγ. § 35.

§ 38, 39. Ὁ ἐντολοδόχος ὑποχρεοῦται ἀναγκαίως εἰς ἀπόδοσιν λογαριασμοῦ, ὡς πρὸς τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐντολῆς; — Ναί (1).

Ἐὰν εἰς χεῖρας τοῦ ἐντολοδόχου εὑρίσκωνται χρήματα τοῦ ἐντολέως, προκύπτοντα ἀπὸ πώλησιν πραγματειῶν, ἀπὸ πότε ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει τόκους;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ προσέτι τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶναι σύμφωνον καὶ μὲ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν πολιτικῶν νόμων (*l.* 46, *d. de procurat.*—*l.* 2 *dig. de Negot. gestis, III.* 5), οἵτινες ὑποχρεόνουν τὸν ἐντολοδόχον εἰς τὸ νὰ δώσῃ λογαριασμόν, καὶ μὲ τοὺς περὶ παρακαταθήκης (*l.* 2, *c. depos. v. contra*) περὶ ἀποδόσεως τόκων, προερχομένων ἐξ ὑπηρεσίας, νόμους.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 102 τοῦ 1837.

§ 40 ά). Ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπόχρεως καὶ ἄνευ μηνύσεως νὰ πληρώσῃ τόκους.

---

(1) Κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, συμφώνως καὶ μὲ τὰ ἄρθρα 685 ἐπ. τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπόχρεως νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἐντολέα του ἀκριβῆ καὶ συνωδευμένον μὲ δικαιολογημένας ἀποδείξεις λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεώς του, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐδέχθη καὶ ἐξετέλεσεν ἐντολῆς.

Ἀπόφ. 184 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3088).

Απόφ. « Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον, ἐπιδικάσαν τόκους ἀπὸ τὸ 1829 μέχρι τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ κεφαλαίου τοῦ Ι. Κ, ἔπραξε συμφώνως μὲ τοὺς νόμους 10 § 3 καὶ 12, § 9, βιβλ. 17, τίτλ. 1 τῶν Πανδεκτῶν, διότι ὁ Γ. Χ. Θ., ὡς ἐντολοδόχος καὶ ἐντολοδότης, ὢν ὑπόχρεως εἰς τὴν ἀντίδικόν του διὰ τὴν ἐπιδικασθεῖσαν αὐτῷ ἀπαίτησιν, ἦτον ὑπόχρεως, κατὰ τοὺς διαληφθέντας νόμους, καὶ ἄνευ ἰδιαιτέρας μηνύσεως, εἰς τὴν πληρωμὴν τόκων, ἀφ' ἧς ὡς ἐντολοδόχος μὲν ὑπερέβη τὴν ἐντολὴν καὶ δὲν κατέβαλε τὴν ἀξίαν τῆς ἀπολεσθείσης μετάξης, ὡς ἐντολοδότης δὲ, ἀφ' ἧς ἡμέρας κατεβλήθη διὰ τὰς ὑποθέσεις του τὸ κεφάλαιον τοῦ ἐντολοδόχου του.

Ἐπειδὴ ὁ μετὰ τὸν διπλασιασμὸν τοῦ κεφαλαίου τόκος ἐπὶ τοῦ ἁπλοῦ τούτου κεφαλαίου ἐπεδικάσθη εἰς τὸν Ι. Κ. ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς· ἄρα δὲν ἔχεται ἀληθείας ὁ λόγος τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἐπεδικάσθη τόκος χωρὶς νὰ ὑπάρξῃ ἀγωγὴ, καθότι κατὰ συνέπειαν αὐτῆς τῆς ἀγωγῆς, ἡ ὑπόθεσις ἔφθασε μέχρι τοῦ Ἀρείου Πάγου. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 17 τοῦ 1846.

ϛ') Ὁ συνεταῖρος καὶ ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλουσι τόκους ἐπὶ τῶν χρημάτων, τὰ ὁποῖα ὡς τοιοῦτοι ἔλαβον (1);

Απόφ. « Ἐπειδὴ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ νόμος, κατὰ κανόνα γενικὸν, δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν ἰσχὺν, καὶ ἐπομένως δὲν λαμβάνει ἐφαρμογὴν ἐπὶ των συνομολογηθεισῶν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἀρχαίου νόμου συμβάσεων, ἀλλ'ἀφ'ἑτέρου πρέπει νὰ γίνῃ μεταξὺ τῶν ἀποτελεσμάτων (*effet*) τοῦ συναλλάγματος καὶ τῶν παρεπομένων αὐτοῦ διάκρισις, καθόσον τὰ μὲν συνημμένα εἰς αὐτὴν τοῦ συναλλάγματος τὴν φύσιν ἀφορῶσι δικαιώματα προσκτηθέντα ἤδη· τὰ δὲ παρεπόμενα, μὴ ὄντα τῆς οὐσίας τοῦ συναλλάγματος, δὲν ἀφορῶσιν εἰμὴ δικαιώματα ἐκκρεμῆ, καὶ ἐξαρτώμενα ἀπὸ περιστάσεις μεταγενεστέρας· ὅθεν, προκειμένου μὲν λόγου περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων συναλλάγματός τινος, πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ'ὄψιν ὁ νόμος, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου συνέστη· προκειμένου δὲ περὶ τῶν παρεπομένων αὐτοῦ, ἀναγκαίως λαμβάνει ἐφαρμογὴν ὁ νόμος τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἀπαιτήσεως· ὅθεν, ὡς πρὸς μὲν τὸ ποσὸν τοῦ συμφωνηθέντος τόκου μεταξὺ τῶν Γ. Τ. καὶ Α. Δ. ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ δανειστοῦ καὶ τοῦ δανειζομένου, ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Τόκος. — Ἡ ἀπόφασις αὕτη λύει καὶ τὸ ζήτημα: πότε ὁ νόμος ἐπὶ συναλλαγμάτων ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν. — Ὅρα τὰς λέξεις Ἀναδρομικὴ δύναμις. — Τόκοι.

δανείου οἱ ἐπικρατοῦντες ἤδη νόμοι δὲν ἔχουσι καμμίαν ἐπιῤῥοήν, ἀλλ' ὡς πρὸς τοὺς τόκους, τοὺς ὁποίους ὁ Α. Δ. ἀπαιτεῖ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ συνεταίρου (καὶ ἀληθὴς ἂν ὑποτεθῇ ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν Τ. ὅτι παρ' Ὀθωμανοῖς μόνα τὰ πρὸς τοὺς τραπεζίτας χρέη εἶναι ἔντοκα· ἡ δὲ καθυστέρησις ἑταιρικῶν χρημάτων ἢ τῶν, δυνάμει ἐντολῆς, ληφθέντων δὲν συνεπάγει τὴν πρὸς καταβολὴν τόκων ὑποχρέωσιν), ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει νόμος δὲν ἰσχύει ἐν ὑπερημερίᾳ, ὄντος τοῦ Τ. ὑπὸ τὸ κράτος ἄλλου νόμου, καθόσον ἡ καθυστέρησις εἶναι ἑπόμενον καὶ οὐχὶ ἀποτέλεσμα τοῦ συναλλάγματος τῆς ἑταιρίας ἢ τῆς ἐντολῆς· ἑπομένως καὶ ἂν ὁ Τ. ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Τουρκικοῦ νόμου ἔλαβε χρήματα ἑταιρικά, δὲν ἀπαλλάττεται μολαταῦτα τῶν συνεπειῶν τῆς καθυστερήσεως, τεθεὶς ὑπὸ τὸ κράτος νόμου ἄλλως διατάττοντος. (Ὅρα τὴν λέξιν· *Τόκος*).

Ἐπειδή, κατὰ τοὺς προσημειωθέντας νόμους 6, 29, 76 καὶ 80 Πανδ. (1, 17) καὶ 10, 63 καὶ 8. — Ν. 12 § 10, — καὶ Ν. 20 Πανδ. 17, 1, καὶ ὁ συνεταῖρος καὶ ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει διὰ τὰ εἰσπραχθέντα διὰ λογαριασμὸν τῆς ἑταιρίας, ἢ δυνάμει τῆς ἐντολῆς, ν' ἀποτίσῃ, ἐὰν ἀνέβαλε τὴν ἀπόδοσιν, καὶ τόκους ἐπ' αὐτῶν· ἑπομένως ὁ Γ. Τ. καθυστερήσας τὸ ἥμισυ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰσπραττομένων πρὸς Α. Δ. ὤφειλε, καὶ οἱ διάδοχοι αὐτοῦ ὀφείλουσι, τὸν νόμιμον τόκον· ἐπειδὴ δὲ οὗτος, ἀναλογιζόμενος ἀνὰ 10 τοῖς 0/0 κατὰ τὴν ἀξίωσιν τοῦ Α. Δ. ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, ὅτε ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ἡ ἰσχύουσα νομοθεσία, ἤτοι τοῦ 1822, ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ 1836 ἔτους μέχρι τοῦδε, ἐδιπλασιάσθη· διπλασιασθέντος δὲ τοῦ τόκου, παύεται οὗτος, κατὰ τὸ ἄρθρ. 5, βιβλ. 5, τίτλ. 5 τοῦ Ἀρμενοπούλου, καὶ δὲν ἐπαναλαμβάνεται εἰμὴ ἀπὸ τῆς πρὸς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀποφάσεως, καθόσον τὸ ἄρθρον 156 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐπιβάλλον τόκους ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, ἐννοεῖ ὀφλήματα ἔντοκα, ἢ τῶν ὁποίων ὁ τόκος, εἴτε συμφωνηθεὶς, εἴτ' ἐκ νόμου ἐπιβαλλόμενος, δὲν ὑπερέβη τὸ ποσὸν τοῦ κεφαλαίου. »

'Απόφ. 83 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4818).

γ') Κατὰ τὴν παραδεδεγμένην εἰς τὴν ἐμπορίαν συνήθειαν καὶ τάξιν, ἐστηριγμένην εἰς τὰς περὶ ἐντολῆς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ἕκαστον κατὰ πιστοχρέωσιν κονδύλιον ἐπιφέρει ἄμεσον τόκον κατὰ τοῦ πιστωτοῦ, καὶ κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους κλείει ὁ ἐτήσιος ἰσολογισμὸς τῆς ἀμοιβαίας ταύτης πιστοχρεώσεως τοῦ τε κεφαλαίου καὶ τῶν τόκων· τὸ δὲ προκύπτον ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἰσολογισμοῦ ἐπιφέρει πάλιν τόκον διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος ὑπὲρ τοῦ πιστωτοῦ, καὶ

οὕτω καθεξῆς· αἱ δὲ περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ ἀνατοκισμοῦ διατάξεις δὲν δύνανται νὰ ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἐμπορικῶν διαφορῶν, ὁσάκις ὑπάρχει καθιερωμένη ἐμπορικὴ συνήθεια ἀπαιτοῦσα τὸ ἐναντίον.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 39 τοῦ 1846.

δ΄) Κατὰ τὰς γενικὰς τοῦ δικαίου ἀρχάς, ὀφείλεται αὐτοδικαίως τόκος εἰς τὰ κατ' ἐντολὴν γενόμενα ἔξοδα, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐγένοντο ταῦτα μέχρι τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ κεφαλαίου, καὶ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἔγινεν ἡ ἀπότισις ἢ τὸ συνυποσχετικόν, δι' οὗ ὑποβάλλεται ἡ διαφορὰ εἰς διαιτητάς (1).

'Απόφ. 2063 τῆς 17 8βρίου 1841 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ ί) *Πλείονες ἐντολοδόχοι. — Ἀλληλέγγυον.*

ά) Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

νέ) Κατὰ τὸ Ῥωμ. δίκαιον, ἕκαστος τῶν ἐντολοδόχων ἦτον ὑπόχρεως εἰς ὁλόκληρον (*in solidum*), ὑποτιθεμένου ὅμως ὅτι ὑφίσταται κοινὴ εὐθύνη, καὶ ὅτι τὸ δυνάμενον παρ' ἑκάστου νὰ ζητηθῇ δὲν ὑπερβαίνει τὸ σύνολον. (τεμ. 60 § 2 Πανδ. *mandati*. Θέμ. τ. 3 σελ. 134 σημ. 65)· τὸ δὲ Γαλλ. δίκαιον (1995) δὲν ἐτήρησε τὴν ἀρχὴν ταύτην· (ὅρα κύρ. Ῥολλ., λέξει *mandat*, ἀρ. 304 ἐπ.) ὅπου εὑρίσκετε, ἐν τούτοις, καὶ διακρίσεις τινάς.

νς΄) Κατὰ πόσον ἐνέχονται οἱ κληρονόμοι τοῦ ἐντολοδόχου πρὸς τὸν ἐντολοδότην; ὅ,τι εὑρίσκεται εἰς χεῖρας αὐτῶν ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐντολῆς, ὀφείλουν νὰ ἐπιστρέψωσι.

νζ΄) Διὰ τὰς ἐλλείψεις των ἐνέχονται αὐτοὶ οἱ ἴδιοι· διὰ δὲ τὰς τοῦ κληρονομουμένου πράξεις ἐνέχονται εἰς ὁλόκληρον μόνον, καθόσον αὗται προέρχονται ἐκ τοῦ δόλου ἐκείνου· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 134).

νή) Ἐὰν ὁ διαθέτης ἀποθάνῃ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐντολῆς, δὲν δύνανται ν' ἀρχίσουν πλέον οἱ κληρονόμοι τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, καθότι, διὰ τοῦ θανάτου, παύει ἡ ἐντολή· ἑπομένως, εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, δὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσιν ἀπόδοσιν ἐξόδων· ἐὰν ὅμως ὁ διαθέτης ἤρχισεν ἤδη νὰ ἐκπληροῖ τὴν ἐντολήν, μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῆς, καὶ πρὸς τοῦτο δύνανται νὰ ὑποχρεωθῶσι διὰ τῆς εὐθείας περὶ ἐντολῆς ἀγωγῆς· (αὐτ.).

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Τόκος.

β'). Νομολογία.

§ 41. *Ὁ δύο διδοὺς, διαφόροις καιροῖς, ἐντολεῖς, διὰ τοῦ δευτέρου δοκεῖ κωλύειν τὸν πρῶτον*, καὶ ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ εἴδη τῆς ἐντολῆς.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀπὸ 19 7βρίου 1840 ἐπιστολῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος Σ. πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον Π. προκύπτει μὲν ὅτι ὁ Π. εἶχε δώσει ἐντολὴν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα Σ. νὰ ὑπερθεματίσῃ κατὰ τὴν δημοπρασίαν τῶν βελλανιδίων Ἀττικῆς διὰ λογαριασμόν του, καὶ ὅτι ὁ ἐκκαλῶν Σ. ὑπερεθεμάτισε διὰ τοῦ ὑπηρέτου του Γ. καὶ κατεκυρώθησαν αὐτὰ εἰς ὄνομά του διὰ δραχ. 2725, κατὰ τὴν 18 9βρίου, ἀλλ' ἐκ τῆς ὁμολογίας τοῦ ἐφεσιβλήτου Π. ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ 24 7βρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀναφορᾶς τοῦ Σ. πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείαν συνάγεται ὅτι ὁ Π., μετὰ τὴν κατακύρωσιν τοῦ φόρου τῶν βελλανιδίων, κατὰ τὴν 18 7βρίου, διέταξε τὸν Σ. ὑπάλληλον τοῦ νὰ κάμῃ ἀναφορὰν εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμματείαν, καὶ νὰ προσφέρῃ περιπλέον δραχ. 100 διὰ νὰ δημοπρατηθῶσιν ἐκ νέου τὰ αὐτὰ βελλανίδια· ὁ δὲ Σ. ἀνεφέρθη τῷόντι εἰς τὴν Γραμματείαν τὴν 24 7βρίου καὶ ἐπρόσφερε δραχ. 100, ὥστε ὁ φόρος τῶν βελλανιδίων τῶν κατακυρωθέντων, κατὰ τὴν 18 7βρίου, εἰς τὸν Γ. ἐξετέθη ἐκ νέου εἰς πλειστηριασμὸν τὴν 25 τοῦ αὐτοῦ μηνός· ὁ δὲ Σ. ἐπαρρυσιάσθη καὶ ἐπρόσθεσε· κατὰ δὲ τὴν 26, ὅτε ἦτον ἡ τελευταία ἡμέρα, ὁ Δ. εἰς ὃν κατεκυρώθη ὁ φόρος.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὡς διϊσχυρίζεται ὁ ἐφεσίβλητος Π., ὅτι ἡ δοθεῖσα κατ' ἀρχὰς ἐντολὴ πρὸς τὸν Σ. διὰ νὰ ὑπερθεματίσῃ διὰ λογαριασμόν του, ἐννοεῖτο μέχρισοῦ τελειωτικῶς κατακυρωθῇ ὁ φόρος τῶν βελλανιδίων, καὶ οὐχὶ διὰ τὴν πρώτην δημοπρασίαν, ὅμως, διὰ τῆς δοθείσης διαταγῆς εἰς τὸν Σ, νὰ προσθέσῃ, ἂν ἐκτεθῶσιν ἐκ νέου τὰ αὐτὰ βελλανίδια, ἀνεκάλεσεν οὕτως σιωπηλῶς τὴν προτέραν ἐντολὴν τὴν δοθεῖσαν εἰς τὸν Σ., κατὰ τὸν νόμον 31 § 2 τῶν Πανδ. (3, 3) καὶ νόμον 31 § 2 Βασιλ. (8, 2), ὅστις ῥητῶς διατάττει· « ὁ δύο διδοὺς, διαφόροις καιροῖς, ἐντολεῖς, διὰ τοῦ δευτέρου δοκεῖ κωλύειν τὸν πρῶτον· » ἡ δὲ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τοὺς δικαστικοὺς πληρεξουσίους, ὡς ἐξέλαβε τὸ ἐμποροδικεῖον, ἀλλ' εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ εἴδη τῆς ἐντολῆς κατὰ τὴν γνώμην τῶν νομοδιδασκάλων. (*Pothier Traité du Mandat* § 114 καὶ *Vœt ad Pand.* βιβλ. 17, τ. 1, § 17). »

Ἀπόφ. 2191 τῆς 27 Φεβρουαρ. 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 42. Οἱ ἐντολοδόται εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπόχρεοι;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὰ καλῇ πίςει δαπανήματα τοῦ ἐντολοδόχου δίδωσιν ὁ ἐντειλάμενος, εἰ καὶ οὗτος ἧττον ἠδύνατο δαπανῆσαι (τεμ. 17 § 4, *ff.* 17, 1), καὶ ὁ ἐντολοδόχος δὲν πρέπει νὰ ζημιωθῇ (τεμ. 20 αὐτόθι καὶ *c.* 1 *c.* 4, 35).

Ἐπειδὴ καὶ ἕνα ἐκ τῶν πολλῶν ἐντειλαμένων εἰς ὁλόκληρον, δύναται ὁ ἐντολοδόχος ἐπιλέγεσθαι, κἂν μὴ συνέδοξε τοῦτο (τεμ. 59 § 3 καὶ 60 § 2, *ff.* αὐτόθι)· ἄρα ἡ ἔνςασις ὅτι δὲν ἠδύνατο ὁ ἐφεσίβλητος νὰ ἐνάξῃ μόνους τοὺς ἐκκαλοῦντας διὰ τὸ ὁλόκληρον, δὲν εἶναι βάσιμος· ἑπομένως καὶ ὁ λόγος τῶν ἐκκαλούντων ὅτι δὲν ὑπεστήριξεν, οὐδ' ἀνέπτυξε πρωτοδίκως ὁ ἐνάγων τὸν ἀλληλέγγυον, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι τοῦτο προκύπτει ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγωγῆς τῆς ἀπαιτούσης ἀπ' αὐτοὺς τὸ ὁλόκληρον. »

Ἀπόφ. 146 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4675).

§ ς') *Περὶ τῶν σχέσεων τοῦ ἐντολοδόχου μὲ τοὺς τρίτους.*

α') Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

νθ') Τὸ νεώτερον δίκαιον θεωρεῖ τὸν ἐντολοδόχον ὡς ὄργανον παθητικὸν (*nudus minister*), ὅστις δὲν συνάπτει σύμβασίν τινα μὲ τρίτους, ἀλλὰ μεταβιβάζει εἰς τὸν ἐντολέα ὅσα ἡ ἐντολὴ παράγει δικαιώματα, ὑποχρεώσεις ἢ ἀγωγάς. Ἀλλά, διὰ νὰ γίνῃ οὕτως, ἀπαιτεῖται, ὥστε ὁ ἐντολοδόχος νὰ καταστήσῃ εἰς τοὺς τρίτους γνωστὴν τὴν ἐντολήν του, καὶ νὰ ἐνεργήσῃ ἐν ὀνόματι τοῦ ἐντολέως. Ἂν κάμῃ τὸ συνάλλαγμα ἐν ἰδίῳ αὐτοῦ ὀνόματι, ἐνέχεται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὸν τρίτον, ὅπερ συνήθως συμβαίνει ἐπὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων. (Τροπλ. ἀρ. 519 ἐπ.).

ξ') Ὁ τρίτος ἔχει λοιπὸν δικαίωμα καὶ συμφέρον νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόδειξιν τῆς πληρεξουσιότητος, διὰ νὰ ἴδῃ τὰ ὅριά της· ἡ κατοχὴ δὲ ταύτης ἀρκεῖ διὰ νὰ θεωρηθῇ ὁ πληρεξούσιος, ὡς ἔχων τὴν προσήκουσαν νομιμότητα, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ταυτότητά του· (αὐτ. ἀρ. 518 ἐπ.).

ξα') Ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐντολοδόχου ἀποσιώπησις περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ἐντολῆς ἐπιφέρει τὸ ἀποτέλεσμα 1) ὅτι ὁ ἐντολεὺς δὲν ἔχει ἀγωγὴν κατὰ τῶν τρίτων· —2) οἱ τρίτοι δὲν ἔχουν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἐντολέως· μένει δὲ εἰς τὸν ἐντολέα ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ταὐτην τῶν τοῦ ἐντολοδόχου πράξεων κατὰ τῶν τρίτων· (αὐτ. ἀρ. 522 ἐπ.).

ξβ') Ὁ Τροπλ. φρονεῖ (ἀρ. 536 ἐπ.) ὅτι, μάλιστα ἐπὶ ἐμπορι

ρικῶν ὑποθέσεων, ἡ ἀρχὴ ὅτι οἱ τρίτοι δὲν ἔχουν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἐντολέως, ἐν τῇ προσημειωθείσῃ περιπτώσει, ὑπάγεται εἰς ἐξαίρεσιν ὅταν ἦτο γνωστὸν (ὅπερ θέλουν ἐκτιμήσει οἱ δικασταὶ) ὅτι ἡ ὑπόθεσις διεπράττετο ὑπὲρ τοῦ ἐντολέως, καὶ ὅτι ὁ ἐντολοδόχος ἐνήργει ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην· ὁ *Pothier* (ἀρ. 88) θεωρεῖ, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, τὸν ἐντολέα καὶ τὸν ἐντολοδόχον ὡς συνυποχρέους (*obligés conjointement*). —Ἐναντίαν γνώμην ἔχει ὁ *Delamarre* (τ. 2 ἀρ. 268).

ξγ′) Ὅταν ὁ ἐντολοδόχος ὑπερεπήδησε τὰ ὅρια τῆς ἐντολῆς του, διακριτέον 1) ἂν ἐπέδειξε τὴν πληρεξουσιότητά του· ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, οἱ τρίτοι δὲν ἔχουν δικαίωμά τι ἀπαιτήσεως κατ' αὐτοῦ, διότι ἠδύναντο νὰ ἴδωσι μὲ τίνα διεπραγματεύοντο· —2) ἂν δὲ δὲν τὴν ἐπέδειξεν, ἐνέχεται πρὸς τοὺς τρίτους, καὶ δὲν ἀπαλλάττεται τῆς εὐθύνης εἰμὴ ἂν ὁ ἐντολεὺς ἐγκρίνῃ τὰ γενόμενα. (Τροπλ. ἀρ. 589).

ξδ′) Τί ὡς πρὸς τοὺς Δημάρχους; ἐνέχονται προσωπικῶς διὰ τὰ χρέη τῶν Δήμων; (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 650 § 10, 11. — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 160. — Ὅρα Ζαχ. § 115. — Ῥολλ., λέξιν *mandat*, ἀρ. 332).

ξε′) Αἱ πράξεις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ὑποχρεοῦσι τὸ Δημόσιον;—Ὅρα τὴν λέξ. *Δημόσιον* §§ 48—53 (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 634, 749 ἐπ.). — Ὅρα τὴν λέξιν *Διοικητικὴ ἁρμοδιότης* (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 293 ἐπ.). — Ὅρα τὴν λέξιν *Ἐθνικαὶ γαῖαι* (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 455 ἐπ.).

β′) *Νομολογία.*

§ 43. Ὅταν τὸ δάνειον γίνῃ κατὰ συνέπειαν ἐπιστολῆς τοῦ Α. πρὸς τὸν δανειστὴν, δι' ἧς παρακαλεῖ τὸν τελευταῖον νὰ δεχθῇ αὐτόν τε καὶ τὸν ἀδελφόν του Β. ὀφειλέτας ποσότητος τινὸς ἀντὶ τοῦ Γ., πρὸς ὃν οἱ Α. καὶ Β. ὀφείλουν ἴσον ποσὸν, καὶ νὰ λάβῃ περὶ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ ὁμόλογον τοῦ Β. ὑποχρεουμένου καὶ τοῦ Α., διὰ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς του, ὄχι μόνον διὰ τὸ μέρος του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ὅλον, διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης καὶ τοῦ παραδεχθέντος τὴν πρότασιν δανειστοῦ, συνίσταται μεταξὺ αὐτῶν, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὸν Β. συνάλλαγμα ἐντολῆς πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῦ, δυνάμει τοῦ ὁποίου ὁ Α. κατέστη ἀλληλεγγύως ὑπόχρεως μετὰ τοῦ Β. διὰ τὸ μέρος τὸ παρὰ τοῦ τελευταίου ὀφειλόμενον· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸν Α. συνάλλαγμα ἁπλῆς ἐντολῆς, ἥτις παράγει ὑπὲρ τοῦ δανειστοῦ ἀγωγὴν, ἀλλὰ μόνον κατὰ τοῦ δόντος τὴν ἐντολὴν, οὐχὶ δὲ καὶ

κατὰ τοῦ Β. ὑποσχεθέντος διὰ τοῦ ὁμολόγου τὴν πληρωμὴν τῶν δραχμῶν μετὰ τοῦ Α· ἑπομένως κατὰ μόνου τοῦ Α. ἔχει ὁ δανειστὴς ἀγωγὴν περὶ τοῦ ὅλου· κατὰ δὲ τοῦ Β. μόνον διὰ τὸ ἥμισυ.

'Απόφ. 307 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4232).

§ 44—47, 53. Δὲν ὑπερβαίνει τὴν ἐντολὴν, ὅστις, παραγγελλόμενος νὰ ἐγγυηθῇ ὑπέρ τινος, δανείσῃ αὐτῷ ποσὸν ἴσον τῆς ἐγγυήσεως.

— Ὁ κατ' ἐντολὴν δανείστας δύναται νὰ κινήσῃ τὴν περὶ ἐντολῆς ἀγωγὴν καὶ πρὶν ἢ ἐπιδιώξῃ τὸν ὀφειλέτην.

— Ὅθεν ὁ δοὺς τὴν ἐπιστολὴν δὲν δύναται νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν τῆς διζήσεως τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου.

— Δὲν ἔχει ὅμως τὰς αὐτὰς συνεπείας δάνειον γενόμενον πρὸ τῆς ἐντολῆς.

'Απόφ. 41 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4613).

— Τοῦ ἐντολοδόχου ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν νὰ διώκῃ καὶ δικαστικῶς ἔτι τὰ δίκαια τοῦ ἐντολέως, ν' ἀντικαθιστᾷ δὲ καὶ ἄλλον πληρεξούσιον, ὁ ἀντικατασταθεὶς παρ' αὐτοῦ καὶ μὲ τὰς αὐτὰς δυνάμεις ἐπίτροπος δύναται εὐλόγως νὰ διεξάξῃ τὰς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐντολῆς ἀναφυομένας δίκας, καὶ ἑπομένως ν' ἀναθέτῃ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἐντολέως του εἰς ἁρμόδιόν τι πρόσωπον, καὶ νὰ ὑπόσχηται ἀμοιβήν.—Οἱ ἐντολεῖς δὲ θεωροῦνται ὡς συναλλαχθέντες οἱ ἴδιοι, διότι, ἐντολοδόται ἀρχικοὶ ὄντες, ἀποτελοῦν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον μὲ τὸν ἐντολοδόχον ὡς πρὸς τοὺς τρίτους· ἄρα μόνοι οἱ τρίτοι δύνανται νὰ προτείνουν τὴν ἔνστασιν περὶ τῆς μὴ βεβαίας χρονολογίας. Περὶ τούτου διαλαμβάνει ἡ 4 σκέψις τῆς 2798 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (1).

§ 48, 58 Ὁ ἐκδίδων, ἐν ὀνόματι τοῦ ἐντολέως του, συναλλαγματικήν τινα, φέρουσαν χαρακτῆρα ἁπλοῦ ὑποσχετικοῦ ἐγγράφου, εἶναι προσωπικῶς ὑπεύθυνος πρὸς ἐκεῖνον, μὲ τὸν ὁποῖον, ὡς τοιοῦτος, συνεβάλλετο; Ὄχι, ἂν δὲν ὑπερβῇ τὰ ὅρια τῆς ἐντολῆς.

'Απόφ. 6 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν βλέπε ἐν τῇ λέξει Ἀποκατάστασις § 8 (Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 319).

§ 49, 59. Ὅστις ὡς ἐντολοδόχος ἐπλήρωσε χρηματικόν τι ποσὸν, διὰ τὸν ἐντολέα του, ἔχει ἔνδικον συμφέρον ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ; Ὄχι· διότι, διὰ τῆς κατ' ἐντολὴν ταύτης

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Πληρεξουσιότης.—Ἐντολή.—Δικαιοδόχος.

πληρωμῆς, τῆς διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐντολέως του γενομένης, δὲν συνῆψε κανὲν συνάλλαγμα μὲ τὸν λαβόντα τὰ χρήματα.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 180 τοῦ 1848, ἣν ἐν τῷ § 5 τῆς λέξ. 'Α χ ρ ε ώ σ τ η τ ο ν (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 249).

§ 50, 60. Πότε δύναται ὑπὸ τρίτου νὰ ἐναχθῇ ὁ ἐν ὀνόματι ἄλλου ἐνεργήσας ἐντολοδόχος;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ καθυποβληθὲν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἔγγραφον τῆς 25 9βρίου 1825, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὗτος ἐστήριξε τὴν ἀγωγήν του, διαλαμβάνει ῥητῶς, ὅτι ὁ ὑπ' αὐτοῦ μόνος καταδιωχθεὶς δι'ἀγωγῆς Ι. Γ. παρέλαβε, κατ'ἐντολὴν καὶ ἐν ὀνόματι ἄλλων, τὰ πράγματα, τῶν ὁποίων, καταναλωθέντων, ὁ διαληφθεὶς ἐκκαλῶν ζητεῖ τὴν ἀξίαν· κατὰ δὲ τὸν νόμον, τότε δύναται ὑπὸ τρίτου νὰ ἐναχθῇ ὁ ἐν ὀνόματι ἄλλου ἐνεργήσας ἐντολοδόχος, ὅταν, διαρκούσης τῆς ἐντολῆς, ἔχῃ ὁ ἐντολοδόχος εἰς χεῖράς του τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸν ἐντολοδότην πράγματα· ὄχι δὲ καὶ μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἐντολῆς, ἐκτὸς μόνον, ἐὰν ὁ ἐντολοδόχος ἐγγυήθη τὸν ἐντολοδότην, ἢ ὑπερεπήδησε τὰ τῆς ἐντολῆς ὅρια, περιπτώσεις, περὶ ὧν δὲν ἐγένετο ἰσχυρισμός· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἀγωγὴ ἐκινήθη μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἐντολῆς, καὶ ἀφοῦ τὰ πράγματα δὲν ὑπῆρχον εἰς χεῖρας τοῦ ἐναγομένου, τὸ πρωτόδικον δικαστήριον, ἀποφασίσαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅτι ὁ ἐκκαλῶν δὲν εἶχε κατὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐναχθέντος τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα, ἐδίκασεν ὀρθῶς καὶ νομίμως.

'Επειδὴ οἱ εἰς παρέμβασιν ὑπὸ τοῦ ἐναχθέντος πρωτοδίκως προςκληθέντες, ὡς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεοι, δὲν ἀνέλαβον τὴν θέσιν τοῦ προκαλέσαντος αὐτούς, καθότι οὔτε πρωτοδίκως ἐνεφανίσθησαν· κατὰ δὲ τὸ σύστημα τῆς ἐνεστώσης πολιτ. δικονομίας, δὲν δύναται ὁ ἐνάγων ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, διὰ τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ προτάσεων, νὰ κάμῃ, ὡς νὰ ὑπῆρχε καὶ κατ' αὐτῶν ἀγωγή, αἰτήσεις· ἑπομένως αἱ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τούτων γενόμεναι προτάσεις δὲν εἶναι παραδεκταί. »

'Απόφ. 23 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3334).

§ 51, 61. Ὁ συνεταῖρος τοῦ συνεταίρου δὲν εἶναι καὶ τῆς εταιρίας ταύτης μέλος· ἄρα οἱ συνεταῖροι δὲν ἀντιπροσωπεύονται ὑπὸ τοῦ συνεταίρου των ὡς νομίμου ἐντολοδόχου αὐτῶν εἰς τὰς πράξεις, τὰς ὁποίας ἐνήργησε συνεταῖρός των τὶς ὡς μέλος ἄλλης εταιρίας.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 81 τοῦ 1846, ἣν ἐν τῇ λέξ. 'Ε τ α ι ρ ί α.

§ 52, 62. Ὅταν τὶς ἔν τινι ἐγγράφῳ, ὁμολογῶν ὅτι ἔλαβε παρὰ

τοῦ Α. 1000 δραχμάς, ἐντέλλεται τῷ Β. νὰ πληρώσῃ αὐτὰς εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ Α., ὁ κομιστὴς πότε συνάπτει νομικὴν σχέσιν μὲ τὸν ἐντελλόμενον;

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, διὰ τοῦ προκειμένου ἀπὸ 26 Ἰουνίου 1844 ἐγγράφου, εὑρισκομένου ἤδη ἐν τῷ φακέλλῳ τῆς δικογραφίας, ὁ Θ. Μ. ὁμολογῶν ὅτι ἔλαβε παρὰ τοῦ Ζ. Δ. χιλίας δραχμὰς, ἐντέλλεται τῷ Γ. Μ. νὰ πληρώσῃ αὐτὰς εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ Ζ, Δ.

Ἐπειδὴ, κατὰ νόμον, ἐπὶ τοιούτου εἴδους ἐντολῆς, ἐνόσῳ τὸ διαλαμβάνον αὐτὴν ἔγγραφον δὲν παρουσιασθῇ ἀπὸ τὸν κομιστὴν αὐτοῦ εἰς ἐκεῖνον, πρὸς ὃν ἀποτείνεται, διατελεῖ οὗτος ἐλεύθερος ἀπὸ πάντα δεσμὸν ἐνοχῆς, εἰς τρόπον ὥστε ἂν παρουσιασθῇ αὐτῷ κατὰ πρῶτον, ὅταν ἦναι ἤδη ληξιπρόθεσμον, καὶ ζητῆται συγχρόνως ἡ ἀποδοχὴ καὶ ἡ πληρωμή του, δύναται ἀζημίως ν' ἀποποιηθῇ ἀμφότερα· ἅμα ὅμως παρουσιασθέντος αὐτῷ τοῦ ἐγγράφου, διὰ νὰ ἐκφρασθῇ ἂν δέχηται τὴν ἐν αὐτῷ ἐντολὴν, ἀπαντήσῃ ὅτι δέχεται νὰ πληρώσῃ, συνάπτει οὕτω σχέσιν ἀτομικῆς ἐνοχῆς πρὸς τὸν παρουσιάσαντα αὐτῷ τὸ ἔγγραφον κομιστὴν, (Πανδ. 46, 3, τεμ. 106, 108, καὶ Πανδ. 3, 3, τεμ. 67), ὡς καὶ πρὸς πάντα ἄλλον ἐν καιρῷ τῆς πληρωμῆς κομιστὴν, εἰς ὃν ἤθελεν ὁ πρῶτος μεταβιβάσει τὴν ἀπαίτησιν, δυνάμει τοῦ κειμένου ἐγγράφου, ὄντος *εἰς διαταγὴν*, καὶ ὡς τοιούτου δεκτοῦ γενομένου. »

Ἀπόφ. 4527 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 53. 63. Ὁ πρὸς ἀγορὰν πράγματός τινος παραγγελόμενος, ἐὰν ἄλλο παρὰ τὸ πραγγελθὲν ἀγοράσῃ, καί τοι κρεῖττον τοῦ παραγγελθέντος, ὑπερβαίνει τὴν ἐντολήν· ὁ δὲ τὴν ἐντολὴν ὑπερβαίνων δὲν ἔχει τὴν περὶ αὐτῆς ἀγωγήν.

Ἀπόφ. 300 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4239).

§ 54, 64 Δὲν ὑπάρχει ὑπέρβασις ἐντολῆς, ὅταν, ὁ λαβὼν ἐντολὴν νὰ δανεισθῇ, συνυποχρεώσῃ καὶ ἑαυτὸν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ δανείου.

Ἀπόφ. 43 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4707).

§ 55, 65. Ὁ ἐντολεὺς ὑποχρεοῦται πρὸς τὸν τρίτον, μεθ' οὗ ὁ ἐντολοδόχος συνηλλάχθη, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ὑπέρβασις τίς.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ δικαστήριον παραδέχεται ἐπίσης, ὡς ἀποδεδειγμένον, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ἔδωκε, δι' ἐπισήμου ἐγγράφου, πρὸς τὸν σύζυγόν της γενικὴν καὶ εἰδικὴν πληρεξουσιότητα διὰ νὰ τὴν παριστᾷ καὶ ἀντιπροσωπεύῃ καθ' ὅλας ἐν γένει τὰς ὑποθέσεις

της καὶ ληψοδοσίας, νὰ ἐνεργῇ ἀγορὰς καὶ πωλήσεις, διὰ νὰ δανείζηται χρήματα ἐν ὀνόματί της μὲ ὑποθήκην τῶν κτημάτων της, νὰ ὑπογράφῃ τ' ἀνήκοντα πωλητήρια καὶ ὁμολογίας κλπ. παραδέχεται δὲ ὅτι, δυνάμει τῆς γενικῆς καὶ ἀπεριορίστου ταύτης πληρεξουσιότητος, ὁ σύζυγος τῆς ἀναιρεσειούσης συνηλλάχθη ἐν ὀνόματί της, ἔλαβε τὰ δάνεια δι' ἑαυτὴν ἐπὶ ὑποθήκῃ τοῦ εἰρημένου ἐξωπροίκου κτήματός της, καὶ ὅτι δὲν δύναται ποσῶς ὁ ἐντολοδόχος οὗτος νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπερβὰς κανένα ἐκ τῶν ῥητῶν ὅρων τῆς φανερᾶς ταύτης πληρεξουσιότητος· ἄρα τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, θεωρῆσαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὑποχρεωτικὰ διὰ τὴν ἀναιρεσείουσαν τὰ παρὰ τοῦ συζύγου της ἐν ὀνόματί της ληφθέντα δάνεια, καὶ τὰς παρ' αὐτοῦ, ὡς ἐντολοδόχου της, ἀναλαμβανομένας ὑποχρεώσεις, συνεμορφώθη ἀκριβῶς μὲ τοὺς περὶ ἐντολῆς νόμους τοῦ δικαίου, καὶ μὲ τοὺς νόμους 11 § 2, 19 ἐν ἀρχῇ βιβλ. 14, τίτλ. 3,—νόμον 13 § 25, βιβλ. 19 τίτλ. 1—καὶ νόμος 31 ἐν ἀρχῇ βιβλ. 3 τίτλ. 5 τῶν Πανδ., κατὰ τοὺς ὁποίους, ὅταν ὁ ἐντολοδόχος ἐν ὀνόματι τοῦ ἐντολέως ὑπεχρεώθη πρὸς τρίτον, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ῥητῶν ὅρων τῆς πρὸς τὸν τρίτον ἐπιδειχθείσης ἐντολῆς, ὁ ἐντολεὺς ὑποχρεοῦται πρὸς τὸν τρίτον τοῦτον ὡς νὰ συνηλλάττετο ἀπευθείας μετ' αὐτοῦ· εἶναι δὲ ἐσφαλμένος ὁ δισχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι παρεβιάσθη ὁ νόμος 60 § 4, βιβλ. 17, τίτλ. 1 τῶν Πανδ., καθότι ὁ νόμος οὗτος ὑποθέτει δόλον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἀφ' ἑνὸς μὲν βεβαιοῖ τὸ δικαστήριον διὰ τῆς 7 σκέψεως τῆς ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα δὲν ἐπρότεινε καμμίαν βίαν, ἀπάτην, ἢ δόλον ἐνεργηθέντα παρὰ τοῦ δανειστοῦ, ἢ τοῦ ἐντολοδόχου της· ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ αὐτὸ δικαστήριον παραδέχεται ὅτι ὁ σύζυγος τῆς ἀναιρεσειούσης δὲν δύναται ποσῶς νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπερβὰς κανένα ἐκ τῶν ῥητῶν τῆς ἐντολῆς ὅρον· ἑπομένως δὲν ὑπάρχει δόλος.»

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 179 τοῦ 1847.

§ 56, 66. Κατὰ τὰς περὶ ἐπιτρόπων καὶ ἐντολῆς ἀρχὰς τοῦ πολ. δικαίου καὶ τὰς διατάξεις τῆς πολιτ. δικον., αἱ πράξεις, τὰς ὁποίας ἐνεργεῖ ὁ ἐπίτροπος ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐπιτροπευομένου καὶ κατ' ἐντολὴν αὐτοῦ, δὲν εἶναι πράξεις τρίτου προσώπου, ἀλλὰ τοῦ ἐπιτροπευομένου ἢ τοῦ ἐντολέως του, διὰ τὸν ὁποῖον ἐνεργεῖ, ἐνόσῳ δὲν εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἄνευ δικαιώματος ἐνήργησε τὰς πράξεις ταύτας, ἢ ὁ ἐπιτροπευόμενος δὲν τὰς ἀποδοκιμάζει· ὥστε ὅταν εἴς ἔγγραφόν τι περιέχηται ὁμολογία τινός, ὡς ἐπιτρόπου τοῦ πωλητοῦ, τὸ δικαστήριον πρέπει νὰ ἐξετάζῃ, ἂν ὁ ὁμολογήσας ἦτον

ή ἐὰν ἦτον ἐπίτροπος τοῦ πωλητοῦ· ἄλλως δὲ παραβιάζει τὰ ἄρθρα 807 § 5 καὶ 810 ἐδ. τελ. τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 79 τοῦ 1848.

§ 57, 67. Ἡ πρᾶξις τοῦ ἐντολοδόχου εἶναι πρᾶξις τοῦ ἐντολέως. Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 211 τοῦ 1849 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον δὲν θεωρεῖ ὅτι ὁ δοθεὶς ὑπὸ τοῦ Κ. Γ. ὅρκος εἶναι ἀπαράλλακτος κατὰ τὸ θέμα, τὸ ὁποῖον ἔθεσαν οἱ ἀντίδικοί του, ἀλλ' ὅτι εἶναι ὁ ὅρκος, τὸν ὁποῖον οὗτοι ἐπήγαγον καὶ τοῦτο ἐτροποποίησεν, ὡς ἐρρέθη, διὰ τῆς προηγουμένης ἀποφάσεώς του· ὁ δὲ κατὰ τὴν γενομένην τροποποίησιν δοθεὶς ὅρκος δὲν μεταβάλλει, κατὰ τὸν νόμον, τὴν οὐσίαν καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐπαχθέντος ὅρκου, διότι ὁ ὀμόσας δὲν ὡρκίσθη διὰ πρᾶξιν ἄλλου τρίτου προσώπου, ἀλλὰ διὰ πρᾶξίν του ἰδίαν, ἐνεργηθεῖσαν διὰ τοῦ πληρεξουσίου του, καθόσον ἡ πρᾶξις τοῦ ἐντολοδόχου εἶναι πρᾶξις τοῦ ἐντολέως αὐτοῦ. »

§ 58, 68. Ἡ ἐκτίμησις τῆς ἑρμηνείας τῆς ἐντολῆς διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 2 τοῦ 1849.

ΤΗΜΑ Η'.

Ὑποχρεώσεις τοῦ ἐντολέως.

§ 1. *Προκαταβολή, ἀντιμισθία, ὑποχρεώσεις, τόκοι.*

Περὶ αὐτῶν λαλεῖ ὁ Ῥολλῖνος, Εὐρ. ἄρθρ. 333—394, καὶ ὁ θέλων δύναται νὰ παρατηρήσῃ· εἶναι τόσον εἰδικαὶ αἱ περιπτώσεις, τὰς ὁποίας ἐκθέτει, ὥστε δὲν μ' εἶναι συγχωρημένον, οὔτε εὔκολον, νὰ τὰς μεταφέρω ἐνταῦθα.

α) Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

Ὑποχρεώσεις τοῦ ἐντολοδότου εἰσί:

ξς') Ν' ἀποζημιώσῃ τὸν ἐντολοδόχον δι' ὅλας τὰς δαπάνας του τὰς ἐν καλῇ πίστει γενομένας, αἵτινες, κατὰ τὸ προκείμενον, οὔτε ὑπέρμετροι, οὔτε περιτταὶ φαίνονται. Τί δὲ ὡς πρὸς τὰς πρὸς τέρψιν γενομένας; (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 135).

ξζ') Νὰ πληρώσῃ τοὺς τόκους τῶν δαπανῶν, ὄχι δὲ μόνον ἕνεκα ὑπερημερίας, ἀλλὰ καὶ ὁσάκις ὁ ἐντολοδόχος δανεισθῇ πρὸς τοῦτο ἐντόκως, ἢ δαπανήσῃ ἴδιά του, ἅτινα ἠδύνατο νὰ τοκίσῃ· (αὐτόθι).

ξή) Νὰ κάμῃ τὰς ἀναγκαίας διὰ τὴν ἐντολὴν προκαταβολάς· (αὐτόθι).

ξθ') Ν' ἀπαλλάξῃ τὸν ἐντολοδόχον ἀφ' ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις, ὅσας ἀνέλαβε διὰ τὴν ἐντολὴν, καὶ χάριν αὐτῆς· (ὅρα ἀνάπτυξιν αὐτόθι).

ό) Ν' ἀνορθώσῃ τὴν ζημίαν, τὴν ὁποίαν ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ἐπέφερεν ὁ ἐντολοδόχος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς. Δὲν χρεωστεῖται ὅμως ἀποζημίωσις ἕνεκα τυχαίας ζημίας· (αὐτ. καὶ Θέμ. τόμ. 5 σελ. 58 ἐπ.).

οά) Ὅπου ὁ ἐντολοδόχος εἶναι ὑπεύθυνος δι' ἀμέλειαν περὶ τὴν φύλαξιν τοῦ πράγματος, ἐκχωροῦνται εἰς αὐτὸν καὶ αἱ ἀγωγαὶ κατὰ τοῦ ἀφαιρέσαντος ἢ ζημιώσαντος· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 137).

οβ') Ἐὰν πλείονες συνάμα ἔδωκαν ἐντολὴν, ἐνέχονται διὰ μὲν τὰ ἔξοδα καὶ τὰς ἀναδεχθείσας ὑποχρεώσεις ἀδιαιρέτως· διὰ δὲ τὰς ἀποζημιώσεις, τῶν ὁποίων ἦσαν οἱ αἴτιοι, ἐνέχεται ἕκαστος κατὰ λόγον τῆς ἐνοχῆς του· (αὐτ.).

ογ') Ὁ ἐντολοδόχος δύναται ν' ἀντιτάξῃ τὰς ἀξιώσεις του ὄχι μόνον δι' ἀγωγῆς, ἀλλὰ καὶ δι' ἐνστάσεως· (αὐτ.).

§ 2. *Περὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐντολέως πρὸς τρίτους* (1).

οδ') Ὁ ἐντολεὺς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τρίτος ἀπέναντι τοῦ ἐντολοδόχου, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1328 τοῦ γ. κ.

οέ) Ἐντεῦθεν ἕπεται ὅτι αἱ τοῦ ἐντολοδόχου πράξεις, ὅσας ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐντολῆς ἐνήργησεν, ὑποχρεοῦσι τὸν ἐντολέα, μολονότι δὲν ἐκτήσαντο βεβαίαν χρονολογίαν πρὸ τῆς ἐκπληρώσεως, ἰδίως ἐπὶ ἐνοικιάσεων, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως τοῦ δόλου καὶ τῆς ἀπάτης· (Εὐρ. Ῥολλ. αὐτ. ἀρ. 397. 398 ἐπ.).

ος') Εἰς τὸν ἐντολέα λοιπὸν ἀπόκειται ν' ἀποδείξῃ τὸν περὶ ἀναχρονισμοῦ (*antidate*) ἰσχυρισμόν του· πρὸ τῆς ἀποδείξεως ταύτης, ἡ χρονολογία τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου θεωρεῖται ὡς βεβαία· (αὐτ· ἀρ. 400).

οζ') Ὁ ἐντολεὺς εἶναι ὑπεύθυνος πρὸς τοὺς τρίτους, διὰ τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ ἐντολοδόχος βλάβην· (αὐτ. ἀρ. 411).

οή) Τί δὲ ὡς πρὸς τὴν ὁμολογίαν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐντολοδόχος κάμνει; (αὐτ. ἀρ. 412 ἐπ.).

οθ') Ὁ κύριος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς εἰς τοὺς ὑπηρέτας του πιστώσεις τρίτων; (αὐτ. ἀρ. 420 ἐπ.).

---

(1) Ὅρα Θέμ. τόμ. 3 σελ. 137 ἐπ.

☞ π') Ὁ ἐντολεὺς δὲν εἶναι ὑπόχρεως δι' ὅσα ἐνήργησεν ὁ ἐντολοδόχος πέραν τῆς ἐξουσίας του εἰμὴ καθόσον ἐνέκρινε ῥητῶς ἢ σιωπηρῶς τὰ γενόμενα. Ὅ,τι ἐγένετο καθ' ὑπερπήδησιν τῆς ἐντολῆς, εἶναι ἀφ' ἑαυτοῦ ἄκυρον, καὶ ὁ ἐντολεὺς δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν διὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀκύρωσιν, δυνάμενος, ἐν παντὶ καιρῷ, νὰ τὸ ἀποκρούσῃ. (αὐτ. ἀρ. 422 ἑπ.).

πά) Περὶ τῆς ἐπικυρώσεως καὶ ἀναγνωρίσεως, ὅρα αὐτ. ἀρ. 427 ἑπ.

πβ') Ὁ ἐντολοδόχος δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ ἐπιστολὴν, σταλεῖσαν πρὸς τρίτον, διὰ ν' ἀποδείξῃ, δι' αὐτῆς, ὅτι ὁ ἐντολεὺς ἐνέκρινε τὰς πράξεις του; Ὄχι· (αὐτ. 434).

πγ') Ποῖαι εἶναι, ὡς πρὸς τὴν ἐντολὴν, αἱ συνέπειαι τῆς ἀρχῆς τῆς ἀναδρομικῆς τῆς ἐπικυρώσεως ἰσχύος; Ὅρα τὴν λέξιν *ratification* τοῦ Εὐρ. τοῦ Ῥολλίνου.

πδ') Τὸ περὶ τῆς ἐγγυήσεως, τὴν ὁποίαν ὁ τρίτος ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὸν ἐντολοδόχον ὅταν κινῇ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἐντολέως, ὅστις διατείνεται ὅτι ἐκεῖνος ὑπερεπήδησε τὰ ὅρια τῆς ἐντολῆς, ὑπάγεται εἰς τὸ δικαστήριον, τὸ ὁποῖον θέλει ἀποφασίσει ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης· (Εὑρ. Ῥολλίνου, λεξ. *mandat*, ἀρ. 437).

β') Νομολογία.

§ 59, 69. Ὁ ἐντολοδόχος δύναται, πλειόνων ὄντων τῶν ἐντολέων του, νὰ ἐνάξῃ μόνον τὸν ἕνα διὰ τὸ ὅλον;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν νόμον 53 § 3 Πανδ. (17, 1) 14, 1. Βασιλ. 59. ὁ δανειστὴς δύναται νὰ ἐνάξῃ καὶ ἕνα τῶν ἐντειλαμένων δι' ὁλόκληρον τὸ χρέος, καὶ ἐὰν ῥητῶς δὲν συνεφωνήθη· ὥστε ὀρθῶς ὁ ἐφεσίβλητος Λ. Κ. ἐκίνησε τὴν προκειμένην ἀγωγήν του κατὰ μόνων τῶν ἐφεσιβλήτων δικαὲξ δι' ὁλόκληρον τὸ χρέος ἁπάντων τῶν ἐντειλαμένων· ἑπομένως καὶ ἡ τοιαύτη τοῦ ἀπαραδέκτου ἔνστασις τῶν ἐκκαλούντων, δυναμένη καὶ ἐρεσίμως νὰ προταθῇ παρὰ τῶν ὡς ἐναγομένων πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς ἀγωγῆς, ἀποβαίνει μὴ βάσιμος. »

Ἀπόφ. 377 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4940).

§ 60, 70. Οἱ ἐντολεῖς δύνανται νὰ προτείνωσι τὴν ἔνστασιν περὶ τοῦ μὴ βεβαίου τῆς χρονολογίας; (Ὅρα ἀνωτ. § 39).

§ 61. Ὁ νόμος 27 § 4 τῶν Πανδ. (*mandati vel contra*) ἀφορᾷ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς γενόμενα ἔξοδα, καὶ ὄχι αὐτὸ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐντολῆς· οἱ δὲ νόμοι 3 καὶ 4 τότε μόνον ἐφαρμόζονται, ἐὰν ὁ ἐντολοδόχος συγχρόνως μὲ τὴν εἰς τὸν ἐν-

τολέα ἀποστολὴν τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐντολῆς ἐδήλωσε καὶ τὴν τιμήν του.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 21 τοῦ 1842.

§ 62, 72. Ὁ ἐντολοδόχος δύναται νὰ ζητήσῃ τόκους διὰ τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα κατέβαλεν ὑπὲρ τῶν ἐντολέων του (νόμ. 1 § 1 Πανδ. βιβλ. 17, τίτλ. 1).

'Απόφ. 144 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3738).

§ 63, 73. α') Ὁ ἐντολοδόχος ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως; (Ὅρα τὴν λέξ. *'Επίσχεσις* σελ. 582 ἐπ. —Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 19 ἐπ.).

β') Ὁ ἐντολοδόχος ὅτ.ν ἐνάγηται νὰ παραδώσῃ δικαστικῶς τὸ παρ' αὐτοῦ καὶ διὰ τὸν ἐντολέα του ἀγορασθὲν πρᾶγμα, ἔχει μὲν τὸ δικαίωμα τῆς ἀντιθέτου ἀγωγῆς διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος τῆς ἀγορᾶς καὶ τῶν μεσιτικῶν, καὶ δύναται νὰ προτείνῃ τὰ δικαιώματά του ταῦτα εἰς τὴν αὐτὴν περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ πράγματος δίκην, ὀφείλει ὅμως νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς περὶ ἀνταγωγῆς διατάξεις τῆς δικονομίας.

γ') Ὁ ἐντολοδόχος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως ἕνεκα τῶν ἀντιθέτων ἀξιώσεών του, ἤγουν διά τε τὴν καταβολὴν τοῦ τιμήματος καὶ τὰ μεσιτικά του, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀνήκει εἰς ἐκεῖνον, ὅστις κτῆμά τι διεκδικούμενον παρ' ἄλλου προσώπου τὸ κατέχει οὕτω; καλῇ τῇ πίστει μὲ τίτλον ἐνεστώσης ἢ καὶ μελλούσης ἐπ' αὐτοῦ κυριότητος, ἕνεκα τῶν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κτήματος, διαρκούσης τῆς τοιαύτης κατοχῆς, ἐπιχειρισθέντων ἀναγκαίων, ἢ βελτιωτικῶν ἐξόδων, καὶ ὅστις δύναται ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὸν διεκδικοῦντα τὸ κτῆμα τὴν ἔνστασιν τοῦ δόλου, ἐφ' ὅσον ὁ διεκδικῶν, ἀρνούμενος τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων, ὅσα καλῇ τῇ πίστει ἔκαμε τυχὸν ὁ κάτοχος, ἤθελε καταστῇ παρὰ τὸ δίκαιον πλουσιώτερος μὲ ἀλλοτρίαν ζημίαν.

'Απόφ. τῆς 5 Αὐγούς. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν (Νομ. σελ. 2628).

δ') Κατὰ τὰς παραδεδεγμένας εἰς τὸ ἐμπόριον ἀρχάς, πᾶς παραγγελιοδόχος, ὅστις ἔκαμε προκαταβολὰς περὶ πραγματειῶν αἱ ὁποῖαι πρὸς αὐτὸν ἐστάλησαν ἀπὸ ἄλλην πόλιν, διὰ νὰ πωληθοῦν εἰς λογαριασμὸν παραγγελέως τινός, ἔχει πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν προκαταβολῶν του, τόκων καὶ ἐξόδων, προνόμιον ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν πραγματειῶν, ἂν εὑρίσκωνται εἰς τὴν διάθεσίν του, ἢ εἰς τὰς ἀποθήκας του, καὶ δύναται νὰ πωλήσῃ αὐτὰς πρὸς πληρωμήν του, ἐὰν περὶ τούτου δὲν ὑπάρχῃ ἄλλη τις ἐναντία συμφωνία.

'Απόφ. τῆς 22 9βρίου τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. (Νομ. σελ. 2294).

§ 63 (δίς). Ὁ ἐντολοδόχος Α. παρέδωκε πρὸς τὸν Β. τραπεζιτικὸν γραμμάτιον διὰ νὰ τὸ στείλῃ πρὸς τὸν ἐντολέα. Τὸ γραμμάτιον ἀπωλέσθη, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ ἐντολοδόχος ἐζήτησε τὸ χρηματικὸν ἐκεῖνο ποσόν. Ἀνεφύη λοιπὸν τὸ ζήτημα, ἂν ὁ ἐντολεὺς ἦναι ὑπεύθυνος.

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἔλυσεν ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα, ἀποφανθὲν ὅτι ὁ ἐντολοδόχος τότε μόνον δικαιοῦται ν' ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν ἐντολέα τὴν ἀνόρθωσιν ζημίας, εἰς ἣν ὑπέπεσεν, ὅταν ἡ ζημία αὕτη ἐπήγασεν ἐξ αἰτίας τῆς ἐντολῆς, καὶ ὁ ἐντολοδόχος ἦναι ἀμέτοχος πάσης ἐλλείψεως, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἐπήγασεν ἐκ περιστάσεως τῆς ἐντολῆς ἢ ἐλλείψεως. (νόμ. 63 § 5 καὶ 7 Πανδ. *de furtis*.—νόμ. 26 § 6 Πανδ. *de mand.*).

Ἀπόφ. 7296 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ Θ'.

Τέλος τῆς ἐντολῆς.

α) Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

1) *Αἰτίαι τῆς παύσεως τῆς ἐντολῆς εἶναι:*

πέ) *Ὁ θάνατος τοῦ ἐντολοδότου*· ἐξαίρεσις δὲ τούτου ὑπάρχει 1) εἰς τὸ *mandatum post mortem mandatoria*· τουτέστιν, ἐὰν ἡ ἐντολὴ δίδεται διὰ νὰ ἐκτελεσθῇ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐντολοδότου, οἷον ἐὰν ἡ ἐντολὴ ἔχῃ σκοπὸν τὴν ἀνέγερσιν μνημείου ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἐντολοδότου· — 2) ἐὰν ὁ ἐντολοδόχος ἤρχισεν ἤδη τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς. (ὅρα τὴν κατ. παρατ. ρζ' ἐπ.)—3) ἐὰν ὁ ἐντολοδόχος δὲν ἔμαθε τὸν θάνατον τοῦ ἐντολοδότου, καὶ μολοντοῦτο ἀνεδέχθη τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς (ὅρα τὴν ἀνάπτυξιν ἐν Θέμ. τόμ. 3 σελ. 141) (1) — 4) ἐὰν προςδιορισθῇ πληρεξούσιος ἐν ἰδίῳ ὀνόματι· (αὐτ. σελ. 142).

πϛ') *Ὁ θάνατος τοῦ ἐντολοδόχου*· ἐὰν ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐντολῆς εἶχεν ἀρχίσει πρὸ τοῦ συμβεβηκότος αὐτοῦ, τὸ τῆς ἐκτελέσεως δικαίωμα μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους· (αὐτ.).

πζ') *Ἡ ἀνάκλησις τῆς ἐντολῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐντολοδότου* (*revocatio mandati*). — Ἐπιτρέπεται αὕτη κατὰ πάντα καιρόν, καὶ δύναται νὰ γίνῃ ὄχι μόνον προφορικῶς (;) καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ

(1) Εἶναι προσέτι ἰσχυραὶ αἱ διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐντολέως γινόμεναι ὑπὸ τῶν τρίτων πληρωμαὶ πρὸς τὸν ἐντολοδόχον, ἐὰν δὲν ἔλαβον εἴδησιν τοῦ θανάτου ἐκείνου,

τοῦ ἐντολοδότου, ἀλλὰ καὶ δι' ἀγγέλων (;) καὶ ἐγγράφως· προσέτι δὲ καὶ σιωπηλῶς, δηλαδὴ, διὰ πράξεων, ἐξ ὧν δύναται νὰ ἐξαχθῇ τοῦτο· π. χ. ἐπὶ δικαστικῆς πληρεξουσιότητος, ἐὰν ὁ ἐντολοδόχος ἀναθέσῃ δικαστικῶς μετὰ ταῦτα εἰς ἕτερον τὴν πληρεξουσιότητα νὰ διεξαγάγῃ τὴν ὑπόθεσιν· (αὐτ. σελ. 143).

πη') Μόνη ἡ ἐντολὴ τοῦ πληρεξουσίου ἐν ἰδίῳ πράγματι εἶναι ἀμετάκλητος. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ εἰς τὴν πληρεξουσιότητα πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης περιορισμοί τινες ἕνεκα τοῦ *dominium litis* μετὰ τὴν προκάταρξιν· (αὐτ.).

πθ') Αἱ συνέπειαι τῆς ἐντολῆς ἐξακολουθοῦσι καὶ μετὰ τὴν ἀνάκλησιν, ἐὰν ὁ ἐντολοδόχος ἤρχισεν ἤδη νὰ ἐκτελῇ αὐτήν. (αὐτ.).

ρ') Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς τρίτους, οἵτινες δὲν ἐγνώριζον τὴν ἀνάκλησιν, ὅταν συνηλλάττοντο μετὰ τοῦ ἐντολοδότου, ἢ ἐπλήρονον αὐτόν. Τοῦτο ὅμως περιορίζεται μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, εἰς ἣν πρόκειται νὰ ζητηθῇ ὁ τρίτος· δὲν ἰσχύει δὲ ἐὰν ὁ τρίτος ζητῇ ἐκ τοιούτων πράξεων νὰ ὠφεληθῇ· (αὐτ. σελ. 144).

ρα') Ἐὰν ὁ ἐντολοδόχος, εἰδὼς τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἐντολῆς, ἐξακολουθῇ τὴν ἐκπλήρωσιν ταύτης, δύναται νὰ δικασθῇ κατὰ τὰς ἀρχὰς, αἱ ὁποῖαι διέπουσι τὴν περὶ διαχειρίσεως ἀλλοτρίων ὑποθέσεων ἀγωγήν; (ὅρα τὴν ἀνάπτυξιν ἐν Θέμ. τόμ. 3 σελ. 143 ἐπ. σημ. 17 —ὅρα καὶ Ῥολλ. Εὑρ., λέξει *mandat*, ἀρ. 446—458).

2) *Παραίτησις τοῦ ἐντολοδόχου* (*renuntiatio mandati*).

ρβ') Ὁ ἐντολοδόχος δύναται νὰ παραιτηθῇ τῆς ἐντολῆς, ἀναγγέλλων τὴν παραίτησίν του εἰς τὸν ἐντολέα εἰς καιρὸν τοιοῦτον, ὥστε νὰ δυνηθῇ οὗτος νὰ ἐκτελέσῃ ὁ ἴδιος τὴν ἐντολὴν, ἢ νὰ τὴν ἀναθέσῃ εἰς ἄλλον· ἄλλως ὑπόκειται εἰς τὴν περὶ ἐντολῆς ἀγωγὴν, καὶ εἶναι ὑπόχρεως εἰς ἀποζημίωσιν πρὸς τὸν ἐντολοδότην, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ λόγος συγγνώμης (1) *officium suum nemini damnosum esse debet* (Τροπλ. ἀρ. 800)· ὡς παράδειγμα τοιοῦτον ἀναφέρεται.

ργ') 1) Ἡ ἀσθένεια τοῦ ἐντολοδόχου εἶναι εὔλογος ἀφορμὴ παραιτήσεως· τὸ αὐτὸ ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν αἱ ἴδιαι τοῦ ἐντολοδόχου ὑποθέσεις ἦναι εἰς ἀνωμαλίαν· — 2) ἡ ἄσπονδος ἔχθρα (*inimitié capitale*) μεταξὺ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου· (αὐτ. ἀρ. 801 ἐπ.)· — 3) ἡ ἀφερεγγυότης τοῦ χρεώστου ἐπὶ ἐντολῆς πρὸς δι-

(1) 2007 c. c. Πρέπει δὲ νὰ τελειώσῃ ἡ ἀρξαμένη πρᾶξις, ἂν ὑπάρχῃ τι τὸ κατεπεῖγον· (Τροπλ. ἀρ. 740).

καστ. καταδίωξιν· — 4) ἀναγκαία ὁδοιπορία· (Θέμ. τόμ. 3 σελ. 145). — Ὡς πρὸς τὰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις ὅρα *Delamarre* τόμ. 1 ἀρ. 46).

ρδ') Ὁ θάνατος ἀποπερατόνει τὴν ἐντολήν· ὅταν ὅμως ὁ θάνατος συμβῇ εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν ἡ ἐντολὴ εἶναι ἐν τῷ ἐκτελεῖσθαι, δὲν παύει εἰμὴ διὰ τὸ μέλλον· τὸ παρελθὸν ὑφίσταται. Τὰ δὲ μέρη δύνανται νὰ συμφωνήσωσιν, ὥστε νὰ μὴ παύσῃ ἡ ἐντολὴ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐντολοδόχου; (Τροπλ. ἀρ. 728).

ρέ) Ὅταν τὸ ἀντικείμενον δὲν ἠδύνατο νὰ διαπραχθῇ εἰμὴ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐντολέως, ὁ θάνατος τούτου δὲν φέρει πέρας εἰς τὴν ἐντολήν· (τεμ. 12 § *ult.* καὶ τεμ. 13 Πανδ. *mand.* — Τροπλ. ἀρ. 728.—Ζαχ. τόμ. 3 σελ. 134).

ρς') Ἡ ἐντολὴ τοῦ *procurator in rem suam* δὲν παύει διὰ τοῦ θανάτου· (Τροπλ. ἀρ. 737.—Ζαχ. τόμ. 3 σελ. 134 ἐπ.).

ρζ') Ὅταν ἡ ἐντολὴ ἐδόθη ὑπὸ πλειόνων διὰ κοινὸν πρᾶγμα, ὁ θάνατος ἑνὸς φέρει τὴν παῦσιν, ὡς καὶ ἡ ἀνάκλησις. (Τροπλ. ἀρ. 739).

ρή) Ὅταν ἡ ἐντολὴ ἐδόθη ἀπὸ ἠθικόν τι πρόσωπον, ἡ διάλυσις αὐτοῦ φέρει τὴν παῦσιν· (Τροπλ. ἀρ. 741).

ρθ') Ὅταν ἡ ἐντολὴ ἐδόθη εἰς πλείονας, καὶ ὅλοι οἱ ἐντολοδόχοι ἔχουν κοινὴν καὶ ἀπὸ συμφώνου ἀγωγήν, ἡ ἐντολὴ παύει διὰ τοῦ θανάτου ἑνὸς ἐξ αὐτῶν· (Τροπλ. ἀρ. 742).

σ') *Ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐντολῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐντολοδόχου ἢ τινος ἄλλου διορισθέντος παρ' αὐτοῦ·* (τεμ. 8 Πανδ. αὐτ.).

σά) *Ἡ ἔκλειψις ἀναβλητικῆς αἱρέσεως, ἐξ ἧς ἤρτητο ἀπ' ἀρχῆς ἡ ἐντολή.*

σβ') *Ἡ ἔκλειψις τῆς ἐνάρξεως τῆς προθεσμίας* (*dies à quo*), ἐκ τῆς ἐλεύσεως τῆς ὁποίας ἀρχίζει ἡ ἐντολή.

σγ') *Ἡ ἄφιξις τῆς διαλυτικῆς αἱρέσεως*, ἥτις ἀπ' ἀρχῆς εἶχε προστεθῇ εἰς τὴν ἐντολήν, ἢ τῆς ἡμέρας (*dies à quem*).

β') *Νομολογία.*

§ 64. Ἡ ἐντολὴ παύει διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐντολέως.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ἡ αὐτὴ ἀπόφασις, ἀποφηναμένη ὅτι κατὰ κανόνα, ἡ ἐντολὴ παύει διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐντολέως, καὶ ὅτι ἡ προκειμένη ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα δοθεῖσα δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς εὐαρίθμους ἐκείνας ἐξαιρέσεις, καθ' ἅς, κατὰ ῥητὴν διάταξιν τῶν πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ λόγου τούτου τῆς ἀναιρέσεως παρατεθέντων ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος νόμων, ἡ ἐντολὴ ἰσχύει καὶ

μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐντολέως, οὐδένα νόμον παρεβίασε, διότι ἐκ τῶν ἐξαιρετικῶν τούτων νόμων οὐδεὶς ἀναφέρεται εἰς περίπτωσιν, ὁποία ἡ προκειμένη.

Ἐπειδή, παραδεχομένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ προκειμένη ἐντολὴ ἔπαυσε διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Δ. δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως αὐ ἧς, προκειμένου λόγου περὶ πράξεως ἐπιχειρουμένης ὑπὸ τοῦ ἐντολοδόχου μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐντολέως, καὶ τοιαύτη εἶναι ἡ διεκδίκησις τοῦ ἐπιδίκου κτήματος· ὅθεν οὐδεμίαν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐνταῦθα τὸ βιβλ. 17, τίτλ. 1 τεμάχ. 5 τῶν Πανδ. ἕνεκα τῆς παραβιάσεως τοῦ ὁποίου παραπονεῖται ὁ ἀναιρεσείων. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 149 τοῦ 1849.

§ 65. Δύναται νὰ διαρκέσῃ ἡ ἐντολὴ καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐντολέως, ἐὰν γίνηται νὰ ἐκτελεσθῇ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην αἱ πράξεις πρέπει νὰ ἦναι εἰδικῶς ὡρισμέναι.

Ἀπόφ. 5449 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξ. Διαθήκη (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 19).

§ 66. Ἡ ἀνάκλησις τῆς ἐντολῆς δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων; (Ὅρα τὴν εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον ἀπόφασιν 382 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν).

§ 67. Ὁ ἐντολοδότης δύναται ἀπεριορίστως κατὰ πάντα χρόνον ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ἐντολήν, ἀλλ' εἶναι ὑπόχρεως, ἐὰν δὲν ἔπραξε τοῦτο ἐγκαίρως, ἤτοι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτελέσεώς της, καὶ δὲν ὑπάρχῃ ἄλλως τε νόμιμος πρὸς τοῦτο αἰτία. εἰς τὴν πρὸς τὸν ἐντολοδόχον ἀποζημίωσιν. (Εἰσ. § 9, τίτλ. 26 Β. 3).

— Ὅταν ἀγωγή τις ἀπεῤῥίφθη, ὡς πρόωρος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ συμφωνία, δι' ἣν διωμολόγητο ἀντιμισθία, δὲν ἐξεπληρώθη, ὁ ἐνάγων δύναται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἀγωγήν του, ἂν οἱ ἐντολοδόται ἀνεκάλεσαν τὴν ἐντολήν. (Περὶ τούτου διαλαμβάνει ἡ πρώτη σκέψις τῆς ἀποφάσεως 2798 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξει *Ἔγγραφα*.—Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 376).

§ 69. Ἡ ἀνάκλησις τῆς ἐντολῆς. γενομένη ἀπὸ τρίτον πρόσωπον, δὲν δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν δόντα αὐτήν· ὅταν δὲ ἐδόθη ἐντολὴ διὰ νὰ πλειστηριάσῃ τις ἐν ὀνόματι ἄλλου, δὲν ἀπαιτεῖται ἐντολὴ ἰδία καὶ κατὰ τὴν ἀμέσως ἐπελθοῦσαν κατακύρωσιν, ἥτις δὲν εἶναι εἰμὴ ἡ ἐπίσημος ἐπιβεβαίωσις τῆς παραδοχῆς τῆς τελευταίας προσφορᾶς, ἤτοι τῆς προτάσεως τοῦ ἀγοραστοῦ. ἡ τελειοποιοῦσα τὸ συνάλλαγμα.—Ἂν δὲ ὁ ἐντολοδόχος δὲν ἐδήλωσεν ὅτι

ἠγόρασε διὰ λογαριασμὸν ἄλλου, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι δύναται ν' ἀποποιηθῇ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς πρὸς τὸν ἐντολέα του ὑποχρεώσεως, διότι ὁ ἐντολοδόχος ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ εἰς τὸν ἐντολέα πᾶν ὅ,τι κατὰ συνέπειαν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐντολῆς περιῆλθεν εἰς αὐτὸν διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐντολέως, καὶ ἂν εἰς τὰς μετὰ τὸν τρίτον σχέσεις του ἐδήλωσεν ὅτι ἐνεργεῖ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου. (Πανδ. βιβλ. 17, τ. 1 § 10 καὶ τεμάχια 20 καὶ 45).

'Απόφ. 5721 τῆς 28 Μαΐου 1849 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

— Ἡ παρ' ἄλλου γενομένη ἀνάκλησις τῆς ἐντολῆς δὲν εἶναι ἰσχυρά, οὐδ' ὑποχρεωτική.

Απόφ. « Ἐπειδὴ τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ μὲν ἀναιρεσίβλητος ἐστήριξε τὴν ἀγωγὴν καὶ τὴν ἔφεσίν της εἰς τὴν ἐντολὴν καὶ εἰς τὴν ὁμολογίαν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀποποιήσεως τοῦ εἰς τοῦτον ἐπαχθέντος ὅρκου, ὁ δὲ ἀναιρεσείων ἀπέκρουσε ταῦτα, ἰσχυρισθεὶς ὅτι, καὶ ἂν εἶχε δοθῇ ἐντολή, ἀνακληθεῖσα αὕτη δὲν ὑφίστατο τὴν στιγμὴν τῆς κατακυρώσεως· ὅτι ἐκ τῶν πρωτοδίκων προτάσεων τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῶν τῆς 12 Φεβρουαρίου 1846 πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἀποδεικνύεται ὅτι ὑπὸ μὲν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐπήχθη εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα ὁ ἑξῆς ὅρκος· « ὅτι πώποτε δὲν ἔλαβον παρὰ τοῦ Ε. Κ. ἐντολὴν νὰ πλειοδοτήσω εἰς τὰ πλειστηριαζόμενα μαγαζεῖα τοῦ Κ. Κ. διὰ λογαριασμόν του, μήτε ἐδέχθην τοιαύτην ἐντολήν, καὶ ἐπλειοδότησα διὰ λογαριασμόν του ἐπὶ τῇ ἀντιμισθίᾳ ἑνὸς φεσίου. » Ὁ δὲ ἀναιρεσείων, ἀποκρούων αὐτὸν παρ' ἐκείνῳ, ὡς καὶ ἤδη παρὰ τῷ ἐνταῦθα ἐφετείῳ, ὡς μὴ ἔχοντα ἐπιῤῥοήν, ἐζήτησε παρὰ τοῦ ἐφετείου Ναυπλίου νὰ τροποποιηθῇ ὁ ὅρκος ὡς ἐφεξῆς· « ὅτι ὁ Ε. Κ. ἐπρότεινε μὲν εἰς αὐτὸν νὰ προσθέσῃ εἰς τὸν πλειστηριασμὸν τῶν ἐργαστηρίων ἐξ ὀνόματος τοῦ θείου του Κ. Κ., ὑποσχεθεὶς εἰς αὐτὸν μετὰ δύο ὥρας ἀπὸ τῆς κατακυρώσεως νὰ τῷ πληρώσῃ τὸ ἐκπλειστηρίασμα, ἀλλὰ μετὰ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας μόλις ἀπὸ τῆς προτάσεως ταύτης ἔςειλεν εὐθὺς ἄνθρωπον εἰς τὸν τόπον τοῦ πλειστηριασμοῦ ὁ Κ. Κ., καὶ εἶπεν ὅτι, ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθη νὰ οἰκονομήσῃ τὰ χρήματα, ἂς κατακυρωθοῦν εἰς ὅποιον προσφέρει, καὶ οὕτω μετ' ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας κατεκυρώθησαν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀναιρεσείοντος· » ἐπὶ δὲ τούτων, τὸ ἐφετεῖον, παραδεχόμενον προσέτι καὶ ὅτι ἡ κατακύρωσις ἐγένετο ἐπὶ τῇ ἅπαξ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος γενομένη προσφορᾷ εἰς τὸν πλειςηριασμὸν » ὀρθῶς συνάγει ὅτι καλῶς ἐπήχθη ὁ ὅρκος, ὡς ἔχων ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ὑπόθεσιν, καθὸ

περιέχων ὅλα τὰ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς περιστατικά, διότι ὡς ἐκ τῆς μὴ δόσεως αὐτοῦ, ἀποδεικνυομένου ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἔλαβεν ἐντολὴν μόνον ἀπὸ τὸν Ε. Κ. ἵνα πλειστηριάσῃ μόνον διὰ λογαριασμὸν τούτου καὶ οὐχὶ, ὡς ἐτροποποίησε τὸν ὅρκον ὁ ἀναιρεσείων, ὅτι ἔλαβεν ἐντολὴν ἀπὸ τὸν Ε. Κ. ἐξ ὀνόματος τοῦ Κ. Κ., ἀπεδεικνύετο συγχρόνως καὶ ὅτι ἡ κατακύρωσις ἐγένετο διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ε. Κ., διότι, ὡς ὀρθῶς ἐπίσης τὸ ἐφετεῖον σκέπτεται καὶ συνάγει, ὅσα ὁ ἀναιρεσείων ἀντέταξε περιστατικά, καὶ ἀποδεδειγμένα ἂν θεωρηθῶσι, δὲν ἔχουσιν ἐπιῤῥοὴν, καθόσον, ἡ μὲν κατὰ τὴν ἐντολὴν μὴ γενομένη ἔγκαιρος πληρωμὴ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος ὑπὸ τοῦ Ε. Κ. ἠδύνατο μόνον νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς ἀποζημίωσιν, ἀλλ' οὐχὶ νὰ ἐπιφέρῃ διάλυσιν ἢ παραίτησιν τῆς ἐντολῆς· ἡ δὲ παρ' ἄλλου παρὰ τὸν Ε. Κ. τὸν μόνον, ὡς εἴρηται, κατὰ τὸ θέμα τοῦ ὅρκου, δόντα τὴν ἐντολὴν, γενομένη ἀνάκλησις ταύτης, δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν Ε. Κ.· ἑπομένως οἵ,τε ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ λόγοι καὶ οἱ ἐν ταῖς προτάσεσιν εἶναι ἀνυπόστατοι, καθὼς ἐπίσης καὶ ὁ ἐν ταύταις τελευταῖον προταθείς· διότι, ἐκφρασθέντος καὶ ἐπιμείναντος εὐθὺς ἐπὶ ἀκροατηρίου τοῦ ἀναιρεσείοντος, διὰ τοῦ πληρεξουσίου του, ὅτι δὲν δίδει τὸν ὅρκον ὡς τῷ ἐπήχθη ῥητῶς καὶ ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀλλ' ὡς αὐτὸς τὸν ἐτροποποίησε, καὶ τῶν τροποποιήσεων τούτων μὴ ἐχουσῶν, ὡς εἴρηται, ἐπιῤῥοὴν, καθὸ μεταβαλλομένης, δι' αὐτῶν, τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ἥτις ἐστηρίζετο εἰς ἐντολὴν τοῦ Ε. Κ. καὶ οὐχὶ, ὡς ὁ ἀναιρεσείων ἀντέταττεν, εἰς ἐντολὴν τοῦ Κ. Κ., αἱ συνέπειαι τῆς ἀποποιήσεως τοῦ ὅρκου ἄρχονται ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐξεφράσθη ἐπὶ ἀκροατηρίου ὁ ἀποποιούμενος αὐτὸν χωρὶς ν' ἀπαιτῆται νὰ ἐκδοθῇ προηγουμένως ἀπόφασις περὶ τούτου, ἥτις ἀπαιτεῖται μόνον ὅταν ὁ πρὸς ὃν ἐπάγεται ὁ ὅρκος δὲν ἐξεφράσθη εἰσέτι.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 189 τοῦ 1849.

§ 70. Ἡ ἐντολὴ ἀνακαλεῖται διὰ τῆς δευτέρας ἐντολῆς, τῆς διδομένης, ὅταν εἰσέτι τὰ πράγματα ἦναι ἀκέραια.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 27 τοῦ 1842.

§ 71. Ἀφοῦ ἤρχισέ τις νὰ ἐκτελέσῃ, τὴν ὁποίαν ἀνεδέχθη ἐντολὴν, δὲν δύναται νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ αὐτήν.

'Απόφ. « Ἐπειδὴ οἱ ἐνάγοντες διϊσχυρίσθησαν ῥητῶς, διὰ τῆς ἀγωγῆς των, ὅτι μεταξὺ τοῦ Χ. Σ. καὶ τοῦ ἐναγομένου Ι. Γ. συνεστήθη νόμιμος ἐντολὴ περὶ ἀγορᾶς κτημάτων, καὶ ὅτι κατὰ συνέ-

παιαν αὐτῆς τὰ ἥμισυ τῶν ἐπιδίκων κτημάτων ἀνῆκουν εἰς τὸν Χ. Σ. ὡς διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ ἀγορασθέντα ὑπὸ τοῦ ἐντολοδόχου του Γ. Τὸ δὲ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, θεωρῆσαν ὑπόχρεων τὸν Γ., δυνάμει τῆς ἀναδεχθείσης ἐντολῆς, ν' ἀποδώσῃ εἰς τοὺς ἀντιπροσωπεύοντας τὸν Χ. Σ. τὸ τριτημόριον τῶν εἰρημένων κτημάτων, ἐδίκασε αὐτὴν ταύτην τὴν ἀγωγὴν, ἥτις στηρίζεται ὅλως εἰς τὴν ἐντολήν· ἑπομένως ὁ ά καὶ 6' ἀναιρέσεως λόγος, διαλαμβάνοντες ὅτι παρηλλάχθη ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς, καὶ οὕτω παρεβιάσθησαν τὰ ἄρθρα 158 καὶ 160 τῆς πολιτ. δικον., εἶναι ἀνυπόςατοι.

Ἐπειδὴ, ἀποδειχθέντος ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δὲν παρήλλαξε τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἐδίκασεν ἐπὶ προτάσεων, γενομένων πρωτοδίκως, δὲν ὤφειλε νὰ κάμῃ περὶ τούτου ἰδίας αἰτιωλογίας, οὐδ' ἀπεδείχθη ἀληθὴς ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Γ. ὅτι ἐπρότεινεν ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν ἔνστασιν ἀπαραδέκτου κατὰ προτάσεων ἀφορωσῶν δῆθεν αἰτήσεις, μὴ γενομένας πρωτοδίκως.

Ἐπειδὴ τὰ νομικὰ συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα διαλαμβάνονται εἰς τὸν δ' καὶ ἑ λόγον στηρίζονται εἰς πραγματικὰ περιστατικὰ, τῶν ὁποίων ἡ ἔρευνα διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ἀρείου Πάγου· προςέτι δὲ ἀντικρούονται, δι' αὐτῶν τῶν σκέψεων τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν, καὶ ἰδίως τὰ ἑξῆς· α ὅτι ἂν καὶ ἡ, κατὰ τὴν 18 Ἰουνίου ἐποχὴν τῆς τρίτης δόσεως, ληφθεῖσα κατὰ τοῦ Γ. ἀπάντησις τοῦ Σ. διελάμβανεν ὅτι, τὰ ζητηθέντα χρήματα θέλει ἐμβάσει μόνον περὶ τὰ τέλη τοῦ Ὀκτωβρίου, τοῦτο δὲν ἤρκει, ὥστε νὰ δικαιώσῃ τὸν Γ. ν' ἀποξενώσῃ ἔκτοτε τὸν Σ., ἐπὶ τῷ λόγῳ δῆθεν ὅτι οὗτος ἠρνήθη νὰ ἐμβάσῃ ἐμπροθέσμως τὸ ἀπαιτούμενον τίμημα, διότι ἡ διαληφθεῖσα ἀπάντησις ἐγένετο πρὶν ἢ ὁ Σ. γνωρίσῃ τὰς συμφωνηθείσας πρὸς πληρωμὴν προθεσμίας, ἀλλ' ὤφειλεν ὁ Γ. πρὸς τακτικὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀναδεχθείσης ὑποχρεώσεως νὰ περιμείνῃ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Σ. εἰς τὴν ἐπιςολὴν, δι' ἧς τὸν ἐκοινοποίει τοὺς ὅρους τῆς ἀγορᾶς, οἰκονομῶν ἐντοσούτῳ τὴν ὑπόθεσιν δι' ἐκποιήσεως ἀναλόγου μὲ τὴν ἀπαραίτητον ἀνάγκην καὶ τὴν ἀληθῆ ἔλλειψιν χρημάτων μέρους ἐκ τοῦ ἐπιβάλλοντος τῷ Σ. ἡμίσεως τῶν ἀγορασθέντων κτημάτων πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου, ἂν τοιοῦτος ὑπῆρχεν· ὅτι ὁ Γ. πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν γρ. 29,760, τὰ ὁποῖα ἔμενον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὀφειλομένων ἐκ τοῦ τιμήματος τῶν κτημάτων ἐδικαιοῦτο τὸ πολὺ νὰ πωλήσῃ μόνον τὸ τρίτον τοῦ ἐπιβάλλοντος εἰς τὸν Σ. ἡμίσεως τῶν κτημάτων· ἐὰν δὲ ὁ Γ. πράξας ἄλλως πῶς ἄνευ ἀποδεδειγμένης ἀνάγκης, τὸ μὲν πλεῖςον μέρος παραχωρήσας παρέδωκεν εἰς τὸν Π., τὸ δὲ ἕτερον, ἀποξενώσας τὸν Σ., κατέσχεν αὐτογνωμόνως δι' ἑαυτὸν, ὑπόκειται κτλ.

Ἐπειδὴ ὁ 7 ἀναιρέσεως λόγος εἶναι ἀνυπόστατος, διότι, ἀφοῦ ὁ Γ. ἤρχισε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὁποίαν ἀπεδέχθη ἐντολὴν, δὲν ἠδύνατο νὰ παραιτηθῇ ἀπ' αὐτὴν, οὐδ' ἀνεγνώρισε τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ὅτι ὑπῆρξαν εὔλογοι παραιτήσεως λόγοι.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δὲν ἀναγνωρίζει ὅτι ὁ Γ. εὑρέθη ἀληθῶς εἰς ἀνάγκην ν' ἀπαλλοτριώσῃ τὰ δύο τρίτα τῶν κτημάτων· ἀποφαίνεται δὲ μόνον ὅτι τὸ πολὺ ἠδύνατο ν' ἀπαλλοτριώσῃ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Σ. τὸ τρίτον τοῦ ἐπιβάλλοντος εἰς αὐτὸν ἡμίσεως τῶν κτημάτων· ἑπομένως αἱ ἐνδιαλαμβανόμεναι εἰς τὸν 8 ἀναιρέσεως λόγον ἀρχαὶ δὲν δύνανται νὰ ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ 1812.

ΤΜΗΜΑ Ι'.

Ἀποτελέσματα τῶν μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἐντολῆς πράξεων τοῦ ἐντολοδόχου.

Παρατηρήσεις ὑπὸ τοῦ ἐκδότου.

σδ') Ἐὰν ὁ ἐντολοδόχος ἀγνοῇ τὸν θάνατον τοῦ ἐντολέως, ἢ μίαν τῶν παυουσῶν τὴν ἐντολὴν ἄλλων αἰτιῶν, ὅ,τι ἔπραξεν ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ταύτῃ ἔχει κῦρος (1). Ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐντολῆς ἔχει χώραν κατὰ τῶν ἀνηλίκων τοῦ ἐντολέως· (Τροπλ. ἀρ. 814).

σέ) Τοῦτο ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς δικαστικὰς πράξεις. (Ῥολλ. Εὐρ., λέξ. *mandat*, ἀρ. 496). Ἡ ὑπὸ τοῦ ἐντολοδόχου γενομένη, κατ' αἴτησιν τοῦ ἀποβεβιωκότος, κοινοποίησις πράξεώς τινος ἐπιφέρει τὴν διακοπὴν τῆς παραγραφῆς· (αὐτ. ἀρ. 500 ἐπ.).

σς') Αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἐντολοδόχου ἐκτελοῦνται ὡς πρὸς τοὺς τρίτους ἐνεργήσαντας καλῇ τῇ πίστει· ἀλλ' αὕτη ἐκλείπει ὅταν οἱ τρίτοι ἐνήργησαν μὲ τὸν ἐντολοδόχον, γινώσκοντες τὴν ἀνάκλησιν ἢ τὴν παῦσιν τῆς ἐντολῆς· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, αἱ πράξεις εἶναι ἄκυροι ὡς πρὸς τὸν ἐντολέα, οἷος ποτ' ἂν ᾖ ὁ τρόπος, δι' οὗ ἔλαβον τὴν γνῶσιν ταύτην· (Τροπλ. ἀρ. 828).

σζ') Συνυποσχετικὸν γενόμενον καλῇ τῇ πίστει μεταξὺ τοῦ ἐντολοδόχου καὶ τῶν τρίτων μετὰ τὴν πτώχευσιν τοῦ ἐντολέως εἶναι ἔγκυρον. Καὶ ἂν, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς πτωχεύσεως, οἱ διαιτηταὶ ἀπεφήναντο, οἱ δανεισταὶ θεωροῦνται ὡς ἀντιπροσωπευθέντες ἀπὸ

(1) 2008 c. c.

τὸν ὀφειλέτην των, καὶ δὲν συγχωρεῖται τρίτου ἀνακοπή (αὐτ. ἀρ. 506).

ΤΜΗΜΑ ΙΑ΄.

Ἁρμοδιότης.

ση΄) Ὅταν πρόκηται περὶ ἐντολῆς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἡ ἐκτέλεσις ἐπιδιώκεται ἐνώπιον τῆς πολιτικῆς δικαιοσύνης.

σθ΄) Ἐπὶ ἐμπορικῆς ἐκτελέσεως, αἱ ἀγωγαί, εἰς τὰς ὁποίας ἡ ἐκτέλεσίς της δύναται νὰ δώσῃ χώραν, ὑπάγονται εἰς τὰ ἐμποροδικεῖα· (Ῥολλ. Εὐρ., λέξ. *mandat*, ἀρ. 509).

τ΄) Ἡ ἀγωγὴ αὕτη εἶναι προσωπική, καὶ ὑπάγεται εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον τῆς κατοικίας τοῦ ἐντολοδόχου· (αὐτ. ἀρ. 510).

τά) Τὸ ἐμποροδικεῖον δὲν εἶναι ἁρμόδιον νὰ ἑρμηνεύσῃ τοὺς ὅρους πολιτικῆς τινος ἐντολῆς καὶ νὰ ἐξετάσῃ, ἰδίως, ἂν ὁ ἐντολεὺς ἔδωκεν ἐξουσίαν νὰ δανεισθῇ ὁ ἐντολοδόχος διὰ γραμματίου εἰς διαταγήν. Τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀνήκει εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια· (αὐτ. ἀρ. 512).

Νομολογία.

§ 72. Ἁπλῆ ἐντολὴ νὰ εἰσπράξῃ τὶς χρήματα τοῦ Α. καὶ νὰ τὰ ἐμβάσῃ εἰς αὐτόν, ἀνάγεται εἰς τὸ πολιτικὸν δίκαιον, καί, μηδεμίαν ἔχουσα σχέσιν μέ τινα πρᾶξιν ἐμπορικήν, διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐμποροδικείων.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 65 τοῦ 1846, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδιότης Ἐμπορικὴ § 60, ιβ΄.—(Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 111).

ΕΝΤΟΛΗ *πρὸς διανομὴν* (*mandatum de credendo*, ἢ *mandatum qualificatum*, ἔκτακτος ἐντολή).

Λέγεται ἐκείνη, δι' ἧς δίδεται ἐντολὴ εἴς τινα νὰ δανείσῃ εἰς ἄλλον χρήματα. (Ὅρα τὴν ἀνάπτυξ. ἐν Θέμ. τόμ. 3 σελ. 146 ἐπ.).

ΕΝΤΟΛΗ *ἰδίῳ πράγματι* (*procurator in rem suam datus* ἢ *factus*).

Λέγεται ὁ λαμβάνων τὴν ἐντολήν, ἵνα διεξαγάγῃ δικαστικῶς ὑπόθεσίν τινα τοῦ ἐντολοδότου ἐν ὀνόματι μὲν ἐκείνου, ἀλλὰ πρὸς ἴδιον ὄφελος. (Ὅρα τὴν ἀνάπτυξιν ἐν Θέμ. τόμ. 3 σελ. 151 ἐπ.).

ΕΝΤΟΛΗ *de custodiendo.*

Λέγεται παρὰ τῶν νεωτέρων ἡ ἐντολή, τὴν ὁποίαν δίδει τὶς εἴς τινα, ἵνα λάβῃ παρὰ τρίτου, ἐν ὀνόματι τοῦ ἐντολοδόχου, πρᾶγμα, διὰ νὰ φυλάξῃ αὐτό. (Ὅρα Θέμ. τόμ. 3 σελ. 156 ἐν τέλ.).

ΕΝΤΟΛΗ *πρὸς κλητῆρας.*

Ὅρα τὰς λέξεις *Ἐπίδοσις.—Παραγγελία.—Κλητῆρες.*

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΚΤΟΥ ΤΟΜΟΥ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΤΗΣ

ΘΕΜΙΔΟΣ.

ΤΟΜΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ,

ΗΤΟΙ

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤ ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡ. ΠΑΓΟΥ,
ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΕΝ ΝΑΥΠΛ.
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΤΩΝ ΕΦΕΤΩΝ.

ΥΠΟ

Ν. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ,

Ἐφέτου.

ΕΚΔΟΘΕΙΣΑ ΔΕ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΛΕΩΝΙΔΑ Λ. ΣΓΟΥΤΑ.

ΕΝΩΣΙΣ—ΕΦΕΣΙΣ.

ΑΘΗΝΗΣΙ,

1851.

ΕΝΩΣΙΣ ΑΓΩΓΩΝ.

§ 1. ΕΙΝΑΙ λόγος ἀναιρέσεως ἡ περίπτωσις ὅτι διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐξεδικάσθησαν δύο ἐφέσεις καθ' ὁριστικῶν ἀποφάσεων, ἐκδοθεισῶν ἐπὶ χωριστῶν ἀγωγῶν ; Ὄχι, ὅταν δὲν προταθῇ κατὰ τῆς περὶ ἑνώσεως αἰτήσεως ἔνστασις τίς.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 47 τοῦ 1847.

Ἑτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 86 τοῦ 1848 φέρει οὕτως:

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τό,τε ἄρθρον 546 ἐδ. 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον κανονίζει τὰ προσόντα ἑκάστης ἀπαντήσεως ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένου, καὶ τὸ ἄρθρον 548, τὸ ὁποῖον ὁρίζει ὅτι δὲν δύναται διὰ συλλογισμοῦ νὰ ἐξαχθῇ τὸ συμπέρασμα, ὅτι πρέπει νὰ θεωρηθῇ τι ὡς ὁμολογηθὲν ἢ ἀρνηθὲν, προφανῶς δὲν ἔχουν σχέσιν τινὰ μὲ τὰ ἀφορῶντα ἁπλῶς τὴν τάξιν τῆς ἐπὶ ἀκροατηρίου διεξαγωγῆς τῶν δικῶν· ἡ δὲ ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου αἴτησις τοῦ Κ. Γ. νὰ ἑνωθοῦν εἰς τὴν αὐτὴν συζήτησιν αἱ δύο κατὰ τῶν ἀντιδίκων του δίκαι, καὶ ἡ μὴ ἀντίῤῥησις εἰς τοῦτο τῶν νῦν ἀναιρεσειόντων ἀφοροῦν ἁπλῶς τὴν τάξιν τῆς διεξαγωγῆς τῆς δίκης· ἄρα τὸ ἐφετεῖον, ἀκροασθὲν συνάμα τὴν συζήτησιν τῶν δύο δικῶν, καὶ ἐκδοῦν μίαν περὶ ταύτης ἀπόφασιν χωρὶς νὰ ὑπάρξῃ ἀντίῤῥησις, τουτέστιν ἔνστασις, δὲν παρεβίασε τὰ μνησθέντα ἄρθρα τῆς πολιτ. δικονομίας (1).

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 811 ἄρθρον ἐδ. 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, νέος λόγος, ὅστις δὲν ἐπροτάθη εἰς τὸ ἀνεκκλήτως δικάσαν δικαστήριον, δὲν δύναται νὰ εἰςαχθῇ εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, ἐκτὸς ἐὰν ὁ λόγος οὗτος ἀνάγεται εἰς τὴν κοινὴν εὐταξίαν· ὁ δὲ προτεινόμενος ἤδη λόγος ὅτι ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν δὲν ἠδύναντο νὰ ἑνωθοῦν αἱ δύο κατὰ τῶν ἀναιρεσειόντων δίκαι, καὶ νὰ γίνουν δύο ἐφέσεις εἰς ἓν ἔγγραφον, ὑπαρχουσῶν δύο ἀποφάσεων, αἵτινες ἐξεκαλέσθησαν, καὶ τὸν ὁποῖον στηρίζουν εἰς τὴν παραβίασιν τοῦ ἄρθρου 537 τῆς πολ. δικονομίας, δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν κοινὴν εὐταξίαν· διότι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν ἀφοροῦν ἐν τέλει τὴν δημοσίαν τάξιν,

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἀπάντησις.— καὶ τὴν λ. Ἔνστασις. (Εὑρετήριον Τ. Ζ'.)

ἀλλ' ἀποβλέπουσαι τὰ μερικὰ τῶν διαδίκων συμφέροντα, δὲν ἐπιτρέπουν εἰς ἓν ἔγγραφον διαφόρους ἀγωγὰς, διὰ νὰ μὴ καταντᾷ δύσκολος ἡ ὑπεράσπισις τῶν δικαιωμάτων τῶν διαδίκων· τοῦτο δὲ γίνεται δῆλον καὶ ἐκ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καθ' ὅ, ὅταν ἡ σύγχρονος συζήτησις διαφόρων ἀγωγῶν ἤθελε φέρει σύγχυσιν, τότε μόνον τὸ δικαστήριον διατάττει αὐτεπαγγέλτως τὸν χωρισμὸν αὐτῶν τῶν διαφόρων ἀγωγῶν, καὶ πάλιν ἀπόκειται εἰς τὸ δικάσαν τὴν ὑπόθεσιν δικαστήριον νὰ κρίνῃ περὶ τούτου· εἰς δὲ τὰς ἄλλας δύο περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου τούτου, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται αὐτεπαγγέλτως νὰ διατάξῃ τὸν χωρισμὸν τῶν εἰς ἓν ἔγγραφον διαφόρων ἀγωγῶν· ὅθεν ἀφοῦ δὲν ἐπροτάθη ὁ διαληφθεὶς λόγος ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου, δὲν δύναται ἤδη κατὰ πρῶτον νὰ προταθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ θεωρηθῇ ἀληθὴς ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἀναιρεσειόντων, ὅτι εἰς ἓν ἔγγραφον ἐγράφησαν αἱ δύο διαληφθεῖσαι ἐφέσεις, δὲν δύναται ἐπίσης νὰ ἦναι δεκτὸς λόγος ἀναιρέσεως, ἀφοῦ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν δὲν ἐγένετο περὶ τούτου λόγος, καὶ ἀφοῦ μάλιστα δὲν ἀπαγορεύεται τοῦτο ἀπὸ τὸν περὶ χαρτοσήμου νόμον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἀλλ' ἐπὶ ποινῇ προστίμου. »

§ 2. Ἡ ἕνωσις τῶν δικῶν δὲν εἶναι ἔνστασις δημοσίας τάξεως (1)· ὅθεν δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 86 τοῦ 1848, ἥτις προηγεῖται.

§ 3. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 108 τοῦ 1849 ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου φέρει:

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ λόγος οὗτος καὶ ἀπαράδεκτος εἶναι, ὡς μὴ προταθεὶς παρὰ τῷ ἐφετείῳ, καὶ προσέτι ἀνυπόστατος· διότι ἡ ἕνωσις διαφόρων ἀγωγῶν ἢ ἐφέσεων δὲν εἶναι ὑποχρεωτική, κατὰ τὸ ἄρθρον 535 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ἂν ὑπάρχωσι πρὸς τοῦτο αἱ εἰς τὸ ἄρθρον αὐτὸ ἀναφερόμεναι περιπτώσεις. »

§ 4. Ὅταν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ διαδίκου ἑνόνωνται εἰς ἓν ἀγωγῆς ἔγγραφον πολλαὶ ἀπαιτήσεις, τὸ δικαστήριον δικάζει ἐκκλητῶς ἐπ' αὐτῆς;

Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 38—41. —Αὐτ. σελ. 48—54. —Αὐτ. σελ. 278—280.

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν παρεδέχθη, διὰ πλειονοψηφίας, ἐν τῇ μεταξὺ τοῦ Παππανικολοπούλου καὶ Βάγια ἀποφάσει τοῦ Δεκεμβρ. 1850, ὅτι ἡ εἰς ἓν ἔγγραφον ἀγωγῆς ἕνωσις πολλῶν ἀπαιτήσεων δὲν

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἔνστασις.

καθιστᾷ ἐφέσιμον τὴν δίκην, ὅταν τὸ ποσὸν ἑκάστης δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχμὰς, καὶ συνάφειά τις μεταξὺ αὐτῶν δὲν ὑπάρχῃ.

ΕΞΑΔΕΛΦΟΣ.

Ὅρα τὰς λέξεις Μάρτυρες.—Συγγενεῖς.—Δικηγόροι.

Ὁ πρῶτος ἐξ αἵματος ἐξάδελφος τοῦ διεξάγοντος τὴν ἀπόδειξιν εἶναι ἐξαιρετέος ὡς μάρτυς (324 § 7 τῆς πολιτ. δικονομίας).

Ἀπόφ. 2359 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΕΞΑΙΡΕΣΙΣ μαρτύρων καὶ πραγματογνωμόνων (1).

§ 1. **Κατὰ τὸ ἄρθρον 295 τῆς πολιτ. δικονομίας οἱ λόγοι τῆς ἐξαιρέσεως τῶν ἐμπειροτεχνιτῶν εἶναι οἱ αὐτοὶ οἱ περὶ τῆς ἐξαιρέσεως τῶν μαρτύρων.**

Ὁ καταθέσας ὡς μάρτυς εἰς τὴν δίκην, δὲν δύναται νὰ ἦναι καὶ πραγματογνώμων ἢ ἐμπειροτέχνης.

Ἀπόφ. 354 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4249).

§ 2. Δὲν εἶναι νόμιμος λόγος ἐξαιρέσεως τῶν πραγματογνωμόνων ἡ προλαβοῦσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δοκιμασίας γνῶσις αὐτῶν καὶ γνωμοδότησις.

Ἀπόφ. 187 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4685).

§ 3. Αἱ ἐξαιρέσεις εἶναι τοῦ αὐστηροῦ δικαίου, καὶ ὁ μάρτυς δὲν δύναται νὰ ἐξαιρεθῇ διὰ τοὺς προβλεπομένους λόγους ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 36 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 24 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 214).

§ 4. Ἡ συγγένεια ἐκ κηδεστίας εἰς τρίτον βαθμὸν μὲ τὸν διεξάγοντα τὴν ἀπόδειξιν εἶναι νόμιμος λόγος ἐξαιρέσεως τοῦ μάρτυρος· ἐπομένως ὁ μάρτυς εἶναι ἐξαιρετέος, ὅταν πρόκηται νὰ καταθέσῃ εἰς δίκην, ὑπάρχουσαν μεταξὺ τῆς συζύγου τοῦ ἀνεψιοῦ του, υἱοῦ τοῦ ἀδελφοῦ του, τῆς διεξαγούσης τὴν ἀπόδειξιν.

Ἀπόφ. τῆς 1 Ἰουλίου τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2510).

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Μάρτυρες.—Πραγματογνώμονες.— Εἰς τὰς λέξεις ταύτας θέλω συμπληρώσει τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. — Ὅρα τὴν λέξ. Αὐτοψία. (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 236 ἑπ.). — Ὅρα τὴν λέξ. Γνωμοδότησις Πραγματογνωμ. (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 477 ἑπ.).

§ 5. Διὰ νὰ ἐξαιρεθῇ ὁ μάρτυς λόγῳ ἀμέσου ὠφελείας ἢ βλάβης ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης, πρέπει ἡ ἐλπιζομένη ὠφέλεια ἢ βλάβη ν' ἀφορᾷ ἰδίως τοὺς ἐξαιρουμένους μάρτυρας, τουτέστι τὸ προσωπικὸν αὐτῶν συμφέρον.

'Απόφ. 93 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2950).

§ 6. Τὸ ἄρθρον 685 τῆς πολίτ. δικονομίας, ἐπιτρέπον εἰς τὰς περὶ διαζεύξεως δίκας τὴν ἐξέτασιν τῶν ὑπηρετῶν, ἀφορᾷ τοὺς ὑπηρέτας, τοὺς διατελοῦντας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν διαδίκων.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 22 τοῦ 1842.

§ 7. Ἐπὶ διαφορᾶς κοινότητός τινος δὲν εἶναι ἐξαιρετέοι οἱ προτεινόμενοι παρ' αὐτῆς μάρτυρες, ὅταν οὗτοι ἦναι μέλη αὐτῆς.

'Απόφ. 381 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3437).

§ 8. Τὸ ἄρθρον 326 τῆς πολιτ. δικονομ., τὸ ὁποῖον ἐννοεῖ ὅτι δὲν ἐξετάζονται συγγενεῖς καὶ κηδεσταί, ὅταν ἡ συγγενικὴ σχέσις αὐτῶν ἦναι στενοτέρα πρὸς ἕνα τῶν διαδίκων, ἢ πρὸς τὸν ἕτερον, παραπέμπον ῥητῶς εἰς τοὺς ἀριθ. 6 καὶ 7 τοῦ ἄρθρου 324 ἐξηγεῖ ἀποχρώντως μὲ τοῦτο, ὅτι προνοεῖ μόνον περὶ ἐκείνων τῶν συγγενῶν καὶ κηδεστῶν, οἵτινες ἄλλως ἔχουν βαθμὸν συγγενείας, ὑποκείμενον εἰς ἐξαίρεσιν, δηλ. κατ' εὐθεῖαν γραμμήν, ἢ ἐκ πλαγίου μέχρι τετάρτου βαθμοῦ.

'Απόφ. 51 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3635).

§ 9. Ἡ ἐπὶ δεκαετίαν μίσθωσις τοῦ ἐπιδίκου κτήματος δὲν εἶναι λόγος ἐξαιρέσεως τοῦ μάρτυρος.

'Απόφ. 273 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4216).

§ 10. Αἱ ἐκφράσεις τοῦ νόμου « ὁ μεσάσας τισὶν ἐν πράγμασιν » (§ 34 τοῦ τίτλ. ς', βιβλ. ά τοῦ Ἀρμεν.) ἐννοεῖ μόνον τοὺς εἰς σύστασιν συναλλάγματός τινος μεσάζοντας, ἢ μεσίτας, οὐχὶ δὲ τοὺς μετὰ τὸ συνάλλαγμα παρακινοῦντας εἰς συμβιβασμὸν τὰ διαφερόμενα μέρη· ἑπομένως ὁ λόγος αὐτὸς δὲν εἶναι ἰσχυρὸς πρὸς ἐξαίρεσιν τοῦ μάρτυρος.

'Απόφ. 135 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3688).

§ 11. Ὁ προτείνων τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ μάρτυρος, δυνάμει τοῦ 2 ἐδ. τοῦ ἄρθρου 324 τῆς πολιτ. δικονομίας, πρέπει καὶ ν' ἀποδείξῃ τὸ τοιοῦτον συμφέρον.

'Απόφ. 156 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4167).

§ 12. Ὁ μισθὸς τῶν γραμματέων τῶν ἐμπόρων εἶναι προνο-

μιαῖος, ὡς καὶ ὁ τῶν ὑπηρετῶν αὐτῶν, καὶ δὲν ἐξαιροῦνται ὡς μάρτυρες, ἐξεταζόμενοι εἰς τὰς δίκας τῶν πτωχευσάντων ἐμπόρων, ἔνθα οὗτοι ὑπηρέτησαν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 20 τοῦ 1844.

§ 13. Εἶναι ἐξαιρετέοι οἱ μάρτυρες, οἵτινες ὑπ' εὐθύνην των ἐξέδοντο πιστοποίησιν περὶ τῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν προτείνονται νὰ μαρτυρήσωσιν.

'Απόφ. 167 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4683).

§ 14. Ὅταν αἱ ἐκτὸς τοῦ ἀκροατηρίου ληφθεῖσαι μαρτυρίαι ἀκυρωθῶσι, δύναται ὁ διάδικος, κατ' ἔνστασιν τοῦ ὁποίου αἱ μαρτυρίαι ἐκηρύχθησαν ἄκυροι, ἀποφαινόμενος ὅτι ἐπιτρέπει νὰ ληφθῶσιν αὗται ὑπ' ὄψιν, καίτοι ἄκυροι οὖσαι, νὰ προτείνῃ τὴν ἐξαίρεσιν τῶν μαρτύρων, μ' ὅλον ὅτι εἰς τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, καθ' ἣν ἐσυζητήθη ἡ τῆς ἀκυρότητος ἔνστασίς του, δὲν ἐζήτησε τὴν ἐξαίρεσιν.

'Απόφ. 81 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4722).

§ 15. Ὁ προτρέψας τὰ μέρη εἰς συμβιβασμὸν μάρτυς δὲν ὑπόκειται εἰς ἐξαίρεσιν, καθότι μόνον οἱ μεσῖται ἢ μεσάζοντες ἐξαιροῦνται (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 349 τοῦ 1840.

§ 16. Τὰ ἄρθρα 113, 114 καὶ 115 τῆς ποιν. δικονομίας, τὰ ὁποῖα προσδιορίζουν τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ γενικοῦ κανόνος τοῦ ἄρθρου 112, κατὰ τὸ ὁποῖον ἕκαστος δύναται καὶ ὑποχρεοῦται νὰ μαρτυρήσῃ ἐπὶ δικαστηρίου, δὲν ἀναφέρουν ὡς ἐξαιρετέους οὔτε ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους, οὔτε δικαστὰς, λαβόντας μέρος προηγουμένως εἰς προδικαστικήν τινα ἀπόφασιν.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου ραγ' τοῦ 1837.

§ 17. Ὅταν ἐκ τῶν πρακτικῶν ἐξάγεται ὅτι ὁ συνήγορος τῶν ἐγκαλουμένων ἐσυμφώνησε μετὰ τοῦ εἰσαγγελέως ὅτι ὁ μάρτυς δὲν

---

(1) Οἱ ἐξαιρέσεως λόγοι, οἵτινες εἶναι τοῦ στενοῦ δικαίου, δὲν ἀναπληροῦνται, ὅπου ὁ νόμος σιωπᾷ· ἑπομένως, ὅταν ὁ δικαστὴς μεσολαβήσῃ ὡς τρίτον πρόσωπον διὰ ν' ἀναδεχθῇ τὸν συμβιβασμὸν τῶν διαφερομένων μερῶν, δὲν ἐξαιρεῖται, καθότι ἡ πρᾶξις αὕτη δὲν ὑπάγεται εἰς οὐδεμίαν ἐκ τῶν περιπτώσεων τῶν προβλεπομένων ἀπὸ τὸ ἄρθρον 36 τῆς πολιτ. δικονομίας, οὔτε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἱκανὸς πρὸς ἐξαίρεσιν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου τοῦ 1838.

Β') Λόγοι ἐξαιρέσεως.—Διαδικασία.

συνηγόρων διαφόρων κατηγορουμένων καὶ ἄνευ ῥητῆς παραγγελίας· (ἀποφ. 60, 137 τοῦ 1846).

ιζ') Ἡ οἴκησις τῶν ἀνακριτῶν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐγκαλοῦντος καὶ ἡ δημοσία ἀνάκρισις, μὴ γενομένη ἐκ προθέσεως, δὲν ἐπιφέρουν τὴν ἐξαίρεσιν αὐτῶν (ἀπόφ. 181 τοῦ 1846).

ιη') Ἡ κατὰ δικαστοῦ τινὸς ἐξαίρεσις, μὴ προταθεῖσα πρὸ τῆς ἐν τῷ ἀκροατ. συζητήσεως, καλύπτεται· (ἀπόφ. 91 τοῦ 1846).

ιθ') Βεβαιούσης τῆς ἀποφάσεως τὴν ἐξαίρεσιν δικαστοῦ τινὸς, ὑποτίθεται ὅτι ἔγινε κατὰ τὸν νόμον (ἀποφ. 13 καὶ 146 τοῦ 1846).

κ') Ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων, ὡς πρὸς τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἐνόρκων, πρέπει νὰ παραδέχηται τὰς συμφωνίας τῶν κατηγορουμένων· (ἀπόφ. 118 τοῦ 1846).

κά) Οἱ καταμηνυταὶ, μὴ προλαβόντες χαρακτῆρα πολιτικοῦ ἐνάγοντος, δὲν δύνανται νὰ ἐξαιροῦν τοὺς δικαστάς· (ἀπόφ. 4 τοῦ 1847).

κβ') Ὁ δικαστὴς τότε μόνον ὀφείλει ν' ἀπέχῃ τῶν δημοσίων ἔργων του, ὅταν κοινοποιηθῇ παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς εἰς αὐτὸν ἡ ἐξαιρέσεως αἴτησις· (ἀπόφ. 49 τοῦ 1847).

κγ') Ἡ διὰ κλήρου ἐξαίρεσις τῶν ἐνόρκων δὲν ἀπαιτεῖ, ὥστε ἕκαστος τῶν συγκατηγορουμένων νὰ ἐξαιρῇ ἴσον ἀριθμὸν ἐνόρκων, ἀλλὰ κατὰ τὴν τάξιν τῆς κληρώσεως· (ἀπόφ. 77 τοῦ 1847).

κδ') Ὁ συνήγορος τῶν κατηγορουμένων κληρωθεὶς ἔνορκος εἶναι αὐτοδικαίως ἐξαιρετέος· (ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 63 τοῦ 1848).

§ 55. Ὁ καταδικασθεὶς δὲν δύναται νὰ προτείνῃ ὡς λόγον ἀναιρέσεως τὴν ὑπὲρ τὸν ἕκτον ἀριθμὸν ἐξαίρεσιν ἐνόρκων.

§ 56. Αἱ περὶ ἐξαιρέσεως τῶν ἐνόρκων συμφωνίαι τῶν κατηγορουμένων εἰσὶ παραδεκταί.

Δ') *Σύνθεσις τοῦ δικ. τῶν συνέδρων.*

§ 57. Σύνεδρος δικάσας εἰς ἄλλας δίκας.

§ 58. Σύνεδρος δύναται νὰ ᾖναι ὁ διατάξας τὴν ἀνάκρισιν;

§ 59. Ὁ Ἄρειος Πάγος πότε διατάττει τὴν εἰς ἄλλο δικ. παραπομπήν;

§ 60. Βεβαιουμένης τῆς ἐξαιρέσεως, ὑποτίθεται ὅτι ἐγένετο κατὰ νόμον.

Α') *Ἐν γένει.*

§ 1. Δὲν ἐξαιροῦνται οἱ δικασταί, ὅταν οἱ λόγοι τῆς ἐξαιρέσεως προτείνωνται παρ' ἀνθρώπου μὴ ἔχοντος συμφέρον· ἡ ἀρχὴ δὲ αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς περὶ παραπομπῆς αἰτήσεις. Ἄρα ὁ μὴ ὁμόδικος δὲν δύναται νὰ κάμῃ αἰτήσεις περὶ ἐξαιρέσεως ἢ παραπομπῆς.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 173 τῆς 28 Ἀπριλίου 1838.

— Ἂν κατὰ τὴν δημοσίευσιν ἀποφάσεώς τινος ἐφετῶν ἐξεπλήρου χρέη εἰσαγγελέως κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην ὁ πληρεξούσιος τῆς ἀναιρεσειούσης, δικαίωμα ἐξαιρέσεως εἶχε μόνον ὁ ἀναιρεσίβλητος· τοῦτο ὅμως δὲν ἀποτελεῖ κακὴν σύνθεσιν.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 22 τῆς 13 Ἰουλ. 1842.

— Ἂν ὑπάρξῃ λόγος ἐξαιρέσεως κατά τινος τῶν λαβόντων μέρος δικαστῶν, δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 736 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν εἶναι νομίμως συντεθειμένον, ὅταν συγκροτῆται ἀπὸ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ, ἐν τέλει, διαλαμβανόμενα πρόσωπα, ἢ καὶ ἐν μέρει ἀπὸ τοὺς νομίμους ἀναπληρωτὰς αὐτῶν, κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων· ἂν δὲ τυχὸν ὑπάρχῃ τις λόγος ἐξαιρέσεως κατά τινος τῶν λαβόντων εἰς τὴν ἀπόφασιν μέρος δικαστῶν, δὲν προςγίνεται ἐκ τούτου κακὴ τοῦ δικαστηρίου σύνθεσις, διότι καὶ ὁ ἐξαιρετέος διατηρεῖ τὴν δικαστικὴν αὐτοῦ ἰδιότητα, μάλιστα δὲ ὅταν δὲν ἐπροτάθη ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος ἐφετείου ἡ ἐξαίρεσις αὐτοῦ καὶ δὲν ἐδικάσθη κατὰ τ' ἄρθρα 39 καὶ ἑπόμενα τῆς πολιτ. δικονομίας· ὅθεν καὶ ἂν ὑπάρχῃ λόγος ἐξαιρέσεως κατὰ τοῦ δικαστοῦ . . . , ὡς συγγενοῦς

δῆθεν τοῦ κοινοῦ ὀφειλέτου τοῦ διαδίχου Λ. Δ., τὸ ἐφετεῖον δὲν ἦτο κακῶς διὰ τοῦτο συντεθειμένον, ἀφοῦ μάλιστα ἐξαίρεσις τοῦ δικαστοῦ τούτου δὲν ἐπροτάθη ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 86 τοῦ 1848.

§ 2. Περὶ τῆς τῶν Διαιτητῶν ἐξαιρέσεως ὅρα Εὑρετ. τόμ. 6 σελ. 69—73 ἐπ. (λέξ. Διαίτησις).

§ 3. Δικασταὶ λαβόντες μέρος εἰς τὴν οὐσίαν διαφορᾶς τινος ὡς μέλη ἄλλου δικαστηρίου, ὑπόκεινται εἰς ἐξαίρεσιν προκειμένου λόγου περὶ ἐκτελέσεως τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως; Ὄχι, διότι πᾶσα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν διαφορὰ ἀποτελεῖ ἀντικείμενον νέας δίκης.

'Απόφ. 3453 τοῦ 1845 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 4. Δικαστής, ὅστις ὡς εἰσηγητὴς ἐξέτασε τοὺς μάρτυρας χωρὶς νὰ ἐκδώσῃ ἀπόφασίν τινα, δὲν ὑπόκειται εἰς ἐξαίρεσιν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 36 § 5 τῆς πολιτ. δικονομίας, εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς οὐσίας.

'Απόφ. 3454 τοῦ 1845 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

— Ὁ νόμος δὲν ἀπαγορεύει τὴν ἐξαίρεσιν καὶ τῶν κατὰ παραγγελίαν ἄλλου δικαστηρίου ἐνεργούντων ὡς εἰσηγητῶν.

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 193 τῆς 28 'Οκτωβρίου 1848.

— Ἡ κατὰ τοῦ εἰρηνοδίκου, ὡς εἰσηγητοῦ, ἐξαίρεσις πρέπει νὰ ἐκδικάζηται, κατὰ τὰ ἄρθρα 37 καὶ 49 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθυποβαλλομένη εἰς τοὺς πρωτοδίκας, καὶ ὄχι κατὰ πρῶτον εἰς τοὺς ἐφέτας.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τότε μόνον τὸ δικαστήριον τοῦτο ἠδύνατο νὰ διατάξῃ νὰ διαταχθῇ παρ' αὐτοῦ ἢ παρά τινος ἄλλου δικαστηρίου ἡ διὰ τῆς προειρημένης ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 132 διαταχθεῖσα διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις, τῆς ὁποίας ἡ διεξαγωγὴ ἀνετέθη ἤδη εἰς τὰ εἰρηνοδικεῖα τῆς διαμονῆς τῶν προσαθησομένων μαρτύρων, ὅταν οἱ λόγοι, δι' οὓς ὁ ἐφεσίβλητος ἐξαιτεῖται τοῦτο, καθυποβαλλόμενοι συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 36 καὶ 47 τῆς πολιτ. δικονομίας εἰς τὸ ἁρμόδιον πρωτοδικεῖον ἤθελον ἐγκριθῇ παρ' αὐτοῦ, καὶ ἑπομένως ἤθελε γίνει παραδεκτὴ ἡ ἐξαίρεσις τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ τῶν εἰρηνοδικιακῶν παρέδρων ἢ ἤθελεν εἶσθαι ἀποδεδειγμένη ἡ ἀπουσία τοῦ τυχὸν μὴ ἐξαιρετέου· ἀλλά, τούτων μὴ γενομένων, τὸ δικαστήριον τοῦτο δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Σύνθεσις.

παρόντος νὰ παραδεχθῇ τὴν αἴτησιν ταύτην τοῦ ἐφεσιβλήτου· διότι ἄλλως ἤθελεν ἐμμέσως ἀποφασίσει περὶ τῆς ἐξαιρέσεως τῶν εἰρημένων δικαστικῶν ὑπαλλήλων.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει τὰς αἰτήσεις κτλ.»

'Απόφ. 148 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3078).

Παρατηρ. Ὑπάρχει καὶ μεταγενεστέρα ἀπόφασις τοῦ 1843, δι' ἧς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐλύθη τὸ σπουδαῖον τοῦτο ζήτημα, διὰ τὸ ὁποῖον οἱ μὲν τῆς Γαλλίας νομολόγοι διαφωνοῦσι, τὰ δὲ δικαστήρια δὲν ἀπεφάτισαν εἰσέτι περὶ αὐτοῦ. (Ἴδε *Carré Proc. Civil. n°* 1398—1043, καὶ *Diction. pr. de Civil. mot Recusation n°* 79).

Β) Λόγοι ἐξαιρέσεως.—Διαδικασία.

§ 5. Κατὰ τὸ ἄρθρον 36 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, πᾶς δικαστὴς δύναται νὰ ἐξαιρεθῇ παρὰ τῶν διαδίκων, ἐὰν ἦναι συγγενὴς μετά τινα ἐξ αὐτῶν· ὁ δὲ λόγος ὅτι τὰ συμφέροντα συγγενοῦς τινὸς τοῦ δικαστοῦ ταυτίζονται μὲ τὰ συμφέροντα τοῦ διαδίκου εἶναι ἀνίσχυρος, καθότι ὁ § 1 τοῦ ῥηθέντος ἄρθρου θεωρεῖ ἐξαιρετέον τὸν δικαστὴν, ὅταν οὗτος ἔχῃ ἰδιωτικὸν συμφέρον ἔμμεσον ἢ ἄμεσον, ἢ καὶ πόῤῥωθεν· ὄχι δὲ καὶ ὅταν οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ ἔχωσι τοιοῦτον συμφέρον.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 95 τοῦ 1847.

§ 6. Δὲν δίδει χώραν εἰς ἐξαίρεσιν ἡ ἐκ κηδεστίας ὑπάρχουσα συγγένεια μεταξὺ τοῦ συζύγου καὶ τῶν ἐκ κηδεστείας συγγενῶν τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων.

— Ὅθεν ὁ σύζυγος τῆς γυναικαδέλφης τοῦ διεξάγοντος τὴν ἀπόδειξιν δὲν ἐξαιρεῖται.

'Απόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2959).

— Μόνοι οἱ συγγενεῖς τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων εἶναι κηδεσταὶ τοῦ ἑτέρου· οἱ δὲ κηδεσταὶ τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων δὲν εἶναι κηδεσταὶ τοῦ ἑτέρου.

'Απόφ. 219 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3742). — Ὅρα ἀπόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 28 τοῦ 1850.

§ 7. Κατὰ τὸ πολιτικὸν δίκαιον μόνον οἱ συγγενεῖς τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων εἶναι κηδεσταὶ τοῦ ἑτέρου· λέγονται δὲ τοιοῦτοι ὡς ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ γάμου παραγομένης ἑνότητος τῶν συζύγων· οἱ δὲ κηδεσταὶ τοῦ ἑνὸς δὲν εἶναι κηδεσταὶ τοῦ ἑτέρου.

'Απόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. τῆς 15 8βρίου 1840. (Νομ. σελ. 2269).

— Συγγένεια ἐκ κηδεστίας τότε μόνον δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ὅταν τελεσθῇ ὁ γάμος· τρίτος δὲ βαθμὸς τῆς ἐκ κηδεστείας συγγενείας δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἐξαιρέσεως (1).

'Απόφ. 190 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 998).

§ 8. Ἡ περίστασις τοῦ ὅτι ὁ δικαζόμενος εἶναι ἀνάδοχος τοῦ δικαστοῦ καθιστᾷ ἐξαιρετέον τὸν δικαστήν; — Ναί.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ θέσις τοῦ ἀναδεκτοῦ, ὡς πρὸς τὸν ἀνάδοχον, εἶναι, κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς νόμους καὶ κατὰ τὴν ἐπιτόπιον συνήθη πεῖραν, τοιαύτης φύσεως ἐν γένει, ὥστε συνιστᾷ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἰδιαιτέραν σχέσιν μεταξὺ τῶν δύω τούτων προσώπων.

Ἐπειδὴ ἑπομένως ἡ πρότασις τοῦ δικαστοῦ Ε. Κ. στηρίζεται εἰς τὸν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 36 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

'Απόφ. 101 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 352).

§ 9. Ὁ νόμος, ἀποδεχόμενος μεταξὺ τῶν λόγων τῆς ἐξαιρέσεως τῶν δικαστῶν καὶ τὴν ἔριν, ὑποθέτει κατάστασιν ἔριδος διαρκοῦς, καὶ ὄχι ἁπλῶς φιλονεικίαν μετὰ τὴν δίκην καὶ ἐκ τῆς δίκης αὐτῆς συμβᾶσαν· ὅθεν αἱ κατά τινος δικαστοῦ ἀπειλαί, δι' ἃς κατεμηνύθη ὁ ἔνοχος, δὲν ἀποτελοῦσι τοιαύτην ἔριδος κατάστασιν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 50 τῆς 5 Μαΐου 1836.

— Ὁ νόμος, ἀποδεχόμενος ὡς λόγον ἐξαιρέσεως τοῦ δικαστοῦ τὴν ἔριν, ὑποθέτει κατάστασιν ἔριδος διαρκοῦς, ἢ τοὐλάχιστον προκαλουμένης παρ' αὐτοῦ τοῦ δικαστοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἐκ μέρους τοῦ διαδίκου γενομένην καταμήνυσιν.

'Απόφ. 307 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4761).

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Συγγένεια.

Ἡ πολιτ. τοῦ 'Αρ. Πάγου ἀπόφασις 95 τοῦ 1847 φέρει :

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 36 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, πᾶς δικαστὴς δύναται νὰ ἐξαιρεθῇ παρὰ τῶν διαδίκων, ἐὰν ἦναι συγγενὴς μέ τινα ἐξ αὐτῶν· εἰς δὲ τὴν προκειμένην δίκην ὁ Σ. Ε. δὲν εἶναι διάδικος· ὁ δὲ λόγος ὅτι τὰ συμφέροντα τοῦ Σ. Β. ταυτίζονται ἐπὶ τοῦ προκειμένου μὲ τὰ συμφέροντα τῆς Μ. Κ. εἶναι ἀνίσχυρος, καθότι ὁ § 1 τοῦ ῥηθέντος ἄρθρου θεωρεῖ ἐξαιρετέον τὸν δικαστὴν, ὅταν αὐτὸς οὗτος ἔχῃ ἰδιωτικὸν συμφέρον ἔμμεσον ἢ ἄμεσον ἢ καὶ πόῤῥωθεν, ὄχι δὲ καὶ ὅταν οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ ἔχωσι τοιοῦτον συμφέρον.

Ἐπειδὴ δὲ, κατὰ τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ 45 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ ἐξαιρῶν καταδικάζεται εἰς πρόστιμον, ὅταν οἱ λόγοι τῆς ἐξαιρέσεως ἀποδειχθῶσι ψευδεῖς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου οἱ προταθέντες παρὰ τοῦ Α. Κ. δὲν εἶναι ψευδεῖς, ἀλλ' ἀνυπόστατοι. »

— Κινηθείσης ἀγωγῆς κακοδικείου κατὰ δικαστῶν, καὶ γενομένης ἐπὶ τούτῳ ἐγκλήσεως, ὑπάρχει ἔρις, φέρουσα ἐξαίρεσιν· (36 § 3 ποιν. δικονομίας)· ἡ δὲ μεταξὺ τῶν ὁμοδίκων δίκη εἶναι ἀδιαίρετος, καὶ ἐξαιρούμενον τὸ δικ. ὡς πρὸς τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν, καθίσταται ἀναρμόδιον καὶ ὡς πρὸς τὸν ἕτερον.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 169 τοῦ 1838.

— Ὑπάρχει λόγος ἐξαιρέσεως, ὅταν ὁ δικαστὴς βεβαιοῖ, ὅτι εἶναι εἰς κατάστασιν ἔριδος.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἠθικὴ κατάστασις, εἰς ἣν βεβαιοῖ ἑαυτὸν διατεθειμένον, πρὸς τοὺς διαδίκους Β. καὶ Γ. ὁ εἰρημένος δικαστὴς, ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν κατάστασιν ἔριδος καὶ ἔχθρας, τὴν ὁποίαν τὸ ἄρθρ. 36 § 3 τῆς πολιτ. δικονομίας ὁρίζει ὡς λόγον δικαιολογοῦντα τὴν ἐξαίρεσιν τῶν δικαστῶν, ἀπεφήνατο ὀρθῶς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀνακοπῆς. »

Ἀπόφ. 190 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3265).

— Ὅταν ὁ δικαστὴς προτείνῃ ὅτι θεωρεῖ ἑαυτὸν προσβεβλημένον ἀπὸ τὸν κατηγορούμενον, ὑπάρχει λόγος ἐξαιρέσεως ἕνεκα ἔριδος.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 82 τοῦ 1847.

— Εἶναι λόγος ἐξαιρέσεως τοῦ ἐμποροδίκου, ὅταν ἔχῃ σημαντικὴν πίστωσιν παρ' ἑνὸς τῶν διαδίκων, διότι ἐξαρτᾶται ἠθικῶς παρ' αὐτοῦ.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 53 τοῦ 1843.

— Δὲν ὑπάρχει λόγος ἐξαιρέσεως ἡ μετὰ τοῦ πληρεξουσίου διαδίκου τινὸς ἔρις τοῦ δικαστοῦ.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 367 τῆς 13 Μαΐου 1840.

— Εἶναι ἄκυροι αἱ πράξεις, ὅσας ἐνήργησεν ὁ ἐξαιρεθεὶς λόγῳ ἔριδος ἢ ἔχθρας δικαστής;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1848 ὑπ' ἀριθ. 104 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου Λαμίας, ἡ αἴτησις τῆς Μ. Ν. Τ. περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ ἐπὶ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἀποδείξεων εἰσηγητοῦ δικαστοῦ παρὰ τῷ εἰρημένῳ πρωτοδικείῳ Γ. Δ., ἐγένετο δεκτὴ δι' ἔριδα καὶ ἔχθραν τούτου κατὰ τῆς ῥηθείσης Μ. Ν. Τ., γεννηθεῖσαν μὲν πρὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ὁ δικαστὴς οὗτος ἤρξατο τὴν κατὰ παραγγελίαν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων ὡς εἰσηγητὴς, καταστᾶσαν δὲ γνωστὴν εἰς τὴν εἰρημένην διάδικον ἐκ γεγονότων λαβόντων χώραν κατὰ τὴν δίοδον τῆς

εἰςηγήσεως ταύτης· ἄρα ἀφοῦ ἀπεφασίσθη τελεσιδίκως, ὡς εἴρηται, ὅτι οἱ λόγοι τῆς ἐξαιρέσεως προϋπῆρχον τῶν ὑπὸ τοῦ εἰςηγητοῦ ἐνεργηθεισῶν πράξεων, ἕπεται ὅτι αὗται, γενομένης αἰτήσεως ὑπὸ τῆς προτεινάσης τὴν ἐξαίρεσιν, δύνανται, κατὰ τὸ ἄρθρον 40 ἐδάφ. 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ κηρυχθῶσιν ἄκυροι, καὶ πρέπει μάλιστα ν' ἀκυρωθοῦν, διότι ἐκ τῶν διαφόρων γεγονότων, τὰ ὁποῖα ἐκτίθενται εἰς τὴν περὶ ἐξαιρέσεως ἀπόφασιν, καὶ τὰ ὁποῖα ἐπροκάλεσαν τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ εἰσηγητοῦ, κατέστησαν αἱ πράξεις τούτου εἰς μὲν τὴν διάδικον ὕποπτοι μεροληψίας, εἰς δὲ τὴν δικαιοσύνην μὴ ἀκραιφνεῖς· ἑπομένως δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσουν πρὸς σχηματισμὸν τῆς πεποιθήσεως τοῦ δικαστηρίου διὰ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἀντικειμένου, ἕνεκα τοῦ ὁποίου διετάχθησαν αἱ πράξεις αὗται, αἱ δὲ ἀντιῤῥήσεις τοῦ Α. Τ. ὅτι ἡ ἐξαίρεσις τοῦ εἰςηγητοῦ ἔλαβε χώραν μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων τῆς ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως, καὶ διὰ λόγον ἀναφανέντα μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν τῆς ἀνταποδείξεως μαρτύρων, καὶ ὅτι ὁ τῆς ἔχθρας κτλ. λόγος ἐξαιρέσεως προταθεὶς ἐξ ὑπαρχῆς ἀπεῤῥίφθη, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει ν' ἀκυρωθῇ ἡ περὶ ἀποδείξεως διαδικασία, εἶναι ἀνίσχυροι, διότι ἀφοῦ ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἐξαίρεσις, ὡς συνέπεια αὐτῆς, κατὰ τὸ μνησθὲν 40 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, λαμβάνει χώραν ἡ ἀκύρωσις τῶν πράξεων τοῦ ἐξαιρεθέντος, ὅσαι ἔγιναν ἀφοῦ προέκυψεν ὁ τῆς ἐξαιρέσεως λόγος, καὶ τοιαῦται πράξεις τοῦ εἰρημένου εἰςηγητοῦ εἶναι οὐ μόνον αἱ παρ' αὐτοῦ ληφθεῖσαι μαρτυρίαι, δυνάμει τῆς ἀπὸ 4 Αὐγούστου 1847 ὑπ' ἀριθ. 111 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀλλὰ καὶ ὁ ὀροθετικὸς τῶν ἀμφισβητουμένων χωρίων χάρτης, ὁ ὁποῖος διετάχθη διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως νὰ γίνῃ ἐπιτοπίως καὶ ἐνώπιον τοῦ διαληφθέντος εἰςηγητοῦ, ὅπερ ἐςὶ τῇ συμπράξει αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ, ἀκυρουμένης τῆς ὅλης περὶ ἀποδείξεως διαδικασίας, τὸ δικαστήριον δύναται, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 170 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ διατάξῃ τὴν ἐπανάληψιν αὐτῆς συμφώνως μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 111 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ταττομένης πρὸς τοῦτο τῆς ἀναγκαίας προθεσμίας.

Ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον τῶν ὑπ' ἀριθ. 213 καὶ 264 ἀποφάσεων τοῦ διαληφθέντος πρωτοδικείου, ὅπερ εἶναι ὁ διορισμὸς τοῦ εἰρημένου εἰςηγητοῦ, ἐξέλιπε διὰ τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ εἰςηγητοῦ τούτου καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ ὑπ' ἄλλου· ὅθεν, ἀκυρουμένης τῆς ὑπὸ τοῦ ἐξαιρεθέντος εἰςηγητοῦ ἐνεργηθείσης ἀποδείξεως, διὰ τὸν εἰς τὴν πρώτην σκέψιν ἐκτεθέντα λόγον, αἱ μνησθεῖσαι ἀποφάσεις καθίστανται ἄνευ τινὸς συνεπείας, καὶ ἑπομένως

οὔτε ἡ αἰτοῦσα τὴν ἀκύρωσιν αὐτῶν, οὔτε ὁ ἀντίδικος αὐτῆς ὁ προτείνων τὸ ἀπαράδεκτον τῶν κατ' αὐτῶν τῶν ἀποφάσεων λόγων ἀκυρότητος, ἔχουσι κἀνὲν συμφέρον, καθότι ἡ συνέπεια τούτων, ἥτις εἶναι ἡ ὕπαρξις, ἢ μή, τῆς μετὰ τὰς ἀποφάσεις ταύτας ἐνεργηθείσης διαδικασίας λαμβάνει χώραν διὰ τὸν ἄλλον τὸν προεκτεθέντα λόγον τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ κατὰ πρῶτον διορισθέντος εἰσηγητοῦ.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 231 τοῦ 1848.

§ 10. Η σχέσις, τὴν ὁποίαν ἔχει δικαστής τις μὲ τὸν μνηστῆρα νεάνιδός τινος, δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἐξαιρέσεως ὡς πρὸς τὴν διαφορὰν ταύτης.

'Απόφ. 213 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3655).

§ 11. Απλῆ συμβουλή, τὴν ὁποίαν ὁ δικαστὴς ἔδωκεν εἰς ὑπόθεσίν τινα ἄνευ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἐγγράφων, δὲν ἐπιφέρει ἐξαίρεσιν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 58 τοῦ 1845, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἄρειος Πάγος σελ. 229 τοῦ 3 τόμου τοῦ Εὑρ.

— Ο 4 § τοῦ ἄρθρου 36 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐννοεῖ συμβουλὴν νομικήν, διδομένην μετὰ ἀκριβῆ γνῶσιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς· ἡ δὲ φιλικὴ παραίνεσις, ἡ εἰς ἀμφοτέρους τοὺς διαφερομένους δοθεῖσα, δὲν εἶναι λόγος ἐξαιρέσεως.

Απόφ. πολιτ. Αρ. Πάγου 126 τοῦ 1837 φέρουσα:

«Επειδὴ ὁ νόμος ὁρίζει ῥητῶς τὰς αἰτίας, ὅσαι φέρουσιν ἐξαίρεσιν δικαστῶν, εἴτε τὰ μέρη προτείνουσιν αὐτήν, εἴτε ὁ δικαστής, συνειδὼς αἰτίαν ἐξαιρέσεως, τὴν προβάλλει, καί, ἐκτὸς τῶν ὡρισμένων τούτων αἰτιῶν, πᾶσα ἄλλη εἶναι ἀπαράδεκτος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Ν. Π., δικηγόρος, προςληφθεὶς κατ' ἐπικουρίαν δικαστὴς παρὰ τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν εἰς τὴν μεταξὺ τοῦ Δ. Π., καὶ τῶν κληρονόμων Θ. Β. διαφοράν, ἐπρότεινε τὴν ἐξαίρεσίν του, ἀλλ' οἱ λόγοι, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζει αὐτήν, δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους προβλέπουν τὰ ἐδάφ. 1 καὶ 4 τοῦ 36 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, διότι οὔτε νομικὴν γνώμην ἔδωσε μετὰ προηγουμένην ἀνάγνωσιν τῶν ἐγγράφων, ἢ πληροφορίαν τῶν διατρεχόντων τῆς ὑποθέσεως, οὔτε κἀνὲν ἔμμεσον ἢ ἄμεσον, ἂν καὶ πόῤῥωθεν, ἰδιωτικόν του συμφέρον ἔχῃ εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς διαφορᾶς, καὶ ἑπομένως ἀμφότεροι οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι ἀπαράδεκτοι.

Επειδὴ ὁ διάδικος δύναται νὰ προτείνῃ τὴν ἐξαίρεσιν δικαστοῦ,

ὁ ὁποῖος, πρὸ τοῦ εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν διορισμοῦ του, συνετέλεσεν ἢ ἔδωκε συμβουλὴν ὡς σύμβουλος ἢ συνήγορος εἰς τὴν δίκην, περὶ τῆς ὁποίας πρόκειται νὰ δικάσῃ τὸ δικαστήριον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Ι. Δ., δικηγόρος, χρηματίσας πληρεξούσιος τοῦ Α. Π. ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου Ἀργολίδος εἰς τὴν αὐτὴν δίκην, εἶναι ἐξαιρετέος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφ. 4 τοῦ 36 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν παρὰ τοῦ πληρεξουσίου τῶν κληρονόμων Θ. Β. προβαλλομένην ἐξαίρεσιν τοῦ εἰρηνοδίκου Ναυπλίας Γ. Δ. δὲν ἐφυλάχθησαν οἱ παρὰ τοῦ 43 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας διατασσόμενοι τύποι, καὶ τὸ δικαστήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου δὲν δύναται νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ταύτης. »

§ 12. Ἡ ἀπλῆ ἐπιτροπή, τὴν ὁποίαν δικαστὴς ἀναδέχεται πρὸ τοῦ διορισμοῦ του, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἐξαίρεσίν του.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 13 τοῦ 1845, ἣν κατωτ. § 14.

§ 13. Κατὰ τὸ ἄρθρον 36 § 4 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ δικαστὴς ἐξαιρεῖται μόνον, ὅταν συντελῇ ὡς μάρτυς ἐπὶ δικαστηρίου κατὰ τὴν αὐτὴν ἐκείνην ὑπόθεσιν, περὶ ἧς δικάζονται οἱ διάδικοι· ὅταν δὲ πρόκηται περὶ περιστάσεως ἀλλοτρίας, δὲν ὑπάρχει λόγος ἐξαιρέσεως.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγ. 50 τῆς 5 Μαΐου 1836.—"Ορα κατωτ. § 41.

— Ὁ διάδικος, πρὸς ὃν ἐπετράπη ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις, καλῶν ὡς μάρτυρα ἕνα τῶν δικαστῶν, ἐκ τῶν συμπραξάντων εἰς τὴν περὶ ἀποδείξεως παρεμπίπτουσαν ἀπόφασιν, δύναται νὰ ὑποληφθῇ ὡς ἐξαιρῶν αὐτὸν ἐμμέσως κατὰ τὰς περιστάσεις τῆς δίκης· ἰδίως δέ, ἄν, προσκληθεὶς νὰ ἐκφρασθῇ περὶ τῶν ἐρωτήσεων τὰς ὁποίας προέθετο ν' ἀπευθύνῃ εἰς αὐτὸν τὸν δικαστήν, δηλώσῃ ὅτι δὲν ἔχει μηδεμίαν γνῶσιν· ὡς ἐκ τούτου ὅθεν ὑπόκειται εἰς τὴν ποινὴν τοῦ προστίμου, κατὰ τὸ ἄρθρον 390 τῆς πολιτ. δικονομίας (45 τῆς Ἑλλ. πολιτ. δικονομίας).

'Απόφ. ἐφετ. Limoge τῆς 9 Αὐγούστου 1838. (Νομ. σελ. 1043).

— Ὁ ὡς μάρτυς προτεινόμενος δικαστὴς ἐξαιρεῖται, καὶ ἂν οὗτος δηλώσῃ ὅτι δὲν ἔχει γνῶσιν τῆς ὑποθέσεως, περὶ ἧς προσκαλεῖται νὰ μαρτυρήσῃ.

'Απόφ. 151 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3642).

— Εἰς τὴν δίκην, εἰς ἣν ὁ γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου ἔλαβε μέρος ὡς μάρτυς, δὲν δύναται πλέον νὰ λάβῃ μέρος ὡς γραμματεύς.

'Απόφ. 102 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3682).

—Διὰ νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἐξαίρεσις τοῦ δικαστοῦ, προτεινομένου ὡς μάρτυρος, πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς αὐτὸν οἱ ἰσχυρισμοί, καὶ νὰ βεβαιώσῃ ὅτι δύναται νὰ μαρτυρήσῃ περὶ αὐτῶν· πρὸς δὲ πρέπει νὰ ἔχωσιν οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν δίκην.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 53 τοῦ 1843.—Ὅρα κατωτ. § 11. Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 482 § 4 περὶ τῶν δικ. γραμμ.

— Ὅταν τὶς ἐπρότεινε μάρτυρά τινα, καί, μὴ ἐμφανισθέντος τούτου, παρῃτήθη αὐτοῦ, οὗτος μετὰ ταῦτα δύναται νὰ λάβῃ μέρος ὡς γραμματεὺς εἰς τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεως, οὐδ' ὑπάρχει διὰ τοῦτο κακὴ σύνθεσις.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 22 τῆς 13 Ἰουλίου 1842.

— Ὅταν ζητῆται ἡ παραπομπὴ διὰ τὸν λόγον ὅτι οἱ μέλλοντες νὰ δικάσωσι δικασταὶ θέλουν χρησιμεύσει ὡς μάρτυρες εἰς τὴν δίκην, τὸ δικαστήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου δύναται ν' ἀποῤῥίψῃ τοὺς λόγους τούτους τῆς ἐξαιρέσεως, στηριζόμενον ἐπὶ τῇ ἁπλῇ βεβαιώσει τῶν ὁποίων ζητεῖται ἡ ἐξαίρεσις δικαστῶν, ὅτι περὶ τῆς δίκης, περὶ ἧς πρόκειται λόγος, δὲν γνωρίζουν τίποτε.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 13 τοῦ 1842.

— Τὸ πλημμελειοδικεῖον δύναται νὰ σταθμίσῃ τοὺς κατὰ πρῶτον ἐπὶ ἀκροατηρίου ἀναφυέντας καὶ αὐτόθι προταθέντας κατὰ τοῦ παρ' αὐτοῖς εἰσαγγελέως ἐξαιρέσεως λόγους, καὶ ν' ἀποῤῥίψῃ αὐτοὺς παραχρῆμα.

— Τὸ δικαστήριον τῶν πλημμελειοδικῶν δύναται ν' ἀποῤῥίψῃ τὴν πρότασιν τοῦ κατηγορουμένου, τοῦ νὰ μὴ λάβωσι μέρος εἰς τὴν δίκην οἱ ὡς μάρτυρες προταθέντες δικασταί· διότι ἡ πρόσκλησις τῶν δικαστῶν ὡς μαρτύρων φέρει χαρακτῆρα ἐξαιρέσεως· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 60 τῆς ποιν. δικονομίας, ὁσάκις ἐξαιροῦνται τόσα μέλη δικαστηρίου τινός, ὥστε τὰ ὑπόλοιπα δὲν συμπληροῦσι τὸν κατὰ νόμον πρὸς συζήτησιν τῆς δίκης ἀπαιτούμενον ἀριθμόν, πρέπει νὰ γίνῃ παραπομπὴ εἰς ἄλλο δικαστήριον, καθ' ἣν περίπτωσιν ἐνεργοῦνται τὰ παρὰ τοῦ ἄρθρου 62 τῆς ποιν. δικονομ. ὁριζόμενα.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 103 τοῦ 1842 (1).

§ 14. Ὁ ἐφέτης, ὅστις ἐδίκασε καὶ ὡς πρωτοδίκης εἰς τὴν ἰδίαν ὑπόθεσιν, εἶναι μὲν ἐξαιρετέος, ἀλλ' ἂν ἡ ἐξαίρεσις δὲν ἐπροτάθη, δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 16 τοῦ 1848.

---

(1) Ὅρα κατωτ. § 19.

— Επανερχομένης τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον, ὁ δικάσας πρότερον εἰς αὐτὴν δικαστὴς ἐξαιρεῖται; Ὄχι.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ Κ. Γ. Κ., ὁ πρῶτος λόγος δὲν εἶναι βάσιμος, διότι καὶ ἂν ἐδίκασεν ὁ Κ. Γ. Κ. ὡς ἐφέτης ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1013 ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι εἶναι καὶ ἐξαιρετέος, ἐπανερχομένης τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ ἐφετείου, καθότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 36 §. 3 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ δικαστὴς τότε μόνον ἐξαιρεῖται, ὅταν ἐδίκασεν ὡς μέλος ἄλλου δικαστηρίου, καὶ, γενομένης χρήσεως ἐνδίκου τινὸς μέσου καθ' ἧς ἐξέδωκεν ἀποφάσεως, τύχῃ ὁ αὐτὸς δικαστὴς νὰ γίνῃ μέλος τοῦ δικαστηρίου, ὅπου φέρεται πρὸς ἐκδίκασιν τὸ ἔνδικον αὐτὸ μέσον· ὁ δὲ δεύτερος λόγος δὲν εἶναι ἐπίσης βάσιμος, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 36 § 4 καὶ 5 τῆς αὐτῆς δικονομίας, τότε μόνον ἐξαιρεῖται ὁ δικαστὴς, ὅταν ἢ παρεστάθη ἢ μέλλῃ νὰ παρασταθῇ εἰς τὴν δικαζομένην ὑπόθεσιν ὡς μάρτυς ἢ ὡς πραγματογνώμων, ἢ, πρὸ τοῦ διορισμοῦ του ὡς δικαστοῦ, συνετέλεσεν ὡς σύμβουλος, συνήγορος ἢ διαιτητὴς, ἢ διεξήγαγεν ἢ ἐξεπεραίωσε τὴν ὑπόθεσιν, ἐκ τῆς ὁποίας προῆλθεν ἡ διαφορὰ, ἢ συνέταξε τὸ προςβλητέον ἔγγραφον, ἢ ἀπεφάνθη τὴν ἀπόφασιν, καθ' ἧς ἡ ἔφεσις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ καθ' οὗ ἡ ἐξαίρεσις δικαστὴς Κ. Γ. Κ., δὲν εὑρίσκεται εἰς οὐδεμίαν τῶν περιπτώσεων τούτων, διότι ἡ περίπτωσις τοῦ ὅτι ὁ Κ. Γ. Κ., χωρὶς κἂν νὰ γνωρίζῃ τὸν Α· Δ., διωρίσθη ἐπίτροπος τούτου διὰ μέσου τοῦ Μ. Π., καὶ ἐνήργησεν, ὡς τοιοῦτος, δι' ἁπλῆς ἀναφορᾶς πρὸς τὸν ἐν Αἰγίνῃ εἰρηνοδίκην, καὶ ἐξετάσθη ὡς μάρτυς ὁ ἐκεῖσε διαμένων Δ. Σ. τὸ ἔτος 1830, ὡς ὁ αὐτὸς δικαστὴς ἐκφράζεται εἰς τὴν περὶ ἐξαιρέσεως ἀπάντησίν του, καὶ ὅπως ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ εἰρημένου μάρτυρος, καθ' ἣν μήτε κἂν παρευρέθη ὁ Κ. Γ. Κ., μόνη ἡ περίπτωσις αὕτη τῆς ἁπλῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἐξαρκεῖ πρὸς ἐξαίρεσιν τοῦ εἰρημένου δικαστοῦ Κ. Γ. Κ., ὡς μὴ προβλεπομένη ἀπὸ τὸ μνησθὲν ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας· πρὸς δὲ τούτοις ὁ Ι. Π. μήτε ἐπρότεινε νομίμως τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην, διότι ὤφειλε, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 39 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ προτείνῃ αὐτὴν πρὶν ἢ ἐπιδώσῃ τὴν ἔφεσίν του, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1013 ἀπόφασις τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου, εἰς ἣν ἔλαβε μέρος καὶ ὁ Κ. Γ. Κ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 13 τοῦ 1845.

— Ἡ πρότασις ὅτι ἔγγραφόν τι (περὶ τοῦ ὁποίου, εἰςαχθέντος εἰς ἄλλην δίκην, ἐδίκασε δικαστής τίς) θέλει χρησιμεύει ὡς ἐπι-

χείρημα εἰς ἄλλην δίκην, εἰς ἣν πρόκειται νὰ λάβῃ μέρος ὁ αὐτὸς δικαστής, δὲν εἶναι λόγος ἐξαιρέσεως.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ μεταξὺ τοῦ Δ. Π. καὶ τῶν κληρονόμων τοῦ Θ. Β. διαφορά, εἰς τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ δικάσῃ ὁ ἐξαιρούμενος δικαστὴς Κ. Λ. Δ., δὲν ἀποδεικνύεται ὅτι προῆλθεν ἀπὸ τὴν ὑπόθεσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐδίκασε προηγουμένως μεταξὺ τῶν Κ. Κ. Δ. Π. καὶ Σ. Ν., καθ' ἣν ἐκηρύχθη ἄκυρον τὸ ἀπὸ 13 Ἰανουαρ. 1793 ἔγγραφον, οὔτε ὅτι συνετάχθη τὸ ῥηθὲν ἔγγραφον παρ' αὐτοῦ· ἡ δὲ πρότασις τοῦ ἐξαιρουμένου δικαστοῦ ὅτι θέλει χρησιμεύσει τὸ αὐτὸ ἔγγραφον ὡς ἓν ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ Δ. Π. δὲν εἶναι λόγος ἐξαιρέσεως, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ 36 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ εἰς τὸν 4 παράγραφον τοῦ 36 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας ὁ νόμος ἐννοεῖ συμβουλὴν νομικήν, διδομένην εἰς ἕνα τῶν διαφερομένων μετὰ ἀκριβῆ γνῶσιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ κατ' αὐτοῦ ὑπόνοια ὅτι, προκατειλημμένος ἀπὸ τὴν γνώμην τὴν ὁποίαν ἅπαξ ἐξέφρασε, δὲν θέλει δικάσει μὲ τὴν ἀνήκουσαν εἰς τὸν δικαστὴν ἀμεροληψίαν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἐξαιρούμενος δικαστὴς Κ. Ι. Κ. δὲν ἔδωκε συμβουλὴν νομικήν, ἀλλ' ἁπλῶς παρῄνεσε φιλικῶς ἀμφοτέρους τοὺς διαφερομένους, χωρὶς νὰ ἐκφράσῃ ῥητὴν γνώμην περὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος καὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς ὑποθέσεως· ἑπομένως δὲν ὑπάρχει λόγος ἐξαιρέσεως. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 95 (σελ. 45, τόμ. 2 τῆς Νομολ.).

— Οἱ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἐξαιροῦνται, ὁσάκις ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως εἰς ἄλλο δικαστήριον.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 272 τῆς 13 Ἀπριλ. 1839 (1).

---

(1) Ἰδοὺ ἡ ἀπόφασις αὕτη.

« Ἐπειδὴ ἂν καί, κατὰ τὸ γράμμα τοῦ 5 § τοῦ ἄρθρ. 36 τῆς πολ. δικονομ., οἱ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθρου ἀναφερόμενοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἐξαιροῦνται μόνον ὅταν ἀπεφήναντο τὴν ἀπόφασιν, καθ' ἧς ἔγινεν ἔφεσις, ἀλλ' ὅμως, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὑποκείμενοι αὐτοὶ οὗτοι εἰς ἐξαίρεσιν, καὶ ὁσάκις ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ὡς μέλη ἄλλου δικαστηρίου, διότι ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, ἐπιτρέποντος τὴν χρῆσιν τῶν ἐνδίκων μέσων, τῆς τε ἐφέσεως καὶ ἀναιρέσεως, εἶναι τὸ νὰ δικάζηται ἡ δι' ἑνὸς ἐκείνων τῶν μέσων εἰς ἕτερον δικαστήριον ὑποβαλλομένη ὑπόθεσις ἀπὸ ἄλλα πρόσωπα, παρὰ τὰ ὁποῖα ἐδίκασαν ἤδη εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, πρόσωπα δηλ. μὴ ἔχοντα κάμμίαν προσχηματισμένην περὶ τῆς ὑποθέσεως γνώμην, ἀλλὰ συγκαλούμενα κατὰ πρῶτον ἤδη νὰ ἐκφέρωσι τὴν ἰδίαν ἑαυτῶν κρίσιν· ὁ αὐτὸς δὲ λόγος ἀναφέρεται εἴς τε τοὺς δικαστὰς καὶ εἰς τοὺς εἰσαγγελεῖς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ παρὰ τῷ ἐν Ἀθήναις δικαστηρίῳ τῶν ἐφετῶν εἰσαγγελεὺς Κ. Π.,

§ 15. Εἶναι λόγος ἐξαιρέσεως, οὐχὶ δὲ καὶ ἀναιρέσεως, τὸ νὰ λάβῃ δικαστής τις μέρος εἰς δίκην, τὴν ὁποίαν ὡς μέλος ἄλλου δικαστηρίου ἐδίκασεν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 289 τῆς 13 Ἰουν. 1839.

§ 16. Ἐάν τις τῶν δικαστῶν ἐκφράσῃ γνώμην περὶ ἐθίμου, ἐπιστηριχθεὶς εἰς γενικὸν κανόνα τοῦ δικαίου, δὲν εἶναι λόγος ἐξαιρέσεως.

Ἀπόφ. 61 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 635).

§ 17. Ὁσάκις ἔχει τίς λόγους νομίμους διὰ νὰ προβάλῃ τὴν ἐξαίρεσιν δικαστῶν, πρέπει κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ πράξῃ τοῦτο πρὸ πάσης ἄλλης ἐνστάσεως, καὶ πρὸ αὐτῆς ἀκόμη τῆς ἀναρμοδιότητος· ὁ αὐτὸς κανὼν ἰσχύει καὶ διὰ τὴν παραπομπήν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 51 τῆς 29 Μαΐου 1836.

Ἡ πολιτ. ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου 24 τῆς 4 Νοεμβρ. 1835 φέρει: « Ἐπειδὴ ἡ ἐξαίρεσις δικαστῶν δὲν συγχωρεῖται πλέον, ἀφοῦ ἀναλάβῃ τις τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα· ἡ δὲ περὶ παραπομπῆς αἴτησις ὑπάγεται εἰς τοὺς ἰδίους κανόνας, κατὰ τὸ ἄρθρον 52 τῆς πολ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 53, δίδον εἰς τὰ μέρη τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσουν τὴν παραπομπὴν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀριθ. 2 τοῦ ἄρθρου 49, δὲν χορηγεῖ εἰς αὐτὰ δικαίωμα μεγαλήτερον παρὰ τὸ εἰς τὸ ἄρθρον 52 διαλαμβανόμενον· ἑπομένως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ περὶ παραπομπῆς αἴτησις, ἂν καὶ στηριζομένη εἰς τὸν 2 ἀριθ. τοῦ ἄρθρου 49, δὲν εἶναι πλέον δεκτὴ μετὰ παρέλευσιν τῆς εἰς τὸ ἄρθρον 39 προσδιωρισμένης ἐποχῆς.

Ἐπειδὴ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 49 καὶ 50 τῆς πολιτ. δικονομίας ἡ αἴτησις τῆς παραπομπῆς συγχωρεῖται, ὥστε τὸ δικαστήριον, ἂν καὶ μὴ συνθεμένον, κατὰ τὸν ὅρον τοῦ ἄρθρου 10, ἠδύνατο νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ὑποθέσεως, ἀφοῦ τὰ μέρη δὲν μετεχειρίσθησαν τὸ διδόμενον εἰς αὐτὰ παρὰ τοῦ νόμου δικαίωμα.

ὅστις, χρηματίσας εἰσαγγελεὺς πρότερον παρὰ τοῖς ἐν Ναυπλίῳ ἐφέταις, συνέπραξεν ὡς τοιοῦτος εἰς τὴν αὐτὴν μεταξὺ Λ. καὶ Σ. Μ. ὑπόθεσιν, παραπεμφθεῖσαν, κατὰ συνέπειαν ἀναιρέσεως εἰς τὸ ἐνταῦθα πρωτοδικεῖον, εἰσαχθεῖσαν ἔπειτα δι' ἐφέσεως εἰς τὸ ἐνταῦθα δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, εἶχε νόμιμον λόγον νὰ ζητήσῃ, ὡς ἔπραξε, τὴν ἐξαίρεσίν του εἰς αὐτήν· τὸ δὲ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἀποῤῥίψαν τὴν αἴτησίν του ἡρμήνευσε κακῶς τὸν 5 § τοῦ εἰρημένου 36 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ ὑπὲρ τοῦ νόμου. »

Ἐπειδὴ οἱ λόγοι τῆς παραπομπῆς δὲν προῆλθον μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς δίκης, ἀλλ' ἦσαν γνωστοὶ εἰς τοὺς διαδίκους καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ὁ κατ' ἐπανάληψιν αἰτήσας τὴν παραπομπὴν δὲν ἐπρότεινε νέους λόγους, ἀλλ' ἐπεχείρησε μόνον νὰ παραστήσῃ τὴν ὑπόθεσιν ὑπὸ ἄλλην ἔποψιν, ἀποδεικνυομένην, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, σφαλεράν.

Ἀποῤῥίπτει κτλ. »

§ 18. Κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 51, 52, 49, 61, 40, 41 καὶ 42 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ περὶ ἐξαιρέσεως αἴτησις εἶναι ἀπαράδεκτος, ὅταν, προτεινομένων τῶν ἐξαιρέσεων μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος, δὲν ὑπάρχῃ βεβαίωσις τοῦ ὅτι οἱ προβαλλόμενοι λόγοι ἐγένοντο μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος, καὶ ὅταν προσέτι δὲν ἦναι βεβαιωμένοι εἰς τὴν περὶ ἐξαιρέσεως αἴτησιν (1).

Ἀπόφ πολιτ. Ἀρ. Πάγου 60 τοῦ 1846.

§ 19. Οἱ λόγοι τῆς ἐξαιρέσεως πρέπει νὰ ἦναι βεβαιωμένοι· ὅθεν ἡ ἐξαιρέσεως αἴτησις ἀποῤῥίπτεται, ὅταν οἱ λόγοι, ὅσους ὁ ἐξαιρῶν προτείνει διὰ δικαστάς, τοὺς ὁποίους θέλει νὰ μεταχειρισθῇ ὡς μάρτυρας, δὲν βεβαιόνωνται οὔτε δι' ἄλλων μέσων, οὔτε διὰ τῆς ὁμολογίας τῶν δικαστῶν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 139 τοῦ 1837 (σελ. 139, τόμ. 2 τῆς Νομολογ.).—Ὅρα ἄνωτ. § 13.

— Εἰς τὴν περὶ ἐξαιρέσεως αἴτησιν πρέπει νὰ περιέχωνται οἱ λόγοι καὶ νὰ ἦναι βεβαιωμένοι (41 πολιτ. δικονομ.).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 159 τῆς 29 Ἰαν. 1838.

§ 19 (δίς). Διὰ νὰ ἐπιβληθῇ κρείττων ἀπόδειξις περὶ τῶν λόγων τῆς ἐξαιρέσεως ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ ἤδη βεβαίωσίς τις, δι' ἧς νὰ πιθανολογῶνται τὰ περιστατικά, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ αἴτησις ἐξαιρέσεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγ. 1 (σελ. 85 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1841).

§ 20. Εἰς τὰς περὶ ἐξαιρέσεως δίκας ἡ ἔκθεσις δικαστοῦ εἰς τὸ

---

(1) Οἱ λόγοι τῆς ἐξαιρέσεως κατὰ τῶν δικαστῶν πρέπει νὰ προτείνωνται ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ ἄρθρου 39 τῆς πολιτ. δικονομίας τεθείσης προθεσμίας· ταύτης δὲ παρελθούσης χωρὶς νὰ προταθῇ ὁ τῆς ἐξαιρέσεως λόγος, δὲν δύναται νὰ προταθῇ ὡς λόγος ἀναιρέσεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 289 τοῦ 1839.

ἀκροατήριον ἀπαιτεῖται μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 42 τῆς πολιτ. δικονομίας, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν τοῦ 43.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ εἰς τὰς περὶ ἐξαιρέσεως δίκας ἡ ἔκθεσις δικαστοῦ εἰς τὸ ἀκροατήριον ἀπαιτεῖται μόνον κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ 42 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου δὲν ἔλαβε χώραν ἡ περίπτωσις τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, ἀλλ' ἡ τοῦ ἑπομένου 33 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας, διότι, ὡς ἐκ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως γίνεται φανερὸν, οἱ λόγοι τῆς ἐξαιρέσεως ἐκοινοποιήθησαν εἰς τοὺς ἐξαιρουμένους δικαστὰς, καὶ οὗτοι ἐξεφράσθησαν ἐπ' αὐτῶν συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ εἰρημένου 43 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας· ἡ δὲ εἰς τὸν ἐξαιροῦντα κοινοποίησις τῆς ἐκφράσεως τοῦ δικαστοῦ δὲν ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν νόμον· ἑπομένως, εἰςαχθείσης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ ἀκροατήριον ἐπιμελείᾳ τῶν διαδίκων καὶ γενομένης κατ' ἀντιμωλίαν συζητήσεως, ἐπληρώθησαν ἐντελῶς ὅλα τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα, καὶ αἱ προτεινόμεναι παραβιάσεις τῶν τύπων τῆς διαδικασίας εἶναι ἀνυπόστατοι.

Ἐπειδὴ ἡ στάθμισις τῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν στηρίζονται οἱ λόγοι τῆς ἐξαιρέσεως, εἶναι καθῆκον τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου, καὶ ταῦτα, καθὸ ζητήματα πραγματικὰ, διαφεύγουν τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 192 τῆς 14 'Ιουν. 1838.

§ 21. Καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ζητεῖται ἡ παραπομπὴ ἕνεκεν ἐξαιρέσεως, ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ν' ἀκουσθῶσιν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι· ὅθεν ὁ αἰτῶν τὴν παραπομπὴν ὀφείλει νὰ κλητεύσῃ τὸν ἀντίδικόν του κατὰ τοὺς συνήθεις τύπους καὶ προθεσμίας, διότι τὸ ἄρθρον 52 τῆς πολιτ. δικονομίας παραπέμπει εἰς τὸ ἄρθρον 43 τῆς πολιτ. δικονομίας.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 16 τῆς 11 Μαΐου 1842.

Ἡ πολιτ. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφασις 32 τοῦ 1844 φέρει:

« Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 43 τῆς πολιτ. δικονομίας προκύπτει μὲν ὅτι ἡ αἴτησις τῆς ἐξαιρέσεως πρέπει νὰ κοινοποιῆται παρὰ τοῦ ἐξαιροῦντος εἰς τὸν ἀντίδικον, καὶ νὰ προσκαλῆται οὗτος πρὸς συζήτησιν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, ἀλλ' ὅμως ἡ μὴ κοινοποίησις κατὰ τοὺς νομίμους τύπους δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως μεχρισοῦ ἡ αἴτησις κοινοποιηθῇ προσηκόντως, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως ὁριστικῶς.

. . . .

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 41 καὶ 43 τῆς πολιτ. δι-

κονομίας, ἡ αἴτησις τῆς ἐξαιρέσεως δικαστοῦ τινός, πρέπει νὰ περιέχῃ τοὺς λόγους τῆς ἐξαιρέσεως, οἱ δὲ λόγοι οὗτοι νὰ ἦναι προσηκόντως βεβαιωμένοι.

Ἐπειδὴ οἱ λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους ὁ ἐξαιρῶν Γ. Δ. προτείνει τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου τούτου Κ. Χ. Κ., καὶ τοῦ παρέδρου Κ. Ε. Κ., ἤτοι διότι ἐνεχείρισεν εἰς τὸν παρὰ τοῖς ἐνταῦθα ἐφέταις εἰσαγγελέα ἔγκλησιν καὶ κατὰ τῶν δύω, κατὰ μὲν τοῦ πρώτου, ἐπὶ ἐξυβρίσει τιμῆς γενομένης δημοσίᾳ παρόντων πολλῶν, ἀπόντος δὲ αὐτοῦ, κατὰ δὲ τοῦ δευτέρου, διότι ἐζήτησε νὰ τὸν ἀποπλανήσῃ νὰ μὴν ἐξαιρέσῃ δύω δικαστὰς κατὰ τὴν δίκην ταύτην, δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, οἵτινες δίδουν χώραν εἰς ἐξαίρεσιν, διότι ἡ ἁπλῆ ἔγκλησις κατά τινος δικαστοῦ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς δίκης δὲν εἶναι νόμιμος λόγος ἐξαιρέσεως, ἀλλὰ πρέπει συνάμα καὶ αἱ πράξεις αἱ καταγγελθεῖσαι νὰ ἦναι προσηκόντως βεβαιωμέναι· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὡς βέβαιον ὅτι ἡ ἔγκλησις ἐδόθη, αἱ πράξεις ὅμως, διὰ τὰς ὁποίας ἐγένετο ἡ ἔγκλησις, δὲν εἶναι προσηκόντως βεβαιωμέναι· ἑπομένως ἡ αἴτησις τῆς ἐξαιρέσεως εἶναι ἀπαράδεκτος.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

§ 22. Εἰς τὰς ἐν συμβουλίῳ γενομένας ἀποφάσεις, ὅσαι ἔχουσιν ἀντικείμενον τὴν ἐξαίρεσιν δικαστῶν προτεινομένην παρὰ τῶν ἰδίων, ὁ νόμος θεωρεῖ τοὺς δικαστὰς αὐτοὺς καὶ ὄχι τὰ διαφερόμενα μέρη ὡς διαδίκους, καὶ τοῦτο γίνεται δῆλον ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἰσχύουσα πολιτ. δικονομία δὲν διατάσσει οὐδαμῶς τὴν ἐμφάνισιν τῶν τελευταίων εἰς τὴν ἐν τῷ συμβουλίῳ γινομένην περὶ ἐξαιρέσεως συζήτησιν, οὔτε τὴν πρὸς αὐτοὺς κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως· ὅθεν οὗτοι δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ ζητήσωσιν ἀναίρεσιν κατὰ τοιαύτης φύσεως ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 53 τῆς 10 Ἰουνίου 1836.

§ 23. Κατὰ τὸ 51 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ δικαστήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου δὲν δικάζει περὶ ἐξαιρέσεως δικαστῶν, προβαλλομένης εἴτε παρ' αὐτῶν τῶν ἰδίων, εἴτε παρὰ τῶν διαδίκων, καὶ στηριζομένης εἰς ὅσας τὸ 36 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας αναφέρει αἰτίας, εἰμὴ ὅταν ζητῆται παραπομπὴ τῆς ἐκκρεμοῦς δίκης δι' ἔλλειψιν δικαστῶν, ἣ διὰ τὴν ὁποίαν ὁ 3 § τοῦ ἄρθρου 49 προβλέπει περίπτωσιν· ὥστε ἡ ἐξαίρεσις προτείνεται εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον μόνον ὡς μέσον ἐπιτυχίας τῆς παραπομπῆς, οὐχὶ ὅμως ὡς ἀντικείμενον αὐθύπαρκτον.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 53 τῆς 10 Ἰουν. 1836, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἄρειος Πάγος (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 229).

— ὅταν πρόκηται περὶ ἐξαιρέσεως ὁλοκλήρου πολυμελοῦς τινὸς δικαστηρίου, ἀποφασίζει περὶ τούτου ὁ Ἄρειος Πάγος· ἑπομένως αἱ περὶ τοιούτων ἐξαιρέσεων αἰτήσεις δὲν δύνανται νὰ εἰςαχθῶσιν ἄλλως εἰμὴ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, τὸ δὲ ἐξαιρούμενον δικαστήριον ὀφείλει ν' ἀπέχῃ τῆς δίκης, ἀφοῦ κοινοποιηθῇ εἰς αὐτὸ ἡ γενομένη ἐξαιρέσεως αἴτησις.

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, ὅταν πρόκηται περὶ ἐξαιρέσεως ὁλοκλήρου πολυμελοῦς τινος δικαστηρίου, κατὰ τὸ ἄρθρον 51 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀποφασίζει περὶ τούτου ὁ Ἄρειος Πάγος· ἑπομένως αἱ περὶ τοιούτων ἐξαιρέσεων αἰτήσεις δὲν δύνανται νὰ εἰςαχθῶσιν ἄλλως εἰμὴ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου· τὸ δὲ ἐξαιρούμενον δικαστήριον τότε μόνον ὀφείλει ν' ἀπέχῃ τῆς δίκης, ἀφοῦ κοινοποιηθῇ εἰς αὐτὸ συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ἡ γενομένη ἐξαιρέσεως αἴτησις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου οὔτε ἐξαιρέσεως αἴτησις ὁλοκλήρου τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, οὔτε αἴτησις παραπομπῆς ἐπροτάθη παρὰ τοῦ Γ. Α. ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅπως τὸ διατάττει ὁ νόμος· ἑπομένως οἱ ἀδελφοὶ Π. δὲν ἠδύναντο νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὸν Ἄρειον Πάγον τὴν ἀπόῤῥιψιν αἰτήσεώς τινος τῶν ἀντιδίκων των, ἥτις μὴ ἔχουσα νόμιμον ὕπαρξιν δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πρόοδον τῆς δίκης εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον.

Διὰ ταῦτα κτλ.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 160 τῆς 21 Ἰανουαρ. 1838.

§ 24. Ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν εἶναι ἁρμόδιος νὰ κρίνῃ ἂν τὸ περὶ τῆς ἐξαιρέσεως δικάσαν δικαστήριον ἐξετίμησεν ὀρθῶς τὰ πραγματικὰ γεγονότα· ἡ δὲ προηγηθεῖσα κατὰ τὴν εἰσαγγελικὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐξαιρεθέντων δικαστῶν ἀγόρευσις δὲν ἀποτελεῖ τὴν ὁποίαν ὁ § 5 τοῦ ἄρθρου 36 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐννοεῖ διεξαγωγήν, ἢ διεκπεραίωσιν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 87 τοῦ 1847.

§ 25. Κατὰ τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ 45 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ ἐξαιρῶν δὲν καταδικάζεται εἰς πρόστιμον εἰμὴ ὅταν οἱ λόγοι ἦναι ψευδεῖς, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἦναι ἀνυπόστατοι.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 95 τοῦ 1846.

§ 26. Ἡ 14 τοῦ 1844 πολιτ. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφασις φέρει τὰ ἑξῆς :

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 39 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ κατὰ δικαστῶν ἐξαιρέσεις προτείνονται πρὶν ἐπιχειρήσῃ ὁ προτείνων διάδικος ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἔνδικον πρᾶξιν· ἐξαίρεσις δὲ τοῦ κανόνος

γίνεται, κατὰ τὸ 40 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, ὅταν οἱ λόγοι τῆς ἐξαιρέσεως προῆλθον μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς διαδικασίας, ἢ ἐγένοντο μετὰ ταῦτα γνωστοὶ εἰς τὸν διάδικον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ προτεινόμενος ἐξαιρέσεως λόγος δὲν προῆλθε μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς διαδικασίας, οὔτε ἦτον ἄγνωστος εἰς τὸν προτείναντα τὴν ἐξαίρεσιν, διότι οὗτος ἐμπεριέχεται ἐντὸς τῆς ἀποφάσεως, τῆς ὁποίας ζητεῖται ἤδη ἡ ἀναίρεσις.

Ἐπειδή, κατὰ τὸν ἀπὸ 8 Ἰουλίου 1838 νόμον, ἡ προτεινομένη ἐξαίρεσις ἐφαρμόζεται μόνον εἰς τοὺς ἐπικουρικῶς προςλαμβανομένους διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἐξαιρέσεως ἀναπληρωτικοὺς δικαστάς, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν πάρεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου Κ. Κ., ὁ ὁποῖος δὲν προςελήφθη ὡς ἐπικουρικός, διὰ νὰ δικασθῶσιν αἱ ἐξαιρέσεις τοῦ Γ. Α., ἀλλ' ἀποτέλει μέρος ὡς τακτικὸς πάρεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ ἡ προτειναμένη ἀναβολὴ τῆς δίκης διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν Γ. Α. ἡ περὶ ἐξαιρέσεως τῶν δικαςῶν Κ. Κ. Δ. καὶ Γ. ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ Γ. Α. ἦτο παρὼν εἰς τὴν γενομένην συζήτησιν, καὶ ἑπομένως θεωρεῖται ὡς λαβὼν γνῶσιν τῆς ἀποφάσεως.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

§ 27. Κατὰ τὰ ἄρθρα 51, 49, § 1, 41, 47, 52, 43 καὶ 44 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐὰν τόσοι δικασταὶ πολυμελοῦς τινος δικαστηρίου ἐξαιρεθοῦν, ὥστε οἱ λοιποὶ δὲν ἀποτελοῦν τὸν πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως κατὰ νόμον ἀπαιτούμενον ἀριθμόν, ζητεῖται ἡ παραπομπὴ εἰς ἰσόβαθμον καὶ ὁμοειδὲς δικαστήριον· ἡ δὲ περὶ παραπομπῆς ἕνεκα ἐξαιρέσεως αἴτησις ἐγχειρίζεται εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ ὁ ἐξαιρούμενος δικαστὴς δὲν ὀφείλει ν' ἀπέχῃ τῆς ἐκτελέσεως τῶν τῆς ὑπηρεσίας του καθηκόντων, εἰμὴ ἀφ' ἧς στιγμῆς γίνει εἰς αὐτὸν ἡ κοινοποίησις τῆς ἐξαιρέσεώς του παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ ῥηθέντος δικαστηρίου διὰ νὰ ἐκφρασθῇ περὶ αὐτῆς.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 49 τοῦ 1843. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 51 τοῦ 1843. (Νομ. σελ. 3882, 3923).

§ 28. Δὲν εἶναι λόγος ἐξαιρέσεως, ἂν ὁ αὐτὸς δικαστὴς πρόκηται νὰ δικάσῃ τὸ αὐτὸ ἐπιχείρημα, τὸ στηριζόμενον εἰς ἔγγραφον, κηρυχθὲν ἄκυρον εἰς ἄλλην δίκην, εἰς ἣν ἔλαβεν οὗτος μέρος ὡς δικαστής.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 95 τοῦ 1837. — Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλ. 46 τοῦ 1835. (Νομ. σελ. 53).

β'. Ποινικὴ δικαιοσύνη.

§ 29. Δύναται νὰ ἐξαιρεθῇ πᾶς δικαστὴς, ἐὰν ἔχῃ ἔμμεσον ἢ ἄμεσον ἴδιον συμφέρον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς ὑπὸ δίκην ὑποθέσεως· ἑπομένως, προκειμένου λόγου ν' ἀποφασίσῃ τὶς ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς βουλεύματος ἀφορῶντος μήνυσιν αὐτοῦ, εἶναι ἰσχυρὸς λόγος ἐξαιρέσεως.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου ρπή τῆς 16 Φεβρ. 1838.

§ 30. Ὁ νόμος δὲν παραδέχεται ὡς λόγον ἐξαιρέσεως τὸν πηγάζοντα ἀπὸ πνεῦμα συναδελφότητος.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου τπς' τῆς 28 Σεπτεμβρ. 1839. (σελ. 182, τόμ. 4 τῆς Νομολ.) (1).

§ 31. Ὁ λόγος ὅτι ὁ πρόεδρος . . . . , τοῦ ὁποίου ὁ ἀδελφὸς ἔλαβε μέρος εἰς τὸ περὶ παραπομπῆς βούλευμα, συνεδίκασεν εἰς τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ὁ νόμος δὲν θεωρεῖ λόγον ἐξαιρέσεως, ὁσάκις δύο ἀδελφοὶ ἐδίκασαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ὡς μέλη διαφόρων δικ.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου σπή τῆς 23 Δεκεμβρ. 1838.

§ 32. Δὲν ὑπάρχει λόγος ἐξαιρέσεως ἕνεκα ἔχθρας διὰ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἔγραψέ τις κατὰ τῶν δικαστῶν εἴς τι φυλλάδιον.

'Απόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 51 ἄρθρον § 3 τῆς ποινικῆς δικονομίας, ὁ κατηγορούμενος δύναται νὰ προτείνῃ τὴν ἐξαίρεσιν δι-

---

(1) Ἰδοὺ πῶς φέρει ἡ τὸ ζήτημα αὐτὸ ἀφορῶσα σκέψις τῆς ἀποφάσεως.

« Ἐπειδὴ αἱ περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις, οὖσαι τοῦ στενοῦ δικαίου, πρέπει νὰ περιορίζωνται εἰς τὰς ῥητὰς τοῦ νόμου ἐκπεφρασμένας περιπτώσεις· τὸ δὲ 51 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, τὸ ὁποῖον διαλαμβάνει περὶ τῶν λόγων τῆς ἐξαιρέσεως τῶν δικαστῶν, δὲν παραδέχεται μεταξὺ αὐτῶν καὶ λόγον ἐξαιρέσεως πηγάζοντα δῆθεν ἀπὸ πνεῦμα συναδελφότητος· ἑπομένως ὁ λόγος οὗτος, προτεινόμενος καθ' ὅλων τῶν μελῶν τοῦ ἐν Ἀθήναις δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἐπειδὴ ἐκτὸς τῶν πέντε δικαστῶν, τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 746 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις πλημμελιοδικῶν, ὑπάρχουν, ὡς ὡμολόγησε καὶ αὐτὸς ὁ ὑπεύθυνος συντάκτης τοῦ Φίλου τοῦ Λαοῦ, καὶ ἕτεροι τρεῖς δικασταὶ, οἵτινες μετὰ δύο ἀναπληρωτικῶν μελῶν δύνανται νὰ συγκροτήσωσι νομίμως τὸ δικαστήριον τῶν πλημμελειοδικῶν· εἰς τοιαύτην δὲ περίπτωσιν ἡ ἐκδίκασις τοῦ δευτέρου ἐξαιρέσεως λόγου, τοῦ περιοριζομένου κατὰ τῶν εἰρημένων πέντε δικαστῶν, δὲν ἀνήκει εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον, ἀλλ' εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις πλημμελειοδικῶν, κατὰ τὴν ῥητὴν τοῦ 58 ἄρθρ. τῆς ποιν. δικονομ. διάταξιν »

καστοῦ ἢ ὁλοκλήρου δικαστηρίου, ὅταν ὁ δικαστὴς ἢ τὸ δικαστήριον ἔχῃ ἔχθραν μετ᾽ αὐτοῦ· εἰς δὲ τὴν δευτέραν ταύτην περίπτωσιν, κατὰ τὸ 60 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ἀποφασίζει ὁ Ἄρειος Πάγος περὶ τῆς παραπομπῆς τῆς δίκης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Π. Σ. δὲν ἔφερε κἀμμίαν ἀπόδειξιν ὅτι μεταξὺ τῶν ἐν Ἀθήναις πλημμελειοδικῶν καὶ αὐτοῦ ὑπάρχει πραγματικῶς ἔχθρα ὁποίαν ὁ νόμος ἐννοεῖ, διότι αἱ λέξεις καὶ ἐκφράσεις, διὰ τῶν ὁποίων ὁ εἰρημένος Π. Σ. προτείνει ὅτι προσέβαλλεν εἰς διάφορα φυλλάδια τῆς παρ᾽ αὐτοῦ ἐκδιδομένης ἐφημερίδος τῆς Προόδου τοὺς εἰρημένους δικαστὰς καὶ τὸν εἰσαγγελέα, δὲν εἶναι τοιαῦται, ὥστε ἐξ αὐτῶν ν᾽ ἀποδεικνύηται ὅτι οἱ δικασταὶ καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς ἔχουν ἔχθραν κατὰ τοῦ Π. Σ., οὔτε ἔφερεν οὗτος κἀμμίαν ἀπόδειξιν πράξεώς τινος ἐχθρικῆς τῶν δικαστῶν καὶ τοῦ εἰσαγγελέως κατ᾽ αὐτοῦ· ἑπομένως δὲν ὑπάρχει λόγος ἐξαιρέσεως, καὶ ἡ περὶ παραπομπῆς αἴτησις εἶναι ἀπαράδεκτος.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ.»

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρξή τῆς 3 Δεκεμβρ. 1837.

— Ὁ λόγος ὅτι ὁ δικαζόμενος κατεχώρισεν εἰς τὴν ἐφημερίδα διατριβάς, δι᾽ ὧν ἐξέφραζε παράπονα κατὰ τοῦ δικαστοῦ, δὲν δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἐξαίρεσιν αὐτοῦ.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 93 τοῦ 1842.

— Ἡ μεταξὺ δικαστικῶν ἀξιωματικῶν καὶ διαδίκου ἔρις δὲν φέρει ἐξαίρεσιν, εἰμὴ ἂν ἔλαβεν ὕπαρξιν, πρὶν ἀρχίσῃ ἡ δίκη, διὰ τὴν ὁποίαν ζητεῖται.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρλϐ' τοῦ 1837.

§ 33. Ἡ τοῦ ἀνακριτοῦ οἴκησις ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἐγκαλοῦντος καὶ ἡ δημοσία ἀνάκρισις ἐπιφέρουν τὴν ἐξαίρεσίν του;

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ διὰ μὲν τῆς λέξεως ἀθεμίτου μελλήσεως τὸ ἄρθρον 51 § 4 τῆς ποιν. δικονομίας ἐννοεῖ τὴν ἐκ προθέσεως γενομένην κατὰ τὴν ἀνάκρισιν βραδύτητα πρὸς βλάβην ἢ ὠφέλειαν τοῦ ἀνακρινομένου, ἢ ἄλλου τρίτου, καθότι καὶ ἡ ἰδία λέξις *μέλλησις* τοιαύτην σημασίαν ἔχει, ὡς δηλοῦται καὶ ἀπὸ τὸ ἄρθρον 36 § 6 τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὅπου ὁ νομοθέτης ἀντὶ μελλήσεως ἔκαμε χρῆσιν τῆς λέξεως βραδύτητος· βραδύτης λοιπὸν ἀθέμιτος ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἔλαβε χώραν, καθὰ διαλαμβάνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀλλὰ μόνον ἡ οἴκησις τοῦ ἀνακριτοῦ εἰς τὸ κατάστημα τοῦ δημάρχου ἐν ἐλλείψει ἄλλης καταλλήλου πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του οἰκίας, ὅπερ δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἐξαιρέσεως, ὡς ὀρθῶς ἐσκέφθη τὸ κατώτερον δικαστήριον· διὰ δὲ

τῆς λέξεως ἀθεμίτου πράξεως, τὸ εἰρημένον ἄρθρον 51 § 4 δὲν ἐννοεῖ μόνον τὰς πράξεις, ὅσαι τιμωροῦνται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποιν. νόμου, ὡς ἐσφαλμένως ἐσκέφθη τὸ ἐν Τριπόλει πλημμελειοδικεῖον, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἄλλην πρᾶξιν ἐκ προθέσεως παραβαίνουσαν τὰ νενομισμένα καθήκοντα, ἀλλ' εἰς αὐτὰς τὰς πράξεις δὲν δύνανται νὰ καταταχθῶσι καὶ αἱ ἐλλείψεις ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι πράττονται ἐξ ἁπλῆς ἀμελείας· ὅθεν ἡ πρᾶξις τοῦ ἀνακριτοῦ Μ., ἀνακρίνοντος τὴν κατὰ τῶν ἀναιρεσειόντων κατηγορίαν δημοσίως ἐναντίον τοῦ ἄρθρου 72 τῆς ποινικῆς δικονομίας, δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἐξαιρέσεως κατ' αὐτοῦ, καθόσον ἡ προςβαλλομένη ἀπόφασις δὲν βεβαιοῖ ὅτι αὕτη ἐξετελέσθη ἐκ προθέσεως, ὥστε ὀρθῶς καὶ νομίμως ἀπέῤῥιψεν αὕτη διὰ τοῦ διατακτικοῦ τὴν περὶ ἐξαιρέσεως αἴτησιν τῶν ἀναιρεσειόντων.»

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 181 τοῦ 1846.

§ 34. Ἀγωγαὶ κινηθεῖσαι κατὰ δικαστῶν δι' ὑπόθεσιν, τῆς ὁποίας ἐπελήφθησαν ἤδη, δὲν καθιστῶσιν αὐτοὺς ἐξαιρετέους.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρπά τοῦ 1838 φέρουσα:

«Ἐπειδὴ ὁ νόμος συγχωρεῖ μὲν τὴν ἐξαίρεσιν δικαστοῦ τινος ἕνεκεν ὑπαρχούσης ἔριδος ἢ ἔχθρας, ὑποθέτει ὅμως ἔριν ἢ ἔχθραν δυναμένας ν' ἀποτρέψωσι τὸν δικαστὴν ἀπὸ τὴν εὐσυνείδητον ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν του· οὐδὲ δύναται ν' ἀφήσῃ εἰς τὴν διάκρισιν τῶν δικαζομένων τὸ ν' ἀποφεύγωσι τῶν φυσικῶν των δικαστῶν τὴν δικαιοδοσίαν δι' ἀγωγῶν κινουμένων κατ' αὐτῶν, ἀφοῦ ἐπελήφθησαν τῆς δίκης, καθ' ἣν ζητεῖται ἡ ἐξαίρεσις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ αἰτῶν τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἐνταῦθα πλημμελειοδικῶν Π. Σ., ἐκίνησε τὴν κατ' αὐτῶν κακοδικείου ἀγωγήν, ἀφοῦ ὑπεβλήθη ἐνώπιον αὐτῶν εἰς ποινικὴν καταδίωξιν.

Ἐπειδὴ οἱ ἐξαιρέσεως λόγοι, τοὺς ὁποίους ἐπρότεινεν ὁ εἰρημένος Π. Σ. δὲν ἔχονται ἀληθείας, διότι ἡ μὲν κατ' ἐρήμην τῶν πλημμελειοδικῶν ὑπ' ἀριθ. 313 ἀπόφασις διὰ τῆς κατ' αὐτῆς γενομένης ἀνακοπῆς καθίσταται ἀνίσχυρος μέχρις οὗ δικασθῇ, ἡ δὲ ἄλλη, τὴν ὁποίαν ἀναφέρει ὡς ἐκδοθεῖσαν κατ' αὐτοῦ κατ' ἀντιμωλίαν παρὰ τῶν αὐτῶν πλημμελειοδικῶν, εἶναι ἀνύπαρκτος.»

§ 35. Διὰ νὰ ἐξαιρεθῶσιν οἱ δικασταὶ ἕνεκα φιλίας, πρέπει νὰ ἦναι αὕτη στενωτάτη (1).

Ἀποφάσεις ποιν. Ἀρ. Πάγου τιά, τιϐ', τκγ' τοῦ 1839 (σελ. 55, 57, 76 τόμ. 4 τῆς Νομολ.).

---

(1) Ἡ μία ἐκ τῶν λυουσῶν τὸ ζήτημα αὐτὸ (ἡ τιά) φέρει:
«Ἐπειδή, κατὰ τὸ 3 ἐδάφ. τοῦ 51 ἄρθρου τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἡ

— Ἡ μεταξὺ τῶν εἰς τὸν αὐτὸν κλάδον τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἔτι γραφεῖον συνυπηρετούντων δημοσίων ὑπαλλήλων λαμβάνουσα χώραν συναναστροφὴ ἢ φιλία, ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς ἔχουσα τὴν ἀρχήν της καὶ ἐκ ταύτης μόνον ὑφισταμένη, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ τοιαύτη, ὁποίαν ἐννοεῖ τὸ ἄρθρον 51 § 3 τῆς ποιν. δικονομίας, διὰ νὰ δώσῃ ἑπομένως ἀφορμὴν πρὸς ἐξαίρεσιν.

Ἀπόφ. 139 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 966).

§ 36. Ὁ νόμος δὲν δέχεται τὴν ἐξαίρεσιν δικαστῶν ἀξιωματικῶν δι' ἀθέμιτον αὐτῶν πρᾶξιν, εἰμὴ ἂν αὐτὴ λάβῃ χώραν περὶ τὴν ἀνάκρισιν τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, διὰ τὴν ὁποίαν ζητεῖται ἡ ἐξαίρεσις.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρλβ' τοῦ 1837.

§ 37. Θεωρεῖται ὡς λόγος ἐξαιρέσεως τὸ νὰ ἔλαβε δικαστής τις μέρος εἰς τὴν ἀπόφασιν ὑποθέσεως, ἥτις συζητεῖται ἐκ νέου, παρόντος αὐτοῦ καὶ συνεπείᾳ ἀναιρέσεως;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ περίστασις ὅτι ὁ ἀναπληρωτικὸς πρόεδρος τῶν συνέδρων Μ. Οἰκ. ἔλαβε μέρος ὡς δικαστὴς εἰς προηγηθεῖσαν τῶν ἐν Σύρῳ πλημμελειοδικῶν ἀπόφασιν, δι' ἧς κατεδικάσθη ὁ αἰτῶν τὴν ἀναίρεσιν Α. Δ., δὲν θεωρεῖται παρὰ τοῦ νόμου ὡς λόγος ἐξαιρέσεως, ἀλλ' οὔτε ἔγινεν ἄλλως ἐπὶ ἀκροατηρίου πρότασις περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ εἰρημένου δικαστοῦ. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σϞά τῆς 9 Ἰανουαρ. 1839.

— Ὁ 5 § τοῦ 51 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας ἐξαιρεῖ μόνον ἐκείνους τοὺς δικαστάς, οἵτινες ἔλαβον μετοχὴν ἢ συνέπραξαν εἰς τὴν ἀνάκρισιν ἢ ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, ἐν ᾧ ἦσαν μέλη ἄλλου δικαστηρίου· τὸ δικαστήριον δὲ δὲν γίνεται ἄλλο ἐξ ἄλλου, διότι ἔκρινε προδικαστικῶς τὴν ὑπόθεσιν, τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ διδικάσῃ ὁριστικῶς.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου νϛ' (σελ. 102—106 τόμ. 1 τῆς Νομολ.). —Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 1 τοῦ 1835 (σελ. 101—ὁμοίως).

μεταξὺ δικαστοῦ τινος καί τινος ἐκ τῶν δικαζομένων μερῶν φιλικὴ σχέσις δύναται μὲν νὰ προταθῇ ὡς λόγος ἐξαιρέσεως, ἀλλὰ μόνον ὁσάκις ἡ μεταξὺ αὐτῶν φιλία εἶναι φύσεως ἰδιαιτέρας, τουτέστιν οἰκειοτάτη· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου δὲν βεβαιοῦται παντελῶς ὅτι μεταξὺ τῶν . . . . . καὶ τοῦ ἰδιώτου κατηγόρου . . . . ἐξ ἑτέρου, ὑπάρχει σχέσις φιλίας ἱκανὴ ν' ἀποτελέσῃ λόγον ἐξαιρέσεως κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος 51 ἄρθρου ἀριθ. 3 τῆς ποιν. δικονομίας. »

— Κανεὶς δὲν δύναται νὰ ἦναι μέρος καὶ δικαστής· ὅθεν δικαστὴς ὑβρισθεὶς δὲν δύναται νὰ δικάσῃ περὶ τῆς ὕβρεως.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου κγ' τῆς 11 Μαρτ. 1836 (σελ. 100 τόμ. 1 τῆς Νομολ.).

§ 38. Ἡ διάταξις τοῦ 53 ἄρθρου τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἀφορῶντος τὴν ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξαίρεσιν τῶν δικας. ὑπαλλήλων, διατάττεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, οὔτε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τύπος οὐσιώδης, καθότι ἕκαστος διάδικος δύναται νὰ προτείνῃ τὴν ἐξαίρεσιν αὐτήν.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου σοή τῆς 16 Νοεμβρ. 1838 (σελ. 222 τόμ. 3 τῆς Νομολ.).

§ 39. Ἡ πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ ποιν. δικαστηρίου γενομένη ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ δήλωσις περιστατικοῦ τινός, δυναμένου νὰ θεωρηθῇ ὡς λόγος ἐξαιρέσεως, ἀποτελεῖ πρότασιν περὶ ἐξαιρέσεως.

— Τὸ δικαστήριον εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ ἀπόφασιν.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 80 τοῦ 1845.
"Ορα τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐν τῷ Εὑρετ. τόμ. 3 σελ. 101.

§ 40. Ἡ κατὰ δικαστοῦ τινὸς ἐξαίρεσις μὴ προταθεῖσα πρὸ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζητήσεως καλύπτεται. — Ὅταν δὲ δὲν γίνηται ῥητὴ περὶ ἐξαιρέσεως αἴτησις, τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἐκδίκασιν.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 91 τοῦ 1846.

§ 41. Ἡ αἴτησις, διὰ τῆς ὁποίας κατηγορούμενός τις προσκαλεῖ δικαστὴν νὰ μαρτυρήσῃ εἰς δίκην ἐκκρεμῆ ἐνώπιόν του, ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐξαίρεσιν, καὶ ἑπομένως κανονίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τὰς περὶ ἐξαιρέσεως δικαστῶν καὶ περὶ παραπομπῆς· ἄλλως δὲ ὁ δικαστὴς ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργον του. (Ὅρα ἀνωτ. § 13, καὶ κατωτ. § 62).

Απόφ. « Ἐπειδὴ ἡ αἴτησις, διὰ τῆς ὁποίας κατηγορούμενός τις προσκαλεῖ δικαστὴν ἢ ὁλόκληρον δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ κατ' αὐτοῦ ἀρξαμένη ἀνάκρισις, νὰ μαρτυρήσῃ κατὰ τὴν ποινικὴν ταύτην δίκην, ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐξαίρεσιν τοῦ δικαστοῦ ἢ τοῦ δικαστηρίου, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ ἦναι κατὰ τὴν αὐτὴν δίκην μάρτυς καὶ δικαστής, καὶ ἑπομένως κανονίζεται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ποιν. δικονομίας τὰς περὶ ἐξαιρέσεων δικαστῶν καὶ περὶ παραπομπῆς ἀπὸ ἓν εἰς ἄλλο δικαστήριον ἕνεκεν ἐξαιρέσεως ὁλοκλήρου δικαστηρίου.

Επειδὴ ἐν περιπτώσει ἐξαιρέσεως ὁλοκλήρου δικαστηρίου, ἤ, ὅ ἐστι τὸ αὐτὸ, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἅπαντα τὰ μέλη δικαστηρίου τινὸς, κατὰ πρόσκλησιν ἑνὸς τῶν διαδίκων, μέλλουν νὰ παρασταθῶσιν ὡς μάρτυρες κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῶν ἐκκρεμῆ δίκην, ἡ διαδικασία, κατὰ τὸ ἄρθρον 64 τῆς ποιν. δικονομίας, γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ ἡ περὶ κανονισμοῦ ἁρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου, κατὰ τὰ ἄρθρα 47 καὶ 50 τῆς αὐτῆς δικονομίας, τουτέστιν, ἡ αἴτησις τοῦ διαδίκου, βεβαιωμένη, ἀπευθύνεται πρὸς τὸν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέα, παρὰ τοῦ ὁποίου ἀνακρίνεται ἡ ὑπόθεσις συνοπτικῶς· τηρουμένης δὲ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 56 τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἡ αἴτησις αὕτη κοινοποιεῖται εἰς τὸν προσκαλούμενον, ὡς μάρτυρα, δικαστὴν παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς διὰ νὰ ἐκφρασθῇ, καὶ μόνον ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς προσηκόντως γενομένης κοινοποιήσεως ὀφείλει οὗτος ν' ἀπέχῃ τῆς ἐκτελέσεως τῶν δημοσίων ἔργων του.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ ἐπὶ μοιχείᾳ κατηγορουμένη Α. Κ., δι' ἀναφορᾶς της, πρὸς τὸν παρὰ τοῖς ἐν Χαλκίδι πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα ἐζήτησε νὰ ἐξετασθῶσιν ὡς μάρτυρες εἰς τὴν κατ' αὐτῆς κατηγορίαν « ὅλοι οἱ δικασταὶ τοῦ ἐν Χαλκίδι δικαστηρίου συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ παρ' αὐτοῖς εἰσαγγελέως καὶ ἀντεισαγγελέως· » ἐνώπιον τῶν ὁποίων εἶχε παραπεμφθῆ ἡ ῥηθεῖσα ποινικὴ δίκη· ἑπομένως ἡ αἴτησις αὕτη, ὡς ἀτάκτως εἰςαχθεῖσα καὶ δοθεῖσα εἰς ἀναρμόδιον πρόσωπον, δὲν ἠδύνατο ποσῶς νὰ ληφθῇ παρὰ τούτου ὑπ' ὄψιν, ὀλιγώτερον δὲ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν παῦσιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν δημοσίων καθηκόντων αὐτοῦ τε καὶ τῶν λοιπῶν δικαςῶν· ἡ δὲ παραπομπῆς αἴτησις ἡ γενομένη ἀπὸ τὸν παρὰ τοῖς ἐν Χαλκίδι πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα καὶ στηριζομένη εἰς τὴν μνημονευθεῖσαν ἀναφορὰν εἶναι ἐπίσης ἀπαράδεκτος, διότι δὲν ἔγινεν οὔτε παρ' αὐτοῦ τοῦ διαδίκου τοῦ προτείνοντος νὰ ἐξετασθῶσιν οἱ δικασταὶ Χαλκίδος ὡς μάρτυρες, οὔτε ἀπευθύνθη πρὸς τὴν ἁρμοδίαν ἀρχὴν, τὸν παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ εἰσαγγελέα, ὅστις καὶ μόνος δύναται, κατὰ τὸν νόμον, ν' ἀνακρίνῃ τὴν ὑπόθεσιν καὶ νὰ τὴν εἰσάξῃ τακτικῶς.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ ποιν. Ἀρ. Πάγου 59 τοῦ 1841.

— Ἡ αἴτησις διαδίκου τινὸς τὸ νὰ ἐξετασθῇ τὶς τῶν δικαστῶν ὡς μάρτυς εἰς αὐτὴν ἐκείνην τὴν δίκην, εἰς ἣν μέλλει νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ δικαστικά του καθήκοντα, ἰσοδυναμεῖ μὲ πλαγίαν αὐτοῦ ἐξαίρεσιν, καὶ ἑπομένως ἡ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης διαδικασία

πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπὶ ἐξαιρέσει δικαστῶν ἀπαιτουμένους τύπους· ὅθεν, προκειμένης ἐξαιρέσεως πολλῶν μελῶν δικαστηρίου τινός, ὥστε τὰ λοιπὰ μέλη νὰ μὴ συμπληρῶσι τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς ἐκδίκασιν ἀριθμόν, ἡ περὶ παραπομπῆς αἴτησις γίνεται εἰς τὸν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέα· ἄλλως καθίσταται ἀπαράδεκτος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 4 τοῦ 1842 (1).

Ἑτέρα ποιν. ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου ὑπ' ἀριθ. 13 τοῦ 1842 φέρει:

« Ἐπειδὴ ἡ πρᾶξις κατηγορουμένου τινός, δι' ἧς καλεῖ ὡς μάρτυρας εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ δίκην αὐτοὺς ἐκείνους τοὺς δικαστάς, οἵ-

---

(1) Ἰδοὺ πῶς φέρει ἡ ἀπόφασις αὕτη·

« Ἐπειδὴ ἡ αἴτησις διαδίκου τινός, τοῦ νὰ ἐξετασθῇ τις τῶν δικαστῶν ὡς μάρτυς εἰς αὐτὴν ἐκείνην τὴν δίκην, εἰς ἣν μέλλει νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ δικαστικά του καθήκοντα, ἰσοδυναμεῖ μὲ πλαγίαν αὐτοῦ ἐξαίρεσιν, καὶ ἐπομένως ἡ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης διαδικασία πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπὶ ἐξαιρέσει δικαστῶν ἀπαιτουμένους τύπους.

Ἐπειδή, προκειμένης ἐξαιρέσεως πολλῶν μελῶν δικαστηρίου τινός, ὥστε τὰ λοιπὰ μέλη νὰ μὴ συμπληρῶσι τὸν κατὰ νόμον πρὸς συζήτησιν τῆς δίκης ἀπαιτούμενον ἀριθμόν, ἡ περὶ παραπομπῆς αἴτησις πρέπει, κατὰ τὰ ἄρθρα 64, 47 καὶ ἑπόμενα συνδυασμένα, νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέα, ὅστις ἀνακρίνει τὴν ὑπόθεσιν, τουτέστι, κοινοποιεῖ, κατὰ τὰ ἄρθρα 48 καὶ 56, τὴν περὶ ἐξαιρέσεως αἴτησιν εἰς τοὺς ἐξαιρουμένους δικαστάς, οἵτινες μόνον ἀφ' ἧς στιγμῆς λάβωσι τὴν κοινοποίησιν ταύτην ὀφείλουν ν' ἀπέχουν τῆς ἐκτελέσεως τῶν δημοσίων ἔργων των· ἐκφρασθέντων δ' αὐτῶν, εἰσάγει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ κατηγορούμενος Π. Κ., θέλων νὰ προτείνῃ ὡς μάρτυρας τῆς ὑπερασπίσεως εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ ἐπὶ ἐξυβρίσει δίκην τόσα μέλη τοῦ ἐν Χαλκίδι δικαστηρίου τῶν πλημμελειοδικῶν, ὥστε τὰ ἐπίλοιπα δὲν συμπληροῦν τὸν ἀπὸ τὸν νόμον ἀπαιτούμενον ἀριθμόν, ἀντὶ νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν διαληφθεῖσαν διαδικασίαν, ἠρκέσθη μόνον ἐπὶ συνεδριάσει νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναβολὴν τῆς δίκης, ἐπὶ λόγῳ ὅτι μέλλει νὰ προτείνῃ ὡς μάρτυρας τὸν πρόεδρον, δύω δικαστὰς καὶ τὸν εἰσαγγελέα τοῦ ῥηθέντος δικαστηρίου, εἰς τρόπον ὥστε δὲν ὑπῆρχεν ἀφορμὴ οὔτε νὰ κάμωσιν οἱ εἰρημένοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἀποχὴν τῶν δημοσίων καθηκόντων, οὔτε νὰ ζητηθῇ παρὰ τοῦ ἀναπληροῦντος τὸν κωλυόμενον εἰσαγγελέα δικαστοῦ ἡ παραπομπὴ τῆς δίκης εἰς ἄλλο δικαστήριον.

Ἐπειδή, ἐκτὸς τούτου, ἡ περὶ παραπομπῆς αἴτησις αὕτη δὲν ἀπευθύνθη πρὸς τὸν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέα διὰ ν' ἀνακριθῇ παρ' αὐτοῦ, ἐπομένως ἡ αἴτησις αὕτη οὔτε ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον πρόσωπον τοῦ Π. Κ. γενομένη, οὔτε πρὸς τὴν ἁρμοδίαν ἀρχήν, τὸν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέα ἀπευθυνθεῖσα, οὔτε κατὰ τοὺς προσήκοντας τύπους ἀνακριθεῖσα, καθίσταται ἀπαράδεκτος. » . . . .

τινες μέλλουν νὰ τὴν δικάσωσιν, ἰσοδυναμεῖ μὲ πλαγίαν αὐτῶν ἐξαίρεσιν· ἑπομένως ἡ παραπομπῆς αἴτησις τοῦ Π. Κ., δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ παραπεμφθῇ ἡ κατ' αὐτοῦ ἐπὶ παρανόμῳ καταχρατήσει δίκη ἀπὸ τὸ ἐν Χαλκίδι δικαστήριον τῶν πλημμελειοδικῶν εἰς ἄλλο ὁμοειδὲς καὶ ἰσόβαθμον δικαστήριον, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἐκλήτευσεν εἰς τὴν δίκην ταύτην μάρτυρας τὸν πρόεδρον καὶ δύο δικαστὰς τοῦ διαληφθέντος πλημμελειοδικείου· οἱ δὲ ὑπόλοιποι δὲν συμπληροῦσι τὸν ἀπὸ τὸν νόμον ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν, ὑπάγεται εἰς τὸ 1 ἐδάφ. τοῦ ἄρθρου 60 τῆς ποιν. δικονομίας.

Ἐπειδὴ, ἐνεργηθείσης ἐπιμελείᾳ τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέως τῆς ἀπὸ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 64, 47 53 καὶ ἑπόμ. τῆς αὐτῆς δικονομίας ἀπαιτουμένης διαδικασίας, καὶ κοινοποιηθέντων πρὸς τοὺς εἰρημένους δικαστικοὺς ὑπαλλήλους τῶν λόγων τῆς ἐξαιρέσεώς των, τουτέστι, τῶν εἰς τὴν τῆς παραπομπῆς αἴτησιν τοῦ Π. Κ. ἀναφερομένων θεμάτων, περὶ ὧν προσκαλεῖ αὐτοὺς μάρτυρας εἰς τὴν εἰρημένην δίκην του, οἱ δικασταὶ οὗτοι ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν ἔχουν κάμμίαν περὶ τούτου γνῶσιν· ὁ δὲ Π. Κ. δὲν προςήγαγεν ἐναντίαν ἀπόδειξιν· ὅθεν ἐξάγεται ὅτι εἶναι ψευδὴς ὁ λόγος τῆς ἐξαιρέσεως τῶν διαληφθέντων δικαστῶν· ἀνυποστήρικτος δὲ ἡ περὶ παραπομπῆς αἴτησις τοῦ αὐτοῦ Κ.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 50, εἰς τὸ ὁποῖον παραπέμπει τὸ 64 ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας, οἱ ἐξαιτούμενοι τὴν παραπομπὴν, ἀποτυχόντες ὑποβάλλονται εἰς χρηματικὴν ποινὴν πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν. »

§ 42. Κατὰ τὰ ἄρθρα 47, 50, 56, 60 καὶ 64 τῆς ποινικῆς δικονομίας, τότε μόνον ὁ δικαστὴς ὀφείλει ν' ἀπέχῃ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων του, ὅταν κοινοποιηθῇ εἰς αὐτὸν προςηκόντως ἡ κατ' αὐτοῦ ἐξαίρεσις.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 49 τοῦ 1847.

§ 43. Οἱ ἁπλῶς καταμηνυταὶ, ἐὰν δὲν προςλάβωσι τὸν χαρακτῆρα τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος ἢ τοῦ ἰδιώτου κατηγόρου, δὲν δύνανται νὰ προτείνωσι τὴν ἐξαίρεσιν δικαστῶν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 4 τοῦ 1847.

— Εἰς τὰ περὶ ἐξαιρέσεως καὶ παραπομπῆς κεφάλαια ὁ νόμος διατάσσει ἰδιαιτέραν διαδικασίαν, συνοπτικωτέραν τῆς συνήθους, καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 56 διακρίνει τὸν εἰσαγγελέα ἀπὸ τοὺς διαδίκους· ἐκ τούτου δὲ γίνεται φανερὸν ὅτι ὁ εἰςαγγελεὺς φέρει τὸν λόγον ὑπὲρ τοῦ νόμου.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγ. τπς' τοῦ 1839 (σελ. 182 τόμ. 4 τῆς Νομολ).

§ 44. Τὰ πταισματοδικεῖα δὲν ἔχουν δικαίωμα ν' ἀποφασίζωσι περὶ ἐξαιρέσεων τῶν παρ' αὐτοῖς δημοσίων κατηγόρων· παραπέμπουσι δὲ τὴν περὶ τούτου αἴτησιν εἰς τὰ πλημμελειοδικεῖα (1).

'Απόφ. κοιν. 'Αρ. Πάγου τκέ τῆς 19 'Απριλ. 1839.

— Γενομένης δεκτῆς τῆς κατὰ τοῦ δημοσίου κατηγόρου ἐξαιρέσεως, δὲν δύναται οὗτος νὰ ζητήσῃ ἀναίρεσιν κατὰ τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἔγινε δεκτὴ ἡ ἐξαίρεσις (2).

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγ. σξς' τοῦ 1838 (σελ 199 τόμ. 3 τῆς Νομολ).

§ 45. Ὅταν πταισματοδίκης τὶς ἐξαιρῆται εἰς δίκην τινά, ὀφείλει ν' ἀναβάλῃ τὴν δίκην, ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἁρμόδιον εἰσαγγελέα.

Απόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 53 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ὅταν εἰρηνοδίκης τὶς ἐξαιρῆται εἰς δίκην τινά, ἤτοι παρὰ τῶν δικαζομένων ἢ ἀφ' ἑαυτοῦ, ὀφείλει ν' ἀναβάλῃ τὴν δίκην, νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν παρὰ τοῖς πρωτοδίκαις εἰσαγγελέα καὶ νὰ περιμείνῃ τὴν ἀπόφασιν τῶν πλημμελειοδικῶν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ πταισματοδίκης Θηβῶν Λ. Γ. συνειδὼς ἐν ἑαυτῷ αἰτίαν ἐξαιρέσεως, ἀντὶ νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν ἐπιτακτικὴν τοῦ νόμου διάταξιν, ἀπεφάσισε, δι' ἰδίας αὐτοῦ πράξεως, περὶ τῆς ἐξαιρέσεώς του εἰς τὴν κατὰ τῆς Α. Α. Κ. δίκην, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ἀπὸ 24 Μαΐου ε. ε. ἐγγράφου του, προσκαλέσας αὐτογνωμόνως εἰς ἀναπλήρωσίν του κατὰ τὴν εἰρημένην δίκην τὸν πάρεδρον Μ. Β.· ἑπομένως παρεβίασε τὴν ῥητὴν τοῦ εἰρημένου 53 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονονομίας διάταξιν, καὶ τὸ ἐπὶ τῆς προκειμένης δίκης δικάσαν δικαστήριον ἦτο κακῶς συντεθειμένον, καθότι συνεκροτήθη ἀπὸ δικαστὴν ἀναρμόδιον. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου υιέ τῆς 11 Δεκεμβρ. 1839 (σελ. 231 τόμ. 4 τῆς Νομολ.).

§ 46. (3) Αἱ ἀποφάσεις αἱ ἀφορῶσαι ἐξαιρέσεις, προτεινομένας παρ' αὐτῶν τῶν δικαστ. ὑπαλλήλων, εἶναι ἀπρόσβλητοι.

'Απόφ. κοιν. 'Αρ. Πάγου τκέ τῆς 19 'Απρ. 1839.

— Κατὰ τῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσιν ἐξαιρέσεις δικαστικῶν ὑπαλλήλων, δὲν συγχωρεῖται ἔνδικόν τι μέσον.

---

(1) Τ' αὐτὰ καὶ ἡ υξγ' ποιν. ἀπόφ. τοῦ 1840.
(2) Ὅρα τὸν ἑπ. § 46.
(3) Ὅρα τὸν προηγ. § 44.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 53 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, πᾶς δικαστής, συνειδὼς ἐν ἑαυτῷ αἰτίαν τινὰ ἐξαιρέσεως, ὀφείλει νὰ τὴν φανερώσῃ εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον, τὸ ὁποῖον, ἀκοῦσαν τὸν εἰσαγγελέα, ἀποφασίζει ἂν πρέπῃ ν᾽ ἀπέχῃ ἢ μὴ τῶν δημοσίων αὐτοῦ ἔργων· κατὰ δὲ τοιαύτης ἀποφάσεως τοῦ δικαστικοῦ συμβουλίου οἱ δικαζόμενοι δὲν ἔχουν δικαίωμα οὔτε ἀνακοπῆς, οὔτε ἐφέσεως, διότι αἱ ἀποφάσεις τοῦ συμβουλίου δὲν κοινοποιοῦνται εἰς αὐτούς, οὔτε ἀπαιτεῖ ὁ νόμος νὰ ἐρωτᾶται ὁ κατηγορούμενος νὰ ἐξηγηθῇ, ἂν συγκατατίθηται εἰς τὸ νὰ δικασθῇ παρὰ τοῦ ἐξαιρουμένου δικαστοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ δικαστὴς Α. Γ. ἐδήλωσεν ὅτι σύνοιδεν ἐν ἑαυτῷ αἰτίαν ἐξαιρέσεως εἰς τὴν κατὰ τοῦ Σ. Β. δίκην· τὸ δὲ συμβούλιον τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πλημμελειοδικῶν παρεδέχθη, διὰ τῆς ἀπὸ 3 Ὀκτωβρ. ε. ε. ὑπ᾽ ἀριθ. 55 ἀποφάσεώς του, τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ εἰρημένου δικαστοῦ· ὁ δὲ κατηγορηθεὶς εἶναι ἀπαράδεκτος νὰ μεταχειρισθῇ κἀνὲν ἔνδικον μέσον κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σξθ' τῆς 19 Ὀκτωβρ. 1838 (σελ. 204 τόμ. 3 τῆς Νομολ.).

— Κἀνὲν ἔνδικον μέσον δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς διαδίκους κατὰ τῶν ἀποφάσεων, τὰς ὁποίας ἐκδίδουσι τὰ συμβούλια ἐπὶ τῶν ἐξαιρέσεων, τὰς ὁποίας προτείνουσιν οἴκοθεν οἱ δικασταί.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 53 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ συνειδὼς ἑαυτῷ λόγον ἐξαιρέσεως δικαστὴς ὀφείλει νὰ προτείνῃ τὴν ἐξαίρεσίν του εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον, τὸ ὁποῖον, ἀκοῦσαν τὸν εἰσαγγελέα, ἀποφαίνεται περὶ αὐτῆς, χωρὶς νὰ κλητευθοῦν οἱ διάδικοι, καὶ χωρὶς νὰ ἐπιδοθῇ εἰς αὐτοὺς ἡ ἀπόφασις αὐτὴ τοῦ συμβουλίου· ἐντεῦθεν δὲ προκύπτει σαφῶς ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην οἱ κατηγορούμενοι θεωροῦνται ὡς τρίτα πρόσωπα, μὴ ἔχοντα τὸ δικαίωμα νὰ προςβάλλουν αὐτὴν διὰ κἀνενὸς ἐνδίκου μέσου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ δεύτερος ἀναιρέσεως λόγος προςβάλλει τὴν ὑπ᾽ ἀριθ. 39 ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Πάτραις συνέδρων, διὰ τῆς ὁποίας τοῦτο ἀπεφάσισε περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ Ι. ἐν τῷ συμβουλίῳ προταθείσης ἐξαιρέσεως· ἄρα εἶναι ἀπαράδεκτος. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υξγ' τῆς 21 Αὐγ. 1840 (σελ. 486 τῆς σειρᾶς τοῦ 1840).

— Πᾶς δικαστής, συνειδὼς ἑαυτῷ αἰτίαν τινὰ ἐξαιρέσεως, ὀφείλει νὰ τὴν φανερώσῃ εἰς τὸ δικας. συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἀποφα-

σίζει περὶ τούτου· αἱ δὲ τοιαῦται ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς κἀνὲν ἔνδικον μέσον (1).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υμ' τῆς 3 Ἀπριλ. 1840 (σελ. 345 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφ. τοῦ 1840).

— Αἱ περὶ ἐξαιρέσεως τῶν πταισματοδικῶν ἀποφάσεις εἶναι ἀνέκκλητοι, καὶ ἂν ἐπιβάλλωσι πρόστιμον ἀνώτερον τῶν 10 δρ. (Ὅρα ἐν τῷ Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 126 (λέξ. *Ἀπόφασις*) τὴν ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφ. 25 τοῦ 1844).

Ποινικὴ Δικαιοσύνη.

Δικαστήριον συνέδρων καὶ ἐνόρκων (2).

§ 47. Ἡ ἐκτίμησις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 58 τοῦ ὀργ. τῶν δικαστηρίων διαλαμβανομένων λόγων ἀνατίθεται εἰς τὴν κρίσιν τῶν δικαστηρίων, ἐνώπιον τῶν ὁποίων προτείνονται.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ἀπεφάνθη, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 161 ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ ἐξαίρεσις τοῦ ἐνόρκου Χ. Σ. δὲν ἐγένετο δεκτή, διότι οὗτος δὲν συνέπραξεν εἰς τὴν κατὰ τῶν ἀναιρεσειόντων εἰσαχθεῖσαν δίκην, καὶ οὐχὶ διότι δὲν ἐδήλωσεν, ἂν ἡ γνωμοδότησίς του, ὡς δικηγόρου, ἔγινεν ὑπὲρ ἢ κατ' αὐτοῦ· ἡ δὲ ἐκτίμησις τῶν ἐν τῷ 48 ἄρθρῳ τοῦ οργαν. τῶν δικαστηρίων διαλαμβανομένων λόγων ἀνατίθεται εἰς τὴν κρίσιν τῶν δικαστηρίων, ἐνώπιον τῶν ὁποίων προτείνονται.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 92 τῆς 4 Ὀκτωβρ. 1842 (σελ. 204 τῆς σειρᾶς τοῦ 1842).

— Κατὰ τὸ ἄρθρον 40 τοῦ δικασ. ὀργανισμοῦ, τότε μόνον δὲν δύναταί τις νὰ ἦναι ἔνορκος εἰς εἰδικήν τινα πρᾶξιν, ὅταν ὡς

---

(1) Ἰδοὺ πῶς φέρει ἡ ἀπόφασις αὕτη·

« Ἐπειδὴ τὸ 53 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, τὸ ὁποῖον προβλέπει τὴν περίπτωσιν τῆς παρὰ τῶν δικασῶν προτεινομένης αὐτῶν ἐξαιρέσεως, φέρει ὅτι ἡ πρότασις αὕτη πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τὸ δικαστικὸν συμβούλιον· τὸ δὲ συμβούλιον τῶν πλημμελειοδικῶν, κατὰ τὴν ῥητὴν τοῦ 247 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας διάταξιν, ὁσάκις δικάζει περὶ ἀντικειμένων τῆς ἀνακρίσεως σύγκειται ἐκ τριῶν δικαστῶν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ὑπόθεσις, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ πρόεδρος καὶ οἱ δύο δικασταὶ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Χαλκίδι πλημμελειοδικῶν ἐπρότειναν τὴν ἐξαίρεσιν αὐτῶν, εὑρίσκετο εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀνακρίσεως· ἑπομένως τὸ δικαστικὸν συμβούλιον συγκροτηθὲν ἐκ τριῶν μόνον δικαστῶν ἦτο νομίμως συντεθειμένον. »

(2) Ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 684 ἐπ.

ἐκ τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας του συνέπραξεν εἰς τὴν κατὰ τοῦ κατηγορουμένου εἰςαχθεῖσαν δίκην, ἢ ἐχρησίμευσεν ἤδη ὡς μάρτυς, πραγματογνώμων, ζημιωθεὶς ἢ ἀδικηθείς.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ἐθεώρησε τὴν ὡς μαρτύρων κλήτευσιν τῶν ἐνόρκων Π. Κ., Κ. Ν., Ι. Β., Α. Π. καὶ Α. Π. ὡς γενομένην δολίως ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ μὴ τεθῶσιν εἰς τὴν κληρωτίδα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, καὶ προςέτι ὡς ἄκυρον, καθὸ μὴ μὴ ἐμπρόθεσμον, καὶ μὴ διαλαμβάνουσαν τὰ παρ' ἑκάστου αὐτῶν ἀποδειχθησόμενα.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 48 ἄρθρον τοῦ ὀργ. τῶν δικαστηρίων, τότε μόνον δὲν δύναταί τις νὰ ἦναι ἔνορκος εἰς εἰδικήν τινα πρᾶξιν, ὅταν ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας του συνέπραξεν εἰς τὴν κατὰ τοῦ κατηγορουμένου εἰςαχθεῖσαν δίκην, ἢ ὡς μάρτυς ἔδωκε τὴν μαρτυρίαν του, ἢ ὡς πραγματογνώμων ἐγνωμοδότησεν, ἢ παρίσταται ὡς ἀδικηθεὶς ἢ ζημιωθείς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οἱ ὡς μάρτυρες κλητευθέντες ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἔνορκοι δὲν εἶχον καταθέσει ὡς μάρτυρες· ἑπομένως ἀφοῦ, ὡς προεῤῥέθη, ἐθεωρήθη ἄκυρος ἡ ὡς μαρτύρων κλήτευσις αὐτῶν, κἀνεὶς νόμος δὲν ἀπηγόρευε τοῦ νὰ τεθῶσι τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς τὴν κληρωτίδα ὡς ἐνόρκων. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 60 (σελ. 135 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1842).

— Τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ἀποφασίζει περὶ τῆς ἰσχύος τῶν παρὰ τῶν ἐνόρκων προβαλλομένων δικαιολογημάτων, ὁσάκις κώλυμά τι δὲν ἐπιτρέπει εἰς αὐτοὺς τὴν προσωπικὴν ἐμφάνισιν· ἐκ τούτου δὲ γίνεται φανερὸν ὅτι εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον ἀνήκει ν' ἀποφασίζῃ καὶ περὶ τῶν παρὰ τῶν ἐμφανισθέντων ἐνόρκων προτεινομένων λόγων πρὸς ἀπαλλαγήν· ἡ δὲ τοιαύτη ἀπόφασις δὲν ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν, καθότι ἡ ἐκτίμησις τῶν λόγων ἀνετέθη εἰς τοὺς συνέδρους.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 67 τῆς 30 Ἰουλίου 1842 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 65 ἄρθρον τοῦ ὀργ. τῶν δικαστηρίων, τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ἀποφασίζει περὶ τῆς ἰσχύος τῶν παρ' ἐνόρκων προβαλλομένων δικαιολογημάτων, ὁσάκις κώλυμά τι δὲν ἐπιτρέπει εἰς αὐτοὺς τὴν προσωπικὴν ἐμφάνισιν· ἐκ τούτου δὲ γίνεται φανερὸν ὅτι εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον ἀνήκει ν' ἀποφασίζῃ καὶ περὶ τῶν παρὰ τῶν ἐμφανισθέντων ἐνόρκων προτεινομένων λόγων πρὸς ἀπαλλαγήν· ἡ δὲ τοιαύτη ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων δὲν ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν, καθότι ἡ ἐκτίμησις τῶν λόγων τούτων

ἀνετέθη παρὰ τοῦ νόμου εἰς μόνην τὴν συνείδησιν τῶν συνέδρων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, δὲν ἔλαβε χώραν ἐξαίρεσις ἐνόρκου, ἀλλ' αἴτησις πρὸς ἀπαλλαγὴν, καθότι, ἐξαιτησαμένου τοῦ Σ. Β. νὰ μὴ τεθῇ εἰς τὴν κληρωτίδα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ λόγῳ ὅτι ἐκ τῶν κατηγορουμένων τὸν μὲν Σ. Κ. ἔχει ἀνεψιὸν, τὸν δὲ Μ. γαμβρόν· τὸ δὲ δικαστήριον τῶν συνέδρων θεωρῆσαν ἰσχυρὸν τὸν πρὸς ἀπαλλαγὴν προταθέντα λόγον, καὶ διατάξαν νὰ μὴ τεθῇ εἰς τὴν κληρωτίδα τὸ ὄνομα τοῦ Σ. Β. ἀπεφάσισεν ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ, καὶ δὲν παρεβίασεν οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ νόμου.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν κτλ. »

§ 48. Πᾶς ὅστις ἔδωκε συμβουλὴν διὰ νὰ παρασταθῇ τὶς ὡς πολιτικῶς ἐνάγων δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος ὡς ἔνορκος εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἐξαίρεσις τοῦ ἐνόρκου Ι. Ρ. ἐγένετο νομίμως, διότι, συμβουλεύσας οὗτος, ὡς δικηγόρος, τὴν σύζυγον τοῦ φονευθέντος νὰ παρασαθῇ ὡς πολιτικῶς ἐνάγουσα κατὰ τὴν αὐτὴν δίκην, δὲν ἠδύνατο πλέον, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 48 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας, νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων· ἄλλως δὲ, δὲν ἀληθεύει παντάπασιν ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐξαίρεσις ἔγινεν, ὡς διατείνονται οἱ ἀναιρεσείοντες, ἄνευ προηγουμένης ἀποφάσεως, διότι ἀπόδειξις τοῦ ἐναντίου, ὅ ἐστὶ, ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων περὶ τούτου ὑπάρχει ἐντὸς τοῦ φακέλλου. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου οπή τοῦ 1841.

§ 49· Ὁ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου κληρωθεὶς ἔνορκος εἶναι αὐτοδικαίως ἐξαιρετέος.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ καὶ ὁ δεύτερος λόγος, ἡ μὴ κλήρωσις τοῦ Κ. Β., ὡς ἐνόρκου, δέν εἶναι ἐπίσης βάσιμος· διότι, προαναγγείλαντος αὐτοῦ εὐθὺς εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δίκης ὅτι εἶναι συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου, τὸ δικαστήριον δὲν ἠδύνατο νὰ θέσῃ εἰς τὴν κληρωτίδα τὸ ὄνομά του, ὄντος νομίμως ἐξαιρεσίμου. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 63 τοῦ 1848.

§ 50. Ὁ ἐκπληρώσας ἔργα διερμηνέως εἰς τὴν κατά τινος ἀνάκρισιν δύναται νὰ δικάσῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν δίκην; — ὅρα τὴν ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφ. 80 τοῦ 1845 ἐν τῇ λέξει *Ἀπόφασις* (σελ. 101 τόμ. 3 τοῦ Εὑρ.).

§ 51. Ἐάν τις τῶν ἐνόρκων ἐδίκασεν εἰς δίκην, τὴν ὁποίαν ὁ Ἄρειος Πάγος, ἀναιρέσας, παρέπεμψεν ἐκ νέου εἰς ἐκδίκασιν, ὁ ἤδη

δικάσας ἔνορκος δὲν δύναται νὰ δικάσῃ πλέον· ἄλλως ἐπέρχεται ἀναίρεσις (48 δ.κ. ὀργ. — 80, 444, 458 § 3 καὶ 10 τῆς ποιν. δικονομίας).

'Αποφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 19, 21 καὶ 71 τοῦ 1846.

§ 52. Ἡ μὴ ἐξάσκησις τοῦ ἴσου μετὰ τοῦ εἰςαγγελέως δικαιώματος τῆς ἐξαιρέσεως ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου ἐπιφέρει ἀναίρεσιν.

Ἀπόφ. α 'Επειδὴ, διὰ νὰ συστηθῇ νομίμως τὸ δικαστήριον τῶν ἐνόρκων πρέπει νὰ προηγηθῶσιν οἱ περὶ ἐξαιρέσεως τῶν ἐνόρκων ὁρισμοὶ τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, τηρουμένων ἀκριβῶς εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ νόμου· πᾶσα δὲ παράβασις αὐτῶν προςβάλλει τὴν νόμιμον σύνθεσιν τοῦ δικαςηρίου τῶν ἐνόρκων, καὶ παράγει ἀφορμὴν πρὸς ἀκύρωσιν τῶν ἀποφάσεών του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς γίνεται δῆλον ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως, οἱ ἀναιρεσείοντες δὲν ἐξήσκησαν ἐντελῶς τὸ ἴσον μετὰ τοῦ εἰςαγγελέως δικαίωμα, τὸ ὁποῖον δίδει εἰς αὐτοὺς τὸ ἄρθρον 72 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, διότι, ἀντὶ νὰ ἐξαιρέσουν ἓξ ἐνόρκους ἐκ τῶν ἐξαχθέντων ὀνομάτων αὐτῶν ἐκ τῆς κληρωτίδος, ἐξήρεσαν πέντε, καὶ ὁ εἰςαγγελεὺς, ἀντὶ ἕξ, ἐξήρεσεν ἑπτά· ἕπεται ἄρα ἐκ τούτου ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐνόρκων, τὸ ὁποῖον ἐδίκασε τοὺς ἀναιρεσείοντας, δὲν συνέστη κατὰ τὸν νόμον· ἑπομένως ἅπασαι αἱ πράξεις του δὲν δύνανται νὰ ἔχωσι νόμιμον κῦρος, ὡς ἐπίσης οὐδὲ ἡ ὑπ' ἀριθ. 225 ἀπόφασις τῶν συνέδρων, ὡς στηριχθεῖσα ἐπὶ τῆς ἐτυμηγορίας ἐκείνων.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 71 τοῦ 1845 (1).

§ 53. Δύναται ὁ εἷς συνήγορος τοῦ ἑνὸς κατηγορουμένου νὰ ἀναθέσῃ εἰς τὸν συνήγορον τοῦ ἑτέρου συγκατηγορουμένου τὸ τῆς ἐξαιρέσεως τῶν ἐνόρκων δικαίωμα.

Ἀπόφ. α 'Επειδὴ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων ἠρώτησε τοὺς κατηγορουμένους ἂν θέλωσιν οἱ ἴδιοι νὰ κάμωσι χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξαιρέσεως, ἢ οἱ συνήγοροί των· αὐτοὶ δὲ ἀπήντησαν ὅτι ἀναθέτουσι τὴν χρῆσιν αὐτοῦ τοῦ δικαιώματος εἰς τοὺς συνηγόρους των, οἱ ὁποῖοι ἑπομένως συμφωνήσαντες μεταξύ των ἐδήλωσαν εἰς τὸν πρόεδρον, παρόντων τῶν κατηγορουμένων, ὅτι θέλει κάμει τὰς ἐξαιρέσεις μόνον εἷς ἐξ αὐτῶν,' ὁ δικηγόρος Σ. Μ.· ὅθεν, τούτων οὕτως

---

(1) Ταυτὰ ἀποφαίνεται καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 72 τοῦ 1845 ἀποφάσεώς του ὁ Ἄρειος Πάγος.

ἐχόντων, δὲν ἦτο πλέον ὑπόχρεως ὁ πρόεδρος νὰ ἐρωτήσῃ ἐκ νέου τοὺς κατηγορουμένους, καὶ μάλιστα καθόσον δὲν ἔβλεπεν ἀντίῤῥησίν τινα ἢ ἀσυμφωνίαν αὐτῶν, ὅτε μόνον ἤθελε διατάξει τὴν τάξιν τῆς ἐξαιρέσεως διὰ κλήρου, καὶ καθόσον ἡ πρᾶξις τοῦ συνηγόρου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἦτο πρᾶξις τῶν ἰδίων κατηγορουμένων, ἀφοῦ ἅπαξ ἀνέθεσαν οὗτοι εἰς αὐτοὺς ἀπεριορίστως τὴν χρῆσιν τοῦ εἰρημένου δικαιώματος· ὥστε καὶ ὁ λόγος οὗτος δὲν εἶναι βάσιμος. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 38 τοῦ 1845.

— Κἀνεὶς νόμος δὲν ἀπαγορεύει εἰς τὸν κατηγορούμενον νὰ ἐνεργήσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως τῶν ἐνόρκων διὰ δικηγόρου.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρμγ′ (σελ. 196 τόμ. 2 τῆς Νομολ.).

— Ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἐνόρκων δύναται νὰ ἐνεργηθῇ καὶ παρ' ἑνὸς τῶν συνηγόρων διαφόρων κατηγορουμένων ἄνευ ῥητῆς παραγγελίας; Ναί.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ καὶ οἱ δύω τελευταῖοι πρόσθετοι λόγοι εἶναι ἀποῤῥιπτέοι, καθόσον ὁ μὲν ἐξελέγχεται ψευδής, ὡς συμμορφωθέντος τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων εἰς τὴν κλήρωσιν τῶν ἐνόρκων μὲ τὰ ἄρθρα 58 καὶ 63 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, ὡς διαλαμβάνουν τὰ πρακτικά· ὁ δὲ, εἶναι ἀνίσχυρος, καθόσον ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἐνόρκων, ἡ ὁποία ἀνετέθη παρ' ὅλων τῶν ἀναιρεσειόντων εἰς τοὺς δύω συνηγόρους των, ἐνηργήθη κατὰ προηγουμένην μεταξὺ τούτων συμφωνίαν παρὰ τοῦ ἑνὸς συνηγόρου, παρόντων τῶν ἀναιρεσειόντων, καὶ μὴ ἀντιτεινάντων παντάπασιν εἰς τὴν οὕτω γενομένην ἐξαίρεσιν, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν πρακτικῶν· ὥστε ἡ σιωπηρὰ αὕτη ἀποδοχὴ καὶ ἀναγνώρισις τῆς ἐξαιρέσεως ἐκ μέρους τῶν ἀναιρεσειόντων ἰσοδυναμεῖ μὲ προεκδοθεῖσαν ἐντολήν· ἐκτὸς δὲ τούτου, δόσαντες αὐτοὶ εἰς τοὺς συνηγόρους τὴν πληρεξουσιότητα, διὰ νὰ τοὺς ὑπερασπισθῶσιν εἰς τὴν δίκην, τοῖς ἔδωκαν συνάμα τὴν ἐξουσίαν νὰ κάμωσι χρῆσιν ὅλων τῶν νομίμων μέσων, τὰ ὁποῖα ἔτειναν πρὸς ὑπεράσπισίν των, καὶ δὲν επεριόρισαν τὴν πληρεξουσιότητά των ποσῶς, ἐνῷ ἠδύναντο ἢ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς δίκης νὰ κάμωσι ῥητῶς τὸν ὁποῖον ἤθελαν περιορισμὸν, ἢ, διαρκούσης τῆς συνεδριάσεως, ν' ἀντιτείνουν εἰς ὅσα μέσα ἀκατάλληλα καὶ ἀσύμφωνα εἰς αὐτοὺς μετεχειρίζοντο οἱ δικηγόροι των· ὥστε, κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς, ἡ πρᾶξις αὕτη τῶν δικηγόρων εἶναι πρᾶξις τῶν ἰδίων διαδίκων, καὶ δυνάμεναι οἱ εἰρημένοι δικηγόροι νὰ ἐνεργήσουν τὸ πλέον ἠδύναντο ἐπίσης καὶ τὸ ἔλαττον. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 64 τοῦ 1846 (1).

(1) Ἑτέρα ποιν. ἀπόφ. (137 τοῦ 1846) τοῦ Ἀρ. Πάγου φέρει:

— Ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἐνόρκων γίνεται διὰ κλήρου, ὁσάκις ἡ ὑπόθεσις ἀφορᾷ πολλοὺς κατηγορουμένους, ἐνεχομένους εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, καὶ οὗτοι δὲν συμφωνήσωσι πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ εἰς αὐτοὺς ἀναλογοῦντος ἀριθμοῦ· ὁσάκις δὲ αναδεχθῶσι τὴν ἐξαίρεσιν οἱ δικηγόροι αὐτῶν διὰ νὰ κάμωσι τὴν ἐξαίρεσιν καθ' ἡλικίαν καὶ δὲν φυλάξουν τὴν τάξιν, δὲν ὑπάρχει παράβασις τίς.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 73 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἐνόρκων γίνεται διὰ κλήρου, ὁσάκις ἡ συζήτησις ἀφορᾷ πολλοὺς κατηγορουμένους, ἐνεχομένους εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, καὶ οὗτοι δὲν συμφωνήσωσι πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ εἰς αὐτοὺς ἀναλογοῦντος ἀριθμοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως, συμφώνως καὶ οἱ τρεῖς κατηγορούμενοι ἀνέθεσαν τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἐνόρκων εἰς τοὺς συνηγόρους των Τ., Σ. καὶ Κ.· οὗτοι δὲ, ἂν καὶ ἀνήγγειλαν ὅτι θέλουν ἐξαιρέσει καὶ οἱ τρεῖς ὁμοῦ καθ' ἡλικίαν, τουτέστιν, ἀρχομένου τοῦ πρεσβυτέρου, μολοντοῦτο οἱ ἴδιοι δὲν ἐφύλαξαν τὴν ὁποίαν προέθεντο τάξιν εἰς τὴν ἐξαίρεσιν· τοῦτο δὲ ἐπράχθη συμφώνως παρ' αὐτῶν, καθότι κἀνεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπέφερεν οὐδεμίαν ἀντίῤῥησιν εἰς τὸν τρόπον αὐτὸν τῆς ἐξαιρέσεως· ἑπομένως δὲν παρεβιάσθη εἰς τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἐνόρκων κἀμμία οὐσιώδης διάταξις τοῦ νόμου. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υωά τῆς 2 Ἰουλίου 1840.

— Ὁσάκις ἡ συζήτησις ἀφορᾷ πολλοὺς κατηγορουμένους, ἂν οὗτοι δὲν συμφωνήσουν περὶ τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ εἰς αὐτοὺς ἀναλογοῦντος ἀριθμοῦ, δὲν διαιρεῖται ὁ ἀριθμὸς οὗτος μεταξὺ τῶν συγκατηγο-

---

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 73 τοῦ αὐτοῦ ὀργανισμοῦ, τότε μόνον προσδιορίζεται διὰ κλήρου ἡ τάξις, καθ' ἣν ἕκαστος τῶν κατηγορουμένων πρέπει νὰ ἐνεργήσῃ τὸ δικαίωμα τῆς τῶν ἐνόρκων ἐξαιρέσεως, ὅταν οἱ κατηγορούμενοι δὲν συμφωνήσουν πρὸς ἀλλήλους περὶ τούτου· ἐπὶ δὲ τῆς προκειμένης δίκης, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν αὐτῶν πρακτικῶν, τόσον ὁ ἀναιρεσείων, ὡς καὶ ὁ ἕτερος μετ' αὐτοῦ συγκατηγορούμενος, ἀνέθεσαν τὸ τῆς ἐξαιρέσεως δικαίωμά των εἰς τοὺς συνηγόρους των· οὗτοι δὲ ἐκ συμφώνου ἐπροσδιόρισαν τὴν τάξιν, καθ' ἣν ἔμελλον νὰ προτείνουν τὰς ἐξαιρέσεις, καὶ πραγματικῶς τὰς ἐνήργησαν κατὰ τὴν συμφωνηθεῖσαν τάξιν, χωρὶς οἱ κατηγορούμενοι νὰ ἐπιφέρουν περὶ τούτου οὐδεμίαν ἀντίῤῥησιν, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὡς διατείνεται ὁ ἀναιρεσείων, διὰ τοῦ δευτέρου λόγου τῆς ἀναιρέσεώς του, ὅτι δὲν ἐσυμφώνησε περὶ τῆς ἐξαιρέσεως τῶν ἐνόρκων, καὶ ὅτι ἐζήτησε νὰ προσδιορισθῇ παρὰ τοῦ δικαστηρίου διὰ κλήρου ἡ τάξις τῆς ἐξαιρέσεως. »

ρουμένων, ἀλλὰ μόνον προσδιορίζεται διὰ κλήρου ἡ τάξις, καθ' ἣν ἕκαστος θέλει ἐνεργήσει τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως· δύνανται δὲ νὰ τὸ ἀναθέσωσι καὶ εἰς τοὺς πληρεξουσίους των.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 68 (σελ. 153 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1842) φέρουσα :

« Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τῆς 16 Ἰουνίου ε. ε. τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Μεσολογγίῳ κακουργιοδικῶν, ὁ δικηγόρος Μ. πληρεξούσιος τῶν ἀναιρεσειόντων ἐνήργησε τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως τῶν ἐνόρκων ἐναλλὰξ μετὰ τοῦ δικηγόρου Σ. Β., πληρεξουσίου τοῦ ἀθωωθέντος Θ. καὶ τοῦ πρώτου λαχόντος, μάλιστα τὴν τελευταίαν φορὰν ὁ πρῶτος ἐξῄρεσε κατὰ συνέχειαν δὶς, ὥστε ὁ μὲν Μ. ἐξῄρεσε τέσσαρας ἐνόρκους, ὁ δὲ Β. δύω μόνον· ἐπομένως πραγματικῶς δὲν ἀφέθη τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως τῶν ἐνόρκων εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ πρώτου λαχόντος Β., ἀλλ' ἡ ἐξαίρεσις ἐγένετο συμφώνως μὲ τὸν νόμον· οἱ δὲ ἀναιρεσείοντες δὲν ἔχουν νόμιμον συμφέρον πρὸς ἀναίρεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 49 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Μεσολογγίῳ συνέδρων, ἥτις ἐξετελέσθη.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 73 ἄρθρον τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, ὁσάκις ἡ συζήτησις ἀφορᾷ πολλοὺς κατηγορουμένους, ἂν οὗτοι δὲν συμφωνήσουν περὶ τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ εἰς αὐτοὺς ἀναλογοῦντος ἀριθμοῦ, δὲν διαιρεῖται ὁ ἀριθμὸς οὗτος μεταξὺ τῶν συγκατηγορουμένων, ἀλλὰ μόνον προσδιορίζεται διὰ κλήρου ἡ τάξις, καθ' ἣν ἕκαστος τῶν κατηγορουμένων θέλει ἐνεργήσει τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως· ἐπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Μεσολογγίῳ συνέδρων, διατάξαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49 ἀποφάσεώς του μόνον τὴν κλήρωσιν ταύτην, συνεμορφώθη μὲ τὸν νόμον. »

§ 53 (δίς). Ὑπαρχόντων πολλῶν κατηγορουμένων, πῶς γίνεται ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἐνόρκων;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, ὁρίζον ὅτι, ὑπαρχόντων πολλῶν κατηγορουμένων καὶ μὴ συμφωνούντων νὰ ἐνεργήσωσι τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως τῶν ἐνόρκων, προσδιορίζεται διὰ κλήρου ἡ τάξις, καὶ ἐπομένως ἡ παρ' ἑνὸς ἑκάστου δηλωθεῖσα ἐξαίρεσις εἶναι δι' ὅλους ὑποχρεωτικὴ, δὲν ἐννοεῖ ὅτι πρέπει νὰ ὑποχρεωθοῦν οἱ κατηγορούμενοι νὰ ἐξαιρέσουν ἕκαστος ἴσον ἀριθμὸν ἐνόρκων· τοῦτο δὲ μάλιστα ἤθελεν εἶσθαι πολλάκις ἀσυμβίβαστον, καὶ κυρίως, ὅταν οἱ κατηγορούμενοι ἦναι πλειότεροι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρ' ὅλων ὁμοῦ τῶν κατηγορουμένων ἐξαιρετέων ἐνόρκων, ἀλλ' ἐννοεῖ ὅτι, ἀφοῦ προσδιορισθῇ ἡ τάξις διὰ τοῦ

κλήρου, ὁ πρῶτος ἐπιλαχὼν κατηγορούμενος ἐρωτᾶται κατὰ πρῶτον τῶν ἄλλων, καὶ ἂν οὗτος δὲν κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξαιρέσεως ἐρωτᾶται ὁ μετ' αὐτὸν ἐπιλαχὼν καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρις οὗ ἐξαιρεθῶσι τόσοι, ὅσοι ὅλοι ὁμοῦ δύνανται, κατὰ τὸ ἄρθρον 72, νὰ ἐξαιρέσουν ἐνόρκους, ἢ μέχρις οὗ κληρωθῇ τὸ δωδεκαμελὲς ἔνορκον δικαστήριον, ἐὰν δὲν θελήσωσιν οἱ κατηγορούμενοι νὰ ἐξαιρέσουν ὅσους ὁ νόμος τοῖς ἐπιτρέπει ἐνόρκους· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἀπὸ 24 Ἰουν. 1847 πρακτικῶν τοῦ κακουργιοδικείου Πατρῶν, ἐκ τῶν ἑπτὰ κατηγορουμένων οἱ μὲν τέσσαρες, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ οἱ τρεῖς ἀναιρεσείοντες, ἀνέθεσαν τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως εἰς τοὺς συνηγόρους των Α. Δ. καὶ Ν. Π., ὅστις ἀνέθεσε πάλιν τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Α. Λ., οἱ δὲ ἄλλοι τρεῖς κατηγορούμενοι ἀνέθεσαν τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς ἐξαιρέσεως εἰς τὸν συνήγορον αὐτῶν Δ. Κ., μὴ συμφωνησάντων δὲ τῶν συνηγόρων τούτων Α. Λ. καὶ Δ. Κ. διὰ νὰ ἐνεργήσουν τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως τῶν ἐνόρκων, ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων ἐπροσδιόρισε διὰ κλήρου τὴν τάξιν αὐτῶν, καὶ ἔλαχε πρῶτος ὁ Δ. Κ.· μετὰ δὲ τοῦτο ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων, ἐνῷ ὤφειλε, κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ὀργανισμοῦ, ἐξάγων ἐκ τῆς κληρωτίδος τὰ ὀνόματα τῶν ἐνόρκων νὰ ἐρωτᾷ μετὰ τὸν εἰσαγγελέα, κατὰ πρῶτον τὸν Δ. Κ., ὡς πρῶτον ἐπιλαχόντα, ἂν ἐξαιρῇ τὸν κληρωθέντα ἔνορκον, κτ' μετὰ τὴν ἐρώτησιν αὐτὴν νὰ ἐρωτᾷ ἐπίσης τὸν Α. Λ, καθ' ἣν περίπτωσιν δὲν ἐξῄρει ὁ Δ. Κ., καὶ τοῦτο μέχρις οὗ ἤθελεν ἐξαντληθῇ καὶ τῶν δύω συνάμα τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως, διέταξεν ὁ ῥηθεὶς πρόεδρος ὅτι τρεῖς ἐνόρκους ἔπρεπε νὰ ἐξαιρέτῃ ἕκαστος τῶν συνηγόρων αὐτῶν, καὶ ἀφοῦ ὁ Α. Λ. ἐξῄρεσε κατὰ πρῶτον τρεῖς ἐνόρκους, μὴ θελήσαντος τοῦ Κ. νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξαιρέσεως, ὡς ἐξαντληθέντος δῆθεν τοῦ δικαιώματός του, καὶ μολονότι κατόπιν ἐκ τῆς κληρωτίδος ἐξήγαγεν ὁ πρόεδρος τρία ὀνόματα ἐνόρκων τὸν Γ. Κ., Σ. Γ. καὶ Γ. Θ., τοὺς ὁποίους οὔτε ὁ εἰσαγγελεὺς, οὔτε ὁ Δ. Κ. ἐξῄρεσε, δὲν ἠρωτήθη δ' αὐτὸς ὁ Α. Λ., ἂν ἤθελε νὰ τοὺς ἐξαιρέσῃ, διότι, ὡς εἴρηται, ὁ πρόεδρος ἐθεώρησεν ὡς ἐξηντλημένον τὸ δικαίωμα αὐτοῦ· τοιουτοτρόπως δὲ εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων ἐπὶ τῆς προκειμένης δίκης ἔλαβον μέρος οἱ ῥηθέντες τρεῖς ἔνορκοι, τοὺς ὁποίους οἱ ἀναιρεσείοντες καὶ κατηγορούμενοι ἐνώπιον τοῦ κακουργιοδικείου ἠδύναντο νὰ ἐξαιρέσουν διὰ τοῦ συνηγόρου των Α. Λ., εἰς ὃν δὲν ἐπετράπη, καὶ δὲν ἠρωτήθη πρὸς τοῦτο, ὡς ἔπρεπε· ὅθεν κακῶς συνετέθη τὸ δικάσαν δικαστήριον τῶν ἐνόρκων· ἡ δὲ κακὴ σύνθεσις δίδει χώραν

εἰς ἀναίρεσιν, κατὰ τὸ ἐδάφ. 3 τοῦ ἄρθρου 458 τῆς ποινικῆς δικονομίας. »

Ἀπόφ. πο.ν. Ἀρ. Πάγου 77 τοῦ 1847.

— Ὁ νόμος δὲν ἀπαγορεύει τὸν συνήγορον τοῦ κατηγορουμένου νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν ἐκ τῆς κληρωτίδος ἐξαγωγὴν τῶν ὀνομάτων τῶν ἐνόρκων, καὶ τόσον πλέον, ὅσον δύναται νὰ ἐνεργήσῃ, ἀντὶ τοῦ κατηγορουμένου, τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρνπ' τοῦ 1838 (σελ. 228 τόμ. 2 τῆς Νομολογ.).

§ 54. Ὅταν κληρωθείς τις ἔνορκος δὲν ἐξῃρέθη μὲν κατ' ἀρχὰς παρ' οὐδενός, ἀλλὰ παραχρῆμα, καὶ πρὶν εἰσέτι ἐξαχθῇ ἐκ τῆς κληρωτίδος ἄλλο ὄνομα, ἐξῃρέθη παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως, συναινέσει τοῦ δικηγόρου τοῦ κατηγορουμένου, καὶ χωρὶς οὗτος ν' ἀντιτείνῃ, δὲν ὑπάρχει παραβίασις τίς· ἡ δὲ ἐνέργεια τῆς ἐξαιρέσεως δὲν ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 84 τοῦ 1847.

§ 55. Ὁ καταδικασθεὶς δὲν δύναται νὰ προτείνῃ ὡς λόγον ἀναιρέσεως τὴν ὑπὲρ τὸν ἕκτον ἀριθμὸν ἐξαίρεσιν ἐνόρκων.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐνόρκου Σ. Μ. ἀπὸ τὴν κληρωτίδα δὲν περιωρίσθη ποσῶς τὸ δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως, τὸν ὁποῖον χορηγεῖ ὁ νόμος εἰς τὸν κατηγορούμενον, διότι ἀπὸ τὰ ἐν τῇ κληρωτίδι τεθέντα εἰκοσιτέσσαρα ὀνόματα τῶν ἐνόρκων, οἱ ἀναιρεσείοντες ἔκαμαν πλήρη χρῆσιν τοῦ περὶ ἐξαιρέσεως δικαιώματός των· ἂν δὲ, ἀντὶ ἕξ, ἐξῄρεσαν ἑπτὰ ἐνόρκους, ὡς ὁ συνήγορός των διϊσχυρίζεται τοῦτο, καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἤθελεν εἶσθαι ἀληθὲς, ἐπειδὴ εἶναι πρὸς ὠφέλειαν αὐτῶν δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ μεταχειρισθῶσιν ὡς μέσον ἀναιρέσεως.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 51 τοῦ 1845.

§ 56. Ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων ὡς πρὸς τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἐνόρκων χρεωστεῖ νὰ παραδέχηται τὰς τῶν κατηγορουμένων συμφωνίας.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ δικ. ὀργανισμοῦ, γίνεται δῆλον ὅτι ὁ νομοθέτης ἀφῆκεν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἀπεριόριστον τὴν συμφωνίαν τῶν κατηγορουμένων, ἀρκεῖ νὰ περιορίζηται αὕτη ἐντὸς τοῦ ἀριθμοῦ, τὸν ὁποῖον, κατὰ νόμον, ἔχουν ὅλοι ὁμοῦ οἱ κατηγορούμενοι τὸ δικαίωμα νὰ ἐξαιρέσουν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἀπὸ 18 Ἰουλ. 1846 πρακτικῶν τοῦ ἐν Πάτραις κακουργιοδικείου, οἱ κατηγορηθέντες ἐνώπιόν

του εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν Μ. Μ., νῦν ἀναιρεσειῶν, καὶ Μ. Σ. μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων γενομένην κλήρωσιν αὐτῶν, ὡς πρὸς τὴν τάξιν, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ ἐξαιρῶσι τοὺς ἐνόρκους οἱ κατηγορούμενοι, ἐσυμφώνησαν οὗτοι διὰ νὰ ἐξαιρέσουν ἕκαστος τρεῖς, καὶ πρῶτος μὲν ὁ Μ. Μ., τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα πρῶτον ἐξήχθη ἐκ τῆς κληρωτίδος χωρὶς νὰ ἐρωτᾶται ὁ δεύτερος· ἔπειτα δὲ οὗτος ὁ Μ. Σ. χωρὶς νὰ ἐρωτᾶται ὁ πρῶτος, ἀλλὰ τὴν συμφωνίαν ταύτην, ἐντὸς τοῦ νόμου οὖσαν, δὲν παρεδέχθη ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων, καὶ γενομένης τῆς ἐξαιρέσεως, κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν, διὰ τῆς κληρώσεως, τάξιν, ὁ μὲν Μ. Μ. ἐξήρεσεν ἕνα μόνον ἔνορκον, ὁ δὲ Μ. Σ. πέντε, εἰς τρόπον ὥστε ἀπὸ τὸ δικαστήριον τῶν ἐνόρκων, τὸ ὁποῖον ἐδίκασεν αὐτοὺς ἔλλειψαν δύω ἔνορκοι, τοὺς ὁποίους ἤθελεν ὁ Μ. Μ. καὶ δὲν ἤθελεν ὁ Μ. Σ., ἐνῷ, ἐὰν ἤθελε γίνῃ δεκτὴ ἡ συμφωνία τῶν κατηγορηθέντων, δὲν ἤθελε σχηματισθῇ, ὅπως ἐσχηματίσθη τὸ δικαστήριον τῶν ἐνόρκων. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 118 τοῦ 1846.

Δ') Σύνθεσις τοῦ δικ. τῶν συνέδρων.

§ 57. Ἄν τις τῶν συνέδρων ἔλαβε μέρος ὡς δικαστὴς εἰς ἄλλας κατὰ τῶν ἀναιρεσειόντων δίκας, τοῦτο δὲν εἶναι οὔτε λόγος ἐξαιρέσεως, οὔτε λόγος ἀναιρέσεως.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 64 τοῦ 1847.

— Δὲν ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις, ὅταν ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων ἔλαβε μέρος εἰς προηγηθεῖσαν ἀπόφασιν τῶν πλημμελειοδικῶν, δι' ἧς κατεδικάσθη ὁ ἀναιρεσειῶν (1).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σιά τοῦ 1839 (σελ. 22 τόμ. 4 τῆς Νομολ.).

§ 58. Ὑπάρχει κακὴ σύνθεσις, ὅταν ἐδίκασέ τις ὡς σύνεδρος, ἐν ᾧ ὡς εἰςαγγελεὺς διέταξε πρότερον τὴν ἀνάκρισιν (458 § 3 ποιν. δικ.).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 20 τοῦ 1846.

§ 59. Ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν διατάττει τὴν εἰς ἄλλο δικαστήριον παραπομπὴν ὑποθέσεώς τινος, ὅταν οἱ τῆς ἐξαιρέσεως λόγοι δὲν ἦναι βεβαιωμένοι, ἀλλ' εἷς τῶν συνέδρων ἀναφέρει ὅτι *θέλει προτείνει τὴν ἐξαίρεσίν του.*

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 120 τοῦ 1846, ἣν ἐν τῇ λέξ. Ἄρειος Πάγος σελ. 250 (Εὐρ. τόμ. 3).

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Σύνθεσις.

§ 60. Βεβαιουμένης ἐκ τῆς ἀποφάσεως ἢ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐξαιρέσεως δικαστοῦ τινός, ὑποτίθεται ὅτι ἐγένετο κατὰ τὸν νόμον, μὴ παρουσιαζομένης ἐναντίας ἀποδείξεως.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 13 τοῦ 1846.

Ἑτέρα ποιν. ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου ὑπ' ἀριθ. 146 τοῦ 1846 φέρει:

« Ἐπειδὴ ἐκ τῶν προςθέτων λόγων, ὅ,τε πρῶτος καὶ ὁ δεύτερος ὅτι κακῶς συνετέθη τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, μὴ λαβόντος εἰς τοῦτο μέρος τοῦ τακτικοῦ συνέδρου Π. Ι. Κ., καὶ ὅτι περὶ τῆς ἐξαιρέσεως αὐτοῦ δὲν φαίνεται δῆθεν ἐκδεδομένη ἰδιαιτέρα τις ἀπόφασις, δὲν εἶναι ἰσχυρός, καθότι, βεβαιούσης τῆς ἀποφάσεως τῶν συνέδρων, τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ ἀναίρεσις, ὅτι ὁ ῥηθεὶς Κ. ἐξαιρούμενος ἀντεκατέστη παρ' ἄλλου, ὑποτίθεται ὅτι ἡ ἐξαίρεσίς του ἐγένετο κατὰ νόμον, ἤγουν ἕνεκα νομίμου κωλύματος, καὶ ὅτι περὶ τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης ἐξεδόθη ἀπόφασις, ἐνῷ περὶ τοῦ ἐναντίου δὲν προςάγεται οὐδεμία ἀπόδειξις. »

§ 61. Αἱ περὶ ἐξαιρέσεως τῶν τακτικῶν δικαστηρίων διατάξεις τοῦ ἄρθρου 51 τῆς ποιν. δικονομίας δὲν ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐνόρκων.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υπζ' τοῦ 1840.

— Ἡ εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐνόρκων παρουσία δύω ἀδελφῶν δὲν ἀπαγορεύεται παρὰ τοῦ νόμου.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υπζ' τοῦ 1840.

§ 62. Ὅταν οἱ ἔνορκοι κλητεύωνται νὰ μαρτυρήσωσι, τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων δύναται ν' ἀκυρώσῃ τὴν κλήτευσιν ταύτην, καὶ νὰ θέσῃ τὰ ὀνόματα τῶν κλητευθέντων εἰς τὴν κληρωτίδα, ἂν πεισθῇ ὅτι τοῦτο γίνεται δολίως, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ μὴ τεθῶσι ταῦτα εἰς τὴν κληρωτίδα.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 60 τοῦ 1842.

— Ἡ τοιαύτη κλῆσις εἶναι ἄκυρος, ἂν δὲν διαλαμβάνῃ τὰ παρ' ἑκάστου τῶν κλητευομένων ἀποδειχθησόμενα.

— Τότε μόνον δὲν δύναταί τις νὰ ἦναι ἔνορκος εἰς εἰδικήν τινα πρᾶξιν (ἄρθρ. 48 ὀργ. δικ.), ὅταν ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας του συνέπραξεν εἰς τὴν κατὰ τοῦ κατηγορουμένου εἰςαχθεῖσαν δίκην, ἢ ὡς μάρτυς ἔδωκε τὴν μαρτυρίαν του, ἢ ὡς πραγματογνώμων ἐγνωμοδότησεν, ἢ παρίσταται ὡς ἀδικηθεὶς ἢ ζημιωθείς

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 60 τοῦ 1842.

ΕΞΑΛΕΙΨΙΣ ΥΠΟΘΗΚΗΣ.

Ὅρα τὰς λέξεις Ἀπόπειρα (Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 337 § 15). — Ἀπόφασις (Εὑρ. τομ. 3 σελ. 121 § 149).—Ὑποθήκη.

ΕΞΕΤΑΣΙΣ (1).

Ὁ νόμος δὲν ἀπαγορεύει τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἀνάγνωσιν τῶν ἐν ἀλλοδαπῇ κατὰ νομίμους τύπους γενομένων ἐξετάσεων ἄλλων συγκατηγοορουμένων, μὴ δυναμένων νὰ παρασταθῶσιν ἐνώπιον τῶν Ἑλλ. δικ. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 66 τοῦ 1850.—Ἐπικειμένου κινδύνου ὡς ἐκ τῆς ἀναβολῆς, οἱ ἁρμόδιοι ἀνακριτ. ὑπάλληλοι ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιχειρῶσι τὰς εἰς τὰ ἄρθρα 136—138 καὶ 159 ἀναφερομένας ἀνακριτικὰς πράξεις, χωρὶς νὰ προςμένωσι πρόςκλησιν τοῦ εἰςαγγελ. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 48 τοῦ 1850.

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.

Περὶ τῆς ἐξουσίας, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἡ ἐπὶ τῶν Ὀθωμανικῶν κτημάτων ὅρα τὴν σελ. 1215 τῆς πρώτης ὑπὸ Ῥάλλη ἐκδόσεως τῶν Κωδήκων, καὶ Εὑρετ. τόμ. 6 σελ. 293.

Εἰς τὴν λέξιν Ὀθωμανικὸν δίκαιον θέλω σημειώσει διάφορα ζητήματα, σχέσιν μὲ τὸ προκείμενον ἔχοντα.

ΕΞΑΡΤΙΑ.

Ἡ ἀγορὰ καὶ ἡ πώλησις αὐτῶν εἶναι πρᾶξις ἐμπορική. (Πραγ. Ῥάλλη περὶ ἐμπορικοῦ Δικ. σελ. 52 τόμ. 1).

Τὰ ἐξάρτια εἶναι παρακολουθήματα τοῦ πλοίου· (αὐτ. τόμ. 2 σελ. 165).

Περιλαμβάνονται συνήθως ὑπὸ τὴν λέξιν πλοῖον· (αὐτ.)

ΕΞΙΣΑΣΜΟΣ.

Ὅρα τὰς λέξεις Εἰςηγητής (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 486 σημ. 1). — Συμβιβασμός. — Ἐπίτροπος.

ΣΗΜ. Παρατηρητέον ὅτι ὁ Ἄρειος Πάγος ἔχει ἐναντίαν νομολογίαν ἀπὸ τὴν αὐτόθι παρατεθεῖσαν, ἀποφανθεὶς ὅτι συμβιβασμὸς πρὸς κατάργησιν ἐκκρεμοῦς διαφορᾶς μόνον διὰ δικας. πράξεως ἢ ἐκθέσεως συμβολ. γίνεται.—Ἀπόφ. 219 τοῦ 1850.

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Ἀνάκρισις — Ἔκθεσις. — Κατηγορούμενος — Μάρτυρες. — Ὁμολογία.

ΕΞΟΔΑ (δαπανήματα) (1).

Δαπανήματα ἀναγκαῖα, impensæ necessariæ, 'Αρμ. βιβλ. 4, τίτλ. 10 (9) § 54.

— 'Επωφελῆ impensæ utiles· αὐτ 4, 10 (8) 54.

— Πρὸς τέρψιν, impensæ voluptuariæ· αὐτ. 4, 10 (8) 54.

ΣΗΜ. 'Εν τῇ λέξει Δαπάναι (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 582 ἐπ.) ἐξέθεσα πλεῖςα ζητήματα, σχέσιν ἔχοντα μὲ τὰ ἑπόμενα, τὰ ὁποῖα ἐκθέτω ἐνταῦθα ὡς παραληφθέντα ἐκεῖ.

Εἰς τὴν Θέμιδα (τόμ. 5 σελ. 124 ἐπ.) εὕρηνται σκέψεις τινὲς ἐπὶ τοῦ νόμου 48 Πανδ. de rei vindicatione (6, 1), τῶν ὁποίων τὴν μελέτην συσταίνομεν εἰς τὸν ἀναγνώστην.

§ 1. Κατὰ τὸν νόμον 1 τοῦ βιβλ. 25 τίτλ. 1 τῶν Πανδ., ὡς ἀναγκαῖα ἔξοδα γενόμενα εἰς τὴν προῖκα, τὰ ὁποῖα ἐξοντόνουν αὐτήν, θεωροῦνται ἐκεῖνα, διὰ τὰ ὁποῖα, ἐὰν ὁ σύζυγος δὲν κάμῃ πρὸς διατήρησιν τῶν προικῴων πραγμάτων, ἐνέχεται πρὸς τὴν σύζυγον· πρὸς δὲ, κατὰ τὸν νόμον 8 αὐτ., καὶ τὰ ὠφέλιμα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα αὐξάνουν πραγματικῶς τὴν προῖκα (οἷον, ἐὰν ἐπὶ προικῴου ἐδάφους κτισθῇ οἶκος) ἐὰν δὲν γίνουν συναινέσει τῆς συζύγου, ἀφαιροῦνται ἐκ τῆς προικὸς, ἀλλ' ὁποιαδήποτε ἔξοδα καὶ ἂν γίνουν εἰς τὰ προικῷα πρὸς καλλιέργειαν καὶ παραγωγὴν καρπῶν, ταῦτα, κατὰ τὸν νόμον 16 αὐτ., καταβάλλει ὁ σύζυγος.

Ὡς ὠφέλιμα ἔξοδα δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσι τὰ διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ καλλιέργειαν τῶν προικῴων κτημάτων τῆς συζύγου γενόμενα δάνεια, καθόσον ταῦτα ἐλαττόνουν καὶ ἀφανίζουν μάλιστα τὴν προῖκα, ἀπαλλοτριουμένην, χωρὶς νὰ προταθῇ ὅτι ὡς ἐκ τῶν δανείων αὐτῶν ἔλαβον τὰ προικῷα αὐτὰ κτήματα αὔξησίν τινα, καὶ ὁ σύζυγος δὲν ἀπήλαυσεν ὡς ἐκ τῆς δαπάνῃ αὐτοῦ, βελτιώσεως καὶ καλλιεργείας τῶν κτημάτων, τοὺς ἀναλόγους τῆς δαπάνης καρπούς—Ὅρα τὴν λέξιν *Προίξ*.

ΣΗΜ. Ἐκτὸς τῶν περὶ τούτου σκέψεων, ἡ ἀπόφασις περιέχει καὶ τὰς ἑξῆς:

« Ἐπειδὴ ἐκ τῶν μνησθέντων συμβολαίων βεβαιοῦται ὅτι τὰ ἐν αὐτοῖς ἀναφερόμενα δάνεια ἐγένοντο πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς νεοοικοδομηθείσης προικῴας οἰκίας τῆς συζύγου τοῦ Ν. Σ., κειμένης κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Αἰόλου, καὶ πρὸς βελτίωσιν καὶ καλλιέργειαν τῶν προικῴων αὐτῆς κτημάτων· ἑπομένως, κατὰ τοὺς ἐκτε-

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. 'Επίσχεσις.—'Ενέχυρον.—'Εντολή.—'Επίτροπος. —Δαπάναι. —Κατοχή.—Ἀγωγαὶ § 23 ϐ'.

θέντας νόμους, τὰ γενόμενα δάνεια διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ καλλιέργειαν τῶν προικώων δὲν πρέπει νὰ ἐλαττώσουν τὴν προῖκα, διὰ τοῦτο οὔτε ν' ἀπαλλοτριωθῶσι δύνανται, ἐὰν προηγουμένως ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ δὲν ἀποδείξῃ τὸ προταθὲν ὑπ' αὐτοῦ ἔθιμον, ὅτι ὁ σύζυγος, συναινέσει τῆς συζύγου, ἀπαλλοτριόνει ἰσχυρῶς τὰ προικῷα ἀκίνητα αὐτῆς· ὅσα ὅμως ἐξωδεύθησαν διὰ τὸν ἀπαρτισμὸν τῆς ῥηθείσης οἰκίας, ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι ἦτον ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ ἡ δαπάνη αὕτη διὰ νὰ καταρτισθῇ οἰκία, ἤτοι ἐὰν ἡ δαπάνη ἐγένετο εἰς ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα αὐτῆς μέρη, καὶ οὐχὶ εἰς καλλονήν, τὰ ἔξοδα ταῦτα ἐλαττόνουν τὴν προῖκα, καὶ διὰ τοῦτο δύναται νὰ ἐκποιηθῇ καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἐθίμου· ὅθεν καθίσταται ἀναγκαῖον, καθόσον ἐκ τοῦ μνησθέντος συμβολαίου ὑπ' ἀριθ. 1806 δὲν προκύπτει ποῖα μέρη τῆς διαληφθείσης οἰκίας κατηρτίσθησαν ἐκ τοῦ γενομένου δανείου, ν' ἀποδείξῃ εἰσέτι ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ ταῦτα, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ὁ ἀντίδικός του ἀρνεῖται ὅτι ἐγένετο δαπάνη τις εἰς τὴν διαληφθεῖσαν οἰκίαν ἐκ τοῦ γενομένου δανείου.

Ἐπειδὴ οὔτε τὸ Βελλιάνειον δόγμα, τὸ ὁποῖον ὁ ἀνακόπτων ἐπικαλεῖται διὰ τὴν σύζυγόν του λόγῳ ὅτι ἡ σύμπραξίς της εἰς τὰ γενόμενα δάνεια θεωρεῖται ὡς ἐγγύησις, οὔτε τὸ εὐεργέτημα τῆς διζήσεως, τὸ ὁποῖον ἐπικαλεῖται ὡσαύτως διὰ τὴν σύζυγόν του, ἔχουν ἐφαρμογὴν ἢ ἐπιῤῥοήν τινα ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι, κατὰ τοὺς ἐκτεθέντας νόμους, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὰ διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ καλλιέργειαν τῶν προικώων κτημάτων γενόμενα δάνεια δὲν ὑποχρεοῦν τὴν σύζυγον, ἐν ὅσῳ δὲν εἶναι ἀποδεδειγμένον τὸ προταθὲν ἔθιμον, τὸ ὁποῖον ὅμως ἂν ἀποδειχθῇ, ὡς συναινεσάσης τῆς συζύγου εἰς τὴν ὑποθήκευσιν τῶν προικώων της, ταῦτα ἀπαλλοτριοῦνται τότε· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ εἰς τὴν οἰκίαν ἐξοδευθέντα ἐκ τῶν δανείων, εἴτε τὰ ἐκτεθέντα περιστατικὰ ἀποδειχθοῦν, εἴτε τὸ ἔθιμον, καὶ αὕτη εἶναι ἀπαλλοτριωτέα εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν δυνάμει τοῦ διαληφθέντος νόμου 8, εἰς τὴν δευτέραν δυνάμει τοῦ ἐθίμου. »

Ἀπόφ. 3291 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 2. Εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐπωφελῶν ἐξόδων, πρέπει νὰ συμψηφισθῶσιν οἱ πρὸ τῆς ἀγωγῆς καρποί;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ εἰρημένος Κ. ἐφεσίβλητος, καταβαλὼν τὸ τίμημα καὶ κατασχὼν τὸ ἐπίδικον κτῆμα, δυνάμει νομίμου περὶ ἀγοραπωλησίας τίτλου, ὡς κύριος, καθόσον ἡ κακὴ πίστις δὲν εἰκάζεται, καὶ ἄλλως δὲν ἰσχυρίζεται ἡ ἐκκαλοῦσα ὅτι οὗτος ἐγίνωσκεν

ὅτι τὸ περὶ οὗ πρόκειται τρίτον μέρος δὲν ἀνῆκεν εἰς τὸν πωλητήν, θεωρεῖται, κατὰ τὸν νόμον 109 τῶν Πανδ. *de verbor. signific.*, παρὰ τὴν ἀξίωσιν τῆς ἀντιδίκου, καλῆς πίστεως νομεύς· ὡς τοιοῦτος δὲ κυριεύει ὅλους τοὺς παρ' αὐτοῦ συναχθέντας καρποὺς μέχρι τῆς ἐκνικήσεως, ἤγουν τῆς δικαστικῆς περὶ ἀξιώσεως ἀγωγῆς, κατὰ τὸν ῥητὸν νόμον, τὸν διαλαμβανόμενον εἰς τὸν § 12, τίτλ. ά, βιβλ. 2 τοῦ Ἁρμ., καί τοι γνωστοποιηθεὶς ἐν τῷ μεταξὺ ὅτι τὸ κτῆμα ἦτον ἀλλότριον, ὡς δῆθεν ἰσχυρίζεται ἡ ἐκκαλοῦσα· ἑπομένως πρὸ τῆς ἀγωγῆς ταύτης δὲν ὀφείλει τὴν ἀπόδοσιν τῶν συναχθέντων καρπῶν· ἀπὸ δὲ τῆς ἀγωγῆς καταστὰς, κατὰ συνέπειαν ἐκνικήσεως, κακῆς πίστεως διακάτοχος, ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ σὺν τῷ κτήματι, ὡς εἴρηται, οὐ μόνον τοὺς συλλεχθέντας, ἀλλὰ καὶ ὅσους ἠδύνατο νὰ συλλέξῃ ἐξ αὐτοῦ καρπούς. . . .

Ἐπειδὴ, θεωρούμενος αὐτὸς καλῆς πίστεως νομεὺς μέχρι τῆς ἀγωγῆς, δικαιοῦται ν' ἀποζημιωθῇ δι' ὅσα πρὸ αὐτῆς τυχὸν ἐδαπάνησε πρὸς βελτίωσιν τοῦ κτήματος ἀναγκαῖα ἔξοδα νὰ λάβῃ· τὰ δ' ἐπωφελῆ δύναται ν' ἀφαιρέσῃ, ἂν δὲν βλάπτῃ τὴν ἀρχαίαν ὄψιν τοῦ κτήματος· εἰς δὲ τὴν ἐκτίμησιν τῶν εἰρημένων ἀποδοτέων ἐπωφελῶν ἐξόδων πρέπει νὰ συμψηφισθῶσιν οἱ κατὰ καλὴν πίστιν πρὸ τῆς ἀγωγῆς προκύψαντες ἐκ τῆς βελτιώσεως καρποί. . .

Ἀπόφ. 46 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3755).

§ 3. Οἱ καλῇ τῇ πίστει ἀγρόν τινα κατέχοντες δὲν εἶναι ὑπόχρεοι ν' ἀποδώσωσι τοὺς καρποὺς αὐτοῦ εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, ἀφαιρουμένων τῶν τῆς καλλιεργείας ἐξόδων.

Τὸ ποσὸν αὐτῶν προσδιορίζεται διὰ λογοδοσίας.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ οἱ ἐκκαλοῦντες, κατέχοντες τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ἀγρὸν καλῇ τῇ πίστει, διότι ἔλαβον αὐτὸν κατὰ κληρονομίαν ἀπὸ τοὺς δικαιοπαρόχους των (*auteurs*), δὲν εἶναι ὑπόχρεοι ν' ἀποδώσωσι τοὺς καρποὺς αὐτοῦ εἰμὴ ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς κατ' αὐτῶν κινηθείσης ἐκνικητικῆς ἀγωγῆς τῆς μητρὸς τῶν ἐφεσιβλήτων, δηλ. ἀπὸ τὴν 4 7βρίου 1829, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐποχὴν λογίζονται ὡς κακῆς πίστεως κάτοχοι, καὶ ὑπόκεινται ν' ἀποδώσωσι τοὺς καρποὺς, ἀφαιρουμένων τῶν ἀναγκαίων τῆς καλλιεργείας ἐξόδων (Ἁρμ. ἄρθρον 12, βιβλ. 4, τίτλ. 1. — καὶ νόμ. 25 § 2 τοῦ βιβλ. 22, τίτλ. 1 τῶν Πανδ.)· τὸ δὲ ποσὸν αὐτῶν πρέπει νὰ προσδιορισθῇ εἰς χρήματα, δι' ἐκτιμήσεως πραγματογνωμόνων· διότι οἱ καρποὶ δὲν ὑπάρχουν πλέον αὐτούσιοι, ἀλλ' οὔτε δύναται εὐκόλως, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, νὰ λάβῃ χώραν λογοδοσία, διότι οἱ ἐκκαλοῦντες εἶναι ὑπόχρεοι ν' ἀποδώσωσιν οὐχὶ μόνον ὅσους καρποὺς ἐσύλλεξαν,

ἀλλ' ὅσους ἠδύναντο νὰ συλλέξωσιν (ἄρθρον 13, βιβλ. 2, τίτλ. 1 τοῦ Ἀρμεν.—καὶ νόμ. 33, βιβλ. 6, τίτλ. 1 τῶν Πανδ.). »

'Αποφ. 20 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3752).

ΕΞΟΔΑ (1) ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ (Πολιτ. Δικονομ.).

§ 1. Ὁ ἀντίδικος τοῦ πένητος ὑποχρεοῦται νὰ προκαταβάλῃ τὰ ἔξοδα διὰ τὸν δαπανηθησόμενον χάρτην.

Ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου ὑπ' ἀριθ. 202 τοῦ 1838 φέρουσα:

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ 208 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ προκαλῶν δικαστικήν τινα πρᾶξιν διάδικος προκαταβάλλει τὰ ἔξοδα αὐτῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ προκαλῶν τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑπο-

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Πένητες.—Τέλη σημάνσεως.—Χαρτόσημον.—Ἀλλοδαποὶ ἐν Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 82 ἐπ. (§§ 32—39).

— Ὅρα τὴν γαλλ. νομολογίαν εἰς τὴν λέξιν frais et dépens τοῦ Εὐρετ. τοῦ Ῥολλ.—καὶ εἰς τὴν λέξιν frais frustratoires ou nuls (αὐτ.).

— Τὰ ἔξοδα ὑπολογίζονται διὰ τὸν κανονισμὸν τοῦ ἐκκλητοῦ ἢ μὴ τῶν δικῶν. — Ὅρα τὴν λέξιν Ἔφεσις. — Ὅρα προσέτι Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 45, 46, 271 (λέξ. ἁρμοδιότης πολιτικὴ §§ 45 ἐπ. 256).

— Ὅταν τὶς δὲν ἐξεκάλεσεν ἀπόφασίν τινα εἰμὴ μόνον διὰ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα, ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἀπόφ. 4680 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ὅρα ἐν τῇ σελ. 275 τῆς λέξεως Ἁρμοδιότης ἐν γένει.—Ὅρα τὴν λέξιν Συναίνεσις.

— Εἰσπράττονται τὰ ἔξοδα, ὅσα δὲν ἐκκαθαρίζονται ἐν τῇ ἀποφάσει; Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 544 (λέξ. ἐκτέλεσις ἀναγκαστική).

— Ὁμολογία διαδίκου τινὸς ὅτι ἔλαβε τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ποσὰ ὄχι ἀπέναντι χρέους τινὸς ἕνεκα ἀντιμισθίας, ἀλλὰ διὰ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα, εἶναι ἀδιαίρετος· ὑπαρχόντων δὲ διαφόρων χρεῶν τινος, τοῦ μὲν λόγῳ ἀντιμισθίας, τοῦ δὲ λόγῳ δικαστικῶν τελῶν, εἰς τὴν ἀμφιβολίαν τοῦ ἐὰν τὰ εἰς τὸν λογαριασμὸν αὐτὸν πληρωθέντα ἐδόθησαν μᾶλλον διὰ τὸ ἓν ἢ διὰ τὸ ἕτερον χρέος, ἡ πρόληψις εἶναι ὅτι ἐπληρώθησαν μᾶλλον διὰ τὸ πλέον κατεπεῖγον (Ν. 1 καὶ 183 τίτλ. 4 τοῦ βιβλ. 45 τῶν Πανδ.)· ὡς τοιοῦτον δὲ θεωρεῖται τὸ διὰ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν ἠδύνατο νὰ διεξαχθῶσιν αἱ δίκαι, ἐνῷ ἡ τῆς ἀντιμισθίας ἀπότισις δὲν ὠφείλετο εἰμὴ μετὰ τὸ πέρας αὐτῶν (α).

'Απόφ. 2798 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

(α) Ὅρα τὰς λέξεις Καταλογισμός.—Χρέος.

θέσεως εἶναι ὁ Ι. Μ., καθὸ ἀναιρεσείων, ὅςις, ὡς εὔπορῶν, δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀπὸ τὸ 223 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας εἰς μόνους τοὺς πένητας χορηγουμένην ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς προκαταβολῆς τῶν ἐξόδων. »

§ 2. Ὅταν ὁ ἐναγόμενος προτείνῃ ἐνστάσεις, θεωρεῖται ὡς προκαλῶν τὴν συζήτησιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 208 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ὑποχρεοῦται νὰ προκαταβάλῃ τὰ διὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐνστάσεως ἔξοδα.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 208 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ προκαλέσας δικαστικήν τινα πρᾶξιν διάδικος προκαταβάλλει τὰ ἔξοδα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ Π. Ν· θεωρεῖται ὁ προκαλῶν τὴν συζήτησιν τῆς παρούσης ὑποθέσεως, διότι αὐτὸς οὗτος ἐξεκάλεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 198 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν· ἡ δὲ παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου προταθεῖσα ἔνστασις εἶναι συνέπεια τῆς προκλήσεως τοῦ ἀντιδίκου του, τείνουσα πρὸς ἀντίκρουσιν αὐτῆς·

Ἐπειδὴ ἡ πρότασις περὶ ἀκυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 248 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐμποροδικῶν, ἐπὶ λόγῳ δῆθεν ὅτι τὸ πρωτότυπον αὐτῆς δὲν ἐγράφη εἰς τὸν ἁρμόδιον σφραγιστὸν χάρτην δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, αἵτινες, κατὰ τὸ ἄρθρον 759 τῆς πολιτ. δικονομίας, δύνανται νὰ προταθῶσιν ἐνώπιον παντὸς δικαστοῦ, καὶ περὶ τῶν ὁποίων ἡ ἔφεσις εἶναι περιττὴ, ἀλλ' ἐκ τῶν διαγραφομένων ἀκυροτήτων, αἵτινες πρέπει νὰ προτείνωνται, διαρκούσης τῆς περὶ τὴν κυρίαν δίκην διαδικασίας, δηλαδὴ, ὅταν περὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἐγένετο ἔφεσις, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ πρὸς ἀκύρωσιν λόγοι· ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος δὲν πρόκειται περὶ τῆς διαληφθείσης ἀποφάσεως, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν ὑπ' ἀριθ. 198· ἑπομένως ἡ πρότασις τοῦ ἐφεσιβλήτου εἶναι ἀπαράδεκτος. »

Ἀπόφ. 168 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 990). — Πρβ. τὴν λέξιν Ἔ ν σ τ α σ ι ς (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 657 ἐπ.).

§ 3. Ὅταν ὁ ἀναιρεσείων δὲν προκαταβάλῃ τὰ ἔξοδα, ἡ δίκη συζητεῖται ἐρήμην αὐτοῦ (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 33 ἄρθρ. τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου, τὰ δικαστήρια ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ζητῶσι τὴν προπληρωμὴν τῶν νομίμων τελῶν τοῦ χαρτοσήμου, καὶ, πρὶν γίνῃ αὐτη, νὰ μὴν ἐνδίδουν εἰς τὴν αἴτησιν τῶν μερῶν.

---

(1) Συνεπείᾳ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2212 τοῦ 1838 ἐγκύκλιος τοῦ παρὰ ταῖς ἐν Ἀθ. ἐφέταις εἰςαγγελέως πρὸς τοὺς ὑποδεεστέρους εἰςαγγελεῖς.

Ἐπειδὴ, διὰ τῆς ἀπὸ 1 Αὐγούς. ε. ε. ὑπ᾽ἀριθ. 202 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, προκαλεσθείσης παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος, διετάχθη ἡ προκαταβολὴ τῶν πρὸς συζήτησιν τῆς αἰτήσεώς του ἀπαιτουμένων δικαστικῶν ἐξόδων· ὁ δὲ ἀναιρεσείων, μὴ συμμορφωθεὶς μὲ τὴν διάταξιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἐπρότεινεν ἐπὶ τῆς συνεδριάσεως ὅτι δὲν ἔχει κἀνὲν συμφέρον νὰ συζητήσῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἐζήτησεν ἀόριστον ἀναβολὴν αὐτῆς· ἑπομένως ὁ ἀναιρεσείων, μὴ θέλων νὰ προκαταβάλῃ τὰ δικαςικὰ ἔξοδα, ὑποτίθεται ἀναγκαίως μὴ θέλων τὴν συζήτησιν, κατὰ τὸ νομικὸν ἀξίωμα, ὅτι ὁ μὴ θέλων τὰ πρὸς ὡρισμένον τι ἀποτέλεσμα ἀναγκαῖα μέσα, δὲν θέλει οὐδ᾽ αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα, τουτέστι, παραιτεῖται ἀπ᾽ αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ ἡ τῆς ἀορίστου ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως αἴτησις τοῦ ἀναιρεσείοντος δὲν ςηρίζεται εἰς κἀνένα νόμιμον λόγον· ὁ δὲ ἀναιρεσίβλητος ζητεῖ νὰ γίνῃ συζήτησις τῆς ὑποθέσεως.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει τὴν πρότασιν, ἥτις ἔγινεν ἀπὸ τοὺς δικηγόρους Α. Π. καὶ Ι. Τ., πληρεξουσίους τοῦ Ι. Μ., αἰτοῦντος τὴν ἀόριστον ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Δ. Φ. διαφορᾶς, ἀποφασίζει νὰ συζητηθῇ ἡ ὑπόθεσις κατ᾽ ἐρήμην τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἂν οὗτος δὲν προκαταβάλῃ τὰ ἔξοδα τοῦ χαρτοσήμου κτλ. »

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγ. 207 τοῦ 1838 (σελ. 140 τόμ. 3 τῆς Νομολ.).

§ 4. Ὁ μὴ πένης παρεμβαίνων εἰς ἐκκρεμῆ τινα δίκην μεταξὺ πενήτων, πρέπει νὰ κάμῃ χρῆσιν ἐνσήμου χάρτου· τὸ δὲ εἰς ἁπλοῦν χάρτην ἔγγραφον τῆς παρεμβάσεως αὐτοῦ δὲν λαμβάνεται ὑπ᾽ὄψιν.

Ἀπόφ. τῆς 1 8βρίου 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2268). —Ὅρα ἀπόφασιν 147 τοῦ 1840 Ἀρ. Πάγου.

§ 5. Κατὰ τὸν νόμον, ἀπαλλάττεται ὁ πένης διάδικος, ἡττηθεὶς, ἀπὸ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων· δι᾽ αὐτῶν ὅμως ἐννοοῦνται μόνον τὰ εἰς τὸ δικαστήριον ὀφειλόμενα, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ πρὸς τὸν ἀντίδικον.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 3 τοῦ 1841.

§ 6. Ὅταν ἡ ἔγγραφος πρότασις ἦναι γεγραμμένη ἐφ᾽ἑνὸς σφραγιστοῦ φύλλου, τοῦ ὁποίου ἔγινεν ἅπαξ χρῆσις παρ᾽ἄλλου διαδίκου, δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ᾽ ὄψιν παρὰ τοῦ δικαστηρίου, καθότι, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 4 § 2, 40, 41 καὶ 45 τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου ἐπεξηγημένα ὡς ἐκ περισσοῦ καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 13 Αὐγούστου 1841 ἐγκυκλίου τῆς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Β. Γραμματείας, θεωροῦνται ὡς ἐπὶ ἀσήμου χάρτου καὶ ἄκυρα τὰ γεγραμ-

μένα ἐπὶ σφραγιστοῦ φύλλου, τοῦ ὁποίου ἔγινεν ἅπαξ χρῆσις, καὶ ἐπισύρεται ἡ νόμιμος ποινὴ κατὰ τῆς δημοσίας ἀρχῆς, ἥτις ἤθελε κάμει χρῆσιν τοῦ ῥηθέντος ἐγγράφου· αἴτησις δὲ μὴ διαλαμβανομένη καὶ ὁριζομένη ἀκριβῶς κατά τε τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἰδιότητά της εἰς ἔγγραφον νόμιμον, χρονολογημένον καὶ ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ διαδίκου ἢ πληρεξουσίου, θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη, δυνάμει τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 136, 137, 173, 580 καὶ 581 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. τῆς 14 Νοεμβρ. 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 2717).

§ 7. Ὅταν μεταξὺ πολλῶν διαδίκων ὁ εἷς ἀπολαμβάνῃ τὰ δικαιώματα τῶν πενήτων, τὰ δικόγραφα γράφονται εἰς ἄσημον χάρτην· ὅθεν ὠφελεῖται τῆς ἀπαλλαγῆς ταύτης καὶ ὁ ἀντίδικος τοῦ πένητος (1).

Ἀπόφ. τῆς 20 Ἰουνίου 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 2125).

§ 8. Δὲν εἶναι ἄκυροι αἱ ἀποφάσεις, τὸ πρωτότυπον τῶν ὁποίων ἐγράφη εἰς ἄσημον χάρτην (2).

Ἀπόφ. 221 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναύπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 1070).

§ 9. Ἔφορος δημοσίου τινὸς καταστήματος, παριστάμενος ἐπὶ δικαστηρίου ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ καταστήματος, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν τελῶν τοῦ χαρτοσήμου; — Ὅρα τὰ ἐν τῇ Νομικῇ (φύλλ. 266) περὶ τούτου σημειούμενα.

§ 10. Ὁ Ἄρειος Πάγος (3), ἀναιρῶν ἀπόφασίν τινα ἐφετῶν, δικάζει καὶ περὶ τῶν ἐνώπιον αὐτῶν γενομένων ἐξόδων, ὥσπερ ἔπρα-

---

(1) Πρόκειται περὶ τῶν κοινῶν ἐγγράφων· ὅρα τὴν λέξιν Χαρτόσημον, ἔνθα τὰ περὶ τούτου.

(2) Πρ. τὰς λέξεις ά) Ἀπόφασις.—β') Χαρτόσημον.

(3) Ὅρα Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 159.

— Ἡ περὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν δικαστικῶν ἐξόδων τῶν ἀφορώντων δίκην ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀγωγὴ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα ποίου δικαστηρίου ὑπάγεται;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ἀπὸ τὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ὁ Γ. μὲ τὸν ἀπὸ 11 10βρίου 1836 κατάλογόν του ἀπήτησεν ἐνώπιον τῶν ἐμποροδικῶν τὰ ἀφορῶντα τὸν Ἄρειον Πάγον, πρέπει, ὡς ἀναγόμενα εἰς ἄλλην δίκην, νὰ ζητηθῶσιν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου αὐτοῦ, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρ. 228 τῆς πολιτ. δικονομίας· τὰ δὲ ἀφορῶντα τὸ ἐμποροδικεῖον, πρέπει νὰ συμψηφισθῶσι δυνάμει τοῦ ἄρθρου 211, 3· τὰ δὲ λοιπά, τὰ ὁποῖα οὐδὲ ὁ ἀντίδικος ἀντέκρουσε, καὶ συνιστάμενα εἰς δραχμὰς 75 στηρίζονται εἰς τὸν νόμον.»

Ἀπόφ. 31 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 513).

ξε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6 ἀποφάσεώς του τοῦ 1846.—ὅρα Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 227 (λέξ. Ἄρειος Πάγος § 12).

§ 11. Ἡ ἐκκαθάρισις τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ἔγιναν εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια, ἀνήκει εἰς τὴν ἁρμοδιότητα αὐτῶν.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ἡ ἐκκαθάρισις τῶν ἐξόδων τῶν γενομένων ἐνώπιον τῶν κατωτέρων δικαστηρίων ἀνήκει εἰς τὴν ἁρμοδιότητα αὐτῶν τούτων τῶν δικαστηρίων· ἐκ δὲ τῶν σημειουμένων εἰς τὸν κατάλογον, ὡς γενομένων ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου, τὰ ἀγώγια ἐκ Κορίνθου εἰς Ἀθήνας, καὶ τὸ ἀνάπαλιν, εἶναι ὑπερβολικὰ καὶ πρέπει νὰ μετριασθῶσιν εἰς δώδεκα δραχμάς· ἐκτὸς δὲ τῆς κυρίας συμβουλῆς, ἄλλαι δύω εἶναι ἱκαναὶ εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν· περὶ δὲ τῆς συζητήσεως νομίζονται ἱκαναὶ ἕνδεκα δραχμαὶ καὶ 25 λεπτά, κατὰ τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς διατιμήσεως.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 204 τοῦ 1838 (σελ. 132 τόμ. 3 τῆς Νομολογ.).

§ 12. Κατὰ τὸ ἄρθρον 211 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὰ δικαστήρια δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ συμψηφίζουν τὰ τῆς δίκης ἔξοδα μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν καὶ ἄλλων συγγενῶν, περὶ ὧν ὁ λόγος εἰς τὸν ἀριθ. 1 τοῦ ἄρθρου τούτου, ἀλλὰ δύνανται νὰ τὰ συμψηφίζουν, ὅταν τὸ θεωρῶσιν εὔλογον.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 21 τοῦ 1847.

§ 14. Συμψηφίζονται τὰ ἔξοδα, ὅταν ὁ ἐνάγων, διὰ τῆς ἀγωγῆς του, ἔλαβεν ὀλιγώτερα παρ' ὅσα ἐζήτησε.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 137 τοῦ 1848.

§ 13 Ὅταν ἕκαστος τῶν διαδίκων ἐν μέρει μὲν νικᾷ, ἐν μέρει δὲ ἡττᾶται, τὰ ἔξοδα δύνανται νὰ συμψηφισθῶσιν· ἡττᾶται δέ τις ὅταν μία τῶν αἰτήσεών του δὲν γίνηται δεκτή.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 39 τοῦ 1847.

§ 15. Ἔξοδα μεταβιβάσεως τῶν διαδίκων δὲν πληρόνονται, ὅταν αὐτοὶ δὲν παρίστανται αὐτοπροσώπως ὑπερασπιζόμενοι αὐτοὶ ἑαυτούς, ἀλλὰ διορίζουν δικηγόρον πρὸς ὑπεράσπισίν των.

Ἀπόφ. 65 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3342).

§ 16. Οἱ ἀλλοδαποὶ δὲν χαίρουν τὰ τῶν πενήτων δικαιώματα, διότι ἡ εὐεργετικὴ αὕτη διάταξις καθιερώθη ὑπὲρ τῶν ἡμεδαπῶν.

Ἐγκύκλ. Εἰσαγγελ. ἐφετ. Ἀθηνῶν τῆς 25 Μαρτίου 1840.

§ 17. Τὰ ἔξοδα δὲν δύνανται νὰ ἐπιδικασθῶσιν εἰμὴ ὅταν ἐσημειώθησαν ἀκριδῶς.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 224 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, εἰς τὰς τῶν πενήτων δίκας ἐκκαθαρίζονται ἐν τῇ ὁριστικῇ ἀποφάσει τὰ σημειωθέντα ἔξοδα· ἐκ δὲ τοῦ 223 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας προκύπτει ἐναργῶς ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα δὲν δύνανται νὰ ἐπιδικασθῶσιν εἰμὴ ὅταν ἐσημειώθησαν συμφώνως μὲ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ νόμου παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ ὑπὸ τοῦ πένητος Φ. Ε. παρουσιασθεὶς κατάλογος ἐξόδων ἀναφέρει ἁπλῶς ἔξοδα δικηγόρου καὶ κλητῆρος χωρὶς νὰ προςάγῃ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς αἰτήσεώς του οὔτε τὴν κατὰ νόμον περὶ τοιούτων ἐξόδων σημείωσιν τῶν αὐτῶν ὑπαλλήλων, οὔτε ἄλλην τινὰ ἀπόδειξιν. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 220 τοῦ 1838.

§ 18. Τὰ δικας. δικαιώματα ὀφείλονται ἀλληλεγγύως; ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ 579 (λέξ. *Δάνειον*).—ὅρα καὶ κατωτ. τὸ περὶ ποινικῶν ἐξόδων ἄρθρον.

§ 19. Εἰς ποίας περιπτώσεις οἱ δικας αὶ καταδικάζονται προςωπικῶς εἰς τὰ ἔξοδα (1);

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τῆς πολιτ. δικονομίας, μόνον ὅταν τὸ δικαστήριον ἦναι μὴ ἁρμόδιον, ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητης τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης, δύναται καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ κηρύξῃ τὴν ἀναρμοδιότητά του· κατὰ δὲ τὰς ἄλλας περιστάσεις δὲν δύναται νὰ κάμῃ τοῦτο, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 19, 5, εἰμὴ κατ' αἴτησιν τῶν διαδίκων· ὁσάκις δὲ οἱ διάδικοι ὑποδάλλωσιν ἑαυτοὺς εἰς μὴ ἁρμόδιον δικαστήριον, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως τοῦ προκειμένου ἄρθρου 25, ὡς ἔκαμον ἐπὶ τοῦ προκειμένου μὴ περιλαδόντες εἰς τὰς ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου προτάσεις των τὴν ἔνστασιν τῆς ἀναρμοδιότητος, τοῦτο καθίσταται, κατὰ τὸ ἄρθρον 24, ἁρμόδιον διὰ παρεκτάσεως· ὅθεν μὴ ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἐθεώρησεν ἑαυτὸ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, αὐτεπαγγέλτως μὴ ἁρμόδιον, ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα.

Ἐπειδὴ ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ἐσφαλμένης μὲν, ἀλλ' ἠτιολογημένης ἑρμηνεύσεως νόμου παρὰ τοῦ πρωτοδικείου, καὶ οὐχὶ περὶ παρεκτροπῆς τῆς διαδικασίας εἰς διαδικαστικήν τινα πρᾶξιν, καταστάσαν ὡς ἐκ τούτου ἄκυρον, ὥστε νὰ λάδωσι χώραν τὰ ἄρθρα 203 καὶ ἑπόμενα τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ νὰ ἐπιδληθῶσι τὰ

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Κακοδικεῖον.

δικαστικὰ ἔξοδα μετὰ προςτίμου εἰς βάρος τοῦ αὐτοῦ πρωτοδικείου, ὡς ἐννοεῖ ὁ ἐφεσίβλητος.

'Επειδὴ τῶν ἐξόδων τούτων ὑπεύθυνος εἶναι, ὡς πρωταίτιος, ἐκεῖνος ὅστις ἀδίκως ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν προκειμένην κυρίαν πάλην, καὶ ἑπομένως εἰς τὴν διαληφθεῖσαν ἀπόφασιν τῶν πρωτοδικῶν, καὶ εἰς τὴν ἀναγκαίαν ἔφεσίν της, ἀλλὰ μέχρις οὗ ἐκδοθῇ ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις, εἶναι ἄγνωστον τις ἐκ τῶν δύω ὁ αἴτιος.»

'Απόφ. 193 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 998).

§ 19.[2] Δικαστικὰ ἔξοδα πληρόνονται εἰς ἐκείνους, καθ' ὧν ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις ἀπευθύνετο.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 149 τοῦ 1849.

§ 19.[3] Περὶ τῶν πρωτοδίκως δεδικασμένων ἐξόδων, ἂν δὲν ὑπάρχῃ αἰτιολογία, δὲν εἶναι λόγος πρὸς ἀναίρεσιν, ἀλλὰ πρὸς ἐπανάληψιν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 187 τοῦ 1849.—"Ορα Εὐρ. τ. 3 σελ. 79.

ΕΞΟΔΑ ΠΟΙΝΙΚΑ.

"Ορα τὴν ὑποσημ. 1 τῆς προηγουμένης λέξεως.

§ 1. Πᾶσα ἀπόφασις πρέπει ν' ἀναφέρῃ τὴν εἰς τὰ ἔξοδα καταψήφισιν τοῦ ἡττωμένου.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου σλς' καὶ σλζ', ἣν ἐν τῇ λέξ. 'Α π ό φ α σ ι ς.

§ 2. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 82 τῆς ποιν. δικονομίας δὲν εἶναι ἐκ τῶν οὐσιωδῶν, οὔτε ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένη.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 403 τοῦ 1842, ἣν ὅρα ἐν τῇ λέξ. 'Α π ό φ α σ ι ς ἐ ν γ έ ν ε ι (Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 61).

— Ἡ παράλειψις τῆς εἰς τὰ ἔξοδα καταδίκης δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου ροθ' (σελ. 19 τόμ. 3 τῆς Νομολ.).

— Ἡ ἐκκαθάρισις τῶν ἐξόδων δὲν διατάττεται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου τκδ' (σελ. 78 τόμ. 4 τῆς Νομολ.).

§ 3. Ἡττηθέντος τοῦ εἰςαγγελέως, ὅστις ἐπροκάλεσε τὴν συζήτησιν προδικαστικοῦ ζητήματος πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς δίκης, τὰ ἔξοδα καταψηφίζονται εἰς βάρος τοῦ δημοσίου.

Απόφ. «Ἐπειδή, κατὰ τὰς γενικὰς τῆς δικονομίας ἀρχὰς καὶ

τὴν ῥητὴν ἔννοιαν τοῦ 82 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ ἡττηθεὶς, καὶ, ἐν γένει, ὅστις, δι' ἰδίου σφάλματός του, ἐπροξένησε δικαστικὰ ἔξοδα, καταδικάζεται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τούτων, καὶ διὰ τοῦτο, ἡττηθέντος τοῦ εἰςαγγελέως, τὰ ἔξοδα τῆς ποινικῆς δίκης καταψηφίζονται εἰς βάρος τοῦ δημοσίου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ εἰςαγγελεὺς, προκαλέσας τὴν συζήτησιν περὶ τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος, τοῦ ἀφορῶντος τὴν μάρτυρα Α. Π. Ι., καὶ ζητήσας τὴν ἐξακολούθησιν τῆς δίκης ἡττήθη ὡς πρὸς τὸ μνησθὲν ζήτημα· ἐπομένως τὸ δικαστήριον τῶν πλημμελειοδικῶν, καταψηφίσαν τὰ ἔξοδα τῆς δίκης εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, δὲν παρεβίασε τὸ 82 ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας, ὅπως διατείνεται ὁ αναιρεσείων. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου υλέ τοῦ 1840.

Ἑτέρα ποιν. ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου ὑπ' ἀριθ. 99 τοῦ 1842 φέρει :

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 82 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, πᾶσα ἀπόφασις πρέπει ν' ἀναφέρῃ ῥητῶς τὴν εἰς τὰ ἔξοδα καταψήφισιν τοῦ νικωμένου, καθόσον ταῦτα δὲν ἐπροξενήθησαν ἐξ αἰτίας τοῦ ἀντιδίκου, ἢ τινος ἄλλου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Λαμίᾳ πλημμελειοδικῶν, ὡς γίνεται δῆλον ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως, καίτοι ἀποῤῥίψαν τὴν ἔφεσιν τοῦ Ι. Κ., δὲν κατεδίκασεν αὐτὸν εἰς τὰ ἔξοδα, ἀλλ' ἐπέβαλεν αὐτὰ εἰς τὸ δημόσιον διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ εἰςαγγελεὺς δὲν ἐπαρουσίασε τὸ ἐπιδοτήριον τῆς κλήσεως τοῦ Κ. αὐτοῦ· ἐπομένως τὸ δικαστήριον παρεδέχθη ὡς αἰτίαν τῶν ἐξόδων τὴν παράλειψιν τοῦ ἀντεισαγγελέως, καὶ ὡς ἐκ τούτου, ἐπιβαλὸν αὐτὰ εἰς τὸ δημόσιον, ἐσυμμορφώθη μὲ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ 82 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας· ἂν δὲ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἔξοδα ἐπροξενήθησαν ἐξ αἰτίας τοῦ ἀντειςαγγελέως, ἢ μὴ, τοῦτο εἶναι πραγματικὸν ἀντικείμενον, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ἐπεμβῇ ὁ Ἄρειος Πάγος.

Ἐπειδὴ ἂν ὁ Ι. Κ., ὅστις, ὡς ζημιωθεὶς, ἐδίωκεν ἐνώπιον τοῦ πταισματοδίκου Γαλαξειδίου τὰς ἰδιωτικάς του ἀπαιτήσεις μόνον, δὲν ἐκλητεύθη εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην, καὶ ἀπεῤῥίφθη ἐρήμην αὐτοῦ ἡ ἔφεσίς του, ἠδύνατο νὰ προςβάλῃ αὐτὸς οὗτος, διὰ τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀναιρέσεως μέσου, τὴν κατ' ἐρήμην ἀπόφασιν, ἐὰν ἐθεώρει ἑαυτὸν ἠδικημένον· μὴ ἐνεργήσας δὲ τὸ μέσον τοῦτο, ὑποτίθεται ὅτι ἀπεδέχθη τὴν ῥηθεῖσαν ἀπόφασιν· ἐπομένως ὁ εἰςαγγελεὺς, ὅστις κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην εὑρίσκεται ἀπέναντι οὐχὶ τοῦ κατηγορουμένου, ἀλλὰ τοῦ διώκοντος μόνον τὰς ἰδιωτικάς του ἀπαιτήσεις, δὲν ἔχει συμφέρον νὰ ζητήσῃ ἀντ' αὐτοῦ τὴν ἀναίρεσιν τῆς

περὶ ἧς ὁ λόγος ἀποφάσεως διὰ παραβίασιν τῶν περὶ τὰς κλήσεις τύπων.»

§ 4. Ὁ ἡττώμενος καταδικάζεται εἰς τὰ ἔξοδα· ὅθεν, καταδικαζομένου τινὸς, δὲν ὀφείλει τὸ δημόσιον νὰ πληρώσῃ.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 82 ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας, πρέπει συγχρόνως ν'ἀναφέρῃ ῥητῶς τὴν εἰς τὰ ἔξοδα καταψήφισιν τοῦ νικωμένου, καθόσον ταῦτα δὲν ἐπροξενήθησαν ἐξ αἰτίας τοῦ ἀντιδίκου, ἢ ἄλλου τινός· τὸ δὲ ἐν Λαμίᾳ δικαστήριον τῶν πλημμελειοδικῶν καταδικάσαν τὸν κηρυχθέντα ἔνοχον εἰς τὰ ἥμισυ ἔξοδα, καὶ ἐπιδικάσαν τὰ λοιπὰ εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, δὲν ἀναφέρει παντάπασιν εἰς τὴν ἀπόφασίν του, ἂν ἐπροξενήθησαν ἐξ αἰτίας τούτου, οὐδ'ἐκθέτει τοὺς ὡς πρὸς τὴν διάταξιν ταύτην λόγους τῆς πεποιθήσεως τῶν δικαστῶν.»

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου στή τοῦ 1838 (σελ. 84 τόμ. 3 τῆς Νομολ.).

§ 5. Καὶ τότε ἀκόμη τὸ δημόσιον καταδικάζεται εἰς τὰ ἔξοδα τῆς δίκης, ὅταν, ἐπὶ τῇ ἐφέσει τοῦ μὴ ἐμφανισθέντος ἐν τῇ συνεδριάσει καταμηνυτοῦ, ἀποῤῥίψῃ μὲν τὴν ἔφεσιν τὸ δικαστήριον, δὲν παρουσιάσῃ δὲ ὁ εἰςαγγελεὺς κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ ἐπιδοτήριον τῆς κλήσεως τοῦ μὴ ἐμφανισθέντος ἐκκαλοῦντος.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 35 τοῦ 1842.

§ 6. Τὰ ἔξοδα τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης, μὴ ἡττηθέντος τινὸς, εἶναι εἰς βάρος τοῦ δημοσίου.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 1 ἄρθρ. τοῦ ἀπὸ 11 Ὀκτωβρ. 1834 περὶ ποιν. διατιμήσεως διατάγματος, τὰ ἔξοδα ὅλων τῶν αὐτεπαγγέλτως, ἢ, ἐπὶ προτάσει τοῦ εἰςαγγελέως, γενομένων πράξεων καὶ διαδικασιῶν τῆς ποιν. δικαιοδοσίας, προκαταβάλλονται παρὰ τοῦ δημοσίου· ἐκ δὲ τῶν ἐξόδων τούτων τὸ δημόσιον εἰςπράττει παρὰ τῶν ἰδιωτῶν μόνον ἐκεῖνα τὰ ἔξοδα, ὅσα νομίμως εἶναι εἰς βάρος αὐτῶν· κατὰ δὲ τὸ 82 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, καταδικάζεται εἰς τὰ ἔξοδα τῆς δίκης μόνον ὁ νικηθεὶς κατηγορούμενος, ὁ πολιτικῶς δι' αὐτὸν ὑπεύθυνος, ὁ πολιτικῶς ἐνάγων, ἢ ὁ ἰδιώτης κατήγορος· ὥστε, μὴ ἡττηθέντος κἀνενὸς τῶν προσώπων τούτων, τὰ ἔξοδα τῆς δίκης μένουν εἰς βάρος τοῦ δημοσίου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ πταισματοδικεῖον Λεβαδίας κατεδίκασεν εἰς τὰ ἔξοδα τῆς δίκης τὸ ταμεῖον τοῦ δήμου Ὀρχομενίων, μὴ παραστάντος εἰς τὴν δίκην ταύτην ὡς διαδίκου, καὶ παρεβίασεν οὕτω τὸ προμνημονευθὲν διάταγμα καὶ τὸ 82 ἄρθρον τῆς ποιν. δικον.»

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου σκ' τοῦ 1838 (σελ. 3 τόμ. 4 τῆς Νομολ.).

§ 7. Εἰς τὰ ἔξοδα τῆς δίκης δὲν πρέπει νὰ καταδικάζηται πώποτε ὁ ἁπλῶς παθών.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τξά (σελ. 141 τόμ. 4 τῆς Νομολ.).

— Τὸ δικαστήριον δύναται νὰ καταψηφίσῃ τὰ ἔξοδα εἰς τὸν κατηγορούμενον, ἀδιαφόρως ἂν οὗτος κατεδικάσθη ἢ ἀπελύθη, ὅταν ἄλλως αὐτὸς ἦναι παραίτιος αὐτῶν, ὡς προκαλέσας, διὰ τῆς πράξεώς του, τὴν ἀναίρεσιν.

Ἀπόφ ποιν. Ἀρ. Πάγου 95 τοῦ 1850.

§ 8. Ἐκεῖνοι μόνον, κατὰ τὸ ἄρθρον 30 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐνέχονται ἀλληλεγγύως εἰς τὰ ἔξοδα, ὅσοι διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν κατεδικάσθησαν;

Ὅρα τὴν τοῦ 1846 τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφασιν 136 ἐν τῇ λέξει Ἄρειος Πάγος σελ. 259 τοῦ 3 τόμ. τοῦ Εὑρ.

— Κατὰ τὸ ἄρθρον 30 τοῦ ποιν. νόμου, ἀλληλεγγύως ἐνέχονται εἰς τὰς ἐνδεχομένας ἀποδόσεις, εἰς ἀποζημίωσιν καὶ εἰς τὰ δικαστικὰ ἔξοδα μόνον, ὅσοι κατεδικάσθησαν δι' ἓν καὶ τὸ αὐτὸ κακούργημα, ἢ πλημμέλημα· οὐχὶ δὲ καὶ ὅστις δικασθῇ μὲν διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὁμοῦ μὲ ἄλλους δι' ὅμοιον, ἀλλ' οὐχὶ δι' ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἔγκλημα.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 31 τοῦ 1842.

— Τὸ 30 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου, διαλαμβάνον ὅτι οἱ καταδικαζόμενοι διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν, ἐνέχονται ἀλληλεγγύως (1) εἰς τὰ δικαστικὰ ἔξοδα, περιέχει ἐν ἑαυτῷ τὴν αἰτιολογίαν τῆς ἐνοχῆς καὶ εἶναι ἀδιάφορον, ἂν εἰς τὸ σκεπτικὸν ἢ τὸ διατακτικὸν μέρος γίνεται μνεία αὐτοῦ.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υνδ', ἣν ἐν τῇ λέξει Ἀποφάσεις ἐνγένει σελ. 80 (Εὑρ. τόμ. 3).

§ 9. Ὁ νόμος δὲν τιμωρεῖ τὸν ὁρκιζόμενον πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν δικαιωμάτων τῶν πενήτων, καὶ τοι ἀποδειχθείσης τῆς εὐπορίας του.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 29 τοῦ 1846.

§ 10. Περὶ τῶν ψευδῶς ὁρκιζομένων ὅτι εἰσὶ πένητες, ὅρα τὴν τοῦ Ἀρ. Πάγου ποιν. ἀπόφασιν 29 τοῦ 1847 ἐν τῇ λέξει *Ψευδορκία*.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Δάνειον (τόμ. Εὑρετ. 5 σελ. 579—584), ἔνθα περὶ Ἀλληλεγγυότητος.

§. 11. Οἱ διάδικοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ παραιτῶνται ἀπὸ τὰ ἔνδικα μέσα, καταδικαζόμενοι εἰς τὰ ἔξοδα.

Ἀπόφ. κοιν. Ἀρ. Πάγου τπζ' (σελ. 184 τόμ. 4 τῆς Νομολ.).

ΕΞΟΔΑ τοῦ ἀπολυθέντος ἔκ τινος κατηγορίας.

Ὅρα Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 323 (λέξ. Ἀπόλυσις).

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ.

Ὅρα τὰς λέξεις Ἐξέτασις. — Ὁμολογία. — Κατηγορούμενοι. — Μάρτυρες. — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 161 (λέξ. ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδ.).

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ (1).

§ 1. Πόσοι καὶ ποῖοι μάρτυρες ἀπαιτοῦνται πρὸς ἀπόδειξιν ἐξοφλήσεως χρέους;

Απόφ. α Ἐπειδὴ τὸ μὲν ἐκ τῆς διαθήκης τοῦ Α. Ξ. παραγόμενον τεκμήριον δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἀπόδειξιν, κατὰ τὸν νόμον 70, βιβλ. γ', τίτλ. ε' τῆς Ἑξαβίβλου τοῦ Ἀρμεν. 40 Βασιλ. 22, 1. Κατὰ δὲ τὸν νόμον 82 Ἀρμεν. Ἐξ. αὐτόθι 42 καὶ 46, β.6λ. 21, 1, οἱ ἐγγράφως ὁμολογήσαντες χρεωστεῖν, δὲν ἀκούονται λέγοντες, ὅτι κατέβαλον ἀγράφως ἐπὶ μάρτυσιν ὅλον τὸ χρέος, ἢ μέρος αὐτοῦ, ἐκτὸς ἐὰν πέντε μάρτυρες ἀξιόπιστοι καταθέσωσιν ἐνορκότως ὅτι ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῶν ἐγένετο ἡ καταβολή, καὶ μάλιστα, κατὰ τὸ κεφ. 2 τῆς 90 Νεαρᾶς, ἐπ' αὐτῷ τούτῳ προςληφθέντες καὶ ἀκούσαντες τὸν δανειστὴν ὁμολογήσαντα τὴν λῆψιν· καὶ τ' ἄλλα δὲ δικαστικὰ τεκμήρια περὶ τῆς ἐξοφλήσεως, ταῦτα σπουδαῖα πρέπει νὰ ἦναι.

Ἐπειδὴ καθ' ὃν χρόνον ἐγένοντο αἱ εἰρημέναι συμφωνίαι, κατὰ τὸ ἄρθρον 98 τοῦ προσωρ. πολιτ. τοῦ 1822 καὶ τὸ ἄρθρον 148 τοῦ ἀπὸ 15 Αὐγούστου 1830 ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου περὶ δικαστηρίων, ἴσχυον οἱ νόμοι τῶν χριστιανῶν αὐτοκρατόρων, καί, κατὰ τούτους, ἐσυγχωρεῖτο ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις ἀπὸ τὰ δικαστήρια ἐπὶ παντὸς ἀντικειμένου, διότι ἡ τότε διαδικασία δὲν περιέχει διάταξιν τινὰ τροπολογοῦσαν τοὺς νόμους τούτους· ὅθεν ὁσά-

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Μάρτυρες.—Χρέος.—Δάνειον (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 556 ἐπ. ἰδίως τὸν ἐν τῇ σελ. 566 § 13).—Ὅρα Εὑρ. τόμ 4 σελ. 52 (λέξ. ἁρμοδ. πολιτ. ἐν γένει).

κις ἐπρόκειτο περὶ ἐξοφλήσεως ἐγγράφου χρέους, ἐγγράφως ἀποδεικνυομένου, κατ' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους νόμους, τοὺς ἀνωτέρω μνημονευθέντας, ἐγίνετο ἡ ἐν αὐτοῖς διαλαμβανομένη διάκρισις ὡς πρὸς τὴν μαρτυρικὴν ἀπόδειξιν· ὅθεν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις ἐσυγχωρεῖτο τότε ἀνεξαρτήτως ὅτι πρέπει νὰ συγχωρηθῇ καὶ ἤδη καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως, δὲν εἶν' ἀληθής.

Ἐπειδὴ τὸ ἔγγραφον τῆς 23 9ϐρίου 1831 τότε δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὡς ἀποτελοῦν ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως ὅπως δήποτε, ὅταν βεϐαιωθῇ προηγουμένως ὅτι ὁ Σ. Μ. συνέπραξεν εἰς αὐτὸ, καὶ συνήνεσεν· ὅτι τὸ ἐδέχθη καὶ ἔκαμε χρῆσιν τινὰ αὐτοῦ, καὶ οὕτω κατέστη κοινόν· ἑπομένως, ἀρνουμένου αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ὅτι λαϐὼν αὐτὸ, τὸ παρέδωκεν ἔπειτα αὐτὸς εἰς τὸν Α. Ξ., πρέπει πρῶτον ν' ἀποδειχθῇ ταῦτα, διότι, ἐὰν ἀποδειχθῶσι ταῦτα καὶ τὰ περιστατικὰ καὶ ἡ αἰτία τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ ἐγγράφου, δύνανται νὰ ἔχουν ἐπιῤῥοήν τινα εἰς τὴν περὶ τῆς ὑποθέσεως ἀπόφασιν· ἡ δὲ ἀπόδειξις αὕτη δύναται νὰ γίνῃ καὶ διὰ μαρτύρων ἁπλῶς, διότι τὰ περιστατικὰ ταῦτα ἀφορῶσι κυρίως τὰς περιπετείας τοῦ ἐγγράφου καὶ οὐχὶ τὴν ἐξόφλησιν· πρὶν δὲ τούτου, δὲν ὑπάρχει περίπτωσις νὰ συγχωρηθῇ ἡ μαρτυρικὴ ἀπόδειξις ἐν γένει καὶ περὶ τῆς ἐξοφλήσεως ἐναντίον τῶν εἰρημένων νόμων. »

Ἀπόφ. 350 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5890).

§ 2. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42 τοῦ 1842 ἀποφάσεώς του ὁ Ἄρειος Πάγος ἀποφαίνεται οὕτως :

« Ἐπειδὴ οἱ Ῥωμαϊκοὶ νόμοι, τῶν ὁποίων τὴν παραϐίασιν προτείνουν οἱ ἀναιρεσείοντες, ἀναφέρονται εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ὀφειλέτης διαφόρων χρεῶν, ἐνῷ πληρόνῃ ποσότητά τινα εἰς τὸν δανειστήν του, δὲν προσδιορίζει συγχρόνως καὶ τὸ χρέος, τὸ ὁποῖον ἐννοεῖ νὰ ἐξοφλήσῃ· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς προσϐαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικαστήριον παρεδέχθη ὡς ἀποδεδειγμένον ἐκ τῆς ὁμολογίας τοῦ δανειστοῦ Χ. Π. ὅτι οἱ ἀναιρεσείοντες ἔδοσαν εἰς αὐτὸν τὰς 320 δραχμὰς διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἀπὸ δοσοληψίας προερχομένου χρέους τῶν 470 δραχμῶν, ὥστε αὐτοὶ οἱ ἴδιοι προσδιώρισαν τὸν σκοπὸν, ἐπὶ τῷ ὁποίῳ ἐπλήρωσαν τὰ ῥηθέντα χρήματα· ἑπομένως ἡ προταθεῖσα παραϐίασις τῶν ἄνω μνησθέντων νόμων εἶναι ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ τὸ 264 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας φέρει μὲν ὅτι αἱ δικαστικαὶ ὁμολογίαι ἰσχύουν μόνον κατὰ τοῦ ὁμολογήσαντος, ἀλλ' ὁρίζει ἐνταυτῷ ὅτι αὗται πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὁλοκλήρως καὶ ἀδιαι-

ρέτως· ἕπεται δὲ ἐκ τούτου ὅτι ἡ δικαστικὴ ὁμολογία δὲν δύναται νὰ διαιρεθῇ πρὸς βλάβην τοῦ ὁμολογήσαντος· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν, παραδεχθὲν τὴν ὁμολογίαν τοῦ Χ. Π. ὁλόκληρον καὶ ἀδιαίρετον ἐσυμμορφώθη μὲ τὸ ῥηθὲν ἄρθρον (1). »

§ 3. Ἡ ἐξόφλησις χρέους τινὸς διὰ τῆς εἰς τὸν δανειστὴν παραχωρήσεως πρὸς πληρωμὴν ἑτέρου δανείου ὑπ' ἄλλου πρὸς τὸν ὀφειλέτην ὀφειλομένου δύναται ν' ἀποδειχθῇ, κατὰ τὴν Ἑξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου, δι' ὀλιγωτέρων τῶν πέντε μαρτύρων; Ὄχι.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλῶν ἐπρότεινε καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν ἐπανέλαβεν ὅτι τὸ προκείμενον ἐκ 2000 δραχμῶν πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον χρέος του τὸ ἐμφαινόμενον εἰς τὸ ἀπὸ 21 Ἰανουαρ. 1828 χρεωστικὸν αὐτοῦ ἰδιωτικὸν ἔγγραφον ἐξοφλήθη δῆθεν καὶ δὲν χρεωστεῖται πλέον ὑπ' αὐτοῦ, καθότι, ὡς ἰσχυρίσθη, ἀντ' αὐτοῦ παρεχώρησεν εἰς τὸν εἰρημένον ἐφεσίβλητον, δεχθέντα ἀντὶ πληρωμῆς ἕτερον χρέος τῆς κοινότητος Σκοῦρα, τῆς ὁποίας ὁ ἐκκαλῶν ἦτο δανειστής.

Ἐπειδή, κατὰ τὸν νόμον 17 τοῦ κώδηκος *de solutionibus et liberationibus*, ἡ ἐξόφλησις χρέους, συναινοῦντος τοῦ δανειστοῦ, ἀποτελεῖται, ἐκτὸς τῆς χρηματικῆς καταβολῆς, καὶ δι' ἄλλων διδομένων πραγμάτων, καὶ ἑπομένως ἐπίσης καὶ διὰ παραχωρήσεως πρὸς πληρωμὴν ἑτέρου δανείου ὑπ' ἄλλου πρὸς τὸν ὀφειλέτην ὀφειλομένου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐκκαλῶν πρὸς βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἰσχυριζομένης ὑπ' αὐτοῦ, ὡς γενομένης πρὸς πληρωμὴν τοῦ πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον ἐγγράφου χρέους του, παραχωρήσεως, δὲν προσήνεγκεν ἔγγραφόν τινα ἀπόδειξιν, ἀλλὰ μόνον προσεφέρθη, διὰ μαρτύρων, αὐτὴν νὰ βεβαιώσῃ.

Ἐπειδή, κατὰ τὸν νόμον, (βιβλ. 3, τίτλ. 5 § 82 τῆς Ἑξαβίβλου τοῦ Ἀρμεν. 18 *Cod.* 4, 20.—Νεαρὰ 90 κεφ. 2) τὸν ἰσχύοντα καθ' ὃν καιρὸν ἀναφέρεται ὡς γενομένη ἡ διαληφθεῖσα πρᾶξις, οἱ ἐγγράφως ὁμολογήσαντες χρεωστεῖν οὐκ εὐχερῶς ἀκούονται λέγοντες, ἢ ὅλον τὸ χρέος, ἢ μέρος αὐτοῦ καταβεβληκέναι ἐπὶ μάρτυσιν, ἐὰν μὴ πέντε ἀξιόπιστοι μάρτυρες παρῶσιν ἐν τῇ ἐγγράφῳ καταβολῇ.

Ἐπειδή, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐνῷ ὁ ἐφεσίβλητος ἔχει ἀνὰ χεῖρας ἀνεξόφλητον τὴν περὶ χρέους ὁμολογίαν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὁ ἐκ-

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ὁμολογία.

καλῶν ἐπρότεινεν ὅτι ἐπὶ παρουσίᾳ μόνον τριῶν μαρτύρων ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἰσχυριζομένη παραχώρησις ἐγένετο, ἥτις, γενομένη, κατὰ τὸν ἰσχυρισμόν του, πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἐγγράφου χρέους του, ἀντιστοιχεῖ μὲ ἐξοφλητικὴν καταβολὴν, ὥστε εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, μὴ συγχωρουμένου ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς ἐκ τριῶν μαρτύρων προσφερομένης ἀποδείξεως τῆς τοιαύτης ἐξοφλήσεως, ἡ περὶ ἀποδείξεως αἴτησις τούτου δὲν εἶναι δεκτή. »

'Απόφ. 16 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3338).

ΕΞΥΒΡΙΣΙΣ.

Ὅρα τὰς λέξεις Ὕβρις. — Ἀταξία εἰς τὸ ἀκροατήριον (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 203 ἐπ.). — Ἐλευθεροτυπία (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 587 ἐπ.).—Αὐτοδικία (Εὑρ. τόμ. 5).

ΕΞΩΔΙΚΟΣ ΟΜΟΛΟΓΙΑ.

Ὅρα τὰς λέξεις Ὁμολογία. — Ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως ἐν Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 167.

ΕΞΩΝΗΣΙΣ (1) *remeré, ἢ retrait conventionnel.*

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 4869 τοῦ 1848 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει :

« Ἐπειδὴ ὁ Κ. ὁμολογεῖ ὅτι ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν ἐξώνησιν συνομολογηθέντος ἐτησίου διαστήματος ἔλαβεν ἐκ δύω χρηματικῶν ἀποστολῶν τοῦ Δ. Δραχμὰς 21,867 ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν εἰσοδημάτων τῶν ὑπὸ τὴν διαχείρισίν του κτημάτων δραχμὰς 2500, τὸ ὅλον δραχμὰς . . . . εἰς τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο πρέπει νὰ προστεθῶσι καὶ 1,200 δραχμαὶ, τὰς ὁποίας ὁ Κ. παραλείπει, λέγων ὅτι ἐκράτησεν αὐτὰς ἀπὸ τὴν δευτέραν χρημάτων ἀποστολὴν ὁ Δ., διότι, καθὼς αὐτὸς ὁ Κ. ἐντὸς τῆς ἀπὸ 19 Μαΐου 1832 ἐπιστολῆς του ἀναφέρει, ὁ Δ., κρατῶν τὰ εἰρημένα χρήματα, τῷ εἶπεν, ἂν λάβῃ χρείαν καὶ αὐτῶν, νὰ τὰ ζητήσῃ· ὥστε, μὴ λέγοντος τοῦ Κ. ὅτι τὰ ἐζήτησε καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ τὰ λάβῃ, πρέπει νὰ λογισθῶσιν ὡς ἂν ἦσαν εἰς χεῖράς του, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ

---

(1) Πηγαί. — νόμ. 7 Κώδ. de pact. inter empt. et vend. comp. — νόμ. 2 Κώδ. αὐτ.—νόμ. 1 Κώδ. quando decreto opus non est. — νόμ. 7 § 1 Πανδ. de dist. pignor.—νόμ. 13 Πανδ. de pignor. act. Ὅρα τὴν λέξιν Ἀγοραπωλησία (Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 8 ἐπ.)—Πώλησις.

Ὅρα τὸ περὶ venteo σύγγρ. τοῦ Τροπλ. § 692 ἐπ.

θεωρηθῇ ὁ Κ. ὡς λαβὼν εἰς τὴν διάθεσίν του, ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν ἐξώνησιν συμφωνηθέντος χρόνου, δραχμὰς 30,594 τοὐλάχιστον, ὑποτιθεμένου, δηλαδὴ, ὅτι τὰ εἰσοδήματα τῶν χωρίων δὲν εἶναι ἀνώτερα τῶν ὁμολογηθεισῶν 2,500 δραχμῶν, ἐνῷ ταῦτα ἀναβιβάζει εἰς δραχμὰς 5,000 ὁ Λ.

Ἐπειδὴ διὰ τὴν ἐξώνησιν εἶχεν ὁ Κ. νὰ λάβῃ, καθὼς διαλαμβάνει ἡ ἀγωγή του, δραχμὰς 27,436· ἐπλήρωσε δὲ ἐντὸς τοῦ ἔτους τῆς ἐξωνήσεως τρία ποσὰ, τὰ ὁποῖα διὰ τῶν ἀπὸ 1 Ἰουνίου καὶ 1 Αὐγούστου 1842 ἐπιστολῶν του ἐνέκρινεν ὡς καλῶς πληρωθέντα ὁ Λ., ἤγουν εἰς τὸν Λ. δραχμὰς 2,800, εἰς τὸν Π. δρ. 1,080 καὶ εἰς τὸν Τ. δρ. 600, ὥστε εἶχε νὰ λάβῃ τὸ ὅλον δρ. 31,916· ὅσα δὲ περιπλέον σημειοῖ εἰς βάρος τοῦ Λ. ὁ Κ., δὲν εἶναι δεκτὰ εἰς τὸ νὰ πληρωθῶσι πρὸ τοῦ τιμήματος τῆς ἐξωνήσεως, διότι, καθὼς ῥητῶς ἐξεφράσθη ὁ Λ. διὰ τῶν ἀπὸ 11 Ἀπριλίου καὶ 1 Ἰουνίου 1832 ἐπιστολῶν του, ὁ Κ. ὤφειλε πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ τιμήματος τῆς ἐξωνήσεως, χωρὶς νὰ κάμῃ, πρὸ τῆς ἐξοφλήσεως ταύτης, καμμίαν ἄλλην πληρωμὴν ἢ δαπάνην· ἑπομένως αἱ εἰς ὄνομα τοῦ Ι. Λ. σημειούμεναι 1,005 δραχμαὶ, (τῶν ὁποίων ἡ πληρωμὴ δὲν ἀποδεικνύεται ἐγκριθεῖσα, καθὼς εἶχον ἐγκριθῆ αἱ προεκτεθεῖσαι τρεῖς ἄλλαι πληρωμαὶ) καὶ αἱ προτεινόμεναι ἐπὶ τῶν κτημάτων δαπάναι δὲν δύνανται νὰ προηγηθῶσι τοῦ τιμήματος τῆς ἐξωνήσεως, ὡς ἐπίσης οὐδὲ τοῦ Π. οἱ τόκοι, καθὸ μὴ πληρωθέντες οὗτοι ἐντὸς τοῦ ἔτους τῆς ἐξωνήσεως, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1842 ἐπιστολῆς τοῦ Κ.

Ἐπειδὴ ἡ μεταξὺ τῶν εἰρημένων δύω ποσῶν 30,594 καὶ 31,916 διαφορὰ ἐκ δραχμῶν 1,322 ἀποτελεῖ τὸ ἐλλεῖπον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ τῆς ἐξωνήσεως τιμήματος· ὥστε, πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ ἀληθοῦς ἐξαγομένου τῆς εἰρημένης ἀντιπαραθέσεως ἔπρεπε νὰ διαταχθῇ ἀπόδειξις τοῦ ποσοῦ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ πρώτου ἔτους, καθότι, ἐνῷ ταῦτα ἐθεωρήθησαν ἀνωτέρω, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Κ., ὡς συνιστάμενα εἰς 2,500 δραχμὰς, ὁ Λ. ἀπεναντίας διατείνεται ὅτι ἀποτελοῦν δραχμὰς 5,000. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ἐπιχείρημα τοῦ Κ. ὅτι, καὶ ἂν τὸ τῆς ἐξωνήσεως τίμημα ἤθελε καταβληθῆ ὁλόκληρον, ἔπρεπε νὰ συνταχθῇ περὶ τῆς ἐπανόδου τῆς κυριότητος εἰς τὸν Λ. νέον δημόσιον ἔγγραφον, κατὰ τὸ 42 ἄρθρον τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου, τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο δὲν ἔχει βάσιν, διότι, ὡς ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ τῆς ἐξωνήσεως ὅρου, συνωμολογημένου ἤδη, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ ἀπὸ 14 Σεπτεμβρ. 1841 ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, συγχρόνως μὲ τὴν σύναψιν τῆς περὶ

ἀγοραπωλησίας συμβάσεως, ἐπέρχεται ἡ *διάλυσις* τῆς συμβάσεως ἢ τῆς πωλήσεως ταύτης, καὶ ἀνακτᾷ ἐπομένως ὁ Λ. τὴν πρώτην του κυριότητα (1)· ἐπίσης δὲ χωρὶς βάσιν εἶναι καὶ τὰ δύω ἕτερα ἐπιχειρήματα τοῦ Κ. ά) ὅτι ἔπαυσε τὸ δικαίωμα τῆς ἐξωνήσεως διὰ μὴ ἔγκαιρον ἀποστολὴν τῆς πρώτης δόσεως, καθότι, κατὰ τὴν ῥητὴν ἔκφρασιν τοῦ ἀπὸ 14 Σεπτεϐρ. 1841 ἐγγράφου, ὁ Λ. ἤθελε χάσει τὸ εἰρημένον δικαίωμα, ἐὰν δὲν ἀπέστελλε τὸ τῆς ἐξωνήσεως τίμημα ἐντὸς τῆς προθεσμίας *τοῦ ἑνὸς ἔτους*· καὶ ϐ') ὅτι ὁ Λ. δὲν ἐξέφρασε δῆθεν τὴν περὶ ἐξωνήσεως θέλησίν του, καθότι, ἐκτὸς ὅτι ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ τοιαύτην δήλωσιν, οὐχ ἧττον ἐξάγεται αὕτη ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Κ. προςαχθεισῶν ἐπιστολῶν τοῦ Λ. τῆς 11 Ἀπριλίου καὶ τῆς 1 Ἰουνίου 1842.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τῶν ἀπὸ 19 Μαΐου καὶ 28 Αὐγούστου 1842, 28 Ἀπριλίου καὶ 8 Ἰουλίου 1843 ἐπιστολῶν τοῦ Κ. προκύπτει ὅτι οὗτος καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους τῆς ἐξωνήσεως, ἐξηκολούθει νὰ γράφῃ πρὸς τὸν Λ. περὶ τοῦ χωρίου Σταμάτας, ὅπως ἔγραφε πρὸς αὐτὸν καὶ πρότερον, ἤγουν ὡς πρὸς ἄνθρωπον, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἦτο ξένον τὸ ῥηθὲν χωρίον, ἐνῷ ὁ τοιοῦτος τρόπος, διαρκοῦντος μὲν τοῦ πρώτου ἔτους, ἠδύνατο νὰ ἐξηγηθῇ ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Κ. ἐθεώρει ἑαυτὸν μετακλητὸν ἰδιοκτήτην, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν τοῦ ἔτους δὲν δύναται πλέον νὰ ἐμφαίνῃ ὡς πρὸς τὸν οὕτω γράφοντα εἰμὴ τὴν γνώμην ὅτι μετεκλήθη ἡ ἰδιοκτησία του· ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἐκ τοῦ, δυνάμει τῶν εἰρημένων ἐπιστολῶν καὶ τοῦ ἄρθρου 304 ἐδ. 3 τῆς πολιτ. δικονομίας, δεκτοῦ τεκμηρίου τῆς ἐπὶ τρία καὶ ἐπέκεινα ἔτη ἀνοχῆς τοῦ Κ. ὡς πρὸς τὴν κατοχὴν καὶ νομικὴν νομὴν τοῦ ἐπιδίκου κτήματος ὑπὸ τοῦ Λ., (ἄνευ τουτέστι διαμαρτυρήσεώς τινος, ἢ ἐντὸς τοῦ ἔτους κινήσεως τῆς περὶ ἀποβολῆς τῆς κατοχῆς ἀγωγῆς) καὶ ἐκ τῆς συγγενικῆς τῶν μερῶν σχέσεως, πείθεται τὸ δικαστήριον τοῦτο ὅτι, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι πραγματικῶς ἔμεινεν ἐλλεῖπον ἔτι πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ τῆς ἐξωνήσεως τιμήματος τὸ προεκτεθὲν μικρὸν ποσὸν τῶν 1,322 δραχμῶν, ὁ Κ. ἐθεώρησεν ὡς ἐκπληρωθέντα τὸν ὅρον τῆς ἐξωνήσεως, καθὼς ἂν ἤθελεν εἶσθαι ἐντελῶς πληρωμένον τὸ τίμημα, καὶ ὡς ἀνακτήσαντα ἐπομένως τὸν Λ. τὴν ἐπὶ τοῦ χωρίου Σταμάτας κυριότητά του, καθότι ἄλλην ἐξήγησιν δὲν ἐπιδέχεται ἡ ῥηθεῖσα τοῦ Κ. διαγωγή,

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Ἀ ῤ ῥ α ϐ ὼ ν § 2 ἐν Εὑρ. τόμ. 9 σελ. 143. — Δ ω ρ ε ὰ ἐν Εὑρ. τόμ. 6.
— Ὅρα Μακελ. § 419.

ἐξακολουθοῦντος καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους νὰ γράφῃ πρὸς τὸν Α. περὶ τοῦ χωρίου, ὡς ἤθελε γράφει, ἐὰν αὐτὸ ἀνῆκεν ἀποκλειστικῶς καὶ ἀναμφισβητήτως εἰς τοῦτον, καί, τὸ κυριώτερον, ἀνεχθέντος ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον τὴν ἐπὶ τοῦ κτήματος νομικὴν νομὴν τοῦ Α.»

ΕΞΩΠΡΟΙΚΑ (*extra-dotalia*).

Ὅρα τὰς λέξεις Προίξ.—Γυνή (Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 525 ἑπ.).—Παράφερνα.

ΕΟΡΤΑΙ (1).

Ἡ παράβασις τοῦ 1 § τοῦ ἄρθρου 193 τῆς πολιτ. δικονομίας πρέπει νὰ προτείνηται εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 39 τοῦ 1842.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ.

Ὅρα τὰς λέξεις Συμβόλαια — Ἀντιποίησις. (Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 337 ἑπ.).—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 239 (λέξ. Ἀρμοδ. πολιτ.).

ΕΠΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ (*requête civile*).

Ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας εἶναι αἴτησις τείνουσα εἰς τὴν διόρθωσιν τελεσιδίκων, ἢ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθεισῶν ἀποφάσεων.

Περίληψις.

Α΄. Εἰς ποίας ἀποφάσεις συγχωρεῖται ἐπανάληψις διαδικασίας;
Β΄. Λόγοι πρὸς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας;
Γ΄. Ἁρμοδιότης τῶν δικαστηρίων.
Δ΄. Προθεσμία.
Ε΄. Ἀποτελέσματα.

Α΄) Εἰς ποίας ἀποφάσεις συγχωρεῖται ἡ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας;

§ 1. Αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐφετῶν, αἱ ἐκδιδόμεναι δυνάμει τοῦ διατάγματος τῆς 11 (23) Μαΐου 1835, ὑπόκεινται εἰς τὸ ἐπανα-

---

(1) Πρβ. τὰς λέξεις Προθεσμία.—Ἀπόφασις.—Ἐπίδοσις.—Ὅρα Κώδ. ὑπὸ Ῥάλλη σελ. 54 ἑ ἑπ.

τον μέσον τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας, ἂν καὶ τὸ ἐφετεῖον δικάζῃ ὡς τρίτον δικαστήριον.

Ἀπόφ. τῆς 31 Μαΐου 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2417).

§ 2. Αἱ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς παυσάσης διαδικασίας τελεσιδίκως δικασθεῖσαι διαφοραὶ, καὶ αἱ περὶ αὐτῶν τελεσίδικοι ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας ἔκτακτον μέσον τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 28 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2129).

Β') *Λόγοι πρὸς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας.*

§ 3. Λόγος πρὸς ἐπανάληψιν τότε μόνον ὑπάρχει, ὅταν τὸ δικαστ. δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν αἴτησίν τινα τοῦ διαδίκου, ἀφορῶσαν κεφάλαιον αὐτοτελές, ὄχι δὲ πρότασιν γενομένην πρὸς ὑποστήριξιν τῶν αἰτήσεων.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 785 § 1, αἱ ἤδη καταστᾶσαι τελεσίδικοι, ἢ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθεῖσαι ἀποφάσεις τῶν ἐφετῶν, δύνανται ν' ἀνατραπῶσι, καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ ἐκ νέου ἡ διαδικασία· 1) ἐὰν ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει ἀπεφασίσθη πλέον τοῦ ζητηθέντος, ἐπεδικάσθη μὴ ζητηθὲν, ἢ δὲν ἔγινε παντάπασιν ἀπόφασις περί τινος τῶν γενομένων αἰτήσεων· διὰ δὲ τῆς λέξεως *αἰτήσεων*, ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ἐκφράσῃ μόνον τὰ διάφορα κεφάλαια, ἢ ἀντικείμενα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχει διαφιλονείκησις, ἢ διαφορὰ μεταξὺ τῶν διαδίκων, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς προτάσεις τὰς γενομένας πρὸς δικαιολόγησιν, ἢ ἀπόδειξιν τῶν ἀμοιβαίων ἀξιώσεων αὐτῶν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν παρεδέχθη τὴν αἴτησιν τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ αὐτὸ δικαστήριον δὲν ἀπεφάσισε παντάπασιν ἐπὶ τῆς προτάσεως τῆς Δ. Κ. νὰ τῇ συγχωρηθῇ ν' ἀποδείξῃ διὰ τῶν μαρτύρων Ν. Σ. καὶ Σ. Σ. τὸ βέβαιον τῆς χρονολογίας τοῦ προσεβληθέντος πωλητηρίου τῆς 14 Μαΐου 1833, καὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν ἐν αὐτῇ περιεχομένων, καὶ τοῦ νὰ ἐξετασθῇ ἐνόρκως ὡς μάρτυς ὁ σύζυγος αὐτῆς Ι. Σ. ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τῶν ἀφορώντων τὸν προσημειωθέντα λόγον· ἤτοι παρεδέχθη τὴν αἴτησιν τῆς ἐπαναλήψεως ὄχι διότι παρέλειψε ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῶν καθαυτὸ αἰτήσεων, ἀλλὰ διότι παρέλειψε ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ προτάσεων γενομένων πρὸς ἀπόδειξιν τῶν αἰτήσεων τῆς Δ. Κ.· ἑπομένως κακῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸν § 1 τοῦ ἄρθρου 785 τῆς πολιτ. δικον.

Ὡς πρὸς τὴν κακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀριθμοῦ 7 τοῦ αὐτοῦ 785 ἄρθρου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν ἀριθμὸν 7 τοῦ 785 ἄρθρου, ἐπανάληψις συγχωρεῖται, ὅταν ὁ εἰςαγγελεὺς δὲν ἠκούσθη εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου προςδιωρισμένας περιπτώσεις, καὶ ἡ ἀπόφασις ἔγινε κατ' ἐκείνου τοῦ διαδίκου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐπρόκειτο ν' ἀγορεύσῃ ὁ εἰςαγγελεύς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν παρεδέχθη μὲν τὴν αἴτησιν τῆς περὶ ἐπαναλήψεως δίκης καὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ εἰςαγγελεὺς δὲν ἠκούσθη, προκειμένου δισταγμοῦ περὶ τῆς ἀκροάσεως τοῦ μάρτυρος Ι. Σ. συζύγου τῆς Δ. Κ., περὶ τῆς ἐξετάσεως τοῦ ὁποίου ἐγένετο αἴτησις· ὁ δὲ ἀντίδικος Κ. Σ. ἀντέτεινεν, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τῆς 9 Ἀπριλίου 1837 συνάγεται μὲν ὅτι ὁ δικηγόρος τῆς Δ. Κ., ἀφοῦ ἐσυζήτησεν ὅλας τὰς προτάσεις του συνάμα, ἐπρότεινεν ἐπὶ τέλους: «ἐὰν τὸ δικαστήριον ἐγκρίνῃ, ὅτι δύναται προςέτι ν' ἀποδείξῃ ὅτι τὰ εἰς τὴν ὁμολογίαν ἀναφερόμενα δακτυλίδια ἐνεχυρίσθησαν παρὰ τοῦ συζύγου της, καὶ ὅτι περὶ τούτου δύναται νὰ ἐπάξῃ καὶ ὅρκον εἰς τὸν σύζυγόν της Ι. Σ., διὰ νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι τὰ ἐνεχυρίασε·» μετὰ δὲ τὴν συζήτησιν, ὁ πρόεδρος ἔδωκε τὸν λόγον εἰς τὸν ἀντεισαγγελέα, ὅςτις δὲν ἠθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ, ἀλλὰ μήτε εἰς τὰ πρακτικὰ, μήτε εἰς τὸ διηγηματικὸν τῆς μνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 414 ἀποφάσεως φαίνεται ὅτι ἐπροτάθη ἡ ἐξέτασις τοῦ Ι. Σ. ὡς μάρτυρος, καὶ ὅτι ἐγένετο ἀντίῤῥησις περὶ τούτων· ἑπομένως κακῶς ἐφήρμοσε τὸ δικαστήριον τὸν ἀριθμὸν 7 τοῦ ἄρθρου 785 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἐπειδὴ, διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς ἐπαναλήψεως, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν παρεβίασε τύπους οὐσιώδεις καὶ προσέβαλε τὴν ἰσχὺν τοῦ δεδικασμένου· ἡ δὲ παραβίασις αὕτη εἶναι λόγος ἀναιρέσεως· ἀριθ. 807 § 5 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ, ἀναιρουμένης τῆς ὑπ' ἀριθ. 463 ἀποφάσεως, καὶ τῶν κατὰ συνέπειαν αὐτῆς ἐκδοθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 653, 1589 καὶ 1800, λαμβάνει τὴν ἰσχύν της ἡ ὑπ' ἀριθ. 414 ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν, καὶ δὲν ὑπάρχει ἀντικείμενον διὰ νὰ παραπεμφθῇ εἰς ἄλλο δικαστήριον ἐφετῶν πρὸς ἐκδίκασιν.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 4 τοῦ 1845.

§ 4. Ἂν τὸ δικαστήριον οὔτε ἐσκέφθη, οὔτε ἀπεφάσισεν ἐπί τινος αἰτήσεως, ὑπάρχει λόγος πρὸς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας, οὐχὶ δὲ πρὸς ἀναίρεσιν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 76 τοῦ 1848.

§ 5. Ἡ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας λαμβάνει χώραν, ὅταν δὲν

ἔγινε παντάπασιν ἀπόφασις περί τινος τῶν γενομένων αἰτήσεων, εἴτε κυρίων, εἴτε παρεμπιπτουσῶν.

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 785, 1, τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ τελεσίδικοι καταστᾶσαι καὶ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθεῖσαι ἀποφάσεις δύνανται ν'ἀνατραπῶσι παρὰ τοῦ ἀπαγγείλαντος αὐτὰς δικαστηρίου, καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ ἑπομένως ἡ διαδικασία, ὅταν δὲν ἔγινε παντάπασιν ἀπόφασις περί τινος τῶν γενομένων αἰτήσεων· ὁ δὲ νόμος δὲν διακρίνει μεταξὺ κυρίων καὶ παρεμπιπτουσῶν, οὔτε μεταξὺ οὐσιαστικῶν καὶ προδικαστικῶν αἰτήσεων· ὅθεν ἐννοεῖ βεβαίως πᾶσαν αἴτησιν, ἐφ' ἧς ὁ δικαστὴς ὀφείλει, κατὰ τὸ ἄρθρον 170 τῆς πολιτ. δικονομίας, ν' ἀποφασίσῃ, ἀρκεῖ μόνον ὁ προτείνας αὐτὴν διάδικος καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως, ἐν ᾗ παρελείφθη ἡ ἐκδίκασίς της, νὰ ἔχῃ εἰςέτι ἔννομον συμφέρον εἰς τὸ νὰ ἐκδοθῇ περὶ αὐτῆς ἀπόφασις.

Ἐπειδή, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ ὑπ' ἀριθ. 16,343 ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθεῖσα ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, οὔτε ἐν τῷ διασκεπτικῷ, οὔτε ἐν τῷ διατακτικῷ αὐτῆς ἀναφέρει τι περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Σ. Σ. ῥητῶς προταθείσης ἀντενστάσεως περὶ ἀκυρότητος τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως τοῦ εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν, ἀντενστάσεως προταθείσης πρὸς ἀνατροπὴν τῆς περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου· ὅθεν ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ὑπ'ἀριθ. 17, 213 πρωτόδικος ἀπόφασις νομίμως παρεδέχθη τὴν αἴτησιν τοῦ νῦν ἀναιρεσιβλήτου περὶ ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15,343 προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 60 τοῦ 1848.

§ 6. Τὰ μέρη δύνανται νὰ παραιτῶνται ἀπὸ τὰ ὠφέλιμα ἀποτελέσματα τῶν ἀποφάσεων; — Τοιαύτη ἰδιωτικὴ συμφωνία ἰσχύει πρὸς παραδοχὴν τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας; — Ὅρα τὴν λέξιν *Ἀπόφασις* (Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 117, 135 ἑπ.). — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 530 ἐν τῇ ὑποσημ. — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 218 § 12.

§ 7. Ὅταν εἰς τὸ διατακτικὸν ὑπάρχῃ ἔλλειψίς τις, συγχωρεῖται μόνον ἐπανάληψις τῆς δίκης, ὄχι δὲ καὶ ἀναίρεσις.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 366 τοῦ 1840.

§ 8. Ἡ μὴ ἀκρόασις τοῦ εἰςαγγελέως εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὁριζομένας προθεσμίας δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν μόνον εἰς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 317 τοῦ 1840, ἣν ἐν τῇ λέξ. Εἰςαγγελεὺς (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 482 ἑπ.).

§ 9. Τότε μόνον συγχωρεῖται τὸ ἔκτακτον τῆς ἀναιρέσεως μέσον, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ πλέον ἄλλο· ἡ δὲ μὴ προσήκουσα ἀντιπροςώπευσις τῶν ἀνηλίκων δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἐπανάληψιν τῆς δίκης, καὶ πρὸ αὐτῆς ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀπαράδεκτος ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 812 τῆς πολιτ. δικονομίας, τότε μόνον συγχωρεῖται τὸ ἔκτακτον τῆς ἀναιρέσεως μέσον, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ πλέον ἄλλο ἔνδικον μέσον· ἡ δὲ μὴ προσήκουσα ἀντιπροσώπευσις τῶν ἀνηλίκων, ἀναφερομένη ῥητῶς ὡς λόγος πρὸς ἐπανάληψιν τῆς δίκης, δὲν δύναται νὰ προταθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, πρὶν ἐξαντληθῇ τὸ εἰδικώτερον τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας μέσον.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγ. 158 τοῦ 1838 (σελ. 30 τόμ. 3 τῆς Νομολ.).

§ 10. Ἐὰν οἱ διαιτηταὶ παραλείψωσι ν' ἀποφασίσωσι περὶ ἑνὸς ἐκ τῶν προταθέντων εἰς αὐτοὺς ζητημάτων, καὶ τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ὑποπέσῃ εἰς τὸ αὐτὸ λάθος, ὑπάρχει ἀφορμὴ εἰς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας; — Ναί.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι οἱ διαιτηταὶ παρέλειψαν ν' ἀποφασίσουν περὶ ἑνὸς τῶν προταθέντων εἰς αὐτοὺς ζητημάτων, καὶ ὅτι καὶ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ὑπέπεσεν εἰς τὸ αὐτὸ λάθος, ἐπικυρῶσαν τὴν ἀπόφασιν τῶν διαιτητῶν, τοῦτο δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν, ἀλλ' εἰς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 785 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 117 τοῦ 1837. (Νομ. σελ. 405).

§ 11. Κατὰ τῶν ἐκ τῆς σιωπῆς τοῦ ἀντιδίκου προκυπτόντων τεκμηρίων δὲν εἶναι παραδεκτὴ ἀνταπόδειξις· ἑπομένως οὔτε τὰ μετὰ τὸ ὁριστικὸν πέρας τῆς δίκης ἀνακαλυφθέντα κρίσιμα ἔγγραφα λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν πρὸς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας (ἄρθ. 785 § 6 πολιτ. δικονομίας) ὡς πρὸς τὰ κεφάλαια ἐκεῖνα τῆς ἀποφάσεως, τὰ ὁποῖα στηρίζονται εἰς τὰ ἐκ τῆς σιωπῆς τοῦ ἀντιδίκου προκύψαντα τεκμήρια.

Ἀπόφ. τῆς 31 Μαΐου τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2117).

§ 12 Διὰ νὰ λάβῃ ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ § 6 τοῦ ἄρθρου 785 τῆς πολιτ. δικονομ., δὲν ἀρκεῖ ἡ ἁπλῆ εὕρεσις ἐγγράφων, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀποδεικνύηται συγχρόνως καὶ τὸ ἕτερον ἀναγκαῖον περιστατικόν, ὅτι ὁ τρίτος κάτοχος αὐτῶν ὑπέκρυψεν αὐτὰ κατὰ προτροπὴν καὶ ἐπὶ ὑποσχέσει ἀμοιβῆς τοῦ ἀντιδίκου, καὶ τοῦτο δὲν

πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐκ τῆς ὁμολογίας τοῦ κατόχου τῶν ἐγγράφων, διότι δὲν δύναται αὕτη νὰ λογισθῇ εἰμὴ ὡς μαρτυρία τρίτου προσώπου, ἥτις, προκειμένου λόγου περὶ ἐπαναλήψεως, δὲν εἶναι νόμιμον μέσον πρὸς ἀπόδειξιν.

'Απόφ. 119 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2972).

§ 13. Δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ἀπόφασις στηρίζεται εἰς πλαστὰ ἔγγραφα· ἡ τοιαύτη τῆς πλαστογραφίας ἔνστασις πρέπει νὰ προτείνηται παρεμπιπτόντως κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς οὐσίας τῆς δίκης.

'Απόφ. 119 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2972).

Γ') Ἁρμοδιότης τοῦ δικαστηρίου.

§ 14. Ἡ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας δύναται νὰ προβληθῇ μόνον παρὰ τῷ ἀποφηναμένῳ τὴν προσβλητέαν ἀπόφασιν δικαστηρίῳ, καὶ συγχωρεῖται μόνον κατὰ τελεσιδίκων ἀποφάσεων.

'Απόφ. 114 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 127).

§ 15. Ἡ πρὸς ἐπανάληψιν διαδικασία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς παρέλθῃ ἡ πρὸς ἀνακοπὴν ἢ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία.

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν δικογράφων, ἡ μὲν ἀπόφασις ἐπεδόθη εἰς τοὺς ἀναιρεσείοντας τὴν 10 Ἰουλίου ε. ε.· οὗτοι δὲ ἐπέδωκαν τὴν αἴτησιν ἀναιρέσεως τὴν 29 Αὐγούστου, ἤτοι μετὰ τεσσαρακονταεννέα ἡμέρας, ἀλλά, προστιθεμένων εἰς τὴν πρὸς ἀναίρεσιν τριακονθήμερον προθεσμίαν εἰκοσιπέντε ἡμερῶν, ἤτοι εἰκοσιπέντε μυριομέτρων, λογιζομένου ἑκάστου μυριομέτρου ἀνὰ μίαν ἡμέραν, κατὰ τὸ ἄρθρον 195 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ τὴν ἀπόστασιν ἀπὸ χωρίον Μαλτσίκα τοῦ δήμου Στράτου τοῦ Μεσολογγίου, κατοικίαν τῶν ἀναιρεσειόντων, μέχρις Ἀθηνῶν, ὅπου ἑδρεύει ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, πρὸς ὃν ἐπεδόθη τὸ ἀναιρετήριον, εἶναι ἐμπρόθεσμος, καὶ ἑπομένως παραδεκτὴ ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως· ὥστε καθίσταται ἀνυπόστατος ἡ ἔνστασις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου (1).

Ἐπὶ τῆς οὐσίας.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 785 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ ἤδη τελεσίδικοι καταστᾶσαι ἢ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθεῖσαι ἀποφάσεις διαιτητῶν, εἰρηνοδικῶν, πρωτοδικῶν, ἐμποροδικῶν ἢ ἐφετῶν, δύνανται ν' ἀνατραπῶσι παρὰ τῶν αὐτῶν δικαστῶν τοῦ ἀπαγγεί-

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἀπόστασις ἐν Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 28 ἐπ.

λαντος αὐτὰς δικαστηρίου, καὶ ἑπομένως ἐμπορεῖ νὰ ἐπαναληφθῇ ἐκ νέου ἡ διαδικασία εἰς τὰς ἐν αὐτῷ τῷ ἄρθρῳ διαλαμβανομένας περιπτώσεις· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 791 μόνον ἐντὸς τριῶν μηνῶν συγχωρεῖται ἡ ἐπανάληψις· ἐκ δὲ τῶν διατάξεων τούτων, συνδυαζομένων, γίνεται πρόδηλον ὅτι ἡ πρὸς ἐπανάληψιν τρίμηνος προθεσμία δὲν δύναται ν' ἀρχίσῃ εἰμή, ἀφοῦ μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως ἤθελε κατασταθῆ αὕτη τελεσίδικος, δηλ. ἐὰν ὑπόκηται αὕτη εἰς ἀνακοπήν, ἢ ἔφεσιν μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς πρὸς ἀνακοπὴν ἢ ἔφεσιν προθεσμίας, καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν εἰρημένων διατάξεων, καθότι ἄλλως δὲν ἤθελεν εἶσθαι συνεπὴς ὁ νόμος, ἀλλ' ἡ μὲν ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν, ἥτις εἶναι τελεσίδικος, ἢ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθεῖσα καὶ μὴ ὑποκειμένη εἰς τακτικὸν ἔνδικον μέσον, ἤθελεν ἔχει πλήρη τὴν τρίμηνον προθεσμίαν μετὰ τὴν κοινοποίησιν αὐτῆς· ἡ δὲ πρωτόκλητος καὶ ὑποκειμένη εἰς ἔφεσιν, ἀφαιρουμένων τῶν ἡμερῶν τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, ἤθελεν ὑπόκεισθαι εἰς προθεσμίαν μόνων δύω μηνῶν πρὸς ἐπανάληψιν· ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἡρμήνευσεν ὀρθῶς καὶ συμφώνως μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου τὰς εἰρημένας διατάξεις. »

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 92 τοῦ 1846.

§ 16. Δύναταί τις νὰ μεταχειρισθῇ συνάμα τό, τε τῆς ἐπαναλήψεως καὶ τὸ τῆς ἀναιρέσεως ἔνδικον μέσον (1); Ναί· ἀρκεῖ νὰ γίνηται χρῆσις αὐτῶν ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 66 τοῦ 1845.

Ε') *Ἀποτελέσματα.*

§ 17. Ὅταν τὸ δικαστήριον, δι' ἰδιαιτέρας ἀποφάσεώς του, παραδεχθῇ τὴν περὶ ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας αἴτησιν τῶν μερῶν, ὡς πρὸς ἓν μόνον κεφάλαιον τῆς ἀποφάσεως, καὶ διατάξῃ νέαν τῆς ὑποθέσεως συζήτησιν ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον ἐκεῖνο, δὲν δύναται, κατὰ συναίνεσιν τῶν μερῶν, ν' ἀναθεωρήσῃ ἐκ νέου ὅλην τὴν ὑπόθεσιν, ἐπὶ τῇ βάσει ἐφέσεως, ἥτις, διὰ προγενεστέρας ἀποφάσεως μὴ προσβληθείσης, ἐξεδικάσθη ὁριστικῶς καὶ τελεσιδίκως· διὰ δὲ τῆς ἀποφάσεώς του, δι' ἧς παρεδέχθη τὴν περὶ ἐπαναλήψεως αἴτησιν τοῦ μέρους, δὲν ἀνεκάλεσεν, ὡς ἐῤῥέθη, εἰμὴ ἓν μόνον τῶν κεφαλαίων τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο μόνον νέαν συζήτησιν διέταξε.

'Απόφ. τῆς 22 9εμβρ. τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. (Νομ. σελ. 2276).

---

(1) Πρβ. τὰς λέξ. ά) 'Αναίρεσις.—β') 'Ανακοπή.—γ') Ἔφεσις.

§ 18. Ἐὰν ἡ ἀπόφασις σύγκηται ἐκ πολλῶν διαιρετῶν κεφαλαίων, καὶ ἐξετελέσθησαν τινὰ ἐξ αὐτῶν, ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ συγχωρεῖται ἐπανάληψις;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 785 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθεῖσαι ἀποφάσεις ἄλλων τε δικαστηρίων καὶ τῶν ἐφετῶν, δύνανται ν' ἀνατραπῶσι καὶ ἀνακληθῶσι παρὰ τῶν αὐτῶν, καὶ ἑπομένως νὰ ἐπαναληφθῇ ἐκ νέου ἡ διαδικασία ἐνώπιον τῶν ἰδίων, καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν ἔγινε παντάπασιν ἀπόφασις περί τινος τῶν γενομένων αἰτήσεων· κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 789 § 1 καὶ 790 τῆς αὐτῆς δικον., τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐκτείνεται, ἐφ' ὅσον ζητεῖται, δηλαδὴ δὲν συγχωρεῖται ἡ ἐπανάληψις εἰς ἐκεῖνον, ὅςτις ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἐὰν ἡ ἀπόφασις σύγκηται ἐκ πολλῶν κεφαλαίων καὶ παρεδέχθη τὶς τινὰ, δὲν συγχωρεῖται εἰς αὐτὸν ἡ ἐπανάληψις ὡς πρὸς ταῦτα· δύνανται δὲ ν' ἀνακληθῶσι καὶ ἐκ τούτων ὅσα εἶναι ἁπλᾶ παρεπόμενα τῶν περὶ ὧν ἐζητήθη ἡ ἐπανάληψις· ἐκ τούτων δὲ συνάγεται ὅτι πᾶσα μὲν διάταξις ἑκάστης ἀποφάσεως θεωρεῖται ὡς ἰδιαιτέρα ἀπόφασις, ὅταν ἦναι διακεκριμέναι, ἄσχετοι καὶ ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ἀναφορικὰ εἰς ζητήματα χωριστὰ καὶ αὐτοτελῆ· τοὐναντίον ἡ ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς μία καὶ ἀδιαίρετος εἰς τὴν ἐναντίαν περίπτωσιν, ὅταν, δηλαδὴ, αἱ διάφοροι διατάξεις αὐτῆς ἐξαρτώμεναι ἀπ' ἀλλήλων, ἦναι σχετικαὶ, φύσει ἀδιαίρετοι, καὶ συνέπεια ἡ μία τῆς ἄλλης, διότι τὸ δεδικασμένον ἐν γένει θεωρεῖται ὡς ἀδιαίρετον (1). »

Ἀπόφ. 256 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4873).

§ 19. Ἂν ἀπόφασίς τις σύγκηται ἐκ πολλῶν κεφαλαίων, καὶ μόνον περὶ τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν ἐζητήθη ἡ ἐπανάληψις, τότε τὸ κεφάλαιον τοῦτο μόνον δύναται ν' ἀνακληθῇ, ἐκτὸς ἂν τὰ λοιπὰ ἤθελον εἶσθαι παρεπόμενα αὐτοῦ.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 790 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ἂν ἀπόφασίς τις σύγκηται ἐκ πολλῶν κεφαλαίων, καὶ μόνον περὶ τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν ἐζητήθη ἡ ἐπανάληψις, τότε τὸ κεφάλαιον τοῦτο μόνον δύναται ν' ἀνακληθῇ, ἐκτὸς ἂν τὰ λοιπὰ ἤθελον εἶσθαι ἁπλᾶ παρεπόμενα αὐτοῦ· ἐκ δὲ τῆς διατάξεως ταύτης γίνεται δῆλον ὅτι τὸ δικαστήριον, παραδεχθὲν λόγον ἐπαναλήψεως, ὅστις ἀνάγεται εἰς ἓν κεφάλαιον μόνον, δὲν δύναται ν' ἀκυρώσῃ εἰμὴ τὸ κεφάλαιον τοῦτο· τὰ δὲ λοιπὰ τῆς ἀποφάσεως μέρη μένουν ἀπρόσβλητα· ἐπὶ

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Διαιρετόν.

θεωρηθῇ ὁ Κ. ὡς λαβὼν εἰς τὴν διάθεσίν του, ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν ἐξώνησιν συμφωνηθέντος χρόνου, δραχμὰς 30,594 τοὐλάχιστον, ὑποτιθεμένου, δηλαδὴ, ὅτι τὰ εἰσοδήματα τῶν χωρίων δὲν εἶναι ἀνώτερα τῶν ὁμολογηθεισῶν 2,500 δραχμῶν, ἐνῷ ταῦτα ἀναβιβάζει εἰς δραχμὰς 5,000 ὁ Λ.

Ἐπειδὴ διὰ τὴν ἐξώνησιν εἶχεν ὁ Κ. νὰ λάβῃ, καθὼς διαλαμβάνει ἡ ἀγωγή του, δραχμὰς 27,436· ἐπλήρωσε δὲ ἐντὸς τοῦ ἔτους τῆς ἐξωνήσεως τρία ποσὰ, τὰ ὁποῖα διὰ τῶν ἀπὸ 1 Ἰουνίου καὶ 1 Αὐγούστου 1842 ἐπιστολῶν του ἐνέκρινεν ὡς καλῶς πληρωθέντα ὁ Λ., ἤγουν εἰς τὸν Λ. δραχμὰς 2,800, εἰς τὸν Π. δρ. 1,080 καὶ εἰς τὸν Τ. δρ. 600, ὥστε εἶχε νὰ λάβῃ τὸ ὅλον δρ. 31,916· ὅσα δὲ περιπλέον σημειοῖ εἰς βάρος τοῦ Λ. ὁ Κ., δὲν εἶναι δεκτὰ εἰς τὸ νὰ πληρωθῶσι πρὸ τοῦ τιμήματος τῆς ἐξωνήσεως, διότι, καθὼς ῥητῶς ἐξεφράσθη ὁ Λ. διὰ τῶν ἀπὸ 11 Ἀπριλίου καὶ 1 Ἰουνίου 1832 ἐπιστολῶν του, ὁ Κ. ὤφειλε πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ ἐνεργήσῃ τὰ πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ τιμήματος τῆς ἐξωνήσεως, χωρὶς νὰ κάμῃ, πρὸ τῆς ἐξοφλήσεως ταύτης, καμμίαν ἄλλην πληρωμὴν ἢ δαπάνην· ἑπομένως αἱ εἰς ὄνομα τοῦ Ι. Λ. σημειούμεναι 1,005 δραχμαὶ, (τῶν ὁποίων ἡ πληρωμὴ δὲν ἀποδεικνύεται ἐγκριθεῖσα, καθὼς εἶχον ἐγκριθῆ αἱ προεκτεθεῖσαι τρεῖς ἄλλαι πληρωμαὶ) καὶ αἱ προτεινόμεναι ἐπὶ τῶν κτημάτων δαπάναι δὲν δύνανται νὰ προηγηθῶσι τοῦ τιμήματος τῆς ἐξωνήσεως, ὡς ἐπίσης οὐδὲ τοῦ Π. οἱ τόκοι, καθὸ μὴ πληρωθέντες οὗτοι ἐντὸς τοῦ ἔτους τῆς ἐξωνήσεως, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1842 ἐπιστολῆς τοῦ Κ.

Ἐπειδὴ ἡ μεταξὺ τῶν εἰρημένων δύω ποσῶν 30,594 καὶ 31,916 διαφορὰ ἐκ δραχμῶν 1,322 ἀποτελεῖ τὸ ἔλλειπον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ τῆς ἐξωνήσεως τιμήματος· ὥστε, πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ ἀληθοῦς ἐξαγομένου τῆς εἰρημένης ἀντιπαραθέσεως ἔπρεπε νὰ διαταχθῇ ἀπόδειξις τοῦ ποσοῦ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ πρώτου ἔτους, καθότι, ἐνῷ ταῦτα ἐθεωρήθησαν ἀνωτέρω, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Κ., ὡς συνιστάμενα εἰς 2,500 δραχμὰς, ὁ Λ. ἀπεναντίας διατείνεται ὅτι ἀποτελοῦν δραχμὰς 5,000. Ὅσον δ᾽ἀφορᾷ τὸ ἐπιχείρημα τοῦ Κ. ὅτι, καὶ ἂν τὸ τῆς ἐξωνήσεως τίμημα ἤθελε καταβληθῆ ὁλόκληρον, ἔπρεπε νὰ συνταχθῇ περὶ τῆς ἐπανόδου τῆς κυριότητος εἰς τὸν Λ. νέον δημόσιον ἔγγραφον, κατὰ τὸ 42 ἄρθρον τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου, τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο δὲν ἔχει βάσιν, διότι, ὡς ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ τῆς ἐξωνήσεως ὅρου, συνωμολογημένου ἤδη, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ ἀπὸ 14 Σεπτεμβρ. 1841 ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, συγχρόνως μὲ τὴν σύναψιν τῆς περὶ

ἀγοραπωλησίας συμβάσεως, ἐπέρχεται ἡ *διάλυσις* τῆς συμβάσεως ἢ τῆς πωλήσεως ταύτης, καὶ ἀνακτᾷ ἑπομένως ὁ Δ. τὴν πρώτην του κυριότητα (1)· ἐπίσης δὲ χωρὶς βάσιν εἶναι καὶ τὰ δύω ἕτερα ἐπιχειρήματα τοῦ Κ. ά) ὅτι ἔπαυσε τὸ δικαίωμα τῆς ἐξωνήσεως διὰ μὴ ἔγκαιρον ἀποστολὴν τῆς πρώτης δόσεως, καθότι, κατὰ τὴν ῥητὴν ἔκφρασιν τοῦ ἀπὸ 14 Σεπτεβρ. 1841 ἐγγράφου, ὁ Δ. ἤθελε χάσει τὸ εἰρημένον δικαίωμα, ἐὰν δὲν ἀπέστελλε τὸ τῆς ἐξωνήσεως τίμημα ἐντὸς τῆς προθεσμίας *τοῦ ἑνὸς ἔτους*· καὶ 6') ὅτι ὁ Δ. δὲν ἐξέφρασε δῆθεν τὴν περὶ ἐξωνήσεως θέλησίν του, καθότι, ἐκτὸς ὅτι ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ τοιαύτην δήλωσιν, οὐχ ἧττον ἐξάγεται αὕτη ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Κ. προςαχθεισῶν ἐπιστολῶν τοῦ Δ. τῆς 11 Ἀπριλίου καὶ τῆς 1 Ἰουνίου 1842.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τῶν ἀπὸ 19 Μαΐου καὶ 28 Αὐγούστου 1842, 28 Ἀπριλίου καὶ 8 Ἰουλίου 1843 ἐπιστολῶν τοῦ Κ. προκύπτει ὅτι οὗτος καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους τῆς ἐξωνήσεως, ἐξηκολούθει νὰ γράφῃ πρὸς τὸν Δ. περὶ τοῦ χωρίου Σταμάτας, ὅπως ἔγραφε πρὸς αὐτὸν καὶ πρότερον, ἤγουν ὡς πρὸς ἄνθρωπον, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἦτο ξένον τὸ ῥηθὲν χωρίον, ἐνῷ ὁ τοιοῦτος τρόπος, διαρκοῦντος μὲν τοῦ πρώτου ἔτους, ἠδύνατο νὰ ἐξηγηθῇ ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Κ. ἐθεώρει ἑαυτὸν μετακλητὸν ἰδιοκτήτην, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν τοῦ ἔτους δὲν δύναται πλέον νὰ ἐμφαίνῃ ὡς πρὸς τὸν οὕτω γράφοντα εἰμὴ τὴν γνώμην ὅτι μετεκλήθη ἡ ἰδιοκτησία του· ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἐκ τοῦ, δυνάμει τῶν εἰρημένων ἐπιστολῶν καὶ τοῦ ἄρθρου 304 ἐδ. 3 τῆς πολιτ. δικονομίας, δεκτοῦ τεκμηρίου τῆς ἐπὶ τρία καὶ ἐπέκεινα ἔτη ἀνοχῆς τοῦ Κ. ὡς πρὸς τὴν κατοχὴν καὶ νομικὴν νομὴν τοῦ ἐπιδίκου κτήματος ὑπὸ τοῦ Δ., (ἄνευ τουτέστι διαμαρτυρήσεώς τινος, ἢ ἐντὸς τοῦ ἔτους κινήσεως τῆς περὶ ἀποβολῆς τῆς κατοχῆς ἀγωγῆς) καὶ ἐκ τῆς συγγενικῆς τῶν μερῶν σχέσεως, πείθεται τὸ δικαστήριον τοῦτο ὅτι, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι πραγματικῶς ἔμεινεν ἐλλεῖπον ἔτι πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ τῆς ἐξωνήσεως τιμήματος τὸ προεκτεθὲν μικρὸν ποσὸν τῶν 1,322 δραχμῶν, ὁ Κ. ἐθεώρησεν ὡς ἐκπληρωθέντα τὸν ὅρον τῆς ἐξωνήσεως, καθὼς ἂν ἤθελεν εἴσθαι ἐντελῶς πληρωμένον τὸ τίμημα, καὶ ὡς ἀνακτήσαντα ἑπομένως τὸν Δ. τὴν ἐπὶ τοῦ χωρίου Σταμάτας κυριότητά του, καθότι ἄλλην ἐξήγησιν δὲν ἐπιδέχεται ἡ ῥηθεῖσα τοῦ Κ. διαγωγή,

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Ἀρραβὼν § 2 ἐν Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 143. — Δωρεὰ ἐν Εὐρ. τόμ. 6.
— Ὅρα Μακελ. § 419.

ἐξακολουθοῦντος καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους νὰ γράφῃ πρὸς τὸν Α. περὶ τοῦ χωρίου, ὡς ἤθελε γράφει, ἂν αὐτὸ ἀνῆκεν ὁριστικῶς καὶ ἀναμφισβητήτως εἰς τοῦτον, καί, τὸ κυριότερον, ἀνεχθέντος ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον τὴν ἐπὶ τοῦ κτήματος νομικὴν νομὴν τοῦ Α. »

ΕΞΩΠΡΟΙΚΑ (*extra-dotalia*).

Ὅρα τὰς λέξεις Προίξ.—Γυνὴ (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 525 ἐπ.).—Παράφερνα.

ΕΟΡΤΑΙ (1).

Ἡ παράβασις τοῦ 1 § τοῦ ἄρθρου 193 τῆς πολιτ. δικονομίας πρέπει νὰ προτείνηται εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 39 τοῦ 1842.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ.

Ὅρα τὰς λέξεις Συμβόλαια. — Ἀντιποίησις. (Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 337 ἐπ.).—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 239 (λέξ. Ἁρμοδ. πολιτ.).

ΕΠΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ (*requête civile*).

Ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας εἶναι αἴτησις τείνουσα εἰς τὴν διόρθωσιν τελεσιδίκων, ἢ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθεισῶν ἀποφάσεων.

Περίληψις.

Α'. Εἰς ποίας ἀποφάσεις συγχωρεῖται ἐπανάληψις διαδικασίας;
Β'. Λόγοι πρὸς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας;
Γ'. Ἁρμοδιότης τῶν δικαστηρίων.
Δ'. Προθεσμία.
Ε'. Ἀποτελέσματα.

Α') *Εἰς ποίας ἀποφάσεις συγχωρεῖται ἡ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας;*

§ 1. Αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐφετῶν, αἱ ἐκδιδόμεναι δυνάμει τοῦ διατάγματος τῆς 11 (23) Μαΐου 1835, ὑπόκεινται εἰς τὸ ἔκτακ-

---

(1) Πρβ. τὰς λέξεις Προθεσμία.—Ἀπόδειξις.—Ἐπίδοσις.—Ὅρα Κώδ. ὑπὸ Ῥάλλη σελ. 54 ά ἔκδ.

τον μέσον τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας, ἂν καὶ τὸ ἐφετεῖον δικάζῃ ὡς τρίτον δικαστήριον.

Ἀπόφ. τῆς 31 Μαΐου 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2417).

§ 2. Αἱ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς παυσάσης διαδικασίας τελεσιδίκως δικασθεῖσαι διαφοραί, καὶ αἱ περὶ αὐτῶν τελεσίδικοι ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας ἔκτακτον μέσον τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 28 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2129).

Β') *Λόγοι πρὸς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας.*

§ 3. Λόγος πρὸς ἐπανάληψιν τότε μόνον ὑπάρχει, ὅταν τὸ δικαστ. δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν αἴτησίν τινα τοῦ διαδίκου, ἀφορῶσαν κεφάλαιον αὐτοτελές, ὄχι δὲ πρότασιν γενομένην πρὸς ὑποστήριξιν τῶν αἰτήσεων.

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 785 § 1, αἱ ἤδη καταστᾶσαι τελεσίδικοι, ἢ ἀνεκλήτως ἀπαγγελθεῖσαι ἀποφάσεις τῶν ἐφετῶν, δύνανται ν' ἀνατραπῶσι, καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ ἐκ νέου ἡ διαδικασία· 1) ἐὰν ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει ἀπεφασίσθη πλέον τοῦ ζητηθέντος, ἐπεδικάσθη μὴ ζητηθέν, ἢ δὲν ἔγινε παντάπασιν ἀπόφασις περί τινος τῶν γενομένων αἰτήσεων· διὰ δὲ τῆς λέξεως *αἰτήσεων*, ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ἐκφράσῃ μόνον τὰ διάφορα κεφάλαια, ἢ ἀντικείμενα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχει διαφιλονείκησις, ἢ διαφορὰ μεταξὺ τῶν διαδίκων, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς προτάσεις τὰς γενομένας πρὸς δικαιολόγησιν, ἢ ἀπόδειξιν τῶν ἀμοιβαίων ἀξιώσεων αὐτῶν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν παρεδέχθη τὴν αἴτησιν τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ αὐτὸ δικαστήριον δὲν ἀπεφάσισε παντάπασιν ἐπὶ τῆς προτάσεως τῆς Δ. Κ. νὰ τῇ συγχωρηθῇ ν' ἀποδείξῃ διὰ τῶν μαρτύρων Ν. Σ. καὶ Σ. Σ. τὸ βέβαιον τῆς χρονολογίας τοῦ προσβληθέντος πωλητηρίου τῆς 14 Μαΐου 1833, καὶ τὴν ἀλήθειαν τῶν ἐν αὐτῇ περιεχομένων, καὶ τοῦ νὰ ἐξετασθῇ ἐνόρκως ὡς μάρτυς ὁ σύζυγος αὐτῆς Ι. Σ. ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τῶν ἀφορώντων τὸν προσημειωθέντα λόγον· ἤτοι παρεδέχθη τὴν αἴτησιν τῆς ἐπαναλήψεως ὄχι διότι παρέλειψε ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῶν καθαυτὸ αἰτήσεων, ἀλλὰ διότι παρέλειψε ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ προτάσεων γενομένων πρὸς ἀπόδειξιν τῶν αἰτήσεων τῆς Δ. Κ.· ἑπομένως κακῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸν § 1 τοῦ ἄρθρου 785 τῆς πολιτ. δικον.

Ὡς πρὸς τὴν κακὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀριθμοῦ 7 τοῦ αὐτοῦ 785 ἄρθρου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν ἀριθμὸν 7 τοῦ 785 ἄρθρου, ἐπανάληψις συγχωρεῖται, ὅταν ὁ εἰςαγγελεὺς δὲν ἠκούσθη εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου προςδιωρισμένας περιπτώσεις, καὶ ἡ ἀπόφασις ἔγινε κατ' ἐκείνου τοῦ διαδίκου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐπρόκειτο ν' ἀγορεύσῃ ὁ εἰςαγγελεύς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν παρεδέχθη μὲν τὴν αἴτησιν τῆς περὶ ἐπαναλήψεως δίκης καὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ εἰςαγγελεὺς δὲν ἠκούσθη, προκειμένου διαταγμοῦ περὶ τῆς ἀκροάσεως τοῦ μάρτυρος Ι. Σ. συζύγου τῆς Δ. Κ., περὶ τῆς ἐξετάσεως τοῦ ὁποίου ἐγένετο αἴτησις· ὁ δὲ ἀντίδικος Κ. Σ. ἀντέτεινεν, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τῆς 9 Ἀπριλίου 1837 συνάγεται μὲν ὅτι ὁ δικηγόρος τῆς Δ. Κ., ἀφοῦ ἐσυζήτησεν ὅλας τὰς προτάσεις του συνάμα, ἐπρότεινεν ἐπὶ τέλους: ἐὰν τὸ δικαστήριον ἐγκρίνῃ, ὅτι δύναται προςέτι ν' ἀποδείξῃ ὅτι τὰ εἰς τὴν ὁμολογίαν ἀναφερόμενα δακτυλίδια ἐνεχυρίσθησαν παρὰ τοῦ συζύγου της, καὶ ὅτι περὶ τούτου δύναται νὰ ἐπάξῃ καὶ ὅρκον εἰς τὸν σύζυγόν της Ι. Σ., διὰ νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι τὰ ἐνεχυρίασε·» μετὰ δὲ τὴν συζήτησιν, ὁ πρόεδρος ἔδωκε τὸν λόγον εἰς τὸν ἀντεισαγγελέα, ὅςτις δὲν ἠθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ, ἀλλὰ μήτε εἰς τὰ πρακτικὰ, μήτε εἰς τὸ διηγηματικὸν τῆς μνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 414 ἀποφάσεως φαίνεται ὅτι ἐπροτάθη ἡ ἐξέτασις τοῦ Ι. Σ. ὡς μάρτυρος, καὶ ὅτι ἐγένετο ἀντίῤῥησις περὶ τούτων· ἑπομένως κακῶς ἐφήρμοσε τὸ δικαστήριον τὸν ἀριθμὸν 7 τοῦ ἄρθρου 785 τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ἐπειδὴ, διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς ἐπαναλήψεως, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν παρεβίασε τύπους οὐσιώδεις καὶ προσέβαλε τὴν ἰσχὺν τοῦ δεδικασμένου· ἡ δὲ παραβίασις αὕτη εἶναι λόγος ἀναιρέσεως· ἀριθ. 807 § 5 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ, ἀναιρουμένης τῆς ὑπ' ἀριθ. 463 ἀποφάσεως, καὶ τῶν κατὰ συνέπειαν αὐτῆς ἐκδοθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 653, 1589 καὶ 1800, λαμβάνει τὴν ἰσχύν της ἡ ὑπ' ἀριθ. 414 ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν, καὶ δὲν ὑπάρχει ἀντικείμενον διὰ νὰ παραπεμφθῇ εἰς ἄλλο δικαστήριον ἐφετῶν πρὸς ἐκδίκασιν.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 1 τοῦ 1845.

§ 4. Ἂν τὸ δικαστήριον οὔτε ἐσκέφθη, οὔτε ἀπεφάσισεν ἐπί τινος αἰτήσεως, ὑπάρχει λόγος πρὸς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας, οὐχὶ δὲ πρὸς ἀναίρεσιν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 76 τοῦ 1848.

§ 5. Ἡ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας λαμβάνει χώραν, ὅταν δὲν

ἔγινε παντάπασιν ἀπόφασις περί τινος τῶν γενομένων αἰτήσεων, εἴτε κυρίων, εἴτε παρεμπιπτουσῶν.

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 785, 1, τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ τελεσίδικοι καταστᾶσαι καὶ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθεῖσαι ἀποφάσεις δύνανται ν'ἀνατραπῶσι παρὰ τοῦ ἀπαγγείλαντος αὐτὰς δικαστηρίου, καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ ἑπομένως ἡ διαδικασία, ὅταν δὲν ἔγινε παντάπασιν ἀπόφασις περί τινος τῶν γενομένων αἰτήσεων· ὁ δὲ νόμος δὲν διακρίνει μεταξὺ κυρίων καὶ παρεμπιπτουσῶν, οὔτε μεταξὺ οὐσιαστικῶν καὶ προδικαστικῶν αἰτήσεων· ὅθεν ἐννοεῖ βεβαίως πᾶσαν αἴτησιν, ἐφ' ἧς ὁ δικαστὴς ὀφείλει, κατὰ τὸ ἄρθρον 170 τῆς πολιτ. δικονομίας, ν' ἀποφασίσῃ, ἀρκεῖ μόνον ὁ προτείνας αὐτὴν διάδικος καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως, ἐν ᾗ παρελείφθη ἡ ἐκδίκασίς της, νὰ ἔχῃ εἰσέτι ἔννομον συμφέρον εἰς τὸ νὰ ἐκδοθῇ περὶ αὐτῆς ἀπόφασις.

Ἐπειδή, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ ὑπ' ἀριθ. 16,343 ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθεῖσα ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, οὔτε ἐν τῷ διασκεπτικῷ, οὔτε ἐν τῷ διατακτικῷ αὐτῆς ἀναφέρει τι περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Σ. Σ. ῥητῶς προταθείσης ἀντενστάσεως περὶ ἀκυρότητος τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως τοῦ εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν, ἀντενστάσεως προταθείσης πρὸς ἀνατροπὴν τῆς περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου· ὅθεν ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ὑπ'ἀριθ. 17,213 πρωτόδικος ἀπόφασις νομίμως παρεδέχθη τὴν αἴτησιν τοῦ νῦν ἀναιρεσιβλήτου περὶ ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15,343 προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου.»

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 60 τοῦ 1848.

§ 6. Τὰ μέρη δύνανται νὰ παραιτῶνται ἀπὸ τὰ ὠφέλιμα ἀποτελέσματα τῶν ἀποφάσεων; — Τοιαύτη ἰδιωτικὴ συμφωνία ἰσχύει πρὸς παραδοχὴν τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας; — ὅρα τὴν λέξιν *Ἀπόφασις* (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 117, 135 ἐπ.). — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 530 ἐν τῇ ὑποσημ. — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 218 § 12.

§ 7. Ὅταν εἰς τὸ διατακτικὸν ὑπάρχῃ ἔλλειψίς τις, συγχωρεῖται μόνον ἐπανάληψις τῆς δίκης, ὄχι δὲ καὶ ἀναίρεσις.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 366 τοῦ 1840.

§ 8. Ἡ μὴ ἀκρόασις τοῦ εἰσαγγελέως εἰς τὰς παρὰ τοῦ νόμου ὁριζομένας προθεσμίας δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν μόνον εἰς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 317 τοῦ 1840, ἣν ἐν τῇ λέξ. Εἰσαγγελεὺς (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 482 ἐπ.).

§ 9. Τότε μόνον συγχωρεῖται τὸ ἔκτακτον τῆς ἀναιρέσεως μέσον, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ πλέον ἄλλο· ἡ δὲ μὴ προσήκουσα ἀντιπροςώπευσις τῶν ἀνηλίκων δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἐπανάληψιν τῆς δίκης, καὶ πρὸ αὐτῆς ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀπαράδεκτος ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 812 τῆς πολιτ. δικονομίας, τότε μόνον συγχωρεῖται τὸ ἔκτακτον τῆς ἀναιρέσεως μέσον, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ πλέον ἄλλο ἔνδικον μέσον· ἡ δὲ μὴ προσήκουσα ἀντιπροσώπευσις τῶν ἀνηλίκων, ἀναφερομένη ῥητῶς ὡς λόγος πρὸς ἐπανάληψιν τῆς δίκης, δὲν δύναται νὰ προταθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, πρὶν ἐξαντληθῇ τὸ εἰδικώτερον τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας μέσον.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγ. 158 τοῦ 1838 (σελ. 30 τόμ. 3 τῆς Νομολ.).

§ 10. Ἐὰν οἱ διαιτηταὶ παραλείψωσι ν' ἀποφασίσωσι περὶ ἑνὸς ἐκ τῶν προταθέντων εἰς αὐτοὺς ζητημάτων, καὶ τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ὑποπέσῃ εἰς τὸ αὐτὸ λάθος, ὑπάρχει ἀφορμὴ εἰς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας; — Ναί.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι οἱ διαιτηταὶ παρέλειψαν ν' ἀποφασίσουν περὶ ἑνὸς τῶν προταθέντων εἰς αὐτοὺς ζητημάτων, καὶ ὅτι καὶ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ὑπέπεσεν εἰς τὸ αὐτὸ λάθος, ἐπικυρῶσαν τὴν ἀπόφασιν τῶν διαιτητῶν, τοῦτο δὲν δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν, ἀλλ' εἰς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 785 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 117 τοῦ 1837. (Νομ. σελ. 405).

§ 11. Κατὰ τῶν ἐκ τῆς σιωπῆς τοῦ ἀντιδίκου προκυπτόντων τεκμηρίων δὲν εἶναι παραδεκτὴ ἀνταπόδειξις· ἑπομένως οὔτε τὰ μετὰ τὸ ὁριστικὸν πέρας τῆς δίκης ἀνακαλυφθέντα κρίσιμα ἔγγραφα λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν πρὸς ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας (ἄρθ. 785 § 6 πολιτ. δικονομίας) ὡς πρὸς τὰ κεφάλαια ἐκεῖνα τῆς ἀποφάσεως, τὰ ὁποῖα στηρίζονται εἰς τὰ ἐκ τῆς σιωπῆς τοῦ ἀντιδίκου προκύψαντα τεκμήρια.

Ἀπόφ. τῆς 31 Μαΐου τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2117).

§ 12 Διὰ νὰ λάβῃ ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ § 6 τοῦ ἄρθρου 785 τῆς πολιτ. δικονομ., δὲν ἀρκεῖ ἡ ἁπλῆ εὕρεσις ἐγγράφων, ἀλλὰ πρέπει ν' ἀποδεικνύηται συγχρόνως καὶ τὸ ἕτερον ἀναγκαῖον περιστατικὸν, ὅτι ὁ τρίτος κάτοχος αὐτῶν ὑπέκρυψεν αὐτὰ κατὰ προτροπὴν καὶ ἐπὶ ὑποσχέσει ἀμοιβῆς τοῦ ἀντιδίκου, καὶ τοῦτο δὲν

πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐκ τῆς ὁμολογίας τοῦ κατόχου τῶν ἐγγράφων, διότι δὲν δύναται αὕτη νὰ λογισθῇ εἰμὴ ὡς μαρτυρία τρίτου προςώπου, ἥτις, προκειμένου λόγου περὶ ἐπαναλήψεως, δὲν εἶναι νόμιμον μέσον πρὸς ἀπόδειξιν.

Ἀπόφ. 119 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2972).

§ 13. Δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ἀπόφασις στηρίζεται εἰς πλαστὰ ἔγγραφα· ἡ τοιαύτη τῆς πλαστογραφίας ἔνστασις πρέπει νὰ προτείνηται παρεμπιπτόντως κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς οὐσίας τῆς δίκης.

Ἀπόφ. 119 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2972).

Γ') *Ἁρμοδιότης τοῦ δικαστηρίου.*

§ 14. Ἡ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας δύναται νὰ προβληθῇ μόνον παρὰ τῷ ἀποφηναμένῳ τὴν προςβλητέαν ἀπόφασιν δικαστηρίῳ, καὶ συγχωρεῖται μόνον κατὰ τελεσιδίκων ἀποφάσεων.

Ἀπόφ. 114 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 127).

§ 15. Ἡ πρὸς ἐπανάληψιν διαδικασία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἀφ' ἧς παρέλθῃ ἡ πρὸς ἀνακοπὴν ἢ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν δικογράφων, ἡ μὲν ἀπόφασις ἐπεδόθη εἰς τοὺς ἀναιρεσείοντας τὴν 10 Ἰουλίου ε. ε.· οὗτοι δὲ ἐπέδωκαν τὴν αἴτησιν ἀναιρέσεως τὴν 29 Αὐγούςου, ἤτοι μετὰ τεσσαρακονταεννέα ἡμέρας, ἀλλὰ, προςτιθεμένων εἰς τὴν πρὸς ἀναίρεσιν τριακονθήμερον προθεσμίαν εἰκοσιπέντε ἡμερῶν, ἤτοι εἰκοσιπέντε μυριομέτρων, λογιζομένου ἑκάστου μυριομέτρου ἀνὰ μίαν ἡμέραν, κατὰ τὸ ἄρθρον 195 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ τὴν ἀπόστασιν ἀπὸ χωρίον Μαλτεῖκα τοῦ δήμου Στράτου τοῦ Μεσολογγίου, κατοικίαν τῶν ἀναιρεσειόντων, μέχρις Ἀθηνῶν, ὅπου ἑδρεύει ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, πρὸς ὃν ἐπεδόθη τὸ ἀναιρετήριον, εἶναι ἐμπρόθεσμος, καὶ ἑπομένως παραδεκτὴ ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως· ὥστε καθίσταται ἀνυπόστατος ἡ ἔνστασις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου (1).

Ἐπὶ τῆς οὐσίας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 785 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ ἤδη τελεσίδικοι καταστᾶσαι ἢ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθεῖσαι ἀποφάσεις διαιτητῶν, εἰρηνοδικῶν, πρωτοδικῶν, ἐμποροδικῶν ἢ ἐφετῶν, δύνανται ν' ἀνατραπῶσι παρὰ τῶν αὐτῶν δικαστῶν τοῦ ἀπαγγεί-

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἀ π ό σ τ α σ ι ς ἐν Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 23 ἐπ.

λαντος αὐτὰς δικαστηρίου, καὶ ἑπομένως ἐμπορεῖ νὰ ἐπαναληφθῇ ἐκ νέου ἡ διαδικασία εἰς τὰς ἐν αὐτῷ τῷ ἄρθρῳ διαλαμβανομένας περιπτώσεις· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 791 μόνον ἐντὸς τριῶν μηνῶν συγχωρεῖται ἡ ἐπανάληψις· ἐκ δὲ τῶν διατάξεων τούτων, συνδυαζομένων, γίνεται πρόδηλον ὅτι ἡ πρὸς ἐπανάληψιν τρίμηνος προθεσμία δὲν δύναται ν' ἀρχίσῃ εἰμὴ, ἀφοῦ μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως ἤθελε κατασταθῆ αὕτη τελεσίδικος, δηλ. ἐὰν ὑπόκηται αὕτη εἰς ἀνακοπὴν, ἢ ἔφεσιν μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς πρὸς ἀνακοπὴν ἢ ἔφεσιν προθεσμίας, καὶ αὕτη εἶναι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν εἰρημένων διατάξεων, καθότι ἄλλως δὲν ἤθελεν εἶσθαι συνεπὴς ὁ νόμος, ἀλλ' ἡ μὲν ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν, ἥτις εἶναι τελεσίδικος, ἢ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθεῖσα καὶ μὴ ὑποκειμένη εἰς τακτικὸν ἔνδικον μέσον, ἤθελεν ἔχει πλήρη τὴν τρίμηνον προθεσμίαν μετὰ τὴν κοινοποίησιν αὐτῆς· ἡ δὲ πρωτόκλητος καὶ ὑποκειμένη εἰς ἔφεσιν, ἀφαιρουμένων τῶν ἡμερῶν τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, ἤθελεν ὑπόκεισθαι εἰς προθεσμίαν μόνων δύο μηνῶν πρὸς ἐπανάληψιν· ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἡρμήνευσεν ὀρθῶς καὶ συμφώνως μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου τὰς εἰρημένας διατάξεις.»

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 92 τοῦ 1846.

§ 16. Δύναταί τις νὰ μεταχειρισθῇ συνάμα τό, τε τῆς ἐπαναλήψεως καὶ τὸ τῆς ἀναιρέσεως ἔνδικον μέσον (1); Ναί· ἀρκεῖ νὰ γίνηται χρῆσις αὐτῶν ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 66 τοῦ 1845.

Ε') Ἀποτελέσματα.

§ 17. Ὅταν τὸ δικαστήριον, δι' ἰδιαιτέρας ἀποφάσεώς του, παραδεχθῇ τὴν περὶ ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας αἴτησιν τῶν μερῶν, ὡς πρὸς ἓν μόνον κεφάλαιον τῆς ἀποφάσεως, καὶ διατάξῃ νέαν τῆς ὑποθέσεως συζήτησιν ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον ἐκεῖνο, δὲν δύναται, κατὰ συναίνεσιν τῶν μερῶν, ν' ἀναθεωρήσῃ ἐκ νέου ὅλην τὴν ὑπόθεσιν, ἐπὶ τῇ βάσει ἐφέσεως, ἥτις, διὰ προγενεστέρας ἀποφάσεως μὴ προσβληθείσης, ἐξεδικάσθη ὁριστικῶς καὶ τελεσιδίκως· διὰ δὲ τῆς ἀποφάσεώς του, δι' ἧς παρεδέχθη τὴν περὶ ἐπαναλήψεως αἴτησιν τοῦ μέρους, δὲν ἀνεκάλεσεν, ὡς ἐῤῥέθη, εἰμὴ ἓν μόνον τῶν κεφαλαίων τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο μόνον νέαν συζήτησιν διέταξε.

'Απόφ. τῆς 22 9εμβρ. τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. (Νομ. σελ. 2276).

(1) Πρβ. τὰς λέξ. α) 'Αναίρεσις.—β') 'Ανακοπή.—γ') Ἔφεσις.

§ 18. Ἐὰν ἡ ἀπόφασις σύγκηται ἐκ πολλῶν διαιρετῶν κεφαλαίων, καὶ ἐξετελέσθησαν τινὰ ἐξ αὐτῶν, ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ συγχωρεῖται ἐπανάληψις;

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 785 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθεῖσαι ἀποφάσεις ἄλλων τε δικαστηρίων καὶ τῶν ἐφετῶν, δύνανται ν' ἀνατραπῶσι καὶ ἀνακληθῶσι παρὰ τῶν αὐτῶν, καὶ ἑπομένως νὰ ἐπαναληφθῇ ἐκ νέου ἡ διαδικασία ἐνώπιον τῶν ἰδίων, καὶ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν ἔγινε παντάπασιν ἀπόφασις περί τινος τῶν γενομένων αἰτήσεων· κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 789 § 1 καὶ 790 τῆς αὐτῆς δικον., τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐκτείνεται, ἐφ' ὅσον ζητεῖται, δηλαδὴ δὲν συγχωρεῖται ἡ ἐπανάληψις εἰς ἐκεῖνον, ὅςτις ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἐὰν ἡ ἀπόφασις σύγκηται ἐκ πολλῶν κεφαλαίων καὶ παρεδέχθη τίς τινά, δὲν συγχωρεῖται εἰς αὐτὸν ἡ ἐπανάληψις ὡς πρὸς ταῦτα· δύνανται δὲ ν' ἀνακληθῶσι καὶ ἐκ τούτων ὅσα εἶναι ἁπλᾶ παρεπόμενα τῶν περὶ ὧν ἐζητήθη ἡ ἐπανάληψις· ἐκ τούτων δὲ συνάγεται ὅτι πᾶσα μὲν διάταξις ἑκάστης ἀποφάσεως θεωρεῖται ὡς ἰδιαιτέρα ἀπόφασις, ὅταν ἦναι διακεκριμέναι, ἄσχετοι καὶ ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ἀναφορικὰ εἰς ζητήματα χωριστὰ καὶ αὐτοτελῆ· τοὐναντίον ἡ ἀπόφασις θεωρεῖται ὡς μία καὶ ἀδιαίρετος εἰς τὴν ἐναντίαν περίπτωσιν, ὅταν, δηλαδή, αἱ διάφοροι διατάξεις αὐτῆς ἐξαρτώμεναι ἀπ' ἀλλήλων, ἦναι σχετικαί, φύσει ἀδιαίρετοι, καὶ συνέπεια ἡ μία τῆς ἄλλης, διότι τὸ δεδικασμένον ἐν γένει θεωρεῖται ὡς ἀδιαίρετον (1).»

Ἀπόφ. 256 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4873).

§ 19. Ἂν ἀπόφασίς τις σύγκηται ἐκ πολλῶν κεφαλαίων, καὶ μόνον περὶ τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν ἐζητήθη ἡ ἐπανάληψις, τότε τὸ κεφάλαιον τοῦτο μόνον δύναται ν' ἀνακληθῇ, ἐκτὸς ἂν τὰ λοιπὰ ἤθελον εἶσθαι παρεπόμενα αὐτοῦ.

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, κατὰ τὸ 790 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ἂν ἀπόφασίς τις σύγκηται ἐκ πολλῶν κεφαλαίων, καὶ μόνον περὶ τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν ἐζητήθη ἡ ἐπανάληψις, τότε τὸ κεφάλαιον τοῦτο μόνον δύναται ν' ἀνακληθῇ, ἐκτὸς ἂν τὰ λοιπὰ ἤθελον εἶσθαι ἁπλᾶ παρεπόμενα αὐτοῦ· ἐκ δὲ τῆς διατάξεως ταύτης γίνεται δῆλον ὅτι τὸ δικαστήριον, παραδεχθὲν λόγον ἐπαναλήψεως, ὅστις ἀνάγεται εἰς ἓν κεφάλαιον μόνον, δὲν δύναται ν' ἀκυρώσῃ εἰμὴ τὸ κεφάλαιον τοῦτο· τὰ δὲ λοιπὰ τῆς ἀποφάσεως μέρη μένουν ἀπρόσβλητα· ἐπὶ

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Διαιρετόν.

δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, θεωρῆσαν ἰσχυρὸν τὸν λόγον ὅτι εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 170 ἀπόφασιν δὲν ἀπεφασίσθη περὶ τῆς προτάσεως, τῆς ἀφορώσης τοὺς τόκους τοῦ ἐνοικίου τῆς διεκδικουμένης οἰκίας, καὶ διατάξαν τὴν ἐπανάληψιν τῆς διαδικασίας ὡς πρὸς τὴν πρότασιν ταύτην, συνεμορφώθη ἐντελῶς μὲ τὸν νόμον· ἑπομένως ὁ ἀναιρέσεως λόγος, ὁ στηριζόμενος εἰς τὴν παραβίασιν τῶν ἄρθρων 785 ἐδ. 1, 789, 790 καὶ 800 τῆς πολιτ. δικονομίας, εἶναι πάντῃ ἀνίσχυρος. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 399 τοῦ 1840 (σελ. 18 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1841).

§ 20. Τὸ 787 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας ἀναθέτει μὲν κατὰ τὴν περίπτωσιν τῆς περὶ ἐπαναλήψεως αἰτήσεως εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον τὸ δικαίωμα νὰ σημειοῖ ἄλλο δικαστήριον, ὅταν τὸ ἀποφηνάμενον τὴν ἀπόφασιν δικαστήριον δὲν ὑπάρχῃ πλέον, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἀναφέρεται εἰς τὰ δικαστήρια, τὰ ὁποῖα διεδέχθησαν τὰ νῦν ὀργανισθέντα πρωτοδικεῖα καὶ ἐφετεῖα, ἀλλ' ἐφαρμόζεται εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, καθ' ἃς δικαστήριόν τι κατηργήθη ἐντελῶς καὶ δὲν ἀντεκατεστάθη δι' ἄλλου ὁμοειδοῦς.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 153 τοῦ 1837, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἁρμοδιότ. πολ. ἐν γένει § 331 (Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 379).

ΕΠΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΗΣ ΔΙΚΗΣ (*reprise d' instance*) (1).

'Επανάληψις τῆς δίκης εἶναι ἡ πρᾶξις, δι' ἧς οἱ διάδοχοι δικαιωμάτων ἢ ὑποχρεώσεων διαδίκου τινὸς ἢ οἱ ἀντιπροσωπεύοντες αὐτά, ἀναλαμβάνουν ἑκουσίως, ἢ καταναγκάζονται νὰ ἐπαναλάβωσι, τὴν δίκην, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο περιειλημμένος ὁ δικαιοπάροχός των.

(Carré proc. τόμ. 3, σ. 20).

---

(1) Ὅρα ἀπόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 47 τοῦ 1847, μὴ ἔχουσαν τί σπουδαῖον.—Ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 19 § 18.

— Ἂν τὸ δικαστήριον, ὑπαρχούσης βιαίας διακοπῆς, ἐδίκασε τὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀνακοπὴν ἐρήμην αὐτοῦ, ἡ ἀπόφασις εἶναι ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα. ('Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 99 τοῦ 1849).

— Ὅταν οἱ κληρονόμοι τοῦ ἀποθανόντος διαδίκου, καθ' οὗ εἶχεν ἐκδοθῇ ἐρήμην ἀπόφασις, ἀνακόψωσι τὴν ἀπόφασιν αὐτήν, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ δίκη ὡς αὐθορμήτως ὑπὸ τῶν κληρονόμων ἐπαναληφθεῖσα. ('Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 136 τοῦ 1849).

— Ἐκ τῆς ἀλλαγῆς τῶν προσώπων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν βιαία διακοπὴ δὲν ἐπέρχεται. ('Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 248 τοῦ 1849).

— 'Εν τῇ λέξ. Διακοπὴ τῆς δίκης (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 123 ἐπ.) εὑρίσκετε διάφορα σχέσιν μὲ τὸ προκείμενον ἔχοντα ζητήματα.

Περίληψις.

Α'. Πότε λαμβάνει χώραν ἐπανάληψις τῆς δίκης; §. 1. ἐπ.
Β'. Τίνες ἔχουν τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα; §. 7. ἐπ.
Γ'. Διαδικασία. §. 8.

§. 1. Ἡ περὶ ἐπαναλήψεως τῆς δίκης αἴτησις εἶναι δεκτὴ καὶ ὁσάκις ὁ αἰτῶν ἐνήργησε μὲν ἀνακοπὴν, ἀλλὰ παρῃτήθη ταύτης.

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 249 τοῦ 1849.

§. 2. Ὅταν ἕνεκα προδικαστικοῦ ζητήματος ἐκδώσῃ ἀπόφασιν τὸ δικαστήριον, εἰς δὲ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν δὲν προσδιορισθῇ ἡμέρα πρὸς συζήτησιν, διὰ νὰ προβῇ τὸ δικαστήριον εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως, ἀπαιτεῖται κλῆσις πρὸς ἐπανάληψιν καὶ ἐξακολούθησιν αὐτῆς.

'Απόφ. 2 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 440).

§. 3. Ἡ μεταβολὴ ἢ ἡ πτώχευσις ἑνὸς τῶν συνεναγομένων δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν διακοπὴν τῆς δίκης καὶ ὡς πρὸς τὸν ἕτερον τῶν συνεναγομένων· ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ ζητηθῇ ἡ ἐπανάληψις τῆς δίκης.

'Απόφ. 72 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4127).

§. 4. Καὶ ὁ κατοικῶν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου, ἂν διορίσῃ ἀντίκλητον, ὑπάγεται εἰς τὰς περὶ βιαίας διακοπῆς διατάξεις τῆς Δικονομίας, καὶ ἑπομένως, ἂν ἦναι οὗτος δικηγόρος καὶ παραιτηθῇ, πᾶσα πρᾶξις, ἐνεργηθεῖσα μετὰ τὴν παῦσιν, εἶναι ἄκυρος καὶ ἄνευ τῆς δηλοποιήσεως τῆς ἀπαιτήσεως, διότι ἡ δίκη ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διακόπτεται αὐτοδικαίως.

'Απόφ. 149 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4160).

§. 5. Τὸ συντηρητικὸν μέτρον τῆς κατασχέσεως, λαμβανόμενον μετὰ τὴν βιαίαν τῆς δίκης διακοπὴν, ἐμφαίνει τὴν ἑκουσίαν αὐτῆς ἐπανάληψιν.

'Απόφ. 46 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 5744, 5766).

§. 6. Διὰ τῆς καταργήσεως δικαστηρίου τινὸς καὶ τῆς παραχρῆμα ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ δι' ἄλλου καθεστῶτος, μεταβιβαζομένων τῶν παρὰ τῷ παύσαντι ἐκκρεμῶν δικῶν εἰς τὸ ἤδη καθιστὸς, αὗται δὲν διακόπτονται, διότι τίποτε δὲν ἐμποδίζει τὴν ἐξακολούθησίν των· ἂν δὲ πραγματικῶς δὲν ἐξηκολούθησεν ἡ τοιαύτη παραμέλησις, λογίζεται διακοπὴ ἑκουσία καὶ ἐπανάληψις δύναται νὰ

μεταθέσεως δικαστοῦ, ἡ πρώτη διαδικασία θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 4 τοῦ 1845, ἣν ἀνωτ. σελ. 70.

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ (1).

"Ορα τὴν 4 σκέψιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 20 τοῦ 1847 ἀποφάσεως καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 176 ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3261, 4777 ἐπ.)

— "Ορα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 383 § 18. — αὐτ. σελ. 403 ἐπ. — Καλλ. περὶ 'Ρωμ. Δικ. τόμ. 1 σελ. 57, 58.

— Περὶ τούτων ἁπάντων γενήσεται λόγος ἐν τῇ λέξ. Παραγραφή.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ (2).

Οἱ διοικηταὶ ὀφείλουν ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ ζητῶσιν ἀποδείξεις περὶ τῆς ἱκανότητος τῶν ἐκλογέων τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου, ὅταν γίνωσι παράπονα κατὰ τοῦ καταλόγου; — Ναί.

'Απόφ. 249 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4868).

ΕΠΑΡΧΟΣ.

"Ορα τοὺς §§ 322 καὶ 323 τῆς λέξ. 'Αρμοδ. πολιτ. ἐν γένει (Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 371).

— "Ορα προσέτι τὴν λέξιν Διοικητικὴ ἁρμοδ. (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 292 ἐπ.).

— "Ορα καὶ τὴν λέξιν 'Επαρχιακὰ συμβούλια.—'Εκλογαὶ (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 501 ἐπ.).

ΕΠΕΜΒΟΛΙΜΟΣ *intercalaris.*

ΕΠΕΡΩΤΗΣΙΣ *stipulatio.*

"Ορα Θέμ. τόμ. 4 σελ. 344.

ΕΠΙΒΑΤΑΙ *vectores.*

'Αρμ. βιβλ. 2, τίτλ. 2. § 2.

Ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ πλοιάρχου σύμβασις δὲν εἶναι πρᾶξις ἐμπορικὴ ὡς πρὸς τὸν ἐπιβάτην. (Πργ. Ῥάλλ. περὶ ἐμπ. δικ. σελ. 52 τόμ. 1).

---

(1) "Ορα τὴν λέξ. Παραγραφή.

(2) "Ορα τὰς λέξεις 'Εκλογαὶ (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 501 ἐπ.).—Διοικητικὴ ἁρμοδ. (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 292 ἐπ.).

Συμφωνία περὶ μεταβιβάσεως αὐτῶν· αὐτ. σελ. 280.
Γέννησις· θάνατος· διαθήκη, ὅρα *Πλοίαρχος*.

ΕΠΙΒΑΤΙΚΩΣ *per vim.*

Ἁρμ. βιβλ. 4, τίτλ. 7, § 5.

ΕΠΙΒΟΥΛΗ *dolus.*

Ὅρα Δόλος καὶ Ἁρμ. βιβλ. 2, τίτλ. 10, § 3.

ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΖΩΗΣ.

Ὅρα τὴν λέξιν Γάμος (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 430 ἑπ.).
— Ὅρα τὴν λέξιν Ἀπόπειρα (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 1 ἑπ.).

ΕΠΙΓΑΜΒΡΙΑ *adfinitas.*

Ὅρα τὴν λέξιν Συγγένεια.

ΕΠΙΓΑΜΟΣ *nubilis, viripotens.*

ΕΠΙΓΕΝΝΗΣΙΣ *adgnatio.*

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ.

Ὅρα τὴν λέξιν Ἀτέλεια (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 209).

ΕΠΙΔΕΙΞΙΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ.

Ὅρα τὴν λέξιν Ἔγγραφα (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 393 ἑπ.).

ΕΠΙΔΙΑΙΤΗΤΗΣ.

Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας τῶν διαιτητῶν καὶ τῆς συμπαραλήψεως τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ἐφαρμόζονται αἱ ἀρχαὶ περὶ τῆς ἐκ νέου συζητήσεως καὶ συνδιασκέψεως καὶ σχηματίσεως κατὰ πλειονοψηφίαν ἀποφάσεων τῶν δικαστηρίων, καθ᾽ ἓν ἕκαστον κεφάλαιον, ἐκτὸς ἐὰν τὰ μέρη ὥρισαν ἰδιαιτέραν διαδικασίαν.

Ἀποφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 89 καὶ 147 τοῦ 1850. —Ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 95 ἑπ. (λέξ. Διαίτησις).

ΕΠΙΔΙΚΟΝ ΚΤΗΜΑ (1).

§ 1. Ὅταν ὑπεσχέθη τις εἰς προῖκα κτῆμά τι πρὸ τῆς περὶ προ-

(1) Ὅρα α) τοὺς §§ 200, α—260, 264, 343, 355, 405, 487, 503 τοῦ Μακελδ.

τιμήσεως ἀγωγῆς, τὸ παρέδωκεν ὅμως εἰς τὸν γαμβρὸν μετὰ τὴν ἀγωγὴν, ἡ πρᾶξις τῆς μεταβιβάσεως καθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὴν ἀγωγήν;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν παραδέχεται εἰς τὴν ἀπὸ 1 Μαρτίου 1840, καὶ ὑπ' ἀριθ. 1519 ἀπόφασίν του ὅτι ἡ Σ. Χ. Τ. ὑπεσχέθη μὲν εἰς προῖκα τὸ ἀνωτέρω ἥμισυ περιβόλιον πρὸ τῆς περὶ προτιμήσεως ἀγωγῆς τοῦ Ι. Κ., παρέδωκεν ὅμως αὐτὸ εἰς τὸν γαμβρόν της Σ. Κ. μετὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἀγωγὴν, ὅτε ἀπαγορεύονται παρὰ τοῦ ἄρθρου 156 § 3 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅλαι αἱ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καινοτομίαι καὶ μεταβολαὶ, καὶ, κατὰ μείζονα λόγον, ἡ εἰς τρίτον πρόςωπον μεταβίβασις τῆς κατοχῆς· ἑπομένως τὸ μνημονευθὲν δικαστήριον, ἀποφασίσαν ὅτι ἡ ἑκούσιος αὕτη πρᾶξις τῆς ἐναγομένης ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ ἀπαράδεκτον τὴν ἀπ' ἀρχῆς ἰσχυρὰν κατὰ τῆς αὐτῆς κινηθεῖσαν πραγματικὴν ἀγωγὴν τοῦ Ι. Κ., παρεβίασε τὸ ῥηθὲν ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας· τοῦτο δὲ, κατὰ τὸ ἄρθρον 806 τῆς πολιτ. δικονομίας, φέρει ἀναίρεσιν.

Ἐπειδὴ τὸ ῥηθὲν ἄρθρον 156 § 3 τῆς πολιτ. δικονομίας ἀφορᾷ δικαιώματα τῶν διαδίκων, καὶ ἑπομένως περιέχει οὐσιαςικὰς διατάξεις, γενομένης δὲ ἀναιρέσεως ἕνεκα ψευδοῦς ἑρμηνείας τοῦ νόμου, ὁ Ἄρειος Πάγος, κατὰ τὸ ἄρθρον 836 τῆς πολιτ. δικονομίας, διατάττει τὴν ἐκ νέου ἐνώπιόν του συζήτησιν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως, καὶ ἐφαρμόζει αὐτὸς οὗτος τὸ κατάλληλον ἄρθρ. τοῦ νόμου.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 39 τῆς 21 Αὐγούς. 1841.

§ 2. Ἡ ἀγορὰ ἐπιδίκων κτημάτων ἀντιβαίνει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Δικαίου καὶ ἰδίως εἰς τοὺς νόμους 2 καὶ 3 τῶν Πανδεκτῶν περὶ ἐπιδίκων κτημάτων, καὶ εἰς τὴν Νεαρὰν 112 τοῦ Ἰουστινιανοῦ.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου τῆς 12 Ἀπρ. 1838 (Νομολ. τόμ. 3 σελ. 62).

§ 3. Ὁ λόγος, ὅτι ὁ ἀντίδικος ἠγόρασεν ἐπίδικον κτῆμα, εἶναι

β') Ἐν τῷ Εὐρ. τὴν λέξιν Ἀπάντησις (Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 8 ἐπ.).
γ') Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 370 (λέξ. Ἀρμενόπουλος).
δ') Τὸ περὶ Ῥωμ. Δικ. σύστημα τοῦ Καλλ. τόμ. § 35.
ε') Tropl. vente ap. 1004 ἐπ.

— Ἐπιδίκου πράγματος ἀναπαλλοτρίωτον. — Θέμ. τόμ. 5. σελ. 86 καὶ 49 ἐν τέλει.—Ὅρα τὴν λέξιν Παραχώρησις, — καὶ τὰς ἀποφ. 4366 καὶ 8506 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

ἀπαράδεκτος ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἂν δὲν ἐπροτάθη εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 189 τοῦ 1838.

§ 4. Κατὰ τὸν νόμον 2 καὶ 3 τοῦ Κώδ· (8, 37) ἡ ἐκποίησις ἐπιδίκων πραγμάτων ἀπαγορεύεται, ἀδιαφόρως ἐὰν τὰ πράγματα ταῦτα ἦναι κινητὰ ἢ ἀκίνητα· τὴν ἔνστασιν δὲ τῶν ἐπιδίκων ἀπαιτήσεων δὲν δύναται νὰ προτείνῃ εἰμὴ ἐκεῖνος ὁ διάδικος, τοῦ ὁποίου ὁ ἀντίδικος ἐπώλησε τὰ ἐπίδικα κτήματα· ὥστε ὁ παραχωρητής, καὶ ὁ ἀντιπροςωπεύων τὸν ὀφειλέτην δὲν δύνανται νὰ κάμωσι τὴν ἔνστασιν ταύτην.

Ἀπόφ. 1366 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΕΠΙΔΟΣΙΣ (Πολιτ. δίκαι).

Εἰς τοὺς τῶν πολιτικῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου πίνακας, τοὺς ὁποίους τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐδημοσίευσεν, εὕρηνται τὰ ἑξῆς:

Α') Πολιτικαὶ Ἀρ. Πάγου ἀποφάσεις τοῦ 1845.

Ἡ ἐπίδοσις γίνεται νομίμως εἰς ἕνα τῶν συνεταίρων ἐντολοδόχων διευθυντῶν ἰδιαιτέρων καταστημάτων, εἰς διαφόρους πόλεις εὑρισκομένων, ἂν καὶ εἰς τὸ ἐπιδοτήριον δὲν ὑπάρχῃ ἡ ὑπογραφὴ τῆς ἑταιρίας 10.

— Εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ἀπόδειξις ἐναντίον τοῦ ἐμπεριεχομένου εἰς τὸ ἐπιδοτήριον, ἂν δὲν προςβληθῇ τοῦτο ὡς πλαστόν 43.

— Ἐπίδοσις δικογράφου δὲν δύναται ν᾽ἀποδειχθῇ δι᾽ὅρκου 66.

— Ἔγγραφον, μὴ ἔχον χρονολογίαν, δὲν εἶναι ἄκυρον, ὅταν ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου ἐξάγηται ἡ χρονολογία αὐτοῦ 74.

— Ἐπιδοτηρίου ἀκυρότης μὴ προταθεῖσα δὲν δύναται ν᾽ ἀναπληρωθῇ παρὰ τοῦ δικαστηρίου, καί τοι δι᾽ ἄλλον λόγον προςβληθέντος ὡς ἀκύρου 71.

— Ἡ ἐπίδοσις τῶν δικαστικῶν ἐγγράφων τοῦ δημοσίου γίνεται νομίμως εἰς τὸν ἐπὶ τῆς διεκπεραιώσεως ὑπάλληλον τῆς Οἰκονομίας 97.

Β') Πολιτικαὶ Ἀρ. Πάγου ἀποφάσεις τοῦ 1846.

Ἡ εἰς ἀντίγραφον κοινοποίησις τοῦ δικογράφου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος 11.

— Εἰς τὴν πρὸς ἐπίδοσιν παραγγελίαν δὲν εἶναι ἐπάναγκες ν᾽ ἀναφέρηται τὸ ὄνομα τοῦ κλητῆρος 27.

Γ') *Πολιτικαὶ Ἀρ. Πάγου ἀποφάσεις τοῦ* 1847.

Ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὴν οἰκίαν ἡμεδαποῦ, διατρίβοντος ἐκτὸς τοῦ κράτους 3.

— Διὰ μαρτύρων δύναται ν' ἀποδειχθῇ ψευδές τι γεγονὸς ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ἀναφερόμενον, καὶ ἂν δὲν ἀπεδείχθη τὸ ἐπιδοτήριον πλαστογραφημένον 17.

— Ἡ ἐπίδοσις ἐγγράφου δύναται νὰ γίνῃ καὶ εἰς τὸν ὑποκαταστάθέντα πληρεξούσιον δικηγόρον 18.

— Τὸ ἐπιδοτήριον τοῦ κλητῆρος, μὴ ἀναφέρον τὸ ὄνομα τοῦ συνοίκου, ἐν περιπτώσει τοιχοκολλήσεως, εἶναι ἄκυρον 29.

— Ἐπίσης εἶναι ἄκυρον, ἂν, ἐπιδοθέντος τοῦ δικογράφου εἰς τὸν σύνοικον, ἢ τοιχοκολληθέντος, δὲν ἀναφέρηται ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὅτι δὲν ὑπῆρχον συγγενεῖς, ἢ ὑπηρέται 62 καὶ 163.

— Ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων γίνεται εἰς τὸν κηδεμόνα τῶν ἀνηλίκων, καί τοι ἐνηλικιωθέντων τούτων, ἀλλὰ μὴ δηλωσάντων τὴν ἐνηλικιότητά των 117.

— Τὸ ἐπιδοτήριον πρέπει νὰ ἦναι ὑπογεγραμμένον παρὰ τῶν μαρτύρων· ἡ δὲ μνεία τοῦ κλητῆρος ὅτι ἦτον ἀγράμματοι, εἶναι ἀνίσχυρος, ἐκτὸς ἂν βεβαιοῦται ὅτι γείτονες, εἰδότες γράφειν, δὲν εὑρίσκοντο παντελῶς 143.

— Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς εἰς ἀξιωματικούς, ἐδρεύοντας ἐν Πειραιεῖ, δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν 158.

— Τὸ ἐπιδοτήριον ἐν περιπτώσει τοιχοκολλήσεως τοῦ δικογράφου πρέπει ν' ἀναφέρῃ καὶ τὸ μέρος, ἔνθα τοῦτο ἐτοιχοκολλήθη 133.

— Ἡ ἐπίδοσις ἐγγράφου γίνεται νομίμως εἰς τὸ ἐμπορικὸν τοῦ ἐμπόρου κατάστημα, καὶ ἂν οὗτος δὲν κατοικῇ ἐν αὐτῷ 188.

— Ὁ διάδικος δύναται ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ γενομένη τοιχοκόλλησις τοῦ δικογράφου δὲν ἐγένετο ἐν τῇ ἀληθεῖ κατοικίᾳ του 213.

— Μὴ ἀναφέροντος τοῦ κλητῆρος ὅτι, ἐν ἐλλείψει τῶν γειτόνων, προςεκλήθησαν οἱ μάρτυρες, εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπίδοσις 73.

Δ') *Πολιτικαὶ Ἀρ. Πάγου ἀποφάσεις τοῦ* 1848.

Ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων ἐπὶ ἡμεδαπῶν, ἀπόντων μὲν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, κατοικούντων δὲ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὸν εἰςαγγελέα, καὶ ὄχι εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ διαδίκου 25.

— Ἡ ἀχρονολόγητος παραγγελία τῆς ἐπιδόσεως δὲν ἀποκαθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἐπίδοσιν 36.

— Ἡ τοιχοκόλλησις τοῦ δικογράφου εἶναι ἄκυρος, ἂν δὲν ἀνα-

φέρηται ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὅτι δὲν εὑρέθησαν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ διαδίκου σύνοικοι, ἢ ὑπηρέται 42.

— Η ἐπίδοσις τοῦ δικογράφου δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ δι' ἄλλου μέσου παρὰ μόνον δι' ἀποδεικτικοῦ κλητῆρος 44.

— Δι' ἑνὸς ἐπιδοτηρίου δύνανται νὰ ἐπιδοθῶσι καὶ τὸ ἀναιρετήριον καὶ ἡ πρᾶξις τοῦ προέδρου 48.

— Ο ὅρκος πρὸς ἀπόδειξιν ἐπιδόσεως ἐγγράφου, πρέπει νὰ περιέχῃ ἅπαντα τὰ γεγονότα, τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν νόμιμον ἐπίδοσιν 60.

— Απόντος τοῦ συζύγου, καὶ μὴ εἰδούσης τῆς συζύγου γράμματα, τὸ ἔγγραφον τοιχοκολλᾶται· ἀδιάφορον δ' εἶναι ἂν καὶ ἄλλοι σύνοικοι εὑρίσκοντο ἐν τῇ οἰκίᾳ 71.

— Απόντος τοῦ διαδίκου ἐντὸς τοῦ κράτους, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων γίνεται νομίμως εἰς τὴν κατοικίαν του 91.

— Μὴ θέλοντος, ἢ μὴ δυναμένου τοῦ συγγενοῦς, εἰς ὅν, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ διαδίκου, ἐπεδόθη τὸ ἔγγραφον, νὰ ὑπογράψῃ, ὁ κλητὴρ δύναται νὰ τοιχοκολλήσῃ αὐτό, μὴ ὄντος ὑποχρέου νὰ τὸ ἐπιδώσῃ εἰς τὰ κατὰ δεύτερον καὶ τρίτον λόγον πρόςωπα, τὰ δυνάμενα νὰ λάβωσιν αὐτό 95.

— Τὸ ἐπιδοτήριον πρέπει ν' ἀναφέρῃ τὸ πρόςωπον, εἰς ὃ ἐπεδόθη τὸ ἔγγραφον· ἡ δὲ ὑπογραφὴ τοῦ παραλαβόντος δὲν ἀναπληροῖ τὴν ἔλλειψιν ταύτην 97.

— Η ἀπόδειξις ὅτι ὁ γνωστοποιῶν τὸ δικόγραφον κατέστρεψε τὰ μέσα, δι' ὧν ὁ ἀντίδικός του ἠδύνατο νὰ λάβῃ γνῶσιν τοῦ ἐγγράφου, ἔχει οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν, ὡς πρὸς τὴν ἔγκυρον ἐπίδοσιν, καὶ δύναται ν' ἀποδειχθῇ δι' ὅρκου 120.

— Η εἰς τὸ ἐπιδοθὲν ἔγγραφον παρὰ τοῦ κλητῆρος γενομένη ἐπισημείωσις δὲν ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν τῆς ἐπιδόσεως, ἂν τὸ ἐπιδοτήριον δὲν ἦναι συντεταγμένον κατὰ τοὺς νομίμους τύπους 123 καὶ 148.

— Δὲν ἀπαιτεῖται ἐν τῷ σώματι τοῦ ἐπιδοτηρίου ν' ἀναφέρωνται τὰ ὀνόματα τῶν ὑπογραψάντων γειτόνων, οὔτε ἡ παρὰ τῇ ὑπογραφῇ των βεβαίωσις τῆς ἰδιότητός των· αὐτόθι.

— Δύναται, χωρὶς νὰ προςβληθῇ τὸ ἐπιδοτήριον ὡς πλαστόν, ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων ὅτι οἱ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὑπογραφέντες μάρτυρες δὲν εἶναι γείτονες 123.

— Η ἐπίδοσις δύω ἐγγράφων πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν δύναται νὰ γείνῃ εἰς ἓν ἐπιδοτήριον 129.

— Η τοιχοκόλλησις τοῦ δικογράφου δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸ

μέρος, ὅπου εὑρέθη διαμένων ὁ διάδικος, καὶ ἂν κατοικῇ εἰς ἄλλο μέρος 148.

— Ἐπὶ ἑταιριῶν, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων δύναται νὰ γίνῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἑταιρίας 161.

— Ἀπόντος τοῦ διαδίκου, τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον, μὴ θέλοντος τοῦ συγγενοῦς νὰ τὸ παραλάβῃ, τοιχοκολλᾶται, καὶ δὲν ὀφείλει ὁ κλητὴρ νὰ ἐρευνήσῃ, ἂν ὑπάρχωσι καὶ ἄλλα πρόςωπα ἐν τῇ οἰκίᾳ, δυνάμενα νὰ ὑπογράψωσιν· αὐτόθι.

— Τὸ ἐπιδοτήριον εἶναι ἄκυρον, ἂν οἱ προςυπογραφέντες μάρτυρες δὲν ἦναι γείτονες 178 καὶ 201.

— Ὁ τυχαίως εὑρεθεὶς υἱὸς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός του δὲν θεωρεῖται σύνοικος 201.

— Τὸ ἐπιδοτήριον, ἀπόντος τοῦ διαδίκου, πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ ὅτι τὸ ἔγγραφον ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν θύραν τῆς κατοικίας αὐτοῦ 203.

— Ἡ ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ εἴτε εἰς τὸν ἀντίκλητον τοῦ δημοσίου, εἴτε εἰς τὸν ἴδιον Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν. 226

Ε') *Πολιτικαὶ Ἀρ. Πάγου ἀποφάσεις τοῦ* 1849.

Ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος νὰ ἦναι ἐνῆλιξ ὁ μετὰ τοῦ διαδίκου συνοικῶν συγγενής, εἰς ὅν, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ διαδίκου, ἐπιδίδεται τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον 60.

— Εἰς τὸ περὶ τοιχοκολλήσεως ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μάρτυς καὶ νὰ θεωρηθῇ ὡς γείτων ὁ ἔχων μὲν τὸ κατάστημα τοῦ ἐπαγγέλματός του πλησίον τοῦ πρὸς ὃν γίνεται ἡ ἐπίδοσις, κατοικῶν ὅμως ἀλλαχοῦ 32.

— Ἡ διὰ τοιχοκολλήσεως γινομένη ἐπίδοσις, δι' ἧς βεβαιοῦται ὅτι δὲν εὑρέθη οἴκαδε ὁ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις, οὔτε σύνοικος αὐτοῦ, εἶναι ἰσχυρὰ καὶ νόμιμος, καθόσον εἰς τὴν ἔκφρασιν *σύνοικος* ἐμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται. 80

— Βεβαιοῦντος τοῦ ἐπιδοτηρίου «*ὅτι, μὴ ὑπάρχοντος γείτονος, προςελήφθη ὁ μάρτυς,*» καὶ μὴ ἀναφέροντος «*ὅτι, καὶ ἀπωτέρω τῆς θέσεως, ἔνθα ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις, δὲν ὑπῆρχον γείτονες,*» τὸ ἐπιδοτήριον εἶναι ἄκυρον 120.

— Ἡ πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατρίβοντα ἐπίδοσις, ἐνεργηθεῖσα διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν οἰκίαν του, εἶναι ἄκυρος, καὶ τοι βεβαιοῦντος τοῦ κλητῆρος τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ 132.

— Τὰ δικόγραφα, αἱ κλήσεις καὶ αἱ ἀποφάσεις ἐπιδίδονται ἀδιαφόρως ἢ εἰς τοὺς διαδίκους, ἢ εἰς τοὺς πληρεξουσίους καὶ ἀντικλήτους αὐτῶν, καθότι οὗτοι ταυτίζονται μὲ τὸ πρόςωπον τοῦ

διαδίκου, πλὴν τῆς ἐν τῷ 139 ἄρθρῳ διαλαμβανομένης περιπτώσεως 145.

— Τὰ διὰ τοῦ ἐπιδοτηρίου βεβαιούμενα γεγονότα, ἀντικρουσθέντα ὑπὸ τοῦ διαδίκου ὡς μὴ ἀληθῆ, δύνανται ν' ἀποδειχθῶσι δι' ἄλλων μέσων καὶ χωρὶς νὰ προςβληθῇ τὸ ἐπιδοτήριον ἐπὶ πλαστογραφίᾳ 186.

— Ἡ πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ διοικητικοῦ δικαστηρίου παράδοσις τῆς ἐφέσεως ἐπεῖχεν ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους τόπον ἐπιδόσεως 205.

— Ἀπὸ τῆς παραδόσεως δὲ ταύτης ἄρχεται ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία· αὐτόθι.

— Ἡ ἀπώλεια τοῦ ἐπιδοτηρίου δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων 217.

— Ἀδιάφορον, ἂν ἡ ἐπίδοσις ἐγένετο εἰς τὸν τόπον τῆς μονίμου κατοικίας τοῦ διαδίκου, ἢ τῆς διαμονῆς αὐτοῦ 279, 287.

— Περιττὸν εἶναι νὰ τίθηται εἰς τὸ περὶ ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν καὶ τὸ ὄνομα τῆς συζύγου τοῦ πρὸς-ὃν τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον, ὅταν ὁ κλητὴρ ἀναφέρῃ ῥητῶς τὴν σύζυγον αὐτοῦ 286.

ϛ') *Πολιτικαὶ Ἀρ. Πάγου ἀποφάσεις τοῦ* 1850.

Διὰ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 143 τῆς πολιτ. δικον. λέξεως «*συνοίκων*» ἐννοοῦνται ἀνεξαιρέτως ὅλα τὰ ἐν τῇ ἰδίᾳ οἰκίᾳ κατοικοῦντα πρόςωπα, ὑπηρέται, συγγενεῖς καὶ ἄλλοι σύνοικοι 164.

— Ὁ ἰσχυριζόμενος ὅτι ὁ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ μάρτυς δὲν εἶναι γείτων, καὶ ζητῶν περὶ τούτου ἀπόδειξιν, μὴ προτείνων δόλον τοῦ ἐπιδόντος κλητῆρος, ἤτοι ὅτι ἐν γνώσει βεβαιοῖ τὸ γεγονὸς τοῦτο, δὲν ὑποχρεοῦται νὰ προςβάλῃ τὸ ἐπιδοτήριον ὡς πλαστὸν 216.

ΣΗΜ. Οἱ μετὰ τὸ ζήτημα ἀριθμοὶ σημαίνουσι τὰς ἀποφάσεις τοῦ ἔτους, ὃ προσημειοῦται.

Περὶ τῶν ἀνωτέρω ζητημάτων θέλω λαλήσει κατωτέρω ἐν ἐκτάσει· (σελ. 88 ἐπ.).

ΕΠΙΔΟΤΗΡΙΑ (1). (Πολιτικὴ Δικαιοσύνη).

Σημ. Τὴν περὶ ἐπιδοτηρίων νομολ. τῶν Γαλλ. δικ. εὑρίσκετε εἰς τὸ Εὐρ. τοῦ Ῥαλλίνου, λέξει *exploit.* Σημειωτέον ὅμως ὅτι ὁ ὅρος

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Ἔ κ θ ε σ ι ς.—Π λ α ς ο γ ρ α φ ί α.—Κ λ η τ ῆ ρ ε ς.—Κ α τ ά σ χ ε σ ι ς.—Ν ο μ ή.—Π α ρ α χ ώ ρ η σ ι ς.

— Ὅρα τὰ ἐν τῇ ἀνωτέρω σελ. 83—87 ἐκτεθέντα.

αὐτὸς, κατὰ τὴν γενικωτέραν σημασίαν του, περιλαμβάνει, ἄνευ διακρίσεως, ὅλας τὰς πράξεις τοῦ κλητῆρος, ἐκθέσεις, κοινοποιήσεις (*significations*), κλήσεις (*sommations*) κτλ., ἃς, κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν, δὲν ἔχουσι δικαίωμα νὰ κάμωσι. Κατὰ τὴν ἔννοιαν ἐκείνην, ὁ ὅρος *exploit* εἶναι συνώνυμος τῆς λέξεως *assignation*, ἥτις, ὡς ὅρος γενικὸς, περιλαμβάνει τὴν κυρίως *assignation* λεγομένην, *la citation*, *l'ajournement*, καὶ τὸ ἐφετήριον (*acte d'appel*).

Μεταξὺ τῶν λέξεων *ajournement* καὶ *citation* δὲν ὑπάρχει διαφορά τίς· ἐν τῇ πρακτικῇ ὅμως, ἡ μὲν ἐφαρμόζεται ἰδίως *à l'exploit d'assignation* (εἰς τὴν κλήτευσιν) ἐνώπιον πολιτικοῦ δικαστηρίου· ἡ δὲ *à l'exploit d'assignation* ἐνώπιον εἰρηνοδικείου.

Ὅταν πρόκηται περὶ κλητεύσεως μάρτυρος, δὲν μεταχειρίζονται τὴν λέξιν *ajournement*, ἥτις περιέχει τὴν ἰδέαν τῆς *ἐναγωγῆς* (*démande*), ἀλλὰ τὴν λέξιν *assignation* (1).

Ἱστορικαὶ γνώσεις.

Εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας, κἀνεὶς δὲν ἠδύνατο νὰ δικασθῇ ἀκλήτευτος· κἀνεὶς δὲ δὲν ἠδύνατο νὰ κλητευθῇ ἄνευ ἀδείας τοῦ δικαστοῦ (*magistrat*)· ὅταν ἐδίδετο ἡ ἄδεια αὕτη, ἡ κλήτευσις ἐγίνετο διὰ δημοσίου τινὸς ὑπηρέτου, ἢ παρ' αὐτοῦ τοῦ διαδίκου ἐνώπιον μαρτύρων. — Ὑπῆρχον δὲ καὶ ἐξαιρέσεις. *Espagne, v° assignation, n° 10.*

Ἀγνοεῖται ποῖος τρόπος κλητεύσεως ἴσχυε παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις πρὸ τῆς Δωδεκαδέλτου. Γινώσκομεν μόνον ὅτι πᾶσα δικαστικὴ καταδίωξις ἀνεστέλλετο κατὰ τὰς ἑορτάς. *Feriis jargia amovento.* ὅρα Κικέρ. περὶ νόμ. τίτλ· 2, ἄρθρ. 32.

Κατὰ τὴν Δωδεκάδελτον, ἡ κλήτευσις ἐγίνετο παρὰ τοῦ καλοῦντος διὰ ζώσης φωνῆς (*in jus te voco*). Ἂν ὁ κλητευόμενος δὲν ὑπήκουε, προςήγετο διὰ τῆς βίας (*obtorto collo*) ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ, *manum endo jacito*, λέγει ὁ νόμος.

Ἡ χρῆσις τῆς βίας ἐπέφερε καταχρήσεις· ὅθεν ἀπεφασίσθη νὰ μὴ γίνηται χρῆσις τῆς βιαίας προςαγωγῆς εἰμὴ μετὰ τὴν βεβαίωσιν τῆς ἀπειθείας· ἐγένοντο δὲ καὶ ἄλλαι ἐξαιρέσεις. Ποτιέρος, Πανδ. βιβλ. 8, τίτλ. 4, ἄρθρ. 19.

(1) L'ajournement εἶναι ἔγγραφον κοινοποιούμενον ὑπὸ κλητῆρος, δι' οὗ ὁ ἐνάγων καλεῖ τὸν ἀντίδικόν του ἐνώπιον τοῦ δεῖνος δικαστηρίου εἰς ὡρισμένην προθεσμίαν, διὰ ν' ἀπολογηθῇ εἰς τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτήσεις ἐκείνου.

ὅρα σχετικάς τινας διατάξεις εἰς τὸ τεμ. 6 Πανδ. *de in jus voc*·—εἰς τὸν *Boncenne* τόμ. 2, σελ. 67·—εἰς τὸν Κικέρ. καὶ Ἐιν. βιβλ. 2, ἄρθρ. 55·—εἰς τὰ τεμ. Πανδ. 2 *quibus ex causis* καὶ 7 § 1.

Ἡ Νεαρὰ 53, κεφ. 3, ἐπέφερε καινοτομίας τινὰς, διατάξασα νὰ συντάττῃ ὁ ἐνάγων τὸ περὶ τῶν ἀξιώσεών του ἔγγραφον, καὶ νὰ τὸ κοινοποιῇ εἰς τὸν ἐναγόμενον μὲ κλῆσιν ἐμφανίσεως· ὁ λαμβάνων τὴν κοινοποίησιν ὑπέγραφε τὸ δικόγραφον, σημειῶν καὶ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιδόσεως. *Bonc.* τόμ. 2, σελ. 74.

Εἰς τὴν Γαλλίαν, τὸ πάλαι, ἡ κλῆσις ἐκαλεῖτο *mannition*, ἀπὸ τὸ *mannire*, εἰδοποιεῖν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἕκαστος ἐνάγων ἠδύνατο, ἀφ' ἑαυτοῦ, νὰ μεταβῇ μετὰ πολλῶν μαρτύρων εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐναγομένου, καὶ νὰ τὸν προσκαλέσῃ, ἐνώπιόν των, προφορικῶς, νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ δεῖνος δικαστοῦ τὴν δεῖνα ἡμέραν, διὰ νὰ δικασθῶσιν ἐπὶ τῆς δεῖνος διαφορᾶς. *Legisl. salicae*, τίτλ. 1, κεφ. 3.

Μετὰ ταῦτα τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἐκτελέσεως περιωρίσθη εἰς ὑποθέσεις ἀφορώσας τὴν κατάστασιν (*état*) τῶν προσώπων, ἢ τὰς κληρονομίας καὶ ἰδιοκτησίας. Εἰς δὲ τὰς ἄλλας ὑποθέσεις ἴσχυεν ἕτερόν τι εἶδος κλητεύσεως, καλούμενον καὶ κατὰ διαταγὴν τοῦ δικαστοῦ γινόμενον διὰ δημοσίου ὑπηρέτου (*missus*) *bannition*. *Capitul*, βιβλ. 4 κεφ. 25.

Ἡ πρακτικὴ αὕτη, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησαν ἐπὶ τῆς βασιλείας των δύω πρώτων γενεῶν (*races*), ἀφῆκεν ἴχνη ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆς τρίτης, ἐπὶ τῆς ὁποίας μόνον αἱ λέξεις ἀντεκατεστάθησαν· ὅθεν, ἀντὶ τῶν λέξεων *mannition* καὶ *bannition*, ἐγίνετο χρῆσις τῶν λέξεων *semonces* καὶ *ajournemens*· ἀντὶ δὲ τῆς λέξεως *missus* ἀντεκατέστη ἡ λέξις *sergent*.

Οἱ τύποι, ἐν τούτοις, ἦσαν διάφοροι, παραλλασσόμενοι ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητος καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν κλητευομένων. Ὅρα περὶ τούτων τὸν Ῥολλῖνον, αὐτόθι, ἄρθρ. 23 ἐπ.

Ὁ ἀπὸ 27 Μαρτίου 1791 νόμος ἐπέφερε, διὰ τοῦ ἄρθρου 34, καινοτομίας σπουδαίας.

Ὡς πρὸς τὴν *Ἑλλάδα* παρατηρῶ, ὅτι ἐπὶ τοῦ Κυβερνήτου ἴσχυον αἱ διατάξεις, αἱ μνημονευόμεναι εἰς τὰ ἄρθρα 55 ἐπ. τῆς πολιτ. διαδικασίας (1). Μετὰ ταῦτα ἐπῆλθον αἱ διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας.

---

(1) Κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ 1830, καὶ ἰδίως κατὰ τὰ ἄρθρα 267

Περίληψις.

ΤΜΗΜΑ Α'. *Γενικοὶ κανόνες.*

καὶ 298, ἀντιτίθεται μὲν εἰς τὸν δικαστὴν νὰ ἐνεργήσῃ τὴν κοινοποίησιν τῆς παρ' αὐτοῦ ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, ἀλλ' ἐντεῦθεν δὲν προκύπτει κἀνὲν νόμιμον τεκμήριον ὑπὲρ τῆς γενομένης κοινοποιήσεως, δι' οὗ ν' ἀπαλλάττηται ὁ διϊσχυριζόμενος αὐτὴν τοῦ βάρους τῆς ἀποδείξεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 289 τοῦ 1837.

ΣΗΜ. Ὅρα τὸν λεκτικὸν πίνακα ἐν τῷ τέλει τοῦ ἄρθρου τούτου.

ΤΜΗΜΑ Α'.

Γενικοὶ κανόνες (1).

§ 1. Ἡ ἐπίδοσις γίνεται διὰ τοῦ κλητῆρος ἐκείνου τοῦ δικαστηρίου, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν κατοικεῖ ἢ διατρίβει ὁ διάδικος, εἰς ὃν πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις (2).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 36 τοῦ 1842.—καὶ ἀπόφ. 3621 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 2. Ἄρα εἰς τὸ ἐπιδοτήριον πρέπει νὰ μνημονεύηται τὸ δικαστήριον, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὁ ἐπιδοὺς κλητὴρ διατελεῖ.

Ἀπόφ. 3621 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. — Πρβ. τὰ κατωτ. περὶ τοῦ περιεχομένου τῶν ἐπιδοτηρίων.

§ 3. Ὁ λιμενάρχης εἶναι ἁρμόδιος νὰ δέχηται καὶ νὰ κοινο-

---

(1) Παρατηρήσεις.

α') Ἐν γένει, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται διὰ κλητῆρος· ὅρα δὲ τὸν νόμον περὶ τῶν καθυστερούντων.

β') Ὁ κλητὴρ δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ δικαστηρίου, παρ' ᾧ εἶναι διωρισμένος. (158 ἐπ. Ὀργ.)·

γ') Δύνανται νὰ ἐνεργήσωσι πράξεις ἀφορώσας τοὺς ἰδίους αὐτῶν συγγενεῖς; ὅρα ἄρθρον 61 ἐδ. 2 τοῦ Ὀργ., τὴν δὲ γαλλ. νομολ. εἰς τὰς ὑπὸ τὸ ἄρθρον 66 τῆς γαλλ. δικ. παρατηρήσεις τοῦ Καρρέ.

δ') Ἐπιδόσεις γενόμεναι πρὸ τῆς ὁρκωμοσίας του, ἢ μετὰ τὴν προςπαῦσίν του, εἰσὶν ἄκυροι· ὅρα τὴν λέξιν Κλητῆρες·—ὅρα προςέτι τὰς ὑπ' ἀριθ. 108 καὶ 18 τοῦ 1849 ποιν. ἀποφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου καὶ Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 688 ἐπ.

(2) Αἱ πράξεις τῶν ὑπαλλήλων αἱ ἐνεργούμεναι παρ' αὐτῶν, ὡς τοιούτων, ἐκτὸς τῆς περιφερείας των, εἶναι ἄκυροι, οἷον ἂν διοικητής τις πιστοποιῇ ὅτι εἶναι πένης ἄνθρωπος, ὑπαγόμενος εἰς ἄλλην περιφέρειαν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τῆς 5 Ὀκτωβρ. 1839. (Νομ. σελ. 2089).

ποιῇ ἔγγραφα; ὅρα τὴν λέξιν *Διαμαρτυρία* §§ 3, 5 (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 134).

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 331 τοῦ 1840.

§ 4. Ἡ τῆς παραχωρήσεως δικαιωμάτων κοινοποίησις πῶς ἀποδεικνύεται; ὅρα τὰς ὑπ' ἀριθ. 5740 καὶ 5569 ἀποφάσεις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἡ δὲ τοῦ Ἀρ. Πάγου πολιτ. ἀπόφασις 208 τοῦ 1849 φέρει ὡς πρὸς τοῦτο τὰ ἑξῆς:

« Ἐπειδὴ οἱ διέποντες τὰς παραχωρήσεις ἀπαιτήσεων νόμοι, καὶ καθ' οὓς ὁ ὀφειλέτης καθίσταται ὑπεύθυνος πρὸς τὸν ἐκδοχέα ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν τὸν ὀφειλέτην γενομένης γνωστοποιήσεως τῆς παραχωρήσεως, δὲν διαγράφει ὡρισμένον τινὰ τρόπον, καθ' ὃν πρέπει νὰ γίνηται ἡ γνωστοποίησις αὕτη, οὔτ' αἱ διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας κανονίζουν τὰ περὶ κοινοποιήσεων τῶν νομικῶν σχέσεων τῶν συναλλασσομένων, ἀλλ' αὗται, ἰδίως τὰ ἄρθρα 138 καὶ 140, διατάσσουν τὰ περὶ τῆς ἐπιδόσεως τῶν δικογράφων· τὸ δὲ ἄρθρον 867 ἐδ. 2 τῆς αὐτῆς δικονομίας προβλέπει τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ παραχωρηθεῖσα ἀπαίτησις· περίπτωσις, περὶ ἧς δὲν ἐπρόκειτο· ἄρα ὀρθῶς τὸ ἐφετεῖον παρεδέχθη, διὰ τῆς ῥηθείσης ἀποφάσεώς του, ὅτι καὶ δι' ἄλλου τρόπου, παρὰ κατὰ τὰς περὶ ἐπιδόσεως διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ἠδύνατο νὰ γνωστοποιηθῇ εἰς τὸν ὀφειλέτην Σ. Π. ἡ ὑπὸ τοῦ Κ. Ν. γενομένη εἰς τὸν Γ. Δ. παραχώρησις τῆς αἰτήσεως τοῦ αὐτοῦ Ν. κατὰ τοῦ Σ. Π. »

§ 5. Ἡ ἔνστασις ὅτι τὸ ἐπιδοτήριον εἶναι ἄκυρον διὰ τὸν λόγον ὅτι συνετάχθη μία ἔκθεσις ἐπιδόσεως διά τε τὸ ἀναιρετήριον ἔγγραφον καὶ διὰ τὴν πρᾶξιν, τὴν ὁρίζουσαν τὴν ἡμέραν τῆς ἐκδικάσεως, δὲν εἶναι βάσιμος (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ παρὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων προτεινομένη πρώτη ἔνστασις τῆς ἀκυρότητος τοῦ ἐπιδοτηρίου ὡς φέροντος, πρὸς τῷ κυρίῳ ἐγγράφῳ τῆς ἀναιρέσεως, καὶ τὴν ἐπισυνημμένην τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου πρᾶξιν, δι' ἧς προςδιωρίσθη ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως, δὲν εἶναι βάσιμος, καθότι, ἐκτὸς ὅτι τὸ τέταρτον ἄρθρον τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου, ὅπερ οἱ ἀναιρεσίβλητοι ἐπικαλοῦνται ὡς δῆθεν παραβιασθὲν, δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ἡ δὲ πρᾶξις τοῦ προέδρου, ἥτις ἐπεδόθη συνάμα μὲ τὸ ἀναιρετήριον ἔγγραφον, προςδιορίζουσα τὴν προ-

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Χαρτόσημον. — Ὅρα καὶ τὴν ποιν. Ἀρείου Πάγου ἀπόφασιν 33 τοῦ 1849.

θεσμίαν τῆς δικασίμου τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, δὲν εἶναι κυρίως πρᾶξις ἀνεξάρτητος καὶ ἄσχετος μὲ τὴν αἴτησιν ἀναιρέσεως, ἀλλὰ συνδέεται μ' αὐτὴν, καὶ ἀφορᾷ τὴν κλῆσιν τοῦ διαδίκου εἰς ὡρισμένην ἡμέραν, ἥτις δὲν ὡρίσθη διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου, ὥστε ἠδύνατο, γενομένης συγχρόνως τῆς ἐπιδόσεως, νὰ γενῇ καὶ μία περὶ ταύτης ἔκθεσις τοῦ κλητῆρος. » — Ὅρα κατωτ. τὰ περὶ ἀκυρότητος.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 48 τοῦ 1848.

— Ἑτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου ὑπ' ἀριθ. 129 τοῦ 1848 φέρει:

« Ἐπειδὴ ὁ περὶ χαρτοσήμου νόμος, ἄρθρον 4, ὁρίζει ὅτι, ὅταν ἑνὸς σφαγιστοῦ φύλλου ἔγινεν ἅπαξ χρῆσις εἰς σχέδιον, περίληψιν, ἔκθεσιν, ἀντιγραφὴν, ἢ εἰς ὁποιονδήποτε ἄλλον σκοπὸν, τὸ φύλλον τοῦτο δὲν δύναται πλέον νὰ χρησιμεύσῃ εἰς κἀνένα ἄλλον σκοπὸν, οὔτε ἂν ἤθελε γίνῃ μόνον ἀρχὴ νὰ γραφῇ ἐπ' αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, δὲν συνέβη τὸ τοιοῦτον, τουτέστι δὲν ἔγινε χρῆσις δὶς τοῦ αὐτοῦ χαρτοσήμου πρὸς δύο σκοποὺς, ἀλλ' ἐγένετο μόνον μία καὶ μόνη, ἤτοι ἡ ἐπίδοσις δύω ἐγγράφων πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 14,708 ἀποφάσεως τῶν πρωτοδικῶν καὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ Κ.· ὅθεν δὲν παρεβίασε τὸ δικαστήριον τὸν περὶ χαρτοσήμου νόμον, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων, παραδεχθὲν ὡς ἔγκυρον τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος Θ. Η., βεβαιοῦντος τὴν ἐπίδοσιν τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως, συνάμα μὲ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἐφέσεως. »

§ 6. Ὅταν εἷς ἐκ τῶν πολλῶν δανειστῶν κοινοῦ χρέους ἐνάγῃ διὰ τὸ ὅλον, καὶ ἐπιδικασθῇ τὸ ὅλον εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἡ καθ' ὅλης τῆς ἀποφάσεως ἔφεσις ἐπιδίδεται νομίμως εἰς αὐτόν; — Ναί (1).

Ἀπόφ. 83 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2496). — Παρβ. τὴν λέξιν Ἔφεσις.

§ 7. Ἡ ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς γενομένη ἐπίδοσις δὲν εἶναι ἄκυρος.

Ἀπόφ. 232 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4747).

§ 8. Εἶναι ἄκυρον τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος, ἂν δὲν ἀναφέρηται εἰς αὐτὸ ὅτι ἐπέδωκεν εἰς τὸν κλητευόμενον καὶ πρᾶξιν τοῦ προέδρου, δι' ἧς διετάχθη ἡ κατὰ προτίμησιν τῆς δίκης συζήτησις,

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Διαιρετόν. (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 53), ἰδίως τὰς αὐτόθι παραπομπάς.

καὶ προςδιωρίσθη ῥητὴ πρὸς συζήτησιν ἡμέρα· τὴν δ'ἔνστασιν ταύτην ὀφείλει, μὴ ἐμφανιζομένου τοῦ κλητευθέντος, ν'ἀναπληρώσῃ ὁ δικαστὴς, καὶ ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως, διατάττων νέαν κλῆσιν.

Ἀπόφ. τῆς 14 Μαρτίου τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2374).

§ 9. Ὁ κλητὴρ δὲν δύναται νὰ καταδικασθῇ παρεμπιπτόντως, ἕνεκα τῆς παρατύπου ἐπιδόσεως, εἰμὴ δι' ἀγωγῆς τακτικῆς καὶ ἀπ' εὐθείας κινουμένης κατ' αὐτοῦ (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 296 καὶ 297 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, ὁσάκις ἐκ τῆς παραλείψεως τῶν νομίμων διατυπώσεων ἤθελε προκύψει ἀκυρότης, οἱ γενόμενοι ταύτης αἴτιοι δικαστικοὶ ὑπάλληλοι ἢ κλητῆρες δὲν καταδικάζονται εἰς ἀποζημιώσεις εἰμὴ ἐπὶ συνεδριάσει παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, κατ'αἴτησιν τῶν ζημιωθέντων· ἰδίως δὲ, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας τὰς ἀφορώσας τὰς ἐναντίον τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων πολιτικὰς ἀγωγάς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, γενομένης ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου, δικάζοντος ὡς ἐφετείου, ἐκ μέρους τοῦ Π., ἀντιδίκου τοῦ νῦν ἀναιρεσιβλήτου Ι. Φ., ἐνστάσεως περὶ ἀκυρότητος κατασχετηρίου, τῆς ὁποίας αἴτιος ἐθεωρήθη ὁ ἀναιρεσείων κλητὴρ Β. Δ., τοῦτο, ἂν καὶ ἠδύνατο ἄλλως νὰ δικάσῃ περὶ τοῦ κύρους τῆς κατασχέσεως, δὲν ἠδύνατο ὅμως νὰ ἐπιληφθῇ παρεμπιπτόντως τῆς ἐνστάσεως καὶ σχετικῶς πρὸς τὸν εἰρημένον κλητῆρα, τουτέστι νὰ δικάσῃ καὶ καταδικάσῃ τοῦτον εἰς ἀποζημίωσιν ἕνεκα τῆς παρατύπως γενομένης κατασχέσεως, ἐνῷ δὲν εἶχε κινηθῆ κατὰ τοῦ ἰδίου τακτικὴ ἀπ' εὐθείας ἀγωγὴ παρὰ τοῦ ζημιωθέντος, οὐδ' ἀνακοίνωσις ἐγένετο πρὸς αὐτὸν πρωτοδίκως, οὐδ' εἶχεν οὗτος ὁ Δ. τὸ δικαίωμα ν' ἀνακόψῃ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ὡς μὴ ἀφορῶσαν παντάπασιν αὐτόν· οὕτως ἄρα, παραβιασθεισῶν τῶν εἰρημένων ῥητῶν διατάξεων τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, καὶ συνάμα τῆς οὐσιώδους τοῦ 13 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας διατάξεως, καθ'ἣν εἰς ἑκάστην πολιτικὴν ἀγωγὴν ὑπάρχουσι πάντοτε δύο βαθμοὶ δικαιοδοσίας, ἡ προςβαλλομένη ὑπ'ἀριθ. 18,906 ἀπόφασις καθίσταται ἀναιρετέα. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 224 τοῦ 1848.

— Ὁ κλητὴρ, διὰ νὰ καταδικασθῇ εἰς ἀποζημιώσεις ἕνεκα τῆς

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἁρμοδιότης ἐμπορικὴ (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 110).—Ὅρα καὶ τὴν λέξιν Κακοδικείου Ἀγωγή.

ἀκυρώσεως τῶν ἐπιδοτηρίων, πρέπει νὰ προςκληθῇ ν' ἀπολογηθῇ. 'Απόφ. 115 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 1150).

§ 10. Ὡς πρὸς τὴν ἀλλαγὴν τῆς κατοικίας τοῦ διαδίκου δὲν ἐφαρμόζεται ἡ ἀρχὴ περὶ τῆς εἰς τὸν διάδικον κοινοποιήσεως τῆς μεταβολῆς τῆς κατοικίας τοῦ διαδίκου ἐν καιρῷ τῆς δίκης.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, ἐνῷ εἰς τὴν πρώτην αἰτιολογίαν τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον ἀναφέρει τὰ ἑξῆς « ὁ Α. Β. ὁμολογεῖ διὰ τῶν ἀπὸ 20 Μαΐου 1846 παρατηρήσεων τῶν πληρεξουσίων του ἐπὶ τῶν προτάσεων τοῦ παρὰ τῷ ἐφετείῳ εἰςαγγελέως ὅτι παρέλαβε τὴν ἀγωγὴν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός του, καὶ διατείνεται ἐνταυτῷ ὅτι δὲν κατῴκει τότε εἰς αὐτὴν, » καθὼς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν προςαχθεισῶν αὐτῶν παρατηρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἀναφέρεται ἐν ἀρχῇ « δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι, λαβόντες ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μας τυχαίως τὴν ἀγωγὴν, ὡμολογήσαμεν ὅτι κατοικοῦμεν αὐτόθι, » εἰς τὴν τρίτην αἰτιολογίαν τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται ὅτι, καθ' ὃν καιρὸν ἐπεδόθη ἡ ἀγωγὴ εἰς τὸν Α. Β., οὗτος κατῴκει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός του, διότι θεωρεῖ βεβαιωμένον, διὰ τοῦ ἀποδεικτικοῦ τοῦ κλητῆρος, ὅτι ὁ μνησθεὶς Α. Β. παρέλαβε τὴν εἰρημένην ἀγωγὴν εἰς τὴν κατοικίαν του, ἥτις, κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν ὁμολογίαν τῶν πληρεξουσίων του, ἦτον οἰκία τοῦ πατρός του, ἀλλὰ τὸ συμπέρασμα τοῦτο τοῦ ἐφετείου, ἐνῷ ἀντίκειται εἰς τὴν προεκτεθεῖσαν ὁμολογίαν, εἶναι καὶ ἐναντίον τοῦ νόμου, διότι, ἂν καὶ ὁ κλητὴρ ἀναφέρῃ ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ αὐτοῦ ὅτι μετέβη εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ Α. Β. διὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς, δὲν ἀποκλείεται ἐκ τούτου ἡ ἐναντία ἀπόδειξις ὅτι δὲν κατῴκει τότε ὁ Α. Β. εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός του, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον δὲν ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ περὶ τῆς διὰ τοιχοκολλήσεως κοινοποιήσεως τῆς τε ἐφέσεως καὶ τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως· ὥστε καὶ ἂν ἀληθῶς, ὡς παρεδέχθη τὸ ἐφετεῖον, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς ὁ Α. Β. κατῴκει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός του, ἔπρεπε νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν Α. Β. ἡ ἀπόδειξις ὅτι, καθ' ὃν καιρὸν ἐκοινοποιήθη διὰ τοιχοκολλήσεως ἥ τε ἔφεσις καὶ ἡ ἀνακοπὴ, δὲν κατῴκει εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς ἣν αὗται ἐτοιχοκολλήθησαν, καθότι, ὡς πρὸς τὴν ἀλλαγὴν τῆς οἰκίας τοῦ διαδίκου, δὲν ἐφαρμόζεται ἡ ἀρχὴ περὶ τῆς εἰς τὸν διάδικον κοινοποιήσεως τῆς μεταβολῆς τῆς κατοικίας (*domicile*) τοῦ διαδίκου ἐν καιρῷ τῆς δίκης, ὡς ἐσφαλμένως ἐθεώρησεν αὐτὴν τὸ ἐφετεῖον ἐφαρμοστέαν καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀλλαγὴν τῆς οἰκίας ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ· πρὸς δὲ

τούτοις, ἐσφαλμένως καὶ ἐναντίον τῆς ἀληθείας τῶν πραγμάτων ἐθεώρησεν ὅτι, καθ' ὃν καιρὸν ἐκοινοποιήθη ἡ ῥηθεῖσα ἔφεσις ὁ Α. Β. κατῴκει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός του ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, ἐνῷ εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην ἐτοιχοκολλήθη ἡ ἀνακοπὴ κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὁ Α. Β. δὲν ἔκαμε πρωτοδίκως ἔνστασιν κατὰ τῆς τοιαύτης διὰ τοιχοκολλήσεως κοινοποιήσεως, ἐνῷ καὶ τοιαύτη ἔνστασις ἐγένετο, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13,470 ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου καὶ τῶν ἐνώπιον αὐτοῦ γενομένων προτάσεων τοῦ Α. Β., καὶ ἐπρόκειτο, κατὰ πρῶτον, ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἐφέσεως τῆς μετὰ τὴν ἀνακοπὴν κοινοποιηθείσης, ὅτε ἦτο δυνατὸν, καὶ ἂν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἀνακοπῆς κατῴκει ὁ Α. Β. εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός του, ἀκολούθως νὰ κατῴκησεν εἰς ἄλλην οἰκίαν· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον παρεβίασε, διὰ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεώς του, τὰς περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδεις διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 248 τῆς πολιτ. δικονομίας, μὴ ἐπιτρέψαν εἰς τὸν Α. Β. τὴν, ὡς εἴρηται, ἀπόδειξιν, καθὼς καὶ τὴν περὶ ὁμολογίας οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρου 264 τῆς αὐτῆς δικονομίας· ἡ δὲ παραβίασις αὕτη δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν, κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ 208 § 5 τῆς ἰδίας δικονομίας.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 213 τοῦ 1847. — Πρβ. Εὐρ. τόμ. 4 § 230 ἐπ.

§ 11. Εἰς τὰς κατ' ἐντολὴν πράξεις τῶν δικαστικῶν κλητήρων μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐντολέων των, δύναται νὰ ὑποτεθῇ ἀθέμιτος καὶ τιμωρητέα πρᾶξις, χωρὶς πρῶτον νὰ ὑπάρξῃ πολιτικὴ ἀγωγή; — Ναί.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ πᾶσα ἐνώπιον τῶν ποινικῶν δικαστηρίων προτεινομένη ἔνστασις ἀνήκει εἰς τὴν ἁρμοδιότητα αὐτῶν, ἐὰν αἱ πράξεις αἱ χρησιμεύσασαι ὡς βάσεις αὐτῆς δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς στοιχεῖα τοῦ ὑπὸ δίκην ἐγκλήματος, καὶ ἀναρμοδιότης ὡς πρὸς τοῦτο δὲν ὑπάρχει εἰμὴ ὅταν ἡ πρᾶξις, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ ἔνστασις, ἦναι διόλου πολιτική, καὶ ὑποτεθεῖσα ὡς ἀληθὴς ἤθελεν ἐξαλείψει ἐξ ὁλοκλήρου τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἐγκλήματος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ πρᾶξις, δι' ἣν κατηγορήθη ὁ Α., εἶναι ἐγκληματική, ὡς προνοουμένη ῥητῶς ἀπὸ τὸν ποινικὸν νόμον· ἐπομένως ἡ κρίσις περὶ τῆς κατηγορουμένης πράξεως, καὶ ἡ στάθμισις τῶν περιστατικῶν αὐτῆς ἀνήκει ἀναγκαίως εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου.»

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ριγ' τοῦ 1837.—Πρβ. τὰ ἐν τῷ Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 584 ἐκτεθέντα ἐν ταῖς λέξεσιν Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.— Ὅρα τὴν λέξιν Αὐτοδικία (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 226 ἐπ.).

§ 12. Όταν ὁ κλητὴρ ψευδῶς βεβαιώσῃ εἰς τὸ ἐπιδοτήριον, ὅτι ἐνήργησεν αὐτοπροσώπως τὴν ἐπίδοσιν, ἡ πρᾶξις αὕτη προβλέπεται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 255 τοῦ ποινικοῦ νόμου, καθότι ἡ βεβαίωσις αὕτη ἐγένετο ἐπὶ τῇ ἐπισημότητι τῆς ἀρχῆς.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 16 τοῦ 1843. — Ὅρα τὴν λέξ. Πλαστογραφία.

— Δὲν τιμωρεῖται ἡ ἐπιδοτηρίου τινὸς πλαστογράφησις, ὅταν ἡ ἐπίδοσις αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν δὲν ἠδύνατο, καὶ ἔγκυρος ἂν ἦτο, νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμά τι.

— Τὰ δικαστικὰ συμβούλια δύνανται νὰ σταθμίσωσι τὰς ἀκυρότητας τοῦ ἐπιδοτηρίου —Βούλ. 67 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2648), ὃ ἐν τῇ λέξ. Βούλευμα (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 343).

ΤΜΗΜΑ Β'.

Ἀποδεικτικὴ ἰσχὺς τῶν περὶ ἐπιδόσεως ἐκθέσεων(1).—*Ἀπόδειξις τοῦ ἐναντίου τῶν ἐν αὐταῖς περιεχομένων.—Πλαστογραφία.*

§ 13. Αἱ περὶ κατασχέσεων ἐκθέσεις τῶν κλητήρων εἶναι δημόσια ἔγγραφα καὶ ἀποτελοῦν ἐντελῆ ἀπόδειξιν (2). Καθῆκον δὲ τῶν κλητήρων εἶναι τὸ νὰ περιγράφωσιν εἰς τὰς περὶ κατασχέσεως ἐκθέσεις των ὅλα, ὅσα ἀντιλαμβάνονται περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ καταστάσεως τῶν κατασχεθέντων.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 363 τοῦ 1840.

---

(1) Παρατηρήσεις.

Ἡ περὶ ἐπιδόσεως ἔκθεσις ἀποτελεῖ πίστιν· τὰ ἄρθρα 134 καὶ 135 τῆς πολιτ. δικονομίας διαλαμβάνουσι περὶ τούτου, ὁ δὲ Boncenne (τ. 2 σ. 243), ὁ Berriat (τ. 1 σ. 87 σημ. 4 καὶ σ. 88) λαλοῦσι περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ὅρα καὶ Εὑρ. Ῥολλ. λέξιν exploit ἀρ. 58. 59.

Ἡ περὶ ἐπιδόσεως ἔκθεσις ἔχει, μέχρις ὅτου ἀποδειχθῇ ὅτι εἶναι πλαστογραφημένη ἢ νοθευμένη, ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν περὶ τῆς χρονολογίας της, μολονότι ὁ κλητὴρ ὁμολογεῖ τὴν προχρονολόγησιν (antidate), ἤ, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ εἰσαγγελέως, ὑπέστη ποινήν τινα ὡς πρὸς τοῦτο· (Ῥολλῖνος αὐτ. ἀρ. 111) — Ὅρα τὴν ἀνωτ. παρατήρ.

Ἡ ἀτέλειαι, παραδρομαί, παραλείψεις, ὡς πρὸς τὴν χρονολόγησιν, καθιστῶσι τὴν ἔκθεσιν ἄκυρον; Ὅρα Boncenne τόμ. 2 σ. 103 καὶ Carré ὑπὸ τὸ ἀρ. 61.—Ῥολλ. αὐτ. ἀρ. 122 ἐπ.—Ὅρα τὰ κατωτέρω περὶ τοῦ περιεχομένου (§ 150 ἐπ.) τῶν ἐπιδοτηρίων ἐκτεθησόμενα.

— Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων διατυπώσεων διὰ τὸ κῦρος τῶν ἐκθέσεων πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐκ τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς. Ἐνταῦθα ἐφαρμόζεται τὸ ἀξίωμα non esse et non apparere sunt unum et idem. Ὅθεν δὲν ἐπιτρέπεται ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις ὅτι ὁ κλητὴρ ἐξεπλήρωσεν ὅλας τὰς ἀπαιτουμένας διατυπώσεις. —Εὑρ. Ῥολλ. λέξ. exploit ἀρ. 71 ἐπ.

(2) Ὅρα τὴν λέξ. Κατάσχεσις.

§ 14. Εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ἀπόδειξις ἐναντίον τοῦ περιεχομένου ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ, ἂν δὲν προςβληθῇ ὡς πλαστόν;

Ἰδοὺ ἀποφάσεις τινὲς τὸ ζήτημα αὐτὸ ἀφορῶσαι·

ά.) Ἀπόφ. Πολ. Ἀρ. Πάγου 43 τοῦ 1845 φέρουσα.

«Ἐπειδή, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων τῆς Πολ. Δικονομίας 134, 398 καὶ 403, πᾶσα ἔκθεσις καὶ πᾶν δημόσιον ἔγγραφον συντεταγμένον κατὰ τὸν προσήκοντα τύπον παρὰ δημοσίου ὑπαλλήλου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν καθηκόντων του, φέρει πλήρη ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν περὶ πάντων, ὅσα βεβαιοῦνται ἐν αὐτοῖς, μεχρισότου ἀποδειχθῇ ὅτι εἶναι πλαστογραφημένα ἢ νοθευμένα· ἑπομένως τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν Ἐφετῶν, μὴ παραδεχθὲν τὴν αἴτησιν τῆς ἀναιρεσειούσης τοῦ ν' ἀποδείξῃ αὕτη, ὅτι οἱ ἐν τῷ ἀπὸ 19 Ἰουνίου 1843 κατὰ τὸν προσήκοντα τύπον συντεταγμένῳ ἀποδεικτικῷ τοῦ κλητῆρος Ἰω. Κ. Ταμπακοπούλου σημειούμενοι ὡς γείτονες ψευδῶς ἀναφέρονται ὡς τοιοῦτοι, χωρὶς νὰ προβληθῇ παρ' αὐτῆς τὸ εἰρημένον ἀποδεικτικὸν ὡς πλαστογραφημένον, ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τοὺς περὶ ἀποδείξεως κανόνας τῆς Πολ. Δικονομίας.»

—β'.) Ἀπόφ. Πολ. Ἀρ. Πάγου 186 τοῦ 1849 φέρουσα:

«Ἐπειδὴ ἡ ἐν τῷ ἀπὸ 8 Μαΐου 1848 ἀποδεικτικῷ ἐπιδόσεως βεβαίωσις τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Τερζάκη, ὅτι μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου κατῴκει ἡ ἀναιρεσείουσα, καί, ἀπούσης αὐτῆς, παρέδωκε τὴν ἀπὸ 4 Μαΐου 1848 ἀνακοπὴν τοῦ νῦν ἀναιρεσιβλήτου εἴς τινα σύνοικον αὐτῆς, δὲν εἶναι βεβαίωσις γεγονότων, συμβάντων ἐνώπιον τοῦ δημοσίου ὑπηρέτου, ἀντιληφθέντος αὐτῶν ἰδίαις αἰσθήσεσιν· ὅθεν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὁ κλητὴρ οὗτος ἐβεβαίωσε τὰ γεγονότα ταῦτα ὡς ἀληθῆ, ἐνῷ εἶναι ἀνύπαρκτα, πράξας τοῦτο ἕνεκα ἐσφαλμένων πληροφοριῶν, καὶ οὐχὶ ἐν γνώσει· ἑπομένως ἡ ἀναιρεσείουσα, ἰσχυρισαμένη τὴν ἐσφαλμένην ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ τῆς ἐπιδόσεως βεβαίωσιν τῶν εἰρημένων περιστατικῶν, καὶ μὴ προσθεῖσα ὅτι αὕτη ἐγένετο ὑπὸ τοῦ κλητῆρος ἐν γνώσει τοῦ ἀνυπάρκτου αὐτῶν, ἠδύνατο ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμόν της διὰ τῶν νομίμων μέσων, καὶ δὲν ἦτον ὑπόχρεως νὰ προσβάλῃ τὸ τῆς ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν ὡς πλαστογραφημένον, καθότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις οὔτε τῶν ἄρθρων 400 καὶ 403 τῆς πολιτ. δικονομίας, οὔτε τοῦ ἄρθρου 255 τοῦ ποιν. νόμου· ὥστε ἡ προςβαλλομένη ἀπόφασις τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν, ἀποῤῥίψασα τὴν ἀκυρότητος ἔνστασιν τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τοῦ εἰρημένου ἐπιδόσεως ἀποδεικτικοῦ, ἐπὶ λόγῳ ὅτι αὕτη, μὴ προςβαλοῦσα αὐτὸ ὡς πλαστόν, δὲν δύναται ν' ἀποδείξῃ διὰ τῶν νομίμων μέσων τοὺς ἐκτεθέντας ἰσχυρισμούς

της, ἐφ' ὧν ἐστήριξε τὴν τῆς ἀκυρότητος τῆς ἐπιδόσεως ἔνστασιν, ἐστέρησε παρανόμως τὴν ἀναιρεσείουσαν τῶν νομίμων μέσων τῆς ἀποδείξεως τῶν αὐτῶν ἰσχυρισμῶν, παραδεχομένη ὅτι οὗτοι δὲν ἔχουσιν οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν περὶ τῆς προταθείσης ἐνστάσεως ἀπόφασιν, ἢ ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ἦτον ὑπόχρεως πρὸς προαπόδειξιν· ἑπομένως παρεβίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρων 244, 348, 250 καὶ 256 τῆς πολιτ. δικονομίας, τῶν ὁποίων ἡ παραβίασις φέρει, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 5 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀναίρεσιν. »

— γ') Απόφ. 238 τοῦ 1842 τῶν ἐν Πελοπ. ἐφετῶν (Νομ. σελ. 3294) φέρουσα:

« Επειδὴ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος ὡς δημόσιον ἔγγραφον (1), μὴ προςβληθὲν δι' ἀγωγῆς ὡς πλαστογραφημένον, φέρει πλήρη ἀπόδειξιν περὶ πάντων, ὅσα συμβάντα ἐνώπιον τοῦ συντάξαντος αὐτὸ ἁρμοδίου δικαστικοῦ κλητῆρος, περιέχονται ἐν αὐτῷ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 398, 400, 403, 405 καὶ 435 τῆς πολιτ. δικονομίας· ἐν δὲ τῷ εἰρημένῳ ἀποδεικτικῷ ἀναφέρεται ὅτι, ὁ εἰς ὃν ἔμελλε νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις τῶν εἰρημένων ἐγγράφων πληρεξούσιος δικηγόρος δὲν ἠθέλησε νὰ δεχθῇ αὐτὰ, καὶ ὅτι, ἕνεκα τούτου, ὁ κλητὴρ τὰ ἐτοιχοκόλλησε, παρόντων δύω γειτόνων, εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ εἰρημένου δικηγόρου· ἑπομένως δὲν εἶναι βάσιμος ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ πληρεξουσίου τῶν ἐκκαλούντων ὅτι οὔτε ἠρνήθη νὰ παραλάβῃ τὰ εἰρημένα ἔγγραφα, μὴ εὑρεθεὶς εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅταν ὑπῆγεν ὁ κλητὴρ νὰ τῷ τὰ ἐπιδώσῃ, οὔτε γείτονας προςέλαβεν ὁ εἰρημένος κλητὴρ ὡς μάρτυρας τῆς κλήσεως, καὶ ἀνυπόστατος καθίσταται ἡ ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου παρὰ τοῦ διαληφθέντος πληρεξουσίου στηριχθεῖσα αἴτησις περὶ ἀκυρώσεως τῆς διὰ τοῦ εἰρημένου ἐπιδοτηρίου ἀποδεικνυομένης ἐπιδόσεως τῶν ἀναφερθέντων ἐγγράφων, ὡς παραβιασθεισῶν δῆθεν καὶ αὐτῶν τῶν οὐσιαστικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 143 καὶ 146 1, τῆς πολιτ. δικονομίας. »

— δ') Ὅταν διατείνηταί τις ὅτι οἱ ὑπογεγραμμένοι μάρτυρες τῆς τοιχοκολλήσεως δὲν ἦσαν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς τοιχοκολλήσεως γείτονες (2), δὲν ὑποχρεοῦται νὰ προςβάλλῃ τὰ ἀποδεικτικὰ ὡς πλαστογραφημένα, διότι δὲν ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ κλητὴρ ἐν γνώσει ὅτι οἱ προςληφθέντες κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν μάρτυρες

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἔγγραφα δημόσια (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 345 ἐπ.). — Ὅρα προςέτι Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 381 ἐπ.

(2) Ὅρα τὰ κατωτ. (§ 125 ἐπ.) περὶ τοιχοκολλήσεως ἐκτεθησόμενα.

δὲν ἦσαν γείτονες αὐτοῦ, τοὺς ἀνέφερεν ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ ὡς τοιούτους.

'Αποφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 178 καὶ 201 τῆς 1848.

— ἑ) Ἐπιτρέπεται, χωρὶς νὰ προςβληθῇ τὸ ἐπιδοτήριον ὡς πλαστόν, ν' ἀποδειχθῇ διὰ μαρτύρων, ὅτι οἱ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὑπογραφέντες ὡς μάρτυρες δὲν εἶναι γείτονες.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὅμως ὁ πληρεξούσιος τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἰσχυρίσθη ὅτι, οἱ ὡς γείτονες ἀναφερόμενοι ἐν τῷ εἰρημένῳ ἐπιδοτηρίῳ δὲν εἶναι ἀληθῶς τοιοῦτοι, καὶ ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ἐστήριξε τὴν περὶ ἀκυρότητος τοῦ ἐπιδοτηρίου ἔνστασίν του.

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἀνάγκη, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου, νὰ προςβληθῇ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος ὡς πλαστόν, διότι ἡ πλαστογραφία προϋποθέτουσα τὸν δόλον τοῦ αὐτουργοῦ, ἤθελεν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου τότε, ὅταν ὁ κλητὴρ ἐβεβαίου ἐν γνώσει τὴν ψευδῆ τοῦ γείτονος ἰδιότητα τῶν μαρτύρων ὡς ἀληθῆ, ὅπερ ὅμως οὐδόλως ἰσχυρίσθη ὁ πληρεξούσιος τῆς ἀναιρεσιβλήτου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐκτεθεὶς ἰσχυρισμὸς αὐτῆς ἔχει οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν περὶ τῆς ἐνστάσεως ταύτης ἀπόφασιν, κατὰ τὸ ἄρθρον **143** τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ἀμφισβητουμένης δὲ τῆς ἀληθείας του, πρέπει ν' ἀποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ προτείναντος αὐτόν, κατὰ τὸ ἄρθρον **304, 2** τῆς πολιτ. δικονομίας. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 123 τοῦ 1848.

— ς') Ὅταν τὶς ἰσχυρίζηται ὅτι οἱ εἰς τὰ ἐπιδοτήρια ὑπογεγραμμένοι ὡς γείτονες μάρτυρες δὲν ἦσαν τοιοῦτοι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς τοιχοκολλήσεως, δὲν ὑποχρεοῦται, ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου, νὰ προςβάλλῃ αὐτὰ ὡς πλαστογραφημένα, ἂν δὲν ἰσχυρίζηται ὅτι ὁ κλητὴρ ἐν γνώσει τοὺς ἐσημείωσεν ὡς γείτονας (1).

Ἡ ἀπόδειξις δὲ ἀπόκειται εἰς τὸν προςβάλλοντα τὸ ἐπιδοτήριον.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 178 τῆς 29 Σεπτεμβρ. 1848.

— ζ') Ὁ προςβάλλων ἐπιδοτήριον κλητῆρος ὡς ἄκυρον ἐπὶ λόγῳ ὅτι ὁ εἰς αὐτὸ συνυπογεγραμμένος ὡς γείτων δὲν εἶναι τοιοῦτος, ὀφείλει νὰ φέρῃ τὴν ἀπόδειξιν, ἥτις ἐπιτρέπεται, διότι ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου προκύπτει τεκμήριον, ἰσχύον μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως, ὅτι ὁ προςληφθεὶς ὑπὸ τοῦ κλητῆρος ἦτο γείτων.

'Απόφ. 5094 τῆς 10 9εμβρ. 1848 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

---

(1) Ταὐτὰ καὶ ἡ τοῦ 'Αρ. Πάγου πολιτ. ἀπόφασις 216 τοῦ 1850.

— ή) Γεγονότα, τὰ ὁποῖα οἱ κλητῆρες ἀναφέρουσιν εἰς τὰς ἐκθέσεις των ἐξ εἰκασιῶν ἢ πληροφοριῶν ἄλλων, δύνανται ν' ἀποδειχθῶσι καὶ δι' ἄλλων μέσων, χωρὶς νὰ προςβληθῶσιν αἱ ἐκθέσεις των ἐπὶ πλαστογραφίᾳ.

'Απόφ. 5316 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

— θ') Ἔκθεσις κλητῆρος βεβαιόνουσα ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ γείτονας μάρτυρας, καί, ἕνεκα τούτου, προςέλαβε μὴ γείτονας, ἔχει, μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ ὅτι εἶναι πλαστογραφημένη ἢ νενοθευμένη, ἀποδεικτικὴν ἰσχύν.

'Απόφ. τῆς 14 'Ιανουαρ. 1841 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

— ί) Τὸ ἀντίγραφον τοῦ ἐπιδοτηρίου, τὸ παρὰ τοῦ κλητῆρος ἐκδιδόμενον, ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν περὶ τῆς ἐπιδόσεως, ἐὰν δὲν προςβάλληται διά τινα ἄλλον λόγον.

'Απόφ. 624 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

— ιά) Ὑποχρεωθείς τις ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ εἰς τὸ ἐπιδοτήριον σημειούμενος ὡς γείτων δὲν εἶναι τοιοῦτος, καὶ μὴ ἀποδείξας τὸν ἰσχυρισμόν του αὐτόν, δύναται νὰ προςβάλλῃ τὸ ἐπιδοτήριον ὡς πλαστόν, ὥστε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα; — Ὄχι.

'Απόφ 8060 τοῦ 1850 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

— ιβ') Διὰ μαρτύρων δύναται ν' ἀποδειχθῇ ψευδές τι γεγονὸς ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ἀναφερόμενον, καὶ ἂν δὲν ἀπεδείχθη τὸ ἐπιδοτήριον πλαστογραφημένον, ἀφοῦ ἐπετράπη ἀπόδειξις περὶ τούτου.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ ἀληθὴς σκοπὸς τοῦ διαδίκου, ὅστις εἰς τὴν πολιτικὴν δίκην προςβάλλει ὡς πλαστὸν ἐπιδοτήριόν τι τοῦ κλητῆρος, ἐπιῤῥοὴν ἔχον εἰς τὴν περὶ τῆς οὐσίας δίκην, εἶναι τὸ νὰ θεωρηθῇ τοῦτο ὡς μὴ ὑπάρχον· ἂν δέ, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 10 καὶ 455 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὰ ἄρθρα 8 καὶ 317 τῆς ποινικῆς, παύῃ προςωρινῶς ἡ πολιτικὴ δίκη μέχρι τέλους τῆς ποινικῆς διαδικασίας κατὰ τοῦ ὡς πλαστογράφου ὁρισθέντος προςώπου, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι ἡ ἔνστασις τῆς πλαστογραφίας, ὅταν αὕτη στηρίζηται εἰς τὴν προτεινομένην περίστασιν τοῦ ὅτι τὸ ἐπιδοτήριον διαλαμβάνει ἓν ψευδὲς γεγονός, τὸ ὁποῖον, ἐὰν ἀποδειχθῇ τοιοῦτον, ἤθελεν ἀποτελέσει καὶ τὸ κατὰ τοὺς τύπους ἄκυρον τῆς ἐπιδόσεως, δὲν ἐνδιαλαμβάνει, ἢ ἀποκλείει τὴν ἔνστασιν τῆς ἀκυρότητος τοῦ εἰρημένου ἐπιδοτηρίου, καθότι ἐκ τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς γενομένης ἐνστάσεως τῆς πλαστογραφίας,

ούχὶ δὲ ἐκ τῆς ἁπλῆς ἐπωνυμίας, ἀποδεικνύεται ἡ ἔννοια πάσης πράξεως, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, (εἰσηγήσεων βιβλ. 3 τίτλ. 16 § 1, — καὶ νόμ. 10 βιβλ. 8 τίτλ. 38 τοῦ Κώδηκος)· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, γενομένης ἐνστάσεως τῆς πλαστογραφίας μὲ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ ὑπάρχον τὸ ἀπὸ 6 8βρίου 1844 ἐπιδοτήριον τοῦ κλητῆρος Δ. Α., εἰς τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται ὅτι ἐτοιχοκόλλησεν ὁ κλητὴρ οὗτος τὸ ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 10,502 ἐρήμην ἀποφάσεως εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κατοικίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀνεβλήθη ἡ πολιτικὴ δίκη πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν προηγουμένων ἄρθρων τῆς πολιτ. καὶ ποιν. δικονομίας, μεχρισότου ἀποφασισθῇ ὡς πρὸς τὴν τοῦ κλητῆρος περὶ πλαστογραφίας ἐνοχὴν πηγάζουσαν ἐκ τῆς περιστάσεως ὅτι ἐν γνώσει ἐτοιχοκόλλησεν εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς ἣν ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν κατῴκει, διαλαβὼν ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὅτι κατῴκει εἰς αὐτὴν, καὶ ἅμα διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 651 ἀπὸ 24 Μαρτίου 1846 τοῦ ἐνταῦθα πλημμελειοδικείου βουλεύματος, ὅπερ ἀπεκατέστη τελεσίδικον, ἀπεφασίσθη ὅτι, ἂν καὶ ὑποτεθῇ ὅτι ἡ οἰκία, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔγινεν ἡ προςβαλλομένη τοιχοκόλλησις, δὲν ἦτον οἰκία τῆς κατοικίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, περίστασις, ἥτις δὲν εἶναι ἀποχρώντως ἀποδεδειγμένη ἐκ τῆς ἀνακρίσεως· μ' ὅλον τοῦτο, ἐπειδὴ δὲν ἔκαμεν ὁ κλητὴρ τὴν τοιχοκόλλησιν ταύτην ἐν γνώσει ὅτι δὲν ἦτον οἰκία τῆς κατοικίας αὐτοῦ, δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ πρὸς κατηγορίαν κατὰ τοῦ εἰρημένου κλητῆρος, ἐξετελέσθη ἡ διάταξις τῶν εἰρημένων ἄρθρων τῆς πολιτ. καὶ ποιν. δικονομίας, καὶ ἔπαυσεν ὁ λόγος τῆς ἀναβολῆς καὶ τῆς προσωρινῆς παύσεως τῆς τε εἰς τὴν οὐσίαν δίκης, καὶ τῆς ἐν παρόδῳ περὶ πλαστογραφίας πολιτικῆς δίκης, καὶ λαβούσης τῆς πλαστογραφίας ταύτης, κατὰ συνέπειαν τοῦ εἰρημένου βουλεύματος, χαρακτῆρα ἁπλοῦν τοῦ κλητῆρος λάθος, ἠδύνατο βεβαίως τὸ ἐφετεῖον νὰ συγχωρήσῃ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν καὶ ἀποπεράτωσιν τῆς δίκης, τὴν ὁποίαν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4660 ἀποφάσεως, ἐσυγχώρησε συμφώνως μὲ τὸν ἀριθμὸν 2 τοῦ ἄρθρου 404, καὶ μὲ τὰ ἄρθρα 403, 405, 463, 458 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν περὶ τῆς περιστάσεως, μὴ λυθείσης διὰ τοῦ εἰρημένου βουλεύματος, ἀφορώσης τὴν μὴ κατοικίαν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὴν οἰκίαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις αὕτη, καθόσον εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην στηρίζεται τὸ ἄκυρον τοῦ εἰρημένου ἐπιδοτηρίου, καὶ ἡ ἰσχὺς τῆς παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου γενομένης κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀνακοπῆς, καὶ ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον δὲν παρεβίασε τὰ ἄρθρα 160 καὶ 582 τῆς πολιτ. δικονομίας· ἐξ ἐναντίας δὲ συνεμορφώθη μὲ τὰς διατάξεις ὅλων τῶν εἰρημένων ἄρθρων, καθὼς καὶ μὲ

τὰς τῶν ἄρθρων 10, 304, 454 μέχρι 459 αὐτῆς διὰ τῶν προςβαλλομένων ὑπ' ἀριθ. 460 καὶ 488 ἀποφάσεων.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 47 τοῦ 1847.

Σημ. Εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξει *'Επίδοσις*) εὑρίσκετε τὰ ἑξῆς (ιγ'—ις')·

— ιγ') Ἡ βεβαίωσις τοῦ κλητῆρος ὅτι οἱ μάρτυρες εἶναι γείτονες, φέρει πλήρη πίστιν μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ τὸ ἀποδεικτικὸν ἐπιδόσεως πλαστόν.

'Απόφ. 140 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 2981).

— ιδ') Τὸ ἐπιδοτήριον, θεωρούμενον ὡς δημόσιον ἔγγραφον, καὶ μὴ προςβληθὲν δι' ἀγωγῆς ὡς πλαστογραφημένον, ἀποτελεῖ πλήρη ἀπόδειξιν περὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ ἐνδιαλαμβανομένων, ὡς συμβάντων ἐνώπιον τοῦ συντάξαντος αὐτὸ ἁρμοδίου δικαστικοῦ κλητῆρος.

'Απόφ. 238 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3294).

— ιε') Ἡ βεβαίωσις τοῦ κλητῆρος ἐν τῇ περὶ ἐπιδόσεως ἐκθέσει ὅτι ὁ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις ἐγένετο ἀνέφερεν ἄγνοιαν γραμμάτων, δὲν ἀποδεικνύει τὴν ἐπὶ ἄλλων ἐγγράφων ὑπάρχουσαν τυχὸν ὑπογραφὴν τοῦ αὐτοῦ προςώπου μὴ γνησίαν.

'Απόφ. 122 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4666).

— ις') Ὅσα ὁ κλητὴρ βεβαιοῖ εἰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιδόσεως φέρουσι πλήρη πίστιν, καὶ ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως, διὰ νὰ ματαιωθῇ ἡ ἀπόδειξις αὕτη, νὰ προςβληθῇ ἡ ἔκθεσις ὡς πλαστή.

'Απόφ. 14 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 468).

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Ἀπώλεια τοῦ ἐπιδοτηρίου. — Μέσα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεώς του.

§ 15. Τὸ δικαστήριον δὲν δύναται, μὴ ὑπάρχοντος ἐπιδοτηρίου, νὰ εἰκάσῃ τὴν ἐπίδοσιν ἐξ ἄλλων πράξεων.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 44 τοῦ 1848. —Ὅρα καὶ ἀπόφ. 'Αρείου Πάγου 118 τοῦ 1848.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 123 τοῦ 1848 πολ. ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου φέρει: « Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 820 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁρίζον ὅτι τὸ τῆς ἀναιρέσεως ἔγγραφον ἐπιδίδεται, κατὰ τοὺς ἐν τοῖς ἄρθροις

133 καὶ ἑπόμενα τῆς πολιτ. δικονομίας ὡρισμένους τύπους, εἰς ἕκαστον τῶν ἀναιρεσιβλήτων, δὲν θεωρεῖ τὸ ἔγγραφον νομίμως ἐπιδεδομένον, ἐὰν εὑρεθῇ τοῦτο εἰς χεῖρας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, φέρον τὴν βεβαίωσιν τοῦ κλητῆρος ὅτι ἐπεδόθη, ἀλλ' ἀπαιτεῖ τὴν, κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, ἐπίδοσιν· ὅθεν ἡ μεταξὺ τῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐγγράφων ὕπαρξις τοῦ ἀναιρετηρίου μετὰ τῆς ἀνωτέρω ἀναφερθείσης σημειώσεως τοῦ κλητῆρος δὲν καθιστᾷ ἀπαραδέκτους τὰς περὶ ἀκυρότητος τῆς ἐπιδόσεως αὐτοῦ ἐνστάσεις. »

— Κατὰ τὸ ἄρθρον 140 καὶ ἐπ. τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ ἐπιδόσεις τῶν δικογράφων δὲν γίνονται εἰμὴ διὰ κλητῆρος, καὶ δὲν ἀποδεικνύονται εἰμὴ δι' ἀποδεικτικοῦ αὐτῶν· ἰσχυριζομένου λοιπὸν τινός, ὅτι ἐπίδοσις δὲν ἐγένετο, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἐξάξῃ τὴν ἐπίδοσιν ἐκ τῆς ἐν τῷ ἐφετηρίῳ ἐπισημειώσεως τοῦ κλητῆρος· ἄλλως, ἐπέρχεται ἀναίρεσις· (807 § 5 καὶ 201 τῆς πολιτ. δικονομίας).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 151 τῆς 25 Αὐγούς. 1848.

— Τὸ δικαστήριον δύναται, ἐν ἐλλείψει ἐπιδοτηρίου, νὰ εἰκάσῃ διὰ προλήψεως τὴν ἐπίδοσιν δικογράφου τινός; — Ναί.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὸ ἔγγραφον τῆς ἀνακοπῆς, ἡ πρὸς ἐπίδοσιν αὐτοῦ παραγγελία εἶναι ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ δικηγόρου . . . . ὡς πληρεξουσίου δῆθεν . . . . καὶ εὑρισκομένου τοῦ ἐγγράφου τούτου εἰς χεῖρας τοῦ ἀντιδίκου ἡ πρόληψις εἶναι, ἐν ἐλλείψει ἐναντίας ἀποδείξεως, ὅτι τοῦτο ἐπεδόθη νομίμως.

Ἐπειδή, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν εἶναι λόγος περὶ ἀγωγῆς, ἀλλὰ περὶ ἀνακοπῆς, καὶ ἡ ἔλλειψις τῆς περιγραφῆς τῆς τε διαφορᾶς καὶ τῆς αἰτήσεως ἐν τῇ ἀνακοπῇ, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ οὐσιώδης ὡς πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὸν σκοπόν, διότι ταῦτα ἐξάγονται ἄλλως ἀφ' ὅλην τὴν προγενομένην διαδικασίαν. »

Ἀπόφ. 66 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 635).

§ 16. Ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων ἀποδεικνύεται καὶ δι' ἄλλων μέσων ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελεν ἀπολεσθῇ τὸ ἐπιδοτήριον;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ ἐφεσίβλητος ἀρνῆται ὅτι ἐπεδόθη πρὸς αὐτὸν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 384 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν, μ' ὅλον τοῦτο ἐκ τοῦ ἀποσπάσματος, ἐξαχθέντος τὴν 22 Μαρτίου 1838 ἐκ τοῦ εὑρετηρίου τοῦ κλητῆρος Γ. Α. ἐξάγεται ὅτι κατὰ τὴν 28 8βρίου 1837 ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν θύραν τῆς ἐν Ὕδρᾳ κατοικίας τοῦ εἰρημένου εφεσιβλήτου Α. Κ. ἐφετήριον ὑπὸ χρονολογίαν τῆς 24 7μβρίου 1837 τοῦ δικηγόρου Κ . . .

ὡς πληρεξουσίου τῆς ἐκκαλούσης κατὰ τῆς ῥηθείσης ἀποφάσεως, καὶ ὅτι περὶ τούτου συνετάχθη ἀποδεικτικὸν, κατὰ τὸν προσήκοντα τύπον.

Ἐπειδὴ, ἀπολεσθέντος τοῦ περὶ τοιχοκολλήσεως τῆς ἐφέσεως ἀποδεικτικοῦ, ὡς βεβαιοῖ ἡ ἐκκαλοῦσα, καὶ περὶ τῆς περιστάσεως ταύτης δὲν ὑπάρχει λόγος ἀμφιβολίας, διότι ἄλλως ἡ ἐκκαλοῦσα ἤθελεν ἐμφανίσει αὐτὸ ἐπὶ δικαστηρίου πρὸς ἀποφυγὴν τῆς παρεμπιπτούσης προκειμένης συζητήσεως, τὸ εὑρετήριον τοῦ κλητῆρος, καθ' οὗ δὲν ἐγένετο ῥητὴ ἀκυρωτικὴ πρότασις, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ παρ' ὡς ἀποχρῶσα ἀπόδειξις τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀποδεικτικοῦ, καὶ συγχρόνως τῆς τακτικῆς ἐπιδόσεως τῆς ἐφέσεως (ἄρθρ. 408 καὶ 451 9, τῆς πολιτ. δικονομίας).

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ἐκ τοῦ ἑτέρου ἀντιγράφου τοῦ ἰδίου κλητῆρος, ἐξαχθέντος ἐκ τοῦ εὑρετηρίου, ἐμφαίνεται ὅτι ἡ τοιχοκόλλησις τοῦ εἰρημένου ἐφετηρίου ἐγένετο τὴν 28 10μβρίου 1837, μ' ὅλον τοῦτο ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἀντιγράφου ἐξάγεται σαφῶς ὅτι, κατὰ πραγματικὸν λάθος, ἐσημειώθη ὁ μὲν 10μβριος ἀντὶ τοῦ 8βρίου, διότι τὸ ἀντίγραφον αὐτοῦ σημειοῖ ὅτι ἐξήχθη τὴν δεκάτην 10μβρίου 1837, ἐνῷ ἡ 28 τοῦ ἰδίου μηνὸς δὲν εἶχε φθάσει εἰσέτι, καὶ διότι ἄλλως δὲν ἤθελε παρουσιασθῇ, ἐν καλῇ πίστει, παρὰ τῆς ἰδίας ἐκκαλούσης.

Ἐπειδὴ ἐπομένως, διὰ τοὺς ῥηθέντας λόγους, αἱ παρ' αὐτῆς προταθεῖσαι ἀναπληρωτικαὶ προτάσεις καθίστανται περιτταί. »

Ἀπόφ. 99 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2546).

§ 17. Ὁ ἰσχυριζόμενος ὅτι δικόγραφόν τι ἐπεδόθη κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, ἀλλ' ὅτι τὸ ἐπιδοτήριον ἀπωλέσθη ὀφείλει ν' ἀποδείξει καὶ διὰ μαρτύρων τὴν ἀπώλειαν καὶ τὴν ὕπαρξιν νομίμου ἀποδεικτικοῦ τοῦ ἁρμοδίου κλητῆρος (1).

Ἀπόφ. τῆς 28 Φεβρ. 1840. τῶν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 2365).

— Ἡ πρότασις τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἐπάγει τὸν ὅρκον περὶ τοῦ ἂν ἔλαβε τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν, δὲν γίνεται δεκτὴ, ὅταν προσβάλληται τὸ ἐπιδοτήριον ὡς ἄκυρον, διότι τὸ ἰσχυρὸν αὐτοῦ πρέπει νὰ βεβαιοῦται ἐξ αὐτοῦ τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ.

Ἀπόφ. πολτι. Ἀρ. Πάγου 9 τοῦ 1842.

---

(1) Περὶ τῆς ἀπωλείας τῶν ἐγγράφων ὅρα τὴν λέξιν Ἔγγραφα (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 362)·— καὶ τὴν λέξιν Ἐντολὴ § 24. — Ὅρα τὴν ὑπ' ἀριθ. 217 ἀπόφ. τοῦ 1840.

Η τοῦ Ἀρ. Πάγου πολιτ. ἀπόφασις 66 τοῦ 1845 φέρει:

« Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἐνῷ προτείνει τὸ ἐκπρόθεσμον τῆς αἰτήσεως τῆς ἀναιρεσειούσης, ὡς μέσον ἀποδείξεως ἐπάγει πρὸς αὐτὴν ὅρκον περὶ τοῦ ὅτι τῇ ἐπεδόθη ἡ προςβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὰς νομίμους διατυπώσεις, ἀλλ' ὁ νόμος εἰς τὰ ἄρθρα 138 καὶ ἐπ. τῆς πολιτ. δικονομίας διέγραψεν ἀκριβῶς πῶς ἐπιδίδονται τὰ δικόγραφα, καὶ πῶς ἀποδεικνύεται ἡ ἐπίδοσις αὐτῶν, καὶ ἐκ μόνης ταύτης τῆς ἀποδείξεως, ἤτοι τῆς προςαγωγῆς τοῦ περὶ ἐπιδόσεως νομίμου ἀποδεικτικοῦ τοῦ κλητῆρος, ὥρισε τὴν ἔναρξιν τῆς πρὸς χρῆσιν ἐνδίκου τινὸς μέσου ταχθείσης προθεσμίας· τὸ δὲ ἀποδεικτικὸν τοῦτο τοῦ κλητῆρος, ἐναντιουμένου τοῦ ἀντιδίκου, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν δύναται ν' ἀναπληρωθῇ δι' οὐδενὸς μέσου, οὐδὲ διὰ τοῦ ὅρκου, διότι 1) διὰ τοῦ ὅρκου δὲν δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ πρὸς ὃν ἐπάγεται εἰμὴ νὰ βεβαιώσῃ γεγονότα, λαβόντα ὕπαρξιν παρ' αὐτοῦ πρὸς ἄλλον τινά, ἢ τἀνάπαλιν· οὐχὶ δὲ νὰ βεβαιώσῃ γεγονότα, γενόμενα μόνον παρ' ἄλλου, καὶ ὅτι ταῦτα ἐγένοντο καθὰ διατάσσει ὁ νόμος, ὅπως, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐπάγεται ὅρκος εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν, ἵνα βεβαιώσῃ καὶ τὴν εἰς αὐτὴν δῆθεν ἐπίδοσιν τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως, καὶ προςέτι ὅτι συνετάχθη τακτικῶς τὸ πρὸς τοῦτο ἀποδεικτικόν, καί, 2) διότι, διὰ τοῦ μέσου τούτου, στερεῖται ὁ πρὸς ὃν ἐπάγεται τοιοῦτος ὅρκος τῶν νομίμων μέσων τοῦ νὰ προςβάλῃ τὰς ἐλλείψεις τυχὸν τοῦ ἀποδεικτικοῦ τοῦ κλητῆρος. »

§ 18. Ὁ περὶ ἐπιδόσεως ἐγγράφου τινὸς ὅρκος πρέπει νὰ περιέχῃ ἅπαντα τὰ γεγονότα, τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν νόμιμον ἐπίδοσιν (1).

Η ἀπόδειξις ὅτι ὁ γνωστοποιῶν τὸ δικόγραφον κατέστρεψε τὰ μέσα, δι' ὧν ὁ ἀντίδικός του ἠδύνατο νὰ λάβῃ γνῶσιν ἐκείνου, δύναται ν' ἀποδειχθῇ δι' ὅρκου.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 138, 139, 143—146 τῆς πολιτ. δικονομίας, κύριος σκοπός, δι' ὃν διατάσσεται ἡ κοινοποίησις τῶν δικογράφων καὶ δικαστικῶν ἀποφάσεων, εἶναι νὰ γίνῃ γνωστὸν τὸ ἔγγραφον εἰς τὸ πρόςωπον ἐκείνου, καθ' οὗ ἀποτείνεται· ἂν δὲ ὁ ἴδιος διάδικος, ὁ κοινοποιῶν τὸ ἔγγραφον, καθιστᾷ, διὰ πράξεών του, ἀδύνατον τὴν γνῶσιν ταύτην, οὗτος δὲν δύναται βεβαίως ἐκ τοῦ ἰδίου δόλου του νὰ παράξῃ ὠφέλειαν πρὸς ἑαυτὸν καὶ βλάβην εἰς τὸν ἀντίδικόν του (νόμ. 74, 134 καὶ 155 Πανδ.

(1) Ὅρα καὶ ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 60 τοῦ 1848.

de regulis juris), οὐδὲ ν'ἀποκλείσῃ τοῦτον τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ προςβάλῃ τὴν φαινομένην γνωστοποίησιν ὡς μὴ γενομένην· ἄρα ἡ ἀπόδειξις ὅτι ὁ γνωστοποιῶν τὸ δικόγραφον διάδικος κατέστρεψε τὰ μέσα, δι'ὧν ὁ ἀντίδικός του ἠδύνατο νὰ λάβῃ γνῶσιν τοῦ ἐγγράφου, ἔχει οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ὁσάκις ἐκ τῆς ἀποδείξεως ταύτης ἐξαρτᾶται ἡ παραδοχή, ἢ μή, τῶν μέσων τῆς ὑπερασπίσεως τοῦ προςκαλουμένου διαδίκου· ἑπομένως ἡ ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου πρότασις τῆς Μ. Κ. νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τοὺς ἀντιδίκους της ὅρκος, ἂν ἡ παρ' αὐτῆς ἐκκαλεσθεῖσα ἀπόφασις μόλις ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν οἰκίαν της (ἀπούσης τῆς Μ., ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπὸ χρονολογίαν 28 Ἰουνίου 1847 ἐπιδοτηρίου τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Μ. Δ.) δὲν ἀφῃρέθη ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ἀντιδίκους της, καὶ ἐκ τούτου κατέστη ἀπολύτως ἀδύνατον εἰς αὐτὴν νὰ λάβῃ γνῶσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, εἶχε μεγίστην ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου περὶ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς ἐφέσεως τῆς Μ., τὴν ὁποίαν οἱ ἀντίδικοί της προςέβαλον ὡς ἐκπρόθεσμον, καθότι, ἐὰν διὰ τῆς μὴ δόσεως τοῦ ὅρκου ἤθελεν ἀποδειχθῆ ἡ πρότασις αὕτη, τότε δὲν ἤθελεν ὑπάρξει νόμιμος κοινοποίησις, ἂν καὶ ὑλικῶς ὑπῆρξε στιγμιαία τοιχοκόλλησις· ἄρα τὸ ἐφετεῖον, παραδεχθὲν τὴν ἔνστασιν τῶν ἐφεσιβλήτων περὶ τοῦ ἐκπροθέσμου τῆς ἐφέσεως, καὶ ἀποῤῥίψαν τὴν περὶ ὅρκου πρότασιν τῆς Μ. ἐπὶ λόγῳ ὅτι δὲν ἔχει ἐπιῤῥοὴν καὶ ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος τῆς Μ. ἠδύνατο μόνον νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις ἰδιαιτέρας περὶ δόλου ἀγωγῆς, ἐβίασεν ἐναντίον τῆς τοῦ δικαίου ἀρχῆς ὅτι πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ προταθῇ δι' ἀγωγῆς, δύναται νὰ προταθῇ καὶ δι' ἐνστάσεως (Πανδ. βιβλ. τίτλ. 17 *du regulis juris* τεμ. 156 § 1) παρεβίασε τὰς περὶ ἀποδείξεως ἀρχὰς τοῦ ἄρθρ. 244 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ περιώρισε τὸ περὶ ὅρκου δικαίωμα τῆς ἐφεσειούσης, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ νόμιμος ὁρισμός, περιορίζων τοῦτο (ἄρθρον 351 τῆς ἰδίας δικονομίας)· αἱ δὲ παραβιάσεις αὗται, καθὸ οὐσιώδεις, ἐπιφέρουσιν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως (ἄρθρον 201 καὶ 807 § 5 τῆς ἰδίας δικονομίας)· οἱ δὲ ἰσχυρισμοὶ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιβληθῇ ὅρκος εἰς αὐτούς, διότι ἐπρόκειτο περὶ ἐγκληματικῆς πράξεως, διότι ὅπου συμβιβασμὸς δὲν χωρεῖ, δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ὅρκος, διότι ἡ ἔνστασις περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως ἀφορᾷ παραγραφήν, καὶ ἡ καλὴ ἢ κακὴ πίστις τοῦ παραγράψαντος δὲν ἀποδεικνύεται δι' ὅρκου, καὶ διότι ἡ τελεσιδικία μετὰ τὰς τριάκοντα ἡμέρας τῆς ἐφέσεως εἶναι δημοσίας τάξεως, καὶ ἠδύνατο νὰ προταθῇ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, οὐδεμίαν ἔχουσιν ὑπόστασιν, καθότι ὡς πρὸς τὰς πολιτικὰς ἀπαιτήσεις ὁ

νόμος συγχωρεῖ ὡς μέσον ἀποδείξεως τὴν ἐπιβολὴν τοῦ ὅρκου εἰς ὅλας τὰς ἀγωγὰς καλῆς ἢ κακῆς πίστεως, εἰς τὰς περὶ ἐγκλημάτων κλπ. (*Lex.* 9 § 2.—*l.* 28 § 5, 6, 9.—*l.* 3 § 1 Πανδ. *de jure jurando.*—*Lex.* 5 § 8.—*l.* 11 § 1 *de injuriis.*—*Lex.* 6 § 4 *de his qui notantur infamia.*—*Lex.* 18 *Cod. ex quibus causis*), οὐδ' ἀπαγορεύεται ὁ μεταξὺ τοῦ ἐγκληματίου καὶ τοῦ παθόντος συμβιβασμός, ἐξ ἐναντίας ἐπιτρέπεται (ἄρθρον 114, 116 καὶ 378 τοῦ ποιν. νόμου)· τέλος, διὰ νὰ ὑπάρχῃ τελεσιδικία, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀποδεδειγμένον τὸ ἐκπρόθεσμον τῆς ἐφέσεως· ἡ δὲ πρότασις τῆς ἀναιρεσειούσης σκοπὸν εἶχε τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἐναντίου, τουτέστι τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς ἐφέσεως.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 120 τοῦ 1848. — Ὅρα καὶ ἀπόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 60 τοῦ 1848.

Σημ. Ἐκ τοῦ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξ. *'Επίδοσις*) λαμβάνω τὰ ἑξῆς· (19—21).

§ 19. Ὅταν τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιδόσεως δικογράφου τινὸς ἀπολεσθῇ, ὁ διεξαγαγὼν τὴν ἀπόδειξιν πρέπει ν' ἀποδείξῃ ὅτι ὑπῆρχε νόμιμον ἔγγραφον, ἢ τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ, διὰ παντὸς νομίμου μέσου· ἡ τοιαύτη ἀπόδειξις ἀναπληροῖ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἐπιδοτηρίου.

'Απόφ. τῆς 19 10μβρ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 1018).

§ 20. Ἡ ἐπίδοσις καὶ ἡ ἀπώλεια τοῦ ἐπιδοτηρίου δύνανται ν' ἀποδειχθῶσι καὶ διὰ μαρτύρων, κατὰ τὸ ἄρθρον 309 τῆς πολιτ. δικονομίας.

'Απόφ. 60 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4630).

§ 21. Ἡ ἀπόδειξις τῆς ἐπιδόσεως τῶν δικογράφων, καὶ ἡ ἀπώλεια τοῦ ἐπιδοτηρίου δύναται νὰ γίνῃ διὰ μαρτύρων.

'Απόφ. 101 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4659).

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Παραγγελία πρὸς ἐπίδοσιν (1).

§ 22. Ἡ ἀχρονολόγητος παραγγελία τῆς ἐπιδόσεως δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἐπίδοσιν.

---

(1) Ἡ τοῦ 'Αρ. Πάγου πολ. ἀπόφ. 11 τοῦ 1846 φέρει·
« 'Επειδὴ ἡ πρὸς ἐπίδοσιν παραγγελία ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀναιρέ-

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, ἂν καὶ τὸ ἄρθρον 141 τῆς πολιτ. δικονομίας διατάττῃ νὰ χρονολογῆται προσηκόντως ἡ περὶ ἐπιδόσεως παραγγελία, ἡ διάταξις αὕτη ὅμως οὔτε ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατάττεται, οὔτε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς οὐσιώδης, ὅταν μάλιστα ἡ ὕπαρξις τῆς παραγγελίας ταύτης βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ πλήρη πίστιν.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 36 τοῦ 1848.

§ 23. Ἐὰν δώσω παραγγελίαν εἰς τὸν κλητῆρα νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐπίδοσιν δικογράφου τινὸς εἰς τὸν πληρεξούσιον τοῦ ἀντιδίκου, ὁ δὲ κλητὴρ ἐπιδώσῃ αὐτὸ εἰς τὸν ἴδιον διάδικον, ἡ τοιαύτη πρᾶξις τοῦ κλητῆρος ἔχει ἰσχύν; — Ὄχι.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ἡ διδομένη, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 93 καὶ 94 τῆς πολιτ. δικονομίας, πληρεξουσιότης δὲν παρέχει μόνον εἰς τὸν δικηγόρον, ἢ ἄλλον πληρεξούσιον, τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ παραστήσῃ τὸν δόντα αὐτὴν ἐπὶ δικαστηρίου κατὰ τὸ ἄρθρ. 95, ἀλλὰ καὶ νὰ παραλαμβάνῃ ἔγγραφα, ἐὰν ὁ δοὺς τὴν πληρεξουσιότητα δὲν ἔκαμε ῥητῶς περὶ τούτου ἐξαίρεσιν, διορίσας ἄλλον ἀντίκλητον διὰ νὰ παραλαμβάνῃ τὰ ἔγγραφα.

Ἐπειδὴ ἑπομένως ὁ δικηγόρος Α. πληρεξούσιος ἐν τῇ πρωτοδίκῳ δίκῃ τῶν ἐκκαλούντων, δυνάμενος, κατὰ τὸ ἄρθρον 95, νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν κατὰ τοῦ ἐντολέως του ἀπαγγελθεῖσαν ἀπόφασιν, ὅςις καὶ ἐξεκάλεσε ταύτην, ἠδύνατο καὶ νὰ παραλάβῃ τὴν ἀπόφασιν, ὅταν τῷ ἐπεδόθη, διότι, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὰ ἔγγραφα ἐπιδίδονται συνήθως εἰς χεῖρας τοῦ διαδίκου, ἢ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ, καὶ διότι δὲν ἀπεδείχθη ὅτι ὑπάρχει εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν δοθεῖσαν πληρεξουσιότητα ἡ ῥηθεῖσα τοιαύτη ἐξαίρεσις, ὥστε νὰ μὴ παραλαμβάνῃ αὐτὸς τὰ ἔγγραφα ὡς ὑπάρχοντος ἀντικλήτου, ἢ ἔχοντος ἄλλου ἐπὶ τούτῳ τὴν πληρεξουσιότητα.

σεως, τὸ ὁποῖον ἐπεδόθη εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον, εἶναι ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ παραγγείλαντος διαδίκου Ι. Σ., συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ 141 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας· εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἂν ἀπέναντι τῆς ὑπὸ τὴν παραγγελίαν ὑπογραφῆς ὑπάρχῃ ἡ ἑξῆς σημείωσις· «ὅτι ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ,» καθότι καὶ ἂν ἐκ τῆς σημειώσεως ταύτης ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἡ ῥηθεῖσα παραγγελία ἦναι ἐν ἀντιγράφῳ, οὔσης ὅμως ὑπογεγραμμένης παρὰ τοῦ διαδίκου αὐτοῦ, ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου ἐξεπληρώθη, διότι ὁ ἀντίδικος τούτου δὲν ἠδύνατο ν' ἀμφιβάλῃ ὅτι τὸ ἔγγραφον τῆς ἀναιρέσεως καὶ ἡ πρὸς ἐπίδοσιν αὐτοῦ παραγγελία πηγάζουσιν ἀπὸ τὸν ἀντίδικόν του.»

Ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄρθρα 102 ἀριθ. 2 καὶ 153 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἡ πληρεξουσιότης παύει, ὅταν πρωτοδίκως τελειώσῃ ἡ δίκη, διὰ τὴν ὁποίαν εἶχε δοθῇ αὕτη, καὶ διορίζεται νέος πληρεξούσιος διὰ τὴν παρὰ τοῖς ἐφέταις δίκην.

Ἐπειδὴ ὁ δικηγόρος Β. διορισθεὶς πληρεξούσιος παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰς τὸ νὰ ἐνάξῃ ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου Ναυπλίας τοὺς ἐκκαλοῦντας, καὶ ἔχων περιωρισμένην πληρεξουσιότητα ἔπαυσε τοῦ νὰ ἦναι πλέον πληρεξούσιος, ἀφοῦ πρωτοδίκως ἐτελείωσεν ἡ δίκη, καὶ ἑπομένως συμφώνως μὲ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ πληρεξουσιότητα καὶ μὲ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις δὲν ἐλέγθη τὸ ἐφετήριον, διότι, ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ πρὸς αὐτὸν δοθὲν πληρεξούσιον ἔγγραφον, δὲν εἶχε περὶ τούτου πληρεξουσιότητα, καὶ διότι ἡ ἐπίδοσις καὶ παραδοχὴ τοῦ ἐφετηρίου ἐπιφέρει τὴν ἀνάρτησιν τῆς ἐφεσίμου δίκης.

Ἐπειδὴ δὲν ἀπεδείχθη τακτικῶς ὅτι ἐτοιχοκολλήθη τὸ ῥηθὲν ἐφετήριον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰδίου δικαδίκου, διότι δὲν ἐπαρουσίασαν οἱ ἐκκαλοῦντες τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος, ὡς διετάχθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75 προδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν ἤθελεν ἀποδειχθῇ, καὶ ἐμπροθέσμως ἐὰν ἤθελεν εἶσθαι, ἐναντίον τῆς ὁμολογίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἡ τοιχοκόλλησις, ἡ ἐπίδοσις αὕτη δὲν ἤθελεν ἔχει κῦρος, διότι ἤθελε γίνει ἐναντίον τῆς παραγγελίας τοῦ Κ. Α. πληρεξουσίου τῶν ἐκκαλούντων ὡς παραγγείλαντος τὸν κλητῆρα νὰ ἐπιδώσῃ τὴν ἔφεσιν πρὸς τὸν Β. »

Ἀπόφ. 98 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 352).

§ 24. Εἰς τὴν πρὸς ἐπίδοσιν παραγγελίαν δὲν εἶναι ἀναγκαῖον ν' ἀναφέρηται τὸ ὄνομα τοῦ κλητῆρος.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ὁ πρῶτος λόγος, ὁ ἀφορῶν τὴν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν γενομένην ἔνστασιν τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀπὸ 22 Σεπτεμβρίου 1841 ἐφέσεως τῆς ἀντιδίκου αὐτῆς Σ. Α. Μ., ὡς μὴ φερούσης τῆς ἐφέσεως ταύτης παραγγελίαν πρὸς τὸν δικαστικὸν κλητῆρα ὀνομαστί, εἶναι ἀνίσχυρος, καθότι, ὡς τὸ εἰρημένον δικαστήριον ὀρθῶς ἀπεφάσισε, καὶ ἂν δὲν ἀνεφέρετο εἰς τὴν πρὸς ἐπίδοσιν παραγγελίαν τὸ ὄνομα τοῦ παραγγελλομένου κλητῆρος ῥητῶς, ἡ παράλειψις αὕτη δὲν καθιστᾷ, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 141 καὶ 146 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἄκυρον τὴν ἐπίδοσιν· ἄλλως δέ, ὡς ἐκ τῆς προςβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 1325 ἀποφάσεως καὶ ἐκ τῶν πρακτικῶν βεβαιοῦται, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπίδοσις ἐγένετο δίς· ὥστε καὶ ἂν ὑποτεθῇ

ὅτι ἡ πρώτη ἦτον ἀτελής, αὕτη συνεπληρώθη διὰ τῆς μεταγενεστέρας τακτικῆς καὶ ἐγκύρου ἐπιδόσεως. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 27 τοῦ 1846.

— Δὲν ὑπάρχει διάταξις ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, καθ' ἣν πρέπει νὰ φέρῃ ἡ περὶ ἐπιδόσεως παραγγελία τὸ ὄνομα τοῦ κλητῆρος, τοῦ ἐπιδόντος τὸ δικόγραφον.

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγ. 14 τοῦ 1842 (σελ. 60 τῆς σειρᾶς τοῦ 1842).

— Εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπίδοσις, ὅταν ἡ περὶ ἐπιδόσεως παραγγελία δὲν φέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ ἐπιδόντος κλητῆρος; — Ὄχι.

'Απόφ. 342 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4893).

— Ἡ ὑπὸ τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον περὶ ἐπιδόσεως αὐτοῦ παραγγελία πρὸς ἕνα τῶν κλητήρων τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, μὴ περιέχουσα καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κλητῆρος, δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἐπίδοσιν.

'Απόφ. τοῦ 59 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3346).

— Εἰς τὴν πρὸς ἐπίδοσιν παραγγελίαν δὲν εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναφέρηται τὸ ὄνομα τοῦ παραγγελλομένου κλητῆρος.

'Απόφ. 2325 τῆς 17 'Ιουλίου 1842 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 25. Ἡ περὶ ἐπιδόσεως παραγγελία πρέπει νὰ γίνηται μόνον ἐγγράφως· ἡ ἔλλειψις αὐτῆς δὲν δύναται ν' ἀναπληρωθῇ δι' ἄλλης μεταγενεστέρας προφορικῆς δηλώσεως τοῦ διαδίκου.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 282 τοῦ 1839 (σελ. 132 τόμ. 4 τῆς Νομολογ.).

§ 26. Ὅταν ὁ κλητὴρ ἐπιδώσῃ δικόγραφον ἄνευ ἐγγράφου παραγγελίας, εἰς δὲ τὸ ἐπιδοτήριον ἀναφέρῃ ὅτι ἔλαβε τοιαύτην ἐντολήν, χωρὶς ὅμως ν' ἀναφέρῃ ἂν αὕτη ἦναι ἔγγραφος ἢ προφορική, ἡ οὕτως ἐνεργηθεῖσα ἐπίδοσις ἔχει τὸ κῦρος; — Ναί.

'Αποφ. 105 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 838).

§ 27. Ἡ ἄνευ ἐγγράφου παραγγελίας ἐνεργηθεῖσα ἐπίδοσις εἶναι ἄκυρος.

ά) Ἡ ὑπ' ἀριθ. 173 τοῦ 1837 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομ. σελ. 991) φέρει:

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 141 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ περὶ ἐπιδόσεως τῶν ἐγγράφων παραγγελία δύναται νὰ γίνῃ μόνον ἐγγράφως ὑπὸ τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον, καὶ ἑπομένως, ὅταν τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον δὲν περιέχῃ αὐτήν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ

ἐπίδοσις θεωρεῖται ὡς γενομένη ἄνευ παραγγελίας· ἐπίδοσις δὲ γενομένη χωρὶς ἐντολὴν τοῦ ἔχοντος συμφέρον, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κἀνὲν κῦρος καὶ κἀνὲν νόμιμον ἀποτέλεσμα, καὶ θεωρεῖται ὡς μὴ οὖσα. »

β') Ἑτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου ὑπ' ἀριθ. 282 τοῦ 1839 φέρει:

« Επειδὴ, κατὰ τὸ 141 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ περὶ ἐπιδόσεως παραγγελία δύναται νὰ γίνῃ μόνον ἐγγράφως· ἡ δὲ ἐπιτακτικὴ αὕτη καὶ ἄνευ περιορισμοῦ τεθεῖσα διάταξις τοῦ νόμου ἀφορᾷ τὰ συμφέροντα ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, καὶ συντείνει οὐσιωδῶς εἰς τὴν ταχεῖαν καὶ τακτικὴν ἀποπεράτωσιν τῶν δικῶν· ἑπομένως εἶναι διάταξις οὐσιώδης, ἤτοι δὲν δύναται ν' ἀναπληρωθῇ διὰ μεταγενεστέρας προφορικῆς δηλώσεως τοῦ διαδίκου· τὸ δὲ δικαστήριον τῶν ἐν Τριπόλει πρωτοδικῶν, θεωρῆσαν ὡς ἄκυρον τὴν ἄνευ ἐγγράφου παραγγελίας γενομένην ἐπίδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 81 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν, ἐφήρμωσεν ὀρθῶς τὸ 141 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας. »

§ 28. Ἡ ἀνυπόγραφος παραγγελία (ἄρθρον 141 τῆς πολ. δικονομ.) ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐπιδόσεως, καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦ ἐπιδοθέντος δικογράφου; — Ὄχι.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, καὶ ἰδίως κατὰ τὸ περὶ πληρεξουσιότητος ἄρθρον 464 τῆς πολ. δικονομίας, ἅμα πρᾶξίς τις ἐνεργηθεῖσα παρά τινος δικηγόρου, ἢ παρά τινος κλητῆρος (ὡς ἐκφράζονται ῥητῶς τὰ ἄρθρα 463, 6 καὶ 476) ἐν ὀνόματι ἑνὸς διαδίκου, ἄνευ τῆς ἀπαιτουμένης πληρεξουσιότητος, ἢ καθ' ὑπέρβασιν αὐτῆς, ἀναγνωρισθῇ καὶ ἀποδειχθῇ παρ' αὐτοῦ σιωπηλῶς δι' ἐκτελέσεως, καὶ πολὺ μᾶλλον ἑπομένως διὰ ῥητῆς ἐκφράσεως αὐτοῦ, ἡ πρᾶξις θεωρεῖται ῥητῶς ὡς κεκυρωμένη.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἅμα ὁ ἐκκαλῶν ἀναγνωρίσῃ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἐφέσεώς του, καίτοι ἄνευ τακτικῆς παραγγελίας ἐπιχειρισθεῖσαν πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον, ἡ ἐπίδοσις, ὁποιαιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν αἱ ἀταξίαι τῆς παραγγελίας, θεωρεῖται κεκυρωμένη, καὶ ἑπομένως ἡ ἔφεσις, ὡς πρὸς τὸν λόγον τοῦτον, ἀπρόσβλητος, καὶ ἐπειδὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ ἐκκαλῶν α') ἀνεγνώρισε καὶ ἐνέκρινε τὴν παρὰ τοῦ κλητῆρος ἐνεργηθεῖσαν ἐπίδοσιν τῆς ἀπὸ 19 7μβρίου 1835 ἐφέσεώς του πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον· β') καὶ σιωπηλῶς μὲν δι' ἐκτελέσεως, ὡς ἐπισπεύσας τὴν δίκην τῆς εἰρημένης ἐφέσεως, διὰ μεταγενεστέρας πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον κλήσεώς του, τῆς 24 7μβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους . . , καὶ ῥητῶς διὰ τῆς ἐπὶ ἀκροατηρίου ἐκφρασθείσης παρὰ τοῦ πληρεξουσίου του δικηγό-

ρου ἰσχυρίσεως· κεκυρωμένης δὲ οὔσης οὕτω τῆς ἐπιδόσεως, ἡ περὶ ἀκυρότητος τοῦ ἐπιδοθέντος ἐφετηρίου ἔνστασις καθίσταται ἀνυπόστατος. (*Pigeau Tom. I pag.* 289, 5eme *édit.* — *Berriat pag.* 83.—*Carré Tom. III pag.* 119 *quest.* 1299).

Ἀπόφ. 216 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 96 καὶ 97).

Σημ. Μ' ὅλα ταῦτα τὸ ἐφετεῖον διὰ προγενεστέρων ἀποφάσεων ἠκύρωσεν ἐπιδόσεις καὶ ἐφετήρια διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς ὑπογραφῆς εἰς τὴν παραγγελίαν.

Ἡ ἀπόφ. 171 τοῦ 1836 ἔτους τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 141 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ περὶ ἐπιδόσεως παραγγελία δύναται νὰ γένῃ μόνον ἐγγράφως, καὶ πρέπει νὰ χρονολογῆται προσηκόντως, καὶ νὰ ὑπογράφηται παρὰ τοῦ παραγγέλλοντος.

Ἐπειδὴ ἔγγραφον ἀνυπόγραφον δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κἀνὲν δικαστικὸν ἀποτέλεσμα, καὶ θεωρεῖται ὡς ἄκυρον καὶ μὴ ὑπάρχον, κατὰ τὸ ἄρθρον 409 τῆς αὐτῆς δικονομίας.

Ἐπειδή, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ περὶ ἐπιδόσεως παραγγελία, ἡ διαλαμβανομένη ὑπὸ τὸ ἐφετήριον τοῦ 11. τῆς 18 Δεκεμβρίου παρελθόντος ἔτους, ἐκτὸς τοῦ ὅτι . . . . , εἶναι καὶ ἀνυπόγραφος, καὶ ἑπομένως ὡς μηδόλως ὑπάρχουσα.

Ἐπειδὴ ἐπίδοσις διαδικαστικοῦ ἐγγράφου, γενομένη ἄνευ παραγγελίας, δηλ. ἄνευ ἐντολῆς, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κἀνὲν ἀποτέλεσμα.

Ἐπειδὴ ἑπομένως ἡ παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ μνημονευθέντος ἄρθρου 141, ὡς ἐπιφέρουσα τὸ ἀνίσχυρον τῆς ἐπιδόσεως, εἶναι παράβασις τύπου φύσει οὐσιώδους· ἡ δὲ παράβασις τύπου διατεταγμένου ὡς οὐσιώδους, ἀποτελεῖ τὴν ἀκυρότητα τῆς πράξεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 201 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

Σημ. Μ' ὅλα ταῦτα δὲν ἐπανῆλθε πλέον εἰς τὴν νομολογίαν ταύτην, ἀλλὰ μάλιστα, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 318 ἔτους 1837 ἀποφάσεως, ἐπιμένει εἰς τὴν τελευταίαν νομολογίαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 216 τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀποφάσεως.

« Ἐπειδή, ἂν ἡ πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀπὸ 25 7βρίου ἐφέσεως παραγγελία εἶναι ἀνυπόγραφος, ἡ ἐπίδοσις αὕτη τοῦ ἐφετηρίου, γενομένη παρὰ τοῦ κλητῆρος, ἐκυρώθη, κατὰ τὸ ἄρθρον 464 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἅμα ὁ παραγγείλας διάδικος ἀνεγνώρισε καὶ ἐξετέλεσε τὴν πρᾶξιν τοῦ κλητῆρος, ἐμφανισθεὶς εἰς τὸ ἀκροατήριον διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἐπιδοθεῖσαν ἐν ὀνόματί του ἔφεσιν κτλ. »

§ 29. Ἡ ἄνευ ἐγγράφου παραγγελίας ἐνεργηθεῖσα ἐπίδοσις δύ-

ναται νὰ κυρωθῇ διὰ μεταγενεστέρας ἀναγνωρίσεως τῆς πράξεως ταύτης παρ' ἐκείνου, ὑπὲρ οὗ ἐγένετο.

'Απόφ. 6 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2121).

— Σημ. Αἱ αἰτιολογίαι εἰσὶν ὅμοιαι μὲ τὰς ἐν τῷ ζητ. τοῦ § 28.

— Ἡ ἄνευ ἐντολῆς ἐνεργηθεῖσα ὑπὸ τοῦ κλητῆρος πρᾶξις δύναται νὰ κυρωθῇ.

'Απόφ. 216 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ἀνωτ. § 28.

§ 30. Ἡ περὶ ἐπιδόσεως παραγγελία γράφεται ὑπὸ τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον, ὁ θέλων δὲ νὰ προτείνῃ τὴν ἔλλειψιν διάδικος ὀφείλει νὰ παρουσιάζῃ τὸ ἐπιδιδόμενον ἔγγραφον.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 17 (σελ. 69 τῆς σειρᾶς τοῦ 1842).

§ 31. Δύναται ὁ κλητὴρ νὰ δώσῃ παραγγελίαν πρὸς ἐπίδοσιν; — Ὄχι.

'Απόφ. 30 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 14).

§ 32. Ἐφετήριον φέρον, πρὸς τοῖς ἄλλοις, « παρακαλεῖται ὁ εἰρηνοδίκης . . . νὰ διατάξῃ κλητῆρά τινα τῆς περιφερείας του νὰ ἐπιδώσῃ τὴν παροῦσαν » εἶναι ἄκυρον, ὅταν τὸ ἐπιδοτήριον βεβαιοῖ ὅτι κατὰ παραγγελίαν τοῦ εἰρηνοδίκου ἐγένετο ἡ ἐπίδοσις; — ὄχι.

'Απόφ. 6787 τοῦ 1850 τῶν ἐν 'Αθην. ἐφετῶν.

§ 33. Ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ νὰ γίνηται ἰδιαιτέρως εἰς τὴν πρὸς τὸν κλητῆρα περὶ ἐπιδόσεως ἐγγράφου τινὸς παραγγελίαν ῥητὴ μνεία τοῦ προςώπου, πρὸς ὃ ἡ ἐπίδοσις.

'Απόφ. 4750 τοῦ 1850 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5250).

Σημ. Εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξει *'Επίδοσις*) εὑρίσκεται καὶ τὰ ἑξῆς: (34—43).

§ 34. Ὅταν εἰς τὸ ἐπιδοτήριον ὁ κλητὴρ ἀναφέρῃ ὅτι ἐπέδωκεν εἰς τὸν Α. τὴν ὑπ' ἀριθ. 300 ἀπόφασιν τῶν ἐν Τριπόλει πρωτοδικῶν, ἐκδοθεῖσαν μεταξὺ τοῦ Α. καὶ Ρ., κατὰ παραγγελίαν τοῦ Κ. Κ. πληρεξουσίου τοῦ Β. δὲν προκύπτει ἀποχρώντως ὅτι ἡ ἐπίδοσις αὕτη ἐνηργήθη κατὰ παραγγελίαν τοῦ Ρ.

'Απόφ. τῆς 3 7μβρίου τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2206).

§ 35. Ὅταν ὁ κλητὴρ ἐπιδώσῃ δικόγραφον ἄνευ ἐγγράφου παραγγελίας, εἰς δὲ τὸ ἐπιδοτήριον ἀναφέρῃ ὅτι ἔλαβε τοιαύτην ἐν-

τολήν; χωρὶς ὅμως ν'ἀναφέρῃ ἂν αὕτη ἦναι ἔγγραφος ἢ προφορική, ἡ οὕτως ἐνεργηθεῖσα ἐπίδοσις ἔχει κῦρος.

'Απόφ. 105 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 388).

§ 36. Ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου τοῦ κλητῆρος συνάγεται ὅτι οὗτος εἶχε λάβει ἐ τολὴν πρὸς ἐπίδοσιν.

§ 37. Ὁ πρὸς τὸν κλητῆρα περιορισμὸς τοῦ νὰ ἐπιδώσῃ τὸ δικόγραφον εἰς τὸν ἴδιον διάδικον, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν πληρεξούσιόν αὐτοῦ, πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐκ τῆς πρὸς ἐπίδοσιν παραγγελίας.

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 17 τοῦ 1842.

§ 38. Ἡ ἄνευ ἐγγράφου παραγγελίας ἐπίδοσις δικογράφου εἶναι ἄκυρος· ἡ δὲ ἀκυροτης δύναται νὰ προταθῇ καὶ παρ' ἐκείνου, ἐξ ὀνόματος τοῦ ὁποίου ἐνηργήθη ἡ ἐπίδοσις.

'Απόφ. 40 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3336 καὶ 3345).

§ 39. Ἡ ἄνευ ἐγγράφου παραγγελίας ἐνεργηθεῖσα ἐπίδοσις κυροῦται διὰ τῆς μεταγενεστέρας ἐγκρίσεως.

'Απόφ. 178 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3648).

§ 40. Κἀνεὶς νόμος δὲν ἀπαγορεύει εἰς τοὺς διαδίκους νὰ δίδωσιν εἰς ἄλλους ἐντολὴν διὰ νὰ διατάξωσι τὴν κατὰ τοὺς τύπους ἐπίδοσιν δικογράφων (ὁ λαβὼν τοιαύτην ἐντολὴν ἦτο κλητήρ).

'Απόφ. 10 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3667).

§ 41. Δύναται καὶ δι' ἄλλων τύπων νὰ βεβαιωθῇ νομίμως ἡ προΰπαρξις τῆς παραγγελίας ὡς πρὸς ὃν γίνεται ἡ ἐπίδοσις· ἰδίως δὲ ἀρκεῖ ἡ πρὸς τὸν κλητῆρα ἔγγραφος παραγγελία, ἡ ὑπάρχουσα ὑπὸ τὸ ἐκτελεστὸν ἔγγραφον, πρὸς ἐπίδοσιν τοῦ τοιχοκολλήτου γραμματίου εἰς τοὺς ἐνυποθήκους δανειστάς.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 39 τοῦ 1843.

§ 42. Ἡ ἀχρονολόγητος παραγγελία δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐπιδόσεως.

'Απόφ. 75 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3991).

§ 43. Ἐπίδοσις ἐφέσεως ἐνεργηθεῖσα ἄνευ τακτικῆς παραγγελίας κυροῦται διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως καὶ παραδοχῆς.

'Απόφ. 216 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4069).

ΤΜΗΜΑ Έ.

Ἐπίδοσις εἰς τὰς χεῖρας τοῦ διαδίκου (signification à personne).—Διαμαρτυρία.—Βασιλεύς.—Διατελοῦντες ὑπὸ κηδεμονίαν.—Δῆμοι.

Ὅρα τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου Γαλλ. νομολογίαν εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Ῥολλίνου, λέξει exploit, ἄρθρ. 632 ἑπ.

Ἐκ τῶν αὐτόθι μνημονευομένων θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ μεταγράψω μόνα τὰ ἑξῆς, δυνάμενα νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν πρᾶξιν.

§ 44. *Διαμαρτυρία.*—Le principe que tous les exploits du ministère de l'huissier peuvent être signifiés à personne, hors du domicile, souffre exception lorsqu'il s'agit d'un acte de protêt; en effet, comme le protêt doit être précédé de la sommation de payer, il est dans la nature des choses que la signification se fasse au lieu même indiqué pour le paiement, puisque c'est là que les fonds doivent se trouver.—*V. Protêt.*

Ὅρα τὴν λέξ. Διαμαρτυρία (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 134).

§ 45. *Βασιλεύς.*—Le roi était assigné anciennement en la personne du procureur du roi de l'arrondissement; mais, d'après la loi du 2 mars 1832, il doit l'être aujourd'hui en la personne de l'administrateur du domaine de la couronne ou en celle de l'administrateur du domaine privé, suivant les circonstances. — *V. Domaine privé, liste civile.* — C'est, dit M. Bioche (v° *Exploit*, n° 815), à l'intendance de la liste civile que doivent être remises les copies de tous les actes relatifs à des actions dirigées contre le domaine privé, ou contre le domaine de la couronne.

Ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 258 ἑπ. λέξ. Βασιλεύς.

§ 46. *Δῆμοι.*—Ἂν ὁ δήμαρχος λείπῃ; — ὅρα τὴν Γαλλ. νομολογίαν εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Ῥολλ. λέξει *exploit*, ἄρθρ. 683 ἑπ.

§ 47. Ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων γίνεται εἰς τὸν κηδεμόνα τῶν ἀνηλίκων, καί τοι ἐνηλικιωθέντων τούτων, ἀλλὰ μὴ δηλωσάντων τὴν ἐνηλικιότητά των (1).

Ἀπόφ, α Ἐπειδή, κατὰ τὰ συνδυαζόμενα ἄρθρα 74 καὶ 463 ἐδ. 3 τῆς πολ. δικονομίας, ἡ μεταβολὴ τῆς καταστάσεως τοῦ διαδί-

(1) Ὅρα Εὑρ. Ῥολλ. λέξει exploit § 649.

κου πρέπει νὰ γνωστοποιῆται εἰς τὸν ἀντίδικον, διὰ νὰ λάβῃ χώραν διακοπὴ τῆς δίκης, καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν πρόκειται περὶ μεταβολῆς τῆς καταστάσεως τοῦ ἀνηλίκου, γενομένου ἐνηλίκου, οὗτος χρεωστεῖ νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν ἐνηλικιότητά του, διὰ νὰ δύναται ὁ ἀντίδικος αὐτοῦ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν δίκην, προςκαλῶν αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ, κατὰ τὸ ἄρθρον 471 ἀριθ. 2 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἂν δὲν λάβῃ χώραν ἡ ἑκουσία ἐπανάληψις· ἐκ τῶν διατάξεων δὲ τούτων ἕπεται ὅτι ἡ αὐτὴ γνωστοποίησις πρέπει νὰ λάβῃ χώραν καὶ ἂν ἡ δίκη δὲν ἦναι ἐκκρεμής· δύναται δὲ νὰ κατασταθῇ τοιαύτη διά τινος ἐνδίκου μέσου κατὰ τῆς ἀποφάσεως, τῆς ἐκδοθείσης μεταξὺ τοῦ ἀντιπροςωπεύοντος τὸν ἐνήλικα καί τινος τρίτου· ἄλλως, ἐν ὅσῳ τοιαύτη ῥητὴ γνωστοποίησις δὲν γίνῃ, ὁ διάδικος δύναται ν'ἀπευθύνηται κατὰ τοῦ παραςήσαντος τὸν ἀνήλικα ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος, μετὰ τοῦ ὁποίου ἐδικάσθη· τοὐναντίον δὲ ἤθελεν εἶσθαι ὑποκείμενος ν'ἀπολέσῃ τὸ ἔνδικον μέσον, μὴ κλητεύων ἐκεῖνον, μετὰ τοῦ ὁποίου ἐδικάσθη, καὶ ἐν ἀβεβαιότητι ὢν περὶ τῆς ἐνηλικιότητος τῶν ὡς ἀνηλίκων παρασταθέντων εἰς τὸ δικαστήριον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οἱ Κ. καὶ Σ., τοὺς ὁποίους ὡς ἀνήλικας παρέστησεν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ὁ κηδεμὼν αὐτῶν Δ. Ψ., καταστάντες ἐνήλικες, ὡς ἰσχυρίζονται, μετὰ τὴν προςβαλλομένην ἀπόφασιν τοῦ ἐφετείου, δὲν ἐγνωςοποίησαν τὴν ἐνηλικιότητά των εἰς τὸ δημόσιον, διὰ νὰ ἦναι τοῦτο ὑπόχρεων νὰ κοινοποιήσῃ πρὸς αὐτοὺς, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν κηδεμόνα αὐτῶν, μετὰ τοῦ ὁποίου ἐδικάσθη, τὴν προκειμένην αἴτησιν ἀναιρέσεως· οἱ δὲ ἰσχυρισμοὶ τῶν ἐνισταμένων ὅτι τὸ δημόσιον ἐγνώρισε τὴν ἐνηλικιότητά των ὡς ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸ ἐπιταγῆς των πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, τὴν ὁποίαν ἐπιταγὴν τὸ δημόσιον ἀνεγνώρισεν, ὡς καταβαλὸν εἰς αὐτοὺς τὰ ἐπιδικασθέντα ἔξοδα, καὶ ὅτι τὸ δημόσιον εἰς τὸ ἀναιρετήριόν του ἀποδέχεται ὡς ὁμολογούμενον τὸ περιστατικὸν τῆς ἐνηλικιότητός των, δὲν εἶναι ἰσχυροὶ, διότι καὶ ἀνήλικες ἂν ἦσαν, ἠδύναντο νὰ ζητήσουν καὶ λάβουν τὸ εἰς αὐτοὺς ὀφειλόμενον, καὶ ἐν ὅσῳ οὗτοι οὔτε συνωμολόγησαν, οὔτε ἐξέφρασαν ῥητῶς, ὡς εἴρηται, πρὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἀναιρετηρίου εἰς τὸν κηδεμόνα, ἢ πρὸ τῆς παρευλεύσεως τῆς πρὸς ἀναίρεσιν προθεσμίας ὅτι ἐνηλικιώθησαν, τὸ δημόσιον, καί τοι ἰσχυριζόμενον ὅτι κακῶς καὶ εἰς τὸ ἐφετεῖον παρεστάθησαν ὡς ἀνήλικες, ἤθελεν εἶσθαι εἰς ἀβεβαιότητα, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἠδύνατο ἀσφαλῶς νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τούτους τὴν περὶ ἀναιρέσεως αἴτησίν του.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 117 τοῦ 1847.

§ 48. Δὲν ὑπάρχει ἀκυρότης εἰς τὸ ἐπιδοτήριον, ὅταν προκύ-

τὸν τόπον ἴσως, ὅπου διέμενε μικρὸν πρὸ τῆς κολλήσεως τοῦ ἐγγράφου, τοιοῦτον δὲ τρόπον ἐπιδόσεως ματαιοῦντα τὸν σκοπὸν αὐτῆς ἀποκρούουσιν αἱ παρατεθεῖσαι διατάξεις, ὁρίζουσαι νὰ γίνηται ἡ ἐπίδοσις ἢ ἐν τῷ τόπῳ τῆς μονίμου κατοικίας, καί τοι μὴ εὑρισκομένου τυχὸν αὐτόθι τοῦ διαδίκου, ὅπου ὅμως ὑποτίθεται ὅτι ἔχει οἰκίαν καὶ συγγενεῖς ἢ ἀντιπροσώπους ἢ γείτονας γνωρίζοντας αὐτὸν, καὶ φροντίσοντας νὰ τῷ ἀποσταλῇ τὸ δικόγραφον, ἢ ἐν τῷ τῆς ἀληθοῦς αὐτοῦ διαμονῆς, ἐὰν ἡ αὐτόθι ἐπίδοσις ἦναι ἐφικτή· εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἐὰν ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 5043 ἀπόφασις παραδέχηται ἐν τῇ πέμπτῃ αὐτῆς σκέψει ὅτι ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται ἐν τῷ τόπῳ τῆς μονίμου κατοικίας, ἀφοῦ, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, δύναται αὕτη νὰ γίνῃ αὐτόθι, ὡς καὶ ἐγένετο ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 5043 ἀπόφασις παραδέχεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ἔχων τὴν κατοικίαν αὐτοῦ ἐν Θήρᾳ κατὰ τὴν ἔναρξιν καὶ τὴν ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν διάρκειαν τῆς προκειμένης δίκης μέχρι τῆς ἐπιδόσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δὲν μετέφερεν αὐτὴν εἰς Ἀθήνας, εἰδοποιήσας ἁπλῶς διὰ τῆς πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 319 πρωτοδίκου ἀποφάσεως παραγγελίας τὸν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν ὅτι διαμένει ἤδη καὶ κατοικεῖ εἰς Ἀθήνας, ἀναφέρει δὲ ἰδίως ἐν τῇ τετάρτῃ αὐτῆς σκέψει ὅτι δὲν ἰσχυρίσθη ὁ ἀναιρεσείων ὅτι ἐπὶ σκοπῷ τῆς εἰς Ἀθήνας μονίμου ἀποκαταστάσεως αὐτοῦ μετέφερεν ἐνταῦθα ἐκ Θήρας τὰ κινητὰ αὐτοῦ, ἐνοικίασεν ἐν Ἀθήναις οἰκίαν κλπ. ὅθεν ἐκ τούτου συνάγεται ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν ὑπέβαλεν εἰς τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον ἄλλο γεγονὸς πρὸς ἀπόδειξιν τῆς εἰς Ἀθήνας μεταθέσεως τῆς κατοικίας αὐτοῦ παρὰ τὴν εἰρημένην δήλωσιν· ὥστε ἡ ὑπ' ἀριθ. 5043 ἀπόφασις ἐκτιμήσασα ἐκ τῶν ἐνόντων τὸ βάσιμον τοῦ ἀνωτέρω ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ πεισθεῖσα περὶ τοῦ ἀνυποστάτου αὐτοῦ, οὐδένα νόμον παρεβίασε παραδεχθεῖσα ὅτι ὁ ἀναιρεσείων διετήρησε καὶ κατὰ τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην τὴν ἐν Θήρᾳ κατοικίαν αὐτοῦ, οὐδὲ ἦτον ὑπόχρεων τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα τὴν ἀπόδειξιν ὅτι κατῴκει ἐν Ἀθήναις κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἐφέσεως, ἀφ' οὗ οὗτος οὐδὲν γεγονός συνιστῶν τὴν ἐν Ἀθήναις μόνιμον ἐγκατάστασιν αὐτοῦ ἐπρότεινεν, ἐκτὸς τῆς εἰρημένης δηλώσεως καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις προσωπικῆς αὐτοῦ παρουσίας, ἅπερ ἐξετιμήθησαν.

Ἐπειδὴ οὐδόλως ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν εἰς τὸ δικαστήριον τοῦτο ὑποβληθέντων ἐγγράφων ὅτι ἐπρότεινεν ὁ ἀναιρεσείων εἰς τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον τὸν ἰσχυρισμὸν, ὅτι τὸ δημόσιον ἀπεδέχθη τὴν

ἐν τῇ ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1848 δήλωσιν αὐτοῦ (τοῦ ἀναιρεσείοντος) περιεχομένην ὁμολογίαν, ὅτι ἤδη κατοικεῖ ἐν Ἀθήναις· ἄλλως δὲ ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος ἀποκρούεται ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα, διότι τὸ δημόσιον ὀνομάζει ἐν τῷ τῆς ἐφέσεως αὐτοῦ ἐγγράφῳ τὸν ἀναιρεσείοντα κάτοικον Ἀθηνῶν προσθέτον τὰς λέξεις «κατὰ τὴν τελευταίαν δήλωσίν του» ἤτοι δὲν συνομολογεῖ τὴν ἀλήθειαν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος δηλουμένου γεγονότος· ὅθεν δὲν πρόκειται οὔτε περὶ ἀναιτιολογήτου ὡς πρὸς τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον, οὔτε περὶ ὁμολογίας ἀποδεκτῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ ἑτέρου διαδίκου.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 5404 ἀπόφασις, ἐκτιμήσασα τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις περὶ τοῦ γεγονότος ἐὰν τὸ τῆς ἐφέσεως ἔγγραφον ἐκολλήθη εἰς τὴν θύραν τῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐν Κάτω χωρίῳ τῆς νήσου Θήρας οἰκίας, παραδέχεται ὅτι ὁ οἰκίσκος, ἐν ᾧ κατῴκει αὐτόθι ὁ ἀναιρεσείων μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ὁ ἕτερος, ὅπου κατῴκει ἡ ἀνεψιὰ αὐτοῦ, ἀπετέλουν μίαν οἰκίαν ἔχουσαν ἕνα περίβολον, μίαν αὐλὴν καὶ μίαν αὐλόθυραν, ὅτι ἡ ἀνεψιὰ αὐτοῦ Μ. ἦτον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς διὰ κολλήσεως ἐπιδόσεως τοῦ εἰρημένου ἐγγράφου σύνοικος αὐτοῦ, εἰς δὲ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων τούτων, καὶ ἰδίως τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1845 ὑπ' 232 συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου, δὲν δύναται νὰ ἐπεμβῇ ὁ Ἄρειος Πάγος, μὴ προσαγαγόντος τοῦ ἀναιρεσείοντος οὔτε τὰς ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν προτάσεις αὐτοῦ, οὔτε τὰ τῆς συζητήσεως αὐτῶν πρακτικά, διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ἐπρότεινεν εἰς τὸ τῆς οὐσίας δικαστήριον τὰς κατὰ τῆς ἀποδεικτικῆς ἰσχύος τοῦ ἐγγράφου τούτου ἀντιῤῥήσεις αὐτοῦ, ἐφ' ὧν ἤδη στηρίζει τὴν τῆς ἀναιρέσεως αἴτησιν· ὥστε οὗτοι ὡς λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπαράδεκτοι κατὰ τὸ ἄρθρ. 811, 2) τῆς πολιτικῆς δικονομίας· ὅθεν ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 5404 ἀπόφασις παραδεχθεῖσα ὡς νόμιμον τὴν εἰς τὴν μίαν τῶν θυρῶν τοῦ εἰρημένου οἴκου γενομένην κόλλησιν τοῦ τῆς ἐφέσεως ἐγγράφου δὲν παρεβίασε τὰ ἄρθρ. 143 καὶ 146, 1) τῆς πολιτικῆς δικονομίας, καθ' ἃ, ὅταν οἱ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντες συγγενεῖς τοῦ ἀπόντος διαδίκου δὲν θέλωσι νὰ παραλάβωσι τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον, τοῦτο κολλᾶται εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου ἢ καὶ τοῦ οἴκου τοῦ διαδίκου.

— Ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων γίνεται νομίμως καὶ εἰς τὸν τόπον τῆς διαμονῆς τῶν διαδίκων.

Ἀπόφ. 5316 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5024).

§ 53. Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 140, 143, 145, 144 § 6 καὶ 148 τῆς πολιτ. δικονομίας προκύπτει ὅτι ἡ ἐπίδοσις

τῶν δικογράφων ἔχει νόμιμον κῦρος, ὁσάκις τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον γνωστοποιεῖται εἰς τὸν διάδικον, καθ' οὗ ἀποτείνεται, εἰς τὴν κατοικίαν του, εἰς τὴν διαμονήν του, ἢ ὅπου διατρίβει· εἰς τὸν προτείνοντα δὲ τὴν ἀκυρότητα ἀνήκει νὰ προτείνῃ ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπιδόσεως κατῴκει, ἢ διέτριβεν ἀλλαχοῦ.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 148 τῆς 23 Αὐγούς. 1848.

§ 54. Ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων ἐπὶ ἡμεδαπῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὸν εἰςαγγελέα, καὶ ὄχι εἰς τὴν κατοικίαν του.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων γίνεται μὲν, ἐν *ἀπουσίᾳ* τοῦ διαδίκου, εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ πρὸς ἓν τῶν αὐτόθι σειμειουμένων προςώπων, ἢ καὶ διὰ τοιχοκολλήσεως, ἀλλὰ διὰ τῆς *ἀπουσίας* ἐννοεῖται κυρίως, εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, ἡ μὴ παρεύρεσις τοῦ διαδίκου ἐν τῇ κατοικίᾳ ἢ ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας του, ὑποτιθεμένου ἄλλως ὅτι εὑρίσκεται πάντοτε ἐντὸς τοῦ κράτους, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ἐκτὸς τοῦ κράτους διατριβὴ ἐκείνου, καθότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, τὴν ὁποίαν προβλέπουσιν οἱ παράγραφοι 6 καὶ 7 τοῦ 145 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἡ ἐπίδοσις ἀπευθύνεται εἰς τὸν εἰςαγγελέα τοῦ δικαστηρίου, παρ' ᾧ εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ ὑπόθεσις, καὶ προςέτι, ἀγνοουμένου τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ διαδίκου, δημοσιεύεται δι' ἑνὸς ἢ πλειόνων φύλλων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, καί τοι ἀποδημοῦντος τοῦ ἀναιρεσείοντος *ἐκτὸς* τοῦ κράτους καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν κατοικίαν του ἡ ἐπίδοσις τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἀναιρεσείοντος γενομένης ἐνστάσεως ὡς πρὸς τὸ ἄκυρον τῆς ἐπιδόσεως· ἐνστάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν, κατὰ τὴν βεβαίωσιν τῶν πρακτικῶν, οὐδεμίαν ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐπέφερεν ἀντίῤῥησιν, μολαταῦτα τὸ εἰρημένον πρωτοδικεῖον παρεδέχθη ὡς καλῶς γενομένην τὴν ἐπίδοσιν διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν κατοικίαν, ἐκλαβὸν ὅτι ἡ ἐν τῷ 6 § τοῦ 145 ἄρθρου ἔκφρασις *διατρίβουν* ἐννοεῖ τοὺς διατρίβοντας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἡμεδαπούς, τοὺς μὴ ἔχοντας κατοικίαν ἐν τῇ Ἑλλάδι. Τοιουτοτρόπως δὲ, παρειςαγαγὸν διάκρισιν, τὴν ὁποίαν ὁ νόμος δὲν κάμνει, παρεβίασε τὰς εἰρημένας περὶ ἐπιδόσεως οὐσιώδεις διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ἡ τοιαύτη παραβίασις δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 201 καὶ 207 § 5 τῆς αὐτῆς δικονομίας.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 25 τοῦ 1848.

Ἑτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου ὑπ' ἀριθ. 3 τοῦ 1847 φέρει:

« Ἐπειδή, ὡς ὁ ἐνάγων Ι. Μ. ἐκθέτει εἰς τὴν ἀγωγὴν καὶ τὸ ἐφετεῖον παραδέχεται διὰ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὁ Δ. Β., καθ' ὃν καιρὸν ἐκινήθη ἡ προκειμένη ἀγωγὴ ἦτον ἐκτὸς τοῦ κράτους, καὶ ὅμως τὸ ἐφετεῖον παρεδέχθη ὅτι καλῶς ἐγένετο ἡ κλήτευσις τοῦ Δ. Β., τοιχοκολληθείσης τῆς ἀγωγῆς τοῦ Ι. Μ. εἰς τὴν ἐνταῦθα ὁμολογουμένην κατοικίαν τοῦ εἰρημένου Δ. Β., ἐν ᾗ ὑπῆρχεν ἡ ὑπηρέτρια αὐτοῦ, ἥτις δὲν ἠθέλησε νὰ δεχθῇ αὐτήν, ἀλλά, κατὰ τὸ 143 ἄρθρον § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, τότε ἡ τοιχοκόλλησις τῆς ἀγωγῆς γίνεται εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ διαδίκου, ὅταν οὗτος ἦναι μὲν ἀπών, ἀλλά, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἀπὼν ἐκ τῆς κατοικίας του, ἢ ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς κατοικίας του, πάντοτε ὅμως ἐντὸς τοῦ κράτους, καὶ οὐχὶ ἀπὼν ἐκτὸς τοῦ κράτους· τοῦτο δὲ γίνεται προςέτι φανερὸν καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 145 ἐδ. 6 καὶ 7 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ ὁποῖαι προβλέπουν ῥητῶς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ ἡμεδαπὸς εὑρίσκεται ἐκτὸς τοῦ κράτους, καὶ κατὰ τὰς ὁποίας, ὅταν ἡμεδαπὸς διατρίβῃ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς γίνεται εἰς τὸν εἰςαγγελέα τοῦ δικαστηρίου, παρ' ᾧ εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ ὑπόθεσις, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ μνησθέντος 7 ἐδαφίου δημοσιεύεται συγχρόνως καὶ δι' ἑνὸς ἢ δι' ἄλλων δημοσίων φύλλων· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον, ἐναντίον τῶν μνησθεισῶν διατάξεων, παρεδέχθη ὡς καλῶς κλητευθέντα τὸν ἐναγόμενον διὰ τῆς εἰς τὴν κατοικίαν του τοιχοκολλήσεως τῆς ἀγωγῆς, ἂν καὶ ὁ ἐναγόμενος διέτριβεν ὁμολογουμένως ἐκτὸς τοῦ κράτους· ἡ δὲ παραβίασις τῶν περὶ κλητεύσεως διατάξεων τῆς πολιτ. δικονομίας, καθὸ οὐσιωδῶν, δίδουν χώραν εἰς ἀναίρεσιν, κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ 809 § 5 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

— Ἡ πρὸς τὸν ἐν ἀλλοδαπῇ διατρίβοντα ἐπίδοσις, ἐνεργηθεῖσα διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν οἰκίαν του, ἰσχύει;

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 143—150 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὰ μὲν προκαταρκτικὰ τῆς δίκης δικόγραφα ἐπιδίδονται συνήθως εἰς χεῖρας τοῦ διαδίκου, ἢ τοῦ πληρεξουσίου του, ἢ, ἐν ἀπουσίᾳ αὐτῶν, εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντας συγγενεῖς ἢ ὑπηρέτας αὐτῶν, καί, ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἐλλείψει τῶν τοιούτων, εἰς τοὺς λοιποὺς συνοίκους· ἐὰν δὲ δὲν εὑρεθῇ κἀνεὶς εἰς τὴν οἰκίαν, τοιχοκολλᾶται τὸ δικόγραφον ἐπὶ παρουσίᾳ ἑνὸς ἢ δύω γειτόνων εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου, ἢ τοῦ οἴκου αὐτοῦ· αἱ δὲ λοιπαὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δίκης ἐπιδόσεις, ἐπὶ μὲν συνήθων ὑπο-

θέσεων γίνονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἐπὶ δὲ ἐμπορικῶν καὶ ἄλλων συνοπτικῶν ὑποθέσεων κτλ. γίνονται παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου, παρ' ᾧ καὶ κατατίθενται· ἐκ δὲ τῆς συναφῆς τῶν εἰρημένων ἄρθρων προκύπτει ἀναντιῤῥήτως ὅτι ὁ νομοθέτης ἐν τῷ ἄρθρῳ 143 α ἀπουσίας τοῦ διαδίκου ἢ τοῦ πληρεξουσίου του κτλ. ἐκ τῆς οἰκίας των » ἐννοεῖ τὴν αὐτόθι μὴ παρεύρεσίν των κατὰ τὴν ἐπίδοσιν· ἐὰν δὲ αὐτοὶ ἦναι ἀπόντες ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, τότε ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται, κατὰ τὸ ἄρθρον 145 § 6 ἢ 7· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως, προκαταρκτικὸν τῆς δίκης ἔγγραφον, ἐτοιχοκολλήθη, κατὰ τὸ ἀπὸ 13 Ἀπριλίου ε. ε. ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος Γ. Π. εἰς τὴν κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀχαρνῶν κατοικίαν τοῦ ἀναιρεσειβλήτου Σ. Μ., παρουσίᾳ δύω γειτόνων, οὐδενὸς εὑρεθέντος ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ· ὁ δὲ πληρεξούσιος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐπρότεινε καὶ ἰσχυρίσθη ν' ἀποδείξῃ ὅτι πρὸ πολλοῦ ὁ ἐντολεὺς αὐτοῦ, διατρίβων εἰς Κωνσταντινούπολιν μετερχόμενος τὸ ἔργον του, διώρισεν ἀντίκλητον τὸν ἐνταῦθα κατοικοῦντα υἱὸν αὐτοῦ, καθ' ὃ προςάγει ἐπίσημον πληρεξούσιον τῆς 29 Δεκεμβρίου 1847 ὑπ' ἀριθ. 1455 γενόμενον παρὰ τῷ ἐνταῦθα συμβολαιογράφῳ Δ. Κ. Σ.· τὸν δὲ ἰσχυρισμὸν τοῦτον τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δὲν ἀντέκρουσεν ὁ ἀναιρεσείων δι' ἐναντίου ἰσχυρισμοῦ· ἑπομένως ἡ ἐπίδοσις αὕτη τῆς περὶ ἀναιρέσεως αἰτήσεως εἶναι ἄκυρος, μὴ γεμένη νομίμως, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄρθρα, τῶν ὁποίων αἱ διατάξεις εἶναι οὐσιώδεις. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 132 τοῦ 1849.

§ 55. Ὁ δημόσιος ὑπάλληλος ἔχει τὴν κατοικίαν του εἰς τὸν τόπον, ὅπου διατελεῖ ὡς τοιοῦτος, καὶ εἰς τὸν τόπον αὐτὸν πρέπει νὰ γίνωνται αἱ τῶν δικογράφων ἐπιδόσεις (1).

Ἀπόφ. 463 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4931).

Σημ. Εἰς τὸ Εὑρετ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξ. *Ἐπίδοσις*) εὑρίσκετε τὰ ἑξῆς: (56—60).

§ 56. Τὸ δικόγραφον νομίμως ἐπιδίδεται εἰς τὸ μέρος, ἔνθα προςωρινῶς διαμένει ὁ διάδικος, καὶ ἡ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, εἰς τὸ μέρος τῆς προςωρινῆς διαμονῆς του, τοιχοκόλλησις, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, ἢ δι' ἄλλην νόμιμον αἰτίαν, ἔχει τὴν ἰσχύν της.

Ἀπόφ. 245 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4206).

(1) Ὅρα Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 836 ἐπ.

§ 57. Ἡ ἐπίδοσις δικογράφου εἰς τὸν τόπον, ὅπου διάδικός τις ἀπεφήνατο ἐν δημοσίῳ ἐγγράφῳ ὅτι κατοικεῖ, δὲν εἶναι ἄκυρος, ἂν πραγματικῶς ἔχῃ ἀλλαχοῦ τὴν κατοικίαν του οὗτος.

Ἀπόφ. 41 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4613).—Ὅρα τὴν λέξιν Ἀντίκλητος Εὑρ. τόμ. 1.

§ 58. Ὅταν ὁ τὴν δίκην εἰςάγων δηλοποιήσῃ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του, δὲν δύναται ὁ ἀντίδικος αὐτοῦ νὰ ἐνεργῇ ἐπιδόσεις εἰς ἄλλον τόπον, καὶ ἂν ἐκεῖνος μετέβαλε κατοικίαν.

Ἀπόφ. 299 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4862).

§ 59. Ἡ ἐπίδοσις γίνεται εἰς τὴν *οἰκίαν* ἢ εἰς τὴν διαμονὴν, καὶ οὐχὶ εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ διαδίκου. (Διατριβὴ, Νομ. σελ. 3219).

§ 60. Ὅταν μετέφερε τὶς τὴν κατοικίαν του ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλον τόπον, καὶ δὲν κοινοποιήσῃ τοῦτο εἰς τὸν ἀντίδικόν του, οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιδίδῃ τὰ δικόγραφα (ὅρα καὶ τὴν ἔφεσιν) εἰς τὴν προτέραν κατοικίαν τοῦ ἀντιδίκου του (1).

Ἀπόφ. 4867 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 61. Ἡ τοιχοκόλλησις δικογράφου τινὸς, γενομένη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πρὸς ὃν ἐπιδίδεται, δὲν δύναται νὰ παράξῃ ἀποτελέσματα.

Ἀπόφ. 4873 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 62. Εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπίδοσις ἡ ἐνεργηθεῖσα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ διαδίκου, καὶ οὐχὶ εἰς τὸν ἁρμόδιον εἰςαγγελέα, ἐὰν ὁ διάδικος ἀπεδήμησε τοῦ κράτους, διαρκούσης τῆς δίκης, καὶ δὲν ἀνήγγειλε τὴν ἀποδημίαν εἰς τὸν ἀντίδικόν του.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 319 τοῦ 1849 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ὅταν ὁ ἐπισπεύδων τὴν ἐπίδοσιν ἀγνοῇ ὅτι ὁ ἀντίδικός του ἀπεδήμησεν ἐν τῷ μέσῳ τῆς δίκης εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν καὶ μάλιστα ὁ σύνοικος τούτου ἐδέχθη τὸ ἐφετήριον χωρὶς νὰ κάμῃ παρατήρησιν τινὰ, τὸ ἔγγραφον θεωρεῖται ὡς καλῶς ἐπιδεδομένον. (Νομ. σελ. 5069).

§ 63. Ὅταν ὁ διάδικος διατρίβῃ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, αἱ πρὸς αὐ-

(1) Ἐπρόκειτο περὶ διαδίκου ἔχοντος τὴν κατοικίαν του εἰς Ῥόδον, καὶ μετενεγκόντος αὐτὴν εἰς Κύρινθον· ἡ δὲ ἐπίδοσις ἐγένετο, διὰ τοῦ ἁρμοδίου εἰςαγγελέως, διὰ νὰ σταλῇ εἰς Ῥόδον. — Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὥρισται ὅτι ἡ προσαγωγὴ τοῦ ἀποδεικτικοῦ τοῦ ἁρμοδίου Προξένου πρὸς βεβαίωσιν τῆς πρὸς τὸν διάδικον ἐπιδόσεως τοῦ δικογράφου, εἶναι περιττή.

τὸν ἐπιδόσεις γίνονται οὐχὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 145 § 6 εἰς τὸν εἰσαγγελέα. Απόκειται δὲ εἰς τὸν ἐπιδόντα δικόγραφόν τι νὰ πληροφορήσῃ, πρὸ τῆς ἐπιδόσεως, ποῦ διατρίβει πραγματικῶς κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τὸ πρόςωπον, πρὸς ὃ μέλλει νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις· καὶ κάνεις νόμος δὲν ὑποχρεοῖ τὸ πρόσωπον τοῦτο νὰ προαναγγείλῃ εἰς τὸν ἀντίδικόν του τὰς μεταβολὰς τῆς διατριβῆς του.

Ἀπόφ. 7330 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 64. Ὅταν ἡ ἔφεσις ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν οἰκίαν τινὸς ἀπόντος ἐκτὸς τοῦ κράτους, ἡ τοιχοκόλλησις δὲν εἶναι ἔγκυρος· ὁ δὲ ἐφεσίβλητος ὀφείλει νὰ φέρῃ τὴν περὶ τούτου ἀπόδειξιν, διότι ὑπάρχει πρόληψις ὅτι αὐτὸς ἔμενεν ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας του.

Ἀπόφ. 7227 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ Ζ'.

Ἐπίδοσις εἰς τοὺς συγγενεῖς, ὑπηρέτας, ἢ συνοίκους (1). — *Ἡλικία.*

§ 65. Τότε μόνον ἐπιδίδεται νομίμως τὸ δικόγραφον εἰς τοὺς

(1) Παρατηρήσεις.

λ') Ποῖοι θεωροῦνται, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς συγγενεῖς; ὅσοι κατοικοῦν ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ· ὅθεν ἐπίδοσις γενομένη εἰς συγγενῆ τυχαίως ἐν αὐτῇ εὑρεθέντα εἶναι ἄκυρος.—Boitard τόμ. 1 σελ. 185 ἄρθρ. 263.—Bonceune τόμ. 2 σελ. 205.—Ἐναντίαν γνώμην, συμφωνοῦσαν καὶ μὲ τὴν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ νομολογίαν, πρεσβεύει ὁ Chauveau sur Carré ζήτ. 360 bis.

λα') Ὁ νόμος δὲν κάμνει διάκρισιν ὡς πρὸς τὸν βαθμὸν ἢ τὸ εἶδος τῆς συγγενείας.—Ῥολλ. exploit, ἄρθρ. 766 ἐπ.

λβ') Ἡ λέξις ὑπηρέτης πρέπει νὰ ἑρμηνεύηται lato sensu. Ἀπαιτεῖται μόνον, ὥστε οὗτος νὰ ἔχῃ καθημερινὰς σχέσεις μὲ τὸν διάδικον· ὅθεν, μεταξὺ τῶν ὑπηρετῶν κατατάττουν τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα διαμένοντα (demeurant) μετὰ τοῦ κλητευομένου, διατελοῦσιν ἐν ὑπηρεσίᾳ του· οἷον οἱ γραμματεῖς, οἱ βιβλιοθηκάριοι, οἱ ἐπιστάται κτλ.—Carré ζήτ. 361.

λγ') Τί περὶ θυρωροῦ (portier); Ναί. αὐτ. ζήτ. 361 bis.

λδ'. Εἰς ξενοδόχον, παρ' ᾧ διαμένει τίς; Ναί.—Ῥολλ. exploit, ἄρθρ. 795.

λε') Ἂν ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ δὲν μνημονεύηται τὸ ὄνομα τοῦ ὑπηρέτου, ὑπάρχει ἀκυρότης; — Carré ζήτ. 363.

λς') Ἂν οἱ ὑπηρέται, ἢ οἱ συγγενεῖς, εὑρεθῶσιν ἐκτὸς τῆς κατοικίας, γίνεται ἐγκύρως ἡ ἐπίδοσις; Ὄχι. — Carré ζήτ. 360 tert.

συνοίκους, ὅταν δὲν ὑπάρχουν συγγενεῖς ἢ ὑπηρέται· τοῦτο δὲ πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου.

'Απόφ. 5256 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5001).

— Ἐλλείποντος τοῦ διαδίκου, πρὸς ὃν ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐπίδοσίς τις, τὸ δικόγραφον ἐπιδίδεται εἰς οἱονδήποτε τῶν συγγενῶν, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται ἡ μνεία τῆς ἐλλείψεως τῶν λοιπῶν συγγενῶν, π. χ. εἰς τὴν θυγατέρα, χωρὶς νὰ μνημονεύηται ἡ ἔλλειψις τῆς μητρός της.

'Απόφ. 85 τοῦ Φεβρ. 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4988).

§ 67. Τότε ἐπιδίδεται τὸ δικόγραφον εἰς τοὺς συνοίκους, ὅταν ἦναι ἀπόντες ἢ ἐλλείπουν οἱ συγγενεῖς ἢ ὑπηρέται τοῦ διαδίκου· τὸ δὲ περιστατικὸν αὐτὸ πρέπει, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ ἐξάγηται ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου.

'Απόφ. 85 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4135 καὶ 4150).

§ 68. Ἐξ οὐδενὸς ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐξάγεται ὅτι ὁ κλητὴρ ὀφείλει, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ν' ἀναφέρῃ τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 145 μνημονευομένων συνοίκων, ὅσοι ἐκλήθησαν νὰ δεχθῶσι καὶ νὰ ὑπογράψωσι τὸ ἔγγραφον· διὰ τῆς ἐκφράσεως δὲ σύνοικοι περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντες συγγενεῖς καὶ ὑπηρέται.

'Απόφ. 801 τοῦ 1838 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 69. Δὲν ἀπαιτεῖται παρὰ τοῦ νόμου, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ σημειοῦται εἰς τὰ ἐπιδοτήρια ὅτι ὁ συγγενής, εἰς ὃν ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ διαδίκου γίνεται ἡ ἐπίδοσις, εἶναι σύνοικος αὐτοῦ· ἐπιτρέπεται ὅμως ἡ τοῦ ἐναντίου ἀπόδειξις.

'Απόφ. 7026 τοῦ τῶν ἐν 'Αθ. ἐφετῶν.

§ 70. Ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται, ἐν ἐλλείψει τοῦ κυρίου διαδίκου, εἰς πρόσωπον ἔχον συνείδησιν τῶν πράξεών του· δὲν εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι οἱ μὴ συμπληρώσαντες τὴν ἡλικίαν τῶν 14 ἐτῶν ἐνεργοῦσι πάντοτε ἄνευ διακρίσεως, καθόσον τὸ ἄρθρ. 83 τοῦ ποιν. νόμου παραδέχεται ὅτι καὶ πρὸ τῆς ἡλικίας αὐτῆς δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ πράττῃ μετὰ διακρίσεως.

'Απόφ. 85 τοῦ Φεβρ. 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4988).

Ἡ τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 60 τοῦ 1849 φέρει:

« Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν μαρτύρων τῆς ἀποδείξεως βεβαιωθέν-

των, ὡς εἴρηται, γεγονότων συνδυαζομένων α') μὲ τὴν εἰς τὸ προκείμενον ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν τῆς 2 Μαΐου 1847 εὑρισκομένην ὑπογραφὴν τοῦ Γ. Κ., εὑρεθέντος ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός του κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως, καὶ λαβόντος τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον ὡς συνοίκου αὐτοῦ, καὶ β') μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐν πρωτοτύπῳ προςαχθεῖσαν αἴτησιν τοῦ αὐτοῦ Γ. Κ. πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργεῖον ὑπογεγραμμένην μὲν παρ' αὐτοῦ, γεγραμμένην ὅμως διὰ χειρὸς τοῦ πατρός του τὴν 5 Μαΐου 1847, ἤτοι τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν διὰ τοῦ εἰρημένου ἀποδεικτικοῦ βεβαιωμένην ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς εἰς χεῖρας τοῦ υἱοῦ παράδοσιν τῆς προκειμένης αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀποδεικνύεται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1847 ὁ υἱὸς τοῦ Π. Κ. Γ., εὑρισκόμενος ἐν Ἀθήναις ἐπ' ἀδείᾳ ὑπήγαινε καθ' ἑκάστην καὶ πολλάκις τῆς ἡμέρας εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός του, ἂν καὶ ἐπί τινα χρόνον δὲν ἐκοιμᾶτο ἐν αὐτῇ πρὸς πλειοτέραν αὐτοῦ ἄνεσιν, ἀλλ' ἐκ τοῦ τελευταίου τούτου γεγονότος δὲν ἕπεται ὅτι ὁ ἀνήλιξ οὗτος υἱός, ὁ οὐδεμίαν λαβὼν ἀφορμὴν ψυχρότητος μετὰ τῶν γονέων του, ὁ ἀναβοκαταβαίνων, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ι. Α., εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός του, καὶ ὁ ὑπὸ τῶν γονέων του πολλάκις εἰς τὰ παράθυρα καὶ εἰς τὸν ἐξώστην αὐτῆς βλεπόμενος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ κατοικῶν ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθ' ὃ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικῶν συγγενὴς εἶναι ὁ αὐτόθι συνήθως διατρίβων, καὶ δυνάμενος νὰ παραδώσῃ προχείρως εἰς τὸν συγγενῆ του διάδικον, ἐπανερχόμενον αὐτόθι, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του παρέλαβε δικόγραφον· ὥστε τὸ δημόσιον ἀπέδειξε, διὰ τῶν εἰρημένων μαρτύρων, τὸ εἰς αὐτὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 201 τοῦ ἔτους 1848 ἀποφάσεως ἐπιβληθὲν θέμα ἀποδείξεως ὅτι ἱκανὰς ἡμέρας πρὸ τῆς 2 Μαΐου 1847, καὶ μετ' αὐτήν, ὁ Γ. Κ. διέμεινεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός του· ἡ δὲ ἀπόδειξις αὕτη οὐδόλως ἐξασθενεῖται ἐκ τῶν μαρτυριῶν τῶν τῆς ἀνταποδείξεως μαρτύρων, οἵτινες βεβαιοῦν μόνον ὅτι ὁ Γ. Κ. ἐκοιμᾶτο ἐπί τινα χρόνον κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν εἰς ἄλλην οἰκίαν παρὰ τὴν τοῦ πατρός του· ὥστε περιττὸν καθίσταται νὰ σκεφθῇ καὶ ν' ἀποφασίσῃ τὸ δικαστήριον ἐπὶ τῆς περὶ ἀκυρότητος ἢ ἀπαραδέκτου τῆς μαρτυρίας τοῦ Δ. Π. προτάσεως τοῦ δημοσίου.

Ἐπειδὴ ἑπομένως τὸ προκείμενον ἔγγραφον ἀναιρέσεως τῆς 30 Ἀπριλίου 1847 ἐπεδόθη, ἀπόντος τοῦ Π. Κ. ἐκ τῆς οἰκίας του, εἰς τὸν ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντα υἱόν του Γ.

Ἐπειδὴ ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ ἦναι ἐνῆλιξ ὁ μετὰ τοῦ διαδίκου συνοικῶν συγγενής, εἰς ὃν, ἐν ἀπουσίᾳ

αὐτοῦ, ἐπιδίδεται τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον· ὅθεν ἐὰν ὁ συγγενὴς οὗτος, καίτοι ἀνῆλιξ, ἔχῃ τὰς διανοητικὰς αὐτοῦ δυνάμεις ἐπὶ τοσοῦτον ἀνεπτυγμένας, ὥστε νὰ κατανοῇ καὶ τὸ σπουδαῖον τοῦ ἐγχειριζομένου αὐτῷ ἐγγράφου, καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐγχειρίσῃ αὐτὸ εἰς τὸν σύγγενή του, εἰς ὃν ἀπευθύνεται, ἅμα οὗτος ἐπανέλθῃ, καὶ ἡ εἰς τὸν ἀνήλικα τοῦτον ἐπίδοσις τοῦ εἰς τὸν ἐνήλικα συγγενῆ του ἀπευθυνομένου δικογράφου ἔχει πλῆρες κῦρος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του, δοκίμου ἐπὶ τοῦ Βασ. πλοίου ὁ *Λουδοβῖκος*, εἰς ἣν διετέλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἓν ἔτος πρὸ τῆς προκειμένης ἐπιδόσεως, προκύπτει ἀριδήλως ἡ μέχρι τοῦ εἰρημένου βαθμοῦ ἀνάπτυξις τῶν διανοητικῶν αὐτοῦ δυνάμεων. »

— Ἐπιδίδεται νομίμως τὸ δικόγραφον εἰς τὸ δωδεκαετὲς τέκνον τοῦ μὴ εὑρεθέντος ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ διαδίκου.

— Τὸ δικαστήριον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύναται νὰ κρίνῃ, ἂν τὸ τέκνον, ὑπογράψαν τὸ ἐπιδοτήριον, ἐνήργησε μετὰ διακρίσεως.

Ἀπόφ. 135 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4154).

§ 71. Τὸ πρωτοδικεῖον δὲν δύναται ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἔνστασιν, ἀφορῶσαν τὴν ἀκυρότητα τοῦ ἐπιδοτηρίου, μὴ περιέχοντος ὅθεν τὴν μνείαν ὅτι ἔλιπεν ἐκ τῆς οἰκίας ἡ σύζυγος τοῦ πρὸς ὃν ἔμελλε νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις (155 πολιτ. δικον.)· ἐφεσίμως δὲ δὲν δύναται νὰ προταθῇ ἡ ἔνστασις αὕτη, διότι ἀντιβαίνει εἰς τὰ ἄρθρα 160 καὶ 747 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 85 τοῦ Φεβρ. 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4988).

§ 73. Διὰ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 143 τῆς πολιτ. δικονομίας λέξεως «*συνοίκων*» ἐννοοῦνται ἀνεξαιρέτως ὅλα τὰ ἐν τῇ ἰδίᾳ οἰκίᾳ κατοικοῦντα πρόσωπα, ὑπηρέται, συγγενεῖς καὶ ἄλλοι σύνοικοι.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 164 τοῦ 1850.

ΤΜΗΜΑ Η'.

Ἑταιρεῖαι.—Διαχειρίσται κτ.λ.

§ 74. Ἐπὶ ἑταιρειῶν, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων δύναται νὰ γίνῃ ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἑταιρείας.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 145 § 4 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐπὶ ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων πρέπει νὰ γίνῃ εἰς ἓν ἐκ τῶν προσώπων τῶν ἐν τῷ αὐτῷ παραγράφῳ ἀναφερομένων· ὁσάκις δὲ τὸ πρόσωπον τοῦτο, πρὸς τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ ἐπιδοθῇ τὸ ἔγγραφον, δὲν εὑρίσκεται εἴτε εἰς τὸ κατάστημα

τῆς ἑταιρείας, εἴτε ἐν τῇ οἰκίᾳ του, δὲν ὀφείλει ὁ κλητὴρ νὰ μεταβῇ πρὸς εὕρεσιν ἄλλου τινὸς ἐκ τῶν αὐτῶν προσώπων, ἀλλὰ πρέπει νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς γενικὰς περὶ ἐπιδόσεων διατάξεις τοῦ νόμου τὰς διαγεγραμμένας ἐν τῷ ἄρθρῳ 143 τῆς ἰδίας δικονομίας· τουτέστιν, αἱ διατάξεις τοῦ 145 ἄρθρου § 4 τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐπιβάλλουν τὴν ὑποχρέωσιν εἰς τὸν πρὸς κοινοποίησιν ὑπόχρεων διάδικον νὰ διατρέξῃ κατὰ σειρὰν ἀπὸ πρόσωπον εἰς πρόσωπον μέχρις οὗ ἐπιτύχῃ ἕνα ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἀφίνει εἰς τὸν διάδικον τὴν ἐκλογὴν τῆς κοινοποιήσεως μεταξὺ τῶν προσώπων ἐκείνων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ κλητὴρ ἐνήργησε τὴν κοινοποίησιν τῆς τοῦ δημοσίου περὶ ἀναιρέσεως αἰτήσεως ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Δ. συνεταίρου τε καὶ διεξάγοντος τὰς τῆς ἑταιρείας ὑποθέσεις· μὴ εὑρὼν δ' αὐτὸν, ἐγνωστοποίησε τὴν αἴτησιν ταύτην πρὸς τὸν ἀδελφὸν τοῦ Δ., καὶ, μὴ θέλοντος νὰ ὑπογράψῃ, τὴν ἐτοιχοκόλλησεν εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας, παρόντος ἑνὸς γείτονος· ἄρα ἡ ἐπίδοσις ἐγένετο νομίμως, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 145 § 4, 143 καὶ 147 τῆς πολιτ. δικονομίας· δὲν ὤφειλε δὲ ὁ κλητὴρ, ὡς ἐσφαλμένως διατείνεται ὁ Δ., νὰ ἐρευνήσῃ ἂν ἐν τῇ οἰκίᾳ ὑπῆρχεν ἄλλο πρόσωπον ἁρμόδιον νὰ δεχθῇ τὸ ἔγγραφον, ἀφοῦ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Δ. δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπογράψῃ, καθότι ὁ νόμος (ἄρθρ. 143 καὶ 146) ἀπαιτεῖ μὲν νὰ γνωστοποιηθῇ τὸ ἔγγραφον εἰς πρόσωπον ἁρμόδιον νὰ τὸ δεχθῇ, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγένετο, ἀλλὰ δὲν ἀπαιτεῖ νὰ γίνῃ καὶ ἔρευνα περὶ ὅλων τῶν ἄλλων ἁρμοδίων νὰ δεχθῶσι τὸ ἔγγραφον προσώπων, ἂν ὁ πρῶτος δὲν δύναται, ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ· ὅθεν ἡ περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἐπιδόσεως ἔνστασις τοῦ Δ. δὲν εἶναι βάσιμος.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 161 τοῦ 1848.

§ 75. Οἱ ἐπίτροποι καὶ διαχειρισταὶ ἀλλοτρίων ὑποθέσεων ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ δέχωνται δικόγραφα; (Ὅρα τὴν περὶ τούτου νομολογίαν ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 83 καὶ 62).—Ὅρα τὴν λέξ. *Διαχείρησις* Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 198 καὶ 281 § ς' καὶ ζ'.

§ 76. Κοινοποίησις ἀφορῶσα ἀλλοδαπόν τινα θεωρεῖται ἔγκυρος, ὅταν γίνῃ ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ εἰδικοῦ ἐντολοδόχου του, ἰδίως ὅταν πρόκηται περὶ ἐμπορικῆς ὑποθέσεως; — ὅρα τὴν περὶ τούτου νομολογ. ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 84.

§ 77. Ὁ διαχειριζόμενος ἐν γένει τὰς ὑποθέσεις τινὸς, ὡς ἐντολοδόχος αὐτοῦ, δύναται νὰ παριστᾷ τὸν ἐντολέα του ἐνώπιον παντὸς δικαστηρίου εἰς τὰς ἀφορώσας τὴν διαχείρησιν τῶν ὑποθέσεων δίκας.

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 18 τοῦ 1847.

§ 78. Ἡ πρὸς αὐτὸν γενομένη κοινοποίησις τῶν δικογράφων εἶναι ἰσχυρά.

Ἀπόφ πολιτ. Ἀρ. Πάγου 122 τοῦ 1849. — Ὅρα ἀνωτ. § 75.

§ 79. Ἡ ἐπίδοσις γίνεται νομίμως εἰς τὸ ἐμπορικὸν κατάστημα τοῦ ἐμπορίου, καὶ ἂν οὗτος δὲν κατοικῇ ἐν αὐτῷ.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 188 τοῦ 1849.

§ 80. Ἡ ἐπίδοσις γίνεται νομίμως εἰς ἕνα τῶν συνεταίρων ἐντολοδόχων διευθυντῶν ἰδιαιτέρων καταστημάτων εἰς διαφόρους πόλεις εὑρισκομένων.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, ὡς δηλοῦται, οἱ ἀδελφοὶ . . . . καὶ διευθυνταὶ τῆς ἐμπορικῆς ἑταιρίας των ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν . . . . , εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ διευθύνωσιν ὁ καθεὶς ἰδιαιτέρως τὰ τῆς Τήνου καὶ Σύρου ἐμπορικὰ καταστήματά των, καὶ νὰ ἐνεργῶσιν ἕκαστος ἰδιαιτέρως πᾶσαν πρᾶξιν ἐκ μέρους αὐτῆς τῆς ἑταιρίας· καθὸ δὲ τοιοῦτοι διορισθέντες πληρεξούσιοι παρὰ τῶν ἐν Τεργέστῃ Κ. καὶ Λ. Σ., εἰς τὴν μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ Ι. Σ. διαφορὰν, ἠδύναντο, εἴτε ἀμφότεροι ὑπὸ τὴν ἐμπορικὴν ἐπωνυμίαν, εἴτε καθεὶς χωριστὰ, ν' ἀντιπροσωπεύσωσι νομίμως τοὺς ἐντολεῖς των· ἑπομένως ἡ ἔνστασις τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὅτι, ἥ,τε ἐπίδοσις τῆς ἀναιρέσεως αἰτήσεως γενομένη πρὸς ἕνα ἐξ αὐτῶν ἀτομικῶς, τὸν ἐν Τήνῳ κατοικοῦντα Σ. Κ., καὶ τὸ ἐπιδοτήριον αὐτὸ, ὡς μὴ φέρον τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἑταιρίας, δὲν ἔχουσι κῦρος, εἶναι ἀπαράδεκτος. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ 1845.

ΤΜΗΜΑ Θ'.

Δημόσιον.

§ 81. Ἀπόφασις ἐπιδοθεῖσα εἰς διοικητικὸν ταμίαν ὡς ἀντίκλητον καὶ ἀντιπρόσωπον ἄλλου διοικητικοῦ ταμίου, ἐπεδόθη καλῶς· (138, 1019 πολιτ. δικον.).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 404 τοῦ 1841.

§ 82. Ἡ ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ εἴτε εἰς τὸν ἀντίκλητον τοῦ δημοσίου, εἴτε εἰς τὸν ἴδιον ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν (1).

---

(1) Ἡ ἐπίδοσις τῶν δικ. ἐγγράφων γίνεται νομίμως εἰς τὸν ἐπὶ τῆς διεκπεραιώσεως ὑπάλληλον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 97 τοῦ 1845, ἣν ἐν τῇ λέξ. Δημόσιον § 12 (Εὑρ τόμ. 5 σελ. 712).

Απόφ. α Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 148 τῆς πολιτ. δικονομίας, διατάττον ὅτι οἱ διάδικοι νὰ διορίζωσιν ἀντικλήτους, ὅταν δὲν κατοικοῦν, ἢ δὲν διαμένουν εἰς τὴν καθέδραν τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, καὶ νὰ ἐπιδίδωσι τὰ δικόγραφα εἰς τοὺς ἀντικλήτους, δὲν ἐννοεῖ εἰμὴ νὰ οἰκονομήσῃ τὸν χρόνον καὶ τὰ ἔξοδα, καθότι, μὴ διοριζομένων ἀντικλήτων εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου, ὅταν οἱ διάδικοι κατοικοῦν ἢ διαμένουν μακρὰν αὐτῆς, καὶ ἡ ἀποπεράτωσις τῶν δικῶν ἤθελε βραδύνει, καὶ τὰ ἔξοδα ἤθελαν πολλαπλασιάζεσθαι, ἀναγκαζομένων, ὡς ἐκ τούτου, τῶν διαδίκων νὰ ἐπιδώσωσι τὰ δικόγραφα εἰς τὸν τόπον τῆς κατοικίας τῶν ἀντιδίκων των· ὥστε ἡ εἰρημένη διάταξις ἐτέθη μᾶλλον πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τὴν εὐκολίαν τοῦ θέλοντος νὰ κοινοποιήσῃ ἔγγραφόν τι, καὶ δὲν ἀπαγορεύει αὐτὸν νὰ ἐπιδίδῃ τοῦτο καὶ εἰς τὸν ἴδιον διάδικον, ἐὰν δὲν θέλῃ νὰ τὸ ἐπιδώσῃ εἰς τὸν ἀντίκλητον αὐτοῦ, ἀλλὰ προτιμᾷ νὰ ὑποστῇ πλειότερα ἔξοδα· ἡ ἔννοια δὲ αὕτη τοῦ νόμου σαφηνίζεται ἔτι μᾶλλον ἐκ τοῦ ἄρθρου 143 τῆς ἰδίας δικονομίας, καθ' ὃ τὸ ἔγγραφον ἐπιδίδεται συνήθως εἰς τὸν διάδικον, ἢ τὸν πληρεξούσιον αὐτοῦ ἔχοντα ὡς ἐκ τοῦ νόμου καὶ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀντικλήτου, καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 150, κατὰ τὸ ὁποῖον, ὀφείλων ὁ διάδικος νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον, καὶ μὴ διορίζων αὐτὸν, ὑποβάλλεται προσωπικῶς μόνον εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἕνεκα τούτου γενομένων ἐξόδων, χωρὶς νὰ ὑπόκηται εἰς ἄλλην τινὰ ποινὴν, ἢ στέρησίν τινος δικαιώματος· τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἔχει καὶ τὸ ὁποῖον ἐπεκαλέσθη ὁ ἀναιρεσίβλητος καὶ ἐφήρμοσε τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 12 Μαΐου 1845 Βασιλ. Διατάγματος· ὅτι δὲ ἔχει τὴν ἔννοιαν ταύτην γίνεται πρόδηλον καὶ ἐκ τῆς τρίτης διατάξεως τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος, καθ' ἣν ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δύναται νὰ διορίσῃ ἐξ ἐπαγγέλματος πρὸς παράστασιν τοῦ δημοσίου ὑπάλληλον τοῦ κλάδου του, ἢ καὶ συνήγορον τινά· ὥστε, δυναμένου τοῦ ὑπουργοῦ νὰ πράξῃ τοῦτο, ἢ νὰ παραστήσῃ ὁ ἴδιος αὐτοπροσώπως τὸ δημόσιον ἐπὶ δικαστηρίου, δύναται καὶ ὁ ἀντίδικος τοῦ δημοσίου νὰ κοινοποιήσῃ τὸ δικόγραφόν του εἰς τὸν ἴδιον ὑπουργὸν, ἢ εἰς τὸν ἀντίκλητον αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ἦναι ὑπόχρεως, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως, νὰ κοινοποιήσῃ αὐτὸ εἰς μόνον τὸν ἀντίκλητον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐπιδώσαν-

---

— Δὲν ἐπιδίδονται νομίμως τὰ δικόγραφα εἰς τὸν ἐπὶ τῆς διεκπεραιώσεως ὑπάλληλον τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἂν δὲν προϋπάρχῃ ῥητὴ πρὸς αὐτὸν τοῦ ὑπουργοῦ ἐντολή.

'Απόφ. 305 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4231).

τος τοῦ ἀναιρεσείοντος Δ. Π. τὴν ὑπ' ἀριθ. 13,321 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 50 πρᾶξιν τοῦ εἰρηνοδίκου Μυρτουντίου εἰς τὸν ἴδιον ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὸν ἀντιπροσωπεύοντα, δυνάμει τοῦ νόμου, ἀπ' εὐθείας τὸ δημόσιον, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ὤφειλε νὰ θεωρήσῃ τὴν ἐπίδοσιν ταύτην ἔγκυρον καὶ νόμιμον· ἀκυρῶσαν δὲ ταύτην, διὰ τῆς προςβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 419 ἀποφάσεώς του, λόγῳ τοῦ ὅτι ἀπῃτεῖτο ὑποχρεωτικῶς νὰ κοινοποιηθῶσι τὰ εἰρημένα ἔγγραφα εἰς τὸν ἀντίκλητον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 138 τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ τοῦ ἐδαφίου τελευταίου τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ προμνημονευθέντος Διατάγματος, ὑπερέβη τὰ καθήκοντά του, πλάσαν ἀκυρότητα μὴ διαλαμβανομένην οὐδ' εἰς τὸ γράμμα, οὐδ' εἰς τὸ πνεῦμα τῶν διατάξεων τούτων, ἢ ἄλλως θεωρῆσαν οὐσιώδεις τὰς διατάξεις ταύτας, ἐνῷ δὲν εἶναι τοιαῦται, καθόσον δὲν πρόκειται ἐκ τῆς παραβιάσεως αὐτῶν οὐδεμία βλάβη εἰς τοὺς διαδίκους· ἡ δὲ ὑπέρβασις αὕτη, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 3 τῆς πολιτ. δικονομίας, δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν· ὥστε καθίσταται ἀναιρετέα ἡ ἀπὸ 13 Νοεμβρ. 1848 ὑπ' ἀριθ. 419 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.»

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 226 τοῦ 1848.

§ 83. Ὁ ἀντίδικος τοῦ δημοσίου δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐπιδίδῃ τὰ δικόγραφα εἰς τὸν πληρεξούσιον τοῦ δημοσίου, καὶ ἀφοῦ τοῦτο διορίσῃ τοιοῦτον.

Ἀπόφ. 886 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5279).

§ 84. Προκειμένου λόγου περὶ δίκης προκυπτούσης ἐκ τοῦ πλειστηριασμοῦ οἰκίας τινὸς, ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις δύναται νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸν ἁρμόδιον ταμίαν (ἄρθρον 2 τοῦ 5 § τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 16 Μαΐου 1845 νόμου περὶ οἰκον. ἐφόρων)· ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως δὲ ταύτης ἄρχεται τὸ πρὸς ἔφεσιν δικαίωμα τοῦ δημοσίου.

Ἀπόφ. 6990 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ Ι'.

Εἰςαγγελεῖς (1).

§ 85. Ἡ ἐπίδοσις, προκειμένου λόγου περὶ ἡμεδαπῶν, πότε γίνεται εἰς τὸν εἰςαγγελέα;

---

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 51 ἐπ.—Ὅρα κατωτ. καὶ τὰ περὶ πληρεξουσίων.

γεγραμμένης ὑπὸ τοῦ ἀστυνόμου Ἀθηνῶν βεβαιοῖ, καθόσον καὶ ἂν ἐν Ἀθήναις δὲν εὑρέθη ὁ ἐφεσίβλητος διὰ νὰ τῷ ἐπιδοθῇ ἡ ἔφεσις, ἀφοῦ δὲν διέτριβεν ἀποδεδειγμένως ἐκτὸς τοῦ κράτους, ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις εἰς τὴν μόνιμον κατοικίαν του, εἴτε εἰς αὐτὸν, ἂν εὑρίσκετο ἐκεῖσε, εἴτε εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας συγγενεῖς κλπ., ἂν ὁ ἐφεσίβλητος ἦτον ἀπὼν ἀπ' αὐτῆς προσκαίρως· ἑπομένως ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπίδοσις εἶναι ἄκυρος.

Ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῆς 7 Αὐγούστου 1848.

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι βάσιμος ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἡ διὰ τοιχοκολλήσεως ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται μόνον εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς ἣν ὁ διάδικος διαμένει, διότι, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δύναται νὰ γίνῃ, καὶ πρέπει μάλιστα νὰ γίνηται, ἡ ἐπίδοσις καὶ εἰς τὴν μόνιμον κατοικίαν τοῦ διαδίκου, εἰς ἣν ὑπάρχουν συνήθως οἱ συγγενεῖς καὶ ὑπηρέται του, οἱ δυνάμενοι καὶ συμφέρον ἔχοντες νὰ εἰδοποιήσουν αὐτὸν, ὅταν οὗτος προσωρινῶς δι' ὑποθέσεις του ἀπομακρυνθῇ ἀπ' αὐτῆς καὶ δὲν εὑρεθῇ ἐκεῖσε κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως, διότι ἄλλως ἀφ' ἑνὸς μὲν αἱ ἐπιδόσεις ἤθελον καταντήσει δυσχερεῖς, ἢ οἱ διάδικοι ἤθελον ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παρακολουθῶσιν ἀμοιβαίως τὰ βήματά των, διὰ νὰ γνωρίζωσι τὸν τόπον, εἰς ὃν ἕκαστος πορεύεται καὶ διαμένει, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἤθελον εἶσθαι ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ δικασθῶσιν, ἢ ἀπολέσωσι τὰ δικαιώματά των, χωρὶς νὰ λάβωσιν ἐγκαίρως γνῶσιν τῶν δικογράφων, ἢ ἀποφάσεων, ἅτινα ἐκολλήθησαν εἰς θύραν δωματίου ἢ οἰκίας, εἰς ἣν διέμενον μὲν στιγμιαίως, ἀλλὰ πρὸ μικροῦ τὴν ἐγκατέλιπον· ἑπομένως, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἠδύνατο νὰ γίνῃ νομίμως ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως εἰς τὴν ἐν Θήρᾳ μόνιμον κατοικίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅστις προσωρινῶς ἀπεμακρύνθη δι' ὑποθέσεις του.

Ἐπειδὴ ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐζήτησε τὴν ἀκύρωσιν τοῦ ἀπὸ 7 Αὐγούστου 1848 ἀποδεικτικοῦ τοῦ κλητῆρος Ε. Ν. περὶ ἐπιδόσεως τῆς ἐφέσεως διὰ κολλήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς ἐν Θήρᾳ οἰκίας του, ἰσχυρισθεὶς ὅτι δὲν κατῴκει, πρὶν τῆς ἐκ Θήρας ἀναχωρήσεώς του, εἰς ἐκείνην τὴν οἰκίαν, ἥτις ἀνήκει εἰς τὴν ἀνεψιάν του, ἀλλ' εἰς ἰδιαιτέραν παρακειμένην, μὴ ἔχουσαν οὔτε συγκοινωνίαν μετὰ τῆς ἄλλης, οὔτε τὴν αὐτὴν εἴσοδον· ὅτι πρὶν τῆς ἀναχωρήσεώς του ἄφησε καὶ αὐτὴν τὴν οἰκίαν καὶ κατῴκει εἰς τὴν μονὴν, περὶ ἧς πρόκειται, καὶ ὅτι δὲν προσελήφθησαν εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν γείτονες.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ τελευταῖος ἰσχυρισμὸς ὅτι δὲν προσελήφθησαν γείτονες εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ὁ δικαστικὸς κλητὴρ ἐντὸς τῶν καθηκόντων του βεβαιοῖ διὰ τοῦ ἀποδεικτικοῦ του, τὸ ὁποῖον δὲν

προςβάλλεται ὡς πλαστόν, ὅτι δὲν εὑρέθησαν γείτονες κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως, καὶ ὑπαρχούσης τῆς βεβαιώσεως ταύτης, εἶναι ἀδιάφορον ὅτι προςέλαβε τοὺς μάρτυρας πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων γειτόνων, πρὶν τῆς μεταβάσεώς του εἰς ἐκείνην τὴν οἰκίαν· οἱ ἕτεροι ἰσχυρισμοὶ ὅμως ὅτι δὲν κατῴκει ὁ ἐφεσίβλητος εἰς ἐκείνην τὴν οἰκίαν, εἰς ἣν ἔγινεν ἡ τοιχοκόλλησις τῆς ἐφέσεως, ἔχουσιν οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ ἀκυρώσεως ἐνστάσεως, διότι ἂν ἀποδειχθῶσιν, ἡ ἐπίδοσις θεωρεῖται ἄκυρος, καὶ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν ἡ ἔφεσις καθίσταται παραδεκτὴ ἐμπροθέσμως ἐπιδοθεῖσα, προςτιθεμένης εἰς τὴν τριακονθήμερον πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν καὶ τῆς νομίμου ἀποστάσεως τῆς κατοικίας τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐξ Ἀθηνῶν μέχρι τῆς ἐν Θήρᾳ κατοικίας τοῦ ἐφεσιβλήτου· ἀμφισβητούμενοι δὲ πρέπει ν᾽ἀποδειχθῶσιν ὑπὸ τοῦ προτείναντος αὐτοὺς διαδίκου, κατὰ τὸ ἄρθρον 248 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθόσον ἡ βεβαίωσις τοῦ κλητῆρος, στηριζομένη ὄχι εἰς ἰδίαν ἀντίληψιν, ἀλλ᾽ εἰς πληροφορίας ἄλλων, ἰσχύει μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόδειξις τῶν ἀνωτέρω γεγονότων δύναται νὰ γίνῃ καὶ διὰ μαρτύρων, καθότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχῃ ὁ ἐφεσίβλητος ἔγγραφον περὶ τῶν ἀποδεικτέων γεγονότων· (ἄρθρον 304 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας)· κατοικούντων δὲ τῶν μαρτύρων μακρὰν τῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου, ἡ ἐξέτασις αὐτῶν πρέπει ν᾽ ἀνατεθῇ εἰς τὸν εἰρηνοδίκην Θήρας, καὶ πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας νὰ γίνῃ ἐπιτοπίως (ἄρθρ. 15 καὶ 309 τῆς πολιτ. δικονομίας).

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 5043 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 88. Κατὰ τὸ ἄρθρον 145 ἐδάφ. 7 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐπὶ διαδίκων, τῶν ὁποίων ἀγνοεῖται ὁ τόπος τῆς διαμονῆς, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς τὸν παρ᾽ ἐκείνῳ τῷ δικαστηρίῳ εἰςαγγελέα, ὅπου ἡ δίκη εἶναι ἐκκρεμής· ἑπομένως ἡ ἔφεσις πρέπει νὰ ἐπιδίδηται εἰς τὸν παρ᾽ ἐφέταις εἰςαγγελέα.

Ἀπόφ. 5416 τοῦ τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 89. ὅρα τὴν ὑπὸ τὸν § 85 ἀπόφασιν 106 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

§ 90. Ὅταν ὁ πρὸς ὃν πρόκηται νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις ἡμεδαπὸς ἀποδημῇ, τὸ ἔγγραφον ἐπιδίδεται εἰς τὸν εἰςαγγελέα.

Ἀπόφ. 320 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4879).

§ 91. Ἀγνοουμένου τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου,

ἡ ἔφεσις ἐπιδίδεται εἰς τὸν παρ'ἐφέταις εἰςαγγελέα καὶ δημοσιεύεται διὰ τῆς ἐφημερίδος.

'Απόφ. 2892 τοῦ 1844 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 91 (δίς.) ὅρα κατωτ. § 94—καὶ ἀπόφ. 8002 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἥτις διαλαμβάνει πότε ἡ εἰς τὸν εἰςαγγελέα ἐπίδοσις παράγει ἀποτελέσματα· (ἐξεδόθη ἐν ῷ τὸ παρὸν ἦτον ὑπὸ τὰ πιεστήρια, καὶ διὰ τοῦτο δὲν τὴν περιέλαβον ἐνταῦθα).

ΤΜΗΜΑ ΙΑ'.

Πλοίαρχοι.—(ὅρα ἀνωτ. § 85, καὶ τὴν ἐν τῇ ἀνωτ. σ. 118 ὑποσ.).

92. Κατὰ πλοιάρχων, ἀπόντων πρὸς ἐπιχείρησιν πλοῦ μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἐπανέλθωσι, καὶ χωρὶς νὰ προςδιορίσωσιν ἀλλαχοῦ τὴν μόνιμον διαμονήν των, ἡ ἐπίδοσις γίνεται εἰς τὴν οἰκίαν των.

'Απόφ. 140 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2981).

§ 93. Τότε μόνον ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 144, ὡς πρὸς τοὺς πλοιάρχους, ὅταν τὸ πλοῖον ἦναι προςωρμισμένον εἰς τὸν λιμένα, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ ἐπίδοσις γίνεται, καὶ οὗτος ἤθελεν ἔχει ἐπ' αὐτοῦ τὴν διατριβήν του· αὐτόθι.

§ 94. Εἰς τίνα γίνεται ἡ ἐπίδοσις, ὅταν ὁ πρὸς ὃν πρόκηται νὰ γίνῃ, εὑρίσκηται εἰς ἰδιωτικὸν πλοῖον, ὑπὸ θαλασσοπλοΐαν ὄν;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς ληφθείσας μαρτυρίας (διαλαμβανούσας σαφῶς καὶ ὡρισμένως ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Σκόπελον τὴν 8 7βρίου 1848, ὡς γραμματεύς, ἐπὶ ἑνὸς πλοίου· ὅτι ἔκτοτε περιέπλεεν ἐντὸς τοῦ εἰρημένου πλοίου, καὶ ἀκολούθως ἐντὸς ἄλλου, ὅπου ὡσαύτως ὡς γραμματεὺς κατετάχθη, εἰς διαφόρους λιμένας, ἤγουν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Δουνάβεως, τῆς Ὀδησσοῦ, τοῦ Ταϊγανίου καὶ τῆς Μασσαλίας, καὶ ὅτι δὲν ἐπανῆλθεν εἰς Σκόπελον παρὰ κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1850, καὶ ἐπιβεβαιωμένας καὶ ἀπὸ τὸ πιστοποιητικὸν τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς τῆς Σκοπέλου ὑπ' ἀριθ. 108/111 τῆς 28 Ἰουνίου 1850) βεβαιοῦται ὅτι κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1849, ὅτε ἐπεδόθη ἐν τῇ ἐν Σκοπέλῳ κατοικίᾳ του τὸ ἐφετήριον τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὁ ἐφεσίβλητος δὲν διετέλει μὲν ἐν τῇ κατοικίᾳ του, ἀλλ' οὔτε διέτριβεν ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ· ὥστε δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 145, 6 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἥτις ἔχει χώραν μόνον, ὅταν ὁ ἡμεδαπὸς θετικῶς διατρίβῃ εἴς τι ἐγνωσμένον μέρος τῆς ἀλλοδαπῆς, οὐδ' ἡ διάταξις τοῦ § 7 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, διότι ὁ ἡμεδαπὸς, ὁ διατηρῶν, ὡς ὁ ἐφεσίβλητος,

γνωστὴν κατοικίαν ἐν Ἑλλάδι, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν ἀπεσπάσθη, ἀλλ' ἁπλῶς καὶ προςκαίρως περιοδεύων, δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀγνώστου διαμονῆς ἄνθρωπος· ὅθεν, γνωστῆς οὔσης καὶ ἀναμφισβητήτου τῆς ἐν Σκοπέλῳ διατηρουμένης κατοικίας του, εἰς ἣν ἐπεδόθη ἡ ἔφεσις διὰ τοιχοκολλήσεως, ὡς μὴ δυνηθείσης νὰ ὑπογράψῃ τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς μεθ' ἧς συνῴκει μητρυιᾶς του, πρὸς ἣν ὁ κλητὴρ προςήνεγκε τὸ δικόγραφον, ὡς ἀγραμμάτου, ἡ ἐπίδοσις γενομένη συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 143 τῆς πολ. δικονομίας καθίσταται νόμιμος καὶ ἰσχυρὰ, καὶ μόνον δίκαιον ἦτο νὰ ἐνεργηθῇ ὅτι καὶ ἐνηργήθη, τούτέστι νὰ προςτεθῇ εἰς τὴν νόμιμον προθεσμίαν τὸ τῆς ἀποστάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 541, 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅπως λάβῃ καιρὸν ὁ κλητευόμενος, εἰδοποιούμενος παρὰ τῶν συνοίκων του, ἢ τῶν πληρεξουσίων του, ἢ ἐντολοδόχων του, νὰ ἐμφανισθῇ.—Ὅρα τὴν λέξιν *Ἀπόστασις*,

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. ».

'Απόφ. 7734 τοῦ 1850 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

— Ἐὰν ὁ πλοίαρχος δὲν εὑρεθῇ ἐν τῷ πλοίῳ, τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον ἐπιδίδεται εἰς τὸν εἰςαγγελέα; Ναὶ, ἂν δὲν εὑρεθῇ μήτε ὁ τοποτηρητής του.

'Απόφ. 263 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5400).

ΤΜΗΜΑ ΙΒ'.

Στρατιωτικοί. — (Ὅρα τὴν ἐν τῇ ἀνωτ. σ. 118 ὑποσημ.).

§. 95. Ἡ ἐπίδοσις ἡ διὰ τοῦ φρουράρχου Ἀθηνῶν ἐνεργουμένη πρὸς στρατιωτικὸν διαμένοντα ἐν Πειραιεῖ, εἶναι νόμιμος; Ναὶ, κατὰ τὴν ἀπόφασιν 5354 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος ἐξεφράσθη οὕτως·

« Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν παραδέχεται, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ὁ Κ. Σ. ἀξιωματικὸς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρέτει ὡς τοιοῦτος ἐν Πειραιεῖ κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐκινήθη ἡ προκειμένη κατ' αὐτοῦ ἀγωγή· ἑπομένως, διὰ νὰ ὑπάρχῃ νόμιμος ἡ πρὸς αὐτὸν ἐπίδοσις αὐτῆς, ἔπρεπε, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 145 §. 8 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ γίνῃ πρὸς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τοῦ Πειραιῶς, τούτέστι πρὸς τὸν ἐκεῖσε φρούραρχον, καὶ οὐχὶ, ὡς παρανόμως ἐγένετο, πρὸς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν, καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι τὸ φρουραρχεῖον Πειραιῶς ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἐκείνου τῶν 'Αθηνῶν, ὡς παρεδέχθη τὸ πρωτοδικεῖον, καθότι αἱ 'Αθῆναι δὲν εἶναι ὁ τόπος τῆς ἐφεδρείας τοῦ

εἰρημένου ἀξιωματικοῦ, καὶ ὁ νόμος ῥητῶς ἀπαιτεῖ νὰ γείνῃ ἡ κοινοποίησις πρὸς τὸν διοικητὴν τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας· ὅθεν τὸ ἐνταῦθα πρωτοδικεῖον, παραδεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ πρὸς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν γενομένη κοινοποίησις ἔχει νόμιμον κῦρος, παρεβίασε τὰς εἰρημένας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 145 §. 8 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἵτινες, ὡς ἀφορῶσαι τὴν νομιμότητα τῶν κοινοποιήσεως, εἶναι οὐσιώδεις, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ παραβίασις αὐτῶν ἐπιφέρει, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρ. 201 καὶ 807 § 5 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 158 τοῦ 1847.

§. 96. Ἡ ἐπίδοσις στρατιωτικῶν ἐν ἐνεργείᾳ γίνεται εἰς τὸν διοικητὴν τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 267, σελ. 95 τόμ. 4 τῆς νομολ.

§. 97 Ἐπὶ ἀξιωματικῶν ἐν ἐνεργείᾳ, ἡ ἐπίδοσις ποῦ πρέπει νὰ γίνηται;

«Ἐπειδή, κατὰ τὸν 8 §. τοῦ 145 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐπὶ ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται πρὸς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἐπίδοσις ἔγεινεν εἰς τὸν φρούραρχον Ἀκροκορίνθου καὶ συγχρόνως εἰς τὸν γενικὸν ἀρχηγὸν τῆς Πελοποννήσου, οὐδέτερος δὲ ἐξ αὐτῶν ἦτο διοικητὴς τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας, ὡς γίνεται φανερὸν ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, οἵτινες μόνοι ἦσαν ἁρμόδιοι νὰ δικάσωσι περὶ τοῦ πραγματικοῦ τούτου· ἑπομένως ἡ ἐπίδοσις δὲν ἔγεινεν εἰς ἁρμόδιον πρόσωπον.

Ἐπειδὴ ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὸ βιβλ. τῶν ἐφέσεων δὲν ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ὁποίαν ὁ νόμος διατάσσει ἐπίδοσιν, οὐδὲ δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ ταύτην· ὁ δὲ λόγος τῆς κατὰ τοῦ κλητῆρος γενομένης ἀπειλῆς ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐκτὸς ὅτι δὲν ἐπροτάθη ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, οὐδὲ ἀνήκει, καθὸ πραγματικός, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ αἱ περὶ ἐπιδόσεως διατάξεις, αἱ ἐνδιαλαμβανόμεναι εἰς τὸ 146 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, εἶναι οὐσιώδεις, καὶ ἡ μὴ τήρησις τούτων συνεπάγει τὴν ἀκυρότητα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐν Ναυπλίῳ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ὀρθῶς ἐθεώρησεν ὡς ἄκυρον τὴν μὴ εἰς τὸ ἁρμόδιον πρόσωπον γενομένην ἐπίδοσιν· ἑπομένως δὲν ἡρμήνευσεν, οὐδὲ ἐφήρμοσεν ἐσφαλμένως τὸ 201 ἄρθρον τῆς εἰρημένης δικονομίας.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν θεωρῆσαν ὀρθῶς

ὡς ουσιώδη τὴν διάταξιν τοῦ 146 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον ἐφήρμοσε, δὲν ἐδύνατο νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὸν ἀντίδικον δικαίωμα, τὸ ὁποῖον οὗτος ἀπέκτησεν ἤδη διὰ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, καὶ ἑπομένως δὲν παρεβίασε τὸ 203 ἄρθρ. τῆς αὐτῆς δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 221 ἀπόφασις, τῆς ὁποίας ζητεῖται συγχρόνως ἡ ἀναίρεσις, εἶναι ἀπόφασις παρεμπίπτουσα, καὶ, μὴ αἰτηθείσης ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ὁριστικῆς, ἡ κατ' αὐτῆς καὶ μόνης τῆς παρεμπιπτούσης γενομένη εἶναι ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ 812 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 267 τοῦ 1839.

§. 98. Ἐπὶ ἀξιωματικοῦ τῆς φάλαγγος, ἡ ἐπίδοσις γίνεται εἰς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τοῦ τόπου, ἔνθα ἐδρεύει ἡ φάλαγξ.

Ἀπόφ. τὴν 12 7μβρίου 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 921).

§ 99. Ὁ φρούραρχος Κορίνθου δὲν εἶναι ὁ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 145 τῆς πολιτ. δικονομίας, στρατιωτικὸς διοικητὴς τῆς πόλεως Κορίνθου, πρὸς ὃν πρέπει νὰ ἐπιδίδωνται τὰ δικόγραφα τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Κορίνθου ἐδρευόντων στρατιωτικῶν.

Ἀπόφ. 211 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3633).

§ 100. Προκειμένου λόγου περὶ ἐπιδόσεως πρὸς ταγματάρχας τῆς χωροφυλακῆς ἡ ἐπίδοσις γίνεται διὰ τοῦ φρουραρχείου;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ Δ. Κ. μοίραρχος ὢν εἰς τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς ἔχῃ καὶ βαθμὸν ταγματάρχου δὲν δύναται διὰ τοῦτο νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς διοικητὴς τάγματος, καθότι ὡς μοίραρχος διοικεῖ μοίραν καὶ ὄχι τάγμα εἰς τὸ διαληφθὲν τῶν χωροφυλάκων σῶμα, ὅπερ δὲν περιέχει τάγμα, ἀλλὰ μοίρας· οὔτε δὲ ὡς ἀρχηγὸς τῆς χωροφυλακῆς ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὁ διαληφθεὶς Κ., ὅτε ἐπεδόθη ἡ ἔφεσις τῆς Κ. πρὸς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν, διὰ τὸν λόγον ὅτι διεύθυνε τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σώματος τῆς χωροφυλακῆς, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν χωροφυλάκων, καθότι, ἂν καὶ προσωρινῶς διεύθυνε τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, δὲν ἦτον ἀρχηγὸς αὐτὸς τοῦ εἰρημένου σώματος, ἀλλ' ὁ ἀπὼν Μ. Δ' ὅθεν ὀρθῶς καὶ συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἀριθ. 8 τοῦ ἄρθρου 145 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐπεδόθη εἰς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν, θεωρούμενον ὡς στρατιωτικὸν διοικητὴν τῆς πόλεως ταύτης, ἡ διαληφθεῖσα ἔφεσις, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι βάσιμος ἡ περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου αὐτῆς ἔνστασις τοῦ Κ. λόγῳ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπιδοθῇ εἰς χεῖρας αὐτοῦ, κατὰ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις 148 καὶ 146 ἀριθ. 1 γενικὸν κανόνα. »

Ἀπόφ. 1732 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5234).

ΤΜΗΜΑ ΙΔ'.

Πληρεξούσιοι. — *Ἀντίκλητοι* (1).

§ 108. Τὰ δικόγραφα, αἱ κλήσεις καὶ αἱ ἀποφάσεις ἐπιδιδόνδονται ἀδιαφόρως εἴς τε τοὺς διαδίκους καὶ εἰς τοὺς πληρεξουσίους.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 145 τοῦ 1849.

— α') Αἱ ἀποφάσεις ἐπιδίδονται νομίμως εἰς τοὺς πληρεξουσίους κατὰ τὰ ἄρθρα 138 καὶ 148 τῆς πολιτ. δικονομίας.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 98 τοῦ 1837 (σελ. 53 τόμ. 2 τῆς Νομολ.).

ΣΗΜ. Εἰς τὴν Νομικὴν ἐφημερίδα (σελ. 19—21) εὑρίσκετε ἐπίκρισιν κατὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως.

— β') Ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος δύναται νὰ δέχηται νομίμως ἀπόφασιν ἐπιβάλλουσαν αὐτεπαγγέλτως ὅρκον εἰς τὸν ἀντίδικον τοῦ ἐντολέως αὐτοῦ· ἡ ἰδιότης τοῦ πληρεξουσίου συνεπάγει καὶ τὴν τοῦ ἀντικλήτου, ἥτις δὲν ὑπάρχει αὐτοτελῶς εἰμὴ ἐν ἐλλείψει ἐντελοῦς πληρεξουσιότητος.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 6 τοῦ 1841.

— γ') Αἱ πρὸς τὸν ἀντίκλητον ἢ πληρεξούσιον γενόμεναι κοινοποιήσεις, καί τοι μὴ διατρίβοντος αὐτοῦ εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου, ἔχουν κῦρος (2).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 66 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῷ 4 τόμῳ τοῦ *Εὐρ.* § 313.

---

(1) Περὶ τῶν ἀντικλήτων ὅρα ὅσα ἐσημείωσα ἐν τῇ λέξει Ἀντίκλητος (Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 313 ἐπ.). καὶ ἐν τῇ λέξει Δικηγόρος (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 284 ἐπ.).

— Ἡ γνωστοποίησις τῶν μαρτύρων δύναται νομίμως νὰ γίνῃ ἀδιαφόρως εἰς τοὺς διαδίκους, ἢ εἰς τοὺς πληρεξουσίους, ἢ ἀντικλήτους αὐτῶν· ἄρα ἡ τοῦ ἄρθρου 312 διάταξις μὴ ὁρίζουσα ῥητῶς ὅτι αὐτοπροσώπως εἰς τὸν ἀντίδικον πρέπει νὰ γίνηται ἡ γνωστοποίησις τῶν μαρτύρων, δὲν δύναται τοιουτοτρόπως νὰ ἐννοηθῇ ἀπέναντι τῶν ἄρθρων 138 καὶ 143 τῆς πολιτ. δικονομίας· ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν μεταξὺ τῶν ἄρθρων 139 καὶ 312 ἀμοιβαίαν παραπομπήν, ταύτης ἡ ἔννοια ἐφαρμόζεται ἐπίσης καὶ εἰς τὸν πληρεξούσιον ἢ ἀντίκλητον, ὁσάκις εὑρεθῇ οὗτος παρὼν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως τῆς περιλαμβανούσης καὶ τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων.

'Απόφ. 5133 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

(2) Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἐπεβλήθη ὑπὸ τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν εἰς τὸν Α. ὅρκος τις, ὅστις, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν ἐφετῶν, ἔπρεπε νὰ δοθῇ ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν Τριπόλεως· ἡ δὲ περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ ὅρκου δήλωσις ἐγένετο εἰς τὸν κατὰ τὴν ἐφέσιμον δίκην πληρεξούσιον.

— δ') Ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 93 τῆς πολιτ. δικονομίας διορισθεὶς πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης πληρεξούσιος δύναται νὰ δεχθῇ τὴν κοινοποίησιν ὅλων τῶν κατὰ τὴν ἐνώπιον δικαστηρίου τινὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης ἐπιδιδομένων ἐγγράφων; — Ὅρα τὴν λέξιν *Ἀντίκλητος* § 73.

— ε') Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως κατὰ τῶν ἐπὶ ἐρίδων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν διάδικον αὐτὸν, ὅταν οὗτος διώρισεν ἀντίκλητον; — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 1, λέξει *Ἀντίκλητος* § 82.

— ς') Εἶναι ἄκυρος ἡ κοινοποίησις δικογράφου πρὸς τὸν ἀντίκλητον, τὸν δηλώσαντα ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ὅτι παρῃτήθη.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ αἱ πρὸς τὸν ἀντίκλητον γινόμεναι ἐπιδόσεις ἰσχύουσι μὲν, κατὰ τὸ 152 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ὡς ἂν ἐγένοντο εἰς τὸν διάδικον αὐτὸν, ἀλλὰ τοῦτο ἐν ὅσῳ ὁ ἀντίκλητος φέρει τὸν χαρακτῆρα τοῦτον, καὶ δὲν ἤθελε παύσει τῆς πληρεξουσιότητός του καθ' ἕνα τῶν ἐν τῷ 102 ἄρθρῳ τῆς αὐτῆς δικονομίας ἀπαριθμουμένων τρόπων, ἐν οἷς εἶναι καὶ ἡ παραίτησις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ δικηγόρος Π. Π., πρότερον ἀντίκλητος τῶν ἀναιρεσειόντων Α. Σ καὶ λοιπῶν, παρῃτήθη μετέπειτα τῆς πληρεξουσιότητος ταύτης, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ δήλωσιν, τὴν εὑρισκομένην παρὰ πόδας τῆς ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων προκαλεσθείσης καὶ πρὸς αὐτὸν κοινοποιηθείσης πράξεως τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, δι' ἧς παρεπέμπετο εἰς ἡμέραν ῥητὴν ἡ ἐκδίκασις τῆς μεταξὺ τῶν εἰρημένων ἀναιρεσειόντων καὶ τῶν αντιδίκων των ὑπαρχούσης διαφορᾶς· ἄρα ἡ ἐπίδοσις τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος πράξεως πρὸς αὐτὸν, παραιτηθέντα τῆς πληρεξουσιότητος, καὶ ἑπομένως παύσαντα νὰ ἦναι ἀντίκλητος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς νομίμως γενομένη· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐρημοδικία, καθόσον αὕτη προϋποθέτει τὴν προσηκόντως ἤδη ἐνεργηθεῖσαν κλήτευσιν τοῦ ἀπολιπομένου διαδίκου, ἢ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ.

Διὰ ταῦτα κηρύττει ἀπαράδεκτον τὴν πρότασιν τῆς Μ. Ι. Φ., συζύγου Ν. Π. τοῦ νὰ δικασθοῦν ἐρήμην οἱ ἀντίδικοί της ἀναιρεσείοντες . . . . μέχρις οὗ κλητευθῶσιν οὗτοι τακτικῶς ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου· καταδικάζει δὲ τὴν ῥηθεῖσαν Μ. Φ. εἰς τὰ τέλη τῆς σημάνσεως. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 119 τοῦ 1847. — Πρβ. § 115.

— ζ') Ἀφοῦ ἅπαξ ὁ διάδικος διορίσῃ ἀντίκλητον, εἰς αὐτὸν γίνονται αἱ ἐπιδόσεις, χωρὶς νὰ ἐξετάζηται ἂν οὗτος ἐδέχθη τὴν

ἐντολὴν ταύτην. — Ὅρα τὴν Νομολ. εἰς τὸ Εὐρ. τόμ. 1 λέξει *Ἀντίκλητος* § 65.

— Νομίμως ἐπιδίδονται τὰ δικόγραφα εἰς τὸν διὰ τῆς ἐφέσεως διορισθέντα ἀντίκλητον, ἂν καὶ ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ ἐγένετο ὁ διορισμός.

Ἀπόφ. 28 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3969).

— Ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὡς πρὸς τὸν ἀντίδικον τοῦ διορίσαντος τὸν ἀντίκλητον θεωρεῖται ὡς μὴ γενόμενος ὁ διορισμὸς τοῦ ἀντικλήτου, ἂν δὲ τῷ ἐκοινοποιήθη κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον τρόπον. —Ὅρα τὴν Νομολ. ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 11.

— η) Εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην διορισθέντα ἀντίκλητον δύναται νὰ ἐπιδοθῇ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις; Ναί· κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 349 τοῦ 1840 ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου, ἣν βλέπε ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 67 καὶ 42. — Ὅρα ἀπόφασιν τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

— Τῶν ὁριστικῶν ἀποφάσεων ἡ ἐπίδοσις εἰς τὸν ἀντίκλητον ἐπιφέρει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἔναρξιν τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας; —Ὅρα τὴν περὶ τούτου διφορουμένην νομολογίαν ἐν τῇ λέξ. *Ἀντίκλητος* § 71, 72, 78, καὶ τὴν λέξιν *Ἔφεσις*.

— θ') Ἀποφάσεις ἐκδιδόμεναι μετὰ τὴν ἔφεσιν δύνανται νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιον; Ὄχι.

Ἀπόφ. 305 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4231).— Ὅρα τὴν λέξιν Ἔφεσις.

— Ὁ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δέχηται ἐφέσεις. — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 78 καὶ 79.

— ι) Εἰς τὸν πληρεξούσιον τὸν ὑπογράψαντα τὸ ἐφετήριον ἔγγραφον δὲν ἐπιδίδεται ἐγκύρως ἡ τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν πρᾶξις, ἡ παραπέμπουσα τὴν ὑπόθεσιν πρὸς ἐκδίκασιν, διότι ἐκ ταύτης καὶ μόνης τῆς ὑπογραφῆς δὲν εἰκάζεται ὅτι ἐκεῖνος εἶναι πληρεξούσιος καὶ διὰ τὴν ἐφέσιμον δίκην.

Ἀπόφ. 5335 τῆς 22 Ἰανουαρ. 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

— Νομίμως ἐπιδίδεται ἡ περὶ συζητήσεως κατὰ προτίμησιν πρᾶξις τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν εἰς τὸν διὰ τοῦ ἐφετηρίου διορισθέντα ἀντίκλητον, καί τοι μὴ δεχομένου τούτου τὸν διορισμὸν αὐτὸν, καὶ δύναται νὰ δικασθῇ ὁ ἐκκαλῶν ἐρήμην ἐπὶ τῇ ἐπιδόσει ταύτῃ.

Ἀπόφ. 153 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4166).

— ιά) Η πρὸς τὸν πληρεξούσιον τῆς δίκης ἐπίδοσις τῆς παρεμβάσεως τοῦ τρίτου, ἔχοντος δικαίωμα πρὸς ἀνακοπὴν, εἶναι νόμιμος, ἢ θεωρεῖται ὡς νέα αἴτησις ἀνεξάρτητος, καὶ ἐπομένως ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τὸν ἴδιον διάδικον;

Απόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 228 καὶ ἑπόμενα τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ παρέμβασις εἶναι παρεμπίπτον ζήτημα, καὶ κατὰ τὰ ἄρθρα 95 καὶ 143 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ὅστις ἔχει τὴν πληρεξουσιότητα νὰ ἐπιχειρῇ ὅλας τὰς κυρίας πράξεις καὶ αἰτήσεις τοῦ ἐντολέως του, καὶ νὰ δέχηται ὅλα τὰ ἀφορῶντα ταύτας δικόγραφα, δύναται ἐπίσης νὰ ἐπιχειρῇ καὶ τὰς παρεμπιπτούσας αἰτήσεις, καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰ περὶ παρεμβάσεως δικόγραφα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ Π., ἔχει τὴν πληρεξουσιότητα παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος νὰ διεκδικήσῃ τὰ περὶ τῆς οἰκίας δίκαια αὐτοῦ, ὡς νόμιμος πληρεξούσιός του, νὰ διεκδικήσῃ καὶ τὰ περὶ ταύτης ἀναφυέντα παρεμπίπτοντα, καὶ ἐπομένως ἠδύνατο ὡσαύτως, καὶ ὤφειλε μάλιστα, νὰ λάβῃ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου δικόγραφον περὶ τῆς παρεμβάσεως τοῦ Π. ὡς κοινοποιηθὲν εἰς νόμιμον πληρεξούσιον τοῦ ἐκκαλοῦντος.

Ἀπόφ. 110 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 114).

Σημ. ἐκδ. Νομικ. Τῳόντι ἡ παρέμβασις εἶναι παρεμπίπτουσα αἴτησις τῆς κυρίας δίκης, καὶ ἐπομένως ὁ πληρεξούσιος τῆς πρωτοδίκου δίκης εἶναι ἁρμόδιος ν' ἀποδεχθῇ τὸ δικόγραφον· μ' ὅλα ταῦτα, μελετήσας τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς τὴν Γαλλικὴν δικονομίαν, ἐμβῆκα εἰς ἀμφιβολίας, τὰς ὁποίας δὲν δύναμαι νὰ διασκεδάσω, ἴσως διότι δὲν ἐνόησα τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 74 τῆς Γαλλ. δικονομίας, ὅμοιον σχεδὸν μὲ τὸ 148 τῆς ἰδικῆς μας, οἱ διάδικοι πρέπει νὰ διορίσουν ἀντικλήτους ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων, καὶ, κατὰ τὸ ἄρθρον 406 τῆς ἰδίας, ἡ παρέμβασις γίνεται ἀπὸ ἀντικλήτου εἰς ἀντίκλητον (*d'avoué à avoué*)· ὅθεν ἐκ τούτου ἐξάγουν ὅτι ἡ ἐπίδοσις τῆς παρεμβάσεως εἰς τὰς πολιτ. δίκας πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τοὺς ἀντικλήτους ἢ πληρεξουσίους τῆς δίκης. — *Garré, tom.* 3 *pag.* 91 *quest.* 1272.

Ἐπίσης, κατὰ τὸ ἄρθρον 422 τῆς Γαλλ. δικονομίας, οἱ διάδικοι πρέπει νὰ διορίσουν ἀντίκλητον ἀκόμη καὶ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, (ἀλλὰ μόνον εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο εὑρίσκεται εἰς τμῆμα τῶν διατάξεων περὶ ἐμπορικῶν δικαστηρίων)· ἡ διάταξις αὕτη ὑπάρχει εἰς τὸ ἄρθρον 148 τῆς δικονομίας μας, ὁ δὲ διορισμὸς οὗτος τοῦ ἀντικλήτου, ὡς εἴπομεν καὶ ἄλλοτε, δὲν εἶναι εἰμὴ ἐκλογὴ κατοικίας.—*Berriat pag.* 2341· μ' ὅλα ταῦτα

εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην νομίζουν (εἰς τὴν Γαλλίαν) ὅτι ὁ διορισμὸς οὗτος τοῦ ἀντικλήτου δὲν ἔχει ἰσχὺν ὡς πρὸς τοὺς τρίτους, καὶ ἐπομένως ἡ παρέμβασις πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ εἰς τὸν ἴδιον διάδικον ». —*Carrè tom.* 3 *pag.* 285 *quést.* 1517.

§ 109. Ἐξαίρεσις λαμβάνει χώραν ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 239 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πολτι. Ἀρ. Πάγου 145 τοῦ 1849 (1).

§ 110. Ἡ δικογράφων ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ καὶ εἰς τὸν ὑποκατασταθέντα πληρεξούσιον ;

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, διὰ μὲν τοῦ ἐν Σμύρνῃ γενομένου διαληφθέντος πληρεξουσίου, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ὁμάδος τῆς ῥηθείσης πτωχεύσεως διορίζουσι πληρεξούσιόν των τὸν ἐν Σύρῳ δικηγόρον Ι. Η. διὰ νὰ τοὺς ἀντιπροσωπεύῃ ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν καὶ ἄλλων ἀρχῶν εἰς ὅλας τὰς πράξεις καὶ ὑποθέσεις, καὶ ἰδίως ἐπὶ τῆς προκειμένης κατὰ τοῦ Δ. Β., πρὸς τοῖς ἄλλοις ν' ἀνακόπτῃ ἢ ἐφεσιβάλλῃ ἀποφάσεις, νὰ ζητῇ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ἀνακοπῶν καὶ ἐφέσεων μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ τελευταίου τῆς δικαιοδοσίας βαθμοῦ, νὰ δίδῃ καὶ δέχηται ἀποδείξεις καὶ τελειωτικὰς ἐξοφλήσεις, νὰ ἐμφανίζηται, δέχηται καὶ συνομολογῇ εἰς διάφορα ἔγγραφα καὶ ἄλλα, ν' ἀντικαθιστᾷ ἕνα ἢ πλειοτέρους δικηγόρους μὲ τὴν αὐτὴν ἢ καὶ πλειοτέραν ἐξουσίαν, καὶ ἐν γένει νὰ πράξῃ καὶ ἐνεργήσῃ διὰ τὴν εἰρημένην ὁμάδα ἐφ' ὅλων τῶν περιπτώσεων, τῶν διὰ τοῦ πληρεξουσίου τούτου προνοουμένων καὶ μή· διὰ δὲ τοῦ ἐνώπιον τοῦ εἰρημένου συμβολαιογράφου γενομένου πληρεξουσίου ὁ μνησθεὶς Ι. Η. καθιστᾷ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐντολέων του αὐτῶν τὸν δικηγόρον Α. Π. διὰ νὰ τοὺς παριστᾷ ἐνώπιον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ τῷ παρέχει ὅλα τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα οἱ ἐντολεῖς του, ὡς ἄνω εἴρηται, τῷ δίδουν· ἐκ τούτων δὲ γίνεται δῆλον ὅτι ἡ πρὸς τὸν Ι. Η. πληρεξουσιότης εἶναι γενική, καὶ ταύτην, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶχε δικαιώματος, μετεβίβασεν εἰς τὸν δικηγόρον Α. Π.· ἄρα, δυνάμει ταύτης τῆς γενικῆς καὶ ῥητῆς πληρεξουσιότητος, τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ νὰ ἐμφανίζηται καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἠδύνατο, κατὰ τὸ ἄρθρον 96 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ ἐπιδοθῇ ἡ προκειμένη αἴτησις ἀναιρέσεως εἰς τὸν δικηγόρον Α. Π. καὶ οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παριστᾷ τοὺς ἐντολεῖς του, ὡς ἀναιρεσίβλητος. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 18 τοῦ 1847. — Ὅρα τὴν λέξιν Ἐντολή § 41 δίς.

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ὅρκος.

§ 111. Ὑπαρχόντων δύο πληρεξουσίων, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων δύναται νὰ γίνῃ εἰς ἑκάτερον; — ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 282 § ιγ΄—αὐτ. σελ. 754.

Σημ. Ἐκ τοῦ Εὐρ. τοῦ Κ. Ἀξέλου (λέξ. *Ἐπίδοσις*) λαμβάνω τὰ ἑξῆς (112—117).

§ 112. ὅταν ὑπάρχῃ διωρισμένος πληρεξούσιος, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς αὐτὸν, κατὰ τοὺς τύπους τοῦ ἄρθρου 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ μάλιστα ὅταν ὁ πληρεξούσιος ἦναι δικηγόρος, ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, ἡ ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν γραφέα αὐτοῦ, εὑρισκόμενον ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ δικηγόρου.

Ἀπόφ. 57 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 674).

§ 113. Πρὸς τὸν πληρεξούσιον τῆς δίκης ἐπιδίδονται ἰσχυρῶς τὰ διαμειβόμενα δικόγραφα, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου ὁ διάδικος αὐτὸς ἢ ἄλλος εἰδικὸς ἀντίκλητος.

Ἀπόφ. 17 τοῦ 1847 τῶν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4777).

§ 114. Ὅταν ὁ ἡμεδαπὸς, ἀπερχόμενος ἐκτὸς τοῦ κράτους, διώρισε γενικὸν πληρεξούσιόν του, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων γίνεται νομίμως εἰς αὐτόν.

Ἀπόφ. 204 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4798).

§ 115. Ἡ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ δήλωσις τοῦ λαμβάνοντος τὸ δικόγραφον δικηγόρου ὅτι δὲν εἶναι ἀντίκλητος, ἢ δὲν ἐδέχθη τὸν διορισμὸν αὐτὸν, δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἐπίδοσιν (1).

Ἀπόφ. 214 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4800).

§ 116. Ἡ ἐπίδοσις δικογράφου, ἐνεργηθεῖσα μὲν μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ συντάξαντος αὐτὸ δικηγόρου, ὡς πληρεξουσίου, φέροντος δὲ χρονολογίαν προγενεστέραν τῆς παύσεώς του, δὲν ἐμφαίνει προχρονολόγησιν τοῦ δικογράφου, μήτε εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπίδοσις αὕτη.

Ἀπόφ. 1 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4622).

§ 117. Ὅταν τὶς ἐνεργῇ δι' ἑαυτὸν καὶ ὡς πληρεξούσιος ἄλλου, δὲν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ν' ἀναφέρῃ εἰς τὰς πρὸς ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων παραγγελίας ὑπὸ ποίαν ἰδιότητα ἐνεργεῖ, καὶ ἐπομένως, ἂν δὲν ἀναφέρῃ ὅτι ἐνεργεῖ καὶ ὑπὲρ τῶν ὁμοδίκων αὐτοῦ, τεκμαίρεται τὸ τοιοῦτον καὶ ὠφελεῖ αὐτούς· κυρίως δὲ ἂν τὸ ἐπιδο-

---

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 85 ἐπ. καὶ σελ. 145 σημ. ς΄.

γεγραμμένης ὑπὸ τοῦ ἀστυνόμου Ἀθηνῶν βεβαιοῖ, καθόσον καὶ ἂν ἐν Ἀθήναις δὲν εὑρέθη ὁ ἐφεσίβλητος διὰ νὰ τῷ ἐπιδοθῇ ἡ ἔφεσις, ἀφοῦ δὲν διέτριβεν ἀποδεδειγμένως ἐκτὸς τοῦ κράτους, ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις εἰς τὴν μόνιμον κατοικίαν του, εἴτε εἰς αὐτὸν, ἂν εὑρίσκετο ἐκεῖσε, εἴτε εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας, συγγενεῖς κλπ., ἂν ὁ ἐφεσίβλητος ἦτον ἀπὼν ἀπ' αὐτῆς προςκαίρως· ἑπομένως ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπίδοσις εἶναι ἄκυρος.

Ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῆς 7 Αὐγούστου 1848.

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι βάσιμος ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἡ διὰ τοιχοκολλήσεως ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται μόνον εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς ἣν ὁ διάδικος διαμένει, διότι, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δύναται νὰ γίνῃ, καὶ πρέπει μάλιστα νὰ γίνηται, ἡ ἐπίδοσις καὶ εἰς τὴν μόνιμον κατοικίαν τοῦ διαδίκου, εἰς ἣν ὑπάρχουν συνήθως οἱ συγγενεῖς καὶ ὑπηρέται του, οἱ δυνάμενοι καὶ συμφέρον ἔχοντες νὰ εἰδοποιήσουν αὐτὸν, ὅταν οὗτος προςωρινῶς δι' ὑποθέσεις του ἀπομακρυνθῇ ἀπ' αὐτῆς καὶ δὲν εὑρεθῇ ἐκεῖσε κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως, διότι ἄλλως ἀφ' ἑνὸς μὲν αἱ ἐπιδόσεις ἤθελον καταντήσει δυςχερεῖς, ἢ οἱ διάδικοι ἤθελον ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παρακολουθῶσιν ἀμοιβαίως τὰ βήματά των, διὰ νὰ γνωρίζωσι τὸν τόπον, εἰς ὃν ἕκαστος πορεύεται καὶ διαμένει, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἤθελον εἶσθαι ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ δικασθῶσιν, ἢ ἀπολέσωσι τὰ δικαιώματά των, χωρὶς νὰ λάβωσιν ἐγκαίρως γνῶσιν τῶν δικογράφων, ἢ ἀποφάσεων, ἅτινα ἐκολλήθησαν εἰς θύραν δωματίου ἢ οἰκίας, εἰς ἣν διέμενον μὲν στιγμιαίως, ἀλλὰ πρὸ μικροῦ τὴν ἐγκατέλιπον· ἑπομένως, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἠδύνατο νὰ γίνῃ νομίμως ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως εἰς τὴν ἐν Θήρᾳ μόνιμον κατοικίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅστις προσωρινῶς ἀπεμακρύνθη δι' ὑποθέσεις του.

Ἐπειδὴ ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐζήτησε τὴν ἀκύρωσιν τοῦ ἀπὸ 7 Αὐγούστου 1848 ἀποδεικτικοῦ τοῦ κλητῆρος Ε. Ν. περὶ ἐπιδόσεως τῆς ἐφέσεως διὰ κολλήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς ἐν Θήρᾳ οἰκίας του, ἰσχυρισθεὶς ὅτι δὲν κατῴκει, πρὶν τῆς ἐκ Θήρας ἀναχωρήσεώς του, εἰς ἐκείνην τὴν οἰκίαν, ἥτις ἀνήκει εἰς τὴν ἀνεψιάν του, ἀλλ' εἰς ἰδιαιτέραν παρακειμένην, μὴ ἔχουσαν οὔτε συγκοινωνίαν μετὰ τῆς ἄλλης, οὔτε τὴν αὐτὴν εἴςοδον· ὅτι πρὶν τῆς ἀναχωρήσεώς του ἄφησε καὶ αὐτὴν τὴν οἰκίαν καὶ κατῴκει εἰς τὴν μονὴν, περὶ ἧς πρόκειται, καὶ ὅτι δὲν προςελήφθησαν εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν γείτονες.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ τελευταῖος ἰσχυρισμὸς ὅτι δὲν προςελήφθησαν γείτονες εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ὁ δικαστικὸς κλητὴρ ἐντὸς τῶν καθηκόντων του βεβαιοῖ διὰ τοῦ ἀποδεικτικοῦ του, τὸ ὁποῖον δὲν

προσβάλλεται ὡς πλαστὸν, ὅτι δὲν εὑρέθησαν γείτονες κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως, καὶ ὑπαρχούσης τῆς βεβαιώσεως ταύτης, εἶναι ἀδιάφορον ὅτι προσέλαβε τοὺς μάρτυρας πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων γειτόνων, πρὶν τῆς μεταβάσεώς του εἰς ἐκείνην τὴν οἰκίαν· οἱ ἕτεροι ἰσχυρισμοὶ ὅμως ὅτι δὲν κατῴκει ὁ ἐφεσίβλητος εἰς ἐκείνην τὴν οἰκίαν, εἰς ἣν ἔγινεν ἡ τοιχοκόλλησις τῆς ἐφέσεως, ἔχουσιν ουσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ ἀκυρώσεως ἐνστάσεως, διότι ἂν ἀποδειχθῶσιν, ἡ ἐπίδοσις θεωρεῖται ἄκυρος, καὶ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν ἡ ἔφεσις καθίσταται παραδεκτὴ ἐμπροθέσμως ἐπιδοθεῖσα, προστιθεμένης εἰς τὴν τριακονθήμερον πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν καὶ τῆς νομίμου ἀποστάσεως τῆς κατοικίας τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐξ Ἀθηνῶν μέχρι τῆς ἐν Θήρᾳ κατοικίας τοῦ ἐφεσιβλήτου· ἀμφισβητούμενοι δὲ πρέπει ν'ἀποδειχθῶσιν ὑπὸ τοῦ προτείναντος αὐτοὺς διαδίκου, κατὰ τὸ ἄρθρον 248 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθόσον ἡ βεβαίωσις τοῦ κλητῆρος, στηριζομένη ὄχι εἰς ἰδίαν ἀντίληψιν, ἀλλ' εἰς πληροφορίας ἄλλων, ἰσχύει μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόδειξις τῶν ἀνωτέρω γεγονότων δύναται νὰ γίνῃ καὶ διὰ μαρτύρων, καθότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχῃ ὁ ἐφεσίβλητος ἔγγραφον περὶ τῶν ἀποδεικτέων γεγονότων· (ἄρθρον 304 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας)· κατοικούντων δὲ τῶν μαρτύρων μακρὰν τῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου, ἡ ἐξέτασις αὐτῶν πρέπει ν' ἀνατεθῇ εἰς τὸν εἰρηνοδίκην Θήρας, καὶ πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας νὰ γίνῃ ἐπιτοπίως (ἄρθρ. 15 καὶ 309 τῆς πολιτ. δικονομίας).

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 5043 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 88. Κατὰ τὸ ἄρθρον 145 ἐδάφ. 7 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐπὶ διαδίκων, τῶν ὁποίων ἀγνοεῖται ὁ τόπος τῆς διαμονῆς, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς τὸν παρ' ἐκείνῳ τῷ δικαστηρίῳ εἰσαγγελέα, ὅπου ἡ δίκη εἶναι ἐκκρεμής· ἑπομένως ἡ ἔφεσις πρέπει νὰ ἐπιδίδηται εἰς τὸν παρ' ἐφέταις εἰσαγγελέα.

Ἀπόφ. 5416 τοῦ τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 89. ὅρα τὴν ὑπὸ τὸν § 85 ἀπόφασιν 106 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

§ 90. Ὅταν ὁ πρὸς ὃν πρόκηται νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις ἡμεδαπὸς ἀποδημῇ, τὸ ἔγγραφον ἐπιδίδεται εἰς τὸν εἰσαγγελέα.

Ἀπόφ. 320 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4879).

§ 91. Ἀγνοουμένου τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου,

τὸν ἐπιδόσεις γίνονται οὐχὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 145 § 6 εἰς τὸν εἰςαγγελέα. Ἀπόκειται δὲ εἰς τὸν ἐπιδόντα δικόγραφόν τι νὰ πληροφορήσῃ, πρὸ τῆς ἐπιδόσεως, ποῦ διατρίβει πραγματικῶς κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τὸ πρόςωπον, πρὸς ὃ μέλλει νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις· καὶ κάνεὶς νόμος δὲν ὑποχρεοῖ τὸ πρόσωπον τοῦτο νὰ προαναγγείλῃ εἰς τὸν ἀντίδικόν του τὰς μεταβολὰς τῆς διατριβῆς του.

Ἀπόφ. 7330 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 64. ὅταν ἡ ἔφεσις ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν οἰκίαν τινὸς ἀπόντος ἐκτὸς τοῦ κράτους, ἡ τοιχοκόλλησις δὲν εἶναι ἔγκυρος· ὁ δὲ ἐφεσίβλητος ὀφείλει νὰ φέρῃ τὴν περὶ τούτου ἀπόδειξιν, διότι ὑπάρχει πρόληψις ὅτι αὐτὸς ἔμενεν ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας του.

Ἀπόφ. 7227 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ Ζ΄.

Ἐπίδοσις εἰς τοὺς συγγενεῖς, ὑπηρέτας, ἢ συνοίκους (1). — *Ἡλικία.*

§ 65. Τότε μόνον ἐπιδίδεται νομίμως τὸ δικόγραφον εἰς τοὺς

---

(1) Παρατηρήσεις.

λ΄) Ποῖοι θεωροῦνται, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὡς συγγενεῖς; ὅσοι κατοικοῦν ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ· ὅθεν ἐπίδοσις γενομένη εἰς συγγενῆ τυχαίως ἐν αὐτῇ εὑρεθέντα εἶναι ἄκυρος.—Boitard τόμ. 1 σελ. 185 ἄρθρ. 263.—Bonçenne τόμ. 2 σελ. 205.—Ἐναντίαν γνώμην, συμφωνοῦσαν καὶ μὲ τὴν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ νομολογίαν, πρεσβεύει ὁ Chauveau sur Carré ζήτ. 360 bis.

λά) Ὁ νόμος δὲν κάμνει διάκρισιν ὡς πρὸς τὸν βαθμὸν ἢ τὸ εἶδος τῆς συγγενείας.—Ῥολλ. exploit, ἄρθρ. 766 ἐπ.

λβ΄) Ἡ λέξις ὑπηρέτης πρέπει νὰ ἑρμηνεύηται lato sensu. Ἀπαιτεῖται μόνον, ὥστε οὗτος νὰ ἔχῃ καθημερινὰς σχέσεις μὲ τὸν διάδικον· ὅθεν, μεταξὺ τῶν ὑπηρετῶν κατατάττουν τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα διαμένοντα (demeurant) μετὰ τοῦ κλητευομένου, διατελοῦσιν ἐν ὑπηρεσίᾳ του· οἷον οἱ γραμματεῖς, οἱ βιβλιοθηκάριοι, οἱ ἐπιστάται κτλ.—Carré ζήτ. 361.

λγ΄) Τί περὶ θυρωροῦ (portier); Ναί. αὐτ. ζήτ. 361 bis.

λδ΄. Εἰς ξενοδόχον, παρ' ᾧ διαμένει τίς; Ναί.—Ῥολλ. exploit, ἄρθρ. 795.

λέ) Ἂν ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ δὲν μνημονεύηται τὸ ὄνομα τοῦ ὑπηρέτου, ὑπάρχει ἀκυρότης; — Carré ζήτ. 363.

λς΄) Ἂν οἱ ὑπηρέται, ἢ οἱ συγγενεῖς, εὑρεθῶσιν ἐκτὸς τῆς κατοικίας, γίνεται ἐγκύρως ἡ ἐπίδοσις; Ὄχι. — Carré ζήτ. 360 tert.

συνοίκους, ὅταν δὲν ὑπάρχουν συγγενεῖς ἢ ὑπηρέται· τοῦτο δὲ πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου.

'Απόφ. 5256 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5001).

—— Ἐλλείποντος τοῦ διαδίκου, πρὸς ὃν ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐπίδοσίς τις, τὸ δικόγραφον ἐπιδίδεται εἰς οἱονδήποτε τῶν συγγενῶν, χωρὶς ν' ἀπαιτῆται ἡ μνεία τῆς ἐλλείψεως τῶν λοιπῶν συγγενῶν, π. χ. εἰς τὴν θυγατέρα, χωρὶς νὰ μνημονεύηται ἡ ἔλλειψις τῆς μητρός της.

'Απόφ. 85 τοῦ Φεβρ. 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4988).

§ 67. Τότε ἐπιδίδεται τὸ δικόγραφον εἰς τοὺς συνοίκους, ὅταν ἦναι ἀπόντες ἢ ἐλλείπουν οἱ συγγενεῖς ἢ ὑπηρέται τοῦ διαδίκου· τὸ δὲ περιστατικὸν αὐτὸ πρέπει, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ ἐξάγηται ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου.

'Απόφ. 85 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4135 καὶ 4150).

§ 68. Ἐξ οὐδενὸς ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐξάγεται ὅτι ὁ κλητὴρ ὀφείλει, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ν' ἀναφέρῃ τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 145 μνημονευομένων συνοίκων, ὅσοι ἐκλήθησαν νὰ δεχθῶσι καὶ νὰ ὑπογράψωσι τὸ ἔγγραφον· διὰ τῆς ἐκφράσεως δὲ σύνοικοι περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντες συγγενεῖς καὶ ὑπηρέται.

'Απόφ. 801 τοῦ 1838 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 69. Δὲν ἀπαιτεῖται παρὰ τοῦ νόμου, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ σημειοῦται εἰς τὰ ἐπιδοτήρια ὅτι ὁ συγγενής, εἰς ὃν ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ διαδίκου γίνεται ἡ ἐπίδοσις, εἶναι σύνοικος αὐτοῦ· ἐπιτρέπεται ὅμως ἡ τοῦ ἐναντίου ἀπόδειξις.

'Απόφ. 7026 τοῦ τῶν ἐν 'Αθ. ἐφετῶν.

§ 70. Ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται, ἐν ἐλλείψει τοῦ κυρίου διαδίκου, εἰς πρόσωπον ἔχον συνείδησιν τῶν πράξεών του· δὲν εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι οἱ μὴ συμπληρώσαντες τὴν ἡλικίαν τῶν 14 ἐτῶν ἐνεργοῦσι πάντοτε ἄνευ διακρίσεως, καθόσον τὸ ἄρθρ. 83 τοῦ ποιν. νόμου παραδέχεται ὅτι καὶ πρὸ τῆς ἡλικίας αὐτῆς δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ πράττῃ μετὰ διακρίσεως.

'Απόφ. 85 τοῦ Φεβρ. 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4988).

Ἡ τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφασις ὑπ' ἀριθ. 60 τοῦ 1849 φέρει:

« Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν μαρτύρων τῆς ἀποδείξεως βεβαιωθέν-

των, ὡς εἴρηται, γεγονότων συνδυαζομένων α΄) μὲ τὴν εἰς τὸ προκείμενον ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν τῆς 2 Μαΐου 1847 εὑρισκομένην ὑπογραφὴν τοῦ Γ. Κ., εὑρεθέντος ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός του κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως, καὶ λαδόντος τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον ὡς συνοίκου αὐτοῦ, καὶ 6΄) μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐν πρωτοτύπῳ προσαχθεῖσαν αἴτησιν τοῦ αὐτοῦ Γ. Κ. πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργεῖον ὑπογεγραμμένην μὲν παρ' αὐτοῦ, γεγραμμένην ὅμως διὰ χειρὸς τοῦ πατρός του τὴν 5 Μαΐου 1847, ἤτοι τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν διὰ τοῦ εἰρημένου ἀποδεικτικοῦ βεβαιωμένην ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς εἰς χεῖρας τοῦ υἱοῦ παράδοσιν τῆς προκειμένης αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀποδεικνύεται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1847 ὁ υἱὸς τοῦ Π. Κ. Γ., εὑρισκόμενος ἐν Ἀθήναις ἐπ' ἀδείᾳ ὑπήγαινε καθ' ἑκάστην καὶ πολλάκις τῆς ἡμέρας εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός του, ἂν καὶ ἐπί τινα χρόνον δὲν ἐκοιμᾶτο ἐν αὐτῇ πρὸς πλειοτέραν αὐτοῦ ἄνεσιν, ἀλλ' ἐκ τοῦ τελευταίου τούτου γεγονότος δὲν ἕπεται ὅτι ὁ ἀνήλιξ οὗτος υἱός, ὁ οὐδεμίαν λαδὼν ἀφορμὴν ψυχρότητος μετὰ τῶν γονέων του, ὁ ἀναβοκαταβαίνων, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ι. Α., εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός του, καὶ ὁ ὑπὸ τῶν γονέων του πολλάκις εἰς τὰ παράθυρα καὶ εἰς τὸν ἐξώστην αὐτῆς βλεπόμενος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ κατοικῶν ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθ' ὃ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικῶν συγγενὴς εἶναι ὁ αὐτόθι συνήθως διατρίβων, καὶ δυνάμενος νὰ παραδώσῃ προχείρως εἰς τὸν συγγενῆ του διάδικον, ἐπανερχόμενον αὐτόθι, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του παρέλαβε δικόγραφον· ὥστε τὸ δημόσιον ἀπέδειξε, διὰ τῶν εἰρημένων μαρτύρων, τὸ εἰς αὐτὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 201 τοῦ ἔτους 1848 ἀποφάσεως ἐπιδληθὲν θέμα ἀποδείξεως ὅτι ἱκανὰς ἡμέρας πρὸ τῆς 2 Μαΐου 1847, καὶ μετ' αὐτήν, ὁ Γ. Κ. διέμεινεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός του· ἡ δὲ ἀπόδειξις αὕτη οὐδόλως ἐξασθενεῖται ἐκ τῶν μαρτυριῶν τῶν τῆς ἀνταποδείξεως μαρτύρων, οἵτινες βεβαιοῦν μόνον ὅτι ὁ Γ. Κ. ἐκοιμᾶτο ἐπί τινα χρόνον κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν εἰς ἄλλην οἰκίαν παρὰ τὴν τοῦ πατρός του· ὥστε περιττὸν καθίσταται νὰ σκεφθῇ καὶ ν' ἀποφασίσῃ τὸ δικαστήριον ἐπὶ τῆς περὶ ἀκυρότητος ἢ ἀπαραδέκτου τῆς μαρτυρίας τοῦ Δ. Π. προτάσεως τοῦ δημοσίου.

Ἐπειδὴ ἑπομένως τὸ προκείμενον ἔγγραφον ἀναιρέσεως τῆς 30 Ἀπριλίου 1847 ἐπεδόθη, ἀπόντος τοῦ Π. Κ. ἐκ τῆς οἰκίας του, εἰς τὸν ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντα υἱόν του Γ.

Ἐπειδὴ ὁ νόμος δὲν ἀπαιτεῖ, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ ἦναι ἐνήλιξ ὁ μετὰ τοῦ διαδίκου συνοικῶν συγγενής, εἰς ὅν, ἐν ἀπουσίᾳ

αὐτοῦ, ἐπιδίδεται τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον· ὅθεν ἐὰν ὁ συγγενὴς οὗτος, καίτοι ἀνῆλιξ, ἔχῃ τὰς διανοητικὰς αὐτοῦ δυνάμεις ἐπὶ τοσοῦτον ἀνεπτυγμένας, ὥστε νὰ κατανοῇ καὶ τὸ σπουδαῖον τοῦ ἐγχειριζομένου αὐτῷ ἐγγράφου, καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐγχειρίσῃ αὐτὸ εἰς τὸν σύγγενῆ του, εἰς ὃν ἀπευθύνεται, ἅμα οὗτος ἐπανέλθῃ, καὶ ἡ εἰς τὸν ἀνήλικα τοῦτον ἐπίδοσις τοῦ εἰς τὸν ἐνήλικα συγγενῆ του ἀπευθυνομένου δικογράφου ἔχει πλῆρες κῦρος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του, δοκίμου ἐπὶ τοῦ Βασ. πλοίου ὁ *Λουδοβῖκος*, εἰς ἣν διετέλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἓν ἔτος πρὸ τῆς προκειμένης ἐπιδόσεως, προκύπτει ἀριδήλως ἡ μέχρι τοῦ εἰρημένου βαθμοῦ ἀνάπτυξις τῶν διανοητικῶν αὐτοῦ δυνάμεων. »

— Ἐπιδίδεται νομίμως τὸ δικόγραφον εἰς τὸ δωδεκαετὲς τέκνον τοῦ μὴ εὑρεθέντος ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ διαδίκου.

— Τὸ δικαστήριον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύναται νὰ κρίνῃ, ἂν τὸ τέκνον, ὑπογράψαν τὸ ἐπιδοτήριον, ἐνήργησε μετὰ διακρίσεως.

Ἀπόφ. 135 τοῦ 1845. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4154).

§ 71. Τὸ πρωτοδικεῖον δὲν δύναται ἐξ ἐπαγγέλματος νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἔνστασιν, ἀφορῶσαν τὴν ἀκυρότητα τοῦ ἐπιδοτηρίου, μὴ περιέχοντος δηλαδὴ τὴν μνείαν ὅτι ἔλιπεν ἐκ τῆς οἰκίας ἡ σύζυγος τοῦ πρὸς ὃν ἔμελλε νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις (155 πολιτ. δικον.)· ἐφεσίμως δὲ δὲν δύναται νὰ προταθῇ ἡ ἔνστασις αὕτη, διότι ἀντιβαίνει εἰς τὰ ἄρθρα 160 καὶ 747 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 85 τοῦ Φεβρ. 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4988).

§ 73. Διὰ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 143 τῆς πολιτ. δικονομίας λέξεως *«συνοίκων»* ἐννοοῦνται ἀνεξαιρέτως ὅλα τὰ ἐν τῇ ἰδίᾳ οἰκίᾳ κατοικοῦντα πρόσωπα, ὑπηρέται, συγγενεῖς καὶ ἄλλοι σύνοικοι.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 164 τοῦ 1850.

ΤΜΗΜΑ Η'.

Ἑταιρεῖαι.—Διαχείρισταὶ κτλ.

§ 74. Ἐπὶ ἑταιρειῶν, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων δύναται νὰ γίνῃ ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἑταιρείας.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 145 § 4 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐπὶ ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων πρέπει νὰ γίνῃ εἰς ἓν ἐκ τῶν προσώπων τῶν ἐν τῷ αὐτῷ παραγράφῳ ἀναφερομένων· ὁσάκις δὲ τὸ πρόσωπον τοῦτο, πρὸς τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ ἐπιδοθῇ τὸ ἔγγραφον, δὲν εὑρίσκεται εἴτε εἰς τὸ κατάστημα

τῆς ἑταιρείας, εἴτε ἐν τῇ οἰκίᾳ του, δὲν ὀφείλει ὁ κλητὴρ νὰ μεταβῇ πρὸς εὕρεσιν ἄλλου τινὸς ἐκ τῶν αὐτῶν προςώπων, ἀλλὰ πρέπει νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς γενικὰς περὶ ἐπιδόσεων διατάξεις τοῦ νόμου τὰς διαγεγραμμένας ἐν τῷ ἄρθρῳ 143 τῆς ἰδίας δικονομίας· τουτέςιν, αἱ διατάξεις τοῦ 145 ἄρθρου § 4 τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐπιβάλλουν τὴν ὑποχρέωσιν εἰς τὸν πρὸς κοινοποίησιν ὑπόχρεων διάδ κον νὰ διατρέξῃ κατὰ σειρὰν ἀπὸ πρόςωπον εἰς πρόςωπον μέχρις οὗ ἐπιτύχῃ ἕνα ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἀφίνει εἰς τὸν διάδικον τὴν ἐκλογὴν τῆς κοινοποιήσεως μεταξὺ τῶν προςώπων ἐκείνων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ κλητὴρ ἐνήργησε τὴν κοινοποίησιν τῆς τοῦ δημοσίου περὶ ἀναιρέσεως αἰτήσεως ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Δ. συνεταίρου τε καὶ διεξάγοντος τὰς τῆς ἑταιρείας ὑποθέσεις· μὴ εὑρὼν δ' αὐτόν, ἐγνωστοποίησε τὴν αἴτησιν ταύτην πρὸς τὸν ἀδελφὸν τοῦ Δ., καί, μὴ θέλοντος νὰ ὑπογράψῃ, τὴν ἐτοιχοκόλλησεν εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας, παρόντος ἑνὸς γείτονος· ἄρα ἡ ἐπίδοσις ἐγένετο νομίμως, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 145 § 4, 143 καὶ 147 τῆς πολιτ. δικονομίας· δὲν ὤφειλε δὲ ὁ κλητήρ, ὡς ἐσφαλμένως διατείνεται ὁ Δ., νὰ ἐρευνήσῃ ἂν ἐν τῇ οἰκίᾳ ὑπῆρχεν ἄλλο πρόςωπον ἁρμόδιον νὰ δεχθῇ τὸ ἔγγραφον, ἀφοῦ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Δ. δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπογράψῃ, καθότι ὁ νόμος (ἄρθρ. 143 καὶ 146) ἀπαιτεῖ μὲν νὰ γνωστοποιηθῇ τὸ ἔγγραφον εἰς πρόςωπον ἁρμόδιον νὰ τὸ δεχθῇ, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγένετο, ἀλλὰ δὲν ἀπαιτεῖ νὰ γίνῃ καὶ ἔρευνα περὶ ὅλων τῶν ἄλλων ἁρμοδίων νὰ δεχθῶσι τὸ ἔγγραφον προςώπων, ἂν ὁ πρῶτος δὲν δύναται, ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ· ὅθεν ἡ περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἐπιδόσεως ἔνστασις τοῦ Δ. δὲν εἶναι βάσιμος.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 161 τοῦ 1848.

§ 75. Οἱ ἐπίτροποι καὶ διαχειρισαὶ ἀλλοτρίων ὑποθέσεων ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ δέχωνται δικόγραφα; (Ὅρα τὴν περὶ τούτου νομολογίαν ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 83 καὶ 62).—Ὅρα τὴν λέξ. *Διαχείρησις* Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 198 καὶ 281 § ς' καὶ ζ.

§ 76. Κοινοποίησις ἀφορῶσα ἀλλοδαπόν τινα θεωρεῖται ἔγκυρος, ὅταν γίνῃ ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ εἰδικοῦ ἐντολοδόχου του, ἰδίως ὅταν πρόκηται περὶ ἐμπορικῆς ὑποθέσεως; — Ὅρα τὴν περὶ τούτου νομολογ. ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 84.

§ 77. Ὁ διαχειριζόμενος ἐν γένει τὰς ὑποθέσεις τινός, ὡς ἐντολοδόχος αὐτοῦ, δύναται νὰ παριςᾷ τὸν ἐντολέα του ἐνώπιον παντὸς δικαςτηρίου εἰς τὰς ἀφορώσας τὴν διαχείρησιν τῶν ὑποθέσεων δίκας.

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 18 τοῦ 1847.

§ 78. Ἡ πρὸς αὐτὸν γενομένη κοινοποίησις τῶν δικογράφων εἶναι ἰσχυρά.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 122 τοῦ 1849. — Ὅρα ἀνωτ. § 75.

§ 79. Ἡ ἐπίδοσις γίνεται νομίμως εἰς τὸ ἐμπορικὸν κατάστημα τοῦ ἐμπορίου, καὶ ἂν οὗτος δὲν κατοικῇ ἐν αὐτῷ.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 188 τοῦ 1849.

§ 80. Ἡ ἐπίδοσις γίνεται νομίμως εἰς ἕνα τῶν συνεταίρων ἐντολοδόχων διευθυντῶν ἰδιαιτέρων καταστημάτων εἰς διαφόρους πόλεις εὑρισκομένων.

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, ὡς δηλοῦται, οἱ ἀδελφοὶ . . . . καὶ διευθυνταὶ τῆς ἐμπορικῆς ἑταιρίας των ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν . . . . , εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ διευθύνωσιν ὁ καθεὶς ἰδιαιτέρως τὰ τῆς Τήνου καὶ Σύρου ἐμπορικὰ καταστήματά των, καὶ νὰ ἐνεργῶσιν ἕκαστος ἰδιαιτέρως πᾶσαν πρᾶξιν ἐκ μέρους αὐτῆς τῆς ἑταιρίας· καθὸ δὲ τοιοῦτοι διορισθέντες πληρεξούσιοι παρὰ τῶν ἐν Τεργέστῃ Κ. καὶ Λ. Σ., εἰς τὴν μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ Ι. Σ. διαφορὰν, ἠδύναντο, εἴτε ἀμφότεροι ὑπὸ τὴν ἐμπορικὴν ἐπωνυμίαν, εἴτε καθεὶς χωριστὰ, ν' ἀντιπροσωπεύσωσι νομίμως τοὺς ἐντολεῖς των· ἐπομένως ἡ ἔνστασις τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὅτι, ἥ,τε ἐπίδοσις τῆς ἀναιρέσεως αἰτήσεως γενομένη πρὸς ἕνα ἐξ αὐτῶν ἀτομικῶς, τὸν ἐν Τήνῳ κατοικοῦντα Σ. Κ., καὶ τὸ ἐπιδοτήριον αὐτὸ, ὡς μὴ φέρον τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἑταιρίας, δὲν ἔχουσι κῦρος, εἶναι ἀπαράδεκτος.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ 1845.

ΤΜΗΜΑ Θ'.

Δημόσιον.

§ 81. Ἀπόφασις ἐπιδοθεῖσα εἰς διοικητικὸν ταμίαν ὡς ἀντίκλητον καὶ ἀντιπρόσωπον ἄλλου διοικητικοῦ ταμίου, ἐπεδόθη καλῶς· (138, 1019 πολιτ. δικον.).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 404 τοῦ 1841.

§ 82. Ἡ ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ εἴτε εἰς τὸν ἀντίκλητον τοῦ δημοσίου, εἴτε εἰς τὸν ἴδιον ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν (1).

---

(1) Ἡ ἐπίδοσις τῶν δικ. ἐγγράφων γίνεται νομίμως εἰς τὸν ἐπὶ τῆς διεκπεραιώσεως ὑπάλληλον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 97 τοῦ 1845, ἣν ἐν τῇ λέξ. Δημόσιον § 12 (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 712).

Απόφ. α Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 148 τῆς πολιτ. δικονομίας, διατάττον ὅτι οἱ διάδικοι νὰ διορίζωσιν ἀντικλήτους, ὅταν δὲν κατοικοῦν, ἢ δὲν διαμένουν εἰς τὴν καθέδραν τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου, καὶ νὰ ἐπιδίδωσι τὰ δικόγραφα εἰς τοὺς ἀντικλήτους, δὲν ἐννοεῖ εἰμὴ νὰ οἰκονομήσῃ τὸν χρόνον καὶ τὰ ἔξοδα, καθότι, μὴ διοριζομένων ἀντικλήτων εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου, ὅταν οἱ διάδικοι κατοικοῦν ἢ διαμένουν μακρὰν αὐτῆς, καὶ ἡ ἀποπεράτωσις τῶν δικῶν ἤθελε βραδύνει, καὶ τὰ ἔξοδα ἤθελαν πολλαπλασιάζεσθαι, ἀναγκαζομένων, ὡς ἐκ τούτου, τῶν διαδίκων νὰ ἐπιδώσωσι τὰ δικόγραφα εἰς τὸν τόπον τῆς κατοικίας τῶν ἀντιδίκων των· ὥστε ἡ εἰρημένη διάταξις ἐτέθη μᾶλλον πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τὴν εὐκολίαν τοῦ θέλοντος νὰ κοινοποιήσῃ ἔγγραφόν τι, καὶ δὲν ἀπαγορεύει αὐτὸν νὰ ἐπιδίδῃ τοῦτο καὶ εἰς τὸν ἴδιον διάδικον, ἐὰν δὲν θέλῃ νὰ τὸ ἐπιδώσῃ εἰς τὸν ἀντίκλητον αὐτοῦ, ἀλλὰ προτιμᾷ νὰ ὑποστῇ πλειότερα ἔξοδα· ἡ ἔννοια δὲ αὕτη τοῦ νόμου σαφηνίζεται ἔτι μᾶλλον ἐκ τοῦ ἄρθρου 143 τῆς ἰδίας δικονομίας, καθ' ὃ τὸ ἔγγραφον ἐπιδίδεται συνήθως εἰς τὸν διάδικον, ἢ τὸν πληρεξούσιον αὐτοῦ ἔχοντα ὡς ἐκ τοῦ νόμου καὶ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀντικλήτου, καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 150, κατὰ τὸ ὁποῖον, ὀφείλων ὁ διάδικος νὰ διορίσῃ ἀντίκλητον, καὶ μὴ διορίζων αὐτόν, ὑποβάλλεται προσωπικῶς μόνον εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἕνεκα τούτου γενομένων ἐξόδων, χωρὶς νὰ ὑπόκηται εἰς ἄλλην τινὰ ποινήν, ἢ στέρησίν τινος δικαιώματος· τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἔχει καὶ τὸ ὁποῖον ἐπεκαλέσθη ὁ ἀναιρεσίβλητος καὶ ἐφήρμοσε τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 12 Μαΐου 1845 Βασιλ. Διατάγματος· ὅτι δὲ ἔχει τὴν ἔννοιαν ταύτην γίνεται πρόδηλον καὶ ἐκ τῆς τρίτης διατάξεως τοῦ αὐτοῦ Διατάγματος, καθ' ἣν ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δύναται νὰ διορίσῃ ἐξ ἐπαγγέλματος πρὸς παράστασιν τοῦ δημοσίου ὑπάλληλον τοῦ κλάδου του, ἢ καὶ συνήγορον τινά· ὥστε, δυναμένου τοῦ ὑπουργοῦ νὰ πράξῃ τοῦτο, ἢ νὰ παραστήσῃ ὁ ἴδιος αὐτοπροσώπως τὸ δημόσιον ἐπὶ δικαστηρίου, δύναται καὶ ὁ ἀντίδικος τοῦ δημοσίου νὰ κοινοποιήσῃ τὸ δικόγραφόν του εἰς τὸν ἴδιον ὑπουργόν, ἢ εἰς τὸν ἀντίκλητον αὐτοῦ, χωρὶς νὰ ἦναι ὑπόχρεως, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως, νὰ κοινοποιήσῃ αὐτὸ εἰς μόνον τὸν ἀντίκλητον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐπιδώσαν-

---

— Δὲν ἐπιδίδονται νομίμως τὰ δικόγραφα εἰς τὸν ἐπὶ τῆς διεκπεραιώσεως ὑπάλληλον τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἂν δὲν προϋπάρχῃ ῥητὴ πρὸς αὐτὸν τοῦ ὑπουργοῦ ἐντολή.

'Απόφ. 305 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4231).

τος τοῦ ἀναιρεσείοντος Δ. Π. τὴν ὑπ' ἀριθ. 13,321 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 50 πρᾶξιν τοῦ εἰρηνοδίκου Μυρτουντίου εἰς τὸν ἴδιον ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν τὸν ἀντιπροσωπεύοντα, δυνάμει τοῦ νόμου, ἀπ' εὐθείας τὸ δημόσιον, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ὤφειλε νὰ θεωρήσῃ τὴν ἐπίδοσιν ταύτην ἔγκυρον καὶ νόμιμον· ἀκυρῶσαν δὲ ταύτην, διὰ τῆς προςβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 419 ἀποφάσεώς του, λόγῳ τοῦ ὅτι ἀπητεῖτο ὑποχρεωτικῶς νὰ κοινοποιηθῶσι τὰ εἰρημένα ἔγγραφα εἰς τὸν ἀντίκλητον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 138 τῆς πολιτ. δικονομίας καὶ τοῦ ἐδαφίου τελευταίου τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ προμνημονευθέντος Διατάγματος, ὑπερέβη τὰ καθήκοντά του, πλάσαν ἀκυρότητα μὴ διαλαμβανομένην οὐδ' εἰς τὸ γράμμα, οὐδ' εἰς τὸ πνεῦμα τῶν διατάξεων τούτων, ἢ ἄλλως θεωρῆσαν οὐσιώδεις τὰς διατάξεις ταύτας, ἐνῷ δὲν εἶναι τοιαῦται, καθόσον δὲν πρόκειται ἐκ τῆς παραβιάσεως αὐτῶν οὐδεμία βλάβη εἰς τοὺς διαδίκους· ἡ δὲ ὑπέρβασις αὕτη, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 3 τῆς πολιτ. δικονομίας, δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν· ὥστε καθίσταται ἀναιρετέα ἡ ἀπὸ 13 Νοεμβρ. 1848 ὑπ' ἀριθ. 419 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. »

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 226 τοῦ 1848.

§ 83. Ὁ ἀντίδικος τοῦ δημοσίου δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐπιδίδῃ τὰ δικόγραφα εἰς τὸν πληρεξούσιον τοῦ δημοσίου, καὶ ἀφοῦ τοῦτο διορίσῃ τοιοῦτον.

Ἀπόφ. 886 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5279).

§ 84. Προκειμένου λόγου περὶ δίκης προκυπτούσης ἐκ τοῦ πλειστηριασμοῦ οἰκίας τινός, ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις δύναται νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸν ἁρμόδιον ταμίαν (ἄρθρον 2 τοῦ 5 § τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 16 Μαΐου 1845 νόμου περὶ οἰκον. ἐφόρων)· ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως δὲ ταύτης ἄρχεται τὸ πρὸς ἔφεσιν δικαίωμα τοῦ δημοσίου.

Ἀπόφ. 6990 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ Ι'.

Εἰςαγγελεῖς (1).

§ 85. Ἡ ἐπίδοσις, προκειμένου λόγου περὶ ἡμεδαπῶν, πότε γίνεται εἰς τὸν εἰςαγγελέα;

---

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 51 ἐπ.—Ὅρα κατωτ. καὶ τὰ περὶ πληρεξουσίων.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 145 § 6, ἡ ἐπίδοσις τότε γίνεται, ἐπὶ ἡμεδαπῶν, εἰς τὸν παρ' ἐκείνῳ τῷ δικαστηρίῳ τῶν πρωτοδικῶν, ὅπου εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ δίκη, εἰςαγγελέα, ὅταν ὁ ἡμεδαπὸς, μὴ ἔχων μόνιμον διαμονὴν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, διαμένῃ, ἤτοι εἶναι κατεστημένος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ· διότι ἄλλως, ἐὰν δηλ. ἤθελεν ἐπιδίδεσθαι τὸ δικόγραφον εἰς τὸν εἰςαγγελέα καὶ ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν ἔχει μὲν ὁ διάδικος σταθερὰν διαμονὴν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, διατρίβει δὲ πρὸς καιρὸν, χάριν τοῦ ἐμπορίου του, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ὥσπερ μὴ ὀρθῶς ἡρμήνευσε τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἐφεσιβλήτου, καμμία κλῆσις δὲν ἤθελεν ἐπιδίδεσθαι εἰς τοὺς ναυτικοὺς, ὅσοι ἔχουν τὴν σταθερὰν κατοικίαν, ἢ διαμονήν των, ἐν Ἑλλάδι, περιφέρονται ὅμως, χάριν τοῦ ἐμπορίου των, ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς δικαιοσύνης, ὡς πρὸς αὐτοὺς, ἤθελον ἀποβαίνει μάταια· ὅθεν ἡ εἰρημένη ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου καθίσταται ἀνυπόστατος. » — Ὅρα κατωτ. § 92 ἑπ.

Ἀπόφ. 106 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2963).

§ 86. Ὅταν οἱ ἡμεδαποὶ διατρίβωσιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, πᾶσα ἐπίδοσις πρὸς αὐτοὺς γίνεται εἰς τὸν εἰςαγγελέα τοῦ δικαστηρίου, ὅπου εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ ὑπόθεσις· ὅθεν ἡ γενομένη εἰς τὴν θύραν τῆς πρὸ τῆς ἀποδημίας του κατοικίας εἶναι ἄσκοπος.

Ἀπόφ. 5397 τῆς 17 Φεβρ. 1849 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 87. Πρὸς τὸν εἰςαγγελέα γίνεται ἡ ἐπίδοσις, ὅταν οἱ διάδικοι διατρίβωσιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἢ ὅταν ὁ τόπος, καὶ οὐχὶ ἡ οἰκία τῆς διαμονῆς των, ἦναι ἄγνωστος· ἐπομένως δὲν εἶναι ἔγκυρος ἡ πρὸς τὸν εἰςαγγελέα ἐπίδοσις, ὅταν δὲν εὑρεθῇ ἡ οἰκία, εἰς ἣν ὁ διάδικος ἐν ἄλλῃ πόλει καταλύει, ἀφοῦ εἶναι γνωστὴ ἡ μόνιμος ἀρχικὴ κατοικία του, εἰς ἣν ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις καὶ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ τοῦ διαδίκου.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, ἂν καὶ ὁ ἐφεσίβλητος, διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών του, προςβάλῃ ὡς ἐκπρόθεσμον τὴν γενομένην αὐτῷ ἐπίδοσιν τῆς ἐφέσεως κατὰ τὴν 27 Ἰουλίου 1848, ἐν Ἀθήναις, ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑπουργοῦ δὲν ἔκαμε χρῆσιν τῆς ἐπιδόσεως ταύτης, διότι οὔτε μνείαν περὶ αὐτῆς εἰς τὰς ἐγγράφους προτάσεις του ἔκαμεν, οὔτε ἀπόδειξιν κλητῆρος περὶ αὐτῆς προςήγαγεν· ἐπομένως ἀποβαίνει ματαία ἡ ἀπόφασις ἐπὶ τῆς ἐνστάσεως τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς στηριζομένης εἰς τὴν ἐπίδοσιν ἐφέσεως κατὰ τὴν 27 Ἰουλίου 1848, τῆς ὁποίας δὲν ἔγινε χρῆσις ὑπὸ τοῦ ἐνεργήσαντος τυχὸν αὐτὴν ἐκκαλοῦντος.

Ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῆς 26 Ἰουλίου 1848.

Ἐπειδὴ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 140, 143 καὶ ἐπ. τῆς πολιτ. δικονομίας, τὰ δικόγραφα ἐπιδίδονται συνήθως εἴτε εἰς τοὺς διαδίκους αὐτοπροςώπως, ἢ πληρεξουσίους αὐτῶν, εἰς οἱονδήποτε τόπον τῆς Ἑλλάδος καὶ ἂν εὑρεθῶσι διατρίβοντες, εἴτε εἰς τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ των κατοικοῦντας συγγενεῖς, ὑπηρέτας ἢ συνοίκους των, ἐὰν οἱ διάδικοι δὲν εὑρεθῶσιν εἰς αὐτήν· κατ' ἐξαίρεσιν δὲ ἡ ἐπίδοσις γίνεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 145 § 6 καὶ 7 τῆς πολιτ. δικονομίας, εἰς τὸν εἰςαγγελέα μόνον, ὅταν οἱ διάδικοι διατρίβωσιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, καὶ ὅταν ὁ τόπος, καὶ οὐχὶ ἡ οἰκία τῆς διαμονῆς των, εἶναι ἄγνωστος.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ ἐφεσίβλητος Γ. Γ. εἶχεν ἀναμφισβητήτως τὴν μόνιμον κατοικίαν του εἰς Θήραν, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς πρωτοδίκου δίκης καὶ πρὸ αὐτῆς, ὡς ἔχων αὐτόθι τὸ κέντρον ὅλων τῶν ὑποθέσεών του· τὴν δὲ ἀρχικὴν ταύτην κατοικίαν του διατηρεῖ εἰςέτι ἐνόσῳ δὲν μεταβάλλει αὐτὴν νομίμως διὰ τῆς εἰς ἄλλον τόπον ἀποκαταστάσεως. *L.* 7 *Cod.* (10, 39). — ὅρα ἀνωτ. § 10, καὶ τὴν ἐν σελ. 118 ὑποσημ.

Ἐπειδὴ ἡ ἁπλῆ εἰδοποίησις τοῦ Γ. Γ. πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ἡ περιεχομένη εἰς τὴν ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1848 παραγγελίαν πρὸς τὸν κλητῆρα περὶ ἐπιδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 319 ἀποφάσεως τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν, ὅτι διαμένει ἤδη καὶ κατοικεῖ εἰς Ἀθήνας, δὲν ἐμφαίνει σκοπὸν καὶ θέλησιν ἐγκαταλείψεως τῆς ἀρχαίας κατοικίας του καὶ ἀποκαταςάσεως εἰς Ἀθήνας(1), οὔτε κἂν ἰσχυρίσθη ὁ ἐφεσίβλητος ὅτι ἐπὶ τοιούτῳ σκοπῷ ἀποκαταστάσεως μετήνεγκεν ἐκ Θήρας ἐνταῦθα τὰ κινητὰ πράγματά του, ἐνοικίασεν οἰκίαν κλπ., ἀλλὰ σκοπὸν κύριον ἔχει ἡ εἰρημένη εἰδοποίησις νὰ φέρῃ εἰς γνῶσιν τοῦ ὑπουργοῦ τὴν εἰς Ἀθήνας διατριβὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου, πρὸς εὐχερεστέραν εὕρεσιν αὐτοῦ, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε ζητηθῆ διὰ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν· ἔχοντος δὲ τοῦ ἐφεσιβλήτου μόνιμον κατοικίαν εἰς Θήραν, γνωςὴν πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς πρωτοδίκου δίκης, καὶ μὴ μεταβαλόντος αὐτὴν νομίμως, δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως πρὸς τὸν παρὰ τῷ δικαςηρίῳ τούτῳ εἰςαγγελέα καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος « ἡ *Φήμη*, » ὡς ἀγνοουμένου δῆθεν τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου, μόνον, διότι δὲν εὑρέθη ἡ οἰκία, εἰς ἣν ἐν Ἀθήναις διέμεινεν, ὡς ὁ ἐκκαλῶν ἰσχυρίσθη καὶ ὁ δικαστικὸς κλητὴρ Θ. Τ. διὰ τῆς ἀπὸ 26 Ἰουλίου 1848 ἐκθέσεώς του συνυπο-

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 236 ἐπ.

γεγραμμένης ὑπὸ τοῦ ἀστυνόμου Ἀθηνῶν βεβαιοῖ, καθόσον καὶ ἂν ἐν Ἀθήναις δὲν εὑρέθη ὁ ἐφεσίβλητος διὰ νὰ τῷ ἐπιδοθῇ ἡ ἔφεσις, ἀφοῦ δὲν διέτριβεν ἀποδεδειγμένως ἐκτὸς τοῦ κράτους, ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις εἰς τὴν μόνιμον κατοικίαν του, εἴτε εἰς αὐτὸν, ἂν εὑρίσκετο ἐκεῖσε, εἴτε εἰς τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας συγγενεῖς κλπ., ἂν ὁ ἐφεσίβλητος ἦτον ἀπὼν ἀπ' αὐτῆς προσκαίρως· ἑπομένως ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπίδοσις εἶναι ἄκυρος.

Ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῆς 7 Αὐγούστου 1848.

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι βάσιμος ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἡ διὰ τοιχοκολλήσεως ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται μόνον εἰς τὴν οἰκίαν, εἰς ἣν ὁ διάδικος διαμένει, διότι, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δύναται νὰ γίνῃ, καὶ πρέπει μάλιστα νὰ γίνηται, ἡ ἐπίδοσις καὶ εἰς τὴν μόνιμον κατοικίαν τοῦ διαδίκου, εἰς ἣν ὑπάρχουν συνήθως οἱ συγγενεῖς καὶ ὑπηρέται του, οἱ δυνάμενοι καὶ συμφέρον ἔχοντες νὰ εἰδοποιήσουν αὐτὸν, ὅταν οὗτος προσωρινῶς δι' ὑποθέσεις του ἀπομακρυνθῇ ἀπ' αὐτῆς καὶ δὲν εὑρεθῇ ἐκεῖσε κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως, διότι ἄλλως ἀφ' ἑνὸς μὲν αἱ ἐπιδόσεις ἤθελον καταντήσει δυσχερεῖς, ἢ οἱ διάδικοι ἤθελον ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παρακολουθῶσιν ἀμοιβαίως τὰ βήματά των, διὰ νὰ γνωρίζωσι τὸν τόπον, εἰς ὃν ἕκαστος πορεύεται καὶ διαμένει, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἤθελον εἶσθαι ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ δικασθῶσιν, ἢ ἀπολέσωσι τὰ δικαιώματά των, χωρὶς νὰ λάβωσιν ἐγκαίρως γνῶσιν τῶν δικογράφων, ἢ ἀποφάσεων, ἅτινα ἐκολλήθησαν εἰς θύραν δωματίου ἢ οἰκίας, εἰς ἣν διέμενον μὲν στιγμιαίως, ἀλλὰ πρὸ μικροῦ τὴν ἐγκατέλιπον· ἑπομένως, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἠδύνατο νὰ γίνῃ νομίμως ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως εἰς τὴν ἐν Θήρᾳ μόνιμον κατοικίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅστις προσωρινῶς ἀπεμακρύνθη δι' ὑποθέσεις του.

Ἐπειδὴ ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐζήτησε τὴν ἀκύρωσιν τοῦ ἀπὸ 7 Αὐγούστου 1848 ἀποδεικτικοῦ τοῦ κλητῆρος Ε. Ν. περὶ ἐπιδόσεως τῆς ἐφέσεως διὰ κολλήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς ἐν Θήρᾳ οἰκίας του, ἰσχυρισθεὶς ὅτι δὲν κατῴκει, πρὶν τῆς ἐκ Θήρας ἀναχωρήσεώς του, εἰς ἐκείνην τὴν οἰκίαν, ἥτις ἀνήκει εἰς τὴν ἀνεψιάν του, ἀλλ' εἰς ἰδιαιτέραν παρακειμένην, μὴ ἔχουσαν οὔτε συγκοινωνίαν μετὰ τῆς ἄλλης, οὔτε τὴν αὐτὴν εἴσοδον· ὅτι πρὶν τῆς ἀναχωρήσεώς του ἄφησε καὶ αὐτὴν τὴν οἰκίαν καὶ κατῴκει εἰς τὴν μονὴν, περὶ ἧς πρόκειται, καὶ ὅτι δὲν προσελήφθησαν εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν γείτονες.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ τελευταῖος ἰσχυρισμὸς ὅτι δὲν προσελήφθησαν γείτονες εἶναι ἀνυπόστατος, διότι ὁ δικαστικὸς κλητὴρ ἐντὸς τῶν καθηκόντων του βεβαιοῖ διὰ τοῦ ἀποδεικτικοῦ του, τὸ ὁποῖον δὲν

προςβάλλεται ὡς πλαστόν, ὅτι δὲν εὑρέθησαν γείτονες κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως, καὶ ὑπαρχούσης τῆς βεβαιώσεως ταύτης, εἶναι ἀδιάφορον ὅτι προςέλαβε τοὺς μάρτυρας πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων γειτόνων, πρὶν τῆς μεταβάσεώς του εἰς ἐκείνην τὴν οἰκίαν· οἱ ἕτεροι ἰσχυρισμοὶ ὅμως ὅτι δὲν κατῴκει ὁ ἐφεσίβλητος εἰς ἐκείνην τὴν οἰκίαν, εἰς ἣν ἔγινεν ἡ τοιχοκόλλησις τῆς ἐφέσεως, ἔχουσιν οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ ἀκυρώσεως ἐνστάσεως, διότι ἂν ἀποδειχθῶσιν, ἡ ἐπίδοσις θεωρεῖται ἄκυρος, καὶ εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν ἡ ἔφεσις καθίσταται παραδεκτὴ ἐμπροθέσμως ἐπιδοθεῖσα, προςτιθεμένης εἰς τὴν τριακονθήμερον πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν καὶ τῆς νομίμου ἀποστάσεως τῆς κατοικίας τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐξ Ἀθηνῶν μέχρι τῆς ἐν Θήρᾳ κατοικίας τοῦ ἐφεσιβλήτου· ἀμφισβητούμενοι δὲ πρέπει ν' ἀποδειχθῶσιν ὑπὸ τοῦ προτείναντος αὐτοὺς διαδίκου, κατὰ τὸ ἄρθρον 248 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθόσον ἡ βεβαίωσις τοῦ κλητῆρος, στηριζομένη ὄχι εἰς ἰδίαν ἀντίληψιν, ἀλλ' εἰς πληροφορίας ἄλλων, ἰσχύει μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως·

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόδειξις τῶν ἀνωτέρω γεγονότων δύναται νὰ γίνῃ καὶ διὰ μαρτύρων, καθότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχῃ ὁ ἐφεσίβλητος ἔγγραφον περὶ τῶν ἀποδεικτέων γεγονότων· (ἄρθρον 304 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας)· κατοικούντων δὲ τῶν μαρτύρων μακρὰν τῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου, ἡ ἐξέτασις αὐτῶν πρέπει ν' ἀνατεθῇ εἰς τὸν εἰρηνοδίκην Θήρας, καὶ πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας νὰ γίνῃ ἐπιτοπίως (ἄρθρ. 15 καὶ 309 τῆς πολιτ. δικονομίας).

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 5043 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 88. Κατὰ τὸ ἄρθρον 145 ἐδάφ. 7 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐπὶ διαδίκων, τῶν ὁποίων ἀγνοεῖται ὁ τόπος τῆς διαμονῆς, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς τὸν παρ' ἐκείνῳ τῷ δικαστηρίῳ εἰςαγγελέα, ὅπου ἡ δίκη εἶναι ἐκκρεμής· ἑπομένως ἡ ἔφεσις πρέπει νὰ ἐπιδίδηται εἰς τὸν παρ' ἐφέταις εἰςαγγελέα.

Ἀπόφ. 5416 τοῦ τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 89. Ὅρα τὴν ὑπὸ τὸν § 85 ἀπόφασιν 106 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

§ 90. Ὅταν ὁ πρὸς ὃν πρόκηται νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις ἡμεδαπὸς ἀποδημῇ, τὸ ἔγγραφον ἐπιδίδεται εἰς τὸν εἰςαγγελέα.

Ἀπόφ. 320 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4879).

§ 91. Ἀγνοουμένου τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου,

ἡ ἔφεσις ἐπιδίδεται εἰς τὸν παρ'ἐφέταις εἰςαγγελέα καὶ δημοσιεύεται διὰ τῆς ἐφημερίδος.

'Απόφ. 2892 τοῦ 1844 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 91 (δίς.) ὅρα κατωτ. § 94—καὶ ἀπόφ. 8002 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἥτις διαλαμβάνει πότε ἡ εἰς τὸν εἰςαγγελέα ἐπίδοσις παράγει ἀποτελέσματα· (ἐξεδόθη ἐν ᾧ τὸ παρὸν ἦτον ὑπὸ τὰ πιεστήρια, καὶ διὰ τοῦτο δὲν τὴν περιέλαβον ἐνταῦθα).

ΤΜΗΜΑ ΙΑ'.

Πλοίαρχοι.—(ὅρα ἀνωτ. § 85, καὶ τὴν ἐν τῇ ἀνωτ. σ. 118 ὑποσ.).

92. Κατὰ πλοιάρχων, ἀπόντων πρὸς ἐπιχείρησιν πλοῦ μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἐπανέλθωσι, καὶ χωρὶς νὰ προςδιορίσωσιν ἀλλαχοῦ τὴν μόνιμον διαμονήν των, ἡ ἐπίδοσις γίνεται εἰς τὴν οἰκίαν των.

'Απόφ. 140 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2981).

§ 93. Τότε μόνον ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 144, ὡς πρὸς τοὺς πλοιάρχους, ὅταν τὸ πλοῖον ἦναι προςωρμισμένον εἰς τὸν λιμένα, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ ἐπίδοσις γίνεται, καὶ οὗτος ἤθελεν ἔχει ἐπ' αὐτοῦ τὴν διατριβήν του· αὐτόθι.

§ 94. Εἰς τίνα γίνεται ἡ ἐπίδοσις, ὅταν ὁ πρὸς ὃν πρόκειται νὰ γίνῃ, εὑρίσκηται εἰς ἰδιωτικὸν πλοῖον, ὑπὸ θαλασσοπλοΐαν ὄν;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἀπὸ τὰς ληφθείσας μαρτυρίας (διαλαμβανούσας σαφῶς καὶ ὡρισμένως ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Σκόπελον τὴν 8 7βρίου 1848, ὡς γραμματεὺς, ἐπὶ ἑνὸς πλοίου· ὅτι ἔκτοτε περιέπλεεν ἐντὸς τοῦ εἰρημένου πλοίου, καὶ ἀκολούθως ἐντὸς ἄλλου, ὅπου ὡσαύτως ὡς γραμματεὺς κατετάχθη, εἰς διαφόρους λιμένας, ἤγουν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Δουνάβεως, τῆς Ὀδησσοῦ, τοῦ Ταϊγανίου καὶ τῆς Μασσαλίας, καὶ ὅτι δὲν ἐπανῆλθεν εἰς Σκόπελον παρὰ κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1850, καὶ ἐπιβεβαιωμένας καὶ ἀπὸ τὸ πιστοποιητικὸν τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς τῆς Σκοπέλου ὑπ' ἀριθ. 108/111 τῆς 28 Ἰουνίου 1850) βεβαιοῦται ὅτι κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1849, ὅτε ἐπεδόθη ἐν τῇ ἐν Σκοπέλῳ κατοικίᾳ του τὸ ἐφετήριον τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὁ ἐφεσίβλητος δὲν διετέλει μὲν ἐν τῇ κατοικίᾳ του, ἀλλ' οὔτε διέτριβεν ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ· ὥστε δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 145, 6 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἥτις ἔχει χώραν μόνον, ὅταν ὁ ἡμεδαπὸς θετικῶς διατρίβῃ εἴς τι ἐγνωσμένον μέρος τῆς ἀλλοδαπῆς, οὐδ' ἡ διάταξις τοῦ § 7 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, διότι ὁ ἡμεδαπὸς, ὁ διατηρῶν, ὡς ὁ ἐφεσίβλητος,

γνωστὴν κατοικίαν ἐν Ἑλλάδι, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν ἀπεσπάσθη, ἀλλ' ἁπλῶς καὶ προςκαίρως περιοδεύων, δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀγνώστου διαμονῆς ἄνθρωπος· ὅθεν, γνωστῆς οὔσης καὶ ἀναμφισβητήτου τῆς ἐν Σκοπέλῳ διατηρουμένης κατοικίας του, εἰς ἣν ἐπεδόθη ἡ ἔφεσις διὰ τοιχοκολλήσεως, ὡς μὴ δυνηθείσης νὰ ὑπογράψῃ τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς μεθ' ἧς συνῴκει μητρυιᾶς του, πρὸς ἣν ὁ κλητὴρ προςήνεγκε τὸ δικόγραφον, ὡς ἀγραμμάτου, ἡ ἐπίδοσις γενομένη συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 143 τῆς πολ. δικονομίας καθίσταται νόμιμος καὶ ἰσχυρὰ, καὶ μόνον δίκαιον ἦτο νὰ ἐνεργηθῇ ὅτι καὶ ἐνηργήθη, τουτέστι νὰ προςτεθῇ εἰς τὴν νόμιμον προθεσμίαν τὸ τῆς ἀποστάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 541, 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅπως λάβῃ καιρὸν ὁ κλητευόμενος, εἰδοποιούμενος παρὰ τῶν συνοίκων του, ἢ τῶν πληρεξουσίων του, ἢ ἐντολοδόχων του, νὰ ἐμφανισθῇ.—Ὅρα τὴν λέξιν *Ἀπόστασις*,

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. ».

'Απόφ. 7734 τοῦ 1850 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

— Ἐὰν ὁ πλοίαρχος δὲν εὑρεθῇ ἐν τῷ πλοίῳ, τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον ἐπιδίδεται εἰς τὸν εἰςαγγελέα; Ναί, ἂν δὲν εὑρεθῇ μήτε ὁ τοποτηρητής του.

'Απόφ. 263 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5400).

ΤΜΗΜΑ ΙΒ'.

Στρατιωτικοί. — (Ὅρα τὴν ἐν τῇ ἀνωτ. σ. 118 ὑποσημ.).

§. 95. Ἡ ἐπίδοσις ἡ διὰ τοῦ φρουράρχου Ἀθηνῶν ἐνεργουμένη πρὸς στρατιωτικὸν διαμένοντα ἐν Πειραιεῖ, εἶναι νόμιμος; Ναί, κατὰ τὴν ἀπόφασιν 5354 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος ἐξεφράσθη οὕτως·

« Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν παραδέχεται, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ὁ Κ. Σ. ἀξιωματικὸς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρέτει ὡς τοιοῦτος ἐν Πειραιεῖ κατὰ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐκινήθη ἡ προκειμένη κατ' αὐτοῦ ἀγωγή· ἑπομένως, διὰ νὰ ὑπάρχῃ νόμιμος ἡ πρὸς αὐτὸν ἐπίδοσις αὐτῆς, ἔπρεπε, συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 145 §. 8 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ γίνῃ πρὸς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τοῦ Πειραιῶς, τουτέστι πρὸς τὸν ἐκεῖσε φρούραρχον, καὶ οὐχὶ, ὡς παρανόμως ἐγένετο, πρὸς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν, καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι τὸ φρουραρχεῖον Πειραιῶς ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἐκείνου τῶν 'Αθηνῶν, ὡς παρεδέχθη τὸ πρωτοδικεῖον, καθότι αἱ 'Αθῆναι δὲν εἶναι ὁ τόπος τῆς ἐφεδρείας τοῦ

εἰρημένου ἀξιωματικοῦ, καὶ ὁ νόμος ῥητῶς ἀπαιτεῖ νὰ γείνῃ ἡ κοινοποίησις πρὸς τὸν διοικητὴν τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας· ὅθεν τὸ ἐνταῦθα πρωτοδικεῖον, παραδεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ πρὸς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν γενομένη κοινοποίησις ἔχει νόμιμον κῦρος, παρεβίασε τὰς εἰρημένας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 145 §. 8 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἵτινες, ὡς ἀφορῶσαι τὴν νομιμότητα τῶν κοινοποιήσεως, εἶναι οὐσιώδεις, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ παραβίασις αὐτῶν ἐπιφέρει, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρ. 201 καὶ 807 § 5 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 158 τοῦ 1847.

§. 96. Ἡ ἐπίδοσις στρατιωτικῶν ἐν ἐνεργείᾳ γίνεται εἰς τὸν διοικητὴν τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 267, σελ. 95 τόμ. 4 τῆς νομολ.

§. 97 Ἐπὶ ἀξιωματικῶν ἐν ἐνεργείᾳ, ἡ ἐπίδοσις ποῦ πρέπει νὰ γίνηται;

«Ἐπειδή, κατὰ τὸν 8 §. τοῦ 145 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐπὶ ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται πρὸς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἐπίδοσις ἔγεινεν εἰς τὸν φρούραρχον Ἀκροκορίνθου καὶ συγχρόνως εἰς τὸν γενικὸν ἀρχηγὸν τῆς Πελοποννήσου, οὐδέτερος δὲ ἐξ αὐτῶν ἦτο διοικητὴς τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας, ὡς γίνεται φανερὸν ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, οἵτινες μόνοι ἦσαν ἁρμόδιοι νὰ δικάσωσι περὶ τοῦ πραγματικοῦ τούτου· ἑπομένως ἡ ἐπίδοσις δὲν ἔγεινεν εἰς ἁρμόδιον πρόσωπον.

Ἐπειδὴ ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὸ βιβλ. τῶν ἐφέσεων δὲν ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ὁποίαν ὁ νόμος διατάσσει ἐπίδοσιν, οὐδὲ δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ ταύτην· ὁ δὲ λόγος τῆς κατὰ τοῦ κλητῆρος γενομένης ἀπειλῆς ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐκτὸς ὅτι δὲν ἐπροτάθη ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, οὐδὲ ἀνήκει, καθὸ πραγματικός, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ αἱ περὶ ἐπιδόσεως διατάξεις, αἱ ἐνδιαλαμβανόμεναι εἰς τὸ 146 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, εἶναι οὐσιώδεις, καὶ ἡ μὴ τήρησις τούτων συνεπάγει τὴν ἀκυρότητα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐν Ναυπλίῳ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ὀρθῶς ἐθεώρησεν ὡς ἄκυρον τὴν μὴ εἰς τὸ ἁρμόδιον πρόσωπον γενομένην ἐπίδοσιν· ἑπομένως δὲν ἠρμήνευσεν, οὐδὲ ἐφήρμοσεν ἐσφαλμένως τὸ 201 ἄρθρον τῆς εἰρημένης δικονομίας.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν θεωρῆσαν ὀρθῶς

ὡς οὐσιώδη τὴν διάταξιν τοῦ 146 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον ἐφήρμοσε, δὲν ἐδύνατο νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὸν ἀντίδικον δικαίωμα, τὸ ὁποῖον οὗτος ἀπέκτησεν ἤδη διὰ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, καὶ ἑπομένως δὲν παρεβίασε τὸ 203 ἄρθρ. τῆς αὐτῆς δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 221 ἀπόφασις, τῆς ὁποίας ζητεῖται συγχρόνως ἡ ἀναίρεσις, εἶναι ἀπόφασις παρεμπίπτουσα, καὶ, μὴ αἰτηθείσης ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ὁριστικῆς, ἡ κατ' αὐτῆς καὶ μόνης τῆς παρεμπιπτούσης γενομένη εἶναι ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ 812 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 267 τοῦ 1839.

§. 98. Ἐπὶ ἀξιωματικοῦ τῆς φάλαγγος, ἡ ἐπίδοσις γίνεται εἰς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τοῦ τόπου, ἔνθα ἑδρεύει ἡ φάλαγξ.

Ἀπόφ. τὴν 12 7μβρίου 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 921).

§ 99. Ὁ φρούραρχος Κορίνθου δὲν εἶναι ὁ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 145 τῆς πολιτ. δικονομίας, στρατιωτικὸς διοικητὴς τῆς πόλεως Κορίνθου, πρὸς ὃν πρέπει νὰ ἐπιδίδωνται τὰ δικόγραφα τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Κορίνθου ἑδρευόντων στρατιωτικῶν.

Ἀπόφ. 211 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3633).

§ 100. Προκειμένου λόγου περὶ ἐπιδόσεως πρὸς ταγματάρχας τῆς χωροφυλακῆς ἡ ἐπίδοσις γίνεται διὰ τοῦ φραυραρχείου;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ Δ. Κ. μοίραρχος ὢν εἰς τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς ἔχῃ καὶ βαθμὸν ταγματάρχου δὲν δύναται διὰ τοῦτο νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς διοικητὴς τάγματος, καθότι ὡς μοίραρχος διοικεῖ μοίραν καὶ ὄχι τάγμα εἰς τὸ διαληφθὲν τῶν χωροφυλάκων σῶμα, ὅπερ δὲν περιέχει τάγμα, ἀλλὰ μοίρας· οὔτε δὲ ὡς ἀρχηγὸς τῆς χωροφυλακῆς ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὁ διαληφθεὶς Κ., ὅτε ἐπεδόθη ἡ ἔφεσις τῆς Κ. πρὸς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν, διὰ τὸν λόγον ὅτι διεύθυνε τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σώματος τῆς χωροφυλακῆς, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν χωροφυλάκων, καθότι, ἂν καὶ προσωρινῶς διεύθυνε τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, δὲν ἦτον ἀρχηγὸς αὐτὸς τοῦ εἰρημένου σώματος, ἀλλ' ὁ ἀπὼν Μ. Δ' ὅθεν ὀρθῶς καὶ συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἀριθ. 8 τοῦ ἄρθρου 145 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐπεδόθη εἰς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν, θεωρούμενον ὡς στρατιωτικὸν διοικητὴν τῆς πόλεως ταύτης, ἡ διαληφθεῖσα ἔφεσις, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι βάσιμος ἡ περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου αὐτῆς ἔνστασις τοῦ Κ. λόγῳ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπιδοθῇ εἰς χεῖρας αὐτοῦ, κατὰ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις 143 καὶ 146 ἀριθ. 1 γενικὸν κανόνα. »

Ἀπόφ. 1732 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5234).

§ 101. Ἡ ἐπίδοσις ἀγωγῆς εἰς ἀξιωματικοὺς ἑδρεύοντα Πειραιεῖ δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 158 τοῦ 1847.

§ 102. Προκειμένου λόγου νὰ γίνῃ ἐπίδοσις ἐφέσεώς τινος εἰς ὑποστράτηγον, ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται διὰ τοῦ φρουράρχου;

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 2608 ἀπόφασις τῆς 14 Μαΐου 1843 τῶν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1842 ἀποδεικτικοῦ τοῦ κλητῆρος τῆς περιφερείας τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου Ν. προκύπτει ὅτι τὸ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν ἐφετήριον ἔγγραφον τοῦ Ε. κατὰ τοῦ Κ. ὑποστρατήγου καὶ ὑπασπιστοῦ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἐπεδόθη εἰς τὸ ἀνώτατον φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν διὰ νὰ ἐγχειρισθῇ εἰς τὸν ἐφεσίβλητον Κ.

Ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄρθρα 768, 539, 140 καὶ ἑπόμενα τῆς πολ. δικονομίας, ἡ ἔφεσις τοῦ ἐφετηρίου ἐγγράφου πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὸν ἐφεσίβλητον αὐτόν, ἢ εἰς τὸν πληρεξούσιόν του, ἢ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτῶν εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντας συγγενεῖς, ἢ ὑπηρέτας αὐτῶν, καί, ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἐν ἐλλείψει καὶ τούτων, εἰς τοὺς λοιποὺς ἐνοίκους. Τοῦτο δὲ ἐφαρμόζεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 145 § 8 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ἐπὶ στρατιωτικῶν, ἀπόντων ἐν ἀδείᾳ, διοικητῶν συνταγμάτων, ταγμάτων καὶ φρουρίου, καὶ ἐπὶ στρατηγῶν· ἐξαίρεσις δὲ γίνεται ἐπὶ ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἐν ἐνεργείᾳ, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται πρὸς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας.

Ἐπειδή, κατὰ τοὺς στρατιωτικοὺς κανονισμούς, ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ στρατηγοῦ συμπεριλαμβάνονται ὅλοι οἱ βαθμοὶ οἱ ὑπεράνω τοῦ βαθμοῦ τοῦ συνταγματάρχου, κατὰ τὴν πιστοποίησιν τῆς ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν γραμματείας ὑπ' ἀριθ. 4577 καὶ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1843, καὶ *Merlin Repert. général.*

Ἐπειδὴ ὁ ἐφεσίβλητος Κ. εἶναι διωρισμένος ὑποστράτηγος, ἤτοι ἔχει βαθμὸν στρατηγοῦ, καὶ εἶναι ἐνταῦθα ὑπασπιστὴς τοῦ Βασιλέως, καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς κἀνένα φρουραρχεῖον· ἑπομένως ἡ ἐπίδοσις τοῦ ἐφετηρίου ἔπρεπε νὰ γίνῃ, κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς πολ. δικονομίας, εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον, ἢ ἐν τῇ οἰκίᾳ του.

Ἐπειδή, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ μνησθέντος ἀποδεικτικοῦ τοῦ κλητῆρος Μ., ἡ ἐπίδοσις δὲν ἐγένετο εἰς αὐτόν, ἀλλ' εἰς τὸ ἀνώτατον φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν· ἑπομένως ἡ ἐπίδοσις εἶναι ἄκυρος, ὅθεν καὶ ἡ ἔφεσις δὲν δύναται νὰ προοδεύσῃ πρὶν ἢ ἐπιδοθῇ τακτικῶς. »

§ 103. Αἱ συνέπειαι τῶν ἐπιδόσεων εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ στρα

τιωτικοὺς ἄρχονται ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπιδόσεως εἰς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας, μὴ λαμβανομένης παντάπασιν ὑπ' ὄψιν τῆς πρὸς τὸν διάδικον αὐτὸν παρὰ τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ βραδείας ἢ ταχείας παραδόσεως τοῦ ἐγγράφου.

'Απόφ. τῆς 11 Οκτωβρίου τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2268).

§ 104. Κατὰ τὸ 140 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ τῆς ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος πρέπει νὰ περιγράφῃ τὸ ἐπιδοθὲν δικόγραφον, καὶ νὰ μνημονεύῃ, χρείας τυχούσης, ἂν ἐπεδόθη εἰς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν, ὡς ἀντίδικον, ἢ ὡς ἀρχηγὸν τινὸς τῶν στρατιωτικῶν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 177 (σελ. 70 τόμ. 3 τῆς Νομολ.).

ΤΜΗΜΑ ΙΓ'.

Γραμματεῖς.

§ 105. Πότε αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς τὸν γραμματέα τοῦ δικαστηρίου; — ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 485 ἐπ. (λέξει *Γραμματεύς*).

§ 106. Τότε μόνον τὰ δικόγραφα καὶ αἱ ἀποφάσεις ἐπιδίδονται παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου, ὅταν, ἐπὶ συνοπτικῶν ὑποθέσεων, παρελείφθη ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου, ἢ διὰ τοῦ πρώτου ἐπιδιδομένου δικογράφου, ἢ προφορικῶς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ· ἂν δὲ τοιοῦτος διορισμὸς δὲν προηγηθῇ καὶ δικασθῇ ὁ ἐναγόμενος ἐρήμην, ἡ ἀπόφασις πρέπει νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸν ἴδιον.

'Απόφ. 46 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4403).— 'Απόφ. 2826 τοῦ 1844 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4200).

§ 107. Ὅταν ὁ ἐκκαλῶν ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν διορίσῃ ἀντίκλητον ἐν τῷ ἐφετηρίῳ ἐγγράφῳ, εἰς τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ γίνωνται ὅλαι αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας κοινοποιήσεις καὶ ἄλλαι ἐπιδόσεις, καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν εὑρεθῇ ἐν τῷ τόπῳ, τὸν ὁποῖον φθὰς ἐσημείωσεν ὡς κατοικίαν του, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται, κατὰ τὸ ἄρθρ. 150 τῆς πολιτ. δικονομίας.

'Απόφ. 3028 τοῦ 1844 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ ΙΔ'.

Πληρεξούσιοι. — Αντίκλητοι (1).

§ 108. Τὰ δικόγραφα, αἱ κλήσεις καὶ αἱ ἀποφάσεις ἐπιδιδονδονται ἀδιαφόρως εἴς τε τοὺς διαδίκους καὶ εἰς τοὺς πληρεξουσίους.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 145 τοῦ 1849.

— α') Αἱ ἀποφάσεις ἐπιδίδονται νομίμως εἰς τοὺς πληρεξουσίους κατὰ τὰ ἄρθρα 138 καὶ 148 τῆς πολιτ. δικονομίας.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 98 τοῦ 1837 (σελ. 53 τόμ. 2 τῆς Νομολ.).

ΣΗΜ. Εἰς τὴν Νομικὴν ἐφημερίδα (σελ. 19—21) εὑρίσκετε ἐπίκρισιν κατὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως.

— β') Ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος δύναται νὰ δέχηται νομίμως ἀπόφασιν ἐπιβάλλουσαν αὐτεπαγγέλτως ὅρκον εἰς τὸν ἀντίδικον τοῦ ἐντολέως αὐτοῦ· ἡ ἰδιότης τοῦ πληρεξουσίου συνεπάγει καὶ τὴν τοῦ ἀντικλήτου, ἥτις δὲν ὑπάρχει αὐτοτελῶς εἰμὴ ἐν ἐλλείψει ἐντελοῦς πληρεξουσιότητος.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 6 τοῦ 1841.

— γ') Αἱ πρὸς τὸν ἀντίκλητον ἢ πληρεξούσιον γενόμεναι κοινοποιήσεις, καί τοι μὴ διατρίβοντος αὐτοῦ εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου, ἔχουν κῦρος (2).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 66 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῷ 4 τόμῳ τοῦ *Εὐρ.* § 313.

---

(1) Περὶ τῶν ἀντικλήτων ὅρα ὅσα ἐσημείωσα ἐν τῇ λέξει Ἀντίκλητος (Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 313 ἐπ.). καὶ ἐν τῇ λέξει Δικηγόρος (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 281 ἐπ.).

— Ἡ γνωστοποίησις τῶν μαρτύρων δύναται νομίμως νὰ γίνῃ ἀδιαφόρως εἰς τοὺς διαδίκους, ἢ εἰς τοὺς πληρεξουσίους, ἢ ἀντικλήτους αὐτῶν· ἄρα ἡ τοῦ ἄρθρου 312 διάταξις μὴ ὁρίζουσα ῥητῶς ὅτι αὐτοπροσώπως εἰς τὸν ἀντίδικον πρέπει νὰ γίνηται ἡ γνωστοποίησις τῶν μαρτύρων, δὲν δύναται τοιουτοτρόπως νὰ ἐννοηθῇ ἀπέναντι τῶν ἄρθρων 138 καὶ 143 τῆς πολιτ. δικονομίας· ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν μεταξὺ τῶν ἄρθρων 139 καὶ 312 ἀμοιβαίαν παραπομπήν, ταύτης ἡ ἔννοια ἐφαρμόζεται ἐπίσης καὶ εἰς τὸν πληρεξούσιον ἢ ἀντίκλητον, ὁσάκις εὑρεθῇ οὗτος παρὼν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως τῆς περιλαμβανούσης καὶ τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων.

'Απόφ. 5133 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

(2) Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἐπεβλήθη ὑπὸ τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν εἰς τὸν Α. ὅρκος τις, ὅςτις, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν ἐφετῶν, ἔπρεπε νὰ δοθῇ ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν Τριπόλεως· ἡ δὲ περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ ὅρκου δήλωσις ἐγένετο εἰς τὸν κατὰ τὴν ἐφέσιμον δίκην πληρεξούσιον.

— δ') Ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 93 τῆς πολιτ. δικονομίας διορισθεὶς πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης πληρεξούσιος δύναται νὰ δεχθῇ τὴν κοινοποίησιν ὅλων τῶν κατὰ τὴν ἐνώπιον δικαστηρίου τινὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης ἐπιδιδομένων ἐγγράφων; — Ὅρα τὴν λέξιν *Αντίκλητος* § 73.

— ε') Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως κατὰ τῶν ἐπὶ ἐρίδων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν διάδικον αὐτόν, ὅταν οὗτος διώρισεν ἀντίκλητον; — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 1, λέξει *Αντίκλητος* § 82.

— ς') Εἶναι ἄκυρος ἡ κοινοποίησις δικογράφου πρὸς τὸν ἀντίκλητον, τὸν δηλώσαντα ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ὅτι παρῃτήθη.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ αἱ πρὸς τὸν ἀντίκλητον γινόμεναι ἐπιδόσεις ἰσχύουσι μέν, κατὰ τὸ 152 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ὡς ἂν ἐγένοντο εἰς τὸν διάδικον αὐτόν, ἀλλὰ τοῦτο ἐν ὅσῳ ὁ ἀντίκλητος φέρει τὸν χαρακτῆρα τοῦτον, καὶ δὲν ἤθελε παύσει τῆς πληρεξουσιότητός του καθ' ἕνα τῶν ἐν τῷ 102 ἄρθρῳ τῆς αὐτῆς δικονομίας ἀπαριθμουμένων τρόπων, ἐν οἷς εἶναι καὶ ἡ παραίτησις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ δικηγόρος Π. Π., πρότερον ἀντίκλητος τῶν ἀναιρεσειόντων Α. Σ. καὶ λοιπῶν, παρῃτήθη μετέπειτα τῆς πληρεξουσιότητος ταύτης, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ δήλωσιν, τὴν εὑρισκομένην παρὰ πόδας τῆς ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων προκαλεσθείσης καὶ πρὸς αὐτὸν κοινοποιηθείσης πράξεως τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, δι' ἧς παρεπέμπετο εἰς ἡμέραν ῥητὴν ἡ ἐκδίκασις τῆς μεταξὺ τῶν εἰρημένων ἀναιρεσειόντων καὶ τῶν ἀντιδίκων των ὑπαρχούσης διαφορᾶς· ἄρα ἡ ἐπίδοσις τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος πράξεως πρὸς αὐτόν, παραιτηθέντα τῆς πληρεξουσιότητος, καὶ ἑπομένως παύσαντα νὰ ἦναι ἀντίκλητος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς νομίμως γενομένη· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐρημοδικία, καθόσον αὕτη προϋποθέτει τὴν προσηκόντως ἤδη ἐνεργηθεῖσαν κλήτευσιν τοῦ ἀπολιπομένου διαδίκου, ἢ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ.

Διὰ ταῦτα κηρύττει ἀπαράδεκτον τὴν πρότασιν τῆς Μ. Ι. Φ., συζύγου Ν. Π. τοῦ νὰ δικασθοῦν ἐρήμην οἱ ἀντίδικοί της ἀναιρεσείοντες . . . . μεχρισοῦ κλητευθῶσιν οὗτοι τακτικῶς ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου· καταδικάζει δὲ τὴν ῥηθεῖσαν Μ. Φ. εἰς τὰ τέλη τῆς σημάνσεως.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 119 τοῦ 1847. — Πρβ. § 115.

— ζ') Ἀφοῦ ἅπαξ ὁ διάδικος διορίσῃ ἀντίκλητον, εἰς αὐτὸν γίνονται αἱ ἐπιδόσεις, χωρὶς νὰ ἐξετάζηται ἂν οὗτος ἐδέχθη τὴν

ἐντολὴν ταύτην. — Ὅρα τὴν Νομολ. εἰς τὸ Εὐρ. τόμ. 1 λέξει *Ἀντίκλητος* § 65.

— Νομίμως ἐπιδίδονται τὰ δικόγραφα εἰς τὸν διὰ τῆς ἐφέσεως διορισθέντα ἀντίκλητον, ἂν καὶ ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ ἐγένετο ὁ διορισμός.

Ἀπόφ. 28 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3969).

— Ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὡς πρὸς τὸν ἀντίδικον τοῦ διορίσαντος τὸν ἀντίκλητον θεωρεῖται ὡς μὴ γενόμενος ὁ διορισμὸς τοῦ ἀντικλήτου, ἂν δὲ τῷ ἐκοινοποιήθη κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον τρόπον. —Ὅρα τὴν Νομολ. ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 11.

— ή) Εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην διορισθέντα ἀντίκλητον δύναται νὰ ἐπιδοθῇ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις; Ναί· κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 349 τοῦ 1840 ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου, ἣν βλέπε ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 67 καὶ 42. — Ὅρα ἀπόφασιν τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

— Τῶν ὁριστικῶν ἀποφάσεων ἡ ἐπίδοσις εἰς τὸν ἀντίκλητον ἐπιφέρει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἔναρξιν τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας; —Ὅρα τὴν περὶ τούτου διφορουμένην νομολογίαν ἐν τῇ λέξ. *Ἀντίκλητος* § 71, 72, 78, καὶ τὴν λέξιν *Ἔφεσις*.

— θ') Ἀποφάσεις ἐκδιδόμεναι μετὰ τὴν ἔφεσιν δύνανται νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιον; Ὄχι.

Ἀπόφ. 305 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4231).— Ὅρα τὴν λέξιν Ἔφεσις.

— Ὁ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δέχηται ἐφέσεις. — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 78 καὶ 79.

— ί) Εἰς τὸν πληρεξούσιον τὸν ὑπογράψαντα τὸ ἐφετήριον ἔγγραφον δὲν ἐπιδίδεται ἐγκύρως ἡ τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν πρᾶξις, ἡ παραπέμπουσα τὴν ὑπόθεσιν πρὸς ἐκδίκασιν, διότι ἐκ ταύτης καὶ μόνης τῆς ὑπογραφῆς δὲν εἰκάζεται ὅτι ἐκεῖνος εἶναι πληρεξούσιος καὶ διὰ τὴν ἐφέσιμον δίκην.

Ἀπόφ. 5335 τῆς 22 Ἰανουαρ. 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

— Νομίμως ἐπιδίδεται ἡ περὶ συζητήσεως κατὰ προτίμησιν πρᾶξις τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν εἰς τὸν διὰ τοῦ ἐφετηρίου διορισθέντα ἀντίκλητον, καίτοι μὴ δεχομένου τούτου τὸν διορισμὸν αὐτόν, καὶ δύναται νὰ δικασθῇ ὁ ἐκκαλῶν ἐρήμην ἐπὶ τῇ ἐπιδόσει ταύτῃ.

Ἀπόφ. 153 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4166).

— ιά) Η πρὸς τὸν πληρεξούσιον τῆς δίκης ἐπίδοσις τῆς παρεμβάσεως τοῦ τρίτου, ἔχοντος δικαίωμα πρὸς ἀνακοπὴν, εἶναι νόμιμος, ἢ θεωρεῖται ὡς νέα αἴτησις ἀνεξάρτητος, καὶ ἐπομένως ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τὸν ἴδιον διάδικον;

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 228 καὶ ἑπόμενα τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ παρέμβασις εἶναι παρεμπίπτον ζήτημα, καὶ κατὰ τὰ ἄρθρα 95 καὶ 143 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ὅστις ἔχει τὴν πληρεξουσιότητα νὰ ἐπιχειρῇ ὅλας τὰς κυρίας πράξεις καὶ αἰτήσεις τοῦ ἐντολέως του, καὶ νὰ δέχηται ὅλα τὰ ἀφορῶντα ταύτας δικόγραφα, δύναται ἐπίσης νὰ ἐπιχειρῇ καὶ τὰς παρεμπιπτούσας αἰτήσεις, καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰ περὶ παρεμβάσεως δικόγραφα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ Π., ἔχει τὴν πληρεξουσιότητα παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος νὰ διεκδικήσῃ τὰ περὶ τῆς οἰκίας δίκαια αὐτοῦ, ὡς νόμιμος πληρεξούσιός του, νὰ διεκδικήσῃ καὶ τὰ περὶ ταύτης ἀναφυέντα παρεμπίπτοντα, καὶ ἐπομένως ἠδύνατο ὡσαύτως, καὶ ὤφειλε μάλιστα, νὰ λάβῃ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου δικόγραφον περὶ τῆς παρεμβάσεως τοῦ Π. ὡς κοινοποιηθὲν εἰς νόμιμον πληρεξούσιον τοῦ ἐκκαλοῦντος.

Ἀπόφ. 110 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 114).

Σημ. ἐκδ. Νομικ. Τῳόντι ἡ παρέμβασις εἶναι παρεμπίπτουσα αἴτησις τῆς κυρίας δίκης, καὶ ἐπομένως ὁ πληρεξούσιος τῆς πρωτοδίκου δίκης εἶναι ἁρμόδιος ν' ἀποδεχθῇ τὸ δικόγραφον· μ' ὅλα ταῦτα, μελετήσας τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς τὴν Γαλλικὴν δικονομίαν, ἐμβῆκα εἰς ἀμφιβολίας, τὰς ὁποίας δὲν δύναμαι νὰ διασκεδάσω, ἴσως διότι δὲν ἐνόησα τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 74 τῆς Γαλλ. δικονομίας, ὅμοιον σχεδὸν μὲ τὸ 148 τῆς ἰδικῆς μας, οἱ διάδικοι πρέπει νὰ διορίσουν ἀντικλήτους ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων, καὶ, κατὰ τὸ ἄρθρον 406 τῆς ἰδίας, ἡ παρέμβασις γίνεται ἀπὸ ἀντικλήτου εἰς ἀντίκλητον (*d'avoué à avoué*)· ὅθεν ἐκ τούτου ἐξάγουν ὅτι ἡ ἐπίδοσις τῆς παρεμβάσεως εἰς τὰς πολιτ. δίκας πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τοὺς ἀντικλήτους ἢ πληρεξουσίους τῆς δίκης. — *Garré, tom.* 3 *pag.* 91 *quést.* 1272.

Ἐπίσης, κατὰ τὸ ἄρθρον 422 τῆς Γαλλ. δικονομίας, οἱ διάδικοι πρέπει νὰ διορίσουν ἀντίκλητον ἀκόμη καὶ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, (ἀλλὰ μόνον εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο εὑρίσκεται εἰς τμῆμα τῶν διατάξεων περὶ ἐμπορικῶν δικαστηρίων)· ἡ διάταξις αὕτη ὑπάρχει εἰς τὸ ἄρθρον 148 τῆς δικονομίας μας, ὁ δὲ διορισμὸς οὗτος τοῦ ἀντικλήτου, ὡς εἴπομεν καὶ ἄλλοτε, δὲν εἶναι εἰμὴ ἐκλογὴ κατοικίας.—*Berriat pag.* 2341· μ' ὅλα ταῦτα

εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην νομίζουν (εἰς τὴν Γαλλίαν) ὅτι ὁ διορισμὸς οὗτος τοῦ ἀντικλήτου δὲν ἔχει ἰσχὺν ὡς πρὸς τοὺς τρίτους, καὶ ἑπομένως ἡ παρέμβασις πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ εἰς τὸν ἴδιον διάδικον ». —*Carré tom.* 3 *pag.* 285 *quést.* 1517.

§ 109. Ἐξαίρεσις λαμβάνει χώραν ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 239 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πολτι. Ἀρ. Πάγου 145 τοῦ 1849 (1).

§ 110. Ἡ δικογράφων ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ καὶ εἰς τὸν ὑποκατασταθέντα πληρεξούσιον ;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, διὰ μὲν τοῦ ἐν Σμύρνῃ γενομένου διαληφθέντος πληρεξουσίου, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ὁμάδος τῆς ῥηθείσης πτωχεύσεως διορίζουσι πληρεξούσιόν των τὸν ἐν Σύρῳ δικηγόρον Ι. Η. διὰ νὰ τοὺς ἀντιπροσωπεύῃ ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν καὶ ἄλλων ἀρχῶν εἰς ὅλας τὰς πράξεις καὶ ὑποθέσεις, καὶ ἰδίως ἐπὶ τῆς προκειμένης κατὰ τοῦ Δ. Β., πρὸς τοῖς ἄλλοις ν' ἀνακόπτῃ ἢ ἐφεσιβάλλῃ ἀποφάσεις, νὰ ζητῇ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ἀνακοπῶν καὶ ἐφέσεων μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ τελευταίου τῆς δικαιοδοσίας βαθμοῦ, νὰ δίδῃ καὶ δέχηται ἀποδείξεις καὶ τελειωτικὰς ἐξοφλήσεις, νὰ ἐμφανίζηται, δέχηται καὶ συνομολογῇ εἰς διάφορα ἔγγραφα καὶ ἄλλα, ν' ἀντικαθιστᾷ ἕνα ἢ πλειοτέρους δικηγόρους μὲ τὴν αὐτὴν ἢ καὶ πλειοτέραν ἐξουσίαν, καὶ ἐν γένει νὰ πράξῃ καὶ ἐνεργήσῃ διὰ τὴν εἰρημένην ὁμάδα ἐφ' ὅλων τῶν περιπτώσεων, τῶν διὰ τοῦ πληρεξουσίου τούτου προνοουμένων καὶ μή· διὰ δὲ τοῦ ἐνώπιον τοῦ εἰρημένου συμβολαιογράφου γενομένου πληρεξουσίου ὁ μνησθεὶς Ι. Η. καθιστᾷ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐντολέων του αὐτῶν τὸν δικηγόρον Α. Π. διὰ νὰ τοὺς παριστᾷ ἐνώπιον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ τῷ παρέχει ὅλα τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα οἱ ἐντολεῖς του, ὡς ἄνω εἴρηται, τῷ δίδουν· ἐκ τούτων δὲ γίνεται δῆλον ὅτι ἡ πρὸς τὸν Ι. Η. πληρεξουσιότης εἶναι γενική, καὶ ταύτην, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶχε δικαιώματος, μετεβίβασεν εἰς τὸν δικηγόρον Α. Π.· ἄρα, δυνάμει ταύτης τῆς γενικῆς καὶ ῥητῆς πληρεξουσιότητος, τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ νὰ ἐμφανίζηται καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἠδύνατο, κατὰ τὸ ἄρθρον 96 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ ἐπιδοθῇ ἡ προκειμένη αἴτησις ἀναιρέσεως εἰς τὸν δικηγόρον Α. Π. καὶ οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παριστᾷ τοὺς ἐντολεῖς του, ὡς ἀναιρεσίβλητος. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 18 τοῦ 1847. — Ὅρα τὴν λέξιν Ἐντολὴ § 41 δίς.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ὅρκος.

§ 111. Ὑπαρχόντων δύο πληρεξουσίων, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων δύναται νὰ γίνῃ εἰς ἑκάτερον; — ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 282 § ιγ'—αὐτ. σελ. 754.

Σημ. Ἐκ τοῦ Εὐρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξ. *Ἐπίδοσις*) λαμβάνω τὰ ἑξῆς (112—117).

§ 112. Ὅταν ὑπάρχῃ διωρισμένος πληρεξούσιος, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς αὐτὸν, κατὰ τοὺς τύπους τοῦ ἄρθρου 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ μάλιστα ὅταν ὁ πληρεξούσιος ἦναι δικηγόρος, ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, ἡ ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν γραφέα αὐτοῦ, εὑρισκόμενον ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ δικηγόρου.

Ἀπόφ. 57 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 674).

§ 113. Πρὸς τὸν πληρεξούσιον τῆς δίκης ἐπιδίδονται ἰσχυρῶς τὰ διαμειβόμενα δικόγραφα, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου ὁ διάδικος αὐτὸς ἢ ἄλλος εἰδικὸς ἀντίκλητος.

Ἀπόφ. 17 τοῦ 1847 τῶν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4777).

§ 114. Ὅταν ὁ ἡμεδαπὸς, ἀπερχόμενος ἐκτὸς τοῦ κράτους, διώρισε γενικὸν πληρεξούσιόν του, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων γίνεται νομίμως εἰς αὐτόν.

Ἀπόφ. 204 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4798).

§ 115. Ἡ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ δήλωσις τοῦ λαμβάνοντος τὸ δικόγραφον δικηγόρου ὅτι δὲν εἶναι ἀντίκλητος, ἢ δὲν ἐδέχθη τὸν διορισμὸν αὐτὸν, δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἐπίδοσιν (1).

Ἀπόφ. 214 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4800).

§ 116. Ἡ ἐπίδοσις δικογράφου, ἐνεργηθεῖσα μὲν μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ συντάξαντος αὐτὸ δικηγόρου, ὡς πληρεξουσίου, φέροντος δὲ χρονολογίαν προγενεστέραν τῆς παύσεώς του, δὲν ἐμφαίνει προχρονολόγησιν τοῦ δικογράφου, μήτε εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπίδοσις αὕτη.

Ἀπόφ. 1 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4622).

§ 117. Ὅταν τὶς ἐνεργῇ δι' ἑαυτὸν καὶ ὡς πληρεξούσιος ἄλλου, δὲν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ν' ἀναφέρῃ εἰς τὰς πρὸς ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων παραγγελίας ὑπὸ ποίαν ἰδιότητα ἐνεργεῖ, καὶ ἑπομένως, ἂν δὲν ἀναφέρῃ ὅτι ἐνεργεῖ καὶ ὑπὲρ τῶν ὁμοδίκων αὐτοῦ, τεκμαίρεται τὸ τοιοῦτον καὶ ὠφελεῖ αὐτούς· κυρίως δὲ ἂν τὸ ἐπιδο-

---

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 85 ἐπ. καὶ σελ. 145 σημ. ς'.

θὲν δικόγραφον ἦτον ἀπόφασις, ἐν ᾗ ἀνεφέρετο ἡ ἰδιότης τοῦ παραγγείλαντος προςώπου.

Ἀπόφ. τῆς 19 Δεκεμβρίου 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 1018).

ΤΜΗΜΑ ΙΕ.

Δημοσίευσις τῶν ἀποφάσεων, παρόντων τῶν διαδίκων ἢ τῶν πληρεξουσίων των.

§ 118. Ἡ δημοσίευσις τῶν προδικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν πληρεξουσίων τῶν διαδίκων ἐπέχει τόπον νομίμου γνωστοποιήσεως.

Ἀπόφ. 189 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ὅρα εἰς τὸ Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 333, λέξει Ἀντίκλητος § 78.

§ 119. Ἡ πρὸς ἀναίρεσιν προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως, ἐὰν αὕτη ἔγινε παρόντων τῶν διαδίκων ἢ τῶν ἀντικλήτων αὐτῶν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 234 τοῦ 1838.—Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 198 τοῦ 1838.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 127.

§ 120. Αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ὅταν ἐκδοθῶσι παρόντων τῶν μερῶν εἰς τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συνεδρίασιν, λογίζονται, κατὰ τὸ ἄρθρον 138 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὡς ἐπιδεδομέναι.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 55 (σελ. 234 τόμ. 1 τῆς Νομολ.).

§ 121. Ἡ δημοσίευσις ὁποιαςδήποτε ἀποφάσεως γενομένη παρόντων τῶν διαδίκων, ἢ ἀντικλήτων αὐτῶν, ἐπέχει τόπον ἐπιδόσεως (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 229 τοῦ 1839 (σελ. 11 τόμ. 4 τῆς Νομολογ.).

Σημ. Ἐκ τοῦ Εὐρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξ. *Ἐπίδοσις*) λαμβάνω τὰ ἑξῆς. (122—123).

§ 122. Ἡ δημοσίευσις προδικαστικῶν ἀποφάσεων ἐν τῷ ἀκροα-

---

(1) Τὸ 138 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας ἐννοεῖ μόνον τὰς προπαρασκευαστικὰς καὶ παρεμπιπτούσας ἀποφάσεις, ἀλλ' ὄχι καὶ τὰς ὁριστικὰς, αἱ ὁποῖαι πρέπει πάντοτε νὰ ἐπιδίδωνται.

Ἀποφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 244, 298 (σελ. 42, 171 τόμ. 4 τῆς Νομολογ.).

— Σημ. Ἡ γνώμη αὕτη δὲν ὑπερίσχυσεν· ὅρα δὲ § τέλ. τοῦ § 122.

τηρίῳ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν πληρεξουσίων τῶν διαδίκων ἐπέχει τόπον ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως.

— Δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐπίδοσις τῆς προδικαστικῆς ἀποφάσεως τῆς δημοσιευθείσης, ὡς ἀνωτέρω, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ πληρεξουσίου, καὶ ἂν ἡ ἀπόφασις εἰς τὸ διατακτικόν της ἀναφέρῃ μόνον τὰ ὀνόματα τῶν διαδίκων, ἐκτὸς ἂν διατάττηται ἡ προςωπικὴ ἐμφάνισις αὐτῶν.

Ἀπόφ. 489 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 12—997).

— Ἡ δημοσίευσις τῆς παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως, παρόντος τοῦ ἀντικλήτου, ἔχει τὰς αὐτὰς συνεπείας τῆς πρὸς τὸν ἀντίκλητον γνωστοποιήσεώς της.

Ἀποφ. 72 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4637).

— Ἡ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων ἀπαγγελλομένη ἀπόφασις ἰσχύει ἀντὶ ἐπιδόσεως μόνον ὡς πρὸς τὰς παρεμπιπτούσας ἀποφάσεις.

Ἀπόφ. 221 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4723).— Ὅρα ὑποσημ. ι τῆς προηγ. σελ.

§ 123. Εἰς τὴν ἐπίδοσιν τῶν ἐρήμην ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἄλλαι παρὰ τὰς γενικὰς περὶ ἐπιδόσεως δικογράφων καὶ ἀποφάσεων διατάξεις τῶν ἄρθρων 140 καὶ ἐπ. τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πρωτ. Σύρου ἐν Νομ. σελ. 3328.

§ 124. Τὸ 138 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας ἐννοεῖ προφανῶς, ὅτι μόνον αἱ ἀποφάσεις δὲν χρήζουν ἐπιδόσεως, ὅταν ἦσαν παρόντες οἱ διάδικοι κατὰ τὴν δημοσίευσίν των, οὐχὶ δὲ ἁπλῶς κατὰ τὴν συνεδρίασιν, εἰς ἣν ἀπηγγέλθησαν· ὥστε ἐκ τῆς κατὰ τὴν συζήτησιν παρουσίας τῶν διαδίκων δὲν ἐξάγεται ἀναγκαίως ὅτι ἦσαν παρόντες καὶ κατὰ τὴν δημοσίευσιν, καὶ ἂν αὕτη ἔγινεν εἰς τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 203 (σελ. 129 τόμ. 3 τῆς Νομολογ.).

ΤΜΗΜΑ ΙϚ'.

Τοιχοκόλλησις. — Γείτονες. — Ἀκυρότης (1).

§ 125. Πότε συγχωρεῖται ἡ τοιχοκόλλησις τῶν δικογράφων;

---

(1) Παρατηρήσεις.

λζ') Ἡ νομολογία μας ὡς πρὸς τὴν τοιχοκόλλησιν συμφωνεῖ μὲ τὴν

α) Όταν ὁ διάδικος ἦναι μὲν παρών, ἀλλὰ δὲν ἠξεύρῃ νὰ γράψῃ.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 131 τοῦ 1848 (1).

β') Ὅταν ὁ διάδικος, εἰς ὃν πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις, δὲν δύναται ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ τὸ ἐπιδοτήριον.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 351 τοῦ 1840.

γ') Ὅταν δὲν εὑρεθῇ κανεὶς ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 143 τῆς πολιτ. δικονομίας ἀναφερομένων προσώπων εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἀποφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 393 τοῦ 1840, καὶ 9 τοῦ 1842 (2).

ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ διατάγματος τῶν 1667 ἰσχύουσαν Γαλλ. νομοθεσίαν, τὴν ὁποίαν κατὰ τοῦτο ἐτροπολόγησε τὸ ἄρθρ. 68 τῆς πολιτ. γ. δ.

λη') Οἱ ὑπηρέται ἢ οἱ συγγενεῖς τοῦ οἰκογενειάρχου γείτονος θεωροῦνται ὡς γείτονες; Honcenne τόμ. 2 σελ. 215. — Ὁ Carré (ζήτ 367) δὲν εὑρίσκει λόγον διακρίσεως.

λθ') Ποῖοι δέ, λόγῳ γειτνιάσεως, θεωροῦνται γείτονες; Ὁ Chauveau sur Carré (ζήτ. 368) λέγει ὅτι τοιοῦτοι εἶναι, ὅσοι ἔχουν τόπον πλησίον τῆς οἰκίας των, ὥστε τοῖς εἶναι δυνατὸν νὰ βλέπωνται καθ' ἑκάστην.

μ') Ἂν δὲν εὑρεθῇ ὁ πλησιέστερος γείτων, ὁ κλητὴρ ὀφείλει ν' ἀναζητήσῃ ἕτερον; Ὅρα Ῥολλῖνον, λέξ. exploit, ἄρθρ. 847—849.

μα') Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀνεφύη τὸ ζήτημα: τί πρέπει νὰ γίνῃ, ὅταν ὁ κλητὴρ δὲν εὑρίσκῃ τὸν διάδικον εἰς τὴν παλαιὰν κατοικίαν του, οὔτε δύναται ν' ἀνακαλύψῃ τὴν νέαν: Κατὰ ποῖον τρόπον πρέπει νὰ γίνῃ, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἡ κοινοποίησις; Ὅρα Ῥολλῖνον, λέξ. exploit, ἄρθρον 895 ἐπ.—Carré ζήτ. 355.

(1) Δὲν εἶναι ἄκυρον τὸ ἐπιδοτήριον ὅταν διὰ τὸν ἀγράμματον διάδικον ὑπογράψῃ τρίτος κατ' ἐντολήν του.

Ἀποφ. 133 τοῦ 1838. καὶ 202 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3638, 3699).

— Εἶναι ἄκυρον τὸ ἐπιδοτήριον, ὅταν, ἀντὶ τοῦ ἀγραμμάτου παραλαβόντος τὸ δικόγραφον, ὑπογράψῃ ἄλλος κατ' ἐντολήν; Ὅρα εἰς τὴν λέξ. Ἔφεσις τὴν ἀπόφ. τῆς 22 Σεπτ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 921).

— Δὲν ἰσχύει ἡ εἰς τὸ ἐπιδοτήριον ὑπογραφὴ ἄλλου ὑπογράψαντος κατ' ἐντολὴν ἐκείνου, πρὸς ὃν ἔμελλε νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις.

Ἀπόφ. τῆς 18 Μαρτ. 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 2374).

— Τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, τὸ ὁποῖον συνειθίζουν νὰ ἐπιθέτωσιν εἰς τὰ ἔγγραφα οἱ χωρικοί, δὲν καθιστᾷ ἔγκυρον τὸ ἐπιδοτήριον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον λείπει ἡ ὑπογραφὴ τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις.

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 882). — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 (λέξ. Ἔγγραφα § 21).

(2) Θεωρεῖται νόμιμος ἡ τοιχοκόλλησις τοῦ ἐπιδοτηρίου ἐγγράφου, ὅταν ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου βεβαιοῦται ὅτι ὁ διάδικος, ἢ ὁ πληρεξούσιός του, ἦτον ἀπών, καὶ ὅτι δὲν εὑρέθη συγγενής τις ἢ ὑπηρέτης;

δ') ὅταν ὁ μὲν σύζυγος λείπῃ, ἡ δὲ σύζυγος δὲν γινώσκῃ γράφειν· εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἂν ἄλλοι σύνοικοι εὑρίσκωνται ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Ἀπόφ. α Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ νὰ θεωρηθῇ νόμιμος ἡ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ διαδίκου, ἢ τοῦ πληρεξουσίου του, τοιχοκόλλησις τοῦ ἐπιδοτέου ἐγγράφου, πρέπει νὰ βεβαιοῦται ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ τῆς τοιχοκολλήσεως ὅτι ὁ διάδικος ἢ ὁ πληρεξούσιος αὐτοῦ ἦτον ἀπών, καὶ ὅτι προςέτι δὲν εὑρέθη ἐκεῖ συγγενής τις, ἢ ὑπηρέτης αὐτοῦ, μηδ' ὑπάρχει σύνοικος.

Ἐπειδὴ εἰς τὸ κατὰ τὴν 5 Φεβρουαρίου 1840, συνταχθὲν παρὰ τοῦ κλητῆρος ἀποδεικτικὸν τῆς εἰς τὴν ἐν Μεγάροις οἰκίαν τοῦ . . . . τοιχοκολλήσεως τῆς ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου 1840 ἐρήμην ἀποφάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, ἀναφέρεται μὲν ὅτι ἦτον ἀπὼν ἐκ τῆς οἰκίας του ὁ εἰρημένος . . ., ἀλλὰ δὲν βεβαιοῦται προςέτι ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἐκεῖ συγγενής τις, ἢ ὑπηρέτης αὐτοῦ, ἢ σύνοικος· ἑπομένως καλῶς τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν δὲν ἐθεώρησε τὴν ἐπίδοσιν τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ὡς νομίμως γενομένην.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 850 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ εἰς ὃν ἐπεδικάσθη ἀποζημίωσις, ὀφείλει νὰ δηλοποιήσῃ εἰς τὸν ἀντίδικόν του τὸ ποσὸν τῆς ζημίας, ὁμοῦ μὲ τὰς ἀναγκαίας ἀποδείξεις· ἂν δὲ τὸ διαληφθὲν ἄρθρον ἀναφέρῃ τὸν εἰς ἀποζημίωσιν καταδικασθέντα, τοῦτο εἶναι προφανὴς παραδρομή, ὡς δύναταί τις νὰ βεβαιωθῇ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, εὐλόγως ἑρμηνευομένων, καθότι ὁ τὴν ζημίαν ὑποστὰς καὶ δικαιωθεὶς εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἠξεύρῃ τὸ ποσὸν αὐτῆς, καὶ νὰ ἔχῃ τὰς πρὸς τοῦτο ἀναγκαίας ἀποδείξεις· αὐτὸς προςέτι μόνος ἔχει συμφέρον νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, τῆς ἐπιδικαζούσης αὐτῷ ἀποζημίωσιν.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ τὸ εἰρημένον ἄρθρον ὁρίζῃ, ὅτι ἡ τασσομένη δι' αὐτοῦ ὀκταήμερος προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς κατ' ἀντιμωλίαν ἀποφάσεως, μολοντοῦτο ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, συνδυασμένης μὲ τὴν τοῦ ἄρθρου 138 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἐξάγεται ὅτι, οἱ διάδικοι πρέπει νὰ ἦναι παρόντες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεως· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν παρατηρῆσαν ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 1356 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἡ ἐπικυρώσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 2255 ἀπόφασιν τῶν πρωτοδικῶν, δι' ἧς ἐπεδικάσθη εἰς τὸν Α. ἀποζημίωσις, δὲν ἐδημοσιεύθη παρόντος αὐτοῦ, ἢ τοῦ πληρεξουσίου του, οὐδ' ἐπεδόθη εἰς αὐτὸν

α') ὅταν ὁ διάδικος ἦναι μὲν παρὼ[illegible]
γράψη.
'Αποφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 131 τοῦ [illegible]

β') ὅταν ὁ διάδικος, εἰς ὃν [illegible]
δύναται ἢ δὲν θέλη νὰ ὑπογράψῃ [illegible]
'Αποφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 33 [illegible]

γ') ὅταν δὲν εὑρεθῇ [illegible]
πολιτ. δικονομίας ἀναφε[illegible]
'Αποφ. πολιτ. 'Αρ. Π[illegible]

ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ [illegible]
τὴν ὁποίαν κατὰ τ[illegible]
λη') Οἱ ὑπηρ[illegible]
ται ὡς γείτον[illegible]
εὑρίσκει λόγο[illegible]
λθ') Πο[illegible]
sur Carré [illegible]
τῆς οἰκί[illegible]
μ') [illegible]
ζητε[illegible]
κ' [illegible]

[illegible] τῆς πολιτ. δι-
[illegible]εν ἀπουσίᾳ τοῦ
[illegible]ν νὰ τὴν δεχθῇ
[illegible]ντος· ἂν δὲ τὸ
[illegible] τὸ ἔγγραφον
[illegible]όνων· ἐπὶ δὲ
[illegible]άφου, ἀπόν-
[illegible]ς τὴν οὐ
[illegible]ν νόμο
[illegible]θῇ το
[illegible]σιε
[illegible]ις τοῦ ἀναιρε-

[illegible]ησε τὴν ὀκταήμερον προθε-
[illegible]ην ὁποίαν ὁρίζουν τ' ἄρθρα 850 καὶ 851
[illegible]ιας πρὸς ἀπολαυὴν ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώ-
[illegible]α τηρῆται ἀπαρεγκλίτως δυναμένων τῶν διαδίκων
[illegible]γῶσι μακρυτέρας, καθότι ἐνδέχεται νὰ συμβιβασθῶσιν,
[illegible]υτου μὴ γενομένου, ὁ δικαστὴς νὰ φωτισθῇ ἀρκούντως ἀπὸ
[illegible]ην δηλοποίησιν τοῦ αἰτοῦντος, καὶ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀντιδί-
κου, εἴτε διὰ νὰ ὁρίσῃ αὐτὸς τὴν ζημίαν, χωρὶς νὰ γίνῃ χρεία εὐ-
κρινίσεως διὰ πραγματογνωμόνων, ἢ ἀποδείξεως διὰ μαρτύρων, εἴτε
τοὐλάχιστον διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ προςδιορίσῃ τὰ διὰ πραγματο-
γνωμόνων ἐκτιμητέα ἀντικείμενα, ἢ διὰ μαρτύρων ἀποδεικτέα
πράγματα.

Ἐπειδὴ ὁ Α. δὲν ἐκίνησε τὴν προκειμένην διαδικασίαν, καθότι, χωρὶς νὰ δηλοποιήσῃ εἰς τὸν ἀντίδικόν του τὸ ποσὸν τῆς ζημίας, ἐκάλεσεν αὐτὸν διὰ τῆς ἀπὸ 27 8βρίου 1839 κλήσεώς του ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν πρὸς ἐκκαθάρισιν διὰ πραγματογνωμόνων τῆς ἐπιδικασθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως κτλ. »

'Απόφ. 2062 τῆς 14 'Οκτ. 1841 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2624).

— Ὁ νόμος θεωρεῖ, ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων, ὡς ἀπόντας τοὺς μὴ εὑρισκομένους ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ μέλλουν νὰ ἐπιδοθῶσι τὰ δικόγραφα αὐτά, κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως.

'Απόφ. 56 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2842).

σιβλήτου ὅτι ἐπρεπε ... ἄλλος σύνοικος, δὲ ... ἀπαιτεῖ ὁ νόμος. » ... πόφ. πολιτ. Ἀρ. ... ἀπόφασις πο... ὡς γίνετ... ...ίας, ἡ ... οικίαι ...

...τοῦ 1848, ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεώς τῆς ... κατῴκει ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, δὲν ...ικος τοῦ ἰδίου χωρίου καὶ κατὰ τὸν ...ς· ἐξ ἐναντίας, ὡς ἐῤῥέθη, ἀπο...ενεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ὅπου ...άφου τῆς ἀναιρέσεως. » ...τοιχοκόλλησις ἰσχύει; ...ῆς ἀποφάσεως καὶ ἐκ ...δίκαις κλητῆρος Κ. ...κατὰ τῆς ἀπὸ 6 ... ἐν Ἀθήναις ἐμ... ...ίκου, καὶ νῦν ... πρὸς τὸν ... βεβαίω... ...ούτου ... τοῦ

...κατοικίαν ...

...ιόλη, κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρθρον 143 συ... ...ρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἐὰν ὁ πρὸς ὃν πρέπῃ ... ἔγγραφον διάδικος, ἦναι ἀπών, ἐπιδίδεται τοῦτο κατὰ πρ... γον εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντας συγγενεῖς, κατὰ δε... τερον δὲ λόγον εἰς τοὺς ὑπηρέτας, καὶ, ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἐλλείψει καὶ τούτων, εἰς τοὺς λοιποὺς συνοίκους, ἀλλ' ἐὰν ὁ συγγενής, εἰς ὃν κατὰ πρῶτον λόγον ἐπιδίδεται τὸ ἔγγραφον, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ διαδίκου, δὲν γνωρίζῃ, ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ τὸ τῆς ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος, δὲν δύναται οὗτος νὰ ἐπιδώσῃ τὸ δικόγραφον εἰς τὰ κατὰ δεύτερον καὶ τρίτον λόγον πρόσωπα, τὰ δυνάμενα νὰ λάβουν τοῦτο ἐν ἀπουσίᾳ τῶν πρὸ αὐτῶν, ἀλλ' ὁ κλητὴρ τοιχοκολλᾷ τὸ δικόγραφον, ὃν τρόπον διατάσσει τὸ διαληφθὲν ἄρθρον 146· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἀπὸ 24 Ἰανουαρ. 1848 ἀποδεικτικοῦ τοῦ παρὰ τῷ ἐν Καλάμαις πρωτοδικείῳ κλητῆρος Δ. Π., ὁ Π. Π. δὲν εὑρέθη εἰς τὴν ἐν Ναζηρίῳ οἰκίαν του, ὅτε ὁ κλητὴρ οὗτος μετέβη ἐκεῖ πρὸς ἐπίδοσιν τῆς προκειμένης αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ἡ δὲ σύζυγος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡμολόγησεν ἑαυτὴν ἀγράμματον· ὅθεν ὁ κλητὴρ ἐπὶ παρουσίᾳ δύω γειτόνων τοιχοκολλήσας τὸ ἔγγραφον ἀναιρέσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ εἰρημένου Π., ἔπραξε συμφώνως μὲ τὰς διαληφθείσας διατάξεις. »

ε) Ὅταν δὲν εὑρέθη σύνοικος τίς· εἰς τὴν ἔκφρασιν δὲ ταύτην περιλαμβάνονται καὶ οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται.

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, βεβαιοῦντος τοῦ κλητῆρος ὅτι ὁ διάδικος δὲν εὑρέθη ἐν τῇ οἰκίᾳ του, οὔτε τὶς σύνοικός του, ὀρθῶς καὶ συμφω-

νως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ 143 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ τοιχοκόλλησις τοῦ ἐπιδοτέου ἐγγράφου· ὅθεν τὸ πρωτοδικεῖον Τριπόλεως, κηρύξαν διὰ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἄκυρον τὸ εἰρημένον ἐπιδοτήριον, ὡς μὴ ἀναφέρον ῥητῶς ἄν, ἀπόντος τοῦ διαδίκου, εὑρίσκωντο ἐν τῇ οἰκίᾳ του καὶ συγγενεῖς ἢ ὑπηρέται, παρεξήγησε τὴν εἰρημένην οὐσιώδη διάταξιν, καθόσον ὁ νόμος δὲν ἐννοεῖ ἐνταῦθα τοὺς τυχόντας συγγενεῖς ἢ ὑπηρέτας, ἀλλὰ μόνον συνοίκους τοιούτους, ὥστε ἡ βεβαίωσις, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τῆς μὴ παρουσίας τινὸς συνοίκου, καθὸ ὅρου περιληπτικοῦ, ἐμπεριέχει καὶ τὴν βεβαίωσιν τῆς μὴ παρουσιας οὐδὲ συγγενοῦς τινος, οὐδ' ὑπηρέτου, καὶ ἀρκεῖ μόνη αὕτη νὰ καταστήσῃ ἔγκυρον τὴν διὰ τοιχοκολλήσεως ἐπίδοσιν τοῦ δικογράφου.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 80 τοῦ 1849.

§ 126. Ἡ τοιχοκόλλησις γίνεται

α') Εἰς τὴν θύραν τῆς κατοικίας τοῦ διαδίκου. — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 350 τοῦ 1840.

β') Εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου ἢ τοῦ οἴκου τοῦ διαδίκου. — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 393 τοῦ 1841.

γ') Εἰς τὸ μέρος, ὅπου εὑρέθη διαμένων ὁ διάδικος, καὶ ἂν κατοικῇ εἰς ἄλλο μέρος. — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 148 τοῦ 1848.

Ἰδοὺ πῶς φέρει αὕτη:

«Ἐπειδὴ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν 140, 143, 145, 144 § 6 καὶ 148 ἄρθρων τῆς πολιτ. δικονομίας προκύπτει ὅτι ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων ἔχει νόμιμον κῦρος, ὁσάκις τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον γνωστοποιῆται εἰς τὸν διάδικον, κατὰ τοῦ ὁποίου ἀποτείνεται, εἰς τὴν κατοικίαν του, εἰς τὴν διαμονήν του, ἢ ὅπου διατρίβει· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὑπὸ χρονολογίαν 1 Μαΐου 1848 ἐπιδοτηρίου τοῦ παρὰ τῷ πρωτοδικείῳ Ναυπλίας κλητῆρος Ι. Π., τὸ τῆς προκειμένης ἀναιρέσεως ἔγγραφον ἐγνωστοποιήθη εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον εἰς Ἄργος ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ γαμβροῦ της Γ. Κ., ὅπου αὕτη, κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ κλητῆρος, κατῴκει τότε· ἄρα, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἡ ἐπίδοσις ἐγένετο νομίμως· ἡ δὲ ἀναιρεσίβλητος δὲν διϊσχυρίσθη ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν διέμενεν εἰς Ἄργος, οὐδ' ἐζήτησε ν' ἀποδείξῃ ὅτι κατῴκει, ἢ διέτριβεν ἀλλαχοῦ· ἂν δὲ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 5,903 ἀποφάσει τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἡ ἀναιρεσίβλητος ἀναφέρεται ὡς κάτοικος Κουτζοποδίου, τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον, διότι ἐκ τοῦ περιστατικοῦ

ὅτι κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1848, ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσίβλητος κατῴκει ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, δὲν ἕπεται ἀναγκαίως ὅτι ἦτο κάτοικος τοῦ ἰδίου χωρίου καὶ κατὰ τὸν Μάϊον, καὶ δὲν εὑρίσκετο εἰς Ἄργος· ἐξ ἐναντίας, ὡς ἐῤῥέθη, ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος διέμενεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ὅπου ἐγένετο πρὸς αὐτὴν ἡ ἐπίδοσίς τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀναιρέσεως. »

δ') Ἡ εἰς τὸ μαγειρικὸν κατάστημα τοιχοκόλλησις ἰσχύει;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου τοῦ παρὰ τοῖς ἐνταῦθα πρωτοδίκαις κλητῆρος Κ. Π. δηλοῦται ὅτι ἡ κοινοποίησις τῆς ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1845, καὶ ὑπ' ἀριθ. 58 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐμποροδικῶν ἐνεχειρίσθη, μὴ εὑρεθέντος τοῦ κυρίου διαδίκου, καὶ νῦν ἀναιρεσείοντος Ι. Δ. εἰς τὸ μαγειρικόν του κατάστημα, πρὸς τὸν ἐν τούτῳ μένοντα, καὶ (κατὰ τὴν τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου βεβαίωσιν) διεξάγοντα τὰς μαγειρικὰς ἐργασίας ὑπηρέτην του Κ., τούτου δὲ ἀρνηθέντος τὴν παραλαβὴν, ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν θύραν τοῦ μαγειρικοῦ καταστήματος, ἐπὶ παρουσίᾳ δύω γειτόνων· ὥστε ἐγένετο συμφώνως μὲ τὰς συνδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 145 § 3 καὶ 146 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ἑπομένως ὀρθῶς τὸ ἐνταῦθα ἐφετεῖον, ἀπεναντίας τῆς διϊσχυρίσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐθεώρησεν αὐτὴν ὡς ἔγκυρον. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 188 τοῦ 1847.

ε) Ἡ τοιχοκόλλησις πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὴν ἐξωτερικὴν θύραν, ἢ καὶ εἰς ἑτέραν; ὅρα ἀπόφ. 8528 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν, μόλις σήμερον δημοσιευθεῖσαν.

§. 127. Ποῖοι πρέπει νὰ ἦναι παρόντες εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν; Παρατηρῶ.

ά) Ὅτι ἡ τοιχοκόλλησις γίνεται ἐνώπιον γειτόνων, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς μαρτύρων (1).

'Απόφ. τῆς 15 Μαρτίου 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2181).

β') Ὅτι ἡ κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν δικογράφου τινὸς παρουσία δύω μαρτύρων, μὴ γειτόνων, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τῆς περὶ

---

(1) Δὲν ἔχει κῦρος ἡ περὶ τοιχοκολλήσεως ἀπόδειξις τῆς ἐπιδόσεως, ἂν οἱ ὑπογράψαντες αὐτὴν μάρτυρες δὲν ἦναι γείτονες.

— Τοῦ περιστατικοῦ αὐτοῦ συγχωρεῖται ἡ ἀπόδειξις καὶ ἂν δὲν προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου.

'Απόφ. 230 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4814).

τῆς τοιχοκολλήσεως ἐκθέσεως, ὅταν προκύπτῃ ἐξ αὐτῆς ὅτι γείτονες δὲν εὑρέθησαν.

Ἀπόφ. τοῦ πρωτ. Σύρου ὑπ' ἀριθ. 487 τοῦ 1843. (Νομ. σελ. 3328).

Εἶναι ἔγκυρος ἡ ἐπίδοσις, ὅταν ὁ μὲν κλητὴρ βεβαιοῖ ὅτι δὲν εὗρηκε γείτονας, καὶ διὰ τοῦτο προσέλαβεν εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν μάρτυρας· ἡ δὲ βεβαίωσις ἐκείνη δὲν προσβάλλεται ὡς πλαστή.

Ἀπόφ 5043 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

Ἀλλ' εἶναι ἄκυρον τὸ ἐπιδοτήριον, ὅταν βεβαιοῖ μὲν ὅτι, μὴ ὑπάρχοντος γείτονος, προσελήφθη ὁ μάρτυς, δὲν ἀναφέρει δὲ ὅτι καὶ κατωτέρω τῆς θέσεως, ἔνθα ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις, δὲν ὑπῆρχον γείτονες.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 120 τοῦ 1847.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 73 πολιτ. τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ 1847 ἀπόφασις φέρει οὕτως:

Ὡς πρὸς τὸν Γ.

« Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 204 τῆς 2 Δεκεμβρίου 1846 ἐπιδοτηρίου τοῦ παρὰ τῷ εἰρηνοδικείῳ Ἀμουργοῦ κλητῆρος Κ. Π. βεβαιοῦται ὅτι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ κλητὴρ οὗτος ἐγνωστοποίησε πρὸς τὸν Γ. Π. τὴν ὑπ' ἀριθ. 4031 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ὅτι, ὁμολογήσαντος τοῦ Π. ἄγνοιαν γραμμάτων, ἐτοιχοκόλλησεν ὁ κλητὴρ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἰδίου Π. εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, παρόντων τῶν δύο ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὑπογεγραμμένων μαρτύρων, μὴ εὑρεθέντων γειτόνων· τὸ δὲ ἀποδεικτικὸν τοῦτο, μὴ προσβληθὲν ὡς πλαστόν, φέρει, καθὸ δημόσιον ἔγγραφον, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 134, 398 καὶ 403 τῆς πολιτ. δικονομίας, πλήρη ἀπόδειξιν περὶ τῶν ὅσα ἐν αὐτῷ ἐνδιαλαμβάνονται, καὶ ἑπομένως ὑπάρχει ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ γνωστοποίησις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως νομίμως ἐγένετο πρὸς τὸν εἰρημένον Π.· ἡ δὲ ἔλλειψις γειτόνος κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν τῶν δικαστικῶν ἐγγράφων τότε δύναται, κατὰ νόμον, νὰ ἐπιφέρῃ ἀκύρωσιν τῆς ἐπιδόσεως, ὅταν, ὑπαρχόντων γειτόνων, δὲν συμπεριληφθοῦν παρὰ τοῦ κλητῆρος, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν, μὴ ὑπαρχόντων τοιούτων, μεταχειρισθῇ ὁ κλητὴρ πρὸς βεβαίωσιν τῆς τοιχοκολλήσεως μάρτυρας, καθότι ὁ νόμος πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ἐναγομένου καθιέρωσε μὲν ὅσας ἦτον δυνατὸν ἐγγυήσεις, ἀλλὰ δὲν διέταξεν, οὔτε ἠδύνατο νὰ διατάξῃ τὰ ἀδύνατα, ὡς ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἀπαίτησις τῆς παρουσίας προσώπου, ἔχοντος ὡρισμένην ἰδιότητα, ὅπου τοιοῦτος δὲν ὑπάρχει· ἑπομένως ἀρκεῖ νὰ προκύψῃ ἀναμφισβητή-

τως ὅτι ἡ κοινοποίησις ἐγένετο, καὶ ἐλήφθησαν παρὰ τοῦ δικαστικοῦ ὑπηρέτου ὅλα τὰ πρόσφορα καὶ δυνατὰ μέσα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγένετο, διὰ νὰ θεωρηθῇ νόμιμος ἡ κοινοποίησις· ὅθεν δὲν εἶναι βάσιμος ἡ ἀντένστασις τοῦ Γ. Π., περὶ τοῦ ὅτι ἡ γνωστοποίησις τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένετο πρὸς αὐτὸν παρανόμως.

Ὡς πρὸς τὸν Ι.

Ἐπειδὴ τὸ ὑπ' ἀριθ. 205 ἐπιδοτήριον τοῦ αὐτοῦ κλητῆρος βεβαιοῖ μόνον ὅτι, μὴ εὑρὼν οὗτος τὸν Φ. εἰς τὴν οἰκίαν του, ἢ ἄλλον τινὰ, ἐτοιχοκόλλησε τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν εἰς τὴν θύραν, παρόντων δύω μαρτύρων, χωρὶς ὅμως ν' ἀναφέρῃ ὅτι δὲν ὑπῆρχον γείτονες, καὶ ἑπομένως ἡ εἰρημένη ἐπίδοσις δὲν ἐγένετο τακτικῶς, καθότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς ἰδίας δικονομίας, τότε ἡ τοιχοκόλλησις ἀντικαθιστᾷ τὴν τοῦ ἐπιδοτέου ἐγγράφου ἐγχείρισιν, ὅταν αὕτη γενῇ, παρόντος γείτονος, ἢ ὅταν, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, μὴ ὑπαρχόντων γειτόνων, γενῇ, κατ'ἀνάγκην, παρόντων μαρτυρων, καὶ βεβαιωθῇ τοῦτο παρὰ τοῦ κλητῆρος· ὁ δὲ διϊσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὅτι τὸ δικαστήριον δύναται ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου τοῦ Π. νὰ εἰκάσῃ καὶ ὡς πρὸς τὸν Φ. τὴν μὴ ὕπαρξιν γειτόνων εἶναι ἀνυποστήρικτος, καθότι ἡ ἀπόδειξις τῆς νομιμότητος τῶν δημοσίων ἐγγράφων πρέπει νὰ πηγάζῃ ἐξ αὐτῶν τούτων, καὶ οὐχὶ νὰ εἰκάζηται ἐξ ἄλλων ξένων τοῦ ἐγγράφου περιστατικῶν. »

γ') Ὅτι ὅταν οἱ προςληφθέντες γείτονες πρὸς βεβαίωσιν τῆς τοιχοκολλήσεως δὲν δύνανται ἢ δὲν θέλουν νὰ ὑπογράψωσιν, ἀρκεῖ ἡ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ μνεία τοῦ κωλύματος τούτου;

Ἀπόφ. α 'Ἐπειδὴ, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ἀπὸ 8 7μβρίου 1841 ἐπιδοτηρίου τοῦ κλητῆρος Κ. Φ. ἀντίγραφον τῆς ὑπ'ἀριθ. 131 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ ἐκκαλοῦντος Κ. Δ., ἀγραμμάτου ὄντος, παρόντων τῶν δύω γειτόνων αὐτοῦ Κ. Ε. καὶ Ν. Ρ.

'Ἐπειδὴ ἂν καὶ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 146 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν θύραν τινὸς τῶν διαδίκων, τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιδόσεως πρέπει νὰ ὑπογράφηται καὶ παρὰ τῶν προςκεκλημένων γειτόνων· ἡ διάταξις ὅμως αὕτη δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν, ὅταν οἱ προςκληθέντες γείτονες δὲν δύνανται, ἢ δὲν θέλουν νὰ ὑπογράψουν· εἰς τοιαύτην δὲ περίστασιν ἀρκεῖ ἡ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ παρὰ τοῦ κλητῆρος γενομένη μνεία, δι' ἣν δὲν ὑπέγραψεν (ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔγινε)· καθότι ἄλλως ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων ἤθελεν εἶναι

συνεχῶς ἀδύνατος· ὅθεν μὴ βάσιμος καθίσταται ἡ ἔνστασις αὐτὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος. »

Ἀπόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2965).

§ 128. Ὁ ἔχων κουρεῖον πλησίον τῆς οἰκίας τινὸς, θεωρεῖται ὡς γείτων αὐτοῦ;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀπαιτοῦν νὰ γίνηται ἡ ἐπίδοσις διὰ τῆς, ἐπὶ παρουσίᾳ ἑνὸς ἢ δύω γειτόνων, τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις, ἐν περιπτώσει μὴ εὑρέσεως τούτου αὐτόθι κλπ. ἐννοεῖ γείτονα οἱονδήποτε κατὰ τὴν γενικὴν σημασίαν τῆς λέξεως, ἔχοντα ἀδιακρίτως, πλησίον τῆς κατοικίας τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις, εἴτε τὴν κατοικίαν του αὐτὴν, εἴτε καὶ κατάστημά τι, εἰς ὃ διαμένει, μετερχόμενος ἔργόν τι, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς τὸν πλησίον κατοικοῦντα, ὡς ἰσχυρίζεται ἡ ἀναιρεσείουσα, διαστέλλουσα καὶ περιορίζουσα οὕτω τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ μνησθέντος ἄρθρου· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τῆς καὶ τὴν πρωτόδικον ἐπικυρωσάσης, παραδεχθὲν ὡς γείτονα τὸν ὑπογράψαντα τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος τῆς διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τῆς ἀναιρεσειούσης γενομένης ἐπιδόσεως Α. Χ., καθὸ κουρέα, ἔχοντα ἐκεῖ πλησίον τὸ κουρεῖόν του, καὶ διαμένοντα αὐτόθι συνεχῶς καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξασκοῦντα τὸ ἔργον του, ὅπερ ὡμολόγησε καὶ αὐτὴ ἡ ἀναιρεσείουσα, ὀρθῶς ἐφήρμοσε τὸ μνησθὲν ἄρθρον, καὶ νομίμως ἀπέῤῥιψεν ὡς περιττὸν τὸν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπαχθέντα ὅρκον, ἂν κατῴκει ἢ ὄχι ὁ εἰρημένος Α. Χ. εἰς τὸ κουρεῖόν του. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 32 τοῦ 1849.

§ 129. Ὅταν πρόκηται νὰ τοιχοκολληθῇ ἔγγραφόν τι εἰς μοναστήριον, ποῖοι προςλαμβάνονται ὡς μάρτυρες;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἐφετηρίου βεβαιοῖ ὅτι, μὴ εὑρὼν ὁ κλητὴρ κανένα ἐκ τῶν πατέρων εἰς τὴν μονὴν Μαλαξῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν θύραν αὐτὴν τοῦ μοναστηρίου κεκλεισμένην, ἐτοιχοκόλλησε τὸ ἐφετήριον ἐπ' αὐτῆς· μετὰ δὲ τὴν γενομένην ταύτην πρᾶξιν ἀνεφάνη ἄνθρωπός τις, ἀνήκων εἰς τὴν μονὴν, ὅστις ἔδωκεν αὐτῷ ἄρτον καὶ κριθήν· ὅθεν, γενομένης τῆς πράξεως τῆς τοιχοκολλήσεως, πρὶν ἢ παρουσιασθῇ εἰς τὸν κλητῆρα τις ἐκ τῶν μοναχῶν, ἢ ἄλλος τις σύνοικος, ὥςπερ ὁ νόμος διατάττει, εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ἡ μεταγενεστέρα ἐμφάνισις ἑνὸς συνοίκου δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν κλητῆρα ν' ἀνατρέψῃ τὴν ἅπαξ

νομίμως τελεσθεῖσαν πρᾶξίν του, ἢ νὰ ἐπιδώσῃ εἰς τὸν σύνοικον τοῦ τον ἄλλο ἀντίγραφον τῆς ἐφέσεως.

Ἐπειδὴ ὁ νόμος θεωρεῖ, ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων, ὡς ἀπόντας τοὺς μὴ εὑρισκομένους ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ μέλλουν νὰ ἐπιδοθῶσι τὰ δικόγραφα αὐτὰ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως· ὁ δὲ ἐφεσίβλητος αὐτὸς ὁμολογεῖ ὅτι οἱ πατέρες δὲν ἦσαν εἰς τὸ μοναστήριον, ἀλλ' εἰς θέσιν δύω ὥρας ἀπέχουσαν αὐτοῦ· ὥςε ὀρθῶς ὁ κλητὴρ ἐτοιχοκόλλησε τὸ δικόγραφον ἐν ἀπουσίᾳ αὐτῶν.

Ἐπειδὴ συνωμολογήθη ὅτι τὸ μοναστήριον κεῖται εἰς θέσιν μεμονωμένην, μὴ ἔχον γειτονευούσας κατοικίας· ἑπομένως ὁ κλητὴρ, παραλαβὼν ἀπὸ τὸν πλησιέστερον ἐκεῖ τοῦ μοναστηρίου δῆμον δύω μάρτυρας μεθ' ἑαυτοῦ, οἵτινες συνυπέγραψαν εἰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς τοιχοκολλήσεως, οἱ ὁποῖοι, ὡς ἐκ περισσοῦ, ἔχουσι γειτονεύοντα μετὰ τοῦ μοναστηρίου χωράφια· τοῦτο δὲ ἐφαίνετο ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ τῆς τοιχοκολλήσεως, ἀλλ' εἶναι συμπέρασμα τοῦ δικαστηρίου, ἐξεπλήρωσε τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, διότι οὗτοι εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς γείτονες.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετήριον ἔγγραφον διαλαμβάνει ὅτι ἡ ἔφεσις γίνεται « παρὰ τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος Πλατάνου » καὶ εἶναι ὑπογεγραμμένοι παρὰ τοῦ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξουσίου δικηγόρου τοῦ εἰρημένου δήμου· ἐκθέτει δὲ ὅτι αὕτη γίνεται κατὰ τῆς μονῆς Μαλαβῆς, καὶ ὁρίζει νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸν ἡγούμενον καὶ τοὺς συμβούλους τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ ἑπομένως, ὁρίζον ἀποχρώντως τίς ὁ ἐκκαλῶν καὶ τίς ὁ ἐφεσίβλητος, ἐκπληροῖ ἀρκούτως τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου. »

Ἀπόφ. 56 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2840).

§ 130. Ὅταν ἡ ἐπίδοσις ἐνεργῆται διὰ τοιχοκολλήσεως, τί πρέπει νὰ περιέχῃ ἡ ἔκθεσις;

ά) Ὅτι ἦσαν ἀπόντες, ἢ δὲν ὑπῆρχον, οἱ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντες συγγενεῖς, ὑπηρέται ἢ λοιποὶ σύνοικοι.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ 1842 (1).

---

(1) Ἐκ τοῦ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ λαμβάνω τὰ ἑξῆς :

Ὅταν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀποδεικτικοῦ τῆς τοιχοκολλήσεως φαίνεται ὅτι, ἔνθα τὸ ἔγγραφον ἐτοιχοκολλήθη, ὑπῆρχεν ἄλλος σύνοικος, ὅςις ἐνεφανίσθη μετὰ τὴν τοιχοκόλλησιν, ἡ ἐπίδοσις αὕτη ἔχει κῦρος.

— Δὲν δύναται νὰ τοιχοκολληθῇ τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον, ὅταν ὁ πρὸς ὃν ἀποτείνεται τοῦτο, εὑρισκόμενος κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως εἰς ἄλλην παρὰ τὴν ἰδικήν του οἰκίαν, ἀρνῆται νὰ λάβῃ τὸ ἔγγραφον. — Ἄρα

θὲν δικόγραφον ἦτον ἀπόφασις, ἐν ᾗ ἀνεφέρετο ἡ ἰδιότης τοῦ παραγγείλαντος προςώπου.

'Απόφ. τῆς 19 Δεκεμβρίου 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 1018).

ΤΜΗΜΑ ΙΕ'.

Δημοσίευσις τῶν ἀποφάσεων, παρόντων τῶν διαδίκων ἢ τῶν πληρεξουσίων των.

§ 118. Ἡ δημοσίευσις τῶν προδικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν πληρεξουσίων τῶν διαδίκων ἐπέχει τόπον νομίμου γνωστοποιήσεως.

'Απόφ. 189 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ὅρα εἰς τὸ Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 333, λέξει Ἀντίκλητος § 78.

§ 119. Ἡ πρὸς ἀναίρεσιν προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως, ἐὰν αὕτη ἔγινε παρόντων τῶν διαδίκων ἢ τῶν ἀντικλήτων αὐτῶν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 234 τοῦ 1838.—'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 198 τοῦ 1838.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 127.

§ 120. Αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις, ὅταν ἐκδοθῶσι παρόντων τῶν μερῶν εἰς τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συνεδρίασιν, λογίζονται, κατὰ τὸ ἄρθρον 138 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὡς ἐπιδεδομέναι.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 55 (σελ. 234 τόμ. 1 τῆς Νομολ.).

§ 121. Ἡ δημοσίευσις ὁποιασδήποτε ἀποφάσεως γενομένη παρόντων τῶν διαδίκων, ἢ ἀντικλήτων αὐτῶν, ἐπέχει τόπον ἐπιδόσεως (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 229 τοῦ 1839 (σελ. 11 τόμ. 4 τῆς Νομολογ.).

Σημ. Ἐκ τοῦ Εὐρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξ. *Ἐπίδοσις*) λαμβάνω τὰ ἑξῆς. (122—123).

§ 122. Ἡ δημοσίευσις προδικαστικῶν ἀποφάσεων ἐν τῷ ἀκροα-

(1) Τὸ 138 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας ἐννοεῖ μόνον τὰς προπαρασκευαστικὰς καὶ παρεμπιπτούσας ἀποφάσεις, ἀλλ' ὄχι καὶ τὰς ὁριστικάς, αἱ ὁποῖαι πρέπει πάντοτε νὰ ἐπιδίδωνται.

'Αποφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 244, 298 (σελ. 42, 171 τόμ. 4 τῆς Νομολογ.).

— Σημ. Ἡ γνώμη αὕτη δὲν ὑπερίσχυσεν· ὅρα δὲ § τέλ. τοῦ § 122.

τηρίῳ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν πληρεξουσίων τῶν διαδίκων ἐπέχει τόπον ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως.

— Δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐπίδοσις τῆς προδικαστικῆς ἀποφάσεως τῆς δημοσιευθείσης, ὡς ἀνωτέρω, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ πληρεξουσίου, καὶ ἂν ἡ ἀπόφασις εἰς τὸ διατακτικόν της ἀναφέρῃ μόνον τὰ ὀνόματα τῶν διαδίκων, ἐκτὸς ἂν διατάττηται ἡ προςωπικὴ ἐμφάνισις αὐτῶν.

Ἀπόφ. 189 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 12—997).

— Ἡ δημοσίευσις τῆς παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως, παρόντος τοῦ ἀντικλήτου, ἔχει τὰς αὐτὰς συνεπείας τῆς πρὸς τὸν ἀντίκλητον γνωστοποιήσεώς της.

Ἀποφ. 72 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4637).

— Ἡ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων ἀπαγγελλομένη ἀπόφασις ἰσχύει ἀντὶ ἐπιδόσεως μόνον ὡς πρὸς τὰς παρεμπιπτούσας ἀποφάσεις.

Ἀπόφ. 221 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4723).— Ὅρα ὑποσημ. 1 τῆς προηγ. σελ.

§ 123. Εἰς τὴν ἐπίδοσιν τῶν ἐρήμην ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἄλλαι παρὰ τὰς γενικὰς περὶ ἐπιδόσεως δικογράφων καὶ ἀποφάσεων διατάξεις τῶν ἄρθρων 140 καὶ ἐπ. τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πρωτ. Σύρου ἐν Νομ. σελ. 3328.

§ 124. Τὸ 138 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας ἐννοεῖ προφανῶς, ὅτι μόνον αἱ ἀποφάσεις δὲν χρήζουν ἐπιδόσεως, ὅταν ἦσαν παρόντες οἱ διάδικοι κατὰ τὴν δημοσίευσίν των, οὐχὶ δὲ ἁπλῶς κατὰ τὴν συνεδρίασιν, εἰς ἣν ἀπηγγέλθησαν· ὥστε ἐκ τῆς κατὰ τὴν συζήτησιν παρουσίας τῶν διαδίκων δὲν ἐξάγεται ἀναγκαίως ὅτι ἦσαν παρόντες καὶ κατὰ τὴν δημοσίευσιν, καὶ ἂν αὕτη ἔγινεν εἰς τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 203 (σελ. 129 τόμ. 3 τῆς Νομολογ.).

ΤΜΗΜΑ ΙΣΤ'.

Τοιχοκόλλησις. — Γείτονες. — Ἀκυρότης (1).

§ 125. Πότε συγχωρεῖται ἡ τοιχοκόλλησις τῶν δικογράφων;

---

(1) Παρατηρήσεις.

λζ') Ἡ νομολογία μας ὡς πρὸς τὴν τοιχοκόλλησιν συμφωνεῖ μὲ τὴν

δ) ὅταν ὁ διάδικος ἦναι μὲν παρὼν, ἀλλὰ δὲν ἠξεύρῃ νὰ γράφῃ.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 131 τοῦ 1848 (1).

ε') ὅταν ὁ διάδικος, εἰς ὃν πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις, δὲν δύναται ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ τὸ ἐπιδοτήριον.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 351 τοῦ 1840.

γ') ὅταν δὲν εὑρεθῇ κανεὶς ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 143 τῆς πολιτ. δικονομίας ἀναφερομένων προςώπων εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἀποφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 393 τοῦ 1840, καὶ 9 τοῦ 1842 (2).

ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ διατάγματος τῶν 1667 ἰσχύουσαν Γαλλ. νομοθεσίαν, τὴν ὁποίαν κατὰ τοῦτο ἐτροποποιήσε τὸ ἄρθρ. 68 τῆς πολιτ. γ. δ.

λη') Οἱ ὑπηρέται ἢ οἱ συγγενεῖς τοῦ οἰκογενειάρχου γείτονος θεωροῦνται ὡς γείτονες; Honcenne τόμ. 2 σελ. 215. — Ὁ Carré (ζήτ 367) δὲν εὑρίσκει λόγον διακρίσεως.

λθ') Ποῖοι δὲ, λόγῳ γειτνιάσεως, θεωροῦνται γείτονες; Ὁ Chauveau sur Carré (ζήτ. 368) λέγει ὅτι τοιοῦτοι εἶναι, ὅσοι ἔχουν τόπον πλησίον τῆς οἰκίας των, ὥστε τοῖς εἶναι δυνατὸν νὰ βλέπωνται καθ' ἑκάστην.

μ') Ἂν δὲν εὑρεθῇ ὁ πλησιέστερος γείτων, ὁ κλητὴρ ὀφείλει ν' ἀναζητήσῃ ἕτερον; Ὅρα Ῥολλῖνον, λέξ. exploit, ἄρθρ. 847—849.

μα') Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀνεφύη τὸ ζήτημα: τί πρέπει νὰ γίνῃ, ὅταν ὁ κλητὴρ δὲν εὑρίσκῃ τὸν διάδικον εἰς τὴν παλαιὰν κατοικίαν του, οὔτε δύναται ν' ἀνακαλύψῃ τὴν νέαν; Κατὰ ποῖον τρόπον πρέπει νὰ γίνῃ, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἡ κοινοποίησις; Ὅρα Ῥολλῖνον, λέξ. exploit, ἄρθρον 895 ἐπ.—Carré ζήτ. 355.

(1) Δὲν εἶναι ἄκυρον τὸ ἐπιδοτήριον ὅταν διὰ τὸν ἀγράμματον διάδικον ὑπογράψῃ τρίτος κατ' ἐντολήν του.

Ἀποφ. 133 τοῦ 1838. καὶ 202 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3638, 3699).

— Εἶναι ἄκυρον τὸ ἐπιδοτήριον, ὅταν, ἀντὶ τοῦ ἀγραμμάτου παραλαβόντος τὸ ἀντίγραφον, ὑπογράψῃ ἄλλος κατ' ἐντολήν; Ὅρα εἰς τὴν λέξ. Ἔφεσις τὴν ἀπόφ. τῆς 22 Σεπτ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 921).

— Δὲν ἰσχύει ἡ εἰς τὸ ἐπιδοτήριον ὑπογραφὴ ἄλλου ὑπογραφέντος κατ' ἐντολὴν ἐκείνου, πρὸς ὃν ἔμελλε νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις.

Ἀπόφ. τῆς 18 Μαρτ. 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 2374).

— Τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, τὸ ὁποῖον συνειθίζουν νὰ ἐπιθέτωσιν εἰς τὰ ἔγγραφα οἱ χωρικοὶ, δὲν καθιστᾷ ἔγκυρον τὸ ἐπιδοτήριον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον λείπει ἡ ὑπογραφὴ τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις.

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 882). — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 (λέξ. Ἔγγραφα § 21).

(2) Θεωρεῖται νόμιμος ἡ τοιχοκόλλησις τοῦ ἐπιδοτηρίου ἐγγράφου, ὅταν ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου βεβαιοῦται ὅτι ὁ διάδικος, ἢ ὁ πληρεξούσιός του, ἦτον ἀπὼν, καὶ ὅτι δὲν εὑρέθη συγγενής τις ἢ ὑπηρέτης;

δ') ὅταν ὁ μὲν σύζυγος λείπῃ, ἡ δὲ σύζυγος δὲν γινώσκῃ γράφειν· εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἂν ἄλλοι σύνοικοι εὑρίσκωνται ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ νὰ θεωρηθῇ νόμιμος ἡ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ διαδίκου, ἢ τοῦ πληρεξουσίου του, τοιχοκόλλησις τοῦ ἐπιδοτέου ἐγγράφου, πρέπει νὰ βεβαιοῦται ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ τῆς τοιχοκολλήσεως ὅτι ὁ διάδικος ἢ ὁ πληρεξούσιος αὐτοῦ ἦτον ἀπὼν, καὶ ὅτι προςέτι δὲν εὑρέθη ἐκεῖ συγγενής τις, ἢ ὑπηρέτης αὐτοῦ, μηδ' ὑπάρχει σύνοικος.

Ἐπειδὴ εἰς τὸ κατὰ τὴν 5 Φεβρουαρίου 1840, συνταχθὲν παρὰ τοῦ κλητῆρος ἀποδεικτικὸν τῆς εἰς τὴν ἐν Μεγάροις οἰκίαν τοῦ . . . . τοιχοκολλήσεως τῆς ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου 1840 ἐρήμην ἀποφάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, ἀναφέρεται μὲν ὅτι ἦτον ἀπὼν ἐκ τῆς οἰκίας του ὁ εἰρημένος . . . , ἀλλὰ δὲν βεβαιοῦται προςέτι ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἐκεῖ συγγενής τις, ἢ ὑπηρέτης αὐτοῦ, ἢ σύνοικος· ἐπομένως καλῶς τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν δὲν ἐθεώρησε τὴν ἐπίδοσιν τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ὡς νομίμως γενομένην.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 850 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ εἰς ὃν ἐπεδικάσθη ἀποζημίωσις, ὀφείλει νὰ δηλοποιήσῃ εἰς τὸν ἀντίδικόν του τὸ ποσὸν τῆς ζημίας, ὁμοῦ μὲ τὰς ἀναγκαίας ἀποδείξεις· ἂν δὲ τὸ διαληφθὲν ἄρθρον ἀναφέρῃ τὸν εἰς ἀποζημίωσιν καταδικασθέντα, τοῦτο εἶναι προφανὴς παραδρομὴ, ὡς δύναταί τις νὰ βεβαιωθῇ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, εὐλόγως ἑρμηνευομένων, καθότι ὁ τὴν ζημίαν ὑποστὰς καὶ δικαιωθεὶς εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἠξεύρῃ τὸ ποσὸν αὐτῆς, καὶ νὰ ἔχῃ τὰς πρὸς τοῦτο ἀναγκαίας ἀποδείξεις· αὐτὸς προςέτι μόνος ἔχει συμφέρον νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, τῆς ἐπιδικαζούσης αὐτῷ ἀποζημίωσιν.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ τὸ εἰρημένον ἄρθρον ὁρίζῃ, ὅτι ἡ τασσομένη δι' αὐτοῦ ὀκταήμερος προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς κατ' ἀντιμωλίαν ἀποφάσεως, μολοντοῦτο ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, συνδυασμένης μὲ τὴν τοῦ ἄρθρου 138 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἐξάγεται ὅτι, οἱ διάδικοι πρέπει νὰ ἦναι παρόντες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεως· ἐπομένως τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν παρατηρῆσαν ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 1356 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἡ ἐπικυρώσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 2255 ἀπόφασιν τῶν πρωτοδικῶν, δι ἧς ἐπεδικάσθη εἰς τὸν Α. ἀποζημίωσις, δὲν ἐδημοσιεύθη παρόντος αὐτοῦ, ἢ τοῦ πληρεξουσίου του, οὐδ' ἐπεδόθη εἰς αὐτὸν

δ) Ὅταν ὁ διάδικος ἦναι ...
γράψη.
Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 13...
ε') Ὅταν ὁ διάδικος, ε' ...
δύναται ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπ...
Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πά...
γ') Ὅταν δὲν ε...
πολιτ. δικονομίας ...
Ἀποφ. πολιτ. ...

ὑπὸ τὸ κράτ...
τὴν ὁποίαν...
λγ') ...
ται ὡ...
εὑρίσ...

146 τῆς πολιτ. δι-
...ων, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ
...μόδιον νὰ τὴν δεχθῇ
...οικοῦντος· ἂν δὲ τὸ
...λᾶται τὸ ἔγγραφον
... γειτόνων· ἐπὶ
...ς ἐγγράφου, ὁ
...ου πρὸς τὴν
...ὑπὸ τὸν ...
δεχθ...
ἀνα...
...
..., ἡ ἔνστασις του.

...ου, καλῶς ἐθεώρησε τὴν ὀκταήμερον προθε-...ετι ἀρξαμένην.

...ὴ ἡ διαδικασία, τὴν ὁποίαν ὁρίζουν τ' ἄρθρα 850 καὶ 851 ...ς πολιτ. δικονομίας πρὸς ἀπολαυὴν ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως, πρέπει νὰ τηρῆται ἀπαρεγκλίτως δυναμένων τῶν διαδίκων ν' ἀπαλλαγῶσι μακρυτέρας, καθότι ἐνδέχεται νὰ συμβιβασθῶσιν, ἢ, τούτου μὴ γενομένου, ὁ δικαστὴς νὰ φωτισθῇ ἀρκούντως ἀπὸ τὴν δηλοποίησιν τοῦ αἰτοῦντος, καὶ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀντιδίκου, εἴτε διὰ νὰ ὁρίσῃ αὐτὸς τὴν ζημίαν, χωρὶς νὰ γίνῃ χρεία εὐκρινίσεως διὰ πραγματογνωμόνων, ἢ ἀποδείξεως διὰ μαρτύρων· εἴτε τοὐλάχιστον διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ προσδιορίσῃ τὰ διὰ πραγματογνωμόνων ἐκτιμητέα ἀντικείμενα, ἢ διὰ μαρτύρων ἀποδεικτέα πράγματα.

Ἐπειδὴ ὁ Α. δὲν ἐκίνησε τὴν προκειμένην διαδικασίαν, καθότι, χωρὶς νὰ δηλοποιήσῃ εἰς τὸν ἀντίδικόν του τὸ ποσὸν τῆς ζημίας, ἐκάλεσεν αὐτὸν διὰ τῆς ἀπὸ 27 8βρίου 1839 κλήσεώς του ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν πρὸς ἐκκαθάρισιν διὰ πραγματογνωμόνων τῆς ἐπιδικασθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως κτλ. »

Ἀπόφ. 2062 τῆς 14 Ὀκτ. 1841 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2624).

— Ὁ νόμος θεωρεῖ, ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων, ὡς ἀπόντας τοὺς μὴ εὑρισκομένους ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ μέλλουν νὰ ἐπιδοθῶσι τὰ δικόγραφα αὐτά, κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως.

Ἀπόφ. 56 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2842).

σιβλήτου ὅτι ἔπρεπε
χεν ἄλλος σύνοικος,
δὲν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος
'Αποφ. πολιτ. 'Α
ὑτέρα ἀπόφασι
οὕτως:
πειδή, ὡς
δικονομί
τὴν κ
δια·
Π

. ·ην αὐτόθι
ιοῦ κράτους.

158

τοῦ 1848, ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως τῆς
κατῴκει ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, δὲν
ικος τοῦ ἰδίου χωρίου καὶ κατὰ τὸν
ος· ἐξ ἐναντίας, ὡς ἐῤῥέθη, ἀπο-
μενεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ὅπου
γράφου τῆς ἀναιρέσεως. »
τοιχοκόλλησις ἰσχύει;
μένης ἀποφάσεως καὶ ἐκ
ωτοδίκαις κλητῆρος Κ.
κατὰ τῆς ἀπὸ 6
τῶν ἐν Ἀθήναις ἐμ-
διαδίκου, καὶ νῦν
τήμα, πρὸς τὸν
ρίου βεβαιω-
τος. τούτου
ραν τοῦ
ς ἐγ-
145 τὸ

156

'Επειδή, κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρ
ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἐὰν ὁ
ἔγγραφον διάδικος, ἦναι ἀπών, ἐπιδίδεται
γον εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντας συγ
τερον δὲ λόγον εἰς τοὺς ὑπηρέτας; καί, ἐν ἀπουσίᾳ ἡ
τούτων, εἰς τοὺς λοιποὺς συνοίκους, ἀλλ' ἐὰν ὁ συγενής, εἰς
πρῶτον λόγον ἐπιδίδεται τὸ ἔγγραφον, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ διαδι
δὲν γνωρίζῃ, ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ τὸ τῆς ἐπιδόσεως ἀποδει-
κτικὸν τοῦ κλητῆρος. δὲν δύναται οὗτος νὰ ἐπιδώσῃ τὸ δικόγρα-
φον εἰς τὰ κατὰ δεύτερον καὶ τρίτον λόγον πρόσωπα, τὰ δυνάμενα
νὰ λάβουν τοῦτο ἐν ἀπουσίᾳ τῶν πρὸ αὐτῶν, ἀλλ' ὁ κλητὴρ τοιχο-
κολλᾷ τὸ δικόγραφον, ὃν τρόπον διατάσσει τὸ διαληφθὲν ἄρθρον 146· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἀπὸ 24 Ἰανουαρ. 1848 ἀποδεικτικοῦ τοῦ παρὰ τῷ ἐν Καλάμαις πρωτοδικείῳ κλητῆρος Δ. Π., ὁ Π. Π. δὲν εὑρέθη εἰς τὴν ἐν Ναζηρίῳ οἰκίαν του, ὅτε ὁ κλητὴρ οὗτος μετέβη ἐκεῖ πρὸς ἐπίδοσιν τῆς προκειμένης αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ἡ δὲ σύζυγος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡμολόγησεν ἑαυτὴν ἀγράμματον· ὅθεν ὁ κλητὴρ ἐπὶ παρουσίᾳ δύω γειτόνων τοιχοκολλήσας τὸ ἔγγραφον ἀναιρέσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ εἰρημένου Π., ἔπραξε συμφώνως μὲ τὰς διαληφθείσας διατάξεις. »

ε) Ὅταν δὲν εὑρέθη σύνοικος τίς· εἰς τὴν ἔκφρασιν δὲ ταύτην περιλαμβάνονται καὶ οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται.

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, βεβαιοῦντος τοῦ κλητῆρος ὅτι ὁ διάδικος δὲν εὑρέθη ἐν τῇ οἰκίᾳ του, οὔτε τὶς σύνοικός του, ὀρθῶς καὶ συμφώ-

νως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ 143 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ τοιχοκόλλησις τοῦ ἐπιδοτέου ἐγγράφου· ὅθεν τὸ πρωτοδικεῖον Τριπόλεως, κηρύξαν διὰ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἄκυρον τὸ εἰρημένον ἐπιδοτήριον, ὡς μὴ ἀναφέρον ῥητῶς ἂν, ἀπόντος τοῦ διαδίκου, εὑρίσκωντο ἐν τῇ οἰκίᾳ του καὶ συγγενεῖς ἢ ὑπηρέται, παρεξήγησε τὴν εἰρημένην οὐσιώδη διάταξιν, καθόσον ὁ νόμος δὲν ἐννοεῖ ἐνταῦθα τοὺς τυχόντας συγγενεῖς ἢ ὑπηρέτας, ἀλλὰ μόνον συνοίκους τοιούτους, ὥστε ἡ βεβαίωσις, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τῆς μὴ παρουσίας τινὸς συνοίκου, καθὸ ὅρου περιληπτικοῦ, ἐμπεριέχει καὶ τὴν βεβαίωσιν τῆς μὴ παρουσίας οὐδὲ συγγενοῦς τινος, οὐδ' ὑπηρέτου, καὶ ἀρκεῖ μόνη αὕτη νὰ καταστήσῃ ἔγκυρον τὴν διὰ τοιχοκολλήσεως ἐπίδοσιν τοῦ δικογράφου. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 80 τοῦ 1849.

§ 126. Ἡ τοιχοκόλλησις γίνεται

α') Εἰς τὴν θύραν τῆς κατοικίας τοῦ διαδίκου. — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 350 τοῦ 1840.

β') Εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου ἢ τοῦ οἴκου τοῦ διαδίκου. — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 393 τοῦ 1841.

γ') Εἰς τὸ μέρος, ὅπου εὑρέθη διαμένων ὁ διάδικος, καὶ ἂν κατοικῇ εἰς ἄλλο μέρος. — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 148 τοῦ 1848.

Ἰδοὺ πῶς φέρει αὕτη:

« Ἐπειδὴ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν 140, 143, 145, 144 § 6 καὶ 148 ἄρθρων τῆς πολιτ. δικονομίας προκύπτει ὅτι ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων ἔχει νόμιμον κῦρος, ὁσάκις τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον γνωστοποιῆται εἰς τὸν διάδικον, κατὰ τοῦ ὁποίου ἀποτείνεται, εἰς τὴν κατοικίαν του, εἰς τὴν διαμονήν του, ἢ ὅπου διατρίβει· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὑπὸ χρονολογίαν 1 Μαΐου 1848 ἐπιδοτηρίου τοῦ παρὰ τῷ πρωτοδικείῳ Ναυπλίας κλητῆρος Ι. Π., τὸ τῆς προκειμένης ἀναιρέσεως ἔγγραφον ἐγνωστοποιήθη εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον εἰς Ἄργος ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ γαμβροῦ της Γ. Κ., ὅπου αὕτη, κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ κλητῆρος, κατῴκει τότε· ἄρα, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἡ ἐπίδοσις ἐγένετο νομίμως· ἡ δὲ ἀναιρεσίβλητος δὲν διϊσχυρίσθη ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν διέμενεν εἰς Ἄργος, οὐδ' ἐζήτησε ν' ἀποδείξῃ ὅτι κατῴκει, ἢ διέτριβεν ἀλλαχοῦ· ἂν δὲ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 5,903 ἀποφάσει τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἡ ἀναιρεσίβλητος ἀναφέρεται ὡς κάτοικος Κουτζοποδίου, τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον, διότι ἐκ τοῦ περιστατικοῦ

ότι κατά τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1848, ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσίβλητος κατῴκει ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, δὲν ἕπεται ἀναγκαίως ὅτι ἦτο κάτοικος τοῦ ἰδίου χωρίου καὶ κατὰ τὸν Μάϊον, καὶ δὲν εὑρίσκετο εἰς Ἄργος· ἐξ ἐναντίας, ὡς ἐῤῥέθη, ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος διέμενεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ὅπου ἐγένετο πρὸς αὐτὴν ἡ ἐπίδοσίς τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀναιρέσεως. »

δ') Ἡ εἰς τὸ μαγειρικὸν κατάστημα τοιχοκόλλησις ἰσχύει;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου τοῦ παρὰ τοῖς ἐνταῦθα πρωτοδίκαις κλητῆρος Κ. Π. δηλοῦται ὅτι ἡ κοινοποίησις τῆς ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1845, καὶ ὑπ' ἀριθ. 58 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐμποροδικῶν ἐνεχειρίσθη, μὴ εὑρεθέντος τοῦ κυρίου διαδίκου, καὶ νῦν ἀναιρεσείοντος Ι. Δ. εἰς τὸ μαγειρικόν του κατάστημα, πρὸς τὸν ἐν τούτῳ μένοντα, καὶ (κατὰ τὴν τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου βεβαίωσιν) διεξάγοντα τὰς μαγειρικὰς ἐργασίας ὑπηρέτην τοῦ Κ., τούτου δὲ ἀρνηθέντος τὴν παραλαβὴν, ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν θύραν τοῦ μαγειρικοῦ καταστήματος, ἐπὶ παρουσίᾳ δύω γειτόνων· ὥστε ἐγένετο συμφώνως μὲ τὰς συνδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 145 § 3 καὶ 146 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ἑπομένως ὀρθῶς τὸ ἐνταῦθα ἐφετεῖον, ἀπεναντίας τῆς διϊσχυρίσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐθεώρησεν αὐτὴν ὡς ἔγκυρον. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 188 τοῦ 1847.

ε') Ἡ τοιχοκόλλησις πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὴν ἐξωτερικὴν θύραν, ἢ καὶ εἰς ἑτέραν; Ὅρα ἀπόφ. 8528 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν, μόλις σήμερον δημοσιευθεῖσαν.

§ 127. Ποῖοι πρέπει νὰ ἦναι παρόντες εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν; Παρατηρῶ.

α') Ὅτι ἡ τοιχοκόλλησις γίνεται ἐνώπιον γειτόνων, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς μαρτύρων (1).

Ἀπόφ. τῆς 15 Μαρτίου 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2181).

β') Ὅτι ἡ κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν δικογράφου τινὸς παρουσία δύω μαρτύρων, μὴ γειτόνων, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τῆς περὶ

(1) Δὲν ἔχει κῦρος ἡ περὶ τοιχοκολλήσεως ἀπόδειξις τῆς ἐπιδόσεως, ἂν οἱ ὑπογράψαντες αὐτὴν μάρτυρες δὲν ἦναι γείτονες.

— Τοῦ περιστατικοῦ τούτου συγχωρεῖται ἡ ἀπόδειξις καὶ ἂν δὲν προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου.

Ἀπόφ. 230 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4814).

τῆς τοιχοκολλήσεως ἐκθέσεως, ὅταν προκύπτῃ ἐξ αὐτῆς ὅτι γείτονες δὲν εὑρέθησαν.

'Απόφ. τοῦ πρωτ. Σύρου ὑπ' ἀριθ. 487 τοῦ 1843. (Νομ. σελ. 3328).

Εἶναι ἔγκυρος ἡ ἐπίδοσις, ὅταν ὁ μὲν κλητὴρ βεβαιοῖ ὅτι δὲν εὗρηκε γείτονας, καὶ διὰ τοῦτο προσέλαβεν εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν μάρτυρας· ἡ δὲ βεβαίωσις ἐκείνη δὲν προςβάλλεται ὡς πλαστή.

'Απόφ 5043 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

Ἀλλ' εἶναι ἄκυρον τὸ ἐπιδοτήριον, ὅταν βεβαιοῖ μὲν ὅτι, μὴ ὑπάρχοντος γείτονος, προςελήφθη ὁ μάρτυς, δὲν ἀναφέρει δὲ ὅτι καὶ κατωτέρω τῆς θέσεως, ἔνθα ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις, δὲν ὑπῆρχον γείτονες.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 120 τοῦ 1847.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 73 πολιτ. τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ 1847 ἀπόφασις φέρει οὕτως:

'Ως πρὸς τὸν Γ.

« Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 204 τῆς 2 Δεκεμβρίου 1846 ἐπιδοτηρίου τοῦ παρὰ τῷ εἰρηνοδικείῳ Ἀμουργοῦ κλητῆρος Κ. Π. βεβαιοῦται ὅτι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ κλητὴρ οὗτος ἐγνωστοποίησε πρὸς τὸν Γ. Π. τὴν ὑπ' ἀριθ. 4031 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ὅτι, ὁμολογήσαντος τοῦ Π. ἄγνοιαν γραμμάτων, ἐτοιχοκόλλησεν ὁ κλητὴρ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἰδίου Π. εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, παρόντων τῶν δύω ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὑπογεγραμμένων μαρτύρων, μὴ εὑρεθέντων γειτόνων· τὸ δὲ ἀποδεικτικὸν τοῦτο, μὴ προςβληθὲν ὡς πλαστὸν, φέρει, καθὸ δημόσιον ἔγγραφον, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 134, 398 καὶ 403 τῆς πολιτ. δικονομίας, πλήρη ἀπόδειξιν περὶ τῶν ὅσα ἐν αὐτῷ ἐνδιαλαμβάνονται, καὶ ἐπομένως ὑπάρχει ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ γνωςοποίησις τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως νομίμως ἐγένετο πρὸς τὸν εἰρημένον Π.· ἡ δὲ ἔλλειψις γείτονος κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν τῶν δικαστικῶν ἐγγράφων τότε δύναται, κατὰ νόμον, νὰ ἐπιφέρῃ ἀκύρωσιν τῆς ἐπιδόσεως, ὅταν, ὑπαρχόντων γειτόνων, δὲν συμπεριληφθοῦν παρὰ τοῦ κλητῆρος, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν, μὴ ὑπαρχόντων τοιούτων, μεταχειρισθῇ ὁ κλητὴρ πρὸς βεβαίωσιν τῆς τοιχοκολλήσεως μάρτυρας, καθότι ὁ νόμος πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ἐναγομένου καθιέρωσε μὲν ὅσας ἦτον δυνατὸν ἐγγυήσεις, ἀλλὰ δὲν διέταξεν, οὔτε ἠδύνατο νὰ διατάξῃ τὰ ἀδύνατα, ὡς ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἀπαίτησις τῆς παρουσίας προςώπου, ἔχοντος ὡρισμένην ἰδιότητα, ὅπου τοιοῦτος δὲν ὑπάρχει· ἐπομένως ἀρκεῖ νὰ προκύψῃ ἀναμφισβητή-

τως ὅτι ἡ κοινοποίησις ἐγένετο, καὶ ἐλήφθησαν παρὰ τοῦ δικαστικοῦ ὑπηρέτου ὅλα τὰ πρόσφορα καὶ δυνατὰ μέσα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγένετο, διὰ νὰ θεωρηθῇ νόμιμος ἡ κοινοποίησις· ὅθεν δὲν εἶναι βάσιμος ἡ ἀντένστασις τοῦ Γ. Π., περὶ τοῦ ὅτι ἡ γνωστοποίησις τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένετο πρὸς αὐτὸν παρανόμως.

Ὡς πρὸς τὸν Ι.

Ἐπειδὴ τὸ ὑπ' ἀριθ. 205 ἐπιδοτήριον τοῦ αὐτοῦ κλητῆρος βεβαιοῖ μόνον ὅτι, μὴ εὑρὼν οὗτος τὸν Φ. εἰς τὴν οἰκίαν του, ἢ ἄλλον τινά, ἐτοιχοκόλλησε τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν εἰς τὴν θύραν, παρόντων δύω μαρτύρων, χωρὶς ὅμως ν' ἀναφέρῃ ὅτι δὲν ὑπῆρχον γείτονες, καὶ ἑπομένως ἡ εἰρημένη ἐπίδοσις δὲν ἐγένετο τακτικῶς, καθότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς ἰδίας δικονομίας, τότε ἡ τοιχοκόλλησις ἀντικαθιστᾷ τὴν τοῦ ἐπιδοτέου ἐγγράφου ἐγχείρισιν, ὅταν αὕτη γενῇ, παρόντος γείτονος, ἢ ὅταν, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, μὴ ὑπαρχόντων γειτόνων, γενῇ, κατ' ἀνάγκην, παρόντων μαρτυρων, καὶ βεβαιωθῇ τοῦτο παρὰ τοῦ κλητῆρος· ὁ δὲ διϊσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὅτι τὸ δικαστήριον δύναται ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου τοῦ Π. νὰ εἰκάσῃ καὶ ὡς πρὸς τὸν Φ. τὴν μὴ ὕπαρξιν γειτόνων εἶναι ἀνυποστήρικτος, καθότι ἡ ἀπόδειξις τῆς νομιμότητος τῶν δημοσίων ἐγγράφων πρέπει νὰ πηγάζῃ ἐξ αὐτῶν τούτων, καὶ οὐχὶ νὰ εἰκάζηται ἐξ ἄλλων ξένων τοῦ ἐγγράφου περιστατικῶν.»

γ') Ὅτι ὅταν οἱ προςκληθέντες γείτονες πρὸς βεβαίωσιν τῆς τοιχοκολλήσεως δὲν δύνανται ἢ δὲν θέλουν νὰ ὑπογράψωσιν, ἀρκεῖ ἡ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ μνεία τοῦ κωλύματος τούτου;

Ἀπόφ. α' Ἐπειδὴ, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ἀπὸ 8 7μβρίου 1841 ἐπιδοτηρίου τοῦ κλητῆρος Κ. Φ. ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 131 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ ἐκκαλοῦντος Κ. Δ., ἀγραμμάτου ὄντος, παρόντων τῶν δύω γειτόνων αὐτοῦ Κ. Ε. καὶ Ν. Ρ.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 146 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν θύραν τινὸς τῶν διαδίκων, τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιδόσεως πρέπει νὰ ὑπογράφηται καὶ παρὰ τῶν προςκεκλημένων γειτόνων· ἡ διάταξις ὅμως αὕτη δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν, ὅταν οἱ προςκληθέντες γείτονες δὲν δύνανται, ἢ δὲν θέλουν νὰ ὑπογράψουν· εἰς τοιαύτην δὲ περίστασιν ἀρκεῖ ἡ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ παρὰ τοῦ κλητῆρος γενομένη μνεία, δι' ἣν δὲν ὑπέγραψεν (ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔγινε)· καθότι ἄλλως ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων ἤθελεν εἶναι

συνεχῶς ἀδύνατος· ὅθεν μὴ βάσιμος καθίσταται ἡ ἔνστασις αὕτη τοῦ ἐκκαλοῦντος. »

Ἀπόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2965).

§ 128. Ὁ ἔχων κουρεῖον πλησίον τῆς οἰκίας τινὸς, θεωρεῖται ὡς γείτων αὐτοῦ;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀπαιτοῦν νὰ γίνηται ἡ ἐπίδοσις διὰ τῆς, ἐπὶ παρουσίᾳ ἑνὸς ἢ δύω γειτόνων, τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις, ἐν περιπτώσει μὴ εὑρέσεως τούτου αὐτόθι κλπ. ἐννοεῖ γείτονα οἱονδήποτε κατὰ τὴν γενικὴν σημασίαν τῆς λέξεως, ἔχοντα ἀδιακρίτως, πλησίον τῆς κατοικίας τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις, εἴτε τὴν κατοικίαν του αὐτὴν, εἴτε καὶ κατάστημά τι, εἰς ὃ διαμένει, μετερχόμενος ἔργόν τι, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς τὸν πλησίον κατοικοῦντα, ὡς ἰσχυρίζεται ἡ ἀναιρεσείουσα, διαστέλλουσα καὶ περιορίζουσα οὕτω τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ μνησθέντος ἄρθρου· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τῆς καὶ τὴν πρωτόδικον ἐπικυρωσάσης, παραδεχθὲν ὡς γείτονα τὸν ὑπογράψαντα τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος τῆς διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τῆς ἀναιρεσειούσης γενομένης ἐπιδόσεως Α. Χ., καθὸ κουρέα, ἔχοντα ἐκεῖ πλησίον τὸ κουρεῖόν του, καὶ διαμένοντα αὐτόθι συνεχῶς καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξασκοῦντα τὸ ἔργον του, ὅπερ ὡμολόγησε καὶ αὐτὴ ἡ ἀναιρεσείουσα, ὀρθῶς ἐφήρμοσε τὸ μνησθὲν ἄρθρον, καὶ νομίμως ἀπέρριψε, ὡς περιττὸν τὸν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπαχθέντα ὅρκον, ἂν κατῴκει ἢ ὄχι ὁ εἰρημένος Α. Χ. εἰς τὸ κουρεῖόν του. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 32 τοῦ 1849.

§ 129. Ὅταν πρόκηται νὰ τοιχοκολληθῇ ἔγγραφόν τι εἰς μοναστήριον, ποῖοι προςλαμβάνονται ὡς μάρτυρες;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἐφετηρίου βεβαιοῖ ὅτι, μὴ εὑρὼν ὁ κλητὴρ κανένα ἐκ τῶν πατέρων εἰς τὴν μονὴν Μαλαξῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν θύραν αὐτὴν τοῦ μοναστηρίου κεκλεισμένην, ἐτοιχοκόλλησε τὸ ἐφετήριον ἐπ' αὐτῆς· μετὰ δὲ τὴν γενομένην ταύτην πρᾶξιν ἀνεφάνη ἄνθρωπός τις, ἀνήκων εἰς τὴν μονὴν, ὅστις ἔδωκεν αὐτῷ ἄρτον καὶ κριθήν· ὅθεν, γενομένης τῆς πράξεως τῆς τοιχοκολλήσεως, πρὶν ἢ παρουσιασθῇ εἰς τὸν κλητῆρά τις ἐκ τῶν μοναχῶν, ἢ ἄλλος τις σύνοικος, ὥςπερ ὁ νόμος διατάττει, εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ἡ μεταγενεστέρα ἐμφάνισις ἑνὸς συνοίκου δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν κλητῆρα ν' ἀνατρέψῃ τὴν ἅπαξ

νομίμως τελεσθεῖσαν πρᾶξίν του, ἢ νὰ ἐπιδώσῃ εἰς τὸν σύνοικον τοῦ τον ἄλλο ἀντίγραφον τῆς ἐφέσεως.

Ἐπειδὴ ὁ νόμος θεωρεῖ, ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων, ὡς ἀπόντας τοὺς μὴ εὑρισκομένους ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ μέλλουν νὰ ἐπιδοθῶσι τὰ δικόγραφα αὐτὰ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως· ὁ δὲ ἐφεσίβλητος αὐτὸς ὁμολογεῖ ὅτι οἱ πατέρες δὲν ἦσαν εἰς τὸ μοναστήριον, ἀλλ' εἰς θέσιν δύω ὥρας ἀπέχουσαν αὐτοῦ· ὥςε ὀρθῶς ὁ κλητὴρ ἐτοιχοκόλλησε τὸ δικόγραφον ἐν ἀπουσίᾳ αὐτῶν.

Ἐπειδὴ συνωμολογήθη ὅτι τὸ μοναστήριον κεῖται εἰς θέσιν μεμονωμένην, μὴ ἔχον γειτονευούσας κατοικίας· ἑπομένως ὁ κλητὴρ, παραλαβὼν ἀπὸ τὸν πλησιέστερον ἐκεῖ τοῦ μοναστηρίου δῆμον δύω μάρτυρας μεθ' ἑαυτοῦ, οἵτινες συνυπέγραψαν εἰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς τοιχοκολλήσεως, οἱ ὁποῖοι, ὡς ἐκ περισσοῦ, ἔχουσι γειτονεύοντα μετὰ τοῦ μοναστηρίου χωράφια· τοῦτο δὲ ἐφαίνετο ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ τῆς τοιχοκολλήσεως, ἀλλ' εἶναι συμπέρασμα τοῦ δικαστηρίου, ἐξεπλήρωσε τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, διότι οὗτοι εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς γείτονες.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετήριον ἔγγραφον διαλαμβάνει ὅτι ἡ ἔφεσις γίνεται «παρὰ τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος Πλατάνου» καὶ εἶναι ὑπογεγραμμένοι παρὰ τοῦ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξουσίου δικηγόρου τοῦ εἰρημένου δήμου· ἐκθέτει δὲ ὅτι αὕτη γίνεται κατὰ τῆς μονῆς Μαλαδῆς, καὶ ὁρίζει νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸν ἡγούμενον καὶ τοὺς συμβούλους τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ ἑπομένως, ὁρίζον ἀποχρώντως τίς ὁ ἐκκαλῶν καὶ τίς ὁ ἐφεσίβλητος, ἐκπληροῖ ἀρκούτως τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου.»

Ἀπόφ. 56 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2840).

§ 130. Ὅταν ἡ ἐπίδοσις ἐνεργῆται διὰ τοιχοκολλήσεως, τί πρέπει νὰ περιέχῃ ἡ ἔκθεσις;

ά) Ὅτι ἦσαν ἀπόντες, ἢ δὲν ὑπῆρχον, οἱ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντες συγγενεῖς, ὑπηρέται ἢ λοιποὶ σύνοικοι.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ 1842 (1).

---

(1) Ἐκ τοῦ Εδρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ λαμβάνω τὰ ἑξῆς:

Ὅταν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀποδεικτικοῦ τῆς τοιχοκολλήσεως φαίνεται ὅτι, ἔνθα τὸ ἔγγραφον ἐτοιχοκολλήθη, ὑπῆρχεν ἄλλος σύνοικος, ὅςις ἐνεφανίσθη μετὰ τὴν τοιχοκόλλησιν, ἡ ἐπίδοσις αὕτη ἔχει κῦρος.

— Δὲν δύναται νὰ τοιχοκολληθῇ τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον, ὅταν ὁ πρὸς ὃν ἀποτείνεται τοῦτο, εὑρισκόμενος κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως εἰς ἄλλην παρὰ τὴν ἰδικήν του οἰκίαν, ἀρνῆται νὰ λάβῃ τὸ ἔγγραφον. — Ἄρα

ἐντολὴν ταύτην. — Ὅρα τὴν Νομολ. εἰς τὸ Εὑρ. τόμ. 1 λέξει *Ἀντίκλητος* § 65.

— Νομίμως ἐπιδίδονται τὰ δικόγραφα εἰς τὸν διὰ τῆς ἐφέσεως διορισθέντα ἀντίκλητον, ἂν καὶ ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ ἐγένετο ὁ διορισμός.

Ἀπόφ. 28 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3969).

— Ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὡς πρὸς τὸν ἀντίδικον τοῦ διορίσαντος τὸν ἀντίκλητον θεωρεῖται ὡς μὴ γενόμενος ὁ διορισμὸς τοῦ ἀντικλήτου, ἂν δὲ τῷ ἐκοινοποιήθη κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον τρόπον. —Ὅρα τὴν Νομολ. ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 11.

— ή) Εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην διορισθέντα ἀντίκλητον δύναται νὰ ἐπιδοθῇ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις; Ναί· κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 34ῦ τοῦ 1840 ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου, ἣν βλέπε ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 67 καὶ 42. — Ὅρα ἀπόφασιν τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

— Τῶν ὁριστικῶν ἀποφάσεων ἡ ἐπίδοσις εἰς τὸν ἀντίκλητον ἐπιφέρει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἔναρξιν τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας; —Ὅρα τὴν περὶ τούτου διφορουμένην νομολογίαν ἐν τῇ λέξ. *Ἀντίκλητος* § 71, 72, 78, καὶ τὴν λέξιν *Ἔφεσις*.

— θ') Ἀποφάσεις ἐκδιδόμεναι μετὰ τὴν ἔφεσιν δύνανται νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιον; Ὄχι.

Ἀπόφ. 305 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4231).— Ὅρα τὴν λέξιν Ἔφεσις.

— Ὁ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δέχηται ἐφέσεις. — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 78 καὶ 79.

— ι') Εἰς τὸν πληρεξούσιον τὸν ὑπογράψαντα τὸ ἐφετήριον ἔγγραφον δὲν ἐπιδίδεται ἐγκύρως ἡ τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν πρᾶξις, ἡ παραπέμπουσα τὴν ὑπόθεσιν πρὸς ἐκδίκασιν, διότι ἐκ ταύτης καὶ μόνης τῆς ὑπογραφῆς δὲν εἰκάζεται ὅτι ἐκεῖνος εἶναι πληρεξούσιος καὶ διὰ τὴν ἐφέσιμον δίκην.

Ἀπόφ. 5335 τῆς 22 Ἰανουαρ. 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

— Νομίμως ἐπιδίδεται ἡ περὶ συζητήσεως κατὰ προτίμησιν πρᾶξις τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν εἰς τὸν διὰ τοῦ ἐφετηρίου διορισθέντα ἀντίκλητον, καί τοι μὴ δεχομένου τούτου τὸν διορισμὸν αὐτόν, καὶ δύναται νὰ δικασθῇ ὁ ἐκκαλῶν ἐρήμην ἐπὶ τῇ ἐπιδόσει ταύτῃ.

Ἀπόφ. 153 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4166).

— ιά) Η πρὸς τὸν πληρεξούσιον τῆς δίκης ἐπίδοσις τῆς παρεμβάσεως τοῦ τρίτου, ἔχοντος δικαίωμα πρὸς ἀνακοπὴν, εἶναι νόμιμος, ἢ θεωρεῖται ὡς νέα αἴτησις ἀνεξάρτητος, καὶ ἑπομένως ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τὸν ἴδιον διάδικον;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 228 καὶ ἑπόμενα τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ παρέμβασις εἶναι παρεμπίπτον ζήτημα, καὶ κατὰ τὰ ἄρθρα 95 καὶ 143 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ὅστις ἔχει τὴν πληρεξουσιότητα νὰ ἐπιχειρῇ ὅλας τὰς κυρίας πράξεις καὶ αἰτήσεις τοῦ ἐντολέως του, καὶ νὰ δέχηται ὅλα τὰ ἀφορῶντα ταύτας δικόγραφα, δύναται ἐπίσης νὰ ἐπιχειρῇ καὶ τὰς παρεμπιπτούσας αἰτήσεις, καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰ περὶ παρεμβάσεως δικόγραφα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ Π., ἔχει τὴν πληρεξουσιότητα παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος νὰ διεκδικήσῃ τὰ περὶ τῆς οἰκίας δίκαια αὐτοῦ, ὡς νόμιμος πληρεξούσιός του, νὰ διεκδικήσῃ καὶ τὰ περὶ ταύτης ἀναφυέντα παρεμπίπτοντα, καὶ ἑπομένως ἠδύνατο ὡσαύτως, καὶ ὤφειλε μάλιστα, νὰ λάβῃ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου δικόγραφον περὶ τῆς παρεμβάσεως τοῦ Π. ὡς κοινοποιηθὲν εἰς νόμιμον πληρεξούσιον τοῦ ἐκκαλοῦντος. Ἀπόφ. 110 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 114).

Σημ. ἐκδ. Νομικ. Τῳόντι ἡ παρέμβασις εἶναι παρεμπίπτουσα αἴτησις τῆς κυρίας δίκης, καὶ ἑπομένως ὁ πληρεξούσιος τῆς πρωτοδίκου δίκης εἶναι ἁρμόδιος ν' ἀποδεχθῇ τὸ δικόγραφον· μ' ὅλα ταῦτα, μελετήσας τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς τὴν Γαλλικὴν δικονομίαν, ἐμβῆκα εἰς ἀμφιβολίας, τὰς ὁποίας δὲν δύναμαι νὰ διασκεδάσω, ἴσως διότι δὲν ἐνόησα τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 74 τῆς Γαλλ. δικονομίας, ὅμοιον σχεδὸν μὲ τὸ 148 τῆς ἰδικῆς μας, οἱ διάδικοι πρέπει να διορίσουν ἀντικλήτους ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων, καὶ, κατὰ τὸ ἄρθρον 406 τῆς ἰδίας, ἡ παρέμβασις γίνεται ἀπὸ ἀντικλήτου εἰς ἀντίκλητον (*d'avoué à avoué*)· ὅθεν ἐκ τούτου ἐξάγουν ὅτι ἡ ἐπίδοσις τῆς παρεμβάσεως εἰς τὰς πολιτ. δίκας πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τοὺς ἀντικλήτους ἢ πληρεξουσίους τῆς δίκης. — *Carré, tom.* 3 *pag.* 91 *quest.* 1272.

Ἐπίσης, κατὰ τὸ ἄρθρον 422 τῆς Γαλλ. δικονομίας, οἱ διάδικοι πρέπει νὰ διορίσουν ἀντίκλητον ἀκόμη καὶ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, (ἀλλὰ μόνον εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο εὑρίσκεται εἰς τμῆμα τῶν διατάξεων περὶ ἐμπορικῶν δικαστηρίων)· ἡ διάταξις αὕτη ὑπάρχει εἰς τὸ ἄρθρον 148 τῆς δικονομίας μας, ὁ δὲ διορισμὸς οὗτος τοῦ ἀντικλήτου, ὡς εἴπομεν καὶ ἄλλοτε, δὲν εἶναι εἰμὴ ἐκλογὴ κατοικίας. — *Berriat pag.* 2341· μ' ὅλα ταῦτα

εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην νομίζουν (εἰς τὴν Γαλλίαν) ὅτι ὁ διορισμὸς οὗτος τοῦ ἀντικλήτου δὲν ἔχει ἰσχὺν ὡς πρὸς τοὺς τρίτους, καὶ ἑπομένως ἡ παρέμβασις πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ εἰς τὸν ἴδιον διάδικον ». —*Carrè tom.* 3 *pag.* 285 *quést.* 1517.

§ 109. Ἐξαίρεσις λαμβάνει χώραν ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 239 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πολτι. Ἀρ. Πάγου 145 τοῦ 1849 (1).

§ 110. Ἡ δικογράφων ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ καὶ εἰς τὸν ὑποκατασταθέντα πληρεξούσιον;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, διὰ μὲν τοῦ ἐν Σμύρνῃ γενομένου διαληφθέντος πληρεξουσίου, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ὁμάδος τῆς ῥηθείσης πτωχεύσεως διορίζουσι πληρεξούσιόν των τὸν ἐν Σύρῳ δικηγόρον Ι. Η. διὰ νὰ τοὺς ἀντιπροσωπεύῃ ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν καὶ ἄλλων ἀρχῶν εἰς ὅλας τὰς πράξεις καὶ ὑποθέσεις, καὶ ἰδίως ἐπὶ τῆς προκειμένης κατὰ τοῦ Δ. Β., πρὸς τοῖς ἄλλοις ν' ἀνακόπτῃ ἢ ἐφεσιβάλλῃ ἀποφάσεις, νὰ ζητῇ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ἀνακοπῶν καὶ ἐφέσεων μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ τελευταίου τῆς δικαιοδοσίας βαθμοῦ, νὰ δίδῃ καὶ δέχηται ἀποδείξεις καὶ τελειωτικὰς ἐξοφλήσεις, νὰ ἐμφανίζηται, δέχηται καὶ συνομολογῇ εἰς διάφορα ἔγγραφα καὶ ἄλλα, ν' ἀντικαθιστᾷ ἕνα ἢ πλειοτέρους δικηγόρους μὲ τὴν αὐτὴν ἢ καὶ πλειοτέραν ἐξουσίαν, καὶ ἐν γένει νὰ πράξῃ καὶ ἐνεργήσῃ διὰ τὴν εἰρημένην ὁμάδα ἐφ' ὅλων τῶν περιπτώσεων, τῶν διὰ τοῦ πληρεξουσίου τούτου προνοουμένων καὶ μή· διὰ δὲ τοῦ ἐνώπιον τοῦ εἰρημένου συμβολαιογράφου γενομένου πληρεξουσίου ὁ μνησθεὶς Ι. Η. καθιστᾷ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐντολέων του αὐτῶν τὸν δικηγόρον Α. Π. διὰ νὰ τοὺς παριστᾷ ἐνώπιον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ τῷ παρέχει ὅλα τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα οἱ ἐντολεῖς του, ὡς ἄνω εἴρηται, τῷ δίδουν· ἐκ τούτων δὲ γίνεται δῆλον ὅτι ἡ πρὸς τὸν Ι. Η. πληρεξουσιότης εἶναι γενική, καὶ ταύτην, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶχε δικαιώματος, μετεβίβασεν εἰς τὸν δικηγόρον Α. Π.· ἄρα, δυνάμει ταύτης τῆς γενικῆς καὶ ῥητῆς πληρεξουσιότητος, τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ νὰ ἐμφανίζηται καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἠδύνατο, κατὰ τὸ ἄρθρον 96 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ ἐπιδοθῇ ἡ προκειμένη αἴτησις ἀναιρέσεως εἰς τὸν δικηγόρον Α. Π. καὶ οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παριστᾷ τοὺς ἐντολεῖς του ὡς ἀναιρεσίβλητος. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 18 τοῦ 1847. — Ὅρα τὴν λέξιν Ἐντολὴ § 41 δίς.

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ὅρκος.

§ 111. Υπαρχόντων δύο πληρεξουσίων, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων δύναται νὰ γίνῃ εἰς ἑκάτερον; — ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 282 § ιγ'—αὐτ. σελ. 754.

Σημ. Ἐκ τοῦ Εὐρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξ. *Ἐπίδοσις*) λαμβάνω τὰ ἑξῆς (112—117).

§ 112. Ὅταν ὑπάρχῃ διωρισμένος πληρεξούσιος, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς αὐτὸν, κατὰ τοὺς τύπους τοῦ ἄρθρου 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ μάλιστα ὅταν ὁ πληρεξούσιος ἦναι δικηγόρος, ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, ἡ ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν γραφέα αὐτοῦ, εὑρισκόμενον ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ δικηγόρου.

Ἀπόφ. 57 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 674).

§ 113. Πρὸς τὸν πληρεξούσιον τῆς δίκης ἐπιδίδονται ἰσχυρῶς τὰ διαμειβόμενα δικόγραφα, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου ὁ διάδικος αὐτὸς ἢ ἄλλος εἰδικὸς ἀντίκλητος.

Ἀπόφ. 17 τοῦ 1847 τῶν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4777).

§ 114. Ὅταν ὁ ἡμεδαπὸς, ἀπερχόμενος ἐκτὸς τοῦ κράτους, διώρισε γενικὸν πληρεξούσιόν του, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων γίνεται νομίμως εἰς αὐτόν.

Ἀπόφ. 201 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4798).

§ 115. Ἡ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ δήλωσις τοῦ λαμβάνοντος τὸ δικόγραφον δικηγόρου ὅτι δὲν εἶναι ἀντίκλητος, ἢ δὲν ἐδέχθη τὸν διορισμὸν αὐτὸν, δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἐπίδοσιν (1).

Ἀπόφ. 214 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4800).

§ 116. Ἡ ἐπίδοσις δικογράφου, ἐνεργηθεῖσα μὲν μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ συντάξαντος αὐτὸ δικηγόρου, ὡς πληρεξουσίου, φέροντος δὲ χρονολογίαν προγενεστέραν τῆς παύσεώς του, δὲν ἐμφαίνει προχρονολόγησιν τοῦ δικογράφου, μήτε εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπίδοσις αὕτη.

Ἀπόφ. 1 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4622).

§ 117. Ὅταν τὶς ἐνεργῇ δι' ἑαυτὸν καὶ ὡς πληρεξούσιος ἄλλου, δὲν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ν' ἀναφέρῃ εἰς τὰς πρὸς ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων παραγγελίας ὑπὸ ποίαν ἰδιότητα ἐνεργεῖ, καὶ ἐπομένως, ἂν δὲν ἀναφέρῃ ὅτι ἐνεργεῖ καὶ ὑπὲρ τῶν ὁμοδίκων αὐτοῦ, τεκμαίρεται τὸ τοιοῦτον καὶ ὠφελεῖ αὐτούς· κυρίως δὲ ἂν τὸ ἐπιδο-

---

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 85 ἐπ. καὶ σελ. 145 σημ. ς'.

ειρημένου ἀξιωματικοῦ, καὶ ὁ νόμος ῥητῶς ἀπαιτεῖ νὰ γείνῃ ἡ κοινοποίησις πρὸς τὸν διοικητὴν τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας· ὅθεν τὸ ἐνταῦθα πρωτοδικεῖον, παραδεχθὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ πρὸς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν γενομένη κοινοποίησις ἔχει νόμιμον κῦρος, παρεβίασε τὰς εἰρημένας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 145 §. 8 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἵτινες, ὡς ἀφορῶσαι τὴν νομιμότητα τῶν κοινοποιήσεως, εἶναι οὐσιώδεις, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ παραβίασις αὐτῶν ἐπιφέρει, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρ. 201 καὶ 807 § 5 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 158 τοῦ 1847.

§. 96. Ἡ ἐπίδοσις στρατιωτικῶν ἐν ἐνεργείᾳ γίνεται εἰς τὸν διοικητὴν τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 267, σελ. 95 τόμ. 4 τῆς νομολ.

§. 97 Ἐπὶ ἀξιωματικῶν ἐν ἐνεργείᾳ, ἡ ἐπίδοσις ποῦ πρέπει νὰ γίνηται;

«Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν 8 §. τοῦ 145 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐπὶ ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται πρὸς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἐπίδοσις ἔγεινεν εἰς τὸν φρούραρχον Ἀκροκορίνθου καὶ συγχρόνως εἰς τὸν γενικὸν ἀρχηγὸν τῆς Πελοποννήσου, οὐδέτερος δὲ ἐξ αὐτῶν ἦτο διοικητὴς τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας, ὡς γίνεται φανερὸν ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, οἵτινες μόνοι ἦσαν ἁρμόδιοι νὰ δικάσωσι περὶ τοῦ πραγματικοῦ τούτου· ἑπομένως ἡ ἐπίδοσις δὲν ἔγεινεν εἰς ἁρμόδιον πρόσωπον.

Ἐπειδὴ ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὸ βιβλ. τῶν ἐφέσεων δὲν ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ὁποίαν ὁ νόμος διατάσσει ἐπίδοσιν, οὐδὲ δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ ταύτην· ὁ δὲ λόγος τῆς κατὰ τοῦ κλητῆρος γενομένης ἀπειλῆς ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐκτὸς ὅτι δὲν ἐπροτάθη ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, οὐδὲ ἀνήκει, καθὸ πραγματικὸς, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπειδὴ αἱ περὶ ἐπιδόσεως διατάξεις, αἱ ἐνδιαλαμβανόμεναι εἰς τὸ 146 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, εἶναι οὐσιώδεις, καὶ ἡ μὴ τήρησις τούτων συνεπάγει τὴν ἀκυρότητα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐν Ναυπλίῳ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ὀρθῶς ἐθεώρησεν ὡς ἄκυρον τὴν μὴ εἰς τὸ ἁρμόδιον πρόσωπον γενομένην ἐπίδοσιν· ἑπομένως δὲν ἡρμήνευσεν, οὐδὲ ἐφήρμοσεν ἐσφαλμένως τὸ 201 ἄρθρον τῆς εἰρημένης δικονομίας.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν θεωρῆσαν ὀρθῶς

ὡς οὐσιώδη τὴν διάταξιν τοῦ 146 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον ἐφήρμοσε, δὲν ἐδύνατο νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὸν ἀντίδικον δικαίωμα, τὸ ὁποῖον οὗτος ἀπέκτησεν ἤδη διὰ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, καὶ ἑπομένως δὲν παρεβίασε τὸ 203 ἄρθρ. τῆς αὐτῆς δικονομίας.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 221 ἀπόφασις, τῆς ὁποίας ζητεῖται συγχρόνως ἡ ἀναίρεσις, εἶναι ἀπόφασις παρεμπίπτουσα, καὶ, μὴ αἰτηθείσης ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ὁριστικῆς, ἡ κατ' αὐτῆς καὶ μόνης τῆς παρεμπιπτούσης γενομένη εἶναι ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ 812 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 267 τοῦ 1839.

§. 98. Ἐπὶ ἀξιωματικοῦ τῆς φάλαγγος, ἡ ἐπίδοσις γίνεται εἰς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τοῦ τόπου, ἔνθα ἑδρεύει ἡ φάλαγξ.

Ἀπόφ. τὴν 12 7μβρίου 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 921).

§ 99. Ὁ φρούραρχος Κορίνθου δὲν εἶναι ὁ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 145 τῆς πολιτ. δικονομίας, στρατιωτικὸς διοικητὴς τῆς πόλεως Κορίνθου, πρὸς ὃν πρέπει νὰ ἐπιδίδωνται τὰ δικόγραφα τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Κορίνθου ἑδρευόντων στρατιωτικῶν.

Ἀπόφ. 211 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3633).

§ 100. Προκειμένου λόγου περὶ ἐπιδόσεως πρὸς ταγματάρχας τῆς χωροφυλακῆς ἡ ἐπίδοσις γίνεται διὰ τοῦ φρουραρχείου;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἂν καὶ ὁ Δ. Κ. μοίραρχος ὢν εἰς τὸ σῶμα τῆς χωροφυλακῆς ἔχῃ καὶ βαθμὸν ταγματάρχου δὲν δύναται διὰ τοῦτο νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς διοικητὴς τάγματος, καθότι ὡς μοίραρχος διοικεῖ μοῖραν καὶ ὄχι τάγμα εἰς τὸ διαληφθὲν τῶν χωροφυλάκων σῶμα, ὅπερ δὲν περιέχει τάγμα, ἀλλὰ μοίρας· οὔτε δὲ ὡς ἀρχηγὸς τῆς χωροφυλακῆς ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὁ διαληφθεὶς Κ., ὅτε ἐπεδόθη ἡ ἔφεσις τῆς Κ. πρὸς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν, διὰ τὸν λόγον ὅτι διεύθυνε τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ σώματος τῆς χωροφυλακῆς, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν χωροφυλάκων, καθότι, ἂν καὶ προσωρινῶς διεύθυνε τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, δὲν ἦτον ἀρχηγὸς αὐτὸς τοῦ εἰρημένου σώματος, ἀλλ' ὁ ἀπὼν Μ. Δ· ὅθεν ὀρθῶς καὶ συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἀριθ. 8 τοῦ ἄρθρου 145 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐπεδόθη εἰς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν, θεωρούμενον ὡς στρατιωτικὸν διοικητὴν τῆς πόλεως ταύτης, ἡ διαληφθεῖσα ἔφεσις, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι βάσιμος ἡ περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου αὐτῆς ἔνστασις τοῦ Κ. λόγῳ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπιδοθῇ εἰς χεῖρας αὐτοῦ, κατὰ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις 143 καὶ 146 ἀριθ. 1 γενικὸν κανόνα. »

Ἀπόφ. 1732 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5234).

§ 101. Η ἐπίδοσις ἀγωγῆς εἰς ἀξιωματικοὺς ἑδρεύοντα Πειραιεῖ δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν φρούραρχον Ἀθηνῶν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 158 τοῦ 1847.

§ 102. Προκειμένου λόγου νὰ γίνῃ ἐπίδοσις ἐφέσεώς τινος εἰς ὑποστράτηγον, ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται διὰ τοῦ φρουράρχου;

Η ὑπ' ἀριθ. 2608 ἀπόφασις τῆς 14 Μαΐου 1843 τῶν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει:

«Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1842 ἀποδεικτικοῦ τοῦ κλητῆρος τῆς περιφερείας τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου Ν. προκύπτει ὅτι τὸ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν ἐφετήριον ἔγγραφον τοῦ Ε. κατὰ τοῦ Κ. ὑποστρατήγου καὶ ὑπασπιστοῦ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἐπεδόθη εἰς τὸ ἀνώτατον φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν διὰ νὰ ἐγχειρισθῇ εἰς τὸν ἐφεσίβλητον Κ.

Ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄρθρα 768, 539, 140 καὶ ἑπόμενα τῆς πολ. δικονομίας, ἡ ἔφεσις τοῦ ἐφετηρίου ἐγγράφου πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὸν ἐφεσίβλητον αὐτὸν, ἢ εἰς τὸν πληρεξούσιόν του, ἢ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτῶν εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντας συγγενεῖς, ἢ ὑπηρέτας αὐτῶν, καί, ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἐν ἐλλείψει καὶ τούτων, εἰς τοὺς λοιποὺς ἐνοίκους. Τοῦτο δὲ ἐφαρμόζεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 145 § 8 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ἐπὶ στρατιωτικῶν, ἀπόντων ἐν ἀδείᾳ, διοικητῶν συνταγμάτων, ταγμάτων καὶ φρουρίου, καὶ ἐπὶ στρατηγῶν· ἐξαίρεσις δὲ γίνεται ἐπὶ ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἐν ἐνεργείᾳ, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται πρὸς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τοῦ τόπου τῆς ἐφεδρείας.

Ἐπειδή, κατὰ τοὺς στρατιωτικοὺς κανονισμούς, ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ στρατηγοῦ συμπεριλαμβάνονται ὅλοι οἱ βαθμοὶ οἱ ὑπεράνω τοῦ βαθμοῦ τοῦ συνταγματάρχου, κατὰ τὴν πιστοποίησιν τῆς ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν γραμματείας ὑπ' ἀριθ. 4577 καὶ ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1843, καὶ *Merlin Repert. général.*

Ἐπειδὴ ὁ ἐφεσίβλητος Κ. εἶναι διωρισμένος ὑποστράτηγος, ἤτοι ἔχει βαθμὸν στρατηγοῦ, καὶ εἶναι ἐνταῦθα ὑπασπιστὴς τοῦ Βασιλέως, καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς κἀνένα φρουραρχεῖον· ἐπομένως ἡ ἐπίδοσις τοῦ ἐφετηρίου ἔπρεπε νὰ γίνῃ, κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς πολ. δικονομίας, εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον, ἢ ἐν τῇ οἰκίᾳ του.

Ἐπειδή, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ μνησθέντος ἀποδεικτικοῦ τοῦ κλητῆρος Μ., ἡ ἐπίδοσις δὲν ἐγένετο εἰς αὐτόν, ἀλλ' εἰς τὸ ἀνώτατον φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν· ἐπομένως ἡ ἐπίδοσις εἶναι ἄκυρος, ὅθεν καὶ ἡ ἔφεσις δὲν δύναται νὰ προοδεύσῃ πρὶν ἢ ἐπιδοθῇ τακτικῶς.»

§ 103. Αἱ συνέπειαι τῶν ἐπιδόσεων εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ στρα-

τιωτικοὺς ἄρχονται ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπιδόσεως εἰς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν τοῦ τόπου τῆς ἑδρείας, μὴ λαμβανομένης παντάπασιν ὑπ' ὄψιν τῆς πρὸς τὸν διάδικον αὐτὸν παρὰ τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητοῦ βραδείας ἢ ταχείας παραδόσεως τοῦ ἐγγράφου.

Ἀπόφ. τῆς 11 Οκτωβρίου τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2268).

§ 104. Κατὰ τὸ 140 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ τῆς ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος πρέπει νὰ περιγράφῃ τὸ ἐπιδοθὲν δικόγραφον, καὶ νὰ μνημονεύῃ, χρείας τυχούσης, ἂν ἐπεδόθη εἰς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν, ὡς ἀντίδικον, ἢ ὡς ἀρχηγὸν τινὸς τῶν στρατιωτικῶν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 177 (σελ. 70 τόμ. 3 τῆς Νομολ.).

ΤΜΗΜΑ ΙΓ'.

Γραμματεῖς.

§ 105. Πότε αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς τὸν γραμματέα τοῦ δικαστηρίου; — ὅρα Β'ρ. τόμ. 5 σελ. 485 ἐπ. (λέξει *Γραμματεύς*).

§ 106. Τότε μόνον τὰ δικόγραφα καὶ αἱ ἀποφάσεις ἐπιδίδονται παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου, ὅταν, ἐπὶ συνοπτικῶν ὑποθέσεων, παρελείφθη ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου, ἢ διὰ τοῦ πρώτου ἐπιδιδομένου δικογράφου, ἢ προφορικῶς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ· ἂν δὲ τοιοῦτος διορισμὸς δὲν προηγηθῇ καὶ δικασθῇ ὁ ἐναγόμενος ἐρήμην, ἡ ἀπόφασις πρέπει νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸν ἴδιον.

Ἀπόφ. 46 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4103).— Ἀπόφ. 2826 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4200).

§ 107. Ὅταν ὁ ἐκκαλῶν ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν διορίσῃ ἀντίκλητον ἐν τῷ ἐφετηρίῳ ἐγγράφῳ, εἰς τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ γίνωνται ὅλαι αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας κοινοποιήσεις καὶ ἄλλαι ἐπιδόσεις, καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν εὑρεθῇ ἐν τῷ τόπῳ, τὸν ὁποῖον φθὰς ἐσημείωσεν ὡς κατοικίαν του, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται, κατὰ τὸ ἄρθρ. 150 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 3028 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ ΙΔ'.

Πληρεξούσιοι. — Αντίκλητοι (1).

§ 108. Τὰ δικόγραφα, αἱ κλήσεις καὶ αἱ ἀποφάσεις ἐπιδιδονδονται ἀδιαφόρως εἴς τε τοὺς διαδίκους καὶ εἰς τοὺς πληρεξουσίους.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 145 τοῦ 1849.

— ά) Αἱ ἀποφάσεις ἐπιδίδονται νομίμως εἰς τοὺς πληρεξουσίους κατὰ τὰ ἄρθρα 138 καὶ 148 τῆς πολιτ. δικονομίας.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 98 τοῦ 1837 (σελ. 53 τόμ. 2 τῆς Νομολ.).

ΣΗΜ. Εἰς τὴν Νομικὴν ἐφημερίδα (σελ. 19—21) εὑρίσκετε ἐπίκρισιν κατὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως.

— β') Ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος δύναται νὰ δέχηται νομίμως ἀπόφασιν ἐπιβάλλουσαν αὐτεπαγγέλτως ὅρκον εἰς τὸν ἀντίδικον τοῦ ἐντολέως αὐτοῦ· ἡ ἰδιότης τοῦ πληρεξουσίου συνεπάγει καὶ τὴν τοῦ ἀντικλήτου, ἥτις δὲν ὑπάρχει αὐτοτελῶς εἰμὴ ἐν ἐλλείψει ἐντελοῦς πληρεξουσιότητος.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 6 τοῦ 1841.

— γ') Αἱ πρὸς τὸν ἀντίκλητον ἢ πληρεξούσιον γενόμεναι κοινοποιήσεις, καίτοι μὴ διατρίβοντος αὐτοῦ εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου, ἔχουν κῦρος (2).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 66 τοῦ 1847, ἣν ἐν τῷ 4 τόμῳ τοῦ Εὑρ. § 313.

---

(1) Περὶ τῶν ἀντικλήτων ὅρα ὅσα ἐσημείωσα ἐν τῇ λέξει **Ἀντίκλητος** (Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 313 ἐπ.). καὶ ἐν τῇ λέξει **Δικηγόρος** (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 281 ἐπ.).

— Ἡ γνωστοποίησις τῶν μαρτύρων δύναται νομίμως νὰ γίνῃ ἀδιαφόρως εἰς τοὺς διαδίκους, ἢ εἰς τοὺς πληρεξουσίους, ἢ ἀντικλήτους αὐτῶν· ἄρα ἡ τοῦ ἄρθρου 312 διάταξις μὴ ὁρίζουσα ῥητῶς ὅτι αὐτοπροσώπως εἰς τὸν ἀντίδικον πρέπει νὰ γίνηται ἡ γνωστοποίησις τῶν μαρτύρων, δὲν δύναται τοιουτοτρόπως νὰ ἐννοηθῇ ἀπέναντι τῶν ἄρθρων 138 καὶ 143 τῆς πολιτ. δικονομίας· ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν μεταξὺ τῶν ἄρθρων 139 καὶ 312 ἀμοιβαίαν παραπομπήν, ταύτης ἡ ἔννοια ἐφαρμόζεται ἐπίσης καὶ εἰς τὸν πληρεξούσιον ἢ ἀντίκλητον, ὁσάκις εὑρεθῇ οὗτος παρὼν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως τῆς περιλαμβανούσης καὶ τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων.

'Απόφ. 5133 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

(2) Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἐπεβλήθη ὑπὸ τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν εἰς τὸν Α. ὅρκος τις, ὅστις, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν ἐφετῶν, ἔπρεπε νὰ δοθῇ ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν Τριπόλεως· ἡ δὲ περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ ὅρκου δήλωσις ἐγένετο εἰς τὸν κατὰ τὴν ἐφέσιμον δίκην πληρεξούσιον.

— δ') Ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 93 τῆς πολιτ. δικονομίας διορισθεὶς πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης πληρεξούσιος δύναται νὰ δεχθῇ τὴν κοινοποίησιν ὅλων τῶν κατὰ τὴν ἐνώπιον δικαστηρίου τινὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης ἐπιδιδομένων ἐγγράφων; — Ὅρα τὴν λέξιν *Ἀντίκλητος* § 73.

— ε') Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως κατὰ τῶν ἐπὶ ἐρίδων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν διάδικον αὐτόν, ὅταν οὗτος διώρισεν ἀντίκλητον; — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 1, λέξει *Ἀντίκλητος* § 82.

— ς') Εἶναι ἄκυρος ἡ κοινοποίησις δικογράφου πρὸς τὸν ἀντίκλητον, τὸν δηλώσαντα ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ὅτι παρῃτήθη.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ αἱ πρὸς τὸν ἀντίκλητον γινόμεναι ἐπιδόσεις ἰσχύουσι μέν, κατὰ τὸ 152 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ὡς ἂν ἐγένοντο εἰς τὸν διάδικον αὐτὸν, ἀλλὰ τοῦτο ἐν ὅσῳ ὁ ἀντίκλητος φέρει τὸν χαρακτῆρα τοῦτον, καὶ δὲν ἤθελε παύσει τῆς πληρεξουσιότητός του καθ' ἕνα τῶν ἐν τῷ 102 ἄρθρῳ τῆς αὐτῆς δικονομίας ἀπαριθμουμένων τρόπων, ἐν οἷς εἶναι καὶ ἡ παραίτησις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ δικηγόρος Π. Π., πρότερον ἀντίκλητος τῶν ἀναιρεσειόντων Α. Σ. καὶ λοιπῶν, παρῃτήθη μετέπειτα τῆς πληρεξουσιότητος ταύτης, ὡς προκύπτει ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ δήλωσιν, τὴν εὑρισκομένην παρὰ πόδας τῆς ὑπὸ τῶν ἀναιρεσιβλήτων προκαλεσθείσης καὶ πρὸς αὐτὸν κοινοποιηθείσης πράξεως τοῦ προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, δι' ἧς παρεπέμπετο εἰς ἡμέραν ῥητὴν ἡ ἐκδίκασις τῆς μεταξὺ τῶν εἰρημένων ἀναιρεσειόντων καὶ τῶν ἀντιδίκων των ὑπαρχούσης διαφορᾶς· ἄρα ἡ ἐπίδοσις τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος πράξεως πρὸς αὐτὸν, παραιτηθέντα τῆς πληρεξουσιότητος, καὶ ἐπομένως παύσαντα νὰ ἦναι ἀντίκλητος, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς νομίμως γενομένη· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐρημοδικία, καθόσον αὕτη προϋποθέτει τὴν προσηκόντως ἤδη ἐνεργηθεῖσαν κλήτευσιν τοῦ ἀπολιπομένου διαδίκου, ἢ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ.

Διὰ ταῦτα κηρύττει ἀπαράδεκτον τὴν πρότασιν τῆς Μ. Ι. Φ., συζύγου Ν. Π. τοῦ νὰ δικασθοῦν ἐρήμην οἱ ἀντίδικοί της ἀναιρεσείοντες . . . . μέχρις οὗ κλητευθῶσιν οὗτοι τακτικῶς ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου· καταδικάζει δὲ τὴν ῥηθεῖσαν Μ. Φ. εἰς τὰ τέλη τῆς σημάνσεως. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 119 τοῦ 1847. — Πρβ. § 115.

— ζ') Ἀφοῦ ἅπαξ ὁ διάδικος διορίσῃ ἀντίκλητον, εἰς αὐτὸν γίνονται αἱ ἐπιδόσεις, χωρὶς νὰ ἐξετάζηται ἂν οὗτος ἐδέχθη τὴν

ἐντολὴν ταύτην. — Ὅρα τὴν Νομολ. εἰς τὸ Εὑρ. τόμ. 1 λέξει *Ἀντίκλητος* § 65.

— Νομίμως ἐπιδίδονται τὰ δικόγραφα εἰς τὸν διὰ τῆς ἐφέσεως διορισθέντα ἀντίκλητον, ἂν καὶ ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ ἐγένετο ὁ διορισμός.

Ἀπόφ. 28 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3969).

— Ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὡς πρὸς τὸν ἀντίδικον τοῦ διορίσαντος τὸν ἀντίκλητον θεωρεῖται ὡς μὴ γενόμενος ὁ διορισμὸς τοῦ ἀντικλήτου, ἂν δὲ τῷ ἐκοινοποιήθη κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον τρόπον. —Ὅρα τὴν Νομολ. ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 11.

— ή) Εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην διορισθέντα ἀντίκλητον δύναται νὰ ἐπιδοθῇ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις; Ναί· κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 345 τοῦ 1840 ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου, ἣν βλέπε ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 67 καὶ 42. — Ὅρα ἀπόφασιν τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

— Τῶν ὁριστικῶν ἀποφάσεων ἡ ἐπίδοσις εἰς τὸν ἀντίκλητον ἐπιφέρει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἔναρξιν τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας; —Ὅρα τὴν περὶ τούτου διφορουμένην νομολογίαν ἐν τῇ λέξ. *Ἀντίκλητος* § 71, 72, 78, καὶ τὴν λέξιν *Ἔφεσις*.

— θ') Ἀποφάσεις ἐκδιδόμεναι μετὰ τὴν ἔφεσιν δύνανται νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιον; Ὄχι.

Ἀπόφ. 305 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4231).— Ὅρα τὴν λέξιν Ἔφεσις.

— Ὁ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δέχηται ἐφέσεις. — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν τῇ λέξει *Ἀντίκλητος* § 78 καὶ 79.

— ί) Εἰς τὸν πληρεξούσιον τὸν ὑπογράψαντα τὸ ἐφετήριον ἔγγραφον δὲν ἐπιδίδεται ἐγκύρως ἡ τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν πρᾶξις, ἡ παραπέμπουσα τὴν ὑπόθεσιν πρὸς ἐκδίκασιν, διότι ἐκ ταύτης καὶ μόνης τῆς ὑπογραφῆς δὲν εἰκάζεται ὅτι ἐκεῖνος εἶναι πληρεξούσιος καὶ διὰ τὴν ἐφέσιμον δίκην.

Ἀπόφ. 5335 τῆς 22 Ἰανουαρ. 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

— Νομίμως ἐπιδίδεται ἡ περὶ συζητήσεως κατὰ προτίμησιν πρᾶξις τοῦ προέδρου τῶν ἐφετῶν εἰς τὸν διὰ τοῦ ἐφετηρίου διορισθέντα ἀντίκλητον, καί τοι μὴ δεχομένου τούτου τὸν διορισμὸν αὐτόν, καὶ δύναται νὰ δικασθῇ ὁ ἐκκαλῶν ἐρήμην ἐπὶ τῇ ἐπιδόσει ταύτῃ.

Ἀπόφ. 153 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4166).

— ιά) Η πρὸς τὸν πληρεξούσιον τῆς δίκης ἐπίδοσις τῆς παρεμβάσεως τοῦ τρίτου, ἔχοντος δικαίωμα πρὸς ἀνακοπὴν, εἶναι νόμιμος, ἢ θεωρεῖται ὡς νέα αἴτησις ἀνεξάρτητος, καὶ ἑπομένως ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τὴν ἴδιον διάδικον;

Απόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 228 καὶ ἑπόμενα τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ παρέμβασις εἶναι παρεμπίπτον ζήτημα, καὶ κατὰ τὰ ἄρθρα 95 καὶ 143 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ὅστις ἔχει τὴν πληρεξουσιότητα νὰ ἐπιχειρῇ ὅλας τὰς κυρίας πράξεις καὶ αἰτήσεις τοῦ ἐντολέως του, καὶ νὰ δέχηται ὅλα τὰ ἀφορῶντα ταύτας δικόγραφα, δύναται ἐπίσης νὰ ἐπιχειρῇ καὶ τὰς παρεμπιπτούσας αἰτήσεις, καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰ περὶ παρεμβάσεως δικόγραφα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ Π., ἔχει τὴν πληρεξουσιότητα παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος νὰ διεκδικήσῃ τὰ περὶ τῆς οἰκίας δίκαια αὐτοῦ, ὡς νόμιμος πληρεξούσιός του, νὰ διεκδικήσῃ καὶ τὰ περὶ ταύτης ἀναφυέντα παρεμπίπτοντα, καὶ ἑπομένως ἠδύνατο ὡσαύτως, καὶ ὤφειλε μάλιστα, νὰ λάβῃ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου δικόγραφον περὶ τῆς παρεμβάσεως τοῦ Π. ὡς κοινοποιηθὲν εἰς νόμιμον πληρεξούσιον τοῦ ἐκκαλοῦντος.

Ἀπόφ. 110 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 114).

Σημ. ἐκδ. Νομικ. Τῳόντι ἡ παρέμβασις εἶναι παρεμπίπτουσα αἴτησις τῆς κυρίας δίκης, καὶ ἑπομένως ὁ πληρεξούσιος τῆς πρωτοδίκου δίκης εἶναι ἁρμόδιος ν' ἀποδεχθῇ τὸ δικόγραφον· μ' ὅλα ταῦτα, μελετήσας τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς τὴν Γαλλικὴν δικονομίαν, ἐμβῆκα εἰς ἀμφιβολίας, τὰς ὁποίας δὲν δύναμαι νὰ διασκεδάσω, ἴσως διότι δὲν ἐνόησα τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 74 τῆς Γαλλ. δικονομίας, ὅμοιον σχεδὸν μὲ τὸ 148 τῆς ἰδικῆς μας, οἱ διάδικοι πρέπει νὰ διορίσουν ἀντικλήτους ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων, καὶ, κατὰ τὸ ἄρθρον 406 τῆς ἰδίας, ἡ παρέμβασις γίνεται ἀπὸ ἀντικλήτου εἰς ἀντίκλητον (*d'avoué à avoué*)· ὅθεν ἐκ τούτου ἐξάγουν ὅτι ἡ ἐπίδοσις τῆς παρεμβάσεως εἰς τὰς πολιτ. δίκας πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τοὺς ἀντικλήτους ἢ πληρεξουσίους τῆς δίκης. — *Carré, tom.* 3 *pag.* 91 *quest.* 1272.

Ἐπίσης, κατὰ τὸ ἄρθρον 422 τῆς Γαλλ. δικονομίας, οἱ διάδικοι πρέπει νὰ διορίσουν ἀντίκλητον ἀκόμη καὶ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, (ἀλλὰ μόνον εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο εὑρίσκεται εἰς τμῆμα τῶν διατάξεων περὶ ἐμπορικῶν δικαστηρίων)· ἡ διάταξις αὕτη ὑπάρχει εἰς τὸ ἄρθρον 148 τῆς δικονομίας μας, ὁ δὲ διορισμὸς οὗτος τοῦ ἀντικλήτου, ὡς εἴπομεν καὶ ἄλλοτε, δὲν εἶναι εἰμὴ ἐκλογὴ κατοικίας. — *Berriat pag.* 2341· μ' ὅλα ταῦτα

εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην νομίζουν (εἰς τὴν Γαλλίαν) ὅτι ὁ διορισμὸς οὗτος τοῦ ἀντικλήτου δὲν ἔχει ἰσχὺν ὡς πρὸς τοὺς τρίτους, καὶ ἑπομένως ἡ παρέμβασις πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ εἰς τὸν ἴδιον διάδικον ». —*Carrè tom.* 3 *pag.* 285 *quést.* 1517.

§ 109. Εξαίρεσις λαμβάνει χώραν ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 239 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πολτι. Ἀρ. Πάγου 145 τοῦ 1849 (1).

§ 110. Ἡ δικογράφων ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ καὶ εἰς τὸν ὑποκατασταθέντα πληρεξούσιον;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, διὰ μὲν τοῦ ἐν Σμύρνῃ γενομένου διαληφθέντος πληρεξουσίου, οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ὁμάδος τῆς ῥηθείσης πτωχεύσεως διορίζουσι πληρεξούσιόν των τὸν ἐν Σύρῳ δικηγόρον Ι. Η. διὰ νὰ τοὺς ἀντιπροσωπεύῃ ἐνώπιον τῶν δικαστικῶν καὶ ἄλλων ἀρχῶν εἰς ὅλας τὰς πράξεις καὶ ὑποθέσεις, καὶ ἰδίως ἐπὶ τῆς προκειμένης κατὰ τοῦ Δ. Β., πρὸς τοῖς ἄλλοις ν' ἀνακόπτῃ ἢ ἐφεσιβάλλῃ ἀποφάσεις, νὰ ζητῇ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ἀνακοπῶν καὶ ἐφέσεων μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ τελευταίου τῆς δικαιοδοσίας βαθμοῦ, νὰ δίδῃ καὶ δέχηται ἀποδείξεις καὶ τελειωτικὰς ἐξοφλήσεις, νὰ ἐμφανίζηται, δέχηται καὶ συνομολογῇ εἰς διάφορα ἔγγραφα καὶ ἄλλα, ν' ἀντικαθιστᾷ ἕνα ἢ πλειοτέρους δικηγόρους μὲ τὴν αὐτὴν ἢ καὶ πλειοτέραν ἐξουσίαν, καὶ ἐν γένει νὰ πράξῃ καὶ ἐνεργήσῃ διὰ τὴν εἰρημένην ὁμάδα ἐφ' ὅλων τῶν περιπτώσεων, τῶν διὰ τοῦ πληρεξουσίου τούτου προνοουμένων καὶ μή· διὰ δὲ τοῦ ἐνώπιον τοῦ εἰρημένου συμβολαιογράφου γενομένου πληρεξουσίου ὁ μνησθεὶς Ι. Η. καθιστᾷ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐντολέων του αὐτῶν τὸν δικηγόρον Α. Π. διὰ νὰ τοὺς παριστᾷ ἐνώπιον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ τῷ παρέχει ὅλα τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα οἱ ἐντολεῖς του, ὡς ἄνω εἴρηται, τῷ δίδουν· ἐκ τούτων δὲ γίνεται δῆλον ὅτι ἡ πρὸς τὸν Ι. Η. πληρεξουσιότης εἶναι γενικὴ, καὶ ταύτην, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶχε δικαιώματος, μετεβίβασεν εἰς τὸν δικηγόρον Α. Π.' ἄρα, δυνάμει ταύτης τῆς γενικῆς καὶ ῥητῆς πληρεξουσιότητος, τὴν ὁποίαν ἔχει διὰ νὰ ἐμφανίζηται καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἠδύνατο, κατὰ τὸ ἄρθρον 96 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ ἐπιδοθῇ ἡ προκειμένη αἴτησις ἀναιρέσεως εἰς τὸν δικηγόρον Α. Π. καὶ οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παριστᾷ τοὺς ἐντολεῖς του, ὡς ἀναιρεσίβλητος. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 18 τοῦ 1847. — Ὅρα τὴν λέξιν Ἐντολὴ § 41 δίς.

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ὅρκος.

§ 111. Υπαρχόντων δύο πληρεξουσίων, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων δύναται νὰ γίνῃ εἰς ἑκάτερον; — ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 282 § ιγ΄—αὐτ. σελ. 754.

Σημ. Ἐκ τοῦ Εὐρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξ. *Ἐπίδοσις*) λαμβάνω τὰ ἑξῆς (112—117).

§ 112. ὅταν ὑπάρχῃ διωρισμένος πληρεξούσιος, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς αὐτὸν, κατὰ τοὺς τύπους τοῦ ἄρθρου 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ μάλιστα ὅταν ὁ πληρεξούσιος ἦναι δικηγόρος, ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, ἡ ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν γραφέα αὐτοῦ, εὑρισκόμενον ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ δικηγόρου.

Ἀπόφ. 57 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 674).

§ 113. Πρὸς τὸν πληρεξούσιον τῆς δίκης ἐπιδίδονται ἰσχυρῶς τὰ διαμειβόμενα δικόγραφα, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου ὁ διάδικος αὐτὸς ἢ ἄλλος εἰδικὸς ἀντίκλητος.

Ἀπόφ. 17 τοῦ 1847 τῶν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4777).

§ 114. Ὅταν ὁ ἡμεδαπὸς, ἀπερχόμενος ἐκτὸς τοῦ κράτους, διώρισε γενικὸν πληρεξούσιόν του, ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων γίνεται νομίμως εἰς αὐτόν.

Ἀπόφ. 201 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4798).

§ 115. Ἡ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ δήλωσις τοῦ λαμβάνοντος τὸ δικόγραφον δικηγόρου ὅτι δὲν εἶναι ἀντίκλητος, ἢ δὲν ἐδέχθη τὸν διορισμὸν αὐτὸν, δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἐπίδοσιν (1).

Ἀπόφ. 214 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4800).

§ 116. Ἡ ἐπίδοσις δικογράφου, ἐνεργηθεῖσα μὲν μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ συντάξαντος αὐτὸ δικηγόρου, ὡς πληρεξουσίου, φέροντος δὲ χρονολογίαν προγενεστέραν τῆς παύσεώς του, δὲν ἐμφαίνει προχρονολόγησιν τοῦ δικογράφου, μήτε εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπίδοσις αὕτη.

Ἀπόφ. 1 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4622).

§ 117. Ὅταν τὶς ἐνεργῇ δι᾽ ἑαυτὸν καὶ ὡς πληρεξούσιος ἄλλου, δὲν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ν᾽ ἀναφέρῃ εἰς τὰς πρὸς ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων παραγγελίας ὑπὸ ποίαν ἰδιότητα ἐνεργεῖ, καὶ ἐπομένως, ἂν δὲν ἀναφέρῃ ὅτι ἐνεργεῖ καὶ ὑπὲρ τῶν ὁμοδίκων αὐτοῦ, τεκμαίρεται τὸ τοιοῦτον καὶ ὠφελεῖ αὐτούς· κυρίως δὲ ἂν τὸ ἐπιδο-

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 85 ἐπ. καὶ σελ. 145 σημ. ϛ΄.

θὲν δικόγραφον ἦτον ἀπόφασις, ἐν ᾗ ἀνεφέρετο ἡ ἰδιότης τοῦ παραγγείλαντος προςώπου.

Ἀπόφ. τῆς 19 Δεκεμβρίου 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 1018).

ΤΜΗΜΑ ΙΕ'.

Δημοσίευσις τῶν ἀποφάσεων, παρόντων τῶν διαδίκων ἢ τῶν πληρεξουσίων των.

§ 118. Ἡ δημοσίευσις τῶν προδικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν πληρεξουσίων τῶν διαδίκων ἐπέχει τόπον νομίμου γνωστοποιήσεως.

Ἀπόφ. 189 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ὅρα εἰς τὸ Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 333, λέξει Ἀντίκλητος § 78.

§ 119. Ἡ πρὸς ἀναίρεσιν προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως, ἐὰν αὕτη ἔγινε παρόντων τῶν διαδίκων ἢ τῶν ἀντικλήτων αὐτῶν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 234 τοῦ 1838.—Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 198 τοῦ 1838.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 127.

§ 120. Αἱ δικαςικαὶ ἀποφάσεις, ὅταν ἐκδοθῶσι παρόντων τῶν μερῶν εἰς τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συνεδρίασιν, λογίζονται, κατὰ τὸ ἄρθρον 138 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὡς ἐπιδεδομέναι.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 55 (σελ. 234 τόμ. 1 τῆς Νομολ.).

§ 121. Ἡ δημοσίευσις ὁποιαςδήποτε ἀποφάσεως γενομένη παρόντων τῶν διαδίκων, ἢ ἀντικλήτων αὐτῶν, ἐπέχει τόπον ἐπιδόσεως (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 229 τοῦ 1839 (σελ. 11 τόμ. 4 τῆς Νομολογ.).

Σημ. Ἐκ τοῦ Εὐρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξ. *Ἐπίδοσις*) λαμβάνω τὰ ἑξῆς. (122—123).

§ 122. Ἡ δημοσίευσις προδικαςικῶν ἀποφάσεων ἐν τῷ ἀκροα-

---

(1) Τὸ 138 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας ἐννοεῖ μόνον τὰς προπαρασκευαστικὰς καὶ παρεμπιπτούσας ἀποφάσεις, ἀλλ' ὄχι καὶ τὰς ὁριστικάς, αἱ ὁποῖαι πρέπει πάντοτε νὰ ἐπιδίδωνται.

Ἀποφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 244, 298 (σελ. 42, 171 τόμ. 4 τῆς Νομολογ.).

— Σημ. Ἡ γνώμη αὕτη δὲν ὑπερίσχυσεν· ὅρα δὲ § τέλ. τοῦ § 122.

τηρίῳ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν πληρεξουσίων τῶν διαδίκων ἐπέχει τόπον ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως.

— Δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐπίδοσις τῆς προδικαστικῆς ἀποφάσεως τῆς δημοσιευθείσης, ὡς ἀνωτέρω, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ πληρεξουσίου, καὶ ἂν ἡ ἀπόφασις εἰς τὸ διατακτικόν της ἀναφέρῃ μόνον τὰ ὀνόματα τῶν διαδίκων, ἐκτὸς ἂν διατάττηται ἡ προςωπικὴ ἐμφάνισις αὐτῶν.

Ἀπόφ. 189 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 12—997).

— Ἡ δημοσίευσις τῆς παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως, παρόντος τοῦ ἀντικλήτου, ἔχει τὰς αὐτὰς συνεπείας τῆς πρὸς τὸν ἀντίκλητον γνωστοποιήσεώς της.

Ἀποφ. 72 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4637).

— Ἡ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων ἀπαγγελλομένη ἀπόφασις ἰσχύει ἀντὶ ἐπιδόσεως μόνον ὡς πρὸς τὰς παρεμπιπτούσας ἀποφάσεις.

Ἀπόφ. 221 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4723).— Ὅρα ὑποσημ. ἱ τῆς προηγ. σελ.

§ 123. Εἰς τὴν ἐπίδοσιν τῶν ἐρήμην ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἄλλαι παρὰ τὰς γενικὰς περὶ ἐπιδόσεως δικογράφων καὶ ἀποφάσεων διατάξεις τῶν ἄρθρων 140 καὶ ἐπ. τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πρωτ. Σύρου ἐν Νομ. σελ. 3328.

§ 124. Τὸ 138 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας ἐννοεῖ προφανῶς, ὅτι μόνον αἱ ἀποφάσεις δὲν χρήζουν ἐπιδόσεως, ὅταν ἦσαν παρόντες οἱ διάδικοι κατὰ τὴν δημοσίευσίν των, οὐχὶ δὲ ἁπλῶς κατὰ τὴν συνεδρίασιν, εἰς ἣν ἀπηγγέλθησαν· ὥστε ἐκ τῆς κατὰ τὴν συζήτησιν παρουσίας τῶν διαδίκων δὲν ἐξάγεται ἀναγκαίως ὅτι ἦσαν παρόντες καὶ κατὰ τὴν δημοσίευσιν, καὶ ἂν αὕτη ἔγινεν εἰς τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 203 (σελ. 129 τόμ. 3 τῆς Νομολογ.).

ΤΜΗΜΑ ΙϚ'.

Τοιχοκόλλησις. — Γείτονες. — Ἀκυρότης (1).

§ 125. Πότε συγχωρεῖται ἡ τοιχοκόλλησις τῶν δικογράφων;

(1) Παρατηρήσεις.

λζ') Ἡ νομολογία μας ὡς πρὸς τὴν τοιχοκόλλησιν συμφωνεῖ μὲ τὴν

δ') ὅταν ὁ διάδικος ἦναι μὲν παρὼν, ἀλλὰ δὲν ἠξεύρῃ νὰ γράψῃ.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 131 τοῦ 1848 (1).

ε') ὅταν ὁ διάδικος, εἰς ὃν πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις, δὲν δύναται ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ τὸ ἐπιδοτήριον.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 351 τοῦ 1840.

ς') ὅταν δὲν εὑρεθῇ κανεὶς ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 143 τῆς πολιτ. δικονομίας ἀναφερομένων προσώπων εἰς τὴν οἰκίαν.

Ἀποφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 393 τοῦ 1840, καὶ 9 τοῦ 1842 (2).

ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ διατάγματος τῶν 1667 ἰσχύουσαν Γαλλ. νομοθεσίαν, τὴν ὁποίαν κατὰ τοῦτο ἐτροπολόγησε τὸ ἄρθρ. 68 τῆς πολιτ. γ. δ.

λζ') Οἱ ὑπηρέται ἢ οἱ συγγενεῖς τοῦ οἰκογενειάρχου γείτονος θεωροῦνται ὡς γείτονες; Poncenne τόμ. 2 σελ. 215. — Ὁ Carré (ζήτ 367) δὲν εὑρίσκει λόγον διακρίσεως.

λθ') Ποῖοι δὲ, λόγῳ γειτνιάσεως, θεωροῦνται γείτονες; Ὁ Chauveau sur Carré (ζήτ. 368) λέγει ὅτι τοιοῦτοι εἶναι, ὅσοι ἔχουν τόπον πλησίον τῆς οἰκίας των, ὥστε τοῖς εἶναι δυνατὸν νὰ βλέπωνται καθ' ἑκάστην.

μ') Ἂν δὲν εὑρεθῇ ὁ πλησιέστερος γείτων, ὁ κλητὴρ ὀφείλει ν' ἀναζητήσῃ ἕτερον; Ὅρα Ῥολλῖνον, λέξ. exploit, ἄρθρ. 847—849.

μα') Εἰς τὴν Γαλλίαν ἀνεφύη τὸ ζήτημα: τί πρέπει νὰ γίνῃ, ὅταν ὁ κλητὴρ δὲν εὑρίσκῃ τὸν διάδικον εἰς τὴν παλαιὰν κατοικίαν του, οὔτε δύναται ν' ἀνακαλύψῃ τὴν νέαν; Κατὰ ποῖον τρόπον πρέπει νὰ γίνῃ, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἡ κοινοποίησις; Ὅρα Ῥολλῖνον, λέξ. exploit, ἄρθρον 895 ἐπ.—Carré ζήτ. 355.

(1) Δὲν εἶναι ἄκυρον τὸ ἐπιδοτήριον ὅταν διὰ τὸν ἀγράμματον διάδικον ὑπογράψῃ τρίτος κατ' ἐντολήν του.

Ἀποφ. 133 τοῦ 1838. καὶ 202 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3638, 3699).

— Εἶναι ἄκυρον τὸ ἐπιδοτήριον, ὅταν, ἀντὶ τοῦ ἀγραμμάτου παραλαβόντος τὸ δικόγραφον, ὑπογράψῃ ἄλλος κατ' ἐντολήν; Ὅρα εἰς τὴν λέξ. Ἔφεσις τὴν ἀπόφ. τῆς 22 Σεπτ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 921).

— Δὲν ἰσχύει ἡ εἰς τὸ ἐπιδοτήριον ὑπογραφὴ ἄλλου ὑπογραφέντος κατ' ἐντολὴν ἐκείνου, πρὸς ὃν ἔμελλε νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις.

Ἀπόφ. τῆς 18 Μαρτ. 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 2374).

— Τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, τὸ ὁποῖον συνειθίζουν νὰ ἐπιθέτωσιν εἰς τὰ ἔγγραφα οἱ χωρικοὶ, δὲν καθιστᾷ ἔγκυρον τὸ ἐπιδοτήριον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον λείπει ἡ ὑπογραφὴ τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις.

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 882). — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 (λέξ. Ἔγγραφα § 21).

(2) Θεωρεῖται νόμιμος ἡ τοιχοκόλλησις τοῦ ἐπιδοτηρίου ἐγγράφου, ὅταν ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου βεβαιοῦται ὅτι ὁ διάδικος, ἢ ὁ πληρεξούσιός του, ἦτον ἀπὼν, καὶ ὅτι δὲν εὑρέθη συγγενής τις ἢ ὑπηρέτης;

. . δ') ὅταν ὁ μὲν σύζυγος λείπῃ, ἡ δὲ σύζυγος δὲν γινώσκῃ γράφειν· εἶναι δὲ ἀδιάφορον ἂν ἄλλοι σύνοικοι εὑρίσκωνται ἐν τῇ οἰκίᾳ.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ νὰ θεωρηθῇ νόμιμος ἡ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ διαδίκου, ἢ τοῦ πληρεξουσίου του, τοιχοκόλλησις τοῦ ἐπιδοτέου ἐγγράφου, πρέπει νὰ βεβαιοῦται ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ τῆς τοιχοκολλήσεως ὅτι ὁ διάδικος ἢ ὁ πληρεξούσιος αὐτοῦ ἦτον ἀπὼν, καὶ ὅτι προσέτι δὲν εὑρέθη ἐκεῖ συγγενής τις, ἢ ὑπηρέτης αὐτοῦ, μηδ' ὑπάρχει σύνοικος.

Ἐπειδὴ εἰς τὸ κατὰ τὴν 5 Φεβρουαρίου 1840, συνταχθὲν παρὰ τοῦ κλητῆρος ἀποδεικτικὸν τῆς εἰς τὴν ἐν Μεγάροις οἰκίαν τοῦ . . . . τοιχοκολλήσεως τῆς ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου 1840 ἐρήμην ἀποφάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, ἀναφέρεται μὲν ὅτι ἦτον ἀπὼν ἐκ τῆς οἰκίας του ὁ εἰρημένος . . . , ἀλλὰ δὲν βεβαιοῦται προσέτι ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἐκεῖ συγγενής τις, ἢ ὑπηρέτης αὐτοῦ, ἢ σύνοικος· ἑπομένως καλῶς τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν δὲν ἐθεώρησε τὴν ἐπίδοσιν τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως ὡς νομίμως γενομένην.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 850 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ εἰς ὃν ἐπεδικάσθη ἀποζημίωσις, ὀφείλει νὰ δηλοποιήσῃ εἰς τὸν ἀντίδικόν του τὸ ποσὸν τῆς ζημίας, ὁμοῦ μὲ τὰς ἀναγκαίας ἀποδείξεις· ἂν δὲ τὸ διαληφθὲν ἄρθρον ἀναφέρῃ τὸν εἰς ἀποζημίωσιν καταδικασθέντα, τοῦτο εἶναι προφανὴς παραδρομὴ, ὡς δύναταί τις νὰ βεβαιωθῇ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, εὐλόγως ἑρμηνευομένων, καθότι ὁ τὴν ζημίαν ὑποστὰς καὶ δικαιωθεὶς εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἠξεύρῃ τὸ ποσὸν αὐτῆς, καὶ νὰ ἔχῃ τὰς πρὸς τοῦτο ἀναγκαίας ἀποδείξεις· αὐτὸς προσέτι μόνος ἔχει συμφέρον νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, τῆς ἐπιδικαζούσης αὐτῷ ἀποζημίωσιν.

Ἐπειδὴ ἂν καὶ τὸ εἰρημένον ἄρθρον ὁρίζῃ, ὅτι ἡ τασσομένη δι' αὐτοῦ ὀκταήμερος προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς κατ' ἀντιμωλίαν ἀποφάσεως, μολοντοῦτο ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, συνδυασμένης μὲ τὴν τοῦ ἄρθρου 138 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἐξάγεται ὅτι, οἱ διάδικοι πρέπει νὰ ἦναι παρόντες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀποφάσεως· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν παρατηρῆσαν ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 1356 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἡ ἐπικυρώσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 2255 ἀπόφασιν τῶν πρωτοδικῶν, δι' ἧς ἐπεδικάσθη εἰς τὸν Α. ἀποζημίωσις, δὲν ἐδημοσιεύθη παρόντος αὐτοῦ, ἢ τοῦ πληρεξουσίου του, οὐδ' ἐπεδόθη εἰς αὐτὸν

Απόφ. « Ἐπειδὴ ὁ νόμος (ἄρθρ. 143 καὶ 146 τῆς πολιτ. δικον.) ἀπαιτεῖ, ὥστε ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ διαδίκου ἢ τοῦ πληρεξουσίου του, νὰ γενῇ εἰς ἁρμόδιον νὰ τὴν δεχθῇ πρόςωπον ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ διαδίκου οἰκίᾳ κατοικοῦντος· ἂν δὲ τὸ πρόςωπον τοῦτο δὲν γινώσκῃ γράφειν, νὰ κολλᾶται τὸ ἔγγραφον εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας, παρόντος ἑνὸς ἢ δύω γειτόνων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἐπίδοσις τοῦ τῆς ἀναιρέσεως ἐγγράφου, ἀπόντος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐγένετο εἰς τὴν οἰκίαν του πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ, τουτέστιν ἔγινεν εἰς πρόςωπον, ἔχον ἀπὸ τὸν νόμον, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ συζύγου της, πρώτην σειρὰν διὰ νὰ δεχθῇ τοιαῦτα ἔγγραφα, ἀγραμμάτου δὲ οὔσης τῆς συζύγου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐκολλήθη τὸ ἔγγραφον εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας αὐτοῦ, παρόντων δύω γειτόνων· ἄρα ἡ ἐπίδοσις ἐγένετο κατὰ τὴν ἀκριβῆ ἔννοιαν καὶ τὸ γράμμα τοῦ νόμου, καί, κατὰ συνέπειαν, ἡ ἔνςασις τοῦ ἀναιρε-

---

παρὰ τοῦ ἀντιδίκου του, καλῶς ἐθεώρησε τὴν ὀκταήμερον προθεσμίαν, ὡς μηκέτι ἀρξαμένην.

Ἐπειδὴ ἡ διαδικασία, τὴν ὁποίαν ὁρίζουν τ' ἄρθρα 850 καὶ 851 τῆς πολιτ. δικονομίας πρὸς ἀπολαυὴν ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως, πρέπει νὰ τηρῆται ἀπαρεγκλίτως δυναμένων τῶν διαδίκων ν' ἀπαλλαγῶσι μακρυτέρας, καθότι ἐνδέχεται νὰ συμβιβασθῶσιν, ἤ, τούτου μὴ γενομένου, ὁ δικαστὴς νὰ φωτισθῇ ἀρκούντως ἀπὸ τὴν δηλοποίησιν τοῦ αἰτοῦντος, καὶ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀντιδίκου, εἴτε διὰ νὰ ὁρίσῃ αὐτὸς τὴν ζημίαν, χωρὶς νὰ γίνῃ χρεία εὐκρινίσεως διὰ πραγματογνωμόνων, ἢ ἀποδείξεως διὰ μαρτύρων, εἴτε τοὐλάχιστον διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ προςδιορίσῃ τὰ διὰ πραγματογνωμόνων ἐκτιμητέα ἀντικείμενα, ἢ διὰ μαρτύρων ἀποδεικτέα πράγματα.

Ἐπειδὴ ὁ Α. δὲν ἐκίνησε τὴν προκειμένην διαδικασίαν, καθότι, χωρὶς νὰ δηλοποιήσῃ εἰς τὸν ἀντίδικόν του τὸ ποσὸν τῆς ζημίας, ἐκάλεσεν αὐτὸν διὰ τῆς ἀπὸ 27 8βρίου 1839 κλήσεώς του ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν πρὸς ἐκκαθάρισιν διὰ πραγματογνωμόνων τῆς ἐπιδικασθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως κτλ. »

Ἀπόφ. 2062 τῆς 14 Ὀκτ. 1841 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2624).

— Ὁ νόμος θεωρεῖ, ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων, ὡς ἀπόντας τοὺς μὴ εὑρισκομένους ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ μέλλουν νὰ ἐπιδοθῶσι τὰ δικόγραφα αὐτά, κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως.

Ἀπόφ. 56 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2842).

σιβλήτου ὅτι ἔπρεπε νὰ σημειοῦται ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἄλλος σύνοικος, δὲν εἶναι βάσιμος, διότι τοιαύτην σημείωσιν δὲν ἀπαιτεῖ ὁ νόμος. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 71 τοῦ 1848.

Ἑτέρα ἀπόφασις πολιτ. τοῦ Ἀρ. Πάγου ὑπ' ἀριθ. 95 τοῦ 1848 φέρει οὕτως:

« Ἐπειδή, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν ἄρθρων 140 καὶ 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ ἐπίδοσις τῶν κλήσεων, δικογράφων κλπ. γίνεται εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ διαδίκου, ὅταν ἔχῃ τοιαύτην, ἢ εἰς τὸν τόπον τῆς διατριβῆς του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ὁ Π. Π. εἶναι κάτοικος Ναζηρίου τοῦ δήμου Εὔβας τῆς Μεσσηνίας· ἄρα καλῶς ἡ προκειμένη αἴτησις ἀναιρέσεως ἐκοινοποιήθη εἰς τὴν αὐτόθι κατοικίαν του, ἀπόντος αὐτοῦ, ἀλλ' οὐχὶ ἐκτὸς τοῦ κράτους.

'Επειδή, κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρθρον 143 συνδυασμένον μὲ τὸ 146 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἐὰν ὁ πρὸς ὃν πρέπῃ νὰ ἐπιδοθῇ τὸ ἔγγραφον διάδικος, ἦναι ἀπών, ἐπιδίδεται τοῦτο κατὰ πρῶτον λόγον εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντας συγγενεῖς, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον εἰς τοὺς ὑπηρέτας; καὶ, ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἐλλείψει καὶ τούτων, εἰς τοὺς λοιποὺς συνοίκους, ἀλλ' ἐὰν ὁ συγγενής, εἰς ὃν κατὰ πρῶτον λόγον ἐπιδίδεται τὸ ἔγγραφον, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ διαδίκου, δὲν γνωρίζῃ, ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ τὸ τῆς ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος, δὲν δύναται οὗτος νὰ ἐπιδώσῃ τὸ δικόγραφον εἰς τὰ κατὰ δεύτερον καὶ τρίτον λόγον πρόσωπα, τὰ δυνάμενα νὰ λάβουν τοῦτο ἐν ἀπουσίᾳ τῶν πρὸ αὐτῶν, ἀλλ' ὁ κλητὴρ τοιχοκολλᾷ τὸ δικόγραφον, ὃν τρόπον διατάσσει τὸ διαληφθὲν ἄρθρον 146· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἀπὸ 24 Ἰανουαρ. 1848 ἀποδεικτικοῦ τοῦ παρὰ τῷ ἐν Καλάμαις πρωτοδικείῳ κλητῆρος Δ. Π., ὁ Π. Π. δὲν εὑρέθη εἰς τὴν ἐν Ναζηρίῳ οἰκίαν του, ὅτε ὁ κλητὴρ οὗτος μετέβη ἐκεῖ πρὸς ἐπίδοσιν τῆς προκειμένης αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ἡ δὲ σύζυγος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡμολόγησεν ἑαυτὴν ἀγράμματον· ὅθεν ὁ κλητὴρ ἐπὶ παρουσίᾳ δύω γειτόνων τοιχοκολλήσας τὸ ἔγγραφον ἀναιρέσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ εἰρημένου Π., ἔπραξε συμφώνως μὲ τὰς διαληφθείσας διατάξεις. »

ε) Ὅταν δὲν εὑρέθη σύνοικος τίς· εἰς τὴν ἔκφρασιν δὲ ταύτην περιλαμβάνονται καὶ οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, βεβαιοῦντος τοῦ κλητῆρος ὅτι ὁ διάδικος δὲν εὑρέθη ἐν τῇ οἰκίᾳ του, οὔτε τὶς σύνοικός του, ὀρθῶς καὶ συμφω-

νως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ 143 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ τοιχοκόλλησις τοῦ ἐπιδοτέου ἐγγράφου· ὅθεν τὸ πρωτοδικεῖον Τριπόλεως, κηρύξαν διὰ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἄκυρον τὸ εἰρημένον ἐπιδοτήριον, ὡς μὴ ἀναφέρον ῥητῶς ἄν, ἀπόντος τοῦ διαδίκου, εὑρίσκωντο ἐν τῇ οἰκίᾳ του καὶ συγγενεῖς ἢ ὑπηρέται, παρεξήγησε τὴν εἰρημένην οὐσιώδη διάταξιν, καθόσον ὁ νόμος δὲν ἐννοεῖ ἐνταῦθα τοὺς τυχόντας συγγενεῖς ἢ ὑπηρέτας, ἀλλὰ μόνον συνοίκους τοιούτους, ὥστε ἡ βεβαίωσις, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τῆς μὴ παρουσίας τινὸς συνοίκου, καθὸ ὅρου περιληπτικοῦ, ἐμπεριέχει καὶ τὴν βεβαίωσιν τῆς μὴ παρουσίας οὐδὲ συγγενοῦς τινος, οὐδ' ὑπηρέτου, καὶ ἀρκεῖ μόνη αὕτη νὰ καταστήσῃ ἔγκυρον τὴν διὰ τοιχοκολλήσεως ἐπίδοσιν τοῦ δικογράφου. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 80 τοῦ 1849.

§ 126. Η τοιχοκόλλησις γίνεται

α') Εἰς τὴν θύραν τῆς κατοικίας τοῦ διαδίκου. — Απόφ. πολιτ. Αρ. Πάγου 350 τοῦ 1840.

β') Εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου ἢ τοῦ οἴκου τοῦ διαδίκου. — Απόφ. πολιτ. Αρ. Πάγου 393 τοῦ 1841.

γ') Εἰς τὸ μέρος, ὅπου εὑρέθη διαμένων ὁ διάδικος, καὶ ἂν κατοικῇ εἰς ἄλλο μέρος. — Απόφ. πολιτ. Αρείου Πάγου 148 τοῦ 1848.

Ἰδοὺ πῶς φέρει αὕτη:

« Επειδὴ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν 140, 143, 145, 144 § 6 καὶ 148 ἄρθρων τῆς πολιτ. δικονομίας προκύπτει ὅτι ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων ἔχει νόμιμον κῦρος, ὁσάκις τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον γνωστοποιῆται εἰς τὸν διάδικον, κατὰ τοῦ ὁποίου ἀποτείνεται, εἰς τὴν κατοικίαν του, εἰς τὴν διαμονήν του, ἢ ὅπου διατρίβει· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὑπὸ χρονολογίαν 1 Μαΐου 1848 ἐπιδοτηρίου τοῦ παρὰ τῷ πρωτοδικείῳ Ναυπλίας κλητῆρος Ι. Π., τὸ τῆς προκειμένης ἀναιρέσεως ἔγγραφον ἐγνωστοποιήθη εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον εἰς Αργος ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ γαμβροῦ της Γ. Κ., ὅπου αὕτη, κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ κλητῆρος, κατῴκει τότε· ἄρα, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἡ ἐπίδοσις ἐγένετο νομίμως· ἡ δὲ ἀναιρεσίβλητος δὲν διϊσχυρίσθη ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν διέμενεν εἰς Αργος, οὐδ' ἐζήτησε ν' ἀποδείξῃ ὅτι κατῴκει, ἢ διέτριβεν ἀλλαχοῦ· ἂν δὲ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 5,903 ἀποφάσει τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἡ ἀναιρεσίβλητος ἀναφέρεται ὡς κάτοικος Κουτζοποδίου, τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον, διότι ἐκ τοῦ περιστατικοῦ

ὅτι κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1848, ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσίβλητος κατῴκει ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, δὲν ἕπεται ἀναγκαίως ὅτι ἦτο κάτοικος τοῦ ἰδίου χωρίου καὶ κατὰ τὸν Μάϊον, καὶ δὲν εὑρίσκετο εἰς Ἄργος· ἐξ ἐναντίας, ὡς ἐῤῥέθη, ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος διέμενεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ὅπου ἐγένετο πρὸς αὐτὴν ἡ ἐπίδοσίς τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀναιρέσεως. »

δ') Ἡ εἰς τὸ μαγειρικὸν κατάστημα τοιχοκόλλησις ἰσχύει;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου τοῦ παρὰ τοῖς ἐνταῦθα πρωτοδίκαις κλητῆρος Κ. Π. δηλοῦται ὅτι ἡ κοινοποίησις τῆς ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1845, καὶ ὑπ' ἀριθ. 58 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐμποροδικῶν ἐνεχειρίσθη, μὴ εὑρεθέντος τοῦ κυρίου διαδίκου, καὶ νῦν ἀναιρεσείοντος Ι. Δ. εἰς τὸ μαγειρικόν του κατάστημα, πρὸς τὸν ἐν τούτῳ μένοντα, καὶ (κατὰ τὴν τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου βεβαίωσιν) διεξάγοντα τὰς μαγειρικὰς ἐργασίας ὑπηρέτην του Κ,. τούτου δὲ ἀρνηθέντος τὴν παραλαβὴν, ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν θύραν τοῦ μαγειρικοῦ καταστήματος, ἐπὶ παρουσίᾳ δύω γειτόνων· ὥστε ἐγένετο συμφώνως μὲ τὰς συνδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 145 § 3 καὶ 146 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ἐπομένως ὀρθῶς τὸ ἐνταῦθα ἐφετεῖον, ἀπεναντίας τῆς διϊσχυρίσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐθεώρησεν αὐτὴν ὡς ἔγκυρον. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 188 τοῦ 1847.

ε') Ἡ τοιχοκόλλησις πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὴν ἐξωτερικὴν θύραν, ἢ καὶ εἰς ἑτέραν; Ὅρα ἀπόφ. 8528 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν, μόλις σήμερον δημοσιευθεῖσαν.

§. 127. Ποῖοι πρέπει νὰ ἦναι παρόντες εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν; Παρατηρῶ.

α') Ὅτι ἡ τοιχοκόλλησις γίνεται ἐνώπιον γειτόνων, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς μαρτύρων (1).

Ἀπόφ. τῆς 15 Μαρτίου 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2181).

β') Ὅτι ἡ κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν δικογράφου τινὸς παρουσία δύω μαρτύρων, μὴ γειτόνων, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τῆς περὶ

---

(1) Δὲν ἔχει κῦρος ἡ περὶ τοιχοκολλήσεως ἀπόδειξις τῆς ἐπιδόσεως, ἂν οἱ ὑπογράψαντες αὐτὴν μάρτυρες δὲν ἦναι γείτονες.

— Τοῦ περιστατικοῦ αὐτοῦ συγχωρεῖται ἡ ἀπόδειξις καὶ ἂν δὲν προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου.

Ἀπόφ. 230 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4814).

συνεχῶς ἀδύνατος· ὅθεν μὴ βάσιμος καθίσταται ἡ ἔνστασις αὕτη τοῦ ἐκκαλοῦντος. »

'Απόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2965).

§ 128. Ὁ ἔχων κουρεῖον πλησίον τῆς οἰκίας τινὸς, θεωρεῖται ὡς γείτων αὐτοῦ;

Ἀπόφ. α'Επειδὴ τὸ ἄρθρ. 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀπαιτοῦν νὰ γίνηται ἡ ἐπίδοσις διὰ τῆς, ἐπὶ παρουσίᾳ ἑνὸς ἢ δύω γειτόνων, τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις, ἐν περιπτώσει μὴ εὑρέσεως τούτου αὐτόθι κλπ. ἐννοεῖ γείτονα οἱονδήποτε κατὰ τὴν γενικὴν σημασίαν τῆς λέξεως, ἔχοντα ἀδιακρίτως, πλησίον τῆς κατοικίας τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις, εἴτε τὴν κατοικίαν του αὐτὴν, εἴτε καὶ κατάστημά τι, εἰς ὃ διαμένει, μετερχόμενος ἔργον τι, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς τὸν πλησίον κατοικοῦντα, ὡς ἰσχυρίζεται ἡ ἀναιρεσείουσα, διαστέλλουσα καὶ περιορίζουσα οὕτω τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ μνησθέντος ἄρθρου· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τῆς καὶ τὴν πρωτόδικον ἐπικυρωσάσης, παραδεχθὲν ὡς γείτονα τὸν ὑπογράψαντα τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος τῆς διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τῆς ἀναιρεσειούσης γενομένης ἐπιδόσεως Α. Χ., καθὸ κουρέα, ἔχοντα ἐκεῖ πλησίον τὸ κουρεῖόν του, καὶ διαμένοντα αὐτόθι συνεχῶς καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξασκοῦντα τὸ ἔργον του, ὅπερ ὡμολόγησε καὶ αὐτὴ ἡ ἀναιρεσείουσα, ὀρθῶς ἐφήρμοσε τὸ μνησθὲν ἄρθρον, καὶ νομίμως ἀπέῤῥιψε, ὡς περιττὸν τὸν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπαχθέντα ὅρκον, ἂν κατῴκει ἢ ὄχι ὁ εἰρημένος Α. Χ. εἰς τὸ κουρεῖόν του. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 32 τοῦ 1849.

§ 129. Ὅταν πρόκηται νὰ τοιχοκολληθῇ ἔγγραφόν τι εἰς μοναστήριον, ποῖοι προςλαμβάνονται ὡς μάρτυρες;

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἐφετηρίου βεβαιοῖ ὅτι, μὴ εὑρὼν ὁ κλητὴρ κανένα ἐκ τῶν πατέρων εἰς τὴν μονὴν Μαλαξῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν θύραν αὐτῆν τοῦ μοναστηρίου κεκλεισμένην, ἐτοιχοκόλλησε τὸ ἐφετήριον ἐπ' αὐτῆς· μετὰ δὲ τὴν γενομένην ταύτην πρᾶξιν ἀνεφάνη ἄνθρωπός τις, ἀνήκων εἰς τὴν μονὴν, ὅστις ἔδωκεν αὐτῷ ἄρτον καὶ κριθήν· ὅθεν, γενομένης τῆς πράξεως τῆς τοιχοκολλήσεως, πρὶν ἢ παρουσιασθῇ εἰς τὸν κλητῆρά τις ἐκ τῶν μοναχῶν, ἢ ἄλλος τις σύνοικος, ὥςπερ ὁ νόμος διατάττει, εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ἡ μεταγενεστέρα ἐμφάνισις ἑνὸς συνοίκου δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν κλητῆρα ν' ἀνατρέψῃ τὴν ἅπαξ

νομίμως τελεσθεῖσαν πρᾶξίν του, ἢ νὰ ἐπιδώσῃ εἰς τὸν σύνοικον τοῦ τον ἄλλο ἀντίγραφον τῆς ἐφέσεως.

Ἐπειδὴ ὁ νόμος θεωρεῖ, ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων, ὡς ἀπόντας τοὺς μὴ εὑρισκομένους ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ μέλλουν νὰ ἐπιδοθῶσι τὰ δικόγραφα αὐτὰ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως· ὁ δὲ ἐφεσίβλητος αὐτὸς ὁμολογεῖ ὅτι οἱ πατέρες δὲν ἦσαν εἰς τὸ μοναστήριον, ἀλλ' εἰς θέσιν δύω ὥρας ἀπέχουσαν αὐτοῦ· ὥςε ὀρθῶς ὁ κλητὴρ ἐτοιχοκόλλησε τὸ δικόγραφον ἐν ἀπουσίᾳ αὐτῶν.

Ἐπειδὴ συνωμολογήθη ὅτι τὸ μοναστήριον κεῖται εἰς θέσιν μεμονωμένην, μὴ ἔχον γειτονευούσας κατοικίας· ἑπομένως ὁ κλητήρ, παραλαβὼν ἀπὸ τὸν πλησιέστερον ἐκεῖ τοῦ μοναστηρίου δῆμον δύω μάρτυρας μεθ' ἑαυτοῦ, οἵτινες συνυπέγραψαν εἰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς τοιχοκολλήσεως, οἱ ὁποῖοι, ὡς ἐκ περισσοῦ, ἔχουσι γειτονεύοντα μετὰ τοῦ μοναστηρίου χωράφια· τοῦτο δὲ ἐφαίνετο ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ τῆς τοιχοκολλήσεως, ἀλλ' εἶναι συμπέρασμα τοῦ δικαστηρίου, ἐξεπλήρωσε τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, διότι οὗτοι εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς γείτονες.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετήριον ἔγγραφον διαλαμβάνει ὅτι ἡ ἔφεσις γίνεται « παρὰ τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος Πλατάνου » καὶ εἶναι ὑπογεγραμμένοι παρὰ τοῦ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξουσίου δικηγόρου τοῦ εἰρημένου δήμου· ἐκθέτει δὲ ὅτι αὕτη γίνεται κατὰ τῆς μονῆς Μαλαβῆς, καὶ ὁρίζει νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸν ἡγούμενον καὶ τοὺς συμβούλους τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ ἑπομένως, ὁρίζον ἀποχρώντως τίς ὁ ἐκκαλῶν καὶ τίς ὁ ἐφεσίβλητος, ἐκπληροῖ ἀρκούτως τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου. »

Ἀπόφ. 56 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2840).

§ 130. Ὅταν ἡ ἐπίδοσις ἐνεργῆται διὰ τοιχοκολλήσεως, τί πρέπει νὰ περιέχῃ ἡ ἔκθεσις;

α') Ὅτι ἦσαν ἀπόντες, ἢ δὲν ὑπῆρχον, οἱ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντες συγγενεῖς, ὑπηρέται ἢ λοιποὶ σύνοικοι.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ 1842 (1).

---

(1) Ἐκ τοῦ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ λαμβάνω τὰ ἑξῆς:

Ὅταν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀποδεικτικοῦ τῆς τοιχοκολλήσεως φαίνεται ὅτι, ἔνθα τὸ ἔγγραφον ἐτοιχοκολλήθη, ὑπῆρχεν ἄλλος σύνοικος, ὅςις ἐνεφανίσθη μετὰ τὴν τοιχοκόλλησιν, ἡ ἐπίδοσις αὕτη ἔχει κῦρος.

— Δὲν δύναται νὰ τοιχοκολληθῇ τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον, ὅταν ὁ πρὸς ὃν ἀποτείνεται τοῦτο, εὑρισκόμενος κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως εἰς ἄλλην παρὰ τὴν ἰδικήν του οἰκίαν, ἀρνῆται νὰ λάβῃ τὸ ἔγγραφον. — Ἄρα

Η τοιχοκόλλησις τοῦ δικογράφου εἶναι ἄκυρος, ἂν δὲν ἀναφέρηται ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὅτι δὲν εὑρέθησαν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ διαδίκου σύνοικοι, ἢ ὑπηρέται.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 42 τοῦ 1848.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 62 τοῦ 1847 ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου φέρει:

« Ἐπειδὴ τὸ 143 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον ἐπιτρέπει τὴν ἐπίδοσιν τοῦ ἐγγράφου εἰς τὸν σύνοικον, ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἐλλείψει τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ σημειουμένων ἑτέρων προςώπων, ἀπαιτεῖ κατὰ πρῶτον μὲν λόγον νὰ ἐπιδίδηται εἰς τὸν διάδικον αὐτόν, ἢ τὸν πληρεξούσιόν του· ἔπειτα δὲ, ἐν ἀπουσίᾳ τούτων, εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντας συγγενεῖς ἢ ὑπηρέτας, καὶ τελευταῖον εἰς τὸν σύνοικον· ἐκ τούτου δὲ προκύπτει ὅτι δὲν εἶναι ἀδιάφορον νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις εἰς τὸ τελευταῖον ἐκ τῶν σημειωθέντων προςώπων, παραλιπομένων τῶν προηγουμένων αὐτοῦ, καὶ διότι ὁ νόμος θεωρεῖ ὡς τὰ μᾶλλον ἐνδιαφερόμενα πρόςωπα, διὰ νὰ πληροφορήσουν τὸν διάδικον, ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν σειρὰν διέταξε νὰ γίνηται ἡ ἐπίδοσις· ἑπομένως τότε δύναται νὰ ἐπιδοθῇ τὸ ἔγγραφον εἰς τὸ μετὰ τὸ προηγούμενον αὐτοῦ σημειωθὲν πρόςωπον, ὅταν ὑπάρχῃ ἡ βεβαίωσις ὅτι δὲν ἦτο παρὼν, ἢ δὲν ὑπῆρχε, καὶ ἡ βεβαίωσις αὕτη πρέπει νὰ διαλαμβάνηται ἐντὸς τοῦ ἀποδεικτικοῦ τοῦ κλητῆρος. »

τοιχοκόλλησις μόνον εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου κατοικεῖ ὁ διάδικος ἢ ὁ πληρεξούσιός του, συγχωρεῖται.

'Απόφ. 224 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4805.)

— Τὸ ἐπιδοτήριον εἶναι ἄκυρον, ἂν τοιχοκολληθῇ τὸ δικόγραφον χωρὶς νὰ βεβαιοῦται, διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπιδοτηρίου, ὅτι ἠρνήθησαν νὰ δεχθῶσιν οἱ σύνοικοι τὸ ἔγγραφον· ὅτι ἦσαν ἀγράμματοι, ἢ ὅτι δὲν ἦσαν σύνοικοι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀπόντος διαδίκου.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἂν οἱ γείτονες ἦναι ἀγράμματοι, ὁ κλητὴρ ὀφείλει νὰ κάμῃ μνείαν ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ τῆς αἰτίας, καὶ τὸ ἐπιδοτήριον εἶναι ἔγκυρον.

'Απόφ. 240 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4303).

— Διὰ νὰ ἰσχύῃ ἡ διὰ τοιχοκολλήσεως ἐπίδοσις δικογράφου τινὸς, πρέπει νὰ βεβαιόνῃ ὁ κλητὴρ εἰς τὸ ἐπιδοτήριον αὐτὸ ὅτι ἦσαν ἀπόντες, ἢ ἔλλειπον ὅλοι οἱ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ συγγενεῖς, ἢ ὑπηρέται, ἢ ἄλλοι σύνοικοι, ἢ ὅτι τοιοῦτοι δὲν ὑπῆρχον· πρὸς δὲ οἱ συνέγγραφοι κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν νὰ ἦναι γείτονες, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς μάρτυρες, καὶ τὸ περιστατικὸν αὐτὸ πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου αὐτοῦ.

'Απόφ. τῆς 11 Φεβρ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2350).

Ταῦτα ἀπεφήνατο ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 163 ἀποφάσεως τοῦ 1847.

β') Τὸ ἐπιδοτήριον, ἐν περιπτώσει τοιχοκολλήσεως τοῦ δικογράφου, πρέπει ν' ἀναφέρῃ καὶ τὸ μέρος, ἔνθα ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις.

γ') Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 351 τοῦ 1840 πολιτ. ἀποφάσεώς του ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπεφήνατο, ὅτι ἐκ τῆς περὶ τοιχοκολλήσεως ἐκθέσεως πρέπει νὰ προκύπτῃ, ὅτι ἐκείνη ἐγένετο εἰς τὴν θύραν τῆς κατοικίας τοῦ διαδίκου.—Δι' ἑτέρας πολιτ. ἀποφάσεώς του ὑπ' ἀριθ. 203 τοῦ 1848 ἀπεφήνατο ἐπίσης, ὅτι τὸ ἐπιδοτήριον πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ ὅτι τὸ ἔγγραφον ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν θύραν τῆς κατοικίας τοῦ διαδίκου, ἀπόντος αὐτοῦ. Τὸ ζήτημα δὲ αὐτὸ ἀφορῶσι καὶ αἱ ἑπόμεναι ἀποφάσεις.

α') *Ἀπόφ.* « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 140 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ περὶ ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος περιγράφει, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τὸν τόπον, ἔνθα ἐτοιχοκολλήθη τὸ ἔγγραφον, καθ' ἣν περίπτωσιν, κατὰ τ' ἄρθρα 143 καὶ 146 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἀπαιτεῖται νὰ τοιχοκολλᾶται· ἡ δὲ περιγραφὴ αὕτη τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις, ἀπαιτεῖται, διὰ νὰ γίνηται ἀμέσως γνωστὸν ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ αὐτοῦ τοῦ κλητῆρος ὅτι ὁ πρὸς ὃν ἐπρόκειτο νὰ ἐπιδοθῇ τὸ ἔγγραφον ἔλαβεν αὐτοῦ γνῶσιν, γενομένης τῆς τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου, ἢ τοῦ οἴκου του, καθὰ διατάσσουν τὰ μνησθέντα ἄρθρα 143 καὶ 146 τῆς πολιτ. δικονομίας· ὥστε ἡ διάταξις τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου 140, ἥτις ἀπαιτεῖ τὴν ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ τοῦ κλητῆρος περιγραφὴν τοῦ τόπου, ἔνθα ἐτοιχοκολλήθη τὸ ἔγγραφον, εἶναι οὐσιώδης, διότι διὰ τῆς τοιουτοτρόπως γινομένης κοινοποιήσεως ἀποκτῶνται καὶ ἀπόλλυνται δικαιώματα· τὸ δὲ προκείμενον ἀπὸ 7 Ὀκτωβρίου 1839 ἀποδεικτικὸν τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ κλητῆρος Γ. Γ. περὶ ἐπιδόσεως τῆς προκειμένης αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἀπὸ 7 Ἰουλ. 1839 ὑπ' ἀριθ. 132 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν διαλαμβάνει ὅτι « κατὰ παραγγελίαν τῆς Φ. Μ. ἐπέδωκα ἀντίγραφον τῆς εἰρημένης αἰτήσεως ἀναιρέσεως εἰς τὴν Ε. Σ. Μ., καὶ μὴν ἠξεύρουσα νὰ ὑπογράψῃ τοιχοκολλῶ, παρόντων δύω μαρτύρων γειτόνων· » ἐκ δὲ τῆς περιγραφῆς ταύτης δὲν φαίνεται, ἂν ἡ τοιχοκόλλησις ἐγένετο εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τῆς εἰρημένης Ε. Σ. Μ. ἢ εἰς τὴν οἰκίαν της, διότι δὲν ἀναφέρει κἂν ὅτι ἐν τῇ οἰκίᾳ της εὗρεν αὐτήν· ἡ δὲ παράλειψις τῆς σημειώσεως ταύτης ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ, κατὰ τὸ ἄρθρον 201 τῆς πολιτ. δικονομίας, εἶναι λόγος ἀκυρότητος διὰ παραβίασιν τῆς μνησθείσης οὐσιώδους διατά-

ξεως τοῦ ἄρθρου 140 τῆς αὐτῆς δικονομίας· ἀκύρου δὲ ὄντος τοῦ ἀποδεικτικοῦ τούτου, ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ τῆς διαληφθείσης ὑπ' ἀριθ. 132 ἀποφάσεως εἶναι ἀπαράδεκτος διὰ τὴν μὴ ὑπάρχουσαν νόμιμον ἀπόδειξιν τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς τῆς αἰτήσεως· ὁ δὲ ἐπαχθεὶς εἰς τὴν ἐνισταμένην ὅρκος ὅτι ἐπεδόθη εἰς αὐτὴν ἡ εἰρημένη αἴτησις ἀναιρέσεως, ἢ ὅτι ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν οἰκίαν της, εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι, ὅπου ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ἔγγραφον ἀπόδειξιν πράξεώς τινος, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν ἐπιτρέπεται, πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῆς, οὔτε ὁ ὅρκος (διάταξις 5, βιβλ. 1, τίτλ· 14 τοῦ Κώδηκος)· ἀνίσχυρος δὲ καθίσταται καὶ ἡ ἄλλη πρότασις τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι ἡ ἀντίδικος αὐτῆς ἐνέγραψεν εἰς τὸ πινάκιον τὴν ὑπόθεσιν, διότι, καὶ τοῦτο ἀληθὲς ἂν ἦναι, δὲν ἀναπληροῖ τὴν σημειωθεῖσαν παράλειψιν τοῦ ἀποδεικτικοῦ τοῦ κλητῆρος, διότι ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ἔπρεπε νὰ προκύπτῃ ἡ ἀπόδειξις τῆς νομίμου ἐπιδόσεως. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 133 τοῦ 1847.—Ὅρα ἀνωτ. § 17, 18.

β') *Ἀπόφ.* « Ἐπειδή, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 507, 598 καὶ 774 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ προσηκόντως ἐπιδοθεῖσα ἀνακοπὴ ἐπιφέρει νέαν τῆς ὑποθέσεως συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου τοῦ ἐκδόντος τὴν κατ' ἐρήμην ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ ὁ ἐφεσίβλητος Ι. Κ, μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ νῦν ἀνακόπτοντος Δ. κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν δικάσιμον, ἐξῃτήσατο, κατὰ τὰς ἐγγράφους προτάσεις του, τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεως ὡς ἀπαραδέκτου, καὶ ἤδη, προσαχθέντος κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἀνακόπτοντος τοῦ ἀποδεικτικοῦ τοῦ ἁρμοδίου κλητῆρος περὶ τοιχοκολλήσεως τῆς ἐφέσεώς του πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου προτάσεως, προσέβαλεν αὐτὸ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως ὡς ἄκυρον, καθὸ μὴ ὁρίζον τὴν οἰκίαν, ἔνθα ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις· ἡ δὲ ἔνστασις αὕτη δὲν εἶν' ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀνακόπτοντος, ὡς μὴ προταθεῖσα ἐν τῇ κατ' ἐρήμην συζητήσει, διότι, μὴ γνωρίζων ὁ ἐφεσίβλητος, κατ' ἐκείνην τὴν συζήτησιν, τὴν ὕπαρξιν τοιούτου ἀποδεικτικοῦ κλητῆρος, δὲν ἠδύνατο νὰ προβάλῃ τὴν ἀκυρότητα αὐτοῦ· ἑπομένως δὲν τεκμαίρεται ἐκ τῆς σιωπῆς του ἀναγκαίως ὁ σκοπὸς καὶ ἡ θέλησις παραδοχῆς τοῦ ἐγγράφου μεθ' ὅλων τῶν ὑπαρχουσῶν τυχὸν ἐλλείψεων αὐτοῦ, οὔτ' ἀναγνώρισις νομίμου ἐπιδόσεως τῆς ἐφέσεως.

Ἐπειδή, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 140 καὶ 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ κλητὴρ εἰς τὸ περὶ ἐπιδόσεως ἀποδεικτικόν του

πρέπει νὰ περιγράφῃ ἀκριβῶς πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸν ἄνθρωπον, πρὸς ὃν παρεδόθη τὸ διχόγραφον, καὶ τὸν τόπον, ἔνθα ἐτοιχοκολλήθη, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν εὑρεθῇ τὶς ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἢ οἱ εὑρεθέντες δὲν θελήσουν νὰ ὑπογράψουν τὸ ἀποδεικτικόν· ἡ δὲ περιγραφὴ τῆς οἰκίας εἶναι τὰ μάλιστα ἀναγκαῖον, ὅταν ὁ πρὸς ὃν πρέπει νὰ ἐπιδοθῇ τὸ ἔγγραφον δὲν ἔχῃ μόνιμον κατοικίαν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐπιδόσεως γνωστὴν εἰς τὸ κοινόν, ἀλλὰ παρεπιδημῶν καταλύει εἰς ξένην οἰκίαν, διὰ νὰ δύναται προχείρως ν' ἀποδειχθῇ, ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας, ὅτι πραγματικῶς ἐγένετο τοιχοκόλλησις εἰς οἰκίαν, εἰς ἣν πραγματικῶς κατέλυεν.

Ἐπειδή, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ μὲν Ι. Κ. εἶναι ἀναμφισβητήτως κάτοικος Θήρας καὶ προςωρινῶς διέτριβεν εἰς Σύρον κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1843 καταλύων, ὡς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ εἶπεν, εἰς τὸ καφφενεῖον τοῦ Χ. Γ. Κ· ὁ δὲ δικαστικὸς κλητὴρ Α. Δ. παραγγελθεὶς νὰ ἐπιδώσῃ πρὸς αὐτὸν ὡς διαμένοντα προςωρινῶς εἰς Σύρον τὸ ἐφετήριον, ἐκθέτει, διὰ τοῦ ἀπὸ 17 Ἀπριλίου 1843 ἀποδεικτικοῦ του, κατὰ πρῶτον ὅτι ἐπέδωκε πρὸς τὸν εἰρημένον Κ. τὸ ἐφετήριον, ἐν τέλει ὅμως προσθέτει «καί, μὴ εὑρὼν αὐτὸν ἐκεῖ, ἐτοιχοκόλλησα τὸ εἰρημένον ἀντίγραφον εἰς τὴν θύραν τῆς κατοικίας του, παρόντων τῶν προςυπογραφομένων μαρτύρων, ἡ ὁποία ἀναγνωσθεῖσα εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως ὑπεγράφη παρὰ τῶν μαρτύρων, ἐν ἀπουσίᾳ γειτόνων, καὶ ἐμοῦ τοῦ κλητῆρος·» ἀλλὰ δὲν ἀναφέρει παντάπασιν εἰς τίνα ἀνήκει αὐτὴ ἡ οἰκία, ἀφοῦ ἀποδεδειγμένως δὲν ἔχει μόνιμον κατοικίαν εἰς Σύρον ὁ Ι. Κ., καὶ ποῦ κεῖται διὰ νὰ ἐξαχθῇ ἐντεῦθεν, ἂν ἡ τοιχοκόλλησις ἐγένετο εἰς οἰκίαν, εἰς ἣν πραγματικῶς κατέλυεν ὁ εἰρημένος Κ., καθόσον μάλιστα δὲν παρευρέθησαν γείτονες εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν, διὰ νὰ εἰκασθῇ ἐξ αὐτῆς τοὐλάχιστον ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκία· ὅθεν τὸ εἰρημένον ἀποδεικτικὸν εἶναι πλημμελὲς καὶ ἄκυρον, κατὰ τὸ ἄρθρον 201 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ παράλειψιν οὐσιώδους προςόντος, καὶ ἕνεκα τούτου, ἡ περὶ ἀκυρότητος ἔνστασις εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ μὴ ἐπιδοθεῖσα νομίμως ἡ ἔφεσις δὲν ἔχει νόμιμον ὕπαρξιν, καὶ ἑπομένως ἡ ἀνακοπὴ δὲν ἔχει ὑπόστασιν, εἰμὴ μόνον ἐν μέρει, καθόσον ἀπεῤῥίφθη ἡ ἔφεσις ὡς μὴ βάσιμος.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 5534 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

δ') Τὸ ἐπιδοτήριον πρέπει νὰ περιέχῃ τὸν τόπον τῆς τοιχοκολλήσεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ 1842.

§ 131 Τὸ ἐπιδοτήριον δὲν εἶναι ἄκυρον ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν περιγράφει καλῶς τὴν οἰκίαν, ἐν ᾗ ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις, ὅταν μνημονεύῃ ὅτι εὗρηκε τὸν καθ' οὗ ἡ ἐπίδοσις εἰς τὴν *κατοικίαν του*, καὶ ὅτι, μὴ θέλοντος αὐτοῦ νὰ λάβῃ τὸ δικόγραφον, ἐτοιχοκόλλησε τὸ δικόγραφον εἰς τὴν *κατοικίαν του*, ὅπου αὐτοπροςώπως εὑρίσκετο τότε.

'Απόφ. 6056 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 132. Ἐκ τῆς περὶ τοιχοκολλήσεως δικογράφου τινὸς ἐκθέσεως πρέπει νὰ προκύπτῃ ὅτι οἱ προςληφθέντες μάρτυρες εἰσὶ γείτονες (1);

Ἀπὸ τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξει *'Επίδοσις*) μεταγράφω τὰ ἑξῆς:

Δὲν πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀποδεικτικοῦ τῆς τοιχοκολλήσεως ὅτι οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν τοῦ δικογράφου ἦσαν γείτονες.

'Απόφ. 56 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2840).

— Εἶναι ἄκυρος ἡ ἔκθεσις τῆς τοιχοκολλήσεως, ἂν δὲν γίνηται ἐν αὐτῇ ἡ μνεία ὅτι οἱ παρευρεθέντες ἦσαν γείτονες. (ἄρθρον 146 πολιτ. δικονομ.).

'Απόφ. 22 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3715).

— Ὅταν ὁ νόμος δὲν διατάττει τὴν εἰς τὴν πρᾶξιν μνείαν τῆς ἐκπληρώσεως διατυπώσεώς τινος, ἡ πρόληψις εἶναι ὅτι ἐξεπληρώθη αὕτη ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως· ἑπομένως, ἐὰν ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου φαίνεται ὅτι ἡ τοιχοκόλλησις

---

(1) Καμμία τοῦ νόμου διάταξις δὲν ἀπαιτεῖ, ὅταν ὁ νόμος διατάττῃ τὴν ἐπὶ παρουσίᾳ γειτόνων τοιχοκόλλησιν τῶν ἐπιδοτέων ἐγγράφων, νὰ γίνηται παρὰ τοῦ κλητῆρος ῥητὴ μνεία τῆς ἰδιότητος ταύτης τῶν προςλαμβανομένων εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν καὶ ὑπογραφόντων εἰς τὸ ἐπιδοτήριον. Ὑπάρχει λοιπὸν πρόληψις νομικὴ περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ τύπου τούτου, μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον.

'Απόφ. 106 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3729).

— Δι' ἑτέρας ἀποφάσεως τῆς 11 Δεκεμβρίου 1841 τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἀπεφήνατο ὅτι, διὰ νὰ ἰσχύῃ ἡ διὰ τῆς τοιχοκολλήσεως ἐπίδοσις δικογράφου τινὸς, πρέπει νὰ βεβαιόνῃ ὁ κλητὴρ ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ ὅτι δὲν ἦσαν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἄλλοι ἐνοικοῦντες συγγενεῖς, ἢ ὑπηρέται, ἢ ἄλλοι σύνοικοι, ἢ ὅτι τοιοῦτοι δὲν ὑπῆρχον· πρὸς δὲ ὅτι οἱ συνέγγραφοι κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν μάρτυρες εἶναι γείτονες, καὶ τὸ περιστατικὸν τοῦτο νὰ προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου αὐτοῦ.

ἐγένετο ἐνώπιον μαρτύρων, ἡ πρόληψις εἶναι ὅτι οὗτοι εἶναι καὶ γείτονες.

'Απόφ. 106 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3728).

— Μὴ ἀναφέροντος τοῦ κλητῆρος ὅτι, ἐν ἐλλείψει τῶν γειτόνων προσεκλήθησαν οἱ μάρτυρες, εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπίδοσις, καθότι δὲν δύναται τὸ δικαστήριον νὰ εἰκάσῃ τὴν μὴ ὕπαρξιν γειτόνων.

'Απόφ. πολ.τ. 'Αρ. Πάγου 73 τοῦ 1847.

§ 133. Ἐπιδοτήριον, μὴ περιέχον τὰ ὀνόματα τῶν κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν συμπραξάντων μαρτύρων, εἶναι ἄκυρον; Ὄχι, κατὰ τὴν ἀπόφασιν 5332 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (1).

§ 134. Ἡ περὶ τοιχοκολλήσεως τοῦ δικογράφου ἔκθεσις πρέπει νὰ ὑπογράφηται καὶ παρὰ τῶν παρόντων γειτόνων.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 393 τοῦ 1841. — 'Απόφ. πολιτ. 'Αρείου 143 τοῦ 1847.

---

(1) Δὲν ἀπαιτεῖται ἡ μνεία τῶν παρόντων γειτόνων ἐντὸς τοῦ σώματος τοῦ ἐπιδοτηρίου, ἀλλὰ μόνον ἡ προςυπογραφὴ αὐτῶν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 21 τοῦ 1842.

— Περιττὸν εἶναι νὰ τίθηται εἰς τὸ περὶ ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν καὶ τὸ ὄνομα τῆς συζύγου τοῦ πρὸς ὃν τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον, ὅταν ὁ κλητὴρ ἀναφέρῃ ῥητῶς τὴν σύζυγον αὐτοῦ.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 286 τοῦ 1849.

— Τὸ ἐπιδοτήριον τοῦ κλητῆρος, μὴ ἀναφέρον τὸ ὄνομα τοῦ συνοίκου ἐν περιπτώσει τοιχοκολλήσεως, εἶναι ἄκυρον (140 πολιτ. δικονομ.).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 29 τοῦ 1847.

— Δὲν ἀπαιτεῖται ἐν τῷ σώματι τοῦ ἐπιδοτηρίου ν' ἀναφέρωνται τὰ ὀνόματα τῶν ὑπογραψάντων γειτόνων, οὔτε νὰ βεβαιοῦται παρὰ τῇ ὑπογραφῇ των ἡ ἰδιότης των.

'Απόφ. « 'Επειδὴ τὰ ἄρθρα 140—143 καὶ 146 § 1 τῆς πολ τ. δικονομίας δὲν ἀπαιτοῦσιν οὔτε τὴν ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ τῆς ἐπιδόσεως μνείαν τοῦ ὀνόματος τῶν προςληφθέντων κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν γειτόνων, οὔτε τὴν παρὰ τὴν ὑπογραφήν των βεβαίωσιν τῆς εἰρημένης ἰδιότητός των, οὔτε τὴν ἐν τῷ αὐτῷ ἀποδεικτικῷ σημείωσιν τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐβεβαιώθη ὁ κλητὴρ περὶ τῆς ἰδιότητός των ὡς γειτόνων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἀποδεικτικοῦ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου 1847 ἀναιρετηρίου τοῦ Ι. Χ., ὁ κλητὴρ βεβαιοῖ ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ὅτι οἱ ὑπογράψαντες αὐτὸ μάρτυρες τῆς τοιχοκολλήσεως τοῦ ἐπιδοθέντος ἐγγράφου εἶναι γείτονες τῆς ἀναιρεσιβλήτου, καὶ πάντῃ ἀδιάφορον εἶναι, ἐὰν παρὰ τὴν ὑπογραφήν των ἀναφέρηται ὅτι εἶναι μάρτυρες, μὴ ἐπαναλαμβανομένης τῆς ἰδιότητός των ὡς γειτόνων. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 123 τοῦ 1848.

νως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ 143 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ τοιχοκόλλησις τοῦ ἐπιδοτέου ἐγγράφου· ὅθεν τὸ πρωτοδικεῖον Τριπόλεως, κηρύξαν διὰ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἄκυρον τὸ εἰρημένον ἐπιδοτήριον, ὡς μὴ ἀναφέρον ῥητῶς ἄν, ἀπόντος τοῦ διαδίκου, εὑρίσκωντο ἐν τῇ οἰκίᾳ του καὶ συγγενεῖς ἢ ὑπηρέται, παρεξήγησε τὴν εἰρημένην οὐσιώδη διάταξιν, καθόσον ὁ νόμος δὲν ἐννοεῖ ἐνταῦθα τοὺς τυχόντας συγγενεῖς ἢ ὑπηρέτας, ἀλλὰ μόνον συνοίκους τοιούτους, ὥστε ἡ βεβαίωσις, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τῆς μὴ παρουσίας τινὸς συνοίκου, καθὸ ὅρου περιληπτικοῦ, ἐμπεριέχει καὶ τὴν βεβαίωσιν τῆς μὴ παρουσίας οὐδὲ συγγενοῦς τινος, οὐδ' ὑπηρέτου, καὶ ἀρκεῖ μόνη αὕτη νὰ καταστήσῃ ἔγκυρον τὴν διὰ τοιχοκολλήσεως ἐπίδοσιν τοῦ δικογράφου. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 80 τοῦ 1849.

§ 126. Ἡ τοιχοκόλλησις γίνεται

α') Εἰς τὴν θύραν τῆς κατοικίας τοῦ διαδίκου. — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 350 τοῦ 1840.

β') Εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου ἢ τοῦ οἴκου τοῦ διαδίκου. — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 393 τοῦ 1841.

γ') Εἰς τὸ μέρος, ὅπου εὑρέθη διαμένων ὁ διάδικος, καὶ ἂν κατοικῇ εἰς ἄλλο μέρος. — Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 148 τοῦ 1848.

Ἰδοὺ πῶς φέρει αὕτη:

« Ἐπειδὴ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν 140, 143, 145, 144 § 6 καὶ 148 ἄρθρων τῆς πολιτ. δικονομίας προκύπτει ὅτι ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων ἔχει νόμιμον κῦρος, ὁσάκις τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον γνωστοποιῆται εἰς τὸν διάδικον, κατὰ τοῦ ὁποίου ἀποτείνεται, εἰς τὴν κατοικίαν του, εἰς τὴν διαμονήν του, ἢ ὅπου διατρίβει· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὑπὸ χρονολογίαν 1 Μαΐου 1848 ἐπιδοτηρίου τοῦ παρὰ τῷ πρωτοδικείῳ Ναυπλίας κλητῆρος Ι. Π., τὸ τῆς προκειμένης ἀναιρέσεως ἔγγραφον ἐγνωστοποιήθη εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον εἰς Ἄργος ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ γαμβροῦ της Γ. Κ., ὅπου αὕτη, κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ κλητῆρος, κατῴκει τότε· ἄρα, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἡ ἐπίδοσις ἐγένετο νομίμως· ἡ δὲ ἀναιρεσίβλητος δὲν διϊσχυρίσθη ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν διέμενεν εἰς Ἄργος, οὐδ' ἐζήτησε ν' ἀποδείξῃ ὅτι κατῴκει, ἢ διέτριβεν ἀλλαχοῦ· ἂν δὲ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 5,903 ἀποφάσει τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἡ ἀναιρεσίβλητος ἀναφέρεται ὡς κάτοικος Κουτζοποδίου, τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον, διότι ἐκ τοῦ περιστατικοῦ

ὅτι κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1848, ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως, ἡ ἀναιρεσίβλητος κατῴκει ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, δὲν ἕπεται ἀναγκαίως ὅτι ἦτο κάτοικος τοῦ ἰδίου χωρίου καὶ κατὰ τὸν Μάϊον, καὶ δὲν εὑρίσκετο εἰς Ἄργος· ἐξ ἐναντίας, ὡς ἐῤῥέθη, ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος διέμενεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ὅπου ἐγένετο πρὸς αὐτὴν ἡ ἐπίδοσίς τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀναιρέσεως. »

δ') Ἡ εἰς τὸ μαγειρικὸν κατάστημα τοιχοκόλλησις ἰσχύει;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου τοῦ παρὰ τοῖς ἐνταῦθα πρωτοδίκαις κλητῆρος Κ. Π. δηλοῦται ὅτι ἡ κοινοποίησις τῆς ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1845, καὶ ὑπ' ἀριθ. 58 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐμποροδικῶν ἐνεχειρίσθη, μὴ εὑρεθέντος τοῦ κυρίου διαδίκου, καὶ νῦν ἀναιρεσείοντος Ι. Δ. εἰς τὸ μαγειρικόν του κατάστημα, πρὸς τὸν ἐν τούτῳ μένοντα, καὶ (κατὰ τὴν τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου βεβαίωσιν) διεξάγοντα τὰς μαγειρικὰς ἐργασίας ὑπηρέτην του Κ,. τούτου δὲ ἀρνηθέντος τὴν παραλαβὴν, ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν θύραν τοῦ μαγειρικοῦ καταστήματος, ἐπὶ παρουσίᾳ δύω γειτόνων· ὥστε ἐγένετο συμφώνως μὲ τὰς συνδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 145 § 3 καὶ 146 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ἑπομένως ὀρθῶς τὸ ἐνταῦθα ἐφετεῖον, ἀπεναντίας τῆς διϊσχυρίσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐθεώρησεν αὐτὴν ὡς ἔγκυρον. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 188 τοῦ 1847.

ε') Ἡ τοιχοκόλλησις πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὴν ἐξωτερικὴν θύραν, ἢ καὶ εἰς ἑτέραν; Ὅρα ἀπόφ. 8528 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν, μόλις σήμερον δημοσιευθεῖσαν.

§. 127. **Ποῖοι πρέπει νὰ ἦναι παρόντες εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν;**

Παρατηρῶ.

α') Ὅτι ἡ τοιχοκόλλησις γίνεται ἐνώπιον γειτόνων, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς μαρτύρων (1).

'Απόφ. τῆς 15 Μαρτίου 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2181).

β') Ὅτι ἡ κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν δικογράφου τινὸς παρουσία δύω μαρτύρων, μὴ γειτόνων, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τῆς περὶ

---

(1) Δὲν ἔχει κῦρος ἡ περὶ τοιχοκολλήσεως ἀπόδειξις τῆς ἐπιδόσεως, ἂν οἱ ὑπογράψαντες αὐτὴν μάρτυρες δὲν ἦναι γείτονες.

— Τοῦ περιστατικοῦ τούτου συγχωρεῖται ἡ ἀπόδειξις καὶ ἂν δὲν προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου.

'Απόφ. 230 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4814).

τῆς τοιχοκολλήσεως ἐκθέσεως, ὅταν προκύπτῃ ἐξ αὐτῆς ὅτι γείτονες δὲν εὑρέθησαν.

'Απόφ. τοῦ πρωτ. Σύρου ὑπ' ἀριθ. 487 τοῦ 1843. (Νομ. σελ. 3328).

Εἶναι ἔγκυρος ἡ ἐπίδοσις, ὅταν ὁ μὲν κλητὴρ βεβαιοῖ ὅτι δὲν εὗρηκε γείτονας, καὶ διὰ τοῦτο προσέλαβεν εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν μάρτυρας· ἡ δὲ βεβαίωσις ἐκείνη δὲν προςβάλλεται ὡς πλαστή.

'Απόφ 5043 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

Ἀλλ' εἶναι ἄκυρον τὸ ἐπιδοτήριον, ὅταν βεβαιοῖ μὲν ὅτι, μὴ ὑπάρχοντος γείτονος, προςελήφθη ὁ μάρτυς, δὲν ἀναφέρει δὲ ὅτι καὶ κατωτέρω τῆς θέσεως, ἔνθα ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις, δὲν ὑπῆρχον γείτονες.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 120 τοῦ 1847.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 73 πολιτ. τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ 1847 ἀπόφασις φέρει οὕτως:

'Ως πρὸς τὸν Γ.

« Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 204 τῆς 2 Δεκεμβρίου 1846 ἐπιδοτηρίου τοῦ παρὰ τῷ εἰρηνοδικείῳ Ἀμουργοῦ κλητῆρος Κ. Π. βεβαιοῦται ὅτι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ κλητὴρ οὗτος ἐγνωστοποίησε πρὸς τὸν Γ. Π. τὴν ὑπ' ἀριθ. 4031 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ὅτι, ὁμολογήσαντος τοῦ Π. ἄγνοιαν γραμμάτων, ἐτοιχοκόλλησεν ὁ κλητὴρ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἰδίου Π. εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν, παρόντων τῶν δύω ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὑπογεγραμμένων μαρτύρων, μὴ εὑρεθέντων γειτόνων· τὸ δὲ ἀποδεικτικὸν τοῦτο, μὴ προςβληθὲν ὡς πλαστὸν, φέρει, καθὸ δημόσιον ἔγγραφον, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 134, 398 καὶ 403 τῆς πολιτ. δικονομίας, πλήρη ἀπόδειξιν περὶ τῶν ὅσα ἐν αὐτῷ ἐνδιαλαμβάνονται, καὶ ἑπομένως ὑπάρχει ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ γνωστοποίησις τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως νομίμως ἐγένετο πρὸς τὸν εἰρημένον Π.· ἡ δὲ ἔλλειψις γείτονος κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν τῶν δικαστικῶν ἐγγράφων τότε δύναται, κατὰ νόμον, νὰ ἐπιφέρῃ ἀκύρωσιν τῆς ἐπιδόσεως, ὅταν, ὑπαρχόντων γειτόνων, δὲν συμπεριληφθοῦν παρὰ τοῦ κλητῆρος, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν, μὴ ὑπαρχόντων τοιούτων, μεταχειρισθῇ ὁ κλητὴρ πρὸς βεβαίωσιν τῆς τοιχοκολλήσεως μάρτυρας, καθότι ὁ νόμος πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ ἐναγομένου καθιέρωσε μὲν ὅσας ἦτον δυνατὸν ἐγγυήσεις, ἀλλὰ δὲν διέταξεν, οὔτε ἠδύνατο νὰ διατάξῃ τὰ ἀδύνατα, ὡς ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἀπαίτησις τῆς παρουσίας προςώπου, ἔχοντος ὡρισμένην ἰδιότητα, ὅπου τοιοῦτος δὲν ὑπάρχει· ἑπομένως ἀρκεῖ νὰ προκύψῃ ἀναμφισβητή-

τως ὅτι ἡ κοινοποίησις ἐγένετο, καὶ ἐλήφθησαν παρὰ τοῦ δικαστικοῦ ὑπηρέτου ὅλα τὰ πρόσφορα καὶ δυνατὰ μέσα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐγένετο, διὰ νὰ θεωρηθῇ νόμιμος ἡ κοινοποίησις· ὅθεν δὲν εἶναι βάσιμος ἡ ἀντένστασις τοῦ Γ. Π., περὶ τοῦ ὅτι ἡ γνωστοποίησις τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένετο πρὸς αὐτὸν παρανόμως.

Ὡς πρὸς τὸν Ι.

Ἐπειδὴ τὸ ὑπ' ἀριθ. 205 ἐπιδοτήριον τοῦ αὐτοῦ κλητῆρος βεβαιοῖ μόνον ὅτι, μὴ εὑρὼν οὗτος τὸν Φ. εἰς τὴν οἰκίαν του, ἢ ἄλλον τινά, ἐτοιχοκόλλησε τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν εἰς τὴν θύραν, παρόντων δύω μαρτύρων, χωρὶς ὅμως ν' ἀναφέρῃ ὅτι δὲν ὑπῆρχον γείτονες, καὶ ἑπομένως ἡ εἰρημένη ἐπίδοσις δὲν ἐγένετο τακτικῶς, καθότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 143 τῆς ἰδίας δικονομίας, τότε ἡ τοιχοκόλλησις ἀντικαθιστᾷ τὴν τοῦ ἐπιδοτέου ἐγγράφου ἐγχείρισιν, ὅταν αὕτη γενῇ, παρόντος γείτονος, ἢ ὅταν, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, μὴ ὑπαρχόντων γειτόνων, γενῇ, κατ' ἀνάγκην, παρόντων μαρτυρων, καὶ βεβαιωθῇ τοῦτο παρὰ τοῦ κλητῆρος· ὁ δὲ διϊσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὅτι τὸ δικαστήριον δύναται ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου τοῦ Π. νὰ εἰκάσῃ καὶ ὡς πρὸς τὸν Φ. τὴν μὴ ὕπαρξιν γειτόνων εἶναι ἀνυποστήρικτος, καθότι ἡ ἀπόδειξις τῆς νομιμότητος τῶν δημοσίων ἐγγράφων πρέπει νὰ πηγάζῃ ἐξ αὐτῶν τούτων, καὶ οὐχὶ νὰ εἰκάζηται ἐξ ἄλλων ξένων τοῦ ἐγγράφου περιστατικῶν. »

γ') Ὅτι ὅταν οἱ προςκληθέντες γείτονες πρὸς βεβαίωσιν τῆς τοιχοκολλήσεως δὲν δύνανται ἢ δὲν θέλουν νὰ ὑπογράψωσιν, ἀρκεῖ ἡ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ μνεία τοῦ κωλύματος τούτου;

Ἀπόφ. α 'Επειδή, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ἀπὸ 8 7μβρίου 1841 ἐπιδοτηρίου τοῦ κλητῆρος Κ. Φ. ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 131 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικῶν ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ ἐκκαλοῦντος Κ. Δ., ἀγραμμάτου ὄντος, παρόντων τῶν δύω γειτόνων αὐτοῦ Κ. Ε. καὶ Ν. Ρ.

'Επειδὴ ἂν καί, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 146 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν θύραν τινὸς τῶν διαδίκων, τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιδόσεως πρέπει νὰ ὑπογράφηται καὶ παρὰ τῶν προςκεκλημένων γειτόνων· ἡ διάταξις ὅμως αὕτη δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν, ὅταν οἱ προςκληθέντες γείτονες δὲν δύνανται, ἢ δὲν θέλουν νὰ ὑπογράψουν· εἰς τοιαύτην δὲ περίστασιν ἀρκεῖ ἡ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ παρὰ τοῦ κλητῆρος γενομένη μνεία, δι' ἣν δὲν ὑπέγραψεν (ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔγινε)· καθότι ἄλλως ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων ἤθελεν εἶναι

συνεχῶς ἀδύνατος· ὅθεν μὴ βάσιμος καθίσταται ἡ ἔνστασις αὕτη τοῦ ἐκκαλοῦντος. »

Ἀπόφ. τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2965).

§ 128. Ὁ ἔχων κουρεῖον πλησίον τῆς οἰκίας τινὸς, θεωρεῖται ὡς γείτων αὐτοῦ;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀπαιτοῦν νὰ γίνηται ἡ ἐπίδοσις διὰ τῆς, ἐπὶ παρουσίᾳ ἑνὸς ἢ δύω γειτόνων, τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις, ἐν περιπτώσει μὴ εὑρέσεως τούτου αὐτόθι κλπ. ἐννοεῖ γείτονα οἱονδήποτε κατὰ τὴν γενικὴν σημασίαν τῆς λέξεως, ἔχοντα ἀδιακρίτως, πλησίον τῆς κατοικίας τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐπίδοσις, εἴτε τὴν κατοικίαν του αὐτὴν, εἴτε καὶ κατάστημά τι, εἰς ὃ διαμένει, μετερχόμενος ἔργον τι, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς τὸν πλησίον κατοικοῦντα, ὡς ἰσχυρίζεται ἡ ἀναιρεσείουσα, διαστέλλουσα καὶ περιορίζουσα οὕτω τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ μνησθέντος ἄρθρου· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τῆς καὶ τὴν πρωτόδικον ἐπικυρωσάσης, παραδεχθὲν ὡς γείτονα τὸν ὑπογράψαντα τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος τῆς διὰ τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τῆς ἀναιρεσειούσης γενομένης ἐπιδόσεως Α. Χ., καθὸ κουρέα, ἔχοντα ἐκεῖ πλησίον τὸ κουρεῖόν του, καὶ διαμένοντα αὐτόθι συνεχῶς καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξασκοῦντα τὸ ἔργον του, ὅπερ ὡμολόγησε καὶ αὐτὴ ἡ ἀναιρεσείουσα, ὀρθῶς ἐφήρμοσε τὸ μνησθὲν ἄρθρον, καὶ νομίμως ἀπέῤῥιψε, ὡς περιττὸν τὸν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπαχθέντα ὅρκον, ἂν κατῴκει ἢ ὄχι ὁ εἰρημένος Α. Χ. εἰς τὸ κουρεῖόν του. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 32 τοῦ 1849.

§ 129. Ὅταν πρόκηται νὰ τοιχοκολληθῇ ἔγγραφόν τι εἰς μοναστήριον, ποῖοι προςλαμβάνονται ὡς μάρτυρες;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἐφετηρίου βεβαιοῖ ὅτι, μὴ εὑρὼν ὁ κλητὴρ κανένα ἐκ τῶν πατέρων εἰς τὴν μονὴν Μαλαξῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν θύραν αὐτὴν τοῦ μοναστηρίου κεκλεισμένην, ἐτοιχοκόλλησε τὸ ἐφετήριον ἐπ' αὐτῆς· μετὰ δὲ τὴν γενομένην ταύτην πρᾶξιν ἀνεφάνη ἄνθρωπός τις, ἀνήκων εἰς τὴν μονὴν, ὅστις ἔδωκεν αὐτῷ ἄρτον καὶ κριθήν· ὅθεν, γενομένης τῆς πράξεως τῆς τοιχοκολλήσεως, πρὶν ἢ παρουσιασθῇ εἰς τὸν κλητῆρά τις ἐκ τῶν μοναχῶν, ἢ ἄλλος τις σύνοικος, ὥςπερ ὁ νόμος διατάττει, εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ἡ μεταγενεστέρα ἐμφάνισις ἑνὸς συνοίκου δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν κλητῆρα ν' ἀνατρέψῃ τὴν ἅπαξ

νομίμως τελεσθεῖσαν πρᾶξίν του, ἢ νὰ ἐπιδώσῃ εἰς τὸν σύνοικον του τον ἄλλο ἀντίγραφον τῆς ἐφέσεως.

Ἐπειδὴ ὁ νόμος θεωρεῖ, ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικογράφων, ὡς ἀπόντας τοὺς μὴ εὑρισκομένους ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ μέλλουν νὰ ἐπιδοθῶσι τὰ δικόγραφα αὐτὰ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως· ὁ δὲ ἐφεσίβλητος αὐτὸς ὁμολογεῖ ὅτι οἱ πατέρες δὲν ἦσαν εἰς τὸ μοναστήριον, ἀλλ' εἰς θέσιν δύω ὥρας ἀπέχουσαν αὐτοῦ· ὥςε ὀρθῶς ὁ κλητὴρ ἐτοιχοκόλλησε τὸ δικόγραφον ἐν ἀπουσίᾳ αὐτῶν.

Ἐπειδὴ συνωμολογήθη ὅτι τὸ μοναστήριον κεῖται εἰς θέσιν μεμονωμένην, μὴ ἔχον γειτονευούσας κατοικίας· ἑπομένως ὁ κλητὴρ, παραλαβὼν ἀπὸ τὸν πλησιέστερον ἐκεῖ τοῦ μοναστηρίου δῆμον δύω μάρτυρας μεθ' ἑαυτοῦ, οἵτινες συνυπέγραψαν εἰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς τοιχοκολλήσεως, οἱ ὁποῖοι, ὡς ἐκ περισσοῦ, ἔχουσι γειτονεύοντα μετὰ τοῦ μοναστηρίου χωράφια· τοῦτο δὲ ἐφαίνετο ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ τῆς τοιχοκολλήσεως, ἀλλ' εἶναι συμπέρασμα τοῦ δικαστηρίου, ἐξεπλήρωσε τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, διότι οὗτοι εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς γείτονες.

Ἐπειδὴ τὸ ἐφετήριον ἔγγραφον διαλαμβάνει ὅτι ἡ ἔφεσις γίνεται « παρὰ τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος Πλατάνου » καὶ εἶναι ὑπογεγραμμένοι παρὰ τοῦ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξουσίου δικηγόρου τοῦ εἰρημένου δήμου· ἐκθέτει δὲ ὅτι αὕτη γίνεται κατὰ τῆς μονῆς Μαλαβῆς, καὶ ὁρίζει νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸν ἡγούμενον καὶ τοὺς συμβούλους τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ ἑπομένως, ὁρίζον ἀποχρώντως τὶς ὁ ἐκκαλῶν καὶ τὶς ὁ ἐφεσίβλητος, ἐκπληροῖ ἀρκούτως τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου. »

Ἀπόφ. 56 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2840).

§ 130. Ὅταν ἡ ἐπίδοσις ἐνεργῆται διὰ τοιχοκολλήσεως, τί πρέπει νὰ περιέχῃ ἡ ἔκθεσις;

α') Ὅτι ἦσαν ἀπόντες, ἢ δὲν ὑπῆρχον, οἱ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντες συγγενεῖς, ὑπηρέται ἢ λοιποὶ σύνοικοι.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ 1842 (1).

---

(1) Ἐκ τοῦ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ λαμβάνω τὰ ἑξῆς:

Ὅταν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀποδεικτικοῦ τῆς τοιχοκολλήσεως φαίνεται ὅτι, ἔνθα τὸ ἔγγραφον ἐτοιχοκολλήθη, ὑπῆρχεν ἄλλος σύνοικος, ὅςις ἐνεφανίσθη μετὰ τὴν τοιχοκόλλησιν, ἡ ἐπίδοσις αὕτη ἔχει κῦρος.

— Δὲν δύναται νὰ τοιχοκολληθῇ τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον, ὅταν ὁ πρὸς ὃν ἀποτείνεται τοῦτο, εὑρισκόμενος κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιδόσεως εἰς ἄλλην παρὰ τὴν ἰδικήν του οἰκίαν, ἀρνῆται νὰ λάβῃ τὸ ἔγγραφον. — Ἄρα

Η τοιχοκόλλησις τοῦ δικογράφου εἶναι ἄκυρος, ἂν δὲν ἀναφέρηται ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὅτι δὲν εὑρέθησαν εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ διαδίκου σύνοικοι, ἢ ὑπηρέται.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 42 τοῦ 1848.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 62 τοῦ 1847 ἀπόφ. τοῦ Ἀρ. Πάγου φέρει:

« Ἐπειδὴ τὸ 143 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον ἐπιτρέπει τὴν ἐπίδοσιν τοῦ ἐγγράφου εἰς τὸν σύνοικον, ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἐλλείψει τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ σημειουμένων ἑτέρων προςώπων, ἀπαιτεῖ κατὰ πρῶτον μὲν λόγον νὰ ἐπιδίδηται εἰς τὸν διάδικον αὐτὸν, ἢ τὸν πληρεξούσιόν του· ἔπειτα δὲ, ἐν ἀπουσίᾳ τούτων, εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντας συγγενεῖς ἢ ὑπηρέτας, καὶ τελευταῖον εἰς τὸν σύνοικον· ἐκ τούτου δὲ προκύπτει ὅτι δὲν εἶναι ἀδιάφορον νὰ γίνῃ ἡ ἐπίδοσις εἰς τὸ τελευταῖον ἐκ τῶν σημειωθέντων προςώπων, παραλειπομένων τῶν προηγουμένων αὐτοῦ, καὶ διότι ὁ νόμος θεωρεῖ ὡς τὰ μᾶλλον ἐνδιαφερόμενα πρόςωπα, διὰ νὰ πληροφορήσουν τὸν διάδικον, ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν σειρὰν διέταξε νὰ γίνηται ἡ ἐπίδοσις· ἑπομένως τότε δύναται νὰ ἐπιδοθῇ τὸ ἔγγραφον εἰς τὸ μετὰ τὸ προηγούμενον αὐτοῦ σημειωθὲν πρόςωπον, ὅταν ὑπάρχῃ ἡ βεβαίωσις ὅτι δὲν ἦτο παρὼν, ἢ δὲν ὑπῆρχε, καὶ ἡ βεβαίωσις αὕτη πρέπει νὰ διαλαμβάνηται ἐντὸς τοῦ ἀποδεικτικοῦ τοῦ κλητῆρος. »

τοιχοκόλλησις μόνον εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου κατοικεῖ ὁ διάδικος ἢ ὁ πληρεξούσιός του, συγχωρεῖται.

'Απόφ. 224 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4805.)

— Τὸ ἐπιδοτήριον εἶναι ἄκυρον, ἂν τοιχοκολληθῇ τὸ δικόγραφον χωρὶς νὰ βεβαιοῦται, διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπιδοτηρίου, ὅτι ἠρνήθησαν νὰ δεχθῶσιν οἱ σύνοικοι τὸ ἔγγραφον· ὅτι ἦσαν ἀγράμματοι, ἢ ὅτι δὲν ἦσαν σύνοικοι ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀπόντος διαδίκου.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἂν οἱ γείτονες ἦναι ἀγράμματοι, ὁ κλητὴρ ὀφείλει νὰ κάμῃ μνείαν ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ τῆς αἰτίας, καὶ τὸ ἐπιδοτήριον εἶναι ἔγκυρον.

'Απόφ. 240 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4303).

— Διὰ νὰ ἰσχύῃ ἡ διὰ τοιχοκολλήσεως ἐπίδοσις δικογράφου τινὸς, πρέπει νὰ βεβαιόνῃ ὁ κλητὴρ εἰς τὸ ἐπιδοτήριον αὐτὸ ὅτι ἦσαν ἀπόντες, ἢ ἔλλειπον ὅλοι οἱ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ συγγενεῖς, ἢ ὑπηρέται, ἢ ἄλλοι σύνοικοι, ἢ ὅτι τοιοῦτοι δὲν ὑπῆρχον· πρὸς δὲ οἱ συνέγγραφοι κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν νὰ ἦναι γείτονες, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς μάρτυρες, καὶ τὸ περιστατικὸν αὐτὸ πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου αὐτοῦ.

'Απόφ. τῆς 11 Φεβρ. τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2350).

Ταὐτὰ ἀπεφήνατο ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 163 ἀποφάσεως τοῦ 1847.

β΄) Τὸ ἐπιδοτήριον, ἐν περιπτώσει τοιχοκολλήσεως τοῦ δικογράφου, πρέπει ν' ἀναφέρῃ καὶ τὸ μέρος, ἔνθα ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις.

γ΄) Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 351 τοῦ 1840 πολιτ. ἀποφάσεώς του ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπεφήνατο, ὅτι ἐκ τῆς περὶ τοιχοκολλήσεως ἐκθέσεως πρέπει νὰ προκύπτῃ, ὅτι ἐκείνη ἐγένετο εἰς τὴν θύραν τῆς κατοικίας τοῦ διαδίκου.—Δι' ἑτέρας πολιτ. ἀποφάσεώς του ὑπ' ἀριθ. 203 τοῦ 1848 ἀπεφήνατο ἐπίσης, ὅτι τὸ ἐπιδοτήριον πρέπει νὰ διαλαμβάνῃ ὅτι τὸ ἔγγραφον ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν θύραν τῆς κατοικίας τοῦ διαδίκου, ἀπόντος αὐτοῦ. Τὸ ζήτημα δὲ αὐτὸ ἀφορῶσι καὶ αἱ ἑπόμεναι ἀποφάσεις.

α΄) *Ἀπόφ.* « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 140 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ περὶ ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος περιγράφει, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τὸν τόπον, ἔνθα ἐτοιχοκολλήθη τὸ ἔγγραφον, καθ' ἣν περίπτωσιν, κατὰ τ' ἄρθρα 143 καὶ 146 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἀπαιτεῖται νὰ τοιχοκολλᾶται· ἡ δὲ περιγραφὴ αὕτη τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις, ἀπαιτεῖται, διὰ νὰ γίνηται ἀμέσως γνωστὸν ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ αὐτοῦ τοῦ κλητῆρος ὅτι ὁ πρὸς ὃν ἐπρόκειτο νὰ ἐπιδοθῇ τὸ ἔγγραφον ἔλαβεν αὐτοῦ γνῶσιν, γενομένης τῆς τοιχοκολλήσεως εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου, ἢ τοῦ οἴκου του, καθὰ διατάσσουν τὰ μνησθέντα ἄρθρα 143 καὶ 146 τῆς πολιτ. δικονομίας· ὥστε ἡ διάταξις τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου 140, ἥτις ἀπαιτεῖ τὴν ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ τοῦ κλητῆρος περιγραφὴν τοῦ τόπου, ἔνθα ἐτοιχοκολλήθη τὸ ἔγγραφον, εἶναι οὐσιώδης, διότι διὰ τῆς τοιουτοτρόπως γινομένης κοινοποιήσεως ἀποκτῶνται καὶ ἀπόλλυνται δικαιώματα· τὸ δὲ προκείμενον ἀπὸ 7 Ὀκτωβρίου 1839 ἀποδεικτικὸν τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ κλητῆρος Γ. Γ. περὶ ἐπιδόσεως τῆς προκειμένης αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἀπὸ 7 Ἰουλ. 1839 ὑπ' ἀριθ. 132 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν διαλαμβάνει ὅτι « κατὰ παραγγελίαν τῆς Φ. Μ. ἐπέδωκα ἀντίγραφον τῆς εἰρημένης αἰτήσεως ἀναιρέσεως εἰς τὴν Ε. Σ. Μ., καὶ μὴν ἠξεύρουσα νὰ ὑπογράψῃ τοιχοκολλῶ, παρόντων δύω μαρτύρων γειτόνων· » ἐκ δὲ τῆς περιγραφῆς ταύτης δὲν φαίνεται, ἂν ἡ τοιχοκόλλησις ἐγένετο εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τῆς εἰρημένης Ε. Σ. Μ. ἢ εἰς τὴν οἰκίαν της, διότι δὲν ἀναφέρει κἂν ὅτι ἐν τῇ οἰκίᾳ της εὗρεν αὐτήν· ἡ δὲ παράλειψις τῆς σημειώσεως ταύτης ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ, κατὰ τὸ ἄρθρον 201 τῆς πολιτ. δικονομίας, εἶναι λόγος ἀκυρότητος διὰ παραβίασιν τῆς μνησθείσης οὐσιώδους διατά-

ξεως τοῦ ἄρθρου 140 τῆς αὐτῆς δικονομίας· ἀκύρου δὲ ὄντος τοῦ ἀποδεικτικοῦ τούτου, ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ τῆς διαληφθείσης ὑπ' ἀριθ. 132 ἀποφάσεως εἶναι ἀπαράδεκτος διὰ τὴν μὴ ὑπάρχουσαν νόμιμον ἀπόδειξιν τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς τῆς αἰτήσεως· ὁ δὲ ἐπαχθεὶς εἰς τὴν ἐνισταμένην ὅρκος ὅτι ἐπεδόθη εἰς αὐτὴν ἡ εἰρημένη αἴτησις ἀναιρέσεως, ἢ ὅτι ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν οἰκίαν της, εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι, ὅπου ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ἔγγραφον ἀπόδειξιν πράξεώς τινος, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν ἐπιτρέπεται, πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῆς, οὔτε ὁ ὅρκος (διάταξις 5, βιβλ. 1, τίτλ· 14 τοῦ Κώδηκος)· ἀνίσχυρος δὲ καθίσταται καὶ ἡ ἄλλη πρότασις τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι ἡ ἀντίδικος αὐτῆς ἐνέγραψεν εἰς τὸ πινάκιον τὴν ὑπόθεσιν, διότι, καὶ τοῦτο ἀληθὲς ἂν ἦναι, δὲν ἀναπληροῖ τὴν σημειωθεῖσαν παράλειψιν τοῦ ἀποδεικτικοῦ τοῦ κλητῆρος, διότι ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ἔπρεπε νὰ προκύπτῃ ἡ ἀπόδειξις τῆς νομίμου ἐπιδόσεως. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 133 τοῦ 1847.—Ὅρα ἀνωτ. § 17, 18.

ϛ') *Ἀπόφ.* « Ἐπειδή, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 507, 598 καὶ 774 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ προσηκόντως ἐπιδοθεῖσα ἀνακοπὴ ἐπιφέρει νέαν τῆς ὑποθέσεως συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου τοῦ ἐκδόντος τὴν κατ' ἐρήμην ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ ὁ ἐφεσίβλητος Ι. Κ, μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ νῦν ἀνακόπτοντος Δ. κατὰ τὴν προσδιορισθεῖσαν δικάσιμον, ἐξητήσατο, κατὰ τὰς ἐγγράφους προτάσεις του, τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεως ὡς ἀπαραδέκτου, καὶ ἤδη, προσαχθέντος κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἀνακόπτοντος τοῦ ἀποδεικτικοῦ τοῦ ἁρμοδίου κλητῆρος περὶ τοιχοκολλήσεως τῆς ἐφέσεώς του πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου προτάσεως, προσέβαλεν αὐτὸ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως ὡς ἄκυρον, καθὸ μὴ ὁρίζον τὴν οἰκίαν, ἔνθα ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις· ἡ δὲ ἔνστασις αὕτη δὲν εἶν' ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀνακόπτοντος, ὡς μὴ προταθεῖσα ἐν τῇ κατ' ἐρήμην συζητήσει, διότι, μὴ γνωρίζων ὁ ἐφεσίβλητος, κατ' ἐκείνην τὴν συζήτησιν, τὴν ὕπαρξιν τοιούτου ἀποδεικτικοῦ κλητῆρος, δὲν ἠδύνατο νὰ προβάλῃ τὴν ἀκυρότητα αὐτοῦ· ἐπομένως δὲν τεκμαίρεται ἐκ τῆς σιωπῆς του ἀναγκαίως ὁ σκοπὸς καὶ ἡ θέλησις παραδοχῆς τοῦ ἐγγράφου μεθ' ὅλων τῶν ὑπαρχουσῶν τυχὸν ἐλλείψεων αὐτοῦ, οὔτ' ἀναγνώρισις νομίμου ἐπιδόσεως τῆς ἐφέσεως.

Ἐπειδή, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 140 καὶ 143 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ κλητὴρ εἰς τὸ περὶ ἐπιδόσεως ἀποδεικτικόν του

πρέπει νὰ περιγράφῃ ἀκριβῶς πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸν ἄνθρωπον, πρὸς ὃν παρεδόθη τὸ δικόγραφον, καὶ τὸν τόπον, ἔνθα ἐτοιχοκολλήθη, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν εὑρεθῇ τὶς ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἢ οἱ εὑρεθέντες δὲν θελήσουν νὰ ὑπογράψουν τὸ ἀποδεικτικόν· ἡ δὲ περιγραφὴ τῆς οἰκίας εἶναι τὰ μάλιστα ἀναγκαῖον, ὅταν ὁ πρὸς ὃν πρέπει νὰ ἐπιδοθῇ τὸ ἔγγραφον δὲν ἔχῃ μόνιμον κατοικίαν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐπιδόσεως γνωστὴν εἰς τὸ κοινὸν, ἀλλὰ παρεπιδημῶν καταλύει εἰς ξένην οἰκίαν, διὰ νὰ δύναται προχείρως ν'ἀποδειχθῇ, ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας, ὅτι πραγματικῶς ἐγένετο τοιχοκόλλησις εἰς οἰκίαν, εἰς ἣν πραγματικῶς κατέλυεν.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ μὲν Ι. Κ. εἶναι ἀναμφισβητήτως κάτοικος Θήρας καὶ προςωρινῶς διέτριβεν εἰς Σῦρον κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1843 καταλύων, ὡς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ εἶπεν, εἰς τὸ καφφενεῖον τοῦ Χ. Γ. Κ· ὁ δὲ δικαστικὸς κλητὴρ Α. Δ. παραγγελθεὶς νὰ ἐπιδώσῃ πρὸς αὐτὸν ὡς διαμένοντα προςωρινῶς εἰς Σύρον τὸ ἐφετήριον, ἐκθέτει, διὰ τοῦ ἀπὸ 17 Ἀπριλίου 1843 ἀποδεικτικοῦ του, κατὰ πρῶτον ὅτι ἐπέδωκε πρὸς τὸν εἰρημένον Κ. τὸ ἐφετήριον, ἐν τέλει ὅμως προςθέτει «καὶ, μὴ εὑρὼν αὐτὸν ἐκεῖ, ἐτοιχοκόλλησα τὸ εἰρημένον ἀντίγραφον εἰς τὴν θύραν τῆς κατοικίας του, παρόντων τῶν προςυπογραφομένων μαρτύρων, ἡ ὁποία ἀναγνωσθεῖσα εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως ὑπεγράφη παρὰ τῶν μαρτύρων, ἐν ἀπουσίᾳ γειτόνων, καὶ ἐμοῦ τοῦ κλητῆρος·» ἀλλὰ δὲν ἀναφέρει παντάπασιν εἰς τίνα ἀνήκει αὐτὴ ἡ οἰκία, ἀφοῦ ἀποδεδειγμένως δὲν ἔχει μόνιμον κατοικίαν εἰς Σύρον ὁ Ι. Κ., καὶ ποῦ κεῖται διὰ νὰ ἐξαχθῇ ἐντεῦθεν, ἂν ἡ τοιχοκόλλησις ἐγένετο εἰς οἰκίαν, εἰς ἣν πραγματικῶς κατέλυεν ὁ εἰρημένος Κ., καθόσον μάλιστα δὲν παρευρέθησαν γείτονες εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν, διὰ νὰ εἰκασθῇ ἐξ αὐτῆς τοὐλάχιστον ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκία· ὅθεν τὸ εἰρημένον ἀποδεικτικὸν εἶναι πλημμελὲς καὶ ἄκυρον, κατὰ τὸ ἄρθρον 201 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ παράλειψιν οὐσιώδους προςόντος, καὶ ἕνεκα τούτου, ἡ περὶ ἀκυρότητος ἔνστασις εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ μὴ ἐπιδοθεῖσα νομίμως ἡ ἔφεσις δὲν ἔχει νόμιμον ὕπαρξιν, καὶ ἐπομένως ἡ ἀνακοπὴ δὲν ἔχει ὑπόστασιν, εἰμὴ μόνον ἐν μέρει, καθόσον ἀπεῤῥίφθη ἡ ἔφεσις ὡς μὴ βάσιμος.

Διὰ ταῦτα κτλ. »

Ἀπόφ. 5534 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

δ') Τὸ ἐπιδοτήριον πρέπει νὰ περιέχῃ τὸν τόπον τῆς τοιχοκολλήσεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ 1842.

§ 131 Τὸ ἐπιδοτήριον δὲν εἶναι ἄκυρον ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν περιγράφει καλῶς τὴν οἰκίαν, ἐν ᾗ ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις, ὅταν μνημονεύῃ ὅτι εὗρηκε τὸν καθ' οὗ ἡ ἐπίδοσις εἰς τὴν *κατοικίαν του*, καὶ ὅτι, μὴ θέλοντος αὐτοῦ νὰ λάβῃ τὸ δικόγραφον, ἐτοιχοκόλλησε τὸ δικόγραφον εἰς τὴν *κατοικίαν του*, ὅπου αὐτοπροςώπως εὑρίσκετο τότε.

'Απόφ. 6056 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 132. Ἐκ τῆς περὶ τοιχοκολλήσεως δικογράφου τινὸς ἐκθέσεως πρέπει νὰ προκύπτῃ ὅτι οἱ προςληφθέντες μάρτυρες εἰσὶ γείτονες (1);

Ἀπὸ τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξει '*Επίδοσις*) μεταγράφω τὰ ἑξῆς:

Δὲν πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀποδεικτικοῦ τῆς τοιχοκολλήσεως ὅτι οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν τοῦ δικογράφου ἦσαν γείτονες.

'Απόφ. 56 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2840).

— Εἶναι ἄκυρος ἡ ἔκθεσις τῆς τοιχοκολλήσεως, ἂν δὲν γίνηται ἐν αὐτῇ ἡ μνεία ὅτι οἱ παρευρεθέντες ἦσαν γείτονες. (ἄρθρον 146 πολιτ. δικονομ.).

'Απόφ. 22 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3715).

— Ὅταν ὁ νόμος δὲν διατάττει τὴν εἰς τὴν πρᾶξιν μνείαν τῆς ἐκπληρώσεως διατυπώσεώς τινος, ἡ πρόληψις εἶναι ὅτι ἐξεπληρώθη αὕτη ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως· ἑπομένως, ἐὰν ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου φαίνεται ὅτι ἡ τοιχοκόλλησις

---

(1) Καμμία τοῦ νόμου διάταξις δὲν ἀπαιτεῖ, ὅταν ὁ νόμος διατάττῃ τὴν ἐπὶ παρουσίᾳ γειτόνων τοιχοκόλλησιν τῶν ἐπιδοτέων ἐγγράφων, νὰ γίνηται παρὰ τοῦ κλητῆρος ῥητὴ μνεία τῆς ἰδιότητος ταύτης τῶν προςλαμβανομένων εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν καὶ ὑπογραφόντων εἰς τὸ ἐπιδοτήριον. Ὑπάρχει λοιπὸν πρόληψις νομικὴ περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ τύπου τούτου, μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον.

'Απόφ. 106 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3729).

— Δι' ἑτέρας ἀποφάσεως τῆς 11 Δεκεμβρίου 1841 τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἀπεφήνατο ὅτι, διὰ νὰ ἰσχύῃ ἡ διὰ τῆς τοιχοκολλήσεως ἐπίδοσις δικογράφου τινὸς, πρέπει νὰ βεβαιόνῃ ὁ κλητὴρ ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ ὅτι δὲν ἦσαν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἄλλοι ἐνοικοῦντες συγγενεῖς, ἢ ὑπηρέται, ἢ ἄλλοι σύνοικοι, ἢ ὅτι τοιοῦτοι δὲν ὑπῆρχον· πρὸς δὲ ὅτι οἱ συνέγγραφοι κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν μάρτυρες εἶναι γείτονες, καὶ τὸ περιστατικὸν τοῦτο νὰ προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἐπιδοτηρίου αὐτοῦ.

ἐγένετο ἐνώπιον μαρτύρων, ἡ πρόληψις εἶναι ὅτι οὗτοι εἶναι καὶ γείτονες.

'Απόφ. 106 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3728).

— Μὴ ἀναφέροντος τοῦ κλητῆρος ὅτι, ἐν ἐλλείψει τῶν γειτόνων προσεκλήθησαν οἱ μάρτυρες, εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπίδοσις, καθότι δὲν δύναται τὸ δικαστήριον νὰ εἰκάσῃ τὴν μὴ ὕπαρξιν γειτόνων.

'Απόφ. πολ.τ. 'Αρ. Πάγου 73 τοῦ 1847.

§ 133. Ἐπιδοτήριον, μὴ περιέχον τὰ ὀνόματα τῶν κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν συμπραξάντων μαρτύρων, εἶναι ἄκυρον; Ὄχι, κατὰ τὴν ἀπόφασιν 5332 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (1).

§ 134. Ἡ περὶ τοιχοκολλήσεως τοῦ δικογράφου ἔκθεσις πρέπει νὰ ὑπογράφηται καὶ παρὰ τῶν παρόντων γειτόνων.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 393 τοῦ 1841. — 'Απόφ. πολιτ. 'Αρείου 143 τοῦ 1847.

---

(1) Δὲν ἀπαιτεῖται ἡ μνεία τῶν παρόντων γειτόνων ἐντὸς τοῦ σώματος τοῦ ἐπιδοτηρίου, ἀλλὰ μόνον ἡ προςυπογραφὴ αὐτῶν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 21 τοῦ 1842.

— Περιττὸν εἶναι νὰ τίθηται εἰς τὸ περὶ ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν καὶ τὸ ὄνομα τῆς συζύγου τοῦ πρὸς ὃν τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον, ὅταν ὁ κλητὴρ ἀναφέρῃ ῥητῶς τὴν σύζυγον αὐτοῦ.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 286 τοῦ 1849.

— Τὸ ἐπιδοτήριον τοῦ κλητῆρος, μὴ ἀναφέρον τὸ ὄνομα τοῦ συνοίκου ἐν περιπτώσει τοιχοκολλήσεως, εἶναι ἄκυρον (140 πολιτ. δικονομ.).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 29 τοῦ 1847.

— Δὲν ἀπαιτεῖται ἐν τῷ σώματι τοῦ ἐπιδοτηρίου ν' ἀναφέρωνται τὰ ὀνόματα τῶν ὑπογραψάντων γειτόνων, οὔτε νὰ βεβαιοῦται παρὰ τῇ ὑπογραφῇ των ἡ ἰδιότης των.

'Απόφ. « 'Επειδὴ τὰ ἄρθρα 140—143 καὶ 146 § 1 τῆς πολ τ. δικονομίας δὲν ἀπαιτοῦσιν οὔτε τὴν ἐν τῷ ἀποδεικτικῷ τῆς ἐπιδόσεως μνείαν τοῦ ὀνόματος τῶν προςληφθέντων κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν γειτόνων, οὔτε τὴν παρὰ τὴν ὑπογραφήν των βεβαίωσιν τῆς εἰρημένης ἰδιότητός των, οὔτε τὴν ἐν τῷ αὐτῷ ἀποδεικτικῷ σημείωσιν τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐβεβαιώθη ὁ κλητὴρ περὶ τῆς ἰδιότητός των ὡς γειτόνων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἀποδεικτικοῦ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου 1847 ἀναιρετηρίου τοῦ Ι. Χ., ὁ κλητὴρ βεβαιοῖ ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ὅτι οἱ ὑπογράψαντες αὐτὸ μάρτυρες τῆς τοιχοκολλήσεως τοῦ ἐπιδοθέντος ἐγγράφου εἶναι γείτονες τῆς ἀναιρεσιβλήτου, καὶ πάντῃ ἀδιάφορον εἶναι, ἐὰν παρὰ τὴν ὑπογραφήν των ἀναφέρηται ὅτι εἶναι μάρτυρες, μὴ ἐπαναλαμβανομένης τῆς ἰδιότητός των ὡς γειτόνων. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 123 τοῦ 1848.

§ 135. Εἶναι ἔγκυρον τὸ ἐπιδοτήριον, ὅταν ὁ κλητὴρ βεβαιοῖ ὅτι ἦτον ἀγγράμματοι, εἰδότες δὲ γράφειν δὲν εὑρίσκοντο;

Ἀπόφ « Ἐπειδὴ ὅταν, κατὰ τὰς ἐν τῷ 143 ἄρθρῳ τῆς πολιτ. δικονομίας διαγραφομένας περιπτώσεις, ἐπέρχηται ἡ ἀνάγκη τῆς τοιχοκολλήσεως τοῦ ἐπιδοτέου δικογράφου εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ διαδίκου, τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς οὕτω γενομένης ἐπιδόσεως πρέπει, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 145 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας, νὰ ὑπογράφηται παρὰ τῶν παρόντων καὶ ἐπὶ τούτῳ προςκεκλημένων δύω γειτόνων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τοιχοκολληθέντος τοῦ ἀναιρετηρίου ἐγγράφου εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Οἰκ., τὸ ἀπὸ ἑνδεκάτης Σεπτεμβρ. 1842 ἀποδεικτικὸν τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν τοιχοκόλλησιν κλητῆρος Γ. Π. δὲν φέρει τὴν ἰδίαν τῶν προςκληθέντων γειτόνων ὑπογραφὴν, δηλωσάντων ὅτι δὲν ἤξευρον νὰ γράψωσιν· ὁ δὲ κλητὴρ βεβαιῶν τοῦτο, καὶ ὑπογράφων μόνος αὐτὸς τὸ ἐπιδοτήριον, δὲν ἀναφέρει κἂν ἂν δὲν ὑπῆρχον, ἢ ἂν ἦτον ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ εὑρεθῶσιν ἄλλοι ἰσάριθμοι γείτονες, εἰδότες νὰ ὑπογράψωσιν, ὅπως ὁ νόμος διατάσσει, ὥστε ν' ἀναπληρώσωσι τοὺς ἀγραμμάτους· οὕτω δὲ, παραβιασθείσης οὐσιώδους καὶ ἐπιτακτικῆς διατάξεως τῆς δικονομίας, ἡ ἐπίδοσις τοῦ ἀναιρετηρίου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς νομίμως γενομένη, καὶ ἑπομένως ἡ περὶ τοῦ ἀκύρου αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου προτεινομένη ἔνστασις εἶναι παραδεκτή. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 143 τοῦ 1847.

Προςθῆκαι τινὲς ἀναγόμεναι εἰς τ' ἀνωτέρω (§ 125 — 135).

§ 136. Ἂν εἰς τὸ ἐπιδοτήριον βεβαιοῦται κατ' ἀρχὰς ὅτι τὸ δικόγραφον ἐπεδόθη εἰς τὸν διάδικον, κατωτέρω δὲ προςτίθεται ὅτι, μὴ θελήσαντος τούτου νὰ τὸ δεχθῇ, ἐκολλήθη εἰς τὴν θύραν του, αἱ ἐκφράσεις αὗται δὲν περιέχουν καμμίαν ἀντίφασιν.

Ἀπόφ. 55 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν.

137. Ἡ εἰς τὸ περιθώριον τοῦ ἐπιδοτηρίου παραπομπὴ ἀναφέρουσα τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου μέλλει νὰ συζητηθῇ ἡ ὑπόθεσις, μὴ ἐπικυρωμένη δὲ ὑπὸ τοῦ πρὸς ὃν ἐπεδόθη τὸ δικόγραφον ἢ τῶν γειτόνων, πρέπει νὰ λογίζηται ὡς μὴ ὑπάρχουσα, ἀλλ' ἡ ἔλλειψις τῆς μνείας τοῦ δικαστηρίου δὲν καθιστᾷ ἄτακτον τὸ ἐπιδοτήριον, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 140, ἡ μνεία τοῦ δικαστηρίου εἰς τὸ ἐπιδοτήριον δὲν ἀπαιτεῖται.

Ἀπόφ. 55 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, (Νομ. σελ. 2125).

§ 138. Τὸ ἐπιδοτήριον εἶναι ἄκυρον, ὅταν ὁ κλητὴρ δὲν ἐζήτησε νὰ εὕρῃ γείτονας.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ τὸ ἐπιδοτήριον βεβαιοῖ ὅτι ὁ κλητὴρ προσέλαβε διὰ τὴν τοιχοκόλλησιν τοῦ ἐφετηρίου δύω μάρτυρας, ἀφοῦ δὲν εὗρε κατ' οἶκον τοὺς ἐν αὐτῷ σημειουμένους δύω γείτονας, ἂν δὲ ὑποτεθῇ, ὡς ἡ ἐφεσίβλητος διατείνεται, ὅτι, ἐκτὸς τῶν δύω μνησθέντων γειτόνων, ὑπῆρχον καὶ ἄλλοι γείτονες κατὰ τὴν αὐτὴν τῶν τότε ἀπόντων ἀπόστασιν κατοικοῦντες, ἡ μὴ ἀναζήτησις καὶ συμπαραλαβὴ αὐτῶν δὲν δύναται, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀκύρωσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπιδοτηρίου, διότι αἱ παραβάσεις τῶν περὶ τὰς ἐπιδόσεις διατυπώσεων, μὴ οὐσῶν τούτων ἀπὸ τὴν δικονομίαν μας ῥητῶς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος διατεταγμένων, δὲν δύνανται νὰ δώσωσι χώραν εἰς ἀκυρότητα εἰμὴ ἐὰν ἀνάγωνται εἰς διατυπώσεις σχετικῶς οὐσιώδεις, κατὰ τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 201 τῆς εἰρημένης δικονομίας· ἐντεῦθεν δὲ ἡ παραλαβὴ δύω μαρτύρων μὴ γειτόνων, ἀντὶ δύω γειτόνων, ἢ ἑνὸς γείτονος, εἶναι ἐπουσιῶδες γεγονὸς, καθόσον τότε μόνον ἡ ἰδιότης τῆς γειτονείας εἶναι οὐσιώδης, ὅταν τοιχοκολλᾶται τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον λόγῳ τῆς ἀπουσίας τοῦ διαδίκου, πρὸς ὃν τοῦτο πρέπει νὰ ἐπιδίδηται· διότι τότε ἡ τοιχοκόλλησις ἀπαιτεῖται νὰ ἐκτελεσθῇ ἐνώπιον προσώπου, δυναμένου, χαριν τῆς γειτονικῆς θέσεώς του, εὐχερέστερον νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ἀπόντα διάδικον περὶ τῆς γενομένης πρὸς αὐτὸν διὰ τοιχοκολλήσεως ἐπιδόσεως· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ εἰδοποίησις αὕτη παρὰ γείτονος ἦτο περιττὴ, διότι βεβαιοῦται ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος ἦτο περὶ τῆς ἐπιδόσεως ἀμέσως εἰδοποιημένη ἐκ τοῦ ὅτι ἡ τοιχοκόλλησις ἐγένετο, οὐχὶ λόγῳ ἀπουσίας αὐτῆς, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ ὅτι, δοθείσης αὐτῇ ἰδίαις χερσὶ τῆς ἐφέσεως, αὕτη δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑπογράψῃ τὸ ἐπιδοτήριον, καθὸ ἀγράμματος, καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος ἐπεσύναψε πραγματικῶς εἰς τὴν δικογραφίαν τὴν ἐπιδοθεῖσαν αὐτῇ, ὡς ἀνωτέρω, ἔφεσιν· ὅθεν ἡ ῥηθεῖσα ἔνστασις εἶναι ἀνυπόστατος.»

Ἀπόφ. 4949 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 139. Τότε μόνον δύνανται νὰ προσληφθῶσι κατὰ τὴν τοιχοκόλλησιν δικογράφου τινὸς μὴ γείτονες, ὅταν ὑπάρχῃ ἐντελὴς ἔλλειψις γειτόνων· γείτονα δὲ ὁ νόμος δὲν θεωρεῖ τὸν κατὰ τὴν αὐτὴν θέσιν τῆς πόλεως, ἢ τῆς ἐξοχῆς κατοικοῦντα, ἀλλὰ καὶ πάντα ἀπωτέρω αὐτῆς κατοικοῦντα. (Ὅρα τοὺς §§ 128, 129).

Ἀπόφ. 304 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5069).

§ 140. Ἐπιδοτήριον, διαλαμβάνον ὅτι ὁ κλητὴρ δὲν εὗρηκε

τὸν ἐφεσίβλητον, ἀλλὰ τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ἥτις ὡμολόγησεν ὅτι εἶναι ἀγράμματος, καὶ διὰ τοῦτο ἐγένετο τοιχοκόλλησις, εἶναι τακτικόν, καὶ ὁ κλητὴρ δὲν ὤφειλε νὰ ἐρευνήσῃ ἂν ὑπάρχῃ ἄλλος σύνοικος.

Ἀπόφ. 7943 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 141. Δὲν θεωρεῖται ὡς γείτων ὁ μάρτυς, τοῦ ὁποίου ἡ κατοικία κεῖται εἰς ὁδόν, φέρουσαν εἰς ἄλλην διεύθυνσιν παρ' ἐκείνην, εἰς ἣν κεῖται ὁ οἶκος, ὅπου ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις, ἐν τῷ μέσῳ δὲ μεσολαβοῦν ἄλλαι οἰκίαι.

Ἀπόφ. 7995 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 142. Ἐπιδοτήριον, διαλαμβάνον «ἐτοιχοκόλλησα ἐπὶ παρουσίᾳ δύω τυχόντων μαρτύρων, μὴ εὑρεθέντων γειτόνων» εἶναι ἔγκυρον; Ὄχι.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ὁ νόμος (ἄρθρον 143 πολιτ. δικονομ.) ἀπαιτεῖ τὴν τοιχοκόλλησιν τοῦ ἐπιδιδομένου δικογράφου νὰ γίνηται ἐνώπιον γειτόνων μαρτύρων· ἡ δ' ἐνώπιον μὴ γειτόνων μαρτύρων τοιχοκόλλησις τότε μόνον δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἰσχυρά, ὅταν ἀποδειχθῇ ἀναπόφευκτος ἀνάγκη εἰς προσφυγὴν πρὸς τὸ ἐξαιρετικὸν καὶ ἔκτακτον τοῦτο μέσον, τοῦ ὁποίου αἱ συνέπειαι πολλὰ σπουδαῖαι δύνανται πολλάκις ν' ἀποβῶσι· τοιαύτη δὲ ἀνάγκη ὑπάρχει ἐπὶ παντελοῦς ἐλλείψεως γειτόνων μαρτύρων· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως δὲν ἐξάγεται ἐκ τοῦ προςβαλλομένου ἐπιδοτηρίου ἀπὸ 14 Νοεμβρίου 1849 τοῦ κλητῆρος Θ. Η. ὅτι ὁ κλητὴρ οὗτος εὑρέθη εἰς ἀνάγκην τοιαύτην, διότι δὲν μαρτυρεῖ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὅτι ἀνεζήτησε γείτονας εἰς τὰς παρακειμένας οἰκίας καὶ δὲν εὗρεν· ἀπεναντίας μάλιστα ἐκ τῆς περικοπῆς τοῦ διαληφθέντος ἐπιδοτηρίου «ἐτοιχοκόλλησα ἐπὶ παρουσίᾳ δύω τυχόντων μαρτύρων, μὴ εὑρεθέντων γειτόνων,» τὸ ἐναντίον συνάγεται συμπέρασμα, ἤτοι ὅτι ἔλαβε τοὺς προςτυχόντας ἐκεῖ μὴ γείτονας μάρτυρας, διότι δὲν εὑρέθησαν ἐκ τοῦ αὐτομάτου γείτονες· ὅθεν τὸ ἐπιδοτήριον τοῦτο εἶναι ἄκυρον, καὶ δὲν ἀποδεικνύει τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως 21,377 τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου, ἥτις, ὡς ὑποκειμένη ἕνεκα τούτου εἰς τὸ ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον, δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τίτλος ὑπὲρ τῆς ἐνςάσεως τῆς τελεσιδικίας, τὴν ὁποίαν ὁ Σ. Δ. Κ. ἐπεκαλέσθη.»

Ἀπόφ. 7956 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

Ἀκυρότητες.

§ 143. Αἱ διατάξεις τοῦ 141 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας,

καί τοι ουσιώδεις, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσι δημοσίας τάξεως, ὡς ἀφορῶσαι τὸ συμφέρον μόνον τῶν διαδίκων· ὅθεν ἡ περὶ ἀκυρότητος τοῦ δικαστηρίου ἔνστασις πρέπει νὰ προτείνηται πρὸ τῆς ἐνστάσεως περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως ὡς ἐκπροθέσμου.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 294 τοῦ 1839.

§ 143. Ἡ περὶ ἀκυρότητος τοῦ ἐπιδοτηρίου ἔνστασις δὲν δύναται νὰ προταθῇ διὰ πρώτην φορὰν ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν.

Ἀπόφ. 5462 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν (Νομ. σελ. 5152].

§ 144. Τὰ γραφικὰ λάθη δὲν δίδουν ἀφορμὴν εἰς ἀκύρωσιν τῶν ἐπιδοτηρίων· τοιοῦτον δ'εἶναι, ἂν τὸ ἐπιδοτήριον ἐν ἀρχῇ φέρῃ ὅτι ἐπεδόθη ἀπόφασις, καὶ ἐν τέλει ὅτι τὸ ἐπιδοθὲν ἦτον ἀγωγή.

Ἀπόφ. 5462 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5152).

§ 145. Τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ κηρύξῃ ἄκυρον ἐπιδοτήριόν τι διὰ τὸν λόγον μὴ προταθέντα.

Ἀποφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 202 καὶ 170 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ ἀκυρότητες πρέπει νὰ προβάλλωνται παρὰ τῶν διαδίκων, καθ' ὃν χρόνον ὁρίζει τὸ μνησθὲν ἄρθρον 202, μὴ προταθέντα δὲ πράγματα δὲν δύνανται συνήθως ν'ἀναπληρωθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐνταῦθα ἐφετεῖον, διὰ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐκήρυξεν ἄκυρον τὸ μνησθὲν ἐπιδοτήριον, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπαράδεκτον τὴν ἔφεσιν τῆς ἀναιρεσειούσης διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν ἀναφέρει ὅτι ἐπέδωκεν εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν Χ. Ρ. τὸ εἰρημένον ἐφετήριον, καὶ ὅτι ἐτοιχοκόλλησεν αὐτὸ μὴ δυνηθείσης αὐτῆς νὰ ὑπογράψῃ, ὅπερ ἐςὶν ἀνεπλήρωσεν ἐξ ἐπαγγέλματος λόγον ἀκυρότητος, μὴ προταθέντα παρὰ τοῦ πληρεξουσίου τῆς Χ. Ρ., καὶ ἑπομένως παρεβίασε τὰ ῥηθέντα ἄρθρα » (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 71 τοῦ 1845.

§ 146. Ἀκυρότης ἐπιδοτηρίων, μὴ προταθεῖσα πρωτοδικως, καλύπτεται· (202 πολιτ. δικονομ.).

Ἀπόφ. 5462 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 147. Ἡ ἐν τῷ ἐφετηρίῳ παράλειψις τοῦ ἀριθμοῦ τῆς ἀποφάσεως, καθ' ἧς ἡ ἔφεσις, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τοῦ ἐπιδοτηρίου.

Ἀπόφ. 240 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 130).

---

(1) Ὁ διάδικος ἐπρότεινε μόνον ὅτι οἴκοθεν ὁ κλητὴρ ἐβεβαίωσε τὸ περιστατικὸν ὅτι ἡ διάδικος δὲν ἤξευρε γράμματα.

§ 148. Ἡ ἄρνησις ὅτι δὲν ἔγινεν ἐπίδοσις περιέχει ἐκ πλαγίου τὴν ἔνστασιν τῆς ἀκυρότητος τῆς ἐπιδόσεως, ἂν τυχὸν ἤθελε μετὰ ταῦτα προςαχθῇ.

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ ΙΖ'.

Περιεχόμενον τῶν ἐπιδοτηρίων (1).

§ 150. Αἱ περὶ ἐκθέσεων διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς περὶ ἐπιδοτηρίων (2).

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγ. 21 τοῦ 1842 (σελ. 79 τῆς σειρᾶς τοῦ 1842).

---

(1) Ἡ παράλειψις τῆς σημειώσεως τῆς ὥρας ἀφορᾷ παράβασιν τύπου ἐπουσιώδους, ὅταν μάλιστα δὲν προτείνῃ τις ὅτι ἡ ἐπίδοσις ἐγένετο εἰς ὥραν πρὸς τοῦτο μὴ ὑποχρεωτικὴν, καὶ αὐτὸς ὁ δικάδικος ὑπέγραψεν αὐτό.

Ἀπόφ. 5210 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

ΣΗΜ. 1. Πότε, λόγῳ τῆς ὥρας, δύναταί τις ν'ἀρνηθῇ τὴν παραλαβὴν τοῦ ἐγγράφου; ὅρα ἄρθρον 147 (1037 p. c) τῆς πολιτ. δικονομίας συνδυασμένον μὲ τὸ ἄρθρον 122 τοῦ κανονισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς· εἰς τὴν διάταξιν ἐκείνην εὕρηται ἴχνος τῆς διατάξεως τῆς Δωδεκαδέλτου: Sol occasus suprema tempestas esto· εἶναι δὲ ἄκυρος ἡ ἐν καιρῷ νυκτὸς γενομένη ἐπίδοσις; Ὄχι, κατὰ τὴν γαλλ. νομολογίαν. (Ῥολλ. Εὐρ. λ. exploit, ἄρ. 61).

ΣΗΜ. 2. Τί περὶ τῶν ἑορτῶν; αὐτ. ἄρ. 62, 70. Carré per Chauveau. ζήτ. 330.—Ὅρα ἀνωτ. § 7.

ΣΗΜ. 3. Χρονολογία. Ἡ χρονολογία περιλαμβάνει τὴν μνεῖαν τῆς ἡμέρας, τοῦ μηνὸς καὶ τοῦ ἔτους· ὑπάρχει, κατὰ τὴν γαλλικὴν νομολογίαν ἀκυρότης, ἂν μείνῃ ἀνοικτή: Boncenne, τόμ. 2 σελ. 102. — Ῥολλ. αὐτ. ἄρ. 112 ἐπ. ἄρθρ. 140 πολ δικονομ.

Ἡ μνεία τῆς ὥρας ἀπαιτεῖται; (Carré, ζήτ. 283)· ἐνίοτε δὲ παράγει συνεπείας, οἷον ἐπὶ ἀνατροπῆς. (Boiche, ἄρ. 35).

Η Χρονολογία σημειοῦται δι'ἀριθμῶν, καὶ κατὰ τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον. (Ῥολλ. αὐτ. 109).

ΣΗΜ. 4. Περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς κατοικίας τοῦ παραγγέλλοντος τὴν ἐπίδοσιν δὲν ἔχω τί νὰ παρατηρήσω. Ὁ θέλων εὑρίσκει παρατηρήσεις εἰς τὸν Ῥολλῖνον· αὐτ. ἄρ. 154 ἐπ.

ΣΗΜ. 5. Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἐναγομένου· ὅρα πολλὰς παρατηρήσεις εἰς τὸν Ῥολλῖνον, αὐτ. ἀριθ. 256—289, πολλαὶ τῶν ὁποίων ἀφορῶσι τὰ δικόγραφα αὐτά. — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 288 ἐπ.

ΣΗΜ. 6. Ὄνομα καὶ ἐπώνυμον κλ. τοῦ κλητῆρος, ὑπογραφή· ὅρα περὶ πάντων αὐτῶν εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Ῥολλίνου, λέξ. exploit, ἀρ. 346 ἐπ.

ΣΗΜ. 7. Τέλη καὶ δικαιώματα (coût de l'exploit· ὅρα ἄρθρον 165 ὀργ.—Ledru, exploit, ἄρ. 534 ἐπ.

(2) Ὅρα τὴν λέξιν Ἔκθεσις (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 192).

§ 151. Εἰς τὸ περὶ ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν ὁ κλητὴρ περιγράφει τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 140 τῆς πολιτ. δικονομ. ὁριζόμενα· ἰδίως

α') Τὸ ἐπιδοθὲν δικόγραφον· ἄλλως, εἶναι ἄκυρον τὸ ἀποδεικτικόν;

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 140 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ τῆς ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος πρέπει νὰ περιγράφῃ ἀκριβῶς τὸ ἐπιδοθὲν δικόγραφον κτλ.· τὸ δὲ ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου π. ε. ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος Σ. Π., ὀνομάζον ἁπλῶς τὰ πρὸς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν Τριπόλεως ἐπιδοθέντα δικόγραφα, δὲν ἀναφέρει ὁποίους δικαίους αὐτὰ ἀφορῶσιν, οὐδ' ἂν ἐπεδόθησαν εἰς τὸν εἰρημένον στρατιωτικὸν διοικητὴν ὡς εἰς ἀντίδικον, ἢ ὡς ἀρχηγὸν τινὸς τῶν ὑπ' αὐτοῦ διατελούντων στρατιωτικῶν, κατὰ τὸν ἀριθ. 8 τοῦ 145 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 140 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ὡς ἀφορῶσαι τὰς προθεσμίας, εἶναι οὐσιώδεις, καὶ ἡ παράβασις αὐτῶν δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναίρεσιν. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 177 τοῦ 1838 (σελ. 71 τοῦ 3 τόμ. τῆς Νομολ.).

β') Τὸ ὄνομα τοῦ προςώπου, εἰς ὃ ἐγινεν ἡ ἐπίδοσις (140 πολ. δικον.).

Εἶναι δὲ ἄτακτον, ὅταν φέρῃ ὅτι ἡ ἐπίδοσις ἐγένετο εἰς *ἅπαντας τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου.*

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 66 τοῦ 1836 (σελ. 27 τοῦ 1 τόμ. τῆς Νομολ.).—'Ορα λεξικ. Carlelei, ἐν λέξ. Commendement § 12.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 97 τοῦ 1848 ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου φέρει :

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 140 τῆς πολιτ. δικονομίας ὁρίζει ῥητῶς ὅτι ὁ κλητὴρ δίδει περὶ τῆς ἐπιδόσεως ἀποδεικτικόν, περιγράφον ἀκριβῶς, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τὸν ἄνθρωπον, εἰς ὃν παρεδόθη τὸ δικόγραφον, καὶ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο χρονολογεῖ καὶ ὑπογράφει ὁ κλητήρ· ἡ δὲ περιγραφὴ αὕτη εἶναι οὐσιώδεις, καθόσον δι' αὐτῆς ἀποδεικνύεται ὅτι ἀληθῶς καὶ πραγματικῶς ἐπεδόθη τὸ δικόγραφον, ἐκ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ὁποίου δύνανται, κατὰ τὴν φύσιν αὐτοῦ, νὰ χορηγηθῶσι δικαιώματα εἰς τὸν ἕνα διάδικον, καὶ νὰ ἐπιβληθῶσιν ὑποχρεώσεις εἰς τὸν ἄλλον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1835 ἐν Τριπόλει ἀποδεικτικὸν τοῦ παρὰ τοῖς αὐτόθι πρωτοδίκαις κλητῆρος Α. Δ. δὲν περιέχει παντάπασιν εἰς τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπεδόθη ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως τοῦ Α. Α. δικηγόρου πληρεξουσίου τοῦ ἀναιρεσείοντος Χ. Α., ἀλλ' ἀναφέρει ἁπλῶς ὅτι παρέδωκεν αἴτησιν

ἀναιρέσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 85 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Τριπόλει δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν κατὰ Δ. Κ., κατοίκου Στεμνίτζης· ἡ δὲ παρὰ πόδας τοῦ αὐτοῦ ἀποδεικτικοῦ καὶ πολὺ κάτωθεν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ κλητῆρος σημείωσις διαλαμβάνουσα «ὅτι ἔλαβον τὴν ἀνωτέρω σημειωθεῖσαν εἰς τὴν εἰκοσιμίαν Ὀκτωβρ., Δ. Κ.,» δὲν ἀναπληροῖ τὴν εἰρημένην ἔλλειψιν, καθόσον δὲν εἶναι ἐπιβεβαιωμένη ἡ ἐπισημείωσις αὕτη διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ αὐτοῦ κλητῆρος, ὡς διατάττει τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς προμνημονευθείσης διατάξεως· ὥστε καθίσταται ἄκυρος ἡ γενομένη ἐπίδοσις τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατὰ τῆς προςβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 85 ἀποφάσεως τῶν ἐν Τριπόλει τότε ἐφετῶν, καὶ ἑπομένως ἀπαράδεκτος ἡ αἴτησις αὕτη τῆς ἀναιρέσεως.»

γ') Διάφορα ἄλλα προςόντα ἀπαιτούμενα διὰ τὸ κῦρος τοῦ ἐπιδοτηρίου.—Ὅρα ἀνωτέρω §§ 2, 5—8 ἐπ. 22 ἐπ. 68 ἐπ.

§ 152. Ἂν εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐπιδοτηρίου φαίνεται ἀταξία τις ὡς πρὸς τὰ ὀνόματα, τοῦτο δὲν δύναται νὰ φέρῃ τὴν ἀκύρωσιν αὐτοῦ, ὅταν ἄλλως ἀποδεικνύηται ἡ ταυτότης τοῦ προςώπου.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 11 τοῦ 1842.

§ 153. Ἐπιδοτήριον, μὴ φέρον ὁλόκληρον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ κλητῆρος, ἀλλὰ μόνον τὰ δύω ἀρχικὰ γράμματα τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ἐπωνύμου του, εἶναι ἄκυρον, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 140 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ ὑπογραφὴ τῶν κλητήρων εἶναι στοιχεῖον ἄφευκτον, δίδον κῦρος εἰς τὴν ἔκθεσιν, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἦναι ὁλόγραφος.—Οὐχ' ἧττον εἶναι ἄκυρον καὶ ἂν ἐν τῷ περιθωρίῳ ἦναι γεγραμμένον ὁλόκληρον τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ κλητῆρος, διότι ἡ ὑπογραφὴ αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐν τῷ περιθωρίῳ παραπομπήν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 5 τοῦ 1851.

§ 154. Ὁ λόγος ὅτι ὁ διάδικος ὑπέγραψεν εἰς τὸ ἐπιδοτήριον τουρκιστί, εἶναι ἀνίσχυρος, καθόσον ὁ νόμος δὲν προβλέπει πῶς πρέπει νὰ ὑπογράφωνται οἱ μὴ γινώσκοντες τὴν Ἑλλην. γλῶσσαν, ὅταν μάλιστα ὁ διάδικος δὲν ἀρνῆται τὴν ὑπογραφήν του.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 36 τοῦ 1845.

Σημ. Εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξει *Ἐπίδοσις*) εὑρίσκετε τὰ ἑξῆς (155—158)·

§ 155. Κατὰ τὸ ἄρθρον 146 τῆς πολιτ. δικονομίας οἱ λαμβάνοντες τὸ εἰς αὐτοὺς ἐπιδιδόμενον ἔγγραφον διάδικοι, πρέπει νὰ

ὑπογράφουν τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιδόσεως· ἡ δὲ διατύπωσις αὕτη εἶναι οὐσιώδεις.

Ἀπόφ. 173 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. φύλλ. 37, σ. 388).

§ 156. Οὔτε τὸ ἄρθρον 140, οὔτε ἄλλη τὶς τοῦ νόμου διάταξις, ἀπαιτεῖ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 144 καὶ 146 νὰ γίνηται παρὰ τοῦ κλητῆρος ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ μνεία ῥητὴ τῆς ἰδιότητος τῶν προςκληθέντων εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν καὶ ὑπογραψάντων εἰς τὸ ἐπιδοτήριον· ὅτι, δηλαδὴ, εἶναι γείτονες τοῦ πρὸς ὃν ἔγινεν ἡ κοινοποίησις διαδίκου· ὁσάκις δὲ ὁ νόμος δὲν διέταξε νὰ βεβαιοῦται ῥητῶς ἡ ἐκπλήρωσις διὰ δικαστικοῦ τινος τύπου, ὑπάρχει πρόληψις νομικὴ περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ τύπου τούτου μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον· ἑπομένως ἡ παράλειψις τῆς μνείας ταύτης, καίτοι ἀφορώσης τύπον οὐσιώδη, δὲν καθιστᾷ ἄτακτον τὸ ἐπιδοτήριον, καὶ μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως ὑποτίθεται ὅτι οἱ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ἀναφερόμενοι μάρτυρες ἦσαν γείτονες τοῦ πρὸς ὃν ἐπεδόθη τὸ δικόγραφον διαδίκου.—Ὅρα ἀνωτ. § 136 ἐπ.

Ἀπόφ. τῆς 14 Ἰουν. 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 2125).

§ 157. Ἐὰν εἰς τὰ ἐπιδοτήρια δὲν ἀναφέρηται ἡ ἐνορία, τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον, καθότι οὔτε νόμος τις τὸ διατάττει, οὔτε βλάβη δύναται νὰ προκύψῃ εἰς τὸν διάδικον.

Ἀπόφ. τῆς 26 Ἰουλ. 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2165).

§ 158. Ἡ εἰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιδόσεως παράλειψις τῆς σημειώσεως τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀγωγῆς, δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἀκύρωσιν αὐτοῦ, ὅταν ἀποδεδειγμένως δὲν ὑπάρχῃ ἄλλη ἀγωγὴ ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων.

Ἀπόφ. τῆς 22 Αὐγ. 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2629).

§ 159. Δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπίδοσις, ὅταν ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλίδος τοῦ ἐγγράφου ἀναφέρηται ῥητῶς τὸ ὄνομα τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, εἰς δὲ τὴν παραγγελίαν ὑπάρχει μνεία περὶ τῆς εἰς αὐτὸν ἐπιδόσεως αὐτοῦ, χωρὶς ν' ἀναφέρηται εἰς τὸ ὄνομά του.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 22 τοῦ 1841. (Νομ. σελ. 2703).

ΤΜΗΜΑ ΙΗ'.

Ἀποτελέσματα (1).

§ 160. Ἡ πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου πα-

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Κανονισμὸς ἁρμοδιότητος.—Ἀνακοπή.—Ἀναίρεσις.—Ἔφεσις.—Ἀπάντησις.

ράδοσις τῆς ἐφέσεως ἐπεῖχεν ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους τόπον ἐπιδόσεως· ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως δὲ ταύτης ἄρχεται ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 205 τοῦ 1849.

§ 161. Μόνη ἡ ἐπίδοσις τοῦ ἐφετηρίου, καὶ οὐχὶ ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ δήλωσις τῆς ἐφέσεως, μεταβιβάζει τὴν δίκην εἰς τὸ ἀνώτερον δικαστήριον, καὶ ἑπομένως ἀναβάλλει τὴν περαιτέρω συζήτησιν.

'Απόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 394).

§ 162. Ἐκ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως ὑποτίθεται παραδοχὴ τῆς κοινοποιηθείσης ἀποφάσεως, καὶ ἀποκλείεται ὁ κοινοποιήσας τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀντεφέσεως; — Ὅρα Νομ. σελ. 3124· περὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ θέλω ὁμιλήσει ἐν ταῖς λέξεσιν *Ἔφεσις* καὶ *Συναίνεσις* (α).

— Ἡ ἐπίδοσις ἐπιφέρει διάφορα ἀποτελέσματα· ἤτοι, ἡ ἐπίδοσις τῆς κλήσεως

1) Ὑποχρεοῖ τὰ μέρη νὰ ἐμφανισθῶσι κατὰ τὴν νόμιμον ἢ ὁρισθεῖσαν προθεσμίαν, ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον, αἰτοῦντος τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων, δικάζει ἐρήμην·

2) Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 148 τῆς πολιτ. δικονομίας ὑποχρεοῖ τὰ μέρη ἐπὶ τῇ αὐτόθι ὁριζομένῃ συνεπείᾳ, νὰ διορίσωσιν ἀντίκλητον.

3) Πρὸ τῆς πρὸς ἐμφάνισιν προθεσμίας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνεργηθῇ ἔγκυρός τις κατὰ τοῦ κλητευομένου πρᾶξις.

4) Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν, ἐκτὸς ἂν διετάχθη ἡ προςωρινὴ ἐκτέλεσις ἢ ἡ ἀπόφασις ἦναι, δυνάμει τοῦ νόμου, ἐκτελεστή.—Ὅρα Ἔ φ ε σ ι ς.

5) Διάφορα ἄλλα ἀποτελέσματα ἐσημείωσα εἰς τοὺς §§ 19—31 τῆς λέξεως Ἀ π ά ν τ η σ ι ς (Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 7 ἐπ.). Περὶ δὲ τῶν τόκων ὅρα τὰ ἐν τῇ σελ. 384 ἐπ. τοῦ 4 τόμ. τοῦ Εὑρ. ἐκτεθέντα, ὡς καὶ τὰ ἐν τοῖς §§ 155, 334 τῆς λέξεως Ἁ ρ μ ο δ ι ό τ η ς π ο λ ι τ ι κ ὴ (Εὑρ. τόμ. 4) σημειωθέντα.—Ὅρα καὶ Ledru, λέξ. exploit n° 333 ἐπ.).

Περὶ τῆς παραχωρήσεως βλέπε Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 8 § 22—καὶ Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 370 § 10.

(α) Εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ, λέξ. Π α ρ α δ ο χ ή, εὕρηνται καὶ τὰ ἑξῆς·

Ὅταν ὁμοῦ μὲ τὴν ἀπόφασιν κοινοποιηθῇ εἰς τὸν ἀντίδικον καὶ τὸ δικόγραφον τοῦ κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐνδίκου μέσου, ἡ κοινοποίησις αὕτη δὲν θεωρεῖται ὡς πρᾶξις ἐμφαίνουσα τὸν σκοπὸν τῆς παραδοχῆς τῆς προςβαλλομένης ταύτης ἀποφάσεως, ἂν καὶ δὲν ὑπάρχῃ ῥητὴ ἐπιφύλαξις τοῦ δικαιώματος τούτου εἰς τὴν πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως ἔγγραφον παραγγελίαν.

'Απόφ. τῆς 31 Μαΐου 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 2117).

§ 163. Ἐκ τοῦ ὅτι δέ τις ἔλωκε τὸν ἐπιβληθέντα ὅρκον, καὶ ἐκοινοποίησε τὴν ἀπόφασιν; δὲν ἐξάγεται ὅτι συνήνεσεν εἰς τὴν ἀπόφασιν (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 366 (σελ. 404 τῆς σειρᾶς τοῦ 1840).

§ 164. Ποῖα ἀποτελέσματα φέρει, ὡς πρὸς τοὺς τόκους, ἡ ἐπίδοσις; — Ὅρα τὴν λέξιν *Τόκοι*, ἔνθα καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 173 τοῦ 1842 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν (Νομ. σελ. 3124). — Ὅρα καὶ τὴν ἀνωτ. σελ. 176 σημ. 5.

— Ἡ διὰ κλητῆρος κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως δὲν ἐμφαίνει τὴν παραδοχὴν αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ κοινοποιοῦντος.

Ἀπόφ. 413 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3462).

— Ἡ ἐπίδοσις ἀποφάσεως, ἄνευ ἐπιφυλάξεως, δὲν ἐμφαίνει παραδοχὴν τῆς ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. 3 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4622).

— Ἡ ἄνευ ἐπιφυλάξεως κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως δὲν ἐμφαίνει παραδοχὴν αὐτῆς, ὅταν μάλιστα ἡ αὐτὴ περιέχῃ διατάξεις ὠφελίμους εἰς τὸν κοινοποιοῦντα.

Ἀπόφ. 342 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4763).

— Ἡ πρὸς πληρωμὴν πολιτ. ἀποφάσεως ἐπιταγὴ μετ' ἐπιφυλάξεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως δὲν ἐμφαίνει παραδοχὴν τῆς ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. 455 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4930).

— Ἡ κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως δὲν ἐπιφέρει σιωπηλὴν παραδοχὴν αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ κοινοποιήσαντος καταδικασθέντος διαδίκου.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 21 τοῦ 1847.

— Ἡ ἁπλῆ καὶ ἄνευ ἐπιταγῆς ἢ κλήσεως πρὸς ἐκτέλεσιν κοινοποίησις ἀποφάσεως, περιεχούσης διατάξεις ἐν μέρει ὠφελίμους εἰς τὸν κοινοποιοῦντα καὶ ἐν μέρει βλαπτικὰς, δὲν ἐμφαίνει εἰμὴ παραδοχὴν τῶν πρώτων, οὐχὶ δὲ καὶ παραίτησιν τοῦ δικαιώματος τῆς κατὰ τῶν δευτέρων ἐφέσεως.

Ἀπόφ. 312 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4763).

— Ἡ εἰς ὁρκισιν ἑνὸς ἐμπειροτέχνου παρουσία τοῦ δικαγωγοῦ δὲν ἐπάγει σιωπηρὰν ἀποδοχὴν τῆς διαταξάσης τὴν δι' ἐμπειροτεχνῶν ἀπόδειξιν ἀποφάσεως.

Ἀκυρ. Γαλλ. τῆς 12 Αὐγ. 1839. (Νομ. σελ. 2332).

— Ἡ παρεδρεσις τοῦ διαδίκου κατὰ τὴν ὁρκοδοσίαν τοῦ ἀντιδίκου του, χωρὶς ἐπιφυλάξεως, ἐμφαίνει ἀποδοχὴν τῆς ἐπιβαλλούσης τὸν ὅρκον ἀποφάσεως (μὲ λόγους ἀμφιβολίας).

Ἀπόφ. 7 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4625).

— Ἡ παραδοχὴ τοῦ, διὰ τῆς ἀποφάσεως, ἐπιβαλλομένου ὅρκου ἐμφαίνει παραδοχὴν τῆς ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. 137 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4673).

(1) Ὅρα τὰς ἐν τῷ Εὑρ. λέξεις Ὅρκος.—Συναίνεσις.

§ 165. Όταν ὁ προςεπικληθεὶς εἰς παρέμβασιν, ὡς ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν, ἐκοινοποίησε τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸν ἀντίδικον τοῦ προςεπικαλέσαντος, ἡ κοινοποίησις αὕτη παράγει ἀποτελέσματα κατὰ τοῦ πρὸς ὃν ἐγένετο; Όχι, ἂν ἡ ἀπόφασις παρεδέχθη ὅτι αὐτὸς ὁ πρὸς ὃν ἐγένετο εἶναι ὑπόχρεως διὰ τὴν προξενηθεῖσαν ζημίαν, καὶ ὅτι ὁ προςεπικληθεὶς δὲν ἦτο κατά τι ὑπόχρεως.

'Απόφ. 856 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5270).

§ 166. Ἀποβάλλει τὰς νομίμους συνεπείας της ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς, ἥτις ἀποτείνεται ἐνώπιον ἀναρμοδίου δικαστηρίου; Όχι, διότι ἡ τῆς ἀναρμοδιότητος ἔνστασις, οὖσα ἀναβλητική, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἐνώπιον ἀναρμοδίου δικαστηρίου εἰςαχθείσης δίκης, ἀλλ' ἁπλῶς τὴν ἀναβολὴν καὶ παραπομπὴν αὐτῆς εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, ὥστε διὰ κλήσεως ὁ ἐνάγων δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστοῦ συζήτησίν της.

'Απόφ. 859 τοῦ 1859 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 8271). — Όρα τὴν λέξ. 'Αρμοδιότης. ἐν γένει §§ 155, 334· —καὶ Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 385.—Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 8 § 3.

§ 167. Ἡ πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ διοικ. δικ. ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως ἐπεῖχεν ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους τόπον ἐπιδόσεως· ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως δ' ἐκείνης ἄρχεται ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 205 τοῦ 1849.

§ 168. Τί ὡς πρὸς τὰ κοινοποιούμενα μὴ ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῶν ἀποφάσεων; Όρα Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 61 (λέξει *Ἀπόγραφον*), καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5537 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ ΙΘ'.

Τίς ἀποδεικνύει τὸ ἔγκυρον τῆς ἐπιδόσεως;

§ 169. Όρα τοὺς ἀνωτέρω §§ 14, δ', ς' ἐπ. 17, 64 ἐπ.

§ 170. Ὁ . . . . . ἐπρότεινεν ὅτι ἡ εἰς τὸν υἱόν του ἐπίδοσις δικογράφου τινὸς ἦτον ἄκυρος, διότι ὁ υἱός του δὲν ἦτο σύνοικός του, καὶ τυχαίως εὑρέθη ἐν τῇ οἰκίᾳ του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιδόσεως.

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐπέβαλε τὴν περὶ τούτου ἀπόδειξιν εἰς τὸν προτείναντα τὸ ἔγκυρον τῆς ἐπιδόσεως, ἀλλ' αἱ σκέψεις φέρουσιν οὕτως·

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσίβλητος προςβάλλει καὶ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο ὡς ἄκυρον ἐπὶ λόγῳ ὅτι ὁ υἱός του Γ. Κ, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐπεδόθη, κατ' αὐτό, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον τῆς ἀναιρέσεως, δὲν εἶναι σύνοικος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πατρός του, διαμένων νομίμως ἐπὶ τῆς Βασιλ. Κορβέττας,

ὁ *Λουδοβῖκος*, εὑρεθεὶς τυχαίως καὶ προςωρινῶς μόνον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιδόσεως, ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Π. Κ. προςαχθέντων δημοσίων ἐγγράφων τοῦ τε ὑπ' ἀριθ. 5,122 τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου, καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 650 τοῦ διευθυντοῦ τῆς Βασιλ. Κορβέττας, ὁ *Λουδοβῖκος*, ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ υἱός του Γ. Κ. διέμενεν ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1847 ἐπὶ τοῦ εἰρημένου πλοίου, διετέλεσε δὲ ἐν ἀδείᾳ μόνον ἀπὸ τῆς 10 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 16 Ἰουλίου 1847· τὸ δὲ δημόσιον ἰσχυρίσθη ὅτι ὁ Γ. Κ. διέμενεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός του καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν ἀδείᾳ ἀπουσίας του ἀπὸ τοῦ πλοίου· ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς οὗτος, καὶ ἰδίως τὸ γεγονός: πόσας ἡμέρας διέμεινεν ὁ Γ. Κ. ἐν τῇ πατρικῇ του οἰκίᾳ, ἂν καὶ προςωρινῶς, καὶ πόσας μετὰ τὴν 2 Μαΐου 1847: δύνανται νὰ ἔχωσιν οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ κύρους τοῦ ἀποδεικτικοῦ τούτου ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, καὶ ἐπομένως πρέπει ν' ἀποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ προτείναντος δημοσίου.

Ἐπειδὴ πάντα τὰ ἐκτεθέντα γεγονότα δύνανται ν' ἀποδειχθῶσι καὶ διὰ μαρτύρων, οὔσης προφανῶς ἀδυνάτου τῆς δι' ἐγγράφων ἀποδείξεώς των· (ἄρθρον 304 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 201 τοῦ 1848.

Προσθῆκαι.—§ 171. Τί περὶ πρέσβεων;—Περὶ τῶν τελῶν τῆς ἀποστολῆς τῶν δικογρ. τῶν πενήτων; — Τί περὶ τῆς διὰ τῶν εἰςαγγελέων ἐπιδόσεως; (ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 83).

Πίναξ λεκτικός.

Σημ. Ὁ λεκτικὸς οὗτος πίναξ ἀφορᾷ τὴν λέξιν Ἐ π ί δ ο σ ι ς *(ἀνωτ. σελ.* 83 *ἐπ.)· ὁ μετὰ τὰς λέξεις ἀριθμὸς σημαίνει τοὺς §§, ἐκτὸς ἂν ῥητῶς ἡ παραπομπὴ γίνηται εἰς τὰς σελ.*

ΕΠΙΔΟΣΙΣ (ἐπὶ ποινικῶν δικῶν) (1).

Πιναξ λεκτικός.

§ 1. **Κατὰ τὸ ἄρθρον 191 τῆς ποιν. δικαιομ. ἡ συνυπογραφὴ τοῦ πρὸς ὃν κοινοποιεῖται τὸ ἔγγραφον δὲν ἀπαιτεῖται.**

Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου μή τοῦ 1836, καὶ ρλ' τοῦ 1837 (νομολ· τόμ. 1 σελ. 325.—Νομολ. τόμ. 2 σελ. 163).

— **Διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἡ ἐπίδοσις τῶν ἐν τῇ φυλακῇ ὑποδίκων, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ὑπογραφὴ τοῦ δεσμοφύλακος.**

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 24 τοῦ 1844.

§ 2. **Κατὰ τὸ 191 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ νόμος, διατάττων νὰ δίδωσιν οἱ κλητῆρες ἀποδεικτικὸν τῆς ἐγχειρίσεως, δὲν καταστοχάζεται εἰμὴ τῆς ἀποδείξεως τῆς ἐπιδόσεως· ὁσάκις δ' αὕτη**

(1) Ὅρα τὸ προηγούμενον περὶ ἐ π ι δ ό σ ε ω ς ἄρθρον. — Ὅρα δὲ καὶ τὰς λέξεις Β ο υ λ ε ύ μ α τ α. — Ἐ π ί κ ρ ι μ α. —Κ λ ή σ ε ι ς.— Κ α τ η γ ο ρ ί α.—Φ υ γ ό δ ι κ ο ι.—Κ λ η τ ή ρ ι ο ν ἐ π ί κ ρ ι μ α.

τὸν ἐφεσίβλητον, ἀλλὰ τὴν σύζυγον αὐτοῦ, ἥτις ὡμολόγησεν ὅτι εἶναι ἀγράμματος, καὶ διὰ τοῦτο ἐγένετο τοιχοκόλλησις, εἶναι τακτικὸν, καὶ ὁ κλητὴρ δὲν ὤφειλε νὰ ἐρευνήσῃ ἂν ὑπάρχῃ ἄλλος σύνοικος.

Ἀπόφ. 7943 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 141. Δὲν θεωρεῖται ὡς γείτων ὁ μάρτυς, τοῦ ὁποίου ἡ κατοικία κεῖται εἰς ὁδὸν, φέρουσαν εἰς ἄλλην διεύθυνσιν παρ' ἐκείνην, εἰς ἣν κεῖται ὁ οἶκος, ὅπου ἐγένετο ἡ τοιχοκόλλησις, ἐν τῷ μέσῳ δὲ μεσολαβοῦν ἄλλαι οἰκίαι.

Ἀπόφ. 7995 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 142. Ἐπιδοτήριον, διαλαμβάνον «ἐτοιχοκόλλησα ἐπὶ παρουσίᾳ δύω τυχόντων μαρτύρων, μὴ εὑρεθέντων γειτόνων» εἶναι ἔγκυρον; Ὄχι.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ὁ νόμος (ἄρθρον 143 πολιτ. δικονομ.) ἀπαιτεῖ τὴν τοιχοκόλλησιν τοῦ ἐπιδιδομένου δικογράφου νὰ γίνηται ἐνώπιον γειτόνων μαρτύρων· ἡ δ' ἐνώπιον μὴ γειτόνων μαρτύρων τοιχοκόλλησις τότε μόνον δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἰσχυρὰ, ὅταν ἀποδειχθῇ ἀναπόφευκτος ἀνάγκη εἰς προςφυγὴν πρὸς τὸ εξαιρετικὸν καὶ ἔκτακτον τοῦτο μέσον, τοῦ ὁποίου αἱ συνέπειαι πολλὰ σπουδαῖαι δύνανται πολλάκις ν' ἀποβῶσι· τοιαύτη δὲ ἀνάγκη ὑπάρχει ἐπὶ παντελοῦς ἐλλείψεως γειτόνων μαρτύρων· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως δὲν ἐξάγεται ἐκ τοῦ προςβαλλομένου ἐπιδοτηρίου ἀπὸ 14 Νοεμβρίου 1849 τοῦ κλητῆρος Θ. Η. ὅτι ὁ κλητὴρ οὗτος εὑρέθη εἰς ἀνάγκην τοιαύτην, διότι δὲν μαρτυρεῖ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ὅτι ἀνεζήτησε γείτονας εἰς τὰς παρακειμένας οἰκίας καὶ δὲν εὗρεν· ἀπεναντίας μάλιστα ἐκ τῆς περικοπῆς τοῦ διαληφθέντος ἐπιδοτηρίου «ἐτοιχοκόλλησα ἐπὶ παρουσίᾳ δύω τυχόντων μαρτύρων, μὴ εὑρεθέντων γειτόνων,» τὸ ἐναντίον συνάγεται συμπέρασμα, ἤτοι ὅτι ἔλαβε τοὺς προςτυχόντας ἐκεῖ μὴ γείτονας μάρτυρας, διότι δὲν εὑρέθησαν ἐκ τοῦ αὐτομάτου γείτονες· ὅθεν τὸ ἐπιδοτήριον τοῦτο εἶναι ἄκυρον, καὶ δὲν ἀποδεικνύει τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως 21,377 τοῦ ἐνταῦθα πρωτοδικείου, ἥτις, ὡς ὑποκειμένη ἕνεκα τούτου εἰς τὸ ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον, δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τίτλος ὑπὲρ τῆς ἐνςάσεως τῆς τελεσιδικίας, τὴν ὁποίαν ὁ Σ. Δ. Κ. ἐπεκαλέσθη.»

Ἀπόφ. 7956 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

Ἀκυρότητες.

§ 143. Αἱ διατάξεις τοῦ 141 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας,

καί τοι ούσιώδεις, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσι δημοσίας τάξεως, ὡς ἀφορῶσαι τὸ συμφέρον μόνον τῶν διαδίκων· ὅθεν ἡ περὶ ἀκυρότητος τοῦ δικαστηρίου ἔνστασις πρέπει νὰ προτείνηται πρὸ τῆς ἐνστάσεως περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως ὡς ἐκπροθέσμου.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 294 τοῦ 1839.

§ 143. Ἡ περὶ ἀκυρότητος τοῦ ἐπιδοτηρίου ἔνστασις δὲν δύναται νὰ προταθῇ διὰ πρώτην φορὰν ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν.

Ἀπόφ. 5462 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν (Νομ. σελ. 5152].

§ 144. Τὰ γραφικὰ λάθη δὲν δίδουν ἀφορμὴν εἰς ἀκύρωσιν τῶν ἐπιδοτηρίων· τοιοῦτον δ' εἶναι, ἂν τὸ ἐπιδοτήριον ἐν ἀρχῇ φέρῃ ὅτι ἐπεδόθη ἀπόφασις, καὶ ἐν τέλει ὅτι τὸ ἐπιδοθὲν ἦτον ἀγωγή.

Ἀπόφ. 5462 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5152).

§ 145. Τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ κηρύξῃ ἄκυρον ἐπιδοτήριόν τι διὰ τὸν λόγον μὴ προταθέντα.

Ἀποφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὰ συνδυασμένα ἄρθρα 202 καὶ 170 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ ἀκυρότητες πρέπει νὰ προβάλλωνται παρὰ τῶν διαδίκων, καθ' ὃν χρόνον ὁρίζει τὸ μνησθὲν ἄρθρον 202, μὴ προταθέντα δὲ πράγματα δὲν δύνανται συνήθως ν' ἀναπληρωθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἐνταῦθα ἐφετεῖον, διὰ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐκήρυξεν ἄκυρον τὸ μνησθὲν ἐπιδοτήριον, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπαράδεκτον τὴν ἔφεσιν τῆς ἀναιρεσειούσης διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν ἀναφέρει ὅτι ἐπέδωκεν εἰς αὐτὴν τὴν ἰδίαν Χ. Ρ. τὸ εἰρημένον ἐφετήριον, καὶ ὅτι ἐτοιχοκόλλησεν αὐτὸ μὴ δυνηθείσης αὐτῆς νὰ ὑπογράψῃ, ὅπερ ἐςὶν ἀνεπλήρωσεν ἐξ ἐπαγγέλματος λόγον ἀκυρότητος, μὴ προταθέντα παρὰ τοῦ πληρεξουσίου τῆς Χ. Ρ., καὶ ἑπομένως παρεβίασε τὰ ῥηθέντα ἄρθρα » (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 71 τοῦ 1845.

§ 146. Ἀκυρότης ἐπιδοτηρίων, μὴ προταθεῖσα πρωτοδίκως, καλύπτεται· (202 πολιτ. δικονομ.).

Ἀπόφ. 5462 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 147. Ἡ ἐν τῷ ἐφετηρίῳ παράλειψις τοῦ ἀριθμοῦ τῆς ἀποφάσεως, καθ' ἧς ἡ ἔφεσις, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν τοῦ ἐπιδοτηρίου.

Ἀπόφ. 240 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 130).

---

(1) Ὁ διάδικος ἐπρότεινε μόνον ὅτι οἴκοθεν ὁ κλητὴρ ἐβεβαίωσε τὸ περιστατικὸν ὅτι ἡ διάδικος δὲν ἤξευρε γράμματα.

§ 148. Η άρνησις ότι δεν έγινεν επίδοσις περιέχει εκ πλαγίου την ένστασιν της ακυρότητος της επιδόσεως, αν τυχόν ήθελε μετά ταύτα προςαχθή.

'Απόφ. των εν Ναυπλ. εφετών.

ΤΜΗΜΑ ΙΖ'.

Περιεχόμενον των επιδοτηρίων (1).

§ 150. Αι περί εκθέσεων διατάξεις της πολιτ. δικονομίας δεν εφαρμόζονται εις τας περί επιδοτηρίων (2).

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγ. 21 του 1842 (σελ. 79 της σειράς του 1842).

---

(1) Η παράλειψις της σημειώσεως της ώρας αφορά παράβασιν τύπου επουσιώδους, όταν μάλιστα δεν προτείνη τις ότι η επίδοσις εγένετο εις ώραν πρός τούτο μη υποχρεωτικήν, και αυτός ο διάδικος υπέγραψεν αυτό.

'Απόφ. 5210 του 1848 των εν 'Αθήν. εφετών.

ΣΗΜ. 1. Πότε, λόγω της ώρας, δύναταί τις ν'αρνηθή την παραλαβήν του εγγράφου; όρα άρθρον 147 (1037 p. c) της πολιτ. δικονομίας συνδυασμένον με το άρθρον 122 του κανονισμού της χωροφυλακής· εις την διάταξιν εκείνην εύρηται ίχνος της διατάξεως της Δωδεκαδέλτου: Sol occasus suprema tempestas esto· είναι δε άκυρος η εν καιρώ νυκτός γενομένη επίδοσις; Όχι, κατά την γαλλ. νομολογίαν. ('Ρολλ. Εύρ. λ. exploit, άρ. 61).

ΣΗΜ. 2. Τι περί των εορτών; αυτ. άρ. 62, 70. Carré par Chauveau. ζήτ. 330.—Όρα ανωτ. § 7.

ΣΗΜ. 3. Χρονολογία. Η χρονολογία περιλαμβάνει την μνείαν της ημέρας, του μηνός και του έτους· υπάρχει, κατά την γαλλικήν νομολογίαν ακυρότης, αν μείνη ανοικτή: Boncenne, τόμ. 2 σελ. 102. — 'Ρολλ. αυτ. άρ. 112 επ. άρθρ. 140 πολ. δικονομ.

Η μνεία της ώρας απαιτείται; (Carré, ζήτ. 283)· ενίοτε δε παράγει συνεπείας, οίον επί ανατροπής. (Boische, όρ. 35).

Η Χρονολογία σημειούται δι'αριθμών, και κατά το Γρηγοριανόν ημερολόγιον. ('Ρολλ. αυτ. 109).

ΣΗΜ. 4. Περί του ονόματος και της κατοικίας του παραγγέλλοντος την επίδοσιν δεν έχω τι να παρατηρήσω. Ο θέλων ευρίσκει παρατηρήσεις εις τον 'Ρολλίνον· αυτ. άρ. 154 επ.

ΣΗΜ. 5. Όνομα και επώνυμον του εναγομένου· όρα πολλάς παρατηρήσεις εις τον 'Ρολλίνον, αυτ. αριθ. 256—289, πολλαί των οποίων αφορώσι τα δικόγραφα αυτά. — Όρα Εύρ. τόμ. 6 σελ. 288 επ.

ΣΗΜ. 6. Όνομα και επώνυμον κλ. του κλητήρος, υπογραφή· όρα περί πάντων αυτών εις το Εύρ. του 'Ρολλίνου, λέξ. exploit, άρ. 346 επ.

ΣΗΜ. 7. Τέλη και δικαιώματα (coût de l'exploit· όρα άρθρον 465 οργ.—Ledru, exploit, άρ. 534 επ.

(2) Όρα την λέξιν Έκθεσις (Εύρ. τόμ. 6 σελ. 492).

§ 151. Εἰς τὸ περὶ ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν ὁ κλητὴρ περιγράφει τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 140 τῆς πολιτ. δικονομ. ὁριζόμενα· ἰδίως

α') Τὸ ἐπιδοθὲν δικόγραφον· ἄλλως, εἶναι ἄκυρον τὸ ἀποδεικτικόν;

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 140 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ τῆς ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος πρέπει νὰ περιγράφῃ ἀκριβῶς τὸ ἐπιδοθὲν δικόγραφον κτλ.· τὸ δὲ ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου π. ε. ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος Σ. Π., ὀνομάζον ἁπλῶς τὰ πρὸς τὸν στρατιωτικὸν διοικητὴν Τριπόλεως ἐπιδοθέντα δικόγραφα, δὲν ἀναφέρει ὁποίους διαδίκους αὐτὰ ἀφορῶσιν, οὐδ' ἂν ἐπεδόθησαν εἰς τὸν εἰρημένον στρατιωτικὸν διοικητὴν ὡς εἰς ἀντίδικον, ἢ ὡς ἀρχηγὸν τινὸς τῶν ὑπ' αὐτοῦ διατελούντων στρατιωτικῶν, κατὰ τὸν ἀριθ. 8 τοῦ 145 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐπειδὴ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 140 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ὡς ἀφορῶσαι τὰς προθεσμίας, εἶναι οὐσιώδεις, καὶ ἡ παράβασις αὐτῶν δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναίρεσιν. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 177 τοῦ 1838 (σελ. 71 τοῦ 3 τόμ. τῆς Νομολ.).

β') Τὸ ὄνομα τοῦ προςώπου, εἰς ὃ ἔγινεν ἡ ἐπίδοσις (140 πολ. δικον.).

Εἶναι δὲ ἄτακτον, ὅταν φέρῃ ὅτι ἡ ἐπίδοσις ἐγένετο εἰς *ἅπαντας τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου*.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 66 τοῦ 1836 (σελ. 27 τοῦ 1 τόμ. τῆς Νομολ.).—Ὅρα λεξικ. Carlelet, ἐν λέξ. Commendement § 12.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 97 τοῦ 1848 ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου φέρει:

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 140 τῆς πολιτ. δικονομίας ὁρίζει ῥητῶς ὅτι ὁ κλητὴρ δίδει περὶ τῆς ἐπιδόσεως ἀποδεικτικόν, περιγράφον ἀκριβῶς, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τὸν ἄνθρωπον, εἰς ὃν παρεδόθη τὸ δικόγραφον, καὶ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο χρονολογεῖ καὶ ὑπογράφει ὁ κλητήρ· ἡ δὲ περιγραφὴ αὕτη εἶναι οὐσιώδεις, καθόσον δι' αὐτῆς ἀποδεικνύεται ὅτι ἀληθῶς καὶ πραγματικῶς ἐπεδόθη τὸ δικόγραφον, ἐκ τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ὁποίου δύνανται, κατὰ τὴν φύσιν αὐτοῦ, νὰ χορηγηθῶσι δικαιώματα εἰς τὸν ἕνα διάδικον, καὶ νὰ ἐπιβληθῶσιν ὑποχρεώσεις εἰς τὸν ἄλλον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1835 ἐν Τριπόλει ἀποδεικτικὸν τοῦ παρὰ τοῖς αὐτόθι πρωτοδίκαις κλητῆρος Α. Δ. δὲν περιέχει παντάπασιν εἰς τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπεδόθη ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως τοῦ Α. Α. δικηγόρου πληρεξουσίου τοῦ ἀναιρεσείοντος Χ. Α., ἀλλ' ἀναφέρει ἁπλῶς ὅτι παρέδωκεν αἴτησιν

ἀναιρέσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 85 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Τριπόλει δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν κατὰ Δ. Κ., κατοίκου Στεμνίτζης· ἡ δὲ παρὰ πόδας τοῦ αὐτοῦ ἀποδεικτικοῦ καὶ πολὺ κάτωθεν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ κλητῆρος σημείωσις διαλαμβάνουσα «ὅτι ἔλαβον τὴν ἀνωτέρω σημειωθεῖσαν εἰς τὴν εἰκοσιμίαν Ὀκτωβρ., Δ. Κ.,» δὲν ἀναπληροῖ τὴν εἰρημένην ἔλλειψιν, καθόσον δὲν εἶναι ἐπιβεβαιωμένη ἡ ἐπισημείωσις αὕτη διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ αὐτοῦ κλητῆρος, ὡς διατάττει τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς προμνημονευθείσης διατάξεως· ὥστε καθίσταται ἄκυρος ἡ γενομένη ἐπίδοσις τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατὰ τῆς προςβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 85 ἀποφάσεως τῶν ἐν Τριπόλει τότε ἐφετῶν, καὶ ἐπομένως ἀπαράδεκτος ἡ αἴτησις αὕτη τῆς ἀναιρέσεως.»

γ') Διάφορα ἄλλα προςόντα ἀπαιτούμενα διὰ τὸ κῦρος τοῦ ἐπιδοτηρίου.—Ὅρα ἀνωτέρω §§ 2, 5—8 ἐπ. 22 ἐπ. 68 ἐπ.

§ 152. Ἂν εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐπιδοτηρίου φαίνεται αταξία τις ὡς πρὸς τὰ ὀνόματα, τοῦτο δὲν δύναται νὰ φέρῃ τὴν ἀκύρωσιν αὐτοῦ, ὅταν ἄλλως ἀποδεικνύηται ἡ ταυτότης τοῦ προςώπου.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 11 τοῦ 1842.

§ 153. Ἐπιδοτήριον, μὴ φέρον ὁλόκληρον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ κλητῆρος, ἀλλὰ μόνον τὰ δύω ἀρχικὰ γράμματα τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ἐπωνύμου του, εἶναι ἄκυρον, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 140 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ ὑπογραφὴ τῶν κλητήρων εἶναι στοιχεῖον ἄφευκτον, δίδον κῦρος εἰς τὴν ἔκθεσιν, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἦναι ὁλόγραφος.—Οὐχ' ἧττον εἶναι ἄκυρον καὶ ἂν ἐν τῷ περιθωρίῳ ἦναι γεγραμμένον ὁλόκληρον τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ κλητῆρος, διότι ἡ ὑπογραφὴ αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐν τῷ περιθωρίῳ παραπομπήν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 5 τοῦ 1851.

§ 154. Ὁ λόγος ὅτι ὁ διάδικος ὑπέγραψεν εἰς τὸ ἐπιδοτήριον τουρκιστί, εἶναι ἀνίσχυρος, καθόσον ὁ νόμος δὲν προβλέπει πῶς πρέπει νὰ ὑπογράφωνται οἱ μὴ γινώσκοντες τὴν Ἑλλην. γλῶσσαν, ὅταν μάλιστα ὁ διάδικος δὲν ἀρνῆται τὴν ὑπογραφήν του.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 56 τοῦ 1845.

Σημ. Εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξει *'Επίδοσις*) εὑρίσκετε τὰ ἑξῆς (155—158)·

§ 155. Κατὰ τὸ ἄρθρον 146 τῆς πολιτ. δικονομίας οἱ λαμβάνοντες τὸ εἰς αὐτοὺς ἐπιδιδόμενον ἔγγραφον διάδικοι, πρέπει νὰ

ὑπογράφουν τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιδόσεως· ἡ δὲ διατύπωσις αὕτη εἶναι οὐσιώδεις.

Ἀπόφ. 173 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. φύλλ. 37, σ. 388).

§ 156. Οὔτε τὸ ἄρθρον 140, οὔτε ἄλλη τὶς τοῦ νόμου διάταξις, ἀπαιτεῖ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 144 καὶ 146 νὰ γίνηται παρὰ τοῦ κλητῆρος ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ μνεία ῥητὴ τῆς ἰδιότητος τῶν προσκληθέντων εἰς τὴν τοιχοκόλλησιν καὶ ὑπογραψάντων εἰς τὸ ἐπιδοτήριον· ὅτι, δηλαδὴ, εἶναι γείτονες τοῦ πρὸς ὃν ἔγινεν ἡ κοινοποίησις διαδίκου· ὁσάκις δὲ ὁ νόμος δὲν διέταξε νὰ βεβαιοῦται ῥητῶς ἡ ἐκπλήρωσις διὰ δικαστικοῦ τινος τύπου, ὑπάρχει πρόληψις νομικὴ περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ τύπου τούτου μέχρις οὗ ἀποδειχθῇ τὸ ἐναντίον· ἑπομένως ἡ παράλειψις τῆς μνείας ταύτης, καί τοι ἀφορώσης τύπον οὐσιώδη, δὲν καθιστᾷ ἄτακτον τὸ ἐπιδοτήριον, καὶ μέχρις ἐναντίας ἀποδείξεως ὑποτίθεται ὅτι οἱ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ ἀναφερόμενοι μάρτυρες ἦσαν γείτονες τοῦ πρὸς ὃν ἐπεδόθη τὸ δικόγραφον διαδίκου.—Ὅρα ἀνωτ. § 136 ἐπ.

Ἀπόφ. τῆς 14 Ἰουν. 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 2125).

§ 157. Ἐὰν εἰς τὰ ἐπιδοτήρια δὲν ἀναφέρηται ἡ ἐνορία, τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον, καθότι οὔτε νόμος τις τὸ διατάττει, οὔτε βλάβη δύναται νὰ προκύψῃ εἰς τὸν διάδικον.

Ἀπόφ. τῆς 26 Ἰουλ. 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2165).

§ 158. Ἡ εἰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ἐπιδόσεως παράλειψις τῆς σημειώσεως τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀγωγῆς, δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἀκύρωσιν αὐτοῦ, ὅταν ἀποδεδειγμένως δὲν ὑπάρχῃ ἄλλη ἀγωγὴ ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων.

Ἀπόφ. τῆς 22 Αὐγ. 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2629).

§ 159. Δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπίδοσις, ὅταν ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλίδος τοῦ ἐγγράφου ἀναφέρηται ῥητῶς τὸ ὄνομα τοῦ ἀναιρεσειβλήτου, εἰς δὲ τὴν παραγγελίαν ὑπάρχει μνεία περὶ τῆς εἰς αὐτὸν ἐπιδόσεως αὐτοῦ, χωρὶς ν' ἀναφέρηται εἰς τὸ ὄνομά του.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 22 τοῦ 1841. (Νομ. σελ. 2703).

ΤΜΗΜΑ ΙΗ'.

Ἀποτελέσματα (1).

§ 160. Ἡ πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου πα-

---

(1) Ὅρα τὰς λέξ. Κανονισμὸς ἁρμοδιότητος.—Ἀνακοπή.—Ἀναίρεσις.—Ἔφεσις.—Ἀπάντησις.

ράδοσις τῆς ἐφέσεως ἐπεῖχεν ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους τόπον ἐπιδόσεως· ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως δὲ ταύτης ἄρχεται ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 205 τοῦ 1849.

§ 161. Μόνη ἡ ἐπίδοσις τοῦ ἐφετηρίου, καὶ οὐχὶ ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ δήλωσις τῆς ἐφέσεως, μεταβιβάζει τὴν δίκην εἰς τὸ ἀνώτερον δικαστήριον, καὶ ἑπομένως ἀναβάλλει τὴν περαιτέρω συζήτησιν.

'Απόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 394).

§ 162. Ἐκ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως ὑποτίθεται παραδοχὴ τῆς κοινοποιηθείσης ἀποφάσεως, καὶ ἀποκλείεται ὁ κοινοποιήσας τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀντεφέσεως; — Ὅρα Νομ. σελ. 3124· περὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ θέλω ὁμιλήσει ἐν ταῖς λέξεσιν *Ἔφεσις* καὶ *Συναίνεσις* (α).

— Ἡ ἐπίδοσις ἐπιφέρει διάφορα ἀποτελέσματα· ἤτοι, ἡ ἐπίδοσις τῆς κλήσεως

1) Ὑποχρεοῖ τὰ μέρη νὰ ἐμφανισθῶσι κατὰ τὴν νόμιμον ἢ ὁρισθεῖσαν προθεσμίαν, ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον, αἰτοῦντος τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων, δικάζει ἐρήμην·

2) Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 148 τῆς πολιτ. δικονομίας ὑποχρεοῖ τὰ μέρη ἐπὶ τῇ αὐτόθι ὁριζομένῃ συνεπείᾳ, νὰ διορίσωσιν ἀντίκλητον.

3) Πρὸ τῆς πρὸς ἐμφάνισιν προθεσμίας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνεργηθῇ ἔγκυρός τις κατὰ τοῦ κλητευομένου πρᾶξις.

4) Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν, ἐκτὸς ἂν διετάχθη ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις ἢ ἡ ἀπόφασις ἦναι, δυνάμει τοῦ νόμου, ἐκτελεστή.—Ὅρα Ἔφεσις.

5) Διάφορα ἄλλα ἀποτελέσματα ἐσημείωσα εἰς τοὺς §§ 19—31 τῆς λέξεως Ἀπάντησις (Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 7 ἐπ.). Περὶ δὲ τῶν τόκων ὅρα τὰ ἐν τῇ σελ. 384 ἐπ. τοῦ 4 τόμ. τοῦ Εὐρ. ἐκτεθέντα, ὡς καὶ τὰ ἐν τοῖς §§ 155, 334 τῆς λέξεως Ἁρμοδιότης πολιτική (Εὐρ. τόμ. 4) σημειωθέντα.—Ὅρα καὶ Ledru, λέξ. exploit n° 333 ἐπ.).

Περὶ τῆς παραχωρήσεως βλέπε Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 8 § 22—καὶ Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 370 § 10.

(α) Εἰς τὸ Εὐρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ, λέξ. Παραδοχή, εὕρηνται καὶ τὰ ἑξῆς·

Ὅταν ὁμοῦ μὲ τὴν ἀπόφασιν κοινοποιηθῇ εἰς τὸν ἀντίδικον καὶ τὸ δικόγραφον τοῦ κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐνδίκου μέσου, ἡ κοινοποίησις αὕτη δὲν θεωρεῖται ὡς πρᾶξις ἐμφαίνουσα τὸν σκοπὸν τῆς παραδοχῆς τῆς προσβαλλομένης ταύτης ἀποφάσεως, ἂν καὶ δὲν ὑπάρχῃ ῥητὴ ἐπιφύλαξις τοῦ δικαιώματος τούτου εἰς τὴν πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως ἔγγραφον παραγγελίαν.

Ἀπόφ. τῆς 31 Μαΐου 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 2117).

§ 163. Ἐκ τοῦ ὅτι δέ τις ἔλωκε τὸν ἐπιβληθέντα ὅρκον, καὶ ἐκοινοποίησε τὴν ἀπόφασιν; δὲν ἐξάγεται ὅτι συνήνεσεν εἰς τὴν ἀπόφασιν (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 366 (σελ. 404 τῆς σειρᾶς τοῦ 1840).

§ 164. Ποῖα ἀποτελέσματα φέρει, ὡς πρὸς τοὺς τόκους, ἡ ἐπίδοσις; — Ὅρα τὴν λέξιν *Τόκοι*, ἔνθα καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 173 τοῦ 1842 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν (Νομ. σελ. 3124). — Ὅρα καὶ τὴν ἀνωτ. σελ. 176 σημ. 5.

— Ἡ διὰ κλητῆρος κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως δὲν ἐμφαίνει τὴν παραδοχὴν αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ κοινοποιοῦντος.

'Απόφ. 413 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3462).

— Ἡ ἐπίδοσις ἀποφάσεως, ἄνευ ἐπιφυλάξεως, δὲν ἐμφαίνει παραδοχὴν τῆς ἀποφάσεως.

'Απόφ. 3 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4622).

— Ἡ ἄνευ ἐπιφυλάξεως κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως δὲν ἐμφαίνει παραδοχὴν αὐτῆς, ὅταν μάλιστα ἡ αὐτὴ περιέχῃ διατάξεις ὠφελίμους εἰς τὸν κοινοποιοῦντα.

'Απόφ. 342 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4763).

— Ἡ πρὸς πληρωμὴν πολιτ. ἀποφάσεως ἐπιταγὴ μετ' ἐπιφυλάξεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως δὲν ἐμφαίνει παραδοχὴν τῆς ἀποφάσεως.

'Απόφ. 455 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4930).

— Ἡ κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως δὲν ἐπιφέρει σιωπηλὴν παραδοχὴν αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ κοινοποιήσαντος καταδικασθέντος διαδίκου.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 21 τοῦ 1847.

— Ἡ ἁπλῆ καὶ ἄνευ ἐπιταγῆς ἢ κλήσεως πρὸς ἐκτέλεσιν κοινοποίησις ἀποφάσεως, περιεχούσης διατάξεις ἐν μέρει ὠφελίμους εἰς τὸν κοινοποιοῦντα καὶ ἐν μέρει βλαπτικάς, δὲν ἐμφαίνει εἰμὴ παραδοχὴν τῶν πρώτων, οὐχὶ δὲ καὶ παραίτησιν τοῦ δικαιώματος τῆς κατὰ τῶν δευτέρων ἐφέσεως.

'Απόφ. 312 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4763).

— Ἡ εἰς ὅρκισιν ἑνὸς ἐμπειροτέχνου παρουσία τοῦ δικαγωγοῦ δὲν ἐπάγει σιωπηρὰν ἀποδοχὴν τῆς διαταξάσης τὴν δι' ἐμπειροτεχνῶν ἀπόδειξιν ἀποφάσεως.

'Ακυρ. Γαλλ. τῆς 12 Αὐγ. 1839. (Νομ. σελ. 2332).

— Ἡ παρεδρεσις τοῦ διαδίκου κατὰ τὴν ὁρκοδοσίαν τοῦ ἀντιδίκου του, χωρὶς ἐπιφυλάξεως, ἐμφαίνει ἀποδοχὴν τῆς ἐπιβαλλούσης τὸν ὅρκον ἀποφάσεως (μὲ λόγους ἀμφιβολίας).

'Απόφ. 7 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4625).

— Ἡ παραδοχὴ τοῦ, διὰ τῆς ἀποφάσεως, ἐπιβαλλομένου ὅρκου ἐμφαίνει παραδοχὴν τῆς ἀποφάσεως.

'Απόφ. 137 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4673).

(1) Ὅρα τὰς ἐν τῷ Εὑρ. λέξεις Ὅρκος. — Συναίνεσις.

§ 165. Όταν ὁ προσεπικληθεὶς εἰς παρέμβασιν, ὡς ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν, ἐκοινοποίησε τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸν ἀντίδικον τοῦ προσεπικαλέσαντος, ἡ κοινοποίησις αὕτη παράγει ἀποτελέσματα κατὰ τοῦ πρὸς ὃν ἐγένετο; Όχι, ἂν ἡ ἀπόφασις παρεδέχθη ὅτι αὐτὸς ὁ πρὸς ὃν ἐγένετο εἶναι ὑπόχρεως διὰ τὴν προξενηθεῖσαν ζημίαν, καὶ ὅτι ὁ προσεπικληθεὶς δὲν ἦτο κατά τι ὑπόχρεως.

'Απόφ. 856 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5270).

§ 166. Αποβάλλει τὰς νομίμους συνεπείας της ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς, ἥτις ἀποτείνεται ἐνώπιον ἀναρμοδίου δικαστηρίου; Όχι, διότι ἡ τῆς ἀναρμοδιότητος ἔνστασις, οὖσα ἀναβλητική, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἐνώπιον ἀναρμοδίου δικαστηρίου εἰσαχθείσης δίκης, ἀλλ' ἁπλῶς τὴν ἀναβολὴν καὶ παραπομπὴν αὐτῆς εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, ὥστε διὰ κλήσεως ὁ ἐνάγων δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστοῦ συζήτησίν της.

'Απόφ. 859 τοῦ 1859 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 8271). — Όρα τὴν λέξ. 'Αρμοδιότης. ἐν γένει §§ 155, 334·—καὶ Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 385.—Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 8 § 3.

§ 167. Ἡ πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ διοικ. δικ. ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως ἐπεῖχεν ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους τόπον ἐπιδόσεως· ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως δ' ἐκείνης ἄρχεται ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 205 τοῦ 1849.

§ 168. Τί ὡς πρὸς τὰ κοινοποιούμενα μὴ ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῶν ἀποφάσεων; ὅρα Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 61 (λέξει *Ἀπόγραφον*), καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5537 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ ΙΘ'.

Τὶς ἀποδεικνύει τὸ ἔγκυρον τῆς ἐπιδόσεως;

§ 169. ὅρα τοὺς ἀνωτέρω §§ 14, δ', ς' ἐπ. 17, 64 ἐπ.

§ 170. Ὁ . . . . . ἐπρότεινεν ὅτι ἡ εἰς τὸν υἱόν του ἐπίδοσις δικογράφου τινὸς ἦτον ἄκυρος, διότι ὁ υἱός του δὲν ἦτο σύνοικός του, καὶ τυχαίως εὑρέθη ἐν τῇ οἰκίᾳ του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιδόσεως.

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐπέβαλε τὴν περὶ τούτου ἀπόδειξιν εἰς τὸν προτείναντα τὸ ἔγκυρον τῆς ἐπιδόσεως, ἀλλ' αἱ σκέψεις φέρουσιν οὕτως·

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσίβλητος προσβάλλει καὶ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο ὡς ἄκυρον ἐπὶ λόγῳ ὅτι ὁ υἱός του Γ. Κ, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐπεδόθη, κατ' αὐτό, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον τῆς ἀναιρέσεως, δὲν εἶναι σύνοικος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πατρός του, διαμένων νομίμως ἐπὶ τῆς Βασιλ. Κορβέττας,

ὁ *Λουδοβῖκος*, εὑρεθεὶς τυχαίως καὶ προςωρινῶς μόνον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιδόσεως, ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Π. Κ. προςαχθέντων δημοσίων ἐγγράφων τοῦ τε ὑπ' ἀριθ. 5,122 τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου, καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 650 τοῦ διευθυντοῦ τῆς Βασιλ. Κορβέτας, ὁ *Λουδοβῖκος*, ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ υἱός του Γ. Κ. διέμενεν ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1847 ἐπὶ τοῦ εἰρημένου πλοίου, διετέλεσε δὲ ἐν ἀδείᾳ μόνον ἀπὸ τῆς 10 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 16 Ἰουλίου 1847· τὸ δὲ δημόσιον ἰσχυρίσθη ὅτι ὁ Γ. Κ. διέμενεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός του καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν ἀδείᾳ ἀπουσίας του ἀπὸ τοῦ πλοίου· ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς οὗτος, καὶ ἰδίως τὸ γεγονὸς: πόσας ἡμέρας διέμεινεν ὁ Γ. Κ. ἐν τῇ πατρικῇ του οἰκίᾳ, ἂν καὶ προςωρινῶς, καὶ πόσας μετὰ τὴν 2 Μαΐου 1847: δύνανται νὰ ἔχωσιν οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ κύρους τοῦ ἀποδεικτικοῦ τούτου ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, καὶ ἑπομένως πρέπει ν' ἀποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ προτείναντος δημοσίου.

Ἐπειδὴ πάντα τὰ ἐκτεθέντα γεγονότα δύνανται ν' ἀποδειχθῶσι καὶ διὰ μαρτύρων, οὔσης προφανῶς ἀδυνάτου τῆς δι' ἐγγράφων ἀποδείξεώς των· (ἄρθρον 304 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 201 τοῦ 1848.

Προσθῆκαι.—§ 171. Τί περὶ πρέσβεων;—Περὶ τῶν τελῶν τῆς ἀποστολῆς τῶν δικογρ. τῶν πενήτων; — Τί περὶ τῆς διὰ τῶν εἰςαγγελέων ἐπιδόσεως; (ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 83).

Πίναξ λεκτικός.

Σημ. 'Ο λεκτικὸς οὗτος πίναξ ἀφορᾷ τὴν λέξιν 'Ε π ί δ ο σ ι ς *(ἀνωτ. σελ.* 83 *ἑπ.)· ὁ μετὰ τὰς λέξεις ἀριθμὸς σημαίνει τοὺς §§, ἐκτὸς ἂν ῥητῶς ἡ παραπομπὴ γίνηται εἰς τὰς σελ.*

ΕΠΙΔΟΣΙΣ (ἐπὶ ποινικῶν δικῶν) (1).

Πίναξ λεκτικός.

§ 1. Κατὰ τὸ ἄρθρον 191 τῆς ποιν. δικονομ. ἡ συνυπογραφὴ τοῦ πρὸς ὃν κοινοποιεῖται τὸ ἔγγραφον δὲν ἀπαιτεῖται.

'Αποφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου μή τοῦ 1836, καὶ ρλ' τοῦ 1837 (νομολ. τόμ. 1 σελ. 323.—Νομολ. τόμ. 2 σελ. 463).

— Διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἡ ἐπίδοσις τῶν ἐν τῇ φυλακῇ ὑποδίκων, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ὑπογραφὴ τοῦ δεσμοφύλακος.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 24 τοῦ 1844.

§ 2. Κατὰ τὸ 191 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ νόμος, διατάττων νὰ δίδωσιν οἱ κλητῆρες ἀποδεικτικὸν τῆς ἐγχειρίσεως, δὲν καταστοχάζεται εἰμὴ τῆς ἀποδείξεως τῆς ἐπιδόσεως· ὁσάκις δ' αὕτη

---

(1) Ὅρα τὸ προηγούμενον περὶ ἐπιδόσεως ἄρθρον. — Ὅρα δὲ καὶ τὰς λέξεις Βουλεύματα. — Ἐπίκριμα. — Κλήσεις. — Κατηγορία. — Φυγόδικοι. — Κλητήριον ἐπίκριμα.

κατηγορουμένου, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ μόνον συγχωρεῖται ἡ κατ' οἶκον ἐπίδοσις εἴς τινα τῶν συνοίκων, ἢ γειτόνων· ἂν δὲ ὁ κατηγορούμενος ἦναι ἀπών, ἡ κλῆσις δὲν δύναται νὰ γενῇ εἰς τήν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολ. νόμου, μόνιμον κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄρθρων 145, 163 καὶ 190 τῆς ποιν. δικονομίας, ὅπου γίνεται ἰδίως λόγος περὶ ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως τοῦ κατηγορουμένου, προκύπτει ὅτι ἡ κλῆσις πρέπει νὰ ἐπιδίδηται εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τοῦ κατηγορουμένου, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ μόνον συγχωρεῖται ἡ κατ' οἶκον ἐπίδοσις εἴς τινα τῶν συνοίκων, ἢ γειτόνων· ἐκ δὲ τῆς λέξεως κατ' οἶκον καὶ ἐκ τῶν προθεσμιῶν, τῶν εἰς τὰ εἰρημένα ἄρθρα διαγραφομένων, δηλοῦται ἀποχρώντως ἡ ἔννοια τοῦ νόμου, ὅτι ἡ εἰς ποινικὴν δίκην ἐπιδιδομένη κλῆσις δὲν δύναται νὰ γενῇ εἰς τήν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολιτ. νόμου, μόνιμον κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου, ἂν οὗτος ἦναι ἀπών· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οἱ ἀναιρεσίβλητοι Β. καὶ Α. Χ. Α., κάτοικοι Σπετσῶν, ἦσαν ἀπόντες τῷόντι, καθ' ὃν χρόνον ἔγινεν ἡ ἐπίδοσις τῆς κλήσεως· μὴ προςκληθέντων δ' αὐτῶν προςηκόντως, ἡ προτεινομένη ὑπὸ τοῦ ἀντεισαγγελέως τῶν ἐν Ναυπλίῳ πλημμελειοδικῶν κακὴ ἑρμηνεία τῶν ἄρθρων 193 καὶ 170, εἶναι ἀνίσχυρος. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου υλθ' τοῦ 1840.

§ 6. Ἐπὶ φυγοδίκων, ἡ τοιχοκόλλησις τῆς κλήσεως γίνεται εἰς τὸν τόπον τὸν ὡρισμένον διὰ τὰς δημοσίας τοιχοκολλήσεις, καὶ ὄχι εἰς τὸν οἶκον, ἐν ᾧ τελευταῖον κατῴκει ὁ κατηγορούμενος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 28 τοῦ 1847 φέρουσα :

« Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 461, 462 καὶ 194 τῆς ποιν. δικονομίας, μετὰ τοῦ ἄρθρου 65 τῆς ποιν. διατιμήσεως, γίνεται δῆλον ὅτι ἡ παρὰ τοῦ 2 ἐδ. τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 461 διατασσομένη δημοσία τοιχοκόλλησις τοῦ κλητηρίου ἐπικρίματος δὲν γίνεται ὡς ἡ ἐπίδοσις τοῦ κλητηρίου θεσπίσματος, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 190 τῆς ποιν. δικονομίας, εἰς τὸν οἶκον, ἐν ᾧ ὁ κατηγορούμενος τελευταῖον κατῴκει πρὶν ἢ μεταβῇ εἰς ἄγνωστον διαμονήν, ἀλλ' εἰς τοὺς τόπους τοὺς ὡρισμένους διὰ τὰς δημοσίας τοιχοκολλήσεις ἐγγράφων ἐν τῷ δήμῳ, ὅπου τελευταῖον εἶχε τὴν κατοικίαν του ὁ κατηγορούμενος, ἐπιμελείᾳ τῶν δημάρχων, πρὸς τοὺς ὁποίους διὰ τοῦτο πέμπονται ταῦτα, καὶ οἱ ὁποῖοι φροντίζουν περὶ τῆς τοιχοκολλήσεως ταύτης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ τοιχοκόλλησις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15,249 κλητηρίου ἐπικρίματος, περὶ οὗ πρόκειται, ἐγένετο συμφώνως μὲ τὰς εἰρημένας διατάξεις, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν τῆς 1 καὶ 14 Δεκεμβρίου 1846 ἐπιδοτηρίων

τῶν κλητήρων Σ. Κ., καὶ Κ. Σ.· ὥστε τὸ ἐν Λαμίᾳ πλημμελειοδικεῖον, ἀποῤῥίψαν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 61 προςβαλλομένης ἀποφάσεως, τὴν πρότασιν τοῦ εἰςαγγελέως, καὶ ἀρνηθὲν νὰ δικάσῃ κατ' ἐρήμην τοὺς οὕτω νομίμως κλητευθέντας καὶ μὴ ἐμφανισθέντας κατηγορουμένους Ι. Ρ., καὶ Ν. Μ., ἐπὶ λόγῳ, ὅτι δὲν ἐτοιχοκολλήθη τὸ κλητήριον ἐπίκριμα εἰς τὴν τελευταίαν οἰκίαν, ἐν ᾗ κατῴκησαν, παρέβη τοὺς ουσιώδεις τύπους τῶν εἰρημένων ἄρθρων 461 καὶ 462 τῆς ποιν. δικονομίας, καὶ ὑπερέβη, διὰ τῆς ἀρνήσεώς του, τὰ καθήκοντά του· περιστάσεις δίδουσαι χώραν εἰς ἀναίρεσιν, κατὰ τὰ ἄρθρα 407 § 9 καὶ 477 § 1 τῆς αὐτῆς δικονομίας.»

— Ἡ κλῆσις ἐγχειρίζεται εἴτε εἰς τὸν κλητευόμενον αὐτὸν, εἴτε κατ' οἶκον αὐτοῦ εἴς τινα τῶν συνοίκων ἢ γειτόνων· τὸ δὲ περὶ τῆς ἐγχειρίσεως ἀποδεικτικὸν πρέπει ν' ἀναφέρῃ ἀκριβῶς, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ τὸν ἄνθρωπον, πρὸς ὃν ἡ κλῆσις ἐνεχειρίσθη· κατ' ἐξαίρεσιν δὲ εἰς μόνας τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 194, 461 καὶ 463 τῆς ποιν. δικονομίας, τουτέστιν, ὁσάκις πρόκηται περὶ φυγοδίκων ἢ ἀπόντων, τῶν ὁποίων ἀγνοεῖται ἡ κλήτευσις, διὰ τοιχοκολλήσεως, τοῦ κλητηρίου ἐπικρίματος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ Νοεμβρ. 1849.

§ 7. Ὁ κατηγορούμενος δὲν δύναται ἰσχυρῶς νὰ δικασθῇ ἐρήμην πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως (1).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 70 τοῦ 1850.

§ 8. Κατὰ τὰ ἄρθρα 274 καὶ 275 τῆς ποιν. δικονομίας ὁ κατηγορούμενος πρέπει νὰ καλῆται, ἐπιμελείᾳ τοῦ ἁρμοδίου εἰςαγγελέως, εἰς τὴν πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ὡρισμένην δικάσιμον· ἡ δὲ κλῆσις αὕτη, διὰ νὰ ἔχῃ νόμιμον κράτος, πρέπει νὰ γίνῃ 8 τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου. Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι οὐσιώδης.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 92 τοῦ 1836 (σελ. 150 τόμ. 1 τῆς νομολ.).

§ 9. Ἡ παράδοσις τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου καὶ τοῦ περὶ ἀναπομπῆς βουλεύματος καὶ ἡ κλῆσις τοῦ κατηγορουμένου εἶναι διά-

---

(1) Πρόκειται περὶ πλημμελήματος.

— Ἡ προθεσμία τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον τῶν πλημμελειοδικῶν κλητεύσεως τῶν κατηγορουμένων παρατείνεται τότε μόνον, ὅταν οὗτοι κατοικῶσιν εἰς ἄλλον τόπον.—Ὅρα ἐν τῷ Εὑρ. τὴν λέξιν Ἀπόστασις (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 22 ἑπ.).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σιέ τοῦ 183 (σελ. 98, τόμ 3 τῆς νομολ.).

φορα καὶ διακεκριμένα ἀπ' ἀλλήλων, ὡς ἐκ τοῦ ἄρθρου 274 τῆς ποιν. δικονομίας προκύπτει. —Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 275 τῆς ποιν. δικονομίας, ἡ κλῆσις τοῦ κατηγορουμένου, διὰ νὰ ἔχῃ νόμιμον κράτος, πρέπει νὰ γίνηται 8 τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου, κα' εἶναι ἀδιάφορος, ὡς πρὸς τοῦτο, ἡ τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου ἐπίδοσις.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου ξή τοῦ 1836. (Νομολ. τόμ. 1 σελ. 152). — Ταὐτὰ καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49 τοῦ 1845 ποιν. ἀποφάσεως τοῦ 'Αρ. Πάγου.

§ 10. Ἡ μὴ τήρησις τῶν περὶ κλητεύσεως τῶν κατηγορουμένων προθεσμιῶν ἐπιφέρει τότε μόνον ἀκύρωσιν, ὅταν ἐδικάσθη ἐρήμην, ἢ διεμαρτυρήθη ὁ κατηγορούμενος.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου τμδ' τοῦ 1839, ἣν ἐν Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 214.—'Απόφ. ποιν. 'Αρ Πάγου 42 τοῦ 1842, καὶ Μασσ. ζήτ. 2286.

§ 11. Ἡ παράλειψις τῆς κοινοποιήσεως τῶν κλήσεων, τοῦ βουλεύματος καὶ τῶν λοιπῶν ἐγγράφων, καί τοι ὁμολογοῦντος τοῦ κατηγορουμένου τὴν παραλαβήν των, μὴ ἐξαγομένη ὅμως ἐκ τῶν ἐγγράφων, ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς δίκης.

'Αποφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 10 καὶ 76 τοῦ 1846, ἂς ἐν τῇ λέξει Βουλεύματα (Εὐρ. τόμ. 5).

— Ἡ ὁμολογία τοῦ κατηγορουμένου ὅτι ἡ κοινοποίησις τῶν κλήσεων τῷ ἐγένοντο, δὲν ἀναπληροῖ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένην βεβαίωσιν, μὴ ἐξαγομένην ἄλλως ἐκ τῶν ἐγγράφων.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 93 τοῦ 1845.

§ 12. Ἡ κοινοποίησις τοῦ καταλόγου τῶν μαρτύρων εἶναι περιττή, ὅταν ὁ εἰσαγγελεὺς παρῃτήθη αὐτῶν.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου μή τοῦ 1836 (σελ. 325 τόμ. 1 τῆς νομολ.).

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 19 τοῦ 1835 ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφ. φέρει:

« Ἐπειδὴ τὰ ἄρθρα 413 καὶ 458 ἀριθ. 2 τῆς ποιν. δικονομίας διατάττουν, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως, νὰ ἐγχειρισθῇ ὁ κατάλογος τῶν κλητευθέντων μαρτύρων εἰς τὸν ἐγκαλούμενον τρεῖς τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς δημοσίου συνεδριάσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ παραμέλησις τῆς ῥηθείσης διατάξεως τοῦ νόμου ἐπροτάθη ὡς λόγος ἀναιρέσεως παρὰ τοῦ δικηγόρου τῶν ἐγκαλουμένων, καὶ ἐναντίωσις κατὰ τούτου δὲν ἔγινεν, οὐδὲ ἐξάγεται ἀπὸ τὸν φάκελλον τῆς δικογραφίας, οὔτε ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῶν κακουργιοδικῶν, ἡ ἀπόδειξις ὅτι ἐνεχειρίσθη ὁ κατάλογος

τῶν μαρτύρων εἰς τοὺς ἐγκαλουμένους ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας.

Ἐπειδὴ ἡ ἔνστασις ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἡ κατὰ τὸ ῥηθὲν 413 ἄρθρον πρὸς τοὺς ἐγκαλουμένους κοινοποίησις τῶν μαρτύρων, ὡς προσώπων καλεσθέντων μόνον νὰ δώσωσιν ἁπλᾶς πληροφορίας, δὲν εἶναι δεκτὴ, ὅπου πρόκειται περὶ μαρτύρων, κλητευθέντων τακτικῶς, καὶ ὁρκισθέντων ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, διότι ὁ Γ. Κ. δὲν ἐπροςκαλέσθη νὰ δώσῃ ἁπλᾶς πληροφορίας, ἀλλ' εἶναι τακτικὸς μάρτυς, καθότι ὡρκίσθη, καὶ ἡ μαρτυρία του εἶναι ἡ μόνη σημαντικὴ, μὴ ὑπάρχοντος ἄλλου μάρτυρος, ἐξετασθέντος μετὰ προηγουμένην ὅρκισιν.

Ἀναιρεῖ . . παραπέμπει εἰς τὸ κατὰ τὴν Πελ. κακουρ. κτλ.»

§ 13. Αἱ κλήσεις δὲν ἐπαναλαμβάνονται, ἐὰν ἡ δίκη ἀναβληθῇ εἰς ἄλλην συνεδρίασιν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρμζ' τοῦ 1837 (Νομολ. τόμ. 2 σελ. 207).

— Ἀναβληθείσης τῆς ποινικῆς δίκης εἰς ἡμέραν ῥητὴν τῆς αὐτῆς συνόδου, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἐπανάληψις τῶν κλήσεων, ὅταν ὁ Πρόεδρος εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν κατηγορούμενον.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 146 τοῦ 1846.

— Ὅταν βεβαιοῦται ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἔλαβε μὲν τὴν πρόςκλησιν νὰ ἐμφανισθῇ ἐπὶ ἀκροατηρίου τὴν 22 Ἰανουαρίου, ἀλλὰ, διὰ τὴν διάρκειαν ἄλλης μακρᾶς δίκης, ἐνεφανίσθη τὴν 29, ἡ ἀναβολὴ αὕτη δὲν θεωρεῖται ὡς παράβασις.

Ἀπόφ ποιν. Ἀρ. Πάγου υλϐ' (σελ. 331 τῆς σειρᾶς τοῦ 1840).

§ 14. Ἡ κλῆσις πρὸς ἐμφάνισιν, τὸ ἐγκλητήριον κτλ. πρέπει νὰ ἐπιδίδωνται εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν κατηγορουμένων χωριστὰ, ἡ δὲ τοιαύτη παράλειψις εἶναι δημοσίας τάξεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 78 τοῦ 1850.

— Ἐὰν ὑπάρχωσι πλείονες τοῦ ἑνὸς κατηγορουμένου, πρέπει εἰς ἕκαστον τούτων νὰ ἐπιδίδηται ἰδιαίτερον κλητήριον.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 53 τοῦ 1841. — Πρβ. ἀνωτ. σελ. 92 § 5.

— Καὶ δι' ἑνὸς ἐπιδοτηρίου βεβαιοῦται ἡ εἰς πολλοὺς κατηγορουμένους συγχρόνως γενομένη ἐπίδοσις τῶν πρὸς ἐμφάνισιν κλήσεων. —Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 33 τοῦ 1849.—Ὅρα ἀνωτ. σελ. 92 § 5.

§ 15. Γενομένης ἀνακοπῆς κατ' ἀποφάσεώς τινος ποινικῆς, νέα

κλῆσις δὲν ἀπαιτεῖται, ἀλλ' ἡ συζήτησις γίνεται εἰς τὴν προςεχῆ συνεδρίασιν.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου σπά τοῦ 1839, ἣν ἐν τῇ λέξει 'Α ν α κ ο π ή (Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 214).

§ 16. Ὁ προςηκόντως κλητευθεὶς καὶ δικασθεὶς ἐρήμην, δὲν δύναται νὰ προτείνῃ ἄγνοιαν τῆς κατ' αὐτοῦ ἀποφάσεως καὶ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου σιέ τοῦ 1838. (Νομ. σελ 553).

§ 17. Αἱ περὶ ἐπιδόσεων διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς ποινικὰς δίκας.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου τῆς 10 9εμβρ. τοῦ 1839. (Νομ. σ. 2090).

§ 18. Ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος πρέπει νὰ ἐπιδίδηται, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 24 τοῦ 1849 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 484 τῆς ποιν. δικονομίας, εἰς τὴν περὶ ἀναιρέσεως αἴτησιν τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος καὶ τῆς παραδόσεως αὐτῆς ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τῇ πολιτ. δικονομίᾳ ὡρισμένα· κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 141, 143 καὶ 146 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ πρὸς ἐπίδοσιν παραγγελία δύναται νὰ γίνῃ ἢ ἀμέσως παρὰ τοῦ διαδίκου, ἢ, κατ' αἴτησιν αὐτοῦ, παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου, ἢ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν· τὸ δὲ τῆς ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ἐκείνου προςώπου, εἰς ὃ ἐπεδόθη τὸ ἔγγραφον, ἢ, ἐν περιπτώσει τοιχοκολλήσεως, παρ' ἑνὸς γείτονος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀναφέρεται ἐν τῷ ὑπὸ χρονολογίαν 10 Ἰανουαρίου 1849 ἀποδεικτικῷ τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Τριπόλει πρωτοδίκαις κλητῆρος Β. Κ. ἀντίγραφον τῆς περὶ ἐκθέσεως ἀναιρέσεως τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος ἐπεδόθη πρὸς τὸν Χ. Ξ. κατὰ παραγγελίαν τοῦ εἰςαγγελέως τοῦ αυτοῦ πρωτοδικείου· τὸ δὲ ἀποδεικτικὸν δὲν φέρει εἰμὴ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ κλητῆρος· ἄρα ἡ γνωστοποίησις αὕτη δὲν εἶναι νόμιμος, καὶ, κατὰ συνέπειαν, ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος εἶναι ἀπαράδεκτος. »

§ 19. Ἐνταῦθα κρίνω ὠφέλιμον νὰ καταχωρίσω τὰ ἑπόμενα ἔγγραφα.

1) *Περὶ τῆς διὰ χωροφυλάκων ἐπιδόσεως.*

« Τὸ ἄρθρον 190 τῆς ποιν. δικονομίας, διαλαμβάνον ὅτι ἡ τῶν κλήσεων ἐπίδοσις γίνεται διὰ κλητῆρος, χωροφύλακος, ἢ ἄλλου τινὸς ἐνόπλου δυνάμεως, δὲν ἀκυρόνει, νομίζομεν, οὐδὲ τροπολογεῖ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ κανονισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς. Ἡ

ποινικὴ δικονομία ὥρισεν ἐν γένει τοὺς δυναμένους νὰ ἐνεργήσωσι νομίμως τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικαστικῶν κλήσεων. Ὁ κανονισμὸς τῆς χωροφυλακῆς, προϋποθέτων τοιοῦτον νόμον, ἐπιτρέποντα τὴν διὰ τῶν χωροφυλάκων κοινοποίησιν τῶν κλήσεων, ἐπιτρέπει τὴν εἰς τοῦτο ὑποχρέωσιν τῶν χωροφυλάκων ἐν ἐκείναις μόναις ταῖς περιπτώσεσι, καθ' ἃς ὑπάρχει ἀνάγκη κατεπείγουσα καὶ ἀναπόφευκτος. Καὶ οἱ δύω οὗτοι νόμοι εἶναι σχεδὸν κατὰ γράμμα μετηνεγμένοι ἀπὸ τῆς Γαλλικῆς εἰς τὴν ἰδικήν μας Νομοθεσίαν, καὶ δυνάμεθα χωρὶς βλάβης νὰ προςτρέξωμεν εἰς τὰς ἑρμηνείας ἐκείνης, πρὸς διασάφησιν τῶν διατάξεων ταύτης. Εἰς τὴν κατὰ τὸ 1808 ἐκδοθεῖσαν ποινικὴν τῶν Γάλλων δικονομίαν ὑπάρχει (ἄρθρ. 70) διάταξις ὁμοία μὲ τὴν ἄρθρου 190 τῆς ἰδικῆς μας, ὑποχρεοῦσα καὶ τοὺς χωροφύλακας, ὡς ἀνθρώπους τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, εἰς τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικαστικῶν κλήσεων. Ὁ πολλὰ ἔτη μεταγενέστερος περὶ χωροφυλάκων ὀργανισμός των, ἐκδοθεὶς κατὰ τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1820, περιώρισε τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, διὰ τοῦ ἄρθρου 68, τοῦ ὁποίου μετάφρασις εἶναι τὸ ἄρθρον 27 τοῦ ἰδικοῦ μας κανονισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς. Ἐκτὸς τούτου, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἑρμηνευτικῆς, αἱ εἰδικαὶ διατάξεις ὑπερισχύουσι πάντοτε τῶν γενικῶν, ὡς ἐξαιρέσεις καὶ περιορισμοὶ αὐτῶν τούτων τῶν γενικῶν διατάξεων.

Ὅτι δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν διὰ τῶν χωροφυλάκων κοινοποίησιν τῶν δικαστικῶν κλήσεων εἶναι ἡ ἔλλειψις τοῦ ἀρκοῦντος ἀριθμοῦ κλητήρων, καὶ τὸ κατεπεῖγον τῶν ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων. Μόλαταῦτα ἀποδεχόμεθα ὅτι, χωρὶς ἀνάγκης, δὲν θέλετε ἐπασχολήσει τοὺς χωροφύλακας ἀπὸ τὸ καθ' αὑτὸ ἔργον των »

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 281 τοῦ 1839 τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθ. ἐφ. Εἰςαγγ).

2) *Διὰ τίνος κλητῆρος γίνονται αἱ ἐπιδόσεις;*

α Κατὰ τὸ ἄρθρον 156 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, πᾶς κλητὴρ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μετέρχηται τὰ ἔργα του καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, παρ' ᾧ ὑπάρχει διωρισμένος· κατὰ δὲ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον, τότε ἡ πρᾶξις τοῦ κλητῆρος θεωρεῖται ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα, ὅταν γίνῃ ἐκτὸς τῆς τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν περιφερείας.

Ἐξαίρεσις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 159 ἐνδιαλαμβανομένων κανόνων ὑπάρχει·

α') Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ 2 ἐδαφ. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καθ' ἣ αἱ ἀπὸ δικηγόρου εἰς δικηγόρον κοινοποιήσεις πρέπει νὰ γίνωνται

ράδοσις τῆς ἐφέσεως ἐπῆχεν ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους τόπον ἐπιδόσεως· ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως δὲ ταύτης ἄρχεται ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 205 τοῦ 1849.

§ 161. Μόνη ἡ ἐπίδοσις τοῦ ἐφετηρίου, καὶ οὐχὶ ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ δήλωσις τῆς ἐφέσεως, μεταβιβάζει τὴν δίκην εἰς τὸ ἀνώτερον δικαστήριον, καὶ ἑπομένως ἀναβάλλει τὴν περαιτέρω συζήτησιν.

'Απόφ. τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 394).

§ 162. Ἐκ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως ὑποτίθεται παραδοχὴ τῆς κοινοποιηθείσης ἀποφάσεως, καὶ ἀποκλείεται ὁ κοινοποιήσας τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀντεφέσεως; — Ὅρα Νομ. σελ. 3124· περὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ θέλω ὁμιλήσει ἐν ταῖς λέξεσιν *Ἔφεσις* καὶ *Συναίνεσις* (α).

— Ἡ ἐπίδοσις ἐπιφέρει διάφορα ἀποτελέσματα· ἤτοι, ἡ ἐπίδοσις τῆς κλήσεως

1) Ὑποχρεοῖ τὰ μέρη νὰ ἐμφανισθῶσι κατὰ τὴν νόμιμον ἢ ὁρισθεῖσαν προθεσμίαν, ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, τὸ ὁποῖον, αἰτοῦντος τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων, δικάζει ἐρήμην·

2) Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 148 τῆς πολιτ. δικονομίας ὑποχρεοῖ τὰ μέρη ἐπὶ τῇ αὐτόθι ὁριζομένῃ συνεπείᾳ, νὰ διορίσωσιν ἀντίκλητον.

3) Πρὸ τῆς πρὸς ἐμφάνισιν προθεσμίας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνεργηθῇ ἐγκαιρώς τις κατὰ τοῦ κλητευομένου πρᾶξις.

4) Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν, ἐκτὸς ἂν διετάχθη ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις ἢ ἡ ἀπόφασις ἦναι, δυνάμει τοῦ νόμου, ἐκτελεστή.—Ὅρα Ἔφεσις.

5) Διάφορα ἄλλα ἀποτελέσματα ἐσημείωσα εἰς τοὺς §§ 19—31 τῆς λέξεως Ἀπάντησις (Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 7 ἐπ.). Περὶ δὲ τῶν τόκων ὅρα τὰ ἐν τῇ σελ. 384 ἐπ. τοῦ 4 τόμ. τοῦ Εὑρ. ἐκτεθέντα, ὡς καὶ τὰ ἐν τοῖς §§ 155, 334 τῆς λέξεως Ἁρμοδιότης πολιτική (Εὑρ. τόμ. 4) σημειωθέντα.—Ὅρα καὶ Ledru, λέξ. exploit n° 333 ἐπ.).

Περὶ τῆς παραχωρήσεως βλέπε Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 8 § 22—καὶ Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 370 § 10.

(α) Εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ, λέξ. Παραδοχή, εὕρηνται καὶ τὰ ἑξῆς·

Ὅταν ὁμοῦ μὲ τὴν ἀπόφασιν κοινοποιηθῇ εἰς τὸν ἀντίδικον καὶ τὸ δικόγραφον τοῦ κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐνδίκου μέσου, ἡ κοινοποίησις αὕτη δὲν θεωρεῖται ὡς πρᾶξις ἐμφαίνουσα τὸν σκοπὸν τῆς παραδοχῆς τῆς προςβαλλομένης ταύτης ἀποφάσεως, ἂν καὶ δὲν ὑπάρχῃ ῥητὴ ἐπιφύλαξις τοῦ δικαιώματος τούτου εἰς τὴν πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως ἔγγραφον παραγγελίαν.

'Απόφ. τῆς 31 Μαΐου 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 2117).

§ 163. Ἐκ τοῦ ὅτι δέ τις ἔλωκε τὸν ἐπιβληθέντα ὅρκον, καὶ ἐκοινοποίησε τὴν ἀπόφασιν, δὲν ἐξάγεται ὅτι συνήνεσεν εἰς τὴν ἀπόφασιν (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 366 (σελ. 404 τῆς σειρᾶς τοῦ 1840).

§ 164. Ποῖα ἀποτελέσματα φέρει, ὡς πρὸς τοὺς τόκους, ἡ ἐπίδοσις; — Ὅρα τὴν λέξιν *Τόκοι*, ἔνθα καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 173 τοῦ 1842 ἀπόφασις τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν (Νομ. σελ. 3124). — Ὅρα καὶ τὴν ἀνωτ. σελ. 176 σημ. 5.

— Ἡ διὰ κλητῆρος κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως δὲν ἐμφαίνει τὴν παραδοχὴν αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ κοινοποιοῦντος.

Ἀπόφ. 413 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3462).

— Ἡ ἐπίδοσις ἀποφάσεως, ἄνευ ἐπιφυλάξεως, δὲν ἐμφαίνει παραδοχὴν τῆς ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. 3 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4622).

— Ἡ ἄνευ ἐπιφυλάξεως κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως δὲν ἐμφαίνει παραδοχὴν αὐτῆς, ὅταν μάλιστα ἡ αὐτὴ περιέχῃ διατάξεις ὠφελίμους εἰς τὸν κοινοποιοῦντα.

Ἀπόφ. 342 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4763).

— Ἡ πρὸς πληρωμὴν πολιτ. ἀποφάσεως ἐπιταγὴ μετ' ἐπιφυλάξεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως δὲν ἐμφαίνει παραδοχὴν τῆς ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. 455 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4930).

— Ἡ κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως δὲν ἐπιφέρει σιωπηλὴν παραδοχὴν αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ κοινοποιήσαντος καταδικασθέντος διαδίκου.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 21 τοῦ 1847.

— Ἡ ἁπλῆ καὶ ἄνευ ἐπιταγῆς ἢ κλήσεως πρὸς ἐκτέλεσιν κοινοποίησις ἀποφάσεως, περιεχούσης διατάξεις ἐν μέρει ὠφελίμους εἰς τὸν κοινοποιοῦντα καὶ ἐν μέρει βλαπτικάς, δὲν ἐμφαίνει εἰμὴ παραδοχὴν τῶν πρώτων, οὐχὶ δὲ καὶ παραίτησιν τοῦ δικαιώματος τῆς κατὰ τῶν δευτέρων ἐφέσεως.

Ἀπόφ. 312 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4763).

— Ἡ εἰς ὁρκισιν ἑνὸς ἐμπειροτέχνου παρουσία τοῦ δικαγωγοῦ δὲν ἐπάγει σιωπηρὰν ἀποδοχὴν τῆς διαταξάσης τὴν δι' ἐμπειροτεχνῶν ἀπόδειξιν ἀποφάσεως.

Ἀκυρ. Γαλλ. τῆς 12 Αὐγ. 1839. (Νομ. σελ. 2332).

— Ἡ παρεδρεσις τοῦ διαδίκου κατὰ τὴν ὁρκοδοσίαν τοῦ ἀντιδίκου του, χωρὶς ἐπιφυλάξεως, ἐμφαίνει ἀποδοχὴν τῆς ἐπιβαλλούσης τὸν ὅρκον ἀποφάσεως (μὲ λόγους ἀμφιβολίας).

Ἀπόφ. 7 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4625).

— Ἡ παραδοχὴ τοῦ, διὰ τῆς ἀποφάσεως, ἐπιβαλλομένου ὅρκου ἐμφαίνει παραδοχὴν τῆς ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. 137 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4673).

(1) Ὅρα τὰς ἐν τῷ Εὑρ. λέξεις Ὅρκος. — Συναίνεσις.

§ 165. Όταν ὁ προςεπικληθεὶς εἰς παρέμβασιν, ὡς ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν, ἐκοινοποίησε τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸν ἀντίδικον τοῦ προςεπικαλέσαντος, ἡ κοινοποίησις αὕτη παράγει ἀποτελέσματα κατὰ τοῦ πρὸς ὃν ἐγένετο; Ὄχι, ἂν ἡ ἀπόφασις παρεδέχθη ὅτι αὐτὸς ὁ πρὸς ὃν ἐγένετο εἶναι ὑπόχρεως διὰ τὴν προξενηθεῖσαν ζημίαν, καὶ ὅτι ὁ προςεπικληθεὶς δὲν ἦτο κατά τι ὑπόχρεως.

'Απόφ. 856 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5270).

§ 166. Αποβάλλει τὰς νομίμους συνεπείας της ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς, ἥτις ἀποτείνεται ἐνώπιον ἀναρμοδίου δικαστηρίου; Ὄχι, διότι ἡ τῆς ἀναρμοδιότητος ἔνστασις, οὖσα ἀναβλητική, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἐνώπιον ἀναρμοδίου δικαστηρίου εἰςαχθείσης δίκης, ἀλλ' ἁπλῶς τὴν ἀναβολὴν καὶ παραπομπὴν αὐτῆς εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, ὥστε διὰ κλήσεως ὁ ἐνάγων δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστοῦ συζήτησίν της.

'Απόφ. 859 τοῦ 1859 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 8271). — Ὅρα τὴν λέξ. 'Αρμοδιότης. ἐν γένει §§ 155, 334·—καὶ Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 385.—Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 8 § 3.

§ 167. Ἡ πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ διοικ. δικ. ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως ἐπεῖχεν ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους τόπον ἐπιδόσεως· ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως δ' ἐκείνης ἄρχεται ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 205 τοῦ 1849.

§ 168. Τί ὡς πρὸς τὰ κοινοποιούμενα μὴ ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῶν ἀποφάσεων; ὅρα Κὺρ. τόμ. 2 σελ. 61 (λέξει *Ἀπόγραφον*), καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5537 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ ΙΘ'.

Τίς ἀποδεικνύει τὸ ἔγκυρον τῆς ἐπιδόσεως;

§ 169. Ὅρα τοὺς ἀνωτέρω §§ 14, δ', ς' ἐπ. 17, 64 ἐπ.

§ 170. Ὁ . . . . . ἐπρότεινεν ὅτι ἡ εἰς τὸν υἱόν του ἐπίδοσις δικογράφου τινὸς ἦτον ἄκυρος, διότι ὁ υἱός του δὲν ἦτο σύνοικός του, καὶ τυχαίως εὑρέθη ἐν τῇ οἰκίᾳ του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιδόσεως.

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐπέβαλε τὴν περὶ τούτου ἀπόδειξιν εἰς τὸν προτείναντα τὸ ἔγκυρον τῆς ἐπιδόσεως, ἀλλ'αἱ σκέψεις φέρουσιν οὕτως·

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσίβλητος προςβάλλει καὶ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο ὡς ἄκυρον ἐπὶ λόγῳ ὅτι ὁ υἱός του Γ. Κ, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐπεδόθη, κατ' αὐτὸ, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον τῆς ἀναιρέσεως, δὲν εἶναι σύνοικος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πατρός του, διαμένων νομίμως ἐπὶ τῆς Βασιλ. Κορβέττας,

ὁ *Λουδοβῖκος*, εὑρεθεὶς τυχαίως καὶ προςωρινῶς μόνον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιδόσεως, ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Π. Κ. προςαχθέντων δημοσίων ἐγγράφων τοῦ τε ὑπ' ἀριθ. 5,122 τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου, καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 650 τοῦ διευθυντοῦ τῆς Βασιλ. Κορβέτας, ὁ *Λουδοβῖκος*, ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ υἱός του Γ. Κ. διέμενεν ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1847 ἐπὶ τοῦ εἰρημένου πλοίου, διετέλεσε δὲ ἐν ἀδείᾳ μόνον ἀπὸ τῆς 10 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 16 Ἰουλίου 1847· τὸ δὲ δημόσιον ἰσχυρίσθη ὅτι ὁ Γ. Κ. διέμενεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός του καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν ἀδείᾳ ἀπουσίας του ἀπὸ τοῦ πλοίου· ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς οὗτος, καὶ ἰδίως τὸ γεγονός: πόσας ἡμέρας διέμεινεν ὁ Γ. Κ. ἐν τῇ πατρικῇ του οἰκίᾳ, ἂν καὶ προςωρινῶς, καὶ πόσας μετὰ τὴν 2 Μαΐου 1847: δύνανται νὰ ἔχωσιν οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ κύρους τοῦ ἀποδεικτικοῦ τούτου ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, καὶ ἑπομένως πρέπει ν' ἀποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ προτείναντος δημοσίου.

Ἐπειδὴ πάντα τὰ ἐκτεθέντα γεγονότα δύνανται ν' ἀποδειχθῶσι καὶ διὰ μαρτύρων, οὔσης προφανῶς ἀδυνάτου τῆς δι' ἐγγράφων ἀποδείξεώς των· (ἄρθρον 304 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 201 τοῦ 1848.

Προσθῆκαι.—§ 171. Τί περὶ πρέσβεων;—Περὶ τῶν τελῶν τῆς ἀποστολῆς τῶν δικογρ. τῶν πενήτων; — Τί περὶ τῆς διὰ τῶν εἰςαγγελέων ἐπιδόσεως; (ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 83).

Πίναξ λεκτικός.

Σημ. 'Ο λεκτικὸς οὗτος πίναξ ἀφορᾷ τὴν λέξιν '*Ε π ί δ ο σ ι ς* (*ἀνωτ. σελ.* 83 *ἐπ.*)· *ὁ μετὰ τὰς λέξεις ἀριθμὸς σημαίνει τοὺς* §§, *ἐκτὸς ἂν ῥητῶς ἡ παραπομπὴ γίνηται εἰς τὰς σελ.*

ΕΠΙΔΟΣΙΣ (ἐπὶ ποινικῶν δικῶν) (1).

Πιναξ λεκτικός.

§ 1. Κατὰ τὸ ἄρθρον 191 τῆς ποιν. δικονομ. ἡ συνυπογραφὴ τοῦ πρὸς ὃν κοινοποιεῖται τὸ ἔγγραφον δὲν ἀπαιτεῖται.

Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου μή τοῦ 1836, καὶ ρλ' τοῦ 1837 (νομολ. τόμ. 1 σελ. 323.—Νομολ. τόμ. 2 σελ. 463).

— **Διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἡ ἐπίδοσις τῶν ἐν τῇ φυλακῇ ὑποδίκων, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ὑπογραφὴ τοῦ δεσμοφύλακος.**

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 24 τοῦ 1844.

§ 2. Κατὰ τὸ 191 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ νόμος, διατάττων νὰ δίδωσιν οἱ κλητῆρες ἀποδεικτικὸν τῆς ἐγχειρίσεως, δὲν καταστοχάζεται εἰμὴ τῆς ἀποδείξεως τῆς ἐπιδόσεως· ὁσάκις δ'αὕτη

(1) Ὅρα τὸ προηγούμενον περὶ ἐ π ι δ ό σ ε ω ς ἄρθρον. — Ὅρα δὲ καὶ τὰς λέξεις Β ο υ λ ε ύ μ α τ α. — Ἐ π ί κ ρ ι μ α. —Κ λ ή σ ε ι ς.— Κ α τ η γ ο ρ ί α.—Φ υ γ ό δ ι κ ο ι.—Κ λ η τ ή ρ ι ο ν ἐ π ί κ ρ ι μ α.

βεβαιοῦται ἐκ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ λαμβάνοντος τὸ ἔγγραφον, ἡ τοιαύτη ἀπόδειξις εἶναι ἰσχυρὰ, καὶ ἂν ἐλλείπῃ ἡ τοῦ κλητῆρος ὑπογραφή.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρλ' τοῦ 1837 (σελ. 163 τόμ. 1 τῆς νομολ.).

§ 3. Ἡ κοινοποίησις τῆς κλήσεως εἰς τὸν κατηγορούμενον δὲν φέρει ἀκυρότητα, ἂν καὶ κατὰ παραδρομὴν ὁ κλητὴρ παρεμόρφωσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ.

Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 49 καὶ 82 τοῦ 1846.

— Γραφικὰ λάθη τῶν κλητήρων εἰς ἐπιδοτήρια περὶ κλητεύσεως μαρτύρων δὲν ἐπιφέρουσιν ἀκυρότητα (1).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρζ' (σελ. 6 τοῦ 1 τόμ. τῆς νομολ.).

§ 4. Ἡ πρὸς μάρτυρας κλῆσις εἴς τινα ἐπιδίδεται;

Ἡ ὑπ' ἀριθ. τοή τοῦ 1839 ποιν. ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου φέρει: « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 145 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ἡ κλῆσις τοῦ μάρτυρος πρέπει νὰ παραδίδηται εἰς τὸν προςκαλούμενον αὐτὸν, ἢ ν' ἀφίνηται εἰς τὴν οἰκίαν του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς γίνεται δῆλον ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τοῦ πταισματοδικου Αἰγιαλείας, ἡ πρὸς τὸν καταδικασθέντα μάρτυρα Α. Δ. κλῆσις ἀφέθη εἰς τὴν οἰκίαν του: ἑπομένως ἡ παράδοσις ἔγινε προςηκόντως, σύμφωνα δηλ. μὲ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ 145 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας· ἂν δὲ ἡ οἰκία, εἰς τὴν ὁποίαν ἀφέθη ἡ κλῆσις, ἦτον ὄντως ἡ οἰκία τοῦ Α. Δ. ἢ ἄλλου, τοῦτο εἶναι ἀντικείμενον πραγματικὸν, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ἐπεμβῇ ὁ Ἄρειος Πάγος. »

(Νομολ. τόμ. 4 σελ. 169).

§ 5. Εἴς τινα ἐπιδίδονται αἱ πρὸς τὸν κατηγορούμενον κλήσεις;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὰ ἄρθρα 146, 163, 274, 295, 357 καὶ 488 τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ τρόπος τῆς κλητεύσεως τῶν κατηγορουμένων προςδιορίζεται ἐν γένει ἀπὸ τὰ ἄρθρα 190, 191 καὶ 192 τῆς αὐτῆς δικονομίας· ἐκ τούτου δ' ἕπεται ὅτι αἱ περὶ ἐπιδόσεως δικογράφων διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς ποιν. δίκας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ μνημονευθέντα ἄρθρα, ἡ κλῆσις ἐγχειρίζεται εἴτε εἰς τὸν κλητευόμενον αὐτὸν, εἴτε κατ' οἶκον αὐτοῦ εἴς τινα τῶν συνοίκων ἢ γειτόνων· τὸ δὲ περὶ τῆς ἐγχειρίσεως ἀποδεικτικὸν πρέπει ν' ἀναφέρῃ ἀκριβῶς, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ τὸν ἄνθρω-

(1) Ὅρα εἰς τὸ Εὑρ. τὴν λέξιν Λάθη —καὶ Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 57.

πον, πρὸς ὃν ἡ κλῆσις ἐνεχειρίσθη· κατ' ἐξαίρεσιν δὲ εἰς μόνας τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 194, 461 καὶ 463 τῆς ποιν. δικονομίας· τουτέςιν, ὁσάκις πρόκηται περὶ φυγοδίκων ἢ ἀπόντων, τῶν ὁποίων ἀγνοεῖται ὁ τόπος τῆς διαμονῆς, συγχωρεῖται ἡ κλήτευσις, διὰ τοιχοκολλήσεως τοῦ κλητηρίου ἐπικρίματος.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ πρὸς ἐμφάνισιν τοῦ ἀναιρεσείοντος Ν. Χ. κλῆσις τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰςαγγελέως δὲν ἐνεχειρίσθη οὔτε εἰς τὸν εἰρημένον Χ., οὔτε κατ' οἶκον αὐτοῦ εἴς τινα τῶν συνοίκων ἢ γειτόνων, ἀλλ', ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος, μὴ εὑρεθέντος τοῦ Χ. εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐτοιχοκολλήθη ἡ κλῆσις εἰς τὴν θύραν αὐτῆς· ἑπομένως, μὴ γενομένης τῆς κλητεύσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθ' ἃ διατάττει ἡ ποιν. δικονομία, ἡ μὴ ἐμφάνισις αὐτοῦ εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου δὲν δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ 492 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υέ τοῦ 1839. (Νομολ. τόμ. 4 σελ. 211).

Ἡ ὑπ' ἀριθ. τκά τοῦ 1839 ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφασις φέρει:

« Ἐπειδὴ εἰς ὅσα ἄρθρα τῆς ποινικῆς δικονομίας γίνεται λόγος περὶ τῆς ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως τοῦ κατηγορουμένου, ἰδίως εἰς τὰ ἄρθρα 145, 163, 190, ἀπαιτεῖται ἡ εἰς τὸ πρόςωπον τοῦ κατηγορουμένου ἐπίδοσις τῆς κλήσεως, καὶ, κατ' ἐξαίρεσιν μόνον, συγχωρεῖται ἡ κατ' οἶκον ἐπίδοσις εἴς τινα τῶν συνοίκων ἢ γειτόνων· τόσον δὲ ἐκ τῆς λέξεως κατ' οἶκον, ὅσον καὶ ἐκ τῶν προθεσμιῶν, τὰς ὁποίας διαγράφουν τὰ ῥηθέντα ἄρθρα, δηλοῦται ἀποχρώντως ἡ ἔννοια τοῦ νόμου, ὅτι ἡ εἰς ποινικήν τινα δίκην ἀποδιδομένη κλῆσις δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὴν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολ. νόμου μόνιμον κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου, ἂν οὗτος διατρίβῃ ἀλλοῦ· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Λαμίᾳ πλημμελειοδικῶν, θεωρήσαν ἄκυρον τὴν κλῆσιν τοῦ Γ. Π., ἥτις ἐπεδόθη εἰς τὴν μόνιμον κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου, ἀπόντος αὐτοῦ ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας, συνεμορφώθη μὲ τὸν νόμον. »

(Νομολ. τόμ. 4 σελ. 73).

— Ἡ κλῆσις τοῦ κατηγορουμένου ἐπιδίδεται εἰς τὸν κλητευόμενον αὐτὸν, ἢ εἴς τινα τῶν συνοίκων, ἢ γειτόνων κατ' οἶκον αὐτοῦ, τουτέστιν, εἰς τὸν τόπον, ὅπου διατρίβει.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 74 τοῦ 1843.

— Ἡ κλῆσις πρέπει νὰ ἐπιδίδηται εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τοῦ,

κατηγορουμένου, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ μόνον συγχωρεῖται ἡ κατ' οἶκον ἐπίδοσις εἴς τινα τῶν συνοίκων, ἢ γειτόνων· ἂν δὲ ὁ κατηγορούμενος ἦναι ἀπὼν, ἡ κλῆσις δὲν δύναται νὰ γενῇ εἰς τὴν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολ. νόμου, μόνιμον κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄρθρων 145, 163 καὶ 190 τῆς ποιν. δικονομίας, ὅπου γίνεται ἰδίως λόγος περὶ ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως τοῦ κατηγορουμένου, προκύπτει ὅτι ἡ κλῆσις πρέπει νὰ ἐπιδίδηται εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τοῦ κατηγορουμένου, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ μόνον συγχωρεῖται ἡ κατ' οἶκον ἐπίδοσις εἴς τινα τῶν συνοίκων, ἢ γειτόνων· ἐκ δὲ τῆς λέξεως κατ' οἶκον καὶ ἐκ τῶν προθεσμιῶν, τῶν εἰς τὰ εἰρημένα ἄρθρα διαγραφομένων, δηλοῦται ἀποχρώντως ἡ ἔννοια τοῦ νόμου, ὅτι ἡ εἰς ποινικὴν δίκην ἐπιδιδομένη κλῆσις δὲν δύναται νὰ γενῇ εἰς τὴν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολιτ. νόμου, μόνιμον κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου, ἂν οὗτος ἦναι ἀπών· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οἱ ἀναιρεσίβλητοι Β. καὶ Α. Χ. Α., κάτοικοι Σπετσῶν, ἦσαν ἀπόντες τῷόντι, καθ' ὃν χρόνον ἔγινεν ἡ ἐπίδοσις τῆς κλήσεως· μὴ προςκληθέντων δ' αὐτῶν προςηκόντως, ἡ προτεινομένη ὑπὸ τοῦ ἀντεισαγγελέως τῶν ἐν Ναυπλίῳ πλημμελειοδικῶν κακὴ ἑρμηνεία τῶν ἄρθρων 193 καὶ 170, εἶναι ἀνίσχυρος. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου υλθ' τοῦ 1840.

§ 6. Ἐπὶ φυγοδίκων, ἡ τοιχοκόλλησις τῆς κλήσεως γίνεται εἰς τὸν τόπον τὸν ὡρισμένον διὰ τὰς δημοσίας τοιχοκολλήσεις, καὶ ὄχι εἰς τὸν οἶκον, ἐν ᾧ τελευταῖον κατῴκει ὁ κατηγορούμενος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 28 τοῦ 1847 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 461, 462 καὶ 194 τῆς ποιν. δικονομίας, μετὰ τοῦ ἄρθρου 65 τῆς ποιν. διατιμήσεως, γίνεται δῆλον ὅτι ἡ παρὰ τοῦ 2 ἐδ. τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 461 διατασσομένη δημοσία τοιχοκόλλησις τοῦ κλητηρίου ἐπικρίματος δὲν γίνεται ὡς ἡ ἐπίδοσις τοῦ κλητηρίου θεσπίσματος, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 190 τῆς ποιν. δικονομίας, εἰς τὸν οἶκον, ἐν ᾧ ὁ κατηγορούμενος τελευταῖον κατῴκει πρὶν ἢ μεταβῇ εἰς ἄγνωστον διαμονὴν, ἀλλ' εἰς τοὺς τόπους τοὺς ὡρισμένους διὰ τὰς δημοσίας τοιχοκολλήσεις ἐγγράφων ἐν τῷ δήμῳ, ὅπου τελευταῖον εἶχε τὴν κατοικίαν του ὁ κατηγορούμενος, ἐπιμελείᾳ τῶν δημάρχων, πρὸς τοὺς ὁποίους διὰ τοῦτο πέμπονται ταῦτα, καὶ οἱ ὁποῖοι φροντίζουν περὶ τῆς τοιχοκολλήσεως ταύτης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ τοιχοκόλλησις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15,249 κλητηρίου ἐπικρίματος, περὶ οὗ πρόκειται, ἐγένετο συμφώνως μὲ τὰς εἰρημένας διατάξεις, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν τῆς 1 καὶ 14 Δεκεμβρίου 1846 ἐπιδοτηρίων

τῶν κλητήρων Σ. Κ., καὶ Κ. Σ.· ὥστε τὸ ἐν Λαμίᾳ πλημμελειοδικεῖον, ἀποῤῥίψαν, διὰ τῆς ὑπ᾽ ἀριθ. 61 προςβαλλομένης ἀποφάσεως, τὴν πρότασιν τοῦ εἰςαγγελέως, καὶ ἀρνηθὲν νὰ δικάσῃ κατ᾽ ἐρήμην τοὺς οὕτω νομίμως κλητευθέντας καὶ μὴ ἐμφανισθέντας κατηγορουμένους Ι. Ρ., καὶ Ν. Μ., ἐπὶ λόγῳ, ὅτι δὲν ἐτοιχοκολλήθη τὸ κλητήριον ἐπίκριμα εἰς τὴν τελευταίαν οἰκίαν, ἐν ᾗ κατῴκησαν, παρέβη τοὺς οὐσιώδεις τύπους τῶν εἰρημένων ἄρθρων 461 καὶ 462 τῆς ποιν. δικονομίας, καὶ ὑπερέβη, διὰ τῆς ἀρνήσεώς του, τὰ καθήκοντά του· περιστάσεις δίδουσαι χώραν εἰς ἀναίρεσιν, κατὰ τὰ ἄρθρα 407 § 9 καὶ 477 § 1 τῆς αὐτῆς δικονομίας.»

— Ἡ κλῆσις ἐγχειρίζεται εἴτε εἰς τὸν κλητευόμενον αὐτὸν, εἴτε κατ᾽ οἶκον αὐτοῦ εἰς τινα τῶν συνοίκων ἢ γειτόνων· τὸ δὲ περὶ τῆς ἐγχειρίσεως ἀποδεικτικὸν πρέπει ν᾽ ἀναφέρῃ ἀκριβῶς, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ τὸν ἄνθρωπον, πρὸς ὃν ἡ κλῆσις ἐνεχειρίσθη· κατ᾽ ἐξαίρεσιν δὲ εἰς μόνας τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 194, 461 καὶ 463 τῆς ποιν. δικονομίας, τουτέστιν, ὁσάκις πρόκηται περὶ φυγοδίκων ἢ ἀπόντων, τῶν ὁποίων ἀγνοεῖται ἡ κλήτευσις, διὰ τοιχοκολλήσεως, τοῦ κλητηρίου ἐπικρίματος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ Νοεμβρ. 1849.

§ 7. Ὁ κατηγορούμενος δὲν δύναται ἰσχυρῶς νὰ δικασθῇ ἐρήμην πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως (1).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 70 τοῦ 1850.

§ 8. Κατὰ τὰ ἄρθρα 274 καὶ 275 τῆς ποιν. δικονομίας ὁ κατηγορούμενος πρέπει νὰ καλῆται, ἐπιμελείᾳ τοῦ ἁρμοδίου εἰςαγγελέως, εἰς τὴν πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ὡρισμένην δικάσιμον· ἡ δὲ κλῆσις αὕτη, διὰ νὰ ἔχῃ νόμιμον κράτος, πρέπει νὰ γίνῃ 8 τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου. Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι οὐσιώδης.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 92 τοῦ 1836 (σελ. 150 τόμ. 1 τῆς νομολ.).

§ 9. Ἡ παράδοσις τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου καὶ τοῦ περὶ ἀναπομπῆς βουλεύματος καὶ ἡ κλῆσις τοῦ κατηγορουμένου εἶναι διά-

(1) Πρόκειται περὶ πλημμελήματος.

— Ἡ προθεσμία τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον τῶν πλημμελειοδικῶν κλητεύσεως τῶν κατηγορουμένων παρατείνεται τότε μόνον, ὅταν οὗτοι κατοικῶσιν εἰς ἄλλον τόπον.—Ὅρα ἐν τῷ Εὑρ. τὴν λέξιν Ἀπόστασις (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 22 ἑπ.).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σιέ τοῦ 183 (σελ. 98, τόμ 3 τῆς νομολ.).

φορα καὶ διακεκριμένα ἀπ' ἀλλήλων, ὡς ἐκ τοῦ ἄρθρου 274 τῆς ποιν. δικονομίας προκύπτει. —Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 275 τῆς ποιν. δικονομίας, ἡ κλῆσις τοῦ κατηγορουμένου, διὰ νὰ ἔχῃ νόμιμον κράτος, πρέπει νὰ γίνηται 8 τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου, καὶ εἶναι ἀδιάφορος, ὡς πρὸς τοῦτο, ἡ τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου ἐπίδοσις.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου ξή τοῦ 1836. (Νομολ. τόμ. 1 σελ. 152). — Τ'αὐτὰ καὶ διὰ τῆς ὑπ'ἀριθ. 49 τοῦ 1845 ποιν. ἀποφάσεως τοῦ 'Αρ. Πάγου.

§ 10. Ἡ μὴ τήρησις τῶν περὶ κλητεύσεως τῶν κατηγορουμένων προθεσμιῶν ἐπιφέρει τότε μόνον ἀκύρωσιν, ὅταν ἐδικάσθη ἐρήμην, ἢ διεμαρτυρήθη ὁ κατηγορούμενος.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου τμδ' τοῦ 1839, ἣν ἐν Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 214.—'Απόφ. ποιν. 'Αρ Πάγου 42 τοῦ 1842, καὶ Μασσ. ζήτ. 2286.

§ 11. Ἡ παράλειψις τῆς κοινοποιήσεως τῶν κλήσεων, τοῦ βουλεύματος καὶ τῶν λοιπῶν ἐγγράφων, καί τοι ὁμολογοῦντος τοῦ κατηγορουμένου τὴν παραλαβήν των, μὴ ἐξαγομένη ὅμως ἐκ τῶν ἐγγράφων, ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς δίκης.

'Αποφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 10 καὶ 76 τοῦ 1846, ἃς ἐν τῇ λέξει Βουλεύματα (Εὐρ. τόμ. 5).

— Ἡ ὁμολογία τοῦ κατηγορουμένου ὅτι ἡ κοινοποίησις τῶν κλήσεων τῷ ἐγένοντο, δὲν ἀναπληροῖ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένην βεβαίωσιν, μὴ ἐξαγομένην ἄλλως ἐκ τῶν ἐγγράφων.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 93 τοῦ 1845.

§ 12. Ἡ κοινοποίησις τοῦ καταλόγου τῶν μαρτύρων εἶναι περιττή, ὅταν ὁ εἰσαγγελεὺς παρῃτήθη αὐτῶν.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου μή τοῦ 1836 (σελ. 325 τόμ. 1 τῆς νομολ.).

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 19 τοῦ 1835 ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφ. φέρει:

« Ἐπειδὴ τὰ ἄρθρα 413 καὶ 458 ἀριθ. 2 τῆς ποιν. δικονομίας διατάττουν, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως, νὰ ἐγχειρισθῇ ὁ κατάλογος τῶν κλητευθέντων μαρτύρων εἰς τὸν ἐγκαλούμενον τρεῖς τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς δημοσίου συνεδριάσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ παραμέλησις τῆς ῥηθείσης διατάξεως τοῦ νόμου ἐπροτάθη ὡς λόγος ἀναιρέσεως παρὰ τοῦ δικηγόρου τῶν ἐγκαλουμένων, καὶ ἐναντίωσις κατὰ τούτου δὲν ἔγινεν, οὐδὲ ἐξάγεται ἀπὸ τὸν φάκελλον τῆς δικογραφίας, οὔτε ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῶν κακουργιοδικῶν, ἡ ἀπόδειξις ὅτι ἐνεχειρίσθη ὁ κατάλογος

τῶν μαρτύρων εἰς τοὺς ἐγκαλουμένους ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας.

Ἐπειδὴ ἡ ἔνστασις ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἡ κατὰ τὸ ῥηθὲν 413 ἄρθρον πρὸς τοὺς ἐγκαλουμένους κοινοποίησις τῶν μαρτύρων, ὡς προςώπων καλεσθέντων μόνον νὰ δώσωσιν ἁπλᾶς πληροφορίας, δὲν εἶναι δεκτὴ, ὅπου πρόκειται περὶ μαρτύρων, κλητευθέντων τακτικῶς, καὶ ὁρκισθέντων ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, διότι ὁ Γ. Κ. δὲν ἐπροςκαλέσθη νὰ δώσῃ ἁπλᾶς πληροφορίας, ἀλλ' εἶναι τακτικὸς μάρτυς, καθότι ὡρκίσθη, καὶ ἡ μαρτυρία του εἶναι ἡ μόνη σημαντικὴ, μὴ ὑπάρχοντος ἄλλου μάρτυρος, ἐξετασθέντος μετὰ προηγουμένην ὅρκισιν.

Ἀναιρεῖ . . παραπέμπει εἰς τὸ κατὰ τὴν Πελ. κακουρ. κτλ.»

§ 13. Αἱ κλήσεις δὲν ἐπαναλαμβάνονται, ἐὰν ἡ δίκη ἀναβληθῇ εἰς ἄλλην συνεδρίασιν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρμζ' τοῦ 1837 (Νομολ. τόμ. 2 σελ. 207).

— Ἀναβληθείσης τῆς ποινικῆς δίκης εἰς ἡμέραν ῥητὴν τῆς αὐτῆς συνόδου, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἐπανάληψις τῶν κλήσεων, ὅταν ὁ Πρόεδρος εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν κατηγορούμενον.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 146 τοῦ 1846.

— Ὅταν βεβαιοῦται ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἔλαβε μὲν τὴν πρόςκλησιν νὰ ἐμφανισθῇ ἐπὶ ἀκροατηρίου τὴν 22 Ἰανουαρίου, ἀλλὰ, διὰ τὴν διάρκειαν ἄλλης μακρᾶς δίκης, ἐνεφανίσθη τὴν 29, ἡ ἀναβολὴ αὕτη δὲν θεωρεῖται ὡς παράβασις.

Ἀπόφ ποιν. Ἀρ. Πάγου υλβ' (σελ. 331 τῆς σειρᾶς τοῦ 1840).

§ 14. Ἡ κλῆσις πρὸς ἐμφάνισιν, τὸ ἐγκλητήριον κτλ. πρέπει νὰ ἐπιδίδωνται εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν κατηγορουμένων χωριστὰ, ἡ δὲ τοιαύτη παράλειψις εἶναι δημοσίας τάξεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 78 τοῦ 1850.

— Ἐὰν ὑπάρχωσι πλείονες τοῦ ἑνὸς κατηγορουμένου, πρέπει εἰς ἕκαστον τούτων νὰ ἐπιδίδηται ἰδιαίτερον κλητήριον.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 53 τοῦ 1841. — Πρβ. ἀνωτ. σελ. 92 § 5.

— Καὶ δι' ἑνὸς ἐπιδοτηρίου βεβαιοῦται ἡ εἰς πολλοὺς κατηγορουμένους συγχρόνως γενομένη ἐπίδοσις τῶν πρὸς ἐμφάνισιν κλήσεων. —Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 33 τοῦ 1849.—Ὅρα ἀνωτ. σελ. 92 § 5.

§ 15. Γενομένης ἀνακοπῆς κατ' ἀποφάσεώς τινος ποινικῆς, νέα

§ 165. Όταν ὁ προςεπικληθεὶς εἰς παρέμβασιν, ὡς ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν, ἐκοινοποίησε τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸν ἀντίδικον τοῦ προςεπικαλέσαντος, ἡ κοινοποίησις αὕτη παράγει ἀποτελέσματα κατὰ τοῦ πρὸς ὃν ἐγένετο; Όχι, ἂν ἡ ἀπόφασις παρεδέχθη ὅτι αὐτὸς ὁ πρὸς ὃν ἐγένετο εἶναι ὑπόχρεως διὰ τὴν προξενηθεῖσαν ζημίαν, καὶ ὅτι ὁ προςεπικληθεὶς δὲν ἦτο κατά τι ὑπόχρεως.

Ἀπόφ. 856 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5270).

§ 166. Ἀποβάλλει τὰς νομίμους συνεπείας της ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς, ἥτις ἀποτείνεται ἐνώπιον ἀναρμοδίου δικαστηρίου; Όχι, διότι ἡ τῆς ἀναρμοδιότητος ἔνστασις, οὖσα ἀναβλητική, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἐνώπιον ἀναρμοδίου δικαστηρίου εἰςαχθείσης δίκης, ἀλλ' ἁπλῶς τὴν ἀναβολὴν καὶ παραπομπὴν αὐτῆς εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, ὥστε διὰ κλήσεως ὁ ἐνάγων δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστοῦ συζήτησίν της.

Ἀπόφ. 859 τοῦ 1859 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 8271). — Ὅρα τὴν λέξ. Ἁρμοδιότης. ἐν γένει §§ 155, 334·—καὶ Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 385.—Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 8 § 3.

§ 167. Ἡ πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ διοικ. δικ. ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως ἐπεῖχεν ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους τόπον ἐπιδόσεως· ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως δ' ἐκείνης ἄρχεται ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 205 τοῦ 1849.

§ 168. Τί ὡς πρὸς τὰ κοινοποιούμενα μὴ ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῶν ἀποφάσεων; ὅρα Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 61 (λέξει *Ἀπόγραφον*), καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5537 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ ΙΘ'.

Τίς ἀποδεικνύει τὸ ἔγκυρον τῆς ἐπιδόσεως;

§ 169. Ὅρα τοὺς ἀνωτέρω §§ 14, δ', ς' ἐπ. 17, 64 ἐπ.

§ 170. Ὁ . . . . . ἐπρότεινεν ὅτι ἡ εἰς τὸν υἱόν του ἐπίδοσις δικογράφου τινὸς ἦτον ἄκυρος, διότι ὁ υἱός του δὲν ἦτο σύνοικός του, καὶ τυχαίως εὑρέθη ἐν τῇ οἰκίᾳ του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιδόσεως.

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐπέβαλε τὴν περὶ τούτου ἀπόδειξιν εἰς τὸν προτείναντα τὸ ἔγκυρον τῆς ἐπιδόσεως, ἀλλ' αἱ σκέψεις φέρουσιν οὕτως·

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσίβλητος προςβάλλει καὶ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο ὡς ἄκυρον ἐπὶ λόγῳ ὅτι ὁ υἱός του Γ. Κ, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐπεδόθη, κατ' αὐτό, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον τῆς ἀναιρέσεως, δὲν εἶναι σύνοικος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πατρός του, διαμένων νομίμως ἐπὶ τῆς Βασιλ. Κορβέττας,

ὁ *Λουδοβῖκος*, εὑρεθεὶς τυχαίως καὶ προςωρινῶς μόνον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιδόσεως, ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Π. Κ. προςαχθέντων δημοσίων ἐγγράφων τοῦ τε ὑπ' ἀριθ. 5,122 τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου, καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 650 τοῦ διευθυντοῦ τῆς Βασιλ. Κορβέτας, ὁ *Λουδοβῖκος*, ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ υἱός του Γ. Κ. διέμενεν ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1847 ἐπὶ τοῦ εἰρημένου πλοίου, διετέλεσε δὲ ἐν ἀδείᾳ μόνον ἀπὸ τῆς 10 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 16 Ἰουλίου 1847· τὸ δὲ δημόσιον ἰσχυρίσθη ὅτι ὁ Γ. Κ. διέμενεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός του καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν ἀδείᾳ ἀπουσίας του ἀπὸ τοῦ πλοίου· ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς οὗτος, καὶ ἰδίως τὸ γεγονός: πόσας ἡμέρας διέμεινεν ὁ Γ. Κ. ἐν τῇ πατρικῇ του οἰκίᾳ, ἂν καὶ προςωρινῶς, καὶ πόσας μετὰ τὴν 2 Μαΐου 1847: δύνανται νὰ ἔχωσιν οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ κύρους τοῦ ἀποδεικτικοῦ τούτου ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, καὶ ἑπομένως πρέπει ν' ἀποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ προτείναντος δημοσίου.

Ἐπειδὴ πάντα τὰ ἐκτεθέντα γεγονότα δύνανται ν' ἀποδειχθῶσι καὶ διὰ μαρτύρων, οὔσης προφανῶς ἀδυνάτου τῆς δι' ἐγγράφων ἀποδείξεώς των· (ἄρθρον 304 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 201 τοῦ 1848.

Προσθῆκαι.—§ 171. Τί περὶ πρέσβεων;—Περὶ τῶν τελῶν τῆς ἀποστολῆς τῶν δικογρ. τῶν πενήτων; — Τί περὶ τῆς διὰ τῶν εἰςαγγελέων ἐπιδόσεως; (ὅρα Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 83).

Πίναξ λεκτικός.

Σημ. 'Ο λεκτικὸς οὗτος πίναξ ἀφορᾷ τὴν λέξιν 'Ε π ί δ ο σ ι ς (*ἀνωτ. σελ.* 83 *ἐπ.*)· *ὁ μετὰ τὰς λέξεις ἀριθμὸς σημαίνει τοὺς* §§, *ἐκτὸς ἂν ῥητῶς ἡ παραπομπὴ γίνηται εἰς τὰς σελ.*

ΕΠΙΔΟΣΙΣ (ἐπὶ ποινικῶν δικῶν) (1).

Πιναξ λεκτικός.

§ 1. **Κατὰ τὸ ἄρθρον 191 τῆς ποιν. δικονομ. ἡ συνυπογραφὴ τοῦ πρὸς ὃν κοινοποιεῖται τὸ ἔγγραφον δὲν ἀπαιτεῖται.**

'Αποφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου μή τοῦ 1836, καὶ ρλ' τοῦ 1837 (νομολ. τόμ. 1 σελ. 325.—Νομολ. τόμ. 2 σελ. 463).

— **Διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἡ ἐπίδοσις τῶν ἐν τῇ φυλακῇ ὑποδίκων, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ὑπογραφὴ τοῦ δεσμοφύλακος.**

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 24 τοῦ 1844.

§ 2. **Κατὰ τὸ 191 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ νόμος, διατάττων νὰ δίδωσιν οἱ κλητῆρες ἀποδεικτικὸν τῆς ἐγχειρίσεως, δὲν καταστοχάζεται εἰμὴ τῆς ἀποδείξεως τῆς ἐπιδόσεως· ὁσάκις δ' αὕτη**

(1) Ὅρα τὸ προηγούμενον περὶ ἐ π ι δ ό σ ε ω ς ἄρθρον. — Ὅρα δὲ καὶ τὰς λέξεις Β ο υ λ ε ύ μ α τ α. — 'Ε π ί κ ρ ι μ α. —Κ λ ή σ ε ι ς.— Κ α τ η γ ο ρ ί α.—Φ υ γ ό δ ι κ ο ι.—Κ λ η τ ή ρ ι ο ν ἐ π ί κ ρ ι μ α.

κατηγορουμένου, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ μόνον συγχωρεῖται ἡ κατ' οἶκον ἐπίδοσις εἴς τινα τῶν συνοίκων, ἢ γειτόνων· ἂν δὲ ὁ κατηγορούμενος ἦναι ἀπών, ἡ κλῆσις δὲν δύναται νὰ γενῇ εἰς τὴν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολ. νόμου, μόνιμον κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄρθρων 145, 163 καὶ 190 τῆς ποιν. δικονομίας, ὅπου γίνεται ἰδίως λόγος περὶ ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως τοῦ κατηγορουμένου, προκύπτει ὅτι ἡ κλῆσις πρέπει νὰ ἐπιδίδηται εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τοῦ κατηγορουμένου, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ μόνον συγχωρεῖται ἡ κατ' οἶκον ἐπίδοσις εἴς τινα τῶν συνοίκων, ἢ γειτόνων· ἐκ δὲ τῆς λέξεως κατ' οἶκον καὶ ἐκ τῶν προθεσμιῶν, τῶν εἰς τὰ εἰρημένα ἄρθρα διαγραφομένων, δηλοῦται ἀποχρώντως ἡ ἔννοια τοῦ νόμου, ὅτι ἡ εἰς ποινικὴν δίκην ἐπιδιδομένη κλῆσις δὲν δύναται νὰ γενῇ εἰς τὴν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολιτ. νόμου, μόνιμον κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου, ἂν οὗτος ἦναι ἀπών· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οἱ ἀναιρεσίβλητοι Β. καὶ Α. Χ. Α., κάτοικοι Σπετσῶν, ἦσαν ἀπόντες τωόντι, καθ' ὃν χρόνον ἔγινεν ἡ ἐπίδοσις τῆς κλήσεως· μὴ προσκληθέντων δ' αὐτῶν προσηκόντως, ἡ προτεινομένη ὑπὸ τοῦ ἀντεισαγγελέως τῶν ἐν Ναυπλίῳ πλημμελειοδικῶν κακὴ ἑρμηνεία τῶν ἄρθρων 193 καὶ 170, εἶναι ἀνίσχυρος. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υλθ' τοῦ 1840.

§ 6. Ἐπὶ φυγοδίκων, ἡ τοιχοκόλλησις τῆς κλήσεως γίνεται εἰς τὸν τόπον τὸν ὡρισμένον διὰ τὰς δημοσίας τοιχοκολλήσεις, καὶ ὄχι εἰς τὸν οἶκον, ἐν ᾧ τελευταῖον κατῴκει ὁ κατηγορούμενος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 28 τοῦ 1847 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 461, 462 καὶ 194 τῆς ποιν. δικονομίας, μετὰ τοῦ ἄρθρου 65 τῆς ποιν. διατιμήσεως, γίνεται δῆλον ὅτι ἡ παρὰ τοῦ 2 ἐδ. τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 461 διατασσομένη δημοσία τοιχοκόλλησις τοῦ κλητηρίου ἐπικρίματος δὲν γίνεται ὡς ἡ ἐπίδοσις τοῦ κλητηρίου θεσπίσματος, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 190 τῆς ποιν. δικονομίας, εἰς τὸν οἶκον, ἐν ᾧ ὁ κατηγορούμενος τελευταῖον κατῴκει πρὶν ἢ μεταβῇ εἰς ἄγνωστον διαμονήν, ἀλλ' εἰς τοὺς τόπους τοὺς ὡρισμένους διὰ τὰς δημοσίας τοιχοκολλήσεις ἐγγράφων ἐν τῷ δήμῳ, ὅπου τελευταῖον εἶχε τὴν κατοικίαν του ὁ κατηγορούμενος, ἐπιμελείᾳ τῶν δημάρχων, πρὸς τοὺς ὁποίους διὰ τοῦτο πέμπονται ταῦτα, καὶ οἱ ὁποῖοι φροντίζουν περὶ τῆς τοιχοκολλήσεως ταύτης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ τοιχοκόλλησις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15,249 κλητηρίου ἐπικρίματος, περὶ οὗ πρόκειται, ἐγένετο συμφώνως μὲ τὰς εἰρημένας διατάξεις, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν τῆς 1 καὶ 14 Δεκεμβρίου 1846 ἐπιδοτηρίων

τῶν κλητήρων Σ. Κ., καὶ Κ. Σ.· ὥστε τὸ ἐν Λαμίᾳ πλημμελειοδικεῖον, ἀποῤῥίψαν, διὰ τῆς ὑπ᾽ἀριθ. 61 προςβαλλομένης ἀποφάσεως, τὴν πρότασιν τοῦ εἰςαγγελέως, καὶ ἀρνηθὲν νὰ δικάσῃ κατ᾽ἐρήμην τοὺς οὕτω νομίμως κλητευθέντας καὶ μὴ ἐμφανισθέντας κατηγορουμένους Ι. Ρ., καὶ Ν. Μ., ἐπὶ λόγῳ, ὅτι δὲν ἐτοιχοκολλήθη τὸ κλητήριον ἐπίκριμα εἰς τὴν τελευταίαν οἰκίαν, ἐν ᾗ κατῴκησαν, παρέβη τοὺς οὐσιώδεις τύπους τῶν εἰρημένων ἄρθρων 461 καὶ 462 τῆς ποιν. δικονομίας, καὶ ὑπερέβη, διὰ τῆς ἀρνήσεώς του, τὰ καθήκοντά του· περιστάσεις δίδουσαι χώραν εἰς ἀναίρεσιν, κατὰ τὰ ἄρθρα 407 § 9 καὶ 477 § 1 τῆς αὐτῆς δικονομίας.»

— Ἡ κλῆσις ἐγχειρίζεται εἴτε εἰς τὸν κλητευόμενον αὐτὸν, εἴτε κατ᾽οἶκον αὐτοῦ εἴς τινα τῶν συνοίκων ἢ γειτόνων· τὸ δὲ περὶ τῆς ἐγχειρίσεως ἀποδεικτικὸν πρέπει ν᾽ ἀναφέρῃ ἀκριβῶς, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ τὸν ἄνθρωπον, πρὸς ὃν ἡ κλῆσις ἐνεχειρίσθη· κατ᾽ ἐξαίρεσιν δὲ εἰς μόνας τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 194, 461 καὶ 463 τῆς ποιν. δικονομίας, τουτέστιν, ὁσάκις πρόκηται περὶ φυγοδίκων ἢ ἀπόντων, τῶν ὁποίων ἀγνοεῖται ἡ κλήτευσις, διὰ τριχοκολλήσεως, τοῦ κλητηρίου ἐπικρίματος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ Νοεμβρ. 1849.

§ 7. Ὁ κατηγορούμενος δὲν δύναται ἰσχυρῶς νὰ δικασθῇ ἐρήμην πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως (1).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 70 τοῦ 1850.

§ 8. Κατὰ τὰ ἄρθρα 274 καὶ 275 τῆς ποιν. δικονομίας ὁ κατηγορούμενος πρέπει νὰ καλῆται, ἐπιμελείᾳ τοῦ ἁρμοδίου εἰςαγγελέως, εἰς τὴν πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ὡρισμένην δικάσιμον· ἡ δὲ κλῆσις αὕτη, διὰ νὰ ἔχῃ νόμιμον κράτος, πρέπει νὰ γίνῃ 8 τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου. Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι οὐσιώδης.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 92 τοῦ 1836 (σελ. 150 τόμ. 1 τῆς νομολ.).

§ 9. Ἡ παράδοσις τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου καὶ τοῦ περὶ αναπομπῆς βουλεύματος καὶ ἡ κλῆσις τοῦ κατηγορουμένου εἶναι διά-

---

(1) Πρόκειται περὶ πλημμελήματος.

— Ἡ προθεσμία τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον τῶν πλημμελειοδικῶν κλητεύσεως τῶν κατηγορουμένων παρατείνεται τότε μόνον, ὅταν οὗτοι κατοικῶσιν εἰς ἄλλον τόπον.—Ὅρα ἐν τῷ Εὑρ. τὴν λέξιν Ἀπόστασις (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 22 ἐπ.).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σιέ τοῦ 183 (σελ. 98, τόμ 3 τῆς νομολ.).

κλῆσις δὲν ἀπαιτεῖται, ἀλλ' ἡ συζήτησις γίνεται εἰς τὴν προςεχῆ συνεδρίασιν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σπά τοῦ 1839, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἀ ν α κ ο π ὴ (Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 214).

§ 16. Ὁ προςηκόντως κλητευθεὶς καὶ δικασθεὶς ἐρήμην, δὲν δύναται νὰ προτείνῃ ἄγνοιαν τῆς κατ' αὐτοῦ ἀποφάσεως καὶ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σιέ τοῦ 1838. (Νομ. σελ 553).

§ 17. Αἱ περὶ ἐπιδόσεων διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς ποινικὰς δίκας.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τῆς 10 9εμβρ. τοῦ 1839. (Νομ. σ. 2090).

§ 18. Ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος πρέπει νὰ ἐπιδίδηται, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 24 τοῦ 1849 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 484 τῆς ποιν. δικονομίας, εἰς τὴν περὶ ἀναιρέσεως αἴτησιν τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος καὶ τῆς παραδόσεως αὐτῆς ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τῇ πολιτ. δικονομίᾳ ὡρισμένα· κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 141, 143 καὶ 146 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ πρὸς ἐπίδοσιν παραγγελία δύναται νὰ γίνῃ ἢ ἀμέσως παρὰ τοῦ διαδίκου, ἢ, κατ' αἴτησιν αὐτοῦ, παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου, ἢ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν· τὸ δὲ τῆς ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ἐκείνου προςώπου, εἰς ὃ ἐπεδόθη τὸ ἔγγραφον, ἢ, ἐν περιπτώσει τοιχοκολλήσεως, παρ' ἑνὸς γείτονος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀναφέρεται ἐν τῷ ὑπὸ χρονολογίαν 10 Ἰανουαρίου 1849 ἀποδεικτικῷ τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Τριπόλει πρωτοδίκαις κλητῆρος Β. Κ. ἀντίγραφον τῆς περὶ ἐκθέσεως ἀναιρέσεως τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος ἐπεδόθη πρὸς τὸν Χ. Ξ. κατὰ παραγγελίαν τοῦ εἰςαγγελέως τοῦ αὐτοῦ πρωτοδικείου· τὸ δὲ ἀποδεικτικὸν δὲν φέρει εἰμὴ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ κλητῆρος· ἄρα ἡ γνωστοποίησις αὕτη δὲν εἶναι νόμιμος, καὶ, κατὰ συνέπειαν, ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος εἶναι ἀπαράδεκτος. »

§ 19. Ἐνταῦθα κρίνω ὠφέλιμον νὰ καταχωρίσω τὰ ἑπόμενα ἔγγραφα.

1) *Περὶ τῆς διὰ χωροφυλάκων ἐπιδόσεως.*

« Τὸ ἄρθρον 190 τῆς ποιν. δικονομίας, διαλαμβάνον ὅτι ἡ τῶν κλήσεων ἐπίδοσις γίνεται διὰ κλητῆρος, χωροφύλακος, ἢ ἄλλου τινὸς ἐνόπλου δυνάμεως, δὲν ἀκυρόνει, νομίζομεν, οὐδὲ τροπολογεῖ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ κανονισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς. Ἡ

ποινικὴ δικονομία ὥρισεν ἐν γένει τοὺς δυναμένους νὰ ἐνεργήσωσι νομίμως τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικαστικῶν κλήσεων. Ὁ κανονισμὸς τῆς χωροφυλακῆς, προϋποθέτων τοιοῦτον νόμον, ἐπιτρέποντα τὴν διὰ τῶν χωροφυλάκων κοινοποίησιν τῶν κλήσεων, ἐπιτρέπει τὴν εἰς τοῦτο ὑποχρέωσιν τῶν χωροφυλάκων ἐν ἐκείναις μόναις ταῖς περιπτώσεσι, καθ' ἃς ὑπάρχει ἀνάγκη κατεπείγουσα καὶ ἀναπόφευκτος. Καὶ οἱ δύω οὗτοι νόμοι εἶναι σχεδὸν κατὰ γράμμα μετηνεγμένοι ἀπὸ τῆς Γαλλικῆς εἰς τὴν ἰδικήν μας Νομοθεσίαν, καὶ δυνάμεθα χωρὶς βλάβης νὰ προςτρέξωμεν εἰς τὰς ἑρμηνείας ἐκείνης, πρὸς διασάφησιν τῶν διατάξεων ταύτης. Εἰς τὴν κατὰ τὸ 1808 ἐκδοθεῖσαν ποινικὴν τῶν Γάλλων δικονομίαν ὑπάρχει (ἄρθρ. 70) διάταξις ὁμοία μὲ τὴν ἄρθρου 190 τῆς ἰδικῆς μας, ὑποχρεοῦσα καὶ τοὺς χωροφύλακας, ὡς ἀνθρώπους τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, εἰς τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικαστικῶν κλήσεων. Ὁ πολλὰ ἔτη μεταγενέστερος περὶ χωροφυλάκων ὀργανισμός των, ἐκδοθεὶς κατὰ τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1820, περιώρισε τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, διὰ τοῦ ἄρθρου 68, τοῦ ὁποίου μετάφρασις εἶναι τὸ ἄρθρον 27 τοῦ ἰδικοῦ μας κανονισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς. Ἐκτὸς τούτου, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἑρμηνευτικῆς, αἱ εἰδικαὶ διατάξεις ὑπερισχύουσι πάντοτε τῶν γενικῶν, ὡς ἐξαιρέσεις καὶ περιορισμοὶ αὐτῶν τούτων τῶν γενικῶν διατάξεων.

Ὅτι δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν διὰ τῶν χωροφυλάκων κοινοποίησιν τῶν δικαστικῶν κλήσεων εἶναι ἡ ἔλλειψις τοῦ ἀρκοῦντος ἀριθμοῦ κλητήρων, καὶ τὸ κατεπεῖγον τῶν ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων. Μόλαταῦτα ἀποδεχόμεθα ὅτι, χωρὶς ἀνάγκης, δὲν θέλετε ἐπασχολήσει τοὺς χωροφύλακας ἀπὸ τὸ καθ' αὑτὸ ἔργον των »

('Εγγρ. ὑπ' ἀριθ. 281 τοῦ 1839 τοῦ παρὰ τοῖς ἐν 'Αθ. ἐφ. Εἰςαγγ).

2) *Διὰ τίνος κλητῆρος γίνονται αἱ ἐπιδόσεις;*

α Κατὰ τὸ ἄρθρον 156 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, πᾶς κλητὴρ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μετέρχηται τὰ ἔργα του καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, παρ' ᾧ ὑπάρχει διωρισμένος· κατὰ δὲ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον, τότε ἡ πρᾶξις τοῦ κλητῆρος θεωρεῖται ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα, ὅταν γίνῃ ἐκτὸς τῆς τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν περιφερείας.

Ἐξαίρεσις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 159 ἐνδιαλαμβανομένων κανόνων ὑπάρχει·

ά) Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ 2 ἐδαφ. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καθ' ὃ αἱ ἀπὸ δικηγόρου εἰς δικηγόρον κοινοποιήσεις πρέπει νὰ γίνωνται

§ 165. Όταν ὁ προςεπικληθεὶς εἰς παρέμβασιν, ὡς ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν, ἐκοινοποίησε τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸν ἀντίδικον τοῦ προςεπικαλέσαντος, ἡ κοινοποίησις αὕτη παράγει ἀποτελέσματα κατὰ τοῦ πρὸς ὃν ἐγένετο; Ὄχι, ἂν ἡ ἀπόφασις παρεδέχθη ὅτι αὐτὸς ὁ πρὸς ὃν ἐγένετο εἶναι ὑπόχρεως διὰ τὴν προξενηθεῖσαν ζημίαν, καὶ ὅτι ὁ προςεπικληθεὶς δὲν ἦτο κατά τι ὑπόχρεως.

Ἀπόφ. 856 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5270).

§ 166. Ἀποβάλλει τὰς νομίμους συνεπείας της ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς, ἥτις ἀποτείνεται ἐνώπιον ἀναρμοδίου δικαστηρίου; Ὄχι, διότι ἡ τῆς ἀναρμοδιότητος ἔνστασις, οὖσα ἀναβλητική, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἐνώπιον ἀναρμοδίου δικαστηρίου εἰςαχθείσης δίκης, ἀλλ' ἁπλῶς τὴν ἀναβολὴν καὶ παραπομπὴν αὐτῆς εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, ὥστε διὰ κλήσεως ὁ ἐνάγων δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστοῦ συζήτησίν της.

Ἀπόφ. 859 τοῦ 1859 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 8271). — Ὅρα τὴν λέξ. Ἁρμοδιότης. ἐν γένει §§ 155, 334·—καὶ Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 385.—Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 8 § 3.

§ 167. Ἡ πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ διοικ. δικ. ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως ἐπεῖχεν ὡς πρὸς τοὺς διαδίκους τόπον ἐπιδόσεως· ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως δ' ἐκείνης ἄρχεται ἡ πρὸς ἀνατροπὴν προθεσμία.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 205 τοῦ 1849.

§ 168. Τί ὡς πρὸς τὰ κοινοποιούμενα μὴ ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῶν ἀποφάσεων; ὅρα Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 61 (λέξει *Ἀπόγραφον*), καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5537 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΤΜΗΜΑ ΙΘ'.

Τίς ἀποδεικνύει τὸ ἔγκυρον τῆς ἐπιδόσεως;

§ 169. Ὅρα τοὺς ἀνωτέρω §§ 14, δ', ς' ἐπ. 17, 64 ἐπ.

§ 170. Ὁ . . . . . ἐπρότεινεν ὅτι ἡ εἰς τὸν υἱόν του ἐπίδοσις δικογράφου τινὸς ἦτον ἄκυρος, διότι ὁ υἱός του δὲν ἦτο σύνοικός του, καὶ τυχαίως εὑρέθη ἐν τῇ οἰκίᾳ του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιδόσεως.

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐπέβαλε τὴν περὶ τούτου ἀπόδειξιν εἰς τὸν προτείναντα τὸ ἔγκυρον τῆς ἐπιδόσεως, ἀλλ' αἱ σκέψεις φέρουσιν οὕτως·

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ὁ ἀναιρεσίβλητος προςβάλλει καὶ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο ὡς ἄκυρον ἐπὶ λόγῳ ὅτι ὁ υἱός του Γ. Κ, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐπεδόθη, κατ' αὐτὸ, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τὸ ἐπιδοτέον ἔγγραφον τῆς ἀναιρέσεως, δὲν εἶναι σύνοικος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πατρός του, διαμένων νομίμως ἐπὶ τῆς Βασιλ. Κορβέττας,

ὁ *Λουδοβῖκος*, εὑρεθεὶς τυχαίως καὶ προςωρινῶς μόνον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιδόσεως, ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Π. Κ. προςαχθέντων δημοσίων ἐγγράφων τοῦ τε ὑπ' ἀριθ. 5,122 τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου, καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 650 τοῦ διευθυντοῦ τῆς Βασιλ. Κορβέτας, ὁ *Λουδοβῖκος*, ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ υἱός του Γ. Κ. διέμενεν ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὸ ἔτος 1847 ἐπὶ τοῦ εἰρημένου πλοίου, διετέλεσε δὲ ἐν ἀδείᾳ μόνον ἀπὸ τῆς 10 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 16 Ἰουλίου 1847· τὸ δὲ δημόσιον ἰσχυρίσθη ὅτι ὁ Γ. Κ. διέμενεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός του καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν ἀδείᾳ ἀπουσίας του ἀπὸ τοῦ πλοίου· ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς οὗτος, καὶ ἰδίως τὸ γεγονός: πόσας ἡμέρας διέμεινεν ὁ Γ. Κ. ἐν τῇ πατρικῇ του οἰκίᾳ, ἂν καὶ προςωρινῶς, καὶ πόσας μετὰ τὴν 2 Μαΐου 1847: δύνανται νὰ ἔχωσιν οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ κύρους τοῦ ἀποδεικτικοῦ τούτου ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως, καὶ ἑπομένως πρέπει ν' ἀποδειχθῇ ὑπὸ τοῦ προτείναντος δημοσίου.

Ἐπειδὴ πάντα τὰ ἐκτεθέντα γεγονότα δύνανται ν' ἀποδειχθῶσι καὶ διὰ μαρτύρων, οὔσης προφανῶς ἀδυνάτου τῆς δι' ἐγγράφων ἀποδείξεώς των· (ἄρθρον 304 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 201 τοῦ 1848.

Προσθῆκαι.—§ 171. Τί περὶ πρέσβεων;—Περὶ τῶν τελῶν τῆς ἀποστολῆς τῶν δικογρ. τῶν πενήτων; — Τί περὶ τῆς διὰ τῶν εἰςαγγελέων ἐπιδόσεως; (ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 83).

Πίναξ λεκτικός.

Σημ. '*Ο λεκτικὸς οὗτος πίναξ ἀφορᾷ τὴν λέξιν* '*Ἐπίδοσις* (*ἀνωτ. σελ.* 83 *ἐπ.*)· *ὁ μετὰ τὰς λέξεις ἀριθμὸς σημαίνει τοὺς* §§, *ἐκτὸς ἂν ῥητῶς ἡ παραπομπὴ γίνηται εἰς τὰς σελ.*

ΕΠΙΔΟΣΙΣ (ἐπὶ ποινικῶν δικῶν) (1).

Πιναξ λεκτικός.

§ 1. **Κατὰ τὸ ἄρθρον 191 τῆς ποιν. δικονομ. ἡ συνυπογραφὴ τοῦ πρὸς ὃν κοινοποιεῖται τὸ ἔγγραφον δὲν ἀπαιτεῖται.**

Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου μή τοῦ 1836, καὶ ρλ' τοῦ 1837 (νομολ. τόμ. 1 σελ. 323.—Νομολ. τόμ. 2 σελ. 163).

— **Διὰ νὰ ἔχῃ κῦρος ἡ ἐπίδοσις τῶν ἐν τῇ φυλακῇ ὑποδίκων, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ὑπογραφὴ τοῦ δεσμοφύλακος.**

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 24 τοῦ 1844.

§ 2. **Κατὰ τὸ 191 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ νόμος, διατάττων νὰ δίδωσιν οἱ κλητῆρες ἀποδεικτικὸν τῆς ἐγχειρίσεως, δὲν καταστοχάζεται εἰμὴ τῆς ἀποδείξεως τῆς ἐπιδόσεως· ὁσάκις δ' αὕτη**

(1) Ὅρα τὸ προηγούμενον περὶ ἐ π ι δ ό σ ε ω ς ἄρθρον. — Ὅρα δὲ καὶ τὰς λέξεις Β ο υ λ ε ύ μ α τ α. — Ἐ π ί κ ρ ι μ α. —Κ λ ή σ ε ι ς.— Κ α τ η γ ο ρ ί α.—Φ υ γ ό δ ι κ ο ι.—Κ λ η τ ή ρ ι ο ν ἐ π ί κ ρ ι μ α.

βεβαιοῦται ἐκ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ λαμβάνοντος τὸ ἔγγραφον, ἡ τοιαύτη ἀπόδειξις εἶναι ἰσχυρὰ, καὶ ἂν ἐλλείπῃ ἡ τοῦ κλητῆρος ὑπογραφή.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου ρλ' τοῦ 1837 (σελ. 163 τόμ. 1 τῆς νομολ.).

§ 3. Ἡ κοινοποίησις τῆς κλήσεως εἰς τὸν κατηγορούμενον δὲν φέρει ἀκυρότητα, ἂν καὶ κατὰ παραδρομὴν ὁ κλητὴρ παρεμόρφωσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῷ ἐπιδοτηρίῳ.

'Αποφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 49 καὶ 82 τοῦ 1846.

— Γραφικὰ λάθη τῶν κλητήρων εἰς ἐπιδοτήρια περὶ κλητεύσεως μαρτύρων δὲν ἐπιφέρουσιν ἀκυρότητα (1).

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου ρζ' (σελ. 6 τοῦ 1 τόμ. τῆς νομολ.).

§ 4. Ἡ πρὸς μάρτυρας κλῆσις εἴς τινα ἐπιδίδεται;

Ἡ ὑπ' ἀριθ. τοή τοῦ 1839 ποιν. ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου φέρει: « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 145 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ἡ κλῆσις τοῦ μάρτυρος πρέπει νὰ παραδίδηται εἰς τὸν προσκαλούμενον αὐτὸν, ἢ ν' ἀφίνηται εἰς τὴν οἰκίαν του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς γίνεται δῆλον ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τοῦ πταισματοδικου Αἰγιαλείας, ἡ πρὸς τὸν καταδικασθέντα μάρτυρα Α. Δ. κλῆσις ἀφέθη εἰς τὴν οἰκίαν του: ἑπομένως ἡ παράδοσις ἔγινε προσηκόντως, σύμφωνα δηλ. μὲ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ 145 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας· ἂν δὲ ἡ οἰκία, εἰς τὴν ὁποίαν ἀφέθη ἡ κλῆσις, ἦτον ὄντως ἡ οἰκία τοῦ Α. Δ. ἢ ἄλλου, τοῦτο εἶναι ἀντικείμενον πραγματικὸν, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ἐπεμβῇ ὁ Ἄρειος Πάγος. »

(Νομολ. τόμ. 4 σελ. 169).

§ 5. Εἴς τινα ἐπιδίδονται αἱ πρὸς τὸν κατηγορούμενον κλήσεις;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὰ ἄρθρα 146, 163, 274, 295, 357 καὶ 488 τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ τρόπος τῆς κλητεύσεως τῶν κατηγορουμένων προσδιορίζεται ἐν γένει ἀπὸ τὰ ἄρθρα 190, 191 καὶ 192 τῆς αὐτῆς δικονομίας· ἐκ τούτου δ' ἕπεται ὅτι αἱ περὶ ἐπιδόσεως δικογράφων διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς ποιν. δίκας.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ μνημονευθέντα ἄρθρα, ἡ κλῆσις ἐγχειρίζεται εἴτε εἰς τὸν κλητευόμενον αὐτὸν, εἴτε κατ' οἶκον αὐτοῦ εἴς τινα τῶν συνοίκων ἢ γειτόνων· τὸ δὲ περὶ τῆς ἐγχειρίσεως ἀποδεικτικὸν πρέπει ν' ἀναφέρῃ ἀκριβῶς, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ τὸν ἄνθρω-

(1) Ὅρα εἰς τὸ Εὑρ. τὴν λέξιν Λάθη·—καὶ Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 57.

που, πρὸς ὃν ἡ κλῆσις ἐνεχειρίσθη· κατ' ἐξαίρεσιν δὲ εἰς μόνας τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 194, 461 καὶ 463 τῆς ποιν. δικονομίας· τουτέστιν, ὁσάκις πρόκηται περὶ φυγοδίκων ἢ ἀπόντων, τῶν ὁποίων ἀγνοεῖται ὁ τόπος τῆς διαμονῆς, συγχωρεῖται ἡ κλήτευσις, διὰ τοιχοκολλήσεως τοῦ κλητηρίου ἐπικρίματος.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ πρὸς ἐμφάνισιν τοῦ ἀναιρεσείοντος Ν. Χ. κλῆσις τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ εἰσαγγελέως δὲν ἐνεχειρίσθη οὔτε εἰς τὸν εἰρημένον Χ., οὔτε κατ' οἶκον αὐτοῦ εἴς τινα τῶν συνοίκων ἢ γειτόνων, ἀλλ', ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦ κλητῆρος, μὴ εὑρεθέντος τοῦ Χ. εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐτοιχοκολλήθη ἡ κλῆσις εἰς τὴν θύραν αὐτῆς· ἑπομένως, μὴ γενομένης τῆς κλητεύσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθ' ἃ διατάττει ἡ ποιν. δικονομία, ἡ μὴ ἐμφάνισις αὐτοῦ εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ Ἀρείου Πάγου δὲν δύναται νὰ δώσῃ χώραν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ 492 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου υέ τοῦ 1839. (Νομολ. τόμ. 4 σελ. 241).

Ἡ ὑπ' ἀριθ. τκά τοῦ 1839 ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφασις φέρει:

« Ἐπειδὴ εἰς ὅσα ἄρθρα τῆς ποινικῆς δικονομίας γίνεται λόγος περὶ τῆς ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως τοῦ κατηγορουμένου, ἰδίως εἰς τὰ ἄρθρα 145, 163, 190, ἀπαιτεῖται ἡ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κατηγορουμένου ἐπίδοσις τῆς κλήσεως, καὶ, κατ' ἐξαίρεσιν μόνον, συγχωρεῖται ἡ κατ' οἶκον ἐπίδοσις εἴς τινα τῶν συνοίκων ἢ γειτόνων· τόσον δὲ ἐκ τῆς λέξεως κατ' οἶκον, ὅσον καὶ ἐκ τῶν προθεσμιῶν, τὰς ὁποίας διαγράφουν τὰ ῥηθέντα ἄρθρα, δηλοῦται ἀποχρώντως ἡ ἔννοια τοῦ νόμου, ὅτι ἡ εἰς ποινικήν τινα δίκην ἀποδιδομένη κλῆσις δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὴν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολ. νόμου μόνιμον κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου, ἂν οὗτος διατρίβῃ ἀλλοῦ· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Λαμίᾳ πλημμελειοδικῶν, θεωρῆσαν ἄκυρον τὴν κλῆσιν τοῦ Γ. Π., ἥτις ἐπεδόθη εἰς τὴν μόνιμον κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου, ἀπόντος αὐτοῦ ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας, συνεμορφώθη μὲ τὸν νόμον. »

(Νομολ. τόμ. 4 σελ. 73).

— Ἡ κλῆσις τοῦ κατηγορουμένου ἐπιδίδεται εἰς τὸν κλητευόμενον αὐτὸν, ἢ εἴς τινα τῶν συνοίκων, ἢ γειτόνων κατ' οἶκον αὐτοῦ, τουτέστιν, εἰς τὸν τόπον, ὅπου διατρίβει.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 74 τοῦ 1843.

— Ἡ κλῆσις πρέπει νὰ ἐπιδίδηται εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τοῦ,

κατηγορουμένου, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ μόνον συγχωρεῖται ἡ κατ' οἶκον ἐπίδοσις εἴς τινα τῶν συνοίκων, ἢ γειτόνων· ἂν δὲ ὁ κατηγορούμενος ἦναι ἀπὼν, ἡ κλῆσις δὲν δύναται νὰ γενῇ εἰς τὴν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολ. νόμου, μόνιμον κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου,

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἄρθρων 145, 163 καὶ 190 τῆς ποιν, δικονομίας, ὅπου γίνεται ἰδίως λόγος περὶ ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως τοῦ κατηγορουμένου, προκύπτει ὅτι ἡ κλῆσις πρέπει νὰ ἐπιδίδηται εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ τοῦ κατηγορουμένου, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ μόνον συγχωρεῖται ἡ κατ' οἶκον ἐπίδοσις εἴς τινα τῶν συνοίκων, ἢ γειτόνων· ἐκ δὲ τῆς λέξεως κατ' οἶκον καὶ ἐκ τῶν προθεσμιῶν, τῶν εἰς τὰ εἰρημένα ἄρθρα διαγραφομένων, δηλοῦται ἀποχρώντως ἡ ἔννοια τοῦ νόμου, ὅτι ἡ εἰς ποινικὴν δίκην ἐπιδιδομένη κλῆσις δὲν δύναται νὰ γενῇ εἰς τὴν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολιτ. νόμου, μόνιμον κατοικίαν τοῦ κατηγορουμένου, ἂν οὗτος ἦναι ἀπών· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οἱ ἀναιρεσίβλητοι Β. καὶ Δ. Χ. Α., κάτοικοι Σπετσῶν, ἦσαν ἀπόντες τότε, καθ' ὃν χρόνον ἐγινεν ἡ ἐπίδοσις τῆς κλήσεως· μὴ προσκληθέντων δ' αὐτῶν προσηκόντως, ἡ προτεινομένη ὑπὸ τοῦ ἀντεισαγγελέως τῶν ἐν Ναυπλίῳ πλημμελειοδικῶν κακὴ ἑρμηνεία τῶν ἄρθρων 193 καὶ 170, εἶναι ἀνίσχυρος. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου υλθ' τοῦ 1840.

§ 6. Ἐπὶ φυγοδίκων, ἡ τοιχοκόλλησις τῆς κλήσεως γίνεται εἰς τὸν τόπον τὸν ὡρισμένον διὰ τὰς δημοσίας τοιχοκολλήσεις, καὶ ὄχι εἰς τὸν οἶκον, ἐν ᾧ τελευταῖον κατῴκει ὁ κατηγορούμενος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 28 τοῦ 1847 φέρουσα :

« Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 461, 462 καὶ 194 τῆς ποιν. δικονομίας, μετὰ τοῦ ἄρθρου 65 τῆς ποιν. διατιμήσεως, γίνεται δῆλον ὅτι ἡ παρὰ τοῦ 2 ἐδ. τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 461 διατασσομένη δημοσία τοιχοκόλλησις τοῦ κλητηρίου ἐπικρίματος δὲν γίνεται ὡς ἡ ἐπίδοσις τοῦ κλητηρίου θεσπίσματος, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 190 τῆς ποιν. δικονομίας, εἰς τὸν οἶκον, ἐν ᾧ ὁ κατηγορούμενος τελευταῖον κατῴκει πρὶν ἢ μεταβῇ εἰς ἄγνωστον διαμονὴν, ἀλλ' εἰς τοὺς τόπους τοὺς ὡρισμένους διὰ τὰς δημοσίας τοιχοκολλήσεις ἐγγράφων ἐν τῷ δήμῳ, ὅπου τελευταῖον εἶχε τὴν κατοικίαν του ὁ κατηγορούμενος, ἐπιμελείᾳ τῶν δημάρχων, πρὸς τοὺς ὁποίους διὰ τοῦτο πέμπονται ταῦτα, καὶ οἱ ὁποῖοι φροντίζουν περὶ τῆς τοιχοκολλήσεως ταύτης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ τοιχοκόλλησις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15,249 κλητηρίου ἐπικρίματος, περὶ οὗ πρόκειται, ἐγένετο συμφώνως μὲ τὰς εἰρημένας διατάξεις, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν τῆς 1 καὶ 14 Δεκεμβρίου 1846 ἐπιδοτηρίων

τῶν κλητήρων Σ. Κ., καὶ Κ. Σ.· ὥστε τὸ ἐν Λαμίᾳ πλημμελειοδικεῖον, ἀποῤῥίψαν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 61 προςβαλλομένης ἀποφάσεως, τὴν πρότασιν τοῦ εἰςαγγελέως, καὶ ἀρνηθὲν νὰ δικάσῃ κατ' ἐρήμην τοὺς οὕτω νομίμως κλητευθέντας καὶ μὴ ἐμφανισθέντας κατηγορουμένους Ι. Ρ., καὶ Ν. Μ., ἐπὶ λόγῳ, ὅτι δὲν ἐτοιχοκολλήθη τὸ κλητήριον ἐπίκριμα εἰς τὴν τελευταίαν οἰκίαν, ἐν ᾗ κατῴκησαν, παρέβη τοὺς οὐσιώδεις τύπους τῶν εἰρημένων ἄρθρων 461 καὶ 462 τῆς ποιν. δικονομίας, καὶ ὑπερέβη, διὰ τῆς ἀρνήσεώς του, τὰ καθήκοντά του· περιστάσεις δίδουσαι χώραν εἰς ἀναίρεσιν, κατὰ τὰ ἄρθρα 407 § 9 καὶ 477 § 1 τῆς αὐτῆς δικονομίας.»

— Ἡ κλῆσις ἐγχειρίζεται εἴτε εἰς τὸν κλητευόμενον αὐτὸν, εἴτε κατ' οἶκον αὐτοῦ εἴς τινα τῶν συνοίκων ἢ γειτόνων· τὸ δὲ περὶ τῆς ἐγχειρίσεως ἀποδεικτικὸν πρέπει ν' ἀναφέρῃ ἀκριβῶς, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ τὸν ἄνθρωπον, πρὸς ὃν ἡ κλῆσις ἐνεχειρίσθη· κατ' ἐξαίρεσιν δὲ εἰς μόνας τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 194, 461 καὶ 463 τῆς ποιν. δικονομίας, τουτέστιν, ὁσάκις πρόκηται περὶ φυγοδίκων ἢ ἀπόντων, τῶν ὁποίων ἀγνοεῖται ἡ κλήτευσις, διὰ τοιχοκολλήσεως, τοῦ κλητηρίου ἐπικρίματος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 10 τοῦ Νοεμβρ. 1849.

§ 7. Ὁ κατηγορούμενος δὲν δύναται ἰσχυρῶς νὰ δικασθῇ ἐρήμην πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως (1).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 70 τοῦ 1850.

§ 8. Κατὰ τὰ ἄρθρα 274 καὶ 275 τῆς ποιν. δικονομίας ὁ κατηγορούμενος πρέπει νὰ καλῆται, ἐπιμελείᾳ τοῦ ἁρμοδίου εἰςαγγελέως, εἰς τὴν πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ὡρισμένην δικάσιμον· ἡ δὲ κλῆσις αὕτη, διὰ νὰ ἔχῃ νόμιμον κράτος, πρέπει νὰ γίνῃ 8 τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου. Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι οὐσιώδης.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 92 τοῦ 1836 (σελ. 150 τόμ. 1 τῆς νομολ.).

§ 9. Ἡ παράδοσις τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου καὶ τοῦ περὶ ἀναπομπῆς βουλεύματος καὶ ἡ κλῆσις τοῦ κατηγορουμένου εἶναι διά-

---

(1) Πρόκειται περὶ πλημμελήματος.

— Ἡ προθεσμία τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον τῶν πλημμελειοδικῶν κλητεύσεως τῶν κατηγορουμένων παρατείνεται τότε μόνον, ὅταν οὗτοι κατοικῶσιν εἰς ἄλλον τόπον.—Ὅρα ἐν τῷ Εὑρ. τὴν λέξιν Ἀπόστασις (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 22 ἐπ.).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σιέ τοῦ 183 (σελ. 98, τόμ 3 τῆς νομολ.).

φορα καὶ διακεκριμένα ἀπ' ἀλλήλων, ὡς ἐκ τοῦ ἄρθρου 274 τῆς ποιν. δικονομίας προκύπτει. —Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 275 τῆς ποιν. δικονομίας, ἡ κλῆσις τοῦ κατηγορουμένου, διὰ νὰ ἔχῃ νόμιμον κράτος, πρέπει νὰ γίνηται 8 τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου, καὶ εἶναι ἀδιάφορος, ὡς πρὸς τοῦτο, ἡ τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου ἐπίδοσις.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου ξή τοῦ 1836. (Νομολ. τόμ. 1 σελ. 152). — Ταὐτὰ καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49 τοῦ 1845 ποιν. ἀποφάσεως τοῦ 'Αρ. Πάγου.

§ 10. Ἡ μὴ τήρησις τῶν περὶ κλητεύσεως τῶν κατηγορουμένων προθεσμιῶν ἐπιφέρει τότε μόνον ἀκύρωσιν, ὅταν ἐδικάσθη ἐρήμην, ἢ διεμαρτυρήθη ὁ κατηγορούμενος.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου τμδ' τοῦ 1839, ἣν ἐν Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 214.—'Απόφ. ποιν. 'Αρ Πάγου 42 τοῦ 1842, καὶ Μασσ. ζήτ. 2286.

§ 11. Ἡ παράλειψις τῆς κοινοποιήσεως τῶν κλήσεων, τοῦ βουλεύματος καὶ τῶν λοιπῶν ἐγγράφων, καίτοι ὁμολογοῦντος τοῦ κατηγορουμένου τὴν παραλαβήν των, μὴ ἐξαγομένη ὅμως ἐκ τῶν ἐγγράφων, ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς δίκης.

'Αποφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 10 καὶ 76 τοῦ 1846, ἃς ἐν τῇ λέξει Βουλεύματα (Εὐρ. τόμ. 5).

— Ἡ ὁμολογία τοῦ κατηγορουμένου ὅτι ἡ κοινοποίησις τῶν κλήσεων τῷ ἐγένοντο, δὲν ἀναπληροῖ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένην βεβαίωσιν, μὴ ἐξαγομένην ἄλλως ἐκ τῶν ἐγγράφων.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 93 τοῦ 1845.

§ 12. Ἡ κοινοποίησις τοῦ καταλόγου τῶν μαρτύρων εἶναι περιττή, ὅταν ὁ εἰσαγγελεὺς παρητήθη αὐτῶν.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου μή τοῦ 1836 (σελ. 325 τόμ. 1 τῆς νομολ.).

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 19 τοῦ 1835 ποιν. τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀπόφ. φέρει:

« Ἐπειδὴ τὰ ἄρθρα 413 καὶ 458 ἀριθ. 2 τῆς ποιν. δικονομίας διατάττουν, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως, νὰ ἐγχειρισθῇ ὁ κατάλογος τῶν κλητευθέντων μαρτύρων εἰς τὸν ἐγκαλούμενον τρεῖς τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς δημοσίου συνεδριάσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ παραμέλησις τῆς ῥηθείσης διατάξεως τοῦ νόμου ἐπροτάθη ὡς λόγος ἀναιρέσεως παρὰ τοῦ δικηγόρου τῶν ἐγκαλουμένων, καὶ ἐναντίωσις κατὰ τούτου δὲν ἔγινεν, οὐδὲ ἐξάγεται ἀπὸ τὸν φάκελλον τῆς δικογραφίας, οὔτε ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως τῶν κακουργειοδικῶν, ἡ ἀπόδειξις ὅτι ἐνεχειρίσθη ὁ κατάλογος

τῶν μαρτύρων εἰς τοὺς ἐγκαλουμένους ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας.

Ἐπειδὴ ἡ ἔνστασις ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἡ κατὰ τὸ ῥηθὲν 413 ἄρθρον πρὸς τοὺς ἐγκαλουμένους κοινοποίησις τῶν μαρτύρων, ὡς προςώπων καλεσθέντων μόνον νὰ δώσωσιν ἁπλᾶς πληροφορίας, δὲν εἶναι δεκτὴ, ὅπου πρόκειται περὶ μαρτύρων, κλητευθέντων τακτικῶς, καὶ ὁρκισθέντων ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, διότι ὁ Γ. Κ. δὲν ἐπροςκαλέσθη νὰ δώσῃ ἁπλᾶς πληροφορίας, ἀλλ' εἶναι τακτικὸς μάρτυς, καθότι ὡρκίσθη, καὶ ἡ μαρτυρία του εἶναι ἡ μόνη σημαντικὴ, μὴ ὑπάρχοντος ἄλλου μάρτυρος, ἐξετασθέντος μετὰ προηγουμένην ὅρκισιν.

Ἀναιρεῖ . . παραπέμπει εἰς τὸ κατὰ τὴν Πελ. κακουρ. κτλ.»

§ 13. Αἱ κλήσεις δὲν ἐπαναλαμβάνονται, ἐὰν ἡ δίκη ἀναβληθῇ εἰς ἄλλην συνεδρίασιν.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου ρμζ' τοῦ 1837 (Νομολ. τόμ. 2 σελ. 207).

— Ἀναβληθείσης τῆς ποινικῆς δίκης εἰς ἡμέραν ῥητὴν τῆς αὐτῆς συνόδου, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἐπανάληψις τῶν κλήσεων, ὅταν ὁ Πρόεδρος εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν κατηγορούμενον.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 146 τοῦ 1846.

— Ὅταν βεβαιοῦται ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἔλαβε μὲν τὴν πρόςκλησιν νὰ ἐμφανισθῇ ἐπὶ ἀκροατηρίου τὴν 22 Ἰανουαρίου, ἀλλὰ, διὰ τὴν διάρκειαν ἄλλης μακρᾶς δίκης, ἐνεφανίσθη τὴν 29, ἡ ἀναβολὴ αὕτη δὲν θεωρεῖται ὡς παράβασις.

'Απόφ ποιν. 'Αρ. Πάγου υλϐ' (σελ. 331 τῆς σειρᾶς τοῦ 1840).

§ 14. Ἡ κλῆσις πρὸς ἐμφάνισιν, τὸ ἐγκλητήριον κτλ. πρέπει νὰ ἐπιδίδωνται εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν κατηγορουμένων χωριστὰ, ἡ δὲ τοιαύτη παράλειψις εἶναι δημοσίας τάξεως.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 78 τοῦ 1850.

— Ἐὰν ὑπάρχωσι πλείονες τοῦ ἑνὸς κατηγορουμένου, πρέπει εἰς ἕκαστον τούτων νὰ ἐπιδίδηται ἰδιαίτερον κλητήριον.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 53 τοῦ 1841. — Πρβ. ἀνωτ. σελ. 92 § 5.

— Καὶ δι' ἑνὸς ἐπιδοτηρίου βεβαιοῦται ἡ εἰς πολλοὺς κατηγορουμένους συγχρόνως γενομένη ἐπίδοσις τῶν πρὸς ἐμφάνισιν κλήσεων. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 33 τοῦ 1849. — Ὅρα ἀνωτ. σελ. 92 § 5.

§ 15. Γενομένης ἀνακοπῆς κατ' ἀποφάσεώς τινος ποινικῆς, νέα

κλῆσις δὲν ἀπαιτεῖται, ἀλλ' ἡ συζήτησις γίνεται εἰς τὴν προςεχῆ συνεδρίασιν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σπά τοῦ 1839, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἀνακοπή (Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 214).

§ 16. Ὁ προςηκόντως κλητευθεὶς καὶ δικασθεὶς ἐρήμην, δὲν δύναται νὰ προτείνῃ ἄγνοιαν τῆς κατ' αὐτοῦ ἀποφάσεως καὶ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σιέ τοῦ 1838. (Νομ. σελ 553).

§ 17. Αἱ περὶ ἐπιδόσεων διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς ποινικὰς δίκας.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τῆς 10 9εμβρ. τοῦ 1839. (Νομ. σ. 2090).

§ 18. Ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος πρέπει νὰ ἐπιδίδηται, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 24 τοῦ 1849 φέρουσα:

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 484 τῆς ποιν. δικονομίας, εἰς τὴν περὶ ἀναιρέσεως αἴτησιν τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος καὶ τῆς παραδόσεως αὐτῆς ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τῇ πολιτ. δικονομίᾳ ὡρισμένα· κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 141, 143 καὶ 146 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ πρὸς ἐπίδοσιν παραγγελία δύναται νὰ γίνῃ ἢ ἀμέσως παρὰ τοῦ διαδίκου, ἢ, κατ' αἴτησιν αὐτοῦ, παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου, ἢ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν· τὸ δὲ τῆς ἐπιδόσεως ἀποδεικτικὸν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ἐκείνου προςώπου, εἰς ὃ ἐπεδόθη τὸ ἔγγραφον, ἤ, ἐν περιπτώσει τοιχοκολλήσεως, παρ' ἑνὸς γείτονος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀναφέρεται ἐν τῷ ὑπὸ χρονολογίαν 10 Ἰανουαρίου 1849 ἀποδεικτικῷ τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Τριπόλει πρωτοδίκαις κλητῆρος Β. Κ. ἀντίγραφον τῆς περὶ ἐκθέσεως ἀναιρέσεως τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος ἐπεδόθη πρὸς τὸν Χ. Ξ. κατὰ παραγγελίαν τοῦ εἰςαγγελέως τοῦ αυτοῦ πρωτοδικείου· τὸ δὲ ἀποδεικτικὸν δὲν φέρει εἰμὴ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ κλητῆρος· ἄρα ἡ γνωστοποίησις αὕτη δὲν εἶναι νόμιμος, καί, κατὰ συνέπειαν, ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος εἶναι ἀπαράδεκτος. »

§ 19. Ἐνταῦθα κρίνω ὠφέλιμον νὰ καταχωρίσω τὰ ἑπόμενα ἔγγραφα.

1) *Περὶ τῆς διὰ χωροφυλάκων ἐπιδόσεως.*

« Τὸ ἄρθρον 190 τῆς ποιν. δικονομίας, διαλαμβάνον ὅτι ἡ τῶν κλήσεων ἐπίδοσις γίνεται διὰ κλητῆρος, χωροφύλακος, ἢ ἄλλου τινὸς ἐνόπλου δυνάμεως, δὲν ἀκυρόνει, νομίζομεν, οὐδὲ τροπολογεῖ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ κανονισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς. Ἡ

ποινικὴ δικονομία ὥρισεν ἐν γένει τοὺς δυναμένους νὰ ἐνεργήσωσι νομίμως τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικαστικῶν κλήσεων. Ὁ κανονισμὸς τῆς χωροφυλακῆς, προϋποθέτων τοιοῦτον νόμον, ἐπιτρέποντα τὴν διὰ τῶν χωροφυλάκων κοινοποίησιν τῶν κλήσεων, ἐπιτρέπει τὴν εἰς τοῦτο ὑποχρέωσιν τῶν χωροφυλάκων ἐν ἐκείναις μόναις ταῖς περιπτώσεσι, καθ' ἃς ὑπάρχει ἀνάγκη κατεπείγουσα καὶ αναπόφευκτος. Καὶ οἱ δύω οὗτοι νόμοι εἶναι σχεδὸν κατὰ γράμμα μετηνεγμένοι ἀπὸ τῆς Γαλλικῆς εἰς τὴν ἰδικήν μας Νομοθεσίαν, καὶ δυνάμεθα χωρὶς βλάβης νὰ προςτρέξωμεν εἰς τὰς ἑρμηνείας ἐκείνης, πρὸς διασάφησιν τῶν διατάξεων ταύτης. Εἰς τὴν κατὰ τὸ 1808 ἐκδοθεῖσαν ποινικὴν τῶν Γάλλων δικονομίαν ὑπάρχει (ἄρθρ. 70) διάταξις ὁμοία μὲ τὴν ἄρθρου 190 τῆς ἰδικῆς μας, ὑποχρεοῦσα καὶ τοὺς χωροφύλακας, ὡς ἀνθρώπους τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, εἰς τὴν ἐπίδοσιν τῶν δικαστικῶν κλήσεων. Ὁ πολλὰ ἔτη μεταγενέστερος περὶ χωροφυλάκων ὀργανισμός των, ἐκδοθεὶς κατὰ τὴν 29 Ὀκτωβρίου 1820, περιώρισε τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, διὰ τοῦ ἄρθρου 68, τοῦ ὁποίου μετάφρασις εἶναι τὸ ἄρθρον 27 τοῦ ἰδικοῦ μας κανονισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς. Ἐκτὸς τούτου, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἑρμηνευτικῆς, αἱ εἰδικαὶ διατάξεις ὑπερισχύουσι πάντοτε τῶν γενικῶν, ὡς ἐξαιρέσεις καὶ περιορισμοὶ αὐτῶν τούτων τῶν γενικῶν διατάξεων.

Ὅτι δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν διὰ τῶν χωροφυλάκων κοινοποίησιν τῶν δικαστικῶν κλήσεων εἶναι ἡ ἔλλειψις τοῦ ἀρκοῦντος ἀριθμοῦ κλητήρων, καὶ τὸ κατεπεῖγον τῶν ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων. Μόλαταῦτα ἀποδεχόμεθα ὅτι, χωρὶς ἀνάγκης, δὲν θέλετε ἐπασχολήσει τοὺς χωροφύλακας ἀπὸ τὸ καθ' αὑτὸ ἔργον των »

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 281 τοῦ 1839 τοῦ παρὰ τοῖς ἐν 'Αθ. ἐφ. Εἰςαγγ.).

2) *Διὰ τίνος κλητῆρος γίνονται αἱ ἐπιδόσεις;*

« Κατὰ τὸ ἄρθρον 156 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, πᾶς κλητὴρ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μετέρχηται τὰ ἔργα του καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, παρ' ᾧ ὑπάρχει διωρισμένος· κατὰ δὲ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον, τότε ἡ πρᾶξις τοῦ κλητῆρος θεωρεῖται ἄκυρος καὶ μὴ οὖσα, ὅταν γίνῃ ἐκτὸς τῆς τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν περιφερείας.

Ἐξαίρεσις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 159 ἐνδιαλαμβανομένων κανόνων ὑπάρχει·

α) Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ 2 ἐδαφ. τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καθ' ὃ αἱ ἀπὸ δικηγόρου εἰς δικηγόρον κοινοποιήσεις πρέπει νὰ γίνωνται

διὰ τοῦ κλητῆρος τοῦ ἀκροατηρίου τοῦ δικαστηρίου, εἰς ὃ ὑπάρχει ἐκκρεμὴς ἡ δίκη, τὴν ὁποίαν ἀφορῶσι τὰ κοινοποιητέα ἔγγραφα· καὶ

β') Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 144 τῆς ποιν. δικονομίας, ἀλλ' ὅταν ὁ κλητευόμενος κατοικῇ ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ πταισματοδικείου· ἂν δὲ κατοικῇ ἐκτὸς αὐτῆς, ἡ εἰς τὴν περιφέρειαν ἄλλου δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, τότε ἡ ἐπίδοσις πρέπει νὰ γίνηται διά τινος ἁρμοδίου κλητῆρος.

Ἂν οἱ κλητῆρες τοῦ ἀκροατηρίου κωλύωνται, ἢ ἐξαιρῶνται, νομίζω, ὅτι ἡ δι' ἄλλου κλητῆρος γινομένη ἐπίδοσις δὲν εἶναι ἄκυρος.

Ἐντεῦθεν δὲ λαμβάνω ἀφορμὴν νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 160 τοῦ δικας. ὀργανισμοῦ, καθ' ἣν οἱ κλητῆρες τοῦ ἀκροατηρίου δὲν δύνανται ν' ἀπομακρυνθῶσιν ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τοῦ εἰρηνοδικείου ἄνευ ἀδείας τοῦ ἁρμοδίου εἰσαγγελέως, ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου.»

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 852 τοῦ 1839 τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθ. ἐφ. Εἰσαγγ.).

ΕΠΙΔΙΦΡΙΟΙ, *viles, abiecti.* Ἀρμεν. βιβλ. 1 τίτλ. 6 § 1.

ΕΠΙΕΙΚΕΙΑ.

Ὅρα τὰς λέξεις Διαίτησις (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 56—61). — Ἐκτέλεσις (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 517 ἐπ. § 14, 15). — Γράσια (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 517 ἐπ.). — Χρέος. — Ψηφίσματα. —Ὅρα καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 14 τοῦ 1841 πολιτ. ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου.

ΕΠΙΘΑΛΑΜΙΟΣ, *nuptialis.*

ΕΠΙΘΕΜΑ *territorium.* Ἀρμ. βιβλ. 1 τίτλ. 13 § 34. ὅρα Εὐρ. τόμ. 4, ἔνθα περὶ τοπικῆς ἁρμοδιότητος.

ΕΠΙΘΕΣΙΣ κατὰ προσώπου.—ποιν. νόμ. 207.—ὅρα τὰς λέξεις *Αὐτοδικία.—Ὕβρις.—Αἰτίαι.*

§ 1. Ἡ ἐξ ἐρεθισμοῦ ἐπενεχθεῖσα αἰκία δὲν δύναται νὰ λάβῃ χαρακτῆρα ἐπιθέσεως κατὰ προσώπου, διότι ἡ ἐπίθεσις ὑποθέτει τὴν ἐκ προθέσεως ἄδικον ἐπίπτωσιν κατά τινος.

Βουλ. 77 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2389).

§ 2. Ὅταν ἡ ἄδικος κατὰ προσώπου ἐπίθεσις περιέχῃ καὶ ἄλλην ἀξιόποινον πρᾶξιν, χαρακτηριζομένην ὡς *πταῖσμα*, πρέπει ἀναγκαίως νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἄρθρον τοῦ νόμου, τὸ ὁποῖον εἰδικῶς προνοεῖ περὶ τοῦ πταίσματος τούτου.

Βουλ. 9 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2697).

ΕΠΙΘΕΣΙΣ σφραγίδων.—πολιτ. δικ. 1049 ἐπ.—ὅρα *Σφραγίδες*.

ΕΠΙΚΑΡΠΙΑ (1) *usufructus*.

§ 1. Ἡ ἐπικαρπία τῶν ἀκινήτων θεωρεῖται ὡς ἀκίνητον κτῆμα; Προκειμένου δὲ λόγου περὶ δωρεᾶς τοιαύτης ἐπικαρπίας, γενομένης (τῆς δωρεᾶς) ὑπ' ἀλλοδαποῦ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, ποῖοι νόμοι ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τὸ κῦρός της;

Περὶ τοῦ σπουδαίου αὐτοῦ ζητήματος εὑρίσκετε παρατηρήσεις ἐν τῷ Εὑρετηρίῳ, τόμ. 1 σελ. 72 ἕως 74 (§ 13)·—τόμ. 4 σελ. 180 (§ 162)·—τόμ. 6 σελ. 330 (§ 16)·—τόμ. 6 σελ. 365 ἐπ. (§ 18).

§ 2. Διαφορὰ προερχομένη ἀπὸ μίσθωσιν ἐθνικῶν κτημάτων, τῶν ὁποίων τὴν ἐπικαρπίαν τὸ δημόσιον διὰ συμβολαίων ἐνοικίασε — τουτέστι, διαφορὰ μεταξὺ ἐπικαρπωτοῦ καὶ κυρίου τῶν ἐκμισθωθέντων κτημάτων, προερχομένη ἀπὸ ἀκύρωσιν δῆθεν τῶν περὶ ἐκμισθώσεως συμβολαίων ἐκ μέρους τοῦ κυρίου αὐτῶν, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐκινήθη ἀγωγὴ περὶ ἀποζημιώσεως κατ' αὐτοῦ—ὑπάγεται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια (2).

Ἀπόφ. 1042 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 3. Ὁ ἐπικαρπωτὴς δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὸ κεφάλαιον;

Ἀπόφ. *Ὡς πρὸς τὴν πρότασιν τῆς ἐκκαλούσης ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος δὲν εἶχε δικαίωμα, οὖσα μόνον ἐπικαρπωτής, ν' ἀπαιτήσῃ τὸ κεφάλαιον.*

« Ἐπειδή, κατὰ τὸν νόμον (Εἰσηγ. § 2, βιβλ. 2, τίτλ. 4,—καὶ Πανδ. νόμ. 7, βιβλ. 7, τίτλ. 5) ἐπὶ τῆς οἱονεὶ ἐπικαρπίας, καὶ τοιαύτη ἰδίως εἶναι ἡ τοῦ ποσοῦ ἐπικαρπία, ὁ ἐπικαρπωτὴς καθίσταται πραγματικῶς κύριος τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐπικαρπίας, ἐξ οὗ ἕπεται ὅτι ὁ ἐπικαρπωτὴς δύναται καὶ ν' ἀπαιτῇ τὸ κεφάλαιον (*Proudh* n° 1034)· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἐφεσίβλητος ἠδύ-

(1) Ὅρα τὴν τοῦ Ἀρ. Πάγου πολιτ. 86 τοῦ 1846 ἐν τῇ λέξει Ἔφεσις.

— Δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον πωλήσεως; Θέμ. τόμ. 2 σελ. 16 σημ. 8.

— Ὅρα πραγμ. Καλλ. βιβλ. 2, μέρος 3 § 234 ἐπ.

— Ὅρα ἐν τῷ Εὑρ. τὴν λέξιν Δουλεῖαι. — Ὅρα Θέμ. τόμ. 1 σελ. 153 ἐπ.

(2) Ὅρα τὴν λέξιν Ἁρμοδιότης πολιτική § 137—217.

νατο τόσῳ μᾶλλον ν' ἀπαιτήσῃ τὸ κεφάλαιον, ὅσον ἡ διαθήκη τοῦ συζύγου της, φέρουσα πρὸς τοῖς ἄλλοις: «Ἡ αὐτή σύζυγός μου Σ. » Μ. θέλει ἔχει ἐν ὅσῳ ζῇ τὴν ἐπικαρπίαν . . . . . καὶ τῶν » χρημάτων, τὰ ὁποῖα ἤθελον ὑπάρχει μετὰ τὸν θάνατόν μου, διὰ » νὰ τὰ μεταχειρισθῇ καὶ διαθέσῃ τὴν ἐπικαρπίαν κατὰ τὸ δοκοῦν » αὐτῇ καὶ κατ' ἀρέσκειαν », χορηγεῖ εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα νὰ ἔχῃ τὴν ἐπικαρπίαν τῶν χρημάτων· εἰς τοῦτο δὲ συνυπακούεται καὶ τὸ τῆς ἀπολήψεως αὐτῶν δικαίωμα, δυνάμενον νὰ ἐξασκηθῇ χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς, ἢ πληρεξουσιότητος τῶν κληρονόμων, διότι τοιοῦτό τι δὲν διατάττει ὁ νόμος. »

Ἀπόφ. 5199 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 4. Μόνον οἱ κληρονόμοι, ὑπὲρ τῶν ὁποίων ὁ νόμος ὑποβάλλει τὸν ἐπικαρπωτὴν εἰς ἐγγύησιν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν Ν. 3, 4 (7, 5) καὶ 9 ἐν τέλει (7, 9) τῶν Πανδ. δύνανται νὰ κάμωσι τὴν περὶ ἐγγυήσεως πρότασιν.

Ἀπόφ. 5199 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 5. Ὑπάρχει ἔθιμον, καθ' ὃ αἱ σύζυγοι, καί τοι λαβοῦσαι προῖκα, εἶχον δικαίωμα ἐπικαρπίας, ὄχι δὲ καὶ κυριότητος, ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ συζύγου των κατ' ἰδίαν μερίδα ἑνὸς τέκνου;

Ὅρα ἀπόφ.   τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 6. Ὁ ἐπικαρπωτής, μὴ ἔχων εἰμὴ τὸ πρὸς χρῆσιν καὶ κάρπωσιν τῶν πραγμάτων δικαίωμα, θεωρεῖται ὡς ἐπ' ὀνόματι τοῦ κυρίου κάτοχος τῶν εἰς τὴν ἐπικαρπίαν ὑποκειμένων πραγμάτων. — *Savigny* περὶ νομῆς σελ. 341·—τεμ. 28 καὶ 35 § 5 *de donationibus*· ἄρα διὰ τοῦ *constitutum possessorium* ὁ κύριος ἀποκτᾷ, διὰ τοῦ ἐπικαρπωτοῦ, τὴν νομικὴν κατοχήν.

Ἀπόφ. 7568 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 7. Ἡ ἐπικαρπία ἀκινήτου κτήματος ἐντὸς πόσων ἐτῶν παραγράφεται;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἐπικαρπία ἀκινήτου κτήματος θεωρεῖται ὡς ἀκίνητον κτῆμα, καί, κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Δικαίου (*l.* 4 Πανδ. 71,—*l.* 3 § 13 Πανδ. 49, 16, — καὶ *l.* 16 Πανδ. 3, 33) κατὰ τοὺς ὁποίους, χαρακτηριζομένη ὡς μέρος τῆς κυριότητος τοῦ ἀκινήτου, χορηγεῖ τὸ παράγγελμα *unde vi* εἰς τὸν ἐπικαρπωτήν, ὡς καὶ εἰς τὸν κύριον ἀκινήτου κτήματος, καὶ παραγράφεται οὐχὶ διὰ τῆς τριετοῦς περὶ κινητῶν, ἀλλὰ διὰ τῆς δεκαετοῦς περὶ ἀκινήτων νομῆς· ὁρίζεται δὲ ἀκίνητον κτῆμα ῥητῶς παρὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀπὸ 21 Ἰουνίου 1837 περὶ διακρίσεως

κτημάτων νόμου· ἑπομένως ἡ, δυνάμει τίτλου δωρεᾶς γενομένης καὶ παρὰ τοῦ μὴ ἀληθῶς κυρίου, ἐν καλῇ πίστει, νομὴ τῆς ἐπικαρπίας τῶν περὶ ὧν ἡ δίκη ἐλαιοδένδρων παρὰ τοῦ Σ. Τ. ὑπὲρ τὴν δεκαετίαν καὶ ἀταράχως, ἀπέδωκεν εἰς αὐτὸν καὶ ἀπέναντι τῆς ἐναγούσης, ἰδιοκτήτου τῶν διαληφθεισῶν ἐλαιῶν, τὴν διὰ παραγραφῆς κυριότητα αὐτῆς τῆς ἐπικαρπίας ἐφ' ὅσον χρόνον ἡ δωρεὰ διαλαμβάνει, κατὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκληθείσῃ ἀποφάσει παρατεθειμένους νόμους, καὶ τὸν νόμον 11 Κώδ. τίτλ. 33· (;) ἀδιαφόρως ἐὰν τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν δένδρων ἡ κατοχὴ ἔκειτο παρ' αὐτῷ ἐπ' ἀλλοτρίῳ ὀνόματι, ἤγουν, τῆς ἐχούσης τὴν ψιλὴν κυριότητα αὐτῶν, οὐδὲ ἐμποδίζει ποσῶς τὴν παραγραφὴν τὸ μετακλητὸν τοῦ ἄλλως ἰσχυροῦ τῆς δωρεᾶς ἐφ' ὡρισμένου χρόνου συμβολαίου, κατὰ τοὺς νόμους 19 *prin*. —καὶ 33 Πανδ. 39, 6.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἐκκαλοῦσα ἰσχυρίζεται ὅτι ἦτον ἀνήλιξ, ὅτε ὁ Σ. Τ. ἤρξατο νὰ νέμηται τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπικαρπίαν, ἤγουν κατὰ τὸ 1838, ὡς αὐτὴ ἐκθέτει, καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐνηλικιώσεώς της μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐκινήθη ἡ προκειμένη ἀγωγή της, δὲν ἦτο συμπεπληρωμένη δεκαετία· ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς οὗτος ἔχει ἐπιῤῥοὴν ἂν ἀποδειχθῇ ἀληθής, διότι ἀνεπίδεκτα παραγραφῆς εἶναι τὰ πράγματα τῶν ἀνηλίκων, διαρκούσης τῆς ἀνηλικιότητος αὐτῶν.— *L*. 3 Κώδ. 7, 35.»

Ἀπόφ. 7735 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 8. Ὁ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων νόμος δὲν παρέχει κατοχῆς δικαίωμα εἰς τὸ δημόσιον ἐπὶ τῶν ἀμφισβητουμένων μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ἰδιωτῶν κτημάτων· ἡ δὲ ἐπικαρπία ἀποδίδεται εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς ἀποζημιώσεως (1)

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 85 τοῦ 1847.

§ 9. Ἐπικαρπωτοῦ δικαίωμα διὰ τὰς δαπάνας. — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 286 ἐπ.

ΕΠΙΚΟΙΝΟΝ ΚΤΗΜΑ.

Ὅρα τὴν λέξ. Ἀγοραπωλησία, ἔνθα περὶ προτιμήσεως εἰς τὴν ἀγορὰν ἀδιανεμήτων κτημάτων· (Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 23 ἐπ).

Τίς πρέπει νὰ κατέχῃ τὰ δικαιόγραφα, ὅσα ἀφορῶσι κοινὸν κτῆμα; Ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 357 § 3·—αὐτ. σελ. 432 ἐπ.

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Νομή.—Φορολογία.—Ὅρα σχετικὰς παρατηρήσεις εἰς τὴν λέξιν Δημόσιον (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 739—744).

ΕΠΙΚΡΙΜΑ (1).

§ 1. Τὸ κλητ. ἐπίκριμα, μὴ ὂν συντεταγμένον, μήτε ἐπικυρωμένον παρὰ τοῦ ἐπιτετραμμένου τὴν τοιχοκόλλησιν, εἶναι ἄκυρον, καὶ ἑπομένως ὁ κατηγορούμενος δὲν δύναται νὰ δικασθῇ ἐρήμην. —Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 15 τοῦ 1845.

§ 2. Κατὰ τὸ ἄρθρον 461 τῆς ποιν. δικονομίας, τὸ κλητήριον ἐπίκριμα πρέπει ν' ἀναφέρῃ ῥητῶς τὸ πλημμέλημα καὶ τὸν κατηγορούμενον, καὶ νὰ ἦναι προςηκόντως ἐσφραγισμένον καὶ ὑπογεγραμμένον.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τξέ τοῦ 1839.

§ 3. Διὰ νὰ δικασθῇ ἐρήμην φυγόδικός τις, ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι ὡρισμένη ἐν τῷ παρὰ τοῦ εἰςαγγελέως κατ' αὐτοῦ ἐκδοθέντι κλητηρίῳ ἐπικρίματι ἡ δικάσιμος ἡμέρα. —Ἀπόφ. πλημμ. Σύρου τοῦ 1843. (Νομ. σελ. 3256).

§ 4. Δύνανται νὰ ἑνωθῶσι πολλὰ πταίσματα εἰς ἓν κλητήριον θέσπισμα.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 56 τοῦ 1846.

§ 5. Τὸ κλητήριον θέσπισμα τοῦ δημοσίου κατηγόρου, μὴ φέρον τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ, εἶναι ἄκυρον.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 171 τοῦ 1846.

§ 6. Τὸ κλητήριον θέσπισμα, ἂν δὲν ἐμπεριέχῃ τὴν πρᾶξιν, δι' ἣν κατεδικάσθη ὁ κατηγορούμενος, δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ἀπόφασιν, ἐὰν αὕτη ἦναι σύμφωνος μὲ τὸ τῆς παραπομπῆς βούλευμα.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ Πάγου 46 τοῦ 1846.

§ 7. Ὁσάκις δὲν ἦναι δυνατὸν ν' ἀνακαλυφθῇ ὡρισμένως ἡ ἡμέρα καὶ ὥρα τῆς κολασίμου πράξεως, εἶναι ἀποχρῶν ὁ προςδιορισμὸς τοῦ μηνὸς καὶ τοῦ ἔτους μὲ τὰς λέξεις: περὶ τὰ μέσα 8βρίου τοῦ 1841 ἔτους.—Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 54 καὶ 56 τοῦ 1842.

ΕΠΙΚΥΡΩΣΙΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΥ.

Ὅρα τὴν πολιτ. Ἀρ. Πάγου ἀπόφασιν 56 τοῦ 1845 φέρουσαν·

«Ἐπειδή, κατὰ τὸ 151 ἄρθρον τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων, πᾶς δικηγόρος, καθὸ δημόσιος ὑπάλληλος, δύναται νὰ κοινοποιῇ ἀντίγραφα ἐπικυρωμένα τῶν παρ' αὐτῷ εὑρισκομένων πρωτοτύπων ἐγγράφων· καὶ τοιαῦτα βεβαίως εἶναι ὅλα τὰ ἀπόγραφα· ὀρθῶς ἄρα ὁ δικηγόρος Σ., καθὸ τοιοῦτος, ἔχων παρ' ἑαυτῷ ἐκτελεςὸν ἀπόγραφον, ἐκοινοποίησεν ἀντίγραφον αὐτοῦ ἐπικυρωμένον εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα.» —Ὅρα τὴν λέξ. *Γραμματεύς* (Εὑρ. τ. 5 σ. 483 § 5) —καὶ τὴν λέξ. *Ἀπόγραφα* (Εὑρ. τ. 2 σ. 55 ἐπ.).

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Κατηγορία.—Κλῆσις.—Ἐπίδοσις ἐπὶ ποιν. δικῶν (ἀνωτ. σελ. 181 ἐπ.).

ΕΠΙΚΥΡΩΣΙΣ ὑπογραφῶν.—Ὀργ. 88·—ὅρα ἀπόγραφα.

Ἡ ἁπλῆ ἐπικύρωσις ὑπογραφῆς τινὸς (κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 359 τῆς 11 Μαρτ. 1831 Διάταγμα) ἰσχύει καὶ ἀπὸ μόνον τὸν μνήμονα γενομένη τότε, ὅταν τὰ ὑπογράψαντα πρόςωπα, γνωστὰ τῷ μνήμονι, ἐπαρουσιάζοντο ἐνώπιόν του, δηλόνοντες ὅτι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ὑπέγραψαν τὸ ἔγγραφον.

Ἀπόφ. 102 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 146).

ΕΠΙΛΟΓΗ (*electio*).—Ἀρμ. βιβλ. 11 (10), τίτλ. 36.

Εἰς τὸ βιβλίον 3 § 30 καὶ ἐπ. τῆς περὶ Ῥωμ. δικαίου πραγματείας τοῦ Κ. Καλλιγᾶ εὑρίσκετε παρατηρήσεις περὶ ἐπιλογῆς·—περὶ ἀπωλείας τῶν κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ὀφειλέτου ἀντικειμένων·—περὶ ἀπωλείας ἀμφοτέρων·—περὶ ἀπωλείας διὰ πταίσματος τοῦ δανειστοῦ·—περὶ ἀπωλείας, καθ' ἣν περίπτωσιν εἰς τὸν δανειστὴν ἁρμόζει ἡ ἐπιλογή.—Ἐνοχαὶ κατ' ἐπιλογήν.—Διαιρετόν, ἀδιαίρετον· (αὐτ. § 38).

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ (1).

§ 1. Τίνα ἐπιμέλειαν πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ πωλητὴς ὡς πρὸς τὸ πωληθὲν πρᾶγμα; (Ὅρα πραγμ. Ῥάλλ. περὶ ἐμπορ. δικ. τόμ. 1 σελ. 340).

§ 2. Ἀπαλλάττεται τῆς πρὸς φύλαξιν τοῦ πράγματος ὑποχρεώσεως, ἂν ὁ ἀγοραστὴς καταστῇ ὑπερήμερος ὡς πρὸς τὴν παραλαβήν· (αὐτ. σελ. 341).

§ 3. Ἐπιμέλειαν τὶς ἀποδεικνύει; (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 2 σ. 62 ἐπ.).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ δημόσιον, πωλῆσαν εἰς τὸν Μ. Κ. ὅσον κατέσχε καρπὸν τοῦ Δ. Π. εἰς τὸ χωρίον Σύμι πρὸς δραχμὰς 161 τὴν χιλιάδα, συνωμολόγησε πώλησιν ἐπὶ σταθμίσει ἀόριστον, μένοντος μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς σταθμίσεως τοῦ ὁλικοῦ τιμήματος· ἑπομένως μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς παραδόσεως τοῦ πωληθέντος σταφιδοκαρποῦ ὄχι μόνον ἔφερε τὸν κίνδυνον τῆς ἀπωλείας, ἢ χειροτερεύσεως αὐτοῦ, ἀλλ' ἦτον καὶ ὑπόχρεων εἰς φύλαξιν αὐτοῦ (Ν. 35 § 5, Πανδ. 18, 1. — Ν. 5 Πανδ. 18, 6. —Ν. 1 § 1 Πανδ. αὐτ.—Ν. 2 Κώδ. *de pericolo*)· ἄρα, ἀποδιδομένης εἰς τὸ δημόσιον παρὰ τῶν ἀντιδίκων του ἀμελείας πρὸς τὴν φύλαξιν, ἐξ ἧς προῆλθε, κατὰ τὸν ἰσχυρισμόν των, ἡ νόθευσις, πρέπει τὸ δημόσιον ν' ἀποδείξῃ (ἄρθρον 298 πολιτ. δικονομίας,—καὶ νόμ. 11 Πανδ. 18, 6. —Ν. 9 § 4 Πανδ. *Locati*) ὅτι κατέβαλε πᾶσαν ἐπιμέλειαν περὶ τὴν φύλαξιν τοῦ πωληθέντος πράγματος, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ γενομένη νόθευσις εἰμὴ τυχηρά (Ν. 2 § 1

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἀγοραπωλησία (Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 1 ἐπ.).

Πανδ. 18, 6)· τὴν ἀνταπόδειξιν δὲ τούτου δύναται νὰ φέρῃ ὁ ἐφεσίβλητος δυνάμει τοῦ νόμου, διότι τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἔχει οὐσιώδη ἐπιῤῥοὴν ὡς πρὸς τὴν περὶ ἀποζημιώσεως αἴτησιν· δύναναται δὲ τὸ δημόσιον νὰ κάμῃ χρῆσιν καὶ τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως, καθόσον ἦτον ἀδύνατος ἡ ἀπόκτησις ἐγγράφου (ἄρθρον 304 πολιτ. δικονομ.).

Ἐπειδή, κατὰ τοὺς ὅρους τῆς δημοπρασίας, (ὅρα τὰ ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1841 πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσιν ἀπόδειξιν, φέροντα τὴν μὴ ἀμφισβητηθεῖσαν ὑπογραφὴν τῶν ἐφεσιβλήτων) ὁ ἀγοραστὴς ὤφειλε νὰ παραλάβῃ ἀνυπερθέτως τὸν πωληθέντα αὐτῷ καρπόν· ἰσχυρίζεται δὲ ἤδη τὸ δημόσιον ὅτι οἱ ἀντίδικοί του δὲν ἦλθον ἐγκαίρως διὰ νὰ παραλάβωσιν αὐτόν, καὶ ὡς ἐκ τῆς ὑπερημερίας των ἀπήλλαξαν αὐτὸ τοῦ βάρους τοῦ κινδύνου καὶ τῆς ἀμελείας (Ν. 5 Πανδ. 18, 6)· ἐπομένως πρέπει οὗτοι ν' ἀποδείξωσι πότε ὑπῆγαν διὰ νὰ παραλάβωσι τὸν καρπόν, ὥστε νὰ ἐξαχθῇ ἐντεῦθεν ἂν ἦσαν ὑπερήμεροι. »

Ἀπόφ. 5046 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΙΣ ΠΟΙΝΗΣ (1). Ποιν. νόμ. 430.

§ 1. Ἡ τοῦ Ἀρ. Πάγου ποιν. ἀπόφασις 134 τοῦ 1847 φέρει :

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 85 τοῦ ποιν. νόμου, μετὰ παρέλευσιν τοῦ δεκάτου τετάρτου ἔτους ἡ νεανικὴ ἡλικία δὲν χορηγεῖ δικαίωμα εἰς μετρίασιν τῆς ποινῆς· ἐπομένως, ἀφοῦ οἱ ἔνορκοι ἀπεφάνθησαν ὅτι ὁ Κ. εἶχε συμπληρώσει, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πράξεως τὸ 14 ἔτος τῆς ἡλικίας του, εἶναι πάντῃ ἀδιάφορον, ἐὰν εἰς τὴν πρώτην ἐτυμηγορίαν των ἀπήντησαν, ὅτι ὁ Κ. δὲν ἐνήργησε τὴν πρᾶξιν μετὰ διακρίσεως, καὶ ἀφήρεσαν ἐκ τῆς δευτέρας τὴν ἀπάντησιν ταύτην, καθότι τὸ τῆς διακρίσεως ζήτημα τότε ἔχει ἐπιῤῥοήν, ὅταν ὁ κατηγορούμενος δὲν συνεπλήρωσε τὸ 14 ἔτος τῆς ἡλικίας του· ἄλλως καθίσταται ἀνωφελές, καὶ θεωρεῖται νομίμως, ὡς μὴ ὑπάρχον, καθὸ δὲ τοιοῦτον οὔτε ὠφελεῖ, οὔτε βλάπτει τὸν κατηγορούμενον· ὅθεν δὲν εἶναι ἐπίσης βάσιμος καὶ ὁ δεύτερος τῆς ἀναιρέσεως λόγος ὅτι ἡ πρᾶξις δὲν ἦτο καταλογιστέα, καὶ ὅτι προςεβλήθησαν κεκτημένα παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος δικαιώματα. »

Σελ. 78 τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἔτους 1847.

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις Ἀμνηστεία (Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 86).—Ποινή—Ζητήματα. —Ἡλικία. —Κλοπή.—Ἐκτέλεσις ποινικῶν ἀποφάσεων ἐν Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 537 ἐπ.—Φυλάκισις.

§ 2. Αἱ ἡμέραι τῆς προφυλακίσεως δὲν ὑπολογίζονται, ὅταν πρόκηται πρὸς τῷ πταίσματι καὶ περὶ πλημμελήματος· (518 ποιν. νόμ.).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 102 τοῦ 1842.

§ 2. Πᾶν πραγματικὸν περιστατικὸν, ἔχον ἐπιῤῥοὴν εἰς τὸν καταλογισμὸν, ἢ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς, πρέπει νὰ συζητηθῇ καὶ ἀποφασισθῇ εἰς τὸ περὶ ἐνοχῆς μέρος τῆς ἀποφάσεως, καθότι, ἂν τὸ δικαστήριον ἀποφανθῇ ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἀθῶος, πᾶσα συζήτησις περὶ τῆς ποινῆς καθίσταται περιττή.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ηκϛ' τῆς 7 Μαΐου 1840, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἀπόφασις (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 190).

§ 3. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 518 τοῦ ποιν. νόμου δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰμὴ ὅταν πρόκηται περὶ πράξεως, κατηγορηθείσης μὲν ὡς κακουργήματος ἢ πλημμελήματος, τιμωρουμένης δὲ ὡς πταίσματος· ὄχι ὅμως καὶ ὅταν ὑπάρχῃ συῤῥοὴ πράξεων, ἐξ ὧν ἡ μία τιμωρεῖται ὡς πλημμέλημα.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τβ' τῆς 3 Φεβρ. 1839 φέρουσα:

α Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων τούτων (518 καὶ 109 τοῦ ποιν. νόμου) γίνεται φανερὸν ὅτι, ἂν καὶ ὁ νομοθέτης, διὰ τῆς διατάξεως τοῦ 518 ἄρθρ. καθιέρωσε τὴν δικαίαν ἀρχὴν τοῦ νὰ ἐπέχῃ τόπον ποινῆς, ἢ νὰ ἐκπίπτηται, κατὰ τὴν ἐπιμέτρησιν αὐτῆς, ὁ χρόνος τοῦ περιορισμοῦ τῆς προςωπικῆς ἐλευθερίας, ὁσάκις ἡ διάρκεια τῆς προφυλακίσεως, ἥτις ἔλαβε χώραν πρὸ τῆς δίκης, ἔφθασεν ἢ ὑπερέβη τὸ παρὰ τοῦ νόμου ἐπὶ τῆς κατηγορουμένης ἀξιοποίνου πράξεως ὡρισμένον τῆς ποινῆς μέτρον· ἀλλ' ὅμως ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νόμου δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰμὴ μόνον ὁσάκις πρόκηται περὶ μιᾶς μόνης πράξεως, κατηγορηθείσης μὲν ὡς κακουργήματος ἢ πλημμελήματος, τιμωρουμένης δὲ παρὰ τοῦ νόμου ὡς πταίσματος, ὄχι δὲ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, ὅταν συνάμα καὶ ταυτοχρόνως καταδιώκωνται καὶ δικάζωνται ἀξιόποινοι πράξεις πλειότεραι, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία ἐκηρύχθη πλημμέλημα, ἡ δὲ ἄλλη πταῖσμα, διότι τότε ὑπάρχει ἡ παρὰ τοῦ νόμου προβλεπομένη συῤῥοὴ ἀξιοποίνων πράξεων, καὶ λαμβάνει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ 109 ἄρθρου τοῦ ποιν. νόμου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ πρᾶξις ἡ τιμωρουμένη μὲ ἐλαφροτέραν ποινὴν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἰδιαιτέρα ἐπιβαρυντικὴ περίστασις τῆς βαρυτέρας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὑπαρχούσης συῤῥοῆς ἀξιοποίνων πράξεων, καθότι ὁ Β. Μ. καταδιωκόμενος συνάμα καὶ ταυτοχρόνως, ἕνεκα δύω ἀξιοποίνων πράξεων, ἐκηρύχθη, διὰ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων, ἔνοχος, ὡς ἐν γνώσει

καὶ ἐξ ἰδιοτελείας ἀποκρύψας πράγματα, προερχόμενα ἐκ δύω κλοπῶν, ἐξ ὧν ἡ μία φέρει χαρακτῆρα πλημμελήματος, ἡ δὲ ἄλλη πταίσματος, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις συνέδρων, μὴ θεωρήσαν, κατὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς, τὴν εἰς τὴν δευτέραν κλοπὴν συνέργειαν τοῦ καταδικασθέντος ὡς ἰδιαιτέραν ἐπιβαρυντικὴν περίστασιν, ἀλλ' ὑπολαβὸν ὅτι ἡ διάρκεια τῆς προφυλακίσεως ἐξήλειψε τὴν ποινὴν, ἥτις, κατὰ τὸν νόμον, ἔπρεπε νὰ ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῆς δευτέρας πράξεως, ἐφήρμοσε κακῶς καὶ ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως τὰ ἄρθρα 518 καὶ 109 τοῦ ποιν. νόμου.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 500 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ἐὰν γίνῃ ἀναίρεσις ἕνεκα κακῆς ἐφαρμογῆς, ἢ ἐσφαλμένης ἑρμηνείας τοῦ ποιν. νόμου, δὲν ἀποφαίνεται ὁ Ἄρειος Πάγος τὴν παραπομπὴν, ἀλλ' ἐφαρμόζει αὐτὸς οὗτος τὸ ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

ΕΠΙΜΟΡΤΟΣ ΓΕΩΡΓΟΣ.

Ὅρα τὰς λέξεις α') Ἐ θ ν ι κ α ὶ γ α ῖ α ι (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 455 ἐπ.). — β') Ἐ μ φ ύ τ ε υ σ ι ς (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 607 ἐπ.). — γ') Ν ο μ ή. — δ') Δ η μ ό σ ι ο ν ἐν Εὐρ. τόμ. 5.

ΕΠΙΟΡΚΙΑ *perjurium*.—Ποιν. νόμ. 265 ἐπ. 270.

ΕΠΙΠΕΔΟΣ.

Ἐπίπεδα οἰκήματα, ædes plane.—ἐπίπεδοι οἶκοι· ἐξ ἐπιπέδου ex plano, Ἁρμ. (1, 4) 14 καὶ 23.—(11, 4) 18.

ΕΠΙΠΛΗΞΙΣ. Ὀργ. 293.—Ὅρα πειθαρχικαὶ ποιναί.

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΩ. *obsto, officio*. Ἁρμ. (11, 4) 47.

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΠΛΟΙΟΥ.

Τί ὀφείλει νὰ πράξῃ ὁ πλοίαρχος διὰ νὰ τὴν προκαλέσῃ; Πραγ. Ῥάλλ. περὶ ἐμπορ. δικ. τόμ. 2 σελ. 230.

Ὑπόκεινται εἰς τὸ καθῆκον τοῦτο καὶ οἱ ξένοι πλοίαρχοι; αὐτ. σ. 231.

Τὸ ἕνεκα ναυσιβλαβείας ἢ ἐκτάκτου χρείας προσορμιζόμενον δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐπισκέψεως· αὐτ.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ.

Ὅρα τὰς λέξεις α') Δ η μ ό σ ι ο ν (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 754 § 58). — β') Ἐ κ κ λ η σ ί α (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 496). — γ') Ἀ γ α μ ί α. Ὅρα πρόλογον (σελ. λβ') τῆς ὑπὸ Καλλ. μεταφράσεως τοῦ φιλοσοφικοῦ δοκιμίου περὶ τῆς Ἀνατ. Ἐκκλησίας.—Ἔχουν ἰδιάζουσαν δικαιοδοσίαν. Ποιν. δ. 36.

ΕΠΙΣΤΑΤΗΣ ΦΥΛΑΚΩΝ.

Ὅρα τὴν λέξ. Δ ε σ μ ο φ ύ λ α κ ε ς (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 116).

ΕΠΙΣΤΑΤΗΣ ΦΟΡΩΝ.

Ὁ ἐπὶ τῆς εἰςπράξεως τῶν ἐπὶ τῶν ζώων φόρων ἐπιστάτης εἶναι δημόσιος ὑπάλληλος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 63 τοῦ 1842.—Πρβ. τὰ ἐν τῷ 2 τόμ. τοῦ Εὐρ. σελ. 26—30 ἐκτεθέντα.—Ὅρα καὶ τόμ. 5 σελ. 688 ἐπ. Εὐρ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ.

Ὅρα Ἔνταλμα χρηματικὸν ἐν Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 697.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ (1).

§ 1. Ὁ νόμος καὶ τὰ διατάγματα δὲν φέρουν δύναμιν ὑποχρεωτικὴν εἰμὴ ἀφοῦ δημοσιευθῶσιν· ὅθεν τὸ περὶ διανομῆς γραμμάτων διάταγμα τῆς 12 Νοεμβρίου 1835 δὲν ἰσχύει μὴ δημοσιευθέν, οὐδ' ἀναπληροῦται δι' ἁπλῆς δηλοποιήσεως.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου π' τοῦ 1835.

§ 2. Ὅταν τὸ χρέος δὲν ἦναι ἐξ ὑπαρχῆς ἔντοκον (2), ὁ ὀφειλέτης ὀφείλει τόκον ἀπὸ τὴν λῆξιν τῆς διὰ τοῦ ὁμολόγου ταχθείσης, ἀλλ' ἀφοῦ κατασταθῇ ὑπερήμερος (Ἀρμ. βιβλ. 5, τίτλ. 7 § 25)· καθίσταται δὲ τοιοῦτος καὶ δι' ἐπιστολῆς (τεμ. 32 § 4, βιβλ. 22, τίτλ. 1 Πανδ.).

Ἀπόφ. τῆς 1 Ὀκτωβρ. 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ (Νομ. σελ. 2269).

§ 3. Ἐπιστολὴ διαδίκου τινὸς πρὸς τρίτον πρόςωπον ἀποτεινομένη δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἀπόδειξιν τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀντιδίκου;

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ἡ ἀπὸ 23 Ἀπριλίου 1840 ἐπιστολὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου Δ. Μ. πρὸς τὸν Π Λ. ἂν καὶ ἀπευθύνηται πρὸς τρίτον, ὡς ἐξάγεται ὅμως ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς προκληθεῖσα κατ' ἐντολὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος Ε. Τ. ἐστάλη ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ γνωστοποιηθῇ πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα, καὶ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀπόδειξις δι' αὐτὸν τὸν ἐκκαλοῦντα· τοιαύτη δὲ οὖσα ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἀποτελεῖ ὑπὲρ τοῦ ἐκκαλοῦντος πλήρη ἀπόδειξιν, καθότι ἐπίστολή, γραφεῖσα πρὸς τρίτον οὐχὶ τυχαίως, ἀλλὰ μὲ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ γνωστοποιηθῇ πρὸς ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἀποβλέπει ἡ ἐν αὐτῇ

---

(1) Ὅρα τὰς λέξεις α') Ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 160—177). —β') Εἰκονικότης (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 463—478). —γ') Ἐντολὴ (Εὐρ. τόμ. 6 σελ 722 ἐπ.). —δ') Δικηγόρος (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 276 ἐν τέλει).

(2) Ὅρα τὴν λέξιν Τόκος.

πραγματευομένη ὑπόθεσις παρέχει ἀπόδειξιν ὑπὲρ τοῦ τελευταίου· ὅθεν τὸ δικάσαν ἐμποροδικεῖον Καλαμῶν μὴ ὀρθῶς, διὰ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐθεώρησε τὴν διαληφθεῖσαν ἐπιστολὴν, ὡς μὴ ἀποτελοῦσαν ἀπόδειξιν ὑπὲρ τοῦ ἐκκαλοῦντος· ἑπομένως μεταῤῥυθμιστέα καθίσταται ὡς πρὸς τοῦτο ἡ διαληφθεῖσα ἀπόφασις. » — ὅρα κατωτ. §§ 7—10.

Ἀπόφ. 76 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4719).

§ 4. Ὁ ἔμπορος ὀφείλει νὰ θέτῃ εἰς φάκελλον ὅσας λαμβάνει, καὶ ν' ἀντιγράφῃ ὅσας πέμπει· (πραγμ. Ῥάλλη περὶ ἐμπορ. σελ. 105 τόμ. 1).

§ 5. Ἐπιστολαὶ μὴ προςβληθεῖσαι δύνανται νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν πρὸς ἀπόδειξιν συμμετοχῆς εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ ἐπιδίκου κτήματος.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 61 τοῦ 1849.

§ 6. Τὸ δικαστήριον δὲν εἶναι ὑπόχρεων ν' ἀναφέρῃ ἐν τῇ ἀποφάσει του τὰ χωρία ἐκεῖνα τῶν ἐπιστολῶν, ἐξ ὧν ὁ διάδικος ἐξάγει τὴν ὕπαρξιν ἀρχῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως, ἐν ᾧ τὸ δικ. πείθεται περὶ τοῦ ἀνυπάρκτου αὐτῆς.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 194 τοῦ 1849.

§ 7. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19 τοῦ 1843 πολιτ. ἀποφάσεώς του ὁ Ἄρειος Πάγος ἀποφαίνεται ὅτι αἱ ἀντεπιστολαὶ δὲν ἀποδεικνύουν ὡς πρὸς τοὺς τρίτους, οὐδὲ δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως.—Ὅρα τὴν ἀπόφ. ἐν Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 481.

§ 8—10. Ἐπιστολαὶ ἀποτελοῦν ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως;—Ἡ προφορικὴ διαθήκη; — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σ. 162 ἐπ. —αὐτ. σ. 172 ἐπ.—ὅρα τὰ τεμ. 24, 26 Πανδ. *de pec. const.* ἑρμηνευόμενα ἀπὸ τὸν Μερλῖνον *quést.* λέξ. *confession* § 2.

— Ἐπιστολαὶ τρίτων δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως;—Αὐτ., σ. 165 ἐπ. 168.—ὅρα ἀνωτ. § 37.

— Ἐξ ἐπιστολῶν, μὴ ἀφορωσῶν ἀπ' εὐθείας τὸ περὶ οὗ ἡ δίκη ἀντικείμενον, δύναται τὸ δικαστήριον νὰ ἐξάξῃ ἀρχὴν ἐγγράφου ἀποδείξεως; — Αὐτ. Εὐρ. σελ. 170 ἐπ.

§ 11. Αἱ ἐπιστολαὶ ἀνοίγονται ὑπὸ τῶν ἀνακρ. ὑπαλλήλων (1); —Ὅρα Εὐρ. τ. 5 σ. 481 § 3.—Σαριπόλ. συντ. δίκ. τ. 2 σ. 915.

---

(1) Τὰ δικ. συμβούλια λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπιστολάς. Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σλά τοῦ 1837.

§ 12. ὅταν τὶς ἀπεδέχθῃ, συνεπείᾳ ἐπιστολῆς ἄλλου, καὶ ἐξώφλησε συναλλαγματικὴν χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ πρόβλεψις, ποῦ ὀφείλει νὰ κινήσῃ τὴν περὶ ἀποδόσεως τῶν χρημάτων ἀγωγήν του ;—ὅρα Εὐρ. τόμ· τόμ. 5 σελ. 498 § 16.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ.

Λογαριασμοὶ ἐπιστροφῆς. πραγμ. Ῥάλλη τ. 2 σ. 122.—Δὲν ἐπιτρέπεται πλέον τοῦ ἑνός· αὐτ. — Συνοδεύεται μὲ ἓν ἢ δύω πιστοποιητικά· αὐτ. σελ. 124.—Ζητεῖται ἡ ἐξόφλησις ἀπὸ τὸν προηγούμενον ἐνεχόμενον· αὐτ. —Ἀνέξοδος· αὐτ. σελ. 31.

ΕΠΙΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ (1)·

Περιλαμβάνει πᾶν τὸ εἰς τὸν κομιστὴν διαφέρον· (πραγμ. Ῥάλλη περὶ ἐμπορ. δικ. τόμ. 2 σελ. 121). —Μὲ τί συνοδεύεται ; αὐτ. σελ. 122.—Ἡ πληρωμὴ αὐτῆς ἀποσβένει τὴν τυχὸν κινηθεῖσαν ἀγωγήν· αὐτ. σελ. 125. —Ἂν δὲν πληρωθῇ, δικάζεται ἡ ἀγωγή· αὐτ.

ΕΠΙΣΥΝΑΛΛΑΓΗ.

Κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἐπὶ μὴ πληρωμῇ διαμαρτυρικοῦ, ὁ κομιστὴς τῆς μὴ ἐξοφληθείσης συναλλαγματικῆς δύναται, διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ ποσὸν αὐτῆς, νὰ ἐκδώσῃ νέαν συναλλαγματικὴν εἴτε ἐπὶ τοῦ ἐκδότου, εἴτε ἐπί τινος τῶν ὀπισθογράφων, καὶ αὕτη λέγεται ἐπισυναλλαγματική. (Πραγμ. Ῥάλλ. περὶ ἐμπορ. δικ. τόμ. 1 σελ. 121).

— Βεβαιοῦται διὰ χολλυβιστοῦ ἢ δύω ἐμπόρων· αὐτ. σελ. 122.

— Πῶς ὑπολογίζεται ; αὐτ.

ΕΠΙΣΧΕΣΙΣ (2). *droit de retention—retentio.*—πολιτ. δικ. 100.—Ὀργ. 240.—Ἐπὶ προσωπ. κρατ. 1013. Ἀρμ. γ', 7 § 23.

Πίναξ λεκτικός.

Ἀγορὰ 21.	Ἀνταγωγὴ 11.
Ἀνακοπὴ 18.	Ἀντίχρησις 16.

---

(1) Ὅρα Ἐπισυναλλαγή.

(2) Σημ. Συνηθέστερον Παρακατάσχεσις.

1. Ὅρα τὰς ἐν τῷ Εὐρ. λέξεις 1) Δαπάναι (Εὐρ. τ. 5 σ. 582 ἐπ.). 2) Ἐντολή (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 764).—Τροπλ. mandat ἀρ. 699 ἐπ. — 3) Κηδεμονία. — 4) Πτώχευσις. — 5) Ἐμφύτευσις (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 605 ἐπ.—καὶ Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 43. —6) Ἐνέχυρα § 10, 20, 36, 67.

Α') *Παρατηρήσεις.*

Εἰς τὸ Ρωμ. δίκαιον εὕρηται ἡ ἀρχή, καθ' ἣν ὁ διὰ τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς ἐναγόμενος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς παρακατασχέσεως οὐ μόνον δι' ὅσα αὐτός, ἀλλὰ καὶ δι' ὅσα ὁ δικαιοπάροχός του ἐδαπάνησεν, ἐὰν ὁ τελευταῖος οὗτος ἠδύνατο, ἂν κατεῖχεν εἰσέτι τὸ κτῆμα, νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀπόδοσιν τῶν παρ' αὐτοῦ δαπανηθέντων διὰ τῆς χρήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς παρακατασχέσεως·

II. Ὅρα τοὺς τοῦ Μακελδ. §§

α') 155. Περὶ τῶν εἰς τὸ πρᾶγμα ἐξόδων.

β') 184. Δυνάμεθα νὰ κρατήσωμεν πρᾶγμα ὀφειλόμενον μὲν εἰς ἄλλον, ἕνεκα δὲ νομίμων λόγων παρ' ἡμῶν κατεχόμενον.

γ' 246. Σημ. γ'. δικαίωμα εἰδοποιοῦ.

δ') Ἀποζημίωσις τοῦ διὰ τῆς προςθέσεως ζημιουμένου.

ε') 269. Κατὰ τοῦ διεκδικοῦντος διὰ τὰς ἐπὶ τοῦ πράγματος δαπάνας.

ς') 332. Ὁ δανειστὴς ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως πρὸς ἐκπλήρωσιν φυσικῆς τινὸς ἐνοχῆς:

ζ') 363. α') Διὰ τὰ σύμφωνα (pacta).

η') 487. η') Οἱ δανεισταὶ ὡς πρὸς τὴν ἀρξαμένην συνδρομήν.

θ') 524. Δαπάναι ἐπὶ προικῴων πραγμάτων.

III. Ὅρα Καλλ. περὶ Ρωμ. Δικ. §§

α') 179 τοῦ β' βιβλ.—Δικαίωμα παρακατασχέσεως μέχρι τῆς ἀποδόσεως τῶν ἀναγκ. δαπανῶν.

β') 185 τοῦ β' βιβλ.—Ἐάν τις, νομίζων ἑαυτὸν ἀποκλειστικὸν κύριον τοῦ ὅλου, ἔκαμε δαπάνας, ἔχει δικαίωμα παρακατασχέσεως, καί, διαρκούσης τῆς συνιδιοκτησίας, ἐπωφελῆ ἀγωγήν.

γ') 309, 328 καὶ 354 τοῦ β' βιβλ. — Δικαίωμα (παρακατασχέσεως) τοῦ δανειστοῦ.

δ') 159 τοῦ γ' βιβλ. — Δικαίωμα παρακατασχέσεως ἐπὶ προικός. — Χωρεῖ καὶ κατὰ τῶν προσωπ. ἀπαιτήσεων.—Ἀχρεώστητον.

ε') 144 τοῦ γ' βιβλ. —Δικαίωμα (παρακατασχέσεως) τοῦ χρησαμένου.

ς') 179 τοῦ β' βιβλ.—Ἡ ἀποζημίωσις ζητεῖται μόνον δι' ἐνστάσεως, ὄχι δι' ἀνεξαρτήτου ἀγωγῆς· εἰς τὴν Γερμ. ἡ νομολ. ἐπέτρεψεν ἀγωγήν, ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος (ἀπόφ. 51 τοῦ 1847) ἀπεφάσισε τὸ ἐναντίον.

IV. Ὅρα Θέμ. τόμ. 1 σελ. 293 περὶ Προικός.

(τεμ. 14 § 1 Πανδ. *comm. divid.* (10, 3)—νομ. 14 Βασ. (2, 2).

— Αὔτη ἡ ἐκ τοῦ δικαιώματος τοῦ δικαιοπαρόχου ὑπὲρ αὐτοῦ τούτου συγχωρηθεῖσα εἰς τὸν δικαιοδόχον αὐτοῦ ἔνστασις ἀναλογεῖ κατὰ πάντα μὲ τὴν ἔνστασιν *rei venditae et traditae*, τὴν ὁποίαν, ὡς γνωστὸν, ἔχουσι καὶ οἱ διάδοχοι τοῦ προςωπικῶς ἀποκτήσαντος αὐτὴν ἀγοραστοῦ, ὅταν π. χ. ὁ Χ. διεκδικῇ ὡς ἴδιον κτῆμα τι παρὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ κληρονομηθέντος ἀπαλλοτριωθὲν, χωρὶς νὰ τῷ ἀνήκῃ. Ἐνταῦθα ἔχει τὴν ἔνστασιν *rei venditae et traditae* οὐ μόνον ὁ ἀποκτήσας καλῇ πίστει παρὰ τοῦ ἀποθανόντος τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ καὶ οἱ εἰδικοὶ αὐτοῦ διάδοχοι· ἐπειδὴ ἐνδιαφέρει τὸν πρῶτον ἀγοραστὴν νὰ μὴν ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸν δεύτερον τὸ πρᾶγμα, καθὸ ὑπόχρεων ἄλλως ἕνεκεν ἐκνικήσεως (1). Ὡσαύτως δὲ ὅταν τις πωλῶν ἐκμισθωμένον κτῆμά του, συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ ἀγοραστοῦ νὰ μὴν ἀπελάσῃ οὗτος τὸν μισθωτὴν, δίδεται τῷ μισθωτῇ τούτῳ ἐκ τοῦ συναλλάγματος, ἤτοι ἐκ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἔνστασις, ἥτις πάλιν ἀφορᾷ τὸ συμφέρον τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ὅστις ἄλλως ἤθελεν ὑποχρεωθῇ αὐτὸς μὲν ν' ἀποζημιώσῃ τὸν μισθωτὴν, νὰ στρέψῃ δ' ἀκολούθως τὰς ἀξιώσεις του κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ. Πῶς ἔχει ὅμως τὸ πρᾶγμα, ὅταν, ἐν τῷ προκειμένῳ θέματι, ὁ κάτοχος, καθ' οὗ ἀπευθύνεται ἡ διεκδικητικὴ ἀγωγὴ, ἕνεκεν ἰδιαιτέρων λόγων, δὲν ἔχῃ δικαίωμα ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἐκνίκησιν; Καὶ εἰδικώτερον, ὅστις κατὰ δωρεὰν (*inter vivos* ἢ *mortis causa*) λάβῃ οἰκοδομὴν παρὰ τοῦ νεωστὶ ἀνεγείραντος αὐτὴν, ἔχει δικαίωμα παρακατασχέσεως διὰ τὰς δαπάνας τοῦ δικαιοπαρόχου του; φρονῶ, ὅτι ἔχει, διότι καὶ ὁ ἀγοραστὴς ἀλλοτρίου πράγματος, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ἀληθὴς ἰδιοκτήτης ἐδώρησεν, ἀντὶ νὰ ἐκνικήσῃ αὐτὸ, ἔχει ἀπαίτησιν ἕνεκεν ἐκνικήσεως, καθότι, ἂν καὶ δὲν ἐξενικήθη τὸ πρᾶγμα, ἐπλήρωσεν ὅμως τὸ τίμημα· ἡ δὲ δωρεὰ ἄλλως δὲν ἤθελεν ὠφελήσει αὐτὸν, ἀλλὰ τὸν πωλητὴν, ὃν δὲν ἀπέβλεπεν (2). Ἐπίσης δίδεται, τοὐλάχιστον παρὰ τοῦ Παύλου, εἰς τὸν ἐγγυητὴν, τῷ ὁποίῳ συνεχώρησεν ὁ δανειστὴς, δωρεᾶς χάριν, τὴν ἐξόφλησιν, ἀναγωγὴ κατὰ τοῦ ἀπαλλαχθέντος τοῦ χρέους ὀφειλέτου, ἵνα μὴ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς δωρεᾶς ἐκεῖνος, ὃν αὕτη δὲν ἀπέβλεπε (3).

---

(1) L. 2. L. 3 § 1. D. (21, 3).

(2) L. 11 § 15. D (19, 1). Πρβ. L. 9. L. 29 pr. L. 41 § 1 de evict.

(3) Παῦλος ἐν L. 26 § 3. D. (17, 1). Δὲν πρέπει ὅμως ν' ἀρνηθῶμεν ὅτι ὁ Οὐλπιανὸς δίδει τοῦτο μόνον ἐπὶ ἀνταποδοτικῆς δωρεᾶς (don. remuneratoria) ἐν N. 10 § 13. L. 12 pr. D. αὐτ. ὑπὲρ τῆς γνώμης τῆς ὁποίας δὲν δύναμαι νὰ δώσω λόγον τινά.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύναταί τις καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως νὰ εἴπῃ οὕτως· ἐὰν δὲν συγχωρηθῇ τῷ δωρηθέντι ἡ ἔνστασις τοῦ δόλου ἐκ τοῦ δικαιώματος τοῦ δικαιοπαρόχου, θέλει πλουτήσῃ ἐντεῦθεν τρίτον πρόσωπον πρὸς ζημίαν τοῦ δωρητοῦ, ὅστις, ἂν ἐκίνῃ κατ' αὐτοῦ τὴν ἀγωγήν του, ἠδύνατο ἀναντιῤῥήτως νὰ αἰτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῶν δαπανῶν του.

Ἀλλὰ διαφορετικῶς ἤθελον ἀποφανθῆ εἰς τὴν περίπτωσιν, ὅτι ὁ κάτοχος δὲν ἔχει ἀγωγὴν πρὸς ἀποζημίωσιν ἕνεκεν ἐκνικήσεως, καθὸ ἀγοράσας ἐν γνώσει ἀλλότριον κτῆμα. Διότι τὴν ἔνστασιν περὶ τῶν παρὰ τοῦ δικαιοπαρόχου δαπανηθέντων δὲν ἔχει ἐξ ἰδίου δικαίου ὁ διακάτοχος, ἀλλὰ μόνον καθ' ὅσον τὸ συμφέρον τοῦ δικαιοπαρόχου αὐτοῦ ἀπαιτεῖ τοῦτο. Οὗτος ὅμως εἰς τοιούτου εἴδους ἀπαλλοτρίωσιν οὔτε κατὰ δίκαιον, οὔτε κατὰ τὸ πρᾶγμα ἐνδιαφέρεται ποσῶς, ὡς συμβαίνει ἐπὶ τῆς δωρεᾶς. Οὐδεὶς λοιπὸν ὑπάρχει λόγος νὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὸν διάδοχον ἔνστασις παρὰ τοῦ δικαιοπαρόχου του ἀποκτηθεῖσα.

Ὅρα Θέμ. τόμ. 5 σελ. 97—100.—Ὅρα τὴν ἐν Θέμιδι (τόμ. 5 σελ. 125 ἑπ.) διατριβὴν περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ τομ. 48 Πανδ. de rei vindicatione (6, 1).

Β') Νομολογία.

§ 1. Τὸ ἐπί τινος κτήματος δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως δύναται νὰ γίνῃ ἀντικείμενον ἀνακοπῆς, διαρκούσης τῆς περὶ πλειστηριασμοῦ τοῦ κτήματος αὐτοῦ διαδικασίας.

Ἀπόφ. 243 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3298), ἴδε ἐν Εὑρ. λέξει Ἐκτέλεσις § 17.

§ 2. Ὁ ἐντολοδόχος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως, ὅταν ὀφείλῃ ὡς ἐκ τῶν καρπῶν τοῦ κτήματος εἰς τὸν ἐντολέα λόγον.

Ἀπόφ. 54 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3719), ἴδε ἐν Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 235 ἑπ.

§ 3. Ὁ ἀγοραστὴς κτήματος διεκδικηθέντος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως.

Ἀποφ. 233 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4057).

§ 4. Ὁ οἰκοδομήσας καλῇ πίστει ἐπὶ ἀλλοτρίου ἐδάφους ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως ἐπὶ τοῦ κτήματος καὶ τῶν παρακολουθημάτων του ἕνεκα τῶν ἐξόδων του, καὶ δικαίωμα πρὸς συμψηφισμὸν τῆς δαπάνης ἀπέναντι τῶν καρπῶν, ὅσους εἰσέπραξεν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 8 τοῦ 1846. — Ὅρα κατωτ. § 19.

§ 5. Ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως ὁ καλῇ πίστει δαπανήσας εἰς βελτίωσιν ἀκινήτου κτήματος.

Ἀπόφ. 196 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4851).

§ 6. Ὁ ἐμφυτεύσας γῆν ἐθνικὴν ἐκ τῶν εἰς τοὺς Κρῆτας παραχωρηθεισῶν ἔχει, διὰ τὰς δαπάνας του, δικαίωμα ἐπισχέσεως;— Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 604 ἐν τῇ ὑποσημ.

§ 7. Οἱ φυτεύσαντες γαίας ἐθνικὰς ἔχουσι, διὰ τὰς δαπάνας των (1), δικαίωμα ἐπισχέσεως; — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 616 § 3.

§ 8. Διὰ τὰς ἐπὶ προικῴου κτήματος δαπάνας ὑπάρχει δικαίωμα ἐπισχέσεως; — Ὅρα τὴν λέξιν *Προίξ*.—Ὅρα δὲ καὶ Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 584 (λέξει, *Δαπάναι*).

§ 9. Ὁ δαπανήσας εἰς κοινὸν κτῆμα ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως (2); — Αὐτ. σελ. 594· —καὶ Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 291 § 34.

§ 10. Τὸ περὶ ἐπισχέσεως δικαίωμα προτείνεται κατ' ἔφεσιν; —Εὐρ. 5 σελ. 601 ἐν τέλει.

§ 11. Ὁ μὴ ζητήσας, δι' ἀνταγωγῆς, τὰ ἐπὶ τῶν ἐπιδίκων κτημάτων καταβληθέντα ἔξοδά του δὲν ἔχει τὸ τῆς ἐπισχέσεως δικαίωμα. (3).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 91 τοῦ 1850.

§ 12. Τὸ τῆς ἐπισχέσεως δικαίωμα εἶναι μὲν μέσον πρὸς διατήρησιν δικαιωμάτων, δι' οὗ δύναταί τις νὰ κρατήσῃ πρᾶγμα ὀφει-

---

(1) Ὅρα τὴν ἀνωτέρω σελ. 202 ὑποσημ.

Οἱ κάτοχοι γαιῶν πρὸς ἐμφύτευσιν σταφιδαμπέλων μὲ ἴδια αὐτῶν ἔξοδα ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὰς διανείμωσιν ἐξ ἡμισείας μὲ τὸν κύριον αὐτῶν, δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς, ἂν πρὸ τῆς διανομῆς ἐκτεθῶσιν αὗται εἰς πλειστηριασμόν, ἔχουν ὅμως τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως μέχρι τῆς ἀποζημιώσεως (α).

Ἀπόφ. 212 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἐμφύτευσις.—Πρβ. λέξ. Δημόσιον § 24 ἐπ.

(2) Αἱ δαπάναι τῶν ἐναγομένων, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο εἰς κοινὰ κτήματα, μέρος τῶν ὁποίων ἐπεδικάσθη εἰς τοὺς ἐνάγοντας, χορηγοῦσιν εἰς τοὺς πρώτους δικαίωμα ἐπισχέσεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 42 τοῦ 1849.

(3) Ὡς ἀνταγωγὴ πρέπει νὰ θεωρῆται καὶ ἡ πρότασις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπισχέσεως, δι' ἧς ὁ ἐναγόμενος ζητεῖ νὰ κατάσχῃ τὸ πρᾶγμα μέχρι τῆς πληρωμῆς τῶν ἐν αὐτῷ δαπανηθέντων; Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 283 § 3 (λέξ. Ἀνταγωγή).

(α) Πρβ. τὴν λέξ. Δημόσιον §§

λόμενον εἰς ἄλλον δι' ἀπαίτησιν ὁπωςδήποτε μετ' αὐτοῦ συνδεδεμένην μεχρισοῦ ἱκανοποιηθῇ, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτοῦ εἰμὴ ά) ἐνόσῳ κατέχει τὸ πρᾶγμα, καὶ 6') ὅταν ἐκινήθη ἀγωγὴ περὶ ἀποδόσεως αὐτοῦ (1).

Ἀπόφ. *Ὡς πρὸς τὴν ἐπίσχεσιν.*

« Ἐπειδὴ τὸ τῆς ἐπισχέσεως δικαίωμα εἶναι μὲν μέσον πρὸς διατήρησιν δικαιωμάτων, δι' οὗ δύναταί τις νὰ κρατήσῃ πρᾶγμα ὀφειλόμενον εἰς ἄλλον, δι' ἀπαίτησιν ὁπωςδήποτε μετ' αὐτοῦ συνδεδεμένην, μεχρισοῦ ἱκανοποιηθῇ, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτοῦ εἰμὴ ά) ἐνόσῳ κατέχει τὸ πρᾶγμα, καὶ 6') ὅταν ἐκινήθη ἀγωγὴ περὶ ἀποδόσεως αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἐφεσείουσα δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ δικαίωμα ἐκεῖνο, διότι, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι πραγματικῶς κατέχει τὰ κτήματα ἰδίῳ αὐτῆς ὀνόματι (περιστατικὸν ἀμφισβητούμενον), δὲν ἀπέδειξεν ὅμως, οὔτε ἰσχυρίσθη ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ἐκινήθη ἀγωγὴ περὶ ἀποδόσεως αὐτῶν τῶν πραγμάτων, ἐφ' ὧν ἀξιοῖ τὸ τῆς ἐπισχέσεως δικαίωμα· ἡ δὲ περὶ διανομῆς ἀγωγή, μὴ ἀπευθυνθεῖσα μάλιστα κατὰ τῆς ἐκκαλούσης, δὲν ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐκείνην, οὔτε δύναται νὰ παραβλάψῃ κατά τι τὰ δικαιώματα τῆς ἐφεσειούσης, δυναμένης ν' ἀντιτάξῃ αὐτὰ ἐν καιρῷ κατὰ τὴν κατάταξιν, ἢ κατὰ τῶν προςώπων ἐκείνων, εἰς τὰ ὁποῖα ἤθελαν τυχὸν περιέλθει τὰ κτήματα· ἑπομένως δὲν ὑπάρχει νόμιμός τις λόγος πρὸς ἀκύρωσιν τῆς διανομῆς. »

Ἀπόφ. 5243 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 13. Ὁ ἐπικαρπωτὴς ἔχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως καὶ ἐπισχέσεως διὰ τὰς δαπάνας του;—Ὅρα Εὐρ. τ. 2 σ. 286 ἐπ. § 28.

§ 14. Δικαίωμα ἐπισχέσεως ἐπὶ τοῦ κατεχομένου πράγματος ἔχει τις, ὅταν ὀφείλωνται εἰς τὸν κατέχοντα ἔξοδα, χρησιμεύσαντα εἰς τὴν ἀνάγκην, ἢ τὴν ὠφέλειαν τοῦ αὐτοῦ κτήματος· ὄχι δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀπαίτησις πηγάζῃ ἀπὸ ἄλλον λόγον, οἷον ἐξ ἀντιμισθίας.

Ἀπόφ. 1893 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 15. Ἡ ἐπίσχεσις ἐπιτρέπεται εἰς τὸν κατέχοντα ἀλλότριον κτῆμα, καὶ μὴ ἔχοντα δικαίωμα ἀγωγῆς πρὸς ἀπόληψιν τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κτήματος κατέβαλε· τὸ δικαίωμα αὐτὸ ἔχει, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὁ ἐντολόχος (2);

Ἀπόφ. 5449 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξ. Διαθήκη (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 19 ἐπ.).

---

(1) Σημειωτέον ὅτι ἡ περὶ διανομῆς ἀγωγὴ δὲν ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν ἀγωγὴν ἐκείνην.

(2) Ὁ ἐντολοδόχος ἔχει τὸ τῆς ἐπισχέσεως δικαίωμα διὰ τὰς καταβλη-

§ 16. Ὁ ἐπὶ ἀντιχρήσει δανείσας ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως; ὅρα τὴν λέξ. *Ἀντίχρησις* § 11, 13, 14, 18 (Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 345 ἐπ.).

§ 17. Ὁ ἐντολοδόχος ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως; — ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 764 (λέξ. *Ἐντολή*), καὶ τὴν ὧδε ὑποσημ.

§ 18. Ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως ὁ ὑποκύψας εἰς ἔξοδα διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ διατήρησιν κτήματός τινος κάτοχος· τὸ δὲ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως δύναται νὰ γίνῃ ἀντικείμενον ἀνακοπῆς, διαρκούσης τῆς περὶ πλειστηριασμοῦ τοῦ κτήματος αὐτοῦ διαδικασίας.

Ὁ ἐπιχειρήσας βελτιώσεις κτήματός τινος, κατὰ συνέπειαν συμφωνίας, δὲν ὑποχρεοῦται εἰς συμψηφισμὸν τῶν ἐξόδων μετὰ τῶν καρπῶν.

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. φύλλ. 266).

§ 19. Ὁ οἰκοδομήσας, καλῇ πίστει, ἐπὶ ἀλλοτρίου ἐδάφους ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως ἐπὶ τοῦ κτήματος, ἕνεκα τῶν ἐξόδων του, καὶ δικαίωμα πρὸς συμψηφισμὸν τῆς δαπάνης ἀπέναντι τῶν καρπῶν, οὓς εἰσέπραξεν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 8 τοῦ 1846, ἐν τῇ λέξει Ἀποζημίωσις § 33 ἐν τῷ Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 289. — Πρβ. Καλλ. βιβλ. 6' § 174 ἐπ. 179.—Τουλλ. τόμ. 10 σελ. 204.

§ 21. Ὁ πωλητὴς ἔχει δικαίωμα ἐπισχέσεως κατὰ τοῦ ὑπερημέρου ἀγοραστοῦ διὰ τὴν πρὸς φύλαξιν τοῦ πωληθέντος δαπάνην.

Μέχρι τῆς καταβολῆς τοῦ τιμήματος μὴ πιστωθέντος. (Πραγμ. Ῥάλλη περὶ ἐμπορ. § 416, 417).

θείσας παρ' αὐτοῦ δαπάνας, ἂν καὶ ἔχῃ τὴν ἀντίθετον ἐκ τῆς ἐντολῆς ἀγωγὴν διὰ τὰς δαπάνας αὐτὰς, καθότι ἐκ τῶν διατάξεων 15 § τελ. Πανδ. commod. — 15 § 12 καὶ 59 αὐτ. de fructis—4 Κώδ. de usuris—184 Πανδ. de impens.—14 αὐτ. de dolo malo except. 156 § 1 αὐτ. de reg. juris ἐξάγεται ὅτι διὰ πᾶν ὅ,τι δύναται ὁ ἐναγόμενος ἐντολοδόχος νὰ ζητήσῃ διὰ τῆς ἀντιθέτου ἀγωγῆς, δικαιοῦται νὰ παρακρατήσῃ λόγῳ ἐπισχέσεως, μεχρισοῦ πληρωθῇ τὸ πρᾶγμα, ὅπερ τοῦ ζητεῖται διὰ τῆς εὐθείας ἀγωγῆς, καθόσον τὸ τῆς ἐπισχέσεως δικαίωμα εἶναι εἶδος ὑπερασπίσεως καὶ ἐνστάσεως ἐπὶ τοῦ πράγματος, τὸ ὁποῖον διακατέχει ὁ ἐναγόμενος ἀχρισοῦ ἱκανοποιηθῇ (τεμ. 2 Πανδ. de except.—τεμ. 4 Κώδ. etiam ob chirog.—τεμ. 5 καὶ τελ. αὐτόθι in quib. causis pign. vel hypot.).

Ἀπόφ. 182 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5398). — Ὅρα τὸν ἄνω § 17.

ΕΠΙΤΑΓΗ *πρὸς πληρωμὴν* (1) *commendement.*

Ὅρα τὰς λέξεις Κατάσχεσις.—Πλειστηριασμός.—Κατακύρωσις.—Ἐκτέλεσις.

Πίναξ λεκτικός.

Ἀκυρότης 9, ὅρα ἐπιταγή.
Ἀνακοπὴ μετὰ τὴν ἐπιταγὴν 6.
Ἀντίκλητος; ὅρα ἐπιταγή.
Ἀπόφασις 20.
Ἀρχὴ ἐγγρ. ἀποδ. 11.
Δικαστήριον 3, 14.
Ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμήν.—Ἀκυρότης ἂν δὲν προηγηθῇ τῆς ἐκτελέσεως 1, 12, 19,—καὶ ἂν δὲν παρέλθῃ ἡ προθεσμία 13.—Εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐν αὐτῇ μνεία τοῦ δικαστηρίου; 3, 14, —τοῦ ἀντικλήτου; 5, 15, 18· — τῆς κατοικίας; 17· — Ὑπογρ. ὑπὸ πληρεξουσίου, μὴ ἔχοντος τὰ προςόντα τοῦ 91 πολ. δικ.; 15. —Ἐπισύναψις τῆς πληρεξ. 15· —γίνεται συγχρόνως μὲ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως; 2·—ἀντίκλητοι ποῖοι; 18,8·— ἀπομάκρυνσις αὐτοῦ, αὐτ.—εἴς τινα ἐπιδίδ.; 16.—ἐμφαίνει ἀποδοχὴν ἀποφ.; 20·—νέα ἐπιταγὴ ἂν

(1) ΣΗΜ. 1. Ὅρα τὰς λέξεις 1) Ἀνατροπή § 6 (Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 249.—2) Ἐκτέλεσις (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 541 ἐπ.) ἰδίως τὸν αὐτόθι § 54.—3) Ἐπίδοσις.

— Ἡ ἐπιταγὴ διακόπτει τὴν παραγραφήν; Ὅρα Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 388 ἐπ.

— Ὅρα Εὑρ. Ῥολλίνου λέξ. exécution des actes ἀρ. 420 ἐπ.

— Εἰς τὸν τρίτον κύριον τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος κοινοποιεῖται ἐπιταγή. (Καλλ. Ῥωμ. δίκ. βιβλ. 6' § 556).

ΣΗΜ. 2 Γαλλ. νομολ. — Ἂν δὲν γίνῃ ἐπιταγή, ἢ γίνῃ ἀκύρως, εἶναι ἄκυρος ἡ κατάσχεσις; Carré, proc. ζήτ. 2004 bis.

— Ἂν ἡ κατοικία τοῦ ὀφειλέτου ἦναι ἄγνωστος; αὐτ. ζήτ. 1999.

— Γίνεται ἡ κοινοποίησις εἰς τὴν ἐκλεχθεῖσαν κατοικίαν; αὐτ.

— Ἂν πρόκηται περὶ κινητῶν ἀνηκόντων εἰς πολλούς, ἀπαιτεῖται ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον ἐπίδοσις; αὐτ. ζήτ. 1992 ἐπ. (ὅρα καὶ ἀπόφ. 8321 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

— Ἂν δὲν περιγραφῇ ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως; αὐτ. ζήτ. 1994.

— Ἀποστάσεως προθεσμία λογίζεται; αὐτ. ζήτ. 1996.

— Ἡ τὴν ἀνακοπὴν ἀποῤῥίπτουσα πρέπει νὰ κοινοποιῆται; αὐτ. ζήτ. 1997 bis.

— Ἀρκεῖ μία ἐπιταγή, ὥστε νὰ ἐνεργηθῶσιν, ἀλληλοδιαδόχως, κατασχέσεις; αὐτ. ζήτ. 1998.

— Ἀντίκλητος· αὐτ. τόμ. 4 σελ. 684, σημ.

— Ἂν ἐν τῷ μέσῳ γίνῃ μεταβολὴ κατοικίας, ποῦ γίνονται αἱ περὶ κατασχέσεως κοινοποιήσεις; αὐτ. ζήτ. 2006.

§ 1. Τῆς ἐκτελέσεως πρέπει νὰ προηγῆται ἡ κοινοποίησις τοῦ ἐκτελεστοῦ ἐγγράφου (1).

Ἀπόφ. 98 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 644).

§ 2. Ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν δύναται νὰ γίνῃ ταυτοχρόνως μὲ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως, καὶ μάλιστα, κατὰ τὸ ἄρθρον 863, πρέπει αὕτη νὰ περιέχηται εἰς τὴν τοιαύτην κοινοποίησιν.

Ἀπόφ. 130 τῆς 7 Ἰουλ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 840).

§ 3. Εἰς τὴν πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγὴν δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σημειοῦται τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ἡ ἐκτέλεσις.

Ἀπόφ. τῆς 29 Σεπτ. 1839 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 930).

§ 4. Ὁ πληρωθεὶς μέρος τοῦ δανείου κατὰ συνέπειαν ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν, ὀφείλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπολοίπου, νὰ κάμῃ νέαν ἐπιταγήν; Ὄχι, ὅταν δὲν προκύπτῃ ὅτι ὁ δανειστὴς παρῃτήθη τῆς πρώτης ἐπιταγῆς· νέα δ᾽ ἐπιταγὴ ἀπαιτεῖται ὅταν διὰ τὸ ὑπόλοιπον γίνῃ νέα τὶς συμφωνία, ἐξ ἧς ἐξάγεται ὁ σκοπὸς τῆς ἀποχῆς ἀπὸ τῆς πρώτης (486, 487 πολ. δικ.).

Ἀπόφ. 17 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4964).

§ 5. Εἶναι ἄκυρος ἡ πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγὴ, μὴ περιέχουσα τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου (2); Ὄχι, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 863 ἐδ. 2 τῆς πολιτ. δικ. δὲν εἶναι οὐσιώδης, καὶ ἡ παράλειψις δύναται νὰ ἐπιφέρῃ μόνον τὴν καταδίκην τοῦ παραλιπόντος τὸν διορισμὸν εἰς τὰ ἐπιγενόμενα ἔξοδα.

Ἀπόφ. 463 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4931).— Ἀποφ. 7716 καὶ 7590 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

---

(1) Ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ προηγῆται τῆς ἐκτελέσεως ἡ κοινοποίησις τοῦ ἐκτελεστοῦ δικαιογράφου καὶ τῆς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν, πρὸς δὲ νὰ σημειοῦται ἀκριβῶς ἐπὶ ποίων ἀντικειμένων, καὶ κατὰ ποῖον τρόπον νὰ γίνῃ ἡ ἐκτέλεσις; Ναί.

Ἀπόφ. 93 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 298).

(2) Ὅρα Εὑρ. τόμ. 1 § 30 (λέξ. Ἀντίκλητος).

§ 6. Κατὰ τὸ ἄρθρον 864 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν τότε ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴν τῆς περὶ ἐκτελέσεως δίκης, ἐὰν μετ' αὐτὴν ἐπαχθῇ ἡ κατάσχεσις· ἐπομένως ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν εἶναι μία πρᾶξις ἁπλῶς προπαρασκευαστικὴ τῆς ἐκτελέσεως· ὅθεν, ἐνόσῳ δὲν γίνῃ ἡ κατάσχεσις, ἡ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκη δὲν θεωρεῖται ὡς ἀρξαμένη, καί, κατὰ συνέπειαν, δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀνακοπὴ ἢ ἔνστασις κατ' αὐτῆς ἕνεκα γενομένης ἤδη πληρωμῆς (1).

'Απόφ. 2122 τοῦ 1841 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν. — 'Απόφ. 7568 τοῦ 1850 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 7. Ὁ τόκος ἐπὶ τῶν δι' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν ζητηθέντων καὶ ἐπιδικασθέντων δικαστικῶν ἐξόδων ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγῆς.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 129 τοῦ 1849.—Πρβ. Carré proc. 1, 277.

§ 8. Ἡ πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγὴ συμπεριλαμβάνει ἀναγκαίως καὶ τὴν πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως παραγγελίαν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 56 τοῦ 1845.

§ 9. Ἡ πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγή, ἀποτεινομένη εἰς δύο πρόσωπα ἀνθ' ἑνός, δὲν εἶναι ἄκυρος καὶ μάλιστα, ἂν τὸ λάθος τοῦτο ἐδιορθώθη.

Ἀπόφασις πολ. Ἀρ. Πάγου 161 τοῦ 1847 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ καὶ ὁ τελευταῖος λόγος, ἡ παραβίασις δῆθεν τοῦ 8 2 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομ., εἶναι οὐδὲν ἧττον ἀνυπόστατος, διότι, ὡς ἡ προςβαλλομένη ἀπόφασις βεβαιοῖ, ἂν καὶ ὁ τοῦ Μ. Π. πληρεξούσιος Κ. Ρ. ὀφείλων ν' ἀπευθύνῃ τὴν ἐπιταγὴν πρὸς πληρωμὴν πρὸς μόνην τὴν Π. Ψ. ὡς ἐπίτροπον τῆς θυγατρός της, αὐτὴν μόνην καταδικασθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2881 πρωτοδίκου ἀποφάσεως εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ τρίτου μέρους τῶν ἀγρῶν, ἀμπελοτόπων κτλ. παρήνειρεν εἰς τὴν διαδικαςικὴν ταύτην πρᾶξιν καὶ δεύτερον ἄλλο πρόςωπον, τὸ τῆς Σ., τοῦτο δὲν εἶναι εἰμὴ ἁπλοῦν λάθος, μὴ ἔχον οὐδὲν ἀποτέλεσμα· λάθος μάλιστα, τὸ ὁποῖον διωρθώθη ἐν τῇ περὶ ἐπαναλήψεως αἰτήσει, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 14.833 ἀπόφασις τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν, καὶ ἐτέθη ἐκτὸς τῆς δίκης ἡ Σ.· ἄλλως δὲ καὶ ἡ ἀναιρεσείουσα αὐτὴ φαίνεται παραιτη-

(1) Ὅρα ὅμως ἑτέραν ἀπόφασιν ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἐν 'Αθ. ἐφ. εἰς τὴν μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῆς Μπαρμπάτενας διαφοράν, περὶ ἧς ἄλλοτε.

θεῖσα τοῦ λόγου τούτου· ὅθεν δὲν δύναται πλέον νὰ προτείνῃ αὐτὸν σπουδαίως ὡς λόγον ἀναιρέσεως.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

§ 10. Ἡ ἐνοχὴ ἀποσβέννυται ὑπὲρ τοῦ καταβάλλοντος τὴν πληρωμήν (1).

Ἀπόφασις πολιτ. Ἀρ. Πάγου 124 τοῦ 1847 φέρουσα :

« Ἐπειδὴ τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον παραδέχεται ὅτι εἰς λογαριασμὸν τοῦ πρώτου κεφαλαίου ὁ Α. Ζ. ἐπλήρωσε γρ. 6,460, χωρὶς ὅμως οὔτε ν' ἀναφέρῃ, οὔτε νὰ προκύπτῃ ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς δικογραφίας ὅτι τὰ χρήματα ταῦτα ἐδόθησαν παρὰ τοῦ Α. Ζ. εἰς λογαριασμὸν τοῦ χρέους ἀμφοτέρων τῶν ὀφειλετῶν, τουτέστιν αὐτοῦ τε τοῦ Ζ. καὶ τοῦ Θ.· ἑπομένως, κατὰ τὴν ἀρχὴν ὅτι ἡ ἐνοχὴ ἀποσβέννυται ὑπὲρ τοῦ καταβαλόντος τὴν πληρωμήν, τὸ ἐφετεῖον ὤφειλε νὰ ὑπολογίσῃ ταύτην μόνον εἰς λογαριασμὸν τοῦ Ζ., ἀφοῦ, ὡς ἐῤῥέθη, δὲν ὑπῆρχεν ἀπόδειξις ὅτι αἱ πληρωμαὶ ἐγένοντο διὰ λογαριασμὸν ἀμφοτέρων τῶν ὀφειλετῶν, ἀφοῦ τὰ δάνεια δὲν ἐλήφθησαν ἀλληλεγγύως, καὶ ἀφοῦ ἡ πληρωμὴ ἢ δὲν ὑπερβαίνει, ἢ μόλις ὑπερβαίνει κατὰ τὸ ἥμισυ, τὸ ποσὸν τοῦ πρώτου ὁμολόγου, καὶ τὸν ἀναλογοῦντα τόκον· ὑπολογιζόμενον δὲ τὸ ἥμισυ ὁλοκλήρων τῶν πληρωμῶν πρὸς ὄφελος τοῦ Θ. παρεβίασε τὸν παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου δικαστηρίου ἐφαρμοσθέντα νόμον 53, βιβλ. 46, τίτλ. 3, τῶν Πανδεκτῶν, ὅστις παραδέχεται μὲν ὅτι πᾶς τις δύναται νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ χρέος τρίτου τινὸς καὶ ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ, ἀλλ' ὑποθέτει πραγματικὴν ἐξόφλησιν ἢ βεβαίωσιν ὅτι τὸ δοθὲν μέρος ἐδόθη εἰς λογαριασμὸν τοῦ χρέους τοῦ τρίτου, περιπτώσεις αἱ ὁποῖαι δὲν συνέτρεχον ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ἡ δὲ παραβίασις αὕτη ἐπιφέρει, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ ὁ δισχυρισμὸς τοῦ Χ. Ψ. ὅτι ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ἀφορᾷ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, τοῦ νὰ μὴ λογισθῶσιν αἱ καταβολαὶ ἀπέναντι τοῦ χρέους τοῦ Ζ. καὶ Θ., ἀλλ' ἀπέναντι τοῦ προϋπάρχοντος χρέους τοῦ Α. Ζ, εἶναι ἀνυπόστατος, καθότι τὸ ἐφετεῖον, διὰ τοῦ διατακτικοῦ μέρους τῆς ἀποφάσεώς του, ἐκπίπτει εἰς ὄφελος τῶν ὀφειλετῶν τὰς προκαταβολάς, καὶ καταδικάζει τὸν Ζ. καὶ Θ. νὰ πληρώσουν ἐξ ἡμισείας τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χρέους· ὅθεν, ἀφοῦ ἀποτέλεσμα τῆς ἀποφάσεως εἶναι ἡ ἐπὶ ἐσφαλμένῃ ἐφαρμογῇ οὐσιαστικοῦ νόμου παράνομος καταδίκη

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Καταλογισμός, —καὶ ἀνωτ. σελ. 63 ἐπ.

τῶν κληρονόμων τοῦ Α. Ζ. εἰς πληρωμὴν μὴ ὀφειλομένου ποσοῦ, οὗτοι ἔχουν ἀναμφισβητήτως τὸ δικαίωμα νὰ προςβάλουν καὶ τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἀποφάσεως, καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἡ καταδίκη των ἐκπηγάζει ἐκ της εἰρημένης προτάσεως τοῦ ἀναιρεσειβλήτου.

Ἐπειδὴ εἶναι ἐπίσης μὴ βάσιμος ὁ ἕτερος διϊσχυρισμὸς τούτου ὅτι οἱ ἀναιρεσείοντες διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1842 ἐγγράφου των συνήνεσαν νὰ θεωρηθῶσι πρὸς κοινὸν ὄφελος ἀμφοτέρων τῶν ὀφειλετῶν αἱ καταβολαὶ ἀπέναντι τοῦ πρώτου δανείου, καθότι ἐν τῷ εἰρημένῳ ἐγγράφῳ ἀναφέρεται μὲν ὅτι οἱ ἀναιρεσείοντες ἑνώνουσι τὰ συμφέροντά των ὡς πρὸς τὴν προκειμένην δίκην μὲ τὸν συνεναγόμενον, ἀλλ' ἐκ τῶν γενικῶν ἐκφράσεων τούτων δὲν προκύπτει οὐδαμῶς ὅτι οὗτοι ἐννοοῦσαν νὰ λογισθῶσιν αἱ παρὰ τοῦ Α. Ζ. γενόμεναι πληρωμαὶ πρὸς ὄφελος ἀμφοτέρων τῶν ὀφειλετῶν· ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ ἐφετεῖον δὲν βασίζει τὴν ἀπόφασίν του ἐπὶ τοῦ εἰρημένου περιστατικοῦ, οὔτε περὶ τούτου σκέπτεται· ἐπομένως ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν δύναται νὰ τὸ παραδεχθῇ, ὡς ἀφορῶν τὸ πραγματικὸν τῆς δίκης μέρος, καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι καθαρῶς ἤθελε προκύψει ἐκ τῶν εἰρημένων ἐκφράσεων τῶν ὀφειλετῶν ὅτι οὗτοι συνήνεσαν. »

§ 11. Ἡ πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγὴ θεωρεῖται ὡς ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως, ὅταν ἦναι συντεταγμένη κατ' ἀποδεικτικὸν τύπον, καὶ φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ δανειστοῦ.—Ὅρα τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 163 ἐπ. (§ 3).

Σημ. Εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξει *Ἐκτέλεσις*) εὕρηνται τὰ ἑξῆς (12—19).

§ 12. Τῆς ἐκτελέσεως πρέπει νὰ προηγῆται ἡ κοινοποίησις τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως, καὶ ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμήν· ἡ δὲ ἐκτέλεσις εἶναι ἄκυρος, ἂν δὲν προηγηθῇ ἡ κοινοποίησις αὕτη καὶ δὲν παρέλθῃ ἡ νόμιμος προθεσμία.

Ἀπόφ. 93 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 644).

§ 13. Εἶναι ἄκυρος ἡ ἐκτέλεσις, ἂν διὰ τῆς ἐπιταγῆς δὲν παραχωρηθῇ ἡ νόμιμος πρὸς ἐκτέλεσιν προθεσμία, καὶ δὲν παρέλθῃ αὕτη πρὸ τῆς ἐκτελέσεως.

Ἀπόφ. 79 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3680).

§ 14. Ἡ μὴ σημείωσις εἰς τὴν ἐπιταγὴν πρὸς πληρωμὴν τοῦ δικαστηρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ ἐκτέλεσις, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν αὐτῆς.

Ἀπόφ. 215 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 3702).

§ 15. Δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν, ἐκδιδομένη παρὰ πληρεξουσίου, μὴ ἔχοντος τὰς ἰδιότητας τοῦ ἄρθρου 91 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 490 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4781).

— Εἰς τὴν ἐπιταγὴν πρὸς πληρωμὴν δὲν πρέπει νὰ ἐπισυνάπτηται καὶ τὸ ἔγγραφον τῆς πληρεξουσιότητος τοῦ ὑπογράψαντος αὐτὴν πληρεξουσίου. (αὐτ.).

— Δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν, μὴ περιέχουσα τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου. (Ὅρα κατωτ. § 18).

Ἀπόφ. 463 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4931).

— Δύναται ὁ ὑπογράψας τὴν ἐπιταγὴν νὰ διορίσῃ ἑαυτὸν ἀντίκλητον.

Ἀπόφ. 490 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4781).

— Ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ ἀντικλήτου ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς ἐκτελέσεως δὲν εἶναι λόγος ἀκυρότητος τῆς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμήν. (αὐτ.).

§ 16. Ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν ἐπιδίδεται νομίμως εἰς τὸν πληρεξούσιον καὶ ἀντίκλητον τῆς πρωτοδίκου δίκης.

Ἀπόφ. 451 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4032).

§ 17. Δὲν ἀπαιτεῖται ἐν τῇ ἐπιταγῇ πρὸς πληρωμὴν ἡ σημείωσις τῆς κατοικίας τοῦ διώκοντος, ἢ τοῦ διωκομένου.

Ἀποφάσ. 88 καὶ 98 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4648, 4657).

§ 18. Ἡ ἔλλειψις τοῦ διορισμοῦ ἀντικλήτου ἐπὶ ἐκτελέσεως δὲν εἶναι λόγος ἀκυρότητος τῆς πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγῆς. (αὐτ.) ἀνωτ. § 15, γ.

§ 19. Εἶναι ἄκυρος ὁ πλειστηριασμὸς καὶ ἡ ἐκτέλεσις, ἂν δὲν προηγηθῇ τῆς ἐκτελέσεως ἡ κοινοποίησις, καὶ ἡ πρὸς τὸν χρεώστην πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγὴ, καὶ, κατὰ τὸ ἄρθρον 870, ἂν δὲν περιγράψῃ ὁ ζητήσας τὴν ἐκτέλεσιν δικάδικος, ἢ ὁ πληρεξούσιός του, ἀκριβῶς ἐπὶ ποίων ἀντικειμένων, καὶ κατὰ ποῖον τρόπον νὰ γίνῃ ἡ ἐκτέλεσις.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 93 τοῦ 1836. — Ὅρα τὴν λέξιν Πλειστηριασμός.

§ 20. Ἡ κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν ἐμφαίνει παραδοχὴν ἐκείνης; — Ὅρα τὴν λέξιν *Ἐπίδοσις* σελ. 176 ἐπ. ἐν ταῖς ὑποσημ., καὶ τὴν λέξιν *Παραδοχή*.

ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑ. ὅρα τὴν λέξ. *Ἐπάγγελμα* (ἀνωτ. σ. 68).

Ἐκτὸς τῶν αὐτόθι σημειωθέντων σημειῶ ἐνταῦθα καὶ τὰ ἑξῆς

§ 1. Τὸ ἄρθρον 533 τοῦ ποιν. νόμου δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τοὺς ἄνευ ἀδείας ἐπαγγελλομένους τὴν χειρουργίαν. — Κατὰ τὸν ποιν. νόμον ἡ λέξις *Ἐπιτήδευμα* χαρακτηρίζει μόνον τὰ βάναυσα ἔργα. —Βούλ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν 144 τοῦ 1840 (Νομ. σελ. 2626). ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 337 ἐπ.).

§ 2. Τὸ ἄρθρον 533 τοῦ ποιν. νόμου δὲν ἀφορᾷ τὰ ἔργα τοῦ ἰατροῦ.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 338, ἔνθα ἐν ἐκτάσει ἡ νομολ.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΥΩ *procuro*. ΕΠΙΤΡΟΠΕΥΟΜΑΙ *qui sub tutelam sunt*. Ἀρμ. 1, 12, 29.—αὐτ. ν. 12 (11).

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ, — ὅρα ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ (ἀνωτ. σελ. 48).

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΙΚΤΗ.—ὅρα τὴν λέξιν *Μικτὴ Ἐπιτροπή*.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ. θαλασσ. Δικ. —ὅρα τὰς λέξεις ά) *Αἱρέσεις* (Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 112 § 48).—β') *Θαλάσσ. Δικ.*

ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ ἑταιριῶν. — ὅρα τὴν περὶ ἐμπορ. δικ. πραγμ. τοῦ Κ. Ῥάλλ. σ. 204 τόμ. 1.

ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ *tutor, tuteur*.

Πολιτ. Δικ. 492, 4· ἐπιτήρησις αὐτοῦ· ὀργ. 402· παῦσις, αὐτ. Δι᾽ ἀναφορᾶς ζητεῖται ὁ διορισμός. Πολιτ. Δικ. 640, 646· διορίζεται ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελ. ἢ τοῦ Εἰρ. 649· ζημίαι προξενούμεναι παρ᾽ αὐτῶν. ποινικ. νόμος 439.

Σημ. Τὰ περὶ Ἐπιτρόπων καθιερωθέντα ὑπὸ τῶν δικαστηρίων θέλω ἐκθέσει ἐν τῇ λέξει Κηδεμονία.

ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ (1).—Ἐπιφανειοῦχος, *superficiarius*.

§ 1. Ἡ καθυστέρησις τοῦ τέλους τῆς ἐπιφανείας ἐξαλείφει τὸ

---

(1) Μακελδ. § 276.—Καλλ. βιβλ. 2 § 270 ἐπ.

Παρατηρήσεις τινές.

Καταγωγὴ τῆς ἐπιφανείας καὶ ἱστορικαὶ γνώσεις. Καλλ. βιβλ. 2 § 270.

Ὁρισμὸς καὶ ἀντικείμενον· αὐτ. § 271.

Ἡ ἐπιφάνεια εἶναι τὸ δικαίωμα νὰ ἔχῃ τὶς οἰκοδομὴν ἐπὶ ἀλλοτρίου ἐδάφους, χάριν τῆς ὁποίας καταβάλλει ἐτήσιον μισθόν.

Διακρίνεται ἀπὸ τὴν ἐμφύτευσιν, ὡς ἀφορῶσα εἰδικῶς τὰς οἰκοδομάς.

ἐπ' αὐτῆς δικαίωμα τοῦ ἐπιφανειούχου; — Εἶναι ὑπόχρεως ὁ ἐπιφανειοῦχος ν' ἀποκτήσῃ τὴν κυριότητα τοῦ γηπέδου;

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ οἱ μάρτυρες . . . . ὁμοφώνως βεβαιοῦσιν· . . ἐκ δὲ τῆς βεβαιώσεως ταύτης ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἀποθανὼν πατὴρ τῆς Α. Π. εἶχεν ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου ἐργαστηρίου δικαίωμα

Σύστασις τῆς ἐπιφανείας· αὐτ. § 272.

Ἡ φύσις τῆς ἐπιφανείας ἀπαιτεῖ νὰ συστaίνηται διὰ συναλλάγματος μισθώσεως· ἐν γένει δὲ παραδέχονται οἱ νομοδιδάσκαλοι, ὅτι μεταξὺ κυρίου καὶ ἐπιφανειούχου ἰσχύουν αἱ περὶ μισθώσεως ἀγωγαί.

Ἐκποιεῖται ἡ ἐπιφάνεια, χωρὶς ν' ἀπαλλοτριωθῇ τὸ ἔδαφος;

Ἡ μίσθωσις ἐπιφανείας δὲν συνεπάγεται τὴν πραγματικὴν ἀγωγὴν, ὅταν γίνηται δι' ὀλίγον χρόνον, ἀλλ' ὅταν γίνηται διὰ πολύν· αὐτ.

Περὶ παραδόσεως τῆς ἐπιφανείας, ἢ περὶ τύπου τινὸς τοῦ συναλλάγματος τῆς μισθώσεως δὲν γίνεται λόγος εἰς τὰς πηγάς· κατὰ τὸν περὶ χαρτοσήμου νόμον ὅμως πρέπει νὰ γίνηται ἐνώπιον συμβολαιογράφου· ἐὰν ὅμως ὁ ἐπιφανειοῦχος θέλῃ νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς Πουβλικιανῆς αγωγῆς, ἀπαιτεῖται ν' ἀποδείξῃ τὴν πρὸς αὐτὸν παράδοσιν.

Τί περὶ παραγραφῆς;

Δικαιώματα τοῦ ἐπιφανειούχου· αὐτ. § 273.

Ὁ ἐπιφανειοῦχος ἔχει ἀπόλυτον χρῆσιν καὶ κάρπωσιν. Δὲν ἀνήκει ὅμως εἰς αὐτὸν ὁ θησαυρός· αὐτ. § 273.

Ὁ ἐπιφανειοῦχος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐκποιήσεως ἢ διὰ πωλήσεως, ἢ διὰ κληροδοσίας.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιφανείας μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους.

Δίδεται εἰς ἐνέχυρον ἢ ὑποθήκην.

Ὁ ἐπιφανειοῦχος παραχωρεῖ δουλείαν, συναποσβεννυμένην μὲ τὸ δικαίωμά του.

Ὑποχρεώσεις ἐπιφανειούχου· αὐτ. § 274.

Καταβάλλει τὰ δημοτικὰ τέλη. Ὀφείλει ἀσφάλειαν διὰ μέλλουσαν βλάβην.

Ἡ ἐτησία καταβολὴ τοῦ ἐδαφικοῦ τελέσματος (solarium) εἶναι τὸ οὐσιωδέστερον χρέος του.

Τὸ καθυστερούμενον ἐδαφικὸν τέλος τῆς κληροδοτηθείσης ἐπιφανείας πληρόνει ὁ κληρονόμος.

Δὲν γίνεται μείωσις τοῦ κανόνος ἕνα φυσικῶν αἰτιῶν.

Ἀγωγαὶ ἐκ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιφανείας· αὐτ. § 275.

Παράγγελμα περὶ ἐπιφανείας.
Παράγγελμα περὶ ἐκβολῆς (de vi).
Παράγγελμα περὶ παρακλήσεως.
Πραγματικαὶ ἀγωγαί.
Ἐκνικώμενος ὁ κύριος ἀποζημιόνει τὸν τὴν ἐπιφάνειαν λαβόντα.
Κατὰ τοῦ ἐπιφανειούχου ἐπιτρέπονται πραγματικαὶ ἀγωγαί.

Ἀπόσβεσις αὐτῆς § 276.

ἐπιφανείας· πυρποληθὲν δὲ μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν ἔμεινεν ἐρείπιον μέχρι τῶν 1830 ἢ 1831, ὅτε ὁ Ι. Π. τὸ ἐπῳκοδόμησεν.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀπὸ τὸ συμβόλαιον τῆς 28 Μαρτίου 1831 ἐξάγεται, ἡ Μ. Π. παρεχώρησεν εἰς τὸν εἰρημένον Ι. Π. τὸ ἐρείπιον τοῦ ἐπιδίκου ἐργαστηρίου ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ οἰκοδομήσῃ ἐπ' αὐτοῦ ἐργαστήριον, καὶ νὰ κατέχῃ αὐτὸ μέχρις οὗ, διὰ τοῦ ἐνυποθήκως συνομολογηθέντος εἰς γρόσια διακόσια πεντήκοντα κατ' ἔτος, συμπληρωθῇ τὸ εἰς τὸ ἀνέγερσίν του δαπανηθησόμενον.

Ἐπειδὴ ἡ παραχώρησις αὕτη, γενομένη ὑπὸ τὴν ἀτομικὴν ἰδιότητα τῆς ῥηθείσης Μ., μὴ ἐχούσης κανὲν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐργαστηρίου δικαίωμα, καὶ οὐχὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τῆς ἐπιτρόπου, δὲν ὑποχρεοῖ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, τὴν καὶ ἐφεσίβλητον Α. ἡ ἐν τῷ συμβολαίῳ δὲ σημείωσις τῆς πρὸς τοῦτο συναινέσεως τῆς θυγατρός της, μὴ φερούσης τὴν ὑπογραφὴν ταύτης, δὲν ἐμφαίνει τὴν συγκατάθεσίν της.

Ἐπειδὴ τὸ ὑπ' ἀριθ. 129 ἔγγραφον τῆς 31 Μαρτίου 1831 συντεταγμένον ἀπὸ τὸν δημόσιον μνήμονα Χ. Π., τὸ πιστοποιοῦν τὴν συγκατάθεσιν τῆς ἐφεσιβλήτου, δὲν ἔχει καμμίαν νόμιμον ἰσχύν· ά) διότι ὁ ῥηθεὶς μνήμων, ἐναντίον τῶν ἄρθρων 20—23 καὶ 35 τοῦ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1830 ψηφίσματος περὶ μνημόνων, δὲν ἔλαβε γνῶσιν τῆς συγκαταθέσεως τῆς ἐφεσιβλήτου, ἰδίᾳ ἀντιλήψει, ἀλλὰ διὰ τῆς βεβαιώσεως τρίτων προσώπων, καὶ β') διότι ἡ ἐφεσίβλητος κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἦτο, κατ' αὐτὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος τὴν ὁμολογίαν περιεχομένην εἰς τὰς ἐγγράφους προτάσεις του τῶν 26 Ἀπριλίου ε. ε., ἄνηβος· ἐπομένως καὶ ἡ περαιτέρω περὶ τῆς συναινέσεως αὐτῆς ἀπόδειξις ἀποβαίνει ἀνωφελής.

Ἐπειδὴ ὁ Π., ὡς ἐκ τῶν εἰρημένων ἐξάγεται, δὲν κατεῖχε τὸ ἐπίδικον ἐργαστήριον τουλάχιστον μέχρι τῆς 17 Ἀπριλίου 1844, ὅτε ἠγόρασε τὸ γήπεδον, ἐν ἰδίῳ ὀνόματι· εἰς δὲ τὴν διὰ χρησιδεσποτείας παραγραφὴν ἀπαιτεῖται ἡ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι τοῦ νεμομένου κατοχὴ ἐπὶ δέκα τουλάχιστον ἔτη (1).

Ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιφανείας παύει μὲν διὰ τῆς καταστροφῆς, ἀλλὰ τῆς καταστροφῆς αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου, οὐχὶ τοῦ ἐπιγενομένου· ἐπομένως, διὰ νὰ παύσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιφανείας ἐπὶ γηπέδου, ἀπαιτεῖται ἡ καταστροφὴ αὐτοῦ τοῦ γηπέδου καὶ

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Παραγραφή.

οὐχὶ τῆς οἰκοδομῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, δὲν κατεστράφη εἰμὴ τὸ ἐργαστήριον πυρποληθέν.

Ἐπειδὴ καμμία τοῦ νόμου διάταξις δὲν ἀπειλεῖ τὴν παῦσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιφανείας, ἕνεκα καθυστερήσεως τοῦ συνομολογηθέντος τέλους· ὅθεν, καὶ ἂν ὁ Π. δύναται νὰ προτείνῃ τὰς περὶ παύσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιφανείας ἐνστάσεις τοῦ δημοσίου, αὗται ἀποβαίνουσιν ἀστήρικτοι.

Ἐπειδὴ κανεὶς νόμος δὲν ὑποχρεοῖ τὸν ἐπιφανειοῦχον εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς κυριότητος· ὅθεν ἡ ἀξίωσις τοῦ Π. τοῦ νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐφεσίβλητος εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ὅσα ἐπλήρωσε διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ γηπέδου ἀποβαίνει ἀστήρικτος. »

Ἀπόφ. 154 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4678).

§ 2. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιφανείας παύει μὲν διὰ τῆς καταστροφῆς, ἀλλὰ τῆς καταστροφῆς αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου, οὐχὶ τοῦ ἐπιγενομένου· ἑπομένως, διὰ νὰ παύσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιφανείας ἐπὶ γηπέδου, ἀπαιτεῖται ἡ καταστροφὴ αὐτοῦ τοῦ γηπέδου, καὶ οὐχὶ τῆς οἰκοδομῆς.

Ἀπόφ. 154 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ἐν τῷ προηγ. §.

§ 3. Ἡ καθυστέρησις τοῦ τέλους τῆς ἐπιφανείας δὲν ἐξαλείφει τὸ ἐπ' αὐτῆς δικαίωμα τοῦ ἐπιφανειούχου. (αὐτ.)

§ 4. Δὲν εἶναι ὑπόχρεως ὁ ἐπιφανειοῦχος ν' ἀποκτήσῃ τὴν κυριότητα τοῦ γηπέδου. (αὐτ.)

§ 5. Ὅταν, καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο δωρεά τις, ὁ δωρεοδόχος διακατεῖχεν ὡς ἐπιφανειοῦχος τὸ δωρηθὲν οἰκόπεδον, ἄλλη παράδοσις δὲν εἶναι ἀναγκαία.

Ἡ 4 σκέψις τῆς ὑπ' ἀριθ. 6184 τοῦ 1849 ἀποφ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὸ παραδεκτὸν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, ἐκτὸς τῶν ὀρθῶν λόγων τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὑπάρχει καὶ ἡ παρατήρησις ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο ἡ προκειμένη πρὸς αὐτὸν δωρεὰ, διακατεῖχεν ὡς ἐπιφανειοῦχος τὸ δωρηθὲν οἰκόπεδον, νεμόμενος τὴν ἐπ' αὐτοῦ, ἰδίαις δαπάναις, ἀνεγερθεῖσαν οἰκίαν, ὡς καὶ τὸ δωρητήριον αὐτὸ διαλαμβάνει· ὅθεν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, μεταβιβασθέντος αὐτῷ διὰ τοῦ νομίμου τῆς δωρεᾶς τίτλου, τοῦ ἤδη εἰς τὴν κατοχὴν του ὑπάρχοντος οἰκοπέδου, ἄλλη παράδοσις δὲν ἦτον ἀναγκαία κατὰ τὸν νόμον (*l.* 9 § 1 Πανδ. 6, 2. — *l.* 9 § 5 Πανδ. 41, 1. — § 44 Εἰς. 2, 1. — *l.* 9 § 9 Πανδ. 12, 1), διότι ἔκτοτε ἡ ψιλὴ κατοχὴ τοῦ ἀλλοτρίου οἰκοπέδου μετετράπη εἰς κατοχὴν ἰδίῳ ὀνόματι. »

ΕΠΙΤΑΓΗ *πρὸς πληρωμὴν* (1) *commendement.*

Ὅρα τὰς λέξεις Κατάσχεσις.—Πλειστηριασμός.—Κατακύρωσις.—Ἐκτέλεσις.

Πίναξ λεκτικός.

Ἀκυρότης 9, ὅρα ἐπιταγή.
Ἀνακοπὴ μετὰ τὴν ἐπιταγὴν 6.
Ἀντίκλητος; ὅρα ἐπιταγή.
Ἀπόφασις 20.
Ἀρχὴ ἐγγρ. ἀποδ 11.
Δικαστήριον 3, 14.
Ἐπιταγὴ ἡ πρὸς πληρωμήν.—Ἀκυρότης ἂν δὲν προηγηθῇ τῆς ἐκτελέσεως 1, 12, 19,—καὶ ἂν δὲν παρέλθῃ ἡ προθεσμία 13.—Εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐν αὐτῇ μνεία τοῦ δικαστηρίου; 3, 14, —τοῦ ἀντικλήτου; 5, 15, 18· — τῆς κατοικίας; 17· — Ὑπογρ. ὑπὸ πληρεξουσίου, μὴ ἔχοντος τὰ προσόντα τοῦ 91 πολ. δικ.; 15. —Ἐπισύναψις τῆς πληρεξ. 15· —γίνεται συγχρόνως μὲ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως; 2·—ἀντίκλητοι ποῖοι; 18,8· — ἀπομάκρυνσις αὐτοῦ, αὐτ.—εἴς τινα ἐπιδίδ.; 16.—ἐμφαίνει ἀποδοχὴν ἀποφ.; 20·—νέα ἐπιταγὴ ἂν

(1) ΣΗΜ. 1. Ὅρα τὰς λέξεις 1) Ἀνατροπὴ § 6 (Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 249.—2) Ἐκτέλεσις (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 541 ἐπ.) ἰδίως τὸν αὐτόθι § 54.—3) Ἐπίδοσις.

— Ἡ ἐπιταγὴ διακόπτει τὴν παραγραφήν; Ὅρα Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 388 ἐπ.

— Ὅρα Εὐρ. Ῥολλίνου λέξ. exécution des actes ἀρ. 420 ἐπ.

— Εἰς τὸν τρίτον κύριον τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος κοινοποιεῖται ἐπιταγή. (Καλλ. Ῥωμ. δίκ. βιβλ. 6' § 556).

ΣΗΜ. 2 Γαλλ. νομολ. — Ἂν δὲν γίνῃ ἐπιταγή, ἢ γίνῃ ἀκύρως, εἶναι ἄκυρος ἡ κατάσχεσις; Carré, proc. ζήτ. 2004 bis.

— Ἂν ἡ κατοικία τοῦ ὀφειλέτου ἦναι ἄγνωστος; αὐτ. ζήτ. 1999.

— Γίνεται ἡ κοινοποίησις εἰς τὴν ἐκλεχθεῖσαν κατοικίαν; αὐτ.

— Ἂν πρόκηται περὶ κινητῶν ἀνηκόντων εἰς πολλούς, ἀπαιτεῖται ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον ἐπίδοσις; αὐτ. ζήτ. 1992 ἐπ. (ὅρα καὶ ἀπόφ. 8321 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν).

— Ἂν δὲν περιαφθῇ ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως; αὐτ. ζήτ. 1991.

— Ἀποστάσεως προθεσμία λογίζεται; αὐτ. ζήτ. 1996.

— Ἡ τὴν ἀνακοπὴν ἀποῤῥίπτουσα πρέπει νὰ κοινοποιῆται; αὐτ. ζήτ. 1997 bis.

— Ἀρκεῖ μία ἐπιταγή, ὥστε νὰ ἐνεργηθῶσιν, ἀλληλοδιαδόχως, κατασχέσεις; αὐτ. ζήτ. 1998.

— Ἀντίκλητος· αὐτ. τόμ. 4 σελ. 684, σημ.

— Ἂν ἐν τῷ μέσῳ γίνῃ μεταβολὴ κατοικίας, ποῦ γίνονται αἱ περὶ κατασχέσεως κοινοποιήσεις; αὐτ. ζήτ. 2006.

ἡ ἀπόφασις ἐκτελεσθῇ ἐν μέρει ; Κατάσχεσις 6.
5.—Παραγγελία πρὸς ἐπίδοσιν 8. Κοινοποίησις, ὅρα ἐπιταγή.
Ἐκτέλεσις, ὅρα ἐπιταγή. Παραδοχὴ 20.
Ἐξόδων τόκος 7. Πλειστηριασμὸς 19.
Ἐπίδοσις, ὅρα ἐπιταγή. Πληρεξ. 15.
Καταβολὴ 10. Τόκος 7.

§ 1. Τῆς ἐκτελέσεως πρέπει νὰ προηγῆται ἡ κοινοποίησις τοῦ ἐκτελεστοῦ ἐγγράφου (1).

Ἀπόφ. 98 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 644).

§ 2. Ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν δύναται νὰ γίνῃ ταυτοχρόνως μὲ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀποφάσεως, καὶ μάλιστα, κατὰ τὸ ἄρθρον 863, πρέπει αὕτη νὰ περιέχηται εἰς τὴν τοιαύτην κοινοποίησιν.

Ἀπόφ. 130 τῆς 7 Ἰουλ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σ. 840).

§ 3. Εἰς τὴν πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγὴν δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σημειοῦται τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ἡ ἐκτέλεσις.

Ἀπόφ. τῆς 29 Σεπτ. 1839 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 930).

§ 4. Ὁ πληρωθεὶς μέρος τοῦ δανείου κατὰ συνέπειαν ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν, ὀφείλει, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπολοίπου, νὰ κάμῃ νέαν ἐπιταγήν; Ὄχι, ὅταν δὲν προκύπτῃ ὅτι ὁ δανειστὴς παρητήθη τῆς πρώτης ἐπιταγῆς· νέα δ' ἐπιταγὴ ἀπαιτεῖται ὅταν διὰ τὸ ὑπόλοιπον γίνῃ νέα τὶς συμφωνία, ἐξ ἧς ἐξάγεται ὁ σκοπὸς τῆς ἀποχῆς ἀπὸ τῆς πρώτης (486, 487 πολ. δικ.).

Ἀπόφ. 17 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4964).

§ 5. Εἶναι ἄκυρος ἡ πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγὴ, μὴ περιέχουσα τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου (2); Ὄχι, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 863 ἐδ. 2 τῆς πολιτ. δικ. δὲν εἶναι οὐσιώδης, καὶ ἡ παράλειψις δύναται νὰ ἐπιφέρῃ μόνον τὴν καταδίκην τοῦ παραλιπόντος τὸν διορισμὸν εἰς τὰ ἐπιγενόμενα ἔξοδα.

Ἀπόφ. 463 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4931).— Ἀποφ. 7716 καὶ 7590 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

---

(1) Ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ προηγῆται τῆς ἐκτελέσεως ἡ κοινοποίησις τοῦ ἐκτελεστοῦ δικαιογράφου καὶ τῆς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν, πρὸς δὲ νὰ σημειοῦται ἀκριβῶς ἐπὶ ποίων ἀντικειμένων, καὶ κατὰ ποῖον τρόπον νὰ γίνῃ ἡ ἐκτέλεσις; Ναί.

Ἀπόφ. 93 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 298).

(2) Ὅρα Εὑρ. τόμ. 1 § 30 (λέξ. Ἀντίκλητος).

§ 6. Κατὰ τὸ ἄρθρον 864 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν τότε ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴν τῆς περὶ ἐκτελέσεως δίκης, ἐὰν μετ' αὐτὴν ἐπαχθῇ ἡ κατάσχεσις· ἑπομένως ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν εἶναι μία πρᾶξις ἁπλῶς προπαρασκευαστικὴ τῆς ἐκτελέσεως· ὅθεν, ἐνόσῳ δὲν γίνῃ ἡ κατάσχεσις, ἡ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκη δὲν θεωρεῖται ὡς ἀρξαμένη, καί, κατὰ συνέπειαν, δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀνακοπὴ ἢ ἔνστασις κατ' αὐτῆς ἕνεκα γενομένης ἤδη πληρωμῆς (1).

'Απόφ. 2122 τοῦ 1841 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν. — 'Απόφ. 7568 τοῦ 1850 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 7. Ὁ τόκος ἐπὶ τῶν δι' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν ζητηθέντων καὶ ἐπιδικασθέντων δικαστικῶν ἐξόδων ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγῆς.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 129 τοῦ 1849.—Πρβ. Carré proc. 1, 277.

§ 8. Ἡ πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγὴ συμπεριλαμβάνει ἀναγκαίως καὶ τὴν πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως παραγγελίαν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 56 τοῦ 1845.

§ 9. Ἡ πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγή, ἀποτεινομένη εἰς δύο πρόσωπα ἀνθ' ἑνός, δὲν εἶναι ἄκυρος καὶ μάλιστα, ἂν τὸ λάθος τοῦτο ἐδιορθώθη.

Ἀπόφασις πολ. Ἀρ. Πάγου 161 τοῦ 1847 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ καὶ ὁ τελευταῖος λόγος, ἡ παραβίασις δῆθεν τοῦ 8 2 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομ., εἶναι οὐδὲν ἧττον ἀνυπόστατος, διότι, ὡς ἡ προςβαλλομένη ἀπόφασις βεβαιοῖ, ἂν καὶ ὁ τοῦ Μ. Π. πληρεξούσιος Κ. Ρ. ὀφείλων ν' ἀπευθύνῃ τὴν ἐπιταγὴν πρὸς πληρωμὴν πρὸς μόνην τὴν Π. Ψ. ὡς ἐπίτροπον τῆς θυγατρός της, αὐτὴν μόνην καταδικασθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2881 πρωτοδίκου ἀποφάσεως εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ τρίτου μέρους τῶν ἀγρῶν, ἀμπελοτόπων κτλ. παρήνειρεν εἰς τὴν διαδικαστικὴν ταύτην πρᾶξιν καὶ δεύτερον ἄλλο πρόσωπον, τὸ τῆς Σ., τοῦτο δὲν εἶναι εἰμὴ ἁπλοῦν λάθος, μὴ ἔχον οὐδὲν ἀποτέλεσμα· λάθος μάλιστα, τὸ ὁποῖον διωρθώθη ἐν τῇ περὶ ἐπαναλήψεως αἰτήσει, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 14.833 ἀπόφασις τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν, καὶ ἐτέθη ἐκτὸς τῆς δίκης ἡ Σ.· ἄλλως δὲ καὶ ἡ ἀναιρεσείουσα αὐτὴ φαίνεται παραιτη-

(1) Ὅρα ὅμως ἑτέραν ἀπόφασιν ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἐν 'Αθ. ἐφ. εἰς τὴν μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῆς Μπαρμπάκενας διαφοράν, περὶ ἧς ἀλλοτε.

θεῖσα τοῦ λόγου τούτου· ὅθεν δὲν δύναται πλέον νὰ προτείνῃ αὐτὸν σπουδαίως ὡς λόγον ἀναιρέσεως.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

§ 10. Ἡ ἐνοχὴ ἀποσβέννυται ὑπὲρ τοῦ καταβάλλοντος τὴν πληρωμήν (1).

Ἀπόφασις πολιτ. Ἀρ. Πάγου 124 τοῦ 1847 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ τὸ ἐν Ναυπλίῳ ἐφετεῖον παραδέχεται ὅτι εἰς λογαριασμὸν τοῦ πρώτου κεφαλαίου ὁ Α. Ζ. ἐπλήρωσε γρ. 6.460, χωρὶς ὅμως οὔτε ν' ἀναφέρῃ, οὔτε νὰ προκύπτῃ ἐκ τῶν ἐγγράφων τῆς δικογραφίας ὅτι τὰ χρήματα ταῦτα ἐδόθησαν παρὰ τοῦ Α. Ζ. εἰς λογαριασμὸν τοῦ χρέους ἀμφοτέρων τῶν ὀφειλετῶν, τουτέστιν αὐτοῦ τε τοῦ Ζ. καὶ τοῦ Θ.· ἑπομένως, κατὰ τὴν ἀρχὴν ὅτι ἡ ἐνοχὴ ἀποσβέννυται ὑπὲρ τοῦ καταβαλόντος τὴν πληρωμήν, τὸ ἐφετεῖον ὤφειλε νὰ ὑπολογίσῃ ταύτην μόνον εἰς λογαριασμὸν τοῦ Ζ., ἀφοῦ, ὡς ἐῤῥέθη, δὲν ὑπῆρχεν ἀπόδειξις ὅτι αἱ πληρωμαὶ ἐγένοντο διὰ λογαριασμὸν ἀμφοτέρων τῶν ὀφειλετῶν, ἀφοῦ τὰ δάνεια δὲν ἐλήφθησαν ἀλληλεγγύως, καὶ ἀφοῦ ἡ πληρωμὴ ἢ δὲν ὑπερβαίνει, ἢ μόλις ὑπερβαίνει κατὰ τὸ ἥμισυ, τὸ ποσὸν τοῦ πρώτου ὁμολόγου, καὶ τὸν ἀναλογοῦντα τόκον· ὑπολογιζόμενον δὲ τὸ ἥμισυ ὁλοκλήρων τῶν πληρωμῶν πρὸς ὄφελος τοῦ Θ. παρεβίασε τὸν παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου δικαστηρίου ἐφαρμοσθέντα νόμον 53, βιβλ. 46, τίτλ. 3, τῶν Πανδεκτῶν, ὅστις παραδέχεται μὲν ὅτι πᾶς τις δύναται νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ χρέος τρίτου τινὸς καὶ ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ, ἀλλ' ὑποθέτει πραγματικὴν ἐξόφλησιν ἢ βεβαίωσιν ὅτι τὸ δοθὲν μέρος ἐδόθη εἰς λογαριασμὸν τοῦ χρέους τοῦ τρίτου, περιπτώσεις αἱ ὁποῖαι δὲν συνέτρεχον ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ἡ δὲ παραβίασις αὕτη ἐπιφέρει, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ ὁ δισχυρισμὸς τοῦ Χ. Ψ. ὅτι ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου ἀφορᾷ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, τοῦ νὰ μὴ λογισθῶσιν αἱ καταβολαὶ ἀπέναντι τοῦ χρέους τοῦ Ζ. καὶ Θ., ἀλλ' ἀπέναντι τοῦ προϋπάρχοντος χρέους τοῦ Α. Ζ, εἶναι ἀνυπόστατος, καθότι τὸ ἐφετεῖον, διὰ τοῦ διατακτικοῦ μέρους τῆς ἀποφάσεώς του, ἐκπίπτει εἰς ὄφελος τῶν ὀφειλετῶν τὰς προκαταβολάς, καὶ καταδικάζει τὸν Ζ. καὶ Θ. νὰ πληρώσουν ἐξ ἡμισείας τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χρέους· ὅθεν, ἀφοῦ ἀποτέλεσμα τῆς ἀποφάσεως εἶναι ἡ ἐπὶ ἐσφαλμένῃ ἐφαρμογῇ οὐσιαστικοῦ νόμου παράνομος καταδίκη

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Καταλογισμός, —καὶ ἀνωτ. σελ. 63 ἐπ.

τῶν κληρονόμων τοῦ Α. Ζ. εἰς πληρωμὴν μὴ ὀφειλομένου ποσοῦ, οὗτοι ἔχουν ἀναμφισβητήτως τὸ δικαίωμα νὰ προςβάλουν καὶ τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἀποφάσεως, καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἡ καταδίκη των ἐκπηγάζει ἐκ της εἰρημένης προτάσεως τοῦ ἀναιρεσειβλήτου.

Ἐπειδὴ εἶναι ἐπίσης μὴ βάσιμος ὁ ἕτερος διϊσχυρισμὸς τούτου ὅτι οἱ ἀναιρεσείοντες διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1842 ἐγγράφου των συνήνεσαν νὰ θεωρηθῶσι πρὸς κοινὸν ὄφελος ἀμφοτέρων τῶν ὀφειλετῶν αἱ καταβολαὶ ἀπέναντι τοῦ πρώτου δανείου, καθότι ἐν τῷ εἰρημένῳ ἐγγράφῳ ἀναφέρεται μὲν ὅτι οἱ ἀναιρεσείοντες ἑνώνουσι τὰ συμφέροντά των ὡς πρὸς τὴν προκειμένην δίκην μὲ τὸν συνεναγόμενον, ἀλλ' ἐκ τῶν γενικῶν ἐκφράσεων τούτων δὲν προκύπτει οὐδαμῶς ὅτι οὗτοι ἐννοοῦσαν νὰ λογισθῶσιν αἱ παρὰ τοῦ Α. Ζ. γενόμεναι πληρωμαὶ πρὸς ὄφελος ἀμφοτέρων τῶν ὀφειλετῶν· ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ ἐρετεῖον δὲν βασίζει τὴν ἀπόφασίν του ἐπὶ τοῦ εἰρημένου περιστατικοῦ, οὔτε περὶ τούτου σκέπτεται· ἑπομένως ὁ Ἄρειος Πάγος δὲν δύναται νὰ τὸ παραδεχθῇ, ὡς ἀφορῶν τὸ πραγματικὸν τῆς δίκης μέρος, καὶ ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι καθαρῶς ἤθελε προκύψει ἐκ τῶν εἰρημένων ἐκφράσεων τῶν ὀφειλετῶν ὅτι οὗτοι συνήνεσαν. »

§ 11. Ἡ πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγὴ θεωρεῖται ὡς ἀρχὴ ἐγγράφου ἀποδείξεως, ὅταν ἦναι συντεταγμένη κατ' ἀποδεικτικὸν τύπον, καὶ φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ δανειστοῦ.—Ὅρα τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 163 ἐπ. (§ 3).

Σημ. Εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ (λέξει *Ἐκτέλεσις*) εὕρηνται τὰ ἑξῆς (12—19).

§ 12. Τῆς ἐκτελέσεως πρέπει νὰ προηγῆται ἡ κοινοποίησις τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως, καὶ ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμήν· ἡ δὲ ἐκτέλεσις εἶναι ἄκυρος, ἂν δὲν προηγηθῇ ἡ κοινοποίησις αὕτη καὶ δὲν παρέλθῃ ἡ νόμιμος προθεσμία.

Ἀπόφ. 93 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 644).

§ 13. Εἶναι ἄκυρος ἡ ἐκτέλεσις, ἂν διὰ τῆς ἐπιταγῆς δὲν παραχωρηθῇ ἡ νόμιμος πρὸς ἐκτέλεσιν προθεσμία, καὶ δὲν παρέλθῃ αὕτη πρὸ τῆς ἐκτελέσεως.

Ἀπόφ. 79 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3680).

§ 14. Ἡ μὴ σημείωσις εἰς τὴν ἐπιταγὴν πρὸς πληρωμὴν τοῦ δικαστηρίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ ἐκτέλεσις, δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν αὐτῆς.

Ἀπόφ. 215 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 3702).

§ 15. Δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμήν, ἐκδιδομένη παρὰ πληρεξουσίου, μὴ ἔχοντος τὰς ἰδιότητας τοῦ ἄρθρου 91 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 190 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4781).

— Εἰς τὴν ἐπιταγὴν πρὸς πληρωμὴν δὲν πρέπει νὰ ἐπισυνάπτηται καὶ τὸ ἔγγραφον τῆς πληρεξουσιότητος τοῦ ὑπογράψαντος αὐτὴν πληρεξουσίου. (αὐτ.).

— Δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμήν, μὴ περιέχουσα τὸν διορισμὸν ἀντικλήτου. (Ὅρα κατωτ. § 18).

Ἀπόφ. 463 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4931).

— Δύναται ὁ ὑπογράψας τὴν ἐπιταγὴν νὰ διορίσῃ ἑαυτὸν ἀντίκλητον.

Ἀπόφ. 190 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4781).

— Ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ ἀντικλήτου ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς ἐκτελέσεως δὲν εἶναι λόγος ἀκυρότητος τῆς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμήν. (αὐτ.).

§ 16. Ἡ ἐπιταγὴ πρὸς πληρωμὴν ἐπιδίδεται νομίμως εἰς τὸν πληρεξούσιον καὶ ἀντίκλητον τῆς πρωτοδίκου δίκης.

Ἀπόφ. 451 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4032).

§ 17. Δὲν ἀπαιτεῖται ἐν τῇ ἐπιταγῇ πρὸς πληρωμὴν ἡ σημείωσις τῆς κατοικίας τοῦ διώκοντος, ἢ τοῦ διωκομένου.

Ἀποφάσ. 88 καὶ 98 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4648, 4657).

§ 18. Ἡ ἔλλειψις τοῦ διορισμοῦ ἀντικλήτου ἐπὶ ἐκτελέσεως δὲν εἶναι λόγος ἀκυρότητος τῆς πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγῆς. (αὐτ.) ἀνωτ. § 15, γ.

§ 19. Εἶναι ἄκυρος ὁ πλειστηριασμὸς καὶ ἡ ἐκτέλεσις, ἂν δὲν προηγηθῇ τῆς ἐκτελέσεως ἡ κοινοποίησις, καὶ ἡ πρὸς τὸν χρεώστην πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγή, καί, κατὰ τὸ ἄρθρον 870, ἂν δὲν περιγράψῃ ὁ ζητήσας τὴν ἐκτέλεσιν διάδικος, ἢ ὁ πληρεξούσιός του, ἀκριβῶς ἐπὶ ποίων ἀντικειμένων, καὶ κατὰ ποῖον τρόπον νὰ γίνῃ ἡ ἐκτέλεσις.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 93 τοῦ 1836. — Ὅρα τὴν λέξιν Πλειστηριασμός.

§ 20. Ἡ κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν ἐμφαίνει παραδοχὴν ἐκείνης; — Ὅρα τὴν λέξιν *Ἐπίδοσις* σελ. 176 ἐπ. ἐν ταῖς ὑποσημ., καὶ τὴν λέξιν *Παραδοχή*.

ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑ. ὅρα τὴν λέξ. *Ἐπάγγελμα* (ἀνωτ. σ. 68).

Ἐκτὸς τῶν αὐτόθι σημειωθέντων σημειῶ ἐνταῦθα καὶ τὰ ἑξῆς

§ 1. Τὸ ἄρθρον 533 τοῦ ποιν. νόμου δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τοὺς ἄνευ ἀδείας ἐπαγγελλομένους τὴν χειρουργίαν. — Κατὰ τὸν ποιν. νόμον ἡ λέξις *Ἐπιτήδευμα* χαρακτηρίζει μόνον τὰ βάναυσα ἔργα. —Βούλ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν 144 τοῦ 1840 (Νομ. σελ. 2626). ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 337 ἐπ.).

§ 2. Τὸ ἄρθρον 533 τοῦ ποιν. νόμου δὲν ἀφορᾷ τὰ ἔργα τοῦ ἰατροῦ.—ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 338, ἔνθα ἐν ἐκτάσει ἡ νομολ.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΥΩ *procuro*. ΕΠΙΤΡΟΠΕΥΟΜΑΙ *qui sub tutelam sunt*. Ἀρμ. 1, 12, 29.—αὐτ. *ν*. 12 (11).

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ, — ὅρα ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ (ἀνωτ. σελ. 48).

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΙΚΤΗ.—ὅρα τὴν λέξιν *Μικτὴ Ἐπιτροπή*.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ. θαλασσ. Δικ. —ὅρα τὰς λέξεις ά) *Αναίρεσις* (Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 112 § 48).—β΄) *Θαλάσσ. Δικ.*

ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ ἑταιριῶν. — ὅρα τὴν περὶ ἐμπορ. δικ. πραγμ. τοῦ Κ. Ῥάλλ. σ. 204 τόμ. 1.

ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ *tutor*, *tuteur*.

Πολιτ. Δικ. 492, 4· ἐπιτήρησις αὐτοῦ· ὀργ. 102· παῦσις, αὐτ. Δι' ἀναφορᾶς ζητεῖται ὁ διορισμός. Πολιτ. Δικ. 640, 646· διορίζεται ὑπὸ τοῦ Εἰςαγγελ. ἢ τοῦ Εἰρ. 649· ζημίαι προξενούμεναι παρ' αὐτῶν. ποινικ. νόμος 439.

Σημ. Τὰ περὶ Ἐπιτρόπων καθιερωθέντα ὑπὸ τῶν δικαστηρίων θέλω ἐκθέσει ἐν τῇ λέξει Κηδεμονία.

ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ (1).—Ἐπιφανειοῦχος, *superficiarius*.

§ 1. Ἡ καθυστέρησις τοῦ τέλους τῆς ἐπιφανείας ἐξαλείφει τὸ

---

(1) Μακιλδ. § 276.—Καλλ. βιβλ. 2 § 270 ἐπ.

Παρατηρήσεις τινές.

Καταγωγὴ τῆς ἐπιφανείας καὶ ἱστορικαὶ γνώσεις. Καλλ. βιβλ. 2 § 270.

Ὁρισμὸς καὶ ἀντικείμενον· αὐτ. § 271.

Ἡ ἐπιφάνεια εἶναι τὸ δικαίωμα νὰ ἔχῃ τὶς οἰκοδομὴν ἐπὶ ἀλλοτρίου ἐδάφους, χάριν τῆς ὁποίας καταβάλλει ἐτήσιον μισθόν.

Διακρίνεται ἀπὸ τὴν ἐμφύτευσιν, ὡς ἀφορῶσα εἰδικῶς τὰς οἰκοδομάς.

ἐπ' αὐτῆς δικαίωμα τοῦ ἐπιφανειούχου; — Εἶναι ὑπόχρεως ὁ ἐπιφανειοῦχος ν' ἀποκτήσῃ τὴν κυριότητα τοῦ γηπέδου;

Απόφ. « Ἐπειδὴ οἱ μάρτυρες . . . . ὁμοφώνως βεβαιοῦσιν· . . ἐκ δὲ τῆς βεβαιώσεως ταύτης ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ ἀποθανὼν πατὴρ τῆς Α. Π. εἶχεν ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου ἐργαστηρίου δικαίωμα

Σύστασις τῆς ἐπιφανείας· αὐτ. § 272.

Ἡ φύσις τῆς ἐπιφανείας ἀπαιτεῖ νὰ συσταίνηται διὰ συναλλάγματος μισθώσεως· ἐν γένει δὲ παραδέχονται οἱ νομοδιδάσκαλοι, ὅτι μεταξὺ κυρίου καὶ ἐπιφανειούχου ἰσχύουν αἱ περὶ μισθώσεως ἀγωγαί.

Ἐκποιεῖται ἡ ἐπιφάνεια, χωρὶς ν' ἀπαλλοτριωθῇ τὸ ἔδαφος;

Ἡ μίσθωσις ἐπιφανείας δὲν συνεπάγεται τὴν πραγματικὴν ἀγωγὴν, ὅταν γίνηται δι' ὀλίγον χρόνον, ἀλλ' ὅταν γίνηται διὰ πολύν· αὐτ.

Περὶ παραδόσεως τῆς ἐπιφανείας, ἢ περὶ τύπου τινὸς τοῦ συναλλάγματος τῆς μισθώσεως δὲν γίνεται λόγος εἰς τὰς πηγάς· κατὰ τὸν περὶ χαρτοσήμου νόμον ὅμως πρέπει νὰ γίνηται ἐνώπιον συμβολαιογράφου· ἐὰν ὅμως ὁ ἐπιφανειοῦχος θέλῃ νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς Πουβλικιανῆς αγωγῆς, ἀπαιτεῖται ν' ἀποδείξῃ τὴν πρὸς αὐτὸν παράδοσιν.

Τί περὶ παραγραφῆς;

Δικαιώματα τοῦ ἐπιφανειούχου· αὐτ. § 273.

Ὁ ἐπιφανειοῦχος ἔχει ἀπόλυτον χρῆσιν καὶ κάρπωσιν. Δὲν ἀνήκει ὅμως εἰς αὐτὸν ὁ θησαυρός· αὐτ. § 273.

Ὁ ἐπιφανειοῦχος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐκποιήσεως ἢ διὰ πωλήσεως, ἢ διὰ κληροδοσίας.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιφανείας μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους.

Δίδεται εἰς ἐνέχυρον ἢ ὑποθήκην.

Ὁ ἐπιφανειοῦχος παραχωρεῖ δουλείαν, συναποσβεννυμένην μὲ τὸ δικαίωμά του.

Ὑποχρεώσεις ἐπιφανειούχου· αὐτ. § 274.

Καταβάλλει τὰ δημοτικὰ τέλη. Ὀφείλει ἀσφάλειαν διὰ μέλλουσαν βλάβην.

Ἡ ἐτησία καταβολὴ τοῦ ἐδαφικοῦ τελέσματος (solarium) εἶναι τὸ οὐσιωδέστερον χρέος του.

Τὸ καθυστερούμενον ἐδαφικὸν τέλος τῆς κληροδοτηθείσης ἐπιφανείας πληρόνει ὁ κληρονόμος.

Δὲν γίνεται μείωσις τοῦ κανόνος ἕνα φυσικῶν αἰτιῶν.

Ἀγωγαὶ ἐκ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιφανείας· αὐτ. § 275.

Παράγγελμα περὶ ἐπιφανείας.

Παράγγελμα περὶ ἐκβολῆς (de vi).

Παράγγελμα περὶ παρακλήσεως.

Πραγματικαὶ ἀγωγαί.

Ἐκνικώμενος ὁ κύριος ἀποζημιόνει τὸν τὴν ἐπιφάνειαν λαβόντα.

Κατὰ τοῦ ἐπιφανειούχου ἐπιτρέπονται πραγματικαὶ ἀγωγαί.

Ἀπόσβεσις αὐτῆς § 276.

ἐπιφανείας· πυρποληθὲν δὲ μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν ἔμεινεν ἐρείπιον μέχρι τῶν 1830 ἢ 1831, ὅτε ὁ Ι. Π. τὸ ἐπῳκοδόμησεν.

Ἐπειδὴ, ὡς ἀπὸ τὸ συμβόλαιον τῆς 28 Μαρτίου 1831 ἐξάγεται, ἡ Μ. Π. παρεχώρησεν εἰς τὸν εἰρημένον Ι. Π. τὸ ἐρείπιον τοῦ ἐπιδίκου ἐργαστηρίου ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ οἰκοδομήσῃ ἐπ' αὐτοῦ ἐργαστήριον, καὶ νὰ κατέχῃ αὐτὸ μέχρις οὗ, διὰ τοῦ ἐνυποθήκως συνομολογηθέντος εἰς γρόσια διακόσια πεντήκοντα κατ' ἔτος, συμπληρωθῇ τὸ εἰς τὸ ἀνέγερσίν του δαπανηθησόμενον.

Ἐπειδὴ ἡ παραχώρησις αὕτη, γενομένη ὑπὸ τὴν ἀτομικὴν ἰδιότητα τῆς ῥηθείσης Μ., μὴ ἐχούσης κανὲν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐργαστηρίου δικαίωμα, καὶ οὐχὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τῆς ἐπιτρόπου, δὲν ὑποχρεοῖ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, τὴν καὶ ἐφεσίβλητον Α. ἡ ἐν τῷ συμβολαίῳ δὲ σημείωσις τῆς πρὸς τοῦτο συναινέσεως τῆς θυγατρός της, μὴ φερούσης τὴν ὑπογραφὴν ταύτης, δὲν ἐμφαίνει τὴν συγκατάθεσίν της.

Ἐπειδὴ τὸ ὑπ' ἀριθ. 129 ἔγγραφον τῆς 31 Μαρτίου 1831 συντεταγμένον ἀπὸ τὸν δημόσιον μνήμονα Χ. Π., τὸ πιστοποιοῦν τὴν συγκατάθεσιν τῆς ἐφεσιβλήτου, δὲν ἔχει καμμίαν νόμιμον ἰσχύν· ά) διότι ὁ ῥηθεὶς μνήμων, ἐναντίον τῶν ἄρθρων 20—23 καὶ 35 τοῦ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1830 ψηφίσματος περὶ μνημόνων, δὲν ἔλαβε γνῶσιν τῆς συγκαταθέσεως τῆς ἐφεσιβλήτου, ἰδίᾳ ἀντιλήψει, ἀλλὰ διὰ τῆς βεβαιώσεως τρίτων προσώπων, καὶ β') διότι ἡ ἐφεσίβλητος κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἦτο, κατ' αὐτὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος τὴν ὁμολογίαν περιεχομένην εἰς τὰς ἐγγράφους προτάσεις του τῶν 26 Ἀπριλίου ε. ε., ἄνηβος· ἑπομένως καὶ ἡ περαιτέρω περὶ τῆς συναινέσεώς αὐτῆς ἀπόδειξις ἀποβαίνει ἀνωφελής.

Ἐπειδὴ ὁ Π., ὡς ἐκ τῶν εἰρημένων ἐξάγεται, δὲν κατεῖχε τὸ ἐπίδικον ἐργαστήριον τουλάχιστον μέχρι τῆς 17 Ἀπριλίου 1844, ὅτε ἠγόρασε τὸ γήπεδον, ἐν ἰδίῳ ὀνόματι· εἰς δὲ τὴν διὰ χρησιδεσποτείας παραγραφὴν ἀπαιτεῖται ἡ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι τοῦ νεμομένου κατοχὴ ἐπὶ δέκα τουλάχιστον ἔτη (1).

Ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιφανείας παύει μὲν διὰ τῆς καταστροφῆς, ἀλλὰ τῆς καταστροφῆς αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου, οὐχὶ τοῦ ἐπιγενομένου· ἑπομένως, διὰ νὰ παύσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιφανείας ἐπὶ γηπέδου, ἀπαιτεῖται ἡ καταστροφὴ αὐτοῦ τοῦ γηπέδου καὶ

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Παραγραφή.

οὐχὶ τῆς οἰκοδομῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, δὲν κατεστράφη εἰμὴ τὸ ἐργαστήριον πυρποληθέν.

Ἐπειδὴ καμμία τοῦ νόμου διάταξις δὲν ἀπειλεῖ τὴν παῦσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιφανείας, ἕνεκα καθυστερήσεως τοῦ συνομολογηθέντος τέλους· ὅθεν, καὶ ἂν ὁ Π. δύναται νὰ προτείνῃ τὰς περὶ παύσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιφανείας ἐνστάσεις τοῦ δημοσίου, αὗται ἀποβαίνουσιν ἀστήρικτοι.

Ἐπειδὴ κανεὶς νόμος δὲν ὑποχρεοῖ τὸν ἐπιφανειοῦχον εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῆς κυριότητος· ὅθεν ἡ ἀξίωσις τοῦ Π. τοῦ νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐφεσίβλητος εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ὅσα ἐπλήρωσε διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ γηπέδου ἀποβαίνει ἀστήρικτος. »

Ἀπόφ. 154 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4678).

§ 2. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιφανείας παύει μὲν διὰ τῆς καταστροφῆς, ἀλλὰ τῆς καταστροφῆς αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου, οὐχὶ τοῦ ἐπιγενομένου· ἑπομένως, διὰ νὰ παύσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιφανείας ἐπὶ γηπέδου, ἀπαιτεῖται ἡ καταστροφὴ αὐτοῦ τοῦ γηπέδου, καὶ οὐχὶ τῆς οἰκοδομῆς.

Ἀπόφ. 154 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ἐν τῷ προηγ. §.

§ 3. Ἡ καθυστέρησις τοῦ τέλους τῆς ἐπιφανείας δὲν ἐξαλείφει τὸ ἐπ' αὐτῆς δικαίωμα τοῦ ἐπιφανειούχου. (αὐτ.)

§ 4. Δὲν εἶναι ὑπόχρεως ὁ ἐπιφανειοῦχος ν' ἀποκτήσῃ τὴν κυριότητα τοῦ γηπέδου. (αὐτ.)

§ 5. Ὅταν, καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο δωρεά τις, ὁ δωρεοδόχος διακατεῖχεν ὡς ἐπιφανειοῦχος τὸ δωρηθὲν οἰκόπεδον, ἄλλη παράδοσις δὲν εἶναι ἀναγκαία.

Ἡ 4 σκέψις τῆς ὑπ' ἀριθ. 6184 τοῦ 1849 ἀποφ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν φέρει:

« Ἐπειδή, καθόσον ἀφορᾷ τὸ παραδεκτὸν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς, ἐκτὸς τῶν ὀρθῶν λόγων τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὑπάρχει καὶ ἡ παρατήρησις ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο ἡ προκειμένη πρὸς αὐτὸν δωρεά, διακατεῖχεν ὡς ἐπιφανειοῦχος τὸ δωρηθὲν οἰκόπεδον, νεμόμενος τὴν ἐπ' αὐτοῦ, ἰδίαις δαπάναις, ἀνεγερθεῖσαν οἰκίαν, ὡς καὶ τὸ δωρητήριον αὐτὸ διαλαμβάνει· ὅθεν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, μεταβιβασθέντος αὐτῷ διὰ τοῦ νομίμου τῆς δωρεᾶς τίτλου, τοῦ ἤδη εἰς τὴν κατοχήν του ὑπάρχοντος οἰκοπέδου, ἄλλη παράδοσις δὲν ἦτον ἀναγκαία κατὰ τὸν νόμον (*l.* 9 § 1 Πανδ. 6, 2. — *l.* 9 § 5 Πανδ. 41, 1. — § 44 Εἰς. 2, 1. — *l.* 9 § 9 Πανδ. 12, 1), διότι ἔκτοτε ἡ ψιλὴ κατοχὴ τοῦ ἀλλοτρίου οἰκοπέδου μετετράπη εἰς κατοχὴν ἰδίῳ ὀνόματι. »

§ 6. Ὁ ἐπιφανείας δικαίωμα ἐπὶ κτήματός τινος ἔχων ἐξομοιοῦται μὲ τὸν κύριον, καὶ ἔχει ὅλας τὰς εἰς τοῦτον χορηγουμένας ἀγωγάς, μὴ ἐξαιρουμένης τῆς διεκδικητικῆς, κἂν ὑπάρχῃ, ἢ μή, ἡ ἐπὶ τοῦ γηπέδου οἰκοδομή, διότι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς μὴ ὑπάρξεως διατηρεῖ οὐχ ἧττον τὸ δικαίωμά του ἐπὶ τοῦ τόπου, δυνάμενος νὰ οἰκοδομήσῃ ἐκ νέου, ἢ καὶ νὰ διαθέσῃ ὑπὲρ ἄλλου τὸ τῆς ἐπιφανείας ἐπὶ τοῦ γηπέδου δικαίωμά του· ὥστε, ἀποδεικνυομένου ὅτι ὁ ἐνάγων ἔχει ἐπιφανείας δικαίωμα, δύναται νὰ κινήσῃ περὶ ἐκνικήσεως ἀγωγήν, εἴτε ὑπάρχει ἡ ἀρχαία κατάστασις τῆς οἰκίας, εἴτε αὕτη ἔλαβε καινοτομίαν ἢ μεταβολήν τινά.

Ἀπόφ. 7356 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 7. Διὰ ν᾽ἀποκτήσῃ τὶς ἐπιφανείας δικαίωμα, πρέπει νὰ ὑπάρξῃ συνομολογήσεως συνάλλαγμα μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ κυρίου τοῦ ἐδάφους· τοιούτου δὲ συναλλάγματος ἡ σύστασις δὲν δύναται νὰ προκύψῃ ὡς ἐκ τῆς περιπτώσεως τοῦ ὅτι ὁ πρῶτος ᾠκοδόμησεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ δευτέρου, παρουσίᾳ τούτου.

Ἀπόφ. 7448 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

ΕΠΙΦΥΛΑΞΙΣ. — ὅρα τὰς λέξεις *Συναίρεσις*. — *Ἔφεσις*. — *Ἐπίδοσις* (ἀνωτ. σελ. 176 ἐπ. ἐν ὑποσημ.).

ΕΠΙΦΥΛΑΞΙΣ ΕΞΩΝΗΣΕΩΣ.

Pactum de retrovendendo (Θέμ. τόμ. 2 σελ. 21). — Ὅρα τὴν λέξιν Ἐξώνησις ἐν Εὑρ. ἀνωτ. σελ. 65.

ΕΠΙΦΥΛΑΞΙΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ. *pactum displicentiae* (Θέμ. τόμ. 2 σελ. 21).

ΕΠΙΤΗΡΗΣΙΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ.

Περὶ ταύτης ὡμίλησα εἰς τὰς λέξεις α) Ἀλλοδαπὸι (Εὑρ. τόμ. 1 § 44 ἐπ.).—β') Ἀστυνομικὴ ἐπιτήρησις (Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 199 ἐπ.).

ΕΠΟΧΗ.—ὅρα ἔτος

Εἰς τὴν ἀπόφασιν πρέπει νὰ γίνηται λόγος περὶ τῆς ἐποχῆς, καθ᾽ ἣν ἔλαβε χώραν ἡ πρᾶξις.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρπθ′ τοῦ 1837. — Παρ. τὴν λέξιν Ἀπόφασις (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 214[.—Ὅρα κατωτ. λέξ. Ἐτυμηγορία § 7.

ΕΠΟΙΚΙΟΝ *aedificium, villula.* Ἁρμ. III, 8, 39.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ (1).

Ἀπαιτοῦνται αἰτιολογίαι ἐφ' ὅλων τῶν μέσων καὶ ἐπιχειρημάτων τῶν διαδίκων; — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 68 §§ 46, 47. — Αὐτ. σελ. 70 ἐπ. § 59 ἐπ.—Αὐτ. σελ. 81 § 69.

ΕΡΑΝΟΙ. — Ποιν. νόμ. 667.

ΕΡΓΑ ΔΗΜΟΣΙΑ. — Ποιν. νόμ. 9, 10. (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 674).

ΕΡΓΑΛΕΙΑ.

Ὅρα ἐν τῇ λέξ. Παραποίησις Νομισμάτων τὴν τοῦ 1843 ὑπ' ἀριθ. 76 ποιν. ἀπόφασιν τοῦ Ἀρ. Πάγου.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ τῶν καταδίκων.—Προϊόν.—Ποιν. νόμ. 27.

ΕΡΓΑΣΙΜΟΙ ΩΡΑΙ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

Ὀργ. 125, 250 ἐπ. Πολιτ. δικ. 636. Ποιν. δικον. 71. Ἐπίδοσις πολ. 147, 161.—Κώδ. Ῥάλλ. ἐκδ. ά σελ. 54.

Ἡ παράβασις τοῦ § 1 τοῦ ἄρθρου 193 τῆς πολιτ. δικονομίας πρέπει νὰ προτείνηται εἰς τὰ κατώτερα δικ.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 39 τοῦ 1842.

Ἐπίδοσις καθ' ἡμέραν ἑορτῆς. — Ὅρα ἀνωτ. σελ. 93 καὶ 172 §§ 7 καὶ 150.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ *taberna, officina.* Ἀρμ. II, 4, 26.

§ 1. Τὸ κοινῶς ἐργαστήριον καλούμενον δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κατοικημένον κτίριον.

Βούλ. 40 τοῦ 1859 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 2588).

§ 2. Δημόσιος τόπος λογίζεται ὁ προσδιωρισμένος εἰς συνάθροισιν τοῦ κοινοῦ, ἢ εἰς χρῆσιν ὅλων τῶν ἀνθρώπων, τῶν κατοικούντων καὶ τῶν παρεπιδημούντων εἴς τινα πόλιν· τὸ δὲ ἐργαστήριον δὲν ὑποτίθεται ὅτι ἔχει τοιοῦτον προσδιορισμὸν, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δημόσιος τόπος. — Ὅρα τὰ περὶ τούτου ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν λέξιν *Δημόσιος τόπος* (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 692 ἐπ.).

§ 3. Ὅρα *Ἐπίδοσις* ἀνωτ. σελ. 160 § 128.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Ἔφεσις.

— Ἀποδεικτικὰ μέσα προτείνονται κατ' ἔφεσιν; — Ὅρα λέξ. Ἀπόδειξις §§ 56—71, (Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 81 ἐπ.) ὧν ἡ συμπλήρωσις ἐν τῇ λέξει Ἔφεσις.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΠΡΟΕΣΤΩΣ, *institor, tabernae praepositus.* Ἁρμ. Ι, 2, 49.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΕΙΑΡΧΟΣ, *qui ergastulis praeest.* Ἁρμ. δ', 14, 3.

ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ, *locator, qui opus locat.* Ἁρμ. γ', 8, 40.

ΕΡΓΟΛΑΒΟΙ, *operis redemtores.* Ἁρμ. γ', 8, 41.

ὅρα τὴν λέξιν *Ἁρμοδιότης ἐμπορικὴ* (Εὐρ. τόμ. 5 §§ 30, 48, 78).

ΕΡΕΙΠΙΑ, *ruinae.* Ἁρμ. γ', 4, 6.

ΕΡΕΥΝΑ κατ' οἶκον.—Ποιν. νόμ. 139, 169 ἐπ. 187.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ. — Ἐμπορ. νόμ. 173.

ΕΡΗΜΗΝ ΔΙΚΗ.

Παρὰ τοῖς Εἰρην. πολιτ. δικ. 503· Παρὰ τοῖς πολυμελέσι δικ. πολ. δικ. 591 ἐπ.· παρὰ τοῖς πταισματ. ποιν. δικ. 336· παρὰ τοῖς πλημμελ. ποιν. δικ. 403 ἐπ., 462· ἡ μὴ τήρησις τῶν προθεσμιῶν περὶ τὰς κλήσεις ἐπιφέρει ἀναίρεσιν. Ποιν. δικ. 407, 2· παρὰ τοῖς κακουργιοδικείαις· ποιν. δικ. 463 ἐπ.

ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑ (1) (ἐπὶ πολιτ. δικῶν).

Πίναξ λεκτικός.

'Αδιαίρετον 10, 29.
'Ακυρότης 7, 20.
'Αλλοδαπὰ δικας. 12, 34.
'Αναγγελεὺς, ὅρα ὁμόδικος.

---

(1) α') Πότε θεωρεῖται ὡς ἐρήμην ἐκδοθεῖσα ἡ ἀπόφασις;
"Ορα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 159 § 1.
β') Μέχρι πόσου βαθμοῦ ἀπαιτεῖται νὰ λάβῃ τὶς μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, διὰ νὰ θεωρηθῇ αὕτη ὡς κατ' ἀντιμωλίαν γενομένη; — Γαλλ. νομολ. Διακρίσεις.
"Ορα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 160—162 § 2.
γ') Μὴ ἐμφάνισις ὅλων τῶν διαδίκων· αὐτ. σελ. 162 § 3.
δ') Μὴ ἐμφάνισις τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων· αὐτ. § 5.
ε') Μὴ ἐμφάνισις τοῦ ἐνάγοντος· αὐτ. § 6.
ς') Μὴ ἐμφάνισις τοῦ ἐναγομένου. Συστήματα διάφορα· αὐτ. σελ. 163 ἐπ. § 9.
ζ') Περὶ πλειόνων ἐναγόντων ἢ ἐναγομένων· αὐτ. σελ 164 § 10.

Α΄) Πολιτικὴ δικαιοσύνη.

Σημ. Διάφορα ζητήματα, ἔχοντα σχέσιν μὲ τὰς περὶ *ἐρημοδικίας* διατάξεις τῆς νομοθεσίας μας, ἐξέθεσα εἰς τὰς λέξεις 1) *Ἀνακοπὴ* (σελ. 167—214 τοῦ 1 τόμ. τοῦ Εὑρ.) καὶ 2) *Ἀπόφασις ἐρήμην* (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 159—180)· θεωρῶ δὲ περιττὸν νὰ μεταγράψω ἐνταῦθα ὅσας ἤδη ἐξέθεσα παρατηρήσεις, δυναμένου τοῦ ἀναγνώστου ν' ἀνατρέξῃ ἐκεῖ· περιορίζομαι λοιπὸν νὰ κάμω σύντομον μνείαν τῶν ζητημάτων αὐτῶν, καὶ νὰ προσθέσω νεώτερα τινά.

§ 1. *Κατὰ ποίων ἐρήμην ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων συγχωρεῖται ἡ χρῆσις τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀνακοπῆς μέσου;*

Ὅρα τὴν σελ. 170 τοῦ 1 τόμου τοῦ Εὑρ., ἔνθα γίνεται λόγος 1) Περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν· —2) Πτωχεύσεων·—3) Εὐθύνης τῶν

η) Ὁμόδικοι· αὐτ. σελ. 165 § 11.

θ΄) 1) Ἐντὸς ποίας προθεσμίας γίνεται ἡ ἀνακοπή; — 2) Εἰς ποῖα πρόσωπα ἀνήκει τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς; — 3) Ἁρμοδιότης δικαστηρίου.—4) Δικτυπώσεις.—5) Διαδικασία.—6) Ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς ἀνακοπῆς;—7) Συνέπεται τῆς ἀνακοπῆς.

Ὅρα περὶ αὐτῶν ἐν Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 170 ἐπ.

δήμων ἕνεκα λησειῶν·—4) Ἀποφάσεων ἐπ᾽ἀναφορᾷ (1)·—5) Διαιτητικῶν ἀποφάσεων (2)·—6) Ἐρήμην ἐπὶ ἀνακοπῇ ἀποφάσεων·—7) Πράξεων προέδρων ἀφορωσῶν δισταγμοὺς καὶ ἐνστάσεις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν·— 8) Ἀποφάσεων, ἀφορωσῶν ἐξαιρέσεις δικαστικάς·— 9) Ἀποφάσεων ἐρήμην ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκδοθεισῶν (3).

§ 2. Ὁ διάδικος, ὅστις ἐπροκάλεσεν ἐρήμην ἀπόφασιν, δύναται ν᾽ ἀνακόψῃ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἐρήμην αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ τοῦ ἀντιδίκου του; — ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 173 § 9.

Ἡ 88 τοῦ 1845 ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου φέρει:

«Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἐπεκύρωσε τὰς πρωτοδίκους ἀποφάσεις, αἵτινες παρεδέχθησαν τὴν ἀνακοπὴν τοῦ Α. Χ. Ν. ἐναντίον τῆς ἀρχῆς ὅτι ἀνακοπὴ ἐπὶ ἀνακοπῆς δὲν συγχωρεῖται, εἶναι ἀπαράδεκτος ὡς μὴ προταθεὶς εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια· προςέτι δὲ καὶ ἀνυπόστατος, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 507 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ τὸν νόμον τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1836, δι᾽ οὗ ἠκυρώθησαν τὰ ἄρθρα 596 καὶ 597 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἕκαστος τῶν διαδίκων ἀδιακρίτως δύναται, δικασθεὶς ἐρήμην, νὰ κάμῃ ἀνακοπὴν, καὶ μόνον ὁ ἅπαξ ἀνακόψας τὴν ἐρήμην αὐτοῦ πρώτην ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν δὲν δύναται πλέον, μὴ ἐμφανισθεὶς εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἀνακοπῆς του, νὰ κάμῃ δευτέραν ἀνακοπὴν κατὰ τῆς ἐκ νέου ἐρήμην αὐτοῦ ἐκδοθείσης ἀποφάσεως.»

§ 3. Ἡ ἀνατροπὴ τῆς κατ᾽ ἀνακοπὴν ἐρήμην ἀποφάσεως δίκης ἐπιφέρει τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς δίκης, ἐφ᾽ ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις; —ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 184 § 65.

§ 4. Ὅταν ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς ἐκδοθῇ κατ᾽ ἀντιμωλίαν ἀπόφασις, ἐπικυροῦσα τὴν κατ᾽ ἐρήμην, ἡ κατ᾽ ἐκείνης ἔφεσις περιλαμβάνει καὶ τὴν τελευταίαν; — ὅρα ἐν τῷ Εὐρ. τὴν λέξιν *ἔφεσις*. (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 184 § 68).

---

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ.

(2) Ὅρα καὶ Εὐρ. τόμ. γ΄ σελ. 177 ἐπ. —Εὐρ. τόμ. 6 λέξει Διαίτησις § 48.

(3) ΣΗΜ. 1. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐκδοθεισῶν ἐπὶ τῇ αἰτήσει διορισμοῦ μηνυτοῦ δὲν συγχωρεῖται ἀνακοπή.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 60 τοῦ 1845.

ΣΗΜ. 2. Ἀνακοπὴ συγχωρεῖται εἰς τοὺς παρὰ τῶν προέδρων ἐκτελεστοὺς κηρυχθέντας καταλόγους ἐξόδων παρὰ δικηγόρων γενομένων.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 41 τοῦ 1846.

ΣΗΜ. 3. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατ᾽ ἀποφάσεως κηρυττούσης κυρίαν ἢ μὴ διαθήκην τινά, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τῶν τρίτων καὶ μὴ κλητευθέντων

Ἀπόφ. 28 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4778).

§ 5. Αναιρεθείσης αποφάσεώς τινος, εκδοθείσης κατ' ερήμην, τὸ ἐκδοῦν αὐτὴν δικ. δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἀνακοπῆς; —Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 185 § 69.

§ 6. Γενομένης ἀνακοπῆς, δύναται ὁ κατ' ἀντιμωλίαν δικασθεὶς νὰ κάμῃ προτάσεις, ἀποῤῥιφθείσας ἤδη διὰ τῆς ἀνακοπτομένης ἀποφάσεως; Οὔ.—Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 166 § 2. — καὶ ἐν Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 531 ἐπ.

§ 7. Ἀποῤῥιφθείσης ἀνακοπῆς τινὸς, ὡς περιεχούσης ἀκυρότητά τινα, δύναται ὁ ἀνακόπτων νὰ κάμῃ νέαν; — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 167 § 13.

Ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου 63 τοῦ 1848 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ αἱ περὶ προφυλακτικῶν μέτρων ἀποφάσεις χάνουν τὴν ἰσχύν των, καθ' ἃς περιπτώσεις ὁρίζει τὸ 626 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, καὶ ἡ κατάσχεσις καταργεῖται, ὃν τρόπον διατάττει τὸ ἑπόμενον 627 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας· ἡ δὲ αὐτογνώμων λῆψις τοῦ κατεσχεμένου πράγματος παρὰ τρίτου τινὸς, ἀντιποιουμένου τοῦτο, καὶ ἡ παρ' αὐτοῦ γενομένη ἀπαλλοτρίωσις τοῦ ἤδη κατεσχεμένου, δὲν εἶναι ἐκ τῶν εἰς τὸ μνησθὲν 626 ἄρθρον διαλαμβανομένων περιπτώσεων, καὶ δὲν ἐπιφέρει τὴν κατάργησιν τῆς κατασχέσεως· ὅθεν ἂν καὶ ὁ Δ. Α. αὐτογνωμόνως ἔλαβε καὶ ἐπώλησε τὴν ξυλείαν, τὴν ὁποίαν ὁ Α. Β. ὡς ἀνήκουσαν εἰς ἄλλους ὀφελέτας του, εἶχε κατεσχεμένην, ἡ κατάσχεσις αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς κατηργημένη νομίμως, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον τὸ τίμημα τῆς κατεσχεμένης ξυλείας ἀντεκαθίστα τὸ κατασχεθὲν ἀντικείμενον, διὸ καὶ διετάχθη, δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου, ἡ κατάθεσίς του εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν· ἂν δὲ ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν κατέθεσεν αὐτὸ, ὡς διετάχθη, ἡ παράλειψίς του ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ ἀναγκαστικὰ κατ' αὐτοῦ μέτρα πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν κατάργησιν τῆς κατασχέσεως· ἄρα, ὑπαρχούσης ταύτης, ὀρθῶς ἀνέκοψεν αὐτὴν ὁ Δ. Α., ἀξιῶν ὅτι τὸ κατασχεθὲν ἀντικείμενον ἀνῆκεν εἰς αὐτὸν, καὶ δὲν ὑπέκειτο εἰς τὰ χρέη τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Α. Β., ἐπειδὴ ἂν καὶ δευτέρα ἡ προκειμένη ἀνακοπὴ ἠδύνατο νὰ γίνῃ, καθότι ἡ πρώτη δὲν ἐξεδικάσθη κατ' οὐσίαν, ἀλλ' ἀπεῤῥίφθη ὡς ἀπαράδεκτος, μὴ κοινοποιηθεῖσα, ὡς ἔπρεπε, καὶ εἰς τοὺς ὀφειλέτας. »

§ 8. Εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην ἐφαρμόζονται τὰ περὶ τῆς ἐν τῷ ἀκροατ. διαδικασίας ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν διαταττόμενα· ὅθεν ἡ ἔφεσις ἀποῤῥίπτεται, ὅταν ὁ ἐφεσείων δὲν παρίσταται, καθὼς καὶ ἡ ἀγωγὴ, ὅταν ὁ ἐνάγων ἀπελίπετο.—Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 168 § 14.

— Αἱ περὶ ἐρημοδικίας ἀρχαὶ, αἱ διαλαμβανόμεναι εἰς τὸ περὶ τῆς ἐνώπιον τῶν πρωτ. διαδικασίας κεφάλαιον, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν ἐνώπιον τῶν πρωτ. διαδικασίαν; (αὐτ.)

§ 9. Ποῖοι θεωροῦνται ὡς ὁμόδικοι;—Οἱ προςκεκλημένοι ὁμόδικοι θεωροῦνται ὡς πληρεξούσιοι τῶν μὴ ἐμφανισθέντων διαδίκων, καὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ διεξάγωσι τὴν συζήτησιν, ὡς καὶ οἱ διάδικοι αὐτοί· ὅθεν ἡ περὶ τῶν μὴ ἐμφανισθέντων διαδίκων διάταξις τοῦ 591 ἄρθρου δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν, ὁσάκις ὑπάρχουν πλείονες διάδικοι, ἔχοντες ἴδιον ἄμεσον συμφέρον, ἐξ ὧν τινὲς μὲν ἐνεφανίσθησαν, τινὲς δ' οὔ (1).

§ 10. Πᾶς διάδικος δύναται ν' ἀφήσῃ νὰ συζητηθῇ ἐρήμην ἢ

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. γ' σελ. 165 καὶ 170.

Σημ. ἐκδ.—Ἡ νομολογία τοῦ Ἀρ. Πάγου εἶναι τοιαύτη· (ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 129, 136 § 115 καὶ 142)· ἄλλοι ὅμως διακρίνουσιν ἂν πρόκηται περὶ διαιρετοῦ ἢ ἀδιαιρέτου ἀντικειμένου φρονοῦντες ὅτι, ὅταν ὑπάρχωσι πολλοὶ, ἐξ ὧν οἱ μὲν κατεδικάσθησαν κατ' ἀντιμωλίαν, οἱ δὲ κατ' ἐρήμην, οἱ παρευθέντες δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς καὶ αἱ συνέπειαι αὐτῆς ὠφελοῦν μόνον τοὺς ἀνακόπτοντας· ἐξαίρεσις δὲ γίνεται τότε μόνον, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς διενέξεως ἦναι ἀδιαίρετον, καὶ αὐτὸ τοῦτο διατάττει ὁ νόμος ὡς πρὸς τὴν τρίτου ἀνακοπήν· τὸ δὲ ἄρθρον 782 τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὸ προκείμενον ζήτημα.

Ὅρα Carré πολ. δικονομ. ζήτ. 1565.—Tallandier περὶ Ἐ φ έ σ ε ω ς § 258 ἐπ. καὶ τὴν λέξιν Ἔ φ ε σ ι ς.

Ὅρα τὴν ἐν τῷ 6 τόμ. τοῦ Εὐρ. λέξιν Δ ι α ι ρ ε τ ό ν —Ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 278.

— Οἱ ἐγγυηταὶ δύνανται ν' ἀνακόψωσι τὴν κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου ἀπόφασιν; (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 411 ὑποσ.).

— Ὁ προςκληθεὶς εἰς δίκην τινὰ ὡς ὁμόδικος, ἐγγυητὴς, πρὸς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεως ἢ ὡς κυρίως διακάτοχος ἀκινήτου κτήματος, καὶ ἀντιπροςωπευθεὶς παρὰ τοῦ προςκαλέσαντος αὐτὸν, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεώς του, δὲν ἔχει δικαίωμα ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, καθόσον ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν· εἶναι δὲ δεκτὴ ἡ κατ' αὐτῆς ἀνακοπή του καθόσον ἀφορᾷ τὰς μόνον κατὰ τοῦ προςκαλέσαντος αὐτὸν ἀξιώσεις του.

Ἀπόφ. 71 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξει ἀπόφασις ἐρήμην (σελ. 171 § 13).

— Ὅταν ὁ πρωτοφειλέτης ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν, δι' ἧς καταδικάζονται αὐτός τε καὶ οἱ ἐγγυηταί του, ἔχουν οὗτοι δικαίωμα ν' ἀνακόψωσι τὴν ἀπόφασιν, ἐπειδὴ, κατὰ γενικὸν κανόνα, οὐδεὶς δύναται ν' ἀφαιρεθῇ τοῦ δικαιώματός του, ἐν ἀγνοίᾳ ἢ ἐναντίον τῆς θελήσεως αὐτοῦ, καὶ ἂν ὁ πρωτοφειλέτης ἀνεγνώρισε καὶ ἀπεδέχθη τὴν ἐρήμην ἀπόφασιν, ὅπερ δύναται νὰ βλάψῃ τοὺς ἐγγυητάς. (Ὅρα τὴν λέξιν Ἀνακοπὴ σελ. 175).

Ἀπόφ. 742 τῆς 17 Μαΐου 1838 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

δίκη μεχρισοῦ ἀναγνώσῃ τὰς προτάσεις του εἰς τὸ ἀκροατήριον (1).

'Απόφ. 568 τοῦ 1837 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 11. Η πρώτη διάταξις τοῦ 595 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικον. δὲν ἐφαρμόζεται, ὅταν ὁ μὴ ἐμφανιζόμενος παρέστησεν ἄλλοτε τὰς προτάσεις καὶ ἀποδείξεις του, τὰς ὁποίας τὸ δικαστήριον ὤφειλε νὰ σταθμίσῃ.

'Απόφ. 22 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3344).

§ 12. Δικασθέντος τινὸς ἄνευ κλήσεως, παραβιάζεται τὸ τῆς ὑπερασπίσεως δικαίωμα· αἱ δὲ τῶν ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων ἀποφάσεις δὲν κηρύττονται ἐκτελεσταὶ, ὅταν κατεδίκασάν τινα μὴ κλητευθέντα (2). — Ὅρα τὴν νομολογ. ἐν Εὑρετηρίῳ τόμ. 3 σελ. 173 § 19.

§ 13. Ὅταν ὁ ἐκκαλῶν, ἐμφανισθεὶς κατὰ πρῶτον, ἐπροκάλεσε καὶ ἐπέτυχε παρεμπίπτουσαν ἐφετείου ἀπόφασιν, ἐπιβάλλουσαν εἰς αὐτὸν ἀπόδειξιν· ἀφοῦ δὲ διεξήγαγε ταύτην δὲν ἐνεφανίσθη διὰ νὰ κάμῃ χρῆσιν, τὸ ἐφετεῖον δύναται οἴκοθεν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς ἀποδείξεις; — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὑρ. τόμ. γ' σελ. 175 § 20.

Η τοῦ 1846 πολιτ. Ἀρ. Πάγου ἀπόφασις 86 φέρει:

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 774 καὶ 595 τῆς αὐτῆς δικονομίας, διὰ νὰ ἐπιδικασθῶσιν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα αἱ προτάσεις του, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, πρέπει νὰ στηρίζωνται εἰς δικαιώματα, τουτέστιν ὀφείλει τὸ ἐφετεῖον νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἐνώπιον τοῦ κατωτέρω δικαστηρίου ἐνηργήθη ὅ,τι ἀπαιτεῖται πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, εἰς ὃν αἱ προτάσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος στηρίζονται, καὶ νὰ μὴ δύνανται νὰ προταθοῦν ἐνστάσεις ἐξ ἐπαγγέλματος, καθότι εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην τὸ ἐφετεῖον προςκαλεῖται κυρίως ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς νομιμότητος, ἢ μὴ, τῆς ἀποφάσεως τοῦ κατωτέρω δικαστηρίου, καὶ ἐπομένως ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ ἐρευνήσῃ τὰ ἐνώπιον τοῦ κατωτέρω δικαστηρίου διατρέξαντα καὶ ἀποφασισθέντα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἐκ τῆς

---

(1) ά) Ὅταν αἱ ἔγγραφοι προτάσεις διαδίκου τινὸς περιορίζωνται εἰς ἐνστάσεις μόνον, τὸ δικαστήριον δικάζει ἐρήμην τὴν ὑπόθεσιν; — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 672 § 41.

β') Ὁ πρωτοδίκως δικασθεὶς ἐρήμην δύναται νὰ προτείνῃ ἐνστάσεις; αὐτ. § 42.

(2) Ὅρα Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 77 ἐπ. — Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 364 καὶ 566. — Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 104.

προςβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου βεβαιοῦται, ὁ ἀναιρεσείων ἐνώπιον τοῦ ἐν Σύρῳ πρωτοδικείου ἐζήτησε τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐπικαρπιῶν διαφόρων ἀκινήτων κτημάτων, ὡς ἀνηκόντων εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποβιώσαντος Π. Κ., κληρονόμος τοῦ ὁποίου ἀνεγνωρίσθη δικαστικῶς ὁ ἀναιρεσείων, οἱ ἀντιδικοί του ἀντέτεινον ὅτι, οὔτε ὁ πατήρ των κατεῖχεν, οὔτε οὗτοι κατέχουν τὰ κτήματα ταῦτα, καὶ δὲν προέκυψεν ἂν ταῦτα ἀνήκωσιν εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποβιώσαντος Κ.· τὸ δὲ πρωτοδικεῖον διέταξε τὸν νῦν ἀναιρεσείοντα ν' ἀποδείξῃ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον παραδεχθὲν τὰ περιστατικὰ ταῦτα, ὡς ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου κατ' ἀντιμωλίαν ἐπροτάθησαν, καὶ τὰς ἀποφάσεις τοῦ πρωτοδικείου ὡς νομίμους, δὲν ἀντέταξεν ἔνστασιν ἐξ ἐπαγγέλματος, ὡς ἐσφαλμένως διϊσχυρίσθη ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπὶ ἀκροατηρίου, ἀλλὰ συνεμορφώθη ἀκριβῶς μὲ τὸν νόμον, καθότι, ἀφοῦ βάσις τῆς ἀγωγῆς ὑπῆρχε τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τοῦ ἀναιρεσείοντος, διὰ νὰ ὑπάρξῃ ἡ περὶ ἐπικαρπίας ἀγωγή του, στηριζομένη εἰς δικαιώματα, πρέπει ἢ νὰ ὑπάρχῃ ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ ζητουμένη ἐπικαρπία προῆλθεν ἐκ κτημάτων τῆς περιουσίας τῆς κληρονομίας, ἢ νὰ μὴν ἀντιτείνουν εἰς τοῦτο οἱ ἀντίδικοί του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οὐδεμία ἐκ τῶν δύω τούτων περιπτώσεων συνέτρεχε, καὶ ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον ὤφειλεν, ὡς ἔπραξε, νὰ παραδεχθῇ τὴν παρὰ τοῦ πρωτοδικείου διαταχθεῖσαν ἀπόδειξιν, καθὸ νόμιμον, καὶ κατὰ συνέπειαν ν' ἀποῤῥίψῃ τὴν ἔφεσιν, διότι ἄλλως ἤθελεν, ἐναντίον τοῦ νόμου, παραδεχθῇ ἀγωγὴν μὴ ἐπιστηριζομένην εἰς δικαιώματα, ἀφοῦ ταῦτα ἀφ' ἑνὸς μέρους ἐφιλονεικήθησαν παρὰ τῶν ἐναγομένων, καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν ὑπῆρχον ἀποδεδειγμένα, ὡς βεβαιοῦσιν ἀμφότερα τὰ δικάσαντα δικαστήρια· ὅθεν εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς εἴρηται, καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ τοῦ ὅτι ὤφειλε τὸ ἐφετεῖον νὰ παραδεχθῇ τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ οὐχὶ ν' ἀντιτάξῃ δῆθεν ἔνστασιν ἐξ ἐπαγγέλματος. »

§ 14. Περὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὅρα Εὐρ. τόμ. γ' σελ. 177 ἐπ.

§ 15. Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 596 τῆς πολιτ. δικονομίας ὡς πρὸς τὴν ἀνακοπήν, τὴν ὁποίαν κάμνουσιν οἱ ἐρήμην καταδικασθέντες, οἵτινες δὲν διώρισαν πληρεξούσιον; — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 174 § 15—21.

§ 16. Ἐρήμην δικασθέντος τοῦ διαδίκου, τὸ δικαστήριον, ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ αὐτοῦ, ὀφείλει ν' ἀκυρώσῃ ὁλόκληρον τὴν διαδικασίαν, ἐὰν δὲν ἐκλητεύθῃ οὗτος νομίμως, καὶ νὰ διατάξῃ τὴν ἐπάνοδον,

τῶν διαδίκων εἰς ἣν ἦσαν πρὸ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως στάσιν· ἄρα καὶ τὸ ἐφετεῖον, ἀναγνωρίζον ὅτι κακῶς ἐδικάσθη τις πρωτοδίκως, ὀφείλει ν' ἀκυρώσῃ ἅπασαν τὴν διαδικασίαν, καὶ νὰ μὴ προβῇ εἰς τὴν ἐκδίκασιν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 59 τοῦ 1848.

§ 17. Ὁ ἀνακόπτων δύναται νὰ παρατείνῃ τὴν πρὸς συζήτησιν προθεσμίαν, καὶ ἂν αὕτη δὲν συντμηθῇ παρὰ τοῦ προέδρου, δὲν δύναται νὰ δικασθῇ ἐρήμην.

Απόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῶν συνδυασμένων ἄρθρων **498**, **506**, **540**, ἐδ. **2**, **565**, **571**, **576**, **619**—**621** τῆς πολιτ. δικονομίας ἐξάγεται ὅτι ὁ ἀνακόπτων, ὡς ἐνάγων εἰς τὴν περὶ ἀνακοπῆς δίκην, δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως τριήμερον προθεσμίαν, καὶ μόνος ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν ἔχει τὸ δικαίωμα, καθυποβληθείσης ἀναφορᾶς, νὰ συντέμνῃ τὴν παρὰ τοῦ ἀνακόπτοντος προσδιορισθεῖσαν προθεσμίαν· τούτου δὲ μὴ γενομένου ἕπεται, ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν διαδίκων δύναται νὰ δικασθῇ ἐρήμην πρὶν τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ταύτης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ ἀναιρεσείων, διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀνακοπῆς του ὑπὸ χρονολογίαν 10 Μαΐου ε. ε. ἐκλήτευσε τὸν ἀναιρεσίβλητον διὰ τὴν πρώτην τῶν συνοπτικῶν ὑποθέσεων δικάσιμον ἡμέραν μετὰ τριάκοντα ἡμερῶν προθεσμίαν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀνακοπῆς· ἡ δὲ κλῆσις ἐπεδόθη εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τὴν 10 Μαΐου, ὡς ἐξάγεται ἐξ αὐτῆς τῆς ἰδίας προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 16,392 ἀποφάσεως· ἑπομένως μὴ ὑπαρχούσης πράξεως τοῦ προέδρου, ἥτις νὰ συντέμνῃ τὴν παρὰ τοῦ ἀνακόπτοντος προσδιορισθεῖσαν προθεσμίαν, δὲν ἠδύνατο νὰ συζητηθῇ καὶ δικασθῇ ἡ διαληφθεῖσα κατ' ἀνακοπὴν δίκη πρὶν τῆς 10 τοῦ Ἰουνίου μηνός· ὅθεν, συζητηθείσης κατὰ τὴν 28 Μαΐου ἐρήμην τοῦ ἀνακόπτοντος, τουτέστι πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς εἰς τὴν κλήτευσιν παρ' αὐτοῦ δοθείσης προθεσμίας, ἡ ὑπόθεσις παρανόμως ἐδικάσθη, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ὑπ' ἀριθ. **16,392** ἀπόφασις ἀναιρεῖται, κατὰ τὰ ἄρθρα **201** καὶ **807** § **5** τῆς πολιτ. δικονομίας, ἕνεκα παραβάσεως τῶν ἀνωτέρω οὐσιωδῶν τύπων τῆς διαδικασίας, καὶ ἕνεκα στερήσεως τῶν ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσείοντος μέσων τῆς ὑπερασπίσεως, τῶν ὁποίων ἡ ἐξασφάλισις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν τύπων τούτων. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 91 τοῦ 1847.

§ 18. Ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος μόνον ἐκεῖναι, τῶν ὁποίων ὁ ἐφεσίβλητος ἔλαβε γνῶσιν, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν· ἄρα

ἡ περὶ προσωπικῆς κρατήσεως δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ὅταν δὲν ἐκοινοποιήθη τῷ ἐφεσιβλήτῳ (1).

'Απόφ. 50 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 1712). — 'Αποφ. 220 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 1857).

§ 19. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ ἐπὶ τῶν ἐρήμην ἐκδιδομένων περὶ δισταγμῶν καὶ ἐνστάσεων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων (2); — ὅρα Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 185 ἐπ.—Ὅρα Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 22 ἐπ.—ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 229 ἐπ. (§ 19).

§ 20. Ἡ μετὰ τὴν ἀνακοπὴν ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις καλύπτει τὰς ἀκυρότητας τῆς ἐρήμην· μόνη ἡ τελευταία (ἡ κατ' ἀντιμωλίαν) ἔχει κῦρος.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 89 τοῦ 1837.—'Απόφ. 'Αρ. Πάγ. 186 τοῦ 1838.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν 'Εκτέλεσις Προσωρ. (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 531 ἐπ.).

(2) Διὰ χρέος τοῦ συζύγου κατεσχέθη κτῆμα τῆς συζύγου· ἐκεῖνος δ' ἀνέκοψε τὴν κατάσχεσιν, διατεινόμενος ὅτι τὸ κατασχεθὲν εἶναι κτῆμα προικῷον· ἐξεδόθη ἀπόφασις, ἀποῤῥίπτουσα τὴν ἀνακοπὴν, καὶ ἀνεφύη τὸ ζήτημα: ἂν ἡ ἀπόφασις αὕτη περισρέφηται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν: Τὸ δικαστ. τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν ἔλυσε τὸ ζήτημα καταφατικῶς.

'Απόφ. 8583 τοῦ 1851.

— Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 871 τῆς πολιτ. δικονομίας σιωπηλὴ ἀπόκλεισις τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀνακοπῆς μέσου εἰς τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκας, ἀφορᾷ τὰς πρωτοδίκους ἀποφάσεις, περὶ ὧν καὶ μόνον διαλαμβάνει ἡ δευτέρα διάταξις τοῦ μνησθέντος ἄρθρου, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς κατ' ἐρήμην ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἐκδιδομένας ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων.

'Αποφ. 57 καὶ 275 τοῦ 1839.—194 τοῦ 1847. —180 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2148, 3053, 3675, 3704, 4361, 4562, 4774, 4850).—'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 10 καὶ 90 τοῦ 1845.—11 τοῦ 1846. —156 καὶ 165 τοῦ 1848.

— Ἡ ἔνστασις αὕτη ἀνάγεται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ προτείνεται κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν.

'Απόφ. τῆς 24 7βρίου 1840—καὶ 194 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. (Νομ. σελ. 2219, 4830).

— Μόνον ἔφεσις καὶ οὐχὶ ἀνακοπὴ ἐπιτρέπεται κατὰ τῆς κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ παρεμπίπτοντος τινὸς ζητήματος κατὰ τὴν κατάσχεσιν ἀκινήτου κτήματος, τὸ ὁποῖον ἀνεφύη πρὸ τῆς κατακυρώσεως.

'Απόφ. ἐφετ. Παρισ. τῆς 9 Μαρτίου 1840. (Νομ. σελ. 2198).

— Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατ' ἀποφάσεως ἐρήμην ἐκδοθείσης, ἐπὶ τῇ διεκδικητικῇ κατ' ἀνακοπὴν ἀγωγῇ τρίτου, περὶ κτήματος κατασχεθέντος πρὸς πλειστηριασμόν.

'Απόφ. 163 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4758).

§ 21. Η κατ' ἐρήμην καὶ ἡ κατ' ἀντιμωλίαν συζήτησις εἰσὶ πάντη διακεκριμμέναι, διότι εἰς ἑκατέραν αὐτῶν ἡ ὑπόθεσις συζητεῖται ἐξ ὑπαρχῆς· ἄρα δὲν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ἡ κατ' ἀμφοτέρας τὰς συζητήσεις ταύτας σύμπραξις τῶν αὐτῶν δικαστῶν (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 366 τοῦ 1840.—'Απόφ. 72 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 272).

§ 22. Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς διὰ τὸ ἐμποροδικεῖον Ὀδησσοῦ ἰσχυούσης δικονομίας, ὅταν τὶς, προςκληθεὶς δὶς παρὰ τοῦ δικαστηρίου, δὲν ἐμφανισθῇ οὔτε αὐτοπροςώπως, οὔτε δι' ἐπιτρόπου του, τότε προβαίνει ἡ δίκη ἐρήμην αὐτοῦ, καὶ ἐκδίδεται ἀπόφασις ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος προςαχθέντων ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων, ἥτις, ἐὰν ὁ προςκληθεὶς, ἢ ὁ πληρεξούσιός του, δὲν ἦναι παρὼν διὰ νὰ σημειώσῃ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ δικαστηρίου τὴν ἔκκλησίν του ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος μετὰ τὴν δημοσίευσίν της, καθίσταται κατ' αὐτοῦ τελετίδικος.

'Απόφ. 132 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3988).

§ 23. Δὲν εἶναι ἀναγκαῖον προςὸν τῆς ἀποφάσεως νὰ μνημονεύηται ἐν αὐτῷ ὅτι ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων ἐδικάσθη ἐρήμην.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 182 τοῦ 1848.

§ 23. Ὅταν ἀφ' ἑνὸς ἡ ἀπόφασις ὁρίζῃ προθεσμίαν τινὰ, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ γίνωσιν ἐξετάσεις, ἡ δὲ ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐρήμην, ἀπὸ πότε ἄρχεται ἡ προθεσμία; — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 87 § 84 δίς.

Σημ. Ἀπὸ τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ μεταγράφω τὰ ἑξῆς, περὶ ὧν θέλω ὁμιλήσει ἐκτενέστερα ἐν τῇ λέξει *Ἔφεσις*.

§ 24. Ἐὰν, γενομένης ἐφέσεως ἐκ μέρους δύω ὁμοδίκων, ὁ εἷς μόνον παρασταθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως καὶ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις μεταῤῥυθμισθῇ, ὁ δ' ἐφεσίβλητος ζητήσῃ νὰ ἐπιδικασθοῦν αἱ κατὰ τοῦ μὴ ἐμφανισθέντος ἐφεσείοντος προτάσεις του, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἐφαρμώσῃ αὐτεπαγγέλτως τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 782 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀλλ' ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὰς κατὰ τοῦ ἀπόντος διαδίκου προτάσεις τοῦ ἐφεσιβλήτου.

Αποφ. 42 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 783).

---

(1) Τί ὡς πρὸς τὴν δημοσίευσιν; — 'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 363 καὶ 366 τοῦ 1840.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΠΡΟΕΣΤΩΣ, *institor, tabernae praepositus.* Ἁρμ. I, 2, 49.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΕΑΡΧΟΣ, *qui ergastulis praeest.* Ἁρμ. δ', 14, 3.

ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ, *locator, qui opus locat.* Ἁρμ. γ', 8, 40.

ΕΡΓΟΛΑΒΟΙ, *operis redemtores.* Ἁρμ. γ', 8, 41.

ὅρα τὴν λέξιν *Ἀρμοδιότης ἐμπορικὴ* (Εὐρ. τόμ. 5 §§ 30, 48, 78).

ΕΡΕΙΠΙΑ, *ruinae.* Ἁρμ. γ', 4, 6.

ΕΡΕΥΝΑ κατ' οἶκον.—Ποιν. νόμ. 139, 169 ἑπ. 187.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ. — Ἐμπορ. νόμ. 173.

ΕΡΗΜΗΝ ΔΙΚΗ.

Παρὰ τοῖς Εἰρην. πολιτ. δικ. 503· Παρὰ τοῖς πολυμελέσι δικ. πολ. δικ. 591 ἑπ.· παρὰ τοῖς πταισματ. ποιν. δικ. 336· παρὰ τοῖς πλημμελ. ποιν. δικ. 403 ἑπ., 462· ἡ μὴ τήρησις τῶν προθεσμιῶν περὶ τὰς κλήσεις ἐπιφέρει ἀναίρεσιν. Ποιν. δικ. 407, 2· παρὰ τοῖς κακουργιοδίκαις· ποιν. δικ. 463 ἑπ.

ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑ (1) (ἐπὶ πολιτ. δικῶν).

Πίναξ λεκτικός.

---

(1) α') Πότε θεωρεῖται ὡς ἐρήμην ἐκδοθεῖσα ἡ ἀπόφασις; Ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 159 § 1.

β') Μέχρι πόσου βαθμοῦ ἀπαιτεῖται νὰ λάβῃ τὶς μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, διὰ νὰ θεωρηθῇ αὕτη ὡς κατ' ἀντιμωλίαν γενομένη; — Γαλλ. νομολ. Διακρίσεις.

Ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 160—162 § 2.

γ') Μὴ ἐμφάνισις ὅλων τῶν διαδίκων· αὐτ. σελ. 162 § 3.

δ') Μὴ ἐμφάνισις τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων· αὐτ. § 5.

ε') Μὴ ἐμφάνισις τοῦ ἐνάγοντος· αὐτ § 6.

ς') Μὴ ἐμφάνισις τοῦ ἐναγομένου. Συστήματα διάφορα· αὐτ. σελ. 163 ἑπ. § 9.

ζ') Περὶ πλειόνων ἐναγόντων ἢ ἐναγομένων· αὐτ. σελ 164 § 10.

Δ') *Πολιτικὴ δικαιοσύνη.*

Σημ. Διάφορα ζητήματα, ἔχοντα σχέσιν μὲ τὰς περὶ *ἐρημοδικίας* διατάξεις τῆς νομοθεσίας μας, ἐξέθεσα εἰς τὰς λέξεις 1) *Ἀνακοπὴ* (σελ. 167—214 τοῦ 1 τόμ. τοῦ Εὐρ.) καὶ 2) *Ἀπόφασις ἐρήμην* (Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 159—180)· θεωρῶ δὲ περιττὸν νὰ μεταγράψω ἐνταῦθα ὅσας ἤδη ἐξέθεσα παρατηρήσεις, δυναμένου τοῦ ἀναγνώστου ν' ἀνατρέξῃ ἐκεῖ· περιορίζομαι λοιπὸν νὰ κάμω σύντομον μνείαν τῶν ζητημάτων αὐτῶν, καὶ νὰ προσθέσω νεώτερα τινά.

§ 1. *Κατὰ ποίων ἐρήμην ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων συγχωρεῖται ἡ χρῆσις τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀνακοπῆς μέσου;*

Ὅρα τὴν σελ. 170 τοῦ 1 τόμου τοῦ Εὐρ., ἔνθα γίνεται λόγος 1) Περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν·—2) Πτωχεύσεων·—3) Εὐθύνης τῶν

η') Ὁμόδικοι· αὐτ. σελ. 165 § 11.

θ') 1) Ἐντὸς ποίας προθεσμίας γίνεται ἡ ἀνακοπή;—2) Εἰς ποῖα πρόσωπα ἀνήκει τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς;—3) Ἁρμοδιότης δικαστηρίου.—4) Δικτυπώσεις.—5) Διαδικασία.—6) Ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς ἀνακοπῆς;—7) Συνέπειαι τῆς ἀνακοπῆς.

Ὅρα περὶ αὐτῶν ἐν Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 170 ἐπ.

δήμων ἕνεκα ληστειῶν·—4) Ἀποφάσεων ἐπ' ἀναφορᾷ (1)·—5) Διαιτητικῶν ἀποφάσεων (2)·—6) Ἐρήμην ἐπὶ ἀνακοπῇ ἀποφάσεων·—7) Πράξεων προέδρων ἀφορωσῶν δισταγμοὺς καὶ ἐνστάσεις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν·—8) Ἀποφάσεων, ἀφορωσῶν ἐξαιρέσεις δικαστικάς·—9) Ἀποφάσεων ἐρήμην ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκδοθεισῶν (3).

§ 2. Ὁ διάδικος, ὅστις ἐπροκάλεσεν ἐρήμην ἀπόφασιν, δύναται ν' ἀνακόψῃ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἐρήμην αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ τοῦ ἀντιδίκου του; – Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 173 § 9.

Ἡ 88 τοῦ 1845 ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου φέρει:

« Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἐπεκύρωσε τὰς πρωτοδίκους ἀποφάσεις, αἵτινες παρεδέχθησαν τὴν ἀνακοπὴν τοῦ Α. Χ. Ν. ἐναντίον τῆς ἀρχῆς ὅτι ἀνακοπὴ ἐπὶ ἀνακοπῆς δὲν συγχωρεῖται, εἶναι ἀπαράδεκτος ὡς μὴ προταθεὶς εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια· προςέτι δὲ καὶ ἀνυπόστατος, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 507 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ τὸν νόμον τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1836, δι' οὗ ἠκυρώθησαν τὰ ἄρθρα 596 καὶ 597 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἕκαστος τῶν διαδίκων ἀδιακρίτως δύναται, δικασθεὶς ἐρήμην, νὰ κάμῃ ἀνακοπήν, καὶ μόνον ὁ ἅπαξ ἀνακόψας τὴν ἐρήμην αὐτοῦ πρώτην ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν δὲν δύναται πλέον, μὴ ἐμφανισθεὶς εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἀνακοπῆς του, νὰ κάμῃ δευτέραν ἀνακοπὴν κατὰ τῆς ἐκ νέου ἐρήμην αὐτοῦ ἐκδοθείσης ἀποφάσεως.»

§ 3. Ἡ ἀνατροπὴ τῆς κατ' ἀνακοπὴν ἐρήμην ἀποφάσεως δίκης ἐπιφέρει τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς δίκης, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις; —Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 184 § 65.

§ 4. Ὅταν ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς ἐκδοθῇ κατ' ἀντιμωλίαν ἀπόφασις, ἐπικυροῦσα τὴν κατ' ἐρήμην, ἡ κατ' ἐκείνης ἔφεσις περιλαμβάνει καὶ τὴν τελευταίαν; — Ὅρα ἐν τῷ Εὐρ. τὴν λέξιν *ἔφεσις*. (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 184 § 68).

---

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ.

(2) Ὅρα καὶ Εὐρ. τόμ. γ' σελ. 177 ἑπ. —Εὐρ. τόμ. 6 λέξει Διαίτησις § 48.

(3) ΣΗΜ. 1. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐκδοθεισῶν ἐπὶ τῇ αἰτήσει διορισμοῦ μηνυτοῦ δὲν συγχωρεῖται ἀνακοπή.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 60 τοῦ 1845.

ΣΗΜ. 2. Ἀνακοπὴ συγχωρεῖται εἰς τοὺς παρὰ τῶν προέδρων ἐκτελεστοὺς κηρυχθέντας καταλόγους ἐξόδων παρὰ δικηγόρων γενομένων.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 41 τοῦ 1846.

ΣΗΜ. 3. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατ' ἀποφάσεως κηρυττούσης κυρίαν ἢ μὴ διαθήκην τινά, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τῶν τρίτων καὶ μὴ κλητευθέντων

Ἀπόφ. 28 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4778).

§ 5. Αναιρεθείσης αποφάσεώς τινος, εκδοθείσης κατ' ερήμην, τὸ ἐκδοὺν αὐτὴν δικ. δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἀνακοπῆς; —Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 185 § 69.

§ 6. Γενομένης ἀνακοπῆς, δύναται ὁ κατ'ἀντιμωλίαν δικασθεὶς νὰ κάμῃ προτάσεις, ἀποῤῥιφθείσας ἤδη διὰ τῆς ἀνακοπτομένης ἀποφάσεως; Οὔ.—Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 166 § 2. — καὶ ἐν Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 531 ἑπ.

§ 7. Ἀποῤῥιφθείσης ἀνακοπῆς τινὸς, ὡς περιεχούσης ἀκυρότητά τινα, δύναται ὁ ἀνακόπτων νὰ κάμῃ νέαν; — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 167 § 13.

Ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου 63 τοῦ 1848 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ αἱ περὶ προφυλακτικῶν μέτρων ἀποφάσεις χάνουν τὴν ἰσχύν των, καθ' ἃς περιπτώσεις ὁρίζει τὸ 626 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, καὶ ἡ κατάσχεσις καταργεῖται, ὃν τρόπον διατάττει τὸ ἑπόμενον 627 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας· ἡ δὲ αὐτογνώμων λῆψις τοῦ κατεσχεμένου πράγματος παρὰ τρίτου τινὸς, ἀντιποιουμένου τοῦτο, καὶ ἡ παρ' αὐτοῦ γενομένη ἀπαλλοτρίωσις τοῦ ἤδη κατεσχεμένου, δὲν εἶναι ἐκ τῶν εἰς τὸ μνησθὲν 626 ἄρθρον διαλαμβανομένων περιπτώσεων, καὶ δὲν ἐπιφέρει τὴν κατάργησιν τῆς κατασχέσεως· ὅθεν ἂν καὶ ὁ Δ. Α. αὐτογνωμόνως ἔλαβε καὶ ἐπώλησε τὴν ξυλείαν, τὴν ὁποίαν ὁ Α. Β. ὡς ἀνήκουσαν εἰς ἄλλους ὀφειλέτας του, εἶχε κατεσχεμένην, ἡ κατάσχεσις αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς κατηργημένη νομίμως, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον τὸ τίμημα τῆς κατεσχεμένης ξυλείας ἀντεκαθίστα τὸ κατασχεθὲν ἀντικείμενον, διὸ καὶ διετάχθη, δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου, ἡ κατάθεσίς του εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν· ἂν δὲ ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν κατέθεσεν αὐτὸ, ὡς διετάχθη, ἡ παράλειψίς του ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ ἀναγκαστικὰ κατ' αὐτοῦ μέτρα πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν κατάργησιν τῆς κατασχέσεως· ἄρα, ὑπαρχούσης ταύτης, ὀρθῶς ἀνέκοψεν αὐτὴν ὁ Δ. Α., ἀξιῶν ὅτι τὸ κατασχεθὲν ἀντικείμενον ἀνῆκεν εἰς αὐτὸν, καὶ δὲν ὑπέκειτο εἰς τὰ χρέη τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Α. Β., ἐπειδὴ ἂν καὶ δευτέρα ἡ προκειμένη ἀνακοπὴ ἠδύνατο νὰ γίνῃ, καθότι ἡ πρώτη δὲν ἐξεδικάσθη κατ' οὐσίαν, ἀλλ' ἀπεῤῥίφθη ὡς ἀπαράδεκτος, μὴ κοινοποιηθεῖσα, ὡς ἔπρεπε, καὶ εἰς τοὺς ὀφειλέτας. »

§ 8. Εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην ἐφαρμόζονται τὰ περὶ τῆς ἐν τῷ ἀκροατ. διαδικασίας ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν διαταττόμενα· ὅθεν ἡ ἔφεσις ἀποῤῥίπτεται, ὅταν ὁ ἐφεσείων δὲν παρίσταται, καθὼς καὶ ἡ ἀγωγὴ, ὅταν ὁ ἐνάγων ἀπελίπετο.—Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 168 § 14.

— Αἱ περὶ ἐρημοδικίας ἀρχαί, αἱ διαλαμβανόμεναι εἰς τὸ περὶ τῆς ἐνώπιον τῶν πρωτ. διαδικασίας κεφάλαιον, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν ἐνώπιον τῶν πρωτ. διαδικασίαν; (αὐτ.)

§ 9. Ποῖοι θεωροῦνται ὡς ὁμόδικοι;—Οἱ προςκεκλημένοι ὁμόδικοι θεωροῦνται ὡς πληρεξούσιοι τῶν μὴ ἐμφανισθέντων διαδίκων, καὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ διεξάγωσι τὴν συζήτησιν, ὡς καὶ οἱ διάδικοι αὐτοί· ὅθεν ἡ περὶ τῶν μὴ ἐμφανισθέντων διαδίκων διάταξις τοῦ 591 ἄρθρου δὲν ἔχει ἐφαρμογήν, ὁσάκις ὑπάρχουν πλείονες διάδικοι, ἔχοντες ἴδιον ἄμεσον συμφέρον, ἐξ ὧν τινὲς μὲν ἐνεφανίσθησαν, τινὲς δ' οὔ (1).

§ 10. Πᾶς διάδικος δύναται ν' ἀφήσῃ νὰ συζητηθῇ ἐρήμην ἡ

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. γ' σελ. 165 καὶ 170.

Σημ. ἐκδ.—Ἡ νομολογία τοῦ Ἀρ. Πάγου εἶναι τοιαύτη· (ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 129, 136 § 115 καὶ 142)· ἄλλοι ὅμως διακρίνουσιν ἂν πρόκηται περὶ διαιρετοῦ ἢ ἀδιαιρέτου ἀντικειμένου φρονοῦντες ὅτι, ὅταν ὑπάρχωσι πολλοί, ἐξ ὧν οἱ μὲν κατεδικάσθησαν κατ' ἀντιμωλίαν, οἱ δὲ κατ' ἐρήμην, οἱ παρευθέντες δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς καὶ αἱ συνέπειαι αὐτῆς ὠφελοῦν μόνον τοὺς ἀνακόπτοντας· ἐξαίρεσις δὲ γίνεται τότε μόνον, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς διενέξεως ἦναι ἀδιαίρετον, καὶ αὐτὸ τοῦτο διατάττει ὁ νόμος ὡς πρὸς τὴν τρίτου ἀνακοπήν· τὸ δὲ ἄρθρον 782 τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὸ προκείμενον ζήτημα.

Ὅρα Carré πολ. δικονομ. ζήτ. 1565.—Tallandier περὶ Ἐφέσεως § 258 ἐπ. καὶ τὴν λέξιν Ἔφεσις.

Ὅρα τὴν ἐν τῷ 6 τόμ. τοῦ Εὐρ. λέξιν Διαιρετόν —Ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 278.

— Οἱ ἐγγυηταὶ δύνανται ν' ἀνακόψωσι τὴν κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου ἀπόφασιν; (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 411 ὑποσ.).

— Ὁ προςκληθεὶς εἰς δίκην τινὰ ὡς ὁμόδικος, ἐγγυητής, πρὸς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεως ἢ ὡς κυρίως διακάτοχος ἀκινήτου κτήματος, καὶ ἀντιπροσωπευθεὶς παρὰ τοῦ προςκαλέσαντος αὐτόν, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεώς του, δὲν ἔχει δικαίωμα ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, καθόσον ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν· εἶναι δὲ δεκτὴ ἡ κατ' αὐτῆς ἀνακοπή του καθόσον ἀφορᾷ τὰς μόνον κατὰ τοῦ προςκαλέσαντος αὐτὸν ἀξιώσεις του.

Ἀπόφ. 71 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξει ἀπόφασις ἐρήμην (σελ. 171 § 13).

— Ὅταν ὁ πρωτοφειλέτης ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν, δι' ἧς καταδικάζονται αὐτός τε καὶ οἱ ἐγγυηταί του, ἔχουν οὗτοι δικαίωμα ν' ἀνακόψωσι τὴν ἀπόφασιν, ἐπειδή, κατὰ γενικὸν κανόνα, οὐδεὶς δύναται ν' ἀφαιρεθῇ τοῦ δικαιώματός του, ἐν ἀγνοίᾳ ἢ ἐναντίον τῆς θελήσεως αὐτοῦ, καὶ ἂν ὁ πρωτοφειλέτης ἀνεγνώρισε καὶ ἀπεδέχθη τὴν ἐρήμην ἀπόφασιν, ὅπερ δύναται νὰ βλάψῃ τοὺς ἐγγυητάς. (Ὅρα τὴν λέξιν Ἀνακοπὴ σελ. 175).

Ἀπόφ. 742 τῆς 17 Μαΐου 1838 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

δίκη μεχρισοῦ ἀναγνώσῃ τὰς προτάσεις του εἰς τὸ ἀκροατήριον (1).

Ἀπόφ. 568 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 11. Ἡ πρώτη διάταξις τοῦ 595 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικον. δὲν ἐφαρμόζεται, ὅταν ὁ μὴ ἐμφανιζόμενος παρέστησεν ἄλλοτε τὰς προτάσεις καὶ ἀποδείξεις του, τὰς ὁποίας τὸ δικαστήριον ὤφειλε νὰ σταθμίσῃ.

Ἀπόφ. 22 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3344).

§ 12. Δικασθέντος τινὸς ἄνευ κλήσεως, παραβιάζεται τὸ τῆς ὑπερασπίσεως δικαίωμα· αἱ δὲ τῶν ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων ἀποφάσεις δὲν κηρύττονται ἐκτελεσταί, ὅταν κατεδίκασάν τινα μὴ κλητευθέντα (2). — Ὅρα τὴν νομολογ. ἐν Εὑρετηρίῳ τόμ. 3 σελ. 173 § 19.

§ 13. Ὅταν ὁ ἐκκαλῶν, ἐμφανισθεὶς κατὰ πρῶτον, ἐπροκάλεσε καὶ ἐπέτυχε παρεμπίπτουσαν ἐφετείου ἀπόφασιν, ἐπιβάλλουσαν εἰς αὐτὸν ἀπόδειξιν· ἀφοῦ δὲ διεξήγαγε ταύτην δὲν ἐνεφανίσθη διὰ νὰ κάμῃ χρῆσιν, τὸ ἐφετεῖον δύναται οἴκοθεν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς ἀποδείξεις; — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὑρ. τόμ. γ' σελ. 175 § 20.

Ἡ τοῦ 1846 πολιτ. Ἀρ. Πάγου ἀπόφασις 86 φέρει:

« Ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄρθρα 774 καὶ 595 τῆς αὐτῆς δικονομίας, διὰ νὰ ἐπιδικασθῶσιν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα αἱ προτάσεις του, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, πρέπει νὰ στηρίζωνται εἰς δικαιώματα, τουτέστιν ὀφείλει τὸ ἐφετεῖον νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἐνώπιον τοῦ κατωτέρω δικαστηρίου ἐνηργήθη ὅ,τι ἀπαιτεῖται πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, εἰς ὃν αἱ προτάσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος στηρίζονται, καὶ νὰ μὴ δύνανται νὰ προταθοῦν ἐνστάσεις ἐξ ἐπαγγέλματος, καθότι εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην τὸ ἐφετεῖον προσκαλεῖται κυρίως ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς νομιμότητος, ἢ μή, τῆς ἀποφάσεως τοῦ κατωτέρω δικαστηρίου, καὶ ἐπομένως ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ ἐρευνήσῃ τὰ ἐνώπιον τοῦ κατωτέρω δικαστηρίου διατρέξαντα καὶ ἀποφασισθέντα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἐκ τῆς

---

(1) α') Ὅταν αἱ ἔγγραφοι προτάσεις διαδίκου τινὸς περιορίζωνται εἰς ἐνστάσεις μόνον, τὸ δικαστήριον δικάζει ἐρήμην τὴν ὑπόθεσιν; — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 672 § 41.

β') Ὁ πρωτοδίκως δικασθεὶς ἐρήμην δύναται νὰ προτείνῃ ἐνστάσεις; αὐτ. § 42.

(2) Ὅρα Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 77 ἐπ. — Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 364 καὶ 566. — Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 104.

προςβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου βεβαιοῦται, ὁ ἀναιρεσείων ἐνώπιον τοῦ ἐν Σύρῳ πρωτοδικείου ἐζήτησε τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐπικαρπιῶν διαφόρων ἀκινήτων κτημάτων, ὡς ἀνηκόντων εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποβιώσαντος Π. Κ., κληρονόμος τοῦ ὁποίου ἀνεγνωρίσθη δικαστικῶς ὁ ἀναιρεσείων, οἱ ἀντίδικοί του ἀντέτεινον ὅτι, οὔτε ὁ πατήρ των κατεῖχεν, οὔτε οὗτοι κατέχουν τὰ κτήματα ταῦτα, καὶ δὲν προέκυψεν ἂν ταῦτα ἀνήκωσιν εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποβιώσαντος Κ.· τὸ δὲ πρωτοδικεῖον διέταξε τὸν νῦν ἀναιρεσείοντα ν' ἀποδείξῃ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον παραδεχθὲν τὰ περιστατικὰ ταῦτα, ὡς ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου κατ' ἀντιμωλίαν ἐπροτάθησαν, καὶ τὰς ἀποφάσεις τοῦ πρωτοδικείου ὡς νομίμους, δὲν ἀντέταξεν ἔνστασιν ἐξ ἐπαγγέλματος, ὡς ἐσφαλμένως διϊσχυρίσθη ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπὶ ἀκροατηρίου, ἀλλὰ συνεμορφώθη ἀκριβῶς μὲ τὸν νόμον, καθότι, ἀφοῦ βάσις τῆς ἀγωγῆς ὑπῆρχε τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τοῦ ἀναιρεσείοντος, διὰ νὰ ὑπάρξῃ ἡ περὶ ἐπικαρπίας ἀγωγή του, στηριζομένη εἰς δικαιώματα, πρέπει ἢ νὰ ὑπάρχῃ ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ ζητουμένη ἐπικαρπία προῆλθεν ἐκ κτημάτων τῆς περιουσίας τῆς κληρονομίας, ἢ νὰ μὴν ἀντιτείνουν εἰς τοῦτο οἱ ἀντίδικοί του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οὐδεμία ἐκ τῶν δύο τούτων περιπτώσεων συνέτρεχε, καὶ ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον ὤφειλεν, ὡς ἔπραξε, νὰ παραδεχθῇ τὴν παρὰ τοῦ πρωτοδικείου διαταχθεῖσαν ἀπόδειξιν, καθὸ νόμιμον, καὶ κατὰ συνέπειαν ν' ἀποῤῥίψῃ τὴν ἔφεσιν, διότι ἄλλως ἤθελεν, ἐναντίον τοῦ νόμου, παραδεχθῇ ἀγωγὴν μὴ ἐπιστηριζομένην εἰς δικαιώματα, ἀφοῦ ταῦτα ἀφ' ἑνὸς μέρους ἐφιλονεικήθησαν παρὰ τῶν ἐναγομένων, καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν ὑπῆρχον ἀποδεδειγμένα, ὡς βεβαιοῦσιν ἀμφότερα τὰ δικάσαντα δικαστήρια· ὅθεν εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς εἴρηται, καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ τοῦ ὅτι ὤφειλε τὸ ἐφετεῖον νὰ παραδεχθῇ τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ οὐχὶ ν' ἀντιτάξῃ δῆθεν ἔνστασιν ἐξ ἐπαγγέλματος. »

§ 14. Περὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὅρα Εὐρ. τόμ. γ' σελ. 177 ἐπ.

§ 15. Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 596 τῆς πολιτ. δικονομίας ὡς πρὸς τὴν ἀνακοπήν, τὴν ὁποίαν κάμνουσιν οἱ ἐρήμην καταδικασθέντες, οἵτινες δὲν διώρισαν πληρεξούσιον; — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 174 § 15—21.

§ 16. Ἐρήμην δικασθέντος τοῦ διαδίκου, τὸ δικαστήριον, ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ αὐτοῦ, ὀφείλει ν' ἀκυρώσῃ ὁλόκληρον τὴν διαδικασίαν, ἐὰν δὲν ἐκλητεύθη οὗτος νομίμως, καὶ νὰ διατάξῃ τὴν ἐπανόδον,

τῶν διαδίκων εἰς ἣν ἦσαν πρὸ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως στάσιν· ἄρα καὶ τὸ ἐφετεῖον, ἀναγνωρίζον ὅτι κακῶς ἐδικάσθη τις πρωτοδίκως, ὀφείλει ν' ἀκυρώσῃ ἅπασαν τὴν διαδικασίαν, καὶ νὰ μὴ προβῇ εἰς τὴν ἐκδίκασιν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 59 τοῦ 1848.

§ 17. Ὁ ἀνακόπτων δύναται νὰ παρατείνῃ τὴν πρὸς συζήτησιν προθεσμίαν, καὶ ἂν αὕτη δὲν συντμηθῇ παρὰ τοῦ προέδρου, δὲν δύναται νὰ δικασθῇ ἐρήμην.

Ἀπόφ. « 'Επειδὴ ἐκ τῶν συνδυασμένων ἄρθρων **498**, **506**, **540**, ἐδ. **2**, **565**, **571**, **576**, **619**—**621** τῆς πολιτ. δικονομίας ἐξάγεται ὅτι ὁ ἀνακόπτων, ὡς ἐνάγων εἰς τὴν περὶ ἀνακοπῆς δίκην, δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως τριήμερον προθεσμίαν, καὶ μόνος ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν ἔχει τὸ δικαίωμα, καθυποβληθείσης ἀναφορᾶς, νὰ συντέμνῃ τὴν παρὰ τοῦ ἀνακόπτοντος προσδιορισθεῖσαν προθεσμίαν· τούτου δὲ μὴ γενομένου ἕπεται, ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν διαδίκων δύναται νὰ δικασθῇ ἐρήμην πρὶν τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ταύτης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ ἀναιρεσείων, διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀνακοπῆς του ὑπὸ χρονολογίαν **10** Μαΐου ε. ε. ἐκλήτευσε τὸν ἀναιρεσίβλητον διὰ τὴν πρώτην τῶν συνοπτικῶν ὑποθέσεων δικάσιμον ἡμέραν μετὰ τριάκοντα ἡμερῶν προθεσμίαν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀνακοπῆς· ἡ δὲ κλῆσις ἐπεδόθη εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τὴν **10** Μαΐου, ὡς ἐξάγεται ἐξ αὐτῆς τῆς ἰδίας προςβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. **16**.**392** ἀποφάσεως· ἑπομένως μὴ ὑπαρχούσης πράξεως τοῦ προέδρου, ἥτις νὰ συντέμνῃ τὴν παρὰ τοῦ ἀνακόπτοντος προςδιορισθεῖσαν προθεσμίαν, δὲν ἠδύνατο νὰ συζητηθῇ καὶ δικασθῇ ἡ διαληφθεῖσα κατ' ἀνακοπὴν δίκη πρὶν τῆς **10** τοῦ Ἰουνίου μηνός· ὅθεν, συζητηθείσης κατὰ τὴν **28** Μαΐου ἐρήμην τοῦ ἀνακόπτοντος, τουτέστι πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς εἰς τὴν κλήτευσιν παρ' αὐτοῦ δοθείσης προθεσμίας, ἡ ὑπόθεσις παρανόμως ἐδικάσθη, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ὑπ' ἀριθ. **16**,**392** ἀπόφασις ἀναιρεῖται, κατὰ τὰ ἄρθρα **201** καὶ **807** § **5** τῆς πολιτ. δικονομίας, ἕνεκα παραβάσεως τῶν ἀνωτέρω οὐσιωδῶν τύπων τῆς διαδικασίας, καὶ ἕνεκα στερήσεως τῶν ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσείοντος μέσων τῆς ὑπερασπίσεως, τῶν ὁποίων ἡ ἐξασφάλισις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν τύπων τούτων. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 91 τοῦ 1847.

§ 18. Ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος μόνον ἐκεῖναι, τῶν ὁποίων ὁ ἐφεσίβλητος ἔλαβε γνῶσιν, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν· ἄρα

ἡ περὶ προσωπικῆς κρατήσεως δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ὅταν δὲν ἐκοινοποιήθη τῷ ἐφεσιβλήτῳ (1).

'Απόφ. 50 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4712). — 'Αποφ. 220 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4857).

§ 19. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ ἐπὶ τῶν ἐρήμην ἐκδιδομένων περὶ δισταγμῶν καὶ ἐνστάσεων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων (2); — ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 185 ἐπ.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 22 ἐπ.— Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 229 ἐπ. (§ 19).

§ 20. Ἡ μετὰ τὴν ἀνακοπὴν ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις καλύπτει τὰς ἀκυρότητας τῆς ἐρήμην· μόνη ἡ τελευταία (ἡ κατ' ἀντιμωλίαν) ἔχει κῦρος.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 89 τοῦ 1837.—'Απόφ. 'Αρ. Πάγ. 186 τοῦ 1838.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν 'Εκτέλεσις Προσωρ. (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 531 ἐπ.).

(2) Διὰ χρέος τοῦ συζύγου κατεσχέθη κτῆμα τῆς συζύγου· ἐκεῖνος δ' ἀνέκοψε τὴν κατάσχεσιν, διατεινόμενος ὅτι τὸ κατασχεθὲν εἶναι κτῆμα προικῷον· ἐξεδόθη ἀπόφασις, ἀποῤῥίπτουσα τὴν ἀνακοπήν, καὶ ἀνεφύη τὸ ζήτημα: ἂν ἡ ἀπόφασις αὕτη περιστρέφηται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν: Τὸ δικαστ. τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν ἔλυσε τὸ ζήτημα καταφατικῶς.

'Απόφ. 8583 τοῦ 1851.

— Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 871 τῆς πολιτ. δικονομίας σιωπηλὴ ἀπόκλεισις τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀνακοπῆς μέσου εἰς τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκας, ἀφορᾷ τὰς πρωτοδίκους ἀποφάσεις, περὶ ὧν καὶ μόνον διαλαμβάνει ἡ δευτέρα διάταξις τοῦ μνησθέντος ἄρθρου, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς κατ' ἐρήμην ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἐκδιδομένας ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων.

'Αποφ. 57 καὶ 275 τοῦ 1839.—194 τοῦ 1847. —180 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2148, 3053, 3675, 3704, 4361, 4562, 4774, 4850).—'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 10 καὶ 90 τοῦ 1845.—11 τοῦ 1846. —156 καὶ 165 τοῦ 1848.

— Ἡ ἔνστασις αὕτη ἀνάγεται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ προτείνεται κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν.

'Απόφ. τῆς 24 7βρίου 1840—καὶ 494 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. (Νομ. σελ. 2219, 4830).

— Μόνον ἔφεσις καὶ οὐχὶ ἀνακοπὴ ἐπιτρέπεται κατὰ τῆς κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ παρεμπίπτοντος τινὸς ζητήματος κατὰ τὴν κατάσχεσιν ἀκινήτου κτήματος, τὸ ὁποῖον ἀνεφύη πρὸ τῆς κατακυρώσεως.

'Απόφ. ἐφετ. Παρισ. τῆς 9 Μαρτίου 1840. (Νομ. σελ. 2198).

— Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατ' ἀποφάσεως ἐρήμην ἐκδοθείσης, ἐπὶ τῇ διεκδικητικῇ κατ' ἀνακοπὴν ἀγωγῇ τρίτου, περὶ κτήματος κατασχεθέντος πρὸς πλειστηριασμόν.

'Απόφ. 163 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4758).

§ 21. Ἡ κατ' ἐρήμην καὶ ἡ κατ' ἀντιμωλίαν συζήτησις εἰσὶ πάντη διακεκριμμέναι, διότι εἰς ἑκατέραν αὐτῶν ἡ ὑπόθεσις συζητεῖται ἐξ ὑπαρχῆς· ἄρα δὲν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ἡ κατ' ἀμφοτέρας τὰς συζητήσεις ταύτας σύμπραξις τῶν αὐτῶν δικαστῶν (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 366 τοῦ 1840.—'Απόφ. 72 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 272).

§ 22. Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς διὰ τὸ ἐμποροδικεῖον Ὀδησσοῦ ἰσχυούσης δικονομίας, ὅταν τὶς, προςκληθεὶς δὶς παρὰ τοῦ δικαστηρίου, δὲν ἐμφανισθῇ οὔτε αὐτοπροςώπως, οὔτε δι' ἐπιτρόπου του, τότε προβαίνει ἡ δίκη ἐρήμην αὐτοῦ, καὶ ἐκδίδεται ἀπόφασις ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος προςαχθέντων ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων, ἥτις, ἐὰν ὁ προςκληθεὶς, ἢ ὁ πληρεξούσιός του, δὲν ἦναι παρὼν διὰ νὰ σημειώσῃ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ δικαστηρίου τὴν ἔκκλησίν του ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος μετὰ τὴν δημοσίευσίν της, καθίσταται κατ' αὐτοῦ τελετίδικος.

'Απόφ. 132 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3988).

§ 23. Δὲν εἶναι ἀναγκαῖον προςὸν τῆς ἀποφάσεως νὰ μνημονεύηται ἐν αὐτῷ ὅτι ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων ἐδικάσθη ἐρήμην.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 182 τοῦ 1848.

§ 23. Ὅταν ἀφ' ἑνὸς ἡ ἀπόφασις ὁρίζῃ προθεσμίαν τινὰ, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ γίνωσιν ἐξετάσεις, ἡ δὲ ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐρήμην, ἀπὸ πότε ἄρχεται ἡ προθεσμία; — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 87 § 84 δίς.

Σημ. Ἀπὸ τὸ Εὐρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ μεταγράφω τὰ ἑξῆς, περὶ ὧν θέλω ὁμιλήσει ἐκτενέστερα ἐν τῇ λέξει *Ἔφεσις*.

§ 24. Ἐὰν, γενομένης ἐφέσεως ἐκ μέρους δύω ὁμοδίκων, ὁ εἷς μόνον παρασταθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως καὶ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις μεταῤῥυθμισθῇ, ὁ δ' ἐφεσίβλητος ζητήσῃ νὰ ἐπιδικασθοῦν αἱ κατὰ τοῦ μὴ ἐμφανισθέντος ἐφεσείοντος προτάσεις του, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτεπαγγέλτως τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 782 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀλλ' ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὰς κατὰ τοῦ ἀπόντος διαδίκου προτάσεις τοῦ ἐφεσιβλήτου.

Απόφ. 42 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 783).

---

(1) Τί ὡς πρὸς τὴν δημοσίευσιν; — 'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 363 καὶ 366 τοῦ 1840.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΠΡΟΕΣΤΩΣ, *institor, tabernae praepositus.* Ἁρμ. I, 2, 49.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΕΙΑΡΧΟΣ, *qui ergastulis praeest.* Ἁρμ. δ', 14, 3.

ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ, *locator, qui opus locat.* Ἁρμ. γ', 8, 40.

ΕΡΓΟΛΑΒΟΙ, *operis redemtores.* Ἁρμ. γ', 8, 41.

ὅρα τὴν λέξιν *Ἁρμοδιότης ἐμπορική* (Εὐρ. τόμ. 5 §§ 30, 48, 78).

ΕΡΕΙΠΙΑ, *ruinae.* Ἁρμ. γ', 4, 6.

ΕΡΕΥΝΑ κατ' οἶκον.—Ποιν. νόμ. 139, 169 ἐπ. 187.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ. — Ἐμπορ. νόμ. 173.

ΕΡΗΜΗΝ ΔΙΚΗ.

Παρὰ τοῖς Εἰρην. πολιτ. δικ. 503· Παρὰ τοῖς πολυμελέσι δικ. πολ. δικ. 591 ἐπ.· παρὰ τοῖς πταισματ. ποιν. δικ. 336· παρὰ τοῖς πλημμελ. ποιν. δικ. 403 ἐπ., 462· ἡ μὴ τήρησις τῶν προθεσμιῶν περὶ τὰς κλήσεις ἐπιφέρει ἀναίρεσιν. Ποιν. δικ. 407, 2· παρὰ τοῖς κακουργιοδίκαις· ποιν. δικ. 463 ἐπ.

ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑ (1) (ἐπὶ πολιτ. δικῶν).

Πίναξ λεκτικός.

(1) α') Πότε θεωρεῖται ὡς ἐρήμην ἐκδοθεῖσα ἡ ἀπόφασις;
Ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 159 § 1.
β') Μέχρι πόσου βαθμοῦ ἀπαιτεῖται νὰ λάβῃ τὶς μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, διὰ νὰ θεωρηθῇ αὕτη ὡς κατ' ἀντιμωλίαν γενομένη; — Γαλλ. νομολ. Διακρίσεις.
Ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 160—162 § 2.
γ') Μὴ ἐμφάνισις ὅλων τῶν διαδίκων· αὐτ. σελ. 162 § 3.
δ') Μὴ ἐμφάνισις τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων· αὐτ. § 5.
ε') Μὴ ἐμφάνισις τοῦ ἐνάγοντος· αὐτ § 6.
ς') Μὴ ἐμφάνισις τοῦ ἐναγομένου. Συστήματα διάφορα· αὐτ. σελ. 163 ἐπ. § 9.
ζ') Περὶ πλειόνων ἐναγόντων ἢ ἐναγομένων· αὐτ. σελ 164 § 10.

Α´) Πολιτικὴ δικαιοσύνη.

Σημ. Διάφορα ζητήματα, ἔχοντα σχέσιν μὲ τὰς περὶ ἐρημοδικίας διατάξεις τῆς νομοθεσίας μας, ἐξέθεσα εἰς τὰς λέξεις 1) *Ἀνακοπὴ* (σελ. 167—214 τοῦ 1 τόμ. τοῦ Εὐρ.) καὶ 2) *Ἀπόφασις ἐρήμην* (Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 159—180)· θεωρῶ δὲ περιττὸν νὰ μεταγράψω ἐνταῦθα ὅσας ἤδη ἐξέθεσα παρατηρήσεις, δυναμένου τοῦ ἀναγνώστου ν' ἀνατρέξῃ ἐκεῖ· περιορίζομαι λοιπὸν νὰ κάμω σύντομον μνείαν τῶν ζητημάτων αὐτῶν, καὶ νὰ προσθέσω νεώτερα τινά.

§ 1. *Κατὰ ποίων ἐρήμην ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων συγχωρεῖται ἡ χρῆσις τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀνακοπῆς μέσου;*

Ὅρα τὴν σελ. 170 τοῦ 1 τόμου τοῦ Εὐρ., ἔνθα γίνεται λόγος 1) Περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν·—2) Πτωχεύσεων·—3) Εὐθύνης τῶν

η) Ὁμόδικοι· αὐτ. σελ. 165 § 11.

θ) 1) Ἐντὸς ποίας προθεσμίας γίνεται ἡ ἀνακοπή; — 2) Εἰς ποῖα πρόσωπα ἀνήκει τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς; — 3) Ἁρμοδιότης δικαστηρίου.—4) Δικτυπώσεις.—5) Διαδικασία.—6) Ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς ἀνακοπῆς;—7) Συνέπεται τῆς ἀνακοπῆς.

Ὅρα περὶ αὐτῶν ἐν Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 170 ἐπ.

δήμων ἕνεκα λησειῶν·—4) Ἀποφάσεων ἐπ' ἀναφορᾷ (1)·—5) Διαιτητικῶν ἀποφάσεων (2)·—6) Ἐρήμην ἐπὶ ἀνακοπῇ ἀποφάσεων·—7) Πράξεων προέδρων ἀφορωσῶν δισταγμοὺς καὶ ἐνστάσεις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν·—8) Ἀποφάσεων, ἀφορωσῶν ἐξαιρέσεις δικαστικάς·—9) Ἀποφάσεων ἐρήμην ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκδοθεισῶν (3).

§ 2. Ὁ διάδικος, ὅστις ἐπροκάλεσεν ἐρήμην ἀπόφασιν, δύναται ν' ἀνακόψῃ τὴν ἐκδοθεῖσαν ἐρήμην αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ τοῦ ἀντιδίκου του; — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 173 § 9.

Ἡ 88 τοῦ 1845 ἀπόφασις τοῦ Ἀρ. Πάγου φέρει:

« Ἐπειδὴ ὁ λόγος ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἐπεκύρωσε τὰς πρωτοδίκους ἀποφάσεις, αἵτινες παρεδέχθησαν τὴν ἀνακοπὴν τοῦ Α. Χ. Ν. ἐναντίον τῆς ἀρχῆς ὅτι ἀνακοπὴ ἐπὶ ἀνακοπῆς δὲν συγχωρεῖται, εἶναι ἀπαράδεκτος ὡς μὴ προταθεὶς εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια· προςέτι δὲ καὶ ἀνυπόστατος, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 507 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ τὸν νόμον τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1836, δι' οὗ ἠκυρώθησαν τὰ ἄρθρα 596 καὶ 597 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἕκαστος τῶν διαδίκων ἀδιακρίτως δύναται, δικασθεὶς ἐρήμην, νὰ κάμῃ ἀνακοπήν, καὶ μόνον ὁ ἅπαξ ἀνακόψας τὴν ἐρήμην αὐτοῦ πρώτην ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν δὲν δύναται πλέον, μὴ ἐμφανισθεὶς εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἀνακοπῆς του, νὰ κάμῃ δευτέραν ἀνακοπὴν κατὰ τῆς ἐκ νέου ἐρήμην αὐτοῦ ἐκδοθείσης ἀποφάσεως.»

§ 3. Ἡ ἀνατροπὴ τῆς κατ' ἀνακοπὴν ἐρήμην ἀποφάσεως δίκης ἐπιφέρει τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς δίκης, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις; —Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 184 § 65.

§ 4. Ὅταν ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς ἐκδοθῇ κατ' ἀντιμωλίαν ἀπόφασις, ἐπικυροῦσα τὴν κατ' ἐρήμην, ἡ κατ' ἐκείνης ἔφεσις περιλαμβάνει καὶ τὴν τελευταίαν; — Ὅρα ἐν τῷ Εὐρ. τὴν λέξιν *ἔφεσις*. (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 184 § 68).

---

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ.

(2) Ὅρα καὶ Εὐρ. τόμ. γ' σελ. 177 ἐπ. —Εὐρ. τόμ. 6 λέξει Δ ι α ί τ η σ ι ς § 48.

(3) ΣΗΜ. 1. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐκδοθεισῶν ἐπὶ τῇ αἰτήσει διορισμοῦ μηνυτοῦ δὲν συγχωρεῖται ἀνακοπή.

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 60 τοῦ 1845.

ΣΗΜ. 2. 'Ανακοπὴ συγχωρεῖται εἰς τοὺς παρὰ τῶν προέδρων ἐκτελεστοὺς κηρυχθέντας καταλόγους ἐξόδων παρὰ δικηγόρων γενομένων.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 41 τοῦ 1846.

ΣΗΜ. 3. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατ' ἀποφάσεως κηρυττούσης κυρίαν ἢ μὴ διαθήκην τινά, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τῶν τρίτων καὶ μὴ κλητευθέντων

'Απόφ. 28 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4778).

§ 5. Αναιρεθείσης αποφάσεώς τινος, εκδοθείσης κατ' ερήμην, τὸ ἐκδοὺν αὐτὴν δικ. δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἀνακοπῆς; —Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 185 § 69.

§ 6. Γενομένης ἀνακοπῆς, δύναται ὁ κατ' ἀντιμωλίαν δικασθεὶς νὰ κάμῃ προτάσεις, ἀποῤῥιφθείσας ἤδη διὰ τῆς ἀνακοπτομένης ἀποφάσεως; Οὔ.—Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 166 § 2. — καὶ ἐν Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 531 ἐπ.

§ 7. Ἀποῤῥιφθείσης ἀνακοπῆς τινὸς, ὡς περιεχούσης ἀκυρότητά τινα, δύναται ὁ ἀνακόπτων νὰ κάμῃ νέαν; — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 167 § 13.

Ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου 63 τοῦ 1848 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ αἱ περὶ προφυλακτικῶν μέτρων ἀποφάσεις χάνουν τὴν ἰσχύν των, καθ' ἃς περιπτώσεις ὁρίζει τὸ 626 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, καὶ ἡ κατάσχεσις καταργεῖται, ὃν τρόπον διατάττει τὸ ἑπόμενον 627 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας· ἡ δὲ αὐτογνώμων λῆψις τοῦ κατεσχεμένου πράγματος παρὰ τρίτου τινὸς, ἀντιποιουμένου τοῦτο, καὶ ἡ παρ' αὐτοῦ γενομένη ἀπαλλοτρίωσις τοῦ ἤδη κατεσχεμένου, δὲν εἶναι ἐκ τῶν εἰς τὸ μνησθὲν 626 ἄρθρον διαλαμβανομένων περιπτώσεων, καὶ δὲν ἐπιφέρει τὴν κατάργησιν τῆς κατασχέσεως· ὅθεν ἂν καὶ ὁ Δ. Α. αὐτογνωμόνως ἔλαβε καὶ ἐπώλησε τὴν ξυλείαν, τὴν ὁποίαν ὁ Α. Β. ὡς ἀνήκουσαν εἰς ἄλλους ὀφελέτας του, εἶχε κατεσχεμένην, ἡ κατάσχεσις αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς κατηργημένη νομίμως, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον τὸ τίμημα τῆς κατεσχεμένης ξυλείας ἀντεκαθίστα τὸ κατασχεθὲν ἀντικείμενον, διὸ καὶ διετάχθη, δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα ἐφετείου, ἡ κατάθεσίς του εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν· ἂν δὲ ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν κατέθεσεν αὐτὸ, ὡς διετάχθη, ἡ παράλειψίς του ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ ἀναγκαστικὰ κατ' αὐτοῦ μέτρα πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν κατάργησιν τῆς κατασχέσεως· ἄρα, ὑπαρχούσης ταύτης, ὀρθῶς ἀνέκοψεν αὐτὴν ὁ Δ. Α., ἀξιῶν ὅτι τὸ κατασχεθὲν ἀντικείμενον ἀνῆκεν εἰς αὐτὸν, καὶ δὲν ὑπέκειτο εἰς τὰ χρέη τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Α. Β., ἐπειδὴ ἂν καὶ δευτέρα ἡ προκειμένη ἀνακοπὴ ἠδύνατο νὰ γίνῃ, καθότι ἡ πρώτη δὲν ἐξεδικάσθη κατ' οὐσίαν, ἀλλ' ἀπεῤῥίφθη ὡς ἀπαράδεκτος, μὴ κοινοποιηθεῖσα, ὡς ἔπρεπε, καὶ εἰς τοὺς ὀφειλέτας. »

§ 8. Εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην ἐφαρμόζονται τὰ περὶ τῆς ἐν τῷ ἀκροατ. διαδικασίας ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν διαταττόμενα· ὅθεν ἡ ἔφεσις ἀποῤῥίπτεται, ὅταν ὁ ἐφεσείων δὲν παρίσταται, καθὼς καὶ ἡ ἀγωγὴ, ὅταν ὁ ἐνάγων ἀπελίπετο.—Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 168 § 14.

— Αἱ περὶ ἐρημοδικίας ἀρχαὶ, αἱ διαλαμβανόμεναι εἰς τὸ περὶ τῆς ἐνώπιον τῶν πρωτ. διαδικασίας κεφάλαιον, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν ἐνώπιον τῶν πρωτ. διαδικασίαν; (αὐτ.)

§ 9. Ποῖοι θεωροῦνται ὡς ὁμόδικοι;—Οἱ προςκεκλημένοι ὁμόδικοι θεωροῦνται ὡς πληρεξούσιοι τῶν μὴ ἐμφανισθέντων διαδίκων, καὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ διεξάγωσι τὴν συζήτησιν, ὡς καὶ οἱ διάδικοι αὐτοί· ὅθεν ἡ περὶ τῶν μὴ ἐμφανισθέντων διαδίκων διάταξις τοῦ 591 ἄρθρου δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν, ὁσάκις ὑπάρχουν πλείονες διάδικοι, ἔχοντες ἴδιον ἄμεσον συμφέρον, ἐξ ὧν τινὲς μὲν ἐνεφανίσθησαν, τινὲς δ' οὔ (1).

§ 10. Πᾶς διάδικος δύναται ν' ἀφήσῃ νὰ συζητηθῇ ἐρήμην ἡ

---

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. γ' σελ. 165 καὶ 170.

Σημ. ἐκδ.—Ἡ νομολογία τοῦ Ἀρ. Πάγου εἶναι τοιαύτη· (ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 129, 136 § 115 καὶ 142)· ἄλλοι ὅμως διακρίνουσιν ἂν πρόκηται περὶ διαιρετοῦ ἢ ἀδιαιρέτου ἀντικειμένου φρονοῦντες ὅτι, ὅταν ὑπάρχωσι πολλοὶ, ἐξ ὧν οἱ μὲν κατεδικάσθησαν κατ' ἀντιμωλίαν, οἱ δὲ κατ' ἐρήμην, οἱ παρευθέντες δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς καὶ αἱ συνέπειαι αὐτῆς ὠφελοῦν μόνον τοὺς ἀνακόπτοντας· ἐξαίρεσις δὲ γίνεται τότε μόνον, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς διενέξεως ἦναι ἀδιαίρετον, καὶ αὐτὸ τοῦτο διατάττει ὁ νόμος ὡς πρὸς τὴν τρίτου ἀνακοπήν· τὸ δὲ ἄρθρον 782 τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὸ προκείμενον ζήτημα.

Ὅρα Carré πολ. δικονομ. ζήτ. 1565.—Tallandier περὶ Ἐ φ έ σ ε ω ς § 258 ἐπ. καὶ τὴν λέξιν Ἔ φ ε σ ι ς.

Ὅρα τὴν ἐν τῷ 6 τόμ. τοῦ Εὐρ. λέξιν Δ ι α ι ρ ε τ ό ν —Ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 278.

— Οἱ ἐγγυηταὶ δύνανται ν' ἀνακόψωσι τὴν κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου ἀπόφασιν; (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 411 ὑποσ.).

— Ὁ προςκληθεὶς εἰς δίκην τινὰ ὡς ὁμόδικος, ἐγγυητὴς, πρὸς ἀποζημίωσιν ὑπόχρεως ἢ ὡς κυρίως διακάτοχος ἀκινήτου κτήματος, καὶ ἀντιπροςωπευθεὶς παρὰ τοῦ προςκαλέσαντος αὐτὸν, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεώς του, δὲν ἔχει δικαίωμα ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, καθόσον ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν· εἶναι δὲ δεκτὴ ἡ κατ' αὐτῆς ἀνακοπή του καθόσον ἀφορᾷ τὰς μόνον κατὰ τοῦ προςκαλέσαντος αὐτὸν ἀξιώσεις του.

Ἀπόφ. 71 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξει ἀπόφασις ἐρήμην (σελ. 171 § 13).

— Ὅταν ὁ πρωτοφειλέτης ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν, δι' ἧς καταδικάζονται αὐτός τε καὶ οἱ ἐγγυηταί του, ἔχουν οὗτοι δικαίωμα ν' ἀνακόψωσι τὴν ἀπόφασιν, ἐπειδὴ, κατὰ γενικὸν κανόνα, οὐδεὶς δύναται ν' ἀφαιρεθῇ τοῦ δικαιώματός του, ἐν ἀγνοίᾳ ἢ ἐναντίον τῆς θελήσεως αὐτοῦ, καὶ ἂν ὁ πρωτοφειλέτης ἀνεγνώρισε καὶ ἀπεδέχθη τὴν ἐρήμην ἀπόφασιν, ὅπερ δύναται νὰ βλάψῃ τοὺς ἐγγυητάς. (Ὅρα τὴν λέξιν Ἀνακοπὴ σελ. 175).

Ἀπόφ. 742 τῆς 17 Μαΐου 1838 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

δίκη μεχρισοῦ ἀναγνώσῃ τὰς προτάσεις του εἰς τὸ ἀκροατήριον (1).

'Απόφ. 568 τοῦ 1837 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 11. Ἡ πρώτη διάταξις τοῦ 595 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικον. δὲν ἐφαρμόζεται, ὅταν ὁ μὴ ἐμφανιζόμενος παρέστησεν ἄλλοτε τὰς προτάσεις καὶ ἀποδείξεις του, τὰς ὁποίας τὸ δικαστήριον ὤφειλε νὰ σταθμίσῃ.

'Απόφ. 22 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3344).

§ 12. Δικασθέντος τινὸς ἄνευ κλήσεως, παραβιάζεται τὸ τῆς ὑπερασπίσεως δικαίωμα· αἱ δὲ τῶν ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων ἀποφάσεις δὲν κηρύττονται ἐκτελεσταὶ, ὅταν κατεδίκασάν τινα μὴ κλητευθέντα (2). — Ὅρα τὴν νομολογ. ἐν Εὑρετηρίῳ τόμ. 3 σελ. 173 § 19.

§ 13. Ὅταν ὁ ἐκκαλῶν, ἐμφανισθεὶς κατὰ πρῶτον, ἐπροκάλεσε καὶ ἐπέτυχε παρεμπίπτουσαν ἐφετείου ἀπόφασιν, ἐπιβάλλουσαν εἰς αὐτὸν ἀπόδειξιν· ἀφοῦ δὲ διεξήγαγε ταύτην δὲν ἐνεφανίσθη διὰ νὰ κάμῃ χρῆσιν, τὸ ἐφετεῖον δύναται οἴκοθεν νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς ἀποδείξεις; — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὑρ. τόμ. γ' σελ. 175 § 20.

Ἡ τοῦ 1846 πολιτ. Ἀρ. Πάγου ἀπόφασις 86 φέρει:

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 774 καὶ 595 τῆς αὐτῆς δικονομίας, διὰ νὰ ἐπιδικασθῶσιν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα αἱ προτάσεις του, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, πρέπει νὰ στηρίζωνται εἰς δικαιώματα, τουτέστιν ὀφείλει τὸ ἐφετεῖον νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἐνώπιον τοῦ κατωτέρω δικαστηρίου ἐνηογήθη ὅ,τι ἀπαιτεῖται πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, εἰς ὃν αἱ προτάσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος στηρίζονται, καὶ νὰ μὴ δύνανται νὰ προταθοῦν ἐνστάσεις ἐξ ἐπαγγέλματος, καθότι εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην τὸ ἐφετεῖον προςκαλεῖται κυρίως ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς νομιμότητος, ἢ μὴ, τῆς ἀποφάσεως τοῦ κατωτέρω δικαστηρίου, καὶ ἑπομένως ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ ἐρευνήσῃ τὰ ἐνώπιον τοῦ κατωτέρω δικαστηρίου διατρέξαντα καὶ ἀποφασισθέντα· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἐκ τῆς

---

(1) ά) Ὅταν αἱ ἔγγραφοι προτάσεις διαδίκου τινὸς περιορίζωνται εἰς ἐνστάσεις μόνον, τὸ δικαστήριον δικάζει ἐρήμην τὴν ὑπόθεσιν; — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 672 § 41.

β') Ὁ πρωτοδίκως δικασθεὶς ἐρήμην δύναται νὰ προτείνῃ ἐνστάσεις; αὐτ. § 42.

(2) Ὅρα Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 77 ἑπ. — Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 364 καὶ 566. — Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 104.

προςβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου βεβαιοῦται, ὁ ἀναιρεσείων ἐνώπιον τοῦ ἐν Σύρῳ πρωτοδικείου ἐζήτησε τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐπικαρπιῶν διαφόρων ἀκινήτων κτημάτων, ὡς ἀνηκόντων εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποβιώσαντος Π. Κ., κληρονόμος τοῦ ὁποίου ἀνεγνωρίσθη δικαστικῶς ὁ ἀναιρεσείων, οἱ ἀντίδικοί του ἀντέτεινον ὅτι, οὔτε ὁ πατήρ των κατεῖχεν, οὔτε οὗτοι κατέχουν τὰ κτήματα ταῦτα, καὶ δὲν προέκυψεν ἂν ταῦτα ἀνήκωσιν εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποβιώσαντος Κ.· τὸ δὲ πρωτοδικεῖον διέταξε τὸν νῦν ἀναιρεσείοντα ν' ἀποδείξῃ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον παραδεχθὲν τὰ περιστατικὰ ταῦτα, ὡς ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου κατ' ἀντιμωλίαν ἐπροτάθησαν, καὶ τὰς ἀποφάσεις τοῦ πρωτοδικείου ὡς νομίμους, δὲν ἀντέταξεν ἔνστασιν ἐξ ἐπαγγέλματος, ὡς ἐσφαλμένως διϊσχυρίσθη ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπὶ ἀκροατηρίου, ἀλλὰ συνεμορφώθη ἀκριβῶς μὲ τὸν νόμον, καθότι, ἀφοῦ βάσις τῆς ἀγωγῆς ὑπῆρχε τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τοῦ ἀναιρεσείοντος, διὰ νὰ ὑπάρξῃ ἡ περὶ ἐπικαρπίας ἀγωγή του, στηριζομένη εἰς δικαιώματα, πρέπει ἢ νὰ ὑπάρχῃ ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ ζητουμένη ἐπικαρπία προῆλθεν ἐκ κτημάτων τῆς περιουσίας τῆς κληρονομίας, ἢ νὰ μὴν ἀντιτείνουν εἰς τοῦτο οἱ ἀντίδικοί του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οὐδεμία ἐκ τῶν δύω τούτων περιπτώσεων συνέτρεχε, καὶ ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον ὤφειλεν, ὡς ἔπραξε, νὰ παραδεχθῇ τὴν παρὰ τοῦ πρωτοδικείου διαταχθεῖσαν ἀπόδειξιν, καθὸ νόμιμον, καὶ κατὰ συνέπειαν ν' ἀποῤῥίψῃ τὴν ἔφεσιν, διότι ἄλλως ἤθελεν, ἐναντίον τοῦ νόμου, παραδεχθῇ ἀγωγὴν μὴ ἐπιστηριζομένην εἰς δικαιώματα, ἀφοῦ ταῦτα ἀφ' ἑνὸς μέρους ἐφιλονεικήθησαν παρὰ τῶν ἐναγομένων, καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν ὑπῆρχον ἀποδεδειγμένα, ὡς βεβαιοῦσιν ἀμφότερα τὰ δικάσαντα δικαστήρια· ὅθεν εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς εἴρηται, καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ τοῦ ὅτι ὤφειλε τὸ ἐφετεῖον νὰ παραδεχθῇ τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ οὐχὶ ν' ἀντιτάξῃ δῆθεν ἔνστασιν ἐξ ἐπαγγέλματος. »

§ 14. Περὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὅρα Εὐρ. τόμ. γ' σελ. 177 ἐπ.

§ 15. Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 598 τῆς πολιτ. δικονομίας ὡς πρὸς τὴν ἀνακοπήν, τὴν ὁποίαν κάμνουσιν οἱ ἐρήμην καταδικασθέντες, οἵτινες δὲν διώρισαν πληρεξούσιον; — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 174 § 15—21.

§ 16. Ἐρήμην δικασθέντος τοῦ διαδίκου, τὸ δικαστήριον, ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ αὐτοῦ, ὀφείλει ν' ἀκυρώσῃ ὁλόκληρον τὴν διαδικασίαν, ἐὰν δὲν ἐκλητεύθη οὗτος νομίμως, καὶ νὰ διατάξῃ τὴν ἐπάνοδον,

τῶν διαδίκων εἰς ἣν ἦσαν πρὸ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως στάσιν· ἄρα καὶ τὸ ἐφετεῖον, ἀναγνωρίζον ὅτι κακῶς ἐδικάσθη τις πρωτοδίκως, ὀφείλει ν' ἀκυρώσῃ ἅπασαν τὴν διαδικασίαν, καὶ νὰ μὴ προβῇ εἰς τὴν ἐκδίκασιν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 59 τοῦ 1848.

§ 17. Ὁ ἀνακόπτων δύναται νὰ παρατείνῃ τὴν πρὸς συζήτησιν προθεσμίαν, καὶ ἂν αὕτη δὲν συντμηθῇ παρὰ τοῦ προέδρου, δὲν δύναται νὰ δικασθῇ ἐρήμην.

Απόφ. « 'Επειδὴ ἐκ τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 498, 506, 540, ἐδ. 2, 565, 571, 576, 619 — 621 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐξάγεται ὅτι ὁ ἀνακόπτων, ὡς ἐνάγων εἰς τὴν περὶ ἀνακοπῆς δίκην, δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως τριήμερον προθεσμίαν, καὶ μόνος ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν ἔχει τὸ δικαίωμα, καθυποβληθείσης ἀναφορᾶς, νὰ συντέμνῃ τὴν παρὰ τοῦ ἀνακόπτοντος προςδιορισθεῖσαν προθεσμίαν· τούτου δὲ μὴ γενομένου ἕπεται, ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν διαδίκων δύναται νὰ δικασθῇ ἐρήμην πρὶν τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ταύτης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ ἀναιρεσείων, διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀνακοπῆς του ὑπὸ χρονολογίαν 10 Μαΐου ε. ε. ἐκλήτευσε τὸν ἀναιρεσίβλητον διὰ τὴν πρώτην τῶν συνοπτικῶν ὑποθέσεων δικάσιμον ἡμέραν μετὰ τριάκοντα ἡμερῶν προθεσμίαν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀνακοπῆς· ἡ δὲ κλῆσις ἐπεδόθη εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τὴν 10 Μαΐου, ὡς ἐξάγεται ἐξ αὐτῆς τῆς ἰδίας προςβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 16,392 ἀποφάσεως· ἑπομένως μὴ ὑπαρχούσης πράξεως τοῦ προέδρου, ἥτις νὰ συντέμνῃ τὴν παρὰ τοῦ ἀνακόπτοντος προςδιορισθεῖσαν προθεσμίαν, δὲν ἠδύνατο νὰ συζητηθῇ καὶ δικασθῇ ἡ διαληφθεῖσα κατ' ἀνακοπὴν δίκη πρὶν τῆς 10 τοῦ Ἰουνίου μηνός· ὅθεν, συζητηθείσης κατὰ τὴν 28 Μαΐου ἐρήμην τοῦ ἀνακόπτοντος, τουτέστι πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς εἰς τὴν κλήτευσιν παρ' αὐτοῦ δοθείσης προθεσμίας, ἡ ὑπόθεσις παρανόμως ἐδικάσθη, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ὑπ' ἀριθ. 16,392 ἀπόφασις ἀναιρεῖται, κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ 807 § 5 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἕνεκα παραβάσεως τῶν ἀνωτέρω οὐσιωδῶν τύπων τῆς διαδικασίας, καὶ ἕνεκα στερήσεως τῶν ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσείοντος μέσων τῆς ὑπερασπίσεως, τῶν ὁποίων ἡ ἐξασφάλισις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν τύπων τούτων. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 91 τοῦ 1847.

§ 18. Ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος μόνον ἐκεῖναι, τῶν ὁποίων ὁ ἐφεσίβλητος ἔλαβε γνῶσιν, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν· ἄρα

ἡ περὶ προσωπικῆς κρατήσεως δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ὅταν δὲν ἐκοινοποιήθη τῷ ἐφεσιβλήτῳ (1).

Ἀπόφ. 50 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4712). — Ἀποφ. 220 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4857).

§ 19. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ ἐπὶ τῶν ἐρήμην ἐκδιδομένων περὶ δισταγμῶν καὶ ἐνστάσεων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων (2); — ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 185 ἐπ.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 22 ἐπ.— ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 229 ἐπ. (§ 19).

§ 20. Ἡ μετὰ τὴν ἀνακοπὴν ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις καλύπτει τὰς ἀκυρότητας τῆς ἐρήμην· μόνη ἡ τελευταία (ἡ κατ' ἀντιμωλίαν) ἔχει κῦρος.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 89 τοῦ 1837.—Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγ. 186 τοῦ 1838.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἐκτέλεσις Προσωρ. (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 531 ἐπ.).

(2) Διὰ χρέος τοῦ συζύγου κατεσχέθη κτῆμα τῆς συζύγου· ἐκεῖνος δ' ἀνέκοψε τὴν κατάσχεσιν, διατεινόμενος ὅτι τὸ κατασχεθὲν εἶναι κτῆμα προικῷον· ἐξεδόθη ἀπόφασις, ἀποῤῥίπτουσα τὴν ἀνακοπήν, καὶ ἀνεφύη τὸ ζήτημα: ἂν ἡ ἀπόφασις αὕτη περιστρέφηται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν: Τὸ δικαστ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἔλυσε τὸ ζήτημα καταφατικῶς.

Ἀπόφ. 8583 τοῦ 1851.

— Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 871 τῆς πολιτ. δικονομίας σιωπηλὴ ἀπόκλεισις τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀνακοπῆς μέσου εἰς τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκας, ἀφορᾷ τὰς πρωτοδίκους ἀποφάσεις, περὶ ὧν καὶ μόνον διαλαμβάνει ἡ δευτέρα διάταξις τοῦ μνησθέντος ἄρθρου, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς κατ' ἐρήμην ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἐνδιδομένας ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων.

Ἀποφ. 57 καὶ 275 τοῦ 1839.—194 τοῦ 1847. —180 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2148, 3053, 3675, 3704, 4361, 4562, 4774, 4850).—Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 10 καὶ 90 τοῦ 1845.—11 τοῦ 1846. —156 καὶ 165 τοῦ 1848.

— Ἡ ἔνστασις αὕτη ἀνάγεται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ προτείνεται κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν.

Ἀπόφ. τῆς 24 7βρίου 1840—καὶ 194 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. (Νομ. σελ. 2219, 4830).

— Μόνον ἔφεσις καὶ οὐχὶ ἀνακοπὴ ἐπιτρέπεται κατὰ τῆς κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ παρεμπίπτοντος τινὸς ζητήματος κατὰ τὴν κατάσχεσιν ἀκινήτου κτήματος, τὸ ὁποῖον ἀνεφύη πρὸ τῆς κατακυρώσεως.

Ἀπόφ. ἐφετ. Παρισ. τῆς 9 Μαρτίου 1840. (Νομ. σελ. 2198).

— Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατ' ἀποφάσεως ἐρήμην ἐκδοθείσης, ἐπὶ τῇ διεκδικητικῇ κατ' ἀνακοπὴν ἀγωγῇ τρίτου, περὶ κτήματος κατασχεθέντος πρὸς πλειστηριασμόν.

Ἀπόφ. 163 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4758).

§ 21. Η κατ' ἐρήμην καὶ ἡ κατ' ἀντιμωλίαν συζήτησις εἰσὶ πάντη διακεκριμμέναι, διότι εἰς ἑκατέραν αὐτῶν ἡ ὑπόθεσις συζητεῖται ἐξ ὑπαρχῆς· ἄρα δὲν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ἡ κατ' ἀμφοτέρας τὰς συζητήσεις ταύτας σύμπραξις τῶν αὐτῶν δικαστῶν (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 366 τοῦ 1840.—'Απόφ. 72 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 272).

§ 22. Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς διὰ τὸ ἐμποροδικεῖον Ὀδησσοῦ ἰσχυούσης δικονομίας, ὅταν τὶς, προςκληθεὶς δὶς παρὰ τοῦ δικαστηρίου, δὲν ἐμφανισθῇ οὔτε αὐτοπροςώπως, οὔτε δι' ἐπιτρόπου του, τότε προβαίνει ἡ δίκη ἐρήμην αὐτοῦ, καὶ ἐκδίδεται ἀπόφασις ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος προςαχθέντων ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων, ἥτις, ἐὰν ὁ προςκληθεὶς, ἢ ὁ πληρεξούσιός του, δὲν ἦναι παρὼν διὰ νὰ σημειώσῃ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ δικαστηρίου τὴν ἔκκλησίν του ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος μετὰ τὴν δημοσίευσίν της, καθίσταται κατ' αὐτοῦ τελεσίδικος.

'Απόφ. 132 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3988).

§ 23. Δὲν εἶναι ἀναγκαῖον προςὸν τῆς ἀποφάσεως νὰ μνημονεύηται ἐν αὐτῷ ὅτι ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων ἐδικάσθη ἐρήμην.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 182 τοῦ 1848.

§ 23. Ὅταν ἀφ' ἑνὸς ἡ ἀπόφασις ὁρίζῃ προθεσμίαν τινὰ, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ γίνωσιν ἐξετάσεις, ἡ δὲ ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐρήμην, ἀπὸ πότε ἄρχεται ἡ προθεσμία; — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 87 § 84 δίς.

Σημ. Ἀπὸ τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ μεταγράφω τὰ ἑξῆς, περὶ ὧν θέλω ὁμιλήσει ἐκτενέστερα ἐν τῇ λέξει *Ἔφεσις*.

§ 24. Ἐὰν, γενομένης ἐφέσεως ἐκ μέρους δύω ὁμοδίκων, ὁ εἷς μόνον παρασταθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως καὶ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις μεταῤῥυθμισθῇ, ὁ δ' ἐφεσίβλητος ζητήσῃ νὰ ἐπιδικασθοῦν αἱ κατὰ τοῦ μὴ ἐμφανισθέντος ἐφεσείοντος προτάσεις του, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ αὐτεπαγγέλτως τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 782 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀλλ' ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὰς κατὰ τοῦ ἀπόντος διαδίκου προτάσεις τοῦ ἐφεσιβλήτου.

Ἀπόφ. 42 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 783).

---

(1) Τί ὡς πρὸς τὴν δημοσίευσιν; — 'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 363 καὶ 366 τοῦ 1840.

§ 25. Κατὰ τὰ ἄρθρα 774 καὶ 595 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ νὰ ἐπιδικασθῶσιν εἰς τὸν ἐφεσείοντα αἱ προτάσεις του, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, πρέπει ά) νὰ στηρίζωνται εἰς δικαιώματα, τουτέστι ν' ἀποδειχθῇ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν ὅτι ἐνηργήθησαν ὅλα τὰ προςόντα, τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, εἰς ὃν αἱ εἰρημέναι προτάσεις στηρίζονται, καὶ β') νὰ μὴ δύναται νὰ προβληθῇ κατ' αὐτῶν ἔνστασις ἐξ ἐπαγγέλματος· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον δὲν παραβιάζει νόμον τινὰ ἂν ἀποῤῥίψῃ τὴν περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴν ὡς μὴ βάσιμον διὰ τὴν μὴ προκαταβολὴν τοῦ τιμήματος.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 199 τοῦ 1838.

§ 26. Ὅταν οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐναγομένου γίνωσι δεκτοὶ πρωτοδίκως, καί, ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν, ἀποῤῥιφθῇ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος· κατὰ δὲ τὴν ἐφέσιμον δίκην ὁ ἐναγόμενος καὶ ἐφεσίβλητος δὲν παρασταθῇ, ἡ ἔφεσις καὶ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος γίνεται δεκτὴ διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δὲν παρεστάθη ὁ ἐναγόμενος ἐφεσίμως, διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς λόγους τῆς ἀπολογίας του, ἐφ' ὧν ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις στηρίζεται.

'Απόφ. 14 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 2786).

§ 27. Ὁ ἐφεσίβλητος δὲν δύναται νὰ κάμῃ κατὰ τοῦ ἐρήμην δικαζομένου ἐκκαλοῦντος προτάσεις, τεινούσας πρὸς μεταῤῥύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, ἢ χειροτέρευσιν τῆς τύχης αὐτοῦ.

'Απόφ. 48 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4404).

§ 28. Ἐὰν ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἐμφανισθῇ εἰς τὸ ἀκροατήριον, ὁ δὲ ἐγγυητὴς αὐτοῦ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα τὴν ἀντέφεσίν του καὶ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγήν του, δικάζεται ἐρήμην, κατὰ τὸ ἄρθρον 604 § 3 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθόσον ὁ ἐγγυητής του ἐμφανίζεται καὶ ἀναλαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ἀναγγελέως τῆς δίκης.

'Απόφ. τῆς 370 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4256).

§ 29. Τὸ ἐφετεῖον δὲν εἶναι ὑπόχρεων, μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἐφεσιβλήτου, νὰ ἐπιδικάσῃ τὴν ἀγωγὴν εἰς τὸν ἐφεσείοντα, καθότι εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην τὸ ἐφετεῖον προςκαλεῖται κυρίως ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς νομιμότητος ἢ μὴ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου, καὶ ἑπομένως ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ ἐρευνήσῃ τὰ ἐνώπιον τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου διατρέξαντα καὶ ἀποφασισθέντα (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 86 τοῦ 1846.—Ὅρα ἀνωτ. § 13.

(1) Ὅρα τὰ περὶ τούτο ἐν λέξει Ἔφεσις.

§ 30. Ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν, τὴν ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ τῆς ἐφέσεως πλειόνων ἐκκαλούντων, δύναται ν' ὠφεληθῇ καὶ ὅστις τῶν ἐκκαλούντων δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν. — ὅρα τ. λ. ἔφεσις.

Ἀπόφ. 122 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4667).

§ 31. Ὁ ἀνακόπτων δὲν δύναται, μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή, νὰ ἐπικαλεσθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 595 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν παραδοχὴν τῶν προτάσεών του, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς προτάσεις καὶ ἀποδείξεις τοῦ μὴ ἐμφανιζομένου διαδίκου, καὶ νὰ τὰς σταθμίσῃ.

Ἀπόφ. 99 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3344).

— Ἡ ἔνστασις ὅτι ἀνακοπὴ ἐπ' ἀνακοπῆς δὲν συγχωρεῖται, πρέπει νὰ προτείνηται εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 88 τοῦ 1845.

— Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, μὴ ἐμφανιζομένου τοῦ ἐρήμην δικασθέντος ἐκκαλοῦντος καὶ ἀνακόπτοντος ἀποῤῥίπτει τὴν ἀνακοπὴν καὶ ἔφεσιν, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς προτάσεις του.

Ἀπόφασις πολιτ. Ἀρ. Πάγου 394 τοῦ 1840 φέρουσα:

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ 774 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην τὰ περὶ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασίας ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν διατασσόμενα, κατὰ δὲ τὸ 591 ἄρθρον, μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν, τὸ δικαστήριον, δικάζον ἐρήμην, ἐπιδικάζει εἰς τὸν ἐναγόμενον ὅλας τὰς προτάσεις του, τουτέστιν ἀποῤῥίπτει τὴν ἀγωγήν, ἂν τὸ αἰτήσῃ ὁ ἐναγόμενος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οἱ ἀναιρεσείοντες δῆμοι, ἐκκαλέσαντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 262 ἀπόφασιν τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν, καὶ καταστάντες, διὰ τῆς ἐφέσεώς των, ἐνάγοντες δὲν ἐνεφανίσθησαν ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως· δικασθέντες δὲ ἐρήμην, καὶ ἀνακόψαντες τὴν κατ' αὐτῶν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν, δὲν ἐνεφανίσθησαν καὶ αὖθις εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς των γενομένην συζήτησιν· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποῤῥίψαν τὴν ἔφεσιν καὶ τὴν ἀνακοπήν των κατ' αἴτησιν τῶν ἐφεσιβλήτων, συνεμορφώθη ἐντελῶς μὲ τὰ ἄρθρα 774 καὶ 91 τῆς πολιτ. δικονομίας, οὔτε ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοὺς ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἐφέσεως καὶ ἀνακοπῆς ἐνδιαλαμβανομένους λόγους, οἵτινες, κατὰ τὰ μνησθέντα ἄρθρα τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ὡς μὴ προταθέντες ἐπὶ ἀκροατηρίου διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τῶν

ἐκκαλούντων συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 580, 581 καὶ 173 τῆς πολ. δικονομίας, θεροῦνται ὡς μὴ γενόμενοι. »

(Νομικ. σελ. 2483).

§ 32. Ἡ ἀνακοπὴ δὲν ἐπαναφέρει τὴν συζήτησιν ὅλων τῶν προτάσεων, περὶ ὧν τὸ δικαστήριον ἀπεφάνθη ὁριστικῶς διὰ τῆς ἀνακοπείσης ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. 144 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3738).

§ 33. Ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ δὲν δύναται νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν συζήτησιν, ἐρήμην τοῦ ἀνακόπτοντος, τῶν προτάσεων, περὶ ὧν απεφάσισεν ἤδη τὸ δικαστήριον διὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεώς του.

Ἀπόφ. 137 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4000).

§ 34. Γενομένης ἀνακοπῆς κατ' ἀποφάσεως ἐρήμην ἐκδοθείσης, ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ δύναται νὰ φέρῃ εἰς ἀμφισβήτησιν ἀντικείμενα, ἐφ' ὧν τὸ δικαστήριον ἀπεφάσισεν, ἀκοῦσαν αὐτόν.

Ἀπόφ. 6 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4775).

§ 35. Ὁ ἐκτὸς τοῦ κράτους εἰς γνωστὸν τόπον διαμονῆς διάδικος χαίρει 3 μῆνας καὶ 8 ἡμέρας διὰ νὰ κάμῃ ἀνακοπήν.

— Πρὶν τῆς παρελεύσεως ταύτης δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἔφεσιν, καὶ νὰ τρέχῃ ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία.

— Χαίρει διὰ τὴν ἔφεσιν ἑτέραν προθεσμίαν 4 μηνῶν, τουτέστι τριῶν μηνῶν καὶ 30 ἡμερῶν, ἀπὸ τὴν παῦσιν τῆς προηγουμένης περὶ ἀνακοπῆς προθεσμίας, ὥστε δὲν εἶναι ἐκπρόθεσμος διὰ τὴν ἔφεσιν ὁ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κατ' ἐρήμην δικασθεὶς διάδικος, εἰμὴ μετὰ 7 μῆνας καὶ 8 ἡμέρας ἀπὸ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐπεδόθη ἡ ἀπόφασις αὕτη εἰς τὸν εἰςαγγελέα.

— Εἰς τὴν περίστασιν τοῦ ἀριθ. 2 ἄρθρου 541, ἢ ὅταν ἀγνοῆται ὁ τόπος τῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατριβῆς τοῦ ἀντιδίκου τούτου, ἡ προθεσμία τῆς ἐφέσεως δὲν παύει εἰμὴ μετὰ 13 μῆνας καὶ 8 ἡμέρας. (Γαλλ. νομολ.).

Διατριβὴ Θέμιδ. ἀριθ. 2. (Νομικ. σελ. 1040).

§ 36. Ὁ δανειστὴς δύναται ν' ἀνακόψῃ ὡς τρίτος τὴν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου του μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθεῖσαν τελεσίδικον ἀπόφασιν;

Ἀπόφ. πολ.τ. Ἀρ. Πάγου 122 τοῦ 1848. — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 566 § 15, καὶ 556 ὑποσημ., καὶ σελ. 575 § 24.

ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑ (ἐπὶ ποιν. δίκης) (1).

ΣΗΜ. 1. Περὶ τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων, ὅσαι θεωροῦνται ὡς ἐρήμην ἐκδοθεῖσαι, ὡμίλησα ἐν τῷ Εὐρ. (τόμ. γ' σελ. 182 ἐπ. ἰδίως ἐν τοῖς §§ 19, 20). Νεώτερα δὲ ζητήματα δὲν ἔχω νὰ ὑπομνήσω εἰμὴ μόνον τὰ ἑξῆς·

ΣΗΜ. 2. Ὅρα ὅσα ἐσημείωσα ἀνωτ. (σ. 181 ἐπ.). ἐν τῇ λέξει Ἔκδοσις ἐπὶ ποινικῶν δικῶν.

§ 1. Ὁ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως παρασταθεὶς κατηγορούμενος, πρὶν δὲ τῆς ἀπολογίας ἀποσυρθεὶς τοῦ δικαστηρίου, θεωρεῖται ὡς δικασθεὶς ἐρήμην.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 77 τοῦ 1848.

§ 2. Ὁ παρὰ τῷ Ἀρ. Πάγῳ εἰσαγγελεὺς, ζητῶν νὰ παραπεμφθῇ ὑπόθεσίς τις εἰς συστηθησόμενον πολεμικὸν συμβούλιον, ὀφείλει νὰ κλητεύσῃ τὸν κατηγορούμενον ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 109 τοῦ 1846.

§ 3. Οἱ ὑπεύθυνοι συντάκται κλητευθέντες καὶ μὴ ἐμφανισθέντες δικάζονται ἐρήμην;—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 100 τοῦ 1846, ἣν ἐν τῷ Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 208 ἐπ.

§ 4. Ὁ κατηγορούμενος δὲν δύναται ἰσχυρῶς νὰ δικασθῇ ἐρήμην πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 70 τοῦ 1850.

§ 5. Οἱ ἕνεκα μὴ ἐμφανίσεως καταδικασθέντες μάρτυρες ἔχουν τὸ δικαίωμα ν' ἀνακόψωσι τὴν ἀπόφασιν· ἡ δὲ προθεσμία, μὴ ὁρίσαντος τοῦ νόμου εἰδικώτερόν τι, πρέπει νὰ ὑπολογίζηται κατὰ τὰς περὶ προθεσμιῶν διατάξεις. —Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 36 τοῦ 1843.

ΕΡΙΔΕΣ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν.

Ὅρα τὰς λέξεις Ἐκτέλεσις.—Κατάσχεσις.—Ἔφεσις. Ἐρημοδικία § 19.

ΕΡΙΟΝ *lana*, ἐριοπλύται *lanitoros, lanae lotares, fullones.* Ἁρμεν. βιβλ. 4, 21.

ΕΡΙΣ — ὅρα τὰς λέξεις *Ἑταιρία.*—*Ἐξαίρεσις.*

ΕΡΜΗΝΕΥΣ *interprete* (2).

Καλεῖται τὸ πρόσωπον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνατίθεται, ἐπὶ πολιτι-

---

(1) Πρβ. τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ λέξει. — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 213 ἐπ.—Ὅρα ἐν τῷ Εὐρ. (τόμ. 5) τὴν λέξιν Βουλεύματα.

(2) Ὅρα τὴν λέξιν Ἑρμηνεία,—Ἑρμηνεὺς ποιν. δικ. 130 ἐπ. πολιτ. δικ. 340, 342, 343· ὅρκος· ποιν. δικ. 133· ὅταν δὲν δοθῇ, λόγος ἀναιρέσεως· ποιν. δικ. 458. Διατ. 2, 3, 19.

κῶν ἢ ποινικῶν ὑποθέσεων, τὸ βάρος τῆς μεταφράσεως ἐγγράφων ἢ λόγων ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην γλῶσσαν.

Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἀρχαίου Γαλλικοῦ δικαίου καὶ εἰς τὰ μέρη, ὅπου ἴσχυε τὸ Ῥωμ. δίκαιον, (*droit-écrit*), αἱ ποινικαὶ καὶ πολιτικαὶ δίκαι διεξήγοντο Λατινιστί. Διάταγμα ὅμως Λουδοβίκου τοῦ ιβ', ἐκδοθὲν κατὰ μῆνα Ἰούνιον 1510, διέταξε τὸ εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου (*en vulgaire langage du pays*) διεξαγωγὴν τῶν δικῶν.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐπανελήφθη εἰς τὸ ἄρθρον 56 τοῦ διατάγματος Φραγγίσκου τοῦ ά, ὅπερ ἐξεδόθη κατὰ τὸν Ὀκτώβριον 1535.

Διὰ τοῦ ἄρθρου ὅμως 111 τοῦ κατὰ τὸ 1539 ἐκδοθέντος διατάγματος τοῦ αὐτοῦ Βασιλέως ἀπεφασίσθη νὰ διεξάγωνται αἱ διαδικασίαι Γαλλιστί, καὶ κατὰ τὸ 1670 ἐξεδόθη ἕτερον διάταγμα, τὸ ὁποῖον εἰσήγαγε τὸ τῶν διερμηνέων σύστημα διὰ τοὺς μὴ ἐννοοῦντας τὴν γλῶσσαν τῶν πόλεων· τὰς περὶ τούτου δὲ διατάξεις μετέφεραν εἰς τὸν κώδηκα τῆς 3 *brum*. ἔτους δ', καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 322 τῆν *instr. crim.*

Ἱκανότης διερμηνέως.— ὅρα Εὑρ. Ῥολλ., λ. *interprête*, ἀρ. 7.

Ἀντιμισθία. — *Δικαιώματα.* —ὅρα τὴν ποινικὴν διατίμησιν, ἀρ. 15 ἐπ.

Ὅταν πρόκηται περὶ συντάξεως συμβολαίου, εἷς δὲ τῶν συμβαλλομένων, ἢ καὶ ἀμφότεροι, ἀγνοοῦσι τὴν γλῶσσαν, τί γίνεται; — ὅρα Τουλλ. τόμ. 8 ἀρ. 99.— Εὑρ. Ῥολλ. λέξεσι *langue française* καὶ *acte notarié*, ἀρ. 257 ἐπ.—κατωτ. σ. 242 § 13.

Ὅταν πρόκηται περὶ κωφαλάλων; — ὅρα Εὑρ. Ῥολλίνου, λέξεσι *sourd—muet.—cour d'assises*, ἀριθμ. 683 ἐπ.—*enquête* ἀρ. 580,—καὶ *instruction criminelle*

Ἡ μὴ ὁρκωμοσία των ποίας συνεπείας παράγει;—ὅρα *Bioche*, ἐν τῇ λέξ. *interprête* (ἀρ. 10), ἀλλ' ἡ γνώμη του δὲν ἐφαρμόζεται παρ' ἡμῖν.— ὅρα ἄρθρ. 77, 80 ἐμπορ. νόμ.

Διορίζονται καὶ ὑπὸ διαιτητῶν; — ὅρα Ῥολλ. Εὑρ. τόμ. 8 σελ. 612, ἀρ. 27 ἐπ.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ (*interprétation*) ἐπὶ πολιτ. δικῶν (1).

Πίναξ λεκτικός.

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Διοικητική. ἁρμοδιότης (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 293 ἐπ.).

Ἀποφάσεις διοικ. 4.—Ἀποφ. τελεσίδικοι ἀνατρέχουσιν; 8.—Ἑρμηνεία ἀποφ. 9.

Ἁρμοδιότης· οἱ περὶ αὐτῆς νεώτ. νόμοι ἔχουν ἰσχὺν ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν; 1, 2, 10.—Τὰ

Παρατηρήσεις τινές.

Σημ. ά) Εἰς τὸ περὶ Ῥωμ. Δικ. σύγγραμμα (βιβλ. ά § 27 ἐπ.) τοῦ Κ. Καλλιγᾶ εὑρίσκετε παρατηρήσεις περὶ ἑρμηνείας· ἰδίως δὲ ὁμιλεῖ

ά) Περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἑρμηνείας. — β') Περὶ τῆς γραμματικῆς ἑρμηνείας, ἥτις γίνεται φιλολογική, ὅταν ἀνατρέχωμεν εἰς ἀπωτέρους χρόνους. — γ') Περὶ τῆς λογικῆς ἑρμηνείας. — δ') Περὶ ἀφορμῆς τοῦ νόμου.—ε) Περὶ σκοποῦ τοῦ νόμου.—ς') Περὶ συςατικῆς ἑρμηνείας. — ζ') Περὶ ἑρμηνείας τῶν πηγῶν μας· ὅρα καὶ Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 357 ἐπ.—καὶ τόμ. 5 σελ. 389 ἐπ.

Σημ. β) ὅρα τὴν περὶ Ῥωμ. Δικ. πραγμ. Καλλ. βιβλ. γ' § 50, καὶ Θέμ. τόμ. 4 σελ. 457 ἐπ.

Σημ. γ') Τρία εἶναι τὰ συστήματα, καθ' ἃ δύναταί τις νὰ σχολιάσῃ ἢ ἑρμηνεύσῃ οἱονδήποτε νόμον.

Τὸ πρῶτον συνίσταται εἰς τὴν ἐξήγησιν τῶν διατάξεών του δι' ἐκείνων τῶν ἐπισήμων πράξεων, τῶν ὁποίων αἱ μὲν, ὡς προηγηθεῖσαι τῆς ὁριστικῆς αὐτοῦ συντάξεως, καὶ ἐξελθοῦσαι ἀπὸ τὴν συνταχτικὴν ἐξουσίαν, φανερόνουσι τὸ πνεῦμα καὶ τὸν σκοπὸν τῶν δημιουργησάντων τὸν νόμον· αἱ δὲ, ὡς ἐκδοθεῖσαι μετὰ ταῦτα ἀπὸ τὰς καθιερωθείσας ὑπὸ τοῦ συντάγματος ἐξουσίας τοῦ κράτους, περιέχουσιν ἑρμηνείας εἰς διάφορα ἄρθρα, ῥυθμίζουσι τὰ καθέκαστα, πληρόνουσι τὰ κεχηνότα καὶ τείνουσιν εἰς τὸ ν' ἀναπτύξωσιν αὐτὸν βαθμηδὸν, διὰ τοῦ χρόνου, διὰ θετικῶν διατάξεων. Αὕτη εἶναι ἡ *ἐπίσημος* ἑρμηνεία (*législative*).

Τὸ δεύτερον σύστημα ἐξηγεῖ τὸν νόμον διὰ τῆς παραθέσεως τῶν διαφόρων γνωμῶν, τὰς ὁποίας ἄλλοι ἐξέφρασαν ὡς πρὸς τὸ προκείμενον. Ὁ τρόπος οὗτος μᾶς δίδει τὴν ἐξήγησιν *φιλολογικήν*.

Διὰ τοῦ τρίτου τρόπου ὁ συγγραφεὺς οἰκοδομεῖ φιλοσοφικὸν σύςημα ἴδιον, καὶ ζητεῖ, διὰ τῶν θεωρητικῶν αὐτοῦ ἀρχῶν, νὰ ἐξηγήσῃ τὸ σύνταγμα π. χ. ἐν γένει καὶ ἐν μέρει, χωρὶς νὰ ῥίψῃ βλέμμα εἰς τὸ θετικὸν δίκαιον καὶ εἰς τὴν φιλολογίαν αὐτοῦ, εἰμὴ καθόσον δύναται νὰ εὕρῃ εἰς αὐτὸ ὕλην διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ, ἢ ἁπλᾶ διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὰς ἰδέας του, ἢ τὸ σύστημά του. Ὁ τρόπος οὗτος μᾶς δίδει τὴν ἑρμηνείαν *δογματικὴν* (*doctrinale*) (α).

(α) Ὅρα Θέμ. τόμ. 4 σελ. 40 ἐπ. 48 ἐπ.

§ 1. Οἱ περὶ ἁρμοδιότητος μεταγενέστεροι νόμοι ἔχουν ἰσχὺν

Σημ. δ') Ἀπὸ τὸ Εὑρετήριον τοῦ Ῥολλίνου (λέξει *acte adiministratif* § 11 ἐπ) μεταφράζω, ἐν περιλήψει, τὰ ἑξῆς·

Ἡ μὲν ἑρμηνεία τῶν διοικ. ἐγγράφων ἀνήκει εἰς τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν, ἡ δὲ ἐφαρμογή των εἰς τὰ δικαστήρια· ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι κανὼν, καθιερωθεὶς ἀπὸ τὴν νομολογίαν. (*Dufort*, τόμ. 1 ἀρ. 93).

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς περὶ ἑρμηνείας τῶν διοικητικῶν ἐγγράφων ἀρχῆς δίδει χώραν εἰς διάκρισιν μεταξὺ τῶν διοικητικῶν πράξεων, δι' ὧν αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ ἀποφαίνονται περί τινος ἀντικειμένου κανονιστικῶς, καὶ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσι σύμβασιν γενομένην μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἰδιώτου τινός· ὡς πρὸς τὰς πρώτας, τὰ δικαστήρια ἔχουν, ὡς καὶ ὡς πρὸς τοὺς νόμους, τὸ δικαίωμα τῆς ἑρμηνείας, δυνάμενα νὰ ἐξετάσωσιν ἂν ἦναι σύμφωνοι μὲ τὸν νόμον. Ἂν δὲν συμφωνῶσι μὲ τὸν νόμον, ἀρνοῦνται τὴν ἐφαρμογήν των.

Ὡς πρὸς τὰς πράξεις τοῦ δευτέρου εἴδους, τὰ δικαστήρια δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ διατάξωσι τὴν ἐφαρμογήν των (α).

Τὰ περὶ ἰδιοκτησίας ζητήματα ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια καὶ τότε ἀκόμη, ὅταν τὸ ζητούμενον δικαίωμα ἐκπηγάζῃ ἀπὸ διοικητικὰς πράξεις, καὶ ὅταν δὲν πρόκηται εἰμὴ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς των.

Ὅταν τὰ δικαστήρια ἐπελήφθησαν ζητήματός τινος περὶ ἰδιοκτησίας, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ λυθῇ εἰμὴ διὰ τῆς ἑρμηνείας διοικητικῆς τινὸς πράξεως, δὲν δύνανται, παραπέμποντα τὸ περὶ τῆς ἑρμηνείας ταύτης ζήτημα εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχάς, νὰ ἀπεκδυθῶσι τῆς ὑποθέσεως, ὀφείλοντα ἁπλῶς δι' ἀνακριτικοῦ μέτρου νὰ προκαλέσωσι τὴν ἑρμηνείαν (§ 77).

(α) Ὅρα τὰ περαιτέρω εἰς τὸ ἀνωτ. σύγγραμμα § 15 ἐπ.

ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν; — ὅρα Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 225. — Πρβ. *Ἔφεσις*.

§ 2. Τὸ περὶ ἁρμοδιότητος τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν διάταγμα τῆς 9 Ἰουλίου 1838 ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν; — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 226 § 220.

§ 3. Τὰ δικαστήρια δὲν εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐπέμβωσιν εἰς τὴν ἑρμηνείαν συνθηκῶν, ὅταν αὗται ἀφορῶσιν ἀποκλειστικῶς δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν ἐπικρατειῶν. Δύνανται δὲ, ὅταν αἱ συνθῆκαι κανονίζωσιν ἰδιωτικὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις.

Ἀποφασίσαντος τοῦ Ἀρ. Πάγου τὸ ἀνωτέρω ζήτημα, δύνανται τὰ κατώτερα δικας. νὰ τὸ λύσωσιν ἄλλως, ἂν δὲν ἐπρόκειτο περὶ κανονισμοῦ ἁρμοδιότητος (1). — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 186 (§ 184) — καὶ σελ. 195 ἐπ.

§ 4. Αἱ μεταξὺ ἐνοικιαστοῦ καὶ ὑπενοικιαστοῦ συμφωνίαι, καὶ αἱ περὶ τῆς *ἑρμηνείας* τῶν συμφωνιῶν τούτων ἔριδες, ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια. — Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 178 § 175.

§ 5. Προςαγομένης εἰς τὰ τακτικὰ δικαςήρια ἀποφάσεώς τινος διοικητικῆς, δι' ἧς ἐδικάσθη ὁπωςδήποτε ἀντικείμενον ὑπαγόμενον εἰς τὴν διοικητικὴν δικαιοδοσίαν, τὰ τακτικὰ δικαστήρια δὲν δύνανται ἁρμοδίως ν' ἀποφασίσωσιν ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος, τῆς ἰσχύος καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων της. — Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 201 § 191.

§ 6. Τὰ δικαςήρια, δικάζοντα περὶ ἀποζημιώσεων ἐκ τῆς ἀποστερήσεως ἰδιωτικῶν ἰδιοκτησιῶν διὰ δημοσίαν ἀνάγκην, εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐκτιμήσωσι καὶ τὰς περιστρεφομένας εἰς τὴν ὑπόθεσιν

---

(1) Τὸ ζήτημα αὐτὸ ἀνεφύη ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, οἵτινες (προκειμένου λόγου περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συνθηκῶν τῶν ἐτῶν 1846, 1847 καὶ 1848) ἀπεφήναντο ὅτι τὰ τακτικὰ δικαστήρια εἰσὶν ἀναρμόδια.

Ἡ ἀπόφασίς των ἀνηρέθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15 τοῦ 1846 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ παρεπέμφθη ἡ τοῦ ζητήματος ἐκδίκασις ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἀλλὰ καὶ οὗτοι, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 208 τοῦ 1846 ἀποφάσεώς των, ἐνέμενον εἰς τὴν νομολογίαν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. Ὁ Ἄρειος Πάγος ὅμως ἀνῄρεσε, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 76 τοῦ 1847 ἀποφάσεώς του, καὶ τὴν ἀπόφασιν ταύτην.

Κατόπιν, κανονισθείσης οὕτω τῆς ἁρμοδιότητος, οἱ ἐν Ναυπλίῳ ἐφέται ὑπεχώρησαν. (Ὅρα καὶ τὰς τοῦ Ἀρ. Πάγου πολιτ. ἀποφάσεις 17 καὶ 110 τοῦ 1848).

Ὅρα τὴν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀρίστην ἀγόρευσιν τοῦ Δουπίνου, ὡς εἰςαγγελέως παρὰ τῷ ἀκυρωτικῷ τῆς Γαλλίας, ἐν τόμ. 6 σελ. 1 ἐπ. τῶν requisitoires αὐτοῦ.

ἡ περὶ προςωπικῆς κρατήσεως δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ὅταν δὲν ἐκοινοποιήθη τῷ ἐφεσιβλήτῳ (1).

'Απόφ. 50 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4712). — 'Αποφ. 220 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4857).

§ 19. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ ἐπὶ τῶν ἐρήμην ἐκδιδομένων περὶ δισταγμῶν καὶ ἐνστάσεων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων (2); — ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 185 ἐπ. — ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 22 ἐπ. — ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 229 ἐπ. (§ 19).

§ 20. Ἡ μετὰ τὴν ἀνακοπὴν ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις καλύπτει τὰς ἀκυρότητας τῆς ἐρήμην· μόνη ἡ τελευταία (ἡ κατ' ἀντιμωλίαν) ἔχει κῦρος.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 89 τοῦ 1837. — 'Απόφ. 'Αρ. Πάγ. 186 τοῦ 1838.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν 'Εκτέλεσις Προςωπ. (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 531 ἐπ.).

(2) Διὰ χρέος τοῦ συζύγου κατεσχέθη κτῆμα τῆς συζύγου· ἐκεῖνος δ' ἀνέκοψε τὴν κατάσχεσιν, διατεινόμενος ὅτι τὸ κατασχεθὲν εἶναι κτῆμα προικῷον· ἐξεδόθη ἀπόφασις, ἀποῤῥίπτουσα τὴν ἀνακοπὴν, καὶ ἀνεφύη τὸ ζήτημα: ἂν ἡ ἀπόφασις αὕτη περιστρέφηται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν: Τὸ δικαστ. τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν ἔλυσε τὸ ζήτημα καταφατικῶς.

'Απόφ. 8583 τοῦ 1851.

— Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 871 τῆς πολιτ. δικονομίας σιωπηλὴ ἀπόκλεισις τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀνακοπῆς μέσου εἰς τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκας, ἀφορᾷ τὰς πρωτοδίκους ἀποφάσεις, περὶ ὧν καὶ μόνον διαλαμβάνει ἡ δευτέρα διάταξις τοῦ μνησθέντος ἄρθρου, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς κατ' ἐρήμην ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἐκδιδομένας ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων.

'Αποφ. 57 καὶ 275 τοῦ 1839. — 194 τοῦ 1847. — 180 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2148, 3053, 3675, 3704, 4361, 4562, 4774, 4850). — 'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 10 καὶ 90 τοῦ 1845. — 11 τοῦ 1846. — 156 καὶ 165 τοῦ 1848.

— Ἡ ἔνστασις αὕτη ἀνάγεται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ προτείνεται κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν.

'Απόφ. τῆς 24 7βρίου 1840 — καὶ 194 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. (Νομ. σελ. 2219, 4830).

— Μόνον ἔφεσις καὶ οὐχὶ ἀνακοπὴ ἐπιτρέπεται κατὰ τῆς κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ παρεμπίπτοντος τινὸς ζητήματος κατὰ τὴν κατάσχεσιν ἀκινήτου κτήματος, τὸ ὁποῖον ἀνεφύη πρὸ τῆς κατακυρώσεως.

'Απόφ. ἐφετ. Πατρισ. τῆς 9 Μαρτίου 1840. (Νομ. σελ. 2198).

— Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατ' ἀποφάσεως ἐρήμην ἐκδοθείσης, ἐπὶ τῇ διεκδικητικῇ κατ' ἀνακοπὴν ἀγωγῇ τρίτου, περὶ κτήματος κατασχεθέντος πρὸς πλειστηριασμόν.

'Απόφ. 163 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4758).

§ 21. Η κατ' ἐρήμην καὶ ἡ κατ' ἀντιμωλίαν συζήτησις εἰσὶ πάντη διακεκριμμέναι, διότι εἰς ἑκατέραν αὐτῶν ἡ ὑπόθεσις συζητεῖται ἐξ ὑπαρχῆς· ἄρα δὲν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ἡ κατ' ἀμφοτέρας τὰς συζητήσεις ταύτας σύμπραξις τῶν αὐτῶν δικαστῶν (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 366 τοῦ 1840.—'Απόφ. 72 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 272).

§ 22. Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς διὰ τὸ ἐμποροδικεῖον Ὀδησσοῦ ἰσχυούσης δικονομίας, ὅταν τὶς, προςκληθεὶς δὶς παρὰ τοῦ δικαστηρίου, δὲν ἐμφανισθῇ οὔτε αὐτοπροςώπως, οὔτε δι' ἐπιτρόπου του, τότε προβαίνει ἡ δίκη ἐρήμην αὐτοῦ, καὶ ἐκδίδεται ἀπόφασις ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος προςαχθέντων ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων, ἥτις, ἐὰν ὁ προςκληθεὶς, ἢ ὁ πληρεξούσιός του, δὲν ἦναι παρὼν διὰ νὰ σημειώσῃ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ δικαστηρίου τὴν ἔκκλησίν του ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος μετὰ τὴν δημοσίευσίν της, καθίσταται κατ' αὐτοῦ τελεσίδικος.

'Απόφ. 132 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3988).

§ 23. Δὲν εἶναι ἀναγκαῖον προςὸν τῆς ἀποφάσεως νὰ μνημονεύηται ἐν αὐτῷ ὅτι ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων ἐδικάσθη ἐρήμην.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 182 τοῦ 1848.

§ 23. Ὅταν ἀφ' ἑνὸς ἡ ἀπόφασις ὁρίζῃ προθεσμίαν τινὰ, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ γίνωσιν ἐξετάσεις, ἡ δὲ ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐρήμην, ἀπὸ πότε ἄρχεται ἡ προθεσμία; — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 87 § 84 δίς.

Σημ. Ἀπὸ τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ μεταγράφω τὰ ἑξῆς, περὶ ὧν θέλω ὁμιλήσει ἐκτενέστερα ἐν τῇ λέξει *Ἔφεσις*.

§ 24. Ἐὰν, γενομένης ἐφέσεως ἐκ μέρους δύω ὁμοδίκων, ὁ εἷς μόνον παρασταθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως καὶ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις μεταρρυθμισθῇ, ὁ δ' ἐφεσίβλητος ζητήσῃ νὰ ἐπιδικασθοῦν αἱ κατὰ τοῦ μὴ ἐμφανισθέντος ἐφεσείοντος προτάσεις του, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἐφαρμώσῃ αὐτεπαγγέλτως τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 782 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀλλ' ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὰς κατὰ τοῦ ἀπόντος διαδίκου προτάσεις τοῦ ἐφεσιβλήτου.

Απόφ. 42 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 783).

---

(1) Τί ὡς πρὸς τὴν δημοσίευσιν; — 'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 363 καὶ 366 τοῦ 1840.

§ 25. Κατὰ τὰ ἄρθρα 774 καὶ 595 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ νὰ ἐπιδικασθῶσιν εἰς τὸν ἐφεσείοντα αἱ προτάσεις του, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, πρέπει ά) νὰ στηρίζωνται εἰς δικαιώματα, τουτέστι ν' ἀποδειχθῇ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν ὅτι ἐνηργήθησαν ὅλα τὰ προςόντα, τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, εἰς ὃν αἱ εἰρημέναι προτάσεις στηρίζονται, καὶ β') νὰ μὴ δύναται νὰ προβληθῇ κατ' αὐτῶν ἔνστασις ἐξ ἐπαγγέλματος· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον δὲν παραβιάζει νόμον τινὰ ἂν ἀποῤῥίψῃ τὴν περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴν ὡς μὴ βάσιμον διὰ τὴν μὴ προκαταβολὴν τοῦ τιμήματος.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 199 τοῦ 1838.

§ 26. Ὅταν οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐναγομένου γίνωσι δεκτοὶ πρωτοδίκως, καί, ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν, ἀποῤῥιφθῇ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος· κατὰ δὲ τὴν ἐφέσιμον δίκην ὁ ἐναγόμενος καὶ ἐφεσίβλητος δὲν παρασταθῇ, ἡ ἔφεσις καὶ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος γίνεται δεκτὴ διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δὲν παρεστάθη ὁ ἐναγόμενος ἐφεσίμως, διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς λόγους τῆς ἀπολογίας του, ἐφ' ὧν ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις στηρίζεται.

'Απόφ. 14 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 2786).

§ 27. Ὁ ἐφεσίβλητος δὲν δύναται νὰ κάμῃ κατὰ τοῦ ἐρήμην δικαζομένου ἐκκαλοῦντος προτάσεις, τεινούσας πρὸς μεταῤῥύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, ἢ χειροτέρευσιν τῆς τύχης αὐτοῦ.

'Απόφ. 48 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4404).

§ 28. Ἐὰν ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἐμφανισθῇ εἰς τὸ ἀκροατήριον, ὁ δὲ ἐγγυητὴς αὐτοῦ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα τὴν ἀντέρεσίν του καὶ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγήν του, δικάζεται ἐρήμην, κατὰ τὸ ἄρθρον 604 § 3 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθόσον ὁ ἐγγυητής του ἐμφανίζεται καὶ ἀναλαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ἀναγγελέως τῆς δίκης.

'Απόφ. τῆς 370 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4256).

§ 29. Τὸ ἐφετεῖον δὲν εἶναι ὑπόχρεων, μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἐφεσιβλήτου, νὰ ἐπιδικάσῃ τὴν ἀγωγὴν εἰς τὸν ἐφεσείοντα, καθότι εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην τὸ ἐφετεῖον προςκαλεῖται κυρίως ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς νομιμότητος ἢ μὴ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου, καὶ ἑπομένως ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ ἐρευνήσῃ τὰ ἐνώπιον τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου διατρέξαντα καὶ ἀποφασισθέντα (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 86 τοῦ 1846.—Ὅρα ἀνωτ. § 13.

(1) Ὅρα τὰ περὶ τούτο ἐν λέξει Ἔφεσις.

§ 30. Ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν, τὴν ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ τῆς ἐφέσεως πλειόνων ἐκκαλούντων, δύναται ν' ὠφεληθῇ καὶ ὅστις τῶν ἐκκαλούντων δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν. — ὅρα τ. λ. ἔφεσις.

Ἀπόφ. 122 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4667).

§ 31. Ὁ ἀνακόπτων δὲν δύναται, μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή, νὰ ἐπικαλεσθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 595 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν παραδοχὴν τῶν προτάσεών του, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς προτάσεις καὶ ἀποδείξεις τοῦ μὴ ἐμφανιζομένου διαδίκου, καὶ νὰ τὰς σταθμίσῃ.

Ἀπόφ. 99 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3344).

— Ἡ ἔνστασις ὅτι ἀνακοπὴ ἐπ' ἀνακοπῆς δὲν συγχωρεῖται, πρέπει νὰ προτείνηται εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 88 τοῦ 1845.

— Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, μὴ ἐμφανιζομένου τοῦ ἐρήμην δικασθέντος ἐκκαλοῦντος καὶ ἀνακόπτοντος ἀποῤῥίπτει τὴν ἀνακοπὴν καὶ ἔφεσιν, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς προτάσεις του.

Ἀπόφασις πολιτ. Ἀρ. Πάγου 394 τοῦ 1840 φέρουσα:

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ 774 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην τὰ περὶ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασίας ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν διατασσόμενα, κατὰ δὲ τὸ 591 ἄρθρον, μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν, τὸ δικαστήριον, δικάζον ἐρήμην, ἐπιδικάζει εἰς τὸν ἐναγόμενον ὅλας τὰς προτάσεις του, τουτέστιν ἀποῤῥίπτει τὴν ἀγωγήν, ἂν τὸ αἰτήσῃ ὁ ἐναγόμενος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οἱ ἀναιρεσείοντες δῆμοι, ἐκκαλέσαντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 262 ἀπόφασιν τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν, καὶ καταστάντες, διὰ τῆς ἐφέσεώς των, ἐνάγοντες δὲν ἐνεφανίσθησαν ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως· δικασθέντες δὲ ἐρήμην, καὶ ἀνακόψαντες τὴν κατ' αὐτῶν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν, δὲν ἐνεφανίσθησαν καὶ αὖθις εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς των γενομένην συζήτησιν· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποῤῥίψαν τὴν ἔφεσιν καὶ τὴν ἀνακοπήν των κατ' αἴτησιν τῶν ἐφεσιβλήτων, συνεμορφώθη ἐντελῶς μὲ τὰ ἄρθρα 774 καὶ 91 τῆς πολιτ. δικονομίας, οὔτε ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοὺς ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἐφέσεως καὶ ἀνακοπῆς ἐνδιαλαμβανομένους λόγους, οἵτινες, κατὰ τὰ μνησθέντα ἄρθρα τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ὡς μὴ προταθέντες ἐπὶ ἀκροατηρίου διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τῶν

ἐκκαλούντων συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 580, 581 καὶ 173 τῆς πολ. δικονομίας, θεροῦνται ὡς μὴ γενόμενοι. »

(Νομικ. σελ. 2483).

§ 32. Ἡ ἀνακοπὴ δὲν ἐπαναφέρει τὴν συζήτησιν ὅλων τῶν προτάσεων, περὶ ὧν τὸ δικαστήριον ἀπεφάνθη ὁριστικῶς διὰ τῆς ἀνακοπείσης ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. 144 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3738).

§ 33. Ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ δὲν δύναται νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν συζήτησιν, ἐρήμην τοῦ ἀνακόπτοντος, τῶν προτάσεων, περὶ ὧν απεφάσισεν ἤδη τὸ δικαστήριον διὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεώς του.

Ἀπόφ. 137 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4000).

§ 34. Γενομένης ἀνακοπῆς κατ' ἀποφάσεως ἐρήμην ἐκδοθείσης, ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ δύναται νὰ φέρῃ εἰς ἀμφισβήτησιν ἀντικείμενα, ἐφ' ὧν τὸ δικαστήριον ἀπεφάσισεν, ἀκοῦσαν αὐτόν.

Ἀπόφ. 6 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4775).

§ 35. Ὁ ἐκτὸς τοῦ κράτους εἰς γνωστὸν τόπον διαμονῆς διάδικος χαίρει 3 μῆνας καὶ 8 ἡμέρας διὰ νὰ κάμῃ ἀνακοπήν.

— Πρὶν τῆς παρελεύσεως ταύτης δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἔφεσιν, καὶ νὰ τρέχῃ ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία.

— Χαίρει διὰ τὴν ἔφεσιν ἑτέραν προθεσμίαν 4 μηνῶν, τουτέστι τριῶν μηνῶν καὶ 30 ἡμερῶν, ἀπὸ τὴν παῦσιν τῆς προηγουμένης περὶ ἀνακοπῆς προθεσμίας, ὥστε δὲν εἶναι ἐκπρόθεσμος διὰ τὴν ἔφεσιν ὁ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κατ' ἐρήμην δικασθεὶς διάδικος, εἰμὴ μετὰ 7 μῆνας καὶ 8 ἡμέρας ἀπὸ τὴν ἡμέραν, καθ ἣν ἐπεδόθη ἡ ἀπόφασις αὕτη εἰς τὸν εἰσαγγελέα.

— Εἰς τὴν περίστασιν τοῦ ἀριθ. 2 ἄρθρου 541, ἢ ὅταν ἀγνοῆται ὁ τόπος τῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατριβῆς τοῦ ἀντιδίκου τούτου, ἡ προθεσμία τῆς ἐφέσεως δὲν παύει εἰμὴ μετὰ 13 μῆνας καὶ 8 ἡμέρας. (Γαλλ. νομολ.).

Διατριβὴ Θέμιδ. ἀριθ. 2. (Νομικ. σελ. 1040).

§ 36. Ὁ δανειστὴς δύναται ν' ἀνακόψῃ ὡς τρίτος τὴν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου του μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθεῖσαν τελεσίδικον ἀπόφασιν;

Ἀπόφ. πολ.τ. Ἀρ. Πάγου 122 τοῦ 1848. — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 566 § 15, καὶ 556 ὑποσημ., καὶ σελ. 575 § 24.

ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑ (ἐπὶ ποιν. δίκης) (1).

ΣΗΜ. 1. Περὶ τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων, ὅσαι θεωροῦνται ὡς ἐρήμην ἐκδοθεῖσαι, ὡμίλησα ἐν τῷ Εὑρ. (τόμ. γ' σελ. 182 ἐπ. ἰδίως ἐν τοῖς §§ 19, 20). Νεώτερα δὲ ζητήματα δὲν ἔχω νὰ ὑπομνήσω εἰμὴ μόνον τὰ ἑξῆς·
ΣΗΜ. 2. Ὅρα ὅσα ἐσημείωσα ἄνωτ. (σ. 181 ἐπ.). ἐν τῇ λέξει Ἔκδοσις ἐπὶ ποινικῶν δικῶν.

§ 1. Ὁ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως παρασταθεὶς κατηγορούμενος, πρὶν δὲ τῆς ἀπολογίας ἀποσυρθεὶς τοῦ δικαστηρίου, θεωρεῖται ὡς δικασθεὶς ἐρήμην.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 77 τοῦ 1848.

§ 2. Ὁ παρὰ τῷ Ἀρ. Πάγῳ εἰσαγγελεύς, ζητῶν νὰ παραπεμφθῇ ὑπόθεσίς τις εἰς συστηθησόμενον πολεμικὸν συμβούλιον, ὀφείλει νὰ κλητεύσῃ τὸν κατηγορούμενον ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 109 τοῦ 1846.

§ 3. Οἱ ὑπεύθυνοι συντάκται κλητευθέντες καὶ μὴ ἐμφανισθέντες δικάζονται ἐρήμην;—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 100 τοῦ 1846, ἣν ἐν τῷ Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 208 ἐπ.

§ 4. Ὁ κατηγορούμενος δὲν δύναται ἰσχυρῶς νὰ δικασθῇ ἐρήμην πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 70 τοῦ 1850.

§ 5. Οἱ ἕνεκα μὴ ἐμφανίσεως καταδικασθέντες μάρτυρες ἔχουν τὸ δικαίωμα ν' ἀνακόψωσι τὴν ἀπόφασιν· ἡ δὲ προθεσμία, μὴ ὁρίσαντος τοῦ νόμου εἰδικώτερόν τι, πρέπει νὰ ὑπολογίζηται κατὰ τὰς περὶ προθεσμιῶν διατάξεις. —Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 36 τοῦ 1843.

ΕΡΙΔΕΣ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν.

Ὅρα τὰς λέξεις Ἐκτέλεσις.—Κατάσχεσις.—Ἔφεσις. Ἐρημοδικία § 19.

ΕΡΙΟΝ *lana*, ἐριοπλύται *lanitoros*, *lanae latores*, *fullones*. Ἀρμεν. βιβλ. 4, 21.

ΕΡΙΣ — ὅρα τὰς λέξεις *Ἑταιρία*.—*Ἐξαίρεσις*.

ΕΡΜΗΝΕΥΣ *interprete* (2).

Καλεῖται τὸ πρόσωπον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνατίθεται, ἐπὶ πολιτι-

---

(1) Πρβ. τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ λέξει. — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 213 ἐπ.—Ὅρα ἐν τῷ Εὑρ. (τόμ. 5) τὴν λέξιν Βουλεύματα.

(2) Ὅρα τὴν λέξιν Ἑρμηνεία,—Ἑρμηνεὺς ποιν. δικ. 130 ἐπ. πολιτ. δικ. 340, 342, 343· ὅρκος· ποιν. δικ. 133· ὅταν δὲν δοθῇ, λόγος ἀναιρέσεως· ποιν. δικ. 458. Διατ. 2, 3, 19.

κῶν ἢ ποινικῶν ὑποθέσεων, τὸ βάρος τῆς μεταφράσεως ἐγγράφων ἢ λόγων ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην γλῶσσαν.

Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἀρχαίου Γαλλικοῦ δικαίου καὶ εἰς τὰ μέρη, ὅπου ἴσχυε τὸ Ῥωμ. δίκαιον, (*droit-écrit*), αἱ ποινικαὶ καὶ πολιτικαὶ δίκαι διεξήγοντο Λατινιστί. Διάταγμα ὅμως Λουδοβίκου τοῦ ιβ', ἐκδοθὲν κατὰ μῆνα Ἰούνιον 1510, διέταξε τὸ εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου (*en vulgaire langage du pays*) διεξαγωγὴν τῶν δικῶν.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐπανελήφθη εἰς τὸ ἄρθρον 56 τοῦ διατάγματος Φραγγίσκου τοῦ ά, ὅπερ ἐξεδόθη κατὰ τὸν Ὀκτώβριον 1535.

Διὰ τοῦ ἄρθρου ὅμως III τοῦ κατὰ τὸ 1539 ἐκδοθέντος διατάγματος τοῦ αὐτοῦ Βασιλέως ἀπεφασίσθη νὰ διεξάγωνται αἱ διαδικασίαι Γαλλιστί, καὶ κατὰ τὸ 1670 ἐξεδόθη ἕτερον διάταγμα, τὸ ὁποῖον εἰσήγαγε τὸ τῶν διερμηνέων σύστημα διὰ τοὺς μὴ ἐννοοῦντας τὴν γλῶσσαν τῶν πόλεων· τὰς περὶ τούτου δὲ διατάξεις μετέφεραν εἰς τὸν κώδηκα τῆς 3 *brum*. ἔτους δ', καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 322 τῆν *instr. crim.*

Ἱκανότης διερμηνέως.— Ὅρα Εὑρ. Ῥολλ., λ. *interprête*, ἀρ. 7.

Ἀντιμισθία. — *Δικαιώματα.* —Ὅρα τὴν ποινικὴν διατίμησιν, ἀρ. 15 ἐπ.

Ὅταν πρόκηται περὶ συντάξεως συμβολαίου, εἰς δὲ τῶν συμβαλλομένων, ἢ καὶ ἀμφότεροι, ἀγνοοῦσι τὴν γλῶσσαν, τί γίνεται; — Ὅρα Τουλλ. τόμ. 8 ἀρ. 99.—Εὑρ. Ῥολλ. λέξεσι *langue française* καὶ *acte notarié*, ἀρ. 257 ἐπ.—κατωτ. σ. 242 § 13.

Ὅταν πρόκηται περὶ κωφαλάλων; — ὅρα Εὑρ. Ῥολλίνου, λέξεσι *sourd—muet.—cour d'assises*, ἀριθμ. 683 ἐπ.—*enquête* ἀρ. 580,—καὶ *instruction criminelle*

Ἡ μὴ ὁρκωμοσία των ποίας συνεπείας παράγει;—Ὅρα *Bioche*, ἐν τῇ λέξ. *interprête* (ἀρ. 10), ἀλλ' ἡ γνώμη του δὲν ἐφαρμόζεται παρ' ἡμῖν.—Ὅρα ἄρθρ. 77, 80 ἐμπορ. νόμ.

Διορίζονται καὶ ὑπὸ διαιτητῶν; — Ὅρα Ῥολλ. Εὑρ. τόμ. 8 σελ. 612, ἀρ. 27 ἐπ.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ (*interprétation*) ἐπὶ πολιτ. δικῶν (1).

Πίναξ λεκτικός.

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Διοικητική. ἁρμοδιότης (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 293 ἐπ.).

Παρατηρήσεις τινές.

Σημ. ά) Εἰς τὸ περὶ Ῥωμ. Δικ. σύγγραμμα (βιβλ. ά § 27 ἐπ.) τοῦ Κ. Καλλιγᾶ εὑρίσκετε παρατηρήσεις περὶ ἑρμηνείας· ἰδίως δὲ ὁμιλεῖ

ά) Περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἑρμηνείας. — β') Περὶ τῆς γραμματικῆς ἑρμηνείας, ἥτις γίνεται φιλολογική, ὅταν ἀνατρέχωμεν εἰς ἀπωτέρους χρόνους. — γ') Περὶ τῆς λογικῆς ἑρμηνείας. — δ') Περὶ ἀφορμῆς τοῦ νόμου.—έ) Περὶ σκοποῦ τοῦ νόμου.—ς') Περὶ συςατικῆς ἑρμηνείας. — ζ') Περὶ ἑρμηνείας τῶν πηγῶν μας· ὅρα καὶ Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 357 ἐπ.—καὶ τόμ. 5 σελ. 389 ἐπ.

Σημ. β') ὅρα τὴν περὶ Ῥωμ. Δικ. πραγμ. Καλλ. βιβλ. γ' § 50, καὶ Θέμ. τόμ. 4 σελ. 457 ἐπ.

Σημ. γ') Τρία εἶναι τὰ συστήματα, καθ' ἃ δύναταί τις νὰ σχολιάσῃ ἢ ἑρμηνεύσῃ οἱονδήποτε νόμον.

Τὸ πρῶτον συνίσταται εἰς τὴν ἐξήγησιν τῶν διατάξεών του δι' ἐκείνων τῶν ἐπισήμων πράξεων, τῶν ὁποίων αἱ μὲν, ὡς προηγηθεῖσαι τῆς ὁριστικῆς αὐτοῦ συντάξεως, καὶ ἐξελθοῦσαι ἀπὸ τὴν συντακτικὴν ἐξουσίαν, φανερόνουσι τὸ πνεῦμα καὶ τὸν σκοπὸν τῶν δημιουργησάντων τὸν νόμον· αἱ δὲ, ὡς ἐκδοθεῖσαι μετὰ ταῦτα ἀπὸ τὰς καθιερωθείσας ὑπὸ τοῦ συντάγματος ἐξουσίας τοῦ κράτους, περιέχουσιν ἑρμηνείας εἰς διάφορα ἄρθρα, ῥυθμίζουσι τὰ καθέκαστα, πληρόνουσι τὰ κεχηνότα καὶ τείνουσιν εἰς τὸ ν' ἀναπτύξωσιν αὐτὸν βαθμηδὸν, διὰ τοῦ χρόνου, διὰ θετικῶν διατάξεων. Αὕτη εἶναι ἡ *ἐπίσημος* ἑρμηνεία (*législative*).

Τὸ δεύτερον σύστημα ἐξηγεῖ τὸν νόμον διὰ τῆς παραθέσεως τῶν διαφόρων γνωμῶν, τὰς ὁποίας ἄλλοι ἐξέφρασαν ὡς πρὸς τὸ προκείμενον. Ὁ τρόπος οὗτος μᾶς δίδει τὴν ἐξήγησιν *φιλολογικήν*.

Διὰ τοῦ τρίτου τρόπου ὁ συγγραφεὺς οἰκοδομεῖ φιλοσοφικὸν σύςημα ἴδιον, καὶ ζητεῖ, διὰ τῶν θεωρητικῶν αὐτοῦ ἀρχῶν, νὰ ἐξηγήσῃ τὸ σύνταγμα π. χ. ἐν γένει καὶ ἐν μέρει, χωρὶς νὰ ῥίψῃ βλέμμα εἰς τὸ θετικὸν δίκαιον καὶ εἰς τὴν φιλολογίαν αὐτοῦ, εἰμὴ καθόσον δύναται νὰ εὕρῃ εἰς αὐτὸ ὕλην διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ, ἢ ὅπλα διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὰς ἰδέας του, ἢ τὸ σύστημά του. Ὁ τρόπος οὗτος μᾶς δίδει τὴν ἑρμηνείαν *δογματικὴν* (*doctrinale*) (α).

(α) Ὅρα Θέμ. τόμ. 4 σελ. 40 ἐπ. 48 ἐπ.

§ 1. Οἱ περὶ ἁρμοδιότητος μεταγενέστεροι νόμοι ἔχουν ἰσχὺν

Σημ. δ') Ἀπὸ τὸ Εὑρετήριον τοῦ Ῥολλίνου (λέξει *acte adimidistratif* § 11 ἐπ) μεταφράζω, ἐν περιλήψει, τὰ ἑξῆς·

Η μὲν ἑρμηνεία τῶν διοικ. ἐγγράφων ἀνήκει εἰς τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν, ἡ δὲ ἐφαρμογή των εἰς τὰ δικαστήρια· ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι κανών, καθιερωθεὶς ἀπὸ τὴν νομολογίαν. (*Dufort*, τόμ. 1 ἀρ. 93).

Η ἐφαρμογὴ τῆς περὶ ἑρμηνείας τῶν διοικητικῶν ἐγγράφων ἀρχῆς διδει χώραν εἰς διάκρισιν μεταξὺ τῶν διοικητικῶν πράξεων, δι' ὧν αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ ἀποφαίνονται περί τινος ἀντικειμένου κανονιστικῶς, καὶ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσι σύμβασιν γενομένην μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἰδιώτου τινός· ὡς πρὸς τὰς πρώτας, τὰ δικαστήρια ἔχουν, ὡς καὶ ὡς πρὸς τοὺς νόμους, τὸ δικαίωμα τῆς ἑρμηνείας, δυνάμενα νὰ ἐξετάσωσιν ἂν ἦναι σύμφωνοι μὲ τὸν νόμον. Ἂν δὲν συμφωνῶσι μὲ τὸν νόμον, ἀρνοῦνται τὴν ἐφαρμογήν των.

Ὡς πρὸς τὰς πράξεις τοῦ δευτέρου εἴδους, τὰ δικαστήρια δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ διατάξωσι τὴν ἐφαρμογήν των (α).

Τὰ περὶ ἰδιοκτησίας ζητήματα ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια καὶ τότε ἀκόμη, ὅταν τὸ ζητούμενον δικαίωμα ἐκπηγάζῃ ἀπὸ διοικητικὰς πράξεις, καὶ ὅταν δὲν πρόκηται εἰμὴ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς των.

Ὅταν τὰ δικαστήρια ἐπελήφθησαν ζητήματός τινος περὶ ἰδιοκτησίας, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ λυθῇ εἰμὴ διὰ τῆς ἑρμηνείας διοικητικῆς τινὸς πράξεως, δὲν δύνανται, παραπέμποντα τὸ περὶ τῆς ἑρμηνείας ταύτης ζήτημα εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχάς, νὰ ἀπεκδυθῶσι τῆς ὑποθέσεως, ὀφείλοντα ἁπλῶς δι' ἀνακριτικοῦ μέτρου νὰ προκαλέσωσι τὴν ἑρμηνείαν (§ 77).

(α) Ὅρα τὰ περαιτέρω εἰς τὸ ἀνωτ. σύγγραμμα § 15 ἐπ.

ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν; — ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 225. — Πρβ. *Ἔφεσις*.

§ 2. Τὸ περὶ ἁρμοδιότητος τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν διάταγμα τῆς 9 Ἰουλίου 1838 ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν; — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 226 § 220.

§ 3. Τὰ δικαστήρια δὲν εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐπέμβωσιν εἰς τὴν ἑρμηνείαν συνθηκῶν, ὅταν αὗται ἀφορῶσιν ἀποκλειστικῶς δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν ἐπικρατειῶν. Δύνανται δὲ, ὅταν αἱ συνθῆκαι κανονίζωσιν ἰδιωτικὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις.

. Ἀποφασίσαντος τοῦ Ἀρ. Πάγου τὸ ἀνωτέρω ζήτημα, δύνανται τὰ κατώτερα δικας. νὰ τὸ λύσωσιν ἄλλως, ἂν δὲν ἐπρόκειτο περὶ κανονισμοῦ ἁρμοδιότητος (1). — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 186 (§ 184) — καὶ σελ. 195 ἐπ.

§ 4. Αἱ μεταξὺ ἐνοικιαστοῦ καὶ ὑπενοικιαστοῦ συμφωνίαι, καὶ αἱ περὶ τῆς *ἑρμηνείας* τῶν συμφωνιῶν τούτων ἔριδες, ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια. — Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 178 § 175.

§ 5. Προςαγομένης εἰς τὰ τακτικὰ δικαςήρια ἀποφάσεώς τινος διοικητικῆς, δι' ἧς ἐδικάσθη ὁπωςδήποτε ἀντικείμενον ὑπαγόμενον εἰς τὴν διοικητικὴν δικαιοδοσίαν, τὰ τακτικὰ δικαστήρια δὲν δύνανται ἁρμοδίως ν' ἀποφασίσωσιν ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος, τῆς ἰσχύος καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων της. — Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 201 § 191.

§ 6. Τὰ δικαςήρια, δικάζοντα περὶ ἀποζημιώσεων ἐκ τῆς ἀποστερήσεως ἰδιωτικῶν ἰδιοκτησιῶν διὰ δημοσίαν ἀνάγκην, εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐκτιμήσωσι καὶ τὰς περιστρεφομένας εἰς τὴν ὑπόθεσιν

---

(1) Τὸ ζήτημα αὐτὸ ἀνεφύη ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, οἵτινες (προκειμένου λόγου περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συνθηκῶν τῶν ἐτῶν 1846, 1847 καὶ 1848) ἀπεφήναντο ὅτι τὰ τακτικὰ δικαστήρια εἰσὶν ἀναρμόδια.

Ἡ ἀπόφασίς των ἀνηρέθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15 τοῦ 1846 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ παρεπέμφθη ἡ τοῦ ζητήματος ἐκδίκασις ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἀλλὰ καὶ οὗτοι, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 208 τοῦ 1846 ἀποφάσεώς των, ἐνέμενον εἰς τὴν νομολογίαν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. Ὁ Ἄρειος Πάγος ὅμως ἀνήρεσε, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 76 τοῦ 1847 ἀποφάσεώς του, καὶ τὴν ἀπόφασιν ταύτην.

Κατόπιν, κανονισθείσης οὕτω τῆς ἁρμοδιότητος, οἱ ἐν Ναυπλίῳ ἐφέται ὑπεχώρησαν. (Ὅρα καὶ τὰς τοῦ Ἀρ. Πάγου πολιτ. ἀποφάσεις 17 καὶ 110 τοῦ 1848).

Ὅρα τὴν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀρίστην ἀγόρευσιν τοῦ Δουπίνου, ὡς εἰςαγγελέως παρὰ τῷ ἀκυρωτικῷ τῆς Γαλλίας, ἐν τόμ. 6 σελ. 1 ἐπ. τῶν requisitoires αὐτοῦ.

διοικητικὰς πράξεις.—Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 202 § 193.—Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 299.

§ 7. Τὰ δικαστήρια, ὁσάκις παρουσιάζονται ἐνώπιον αὐτῶν ἔγγραφα ὁποιουδήποτε εἴδους, δύνανται καὶ ὀφείλουν νὰ τὰ ἐξετάζωσι, καθόσον ἀφορᾷ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰ παρὰ τῶν νόμων ἀπαιτούμενα προσόντα αὐτῶν. Ἀποφαινόμενα λοιπὸν ὅτι διοικητικόν τι ἔγγραφον δὲν χρησιμεύει πρὸς ὑποστήριξιν ἐνστάσεώς τινος, δὲν παρανομοῦσι.—Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 203.

§ 8. Οἱ ἑρμηνευτικοὶ νόμοι ἐφαρμόζονται ἄνευ διακρίσεως εἰς ὅλας τὰς παρ' αὐτῶν κανονιζομένας περιπτώσεις. Αἱ ἀποφάσεις ὅμως, ὅσαι πρὸ τοῦ ἑρμηνευτικοῦ νόμου κατέστησαν τελεσίδικοι, καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ γενόμενοι συμβιβασμοί, δὲν ἀνατρέπονται.—Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 92 § 6.

§ 9. Περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν ἀποφάσεων, ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 105 ἐπ.—καὶ *Savig. syst.* τόμ. 5 σελ. 386, ἔνθα ἡ Ρωμαϊκὴ νομοθεσία. (1).

§ 10. Ὁ ἀπὸ 7 Μαΐου 1837 νόμος περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ὡς πρὸς τὰς ἀμφισβητουμένας ὑποθέσεις, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς νόμος ἑρμηνευτικός, ἔχων ἀναδρομικὴν δύναμιν; —ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 231.

§ 11. Τὰ εἰρηνοδικεῖα δύνανται νὰ δικάσωσι διαφορὰν περὶ ἐνοικίων, ὅταν διαφιλονεικῆται τὸ κῦρος τοῦ περὶ ἐνοικιάσεως συμβολαίου; —ὅρα ὅσα ἐξέθεσα ἐν τῇ λέξει *Ἁρμοδιότης Εἰρηνοδικῶν* (Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 403 ἐπ. § 9).

§ 12. Ἑρμηνεία ψευδὴς ἐπιφέρει ἀναίρεσιν. Πολιτ. δικ. 889 ἐπ.· ἡ τῶν συμβολαίων; Πολιτ. δικ. 810.

— Τὴν περὶ τούτου νομολογίαν ὅρα ἐν Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 44 καὶ 119 ἐπ.

— Ἡ κακὴ ἑρμηνεία τῶν ἐγγράφων δίδει ἀφορμὴν εἰς ἀναίρεσιν; —Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 121 ἐπ.—ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 134 § 1.—Αὐτ. τόμ. 5 σελ. 575 § 23. —Αὐτ. τόμ. 3 σελ. 225 ἐπ. —Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 21 τοῦ 1844.

§ 13. Ὁ νόμος δὲν ὑποχρεοῖ τὸν συμβολαιογράφον νὰ προςλαμβάνῃ διερμηνέα· ἐπιτρέπει μάλιστα εἰς αὐτὸν σιωπηλῶς νὰ χρησι-

---

(1) Τὸ ζήτημα ἂν ἀπόφασίς τις ἔχῃ διατάξεις κατὰ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιὸν ὡρισμένας, ἀποφασίζεται παρὰ τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν δικαστοῦ· (Εὐρ τόμ. 4 σελ. 148 § 150).

μεύῃ ὡς τοιοῦτος· ὥστε συμβόλαιον, φέρον ὅτι διηρμηνεύθη εἰς τὸν μὴν εἰδότα τὴν γλῶσσαν συμβαλλόμενον, δὲν εἶναι πλημμελές.

Ἀπόφ. 1568 τῆς 26 Ἀπριλ. 1840 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 14. Προκειμένου λόγου νὰ ἑρμηνευθῇ ἡ λέξις *incirca*, περιεχομένη εἰς τὴν μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀλληλογραφίαν, ἁρμόδιον εἶναι τὸ ἐπὶ τῆς οὐσίας δικαστήριον, καὶ οὐχὶ πραγματογνώμονες, ἢ ἐμπειροτέχναι.

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, προκειμένου νὰ ἑρμηνευθῇ ἡ λέξις *ἰντσίρκα*, ἡ περιεχομένη εἰς τὴν μεταξὺ τῶν μερῶν ἀλληλογραφίαν, ἁρμόδιον περὶ τούτου ἦτο τὸ ἐπὶ τῆς οὐσίας δικαστήριον, καὶ οὐχὶ πραγματογνώμονες, ἢ ἐμπειροτέχναι, καθότι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἀντικειμένου, ἀπαιτοῦντος, κατὰ τὰ ἄρθρα 272 καὶ 291 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἰδιαιτέρας γνώσεις· προςέτι δὲ ἡ ἀπόφασις τῶν ἐν Πάτραις ἐμποροδικῶν, τὴν ὁποίαν ἐπεκύρωσε τὸ ἐν Ναυπλίῳ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, φέρει καὶ αἰτιολογίαν περὶ τῆς ἑρμηνείας τῆς εἰρημένης λέξεως· μόνη δὲ ἡ παντελὴς ἔλλειψις αἰτιολογικοῦ δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 6 τῆς αὐτῆς δικονομίας, νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναίρεσιν.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 24 (σελ. 94 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1842).

§ 15. Τὰ τακτικὰ δικαστήρια, προκειμένου λόγου νὰ δικάσωσι περὶ διαταράξεως κατοχῆς, ἔχουν ἁρμοδιότητα νὰ ἐξετάσωσι καὶ τὴν νομικὴν σημασίαν τῶν προςαχθέντων τίτλων (ἔστω καὶ διοικ. ἐγγράφων)· ἤγουν, ἂν στηρίζωνται ἐπὶ ὑπαρχόντων νόμων καὶ διαταγμάτων· ἡ δὲ ἐξέτασις αὕτη δὲν εἶναι ἐπέμβασις εἰς διοικ. καθήκοντα.

Ἀπόφ. 5140 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήν ἐφετῶν.—Ledr. v° comp. admin. n° 242 ἐπ.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ (ἐπὶ ποιν. δικῶν) (1). — Ὅρα ἀνωτ. σελ. 234.

§ 1. Ὁσάκις τὰ πρακτικὰ φέρωσιν ὅτι εἰς τὸν κατηγορούμενον

(1) Ἑρμηνεία ψευδὴς ἐπιφέρει ἀναίρεσιν;—Ποιν. δικ. 263, 360, 407, 458.—Ὅρα τὴν λέξιν Ἀναίρεσις (Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 147 ἐπ.).

Γαλλικὴ νομοθεσία καὶ νομολογία.

Τὸ ποινικὸν διάταγμα τοῦ 1670 προβλέπει τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ κατηγορούμενος ἤθελεν ἀγνοεῖ τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν.

Τὸ αὐτὸ προεῖδε τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ κατηγορούμενος ἤθελεν εἶσθαι

εἰδόθη, κατὰ νόμον, διερμηνεὺς, ὑποτίθεται, μὴ ὑπαρχούσης ἐναντίας ἀποδείξεως, ὅτι οὗτος ἔλαβε γνῶσιν ὅλων τῶν διατρεξάντων.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως φέρουσιν ὅτι εἰς τὸν κατηγορούμενον, μὴ εἰδότα τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἐδόθη, κατὰ νόμον, διερμηνεύς· ὅθεν ἀναγκαίως ὑποτίθεται, μὴ ὑπαρχούσης καμμιᾶς ἐναντίας ἀποδείξεως, ὅτι διὰ τοῦ διερμηνέως τούτου ἔλαβεν ὁ κατηγορούμενος γνῶσιν ὅλων τῶν εἰς τὴν συζήτησιν διατρεξάντων· ἐπομένως εἶναι χωρὶς βάσιν ὁ λόγος ὅτι δὲν διερμηνεύθη εἰς τὸν κατηγορούμενον ἡ ἀπόφασις τῆς ἐνοχῆς, οὔτε ἡ περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ποινῆς αἴτησις τοῦ εἰσαγγελέως. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υν' τῆς 11 Ἰουν. 1840.

§ 2. Ἡ διερμήνευσις εἶναι περιττὴ, ὅταν ὁ κατηγορούμενος βεβαιώσῃ ὅτι ἐννοεῖ τὴν καθομιλουμένην, καίτοι μὴ ὁμιλῶν αὐτήν.

ἄλαλος ἢ κωφός. Διέταττε δὲ ὅτι, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, le juge lui nommera d'office un curateur qui saura lire et ecrire. Le curateur fera serment de bien et fidelement défendre l'accusé, dont sera fait mention à peine de nullité.

Pourra le curateur s'instruire secretement avec l'accusé par signe ou autrement. — Le muet ou sourd, qui saura écrire, pourra écrire et signer toutes ses réponses . . . . si . . ne sait ou ne veut ecrire, le curateur repondra, en sa presense.

Ὁ ἀπὸ 29 Σεπτεμβρ. 1791 νόμος, ὁ Κώδηξ τοῦ ἔτους 4, ἡ ποινικὴ δικονομία τοῦ 1808 ἐπανέλαβον τ' αὐτά (332, 333).

— Ἡ παράλειψις τῆς μεταφράσεως καταθέσεώς τινος τῶν συγκατηγορουμένων ἢ τῶν μαρτύρων ἐπιφέρει ἀναίρεσιν. Rej. 30 Ἰουν. 1838.—Cass. 3 Μαρτίου 1836.

Τοῦτο δὲ δὲν ἐφαρμόζεται ὡς πρὸς τὰς ἀγορεύσεις. Rej. 19 Ἰουλίου 1832.

Μολονότι ἡ Γαλλικὴ νομοθεσία ὁμιλεῖ περὶ τῶν Συνέδρων, οὐχ' ἧττον ὅμως ἡ νομολογία ἐξέτεινε τὰς περὶ ἑρμηνέων διατάξεις καὶ εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια. Duverg. manuel des juges d'instr. τόμ. 1 σελ. 440 ἐπ.

Διορίζονται ἑρμηνεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, ἀντικαθιστάμενοι (Cass. 22 Ἰαν. 1808).—Αἱ γυναῖκες καὶ οἱ ἀλλοδαποὶ (Cass. 16 Ἀπριλ. 1818 καὶ 2 Μαρτ. 1827), ὅταν ἦναι ἐνήλικες (Cass. 21 Δεκεμβρ. 1832) καὶ ὁρκισθῶσι πρὸ τῆς ἐξετάσεως. — Οἱ μάρτυρες καὶ οἱ δικασταὶ δὲν διορίζονται ἑρμηνεῖς.

Ἀποζημιόνονται, ὅταν τὸ ζητήσωσι. Διάταγμα τῆς 18 Ἰουν. 1811 ἄρθρον 16.

Τὰ πρακτικὰ πρέπει νὰ περιέχωσι τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἰδιότητα, τὴν ἡλικίαν καὶ διαμονὴν τοῦ διερμηνέως, καὶ πᾶν ὅ,τι συνδέεται μὲ τὴν ἀκρίβειαν τῆς εἰδικῆς ταύτης ἐντολῆς.

— Περιωρισμένη ἡ ἑρμηνεία εἰς τὰ ποινικά· ὅρα ἀξιόλογον περὶ τούτου διατριβὴν εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦ Δουπίνου (requisitoires) τ. 3 σ. 347 ἐπ.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως φέρουν ῥητῶς ὅτι, ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων διέταξε τὸν διερμηνέα νὰ διερμηνεύσῃ εἰς τοὺς μὴ εἰδότας τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν κατηγορουμένους τὸ βούλευμα τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἀλλ' οἱ κατηγορούμενοι ἀπήντησαν, διὰ τοῦ δικηγόρου των, ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ διερμήνευσις, καθότι ἐννοοῦν τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν, καὶ μόνον δὲν ἐμποροῦν νὰ ἐκφρασθῶσιν· ἑπομένως ὁ λόγος ὅτι δὲν διερμηνεύθησαν εἰς αὐτοὺς ὅσα ὁ εἰσαγγελεὺς εἶπεν, εἶναι πάντη ἀνίσχυρος.»

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου αυθ' τῆς 30 Ἰανουαρ. 1839.

§ 3. **Διορισθέντος ἑρμηνέως διά τινα μάρτυρα, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἐπαναληφθῇ ἐξ ὑπαρχῆς ἡ διαδικασία.**

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, κατὰ τὸ 383 ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας, πρὶν ἀρχίσῃ ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων, ὁ πρόεδρος διατάττει τοὺς μάρτυρας ν' ἀποχωρήσωσιν εἰς τὸ δι' αὐτοὺς παρεσκευασμένον δωμάτιον, ὥστε ἐξ ἀνάγκης δὲν παρευρίσκονται οὗτοι ἀδιακόπως εἰς ὅλην τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου γινομένην διαδικασίαν, οὐδὲ ὑπάρχει διάταξις ὁρίζουσα ὅτι ἡ διαδικασία πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνηται ἐξ ὑπαρχῆς διὰ καθέκαστον τῶν μαρτύρων, οἵτινες καλοῦνται διὰ νὰ ἐξετασθῶσιν· ἐκ τούτου δὲ συνάγεται ὅτι, καὶ ὁπόταν εἰς μάρτυρά τινα, μὴ γινώσκοντα τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, διορίζεται διερμηνεύς, ἀρκεῖ ὁ διορισμὸς οὗτος νὰ γίνῃ καθ' ἣν στιγμὴν ἄρχεται ἡ ἐξέτασις τοῦ μάρτυρος, χωρὶς νὰ ἐπαναληφθῇ ὁλόκληρος ἡ διαδικασία· ἑπομένως ὁ λόγος ὅτι, διορισθέντος, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἑρμηνέως, διὰ τὸν μάρτυρα Α. Κ., δὲν ἐπανελήφθη ἐξ ὑπαρχῆς ἡ διαδικασία, εἶναι ἀνυπόστατος.»

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σνέ τῆς 30 Ἰανουαρ. 1839.

§ 4. **Ἑρμηνεῖς διορίζονται, ὅταν οἱ ἐξεταζόμενοι δὲν ἦναι ἐγκρατεῖς τῆς γλώσσης.**

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, κατὰ τὸ 130 ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας, κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων τότε μόνον διορίζεται ἑρμηνεύς, ὅταν οὗτοι δὲν ἦναι ἐγκρατεῖς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως γίνεται φανερὸν ὅτι οἱ μάρτυρες ἐξετάσθησαν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, καὶ ἀπήντησαν ἑλληνιστὶ εἰς ὅλας τὰς πρὸς αὐτοὺς γενομένας ἐρωτήσεις, οὐδὲ ὑπάρχει ἀπόδειξις ὅτι ἠγνόουν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν· ἑπομένως δὲν ὑπῆρχεν ἡ παρὰ τοῦ νόμου πρὸς διορισμὸν ἑρμηνέως προνοουμένη περίπτωσις.»

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τκ' τοῦ 1839.

[illegible] μάρτυς εἶπεν ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐκφρασθῇ καλῶς [illegible] μάθη γλῶσσαν, ὁ λόγος ὅτι τὸ δικαστήριον ὤφειλεν [illegible] ἐκ δευτέρου μετὰ τὸν διορισμὸν τοῦ ἑρμηνέως, [illegible] ἀπαράδεκτος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 44 τοῦ 1841.

§ 6. Ὅταν ἐκ τῶν πρακτικῶν προκύπτῃ ὅτι διωρίσθη ἑρμηνεύς τις, ἀλλὰ δὲν βεβαιοῦται ἐκ τῶν πρακτικῶν ὅτι ἡρμήνευσε τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κατηγορίας, δὲν ὑπάρχει λόγος ἀναιρέσεως, ἂν δὲν ἔγινε πρότασις περὶ τῆς παραλείψεως ταύτης εἰς τὸ δικαστήριον.

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, κατὰ τὸ 130 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ὅταν οἱ κατηγορούμενοι δὲν ἦναι ἐγκρατεῖς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, διορίζεται εἰς αὐτοὺς ἑρμηνεὺς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐδιωρίσθη εἰς τοὺς κατηγορουμένους ἑρμηνεύς, ὅστις, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν γίνεται φανερόν, ἡρμήνευσεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἔννοιαν τῆς κατηγορίας, καὶ τῶν μαρτύρων τὰς καταθέσεις· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κατηγορίας παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως, περὶ τῆς ὁποίας τὰ πρακτικὰ δὲν φέρουν ὅτι ἑρμηνεύθη εἰς τοὺς κατηγορουμένους, εἰς τὴν ὁποίαν ὅμως ἀπήντησεν ὁ συνήγορος αὐτῶν, ἠδύναντο οὗτοι, ἐὰν ἡ παράλειψις αὕτη ἔλαβε χώραν, νὰ κάμωσι τὰς περὶ τούτου προτάσεις των ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, δυνάμει τοῦ 400 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας· τούτου δὲ μὴ γενομένου, ὁ ἐκ τῆς μὴ ἑρμηνείας τοῦ λόγου τοῦ εἰσαγγελέως παραγενόμενος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ 407 ἄρθρου τῆς ποινικῆς δικονομίας.»

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σνδ' τοῦ 1838.

§ 7. Οἱ ἑρμηνεῖς διορίζονται πρὸ τῆς κληρώσεως τῶν ἐνόρκων· ἡ νομικὴ δὲ πρόληψις εἶναι ὅτι οὗτοι ἐξεπλήρωσαν ὅλα τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα.

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, κατὰ τὸ 2 ἐδάφ. τοῦ 130 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας, ὅταν ὁ κατηγορούμενος δὲν ἦναι ἐγκρατὴς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης διορίζεται εἰς αὐτὸν ἑρμηνεὺς παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου· ὁ δὲ διορισμὸς ἑρμηνέως ἐνώπιον τῶν κακουργιοδικῶν πρέπει ἀναγκαίως νὰ λάβῃ χώραν πρὸ τῆς κληρώσεως τῶν ἐνόρκων, διότι ἄλλως ὁ κατηγορούμενος δὲν ἤθελε δυνηθῆ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὰ τοῦ νόμου εἰς αὐτὸν χορηγούμενον δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τῶν κακουργιοδικῶν συζητήσεως γίνεται φανερόν, ὅτι ὁ διερμηνεὺς διωρίσθη καὶ ὡρκίσθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν

συνέδρων πρὸ τῆς κληρώσεως τῶν ἐνόρκων· ἑπομένως δὲν ἔγινε καμμία παράβασις τοῦ § 15 τοῦ 458 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας.

Ἐπειδή, κατὰ τὸν § 15 τοῦ 458 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας, λόγος ἀναιρέσεως ὑπάρχει, ὅταν, ἐναντίον τῆς διατάξεως τῶν ἄρθρων 130 καὶ 131 τῆς αὐτῆς δικονομίας, δὲν ἐδόθη ὁ προσήκων διερμηνεὺς εἰς τινα κωφόν, ἢ ἄλαλον, ἢ μὴ γινώσκοντα τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως, διωρίσθη διερμηνεὺς εἰς τὸν κατηγορούμενον, καὶ παρευρέθη μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἀκροατήριον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συζητήσεως μέχρι τῆς εἰδοποιήσεως τοῦ προέδρου πρὸς τὸν κατηγορούμενον, ὅτι ἔχει δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, καὶ κἀνὲν ἄρθρον τοῦ νόμου δὲν ὑποχρεόνει τὸν γραμματέα τοῦ δικαστηρίου νὰ βεβαιόνῃ περισταтομένως εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι ὁ διερμηνεὺς ἡρμήνευσε πᾶν ὅ,τι ἐῤῥέθη καὶ ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν συζήτησιν· ἐξ ἐναντίας, ἐκ τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον παρουσίας τοῦ διερμηνέως προκύπτει ἡ νομικὴ πρόληψις ὅτι οὗτος ἐξεπλήρωσεν ἐντελῶς τὰ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλει εἰς αὐτὸν τὸ 133 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας· ἑπομένως ὁ ἀναιρέσεως λόγος ὅτι δὲν ἡρμηνεύθη εἰς τὸν κατηγορούμενον ὅλη ἡ διαδικασία εἶναι ἀνυπόστατος.»

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 3ή τοῦ 1838.

§ 8. Ὁ νόμος (ἄρθρον 130 ποιν. δικ.) δὲν διατάττει τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαμονὴν τοῦ διερμηνέως μέχρι τέλους τῆς συζητήσεως, καθότι, χρείας τυχούσης, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διορίσῃ ἄλλον· ὑπάρχει δὲ τεκμήριον ὅτι ἔχει τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα (οἷον τὴν ἡλικίαν), ἂν δὲν ἔγινεν ἀντίῤῥησις τίς.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 19 τῆς 23 Μαρτίου 1842.

§ 9. Οἱ ἑρμηνεῖς δὲν ὁρκίζονται κατὰ πᾶσαν ἐξέτασιν μάρτυρος τινός.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σνά τῆς 9 Ἰανουαρ. 1839.

§ 10. Ἡ περὶ τῆς συγγενείας αὐτῶν μετὰ τῶν κατηγορουμένων πρότασις πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὸ κατώτερον δικαστήριον. ἄλλως δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ καμμία διάταξις τῆς ποινικῆς δικονομίας δὲν ὑποχρεόνει τὸν πρόεδρον τῶν συνέδρων νὰ ἐρωτᾷ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ διοριζομένους ἑρμηνεῖς τῶν κατηγορουμένων ποίαν θρησκείαν πρεσβεύουν, ἢ ἂν ἔχουν συγγένειαν μετὰ τῶν κατηγορουμένων ἢ μετὰ τῶν παθόντων· τὸ δὲ 133 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, τοῦ ὁποίου

τὴν παραβίασιν προτείνει ὁ αἰτῶν τὴν ἀναίρεσιν, ἀπαιτεῖ μόνον νὰ ὁρκίζωνται οἱ ἑρμηνεῖς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν των· ἡ δὲ συγγένεια ἀποτελεῖ μὲν λόγον ἐξαιρέσεως, κατὰ τὸ 132 ἄρθρον, πρέπει δὲ νὰ προταθῇ εἰς τὸ ἀκροατήριον τῶν κακουργιοδικῶν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συνεδριάσεως, ὁ διορισθεὶς ἑρμηνεὺς Α. Χ. ὡρκίσθη ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν του· περὶ δὲ συγγενείας δὲν ἔγινε κάμμία πρότασις ἀπὸ τὸν κατηγορούμενον· ἑπομένως οἱ προταθέντες ἀναιρέσεως λόγοι εἶναι πάντῃ ἀνυποστήρικτοι. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγ. σμζ' τοῦ 1838.

§ 11. Ὁ διερμηνεὺς ὀφείλει, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ διερμηνεύῃ εἰς τοὺς μὴ εἰδότας τὰ Ἑλληνικὰ τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων, καὶ πάσας τὰς σημαντικὰς πράξεις τῆς συζητήσεως.

Ἀπόφασις ποιν. Ἀρείου Πάγου 66 τοῦ 1845 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ τὸ καθῆκον τοῦ διερμηνευτοῦ, καὶ ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον διατάττει ὁ νόμος τὸν διορισμόν του, ὡς πρὸς τοὺς κατηγορουμένους, οἵτινες δὲν γνωρίζουν τὴν γλῶσσαν, εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται ἡ συζήτησις ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, εἶναι διὰ νὰ καταλαμβάνουν οὗτοι οἱ κατηγορούμενοι τὰς ἐρωτήσεις, ὅσαι γίνονται πρὸς αὐτούς, καθὼς καὶ ὅσα καταθέτουν οἱ μάρτυρες καὶ οἱ ἄλλοι συγκατηγορούμενοι λέγουν ὑπὲρ ἢ κατὰ τῶν πρώτων, ὥστε νὰ εὑρεθοῦν οὗτοι εἰς κατάστασιν νὰ ζητήσουν, διὰ τῶν ἐρωτήσεών των, τὰς ἀπαιτουμένας διασαφήσεις εἰς τοὺς μάρτυρας καὶ εἰς τοὺς συγκατηγορουμένους, καὶ τοιουτοτρόπως νὰ ἔχουν ἐνώπιον τοῦ δικάσοντος δικαστηρίου τὴν ἀπαιτουμένην ἰσότητα οἱ μὴ γνωρίζοντες τὴν γλῶσσαν κατηγορούμενοι μὲ τοὺς ἄλλους συγκατηγορουμένους, τοὺς γνωρίζοντας τὴν γλῶσσαν, καὶ νὰ ὠφεληθοῦν οἱ πρῶτοι, καθὼς καὶ οἱ δεύτεροι.

Ἐπειδὴ αἱ ἀπαντήσεις, ἐρωτήσεις καὶ διασαφήσεις δύνανται νὰ ὠφελήσουν ὄχι μόνον τοὺς κατηγορουμένους, διὰ τοὺς ὁποίους διωρίσθη ὁ διερμηνευτής, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους συγκατηγορουμένους, καὶ νὰ συντρέχουν κυρίως εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς πεποιθήσεως τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου· ὥστε πᾶσα ἔλλειψις ἐκ μέρους τοῦ διωρισμένου διερμηνευτοῦ βλάπτει οὐσιωδῶς τὴν ὑπεράσπισιν τόσον τῶν πρώτων, ὅσον καὶ τῶν δευτέρων, καὶ ἑπομένως βλάπτει ὅλην τὴν δίκην καὶ ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τῆς 3 Αὐγούστου ε. ε. τοῦ ἐν Ἀθήναις πλημμελειοδικείου ἀποδεικνύεται ὅτι, ὁ παρὰ

τοῦ προέδρου διορισθεὶς διερμηνευτὴς διὰ τοὺς συγκατηγορουμένους Κ. καὶ Α. Κ. καὶ Σ. Μ. Ν. ἐνήργησε μόνον ὡς πρὸς τὰς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμεν ὁ πρόεδρος εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ δίκης, καὶ εἰς τὰς παρ' αὐτῶν τῶν τριῶν κατηγορουμένων δοθείσας ἀπαντήσεις, ἀλλὰ δὲν ἐνήργησε πλέον τίποτε ὡς πρὸς τὰς ἀπαντήσεις τῶν συγκατηγορουμένων καὶ τὰς μαρτυρίας τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, καθὼς καὶ ὡς πρὸς τὰς ἄλλας σημαντικὰς πράξεις αὐτῆς τῆς συζητήσεως καὶ δίκης· τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, ὁ τρίτος λόγος τῆς ἀναιρέσεως εἶναι βάσιμος, καὶ συνεπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν ὅλης τῆς ἀποφάσεως, ἥτις μάλιστα εἶναι μία καὶ ἀδιαίρετος ὡς πρὸς τοὺς ἓξ καταδικασθέντας καὶ ἀναιρεσείοντας. »

§ 12. Ὁ διερμηνεὺς πρέπει νὰ ἐξηγῇ εἰς τοὺς κατηγορουμένους, τοὺς μὴ εἰδότας τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ ἁπάσας τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 6 τοῦ 1846.

— Ὁ κλητὴρ δύναται νὰ διορισθῇ διερμηνεύς. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 69 τοῦ 1846.

§ 14. Ὁ διερμηνεὺς δὲν πρέπει νὰ ἦναι ἡλικίας κατωτέρας τῶν 14 ἐτῶν.

Ἀπόφασις ποιν. Ἀρ. Πάγου 86 τοῦ 1846 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ τὰ αὐτὰ πρακτικὰ δηλοῦσιν ὅτι ὁ εἰς τοὺς δύω μὴ εἰδότας τὴν Ἑλληνικὴν μάρτυρας διορισθεὶς διερμηνεὺς Ι. Κ., ἦτο δεκαεξαετής· ἐνῷ δὲ οὔτε ἡ ποινική, οὔτε ἡ πολιτικὴ δικονομία περιορίζουσι τὴν ἱκανότητα τῶν διερμηνέων εἰς ὡρισμένην ἡλικίαν, ἐξάγεται, ἀπ' ἐναντίας, ὅτι ἡ νομοθεσία μας ἀναγνωρίζει τοιαύτην ἱκανότητα εἰς τοὺς ὑπερβάντας τὸ δέκατον τέταρτον τῆς ἡλικίας ἔτος, καθότον οὐχὶ μόνον εἶναι δεκτὴ ἡ ἔνορκος μαρτυρία τῶν συμπληρωσάντων τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος, κατὰ τὰ ἄρθρα 122 καὶ 131 τῶν εἰρημένων δικονομιῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς τοιούτους ἐπιτρέπεται μὲν ἡ αὐτοπρόσωπος δικαστικὴ ὁρκοδοσία εἰς ἰδίας ὑποθέσεις, κατὰ τὸ ἄρθρον 358 τῆς πολιτ. δικονομίας, καταλογίζεται δὲ ἐντελῶς πᾶσα πρᾶξις αὐτῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 85 τοῦ ποινικοῦ νόμου. »

ΕΣΤΙΑ, *focus*. Ἁρμ. βιβλ. 4, 70.

ΕΣΧΑΤΗ ΠΡΟΔΟΣΙΑ.

Ἡ ἐκτέλεσις πράξεων ἐνεργουμένων ὑπὸ πολλῶν μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν, ἐπὶ πολιτικῷ σκοπῷ, τεινουσῶν εἰς ἁρπαγήν, κυρίευσιν φρουρίων, εἰς ἀντίστασιν κατὰ τῶν ἀπεσταλμένων τῆς ἀρχῆς

κτλ. ἀποτελεῖ τὸ ἔγκλημα τῆς ἐσχάτης προδοσίας, καὶ ὄχι τῆς στάσεως (1).

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 1 τοῦ 1850.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΘΕΜΙΤΟΣ.

§ 1. Τὸ ἄρθρον 212 τοῦ ποιν. νόμου δὲν ἀπαιτεῖ τὸ νὰ συνῆλθον πραγματικῶς τὰ μέλη τῆς ἑταιρίας, οὔτε νὰ συνεστήθη αὕτη ἐνταυτῷ ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέρχωνται τὰ μέλη, καὶ νὰ ἔχωσιν ἀνταπόκρισιν μετ' ἀλλήλων, ἀλλ' ἀρκεῖ τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο τούτων.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 212 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου, ἀθέμιτος ἑταιρία ὑπάρχει, ὅταν πολλοὶ ἑνωθῶσιν, ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέρχωνται ἐκ διαλειμμάτων ὑπὸ ῥητοὺς τύπους καὶ θεσμοὺς, ἀποκλείοντες τοὺς μὴ ἰδιαιτέρως προεισηγμένους, διὰ νὰ ἀσχολῶνται περὶ ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ἀνάγονται εἰς ἐξωτερικάς, ἢ ἐσωτερικὰς σχέσεις τῆς ἐπικρατείας, εἰς θρησκείαν, ἢ ἄλλους δημοσίους σκοπούς, ἢ τοῦ νὰ ἔχωσι, διὰ γραφῆς, ἢ ἄλλων σημείων, ἀνταπόκρισιν μετ' ἀλλήλων· τὸ δὲ ἄρθρον τοῦτο δὲν ἀπαιτεῖ τὸ νὰ συνῆλθον πραγματικῶς τὰ μέλη τῆς ἑταιρίας, οὔτε νὰ συνεστήθη αὕτη ἐνταυτῷ ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέρχωνται τὰ μέλη, καὶ τοῦ νὰ ἔχωσιν ἀνταπόκρισιν μετ' ἀλλήλων, ἀλλ' ἀρκεῖ τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο τούτων, τουτέστιν ὁ σκοπὸς τοῦ νὰ συνέρχωνται, ἢ τοῦ ν' ἀνταποκρίνωνται μετ' ἀλλήλων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, βεβαιοῦται ἐκ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἐκτὸς τοῦ Γ. Κ. καὶ τοῦ Ν. Σ. ἔλαβον μέρος εἰς τὴν καταμηνυθεῖσαν ἑταιρίαν ὅ,τε Μ. Ε. Π. καὶ ὁ Ν. Α. Ρ., ὡς λαβόντες παρὰ τῶν δύω προμνησθέντων διπλώματα, ὡς ἐφοδιασθέντες μὲ ὁδηγίας διὰ νὰ κατηχήσωσιν ἄλλους, καὶ ὡς συχνάζοντες ἐπὶ τοιούτοις σκοποῖς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Γ. Κ., καὶ ἰδίως ὁ Ε. Π. καὶ ὡς βοηθήσας τὸν Γ. Κ. εἰς ὑπηρεσίαν τινὰ τῆς ἑταιρίας· τὸ δὲ δικαστήριον τῶν πλημμελειοδικῶν, ἀποφανθὲν ὅτι ἡ μνησθεῖσα ἑταιρία δὲν εἶναι ἀξιόποινος διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν ἀπεδείχθη ὅτι συνῆλθε κἀνεὶς ἄλλος μετὰ τοῦ Γ. Κ. καὶ Ν. Σ., οἵτινες ἀναφέρονται ὡς ἀρχιπρόεδροι εἰς τὸ καταστατικὸν τῆς ἑταιρίας, ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως οὕτω τὸ 222 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ μόνον νὰ ὑπάρχῃ ἕνωσις πολλῶν ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέρχωνται.

Ἐπειδὴ ἡ εἰς τὸ εἰρημένον ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου προβλεπομένη ἑταιρία εἶναι ἀξιόποινος, ἂν ἀποδειχθῇ ὁ σκοπὸς ἢ τοῦ νὰ συνέρ-

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Στάσις.

χωνται ἐκ διαλειμμάτων τὰ μέλη, ἢ τοῦ νὰ ἔχωσιν ἀνταπόκρισιν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐνῷ οἱ κατηγορούμενοι παρεπέμφθησαν εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ πλημμελειοδικείου, ὡς συστήσαντες ἑταιρίαν πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς μηνυθέντας σκοποὺς, τὸ δικαστήριον τοὺς ἐκήρυξεν αθώους, παραδεχθὲν ὅτι τὰ μέλη δὲν συνῆλθον, καὶ παραλεῖψαν ν' ἀποφανθῇ καὶ περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ δευτέρου συστατικοῦ, τὸ ὁποῖον καθ' ἑαυτὸ καθιστᾷ ἤδη ἀξιόποινον τὴν ἑταιρίαν, δηλ. τὸ νὰ ἔχωσιν ἀνταπόκρισιν τὰ μέλη διὰ γραφῆς, ἢ σημείων· ἑπομένως ἡ ἀπόφασις κατέστη πλημμελὴς, καθότι, μὴ ἐξαντλήσασα τὴν κατηγορίαν, οὔτε αἰτιολογήσασα τὴν ἀπόῤῥιψιν αὐτῆς, ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, παρεβίασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρων 396, 397 καὶ 92 τῆς ποιν. δικονομίας. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου υξέ (σελ. 479 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1840).

ΕΤΑΙΡΕΙΟΝ, *lupanar*. Ἁρμ. βιβλ. 4, 27.

ΕΤΑΙΡΙΑ.

Ν ο μ ο θ ε σ ί α. — Δικαιοδοσία· πολ. δικ. 17. —'Εμπορ. νόμ. 18 ἑπ. 'Ομόῤῥυθμοι 19—22, 39, 41 ἑπ. ἐμπ. νόμ.—ἑτερόῤῥυθμοι· ἐμπ. νόμ. 23, 28, 38, 39, 41 ἑπ.—'Ανώνυμος· ἐμπ. νόμ. 29—37, 45.—Διακατοχή· ἐμπ. ν. 47—50.—Διαφοραὶ αὐτῶν· ἐμπ. ν. 51 ἑπ.—Πολ. δικ. 108. Παραγραφή· ἐμπ. ν. 64.—'Αθέμιτος· ποιν. ν. 212.

— Τὴν περὶ ἑταιριῶν νομολογίαν βλέπε ἐν τῇ λέξει Κ ο ι ν ω ν ί α. Δὲν τὴν ἐκθέτω ἐνταῦθα, διότι δὲν ἠδυνήθην νὰ προπαρασκευάσω τὴν ὕλην, σπουδαίαν καὶ ἐκτεταμένην οὖσαν· ἐκτὸς τούτου, ἐν τῇ λέξει Κ ο ι ν ω ν ί α θέλω συμπαραλάβει καὶ ἑτέρας ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας δὲν ἠδυνάμην νὰ σημειώσω ἐνταῦθα, ὁ δὲ διαμελισμὸς ἤθελε φέρει σύγχυσιν τινά.

ΕΤΕΡΟΔΙΚΙΑ.

"Ορα ὅσα περὶ ἑτεροδικίας ἐσημείωσα ά) ἐν τῇ λέξει 'Α ρ μ ο δ ι ό τ η ς π ο λ ι τ. ἐ ν γ έ ν ε ι § 240 (Εὑρ. τόμ. 4 σελ 216).—β') ἐν τῇ λέξει 'Α ρ μ ο δ ι ό τ η ς π ρ ο ξ έ ν ω ν (Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 433 § 9).

ΕΤΕΡΟΘΑΛΕΙΣ ΑΔΕΛΦΟΙ. Ἁρμ. ἐ, 9, 19.

ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ. — ὅρα τὴν λέξιν *Κοινωνία*.

ΕΤΟΣ.

'Ορα τὰς λέξεις ά) 'Α π ό φ α σ ι ς π ο ι ν ι κ ή (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 214 § 28 ἑπ.—β') Κ α τ η γ ο ρ ί α, καὶ γ') χ ρ ό ν ο ς. Πῶς ὑπολογίζεται; ποιν. νόμ. 16.

§ 1. Οἱ περὶ ἁρμοδιότητος μεταγενέστεροι νόμοι ἔχουν ἰσχὺν

Σημ. δ') Ἀπὸ τὸ Εὑρετήριον τοῦ Ῥολλίνου (λέξει *acte administratif* § 11 ἐπ) μεταφράζω, ἐν περιλήψει, τὰ ἑξῆς·

Η μὲν ἑρμηνεία τῶν διοικ. ἐγγράφων ἀνήκει εἰς τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν, ἡ δὲ ἐφαρμογή των εἰς τὰ δικαστήρια· ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι κανών, καθιερωθεὶς ἀπὸ τὴν νομολογίαν. (*Dufort*, τόμ. 1 ἀρ. 93).

Η ἐφαρμογὴ τῆς περὶ ἑρμηνείας τῶν διοικητικῶν ἐγγράφων ἀρχῆς δίδει χώραν εἰς διάκρισιν μεταξὺ τῶν διοικητικῶν πράξεων, δι' ὧν αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ ἀποφαίνονται περί τινος ἀντικειμένου κανονιστικῶς, καὶ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσι σύμβασιν γενομένην μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἰδιώτου τινός· ὡς πρὸς τὰς πρώτας, τὰ δικαστήρια ἔχουν, ὡς καὶ ὡς πρὸς τοὺς νόμους, τὸ δικαίωμα τῆς ἑρμηνείας, δυνάμενα νὰ ἐξετάσωσιν ἂν ἦναι σύμφωνοι μὲ τὸν νόμον. Ἂν δὲν συμφωνῶσι μὲ τὸν νόμον, ἀρνοῦνται τὴν ἐφαρμογήν των.

Ὡς πρὸς τὰς πράξεις τοῦ δευτέρου εἴδους, τὰ δικαστήρια δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ διατάξωσι τὴν ἐφαρμογήν των (α).

Τὰ περὶ ἰδιοκτησίας ζητήματα ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια καὶ τότε ἀκόμη, ὅταν τὸ ζητούμενον δικαίωμα ἐκπηγάζῃ ἀπὸ διοικητικὰς πράξεις, καὶ ὅταν δὲν πρόκηται εἰμὴ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς των.

Ὅταν τὰ δικαστήρια ἐπελήφθησαν ζητήματός τινος περὶ ἰδιοκτησίας, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ λυθῇ εἰμὴ διὰ τῆς ἑρμηνείας διοικητικῆς τινὸς πράξεως, δὲν δύνανται, παραπέμποντα τὸ περὶ τῆς ἑρμηνείας ταύτης ζήτημα εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχάς, νὰ ἀπεκδυθῶσι τῆς ὑποθέσεως, ὀφείλοντα ἁπλῶς δι' ἀνακριτικοῦ μέτρου νὰ προκαλέσωσι τὴν ἑρμηνείαν (§ 77).

(α) Ὅρα τὰ περαιτέρω εἰς τὸ ἀνωτ. σύγγραμμα § 15 ἐπ.

ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν; — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 225. — Πρβ. *Ἔφεσις*.

§ 2. Τὸ περὶ ἁρμοδιότητος τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν διάταγμα τῆς 9 Ἰουλίου 1838 ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν; — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 226 § 220.

§ 3. Τὰ δικαστήρια δὲν εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐπέμβωσιν εἰς τὴν ἑρμηνείαν συνθηκῶν, ὅταν αὗται ἀφορῶσιν ἀποκλειστικῶς δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν ἐπικρατειῶν. Δύνανται δὲ, ὅταν αἱ συνθῆκαι κανονίζωσιν ἰδιωτικὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις.

Ἀποφασίσαντος τοῦ Ἀρ. Πάγου τὸ ἀνωτέρω ζήτημα, δύνανται τὰ κατώτερα δικαστ. νὰ τὸ λύσωσιν ἄλλως, ἂν δὲν ἐπρόκειτο περὶ κανονισμοῦ ἁρμοδιότητος (1). — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 186 (§ 184) — καὶ σελ. 195 ἐπ.

§ 4. Αἱ μεταξὺ ἐνοικιαστοῦ καὶ ὑπενοικιαστοῦ συμφωνίαι, καὶ αἱ περὶ τῆς *ἑρμηνείας* τῶν συμφωνιῶν τούτων ἔριδες, ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια. — Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 178 § 175.

§ 5. Προσαγομένης εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἀποφάσεώς τινος διοικητικῆς, δι' ἧς ἐδικάσθη ὁπωςδήποτε ἀντικείμενον ὑπαγόμενον εἰς τὴν διοικητικὴν δικαιοδοσίαν, τὰ τακτικὰ δικαστήρια δὲν δύνανται ἁρμοδίως ν' ἀποφασίσωσιν ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος, τῆς ἰσχύος καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων της. — Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 201 § 191.

§ 6. Τὰ δικαστήρια, δικάζοντα περὶ ἀποζημιώσεων ἐκ τῆς ἀποστερήσεως ἰδιωτικῶν ἰδιοκτησιῶν διὰ δημοσίαν ἀνάγκην, εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐκτιμήσωσι καὶ τὰς περιστρεφομένας εἰς τὴν ὑπόθεσιν

---

(1) Τὸ ζήτημα αὐτὸ ἀνεφύη ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, οἵτινες (προκειμένου λόγου περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συνθηκῶν τῶν ἐτῶν 1846, 1847 καὶ 1848) ἀπεφήναντο ὅτι τὰ τακτικὰ δικαστήρια εἰσὶν ἀναρμόδια.

Ἡ ἀπόφασίς των ἀνηρέθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15 τοῦ 1846 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ παρεπέμφθη ἡ τοῦ ζητήματος ἐκδίκασις ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἀλλὰ καὶ οὗτοι, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 208 τοῦ 1846 ἀποφάσεώς των, ἐνέμενον εἰς τὴν νομολογίαν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. Ὁ Ἄρειος Πάγος ὅμως ἀνῄρεσε, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 76 τοῦ 1847 ἀποφάσεώς του, καὶ τὴν ἀπόφασιν ταύτην.

Κατόπιν, κανονισθείσης οὕτω τῆς ἁρμοδιότητος, οἱ ἐν Ναυπλίῳ ἐφέται ὑπεχώρησαν. (Ὅρα καὶ τὰς τοῦ Ἀρ. Πάγου πολιτ. ἀποφάσεις 17 καὶ 110 τοῦ 1848).

Ὅρα τὴν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀρίστην ἀγόρευσιν τοῦ Δουπίνου, ὡς εἰςαγγελέως παρὰ τῷ ἀκυρωτικῷ τῆς Γαλλίας, ἐν τόμ. 6 σελ. 1 ἐπ. τῶν requisitoires αὐτοῦ.

προςβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου βεβαιοῦται, ὁ ἀναιρεσείων ἐνώπιον τοῦ ἐν Σύρῳ πρωτοδικείου ἐζήτησε τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐπικαρπιῶν διαφόρων ἀκινήτων κτημάτων, ὡς ἀνηκόντων εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποβιώσαντος Π. Κ., κληρονόμος τοῦ ὁποίου ἀνεγνωρίσθη δικαστικῶς ὁ ἀναιρεσείων, οἱ ἀντίδικοί του ἀντέτεινον ὅτι, οὔτε ὁ παππῆρ των κατεῖχεν, οὔτε οὗτοι κατέχουν τὰ κτήματα ταῦτα, καὶ δὲν προέκυψεν ἂν ταῦτα ἀνήκωσιν εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀποβιώσαντος Κ.· τὸ δὲ πρωτοδικεῖον διέταξε τὸν νῦν ἀναιρεσείοντα ν' ἀποδείξῃ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς του· ὅθεν τὸ ἐφετεῖον παραδεχθὲν τὰ περιστατικὰ ταῦτα, ὡς ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου κατ' ἀντιμωλίαν ἐπροτάθησαν, καὶ τὰς ἀποφάσεις τοῦ πρωτοδικείου ὡς νομίμους, δὲν ἀντέταξεν ἔνστασιν ἐξ ἐπαγγέλματος, ὡς ἐσφαλμένως διϊσχυρίσθη ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπὶ ἀκροατηρίου, ἀλλὰ συνεμορφώθη ἀκριβῶς μὲ τὸν νόμον, καθότι, ἀφοῦ βάσις τῆς ἀγωγῆς ὑπῆρχε τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τοῦ ἀναιρεσείοντος, διὰ νὰ ὑπάρξῃ ἡ περὶ ἐπικαρπίας ἀγωγή του, στηριζομένη εἰς δικαιώματα, πρέπει ἢ νὰ ὑπάρχῃ ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ ζητουμένη ἐπικαρπία προῆλθεν ἐκ κτημάτων τῆς περιουσίας τῆς κληρονομίας, ἢ νὰ μὴν ἀντιτείνουν εἰς τοῦτο οἱ ἀντίδικοί του· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οὐδεμία ἐκ τῶν δύω τούτων περιπτώσεων συνέτρεχε, καὶ ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον ὤφειλεν, ὡς ἔπραξε, νὰ παραδεχθῇ τὴν παρὰ τοῦ πρωτοδικείου διαταχθεῖσαν ἀπόδειξιν, καθὸ νόμιμον, καὶ κατὰ συνέπειαν ν' ἀποῤῥίψῃ τὴν ἔφεσιν, διότι ἄλλως ἤθελεν, ἐναντίον τοῦ νόμου, παραδεχθῇ ἀγωγὴν μὴ ἐπιστηριζομένην εἰς δικαιώματα, ἀφοῦ ταῦτα ἀφ' ἑνὸς μέρους ἐφιλονεικήθησαν παρὰ τῶν ἐναγομένων, καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν ὑπῆρχον ἀποδεδειγμένα, ὡς βεβαιοῦσιν ἀμφότερα τὰ δικάσαντα δικαστήρια· ὅθεν εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς εἴρηται, καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ τοῦ ὅτι ὤφειλε τὸ ἐφετεῖον νὰ παραδεχθῇ τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ οὐχὶ ν' ἀντιτάξῃ δῆθεν ἔνστασιν ἐξ ἐπαγγέλματος. »

§ 14. Περὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὅρα Εὐρ. τόμ. γ' σελ. 177 ἐπ.

§ 15. Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 596 τῆς πολιτ. δικονομίας ὡς πρὸς τὴν ἀνακοπήν, τὴν ὁποίαν κάμνουσιν οἱ ἐρήμην καταδικασθέντες, οἵτινες δὲν διώρισαν πληρεξούσιον; — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 174 § 15—21.

§ 16. Ἐρήμην δικασθέντος τοῦ διαδίχου, τὸ δικαστήριον, ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ αὐτοῦ, ὀφείλει ν' ἀκυρώσῃ ὁλόκληρον τὴν διαδικασίαν, ἐὰν δὲν ἐκλητεύθῃ οὗτος νομίμως, καὶ νὰ διατάξῃ τὴν ἐπάνοδον,

τῶν διαδίκων εἰς ἣν ἦσαν πρὸ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως στάσιν· ἄρα καὶ τὸ ἐφετεῖον, ἀναγνωρίζον ὅτι κακῶς ἐδικάσθη τις πρωτοδίκως, ὀφείλει ν' ἀκυρώσῃ ἅπασαν τὴν διαδικασίαν, καὶ νὰ μὴ προβῇ εἰς τὴν ἐκδίκασιν.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 59 τοῦ 1848.

§ 17. Ὁ ἀνακόπτων δύναται νὰ παρατείνῃ τὴν πρὸς συζήτησιν προθεσμίαν, καὶ ἂν αὕτη δὲν συντμηθῇ παρὰ τοῦ προέδρου, δὲν δύναται νὰ δικασθῇ ἐρήμην.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῶν συνδυασμένων ἄρθρων **498, 506, 540**, ἰδ. 2, 565, 571, 576, 619—621 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐξάγεται ὅτι ὁ ἀνακόπτων, ὡς ἐνάγων εἰς τὴν περὶ ἀνακοπῆς δίκην, δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως τριήμερον προθεσμίαν, καὶ μόνος ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν ἔχει τὸ δικαίωμα, καθυποβληθείσης ἀναφορᾶς, νὰ συντέμνῃ τὴν παρὰ τοῦ ἀνακόπτοντος προςδιορισθεῖσαν προθεσμίαν· τούτου δὲ μὴ γενομένου ἕπεται, ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν διαδίκων δύναται νὰ δικασθῇ ἐρήμην πρὶν τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ταύτης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ ἀναιρεσείων, διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀνακοπῆς του ὑπὸ χρονολογίαν 10 Μαΐου ε. ἔ. ἐκλήτευσε τὸν ἀναιρεσίβλητον διὰ τὴν πρώτην τῶν συνοπτικῶν ὑποθέσεων δικάσιμον ἡμέραν μετὰ τριάκοντα ἡμερῶν προθεσμίαν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀνακοπῆς· ἡ δὲ κλῆσις ἐπεδόθη εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τὴν 10 Μαΐου, ὡς ἐξάγεται ἐξ αὐτῆς τῆς ἰδίας προςβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 16,392 ἀποφάσεως· ἑπομένως μὴ ὑπαρχούσης πράξεως τοῦ προέδρου, ἥτις νὰ συντέμνῃ τὴν παρὰ τοῦ ἀνακόπτοντος προςδιορισθεῖσαν προθεσμίαν, δὲν ἠδύνατο νὰ συζητηθῇ καὶ δικασθῇ ἡ διαληφθεῖσα κατ' ἀνακοπὴν δίκη πρὶν τῆς 10 τοῦ Ἰουνίου μηνός· ὅθεν, συζητηθείσης κατὰ τὴν 28 Μαΐου ἐρήμην τοῦ ἀνακόπτοντος, τουτέστι πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς εἰς τὴν κλήτευσιν παρ' αὐτοῦ δοθείσης προθεσμίας, ἡ ὑπόθεσις παρανόμως ἐδικάσθη, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ὑπ' ἀριθ. **16,392** ἀπόφασις ἀναιρεῖται, κατὰ τὰ ἄρθρα **201** καὶ **807 § 5** τῆς πολιτ. δικονομίας, ἕνεκα παραβάσεως τῶν ἀνωτέρω οὐσιωδῶν τύπων τῆς διαδικασίας, καὶ ἕνεκα στερήσεως τῶν ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσείοντος μέσων τῆς ὑπερασπίσεως, τῶν ὁποίων ἡ ἐξασφάλισις ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν τύπων τούτων. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 91 τοῦ 1847.

§ 18. Ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος μόνον ἐκεῖναι, τῶν ὁποίων ὁ ἐφεσίβλητος ἔλαβε γνῶσιν, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν· ἄρα

ἡ περὶ προσωπικῆς κρατήσεως δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, ὅταν δὲν ἐκοινοποιήθη τῷ ἐφεσιβλήτῳ (1).

'Απόφ. 50 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4712). — 'Αποφ. 220 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4857).

§ 19. Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ ἐπὶ τῶν ἐρήμην ἐκδιδομένων περὶ δισταγμῶν καὶ ἐνστάσεων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων (2); — ὅρα Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 185 ἐπ.—Ὅρα Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 22 ἐπ.— ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 229 ἐπ. (§ 19).

§ 20. Ἡ μετὰ τὴν ἀνακοπὴν ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις καλύπτει τὰς ἀκυρότητας τῆς ἐρήμην· μόνη ἡ τελευταία (ἡ κατ' ἀντιμωλίαν) ἔχει κῦρος.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 89 τοῦ 1837.—'Απόφ. 'Αρ. Πάγ. 186 τοῦ 1838.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν 'Εκτέλεσις Προσωπ. (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 531 ἐπ.).

(2) Διὰ χρέος τοῦ συζύγου κατεσχέθη κτῆμα τῆς συζύγου· ἐκεῖνος δ' ἀνέκοψε τὴν κατάσχεσιν, διατεινόμενος ὅτι τὸ κατασχεθὲν εἶναι κτῆμα προικῷον· ἐξεδόθη ἀπόφασις, ἀποῤῥίπτουσα τὴν ἀνακοπὴν, καὶ ἀνεφύη τὸ ζήτημα: ἂν ἡ ἀπόφασις αὕτη περιστρέφηται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν: Τὸ δικαστ. τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν ἔλυσε τὸ ζήτημα καταφατικῶς.

'Απόφ. 8583 τοῦ 1851.

— Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 871 τῆς πολιτ. δικονομίας σιωπηλὴ ἀπόκλεισις τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀνακοπῆς μέσου εἰς τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκας, ἀφορᾷ τὰς πρωτοδίκους ἀποφάσεις, περὶ ὧν καὶ μόνον διαλαμβάνει ἡ δευτέρα διάταξις τοῦ μνησθέντος ἄρθρου, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς κατ' ἐρήμην ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἐκδιδομένας ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων.

'Αποφ. 57 καὶ 275 τοῦ 1839.—194 τοῦ 1847. —180 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2148, 3053, 3675, 3704, 4361, 4562, 4774, 4850).—'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 10 καὶ 90 τοῦ 1845.—11 τοῦ 1846. —156 καὶ 165 τοῦ 1848.

— Ἡ ἔνστασις αὕτη ἀνάγεται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ προτείνεται κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν.

'Απόφ. τῆς 24 7βρίου 1840—καὶ 194 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. (Νομ. σελ. 2219, 4830).

— Μόνον ἔφεσις καὶ οὐχὶ ἀνακοπὴ ἐκπρέπεται κατὰ τῆς κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως ἐκδοθείσης ἐπὶ παρεμπίπτοντος τινὸς ζητήματος κατὰ τὴν κατάσχεσιν ἀκινήτου κτήματος, τὸ ὁποῖον ἀνεφύη πρὸ τῆς κατακυρώσεως.

'Απόφ. ἐφετ. Παρισ. τῆς 9 Μαρτίου 1840. (Νομ. σελ. 2198).

— Συγχωρεῖται ἀνακοπὴ κατ' ἀποφάσεως ἐρήμην ἐκδοθείσης, ἐπὶ τῇ διεκδικητικῇ κατ' ἀνακοπὴν ἀγωγῇ τρίτου, περὶ κτήματος κατασχεθέντος πρὸς πλειστηριασμόν.

'Απόφ. 163 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4758).

§ 21. Ἡ κατ' ἐρήμην καὶ ἡ κατ' ἀντιμωλίαν συζήτησις εἰσὶ πάντη διακεκριμμέναι, διότι εἰς ἑκατέραν αὐτῶν ἡ ὑπόθεσις συζητεῖται ἐξ ὑπαρχῆς· ἄρα δὲν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ἡ κατ' ἀμφοτέρας τὰς συζητήσεις ταύτας σύμπραξις τῶν αὐτῶν δικαστῶν (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 366 τοῦ 1840.—'Απόφ. 72 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 272).

§ 22. Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς διὰ τὸ ἐμποροδικεῖον Ὀδησσοῦ ἰσχυούσης δικονομίας, ὅταν τὶς, προςκληθεὶς δὶς παρὰ τοῦ δικαστηρίου, δὲν ἐμφανισθῇ οὔτε αὐτοπροςώπως, οὔτε δι' ἐπιτρόπου του, τότε προβαίνει ἡ δίκη ἐρήμην αὐτοῦ, καὶ ἐκδίδεται ἀπόφασις ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος προςαχθέντων ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων, ἥτις, ἐὰν ὁ προςκληθεὶς, ἢ ὁ πληρεξούσιός του, δὲν ἦναι παρὼν διὰ νὰ σημειώσῃ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ δικαστηρίου τὴν ἔκκλησίν του ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος μετὰ τὴν δημοσίευσίν της, καθίσταται κατ' αὐτοῦ τελετίδικος.

'Απόφ. 132 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3988).

§ 23. Δὲν εἶναι ἀναγκαῖον προςὸν τῆς ἀποφάσεως νὰ μνημονεύηται ἐν αὐτῷ ὅτι ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων ἐδικάσθη ἐρήμην.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 182 τοῦ 1848.

§ 23. Ὅταν ἀφ' ἑνὸς ἡ ἀπόφασις ὁρίζῃ προθεσμίαν τινὰ, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ γίνωσιν ἐξετάσεις, ἡ δὲ ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐρήμην, ἀπὸ πότε ἄρχεται ἡ προθεσμία; — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 2 σελ. 87 § 84 δίς.

Σημ. Ἀπὸ τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ μεταγράφω τὰ ἑξῆς, περὶ ὧν θέλω ὁμιλήσει ἐκτενέστερα ἐν τῇ λέξει *Ἔφεσις*.

§ 24. Ἐὰν, γενομένης ἐφέσεως ἐκ μέρους δύω ὁμοδίκων, ὁ εἷς μόνον παρασταθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως καὶ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις μεταῤῥυθμισθῇ, ὁ δ' ἐφεσίβλητος ζητήσῃ νὰ ἐπιδικασθοῦν αἱ κατὰ τοῦ μὴ ἐμφανισθέντος ἐφεσείοντος προτάσεις του, τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἐφαρμώσῃ αὐτεπαγγέλτως τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 782 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀλλ' ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὰς κατὰ τοῦ ἀπόντος διαδίκου προτάσεις τοῦ ἐφεσιβλήτου.

Απόφ. 42 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 783).

---

(1) Τί ὡς πρὸς τὴν δημοσίευσιν; — 'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 363 καὶ 366 τοῦ 1840.

§ 25. Κατὰ τὰ ἄρθρα 774 καὶ 595 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ νὰ ἐπιδικασθῶσιν εἰς τὸν ἐφεσείοντα αἱ προτάσεις του, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, πρέπει α) νὰ στηρίζωνται εἰς δικαιώματα, τουτέστι ν' ἀποδειχθῇ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν ὅτι ἐνηργήθησαν ὅλα τὰ προςόντα, τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, εἰς ὃν αἱ εἰρημέναι προτάσεις στηρίζονται, καὶ β') νὰ μὴ δύναται νὰ προβληθῇ κατ' αὐτῶν ἔνστασις ἐξ ἐπαγγέλματος· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον δὲν παραβιάζει νόμον τινὰ ἂν ἀποῤῥίψῃ τὴν περὶ προτιμήσεως ἀγωγὴν ὡς μὴ βάσιμον διὰ τὴν μὴ προκαταβολὴν τοῦ τιμήματος.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 199 τοῦ 1838.

§ 26. Ὅταν οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐναγομένου γίνωσι δεκτοὶ πρωτοδίκως, καί, ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν, ἀποῤῥιφθῇ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος· κατὰ δὲ τὴν ἐφέσιμον δίκην ὁ ἐναγόμενος καὶ ἐφεσίβλητος δὲν παρασταθῇ, ἡ ἔφεσις καὶ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος γίνεται δεκτὴ διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δὲν παρεστάθη ὁ ἐναγόμενος ἐφεσίμως, διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς λόγους τῆς ἀπολογίας του, ἐφ' ὧν ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις στηρίζεται.

'Απόφ. 14 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 2786).

§ 27. Ὁ ἐφεσίβλητος δὲν δύναται νὰ κάμῃ κατὰ τοῦ ἐρήμην δικαζομένου ἐκκαλοῦντος προτάσεις, τεινούσας πρὸς μεταῤῥύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, ἢ χειροτέρευσιν τῆς τύχης αὐτοῦ.

'Απόφ. 48 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4104).

§ 28. Ἐὰν ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἐμφανισθῇ εἰς τὸ ἀκροατήριον, ὁ δὲ ἐγγυητὴς αὐτοῦ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα τὴν ἀντέφεσίν του καὶ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγήν του, δικάζεται ἐρήμην, κατὰ τὸ ἄρθρον 604 § 3 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθόσον ὁ ἐγγυητής του ἐμφανίζεται καὶ ἀναλαμβάνει τὴν θέσιν τοῦ ἀναγγελέως τῆς δίκης.

'Απόφ. τῆς 370 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4256).

§ 29. Τὸ ἐφετεῖον δὲν εἶναι ὑπόχρεων, μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἐφεσιβλήτου, νὰ ἐπιδικάσῃ τὴν ἀγωγὴν εἰς τὸν ἐφεσείοντα, καθότι εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην τὸ ἐφετεῖον προςκαλεῖται κυρίως ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς νομιμότητος ἢ μὴ τῆς ἀποφάσεως τοῦ κατωτέρω δικαστηρίου, καὶ ἑπομένως ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ ἐρευνήσῃ τὰ ἐνώπιον τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου διατρέξαντα καὶ ἀποφασισθέντα (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 86 τοῦ 1846.—Ὅρα ἀνωτ. § 13.

(1) Ὅρα τὰ περὶ τούτο ἐν λέξει Ἔφεσις.

§ 30. Ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν, τὴν ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ τῆς ἐφέσεως πλειόνων ἐκκαλούντων, δύναται ν' ὠφεληθῇ καὶ ὅστις τῶν ἐκκαλούντων δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν. — Ὅρα τ. λ. ἔφεσις.

'Απόφ. 122 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4667).

§ 31. Ὁ ἀνακόπτων δὲν δύναται, μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ καθ'οὗ ἡ ἀνακοπὴ, νὰ ἐπικαλεσθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 595 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν παραδοχὴν τῶν προτάσεών του, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ'ὄψιν καὶ τὰς προτάσεις καὶ ἀποδείξεις τοῦ μὴ ἐμφανιζομένου διαδίκου, καὶ νὰ τὰς σταθμίσῃ.

'Απόφ. 99 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3344).

— Ἡ ἔνστασις ὅτι ἀνακοπὴ ἐπ' ἀνακοπῆς δὲν συγχωρεῖται, πρέπει νὰ προτείνηται εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 88 τοῦ 1845.

— Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, μὴ ἐμφανιζομένου τοῦ ἐρήμην δικασθέντος ἐκκαλοῦντος καὶ ἀνακόπτοντος ἀποῤῥίπτει τὴν ἀνακοπὴν καὶ ἔφεσιν, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς προτάσεις του.

Ἀπόφασις πολιτ. Ἀρ. Πάγου 394 τοῦ 1840 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 774 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην τὰ περὶ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαδικασίας ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν διαταττόμενα, κατὰ δὲ τὸ 591 ἄρθρον, μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν, τὸ δικαστήριον, δικάζον ἐρήμην, ἐπιδικάζει εἰς τὸν ἐναγόμενον ὅλας τὰς προτάσεις του, τουτέστιν ἀποῤῥίπτει τὴν ἀγωγὴν, ἂν τὸ αἰτήσῃ ὁ ἐναγόμενος· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οἱ ἀναιρεσείοντες δῆμοι, ἐκκαλέσαντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 262 ἀπόφασιν τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν, καὶ καταστάντες, διὰ τῆς ἐφέσεώς των, ἐνάγοντες δὲν ἐνεφανίσθησαν ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως· δικασθέντες δὲ ἐρήμην, καὶ ἀνακόψαντες τὴν κατ' αὐτῶν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν, δὲν ἐνεφανίσθησαν καὶ αὖθις εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς των γενομένην συζήτησιν· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποῤῥίψαν τὴν ἔφεσιν καὶ τὴν ἀνακοπήν των κατ' αἴτησιν τῶν ἐφεσιβλήτων, συνεμορφώθη ἐντελῶς μὲ τὰ ἄρθρα 774 καὶ 91 τῆς πολιτ. δικονομίας, οὔτε ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοὺς ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ἐφέσεως καὶ ἀνακοπῆς ἐνδιαλαμβανομένους λόγους, οἵτινες, κατὰ τὰ μνησθέντα ἄρθρα τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ὡς μὴ προταθέντες ἐπὶ ἀκροατηρίου διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τῶν

ἐκκαλούντων συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 580, 581 καὶ 173 τῆς πολ. δικονομίας, θεροῦνται ὡς μὴ γενόμενοι. »

(Νομικ. σελ. 2483).

§ 32. Ἡ ἀνακοπὴ δὲν ἐπαναφέρει τὴν συζήτησιν ὅλων τῶν προτάσεων, περὶ ὧν τὸ δικαστήριον ἀπεφάνθη ὁριστικῶς διὰ τῆς ἀνακοπείσης ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. 144 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3738).

§ 33. Ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ δὲν δύναται νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν συζήτησιν, ἐρήμην τοῦ ἀνακόπτοντος, τῶν προτάσεων, περὶ ὧν απεφάσισεν ἤδη τὸ δικαστήριον διὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεώς του.

Ἀπόφ. 137 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4000).

§ 34. Γενομένης ἀνακοπῆς κατ' ἀποφάσεως ἐρήμην ἐκδοθείσης, ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ δύναται νὰ φέρῃ εἰς ἀμφισβήτησιν ἀντικείμενα, ἐφ' ὧν τὸ δικαστήριον ἀπεφάσισεν, ἀκοῦσαν αὐτόν.

Ἀπόφ. 6 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4775).

§ 35. Ὁ ἐκτὸς τοῦ κράτους εἰς γνωστὸν τόπον διαμονῆς διάδικος χαίρει 3 μῆνας καὶ 8 ἡμέρας διὰ νὰ κάμῃ ἀνακοπήν.

— Πρὶν τῆς παρελεύσεως ταύτης δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἔφεσιν, καὶ νὰ τρέχῃ ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία.

— Χαίρει διὰ τὴν ἔφεσιν ἑτέραν προθεσμίαν 4 μηνῶν, τουτέστι τριῶν μηνῶν καὶ 30 ἡμερῶν, ἀπὸ τὴν παῦσιν τῆς προηγουμένης περὶ ἀνακοπῆς προθεσμίας, ὥστε δὲν εἶναι ἐκπρόθεσμος διὰ τὴν ἔφεσιν ὁ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κατ' ἐρήμην δικασθεὶς διάδικος, εἰμὴ μετὰ 7 μῆνας καὶ 8 ἡμέρας ἀπὸ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐπεδόθη ἡ ἀπόφασις αὕτη εἰς τὸν εἰσαγγελέα.

— Εἰς τὴν περίστασιν τοῦ ἀριθ. 2 ἄρθρου 541, ἢ ὅταν ἀγνοῆται ὁ τόπος τῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατριβῆς τοῦ ἀντιδίκου τούτου, ἡ προθεσμία τῆς ἐφέσεως δὲν παύει εἰμὴ μετὰ 13 μῆνας καὶ 8 ἡμέρας. (Γαλλ. νομολ.).

Διατριβὴ Θέμιδ. ἀριθ. 2. (Νομικ. σελ. 1040).

§ 36. Ὁ δανειστὴς δύναται ν' ἀνακόψῃ ὡς τρίτος τὴν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου του μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθεῖσαν τελεσίδικον ἀπόφασιν;

Ἀπόφ. πολ.τ. Ἀρ. Πάγου 122 τοῦ 1848. — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 566 § 15, καὶ 556 ὑποσημ., καὶ σελ. 575 § 24.

ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑ (ἐπὶ ποιν. δίκης) (1).

ΣΗΜ. 1. Περὶ τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων, ὅσαι θεωροῦνται ὡς ἐρήμην ἐκδοθεῖσαι, ὡμίλησα ἐν τῷ Εὑρ. (τόμ. γ' σελ. 182 ἐπ. ἰδίως ἐν τοῖς §§ 19, 20). Νεώτερα δὲ ζητήματα δὲν ἔχω νὰ ὑπομνήσω εἰμὴ μόνον τὰ ἑξῆς·

ΣΗΜ. 2. Ὅρα ὅσα ἐσημείωσα ἀνωτ. (σ. 181 ἐπ.) ἐν τῇ λέξει Ἔκδοσις ἐπὶ ποινικῶν δικῶν.

§ 1. Ὁ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως παρασταθεὶς κατηγορούμενος, πρὶν δὲ τῆς ἀπολογίας ἀποσυρθεὶς τοῦ δικαστηρίου, θεωρεῖται ὡς δικασθεὶς ἐρήμην.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 77 τοῦ 1848.

§ 2. Ὁ παρὰ τῷ Ἀρ. Πάγῳ εἰσαγγελεύς, ζητῶν νὰ παραπεμφθῇ ὑπόθεσίς τις εἰς συστηθησόμενον πολεμικὸν συμβούλιον, ὀφείλει νὰ κλητεύσῃ τὸν κατηγορούμενον ἐνώπιον τοῦ Ἀρ. Πάγου. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 109 τοῦ 1846.

§ 3. Οἱ ὑπεύθυνοι συντάκται κλητευθέντες καὶ μὴ ἐμφανισθέντες δικάζονται ἐρήμην;—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 100 τοῦ 1846, ἣν ἐν τῷ Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 208 ἐπ.

§ 4. Ὁ κατηγορούμενος δὲν δύναται ἰσχυρῶς νὰ δικασθῇ ἐρήμην πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς κλήσεως.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 70 τοῦ 1850.

§ 5. Οἱ ἕνεκα μὴ ἐμφανίσεως καταδικασθέντες μάρτυρες ἔχουν τὸ δικαίωμα ν' ἀνακόψωσι τὴν ἀπόφασιν· ἡ δὲ προθεσμία, μὴ ὁρίσαντος τοῦ νόμου εἰδικώτερόν τι, πρέπει νὰ ὑπολογίζηται κατὰ τὰς περὶ προθεσμιῶν διατάξεις. —Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 36 τοῦ 1843.

ΕΡΙΔΕΣ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν.

Ὅρα τὰς λέξεις Ἐκτέλεσις.—Κατάσχεσις.—Ἔφεσις. Ἐρημοδικία § 19.

ΕΡΙΟΝ *lana*, ἐριοπλύται *lanitoros*, *lanae lotores*, *fullones*. Ἁρμεν. βιβλ. 4, 21.

ΕΡΙΣ — ὅρα τὰς λέξεις *Ἑταιρία*.—*Ἐξαίρεσις*.

ΕΡΜΗΝΕΥΣ *interprete* (2).

Καλεῖται τὸ πρόσωπον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνατίθεται, ἐπὶ πολιτι-

---

(1) Πρβ. τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ λέξει. — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 213 ἐπ.—Ὅρα ἐν τῷ Εὑρ. (τόμ. 5) τὴν λέξιν Βουλεύματα.

(2) Ὅρα τὴν λέξιν Ἑρμηνεία.—Ἑρμηνεὺς ποιν. δικ. 130 ἐπ. πολιτ. δικ. 340, 342, 343· ὅρκος· ποιν. δικ. 133· ὅταν δὲν δοθῇ, λόγος ἀναιρέσεως· ποιν. δικ. 458. Διατ. 2, 3, 19.

κῶν ἢ ποινικῶν ὑποθέσεων, τὸ βάρος τῆς μεταφράσεως ἐγγράφων ἢ λόγων ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην γλῶσσαν.

Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἀρχαίου Γαλλικοῦ δικαίου καὶ εἰς τὰ μέρη, ὅπου ἴσχυε τὸ Ρωμ. δίκαιον, (*droit-écrit*), αἱ ποινικαὶ καὶ πολιτικαὶ δίκαι διεξήγοντο Λατινιστί. Διάταγμα ὅμως Λουδοβίκου τοῦ ιϐ', ἐκδοθὲν κατὰ μῆνα Ἰούνιον 1510, διέταξε τὸ εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου (*en vulgaire langage du pays*) διεξαγωγὴν τῶν δικῶν.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐπανελήφθη εἰς τὸ ἄρθρον 56 τοῦ διατάγματος Φραγγίσκου τοῦ ά, ὅπερ ἐξεδόθη κατὰ τὸν Ὀκτώβριον 1535.

Διὰ τοῦ ἄρθρου ὅμως III τοῦ κατὰ τὸ 1539 ἐκδοθέντος διατάγματος τοῦ αὐτοῦ Βασιλέως ἀπεφασίσθη νὰ διεξάγωνται αἱ διαδικασίαι Γαλλιστί, καὶ κατὰ τὸ 1670 ἐξεδόθη ἕτερον διάταγμα, τὸ ὁποῖον εἰςήγαγε τὸ τῶν διερμηνέων σύστημα διὰ τοὺς μὴ ἐννοοῦντας τὴν γλῶσσαν τῶν πόλεων· τὰς περὶ τούτου δὲ διατάξεις μετέφεραν εἰς τὸν κώδηκα τῆς 3 *brum.* ἔτους δ', καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 322 τῆν *instr. crim.*

Ἱκανότης διερμηνέως.— Ὅρα Εὐρ. Ῥολλ., λ. *interprète*, ἀρ. 7.

Ἀντιμισθία. — *Δικαιώματα.* —Ὅρα τὴν ποινικὴν διατίμησιν, ἀρ. 15 ἐπ.

Ὅταν πρόκηται περὶ συντάξεως συμβολαίου, εἷς δὲ τῶν συμβαλλομένων, ἢ καὶ ἀμφότεροι, ἀγνοοῦσι τὴν γλῶσσαν, τί γίνεται; — Ὅρα Τουλλ. τόμ. 8 ἀρ. 99.—Εὐρ. Ῥολλ. λέξεσι *langue française* καὶ *acte notarié*, ἀρ. 257 ἐπ.—κατωτ. σ. 242 § 13.

Ὅταν πρόκηται περὶ κωφαλάλων; — Ὅρα Εὐρ. Ῥολλίνου, λέξεσι *sourd—muet.—cour d'assises*, ἀριθμ. 683 ἐπ.—*enquête* ἀρ. 580,—καὶ *instruction criminelle*

Ἡ μὴ ὁρκωμοσία των ποίας συνεπείας παράγει;—Ὅρα *Bioche*, ἐν τῇ λέξ. *interprète* (ἀρ. 10), ἀλλ' ἡ γνώμη του δὲν ἐφαρμόζεται παρ' ἡμῖν.—Ὅρα ἄρθρ. 77, 80 ἐμπορ. νόμ.

Διορίζονται καὶ ὑπὸ διαιτητῶν; — Ὅρα Ῥολλ. Εὐρ. τόμ. 8 σελ. 612, ἀρ. 27 ἐπ.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ (*interprétation*) ἐπὶ πολιτ. δικῶν (1).

Πίναξ λεκτικός.

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Διοικητικὴ ἁρμοδιότης (Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 293 ἐπ.).

Παρατηρήσεις τινές.

Σημ. ά) Εἰς τὸ περὶ Ρωμ. Δικ. σύγγραμμα (βιβλ. ά § 27 ἐπ.) τοῦ Κ. Καλλιγᾶ εὑρίσκετε παρατηρήσεις περὶ ἑρμηνείας· ἰδίως δὲ ὁμιλεῖ

ά) Περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἑρμηνείας. — β') Περὶ τῆς γραμματικῆς ἑρμηνείας, ἥτις γίνεται φιλολογική, ὅταν ἀνατρέχωμεν εἰς ἀπωτέρους χρόνους. — γ') Περὶ τῆς λογικῆς ἑρμηνείας. — δ') Περὶ ἀφορμῆς τοῦ νόμου.—ε) Περὶ σκοποῦ τοῦ νόμου.—ς') Περὶ συςατικῆς ἑρμηνείας. — ζ') Περὶ ἑρμηνείας τῶν πηγῶν μας· ὅρα καὶ Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 357 ἐπ.—καὶ τόμ. 5 σελ. 389 ἐπ.

Σημ. β) Ὅρα τὴν περὶ Ρωμ. Δικ. πραγμ. Καλλ. βιβλ. γ' § 50, καὶ Θέμ. τόμ. 4 σελ. 457 ἐπ.

Σημ. γ') Τρία εἶναι τὰ συστήματα, καθ' ἃ δύναταί τις νὰ σχολιάσῃ ἢ ἑρμηνεύσῃ οἱονδήποτε νόμον.

Τὸ πρῶτον συνίσταται εἰς τὴν ἐξήγησιν τῶν διατάξεών του δι' ἐκείνων τῶν ἐπισήμων πράξεων, τῶν ὁποίων αἱ μέν, ὡς προηγηθεῖσαι τῆς ὁριστικῆς αὐτοῦ συντάξεως, καὶ ἐξελθοῦσαι ἀπὸ τὴν συντακτικὴν ἐξουσίαν, φανερόνουσι τὸ πνεῦμα καὶ τὸν σκοπὸν τῶν δημιουργησάντων τὸν νόμον· αἱ δέ, ὡς ἐκδοθεῖσαι μετὰ ταῦτα ἀπὸ τὰς καθιερωθείσας ὑπὸ τοῦ συντάγματος ἐξουσίας τοῦ κράτους, περιέχουσιν ἑρμηνείας εἰς διάφορα ἄρθρα, ῥυθμίζουσι τὰ καθέκαστα, πληρόνουσι τὰ κεχηνότα καὶ τείνουσιν εἰς τὸ ν' ἀναπτύξωσιν αὐτὸν βαθμηδόν, διὰ τοῦ χρόνου, διὰ θετικῶν διατάξεων. Αὕτη εἶναι ἡ *ἐπίσημος* ἑρμηνεία (*législative*).

Τὸ δεύτερον σύστημα ἐξηγεῖ τὸν νόμον διὰ τῆς παραθέσεως τῶν διαφόρων γνωμῶν, τὰς ὁποίας ἄλλοι ἐξέφρασαν ὡς πρὸς τὸ προκείμενον. Ὁ τρόπος οὗτος μᾶς δίδει τὴν ἐξήγησιν *φιλολογικήν*.

Διὰ τοῦ τρίτου τρόπου ὁ συγγραφεὺς οἰκοδομεῖ φιλοσοφικὸν σύςημα ἴδιον, καὶ ζητεῖ, διὰ τῶν θεωρητικῶν αὐτοῦ ἀρχῶν, νὰ ἐξηγήσῃ τὸ σύνταγμα π. χ. ἐν γένει καὶ ἐν μέρει, χωρὶς νὰ ῥίψῃ βλέμμα εἰς τὸ θετικὸν δίκαιον καὶ εἰς τὴν φιλολογίαν αὐτοῦ, εἰμὴ καθόσον δύναται νὰ εὕρῃ εἰς αὐτὸ ὕλην διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ, ἢ ὅπλα διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὰς ἰδέας του, ἢ τὸ σύστημά του. Ὁ τρόπος οὗτος μᾶς δίδει τὴν ἑρμηνείαν *δογματικὴν* (*doctrinale*) (α).

(α) Ὅρα Θέμ. τόμ. 4 σελ. 40 ἐπ. 48 ἐπ.

§ 1. Οἱ περὶ ἁρμοδιότητος μεταγενέστεροι νόμοι ἔχουν ἰσχὺν

Σημ. δ') Ἀπὸ τὸ Εὑρετήριον τοῦ Ῥολλίνου (λέξει *acte administratif* § 11 ἑπ) μεταφράζω, ἐν περιλήψει, τὰ ἑξῆς·

Ἡ μὲν ἑρμηνεία τῶν διοικ. ἐγγράφων ἀνήκει εἰς τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν, ἡ δὲ ἐφαρμογή των εἰς τὰ δικαστήρια· ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι κανὼν, καθιερωθεὶς ἀπὸ τὴν νομολογίαν. (*Dufort*, τόμ. 1 ἀρ. 93).

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς περὶ ἑρμηνείας τῶν διοικητικῶν ἐγγράφων ἀρχῆς δίδει χώραν εἰς διάκρισιν μεταξὺ τῶν διοικητικῶν πράξεων, δι' ὧν αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ ἀποφαίνονται περί τινος ἀντικειμένου κανονιστικῶς, καὶ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσι σύμβασιν γενομένην μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἰδιώτου τινός· ὡς πρὸς τὰς πρώτας, τὰ δικαστήρια ἔχουν, ὡς καὶ ὡς πρὸς τοὺς νόμους, τὸ δικαίωμα τῆς ἑρμηνείας, δυνάμενα νὰ ἐξετάσωσιν ἂν ἦναι σύμφωνοι μὲ τὸν νόμον. Ἂν δὲν συμφωνῶσι μὲ τὸν νόμον, ἀρνοῦνται τὴν ἐφαρμογήν των.

Ὡς πρὸς τὰς πράξεις τοῦ δευτέρου εἴδους, τὰ δικαστήρια δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ διατάξωσι τὴν ἐφαρμογήν των (α).

Τὰ περὶ ἰδιοκτησίας ζητήματα ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια καὶ τότε ἀκόμη, ὅταν τὸ ζητούμενον δικαίωμα ἐκπηγάζῃ ἀπὸ διοικητικὰς πράξεις, καὶ ὅταν δὲν πρόκηται εἰμὴ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς των.

Ὅταν τὰ δικαστήρια ἐπελήφθησαν ζητήματός τινος περὶ ἰδιοκτησίας, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ λυθῇ εἰμὴ διὰ τῆς ἑρμηνείας διοικητικῆς τινὸς πράξεως, δὲν δύνανται, παραπέμποντα τὸ περὶ τῆς ἑρμηνείας ταύτης ζήτημα εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς, νὰ ἀπεκδυθῶσι τῆς ὑποθέσεως, ὀφείλοντα ἁπλῶς δι' ἀνακριτικοῦ μέτρου νὰ προκαλέσωσι τὴν ἑρμηνείαν (§ 77).

(α) Ὅρα τὰ περαιτέρω εἰς τὸ ἀνωτ. σύγγραμμα § 15 ἑπ.

ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν; — ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 225. — Πρβ. *Ἔφεσις*.

§ 2. Τὸ περὶ ἁρμοδιότητος τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν διάταγμα τῆς 9 Ἰουλίου 1838 ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν; — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 226 § 220.

§ 3. Τὰ δικαστήρια δὲν εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐπέμβωσιν εἰς τὴν ἑρμηνείαν συνθηκῶν, ὅταν αὗται ἀφορῶσιν ἀποκλειστικῶς δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν ἐπικρατειῶν. Δύνανται δὲ, ὅταν αἱ συνθῆκαι κανονίζωσιν ἰδιωτικὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις.

Ἀποφασίσαντος τοῦ Ἀρ. Πάγου τὸ ἀνωτέρω ζήτημα, δύνανται τὰ κατώτερα δικας. νὰ τὸ λύσωσιν ἄλλως, ἂν δὲν ἐπρόκειτο περὶ κανονισμοῦ ἁρμοδιότητος (1). — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 186 (§ 184) — καὶ σελ. 195 ἐπ.

§ 4. Αἱ μεταξὺ ἐνοικιαστοῦ καὶ ὑπενοικιαστοῦ συμφωνίαι, καὶ αἱ περὶ τῆς *ἑρμηνείας* τῶν συμφωνιῶν τούτων ἔριδες, ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια. — Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 178 § 175.

§ 5. Προσαγομένης εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἀποφάσεώς τινος διοικητικῆς, δι' ἧς ἐδικάσθη ὁπωσδήποτε ἀντικείμενον ὑπαγόμενον εἰς τὴν διοικητικὴν δικαιοδοσίαν, τὰ τακτικὰ δικαστήρια δὲν δύνανται ἁρμοδίως ν' ἀποφασίσωσιν ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος, τῆς ἰσχύος καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων της. — Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 201 § 191.

§ 6. Τὰ δικαστήρια, δικάζοντα περὶ ἀποζημιώσεων ἐκ τῆς ἀποστερήσεως ἰδιωτικῶν ἰδιοκτησιῶν διὰ δημοσίαν ἀνάγκην, εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐκτιμήσωσι καὶ τὰς περιστρεφομένας εἰς τὴν ὑπόθεσιν

---

(1) Τὸ ζήτημα αὐτὸ ἀνεφύη ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, οἵτινες (προκειμένου λόγου περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συνθηκῶν τῶν ἐτῶν 1846, 1847 καὶ 1848) ἀπεφήναντο ὅτι τὰ τακτικὰ δικαστήρια εἰσὶν ἀναρμόδια.

Ἡ ἀπόφασίς των ἀνῃρέθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15 τοῦ 1846 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ παρεπέμφθη ἡ τοῦ ζητήματος ἐκδίκασις ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἀλλὰ καὶ οὗτοι, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 208 τοῦ 1846 ἀποφάσεώς των, ἐνέμενον εἰς τὴν νομολογίαν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. Ὁ Ἄρειος Πάγος ὅμως ἀνῄρεσε, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 76 τοῦ 1847 ἀποφάσεώς του, καὶ τὴν ἀπόφασιν ταύτην.

Κατόπιν, κανονισθείσης οὕτω τῆς ἁρμοδιότητος, οἱ ἐν Ναυπλίῳ ἐφέται ὑπεχώρησαν. (Ὅρα καὶ τὰς τοῦ Ἀρ. Πάγου πολιτ. ἀποφάσεις 17 καὶ 110 τοῦ 1848).

Ὅρα τὴν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀρίστην ἀγόρευσιν τοῦ Δουπίνου, ὡς εἰσαγγελέως παρὰ τῷ ἀκυρωτικῷ τῆς Γαλλίας, ἐν τόμ. 6 σελ. 4 ἐπ. τῶν requisitoires αὐτοῦ.

διοικητικὰς πράξεις.—Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 202 § 193.—Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 299.

§ 7. Τὰ δικαστήρια, ὁσάκις παρουσιάζονται ἐνώπιον αὐτῶν ἔγγραφα ὁποιουδήποτε εἴδους, δύνανται καὶ ὀφείλουν νὰ τὰ ἐξετάζωσι, καθόσον ἀφορᾷ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰ παρὰ τῶν νόμων ἀπαιτούμενα προσόντα αὐτῶν. Ἀποφαινόμενα λοιπὸν ὅτι διοικητικόν τι ἔγγραφον δὲν χρησιμεύει πρὸς ὑποστήριξιν ἐνστάσεώς τινος, δὲν παρανομοῦσι.—Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 203.

§ 8. Οἱ ἑρμηνευτικοὶ νόμοι ἐφαρμόζονται ἄνευ διακρίσεως εἰς ὅλας τὰς παρ' αὐτῶν κανονιζομένας περιπτώσεις. Αἱ ἀποφάσεις ὅμως, ὅσαι πρὸ τοῦ ἑρμηνευτικοῦ νόμου κατέστησαν τελεσίδικοι, καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ γενόμενοι συμβιβασμοί, δὲν ἀνατρέπονται.—Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 92 § 6.

§ 9. Περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν ἀποφάσεων, ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 105 ἐπ.—καὶ *Savig. syst.* τόμ. 5 σελ. 386, ἔνθα ἡ Ῥωμαϊκὴ νομοθεσία. (1).

§ 10. Ὁ ἀπὸ 7 Μαΐου 1837 νόμος περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ὡς πρὸς τὰς ἀμφισβητουμένας ὑποθέσεις, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς νόμος ἑρμηνευτικός, ἔχων ἀναδρομικὴν δύναμιν;—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 231.

§ 11. Τὰ εἰρηνοδικεῖα δύνανται νὰ δικάσωσι διαφορὰν περὶ ἐνοικίων, ὅταν διαφιλονεικῆται τὸ κῦρος τοῦ περὶ ἐνοικιάσεως συμβολαίου;—Ὅρα ὅσα ἐξέθεσα ἐν τῇ λέξει *Ἁρμοδιότης Εἰρηνοδικῶν* (Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 403 ἐπ. § 9).

§ 12. Ἑρμηνεία ψευδὴς ἐπιφέρει ἀναίρεσιν. Πολιτ. δικ. 889 ἐπ.· ἢ τῶν συμβολαίων; Πολιτ. δικ. 810.

— Τὴν περὶ τούτου νομολογίαν ὅρα ἐν Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 44 καὶ 119 ἐπ.

— Ἡ κακὴ ἑρμηνεία τῶν ἐγγράφων δίδει ἀφορμὴν εἰς ἀναίρεσιν;—Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 121 ἐπ.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 184 § 1.—Αὐτ. τόμ. 5 σελ. 575 § 23.—Αὐτ. τόμ. 3 σελ. 225 ἐπ.—Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 21 τοῦ 1844.

§ 13. Ὁ νόμος δὲν ὑποχρεοῖ τὸν συμβολαιογράφον νὰ προσλαμβάνῃ διερμηνέα· ἐπιτρέπει μάλιστα εἰς αὐτὸν σιωπηλῶς νὰ χρησι-

---

(1) Τὸ ζήτημα ὧν ἀπόφασίς τις ἔχῃ διατάξεις κατὰ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιὸν ὡρισμένας, ἀποφασίζεται παρὰ τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν δικαστοῦ· (Εὐρ τόμ. 4 σελ. 148 § 150).

μεύῃ ὡς τοιοῦτος· ὥστε συμβόλαιον, φέρον ὅτι διηρμηνεύθη εἰς τὸν μὴν εἰδότα τὴν γλῶσσαν συμβαλλόμενον, δὲν εἶναι πλημμελές.

Ἀπόφ. 1568 τῆς 26 Ἀπριλ. 1840 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 14. Προκειμένου λόγου νὰ ἑρμηνευθῇ ἡ λέξις *incirca*, περιεχομένη εἰς τὴν μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀλληλογραφίαν, ἁρμόδιον εἶναι τὸ ἐπὶ τῆς οὐσίας δικαστήριον, καὶ οὐχὶ πραγματογνώμονες, ἢ ἐμπειροτέχναι.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, προκειμένου νὰ ἑρμηνευθῇ ἡ λέξις *ἰντσίρκα*, ἡ περιεχομένη εἰς τὴν μεταξὺ τῶν μερῶν ἀλληλογραφίαν, ἁρμόδιον περὶ τούτου ἦτο τὸ ἐπὶ τῆς οὐσίας δικαστήριον, καὶ οὐχὶ πραγματογνώμονες, ἢ ἐμπειροτέχναι, καθότι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἀντικειμένου, ἀπαιτοῦντος, κατὰ τὰ ἄρθρα 272 καὶ 291 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἰδιαιτέρας γνώσεις· προςέτι δὲ ἡ ἀπόφασις τῶν ἐν Πάτραις ἐμποροδικῶν, τὴν ὁποίαν ἐπεκύρωσε τὸ ἐν Ναυπλίῳ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, φέρει καὶ αἰτιολογίαν περὶ τῆς ἑρμηνείας τῆς εἰρημένης λέξεως· μόνη δὲ ἡ παντελὴς ἔλλειψις αἰτιολογικοῦ δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 6 τῆς αὐτῆς δικονομίας, νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναίρεσιν.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 24 (σελ. 94 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1842).

§ 15. Τὰ τακτικὰ δικαστήρια, προκειμένου λόγου νὰ δικάσωσι περὶ διαταράξεως κατοχῆς, ἔχουν ἁρμοδιότητα νὰ ἐξετάσωσι καὶ τὴν νομικὴν σημασίαν τῶν προςαχθέντων τίτλων (ἔστω καὶ διοικ. ἐγγράφων)· ἤγουν, ἂν στηρίζωνται ἐπὶ ὑπαρχόντων νόμων καὶ διαταγμάτων· ἡ δὲ ἐξέτασις αὕτη δὲν εἶναι ἐπέμβασις εἰς διοικ. καθήκοντα.

Ἀπόφ. 5140 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήν ἐφετῶν.—Ledr. v° comp. admin. n° 242 ἐπ.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ (ἐπὶ ποιν. δικῶν) (1). — Ὅρα ἀνωτ. σελ. 234.

§ 1. Ὁσάκις τὰ πρακτικὰ φέρωσιν ὅτι εἰς τὸν κατηγορούμενον

---

(1) Ἑρμηνεία ψευδὴς ἐπιφέρει ἀναίρεσιν;—Ποιν. δικ. 263, 360, 407, 458.—Ὅρα τὴν λέξιν Ἀναίρεσις (Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 147 ἐπ.).

Γαλλικὴ νομοθεσία καὶ νομολογία.

Τὸ ποινικὸν διάταγμα τοῦ 1670 προβλέπει τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ κατηγορούμενος ἤθελεν ἀγνοεῖ τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν.

Τὸ αὐτὸ προεῖδε τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ κατηγορούμενος ἤθελεν εἶσθαι

ἐδόθη, κατὰ νόμον, διερμηνεὺς, ὑποτίθεται, μὴ ὑπαρχούσης ἐναντίας ἀποδείξεως, ὅτι οὗτος ἔλαβε γνῶσιν ὅλων τῶν διατρεξάντων.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως φέρουσιν ὅτι εἰς τὸν κατηγορούμενον, μὴ εἰδότα τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἐδόθη, κατὰ νόμον, διερμηνεύς· ὅθεν ἀναγκαίως ὑποτίθεται, μὴ ὑπαρχούσης καμμιᾶς ἐναντίας ἀποδείξεως, ὅτι διὰ τοῦ διερμηνέως τούτου ἔλαβεν ὁ κατηγορούμενος γνῶσιν ὅλων τῶν εἰς τὴν συζήτησιν διατρεξάντων· ἑπομένως εἶναι χωρὶς βάσιν ὁ λόγος ὅτι δὲν διερμηνεύθη εἰς τὸν κατηγορούμενον ἡ ἀπόφασις τῆς ἐνοχῆς, οὔτε ἡ περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ποινῆς αἴτησις τοῦ εἰςαγγελέως. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου υν' τῆς 11 'Ιουν. 1840.

§ 2. Η διερμήνευσις εἶναι περιττὴ, ὅταν ὁ κατηγορούμενος βεβαιώσῃ ὅτι ἐννοεῖ τὴν καθομιλουμένην, καί τοι μὴ ὁμιλῶν αὐτήν.

ἄλαλος ἢ κωφός. Διέταττε δὲ ὅτι, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, le juge lui nommera d'office un curateur qui saura lire et ecrire. Le curateur fera serment de bien et fidelement défendre l'accusé, dont sera fait mention à peine de nullité.

Pourra le curateur s'instruire secretement avec l'accusé par signe ou autrement. — Le muet ou sourd, qui saura écrire, pourra écrire et signer toutes ses réponses . . . . si . . ne sait ou ne veut ecrire, le curateur repondra, en sa presence.

Ὁ ἀπὸ 29 Σεπτεμβρ. 1791 νόμος, ὁ Κώδηξ τοῦ ἔτους 4, ἡ ποινικὴ δικονομία τοῦ 1808 ἐπανέλαβον τ' αὐτά (332, 333).

— Ἡ παράλειψις τῆς μεταφράσεως καταθέσεώς τινος τῶν συγκατηγορουμένων ἢ τῶν μαρτύρων ἐπιφέρει ἀναίρεσιν. Rej. 30 'Ιουν. 1838. —Cass. 3 Μαρτίου 1836.

Τοῦτο δὲ δὲν ἐφαρμόζεται ὡς πρὸς τὰς ἀγορεύσεις. Rej. 19 'Ιουλίου 1832.

Μολονότι ἡ Γαλλικὴ νομοθεσία ὁμιλεῖ περὶ τῶν Συνέδρων, οὐχ' ἧττον ὅμως ἡ νομολογία ἐξέτεινε τὰς περὶ ἑρμηνέων διατάξεις καὶ εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια. Duverg. manuel des juges d'instr. τόμ. 1 σελ. 440 ἐπ.

Διορίζονται ἑρμηνεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, ἀντικαθιστάμενοι (Cass. 22 'Ιαν. 1808).—Αἱ γυναῖκες καὶ οἱ ἀλλοδαποὶ (Cass. 16 'Απριλ. 1818 καὶ 2 Μαρτ. 1827), ὅταν ἦναι ἐνήλικες (Cass. 21 Δεκεμβρ. 1832) καὶ ὁρκισθῶσι πρὸ τῆς ἐξετάσεως. — Οἱ μάρτυρες καὶ οἱ δικασταὶ δὲν διορίζονται ἑρμηνεῖς.

'Αποζημιόνονται, ὅταν τὸ ζητήσωσι. Διάταγμα τῆς 18 'Ιουν. 1811 ἄρθρον 16.

Τὰ πρακτικὰ πρέπει νὰ περιέχωσι τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἰδιότητα, τὴν ἡλικίαν καὶ διαμονὴν τοῦ διερμηνέως, καὶ πᾶν ὅ,τι συνδέεται μὲ τὴν ἀκρίβειαν τῆς εἰδικῆς ταύτης ἐντολῆς.

— Περιωρισμένη ἡ ἑρμηνεία εἰς τὰ ποινικά· ὅρα ἀξιόλογον περὶ τούτου διατριβὴν εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦ Δευπίνου (requisitoires) π. 3 σ. 347 ἐπ.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως φέρουν ῥητῶς ὅτι, ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων διέταξε τὸν διερμηνέα νὰ διερμηνεύσῃ εἰς τοὺς μὴ εἰδότας τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν κατηγορουμένους τὸ βούλευμα τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἀλλ' οἱ κατηγορούμενοι ἀπήντησαν, διὰ τοῦ δικηγόρου των, ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ διερμήνευσις, καθότι ἐννοοῦν τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν, καὶ μόνον δὲν ἐμποροῦν νὰ ἐκφρασθῶσιν· ἑπομένως ὁ λόγος ὅτι δὲν διερμηνεύθησαν εἰς αὐτοὺς ὅσα ὁ εἰσαγγελεὺς εἶπεν, εἶναι πάντη ἀνίσχυρος.»

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου αυθ' τῆς 30 Ἰανουαρ. 1839.

§ 3. Διορισθέντος ἑρμηνέως διά τινα μάρτυρα, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἐπαναληφθῇ ἐξ ὑπαρχῆς ἡ διαδικασία.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 383 ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας, πρὶν ἀρχίσῃ ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων, ὁ πρόεδρος διατάττει τοὺς μάρτυρας ν' ἀποχωρήσωσιν εἰς τὸ δι' αὐτοὺς παρεσκευασμένον δωμάτιον, ὥστε ἐξ ἀνάγκης δὲν παρευρίσκονται οὗτοι ἀδιακόπως εἰς ὅλην τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου γινομένην διαδικασίαν, οὐδὲ ὑπάρχει διάταξις, ὁρίζουσα ὅτι ἡ διαδικασία πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνηται ἐξ ὑπαρχῆς διὰ καθέκαστον τῶν μαρτύρων, οἵτινες καλοῦνται διὰ νὰ ἐξετασθῶσιν· ἐκ τούτου δὲ συνάγεται ὅτι, καὶ ὁπόταν εἰς μάρτυρά τινα, μὴ γινώσκοντα τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, διορίζεται διερμηνεὺς, ἀρκεῖ ὁ διορισμὸς οὗτος νὰ γίνῃ καθ' ἣν στιγμὴν ἄρχεται ἡ ἐξέτασις τοῦ μάρτυρος, χωρὶς νὰ ἐπαναληφθῇ ὁλόκληρος ἡ διαδικασία· ἑπομένως ὁ λόγος ὅτι, διορισθέντος, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἑρμηνέως, διὰ τὸν μάρτυρα Α. Κ., δὲν ἐπανελήφθη ἐξ ὑπαρχῆς ἡ διαδικασία, εἶναι ἀνυπόστατος.»

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου συέ τῆς 30 Ἰανουαρ. 1839.

§ 4. Ἑρμηνεῖς διορίζονται, ὅταν οἱ ἐξεταζόμενοι δὲν ἦναι ἐγκρατεῖς τῆς γλώσσης.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 130 ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας, κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων τότε μόνον διορίζεται ἑρμηνεὺς, ὅταν οὗτοι δὲν ἦναι ἐγκρατεῖς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως γίνεται φανερὸν ὅτι οἱ μάρτυρες ἐξετάσθησαν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, καὶ ἀπήντησαν ἑλληνιστὶ εἰς ὅλας τὰς πρὸς αὐτοὺς γενομένας ἐρωτήσεις, οὐδὲ ὑπάρχει ἀπόδειξις ὅτι ἠγνόουν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν· ἑπομένως δὲν ὑπῆρχεν ἡ παρὰ τοῦ νόμου πρὸς διορισμὸν ἑρμηνέως προνοουμένη περίπτωσις.»

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου τκ' τοῦ 1839.

§ 5. Ὅταν ὁ μάρτυς εἴπεν ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐκφρασθῇ καλῶς εἰς τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν, ὁ λόγος ὅτι τὸ δικαστήριον ὤφειλε νὰ τὸν ὁρκίσῃ ἐκ δευτέρου μετὰ τὸν διορισμὸν τοῦ ἑρμηνέως, εἶναι ἀνίσχυρος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 41 τοῦ 1841.

§ 6. Ὅταν ἐκ τῶν πρακτικῶν προκύπτῃ ὅτι διωρίσθη ἑρμηνεύς τις, αλλὰ δὲν βεβαιοῦται ἐκ τῶν πρακτικῶν ὅτι ἡρμήνευσε τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κατηγορίας, δὲν ὑπάρχει λόγος ἀναιρέσεως, ἂν δὲν ἔγινε πρότασις περὶ τῆς παραλείψεως ταύτης εἰς τὸ δικαστήριον.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 130 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ὅταν οἱ κατηγορούμενοι δὲν ἦναι ἐγκρατεῖς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, διορίζεται εἰς αὐτοὺς ἑρμηνεὺς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐδιωρίσθη εἰς τοὺς κατηγορουμένους ἑρμηνεὺς, ὅστις, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν γίνεται φανερὸν, ἡρμήνευσεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἔννοιαν τῆς κατηγορίας, καὶ τῶν μαρτύρων τὰς καταθέσεις· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κατηγορίας παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως, περὶ τῆς ὁποίας τὰ πρακτικὰ δὲν φέρουν ὅτι ἡρμηνεύθη εἰς τοὺς κατηγορουμένους, εἰς τὴν ὁποίαν ὅμως ἀπήντησεν ὁ συνήγορος αὐτῶν, ἠδύναντο οὗτοι, ἐὰν ἡ παράλειψις αὕτη ἔλαβε χώραν, νὰ κάμωσι τὰς περὶ τούτου προτάσεις των ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, δυνάμει τοῦ 409 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας· τούτου δὲ μὴ γενομένου, ὁ ἐκ τῆς μὴ ἑρμηνείας τοῦ λόγου τοῦ εἰσαγγελέως παραγενόμενος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ 407 ἄρθρου τῆς ποινικῆς δικονομίας. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σνδʹ τοῦ 1838.

§ 7. Οἱ ἑρμηνεῖς διορίζονται πρὸ τῆς κληρώσεως τῶν ἐνόρκων· ἡ νομικὴ δὲ πρόληψις εἶναι ὅτι οὗτοι ἐξεπλήρωσαν ὅλα τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 2 ἐδάφ. τοῦ 130 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας, ὅταν ὁ κατηγορούμενος δὲν ἦναι ἐγκρατὴς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης διορίζεται εἰς αὐτὸν ἑρμηνεὺς παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου· ὁ δὲ διορισμὸς ἑρμηνέως ἐνώπιον τῶν κακουργιοδικῶν πρέπει ἀναγκαίως νὰ λάβῃ χώραν πρὸ τῆς κληρώσεως τῶν ἐνόρκων, διότι ἄλλως ὁ κατηγορούμενος δὲν ἤθελε δυνηθῆ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὰ τοῦ νόμου εἰς αὐτὸν χορηγούμενον δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τῶν κακουργιοδικῶν συζητήσεως γίνεται φανερὸν, ὅτι ὁ διερμηνεὺς διωρίσθη καὶ ὡρκίσθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν

συνέδρων πρὸ τῆς κληρώσεως τῶν ἐνόρκων· ἑπομένως δὲν ἔγινε καμμία παράβασις τοῦ § 15 τοῦ 458 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας.

Ἐπειδή, κατὰ τὸν § 15 τοῦ 458 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας, λόγος ἀναιρέσεως ὑπάρχει, ὅταν, ἐναντίον τῆς διατάξεως τῶν ἄρθρων 130 καὶ 131 τῆς αὐτῆς δικονομίας, δὲν ἐδόθη ὁ προσήκων διερμηνεὺς εἴς τινα κωφόν, ἢ ἄλαλον, ἢ μὴ γινώσκοντα τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως, διωρίσθη διερμηνεὺς εἰς τὸν κατηγορούμενον, καὶ παρευρέθη μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἀκροατήριον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συζητήσεως μέχρι τῆς εἰδοποιήσεως τοῦ προέδρου πρὸς τὸν κατηγορούμενον, ὅτι ἔχει δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, καὶ κἀνὲν ἄρθρον τοῦ νόμου δὲν ὑποχρεόνει τὸν γραμματέα τοῦ δικαστηρίου νὰ βεβαιόνῃ περισταтομένως εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι ὁ διερμηνεὺς ἡρμήνευσε πᾶν ὅ,τι ἐῤῥέθη καὶ ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν συζήτησιν· ἐξ ἐναντίας, ἐκ τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον παρουσίας τοῦ διερμηνέως προκύπτει ἡ νομικὴ πρόληψις ὅτι οὗτος ἐξεπλήρωσεν ἐντελῶς τὰ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλει εἰς αὐτὸν τὸ 133 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας· ἑπομένως ὁ ἀναιρέσεως λόγος ὅτι δὲν ἡρμηνεύθη εἰς τὸν κατηγορούμενον ὅλη ἡ διαδικασία εἶναι ἀνυπόστατος.»

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σοή τοῦ 1838.

§ 8. Ὁ νόμος (ἄρθρον 130 ποιν. δικ.) δὲν διατάττει τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαμονὴν τοῦ διερμηνέως μέχρι τέλους τῆς συζητήσεως, καθότι, χρείας τυχούσης, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διορίσῃ ἄλλον· ὑπάρχει δὲ τεκμήριον ὅτι ἔχει τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα (οἷον τὴν ἡλικίαν), ἂν δὲν ἔγινεν ἀντίῤῥησις τίς.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 19 τῆς 23 Μαρτίου 1842.

§ 9. Οἱ ἑρμηνεῖς δὲν ὁρκίζονται κατὰ πᾶσαν ἐξέτασιν μάρτυρος τινός.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σιά τῆς 9 Ἰανουαρ. 1839.

§ 10. Ἡ περὶ τῆς συγγενείας αὐτῶν μετὰ τῶν κατηγορουμένων πρότασις πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὸ κατώτερον δικαστήριον. ἄλλως δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ καμμία διάταξις τῆς ποινικῆς δικονομίας δὲν ὑποχρεόνει τὸν πρόεδρον τῶν συνέδρων νὰ ἐρωτᾷ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ διοριζομένους ἑρμηνεῖς τῶν κατηγορουμένων ποίαν θρησκείαν πρεσβεύουν, ἢ ἂν ἔχουν συγγένειαν μετὰ τῶν κατηγορουμένων ἢ μετὰ τῶν παθόντων· τὸ δὲ 133 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, τοῦ ὁποίου

τὴν παραβίασιν προτείνει ὁ αἰτῶν τὴν ἀναίρεσιν, ἀπαιτεῖ μόνον νὰ ὁρκίζωνται οἱ ἑρμηνεῖς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν των· ἡ δὲ συγγένεια ἀποτελεῖ μὲν λόγον ἐξαιρέσεως, κατὰ τὸ 132 ἄρθρον, πρέπει δὲ νὰ προταθῇ εἰς τὸ ἀκροατήριον τῶν κακουργιοδικῶν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συνεδριάσεως, ὁ διορισθεὶς ἑρμηνεὺς Λ. Χ. ὡρκίσθη ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν του· περὶ δὲ συγγενείας δὲν ἔγινε κάμμία πρότασις ἀπὸ τὸν κατηγορούμενον· ἐπομένως οἱ προταθέντες ἀναιρέσεως λόγοι εἶναι πάντῃ ἀνυποστήρικτοι. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγ. σμζ' τοῦ 1838.

§ 11. Ὁ διερμηνεὺς ὀφείλει, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ διερμηνεύῃ εἰς τοὺς μὴ εἰδότας τὰ Ἑλληνικὰ τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων, καὶ πάσας τὰς σημαντικὰς πράξεις τῆς συζητήσεως.

Ἀπόφασις ποιν. Ἀρείου Πάγου 66 τοῦ 1845 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ τὸ καθῆκον τοῦ διερμηνευτοῦ, καὶ ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον διατάττει ὁ νόμος τὸν διορισμόν του, ὡς πρὸς τοὺς κατηγορουμένους, οἵτινες δὲν γνωρίζουν τὴν γλῶσσαν, εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται ἡ συζήτησις ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, εἶναι διὰ νὰ καταλαμβάνουν οὗτοι οἱ κατηγορούμενοι τὰς ἐρωτήσεις, ὅσαι γίνονται πρὸς αὐτούς, καθὼς καὶ ὅσα καταθέτουν οἱ μάρτυρες καὶ οἱ ἄλλοι συγκατηγορούμενοι λέγουν ὑπὲρ ἢ κατὰ τῶν πρώτων, ὥστε νὰ εὑρεθοῦν οὗτοι εἰς κατάστασιν νὰ ζητήσουν, διὰ τῶν ἐρωτήσεών των, τὰς ἀπαιτουμένας διασαφήσεις εἰς τοὺς μάρτυρας καὶ εἰς τοὺς συγκατηγορουμένους, καὶ τοιουτοτρόπως νὰ ἔχουν ἐνώπιον τοῦ δικάσοντος δικαστηρίου τὴν ἀπαιτουμένην ἰσότητα οἱ μὴ γνωρίζοντες τὴν γλῶσσαν κατηγορούμενοι μὲ τοὺς ἄλλους συγκατηγορουμένους, τοὺς γνωρίζοντας τὴν γλῶσσαν, καὶ νὰ ὠφεληθοῦν οἱ πρῶτοι, καθὼς καὶ οἱ δεύτεροι.

Ἐπειδὴ αἱ ἀπαντήσεις, ἐρωτήσεις καὶ διασαφήσεις δύνανται νὰ ὠφελήσουν ὄχι μόνον τοὺς κατηγορουμένους, διὰ τοὺς ὁποίους διωρίσθη ὁ διερμηνευτής, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους συγκατηγορουμένους, καὶ νὰ συντρέχουν κυρίως εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς πεποιθήσεως τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου· ὥστε πᾶσα ἔλλειψις ἐκ μέρους τοῦ διωρισμένου διερμηνευτοῦ βλάπτει οὐσιωδῶς τὴν ὑπεράσπισιν τόσον τῶν πρώτων, ὅσον καὶ τῶν δευτέρων, καὶ ἐπομένως βλάπτει ὅλην τὴν δίκην καὶ ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τῆς 3 Αὐγούστου ε. ε. τοῦ ἐν Ἀθήναις πλημμελειοδικείου ἀποδεικνύεται ὅτι, ὁ παρὰ

τοῦ προέδρου διορισθεὶς διερμηνευτὴς διὰ τοὺς συγκατηγορουμένους Κ. καὶ Α. Κ. καὶ Σ. Μ. Ν. ἐνήργησε μόνον ὡς πρὸς τὰς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμεν ὁ πρόεδρος εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ δίκης, καὶ εἰς τὰς παρ' αὐτῶν τῶν τριῶν κατηγορουμένων δοθείσας ἀπαντήσεις, ἀλλὰ δὲν ἐνήργησε πλέον τίποτε ὡς πρὸς τὰς ἀπαντήσεις τῶν συγκατηγορουμένων καὶ τὰς μαρτυρίας τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, καθὼς καὶ ὡς πρὸς τὰς ἄλλας σημαντικὰς πράξεις αὐτῆς τῆς συζητήσεως καὶ δίκης· τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, ὁ τρίτος λόγος τῆς ἀναιρέσεως εἶναι βάσιμος, καὶ συνεπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν ὅλης τῆς ἀποφάσεως, ἥτις μάλιστα εἶναι μία καὶ ἀδιαίρετος ὡς πρὸς τοὺς ἓξ καταδικασθέντας καὶ ἀναιρεσείοντας. »

§ 12. Ὁ διερμηνεὺς πρέπει νὰ ἐξηγῇ εἰς τοὺς κατηγορουμένους, τοὺς μὴ εἰδότας τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ ἁπάσας τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 6 τοῦ 1846.

— Ὁ κλητὴρ δύναται νὰ διορισθῇ διερμηνεύς. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 69 τοῦ 1846.

§ 14. Ὁ διερμηνεὺς δὲν πρέπει νὰ ἦναι ἡλικίας κατωτέρας τῶν 14 ἐτῶν.

Ἀπόφασις ποιν. Ἀρ. Πάγου 86 τοῦ 1846 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ τὰ αὐτὰ πρακτικὰ δηλοῦσιν ὅτι ὁ εἰς τοὺς δύω μὴ εἰδότας τὴν Ἑλληνικὴν μάρτυρας διορισθεὶς διερμηνεὺς Ι. Κ., ἦτο δεκαεξαετής· ἐνῷ δὲ οὔτε ἡ ποινική, οὔτε ἡ πολιτικὴ δικονομία περιορίζουσι τὴν ἱκανότητα τῶν διερμηνέων εἰς ὡρισμένην ἡλικίαν, ἐξάγεται, ἀπ' ἐναντίας, ὅτι ἡ νομοθεσία μας ἀναγνωρίζει τοιαύτην ἱκανότητα εἰς τοὺς ὑπερβάντας τὸ δέκατον τέταρτον τῆς ἡλικίας ἔτος, καθότον οὐχὶ μόνον εἶναι δεκτὴ ἡ ἔνορκος μαρτυρία τῶν συμπληρωσάντων τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος, κατὰ τὰ ἄρθρα 122 καὶ 131 τῶν εἰρημένων δικονομιῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς τοιούτους ἐπιτρέπεται μὲν ἡ αὐτοπρόσωπος δικαστικὴ ὁρκοδοσία εἰς ἰδίας ὑποθέσεις, κατὰ τὸ ἄρθρον 358 τῆς πολιτ. δικονομίας, καταλογίζεται δὲ ἐντελῶς πᾶσα πρᾶξις αὐτῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 85 τοῦ ποινικοῦ νόμου. »

ΕΣΤΙΑ, *focus*. Ἁρμ. βιβλ. 4, 70.

ΕΣΧΑΤΗ ΠΡΟΔΟΣΙΑ.

Ἡ ἐκτέλεσις πράξεων ἐνεργουμένων ὑπὸ πολλῶν μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν, ἐπὶ πολιτικῷ σκοπῷ, τεινουσῶν εἰς ἁρπαγήν, κυρίευσιν φρουρίων, εἰς ἀντίστασιν κατὰ τῶν ἀπεσταλμένων τῆς ἀρχῆς

κτλ. ἀποτελεῖ τὸ ἔγκλημα τῆς ἐσχάτης προδοσίας, καὶ ὄχι τῆς στάσεως (1).

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 1 τοῦ 1850.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΘΕΜΙΤΟΣ.

§ 1. Τὸ ἄρθρον 212 τοῦ ποιν. νόμου δὲν ἀπαιτεῖ τὸ νὰ συνῆλθον πραγματικῶς τὰ μέλη τῆς ἑταιρίας, οὔτε νὰ συνεστήθη αὕτη ἐνταυτῷ ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέρχωνται τὰ μέλη, καὶ νὰ ἔχωσιν ἀνταπόκρισιν μετ' ἀλλήλων, ἀλλ' ἀρκεῖ τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο τούτων.

Απόφ. α Ἐπειδή, κατὰ τὸ 212 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου, ἀθέμιτος ἑταιρία ὑπάρχει, ὅταν πολλοὶ ἑνωθῶσιν, ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέρχωνται ἐκ διαλειμμάτων ὑπὸ ῥητοὺς τύπους καὶ θεσμούς, ἀποκλείοντες τοὺς μὴ ἰδιαιτέρως προεισηγμένους, διὰ νὰ συνασχολῶνται περὶ ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ἀνάγονται εἰς ἐξωτερικάς, ἢ ἐσωτερικὰς σχέσεις τῆς ἐπικρατείας, εἰς θρησκείαν, ἢ ἄλλους δημοσίους σκοπούς, ἢ τοῦ νὰ ἔχωσι, διὰ γραφῆς, ἢ ἄλλων σημείων, ἀνταπόκρισιν μετ' ἀλλήλων· τὸ δὲ ἄρθρον τοῦτο δὲν ἀπαιτεῖ τὸ νὰ συνῆλθον πραγματικῶς τὰ μέλη τῆς ἑταιρίας, οὔτε νὰ συνεστήθη αὕτη ἐνταυτῷ ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέρχωνται τὰ μέλη, καὶ τοῦ νὰ ἔχωσιν ἀνταπόκρισιν μετ' ἀλλήλων, ἀλλ' ἀρκεῖ τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο τούτων, τουτέστιν ὁ σκοπὸς τοῦ νὰ συνέρχωνται, ἢ τοῦ ν' ἀνταποκρίνωνται μετ' ἀλλήλων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, βεβαιοῦται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἐκτὸς τοῦ Γ. Κ. καὶ τοῦ Ν. Σ. ἔλαβον μέρος εἰς τὴν καταμηνυθεῖσαν ἑταιρίαν ὅ,τε Μ. Ε. Π. καὶ ὁ Ν. Α. Ρ., ὡς λαβόντες παρὰ τῶν δύω προμνησθέντων διπλώματα, ὡς ἐφοδιασθέντες μὲ ὁδηγίας διὰ νὰ κατηχήσωσιν ἄλλους, καὶ ὡς συχνάζοντες ἐπὶ τοιούτοις σκοποῖς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Γ. Κ., καὶ ἰδίως ὁ Ε. Π. καὶ ὡς βοηθήσας τὸν Γ. Κ. εἰς ὑπηρεσίαν τινὰ τῆς ἑταιρίας· τὸ δὲ δικαστήριον τῶν πλημμελειοδικῶν, ἀποφασισθὲν ὅτι ἡ μνησθεῖσα ἑταιρία δὲν εἶναι ἀξιόποινος διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν ἀπεδείχθη ὅτι συνῆλθε κἀνεὶς ἄλλος μετὰ τοῦ Γ. Κ. καὶ Ν. Σ., οἵτινες ἀναφέρονται ὡς ἀρχιπρόεδροι εἰς τὸ καταστατικὸν τῆς ἑταιρίας, ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως οὕτω τὸ 222 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ μόνον νὰ ὑπάρχῃ ἕνωσις πολλῶν ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέρχωνται.

Ἐπειδὴ ἡ εἰς τὸ εἰρημένον ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου προβλεπομένη ἑταιρία εἶναι ἀξιόποινος, ἂν ἀποδειχθῇ ὁ σκοπὸς ἢ τοῦ νὰ συνέρ-

---

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Στάσις.

χωνται ἐκ διαλειμμάτων τὰ μέλη, ἢ τοῦ νὰ ἔχωσιν ἀνταπόκρισιν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐνῷ οἱ κατηγορούμενοι παρεπέμφθησαν εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ πλημμελειοδικείου, ὡς συστήσαντες ἑταιρίαν πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς μνησθέντας σκοποὺς, τὸ δικαστήριον τοὺς ἐκήρυξεν αθώους, παραδεχθὲν ὅτι τὰ μέλη δὲν συνῆλθον, καὶ παραλεῖψαν ν' ἀποφανθῇ καὶ περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ δευτέρου συστατικοῦ, τὸ ὁποῖον καθ' ἑαυτὸ καθιστᾷ ἤδη ἀξιόποινον τὴν ἑταιρίαν, δηλ. τὸ νὰ ἔχωσιν ἀνταπόκρισιν τὰ μέλη διὰ γραφῆς, ἢ σημείων· ἑπομένως ἡ ἀπόφασις κατέστη πλημμελὴς, καθότι, μὴ ἐξαντλήσασα τὴν κατηγορίαν, οὔτε αἰτιολογήσασα τὴν ἀπόῤῥιψιν αὐτῆς, ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, παρεβίασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρων 396, 397 καὶ 92 τῆς ποιν. δικονομίας.»

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου υξά (σελ. 479 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1840).

ΕΤΑΙΡΕΙΟΝ, *lupanar*. Άρμ. βιβλ. 4, 27.

ΕΤΑΙΡΙΑ.

Νομοθεσία. — Δικαιοδοσία· πολ. δικ. 47. —'Εμπορ. νόμ. 18 ἑπ. 'Ομόῤῥυθμοι 19—22, 39, 41 ἑπ. ἐμπ. νόμ.—ἑτερόῤῥυθμος· ἐμπ. νόμ. 23, 28, 38, 39, 44 ἑπ.—'Ανώνυμος· ἐμπ. νόμ. 29—37, 45.—Διακατοχή· ἐμπ. ν. 47—50.—Διαφοραὶ αὐτῶν· ἐμπ. ν. 51 ἑπ.—Πολ. δικ. 108. Παραγραφή· ἐμπ. ν. 64.—'Αθέμιτος· ποιν. ν. 212.

— Τὴν περὶ ἑταιριῶν νομολογίαν βλέπε ἐν τῇ λέξει Κοινωνία. Δὲν τὴν ἐκθέτω ἐνταῦθα, διότι δὲν ἠδυνήθην νὰ προπαρασκευάσω τὴν ὕλην, σπουδαίαν καὶ ἐκτεταμένην οὖσαν· ἐκτὸς τούτου, ἐν τῇ λέξει Κοινωνία θέλω συμπαραλάβει καὶ ἑτέρας ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας δὲν ἠδυνάμην νὰ σημειώσω ἐνταῦθα, ὁ δὲ διαμελισμὸς ἤθελε φέρει σύγχυσιν τινά.

ΕΤΕΡΟΔΙΚΙΑ.

"Ορα ὅσα περὶ ἑτεροδικίας ἐσημείωσα ά) ἐν τῇ λέξει 'Αρμοδιότης πολιτ. ἐν γένει § 240 (Εὑρ. τόμ. 4 σελ 216).—β') ἐν τῇ λέξει 'Αρμοδιότης προξένων (Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 433 § 9).

ΕΤΕΡΟΘΑΛΕΙΣ ΑΔΕΛΦΟΙ. Άρμ. έ, 9, 19.

ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ. — ὅρα τὴν λέξιν *Κοινωνία*.

ΕΤΟΣ.

'Ορα τὰς λέξεις ά) 'Απόφασις ποινική (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 214 § 28 ἑπ.—β') Κατηγορία, καὶ γ') χρόνος. Πῶς ὑπολογίζεται; ποιν. νόμ. 16.

§ 1. Οἱ περὶ ἁρμοδιότητος μεταγενέστεροι νόμοι ἔχουν ἰσχὺν

Σημ. δ') Ἀπὸ τὸ Εὑρετήριον τοῦ Ῥολλίνου (λέξει *acte adimt-distratif* § 11 ἐπ) μεταφράζω, ἐν περιλήψει, τὰ ἑξῆς·

Ἡ μὲν ἑρμηνεία τῶν διοικ. ἐγγράφων ἀνήκει εἰς τὴν διοικητικὴν ἐξουσίαν, ἡ δὲ ἐφαρμογή των εἰς τὰ δικαστήρια· ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι κανὼν, καθιερωθεὶς ἀπὸ τὴν νομολογίαν. (*Dufort*, τόμ. 1 ἀρ. 93).

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς περὶ ἑρμηνείας τῶν διοικητικῶν ἐγγράφων ἀρχῆς δίδει χώραν εἰς διάκρισιν μεταξὺ τῶν διοικητικῶν πράξεων, δι' ὧν αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ ἀποφαίνονται περί τινος ἀντικειμένου κανονιστικῶς, καὶ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσι σύμβασιν γενομένην μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἰδιώτου τινός· ὡς πρὸς τὰς πρώτας, τὰ δικαστήρια ἔχουν, ὡς καὶ ὡς πρὸς τοὺς νόμους, τὸ δικαίωμα τῆς ἑρμηνείας, δυνάμενα νὰ ἐξετάσωσιν ἂν ἦναι σύμφωνοι μὲ τὸν νόμον. Ἂν δὲν συμφωνῶσι μὲ τὸν νόμον, ἀρνοῦνται τὴν ἐφαρμογήν των.

Ὡς πρὸς τὰς πράξεις τοῦ δευτέρου εἴδους, τὰ δικαστήρια δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ διατάξωσι τὴν ἐφαρμογήν των (α).

Τὰ περὶ ἰδιοκτησίας ζητήματα ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια καὶ τότε ἀκόμη, ὅταν τὸ ζητούμενον δικαίωμα ἐκπηγάζῃ ἀπὸ διοικητικὰς πράξεις, καὶ ὅταν δὲν πρόκηται εἰμὴ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς των.

Ὅταν τὰ δικαστήρια ἐπελήφθησαν ζητήματός τινος περὶ ἰδιοκτησίας, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ λυθῇ εἰμὴ διὰ τῆς ἑρμηνείας διοικητικῆς τινὸς πράξεως, δὲν δύνανται, παραπέμποντα τὸ περὶ τῆς ἑρμηνείας ταύτης ζήτημα εἰς τὰς διοικητικὰς ἀρχὰς, νὰ ἀπεκδυθῶσι τῆς ὑποθέσεως, ὀφείλοντα ἁπλῶς δι' ἀνακριτικοῦ μέτρου νὰ προκαλέσωσι τὴν ἑρμηνείαν (§ 77).

(α) Ὅρα τὰ περαιτέρω εἰς τὸ ἀνωτ. σύγγραμμα § 15 ἐπ.

ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν; — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 225. — Πρβ. *Ἔφεσις*.

§ 2. Τὸ περὶ ἁρμοδιότητος τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν διάταγμα τῆς 9 Ἰουλίου 1838 ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν; — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 226 § 220.

§ 3. Τὰ δικαστήρια δὲν εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐπέμβωσιν εἰς τὴν ἑρμηνείαν συνθηκῶν, ὅταν αὗται ἀφορῶσιν ἀποκλειστικῶς δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν ἐπικρατειῶν. Δύνανται δὲ, ὅταν αἱ συνθῆκαι κανονίζωσιν ἰδιωτικὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις.

Ἀποφασίσαντος τοῦ Ἀρ. Πάγου τὸ ἀνωτέρω ζήτημα, δύνανται τὰ κατώτερα δικας. νὰ τὸ λύσωσιν ἄλλως, ἂν δὲν ἐπρόκειτο περὶ κανονισμοῦ ἁρμοδιότητος (1). — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 186 (§ 184) — καὶ σελ. 195 ἐπ.

§ 4. Αἱ μεταξὺ ἐνοικιαστοῦ καὶ ὑπενοικιαστοῦ συμφωνίαι, καὶ αἱ περὶ τῆς *ἑρμηνείας* τῶν συμφωνιῶν τούτων ἔριδες, ὑπάγονται εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια. — Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 178 § 175.

§ 5. Προσαγομένης εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἀποφάσεώς τινος διοικητικῆς, δι' ἧς ἐδικάσθη ὁπωςδήποτε ἀντικείμενον ὑπαγόμενον εἰς τὴν διοικητικὴν δικαιοδοσίαν, τὰ τακτικὰ δικαστήρια δὲν δύνανται ἁρμοδίως ν' ἀποφασίσωσιν ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος, τῆς ἰσχύος καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων της. — Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 201 § 191.

§ 6. Τὰ δικαστήρια, δικάζοντα περὶ ἀποζημιώσεων ἐκ τῆς ἀποστερήσεως ἰδιωτικῶν ἰδιοκτησιῶν διὰ δημοσίαν ἀνάγκην, εἶναι ἁρμόδια νὰ ἐκτιμήσωσι καὶ τὰς περιστρεφομένας εἰς τὴν ὑπόθεσιν

---

(1) Τὸ ζήτημα αὐτὸ ἀνεφύη ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, οἵτινες (προκειμένου λόγου περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας συνθηκῶν τῶν ἐτῶν 1846, 1847 καὶ 1848) ἀπεφήναντο ὅτι τὰ τακτικὰ δικαστήρια εἰσὶν ἀναρμόδια.

Ἡ ἀπόφασίς των ἀνῃρέθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15 τοῦ 1846 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ παρεπέμφθη ἡ τοῦ ζητήματος ἐκδίκασις ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἀλλὰ καὶ οὗτοι, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 208 τοῦ 1846 ἀποφάσεώς των, ἐνέμενον εἰς τὴν νομολογίαν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. Ὁ Ἄρειος Πάγος ὅμως ἀνῄρεσε, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 76 τοῦ 1847 ἀποφάσεώς του, καὶ τὴν ἀπόφασιν ταύτην.

Κατόπιν, κανονισθείσης οὕτω τῆς ἁρμοδιότητος, οἱ ἐν Ναυπλίῳ ἐφέται ὑπεχώρησαν. (Ὅρα καὶ τὰς τοῦ Ἀρ. Πάγου πολιτ. ἀποφάσεις 17 καὶ 110 τοῦ 1848).

Ὅρα τὴν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀρίστην ἀγόρευσιν τοῦ Δουπίνου, ὡς εἰσαγγελέως παρὰ τῷ ἀκυρωτικῷ τῆς Γαλλίας, ἐν τόμ. 6 σελ. 1 ἐπ. τῶν requisitoires αὐτοῦ.

διοικητικὰς πράξεις.—Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 202 § 193.—Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 299.

§ 7. Τὰ δικαστήρια, ὁσάκις παρουσιάζονται ἐνώπιον αὐτῶν ἔγγραφα ὁποιουδήποτε εἴδους, δύνανται καὶ ὀφείλουν νὰ τὰ ἐξετάζωσι, καθόσον ἀφορᾷ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰ παρὰ τῶν νόμων ἀπαιτούμενα προσόντα αὐτῶν. Ἀποφαινόμενα λοιπὸν ὅτι διοικητικόν τι ἔγγραφον δὲν χρησιμεύει πρὸς ὑποστήριξιν ἐνστάσεώς τινος, δὲν παρανομοῦσι.—Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 203.

§ 8. Οἱ ἑρμηνευτικοὶ νόμοι ἐφαρμόζονται ἄνευ διακρίσεως εἰς ὅλας τὰς παρ' αὐτῶν κανονιζομένας περιπτώσεις. Αἱ ἀποφάσεις ὅμως, ὅσαι πρὸ τοῦ ἑρμηνευτικοῦ νόμου κατέστησαν τελεσίδικοι, καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ γενόμενοι συμβιβασμοί, δὲν ἀνατρέπονται.—Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 92 § 6.

§ 9. Περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν ἀποφάσεων, ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 105 ἐπ.—καὶ *Savig. syst.* τόμ. 5 σελ. 386, ἔνθα ἡ Ῥωμαϊκὴ νομοθεσία. (1).

§ 10. Ὁ ἀπὸ 7 Μαΐου 1837 νόμος περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ὡς πρὸς τὰς ἀμφισβητουμένας ὑποθέσεις, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς νόμος ἑρμηνευτικός, ἔχων ἀναδρομικὴν δύναμιν;—ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 231.

§ 11. Τὰ εἰρηνοδικεῖα δύνανται νὰ δικάσωσι διαφορὰν περὶ ἐνοικίων, ὅταν διαφιλονεικῆται τὸ κῦρος τοῦ περὶ ἐνοικιάσεως συμβολαίου;—Ὅρα ὅσα ἐξέθεσα ἐν τῇ λέξει *Ἁρμοδιότης Εἰρηνοδικῶν* (Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 403 ἐπ. § 9).

§ 12. Ἑρμηνεία ψευδὴς ἐπιφέρει ἀναίρεσιν. Πολιτ. δικ. 889 ἐπ.· ἢ τῶν συμβολαίων; Πολιτ. δικ. 810.

— Τὴν περὶ τούτου νομολογίαν ὅρα ἐν Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 44 καὶ 119 ἐπ.

— Ἡ κακὴ ἑρμηνεία τῶν ἐγγράφων δίδει ἀφορμὴν εἰς ἀναίρεσιν;—Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 121 ἐπ.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 134 § 1.—Αὐτ. τόμ. 5 σελ. 575 § 23.—Αὐτ. τόμ. 3 σελ. 225 ἐπ.—Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 21 τοῦ 1844.

§ 13. Ὁ νόμος δὲν ὑποχρεοῖ τὸν συμβολαιογράφον νὰ προσλαμβάνῃ διερμηνέα· ἐπιτρέπει μάλιστα εἰς αὐτὸν σιωπηλῶς νὰ χρησι-

(1) Τὸ ζήτημα ἂν ἀπόφασίς τις ἔχῃ διατάξεις κατὰ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιὸν ὡρισμένας, ἀποφασίζεται παρὰ τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν δικαστοῦ· (Εὐρ τόμ. 4 σελ. 148 § 150).

μεύῃ ὡς τοιοῦτος· ὥστε συμβόλαιον, φέρον ὅτι διηρμηνεύθη εἰς τὸν μὴν εἰδότα τὴν γλῶσσαν συμβαλλόμενον, δὲν εἶναι πλημμελές.

Ἀπόφ. 1568 τῆς 26 Ἀπριλ. 1840 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 14. Προκειμένου λόγου νὰ ἑρμηνευθῇ ἡ λέξις *incirca*, περιεχομένη εἰς τὴν μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀλληλογραφίαν, ἁρμόδιον εἶναι τὸ ἐπὶ τῆς οὐσίας δικαστήριον, καὶ οὐχὶ πραγματογνώμονες, ἢ ἐμπειροτέχναι.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, προκειμένου νὰ ἑρμηνευθῇ ἡ λέξις *ἰντσίρκα*, ἡ περιεχομένη εἰς τὴν μεταξὺ τῶν μερῶν ἀλληλογραφίαν, ἁρμόδιον περὶ τούτου ἦτο τὸ ἐπὶ τῆς οὐσίας δικαστήριον, καὶ οὐχὶ πραγματογνώμονες, ἢ ἐμπειροτέχναι, καθότι δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἀντικειμένου, ἀπαιτοῦντος, κατὰ τὰ ἄρθρα 272 καὶ 291 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἰδιαιτέρας γνώσεις· προςέτι δὲ ἡ ἀπόφασις τῶν ἐν Πάτραις ἐμποροδικῶν, τὴν ὁποίαν ἐπεκύρωσε τὸ ἐν Ναυπλίῳ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, φέρει καὶ αἰτιολογίαν περὶ τῆς ἑρμηνείας τῆς εἰρημένης λέξεως· μόνη δὲ ἡ παντελὴς ἔλλειψις αἰτιολογικοῦ δύναται, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 6 τῆς αὐτῆς δικονομίας, νὰ δώσῃ χώραν εἰς ἀναίρεσιν.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 24 (σελ. 94 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1842).

§ 15. Τὰ τακτικὰ δικαστήρια, προκειμένου λόγου νὰ δικάσωσι περὶ διαταράξεως κατοχῆς, ἔχουν ἁρμοδιότητα νὰ ἐξετάσωσι καὶ τὴν νομικὴν σημασίαν τῶν προςαχθέντων τίτλων (ἔστω καὶ διοικ. ἐγγράφων)· ἤγουν, ἂν στηρίζωνται ἐπὶ ὑπαρχόντων νόμων καὶ διαταγμάτων· ἡ δὲ ἐξέτασις αὕτη δὲν εἶναι ἐπέμβασις εἰς διοικ. καθήκοντα.

Ἀπόφ. 5140 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήν ἐφετῶν.—Ledr. v° comp. admin. n° 242 ἐπ.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ (ἐπὶ ποιν. δικῶν) (1). — Ὅρα ἀνωτ. σελ. 234.

§ 1. Ὁσάκις τὰ πρακτικὰ φέρωσιν ὅτι εἰς τὸν κατηγορούμενον

---

(1) Ἑρμηνεία ψευδὴς ἐπιφέρει ἀναίρεσιν;—Ποιν. δικ. 263, 360, 407, 458.—Ὅρα τὴν λέξιν Ἀναίρεσις (Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 147 ἐπ.).

Γαλλικὴ νομοθεσία καὶ νομολογία.

Τὸ ποινικὸν διάταγμα τοῦ 1670 προβλέπει τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ κατηγορούμενος ἤθελεν ἀγνοεῖ τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν.

Τὸ αὐτὸ προεῖδε τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ κατηγορούμενος ἤθελεν εἶδε

ἐδόθη, κατὰ νόμον, διερμηνεύς, ὑποτίθεται, μὴ ὑπαρχούσης ἐναντίας ἀποδείξεως, ὅτι οὗτος ἔλαβε γνῶσιν ὅλων τῶν διατρεξάντων.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως φέρουσιν ὅτι εἰς τὸν κατηγορούμενον, μὴ εἰδότα τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, ἐδόθη, κατὰ νόμον, διερμηνεύς· ὅθεν ἀναγκαίως ὑποτίθεται, μὴ ὑπαρχούσης καμμιᾶς ἐναντίας ἀποδείξεως, ὅτι διὰ τοῦ διερμηνέως τούτου ἔλαβεν ὁ κατηγορούμενος γνῶσιν ὅλων τῶν εἰς τὴν συζήτησιν διατρεξάντων· ἑπομένως εἶναι χωρὶς βάσιν ὁ λόγος ὅτι δὲν διερμηνεύθη εἰς τὸν κατηγορούμενον ἡ ἀπόφασις τῆς ἐνοχῆς, οὔτε ἡ περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ποινῆς αἴτησις τοῦ εἰσαγγελέως. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υν′ τῆς 11 Ἰουν. 1840.

§ 2. Ἡ διερμήνευσις εἶναι περιττή, ὅταν ὁ κατηγορούμενος βεβαιώσῃ ὅτι ἐννοεῖ τὴν καθομιλουμένην, καίτοι μὴ ὁμιλῶν αὐτήν.

ἄλαλος ἢ κωφός. Διέταττε δὲ ὅτι, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, le juge lui nommera d'office un curateur qui saura lire et écrire. Le curateur fera serment de bien et fidèlement défendre l'accusé, dont sera fait mention à peine de nullité.

Pourra le curateur s'instruire secrètement avec l'accusé par signe ou autrement. — Le muet ou sourd, qui saura écrire, pourra écrire et signer toutes ses réponses . . . . si . . ne sait ou ne veut écrire, le curateur repondra, en sa presense.

Ὁ ἀπὸ 29 Σεπτεμβρ. 1791 νόμος, ὁ Κώδηξ τοῦ ἔτους 4, ἡ ποινικὴ δικονομία τοῦ 1808 ἐπανέλαβον τ' αὐτὰ (332, 333).

— Ἡ παράλειψις τῆς μεταφράσεως καταθέσεώς τινος τῶν συγκατηγορουμένων ἢ τῶν μαρτύρων ἐπιφέρει ἀναίρεσιν. Rej. 30 Ἰουν. 1838.—Cass. 3 Μαρτίου 1836.

Τοῦτο δὲ δὲν ἐφαρμόζεται ὡς πρὸς τὰς ἀγορεύσεις. Rej. 19 Ἰουλίου 1832.

Μολονότι ἡ Γαλλικὴ νομοθεσία ὁμιλεῖ περὶ τῶν Συνέδρων, οὐχ' ἧττον ὅμως ἡ νομολογία ἐξέτεινε τὰς περὶ ἑρμηνέων διατάξεις καὶ εἰς τὰ κατώτερα δικαστήρια. Duverg. manuel des juges d'instr. τόμ. 1 σελ. 440 ἐπ.

Διορίζονται ἑρμηνεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, ἀντικαθιστάμενοι (Cass. 22 Ἰαν. 1808).—Αἱ γυναῖκες καὶ οἱ ἀλλοδαποὶ (Cass. 16 Ἀπριλ. 1818 καὶ 2 Μαρτ. 1827), ὅταν ἦναι ἐνήλικες (Cass. 21 Δεκεμβρ. 1832) καὶ ὁρκισθῶσι πρὸ τῆς ἐξετάσεως. — Οἱ μάρτυρες καὶ οἱ δικασταὶ δὲν διορίζονται ἑρμηνεῖς.

Ἀποζημιόνονται, ὅταν τὸ ζητήσωσι. Διάταγμα τῆς 18 Ἰουν. 1811 ἄρθρον 16.

Τὰ πρακτικὰ πρέπει νὰ περιέχωσι τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἰδιότητα, τὴν ἡλικίαν καὶ διαμονὴν τοῦ διερμηνέως, καὶ πᾶν ὅ,τι συνδέεται μὲ τὴν ἀκρίβειαν τῆς εἰδικῆς ταύτης ἐντολῆς.

— Περιωρισμένη ἡ ἑρμηνεία εἰς τὰ ποινικά· ὅρα ἀξιόλογον περὶ τούτου διατριβὴν εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦ Δευπίνου (requisitoires) τ. 3 σ. 347 ἐπ.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως φέρουν ῥητῶς ὅτι, ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων διέταξε τὸν διερμηνέα νὰ διερμηνεύσῃ εἰς τοὺς μὴ εἰδότας τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν κατηγορουμένους τὸ βούλευμα τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἀλλ' οἱ κατηγορούμενοι ἀπήντησαν, διὰ τοῦ δικηγόρου των, ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ διερμήνευσις, καθότι ἐννοοῦν τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν, καὶ μόνον δὲν ἐμποροῦν νὰ ἐκφρασθῶσιν· ἑπομένως ὁ λόγος ὅτι δὲν διερμηνεύθησαν εἰς αὐτοὺς ὅσα ὁ εἰςαγγελεὺς εἶπεν, εἶναι πάντη ἀνίσχυρος. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου αυθ' τῆς 30 'Ιανουαρ. 1839.

§ 3. Διορισθέντος ἑρμηνέως διά τινα μάρτυρα, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἐπαναληφθῇ ἐξ ὑπαρχῆς ἡ διαδικασία.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 383 ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας, πρὶν ἀρχίσῃ ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων, ὁ πρόεδρος διατάττει τοὺς μάρτυρας ν' ἀποχωρήσωσιν εἰς τὸ δι' αὐτοὺς παρεσκευασμένον δωμάτιον, ὥστε ἐξ ἀνάγκης δὲν παρευρίσκονται οὗτοι ἀδιακόπως εἰς ὅλην τὴν ἐπὶ ἀκροατηρίου γινομένην διαδικασίαν, οὐδὲ ὑπάρχει διάταξις, ὁρίζουσα ὅτι ἡ διαδικασία πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνηται ἐξ ὑπαρχῆς διὰ καθέκαστον τῶν μαρτύρων, οἵτινες καλοῦνται διὰ νὰ ἐξετασθῶσιν· ἐκ τούτου δὲ συνάγεται ὅτι, καὶ ὁπόταν εἰς μάρτυρά τινα, μὴ γινώσκοντα τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, διορίζεται διερμηνεὺς, ἀρκεῖ ὁ διορισμὸς οὗτος νὰ γίνῃ καθ' ἣν στιγμὴν ἄρχεται ἡ ἐξέτασις τοῦ μάρτυρος, χωρὶς νὰ ἐπαναληφθῇ ὁλόκληρος ἡ διαδικασία· ἑπομένως ὁ λόγος ὅτι, διορισθέντος, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἑρμηνέως, διὰ τὸν μάρτυρα Α. Κ., δὲν ἐπανελήφθη ἐξ ὑπαρχῆς ἡ διαδικασία, εἶναι ἀνυπόστατος. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου σιέ τῆς 30 'Ιανουαρ. 1839.

§ 4. Ἑρμηνεῖς διορίζονται, ὅταν οἱ ἐξεταζόμενοι δὲν ἦναι ἐγκρατεῖς τῆς γλώσσης.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 130 ἄρθρον τῆς ποινικῆς δικονομίας, κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων τότε μόνον διορίζεται ἑρμηνεὺς, ὅταν οὗτοι δὲν ἦναι ἐγκρατεῖς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως γίνεται φανερὸν ὅτι οἱ μάρτυρες ἐξετάσθησαν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, καὶ ἀπήντησαν ἑλληνιστὶ εἰς ὅλας τὰς πρὸς αὐτοὺς γενομένας ἐρωτήσεις, οὐδὲ ὑπάρχει ἀπόδειξις ὅτι ἠγνόουν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν· ἑπομένως δὲν ὑπῆρχεν ἡ παρὰ τοῦ νόμου πρὸς διορισμὸν ἑρμηνέως προνοουμένη περίπτωσις. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου τκ' τοῦ 1839.

§ 5. Ὅταν ὁ μάρτυς εἴπεν ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐκφρασθῇ καλῶς εἰς τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν, ὁ λόγος ὅτι τὸ δικαστήριον ὤφειλε νὰ τὸν ὁρκίσῃ ἐκ δευτέρου μετὰ τὸν διορισμὸν τοῦ ἑρμηνέως, εἶναι ἀνίσχυρος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 41 τοῦ 1841.

§ 6. Ὅταν ἐκ τῶν πρακτικῶν προκύπτῃ ὅτι διωρίσθη ἑρμηνεύς τις, ἀλλὰ δὲν βεβαιοῦται ἐκ τῶν πρακτικῶν ὅτι ἡρμήνευσε τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κατηγορίας, δὲν ὑπάρχει λόγος ἀναιρέσεως, ἂν δὲν ἔγινε πρότασις περὶ τῆς παραλείψεως ταύτης εἰς τὸ δικαστήριον.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 130 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ὅταν οἱ κατηγορούμενοι δὲν ἦναι ἐγκρατεῖς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, διορίζεται εἰς αὐτοὺς ἑρμηνεὺς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐδιωρίσθη εἰς τοὺς κατηγορουμένους ἑρμηνεύς, ὅστις, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν γίνεται φανερόν, ἡρμήνευσεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἔννοιαν τῆς κατηγορίας, καὶ τῶν μαρτύρων τὰς καταθέσεις· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κατηγορίας παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως, περὶ τῆς ὁποίας τὰ πρακτικὰ δὲν φέρουν ὅτι ἑρμηνεύθη εἰς τοὺς κατηγορουμένους, εἰς τὴν ὁποίαν ὅμως ἀπήντησεν ὁ συνήγορος αὐτῶν, ἠδύναντο οὗτοι, ἐὰν ἡ παράλειψις αὕτη ἔλαβε χώραν, νὰ κάμωσι τὰς περὶ τούτου προτάσεις των ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, δυνάμει τοῦ 400 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας· τούτου δὲ μὴ γενομένου, ὁ ἐκ τῆς μὴ ἑρμηνείας τοῦ λόγου τοῦ εἰσαγγελέως παραγενόμενος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ 407 ἄρθρου τῆς ποινικῆς δικονομίας. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σνδ' τοῦ 1838.

§ 7. Οἱ ἑρμηνεῖς διορίζονται πρὸ τῆς κληρώσεως τῶν ἐνόρκων· ἡ νομικὴ δὲ πρόληψις εἶναι ὅτι οὗτοι ἐξεπλήρωσαν ὅλα τὰ παρὰ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 2 ἐδάφ. τοῦ 130 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας, ὅταν ὁ κατηγορούμενος δὲν ἦναι ἐγκρατὴς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης διορίζεται εἰς αὐτὸν ἑρμηνεὺς παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου· ὁ δὲ διορισμὸς ἑρμηνέως ἐνώπιον τῶν κακουργιοδικῶν πρέπει ἀναγκαίως νὰ λάβῃ χώραν πρὸ τῆς κληρώσεως τῶν ἐνόρκων, διότι ἄλλως ὁ κατηγορούμενος δὲν ἤθελε δυνηθῆ νὰ ἐνεργήσῃ τὸ παρὰ τοῦ νόμου εἰς αὐτὸν χορηγούμενον δικαίωμα τῆς ἐξαιρέσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τῶν κακουργιοδικῶν συζητήσεως γίνεται φανερόν, ὅτι ὁ διερμηνεὺς διωρίσθη καὶ ὡρκίσθη ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν

συνέδρων πρὸ τῆς κληρώσεως τῶν ἐνόρκων· ἑπομένως δὲν ἔγινε καμμία παράβασις τοῦ § 15 τοῦ 458 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας. Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν § 15 τοῦ 458 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας, λόγος ἀναιρέσεως ὑπάρχει, ὅταν, ἐναντίον τῆς διατάξεως τῶν ἄρθρων 130 καὶ 131 τῆς αὐτῆς δικονομίας, δὲν ἐδόθη ὁ προσήκων διερμηνεὺς εἴς τινα κωφὸν, ἢ ἄλαλον, ἢ μὴ γινώσκοντα τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως, διωρίσθη διερμηνεὺς εἰς τὸν κατηγορούμενον, καὶ παρευρέθη μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἀκροατήριον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συζητήσεως μέχρι τῆς εἰδοποιήσεως τοῦ προέδρου πρὸς τὸν κατηγορούμενον, ὅτι ἔχει δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, καὶ κἀνὲν ἄρθρον τοῦ νόμου δὲν ὑποχρεόνει τὸν γραμματέα τοῦ δικαστηρίου νὰ βεβαιόνῃ περισταταμένως εἰς τὰ πρακτικὰ, ὅτι ὁ διερμηνεὺς ἡρμήνευσε πᾶν ὅ,τι ἐῤῥέθη καὶ ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν συζήτησιν· ἐξ ἐναντίας, ἐκ τῆς εἰς τὸ ἀκροατήριον παρουσίας τοῦ διερμηνέως προκύπτει ἡ νομικὴ πρόληψις ὅτι οὗτος ἐξεπλήρωσεν ἐντελῶς τὰ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλει εἰς αὐτὸν τὸ 133 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας· ἑπομένως ὁ ἀναιρέσεως λόγος ὅτι δὲν ἡρμηνεύθη εἰς τὸν κατηγορούμενον ὅλη ἡ διαδικασία εἶναι ἀνυπόστατος.»

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σοή τοῦ 1838.

§ 8. Ὁ νόμος (ἄρθρον 130 ποιν. δικ.) δὲν διατάττει τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ διαμονὴν τοῦ διερμηνέως μέχρι τέλους τῆς συζητήσεως, καθότι, χρείας τυχούσης, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διορίσῃ ἄλλον· ὑπάρχει δὲ τεκμήριον ὅτι ἔχει τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα (οἷον τὴν ἡλικίαν), ἂν δὲν ἔγινεν ἀντίῤῥησις τίς.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 19 τῆς 23 Μαρτίου 1842.

§ 9. Οἱ ἑρμηνεῖς δὲν ὁρκίζονται κατὰ πᾶσαν ἐξέτασιν μάρτυρος τινός.

Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σιά τῆς 9 Ἰανουαρ. 1839.

§ 10. Ἡ περὶ τῆς συγγενείας αὐτῶν μετὰ τῶν κατηγορουμένων πρότασις πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὸ κατώτερον δικαστήριον. ἄλλως δὲν εἶναι λόγος ἀναιρέσεως.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ καμμία διάταξις τῆς ποινικῆς δικονομίας δὲν ὑποχρεόνει τὸν πρόεδρον τῶν συνέδρων νὰ ἐρωτᾷ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ διοριζομένους ἑρμηνεῖς τῶν κατηγορουμένων ποίαν θρησκείαν πρεσβεύουν, ἢ ἂν ἔχουν συγγένειαν μετὰ τῶν κατηγορουμένων ἢ μετὰ τῶν παθόντων· τὸ δὲ 133 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, τοῦ ὁποίου

τὴν παραβίασιν προτείνει ὁ αἰτῶν τὴν ἀναίρεσιν, ἀπαιτεῖ μόνον νὰ ὁρκίζωνται οἱ ἑρμηνεῖς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν των· ἡ δὲ συγγένεια ἀποτελεῖ μὲν λόγον ἐξαιρέσεως, κατὰ τὸ 132 ἄρθρον, πρέπει δὲ νὰ προταθῇ εἰς τὸ ἀκροατήριον τῶν κακουργιοδικῶν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συνεδριάσεως, ὁ διορισθεὶς ἑρμηνεὺς Α. Χ. ὡρκίσθη ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν του· περὶ δὲ συγγενείας δὲν ἔγινε κάμμία πρότασις ἀπὸ τὸν κατηγορούμενον· ἑπομένως οἱ προταθέντες ἀναιρέσεως λόγοι εἶναι πάντῃ ἀνυποστήρικτοι. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγ. σμζ' τοῦ 1838.

§ 11. Ὁ διερμηνεὺς ὀφείλει, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ διερμηνεύῃ εἰς τοὺς μὴ εἰδότας τὰ Ἑλληνικὰ τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων, καὶ πάσας τὰς σημαντικὰς πράξεις τῆς συζητήσεως.

Ἀπόφασις ποιν. Ἀρείου Πάγου 66 τοῦ 1845 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ τὸ καθῆκον τοῦ διερμηνευτοῦ, καὶ ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον διατάττει ὁ νόμος τὸν διορισμόν του, ὡς πρὸς τοὺς κατηγορουμένους, οἵτινες δὲν γνωρίζουν τὴν γλῶσσαν, εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται ἡ συζήτησις ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, εἶναι διὰ νὰ καταλαμβάνουν οὗτοι οἱ κατηγορούμενοι τὰς ἐρωτήσεις, ὅσαι γίνονται πρὸς αὐτούς, καθὼς καὶ ὅσα καταθέτουν οἱ μάρτυρες καὶ οἱ ἄλλοι συγκατηγορούμενοι λέγουν ὑπὲρ ἢ κατὰ τῶν πρώτων, ὥστε νὰ εὑρεθοῦν οὗτοι εἰς κατάστασιν νὰ ζητήσουν, διὰ τῶν ἐρωτήσεών των, τὰς ἀπαιτουμένας διασαφήσεις εἰς τοὺς μάρτυρας καὶ εἰς τοὺς συγκατηγορουμένους, καὶ τοιουτοτρόπως νὰ ἔχουν ἐνώπιον τοῦ δικάσοντος δικαστηρίου τὴν ἀπαιτουμένην ἰσότητα οἱ μὴ γνωρίζοντες τὴν γλῶσσαν κατηγορούμενοι μὲ τοὺς ἄλλους συγκατηγορουμένους, τοὺς γνωρίζοντας τὴν γλῶσσαν, καὶ νὰ ὠφεληθοῦν οἱ πρῶτοι, καθὼς καὶ οἱ δεύτεροι.

Ἐπειδὴ αἱ ἀπαντήσεις, ἐρωτήσεις καὶ διασαφήσεις δύνανται νὰ ὠφελήσουν ὄχι μόνον τοὺς κατηγορουμένους, διὰ τοὺς ὁποίους διωρίσθη ὁ διερμηνευτής, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους συγκατηγορουμένους, καὶ νὰ συντρέχουν κυρίως εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς πεποιθήσεως τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου· ὥστε πᾶσα ἔλλειψις ἐκ μέρους τοῦ διωρισμένου διερμηνευτοῦ βλάπτει οὐσιωδῶς τὴν ὑπεράσπισιν τόσον τῶν πρώτων, ὅσον καὶ τῶν δευτέρων, καὶ ἑπομένως βλάπτει ὅλην τὴν δίκην καὶ ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τῆς 3 Αὐγούστου ε. ε. τοῦ ἐν Ἀθήναις πλημμελειοδικείου ἀποδεικνύεται ὅτι, ὁ παρὰ

τοῦ προέδρου διορισθεὶς διερμηνευτὴς διὰ τοὺς συγκατηγορουμένους Κ. καὶ Α. Κ. καὶ Σ. Μ. Ν. ἐνήργησε μόνον ὡς πρὸς τὰς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμεν ὁ πρόεδρος εἰς τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως καὶ δίκης, καὶ εἰς τὰς παρ' αὐτῶν τῶν τριῶν κατηγορουμένων δοθείσας ἀπαντήσεις, ἀλλὰ δὲν ἐνήργησε πλέον τίποτε ὡς πρὸς τὰς ἀπαντήσεις τῶν συγκατηγορουμένων καὶ τὰς μαρτυρίας τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, καθὼς καὶ ὡς πρὸς τὰς ἄλλας σημαντικὰς πράξεις αὐτῆς τῆς συζητήσεως καὶ δίκης· τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, ὁ τρίτος λόγος τῆς ἀναιρέσεως εἶναι βάσιμος, καὶ συνεπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν ὅλης τῆς ἀποφάσεως, ἥτις μάλιστα εἶναι μία καὶ ἀδιαίρετος ὡς πρὸς τοὺς ἓξ καταδικασθέντας καὶ ἀναιρεσείοντας. »

§ 12. Ὁ διερμηνεὺς πρέπει νὰ ἐξηγῇ εἰς τοὺς κατηγορουμένους, τοὺς μὴ εἰδότας τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ ἁπάσας τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων.—Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 6 τοῦ 1846.

— Ὁ κλητὴρ δύναται νὰ διορισθῇ διερμηνεύς. — Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 69 τοῦ 1846.

§ 14. Ὁ διερμηνεὺς δὲν πρέπει νὰ ἦναι ἡλικίας κατωτέρας τῶν 14 ἐτῶν.

Ἀπόφασις ποιν. Ἀρ. Πάγου 86 τοῦ 1846 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ τὰ αὐτὰ πρακτικὰ δηλοῦσιν ὅτι ὁ εἰς τοὺς δύω μὴ εἰδότας τὴν Ἑλληνικὴν μάρτυρας διορισθεὶς διερμηνεὺς Ι. Κ., ἦτο δεκαεξαετής· ἐνῷ δὲ οὔτε ἡ ποινικὴ, οὔτε ἡ πολιτικὴ δικονομία περιορίζουσι τὴν ἱκανότητα τῶν διερμηνέων εἰς ὡρισμένην ἡλικίαν, ἐξάγεται, ἀπ' ἐναντίας, ὅτι ἡ νομοθεσία μας ἀναγνωρίζει τοιαύτην ἱκανότητα εἰς τοὺς ὑπερβάντας τὸ δέκατον τέταρτον τῆς ἡλικίας ἔτος, καθότον οὐχὶ μόνον εἶναι δεκτὴ ἡ ἔνορκος μαρτυρία τῶν συμπληρωσάντων τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος, κατὰ τὰ ἄρθρα 122 καὶ 131 τῶν εἰρημένων δικονομιῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς τοιούτους ἐπιτρέπεται μὲν ἡ αὐτοπρόσωπος δικαστικὴ ὁρκοδοσία εἰς ἰδίας ὑποθέσεις, κατὰ τὸ ἄρθρον 358 τῆς πολιτ. δικονομίας, καταλογίζεται δὲ ἐντελῶς πᾶσα πρᾶξις αὐτῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 85 τοῦ ποινικοῦ νόμου. »

ΕΣΤΙΑ, *focus*. Ἀρμ. βιβλ. 4, 70.

ΕΣΧΑΤΗ ΠΡΟΔΟΣΙΑ.

Ἡ ἐκτέλεσις πράξεων ἐνεργουμένων ὑπὸ πολλῶν μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν, ἐπὶ πολιτικῷ σκοπῷ, τεινουσῶν εἰς ἁρπαγὴν, κυρίευσιν φρουρίων, εἰς ἀντίστασιν κατὰ τῶν ἀπεσταλμένων τῆς ἀρχῆς

κτλ. ἀποτελεῖ τὸ ἔγκλημα τῆς ἐσχάτης προδοσίας, καὶ ὄχι τῆς στάσεως (1).

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 1 τοῦ 1850.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΘΕΜΙΤΟΣ.

§ 1. Τὸ ἄρθρον 212 τοῦ ποιν. νόμου δὲν ἀπαιτεῖ τὸ νὰ συνῆλθον πραγματικῶς τὰ μέλη τῆς ἑταιρίας, οὔτε νὰ συνεστήθη αὕτη ἐνταυτῷ ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέρχωνται τὰ μέλη, καὶ νὰ ἔχωσιν ἀνταπόκρισιν μετ' ἀλλήλων, ἀλλ' ἀρκεῖ τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο τούτων.

Απόφ. α Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 212 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου, ἀθέμιτος ἑταιρία ὑπάρχει, ὅταν πολλοὶ ἑνωθῶσιν, ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέρχωνται ἐκ διαλειμμάτων ὑπὸ ῥητοὺς τύπους καὶ θεσμοὺς, ἀποκλείοντες τοὺς μὴ ἰδιαιτέρως παρεισηγμένους, διὰ νὰ συνασχολῶνται περὶ ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ἀνάγονται εἰς ἐξωτερικὰς, ἢ ἐσωτερικὰς σχέσεις τῆς ἐπικρατείας, εἰς θρησκείαν, ἢ ἄλλους δημοσίους σκοπούς, ἢ τοῦ νὰ ἔχωσι, διὰ γραφῆς, ἢ ἄλλων σημείων, ἀνταπόκρισιν μετ' ἀλλήλων· τὸ δὲ ἄρθρον τοῦτο δὲν ἀπαιτεῖ τὸ νὰ συνῆλθον πραγματικῶς τὰ μέλη τῆς ἑταιρίας, οὔτε νὰ συνεστήθη αὕτη ἐνταυτῷ ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέρχωνται τὰ μέλη, καὶ τοῦ νὰ ἔχωσιν ἀνταπόκρισιν μετ' ἀλλήλων, ἀλλ' ἀρκεῖ τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο τούτων, τουτέστιν ὁ σκοπὸς τοῦ νὰ συνέρχωνται, ἢ τοῦ ν' ἀνταποκρίνωνται μετ' ἀλλήλων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, βεβαιοῦται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἐκτὸς τοῦ Γ. Κ. καὶ τοῦ Ν. Σ. ἔλαβον μέρος εἰς τὴν καταμηνυθεῖσαν ἑταιρίαν ὅ,τε Μ. Ε. Π. καὶ ὁ Ν. Α. Ρ., ὡς λαβόντες παρὰ τῶν δύω προμνησθέντων διπλώματα, ὡς ἐφοδιασθέντες μὲ ὁδηγίας διὰ νὰ κατηχήσωσιν ἄλλους, καὶ ὡς συχνάζοντες ἐπὶ τοιούτοις σκοποῖς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Γ. Κ., καὶ ἰδίως ὁ Ε. Π. καὶ ὡς βοηθήσας τὸν Γ. Κ. εἰς ὑπηρεσίαν τινὰ τῆς ἑταιρίας· τὸ δὲ δικαστήριον τῶν πλημμελειοδικῶν, ἀποφανθὲν ὅτι ἡ μνησθεῖσα ἑταιρία δὲν εἶναι ἀξιόποινος διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν ἀπεδείχθη ὅτι συνῆλθε κἀνεὶς ἄλλος μετὰ τοῦ Γ. Κ. καὶ Ν. Σ., οἵτινες ἀναφέρονται ὡς ἀρχιπρόεδροι εἰς τὸ καταστατικὸν τῆς ἑταιρίας, ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως οὕτω τὸ 222 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ μόνον νὰ ὑπάρχῃ ἕνωσις πολλῶν ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συνέρχωνται.

Ἐπειδὴ ἡ εἰς τὸ εἰρημένον ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου προβλεπομένη ἑταιρία εἶναι ἀξιόποινος, ἂν ἀποδειχθῇ ὁ σκοπὸς ἢ τοῦ νὰ συνέρ-

(1) Ὅρα τὴν λέξ. Στάσις.

χωνται ἐκ διαλειμμάτων τὰ μέλη, ἢ τοῦ νὰ ἔχωσιν ἀνταπόκρισιν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐνῷ οἱ κατηγορούμενοι παρεπέμφθησαν εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ πλημμελειοδικείου, ὡς συστήσαντες ἑταιρίαν πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς μνησθέντας σκοπούς, τὸ δικαστήριον τοὺς ἐκήρυξεν αθώους, παραδεχθὲν ὅτι τὰ μέλη δὲν συνῆλθον, καὶ παραλεῖψαν ν' ἀποφανθῇ καὶ περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ δευτέρου συστατικοῦ, τὸ ὁποῖον καθ' ἑαυτὸ καθιστᾷ ἤδη ἀξιόποινον τὴν ἑταιρίαν, δηλ. τὸ νὰ ἔχωσιν ἀνταπόκρισιν τὰ μέλη διὰ γραφῆς, ἢ σημείων· ἑπομένως ἡ ἀπόφασις κατέστη πλημμελής, καθότι, μὴ ἐξαντλήσασα τὴν κατηγορίαν, οὔτε αἰτιολογήσασα τὴν ἀπόρριψιν αὐτῆς, ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, παρεβίασε τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρων 396, 397 καὶ 92 τῆς ποιν. δικονομίας.»

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου υξέ (σελ. 479 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1840).

ΕΤΑΙΡΕΙΟΝ, *lupanar*. Ἀρμ. βιβλ. 1, 27.

ΕΤΑΙΡΙΑ.

Νομοθεσία. — Δικαιοδοσία· πολ. δικ. 17. —'Εμπορ. νόμ. 18 ἐπ. 'Ομόρρυθμοι 19—22, 39, 41 ἐπ. ἐμπ. νόμ.—ἑτερόρρυθμοι· ἐμπ. νόμ. 23, 28, 38, 39, 44 ἐπ.—'Ανώνυμος· ἐμπ. νόμ. 29—37, 45.—Διακατοχή· ἐμπ. ν. 47—50.—Διαφοραὶ αὐτῶν· ἐμπ. ν. 51 ἐπ.—Πολ. δικ. 108. Παραγραφή· ἐμπ. ν. 64.—'Αθέμιτος· ποινν. 212.

— Τὴν περὶ ἑταιριῶν νομολογίαν βλέπε ἐν τῇ λέξει Κοινωνία. Δὲν τὴν ἐκθέτω ἐνταῦθα, διότι δὲν ἠδυνήθην νὰ προπαρασκευάσω τὴν ὕλην, σπουδαίαν καὶ ἐκτεταμένην οὖσαν· ἐκτὸς τούτου, ἐν τῇ λέξει Κοινωνία θέλω συμπαραλάβει καὶ ἑτέρας ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας δὲν ἠδυνάμην νὰ σημειώσω ἐνταῦθα, ὁ δὲ διαμελισμὸς ἤθελε φέρει σύγχυσιν τινά.

ΕΤΕΡΟΔΙΚΙΑ.

"Ορα ὅσα περὶ ἑτεροδικίας ἐσημείωσα ά) ἐν τῇ λέξει 'Αρμοδιότης πολιτ. ἐν γένει § 240 (Εὑρ. τόμ. 4 σελ 246).—β') ἐν τῇ λέξει 'Αρμοδιότης προξένων (Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 433 § 9).

ΕΤΕΡΟΘΑΛΕΙΣ ΑΔΕΛΦΟΙ. Ἀρμ. ε, 9, 19.

ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ. — ὅρα τὴν λέξιν *Κοινωνία*.

ΕΤΟΣ.

"Ορα τὰς λέξεις ά) 'Απόφασις ποινική (Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 214 § 28 ἐπ.—β') Κατηγορία, καὶ γ') χρόνος. Πῶς ὑπολογίζεται; ποιν. νόμ. 16.

ΕΤΗΣΙΟΝ ΠΑΚΤΟΝ.

Annua pensio lege conventionis comprehensa. Ἀρμ. 3, 8, 1.

ΕΤΗΣΙΟΝ ΤΕΛΟΣ.

Annua pensitatio. Ἀρμ. βιβλ. 3, 4, 2.

ΕΤΥΜΗΓΟΡΙΑ.

Νομοθεσία·—ποιν. δικ. 439 ἑπ.—Δημοσίευσις αὐτῆς· ποιν. δικ. 446.—Κανόνες αὐτῆς· ποιν. δικ. 458, 42, 43. —Ὅρα τὰς λέξεις Ζητήματα.—Κακουργιοδικεῖον.—Σύνεδροι.—Ἔνορκοι.

§ 1. Ὁ νόμος δὲν διατάττει ν' ἀντιγράφηται εἰς τὰ πρακτικὰ ὁλόκληρος ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων, ἀλλ' ἀρκεῖ νὰ γίνηται εἰς αὐτὰ μνεία τῆς ἀναγνώσεως αὐτῆς.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρστ' τῆς 6 Νοεμβρ. 1837 (σελ. 232 τόμ. 1 τῆς νομολογ.).

§ 2. Κατὰ τὸ 420 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ἔργον ὁλοκλήρου τοῦ δικαστηρίου εἶναι ν' ἀποφασίσῃ, ἂν ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων ἦναι ἀτελής, ἄτακτος ἢ ἀντιφατική, καὶ ἂν πρέπῃ νὰ προσκληθοῦν οὗτοι νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς διασκέψεως πρὸς διόρθωσιν αὐτῆς.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ριϐ' τοῦ 1836 (σελ. 306 τόμ. 1 τῆς νομολ.).

§ 3. Ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀντιφατικὴ εἰμὴ ὅταν περιέχῃ διατάξεις, αἵτινες δὲν περιορίζουν μόνον ἁπλῶς ἡ μία τὴν ἄλλην, ἀλλ' ἀναιροῦσιν ἀλλήλας, καὶ ἑπομένως ἐπιζητοῦσι τὴν εἰς τὴν αὐτὴν πρᾶξιν ἐφαρμογὴν διαφόρων, μὴ συμβιβαζομένων πρὸς ἀλλήλους ποινικῶν νόμων· ἡ ἐτυμηγορία θεωρεῖται ὡς ὅλον ἀδιαίρετον, τοῦ ὁποίου τὰ μέρη ἀναφέρονται πρὸς ἄλληλα καὶ ἑρμηνεύονται δι' ἀλλήλων.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρή τοῦ 1836. (σελ. 307 τόμ. 1 τῆς νομολ.).

§ 4. Οἱ σύνεδροι δύνανται νὰ διατάξουν τὴν ἐπάνοδον τῶν ἐνόρκων εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεών των, διὰ νὰ συντάξωσι τὴν ἐτυμηγορίαν σύμφωνον μὲ τὸν νόμον.

Ἀποφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρμά τοῦ 1837 (σελ. 188 τόμ. 2 τῆς νομολ.).

§ 5. Ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔργον τέλειον εἰμὴ καθ' ὅσον περιέχει ἔννοιαν σαφῆ· ὅταν δὲ ἦναι ἀτελής, τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων δύναται νὰ τοὺς ἀναπέμψῃ εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῆς.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρμγ' τοῦ 1837. (σελ. 197 τόμ. 2 τῆς νομολ.).

§ 6. Η ἀντιφατικὴ ἐτυμηγορία δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν· ἀντιφατικὴ δὲ εἶναι π. χ. εἰς τὴν ἑξῆς ἀπόφασιν. «Ὁ . . . δὲν εἶχε σώαν τὴν ἐνέργειαν τοῦ λογικοῦ του, ὅταν ἀπεφάσισε τὴν πρᾶξιν καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς κατέφυγεν εἰς τὴν μέθην. »

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ Ν. Β. ἐκατηγορήθη διὰ κλοπὴν, γενομένην ἐν καιρῷ νυκτὸς καὶ εἰς κατάστασιν μέθης, μὲ περιστάσεις δηλ., αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐπιρῤοὴν εἰς τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς.

Ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὴν περίστασιν τῆς μέθης, οἱ ἔνορκοι εἰς τὴν ἐτυμηγορίαν των δὲν ἐξεφράσθησαν ἀντιφατικῶς εἰς τὸ ζήτημα, ἔχον οὕτως « ὁ Ν. Β. δὲν εἶχε σώαν τὴν ἐνέργειαν τοῦ λογικοῦ του, ὅταν ἀπεφάσισε τὴν πρᾶξιν ταύτην, καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς κατέφυγεν εἰς τὴν μέθην· ἀλλ' ἠλαττωμένης οὔσης ἐκ τῆς μέθης τῆς ἐνεργείας τοῦ λογικοῦ του ἀπεφάσισε τὴν ῥηθεῖσαν πρᾶξιν, » τὸ ὁποῖον περιέχει φανερὰν ἀντίφασιν· διότι ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς μέρους ἡ ἐτυμηγορία λέγει ὅτι ὁ κατηγορούμενος δὲν εἶχε σώαν τὴν ἐνέργειαν τοῦ λογικοῦ, ἥτις ἦτον ἠλαττωμένη ἐκ τῆς μέθης, ὅταν ἀπεφάσισε τὴν πρᾶξιν τῆς κλοπῆς, ἀφ' ἑτέρου ἐκφράζει ῥητῶς ὅτι, ὅταν ἀπεφάσισε τὴν πρᾶξιν, εἶχε τὴν ἐνέργειαν τοῦ λογικοῦ σώαν· εἰς δὲ τὴν μέθην κατέφυγεν ἔπειτα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς.

Ἐπειδὴ, ἀντιφατικῆς οὔσης τῆς ἐτυμηγορίας, οἱ σύνεδροι ὤφειλον νὰ προσκαλέσωσι τοὺς ἐνόρκους νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς διασκέψεως, διὰ ν' ἀποφασίσωσιν αὐτοὶ ὡρισμένως περὶ τοῦ πραγματικοῦ τούτου μέρους τῆς κατηγορίας, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ 420 ἄρθρου τῆς ποιν. δικονομίας, καὶ ὄχι νὰ ἐφαρμόσωσι τὸν νόμον, ἀναπληροῦντες οὕτω τοῦ πραγματικοῦ τὴν ἔλλειψιν· ὥστε ὑπερέβησαν τὰ καθήκοντά των. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ριή τοῦ 1837 (σελ. 144 τόμ. 2 τῆς νομολ.).

§ 7. Εἶναι οὐσιωδῶς ἀναγκαία ἡ σημείωσις τοῦ τόπου, ὅπου ἐπράχθη τὸ ἔγκλημα· ἂν δὲ λείπῃ ἀπὸ τὸ ζήτημα, καὶ ὑπάρχῃ εἰς τὸ κατηγορητήριον, δὲν ὑπάρχει ἀκυρότης (1).

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρκδ' τοῦ 1837 (σελ. 151 τόμ. 2 τῆς Νομολ.).

§ 8. Αἱ ἀπαντήσεις τῶν ἐνόρκων, αἱ ἀφορῶσαι τὴν αὐτὴν πρᾶξιν, ἀποτελοῦσιν ὅλον ἀδιαίρετον, καὶ ἑρμηνεύονται δι' ἀλλήλων· ὅταν λοιπὸν τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῆς ἐτυμηγορίας δὲν προσδιορίζῃ τὴν πρᾶξιν, τὸ δὲ δεύτερον τὴν προσδιορίζῃ, δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ ἀναιρέσεως.

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἔτος.

- *Απόφ.* « Επειδὴ αἱ ἀπαντήσεις τῶν ἐνόρκων, αἱ ἀφορῶσαι τὴν αὐτὴν πρᾶξιν ἀποτελοῦσιν ὅλον ἀδιαίρετον, καὶ ἑρμηνεύονται δι' ἀλλήλων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, μολονότι εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῆς ἐτυμηγορίας δὲν προςδιορίζεται ἡ πρᾶξις καὶ αἱ συναπαρτίζουσαι αὐτὴν περιστάσεις μὲ τὰς ἰδίας τοῦ νόμου λέξεις, ἡ ἔλλειψις ὅμως αὕτη ἀνεπληρώθη ἐντελῶς εἰς τὸ δεύτερον τῆς ἐτυμηγορίας κεφάλαιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ πρᾶξις, τῆς ὁποίας οἱ κατηγορούμενοι ἐκηρύχθησαν ἔνοχοι, χαρακτηρίζεται αὐτολεξεὶ ὡς ληστεία· ἑπομένως ἐφηρμόσθησαν ὀρθῶς παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων τὰ 363 καὶ 366 ἄρθρα τοῦ ποιν. νόμου. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου ρκέ τοῦ 1837 (σελ. 153 τόμ. 2 τῆς νομολ.).

§ 9. Ἡ ἀπάντησις τῶν ἐνόρκων εἰς ζήτημα, ἔχον οὕτως: « Ἡ κλοπὴ ἐπράχθη δι' ἐξωτερικῆς ῥήξεως; » διαλαμβάνουσα: « Ὄχι, ἡ κλοπὴ δὲν ἐπράχθη διὰ ῥήξεως » δὲν εἶναι ἀτελὴς ἕνεκα τῆς παραλείψεως τῆς λέξεως *ἐξωτερικῆς* (1).

Απόφ. « Επειδὴ ἡ ἀπάντησις τῶν ἐνόρκων εἰς τὸ τέταρτον τῶν παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων τεθέντων ζητημάτων, ἐχόντων οὕτως: «Ἡ κλοπὴ ἐπράχθη δι' ἐξωτερικῆς ῥήξεως;» διαλαμβάνουσα: « Ὄχι, ἡ κλοπὴ δὲν ἐπράχθη διὰ ῥήξεως, » δὲν καθίσταται, ὡς ἐκ τῆς παραλείψεως τῆς λέξεως *ἐξωτερικῆς*, ἀσύμφωνος ὡς πρὸς τὸ ζήτημα, διότι ἀφοῦ ἅπαξ δὲν ὑπῆρχε ῥῆξις, ἐννοεῖται ὅτι οὔτε ἐξωτερική· ἑπομένως ὁ λόγος τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι διὰ τῆς παραλείψεως τῆ λέξεως *ἐξωτερικῆς*, ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων κατέστη ἀσύμφωνος ἢ ἀντιφατική, εἶναι ἐσφαλμένος, καὶ οἱ σύνεδροι δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὅτι ἀνεπλήρωσαν αὐτοὶ περίστασιν πραγματικήν, περὶ τῆς ὁποίας οἱ ἔνορκοι ἀπεφήναντο ὅτι οὐδόλως ὑπάρχει. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου ρλ' τοῦ 1837 (σελ. 162 τόμ. 2 τῆς νομολ.).

§ 10. Δὲν ὑπάρχει προσθήκη, μὴ ἐμπεριεχομένη εἰς τὸ ζήτημα, ὅταν οἱ ἔνορκοι προσθέσωσι τὰς λέξεις *ὁμοῦ μὲ ἄλλους ὡς συνεργούς*.

Μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν δὲ τῆς ἐτυμηγορίας, δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ παρουσία τῶν ἐνόρκων εἰς τὴν περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ποινῆς συζήτησιν.

---

(1) Δὲν εἶναι ἄκυρος ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων, ὅταν οὗτοι ἀπαντήσωσιν ἀορίστως εἰς τὸ περὶ ἐξωτερικῆς ῥήξεως ζήτημα, διότι δὲν ἀπαιτεῖται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὸ νὰ τίθηται τὸ ζήτημα τοῦτο ἀναλελυμένως.
'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 16 τοῦ 1842.

Απόφ. «Ἐπειδὴ εἰς τὸ πρὸς τοὺς ἐνόρκους ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων τεθὲν κύριον ζήτημα ὁ Δ. Κ. δὲν ἐχαρακτηρίσθη ῥητῶς ὡς αὐτουργὸς τοῦ εἰς αὐτὸν προσαφθέντος κακουργήματος τῆς ληστείας, ἀλλ' οἱ ἔνορκοι ἠρωτήθησαν ἐν γένει, ἂν ὁ Δ. Κ. ἔπραξε τὴν ληστείαν ταύτην· τὸ δὲ τρίτον ζήτημα φέρει αὐτολεξεὶ, ἂν ὁ αὐτὸς Δ. Κ. ἔπραξε τὴν ληστείαν ἐνόπλως καὶ ὁμοῦ μὲ ἄλλους· ἐπομένως οἱ ἔνορκοι ἀπαντήσαντες, διὰ τῆς ἐτυμηγορίας των, εἰς μὲν τὸ πρῶτον ζήτημα σύμφωνα μὲ τὴν εἰς αὐτὸ περιεχομένην ἔννοιαν· παρενείραντες δὲ εἰς τὸ τρίτον κεφάλαιον τῆς ἐτυμηγορίας των μετὰ τὴν φράσιν: *ὁμοῦ μὲ ἄλλους* τὰς λέξεις, *ὡς συνεργὸς*, ἐσαφήνισαν, δι' αὐτῶν, μόνον τὴν ῥηθεῖσαν φράσιν, ἐξηγήσαντες πληρέστερα τὴν πεποίθησίν των, χωρὶς νὰ κάμουν εἰς τὴν ἐτυμηγορίαν των προσθήκην περιστατικοῦ, μὴ περιεχομένου εἰς τὸ ζήτημα.

Ἐπειδὴ, μετὰ τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ἐτυμηγορίας, ἡ εἰς τὸ ἀκροατήριον παρουσία τῶν ἐνόρκων δὲν εἶναι πλέον ἀναγκαία, οὐδ' ἀπαιτεῖται κατὰ νόμον, διότι ἡ ἐπομένη περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ποινῆς συζήτησις εἶναι ἰδίως καθῆκον μόνον τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἔνορκοι δὲν λαμβάνουν οὐδεμίαν μετοχήν· ἐπομένως δὲν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου καμμία παράβασις τοῦ § 11 τοῦ 458 ἄρθρου τῆς ποινικῆς δικονομίας.»

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρμζ' τοῦ 1837 (σελ. 206 τόμ. 2 τῆς νομολ.)·

§ 11. Οἱ ἔνορκοι δὲν δύνανται, διὰ τῆς ἐτυμηγορίας των, νὰ βαρύνωσι τὴν κατάστασιν τοῦ κατηγορουμένου· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, οἱ σύνεδροι δὲν λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τὸ βλάπτον τὸν κατηγορούμενον μέρος τῆς ἐτυμηγορίας.

Απόφ. « Ἐπειδὴ οἱ ἔνορκοι δικασταὶ ὀφείλουν ν' ἀπαντῶσι σαφῶς καὶ ἐντελῶς εἰς μόνα τὰ πρὸς αὐτοὺς παρὰ τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων τεθέντα ζητήματα, καὶ δὲν δύνανται, διὰ τῆς ἐτυμηγορίας των, νὰ βαρύνωσι τὴν κατάστασιν τοῦ κατηγορουμένου διὰ περιστατικῶν, περὶ τῶν ὁποίων δὲν ἠρωτήθησαν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τεθέντος παρὰ τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων πρὸς τοὺς ἐνόρκους τοῦ κυρίου ζητήματος, ἐὰν ὁ Δ. Κ., Ν. Π. ἢ Β. καὶ Δ. Π. ἦναι ἔνοχοι τῆς πράξεως, δι' ἣν ἐκατηγορήθησαν, οἱ ἔνορκοι, ἀντὶ νὰ ἀπαντήσωσι περὶ τῆς ἐνοχῆς μόνον τῶν εἰς τὸ ζήτημα ἀναφερομένων προσώπων, παραλείψαντες ὁλοτελῶς ἕνα ἐξ αὐτῶν, τὸν Δ. Μ., καὶ κατατάξαντες αὐτὸν εἰς τὴν σειρὰν τῶν εἰς τὸ δεύτερον ζήτημα περιεχομένων προσώπων, συμπεριέλαβον, ἀντ' αὐτοῦ, εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ πρώτου ζητήματος ἀπάντησίν των ἄλλο πρόσωπον, τὸν Δ.

Κ., περὶ τοῦ ὁποίου εἰς τὸ πρῶτον καὶ κύριον ζήτημα δὲν ἐγένετο λόγος; καὶ παρέτειναν τοιουτοτρόπως τὴν ἐνοχὴν τοῦ ῥηθέντος Δ. Κ. καὶ εἰς περιστατικὰ ἐπιβαρυντικά, μὴ περιεχόμενα εἰς τὸ δεύτερον ζήτημα, ὅπου μόνον ἐγένετο περὶ αὐτοῦ λόγος· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, ἐνῷ ὤφειλε νὰ μὴ λάβῃ παντελῶς εἰς σκέψιν τὴν ἐτυμηγορίαν τῶν ἐνόρκων, καθόσον ἀπέβλεπε τὸν εἰρημένον Δ. Κ., ἀλλὰ νὰ παραπέμψῃ τοὺς ἐνόρκους εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων διὰ νὰ διορθώσωσι τὴν ἐτυμηγορίαν των, κατεδίκασεν αὐτόν, κατὰ συνέπειαν τῆς ἐτυμηγορίας ταύτης, καὶ ἔπραξεν ὑπέρβασιν καθηκόντων, ἥτις φέρει ἀναίρεσιν.

Ἀναιρεῖ, καθόσον ἀφορᾷ τὸν . . . . . παραπέμπει κτλ. »

Ἀπόφ ποιν. Ἀρ. Πάγου ρυθ' τοῦ 1837 (σελ. 229 τόμ. 2 τῆς νομολ.).

§ 12. Οἱ ἔνορκοι ὀφείλουν ν' ἀπαντῶσιν εἰς ὅλα τὰ παρὰ τοῦ προέδρου τεθέντα ζητήματα· ἡ δὲ παράλειψις τῆς εἰς ζήτημά τι ἀπαντήσεως καθιστᾷ τὴν ἐτυμηγορίαν πλημμελῆ· ὥςε οἱ σύνεδροι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς παραπέμψωσιν εἰς τὸ δωμάτιον πρὸς συμπλήρωσιν.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄρθρα 420 καὶ 436—438 τῆς ποιν. δικονομίας, οἱ ἔνορκοι ὀφείλουν ν' ἀπαντήσουν καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς εἰς ὅλα τὰ ὑπὸ τοῦ προέδρου ὑποβληθέντα εἰς αὐτοὺς ζητήματα· ἡ δὲ παράλειψις τῆς εἰς ζήτημά τι ἀπαντήσεως καθιστᾷ τὴν ἐτυμηγορίαν πλημμελῆ, καὶ διὰ τοῦτο ἀδύνατον τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου· ὥστε ἀναγκαίως οἱ σύνεδροι πρέπει νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ παραπέμψουν τοὺς ἐνόρκους εἰς τὸ δωμάτιον τῆς διασκέψεως, διὰ ν' ἀναπληρώσουν τὴν ἐτυμηγορίαν, ὅταν αὕτη ἦναι ἐλλειπής· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οἱ ἔνορκοι εἰς τὴν πρώτην ἐτυμηγορίαν των δὲν ἀπεφάνθησαν ποσῶς περὶ τῶν εἰς τὰ ζητήματα τοῦ προέδρου ἐμπεριεχομένων περιστατικῶν, α ἂν ὁ κατηγορούμενος ἐξετέλεσε τὴν λῃστείαν, βασανίσας σωματικῶς, καὶ καύσας τὴν Γ. Χ. Ξ. εἰς τὰς χεῖρας, τοὺς πόδας καὶ τὸ πρόσωπόν της, διὰ νὰ τὴν ἀναγκάσῃ ν' ἀνακαλύψῃ πρὸς αὐτὸν τὴν κεκρυμμένην περιουσίαν της· ἂν ἐξετέλεσεν αὐτήν, εἰςβαλὼν εἰς τὴν οἰκίαν διὰ ῥήξεως τῆς θύρας τῆς αὐτῆς οἰκίας, καὶ ἂν ἔπραξεν αὐτὴν ἐνόπλως μὲ ἀπειλὴν τῆς ζωῆς τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰ ζητήματα γενικῶς καὶ ὁμοῦ μ' ἄλλους· » ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, παραπέμψαν τοὺς ἐνόρκους εἰς τὸ δωμάτιον τῆς διασκέψεως, διὰ ν' ἀποφανθῶσιν ὁριστικῶς περὶ ὅλων τῶν ζητημάτων τούτων, συνεμορφώθη μὲ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου υξγ' (σελ. 486 τῆς σειρᾶς τοῦ 1840).

§ 13. Δὲν ὑπάρχει ἀκυρότης τις, ἂν εἰς τὰ παρὰ τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων τεθέντα ζητήματα δὲν ὁρίζονται ὀνόματι τὰ κλαπέντα, ὅταν ἡ πρᾶξις ἦναι ἀδιαίρετος, καθὼς καὶ ὅταν φέρῃ ἡ ἐτυμηγορία, ὅτι τὰ κλαπέντα συνέκειντο εἰς χρήματα καὶ ἐνδύματα.

Ἀποφάσ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 29, 19, 21, καὶ 62 τοῦ 1842.

§ 14. Εἶναι μὲν πληρεστέρα ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων, ὅταν προσδιορίζῃ τὸν χρόνον, καθ' ὃν, καὶ τὸν τόπον, ἔνθα ἐπράχθη τὸ ἔγκλημα, ἀλλ' ὁ νόμος δὲν διατάττει τοῦτο ῥητῶς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ εἶναι μὲν πληρεστέρα ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων, ὅταν προσδιορίζῃ τὸν χρόνον, καθ' ὃν, καὶ τὸν τόπον, ὅπου ἐπράχθη τὸ ἔγκλημα, ἀλλ' ὁ νόμος δὲν διατάττει τοῦτο ῥητῶς ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος· διὰ δὲ τῆς ἐλλείψεως τοῦ τοιούτου προσδιορισμοῦ δὲν προσβάλλεται τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερασπίσεως, ὅταν διὰ τοῦ περὶ παραπομπῆς βουλεύματος, καὶ τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου προσδιωρίσθησαν ἤδη ἀμφότερα, καὶ ὁ κατηγορούμενος δὲν ἠμφισβήτησε τὸν χρόνον ἢ τὸν τόπον τῆς πράξεως, οὐδ' ἐπρότεινεν αἴτησίν τινα ὑπὲρ ἑαυτοῦ, στηριζομένην ἐπὶ τοῦ χρόνου ἢ τοῦ τόπου τῆς πράξεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ ὑπ' ἀριθ. 682 καὶ ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου 1842 βούλευμα τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 14,998 ἀπὸ 24 Σεπτεμβρ. 1842 ἐγκλητήριον τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις ἐφέταις εἰσαγγελέως φέρουν ῥητῶς ὅτι ἡ παρὰ τῶν ἀναιρεσειόντων πραχθεῖσα λῃστεία ἐγένετο τὴν νύκτα τῆς 23 Μαρτίου 1842 εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ μοναχοῦ Π., κειμένην ἐν τῇ διαλελυμένῃ μονῇ Δίβρῃ τῆς Λαμίας· ἐκ δὲ τῶν πρακτικῶν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις κακουργιοδικῶν, καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63 ἀπὸ 13 Νοεμβρ. 1842 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων ἐξάγεται ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζητήσεως τῆς κατ' αὐτῶν κατηγορίας δὲν ἀνέφερον ὅτι ἔχουν σχέσιν μὲ τὸν ῥηθέντα χρόνον καὶ τόπον· ἑπομένως καὶ ὁ δεύτερος ἀναιρέσεως λόγος εἶναι ἀνυπόστατος. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 123 τοῦ 1842.

§ 15. Ἡ ἐτυμηγορία πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸ σύνολον αὐτῆς.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸ σύνολον αὐτῆς· αἱ δὲ ἀπαντήσεις τῶν ἐνόρκων, ἑρμηνευόμεναι δι' ἀλλήλων, πρέπει νὰ ἦναι σαφεῖς καὶ ἀκριβεῖς, καὶ νὰ μὴ περιέχωσι καμμίαν ἀντίφασιν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἀπάντησις τῶν ἐνόρκων εἰς τὸ πρῶτον ζήτημα ἦτον ὅτι

ὁ Ι. Π. ἀφῄρεσε τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ F. M., ἀλλ' ὄχι ἐν γνώσει, δηλ. ἄνευ τοῦ στοιχείου ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ὁμοῦ μὲ τὰ λοιπὰ, τὰ διαγραφόμενα εἰς τὸ 371 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἀπαρτίζει τὴν ἔννοιαν τῆς κλοπῆς· ὥστε, κατὰ τὴν πρώτην ταύτην ἀπάντησιν τῶν ἐνόρκων, ἐνοχὴ κλοπῆς δὲν ὑπῆρχε πλέον κατὰ τοῦ κατηγορουμένου· ἀλλ' ὅμως αἱ λοιπαὶ ἀπαντήσεις τῶν ἐνόρκων εἰς τὰ πρὸς αὐτοὺς τεθέντα ζητήματα χαρακτηρίζουσιν ἐντελῶς τὴν εἰς τὸν Ι. Π. ἀποδιδομένην πρᾶξιν καὶ κλοπὴν, τουτέστιν, ὡς πρᾶξιν περιέχουσαν ἐν ἑαυτῇ καὶ τὴν ὑλικὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν γνῶσιν, ἤτοι τὸν δόλιον σκοπόν· ἑπομένως ἡ ἐτυμηγορία αὕτη περιέχει φανερὰν ἀντίφασιν, καὶ τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, παραπέμψαν τοὺς ἐνόρκους εἰς τὸ δωμάτιον διὰ νὰ διορθώσωσι τὴν ἐτυμηγορίαν των, ἔπραξε σύμφωνα μὲ τὰ καθήκοντά του. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου συά τοῦ 1837 (Νομολ. τόμ. 4 σελ. 23).

§ 16. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 420 τῆς ποινικῆς δικονομίας ἕπεται ὅτι μόνον τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων δύναται νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων, ἂν ᾖ αὕτη ἀτελὴς καὶ ὑπάρχῃ λόγος νὰ διαταχθῶσιν οἱ ἔνορκοι ν' ἀποσυρθῶσιν εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων, διὰ ν' ἀναπληρώσωσι τὴν ἐτυμηγορίαν των.

Απόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 420 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ἀποφασίζει περὶ ὅλων τῶν κατὰ τὴν συζήτησιν προκυπτόντων δισταγμῶν καὶ παρεμπιπτόντων ζητημάτων, ἐξ οὗ γίνεται φανερὸν ὅτι αὐτὸ μόνον δύναται νὰ κρίνῃ καὶ περὶ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων, ἂν ᾖ αὕτη ἀτελὴς καὶ ὑπάρχῃ λόγος νὰ διαταχθῶσιν οἱ ἔνορκοι ν' ἀποσυρθῶσιν εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων, διὰ ν' ἀναπληρώσωσι τὴν ἐτυμηγορίαν των, διότι εἰς τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ἐδόθη παρὰ τοῦ νόμου τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀποφασίζῃ περί τε τῶν συνεπειῶν τῆς ἐτυμηγορίας καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ποινῆς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, γενομένης παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως προτάσεως ὅτι ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων ἦτον ἀτελὴς, καὶ ὅτι οἱ ἔνορκοι ἔπρεπε νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων πρὸς ἀναπλήρωσιν αὐτῆς, ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων διατάξας αὐτὸς μόνος, καὶ ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῶν λοιπῶν δικαστῶν, τοὺς ἐνόρκους ν' ἀποσυρθῶσιν εἰς τὸ δωμάτιον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐτυμηγορίας των, ἀπεφάσισε περὶ ζητήματος, ἀνήκοντος εἰς τὴν ἁρμοδιότητα ὁλοκλήρου τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων· ἑπομένως παρεβίασε τὸ εἰρημένον 420 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας καὶ ὑπερέβη τὰ καθήκοντά του.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου ροά τοῦ 1838 (σελ. 16 τόμ. 3 τῆς νομολ.).

§ 17. Ἡ ἐτυμηγορία ἑνόνουσα εἰς ἓν τὰ εἰς τὸ ζήτημα ἐκτεθειμένα δύω κύρια συστατικὰ τῆς πράξεως δὲν τὰ παραμορφόνει παντελῶς.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ πρὸς τοὺς ἐνόρκους τεθὲν ζήτημα συνίστατο εἰς τὸ, ἂν ὁ Δ. Τ. ἦναι ἔνοχος ὅτι, ἀποφασίσας ἐκ προμελέτης, ἢ ἐπιχειρῶν ἐσκεμμένως νὰ ἐκτελέσῃ ἀνθρωποκτονίαν κατὰ τοῦ Γ. Σ., ἐπέπεσε κατ' αὐτοῦ τὴν 14 Φεβρουαρ. 1837 εἰς Πάτρας καὶ τὸν ἐπλήγωσεν εἰς τὸν ἀριστερὸν μαστόν, εἰς τὸν ἀριστερὸν βραχίονα καὶ εἰς τὸν ὦμον, ἀφήσας ἀνεκτέλεστον τὸν μελετηθέντα φόνον ἐκ τύχης, ἢ δι' ἐξωτερικὰ ἐμπόδια· οἱ δὲ ἔνορκοι ἀπαντήσαντες διὰ τῆς ἐτυμηγορίας των καταφατικῶς, καὶ ἑνώσαντες εἰς ἓν τὰ εἰς τὸ ζήτημα διαζευκτικῶς ἐκτεθειμένα δύω κύρια συστατικὰ τῆς πράξεως, δὲν μετεμόρφωσαν παντελῶς τὸ ζήτημα, ἀλλ' ἀπήντησαν συμφώνως μὲ τὰ καθήκοντά των. »

'Αποφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου σκς' τοῦ 1838 (σελ. 121 τόμ. 3 τῆς νομολ.).

§ 18. Ἡ παρουσία τοῦ κατηγορουμένου δὲν ἀπαιτεῖται, ὅταν οἱ ἔνορκοι ζητοῦν διασαφήσεις παρὰ τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 446 ἄρθρον τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ κατηγορούμενος προσκαλεῖται εἰς τὸ ἀκροατήριον ἅμα οἱ ἔνορκοι παραδώσουν τὴν ἐτυμηγορίαν των· κατὰ δὲ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ ἔνορκοι κρίνουσιν ἀναγκαῖον πρὸς φωτισμόν των νὰ ζητήσωσι διασαφήσεις παρὰ τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων, ἡ παρουσία τοῦ κατηγορουμένου εἰς τὸ ἀκροατήριον δὲν ἀπαιτεῖται. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου σκς' τοῦ 1838.

§ 19. Οἱ εἰσαγγελεῖς ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ κάμνωσιν αἰτήσεις κατὰ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὰς γενικὰς τῆς ποιν. δικονομίας ἀρχάς, καὶ τὰς περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ εἰσαγγελέως διατάξεις, ἰδίως δέ, κατὰ τὰ ἄρθρα 371 καὶ 418 τῆς ποιν. δικονομίας, ὁ εἰσαγγελεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κάμνῃ τὰς πρὸς διατήρησιν τοῦ νόμου καὶ ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς κατηγορίας ἀναγκαίας προτάσεις· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 372 τῆς ποιν. δικονομίας, τὸ δικαστήριον διασκέπτεται καὶ ἀποφασίζει περὶ τῶν παρὰ τοῦ εἰσαγγελέως γενομένων προτάσεων, χωρὶς νὰ δυνηθῇ ὅμως ν' ἀπαρνηθῇ εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς προτάσεως, τὸ ὁποῖον συντείνει οὐσιωδῶς εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τῆς ποινικῆς διαδικασίας· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, προτείνοντος τοῦ εἰσαγγελέως νὰ διατάξῃ τὸ δικαστήριον τὴν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς διασκέψεως ἐπάνοδον τῶν

ἐνόρκων, διὰ νὰ συμπληρώσωσι τὴν ἐτυμηγορίαν των, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις συνέδρων ἀπέῤῥιψε τὴν αἴτησιν ταύτην, ἐπὶ λόγῳ ὅτι ὁ νόμος δὲν ἔδωσεν εἰς τὸν εἰςαγγελέα τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ αἰτήσεις κατὰ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων, καὶ παρεβίασε τοιουτοτρόπως τὰς ἄνω μνημονευθείσας οὐσιώδεις διατάξεις τῆς ποινικῆς δικονομίας. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σξζ′ τοῦ 1838 (σελ. 200 τόμ. 3 τῆς νομολ.)·

§ 20. Οἱ ἔνορκοι δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκτείνωσιν, ἢ νὰ περιορίζωσι τὴν ἐτυμηγορίαν των εἰς ἄλλα ἀντικείμενα, ἐκτὸς τῶν ἐμπεριεχομένων εἰς τὰ εἰς αὐτοὺς τεθέντα ζητήματα.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 127, 429 καὶ 430 τῆς ποιν. δικονομίας, μόνον εἰς τὸν πρόεδρον τῶν συνέδρων ἀνήκει νὰ θέτῃ εἰς τοὺς ἐνόρκους τὰ ζητήματα κατὰ τὴν ἐν τῷ ἐπιλόγῳ τοῦ ἐγκλητηρίου ἐγγράφου πρότασιν, καὶ ὅσα προκύπτουσιν ἐκ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζητήσεως· οἱ δὲ ἔνορκοι, κατὰ τὰ ἄρθρα 436 καὶ 437 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ὀφείλουν νὰ διασκέπτωνται καὶ νὰ ἐτυμηγορῶσι μόνον ἐπὶ τῶν τεθέντων εἰς αὐτοὺς ζητημάτων, καὶ καμμία διάταξις τῆς ποινικῆς δικονομίας δὲν δίδει εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα νὰ ἐκτείνουν τὴν ἐτυμηγορίαν των, ἢ νὰ τὴν περιορίσωσιν εἰς ἄλλα ἀντικείμενα ἐκτὸς τῶν ἐμπεριεχομένων εἰς τὰ εἰς αὐτοὺς τεθέντα ζητήματα, διὰ προσθήκης, παραλείψεως, ἢ μεταβολῆς κυρίου τινὸς, ἢ παρεμπίπτοντος ζητήματος, ἀφορῶντος εἴτε ἐλαφρυντικὴν, εἴτε ἐπιβαρυντικήν τινα περίστασιν· ἄλλως παραβιάζουσι τοὺς περὶ ἁρμοδιότητος αὐτῶν κανόνας, καὶ πράττουν ὑπέρβασιν τῶν καθηκόντων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐνῷ τὸ τεθὲν εἰς τοὺς ἐνόρκους ζήτημα ἦτον, ἂν ὁ Β. Β. ἦναι ἔνοχος ἀνθρωποκτονίας ἐσκεμμένως ἐκτελεσθείσης, καὶ οἱ ἔνορκοι ὤφειλον ν' ἀποφανθῶσι καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς εἰς τὸ τεθὲν εἰς αὐτοὺς ζήτημα, ἀπήντησαν ὅτι ὁ ῥηθεὶς Β. εἶναι ἔνοχος ἀνθρωποκτονίας, ἀποφασισθείσης, καὶ ἐκτελεσθείσης ἀπρομελετήτως καὶ εἰς βρασμὸν ψυχῆς ὁρμῆς, καὶ οὕτω, παραλιπόντες τὴν εἰς τὸ τεθὲν εἰς αὐτοὺς ζήτημα περιεχομένην ἐπιβαρυντικὴν περίστασιν τῆς ἐσκεμμένης ἐκτελέσεως τῆς ἀνθρωποκτονίας, καὶ προσθέσαντες τὴν ἐλαφρυντικὴν περίστασιν τῆς ἄνευ προμελέτης καὶ εἰς βρασμὸν ψυχῆς ὁρμῆς ἐκτελέσεως, ἐτυμηγόρησαν περὶ πράγματος, μὴ περιεχομένου εἰς τὰ τεθέντα εἰς αὐτοὺς ζητήματα· ἑπομένως παρεβίασαν τοὺς κανόνας τῆς ἁρμοδιότητός των, καὶ ὑπερέβησαν τὰ καθήκοντά των, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐτυμηγορία των εἶναι ἀναιρετέα, κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ ἡ κατ' αὐτὴν ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τῶν συνέδρων. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου σ϶′ τοῦ 1838 (σελ. 181 τόμ. 3 τῆς νομολ.).

§ 21. Προκειμένου λόγου περὶ διασαφήσεως ἑνὸς τῶν ζητημάτων, ἐξαρκεῖ ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐτυμηγορίας, ἥτις ἀπέβλεπεν αὐτὸ τοῦτο τὸ μέρος.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἐγκληματικὴν δίκην τοῦ ἀναιρεσείοντος συνταχθεισῶν δύω ἐτυμηγοριῶν, ἥ,τε ἀφορῶσα τὸ σύνολον τῶν εἰς τοὺς ἐνόρκους προταθέντων ζητημάτων, καὶ ἡ εἰς μόνον τὸ 7 ζήτημα ἀποτεινομένη, ὑπάρχουσι παρατεθειμέναι εἰς τὰ πρακτικά, ἡ μὲν ὁλόκληρος, ἡ δὲ καθ' ὅσον ἀποβλέπει τὸ 7 αὐτὸ ζήτημα· ἑπομένως ὁ λόγος ὅτι λείπει ἡ τῆς δευτέρας ἐτυμηγορίας παράθεσις δὲν ἀληθεύει.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν δευτέραν ἐτυμηγορίαν, προκειμένου λόγου περὶ διασαφήσεως μόνου τοῦ 7 ζητήματος, ἐξήρκει ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐτυμηγορίας, ἥτις ἀπέβλεπεν αὐτὸ τοῦτο κυρίως, οὐδὲ διατάσσει ἄλλως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ νόμος τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἀναγνώσεως ὁλοκλήρου τῆς ἐτυμηγορίας.

Ἐπειδὴ ὁ τρίτος λόγος ὅτι ἡ ἐτυμηγορία δὲν ἀνεγνώσθη, παρόντων τῶν ἐνόρκων, ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῶν τῶν πρακτικῶν ἀνυπόστατος.

Ἐπειδὴ, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως προκύπτει, ὁ κατηγορούμενος νῦν ἀναιρεσείων δὲν ἐπέφερεν ἰδιαίτερα περιστατικὰ τοῦ ὅτι εὑρέθη εἰς κατάστασιν ἀμύνης, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἠδύνατο νὰ τεθῇ ἴδιον περὶ τούτου ζήτημα· τὸ δὲ δικαστήριον ἀπέρριψεν ἐντὸς τῶν καθηκόντων του τὴν αἴτησιν τοῦ κατηγορουμένου· ὥστε καὶ ὁ τέταρτος λόγος τῆς ἀναιρέσεως εἶναι ἀνίσχυρος.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 27 (σελ. 186 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1841).

§ 22. Ὁσάκις ἡ ἐτυμηγορία ἦναι ἀσαφὴς, ἐλλειπὴς, ἄτακτος, ἢ ἀντιφατικὴ, τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ὀφείλει ν' ἀναπέμψῃ τοὺς ἐνόρκους εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων, διὰ νὰ διορθώσουν αὐτήν· ἀναπληροῦντες δὲ οἱ σύνεδροι τὰς ἐλλείψεις τῆς ἐτυμηγορίας διὰ τῆς ἑρμηνείας τοῦ ἀσαφοῦς μέρους αὐτῆς, ἢ διὰ προσθήκης, ἢ δι' ἀφαιρέσεως πραγματικῶν περιστατικῶν, ὑπερβαίνουσι τὰ ὅρια τῆς δικαιοδοσίας των.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ 437 ἄρθρου καὶ ἑπομένων τῆς ποιν. δικονομίας, ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων πρέπει νὰ ἦναι σαφὴς καὶ τελεία, τουτέστι ν' ἀποφασίζῃ περί τε τῆς κυρίας ἀξιοποίνου πράξεως, καὶ περὶ ὅλων τῶν ἐπιβαρυντικῶν καὶ ἐλαφρυντικῶν περιστάσεων αὐτῆς, καὶ νὰ μὴν ἀντιφάσκῃ αὐτὴ εἰς

ἑαυτὴν, βεβαιόνουσα, δι' ἑνὸς κεφαλαίου, ὅ,τι ἀρνεῖται δι' ἄλλου· ὁσάκις δὲ ἦναι ἀσαφὴς, ἐλλειπὴς, ἄτακτος, ἢ ἀντιφατικὴ, τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ὀφείλει ν' ἀναπέμψῃ τοὺς ἐνόρκους εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων, διὰ νὰ διορθώσουν αὐτὴν, διότι ἄλλως ἤθελεν ἐκδώσει ἀπόφασιν πλημμελῆ, ἀναγκαζόμενον ν' ἀναπληρώσῃ τὰς ἐλλείψεις τῆς ἐτυμηγορίας, διὰ τῆς ἑρμηνείας τοῦ σαφοῦς μέρους αὐτῆς, ἢ διὰ προσθήκης, ἢ ἀφαιρέσεως πραγματικῶν περιςατικῶν, καὶ οὕτω νὰ ὑπερβῇ τὰ ὅρια τῆς δικαιοδοσίας του, περιοριζομένης εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, διὰ μὲν τοῦ ἕκτου κεφαλαίου τῆς ἐτυμηγορίας, βεβαιοῦται ὅτι ὁ κατηγορούμενος Λ. Σ. Π. εἶχε καιρὸν καὶ εὐκολίαν, ἀμυνόμενος, νὰ κάμῃ χρῆσιν μικροτέρων καὶ μὴ ἀγνώστων εἰς αὐτὸν μέσων, ὥςε νὰ ὑπεκφύγῃ τὴν ἐπίθεσιν, καὶ νὰ ματαιώσῃ τὸν σκοπὸν τοῦ προςβάλλοντος· τὸ δὲ ὄγδοον κεφάλαιον αὐτῆς διαλαμβάνει ὅτι ὁ ῥηθεὶς κατηγορούμενος ὑπερέβη τῆς συγχωρημένης ἀμύνης τὸ μέτρον ἀπὸ τὸν αἰφνίδιον καὶ τὸν ὑπερβολικὸν φόβον, ἢ ἀπὸ ταραχὴν τοῦ νοῦ· μεταξὺ δὲ τῶν δύω τούτων ἀπαντήσεων ὑπάρχει ἀντίφασις, διότι ἡ μὲν πρώτη ὑποθέτει ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶχεν ἀποχρῶντα καιρὸν νὰ σκεφθῇ περὶ τῆς ὑπερασπίσεώς του, καὶ ἐγνώριζε μέσα ὑπερασπίσεως, καθιστῶντα περιττὴν τὴν διὰ βίας ἄμυναν· ἡ δὲ δευτέρα παραδέχεται τὴν ὕπαρξιν αἰφνιδίου ὑπερβολικοῦ φόβου καὶ ταραχῆς νοῦ, ἅτινα, κατὰ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων, καθιστῶσιν ἀδύνατον εἰς τὸν ἀμυνόμενον νὰ σκεφθῇ ἡσύχως περὶ τῶν πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς κινδύνου ἱκανῶν μέσων· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, ἑρμηνεῦσαν τὴν ἐτυμηγορίαν, καὶ ἀφαιρέσαν οὕτως ἀπὸ τὴν κατηγορουμένην πρᾶξιν τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα ἐν τῷ ὀγδόῳ κεφαλαίῳ τῆς ἐτυμηγορίας περιστατικὰ τοῦ αἰφνιδίου, τοῦ ὑπερβολικοῦ φόβου κτλ. ὑπερέβη τὰ καθήκοντά του, καὶ ἡρμήνευσεν ἐσφαλμένως τὸ 103 καὶ 104 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 37 (σελ. 247 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1841).

§ 23. Παρατηρήσαντος τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων ὅτι ἡ ἐτυμηγορία ἀνεγινώσκετο ἀπόντος δικαστοῦ τινὸς, καὶ διατάξαντος τὴν παῦσιν τῆς ἀναγνώσεως, καὶ τὴν ἐκ νέου ἀπαγγελίαν τῆς ἐτυμηγορίας ἐνώπιον ὁλοκλήρου τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων, δὲν ἐγένετο παράβασις τίς.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, καθόσον ἀφορᾷ τὸν τέταρτον ἀναιρέσεως λόγον, τὰ πρακτικὰ τῶν συνέδρων τῶν ἐν Τριπόλει κακουργιοδικῶν φέρουν ὅτι, ἀφοῦ παρετήρησεν ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων ὅτι ἡ ἐτυ-

μηγορία τῶν ἐνόρκων ἀνεγινώσκετο ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ συνέδρου Κ. Μ., διέταξε τὴν παῦσιν τῆς ἀναγνώσεως, καὶ τὴν ἐκ νέου ἀπαγγελίαν τῆς ἐτυμηγορίας ἐνώπιον ὁλοκλήρου τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων, μὴ ὑπαρχούσης δὲ μηδεμιᾶς διατάξεως ἀπαγορευούσης, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὴν διόρθωσιν τῶν ἐλλειπῶν πράξεων, καὶ ἐκπληρωθείσης ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῆς διατάξεως τοῦ νόμου, ὅτι ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων πρέπει ν' ἀπαγγελθῇ ἐνώπιον πλήρους τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων, καὶ ὁ τρίτος ἀναιρέσεως λόγος εἶναι ἀνίσχυρος. »

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 40 (σελ. 252 τῆς σειρᾶς τῶν ἀποφάσεων τοῦ 1841).

§ 24. Δὲν ὑπάρχει ἀντίφασις εἰς τὴν ἐτυμηγορίαν, ὅταν εἰς μὲν τὸ πρῶτον ζήτημα φέρει: « δὲν ἐξετέλεσε τὴν ἀναίρεσιν, ἀναγκασθεὶς νὰ ὑπερασπισθῇ διὰ βίας τὸν ἑαυτόν του κατὰ τῆς παρανόμου ἐπιθέσεως τοῦ . . . ἐπομένως μὲ κίνδυνον ζωῆς ἢ ὑγείας, ἐπιθέσεως, τὴν ὁποίαν ἀνωτέρα βοήθεια δὲν ἠδύνατο ν' ἀποτρέψῃ· » εἰς δὲ τὸ τελευταῖον ὅτι, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀνθρωποκτονίας ὑπῆρχον καιρὸς καὶ εὐκολία πρὸς χρῆσιν μικροτέρων, καὶ μὴ ἀγνώστων εἰς αὐτὸν μέσων.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ οἱ ἔνορκοι, διὰ τοῦ δευτέρου ζητήματος, ἀπήντησαν μὲν ὅτι ὁ καταδικασθεὶς Γ. Δ. δὲν ἐξετέλεσε τὴν ἀναίρεσιν, ἀναγκασθεὶς νὰ ὑπερασπισθῇ διὰ βίας τὸν ἑαυτόν του κατὰ τῆς παρανόμου ἐναντίον τοῦ προςώπου του ἐπιθέσεως τοῦ Α. Σ. ἡνωμένης μὲ κίνδυνον ζωῆς ἢ ὑγείας· ἐπίθεσιν, τὴν ὁποίαν ἀνωτέρα βοήθεια δὲν ἠδύνατο ν' ἀποτρέψῃ, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀπαντήσεως ταύτης δὲν ἀπέκλεισαν καὶ τὴν ἰδέαν ἐλαφροτέρας ἐπιθέσεως, μὴ δικαιολογούσης τὴν κατὰ νόμον ἄμυναν, ὁποία εἶναι ἡ μὴ συνωδευμένη μὲ κίνδυνον ζωῆς ἢ ὑγείας, καὶ τὴν ὁποίαν ἀνωτέρα βοήθεια ἠδύνατο ν' ἀποτρέψῃ· ἐπομένως ἡ ἀπάντησις αὐτῶν εἰς τὸ γ' ζήτημα ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀνθρωποκτονίας ὑπῆρχον εἰς τὸν καταδικασθέντα καιρὸς καὶ εὐκολία πρὸς χρῆσιν μικροτέρων καὶ μὴ ἀγνώστων εἰς αὐτὸν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων ἠδύνατο νὰ ὑπεκφύγῃ ἀκινδύνως τὴν κατὰ τοῦ προςώπου του ἐπίθεσιν, δὲν ἀποτελεῖ ἀναγκαίως τοιαύτην ἀντίφασιν, δίδουσαν χώραν εἰς ἀναίρεσιν.

Ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει οὐδεμία διάταξις τοῦ νόμου, ἀπαγορεύουσα εἰς τὸν πρόεδρον τῶν συνέδρων τὴν εἰς τοὺς ἐνόρκους ἀνάγνωσιν καὶ ἑρμηνείαν τῶν διατάξεων τοῦ ποινικοῦ νόμου· ἐπομένως ὁ δεύτερος ἀναιρέσεως λόγος εἶναι ἀνίσχυρος.

τὸ πρῶτον ζήτημα κηρυχθῇ ἔνοχος ὁ ἐπὶ ὑπεξαιρέσει κατηγορούμενος πλοίαρχος ὅτι συνεννοήθη μετὰ τοῦ λοιποῦ πληρώματος· εἰς δὲ τὸ δεύτερον ἐμφαίνει ἡ ἐτυμηγορία ὅτι δὲν συνεννοήθη τὸ πλήρωμα μὲ τὸν πλοίαρχον.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 85 τοῦ 1842.

§ 31. Ὑπάρχει ἀντίφασις εἰς τὴν ἐτυμηγορίαν, ὅταν τὸ μὲν ά κεφάλαιον αὐτῆς διαλαμβάνῃ ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐπήνεγκεν ἀπρομελετήτως καὶ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς δύω πληγὰς διὰ μαχαιρίου εἰς τὸν Α· τὸ δὲ δεύτερον διαλαμβάνῃ ὅτι δὲν ἐπροξένησεν εἰς τὸν Α σωματικὴν βλάβην (τραύματα) ἀπρομελετήτως καὶ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς.

'Απόφ. ποιν. 'Αρείου Πάγου 60 τοῦ 1841.

§ 32. Τὰ δύω ἐπιβαρυντικὰ περιστατικὰ τῆς πλαστῆς κλειδὸς καὶ τῆς ἐσωτερικῆς ῥήξεως, τὰ ὁποῖα παραδέχονται οἱ ἔνορκοι, διὰ τῆς ἐτυμηγορίας των, δὲν ἀντιφάσκουν πρὸς ἄλληλα, ὅταν κατὰ τὴν κατηγορίαν μετεχειρίσθη ὁ κατηγορούμενος τὴν πλαστὴν κλεῖδα, διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἀποθήκην, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔπραξε τὴν ἐσωτερικὴν ῥῆξιν.

Ἀπόφασις ποιν. Ἀρ. Πάγου 24 τοῦ 1842 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ ἂν ὁ νομοθέτης, διὰ τῶν ἄρθρων 381 ἑπ. τοῦ ποιν. νόμου, ἔδωσε τὸν νομικὸν ὁρισμὸν τῆς *περιφράκτου αὐλῆς τῆς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς ῥήξεως κτλ.*, δὲν διέταξεν ὅμως, διὰ τῆς ποινικῆς δικονομίας, νὰ τεθῇ, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, εἰς τὰ πρὸς τοὺς ἐνόρκους ζητήματα, ἀντὶ τῶν λέξεων τούτων, οἱ εἰς αὐτὰς ἀντιστοιχοῦντες ὁρισμοί· ἑπομένως, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων, θέσας εἰς τοὺς ἐνόρκους τὰ ζητήματα, ἂν ἡ κλοπὴ ἐπράχθη δι' ἐσωτερικῆς ῥήξεως, διὰ πλαστῆς κλειδὸς, εἰς ἀποθήκην ὑπάρχουσαν ἐντὸς περιφράκτου αὐλῆς, συμφώνως μὲ τὸ ἐγκλητήριον ἔγγραφον καὶ τὸ περὶ παραπομπῆς βούλευμα, δὲν παρεβίασε καμμίαν διάταξιν τοῦ νόμου. »

§ 33. Οὐδεὶς νόμος ἀπαγορεύει τὸ νὰ συμπεριλαμβάνωνται δύω ἢ καὶ πλείονες κατηγορούμενοι εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ζήτημα, περὶ οὗ μέλλουν ν' ἀποφασίσωσιν οἱ ἔνορκοι, οὔτε προκύπτει ἐκ τούτου ἀσάφειά τις ἢ ἀταξία περὶ τὴν ἐτυμηγορίαν, ὅταν αὕτη εἴτε ἀποφαίνηται ῥητῶς τοὺς κατηγορουμένους συνενόχους τῆς αὐτῆς πράξεως, εἴτε κάμνῃ διάκρισιν τῆς συνενοχῆς.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 31 τοῦ 1842.

§ 34. Εἶναι πλήρης ἡ ἐτυμηγορία, ἂν εἰς μὲν τὸ πρῶτον ζήτη-

μα ἀναφέρηται ἡ κυρία πρᾶξις· εἰς δὲ τὸ δεύτερον ὑπάρχῃ ἡ φράσις: *ἡ ἀνωτέρω πρᾶξις.*

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 31 τοῦ 1842.

§ 35. Ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων εἶναι τελεία, ὅταν ἔχῃ ὡς ἐφεξῆς: Ναὶ, εἶναι ἔνοχος ὁ Α ὅτι . . . ἐτραυμάτισε τὸν Β ἐκ προμελέτης. Ναὶ, ὁ ῥηθεὶς Β ἐκ τῆς πληγῆς ἀπέβαλε τὴν χρῆσιν τῆς χειρός του. Ναὶ, ἐκ τοῦ ἀνωτέρω τραύματος ὁ Β ὑπέπεσεν εἰς νόσον καὶ ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, διαρκέσασαν ὑπὲρ τὰς 30 ἡμέρας. Ναὶ, ἐκ τοῦ ἀνωτέρω τραύματος ὁ Β ὑπέπεσεν εἰς νόσον καὶ ἀνικανότητα ὑπὲρ τὰς τρεῖς ἡμέρας· δὲν εἶναι δὲ καὶ ἀντιφατική, διότι αἱ δύω ἀπαντήσεις τῶν ἐνόρκων περὶ τῆς διαρκείας τῆς πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότητος τοῦ τραυματισθέντος ἀποβλέπουν ἁπλῶς περιστατικὰ τῆς πράξεως, καὶ οὐχὶ αὐτὴν τὴν κυρίαν πρᾶξιν, ἥτις ἄνευ τούτων εἶναι τελεία.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 55 τοῦ 1842.

§ 36. Ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων εἶναι ἀντιφατική, ὅταν ἀποφανθῶσιν ὅτι: ἡ μέθη ἦτον ἀναίτιος καὶ εἰς βαθμὸν, καθ'ὃν ἡ ἐνέργεια τοῦ λογικοῦ τοῦ κατηγορουμένου δὲν ἀπεκλείετο παντελῶς, καὶ ἔπειτα προσθέσωσιν ὅτι: ἡ μέθη ἦτον ὑπαίτιος καὶ εἰς βαθμὸν, ὥστε ν'ἀποκλείσῃ παντάπασι τοῦ λογικοῦ τὴν ἐνέργειαν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 72 τοῦ 1842.

§ 37. Ὁ λόγος ὅτι οἱ ἔνορκοι ὠνόμασαν τὴν ἐτυμηγορίαν *δημηγυρίαν*, δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ἄκυρον.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 91 τοῦ 1842.

§ 38. Ἡ αὐτὴ ποινὴ ἐπιβάλλεται εἰς ἀμφοτέρας τὰς πράξεις, εἴς τε τὴν ἕνεκα γάμου ἀπαγωγὴν, καὶ εἰς τὴν ἐπὶ σκοπῷ ἀσελγήσεως γενομένην· ἑπομένως εἶναι ἀδιάφορον, ἂν οἱ ἔνορκοι, ἀπαντήσαντες καταφατικῶς εἰς τ' ἄλλα ζητήματα, δὲν ἀπήντησαν εἰς τὸ περὶ ἀπαγωγῆς ζήτημα.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρείου Πάγου 91 τοῦ 1842.

§ 39. Ὅταν ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων ἔχῃ οὕτως « ὅτι ὁ κατηγορούμενος Γ εἰςῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου κατῴκει ὁ Σ, καὶ ἐξετέλεσε κλοπὴν, ἤτοι ἔλαβεν ἐν γνώσει αὐτογνωμόνως καὶ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἰδιοκτήτου Σ. διάφορα φορέματα, » καὶ ἂν δὲ περιέχῃ μετὰ τὴν λέξιν: *ἔλαβε*: τὰς λέξεις: *εἰς τὴν κατοχήν του:* καὶ μετὰ τὴν λέξιν: *φορέματα*: τὴν λέξιν: *αὐτοῦ*· ἐκφράζεται ὅμως σαφῶς καὶ δὲν ἀφίνει ἀμφιβολίαν, ὅτι ὁ Γ. ἔκλεψε

διάφορα φορέματα τοῦ Σ, καὶ ὅτι τὰ φορέματα ταῦτα, ὄντα τοῦ Σ. ἦσαν ἀναμφιβόλως ξένα καὶ οὐχὶ τοῦ Γ.· ὥστε ἡ ἐτυμηγορία δὲν εἶναι ἀτελής.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ Πάγου 113 τοῦ 1842.

§ 40. Ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων δὲν εἶναι ἀντιφατική, ἂν βεβαιοῖ ὅτι ἐξεῤῥάγη τὸ πῦρ τὴν νύκτα, καὶ ὅτι δὲν ἐξεῤῥάγη νύκτα περὶ τὴν 10 ὥραν μ. μ., καθότι τὸ πρῶτον εἶναι γενικώτερον τοῦ δευτέρου, καὶ ἐπομένως ὑφίσταται, καὶ ἂν τὸ δεύτερον δὲν ὑπάρχῃ.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 114 τοῦ 1842.

§ 41. Δὲν εἶναι ἀντιφατικὴ ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων, ἔχουσα ὡς ἐφεξῆς: ὄχι, οἱ κατηγορούμενοι Α. Β. Γ. δὲν εἶναι ἔνοχοι ὅτι ἐκ συστάσεως, ἐπὶ σκοπῷ ἀθεμίτου κέρδους, συναπεφάσισαν νὰ ἐκτελέσωσι τὰς ἀκολούθους ἀξιοποίνους πράξεις, ἤτοι ά) τὴν ἀφαίρεσιν μέρους ἐκ τοῦ εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Α. φορτωθέντος σισάμου παρὰ τοῦ ἐμπόρου Γ· β΄) τὴν προσάραξιν (τὸ κάθισμα) τοῦ ἰδίου τούτου πλοίου· ὄχι, οἱ ἀνωτέρω κατηγορούμενοι Α. Β. Γ. δὲν εἶναι ἔνοχοι ὅτι ἐπὶ σκοπῷ ἀθεμίτου κέρδους ἐξετέλεσαν αὐτοπροσώπως καὶ ἀμέσως . . . τὴν ἀφαίρεσιν 1050 περίπου κοιλῶν ἐκ τοῦ εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Α. φορτωθέντος σισάμου παρὰ τοῦ ἐμπόρου Γ· ὄχι, ἡ ἀξία τοῦ ἀφαιρεθέντος σισάμου ὑπερβαίνει τὰς 400 δραχμάς. Ναί, ὁ κατηγορούμενος Α. πλοίαρχος εἶναι ἔνοχος ὅτι, ἐπὶ σκοπῷ ἀθεμίτου κέρδους, ἤτοι διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν προσγενομένην ἀφαίρεσιν τοῦ σισάμου, ἐνήργησεν ἀμέσως καὶ ἐκ προθέσεως . . . τὴν προσάραξιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ διευθυνομένου πλοίου, ἐξ ἧς ἀπωλέσθη καὶ ἐφθάρη τὸ ὑπολειπόμενον σισάμιον.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 27 τοῦ 1843.

§ 42. Εἶναι ἀντιφατικὴ ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων, ὅταν διὰ μὲν τοῦ πρώτου ζητήματος ἀπαντήσωσιν ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐπήνεγκεν αἰκίας κατὰ τοῦ Α., ἀλλ' ὄχι καὶ ἐσκεμμένως καὶ ἐκ προμελέτης· εἰς δὲ τὰ ἐφεξῆς ζητήματα ἀποφανθῶσιν ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐνήργησε κατὰ προσταγὴν τοῦ δημοσίου εἰσπράκτορος, καθόσον ἡ βεβαίωσις τοῦ ὅτι ἡ κατηγορηθεῖσα παρανόμως πρᾶξις ἐξετελέσθη κατὰ προηγουμένην προσταγήν, εἶναι ἀσυμβίβαστος διόλου μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ πρᾶξις ἐκείνη ἐγένετο ἀσκέπτως καὶ ἀπρομελετήτως, τουτέστιν εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἢ ἐξ ἀμελείας.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 30 τοῦ 1843.

§ 43. Ὅταν ὁ κατηγορούμενος κηρυχθῇ διὰ τῆς ἐτυμηγορίας ἔνοχος, περιλαμβάνει αὕτη τὴν ὑλικὴν πρᾶξιν καὶ τὸν ἠθικὸν αὐτῆς

χαρακτῆρα, καὶ ἀποφασίζεται ἐνταυτῷ ἀποφατικῶς ἡ ὕπαρξις τῆς παραφροσύνης· ἐπομένως τὸ περὶ τῆς παραφροσύνης ζήτημα ἐμπεριείχετο ἤδη εἰς τὰ παρὰ τοῦ προέδρου τεθέντα ζητήματα· καὶ τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, μὴ παραδεχόμενον τὴν πρότασιν τοῦ νὰ τεθῇ ζήτημα περὶ παραφροσύνης τοῦ κατηγορουμένου δὲν παραβιάζει τὸν νόμον.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 55 τοῦ 1843.

§ 44. Ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων δὲν εἶναι ἀντιφατική, ἐκφραζομένη οὕτως: ὄχι δὲν εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ὁ . . . ἐξετέλεσε τὴν προκειμένην ἀνθρωποκτονίαν τοῦ . . . ἐπὶ σκοπῷ τοῦ ν' ἀποτρέψῃ βεβαίαν καὶ παράνομον κατ' αὐτοῦ ἐπίθεσιν, ἡνωμένην μὲ κίνδυνον ζωῆς ἢ ὑγείας, *χωρὶς νὰ ὑπερβῇ τὰ ὅρια τῆς ἀμύνης*, καθότι ἡ τελευταία ἔκφρασις οὐδεμίαν ἔχει ἐπιῤῥοὴν, καὶ οὐδὲ δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὸ κύριον ἀντικείμενον τοῦ ζητήματος, τὴν ἄμυναν, περὶ τῆς ὁποίας οἱ ἔνορκοι ἀποφαίνονται σαφῶς καὶ ὡρισμένως ὅτι δὲν ὑπῆρχεν.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 131 τοῦ 1846

§ 46. Δὲν εἶναι ἀντιφατικὴ ἡ ἑξῆς ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων. Ναὶ, εἶναι ἔνοχος ὁ Α. ὅτι τὴν . . . εἰς Κύμην, ἀπρομελετήτως εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἀπεφάσισε καὶ ἐξετέλεσεν ἀνθρωποκτονίαν κατὰ τοῦ Β., ἐρεθίσαντος καὶ παροργήσαντος αὐτὸν προηγουμένως. Ὄχι, ἡ ἐρέθισις αὕτη δὲν ἔγινε διὰ χαλεπῶν ὀνειδισμῶν, δεινῆς ὕβρεως, ἢ βαρείας αἰκίας. Ὄχι, δὲν ἐπετέθη βιαίως καὶ παρανόμως ὁ ἀναιρεθεὶς Β. κατὰ τοῦ Α. μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς τούτου, ἤτοι τοῦ Α, ὥστε πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ κινδύνου τούτου ὁ αὐτὸς Α. ἠναγκάσθη ν' ἀναιρέσῃ τὸν Β., διὰ τῆς οἰκείας δυνάμεως ἀμυνόμενος.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 55 τοῦ 1847.

§ 47. Διατριβὴν περὶ τοῦ διαιρετοῦ τῆς ἐτυμηγορίας ὅρα ἐν τῷ Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 150 ἐπ.

§ 48. Ὁσάκις οἱ ἔνορκοι ὑποπέσωσιν εἰς προφανεστάτην ἀντίφασιν π. χ. ὅταν διὰ τῆς καταφατικῆς ἀπαντήσεώς των εἰς τὸ α΄ καὶ β΄ ζήτημα κηρύξωσι τοὺς κατηγορουμένους ὡς αὐτουργοὺς τῆς πράξεως, ἀλλὰ προςθέσωσι μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἐτυμηγορίαν των ὅτι ἡ πλειονοψηφία, μὴ δυνηθεῖσα νὰ διακρίνῃ τὸν αὐτουργὸν τῆς πράξεως, κηρύττει ἀμφοτέρους τοὺς κατηγορουμένους ὡς συνεργοὺς, τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ὀφείλει νὰ παραπέμψῃ τοὺς ἐνόρκους εἰς τὸ δωμάτιον τῶν διασκέψεων, διὰ νὰ διορθώσωσι τὴν ἐτυμη-

γορίαν των· ἡ δὲ περίπτωσις αὕτη εἶναι ἄλλη παρὰ τὴν προβλεπομένην ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 444 τῆς ποιν. δικονομίας, διότι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου ὑποθέτει ὁμόφωνον πεποίθησιν ἐκ μέρους τῶν συνέδρων ὅτι ἡ ἐτυμηγορία προῆλθεν ἐξ ἀπάτης, δηλ. περίστασιν, καθ᾽ ἣν τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων ἔχει τὸ δικαίωμα ν᾽ἀναβάλῃ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου αὐτεπαγγέλτως, καὶ τὰ μέρη δὲν δύνανται νὰ τὸ προκαλέσωσιν, οὐδὲ νὰ παραγάγωσιν ἐκ τῆς παραλείψεως τῆς χρήσεως αὐτοῦ λόγον ἀναιρέσεως.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου τῆς 28 Φεβρ. 1838.

§ 49. Ἐὰν τὸ εἰς τοὺς ἐνόρκους τεθὲν κύριον ζήτημα δὲν περιέχῃ τὴν ἐρώτησιν, ἂν ὁ κατηγορούμενος ἦναι ἔνοχος τῆς εἰς αὐτὸν προςαπτομένης πράξεως, τουτέςι τῆς συγκεκριμένης πράξεως, συνωδευμένης ἀπὸ τὰ ὑλικὰ περιστατικά, ἀλλὰ μόνον τῆς ἀφῃρημένης πράξεως, ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων εἶναι ἄκυρος.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 50 τοῦ 1841.

§ 50. Ἡ λέξις ἔνοχος συμπεριλαμβάνει ὄχι μόνον τὴν ὑλικὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἠθικὴν ἐνέργειαν· ἑπομένως ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων εἶναι τελεία, ἔχουσα οὕτως: Ναί, ὁ Α. εἶναι ἔνοχος ὅτι . . ἐπανῆλθεν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κράτος χωρὶς νὰ ὑποβάλῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν νόμιμον κάθαρσιν εἰς τὰ κατὰ τὴν ὁροθετικὴν γραμμὴν ὑφιςάμενα καθαρτήρια, καὶ δὲν ἀπαιτεῖται καὶ ἡ λέξις *ἐν γνώσει*.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 13 τοῦ 1844.

§ 51. Ὁσάκις ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων κηρύττῃ τὸν κατηγορούμενον ἔνοχον πράξεως, τῆς ὁποίας ὁ νόμος δὲν ὥρισε ποινὴν, τὰ δικαστήρια ὀφείλουν νὰ τὸν ἀπολύσωσιν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου ρμδ᾽ τοῦ 1837. — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 165—171 (1).

§ 52. Εἶναι ἀντιφατικὴ ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων, ὅταν διὰ μὲν τοῦ ἑνὸς κεφαλαίου οἱ ἔνορκοι ἀποφαίνωνται ὅτι ὁ κατηγορούμενος δὲν εὑρέθη εἰς κατάστασιν ἀμύνης· διὰ δὲ τοῦ ἑπομένου, ὅτι ὁ αὐτὸς κατηγορούμενος ὑπερέβη τὰ ὅρια τῆς ἀμύνης ἀπὸ ὑπερβολικὸν φόβον, ἢ ἀπὸ ταραχὴν τοῦ νοῦ· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὁ πρόεδρος τῶν συνέδρων ὀφείλει νὰ παραπέμψῃ τοὺς ἐνόρκους εἰς τὸ

(1) Αὐτόθι εὕρηνται σπουδαῖα ζητήματα, ἔχοντα σχέσιν μὲ τὸ προκείμενον. Χάριν συντομίας, περιορίζομαι εἰς τὴν ἁπλῆν παραπομπήν.

δωμάτιον τῆς διασκέψεως, πρὸς διόρθωσιν τοῦ ἀντιφατικοῦ τούτου μέρους τῆς ἐτυμηγορίας των.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 42 τοῦ 1844.

§ 53. Ὅταν ἡ πρᾶξις ὑποβληθῇ εἰς τοὺς ἐνόρκους δι' ἑνὸς καὶ μόνου ζητήματος· εἰς τὸ ζήτημα δὲ τοῦτο προηγεῖται ἡ πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς κατὰ τοῦ Α. ληστείας γενομένη σύστασις, καὶ ἕπονται συνεχῶς μὲν, ἀλλ' εἰς ἰδιαιτέρους παραγράφους, πρὸς περισσοτέραν εὐκολίαν τῆς ἀπαντήσεως τῶν ἐνόρκων, τὰ μέσα, δι' ὧν ἐξετελέσθη ἡ ῥηθεῖσα πρᾶξις καὶ τὰ συνοδεύοντα αὐτὴν περιστατικὰ, τουτέστιν, ὅτι παρευρέθη ὁ κατηγορούμενος, καὶ ὅτι συνήργησεν εἰς τὴν παρ' ἄλλων πραχθεῖσαν ληστείαν· ἀφοῦ δὲ οἱ ἔνορκοι ἀπαντήσωσι κατὰ γράμμα ἐπὶ τοῦ ζητήματος καταφατικῶς, προοιμιάζοντες τὴν ἐτυμηγορίαν των, μὲ τὴν δηλωτικὴν τῆς ἠθικῆς ἐνοχῆς φράσιν: ἤτοι, ναὶ εἶναι ἔνοχος· ἡ ἀπόφασίς των αὕτη περιέχει πληρέστατα, καθ' ὅλα τὰ μέρη αὐτῆς, τὸ ἠθικὸν στοιχεῖον τοῦ ἐγκλήματος τῆς συνεργείας.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 51 τοῦ 1844.

§ 54. Ἡ ἐτυμηγορία εἶναι τελεία καὶ ἀκριβὴς, ὅταν ἐξ αὐτῆς ἐξάγηται ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐκηρύχθη ἔνοχος ὅτι ἐλήστευσεν αὐτοπροσώπως· ἡ δὲ σιωπὴ τῶν ἐνόρκων ἐπὶ τῶν ἰδιαιτέρων ζητημάτων, ἂν ὁ κατηγορούμενος παρευρέθη κατὰ τὴν λήστευσιν, ἢ ἡ ἔλλειψις τῆς λέξεως *ἔνοχος* εἰς τὰ ἰδιαίτερα περὶ τῆς παρευρέσεως ζητήματα τοῦ προέδρου τῶν συνέδρων, μὴ ἔχουσα καμμίαν εἰς τὴν ἀπόφασιν ἐπιῤῥοὴν, δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ πλημμελῆ τὴν ἐτυμηγορίαν.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 52 τοῦ 1844.

§ 55. Ἡ ἐτυμηγορία πρέπει ν' ἀπαντᾷ εἰς ὅλα τὰ ζητήματα, καὶ νὰ διαλαμβάνῃ τὰ πραγματικὰ γεγονότα τῆς συνεργείας· ἑπομένως εἶναι ἀτελὴς ὡς πρὸς τὴν κατηγορουμένην Δ., ἔχουσα οὕτω: Ναὶ, εἶναι ἔνοχος ὁ Α . . . . ὅτι τὴν νύκτα τῆς . . . ἐκ προμελέτης ἀπεφάσισε καὶ ἐσκεμμένως ἐξετέλεσε φόνον κατὰ τοῦ Β. περὶ τὴν θέσιν Ἀλικὴν, ἔξωθεν τῆς μερίδος τοῦ Γ. κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ Πύργου. Ναὶ, εἶναι ἔνοχος ἡ Δ. ὅτι τὴν κατὰ τοῦ Β. παρὰ τοῦ Α. πραχθεῖσαν ἀνθρωποκτονίαν κατὰ τὸν εἰρημένον τόπον καὶ χρόνον συναπεφάσισεν ὑπὸ κοινοῦ συμφέροντος κινουμένη μετ' αὐτοῦ, καὶ, ἕνεκα τούτου, συνωμολόγησεν ὁπωσδήποτε, οὐχὶ δὲ καὶ παρευρέθη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παρὰ τοῦ εἰρημένου Α. πραχθείσης ἀνθρωποκτονίας κατὰ τοῦ Β.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 28 τοῦ 1846.

§ 56. Περιτταὶ λέξεις δὲν δύνανται νὰ βλάψουν τὴν ἐτυμηγορίαν.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 48 τοῦ 1846.

§ 57. Ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς τῆς ἀνθρωποκτονίας δὲν συμβιβάζεται μὲ τὸν σκοπὸν τοῦ τραυματισμοῦ, ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων εἶναι ἀντιφατικὴ καὶ ἄκυρος, ὅταν διὰ μὲν τοῦ πρώτου ζητήματος οἱ ἔνορκοι ἀποφανθῶσιν ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἔνοχος ὅτι, σκοπῶν ν' ἀποκτείνῃ τὸν Α. ἀπεφάσισε καὶ ἐπυροβόλησεν ἀπρομελετήτως εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς κατ' αὐτοῦ τοῦ Α., ἀλλ' ἐκ τύχης καὶ δι' ἐξωτερικὰ ἐμπόδια ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ του· ταὐτοχρόνως δὲ ἐπὶ τῆς αὐτῆς πράξεως ἀποφανθῶσιν ὅτι ὁ κατηγορούμενος εἶναι ἔνοχος ὅτι ἐκ προμελέτης καὶ εἰς βρασμὸν ψυχικῆς ὁρμῆς ἀπεφάσισε καὶ ἐτραυμάτισε τὸν αὐτὸν Α. διὰ πυροβόλου ὅπλου κατὰ τὴν ὠμοπλάτην.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 82 τοῦ 1846.

§ 58. Εἶναι ἄκυρος καὶ διότι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ποιν. νόμου, διὰ νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὁ κατηγορούμενος ἐσκόπει ν' ἀποκτείνῃ τὸν Β. ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ ἡ βεβαιότης, ἢ ἡ πιθανότης, ὅτι ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ἔτεινεν ὡρισμένως καὶ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀξιόποινον ταύτην πρᾶξιν· ἄλλως, πρέπει νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὁ πράξας ἐσκόπει μόνον τὸ γενόμενον ἀποτέλεσμα· ἐκ δὲ τῆς ἀνωτέρω ἐτυμηγορίας δὲν ὑπάρχει ἡ βεβαιότης, ἢ ἡ πιθανότης τοῦ ὡρισμένου καὶ ἀποκλειστικοῦ σκοποῦ τοῦ πράξαντος.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 67 τοῦ 1846.

§ 59. Ἀντιφάσκον ζήτημα, μὴ ἔχον ἐπιῤῥοὴν εἰς τὴν ποινὴν, δὲν φέρει ἀκυρότητα.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 73 τοῦ 1846.

§ 60. Τότε μόνον ἡ ἀντίφασις τῆς ἐτυμηγορίας ἐπιφέρει τὴν ἀκύρωσιν, ὅταν καθιστᾷ αὐτὴν πλημμελῆ ὁλοκλήρως.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 82 τοῦ 1846.

§ 61. Εἰς τὴν ἐτυμηγορίαν δὲν ἀπαιτεῖται ν' ἀναφέρωνται τὰ περιστατικὰ καὶ τὰ γεγονότα, τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ψευδορκίαν.

'Απόφ. ποιν. 'Αρ. Πάγου 62 τοῦ 1847.

§ 62. Ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων εἶναι ἐλλειπὴς καὶ ἀσαφὴς, ὅταν ἔχῃ οὕτω: Ναὶ, εἶναι ἔνοχος ὁ Α. οὐχὶ δὲ καὶ ὁ Β. ὅτι ὑπὸ κοινοῦ συμφέροντος κινούμενοι συναπεφάσισαν καὶ ἐφόνευσαν τὸν Γ., καὶ ἕνεκα τούτου συνομολογήσαντες πρὸς ἀλλήλους ἀμοιβαίαν

συνδρομὴν . . . , ἐνεδρεύοντες ἔνοπλοι, ἐκ προμελέτης ἢ ἐσκεμμένως ἐφόνευσαν τὸν εἰρημένον Γ., διαβαίνοντα τότε ἐκεῖθεν, διὰ πυροβολισμοῦ, γενομένου ὑφ' ἑνὸς τῶν εἰρημένων Α. καὶ Β., καὶ παρευρεθέντος εἰς τὴν πρᾶξιν τοῦ ἑτέρου τῶν κατηγορουμένων· εἶναι δὲ ἀτελής, καθότι διὰ τῆς ἀθωώσεως τοῦ συγκατηγορουμένου ἔπαυσεν ἡ σύστασις καὶ ἡ συνδρομὴ τῶν περιστατικῶν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 57 τοῦ ποιν. νόμου· ὥστε δὲν ἦτον ἐφαρμοστέα ἡ ποινὴ τοῦ ἄρθρου 288 εἰμή, ἐὰν διὰ τῆς ἐτυμηγορίας ἤθελον ἀποφανθῆ οἱ ἔνορκοι ὅτι ὁ Α. ἦτον ἐκεῖνος, ὅςτις ἐκ προμελέτης ἐφόνευσε τὸν Γ., ἐνῷ ἐξ ἐναντίας ἐκφράζονται εἰς τρόπον, ὥστε ἀγνοεῖται εἰςέτι ποῖος ἐκ τῶν δύω ἐπυροβόλησε καὶ ἐφόνευσε τὸν Γ. . . .

Ἀπόφ. ποιν Ἀρ. Πάγου 76 τοῦ 1847.

Ποινικαὶ Ἀρ. Πάγου ἀποφάσεις τοῦ **1845.**

§ 63. Ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐτυμηγορίας ἂν γίνῃ ἀπὸ ἄλλον ἔνορκον παρὰ τὸν προϊστάμενον αὐτῶν δὲν φέρει ἀναίρεσιν. Ἀπόφ. 92.

§ 64. Ἀτελὴς ἐτυμηγορία τότε μόνον ἀκυροῦται, ὅταν δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ ἀπόφασις ἐπ' αὐτῆς· ἄλλως, διατάττεται ἡ συμπλήρωσίς της. Ἀπόφ. 36.

§ 65. Ἡ ἀτελὴς ἐτυμηγορία πρέπει νὰ διατηρῆται ἀκεραία, ἢ νὰ καταχωρῆται εἰς τὰ πρακτικά· ἄλλως, ἀναιρεῖται ἡ ἀπόφασις.

Ἀπόφ. 5 φέρουσα:

« Ἐπειδὴ ἡ πρώτη ἐτυμηγορία ὄχι μόνον δὲν παρουσιάζεται μεταξὺ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ ἐγγράφων, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει οὔτε ἐγγεγραμμένη εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως· ἑπομένως δὲν ὑπάρχει ἡ ἀπόδειξις ὅτι αὐτὴ ἦτον ἀσαφής, ἢ κατά τι ἐλλειπής, ἢ ἀμφίβολος· ἂν δὲ τὰ πρακτικὰ ἀναφέρωσιν ὅτι ἐν αὐτῇ ὑπῆρχον γραφικὰ λάθη, καὶ ὅτι τὸ δικαστήριον διέταξε τὴν σύνταξιν νέας ἐτυμηγορίας, καὶ ὅτι ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ ἀσάφεια, ὅμως ἐπειδὴ καὶ εἰς τὰ πρακτικὰ δὲν ἀναφέρεται αὐτολεξεὶ ἡ ἐτυμηγορία, δὲν ὑπάρχει καὶ ἡ ἀπόδειξις τοῦ ἐλαττώματος τούτου· τὸ δὲ νομικὸν τεκμήριον εἶναι ὅτι ἡ πρώτη ἐτυμηγορία ἦτο τακτική, καὶ τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, μὴ ἐκδοὺν τὴν ποινικὴν ἀπόφασίν του ἐπ' αὐτῆς τῆς ἐτυμηγορίας, παραβίασε τὸ ἄρθρον 443 τῆς ποιν. δικονομίας.

Διὰ ταῦτα ἀναιρεῖ κτλ. »

Ποινικαὶ Ἀρ. Πάγου ἀποφάσεις τοῦ **1846.**

§ 66. Ἡ ἐτυμηγορία πρέπει ν' ἀπαντᾷ εἰς ὅλα τὰ ζητήματα. Ἀπόφ. 28.

§ 74. Ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων θεωρεῖται ἀντιφατική, ὁσάκις διὰ μὲν τοῦ κυρίου ζητήματος ὁ κατηγορούμενος κηρύττηται μὴ ἔνοχος· διὰ δὲ τοῦ ἑπομένου, κηρύττηται ἔνοχος μὲ ἐλαφρυντικὰς περιστάσεις. Ἀποφ. 51 καὶ 96, ἣν ἐν λέξ. *Διατακτικὸν* (Βὔρ. τόμ. 6).

§ 75. Ἡ ἐτυμηγορία θεωρεῖται ἀτελής, ἂν ἐπί τινος καταφατικῆς ἀπαντήσεως δὲν ἀναφέρῃ ὅτι εἶναι ἔνοχος ὁ κατηγορούμενος. Ἀπόφ. 37 φέρουσα:

«Ἐπειδή, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ποιν. δικαίου, καὶ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 437 καὶ 440 τῆς ποιν. δικονομίας, ἡ ἐνοχὴ τοῦ κατηγορηθέντος πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ῥητῶς παραδεδεγμένη, καὶ ἐκπεφρασμένη διὰ τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων, καὶ δὲν δύναται νὰ εἰκασθῇ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐν τῇ ἐτυμηγορίᾳ τῶν ἐνόρκων δὲν ὑπάρχει ὡρισμένον ὅτι ὁ Χ. Ν. Μ. κηρύττεται ἔνοχος τῆς πράξεως, ἕνεκα τῆς ὁποίας κατεδικάσθη παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων, καθότι οἱ ἔνορκοι παραδέχονται μὲν ὅτι ὁ Χ. Ν. προσεχώρησε μετέπειτα εἰς τὴν μεταξὺ ἄλλων προηγουμένως συμφωνηθεῖσαν ἐγκληματικὴν πρᾶξιν τῆς ἐκβιάσεως, καὶ συνήργησεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, ἀλλὰ δὲν ὁρίζεται ὅτι εἶναι ἔνοχος τῆς συστάσεως καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμφωνηθείσης ταύτης πράξεως· τουτέστιν ἡ ἐτυμηγορία τῶν ἐνόρκων παραδέχεται μὲν τὸ ὑλικὸν μέρος τῆς πράξεως, ἀλλὰ δὲν ἐκφράζεται ὡς πρὸς τὸ ἠθικόν· ἄρα ὑπάρχει ἀόριστος καὶ ἀσαφὴς ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἐγκληματικοῦ σκοποῦ τοῦ πράξαντος, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ δικαστήριον τῶν συνέδρων, στηριζόμενον, διὰ τῆς προσβαλλομένης καταδικαστικῆς ἀποφάσεώς του, ἐπὶ τοιαύτης ἀτελοῦς ἐτυμηγορίας, παρεβίασε τὰ καθήκοντά του, καὶ τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῶν ἄρθρων 437 καὶ 440 τῆς ποιν. δικονομίας· ἡ δὲ παραβίασις αὕτη ἐπιφέρει, κατὰ τὰ ἄρθρα 443, 458 § 17 καὶ 477 τῆς ποιν. δικονομίας, ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως.»

Σημ. Εἰς τὰς ποινικὰς τοῦ Ἀρ. Πάγου ἀποφάσεις τοῦ 1849 καὶ 1850 δὲν εὗρηκα τι οὐσιῶδες, διὰ νὰ τὸ σημειώσω ἐνταῦθα.

ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑ ΕΥΠΟΡΙΑΣ (1); *beneficium competentiae.*

§ 1. Ὁ συμψηφισμὸς εἶναι εἶδος πληρωμῆς, καὶ δὲν δύναται ν' ἀντιταχθῇ εἰς τὸν ἀπολαμβάνοντα τὸ δικαίωμα τῆς εὐπορίας.

---

(1) Ὁ ἀνὴρ δύναται, ὑποχρεωθεὶς πρὸς ἐπιστροφὴν τῆς προικός, νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ τῆς εὐπορίας εὐεργέτημα· ὁ νόμος δὲ λέγει, καὶ ἐὰν ὁ ἀνὴρ

Απόφ. « Επειδή, κατά τὸν νόμον 4, βιβλ. 20, τίτλ. 4 τῶν Πανδεκτῶν, ὁ συμψηφισμὸς εἶναι εἶδος πληρωμῆς· ἄρα ὁ Γ. Π., ὀφείλων εἰς τὴν ἀντίδικον αὐτοῦ δραχμὰς 720 ἐκ τοῦ μηνιαίου ποσοῦ τῶν δραχμῶν 20, τὰς ὁποίας κατὰ μῆνα ὤφειλε, δυνάμει

συμφωνήσῃ εἰς ὁλόκληρον καταδικάζεσθαι, οὐκ ἔῤῥωται τὸ σύμφωνον (α). Ἐπειδὴ δὲ τὸ εὐεργέτημα τοῦτο δίδεται μόνον ἕνεκα προσωπικῆς σχέσεως, διὰ τοῦτο δὲν δύνανται νὰ τὸ ἐπικαλεσθῶσιν οὔτε οἱ κληρονόμοι του, οὔτε οἱ ἐγγυηταί του (β).

Καὶ ὁ ἄπορος ἀνὴρ καταβαλὼν τὴν προῖκα δὲν δύναται πλέον νὰ τὴν ἀναζητήσῃ (γ).

Ὁ διοικητὴς ἢ ὁ ἐκδικητὴς τοῦ ἀνδρὸς ζῶντος μέν, εἰς ὅσον εὐπορεῖ ὁ ἀνήρ, καταδικάζεται περὶ προικὸς, τελευτήσαντος δὲ εἰς ὁλόκληρον (δ).

Τὸ εὐεργέτημα τοῦτο ἀπολαύει καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ οἱ υἱοὶ τούτου, ὅταν ἐναχθῶσιν ὡς κληρονόμοι του (Θέμ. τόμ. 1 σελ. 288 σημ. 86, 87).

Εὔπορος ὁ ἀνὴρ εἶναι δοκεῖ καὶ ἐν οἷς ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἐδαπάνησεν, ἢ κατ' ἐντολὴν αὐτῆς ἔδωκεν, εἰδὲ μήπω δέδωκε, τυχὸν ὑπὸ αἵρεσιν ὁμολογήσας, οὔπω δοκεῖ εὔπορος εἶναι (ε).

Τὸ εὐεργέτημα αὐτὸ δὲν χορηγεῖται α') ἐὰν διὰ τὸ ζημιῶσαι τὴν γυναῖκα, γέγονεν ἄπορος· β') ἐὰν κατὰ δόλον φθείρῃ πρᾶγμα προικιμαῖον, νῦν ἄπορος ἐστὶ, καταδικάζεται (ϛ).

Γνωστὴ εἶναι ἡ διάταξις, καθ' ἣν ὁ μὲν ἐξωτικὸς ἐπαγγειλάμενος προῖκα εἰς τέλειον καταδικάζεται· ὁ δὲ πενθερὸς, συνεστῶτος μὲν τοῦ γάμου, μέχρις εὐπορίας· μετὰ δὲ τὴν λύσιν ἐκ τῆς αἰτίας καὶ τοῦ προσώπου τοῦτο τὸ δίκαιον ἔχει (νόμ. 79 Βασιλ. (29, 1). Τὸ εὐεργέτημα τοῦτο ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν νεωτέρων εὐπορίας εὐεργέτημα. Καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν πρὸς χορήγησιν τῆς προικὸς ὑπόχρεων νὰ πληρώσῃ προηγουμένως ἄλλους δανειστάς του ἐκ τῆς περιουσίας, καὶ μετ' αὐτοὺς τὸν ἔχοντα τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν προῖκα.

Τὸ εὐεργέτημα αὐτὸ διαρκεῖ καθ' ὅσον καὶ ἡ συγγένεια· ὥστε, διαλυθείσης ταύτης, κατὰ κανόνα παύει καὶ τὸ εὐεργέτημα, πρὸ πάντων, ὅταν ὁ πενθερὸς, γινώσκων ὡς οὐκ ἠδύνατο προῖκα διδόναι, τὸν γαμβρὸν εὔπορον ὄντα εἰσωδίασε, συναλλάξας τὸν πρὸς τὴν αὐτοῦ θυγατέρα γάμον. (Σχ. νόμ. 79 Βασιλ. (29, 1).

Ἡ προεξόφλησις δὲ τῶν χρεῶν δύναται νὰ γίνῃ; Ὅρα Θέμ. τόμ. 1 σελ. 147.

(α) Ὅρα Θέμ. τόμ. 1 σελ. 288 σημ. 84.

(β) Ν. 12 Βασιλ. (28, 8).—Διάτ. 8 Πανδ. (8, 18).—τεμ. 12 Πανδ. (24, 3). —τεμ. 24 § 1 Πανδ. (42, 1).

(γ) Θέμ. τόμ. 1 σελ. 288 σημ. 84.

(δ) Ν. 23 Βασιλ. (9, 3).—τεμ. 23 Πανδ. (42, 1).

(ε) Ν. 23 Βασιλ. (28, 8).—τεμ. 15 προοίμ. Πανδ. καὶ 33 Πανδ. (24, 3).

(ϛ) Ν. 18 Βασ. (28, 8).—τεμ. 18. Πανδ. (24, 3).

συμφωνίας, νὰ τῇ δίδῃ, καὶ προτείνων ἐπὶ τῆς ἀπαιτήσεως αὐτῆς συμψηφισμὸν τῆς ἑαυτοῦ κατὰ τῆς ἀντιδίκου του ἀπαιτήσεως δραχ. 800, προερχομένας ἀπὸ ὑποσχεθεῖσαν προῖκα, ζητεῖ, ἐν ἄλλαις λέξεσι, τὴν πληρωμὴν αὐτῶν ἐκ τοῦ εἰρημένου μηνιαίου τῶν 20 δραχμῶν κατὰ μῆνα, ἀλλ', ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἀπὸ 23 Ἰουνίου 1847 ὑπ' ἀριθ. 4388 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐφετείου, ἀπεφασίσθη ἤδη ὁριστικῶς καὶ τελεσιδίκως, διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς, ὅτι αἱ 20 αὗται δραχμαὶ κατὰ μῆνα, ὀφειλόμεναι ἀπὸ τὸν Γ. Π. καθὼς καὶ τὸ σμικρὸν εἰσόδημα τῆς λοιπῆς ἀκινήτου μικρᾶς περιουσίας τῆς Ε. Φ., μόλις ἐξαρκοῦν εἰς τὴν ἡμερούσιον διατροφήν της, καὶ διὰ τοῦτο ἐθεωρήθη ἀπὸ τὸ ἐφετεῖον ὅτι ἡ περιουσία αὕτη τῆς Ε. Φ., ἐχούσης γαμβρὸν τὸν ἀντίδικόν της, καὶ ἀπολαμβανούσης διὰ τοῦτο τὸ εὐεργέτημα τῆς εὐπορίας, δὲν ἦτον ὑποκειμένη εἰς ἀπότισιν τοῦ εἰρημένου χρέους της τῶν δραχ. 800 πρὸς τὸν διαληφθέντα Γ. Π.· ἐκ τούτων δὲ γίνεται φανερὸν ὅτι εἶναι δεδικασμένον, ὅτι ἡ ὀφειλομένη ἀπὸ τὸν Γ. Π. χορηγία τῶν δραχμῶν 20 κατὰ μῆνα πρὸς τὴν Ε. Φ. δὲν δύνανται νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους ταύτης πρὸς ἐκεῖνον, καὶ ὅτι οὗτος, διὰ νὰ δύναται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ εἰς αὐτὸν ὀφειλομένου, ὤφειλε νὰ περιμένῃ ἕως οὗ ἀποκτήσῃ, ἢ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ἀντίδικός του ἀπέκτησεν ἄλλην περιουσίαν· τοὐναντίον δὲ ἀποφασίσαν ἤδη τὸ ἐφετεῖον, διὰ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι αἱ δραχμαὶ 720, τὰς ὁποίας ὁ Γ. Π. ὀφείλει εἰς τὴν ἀντίδικόν του ἐκ τῆς καθυστερήσεως τῆς μηνιαίας χορηγίας τῶν δραχμῶν 20 κατὰ μῆνα, δύνανται νὰ πληρωθοῦν πρὸς αὐτὸν διὰ συμψηφισμοῦ, παρεβίασε τὸ δεδικασμένον καὶ τὰς περὶ τελεσιδικίας οὐσιώδεις διατάξεις τοῦ ἄρθρου 274 τῆς πολιτ. δικονομίας· ἡ δὲ παραβίασις αὕτη δίδει χώραν εἰς ἀναίρεσιν, κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ 807 § 5 τῆς αὐτῆς πολιτ. δικονομίας. »

(Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 92 τοῦ 1848.

§ 2. Περὶ τοῦ εὐεργετήματος τῆς εὐπορίας ἐκφράζεται οὕτως ἡ ὑπ' ἀριθ 4388 τοῦ 1847 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

« Ἐπειδὴ ὁ πρῶτος λόγος, ἐφ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ τῆς ἐφεσιβλήτου κατὰ τοῦ ἐπιχειρισθέντος πλειςηριασμοῦ ἐςτηρίχθη, εἶναι τὸ εὐεργέτημα τῆς εὐπορίας, τὸ ὁποῖον ὁ νόμος χορηγεῖ εἰς τὴν ἀνακόπτουσαν, ὡς πενθερὰν τοῦ ἐκκαλοῦντος, καταδιωκομένην πρὸς πληρωμὴν δραχ. 800, ὀφειλομένων ὡς λείψανον ὑποσχεθείσης προικός, ὅπερ παρ' οὐδενὸς ἠμφισβητήθη· ἐν δὲ τοιαύτῃ περιπτώσει οἱ νόμοι χορηγοῦσιν εἰς τὴν πενθερὰν τὸ τοιοῦτον εὐεργέτημα (§ 40,

τίτλ. 4, βιβλ. 1 τοῦ Ἀρμενοπούλου, ὁ κυρῶν τὴν ἀρχὴν τοῦ εὐεργετήματος τούτου, συνδυασμένος μὲ τοὺς Αὐτοκρατορικοὺς νόμους, ὅπου εἰδικῶς τοῦτο ὁρίζεται ὑπὲρ τοῦ πενθεροῦ, 21 καὶ 22 Πανδεκτῶν 52, 1 *de re judicata*).

Ἐπειδὴ οἱ νόμοι οὗτοι, ὡς νόμοι τοῦ πολιτικοῦ δικαίου εἰδικοὶ, καὶ ἀπονέμοντες προςωπικὸν προνόμιον, μὴ καταργηθέντες ῥητῶς δι' ἄλλου εἰδικοῦ νόμου, δὲν δύνανται, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, νὰ θεωρῶνται ὡς κατηργημένοι σιωπηρῶς, διὰ τῶν γενικῶν δικονομικῶν νόμων, ὡς ἰσχυρίζεται ἐνιστάμενος ὁ ἐκκαλῶν· ἐκτὸς δὲ τούτου, ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ αὐτοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἡ πρότασις τοῦ εὐεργετήματος τούτου δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὴν κατ' ἐκτέλεσιν δίκην, διότι δὲν ἀφορᾷ ἔνστασιν ἐκκαθαρισμένην, εἶναι καὶ ἀπαράδεκτος καὶ ἀνυπόστατος· ἀπαράδεκτος μὲν, διότι ἡ πρότασις αὕτη ἐγένετο ἤδη παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου, καὶ εἰς τὴν κυρίαν δίκην, τὸ δὲ πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15198 ἀποφάσεως, τὴν ἀπέῤῥιψε μόνον ἐπὶ τοῦ παρόντος διὰ νὰ προταθῇ αὕτη κατὰ τῆς ἐκτελέσεως, ὡς βεβαιοῖ τὸ διατακτικὸν τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, συνδυασμένον μὲ τὴν σχετικὴν αἰτιολογίαν αὐτῆς· ὁ δ' ἐκκαλῶν οὐδεμίαν ἔφεσιν ἐνήργησε κατὰ τῆς διατάξεως τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως, ἥτις διετήρησεν εἰς τὴν ἀντίδικόν του, ὡς εἴρηται, τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν πρότασιν ταύτην κατὰ τῆς ἐκτελέσεως, ὅθεν ὑπάρχει τελεσιδικία· ἀνυπόστατος δὲ, διότι, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της, καὶ προσέτι κατὰ τὴν προφανῆ ἔννοιαν τοῦ § 40 τοῦ Ἀρμενοπούλου, περὶ οὗ ἀνωτέρω ἐλέχθη, καὶ κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ νόμου 41 § 2 Πανδ. 42, 1 *de re judicata*, ἡ τοιαύτη πρότασις δύναται ν' ἀντιταχθῇ εἰς τὴν *actione judicati*, τουτέστιν, κατὰ τῆς περὶ δεδικασμένου ἀγωγῆς, ἤγουν μετὰ τὴν καταδίκην, ἐν τῇ περὶ ἐκτελέσεως δίκῃ.

Ἐπειδὴ προσέτι ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι τὸ εὐεργέτημα τῆς εὐπορίας ἀντίκειται εἰς τὸν περὶ ὑποθήκης νόμον, κατὰ τὸν ὁποῖον τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνυποθήκου δανειστοῦ εἶναι πραγματικὸν, καθίσταται ἀνυπόστατος, διότι τὸ ἀληθὲς τοῦτο πραγματικὸν δικαίωμα δίδει μόνον εἰς τὸν δανειστὴν ἐκεῖνο τοῦ νὰ ἐπιδιώκῃ τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα εἰς τὰς χεῖρας παντὸς κατόχου, ἀλλ' ἐνόσῳ τὸ κτῆμα εἶναι εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ὀφειλέτου τὸ πραγματικὸν τοῦτο δικαίωμα τοῦ νὰ ἐκτελῆται κατ' αὐτοῦ ἡ κυρία ἀπαίτησις, τῆς ὁποίας ἡ ὑποθήκη δὲν εἶναι εἰμὴ ἁπλῆ ἀσφάλεια, ἤγουν παρακολούθημα.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν εἰρημένον § 40 τοῦ τίτλου 4, βιβλίου 1 τοῦ Ἀρμενοπούλου, σύμφωνον καὶ μὲ τὸν νόμον 173 Πανδ. *de reg.*

iuris, εἰς τοὺς μέχρις εὐπορίας καταδικαζομένους, δὲν ἀφαιρεῖται πᾶν ὅ,τι ἔχουσιν, ἀλλ' ἀφίεται τόσον, ὅσον ἵνα μὴ πτωχεύσωσιν, ἤγουν τοὐλάχιστον τὰ πρὸς τὸ ἐνδεῶς ζῆν ἀναγκαῖα.

Ἐπειδή, ἂν καὶ ὁ ἐκκαλῶν ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῶν προτάσεών του διέλαβεν ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος ἔχει, ἐκτὸς τοῦ ἐνυποθήκου καὶ εἰς πλειστηριασμὸν ἐκτεθέντος πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐκ τῆς προικὸς ὀφειλομένων δραχμῶν 800 ἑνὸς στρέμματος καὶ ἑνὸς τετάρτου περιβολίου, ἐλαιόδενδρά τινα καὶ ἄλλην περιουσίαν, ἐκ τῆς συζητήσεως ὅμως προέκυψεν ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀνεπίδεκτος διατάξεώς τινος ἀποδείξεως· διότι τοῦ πληρεξουσίου τῆς ἐφεσιβλήτου ὁμολογήσαντος ὅτι πραγματικῶς ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτὴν ἐλαιοδένδρων, ἐκ τῶν ὁποίων τριάκοντα ἐπροίκισεν εἰς τὴν σύζυγον τοῦ ἐκκαλοῦντος θυγατέρα της, ἔμειναν αὐτῇ μόνον ἕξ, ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἐπέμενεν ἰσχυριζόμενος ὅτι, ἐκτὸς τούτων, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα· ἀντιτείναντος δὲ τοῦ αὐτοῦ πληρεξουσίου ὅτι μηδεμία ἄλλη περιουσία ἔμεινεν εἰς τὴν ἐφεσίβλητον, ὡς δοῦσαν ἅπασαν τὴν κατάστασίν της (ἐκτὸς τοῦ διαληφθέντος τεμαχίου τοῦ κήπου, καὶ τοῦ ἐν τῷ κήπῳ οἰκίσκου) προῖκα εἰς τὴν θυγατέρα της, ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἠδυνήθη νὰ ὁρίσῃ κανὲν ἄλλο εἶδος περιουσίας, ἀνηκούσης ἔτι εἰς τὴν πενθεράν του· ὅτι δὲ δὲν ὑπάρχει ἄλλη περιουσία, τεκμαίρεται προσέτι καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, ἐν τῷ προικοσυμφώνῳ καὶ τῷ προσθέτῳ αὐτῷ συμβολαίῳ συνεφωνήθη ὅτι ἡ μήτηρ καὶ πενθερὰ νὰ συζῇ μετὰ τῆς θυγατρὸς καὶ γαμβροῦ· ἐὰν δὲ δι' ὁποιονδήποτε λόγον ἀναγκασθῇ ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπ' αὐτούς, νὰ λαμβάνῃ μηνιαίως δραχμὰς εἴκοσιν ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τοῦ προικισθέντος μέρους τοῦ κήπου της· ἄλλως τε, μὴ ὡρισμένων ὄντων τῶν περὶ τῆς λοιπῆς δῆθεν περιουσίας ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐκκαλοῦντος, δὲν δύναται νὰ συγχωρηθῇ ἀπόδειξις α') διότι τὸ δικαστήριον, ἀγνοοῦν τὸ εἶδος καὶ τὸ ποσὸν τῆς ὑποτιθεμένης περιουσίας, δὲν εἶναι ὡς ἐκ τούτου εἰς θέσιν νὰ προεκτιμήσῃ, ἐάν, καὶ ὑπαρχούσης αὐτῆς, πάλιν δὲν ἤθελε μείνῃ σχετικῶς πτωχὴ ἡ ἐφεσίβλητος πενθερά, ὥστε νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν μόνον συντελεστικήν, καὶ οὐχὶ περιττήν· β') δέ, διότι ἀπόδειξιν περὶ ἀορίστων ἰσχυρισμῶν δὲν δύνανται τὰ δικαστήρια νὰ διατάξωσι, κατὰ τὸ ἄρθρον 249, 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθόσον μάλιστα ἤθελεν οὐδετεροῦσθαι ἢ μηδενίζεσθαι τότε καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀνταποδείξεως.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ προικοσύμφωνον, ἡ ἐφεσίβλητος ἔδωκε προῖκα εἰς τὴν θυγατέρα της (ὁμοῦ μὲ τὰς μὴ καταβληθείσας εἰσέτι 800 δραχμάς, περὶ ὧν ἡ ἐκτέλεσις) τὴν ἀξίαν δραχμῶν ἑπτὰ χιλιάδων διακοσίων δέκα, καὶ διετήρησεν ὑπὲρ ἑαυτῆς μόνον, ὡς εἴρηται, τὸν

ὀλιγοσήμαντον οἰκίσκον τοῦ περιβολίου, τὸν ὁποῖον κατὰ στρέμματα παλαιὰ 3 1/2 ἐπροίκισεν εἰς τὴν θυγατέρα της, προσέτι ἐξ ἐλαιόδενδρα, ἀξιζοντα κατὰ τὴν τοῦ προικοσυμφώνου ἐκτίμησιν, ἀνὰ δραχμὰς 13 ἕκαστον, τὸ ὅλον δραχμὰς 78, μόνον τὸ δικαίωμα δραχμῶν 20 κατὰ μῆνα ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τοῦ προικοδοτηθέντος περιβολίου, ἐὰν δὲν δυνηθῇ νὰ συζήσῃ μετὰ τοῦ γαμβροῦ, καὶ ἓν τεμάχιον τοῦ εἰρημένου περιβολίου ἐξ ἑνὸς στρέμματος καὶ ἑνὸς τετάρτου, τὸ ὁποῖον καὶ ὑπεθήκευσεν, ὡς εἴρηται, πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ὀφειλομένων εἰς συμπλήρωσιν τῆς προικὸς δραχμ. 800.

Ἐπειδὴ ἡ ἐφεσίβλητος, ἕνεκα τῶν συμβασῶν μετὰ τοῦ γαμβροῦ ἐρίδων καὶ δικῶν, ἠναγκάσθη, ὡς εἶναι ἀμφοτέρωθεν ὁμολογούμενον, ν' ἀποχωρήσῃ ἀπὸ τῆς οἰκίας τούτου· ὅθεν δὲν διατελεῖ εἰς θέσιν νὰ διατρέφηται ἀμέσως παρ' αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ, ἐὰν ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὴν ἐφεσίβλητον, διὰ πλειστηριασμοῦ, τὸ παρ' αὐτῆς διατηρηθὲν, καὶ ὑποθηκευθὲν τεμάχιον τοῦ περιβολίου, ἐκ τῆς ἀναγκαστικῆς πωλήσεως τοῦ ὁποίου δυσκόλως θέλει προκύψει τὸ ποσὸν τῶν ὀφειλομένων δραχμῶν 800, δὲν μένει εἰς αὐτὴν παρεκτὸς τοῦ οἰκίσκου τοῦ περιβολίου, καὶ τῆς μηδαμινῆς ἐκ δραχμῶν 78 ἀξίας τῶν 6 ἐλαιοδένδρων, εἰμὴ τὸ δικαίωμα δραχμῶν 20 κατὰ μῆνα ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τοῦ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνοικιαζομένου περιβολίου, τὸ ὁποῖον ἔλαβεν οὗτος ὡς προῖκα· δικαίωμα, τὸ ὁποῖον φαίνεται προσέτι ἀβέβαιον καὶ ἐπισφαλὲς, ὡς πρὸς τὴν πραγματοποίησίν του, ἐκ τοῦ ὅτι αὐτὴ εἰσέτι δὲν ἠδυνήθη, ὡς ἐκ τῆς συζητήσεως καὶ ἐκ τῶν ἐγγράφων προτάσεων ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων προέκυψε, νὰ συνάξῃ μέχρι τοῦδε τίποτε ἐξ αὐτοῦ· ὅθεν, μὴ μενόντων εἰς τὴν ἐφεσίβλητον προφανῶς τῶν ἐξαρκούντων πρὸς τὸ ἐνδεῶς ζῆν ἀναγκαίων, λαμβανομένων μάλιστα ὑπ' ὄψιν τῆς τάξεως, τοῦ γένους καὶ τῆς ἡλικίας αὐτῆς, δὲν ἐπιτρέπεται, δυνάμει τῶν προεκτεθέντων νόμων, ἡ ἀναγκαστικὴ ἀφαίρεσις τῶν 800 δραχμῶν, καὶ ἑπομένως ἡ ἐκπλειστηρίασις τοῦ δι' αὐτὰς ὑποθηκευθέντος ἐξ ἑνὸς στρέμματος καὶ ἑνὸς τετάρτου περιβολίου της τόσον μᾶλλον, ὅσον καὶ τὸ πιθανὸν ἐτήσιον τούτου εἰσόδημα, προστιθέμενον τυχὸν εἰς τὰς δραχμὰς εἴκοσιν, ὑποτιθεμένας βεβαίας, δὲν ἤθελε συμπληρώσει προδήλως εἰμὴ ποσὸν μόλις ἐξαρκοῦν εἰς τὴν ἡμερουσίαν διατροφήν της.

Ἐπειδὴ ἄλλως τε, ἐὰν ὁ ἐκκαλῶν δυνηθῇ ν' ἀνακαλύψῃ ἢ νὰ βεβαιώσῃ εἰς τὸ ἑξῆς ὡρισμένην τινὰ ἄλλην περιουσίαν τῆς ἐφεσιβλήτου, ἔχει πάντοτε τὸ δικαίωμα νὰ ἐπισπεύσῃ ἐκ νέου τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κατὰ τῆς ἐφεσιβλήτου ἀποφάσεως, καὶ διατηρεῖ ἄλλως ἠσφαλισμένον τὸ δικαίωμά του, χάριν τῆς ὑποθήκης. »

ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἰδοὺ πῶς ἐξεφράσθη ὁ Ἄρ. Πάγος.

§ 3. Καί τοι ὑπαρχούσης ὑποθήκης, τὸ εὐεργέτημα τῆς εὐπορίας προτείνεται κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς δίκης.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὰ ἄρθρα 34 καὶ 35 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, καθιεροῦντα τὴν τῶν ἀγωγῶν διάκρισιν συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 38, βιβλ. 3, τίτλ. 5 τοῦ Ἀρμενοπούλου, δὲν θέτουσι νέαν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, προσθέτοντα ὅτι δύναται ὁ ἐνυπόθηκος δανειστὴς νὰ αἰτήσῃ διὰ τῆς πραγματικῆς ἀγωγῆς τὴν ἐξόφλησιν τοῦ δανείου του ἐπὶ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, ἀλλὰ μόνον ἐφαρμόζουν εἰς τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τῶν διαφόρων ἐνυποθήκων δανειστῶν τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, καθ' ἣν πᾶς δανειστής, καὶ προσωπικῶς προσέτι, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ αἰτήσῃ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ δανείου διὰ τῆς προσωπικῆς ἀγωγῆς, καὶ νὰ τὴν ἐκβιάσῃ διὰ τῶν ἀναγκαστικῶν μέσων ἐπὶ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου (ἄρθρ. 878, 885 καὶ 954 τῆς πολιτ. δικονομίας)· ὥστε ἡ διάταξις τῶν εἰρημένων δύω ἄρθρων δὲν ἀποκλείει τὴν ἐφαρμογὴν τῆς γενικῆς ἀρχῆς τοῦ νόμου 973 περὶ διαφόρων κανόνων, καθ' ἣν *totum non est extorquendum*, ὅταν ὁ δανειστὴς εἴτε προσωπικῶς, εἴτε ἐνυποθήκως πρόκηται νὰ ἐκβιάσῃ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ δανείου κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, ὅςις ἀπολαμβάνει, κατὰ τοὺς νόμους, τὸ εὐεργέτημα τῆς εὐπορίας, οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλεσθῇ αὐτό· ὅθεν ὁ ἀναιρέσεως λόγος οὗτος δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ τὸ ἐνταῦθα ἐφετεῖον, διὰ τῆς δ' σκέψεως, τῆς προςβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 4388 ἀποφάσεως, ἀνεγνώρισεν, ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός του, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος δάνειον εἶναι λείψανον τῆς παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὑποσχεθείσης πρὸς τὸν ἀναιρεσείοντα προικός· ὥστε ἡ διάκρισις, τὴν ὁποίαν ὁ ἀναιρεσείων προτείνει πρὸς ὑποςήριξιν τοῦ παρόντος λόγου ἀναιρέσεως, μεταξὺ τοῦ ἁπλοῦ δανείου καὶ τῆς προικὸς, ἀποκαθίσταται ματαία κατὰ τὴν αὐτὴν τοῦ ἐφετείου περὶ τοῦ πραγματικοῦ τούτου περιστατικοῦ σκέψιν, ἥτις ἀποφεύγει, κατὰ τὸν ἀριθ. 3 τοῦ ἄρθρου 808, καὶ τὸν ἀριθ. 2 τοῦ ἄρθρου 811 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὴν τοῦ Ἀρείου Πάγου δικαιοδοσίαν. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 142 τοῦ 1847.

ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑ τοῦ Βέλλ. Δόγμ.

Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 265 ἐπ.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 299 ἐπ.

ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑ Διαιρέσεως.

Ὅρα Θέμ. τόμ. 2 σελ. 128 ἐπ.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 409 ἐπ.

ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑ Διζήσεως.

Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 λέξει Ἐγγύησις §§ 11, 13, 14. 21. — Ὅρα Καλλ. βιβλ. 2 § 334.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σ. 258 ἐπ. λέξ. Δίζησις.

ΕΥΘΥΝΙΑ.

Frugum, ubertas, copia, annona, abundantia, merges. — Ἀντιτάσσεται ἡ ἀφορία, sterilitas. Ἀρμ. ς', 15, 7.

ΕΥΘΥΝΟΜΑΙ.

Convenior, teneor, obligar. Ἀρμ. ά, 12, 11. —γ', 8, 74.—δ, 10, (8), 41, 45.

ΕΥΘΥΝΗ, *responsabilité* (ἐν Εὐρ. Ῥολλ.).

Νομοθεσία.—Εὐθύνη σωματείων· ποιν. νόμ. 505·—διὰ πταίσματα ἄλλων· αὐτ. 506·—δι'ὑποκειμένους 507·—τῶν δήμων· πολιτ. δικον. 889 (ὅρα Δῆμοι)·—τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου· ἐμπορ. νόμ. 216· ὅρα τὰς λέξεις ἐν τῷ Εὐρ.

ά) Ἀποζημίωσις (Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 185—231 ἐπ.).
β') Ἀποζημίωσις (πολιτ. ἐνοχὴ) Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 245 ἐπ.
γ') Γήπεδα (Εὐρ. τόμ. 5).
δ') Δῆμος (Εὐρ. τόμ. 5).
ε') Δημόσιον (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 749 ἐπ. §§ 48 ἐπ. καὶ 53.
ς') Δάνειον (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 568 ἐπ.).
ζ') Πλοίαρχοι.

ΕΥΘΥΝΟΙ, οἱ λογισταὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις.

Ὅρα ἀριθ. 151 τῆς ἐφημ. τῆς Νέας Ἑλλάδος.

ΕΥΝΟΥΧΙΖΕΙΝ. Ἀρμ. ά, 18, 38.

ΕΥΝΟΥΧΟΣ, ἀπὸ φύσεως.

Spado, ὁ ἐκτομίας, *castratus*· θλιβίαι. Ἀρμ. β', 8, 1 ἐπ.

ΕΥΠΟΡΙΑ.

Μέχρις εὐπορίας καταδικάζεσθαι. in id quod facere possis, condemnari. —εἰς ὅσον εὐπορεῖς, in quantum facere possis.

Ὅρα τὴν λέξιν Εὐεργέτημα ἀνωτ. σελ. 272 ἐπ.

ΕΥΠΡΑΓΙΑΣ ἀήθης.

Rei gerendae inscientia. Ἀρμ. ε, 12 (11), 1.

ΕΥΡΕΣΙΣ ἀπολεσθέντων καὶ ἀποσιώπησις. Ποιν. νόμ. 387. — ὅρα *θησαυρός*.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ.

Συμβολαιογράφων, δικηγόρων, δικας. γραμματέων, κολλυβιστῶν, κλητήρων· ὀργ. 128, 200· πολ. δικον. 408, 419. Οἰκονομικά. πολ. δικον. 420.

ΕΥΡΙΠΟΣ, *euripus.* Ἀρμ. β', 4, 76.

ΕΥΓΑΣΙΑ τοῦ ἀκροατηρ.

ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 203 ἐπ.—ὅρα Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 95. ἐπ.

ΕΥΤΕΛΗΣ.

Vilis, abjectus. Ἀρμ. ά, 6, 24.—ί, 6, 93.

ΕΥΦΟΡΟΙ πόλεις.

Civitate soli fertilis. Ἀρμ. ά, 1, 11.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ τοῦ νόμου.

Πότε ἡ ἐσφαλμένη φέρει ἀναίρεσιν; πολ. δικον. 809 ἐπ. ποιν. δικον. 360, 6, 407, 11. Ἀναιρῶν διὰ τοιοῦτον λόγον παραπέμπει ὁ Ἄρ. Πάγος; πολιτ. δικονομία 836.

Ὅρα Ἀ ν α ί ρ ε σ ι ς (Εὑρ. τόμ. 1).

ΕΦΕΣΙΣ. *Appelatio, provocatio.* Ἀρμ. ά, 4, 37. Συνείθ. ἔκκλητος.

ΕΦΕΣΙΣ.

Πρὶν ἢ ἐκθέσω τὰ περὶ ἐφέσεως, θεωρῶ λυσιτελὲς νὰ προτάξω, κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν, περίληψιν τῶν περὶ ἐφέσεως πολιτ. ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου· εἰς δὲ τὸ ἐπόμενον ἄρθρον θέλω ὁμιλήσει ἐκτενέστερα περὶ ὅλων σχεδὸν (πρόςεξε εἰς τὴν ἔκφρασιν ταύτην) τῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα, ἐν συνόψει, ἐκθέτω ἐνταῦθα (1).

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι τῷ 1835 *καὶ* 1836.

Ἐντὸς πόσου καιροῦ ἐξεκαλοῦντο αἱ ἀποφάσεις τῶν εἰρηνοδ. κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ 1830.— Ἀνατροπὴ αὐτῶν· ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου 12 τοῦ 1835.

---

(1) Η μετὰ τὰ ζητήματα ἀριθμοὶ σημαίνουσι τὰς ἀποφάσεις. — Περὶ τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων θέλω ἐκθέσει, παρακατιὼν, τὰ δέοντα ἐν ἰδιαιτέρῳ ἄρθρῳ.

Εφαρμογὴ τῶν περὶ ἐφέσεων διατάξεων τῆς πολιτ. δικονομίας εἰς ὑποθέσεις ἐκκαλεσθείσας ὑπὸ τὸ κράτος τῆς διαδ. τοῦ 1830· ἀπόφ· Αρείου Πάγου 30 καὶ 43 τοῦ 1836.

Προθεσμία πρὸς ἔφεσιν ἀποφάσεων ἀφορωσῶν ἐκτελέσεις· ἀπόφ. Αρείου Πάγου 19 τοῦ 1835.

Οἱ ἐφέται δικάζουσι τὰς ὑποθέσεις, ὅσαι ἔμειναν ἐκκρεμεῖς εἰς τὸ ἀνώτατον· ἀπόφ. Αρ. Πάγου 36 τοῦ 1835 καὶ 91 τοῦ 1836.

Γενομένης ἐφέσεως, ἡ ἐκτέλεσις δὲν συγχωρεῖται· ἀπόφ. Αρείου Πάγου 42 τοῦ 1836.

Δὲν δικάζουσιν οἱ ἐφέται, παραλιπομένου τοῦ κατωτέρου βαθμοῦ τῆς δικαιοδοσίας· ἀποφ. Αρείου Πάγου 25 τοῦ 1835.

Τὰ δικαςτ. τῶν ἐφετῶν δὲν δικάζουσιν ἐκ νέου τὸ δεδικασμένον· ἀπόφ. Αρείου Πάγου 39 τοῦ 1835.

Πραγματικοὶ ἰσχυρισμοὶ καὶ νομικὰ ἐπιχειρήματα συγχωροῦνται ἐν τῇ ἐφέσει; ἀπόφ. 49 τοῦ 1836—ἀποφ. 79 καὶ 124 τοῦ 1837.

Ὁ πληρεξούσιος τῆς πρωτ. δίκης κάμνει τὴν ἔφεσιν· ἀπόφ. 66 τοῦ 1835.

Αποφάσεις πολ. Αρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι τῷ 1837.

Ἡ ἔλλειψις τῶν λόγων τῆς ἐφέσεως δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὸ ἐφετήριον· ἀπόφ. 78.

Επιτρέπεται εἰς τὸν ἐφεσίβλητον, μηδόλως περιοριζόμενον ἀπὸ τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν, νὰ ἀντεκκαλέσῃ τὰ προσβληθέντα κεφάλαια· ἀπόφ. 80.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως εἶναι προαιρετικὸν, καὶ οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παραιτηθῶσιν· ἀποφ. 109.

Τὸ ἐφετεῖον δὲν δύναται νὰ μεταῤῥυθμίσῃ ἀπόφασιν χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἔφεσις· (ἡ αὐτὴ ἀπόφ.)

Ἡ κακὴ σύνθεσις τῶν ἐφετῶν ἐπιφέρει ἀναίρεσιν· ἀπόφ. 88.

Αἱ περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις τῶν ἐφετῶν ὑπόκεινται εἰς ἀναίρεσιν· ἀπόφ. 104.

Ζητεῖται ἀναίρεσις κατ' ἐφεσίμων ἀποφάσεων τῶν ἐμποροδικῶν; ἀπόφ. 104.

Τὸ πρωτοδικεῖον δὲν δικάζει ἀνεκκλήτως, ὅταν οἱ δυνάμει τοῦ αὐτοῦ τίτλου ἐναγόμενοι ἑνώνωσι μεταξύ των τὴν ὑπεράσπισιν, ἂν καὶ αἱ διάφοροι ποσότητες κεχωρισμέναι δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 500 δραχ. ἀπόφ. Αρείου Πάγου 129 τοῦ 1837.

Ἡ ἀπόφασίς δὲν κανονίζει τὴν ἁρμοδιότητα· (ἡ αὐτὴ ἀπόφ.)

Αποφάσεις πολ. Αρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι τῷ 1838.

Οἱ ἐφέται δύνανται ν' ἀποφασίζωσι καὶ περὶ τῆς οὐσίας, ὅταν

καὶ ἡ πρότασις περὶ διαλύσεως τοῦ συμβολαίου ἕνεκα δόλου ἢ πραγμ. λάθους, ἐν ᾧ κυρίως εἶχεν ἀντικείμενον τὴν παράδοσιν· ἀπόφ. 411.

Ὁ κατ' ἀντιμωλίαν δικασθεὶς δὲν δύναται νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς προτάσεις του μετὰ τὴν ἀνακοπὴν τοῦ ἀντιδίκου του· ἀπόφ. 412.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι κατὰ τὸ **1841.**

Ὅταν ἡ οὐσία εὑρίσκηται εἰς ὥριμον κατάστασιν, δύνανται οἱ ἐφέται, ἐπὶ τῇ ἐφέσει τῆς προδικ. ἀποφάσεως, νὰ δικάσωσι καὶ τὴν οὐσίαν· ἀπόφ. 2.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀπεῤῥίφθησαν ἐνστάσεις, πρέπει νὰ κάμῃ ἔφεσιν ὁ θέλων νὰ τὰς προτείνῃ, κατ' ἀντέφεσιν, εἰς τὸ ἐφετεῖον· ἀπόφ. 7.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι κατὰ τὸ **1842.**

Οἱ ἐφέται δύνανται ν' ἀνακαλέσωσι τὴν προδ. ἀπόφασιν τοῦ πρωτ. ἣν ἐπεκύρωσε τυχὸν ἤδη· ἀπόφ. 38.

Ἐπειδὴ τελεσιδικία δὲν ὑπάρχει αὐτοδικαίως, τὸ ἐφετεῖον, μὴ προταθείσης τοιαύτης, δύναται νὰ ἐξαφανίσῃ, λόγῳ ἀναρμοδιότητος, τὰς ἐκκληθείσας ἀποφάσεις, συνάμα δὲ καὶ τὰς μὴ ἐκκληθείσας τελεσιδίκους· (ἡ αὐτὴ ἀπόφ.)

Ὅταν τὸ ἐφεφεῖον ἐξαφανίσῃ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν λόγῳ ἀναρμοδιότητος, ὀφείλει ν' ἀκυρώσῃ καὶ τὴν ἀγωγὴν ὡς εἰς ἀναρμόδιον δικας. εἰσαχθεῖσαν· ἀπόφ. 38.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι κατὰ τὸ **1843.**

Τὸ ἐφετ. εἶναι ἄκυρον, ὅταν δὲν φέρῃ ὀρθῶς τὰ ὀνόματα τῶν διαδίκων· ἀπόφ. 15.

Τὸ ἐφετ. ἐπιδίδεται εἰς τὸν πληρεξ. τῆς πρωτ. δίκης ὅταν ἔχῃ πληρεξούσιον νὰ ἐκκαλῇ τὰς ἀποφάσεις καὶ νὰ παρίσταται ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν· ἀπόφ. 18.

Ἐπὶ ἐφέσεως καθ' ὁριστικῆς ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον δύναται νὰ ἐπιληφθῇ καὶ τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς διετάχθησαν ἀποδείξεις, καὶ νὰ τὰς κηρύξῃ ματαίας· ἀπόφ. 19.

Ἡ ἔνστασις ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι κληρονόμοι προτείνεται καὶ κατ' ἔφεσιν· ἀπόφ. 34.

Τὸ ἐφετ. πρέπει νὰ περιέχῃ σημείωσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως· ἀπόφ. 42.

Ἡ σύγχρονος καὶ διὰ μιᾶς ἀποφάσεως ἐκδίκασις δύο ἐφέσεων ἐν τῇ αὐτῇ ὑποθέσει δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν νόμον· ἀπόφ. 55.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι κατὰ τὸ 1844.

Δύναται τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν νὰ δικάσῃ καὶ τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, ὁσάκις, συζητηθείσης αὐτῆς πρωτοδίκως, τὸ πρωτοδικεῖον ἐκηρύχθη ἀναρμόδιον· ἀπόφ. 3.

Ὁ ἐνάγων, καί τοι ἐφεσίβλητος, δὲν δύναται νὰ προτείνῃ ἐφεσίμως τὴν περὶ ὑπερμέτρου βλάβης πρότασιν· ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου 25 τοῦ 1844.

Ἀπόφασις, διατάττουσα τὴν προσαγωγὴν τοῦ τιμολογίου, εἶναι παρεμπίπτουσα περὶ ἀποδείξεως, ὑπαγομένη εἰς ἔφεσιν· ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου 26 τοῦ 1844.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι κατὰ τὸ 1845.

Ἔφεσις δύναται νὰ γίνῃ κατὰ παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως ἐντὸς τῆς προθεσμίας καὶ μετὰ τὴν ἔφεσιν τῆς ὁριστικῆς· ἀπόφ. 35.

Ἐκκληθείσης ἀποφάσεώς τινος περιεχούσης πολλὰ κεφάλαια, θεωροῦνται ὅλα ἐκκαλεσθέντα, καὶ ἂν ὁ ἐφεσείων εἰς τὰς προτάσεις του δὲν ἔκαμεν οὐδένα λόγον περί τινος ἐκ τῶν κεφαλαίων τούτων· ἀπόφ. 40. (1).

Ἡ ἐν τῷ ἐφετηρίῳ ἔλλειψις τῆς ἰδιότητος τοῦ ὑπογράψαντος ἀναπληροῦται ἀπὸ τὴν κεφαλίδα αὐτοῦ· ἀπόφ. 69.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι τῷ 1846.

Ἐκκαλεσθείσης τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον δύναται νὰ καταστρέψῃ καὶ τὴν προδικαστικὴν περὶ ἀποδείξεως, καί τοι μὴ ἐκκαλεσθείσης καὶ ταύτης· ἀπόφ.

Ἐν τῇ ἐφεσίμῳ δίκῃ δύνανται νὰ παρουσιασθῶσι κατὰ πρῶτον ἐπιστολαὶ μὴ παρουσιασθεῖσαι πρωτοδίκως· ἀπόφ. 60.

Ὁ μὴ παρουσιασθεὶς ἐν τῇ πρωτοδίκῳ δίκῃ δικηγόρος δύναται νὰ κάμῃ τὴν ἔφεσιν, καὶ ἂν αὕτη ἐπεστηρίχθη ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν παρ' ἄλλου δικηγόρου· ἀπόφ. 86. (2).

---

(1) Συζητηθείσης τῆς ὑποθέσεως πρωτοδίκως, καὶ τοῦ δικαστηρίου κηρυχθέντος ἀναρμοδίου, τὸ ἐφετεῖον δύναται, ἐξαφανίζον τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, νὰ δικάσῃ τὴν οὐσίαν· 66.

(2) Ἡ 46 τοῦ 1847 δὲν καθιεροῖ τὴν ἐναντίαν ἀρχήν;

Ὁ ἐκκαλῶν, εἰς ὃν ἀρνεῖται ὁ δικαστὴς τὴν ἀκρόασιν διὰ τὴν μὴ καταβολὴν τοῦ προστίμου, καί τοι μὴ ἐμφανισθεὶς δικάζεται ἐρήμην· δύναται ὅμως μετὰ ταῦτα πληρόνων τὸ πρόστιμον νὰ προκαλέσῃ νέαν συζήτησιν· ἀπόφ. 97.

Εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην συγχωρεῖται ἡ χρῆσις νέων πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, ὅταν συντελῶσιν εἰς ἀντίκρουσιν νέων παρὰ τοῦ ἀντιδίκου προταθέντων λόγων· (ἀπόφ. 121).— Πρὸς δὲ ὅταν συντελοῦν πρὸς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως· ἀπόφ. 160.

Ἐπὶ διεκδ. ἀκινήτου, τοῦ ὁποίου τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα ἦτον ἀόριστον, ἡ ἔφεσις εἶναι παραδεκτή· ἀπόφ. 123.

Ἡ ἔφεσις κατὰ τῶν περὶ ἀποδείξεως δύναται νὰ γίνῃ συγχρόνως μὲ τὴν κατὰ τῆς ὁριστικῆς· ἀπ. 123.

Καὶ διὰ τῆς ἐφέσεως δύναταί τις νὰ βελτιώσῃ τὴν ἀγωγήν του· ἀπόφ. 160.

Δύναται νὰ συζητηθῇ καὶ ἀποφασισθῇ ἡ οὐσία τῆς ὑποθέσεως, ὅταν αὕτη ἐδικάσθη μὲν πρωτοδίκως, ἀλλὰ δὲν ἀπεφασίσθη ὁλοκλήρως· ἀπόφ, 258.

Ἡ ἔφεσις κατὰ διατάξεως ἀποφάσεως προσωπικὴν κράτησιν διατασσούσης δὲν εἶναι δεκτή, ὅταν ἡ ἀπόφασις ὡς ἐκ τοῦ κυρίου αὐτῆς ἀντικειμένου δὲν ἦναι ἐφέσιμος· ἀπόφ. 180.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι τῷ 1850.

Τὸ ἐφετεῖον δὲν δύναται ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ ἐνστάσεώς τινος, ἥτις προταθεῖσα πρωτοδίκως ἀπεῤῥίφθη, ἡ δὲ ἀποῤῥίπτουσα αὐτὴν ἀπόφασις δὲν ἐξεκαλέσθη· ἀπόφ. 77.

Ἐφετήριον, περιέχον ἔφεσιν κατὰ δύω ἀποφάσεων εἰς διαφόρους δίκας ἐκδοθεισῶν, δὲν εἶναι ἄκυρον, ἀλλὰ χωρίζονται καὶ δικάζονται κατ' ἰδίαν ἑκάστη· ἀπόφ. 76.

Σημ. Μετὰ τὴν ἀνωτέρω, κατὰ χρονολογικὴν σειράν, περίληψιν τῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποφάσεων, περὶ ὧν κατωτέρω θέλω ὁμιλήσει ἐκτενέστερα, θεωρῶ ὠφέλιμον νὰ ἐκθέσω τὰ ἑπόμενα, περὶ ὧν γίνεται λόγος εἰς τὸ περὶ πολ. δικονομ. σύγγραμμα τοῦ *Carré*, περιοριζόμενος νὰ ὑποδείξω ἁπλῶς τὸ ζήτημα, καὶ νὰ παραπέμψω εἰς τὸ μέρος τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ, ὅπου γίνεται λόγος. Ἡ σημείωσις αὕτη εἶναι τόσῳ μᾶλλον χρήσιμος, καθόσον αἱ περὶ ἐφέσεως διατάξεις τῆς ἡμετέρας νομοθεσίας ἐλήφθησαν, κατὰ μέγα μέρος, ἀπὸ τὴν Γαλλ. νομοθεσίαν, ὁ δὲ *Carré* πραγματεύεται σποράδην περὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ζητημάτων :

1) *Περὶ τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἐκκαλέσωσιν.* Ὑπὸ τὸν τίτλον αὐτὸν μνημονεύονται :

α. Οἱ περιειλημμένοι εἰς τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν. ζήτ. 1581².
β. Οἱ κληρονόμοι τοῦ πτωχεύσαντος. αὐτ.
γ. Οἱ δωροδόχοι, προκειμένου λόγου περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ δωροδότου. αὐτ.
δ. Ὁ καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις. αὐτ.
ε. Τρίτοι, ἐν ὀνόματι τοῦ καταδικασθέντος. αὐτ.
ς. Οἱ κληρονόμοι. αὐτ.
ζ. Οἱ ἀγορασταί. αὐτ.
η. Οἱ δανεισταί· αὐτ.
θ. Οἱ ἐγγυηταί. αὐτ.
ι. Οἱ ἐπίτροποι καὶ κηδεμόνες. αὐτ. καὶ ζήτ. 1592.
ια. Οἱ πωληταὶ καὶ παραχωρηταί, ὡς πρὸς τὴν ἀπόφασιν τὴν ἐκδοθεῖσαν κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ ἢ πωλητοῦ. ζήτ. 1581².
ιβ. Ὁ διάδικος, ὅστις ἔκαμεν ἀνακοπήν, δύναται, παραιτούμενος ταύτης, νὰ κάμῃ ἔφεσιν ; ζήτ. 1571 καὶ 1636².

2) *Περὶ τῶν ἐφεσιβλήτων.* Ὑπὸ τὸν τίτλον αὐτὸν γίνεται λόγος :

α. Περὶ τῶν εἰς τὴν ἀπόφασιν περιειλημμένων ἢ συμφέρον ἐχόντων. ζήτ. 1581.
β. Περὶ τῶν πτωχευσάντων, αὐτ.
γ. Τί ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν διάδικός τις παραχωρεῖ τὰ δικαιώματά του εἰς τρίτον, μετὰ τὴν ἀπόφασιν ; ζήτ. 1581³.

3) *Περὶ τῶν ὑποκειμένων εἰς ἔφεσιν ἀποφάσεων.* Ὑπὸ τὸν τίτλον αὐτὸν γίνεται λόγος:

α. Περὶ τοῦ ποῖαι ἀποφάσεις ἐκκαλοῦνται; Ζήτ. 1581[5].

β. Περὶ τῶν ἀναβολὴν ἀφορωσῶν. τόμ. 4 σελ. 12 σημ. 2.

γ. Περὶ τῶν ἀποῤῥιπτουσῶν τὰς κυρίας αἰτήσεις, καὶ παραδεχομένων τὰς ἐπιβοηθητικάς. αὐτ.

δ. Περὶ τῶν περὶ πτωχεύσεων. Τόμ. 4 σελ. 85 σημ. 1. καὶ ζήτ. 1642.

ε. Περὶ τῶν προπεμπτήρια ἀφορωσῶν. Τόμ. 4. σελ. 12 σημ. 3.

ς. Αἱ αἰτιολογίαι ἐκκαλοῦνται; Ζήτ. 1581[6].

ζ. Περὶ τῶν περὶ ἁρμοδιότητος. Ζήτ. 1635 ἐπ.

η. Περὶ τῶν ἔξοδα δικ. ἀποφάσεων. Ζήτ. 556[4].

4) *Περὶ τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας.* ὅρα τὰ ζητ. 590 ἐπ. καὶ 1552[2].

5) *Περὶ τῆς ἀποστάσεως.* ὅρα τὰ ζητ. 1554 ἐτ. 1599—1601 καὶ τόμ. 4 σελ. 40.

6) *Ἀπὸ πότε ἄρχεται ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία;* ὅρα τὰ ζητ. 1553, 1556—1561.

7) *Περὶ διακοπῆς καὶ παρατάσεως τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας. Θάνατος, πλαστογραφία.* Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον εὕρηνται τὰ ἑπόμενα:

α. Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ συμφωνήσωσιν ὥστε ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία νὰ μένῃ ἐκκρεμὴς ἐπί τινα χρόνον. Ζήτ. 1598 ἐν τέλει.

β) Διακόπτεται ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ἕνεκα τοῦ θανάτου τοῦ καταδικασθέντος. Εἶναι ἀναγκαία νέα κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως, διὰ νὰ τρέξῃ ἐκείνη. Τόμ. IV σελ. 41, *art.* 447 καὶ 42.

γ) Ἡ εἰς τὴν κατοικίαν (*domocile*) τοῦ ἀποβεβιωκότος γενομένη κοινοποίησις εἶναι ἔγκυρος; Ζήτ. 1602.

δ) Ἡ εἰς τὸν κληρονόμον κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως ἐπιφέρει τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ τρέχῃ ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία καὶ κατὰ τοῦ εἰδικοῦ διαδόχου τοῦ περὶ οὗ ἡ ἀπόφασις πράγματος; Ζήτ. 1604.

ε) Ἂν ἡ ἀπόφασις ἐκοινοποιήθη εἰς ἄνθρωπον, καταλαβόντα

τὴν κληρονομικὴν περιουσίαν, ὡς νὰ ἦτο κληρονόμος, ἡ κοινοποίησις αὕτη ἔχει ἀποτελέσματα καὶ κατὰ τοῦ ἀληθοῦς κληρονόμου; ζήτ. 1605.

ς) Τί γίνεται, ὅταν ἀνακαλυφθῇ πλαστογραφία; ζητήμ. 1697 — 1611[3].

8) *Περὶ τοῦ προςτίμου.* — Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην εὕρηνται ἰδίως τὰ ἑξῆς:

Πρέπει νὰ κατατίθηται πρὸ τῆς ἐπὶ τῆς ἐφέσεως ἀποφάσεως. ζήτ. 1692.

Ἂν λάβῃ χώραν ἀποχή, ὀφείλεται τὸ πρόςτιμον; ζήτ. 1693.

Ἂν λάβῃ χώραν συμβιβασμός; ζήτ. 1693[2].

Ἂν ἡ ἔφεσις θεωρηθῇ ἀπαράδεκτος ἢ ἄκυρος; ἢ ἂν τὸ δικαστ. κηρυχθῇ ἀναρμόδιον; ζήτ. 1694[2].

Ἂν τὸ δικαστήριον παραλίπῃ νὰ καταδικάσῃ εἰς τὸ πρόςτιμον; ζήτ. 1694[4].

9) *Περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως* — Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην εὑρίσκετε ἰδίως τὰ ἑξῆς ζητήματα:

Ἡ ἀποδοχὴ καὶ ἡ ἑκουσία ἐκτέλεσις. ζήτ. 1616.

Ἡ περίπτωσις ὅτι ἡ δίκη δὲν ὑπάγεται εἰς δύο δικαιοδοσίας βαθμούς. ζήτ. 1582, 1632, 1633.

Ἡ περίπτωσις αὕτη προτείνεται κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης; ἀναπληροῦται ὑπὸ τῶν δικαστῶν; ζήτ. 1633[3]

Ἂν οἱ διάδικοι συνήνεσαν νὰ δικασθῶσιν ἀνεκκλήτως; ζήτ. 1634 — Τί δέ, ἂν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, τὸ δικαστήριον κηρυχθῇ ἀναρμόδιον; ζήτ. 1634[2].

Ἂν ὁ τὴν κοινοποίησιν παραγγείλας δὲν ἐπεφυλάχθη τῶν πρὸς ἔφεσιν δικαιωμάτων του; ζήτ. 1564.

Τρίτος, ἄνευ εἰδικῆς ἐντολῆς, δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἔφεσιν ὑπὲρ τοῦ διαδίκου. ζήτ. 1581[2].— Ὅρα δὲ καὶ τόμ. IV, σ. 183, σημ.

Ἡ πρώτη ἔφεσις, εἰς ἣν ὁ ἐκκαλῶν ἡττήθη, καθιστᾷ ἀπαράδεκτον δευτέραν ἔφεσιν; ζήτ. 1562[3]

Ἂν κατὰ τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν ἐγένετο ἀνακοπή, θεωρεῖται ἡ προθεσμία ἐκείνη ὡς τρέχουσα, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἔφεσιν; ζήτ. 1587.

Ἂν οἱ ὁμόδικοι τοῦ βραδέως ἐκκαλοῦντος ἐξεκάλεσαν ἐγκαίρως; ζήτ. 1565, 1596, 1597.

Ἂν ἡ ἔφεσις ἐγένετο βραδέως, ἕνεκα πολιτικῶν ταραχῶν; ζήτ. 1598—ἢ διὰ τὴν μὴ εὕρεσιν τῆς κατοικίας τοῦ ἐφεσιβλήτου; αὐτ.

iuris, εἰς τοὺς μέχρις εὐπορίας καταδικαζομένους, δὲν ἀφαιρεῖται πᾶν ὅ,τι ἔχουσιν, ἀλλ' ἀφίεται τόσον, ὅσον ἵνα μὴ πτωχεύσωσιν, ἔχουν τοὐλάχιστον τὰ πρὸς τὸ ἐνδεῶς ζῆν ἀναγκαῖα.

Ἐπειδὴ, ἂν καὶ ὁ ἐκκαλῶν ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῶν προτάσεών του διέλαβεν ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος ἔχει, ἐκτὸς τοῦ ἐνυποθήκου καὶ εἰς πλειστηριασμὸν ἐκτεθέντος πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐκ τῆς προικὸς ὀφειλομένων δραχμῶν 800 ἑνὸς στρέμματος καὶ ἑνὸς τετάρτου περιβολίου, ἐλαιόδενδρά τινα καὶ ἄλλην περιουσίαν, ἐκ τῆς συζητήσεως ὅμως προέκυψεν ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀνεπίδεκτος διατάξεώς τινος ἀποδείξεως· διότι τοῦ πληρεξουσίου τῆς ἐφεσιβλήτου ὁμολογήσαντος ὅτι πραγματικῶς ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτὴν ἐλαιοδένδρων, ἐκ τῶν ὁποίων τριάκοντα ἐπροίκισεν εἰς τὴν σύζυγον τοῦ ἐκκαλοῦντος θυγατέρα της, ἔμειναν αὐτῇ μόνον ἕξ, ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἐπέμενεν ἰσχυριζόμενος ὅτι, ἐκτὸς τούτων, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα· ἀντιτείναντος δὲ τοῦ αὐτοῦ πληρεξουσίου ὅτι μηδεμία ἄλλη περιουσία ἔμεινεν εἰς τὴν ἐφεσίβλητον, ὡς δοῦσαν ἅπασαν τὴν κατάστασίν της (ἐκτὸς τοῦ διαληφθέντος τεμαχίου τοῦ κήπου, καὶ τοῦ ἐν τῷ κήπῳ οἰκίσκου) προῖκα εἰς τὴν θυγατέρα της, ὁ ἐκκαλῶν δὲν ἠδυνήθη νὰ ὁρίσῃ κανὲν ἄλλο εἶδος περιουσίας, ἀνηκούσης ἔτι εἰς τὴν πενθεράν του· ὅτι δὲ δὲν ὑπάρχει ἄλλη περιουσία, τεκμαίρεται προσέτι καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, ἐν τῷ προικοσυμφώνῳ καὶ τῷ προσθέτῳ αὐτῷ συμβολαίῳ συνεφωνήθη ὅτι ἡ μήτηρ καὶ πενθερὰ νὰ συζῇ μετὰ τῆς θυγατρὸς καὶ γαμβροῦ· ἐὰν δὲ δι' ὁποιονδήποτε λόγον ἀναγκασθῇ ν' απομακρυνθῇ ἀπ' αὐτοὺς, νὰ λαμβάνῃ μηνιαίως δραχμὰς εἴκοσιν ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τοῦ προικισθέντος μέρους τοῦ κήπου της· ἄλλως τε, μὴ ὡρισμένων ὄντων τῶν περὶ τῆς λοιπῆς δῆθεν περιουσίας ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐκκαλοῦντος, δὲν δύναται νὰ συγχωρηθῇ ἀπόδειξις α') διότι τὸ δικαστήριον, ἀγνοοῦν τὸ εἶδος καὶ τὸ ποσὸν τῆς ὑποτιθεμένης περιουσίας, δὲν εἶναι ὡς ἐκ τούτου εἰς θέσιν νὰ προεκτιμήσῃ, ἐὰν, καὶ ὑπαρχούσης αὐτῆς, πάλιν δὲν ἤθελε μείνῃ σχετικῶς πτωχὴ ἡ ἐφεσίβλητος πενθερὰ, ὥστε νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν μόνον συντελεστικὴν, καὶ οὐχὶ περιττήν· β') δὲ, διότι ἀπόδειξιν περὶ ἀορίστων ἰσχυρισμῶν δὲν δύνανται τὰ δικαστήρια νὰ διατάξωσι, κατὰ τὸ ἄρθρον 249, 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθόσον μάλιστα ἤθελεν οὐδετεροῦσθαι ἢ μηδενίζεσθαι τότε καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀνταποδείξεως.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ προικοσύμφωνον, ἡ ἐφεσίβλητος ἔδωκε προῖκα εἰς τὴν θυγατέρα της (ὁμοῦ μὲ τὰς μὴ καταβληθείσας εἰσέτι 800 δραχμὰς, περὶ ὧν ἡ ἐκτέλεσις) τὴν ἀξίαν δραχμῶν ἑπτὰ χιλιάδων διακοσίων δέκα, καὶ διετήρησεν ὑπὲρ εαυτῆς μόνον, ὡς εἴρηται, τὸν

ὀλιγοσήμαντον οἰκίσκον τοῦ περιβολίου, τὸν ὁποῖον κατὰ στρέμματα παλαιὰ 3 1/2 ἐπροίκισεν εἰς τὴν θυγατέρα της, προσέτι ἓξ ἐλαιόδενδρα, ἀξίζοντα κατὰ τὴν τοῦ προικοσυμφώνου ἐκτίμησιν, ἀνὰ δραχμὰς 13 ἕκαστον, τὸ ὅλον δραχμὰς 78, μόνον τὸ δικαίωμα δραχμῶν 20 κατὰ μῆνα ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τοῦ προικοδοτηθέντος περιβολίου, ἐὰν δὲν δυνηθῇ νὰ συζήσῃ μετὰ τοῦ γαμβροῦ, καὶ ἓν τεμάχιον τοῦ εἰρημένου περιβολίου ἐξ ἑνὸς στρέμματος καὶ ἑνὸς τετάρτου, τὸ ὁποῖον καὶ ὑπεθήκευσεν, ὡς εἴρηται, πρὸς ἀσφάλειαν τῶν ὀφειλομένων εἰς συμπλήρωσιν τῆς προικὸς δραχμ. 800.

Ἐπειδὴ ἡ ἐφεσίβλητος, ἕνεκα τῶν συμβασῶν μετὰ τοῦ γαμβροῦ ἐρίδων καὶ δικῶν, ἠναγκάσθη, ὡς εἶναι ἀμφοτέρωθεν ὁμολογούμενον, ν' ἀποχωρήσῃ ἀπὸ τῆς οἰκίας τούτου· ὅθεν δὲν διατελεῖ εἰς θέσιν νὰ διατρέφηται ἀμέσως παρ' αὐτοῦ.

Ἐπειδή, ἐὰν ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὴν ἐφεσίβλητον, διὰ πλειστηριασμοῦ, τὸ παρ' αὐτῆς διατηρηθέν, καὶ ὑποθηκευθὲν τεμάχιον τοῦ περιβολίου, ἐκ τῆς ἀναγκαστικῆς πωλήσεως τοῦ ὁποίου δυσκόλως θέλει προκύψει τὸ ποσὸν τῶν ὀφειλομένων δραχμῶν 800, δὲν μένει εἰς αὐτὴν παρεκτὸς τοῦ οἰκίσκου τοῦ περιβολίου, καὶ τῆς μηδαμινῆς ἐκ δραχμῶν 78 ἀξίας τῶν 6 ἐλαιοδένδρων, εἰμὴ τὸ δικαίωμα δραχμῶν 20 κατὰ μῆνα ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος τοῦ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνοικιαζομένου περιβολίου, τὸ ὁποῖον ἔλαβεν οὗτος ὡς προῖκα· δικαίωμα, τὸ ὁποῖον φαίνεται προσέτι ἀβέβαιον καὶ ἐπισφαλές, ὡς πρὸς τὴν πραγματοποίησίν του, ἐκ τοῦ ὅτι αὐτὴ εἰσέτι δὲν ἠδυνήθη, ὡς ἐκ τῆς συζητήσεως καὶ ἐκ τῶν ἐγγράφων προτάσεων ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων προέκυψε, νὰ συνάξῃ μέχρι τοῦδε τίποτε ἐξ αὐτοῦ· ὅθεν, μὴ μενόντων εἰς τὴν ἐφεσίβλητον προφανῶς τῶν ἐξαρκούντων πρὸς τὸ ἐνδεῶς ζῆν ἀναγκαίων, λαμβανομένων μάλιστα ὑπ' ὄψιν τῆς τάξεως, τοῦ γένους καὶ τῆς ἡλικίας αὐτῆς, δὲν ἐπιτρέπεται, δυνάμει τῶν προεκτεθέντων νόμων, ἡ ἀναγκαστικὴ ἀφαίρεσις τῶν 800 δραχμῶν, καὶ ἑπομένως ἡ ἐκπλειστηρίασις τοῦ δι' αὐτὰς ὑποθηκευθέντος ἐξ ἑνὸς στρέμματος καὶ ἑνὸς τετάρτου περιβολίου της τόσον μᾶλλον, ὅσον καὶ τὸ πιθανὸν ἐτήσιον τούτου εἰσόδημα, προστιθέμενον τυχὸν εἰς τὰς δραχμὰς εἴκοσιν, ὑποτιθεμένας βεβαίας, δὲν ἤθελε συμπληρώσει προδήλως εἰμὴ ποσὸν μόλις ἐξαρκοῦν εἰς τὴν ἡμερουσίαν διατροφήν της.

Ἐπειδὴ ἄλλως τε, ἐὰν ὁ ἐκκαλῶν δυνηθῇ ν' ἀνακαλύψῃ ἢ νὰ βεβαιώσῃ εἰς τὸ ἑξῆς ὡρισμένην τινὰ ἄλλην περιουσίαν τῆς ἐφεσιβλήτου, ἔχει πάντοτε τὸ δικαίωμα νὰ ἐπισπεύσῃ ἐκ νέου τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κατὰ τῆς ἐφεσιβλήτου ἀποφάσεως, καὶ διατηρεῖ ἄλλως ἠσφαλισμένον τὸ δικαίωμά του, χάριν τῆς ὑποθήκης. »

ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἰδοὺ πῶς ἐξεφράσθη ὁ Ἄρ. Πάγος.

§ 3. Καί τοι ὑπαρχούσης ὑποθήκης, τὸ εὐεργέτημα τῆς εὐπορίας προτείνεται κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς δίκης.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὰ ἄρθρα 34 καὶ 35 τοῦ περὶ ὑποθηκῶν νόμου, καθιεροῦντα τὴν τῶν ἀγωγῶν διάκρισιν συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον 38, βιβλ. 3, τίτλ. 5 τοῦ Ἀρμενοπούλου, δὲν θέτουσι νέαν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, προςθέτοντα ὅτι δύναται ὁ ἐνυπόθηκος δανειστὴς νὰ αἰτήσῃ διὰ τῆς πραγματικῆς ἀγωγῆς τὴν ἐξόφλησιν τοῦ δανείου του ἐπὶ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, ἀλλὰ μόνον ἐφαρμόζουν εἰς τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τῶν διαφόρων ἐνυποθήκων δανειστῶν τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, καθ' ἣν πᾶς δανειστὴς, καὶ προςωπικῶς προςέτι, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ αἰτήσῃ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ δανείου διὰ τῆς προςωπικῆς ἀγωγῆς, καὶ νὰ τὴν ἐκβιάσῃ διὰ τῶν ἀναγκαςικῶν μέσων ἐπὶ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου (ἄρθρ. 878, 885 καὶ 954 τῆς πολιτ. δικονομίας)· ὥστε ἡ διάταξις τῶν εἰρημένων δύω ἄρθρων δὲν ἀποκλείει τὴν ἐφαρμογὴν τῆς γενικῆς ἀρχῆς τοῦ νόμου 973 περὶ διαφόρων κανόνων, καθ' ἣν *totum non est extorquendum*, ὅταν ὁ δανειστὴς εἴτε προςωπικῶς, εἴτε ἐνυποθήκως πρόκηται νὰ ἐκβιάσῃ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ δανείου κατὰ τοῦ ὀφειλέτου, ὅςις ἀπολαμβάνει, κατὰ τοὺς νόμους, τὸ εὐεργέτημα τῆς εὐπορίας, οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικαλεσθῇ αὐτό· ὅθεν ὁ ἀναιρέσεως λόγος οὗτος δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐπειδὴ τὸ ἐνταῦθα ἐφετεῖον, διὰ τῆς δ' σκέψεως, τῆς προςβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 4388 ἀποφάσεως, ἀνεγνώρισεν, ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός του, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος δάνειον εἶναι λείψανον τῆς παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὑποσχεθείσης πρὸς τὸν ἀναιρεσείοντα προικός· ὥστε ἡ διάκρισις, τὴν ὁποίαν ὁ ἀναιρεσείων προτείνει πρὸς ὑποςήριξιν τοῦ παρόντος λόγου ἀναιρέσεως, μεταξὺ τοῦ ἁπλοῦ δανείου καὶ τῆς προικὸς, ἀποκαθίσταται ματαία κατὰ τὴν αὐτὴν τοῦ ἐφετείου περὶ τοῦ πραγματικοῦ τούτου περιστατικοῦ σκέψιν, ἥτις ἀποφεύγει, κατὰ τὸν ἀριθ. 3 τοῦ ἄρθρου 808, καὶ τὸν ἀριθ. 2 τοῦ ἄρθρου 811 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὴν τοῦ Ἀρείου Πάγου δικαιοδοσίαν. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 142 τοῦ 1847.

ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑ τοῦ Βέλλ. Δόγμ.

Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 265 ἐπ.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 299 ἐπ.

ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑ Διαιρέσεως.

Ὅρα Θέμ. τόμ. 2 σελ. 128 ἐπ.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 409 ἐπ.

ΕΥΕΡΓΕΤΗΜΑ Διζήσεως.

Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 λέξει Ἐγγύησις §§ 11, 13, 14. 21. — Ὅρα Καλλ. βιβλ. 2 § 334.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σ. 258 ἐπ. λέξ. Δίζησις.

ΕΥΘΥΝΙΑ.

Frugum, ubertas, copia, annona, abundantia, merges. — Ἀντιτάσσεται ἡ ἀφορία, sterilitas. Ἀρμ. ϛ', 15, 7.

ΕΥΘΥΝΟΜΑΙ.

Convenior, teneor, obligar. Ἀρμ. ά, 12, 11. —γ', 3, 74.—δ, 10, (8), 41, 45.

ΕΥΘΥΝΗ, *responsabilité* (ἐν Εὐρ. Ῥολλ.).

Νομοθεσία.—Εὐθύνη σωματείων· ποιν. νόμ. 505·—διὰ πταίσματα ἄλλων· αὐτ. 506·—δι᾽ὑποκειμένους 507·—τῶν δήμων· πολιτ. δικον. 889 (ὅρα Δῆμοι)·—τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου· ἐμπορ. νόμ. 216· ὅρα τὰς λέξεις ἐν τῷ Εὐρ.

ά) Ἀποζημίωσις (Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 185—231 ἐπ.).
β') Ἀποζημίωσις (πολιτ. ἐνοχὴ) Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 245 ἐπ.
γ') Γήπεδα (Εὐρ. τόμ. 5).
δ') Δῆμος (Εὐρ. τόμ. 5).
έ) Δημόσιον (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 749 ἐπ. §§ 48 ἐπ. καὶ 53.
ϛ') Δάνειον (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 568 ἐπ.).
ζ') Πλοίαρχοι.

ΕΥΘΥΝΟΙ, οἱ λογισταὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις.

Ὅρα ἀριθ. 151 τῆς ἐφημ. τῆς Νέας Ἑλλάδος.

ΕΥΝΟΥΧΙΖΕΙΝ. Ἀρμ. ά, 18, 38.

ΕΥΝΟΥΧΟΣ, ἀπὸ φύσεως.

Spado, ὁ ἐκτομίας, *castratus*· θλιβίαι. Ἀρμ. β', 8, 1 ἐπ.

ΕΥΠΟΡΙΑ.

Μέχρις εὐπορίας καταδικάζεσθαι. in id quod facere possis, condemnari. —εἰς ὅσον εὐπορεῖς, in quantum facere possis.
Ὅρα τὴν λέξιν Εὐεργέτημα ἀνωτ. σελ. 272 ἐπ.

ΕΥΠΡΑΓΙΑΣ ἀήθης.

Rei gerendae inscientia. Ἀρμ. έ, 12 (11), 1.

ΕΥΡΕΣΙΣ ἀπολεσθέντων καὶ ἀποσιώπησις. Ποιν. νόμ. 387. — ὅρα *θησαυρός*.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ.

Συμβολαιογράφων, δικηγόρων, δικας. γραμματέων, κολλυβιστῶν, κλητήρων· ὀργ. 128, 200· πολ. δικον. 408, 419. Οἰκονομικά. πολ. δικον. 420.

ΕΥΡΙΠΟΣ, *euripus*. Ἁρμ. β', 4, 76.

ΕΥΓΑΞΙΑ τοῦ ἀκροατηρ.

ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 203 ἐπ.—ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 95. ἐπ.

ΕΥΤΕΛΗΣ.

Vilis, abjectus. Ἁρμ. ά, 6, 24.—ί, 8, 93.

ΕΥΦΟΡΟΙ πόλεις.

Civitate soli fertilis. Ἁρμ. ά, 1, 11.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ τοῦ νόμου.

Πότε ἡ ἐσφαλμένη φέρει ἀναίρεσιν; πολ. δικον. 809 ἐπ. ποιν. δικον. 360, 6, 407, 11. Ἀναιρῶν διὰ τοιοῦτον λόγον παραπέμπει ὁ Ἄρ. Πάγος; πολιτ. δικονομία 836.
Ὅρα Ἀναίρεσις (Εὐρ. τόμ. 1).

ΕΦΕΣΙΣ. *Appelatio, provocatio*. Ἁρμ. ά, 4, 37. Συνείθ. ἔκκλητος.

ΕΦΕΣΙΣ.

Πρὶν ἢ ἐκθέσω τὰ περὶ ἐφέσεως, θεωρῶ λυσιτελὲς νὰ προτάξω, κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν, περίληψιν τῶν περὶ ἐφέσεως πολιτ. ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου· εἰς δὲ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον θέλω ὁμιλήσει ἐκτενέστερα περὶ ὅλων σχεδὸν (πρόςεξε εἰς τὴν ἔκφρασιν ταύτην) τῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα, ἐν συνόψει, ἐκθέτω ἐνταῦθα (1).

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι τῷ 1835 *καὶ* 1836.

Ἐντὸς πόσου καιροῦ ἐξεκαλοῦντο αἱ ἀποφάσεις τῶν εἰρηνοδ. κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ 1830.— Ἀνατροπὴ αὐτῶν· ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου 12 τοῦ 1835.

---

(1) Ἡ μετὰ τὰ ζητήματα ἀριθμοὶ σημαίνουσι τὰς ἀποφάσεις. — Περὶ τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων θέλω ἐκθέσει, παρακατιὼν, τὰ δέοντα ἐν ἰδιαιτέρῳ ἄρθρῳ.

Εφαρμογή τῶν περὶ ἐφέσεων διατάξεων τῆς πολιτ. δικονομίας εἰς ὑποθέσεις ἐκκαλεσθείσας ὑπὸ τὸ κράτος τῆς διαδ. τοῦ 1830· ἀπόφ· Αρείου Πάγου 30 καὶ 43 τοῦ 1836.

Προθεσμία πρὸς ἔφεσιν ἀποφάσεων ἀφορωσῶν ἐκτελέσεις· ἀπόφ. Αρείου Πάγου 19 τοῦ 1835.

Οἱ ἐφέται δικάζουσι τὰς ὑποθέσεις, ὅσαι ἔμειναν ἐκκρεμεῖς εἰς τὸ ἀνώτατον· ἀπόφ. Αρ. Πάγου 36 τοῦ 1835 καὶ 91 τοῦ 1836.

Γενομένης ἐφέσεως, ἡ ἐκτέλεσις δὲν συγχωρεῖται· ἀπόφ. Αρείου Πάγου 42 τοῦ 1836.

Δὲν δικάζουσιν οἱ ἐφέται, παραλιπομένου τοῦ κατωτέρου βαθμοῦ τῆς δικαιοδοσίας· ἀποφ. Αρείου Πάγου 25 τοῦ 1835.

Τὰ δικας. τῶν ἐφετῶν δὲν δικάζουσιν ἐκ νέου τὸ δεδικασμένον· ἀπόφ. Αρείου Πάγου 39 τοῦ 1835.

Πραγματικοὶ ἰσχυρισμοὶ καὶ νομικὰ ἐπιχειρήματα συγχωροῦνται ἐν τῇ ἐφέσει; ἀπόφ. 49 τοῦ 1836—ἀποφ. 79 καὶ 124 τοῦ 1837.

Ὁ πληρεξούσιος τῆς πρωτ. δίκης κάμνει τὴν ἔφεσιν· ἀπόφ. 66 τοῦ 1835.

Αποφάσεις πολ. Αρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι τῷ 1837.

Ἡ ἔλλειψις τῶν λόγων τῆς ἐφέσεως δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὸ ἐφετήριον· ἀπόφ. 78.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐφεσίβλητον, μηδόλως περιοριζόμενον ἀπὸ τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεμίαν, νὰ ἀντεκκαλέσῃ τὰ προσβληθέντα κεφάλαια· ἀπόφ. 80.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως εἶναι προαιρετικὸν, καὶ οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παραιτηθῶσιν· ἀποφ. 109.

Τὸ ἐφετεῖον δὲν δύναται νὰ μεταῤῥυθμίσῃ ἀπόφασιν χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἔφεσις· (ἡ αὐτὴ ἀπόφ.)

Ἡ κακὴ σύνθεσις τῶν ἐφετῶν ἐπιφέρει ἀναίρεσιν· ἀπόφ. 88.

Αἱ περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις τῶν ἐφετῶν ὑπόκεινται εἰς ἀναίρεσιν· ἀπόφ. 104.

Ζητεῖται ἀναίρεσις κατ' ἐφεσίμων ἀποφάσεων τῶν ἐμποροδικῶν· ἀπόφ. 104.

Τὸ πρωτοδικεῖον δὲν δικάζει ἀνεκκλήτως, ὅταν οἱ δυνάμει τοῦ αὐτοῦ τίτλου ἐναγόμενοι ἐνώνωσι μεταξύ των τὴν ὑπεράσπισιν, ἂν καὶ αἱ διάφοροι ποσότητες κεχωρισμέναι δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 500 δραχ. ἀπόφ. Αρείου Πάγου 129 τοῦ 1837.

Ἡ ἀπόφασίς δὲν κανονίζει τὴν ἁρμοδιότητα· (ἡ αὐτὴ ἀπόφ.)

Αποφάσεις πολ. Αρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι τῷ 1838.

Οἱ ἐφέται δύνανται ν' ἀποφασίζωσι καὶ περὶ τῆς οὐσίας, ὅταν

καὶ ἡ πρότασις περὶ διαλύσεως τοῦ συμβολαίου ἕνεκα δόλου ἢ πραγμ. λάθους, ἐν ᾧ κυρίως εἶχεν ἀντικείμενον τὴν παράδοσιν· ἀπόφ. 411.

Ὁ κατ' ἀντιμωλίαν δικασθεὶς δὲν δύναται νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς προτάσεις του μετὰ τὴν ἀνακοπὴν τοῦ ἀντιδίκου του· ἀπόφ. 412.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι κατὰ τὸ 1841.

Ὅταν ἡ οὐσία εὑρίσκηται εἰς ὥριμον κατάστασιν, δύνανται οἱ ἐφέται, ἐπὶ τῇ ἐφέσει τῆς προδικ. ἀποφάσεως, νὰ δικάσωσι καὶ τὴν οὐσίαν· ἀπόφ. 2.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀπεῤῥίφθησαν ἐνστάσεις, πρέπει νὰ κάμῃ ἔφεσιν ὁ θέλων νὰ τὰς προτείνῃ, κατ' ἀντέφεσιν, εἰς τὸ ἐφετεῖον· ἀπόφ. 7.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι κατὰ τὸ 1842.

Οἱ ἐφέται δύνανται ν' ἀνακαλέσωσι τὴν προδ. ἀπόφασιν τοῦ πρωτ. ἣν ἐπεκύρωσε τυχὸν ἤδη· ἀπόφ. 38.

Ἐπειδὴ τελεσιδικία δὲν ὑπάρχει αὐτοδικαίως, τὸ ἐφετεῖον, μὴ προταθείσης τοιαύτης, δύναται νὰ ἐξαφανίσῃ, λόγῳ ἀναρμοδιότητος, τὰς ἐκκληθείσας ἀποφάσεις, συνάμα δὲ καὶ τὰς μὴ ἐκκληθείσας τελεσιδίκους· (ἡ αὐτὴ ἀπόφ.)

Ὅταν τὸ ἐφεφεῖον ἐξαφανίσῃ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν λόγῳ ἀναρμοδιότητος, ὀφείλει ν' ἀκυρώσῃ καὶ τὴν ἀγωγὴν ὡς εἰς ἀναρμόδιον δικας. εἰσαχθεῖσαν· ἀπόφ. 38.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι κατὰ τὸ 1843.

Τὸ ἐφετ. εἶναι ἄκυρον, ὅταν δὲν φέρῃ ὀρθῶς τὰ ὀνόματα τῶν διαδίκων· ἀπόφ. 15.

Τὸ ἐφετ. ἐπιδίδεται εἰς τὸν πληρεξ. τῆς πρωτ. δίκης ὅταν ἔχῃ πληρεξούσιον νὰ ἐκκαλῇ τὰς ἀποφάσεις καὶ νὰ παρίσταται ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν· ἀπόφ. 18.

Ἐπὶ ἐφέσεως καθ' ὁριστικῆς ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον δύναται νὰ ἐπιληφθῇ καὶ τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς διετάχθησαν ἀποδείξεις, καὶ νὰ τὰς κηρύξῃ ματαίας· ἀπόφ. 19.

Ἡ ἔνστασις ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι κληρονόμοι προτείνεται καὶ κατ' ἔφεσιν· ἀπόφ. 34.

Τὸ ἐφετ. πρέπει νὰ περιέχῃ σημείωσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως· ἀπόφ. 42.

Ἡ σύγχρονος καὶ διὰ μιᾶς ἀποφάσεως ἐκδίκασις δύο ἐφέσεων ἐν τῇ αὐτῇ ὑποθέσει δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν νόμον· ἀπόφ. 55.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι κατὰ τὸ 1844.

Δύναται τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν νὰ δικάσῃ καὶ τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, ὁσάκις, συζητηθείσης αὐτῆς πρωτοδίκως, τὸ πρωτοδικεῖον ἐκηρύχθη ἀναρμόδιον· ἀπόφ. 3.

Ὁ ἐνάγων, καί τοι ἐφεσίβλητος, δὲν δύναται νὰ προτείνῃ ἐφεσίμως τὴν περὶ ὑπερμέτρου βλάβης πρότασιν· ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου 25 τοῦ 1844.

Ἀπόφασις, διατάττουσα τὴν προσαγωγὴν τοῦ τιμολογίου, εἶναι παρεμπίπτουσα περὶ ἀποδείξεως, ὑπαγομένη εἰς ἔφεσιν· ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου 26 τοῦ 1844.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι κατὰ τὸ 1845.

Ἔφεσις δύναται νὰ γίνῃ κατὰ παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως ἐντὸς τῆς προθεσμίας καὶ μετὰ τὴν ἔφεσιν τῆς ὁριστικῆς· ἀπόφ. 35.

Ἐκκληθείσης ἀποφάσεώς τινος περιεχούσης πολλὰ κεφάλαια, θεωροῦνται ὅλα ἐκκαλεσθέντα, καὶ ἂν ὁ ἐφεσείων εἰς τὰς προτάσεις του δὲν ἔκαμεν οὐδένα λόγον περί τινος ἐκ τῶν κεφαλαίων τούτων· ἀπόφ. 40. (1).

Ἡ ἐν τῷ ἐφετηρίῳ ἔλλειψις τῆς ἰδιότητος τοῦ ὑπογράψαντος ἀναπληροῦται ἀπὸ τὴν κεφαλίδα αὐτοῦ· ἀπόφ. 69.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι τῷ 1846.

Ἐκκαλεσθείσης τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον δύναται νὰ καταστρέψῃ καὶ τὴν προδικαστικὴν περὶ ἀποδείξεως, καί τοι μὴ ἐκκαλεσθείσης καὶ ταύτης· ἀπόφ.

Ἐν τῇ ἐφεσίμῳ δίκῃ δύνανται νὰ παρουσιασθῶσι κατὰ πρῶτον ἐπιστολαὶ μὴ παρουσιασθεῖσαι πρωτοδίκως· ἀπόφ. 60.

Ὁ μὴ παρουσιασθεὶς ἐν τῇ πρωτοδίκῳ δίκῃ δικηγόρος δύναται νὰ κάμῃ τὴν ἔφεσιν, καὶ ἂν αὕτη ἐπεστηρίχθη ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν παρ' ἄλλου δικηγόρου· ἀπόφ. 86. (2).

---

(1) Συζητηθείσης τῆς ὑποθέσεως πρωτοδίκως, καὶ τοῦ δικαστηρίου κηρυχθέντος ἀναρμοδίου, τὸ ἐφετεῖον δύναται, ἐξαφανίζον τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, νὰ δικάσῃ τὴν οὐσίαν· 65.

(2) Ἡ 46 τοῦ 1847 δὲν καθιεροῖ τὴν ἐναντίαν ἀρχήν;

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι τῷ 1847.

Αἱ αἰτήσεις περὶ συντηρ. κατασχέσεως θεωροῦνται ὡς ἀγωγαί, καὶ αἱ ἐπὶ τοιούτων αἰτήσεων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν· ἀπόφ. 36.

Ὁ ἐφεσίβλητος δὲν δύναται νὰ ἀντεκκαλέσῃ παρὰ μόνον τὰ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐφεσιβληθέντα κεφάλαια· ἀποφ. 29. (1).

Τὸ ἐφετεῖον δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς οὐσίας ὁσάκις ἐσυζητήθη πρωτοδίκως ἡ ὑπόθεσις, ἐξεδόθη ὅμως προδικ. ἀπόφασις, ἥτις ἐξεκλέσθη· ἀπόφ. 156.

Τὸ ἐφετεῖον δὲν δύναται ν' ἀποφασίσῃ τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, ὁσάκις ἡ συζήτησις περιωρίσθη εἰς ἐνστασιν τινά· ἀπ. 168.

Ἡ κοινοποίησις τῆς ἐφέσεως δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὸν ἐν τῇ πρωτοδίκῳ δίκῃ πληρεξούσιον· ἀπόφ. 168.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι τῷ 1848.

Ἀντέφεσις δὲν δύναται νὰ γενῇ ἐπὶ κεφαλαίων μὴ ἐκκαλεσθέντων, καί τοι μὴ κοινοποιηθείσης πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως· ἀπόφ. 21.

Γενομένης ἐφέσεως κατὰ προδικαστικῆς ἀποφάσεως, τὸ ἐφετεῖον, μεταῤῥυθμίζον αὐτήν, δύναται νὰ κρατήσῃ εἰς ἑαυτὸ τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, ἐὰν ἐσυζητήθη πρωτοδίκως· ἀπόφ. 43.

Ἡ ἀκύρωσις τοῦ ἐφετηρίου ὡς μηδένα περιέχοντα λόγον, δὲν ἐπιφέρει οὐδὲν ἀποτέλεσμα ὅταν προτείνηται ὡς ἐπιχείρημα μόνον· ἀπόφ. 60.

Ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν δύνανται νὰ προταθῶσι νέοι πραγματικοὶ ἰσχυρισμοὶ καὶ ἐνστάσεις προσέτι συντελοῦντες πρὸς ἀπολογίαν τῆς ἐφέσεως· ἀποφ. 64, 87 καὶ 127.

Αἱ περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις δύνανται νὰ ἐκκαλεσθῶσι καὶ πρὸ ὁριστικῆς καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς νομίμου προθεσμίας· ἀπόφασις 105.

Μόνον ὁ μὴ παραδεχθεὶς τὴν ἀπόφασιν δύναται νὰ κάμῃ ἀντέφεσιν· (αὐτόθι).

Ὁ κατ' ἐρήμην τοῦ ἐφεσείοντος δικασθεὶς δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἀντέφεσιν εἰς τὴν κατ' ἀνακοπὴν συζήτησιν· (αὐτόθι).

Ἡ ἐπέμβασις τοῦ ἐφετείου εἰς μὴ ἐκκληθέντα κεφάλαια ἀποτελεῖ

---

(1) Ἡ ἀντέφεσις δύναται νὰ ἐπεκταθῇ πέραν τῶν ἐκκαλεσθέντων κεφαλαίων, ἂν ταῦτα εἶναι ἀδιαίρετα· ἀπόφ. 174 τοῦ 1847.

αὐτεπάγγελτον ἀναπλήρωσιν πραγματικῶν περιστατικῶν· ἀπόφασις 115.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι τῷ 1849.

Αἱ ἐν τῇ προδικασίᾳ ἐκπροθέσμως ληφθεῖσαι μαρτυρίαι τῆς ἀποδείξεως λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν ἐφετῶν, ἂν δὲν ἔγινεν ἔνστασις (ὅρα μάρτυρες)· ἀπόφ. 253.

Παρεμπίπτουσαι περὶ ἀποδείξεως ἀποφ. ἐκκαλοῦνται συνάμα μὲ τὴν ὁριστικήν· ἀποφ. 30 καὶ 57.

Τῆς δυνάμει τοῦ ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου 1829 ὑπ' ἀριθ. 4578 διατάγματος τοῦ Κυβερνήτου ἐν Σύρῳ τετραμελοῦς ἐπιτροπῆς αἱ ἀποφάσεις ἦσαν ἀνέκκλητοι, ἂν τὰ διαφερόμενα μέρη ἔδιδον ἔγγραφον ὑπόσχεσιν ὅτι θέλουν μείνει εὐχαριστημένα· ἀπόφ. 64.

Ἡ ὁρκοδοσίαν διατάττουσα ἀπόφασις, καίτοι ἀποφαινομένη καὶ περὶ τῶν συνεπειῶν τοῦ ὅρκου, δὲν καθίσταται ὁριστικὴ εἰμὴ μετὰ τὴν ὁρκοδοσίαν· (1) ἀπόφ. 74.

Προδικαστικαὶ ἢ παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις εἶναι καὶ αἱ ἀποῤῥίπτουσαι ἔνστασιν ἀκυρότητος ἢ παραγραφῆς· ἀπόφ. 148.

Αἱ παρεμπίπτουσαι περὶ ἀποδ. ἀποφάσεις ἐπιδικάζουσαι συγχρόνως τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ αἰτήσεις εἶναι ὁριστικαί, καὶ δύνανται νὰ προσβληθῶσι δι' ἀναιρέσεως· ἀπόφ. 213.

Ὁριστικὴ ἀπόφασις εἶναι ἡ ἀποπερατόνουσα τὴν δίκην κατὰ συνέπειαν παραδοχῆς ἐνστάσεώς τινός· ἀπόφ. 226.

Ἀναιρεσιβληθεισῶν πολλῶν τοῦ ἐφετείου ἀποφάσεων καὶ ἀναιρεθείσης μιᾶς τούτων, τὸ ἄλλο ἐφετεῖον, πρὸς ὃ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις, ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐφέσεως μόνον καθ' ὅσον αὕτη ἀφορᾷ τὴν ἀναιρεθεῖσαν ἀπόφασιν, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκείνων, καθ' ὧν ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις ἀπεῤῥίφθη, ἢ καθ' ὧν ἔφεσις δὲν ὑπῆρχε προηγουμένως· ἀπόφ. 17.

Ἡ ἔφεσις δὲν εἶναι ἀπολύτως ἄκυρος, ἂν δὲν ἀναφέρηται ἐν αὐτῇ, ἢ ἐσφαλμένως σημειοῦται, ἡ χρονολογία καὶ ὁ ἀριθμὸς τῆς ἀποφάσεως· ἀποφ. 25—27, 84.

Ὁ ἐφεσίβλητος δύναται ν' ἀντιτάξῃ κατὰ τῆς ἐφέσεως ὅσους λόγους ἐπρότεινε πρωτοδίκως, καίτοι μὴ γενομένης ἐφέσεως ἢ ἀντεφέσεως παρ' αὐτοῦ· ἀπόφ. 95.

---

(1) Ἡ ὁρκοδοσίαν ἐπιβάλλουσα εἶναι προδικ. καὶ δύναται ν' ἀνακληθῇ· ἀποφ. 92 καὶ 121.

Ὁ ἐκκαλῶν, εἰς ὃν ἀρνεῖται ὁ δικαστὴς τὴν ἀκρόασιν διὰ τὴν μὴ καταβολὴν τοῦ προστίμου, καί τοι μὴ ἐμφανισθεὶς δικάζεται ἐρήμην· δύναται ὅμως μετὰ ταῦτα πληρόνων τὸ πρόστιμον νὰ προκαλέσῃ νέαν συζήτησιν· ἀπόφ. 97.

Εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην συγχωρεῖται ἡ χρῆσις νέων πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, ὅταν συντελῶσιν εἰς ἀντίκρουσιν νέων παρὰ τοῦ ἀντιδίκου προταθέντων λόγων· (ἀπόφ. 121).— Πρὸς δὲ ὅταν συντελοῦν πρὸς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως· ἀπόφ. 160.

Ἐπὶ διεκδ. ἀκινήτου, τοῦ ὁποίου τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα ἦτον ἀόριστον, ἡ ἔφεσις εἶναι παραδεκτή· ἀπόφ. 123.

Ἡ ἔφεσις κατὰ τῶν περὶ ἀποδείξεως δύναται νὰ γίνῃ συγχρόνως μὲ τὴν κατὰ τῆς ὁριστικῆς· ἀπ. 123.

Καὶ διὰ τῆς ἐφέσεως δύναταί τις νὰ βελτιώσῃ τὴν ἀγωγήν του· ἀπόφ. 160.

Δύναται νὰ συζητηθῇ καὶ ἀποφασισθῇ ἡ οὐσία τῆς ὑποθέσεως, ὅταν αὕτη ἐδικάσθη μὲν πρωτοδίκως, ἀλλὰ δὲν ἀπεφασίσθη ὁλοκλήρως· ἀπόφ, 258.

Ἡ ἔφεσις κατὰ διατάξεως ἀποφάσεως προσωπικὴν κράτησιν διατασσούσης δὲν εἶναι δεκτή, ὅταν ἡ ἀπόφασις ὡς ἐκ τοῦ κυρίου αὐτῆς ἀντικειμένου δὲν ἦναι ἐφέσιμος· ἀπόφ. 180.

Ἀποφάσεις πολ. Ἀρείου Πάγου, ἐκδοθεῖσαι τῷ 1850.

Τὸ ἐφετεῖον δὲν δύναται ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ ἐνστάσεώς τινος, ἥτις προταθεῖσα πρωτοδίκως ἀπεῤῥίφθη, ἡ δὲ ἀποῤῥίπτουσα αὐτὴν ἀπόφασις δὲν ἐξεκαλέσθη· ἀπόφ. 77.

Ἐφετήριον, περιέχον ἔφεσιν κατὰ δύω ἀποφάσεων εἰς διαφόρους δίκας ἐκδοθεισῶν, δὲν εἶναι ἄκυρον, ἀλλὰ χωρίζονται καὶ δικάζονται κατ' ἰδίαν ἑκάστη· ἀπόφ. 76.

Σημ. Μετὰ τὴν ἀνωτέρω, κατὰ χρονολογικὴν σειράν, περίληψιν τῶν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποφάσεων, περὶ ὧν κατωτέρω θέλω ὁμιλήσει ἐκτενέστερα, θεωρῶ ὠφέλιμον νὰ ἐκθέσω τὰ ἑπόμενα, περὶ ὧν γίνεται λόγος εἰς τὸ περὶ πολ. δικονομ. σύγγραμμα τοῦ *Carré*, περιοριζόμενος νὰ ὑποδείξω ἁπλῶς τὸ ζήτημα, καὶ νὰ παραπέμψω εἰς τὸ μέρος τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ, ὅπου γίνεται λόγος. Ἡ σημείωσις αὕτη εἶναι τόσῳ μᾶλλον χρήσιμος, καθόσον αἱ περὶ ἐφέσεως διατάξεις τῆς ἡμετέρας νομοθεσίας ἐλήφθησαν, κατὰ μέγα μέρος, ἀπὸ τὴν Γαλλ. νομοθεσίαν, ὁ δὲ *Carré* πραγματεύεται σποράδην περὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ζητημάτων:

1) *Περὶ τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἐκκαλέσωσιν.* Ὑπὸ τὸν τίτλον αὐτὸν μνημονεύονται:

α. Οἱ περιειλημμένοι εἰς τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν. ζήτ. 1581².
β. Οἱ κληρονόμοι τοῦ πτωχεύσαντος. αὐτ.
γ. Οἱ δωροδόχοι, προκειμένου λόγου περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ δωροδότου. αὐτ.
δ. Ὁ καθ' οὗ ἡ κατάσχεσις. αὐτ.
ε. Τρίτοι, ἐν ὀνόματι τοῦ καταδικασθέντος. αὐτ.
ς. Οἱ κληρονόμοι. αὐτ.
ζ. Οἱ ἀγορασταί. αὐτ.
η. Οἱ δανεισταί· αὐτ.
θ. Οἱ ἐγγυηταί. αὐτ.
ι. Οἱ ἐπίτροποι καὶ κηδεμόνες. αὐτ. καὶ ζήτ. 1592.
ια. Οἱ πωληταὶ καὶ παραχωρηταί, ὡς πρὸς τὴν ἀπόφασιν τὴν ἐκδοθεῖσαν κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ ἢ πωλητοῦ. ζήτ. 1581².
ιβ. Ὁ διάδικος, ὅστις ἔκαμεν ἀνακοπήν, δύναται, παραιτούμενος ταύτης, νὰ κάμῃ ἔφεσιν; ζήτ. 1571 καὶ 1636².

2) *Περὶ τῶν ἐφεσιβλήτων.* Ὑπὸ τὸν τίτλον αὐτὸν γίνεται λόγος:

α. Περὶ τῶν εἰς τὴν ἀπόφασιν περιειλημμένων ἢ συμφέρον ἐχόντων. ζήτ. 1581.
β. Περὶ τῶν πτωχευσάντων, αὐτ.
γ. Τί ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν διάδικός τις παραχωρεῖ τὰ δικαιώματά του εἰς τρίτον, μετὰ τὴν ἀπόφασιν; ζήτ. 1581³.

3) *Περὶ τῶν ὑποκειμένων εἰς ἔφεσιν ἀποφάσεων.* Ὑπὸ τὸν τίτλον αὐτὸν γίνεται λόγος :

α. Περὶ τοῦ ποῖαι ἀποφάσεις ἐκκαλοῦνται; Ζήτ. 1581[5].
β. Περὶ τῶν ἀναβολὴν ἀφορωσῶν. τόμ. 4 σελ. 12 σημ. 2.
γ. Περὶ τῶν ἀποῤῥιπτουσῶν τὰς κυρίας αἰτήσεις, καὶ παραδεχομένων τὰς ἐπιβοηθητικάς. αὐτ.
δ. Περὶ τῶν περὶ πτωχεύσεων. Τόμ. 4 σελ. 85 σημ. 1. καὶ Ζήτ. 1642.
ε. Περὶ τῶν προπεμπτήρια ἀφορωσῶν. Τόμ. 4. σελ. 12 σημ. 3.
ς. Αἱ αἰτιολογίαι ἐκκαλοῦνται; Ζήτ. 1581[6].
ζ. Περὶ τῶν περὶ ἁρμοδιότητος. Ζήτ. 1635 ἐπ.
η. Περὶ τῶν ἔξοδα δικ. ἀποφάσεων. Ζήτ. 556[4].

4) *Περὶ τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας.* ὅρα τὰ Ζητ. 590 ἐπ. καὶ 1552[2].

5) *Περὶ τῆς ἀποστάσεως.* ὅρα τὰ Ζητ. 1554 ἐτ. 1599—1601 καὶ τόμ. 4 σελ. 40.

6) *Ἀπὸ πότε ἄρχεται ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία;* ὅρα τὰ Ζητ. 1553, 1556—1561.

7) *Περὶ διακοπῆς καὶ παρατάσεως τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας. Θάνατος, πλαστογραφία.* Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον εὕρηνται τὰ ἑπόμενα :

α. Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ συμφωνήσωσιν ὥστε ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία νὰ μένῃ ἐκκρεμὴς ἐπί τινα χρόνον. Ζήτ. 1598 ἐν τέλει.
β) Διακόπτεται ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ἕνεκα τοῦ θανάτου τοῦ καταδικασθέντος. Εἶναι ἀναγκαία νέα κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως, διὰ νὰ τρέξῃ ἐκείνη. Τόμ. IV σελ. 41, *art.* 447 καὶ 42.
γ) Ἡ εἰς τὴν κατοικίαν (*domocile*) τοῦ ἀποβεβιωκότος γενομένη κοινοποίησις εἶναι ἔγκυρος; Ζήτ. 1602.
δ) Ἡ εἰς τὸν κληρονόμον κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως ἐπιφέρει τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ τρέχῃ ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία καὶ κατὰ τοῦ εἰδικοῦ διαδόχου τοῦ περὶ οὗ ἡ ἀπόφασις πράγματος; Ζήτ. 1604.
ε) Ἂν ἡ ἀπόφασις ἐκοινοποιήθη εἰς ἄνθρωπον, καταλαβόντα

τὴν κληρονομικὴν περιουσίαν, ὡς νὰ ἦτο κληρονόμος, ἡ κοινοποίησις αὕτη ἔχει ἀποτελέσματα καὶ κατὰ τοῦ ἀληθοῦς κληρονόμου ; ζήτ. 1605.

ϛ) Τί γίνεται, ὅταν ἀνακαλυφθῇ πλαστογραφία; ζητήμ. 1697 — 1611[3].

8) *Περὶ τοῦ προστίμου.* — Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην εὑρηνται ἰδίως τὰ ἑξῆς :

Πρέπει νὰ κατατίθηται πρὸ τῆς ἐπὶ τῆς ἐφέσεως ἀποφάσεως. ζήτ. 1692.

Ἂν λάβῃ χώραν ἀποχή, ὀφείλεται τὸ πρόστιμον ; ζήτ. 1693.

Ἂν λάβῃ χώραν συμβιβασμός ; ζήτ. 1693[2].

Ἂν ἡ ἔφεσις θεωρηθῇ ἀπαράδεκτος ἢ ἄκυρος ; ἢ ἂν τὸ δικαστ. κηρυχθῇ ἀναρμόδιον ; ζήτ. 1694[2].

Ἂν τὸ δικαστήριον παραλίπῃ νὰ καταδικάσῃ εἰς τὸ πρόστιμον ; ζήτ. 1694[4].

9) *Περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως* — Ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην εὑρίσκετε ἰδίως τὰ ἑξῆς ζητήματα :

Ἡ ἀποδοχὴ καὶ ἡ ἑκουσία ἐκτέλεσις. ζήτ. 1616.

Ἡ περίπτωσις ὅτι ἡ δίκη δὲν ὑπάγεται εἰς δύο δικαιοδοσίας βαθμούς. ζήτ. 1582, 1632, 1633.

Ἡ περίπτωσις αὕτη προτείνεται κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης; ἀναπληροῦται ὑπὸ τῶν δικαστῶν ; ζήτ. 1633[3]

Ἂν οἱ διάδικοι συνήνεσαν νὰ δικασθῶσιν ἀνεκκλήτως; ζήτ. 1634 — Τί δέ, ἂν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, τὸ δικαστήριον κηρυχθῇ ἀναρμόδιον ; ζήτ. 1634[2].

Ἂν ὁ τὴν κοινοποίησιν παραγγείλας δὲν ἐπεφυλάχθη τῶν πρὸς ἔφεσιν δικαιωμάτων του ; ζήτ. 1564.

Τρίτος, ἄνευ εἰδικῆς ἐντολῆς, δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἔφεσιν ὑπὲρ τοῦ διαδίκου. ζήτ. 1581[2].— Ὅρα δὲ καὶ τόμ. IV, σ. 183, σημ.

Ἡ πρώτη ἔφεσις, εἰς ἣν ὁ ἐκκαλῶν ἡττήθη, καθιστᾷ ἀπαράδεκτον δευτέραν ἔφεσιν ; ζήτ. 1562[3]

Ἂν κατὰ τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν ἐγένετο ἀνακοπή, θεωρεῖται ἡ προθεσμία ἐκείνη ὡς τρέχουσα, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἔφεσιν ; ζήτ. 1587.

Ἂν οἱ ὁμόδικοι τοῦ βραδέως ἐκκαλοῦντος ἐξεκάλεσαν ἐγκαίρως; ζήτ. 1565, 1596, 1597.

Ἂν ἡ ἔφεσις ἐγένετο βραδέως, ἕνεκα πολιτικῶν ταραχῶν ; ζήτ. 1598—ἢ διὰ τὴν μὴ εὕρεσιν τῆς κατοικίας τοῦ ἐφεσιβλήτου; αὐτ.

Τὸ ἐκπρόθεσμον ἐξετάζεται καὶ αὐτεπαγγέλτως; ζήτ. 1595.

Ὁ ἐφεσίβλητος, ὅστις ἐζήτησε τὴν ἀπόῤῥιψιν τῆς ἐφέσεως, δύναται, ἀνακοπείσης τῆς ἀποφάσεως, νὰ προτείνῃ τὸ ἐκπρόθεσμον; ζήτ. 1566³

Ἂν ἐγένετο ἡ ἔφεσις, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἀνακοπή; ζήτ. 1644, 1626³, 1571, 1636 δὶς καὶ τρίς.

Τὸ ἐκπρόθεσμον τῆς κατὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἐφέσεως καθιστᾷ ἀπαράδεκτον καὶ τὴν κατὰ τῆς προδικαστικῆς; ζήτ. 1636 ἐν τέλ.

ΕΦΕΣΙΣ ἐπὶ πολιτ. δικῶν (*appel*).

Σημείωσις. Εἰς τὴν διαίρεσιν τῆς ὕλης τοῦ περὶ ἐφέσεως ἄρθ. ἠκολούθησα τὴν τάξιν, ἣν αὐτὸς ὁ νομοθέτης διέγραψεν ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ· εἰς διάφορα δὲ μέρη ἐσημείωσα τὰς παρὰ τῆς Γαλλικῆς Νομολογίας καθιερωθείσας ἀρχάς, σημειώσας τὰ συγγράμματα, ἐν οἷς εὑρίσκονται πλατύτερα καὶ ἀκριβέστερα αἱ ἀρχαὶ αὗται ἐκτεθειμέναι. Προςθέτω δὲ ὅτι εἰς τὸ περὶ *ἐφέσεως* ἄρθρον περιέλαβον διαφόρους παρατηρήσεις ἐκ τῶν ἀνεκδότων παραδόσεων τοῦ ἀρίστου Καθηγητοῦ Φέδερ, πεποιθὼς ὅτι αὗται θέλουν δώσει ἀφορμὴν εἰς εὐστοχωτέρας ἐρεύνας.

Πίναξ πραγματικός.

Ἁρμοδιότης ἐφετῶν § 40—49.
Ἁρμοδιότης ἐφετῶν μετ' ἀναίρεσίν τινα, § 50.
Ἐρημοδικία § 61.
Αἱρεσιδικία § 62 *ἐπ.*

Ἁρμοδιότης — Ἀναρμοδιότης πρωτ. § 62 ἐπ.
Παρεμπίπτουσαι ἀποφ. § 66 ἐπ.
Ἂν τὸ πρωτοδ. περιωρίσθη εἰς ἔνστασίν τινα; § 72 ἐπ.

Ἐκτέλεσις τῆς μεταῤῥυθμιζούσης τὴν πρωτόδικ. ἀπόφ. § 83 *ἐπ.*
Ἐκτέλεσις προσωρινὴ τῶν ἀποφάσεων § 89 *ἐπ.*
Ἀντικείμενον ἐφέσεως. — Τί προτείνεται κατ' ἔφεσιν; § 100.
Τίνες ἐκκαλοῦν; § 101 *ἐπ.*

Παρεμβαίνοντες § 112 ἐπ.

Κατὰ ποίων ἀποφάσεων καὶ πράξεων συγχωρεῖται ἔφεσις; § 130 *ἐπ.*

Ἀποφάσεις ἀκίνητα ἀφορῶσαι § 144 ἐπ.
» κινητὰ ἀφορῶσαι § 160 ἐπ.
» περὶ τὴν ἐκτέλεσιν § 200 ἐπ.
Τρίτοι διεκδικηταὶ (§ 202). —Δηλώσεις· ἐκπλειστηρίασμα § 202 ἐπ.

Ὁριστικαὶ καὶ παρεμπίπτουσαι ποῖαι; § 204.
Προθεσμία πρὸς ἔφεσιν § 305 *ἐπ.*

Ἀπόστασις § 325 ἐπ.
Ἐρημοδικία § 341 ἐπ.
Σύγχρονος ἔφεσις καὶ ἀναίρεσις § 353 ἐπ.
Παρεμπίπτουσαι καὶ προδικ. ἀποφάσεις § 365—378.
Κ ατὰ τῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκδιδ. ἀποφ; 379 ἐπ.

Εἰς τίνα ἐπιδίδονται αἱ ἐφέσεις; § 401 *ἐπ.*

Ἐπὶ ἀνακοπῶν συνεχομένων μετὰ διεκδικ; § 406 ἐπ.

Ἀντέφεσις § 413—434· *ὅρα δὲ τὰς πρὸ αὐτῶν παρατηρήσεις* (1).
Περιεχόμενον τοῦ ἐφετηρίου ἐγγράφου § 435—471.
Ἀποτελέσματα ἐφέσεως § 472—(2).

---

(1) Τὰ περὶ ἀντεφέσεως ἐτέθησαν εἰς τὸν 8 τόμ. τοῦ Εὐρ.
(2) Ὡσαύτως.

Ἔφεσις εἶναι προςφυγὴ εἰς ἀνώτερον δικαστήριον, σκοπὸν ἔχουσα τὴν μεταῤῥύθμισιν ἀποφάσεώς τινος πρωτοδίκου, καθ' ἧς γίνεται τὸ παράπονον, ἤ, μᾶλλον, ἔφεσις εἶναι τὸ τακτικὸν ἔνδικον μέσον, δι' οὗ διάδικός τις ἀναφέρεται εἰς ἀνώτερον δικαστήριον, ἐξαιτούμενος τὴν ἀναθεώρησιν καὶ μεταῤῥύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐξ ἧς θεωρεῖ ὁ ἐκκαλῶν προςβεβλημένα τὰ δικαιώματά του.

Ἱστορικαὶ ἔρευναι.

Τὸ ἔνδικον αὐτὸ μέσον ὑπῆρχεν ἔκπαλαι, μολονότι ὁ *Béranger* (1) φρονεῖ ὅτι ἡ περὶ ἐφέσεως θεωρία εἶναι νεωτέρα.

Οἱ ἀρχαῖοι ἱστοριογράφοι ἐκθέτουν ὅτι ἐν Αἰγύπτῳ ὑπῆρχον διάφορα δικαστήρια, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων ἓν ἀνώτατον, ἐκ 30 δικαστῶν συγκείμενον. (Διόδ. 1 §§ 48 καὶ 75).

Εἰς τοὺς Ἑβραίους ὑπῆρχον διάφοροι δικαιοδοσίας βαθμοί. (Ἔξοδ. 18, ἐν τέλει).

Εἰς τὰς Ἀθήνας ἐχορηγεῖτο ὡσαύτως τὸ ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον· ὁ Σόλων μάλιστα ἐπέτρεψε νὰ ἐκκαλῶνται εἰς τὸν Δῆμον καὶ αὐταὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου αἱ ἀποφάσεις. (Πλούτ. ἐν βίῳ Σόλωνος.—Παστορέλος, ἱστορία τῆς νομοθεσίας τόμ. 6 σελ. 347).

Εἰς τὴν Σπάρτην αἱ δίκαι ἦσαν σπανιώταται, καὶ δὲν ὑπῆρχεν εἰμὴ ἐλάχιστος δικαστηρίων ἀριθμός· ἐν τοσούτῳ, ἡ ἔφεσις ἦτο γνωστή, καὶ ἐπετρέπετο ἡ εἰς τὸν Δῆμον ἔφεσις τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐφόρων, ἰδίως ἐπὶ ποινικῶν δικῶν.

Εἰς τὴν Ῥώμην, ἐπὶ τῶν Βασιλέων καὶ τῆς δημοκρατίας αὐτῆς, τὸ ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον ἦτο γνωστόν, καὶ ἐγίνετο χρῆσις αὐτοῦ καὶ κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Βασιλέων ἐνώπιον τοῦ Δήμου. Σενέκ. ἐπιστ. 108. — Κικ. *Tuscul.*, 4, 1. — Κατὰ τὸν Τῖτον Λίβιον μάλιστα, ὁ Ὀράτιος, καταδικασθεὶς ἀπὸ τὴν δεκανδρίαν (*les décemvirs* δεκάρχας), ἀπελύθη ἀπὸ τὸν λαόν.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως ἐπεκυρώθη, ἐπὶ Βαλερίου Πουβλίκολα, διὰ ῥητοῦ νόμου (2).

Τοῦ Δικτάτορος ὅμως αἱ ἀποφάσεις ἦσαν ἀνέκκλητοι (3).

Ὡσαύτως καὶ οἱ δεκάρχαι (*décemvirs*) εἶχον ἐξουσίαν ἀπεριόριστον. (*Placuit creari decemvires sine provocatione.* Τῖτ. Λίβ.

---

(1) Mémoires de l'acad. des sciences morales et polit. 2 serie. — Ὅρα ἐν τούτοις Λοκρὲ, τόμ. 22 σελ. 142 u° 4.

(2) Λίβιος βιβλ. 2, κεφ. 8. — Διον. Ἀλικ., βιβλ. 5. — Πλούτ. ἐν τῷ βίῳ τοῦ Πουβλ..

(3) Hocke.

βιβλ. 3, κεφ. 32), ἀλλ' ἡ τυραννικὴ διαγωγή των ἠρέθισε τὸν λαόν; ὅςτις ἐζήτησε νὰ τῷ χορηγηθῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως, ὅπερ καὶ ἐχορηγήθη, διὰ δευτέρου Βαλεριανοῦ νόμου (ἔτος ἀπὸ κτίσ. Ῥώμ. 306), καὶ ἐπεκυρώθη κατὰ τὸ 452 ἀπὸ κτίσ. Ῥώμ.

Ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατόρων, τὸ πρὸς ἔφεσιν δικαίωμα ἔσχε μεγίστην ἀνάπτυξιν, ὅπερ φιλονεικεῖ ὁ *Loyseau*, ἀλλ' ὁ Σουετόνιος, ἐν τῷ βίῳ τοῦ Νέρωνος, ἀναφέρει ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ οὗτος ἀπένειμεν εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκδικάζειν τὰς ἐφέσεις· *cautum . . . . ut omnes appellationes à judicibus ad senatum fierint.*

Τέλος εἰς τὴν Ῥώμην ἐθεώρουν μὲ τόσον σπουδαῖον ὄμμα τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως, ὥστε περὶ τοὺς 28 τίτλους, ἐξαιρουμένων πλείστων ἀποφάσεων, εὑρίσκει τὶς εἰς τὸ *corpus juris.*

Εἰς τὸ κανονικὸν δίκαιον εὕρηται τὸ περὶ ἐφέσεως σύστημα· ὅρα Ῥολλ. Εὑρ. λεξ. *lettres demissoires*, ἢ *apôtres.*

Εἰς τὴν Γαλλίαν, ἡ πηγὴ τοῦ ἐνδίκου τῆς ἐφέσεως μέσου δὲν εἶναι τόσον γνωστή· ὁ *Loyseau* λέγει *ce sont les plus difficiles secrets de l'antiquité de nôtre droit français.* Ὁ Μοντέσκιος φρονεῖ ὅτι τὸ περὶ ἐφέσεως σύστημα, οἷον εὕρηται παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, ἦτον ἀσυμβίβαστον μὲ τὸ σύστημα τῆς δικαστικῆς μάχης. (*esprit des lois*, βιβλ. 28, κεφ. 27) — ὅρα τὰς περὶ τούτου γνώμας ἐν τῷ Εὑρ. τοῦ Ῥολλ. τόμ. 1, σελ. 631 ἐπ.

Κατὰ τὸν ἀπὸ 2 Μαΐου 1822 ὀργανικὸν τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστ. νόμον ὑπῆρχεν εἰς Μεσολόγγιον δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων, περὶ οὗ ὅρα ἐν Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 45 ἐπ.

Παρατηρήσεις τινές.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας (μέχρι σελ. 301) λαμβάνω ἐκ τῶν ἀνεκδότων μαθημάτων τοῦ Καθηγητοῦ τῆς πολ. δικον. Κ. Φέδερ· ἴσως εἴς τινα μέρη αἱ σημειώσεις μου εἶναι ἀτελεῖς, ἀλλὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν ἀξιότιμον ἐκεῖνον Καθηγητήν.—Καὶ κατωτέρω θέλω μεταγράψει καὶ ἄλλας παρατηρήσεις τοῦ ἰδίου.

«Ἡ δικονομία διακρίνει ἔνδικα μέσα εἰς πλατυτέραν καὶ στενωτέραν σημασίαν· διαιροῦνται δὲ ταῦτα εἰς τακτικὰ καὶ ἔκτακτα· τακτικὰ μὲν εἶναι ἡ ἀνακοπὴ καὶ ἡ ἔφεσις· ἔκτακτα δὲ ἡ τρίτου ἀνακοπή, ἡ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας, ἡ ἀναίρεσις, ἡ περὶ διορθώσεως λογιστικῶν λαθῶν καὶ ἡ ἔνστασις τῆς ἀκυρότητος, εἰς πλατυτέραν δὲ σημασίαν περιλαμβάνει καὶ τὴν ἀγωγὴν κακοδικείου, καὶ τὴν ἁπλῆν, ἕνεκα ἀρνησιδικίας, ἀναφοράν, ὡς καὶ τὴν περὶ ἀποδοκιμάσεως ἀγωγήν.

Γενικαὶ ἀρχαὶ τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἐνδίκων μέσων.

1) Τὰ ἔνδικα μέσα προςβάλλουν, ἢ ἀφορῶσιν ἀπόφασιν, δι' ἧς ὁ δικαστὴς ἀποφαίνεται περὶ ἀμφισβητουμένου δικαιώματος ῥητῶς ἢ σιωπηλῶς, ἢ ὤφειλε τουλάχιστον ν' ἀποφανθῇ· ὁ δικαστὴς ἀποφαίνεται ῥητῶς, ὅταν ἐπιδικάζῃ δικαίωμά τι εἰς τὸν μὲν, καὶ ἀφαιρῇ οὕτως ἀπὸ τὸν ἕτερον τὸ αὐτὸ δικαίωμα· σιωπηρῶς δὲ ἀποφαίνεται, ὅταν ὁ δικαστὴς ἐκδίδῃ πρᾶξιν τινὰ, ἡ ὁποία, μολονότι δὲν ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν, φανερόνει ὁποίαν γνώμην ἔχει περὶ τῆς οὐσίας· π. χ., ἐπιβάλλων τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀγωγῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἀποδεικνύει ὅτι θέλει ἀποφασίσει ὑπὲρ τοῦ ἀποδεικνύοντος.

Σημειωτέον δὲ ὅτι, καὶ ὅταν ὁ δικαστὴς δὲν ἀποφαίνηται περὶ προτάσεώς τινος, συγχωρεῖται εἰς τὸν διάδικον νὰ καταφύγῃ εἰς τακτικόν τι (ἔφεσιν) ἢ ἔκτακτον μέσον (τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἀγωγῆς)·

2) ὅλα τὰ ἔνδικα μέσα ὑποθέτουσιν ἔνδικα συμφέροντα· εἶναι ἀρχὴ ἐφαρμοζομένη ἐν γένει εἰς ὅλας τὰς αἰτήσεις, τὰς γινομένας ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, *point d'interét, point d'action*· ὑποθέσατε ὅτι ἀπόφασίς τις περιέχει αἰτιολογίας, ἀντιβαινούσας εἰς τὸ δίκαιον, ἀλλὰ διατακτικὸν τυχαίως σύμφωνον μὲ τὸν νόμον· ἐδῶ δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ χρήσεως ἐνδίκου μέσου.—Ἐκτὸς τούτου, ἔφεσις δὲν συγχωρεῖται, ὅταν στηρίζηται εἰς προγενεστέραν, μὴ ὑπάρχουσαν δὲ πλέον, ἀπόφασιν.

3) Μία οὐσιώδης ἀρχὴ εἶναι, ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ κάμῃ χρῆσιν δύο ἐνδίκων μέσων κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως· ὅθεν δὲν συγχωρεῖται χρῆσις ἐκτάκτου ἐνδίκου μέσου, ὅταν ἡ θύρα τῆς χρήσεως τακτικοῦ ἦναι ἀκόμη ἀνοικτή. Ὅρα κατωτ. § 341 ἐπ. 348. Ὁ νόμος μας ἀκολουθεῖ κατὰ τοῦτο τὴν Γαλλικὴν νομολογίαν, μολονότι εἰς τὰ Γερμανικὰ συγγράμματα εὑρίσκονται ἀντιῤῥήσεις, Φρονοῦμεν δὲ ὅτι ὡς σύγχρονον πρότασιν δύο ἐνδίκων μέσων πρέπει νὰ θεωρήσωμεν ἐκείνην, ἥτις γίνεται ἄνευ τινὸς ὅρου· τυχαίως λοιπὸν δυνάμεθα νὰ προτείνωμεν ἔνδικόν τι μέσον, ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας, ἂν τὸ ἕτερον ἦναι παραδεκτὸν ἢ ἀπαράδεκτον· τοῦτο δὲν ἀντιβαίνει εἰς καμμίαν διάταξιν, καὶ ὑπαγορεύεται ἀπὸ τὴν ἀνάγκην.

4) Δὲν δύναταί τις νὰ μεταχειρισθῇ εἰμὴ ἅπαξ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἔνδικον μέσον κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως.

5) Ὁ νόμος μας δὲν εὐνοεῖ τὰ ἔνδικα μέσα, ἐκτὸς τῆς ἀνακοπῆς, ἥτις εἶναι συμπλήρωμα τῆς ὑπερασπίσεως. Διὰ τοῦτο ἐπιβάλλονται ποιναὶ κατ' ἐκείνων, ὅσοι κάμνουσιν, ἐπὶ ματαίῳ, χρῆσιν αὐτῶν.

Χαρακτηριστικαὶ διαφοραὶ τῶν τακτικῶν ἐκ τῶν ἐκτάκτων ἐνδίκων μέσων.

Εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ ταῦτα πρέπει νὰ στήσωμεν τὴν προσοχήν μας, διότι ἐκ τῆς διαφορᾶς των ἐκπηγάζουσι καὶ δικαιώματα·

1) Ὑπὲρ τῶν τακτικῶν ἐνδίκων μέσων ὑπάρχει νομικὴ πρόληψις· ὅθεν συγχωροῦνται ἐνόσῳ δὲν ἀπαγορεύονται· ἐν περιπτώσει δὲ ἀμφιβολίας, ὑπάρχει νομικὴ πρόληψις ὑπὲρ αὐτῶν.

2) Τὰ τακτικὰ ἀναςέλλουσι συνήθως τὴν ἐκτέλεσιν τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀλλὰ τὰ ἔκτακτα δὲν τὴν ἀναστέλλουσι, καθότι ἡ χρῆσις ἐκείνων θεωρεῖται ὡς μία ἀναγκαία ἐπιθεώρησις τῆς ἀποφάσεως· ταῦτα δὲ ἐπιτρέπονται εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις.

3) Τὰ τακτικὰ ἀπευθύνονται κατ' ἀποφάσεως μὴ τελεσιδίκου· τὰ δὲ ἔκτακτα ἐπιτρέπονται καὶ κατὰ τελεσιδίκων· τὰ μὲν δὲν ἐπιτρέπονται εἰμὴ κατὰ τελεσιδίκων (π. χ. ἡ ἀναίρεσις καὶ ἡ ἐπανάληψις τῆς ἀγωγῆς), τὰ δὲ καὶ κατὰ μὴ τελεσιδίκων π. χ. ἡ ἀναθεώρησις λογιστικοῦ λάθους.

Περὶ τῶν ἐνδίκων μέσων πραγματεύεται ὁ *Henrion de Pansey* καὶ *Montes.* βιβλ. 18, κεφ. 23 καὶ ἑπ.—ὁ *Poncet, traité des jugements* κτλ.

Τὸ περὶ ἐφέσεως μέρος τῆς πολιτ. δικονομίας διαιρεῖται κυρίως εἰς τρία εἴδη· τὰ ἄρθρα 736—766 διαλαμβάνουσι περὶ γενικῶν ἀρχῶν.—Τὰ ἄρθρα 767 καὶ ἑπ. περὶ διαδικασίας.—Τὰ δὲ ἄρθρα 766 καὶ ἑπ. διαλαμβάνουσι περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων.

Ἡ ἔφεσις καὶ ἡ ἀνακοπὴ ἔχουν κοινὰ χαρακτηριστικὰ ὡς ἔνδικα τακτικὰ μέσα· εἶναι δεκτὰ κατ' ἀποφάσεων μὴ τελεσιδίκων· ἀναστέλλουν συνήθως τὴν ἐκτέλεσιν.—Ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἔφεσις διαφέρει ἀπὸ τὴν ἀνακοπὴν κατὰ πολλά, καὶ ἰδίως

1) ὅτι ἡ ἀνακοπὴ προτείνεται ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τὴν προςβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστοῦ, ἡ δὲ ἔφεσις ὑποβάλλεται εἰς ἄλλον, καί, κατὰ τὴν νομοθεσίαν μας, εἰς ἀνώτερον δικαστήν· ὅθεν ἡ ἔφεσις μεταβιβάζει πρὸς νέαν ἐξέτασιν τὴν ὑπόθεσιν· ἔχει λοιπὸν ἀνασταλτικὸν καὶ μεταβιβαστικὸν ἀποτέλεσμα.

2) Ἡ ἔφεσις, κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν, περιορίζεται, ὡς πρὸς τὸ παραδεκτὸν αὐτῆς, ὡς ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς· ἡ ἀνακοπὴ ὅμως συγχωρεῖται εἰς πᾶσαν διαφοράν, ὡς ἀπόρροια τῆς ὑπερασπίσεως.

3) Ἡ ἔφεσις διαφέρει ἀπὸ τὴν ἀνακοπὴν καὶ κατὰ τὰς προθεσμίας, ἐντὸς τῶν ὁποίων πρέπει νὰ γίνωνται, καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν καὶ κατὰ τὸν σκοπόν· κατὰ τὸν σκοπόν, διότι διὰ τῆς

ἐφέσεως προκαλεῖται ἡ ἐξέτασις τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, διὰ δὲ τῆς ἀνακοπῆς ἡ ἀνάκλησις τῆς πρωτοδίκου καὶ ἡ ἐκ νέου ἐκδίκασις, διὰ τοῦτο οἱ Γάλλοι ὀνομάζουσι τὴν ἀνακοπὴν *moyen de retractation*.

Ἄρθρ. 736—739.

Ἡ δικονομία προτάττει γενικάς τινας περὶ ἁρμοδιότητος καὶ τὸν ὀργανισμὸν ἀφορώσας ἀρχὰς, τὰς ὁποίας ἀνεπτύξαμεν ἤδη ἄλλοτε· ὀφείλομεν δὲ νὰ παρατηρήσωμεν ἐνταῦθα, ὅτι ἡ ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ διαγραφομένη διαδικασία ἐφαρμόζεται ἐν γένει καὶ εἰς τὰ δικαστήρια, ὅσα δικάζουσι κατ' ἔφεσιν· καὶ ἡ Γαλλικὴ δικονομία ἐπιγράφει τὸ κεφάλαιον τοῦτο *des cours royales*, ἡ νομολογία ὅμως παρεδέχθη τὴν ἐκτεθεῖσαν ἀρχήν.

Ὀφείλομεν προσέτι νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 737 καὶ τὸ ἄρθρον 738 δὲν περιέχουσιν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ζήτημα, μολονότι ἡ ἔκφρασίς των εἶναι πλημμελής· πρέπει νὰ διακρίνωμεν δύο περιστατικὰ, ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων, δηλαδὴ

1) ὅτι αἱ περὶ *ἁρμοδιότητος* ἀποφάσεις ἐκκαλοῦνται πάντοτε, (ὅρα κατωτ. § 133 ἑπ.) καὶ

2) ὅτι ἐκκαλοῦνται καὶ ἐκεῖναι, ὅσαι ἐκ φύσεώς των εἰσὶν ἐφέσιμοι, μολονότι κατὰ λάθος ἴσως ὠνομάσθησαν *ἀνέκκλητοι*· ἡ αὐτὴ σύγχυσις, ὡς πρὸς τὸ λεκτικὸν, ὑπάρχει καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 454 τῆς Γαλλ. δικονομίας.»

Α') Νομολογία.—Γενικά τινα ζητήματα.

§ 1. Ἡ ἔφεσις, τὴν ὁποίαν κάμνει εἷς τῶν διαδίκων, ὠφελεῖ τὸν ἕτερον;—Ἡ ἀπόφασις, ἡ ὑπὲρ ἑνὸς τῶν διαδίκων ἐκδιδομένη, ὠφελεῖ τὸν ἕτερον; Ἰδοὺ, μερικώτερον, τί ἀπαντῶμεν εἰς τὴν Ἑλλ. νομολογίαν (1).

---

(1) Ὅρα κατωτ. § 475 περὶ τῶν μαρτυριῶν κτλ.

ΣΗΜ. Εἰς τὸ περὶ τῆς ἐφέσεως σύγγραμμα τοῦ Tallaudier εὑρίσκετε ἐν ἐκτάσει παρατηρήσεις περὶ τῶν ἑπομένων ἀντικειμένων.

Περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν διαιρετῶν ὑποχρεώσεων.

Ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀποφάσεως ἦναι διαιρετὸν πρᾶγμα, ἡ ἀπόφασις πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ παρ' ἑκάστου συνδικασθέντος πρὸς ἕκαστον τῶν συγκαταδικασθέντων, ἕκαστος τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ τὴν ἔφεσίν του εἰς καθ' ἕνα τῶν ἐφεσιβλήτων.

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ὁ συνδικαζόμενος δὲν δύναται νὰ ὠφεληθῇ τῆς προνοίας, τὴν ὁποίαν ὁ ἕτερος ἔλαβε κατὰ τοῦ κοινοῦ

Ὁ Κ. ὡς ἐπίτροπος παίδων τινων ἐνήγαγε τοὺς Ι. Μ. Ι. Σ. καὶ Μ. Μ. ἐπιτρόπους τοῦ Μ. περὶ κατατάξεως τῶν παίδων ἐκείνων εἰς τὴν κληρονομίαν τῆς περιουσίας τοῦ Μ. —Ὁ ἐναγόμενος Ι. Μ. ἐπρότεινεν ἔνστασιν ἀναρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου, καὶ τοῦτο ἀπέῤῥιψε τὴν πρότασιν. — Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἀνέκοψεν ἕτερος συνεναγόμενος ἐπίτροπος, ἀλλ᾽ ἡ ἀνακοπὴ ἀπεῤῥίφθη. —Γενομένης ἐφέσεως ὑπὸ τῶν κηδεμόνων, καὶ ἀποῤῥιφθείσης ταύτης κατ᾽ ἐρή-

---

Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἐναντία νομολογία, καθ᾽ ἣν

α᾽) Ἐπὶ ἀδιαιρέτου ἀντικειμένου, οἷον ἐπὶ διανομῆς, ἡ κατὰ τοῦ ἑνὸς τῶν συμμετόχων ἔφεσις θεωρεῖται ὡς καθ᾽ὅλων τῶν συμμετόχων γενομένη. (*Tal.* σελ. 282).

β᾽) Ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης ἦναι ἀδιαίρετον, ἡ ἔγκυρος ὡς πρὸς τὸν ἕνα τῶν ἐφεσιβλήτων ἔφεσις καλύπτει τὸ ἄκυρον τῆς ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους ἐφέσεως. (*Tal.* σελ. 282. — Ἐπρόκειτο περὶ δικαιώματος διόδου).

γ᾽) Ὅταν πρόκηται περὶ κατασχέσεως ἀκινήτου, ἡ ἔφεσις πρέπει νὰ διευθύνηται καθ᾽ὅλων, ὅσοι ἔχουν ἀδιαίρετον συμφέρον πρὸς διατήρησιν τῆς ἀποφάσεως· ἡ ἔφεσις λοιπὸν ἀποφάσεως, κηρυξάσης ἄκυρον πλειστηριασμόν τινα, πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ εἴς τε τὸν κατασχόντα καὶ εἰς τὸν ὑπερθεματιστήν (*a ljudicataire*).

Εἶναι ἀναγκαῖον, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ κοινοποιηθῇ ἡ κατ᾽ ἀποφάσεως περὶ κατατάξεως ἀπόφασις εἰς τὸν καθ᾽οὗ ἡ κατάσχεσις; Ναί· κατά τινα ἀπόφασιν. Ἐπὶ κατατάξεως, καὶ εἰς τὴν κατ᾽ ἔφεσιν δίκην, καθ᾽ ἣν οἱ δανεισταὶ συζητοῦν τὰ δικαιώματά των, δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ προσκληθῇ ὁ καθ᾽οὗ ἡ κατάσχεσις (*la partie saisie*), ὅταν ἡ ἔφεσις ἀφορᾷ ἁπλῶς τὴν τάξιν, καθ᾽ ἣν τὰ δάνεια πρέπει νὰ κατατάταχθῶσιν.

δ᾽) Ἂν ὑπάρχωσι πλείονες καταδικασθέντες, ἡ ἔφεσις τοῦ ἑνὸς ὠφελεῖ τοὺς ἄλλους. *Taland.* σελ. 289. Ὅρα δὲ *Poncet*, τόμ. 1 σελ. 499.

ΣΗΜ. «Ὁ Κ. Φέδερ, διδάσκων τὸ μέρος αὐτὸ εἰς τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον, περιωρίσθη νὰ εἴπῃ μόνον, ἂν αἱ σημειώσεις μου δὲν ἦναι ἀτελεῖς, ὅτι τὸ ἄρθρον 782 τῆς πολιτ. δικον. (Carré ζήτ. 1556) δὲν κάμνει, ὡς ἡ γαλλικὴ νομοθεσία, διάκρισιν μεταξὺ διαιρετῶν καὶ ἀδιαιρέτων ἀντικειμένων· ὅτι ὁ νομοθέτης μας τὸ ἠρανίσθη ἀπὸ τὴν ῥωμαϊκὴν νομοθεσίαν (τεμ. 10 Πανδ. 49, 1 — Κώδ. si unus ex pluribus)· καὶ ὅτι τῆς ἀρχῆς ταύτης ὁ νόμος μας παραδέχεται μίαν ἐξαίρεσιν, τὴν ῥητὴν συναίνεσιν, ὄχι δὲ καὶ τὴν σιωπηρὰν, ὡς εἶναι ἡ ἐκ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας αἰκαζομένη.»

μην τῶν ἐκκαλεσάντων, οὗτοι ἀνέκοψαν τὴν ἀπόφασιν τῶν ἐφετῶν, οἵτινες ἐξηφάνισαν τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν. Ὁ ἐνάγων ἐζήτησεν ἀναίρεσιν, εἰπὼν ὅτι ἡ πρώτη ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου ἐξεδόθη κατ' ἀντιμωλίαν ὡς πρὸς τὸν ἕνα τῶν ἐπιτρόπων, καὶ κατέστη τελεσίδικος ὡς πρὸς αὐτὸν, μὴ ἐκκαλέσαντα ἐν καιρῷ τὴν ἀπόφασιν· ὅθεν ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἔφεσις, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ συνεπίτροπος, εἶχεν ἀποτελέσματα ὡς πρὸς τὰ ἐπιτροπευόμενα τέκνα.

Ἐλύθη δὲ τὸ ζήτημα αὐτὸ καταφατικῶς, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 186 τοῦ 1838 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρ. Πάγου, ἥτις φέρει οὕτως:

« Ἐπειδὴ εἶναι γενικὴ ἀρχὴ τῆς διαδικασίας ὅτι ἐπὶ ἀδιαιρέτων ἀντικειμένων τὸ ἔνδικον μέσον, τὸ ὁποῖον ἐπιχειρεῖ ὁ εἷς τῶν εναγόντων ἢ τῶν ἐναγομένων ὠφελεῖ καὶ τὸν ἄλλον, ὅστις ἔχει κοινὸν καὶ ἀδιαίρετον συμφέρον μετ' αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οὐχὶ μόνον τὰ ἀνήλικα τέκνα, τὰ ὁποῖα ἐπιτροπεύει ὁ Μ. μετὰ τῶν ἄλλων ἐπιτρόπων, οἵτινες ἐζήτησαν τὴν ἀνακοπὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 364 πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἔχουν κοινὸν καὶ ἀδιαίρετον συμφέρον, ἀλλὰ πρὸς τούτοις ὁ Μ. ὡς συνεπίτροπος δὲν ἀνέλαβε τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου τέκνου, ἀλλ' ἐχρημάτισε συνάμα μὲ τοὺς ἄλλους ἐπίτροπος ὅλης τῆς περιουσίας τοῦ ἀποθανόντος Μ. καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ· ὥστε καὶ ἂν ἠδύναντο νὰ διαιρεθῶσι τὰ συμφέροντα τῶν ἐπιτροπευομένων τέκνων, δὲν δύναται νὰ διαιρεθῇ ἡ ἐνέργεια τῶν ἐπιτρόπων, ὥστε, ἀφοῦ ἀνεγνωρίσθη ἡ νομιμότης τῆς παρὰ τῶν ἄλλων ἐπιτρόπων γενομένης ἀνακοπῆς, δὲν δύναται πλέον νὰ προταθῇ ὅτι ἡ, δυνάμει τῆς ἀνακοπῆς ταύτης, ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις δὲν ὠφελεῖ ὅλους τοὺς ἐναγομένους, οὔτε ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκκαλεσθῇ παρ' ὅλων τῶν ἐναγομένων· ἄρα καὶ παρ' ὅλων τῶν τὰ συμφέροντα αὐτῶν ἐπιτροπευόντων· ἐπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, παραδεχθὲν τὴν ἔφεσιν τῶν ἐπιτρόπων τῶν ἀνηλίκων τέκνων τοῦ Α. Μ., δὲν παρεβίασε κανένα νόμον, ἀλλὰ συνεμορφώθη μὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ 782 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας. »

§ 2,6. Ὅταν ἐμπροθέσμως ἐπιδοθῇ πρὸς ἕνα τῶν συνεναχθέντων ἀλληλεγγύως ὀφειλετῶν, ἢ πρὸς τὸν ἐγγυητὴν, ἡ ἔφεσις, ἡ περὶ ταύτης ἀπόφασις ἔχει ἀποτελέσματα ἀπέναντι ὅλων τῶν ὀφειλετῶν (1);

Τρεῖς ἄνθρωποι ὑπεχρεώθησαν, δυνάμει συμβολαίου περὶ ναυτοδανείου, ὡς ἐγγυηταὶ πληρωταὶ τοῦ ὀφειλέτου Α πρὸς τοὺς ναυ-

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἐγγύησις § 4 (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 411).

τοδανειστὰς ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι ἐὰν οὗτος ὁ Α ἀποποιηθῇ νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος, αὐτοὶ νὰ ἦναι ἀλληλεγγύως καὶ ἀμέσως πληρωταί, τουτέστιν ἄνευ τοῦ εὐεργετήματος τῆς διζήσεως καὶ διαιρέσεως. Ὁ Α ἀπεποιήθη, καὶ οἱ δανεισταὶ ἐνήγαγον τοῦτον καὶ ἐκείνους.

Μετὰ ταῦτα ἐξεδόθη ἀπόφασις, ἐπιδοθεῖσα ἐξ ὀνόματος τῶν ἐναγομένων τὴν 18 νοεμβρ. 1848 εἰς τὴν ναυτοδανείσασαν ἑταιρίαν, ἥτις τὴν 5 μαΐου 1848 τὴν ἐξεκάλεσεν, ἐπιδόσασα τὴν ἔφεσιν εἰς τοὺς τρεῖς τῶν ἐναγομένων.

Οὗτοι ἐπρότειναν δύω τινά, ὅτι ἡ ἔφεσις εἶναι ἐκπρόθεσμος, καὶ ὅτι, καταστᾶσα ἡ ἀπόφασις τελεσίδικος ὡς πρὸς τὸν κύριον ὀφειλέτην, ἀπαλλάττονται καὶ αὐτοί.

Τὸ δικαστήριον ὅμως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἀπέῤῥιψε τὰς ἐνστάσεις, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5416 τοῦ 1849, ἥτις φέρει:

« Ἐπειδὴ οἱ ἄλλοι τρεῖς ἐφεσίβλητοι, κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 56 συμβόλαιον ναυτοδανείου, ὑπεχρεώθησαν ὡς ἐγγυηταὶ πληρωταὶ τοῦ ὀφειλέτου Ι. Λ. πρὸς τοὺς ναυτοδανειστὰς μὲ τὸν ῥητὸν ὅρον, ὅτι ἂν ὁ Ι. Λ., ζητηθείς, ἤθελεν ἀποποιηθῇ τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους, νὰ ἦναι αὐτοὶ ἀλληλεγγύως καὶ ἀμέσως πληρωταί, τουτέστιν ἄνευ τοῦ εὐεργετήματος τῆς διζήσεως καὶ διαιρέσεως· ἑπομένως ἅμα ὁ Ι. Λ. δι' ὁποιονδήποτε λόγον ἀπεποιήθη πρὸ τῆς ἀγωγῆς τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους, οἱ ναυτοδανεισταὶ εἶχον, δυνάμει τοῦ συμβολαίου, τὸ δικαίωμα νὰ συνενάξουν συγχρόνως, ὡς ἔπραξεν ἡ ἑταιρία, τόν τε Λ., καὶ τοὺς τρεῖς λοιποὺς ἐφεσιβλήτους, ὡς ἀλληλεγγύως ὑποχρέους πληρωτὰς τοῦ αὐτοῦ ὁλοσχεροῦς ναυτικοῦ χρέους.

Ἐπειδὴ μεταξὺ ὅλων τούτων τῶν προσώπων, ὡς ἐκ τῆς νομικῆς ταύτης σχέσεώς των, ὑπάρχει σιωπηλὴ ἐντολὴ τοῦ νὰ ἐνεργῇ ὁ εἷς διὰ τὸν ἄλλον, ὑπάρχουν ἡ ἐνοχὴ καὶ τὸ δίκαιον τοῦ ἑνὸς οὐσιωδῶς συνδεδεμένα μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ ἑπομένως ὅ,τι ἐνεργητικῶς ἢ παθητικῶς πραχθῇ παρά τινος ἢ κατά τινος κατ' αὐτῶν νομίμως, καθίσταται ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα ὑποχρεωτικὸν δι' ὅλους· τὴν ἀρχὴν δὲ ταύτην, τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ νομοδιδάσκαλοι θεωροῦν ἀναμφισβήτητον (*Touilier* τόμ. 6 σ. 729. —*Pothier oblig.* § 380 ἐδ. 3 ἐν τέλει) παραδέχονται οἱ πολιτικοὶ νόμοι, καὶ τ' ἄρθρα 369 καὶ 370 τῆς πολιτ. δικονομίας, τόσον ὡς πρὸς τοὺς ἀλληλεγγύως ὑποχρέους πρὸς ἀλλήλους, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τοὺς πρωτοφειλέτας καὶ ἐγγυητὰς πρὸς ἀλλήλους, συνταυτίζοντα τὴν νομικὴν θέσιν ὅλων τῶν προσώπων τούτων.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης προκύπτει ὅτι, ὁπόταν ἐντὸς τῆς νομίμου πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας ἐπεδόθη τακτικῶς παρὰ τοῦ ἡττηθέντος δανειστοῦ πρὸς ἕνα ἐκ τῶν συνεναχθέντων ἀντιδίκων ἀλλη-

λεγγύως ὀφειλετῶν ἢ πληρωτῶν, ἡ πρὸς τὸν ἐγγυητὴν συναχθέντα μετὰ τοῦ πρωτοφειλέτου, ἔφεσις κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἡ παρὰ τούτου παραλαβὴ αὐτῆς, ὡς παραλαβὴ γενομένη παρ' ἀντιπρωςώπου τῶν συνδιαδίκων, κωλύει τὴν τελεσιδικίαν ὡς πρὸς τούτους, ἀποκρούουσα τὴν ἰδέαν τῆς παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀπέναντι τούτων ἀποδοχῆς τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, καὶ ἡ ἐπὶ τοιαύτης ἐφέσεως ἐκδιδομένη ἀπόφασις ἔχει, καθόσον ἀφορᾷ τ' ἀποτελέσματά της, ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν ἀπέναντι ὅλων τῶν ὀφειλετῶν (*Carré quest.* 565. — *Taland.* §§ 258, 260 καὶ ἐπ.)· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ τακτικῶς ἐπιδοθεῖσα ἔφεσις εἰς τὸν Σ. Χ. Ἱερέα, Σ. Χ, καὶ Δ. Μ. ἐπεδόθη τὴν 5 Μαΐου 1848, ἐνῷ ἡ ἀπόφασις ἐπεδόθη πρὸς τὴν ἐκκαλέσασαν φιλεμπορικὴν ἑταιρίαν ἐξ ὀνόματος αὐτῶν τε καὶ τοῦ Ι. Λ. μόνον τὴν 18 9βρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους· ὅθεν ἐπεδόθη πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὶν τῆς πρὸς ἔφεσιν ὑποχρεωτικῆς προθεσμίας, καὶ ἑπομένως πρὶν ἢ ὁπωςδήποτε φθάσῃ νὰ κατασταθῇ ἡ ἀπόφασις τελεσίδικος ἀπέναντι τοῦ Ι. Λ.

Ἐπειδὴ ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι εἶναι ἀνυπόστατος ἡ ἔνστασις τοῦ Ι. Λ. ὅτι δι' αὐτὸν κατέστη τελεσίδικος ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἕνεκα τοῦ ὅτι εἶναι ἄκυρος, ὡς προελέχθη, ἡ πρὸς αὐτὸν ἐπιχειρισθεῖσα, διὰ τοῦ εἰςαγγελέως τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν, ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως, καὶ ὡσαύτως ἀνυπόστατος ἡ ἔνστασις τῶν λοιπῶν τριῶν ἐφεσιβλήτων ὅτι, τελεσιδίκου δῆθεν καταστάσης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπέναντι τοῦ Ι. Λ. ὡς πρωτοφειλέτου, εἶναι κατ' αὐτῶν ἀπαράδεκτος ἡ ἔφεσις, δυνάμει τῆς ἀντιτασσομένης παρ' αὐτῶν τελεσιδικίας δῆθεν ἐνστάσεως τοῦ πρωτοφειλέτου.

Ἐπειδὴ, δυνάμει τῆς ἀνωτέρω ἐκτεθείσης ἀρχῆς καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, καθ' ἃ δὲν ὑπάρχει τελεσιδικία ὑπὲρ τοῦ Ι. Λ. ἀποκρούεται καὶ ὁ λόγος τῶν ἐφεσιβλήτων ὅτι δῆθεν εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ κατ' αὐτῶν διὰ τῆς ἐφέσεως καταδίωξις τῆς ἑταιρίας, ἐκ τοῦ ὅτι δῆθεν δὲν δύναται πλέον αὕτη νὰ παραχωρήσῃ εἰς αὐτοὺς, ἐὰν καταδικασθῶσιν εἰς πληρωμὴν, τὰς κατὰ τοῦ Ι. Λ. ἀγωγάς της, διότι οὗτος μένει πάντοτε ὑπόχρεως εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφέσεως.» (Νομικ. σελ. 5104).

§ 3, γ. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 371 τοῦ 1840 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἣν κατεχώρησα ἐν τῷ Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 170, ἀφορᾷ ἐν μέρει καὶ τὸ προκείμενον ζήτημα. Δι' αὐτῆς ἀποφαίνεται ἰδίως ὁ Ἄρειος Πάγος ὅτι οἱ προςκεκλημένοι ὁμόδικοι θεωροῦνται ὡς πληρεξούσιοι τῶν μὴ ἐμφανισθέντων διαδίκων, καὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ διεξάγωσι τὴν συζήτησιν ὡς καὶ οἱ διάδικοι αὐτοί· ὅθεν ἡ περὶ τῶν μὴ ἐμφανισθέντων διαδίκων διάταξις τοῦ 591 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικο-

νομίας δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ὁσάκις ὑπάρχουν πλείονες διάδικοι, ἔχοντες ἴδιον ἄμεσον συμφέρον, ἐξ ὧν τινὲς μὲν ἐνεφανίσθησαν, τινὲς δ' οὔ. — Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀνῃρέθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. 1161 καὶ 1317 ἀποφάσεις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἀλλ' εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀντιβαίνει καὶ ἡ νομολογία τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, καθ' ἣν τὸ ἄρθρον 602 τῆς πολιτ. δικονομίας προνοεῖ περὶ τῶν προςκεκλημένων ὁμοδίκων, περὶ ὧν διαλαμβάνουσι τὰ ἄρθρα 71 καὶ 72, τουτέστιν ἐκείνων τῶν ὁμοδίκων, ἐκ τῆς προςελεύσεως τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ διεξαγωγὴ τῆς δίκης ἢ ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως, καὶ οὐχὶ περὶ συνεναγομένων, περὶ ὧν δὲν ὑπάρχει ἡ ῥηθεῖσα περίπτωσις, καὶ περὶ ὧν διαλαμβάνουσι τὰ ἄρθρα 593 ἐπ. τῆς πολιτ. δικονομίας, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ὁποίων ὁ μὲν ἐμφανισθεὶς ἐφεσίβλητος δικάζεται κατ' ἀντιμωλίαν, οἱ δὲ μὴ ἐμφανισθέντες ἐρήμην, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 782 τῆς πολιτ. δικονομίας (1).

Ἀπόφ. τῆς 18 Μαρτ. 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 2381).

§ 4, δ. Ἡ εἰς τὸν ἕνα τῶν ἐναγομένων ἔγκυρος ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως ἔχει ἀποτελέσματα καὶ ὡς πρὸς τὸν ἕτερον ἐναγόμενον;

Τὸ δημόσιον ἐνήγαγε δύο πρόςωπα, τὸν Τ. καὶ Β, περί τινος οἰκοπέδου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οὗτοι εἶχον ἀξιώσεις.

Τὴν ἀπόφασιν ἐξεκάλεσε τὸ δημόσιον, ἀλλ' ἡ ἔφεσις δὲν ἐπεδόθη ἐγκύρως εἰς τὸν Β. Δικασθεῖσα δὲ αὕτη μόνον ὡς πρὸς τὸν Τ. ἐγένετο δεκτή. Ἀνεφύη λοιπὸν τὸ ζήτημα, ἂν ἡ εἰς τὸν Τ. ἔγκυρος ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως δύναται νὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα καὶ κατὰ τοῦ Β;

Τὸ δικας. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (ἀπόφ. 224 τοῦ 1848) ἀπεφήνατο ὅτι δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα, διότι

1) Τὸ οἰκόπεδον εἶναι διαιρετὸν, καθ' ὅσον ἠδύνατο νὰ διαιρεθῇ μετὰ ταῦτα, καὶ ἐξ ἀδιαιρέτου ἀπὸ κοινοῦ κατὰ μέρη νὰ κατέχηται· ὥστε ἐνδέχεται εἷς μὲν τῶν συνεναγομένων νὰ δικαιωθῇ, ὁ δ' ἕτερος νὰ καταδικασθῇ· ἑπομένως καὶ τελεσιδικία νὰ ὑπάρξῃ ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς, μὴ ὠφελοῦσα τὸν ἄλλον.

2) Ἄλλως, καὶ ἐπὶ ἀδιαιρέτου ἀντικειμένου τῆς δίκης ἡ ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου καὶ ἐκκαλέσαντος ὁμοδίκου ὠφέλιμος ἀπόφασις δύναται νὰ ὠφελήσῃ καὶ τοὺς μὴ ἐκκαλέσαντας ὁμοδίκους (782 πολιτ. δικ.—Διατ. 10, 156, 157 Β. (9, 1), ἀλλὰ δὲν δύναται

---

(1) Ὅρα κατωτ. § 6.

καὶ ἀντιστρόφως νὰ ὠφελήσῃ τὸν ἐνάγοντα ἐκκαλοῦντα ἡ κατὰ τοῦ ἑνὸς τῶν συνεναχθέντων ἀπόφασις καὶ ἐναντίον τῶν ἄλλων, καθ' ὧν δὲν ἔκαμεν ἔφεσιν· διότι ἐκ τῆς παραλείψεως ταύτης ὑποτίθεται. ἀποδοχὴ τῆς ἀποφάσεως. (Νομ. σελ. 4805).

§ 5, έ. Ὅταν εἷς τῶν ὁμοδίκων ἐκκαλέσῃ, ἡ μεταῤῥυθμίζουσα ἀπόφασις ἔχει ἀποτελέσματα καὶ ὡς πρὸς τὸν μὴ ἐκκαλέσαντα.

Τὴν ἀρχὴν ταύτην καθιέρωσεν ὁ Ἄρειος Πάγος εἰς τὴν ἑπομένην περίπτωσιν.

Ὁ Κ. διὰ κλήσεώς του ἐξέθεσεν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου . . . . . . ὅτι ἡ πτώχευσις τοῦ Α. τῷ ὀφείλει ποσόν τι· ὅτι χρήματα τῆς πτωχεύσεως εὑρίσκονται παρὰ τῷ Σ., παρ' ᾧ τὰ κατέσχεν ὁ Π· —ὅτι τὸν λόγον τῆς κατασχέσεως ταύτης τοῦ Π. φιλονεικεῖ.—Κηρυχθέντος ἀναρμοδίου τοῦ εἰρηνοδίκου, ὁ σύνδικος τῆς πτωχεύσεως ἐξεκάλεσε τὴν ἀπόφασιν, ἀλλ' ἡ ἔφεσις ἀπεῤῥίφθη· ἔπειτα ὁ ἐνάγων Κ. ἐξεκάλεσε τὴν αὐτὴν τοῦ εἰρηνοδίκου ἀπόφασιν, ἀλλὰ τὸ πρωτ. ἀπέῤῥιψε καὶ ταύτην ὡς ἄσκοπον.

Ἀνεφύη λοιπὸν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ ζήτημα, ἂν ἡ μεταξὺ τοῦ Π. καὶ τοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις καθιστᾷ περιττὴν καὶ ἄσκοπον τὴν ἔφεσιν τοῦ Κ.

Ἰδοὺ ἡ τοῦ Ἀρείου Πάγου σκέψις.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 782 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐὰν πλείονες κατεδικάσθησαν ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, καὶ εἷς μόνος ἐξ αὐτῶν ἐξεκάλεσεν, ἡ μεταῤῥυθμιστικὴ ἀπόφασις ἔχει τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα καὶ ὑπὲρ τῶν μὴ ἐκκαλεσάντων, καθόσον οὗτοι δὲν ἐξέφρασαν κατ' ἄλλον τρόπον τὴν περὶ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως εὐχαρίστησίν των· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὡς ἡ προςϐαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 18,605 ἀπόφασις τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν βεϐαιοῖ, ὅ,τε ἀναιρεσείων Κ. Π., καὶ οἱ ἀδελφοὶ Σ. συνδανεισταὶ τῆς πτωχεύσεως τοῦ Κ. ἐνήγαγον ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν τῆς βορείου πλευρᾶς τὸν ὁριστικὸν σύνδικον Π., τὸν πτωχεύσαντα αὐτὸν καὶ τὸν ἤδη ἀναιρεσίϐλητον Κ., ἀξιοῦντες ὅτι ἔχουσι νὰ λάϐωσιν ἐκ τῆς πτωχεύσεως χρήματα, καὶ προςϐάλλοντες τὴν ἀπαίτησιν τοῦ Κ. ὡς μὴ ὑφισταμένην· προτείναντος δὲ τοῦ τελευταίου ἔνστασιν ἀναρμοδιότητος, τὴν ὁποίαν τὸ εἰρηνοδικεῖον παρεδέχθη, καὶ γενομένης κατὰ τῆς ἀποφάσεως τούτου ἐφέσεως παρὰ τοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως, ὅςτις εἶχεν ἤδη προςτεθῇ εἰς τὰς προτάσεις τῶν ἡττηθέντων Π. καὶ ἀδελφῶν Σ. (ἐφέσεως, κατὰ συνέπειαν τῆς ὁποίας ἡ τοῦ εἰρηνοδίκου ἀπόφασις μετεῤῥυθμίσθη), ὀρθῶς τὸ πρωτοδικεῖον ἀπέῤῥιψε, δυνάμει τοῦ εἰρημένου ἄρθρου τῆς δικονομίας, τὴν κατ' ἐπανάληψιν γενομένην παρὰ

τοῦ νῦν ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς αὐτῆς τοῦ εἰρηνοδίκου ἀποφάσεως ἔφεσιν, ὡς ματαίαν καὶ ἄσκοπον, καθόσον ἡ προεκδοθεῖσα μεταρρυθμιστικὴ ἀπόφασίς του ἀπέβλεπεν ὅλους τοὺς διὰ τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης τοῦ εἰρηνοδίκου καταδικασθέντας, καὶ εἶχε τὰς αὐτὰς συνεπείας καὶ ὑπὲρ τῶν μὴ ἐκκαλεσάντων συνάμα δανειστῶν, οἵτινες δὲν ἐδήλωσαν ῥητῶς ὅτι ἀποδέχονται τὴν ἐκκληθεῖσαν ἀπόφασιν· ἂν δὲ ὁ ἀναιρεσείων, ὢν εἷς ἐξ αὐτῶν, ἔχῃ, ὡς διατείνεται, ἀντίθετον συμφέρον πρὸς τὸν προεκκαλέσαντα σύνδικον, κατὰ τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως συμφωνεῖ ἐντελῶς μετ' αὐτοῦ, ὡς ζητῶν καὶ οὗτος ὅ,τι ἤδη ἐκεῖνος ἐπέτυχε, τουτέστι τὴν μεταρρύθμισιν τῆς εἰρηνοδικείου ἀποφάσεως· ὥστε ὅλοι οἱ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος προτεινόμενοι δϊισχυρισμοὶ περὶ παραβιάσεως δῆθεν διαφόρων δικονομικῶν ἄρθρων ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν ἰσχὺν ἀπέναντι τῆς εἰρημένης κυρίας διατάξεως τοῦ 782 ἄρθρου, ἐφ' οὗ τὸ πρωτοδικεῖον ἐστηρίχθη, καὶ προςέτι ἀπέναντι τῆς εἰς τὸ 67 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας ἐκφραζομένης ἀρχῆς τοῦ δικαίου, κατὰ τὴν ὁποίαν, μὴ ὑπάρχοντος ἰδίου συμφέροντος, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ οὐδὲ ἀγωγή· ἑπομένως οὐδὲ ἔφεσις, ἥτις εἶναι ἀγωγὴ ἐπίσης εἰς δεύτερον βαθμόν. »

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 200 τοῦ 1848.

§ 6, ς. Ἡ ἀπόφασις ὠφελεῖ τὸν ἀπολιπόμενον διάδικον (1);

Ἡ Μ. καὶ ὁ υἱός της ἐνήχθησαν, δυνάμει πωλητηρίου τινὸς ἐγγράφου ὑπὸ τῆς Β., ἧς ἡ ἀγωγὴ ἐγένετο πρωτοδίκως δεκτή.

Γενομένης ἐφέσεως ὑπὸ τῶν ἐναγομένων, τὸ ἐφετεῖον, δικάζον κατ' ἀντιμωλίαν τὸν ἕνα, ἐρήμην δὲ τὸν ἕτερον, μετερρύθμισε τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν. Μετὰ ταῦτα ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἀπόφασις αὕτη ὠφελῇ καὶ τὸν μὴ ἐμφανισθέντα.

Τὸ ἐν Ναυπλίῳ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἔλυσε, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 122 τοῦ 1846 ἀποφάσεώς του, τὸ ζήτημα τοῦτο καταφατικῶς, ἀποφανθὲν ὅτι ἀφοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 782 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ μὴ ἐκκαλέσας μεταξὺ τῶν καταδικασθέντων διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, καὶ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ὠφελεῖται ἀπὸ τὴν μεταρρυθμίζουσαν ἀπόφασιν (διάτ. 1 καὶ 2 Κώδ. *de unus ex plur.*), κατὰ μείζονα λόγον ὠφελεῖται ὁ ἐκκαλέσας, ἀλλ' ἀπολιπόμενος ἁπλῶς κατὰ τὴν συνεδρίασιν. (Νομικ. σελ. 4667).

§ 7, ζ. Ἐὰν ἐκ δύω συνεναχθέντων, ὁ μὲν κατεδικάσθη δι' ἕνα

(1) Ὅρα τὸν προηγ. § 3.

λόγον, ὁ δὲ δι' ἄλλον καὶ διὰ διακεκριμένων ἀποφάσεων, ἀμφότεροι δ' ἐξεκάλεσαν τὰς ἀποφάσεις, διὰ διακεκριμένων ἐφετηρίων, ἐφαρμόζεται ἡ ἀρχὴ τοῦ ἄρθρου 782 τῆς πολιτ. δικονομίας, δηλαδὴ ὠφελεῖται ὁ ἕτερος τῶν συνεναχθέντων ἀπὸ τὴν ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τῶν ἐφετῶν; Ὄχι.

Ἰδοὺ ἡ περίπτωσις, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (ἀπόφ. 419 τοῦ 1849) ἔλυσεν οὕτω τὸ ζήτημα.

Ἡ Μ. ἐνήγαγε τὸν Λ. καὶ τὸν Θ. διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀγωγῆς, καὶ διὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, ἡ δὲ ἀγωγὴ ἀπεῤῥίφθη ὡς πρὸς τὸν Λ. ἀπὸ τὸ ἐφετεῖον, εἰς ὃ δι' ἰδιαιτέρας ἐφέσεως ἔφερεν αὐτὸς τὴν ὑπόθεσιν. — Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Θ., δι' ἰδιαιτέρας ἐφέσεως, ἐπανέφερε τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ἐπρότεινεν ὅτι πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ὡς αὐτὸν τὸ ὑπὲρ τοῦ Λ. ἀποφασισθὲν, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον δὲν ἀπεδέχθη τὴν πρότασιν, διότι

1) Οἱ καταδικασθέντες ἔκαμον ἰδίαν ἕκαστος ἔφεσιν καὶ

2) Δὲν κατεδικάσθησαν διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, οὔτε διὰ τοὺς ἰδίους λόγους. (Νομικ. σελ. 5117).

§ 8, ή. Περὶ τῆς ἐπιῤῥοῆς, τὴν ὁποίαν ἔχει ὡς πρὸς τὸν συνεταῖρον ἡ ἀπόφασις, ἥτις ἐξεδόθη κατὰ τοῦ συνεταίρου του, θέλει γίνει λόγος κατωτέρω.

§ 9, θ. Καμμία δίκη δὲν δύναται νὰ εἰςαχθῇ εἰς τὸ ἐφετεῖον, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας· καθότι διὰ τοῦ πλαγίου αὐτοῦ μέσου παραλείπεται ὁ πρῶτος βαθμὸς τῆς δικαιοδοσίας κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 13 τῆς πολιτ. δικονομίας. — Ἡ ἔνστασις αὕτη ἐξετάζεται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος.

Τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐφήρμοσεν ὁ Ἄρειος Πάγος εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐδικάζετό τις δι' ἑαυτὸν καὶ ὡς κηδεμὼν, καὶ ἀνέκοψε μὲν τὴν ἀπόφασιν ὡς πρὸς ἑαυτὸν, τὴν ἐξεκάλεσε δὲ ὡς κηδεμών.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 105 τοῦ 1851, τὰ περιστατικὰ τῆς ὁποίας ὅρα κατωτ. § 492.—Ὅρα κατωτ. § 12 ὑποσημ.

§ 10. Ἐπὶ πλημμελημάτων, ἡ ἔφεσις ἑνὸς τῶν ἀλληλεγγύως καταδικασθέντων δὲν ὠφελεῖ τὸν μὴ ἐκκαλέσαντα, ἢ τὸν ἐκκαλέσαντα ἐκπροθέσμως.

Οὕτως ἀπεφάνθη τὸ ἐν *Bourges* δικαστήριον τῶν ἐφετῶν· ἡ δὲ ἀπόφασις αὕτη αἰτιολογεῖται ἐκ τῆς διακρίσεως, ἥτις ὑπάρχει μεταξὺ τῆς ἐκ συνθήκης καὶ τῆς, δυνάμει τοῦ νόμου, ἀλληλεγγυότητος. Ὅρα τὴν περὶ τούτου ἀνάπτυξιν εἰς τὴν *Revue de droit français* τοῦ ἔτους 1848 (σελ. 461) *par Fœlix*.

§ 11. Ἡ κοινοποίησις δευτέρου ἐφετηρίου, ἐν ᾧ ἡ προςβαλλο-

μένη ἀπόφασις χαρακτηρίζεται ὀρθότερον, ἀποτελεῖ δευτέραν ἔφεσιν; Ὄχι· οὔτε δευτέραν ἔφεσιν ἀποτελεῖ, οὔτε παραίτησιν ἀπὸ τοῦ πρώτου ἐφετηρίου (1).

Ἀπόφ. 195 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4687 ἐπ.).

§ 12. Τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἐφέσεως κατὰ προδικαστικῶν ἀποφάσεων δύναται ν' ἀναπληρωθῇ καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ (2).

Ἀπόφ. 311 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξ. Ἀ π ό δ ε ι ξ ι ς (Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 144 § 219).

§ 13. Ἐκκληθείσης ἀποφάσεώς τινος, περιεχούσης πολλὰ κεφάλαια, θεωροῦνται ὅλα ἐκκαλεσθέντα, καὶ ἂν ὁ ἐφεσείων δὲν ἔκαμεν εἰς τὰς προτάσεις του λόγον περί τινος.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ καταδικασθεὶς ὁ ἀναιρεσείων διὰ τοῦ δευτέρου κεφαλαίου τῆς ὑπ' ἀριθ. 119 π. ε. ἀποφάσεως τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ δραχ. 588, ὅσας ἐδαπάνησεν οὗτος εἰς τὴν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς Μ. Κ. δίκην περὶ τῆς διεκδικήσεως τῆς ἀποθήκης, ἐξεκάλεσεν ὁλοσχερῶς τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τοῦ ἀπὸ 10 μαΐου 1844 ἐφετηρίου καὶ αὐτῆς τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως· διὰ δὲ τῶν ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐγγράφων προτάσεών του ᾐτήσατο τὴν ἐξαφάνισιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 119 εἰρημένης ἀποφάσεως καὶ τὴν ἀπόῤῥιψιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, εἰς τὴν ὁποίαν συμπεριελαμβάνετο καὶ τὸ εἰρημένον ποσὸν τῶν δραχμῶν 588· ἂν δὲ ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἀνέφερε λόγον τινὰ περὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου εἰς τὸ ἐφετήριον εἶναι ἀδιάφορον, καὶ δὲν ἠδύνατο ν' ἀποκλεισθῇ τοῦ πρὸς ἔφεσιν δικαιώματος, καθόσον, ὡς προείρηται, ἐξεκάλεσεν ὁλοσχερῶς τὴν ἀπόφασιν ταύτην, καὶ οὐχὶ μόνον τὰ ἄλλα κεφάλαια, παραλιπὼν τὸ δεύτερον, καὶ διὰ τοῦ ἐφετηρίου

---

(1) Ἐὰν ὁ ἐκκαλῶν ἐπέδωκε καὶ δεύτερον ἀντίγραφον ἐφετηρίου μὲ τὴν προςθήκην μόνον τοῦ διορισμοῦ ἀντικλήτου, τοῦτο δὲν καθιστᾷ ἐκπρόθεσμον τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἐφέσεως, ἥτις ἐγκαίρως ἐπεδόθη.

Ἀπόφ. 5447 τῆς 27 Φεβρουαρ. 1849 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν. — Ὅρα καὶ κατωτ. ἀπόφ. 4398 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

(2) Ὅρα κατωτ. τὰς περὶ τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας παρατηρήσεις, καὶ Εὐρ. Ῥολλ. λέξ. appel, ἀρ. 1452 ἐπ.

— Τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐξετάσῃ καὶ αὐτεπαγγέλτως, ἂν ὑπόθεσίς τις ὑπάγηται εἰς ἔφεσιν; Ναί.

Ἀπόφ. 2993 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν, ἣν ὅρα ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 288 § 269.—Ὅρα ἀνωτ. § 9.

του ἐπεφυλάξατο νὰ ἐπιφέρῃ καὶ ἄλλους λόγους πρὸς ὑποστήριξιν τῆς πρὸς ἀπόῤῥιψιν τῆς ἀγωγῆς αἰτήσεώς του ἐνώπιον τοῦ ἀκροατηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἔνθα καὶ ἔκαμε λόγον, ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 3,354, διότι, ἐὰν δὲν ἤθελεν ἀναφέρει οὗτος περὶ τούτου ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, δὲν ἤθελε λάβει ἀφορμὴν τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν ἐφετῶν νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὸ αἰτιολογικὸν τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως, καίτοι αὐτεπαγγέλτως, χωρὶς νὰ προτείνῃ ὁ ἀντίδικος τὸ ἀπαράδεκτον, ὅτι δὲν μετεβιβάσθη ἐνώπιόν του ὅλη ἡ ὑπόθεσις, ὡς μὴ ἐκκληθείσης δῆθεν, ὡς πρὸς τοῦτο, τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως· ὅθεν τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, μὴ παραδεχθὲν τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, καὶ ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν δραχμῶν 588 ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἐγένετο ἔφεσις, ἐνῷ καὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐγένετο ἔφεσις, παρεβίασε τὰς περὶ τελεσιδικίας ἀρχὰς τοῦ δικαίου (ἄρθρ. 749 καὶ ἐπ.)· ἡ δὲ παραβίασις αὕτη ἐπιφέρει τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 807 § 3 τῆς πολιτ. δικονομίας. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 40 τοῦ 1845.

§ 14. Αἱ περὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων ἀποφάσεις τῶν εἰρηνοδικῶν ἐκκαλοῦνται εἰς τὰ πρωτοδικεῖα (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 254 τοῦ 1839.

§ 15. Ὅταν ὁ ἐνάγων καὶ ὁ εναγόμενος ἐξεκάλεσαν, διὰ κυρίας ἑκάτερος ἐφέσεως, ἀπόφασιν τινά, τὸ δὲ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἀπέῤῥιψε τὴν μίαν ὡς ἀνυπόστατον μετὰ προηγηθεῖσαν συζήτησιν τῶν ὑπὲρ αὐτῆς λόγων, ὁ ἐφεσείων δὲν δύναται πλέον κατὰ τὴν δευτέραν συζήτησιν, τὴν λαμβάνουσαν χώραν κατὰ συνέπειαν ἀνακοπῆς τοῦ ἄλλου, ἕνεκα τῆς ἐρήμην δικασθείσης ἐφέσεώς του, νὰ ἐπαναλάβῃ καὶ αὖθις τὰς προτάσεις του ὑπὲρ τῆς ἐφέσεώς του.

Ὅρα τὰ ἐν τῇ λέξει Ἐ ρ η μ ο δ ι κ ί α σελ. 221 ἐπ.

§ 16. Ἐὰν ἡ γενομένη ἔφεσις ἐκ μέρους τοῦ δήμου ἐπιδοθῇ πρὸ τῆς διασκέψεως τοῦ συμβουλίου καὶ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ διοικητοῦ, εἶναι διὰ τοῦτο ἀπαράδεκτος ἢ ἄκυρος;

Ὄχι, κατὰ τὴν 207 τοῦ 1843 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, ἣν ἐν τῇ λέξ. Δ ῆ μ ο ς σελ. 631 §§ 13—17 (Εὑρ. τόμ. 5). — Ὅρα καὶ Εὑρ. τόμ. 4 σ. 371. — Ὑπὸ τὰς σημ. τοῦ ἐπ. § 101 εὕρηται ἡ γαλλ. νομολ.

(1) Πρβ. τὴν λέξ. Ἁρμοδιότης πολιτ. ἐν γένει § 240 (Εὑρ. τόμ. 4).

κως δεδικασμένη ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δὲν ὑποχρεοῦται νὰ δεχθῇ τὴν ἀπόφασίν του, ὅταν αὕτη δὲν ἐξεδόθη συνεπείᾳ κανονισμοῦ ἁρμοδιότητος.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 76 τοῦ 1847, ἣν ἐν Εὐρ. τ. 4 σελ. 186 ἐπ.

§ 24. Δὲν εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ἔφεσις, ἂν ὁ ἐκκαλῶν δὲν κοινοποιήσῃ εἰς τὸν ἀντίδικόν του τὴν ἀπόφασιν, καθ' ἧς ἡ ἔφεσις.

Ἀπόφ. 174 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3647).

§ 25. Ἡ σύγχρονος καὶ διὰ μιᾶς ἀποφάσεως ἐκδίκασις δύο ἐφέσεων ἐν τῇ αὐτῇ ὑποθέσει, (τῆς μὲν κατὰ προδικαστικῆς, τῆς δὲ κατ' οὐσιαστικῆς) δὲν ἀπαγορεύεται ἀπὸ τὸν νόμον, καὶ μάλιστα εἶναι σύμφωνος μὲ τὰς θεμελιώδεις τῆς διαδικασίας ἀρχὰς, τὴν οἰκονομίαν τοῦ καιροῦ καὶ τῶν ἐξόδων.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 55 τοῦ 1843.—Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου τοῦ 1849.

§ 26. Ὁ ἐφεσίβλητος δὲν δύναται νὰ κάμῃ κατὰ τοῦ ἐρήμην δικαζομένου ἐκκαλοῦντος προτάσεις, τεινούσας πρὸς μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, ἢ χειροτέρευσιν τῆς τύχης του.—Ὅρα ἀνωτ. τὴν λέξιν *Ἐρημοδικία* σελ. 221 ἐπ. Ὡς πρὸς τὰ βουλεύματα ; ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 331.

§ 27.—28. Δύνανται οἱ διάδικοι νὰ παραιτηθῶσι τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως ; Ναί. — Ὅρα § 326 τῆς λέξεως *Ἁρμοδιότης* (Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 350).

§ 29. Τὸ δημόσιον δύναται νὰ παραιτηθῇ τοῦ ἐνδίκου μέσου ; Ὅρα τὴν λέξιν *Δημόσιον* § 14 (Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 713. — Ὅρα καὶ *Tropl. trans.* § 54 ἐπ.

§ 30. Ἡ ἄνευ εἰδικῆς πληρεξουσιότητος ἐνεργηθεῖσα ὑπὸ τοῦ δικηγόρου τῆς πρωτοδίκου δίκης ἀνάκλησις τῆς ἐφέσεως δύναται νὰ κυρωθῇ, διὰ τῆς μεταγενεστέρας ἀναγνωρίσεως καὶ ἀποδοχῆς τοῦ διαδίκου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐνήργησεν ὁ δικηγόρος.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 317 τοῦ 1839.—Ὅρα τὴν λέξ. Ἐντολὴ ἐν Εὐρ. τόμ. 6.

§ 31. Καταστάσης τελεσιδίκου τῆς πρωτοκλήτου ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἔνστασις ὅτι τὸ ἐμποροδικεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ δικάσῃ τὴν ὑπόθεσιν, δὲν δύναται νὰ προταθῇ πλέον αὕτη ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν (1).

Ἀπόφ. 301 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4888).—Ὅρα ὅσα κατωτ. περὶ τοῦ τῆς ἐφέσεως ἀντικειμένου.

---

(1) Ὅρα δὲ ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 127 ἐπ.—αὐτ. σελ. 225.

§ 31. Αἱ κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐν Τουρκίᾳ προξένων ἐφέσεις θέλουν ἀπευθύνεσθαι πρὸς τὴν ἐν Κωνςαντινουπόλει πρεσβείαν.

Δηλοπ. τῆς 7 Αὐγ. 1836 ἐν συλλ. Πετσ. σελ. 501. — Ὅρα δὲ σελ. 741 τοῦ 6 τόμ. τοῦ Εὐρ.

§ 32. Οὐσιῶδες μέρος πάσης ἀποφάσεως εἶναι τὰ ὀνόματα τῶν παρόντων δικαστῶν καὶ τοῦ εἰςαγγελέως καὶ γραμματέως· ὅταν δὲ ἀπόφασίς τις τῶν ἐφετῶν δὲν περιέχῃ τὸ ὄνομα τοῦ γραμματέως, μήτε ἄλλως ἐξάγεται ἡ παρουσία του, ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀναιρετέα (1). Εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν ἐφετῶν ἀπαιτεῖται ἡ σύμπραξις τῶν προςώπων, ἃ διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 736 τῆς πολιτ. δικονομίας (2).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 88 τοῦ 1837.

§ 33. Ἡ αἴτησις ἀδείας, τὴν ὁποίαν κάμνει ὁ θέλων νὰ κινήσῃ κακοδικείου ἀγωγὴν, δικάζεται ἐν συμβουλίῳ, καὶ ἀπόντων τῶν διαδίκων· ἡ δὲ ἔφεσις, ὁσάκις ἐπιτρέπεται, δικάζεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 8 Ἰουλίου 1838 νόμου, ἡ αἴτησις ἀδείας, τὴν ὁποίαν κάμνει ὁ θέλων νὰ κινήσῃ κακοδικείου ἀγωγὴν, δικάζεται ἐν συμβουλίῳ, καὶ ἀπόντων τῶν διαδίκων· ἡ δὲ ἔφεσις, καθ' ἣν περίπτωσιν ἐπιτρέπεται παρὰ τοῦ νόμου, δικάζεται, δυνάμει τοῦ ῥηθέντος ἄρθρου, ἐπίσης κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, εἰςαχθείσης ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν παρὰ τῶν ἀδελφῶν Χ. καὶ Σ. Π. αἰτήσεως ἀδείας τοῦ νὰ ἐνάξωσιν ἐπὶ κακοδικείῳ τὰ μέλη τῆς ἐν Ἀθήναις Μικτῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ κηρυχθέντων τῶν ἐφετῶν ἀναρμοδίων νὰ δικάσωσι τὴν αἴτησιν ταύτην, ἡ ἔφεσις τῶν ἀδελφῶν Π., γενομένη κατ' ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ἐπὶ τοιαύτης αἰτήσεως ἀδείας, πρέπει συμφώνως μὲ τὴν μνημονευθεῖσαν διάταξιν τοῦ νόμου, νὰ δικασθῇ ἐν τῷ συμβουλίῳ· ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ἡ ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν, καθ' ἧς ἐγένετο ἡ ἔφεσις, δὲν ἀπέῤῥιψε τὴν ἔφεσιν τῶν Π, ὡς ἀπαράδεκτον, ἀλλ' ἀπεφάνθη ἁπλῶς τὸ δικαστήριον ἀναρμόδιον, δὲν συνάγεται ὅτι πρέπει νὰ δικασθῇ ἡ ἔφεσις ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ, καθότι ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ἦτο νὰ θέσῃ γενικῶς τὴν ἀρχὴν ὅτι ἡ ἔφεσις δικάζεται καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ πρωτόδικος αἴτησις, ὁποιοςδήποτε καὶ ἂν ἦναι ὁ λόγος τῆς ἐφέσεως. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 388 τοῦ 1840.

---

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 32 ἐπ. (ἰδίως τοὺς αὐτ. §§ 10, 11, 33 τρὶς, 32, 33, 34, 103. 105, 157).

(2) Ὅρα τὴν λέξιν Σύνθεσις, ὅπου ἐν ἐκτάσει τὰ περὶ τούτου.

ιε΄) Ὁ κοινοποιῶν τὴν ἀπόφασιν καὶ ἐπιφυλαττόμενος τῶν ἐνδίκων μέσων δὲν θεωρεῖται ὅτι ἀπεδέχθη αὐτήν.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 58 τοῦ 1849.

ιϛ΄) Ἀποδέχεταί τις τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν ὁσάκις, πρὶν τῷ κοινοποιηθῇ, πληρώσῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 283 τοῦ 1849.

ιζ΄) Ὁ ἀποδεχθεὶς ἅπαξ τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν, δὲν δύναται νὰ τὴν προςβάλῃ δι' ἀναιρέσεως.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγ. 31 τοῦ 1849.

ιη΄) Ἡ ἐκτέλεσις τῆς προδικαστικῆς ἀποφάσεως δὲν σημαίνει ἀποδοχὴν αὐτῆς.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 48 τοῦ 1847.

ιθ΄) Ἡ κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως δὲν σημαίνει σιωπηλὴν παραδοχὴν αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ κοινοποιήσαντος.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 21 τοῦ 1847.

κ΄) Ἡ ἐκτέλεσις ἀποφάσεως, προςβληθείσης δι' ἀναιρέσεως, δὲν σημαίνει παραδοχὴν αὐτῆς.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 3 τοῦ 1847.

§ 36. Τὸ ἄρθρον 787 τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν ἀναφέρεται εἰς τὰ δικαστήρια, τὰ ὁποῖα διεδέχθησαν τὰ νῦν ὀργανισθέντα πρωτοδικεῖα καὶ ἐφετεῖα, ἀλλ' ἐφαρμόζεται εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις.

Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 379, λέξει Ἁρμοδιότης πολιτ.

§ 37. Ὅταν ἐγένετο ἔφεσις κατὰ τῆς διατάξεως, ἥτις ἀφορᾷ τοὺς τόκους ἀπαιτήσεώς τινος, ἡ ἐκδίκασις τῆς ὁποίας μένει ἐκκρεμὴς εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἀναβάλλει τὴν πρόοδον τῆς περὶ τῶν τόκων συζητήσεως μέχρι τῆς ἐκδικάσεως τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως.

Ἀπόφ. 7602 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 38. Ὅταν ὁ ἐρήμην δικασθεὶς διάδικος ἀνακόψῃ τὴν ἀπόφασιν ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως, ὁ ἐρήμην δικασθεὶς δύναται νὰ κάμῃ ἔφεσιν ὡς πρὸς τοὺς τόκους, ἢ περὶ τῶν ὁποίων αἴτησίς του ἀπεῤῥίφθη;

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ὁ διάδικος, ὁ προκαλῶν τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως ἐρήμην τοῦ ἀντιδίκου του, δύναται, ὁσάκις, δι' αὐτῆς, δὲν παραδέχωνται εἴτε ἐν ὅλῳ, εἴτε ἐν μέρει. αἱ ἐν τῇ ἀγωγῇ κατὰ τοῦ ἀντιδίκου του τούτου αἰτήσεις του, νὰ κάμῃ ἔφεσιν κατὰ τῆς αὐ-

τῆς ἀποφάσεως, καὶ ἄνευ τυχὸν προηγουμένης πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως, καὶ πρὶν ἢ παρέλθη ἡ πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμία, διότι κατὰ τοιαύτης ἀποφάσεως, ἥτις, ὡς πρὸς τὸν προκαλέσαντα τὴν ἔκδοσίν της, θεωρεῖται ὡς κατ' ἀντιμωλίαν ἐκδοθεῖσα, ἄλλο ἔνδικον πρὸς ἐπιδίωξιν τῶν ἀποῤῥιφθεισῶν, ἢ μὴ παραδεχθεισῶν αἰτήσεών του δὲν τῷ μένει παρὰ τὸ τῆς ἐφέσεως· (*Ledru-Rollin, jugement par defaut* n° 706, 707 καὶ 708. — Αὐτ. *appel* n°. 1043 καὶ ἑπ. — *Carré* n°. 620 καὶ 610)· διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον δύναται, παραδεκτῆς οὔσης τῆς ἐφέσεως, νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ ἡ συζήτησις καὶ ἡ λοιπὴ ἐπ' αὐτῆς διαδικασία, καὶ ἂν τυχὸν ὁ ἀντίδικος ἐνήργησε, μετὰ τὴν ἔφεσιν, ἀνακοπὴν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, κατὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως· ἄρα μὴ βάσιμος ἀποβαίνει ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου.»

Ἀπόφ. 7602 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 39. Εἶναι ἄκυρον τὸ ἐφετήριον, ὅταν δὲν συνταχθῇ ἐπὶ τοῦ ἁρμοδίου σφραγισ. χάρτου (1); Ὄχι, ἀλλὰ προςτίθεται ὁ λευκὸς χάρτης (39, 43 νόμ. χαρτ.).

Ἀπόφ. 553 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5174). — Ἀπόφ. 293 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4760).

— Τὰ ἐνώπιον δικ. προςαγόμενα ἔγγραφα, ἐὰν ἐγράφησαν εἰς χάρτην ἀσφράγιστον, δὲν εἶναι ἄκυρα καὶ μὴ ὄντα, ἀλλὰ, προςτιθεμένου τοῦ ἁρμοδίου σφραγιστοῦ χάρτου, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν.

Ἀποφ. Ἀρ. Πάγου 100 καὶ 147 τοῦ 1849. — Πρβ. Merl. jurispr. λέξ. exploit, IV.

Β') *Ἁρμοδιότης ἐφετῶν.*

§ 40. Ὅρα τοὺς προηγουμένους §§ 12, 13, 14, 23, 36 ἑπ.

§ 41. Ἐνώπιον τίνος ἐφετείου φέρονται αἱ ἐφέσεις κατ' ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν παρὰ τῶν καταργηθέντων διοικ. δικ.;

Κατὰ τὴν μειονοψηφίαν, εἰς ἐκεῖνο, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου

---

(1) Ὁ ἀπολαύων τὰ δικαιώματα τῶν πενήτων διάδικος δύναται νὰ γράψῃ τὴν ἔφεσίν του ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου καὶ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀντικλητηρίου.

Ἀπορ. 86 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4726).

— Κλητήρ τις διέγραφε, διὰ τοῦ χλωρίου, τὰ ἐν τοῖς ἐπιδοτηρίοις γεγραμμένα (!), καὶ, κερδοσκοπίας χάριν, ἔγραφε νέας ἐκθέσεις — Τὸ πρᾶγμα ἀνεκαλύφθη, καὶ ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν τὰ ἐπιδοτήρια ταῦτα ἦσαν ἄκυρα. Τὸ πρωτοδ. Ἀθηνῶν τὰ ἐθεώρησεν ὡς τοιαῦτα, ἀλλ' ἴσως ὄχι ὀρθῶς.

§ 49. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δύναται ν' ἀποῤῥίψῃ αὐτεπαγγέλτως τὰς νέας προτάσεις τῶν διαδίκων, αἵτινες ἔγιναν κατὰ συναίνεσιν τῶν μερῶν. — Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἡ περὶ δύω βαθμῶν διάταξις τοῦ νόμου ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν (1).

Ἀπόφ. 172 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 30),

§ 49². Ἡ Μ. ὡς ἐπίτροπος ἐνήγαγεν ἐνώπιον εἰρηνοδικείου τινὸς τὸν Β., ἐνεργοῦντα δι' ἑαυτὸν, καὶ ὡς κηδεμόνα τῆς ἀδελφῆς του, ζητοῦσα τὸ καθυστέρημα τοῦ τιμήματος τῆς ἀγορᾶς σκευῶν τινων. Ἡ ἀγωγὴ ἐδικάσθη ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου, ὅςτις κατεδικάσθη ὑπ' ἀμφοτέρας τὰς ἰδιότητας. Μετὰ ταῦτα οὗτος ἀνέκοψε τὴν ἀπόφασιν μόνον δι' ἑαυτὸν, ἀλλ' ἡ ἀγωγὴ ἐγένετο καὶ αὖθις δεκτή· ὅθεν ὁ ἐναγόμενος ἐξεκάλεσε τὴν ἀπόφασιν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδ. Τριπόλεως, ὃ ὑπεχρέωσε τὴν ἐνάγουσαν ν' ἀποδείξῃ τοὺς ἰσχυρισμούς της, καὶ αὕτη ἐπήγαγεν ὅρκον τῷ ἐναγομένῳ, ὅςτις καὶ ὤμωσεν· ἀπεῤῥίφθη δὲ μετὰ ταῦτα ἡ ἀγωγή.—Ἐν τούτοις ἡ ἐνάγουσα ἐπρότεινεν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδ. Τριπόλεως, ὅτι ὁ ἐναγόμενος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκκαλέσῃ ὡς κηδεμὼν τὴν ἐρήμην ἀπόφασιν· τὸ πρωτοδικεῖον ὅμως ἀπέῤῥιψε τὴν πρότασιν ταύτην, ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος ἀνῄρεσεν, ἀποφανθεὶς ὅτι ἡ εἰρημένη ἔνστασις ἠδύνατο νὰ προταθῇ εἰς πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, μάλιστα δὲ ν' ἀναπληρωθῇ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ὡς μὴ δυναμένης τῆς δίκης νὰ εἰςαχθῇ εἰς τὸ ἐφετεῖον, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, καθ' ὅσον δι' αὐτοῦ τοῦ πλαγίου μέσου παραλείπεται ὁ πρῶτος βαθμὸς τῆς δικαιοδοσίας κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 13 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὡς μὴ γενομένης ἀνακοπῆς ἐκ μέρους τοῦ ὑπὸ κηδεμονίαν προςώπου, καὶ ὡς μὴ ὑπαρχούσης ἀποδείξεως ὅτι παρῆλθεν ἡ πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμία.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 105 τοῦ 1851.—Ὅρα ἀνωτ. §§ 1—10. —Ὅρα καὶ τὰς ἀνωτ. σελ. 299 παρατηρ.

§ 50 (2).

Τὰ δικ. τῶν ἐφετῶν ἐπιλαμβανόμενα τῶν δικῶν μετ' ἀναίρεσιν.

α') Κατὰ τὰ ἄρθρα 831 καὶ 834 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ ἀναίρεσις τῆς ἀποφάσεως δὲν καθιστᾷ αὐτοδικαίως τὰ ὁμοιόβαθμα

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Προτάσεις νέαι.
— Ἀπόφασίς τις τοῦ Ἀκυρ. τῆς 4 Φεβρ. 1829 (Syrey τόμ. 31) φαίνεται καθιεροῦσα ἐναντίαν ἀρχὴν, μὲ τὴν ὁποίαν συμφωνεῖ καὶ ὁ Berriat (σελ. 17), οὐχὶ ὅμως καὶ ὁ Τουλλ. (τόμ. 1, ἀρ. 104). Βλέπε καὶ τὰς ἐν τῇ νομικῇ (σελ. 30 ἐπ.) παρατηρήσεις.
(2) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 133 ἐπ.

τῷ ἀποφηναμένῳ τὴν ἀναιρεθεῖσαν ἀπόφασιν δικαστήρια ἁρμόδια νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς ὑποθέσεως· ἡ δὲ ἀναίρεσις δὲν ἔχει πάντοτε συνέπειαν τὴν εἰς ἄλλο δικαστήριον παραπομπήν της· ἄρα, διὰ νὰ ἐπιληφθῇ τὸ ἐφετεῖον ὑποθέσεώς τινος, τὴν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀπόφασιν ἀνῄρεσεν ὁ Ἄρειος Πάγος, ἀπαιτεῖται παραπομπή.

'Απόφ. 216 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4716).

ϐ') Παραπεμπομένης ὑποθέσεώς τινος παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς νέαν συζήτησιν, τὸ δικαστήριον, πρὸς ὃ ἐγένετο ἡ παραπομπή, ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ καὶ ὅλα τὰ σχετικὰ καὶ ἀναγκαῖα πρὸς λύσιν τῶν ῥητῶς παραπεμφθέντων ζητημάτων.

Εἰδικώτερον. — Ὁ Ἄρειος Πάγος ἀνῄρεσε, διὰ τῆς (1) ἀποφάσεως 30, τὴν ὑπ' ἀριθ. 3779 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, καὶ παρέπεμψε πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν τὴν ἐκδίκασιν τοῦ ζητήματος 1) ἂν ἡ ἐνάγουσα ἀπηλλάγη τῆς ἀλληλεγγύης καὶ 2) τοῦ περὶ ἐξαλείψεως τῆς ὑποθήκης, ἥτις ἦτον ἐγγεγραμμένη ἐπὶ προικῴου κτήματος αὐτῆς, ζητήματος.

Ἐνώπιον λοιπὸν τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν ἐπροτάθησαν διάφορα ἄλλα ζητήματα, οἷον ἐὰν ὁ σύζυγος τῆς ἐναγούσης εἶχεν ἐντολὴν νὰ δανεισθῇ ἐν ὀνόματί της· ἐὰν ἐκεῖνος ἐδανείσθη καὶ ἐν ὀνόματί της· ἐὰν ὑπάρχῃ ἔθιμον καταργοῦν τὸ Βελλ. δόγμα κτλ.

Ὅλων αὐτῶν τῶν ζητημάτων ἐπελήφθη τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ὡς ἐχόντων σχέσιν μὲ ἐκεῖνα, καὶ τεινόντων πρὸς λύσιν των.

'Απόφ. 43 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4708).

γ') Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν εἶναι ἁρμόδιον νὰ δικάσῃ περὶ τῶν διαφόρων λόγων, οἵτινες ἐπροτάθησαν πρὸς ἀκύρωσιν διαθήκης τινός, ὅταν καὶ τὸ πρωτοδικεῖον καὶ τὸ τῶν ἐφετῶν δικαστήριον, παραδεχθέντα ἕνα μόνον λόγον, ἠκύρωσαν τὴν διαθήκην, ὁ δὲ Ἄρειος Πάγος ἀνῄρεσε τὴν ἀπόφασιν τούτων, καὶ ὅταν ἄλλως καθυπεβλήθησαν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον οἱ περὶ ἀκυρώσεως τῆς διαθήκης λόγοι.

'Απόφ. 4675 τοῦ 1850 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφετῶν.

δ') Ἀναιρεθείσης ἀποφάσεώς τινος, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς ἣν ἦσαν πρὸ τῆς ἀναιρέσεως κατάστασιν· ἑπομένως δύνανται νὰ συζητήσωσιν ἐκ νέου τὴν ὅλην ἀπόφασιν, καὶ αὐτὸς ὁ ἐφεσίβλητος τὴν ἀντέφεσιν αὐτοῦ, καὶ ἂν δὲν ἐζήτησεν ἀναίρεσιν κατὰ τῆς ἀποφάσεως.

Εἰδικώτερον. — Ὁ Ἄρειος Πάγος ἀνῄρεσε τὸ 4 κεφάλαιον τῆς

(1) Ὅρα αὐτὴν ἐν Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 273.

§ 52[5]. Ἡ ἐπέμβασις τῶν ἐφετῶν εἰς μὴ ἐκκληθέντα κεφάλαια ἐπιφέρει ἀναίρεσιν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 115 τοῦ 1848.

— Τὸ κυρίως ἀπαρτίζον τὴν ἔφεσιν εἶναι τὸ ἐφετήριον ἔγγραφον, μὴ ὑπάρχοντος δὲ τοιούτου, τὰ δικαστήρια τῶν ἐφετῶν δὲν δύνανται νὰ ἐπιληφθῶσιν ὑποθέσεως τινός.

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2117).

§ 52[6]. Τὸ ἐφετεῖον δὲν δύναται, ἄνευ ἐφέσεως, νὰ ἐπιληφθῇ τῆς περὶ ἀναστολῆς τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως αἰτήσεως.

Ἀπόφ. 200 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 365).

§ 52[7]. Ἡ περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀγωγῆς ἔνστασις δὲν θεωρεῖται κεκαλυμμένη, ὅταν ἐπροτάθη πρωτοδίκως, καὶ τὸ πρωτοδικεῖον αἰτιολογῇ μὲν τὸ ἀνυπόστατον αὐτῆς, ἀλλὰ δὲν τὴν ἀποῤῥίπτῃ ἐν τῷ διατακτικῷ· ὥστε ὁ προτείνας αὐτὴν δύναται νὰ τὴν προτείνῃ καὶ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, ἐφεσίβλητος ὤν, χωρὶς νὰ κάμῃ ἔφεσιν.

Ἀπόφ. 5844 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 52[8]. Ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ προτεινομένη ἀντέφεσις, ἀποβλέπουσα ἀποζημιώσεις πρὸ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, καὶ περὶ ὧν δὲν ἐγένετο πρωτοδίκως αἴτησις, εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἀπόφ. 123 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 167).

§ 53. Μὴ ὑπαρχούσης ἐφέσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐφεσιβλήτου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δὲν δύναται, ἐπιλαμβανόμενον τῆς ὑποθέσεως, νὰ ἐξετάσῃ ἂν ὁ δικηγόρος, ὁ σ ζητήσας τὴν ὑπόθεσιν ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν, εἶχε νόμιμον πληρεξουσιότητα.

Ἀπόφ. 2893 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 53[2]. Αἱ παρεμπίπτουσαι περὶ ἀποδείξεων ἀποφάσεις τῶν πρωτοδικῶν, καίτοι μὴ ἐκκληθεῖσαι, ἀνακαλοῦνται ὑπὸ τῶν ἐφετῶν (1). —Αὗται, μὴ οὖσαι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὸν κατώτερον δικαστὴν καθὸ δυνάμεναι ν' ἀνακληθῶσι παρ' αὐτοῦ (180 πολ. δικ.),

(1) Ὅταν τις ἐκκαλέσῃ τὴν μεταγενεστέραν μόνον ἀπόφασιν, καὶ παραδεχθῇ τὰς προγενεστέρας, δύναται τὸ ἐφετεῖον, μεταῤῥυθμίζον τὴν ἐκκληθεῖσαν ἀπόφασιν, νὰ ἐξαφανίσῃ καὶ τὴν μὴ ἐκκληθεῖσαν (α); —Ὄχι.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 109 τοῦ 1837.

(α) Διὰ τῆς μὴ ἐκκληθείσης, τὸ πρωτοδίκως δικάσαν δικαστήριον διώρισε πραγματογνώμονας, ἵνα ἐκκαθαρίσωσιν ἐλλείψεις οἰκοδομήματος τινός.

δὲν εἶναι, κατὰ μείζονα λόγον, ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν ἀνώτερον, εἴτε ἐγένετο, εἴτε μή, ἔφεσις κατ'αὐτῶν, καθότι ὅ, τι δύναται καὶ ὀφείλει νὰ πράξῃ ὁ κατώτερος δικαστής, δύναται καὶ ὀφείλει, κατὰ νόμον, νὰ πράξῃ ὁ ἀνώτερος (172, 256 καὶ 776 πολιτ. δικ.), οὐδ' αἱ τοιαῦται περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις ἔχουσιν ἰσχὺν δεδικασμένου πράγματος, ἀφίνουσαι ἐκκρεμὲς τὸ ζήτημα, περὶ οὗ διατάττεται ἡ ἀπόδειξις (διάτ. 7 Κώδ. *de sent. et inter.*) ἄρα ὅταν ἡ ἀπόφασις δὲν διατάττῃ ὁριστικῶς περὶ οὐδενὸς ἀντικειμένου, ἀλλὰ καὶ καθαρῶς διατάττῃ ἀπόδειξιν, οἱ ἐφέται δύνανται οἴκοθεν καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ θεωρήσωσι περιττὴν ἢ ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸν νόμον τὴν ἀπόδειξιν, καὶ ν'ἀποφασίσωσιν ἄλλως πως περί τε τῶν ἀποδείξεων καὶ περὶ τῆς οὐσίας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 179 τοῦ 1847.

— Διὰ τῆς ὑπ'ἀριθ. 3 τοῦ 1844 ἀποφάσεώς του ὁ Ἄρ. Πάγος καθιέρωσε τὴν αὐτὴν ἀρχήν. Μὲ ταύτην δὲ συμφωνεῖ καὶ ἡ νομολογία τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. (ἀπόφ. 5282 τοῦ 1849).

— Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38 τοῦ 1842 ἀποφάσεώς του ὁ Ἄρ. Πάγος ἀπεφήνατο προσέτι ὅτι οἱ ἐφέται δύνανται ν' ἀνακαλέσωσιν ἀπόφασιν, δι' ἧς ἐπεκύρωσαν προδικαστικὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν (1).

§ 54. Ἐπειδὴ τελεσιδικία δὲν ὑπάρχει αὐτοδικαίως, τὸ ἐφετεῖον, μὴ προταθείσης τοιαύτης, δύναται νὰ ἐξαφανίσῃ τὰς ἐκκληθείσας ἀποφάσεις λόγῳ ἀναρμοδιότητος· συνάμα δὲ καὶ τὰς μὴ ἐκκληθείσας τελεσιδίκους ἀποφάσεις, αἵτινες ἠδύναντο νὰ δεσμεύσωσι τοὺς ἐφέτας, ἂν ἐπροτείνετο ἔνστασις περὶ τελεσιδικίας.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 38 τοῦ 1842. ἣν ἐν Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 5.

§ 55, 56. Αἱ κατὰ τὴν κατάσχεσιν ἐγερθεῖσαι διαφοραὶ εἰς ποῖον δικαστήριον ὑπάγονται, ὅταν ἡ δίκη ἦναι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν;

Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 313 ἐπ.—Πρβ. δὲ τὴν λέξιν Κατάσχεσις.

§ 57. Ἐκκρεμοῦς οὔσης τῆς κυρίας ὑποθέσεως ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, δύνανται οὗτοι νὰ δικάσωσι πρὸ αὐτῆς αἴτησιν τινὰ παρεμπίπτουσαν;

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, διὰ τῆς ἐφέσεως, ἡ ὑπόθεσις μεταβιβάζεται εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 762 τῆς πολιτ.

---

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 2 σελ. 101 ἐπ.

δικονομίας, καὶ τοῦτο μόνον καθίσταται ἁρμόδιον καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῶν λόγων τῶν ἐγκλήσεων· καὶ ἔνστασις μέν τις δὲν ἔγινε περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως, ὡς ἐκ τῶν τύπων, αἱ δὲ παρεμπίπτουσαι ἀγωγαὶ ὑπάγονται εἰς τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη, καὶ δύνανται νὰ δικασθοῦν ἢ πρότερον, ἢ μετ' αὐτῆς κτλ., κατὰ τὰ ἄρθρα 227 καὶ 234 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ ταῦτα ἡ προκειμένη αἴτησις, ὡς οὖσα περὶ ἀκυρότητος γενομένης ἐκτελέσεως καὶ κατεπείγουσα, δύναται νὰ δικασθῇ παρεμπιπτόντως πρὸ τῆς κυρίας δίκης.»

'Απόφ. 193 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4851).

§ 58. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, δικάζον μόνον τὸ περὶ προσωρινῆς ἀναστολῆς ζήτημα, δὲν δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοὺς λόγους τῆς οὐσίας, ἢ νὰ δικάσῃ συγχρόνως καὶ τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως.

'Απόφ. 125 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2977).

§ 59 α'). Ἐὰν τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, διὰ προδικαστικῆς ἀνεκκλήτου ἀποφάσεως, δικάσῃ τὸ περὶ ἁρμοδιότητος ζήτημα, δύναται μετὰ ταῦτα, καὶ διὰ μεταγενεστέρας ἀποφάσεως, νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ αὐτὸ ζήτημα, καὶ ν' ἀνατρέψῃ τὴν προλαβοῦσαν ἀπόφασιν;— Ναί.—Ὅρα τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸν § 218 τῆς λέξεως *Ἁρμοδιότης πολιτ. ἐν γένει.*

β') Ἔνστασις ἀναρμοδιότητος, προταθεῖσα καὶ ἀποφασισθεῖσα τελεσιδίκως παρὰ τοῦ πρωτοδικείου, δὲν δύναται νὰ προταθῇ καὶ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, χωρὶς νὰ προσβληθῇ δι' ἐφέσεως ἡ ἀπορρίψασα τὴν ἔνστασιν ταύτην ἀπόφασις.

'Απόφ. 74 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4718).

γ') Καταστάσης τελεσιδίκου τῆς περὶ ἀναρμοδιότητος πρωτοκλήτου ἀποφάσεως, δὲν δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις τῆς ἐνστάσεως ταύτης ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν (1).

'Απόφ. 301 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4888).

Γ') *Ἐρημοδικία.*

§ 61. Ὅρα ἀνωτ. ἐν λέξει *ἐρημοδικία* (§§ 8, 13, 18, 24—29, 31 ἐν τέλ. ἐπ.) διάφορα ζητήματα περὶ τῶν κανόνων, τοὺς ὁποίους ὀφείλουν ν' ἀκολουθῶσιν οἱ ἐφέται, ἐρήμην τὸν ἕνα τῶν διαδίκων δικάζοντες.

---

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 31.

ἐνταῦθα προσθέτω μόνον τὰ ἑξῆς·

ά) Ὅρα ἀνωτ. § 3.

β') Ἐρήμην τοῦ ἐφεσιβλήτου δὲν δύναται νὰ ἐπιδικασθῇ πρότασις τοῦ ἐκκαλοῦντος, μὴ ἐμπεριεχομένη εἰς τὸ ἐφετήριον.

Ἀπόφ. 307 τοῦ 1817 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4890).

γ') Καὶ ἂν ὁ ἐφεσίβλητος ἀπελίπετο κατὰ τὴν ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν δίκην, οὗτοι δὲν ὀφείλουν νὰ δεχθῶσι τὰς αἰτήσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος· διότι, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς αἰτήσεις τοῦ ἐνάγοντος, τὴν ἀπολογίαν τοῦ ἐναγομένου καὶ τὰς λοιπὰς ἀποδείξεις, ὀφείλουν, ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν, ν' ἀποφανθῶσιν. (595 πολιτ. δικ.).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 15 τοῦ 1851.

Δ') Αἱρεσιδικία (évocation) (1).

Τὸ περὶ αἱρεσιδικίας δὲν ἀνεπτύχθη προσηκόντως ὑπὸ τῆς Ἑλλ. νομολογίας, θέλω δὲ προσπαθήσει νὰ ἐκθέσω τὰς διαφόρους περιπτώσεις, ἐφ' ὧν αὕτη ἐξεφράσθη.

Ἁρμοδιότης.—Ἀναρμοδ. πρωτοδ. (2).

§ 62. Ἂν τὸ κατώτερον δικαστήριον ἐκηρύχθη, παρὰ λόγον,

---

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 55.—Évoquer, c'est appeler à soi, pour le juger, un point litigieux soumis à d'autres juges. Ταλαντ. § 358.

— Ὅρα Εὐρ. Ῥολλ. λέξ. évocation.— Ὅρα Ταλαντιὲρ περὶ ἐφέσεως σελ. 417 ἐπ.

(2) Παρατηρήσεις Φίδερ, ὡς ἀνωτ. σελ. 298 ἐν τέλει ἐπ.

Ὅταν ὁ πρωτοδίκης ἐδίκασεν ἀναρμοδίως, οἱ ἐφέται, ἀκυρόνοντες τὴν ἀπόφασιν, δικάζουσι περὶ τῆς οὐσίας;

Ἀπ' ἀρχῆς ἴσχυεν ἡ γνώμη ὅτι οἱ ἐφέται δὲν δικάζουσιν, ὁ *Merlin* ὅμως, εἰπὼν ὅτι οἱ ἐφέται δικάζουσι τὴν οὐσίαν, ἂν ὑπάγηται εἰς ἔφεσιν ἡ ὑπόθεσις, μετέβαλε τὴν νομολογίαν· ὁ ἡμέτερος νόμος δὲν ἔχει πλῆρες τὸ 473 ἄρθρον τῆς γαλλικῆς δικονομίας, ἀλλὰ λέγει: *ἄτακτος κατὰ τοὺς τύπους*· ὅταν δὲ ἀνατρέξωμεν εἰς τὴν πηγὴν, πειθόμεθα ὅτι ὑπὸ ταύτην δὲν συμπεριλαμβάνεται ἡ ἀναρμοδιότης, διότι τὸ μέρος αὐτὸ μετεφράσθη ἀπὸ τὸν *Berial-Saint-Prix*.

Ἔφεσις 1) κατὰ παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων καὶ 2) κατ' ἀποφάσεων, δι' ὧν ἐκηρύχθησαν ἀναρμόδιοι.

Τὸ ἄρθρον 778 λέγει « . . . . »· ἐννοεῖται ὑπὸ τὸν περιορι-

ἀναρμόδιον, οἱ ἐφέται προβαίνουσιν εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς οὐσίας;

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δύναται νὰ δικάσῃ τὴν οὐσίαν τῆς

σμὸν τοῦ ἄρθρου 745 καὶ τὸν ἐκ τῆς βάσεως τῶν πραγμάτων πηγάζοντα, ὅτι οἱ ἐφέται δικάζουσι περὶ τῆς οὐσίας, ὅταν αὕτη ἔπρεπε νὰ δικασθῇ ἀπὸ τὸν πρωτοδίκην· ἐπειδὴ δὲ οὗτος οὔτε ἐδίκασεν, οὔτε νὰ δικάσῃ ὀφείλει, ὅταν ἐκδίδῃ παρεμπίπτουσαν ἀπόφασιν, ἕπεται ὅτι, ὅταν ὁ ἐφέτης θέσῃ ἀκριβέστερον τὸ ζήτημα τῆς ἀποδείξεως, αὕτη διεξάγεται ἐνώπιον τοῦ κατωτέρου δικαστοῦ· ἂν ὅμως ἀκυρωθῇ ἡ παρεμπίπτουσα ἀπόφασις, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ ἀπόδειξις, οἱ ἐφέται ἐπεμβαίνουσιν εἰς τὴν οὐσίαν· ἂν δὲ ἀκυρωθῇ ἡ παρεμπίπτουσα δι᾽ἀναρμοδιότητα, ἐφαρμόζονται τὰ εἰρημένα.

Οἱ ἐφέται δύνανται νὰ δικάσωσιν ὁριστικῶς καὶ νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς οὐσίας, καὶ ὅταν οἱ πρωτοδίκαι ἐδίκασαν ἀναρμοδίως; Ἐκ τοῦ ζητήματος τούτου ἀναφύονται καὶ ἄλλα ζητήματα, τὰ ἑξῆς·

; Οἱ ἐφέται δικάζουσι τὴν οὐσίαν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ᾽ἣν τὸ μὲν δικαστήριον ἐδίκασεν ἀναρμοδίως, ἡ δ᾽ ὑπόθεσις δὲν εἶναι ἐφέσιμος;

; Οἱ ἐφέται δικάζουσι τὴν οὐσίαν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ᾽ἣν τὸ κατώτερον δικαστήριον δὲν ὑπάγεται εἰς τὸ ἐφετεῖον;

Ἂν λύσωμεν τὸ πρῶτον ἀποφατικῶς, τὰ λοιπὰ ζητήματα ἐκλείπουσι· τὸ ζήτημα ὅμως ἐλύθη καὶ καταφατικῶς καὶ ἀποφατικῶς ὑπ᾽αὐτοῦ τοῦ ἀκυρωτικοῦ, ὁ δὲ *Merlin* ἐξέφρασεν ἀποφατικὴν, καὶ μετέπειτα καταφατικὴν γνώμην· ἐπὶ τέλους δὲ ὑπερίσχυσεν ἡ γνώμη ὅτι τὸ ἐφετεῖον δικάζει τὴν οὐσίαν· στηρίζεται δὲ ἡ γνώμη αὕτη εἰς τὸ ἄρθρον 473 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον ἐπιτρέπει τὴν *révocation de fond* καὶ δὲν κάμνει διάκρισιν, ἀλλὰ τὴν ἐπιτρέπει γενικῶς, ὅταν ἡ ἀνατροπὴ λαμβάνῃ χώραν διὰ τύπους, ἢ δι᾽ὁποιανδήποτε ἄλλην αἰτίαν· ὁ *Talandier* συμφωνεῖ μὲ τὴν τελευταίαν ταύτην γνώμην.

Τὸ γράμμα ὅμως τοῦ ἡμετέρου νόμου δὲν εἶναι οἷον τὸ τῆς Γαλλικῆς· ἡ ἔκφρασις *pour toute autre cause* δὲν ἐμπεριέχεται εἰς τὸν νόμον μας, ἀλλὰ διαφέρει πολύ· ἡ γαλλ. νομολογία λοιπὸν, ἥτις δὲν στηρίζεται εἰς γενικωτέραν τινὰ θεωρίαν, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν παρ᾽ ἡμῖν· ὅτι δὲ ὁ ἡμέτερος νόμος δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν Γαλλικὸν, ἐξάγεται ἐξ ὅσων ἀναφέρει ὁ *Berriat-Saint-Prix* (σελ. 491), παρ᾽ οὗ ὁ ἡμέτερος νομοθέτης ἐρανίσθη τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξιν.

Ὅθεν ἐπειδὴ 1) ἡ παραδοχὴ τῆς Γαλλικῆς νομολογίας ἀφαιρεῖ

υποθέσεως, όταν αύτη έσυζητήθη μέν ενώπιον του πρωτοδικείου, άλλ' αυτό έκηρύχθη, παρά τον νόμον, αναρμόδιον.

Όρα Εύρ. τόμ. 5 σελ. 45 έπ., ένθα ή 3 του 1844 απόφ. του Άρ. Πάγου.

Η ύπ' άριθ. 65 του 1845 του Άρ. Πάγου απόφ. έχει ούτως:

« Επειδή, ως βεβαιούται έκ της ύπ' άριθ. 132 αποφάσεως, ή όλη υπόθεσις έσυζητήθη πρωτοδίκως, και το πρωτοδικείον, νομίσαν εαυτό αναρμόδιον, απεφάνθη τούτο αυτεπαγγέλτως, διά της ύπ' άριθ. 21 αποφάσεώς του· επομένως, γενομένης εφέσεως κατά της αποφάσεως ταύτης, και γενομένης δεκτής, νομίμως το εφετείον και σύμφωνα με τα συνδυασμένα άρθρα 745, 778 και 780 της πολιτ. δικονομίας, ηφάνισε την απόφασιν αυτήν, ως άτακτον κατά τους τύπους, και προέβη εις την εκδίκασιν της ουσίας, διότι το μέν άρθρον 745 ρητώς συγχωρεί την έφεσιν επί πάσης αιτήσεως, γενομένης πρωτοδίκως, και άν έπ' αυτής δέν εξεδόθη απόφασις· έκ δέ των συνδυασμένων άρθρων 778 και 780 προκύπτει ότι, διά να δύναται το εφετείον να επιληφθή της όλης υποθέσεως και να προβή εις την απόφασιν της ουσίας, δέν απαιτείται να υπάρχη πρωτόδικος απόφασις και επί της ουσίας, άλλ' αρκεί να έσυζητήθη και ή ουσία πρωτοδίκως, και να ήναι άτακτος κατά τους τύπους ή ως προς τούτους μόνον εκδοθείσα πρωτόδικος απόφασις, όπερ και εγένετο επί του προκειμένου. »

Σημ. Την αυτήν νομολογίαν έχει και το δικαστήριον των έν Ναυπλίω εφετών, ως προκύπτει έκ της έν Εύρ. τόμ. 5 σελ. 67

ένα βαθμόν δικαιοδοσίας· 2) κατά τας γενικάς αρχάς, οι εφέται δικάζουσι περί της ουσίας, όταν και οι πρωτοδίκαι ώφειλον, ή ηδύναντο να δικάσωσιν, οι δέ πρωτοδίκαι δέν ηδύναντο να δικάσωσι την ουσίαν, κηρυχθέντες αναρμόδιοι, φρονούμεν ότι οι εφέται δέν πρέπει να επιληφθώσι της ουσίας.

Έκ της λύσεως ταύτης πίπτουσι τα λοιπά ζητήματα.

Τι πράττουσι δέ οι εφέται, όταν οι πρωτοδίκαι έκηρύχθησαν αναρμόδιοι, έν ώ ήσαν αρμόδιοι, ή δέ απόφασίς των ήκυρώθη; Η Γαλλική νομολογία διακρίνει, άν εγένοντο προτάσεις περί της ουσίας ενώπιον του πρωτοδίκου, καθ' ήν περίπτωσιν οι εφέται επιλαμβάνονται της ουσίας, άλλά και τούτο το ζήτημα καθίσταται απλούστατον παρ' ημίν, όταν λάβωμεν ύπ' όψιν ότι όλαι αι ενστάσεις προτείνονται συνάμα με την ουσίαν.

φασιν τοῦ πρωτοδικείου, καὶ διατάξαν ἄλλως πως τὸ θέμα τῆς ἀποδείξεως, δύναται νὰ κρατήσῃ εἰς ἑαυτὸ τὴν ἐκδίκασιν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως; Ὁ Ἀρ. Πάγος ἔλυσε καταφατικῶς τὸ ζήτημα, ἀποφανθεὶς ὅτι τὸ ἐφετεῖον, μεταῤῥυθμίσαν τὴν ἐκκληθεῖσαν ἀπόφασιν, ἠδύνατο, κατὰ τὰ ἄρθρα 778 § 2 καὶ 780 τῆς πολιτ. δικονομίας, νὰ κρατήσῃ εἰς ἑαυτὸ τὴν περαιτέρω ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως, ἀφοῦ πρωτοδίκως ἐσυζητήθη ἡ οὐσία τῆς ὑποθέσεως, καὶ ὅλη ἡ ὑπόθεσις μετεβιβάσθη, διὰ τῆς ἐφέσεως, εἰς τὸ ἐφετεῖον (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 43 τοῦ 1848.

τύπων· ὅταν ἡ ἀγωγὴ ἦναι ἄκυρος ἢ δὲν ἔγινεν ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ, ἡ ὑπόθεσις φέρεται εἰς τὸ πρωτοδικεῖον ὄχι κατ' ἐξαίρεσιν, ἀλλὰ διότι δύναται νὰ κινηθῇ νέα ἀγωγή.

Τί πράττουσιν οἱ ἐφέται, ὅταν ἐκκαλῆται παρεμπίπτουσα ἀπόφασις; Εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 745 ὡμιλήσαμεν περὶ τούτου, προσθέτομεν δὲ ὅτι τὸ ἄρθρον 778 φέρει « . . . . » · τὴν διάταξιν δὲ ταύτην πρέπει νὰ ἐκλάβωμεν ὑπό τινα ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων πηγάζοντα περιορισμὸν, ὅτι τότε μόνον ἐκδικάζουσιν, ὅταν ἡ οὐσία ἐξεδικάσθη, ἢ ὤφειλε νὰ δικασθῇ· π. χ. ὁ πρωτοδίκης ὀρθῶς ἐξέδωκε παρεμπίπτουσαν περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν τροπολογοῦσιν οἱ ἐφέται, ὁρίζοντες ἀκριβέστερα τὸ θέμα, ἑπομένως δὲν ἠδύναντο νὰ δικάσωσι τὴν οὐσίαν· ἐδῶ λοιπὸν οἱ ἐφέται δὲν δύνανται νὰ δικάσωσι τὴν οὐσίαν, διεξάγοντες αὐτοὶ τὴν ἀπόδειξιν, ἀλλ' ὀφείλουν ν' ἀναπέμψωσι τὴν δίκην εἰς τοὺς πρωτοδίκας.

Εἰς δὲ τὰς ἄλλας περιπτώσεις, π. χ. ὅταν ὑπάρχωσιν ἀκυρότητες, ἢ ἡ περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασις ἦτο περιττὴ, προβαίνουσιν εἰς τὴν οὐσίαν, καθότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ πρωτοδίκης ὤφειλε νὰ δικάσῃ.

(1) Γαλλικὴ νομολογία. — En infirmant un interlocutoire, le tribunal et la cour d'appel peuvent évoquer et statuer au fond. ainsi, le tribunal s'est il borné à statuer sur un incident à ordonner, valider, ou annuler une enquête, une expertise, le tribunal peut évoquer le fond et le juger, si la matière est disposée à recevoir une decision définitive. La cause au fond a été soumise au premiers juges, le prémier degré a été épuisé autant qu'il a dépendu des parties. Taland. de l'apel § 363.

Ὅταν τρίτοι ὀφείλοντες νὰ ὑποστηρίξωσι τὸν διάδικον παρεμβαίνωσιν εἰς τὴν κατὰ τῆς ἀποφάσεως ἔφεσιν, χωρεῖ αἱρεσιδικία. S. 25—1, 301.

Αἱρεσιδικία λαμβάνει προσέτι χώραν, ὅταν τὸ πρωτοδικεῖον δὲν ἦτο καλῶς συγκεκροτημένον· τοὐλάχιστον ἡ γνώμη αὐτὴ ὑπερίσχυσε. Ταλανδ. αὐτ. σελ. 433.

§ 67. Τὸ ἐφετεῖον δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως, ὁπόταν ἐσυζητήθη μὲν πρωτοδίκως, ἀλλὰ τὸ πρωτοδικεῖον ἐξέδωκε παρεμπίπτουσαν περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασιν, ἥτις ἐκκλη-

---

Αἱρεσιδικία λαμβάνει χώραν, ὅταν ἡ ἀπόφασις ἦναι ἄκυρος, ὡς ἐκδοθεῖσα κατὰ τὰς διακοπάς. S. 15, 1, 375.

Ὅταν τὸ πρωτοδικεῖον ἐσταμάτησεν εἰς ἀκυρότητα δικογράφου τινός, αἱρεσιδικία δὲν χωρεῖ. Ταλανδ. σελ. 434. Ἀλλὰ (S. 4, 2, 70) ἡ ὑπόθεσις θεωρεῖται ὡς ἀποχρώντως συζητημένη, καὶ αἱρεσιδικία χωρεῖ, ὅταν, καί τοι γενομένης ἀναπτύξεως αὐτῆς, τὸ δικαστήριον παρεδέχθη ἀτόπως ἔνστασιν ἀκυρότητος. S. 4, 2, 70.

Ἂν εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δὲν ὑπάγηται τὸ πρωτοδικεῖον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόφασις μετερρυθμίσθη, αἱρεσιδικία δὲν λαμβάνει χώραν. Merl. quest. τόμ. 7 σελ. 306.

Ἂν ὑπόθεσις, ἥτις, κατὰ νόμον, ὑπάγεται εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, εἰσήχθη εἰς τὸ εἰρηνοδικεῖον, ἐκεῖνο, εἰς ὃ δι' ἐφέσεως φέρεται, δικάζει τὴν οὐσίαν, ἂν ἡ δίκη ἦναι ὥριμος, ἀλλ' ὡς πρωτοδικεῖον· αὐτ.

Τὸ δικας. τῶν ἐφετῶν, εἰς ὃ παραπέμπεται ἀπὸ τὸν Ἄρ. Πάγον δίκη τις, ἔχει ὅσα εἶχε καὶ τὸ δικαστήριον, οὗ ἡ ἀπόφασις ἀνῃρέθη, δικαιώματα· ἄρα, ἀκυρόνον τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, δύναται νὰ δικάσῃ καὶ τὴν οὐσίαν, μολονότι οἱ ἕτεροι ἐφέται δὲν ἐδίκασαν· αὐτ. καὶ σελ. 313.

Αἱρεσιδικία λαμβάνει χώραν ὡς πρὸς τὸ ἐφετεῖον, ὃ ἐπελήφθη ἐφέσεως κατὰ παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως, συνεπείᾳ παραπομπῆς τοῦ Ἄρ. Πάγου, ὅταν, ἐκκρεμοῦς οὔσης τῆς περὶ ἀναιρέσεως αἰτήσεως, ἐξεδόθη οὐσιαστικὴ ἀπόφασις, τῆς ὁποίας ἡ ἔφεσις ἐγένετο ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, οὗ τινος ἡ ἀπόφασις ἀνῃρέθη. S. 28, 1. 206.

Ἡ αἱρεσιδικία εἶναι προαιρετική· ὅθεν, οἱ ἐφέται δὲν εἶναι ὑπόχρεοι, καί τοι ὡρίμου οὔσης τῆς δίκης, νὰ τὴν ἐκδικάσωσι κατ' οὐσίαν. S. 25, 1, 122. Ὅρα δὲ Βερριὰτ σελ. 432.

Ἀλλά, ἂν τὸ πρωτοδικεῖον ἐδίκασε κατ' οὐσίαν (au fond), οἱ ἐφέται, καί τοι ἐκδίδοντες ἀπόφασίν τινα παρεμπίπτουσαν, δὲν πρέπει ν' ἀναπέμπωσι τὴν ἐκδίκασιν τῆς οὐσίας εἰς ἄλλο πρωτοδ. S. 10, 1, 116.

Αἱρεσιδικία λαμβάνει χώραν, ὅταν οἱ πρωτοδίκαι ὤφειλον ἀνεκκλήτως νὰ δικάσωσιν, ἀλλά, π. χ., ἐκηρύχθησαν ἀτόπως ἀναρμόδιοι; Εἰς τὴν Γαλλίαν τὸ ζήτημα κυμαίνεται, ἀλλ' ἡ πλάστιγξ κλίνει μᾶλλον εἰς τὴν καταφατικὴν τοῦ ζητήματος λύσιν, ὅταν ἄλλως ἀντίρρησίς τις δὲν ἐγένετο· ὅρα Ταλ. περὶ ἐφέσεως. S. 365 σελ. 437.

Ἵνα λάβῃ χώραν αἱρεσιδικία, ἡ ὑπόθεσις πρέπει νὰ ἦναι ἐπιδεκτικὴ ὁριστικῆς ἀποφάσεως. Ὅταν ἡ οὐσία, λέγει ὁ Μερλῖνος, ἐσυζητήθη ἑκατέρωθεν πρωτοδίκως· ὅταν τὰ μέρη ὑπέβαλον προτάσεις κατ' οὐσίαν, δὲν ἀπαιτεῖται, ἵνα λάβῃ χώραν αἱρεσιδικία, ὥστε ἀμφότεροι οἱ διάδικοι νὰ ἐσυζήτησαν τὴν οὐσίαν ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, νὰ ὑπέβαλον καὶ εἰς αὐτοὺς προτάσεις κατ' οὐσίαν. Quest. τόμ. 7 σελ. 284 καὶ S. 14, 1, 121.

Ἀλλ' ἂν πρωτοδίκως μὲν μόνον ὁ ἐνάγων ὑπέβαλε προτάσεις κατ' οὐσίαν, κατ' ἔφεσιν δὲ ἀμφότεροι οἱ διάδικοι καθυπέβαλον προτάσεις ῥητὰς

θεῖσα ἐπεκυρώθη ὑπὸ τοῦ ἐφετείου, τὸ ὁποῖον μετὰ ταῦτα ἐδίκασεν ἐπὶ τῶν μαρτυριῶν, χωρὶς νὰ ὑποβληθῶσιν αὗται ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν.

Εἰδικώτερον.—Ὁ Γ. ἐνήγαγε τοὺς κληρονόμους τοῦ Τ., ζητῶν ἀποζημίωσιν διὰ τὴν διαρπαγὴν τῆς περιουσίας του.

Τὸ πρωτοδικεῖον, μετά τινα προδικαστικὰ ζητήματα, ὑπεχρέωσε τὸν ἐνάγοντα ν'ἀποδείξῃ τοὺς ἰσχυρισμούς του. Γενομένης δ' ἐφέσεως, τὸ ἐν Ναυπλίῳ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν μετερρύθμισεν ἐν μέρει τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν 297, καὶ διέταξε νὰ ἐξετασθῶσι, κατ' αὐτήν, οἱ μάρτυρες.

Μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων, ἡ ὑπόθεσις ἐπανῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, τὸ ὁποῖον προέβη εἰς τὴν ἐκτίμησιν αὐτῶν, μολονότι ἐζητήθη ἡ εἰς τὸ πρωτοδικεῖον παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως· ἐζητήθη λοιπὸν ἀναίρεσις ἀπὸ τοὺς ἐναγομένους, προτείναντας, ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ὑπερέβη τὰ καθήκοντά του ἐπιληφθὲν τῆς οὐσίας· ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπέρριψε τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν, διότι ἐκ τῶν ἄρθρων 745, 778 καὶ 780 τῆς πολιτ. δικονομίας προκύπτει ὅτι, διὰ νὰ δύναται τὸ ἐφετεῖον νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ὑποθέσεως καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν περὶ τῆς οὐσίας ἀπόφασίν του, ἀρκεῖ νὰ ἐσυζητήθῃ ἡ οὐσία πρωτοδίκως, καὶ ἂν δὲν ἐξεδόθη περὶ αὐτῆς ἀπόφασις.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 156 τοῦ 1847.

§ 67². Ὅταν ἡ οὐσία εὑρίσκηται εἰς ὥριμον κατάστασιν, δύνανται οἱ ἐφέται, ἐπὶ τῇ ἐφέσει κατὰ προδικαστικῆς ἀποφάσεως, νὰ δικάσωσι καὶ τὴν οὐσίαν.

Ὑπόθεσις. — Ἡ Κ. ἐνήγαγε τὸν Κ., ζητήσασα τὴν ἀκύρωσιν συμβολαίου τινός.

Τὸ πρωτοδικεῖον ὑπεχρέωσε τὸν Κ. ν'ἀποδείξῃ περιστατικά τινα· ἔφεσις ἐκ μέρους τοῦ Κ., τὸ δὲ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἐξηφάνισε τὴν ἀπόφασιν καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν. Αἴτησις ἀναιρέσεως ἐκ μέρους τῆς Κ., ἥτις επρότεινεν ὅτι παρεβιάσθησαν οἱ δύω βαθμοὶ τῆς δικαιοδοσίας, ἐκδικασάντων τῶν ἐφετῶν τὴν οὐσίαν, ἐν ᾧ ἐπρόκειτο περὶ παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως.

καὶ τεινούσας εἰς αἱρεσιδικίαν, οἱ ἐφέται δικάζουσι τὴν οὐσίαν. Ταλανδ. σελ. 438.

Ἂν ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων δὲν ἠγόρευσεν, οἱ ἐφέται, ἀκυρόνοντες, κατ' αἴτησιν τοῦ ἑτέρου, τὴν περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασιν, δύνανται νὰ δικάσωσι τὴν οὐσίαν; αἱ γνῶμαι ἀμφιταλαντεύονται· αὐτ. σελ. 439 ἐν ἀρχῇ.

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπέῤῥιψε τὸν λόγον αὐτόν, σκεφθεὶς οὕτως :

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ 745 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, πᾶσα αἴτησις, γενομένη πρωτοδίκως, καὶ ἂν δὲν ἐξεδόθη περὶ αὐτῆς ἀπόφασις, δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον ἐφέσεως· ἐκ δὲ τούτου συνάγεται ὅτι εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ᾽ ἣν ἡ οὐσία τῆς ὑποθέσεως εὑρίσκεται εἰς ὥριμον κατάστασιν διὰ ν᾽ ἀποφασισθῇ ὁριστικῶς, δύνανται οἱ ἐφέται ν᾽ ἀποφασίζωσι περὶ αὐτῆς ὁριστικῶς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, βεβαιοῦται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ αἰτοῦσα τὴν ἀναίρεσιν ἐσυζήτησε πρωτοδίκως τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, καὶ ἡ ὑπόθεσις προπαρεσκευάσθη παρ᾽ αὐτῆς ἐντελῶς· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, ἀποφασίσαν μετὰ τοῦ παρεμπίπτοντος ζητήματος καὶ περὶ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως, δὲν παρεβίασε τὰς περὶ δύω βαθμῶν δικαιοδοσίας διατάξεις. »

Ἀπόφ. 2 τοῦ 1841.

§ 67[3]. Δύναται νὰ συζητηθῇ καὶ ἀποφασισθῇ ἡ οὐσία τῆς ὑποθέσεως, ὅταν αὕτη ἐδικάσθη μὲν πρωτοδίκως, ἀλλὰ δὲν ἀπεφασίσθη ὁλοκλήρως, διαταχθεισῶν ἀποδείξεων.

Ὑπόθεσις.—Ὁ Κ. ἐνήγαγε τὸν Φ., ζητῶν χρηματικόν τι ποσόν· ὁ Φ. ἐζήτησε, διὰ παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς, τὴν ἀκύρωσιν τοῦ ἐγγράφου, ἐφ᾽ οὗ ἐστηρίζετο ἡ ἀγωγή, ὡς πλαστογραφημένου· τὸ πρωτοδικεῖον διέταξεν ἀποδείξεις τινάς· ὁ Κ. ἐξεκάλεσε τὴν ἀπόφασιν, τὸ δ᾽ ἐφετεῖον ἀπέῤῥιψε τὴν παρεμπίπτουσαν ἀγωγὴν τοῦ Φ., ὅστις ἐζήτησεν ἀναίρεσιν διὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 13 τῆς πολιτ. δικον., ἐν ᾧ ὤφειλε τὸ ἐφετεῖον, μεταῤῥυθμίσαν τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, νὰ διατάξῃ τὴν παραπομπὴν τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν πρὸς συζήτησιν, ἀλλ᾽ ὁ Ἄρειος Πάγος, διὰ τῆς 258 τοῦ 1849 ἀποφάσεώς του, ἀπέῤῥιψε τὸν λόγον αὐτόν, διότι ἐκ τῶν ἀποφάσεων προέκυψεν ὅτι ὁ ἐνάγων εἰς τὰς ἐνώπιον τοῦ πρωτοδ. συζητήσεις καὶ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν ἐζήτησε τὴν ἐπιδίκασιν τῶν αἰτήσεών του· ἄρα τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἐσυμμορφώθη μὲ τὰ ἄρθρα 745 καὶ 780 τῆς πολιτ. δικονομίας.

§ 68. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 745 τῆς πολιτ. δικονομίας προκύπτει ὅτι ὁσάκις, ἐπὶ ἐφέσεως παρεμπιπτούσης τινὸς ἀποφάσεως, ἀκυρωθῇ αὕτη ὑπὸ τῶν ἐφετῶν, ἡ δὲ οὐσία εὑρίσκεται εἰς ὥριμον πρὸς συζήτησιν κατάστασιν, οἱ ἐφέται δικάζουσι καὶ περὶ τῆς οὐσίας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρείου Πάγου 107 τοῦ 1838 φέρουσα :

« Ἐπειδή, κατὰ τὸ 745 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, πᾶσα αἴτησις, γενομένη πρωτοδίκως, καὶ ἂν δὲν ἐξεδόθη περὶ αὐτῆς ἀπόφασις, δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον τῆς ἐφέσεως· ἐκ τῆς διατάξ

ξεως δὲ ταύτης συνάγεται ὅτι, ὁσάκις καὶ ἐπὶ ἐφέσεως παρεμπιπτούσης τινὸς ἀποφάσεως ἀκυρωθῇ αὕτη παρὰ τοῦ δικαστηρίου καὶ ταὐτοχρόνως ἡ οὐσία τῆς ὑποθέσεως εὑρίσκεται εἰς ὥριμον κατάστασιν τοῦ ν' ἀποφασισθῇ ὁριστικῶς, δύνανται οἱ ἐφέται, διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ν' ἀποφασίσωσι καὶ περὶ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐν Σύρῳ πρωτοδικῶν ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐσυζήτησε τὴν οὐσίαν εἰς τὸ εἰρημένον δικαστήριον, τὸ ὁποῖον, δικάζον εἰς πρῶτον βαθμὸν δικαιοδοσίας, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς αἰτήσεις τοῦ ἐνάγοντος ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν, καὶ πρὸς πληρεστέραν πεποίθησίν του ἐπέβαλεν εἰς αὐτὸν τὸν ἀναπληρωτικὸν ὅρκον· ἐκ δὲ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν βεβαιοῦται ὡσαύτως ὅτι ἀμφότερα τὰ διαφερόμενα μέρη ἐσυζήτησαν ἐνώπιόν του τὴν οὐσίαν συνάμα μὲ τὸ παρεμπίπτον περὶ τοῦ ἀναπληρωτικοῦ ὅρκου ζήτημα· ἐκ τούτων δὲ γίνεται φανερὸν ὅτι ἡ ὑπόθεσις εὑρίσκετο εἰς ὥριμον στάσιν τοῦ νὰ λάβῃ ὁριστικὸν πέρας· ἑπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, θεωρῆσαν ἀσυντελῆ τὴν περὶ τοῦ ἀναπληρωτικοῦ ὅρκου διάταξιν τῶν πρωτοδικῶν, καὶ ἀποφασίσαν ὁριστικῶς περὶ ὑποθέσεως ὡρίμου πρὸς ὁριστικὴν ἐκδίκασιν, δὲν παρεβίασε τὰς περὶ δύω βαθμῶν δικαιοδοσίας διατάξεις, οὔτε τὴν διάταξιν τοῦ 155 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

§ 69. Ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς προδικαστικῆς περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως μεταβιβάζει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἐφετεῖον, καὶ ἂν ἡ διαταχθεῖσα ἀπόδειξις φανῇ περιττή, ἡ δὲ ὑπόθεσις ἐσυζητήθη κατ' οὐσίαν ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν, τὸ ἐφετεῖον δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ὅλης ὑποθέσεως (745 πολιτ. δικ.).

Ἀπόφ. 43 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3674).

§ 70. Τότε μόνον τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἐπὶ τῇ ἐφέσει προδικαστικῆς ἀποφάσεως, δύναται νὰ κρατήσῃ καὶ τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, ὅταν αὕτη ἦναι εἰς ὥριμον κατάστασιν, ὥστε νὰ δύναται ν' ἀποφασισθῇ διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὁριστικῶς καὶ ἡ οὐσία· ἄρα τὸ ἐφετεῖον δὲν ἐπιλαμβάνεται τῆς ὑποθέσεως, ὅταν ἦναι ἀνάγκη νὰ διαταχθῶσιν ἀποδείξεις.

Ἀπόφ. 44 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3714).

§ 71. Ἐπὶ ἐφέσεως καθ' ὁριστικῆς τινος ἀποφάσεως, στηριζομένης εἰς ἀπόδειξιν διαταχθεῖσαν προηγουμένως διὰ παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως, ἂν τὸ ἀνώτερον δικαστήριον γνωρίσῃ ὅτι τὸ δικαστήριον τοῦ πρώτου βαθμοῦ ἐλάνθασε, διατάξαν ἀπόδειξιν, ἀπαγορευο-

μένην παρὰ τοῦ νόμου, ἢ ὅλως περιττήν, δύναται, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τοὺς λόγους τοῦ ἐκκαλοῦντος, νὰ μεταῤῥυθμίσῃ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν, καὶ ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς οὐσίας, διὰ νέας ἀποφάσεως, καὶ ὡσὰν ἡ διαταχθεῖσα ἀπόδειξις νὰ μὴν ἤθελε λάβῃ χώραν (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 19 τοῦ 1843.

Ἂν τὸ πρωτοδικεῖον περιωρίσθη εἰς ἔνστασίν τινα κτλ.

§ 72. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, μεταῤῥυθμίζον τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἐπιλαμβάνεται τῆς οὐσίας, ὅταν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι συζητήσωσι καὶ τὴν οὐσίαν.

Ἀπόφ. 50 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἣν ἐν Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 157 ἐπ. (2).

§ 73. Τὸ ἐφετεῖον δὲν δύναται νὰ συζητήσῃ τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως. ὁσάκις ἡ συζήτησις περιωρίσθη εἰς ἔνστασιν τινά.

Ἀπόφ. « Ἀλλ' ἐπειδή, ὡς ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως, τῶν ἀφορώντων τὴν προκειμένην δίκην, ἀνενδοιάστως προκύπτει, καί τοι περιστραφείσης τῆς ἐπὶ ἀκροατηρίου συζητήσεως εἰς μόνην τὴν ἐκδίκασιν τῆς περὶ ἀπαραδέκτου ἐνστάσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος γεναμένης ἐφέσεως, παραληφθεισῶν τῶν ἄλλων αἰτήσεων τῶν διαδίκων, καὶ ῥητῶς ὡς πρὸς αὐτὴν καὶ μόνην τὴν ἔνστασιν κηρύξαντος τοῦ προέδρου τὴν συζήτησιν ἐκείνην περαιωμένην, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν μολαταῦτα ἐδίκασε, διὰ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεώς του, καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας, ἤγουν ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιβοηθητικῆς ἀντεφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, καταδικάσαν τὸν τελευταῖον τοῦτον ἀναπολόγητον, καὶ τοῦτο ἐπὶ παραβάσει οὐσιωδῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 170 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ἐπὶ προφανεῖ παραβιάσει τοῦ δικαιώματος τῆς ὑπερασπίσεως. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 168 τοῦ 1847.

§ 74. Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 776—780 τῆς πολιτ. δικονομίας, οἱ ἐφέται δύνανται νὰ ἐπιληφθοῦν τῆς οὐσίας, καὶ νὰ δικάσουν ἐπ' αὐτῆς, ὅταν αὕτη ἐσυζητήθη παρὰ τῶν διαδίκων ἐνώ-

---

(1) Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, μετὰ τὴν περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασιν, τὸ πρωτοδικεῖον εἶχεν ἐκδικάσει καὶ τὴν οὐσίαν, ἡ δὲ περὶ ταύτης ἀπόφασις ἐξεκαλέσθη.

(2) Ἡ ἀπόφασις παραπέμπει καὶ εἰς τὸν § 362 § 7 τοῦ Ταλανδ. καὶ προςθέτει ὅτι οἱ διάδικοι δὲν επρότειναν τὴν ἔνστασιν τῆς ἀναρμοδιότητος, καὶ ἑπομένως καλύπτεται αὕτη. (Καῤῥὲ ζήτ. 712).

πιον τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου, καὶ τοῦτο ἐτέθη εἰς κατάστασιν νὰ δικάσῃ ἐπ' αὐτῆς. εἶναι δὲ ἀδιάφορον, ἐὰν τὸ κατώτερον δικαστήριον ἀπεφάνθη ἐπὶ τῆς οὐσίας, παραδεχθὲν ἔνστασιν τινά (1).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 58 τοῦ 1846.

§ 75. Τὸ ἐφετεῖον, μεταρρυθμίζον τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ὡς πρὸς τὰς οὐσιωδεστέρας αὐτῆς διατάξεις, δύναται νὰ κρατήσῃ τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς αὐτῆς διατάξεις, καί τοι ἀπορρίψαν τὴν ἔφεσιν κατὰ τῶν περὶ αὐτῶν κεφαλαίων, ὅταν ἄλλως δὲν δύνανται νὰ χωρισθῶσι τῆς ἀγωγῆς, χωρὶς ἐπιβλαβοῦς ἐπιῤῥοῆς εἰς τὴν ἀπόφασιν.

Ἀπόφ. 93 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4729).

§ 76. Κατὰ τὸ 778 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐὰν ἡ ἔφεσις εὑρεθῇ δεκτή, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν συζητεῖ παραχρῆμα τὴν βάσιν τῆς δίκης, καὶ ἐὰν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἦναι ἄτακτος κατὰ τοὺς τύπους καὶ ἄδικος κατὰ τὴν οὐσίαν, τὴν ἀφανίζει καὶ ἀποφαίνεται περὶ τῆς οὐσίας.

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, κατὰ τὸ 778 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐὰν ἡ ἔφεσις εὑρεθῇ δεκτή, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν συζητεῖ παραχρῆμα τὴν βάσιν τῆς δίκης καὶ ἐὰν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κριθῇ ἄτακτος κατὰ τοὺς τύπους, καὶ ἄδικος κατὰ τὴν οὐσίαν, τὴν ἀφανίζει, καὶ ἀποφαίνεται περὶ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἀφοῦ παρεδέχθη τὴν ἔφεσιν κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 351 πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐχούσης ἀντικείμενον ἐξέτασιν μαρτύρων, ἠφάνισεν αὐτὴν ὡς ἄτακτον κατὰ τοὺς τύπους καὶ ἄδικον κατὰ τὴν οὐσίαν, διατάξαν συγχρόνως αὐτὸ νέαν τῶν μαρτύρων ἐξέτασιν, ἔπραξε δὲ συμφώνως μὲ τὴν ἀναφερθεῖσαν διάταξιν τοῦ 778 ἄρθρου, καὶ δὲν ὤφειλεν, ὡς διατείνεται ὁ ἀναιρεσείων, νὰ παραπέμψῃ εἰς τὸ πρωτοδικεῖον τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων· διότι τὸ δικαστήριον ἐκεῖνο, ἐξετάσαν ἅπαξ τοὺς μάρτυρας, καὶ ἀποφασίσαν προσέτι καὶ περὶ αὐτῆς τῆς οὐσίας, εἶχεν ἐξαντλήσει ἐπ' αὐτοῦ τοῦ προκειμένου τὴν δικαιοδοσίαν του· ἑπομένως ὁ λόγος ὅτι παρεβιάσθησαν οἱ δύω βαθμοὶ τῆς δικαιοδοσίας, εἶναι ἀνίσχυρος. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 119 τοῦ 1840.

§ 77. Πᾶσα αἴτησις, γενομένη πρωτοδίκως, καὶ ἂν δὲν ἐξέδό-

---

(1) Τὸ πρωτ. ἐσταμάτησε παραδεχθὲν ἔνστασιν περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἀνακοπῆς κατὰ πλειστηριασμοῦ.

θῇ περὶ αὐτῆς ἀπόφασις, δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον τῆς ἐφέσεως· ἑπομένως ἂν τὸ πρωτοδικεῖον, γενομένου ἐνώπιον αὐτοῦ λόγου περὶ ἀλληλεγγυότητος, δὲν ἀπεφήνατό τι, τὸ ἐφετεῖον δύναται ν᾽ἀποφανθῇ (745 πολιτ. δικ.).

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 269 τοῦ 1839 (1).

§ 78. Ἡ ἔφεσις κατὰ πρωτοδίκου ἀποφάσεως, περιοριζομένης εἰς τὴν ἀπόῤῥιψιν τῆς ἀγωγῆς ὡς ἀκύρου, δὲν μεταβιβάζει καὶ τὴν οὐσίαν τῆς δίκης ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, ὅταν δὲν ἐσυζητήθη ὅλη ἡ ὑπόθεσις πρωτοδίκως.

Ἀπόφ. τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν 235 τοῦ 1842 φέρουσα:

«Ἐπειδή, ὡς βεβαιοῦται ἀπὸ τὰ προςαχθέντα πρακτικὰ τῆς τῶν πρωτοδικῶν συνεδριάσεως καὶ ἀπὸ τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἡ οὐσία τῆς ὑποθέσεως οὔτε συνεζητήθη ποσῶς ἐνώπιόν του, ἀλλὰ τὸ μόνον συζητηθὲν ἀντικείμενον ἐχρημάτισεν ἡ ἀκυρωτικὴ κατὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀγωγῆς ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου, διὸ ἡ οὐσία τῆς δίκης, μὴ οὖσα ὥριμος πρὸς ἀπόφασιν, κατὰ τὰς ῥητὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 469 § 1 καὶ 581 τῆς πολ. δικονομίας, ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν, δὲν μετεβιβάσθη οὔτε ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν ὡς τοιαύτη, καθὸ δὲ μὴ συζητηθεῖσα πρωτοδίκως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς διελθοῦσα, κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, τὸν πρῶτον βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας· ἡ δὲ περίπτωσις αὕτη, φέρουσα, συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 τῆς εἰρημένης δικονομίας, τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἀμέσου συζητήσεως αὐτῆς ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, δίδει χώραν εἰς ἔνστασιν, ἀφορῶσαν τὴν δημοσίαν τάξιν, καὶ ἑπομένως προβλητέαν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος.»

(Νομικ. σελ. 3293).

§ 79. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν εἶναι ἁρμόδιον ἐπὶ πάσης πρωτοδίκως γενομένης αἰτήσεως, καὶ ἂν δὲν ἐξεδόθη περὶ αὐτῆς ἀπόφασις (2).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 868 τοῦ 1840, ἣν ἐν λέξει Ἀπόπειρα § 24 (Εὐρ. τόμ. 2).

(1) Πρβ. τὴν λέξιν Βάσις ἀγωγῆς.

(2) Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, κατὰ τοῦ Μ. ἐκινήθη ἀγωγὴ περὶ ἐκνικήσεως, ὁ δὲ Μ. ἐζήτησε παρεμπιπτόντως ἀποζημίωσιν ἀπὸ τὸν πωλητήν του· παραπέμψαντος δὲ τὴν αἴτησιν ταύτην τοῦ πρωτοδικείου εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν, τὸ δικαστ. τῶν ἐφετῶν, εἰς ὃ μετεβιβάσθη συνεπείᾳ ἐφέσεως ἡ ὑπόθεσις, παρεδέχθη τὴν εἰρημένην περὶ ἀποζημιώσεως αἴτησιν, ὁ

§ 80. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δὲν δύναται νὰ παραπέμψῃ τὴν ἀνταγωγὴν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, ὅταν αὕτη ἐσυζητήθη καὶ ἀνεπτύχθη πρωτοδίκως καὶ ἐξεδόθη περὶ αὐτῆς ἀπόφασις, ἥτις ἐξεκαλέσθη· ἄρα, ὅταν οἱ ἐφέται θεωρῶσιν ἀναγκαίαν τὴν εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν παραπομπήν της, ὀφείλουν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, νὰ τὴν παραπέμπωσιν ἐνώπιόν των (762 ἐπ. πολιτ. δικ.).

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 77 τοῦ 1845 (1).

§ 81. Ἐπὶ ἐμπορικῶν καὶ κατεπειγουσῶν ὑποθέσεων, οἱ ἐφέται δύνανται νὰ παραπέμψωσι τὰς ἀνταγωγικὰς ἀπαιτήσεις εἰς ἰδιαιτέραν συζήτησιν· ἂν δ' αὗται δὲν ἐσυζητήθησαν, παραπέμπονται εἰς τὸν πρῶτον βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας (2).

'Απόφ. 195 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4175).

§ 82. Κατὰ τὸ ἄρθρον 780 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, μεταῤῥυθμίζον ἀπόφασίν τινα, δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως, ἂν τὸ ζητήσωσιν οἱ διάδικοι, ἢ ἂν ἡ ὑπόθεσις ἦναι ὥριμος πρὸς ἐκδίκασιν· ἄλλως δὲ παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ναὶ μὲν, κατὰ τὸ ἄρθρον 745 τῆς πολιτ. δικονομίας, πᾶσα αἴτησις γενομένη πρωτοδίκως, ἂν δὲν ἐξεδόθη περὶ αὐτῆς ἀπόφασις, δύναται νὰ ἦναι ἀντικείμενον τῆς ἐφέσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ὑπόθεσις ἐσυζητήθη μὲν ὁλοκλήρως καὶ ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος πρωτοδικείου, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, ἀλλ' ἐξεδόθη ἀπόφασις μόνον ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀνακοπῆς καὶ τῆς ἀγωγῆς, πλὴν, ὁρίζοντος τοῦ ἄρθρου 780 τῆς αὐτῆς δικονομίας, ὅτι ἡ μεταῤῥυθμίζουσα ἀπόφασις ἀφανίζει τὴν προςβληθεῖσαν ἀπόφασιν—ὅθεν ἡ περαιτέρω συζήτησις τῆς ὑποθέσεως ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν, ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποφάσει σημειουμένου ἄλλου δικαστηρίου —ἕπεται, ὅτι ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν νὰ δικάσῃ τὴν ὑπόθεσιν, ἢ νὰ παραπέμψῃ τὴν ἐκδίκασιν αὐτῆς εἰς ἄλλο δικαστήριον, καὶ τὸ μὲν πρῶτον πρέπει νὰ ἐνεργῇ, ὁσάκις ἀμφότεροι οἱ διάδικοι ζητήσωσι τὴν ἐκ-

---

δὲ καταδικασθεὶς ἐζήτησεν ἀναίρεσιν, διατεινόμενος ὅτι δὲν ἠδύναντο οἱ ἐφέται νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὴν εἰρημένην αἴτησιν. (Ὅρα καὶ Εὐρ. τόμ. 4 §§ 168 καὶ 169. — Ὅρα ἐν τῷ Εὐρ. τὴν λέξιν Ἐ κ ν ί κ η σ ι ς § 4 καὶ 5).

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 283 ἐπ., ἔνθα περὶ ἀνταγωγῆς.

(2) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 283 ἐπ.

δίκασιν τῆς ὑποθέσεως, ἢ ἡ ὑπόθεσις ἦναι ὥριμος πρὸς ἐκδίκασιν, μὴ ὄντος ἀναγκαίου νὰ ἐκδοθῇ προδικαστικὴ ἀπόφασις, τὸ δὲ δεύτερον ὅταν οὐδὲν τούτων συντρέχῃ. »

'Απόφ. 3582 τοῦ 1845 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 82ª. Ὅταν εἰσαχθῇ ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν διαφορά, ὑπαγομένη εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν εἰρηνοδικῶν, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δύναται κατὰ τὴν ἐφέσιμον δίκην νὰ ἐξαφανίσῃ ἐξ ἐπαγγέλματος τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, καὶ νὰ παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἁρμόδιον εἰρηνοδικεῖον.

'Απόφ. τῆς 14 σεπτ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 985) — Πρβ. ὅμως ὅσα ἐξέθεσα ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 355 ἐπ., ὡς καὶ τὴν κατὰ τὸν 'Ιαν. 1849 ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν ἀπόφασιν (δίκη Κάλκερη κλ.). — Ὅρα προσέτι Εὐρ. τόμ. 5 σελ 82.

'Εκτέλεσις τῆς μεταρρυθμιζούσης τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν (1).

§ 83. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, μεταρρυθμίζον τὴν πρωτό-

(1) Παρατηρήσεις Φέδερ, ὡς ἀνωτ. σελ. 298 περὶ τὸ τέλ.. Ὁσάκις ἀπορρίπτηται ἡ ἔφεσις, ἢ μεταρρυθμίζηται ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, προκειμένου λόγου περὶ ὁριστικῆς, αἱ ἀρχαὶ εἰσὶν ἁπλαῖ: ὅταν ἀπορρίπτηται ἡ ἔφεσις, τὰ πράγματα ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐφέσεως κατάστασιν· ἡ ἐκτέλεσις ἀνήκει εἰς τὸν πρωτοδίκην, ὡς καὶ ἡ ἐκδίκασις τῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν διαταγμῶν.

Ὅταν μεταρρυθμισθῇ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, ἐκτελεῖται ἡ τῶν ἐφετῶν ἀπόφασις, ἡ δὲ ἐκτέλεσις διατάττεται παρ' αὐτῶν, οἵτινες εἰσὶν ἁρμόδιοι καὶ ὡς πρὸς τοὺς διαταγμούς.

Τίς ἐκτελεῖ ἀπόφασιν, ἔχουσαν διάφορα κεφάλαια, τὰ ὁποῖα ἐν μέρει μεταρρυθμίζονται; Ὡς πρὸς τοῦτο αἱ γνῶμαι ἀμφιταλαντεύονται· ὁ νόμος ἀναθέτει εἰς τὸν ἀνώτερον δικαστὴν τὴν ἐκτέλεσιν, ὅταν ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις μεταρρυθμίζηται. Τὸ ἄρθρον 781 λέγει « . . . . . »· καθ' ἡμᾶς λοιπὸν ἡ ἐκτέλεσις τοιαύτης ἀποφάσεως ἀνήκει εἰς τοὺς ἐφέτας.

Ἐδῶ ὀφείλομεν νὰ διακρίνωμεν, ἂν οἱ ἐφέται ἀπέῤῥιψαν, ἢ ἐπεκύρωσαν τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἂν ἡ ἔφεσις ἔγινε δεκτή, καὶ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις μετεῤῥυθμίσθη· ἡ πρώτη περίπτωσις προβλέπεται ἀπὸ τὸ 781 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ δὲ δευτέρα ἀπὸ τὸ 780.

δικον ἀπόφασιν, δὲν δύναται νὰ παραπέμψῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὸ ἐκδοῦν ἐκείνην δικαστήριον.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἐπιλαμβά-

Ὡς πρὸς τὴν πρώτην δὲν γίνεται διάκρισις, ἂν ἡ ἔφεσις ἀπερρίφθη ὡς ἀπαράδεκτος, ἢ ὡς ἀστήρικτος κατὰ τὴν οὐσίαν· ἐνταῦθα τὰ πράγματα ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρώτην κατάστασιν· ἐπομένως ἡ ἐκτέλεσις ἀνήκει εἰς τοὺς πρωτοδίκας, εἴτε περὶ παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως (ἀποδείξεως), εἴτε περὶ ὁριστικῆς, εἴτε περὶ διαταγμῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν πρόκειται.

Ἂν ὅμως ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις μετερρυθμίσθη, τὸ 780 ἄρθρον λέγει, ὅτι ἡ περαιτέρω συζήτησις ὑπάγεται εἰς τοὺς ἐφέτας, ἢ τοὺς παρ' αὐτῶν σημειωθέντας πρωτοδίκας.

Δύναται νὰ φανῇ ἀμφίβολον, ἂν τοῦτο πραγματεύηται περὶ τῆς ἐκτελέσεως, διότι τὸ ἄρθρ. αὐτὸ περιέχει τὴν ἔκφρασιν *περαιτέρω συζήτησιν*. Φρονοῦμεν δὲ ὅτι πραγματεύεται περὶ ἐκτελέσεως, διότι ὑπάρχει τὸ ἄρθρον 781 — διότι ἄλλως ὁ νόμος ἤθελεν εἶσθαι ἐλλειπής· — διότι ἡ Γαλλικὴ νομοθεσία, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἠρανίσθη ἡ διάταξις ἐκείνη, περιέχει εἰς τὴν αὐτὴν συνάφειαν τὴν λέξιν *exécution* — διότι ἡ Γερμανικὴ νομοθεσία μεταχειρίζεται τὴν αὐτὴν λέξιν τοῦ ἄρθρου μας ὑπὸ τὴν ἔννοιαν *ἐκτέλεσιν* — διότι ὁ ἡμέτερος νομοθέτης εἶχεν ἰσχυρὰν ἀφορμὴν νὰ κάμῃ χρῆσιν γενικωτέρων ὅρων· εἴπαμεν ὅτι αἱ παρεμπίπτουσαι περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται, ἡ δὲ ἐκτέλεσις συνίσταται εἰς μίαν διαδικασίαν καὶ ἐκτέλεσιν, περὶ τῆς ὁποίας πραγματεύεται τὸ 4 βιβλίον τῆς δικονομίας, αἱ δὲ ὁριστικαὶ ἀποφάσεις, κατὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, ἐπιδέχονται διπλοῦν τρόπον ἐκτελέσεως, ἐξ ὧν ἡ μὲν καλεῖται *exécution avec connaissance* (π. χ. ἡ ἀφορῶσα ἀποζημίωσιν, συνεπείᾳ ἐκτιμήσεως)· ἡ δὲ *exécution sans connaissance*.

Ἡ ἐκτέλεσις παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων συνίσταται εἰς τὴν ἐπιχείρησιν διαδικασίας, τὴν ὁποίαν αὗται διατάσσουσι· τὸ δὲ ζήτημα περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῶν ἐφετῶν καὶ τῆς ἐκτελέσεως συνδέεται μὲ τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 778 ἐκτεθὲν· ἐπομένως ὅ,τι ἐκεῖ εἴπομεν περὶ τῆς *évocation*, ἐφαρμόζεται καὶ ἐνταῦθα, ὅπου διὰ τοῦτο ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 780 δὲν ἦτον ἀναγκαία· ἐκ τοῦ ἄρθρου λοιπὸν 778 ἕπεται, ὅτι οἱ ἐφέται εἰσὶν ἁρμόδιοι πρὸς διεξαγωγὴν τῆς διαδικασίας, ἥτις γίνεται, συνεπείᾳ παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως· ἐκτὸς τούτου, τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 780 δὲν ἐφαρμόζεται ἐδῶ, πραγματευόμενον ὄχι περὶ τῶν πράξεων, τὰς ὁποίας

νεται τῆς ἐκτελέσεως, καὶ τῆς ἐκδικάσεως ὅλων τῶν διαφορῶν, τῶν δυναμένων νὰ γεννηθῶσι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἀπόφ. 2 Ἐπειδή, κατὰ τὸ 780 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ

περιλαμβάνει τὸ ἄρθρον 15 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀλλὰ περὶ τῆς μεταβιβάσεως περὶ τὸ κρίνειν τοῦ δικαιώματος τῶν ἐφετῶν εἰς ἄλλο δικαστήριον.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἕπεται, ὅτι τὸ ἄρθρον 780 προβλέπει τὴν ἐκτέλεσιν ὁριστικῶν ἀποφάσεων εἴτε *avec connaissance*, εἴτε *sans connaissance*, εἴτε ἀναγκαστικῶν· θέτει δὲ ὡς γενικὴν ἀρχήν, ὅτι ἡ περαιτέρω συζήτησις ὑπάγεται εἰς τοὺς ἐφέτας, οἵτινες, ὡς καὶ εἰς Γαλλίαν, εἰσὶν ἁρμόδιοι ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως· τὸ ἐδάφιον δὲ 2 ὑπηγορεύθη ἐκ τῶν δυσκολιῶν, αἵτινες ἤθελον ἀναφύεσθαι, ἂν οἱ διάδικοι ἦσαν ἠναγκασμένοι ν' ἀναφέρωνται εἰς τοὺς πρωτοδίκας.

Ὅταν παραβάλωμεν τὸ 780 ἄρθρον μὲ ἄλλας διατάξεις ἀπαντῶμεν ἄλλας δυσκολίας, ἄν, δηλαδή, πρέπῃ νὰ παραδεχθῶμεν τόσον γενικῶς τὴν ἀρχὴν ὅτι οἱ ἐφέται εἰσὶν ἁρμόδιοι ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων, αἵτινες μεταρρυθμίζουσι πρωτοδικείου τινὰ ἀπόφασιν. Ῥίπτοντες τὰ βλέμματά μας εἰς τὰς πηγὰς τῆς νομοθεσίας μας, [illegible] δὲν εὑρίσκομεν [illegible] λύσιν τοῦ ζητήματος· κατὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν νομοθεσίαν, ὁ τοῦ δευτέρου βαθμοῦ δικαστὴς ἦτον πάντοτε ἁρμόδιος [illegible] ἀποθέσεως, [illegible] διὰ τῆς ἐφέσεως· κατὰ δὲ τὴν [illegible] Ῥωμαϊκὴν καὶ κανονικὴν [illegible] καιον στηριζομένην νομολογίαν, ἁρμόδιος εἶναι ὁ τοῦ δευτέρου βαθμοῦ δικαστής, ὅστις ἄλλως ἠδύνατο ν' ἀναθέσῃ εἰς ἄλλον δικαστὴν τὰ καθήκοντά του· ἡ νομολογία αὕτη συμφωνεῖ μὲ τὸ γράμμα τοῦ νόμου μας· ἡ δὲ Γαλλικὴ περιέχει καὶ μίαν ἐξαίρεσιν, ἀφορῶσαν τὰς προσωπικὰς κρατήσεις, τὰς κατασχέσεις ἀκινήτων καὶ ἄλλας τινὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ νόμος ὥρισεν ἰδιάζουσαν δικαιοδοσίαν. Δυνάμει τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης, ἐπὶ αἰτήσεων, ἀφορωσῶν προσωπικὰς κρατήσεις καὶ κατασχέσεις, δὲν εἶναι ἁρμόδιοι οἱ ἐφέται· ἡ Γαλλ. νομολογία ἀφ' ἑνὸς παραδέχεται ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ διάκρισις μεταξὺ τῶν ἁπλῶν περὶ ἐκτελέσεως πράξεων καὶ ἐκείνων, ἐξ ὧν ἀναγεννῶνται νέαι ἀγωγαί, αἵτινες διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ μὴ διέλθωσι τὸν πρῶτον τῆς διαδικασίας βαθμόν (π. χ. ἡ περὶ ἀποβάσεως ὑποθήκης), ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἡ νομολογία περιορίζει τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐφετῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τὴν καλουμένην *sans connaissance*. Ὁ *Berriat Saint-Prix* εἶναι ἐκεῖνος, τοῦ ὁποίου πιθανώτερα ἠκολούθησε τὴν γνώμην ὁ ἡμέτερος νομοθέτης· (ἴδε σ. 597).

μεταρρυθμίζουσα ἀπόφασις ἀφανίζει τὴν προσβληθεῖσαν ἀπόφασιν· ὅθεν ἡ περαιτέρω συζήτησις τῆς ὑποθέσεως ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν, ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἀποφάσει σημειουμένου ἄλλου δικαστηρίου· περαιτέρω δὲ συζήτησιν δὲν ἐννοεῖ ἐνταῦθα ὁ νομοθέτης ἁπλῶς τὴν περιαφὴν τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἀλλὰ τὴν περαιτέρω διεξαγωγήν, τουτέστι τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως· τοῦτο δὲ προκύπτει σαφῶς καὶ ἐκ τοῦ ἑπομένου 781 ἄρθρου τῆς αὐτῆς δικονομίας, κατὰ τὸ ὁποῖον, εἰς περίπτωσιν ἀποῤῥίψεως τῆς ἐφέσεως, ἔχει ὁ κατώτερος δικαστὴς τὸ δικαίωμα τῆς ἐκτελέσεως· ὁ δὲ σκοπὸς τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι πρόδηλος, διότι ἄν, ἐμφανισθείσης τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὸ κατώτερον δικαστήριον δὲν ἀπεστερεῖτο τοῦ δικαιώματος τῆς ἐκτελέσεως, ἤθελεν ὑπάρχει κίνδυνος μήπως οἱ πρωτοδίκαι, προκατειλημμένοι ἀπὸ τοὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν γνώμην των, προβῶσι μετὰ προλήψεώς τινος εἰς τὴν ἀπόφασιν περὶ τῶν δυσχερειῶν, τῶν δυναμένων νὰ γεννηθῶσι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν· ἐπεὶ δὲ

Ὅ,τι δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν εἶναι ὅτι, παραλειποῦσα τὴν ἐξαίρεσιν τῆς Γαλλικῆς νομοθεσίας, δὲν τὴν ἐνέκρινεν· ὅτι τὰ ἀτοπήματα ἐκ τῆς ἀπολύτου διατάξεως ὑπερπηδοῦνται διὰ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου, καὶ ὅτι αἱ εἰς τὴν Γαλλικὴν νομολογίαν ὑπάρχουσαι φιλονεικίαι ἔπεισαν τὸν νομοθέτην νὰ παραλίπῃ τὴν ἐξαίρεσιν, περὶ ἧς ὁ λόγος.

Ὑπάρχουσι καὶ ἐναντίοι λόγοι οἱ ἑξῆς·

α') Ὁ νομοθέτης μας κάμνει χρῆσιν τῶν λέξεων *περαιτέρω ἐκδίκασις*·

β') ὡς πρὸς τὸ περὶ ἁρμοδιότητος ἀναφέρει τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν πολλάκις.

Μὲ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο συνδέεται καὶ ἄλλο ζήτημα τὸ ἑξῆς· εἰς ποῖον ἀνήκει ἡ ἐκτέλεσις, ὅταν ἡ ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν ἐν μέρει ἀκυρόνῃ; Εἰς τὴν Γαλλίαν ὑπάρχουσιν ὡς πρὸς τοῦτο τρία συστήματα, ἐξ ὧν τὸ μὲν θεωρεῖ ἁρμοδίους τοὺς πρωτοδίκας, τὸ δὲ τοὺς ἐφέτας, τὸ δὲ καὶ τούτους καὶ ἐκείνους, κατὰ τὸ ἀξίωμα *quod sententia, tot capita*· ἡ δευτέρα γνώμη φαίνεται πλέον σύμφωνος μὲ τὸ ἄρθρον 781 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ δὲν φέρει οὔτε τῆς πρώτης, οὔτε τῆς τρίτης τὰ ἀτοπήματα, διότι ἡ μὲν πρώτη περιέχει κατάργησιν τῆς ἀρχῆς, ὅτι ὁ ἀνώτερος δικαστὴς μένει ἁρμόδιος πρὸς ἐκδίκασιν· ἡ δὲ τρίτη δίδει ἀφορμὴν εἰς ἔξοδα, καὶ πολλάκις τὰ κεφάλαια εἶναι ἀχώριστα ὡς συναφῆ.

τοῦ προειρημένου, εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, μεταῤῥυθμίσαν τὴν ἀπόφασιν τοῦ πρωτοκλήτου Πόρου καὶ Αἰγίνης, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63 ἀποφάσεώς του, καὶ παραδέξαν εἰς ταύτην τὸν τύπον τῆς ἐκτελέσεως, ἀνῆκε, κατὰ τὸ εἰρημένον 780 ἄρθρον, εἰς αὐτὸ μόνον καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκτελέσεως· ἑπομένως, ἀκυρῶσαν τὴν ὑπ' ἀριθ. 885 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, δικασάντων περὶ πραγμάτων ἀφορώντων τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν, συνεμμορφώθη μὲ τὰς εἰρημένας διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἐπειδή, ἂν καὶ τὸ 871 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, διαλαμβάνον περὶ τῶν δυσταγμῶν καὶ ἐνστάσεων ἐν τῇ περὶ ἐκτελέσεως δίκῃ, ἀναφέρῃ μόνον τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν, ὁ λόγος τούτου εἶναι, διότι αἱ τοιαῦται δίκαι γίνονται συνήθως ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, ἡ δὲ ἔννοια αὕτη τοῦ νόμου γίνεται ἔτι φανερωτέρα καὶ ἐκ τῆς περιστάσεως ὅτι εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον δὲν γίνεται λόγος οὐδὲ περὶ τῶν εἰρηνοδικῶν, ἐνῷ δὲν ἀμφιβάλλεται ὅτι τόσον ἡ ἐκτέλεσις τῶν παρ' αὐτῶν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, ὅσον καὶ ἡ ἀπόφασις περὶ τῶν ἐνστάσεων, τῶν γενομένων ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως, ἀνήκει εἰς αὐτούς, ὁσάκις ἐπέθεσαν τὸ ἐκτελεστόν· ἑπομένως τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀποφασίζῃ περὶ τοιούτων ἐνστάσεων ἀνήκει, κατὰ μείζονα λόγον, εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τοῦ 13 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀφορῶσα τοὺς βαθμοὺς τῆς δικαιοδοσίας, λαμβάνει χώραν μόνον, ὁσάκις, κατὰ 871 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, ἡ περὶ ἐκτελέσεως δίκη εἰσήχθη εἰς τὸ κατώτερον δικαστήριον, ἀλλὰ δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν τοῦ 780 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ περιορίσῃ τὴν γενικὴν ἐκείνην διάταξιν.

Ἐπειδὴ προσέτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, παρεδέχθη εἰς τὴν περὶ ἐκτελέσεως δίκην ἔνστασιν, μὴ συγχωρουμένην ἀπὸ τὸ 872 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας· ἄρα ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ ὑπέκειτο, κατὰ τὸν νόμον, εἰς ἀκύρωσιν.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει τὴν περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου αἴτησιν τοῦ δικηγόρου Κ. Δ. πληρεξουσίου τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀποῤῥίπτει καὶ τὴν ἀναιρέσεως αἴτησιν κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 205 τοῦ 1838.

§ 84. Τὸ πρωτοδικεῖον δύναται νὰ δικάσῃ ἐπὶ πασῶν τῶν ἐνώπιόν του γενομένων αἰτήσεων, ὅσαι τείνουν πρὸς πλήρη ἐκτέλεσιν τῆς διὰ πραγματογνωμόνων διεξακτέας διαφορᾶς, ὅταν τὸ ἐφε-

τεῖον ἐπικύρωσε τὴν διάταξιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὴν ἀφορῶσαν τὴν διὰ πραγματογνωμόνων ἐκτίμησιν.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 66 τοῦ 1847, ἣν ἐν Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 359.

§ 85. Ὅταν πρωτόδικός τις ἀπόφασις διατάττῃ τὴν ἀπόδειξιν διαφόρων θεμάτων, καί, μετὰ τὴν κατ' αὐτῆς ἔφεσιν, ἐπικυρωθῇ αὕτη ὑπὸ τῶν ἐφετῶν, εἰς τὸ πρωτοδικεῖον ἐναπόκειται ἡ ἐκτέλεσις τῆς περὶ ἀποδείξεως διατάξεως τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν.

'Απόφ. Αρείου Πάγου 57 τοῦ 1847, ἣν ἐν Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 360 ἐξ.

§ 86. Εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἀνήκει ἡ ἐκτέλεσις, ὅταν διὰ τῆς ἀποφάσεως, τῆς μεταῤῥυθμιζούσης τὴν πρωτόδικον, δὲν προσδιορίσῃ τὸ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἁρμόδιον δικαστήριον (1).

'Απόφ. 436 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4154).

§ 87. Ὅταν τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν μεταῤῥυθμίσῃ πρωτόδικόν τινα ἀπόφασιν, ἡ περαιτέρω τῆς ὑποθέσεως συζήτησις, ἑπομένως καὶ ἡ περιαφὴ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς πηγάζουσαι ἔριδες, ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα αὐτοῦ. — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 574 § 46 δίς.

§ 88. Ὅταν τὸ ἐφετεῖον μεταῤῥυθμίσῃ τὴν πρωτόδικον περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασιν, καὶ προσδιορίσῃ προθεσμίαν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως, εἰς τὸ κατώτερον δικαστήριον ἀνήκει ἡ ἐκδίκασις παντὸς ἄλλου παρεμπίπτοντος περὶ τοῦ ἐκπροθέσμου κλπ. ζητήματος.

'Απόφ. τῆς 26 σεπτ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. — Ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 487 § 8, — Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 156 — καὶ τόμ. 4 σελ. 365.

Ἐκτέλεσις προσωρινὴ τῶν ἀποφάσεων.

§ 89. Περὶ τούτου ὡμίλησα ἐν ταῖς σελ. 530—537 τοῦ 6 τόμου τοῦ Εὑρετηρίου. — Ἐδῶ προςθέτω τὰ ἑπόμενα, περὶ ὧν ἐκεῖ δὲν ἔγινε λόγος, ἀλλ' ὁ ἀναγνώστης δύναται νὰ κάμῃ τὸν ἀπαιτούμενον συνδυασμόν.

§ 90. Ὅρα ἀνωτέρω § 26.

§ 91. Ὁ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν ἐμφανιζόμενος

---

(1) Κατὰ τὸ ἄρθρον 780 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ μεταῤῥυθμίζουσα ἀπόφασις ἀφανίζει τὴν προςβληθεῖσαν καί, ἂν τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δὲν σημειοῖ ἄλλο πρὸς ἐκτέλεσιν, ἡ περαιτέρω ἐκτέλεσις τῆς ὑποθέσεως ὑπάγεται αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐφετῶν.

'Απόφ. 40 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3736).

διάδικος δύναται νὰ ζητήσῃ, διὰ τῶν προτάσεών του, τὴν πρόςωρινὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως κατὰ τοῦ ἐρήμην δικαζομένου (1);

Ὅρα τὴν περὶ τούτου διατριβὴν ἐν νομικῇ σελ. 3740.

— Ὁ ἐφεσίβλητος δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν προςωρινὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, ἐρήμην δικαζομένου τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἂν δὲν κοινοποιήσῃ εἰς αὐτὸν τὴν αἴτησιν ταύτην.

Ἀπόφ. 288 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4760.— Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 584.

§ 92. Τὸ ἐφετεῖον δὲν δύναται ν' ἀναστείλῃ τὴν προςωρινὴν ἐκτέλεσιν, τὴν διαταχθεῖσαν διά τινος πρωτοδίκου, ἐρήμην ἐκδοθείσης, ἀποφάσεως, ὅταν ἡ ἀγωγὴ στηρίζηται εἰς συμβολαιογρ. ἔγγραφον.

Ἀπόφ. 49 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3761).

§ 93. Ἡ προςωρινὴ ἐκτέλεσις δὲν λαμβάνει χώραν μόνον κατὰ τὴν διάσκεψιν τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ μέχρι τῆς ἐκδικάσεως τῆς ἐφέσεως. (αὐτόθι).

§ 94. Τὸ ἐφετεῖον δύναται νὰ διατάξῃ τὴν προςωρινὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐρήμην ἀποφάσεώς του, ὅταν δὲν ἠμφισβητήθη μὲν ῥητῶς τὸ ἰδιωτικὸν ἔγγραφον, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἀγωγή, οὐδ' ἐκλητεύθη ὁ διάδικος εἰς ῥητὴν ἡμέραν πρὸς ἀναγνώρισιν, δὲν ἀντεῖπε δὲ κατὰ τοῦ ἐγγράφου πρωτοδίκως κατὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐνεφανίσθη.

Ἀπόφ. 55 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3979).

§ 95. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δὲν δύναται, ὑπαρχούσης ἐφέσεως, ν' ἀναστείλῃ τὴν προςωρινὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐμπορικῶν ἀποφάσεων.

Ἀπόφ. 198 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 1000).

§ 96. Ὅταν τὸ δικαστήριον ἀποῤῥίψῃ τὴν ἔφεσιν ὡς ἐκπρόθεσμον, δύναται νὰ διατάξῃ τὴν προςωρινὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐρήμην ἀποφάσεώς του, διότι ὑπάρχει δημόσιον ἔγγραφόν, τὸ ἐπιδοτήριον τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. τῆς 26 Ἰουλ. 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 2164).

§ 97. Ἂν ὁ κατώτερος δικαστὴς ἀπεφήνατο, ἐναντίον τῶν ἐν

---

(1) Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 584 § 12.

τοῖς ἄρθροις 186 καὶ 189 ὡρισμένων, τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν, ἢ ἐχαρακτήρισε μὴ ὀρθῶς τὴν ἀπόφασιν ὡς ἀνεκκλήτως ἀπαγγελθεῖσαν, τὸ ἐφετεῖον δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἀναστολὴν τῆς προσωρινῆς ἐκτελέσεως.

Ἀπόφ. 49 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν (Νομ. σελ. 3761).

§ 98. Ὅταν ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις δὲν ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν, ὡς ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπαιτήσεως, καὶ δὲν χαρακτηρισθῇ ὡς ἀνέκκλητος παρὰ τοῦ πρωτοδικείου, διατάττεται ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσίς της παρὰ τῶν ἐφετῶν.

Ἀπόφ. 80 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3244).

§ 99. Τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν δὲν δύναται οἴκοθεν ν' ἀποφασίσῃ περὶ ἀναστολῆς τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. 259 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3663).

Ἀντικείμενον τῆς ἐφέσεως.—Τί προτείνεται κατ' ἔφεσιν;

§ 100. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου θέλω ὁμιλήσει ἐν ταῖς λέξεσι *προτάσεις νέαι*. Δὲν συμπεριλαμβάνω δὲ τὰ περὶ τούτου ἐνταῦθα, τοῦτο μέν, διὰ νὰ μὴ φέρω περιπλοκήν τινα εἰς τὴν συναρμολογίαν τοῦ ἄρθρου· τοῦτο δέ, διότι καὶ εἰς τὸ Εὑρετήριον τοῦ *Ledru Rollin*, ἡ περὶ τούτου νομολογία εὕρηται ἐν ταῖς λέξεσι *démande nouvelle*.

Ἐν τούτοις ὁ ἀναγνώστης δύναται, ἂν θέλῃ, νὰ εὕρῃ παρατηρήσεις τινὰς ἐν τῷ ἡμετέρῳ Εὑρετηρίῳ (τόμ. 5 σελ. 261 ἑπ.—σελ. 292 § 15 ἐν τέλ.—τόμ. 6, λέξει *Δόλος* § 6·—αὐτόθι, λέξει *Ἐγγύησις* σελ. 122 ἐν τέλει).

Εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Κ. Ἀξελοῦ εὑρίσκονται τὰ περὶ τούτου ἐν λέξει *Ἔφεσις*.

Ποῖα πρόσωπα ἐκκαλοῦν (1).

§ 101—105. Ὁ πτωχεύσας δύναται νὰ προσβάλῃ δι' ἐφέσεως

(1) Παρατηρήσεις Φέδερ, ὡς ἀνωτ. σελ. 298 περὶ τὸ τέλ.

ΣΗΜ. Ἀπὸ τὸ Εὑρετ. τοῦ Ῥολλίνου, λέξει appel, μεταφέρω ὧδε τὰ ἑξῆς· περιορίζομαι δέ, χάριν συντομίας, εἰς τὴν ἁπλῆν τῶν ζητημάτων μνείαν, ὁ δὲ θέλων δύναται νὰ εὕρῃ τὴν ἀνάπτυξιν εἰς τὸν συγγραφέα. Οἱ ἐν ἀρχῇ ἑκάστου § ἀριθμοὶ εἶναι οἱ εἰς τὸ σύγγραμμα ἐκεῖνο ἀνταποκρινόμενοι.

Παρὰ τίνων δύναται νὰ γίνῃ ἔφεσις;

Γαλλ. νομολ.—491, 492. Αἱ τοῦ Γαλλ. δικ. διατάξεις δια-

τὴν ἀπόφασιν, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἡ πτώχευσίς του. —Ὅρα τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ § 106. — Πρβ. τὴν λέξιν *Πτώχευσις*, καὶ τοὺς §§ 516 καὶ 554 τῆς ὑποσημ.

'Απόφ. Γαλλ. τινὸς δικασ., ἣν ὅρα Νομικ. σελ. 2006.

φέρουσιν, εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἀπὸ τὰς τοῦ Ῥωμ. δικ., καθ' ὃ ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἔφεσιν ἕκαστος, τοῦ ὁποίου τὰ δικαιώματα παρέβλαπτεν ἡ ἀπόφασις (α).

493, 494—496. Κατὰ τὸ γ. δ. δὲν ἀρκεῖ νὰ παραβλάπτῃ ἀπόφασίς τις τὰ δικαιώματα τοῦ ἐκκαλοῦντος· ἀπαιτεῖται προςέτι νὰ ἦτο, κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, διάδικος. —Κατὰ τὰ ἄρθρα 464 καὶ 466 τῆς πολ. γ. δ. τρίτοι, ἔχοντες νόμιμον συμφέρον, δὲν δύνανται νὰ ἐκκαλέσωσιν εἰμὴ ὅταν προςτίθενται εἰς τὴν αἴτησιν ἑνὸς τῶν κυρίων διαδίκων· οὗτος δὲ εἶχε τὸ τῆς ἐφέσεως δικαίωμα. Μερλ. *rep.* λέξ. *appel.* § 2. — Ἡ ἀρχὴ δὲ αὕτη εἶναι τόσον βεβαία, ὥστε ἂν ὁμόδικός τις (*consort*) παρέλιπε νὰ κάμῃ ἔφεσιν, ἡ ἔφεσις τῶν ἄλλων δὲν δύναται νὰ τὸν ὠφελήσῃ, ἐκτὸς ἂν τὸ ἀντικείμενον ἦτον ἀδιαίρετον. Μερλ. *rep.* λέξει *domaine public* § 5, ἀρ. 6. (ὅρα ἀνωτ. § 1 ἐπ.).

498. Ἂν τρίτος τὶς, ὅςτις δὲν ἦτο περιειλημμένος εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην, βλάπτηται ἀπὸ ἀπόφασίν τινα, δύναται νὰ κάμῃ, ὄχι ἔφεσιν, ἀλλὰ τρίτου ἀνακοπὴν (β).

500. Ὁ κανὼν ἐκεῖνος ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ διοικητικῶν καὶ ἐπὶ ποινικῶν δικῶν.

504. Ὡς διάδικοι θεωροῦνται οὐ μόνον οἱ ἐμφανισθέντες, ἀλλὰ καὶ οἱ παρεμβάντες, ἢ κλητευθέντες (γ).

505, 506. Οἱ παρεμβάντες δύνανται νὰ κάμωσιν ἔφεσιν, καὶ ἂν ὁ κύριος διάδικος ἀπεδέχθη τὴν ἀπόφασιν· τελεσιδικία δὲ κατ' αὐτῶν, διὰ τῆς ἀποδοχῆς ταύτης, δὲν ἐπέρχεται, ἂν ἔχωσι διακεκεκριμένα συμφέροντα.

509. Ἐκεῖνος, καθ' οὗ πρωτοδίκως ἀπηγγέλθη *απαγόρευσις*, δύναται νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν· διότι, διὰ τῆς ἀπαγγελίας ταύτης, δὲν καθίσταται ἀνίκανος.

510. Ὁ ὑπὸ ἀντιλήπτορα (*conseil judiciaire*) διατελῶν δὲν δύναται, ἄνευ τῆς συναινέσεως τούτου, νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ ἐνδίκου

(α) Ὅρα τεμ. 1 Πανδ. de app. recip.—4 καὶ 5 de app. et relat.—5 αὐτ.—1 αὐτ.—35 de proc.—καὶ διάτ. 12 Κώδ. αὐτ.—τεμ. 2 Πανδ. de evict.—καὶ 3 de pign.

(β) Berr. τόμ. 2 σελ. 464.

(γ) Rivoire, περὶ ἐφέσεως σελ. 110.

— Ἂν καὶ κατὰ τῆς περὶ ἀκυρώσεως τοῦ συμβιβασμοῦ πτωχεύσαντός τινος ἀποφάσεως δύνανται νὰ ἐνεργηθῶσιν ἔνδικα μέσα,

---

τῆς ἐφέσεως, ἢ τῆς ἀναιρέσεως, μέσου· ἐν περιπτώσει δὲ καταχρήσεως τῆς ἐξουσίας ἐκείνου, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνάκλησιν.

511. Τί περὶ τῶν ἀσώτων; Ῥολλ. Εὐρ. λέξ. *appel*, ἀρ. 511.

514. Ὁ δήμαρχος δύναται νὰ κάμῃ ἔφεσιν ἄνευ ἀδείας;—ὅρα Ῥολλ. Εὐρ. λέξ. *autorisation de commune*.

516. Ὁ πτωχεύσας δύναται νὰ κάμῃ ἔφεσιν κατ' ἀποφάσεως, ἥτις ἀποφαίνεται περὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ προςωπικῶν ἀγωγῶν του. Ῥιβοάρε, περὶ ἐφέσεως, ἀρ. 83.

— Κατὰ τὸν ἐμπορ. νόμον, ὁ πτωχεύσας ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἔφεσιν ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἀλλ' ὁ ἀπὸ 28 Μαΐου 1838 νόμος (ἄρθρον 443) ἐπέφερε καινοτομίας, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐφαρμόζονται παρ' ἡμῖν.

520. Οἱ ἀλληλέγγυοι συνοφειλέται δύνανται νὰ ἐκκαλέσωσι τὴν ἀπόφασιν, ἥτις ἐξεδόθη κατά τινος τῶν συνοφειλετῶν. Διότι, ἄλλως, ἠδύνατο νὰ τοῖς ἀντιταχθῇ τελεσιδικία. *Rivoire*, σελ. 111, ἀρ. 81.

521. Αὐτὸ τοῦτο ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς ὁμοῤῥύθμους εταιρίας. (22 ε. ν.).

522. Καὶ εἰς τὸν ἐγγυητὴν τὸν παραιτηθέντα τῆς ἐνστάσεως τῆς διζήσεως (*bénefice de discussion* ἀρ. 2021 Κ. Γ.).

523, 524. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀδιαιρέτου· οἷον, ὅταν πρόκηται περὶ δουλείας ἐπὶ ἀδιαιρέτου κτήματος. *Chauv. sur Carré*, ἀρ. 1565.

525. Ὁ ὁμόδικος ἐκκαλοῦντος τινὸς, τὸν ὁποῖον ὁ ἐφεσίβλητος κλητεύει ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν, δύναται, μετὰ τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν, παριστάμενος ὡς ἐκκαλῶν ν' ἀποδεχθῇ τὴν ἔφεσιν τοῦ ὁμοδίκου του. Μερλ., *repert.* τμῆμα 2 § 3, ἄρθρ. 3, ἀρ. 12. (ὅρα ἀνωτ. § 1 ἐπ.).

531—536. Ὁ διάδικος, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόφασις παρεδέχθη τὰς ἐπιβοηθητικὰς αἰτήσεις, δύναται νὰ τὴν ἐκκαλέσῃ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς κυρίας. ὅρα ἐν τούτοις *Chauv. journal des avouès*, τομ. 8, σελ. 301.

537. Ὁ διάδικος δύναται νὰ ἐκκαλέσῃ διατάξεις ἀποφάσεώς τινος, παραβλαπτούσης αὐτὸν, ἀφοῦ ἐξετέλεσεν ἄλλας περιεχομένας εἰς αὐτὴν, ἂν, ἐκτελῶν τὴν ἀπόφασιν, ἐδήλωσεν ὅτι ἐπιφυλάττεται νὰ ἐκκαλέσῃ ἐκείνην.

καθότι ὁ νόμος δὲν κηρύττει αὐτὰς ἀπροςβλήτους· ἀλλὰ, ὑπαρχόντων κατὰ νόμων δύω βαθμῶν δικαιοδοσίας, δὲν δύναταί τις,

---

Νόμιμοι ἀντιπρόςωποι.

543—547. Ὁ ἐπίτροπος ἀντιπροςωπεύει τὸν ἄνηβον (*le pupille*), καὶ δύναται νὰ ἐκκαλέσῃ ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν κατ᾽αὐτοῦ. Ὄχι δὲ καὶ ὁ *subrogé tuteur*. *Magnin*, *min*. ἀρ. 1453.

Ὑπάρχουν καὶ ἐναντίαι γνῶμαι.

548, 549. Τὸ τέκνον δὲν δύναται νὰ ἐκκαλέσῃ ἀπόφασιν, ἀφορῶσαν τοὺς γονεῖς του.— Μήτε ὁ ἀδελφὸς ἀπόφασιν τὸν ἀδελφὸν ἀφορῶσαν.

554—556. Οἱ σύνδικοι πτωχεύσεώς τινος δύνανται νὰ κάμωσιν ἔφεσιν ἐν ὀνόματι τῶν δανειστῶν.

557, 558. Ὁ δήμαρχος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως. Δεῖται δὲ ἀδείας. Ἀποδοχὴ τῆς ἀποφάσεως, γενομένη ἄνευ ἀδείας, δὲν καθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὸ μέσον τῆς ἐφέσεως.

561. Ὁ εἰςαγγελεὺς ἀντιπροςωπεύει τὴν κοινωνίαν, διὰ τὰ συμφέροντα τῆς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἐπαγρυπνῇ· δύναται λοιπὸν νὰ κάμνῃ ἔφεσιν εἰς ἀντικείμενα ἀφορῶντα τὴν δημοσίαν τάξιν; Ὅρα Εὑρ. Ῥολλ., λέξει *appel*, ἀρ. 56 ἐπ.

565—567. Δὲν ἔχει ὅμως δικαίωμα ἐφέσεως κατ᾽ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ὑπὲρ ἰδιώτου τινὸς κατὰ τοῦ δημοσίου. — Οὔτε κατ᾽ ἀποφάσεως περὶ ἁρμοδιότητος.

Πληρεξούσιοι.

571—578. Ποία εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ Γαλλ. ἀξιώματος *nul ne plaide en France par procureur, si ce n'est le roi*; Σημαίνει ὅτι τρίτος τὶς δὲν δύναται ν᾽ἀντιπροςωπεύῃ ἄλλον εἰς δίκην τινὰ, ἄνευ ἐντολῆς.

Ὅρα καὶ ἄλλας γνώμας εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Ῥολλ., λέξει *appel*, ἀρ. 575 ἐπ.

583—586. Ὅθεν δὲν δύναταί τις νὰ κάμῃ ἔφεσιν διὰ τρίτον, ὅςτις δὲν ἔδωκεν ἐντολήν. — Ἡ ἔφεσις ὅμως λαμβάνεται ὑπ᾽ὄψιν, ὅταν ἐπῆλθεν ἔγκρισις πρὸ τῆς προθεσμίας (α).—*Κατὰ*. *Taland*. ἀρ. 34.

587—589. Περὶ τῶν συνοφειλετῶν καὶ τῶν ἑταιριῶν ἐγένετο

(α) Γαλλ. τινὰ δικαςτ. ἀπεφήναντο ὅτι ἡ ἔγκρισις ἰσχύει καὶ ἂν ἐπέλθῃ μετὰ τὴν προθεσμίαν.
Merl. quest. λέξει appel, § 3.—Taland. αὐτ.

σωσιν ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ διαδίκου; Οἱ δανεισταὶ τοῦ πτω-

---

631, 632. Τί ὡς πρὸς τοὺς ἐντολοδόχους; Ὅρα τὸ Εὑρ. τοῦ Ῥολλ. λέξει, *appel*, εἰς τοὺς §§ 631 ἐπ.

Κατὰ τίνων δύναται νὰ γίνῃ ἔφεσις;

640—645. Κατὰ τὸν μεσαιῶνα, ἡ ἔφεσις, τουλάχιστον εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα τῆς Γαλλίας, ὅπου ἴσχυον τὰ ἔθιμα, ἀπευθύνετο κατὰ τοῦ δικαστοῦ, εἰς δὲ τὸν διάδικον ἐκοινοποιεῖτο ἡ ἔφεσις, διὰ νὰ λάβῃ τὰ μέτρα του (α).

Ἄλλως ἔχει ἤδη τὸ πρᾶγμα καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἄρθρ. 744 πολιτ. δικ.—*Tall.* ἀρ. 275.—*Carré* ἀρ. 1581 *tert.*

652, 653. Κατὰ τὴν γαλλικὴν νομολογίαν, οἱ δανεισταὶ, οἵτινες δὲν περιελήφθησαν εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην, δὲν δύνανται νὰ ἦναι ἐφεσίβλητοι.—Ὁ διορισθεὶς ἐπὶ πτωχεύσεώς τινος εἰσηγητὴς δὲν δύναται νὰ ἦναι ἐφεσίβλητος εἰς τὴν ἀπόφασιν, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἡ πτώχευσις.

654. Ὁ ἐκδοχεὺς δὲν ἔχει ἔννομον συμφέρον νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ἔφεσιν, ἥτις ἐγένετο κατὰ τῆς ἀποφάσεως, ἥτις, πρὸ τῆς ἐκχωρήσεως, ἀφορᾷ τὴν καταδίκην τοῦ ἐκχωρηθέντος ποσοῦ.

Ἐπομένως, ἡ ἔφεσις αὕτη δὲν δύναται ν' ἀπευθυνθῇ εἰμὴ κατὰ τοῦ ἐπιτυχόντος τὴν καταδίκην.

656. Ἂν διάδικός τις ἔπαυσε νὰ ἦναι *integri status* (π. χ. ἂν ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ ἀπαγόρευσις) ἡ ἔφεσις ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του.

657, 658. Ἂν, ἀπ' ἐναντίας, ὁ ὑπὸ κηδεμονίαν τινὰ διατελῶν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην ἐνηλικιώθη, ἡ ἔφεσις ἀπευθύνεται κατ' αὐτοῦ καὶ ὄχι κατὰ τοῦ ἀντιπροσώπου του.

Τίς ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς κατ' ἔφεσιν παρεμβάσεως;

Ὅρα ὅσα ἐκθέτει ὁ Ῥολλῖνος, Εὑρ. λέξει appel, ἀρ. 659—696. Εἰς τὸ μέρος αὐτὸ εὑρίσκετε παρατηρήσεις καὶ περὶ τῶν ἑξῆς ζητημάτων.

667. Ὁ δανειστὴς δύναται, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην, νὰ παρεμβῇ εἰς τὴν ἔφεσιν, ἐν ᾗ ὁ ὀφειλέτης του εἶναι διάδικος; Ὄχι, ἐκτὸς δόλου. *Chauv. sur Carré*, ζήτ. 1680 *tert.*

669. Ἐπὶ πτωχεύσεως, τὸ πρᾶγμα ἔχει ἄλλως.

671. Ὁ ἐπὶ ὑποθήκῃ δανειστὴς δύναται νὰ παρεμβῇ εἰς τὴν

(α) Ὅρα τὰ περὶ τούτου εἰς τὸν Loyseau tr. des off. βιβλ. 1, κεφ. 14.

χεύσαντος ὀφείλουν νὰ κάμωσιν ἰδιαιτέραν ἔφεσιν; (ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 565 § 9. — ὅρα §§ 554 καὶ 616 ἐπ. τῆς ὧδε ὑποσημ.).

κατ' ἔφεσιν δίκην, ὅταν πρόκηται περὶ τῆς κυριότητος τῶν κτημάτων, ἐφ' ὧν ἔχει ὑποθήκην. (Ὅρα Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 119 ἐπ.).

673, 674. Ἂν ὁ δανειστὴς περιελήφθη εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην, ἡ κατ'ἔφεσιν παρέμβασις εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι ὤφειλε νὰ κάμῃ ἔφεσιν. *Chauv. sur Carré*, ζήτ. 1680 *tert in tin*.—Ὑπάρχει καὶ ἐναντία γνώμη.

676. Τί δὲ περὶ τοῦ πτωχεύσαντος;

677. Ὁ ἐκχωρητής;—Ὁ ἐγγυητής; Ναί, κατὰ τὸν Ταλλ. σελ. 308 —ὁ *Chauv. sur Carré*, ἐναντίος· ζήτ. 1681 *bis*.

681—684. Ὁ ἐκδοχεύς; Ποικιλία γνωμῶν.

685—694. Ἠθικὴ προςβολή, ὕβρις τις, νομοποιοῦσι τὴν παρέμβασιν; ὅρα *Tal.* ζήτ. 288.—ὁ *Chauv. sur Carré*, ζήτ 1681 *tert*. κάμνει διάκρισιν τινά, ὀρθὴν κατὰ τὸν Ῥολλ.

Ἄρθρ. 740—744. Τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως ἀνήκει εἰς τὸν ἐνάγοντα ἢ ἐναγόμενον, καθ' οὗ ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις, τῆς ὁποίας ζητεῖ τὴν μεταῤῥύθμισιν. Τὰ πρόςωπα ταῦτα λέγονται διάδικοι· διάδικοι δὲ εἶναι ἢ

ά) Ὅσοι παρεστάθησαν εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην ὡς ἐνάγοντες ἢ ἐναγόμενοι·

β') Ὅσοι ἐκλητεύθησαν τουλάχιστον εἰς τὴν δίκην·

γ') Ὅσοι κατεδικάσθησαν ὀνομαστί. Οἱ εἰςαγγελεῖς λοιπὸν δὲν ἐκκαλοῦσιν, ὅταν γνωμοδοτῶσιν ὑπὲρ τοῦ νόμου ὡς *parties jointes*· ἐκκαλοῦν δὲ εἰς τὰς ἐξαιρετικὰς ἐκείνας περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐμφανίζονται ὡς κύριοι διάδικοι.

Μὲ τοὺς διαδίκους ἐξομοιοῦνται οἱ πληρεξούσιοι, οἵτινες διὰ τοῦτο δύνανται νὰ ἐκκαλέσωσιν ἐν ὀνόματι τοῦ πελάτου των.

Ὑπάρχουσι καὶ ἀντιπρόςωποι (ἐπίτροποι, κηδεμόνες, ἀντιπρ. νομ. σωμάτων), οἵτινες δύνανται νὰ ἐκκαλέσωσιν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν κατὰ τοῦ παρ' αὐτῶν ἀντιπροςωπευομένου, καθότι ἐπέχουσι τὸν τόπον τούτων· ἐνδέχεται δὲ νὰ ἐμφανισθῇ εἰς μὲν τὴν πρωτόδικον δίκην ὁ κύριος διάδικος, εἰς δὲ τὴν κατ' ἔφεσιν ὁ ἀντιπρόςωπος αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀνάπαλιν.

Ὁ *Pigeau* ὀρθῶς λέγει τοὺς ἀντιπροςώπους τοὺς μὴ ἔχοντας ἱκανότητα *les préposès à la défense des nos interéts*, πρὸς διαφορὰν τῶν *representans*.

§ 107. Καὶ ἐκεῖνος, καθ' οὗ ἐπρατάθη ἡ τῆς ἀκυρότητος ἔνστασις, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προδικαστικὴ ἀπόφασις, δύναται νὰ τὴν ἐκκαλέσῃ.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ, ἂν καὶ, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 181, 749 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ προδικαστικαὶ καὶ παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις δὲν ἐκκαλῶνται εἰμὴ συγχρόνως μετὰ τῆς ὁριστικῆς· ὁ γενικὸς ὅμως οὗτος κανὼν ὑπόκειται εἰς ἐξαιρέσεις, ἐν αἷς διαλαμβάνεται καὶ ἡ ἐκδιδομένη προδικαστικὴ ἀπόφασις ἐπὶ ἐνστάσεως ἢ προτάσεως περὶ ἀκυρότητος δικαστικοῦ τινος ἐγγράφου· καθότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 203 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ περὶ ἀκυρότητος ἀπόφασις ἐκκαλεῖται κατὰ τὰς συνήθεις προθε-

---

Ὑπάρχει καὶ ἓν ἄλλο εἶδος ἀντιπροσώπων· συνήθως ἡ ἰσχὺς τοῦ δεδικασμένου ἐκτείνεται μόνον εἰς τοὺς διαδίκους, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ βλάψῃ τρίτα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐκλητεύθησαν, ἢ δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὴν δίκην· ὑπάρχει δὲ ἐξαίρεσις ὑπὸ διπλῆν ἔποψιν, ἢ, διότι πρόσωπά τινα (τὰ ὁποῖα δὲν ἔλαβον μέρος εἰς δίκην τινὰ) ἐγκαθίστανται εἰς τὰ δικαιώματα τῶν διαδίκων, παράγοντα τὰ δικαιώματά των ἀπὸ τούτους, ἢ διότι ἡ ἀπόφασις, (ἥτις δὲν ἔχει ἰσχὺν δεδικασμένου ὡς πρὸς αὐτοὺς) ἐπιφέρει ες τὰ δικαιώματά των ζημίαν τινά.

Τὰ τοῦ πρώτου εἴδους πρόσωπα ἐξομοιοῦνται κατά τινα τρόπον μὲ τοὺς διαδίκους αὐτούς· π. χ. οἱ κληρονόμοι τινὸς ἀντεπροσωπεύθησαν εἰς δίκην τινὰ παρὰ τούτου. —Ὁ ἀγοραστὴς ἀναγνωρίζει τὴν ἰσχὺν τοῦ κατὰ τοῦ πωλητοῦ πρώτης πωλήσεως δεδικασμένου πράγματος· εἰς τὰς περιπτώσεις λοιπὸν ταύτας ἡ ἀπόφασις ἔχει ἰσχὺν καὶ ὡς πρὸς τὰ τρίτα ταῦτα πρόσωπα.

Τὸ δικαίωμα λοιπὸν τῆς ἐφέσεως ἔχουσιν ὄχι μόνον οἱ διάδικοι εἰς στενωτέραν σημασίαν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀντιπροσωπευθέντες ὑπὸ τοῦ κυρίου διαδίκου πρέπει ν' ἀναγνωρίσωσι τὴν ἰσχὺν τοῦ δεδικασμένου κατ' ἐκείνων· ἡ ἀρχὴ αὕτη δικαιολογεῖται ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων καὶ ἐκ τοῦ ἀξιώματος ὅτι κανεὶς δὲν μεταβιβάζει πλείονα ἀφ' ὅσα ἔχει δικαιώματα.

Ἀπὸ αὐτοὺς διακρίνονται τρίτα πρόσωπα ἄλλου εἴδους, τὰ ὁποῖα δὲν κατεδικάσθησαν ὀνομαστὶ, καὶ δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀντιπροσωπευθέντες παρὰ τοῦ κυρίου διαδίκου· καὶ κατ' αὐτῶν ἡ ἀπόφασις δὲν ἔχει ἰσχὺν δεδικασμένου· περὶ τούτου θέλομεν ὁμιλήσει εἰς τὸ περὶ τρίτου ἀνακοπῆς.

σμίας καὶ διατυπώσεις, εἴτε ἔγινε δεκτὴ, εἴτε μὴ, ἡ ἀκυρότης· τοιούτου δ' ἐνδίκου μέσου δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν καὶ ὁ διάδικος, καθ' οὗ ἡ ἀκυρότης προτείνεται, καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι ἀνάγκη· καθότι, ὡς πρὸς τὴν ἔνστασιν τῆς ἀκυρότητος, καθίσταται ἐναγόμενος· κατὰ δὲ τὸν κανόνα τοῦ δικαίου 41 ἐν ἀρχῇ « Οὐκ ὀφείλει τῷ ἐνάγοντι ἐξεῖναι, ὅπερ τῷ ἐναγομένῳ οὐκ ἐπιτρέπεται. »

Ἐπειδὴ εἶναι ἀδιάφορον ἂν δὲν ἀπηγγέλθη ἡ ἀκυρότης τῆς ἀνακοπῆς, ἀλλ' ὁ διαχωρισμὸς αὐτῆς· διότι τὸ πραγματικὸν ἀποτέλεσμα τοιαύτης ἀποφάσεως εἶναι, νὰ μὴν ὑφίσταται ἡ ἀνακοπὴ ὅπως εἰςήχθη, ἐνῷ, διὰ τῆς ἀπαγγελίας τῆς ἀκυρότητος, τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα γεννᾶται, καὶ διότι, διὰ νὰ γνωρισθῇ ἂν ἀπόφασίς τις ἦναι ἐφέσιμος ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς, δὲν ἐξετάζεται τί ἐπεδικάσθη, ἀλλὰ τί διὰ τῆς ἀγωγῆς ἢ τῆς ἀνακοπῆς ἐζητήθη, καθότι ἐκ τῆς ἀπαιτήσεως κανονίζεται ἡ ἁρμοδιότης. »

Ἀπόφ. 93 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4141).

§ 108. Ὅσοι δὲν ἦσαν μὲν διάδικοι κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, ἔχουν ὅμως συμφέρον νόμιμον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, δύνανται νὰ ἐκκαλέσωσι τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν· ἐπομένως δύναται νὰ κάμῃ ἔφεσιν ὁ παρασταθεὶς εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην, καὶ ἀναλαβὼν τὴν θέσιν τοῦ ἀναγγελέως τῆς δίκης, κατὰ τὸ ἄρθρον 604 § 4 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Απόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 740 καὶ 741 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκκαλεῖν χορηγεῖται καὶ εἰς τοὺς ὅσοι δὲν ἦσαν μὲν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην διάδικοι, ἔχουν ὅμως συμφέρον νόμιμον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ Χ. παρασταθεὶς εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην, καὶ ἀναλαβὼν τὴν θέσιν τοῦ ἀναγγελέως τῆς δίκης, κατὰ τὸ ἄρθρον 604 § 4 καὶ ἑπ. τῆς πολιτ. δικονομίας, κατέστη διάδικος, καὶ ἡ ἀπόφασις ἐμπεριέχει διατάξεις ἀφορώσας αὐτόν· εἰς τοιαύτην δὲ περίστασιν δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ἐκκαλέσῃ ὁ κύριος διάδικος, ὅςτις καὶ παραλειφθεὶς ἐντελῶς δυναται, κατὰ τὸ ἄρθρον 606 τῆς αὐτῆς δικ., . . . ἐκτὸς δὲ τούτων, ὁ Χ. ἦτο καὶ κυρίως διάδικος, καθόσον ἐπράχθη κατ' αὐτοῦ καὶ αἴτησις, παρεμπίπτουσα περὶ ἀποδοκιμάσεως πράξεων αὐτοῦ, ὡς πληρεξουσίου· ὅθεν δὲν εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ἔφεσις τοῦ Χ., διότι ἔκαμεν ἔφεσιν ὁ Β. »

Ἀπόφ. 233 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4192).

§ 109. Ὁμόδικος, μὴ ἐκκαλέσας τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν,

δὲν δύναται νὰ κάμῃ νέας προτάσεις, ἀλλὰ μόνον νὰ προςτεθῇ εἰς τὰς τοῦ ἐκκαλοῦντος (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 255 ἀποφάσεως, ὁ ἀναιρεσίβλητος, δυνάμει τῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων τοῦ Ἀνεκκλήτου ὑπ' ἀριθ. 43 καὶ 78 τοῦ ἔτους 1830, ἐδικαιώθη ἁπλῶς νὰ λάβῃ εἰς τὴν κατοχὴν καὶ διαχείρησίν του τὰ εἰς προῖκα δοθέντα αὐτῷ κτήματα· ζητήσαντες δὲ ταῦτα δι' ἐπιταγῆς, δυνάμει τῶν μνησθεισῶν ἀποφάσεων καὶ τοῦ προικοσυμφώνου, οἱ ἀναιρεσείοντες καὶ διὰ τῆς ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου ἀνακοπῆς των, καὶ διὰ τῆς ἐφέσεώς του ὁ μόνος ἐκκαλέσας τὴν ἀπόφασιν τοῦ πρωτοδικείου Γ. Π., δὲν ἐπρότειναν οὐδεμίαν ἀκυρότητα κατὰ τῶν μνησθεισῶν ἀποφάσεων τοῦ ἀνεκκλήτου, ἢ τῆς γενομένης διαδικασίας· ἑπομένως τὸ ἐφετεῖον, βαδίσαν σύμφωνα μὲ τὰς προτάσεις τοῦ μόνου ἐκκαλέσαντος τὴν ἀπόφασιν τοῦ πρωτοδικείου Γ. Π., καὶ διατάξαν τὰς δι' αὐτῶν συζητηθείσας ἀποδείξεις, χωρὶς νὰ προτείνῃ αὐτεπαγγέλτως τοιαύτην ἀκυρότητα, ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τὸ ἄρθρον 854 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον δὲν ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν· ὀρθῶς ἐπίσης τὸ ἐφετεῖον ἐφήρμοσε τὸν νόμον ἀποῤῥίψαν τοιαύτην πρότασιν ἀκυρότητος, γενομένην ὑπὸ τῆς Σ. Π., διότι αὕτη, ὡς ὀρθῶς σκέπτεται τὸ ἐφετεῖον, οὖσα διάδικος πρωτοδίκως, καὶ μὴ ἐκκαλέσασα τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, δὲν εἶχε δικαίωμα εἰμὴ νὰ προςτεθῇ εἰς τὰς προτάσεις τοῦ ἐκκαλέσαντος αὐτὴν υἱοῦ της Γ. Π. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 65 τοῦ 1845.

§ 110. Ἀπόφασις, ἐπιδικάζουσα κληρονομίαν τινὰ εἰς τρεῖς συγκληρονόμους, δύναται νὰ ἐκκαλεσθῇ καθ' ἑνὸς μόνον παρὰ συγκληρονόμου, ἀπαιτοῦντος δικαιώματα κληρονομικά (2).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἀναγνωρίζουσα τὴν ἐκκαλοῦσαν κληρονόμον κατὰ τὸ τριτημόριον τῆς πατρικῆς αὐτῆς κληρονο-

---

(1) Ἀνωτ. §§ 1 ἐπ.

Ἰδοὺ τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, ἐν περιλήψει.

Ὁ Τ. ἐνήγαγε τὸν Π., ἀπαιτῶν κτήματα, ἃ κατεῖχεν αὐτὸς ἢ ὡς ἐπίτροπος τῆς Σ. μητρός του.—Καταδίκη.—Παρεμπίπτουσα ἀγωγὴ περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως, εἰς ἣν δίκην ἦτο διάδικος καὶ ἡ Σ. Ἀποῤῥιφθείσης τῆς αἰτήσεως ταύτης, ὁ Π. ἔκαμεν ἔφεσιν, ἀλλ' ἡ Σ. μήτηρ του δὲν ἔκαμεν ἔφεσιν. Ἀνεφύη λοιπὸν τὸ ζήτημα ἂν αὕτη ἠδύνατο νὰ κάμῃ προτάσεις περὶ ἀκυρότητος.

(2) Ὅρα τὴν λέξιν Κληρονομία, καὶ τοὺς §§ 598 ἐπ. τῆς ὧδε (σελ. 356) ὑποσημ.

μίας, παρεδέχθη ὡς συγκληρονόμον τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς Π., δυνάμει τῆς δηλώσεώς της· ἑπομένως καμμία τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀλλοίωσις ἐπὶ ζημίᾳ τῆς διαληφθείσης Π. χωρὶς ν'ἀκουσθῇ ἢ προςκληθῇ αὕτη.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ κατὰ τῆς προκειμένης ἀποφάσεως ἔφεσις, ἀπευθυνομένη κατὰ μόνου τοῦ . . . ἀποβαίνει ἀπαράδεκτος, καθόσον οὗτος, μὴ δυνάμενος νὰ ὑπερασπίσῃ εἰμὴ τὰ ἀμέσως αὐτὸν ἀφορῶντα ἐπὶ τῆς πατρικῆς κληρονομίας δικαιώματα, θέλει, ἐν περιπτώσει τῆς ἐπιδικάσεως τῶν προτάσεων τῆς ἐκκαλούσης, ὑποστῇ βλάβην ἀθεράπευτον, ὑποχρεούμενος ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ παραδώσῃ τὸ ἥμισυ τῆς κληρονομίας πρὸς τὴν ἐκκαλοῦσαν, ἀφοῦ ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἐκ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως δηλοῦται, ἱκανοποίησε τὴν Π. διὰ τὴν ἐπιβάλλουσαν εἰς αὐτὴν μερίδα τῆς εἰρημένης κληρονομίας, συνισταμένης εἰς τὸ ἓν τριτημόριον αὐτῆς· ἡ περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου ἄρα τῆς ἐφέσεως τῆς Β. ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου εἶναι μὲν βάσιμος, ἀλλ'ἐπὶ τοῦ παρόντος μόνον· καθόσον, μὴ κοινοποιηθείσης εἰσέτι πρὸς τὴν ἐκκαλοῦσαν τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, κατὰ τὸν μὴ ἀντικρουσθέντα ἰσχυρισμὸν τῆς ἐκκαλούσης, δύναται νὰ ἐκκαλεσθῇ, καὶ ἑπομένως νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκδικασθῇ ἡ ἔφεσις· ἡ ἐπὶ τῶν κατὰ συνέπειαν δὲ αὐτῆς γενομένων ζητημάτων ἐξέτασις ἀποβαίνει περιττή. »

'Απόφ. 104 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4827).

§ 111. Πᾶς τρίτος, ὅςτις κατά τινα δίκην μεταξὺ ἄλλων ἀποφασισμένην, ἔχει ἔνδικον συμφέρον καὶ δὲν προςεκλήθη ἐπὶ τούτῳ, δύναται ν'ἀνακόψῃ τὴν ἀπαγγελθεῖσαν ἀπόφασιν· στερεῖται δὲ τοῦ δικαιώματος τούτου, ἂν προςκληθεὶς δὲν ἐνεφανίσθη καὶ δὲν ἐπρότεινε τὰς ἀξιώσεις του· οἱ τρίτοι οὗτοι δύνανται νὰ προςκληθῶσι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἔκκλητον δίκην· ἡ δὲ πρόςκλησις αὕτη ἔχει τὰς αυτὰς συνεπείας (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 330 τοῦ 1840, ἣν ἐν Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 203 § 45.

§ 111². Εἰς τοὺς ἔχοντας τὸ δικαίωμα ἀνακοπῆς τρίτου, δὲν ἀποδίδεται τὸ δικαίωμα τῆς ἀνεξαρτήτου ἐφέσεως, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα μόνον νὰ κάμνωσι νέας αἰτήσεις, ἄν, γενομένης ἐφέσεως ἀπὸ μέρους ἑνὸς τῶν διαδίκων, ἦναι δεκτὴ ἡ ἔφεσις.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ διάδικος λογίζεται ὅςτις ἔλαβε μέρος εἰς δίκην

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἀνακοπὴ τρίτου καὶ Ἐκνίκησις.

τινὰ ἢ προσεκλήθη, ἢ κατεδικάσθη ῥητῶς διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου· ἰδίως δὲ ὡς ἐναγόμενος θεωρεῖται ἐκεῖνος, κατὰ τοῦ ὁποίου κινεῖται ἡ ἀγωγή· ἐὰν δὲ διὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν διατάττουν τὰ ἄρθρα 641 καὶ 643 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅτι ἡ ἀναφορὰ συνήθως δὲν ἐπιδίδεται εἰς τὸν ἀντίδικον, καὶ ὅτι γίνεται συζήτησις ἄνευ προηγουμένης κλητεύσεως τοῦ ἀντιδίκου, ἐντεῦθεν δὲν ἕπεται ὅτι τὸ πρόσωπον, τοῦ ὁποίου τὰ δικαιώματα προσβάλλει ἀμέσως καὶ κατ' εὐθεῖαν ὁ προκαλέσας τὴν ἐπὶ ἀναφορᾷ διαδικασίαν, δὲν λογίζεται ὡς διάδικος εἰς τὴν δίκην ταύτην, διότι δὲν προσεκλήθη εἰς αὐτήν· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ὁ Δ. Π. ἐζήτησεν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν τὴν ἀναστολὴν τῶν παρὰ τοῦ Α. Σ. ἐνεργουμένων καταδιωκτικῶν μέτρων, ἐπὶ λόγῳ ὅτι θέλει κάμει τὴν εἰς τοὺς δανειστάς του παραχώρησιν τῶν κτημάτων του· ἑπομένως ὁ Α. Σ. εἶναι ὁ ἀληθὴς ἀντίδικος τοῦ Π., καὶ ὡς τοιοῦτος ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκκαλεῖν τὴν μνησθεῖσαν ἀπόφασιν τῶν πρωτοδικῶν· τὸ δὲ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν παραδεξάμενον τὴν τοῦ Α. Σ. ἔφεσιν, ἀπεφάσισε συμφώνως μὲ τὰ 644 καὶ 740 ἄρθρα τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ ἂν ἡ σκέψις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1266 ἀποφάσεως, ὅτι τρίτοι, ὅσοι δὲν ἦσαν διάδικοι εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην, δύνανται νὰ ἐκκαλέσουν τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, μὴ γενομένης ἐφέσεως ἀπὸ μέρους τῶν διαδίκων, ἐξελέγχηται ὡς ἐσφαλμένη ἀπὸ τὸ 741 ἄρθρον τῆς πολιτ. δικονομίας, κατὰ τὸ ὁποῖον τρίτοι δύνανται νὰ παρασταθῶσιν ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν τότε μόνον, ὅταν εἷς τῶν διαδίκων ἐξεκάλεσε τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, εἰς δὲ τοὺς ἔχοντας τὸ δικαίωμα τῆς τρίτου ἀνακοπῆς δὲν ἀποδίδεται τὸ δικαίωμα τῆς ἀνεξαρτήτου ἐφέσεως, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα μόνον νὰ κάμουν νέας αἰτήσεις, ἄν, γενομένης ἐφέσεως ἀπὸ μέρους ἑνὸς τῶν διαδίκων, ἦναι δεκτὴ ἡ ἔφεσις τοῦ τρίτου.

Ἐπειδὴ ἡ ἔφεσις, ὡς τακτικὸν ἔνδικον μέσον, εἶναι τοῦ κοινοῦ δικαίου, καὶ συγχωρεῖται εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπάρχει ῥητὴ ἐναντία διάταξις τοῦ νόμου· κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 181 καὶ 749 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὰ ὁποῖα ἐπικαλεῖται ὁ ἀναιρεσείων, περιορίζεται τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως μόνον ὡς πρὸς τὰς προπαρασκευαστικὰς καὶ παρεμπιπτούσας ἀποφάσεις· αἱ δὲ εἰς τὰ ῥηθέντα ἄρθρα ἀναφερόμεναι παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις εἶναι ἐκεῖναι, αἵτινες προδικάζουν ζήτημα ἀναγόμενον εἰς τὴν κυρίαν δίκην· ὥστε, διαφέρουσαι οὐσιωδῶς ἀπὸ τὰς περὶ προσωρινῶν μέτρων ἀποφάσεις αἵτινες ἔχουσιν ἰδιαίτερον καὶ ἀνεξάρτητον ἀντικείμενον, τὴν προσωρινὴν ἐξασφάλισιν τῶν δικαίων, πρέπει νὰ ἦναι ἐφέσιμοι, καὶ

τοῦτο τόσῳ μᾶλλον, καθόσον ἡ μέχρι τῆς ἐκδόσεως οὐσιαστικῆς ἀποφάσεως ἀναβολὴ τῆς ἐφέσεως τῆς περὶ προσωρινοῦ μέτρου ἀποφάσεως εἶναι ἀσυμβίβαστος μὲ τὸν σκοπὸν τῶν προσωρινῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα προκαλοῦνται ἀπὸ κατεπείγουσαν ἀνάγκην· ὅτι δὲ ἡ εἰς τὰ ἄρθρα 181 καὶ 749 καθιερωμένη ἐξαίρεσις δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὰς περὶ προσωρινῶν μέτρων ἀποφάσεις, ἐξάγεται καὶ ἔκ τινων εἰδικῶν διατάξεων τῆς πολιτ. δικονομίας, οἷον τῶν ἄρθρων 1019 καὶ 1401 συνδυασμένων μὲ τὸ 871 ἄρθρον, ὅπου συγχωρεῖται ῥητῶς ἡ ἔφεσις· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμέν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 2735 ἀπὸ 26 Μαΐου 1839 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, τὴν ὁποίαν ἐξεκάλεσε ὁ Α. Σ., διέταξε τὴν προσωρινὴν ἀναστολὴν τῶν παρὰ τοῦ Α. Σ. ἐνεργουμένων καταδιωκτικῶν μέτρων· ἑπομένως ἡ ἀπόφασις αὕτη, ὡς ἀφορῶσα προσωρινὸν μέτρον, ἦτον ἐπιδεκτικὴ ἀνεξαρτήτου ἐφέσεως, ὡς ὀρθῶς ἀπεφήνατο τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν.»

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 300 τοῦ 1839.

Τὸ δικας. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν εἶχε σύμφωνον νομολ. (ἀπόφ. 1266 τοῦ 1839), καὶ ἡ ἀπόφασίς του δὲν ἀνῃρέθη.—Ὅρα κατωτ. § 204з.

Παρεμβαίνοντες (1).

§ 112. Πᾶς τρίτος, ὅςτις κατά τινα μεταξὺ ἄλλων ἐκκρεμῆ δίκην, ἔχει ἔνδικον συμφέρον, δύναται νὰ παρεμβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐκκρεμοῦς ἔτι ὑποθέσεως· κατὰ δὲ τὸ 741 ἄρθρον τῆς αὐτῆς δικονομίας, τρίτοι ἔχοντες νόμιμον συμφέρον δύνανται νὰ παρεμβῶσιν εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην, ὅταν εἷς τῶν διαδίκων ἐξεκάλεσε τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν· ὀφείλουν δὲ νὰ προςτεθῶσιν ἁπλῶς εἰς τὰς αἰτήσεις τῶν κυρίων διαδίκων, ἐκτὸς ἂν ἤθελαν ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς τρίτου ἀνακοπῆς, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς τοὺς ὅσοι, ἔχοντες νόμιμον συμφέρον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, οὔτε ἔλαβον μέρος εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην, οὔτε προςεκλήθησαν ὑπὸ τῶν διαδίκων.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 20 τοῦ 1844.

§ 112α. Ὅταν ἦναι πολλοὶ ἐκκαλοῦντες, καὶ ἀκυρωθῇ τὸ ἐφετήριον ὡς πρός τινας, δύνανται οὗτοι, δυνάμει τῶν ἄρθρων 742 καὶ 782 τῆς πολιτ. δικονομίας νὰ προςτεθῶσιν εἰς τὴν δίκην (2).

Ἀπόφ. 84 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετ. (Νομικ. σελ. 4643), ἣν ὅρα ἐν Εὐρ. τόμ. 4 § 264 δἰς.

§ 113. Τίς εἶναι παρεμβαίνων ἐγγυητής, κατὰ τὸ ἄρθρον 605

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Παρέμβασις, καὶ τοὺς §§ 667 ἐπ. τῆς ἐν τῇ ἀνωτ. σελ. 358 ἐπ. ὑποσημ. (2) Ὅρα ἀνωτ. § 1 ἐπ.

τῆς πολιτ. δικονομίας (1); — ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 514 § 11.

§ 114. Κατὰ τὰ ἄρθρα 741 καὶ 742 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν μεταξὺ πολλῶν συγκαταδικασθέντων πρωτοδίκως, ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ἐκκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν, δύνανται οἱ λοιποὶ διάδικοι νὰ παρεμβῶσιν εἰς τὴν παρ' αὐτῶν γενομένην ἔφεσιν, καὶ νὰ προςτεθῶσιν εἰς τὴν αἴτησίν του (2).

Ἀπόφ. α Ἐπειδή, κατὰ τὰ ἄρθρα 741 καὶ 742 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὅταν μεταξὺ πολλῶν συγκαταδικασθέντων πρωτοδίκως, ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ἐκκαλέσῃ τὴν καταδικαστικὴν ἀπόφασιν, δύνανται οἱ λοιποὶ διάδικοι νὰ παρεμβῶσιν εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ γενομένην ἔφεσιν, καὶ νὰ προςτεθῶσιν εἰς τὴν αἴτησίν του· ἡ δὲ διάταξις αὕτη γίνεται ἔτι φανερωτέρα ἀπὸ τὸ ἄρθρον 782 τῆς αὐτῆς δικονομίας, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ κατ' αἴτησιν ἑνὸς τῶν συγκαταδικασθέντων γενομένη ἐπὶ τῇ ἐφέσει μεταῤῥύθμισις τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἔχει τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα καὶ ὑπὲρ τῶν μὴ ἐκκαλεσάντων, καθόσον οὗτοι δὲν ἐξέφρασαν κατ' ἄλλον τρόπον τὴν περὶ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως εὐχαρίστησίν των.

Ἐπειδὴ ἡ γενομένη ὑπὸ τοῦ κυρίως διαδίκου Ν. Π. ἀνακοπὴ τῆς κατ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐρήμην ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, ἐπενεγκοῦσα ἁπλῶς τὴν ἐπικύρωσιν ταύτης, δὲν ἤλλαξε τὴν θέσιν αὐτῶν, καὶ ἐκκαλέσαντος τοῦ εἰρημένου Ν. Π. διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἐφέσεως τήν τε κατ' ἀνακοπὴν καὶ τὴν κατ' ἐρήμην ἀπόφασιν, τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἐπελήφθη νομίμως ταύτης, εἰς ἣν ὁ ἀναιρεσείων ἦτο διάδικος· ἑπομένως μὴ ὢν οὗτος, κατὰ τὸν νόμον, ὑπόχρεως ν' ἀνακόψῃ τὴν κατ' ἐρήμην ἀπόφασιν, διὰ νὰ δυνηθῇ ἐφεξῆς νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ἐφέσεως, καὶ μὴ ἐκφράσας τὴν περὶ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως εὐχαρίστησίν του, ἠδύνατο ἢ νὰ τὴν ἐκκαλέσῃ ἢ νὰ προςτεθῇ, διὰ παρεμβάσεως, εἰς τὴν παρὰ τοῦ κυρίως διαδίκου γενομένην ἔφεσιν.

Ἐπειδὴ τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποῤῥίψαν τὴν παρέμβασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, παρεβίασε τὰς διατάξεις τῶν εἰρημένων 741 καὶ 742 ἄρθρων τῆς πολιτ. δικονομίας, αἵτινες, ὡς ἔχουσαι σκοπὸν νὰ προλαμβάνωσι μεταξὺ τῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως συνδιαδίκων ἀντιφασκούσας ἀποφάσεις, εἶναι οὐσιώδεις. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 184 τοῦ 1838.

---

(1) Ἐνστάσεις τοῦ προςεπικαλουμένου. (Ὅρα Εὐρ. τ. 6 σ. 514 § 12). Ἔχει δικαίωμα ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως; αὐτ. § 13.
(2) Ὅρα ἀνωτ. § 1 ἐπ.

§ 115. Η ἀναγκαστικὴ κατ' ἔφεσιν παρέμβασις κατὰ τῶν πρὸς ἀποζημίωσιν, λόγῳ ἐκνικήσεως τῶν παρ' αὐτῶν πωληθέντων κτημάτων, δὲν εἶναι δεκτὴ, καθότι ἡ τοιαύτη αἴτησις περιέχει αὐτοτελῆ ἀξίωσιν.

Ἀπόφ. τῆς 11 Φεβρ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 2350).

§ 116. Ἐκβιάζεται ἡ παρέμβασις τοῦ ἐγγυητοῦ εἰς τὴν ἐφέσιμον δίκην; (ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 512 ἐπ. § 10·—καὶ Εὑρ. τόμ. 6 λέξει *Ἐγγύησις* § 23).

§ 117. Ὅταν δὲν ὑπερασπίζηταί τις ἄμεσον ἴδιον δικαίωμα, ἀλλὰ περιωρισμένος ἀπὸ τὸ συμφέρον του εἰς τὸ νὰ προςτεθῇ εἰς ἕνα τῶν κυρίων διαδίκων, ὑποστηρίζων τὰς ἀξιώσεις του, δὲν δύναται νὰ ἐκκαλέσῃ ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν δὲν ἐξεκάλεσεν ὁ διάδικος, οὗτινος τὰ δικαιώματα ὑποστηρίζει (714 πολιτ. δικ.)·—ἄρα καὶ ὁ διάδικος, οὗτινος ἀπεῤῥίφθη ἀπὸ τὸ πρωτ. ὡς ἀπαράδεκτος ἡ παρέμβασις, δὲν θεωρεῖται ὡς δικασθεὶς πρωτοδίκως ὡς πρὸς τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν.

Ἀπόφ. 97 τοῦ 1840 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5727).

§ 118. Εἰς ποίας περιπτώσεις δύναταί τις νὰ παρέμβῃ εἰς ἐφέσιμον δίκην (1).

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἄρθρα 740, 238 καὶ 89 τῆς πολ. δικονομίας, τότε μόνον δύναται πᾶς τρίτος, ὅςτις δὲν προςεκλήθη, νὰ παρεμβῇ εἰς τὴν συζήτησιν ἐκκρεμοῦς τινος δίκης, ἢ ν'ἀνακόψῃ τὴν ἤδη ἀπαγγελθεῖσαν απόφασιν, ὅταν ἔχῃ εἰς τὴν ἐκκρεμῆ, ἢ ἤδη ἀποφασισμένην ὑπόθεσιν, ἔνδικον νόμιμον συμφέρον.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ Β. Π. δὲν ἀποδεικνύεται νὰ ἔχῃ τοιοῦτον συμφέρον εἰς τὸ ἐκκρεμὲς ζήτημα τῆς παρούσης δίκης, διότι καὶ ἐν ὑποθέσει ὅτι ἤθελεν ἀφαιρεθῆ, δι'αὐτῆς, τὸ ἥμισυ τοῦ ἐκ δραχ. 5000 ἐκπλειστηριάσματος τῆς οἰκίας, ἐφ' ἧς εἶχεν ὑποθήκην, ὡς δανειστὴς τοῦ Κ., ἤθελε πάντοτε μείνει τὸ ἄλλο ἥμισυ ἐκ δραχ. 2500· καθόσον δὲ ἐξάγεται ἀπὸ τὸν κατατεθέντα καὶ ὁριστικῶς ἀποφασισθέντα πίνακα κατατάξεως τοῦ . . . . . .

. . . .

Ὅθεν, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἂν ἐπιδικασθῇ, ὡς προείρηται, εἰς τὸν Γ. Κ. ἐκ τῶν δραχμῶν 5000 τὸ ἥμισυ, εἰς οὐδεμίαν ζημίαν, καὶ εἰς οὐδὲν κονδύλιον ὑπόκειται ὁ Β. Π., ὥστε νὰ λάβῃ ἔμμεσόν

(1) Περὶ τοῦ ἐν τῇ ἀποφάσει τελευταίου τούτου ζητήματος ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 556 ἐπ., ὑποσημ. 1(θ) καὶ ὑποσημ. 2.—Ὅρα αὐτ. σ. 735 ἐπ. § 32.

τι ἰδιωτικὸν καὶ νόμιμον συμφέρον πρὸς παρέμβασιν· ἀλλ' ἂν καὶ ὑποτεθῇ παραδεκτή, ὡς πρὸς τοῦτο, ἡ παρέμβασίς του, ἀποδεικνύονται ἄλλως παράνομοι καὶ ἀπαράδεκτοι αἱ προτάσεις του· διότι ὑπὸ τὸν ἁπλοῦν χαρακτῆρα δανειστοῦ τοῦ Κ., προςέρχεται ἐπὶ δικαστηρίου ἀπαιτῶν ὥστε ὁ Κ. νὰ καταδικασθῇ ν' ἀποδώσῃ ὅσα ἐνδέχεται νὰ χρεωστῇ εἰς τὸν εἰρημένον Κ., λόγῳ ἐξόδων οἰκοδομῆς καὶ ὕλης, καταβληθέντων δῆθεν ὅλων παρὰ τοῦ Κ. καλῇ τῇ πίστει διὰ τὴν εἰρημένην οἰκίαν, δηλαδή, προςέρχεται κινῶν κατὰ τοῦ Κ. προςωπικὴν ἀγωγήν, ἀνήκουσαν εἰς τὸν Κ., ἐνῷ, κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν δίκαιον, δὲν ἀρκεῖ τὸ νὰ ἦναί τις δανειστής, διὰ νὰ δύναται νομίμως νὰ κινῇ καὶ τὰς τοῦ ὀφειλέτου ἀγωγὰς (ἂν καί, κατὰ τὰ ἄρθρα 1025 καὶ 1026 τῆς πολιτ. δικονομ., ἀρκῇ τοῦτο, διὰ νὰ ληφθῶσι μέτρα ἁπλῶς συντηρητικά, τοιαῦτα, δηλαδή, ὥςτε νὰ μὴ θεωρῶνται ὡς εἰςηγήσεις ἀγωγῆς)· ἀλλά, διὰ νὰ ἔχῃ τις τὸ δικαίωμα νὰ κινῇ τὰς ἀγωγὰς τοῦ ὀφειλέτου, ἀπαιτεῖται ἢ νὰ μετεβίβασεν οὗτος διὰ συμπεφωνημένης παραχωρήσεως, ἢ ἐντολῆς, τὰς ἀγωγάς του, ἤ, ἐν περιπτώσει δικαστικῆς ἐμπορικῆς πτωχεύσεως, ἢ πενίας τοῦ ὀφειλέτου, ν' ἀπαγγελθῇ, διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπὲρ τῶν δανειστῶν παραχώρησις τῆς περιουσίας καὶ τῶν ἀγωγῶν τοῦ ὀφειλέτου, κατὰ τὰ ἀνήκοντα τοῦ ἐμπορ. νόμου ἄρθρα καὶ τῆς πολιτ. δικονομίας, τὰ τροπολογοῦντα τοὺς τύπους τῆς παραχωρήσεως τῶν κτημάτων, τὴν ὁποίαν προνοοῦσιν οἱ αὐτοκρατ. νόμοι (1).

Ὁ Β. Π., ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν ἐπρόβαλε ποσῶς ὅτι, δυνάμει τοιούτων τίτλων, μετεβιβάσθησάν ποτε εἰς αὐτὸν αἱ ἀγωγαὶ τοῦ Κ., ἀλλ', ὥςπερ εἴρηται, ἐκίνησεν αὐτὰς ἁπλῶς ὡς δανειστής του. »

Ἀπόφ. 57 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2487).

§ 119. Ἡ παρέμβασις εἶναι δεκτὴ κατ' ἔφεσιν, ὅταν ἡ καταδίκη, ἡ τὸν παρεμβαίνοντα ἀφορῶσα, στηρίζηται εἰς τὸν αὐτὸν λόγον. — Ἰδίως, ὅταν ὑπάρχῃ νόμιμον συμφέρον.

Ἀνάπτυξις. — Κατὰ τὰ ἄρθρα 231, 741 καὶ 742 τῆς πολιτ. δικονομίας, παρέμβασις συγχωρεῖται μόνον πρὸς διατήρησιν ὑπαρχόντων δικαίων, κἂν ὁ παρεμβαίνων δύναται ν' ἀποδείξῃ ἔννομον συμφέρον εἰς τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν, καί, εἰδικώτερον, ἐπὶ ἐφέσεων, οἱ κύριοι διάδικοι, αἱ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον συγκαταδικασθέντες, δύνανται, ὅταν εἷς ἐξεκάλεσε, νὰ προστεθῶσι μόνον εἰς τὴν ἔφεσιν αὐτῶν, διότι ἡ ἀπόφασις, ὡς πρὸς τ' ἀποτελέσματα, δύναται νὰ

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Δάνειον.

ἦναι κοινὴ καθ' ὅλων καὶ ὑπὲρ ὅλων· ἄλλως, ἡ παρέμβασις εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ Γ. Χ. Κ. πλοίαρχος συνενήχθη μὲν μετὰ τοῦ Σ. Χ. Α. καὶ τοῦ Ε. Ρ., καὶ συγκατεδικάσθη μετ' αὐτοῦ ἀλληλεγγύως, διὰ τῆς ἐκκληθείσης ὑπ' ἀριθ. 54 ἀποφάσεως τοῦ ἐμποροδικείου, εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος τοῦ φορτίου πρὸς τὸν ἀδελφὸν Λ., τὴν ὁποίαν ἀπόφασιν ἐξεκάλεσε μόνος ὁ Ρ., ἀλλ', ὡς προκύπτει ἐξ αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν ἐγγράφων, ἡ ἀγωγὴ ἐστηρίζετο, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὸν Ρ. εἰς τὸν λόγον ὅτι δὲν ἦτο νόμιμος κύριος τοῦ φορτίου τοῦ σίτου, ὅπερ διὰ τοῦ παραγγελιοδόχου του παρέλαβεν ἀπὸ τὸν πλοίαρχον Γ. Χ. Κ., δυνάμει φορτωτικῆς· καθόσον δ' ἀφορᾷ τοῦτον τὸν πλοίαρχον, εἰς τὸν λόγον ὅτι ὑπέγραψε προηγουμένως ἄλλην φορτωτικήν, διὰ νὰ μεταφέρῃ τὸν σῖτον εἰς Λιβόρνον, καὶ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς τὴν διαταγὴν τῶν ἐναγόντων, εἰς οὓς μετεβιβάσθη δι' ὀπισθογραφήσεως ἡ ἀπὸ 4 Δεκεμβρ. 1849 φορτωτική, καὶ παρεβίασε τὴν ὑπόσχεσίν του ταύτην, καί, δι' αὐτοὺς τοὺς σχετικοὺς διαφόρους λόγους, ἑκάτερος κατεδικάσθη εἰς τὸ ὅλον τοῦ τιμήματος τοῦ σίτου, ἐκκαλέσαντος μόνον τοῦ Ρ. δι' ἑαυτόν· ἑπομένως οἱαδήποτε ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ Ρ. ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου, οὔτε ὠφελεῖ, οὔτε βλάπτει τὸν Γ. Χ. Κ. δι' ἄλλον λόγον καταδικασθέντα, καί, κατ' ἀναγκαίαν συνέπειαν, εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ παρέμβασίς του, ὑποστηρίζουσα, κατὰ τὸ φαινόμενον, τὴν ἔφεσιν τοῦ Ρ., ἵν' ἀποῤῥιφθῇ ἡ κατὰ τούτου ἀγωγή, ἡ στηριζομένη εἰς ἄλλον λόγον· ἂν δὲ βλάπτηται ὁ ὡς διάδικος καταδικασθεὶς Γ. Χ. Κ., δι' ἐφέσεως δύναται μόνον νὰ προςβάλῃ τὴν προςβάλλουσαν τὰ νόμιμα δικαιώματά του δικαστικὴν ἀπόφασιν, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ παρεμβάσεως εἰς δίκην μεταξὺ ἄλλων πλέον ὑφισταμένην, ἐξ ἧς οὔτε ὠφέλεια, οὔτε ζημία προςδοκᾶται, ὡς εἴρηται, δι' αὐτόν.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. 8532 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

§ 120. Ἐκεῖνοι μόνον δύνανται ἐφεσίμως νὰ ζητήσωσι τὴν μεταῤῥύθμισιν τοῦ κεφαλαίου τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὅσοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ἐκκαλέσωσιν, ἢ νὰ παρεμβῶσιν εἰς τὴν ἐφέσιμον δίκην.

Ἑπομένως ὁ παρεμβαίνων εἰς τὴν ἐφέσιμον δίκην πρὸς ὑποστήριξιν τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, περὶ ὧν ἐκίνησεν ἤδη τακτικὴν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου, δὲν δύναται νὰ ἐκκαλέσῃ τὸ μέρος αὐτὸ τῆς ἀποφάσεως, διότι ἡ παρέμβασις εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, τὸ ἀπαράδεκτον τῆς παρεμβάσεώς ἐξετάζεται, ὅταν πρόκηται νὰ ἐκδικασθῇ καὶ τὸ παραδεκτὸν τῆς αἰτήσεως περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ τῆς προςωρινῆς ἐκτελέσεως κεφαλαίου τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν προςβαλλομένη, κατὰ τὸ ἄρθρον 755 τῆς πολιτ. δικονομίας, αἴτησις περὶ ἀναστολῆς τῆς προςωρινῆς ἐκτελέσεως πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπαρτίζει μέρος τῆς ἐφεσίμου δίκης, διότι ἔχει ἀντικείμενον τὴν μεταῤῥύθμισιν ἑνὸς κεφαλαίου τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, δηλαδὴ, τοῦ ἀφορῶντος τὴν διάταξιν τῆς προςωρινῆς ἐκτελέσεως· ἐπομένως ἐκεῖνοι μόνον ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ τὴν προςβάλλωσιν, ὅσοι ἔχουσι καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐκκαλῶσι τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἢ τοῦ νὰ παρεμβαίνωσιν εἰς τὴν ἐφέσιμον δίκην.

Ἐπειδὴ ἡ Ε. Σ. Ν. διὰ τοῦ ἀπὸ 15 Ἰουλίου ε. ε. δικογράφου της παρεμβαίνουσα εἰς τὴν τῶν ἐκκαλούντων ἐφέσιμον δίκην, τῆς ὁποίας μέρος εἶναι ἡ προκειμένη τῆς ἀναστολῆς αἴτησις, καὶ προςτιθεμένη εἰς τὰς προτάσεις αὐτῶν ἔχει ἀντικείμενον τῆς κυρίας δίκης της, τὸ ν' ἀποῤῥιφθῇ ἡ ἀγωγὴ τοῦ Κ. Κ. περὶ τοῦ νὰ διανεμηθῇ εἰς τρία μόνα μερίδια ὅλη ἡ παρὰ τῶν ἀδελφῶν της κατεχομένη περιουσία, καὶ περὶ τοῦ ν' ἀπαλλοτριωθῇ, χάριν τῆς ἀποδόσεως τῶν καρπῶν, μέρος αὐτῆς ἀδιαιρέτου εἰςέτι, ὅπως ἀναγνωρισθῇ προηγουμένως καὶ αὕτη συγκληρονόμος, συμπεριληφθῇ εἰς τὴν διανομὴν, καὶ λάβῃ τὸ ἐπιβάλλον εἰς αὐτὴν μερίδιον· ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ταύτην δίκην μὲ τὰς αὐτὰς ἀπαιτήσεις, τὰς ὁποίας ἤδη ἔρχεται νὰ προτείνῃ καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ εἰς τὸ ἐφετεῖον, διὰ τῆς παρεμβάσεώς της εἰς τὴν ἐφέσιμον ὑπόθεσιν, αὕτη ἤδη παρειςήγαγε κατὰ τοῦ αὐτοῦ Κ. Κ. εἰς τὸ ἐν Ναυπλίῳ πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἀπὸ 26 Ἰουνίου ε. ε. ἀνακοπῆς της κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 253 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλ. πρωτοδικῶν, ἥτις εἰςέτι δὲν ἐξεδικάσθη.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 475 τῆς πολιτ. δικονομίας, πᾶσα δίκη, ἅπαξ ἀρξαμένη εἰς δικαστήριόν τι, ἐξακολουθεῖ μέχρι τῆς παύσεως, ἢ τῆς τελείας ἀποπερατώσεως αὐτῆς, οὐδὲ δύναται αὕτη νὰ παραιτηθῇ, καὶ ν' ἀρχίσῃ νέα δίκη, πρὶν ἀποπερατωθῇ ἡ ἤδη ἀρξαμένη καθ' ἕνα τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 476 προνοουμένων νομίμων μέσων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, κανὲν ἐκ τῶν τοιούτων μέσων καταργήσεως, ἢ ἀποπερατώσεως τῆς παρὰ τῆς Ε. Σ. Ν. ἀρξαμένης ἤδη εἰς τὸ πρωτοδικεῖον δίκης, δὲν ἔλαβε χώραν· ὅθεν καὶ θεωρεῖται αὕτη ἐκκρεμὴς ἐνώπιόν του.

Ἐπειδὴ, ἐκκρεμοῦς οὔσης τῆς αὐτῆς δίκης εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, δὲν δύναται αὕτη, ἐκλέξασα ἅπαξ τὸ μέσον ἐκεῖνο τῆς ἀγωγῆς

νὰ παρέμβῃ συγχρόνως καὶ εἰς τὴν τῶν ἀδελφῶν της ἐφέσιμον δίκην, ἡ ὁποία, ὡς προείρηται, εἶναι ἡ αὐτὴ δίκη ὡς πρὸς αὐτήν. Ἐπειδή, μὴ οὔσης δεκτῆς τῆς παρεμβάσεώς της εἰς τὴν δίκην τὴν ἐφέσιμον, δὲν δύναται νὰ ἦναι δεκτὴ οὐδὲ ἡ παρέμβασίς της εἰς τὴν περὶ ἀναστολῆς τῆς προςωρινῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως παρεμπίπτουσαν δίκην, διότι, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, αὕτη ἀπαρτίζει μέρος τῆς ἐφεσίμου. »

Ἀπόφ. 197 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 999).

§ 121. Οἱ ὀφειλέται τοῦ δημοσίου δύνανται νὰ ἐκκαλῶσι τὰς, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 7/19 Φεβρ. 1835 διατάγματος, πρὸς πώλησιν τῶν ἀκινήτων κτημάτων των ἐκδιδομένας ἀποφάσεις; Ὁ πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλέτης δύναται νὰ κάμῃ ἔφεσιν εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια διὰ τὰ κατ' αὐτοῦ ληφθέντα βίαια μέτρα;

Ὅρα Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 180, 204, 205 καὶ 394.—Ὅρα Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 737 § 34.—Ὅρα Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 293 ἐπ. καὶ σελ. 525 ἐπ.

§ 122. Οἱ δικηγόροι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκκαλῶσι τὰς ἀποφάσεις; — νὰ ὑπογράφωσι τὰ ἐφετήρια;

Ὅρα ὅσα ἐσημείωσα ἐν τῇ λέξει Δ η κ η γ ό ρ ο ς (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 271—288). — Ὅρα ἐπίσης τὰ ἐν τῇ λέξει Ἐ π ί δ ο σ ι ς (Εὑρ. τόμ. 7 σ. 144—151).—Ἐν τῇ λέξει Π λ η ρ ε ξ ο υ σ ι ό τ η ς θέλω κάμει πληρεστέραν τινὰ ἀνακεφαλαίωσιν. — Ὅρα καὶ τοὺς §§ 571 ἐπ. τῆς ὧδε ὑποσημειώσεως.

§ 123 . Ἐκκαλοῦν οἱ ὁμόδικοι; (Ὅρα ἀνωτ. § 1 ἐπ. καὶ τοὺς ἐν τῇ ὧδε ὑποσημειώσει §§ 496, 525).

§ 124. Οἱ ἀλληλέγγυοι ὀφειλέται; (Ὅρα ἀνωτ. § καὶ τὸν ἐν τῇ ὧδε ὑποσημ. § 520. —ὅρα προςέτι τὴν ἐν τῇ ἀνωτ. σελ. 324 ὑποσημείωσιν).

§ 125. Οἱ ἐπίτροποι καὶ κηδεμόνες; (Ὅρα τὴν λέξιν *Κηδεμονία* καὶ τὸν εἰς τὴν ὧδε ὑποσημ. § 543).

§ 126. Οἱ δήμαρχοι; (Ὅρα τὴν λέξιν *Δῆμος* καὶ τοὺς ἐν τῇ ὧδε ὑποσημ. §§ 514, 557).

§ 127. Οἱ εἰςαγγελεῖς; (Ὅρα Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 356 § 22—25 καὶ τὸν § 561 ἐπ. τῆς ὧδε ὑποσημ.).

§ 128. Αἱ ἑταιρεῖαι; (Ὅρα τοὺς ἐν τῇ ὧδε ὑποσημειώσει §§ 521, 587).

§ 129. Οἱ ἐκδοχεῖς; (ὅρα τὴν λέξιν *Ἐκδοχεὺς* ἐν Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 489 ἐπ. καὶ τοὺς ἐν τῇ ὧδε ὑποσημ. §§ 610, 654).

§ 129[a]. Ὁ Α ἐνάγει τὸν Β ὡς κάτοχον κτήματος τῆς συζύγου του. —Ἡ πρωτόδικος δίκη διεξάγεται, χωρὶς νὰ λάβῃ μέρος ἡ τε-

λευταία. Ζητεῖται λοιπὸν ἂν αὕτη ἔχῃ δικαίωμα νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν; Τὸ ζήτημα ἐλύθη καταφατικῶς, δυνάμει τῶν ἄρθρων 740, 741, 238 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 121 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5309).

§ 130. Κατὰ τίνων ἀπευθύνεται ἡ ἔφεσις; — ὅρα τὴν λέξιν *Κηδεμονία* καὶ κατωτ. τὰ *περὶ τοῦ ἐμπεριεχομένου τῶν ἐφετηρίων*. —ὅρα, ὡς πρὸς τὰς ἀνακοπὰς τὰς μετ᾽ ἀγωγῆς διεκδικήσεως συνεχομένας, τὴν λέξιν *Διεκδίκησις* § 19 (Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 229 ἐπ.).

Κατὰ ποίων ἀποφάσεων καὶ πράξεων συγχωρεῖται ἔφεσις (1) ;

§ 130². Ἡ ἔφεσις γίνεται κατὰ τοῦ διατακτικοῦ. — ὅρα τὴν

---

(1) *Γαλλ. νομολ.*—144, 145(α). Ἡ ἔφεσις εἶναι τακτικὸν ἔνδικον μέσον τοῦ κοινοῦ δικαίου. Ἄρα συγχωρεῖται, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἐναντία ῥητὴ διάταξις, ἐν πάσῃ περιπτώσει· ἡ ἔφεσις λοιπὸν συγχωρεῖται, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων, τὰς ὁποίας κατωτέρω θέλω ἐκθέσει.

146, 149. α) Κατὰ πάσης ἀποφάσεως, ὁποιασδήποτε φύσεως· κατὰ πάσης ἀποφάσεως, περιεχούσης τοὺς χαρακτῆρας ἀποφάσεως.

150 β) Κατὰ διατάξεων τινῶν, αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται ὡς εἴδη ἀποφάσεων (*c. pr.* 809, 517, 263, 273, 403. *Berriat* τόμ. 2 σελ. 456).—Δὲν συγχωρεῖται δὲ ἔφεσις κατὰ δικαστικῶν πράξεων (*actes judiciaires*), διότι δὲν βλάπτουν τοὺς διαδίκους· κατὰ δικαστικῶν συναλλαγμάτων, καθότι αἱ συμφωνίαι ἀποτελοῦν νόμον μεταξὺ τῶν συναλλαξαμένων. (Μερλ. ζητήμ. λεξ. *appel*, § 1.—*Poncet* τόμ. 1 σελ. 471 περὶ ἀποφ.).

157. Αἱ ἀποφάσεις, δι᾽ ὧν τὸ δικαστήριον ἀποφαίνεται περὶ τῆς κατοικίας (*résidence*) κλητῆρος τινός, δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔνδικόν τι μέσον, διότι δὲν ἔχουν κυρίως τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀποφάσεων.

161. Ἡ αὐτὴ ἀρχὴ ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀποφάσεις, δι᾽ ὧν τὸ δικαστήριον ἀποφαίνεται κατ᾽ ἔτος περὶ τῶν τοῦ ἀκροατηρίου κλητήρων (*huissiers audienciers*).

162. Κατὰ τὴν Ῥωμ. νομοθεσίαν, δὲν ἦτο πάντοτε ἀναγκαῖον νὰ ἐκκαλέσῃ τὶς ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν δὲν ἤθελε νὰ ἐκτελέσῃ· ἤρκει νὰ ὑποδείξῃ τὴν ἀκυρότητα αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ ὁποίου προσή-

---

(α) Οἱ §§ ἀναφέρονται εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Ῥολλ. λέξει appel.

λέξιν *Διατακτικὸν* ἐν Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 163 § 3,—καὶ τὴν ἀνωτέρω Γαλλ. νομολ.

γατο δικαστοῦ, ἔστω καὶ κατωτέρου τοῦ ἐκδόντος αὐτὴν, καὶ οὗτος ἠδύνατο ν'ἀποφασίσῃ, ἢ νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ὑποθέσεως, ὡς νὰ μὴν ὑπῆρχεν ἐκείνη. Τεμ. 23 § 1 Πανδ. *de appel.*—Μερλ. Εὐρ. λέξ. *appel*, τμῆμα 1 § 1.

163. Εἰς τὴν Γαλλίαν ἰσχύει ἐναντίον σύστημα, καθότι τὰ ἀκυρότητος μέσα δὲν ἔχουν χώραν ἐν Γαλλίᾳ. Μερλ. Εὐρ. λέξ. *appel*, αὐτόθι.

164. Ὁ *Berriat*, ἐν τούτοις, φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ διάκρισις τίς. Ἂν, λέγει, τὸ προσαγόμενον ἔγγραφον ἔχῃ τὸν ἐξωτερικὸν τύπον πρωτοδίκου ἀποφάσεως· ἂν, μάλιστα, ἀπηγγέλθη ὡς τοιαύτη, δὲν δύναται νὰ μεταῤῥυθμισθῇ εἰμὴ συνεπείᾳ ἀποφάσεως. Μερλ. Εὐρ. λέξ. *jugement* § 1.—Ποτιέρος, Πανδ. *de re judicata*, τμῆμ. 2, ἄρθρ. 1.

165. Ἀλλ' ἂν, προσθέτει ἐκεῖνος, τὸ ἔγγραφον *pêche par la forme extérieure*· ἂν ἐξεδόθη ἀπὸ μὴ ἔχον ἐξουσίαν πρόσωπον (οἷον ὑπὸ διαιτητοῦ μετὰ τὴν προθεσμίαν), πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ Ῥωμ. δικαίου (Βεῤῥ. τόμ. 1 σελ. 457 σημ. 11).

166. Φρονοῦμεν ὅτι ἡ γνώμη αὕτη ἐξέρχεται τῶν ὁρίων· καὶ τὸ πολὺ δύναταί τις, ὄχι νὰ προσβάλῃ, ἀλλὰ ν'ἀρνηθῇ τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἀκύρου ἐγγράφου, τοῦ τόσον ἀτάκτου ἐκείνου ἐγγράφου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐλλείπει ὁ χαρακτὴρ ἀποφάσεως. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὡς ἕκαστος κατανοεῖ, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ ἔφεσις, καθότι ἀρκεῖ νὰ μὴν ἀναγνωρίσῃ τὸ ἀντιτασσόμενον ἔγγραφον· ἀλλ'ἡ ἐξαίρεσις αὕτη θέλει εἶσθαι σπανιωτάτη.

167. Ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως ταύτης, πρέπει νὰ γίνῃ ἔφεσις, διὰ ν'ἀκυρωθῇ ἡ πρᾶξις.

168. Ὅθεν τὸ ἀκυρωτικὸν ἀπεφήνατο ὅτι δὲν δύναταί τις, μετὰ τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν, νὰ προσβάλῃ ἀπόφασιν διὰ κυρίας πρὸς ἀκύρωσιν ἀγωγῆς.

169. Μήτε νὰ τὴν προσβάλῃ λόγῳ ἀναρμοδιότητος ἕνεκα ὕλης. Ταλανδ. σελ. 9, 10, ἀρ. 3. — Μερλ. Εὐρ. λέξ. *appel*, τμῆμα 1 § 5.—Βεῤῥ. σελ. 406 σημ. 11.

171. Ὁ Καῤῥὲ λέγει, ὅτι δύναταί νὰ ἐκκαλέσῃ τις ἀνέκκλητον ἀπόφασιν διὰ τυπικόν τι ἐλάττωμα· ἀλλ'ἡ γνώμη του εἶναι ἐσφαλμένη. Δι'αναιρέσεως δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ. *Chauv.* αὐτ. ἀρ. 1562.

§ 130[3]. Κατὰ τὸ ἄρθρον 759 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀρκεῖ νὰ

173, 174, 175, 176. Ἡ ἔφεσις γίνεται κατὰ τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως· ὅθεν δὲν γίνεται ἔφεσις κατὰ τῶν αἰτιολογιῶν. Διὰ τοῦτο, ὅταν τὸ διατακτικὸν ἀποφάσεώς τινος παραπέμπῃ τὴν ὑπόθεσιν ἐνώπιον διαιτητῶν, ἀλλὰ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ ἀνακρίνεται καὶ ἡ οὐσία τῆς ὑποθέσεως, δὲν συγχωρεῖται ἔφεσις.—Αὐτὸ τοῦτο γίνεται καὶ ὅταν ἐν μὲν τῷ αἰτιολογικῷ ἀνακρίνηται ἡ ὑπόθεσις καθ'ὅλα της τὰ μέρη, ἐν δὲ τῷ διατακτικῷ ἀποφασίζηται ἓν μόνον αὐτῆς μέρος, τὰ δὲ λοιπὰ μένουν μετέωρα· ἔφεσις ὡς πρὸς αὐτὰ δὲν συγχωρεῖται.

Ἀποφάσεις ἐφέσιμοι.

178. Ὁ πρῶτος ἀπαιτούμενος, διὰ νὰ συγχωρηθῇ ἔφεσις, ὅρος εἶναι, ὅτι ἡ ἀπόφασις δὲν πρέπει νὰ ἦναι ἀνέκκλητος εἴτε ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ὑποθέσεως, εἴτε ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διενέξεως.

179. Ἀλλὰ πότε ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀνέκκλητος (*en dernier ressort*);

182, 185, 192. Ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν αἱ ἐφέσιμοι ἀποφάσεις, μολονότι ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἀνέκκλητοι· καὶ τὸ ἀνάπαλιν (α).

Ἡ ἀρχὴ δ'αὕτη ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῶν εἰρην.

194. Ἡ ἔφεσις δὲν ἔχει ἀνασταλτικὸν ἀποτέλεσμα, ὅταν ἡ ἀπόφασις ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἀνέκκλητος· ἐπιφέρει δὲ τὸ ἀποτέλεσμα ἐκεῖνο, ἂν ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἐφέσιμος. *Chauv. sur Carré* ζήτ. 1631 *bis*.

Ὅταν ἡ ἀπόφασις ἦναι ἀνέκκλητος, τὸ ἀπαράδεκτον τῆς ἐφέσεως εἶναι δημοσίας τάξεως; Ναί, κατὰ Μερλ. *quést.* λέξ. *appel* καὶ *dernier ressort.* — Καρρ. *comp.* 2 μέρ. βιβλ. 2, τίτλ. 4, ζήτ. 313.—*Chauv. sur Carré n°* 1633 *bis* καὶ 739 *bis*.— Τὸ Ἀκυρωτικὸν ἔχει ἐναντίαν νομολογίαν. Ὅρα Ῥολλ. Εὑρ. λέξ. *appel*, ἀρ. 195 ἐπ.

Ἀποφάσεις ἀνέκκλητοι (en dernir ressort).

209. Εἴδομεν παραπάνω, ὅτι αἱ ἀνέκκλητοι ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν· ἀλλ'ὑπάρχουσιν ἐξαιρέσεις τινές, αἱ ἑξῆς.

212. Ἐπὶ προσωπικῶν κρατήσεων συγχωρεῖται ἔφεσις καὶ ὅταν

(α) Πρὸ τῆς ἀνωτ. γ. δ. ἴσχυεν ἄλλη ἀρχή; Μερλ. Εὑρ. λέξει dernier ressort. Ζητήμ. λέξ. jugement § 13.—Ῥολλ. Εὑρ. λέξει appel, ἀρ. 185 ἐπ.

γίνῃ αἴτησις περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀποφάσεως, ἥτις δὲν ἔχει τὸν

τὸ τῆς δίκης ἀντικείμενον δὲν ὑπάγηται εἰς ἔφεσιν. Τὸ ζήτημα τοῦτο διεφιλονεικεῖτο εἰς τὴν Γαλλίαν, ἀλλ' ὁ νομοθέτης τὸ ἐκανόνησεν ὁριστικῶς διὰ τοῦ ἀπὸ 17 Ἀπριλ. 1832 νόμου.

Σημ. Ἐν Ἑλλάδι ἰσχύει ἀντίθετος ἀρχή.

215. Ὅταν διαφιλονεικῆται ἡ ἁρμοδιότης τοῦ δικαστ., συγχωρεῖται ἔφεσις, καὶ ἂν τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης δὲν ὑπάγηται εἰς τοὺς δύω τῆς δικαιοδοσίας βαθμούς (α).

219, 220. Δύναται λοιπὸν πᾶς τις νὰ ἐκκαλέσῃ, δι' ἀναρμοδιότητα, ἀνέκκλητον ἀπόφασιν. — Συγχωρεῖται οὐχ' ἧττον ἔφεσις ὅταν τὸ δικαστήριον, διὰ δευτέρας ἀποφάσεώς του, ἐδιώρθωσε προεκδοθεῖσαν.— Ὅταν ἐπροτάθη ἔνστασις ἐκκρεμοδικίας, ἢ συναφείας τῆς δίκης (β).

222. Δὲν γίνεται διάκρισις μεταξὺ τῆς ἀναρμοδιότητος *ratione personnae*, καὶ τῆς ἀναρμοδιότητος *ratione materiae*· εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἡ ἔφεσις εἶναι δεκτή (γ).

223, 225, 226, 227. Ἀλλ' ὅμως ἡ ἔφεσις, ἐπὶ ἀναρμοδιότητος *ratione personnae*, δὲν εἶναι δεκτή, ἂν ἡ ἔνστασις δὲν ἐπροτάθη ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκου.—Ὡσαύτως δὲν ἐπιτρέπεται ἔφεσις, ὅταν ὁ διάδικος ἔφερε τὴν δίκην εἰς τὸ δικαστήριον, εἰς ὃ τὸ ἕτερον τὴν παρέπεμψεν. Ἄλλως ὅμως ἔχει τὸ πρᾶγμα ὡς πρὸς τὴν, λόγῳ ἰδιότητος, ἀναρμοδιότητα, οὖσαν δημοσίας τάξεως.

232. Ὅταν ὁ δικαστὴς ἐκηρύχθη ἁρμόδιος, ἡ ἔφεσις δὲν συγχωρεῖται εἰμὴ μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν. (Περὶ τούτου ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχει ῥητὴ διάταξις, ὁ νόμ. τῆς 25 Μαΐου 1838). — Ὅρα κατωτ. § 134.

Ἐρήμην ἀποφάσεις.

233. Ἡ Ρωμ. νομοθεσία δὲν ἐσυγχώρει τὴν ἔφεσιν εἰς τοὺς ἀπολιπομένους (διάτ. 1 Κώδ. *quod appel*), ὅπερ ἐτηρήθη καὶ ἐν Γαλλίᾳ μέχρι τοῦ 1667.

249. Ἀλλὰ τὸ ἐναντίον σύστημα, καί τοι καταπολεμηθὲν καὶ ἀπὸ τὸ Ἀκυρωτικόν, ὑπερίσχυσεν ἐν τῇ διατάξει 455 τῆς γ. δ.· τὸ σύστημα δ' αὐτὸ ἠκολούθησε καὶ ἡ Ἑλλ. νομοθεσία (515 § 3. —782 π. δ.).

(α) Carré, comp. βιβλ. 3, τίτλ. 3, τμῆμα 1.—Δικ. sur l'art. 454.—Chauv. sur Carré ἀρ. 1635.

(β) Chauv. sur Carré 728, 732, 1635 quater.

(γ) Chauv. sur Carr 1635 bis.—Poncet, des jug. τόμ. 1 σελ. 472, ἑπ.

ἐξωτερικὸν τύπον τῶν ἀποφάσεων; Ἡ χρῆσις δὲ τοῦ μέσου τούτου

---

252. Τί περὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ ἐμπορ.; Τὸ ἄρθρον 645 τοῦ γ. ἐ. ν. λύει τὸ ζήτημα, λέγον ὅτι ἔφεσις συγχωρεῖται καὶ διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας (α). Τί δὲ παρ' ἡμῖν;

258. Ὁ ἀνακόψας ἐρήμην τινὰ ἀπόφασιν, δὲν δύναται νὰ ἐκκαλέσῃ αὐτὴν ἐνόσῳ μένει ἀδίκαστος ἡ ἀνακοπή, ἢ δὲν ἐγένετο ἀποχή. *Coffin encycl. de droit, v° appel n° 53.*

259. Ἂν ὅμως ἡ ἀνακοπὴ ἦναι ἐκπρόθεσμος, δὲν καθιστᾷ, ἐπειδὴ εἶναι ἄκυρος, ἀπαράδεκτον τὴν ἔφεσιν.

262. Ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα κατ' ἀντιμωλίαν ὡς πρὸς ἕνα τῶν διαδίκων, καὶ κατ' ἐρήμην ὡς πρὸς τὸν ἕτερον, δύναται νὰ προσβληθῇ δι' ἐφέσεως ὑπὸ τοῦ ἐμφανισθέντος, μολονότι ἡ ἀνακοπὴ τοῦ ἑτέρου εἶναι ἐκκρεμής.

263. Διάδικος, καθ' οὗ ἐξεδόθη ἐρήμην ἀπόφασις, δύναται, χωρὶς νὰ κάμῃ ἀνακοπήν, νὰ ἐνεργήσῃ ἔφεσιν, ὅταν διὰ τοῦ μέσου τούτου τὴν προσέβαλεν ὁ κατ' ἀντιμωλίαν δικασθείς.

264, 275. Ὅταν ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς ἐξεδόθη ἀπόφασις, ἀπορρίπτουσα αὐτήν, κατὰ ποίας τῶν ἀποφάσεων πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἔφεσις; Ὁ *Chauveau sur Carré,* (*n°* 1645) λέγει ὅτι ἡ ἔφεσις πρέπει νὰ γίνῃ κατ' ἀμφοτέρων, ἐκτὸς ἂν ἡ ἀνακοπὴ ἐξεδικάσθη κατ' οὐσίαν, διότι, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἀρκεῖ νὰ γίνῃ ἔφεσις μόνον κατὰ τῆς τελευταίας·—ὅπως πότ' ἂν ᾖ, ἡ φρόνησις ἀπαιτεῖ νὰ ἀπευθύνηται ἡ ἔφεσις κατ' ἀμφοτέρων (β).

Ἀποφάσεις προδικαστικαί, παρεμπίπτουσαι κτλ.

Ὅρα ὅσα ἐκθέτει ὁ Ῥολλῖνος, ἐν τῷ Εὑρετηρίῳ του, λέξει *appel* § 282 ἑπ.

(α) Pard. τόμ. 5 σελ. 86.—Berr. τόμ. 1 σελ. 411.—Boitard τόμ. 2 σελ. 267.—Contra, Carré ζήτ. 1497c.

(β) Ὁ Bioche, λέξει appel, n° 36, λέγει il faut distinguer: Si le dernier jugement déclare l'opposition non recevable, comme n'ayant pas été formée en temps utile, ou nulle à raison d'un vice de forme, l'appel du second jugement, qui ne decide rien au fond et ne fait qu'ordonner l'exécution du prèmier, n'est pas nécessaire. Mais si l'opposition est déclarée recevable et mal fondée, il faut attaquer les deux jugements . . . Cass. 25 Ιουν. 1811. . Sir. 11, 241.—Contra, Metr. 6 Μαΐου 1822.

Τὴν αὐτὴν δὲ γνώμην ἐξέφρασεν ὁ Μερλ. quést. λέξει appel § 1 n. 12. — Ὁ Carré n. 1648.

δύναται νὰ γίνῃ δι' ἀγωγῆς κυρίας, ἢ μόνον δι' αἰτήσεως ἐνώπιον δικαστηρίου, ὅπου προςάγεται;

Ὅρα τὸ ἡμέτερον Εὑρ. τόμ. 3 σελ. 140 καὶ 127 § 158.—Ὅρα τὸ αὐτὸ Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 29 § 29, σ. 129 ἐν ἀρχῇ καὶ 449 ἐν ἀρχῇ.—Ὅρα τὸ αὐτὸ Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 741 ἐν ἀρχ.—Ὅρα τὸ αὐτὸ Εὑρ. τόμ. 6 σελ. 107 § 49. —Ὅρα Carré proc. ζήτ. 1282 καὶ τὴν γαλλ. νομολ. (ἀνωτ. σελ. 372 § 162 ἐπ. ἐν τῇ ὑποσημ.).—Ὅρα καὶ τὴν μεταξὺ Τσεβελέκου καὶ Νεκταρίου ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν, ἐκδοθεῖσαν τὸν Ἰούλ. 1849, περὶ ἧς ἄλλοτε

§ 131. Ἔφεσις συγχωρεῖται ἐναντίον διατάξεως τοῦ προέδρου, ἀποῤῥιπτούσης αἴτησιν πολιτικῶς κρατουμένου, γενομένην κατὰ συνέπειαν παραλείψεως τῆς πρὸς διατροφὴν ἀπαιτουμένης προκαταβολῆς.—Ὅρα τὴν λέξιν *Διαδικασία* ἐνώπιον τοῦ προέδρου ἐν Εὑρ. τόμ. 5 σελ. 776—789.

131². Κατὰ τῶν ἀποφάσεων, τῶν ἐπ' ἀναφορᾷ ἐκδοθεισῶν, συγχωρεῖται ἔφεσις;

— Αἱ περὶ προςωρινῶν μέτρων ἀποφάσεις εἶναι ἐπιδεκτικαὶ ἐφέσεως; —Ὅρα τὰ περὶ τούτου ἐν τῷ πρώτῳ τόμ. τοῦ Εὑρ. σελ. 259—282· ἰδίως τὸν ἐν σελ. 268 § 19

— Αἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 634 καὶ 1027 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐκδιδόμεναι περὶ προφυλακτικῶν μέτρων ἀποφάσεις τῶν προέδρων

Ἀποφάσεις καὶ διατάξεις ἐπὶ πτωχεύσεων.

Ὁ νέος περὶ αὐτῶν νόμος (τῆς 28 Μαΐου 1838) τῆς Γαλλίας εἰςήγαγεν, ὡς πρὸς ταύτας, νέας τινὰς ἀρχάς, τὰς ὁποίας, μὴ ἰσχύοντος παρ' ἡμῖν τοῦ νόμου τούτου, εἶναι ἄτοπον νὰ μνημονεύσωμεν. Ὅρα Εὑρ. Ῥολλίνου, λέξει *appel*, ἀρ. 374—384.

Ἀποφάσεις πειθαρχικαί.

Ὅρα ὅσα ἐκθέτει ὁ Ῥολλῖνος, Εὑρ. λέξει *appel*, ἀρ. 385—407. Ὅρα καὶ τὸ ἡμέτερον Εὑρετ. λέξει *Πειθαρχικαὶ ποιναί*.

Ἀποφάσεις ἐκδιδόμεναι, συνεπείᾳ τοῦ περὶ χαρτοσήμου νόμου, καὶ τῶν περὶ ἀμέσων φόρων διατάξεων (contributions directes).

Ὅρα ὅσα ἐκθέτει ὁ Ῥολλῖνος, Εὑρ. λέξει *appel*, ἀρ. 408—419.

Περὶ τῶν διατάξεων (ordonnances).

Ὅρα Εὑρ. Ῥολλ. λέξει *appel* § 420 ἐπ.

δὲν ὑπόκεινται οὔτε εἰς ἀνακοπὴν, οὔτε εἰς ἔφεσιν, καὶ φέρουν χαρακτῆρα τελεσιδικίας (1).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 263 τοῦ 1839.

— Αἱ ἐπ' ἀναφορᾷ αἰτήσεις περὶ συντηρητικῆς ἀποδείξεως θεωροῦνται ὡς ἀγωγαὶ, καὶ αἱ ἐπὶ τοιούτων αἰτήσεων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν (633 πολ. δικ).

Απόφ. « Ἐπειδὴ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 257, 260 τῆς πολιτ. δικονομίας, μόνον τὰ δικαστήρια εἶναι ἁρμόδια νὰ δέχωνται αἰτήσεις περὶ συντηρητικῆς ἀποδείξεως, καὶ ν'ἀποφασίζωσιν ἐπ'αὐτῶν.

Ἐπειδὴ αἱ τοιαῦται αἰτήσεις, καθὸ μὴ περιέχουσαι ἀληθῆ ἀγωγὴν, θεωροῦνται ὡς αἰτήσεις ἐπὶ ἀναφορᾷ, κατὰ τὰ ἄρθρα 259, 260 καὶ 640 τῆς αὐτῆς δικονομίας.

Ἐπειδὴ αἱ ἐπὶ τῶν τοιούτων αἰτήσεων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται, κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 644 τῆς ἰδίας δικονομίας, εἰς ἔφεσιν.

Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς 28 Ἰανουαρ. 1843 ἀπόφασις τοῦ εἰρηνοδίκου Λεβαδίας δὲν ἐξεδόθη παρ' εἰσηγητοῦ, ὡς ἐσφαλμένως διατείνεται ὁ ἀναιρεσείων, ἀλλὰ παρ' εἰρηνοδίκου, ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀποφάσεως, ἐκ τοῦ τίτλου, τὸν ὁποῖον αὕτη φέρει ἐπὶ κεφαλῆς « ὁ εἰρηνοδίκης Λεβαδίας » καὶ ἐκ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἰδίου, ὡς τοιαύτη ἐξεδόθη δὲ ἐπὶ τῇ ἐπ' ἀναφορᾷ αἰτήσει τῆς Σ. Κ. περὶ συντηρητικῆς ἐξετάσεως τοῦ μάρτυρος Ν. Γ., καὶ ἑπομένως καθὸ ἀπόφασις δικαστηρίου ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν.

Ἐπειδὴ, μὴ ἐφεσιβληθείσης τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἕπεται ὅτι δὲν δύναται νὰ παραχθῇ λόγος ἀναιρέσεως ἐκ παρατυπιῶν, ἢ ἀκυροτήτων αὐτῆς, καθότι αὗται ἔπρεπε νὰ προταθοῦν, δι' ἐφέσεως, κατὰ τῆς ἰδίας ἀποφάσεως ἐνώπιον τοῦ κατωτέρου δικαστηρίου, ὡς δικαστηρίου ἐφετῶν· ἄλλως, καθίστανται ἀπαράδεκτοι, κατὰ τὸ ἄρθρον 8 2 ἐδάφ. 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ πρῶτος τῆς ἀναιρέσεως λόγος εἶναι, ὡς ἐκ τῶν ἐκτεθέντων, τυπικῶς ἀπαράδεκτος· τῆς δὲ ἐνστάσεως ταύτης δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ὡς ἀφορώσης τὴν δημοσίαν τάξιν, τουτέστιν, τὸ δικαίωμα, καὶ τὸ παραδεκτὸν τῶν ἐνδίκων μέσων. »

'Απόφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 36 τοῦ 1847.

---

(1) Πρβ. τὴν λέξ. Διαδικασία ἐνώπιον τοῦ προέδρου.

— Αἱ περὶ βραχυπροθέσμου κλήσεως πράξεις τῶν προέδρων ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν; — ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 386 ἐπ.

131[3]. Ὁ περὶ εὐθύνης τῶν δήμων νόμος δὲν ἀπαγορεύει τὴν χρῆσιν τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀνακοπῆς, ἀποκλείει ὅμως τὸ τῆς ἐφέσεως.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 366 τοῦ 1840.

§ 131[4]. Ἡ ἐξαιρετικὴ δικαιοδοσία τῶν δικας. ὑπαλλήλων δὲν μεταβάλλεται ὡς ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς πολιτικῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλ' ὁσονδήποτε καὶ ἂν ἦναι τὸ ποσὸν, ἡ ἀπόφασις τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος δικαστηρίου ὑπόκειται ἐν γένει εἰς ἔφεσιν.—Ὅρα τὴν λέξιν *ἁρμοδιότης πολιτ. ἐν γένει* ἐν Εὐρ. τόμ. 4 § 288.

131[5]. Αἱ περὶ περιάψεως τοῦ τύπου ἐκτελέσεως, ἐπὶ ἀλλοδαπῶν ἀποφάσεων, ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 727 τῆς πολιτ. δικονομίας, συμφώνως μὲ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, οἱ ἐφέται ἀποφασίζουν περὶ πασῶν τῶν ἀποφάσεων τῶν πρωτοδικῶν, αἵτινες δὲν ἀπηγγέλθησαν ἀνεκκλήτως· τὸ δὲ ἀνέκκλητον, καθ' ὃ ἐξαίρεσις, ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι ῥητῶς παρὰ τοῦ νόμου διατεταγμένον· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τόσον ἐκ τοῦ μνησθέντος ἄρθρου, καθὼς καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 858, 861, δὲν ἐξάγεται ὅτι αἱ περὶ περιάψεως τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, εἰς ἀποφάσεις ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων, ἀποφάσεις τῶν πρωτοδικῶν ἐκηρύχθησαν παρὰ τοῦ νόμου ἀνέκκλητοι, καί τοι οὔσης τῆς ποσότητος, περὶ ἧς πρόκειται, ἀνωτέρας τῶν 5000 δραχμῶν· ἂν δὲ τὸ ἄρθρον 859 τῆς πολιτ. δικονομίας ὀνομάζῃ διαταγὴν τοῦ δικαστηρίου ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἐκδίδει, ὅταν ἡ αἴτησις τοῦ προσάγοντος τὴν ἀλλοδαπὴν ἀπόφασιν γίνηται παραδεκτὴ, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου, ὅτι αἱ περὶ παραδοχῆς τῆς αἰτήσεως ἀποφάσεις τῶν πρωτοδικῶν εἶναι ἀνέκκλητοι, ὡς ἰσχυρίσατο ὁ ἐφεσίβλητος, διότι τότε ἤθελε παραβιασθῆ ἡ προεκτεθεῖσα γενικὴ ἀρχή. »

Ἀπόφ. 42 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3673).

§ 131[6], Εἶναι ἀπαράδεκτος ἔφεσις κατὰ πρωτοκόλλου πραγματογνωμόνων διορισθέντων ὑπὸ τῶν διαδίκων, διὰ νὰ καταστρώσωσι τὰ εἰσοδήματα, ἅτινα εἰσέπραξεν εἷς ἐκ τῶν διαδίκων, ὡς ἐνοικιαστὴς, ἀπὸ τὰ μισθωθέντα εἰς αὐτὸν κτήματα, διότι ἡ πρᾶξις αὕτη δὲν φέρει χαρακτῆρα ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. 3405 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

— Αἱ πράξεις τοῦ προέδρου, αἱ κηρύττουσαι ἐκτελεστὰς τὰς ἀποφάσεις τῶν πραγματογνωμόνων, τὰς ἐκδιδομένας κατὰ τὸ διάταγμα τῆς 12 Νοεμβρ. 1836, εἰσὶν ἀνέκκλητοι;

Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 462 § 35.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 294.

— Ὑπάγονται εἰς ἔφεσιν αἱ τῶν πρωτοδικείων ἀποφάσεις, εἰς τὰς ὁποίας πρόκειται περὶ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν τεμαχίων, τὰ ὁποῖα παραχωροῦνται εἰς ἄλλους ἰδιοκτήτας;

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 217, ἣν ἐν Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 462.

§ 1317. Οἱ δανεισταὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ συζητήσωσι τὸ κατάλληλον, ἢ μή, τῆς ἀνακλήσεως προςωρινοῦ τινὸς συνδίκου, καὶ κατὰ τῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως ἐπιτρέπεται ἔφεσις.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ οἱ δανεισταὶ τοῦ πτωχεύσαντος Α. ἔχουν, ὡς τοιοῦτοι, ἐξ ἀναλογίας τοῦ ἄρθρου 495 τοῦ ἐμπορ. νόμου, τὸ δικαίωμα νὰ πράξωσι πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται πρὸς ὑποστήριξιν τῶν δικαιωμάτων των, καὶ πρὶν ἀκόμη λάβωσι τὰ δάνειά των χαρακτῆρα ὁριστικὸν καὶ ἀδιαφιλονείκητον.

Ἐπειδὴ ὁ διορισμὸς τῶν προςωρινῶν συνδίκων εἶναι πρᾶξις διαφέρουσα τοὺς δανειστὰς τοῦ πτωχεύσαντος, καὶ τοῦτο ἀνεγνώρισεν ὁ νόμος, διατάξας (ἄρθρον 480 τοῦ ἐμπ. νόμου) νὰ γίνηται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ τοῦ παρ' αὐτῶν παραδιδομένου εἰς τὸν εἰςηγητὴν τριπλοῦ καταλόγου τῶν ὑποψηφίων διορισμός· ὥςτε οἱ δανεισταὶ τῆς πτωχεύσεως τοῦ Α, ἔχοντες συμφέρον, εἶχον δικαίωμα νὰ συζητήσωσι τὸ κατάλληλον, ἢ μή, τῆς ἀνακλήσεως τοῦ προςωρινοῦ συνδίκου Σ. καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ Θ., κατὰ τὸ ἄρθρον 67 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθ' ὃ, ὅςτις προτείνει ἢ ὑπερασπίζεται ἄμεσον ἰδιωτικὸν αὐτοῦ συμφέρον δύναται νὰ παρασταθῇ ὡς ἐνάγων, ἢ ἐναγόμενος εἰς πολιτ. δίκην.

Ἐπειδὴ ὁ γενικὸς κανὼν εἶναι ὅτι ὑπάρχουν δύω βαθμοὶ δικαιοδοσίας, καὶ, διὰ νὰ ὑπόκηται ὑπόθεσίς τις εἰς ἕνα μόνον βαθμόν, πρέπει τοιαύτη ἐξαίρεσις νὰ καθιεροῦται ῥητῶς ἀπὸ τὸν νόμον, ἀλλὰ καμμία αὐτοῦ διάταξις δὲν φέρει ὅτι αἱ, δι ὧν διορίζονται οἱ προςωρινοὶ σύνδικοι, ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰ συνήθη ἔνδικα μέσα. ἐπομένως οἱ δανεισταὶ τοῦ Α. ἠδύναντο νὰ ἐκκαλέσουν τὴν ἀπόφασιν, δι' ἧς ἀνεκλήθη ὁ διορισμὸς τοῦ Σ. ὡς προςωρινοῦ συνδίκου, καὶ ἀντ' αὐτοῦ διωρίσθη ὁ Θ.

Ἐπειδή, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἄρθρου 460, δύνανται ν' ἀνακληθῶσι παρὰ τοῦ δικαστηρίου οἱ προςωρινοὶ σύνδικοι, ἀφοῦ δὲ τὸ ἄρθρον 482 θέτει, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ εἰςηγητοῦ, ὅλην τὴν διοίκησιν τῆς πτωχεύσεως, ἕπεται ὅτι ἀπονέμει εἰς αὐτὸν καὶ τὸ δικαίωμα

νὰ λάβῃ, ἢ νὰ προτείνῃ εἰς τὸ δικαστήριον ὅσα μέτρα, διὰ τῆς ἐπιτηρήσεώς του ταύτης, ἐγκρίνει ἀναγκαῖα· τοιοῦτον δὲ εἶναι καὶ ἡ πρότασις τῆς ἀνακλήσεως ἀμελοῦς συνδίκου καὶ τῆς δι' ἄλλου ἐπιμελεστέρου ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ.

Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 758 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὁ ἐφεσίβλητος τότε μόνον δύναται ν' ἀντεκκαλέσῃ, ὅταν ἡ ἔφεσίς του περιορίζηται εἰς τὰ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος προσβληθέντα, δι' ἐφέσεως, κεφάλαια.

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόφασις, τὴν ὁποίαν οἱ ἐφεσείοντες ἐξεκάλεσαν, δὲν ἀποφασίζει τίποτε περὶ τῆς λόγῳ ἀποζημιώσεως αἰτήσεως τοῦ Θ. δραχ. 600· ἑπομένως ἂν ὁ Θ. ἤθελε νὰ κάμῃ ἐκ νέου τοιαύτην αἴτησιν ἠδύνατο νὰ τὴν κάμῃ, δι' ἐφέσεως, ἥτις προϋποθέτει ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως καὶ ἔκκλησιν αὐτῆς κατὰ τοῦτο τὸ κεφάλαιον. »

'Απόφ. 735 τοῦ 1838 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν. — Ὅρα τὰς λέξεις Πτώχευσις.—Σύνδικοι.

— Κατὰ τῶν περὶ ἀκυρώσεως τοῦ συμβιβασμοῦ πτωχεύσαντός τινος ἀποφάσεων δύνανται νὰ ἐνεργηθῶσιν ἔνδικα μέσα, καθότι ὁ νόμος δὲν κηρύττει αὐτὰς ἀπροσβλήτους· ἀλλὰ δὲν δύναταί τις, ὑπερπηδῶν τὸν πρῶτον βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας, νὰ ἐπικαλεσθῇ κατὰ πρῶτον τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως.

'Απόφ. 1949 τοῦ 1842 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν. — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 171.

§ 132 Αἱ πειθαρχικαὶ ἀποφάσεις δύνανται νὰ προσβληθῶσιν; — Ὅρα τὸ ἡμέτ. Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 375, 378 ἐν τέλ. καὶ τ. 1 σελ. 170 § 1.—Ὅρα τὴν Γαλλ. νομολ. ἀνωτ. σ. 377 ἐν ὑποσ.

Σημ. Ἐσχάτως ἀνεφύη ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ ζήτημα ἂν αἱ τοιαύτης φύσεως ἀποφάσεις ὑπόκηνται εἰς ἀνακοπήν· ὁ Ἄρ. Πάγος τὸ ἔλυσεν ἀποφατικῶς.

'Απόφ. ποιν. 80 τοῦ 1851.

§ 132ª. Ἡ ἀπόφασις, δι' ἧς καταδικάζεται δικηγόρος τὶς εἰς χρηματικὴν ποινήν, ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν;

« Τὸ πρῶτον ἐν τῷ ρηθέντι ἐγγράφῳ ἐνδιαλαμβανόμενον ζήτημα δὲν προβλέπεται ῥητῶς οὔτε ἀπὸ τὸ ἄρθρον 92 τῆς πολιτ. δικονομίας, οὔτε ἀπὸ ἄλλην τινὰ διάταξιν τῆς νομοθεσίας μας· ὅθεν ὀφείλομεν νὰ ἐρευνήσωμεν τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ μνησθέντος ἄρθρου, κατὰ τὸ πνεῦμα αὐτῆς καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ νομοθέτου, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς γενικὰς περὶ ἐφέσεως ἀρχάς.

Κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ἐφέσεως ἀρχάς, ἡ ἔφεσις εἶναι τακτικὸν

ἔνδικον μέσον, τὸ ὁποῖον εἶναι παραδεκτὸν, ἐν ὅσῳ δὲν ἀποκλείεται διὰ ῥητῆς διατάξεως τοῦ νόμου, καὶ ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει νομικὴ πρόληψις. Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ ἄρθρον 353 τῆς ποιν. δικονομίας ἐπιτρέπει τὴν ἔφεσιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ πταισματοδικείου, δι' ὧν καταδικάζεταί τις εἰς κράτησιν, ἢ πρόστιμον δέκα δραχμῶν, ἢ ἐπέκεινα, φρονοῦμεν ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ἐξαίρεσιν τοῦ κανόνος τούτου εἰμὴ καθόσον τὸ ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον ἀποκλείεται διὰ ῥητῶν καὶ ἐνδίκων τοῦ νόμου διατάξεων.

Τοιαύτη ἐξαιρετικὴ διάταξις ἐνδιαλαμβάνεται μὲν ἐν τῷ ἄρθρῳ 335 τῆς πολιτ. δικονομίας, ὡς πρὸς τοὺς μὴ ἐμφανισθέντας, ἤ, ἄνευ λόγου, τὴν μαρτυρίαν ἀποποιηθέντας, καὶ διὰ τοὺς εἰς πρόστιμον καταδικασθέντας μάρτυρας, εἰς τοὺς ὁποίους ἐπιτρέπεται, συμφώνως μὲ τὴν Γαλλικὴν νομολογίαν, μόνον τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀνακοπῆς, ἀλλὰ παρομοία ἐξέτασις τῶν γενικῶν περὶ ἐφέσεως ἀρχῶν δὲν καθιεροῦται οὔτε εἰς τὸ ἄρθρον 92 τῆς πολιτ. δικονομίας, οὔτε εἰς ἄλλας τὴν ἐπιβολὴν χρηματικῶν ποινῶν προβλεπούσας διατάξεις.

Ἐκ τοὐναντίου, τὸ ἄρθρον 203 τῆς πολιτ. δικονομίας διατάττει ῥητῶς ὅτι αἱ ἀποφάσεις, δι' ὧν δικαστικός τις ὑπάλληλος, ἕνεκα ἐπισυμβασῶν, διὰ τῆς παραδρομῆς του, ἀκυροτήτων, καταδικάζεται εἰς πρόστιμον κτλ. προσβάλλονται διὰ τῶν συνήθων ἐνδίκων μέσων· διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου τούτου προφανῶς δὲν διατάττεται ἐξαιρετικόν τι, ἀλλ' ἀναγνωρίζεται ἁπλῶς ἡ γενικὴ ἀρχὴ, ὅτι ἡ ἔφεσις συγχωρεῖται καὶ κατὰ τοιούτου εἴδους ἀποφάσεων.

Τέλος, ἡ γνώμη ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ καθιερώσῃ τὸ ἀνέκκλητον τῶν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 92, ἐκδιδομένων ἀποφάσεων ὑποστηρίζεται ἔτι διὰ τῆς σκέψεως ὅτι ὁ ἐπιχειρήσας δικαστικὰς πράξεις, ἄνευ νομίμου πληρεξουσιότητος, καταδικάζεται, ἐκτὸς τοῦ προστίμου, καὶ εἰς ἀποζημίωσιν· ἑπομένως ἀφ' ἑνὸς μέρους δὲν δύναται νὰ ὑποθέσῃ τὶς ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ στερήσῃ τὸν καταδικασθέντα παντὸς ἐνδίκου μέσου, ὁποιονδήποτε καὶ ἂν ἦναι τὸ μέγεθος τῆς ἀποφασισθείσης ἀποζημιώσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ δὲν δύναται νὰ διαιρέσῃ τὶς τὴν ἀπόφασιν, ἐπιτρέπων τὴν ἔφεσιν ὡς πρὸς τὸ περὶ ἀποζημιώσεως κεφάλαιον, καὶ ἀπαγορεύων αὐτὴν ὡς πρὸς τὴν εἰς χρηματικὴν ποινὴν καταδίκην. »

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 15032 τοῦ 1842 τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήν. ἐφέταις Εἰσαγγ Φέδερ.).

§ 133. Κατὰ τῶν ἀνεκκλήτων ἀποφάσεων τῶν εἰρηνοδικείων συγχωρεῖται ἡ ἔφεσις μόνον ἕνεκεν ἀναρμοδιότητος.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Π. 373 τοῦ 1840.—Ὅρα ἀνωτ. σ. 301 ἐν τῷ μέσῳ.

§ 134. Ἕνεκεν ἀναρμοδιότητος εἶναι πάντοτε ἐφέσιμος ἡ ἀπόφασις, καὶ ἂν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς ἦναι ἔλαττον τοῦ πρὸς ἔφεσιν νενομισμένου ποσοῦ.

Ἀπόφ. ἐφετείου Ναυπλ. 122 τοῦ 1847 (Νομικ. σελ. 1847) φέρουσα:

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρ. 738 τῆς πολ. δικον., ἡ ἔφεσις εἶναι δεκτὴ πάντοτε, ἕνεκεν ἀναρμοδιότητος, καὶ ἐὰν ἡ ὑπόθεσις ἦναι ἀνέκκλητος· ἀλλὰ τοῦτο γίνεται ὁσάκις ἐδίκασε τὴν ὑπόθεσιν δικαςήριον, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν δικάσῃ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ δικάσαν ἐμποροδικεῖον ἦτον, ὡς εἴρηται, ἁρμόδιον νὰ δικάσῃ τὴν ὑπόθεσιν, τὸ δὲ περιστατικὸν τῆς προςωπικῆς τοῦ Ν. Χ. ἰδιότητος, ὡς δῆθεν μὴ ἐμπόρου, ἠδύνατο, ἀποδεικνυόμενον, ν'ἀπαλλάξῃ αὐτὸν τῆς προςωπικῆς κρατήσεως μόνον, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ καταςήσῃ καὶ τὸ δικαστήριον ἀναρμόδιον νὰ δικάσῃ τὴν ὑπόθεσιν· ὅθεν, ἀνεκκλήτου οὔσης, ἄλλως, τῆς ὑποθέσεως, δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἔφεσις διὰ μόνην τὴν ἔνστασιν ταύτην. »

§ 135. Τί περὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν περὶ ἐξαιρέσεως δικαστῶν ἠμαρτύρων; — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 7 σελ. 24 § 22, ἔνθα περὶ δικαστῶν.

— Ἡ περὶ ἐξαιρέσεως τῶν μαρτύρων διάταξις τῆς προδικαστικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐκκαλεῖται πρὸ τῆς οὐσιαστικῆς.

Ἀπόφ. 125 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4152).

§ 136. Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 17.

— Ναὶ μὲν, κατὰ τὸ 4 ἐδάφ. τοῦ 9 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ 2/14 Μαΐου 1835 νόμου περὶ ἁρμοδιότητος τῶν ἐμποροδ., τὰ ἐμποροδικεῖα κρίνουν ἀνεκκλήτως περὶ ὅλων τῶν αἰτήσεων, ὅσαι, κατὰ τὸ κεφάλαιον, δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 800 δραχμὰς, ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον αἰτήσεώς τινος συνίσταται ὄχι μόνον ἀπὸ τὸ κεφάλαιον τοῦ συμβολαίου, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ὀφειλομένους ἀπὸ τὸν αἰτοῦντα τόκους μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀγωγῆς, καὶ τοῦτο γίνεται φανερὸν καὶ ἐκ τοῦ 1 ἐδαφ. τοῦ 530 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 3050 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

— Τὰ ἐμποροδικεῖα δικάζουν ἀνεκκλήτως περὶ ὑποθέσεων, τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον δὲν ὑπερβαίνει, κατὰ τὸ κεφάλαιον, τὰς δραχμὰς 800, οἱ δὲ πρὸ τῆς ἀγωγῆς τόκοι δὲν ὑπολογίζονται.

Ἀπόφ. 6793 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 137. Ὅταν ὁ ἐναγόμενος καὶ ἐφεσείων ἔκαμαν ἀνταγωγικὴν

αἴτησιν, ἡ ἔνωσις τῆς ὁποίας μετὰ τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς ζητουμένου ἀναβιβάζει τὸ ποσόν, ἡ ὑπόθεσις ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν;

— Ἡ νομολογία εἶναι ἀκανόνιστος ὡς πρὸς τοῦτο. — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 273 § 258.—Αὐτ. σελ. 383 § 336. —Εὐρ. τόμ. 7 σελ. 2 § 4.

— Διὰ τῆς 6726 τοῦ 1850 ἀποφάσεώς του, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετ. ἀπεφάνθη ὅτι τὸ ἀνταγωγικῶς ζητηθὲν ποσὸν δὲν βαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, διὰ νὰ κανονισθῇ τὸ ἐφέσιμον, ἢ μή, τῆς κυρίας δίκης.

§ 138. Δὲν ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν ἡ ἀπόφασις, δι' ἧς τὸ δικαστήριον ἀναβάλλει τὴν ἐκδίκασιν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως μέχρις οὗ ἀποφανθῇ τὸ ποινικὸν δικαστήριον ἐπὶ τοῦ προδικαστικοῦ ζητήματος.

Ἀπόφ. 145 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4665).

Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις.

§ 139, α. Αἱ παρὰ διαιτητῶν εἰς ἐμπορικὰς ὑποθέσεις ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν, ἂν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 800 δραχ.; — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 293 ἐπ. § 279 καὶ 280.

§ 140, β. Τὸ ἄρθρον 123 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐννοεῖ ὅτι τὰ τακτικὰ ἔνδικα μέσα λαμβάνουν χώραν, ὅταν τὸ ἀντικείμενον ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχμάς. — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 274 § 280.

§ 141, γ. Αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ἐκκαλοῦνται, καὶ ἂν τὸ ἀντικείμενον δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχμάς; — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 102 ἐπ.

141, δ. Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 116 τῆς πολιτ. δικονομίας χορήγησις ἐν γένει τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως δὲν ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ ὑποθέσεων, αἱ ὁποῖαι δικάζονται καθ' ἕνα μόνον βαθμὸν δικαιοδοσίας.

Ἀπόφ. Ἀρ. Πάγου 321 τοῦ 1840.

§ 142, ε. Δὲν ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν ὁ τύπος τῆς ἐκτελέσεως, ὁ περιαφθεὶς εἰς ἀνέκκλητον κατ' ἀνάγκην διαιτ. ἀπόφασιν.

Ἐφετ. Rau, 22 Ἰουλ. 1837. (Νομικ. σελ. 2276).

§ 143, ς. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ αἱ ἀποφάσεις, αἱ ἐκδιδόμεναι ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ κατὰ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως· (αὐτόθ.).

Ἀποφάσεις ἀκίνητα ἀφορῶσαι.

§ 144. Πότε αἱ περὶ ἀκινήτων ἀποφάσεις εἰσὶν ἐφέσιμοι;

Ὑπομιμνήσκων ὅσα ἔγραψα ἐν τῷ 4 τόμ. τοῦ Εὑρετηρίου μου (σελ. 33 ἐπ.) μεταβαίνω εἰς τὴν νομολογίαν.

§ 145, α. Ἡ δικαιοδοσία τῶν πρωτοδικῶν κανονίζεται ἐκ τοῦ, διὰ τῆς ἀγωγῆς, προςδιοριζομένου ποσοῦ· ἀγωγὴν δ'ἐννοεῖ ὁ νόμος ὄχι τὸ ἔγγραφον τῆς ἀγωγῆς, ἀλλὰ τὴν αἴτησιν τοῦ ἐνάγοντος. Ἐζήτησε λοιπὸν οὗτος, διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών του, ἀγρὸν, φέροντα εἰςόδημα πλέον τῶν 25 δραχμῶν; ἡ ὑπόθεσις εἶναι ἐφέσιμος, καὶ ὁ περὶ τῆς ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ἀλυσιτελής. (Ὅρα νομολ. ἐν Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 270 ἐπ.— Ὅρα κατωτ. § 155 ἐπ.).

Ἐνταῦθα σημειῶ, ὅτι τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ἐξέδωκε δύω νεωτέρας ἀποφάσεις, τὴν ὑπ'ἀριθ. 6017 καὶ 6155, αἵτινες ἔχουσιν οὕτω:

Ἡ πρώτη. Ὡς πρὸς τὴν ἔνστασιν τοῦ ἐφεσιβλήτου περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως, λόγῳ ὅτι ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀνέκκλητος, μὴ ὑπερβαίνοντος τοῦ εἰςοδήματος τοῦ διεκδικουμένου κτήματος τὰς 25 δραχμάς.

« Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 530 τῆς πολιτ. δικονομίας, τὰ δικαστήρια τῶν πρωτοδικῶν δικάζουν ἀνεκκλήτως, ἐπὶ μὲν προςωπικῶν καὶ εἰς κινητὰ πράγματα ἀναφερομένων ἀγωγῶν, μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 500, ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον λαμβάνεται ὑπ'ὄψιν ἡ πρώτη αἴτησις· περὶ δὲ πραγματικῶν ἐπὶ ἀκινήτων, τῶν ὁποίων τὸ εἰςόδημα δὲν ὑπερβαίνει τὰς 25 δραχμάς· ἐκ δὲ τῶν διατάξεων αὐτῶν καθίσταται πρόδηλον ὅτι, διὰ νὰ θεωρηθῇ ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἀνέκκλητος, ἀπαιτεῖται, διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀγωγῆς, νὰ ορίζηται ῥητῶς τὸ ζητούμενον ποσὸν, ἢ ἡ ἀξία τοῦ κτήματος, εἴτε τὸ εἰςόδημα αὐτοῦ, ἢ νὰ ἦναι τοῦτο προαποδεδειγμένον· ἄλλως, ὅταν ταῦτα ὑπάρχουν ἀόριστα, τότε ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις εἶναι ἐφέσιμος, καὶ δὲν συγχωρεῖται διὰ μεταγενεστέρων τρόπων καὶ μέσων νὰ γίνηται ὁ τοιοῦτος προςδιορισμὸς, ὡς ἐκ τῆς ῥηθείσης τοῦ νόμου διατάξεως ἐξάγεται· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅθεν, μὴ προςδιορισθείσης, διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀγωγῆς, τῆς ἀξίας τοῦ διεκδικουμένου κτήματος, ἡ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις, ... ἐδύνατο νὰ ἐκκληθῇ, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἔνστασις, ὡς ἀνυπόστατος, εἶναι ἀποῤῥιπτέα.

Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως καὶ ἀντεφέσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων απο-

δείξεως καὶ ἀνταποδείξεως, περιεχομένων καὶ εἰς τὰς σκέψεις τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀποκαθίσταται σφόδρα μὲν πιθανὸν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅτι τὰ ἀπὸ τοῦ δεδικασμένου ἀγροῦ δένδρα (πεῦκα) ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὡς πατρικὴ αὐτοῦ περιουσία· ἀσθενὲς δὲ μόνον τεκμήριον ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος, ὡς πρὸς τὸ ἔδαφος τοῦ δεδικασμένου ἀγροῦ· ὅθεν ὀρθῶς ἐξετιμήθησαν αἱ μαρτυρίαι, καὶ καλῶς ἐπεβλήθησαν οἱ ὅρκοι εἰς ἑκατέρους τοὺς διαδίκους.

Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἡ δευτέρα. «Ἐπειδὴ οὐδὲ διὰ τῆς ἀγωγῆς, οὐδὲ δι' ἄλλου τινὸς δικογράφου, περιέχοντος ὁμολογίαν τοῦ ἐνάγοντος περὶ τοῦ εἰςοδήματος τοῦ ἐπιδίκου κτήματος, προςδιωρίσθη τοῦτο εἰς ἀξίαν ἐτησίαν 25 δραχμῶν· ὅθεν ἡ ἔνστασις αὕτη καθίσταται ἀνυπόστατος. »

§ 146, β. Ἀγωγὴ περὶ δικαιώματος προτιμήσεως, ὡς ἀφορῶσα ἀντικείμενον μὴ δυνάμενον νὰ ἐκτιμηθῇ, ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν;— Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 287 § 267. — Αὐτόθι σελ. 292 § 273 τρίς.

— Προκειμένου λόγου περὶ διενέξεως ἀντικείμενον ἐχούσης τὴν προτίμησιν εἰς ἀγορὰν κήπου τινὸς, ἐπιτρέπεται ἔφεσις, ὅταν δὲν προςδιορίζηται τὸ ἐτήσιον εἰςόδημα αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ.

Ἀπόφ. 7581 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 147, γ. Ἀπόφασις, ἔχουσα ἀντικείμενον ἀκίνητον, τοῦ ὁποίου ἀγνοεῖται τὸ ἐτήσιον εἰςόδημα, εἶναι ἐφέσιμος; Κατὰ τὴν μειονοψηφίαν, πρέπει νὰ διαταχθῇ ἀπόδειξις περὶ τοῦ εἰςοδήματος, ὅταν διαμφισβητῆται· κατὰ τὴν πλειονοψηφίαν ὅμως, ἡ ἀπόφασις ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν, ὁσάκις δὲν προςδιορίζηται τὸ ἐτήσιον εἰςόδημα ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἢ ἦναι ταῦτο ἀόριστον, ἢ ἀμφίβολον. (Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 254 § 2.—Ὅρα κατωτ. § 155 ἐπ.).

— Ἂν ἐν τῇ ἀγωγῇ δὲν ὡρίσθη τὸ ἐτήσιον εἰςόδημα τοῦ ἐπιδίκου ἀκινήτου, ἡ ἔφεσις εἶναι παραδεκτὴ, διότι τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης εἶναι ἀόριστον· ἡ δὲ ἐκτίμησις διατάττεται, ὅταν ὡρίσθη ἐν τῇ ἀγωγῇ τὸ ἐτήσιον εἰςόδημα.

Ἀπόφ. 650 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5219).

§ 148, δ. Ἡ περὶ ἀποδόσεως τῶν καρπῶν ἀκινήτου τινὸς διάταξις τῆς ἀποφάσεως εἶναι παρακολούθημα τῆς περὶ τοῦ ἀκινήτου διατάξεως· ἑπομένως, κατὰ τοῦ περὶ τῶν καρπῶν κεφαλαίου δύναται νὰ γίνῃ ἀντέφεσις, ὅταν τὸ κύριον κεφάλαιον ἐξεκαλέσθη.— Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 293 § 278.

§ 149, ε. Κατὰ τὸ ἄρθρον 530 ἐδ. 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἀνεκκλήτως ἀποφασίζει τὸ πρωτοδικεῖον ἐπὶ πραγματικῶν ἀγωγῶν περὶ ἀκινήτων, ὅταν τὸ ἐτήσιον εἰςόδημα αὐτῶν δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 25 δραχμάς· ἐκ τούτου δὲ συνάγεται, ὅτι τὸ ἐτήσιον εἰςόδημα πρέπει νὰ ἦναι προςδιωρισμένον. — Ἐὰν δὲ ἦναι ἀπροςδιόριστον ἢ ἀμφίβολον, τότε ἡ ὑπόθεσις ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν. (Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 289 ἐπ. § 271 καὶ 273. — Ὅρα κατωτ. § 155 ἐπ.).

§ 150, ς. Ὁ προτείνων, ὅτι τὸ ἐπίδικον κτῆμα δὲν παράγει ἐτήσιον εἰςόδημα 25 δραχμῶν, καὶ ἐπομένως ὅτι ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος, θεωρεῖται ὡς ἐνάγων· ἐπομένως, ἐρήμην τῆς ὑποθέσεως συζητουμένης, ἐπιδικάζονται αἱ προτάσεις του (1). (Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 290 § 273 δίς. — Ὅρα κατωτ. § 155 ἐπ.).

§ 151, ζ. Ὅταν τὸ ἐτήσιον εἰςόδημα ἀκινήτου τινὸς δὲν ἦναι προςδιωρισμένον, οὐδὲ δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἐκ τῆς ἀξίας του, ἡ ὑπόθεσις ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν. — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 291 § 273 τρίς.

§ 152, η. Ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς ἦναι ἀόριστον, (λ. χ. ὅταν πρόκηται περὶ γηπέδου, χρησιμεύοντος ὡς ἐξόδου εἰς οἰκίαν τινά, καὶ μὴ ἔχοντος πρόςοδον τινὰ) ἡ ἀπόφασις ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν. Τὸ εἰςόδημα, ἐνταῦθα, ἐκτιμᾶται ἀναλόγως τοῦ εἰςοδήματος τῆς οἰκίας. —Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 283 ἐπ.

§ 153, θ. Προκειμένου λόγου περὶ ἀποβολῆς τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τὸ ἐκμισθωθὲν αὐτῷ κτῆμα, τὸ πρωτοδικεῖον δικάζει ἀείποτε ἐκκλητῶς;—Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 285.

§ 154, ι. Ἀποφάσεις, ἐκδιδόμεναι ἐπὶ προκλήσεων πρὸς ἀγωγὴν, ἀφορωσῶν ἀγροὺς, μὴ παράγοντας εἰςόδημα πλέον τῶν 25 δραχμῶν κατ' ἔτος, ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν; — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 286.

— Ἡ ἀπόφασις, ἡ ἐκδιδομένη ἐπὶ τῆς πρὸς ἀγωγὴν προκλήσεως, εἶναι ἐφέσιμος, διότι τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης ἀποτελεῖ ζήτημα αὐτοτελὲς, ἄσχετον μὲ τὴν μέλλουσαν νὰ κινηθῇ τυχὸν περὶ τοῦ πράγματος ἀγωγήν.

'Απόφ. 2343 τοῦ 1842 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν, ἐν ᾗ ἐπρόκειτο περὶ κυριότητος ὕδατος.

— Ἡ πρὸς ἀγωγὴν πρόκλησις ἀποτελεῖ ζήτημα αὐτοτελὲς ἄσχε-

---

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Ἐρημοδικία.

τον μὲ τὴν μέλλουσαν νὰ κινηθῇ τυχὸν περὶ τοῦ πράγματος ἄλλην ἀγωγὴν, καὶ περιστρεφομένην μόνον εἰς τὸ ἂν πρέπῃ, ἢ μὴ, νὰ κινηθῇ ἡ δευτέρα αὕτη ἀγωγή. Ἐκ τούτου δ'ἕπεται ὅτι ἡ ἀπόφασις, ἥτις ἀποῤῥίπτει τὴν πρόκλησιν, ἢ, παραδεχομένη αὐτὴν, ὑποχρεοῖ τὸν προκαλούμενον νὰ κινήσῃ τὴν ἀγωγὴν, περαιόνει ὁριστικῶς τὴν δίκην, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἐφέσιμος.

'Απόφ. 2343 τοῦ 1842 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 155, ια. Ὅταν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀγωγῆς ἦναι ἀπροςδιόριστος καὶ ἀμφισϐητῆται τὸ παραδεκτὸν τῆς ἐφέσεως, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ προδικαστικῶς τὸν διὰ πραγματογνωμόνων προςδιορισμὸν τῆς ἀξίας του. (1).

'Απόφ. 78 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 34).—Ὅρα ἀνωτ. §§ 145, 147, 149—152.

§ 156, ιϐ. Ἡ παρὰ τοῦ ἐναγομένου (καὶ ἐφεσιϐλήτου) προτεινομένη ἔνστασις ὅτι ἡ ἀπόφασις δὲν ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν ὡς ἀφορῶσα κτῆμα, μὴ φέρον ἐτήσιον εἰςόδημα πλέον τῶν 25 δραχμῶν, εἶναι ἀϐάσιμος, ὅταν ὁ ἐνάγων δὲν ὥρισε τὴν ἀξίαν τοῦ κτήματος εἰς ποσὸν ἧττον τῶν 25 δραχμῶν.

'Απόφ. 6155 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν. — Ὅρα τὰς εἰς τὸν προηγ. § 155 παραπομπάς.

§ 157, ιγ. Συγχωρεῖται εἰς τὸν ἐνάγοντα νὰ ὁρίσῃ τὸ εἰςόδημα τοῦ ἀκινήτου, ὥστε νὰ μὴ συγχωρῆται ἔφεσις;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ἐὰν ἡ ἐφεσίϐλητος, διὰ τῆς ἀγωγῆς της, ζητήσασα τὰς ὠφελείας τοῦ κτήματος, περιώρισε ταύτας εἰς εἴκοσι δραχμὰς κατ'ἔτος, ὁ ἐκκαλῶν ἰσχυρίσθη πρωτοδίκως ὅτι τὸ κτῆμα τοῦτο δὲν ἦτο προςοδοφόρον, δὲν ἕπεται ἐκ τούτου ὅτι, διὰ τῶν ἀντιθέτων τούτων ἰσχυρισμῶν, ὁριστικῶς διεγράφη τὸ ἀνέκκλητον, ἢ μὴ, τῆς δίκης, διότι ὁ μὲν προςδιορισμὸς τοῦ εἰςοδήματος δὲν

---

(1) Ὅταν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ἦναι ἀπροςδιόριστος, τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, διὰ νὰ κρίνῃ ἂν ἦναι ἁρμόδιον νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐφέσεως, δύναται νὰ προςδιορίσῃ τὴν ἀξίαν ταύτην.

'Απόφ. 159 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3474).— Ὅρα τὰς εἰς τὸν προηγ. § παραπομπάς.

— Ὅταν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀγωγῆς δὲν προςδιορίζηται διὰ τῆς ἀπαιτήσεως, τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ δικάσῃ ἐκκλητῶς, ὁποιασδήποτε ἀξίας καὶ ἂν φαίνηται ἄλλως νὰ ἦναι τὸ ἀντικείμενον αὐτό.

'Απόφ. 30 τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3672). — Ὅρα τὰς ἐν τῷ προηγ. § 155 παραπομπάς.

ἐξαρτᾶται ἐκ μόνης τῆς θελήσεως τῆς ἐναγούσης, κατὰ τὴν σχετικὴν περὶ τούτου σκέψιν τῆς προδικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 6470, ὁ δ' ἐκκαλῶν, ἀρνούμενος τὴν παραγωγὴν τοῦ εἰςοδήματος, δὲν ἐννόησε νὰ προςδιορίσῃ τὸν βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας τοῦ δικαστηρίου, ἀλλὰ ν' ἀποκρούσῃ τὴν περὶ τῶν ὠφελειῶν ἀπαίτησιν τῆς ἀντιδίκου του δι' ὃν χρόνον ἀπαιτοῦντο, ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τῶν ἀπὸ 17 9βρίου 1849 πρωτοδίκως γενομένων προτάσεών του, ὥστε ἡ τοιαύτη ἄρνησίς του δὲν ἔχει ἐπιῤῥοήν, μήτε ἰσχύει νὰ ματαιώσῃ τὴν διαταχθεῖσαν ἀπόδειξιν, καὶ ἑπομένως μήτε ἐπιῤῥοὴν ἔχει ὁ παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου ἐπαγόμενος ὅρκος, ἂν ὁ ἀντίδικός της ἠρνήθη, ἢ μή, τὸ εἰςόδημα, καὶ διὰ τοῦτο καθίσταται περιττός.

Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ ἀπὸ μέρους τῆς ἐφεσιβλήτου γενομένη πρότασις ν' ἀνακληθῇ, ἕνεκα τῶν ἀνωτέρω λόγων, ἡ διαληφθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 6470 ἀπόφασις, ἐξελέγχεται μὴ βάσιμος· ὅθεν·

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀπὸ 7 Ἰανουαρ. 1850 ἐκθέσεως τῶν πραγματογνωμόνων Σ. Π. Ν. Κ. καὶ Σ. Γ. ἀποδεικνύεται ὅτι τὸ καθαρὸν ἐτήσιον εἰςόδημα τοῦ ἐπιδίκου κτήματος εἶναι ἐκ δραχμῶν τεσσαράκοντα· τούτου δὲ ἀποδεικνυομένου, ἕπεται ὅτι αἱ περὶ αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαι πρωτόδικοι ἀποφάσεις ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν, καὶ ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου ἀξίωσις τῆς ἐφεσιβλήτου, καθὼς καὶ ἡ περὶ ἀπαραδέκτου ἔνστασις αὐτῆς, ἡ γενομένη κατὰ τῆς προκειμένης ἐφέσεως, δὲν ἔχουσι βάσιν. »

Ἀπόφ. 6774 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν. —Ὅρα τὰς εἰς τὸν § 155 παραπομπάς.

§ 158, ιδ. Δίκη ἀφορῶσα ἐκτέλεσιν συναλλάγματος, ἤτοι παράδοσιν ἀγροῦ κατακυρωθέντος εἰς τὸν ἐνάγοντα, συνεπείᾳ πλειστηριασμοῦ, ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν, διότι ἡ ἀγωγή, καίτοι προςωπικὴ οὖσα, δὲν ἀφορᾷ ὡρισμένον τὶ ποσόν.

Ἀπόφ. 6114 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 159, ιε. Ὅταν τὸ ἐπίδικον οἰκόπεδον δὲν παράγῃ πρόςοδόν τινα, ἡ δὲ ἀξία του ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχμάς, ἡ διένεξις ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν.

Ἀπόφ. 7196 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.—Ὅρα § 155 ἐπ.

§ 159², ιε. Ὅταν τὸ ἐτήσιον εἰςόδημα τοῦ διεκδικουμένου κτήματος ᾖναι ἀόριστον, καὶ ὁ ἐνάγων δὲν ὥρισεν αὐτό, διὰ τῆς ἀγωγῆς του, ὡς κατώτερον τῶν 25 δραχμῶν, ἡ ἀπόφασις εἶναι ἐφέσιμος.

Ἀπόφ. 2071 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 168². Συγχωρεῖται ἔφεσις, ὅταν ὁ ἐνάγων ἐνάγῃ ἕνα ἕκαστον τῶν ἀλληλεγγύως καὶ ἀδιαιρέτων ὀφειλετῶν, ζητῶν παρ' ἑκάστου αὐτῶν ποσὸν μὴ ὑπερβαῖνον τὰς 500 δραχμάς;

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ἡ βάσις τῆς προκειμένης ἀγωγῆς τοῦ Ν. εἶναι ἀποζημίωσις διὰ προςγενομένην αὐτῷ ζημίαν, ἕνεκα τῆς ἀδιαιρέτου, κατὰ τὸν ἰσχυρισμόν του, καὶ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος λατομείου ἀποβολῆς αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ἐκκαλούντων, τουτέστιν ἐνοχὴ ἐξ οἱονεὶ ἀδικήματο..

Ἐπειδὴ, ἐν περιπτώσει τοιαύτης ἐνοχῆς, ἐὰν ὑπάρχωσι πολλοὶ, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, οἱ ἐνεργήσαντες τὴν αὐθαίρετον πρᾶξιν, ἐνέχονται, κατὰ νόμον, ἅπαντες ἀλληλεγγύως εἰς ἀποζημίωσιν, ἕνεκα τῆς ὑπ' αὐτῶν ἐνεργηθείσης πράξεως, καὶ ἑπομένως ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀπαίτησις τοῦ ζημιωθέντος ὑποχρεοῖ ἅπαντας ὁλικῶς, ὥστε ὁ ζημιωθεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὸ ὅλον τῆς ἀποζημιώσεως καὶ παρ' ὅλων τῶν ὑπεχρέων ὁμοῦ, καὶ παρ' ἑνὸς ἑκάστου ἰδίως, καθότι ἕκαστος αὐτῶν ὀφείλει τὸ ὅλον· ἄρα, ὑπαρχούσης, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τῆς αὐτῆς περιπτώσεως, τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῆς αἰτουμένης ἀποζημιώσεως κανονίζει τὸ ἐφέσιμον, ἢ μὴ, τῆς ὑπο-

---

προσημειωθείσης ἐκθέσεως τῶν εἰρημένων πραγματογνωμόνων ἀνακοπῆς, τὴν ὁποίαν οἱ εἰρημένοι συνιδιοκτῆται ἔκαμαν ἐνώπιον τοῦ ἐν Ἀθήναις δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, προςβάλλοντες τὴν διαληφθεῖσαν αἴτησιν, μετεχειρίσθησαν τὰ αὐτὰ τῆς ὑπερασπίσεως μέσα, καὶ, διαφιλονεικήσαντες, ὡς συνιδιοκτῆται αὐτῆς τῆς οἰκίας των, ἐκ τῆς ὁποίας πηγάζει ἡ περὶ ἀποζημιώσεως, ὡς πρὸς τὸ ὅλον, ἀπαίτησις τοῦ ἀντιδίκου των, ἐζήτησαν οὐχὶ νὰ μὴν ὑποχρεωθῇ ὁ καθεὶς τούτων πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς αὐτὸν μέρος, ἀλλὰ τὸ νὰ μὴ ὑποχρεωθῶσιν εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἀποζημιώσεως, ἥτις, ὡς ἐῤῥέθη, συνίσταται εἰς ποσὸν, ὑπερβαῖνον τὰς 500 δραχμάς.

Ἐπειδὴ, τούτων οὕτως ἐχόντων, οἱ εἰρημένοι, συνιδιοκτῆται τῆς προσημειωθείσης οἰκίας ὄντες, καὶ ἔχοντες ἐκ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν λόγων, ὅλοι συνάμα κοινὸν συμφέρον, καὶ κοινὴν τὴν χρῆσιν τῆς ὑπερασπίσεως εἰς τὸ νὰ μὴ ὑποχρεωθῶσιν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν δραχμῶν 815, ὑπερβαίνουσαν τὸ ποσὸν τῶν 500 δραχμῶν, ἠδύναντο νὰ κάμωσι καὶ τὴν προκειμένην ἔφεσιν· ἑπομένως ἡ περὶ ἀπαραδέκτου αὐτῆς ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου εἶναι ἀποῤῥιπτέα. »

Ἀπόφ. 3466 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

θέσεως, τὸ ὁποῖον προφανῶς καὶ ἀναντιῤῥήτως ὑπερβαίνει τὰς 500 δραχμὰς, καθόσον ὁ ἐνάγων ἂν καὶ ἐκίνησε κατὰ τῶν ἐκκαλούντων, ὡς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέων, ἰδίαν καθ'ἑκάστου ἀγωγὴν, ὁρίζων, δι'αὐτῆς, τὸ παρ' ἑκάστου αἰτούμενον ποσὸν ἐκ δραχμῶν 500, δύναται μὲν, γενομένης μάλιστα παρ' αὐτοῦ ῥητῆς, ἢ σαφῆς παραιτήσεως, νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου, ὅ,περ τυχὸν δὲν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ παρά τινος αὐτῶν· ὥστε, ὄντος ἀντικειμένου τῆς παρούσης δίκης τοῦ ὁλικοῦ τῆς ἀπαιτουμένης ἀποζημιώσεως ποσοῦ, κατὰ τὸ ὁποῖον, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, πρέπει νὰ κανονισθῇ τὸ ἐφέσιμον, ἢ μὴ, τῆς ὑποθέσεως, ὡς ὑπερβαίνοντος τὰς 500 δραχμὰς, ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου, λόγῳ ἀνεκκλήτου, ἐξελέγχεται μὴ βάσιμος, καὶ, ἕνεκα τούτου, καθίσταται ἀποῤῥιπτέα. »

Ἀπόφ. 7133 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.—Ὅρα τὸν ἐπ. §.

§ 168³. Ὅταν ὁ Α. αἰτῇ δραχμὰς 500, ὡς μέρος ζημίας, ἀναβαινούσης εἰς ποσὸν πολὺ ἀνώτερον, τὸ ὁποῖον παρ' ἄλλου ἐναγομένου ἀπαιτεῖ, δι' ἰδίας ἀγωγῆς, συγχωρεῖται ἔφεσις διὰ τὸ ποσὸν ἐκεῖνο;

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, διὰ τῶν παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου κινηθεισῶν ἀγωγῶν, ἀπαιτεῖται μὲν παρ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἐκκαλούντων ποσὸν ἐκ δραχμῶν 500 μόνον, ἀλλ' ἀπαιτεῖται τὸ ποσὸν αὐτὸ ὡς μέρος ζημίας ἐπενεχθείσης, διὰ πράξεως εἰς ἅπαντας τοὺς ἐκκαλοῦντας ἀποδιδομένης ἐκ δραχμῶν 3000· ὥστε πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς παρ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἐκκαλούντων ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως θέλει ἐξετασθῆ δι' ἕνα ἕκαστον κατ' ἰδίαν τὸ ὅλον τῆς προςγενομένης τυχὸν ζημίας· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει, περιλαμβανούσης τῆς μεταξὺ τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ ἑκάστου τῶν ἐκκαλούντων διαφορᾶς τὸ ὅλον τῆς προςγενομένης ζημίας, καὶ ὑπερβαινούσης ταύτης, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐφεσιβλήτου, τὸ ποσὸν τῶν 500 δραχμῶν, ἡ ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ταύτης ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τῶν πρωτοδικῶν ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν, καθόσον πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ ἂν ὑπόκηται, ἢ ὄχι, εἰς ἔφεσιν ἀπόφασις πρωτοδ. λαμβάνεται, κατὰ τὸν νόμον, ὑπ' ὄψιν ὅλον τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς (ἄρθρον 529 § 1 πολιτ. δικ.), διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον, καὶ διότι, ἐν ἀμφιβολίᾳ, ὁ νόμος ἑρμηνεύεται πάντοτε ὑπὲρ τοῦ ἐκκλητοῦ τῶν ἀποφάσεων, καθόσον ἡ γενικὴ τοῦ νόμου ἀρχὴ εἶναι ὅτι πᾶσα ἀπαίτησις ὑπόκειται εἰς δύω βαθμοὺς δικαιοδοσίας· ἄρα ἡ τοῦ ἀπαραδέκτου ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου εἶναι ἀποῤῥιπτέα, ὡς μὴ βάσιμος. »

Ἀπόφ. 7954 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.—Ὅρα τὸν προηγ. §.

§ 169, θ. Ὅταν ἡ ἀγωγὴ ἀφορᾷ ἀπαίτησιν κληρονομίας, τουτέστιν ὁμάδα πραγμάτων, ἡ ἁρμοδιότης κανονίζεται ἐκ τῆς ἀξίας ὅλων τῶν κληρονομικῶν πραγμάτων.—Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 280 § 263.

§ 170, ι. Ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀγωγῆς ἦναι ἀπροσδιόριστον, δύναται τὸ ἐφετεῖον νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν, ἢ νὰ ὁρίσῃ τὴν ἀξίαν; Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 281 ἐπ. § 264, 265.—Ὅρα τὸν ἀνωτ. § 155· ἰδίως τὰς αὐτόθι παραπομπάς.

§ 172, ιβ. Προσωπικαὶ ἀγωγαί, τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 500 δραχμάς, ἀποφασίζονται ἀνεκκλήτως ὑπὸ τῶν πρωτοδικείων, αἱ δὲ παρεμπίπτουσαι ἀγωγαὶ κρίνονται ἀπὸ τὰ δικάζοντα τὴν κυρίαν ἀγωγὴν δικαστήρια. — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 289 § 270.

§ 173, ιγ. Ἡ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ὁρισθεῖσα, διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἀξία τοῦ κινητοῦ κανονίζει τὸ ἐφέσιμον, ἢ μή, τῆς διαφορᾶς·—ἀλλ' ἂν ἡ ἀπόφασις περιώρισε τὸ ποσόν;— Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 289 § 272.—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 254 § 3.

§ 174, ιδ. Ὅταν ἡ ἀγωγὴ συνίσταται εἰς διεκδίκησιν ῥητῶν κινητῶν πραγμάτων, τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ ἀφέθη ἀπροσδιόριστος, συγχωρεῖται ἔφεσις; —Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 292 § 277.

§ 175, ιε. Ἀπόφασις χορηγήσασα εἰς τὴν σύζυγον ὡς μηνιαίαν σύνταξιν, δρ. 35, ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν, καθότι δὲν ὑποπίπτει εἰς προσδιορισμὸν χρόνου ἡ διάρκεια τῆς δίκης, ὥστε νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἡ ἐτησία ποσότης τῶν δραχμῶν 35 κατὰ μῆνα δὲν θέλει ὑπερβῇ τὰς 500 δραχμάς.

Ἀπόφ. 2914 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 176, ις. Ὅταν διὰ τῆς ἀγωγῆς του ἐζήτησεν ὁ ἐνάγων δραχμὰς 33 μετὰ τῶν τόκων, χωρὶς νὰ περιορίσῃ τὴν αἴτησιν τῶν τόκων εἰς μόνον τοὺς ἐπιγινομένους καὶ τοὺς τῆς ὑπερημερίας, εἶναι ἐφέσιμος ἡ ἀπόφασις· (530 πολιτ. δικονομ.—τεμ. 29 § 1 Πανδ. 6. α).

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 186 τοῦ 1848.

§ 177, ιζ. Ὅταν εἰς ἓν κατώτερον δικαστήριον, τὸ ὁποῖον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δικάζῃ ἀνεκκλήτως ἐπὶ ὁριζομένης τινὸς ποσότητος, κλητευθῇ τις πρὸς πληρωμὴν μεγαλητέρας ποσότητος, καὶ τὸ δικαστήριον τὸν καταδικάσῃ εἰς ποσότητα, μὴ ὑπερβαίνουσαν ἐκείνην τῆς ἀνεκκλήτου ἁρμοδιότητός του, ἡ ἀπόφασις αὕτη ὑπάγεται

εἰς ἔφεσιν; ἤ, μ' ἄλλας λέξεις, δύναται ὁ δικαστὴς νὰ κανονίσῃ τὴν ἁρμοδιότητα; — Ὄχι.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 129 τοῦ 1837, ἣν ἐν Εὐρ. τ. 4 σελ. 176 ἐν τέλει.

§ 178, ιη. Ἐπὶ προσωπικῶν καὶ εἰς κινητὰ πράγματα ἀναγομένων ἀγωγῶν, ἄν, προσδιορίσας τὶς τὴν ἀγωγήν του εἰς ποσὸν ἀνώτερον τῶν 500 δραχμῶν, περιορίσῃ ἔπειτα τὴν αἴτησίν του, διὰ τῶν προτάσεών του, κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συζήτησιν εἰς ποσὸν ἔλαττον τῶν 500 δραχμῶν, ἡ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ ἐκδιδομένη ἀπόφασις ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν; — Ὄχι.

Ἐὰν ὅμως τὸ ποσὸν δὲν περιωρίσθη κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου συνεδρίασιν, ἀλλὰ κατὰ τὴν δευτέραν, ἢ τρίτην, ἡ ἀπόφασις ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν.

Ἀπόφ. 341 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3408).

§ 179, ιθ. Ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς κυρίας δίκης περιστρέφηται εἰς ποσὸν μὴ ὑποκείμενον εἰς ἔφεσιν, ἀνέκκλητος εἶναι καὶ ἡ περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασις, ἥτις ἐπὶ τῆς κυρίας ταύτης δίκης ἐκδίδεται. — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 288 § 269.

§ 180, κ. Ὁ Α. ἐκίνησεν ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Β. ζητῶν, διὰ βυθισθέν τι πλοϊόν του, δραχμὰς 700, καὶ δραχμὰς 6 τὴν ἡμέραν, ἀρχομένης τῆς ἀποζημιώσεως ἀπὸ τῆς βυθίσεως τοῦ πλοίου. Εἰς τὴν δίκην ταύτην ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐμποροδικείου ἦναι ἀνέκκλητος, τὸ δὲ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, διὰ τῆς ἀποφάσεώς του 6103, ἔλυσε τὸ ζήτημα καταφατικῶς, ἀποφανθὲν οὕτως:

« Ἐπειδή, κατὰ τὸν ἀπὸ 2 Μαΐου 1835 νόμον, τὰ ἐμποροδικεῖα κρίνουν ἀνεκκλήτως περὶ ὅλων τῶν αἰτήσεων, ὅσαι, κατὰ τὸ κεφάλαιον, δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 800 δραχμάς· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, αἱ αἰτήσεις τοῦ ἐνάγοντος περιορίζονται εἰς κεφάλαιον ἔλαττον τοῦ εἰρημένου ποσοῦ, ἤγουν δραχ. 700 διὰ τὴν ἀξίαν τῆς λέμβου, καὶ δραχμὰς 24 διὰ στερηθέντα κέρδη ἀνὰ δραχ. 6 τὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 5 τοῦ αὐτοῦ μηνός, καθ' ἣν ἐπεδόθη ἡ προκειμένη ἀγωγή· αἱ δὲ μετὰ τὴν ἀγωγήν, ἀνὰ δραχμὰς 6 τὴν ἡμέραν ἀποζημιώσεις δὲν δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸν λογαριασμὸν τοῦ κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς, διότι δὲν ἀποτελοῦσι κεφάλαιον, ὀφειλόμενον δῆθεν μέχρι τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ παρεπόμενον αὐτῆς τῆς ἀγωγῆς· τὰ δὲ τοιαῦτα παρεπόμενα δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀφορώσης τὴν ἁρμοδιότητα νενομισμένης ποσότητος, ὡς προκύπτει καὶ ἀπὸ τὸ ἄρθρον

530 τῆς πολιτ. δικονομίας, καθ' ὃ μόνον τὰ μέχρι τῆς ἀγωγῆς ἀπαιτούμενα ἀντικείμενα λογίζονται, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ἐπιγινόμενοι τόκοι, καὶ αἱ ἄλλαι παρεπόμεναι ἀπαιτήσεις· ὅθεν ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως ἔνστασις εἶναι ὀρθὴ καὶ βάσιμος. »

'Απόφ. 6103. —Σημειωτέον ὅτι ἡ ἀγωγὴ ἐκινήθη τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν βύθισιν τοῦ πλοίου.

§ 181, κά. Ἡ ὁμολογία τοῦ ἐναγομένου περὶ μέρους τοῦ χρέους, δι' ὃ ἐνάγεται, καθίστησι τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν ἀνέκκλητον, ἐὰν τὸ μὴ ὁμολογούμενον τοῦ χρέους δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς δραχμὰς 500; Ὄχι. Αἱ ὁμολογίαι τῶν διαδίκων τότε μόνον θεωροῦνται ὡς περαιοῦσαι τὴν δίκην, ὅταν ἤθελαν συνάδει μὲ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐνάγοντος, καὶ ἤθελαν ἀποδεχθῆ παρὰ τούτου, κατὰ τὸ ἄρθρον 549 τῆς πολιτ. δικονομίας.—Ἄλλως, ἡ ἐν μέρει ὁμολογία τοῦ ἐναγομένου ἤθελε στερήσει τὸν ἀντίδικον τοῦ δευτέρου βαθμοῦ τῆς δικαιοδοσίας, καὶ ἤθελε θεωρηθῆ ὡς μέσον καταργήσεως, ἢ ἀποπερατώσεως τῆς δίκης.

'Απόφ. 407 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5107). — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 51 ἐπ.

§ 182, κϐ. Τὰ ἐμποροδικεῖα κρίνουν ἀνεκκλήτως περὶ ὅλων τῶν αἰτήσεων, ὅσαι, κατὰ τὸ κεφάλαιον, δὲν ὑπερβαίνουν τὸ ποσὸν τῶν 800 δραχμῶν, καὶ ἂν ἀπέῤῥιψαν ἔνστασιν ἀναρμοδιότητος, ὅταν, ὡς πρὸς τοῦτο, δὲν ὑπάρχῃ ἔφεσις.

'Απόφ. 5817 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 184, κδ. Ὁ Α ἐνήγαγε τὸν Β, ζητῶν κινητά τινα πράγματα. Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ἐξεδόθη ἀπόφασις, παραδεχομένη αὐτήν· μετὰ ταῦτα δὲ ἐκινήθη ἀγωγὴ περὶ πληρωμῆς δραχμῶν 300, ἀξίας τῶν πραγμάτων.

Ζητεῖται λοιπὸν, ἂν συγχωρῆται ἐπὶ τῆς νέας ταύτης ἀγωγῆς ἔφεσις, ἐν ᾧ ἡ πρώτη δίκη ὑπήγετο εἰς ἔφεσιν;

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν, δι' ἀποφάσεως 7981 τοῦ 1851, ἔλυσε ἀποφατικῶς τὸ ζήτημα.

« Ἐπειδὴ ἡ ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου 1848 ἀγωγὴ τοῦ Ν., δι' ἧς οὗτος διεκδικεῖ ἀπὸ τὴν ἀντίδικόν του ἐναγομένην τὰ τρία οἰνοβάρελλα αὐτούσια, ἐξεδικάσθη τελεσιδίκως, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5736 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου· ἤδη δὲ πρόκειται περὶ νέας ἀγωγῆς, στηριζομένης εἰς τὸ, διὰ τῆς τελεσιδικίας τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, κεκτημένον δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἀντικειμένου, ὡς ἐπιδικασθέντος αὐτῷ· ἑπομένως δὲν δύναται τὸ

δικαστήριον τοῦτο, ὡς πρὸς τὴν ἁρμοδιότητά του, (ἤγουν, τὸ, ἕνεκα τοῦ ποσοῦ τῆς ἀγωγῆς, ἐφέσιμον, ἢ μὴ, τῆς προκειμένης ἤδη ὑπ᾽ ἀριθ. 610 ἀποφάσεως τῶν ἐν Μεσολογγίῳ πρωτοδικῶν) νὰ λάβῃ ὑπ᾽ ὄψιν τὰ στοιχεῖα τῆς ἐκδικασθείσης ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου 1848 ἀγωγῆς, ἀλλ᾽ ἐκεῖνα τῆς προκειμένης ἀπὸ 16 Ἰουνίου 1850, ἥτις ἔχει ἀντικείμενον μόνον τὴν ἀπόδοσιν δραχμῶν 305, ὡς ἀντίτιμον τῶν μὴ αὐτουσίως παραδιδομένων, ὡς ἀνωτέρω, πραγμάτων. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 530 τῆς πολιτ δικονομίας, ὅταν τὸ πρωτοδικεῖον κρίνῃ περὶ ἀγωγῶν, ἀναγομένων εἰς κινητὰ πράγματα, τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον δὲν ὑπερβαίνει τὰς 500 δραχμὰς, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δικάζει εἰς πρῶτον καὶ τελευταῖον βαθμόν. »

§ 185, κέ. Ὅταν, διὰ τῆς μὲν τῆς ἐνώπιον τοῦ ἐμποροδικείου ἀγωγῆς του, ὁ ἐνάγων ἐζήτησε ποσὸν μεῖζον τῶν δραχμῶν 800, διὰ δὲ τῶν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ προτάσεων αὐτοῦ περιώρισε τὴν αἴτησίν του εἰς δραχμὰς 750, ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐμποροδικείου εἶναι ἀνέκκλητος.

Ἀπόφ. 273 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5059).— Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 47 ἑπ.

§ 186, κς. Οἱ μετὰ τὴν ἀγωγὴν τόκοι δὲν λαμβάνονται ὑπ᾽ ὄψιν, ὡς πρὸς τὴν ἔφεσιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 530 τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἀπόφ. 273 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5059).

§ 187, ζ. Αἱ περὶ παρατάσεως προθεσμίας ἀποφάσεις δύνανται νὰ ἐκκαλεσθῶσι καὶ πρὸ τῆς ὁριστικῆς, οὖσαι παραρτήματα τῶν περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεων.

Ἀπόφ. 6812 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν. — Ὅρα κατωτ. § 204 ἑπ.

§ 188, κη. Τὸ ἐκκλητὸν, ἢ μὴ, τῆς ἀποφάσεως κανονίζεται ἀπὸ τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης καὶ τῆς πρώτης αἰτήσεως· αἱ δὲ περὶ τῶν δευτερουσῶν αἰτήσεων καὶ παρεπομένων τῶν ἀρχικῶν ἀποφάσεων, ἀκολουθοῦν τὴν τύχην τῶν ἐπὶ τῶν κυρίων ἀντικειμένων καὶ τῶν ἀρχικῶν αἰτήσεων ἐκδιδομένων. Ὅταν λοιπὸν ἡ πρώτη αἴτησις ἀφορᾷ ἐκκένωσιν τῆς οἰκίας, παρακολούθημα δὲ ταύτης ἦτο καὶ ἡ ἀποζημίωσις ἀνὰ δραχμὰς 100 τὸν μῆνα, ἡ ἀπόφασις ὑπόκειται εἰς ἔφεσιν ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον ἀντικείμενον· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἡ περὶ ἀποζημιώσεως αἴτησις, ἀναφερομένη εἰς ἀόριστον χρόνον, ἠδύνατο νὰ ὑπερβῇ τὰς 500 δραχμάς.

Ἀπόφ. 5334 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν. (Νομ σελ. 5034).

§ 189, κθ. Δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν αἱ ἀποφάσεις τῶν πρω-

τοδικῶν, αἱ ἐκδιδόμεναι ἐπὶ τῇ περὶ γνησιότητος διαδικασίᾳ ὑπὸ τῶν πρωτοδικείων, εἰς τὰ ὁποῖα παρεπέμφθη τὸ ζήτημα ὑπὸ τῶν ἐμποροδικῶν, ἂν τὸ ἀντικείμενον τῆς δίκης δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχμάς.

'Απόφ. 5324 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5031).

§ 193. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 530 τῆς πολιτ. δικονομ. προκύπτει ὅτι, ὅταν ὁ ἐνάγων δὲν ἤθελεν ὁρίσει τὴν ἀξίαν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, ἢ ὅταν αὕτη ἀφορᾷ διάφορα κεφάλαια ἄσχετα καὶ ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων, ἡ δ' ἀξία τινῶν μὲν ἐξ αὐτῶν ἤθελεν εἶσθαι ὡρισμένη, καὶ ἄλλων ἀόριστος, ἡ ἀπόφασις εἶναι ἐφέσιμος.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 530 τῆς πολιτ. δικονομίας καθιεροῖ μόνον δύω ἀρχάς, τὴν μέν, καθ' ἣν ἡ ἐξουσία τῶν πρωτοδικῶν τοῦ δικάζειν εἰς πρῶτον καὶ τελευταῖον βαθμὸν προςδιορίζεται ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ ὑπὸ δίκην ἀντικειμένου, τὴν δ' ἑτέραν, καθ' ἣν μόνον ἡ ἀναφερομένη εἰς τὴν πρώτην αἴτησιν τοῦ ἐνάγοντος ἀξία αὐτοῦ εἶναι ἐκείνη, ἥτις προςδιορίζει τὴν ἁρμοδιότητα, ἐξάγεται ἐντεῦθεν ὡς ἀναγκαία συνέπεια ὅτι, ὁπόταν ὁ ἐνάγων δὲν ἤθελε προςδιορίσει τὴν ἀξίαν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, ἢ ἂν ἤθελεν ἀφορᾷ διάφορα κεφάλαια ἄσχετα καὶ ἀνεξάρτητα ἀλλήλων, ἡ ἀξία τινῶν μὲν ἐκ τῶν ὁποίων ἤθελεν εἶσθαι ὡρισμένη, τῶν δὲ ἀόριστος, ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν θεωρεῖται καὶ εἶναι ἐφέσιμος.

Ἐπειδή, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ ἐφεσείουσα Ε., ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τῆς 22 Αὐγ. 1842 ἀγωγῆς της, ἥτις ἐπανῆλθεν εἰς συζήτησιν, δυνάμει τῆς ἀνακοπῆς καὶ τῆς ἐπ' αὐτῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, ἐζήτει, διὰ τῆς αὐτῆς ἀγωγῆς, ἀπὸ τὸν ἐφεσίβλητον ὁμοῦ μὲ τὰ διάφορα ἄλλα ἀντικείμενα, ἅτινα ἐδικάσθησαν ὁριστικῶς, διὰ τῆς μνησθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, καὶ δραχμὰς προςέτι 141, τὰς ὁποίας οὗτος εἶχε λάβει ἀπὸ μίσθωμα τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος μέρους τοῦ προικοδοτηθέντος αὐτῷ περιβολίου, ἔτι δὲ καὶ ἀποζημίωσιν ἀπροςδιόριστον, ἕνεκα βλάβης, προξενηθείσης εἰς τὸ ῥηθὲν τεμάχιον τοῦ περιβολίου της, ὡς ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως δῆθεν τοῦ ἀναγκαιοῦντος αὐτῷ ὕδατος, περὶ οὗ διετάχθησαν ἀποδείξεις, διὰ τῶν εἰρημένων ἀποφάσεων· ὅθεν ἡ ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς, τῆς ἀφορώσης τὴν ἀγωγὴν ταύτην, ἐκδοθεῖσα καὶ προςβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἐφέσιμος. »

'Απόφ. 5035 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

Ἕτερά τινα εἴδη ἀποφάσεων.

§ 194. Ἡ περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴ, ἀναφερομένη εἰς ἀντικείμενον μὴ προςδιωρισμένον κατὰ τὸ ποσὸν, ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν.

Ἀπόφ. 2014 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 195. Ἡ περὶ διαγραφῆς τῆς δίκης ἐκ τοῦ πινακίου ἀπόφασις ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν. — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 287 § 268.

§ 196. Ἀπόφασις, διατάττουσα ἀπόδειξιν περὶ ἀντικειμένου, ἀφορῶντος ποσὸν μικρότερον τῶν 500 δραχμῶν, δὲν ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν, διότι τὰ προδικαστικὰ ζητήματα ἀκολουθοῦν τὴν τύχην τῆς κυρίας ὑποθέσεως.

Ἀπόφ. 25 τοῦ 1835 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 197. Τὸ κανονίζον τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου εἶναι ἡ καθυποβαλλομένη αὐτῷ κυρία αἴτησις, καὶ οὐχὶ τὰ εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην ἐπιῤῥοὴν δυνάμενα νὰ ἔχωσι παρεμπίπτοντα ζητήματα.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, τὸ κανονίζον τὴν ἁρμοδιότητα τῶν δικαστηρίων εἶναι ἡ καθυποβαλλομένη αὐτοῖς κυρία αἴτησις, καὶ οὐχὶ καὶ τὰ εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην ἐπιῤῥοὴν δυνάμενα νὰ ἔχωσι καὶ τυχὸν παρουσιασθησόμενα παρεμπίπτοντα ζητήματα.

Ἐπειδὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ ἐπὶ τῆς ἐφεσιβλήτου, διὰ τῆς ἀγωγῆς της, γενομένη αἴτησις ἀντικείμενον ἔχει τὴν ἐπιδίκασιν ποσοῦ, ὑπαγομένου εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν εἰρηνοδικείων· τὸ δὲ ζήτημα περὶ τῆς κυριότητος, ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον οὐδεμία, διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐγένετο αἴτησις, ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιον τῶν πρωτοδικῶν, κατὰ συνέπειαν τῶν ἀντιῤῥήσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἀλλ' ἠδύνατο, ἐὰν δὲν ἐγίνοντο αἱ ἀντιῤῥήσεις αὗται, καὶ νὰ μὴ παρουσιασθῇ· ἑπομένως ἁρμοδίως ἡ εἰρημένη ἀγωγὴ ἐνώπιον τοῦ πρωτοδ. εἰςήχθη. »

Ἀπόφ. 7580 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν. — Ὅρα καὶ ἀνωτ. § 148.

§ 199. Τὸ περὶ ἀνηλικιότητος ζήτημα ὑπάγεται εἰς ἔφεσιν; ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 288 § 269 καὶ σελ. 55.

Ἀποφάσεις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν (1).

§ 200. Κατὰ τῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων συγχωρεῖται ἔφεσις;

---

(1) Τὰ εἰρηνοδικεῖα δικάζουν ἐπὶ ἀνακοπῶν κατὰ κατασχέσεων;
Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 306 ἐπ. (§ 286, 287). — Αὐτ. σελ. 480.

Γνωστὸν εἶναι ὅτι, μετὰ πολλὰς περιστροφάς, τὰ ἀνώτερα δικαστήρια, ὁδηγούμενα ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν νομολογίαν, διακρίνουσι τὰς ἀποφάσεις, ὅσαι ἐκδίδονται ἐπὶ τῇ ἀνακοπῇ τῶν ὀφειλετῶν, ἀπὸ τὰς ἀποφάσεις, ὅσαι ἐκδίδονται ἐπὶ ἀνακοπῶν, συνεχομένων μετ' ἀγωγῆς διεκδικήσεως τρίτων προςώπων. Ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει ἐφαρμόζουσι τὰς ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι διέπουσιν, ἐν γένει, τὸ περὶ τοῦ ἐφεσίμου, ἢ μή, τῶν δικῶν· ἐν δὲ τῇ πρώτῃ, λαμβάνεται *συνήθως* (προςέξατε εἰς τὴν λέξιν ταύτην) ὑπ' ὄψιν τὸ ποσὸν τό, διὰ τῆς ἐκτελέσεως, ἐπιζητούμενον. — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 43, 44, 79—89, 298—304, ὅπου, ἐν ἐκτάσει, τὰ περὶ τούτου.

Σημ. Πρὸς εὐκολίαν τοῦ ἀναγνώστου σημειῶ ἐνταῦθα (§ 201 ἐπ.) καὶ τὴν ὑπὸ τῶν δικαστηρίων καθιερωθεῖσαν νομολογίαν.

Ὀφειλέται.—§ 201 ά) Ὅταν ἐπισπεύδηται ἡ ἐκτέλεσις συμβολαίου τινός, τὸ ὁποῖον ἐξετέλεσεν ἤδη ἑκουσίως καὶ ἐν μέρει ὁ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις, αἱ κατὰ συνέπειαν τῆς ἐκτελέσεως ταύτης ἀναφυόμεναι ἔριδες ἐκδικάζονται ἀνεκκλήτως, ἂν τὸ ζητούμενον, διὰ τῆς πρὸς πληρωμὴν ἐπιταγῆς, ποσὸν δὲν ὑπερβαίνῃ τὴν ποσότητα τῶν 500 δραχμῶν.

Εἶναι δὲ ἀδιάφορον, ἂν τὸ ὅλον τοῦ εἰς πλαστὸν τίτλον περιεχομένου ὑπερβαίνῃ τὴν μνησθεῖσαν ποσότητα, ἐὰν ὁ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις δὲν ἐζήτησε τὴν ἀκύρωσιν τοῦ μνησθέντος τίτλου, διὰ νὰ τῷ ἐπιστραφῶσιν ὅσα ἑκουσίως ἐπλήρωσεν.

Ἀποφ. τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 360).

β') Εἶναι ἐφέσιμοι αἱ ἀποφάσεις, αἱ ἀπαγγελλόμεναι ἐπὶ ἐρίδων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ὅταν ἡ ἐκτελεστέα ἀπόφασις δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχμάς; ὄχι· τὸ ἄρθρον 530 τῆς πολιτ. δικονομίας δὲν κάμνει διάκρισίν τινα ὡς πρὸς τὴν περὶ ἐκτελέσεως δίκην, προςωπικὴν οὖσαν, τὸ δὲ ἄρθρον 871 τῆς πολιτ. δικονομίας ἀφορᾷ μόνον τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν· ἄλλως, ἤθελε προκύπτει τὸ ἄτοπον, ἡ μὲν αἰτία νὰ δικάζηται ἀνεκκλήτως, ἡ δὲ συνέπεια αὐτῆς ἐκκλητῶς.

Ἀπόφ. 274 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

γ') Τὰ ἐκ προςωπικῆς κρατήσεως ἀναφυόμενα ζητήματα ὑπάγονται εἰς ἔφεσιν (1); — Ὅρα Εὐρ. τόμ. 5 σελ. 255 § 6.

---

(1) Ἡ ἀνέκκλητος ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου ἀπόφασις τῶν ἐμποροδικῶν δὲν δύναται νὰ ἐκκαλεσθῇ διὰ τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἀπαγγέλλει προςωπικὴν κράτησιν.

Ἀπόφ. 172 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4847).

δ') Ὅταν πρόκηται περὶ ἀνακοπῆς κατὰ κατασχέσεως ζώων, τῶν ὁποίων τὴν ἀξίαν ὁρίζει ὁ ἐνάγων ἥσσονα μὲν τῶν 500 δραχμῶν, μείζονα δὲ τῶν 300, ἀλλὰ συγχρόνως ἀπαιτεῖται καὶ ἀποζημίωσις, ποῦ ὑπάγεται ἡ δίκη; — Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὑρ. τόμ. 4 σελ. 305 § 285.

ε') Ὅταν τὸ ἀντικείμενον τῆς πρωτοδίκου περὶ ἐκτελέσεως δίκης, ἥτις καθίσταται νέα δίκη, κατὰ τὸ ἄρθρον 864, δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχμάς, ἡ κατ' αὐτῆς ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος.

Ἀπόφ. 135 τοῦ 1836 καὶ 1 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 306 καὶ 2114).

ϛ') Ὅταν ἡ οὐσιαστικὴ ἐκτελουμένη ἀπόφασις δὲν ὑπόκηται εἰς ἔφεσιν ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, αἱ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν, ἂν καὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς ἤθελεν ὑπερβαίνει τὰς 500 δραχμάς.

Ἀπόφ. 34 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 306).

ζ') Ἡ ἀπόφασις τῶν πρωτοδικῶν, ἥτις ἐρείδεται ἐπὶ ἐρίδων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ δανειστοῦ περὶ ἀταξίας, λαβούσης χώραν περὶ τὴν διαδικασίαν τοῦ πλειστηριασμοῦ, δὲν εἶναι ἐκκλητέα, ἂν ἡ ἐκτελεστέα ἀπόδοσις δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχμάς, καὶ ἂν τὸ κατασχεθὲν ἀντικείμενον ἦναι ἀκίνητον.

Ἀπόφ. 167 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4902), περιέχουσα καὶ γνώμην μειονοψηφίας.

η') Τὸ ἐκκλητόν, ἢ μή, τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἥτις ἐκδίδεται ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν προτεινομένων ἐκ μέρους τοῦ διωκομένου ὀφειλέτου ἐνστάσεων, κανονίζεται ἐκ τῆς ἐκτελεστέας ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. 112 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4734).

θ') Τὸ ἐκκλητόν, ἢ μή, τῆς ἀποφάσεως, τῆς ἐκδιδομένης ἐπὶ ἐρίδων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν συντηρητικοῦ τινὸς μέτρου, κανονίζεται ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ κατασχεθέντος πράγματος, καὶ οὐχὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς κυρίας αἰτήσεως. (;)

Ἀπόφ. 44 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4710).

ι') Τὸ ἐκκλητόν, ἢ μή, τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τῆς ἐκδιδομένης ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν προτεινομένων ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου ἐνστάσεων, κανονίζεται ἐκ τῆς ἀξίας τῆς ἐκτελεστέας ἀποδόσεως· ὅταν δὲ ἐκτελεστέα ἀπόδοσις ἦναι ἐργαστήριόν τι, τοῦ

ἐκθέσεων φαίνεται, εἶναι ἡ διαφιλονείκησις τῆς δηλώσεως τοῦ Θ. Σ., ὡς τρίτου· περὶ δὲ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διεξάγεται, ὡς περὶ συνοπτικῆς δίκης, συζήτησις καὶ ἀπόφασις (ἄρθρον 932 τῆς πολιτ. δικονομίας) ὡς κατ' ἀποφάσεων ἐπὶ συνοπτικῶν δικῶν, οὐ μόνον συγχωρεῖται ἀνακοπὴ (ἄρθρον 580—611, εἰς τὰ ὁποῖα παραπέμπει τὸ ἄρθρον 623, ἐδάφιον 2 τῆς αὐτῆς δικονομίας), ἀλλὰ καὶ ἡ ἔφεσις γίνεται κατ' αὐτοῦ μετὰ τριάκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἀντίδικον παραδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως· ὅθεν, ἔχοντος τοῦ δημοσίου, δυνάμει τοῦ νόμου, τὸ δικαίωμα νὰ ἐκκαλέσῃ τὴν ἄνω μνησθεῖσαν ἐρήμην αὐτοῦ ἀπόφασιν ἐντὸς 38 ἡμερῶν, λογιζομένης καὶ τῆς πρὸς ἀνακοπὴν ὀκταημέρου προθεσμίας, ἡ προκειμένη ἔφεσις αὐτοῦ, γενομένη μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμέρας, ἔγινεν ἐμπροθέσμως· ἑπομένως καὶ ἡ περὶ τοῦ ἐκπροθέσμου τῆς ἐφέσεως τοῦ δημοσίου ἔνστασις τῶν εἰρημένων Ε. καὶ Σ, λόγῳ, ὅτι ἡ ἔφεσις αὕτη ἔγινε μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν τριάκοντα καὶ μιᾶς, καὶ οὐχὶ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, ἢ ἐντὸς τριάκοντα, δὲν εἶναι βάσιμος. »

Ἀπόφ. 4705 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ποῖαι εἰσὶν ὁριστικαί, ποῖαι παρεμπίπτουσαι κτλ. ἀποφάσεις;

§ 204—304. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὡμίλησα ἐν τῷ ἡμετέρῳ Εὐρ. τόμ. 3 σελ. 158 ἑπ., καὶ τόμ. 2 σελ. 100.—ὅρα Εὐρ. Ῥολλ. λέξει *appel*, ἀρ. 225 – 335.

Σημ. Εἶχον ἕτοιμον περίληψιν, τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἀφορῶσαν, διὰ νὰ τὴν καταταχωρήσω ἐνταῦθα, ἀλλά, χάριν οἰκονομίας χρόνου καὶ δαπάνης, τὴν παρέλιπον. Διὰ τοῦτο ὑπάρχει καὶ ὑπερπήδησις εἰς τοὺς §§. Ἴσως καταχωρήσω τὴν περίληψιν ταύτην, περιέχουσαν καὶ τὴν νεωτέραν νομολογίαν, ἐν λέξει *ὁριστικαὶ κτλ. ἀποφάσεις*.

Προθεσμία πρὸς ἔφεσιν (1).

§ 305. Ἡ ἔφεσις δύναται νὰ γίνῃ καὶ πρὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς

(1) *Γαλλ. νομολ.* — Ῥωμ. δίκ. νεαρ. 23 κεφ. 1. — Καν. δ. *Masuer pratiq.* τίτλ. 35 *de l'appel*. —Ἀρχαῖον Γαλλ. δίκαιον Μοντέσκ. βιβλ. 28, τίτλ. 30.— Ῥολλ. Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 65.

765 (α). Ἔφεσις κατ' ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀποῤῥίπτεται ἔνστασις

(α) Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι εἰσὶν οἱ ἐν τῷ Εὐρ. τοῦ Ῥολλίνου, λέξει appel, ἀνταποκρινόμενοι.

ἀποφάσεως. — Ἀπόφ. 224 τοῦ 1837 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομικ. σελ. 41).

περὶ ἀναρμοδιότητος, ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητος, μέχρι ποίας ἐποχῆς συγχωρεῖται; (ὅρα *Carré* ζήτ. 1594.—Μερλ. *quest.* λέξει *union des créanciers* § 2. — *Berriat*, σελ. 406. — Ἡμέτ. Εὐρ. τόμ. 4 § 145. 281, 295.

770. Ὁ κανὼν, τὸν ὁποῖον ἔθεσεν ὁ νομοθέτης ἐν τῷ ἄρθρῳ 752 § 2, ὑπόκειται εἰς ἐξαιρέσεις τινάς; (871 πολιτ. δικ. 756, 753, 754, 1019. 951, 994).

Ὑπολογισμὸς τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας. —*Ἀπόστασις.*

787.—790. Εἰς τὴν Γαλλίαν (α) ἔλαβον χώραν πολλαὶ διαμφισβητήσεις, ἂν ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 443 τῆς γ. δ. ὁριζομένη προθεσμία εἶναι *franc*. Εὐτυχῶς τὸ ἄρθρον 193 § 1 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐματαίωσεν ὅλας ἐκείνας τὰς διαμφισβητήσεις.

791. Ὑπάρχει καὶ ἄλλη εἰς τὴν Γαλλίαν διαμφισβήτησις, ἂν ἡ τρίμηνος (β) πρὸς ἔφεσιν προθεσμία συνίσταται εἰς 90 ἡμέρας, ἢ ἂν πρέπῃ νὰ ὑπολογίζηται *du quantième d'un mois au quantième correspondant du mois suivant* (γ). Τὸ ἄρθρον 194 § 2 τῆς πολιτ. δικονομ. ἔκοψε καὶ τὴν περὶ τούτου διαμφισβήτησιν.

823. Ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία δὲν ἄρχεται πρὸ τῆς ἐπισήμου κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως· εἶναι ἀδιάφορον, *κατὰ τοὺς Γάλλους*, ἂν ὁ διάδικος παρευρέθη εἰς τὸ ἀκροατήριον· ἂν ἤκουσε τὴν ἀπόφασιν ἀναγινωσκομένην, καὶ ἂν ἔχῃ πλήρη γνῶσιν αὐτῆς. Διὰ νὰ γίνῃ ὑπερήμερος, πρέπει νὰ γίνῃ κοινοποίησις· *paria sunt non esse, aut non significari.* —Ὅρα ἡμέτ. Εὐρ. ἀνωτ. σ. 150 ἐπ.

825. Ὅταν ἡ μὲν ἀπόφασις δὲν ἐκοινοποιήθη, ἡ δὲ ἔφεσις ἀπερρίφθη διὰ τυπικόν τινα λόγον (οἷον δι' ἀκυρότητά τινα, ἢ διὰ λόγον τινὰ ἀπαραδέκτου), συγχωρεῖται νὰ γίνῃ καὶ νέα ἔφεσις· ἂν ὅμως ἀπερρίφθη κατ' οὐσίαν, νέα ἔφεσις δὲν συγχωρεῖται.- *Chauv. sur Carré* ζήτ. 1562 *tert.*

833. Ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐκκαλοῦντος κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως ἐπιφέρει τὴν ἔναρξιν τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας; (Ὅρα *Boitard.* τόμ. 2 σελ. 223 ἀρ. 184. — *Chauv. sur Carré* ζήτημα 1564.—Ὅρα *Συναίνεσις*).

(α) Ὅρα Εὐρ. Ῥολλ. τόμ. 1 σελ. 657.
(β) Pr. c.
(γ) Ὅρα Εὐρ. Ῥολλ. αὐτ.

Σημ. Ἐννοεῖται ὅτι πρόκειται περὶ ἀποφάσεως, καθ' ἧς ἀνακοπὴ δὲν συγχωρεῖται, ἢ εἶναι περιττή.

844, 845. Διὰ νὰ ἔχῃ ἡ κοινοποίησις ἀποτελέσματα, ἀπαιτεῖται ά) νὰ ἔχῃ ἐκεῖνος, κατὰ παραγγελίαν τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται, τὴν ἐλευθέραν διαχείρησιν τῆς περιουσίας του (α)· 6') νὰ ἦναι διάδικος.

849. Κοινοποίησις, γενομένη ἐν ὀνόματι ἀποθανόντος τινὸς, εἶναι ἄκυρος καὶ δὲν ἐπιφέρει τὴν ἔναρξιν τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας.

851. Ὡσαύτως δὲν παράγει ἀποτελέσματα ἐπίδοσις, γενομένη κατὰ παραγγελίαν τινὸς παρασταθέντος ὡς κληρονόμου, ἀλλὰ μὴ νομιμοποιήσαντος τὴν ἰδιότητά του ταύτην.

855. Ἡ εἰς τὸν πληρεξούσιον κοινοποίησις τῆς ἀποφάσεως ἐπιφέρει τὴν ἔναρξιν τῆς προθεσμίας;

Τί ὡς πρὸς τὰς ἑταιρίας; Εὑρ. Ῥολλ. λέξει *appel*, ἀρ. 863 ἐπ.

Διακοπὴ καὶ παράτασις τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας.

Θάνατος τοῦ διαδίκου.—Ὅρα καὶ ἄλλας περιπτώσεις εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Ῥολλ. λέξει *appel*, ἀρ. 968—1004.

Προθεσμία πρὸς ἔφεσιν κατὰ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων (6).

Ὅρα Εὑρ. Ῥολλίνου, λέξει *appel*, ἀρ. 1005 ἐπ.

1021. Λέγοντες *ἐρήμην* ἀποφάσεις ἐννοοῦμεν τὰς ἀληθῶς τοιαύτας, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς κακῶς ὡς τοιαύτας χαρακτηρισθείσας.

1036—1040. Δύναταί τις, παραιτούμενος τῆς ἀνακοπῆς, νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον; Ναὶ, ἂν παρῆλθεν ἡ πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμία. *Chauv.* ζήτ. 1571.

1041. Ἂν, ἐκ πολλῶν διαδίκων, ἐχόντων τὸ αὐτὸ συμφέρον, εἷς ἔκαμεν ἐμπροθέσμως ἀνακοπὴν, οἱ δ' ἕτεροι κατέφυγον εἰς τὸ ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον, παρελθούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, διακριτέον ἂν τῆς δίκης τὸ ἀντικείμενον ἦναι διαιρετὸν ἢ ἀδιαίρετον, ἀλληλέγγυον ἢ μή· ἡ περὶ τούτων δ' ἀπόφασις θέλει μᾶς ὁδηγήσει, ἂν οἱ ἐκκαλοῦντες πρέπῃ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸ ἐπιληφθὲν τῆς ἀνακοπῆς δικαστήριον. (Ὅρα ἀνωτ. § 1 ἐπ.).

1042, 1043. Ἂν τὸ ἀντικείμενον ἦναι διαιρετὸν, καὶ οἱ ἐνεχό-

(α) Ἄρα ἀνήλικες καὶ ἀπηγορευμένοι δὲν δύνανται νὰ παραγγείλωσί τι πρὸς ἐπίδοσιν.

(6) Ποῖαι ἐρήμην κατὰ τὸ γαλλ. δίκαιον; Ὅρα Εὑρ. Ῥολλ. τόμ. 1 σελ. 666 ἀρ. 1023 ἐπ.

§ 306. Ἔφεσις κατ' ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης ἐπὶ δίκης, λαβούσης χώραν κατὰ συνέπειαν τακτικῆς καὶ κυρίας ἀγωγῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκεν ἀδικήματος, δύναται νὰ γίνῃ ἐντὸς 30 ἡμερῶν. Ἂν δὲ τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα παρέπηται ἐκ ποινικῆς ἀποφάσεως, ἡ περίστασις αὕτη δὲν ἀποτελεῖ τὴν περὶ ἐκτελέσεως δίκην

'Απόφ. 2253 τοῦ 1842 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 307. Προκειμένου λόγου περὶ ἐφέσεως, ἀφορώσης τὸν ἔγγυον φόρον καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα τῆς σταφίδος, ἡ ἔφεσις πρέπει νὰ ἐπιδίδηται ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὸν τόπον, ἔνθα ἐγένετο ἡ ἐξαγωγὴ τῆς σταφίδος, ἀφίξεως τοῦ δημοσιεύοντος τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

'Απόφ 3815 τοῦ 1846 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 308. Εἰς τὴν προθεσμίαν πρὸς χρῆσιν ἐνδίκου τινὸς μέσου ἐξετάζεται τὸ ζήτημα ἂν, ἐν περιπτώσει ἀνωτέρας δυνάμεως, ἐμποδίσθη τὶς νὰ κάμῃ ἔγκαιρον χρῆσιν τοῦ νομίμου ἐνδίκου μέσου.

'Απόφ. 6112 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφετῶν.—Ὅρα κατωτ. § 325.

§ 309. Ὅρα τοὺς ἀνωτέρω §§ 11, 12.

§ 310—318. Ἀπὸ πότε ἄρχεται ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία;

Παρατηρῶ.

ά) Ὅτι, αἱ διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας, περὶ τῆς πρὸς

μενοι μὴ ἀλληλέγγυοι, ἕκαστος αὐτῶν ἐπιδιώκει τὴν ἀνακοπὴν, ἢ τὴν ἔφεσίν του (α).

1046. Ἂν τὸ ἀντικείμενον ἦναι ἀδιαίρετον ἢ ἀλληλέγγυον, ἡ παρέλειψις τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, ὡς πρὸς τινας, ἐπιφέρει ὡς ἀποτέλεσμα ὅτι ἅπαντες ὀφείλουν νὰ κάμωσιν ἔφεσιν. *Chauv.* ζήτ. 1570.—Γαλλ. ἀρ. 80.

'Ερήμην ἀποφάσεις ἐμποροδικῶν.

Ὁ § 1 τοῦ ἄρθρου 752 τῆς πολιτ. δικονομίας ἐφαρμόζεται ἐπὶ ἐμπορικῶν ἐρήμην ἀποφάσεων; — Τὸ ἄρθρον 735 ἐν τέλει παραπέμπει εἰς αὐτὸ, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν § 2.—Ὅρα τὴν γαλλ. νομολ. εἰς τὸ Εὑρ. τοῦ Ῥολλίνου, λέξει *appel*, ἀρ. 1089 ἐπ.

(α) Ἂν ὁ ἐγγυητὴς ἐδικάσθη ἐρήμην, ὁ δὲ ὑπὲρ οὗ ἡ ἐγγύησις ἔκαμεν ἔφεσιν; Ῥολλ. αὐτ. 1044.—Καῤῥὲ ζήτ. 1640 δίς.

ἔφεσιν προθεσμίας δὲν ἐφαρμόζονται, ὅταν ἡ ἔφεσις ἐγένετο ὑπὸ τὸ κράτος τῆς παλαιᾶς διαδικασίας· τὰ δὲ ἄρθρα 515 καὶ 752 τῆς ἐνεστώσης δικονομίας ἀφορῶσι τὴν εἰς τὰ δικαστήρια παρουσίασιν τῆς ἐφέσεως, καὶ ὄχι τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἐπ' αὐτῆς δίκης, ἥτις δύναται νὰ διακοπῇ καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ ἐντὸς τριῶν ἐτῶν, πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν ὁποίων δὲν δύναται ν' ἀνατραπῇ, ὅταν ἦναι ἐκκρεμὴς ἐνώπιον πρωτοδικείου (1).

'Αποφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 12 τοῦ 1835 (σελ. 115 τόμ. 1 τῆς νομολ.). —'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 30 καὶ 43 (σελ. 116—118 τόμ. 1 τῆς νομολ.).

§ 319. β') ὅτι, κατὰ τὰ ἄρθρα 341 καὶ 347 τῆς πολιτ. δικονομίας τοῦ 1830, ὁ ἐκκαλῶν ὤφειλε νὰ παρουσιάσῃ ἐνώπιον τοῦ πρωτοκλήτου δικαστοῦ τὸ ἔγγραφον τῆς ἐφέσεως ἐντὸς 8 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἐγνωστοποιεῖτο εἰς αὐτὸν ἡ ἀπόφασις, ὁ δὲ διαιτητὴς ἐνήργει τὴν εἰς τὸν ἕτερον τῶν διαφερομένων γνωστοποίησιν τῆς ἐφέσεως.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 306 τοῦ 1839.

§ 320. γ') ὅτι, κατὰ τὸ ἄρθρον 752 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος μετὰ 30 ἡμέρας, ἀφοῦ ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις παραδοθῇ εἰς τὸν ἀντίδικον· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 539, εἰς ὃ παραπέμπει τὸ 766, ἀντίγραφον τῆς ἀγωγῆς (ἤτοι τῆς ἐφέσεως) δίδεται εἰς ἕκαστον ἐναγόμενον, ὅταν οἱ λοιποὶ δὲν εἶχον ὁμόδικον, ἢ συνεναγόμενον τοῦτον.

'Απόφ. 978 τοῦ 1838 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 321. δ') ὅτι ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως εἰς τὸν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξούσιον (2).—Ὅρα Εὐρ. τόμ. 7 σελ. 144—151· ἰδίως δὲ σελ. 146 (η).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 346 τοῦ 1840, ἣν ἐν τῇ λέξει Ἀντίκλητος.

§ 322. ε') Πλειόνων ὄντων τῶν ἐφεσιβλήτων, ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ἄρχεται ὑπὲρ ὅλων, ἂν εἷς μόνον ἐνήργησε τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀποφάσεως;

Απόφ. α Ἐπειδή, κατὰ τὸ ἄρθρον 193 τῆς πολιτ. δικονομίας,

(1) Πρβ. τὴν λέξ. Ἀναδρομικὴ δύναμις.
(2) Ἀπόφ. 66 τοῦ 1835.—39 τοῦ 1836, καὶ 301 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νεμιχ. σελ. 18, 40, 4888,· ἡ τελευταία περιέχει καὶ γνώμην μειονεψηφίας.

αἱ παρὰ τοῦ νόμου, ἢ παρὰ τῶν δικαστηρίων διωρισμέναι προθεσμίαι ἄρχονται μὲν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κοινοποιήσεως, ἀλλὰ μόνον ὑπὲρ ἐκείνου, ὅςτις ἐκοινοποίησε τὴν ἀπόφασιν· ἐκ δὲ τῆς ἐκφράσεως *ὑπὲρ ἐκείνου*, πρόδηλον γίνεται ὅτι, πολλῶν ὄντων τῶν ὁμοδίκων, ἕκαστος, διὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἔναρξιν τῆς νομίμου, ἢ τῆς δικαστικῆς προθεσμίας, ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐπίδοσιν, καί, κατὰ κανόνα τοῦ δικαίου, δὲν δύναταί τις νὰ παράξῃ δικαίωμα ἐκ τῆς μεταξὺ ἄλλων συναφθείσης σχέσεως· ἐπομένως οὐδ' ὁ ὁμόδικος ἐκ τῆς σχέσεως, ἥτις μεταξὺ τοῦ ὁμοδίκου καὶ τοῦ ἀντιδίκου του ἐγεννήθη ἕνεκα τῆς ἐπιδίκου σχέσεως. »

'Απόφ. 312 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομικ. σ. 4870—71).

§ 323. ς') Ἐπὶ διοικητικῶν ὑποθέσεων, παραδοθέντος τοῦ ἐφετηρίου ἐγγράφου εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ διοικητικοῦ δικαστηρίου ἐμπροθέσμως, δὲν καθίσταται ἀπαράδεκτος ἡ ἔφεσις, ἂν τὸ ἐφετήριον ἐπεδόθη εἰς τὸν ἐφεσίβλητον μετὰ τὴν προθεσμίαν.

'Απόφ. 285 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4880)
''Ορα τὴν λέξιν Ἐπίδοσις. Εὐρ. τόμ 7 σ. 150 § 118 ἐπ.

§ 324. ι') Κηρυχθείσης ἀκύρου τῆς ἐφέσεως καὶ διαφυλαχθέντων, ὑπὲρ τῶν ἐφεσειόντων, τῶν δικαιωμάτων νέας ἐφέσεως, δὲν ὑπάρχει παράβασίς τις τοῦ νόμου, ἂν ἡ ἀπόφασις, καθ' ἧς ἡ ἔφεσις, δὲν ἦτο κοινοποιημένη, οὔτε εἶχεν ἀποδεχθῆ αὐτὴν ὁ ἐφεσείων (ἄρθρ. 160 καὶ 274 τῆς πολιτ. δικονομίας).

'Απόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 33 τοῦ 1846 (1).

§ 324². Δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ δημοσίευσις τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ πληρεξουσίου τοῦ διαδίκου νὰ δώσῃ ἔναρξιν εἰς τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν, καθότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 752 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας, διὰ ν' ἀρχίσῃ ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία καθ' ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ἀπαιτεῖται ἡ ἐπίδοσις αὐτῆς εἰς τὸν διάδικον αὐτόν.

'Απόφ. 2868 τοῦ 1844 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφετῶν. ''Ορα καὶ ἀν. § 305.

§ 324³. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὁρκωμοσίας, τὴν ὁποίαν πρωτόδικός τις ἀπόφασις ἐπιβάλλει, ἄρχεται ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία, διότι ἔκτοτε καθίσταται ὁριστική (2).

'Απόφ. 7856 τοῦ 1851 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

---

(1) ''Ορα τὴν λέξιν Ἐρημοδικία (Εὐρ. τόμ. 7 σελ. 222 § 2), ἔνθα περὶ νέας ἀνακοπῆς

(1) ὅρα δὲ τὰς τοῦ Ἀρ. Π. ἀποφ. ὑπ' ἀρ. 105 τοῦ 1845 — 98 τοῦ 1846 — 68 τοῦ 1848 — 92 καὶ 121 τοῦ 1849. — 184 καὶ 270 τοῦ 1850 ἐν λέξει ''Ορκος.

νὰ προστεθῶσι καὶ αἱ τῆς ἀπὸ τῶν Πατρῶν καὶ Ναυπλίας διαστάσεως. »

Ἀπόφ. 312 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σ. 4871).

— Διὰ τῆς ἀποφάσεως 320 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. (Νομ. σ. 4879) καθιεροῦται ἡ ἐσφαλμένη ἀρχή, ὅτι ὡς βάσις τῆς ἀποστάσεως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ κατοικία τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀπὸ τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου. Περὶ τούτου διαλαμβάνει καὶ ἡ ἀπόφ. 193 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετ. (Νομ. σ. 4855).

— Εἰς τὴν πρὸς ἔφεσιν κατὰ ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν προθεσμίαν προστίθεται καὶ ὁ χρόνος τῆς ἀποστάσεως; ναί, διότι τὰ ἄρθρα 752, 753 καὶ 757 τῆς πολ δικον. δὲν κάμνουν ἐξαίρεσίν τινα.

Ἀπόφ. 234 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, (Νομ. σ. 4815).

Ἀπόφ. 198 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ (Νομ. 4755).

Ἀποφ 38 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. (Νομ. σ. 4657).

— Εἰς τὴν πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίαν προστίθεται χρόνος ἀποστάσεως, ἂν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι κατοικῶσιν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ.

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, ἂν καὶ δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι, κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 196 τῆς πολ. δικονομίας, ὡς μέτρον τῆς λόγῳ ἀποστάσεως παρὰ τοῦ νόμου ἐπιτρεπομένης ἐπεκτάσεως προθεσμίας τινός, πρέπει πάντοτε νὰ θεωρῆται ἡ ἀπόστασις τῆς κατοικίας τῶν διαδίκων ἀπὸ τὴν ἕδραν τοῦ δικαστηρίου, ἡ δὲ περὶ τούτου διάταξις εἶναι οὐδὲν ἧττον ἐφαρμοστέα καὶ ὁσάκις πρόκηται περὶ τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας, διότι τὸ τῆς 18 9βρίου 1837 Β. Διάταγμα παραπέμπει εἰς τὴν διάταξιν ταύτην ἄνευ τινὸς διαστολῆς· ὅθεν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μὴ κατοικούσης τῆς ἀνακοπτούσης εἰς τὴν καθέδραν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἀλλ' εἰς χωρίον Ἀσλάναγα τῆς Μεσσηνίας καὶ μὴ διωρισάσης ἀντίκλητον, καὶ ἑπομένως ἐπεκτεινομένης τῆς προθεσμίας κατὰ τὸ εἰρημένον μέτρον, ἡ ἀνακοπή, γενομένη τὴν 9 ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως, δὲν θεωρεῖται κατὰ νόμον ἐκπρόθεσμος. Μολαταῦτα.

Ἐπειδὴ ἡ εἰρημένη διάταξις, ὡς ἐκ τοῦ γράμματος αὐτῆς συνάγεται, ἀφορᾷ ἰδίως τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς διάδικός τις ἢ μάρτυς καλεῖται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ἡ δὲ πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμία ἐτέθη ὑπὲρ τοῦ ἀνακόπτοντος καὶ χορηγεῖται πρὸς αὐτὸν μόνον διὰ νὰ δύναται νὰ ἐπιδίδῃ πρὸς τὸν ἀντίδικόν του τὸ τῆς ἀνακοπῆς ἔγγραφον· ὅθεν, μὴ ὑπαρχούσης τοιαύτης περιπτώσεως, ὡς μέτρον τῆς ὑπολογίσεως τῆς προθεσμίας αὐτῆς πρέπει, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, νὰ θεωρῆται ἡ ἀπόστασις τῆς κατοικίας αὐτοῦ ἀπὸ τῆς τοῦ

ἀντιδίκου του, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου, καὶ ἑπομένως ὁσάκις οἱ διάδικοι ἀμφότεροι κατοικῶσιν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, δὲν ὑπάρχει πλέον λόγος πρὸς ἐπέκτασιν τῆς προθεσμίας αὐτῆς, καὶ ἡ ἀνακοπὴ πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς τῆς ὁριζομένης παρὰ τοῦ νόμου ὀκταημέρου προθεσμίας.

'Απόφ. 668 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφ. (Νομ. σ. 5221).

Εἰς τὴν πρὸς ἀνακοπὴν ἢ ἔφεσιν προθεσμίαν προστίθεται ὁ χρόνος τῆς ἀποστάσεως, ὅταν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι κατοικῶσιν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον.

'Απόφ. 964 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 5293) περιέχουσα καὶ γνώμην μειονοψηφίας.

§ 329. Εἰς τὴν, λόγῳ ἀποστάσεως, ἐπέκτασιν τῆς προθεσμίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ κατοικία τοῦ ἀντικλήτου τοῦ καλουμένου;

Απόφ. «Ἐπειδὴ εἰς τὴν παραχώρησιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν προθεσμιῶν, κατὰ τὰ ἄνω μνησθέντα καὶ τὸ 195 καὶ ἐπ. ἄρθρ. τῆς Πολ. Δικον. λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου καὶ οὐχὶ τοῦ ἀντικλήτου ἢ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ, τοῦ διοριζομένου νὰ παριστᾷ καὶ ὑπερασπίζῃ αὐτὸν ἐπὶ δικαστηρίου εἰς τὴν δίκην. Παραχωρεῖται δὲ ἡ νόμιμος προθεσμία οὐχὶ μόνον διὰ νὰ λάβῃ τις ἁπλῶς γνῶσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ προετοιμάσῃ τὰ μέσα τῆς ὑπερασπίσεώς του, καὶ, προκειμένου περὶ ἀποδημοῦντος, διὰ νὰ λάβῃ καιρὸν νὰ συνεννοηθῇ περὶ αὐτῶν μετὰ τοῦ πληρεξουσίου του· ὅθεν καὶ ἰσχυρὰ ἐὰν θεωρηθῇ ἡ πρὸς τὸν Γ. Κ. ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς, πάλιν δὲν παρεχωρήθη ἡ νόμιμος πρὸς ἐμφάνισιν προθεσμία, ἥτις ἔπρεπε νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὸν Δ. Μ., κατοικοῦντα, ὡς εἴρηται, ἐν Κεφαλληνίᾳ, καὶ ἔπρεπεν ἡ περὶ ἀναβολῆς πρότασις τοῦ εἰρημένου πληρεξουσίου νὰ γίνῃ δεκτή· διότι δὲν ἦτο συντετμημένη δι' ἀποφάσεως τοῦ προέδρου, οὔτε κἂν ὡρισμένη ῥητῶς ὑπὸ τῶν ἐναγόντων αὐτῶν ἡ πρὸς ἐμφάνισιν ἡμέρα, ὁ δὲ λόγος, ὅτι αὐτὸς ἦτο καὶ διαχειριστὴς τῶν ἐν Πάτραις ὑποθέσεών του καὶ τοῦ κτήματος, δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐπιῤῥοὴν, διότι δὲν ἀπευθύνθη καὶ κατ' αὐτοῦ, ὡς τοιούτου, ἡ ἀγωγή, οὐδ' ἐπεδόθη εἰς αὐτὸν ὡς τοιοῦτον, ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν ἐπιδοτηρίων ἐξάγεται· ἄρα ἡ περὶ τῆς ἐνστάσεως ταύτης τοῦ πληρεξουσίου του ἀπόφασις τῶν πρωτοδικῶν δὲν εἶναι ὀρθή, διότι, κατὰ τὸ ἄρθ. 197 καὶ 199 τῆς Πολ. Δικον. ὡς πρὸς τὰς προθεσμίας, τὰ δικαστήρια δὲν δύνανται ν' ἀπθμακρυνθῶσι παντάπασιν ἀπὸ τὸν νόμον καὶ τὴν ἀπόφασιν, εἰμὴ μόνον συναινέσει τῶν διαδίκων, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος μάλιστα, καὶ διότι ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἐναγομένου δὲν συνήνε-

θεν εἰς τὴν συντομίαν· ἄρα ὁ περὶ τούτου λόγος ἐφέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 869 ἀποφάσεως εἶναι βάσιμος, κατὰ τοῦτο μόνον, καθόσον δὲν εἰσηκούσθη.

'Απόφ. 740 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν, (Νομ. σελ. 5231).

§ 330. Εἰς τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν συνυπολογίζεται ἡ ἀπόστασις, ὅταν ἡ κατοικία τῶν διαδίκων ἦναι διάφορος. Τοῦτο ἐφαρμόζεται καὶ ὡς πρὸς τὸ δημόσιον, τοῦ ὁποίου ὁ ἀντιπρόσωπος (ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς) θεωρεῖται ὅτι ἔχει τὴν κατοικίαν του ἐν Ἀθήναις.

'Απόφ. 7517 τοῦ 1850 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

Απόφ. « Κατὰ τὸν νόμον τῆς 23 Δεκ. 1839 οἱ οἰκονομικοὶ ἐπίτροποι, ὡς ἄμεσα ὄργανα τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ἴδιον καθῆκον ἔχουσι τὴν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ἀντιπροσώπευσιν τοῦ δημοσίου πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν προσβαλλομένων αὐτοῦ δικαιωμάτων ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων· ἄρα, κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, καὶ αἱ πρὸς αὐτοὺς γινόμεναι ἐπιδόσεις δικογράφων καὶ ἀποφάσεων ἐπιφέρουσι τὰ νόμιμα ἀποτελέσματα. ἐὰν λοιπὸν εἰς δίκην μεταξὺ τοῦ οἰκον. ἐπιτρόπου Τριφυλλίας καὶ τῆς Ζ. ἐξεδόθη, ἐπὶ ἀνακοπῇ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ἀπόφασις, ἥτις ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν οἰκονομ. αὐτὸν ἔφορον, ἡ ἔφεσις πρέπει νὰ γίνῃ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, προστιθεμένης μόνον τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ Κυπαρισσίας, ὅπου ἑδρεύει ὁ οἰκομικὸς ἔφορος, (οὐχὶ δὲ ἀπὸ Ἀθηνῶν, ὅπου ἑδρεύει ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. ὑπουργὸς) μέχρι τῆς τῶν ἀντιδίκων του (919, 911 καὶ 871 πολ. δικονομίας).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 154 τοῦ 1851.

§ 331. Κατὰ τ' ἄρθρα 752, 753, 195 καὶ 196 εἰς τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν πρέπει νὰ ὑπολογίζωνται καὶ αἱ ἡμέραι τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τὸν τόπον, ἔνθα διαμένει ὁ ἐφεσίβλητος, καθότι ὁ νόμος ἰσχύει ὄχι μόνον ὡς πρὸς τοὺς κατοικοῦντας, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τοὺς διαμένοντας εἰς δύο διαφόρους τόπους ἐκκαλοῦντα καὶ ἐφεσίβλητον.

'Απόφ. 7293 τοῦ 1850 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 332. Κατὰ τὸ ἄρθρον 195 τῆς πολιτ. δικον. ὅταν πρόκηται νὰ προστεθῇ, ἕνεκα ἀποστάσεως, χρόνος τις εἰς τὰς προθεσμίας, πρέπει νὰ προστίθηται μία ἡμέρα δι' ἕκαστον σχοῖνον, τουτέστι διὰ δύο ὡρῶν ἀπόστασιν.

'Απόφ. 5620 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 333. Ἡ ἀπόστασις ἀπὸ Χαλκίδος μέχρι Καλεντσίου, λαμβα-

νομένης ὡς βάσεως τῆς συνήθους πεζῇ βαδίσεως καὶ οὐχὶ τῆς ἐπισπευσμένης ἢ ἐκτάκτου, ἢ τῆς ἐφίππου πορείας, ὑπερβαίνει τὰς 12 ὥρας· ἡ δὲ μέχρι Κριεζῆ εἶναι μακρυτέρα.

Ἀπόφ. 5620 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

§ 334. Κατὰ τοὺς ἐν χρήσει ὑπάρχοντας ἐπισήμους πίνακας ἀπέχουσιν ἐξ Ἀθηνῶν ἡ μὲν Σύρος 82, ἡ δὲ Τῆνος 83 ναυτικὰ μίλια. Ἓξ δὲ μίλια, κατὰ τοὺς αὐτοὺς πίνακας, ὑπολογίζονται ἀνθ' ἑνὸς μυριομέτρου, ἤτοι 2 ὡρῶν. Ἄρα τὰ 82 καὶ 83 ναυτικὰ μίλια ἀποτελοῦν 14 σχεδὸν μυριόμετρα.

Ἀπόφ. 7203 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

Ὅταν ὁ διάδικος, τοῦ ὁποίου ὁ ἀντίδικος κατοικεῖ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ἐπιδώσῃ τὴν ἀνακοπήν του εἰς τὸν ἀντίκλητον τοῦ ἀντιδίκου του, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἀπόστασις τῆς κατοικίας τοῦ ἀντικλήτου αὐτοῦ ἀπὸ τὴν τοῦ διατάττοντος τὴν ἐπίδοσιν (1).

Ἀπόφ. 7062 τοῦ 1850 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Ἀπόφ. 7915 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

Προθεσμία πρὸς ἔφεσιν, ὅταν ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐρήμην (2).

§ 341. Ὅταν ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐρήμην τοῦ ἐκκαλοῦντος, κατὰ ποίαν προθεσμίαν ὀφείλει οὗτος νὰ κάμῃ τὴν ἔφεσίν του;

Παρατηρῶ

α. Ὅτι ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας (3). Κατὰ τὰ ἄρθρα 756 καὶ 752 τῆς πολιτ. δικον. ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία κατὰ τῶν ἐρήμην ἀποφάσεων εἶναι μὲν τριακονθήμερος, ἄρχεται ὅμως ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας (4).

Ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος διαρκούσης τῆς πρὸς ἀποκοπὴν προθεσμίας, ἡ δ' ἔνστασις αὕτη ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν.

Ὅρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 665 § 18.

---

(1) Ὅταν ἡ ἀπόφασις ἐπιδίδηται εἰς τὸν ἀντίκλητον διαδίκου τινός, κατοικοῦντος εἰς ἄλλην πόλιν, ὅπου καὶ ὁ ἀντίδικός του, ὑπολογίζεται ἡ τῆς ἀποστάσεως προθεσμία.

(2) Ὅρα τὴν γαλλ. νομολ. ἐν τῇ ἐν σελ. 406 ὑποσημ. § 1021 ἐπ.

Ὅρα τὰς παρατηρήσεις τοῦ Κ. Φέδερ, ἀνωτ. σελ. 299.

(3) Ἀπόφ. 5309, 5612 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετ. καὶ ἄλλαι πλεῖσται.

(4) Ἀπόφ. 320 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4879).

§ 342, β. Ἀρα κατὰ τὸ ἄρθρον 752 τῆς πολ. δικον. ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος μόνον ὅταν ἐπὶ ἀποφάσεων ἐρήμην ἐκδεδομένων διαρκῇ ἀκόμη ἡ περὶ ἀνακοπῆς προθεσμία, ἢ μετὰ τριάκοντα ἡμέρας ἀφοῦ ἡ ἀπόφασις παρεδόθη εἰς τὸν ἀντίδικον· ὅθεν δὲν πρέπει νὰ ἀποῤῥίπτηται ἡ ἔφεσις, ὅταν ἡ μὲν προθεσμία δὲν παρῆλθεν, ἡ δὲ ἀπόφασις ἐξεδόθη κατ' ἀντιμωλίαν.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 386 τοῦ 1840, ἣν ἐν Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 477 § 31.

§ 343, γ. Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 752 τῆς πολ. δικον. ἡ ἔφεσις κατ' ἀποφάσεων ἐρήμην ἐκδεδομένων καὶ μὴ προςωρινῶς ἐκτελεστέων εἶναι ἀπαράδεκτος, διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας. Κατὰ δὲ τὸ 756, ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμια δὲν ἄρχεται ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ πρὸς ἀνακοπήν.

'Απόφ. 2238 τοῦ 1842 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 344, δ. Δὲν εἶναι ὅμως ἀπαράδεκτος ἡ ἔφεσις διὰ τοῦτο καὶ μόνον ὅτι ἐγένετο μετὰ τὴν κοινοποίησιν ἀνακοπῆς, ἥτις κατὰ νόμον δὲν συγχωρεῖται. (871 Πολ. δικον.), διαρκεῖ δ' εἰσέτι ἡ προθεσμία.

'Απόφ. 5612 τοῦ 1849 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 345, ε. Καὶ ὅταν ὁ διάδικος, κατ' αἴτησιν τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ἡ ἐρήμην ἀπόφασις, ἔχῃ παράπονα κατ' αὐτῆς, δὲν δύναται, ἐὰν δὲν διετάχθη ἡ προς. ἐκτέλεσις, νὰ τὴν προςβάλῃ δι' ἐφέσεως, εἰμὴ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἡ αὐτὴ ἀπόφασις ἠδύνατο νὰ προσβληθῇ, δι' ἀνακοπῆς, ἐνώπιον τῶν ἐκδόντων αὐτὴν δικαστῶν παρὰ τοῦ ἐρήμην δικασθέντος, καθ' ἣν περίπτωσιν οἱ αὐτοὶ δικασταὶ δύνανται ἴσως νὰ τὴν μεταβάλωσι κατὰ συνέπειαν τῆς νέας συζητήσεως.

'Απόφ. τῆς 17 ὀκτ. 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2708)

§ 346, ς. Ἂν ἡ ἀπόφασις ἦναι προςωρινῶς ἐκτελεστή, ἡ ἔφεσις συγχωρεῖται καὶ διαρκούσης τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας.

Ἄρθρ. 752 § 1 πολ. δικον. — Εὐρ. 'Ρολλ. λέξει appel ἀρ. 249 ἐπ. — 697 ἐπ. — 997 ἐπ.

— Εἰς τὴν πρὸς τὴν ἔφεσιν ὅμως προθεσμίαν κατ' ἀποφάσεων ἐρήμην ἐκδοθεισῶν καὶ τῶν ὁποίων διετάχθη ἡ προςωρινὴ ἐκτέλεσις, προςτίθεται καὶ ἡ προθεσμία τῆς ἀνακοπῆς, καθότι διὰ τῆς προςωρινῆς ἐκτελέσεως, ὁ διάδικος δὲν ἀποκλείεται τοῦ τῆς ἀνακοπῆς ἐνδίκου μέσου, ἀλλὰ δύναται μόνον νὰ ἐκτελέσῃ χωρὶς

ν' ἀνακόψῃ, ἡ δὲ προθεσμία αὕτη τῆς ἀνακοπῆς εἶναι δι' αὐτὸν ὠφέλιμος.

'Απόφ. 102 καὶ 320 τοῦ 1847 (Νομ. σελ. 4826, 4871).

§ 347, ζ. ὅταν ἀπόφασίς τις ἐξεδόθη κατ' ἀντιμωλίαν ἐναντίον τοῦ ἑνὸς τῶν διαδίκων, ἐρήμην δὲ τοῦ ἑτέρου, εἶναι ἐπιτετραμμένον εἰς τοῦτον μὲν ν' ἀνακόψῃ, εἰς ἐκεῖνον δὲ νὰ κάμῃ ἔφεσιν; Ἡ ὑπ' ἀριθ. 6862 ἀπόφ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν φέρει (1)

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ ὁ διάδικος, ὅστις προκαλεῖ τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως ἐρήμην τοῦ ἀντιδίκου του, δύναται, ὁσάκις δι' αὐτῆς δὲν παραδέχονται, εἴτε ἐν ὅλῳ, εἴτε ἐν μέρει, αἱ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἢ κλήσει κατὰ τοῦ ἀντιδίκου του τούτου αἰτήσεις του, νὰ κάμῃ ἔφεσιν κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως χωρὶς νὰ τὴν κοινοποιήσῃ προηγουμένως εἰς τὸν ἀντίδικόν του καὶ πρὶν ἢ παρέλθῃ ἡ πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμία· διότι κατὰ τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως, ἥτις ὡς πρὸς τὸν προκαλέσαντα τὴν ἔκδοσίν της, θεωρεῖται ὡς κατ' ἀντιμωλίαν ἐκδεδομένη, ἄλλο ἔνδικον μέσον περὶ τῶν ἀποῤῥιφθεισῶν αἰτήσεων ἢ μὴ παραδεχθεισῶν αἰτήσεών του, δὲν τῷ μένει εἰμὴ τὸ τῆς ἐφέσεως (*n*° 706, 707, 718 αὐτ. *appel n*° 1043 καὶ ἐπ. *Carré n*° 620. 610).

Ἐπειδὴ, ἑπομένως διὰ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως τῶν Πρωτοδ. τῆς ὁποίας τὴν ἔκδοσιν ἐρήμην τοῦ δημάρχου Ἀθηναίων ἐπροκάλεσαν οἱ Ρ. ἀποῤῥιφθεισῶν τῶν λοιπῶν προτάσεων, τὰς ὁποίας διὰ τῶν ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν ἀπὸ 25 Ἰανουαρίου 1850 ἐγγράφων προτάσεών του ἔκαμον κατὰ τοῦ εἰρημένου δημάρχου, οὗτοι ἠδύναντο κατὰ τὰ ἐκτεθέντα καὶ χωρὶς νὰ κοινοποιήσωσι τὴν ἀπόφασιν ταύτην καὶ πρὶν παρέλθῃ ἡ πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμία νὰ τὴν ἐκκαλέσωσι. Τὸ δὲ δικαστ. τοῦτο ἐπιληφθὲν τῆς ὑποθέσεως, ὀφείλει νὰ δικάσῃ ὑπὲρ αὐτῆς ὡς μὴ δυναμένης μήτε τῆς κατόπιν τῆς ἀνωτέρω ἐφέσεως γινομένης ὑπὸ τοῦ δημάρχου ἐνώπιον τῶν Πρωτοδ. κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφ. ἀνακοπῆς ν' ἀνακόψῃ τὴν πρόοδον τῆς ἐνώπιον τοῦ δικ. τούτου συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως καὶ τὴν ἐκδίκασίν της.

---

(1) Τί δὲ, ἂν ἡ ἔφεσις γίνῃ ἐκ μέρους τοῦ προκαλέσαντος τὴν ἐρημοδικίαν, ὁ δὲ ἐρήμην δικασθεὶς δὲν ἔχῃ συμφέρον νὰ κάμῃ ἀνακοπήν;

'Απόφ. « Ἐπειδὴ ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα ἐρήμην καὶ μὴ οὖσα προσωρινῶς ἐκτελεστὴ, οὔτε ἐπιδοθεῖσα εἰς τοὺς δι' αὐτῆς ἐρήμην δικασθέντας ἐναγομένους ὑπέκειτο, ἀναντιῤῥήτως, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐξεκαλέσθη, εἰς τὸ ἔνδικον τῆς ἀνακοπῆς μέσον· ὥστε ἡ προκειμένη κατ' αὐτῆς ἔφεσις, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμίας γενομένη, καθίσταται ἀπαράδεκτος, κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 752 § 1 τῆς πολ. δικ. καὶ βάσιμος ἑπομένως ἡ περὶ τούτου ἔνστασις τῶν ἐφεσιβλήτων. Ὁ δὲ λόγος ὅτι κατὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως παραπονεῖται ὁ ἐκκαλέσας αὐτὴν διάδικος καὶ οὐχὶ ὁ δι' αὐτῆς ἐρήμην δικασθεὶς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακοπῆς χαίρων, δὲν ἔχει ἐπιῤῥοήν τινα, καθότι οὐδεμίαν περιέχει τὸ προαναφερθὲν ἄρθρον ἐξαίρεσιν, ἢ διάκρισιν δυναμένην ν' ἀποκρούσῃ διὰ τὸν λόγον τοῦτον τὴν προεκτεθεῖσαν τοῦ ἀπαραδέκτου ἔνστασιν.

'Απόφ. 8891 τοῦ 1851 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετ.—"Ορα καὶ τὸν ἐντ. § 357.

§ 348, η. Ἐνόσῳ ὑπάρχει ἐκκρεμὲς τὸ ζήτημα περὶ τοῦ παραδεκτοῦ ἢ μὴ τῆς ἀνακοπῆς, ἡ σύγχρονος ἔφεσις ἢ καὶ μόνη αὕτη, ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ τῆς ἀνακοπῆς προθεσμία, εἶναι ἀπαράδεκτος· 746 § 1 πολ. δικ.

Ἀπόφ. 2258 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν—Ὅρα ἀνωτ. σελ. 299.

§ 349, θ. Ὅταν παραιτῆταί τις τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀνακοπῆς μέσου, ἡ πρὸς ἀνακοπὴν προθεσμία συναριθμεῖται εἰς τὴν πρὸς ἔφεσιν; Ναί (1).

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ἡ Α. εἶχε, κατὰ τὸν νόμον, δύο δικαιώματα κατὰ τῆς πρώτης ἀποφάσεως, τὸ τῆς ἀνακοπῆς, τὴν ὁποίαν ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἐντὸς 8 ἡμερῶν, καὶ τὸ τῆς ἐφέσεως, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ ἐντὸς ἄλλων 30 ἡμερῶν· ἑπομένως, καίτοι παραιτηθείσης αὐτῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνακοπῆς, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ λογισθῇ ὑπὲρ αὐτῆς ἡ προθεσμία τῶν παρελθουσῶν 8 ἡμερῶν τῆς ἀνακοπῆς, καθότι πᾶσα παραίτησις εἶναι στενοῦ δικαίου, καὶ δὲν παρεκτείνεται ἀπὸ ἓν εἰς ἄλλο δικαίωμα, καὶ ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην πρᾶξιν.»

Ἀπόφ. 3103 τοῦ 1844 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 350, ι. Συγχωρεῖται τυχαία ἔφεσις;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ἐκ τῶν παρουσιασθέντων ἐγγράφων προκύπτει, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος κατὰ πρῶτον ἀνέκοψε τὴν ὑπ' ἀρ. 6206 ἀπόφασιν ἐκδοθεῖσαν ἐρήμην αὐτοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα, ἐπιβοηθητικῶς καὶ εἰς περίστασιν καθ' ἣν δὲν ἤθελεν εἶναι συγχωρημένη ἀνακοπή, ἐκοινοποίησε τὴν 31 Ἰαν. καὶ ἔγγραφον ἐφέσεως κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως· ἑπομένως ἡ ἔφεσις δὲν εἶναι εἰ μὴ τυχαία, καὶ δὲν εἶχε μεταβιβάσει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἀνώτερον δικαστήριον. Ὅθεν ἡ ἔνστασις αὕτη εἶναι ἀβάσιμος.

Ἀπόφ. 2324 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν. —Ὅρα προηγ. § 348.

§ 351, ια. Ἀπαγορεύεται ἡ ἔφεσις μετὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐνδίκου τῆς ἀνακοπῆς μέσου;

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, ἀνακοπείσης ἐγκαίρως ἐρήμην τινὸς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, οἱ μὲν διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς ἣν ἦσαν προτέραν στάσιν, ἡ δὲ ὑπόθεσις καθυποβάλλεται ἐκ νέου πρὸς συζήτησιν εἰς τὸ ἐκδοῦν τὴν ἀνακοπεῖσαν ἐρήμην ἀπόφασιν δικαστήριον. Ἐπομένως διαδικαζομένης τῆς ὑποθέσεως ἐξ ὑπαρχῆς, καὶ μὴ δυναμέ-

---

(1) Εὐρ. τόμ. 1. σελ. 176.

νων νὰ συνυπάρξωσι ταυτοχρόνως καὶ τῶν δύο ἐνδίκων μέσων, τῆς τε ἀνακοπῆς καὶ τῆς ἐφέσεως, ἡ ἔφεσις τῆς ἐρήμην ἐκδοθείσης καὶ ἤδη ἐγκαίρως ἀνακοπείσης καὶ διαδικαζομένης ἀποφάσεως δὲν ἄρχεται, εἰμὴ ἀφοῦ καταστῇ πλέον ἀδύνατον τοῦ νὰ ἐπιτύχῃ ἡ μεταῤῥύθμισις αὐτῆς διὰ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀνακοπῆς, ὡς παρακολουθούσης, κατὰ νόμιμον λόγον, καθ' ὅλα τὴν δευτέραν ἀπόφασιν. Ἑπομένως ἡ ἔφεσις αὐτῆς εἶναι ἀπαράδεκτος μεχρισότου δὲν ἀποφασισθῇ ἐπὶ τῆς γενομένης κατ' αὐτῆς ἀνακοπῆς· ὁ δὲ λόγος τῶν ἐφεσιβλήτων, ὅτι, ἀφοῦ ἅπαξ οἱ ἐκκαλοῦντες ἐξήσκησαν τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀνακοπῆς, δὲν δύνανται νὰ κάμωσι χρῆσιν τῆς ἐφέσεως, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι οὐδεὶς νόμος ἀπαγορεύει τὴν ἔφεσιν μετὰ τὴν χρῆσιν τῆς ἀνακοπῆς. Ὥστε ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως ἔνστασις τῶν ἐφεσιβλήτων εἶναι ἀνυπόστατος.»

'Απόφ. 4615 τοῦ 1847 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 352, ιβ. Πρὶν γίνῃ ἔφεσις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἀφορωσῶν ἀκύρωσιν συμβιβασμῶν ἐπὶ πτωχεύσεων, πρέπει νὰ γίνηται προηγουμένως ἀνακοπή;

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ἂν καί, καθόσον ἀφορᾷ ὄχι τὸν συμβιβασμόν, ὅστις προςβάλλεται μόνον διὰ κατ' εὐθεῖαν κατ' αὐτοῦ ἀνακοπῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 523 τοῦ ἐμπορ νόμου, ἀλλὰ τὴν περὶ ἀκυρώσεως τοῦ συμβιβασμοῦ ἀπόφασιν, δύνανται νὰ ἐνεργηθῶσι κατ' αὐτῆς ἔνδικα μέσα, ἂν τυχὸν δὲν διετηρήθησαν τὰ ὡς πρὸς αὐτὴν παρὰ τοῦ νόμου διαταττόμενα, καθότι οὐδεὶς νόμος κηρύττει αὐτὰς ἀπροςβλήτους· μολοντοῦτο, ὑπαρχόντων, κατὰ γενικὸν κανόνα, δύο βαθμῶν δικαιοδοσίας, δὲν δύναται, ὑπερπηδῶν τις τὸν πρῶτον βαθμόν, νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ πρώτην φορὰν τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ὁ ἐκκαλῶν Χ. δὲν ἦτο διάδικος κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προςβληθεῖσα ἀπόφασις τῶν ἐν Χαλκίδι ἐμποροδικῶν, οὔτε κατ' εὐθεῖαν, οὔτε διὰ τῶν συνδίκων ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως τοῦ Α, ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν μνησθεῖσαν ἀπόφασιν· ἐπομένως ὤφειλε, πρὶν ἢ ἐνεργήσῃ τὸ ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 235, 238 καὶ ἐπ. τῆς πολιτ. δικον. ν' ἀνακόψῃ τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν.

Ἐπειδὴ ἡ διάταξις τῶν δύο βαθμῶν δικαιοδοσίας εἶναι δημοσίας τάξεως, καὶ ἀναπληροῦται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, δυνάμει τῆς ἀπαγορευτικῆς διατάξεως τοῦ ἄρ. 13 τῆς πολ. δικον.»

'Απόφ. 1949 τοῦ 1841 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετ. — Ὅρα ἀν. §. 101 ἐπ.

§ 353. Δύνανται οἱ διάδικοι νὰ μεταχειρισθῶσι συγχρόνως τό,τε τῆς ἐφέσεως καὶ τὸ τῆς ἀναιρέσεως μέσον; Ὄχι

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, κατὰ τὸ 812 ἄρθ. τῆς πολ. δικον. τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον, ἐκτὸς τῶν ἀναφερομένων περιπτώσεων εἰς τὸ ἄρθρ. 807 § 1 καὶ 3, δὲν συγχωρεῖται καθ' ὁριστικῶν ἀποφάσεων, εἰ μὴ ἐὰν ἀπηγγέλθησαν ἀνεκκλήτως ἢ κατέστησαν τελεσίδικοι· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἡ ἀπὸ 6 Αὐγούστου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀρ. 2114 ἀπόφασις τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν οὔτε ἀνεκκλήτως ἀπηγγέλθη, οὔτε τελεσίδικος κατέστη, ὡς ἐκκληθεῖσα ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν· ἑπομένως ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως εἶναι ἀπαράδεκτος·

Ἐπειδή, μολονότι κατὰ τὰς περιστάσεις τὰς διαλαμβανομένας εἰς τὸ ἄρθρ. 807 τῆς αὐτῆς δικον. συγχωρεῖται ἀναίρεσις καὶ κατὰ μὴ τελεσιδίκων ἢ μὴ ἀνεκκλήτως ἀπηγγελμένων ἀποφάσεων, δὲν δύνανται μολαταῦτα οἱ διάδικοι νὰ μεταχειρισθῶσι συγχρόνως τό,τε τῆς ἐφέσ. καὶ τὸ τῆς ἀναιρέσεως μέσον· ἑπομένως, ἀφοῦ ὁ ἀναιρεσείων ἔκαμεν ἔφεσιν κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δὲν δύναται πλέον νὰ προςβάλῃ αὐτὴν καὶ διὰ τῆς ἀναιρέσεως.—Ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα τῆς ἀναιρεσιβλήτου.

Ἐπειδή, ἐκτὸς τῆς κυρίας συμβουλῆς, αἱ ἑπόμεναι εἴκοσι συμβουλαὶ εἶναι ἀπαράδεκτοι, ἀρκούσης μιᾶς μόνης· ἑπομένως, διὰ τοῦτο, τὰ ἔξοδα τῆς ἀναιρεσιβλήτου πρέπει νὰ περιορισθῶσι μόνον εἰς δραχμὰς τριάκοντα. Διὰ ταῦτα ἀποῤῥίπτει κτλ. »

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 214 τοῦ 1838. (σελ. 153 τ. 3. Νομ.).

§ 454. Τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον συγχωρεῖται τότε μόνον, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ πλέον ἄλλο, ἤτοι κατὰ τῶν τελεσιδίκων γενομένων ἢ ἀνεκκλήτως ἀπηγγελμένων, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 807, § 1 καὶ 3 ἐμπεριεχομένων περιπτώσεων, καὶ καθ' ὁριστικῶν ἀποφάσεων· ὁ δὲ νόμος τελεσιδίκους γενομένας ἐνταῦθα ἐννοεῖ ἐκείνας μόνον τὰς ἀποφάσεις, ὅσαι, ἐκδοθεῖσαι ἐκκλητῶς, κατέστησαν τελεσίδικοι δι' ἀνατροπῆς τῆς ἐφέσεως· ὁριστικαὶ δέ, καθ' ὧν συγχωρεῖται ἀναίρεσις, εἶναι, ὅσαι, οὖσαι τελεσίδικοι, δὲν δύνανται νὰ προσβληθῶσι δι' ἄλλου ἐνδίκου μέσου.

Ἀπόφ. πολ. Ἀρ. Πάγου 129 τοῦ 1837. — Πρβ. τὴν λέξιν Ἀ ν α ί ρ ε σ ι ς καὶ τὴν λ. Ἀ π ο φ ά σ ε ι ς ὁ ρ ι ς ι κ α ὶ τ ε λ ε σ ί δ ι κ ο ι κ. τ. λ. ἐν Εὐρ. τόμ. γ.

§ 355. Καὶ ἐκκλητὴ ἂν ἦναι ἀπόφασίς τις, ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις δὲν εἶναι ἀπαράδεκτος, ὅταν ἐμπεριέχῃ ὡς λόγον ἀναιρέσεως τὴν κακὴν σύνθεσιν τοῦ ἐμποροδικείου, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ κάμνῃ μνείαν τῆς ἀπουσίας τῶν δικαστῶν ἢ τῶν παρέδρων (1).

(1) Ὅρα τὴν λέξιν Σ ύ ν θ ε σ ι ς.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 9 ἀριθ. 1 τοῦ ἀπὸ 2 (14) Μαΐου 1835 περὶ ἁρμοδιότητος τῶν ἐμποροδικείων νόμου, τὰ ἐμποροδικεῖα κρίνουσιν ἀνεκκλήτως περὶ ὅλων τῶν αἰτήσεων, ὅσαι κατὰ τὸ κεφάλαιον δὲν ὑπερβαίνουσι τὸ ποσὸν τῶν ὀκτακοσίων δρ., καὶ κατὰ τὸ ἄρθρ. 812 ἀριθ. 1, συνδυασμένον μὲ τὸ ἄρθρον 807, ἀριθ. 1 τῆς πολ. δικον., ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις, προςβάλλουσα ἀπόφασίν τινα διὰ κακὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου, εἶναι δεκτὴ καὶ κατ' ἐφεσίμων ἀποφάσεων, ἡ δὲ ὑπ' ἀριθ. 549 ἀπόφασις, τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ ἀναίρεσις, ἐκδοθεῖσα παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Καλάμαις πρωτοδικῶν ὡς ἐμποροδικῶν, καὶ ἔχουσα ἀντικείμενον ποσότητα μικροτέραν τῶν ὀκτακοσίων δραχμῶν, εἶναι ἀνέκκλητος· πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἂν ἦτον ἐκκλητὴ, ἡ ἀναιρέσεως αἴτησις δὲν ἦτον ἀπαράδεκτος, ὡς ἐμπεριέχουσα ὡς λόγον ἀναιρέσεως τὴν κακὴν σύνθεσιν τοῦ δικαστηρίου.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 107 τοῦ 1837.

§ 356. Τὸ ἔνδικον τῆς ἀναιρέσεως μέσον εἶναι ἀπαράδεκτον, ὅταν πρόκηται περὶ ἀποφάσεως ὑποκειμένης εἰς ἀνακοπήν.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 38 τοῦ 1847.

§ 357 Ἀπόφασις, καθ' ἧς συγχωρεῖται τὸ ἔνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον, δὲν δύναται νὰ προςβληθῇ δι' ἀναιρέσεως παρὰ ἂν ἡ ἀπόφασις κατασταθῇ τελεσίδικος, διὰ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας.

Ἀπόφ. ποιν. Ἀρ. Πάγου 14 τοῦ 1843.—Ὅρα ἀνωτ. § 347.

§ 364. Ὁσάκις αἱ προδικαστικαὶ περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις ἐκκαλεσθῶσι πρὸ τῆς οὐσιαστικῆς, ἡ κατ' αὐτῶν ἔφεσις πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ ἐντὸς τῆς νομίμου πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας;

§ 365. Καὶ εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων κυμαίνεται· οἱ ἐν Ναυπλίῳ ἐφέται ἔλυσαν αὐτὸ διαφορατρόπως, ὡς φαίνεται ἐκ τῆς κατωτ. § 366 νομολογίας. Οἱ ἐν Ἀθήναις ἐφέται ἀπεφήναντο πολλάκις, ὅτι ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία κατὰ τῶν παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως.

Τὴν αὐτὴν ἀρχὴν καθιέρωσε καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος (κατωτέρω § 368 ἐπ.).

Πρὶν ἢ ἐκθέσω εἰδικῶς τί καθιέρωσαν, ὡς πρὸς τοῦτο, τὰ τρία ἀνώτερα δικαστήρια, θεωρῶ λυσιτελὲς νὰ προτάξω τὰ ἑξῆς, ἅτινα εἴς τινα δίκην ὑπεβλήθησαν ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

Παρατηρήσεις.

Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις πρωτοδικῶν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14670 ἀποφάσεώς του, ὑπεχρέωσε τὸ δημόσιον ν' ἀποδείξῃ, δι' ἐγγράφων καὶ μάλιστα ἐπισήμων, διάφορα περιστατικὰ ἀναγόμενα εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπὸ 15 Φεβρουαρίου 1846 ἀγωγὴν τοῦ Δημητρίου Γαλανούλη· ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐπεδόθη εἰς τὸ δημόσιον τὴν 31 Μαΐου 1846, τὸ δὲ δημόσιον ἐξεκάλεσεν αὐτήν, δι' ἐφέσεως ἐπιδοθείσης εἰς τὸν Γαλανούλην τὴν 17 Ἰουλ. 1846, ἤτοι τὴν 47 ἡμ. ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως. Συζητηθείσης ἐρήμην τοῦ Δημοσίου τῆς ἐφέσεως, τὸ ἐφετεῖον Ἀθηνῶν ἀπέῤῥιψεν αὐτὴν ὡς ἐκπρόθεσμον σκεφθέν, ὅτι καὶ ἐπὶ παρεμπιπτουσῶν περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεων ὑπάρχει ἀποκλειστικὴ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία τριακονθήμερος, χωροῦσα ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῶν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ ἐφετείου ἔκαμεν ἀνακοπὴν τὸ δημόσιον, ἰσχυριζόμενον ὅτι κακῶς ἀπεῤῥίφθη ἡ ἔφεσίς του ὡς ἐκπρόθεσμος, καὶ τὴν ἀνακοπὴν ταύτην, μετ' αὐτῆς δὲ καὶ τὴν ἔφεσίν του, ὑπεστήριξεν οὕτως.

«Ἂν καὶ ὁ νόμος ἡμῶν, διαλύσας νομοθετικῶς, ὡς ἔπραξε καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα ζητήματα καὶ διαφωνίας, αἵτινες διαιροῦσι τοὺς γάλλους νομοδιδασκάλους καὶ τὰ γαλλικὰ δικαστήρια, λύῃ ῥητῶς, σαφῶς καὶ ἀναμφιλέκτως ὑπὲρ τοῦ δημοσίου τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀνατιθέμενος (ἐν ἄρθρῳ 181 ἐδάφ. 2) εἰς τὴν κρίσιν τῶν διαδίκων νὰ ἐκκαλῶσι τὰς περὶ ἀποδείξεως παρεμπιπτούσας ἀποφάσεις ἢ συγχρόνως μὲ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν ἢ πρότερον καὶ μόνας, ὁρίσας δὲ (ἐν τοῖς ἄρθροις 752 § 2 καὶ 756 § 2) ὅτι ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία δὲν ἄρχεται εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως. Ἐπειδὴ ὅμως, πρὸς πλειοτέραν πληροφορίαν τοῦ ἐφετείου περὶ τῆς ὀρθότητος τοῦ ἰσχυρισμοῦ μας, σκοπεύομεν νὰ ἐπικαλεσθῶμεν καὶ τὴν ἐπικρατήσασαν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἐν τῇ τοῦ νόμου ἀμφιβολίᾳ, νομολογίαν τῶν γαλλικῶν δικαστηρίων καὶ ἰδίως τοῦ ἀκυρωτικοῦ, θέλομεν ἐν συντόμῳ ἐκθέσει τὴν ὑπάρχουσαν μεταξὺ τῆς ἰδικῆς μας καὶ τῆς Γαλλικῆς δικονομίας διαφορὰν ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ τὰς ἐκ τῆς διαφορᾶς ταύτης ἀναγκαίας συνεπείας.

Δύο κυρίως διατάξεις τῆς Γαλλικῆς δικονομίας ἀναφέρονται εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο· τὸ ἄρθρον 443 καὶ τοῦ 451 τὸ 2 ἐδάφιον.

Διὰ τοῦ πρώτου (443) ὁρίζεται ἀπολύτως τρίμηνος προθεσμία πρὸς ἔφεσιν *πάσης ἀδιαστόλως ἀποφάσεως*, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς, ἂν ἡ ἀπόφασις ἐξεδόθη κατ' ἀντιμωλίαν. «*Le délai de la loi pour interjeter appel, sera de trois mois: il courra*

pour les jugemens contradictoires du jour de la signification à personne ou à domicile· » περιέχει λοιπὸν ὁ γαλλικὸς νόμος τρίμηνον προθεσμίαν, ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως, πρὸς ἔφεσιν πάσης ἀποφάσεως χωρὶς νὰ διακρίνῃ, ἂν αὕτη ἦναι ὁριστικὴ ἢ παρεμπίπτουσα· τοῦ ἄλλου ἄρθρου 451 τὸ δεύτερον ἐδάφιον ἐπιτρέπει ἁπλῶς νὰ γίνηται ἔφεσις τῶν περὶ ἀποδείξεως παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων καὶ πρὸ τῆς ὁριστικῆς.

Ὁ Γαλλικὸς νόμος ἔχει λοιπὸν δύο κυρίας διαφορὰς πρὸς τὰ ἰδικά μας παραβαλλόμενος, τὰς ἑξῆς· 1) τὸ ἄρθρ. 443 δὲν ὁρίζει, ὡς τὰ ἰδικά μας ἄρθρα 752 § 2 καὶ 756 § 2, ὅτι ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς *ὁριστικῆς* ἀποφάσεως, ἀλλ' ἀφίνει νὰ πιστεύσῃ τις, ἐκ τῆς γενικῆς καὶ ἀπροσδιορίστου λέξεως *jugement*, ὅτι ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ἄρχεται δι' ἑκάστην, καὶ παρεμπίπτουσαν ἀκόμη ἀπόφασιν, ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς· 2) τὸ ἄρθρον ὡσαύτως 451 § 2 ἀφῆκεν εἰς τοὺς διαδίκους νὰ ἐκκαλῶσι καὶ πρὸ τῆς ὁριστικῆς καὶ παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως· δὲν ἀποφαίνεται δὲ, ὡς τὸ ἰδικόν μας ἄρθ. 181 ἐδάφ. 2, ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἐφέσιμος συγχρόνως μὲ τὴν ὁριστικήν.

Ἐντεῦθεν ἐκ τῆς ἀοριστίας καὶ ἀνακριβείας τοῦ γαλλικοῦ νόμου ἐγεννήθησαν αἱ ἑξῆς διαφωνίαι, διαιροῦσαι ἐπὶ πολὺ καὶ τοὺς γάλλους νομοδιδασκάλους καὶ τὰ γαλλικὰ δικαστήρια.

Οἱ μὲν προσηλούμενοι εἰς τὸ γράμμα τοῦ γαλλικοῦ νόμου ὑπεστήριξαν ὅτι καὶ τῶν παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων ἡ ἔφεσις εἶναι ἐκπρόθεσμος, γινομένη μετὰ παρέλευσιν τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῶν, εἴτε συνάμα γενῇ μετὰ τῆς ὁριστικῆς, ἢ καὶ πρότερον καὶ χωριστά.

Οἱ δὲ, τὴν διάνοιαν τοῦ νόμου ἀναζητοῦντες καὶ τὸ ἄτοπον ἀποκρούοντες τοῦ νὰ ἀποκλείωνται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐφέσεως τῶν παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων οἱ ἀναμείναντες τὴν ἔκδοσιν τῆς ὁριστικῆς. ὁσάκις μέχρι τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς παρήρχοντο τρεῖς μῆνες ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς παρεμπιπτούσης, ἰσχυρίσθησαν 1) ὅτι τῶν παρεμπιπτουσῶν ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία δὲν ἄρχεται εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, 2) ὅτι, ἑπομένως, αὗται, ὑπὸ μηδεμιᾶς ἄλλης περιοριζόμεναι προθεσμίας, δύνανται νὰ ἐκκληθῶσι καὶ μετὰ παρέλευσιν τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῶν, καὶ πάντοτε μέχρις οὗ παρέλθῃ ἡ πρὸς ἔφεσιν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως προθεσμία.

Αἱ γνῶμαι δὲ πολλῶν ἐταλαντεύοντο καὶ οἱ ἐμβριθέστεροι τῶν νομοδιδασκάλων, ὁ *Carré* καὶ ὁ *Merlin*, ἠσπάσθησαν ἀλληλοδια-

δόχως ἀμφοτέρας, ἀλλ' ἐπὶ τέλους τὸ δεύτερον σύστημα ὑπερίσχυσε καὶ ἐπεκράτησε μονίμως, καθιερωθὲν διὰ πλείστων, πολλῶν ἐφετείων, ἀποφάσεων καὶ τῶν ἀπὸ 26 ἀπριλ. 1826, ἀπὸ 17 9βρίου 1829 καὶ 5 μαΐου 1836 ἀποφάσεων τοῦ ἀκυρωτικοῦ· αὐτὴν δὲ πρεσβεύουσιν ὡς ὀρθὴν καὶ οἱ ἐγκριτώτεροι τῶν δικονομολόγων, καὶ ὁ *Carré* καὶ ὁ σχολιαστὴς του *Chaμveau n°* 1616, ὁ *Poncet* τομ. 1. σελ. 163 κ. ἑ. ὁ *Talandier* σελ. 133 *n°* 148, ὁ *Thomines Desmazures* τομ. 1. σελ. 689 καὶ ὁ *Bioche et Goujet v° appel n°* 374 *édition* 3.

Εἰς ταύτην τὴν κατάστασιν εὗρε τὸ ζήτημα τοῦτο παρὰ τοῖς Γάλλοις ὁ νομοθέτης ἡμῶν κατὰ τὸ 1834, ὅτε, βάσιν ἔχων τὴν γαλλικὴν νομοθεσίαν, ἐδημοσίευσε τὴν πολιτικὴν δικονομίαν· ὡς ἔπραξε δὲ καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων, δὲν ἀντέγραψεν ἁπλῶς τὰς τόσα παρασχούσης πράγματα διατάξεις τῆς γαλλικῆς δικονομίας, ἀλλ' ἔλυσε νομοθετικῶς τὸ ζήτημα, ἀσπασθεὶς τὸ ἐπικρατῆσαν καὶ παρὰ τοῖς γαλλικοῖς δικαστηρίοις σύστημα, καὶ ἀποφαινόμενος ῥητῶς καὶ σαφῶς 1) ὅτι ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία δὲν ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως ἑκάστης παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς *ὁριστικῆς*· 2) ὅτι τὰς παρεμπιπτούσας δύναταί τις νὰ ἐκκαλέσῃ πρότερον καὶ μόνας, ἀλλ' ἐκ τῆς παραλείψεως τούτου τοῦ δικαιώματος δὲν ἐμποδίζεται νὰ συνεκκαλέσῃ αὐτὰς συγχρόνως μὲ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν. Οὐδεμία παρ' ἡμῖν ὑπάρχει διάταξις ὁρίζουσα ὅτι, ἐπὶ παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων, ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῶν, καὶ καμμία, οὔτε ἀμέσως οὔτε ἐμμέσως δὲν ἀποκλείει τὴν παραδοχὴν τῆς κατ' αὐτῶν ἐφέσεως, ἐνόσῳ δὲν ἐκδοθῇ ἡ ὁριστική, καὶ παρέλθῃ ἡ πρὸς ἔφεσιν αὐτῆς προθεσμία. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπόν, ὅπου δὲν ἐξεδόθη εἰσέτι ὁριστικὴ ἀπόφασις, δὲν εἶναι δυνατόν, χωρὶς προφανοῦς παραβιάσεως τοῦ νόμου, νὰ κηρυχθῇ ἀπαράδεκτος ἡ ἔφεσις ἡμῶν καὶ ἐκπρόθεσμος, ἀφοῦ οὔτε κἂν ἤρξατο νὰ τρέχῃ καμμία πρὸς ἔφεσιν προθεσμία.

Ἂν παρὰ τοῖς Γάλλοις, ὅπου ὁ νόμος ἠδύνατο νὰ δικαιολογήσῃ τοιοῦτον ἀποκλεισμόν, ἐπεκράτησε μολαταῦτα, διὰ τῆς ὀρθῆς καὶ φρονίμου ἑρμηνείας αὐτοῦ, τὸ ἐναντίον σύστημα, πῶς εἶναι δυνατὸν παρ' ἡμῖν νὰ μὴ καθιερωθῇ τὸ αὐτό, ἀφοῦ ὁ νόμος καθιεροῖ νομοθετικῶς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον παρὰ Γάλλοις μόνη ἡ νομολογία καθιέρωσεν; ἀφοῦ μάλιστα ἡ στέρησις τῆς χρήσεως ἐνδίκου μέσου δὲν δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ διὰ συμπερασμάτων καὶ εἰκασιῶν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ῥητός τις νόμος ἀπαγορεύσεως;»

§ 366. *Νομολογία.* Ὁσάκις αἱ προδικαστικαὶ περὶ ἀποδείξεων

ἀποφάσεις ἐκκαλοῦνται πρὸ τῆς οὐσιαστικῆς, ἡ κατ' αὐτῶν ἔφεσις πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ ἐντὸς τῆς νομίμου πρὸς ἔφεσιν προθεσίας· ἄλλως, ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος, ἡ δ' ἔνστασις αὕτη, ὡς ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν, ἀναπληροῦται καὶ αὐτεπαγγέλτως.

Ἀπόφ. ἐφετ. Ναυπλίας τῆς 12 δεκ. 1841 (Νομ. σελ. 2718).

— Ἡ προθεσμία τῆς τῶν παρεμπιπτουσῶν καὶ προπαρασκευαστικῶν ἀποφάσεων ἐφέσεως ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡμέρας ἄρχεται καὶ ἡ κατὰ τῆς ὁριστικῆς· δηλαδὴ ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως ταύτης, καὶ εἶναι ἀδιάφορον τὸ νὰ γίνῃ ἡ ἔφεσις διὰ τοῦ αὐτοῦ ἢ διὰ χωριστοῦ ἐγγράφου, καθότι ἀρκεῖ νὰ γίνῃ ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας (1).

Ἀπόφ. « Ὁ Ἄρειος Πάγος, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 ἀποφάσεως τοῦ 1845, ἀπεφήνατο, ὅτι τὸ ἄρθρ. 181 τῆς πολ. δικονομίας δὲν ἐννοεῖ ὅτι ἡ κατὰ τῆς περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως ἔφεσις πρέπει νὰ γίνηται διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου, δι' οὗ ἐκκαλεῖται καὶ ἡ ὁριστική, καὶ ὅτι, γενομένη διὰ μεταγενεστέρου, εἶναι ἀπαράδεκτος· ἐννοεῖ μόνον ὅτι ἡ ἔφεσις κατὰ τῶν παρεμπιπτουσῶν πρέπει νὰ γίνῃ ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας, ὑπαρχούσης πρὸς ἔκκλησιν τῆς ὁριστικῆς. — Πρβ. Εὐρ. τ. 2, σελ. 94.

Ἀπόφ. 258 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4874).

— Ἀπόφασις, ἀποῤῥίπτουσα ἔνστασιν περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς, πρέπει νὰ ἐκκαλῆται ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως.

Ἀπόφ. 308 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4869).

— Ἀλλ' ὀρθωτέρα τῆς προηγουμένης (366 ἐδ. 1) εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 152 τοῦ 1835 ἀποφ. τῶν ἰδίων (ἐν Ναυπλίᾳ) ἐφετῶν, δι' ἧς ἀπεφάνθησαν ὅτι καὶ μετὰ τὴν τριακονθήμερον προθεσμίαν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς, καὶ ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία κατὰ τῆς ὁριστικῆς, ἡ ἔφεσις κατὰ τῶν ποδικαστικῶν ἀποφάσεων εἶναι παραδεκτή. — Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64 τοῦ 1847 ἀποφάσεώς του (νομ. σελ. 4810) τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν ἀπεφήνατο τ' αὐτά.

Ἐὰν ἡ περὶ ἀποδείξεως παρεμπίπτουσα πρωτόδικος ἀπόφασις ἐκτελεσθῇ πρὸ τῆς παρὰ τῶν διαδίκων διεξαγωγῆς τῆς διαταχθείσης ἀποδείξεως, συγχωρεῖται κατ' αὐτῆς ἔφεσις μετὰ τὴν τοιαύτην ἐκ-

(1) Ἄρα ἂν ἐπεδόθη μόνον ἡ παρεμπίπτουσα ἀπόφασις, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ὁριστική, ἡ ἔφεσις εἶναι παραδεκτή.

τέλεσίν της πρὸ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ἐντὸς ὅμως τῆς τριακονθημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεώς της.

Ἀπόφ. 256, 348 τοῦ 1843 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 3391, 3422).—Ὅρα κατωτ. τὰ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐφέσεως.

§ 367. Ἡ κατὰ τῶν παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων προθεσμία πρὸς ἔφεσιν ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ ὁ νόμος, διὰ μὲν τοῦ ἄρθρ. 181 τῆς πολ. δικ. διαγράφων περὶ τῆς γινομένης κατὰ τῶν ὁριστικῶν, προδικαστικῶν καὶ παρεμπιπτουσῶν ἀποφ. ἐφέσεως, διατάττει, ὅτι ἔφεσις συνήθως δύναται νὰ γίνῃ κατὰ μόνων τῶν ὁριστικῶν ἀποφάσεων, κατ' αὐτὴν δὲ τὴν περίπτωσιν, καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐφετηρίου δύνανται νὰ ἐκκληθῶσι καὶ αἱ προδικαστικαὶ καὶ παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις, χωρὶς ν' ἀναφέρῃ τι ἐνταῦθα περὶ τῆς πρὸς ἔφεσιν αὐτῶν προθεσμίας· διὰ δὲ τῶν ἄρθρων 752 § 2. καὶ 756 § 2. τῆς αὐτῆς δικονομίας, διατάττει, ὅτι ἡ ἔφεσις εἶναι ἀπαράδεκτος μετὰ 30 ἡμέρας ἀφοῦ ἡ ὁριστικὴ ἔφεσις ἐπεδόθη εἰς τὸν διάδικον ἢ τὸν ἀντίκλητον αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἡ 30ήμερος αὕτη προθεσμία δὲν ἄρχεται νὰ τρέχῃ, ἐὰν δὲν ἐπιδοθῇ ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις· ἐπομένως ἐκ τούτων συνάγεται, ὅτι μία καὶ μόνη προθεσμία τρέχει κατά τε τῶν ὁριστικῶν καὶ προδικαστικῶν ἀποφάσεων, ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἀρχομένη, ἡ διὰ τῶν εἰδικῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἄρθρων ὁρισθεῖσα προθεσμία, μὴ λογιζομένου παντάπασι τοῦ πρὸ ταύτης χρόνου, ὁσοςδήποτε καὶ ἂν παρέλθῃ ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν ἀντίδικον τυχὸν ἐπιδόσεως τῶν προδικαστικῶν ἀποφάσεων· δὲν δύναται δὲ ἡ προκειμένη ἀπόφασις νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁριστική, ἂν καὶ ἀπέῤῥιψεν ὁριστικῶς τὴν περὶ παραγραφῆς ἔνστασιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, καθότι πᾶσα ἀπόφασις ἐκδιδομένη προδικαστικῶς, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, πρὶν ἢ ἐκδοθῇ ἡ ἐπὶ τῆς κυρίας δίκης ἀπόφασις, εἶναι προδικαστική, ἂν καὶ τὸ δι' αὐτῆς δικασθὲν ζήτημα ἦτον αὐτοτελές, ἀρκεῖ μόνον τὸ ζήτημα τοῦτο νὰ ἔχῃ σχέσιν μὲ τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν, ἥτις μένει ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ. Ὁριστικὰς δὲ ἀποφάσεις θεωρεῖ ὁ νομοθέτης, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 185 τῆς πολ. δικ. τὰς δικαζούσας τὴν κυρίαν δίκην, τουτέστι τὰς περαιούσας τὴν εἰσαγομένην ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ δίκην, ὅστις δικαστὴς νὰ ἀπεκδύηται πλέον τῆς ὑποθέσεως, ἀφοῦ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τὸ πρωτοδικεῖον, δικάσαν ἐπὶ τῆς περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀγωγῆς, ἕνεκα παραγραφῆς, ἐνστάσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος, καὶ ἀποῤῥίψαν αὐτήν, δὲν ἀπεξεδύθη τῆς κυρίας

δίκας, ἀλλὰ προχωρῆσαν ἰδίκασεν ἐπ' αὐτῆς, διατάξαν μάλιστα καὶ ἀποδείξεις.»

'Απόφ. 5004 τοῦ 1851 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετ.—Ὅρα Εὐρ. τ. 3 σ. 138 ἐπ.

— Ἡ κατὰ τῶν παρεμπιπτουσῶν περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεων τρέχουσα προθεσμία εἶναι μία καὶ μόνη, ἡ ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως ἀρχομένη· ἐκ τούτου δ' ἕπεται ὅτι, ὁσοςδήποτε χρόνος καὶ ἂν παρέλθῃ ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῶν παρεμπιπτουσῶν αὐτῶν ἀποφάσεων, ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία δὲν ἄρχεται εἰμὴ μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως.

'Απόφ. 5007 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 368. Τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως μήπω ἔτι ἐπιδοθείσης, ἡ τυχὸν προεκκαλουμένη παρεμπίπτουσα περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασις δὲ ὑπόκειται εἰς οὐδεμίαν προθεσμίαν ἀποκλείουσαν τὴν ἔφεσιν, ἡ ὁποία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποπερατούσης τὴν δίκην ἀποφάσεως.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, κατὰ τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ 181 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, συνήθως αἱ ὁριστικαὶ μόνον ἀποφάσεις εἶναι ἐπιδεκτικαὶ ἐφέσεως, καὶ μετ' αὐτῶν συνεκκαλοῦνται καὶ αἱ παρεμπίπτουσαι καὶ αἱ προδικαστικαὶ, ἐκτὸς μόνον τῶν περὶ ἀποδείξεως παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων, τῶν ὁποίων ἡ ἔφεσις γίνεται, κατὰ τὸ δοκοῦν τῶν διαδίκων, εἴτε συγχρόνως μὲ τὴν ὁριστικὴν, εἴτε πρότερον καὶ χωριστά· κατὰ δὲ τὰς εἰδικωτέρας διατάξεις τῶν ἄρθ. 752 § 2 καὶ 756 § 2 τῆς αὐτῆς δικονομιας, ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία δὲν ἄρχεται εἰμὴ ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως· ταύτης δὲ μήπω ἔτι ἐπιδοθείσης, ἡ τυχὸν προεκκαλουμένη παρεμπίπτουσα περὶ ἀποδείξεως ἀπόφασις δὲν ὑπόκειται εἰς οὐδεμίαν προθεσμίαν, καθόσον ὁ νόμος αὐτὸς δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἰδίαν διάταξιν ἀποκλείουσαν τὴν παραδοχὴν τῆς κατὰ τῶν παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων ἐφέσεως, ἐνόσῳ δὲν ἤθελεν ἐκδοθῇ ἡ ἀποπερατοῦσα τὴν δίκην ἀπόφασις, ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὁποίας μόνον, ὡς εἴρηται, ὑπολογίζεται ἡ συνήθης τριακονθήμερος προθεσμία· ὅθεν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μὴ ἐκδοθείσης εἰσέτι ὁριστικῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν μεταξὺ Γ. καὶ Δημοσίου ἐκκρεμῆ διαφορὰν, ὀρθῶς τὸ δικαστήριον τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν ἀπέῤῥιψε τὴν περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως τοῦ δημοσίου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4176 προδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὡς παρελθούσης δῆθεν τῆς τριακονθημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεώς της, καὶ ἑπομένως ὁ εἰς τὸ ἐκπρόθεσμον τῆς τοιαύτης ἐφέσεως στηριζόμενος ἀναιρέσεως λόγος εἶναι παντάπασιν ἀνυπόστατος.»

'Απόφ. πολ.τ. 'Αρ. Πάγου 105 τοῦ 1848.

— Ἐκ τῶν ἄρθρων 181 καὶ 752 § 2 τῆς πολιτ. δικονομίας προκύπτει ὅτι αἱ παρεμπίπτουσαι περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις, ἐὰν δὲν ἐκκληθῶσι πρὸ τῆς ὁριστικῆς, ἢ μετ' αὐτῆς, δύνανται νὰ ἐκκληθῶσιν ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως.

'Απόφ. 'Αρ. Πάγου 189 τοῦ 1848.

§ 369. Ἔφεσις δύναται νὰ γίνῃ κατὰ παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως ἐντὸς τῆς προθεσμίας, καὶ μετὰ τὴν ἔφεσιν τῆς ὁριστικῆς.

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 181 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐπιτρέπον νὰ ἐκκαλῶνται αἱ παρεμπίπτουσαι περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεις συγχρόνως μὲ τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν ἢ πρότερον καὶ μόναι, δὲν ἐννοεῖ ὅτι ἡ κατ' αὐτῶν ἔφεσις πρέπει νὰ γίνῃ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου, δι' οὗ ἐκκαλεῖται ἡ ὁριστικὴ ἀπόφασις, καὶ ὅτι ἡ ἔφεσις αὕτη, γινομένη διὰ μεταγενεστέρου ἐγγράφου, εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς ὑπέλαβε τὸ ἐν Ναυπλίῳ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀλλ' ὅτι ἡ ἔφεσις αὕτη κατὰ τῶν παρεμπιπτουσῶν περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεων πρέπει νὰ γίνῃ ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας, τῆς ὑπαρχούσης πρὸς ἔκκλησιν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως.

Ἐπειδὴ ἑπομένως τὸ ἐν Ναυπλίῳ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν, ἀποῤῥίψαν, ὡς ἀπαράδεκτον, τὴν ἔφεσιν τοῦ Β. Σ., τὴν γενομένην κατὰ τῆς ἀπὸ 11 Μαΐου 1837 ὑπ' ἀριθ. 150 παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως τῶν ἐν Πάτραις πρωτοδικῶν διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι ἡ ἔφεσις αὕτη ἐγένετο μετὰ τὴν ἔφεσιν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ κἀμμίαν περίπτωσιν ἐκ τῶν καθιστωσῶν, κατὰ τὸν νόμον, ἀπαράδεκτον τὴν αἴτησιν, οἷον τὸ ἐκπρόθεσμον αὐτῆς ἢ τὸ τελεσίδικον, ἐστέρησε τὸν ἤδη ἀναιρεσείοντα ἑνὸς ἐνδίκου μέσου, καὶ ἡ ἀπόφασίς του ὑπόκειται εἰς ἀναίρεσιν:

Ἐπειδὴ ἡ ἀναίρεσις τῶν κεφαλαίων τούτων τῆς ἀποφάσεως ἐπιφέρει, κατὰ λογικὴν συνέπειαν, τὴν ἀναίρεσιν καὶ τῶν ἄλλων διατάξεων αὐτῆς.

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 35 τοῦ 1845.

§ 371. Ἀπόφασις, περιέχουσα διατάξεις ὁριστικὰς καὶ παρεμπιπτούσας, πρέπει νὰ ἐκκαλῆται, ὡς πρὸς τὰς πρώτας, ἐντὸς τῶν 30 ἡμερῶν.

'Απόφ. 308 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4869).

§ 372 Ἐκ τῶν συνδυασμένων ἄρθρων 180, 181 καὶ 749 ἐδ. 2 τῆς πολ. δικονομίας προκύπτει ὅτι πᾶσα διάταξις ἀποφάσεως, δι' ἧς δικάζεται αὐτοτελὲς ἢ αὐθύπαρκτόν τι ἀντικείμενον μὴ ἔχον

σχέσιν μὲ τὴν κυρίαν ὑπόθεσιν, ἥτις μένει ἐκκρεμὴς ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου, εἶναι ὁριστική, καί, ὡς τοιαύτην, πρέπει νὰ ἐκκαλῆται ἐντὸς τῶν 30 ἡμερῶν (1), ἂν καὶ περιέχωνται ἐν αὐτῇ καὶ παρεμπίπτουσαι διατάξεις.

'Απόφ. 308 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ναυπλ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4870).

§ 373 Αἱ περὶ ὅρκου προδικαστικαὶ ἀποφάσεις πρέπει νὰ ἐκκαλῶνται πρὸ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν; Ναὶ (μειονοψηφία)· Ὄχι (πλειοψηφία).

'Απόφ. 26 τοῦ 1842 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2790). — Ὅρα ἀνωτ. §.

§ 374. Ἀφοῦ ὁριστικῶς ἀπεφασίσθησαν τὰ ἐνοίκια, καὶ αἱ περὶ τούτων ὁριστικαὶ διατάξεις δὲν προςεβλήθησαν ἐγκαίρως, οὔτε αἱ παρεμπίπτουσαι, (ἤτοι ἡ περὶ ἀποδείξεως διὰ μαρτύρων, ἡ περὶ ὅρκου καὶ περὶ νομοποιήσεως) καθόσον περιστρέφονται εἰς τὰ ἐνοίκια δύνανται νὰ προςβληθοῦν (2).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 124 τοῦ 1848.

§ 375. Δύναται νὰ ἐκκαλεσθῇ προπαρασκευαστικὴ ἀπόφασις πρὸ τῆς ὁριστικῆς, ὅταν συνεκκαλῆται μετὰ παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεως.

'Απόφ. 270 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν (Νομ. σελ. 4880).

— Περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διαλαμβάνει καὶ ἡ τελευταία σκέψις τῆς ὑπ' ἀριθ. 295 τοῦ 1847 ἀποφάσεως τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν φέρουσα·

Αποφ. « Ἐπειδή, συγχωρουμένης ἐφέσεως ἀποφάσεώς τινος προδικαστικῆς ἢ παρεμπιπτούσης, κατ' ἐξαίρεσιν, πρὸ τῆς ὁριστικῆς ὡς πρός τινα διάταξίν της, πρέπει νὰ δύναται ταυτοχρόνως νὰ ἐπιτρέπηται ἔφεσις καὶ ὡς πρὸς τὰς ἄλλας προδικαστικὰς καὶ παρεμπιπτούσας διατάξεις της πρὸς ταχεῖαν περαίωσιν τῆς δίκης, καὶ οἰκονομίας τῶν ἐξόδων· ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἄρθρου 749 ἀριθ. 1 τῆς πολιτ. δικονομίας, τοῦ ὅτι, ἐὰν ἡ ἀπόφασις περιέχῃ ἐν μέρει μὲν ὁριστικούς, ἢ παρεμπίπτοντας ὁρισμούς, κατὰ μόνων τῶν ὁριστικῶν δύναται νὰ γίνῃ ἔφεσις, δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ἀρχὴν ταύ-

(1) Πρβ. χ. ὅταν διατάττηται ὁ ἐκκαλῶν ν' ἀπέχῃ τοῦ λοιποῦ πάσης διαταράξεως τοῦ ἐφεσιβλήτου.

(2) Καθότι δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς ὁριστικαὶ ἀποφάσεις ἐνόσῳ, διὰ τῶν διατάξεων τούτων ἡ ὑπόθεσις, δὲν ἐπεραιώθη, ἢ δὲν ἀπεξεδύθη τὸ δικ. διὰ τῆς παραδοχῆς ἐνστάσεώς τινος, τῆς περαιτέρω ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως.

την, καθότι ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ, εἶναι ὅτι ὅταν ἐν τῷ αὐτῷ ἐγγράφῳ τῆς ἀγωγῆς ἐμπεριέχωνται διάφοροι ἀγωγαὶ ἐκ διαφόρων λόγων καὶ νομικῶν σχέσεων πηγάζουσαι, καὶ, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν μίαν ἢ καὶ πλειοτέρας ἐκδίδεται ὁριστικὴ ἀπόφασις, καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἄλλην ἢ τὰς ἄλλας, ἐκδίδεται παρεμπίπτουσα ἀπόφασις, μὴ δυναμένη νὰ ἐκκληθῇ κατ' ἐξαίρεσιν τῆς ὁριστικῆς.»

§ 377. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν παρεμπιπτουσῶν ἀποφάσεων καθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὴν ἔφεσιν;

Ὅρα ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ § 35 ὅλα τὰ ἐδάφ.

§ 378. Οἱ διάδικοι δύνανται μὲν νὰ ἐκκαλέσωσι πρὸ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τὰς περὶ ἀποδείξεως παρεμπιπτούσας ἀποφάσεις, πρὶν ἢ ὅμως διεξαχθῇ ἡ δι' αὐτῶν διατασσομένη ἀπόδειξις. Μετὰ τὴν διεξαγωγὴν δὲ ταύτην, ἡ ἔφεσις δὲν εἶναι παραδεκτὴ εἰμὴ συγχρόνως μὲ τὴν ὁριστικὴν, διότι ἄλλως ματαιοῦται ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, δι' ὃν ἐπέτρεψε νὰ ἐκκαλῶνται καὶ πρὸ τῆς ὁριστικῆς αἱ περὶ ἀποδείξεως παρεμπίπτουσαι ἀποφάσεις.

Ἀπόφ. 778 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5254).

Προθεσμία πρὸς ἔφεσιν κατὰ τῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων.

Ἐκτίμησις ζημιῶν.—Ἐγγυοδοσία. § 379. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 871 τῆς πολ. δικονομ. ὡς πρὸς τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν, δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὰς ἀποφάσεις, δι' ὧν ἀπεφασίσθη μὲν ὁριστικῶς ἡ ρύσία τῆς ὑποθέσεως, δὲν ἐξεκαθαρίσθη δὲ τὸ ἀποδοτέον ποσόν.

Ἀποφ. τῆς 9 σεπτεμβρίου τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν (Νομ. σελ. 2706).

§ 380. Ἀπόφασις μὴ ἀναγομένη εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κατὰ τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, ἀλλ' εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν συμπληρουσῶν τὴν διαδικασίαν καὶ τῶν ἀναγκαιουσῶν πρὸς καταρτισμὸν τῆς τελειωτικῆς καὶ ἐκτελεστικῆς ἀποφάσεως, δύναται νὰ ἐκκληθῇ ἐντὸς τῆς συνήθους τριακονθημέρου προθεσμίας.

Ἀπόφ. 246 τοῦ 1841 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομικ. σ. 3781).

§ 381. Ὅταν οἱ διαιτηταὶ ἀποφασίσωσιν ὁριστικῶς περὶ τῶν ἀποζημιώσεων καὶ ἀναθέσωσι τὴν ἐκτίμησιν εἰς πραγματογνώμονας, αἱ ἀποφάσεις, αἱ ἐκδιδόμεναι ἐπὶ τῶν ἐρίδων περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ

τῶν πράξεων τῶν πραγματογνωμόνων, πρέπει νὰ ἐκκαλῶνται, δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 871 τῆς πολιτ. δικονομίας, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν.

Ἀπόφ. 110 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2544).

§ 382. Ὅταν, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς οριστικῆς ἀποφάσεως, διαταττούσης τὴν ἐκτίμησιν τῶν ζημιῶν διὰ πραγματογνωμόνων, συμβῶσιν ἔριδες ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν τοῦτον, αἱ περὶ αὐτῶν ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις θεωροῦνται ὡς ἐκδεδομέναι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ ἐκκαλῶνται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως.

Ἀπόφ. τῆς 14 σεπτεμ. 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 985).

ΣΗΜ. Ἡ προκειμένη ἀπόφασις εἶναι ἐσφαλμένη, διότι τὸ ἄρθρον 871 ἀφορᾷ ἐκείνας μόνον τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δίκας, αἱ ὁποῖαι γεννῶνται ἐκ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, ὄχι δὲ καὶ ὅταν πρόκηται περὶ ἐκκαθαρίσεως (exécution par suite d'instance. Ὅρα Καῤῥὲ εἰς τὸ βιβλ. Ε πρόλ.) τοῦ ἐπιδικασθέντος διὰ τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ὅπερ εἶναι συμπλήρωμα ταύτης.

§ 383. Ἀπόφασις, ἀφορῶσα ἀντιδικίαν προκύπτουσαν περὶ τὴν ἐγγυοδοσίαν, πρέπει νὰ ἐκκαλῆται ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως.

Ἀπόφ. 4650 τοῦ 1848 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν, ἣν ἐν σελ. 275 τοῦ γ τόμ. τοῦ ἡμετέρου Εὐρ.

Ὀφειλέτης.

§ 384. Προκειμένου λόγου περὶ ἀποφάσεων, ἐκδιδομένων περὶ τὴν ἐκτέλεσιν (871 πολ. δικον.), ἐντὸς πόσων ἡμερῶν πρέπει νὰ γίνηται ἡ ἔφεσις;

Πρέπει νὰ διακρίνωμεν τὰς ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας οἱ ὀφειλέται προκαλοῦσι περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, ἀπὸ τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας τρίτοι προκαλοῦσιν· ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει, ἡ ἔφεσις πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς νομίμου ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως. — Ἰδοὺ περιπτώσεις τινές·

§ 385, α. Τὸ ἐν Τριπόλει ἐπαρχιακὸν δικαστήριον ἐξέδωκεν ἀπόφασιν, κατὰ τὸ 1823, δι' ἧς κατεδίκασε τὸν Α. νὰ πληρώσῃ πρὸς τὸν Β. ποσόν τι. Μετὰ τὴν σύστασιν τῶν δικαστηρίων, ὁ Α. ἐζήτησεν ἀπὸ τὸ πρωτοδικεῖον Τριπόλεως ἐπανάληψιν τῆς δίκης, προτείνας ὅτι τότε ἦτον ἀνήλικος. — Τὸ πρωτοδικεῖον ἐξέδωκεν ἀπόφασιν ἀποῤῥίπτουσαν τὴν αἴτησιν ταύτην, ἀλλ' ἐγένετο ἔφεσις μετὰ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως. — Τὸ δικ. τῶν ἐν Τριπόλει ἐφετῶν ἐδέχθη τὴν ἔφεσιν, ἀλλ' ὁ Ἄρειος Πάγος ἀνῄρεσε τὴν ἀπόφασιν, διότι ἡ ἔφεσις ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἐντὸς τῶν

δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως (871, 199 πολ. δικονομίας).

'Απόφ. πολιτ. 'Αρ. Πάγου 19 τοῦ 1836 (Νομολ. τ. 1 σελ. 119 ἐπ.).

§ 386, 6. Ὁ Α. ἐνήργησεν ἀναγκαστικὴν κατάσχεσιν κατὰ τοῦ Β, καὶ ἐξέθεσεν εἰς πλειστηριασμὸν οἰκίαν τινὰ, ἥτις κατεκυρώθη εἰς τὸν Γ. Μὴ καταθέσαντος ὅμως τούτου τὸ τίμημα, ἀνεφύησαν ἔριδες μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ δανειστοῦ Α, τὸ δὲ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, διὰ προδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐπέτρεψεν εἰς τὸν Α. ν' ἀποδείξῃ ὅτι συνετάχθη ἔκθεσις κατακυρώσεως, διὰ δὲ τῆς ὁριστικῆς ἐκύρωσε τὸν πλειστηριασμὸν καὶ ἐπέτρεψε τῷ Α. νὰ πλειστηριάσῃ ἐκ νέου τὴν οἰκίαν, δαπάνῃ τοῦ Γ. — Κατὰ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν ἐγένετο ἔφεσις, καὶ ἀνεφύη τὸ ζήτημα, ἂν ἔπρεπε νὰ γίνῃ αὕτη ἐντὸς 10 ἡμερῶν· ὁ Ἄρειος Πάγος ἔλυσε καταφατικῶς τὸ ζήτημα, ἀποφανθεὶς ὅτι ἐπρόκειτο περὶ δίκης κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν. Ἰδοὺ ἡ ἀπόφασις·

Απόφ. «Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ 871 ἄρθρ. τῆς πολιτ. δικον. αἱ ἀποφάσεις αἱ ἐκδοθεῖσαι παρὰ τῶν πρωτοδικῶν ἐπὶ δισταγμῶν καὶ ἐρίδων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν συμβάντων, ὑπόκεινται μὲν εἰς ἔφεσιν, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν προθεσμίας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῶν· ὡς τοιαῦται δὲ θεωροῦνται ἀναμφισβητήτως τόσον ἐκ τῆς φύσεως των πραγμάτων, ὅσον καὶ δυνάμει ῥητῆς διατάξεως τοῦ 985 ἄρθρου τῆς πολιτ. δικονομίας, αἱ ἀποφάσεις αἱ περὶ δισταγμῶν ἀφορώντων τὴν κατάσχεσιν ἢ τὸ κῦρος τῶν πλειστηριασμῶν, καὶ τὰς συνεπείας τῶν τυχὸν συμβασῶν ἀκυροτήτων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, αἱ ὑπ' ἀριθ. 52 καὶ 117 ἀποφάσεις τῶν πρωτοδικῶν, τὰς ὁποίας ἐξεκάλεσεν ὁ Γ., ἐξεδόθησαν ἐπὶ αἰτήσεως περὶ ἀκυρώσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ τοῦ Θ. Ψ. καὶ περὶ τῆς ὡς ἐκ τῆς ἀκυρώσεως ταύτης δυνάμει τοῦ 903 ἄρθρ. τῆς πολ. δικον. ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἄρα ἐπὶ ἔριδος γενομένης κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ἡ δὲ ἔφεσις ἐπεδόθη, ὡς γίνεται φανερὸν ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῶν ἐφετῶν, μετὰ τὴν νόμιμον προθεσμίαν τῶν δέκα ἡμερῶν· ἐπομένως τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, ἀποῤῥίψαν τὴν ἔφεσιν ταύτην τοῦ Γ. ὡς ἐκπρόθεσμον, οὔτε ὑπέρβασιν τῶν καθηκόντων του ἔπραξεν, οὔτε παρεβίασε τὰς περὶ τῆς προθεσμίας τῆς ἐφέσεως διατάξεις τῆς πολ. δικονομίας, ἀλλ ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τὸ 871 ἄρθ. τῆς πολ. δικον.

'Αποφ. πολ. 'Αρ. Πάγου 215 τοῦ 1838 (σελ. 156 τόμ. 3 τῆς νομολ.).

ΣΗΜ. Ἡ προκειμένη ἀπόφασις ὁμιλεῖ περὶ τρίτων· ἀλλ' ὁ ὑπερθεματιστὴς δὲν φαίνεται τρίτος.

§ 387, γ. Ἡ ἔφεσις τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐκδιδομένων ἐπὶ ἐρίδων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, κατὰ συνέπειαν διοικητικῶν καταδιώξεων, πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν.

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, καταδιωκομένου ὡς ἐγγυητοῦ τοῦ Κ. Ρ. παρὰ τοῦ δημοσίου δι' ἀναγκαστικῶν ἐκτελέσεως μέσων, ἰδίως δὲ διὰ ποινήτορος πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐγγράφων ὁμολογιῶν τοῦ ὀφειλέτου Ι. Π., προτείναντος δὲ τοῦ εἰρημένου Κ. Ρ. δισταγμοὺς ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ τοῦ χρέους, κυρίως δὲ ὅτι μετεβλήθη τὸ ποσὸν εἰς τὰς ὁμολογίας ἀπὸ δραχ. 59 590 καὶ ζητοῦντος τὴν ἀνάκλησιν τοῦ ποινήτορος καὶ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ὀρθῶς ἐχαρακτήρισε τὴν ὑπόθεσιν ὡς δίκην κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ νομίμως ἀπέρριψεν ὡς ἐκπρόθεσμον τὴν γενομένην μετὰ παρέλευσιν δέκα ἡμερῶν ἔφεσιν, καθότι, κατὰ τὸ ἄρθρ. 871 τῆς πολ. δικον. εἰς τὰς τοιαύτας δίκας μόνον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν συγχωρεῖται ἔφεσις, οὐδὲ ὑπερέβη τὰ καθήκοντά του, τὸ εἰρημένον δικαστήριον, ὡς ἰσχυρίσατο ὁ πληρεξούσιος τοῦ δημοσίου.

Ἀπόφ. τῆς 17 ὀκτ. τοῦ 1839 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 945). — Ἡ τοῦ Ἀρ. Πάγου 31 τοῦ 1846 πολιτ. ἀπόφ. ἔχει οὕτως

Ἀπόφ. « Ἐπειδὴ, καταδιωκομένου ὡς ἐγγυητοῦ τοῦ Κ. Ρ. παρὰ τοῦ δημοσίου δι' ἀναγκαστικῶν ἐκτελέσεως μέσων, ἰδίως δὲ διὰ ποινήτορος πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐγγράφων ὁμολογιῶν τοῦ ὀφειλέτου Ι. Π, προτείναντος δὲ τοῦ εἰρημένου Κ. Ρ. δισταγμοὺς ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ τοῦ χρέους, κυρίως δὲ ὅτι μετεβλήθη τὸ ποσὸν εἰς τὰς ὁμολογίας ἀπὸ δραχ. 59,590 καὶ ζητοῦντος τὴν ἀνάκλησιν τοῦ ποινήτορος καὶ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως, τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν ὀρθῶς ἐχαρακτήρησε τὴν ὑπόθεσιν ὡς δίκην κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ νομίμως ἀπέρριψεν ὡς ἐκπρόθεσμον τὴν γενομένην μετὰ παρέλευσιν δέκα ἡμερῶν ἔφεσιν, καθότι κατὰ τὸ ἄρθ. 871 τῆς πολ. δικονομίας, εἰς τὰς τοιαύτας δίκας μόνον ἐντὸς 10 ἡμερῶν συγχωρεῖται ἔφεσις, οὐδὲ ὑπερέβη τὰ καθήκοντά του, τὸ εἰρημένον δικαστήριον, ὡς ἰσχυρίσατο ὁ πληρεξούσιος τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ χαρακτηρῆσαν προσηκόντως τὴν δίκην, ὡς προείρηται, ἔπραξε συμφώνως μὲ αὐτὰ, ὅθεν ἡ αἴτησις ἀναιρέσεως τοῦ δημοσίου ἐξελέγχεται ἀνυπόστατος.

§ 388, δ. Δίκη ἀρξαμένη δι' ἀνακοπῆς, διὰ τῆς ὁποίας διεκδικοῦνται ὡς προικῷα τὰ κατασχεθέντα κτήματα, ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ ἑπομένως ἡ ἔφεσις πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν.

Ἀπόφ. 3395 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 389, ε. Ὅταν διάδικός τις, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς κηρυχθείσης προςωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως, ἐζήτησε νὰ διαταχθῇ ὁ ἀναγκαστικὸς πλειστηριασμὸς τῶν πραγμάτων τοῦ ἀντιδίκου του, ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶχεν ἐνεργήσει συντηρητικὴν κατάσχεσιν, ὁ δὲ ἀντίδικός του ἀντιτάττει ἔνστασιν κατὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως διατεινόμενος ὅτι δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὴ ἐκτελέσεως, ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως πρέπει νὰ ἐκκαλῆται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, καθότι πρόκειται περὶ ζητήματος ἀφορῶντος τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἀπόφ. 4554 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 390, ς. Καταδιωκομένου ἐγγυητοῦ τινος διὰ καταναγκαστικῶν μέτρων καὶ προτείνοντος ἰσχυρισμοὺς ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους αὐτοῦ, ἡ δίκη ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ ἐπομένως ἡ ἔφεσις πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως· 871 πολ. δικονομίας.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 31 τοῦ 1846.

§ 391, ζ. Κατὰ τὸ ἄρθρον 1019 τῆς πολ. δικον. ἡ πρὸς ἀνακοπὴν καὶ ἔφεσιν προθεσμία κατὰ τῶν καταψηφιζουσῶν κράτησιν ἀποφάσεων εἶναι τριήμερος, καὶ δὲν ἄρχεται εἰμὴ ἀφ' ἧς ἡμέρας παραδοθῇ ἡ ἀπόφασις εἰς τὸν ἀντίκλητον ἢ εἰς τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ.

Ἀπόφ. 88 τοῦ 1836 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 297).

§ 392. Ὅταν διάδικός τις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κηρυχθείσης προςωρινῶς ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως ἐζήτησε νὰ διαταχθῇ ὁ ἀναγκαστικὸς πλειστηριασμὸς τῶν ἀντικειμένων τοῦ ἀντιδίκου του, ἐπὶ τῶν ὁποίων, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς κυρίας ἀπαιτήσεως, εἶχεν ἐνεργήσει προηγουμένως συντηρητικὴν κατάσχεσιν, ὁ δὲ ἀντίδικός του ἀντιτάττει ἔνστασιν κατὰ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως, ὡς μὴ ἐπιδεκτικῆς ἐκτελέσεως, ἡ ἔφεσις κατὰ τῆς πρωτοκλήτου ἀποφάσεως πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, καθότι πρόκειται περὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἀπόφ. 4554 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 393. Εἰς τὴν πρὸς ἔφεσιν κατ' ἀποφάσεων ἐκδιδομένων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν προθεσμίαν, προςτίθεται ὁ τῆς ἀποστάσεως χρόνος.

Ἀπόφ. 841 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 5263). — Ὅρα ἀνωτ. § 325 ἐπ.

Τρίτοι διεκδικηταὶ § 394. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 871 τῆς

πολιτ. δικονομίας, ὡς πρὸς τὴν ἀνακοπὴν καὶ ἔφεσιν, ἐφαρμόζονται εἰς τρίτους διεκδικητὰς κατὰ τὸ ἄρθ. 911 τῆς πολ. δικον;

Καὶ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο ἡ νομολογία εἶναι ἀκανόνιστος, καὶ ἡ τύχη σημαντικῶν πολλάκις δικῶν διακυβεύεται ἐκ τούτου. Βεβαίως δὲ ἀπὸ τὸ κείμενον αὐτὸ (910, 932) τῆς πολ. δικονομίας προκύπτει ὅτι ἐπὶ τῶν περιπτώσεων αὐτῶν ἡ διαδικασία εἶναι ἡ κοινὴ συνοπτικὴ διαδικασία (617 ἐπ. πολιτ. δικον.) καὶ οὐχὶ ἡ ἐξαιρετικὴ τοῦ ἄρθ. 871 τῆς πολ. δικονομίας.

Ἰδοὺ δὲ τί, ὡς πρὸς τοῦτο, εὕρηται ἐν τῇ νομολογίᾳ.

§ 395, α. Κατὰ τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ναυπλίῳ ἐφετῶν, τρίτοι διεκδικηταί, οἵτινες, μὴ λαβόντες μέρος εἰς τὴν δίκην, διεκδικοῦσι τὰ κατασχεθέντα ὡς ἀνήκοντα δῆθεν αὐτοῖς, ὀφείλουν νὰ ἐκκαλῶσι τὴν ἀπόφασιν ἐντὸς δεκαημέρου προθεσμίας.

Ὅρα τὴν νομολ. ἐν Εὐρ. τόμ. 1 σελ 189 § 12.

§ 396, β. Ἡ αὐτὴ ἀρχὴ ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὸν ὑπερθεματιστήν, ὅστις προκαλεῖ συζήτησίν τινα μετὰ τὸν πλειστηριασμόν.

Ὅρα τὴν νομολογ ἐν Εὐρ. τ. 1 σελ. 189 § 12 καὶ 13.

§ 397, γ. Ὡς πρὸς τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν *παρατηρῶ*

1) ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1401 τοῦ 1839 ἀποφάσεώς του ἀπεφήνατο, ὅτι τὸ ἄρθρον 911 τῆς πολ. δικονομ. παραπέμπει ὡς πρὸς τὴν ὑπὸ τρίτων διεκδικητικὴν διαδικασίαν εἰς τὸ 910, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὸ 871, καθ' ὃ ἡ ἔφεσις κατ' ἀποφάσεων ἐκδιδομένων ἐπὶ τοιούτων δικῶν συγχωρεῖται μόνον ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς των· (αὐτ. ἔνθα καὶ ἡ 2139 ἀπόφασίς των, δι' ἧς ἐλύθη ἄλλως τὸ ζήτημα· ἀλλὰ περιέχει καὶ γνώμην μειονοψηφίας.)

2) ὅτι ἐσχάτως ἐξεφράσθησαν οὕτως·

Απόφ. «Ἐπειδὴ ἠδύνατο μὲν νὰ εἴπῃ τις, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 871 τῆς πολ. δικονομίας ἀφορᾷ ἰδίως τὰς ἀποφάσεις, ὅσαι ἐκδίδονται ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐνστάσεων καὶ ἐρίδων, αἱ ὁποῖαι ἀναφύονται μεταξὺ τοῦ ὀφειλέτου καὶ τοῦ κατασχόντος, καὶ ὅτι δὲν περιλαμβάνει καὶ τὰς ἀποφάσεις, ὅσας προκαλεῖ τρίτος τις διεκδικῶν ὡς ἴδιον ἑαυτοῦ πρᾶγμα τὸ κατασχεθὲν ἀντικείμενον· περίπτωσις ὑπαγομένη εἰς τὰς γενικὰς περὶ τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας διατάξεις, τόσῳ μᾶλλον, καθόσον ἡ διάταξις ἐκείνη, ἐξαιρετικὴ οὖσα, πρέπει νὰ ἑρμηνευθῇ στενῶς, καὶ καθόσον ὁ τρίτος, τοῦ ὁποίου κατεσχέθη ἡ περιουσία δ' ἀλλότριον χρέος,

δὲν πρέπει διὰ τοῦτο καὶ μόνον νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὰς ἐξαιρετικὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν διατάξεις.

Μολοντοῦτο

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 871 τῆς πολ. δικον. δὲν κάμνει διάκρισίν τινα· καὶ ἐπομένως ὁ δικαστὴς δὲν δύναται κατὰ νόμον νὰ πλάσῃ τοιαύτην.

Ἐπειδὴ τὸ περὶ τρίτων διεκδικητῶν ἄρθ. 911 τῆς πολ. δικον. παραπέμπει εἰς τὸ ἄρθρ. 910 αὐτῆς, καὶ τοῦτο εἰς τὴν διάταξιν 871· ἄρα πρόδηλον καθίσταται ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν τελευταίαν διάταξιν καὶ εἰς τοὺς τρίτους διεκδικητάς, καὶ τοῦτο διὰ νὰ μὴ μένῃ ἐπὶ πολὺ μετέωρος ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων, καὶ διὰ μὴ βλάπτωνται τὰ ὑπὸ κατάσχεσιν ἀντικείμενα· ἄλλως τε δέ, ἀφοῦ ὁ τρίτος ἐπροτίμησε δι' ἀνακοπῆς, καὶ οὐχὶ διὰ τακτικῆς ἀγωγῆς, νὰ προτείνῃ τὰ δικαιώματά του, πρέπει νὰ συμμορφωθῇ καὶ μὲ τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν διατάξεις, καθόσον ἀφορᾷ τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν.

Ἐπειδή, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ προειρημένη ἔφεσις εἶναι ἐκπρόθεσμος, διότι ἡ ἐκκαλοῦσα δὲν ἀντιτείνει εἰς τὸν τοῦ ἀντιδίκου της ἰσχυρισμὸν ὅτι ἡ ἔφεσις ἐκοινοποιήθη τὴν 13 μαρτίου 1851, ἤτοι δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῶν ἀποφάσεων. — Ὡς πρὸς τὴν ἔνστασιν τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅτι ἡ ἔφεσις ἔπρεπε νὰ κοινοποιηθῇ καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθ. 911 τῆς πολ. δικον. διαλαμβάνει ὅτι ἡ μετὰ διεκδικήσεως συνεχομένη ἀνακοπὴ πρέπει νὰ κοινοποιῆται καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην, διότι ἐκ τῆς ἐμφανίσεως τούτου ὠφελοῦνται ἀμφότεροι οἱ διάδικοι· αὐτὸς δ' οὗτος ὁ λόγος καθιστᾷ ἀναγκαίαν καὶ τῆς ἐφέσεως τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὸν ὀφειλέτην, ὅταν ἐκκαλῶν ἦναι αὐτὸς ὁ μετὰ διεκδικ. ἀγωγῆς ἀνακόπτων, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, δὲν ἐγένετο ἀντίῤῥησίς τις εἰς τὸν περὶ τῆς μὴ κοινοποιήσεως τοῦ ἐφετηρίου ἐγγράφου εἰς τὸν ὀφειλέτην ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὡς ἄλλως προκύπτει καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐφετηρίου, ἐν ᾧ δὲν μνημονεύεται τὸ ὄνομα τοῦ ὀφειλέτου. » (1)

Ἀπόφ. 8764 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 398 Ἡ αἴτησις τοῦ κατασχόντος δανειστοῦ περὶ ἀκυρώσεως πωλήσεως γενομένης ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, πρὶν ἢ κοινοποιηθῇ ἢ γε-

---

(1) Ὅρα τὴν τοῦ Ἀρ. Πάγου ὑπ' ἀρ. 138 τοῦ 1848 ἀπόφασιν ἐν λέξει Διεκδίκησις καὶ ἀνωτ. §. 384 ἐπ. καὶ κατ. § 406 ἐπ.

γονεῖα κατάσχεσις τοῦ πωληθέντος ἀκινήτου κτήματος, ἐναντίον τούτου καὶ τοῦ διακατόχου, ἀποτελεῖ κυρίαν ἀγωγὴν, καὶ ἐπομένως ἡ πρὸς ἔφεσιν προθεσμία εἶναι ἡ συνήθης.

'Απόφ. ἐφετῶν Limoge τῆς 30 Αὐγ. 1838 (νομ. σελ. 1090).

Κατασχέσεις εἰς χεῖρας τρίτου. § 399. Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3571 τοῦ 1845 ἀπόφασιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν (Εὐρ. τ. 1. σελ. 191) αἱ περὶ κύρους κατασχέσεως παρὰ τρίτῳ ἀγωγαὶ ἀνάγονται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ ἐκκαλῶνται ἐντὸς δέκα ἡμερῶν· — ἀλλὰ πῶς ἀνάγονται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν, ἀφοῦ ταύτης ἀκόμη δὲν ἐγένετο ἔναρξις, καὶ ἀφοῦ προηγεῖται τὸ κῦρος;

Ἰδοὺ δὲ ἀργότερα τί οἱ ἴδιοι ἀπεφήναντο.

Ἡ ἔφεσις κατὰ τῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν κηρύττεται ὡς κῦρος ἔχουσα κατάσχεσις γενομένη παρὰ τρίτῳ τινὶ, δύναται νὰ γίνῃ ἐντὸς 30 ἡμερῶν.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ἡ κατὰ τῶν ἀφορωσῶν τοιαύτας αἰτήσεις ἀποφάσεων ἔφεσις δύναται νὰ γίνῃ ἐντὸς 30 ἡμερῶν (ἄρθ. 752 τῆς πολιτ. δικ.) καὶ δὲν ἐφαρμόζεται ἐπ' αὐτῶν ἡ ἐξαιρετικὴ τοῦ 871 ἄρ. τῆς πολ. δικ. διάταξις, ἡ περιορίζουσα τὴν πρὸς ἔφεσιν προθεσμίαν εἰς δέκα μόνον ἡμέρας, καθότι τὸ ἄρθον αὐτὸ προϋποτίθησι δισταγμοὺς καὶ ἔριδας περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, ἐνῷ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν πρόκειται περὶ τοιούτου τινὸς, ἀφοῦ οὔτε κἂν ἔναρξις ἐκτελέσεως ἔλαβε χώραν, ὁ δὲ περιορισμὸς τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, ὁ ἐν τῷ ἄρθρῳ 871 τῆς πολ. δικ. διαγραφόμενος, δὲν πρέπει νὰ ἐκτείνηται πέραν τῶν ὁρίων, τὰ ὁποῖα αὐτὸς ὁ νόμος διαγράφει, οὔσης εἰδικῆς τῆς διατάξεως ἐκείνης· ἄλλως τε, ἡ ἀσάφεια τοῦ νόμου πρέπει νὰ ἐξηγῆται κατὰ τὴν φυσικωτέραν αὐτοῦ ἔννοιαν τὴν μᾶλλον συνᾴδουσαν μὲ τὸ κύριον αὐτῆς κείμενον (Ν. 19. Π. *de legibus. Merlin rep.* λεξ. *loi* § X. *n*° II.). Ὅθεν δὲν εἶναι βάσιμος ἡ διαληφθεῖσα πρότασις, καὶ διὰ τοῦτο περιττὸν ἀποβαίνει νὰ ἐξετάσῃ τὸ δικαστήριον τοὺς περὶ ἀκυρότητος τοῦ ἐπιδοτηρίου τῆς αὐτῆς ἀποφ. λόγους τοῦ ἐκκαλοῦντος.

'Απόφ. 5235 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

— Ἡ περὶ κύρους κατασχέσεως ἐνεργηθείσης παρὰ τρίτῳ αἴτησις δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν· ὥστε ἡ ἔφεσις δύναται νὰ γίνῃ ἐντὸς 30 ἡμερῶν.

'Απόφ. 7132 τοῦ 1850 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 400. Προκειμένου λόγου περὶ ἀνακοπῆς κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ τρίτου, εἰς χεῖρας τοῦ ὁποίου ἐγένετο συντηρητικὴ κατάσχεσις,

ἡ ἔφεσις δύναται νὰ γίνῃ ἐντὸς τριακονθημέρου προθεσμίας, διότι ὁ νόμος δὲν διατάττει νὰ γίνηται, ὡς ἐν τοῖς ἄρθροις 871 ἐπ. τῆς πολ. δικ. (ὑπάρχει δὲ καὶ γνώμη μειονοψηφίας).

Ἀπόφ. 4169 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

Εἰς τίνα ἐπιδίδονται αἱ ἐφέσεις; (1)

§ 401. Εἰς τὸν πληρεξούσιον τῆς πρωτοδίκου δίκης ἐπιδίδεται νομίμως ἡ ἔφεσις;

Περὶ τούτου ὡμίλησα ἐν τῷ Εὐρ. τόμ. 7 σελ. 144 ἐπ. — καὶ ἐν Εὐρ. τόμ. 1 σελ. 336 § 86 ἐπ.—Ὅρα δὲ τὴν λέξιν *Πληρεξουσιότης*.

Ἐνταῦθα προςθέτω μόνον,

α΄. Ὅτι, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 18 τοῦ 1843 πολ. τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφασιν, δικηγόρος, λαβὼν ῥητὴν πληρεξουσιότητα ὡς πρὸς τὴν ἔκκλησιν τῆς ἀποφάσεως, ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ τὸ καθῆκον νὰ δέχηται καὶ τὴν ἔφεσιν, ὡς παριστῶν τὸν ἐφεσίβλητον καὶ ὡς ἐνάγοντα καὶ ἐναγόμενον καὶ ὡς ἐκκαλοῦντα καὶ ἐφεσίβλητον.

β΄. Ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 168 τοῦ 1847 πολ. τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπόφασις φέρει οὕτως·

Ἀπόφ. « Ἐπειδή, ἐκ τῆς προςβαλλομένης ἀποφάσεως τῶν ἐνταῦθα ἐφετῶν καὶ συνάμα ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφείᾳ ἐπισυνημμένων δημοσίων ἐγγράφων δηλοῦται, ὅτι ὁ δικηγόρος Κ. Κ. κατὰ τὴν 11 Ἰουνίου 1846, ὅτε ἐτοιχοκολλήθη εἰς τὴν κατοικίαν του ἡ κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἔφεσις τοῦ νῦν ἀναιρεσείοντος Θ. Ξ, δὲν ἦτο πληρεξούσιος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Γ. Γ. ἐν τῇ ἐφεσίμῳ δίκῃ, τοιοῦτος δὲ διωρίσθη μόνον τὴν 16 σεπτεμβρ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἤτοι τρεῖς περίπου μῆνας μετέπειτα· ὅθεν, μὴ ἔχοντος τοῦ εἰρημένου δικηγόρου τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος πληρεξουσιότητα κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχήν, ὄντος δὲ αὐτοῦ τότε ἁπλῶς ἀντικλήτου κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, ὀρθῶς τὸ δικαστήριον τῶν ἐφετῶν ἐθεώρησε δυνάμει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 95, 102, 153, 740 τῆς πολ. δικονομίας, ὡς ἄκυρον καὶ μὴ οὖσαν τὴν πρὸς αὐτὸν διὰ τοιχοκολλήσεως γενομένην ἐπίδοσιν τῆς ἐφεσιβληθείσης ἀποφάσεως, καθόσον ἡ πληρεξουσιότης τοῦ παρὰ πρωτοδίκαις ἀντικλήτου παύει ὁμοῦ μὲ τὴν πρωτόδικον δίκην (ἄρθρον 102 § 2), περιοριζομένη εἰς ταύ-

(1) Ὅρα τὰς ἐν τῷ Εὐρ. λέξεις Ἀντίκλητος — Δικηγόρος — Πληρεξούσιος — Ἐπίδοσις.

την καὶ μόνην, μηδ' ἐπεκτεινομένη περαιτέρω· καὶ ἂν ὁ αὐτὸς ἀντίκλητος ἔχῃ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκκαλεῖν (ἄρθ. 740), δὲν δύναται ὅμως καὶ νὰ δεχθῇ οἱανδήποτε ἔφεσιν εἴτε κατ' οὐσιαστικῆς ἀποφάσεως, εἴτε κατὰ παρεμπιπτούσης ἢ προδικαστικῆς, τοῦ νόμου ἀπαιτοῦντος ῥητῶς (ἄρθ. 767) νὰ διορίζηται ἐν τῇ ἐφεσίμῳ δίκῃ νέος ἀντίκλητος πληρεξούσιος, ὡς εἰς νέαν δίκην· ἐντεῦθεν ἄρα ἕπεται ὅτι ἡ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος προτεινομένη παραβίασις τῶν εἰρημένων δικονομικῶν διατάξεων εἶναι ἀνυπόστατος· ὁ δὲ λόγος τῆς ἐσφαλμένης δῆθεν ἑρμηνείας τῶν περὶ ἐντολῆς πολιτικῶν νόμων κατὰ τὴν αὐτὴν περίπτωσιν, εἶναι ἀποῤῥιπτέος καὶ καθὸ ἀόριστος, καὶ διότι, ἐπὶ δικονομικῶν ζητημάτων, προβλεπομένων ῥητῶς καὶ λυομένων ὑπὸ τῆς πολ. δικονομίας, οἱ εἰρημένοι νόμοι δὲν ἔχουσιν οὐδεμίαν ἰσχύν.

γ'. ὅτι τὸ ἐφετήριον δύναται νὰ ἐπιδοθῇ καὶ εἰς τὸν γενικὸν καὶ εἰδικὸν πληρεξούσιον, καὶ ἂν ἀφ' ἑνὸς δὲν παρέστη εἰς τὴν πρωτόδικον δίκην, ἀφ' ἑτέρου δὲ δὲν θέλῃ νὰ λάβῃ τὸ ἐφετήριον, ἀλλ' ἐν τούτοις παρίσταται ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν (ἀπόφ. 8825 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφ.) (1).

— ὅταν διὰ τοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου δίδηται πληρεξουσιότης δι' ὅλας τὰς ἐκκρεμεῖς ἢ καὶ παρουσιασθησομένας δίκας, καὶ ὁ πληρεξούσιος ἀπεδέχθη τὴν πληρεξουσιότητα, δι' ἧς τῷ ἐδίδετο ἡ ἄδεια τοῦ δέχεσθαι τὰ ἔγγραφα, ἡ εἰς αὐτὸν ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως, τὴν ὁποίαν παρέλαβεν, εἶναι ἔγκυρος.

Ἀπόφ. 8742 τοῦ 1851 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

δ'. ὅταν ἡ ἐπίδοσις τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως ἐγένετο ὄχι εἰς τὸν ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ δικαστηρίου πληρεξούσιον τοῦ διαδίκου, ἀλλ' εἰς τὸν ἐν ἄλλῳ τόπῳ (οἷον ἐν Σκοπέλῳ) κατοικοῦντα διάδικον, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐφαρμόζεται ἡ δευτέρα διάταξις τοῦ ἀπὸ 18 Σεπτεμβρ. 1836 διατάγματος, καθ' ἥν, ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀνακοπῆς, προστίθενται εἰς τὰς ὀκτὼ ἡμέρας καὶ αἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 195 καὶ 196 τῆς πολ. δικονομ. ἡμέραι τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τῆς κατοικίας τοῦ καταδικασθέντος διαδίκου, πρὸς ὃν ἐπεδόθη ἡ ἀπόφασις, μέχρι τῆς καθέδρας τοῦ δικαστηρίου, ὅπου εἰς τὸν ἀντίκλητον τοῦ ἐπιδόντος τὴν ἀπόφασιν διαδίκου ἐνεχειρίσθη ἡ ἀνακοπὴ (2), ἂν καὶ ὁ διάδικος κατῴκει ἐν Σκοπέλῳ (ἄρθρ. 148, 152 πολ. δικονομίας).

Ἀπόφ. 8694 τοῦ 1851 τοῦ ά. τμήμ. τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετῶν.

---

(1) Δικηγόρος ἔχων γενικὴν καὶ εἰδικὴν πληρεξουσιότητα δύναται νὰ δεχθῇ τὴν ἔφεσιν — Ἀπόφ. 2389 τοῦ 1842 τῶν Ἀθήν. ἐφετῶν.

(2) Ὅρα ἐν τοῖς προηγουμένοις §§ τὰ περὶ ἀποστάσεων.

ἑ. Ὁ δικηγόρος . . . ὑπέγραψε τὴν περὶ ἐπιδόσεως ἐρήμην τινὸς ἀποφάσεως παραγγελίαν, ἡ δὲ κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀνακοπὴ ἐπεδόθη εἰς τὸν δικηγόρον ἐκεῖνον, ἀλλ' αὐτὸς ἐπρότεινε τὸ ἄκυρον τῆς ἐπιδόσεως ἐπὶ λόγῳ ὅτι, μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀνακοπῆς, ἔλαβεν ἀντικλητήριον. Ἡ ἔνστασις ἐθεωρήθη ἀνίσχυρος.

'Απόφ. 8797 τοῦ 1851 τῶν ἐν 'Αθήναις ἐφετῶν.

§ 402. Ἐπὶ διοικητικῶν ὑποθέσεων τὸ ἐφετήριον ἐπιδίδεται εἰς τὸν διοικητήν (1).

'Απόφ. 117 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4665), —ἢν βλέπε ἐν Εὐρ. τόμ. 4 σελ. 386.

§ 403. Ἡ πληρεξουσιότης τοῦ κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην πληρεξουσίου περιορίζεται εἰς ταύτην καὶ μόνον, μὴ ἐκτεινομένη περαιτέρω, καὶ παύουσα ὁμοῦ μὲ αὐτήν, κατὰ τὰ ἄρθ. 95 καὶ 102 τῆς πολ. δικον. — Ἂν δὲ ὁ αὐτὸς πληρεξούσιος ἔχῃ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκκαλεῖν, δὲν δύναται ὅμως καὶ νὰ δεχθῇ οἱανδήποτε ἔφεσιν κατὰ οὐσιαστικῆς, ἢ κατὰ παρεμπιπτούσης ἢ προδικαστικῆς ἀποφάσεως, τοῦ νόμου ἀπαιτοῦντος (767) νὰ διορίζηται ἐν τῇ ἐφεσίμῳ δίκῃ νέος ἀντίκλητος πληρεξούσιος, ὡς εἰς νέαν δίκην.

'Απόφ. 5116 καὶ 5122 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 404. Ἐπίδοσις τοῦ ἐφετηρίου ἐγγράφου ἐπὶ ἀλλοδαπῶν, ἢ ἡμεδαπῶν διατριβόντων ἐν ἀλλοδαπῇ, γίνεται πρὸς τὸν εἰσαγγελέα τῶν ἐφετῶν καὶ ὄχι τῶν πρωτοδικῶν.

'Απόφ. 324 καὶ 370 τοῦ 1845 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 4232 καὶ 4256).

Ὅρα Εὐρ. ἡμέτ. τόμ. 7 σελ 137 § 88.

§ 405. Ὅταν εἷς ἐκ τῶν πολλῶν δανειστῶν κοινοῦ χρέους ἐνάξῃ διὰ τὸ ὅλον, καὶ ἐπιδικασθῇ τὸ ὅλον εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἡ καθ' ὅλης τῆς ἀποφάσεως ἔφεσις ἐπιδίδεται νομίμως εἰς αὐτόν.

Ἀπόφ. α Ἐπειδὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 160 ἀπόφασις τῶν πρωτοδικῶν διατάττει νὰ πληρώσουν οἱ Γ. ὅλον τὸ χρέος εἰς μόνον τὸν Α. Κ.. ὥστε, ἔχοντος αὐτοῦ μόνου τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ἐκτελέσῃ κατὰ τῶν ἡττηθέντων, ἡ ἔφεσις τούτων, δοθεῖσα περὶ τοῦ ὅλου εἰς τὸ

---

(1) Κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ ἀπὸ 9 'Ιουλ. 1838 περὶ διοικ. δικ. νόμου, ἡ ἔφεσις πρέπει, ἐπὶ ποινῇ ἀποῤῥίψεως, νὰ παραδίδηται, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθον 3 ἁρμοδίου ἐφετείου. —Ἡ ἀρχὴ δ' αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς ἐφέσεις, τὰς γινομένας ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου ἐκείνου καὶ πρὸ τοῦ ἕκτου ψηφίσματος τῆς ἐν 'Αθήναις συνελεύσεως (ἀπ. 3299 τοῦ 1844 τῶν ἐν 'Αθ. ἐφ.).

πρόςωπον, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ τοὺς καταδιώξῃ, ἐπεδόθη προσηκόντως, καὶ ἰσχύει διὰ τὸ ὅλον· ὁ δὲ παρεμβαίνων δὲν ἔχει ἐπομένως ἄλλο δικαίωμα, ἀφοῦ ὁ Α. Κ. μολονότι λαβὼν ἀπόφασιν ὅλως ὑπὲρ αὐτοῦ προςωπικῶς, δὲν ἀντιτείνει εἰς τὴν πρὸς τὸ ἥμισυ παρέμβασιν τοῦ ἀδελφοῦ του, εἰμὴ τὸ νὰ προςβάλῃ τὴν ἔφεσιν τῶν ἐκκαλούντων ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν της.

'Απόφ. 83 τοῦ 1838 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν. (Νομ. σελ. 2498).

Εἰς τίνα πρέπει νὰ κοινοποιῆται ἡ ἔφεσις ἐπὶ ἀνακοπῶν, συνεχομένων μετὰ διεκδικήσεως;

§ 406. Ἔφεσις κατ' ἀποφάσεως ἀφορώσης ἀνακοπὴν διεκδικητικὴν τρίτου πρέπει νὰ κοινοποιῆται καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην. (1)

Ἀπόφ. «Ἐπειδή, καθὼς ἐπὶ τῆς διεκδικητικῆς τοῦ τρίτου ἀνακοπῆς, πρέπει αὕτη νὰ διευθύνηται καὶ κοινοποιῆται καὶ πρὸς τὸν ὀφειλέτην, κατὰ τὴν οὐσιώδη διαταγὴν τοῦ ἄρθρου 911 τῆς πολ. δικονομ. ἀφορῶσα καὶ τὸ συμφέρον αὐτοῦ, διότι οὗτος εἶναι κυρίως ὁ διάδικος, προκειμένου περὶ κατασχεθέντος ὑπὸ τοῦ καταδιώκοντος δανειστοῦ πράγματος, ὡς εἰς αὐτὸν τὸν ὀφειλέτην ἀνήκοντος· καὶ τὸ συμφέρον τοῦ δανειστοῦ, διότι οὗτος, διὰ τῆς εἰς τὴν δίκην ἐμφανίσεως τοῦ ὀφειλέτου του γνωρίζοντος παρὰ πάντα ἄλλον τὰ μέσα τῆς ὑπερασπίσεως τῆς ἐπὶ τοῦ πράγματος κυριότητός του, δύναται νὰ πορισθῇ τὰ συντελοῦντα πρὸς ὑπεράσπισιν μέσα, οὕτω καὶ ἡ ἔφεσις, δι' ἧς εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ ἀνωτέρου δικαστηρίου διὰ νὰ δικασθῇ ἡ ἐπὶ τῆς ἀνακοπῆς τοῦ τρίτου δίκη· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅθεν πρέπει, διὰ τοὺς ἄνω ἐκτεθέντας λόγους, ν' ἀπευθύνηται καὶ κοινοποιῆται καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν ὀφειλέτην, ὡς ἀπαιτοῦσα τὴν παρὰ τοῦ ἐφετείου ἐπιδίκασιν τῆς κατ' αὐτοῦ δικαστικῆς ἀγωγῆς τοῦ τρίτου. Ἡ δὲ ἐκκαλοῦσα δὲν διεύθυνεν, οὔτε ἐκοινοποίησε πρὸς τὸν ὀφειλέτην της Χ. τὴν προκειμένην ἔφεσίν της, ἥτις, ὡς προέβη πρωτοδίκως ἡ δίκη, ἀφορᾷ τὴν τῆς ὅλης οἰκίας κυριότητα, περὶ ἧς μόνον πρόκειται ἤδη. Ἐπομένως ἡ ἔφεσις αὕτη καθίσταται ἄκυρος, καθόσον δὲν ἐκλητεύθη ὁ ὀφειλέτης, καὶ ἀπαράδεκτος ἐπομένως κατὰ μόνου τοῦ δανειστοῦ.»

'Απόφ. 4842 τοῦ 1848 τῶν ἐν 'Αθήν. ἐφετῶν.

§ 407. Ἐπὶ ἐφέσεων κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης εἰς δίκην περὶ τὴν ἐκτέλεσιν συνεπείᾳ ἀνακοπῆς τρίτου διεκδικητοῦ, τὸ ἐφετή-

---

(1) 'Όρα Εὐρ. τόμ. 6 σελ. 229—233 (λέξ. Διεκδίκησις).

ριον πρέπει νὰ ἐπιδίδηται καὶ εἰς τὸν δανειστὴν καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην; (1)

Ἀπόφ. «Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ εἰρημένον ἄρθρον (911), ὁ τρίτος διεκδικῶν, ὡς ἤδη, τὰ κατασχεθέντα πράγματα, ὀφείλει νʼ ἀπευθύνῃ τὴν διεκδικητικὴν ἀγωγήν του ὄχι μόνον κατὰ τοῦ κατασχεθέντος δανειστοῦ, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ ἐπιδιωκομένου ὀφειλέτου· ἡ διάταξις δʼ αὕτη ἐφαρμόζεται, ἕνεκα τῆς ταυτότητος τοῦ λόγου, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔφεσιν, προκειμένης ἀποφάσεως ἀποῤῥιπτούσης τὴν ἀνακοπὴν τοῦ τρίτου, τόσῳ μᾶλλον, καθόσον ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡ κατὰ συνέπειαν τῆς ἐφέσεως ἐκδιδομένη τελεσίδικος μεταξὺ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ τοῦ δανειστοῦ ἀπόφασις τῶν ἐφετῶν ἀποφαίνεται τῶν κατασχεθέντων πραγμάτων κύριον τὸν τρίτον διεκδικητὴν, ὁ ὀφειλέτης μὴ λαβὼν τῆς ἐφέσεως νομίμως γνῶσιν, δύναται, ἀνακόπτων μετὰ ταῦτα τὴν ἀπόφασιν, νὰ ὑποστηρίξῃ διʼ ἀρκουσῶν ἀποδείξεων τὴν ἐπὶ τῶν εἰρημένων πραγμάτων κυριότητά του, καὶ ἑπομένως νὰ τύχῃ ἀποφάσεως ὁμολογούσης αὐτήν· θέλει δὲ προκύψει ἐντεῦθεν τὸ ἄτοπον, ὅτι ἡ κυριότης τοῦ αὐτοῦ πράγματος ὁριστικῶς καὶ τελεσιδίκως θέλει ἐπιδικάζεσθαι εἰς δύο διάφορα πρόσωπα, τὸν ὀφειλέτην καὶ τὸν τρίτον· προσέτι

Ἐπειδὴ ἡ ἐπί τινος κυριότης τοῦ ἑνὸς ἀποκλείει, συνεπείᾳ τοῦ ἐξ ἀντιθέτου, (*a contrarii vel opositis*) ἐπιχειρήματος, τὴν κυριότητα παντὸς ἄλλου, ἕπεται ὅτι τὸ ἀντικείμενον τῶν δικῶν, προνοουμένων ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 911 τῆς πολ. δικον., εἶν' ἀδιαίρετον φύσει, καὶ δὲν δύναται ὁ ἐκκαλῶν τρίτος διεκδικητὴς νὰ ὠφεληθῇ οὐδʼ ἐν μέρει ἐκ τῆς μὴ ἀπευθυνθείσης κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ἐφέσεώς του· ἀναγκαίως ἄρα ἡ κατὰ μόνου τοῦ δανειστοῦ ἀπευθυνομένη ἔφεσις δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ, ἐὰν ὁ δανειστὴς, ὁ παριστῶν τὸν ὀφειλέτην του καὶ δυνάμενος νὰ κάμῃ χρῆσιν ὅλων τῶν ἐνστάσεων τούτου, προτείνῃ, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τὸ ἀπαράδεκτον.

Ἀπόφ. 330 τοῦ 1846 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετ. (Νομ. σελ. 4734). — Ὅρα ἀνωτ. § 1 ἐπ.

§ 408. Τρίτος διεκδικητὴς δύναται νὰ προτείνῃ τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως τοῦ δανειστοῦ διὰ τὸν λόγον, ὅτι δὲν ἐπεδόθη καὶ πρὸς τὸν ὀφειλέτην; Ὄχι. Ὅρα ἐν τῇ λέξει *διεκδίκησις* τὴν ἀπόφ. 147 τοῦ 1847 τῶν ἐν Ναυπλ. ἐφετῶν.

§ 409. Ὁ τρίτος διεκδικῶν διʼ ἀνακοπῆς πρέπει νὰ κοινοποιῇ

---

(1) Ὅρα ἀνωτ. § 397 τὴν ἀπόφ. 8761 τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν.

τὰ δικόγραφα καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην, ὅστις καὶ ἐνώπιον τῶν ἐφετῶν πρέπει νὰ καλῆται.

Ἀπόφ. πολιτ. Ἀρ. Πάγου 138 τοῦ 1848, ἣν ἐν τῇ λέξει Διεκδίκησις.

§ 410. Ἡ κατὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀνακοπή, ἡ συνεχομένη μετ' ἀγωγῆς διεκδικήσεως, εἰς τίνα πρέπει νὰ κοινοποιῆται;

Ὅρα τὴν νομολ ἐν Εὑρ τόμ. 6 σελ. 227 ἐπ. § 19 ἐπ.—καὶ ἐν Εὑρ. τόμ. 1 σελ. 192.

§ 411. Ἡ ἔφεσις πρέπει νὰ κοινοποιῆται εἰς τὸν τρίτον, παρ' ᾧ ἡ κατάσχεσις, ἐκ μέρους τοῦ ἐφεσείοντος, ὅστις εἶναι καὶ ὁ κατασχών; Ὄχι.

Ἀπόφ. 5300 τοῦ 1849 τῶν ἐν Ἀθήν. ἐφετῶν.

§ 412. Ὅρα ἀνωτ. § 397 τὴν ἀπόφ. 8761 τῶν ἐν Ἀθ. ἐφετ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ Ζ'. ΤΟΜΟΥ.